

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات
بهداشتی درمانی مازندران

@hpe24

کانال آموزش پزشکی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان
و آموزش پزشکی

خلاصه مقالات

سیزدهمین همایش کشوری آموزش علوم پزشکی

تحول و نوسازی در نظام آموزش علوم پزشکی

با محور دانشجویی: نقش دانشجو در تحول و نوسازی نظام آموزش علوم پزشکی

۱۱ لغایت ۱۴ اردیبهشت ماه ۱۳۹۱ - ساری

13th National Conference on Medical Education

30 April -3 May, 2012

Sari, Iran

دانشگاه علوم پزشکی
شاهرود

دانشگاه علوم پزشکی
اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی
بابل

دانشگاه علوم پزشکی
سمنان

دانشگاه علوم پزشکی
گلستان

دانشگاه علوم پزشکی
گیلان

مسئولین همایش

رئیس همایش: دکتر محمد علی محقق

نائب ریس همایش: دکتر محمد مهدی ناصحی

دبیر همایش: دکتر محمد آزادبخت

دبیر علمی همایش: دکتر سید جلال حسینی مهر

دبیر اجرایی: دکتر حسین رنجبران

با تشکر از همکاری

رئیس، معاون آموزشی و مدیر مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاههای علوم پزشکی
قطب شمال کشور:

گیلان، بابل، شاهرود، گلستان، اردبیل، سمنان

پیام وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

«کنتم خیر امه اخرجت للناس»

کلام ... مجید

استاد شهید مرتضی مطهری منادی حریت و اسوه اخلاق و معنویت و نمونه کم نظیر تلاش و پایمردی در علم و معرفت، به منزله خورشید تابناکی در آسمان فرهنگ و معارف الهی و انسانی، تا قیامت خواهد درخشید.

بزرگداشت سالگرد شهادت این عالم مجاهد فاضل عارف شهید، عرصه جهاد علمی، نعمت بی بدیلی است که جامعه علمی دانشگاهی از برکات آن همه ساله محظوظ می شوند.

بنا به وصیت امام راحل و بنیانگذار کبیر نظام مقدس جمهوری اسلامی، جوانان و دانشگاہیان نباید بگذارند آثار ارزنده این استاد بزرگ مهجور بماند.

جشنواره شهید مطهری که به شناسائی، معرفی و ترویج فرآیندهای برتر آموزش پزشکی اختصاص دارد، برنامه شایسته ای است که به اهتمام حوزه معاونت آموزشی طراحی و برگزار شده. از ویژگیهای این جشنواره، برگزاری یکپارچه آن در عموم دانشگاهها است و طبق ارزیابی ها، موجی از ظهور و بروز ابتکارات و تلاش های نخبه و شایسته را به دنبال داشته است. شایسته است تلاش های بعدی برای ارتقای اعتبار بخشی و جایگاه ملی این جشنواره بالارزش صورت پذیرد.

نگاه عملیاتی و اجرائی به فرایندهای برگزیده، تلاش ها و دست آوردهای حاصله را ببار خواهد نشاند و از ثمرات آن جامعه علمی و دانشگاهی و بخش سلامت کشور برخوردار خواهد شد.

دکتر مرضیه وحید دستجردی

وزیر بهداشت - درمان و آموزش علوم پزشکی

پیام رئیس همایش

شانه العزیز

یاد شهید عزیزمان، معلم برجسته و همیشه زنده و پایدارمان، مرحوم شهید مطهری را باید گرامی بدریم. من عرض بکنم؛ اینکه روز معلم را در سالگرد شهادت شهید مطهری قرار دادند، یک معنای نمادین و پرمغز و پرمضمونی دارد؛ چون حقا و انصافا مرحوم شهید مطهری یک انسان بزرگ و برجسته بود. زندگی او، تلاش مخلصانه و مومنانه و عالمانه، همراه با احساس درد، همراه با یک بصیرت کامل در میدان علم و معرفت و فرهنگ بود. خدای متعال هم این مرد بزرگ را ماجور کرد، پاداش داد و شهادت را نصیب او کرد؛ در واقع او را زنده نگه داشت. «بل احياء عند ربهم»

"مقام معظم رهبری"

جشنواره آموزشی شهید مطهری در علوم پزشکی از تلاشهای برجسته ای است که با مضامین علمی- آموزشی از سوئی و فرهنگی- تربیتی از سوی دیگر در مجموعه علمی و دانشگاهی کشور برگزار می شود. تبدیل افکار، آراء و اندیشه های اساتید و دانشجویان، به مجموعه های اجرایی و عملیاتی، در قالب فرایندهای آموزشی و انتخاب نخبه ترین آنها، هدف اصلی و موضوع ناب و بارزش جشنواره آموزشی علوم پزشکی کشور است. شناسائی، معرفی و تجلیل از برگزیدگان، طی مراسم باشکوه معنوی و در هفته آموزش و سالگرد شهادت معلم اسوه و استاد مجاهد با فضیلت عرصه جهاد علمی، شهید مطهر، آیت الله مرتضی مطهری (ره)، فرصت بی نظیر و دست آورد بارز علمی است که با اهتمام جمیع دست اندرکاران دانشگاهی و ستادی بدست آمده است.

تحقق آرمانهای علمی نظام مقدس جمهوری اسلامی و اجرای یکپارچه و تمام عیار اسناد پرافتخار نقشه جامع علمی کشور و نقشه جامع علمی سلامت، مستلزم تحول و نوسازی در نظام آموزش پزشکی خواهد بود. این تحول باید بر پایه های جهاد علمی، استقلال و خودباوری، هویت ملی، عزت و سربلندی، درک عمیق از نیازهای ملی، استفاده جامع از ظرفیت ها، استعدادها و خلاقیت های جوانان و دانشگاهیان، براساس یک الگوی مستقل ایرانی و اسلامی و برخاسته از معنویات، ارزشها و نیازهای کشور باشد. این مهم به اعتبار استعدادهای سرشار، انسانهای شریف و دانا، امیدوار، خوشبین، و دارای اخلاق نیک انسانی، شجاع، خطر پذیر، حاضر در صحنه، متواضع، متوکل، صبور و بردبار و متکی به خداوند تبارک و تعالی به حول و قوه الهی تحقق خواهد پذیرفت.

ضمن تقدیر از تلاش های مجدانه و خالصانه ای که برای برگزاری باشکوه جشنواره شهید مطهری در سال حمایت از تولید ملی و سرمایه ایرانی، در دانشگاه ها و ستاد وزارت متبوع انجام گردید، عموم دست اندرکاران و برنامه ریزان بزرگوار را با تلاش مضاعف برای ارتقای جشنواره آموزشی شهید مطهری و اعتباربخشی آن در سطح عالیترین جشنواره های رایج کشوری دعوت می نماید.

دکتر محمد علی محقق

معاون آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

رئیس همایش

پیام نائب رئیس همایش

بسم الله الرحمن الرحيم هست کلید در گنج حکیم

اکنون که در سایه لطف خداوند متعال به برگزاری پنجمین جشنواره آموزشی شهید مطهری و سیزدهمین همایش کشوری آموزش علوم پزشکی در استان مازندران که مهد ارادتمندان خاندان پیامبر مکرّم اسلام، عالمان و دانشمندان نامبردار است توفیق یافته‌ایم، خاضعانه شکر به درگاه حضرتش می‌برم و فرصت ارزشمند برخورداری از مراتب علمی و انسانی استادان و صاحب نظران گران قدر را که به پشتوانه تلاش‌های مستمر خویش روشنای گستره فاخر علوم پزشکی در این سرزمین دانش پرورند، غنیمتی بزرگ می‌شمارم. به یقین تحقق سند چشم انداز ۱۴۰۴ و رسیدن به اهداف نقشه جامع علمی کشور در حوزه سلامت، در گرو تربیت نیروهای انسانی خلاق و کارآمد و مجرب برخوردار از فضایل ممتاز انسانی در سایه تعالیم متعالی اسلام است و پرداختن به «آموزش علوم پزشکی» با هدف شناخت دقیق موضوع و شیوه های مؤثر و روزآمد آموزش در همه شئون و استقرار روشمند آن‌ها در نظام آموزشی، قدمی هوشمندانه در مسیر پیشرفت ایران اسلامی است. پیشرفتی که حاصلش برخورداری مردم از بالاترین سطح سلامت و داشتن عادلانه‌ترین و توسعه یافته ترین نظام سلامت در منطقه خواهد بود.

آرزو می‌کنم این همایش باشکوه به حصول همه اهداف خویش توفیق یابد و نتایج ماندگارش توشه ای برای اعتلای آموزش علوم پزشکی در ایران اسلامی باشد. با احترام و افتخار مقدم همه شما میهمانان ارجمند را گرامی می‌دارم و امیدوارم این ایام که مازندران از تازگی بهار لبالب است به خوبی بر شما بگذرد، آنچنان که شور دیدار دوباره را در قلب‌های مهربانان زنده نگه دارد. صمیمانه از حمایت‌های مقام عالی وزارت، معاونت محترم آموزشی و زحمات همه همکارانم در حوزه معاونت آموزشی و مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی مازندران که با کوشش وصف ناپذیر، برپایی این همایش بزرگ را ممکن ساخته‌اند سپاسگزارم.

سلامت و کامیابی همگان را از درگاه خداوند بی نیاز مسئلت می‌نمایم.

دکتر محمد مهدی ناصحی

رئیس دانشگاه و قائم مقام وزیر در استان مازندران

نائب رئیس همایش

پیام دبیر همایش

بنام آنکه اول و آخر اوست

العلم نور یقذفه الله فی قلب من یشاء (نهج الفصاحه)

«دانش نوری است که خداوند در دل هر کس که بخواهد، می افکند.»

اکنون که به یاری خداوند بزرگ و دانا، آن ذات اقدس هدایتگر و همت و تلاش بی شائبه مقام محترم وزارت و معاونت محترم آموزش وزارت متبوع، ریاست محترم دانشگاه، مدیر مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی و معاون توسعه دانشگاه علوم پزشکی مازندران و اعضای محترم هیات رئیسه و هیات علمی که با برنامه ریزی و ساماندهی، همزمان با مراسم نکوداشت حکیم علی ربن طبری، " سیزدهمین همایش کشوری آموزش علوم پزشکی " با بنیان محوری « تحول و نوسازی در نظام آموزش پزشکی » را آغاز نموده ایم؛ در آوان موسم سال نو که آکنده از لطافت عطر و طراوت شبنم صبحگاهی و مشحون از زیبایی شکوفه های روح نواز و دل انگیز بهار نارنج این عرصه سرسبز است، بی صبرانه به انتظار نشستیم تا از چشمه سار همیشه جاری اندیشه ها و بلند رأیی و دیدگاههای راهبردی آن استادان و فرهیختگان اقلیم روشنایی و جان بخشی در حوزه علوم پزشکی سیراب گردیم. امید وافر است این همایش فرصتی باشد برای تبادل آرا و تضارب افکار و اندیشه ها که خود مژده رسان تحولات بنیادین در گستره آموزش پزشکی کشور است. تلاش ما به نمایش گذاشتن گفتمان بزرگ علمی است که عصاره آن جان با ارزش انسانها است که برگرفته از جان جانان و روح خدایی بمصداق آیه «و نفخت فیه من روحی» است؛ باشد که با زیباترین شیوه های انسانی و اسلامی این گوهر گران جان را اعتلاء بخشیم پرواضح است که این امر خطیر محقق نمی شود مگر با خلاقیت دانشجویان جوان و با هدایتگری و حمایت استادان کوشا که با تحقیق و نگاه جامع و هدفمند، موجبات توسعه پایدار در نظام سلامت کشور را فراهم می آورند. در فرجام این گفتار بسی مایه مباهات و سرفرازی است که توانسته ایم بستری از تحول و نوسازی در دانش پزشکی فراهم آوریم که نگاه دیگر گونه و هدفمند شما دانش گستران روشن رأی به آن رونق و اعتلاء می بخشد. نامتان پرآوازه و ستاره فضل و دانائیتان همیشه و پیوسته در آسمان علم ودانش روشن و درخشان باد .

آقای دکتر محمد آزادبخت

معاون آموزشی دانشگاه علوم پزشکی مازندران

دبیر همایش

پیام دبیر علمی همایش

خداوند بزرگ را شاکریم که این فرصت برای دانشگاه علوم پزشکی مازندران فراهم شد که اینجانب در کنار سایر همکاران گرامی میزبان "سیزدهمین همایش کشوری آموزش علوم پزشکی" با شعار «تحول و نوسازی در نظام آموزش علوم پزشکی» باشیم. این همایش که اجتماع بزرگ صاحب نظران و اندیشمندان آموزش علوم پزشکی کشور می باشد فرصتی فراهم آمد تا با تشریک مساعی، آخرین یافته های علمی و چالش های مربوط به آموزش علوم پزشکی، به بحث و تبادل نظر گذاشته و مورد نقادی قرار داده تا در جهت ارائه راهکارهای مناسب برای ارتقاء آموزش علوم پزشکی کشور گام بردارند. در راستای این همایش بیش از سه جلسه کمیته علمی کشوری، ۴۱ جلسه کمیته علمی دانشگاهی و ۱۲ جلسه شورای سیاست گذاری و اجرائی تشکیل شد تا برنامه ریزی مناسب برای اجرای این گفتمان علمی به منظور کسب حداکثر دستاوردهای علمی اقدام گردد. در این راستا بیش از ۱۵۲۵ خلاصه مقالات به دبیرخانه همایش ارسال شد که توسط داوران محترم از کمیته های علمی کشوری، دانشگاهی و همچنین کمیته های علمی دانشگاه های همکار قطب شمال کشور مورد بررسی قرار گرفت. در این همایش کمیته دانشجویی، اقدام به بررسی و داوری مقالات دانشجویی با بهره گیری از تجربیات داوران کمیته علمی کشوری نموده است که الحمد الله به خوبی از این تجربه سربلند بیرون آمدند. شایسته است در فرجام این مقوله فرصت را غنیمت شمرده و از زحمات تمام اعضای کمیته علمی کشوری و دانشگاهی، مدیران مراکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه های قطب شمال کشور، همکاران محترم مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی، معاونت آموزشی، دانشجویان و اعضای کمیته اجرایی دانشگاه بخصوص از جناب آقای دکتر حسین رنجبران دبیر محترم اجرایی که همراه با سایر همکاران معاونت توسعه دانشگاه در اجرای این همایش کمک شایانی نموده اند قدردانی نمایم.

دکتر سید جلال حسینی مهر

مدیر مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

دبیر علمی همایش

اعضای کمیته علمی کشوری

شبستانی منفرد، علی	آزادبخت، محمد
شوقی شفق آریا، فرنگیس	احمدی، سلیمان
صدیق پور، لیلا	اسدی، محمد حسین
صفار، محمد جعفر	افشاری، رضا
عابدی، فرشید	امینی، میترا
عزیزی، فریبرز	پزشکی، نصرا..
عزیزی، فریدون	جلاهی، حسین
علیزاده، مهستی	جلیلی، محمد
عمادزاده، علی	جوانیان، مصطفی
کاشی، زهرا	چنگیزی آشتیانی، سعید
کجوری، جواد	حاجی آقاجانی، سعید
لباف قاسمی، رضا	حسن زاده، غلامرضا
محقق، محمد علی	حسینی مهر، سیدجلال
محمدی، آئین	حقدوست، علی اکبر
محمدی، نوید	خادملو، محمد
ملکان راد، الهه	خزائی، پیام
ممتازمنش، نادر	خزائی، زهره
منصوریان، محمدرضا	خورگامی، ژامک
موسوی، سیدعباس	خوروش، فریبرز
میرزازاده، عظیم	خوشرنگ، حسین
میرزایی، مسعود	دهقانی، محمد رضا
میرموسوی، سید جمال	رجایی، سیامک
ناصرحی، محمد مهدی	رضوی، سید منصور
نعمت الهی، پرستو	روزرخ، پوریا
نوریان، عباسعلی	زارع زاده، یداله
وحید دستجردی، مرضیه	زارعی، مهرناز
وحید شاهی، کوروش	سپهری شاملو، علیرضا
وکیلی، زریچهر	سرآبادانی، جواد
یاسینی، سید مجتبی	سرچمی، رامین
یزدانی، شهرام	سلطانی عربشاهی، سید کامران
یزدچی، هومن	سمنانی، وحید
یمانی، نیکو	سیاح برگرد، مهدی

اعضای کمیته علمی درون دانشگاهی

* دانشگاه علوم پزشکی مازندران

رنجبر، منصور	آزادبخت، محمد
شاه حسینی، زهره	ابراهیم نژاد، پدرام
صادق زاده، نورالله	اخی، عذرا
صیامیان، حسن	اسپهبدی، فاطمه
عابدی سما کوش، محمد	بابامحمودی، فرهنگ
غفاری، جواد	بالا غفاری، آریتا
غلامی، شیرزاد	برزگر نژاد، ایوب
فخری، مولود	بزرگی، فرزاد
قلی پور، افشین	بهار، عادلہ
کاشی، زهرا	پرویزراد، پیمان
کرمی، محمد	پوراصغر، مهدی
کریمی، نرگس	پورمراد، فرشته
لائینی، محمد باقر	جان بابایی، قاسم
متولی حقی، سید فرزاد	جلاهی، حسین
مخلوق، عطیه	حسینی مهر، سید جلال
مدنی، سید عبدالله	حیدری گرجی، محمد علی
مرزبند، رحمت الله	خادم‌لو، محمد
نقیبی، سید ابوالحسن	دارابی نیا، مرتضی
یعقوبی، طاهره	دانش، ماه منیر
یعقوبی، نرگس	رفیعی، علیرضا
یوسفی، ذبیح الله	

* دانشگاه علوم پزشکی بابل

بهادری، محمد هادی

تبری، رسول

جلالی، میر محمد

حیدرزاده، آبتین

خوشرنگ، حسین

دادگران، سیده آمنه

طاهری، ماهدخت

عسگری، فریبا

فرمانبر، ربیع اله

قنبری، عاطفه

مقدم نیا، محمد تقی

مقصودی، شاهرخ

مهرابیان، فردین

مهر داد، سید مجتبی

نعمتی، سمیه

امری، پرویز

جوادیان، یحیی

جوانیان، مصطفی

جهانیا، ایمان

حاج احمدی، محمود

حسینی، سید رضا

دردی قوجق

ربیعی، ام لیلا

زاهد پاشا، یدا...

سید مجیدی، مریم

شاهنده، زهرا

شبستانی منفرد، علی

مدنی، زهرالسادات

مطلب نژاد، مینا

مقدم نیا، علی اکبر

نوابی، نسرین

نیک بخش، نوین

یدا... پور، بهروز

* دانشگاه علوم پزشکی گیلان

اعرابی، محسن

جعفری، ناهید

جویباری، لیلا

خدام، حمیرا

قنبری، محمدرضا

محمد جواد، کبیر

محمودی، غلامرضا

یوسفی، محمدرضا

اسدی لویه، عطاءاله

امامی سیگارودی، عبدالحسین

* دانشگاه علوم پزشکی سمنان

بابامحمدی، حسن

بختیاری، هوشنگ

حاجی آقا جانی، سعید

رشیدی پور، علی

صفری، منوچهر

طاهریان، عباسعلی

عموزاده خلیلی، محمد

قربانی، راهب

کوخائی، پرویز

مهدوی نژاد، غلامحسین

مهرعلیزاده، سمیرا

وفایی، عباسعلی

وکیلی، عابدین

خواستار، حسین

دادگری، علی

دلوریان زاده، مهتری

رحیمی، مسعود

زروج حسینی، ربابه

شریعتی، محمد

صادقیان، فریده

ضیایی، اکرم

فروتن، بهزاد

کرامت، افسانه

موسوی، سیدعباس

* دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

ارزنلو، محسن

امانی، فیروز

انتشاری مقدم، افسانه

پناهپور، حمدا...

پیرزاده، اکبر

رضایی، عیسی

عیسی زاده، خاطره

فرزانه، اسماعیل

محمد شاهی، جعفر

مسرت، الهام

* دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

آتش سخن، گیتی

آقایان، سید شاهرخ

ابراهیمی، حسین

باقری، حسین

بلبل حقیقی، ناهید

تقوی، نزهت السادات

چمن، رضا

خسروی، احمد

دبیر اجرایی همایش

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان مازندران در راستای نام‌گذاری سال جاری که به فرموده‌ی مقام معظم رهبری مزین به سال تولید ملی و حمایت از کار و سرمایه ایرانی شده، افتخار میزبانی سیزدهمین همایش کشوری آموزش علوم پزشکی کشور را در محورهای مختلف آموزشی، پژوهشی و تحقیقاتی که همانا جزء لاینفک توسعه سایر بخش‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و علمی کشور و نهایتاً استقلال جمهوری اسلامی ایران را در عرصه‌های مختلف می‌باشد بعهده گرفته است. در این خصوص به منظور توجه هر چه بیشتر به تولید علم و فناوری اطلاعات در راستای تحقق اهداف راهبردی نظام و سند چشم‌انداز ۲۰ ساله جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه همایش با همکاری و همدلی همه دانشگاه و با بهره‌مندی از خرد جمعی، اعضاء کمیته اجرایی اهتمام کامل در اجرای بهینه این همایش به عمل آورده است. بی‌تردید از تلاش‌های بی‌وقفه و چشمگیر تمامی افراد و اعضای محترم کمیته اجرایی همایش که در بالا بردن توان علمی و استفاده بهینه از نخبگان علمی کشور اقدام لازم و کافی را به منظور برخورداری از تجارب و دستاورد های علمی اساتید، فرهیختگان و دانشجویان، برای اجرای صحیح و مطلوب همایش به عمل آورده‌اند از صمیم قلب سپاسگزاری نموده و سلامتی و توفیق روز افزون آن را از خداوند بزرگ مسئلت دارم.

دکتر حسین رنجبران

معاون توسعه و مدیریت منابع دانشگاه

دبیر اجرایی همایش

اعضای کمیته اجرایی همایش

ادریسی، علی محمد

اسدی، حسن

اسدی، علی

اسدی، محمد علی

اسماعیل نیا، عباس

ابراهیمی، عبدالعلی

احتشامی، سارا

احمدی، علی اصغر

احمدی، کاظم

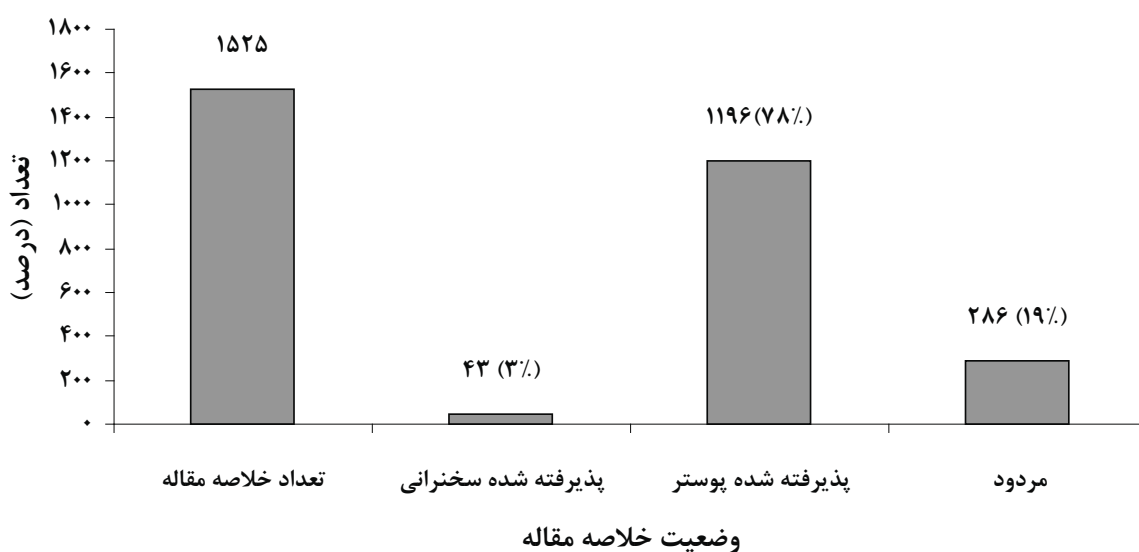
احمدی، منوچهر

رستمی، سمیه
 رضازاده، محمد
 رضوی، سید پرویز
 رضانی، زهره
 رنجبر، مجید
 روستایی، فهیمه
 رهنمون، عاطفه
 زارع، لیلا
 زلیکانی، پریسا
 سلطان تویه، زهرا
 سلیمانی، شهریار
 سمنانی، حسین
 شاکری، علی
 صمدایی، مهدی
 طالبی، سعید
 عابدینی، کاظم
 عالی نژاد، یوسف
 عباسپور، حسینعلی
 عباسی، ولی
 عبدی، میرزاعلی
 عرب، خسرو
 عزیزی، احسان
 عظیمی، حیدرعلی
 علیخانی، صدیقه
 علیزاده، مرتضی
 علیزاده، مهران
 عموئی، فتانه
 فرامرزی، تورج
 فلاح نژاد، حجت اله
 قاسم پور، آمنه
 قاسمی، عقیل
 قاسمیان، عسگر
 قدبنان، مظفر
 قربانی، علی اصغر
 قلی محلی، نعمت
 قنبری، امان اله
 کیقبادی، مسعود

اسماعیلی، ابوالقاسم
 اسماعیلی، رجب
 افضلی، رقیه
 افغانپور، سیما
 اکبردوخت، نعیمه
 اودران، مهدی
 ایاز، فریده
 ایرایی، محمد
 آراوند، رضا
 بابایی، سیمین
 باقری، مهتری
 براتی، علی
 بریمانی، حشمت اله
 بهرامی عبدالملکی، بهدخت
 پاکرو، علی اکبر
 تفضلی، مهین
 تقی زاده، محمد
 جعفری، مهدی
 جعفری، معصومه
 جولائی، منیژه
 حبیبی، ندا
 حسن پور، محمد
 حسن زاده، محمد
 حسینی، عزت اله
 حسینی، علی اکبر
 حسینی، اکرم
 حیدری، رحیم
 حیدری گرجی، علی مراد
 خادملو، محمد
 خازنه، فاطمه
 خبیری، ندا
 خورشیدی، زهرا
 دانش، خلیل
 دهقان، جواد
 دهقان، رستم
 دوائلو، عباس
 رحیم زاده، فرخ
 رحیم نژاد، سوگند
 رحیمی، سیده زینب

گوران، نصرت اله
گوران، فاطمه
لبیبی، رحمان
متولی حقی، فرزاد
محمدپور، افلاطون
محمدی، علی
محمدی راد، محمد
مدانلو، منا
مسچی، زهرا
مهدیان، مریم
موسائی، عزیز
موسائی، خیزران
موسوی، سید مهدی
مولدی زاده، علیرضا
میرزایی، مجید
میرزاده، سیدحسین
میرنژاد، فاطمه
نائیج، اسفندیار
ناظمی، حمیرا
ناظمی شادباش، غلامرضا
نعیمی، ام البنین
نقوی، مطهره
نوریان، اسماعیل
نیکزاد، عاطفه
هادیان، آرش
وطن دوست، منصوره
وفائی نژاد، محمد
وفائی نژاد، علی
وفایی نیا، علی
ولی زاده، مصیب
ولپور، رقیه
یداله زاده، سکینه
یداله نژاد، شفیع
یزدانی، رضا
یزدانی، مهران
یوسفی، احمد

بررسی خلاصه مقالات ارسالی به سیزدهمین همایش کشوری آموزش علوم پزشکی

نمودار ۱- تعداد و درصد خلاصه مقالات ارسالی و وضعیت بررسی نهایی آنها

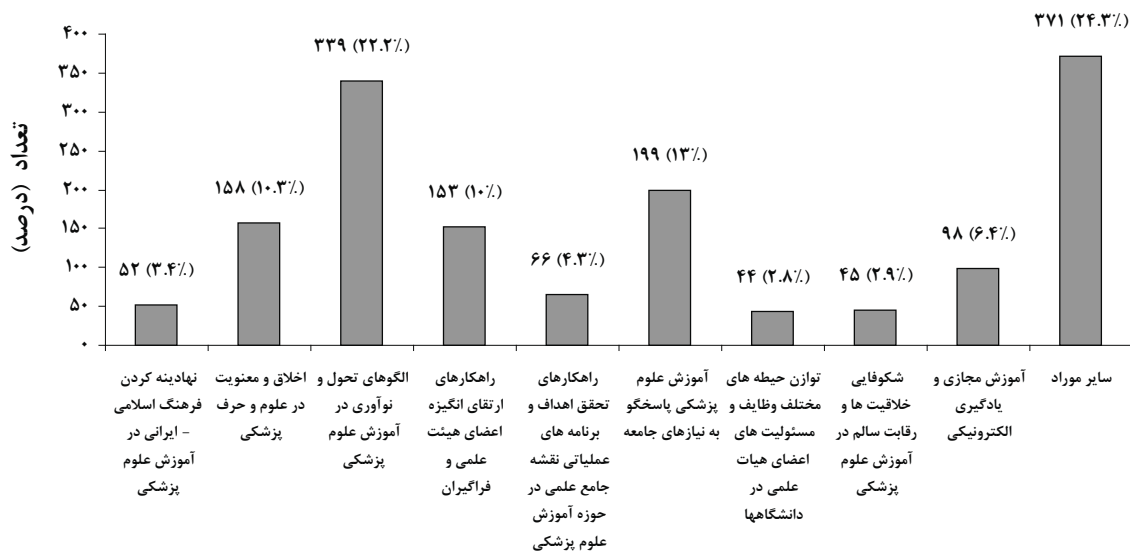
جدول ۱- بررسی آماری داوری مقالات در مدت تقریبی یک ماه

عنوان	تعداد
مقالات	۱۵۲۵
داوری	۳۷۶۷
میانگین داوری به ازای هر مقاله	۲/۴۷
داوران فعال در داوری (کشوری-دانشگاهی-دانشجویی)	۱۶۷

وضعیت خلاصه مقالات دانشجویی

نمودار ۲- تعداد و درصد خلاصه مقالات ارسالی دانشجویی و وضعیت بررسی نهایی آنها

محور همایش

نمودار ۳- تعداد و درصد خلاصه مقالات ارسالی برحسب محورهای همایش

برنامه پنجمین جشنواره شهید مطهری و سیزدهمین همایش کشوری آموزش علوم پزشکی
دانشگاه علوم پزشکی مازندران - ساری ۱۱-۱۴ اردیبهشت ۱۳۹۱

تاریخ		زمان و برنامه		کارگاه های آموزشی ۱۴/۳۰ لغایت ۱۸/۳۰	
سه شنبه ۹۱/۲/۱۲	چهارشنبه ۹۱/۲/۱۳	پنجشنبه ۹۱/۲/۱۴	شنبه ۹۱/۲/۱۵	یکشنبه ۹۱/۲/۱۶	دو شنبه ۹۱/۲/۱۷
جشنواره شهید مطهری و ارائه فرآیندهای برتر و مراسم نکوداشت حکیم طبری					
۷/۴-۱۷					
کشور یا معاون آموزشی وزیر ۲۰-۲۳ نشست روسا و معاونین آموزشی دانشگاه های قطب شمال استاد بر جسته کشوری سخنرانیهای مسئولین، اعطای جوایز به فرآیندهای برتر، تجلیل از ۲۰-۱۷ اختتامیه جشنواره و افتتاحیه همایش - سالن مصباح					
کشور ۲۰-۲۴ نشست معاونین آموزشی دانشگاه های علوم پزشکی کشور					
س.س. مقالات + پانل ۶ (DM) س.س. مقالات + پانل ۷ (PM1) س.س. مقالات + پانل ۸ (PM2) س.س. مقالات + پانل ۹ (BM) س.س. مقالات + پانل ۱۰ (M) هر سخنرانی ۷ دقیقه و پانل ۲ ساعت بازدید پوستر					
۱۴-۱۳ نماز و ناهار					
۱۰:۴۵-۱۳ س.س. مقالات + پانل ۱ (PM2) س.س. مقالات + پانل ۲ (DM) س.س. مقالات + پانل ۳ (M) س.س. مقالات + پانل ۴ (PM1) س.س. مقالات + پانل ۵ (BM) هر سخنرانی ۷ دقیقه و پانل ۲ ساعت بازدید پوستر					
۱۱:۳۰-۱۳ اختتامیه همایش تقدیر از سخنرانی ها و پوسترهای برتر (M)					
۱۱:۳۰-۹:۵۰ پانل ۱۱ (PM1) پانل ۱۲ (DM) پانل ۱۳ (BM) پانل ۱۴ (M) پانل ۱۵ (PM2) هر پانل ۱/۴ ساعت بازدید پوستر					
۹:۳۰-۹:۵۰ پذیرایی					
۸-۹:۳۰ س.س. اصلی ۶ (M) س.س. اصلی ۷ (M) س.س. اصلی ۸ (M) هر سخنرانی ۲۵ دقیقه بازدید پوستر					
۱۳-۱۴ نماز و ناهار					
اختصارات M = سالن اصلی (مصباح) DM = سالن داروسازی BM = سالن بهداشت PM1 = سالن پزشکی ۱ PM2 = سالن پزشکی ۲ س = سخنرانی					

روز اول - دو شنبه ۹۱/۲/۱ - کارگاه های آموزشی - شروع کارگاه ۱۴/۳۰ لغایت ۱۸/۳۰

ردیف	نام کارگاه	اهداف	مدربین	برگزار کننده	سالن یا کلاس
۱	منتور شیب در آموزش پزشکی	مفهوم منتورشیپ در آموزش پزشکی را شرح دهند، وظایف منتورشیپ در آموزش علوم پزشکی را توضیح دهند، در خصوص مدل های مختلف منتورشیپ در آموزش علوم پزشکی بحث و تبادل نظر نمایند، بهترین مدل منتورشیپ در آموزش علوم پزشکی جهت کشور ما پیشنهاد دهند.	دکتر میترا امینی، دکتر جواد کجوری، دکتر سید ضیاالدین تابعی، دکتر محمد رضا دهقانی	دانشگاه علوم پزشکی شیراز	کلاس داروسازی ۳
۲	تخلیل پرسشنامه با استفاده از فاکتور آنالیز	آشنایی با یافته‌های حاصل از فاکتور آنالیز برای حیطه بندی پرسشنامه‌ها و استانداردسازی پرسشنامه‌ها	دکتر علیرضا یوسفی	دانشگاه علوم پزشکی اصفهان	کلاس داروسازی ۲
۳	چابدهی آموزش و ارزشیابی اخلاق حرفه ای (professionalism) در آموزش بالینی	آشنایی با مفهوم اخلاق حرفه‌ای، آشنایی با نقش اخلاق حرفه‌ای در آموزش بالینی آشنایی با روش‌های آموزش اخلاق حرفه‌ای در بالین، درک اهمیت الگو بودن اساتید، آشنایی با چالش‌ها و موانع اخلاق حرفه‌ای، مشارکت در تدوین ابزار ارزشیابی	دکتر نیکو یمانی، دکتر طاهره چنگیز	دانشگاه علوم پزشکی اصفهان	کلاس بهداشت ۴
۴	آشنایی با آموزش الکترونیکی و یک سیستم مدیریت محتوای یادگیری (MOODLE)	آشنایی با مفاهیم پایه آموزش الکترونیک و معرفی نرم افزار MOODLE	دکتر مجید زارع بیدکی، علی رجب پور صنعتی	دانشگاه علوم پزشکی بیرجند	سایت کتابخانه داروسازی
۵	هوش هنجانی و کاربردهای آن در زندگی و تدریس	شناخت مفهوم هوش هنجانی در زندگی، آشنایی با کاربردهای هوش هنجانی در زندگی، شناخت نقش و اهمیت هوش هنجانی در تدریس، ارتقاء مهارت استفاده از هوش هنجانی در زندگی و تدریس	دکتر فریبا حقانی، رسول معصومی	دانشگاه علوم پزشکی اصفهان	کلاس داروسازی ۴
۶	روش های آموزش جذاب علوم پزشکی	افزایش آگاهی، نگارش و عملکرد اعضاء هیئت علمی به روشهای جذاب آموزش علوم پزشکی	دکتر مسعود میرزائی، دکتر سید سعید مظلومی، دکتر محمدرضا میرخلیلی، دکتر حسین آقا عقیلی، دکتر سید محبتی باسنی	دانشگاه علوم پزشکی یزد	کلاس بهداشت ۱

۷	روش تحقیق کیفی	معرفی روشهای مختلف تحقیق کیفی و ویژگیها و شرایط استفاده از آنها	دکتر حمیدرضا خانکه	دانشگاه علوم پزشکی و توانبخشی تهران	کلاس داروسازی ۱
۸	روشهای نوین ارتقای کیفیت آزمون های دروس نظری	ارتقای کیفیت آزمونهای دروس نظری، ارائه چک لیست ارزیابی سوالات One (R-Type:EMI) (A-Type): best – answer item formats – بر اساس آخرین رفرنسهای معتبر آموزش پزشکی	دکتر جواد سرآبادانی، دکتر رضا افشاری، دکتر علی تقی زاده، نازیلا زرقی، حسنعلی زاهد مقدم	دانشگاه علوم پزشکی مشهد	کلاس بهداشت ۵
۹	How to present a Scientific Lecture	آشنایی با روشهای استاندارد و بهینه تهیه یک سخنرانی علمی	دکتر پرویز کوخایی، دکتر فاطمه پاک	دانشگاه علوم پزشکی سمنان	کلاس بهداشت ۳
۱۰	آشنایی با پژوهش در آموزش	آشنایی با انواع مندولوژی های تحقیق در پژوهش در آموزش، آشنایی با پژوهش کمی و کیفی و تفاوت های آنها، آشنایی با پروتس های توصیفی و تحلیلی و تفاوت های آنها آشنایی با پژوهش همبستگی و علی-مقایسه ای و تفاوت های آنها، بررسی چند نمونه پژوهش در آموزش	دکتر آبین محمدی	دانشگاه علوم پزشکی تهران	آمفی تئاتر بهداشت
۱۱	برنامه ریزی آموزش مبتنی بر توانمندیها(Competency based curriculum planning)	برنامه ریزی درسی بر اساس توانمندیهای فراگیران، تعریف نقش و تحلیل وظیفه فارغ التحصیلان برنامه آموزشی، تعیین توانمندیهای مورد انتظار از فارغ التحصیلان، تعیین استراتژی های اجرای برنامه آموزشی (تعیین روشهای تدریس، آزمونها و جایگاههای آموزشی)	دکتر شهرام یزدانی، دکتر حسین زاده، دکتر ایمانی پور	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	آمفی تئاتر داوسازی
۱۲	کارگاه شیوه های ارزیابی مهارتهای تصمیم گیری بالینی دانشجویان و دستیاران پزشکی با تأکید بر آزمونهای PMP، KF، CRP و ...	آشنایی با کلیات سنجش صلاحیت های بالینی، آشنایی با موارد کاربرد آزمون PMP در حیطه های روان حرکتی و ارزیابی بالینی، توانایی طراحی سوال برای آشنایی با نرم افزاری Electronic PMP، مشارکت در برگزاری یک آزمون استاندارد آشنایی با روش CPR, KF در ارزیابی صلاحیت های بالینی	دکتر مسیح صبوری، دکتر شهرام شایان	دانشگاه علوم پزشکی اصفهان	سایت اطلاع رسانی پزشکی

روز دوم - سه شنبه ۹۱/۲/۱۲ - جشنواره شهید مطهری

ساعت	برنامه	سخنران یا هیات رئیسه	سالن
۷:۴۰-۸	تلاوت آیاتی از قرآن مجید و بخش سرود جمهوری اسلامی ایران	سخنران یا هیات رئیسه	مصباح
۸-۸:۳۰	گزارش انتخاب فرایندهای برتر	دکتر محمد حسین اسدی	مصباح
	هیات رئیسه: دکتر محمد مهدی ناصحی، دکتر محمد حسین اسدی، دکتر عباس مکارم، دکتر میترا اهینی، دکتر طاهره چنگیز		
۸/۳۰-۱۰	معرفی فرایندهای برتر		مصباح
۱۰-۱۰:۳۰		پدپزایی	مصباح
	هیات رئیسه: دکتر محمد آزادبخت، دکتر محمد جلیلی، دکتر سید منصور رضوی، دکتر الله وحید دستجردی، دکتر مهدی رضایت، دکتر حسین جلاهی		
۱۰:۳۰-۱۱:۳۰	معرفی فرایندهای برتر		مصباح
۱۱:۳۰-۱۳	پانل ۱- بزرگداشت حکیم علی زین طبری، اعضای پانل: دکتر مدنی، دکتر تابعی، حجت الاسلام والمسلمین دکتر معلمی، دکتر بروجردی، دکتر اسلامی، آقای نصیری		مصباح
۱۳-۱۴		نماز و ناهار	مصباح
	هیات رئیسه: دکتر سید علی کشاورز، دکتر سلیمان احمدی، دکتر رضا افشاری، دکتر مهستی علیرزاده، دکتر سید جلال حسینی مهر		
۱۴-۱۶:۳۰	معرفی فرایندهای برتر		مصباح
۱۶:۳۰-۱۷		پدپزایی	مصباح
	اجتنامه جشنواره و افتتاحیه همایش:		
	تلاوت آیاتی از قرآن مجید و بخش سرود جمهوری اسلامی ایران		
	نمایش ویدئو کلیپ جشنواره و همایش		
	خیر مقدم - جناب آقای دکتر ناصحی (رئیس دانشگاه علوم پزشکی مازندران)		
۱۷-۲۰	ارائه گزارش سیزدهمین همایش کشوری آموزش علوم پزشکی و پنجمین جشنواره آموزشی شهید مطهری - جناب آقای دکتر محمد آزادبخت (معاون آموزشی دانشگاه)		مصباح
	ارائه گزارش دبیر کمیته علمی: نحوه دریافت مقاله همایش و داوری آنها جناب آقای دکتر سید جلال حسینی مهر (مدیر مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه)		
	بیانات آیت الله طبرسی (نماینده مقام معظم رهبری در استان مازندران و امام جمعه محترم ساری)		
	سخنرانی استاندار محترم مازندران جناب آقای مهندس طاهانی		
	سخنرانی جناب آقای دکتر محقق (معاون محترم آموزشی وزارت)		
	تقدیر از اساتید نمونه و فرایندهای برتر آموزشی		

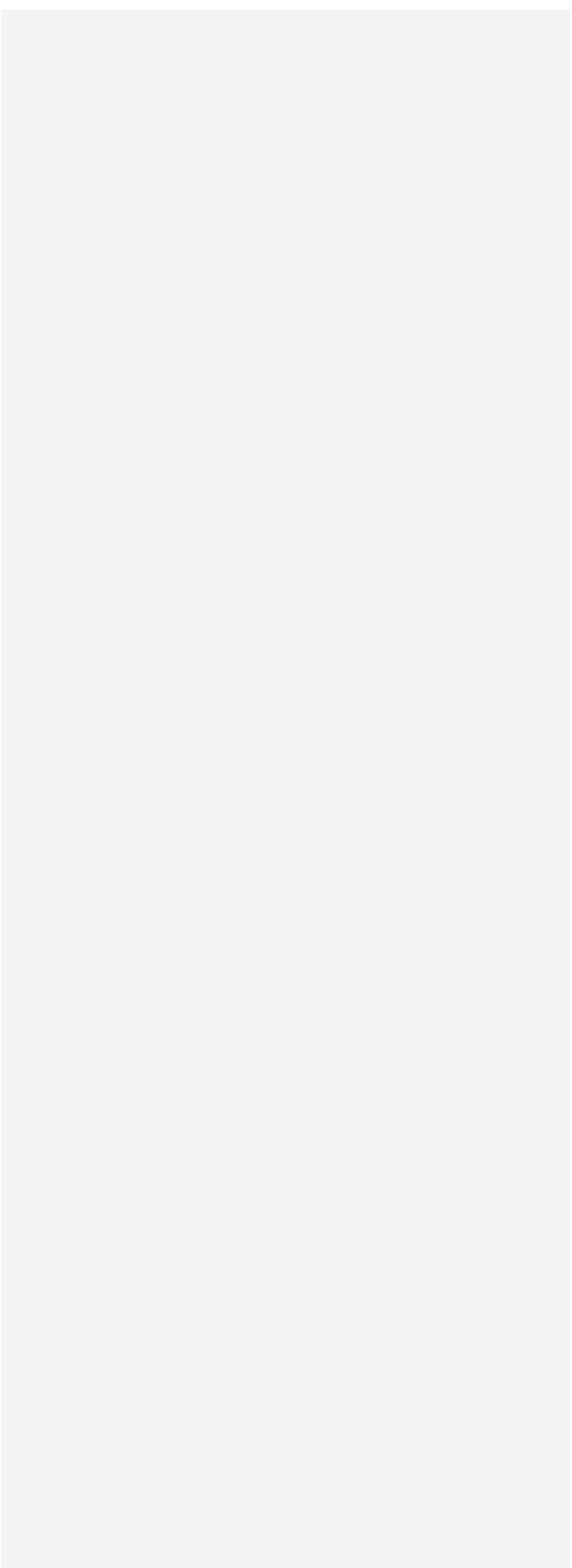
روز سوم - روز چهارشنبه ۱۳۹۱/۲/۱۳ - همایش آموزش علوم پزشکی

ساعت	برنامه	سخنران یا هیات رئیسه	سالن
۷/۵۰-۸	تلاوت آیاتی از قرآن مجید	هیات رئیسه: دکتر محمد مهدی ناصحی، دکتر محمد آزادبخت، دکتر عامری، دکتر مکانیکی	مصباح
۸-۸:۲۵	اخلاق و معنویت در علوم و حرف پزشکی	دکتر فرهنگ بابا محمودی	مصباح
۸:۲۷-۸:۵۲	راهکارهای افزایش انگیزه های هیات علمی	دکتر محمد جلیلی	مصباح
۸:۵۴-۹:۱۹	خلاقیت در آموزش علوم پزشکی و آموزش خلاقیت در علوم پزشکی	دکتر سید عباس موسوی	مصباح
۹:۲۰-۹:۴۵	ارزشیابی پاسخگویی اجتماعی دانشگاههای علوم پزشکی: رویکرد کاربردی	دکتر مهستی علیزاده	مصباح
۹:۴۷-۱۰:۱۲	آموزش فراگیران نسل جدید	دکتر جواد کجوری	مصباح
۱۰:۱۵-۱۰:۴۰	پنذیرایی		
۱۰:۴۵-۱۰:۵۲	سخنرانی: مقایسه تاثیر دو روش آموزش سطح بندی با روش ادغام دروس علوم تشریحی بر افزایش انگیزه و عملکرد دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گیلان (دکتر محمد هادی بهادری)	هیات رئیسه و اعضای پانل: دکتر میرزازاده، دکتر حائری، دکتر پیردانی، دکتر حسن زاده، دکتر عشورپون	پزشکی ۲
۱۰:۵۵-۱۱:۰۲	سخنرانی: طراحی الگوی جدید ارزیابی عملکرد بالینی و تعیین روانی و پایایی آن (خانم معصومه ایمانی پور)		
۱۱:۰۵-۱۳	پانل ۱: تجربه دانشگاههای علوم پزشکی کشور در بازنگری برنامه پزشکی عمومی: نیم ها و امیدها		
۱۰:۴۵-۱۰:۵۲	سخنرانی: یادگیری آناتومی از بازخوانی تا کاربرد: بکارگیری آناتومی سطحی، آناتومی رادیولوژی و معاینه فیزیکی در درس آناتومی پزشکی (دکتر امرالله روزبهی)	هیات رئیسه و اعضای پانل: دکتر خوشترنگ، دکتر اسدی، دکتر یاسینی، دکتر غفاری، دکتر سلطانی عرشاهی، دکتر طاهری	داروسازی
۱۰:۵۵-۱۱:۰۲	سخنرانی: بررسی روش کارآمد ارزشیابی اساتید با مباحثه دانشجویی و مقایسه آن با روش مرسوم ارزشیابی (دکتر زهرا سلطان تویه)		
۱۱:۰۵-۱۳	پانل ۲: چالش های ارتقای انگیزه اعضای هیات علمی		

مصباح	هیات رئیسه و اعضای پائل: دکتر محمد جعفری، دکتر رستگار، دکتر امین لاری، دکتر ممتاز منش و دکتر فرتوک زاده	سخنرانی: ارزیابی اثربخشی کارگاه های آموزش مهارت های بالینی بر اساس مدل ارزشیابی کرک پاتریک (KIRK PATRICK) در دانشگاه علوم پزشکی قزوین طی سال ۱۳۹۰ (خانم لیلا بهرامخانی)	۱۰:۴۵-۱۰:۵۳
		سخنرانی: تعیین حد نصاب قبولی در آزمون OSCE پیش کارورزی به سه روش آنگوف تغییر یافته، آنگوف سه سطحی و رگرسیون موزی (دکتر سارا مرثی هجری)	۱۰:۵۵-۱۱:۰۲
پزشکی ۱	هیات رئیسه و اعضای پائل: دکتر وردی، دکتر سلیمانی، دکتر مقدسی، دکتر نوریان، دکتر نورزبان، دکتر مرتضوی	پائل ۳: تجزیات دانشگاههای داخل و خارج از کشور در زمینه آموزش بالینی	۱۱:۰۵-۱۳
		سخنرانی: بررسی ابزارهای موجود سیستم ارزشیابی استاد در دانشگاههای تیب ۱ علوم پزشکی کشور (دکتر نیکویمانی)	۱۰:۴۵-۱۰:۵۳
		سخنرانی: طراحی و اجرای الگوی ترکیبی کار پوشه (port folio) و نظر استاد (Tutor report) در آموزش بالینی، و ارزیابی عملکرد تاثیر بکارگیری آن با توجه به بازخور ۳۶۰ درجه ای (Degree feedback 360) بر آیند کار آموزی در عرصه دانشجویان اطلاق عمل دانشکده پیراپزشکی همان (آقای بهزاد ایمنی)	۱۰:۵۵-۱۱:۰۲
		پائل ۴: پیشرفت های جدید و پیش بینی آینده در آموزش علوم پزشکی	۱۱:۰۵-۱۳
بهداشت	هیات رئیسه و اعضای پائل: دکتر حقانی، دکتر چنگیز، دکتر علیرضا منجمی	سخنرانی: بررسی میزان تفکر خلاق در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی مازندران سال ۱۳۸۹ (خانم زقیه ولیپور)	۱۰:۵۵-۱۱:۰۲
		پائل ۵: استفاده از خلاقیت در روش های تدریس	۱۱:۰۵-۱۳
		نماز و ناهار	۱۳-۱۴
داروسازی	هیات رئیسه و اعضای پائل: دکتر عابدی، دکتر هاشم زهی، دکتر ثاقب، دکتر آزادبخت، دکتر افشاری، دکتر کیانی، دکتر قاضی زاده	سخنرانی: ارزیابی مراکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی از طریق اعتبار بخشی (خانم فرنگیس شوقی)	۱۴-۱۴:۰۷
		سخنرانی: تعیین سیاستها و راهبردهای توسعه نیروی انسانی دانشگاه علمی نقشه علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمان (خانم ناهید خواجه پور)	۱۴:۱۰-۱۴:۱۷
		سخنرانی: موانع دستیابی به اهداف عملکردی طرح ادغام آموزش علوم پزشکی در نظام سلامت و ارائه راه حل (دکتر سمیه نوری حکمت)	۱۴:۲۰-۱۴:۲۷
		پائل ۶: بایسته های سلامت در نقشه جامع علمی کشور	۱۴:۳۰-۱۶:۳۰

هیات رئیسه و اعضای پائل: دکتر عین‌اللهی، دکتر سرآبادانی، دکتر زارع زاده، دکتر مهرابیان	سخت‌رانی: تحلیل وضعیت پاسخگویی بیمارستان آموزشی بقیه‌الله (عج) به نظام سلامت بر اساس معیارها و شاخص‌های مرتبط با پاسخگویی اجتماعی در مدل تعالی بالدریج (آقای محمد صالح فلاح)	۱۴:۰۷-۱۴:۱۴
	سخت‌رانی: ت‌دوین برنامه دروس مدیریت برای رشته پزشکی عمومی در ایران (آقای محمد رضا منصوریان)	۱۴:۱۰-۱۴:۱۷
پزشکی	سخت‌رانی: تعیین چالشها و مشکلات موجود و ارائه راهکارهای مناسب در ارتقای آموزش طب سربایي و درمانگاهي در دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گلستان ۱۳۹۰ (دکتر ناهید جعفری)	۱۴:۲۰-۱۴:۲۷
	پائل ۷: پاسخگویی برنامه‌های آموزش علوم پزشکی به نیازهای نوین جامعه (اجماع ملی و رویکرد نظامد به نیازهای سلامت)	۱۴:۳۰-۱۶:۳۰
پزشکی	سخت‌رانی: مقایسه تأثیر آموزش به روش یادگیری مشارکتی و سخنرانی بر راهبردهای یادگیری خودتنظیمی در دانشجویان (دکتر حسین موثق کریمی)	۱۴-۱۴:۰۷
	سخت‌رانی: طراحی نرم افزار آموزش کارآموزی داروخانه و بررسی میزان کارایی آن در گروهی از دانشجویان دانشکده داروسازی زابل (دکتر ماندانا مرادی دیرین)	۱۴:۱۰-۱۴:۱۷
هیات رئیسه و اعضای پائل: دکتر منفرد، دکتر جوانیان، دکتر زاهد پاشا، دکتر مجتهد زاده، دکتر نوریان، دکتر جهانیان	سخت‌رانی: تلفیق شیوه‌های نوین تدریس در آموزش علوم تشریحی (آنا توهی، بافت‌شناسی و جنین‌شناسی) به دانشجویان پزشکی: تأکید بر روش‌های پیش‌مطالعه، یادگیری حول مسئله، مواجهه زودرس، دانشجوی محوری و یادگیری الکترونیکی (دکتر سحر الماسی ترک)	۱۴:۲۰-۱۴:۲۷
	پائل ۸: چالش‌های استفاده از روش‌های نوین تدریس در آموزش علوم پزشکی	۱۴:۳۰-۱۶:۳۰
هیات رئیسه و اعضای پائل: دکتر حقیق دوست، دکتر ربیاق قاسمی، دکتر حسن زاده، دکتر آئین محمدی	سخت‌رانی: تعیین شاخص‌های عملکردی جهت ارزشیابی اعضای هیئت علمی (دکتر مهناز خطیبیان)	۱۴-۱۴:۰۷
	سخت‌رانی بررسی میزان رضایت مندی بیماران بستری از حضور و نحوه عملکرد دانشجویان و دستیاران پزشکی بر باین آنها در مراکز آموزشی - درمانی شهرستان های قم و کاشان در سال ۸۹ (آقای سید حسن عادی)	۱۴:۱۰-۱۴:۱۷
بهداشت	سخت‌رانی: بررسی مشکلات ارتقای رتبه‌ی علمی استاتید دانشگاه علوم پزشکی قزوین و ارائه الگوی پیشنهادی ۹۱-۱۳۹۰ (خانم زهرا قاسمی)	۱۴:۲۰-۱۴:۲۷
	پائل ۹: تکلیف و وظیف عضو هیات علمی در دانشگاه علوم پزشکی چیست و ایشان چه کاره هستند؟	۱۴:۳۰-۱۶:۳۰

<p>مصباح هیات رئیسه و اعضای پانل: دکتر بهرامی، دکتر اصفهانی، دکتر ناصری، دکتر رضایی زاده، دکتر مدنی، دکتر طالب</p>	<p>سخنرانی: یادگیری خودم محور با طراحی بسته آموزشی، مؤثر در یادگیری لوله گذاری مشکل داخل تراشه (آقای امیر معتمد نژاد)</p> <p>سخنرانی: ادغام شیوه تدریس در علوم پزشکی با شیوه رایج تدریس ایرانی اسلامی (تقریر) در حوزه های علوم دینی (آقای علیرضا شعوری بیدگلی)</p> <p>سخنرانی: بررسی میزان توانمندی گوش کردن فعالانه به بیماران در اساتید بالینی دانشکده پزشکی مشهد (خانم زهرا موقفی)</p> <p>پانل ۱۰: طب سنتی: چشم انداز آینده</p>	<p>۱۴-۱۴:۰۷</p> <p>۱۴:۱۰-۱۴:۱۷</p> <p>۱۴:۲۰-۱۴:۲۷</p> <p>۱۴:۳۰-۱۶:۳۰</p>
--	--	--

روز چهارم - روز پنج شنبه ۱۳۹۱/۲/۱۴ - همایش آموزش علوم پزشکی

ساعت	برنامه	سخنران یا هیات رئیسه	سالن
۷:۵۰-۸	تلاوت آیاتی از قرآن	سخنران یا هیات رئیسه	سالن
هیات رئیسه: دکتر رضائیان، دکتر سید جلال حسینی مهر، دکتر حسین جلاهی، دکتر فاضل، دکتر قاضی خوانساری			
۸-۸:۲۵	توازن نقش های اعمای هیئت علمی در آئینه نقشه جامع علمی	دکتر پیام خرازلی	مصباح
۸:۲۷-۸:۵۲	الگوهای تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی	دکتر پیام خرازلی	مصباح
۹:۲۰-۸:۵۵	نهادینه کردن فرهنگ اسلامی- ایرانی در آموزش علوم پزشکی	دکتر الهه ملاکان راد	مصباح
۹:۲۰-۹:۵۰	پذیرایی		
۹:۵۰-۱۱:۳۰	پانل ۱: نگاه جدید به آموزش: تحولی بی سابقه در آموزش	هیات رئیسه و اعضاء پانل: دکتر احمدی، دکتر لامعی، دکتر عبدی نژاد، دکتر عظیموند، دکتر فیضی	پزشکی ۱
۹:۵۰-۱۱:۳۰	پانل ۲: سیاستهای نظام پذیرش دانشجویان در دانشگاههای علوم پزشکی	هیات رئیسه و اعضاء پانل: دکتر بزدانی، دکتر امامی رضوی، دکتر سید جلیل حسینی، دکتر شمس، خانم دکتر حسینی، دکتر حیدرزاده	داروسازی
۹:۵۰-۱۱:۳۰	پانل ۳: راهکارهای رعایت مسائل شرعی در آموزش پزشکی	هیات رئیسه و اعضاء پانل: دکتر ناصحی، دکتر غفرانی، دکتر اصفهانی، دکتر کاشی، دکتر بهرامی، دکتر معصوم فتاحی و دکتر زکوی	بهداشت
۹:۵۰-۱۱:۳۰	پانل ۴: راهکارهای افزایش مشارکت دانشجویان در فرآیندهای آموزشی دانشگاههای علوم پزشکی	هیات رئیسه و اعضاء پانل: دکتر نادرممتاز مثنی، دکتر پاسار، آقای یردچی، آقای روزرخ، آقای عزیزری	مصباح
۹:۵۰-۱۱:۳۰	پانل ۵: آموزش معنی گر: رهیافت سلامت معنوی	هیات رئیسه و اعضاء پانل: دکتر شجری، دکتر اکبری، دکتر حائری، دکتر نوید محمدی، دکتر لاهی، دکتر حسینی	پزشکی ۲
۱۱:۳۰-۱۳	اختتامیه همایش بیانات استاد اخلاق تقدیر از مقالات برتر سخنرانی و پوستر		مصباح
۱۳-۱۳	نماز و ناهار		

فهرست سخنرانی‌های سیزدهمین همایش کشوری آموزش علوم پزشکی صفحه

نهادینه کردن فرهنگ اسلامی - ایرانی در آموزش پزشکی

۲ ادغام شیوه تدریس در علوم پزشکی با شیوه رایج تدریس ایرانی اسلامی (تقریر) در حوزه های علوم دینی

اخلاق و معنویت در علوم و حرف پزشکی

۳ بررسی میزان رضایت‌مندی بیماران بستری از حضور و نحوه عملکرد دانشجویان و دستیاران پزشکی بر بالین آن‌ها در مراکز آموزشی-درمانی شهرستان‌های قم و کاشان در سال ۸۹

۴ بررسی میزان توانمندی گوش کردن فعالانه به بیماران در اساتید بالینی دانشکده پزشکی مشهد

الگوهای تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی

۵ طراحی و اجرای الگوی ترکیبی کار پوشه (port folio) و نظر استاد Tutor report در آموزش بالینی، و ارزیابی عملکرد تأثیر به‌کارگیری آن با توجه به بازخور ۳۶۰ درجه ای (۳۶۰ Degree feedback) بر برآیند کارآموزی در عرصه دانشجویان اتاق عمل دانشکده پیراپزشکی همدان.

۶ تلفیق شیوه های نوین تدریس در آموزش علوم تشریحی (آناتومی، بافت شناسی و جنین شناسی) به دانشجویان پزشکی: تأکید بر روش‌های پیش مطالعه، یادگیری حول مسئله، مواجهه زودرس، دانشجوی محوری و یادگیری الکترونیک

۷ بررسی روش کارآمد ارزشیابی اساتید با مباحثه دانشجویی و مقایسه آن با روش مرسوم ارزشیابی

۸ تعیین حد نصاب قبولی در آزمون OSCE پیش کارورزی به سه روش آنگوف تغییر یافته، آنگوف سه سطحی و رگرسیون مرزی

۹ تدوین برنامه دروس مدیریت برای رشته پزشکی عمومی در ایران

راهکارهای ارتقای انگیزه اعضای هیات علمی و فراگیران

۱۰ مقایسه تأثیر دو روش آموزش سطح بندی با روش ادغام دروس علوم تشریحی بر افزایش انگیزه و عملکرد دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گیلان

۱۱ بررسی ابزارهای موجود سیستم ارزشیابی استاد در دانشگاه‌های تیپ ۱ علوم پزشکی کشور

۱۲ بررسی مشکلات ارتقای رتبه‌ی علمی اساتید دانشگاه علوم پزشکی قزوین و ارائه الگوی پیشنهادی ۹۱-۱۳۹۰

راهکارهای تحقق اهداف و برنامه های عملیاتی نقشه جامع علمی در حوزه آموزش علوم پزشکی

۱۳ تعیین سیاست‌ها و راهبرد های توسعه نیروی انسانی دانشگاه در نقشه علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمان

آموزش علوم پزشکی پاسخگو به نیازهای جامعه

۱۴ تحلیل وضعیت پاسخگویی بیمارستان آموزشی بقیه الله (عج) به نظام سلامت بر اساس معیارها و شاخص‌های مرتبط با پاسخگویی اجتماعی در مدل تعالی بالدریج

۱۵ یادگیری آناتومی از بازخوانی تا کاربرد؛ به‌کارگیری آناتومی سطحی، آناتومی رادیولوژی و معاینه فیزیکی در درس آناتومی پزشکی

۱۶ تعیین چالش‌ها و مشکلات موجود و ارائه راهکارهای مناسب در ارتقای آموزش طب سرپایی و درمانگاهی در دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گلستان

توازن حیطه های مختلف وظایف و مسئولیت های اعضای هیات علمی در دانشگاه ها

۱۸ تعیین شاخص های عملکردی جهت ارزشیابی اعضای هیئت علمی

سایر موارد

۱۹ طراحی الگوی جدید ارزیابی عملکرد بالینی و تعیین روایی و پایایی آن

۲۰ مقایسه تأثیر آموزش به روش یادگیری مشارکتی و سخنرانی بر راهبردهای یادگیری خود تنظیمی در دانشجویان

۲۱ بررسی نظرات فارغ التحصیلان پزشکی عمومی دانشگاه علوم پزشکی شیراز در ارتباط با برنامه های آینده شغلی و تخصصی و تعیین عوامل موثر بر انتخاب آنان

۲۲ ارزیابی اثربخشی کارگاه های آموزش مهارت های بالینی بر اساس مدل ارزشیابی کرک پاتریک (KIRK PATRICK) در دانشگاه علوم پزشکی قزوین طی سال ۱۳۹۰

۲۳ ارزیابی مراکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی از طریق اعتباربخشی

آموزش مجازی و یادگیری الکترونیکی

۲۴ طراحی نرم افزار آموزش کارآموزی داروخانه و بررسی میزان کارایی آن در گروهی از دانشجویان دانشکده داروسازی زابل

۲۵ یادگیری خودمحوور با طراحی بسته آموزشی موثر در یادگیری لوله گذاری مشکل داخل تراشه

شکوفایی خلاقیت ها و رقابت سالم در آموزش علوم پزشکی

۲۶ بررسی رابطه خلاقیت با پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر در سال ۱۳۹۰

۲۷ بررسی میزان تفکر خلاق در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی مازندران سال ۱۳۸۹

نهادینه کردن فرهنگ اسلامی - ایرانی در آموزش پزشکی	
۲۹	برنامه ارتقا آموزشی - فرهنگی دانشجویان پردیس بین‌الملل دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد
۲۹	قرآن و چهارده معصوم (ع) : بهترین الگو در امر آموزش
۳۰	پیام آموزشی امام رضا(ع)
۳۱	آیا می‌توان فعالیت‌های فرهنگی را با آموزش درس عفونی تلفیق نمود؟
۳۱	نقش علی بن عباس اهوازی پزشک نامدار فرهنگ و تمدن اسلام و ایران در توسعه آموزش پزشکی
۳۲	علی بن طبری مؤلف نخستین کتاب پزشکی بزرگ اسلامی: ضرورت آشنایی اساتید و دانشجویان با علما و نویسندگان کتب پزشکی
۳۲	مقایسه کدهای اخلاقی آموزشی در ایران با نقاط دیگر جهان
۳۳	اهمیت آموزش در علوم پزشکی بر اساس نیازهای جامعه
۳۳	بررسی مقایسه‌ای تأثیر حجاب از دیدگاه قرآن بر سلامت محیط کار از نظر دانشجویان و کارمندان دانشگاه علوم پزشکی شیراز
۳۴	تأثیر آموزش تفسیر قرآن در کاهش استرس‌های شغلی و بهبود سلامت روانی کارمندان دانشگاه علوم پزشکی شیراز، ۱۳۸۹
۳۴	ارزیابی استفاده از منابع اسلامی در پایان نامه‌های پزشکی و دندان پزشکی
۳۵	بررسی وضعیت سلسله مراتب نظام ارزشی دانشجویان رشته پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی اهواز
۳۵	دیدگاه دانشجویان در مورد پوشش و ظاهر حرفه‌ای
۳۶	اخلاق و معنویت اسلامی در آموزش پزشکی
۳۶	اهمیت آموزش مسائل بهداشتی در کتاب الهی قرآن
۳۷	نقشه مفاهیم، ابزاری موثر در افزایش یادگیری و مهارت تفکر انتقادی در آموزش دوره علوم پایه پزشکی
۳۸	آشنایی دانشجویان پزشکی با نحوه فعالیت‌های درمانی در دفاع مقدس به ویژه چگونگی درمان مصدومان حملات شیمیایی در محیط واقعی (بیمارستان صحرائی)
۳۹	رویکرد معنی‌گرا در آموزش پزشکی در مطابقت با مبانی اعتقادی و فرهنگی با هدف سکولارزدایی
۴۰	ضرورت تبیین ملاحظات اخلاقی در امور حرفه‌ای دستیاران بالینی
۴۰	نگاهی به پیشینه آموزش پزشکی در طب اسلامی و ایرانی
۴۱	اخلاق در حرفه «معلم پزشکی» در منابع ایرانی - اسلامی
۴۱	تأثیر فعالیت‌های فوق برنامه بر وضعیت تحصیلی دانشجویان علوم پزشکی
۴۲	کلاس سالم: بررسی تجربه شرکت در دوره آموزشی ضیافت اندیشه اساتید
۴۲	تدوین کوریکولوم آموزشی رشته‌های پزشکی با استفاده از رساله حقوق حضرت امام سجاد (ع)
۴۳	بررسی مبانی و شیوه‌های آموزشی - تربیتی قرآن کریم : مطالعه موردی سوره حمد

۴۳	پرستاری در قاموس اعتقادات اسلامی ایرانی: قدردانی بیماران از پرستاران
۴۴	«در تدریس استاد مساله نباید مساله ادای تکلیف باشد»: نگاهی به جایگاه معلم از دیدگاه آموزه های دینی
۴۵	مراحل رشد و تکامل انسان از دیدگاه حکیم سید اسماعیل جرجانی
۴۵	خصوصیات استاد، دانشجو و محیط آموزشی خوب از دیدگاه فرهنگ اسلامی ایرانی
اخلاق و معنویت در علوم و حرف پزشکی	
۴۶	بررسی میزان توسل به دعا در بیماران همودیالیزی مراجعه کننده به مرکز همودیالیز استان گلستان
۴۶	استقرار فرایند سیستم مدیریت آموزش (استاندارد ISO 10015) بر اساس استاندارد ISO 9001-2008 در دانشکده های پیراپزشکی همدان
۴۷	تثبیت آگاهی از مباحث اخلاقی بر اساس آموزش کلاس محور در دانشجویان فوریت های پزشکی
۴۸	عنوان: طراحی آموزش احکام شرعی بر اساس الگوی یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL) و ارزشیابی تأثیر آن بر یادگیری دانشجویان پرستاری
۴۸	بررسی رابطه میان سازگاری اجتماعی و پیشرفت تحصیلی دانشجویان دندان پزشکی در سال ۹۰-۱۳۸۹
۴۹	بررسی نقش محورهای متفاوت اجتماعی، فرهنگی و دینی در ترویج و نهادینه کردن اخلاق در آموزش پزشکی
۴۹	ویژگی های اخلاقی اعضای هیات علمی دانشگاه های علوم پزشکی
۵۰	بررسی سلامت معنوی در بیماران تحت درمان با همودیالیز
۵۰	تفکیک جنسیت در درس جمعیت شناسی و تنظیم خانواده
۵۱	بررسی ویژگی شخصیتی خلاقیت در دانشجویان رشته پرستاری (مطالعه موردی: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی مازندران)
۵۱	کیفیت ارائه مراقبت های درمانی توسط تیم درمانی از دیدگاه بیماران بستری در بیمارستان های دانشگاه جهرم
۵۲	مهارت های ارتباطی و حرفه گرایی در ارتباط با بیماران: خودارزیابی دانشجویان علوم پزشکی
۵۲	معنویت و مراقبت پرستاری
۵۳	بررسی رابطه بین هویت دینی و سلامت روانی در دانشجویان کارشناسی بهداشت محیط دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور
۵۳	نگرشی بر اخلاق پزشکی نوین
۵۴	تأثیر آموزش مهارت های همدلی بر عملکرد پزشکان خانواده دانشگاه علوم پزشکی جهرم و مقایسه با گروه شاهد
۵۴	معنویت و عدالت آموزشی در علوم پزشکی از دیدگاه دانشجویان دانشکده پزشکی تبریز سال ۱۳۹۰
۵۵	سرقت علمی در تاریخ پزشکی: کاشف گردش خون ریوی، ابن نفیس یا ویلیام هاروی
۵۵	نظرات اساتید در باره درس اخلاق پزشکی در دانشگاه علوم پزشکی قزوین
۵۶	میزان رعایت احترام به بیمار در عملکرد های پرستاری توسط پرستاران
۵۶	شبیه سازی از دیدگاه اسلام و اخلاق پزشکی
۵۷	طب و اخلاق پزشکی از دیدگاه اسلام و غرب (بررسی تطبیقی)

۵۸	روان سنجی مقیاس لیاقت دانشجویان پرستاری در ارائه مراقبت‌های معنوی
۵۸	ارتباط بین نگرش نسبت به امور معنوی و سلامت عمومی و روانی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قزوین سال ۱۳۹۰
۵۹	نگرش دانشجویان نسبت به بیماران مبتلا به ناتوانی ذهنی و مشکلات روانی حاد
۵۹	اعتماد در روابط بین فردی دانشجویان پیراپزشکی
۶۰	دیدگاه بیماران مراجعه کننده به بیمارستان‌های شهر سنندج در مورد میزان رعایت اخلاق و معنویت توسط تیم پزشکی
۶۰	بررسی نقش اخلاق و معنویت (آموزه های دینی) در پیشبرد اهداف درمانی در بیمارستان امام رضا (ع) کرمانشاه
۶۱	منشور اخلاق پزشکی از دیدگاه قرآن
۶۲	اهمیت موازین شرعی و حقوقی در اخلاق پزشکی
۶۲	تعیین نیاز سنجی پرستاران در زمینه برنامه های آموزشی حقوق و مسئولیت‌های پرستار
۶۳	فرایند خود تنظیم در کنترل رفتاری غیر اخلاقی راهی موثر برای تأمین الزامات اخلاقی، اسلامی در آموزش پزشکی
۶۳	جایگاه اخلاق در آموزش علوم پزشکی ایران
۶۴	ارزشیابی اخلاق حرفه ای کارورزان در محیط بالینی: معرفی یک ابزار ارزشیابی
۶۴	بررسی میزان مسئولیت پذیری در دانشجویان دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز
۶۵	بررسی توانائی استدلال اخلاقی در دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز
۶۵	بررسی میزان رعایت اخلاق حرفه ای در دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز از دیدگاه دانشجویان در سال تحصیلی ۱۳۹۰-۱۳۹۱
۶۶	مروری بر موانع و مشکلات رشد موثر اخلاق حرفه ای در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور
۶۶	مفهوم مراقبت. مرور ترکیبی
۶۷	بررسی میزان رعایت اخلاق کار از دیدگاه مدیران بیمارستان‌های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی شیراز
۶۷	دیدگاه دانشجویان مامایی در مورد مشکلات آموزش بالینی اخلاق مامایی
۶۸	عنوان: بررسی درک دانشجویان پرستاری از پریشانی اخلاقی در دانشکده پرستاری رازی کرمان
۶۸	قرآن درمانی و آثار آن بر سلامت جسم و جان
۶۹	بررسی آموزش دائم و موقت در فرهنگ اسلامی
۷۰	آگاهی و نگرش کارورزان و دستیاران رشته پزشکی در مورد اخلاق پزشکی
۷۰	اهمیت آموزش گیاه درمانی در کتاب...قران کریم
۷۱	ضرورت اخلاص در نیت در فرایند آموزش
۷۱	بررسی دیدگاه دستیاران نسبت به تأثیر خصوصیات اخلاقی اساتید بالینی در عملکرد آینده آن‌ها
۷۲	ارتقاء اخلاق و معنویت با افزایش هوش هیجانی
۷۲	بررسی نگرش اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در ارتباط با کسب رضایت بیمار برای مشارکت در آموزش دانشجویان

۷۳	نگرش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر نسبت به اتانازی
۷۳	ضرورت اخلاق حرفه ای در حرفه پرستاری
۷۴	بررسی اجمالی اخلاق پزشکی و آرایه چالش‌ها و راهکارها
۷۵	بررسی تأثیر فرایند یاددهی و یادگیری الکترونیکی تحت وب در ارتقاء آگاهی‌های شناختی و تقویت مبانی اخلاق حرفه ای پزشکی
۷۵	نقش رهبری معنوی در توانمند سازی کارکنان دانشگاه علوم پزشکی قزوین
۷۶	ارتباط باورهای دینی و سلامت عمومی در دانشجویان دانشکده پرستاری مامایی و پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان در سال ۱۳۹۰
۷۶	آموزش اخلاق حرفه ای در مراقبت و درمان نوزادان بسیار نارس: معرفی بیمار
۷۷	عوامل موثر در رضایت‌مندی بیماران از نظر دانشجویان پزشکی
۷۷	سلامت معنوی در بیماران سرطانی
۷۸	ادغام معنویت در آموزش پزشکی از دیدگاه اسلام
۷۹	ارزشیابی میزان هم خوانی (تطابق) رعایت اخلاق حرفه ای در اساتید، دانشجویان و پرستاران دانشگاه علوم پزشکی شیراز
۷۹	«اساتید دانشگاه‌ها فرماندهان جبهه جنگ نرم هستند.» استفاده از تارنوشته‌های آموزشی به عنوان ابزاری تسهیل‌گر برای ترویج معنویت در میان دانشجویان
۸۰	معنویت و اعتقاد مذهبی راهبردی برای دستیابی به آسودگی: تجربیات بیماران بستری
۸۰	تبیین الگوی سلامت مبتنی بر اندیشه معنوی اسلام
۸۱	بررسی راه‌های کاهش تنش‌های روانی ناشی از امتحان‌ها در دانشجویان پزشکی
۸۲	نقش برنامه درسی پنهان در یادگیری اخلاق حرفه ای در محیط‌های بالینی
۸۲	اخلاق حرفه ای در پزشکی
۸۳	حقیقت‌جویی گامی در جهت مشارکت بیمار در روند درمان
۸۳	لزوم آموزش اخلاق حرفه ای در علوم پزشکی
۸۴	مقایسه اولویت مؤلفه‌های اخلاق پزشکی از دیدگاه برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران با دیدگاه پزشکان دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز
۸۴	تدوین الگوی جامع ارزیابی درس اخلاق پزشکی
۸۵	بررسی میزان شیوع تقلب‌های امتحانی در بین دانشجویان یکی از دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور
۸۶	بررسی و ارزیابی اخلاق حرفه ای ماماها‌ی شاغل در بخش زایشگاه بیمارستان‌های سطح شهر ساری در ارائه خدمات و انجام وظایف
۸۶	بررسی تجارب بیماران از برخورد های حرفه ای پزشک معالج خود در طول مدت بستری در بیمارستان
۸۷	بهره‌وری از قلب قرآن در راستای معرفت‌افزایی اعضای هیئت رئیسه دانشگاه علوم پزشکی یاسوج
۸۷	هم‌افزایی معنوی اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی یاسوج از طریق تمسک به ثقلین

- ۸۸ بررسی تأثیر بومی بودن در بروز رفتار حرفه ای دستیاران رشته زنان و زایمان دانشگاه علوم پزشکی مازندران
- ۸۸ بررسی میزان رضایتمندی بیماران بستری در بخش زنان و زایمان بیمارستان امام خمینی ساری
- ۸۹ بررسی ارتباط وضعیت تأهل دستیاران گروه زنان و زایمان دانشگاه علوم پزشکی مازندران با رفتار حرفه ای آنها
- ۸۹ بررسی سلامت معنوی دانشجویان پزشکی واحد بین الملل رامسر در سال ۱۳۹۰
- ۹۰ بررسی نگرش و التزام عملی به نماز در دانشجویان پزشکی بین الملل رامسر ۱۳۹۰
- الگوهای تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی**
- ۹۰ اهمیت بکارگیری اولویت‌های پژوهشی مربوط به سلامت بیماران در آموزش پزشکی
- ۹۱ تأثیر نمایش انیمیشن آموزشی در یادگیری درس فیزیولوژی دانشجویان رشته بهداشت حرفه ای
- ۹۱ بررسی تأثیر الگوی آموزش بالینی تلفیقی بر نگرش روانی دانشجویان پرستاری نسبت به بیماران در کارآموزی بخش روان
- ۹۲ طراحی محیط یادگیری الگوی اطمینان بخش (ASSURE)
- ۹۲ تأثیر برگزاری ژورنال کلاب تعدیل شده بر مهارت دانشجویان پرستاری از مراقبت مبتنی بر شواهد در بخش مراقبت‌های ویژه
- ۹۳ ارائه درس جمعیت و تنظیم خانواده متناسب با نیاز آموزشی دانشجویان بهداشت حرفه ای و بهداشت محیط
- ۹۳ طراحی و اجرای آزمون بالینی ساختار دار عینی برای درس کمک‌های اولیه دانشجویان بهداشت حرفه ای
- ۹۴ طراحی الگوهای ارزشیابی پیشرفت تحصیلی در کارآموزی دانشجویان پیراپزشکی
- ۹۴ طراحی، تدوین و اجرای برنامه کارآموزی دانشجویان بهداشت حرفه ای
- ۹۵ ارائه درس بهداشت حرفه ای و کلیات ایمنی و بهداشت حرفه ای متناسب با نیاز آموزشی دانشجویان بهداشت عمومی و بهداشت محیط
- ۹۵ طراحی و اجرای درس کمک‌های اولیه کارآموزی دانشجویان بهداشت حرفه ای
- ۹۶ هوش معنوی اعضای هیات علمی دانشکده پزشکی و عوامل موثر بر آن
- ۹۶ روش کارگاهی آموزش تفسیر ECG دانشجویان پزشکی
- ۹۷ ترسیم نقشه مفهومی در صفحات وب: رویکردی نوین در تکالیف دانشجویی
- ۹۷ بکارگیری الگوی پرسشگری متقابل هدایت شده در گروه همتایان بر مهارت‌های بالینی و تفکر انتقادی دانشجویان
- ۹۸ بکارگیری آموزش گروه همتایان (peer teaching) بر میزان یادگیری و رضایت دانشجویان فوریت پزشکی
- ۹۹ بررسی دیدگاه های کار آموزان و کارورزان بخش زنان نسبت به استفاده از log book به منظور بهبود کیفیت آموزش بخش زنان
- ۹۹ ارزیابی کارورزان بخش زنان به روش بررسی پرونده بیماران ویزیت شده توسط آنان
- ۱۰۰ تعیین عوامل موثر بر بهره‌وری نیروی انسانی از دیدگاه اساتید بالینی و غیر بالینی دانشگاه علوم پزشکی گیلان در سال ۱۳۹۰
- ۱۰۱ بررسی تأثیر روش تدریس دانشجو محور بر یادگیری دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی سبزوار
- ۱۰۱ ارتباط بین روش‌های تدریس، نوع درس و رشته تحصیلی

۱۰۲	بررسی فرهنگ کلاسی از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز ۱۳۹۰
۱۰۲	ارزیابی کارورزان به روش dops در بخش زنان و زایمان
۱۰۳	مقایسه روش آموزشی تلفیقی با روش معمول پاور پوینت در فرآیند یادگیری دروس نظری میکروبی شناسی در مقاطع مختلف تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اراک
۱۰۳	طراحی و اجرای دفترچه ثبت مهارت‌های بالینی (Log Book) برای ارزشیابی واحد کارآموزی در عرصه داخلی جراحی دانشجویان مامایی
۱۰۴	طراحی و راه اندازی کارآموزی تزریقات و سرم درمانی برای دانشجویان مامایی
۱۰۵	برنامه ریزی، اصلاح و پایش آموزش فیزیک پزشکی دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز
۱۰۵	مقایسه دو روش ارزشیابی OSCE و سنتی از لحاظ سنجش مهارت‌های بالینی و نگرش دانشجویان دندان پزشکی در آزمون بیماری‌های دهان عملی یک
۱۰۶	بررسی تأثیر آموزش کارگاهی نسخه نویسی در بیماری‌های دهان و دندان در دانشجویان دندان پزشکی در سال ۸۹-۱۳۸۸
۱۰۶	مقایسه اثر روش تدریس تغییر یافته طرح کارایی تیم (TED) و سخنرانی بر رضایتمندی و عملکرد تحصیلی دانشجویان
۱۰۶	تحول در آموزش مداوم پرستاران بخش‌های ویژه و اورژانس با شیوه آموزش درون بخشی
۱۰۷	تأثیر کاربرد کار پوشه بر یادگیری بالینی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی نیشابور
۱۰۸	نقد آزمون جامع علوم پایه پزشکی و ارایه الگوی ارتقای آن
۱۰۸	آموزش آناتومی مقطعی به روش اینتراکتیو (تعاملی) به دانشجویان کارشناسی تکنولوژی رادیولوژی
۱۰۹	آموزش همراه با ثبت تجربیات بالینی راهکاری موثر در کسب صلاحیت بالینی-استفاده از راهبردهای تفکر، راهبردی موثر در کسب صلاحیت-بازاندیشی، راهبردی موثر در کسب شایستگی بالینی دانشجویان گروه پزشکی
۱۱۰	روش‌های آموزشی ارجح از نظر دانشجویان پرستاری
۱۱۰	بررسی تأثیر تدریس به شیوه کار در گروه‌های کوچک بر میزان رضایت دانشجویان کارشناسی دو رشته تحصیلی متفاوت
۱۱۱	مقایسه دو استراتژی تدریس استاد - محوری و دانشجو- محوری از دیدگاه فراگیران طی دو سال پیاپی
۱۱۱	بکار گیری آزمون بالینی ساختار دار عینی در ارزیابی واحد عملی درس تمرین درمانی
۱۱۲	بررسی تأثیر تدریس به شیوه کار در گروه‌های کوچک بر میزان یادگیری دانشجویان کارشناسی دو رشته تحصیلی متفاوت
۱۱۲	انجام ارزیابی تکوینی توسط دانشجویان در درس اپیدمیولوژی و کنترل بیماری‌ها
۱۱۳	فناوری سلامت همراه در ارتقاء آموزش سلامت
۱۱۴	بررسی موانع و عوامل تسهیل کننده فرآیند یادگیری مشارکتی از دید مدرسین و دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهر کرمان
۱۱۴	بررسی میزان آگاهی و استفاده از پزشکی مبتنی بر شواهد در بین دستیاران تخصصی و اینترن‌های دانشگاه علوم پزشکی مازندران
۱۱۵	ارائه روش منجر به بهبود کیفیت آموزش در درس شیمی آلی ارائه شده در دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی تهران
۱۱۵	بررسی اثربخشی آموزش با اسلایدهای رایانه‌ای بر یادگیری لام‌های میکروسکوپی حشره شناسی در دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بقیه ا... (عج)
۱۱۶	ارزشیابی اساتید بالینی بیمارستان شهید فقیهی شیراز بر اساس مدل شناختی استاد-شاگردی در دی‌ماه ۱۳۸۹

۱۱۶	روش‌های آموزشی ارجح از دیدگاه دانشجویان پرستاری
۱۱۷	تهیه و تدوین و بکارگیری فایل‌های فلاش به عنوان الگوهای نو آموزش دروس بیوشیمی برای نخستین بار
۱۱۷	اثربخشی استفاده از بیماران واقعی در آموزش‌های غیر محوری
۱۱۸	انتقال دانش و تجربه بین دستیاران سال‌های مختلف از طریق بحث گروهی به شیوه طلبگی
۱۱۹	تکامل مهارت‌های بازانديشی پرستاران پس از بکارگیری پورت فولیو: یک مطالعه کیفی
۱۱۹	تأثیر بکارگیری پورت فولیو حرفه‌ای بر صلاحیت بالینی پرستاران
۱۲۰	ارزیابی و تأثیر کلاس توجیهی بر نگرش و موفقیت دانشجویان پزشکی در بخش ارولوژی
۱۲۰	مقایسه نتایج آزمون نکات کلیدی با آزمون چهار جوابی پایان دوره کارورزان در بخش داخلی دانشگاه علوم پزشکی شیراز
۱۲۱	تأثیر آموزش مبتنی بر یادگیری گروهی در درس روش مطالعه در دانشجویان رشته تغذیه دانشگاه علوم پزشکی شیراز
۱۲۱	ارائه یک شیوه نوین در کارآمدتر نمودن آموزش بالینی در درمانگاه‌های شلوغ
۱۲۲	شیوه نوین آموزش نسخه نویسی بیماری‌های متنوع عفونی به وسیله بیمار نما (simulated patient)
۱۲۲	ارزیابی روش جدید آموزش الکتروکاردیوگرام برای دانشجویان پزشکی در دوره آموزش بالینی
۱۲۳	طراحی و اجرای آزمون عینی ساختار یافته بالینی (OSCE) در ارزیابی کارورزان پزشکی اجتماعی
۱۲۳	بررسی الگوهای تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی از دیدگاه استادان دانشگاه علوم پزشکی تبریز در سال ۱۳۹۰
۱۲۴	بررسی تأثیر کارگاه‌های آموزشی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی گلستان بر توانمندسازی اعضای هیأت علمی
۱۲۴	طراحی، اجرا و ارزشیابی برنامه آموزشی بازدید از کارخانه داروسازی برای دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز
۱۲۵	بررسی تأثیر آموزش برنامه‌ای با استفاده از مدل اسکینر به صورت off line در درس بهداشت و کمک‌های اولیه
۱۲۶	بررسی نظرات اعضای جامعه پزشکی شهرستان تبریز در خصوص الگوهای تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی در سال ۱۳۹۰
۱۲۶	مرکز مهارت‌های بالینی skill-lab: روش نوین آموزش سیمولوژی بیماری‌های زنان و زایمان کارآموزان دانشگاه پزشکی گلستان
۱۲۷	بررسی تأثیر به‌کارگیری الگوی آموزش همتایان بین رشته‌ای در آموزش مراقبت‌های پیش بیمارستانی تروما بر میزان یادگیری و رضایتمندی دانشجویان
۱۲۸	الگوهای تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی از دیدگاه استادان دانشگاه علوم پزشکی تبریز در سال ۱۳۹۰
۱۲۸	تأثیر به‌کارگیری روش‌های نوین ارزشیابی بالینی بر رضایتمندی دانشجویان مامایی
۱۲۹	بررسی نظرات دانشجویان در مورد ادغام افقی دروس پایه در رشته پرستاری و مامایی و برنامه پیشنهادی ادغام
۱۳۰	یادگیری الکترونیکی در آموزش پزشکی با تکیه بر نظریه‌های یادگیری
۱۳۰	بررسی نگرش دستیاران دانشکده پزشکی تبریز نسبت به ضرورت ایجاد واحد فارماکولوژی بالینی در دوره پزشکی عمومی
۱۳۱	اثر آموزش فیزیولوژی با رویکرد مفهومی «به عنوان یک طرح آموزشی» در ارتقاء اهداف یادگیری شناختی دانشجویان پزشکی
۱۳۱	رابطه بین شایستگی فناوری اطلاعات و ارتباطات و نوآوری در سازمان‌های آموزشی (مقاله مروری)

۱۳۲	اقدام پژوهی در جهت کاهش تراکم دانشجو در عرصه‌های آموزش بالینی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان
۱۳۳	سبک‌های یادگیری دانشجویان دانشکده های پیراپزشکی و بهداشت دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۹۰
۱۳۳	نقش آموزش الکترونیکی در تحول و نوآوری آموزش مداوم علوم پزشکی از نگاه اعضای جامعه پزشکی تبریز در سال ۱۳۹۰
۱۳۴	رویارویی با چالش‌های آموزش پزشکی مبتنی بر شبیه‌سازی: بیان یک تجربه
۱۳۴	نیازسنجی برای مواجهه بالینی مقدماتی دانشجویان پزشکی قبل از ورود به دوره بالینی
۱۳۵	بررسی سطح اطمینان دانشجویان مذکر و مؤنث در آزمون‌های مبتنی بر اطمینان
۱۳۵	طراحی و تدوین کارنامه عملکرد بالینی دانشجویان پرستاری کارآموزی در عرصه بخش مراقبت‌های ویژه قلبی
۱۳۶	تأثیر آموزش هم‌تا محور بر افسردگی بیماران مولتیپل اسکلروزیس انجمن ام‌اس ایران
۱۳۶	بررسی پاسخ داوطلبان دوره دکتری سال ۸۷-۱۳۸۶ رشته های انگل شناسی، باکتری شناسی و اپیدمیولوژی به موضوعات مختلف و ضرایب آن‌ها
۱۳۷	تبیین دیدگاه دست‌اندرکاران فرآیندهای آموزشی در مورد نماینده شایسته کلاس درس
۱۳۸	آموزش طراحی نقشه مفهومی: ضرورتی نادیده، در کوریکولوم آموزشی دانشجویان رشته های مختلف علوم پزشکی
۱۳۸	ارزشیابی تکوینی روشی مؤثر جهت کاهش اضطراب امتحان و پیشرفت تحصیلی در دانشجویان
۱۳۹	نقش آموزش نقشه مفهومی بر ارتقاء مهارت تفکر انتقادی در دانشجویان
۱۳۹	تدریس به روش نقشه‌ی مفهومی روشی مؤثر بر میزان یادگیری و یاد داری دانشجویان
۱۴۰	ارتقای کیفیت کارآموزی رشته بهداشت خانواده از دیدگاه دانشجویان دانشکده بهداشت و تغذیه تبریز
۱۴۱	بررسی دیدگاه اعضای هیأت علمی و دانشجویان پزشکی درباره اصلاحات برنامه آموزش پزشکی عمومی (مرحله علوم پایه) در دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی در سال ۱۳۸۸
۱۴۱	بررسی اثر دوره پودمان‌های مطالعاتی ویژه در نگرش و خود ارزیابی مهارتی از دیدگاه کارورزان
۱۴۲	به سوی الگوی تحول در کتاب درسی دانشگاهی
۱۴۲	نوآوری در آموزش بیماری‌های کلیه با روش تکانه های (ایمپالس های) آموزشی تحت عنوان نکته های روزانه
۱۴۳	بستر سازی آموزش الکترونیک در آموزش دانشجویان علوم پزشکی
۱۴۳	تفکر انتقادی گامی در جهت تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی
۱۴۴	نو آوری در ارائه بیوشیمی بالینی جهت دانشجویان رشته کارشناسی علوم آزمایشگاهی
۱۴۵	بررسی عوامل موثر بر دستیابی پرستاران و ماماهاى تازه کار به صلاحیت‌های بالینی در طی دوران تحصیل
۱۴۵	تأثیر آموزش الگوی حل مسئله اجتماعی دزوربلا و گلد فراید بر مهارت حل مسئله دانشجویان پرستاری
۱۴۶	بررسی تأثیر آموزش سمیولوژی بیماری‌های داخلی کودکان با روش گروه همتایان
۱۴۶	ارتقای اثربخشی کارورزی احیای قلبی- ریوی با طراحی و اجرای کارورزی سیال دانشجو محور مبتنی بر ارزشیابی آسکی
۱۴۷	تعیین مهارت یادگیری و ارزشیابی دانشجویان ترم ۵ هوشبری با استفاده از لاگ بوک طراحی شده در آموزش بالینی

۱۴۸	ارائه الگوی ارتقاء کیفیت آموزش بالینی در دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اراک
۱۴۸	نقش یادگیری مشارکتی به عنوان یک استراتژی فعال در ارتقاء کیفیت آموزش پرستاری و مراقبت از بیماران
۱۴۹	مقایسه دیدگاه دانشجویان ترم اول و ترم آخر در مورد کار تیمی
۱۴۹	نقش طب نظامی در نیروهای مسلح و ضرورت توسعه برنامه های آموزشی تخصصی در طب نظامی ایران
۱۵۰	پاسخگو سازی برنامه درسی کارشناسی ارشد بهداشت باروری از طریق نیازسنجی از منابع چندگانه
۱۵۱	بررسی مقایسه ای روش تغییر یافته آموزش تیمی اعضای گروه (TMTD) بر روی دانش کسب شده و افزایش انگیزه در دانشجویان
۱۵۱	اثر بخشی مشاوره گروهی بر میزان یادگیری و رضایت‌مندی دانشجویان پزشکی
۱۵۲	بررسی سبک‌های یادگیری بر اساس نظریه کلب در دانشجویان علوم پزشکی گیلان در سال ۱۳۹۰
۱۵۲	الگوی تسلط آموزی مبتنی بر شایستگی: تجربه بالینی برنامه ریزی شده برای دانشجویان پرستاری
۱۵۳	بررسی تأثیر نقشه مفهومی بر رویکردهای یادگیری دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی اراک ۱۳۸۹
۱۵۳	بررسی دیدگاه کارآموزان و کارورزان بخش قلب نسبت به روش آموزش معرفی مورد نسبت به روش سنتی
۱۵۴	ارزیابی چند جانبه دانشجویان کارشناسی ارشد ایمونولوژی
۱۵۵	اجزاء ضروری پورت فولیوها برای کاربرد در آموزش بالینی
۱۵۵	مقایسه عملکرد دانشجویان در انجام سونداژ مثانه در دو روش تدریس سنتی توسط مربی و گروه همیار
۱۵۶	استانداردسازی شیوه‌های نوین ارزشیابی به منظور سنجش صلاحیت‌های بالینی دستیاران گروه زنان
۱۵۷	به‌کارگیری الگوی سرپرستی (Preceptor Model) در آموزش بالینی و تأثیر آن بر رضایت دانشجویان پرستاری کارشناس
۱۵۷	بررسی اثر آموزش در مرکز مهارت‌های بالینی (skill lab) در یادگیری دانشجویان پزشکی در بخش زنان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر
۱۵۸	استفاده از شبیه ساز در آموزش پرستاری
۱۵۸	مقایسه روش تدریس مبتنی بر مورد با روش سخنرانی از دیدگاه دانشجویان پرستاری در سال ۱۳۹۰
۱۵۹	طراحی کوریکولوم آموزشی جهت پر کردن خلأ خدمات رسانی پزشکی
۱۶۰	مقایسه نگرش دانشجویان نسبت به تجربیات بالینی خود در استراتژی یادگیری مسئله-محور و روش سنتی آموزش بالینی
۱۶۰	تأثیر به‌کارگیری یادگیری مبتنی بر مسئله در آموزش بالینی بر ارزشیابی دانشجویان از شایستگی‌های خود
۱۶۱	بررسی و بهبود روند تحصیلی دانشجویان پزشکی با مشارکت اساتید راهنما
۱۶۱	بررسی تأثیر یادگیری مبتنی بر مسئله در کاربرد فرایند پرستاری در بالین توسط دانشجویان کارشناسی پرستاری
۱۶۲	آموزش یک روش نوین برای یادگیری انجام هیدروسونوگرافی جهت بررسی ناهنجاری‌های حفره رحم ولوله‌ها برای گروه‌های عمومی، تخصصی و فوق تخصصی پزشکی
۱۶۲	ارزیابی اولین Log book کارآموزی در عرصه از دیدگاه دانشجویان کارشناسی هوشبری
۱۶۳	ضرورت تحول در روش‌های یاد دهی-یادگیری مبتنی بر رویکردهای فراشناختی در آموزش پزشکی

۱۶۳	تأثیر برنامه آموزشی log book طراحی شده بر دستیابی به مهارت‌های بالینی بخش زنان و زایمان در دانشجویان پزشکی در بیمارستان ولیعصر بیرجند
۱۶۴	ارزیابی ویژگی‌های غیر شناختی دانشجویان پزشکی در بدو ورود به دانشگاه
۱۶۴	آموزش به شیوه حل مسئله: رویکردی مناسب برای ارتقا مهارت تفکر انتقادی در دانشجویان مامایی
۱۶۵	آموزش مهارت‌های ارتباطی به دانشجویان مامایی: یک استراتژی موثر در ارتقاء کیفیت ارائه خدمات مامایی
۱۶۶	نوآوری در برگزاری امتحان پایان بخش کودکان به روش ایستگاهی
۱۶۶	بررسی جو آموزشی بخش طب اورژانس با استفاده از پرسشنامه PHEEM
۱۶۷	آموزش حقوق پزشکی و نقش تکمیلی آن در آموزش علوم پزشکی
۱۶۷	نقش شبیه سازی در آموزش دانشجویان پرستاری: یک مطالعه مروری
۱۶۸	ارزیابی کار آیی یکسان بودن اساتید دروس نظری و عملی در روند یادگیری دانشجویان علوم آزمایشگاهی
۱۶۹	طراحی مدل ملی اعتباربخشی مراکز آموزش بهورزی
۱۶۹	بررسی تأثیر آموزش بر ارتقاء کیفیت زندگی بیماران مبتلا به انفارکتوس میوکارد
۱۷۰	ارزیابی سبک‌های یادگیری دانشجویان پرستاری بر اساس پرسشنامه وارک (VARK)
۱۷۰	مروری بر مدل‌های تعالی و کیفیت در آموزش علوم پزشکی
۱۷۱	ارتباط میان گرایش به تفکر انتقادی و خلاقیت در دانشجویان اتاق عمل
۱۷۲	ارتقاء شیوه ارزشیابی دروس بالینی دانشجویان سال آخر کارشناسی بینایی سنجی
۱۷۲	لزوم توسعه ارتباط بین مراکز دانشگاه علوم پزشکی و گسترش فرایند کارآموزی در عرصه
۱۷۳	گرایش به تفکر انتقادی در دانشجویان اتاق عمل
۱۷۳	بررسی کیفیت آموزش درمانگاهی بخش داخلی بیمارستان ولیعصر بیرجند از دیدگاه دانشجویان پزشکی در دانشگاه علوم پزشکی بیرجند
۱۷۴	بررسی دیدگاه دانشجویان پزشکی به عوامل موثر و بازدارنده و عملکرد آن‌ها در گرفتن شرح حال دقیق از بیماران
۱۷۴	بررسی نظرات دانشجویان دوره کارورزی پزشکی در مورد میزان دستیابی به اهداف تعیین شده در کوریکولوم
۱۷۵	بررسی نظرات دانشجویان دوره کارآموزی پزشکی در مورد میزان دستیابی به اهداف تعیین شده در کوریکولوم
۱۷۶	بررسی دیدگاه های شرکت کنندگان در برنامه های آموزش مداوم دانشگاه علوم پزشکی کاشان از اجرای برنامه‌ها در سال ۱۳۸۵ و مقایسه آن با سال ۱۳۹۰
۱۷۶	مقایسه تدریس به روش‌های سخنرانی و بحث گروهی بر یادگیری دانشجویان پرستاری
۱۷۷	عناصر سازنده آمادگی برای یادگیری اشتراکی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان
۱۷۷	ارزیابی نگرش دانشجویان کارآموزی و کارورزی پزشکی از دورنمای شغلی خود در دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز
۱۷۸	آموزش تفکر نقاد در دوره پزشکی عمومی: الگوی نوین آموزشی
۱۷۸	سهم آموزش‌های غیر رسمی (اینترنت و ...) در آموزش مداوم جامعه پزشکی مورد دانشگاه علوم پزشکی مشهد

- ۱۷۹ بررسی تأثیر برنامه نوآور «دستیار به عنوان معلم، محقق و الگو» بر دانش آموزش پزشکی دستیاران در دانشگاه علوم پزشکی شیراز
- ۱۷۹ روش تدریس دانشجو محور بر اساس تلفیق بیوشیمی با کلینیک
- ۱۸۰ بررسی مقایسه ای آموزش اپیزیاتومی به شیوه متداول و نوین
- ۱۸۰ مقایسه دو روش تدریس بیوشیمی عملی بر پایه سخنرانی و تفحص گروهی
- ۱۸۱ تأثیر یادگیری مهارت‌های عملی دانشجویان پزشکی به شیوه آموزش بر سر بالین در مرکز آموزشی و درمانی شهید بهشتی سال ۹۰-۱۳۸۹
- ۱۸۱ مقایسه دو روش آموزش ژورنال کلاب با استفاده از نظر فراگیران
- ۱۸۲ بررسی همبستگی امتحانات جامع علوم پایه، جامع پیش کارورزی و آسکی پره انترنی با امتحان آسکی پایان دوره دانشجویان پزشکی ورودی ۸۳
- ۱۸۳ بررسی تأثیر روش تلفیقی در آموزش درمانگاهی کارورزان و کارآموزان داخلی
- ۱۸۳ چالش‌های تحصیل در دوره کارشناسی ارشد آموزش پزشکی بر اساس تجارب اعضای هیات علمی شرکت کننده در این دوره
- ۱۸۴ بررسی دیدگاه دانشجویان دندان پزشکی دانشگاه های علوم پزشکی استان کرمان در مورد نقش دروس بالینی در دستیابی به اهداف دندان پزشکی
- ۱۸۴ بررسی تأثیر آموزش مهارت‌های بالینی پایه اتاق عمل قبل از آغاز دوره دستیاری زنان در skill lab
- ۱۸۵ مثال عینی تحول و نوآوری در کوریکولوم تخصصی قلب و عروق
- ۱۸۶ آموزش فیزیولوژی قلب به دانشجویان پزشکی به روش تماس زودرس با بیماری‌های قلبی در مقطع علوم پایه
- ۱۸۶ بازنگری در آزمایشگاه عملی انگل شناسی دانشجویان علوم آزمایشگاهی
- ۱۸۷ ارزیابی تأثیر دو روش آموزشی بر پارامترهای موثر در یادگیری
- ۱۸۸ ارتقای کیفی آزمون‌های نظری بلوک‌های ادغام یافته دوره پزشکی عمومی ۹۰
- ۱۸۸ بررسی وضعیت آموزش بالینی با استفاده از ژورنال نویسی بازاندیشانه در راستای پرستاری نوین
- ۱۸۹ یادگیری از طریق همتایان: رویکردی نوین در آموزش دانشجویان پزشکی
- ۱۹۰ بررسی رضایتمندی دانشجویان مامایی از کارت‌های آموزشی در کنار کنفرانس‌های درون بخشی
- ۱۹۰ بررسی تأثیر آموزش توسط گروه های دانشجویی بر میزان یادگیری و مهارت‌های عمومی از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان
- ۱۹۰ بررسی تأثیر بازگویی وقایع بر مهارت انجام احیا قلبی ریوی پیشرفته در دانشجویان فوریت‌های پزشکی دانشکده پرستاری و مامایی حضرت فاطمه (س) در سال ۱۳۸۹
- ۱۹۱ کاربرد مدل سینرژی در آموزش بالینی دانشجویان پرستاری در بخش‌های ویژه
- ۱۹۱ بررسی نیازهای آموزشی دانشجویان دانشکده علوم پزشکی تربت حیدریه در سال ۱۳۹۰
- ۱۹۲ طراحی الگوی ترکیبی افزایش مهارت به‌کارگیری تجهیزات پزشکی پایه، در دانشجویان کارآموزی در عرصه پرستاری، دانشکده علوم پزشکی تربت حیدریه

۱۹۳	بهینه سازی فرایند یاد گیری دانشجویان بر اساس مداخله آموزشی مبتنی بر مدل SPICES در درس پرستاری بهداشت جامعه- دانشکده علوم پزشکی تربت حیدریه - سال ۱۳۹۰
۱۹۳	تحلیل عاملی مؤلفه های سنجش کیفیت خدمات آموزشی از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کاشان
۱۹۴	نقش آموزش های تلفیقی بر میزان آگاهی و مهارت دانشجویان پزشکی
۱۹۴	خلاقیت در آموزش بالینی: تلفیق amp: logbook & educational guide
۱۹۵	مقایسه آموزش به روش سخنرانی و یادگیری بر اساس حل مساله در آموزش مبحث بیماری های اسهالی کودکان در دانشجویان پرستاری
۱۹۵	بررسی نتایج نوآوری در آموزش درس بافت شناسی عملی دانشگاه های علوم پزشکی کشور
۱۹۶	بررسی تأثیر مواجهه زودرس بالینی در آموزش پزشکی
۱۹۷	بررسی نگرش دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در ارتباط با کسب رضایت بیمار برای مشارکت در آموزش بالینی
۱۹۷	تعالی کیفیت آموزش بالینی- رویکرد ساختارمند نظارتی
۱۹۸	مقایسه ی کارایی دروس تئوری با دروس عملی بالینی در افزایش سطح آگاهی و عملکرد دانشجویان از دیدگاه دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز
۱۹۸	به کارگیری ژورنال کلاب در تدریس درس «روش تحقیق کیفی در حوزه سلامت» جهت دانشجویان دوره دکترای تخصصی آموزش بهداشت در دانشکده بهداشت همدان
۱۹۹	کار بست فرآیند پویایی گروه (group dynamics process:GDP) در آموزش مهارت های بالینی در دانشجویان هوشبری کارشناسی
۱۹۹	تأثیر گنجاندن ستون «خلاصه سیر بیماری» در صفحه دستورات پرونده های بیمارستانی بر افزایش ثبت سیر بیماری
۲۰۰	تحلیل عاملی مؤلفه های کیفیت خدمات آموزشی از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کاشان
۲۰۱	تأثیر استفاده از تسهیل گر شناور در یادگیری براساس مسئله (PBL)
۲۰۱	نقش آموزشی کتابداران و اطلاع رسانی در توسعه و ارتقای سواد اطلاعاتی دانشجویان: مطالعه موردی در دانشگاه علوم پزشکی بابل
۲۰۲	کاربرد عملی اصول فناوری اطلاعات در آموزش بر مبنای شواهد الکتروترابی تحریکی
۲۰۲	طراحی و اجرای شیوه نوین آموزش آناتومی عملی به دانشجویان پزشکی عمومی دانشگاه علوم پزشکی تهران
۲۰۳	روش های نوین ارزشیابی دانشجویان با تأکید بر ارزشیابی آنلاین
۲۰۳	استفاده از الگوی تدریس در حوزه ها (روش تقریر و روخوانی) جهت ارتقاء تأثیر روش سخنرانی
۲۰۴	اصلاح آرایش ترمی دروس رادیولوژی فک و صورت دانشجویان دندان پزشکی اهواز
۲۰۵	طراحی، اجرا و ارزشیابی دوره تابستانی نشر آموزش پزشکی (دانا)
۲۰۵	تأثیر آموزش در مرکز مهارت های بالینی (Skill Lab) بر ارتقاء یادگیری مهارت لوله گذاری دانشجویان فوریت های پزشکی دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی
۲۰۶	تأثیر آموزش در مرکز مهارت های بالینی (Skill Lab) بر ارتقاء یادگیری مهارت های وضعیت سلامت در دانشجویان مامایی دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی

۲۰۶	نقش گروه همتایان در یادگیری مهارت‌های بالینی
۲۰۷	نوآوری و خلاقیت در آموزش علوم پزشکی
۲۰۷	سهم آموزش‌های غیر رسمی در آموزش مداوم جامعه پزشکی مورد دانشگاه علوم پزشکی مشهد
۲۰۸	رویکرد دانشجویان نسبت به آموزش اثربخش در دانشگاه علوم پزشکی شیراز
۲۰۸	بررسی اثربخشی دوره آموزشی مهارت‌های تفکر انتقادی در اساتید دانشگاه علوم پزشکی شیراز
۲۰۹	تأثیر تکنولوژی آموزشی و توانایی‌های فردی مدرسین بر یادگیری فراگیران
۲۰۹	مقایسه نظام کورسی با نظام ترمی ارائه دروس فیزیوپاتولوژی در عملکرد تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زنجان
۲۱۰	به‌کارگیری و پیاده‌سازی روش آموزش در گروه‌های کوچک در مورد دستیاران و انترن‌های گروه زنان دانشگاه علوم پزشکی سمنان
۲۱۰	پیاده‌سازی روش جدید آموزشی در قالب کارگاه‌های آموزشی در بدو ورود به دوره دستیاری در گروه‌های آموزشی زنان، اطفال و داخلی
۲۱۱	چشم انداز آموزش نافذ علوم مولکولی و personalized Medicine و Dry Lab با بیوانفورماتیک
۲۱۲	مقایسه اثربخشی روش‌های تدریس مباحثه ای و سخنرانی بر یادگیری و رضایت دانشجویان بهداشت عمومی در درس مبارزه با بیماری‌های غیر واگیر
۲۱۲	طراحی و پیاده‌سازی روش Dops در ارزیابی فراگیران
۲۱۳	تأثیر به‌کارگیری الگوی ترکیبی «یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)» و «نقشه مفاهیم (Concept Map)» در آموزش درس فیزیولوژی به دانشجویان پزشکی در مقایسه با روش سخنرانی
۲۱۳	ضرورت تغییر در آموزش پزشکی- یک مطالعه مروری
۲۱۴	تأثیر تکالیف نوشتاری فردی و کار گروهی بر یادگیری دانشجویان پرستاری
۲۱۴	بررسی ارتباط میان نمره دانشجویان و سطح اطمینان آنان در آزمون‌های مبتنی بر اطمینان
۲۱۵	راهنمای مطالعه به عنوان ابزار یادگیری، تجربه‌ای جدید در برنامه نوین آموزش پزشکی
۲۱۵	مشارکت کارآمد در آموزش: مطالعه کیفی آنالیز محتوا
۲۱۶	نقش امنیت حقوقی پزشکان در سلامت روانی آن‌ها
۲۱۶	بررسی و مقایسه تأثیر آموزشی نرم افزار نواحی آناتومیک رادیوگرافی پانورامیک و بررسی میزان کار آیی آن در آموزش و ارزیابی درسی دانشجویان دندان پزشکی
۲۱۷	عنوان: پرتو اسلام در گستره «معلمی، کلاس و کلاس داری» در ایران
۲۱۸	طراحی الگوی پرورش منش تفکر در برنامه درسی آموزش پزشکی
۲۱۸	بررسی نقش آموزش مجازی در تحول و نوآوری آموزش علوم پزشکی از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تبریز در سال ۱۳۹۰
۲۱۹	ارائه الگوی تحول و نوآوری مدیریت آموزش علوم پزشکی با استفاده از مدل مفهومی سه شاخگی ۳C

۲۱۹	بررسی به کارگیری شیوه های نوین ارزشیابی (DOPS & Mini Cex) بر وضعیت مهارت های بالینی دانشجویان پرستاری
۲۲۰	بررسی نقش آموزش مهارت های بالینی در کیفیت مراقبت از بیمار
۲۲۰	بررسی نگرش دانشجویان علوم آزمایشگاهی نسبت به استفاده از LOG BOOK (مهارت نامه) در کارورزی درس میکروبی شناسی
۲۲۱	بررسی کتب مرجع دستیاری تخصصی بالینی از نظر محتوای مهارت آموزشی در سال تحصیلی ۹۰-۹۱
۲۲۱	روش های مناسب آموزش استدلال بالینی
۲۲۲	مقایسه دو روش تدریس سخنرانی و حل مسئله در تدریس اصول اپیدمیولوژی از دیدگاه دانشجویان کارشناسی ارشد
۲۲۲	بررسی اثربخشی دستیاران تخصصی کودکان به عنوان معلمان آموزش بالینی در دانشگاه علوم پزشکی گلستان
۲۲۳	بازخورد آموزشی به فراگیران با استفاده از توصیه های آداب تعلیم و تعلم اسلامی
۲۲۴	عنوان: بررسی خطاهای شایع در آزمون درس اصول و فنون در دانشجویان پرستاری و مامایی در اتاق skill lab
۲۲۴	بررسی تأثیر استفاده از روش آموزش مجازی در میزان یادگیری از دیدگاه دانشجویان رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی فسا
۲۲۵	بررسی نگرش دانشجویان مقطع علوم پایه رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی فسا در رابطه با نقش منابع آموزشی در یادگیری
۲۲۵	استفاده از منتورینگ دانشجویی به عنوان ابزاری برای آموزش و یادگیری دانشجویان: بر اساس آموزه های تعلیم و تربیت اسلامی
۲۲۶	بررسی رابطه سبک تفکر و پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز
۲۲۶	آموزش احیای قلب و رییه- با رویکرد پژوهشی
۲۲۷	بررسی میزان اجرای فرایندهای برتر کشوری جشنواره های آموزشی شهید مطهری
راهکارهای ارتقای انگیزه اعضای هیات علمی و فراگیران	
۲۲۷	دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی ارومیه در مورد عوامل تأثیرگذار بر ارزشیابی اساتید در سال ۱۳۹۰
۲۲۸	ارتباط هوش معنوی با توانمندی تدریس در اعضای هیات علمی دانشکده پزشکی
۲۲۸	بررسی دیدگاه دانشجویان در ارتباط با ویژگی های استاد بر رغبت یادگیری دانشجو
۲۲۹	تأثیر برنامه مشاوره حمایتی بر عملکرد تحصیلی دانشجویان پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی مازندران
۲۲۹	خطا های رایج در نمره دادن
۲۳۰	نقدی بر کلیات ارزشیابی اساتید
۲۳۰	بررسی میزان استفاده، رضایت مندی و با دلایل عدم استفاده اساتید دانشگاه علوم پزشکی گیلان از منابع کتابخانه مرکزی و واحدهای تابعه دانشگاه در سال ۱۳۹۰
۲۳۱	بررسی سطح انگیزه شغلی اعضا هیات علمی و عوامل موثر بر افزایش آن، دانشگاه علوم پزشکی شیراز سال ۱۳۸۹
۲۳۲	بررسی دیدگاه های کارورزان و کار آموزان بخش زنان نسبت به یک روش ایستگاهی ابداعی dops آزمون

۲۳۲	ارزیابی برنامه های آموزش مداوم پرستاری و مامایی
۲۳۳	برگزاری متمرکز امتحانات میان ترم و بررسی دیدگاه دانشجویان پردیس بین الملل دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد در این رابطه
۲۳۴	بررسی میزان علاقه اعضای هیأت علمی جهت همکاری با مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی در سال ۱۳۸۸ دانشگاه علوم پزشکی بابل
۲۳۴	وضعیت حمایت و نظارت موجود و مورد انتظار دانشجویان مامایی در محیط آموزش بالینی
۲۳۵	معیارهای موثر در ارزیابی عملکرد آموزشی استاد از منظر دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز
۲۳۵	عوامل مؤثر بر کاهش انگیزه تحصیلی دانشجویان پرستاری
۲۳۶	بررسی مقایسه ایی منبع کنترل در بین دانشجویان پرستاری و مامایی
۲۳۶	تحلیل کیفیت خدمات آموزشی از دیدگاه دانشجویان : کاربرد SERVQUAL
۲۳۷	متدولوژی بررسی نیازهای آموزشی اعضاء هیئت علمی دانشگاه گلستان
۲۳۸	مطالعه تطبیقی کارگاه های برگزار شده در مرکز مطالعات و توسعه علوم پزشکی دانشگاه گلستان با نیازهای آموزشی اساتید
۲۳۸	بررسی عوامل موثر بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج) در سال ۱۳۹۰
۲۳۹	راهکارهای ارتقای انگیزه در اعضای هیات علمی دانشگاه های علوم پزشکی
۲۳۹	استفاده از رویکرد خود توانمندسازی در آموزش زبان تخصصی رشته کارشناسی پرستاری
۲۴۰	راهکارهای ارتقای انگیزه اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تبریز در سال ۱۳۹۰
۲۴۰	مراکز توسعه و ایفای رسالت بهبود کیفیت آموزش: بررسی انتظارات و دیدگاه های اعضای هیات علمی
۲۴۱	طراحی چارچوب جامع لاگ بوک الکترونیک (e-logbook) برای دانشجویان علوم پزشکی
۲۴۱	عوامل مؤثر در میزان علاقمندی به رشته تحصیلی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند
۲۴۲	تبیین ساختار آموزش و یادگیری در مقطع تحصیلات تکمیلی از دیدگاه اساتید و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تهران، یک مطالعه کیفی
۲۴۲	بررسی روند تحصیلی دانشجویان کارشناسی رادیولوژی ورودی ۸۷ دانشگاه علوم پزشکی بابل
۲۴۳	بازنگری روند ارزشیابی بالینی در واحدهای کارآموزی پرستاری داخلی- جراحی
۲۴۳	راهکارهای ارتقاء انگیزه در فراگیران
۲۴۴	دیدگاه دانشجویان دانشکده پیراپزشکی تبریز در خصوص راهکارهای ارتقاء انگیزه آن ها در سال ۱۳۹۰
۲۴۴	نگرش دانشجویان رشته مدیریت خدمات بهداشتی درمانی دانشگاه علوم پزشکی تبریز نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی خود
۲۴۵	ارزیابی آگاهی و رضایت اساتید و دانشجویان از فعالیت های مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
۲۴۶	بررسی رضایتمندی دانشجویان موفق و ناموفق رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان نسبت به رشته تحصیلی
۲۴۶	بررسی تحلیلی آزمون های سال ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ دانشگاه علوم پزشکی تبریز

۲۴۷	بررسی رضایت شغلی اعضای هیأت علمی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی زنجان
۲۴۷	توانمندسازی راهکاری جهت ارتقای انگیزه اعضای هیئت علمی
۲۴۸	تهیه فیلم آموزشی برای کارگاه آموزش بر بالین در دانشگاه علوم پزشکی اهواز
۲۴۸	انگیزش و راهبردهای مطالعه در دانشجویان پزشکی دانشگاه شاهد
۲۴۹	بررسی ویژگی‌های استادان دانشگاه علوم پزشکی اراک بر اساس الگوی آموزش مشارکتی
۲۴۹	بررسی عوامل تأثیر گذار بر انگیزه دانشجویان رشته بهداشت عمومی
۲۵۰	بررسی نگرش نسبت به پژوهش و موانع و عوامل انگیزشی مرتبط در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قزوین
۲۵۱	بررسی ویژگی‌های یک استاد توانمند از دیدگاه دانشجویان دانشکده بهداشت و ارتباط آن با ارتقای انگیزه آموزشی فراگیران
۲۵۱	بررسی وضعیت آموزشی دانشگاه از دیدگاه مدرسین و ارتباط آن با ارتقای انگیزه آموزشی آن‌ها در سال ۱۳۸۸
۲۵۲	بررسی میزان کاربرد تکنولوژی‌های آموزشی در بین مدرسین دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد
۲۵۲	تحلیل مقایسه ای آزمون‌های سال ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تبریز
۲۵۳	بررسی نگرش اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی تبریز در خصوص برنامه های آموزشی به روش حضوری، نیمه حضوری و غیرحضوری در سال ۱۳۹۰
۲۵۳	بررسی انگیزه های اساتید هیأت علمی جهت شرکت در دوره های مجازی آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز
۲۵۴	بررسی محیط آموزش بالینی در بخش‌های داخلی و جراحی از دیدگاه دانشجویان
۲۵۴	بررسی وضعیت مربیان آموزش بالین از دیدگاه دانشجویان کارشناسی هوشبری
۲۵۵	ابعاد پنهان مؤثر بر میزان یادگیری دانشجویان: نگاهی به رفتارهای ناخواسته مثبت و منفی اساتید در محیط آموزشی
۲۵۵	بررسی عوامل بازدارنده و انگیزشی آموزش علوم پایه دانشجویان پزشکی گامی جهت ارتقای انگیزه فراگیران
۲۵۶	ارزیابی و مقایسه نگرش دانشجویان رشته پرستاری نسبت به رشته خود در دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز
۲۵۶	شناسایی عوامل انگیزشی به عنوان اهرم یادگیری مؤثر بر پیشرفت تحصیلی در آموزش علوم بهداشتی و پزشکی
۲۵۷	بررسی عوامل مؤثر در کاهش مشارکت اساتید در کارگاه‌های آموزشی
۲۵۷	تأثیر سبک رهبری مدیران در انگیزش شغلی کارکنان مراکز بهداشتی- درمانی شهری شیراز
۲۵۸	بررسی دیدگاه دانشجویان دندان پزشکی دانشگاه‌های علوم پزشکی استان کرمان در مورد نقش دروس پایه در دستیابی به اهداف دندان پزشکی
۲۵۸	تأثیر استفاده مناسب از وسایل کمک آموزشی در تدریس اساتید گامی جهت ارتقای انگیزه فراگیران
۲۵۹	نیازهای آموزشی اعضای هیأت علمی: اولویت‌ها- راهکارها
۲۶۰	بررسی نظر دانشجویان و اساتید دانشکده پیراپزشکی در مورد تأثیر ارزشیابی توسط دانشجویان بر عملکرد آموزشی آنان
۲۶۰	بررسی تأثیر آموزش کتاب مهارت‌های زندگی در افزایش اعتماد به نفس، توانایی حل مسئله و مهارت‌های اجتماعی
۲۶۱	پدیدارشناسی ادراک اعضای هیأت علمی در یادگیری الکترونیکی

۲۶۱	بررسی رویکرد مطالعه و یادگیری دانشجویان رشته دندان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران
۲۶۲	بررسی عوامل مؤثر بر نگرش آموزشی دانشجویان پرستاری
۲۶۲	ارتباط انگیزه با پیشرفت تحصیلی و افت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گیلان
۲۶۳	توانمند سازی اساتید گروه آموزشی عفونی با استفاده از بازخورد حاصل از نتایج ارزیابی درونی در دانشگاه علوم پزشکی اراک ۱۳۹۰
۲۶۳	تبیین تجارب اعضای هیأت علمی پیرامون برونداد پژوهشی
۲۶۴	بازنگری نظام‌مند ارتباط استاد مشاور- دانشجویان و طراحی سیستم ارزشیابی کاربردی اساتید مشاور
۲۶۴	باورهای انگیزشی و راهبرد های یادگیری خود تنظیمی دانشجویان پرستاری دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی رشت
۲۶۵	بررسی عوامل انگیزشی در ایجاد انگیزش شغلی از نظر اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین
۲۶۶	بررسی علل افت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی مازندران
۲۶۶	ارزیابی مهارت‌های عملی دانشجویان رشته پزشکی (اکسترنها) با روش مشاهده مستقیم (DOPS)
۲۶۷	بررسی دیدگاه دستیاران جدیدالورود از محتوای کارگاه‌های آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بابل
۲۶۷	بررسی تأثیر آموزش به روش نقشه مفهومی بر میزان رضایت دانشجویان پرستاری
۲۶۸	کیفیت آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان سال پنجم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز
۲۶۸	عوامل تأثیر گذار بر انگیزش دانشجویان در محیط آموزشی
۲۶۹	بررسی عوامل مؤثر در ایجاد انگیزش یادگیری دانشجویان دندان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان (۱۳۸۹)
۲۶۹	بررسی میزان موفقیت دوره یک ماهه آموزش علوم پزشکی اساتید در دستیابی به اهداف آموزشی دوره
۲۷۰	بررسی راهکارهای ارتقاء انگیزه یادگیری دانشجویان دانشکده پیراپزشکی کرمانشاه
۲۷۰	بررسی عوامل مؤثر بر انتخاب رشته داروسازی و تغییر در انگیزه دانشجویان در طول دوره تحصیل در دانشکده داروسازی ساری در سال تحصیلی ۱۳۹۰-۱۳۹۱
۲۷۱	بررسی نحوه ارتباط استاد و دانشجو از نظر دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز
۲۷۱	بررسی نظر دانشجویان و اساتید دانشکده پزشکی در مورد تأثیر ارزشیابی توسط دانشجویان بر بهبود تدریس اساتید
۲۷۲	بررسی میزان رضایت شغلی اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
۲۷۳	راهکارهای ارتقاء انگیزه دانشجویان از دیدگاه اعضای هیئت علمی
۲۷۳	راهکارهای ارتقاء انگیزه دانشجویان پرستاری از دیدگاه خودشان
۲۷۴	بررسی انگیزه های شغلی دانش آموختگان رشته مدیریت خدمات بهداشتی درمانی
۲۷۴	بررسی میزان انگیزش تحصیلی دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز و راهکارهای تقویت آن
۲۷۵	عوامل مؤثر بر آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان و اعضای هیئت علمی بالینی پرستاری
۲۷۵	بررسی نگرش اساتید دانشگاه علوم پزشکی دانشگاه زنجان درباره دو روش تدریس استاد محوری و دانشجو محوری

۲۷۶	بررسی موانع بهره گیری از تکنولوژی آموزشی در تدریس دانشگاهی از نظر اعضای هیئت علمی دانشکده پزشکی ساری
۲۷۶	متابعت از قرآن حافظ انگیزه و تعهد معلمان به سازمان‌های آموزشی
۲۷۷	«صبغه الله و من احسن من الله صبغه و نحن له عابدون»: راهکاری برای ارتقای انگیزه اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها
۲۷۸	Role modeling و تأثیر آن بر تغییر رفتار فراگیران در ثبت پرونده های پزشکی (Medical Recording)
۲۷۸	نقش ارزیابی درونی در بهبود و ارتقاء کیفیت آموزشی دانشگاهی
۲۷۹	تعیین مهارت‌های مؤثر اعضای هیأت علمی و نیاز آموزشی آنان در دانشگاه علوم پزشکی شیراز
۲۸۰	بررسی نقش عوامل مختلف شخصیتی- اخلاقی و شیوه تدریس اساتید در افزایش انگیزه برای آموزش بیشتر و بهتر در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تبریز
۲۸۰	بررسی رابطه انگیزه مدیریتی و تیپ‌های شخصیتی اعضای هیأت علمی در مناصب مدیریتی در دانشگاه علوم پزشکی تبریز
۲۸۱	ارزیابی سطح انگیزه و رضایتمندی شغلی کارکنان حوزه آموزش در دانشگاه علوم پزشکی بابل
۲۸۱	مدیریت مستمر آموزشی عامل اصلی افزایش انگیزه پرستاران برای ارتقای دانش و مهارت شغلی خود
۲۸۲	عوامل مؤثر بر انگیزه دانشجویان پرستاری
۲۸۲	بررسی مشارکت دانشجویان در ارزشیابی اینترنتی اساتید
۲۸۳	بررسی نحوه ایجاد انگیزش در دانشجوی علوم پزشکی
۲۸۳	رضایت شغلی اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان
۲۸۴	بررسی عوامل مؤثر بر انگیزه تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گیلان در سال ۱۳۹۰
۲۸۴	بررسی انگیزه شغلی و عوامل مؤثر بر آن در اعضاء هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان
۲۸۵	بررسی تأثیر سابقه آموزشی اساتید در آموزش دانشجویان دندان پزشکی
۲۸۵	بررسی و نقد فرآیند آموزش مهارت برقراری ارتباط دانشجویان، چالش‌ها و راهکارها
۲۸۶	ارزیابی روش تدریس، تأثیر دوره و فعالیت‌های اساتید و گروه‌های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی مازندران در پاییز ۱۳۹۰
۲۸۶	بررسی رضایتمندی دانشجویان از برنامه‌ها و فرآیندهای آموزشی دانشگاه علوم پزشکی همدان
راهکارهای تحقق اهداف و برنامه های عملیاتی نقشه جامع علمی در حوزه آموزش پزشکی	
۲۸۷	بررسی و تحلیل ویژگی‌های ساختاری و به روز بودن برنامه استراتژیک دانشکده های داروسازی تیپ یک کشور
۲۸۷	کمی سازی شاخص‌های آموزشی بر اساس نقشه جامع علمی و سلامت کشور در دانشگاه علوم پزشکی مازندران
۲۸۸	وضعیت خود ارزشیابی دانشجویان سال آخر مامائی از میزان توانائی خود در انجام مهارت‌های عملی مامائی
۲۸۸	بررسی نظرات سرپرستاران در مورد فعالیت‌های بالینی دانشجویان پرستاری و مامایی
۲۸۹	تبیین مفهوم استناد به شواهد و سطوح آن در طب سنتی ایران از دیدگاه صاحب نظران این رشته
۲۸۹	ارزشیابی کیفیت آموزشی گروه‌های بالینی ماژور از دیدگاه ارزشیابان بیرونی
۲۹۰	راهکارهای مناسب جهت افزایش اثربخشی آموزش بالینی از دیدگاه مربیان بالینی

۲۹۰ بررسی ارتباط میان راهبرد های مقابله با استرس و میزان غیبت از کلاس در دانشجویان استعداد درخشان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

۲۹۱ ارتقاء کیفی شیوه تدریس و غنی سازی محتوای آموزشی درس تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی مبتنی بر هدایت مطالعات و پژوهش های دانشجویی، گامی در جهت بازیابی جایگاه علمی و هویت تمدن

۲۹۲ مقایسه مشکلات دانشجویان استعداد درخشان با دانشجویان عادی و ارائه برخی از راهکارهای مناسب در این زمینه از دیدگاه دانشجویان

۲۹۲ فرآیند تدوین برنامه استراتژیک پنج ساله (۹۴ - ۹۰) حوزه آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کردستان گامی به سوی توسعه و نوسازی و تحول آموزش در دانشگاه

۲۹۳ علم نافع: آموزش علوم پزشکی پاسخگو به نیازهای جامعه بر مبنای آموزه های دینی

۲۹۳ ارزیابی مبتنی بر هدف برای دستیابی به مرجعیت علمی

۲۹۴ بررسی حد نصاب قبولی در آزمون های جامع پیش کارورزی دانشجویان پزشکی کشور از سال ۱۳۸۹-۱۳۷۷

۲۹۵ نگرش مدرسین در مورد صلاحیت های بالینی دانشجویان کارورز

۲۹۵ نیاز سنجی و مداخله آموزشی مبتنی بر هدف در درس فیزیولوژی کلیه: گامی در جهت نایل شدن به وضعیت مطلوب آموزشی در دورنمای جامعیت علمی کشور

۲۹۶ درک دانشجویان پرستاری از آموزش مربیان خود در انجام مراقبت از بیمار

۲۹۶ بررسی محتوای دروس کارآموزی بهداشت جامعه در پاسخگویی به نیازهای پرستاری جامعه نگر

۲۹۷ بررسی نگرش کارکنان در ارتباط با مشارکت در طراحی برنامه عملیاتی معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی بابل

۲۹۷ ارزیابی میزان آگاهی و مهارت های کتابخانه ای دانشجویان جدیدالورود قبل و بعد از آموزش

۲۹۸ بررسی الگوی نگرش دانشجویان دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی ارومیه نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی و عوامل مرتبط با آن در سال ۱۳۹۰

۲۹۹ بررسی رضایت مندی دانشجویان از بخش های بالینی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز

۲۹۹ تعیین آزمون های پیشنهادی در ارزشیابی کارآموزی کارشناسی ناپیوسته رشته بهداشت عمومی در دانشکده های بهداشت سراسر کشور در سال تحصیلی ۹۰-۸۹

۳۰۰ بررسی مدیریت کیفیت فراگیر (TQM) به عنوان خدمات نو در کتابخانه های علوم پزشکی تبریز و دانشگاه تبریز

۳۰۰ میزان دستیابی به حداقل های یادگیری در واحد نوزادان از دیدگاه دانشجویان مامایی اهواز

۳۰۱ تعیین میزان به کارگیری انواع شیوه های ارزشیابی کارآموزی در عرصه دانشجویان رشته بهداشت عمومی مقطع کارشناسی ناپیوسته در دانشکده های بهداشت تیپ ۱، ۲ و ۳ در سال تحصیلی ۹۰-۸۹

۳۰۱ کیفیت کارآموزی در اتاق عمل بیمارستان های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

۳۰۲ طراحی و ارزیابی اولین LogBook کارورزی دانشجویان کارشناسی بیهوشی در دانشگاه علوم پزشکی کاشان

۳۰۳ بررسی عوامل بازدارنده تحقق اهداف آموزشی از دیدگاه دانشجویان برتر دانشگاه علوم پزشکی یزد

۳۰۳ ارزیابی درونی گروه پرستاری بهداشت جامعه و روان دانشگاه علوم پزشکی گناباد در سال ۱۳۸۹

۳۰۴ همبستگی خود ارزیابی و آزمون دانش CPR کارورزان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان

۳۰۴	عنوان: صلاحیت‌های بالینی کارورزان بخش اطفال قبل و بعد از گذراندن دوره: مقایسه ای بر اساس خود ارزیابی فراگیران
۳۰۵	لزوم تحول و نوسازی در نظام آموزش پزشکی بر مبنای دستیابی به اهداف نقشه جامع علمی سلامت کشور و چشم انداز ایران ۱۴۰۴
۳۰۵	آموزش مدیریت کیفیت فراگیر گامی در جهت تحقق اهداف
۳۰۶	بررسی اجمالی راهبرد کلان شماره ۱۱ نقشه جامع علمی کشور به عنوان اصلی‌ترین راهبرد مرتبط با آموزش علوم پزشکی
۳۰۶	لزوم ایجاد رشته میان رشته ای قرآن و سلامت با نگاهی به نقشه جامع علمی سلامت کشور
۳۰۷	تعیین چالش‌های دانشگاه علوم پزشکی کرمان در دستیابی به اهداف نقشه جامع علمی سلامت کشور و ارائه راهکار
۳۰۸	بررسی عملکرد کیفی آموزش دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی قزوین با توجه به طرح رتبه بندی راد در نیمسال دوم سال تحصیلی ۹۰-۹۱
۳۰۸	بررسی عوامل مؤثر بر استرس در دانشجویان دندان پزشکی
۳۰۹	بررسی نقشه جامع سلامت کشور از دیدگاه آموزش علوم پزشکی نظام آموزش مجازی دانشگاه علوم پزشکی مازندران بر اساس استاندارد ISIRI ۱۰۰۰۰
۳۰۹	چالش‌ها و راهکارهای مدیریت آموزش پزشکی کشور

آموزش علوم پزشکی پاسخگو به نیازهای جامعه

۳۱۰	بررسی همخوانی ارزشیابی اساتید توسط دستیاران و سایر دانشجویان مقاطع بالینی در دانشگاه علوم پزشکی مازندران در سال ۹۰-۱۳۸۹
۳۱۰	بررسی سبک‌های یاددهی و یادگیری و سازگاری بین آن‌ها در آموزش علوم پایه پزشکی دانشکده پزشکی مشهد
۳۱۱	نقاط قوت و ضعف آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان پرستاری و مامائی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد
۳۱۱	مقایسه عزت نفس دانشجویان مشروط و غیر مشروط دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد
۳۱۲	بهره‌وری در آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان پرستاری و مامائی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد
۳۱۲	بررسی ضرورت بازنگری در محتوای آموزشی دوره کارآموزی و کارورزی بهداشت از دیدگاه فارغ‌التحصیلان رشته پزشکی
۳۱۲	عوامل مؤثر در شکل گیری ابعاد پنهان برنامه درسی از دیدگاه اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی جهرم
۳۱۳	فرآیند سنجش جامعه نگر بودن کارآموزی‌های در عرصه و عوامل مؤثر بر آن
۳۱۴	رویکرد نوین تدریس آمار پزشکی بر مبنای آموزش عملی (Practical Training) قبل از آموزش تئوری در دانشگاه علوم پزشکی اراک
۳۱۵	فرآیند استمرار جامعه نگر بودن کارآموزی در عرصه بهداشت جامعه دانشجویان پرستاری
۳۱۵	بررسی انگیزه دانشجویان از انتخاب پرستاری به عنوان شغل
۳۱۶	بررسی نظرات دانشجویان ترم پنجم علوم آزمایشگاهی دانشگاه علوم پزشکی کردستان در مورد مزایای کویز در طول ترم برای درس میکروبی شناسی
۳۱۶	بررسی نظرات دانشجویان پزشکی در خصوص برنامه پزشکی پاسخگو در درمانگاه های سرپایی دانشگاه علوم پزشکی شیراز (یک مطالعه کیفی)
۳۱۷	شکاف در کیفیت خدمات آموزشی: فاصله وضع موجود با وضع مطلوب از دیدگاه دانشجویان دندان پزشکی

۳۱۷	مزايا و معايب استفاده از بهورزان در ارزيابي عملکرد کارآموزان به شیوه آسکی از دیدگاه دانشجویان پزشکی، اساتید، کارشناسان و بهورزان در فیلد آموزش جامعه نگر در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان
۳۱۸	بازنگری آموزش عملی دانشجویان رشته های بهداشت در فیلدهای بهداشتی
۳۱۹	ارتباط تمایل به تفکر انتقادی با عزت نفس در دانشجویان پزشکی
۳۱۹	بررسی نیازهای آموزشی دانشجویان دکتری تخصصی دانشگاه علوم پزشکی تهران در رابطه با فنون تدریس
۳۲۰	بررسی ارتباط بین آموزش آناتومی با سبک‌های یادگیری از دیدگاه دانشجویان علوم آزمایشگاهی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار
۳۲۰	بررسی کفایت آموزشی ارائه شده به بیماران دیابت تیپ ۲ توسط پرسنل بهداشتی مرکز بهداشتی درمانی روستایی جلیکان در سال ۱۳۸۸
۳۲۱	پاسخگویی اجتماعی در آموزش پزشکی
۳۲۱	ارزیابی نمرات کسب شده در بندهای مختلف ارزشیابی نهایی کارورزان بخش کودکان
۳۲۲	برگزاری دوره مهارت‌های بالینی تکمیلی برای دانشجویان رشته های هوشبری و اتاق عمل در تابستان ۱۳۹۰
۳۲۲	عوامل مؤثر در آموزش بالینی اثربخش از دیدگاه مدرسان و دانشجویان دانشکده علوم توان‌بخشی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان
۳۲۳	بررسی میزان رضایت‌مندی دانشجویان رشته پزشکی عمومی از تدریس دروس در دوره علوم پایه در برنامه ادغام افقی دانشکده پزشکی علوم پزشکی مازندران ورودی ۱۳۸۷ و ۱۳۸۹
۳۲۳	شیوه های آموزش مهارت‌های ارتباطی در آموزش علوم پزشکی
۳۲۴	بررسی نظرات دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد در مورد درس ویروس شناسی پزشکی
۳۲۴	شناسایی نیازهای آموزشی هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین در زمینه آموزش پزشکی جامعه نگر
۳۲۵	نیازسنجی تهیه راهکار طبابت بالینی بیماری‌های چشمی و تعیین چهارچوب مناسب برای تهیه راهکار
۳۲۵	بررسی مهارت‌های تفکر انتقادی دانشجویان کارشناسی بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران
۳۲۶	بررسی وضعیت عدالت آموزشی در زمینه علوم پزشکی
۳۲۶	برخورد با بیمار مشکل: یک استراتژی مؤثر در ارتباط با بیماران
۳۲۷	انواع تحقیقات با محوریت آموزش بالینی در علوم پزشکی ایران: مطالعه مروری
۳۲۷	ارتقای کیفیت کارآموزی کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی درمانی
۳۲۸	طراحی درس ارتقای کیفیت خدمات سلامت (مدیریت جامع کیفیت و حاکمیت بالینی) برای دانشجویان کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی درمانی
۳۲۹	گزارش عملکرد نمایشگاه ارتقای سلامت در قالب پزشکی پاسخگو به جامعه
۳۲۹	تأثیر آموزش بین حرفه ای بر عملکرد و دانش مراقبت از بیمار دیابتی در تیم‌های سلامت شهرستان کیار استان چهارمحال و بختیاری
۳۳۰	بررسی ضرورت بازبینی آموزش داروسازی در ایران جهت توانمندسازی داروسازان در ارائه خدمات نوین دارویی
۳۳۰	سازگاری با بیماری‌های مزمن با استفاده از روش‌های آموزشی نوین

۳۳۱	آنالیز سؤالات چهار گزینه ای آزمون‌های برگزار شده در دانشکده پرستاری و مامایی زاهدان در نیمسال دوم ۸۹-۸۸
۳۳۲	نگرش پزشکان شاغل در زمینه عوامل مؤثر در رضایتمندی بیماران
۳۳۲	بررسی تأثیر آموزش مهارت احیاء نوزاد بر آگاهی دانشجویان پزشکی و دستیاران زنان شاغل در مرکز آموزشی درمانی بوعلی سینا و امام خمینی ساری
۳۳۳	بررسی تأثیر برنامه حمایتی طراحی شده بر رفتارهای ارتقاء دهنده سلامت مادران کودکان فلج مغزی
۳۳۳	مطالعه کیفی بررسی ضروریات یادگیری دوره پزشکی عمومی در حیطه های شناختی، روانی- حرکتی و عاطفی به تفکیک کلیه بخش‌های بالینی از دیدگاه تخصصی اساتید و مدرسین دانشگاه علوم پزشکی کردستان
۳۳۴	عوامل مؤثر بر موفقیت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اراک در سال ۱۳۸۹
۳۳۴	بررسی میزان آگاهی دانشجویان دکترای تخصصی دانشگاه علوم پزشکی تهران در رابطه با راهبردهای تدریس
۳۳۵	بررسی نظرات دانشجویان مامایی در مورد مشکلات آموزش بالینی
۳۳۵	بررسی تأثیر دوره آموزشی باز توانی روانی مبتنی بر جامعه بر آگاهی فراگیران
۳۳۶	طراحی کوریکولوم واحد درسی آموزش باز توانی روانی مبتنی بر جامعه
۳۳۶	عوامل مرتبط با تمایلات دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گیلان در انتخاب رشته تخصصی
۳۳۷	بررسی میزان آگاهی و نگرش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان نسبت به آموزش پزشکی پاسخگو به نیازهای جامعه
۳۳۸	بررسی نیاز سنجی پرستاران در زمینه برنامه های آموزش مداوم در رابطه با مراقبت‌های پرستاری
۳۳۸	بررسی میزان موفقیت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زاهدان و عوامل مؤثر در آن در سال ۸۹
۳۳۹	ارزیابی دانشجویان دندان پزشکی از آموزش‌های مرتبط با ارتقاء سلامت دهان در افراد توانخواه
۳۳۹	بررسی نیاز سنجی پرستاران در زمینه برنامه های آموزش مداوم در رابطه با حقوق و فنون و مسئولیت‌های پرستاری و ارتباط با بیماران در بیمارستان شهید بهشتی کاشان
۳۴۰	بررسی تأثیر بازنگری برنامه کارآموزی در عرصه دانشجویان بهداشت محیط در میزان رضایتمندی آنها
۳۴۰	مقایسه تأثیر دو روش آموزشی بازی و سخنرانی بر آگاهی و عملکرد دانش آموزان دوم و سوم ابتدایی در خصوص شناخت بندپایان مهم از دیدگاه پزشکی و بهداشتی
۳۴۱	ضرورت ادغام آموزش پزشکی مبتنی بر شواهد Evidence Base Medicine : EBM در کوریکولوم آموزش دوره بالینی دانشجویان پزشکی
۳۴۱	تأثیر آموزش استدلال بالینی بر مهارت حل مسئله کارآموزان پزشکی
۳۴۲	میزان آگاهی و استفاده از پزشکی مبتنی بر شواهد در متخصصین شهرستان بوشهر
۳۴۲	ارزیابی آموزش مهارت‌های ارتباطی به پرستاران و ماماها شاغل در مراکز درمانی آموزشی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی اراک در سال ۱۳۸۹
۳۴۳	بررسی تأثیر آموزش اخلاق پزشکی به روش مبتنی بر حل مسئله (PBL) بر استدلال اخلاقی دانشجویان رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز
۳۴۳	بررسی توانایی تفکر انتقادی و تصمیم گیری بالینی پرستاران دانشگاه علوم پزشکی سبزوار
۳۴۴	چگونگی تعیین اثربخشی برنامه «دستیار به عنوان معلم، محقق و الگو» از دیدگاه اساتید

۳۴۴	عنوان: تحلیل وضعیت آموزش پاسخگو در دانشگاه علوم پزشکی تهران ۱۳۸۹
۳۴۵	جایگاه تحقیقات مرتبط با اپیدمیولوژی در پایان نامه های دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل از خرداد ماه ۸۵ لغایت بهمن ماه ۸۸
۳۴۶	بررسی تأثیر بومی گزینی بر وضعیت تحصیلی دانشجویان دانشکده بهداشت زاهدان
۳۴۶	بررسی محتوای سرفصل دروس تئوری بهداشت جامعه در راستای اولویت‌های سیاست‌گذاری بهداشت و درمان استان قزوین از دیدگاه دانشجویان پرستاری
۳۴۷	نمونه عینی آموزش پزشکی پاسخگو به نیازهای دانشجویان علوم پزشکی
۳۴۷	ارزیابی تأثیر بازخورد مداخله ای بر آزمون‌های بالینی ساختارمند و عینی (OSCE) در رشته های دستیاری دانشکده پزشکی همدان
۳۴۸	بررسی تأثیر بومی‌گزینی در رشته پرستاری بر سطح علمی دانشجویان ورودی رشته در دانشگاه علوم پزشکی قم
۳۴۹	تعیین میزان پاسخگویی به جامعه با بررسی میزان و مکان مواجهات با ضرورت‌های یادگیری کارآموزی در گروه داخلی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان
۳۵۰	عوامل مرتبط با اثر بخشی گراند راند های آموزشی هفتگی غدد
۳۵۰	معرفی دو روش آموزشی گروه حمایتی و فرد محور در آموزش به دانشجویان مامایی، جهت ورود به عرصه بالینی
۳۵۱	مقایسه تأثیر آموزش به روش سخنرانی و استفاده از خودآموز بر آگاهی افراد شرکت کننده در دوره های آموزشی چگونگی برخورد با بیماران دارای افکار خودکشی
۳۵۱	نیازسنجی کاربردی مباحث نفرولوژی از دیدگاه پزشکان عمومی
۳۵۲	نیازسنجی پیرامون اهمیت مباحث واحد درسی نفرولوژی از دیدگاه دانشجویان پزشکی اینترن
۳۵۲	بررسی نیازهای آموزشی پرستاران در رابطه با کلاس‌های آموزش مداوم
۳۵۳	بررسی انتظارات دانشجویان مامایی دانشگاه علوم پزشکی شهرکردی از مبحث ناباروری درس بیماری‌های زنان در سال ۱۳۹۰
۳۵۴	بررسی تفکر انتقادی و توانایی تصمیم گیری بالینی دانشجویان سال آخر پرستاری دانشگاه علوم پزشکی سبزوار
۳۵۴	بررسی نیازهای آموزش مداوم پرستاران بیمارستان‌های علوم پزشکی شهر یزد
۳۵۵	پاسخگویی به نیاز مشمولین آموزش مداوم از طریق مقایسه آن با محتوای برنامه کارگاه های آموزشی برگزار شده در دانشگاه علوم پزشکی اراک در سال ۱۳۸۹
۳۵۵	علل مراجعه اطفال به پزشکان عمومی شهرستان اصفهان: تعیین نیاز جامعه؛ گام اول برای پاسخگویی
۳۵۶	پزشکان عمومی شهرستان اصفهان و علائم و بیماری‌های جراحی: تعیین نیاز جامعه؛ گام اول برای پاسخگویی
۳۵۷	ارزیابی برنامه آموزش کارورزی پزشکی اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی کاشان
۳۵۷	علل مراجعه بیماران به مراکز بهداشتی-درمانی شهرستان بیرجند: نیاز مراجعین و پاسخگویی اجتماعی
۳۵۸	مقایسه برنامه درسی رسمی و برنامه درسی تجربه شده توسط کارآموزان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در بخش داخلی با هدف تعیین برنامه درسی پوچ
۳۵۸	مقایسه نگرش و آگاهی اعضای هیئت علمی، پزشکان و دانشجویان پزشکی در خصوص آمار زیستی با پزشکان آمریکایی
۳۵۹	آموزش مبتنی بر توانمندی آموزشی (competency based teaching method education) دانشجویان مامایی در تدریس درس بارداری و زایمان

۳۶۰	بررسی عوامل تنش زا در بین دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تبریز ورودی‌های ۱۳۸۹-۱۳۸۴
۳۶۰	نیاز سنجی آموزشی اساتید دانشکده بهداشت در زمینه آموزش پزشکی پاسخگو دانشگاه علوم پزشکی مازندران
۳۶۱	نیاز سنجی آموزشی اساتید دانشکده بهداشت پزشکی در زمینه آموزش پزشکی پاسخگو دانشگاه علوم پزشکی مازندران
۳۶۱	بررسی تأثیر بومی‌گزینی بر وضعیت تحصیلی دانشجویان دانشکده پرستاری مامایی زاهدان
۳۶۲	تنوع در آموزش بیماری‌های متنوع عفونی به وسیله کلیشه‌های جالب رادیولوژی
۳۶۲	بررسی دیدگاه دانشجویان در خصوص نحوه ارائه کارآموزی‌ها و کارورزی‌ها دانشکده بهداشت و محیط
۳۶۳	جایگاه پایان‌نامه‌های دانشجویان پزشکی با محوریت آموزش پزشکی
۳۶۳	بررسی میزان آشنایی و توانمندی دانشجویان پزشکی (کارورز) دانشگاه علوم پزشکی مازندران با احیاء قلبی تنفسی (CPR) در سال ۱۳۹۰
۳۶۴	چالش‌های استفاده از PBL در آموزش عالی
۳۶۴	نیازسنجی اجرای برنامه آموزش پاسخگو در دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی
۳۶۵	نیاز سنجی آموزشی از اساتید در زمینه آموزش پزشکی پاسخگو
۳۶۵	بررسی تأثیر آموزش «ارزیابی خطر (Risk Assessment) در سطح فرد و جامعه» بر آموزش دوره کارورزی بهداشت دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۹۰
۳۶۶	نیازسنجی توانمندی CPR بر اساس آخرین راهنمای AHA، در کارورزان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان در سال ۱۳۹۰
۳۶۷	نگرش دانشجویان علوم پزشکی بر نقش آموزش علوم پزشکی در پاسخگویی به نیازهای محلی، منطقه‌ای و جامعه
۳۶۷	دیدگاه دانشجویان در مورد تکالیف درسی و ارتباط آن با مشخصات فردی آنان در سال ۱۳۸۹
۳۶۸	ارزشیابی اساتید توسط دانشجو و کارآیی آن بر بهبود فرآیند آموزشی
۳۶۸	راهکارهای موثر در انجام آموزش به بیمار
۳۶۹	اهمیت ارزشیابی در آموزش پزشکی
۳۶۹	دیدگاه اعضای هیات علمی در استفاده از پزشکی مبتنی بر شواهد
۳۷۰	بررسی رویکردهای یادگیری دانشجویان پزشکی و دندان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گیلان
۳۷۰	بازنگری و تدوین اهداف آموزشی کارورزی پزشکی اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی کاشان
۳۷۱	یک تجربه موفق در آموزش بالینی کارآموزان و کارورزان پزشکی توسط اساتید پزشکی و کادر خبره پرستاری
۳۷۲	دیدگاه دانشجویان بهداشت محیط نسبت به امتحانات پایان ترم
۳۷۲	یادگیری مبتنی بر شواهد در دوره کارورزی پرستاری بهداشت جامعه: درسی از آیه شریفه «قل هاتوا برهانکم»
۳۷۳	تدوین حداقل داده‌های ضروری سیستم‌های اطلاعات بیمارستانی برای ارائه اطلاعات آگاهی از بیماری به بیماران
۳۷۳	بررسی تطبیقی عملکرد آموزش پاسخگو در گروه سلامت دهان و دندان پزشکی اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی تبریز با اهداف برنامه راهبردی آموزش پاسخگوی وزارت بهداشت در سال‌های ۸۹-۸۴

- ۳۷۴ خود ارزیابی صلاحیت‌های بالینی دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی سبزوار
- ۳۷۴ بررسی نظر دندان پزشکان عمومی و متخصص استان کرمان در مورد برنامه های غیر حضوری آموزش مداوم (آموزش الکترونیک)
- ۳۷۵ بررسی وضعیت موجود آموزش طب سرپایی و درمانگاهی و برخی از عوامل موثر بر آن از دیدگاه اعضای هیأت علمی بالینی، کارورزان و کارآموزان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۹۰
- ۳۷۵ تعیین اولویت‌های آموزش طب سرپایی با رویکرد علل مراجعه بیماران به پزشکان عمومی
- ۳۷۶ بررسی میزان پاسخگویی اجتماعی در بین اعضای هیئت علمی دانشکده پزشکی شیراز
- ۳۷۷ بررسی جو آموزشی واحد بین الملل دانشگاه علوم پزشکی مازندران بر اساس مدل DREEM
- ۳۷۷ بررسی نگرش دانشجویان مدارک پزشکی در مورد اثربخشی کارآموزی در واحدهای مختلف معاونت بهداشتی دانشگاه
- ۳۷۸ بررسی چالش‌ها و مشکلات آموزش پزشکی پاسخگو از دیدگاه اعضا هیات علمی
- ۳۷۸ روایی و پایایی آزمون بالینی ساختار یافته عینی دستیاران بیماری‌های زنان و زایمان علوم پزشکی کرمانشاه
- ۳۷۹ بررسی تأثیر پاسخ گویی دستیاران، به مشاوره های پزشکی در ارتقاء آموزش و یادگیری آن‌ها در بیمارستان نمازی شیراز، سال ۱۳۹۰
- ۳۷۹ مرور نظام‌مند مطالعات انجام گرفته در زمینه ادغام آموزش علوم پزشکی در نظام سلامت ایران
- ۳۸۰ تعیین میزان مشتری مداری مدل‌های کیفیت در حوزه فرایندهای آموزشی و یادگیری بر اساس دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان
- ۳۸۱ مقایسه مهارت و دانش دانشجویان پزشکی در دوره کارآموزی بهداشت در دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۹۰
- ۳۸۱ بررسی و نقد فرآیند آموزش پزشکی جامعه نگر، چالش‌ها و راهکارها
- ۳۸۲ دیدگاه دانشجویان نسبت به وظایف و عملکرد اساتید راهنما در دانشکده پرستاری و مامایی تبریز
- ۳۸۲ بررسی نظرات دانشجویان دانشکده پیراپزشکی بابل در مورد عملکرد اساتید مشاور
- ۳۸۳ بررسی ارتباط میانگین نمرات دروس علوم پایه دانشجویان پزشکی بر نمره ارزشیابی اساتید از دیدگاه دانشجویان
- ۳۸۳ نیازسنجی اعضای هیئت علمی در هفت حیطه وظایف مشخص شده بر اساس مدل مماسی
- ۳۸۴ بررسی مشکلات آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان پرستاری دانشکده علوم پزشکی نیشابور
- ۳۸۴ بررسی تجارب دانشجویان پرستاری در کارآموزی مدیریت
- ۳۸۵ بررسی نگرش و نظرات دانشجویان و اعضاء هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی همدان در مورد نحوه نظرسنجی دانشجویان از اساتید دانشگاه
- ۳۸۵ دیدگاه اساتید بالینی درباره چالش‌های برنامه‌ی آموزشی رشته پزشکی
- ۳۸۶ دیدگاه اساتید بالینی درباره چالش‌های کاربرد Multi method در ارزشیابی های بالینی
- ۳۸۶ نحوه ارزشیابی دانشجویان توسط اعضای هیأت علمی بالینی دانشگاه علوم پزشکی قزوین
- ۳۸۷ بررسی نظرات اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین در خصوص میزان دستیابی به اهداف آموزشی و انگیزه شرکت آن‌ها در برنامه های توانمند سازی اساتید در سال ۱۳۹۰

۳۸۷	اعضای هیأت علمی بالینی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان درباره آموزش مهارت‌های ارتباطی به دانشجویان پزشکی چه نظرات و نگرش‌هایی دارند؟
۳۸۸	بررسی پیشرفت آکادمیک اعضاء هیات علمی دانشکده پزشکی شیراز طی سال‌های ۸۶ تا ۸۹
۳۸۸	تعیین مهارت مدرسین در مورد روش‌های تدریس و ارزشیابی دانشجو و نیازهای آموزشی آن‌ها
۳۸۹	ارتباط بین شیوه‌های رهبری مدیران گروه‌های آموزشی و رضایت شغلی اعضاء هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان
۳۸۹	تأثیر کارگاه‌های آموزشی MCQ بر کیفیت سؤالات آزمون ارتقای دستیاری در دانشگاه علوم پزشکی گیلان
۳۹۰	تجارب اعضای هیات علمی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان از چالش‌های اجرای راندهای بالینی
۳۹۰	بررسی کیفی تجارب زیسته‌ی اعضاء هیات علمی بالینی دانشکده پزشکی (گروه‌های اصلی) در ارتباط با آموزش درون بخشی در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان
۳۹۱	رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای اساتید در آموزش علوم پزشکی از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی سمنان در نیمسال اول ۹۱-۱۳۹۰
۳۹۲	بررسی عوامل مؤثر بر ارتقای رتبه‌ی علمی اعضاء هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین از دیدگاه آنان، ۹۰-۱۳۸۹
۳۹۳	بررسی دیدگاه اعضاء هیات علمی در ارتباط با موانع انجام مطالعات پژوهش در آموزش
۳۹۳	بررسی نیازسنجی مشاوره شغلی دانشجویان دانشکده پرستاری مامایی اهواز سال ۱۳۸۹
۳۹۴	مقایسه نتایج ارزشیابی کیفی اساتید دانشکده دندان پزشکی از دیدگاه دانشجویان فارغ‌التحصیل و دانشجویان مشغول به تحصیل در سال ۸۹ و ۹۰
۳۹۴	بررسی میزان توجه به موضوع‌های مختلف پزشکی در مجله‌های علمی پژوهشی علوم پزشکی کشور (۱۳۸۸)
۳۹۵	میزان رضایتمندی دانشجویان دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان از مشاوره تحصیلی اساتید راهنما در نیمسال اول تحصیلی ۹۱ - ۹۰
۳۹۵	بررسی توانایی بازخورد به دانشجو توسط اعضاء هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی یزد
۳۹۶	بررسی تأثیر جنس بر توانمندی‌های برقراری ارتباط در مدیران آموزشی دانشگاه علوم پزشکی یزد
۳۹۶	مقایسه عملکرد آموزشی اعضاء هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین با فعالیت‌های آموزشی تعریف شده اساتید در آیین نامه ارتقا؛ سال ۹۱ - ۱۳۹۰
۳۹۷	اثربخشی خدمات اساتید مشاور دانشگاه علوم پزشکی گناباد در سال ۱۳۸۹
۳۹۷	بررسی وضعیت موجود توازن فعالیت اعضاء هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کاشان
۳۹۸	بررسی فاکتورهای مؤثر در انتخاب استاد راهنما از دیدگاه دانشجویان پزشکی و دندان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز
۳۹۹	عدم دخالت اعضاء هیات علمی در تصمیم‌گیری‌های دانشگاهی، حلقه‌ای مفقوده در توازن حیطه‌های وظایف و مسئولیت‌های آنان
۳۹۹	جایگاه حمایت اجتماعی مربیان بالینی و ارتباط آن با استرس دانشجویان پرستاری
۴۰۰	بررسی فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و اجرایی اعضاء هیات علمی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی قزوین
۴۰۰	بررسی فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و اجرایی اعضاء هیات علمی دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین
۴۰۱	بررسی رابطه ترس از موفقیت، عزت نفس و انگیزش پیشرفت دانشجویان دانشکده پیراپزشکی ساری

۴۰۱	ارزیابی درونی دانشکده پرستاری و مامایی آمل در سال ۱۳۹۰
۴۰۲	عوامل سازمانی موثر بر شایستگی مدرس بالینی : تجارب دانشجویان و مربیان پرستاری
۴۰۲	رابطه ترس از موفقیت، عزت نفس و انگیزش پیشرفت دانشجویان دانشکده پیرا پزشکی ساری
۴۰۳	بررسی دیدگاه دانشجویان در رابطه با فرم ارزشیابی اساتید در دانشکده پرستاری و بهداشت خوی سال ۱۳۸۹
۴۰۳	بررسی رابطه سواد اطلاعاتی با تولیدات علمی اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه طی سال‌های ۱۳۸۴ لغایت ۱۳۸۹
۴۰۴	بررسی تأثیر شبکه های واژگانی بر مهارت خواندن و پیشرفت تحصیلی دانشجویان پرستاری و پیراپزشکی در درس زبان عمومی
۴۰۴	رابطه ویژگی‌های فردی و خانوادگی با پیشرفت تحصیلی دانشجویان
۴۰۵	بررسی تأثیر روش یادگیری رقابتی بر درک دانشجویان از قوانین و مقررات آموزشی
۴۰۶	تحلیل پاسخ‌های فوری دانشجویان پرستاری به مددجویان پریشان بر اساس تئوری اورلندو
۴۰۶	بررسی مروری جایگاه تفکر انتقادی و خلاق در تعلیم و تربیت دانشگاهی و کار بست آن در برنامه ریزی درسی
۴۰۷	بررسی مروری جایگاه تربیت شهروندی در برنامه های درسی نظام آموزشی رسمی ایران
۴۰۷	ارتباط خود کارآمدی و انگیزه تحصیلی در بین گروهی از دانشجویان علوم پزشکی
۴۰۸	تبیین تجارب دستیاران داخلی از یادگیری پروسیجرهای بالینی بخش گوارش
۴۰۸	فرایند به‌کارگیری ابزار طراحی شده ارزشیابی آموزش بالینی به روش مقیاس رفتاری مبتنی بر هدف و تأثیر آن بر رضایتمندی مربیان و دانشجویان فوریت پزشکی
۴۰۹	بررسی نظرات دانشجویان داروسازی در مورد علل انتخاب رشته داروسازی
۴۰۹	معرفی اولین حکیم نامی جهان اسلام (قرن دوم و سوم هجری قمری) علی بن سهل بن ربیع (یعنی بزرگ) طبری
۴۱۰	کتاب فردوس الحکمه نخستین مطرح کننده طب تلفیقی (integrarated medicine) در جهان
۴۱۰	بررسی تأثیر آزمایشگاه زبان دانشکده پیراپزشکی بر یادگیری زبان انگلیسی دانشجویان در دانشگاه علوم پزشکی شیراز
۴۱۱	شناخت عوامل کمک کننده در انتخاب رشته تحصیلی دانشجویان در دانشگاه علوم پزشکی شیراز
۴۱۱	بررسی عوامل مختلف بر مشکل یادگیری دانشجویان در دانشگاه علوم پزشکی شیراز
۴۱۲	بررسی نظرات دانشجویان در خصوص ویژگی‌های لازم در زمینه های مختلف جهت اساتید
۴۱۲	مطالعه روند پنج ساله وضعیت آموزشی دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی یزد و مقایسه آن با دانشجویان غیر شاهد دانشگاه (۱۳۸۹-۱۳۸۴)
۴۱۳	ارتباط منطقه قبولی در کنکور دانشجویان داروسازی با رتبه علوم پایه آنان در دانشگاه علوم پزشکی زنجان
۴۱۳	تجربیات و انتظارات دانشجویان پرستاری از محیط آموزش بالینی
۴۱۴	بررسی میزان اضطراب در دستیاران پزشکی ایرانی در سال ۱۳۸۹
۴۱۴	بررسی ارتباط چگونگی انتخاب رشته تخصصی و محل تحصیل با میزان اضطراب دستیاران پزشکی در سال ۱۳۸۹

۴۱۵	بررسی ارتباط علاقه به رشته تخصصی با میزان اضطراب دستیاران پزشکی در سال ۱۳۸۹
۴۱۵	نظر سنجی از دانشجویان دوره های کارشناسی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز در مورد ویژگی های استاد مشاور
۴۱۶	رضایت دانشجویان پرستاری از محیط آموزش بالینی
۴۱۶	بررسی ارتباط بین سبک یادگیری و موفقیت تحصیلی در بین دانشجویان پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی قم در سال ۱۳۸۸
۴۱۷	بررسی ارتباط بین تیپ شخصیت و موفقیت تحصیلی در بین دانشجویان پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی قم در سال ۱۳۸۸
۴۱۷	بررسی ارتباط بین بهره هوشی و موفقیت تحصیلی در بین دانشجویان پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی قم در سال ۱۳۸۸
۴۱۸	نقش پرستاران تیم درمانی جهت برقراری ارتباط مناسب با محوریت بیمار محوری رضایتمندی بیماران ۱۷ شهریور برلرزان
۴۱۹	مقایسه تجربی ثبات پارامتر تمییز سؤال تئوری کلاسیک-تست و تئوری سؤال -پاسخ در آزمون جامع پیش کارورزی دانشجویان پزشکی کشور
۴۱۹	مهارت های پایه دارو درمانی و درمان های داخل وریدی دانشجویان پرستاری قبل از ورود به کارآموزی در عرصه
۴۲۰	ارتباط حمایت کننده: تجارب اساتید و دانشجویان از ارتباط استاد و دانشجو در آموزش بالینی پرستاری
۴۲۰	ارزشیابی طرح درس اعضای هیئت علمی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی مازندران ۱۳۹۰
۴۲۱	خصوصیات استاد توانمند از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جهرم در سال ۹۰
۴۲۱	درک اساتید و دانشجویان از ارتباط استاد و دانشجو در آموزش بالینی پرستاری: یک مطالعه کیفی به روش تحلیل محتوی
۴۲۲	بررسی رضایتمندی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان در خصوص سیستم انتخاب واحد اینترنتی در سال تحصیلی ۹۰-۹۱
۴۲۲	بررسی مقایسه ای رضایتمندی دانشجویان دانشکده های پرستاری، مامایی و پیراپزشکی و بهداشت در دانشگاه علوم پزشکی گلستان نسبت به سیستم انتخاب واحد اینترنتی در سال تحصیلی ۹۰-۹۱
۴۲۳	بررسی سیاست های کشورهای موفق در توسعه و بازنگری نظام آموزش مداوم جامعه پزشکی (CME)
۴۲۳	درک دانشجویان از محیط و برنامه آموزشی بخش های بالینی در دوره کارآموزی پیشرفته در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان
۴۲۴	ارزشیابی برنامه های آموزشی مرکز آموزش بهورزی شهرستان های بابلسر و فریدونکنار
۴۲۴	بررسی ارتباط بین انگیزه پیشرفت، اعتماد به نفس و پیشرفت تحصیلی در دانشجویان دانشکده پرستاری -مامایی و پیراپزشکی شرق گیلان
۴۲۵	ارزیابی دیدگاه دانشجویان علوم پزشکی تربت حیدریه در زمینه رعایت اخلاق حرفه ای اساتید در سال ۸۹
۴۲۵	بررسی تأثیر همسان سازی گروه های کوچک در روش PBL جهت کار آمد کردن این روش
۴۲۶	بررسی مقایسه ای مهارت های تفکر انتقادی دانشجویان سال اول و آخر مقطع کارشناسی رشته پرستاری در دانشکده علوم پزشکی تربت حیدریه
۴۲۶	مقایسه سه روش سخنرانی، سخنرانی همراه با پرسش و پاسخ و یادگیری بر اساس حل مسئله در آموزش دروس علوم پایه و تخصصی دانشجویان دانشکده علوم پزشکی
۴۲۷	مقایسه دو روش سنتی و یادگیری بر اساس حل مسئله (PBL) در آموزش درس علوم پایه به دانشجویان سال اول پرستاری

۴۲۷	بررسی سرمایه اجتماعی دانشجویان علوم پزشکی
۴۲۸	بررسی مشکلات آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان سال آخر رشته پرستاری
۴۲۹	بررسی توانایی‌های ضروری تدریس اساتید از دیدگاه اساتید و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی ایلام
۴۲۹	دلایل کسالت باربودن دوران کارآموزی در عرصه برای دانشجویان کارورز پرستاری و مامایی
۴۳۰	بررسی مهارت‌های ارتباطی اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی اراک در فرآیند آموزش
۴۳۰	تأثیر اجرای طرح درس آشنایی با وسایل و تجهیزات اتاق عمل بر میزان یادگیری دانشجویان اتاق عمل
۴۳۱	بررسی ارتباط نتایج آزمون‌های پره انترنی با نتایج آزمون‌های گروه‌های آموزشی بالینی در سال‌های ۸۸-۸۰ دانشکده پزشکی تبریز
۴۳۱	عزت نفس و تأثیر آن بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی
۴۳۲	بررسی تأثیر برنامه آموزشی طراحی شده بر سلامت روان مادران کودکان فلج مغزی
۴۳۲	بررسی سبک‌های تدریس گراشا در اساتید دانشکده پزشکی شیراز
۴۳۳	فرایند طراحی و بکارگیری درس پرستاری کودکان به روش دانشجو محور و تأثیر آن بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی همدان
۴۳۴	بررسی آماری تأثیرات تلفن همراه بر سلامت جسم و روان دانشجویان دانشگاه زابل
۴۳۴	انتظارات دانشجویان پرستاری از ارزشیابی: یک مطالعه کیفی
۴۳۴	الگو و علل گرایش به مصرف قلیان در دانشجویان دانشکده پرستاری- مامایی بوشهر
۴۳۵	بررسی دیدگاه دانشجویان پرستاری از وضعیت آموزش بالینی در دانشگاه علوم پزشکی بابل
۴۳۵	ارتقاء کیفیت آموزش با بکارگیری روش تدریس فعال: مطالعه موردی
۴۳۶	افزایش خلاقیت در آموزش با روش بارش افکار
۴۳۷	عدالت آموزشی از دید دانشجویان پزشکی
۴۳۷	بررسی تأثیر اشتغال دانشجویان بر کیفیت تحصیل آنان در دانشجویان دانشکده بهداشت رشت
۴۳۸	بررسی میزان آشنایی اعضای هیات علمی به منابع طب مبتنی بر شواهد دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور
۴۳۸	طراحی راهنمای یادگیری، ابزاری جهت آموزش بالینی
۴۳۹	مروری بر روش‌های آموزش مهارت‌های عملی در علوم پزشکی، چالش‌ها و راهکارها
۴۳۹	ارائه مجوز فعالیت به عنوان پزشک عمومی به فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌های خارج کشور
۴۴۰	بررسی نقش دوره آموزشی "ارتباط متقابل" بر افزایش بهبود روابط بین فردی و افزایش رضایت شغلی کارکنان آموزش و دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی اراک، سال (۱۳۹۰-۱۳۸۹)
۴۴۰	بررسی ارتباط شاخص‌های سخنرانان با نمرات ارزشیابی شرکت کنندگان در برنامه های آموزش مداوم دانشگاه علوم پزشکی کاشان در سال ۱۳۸۹
۴۴۱	ارزیابی تأثیر استفاده از روش اسلاید میکروسکوپی مجهول در آموزش بافت شناسی عملی

۴۴۱	بررسی مقایسه ای طرح درس ارائه شده اساتید گروه‌های مختلف آموزشی در دانشکده پرستاری و مامایی قزوین
۴۴۲	بررسی علل عدم گرایش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اراک به امر تحقیق و پژوهش
۴۴۲	موانع به‌کارگیری نتایج تحقیقات در عملکرد بالینی از دیدگاه پرستاران شاغل در مراکز آموزشی درمانی
۴۴۳	بررسی تأثیر آموزش مهارت حل مسئله بر تصمیم‌گیری دانشجویان فوریت‌های پزشکی دانشکده پرستاری بروجن
۴۴۳	نحوه تدریس و ارزشیابی دروس (بیوشیمی یک) از دیدگاه دانشجویان رشته پزشکی
۴۴۴	چگونه اثربخشی ژورنال کلاب را افزایش دهیم؟
۴۴۴	بررسی نیازهای آموزشی رابطین بهداشت و مربیان آنان در استان مرکزی در سال ۱۳۸۹: یک مطالعه کیفی
۴۴۵	تأثیر اجرای طرح درس آشنایی با وسایل و تجهیزات اتاق عمل بر میزان یادگیری دانشجویان اتاق عمل
۴۴۵	تأثیر آموزش بازخورد خطا در یادگیری اصطلاحات انگلیسی (همایی‌ها) در دانشجویان
۴۴۶	بررسی رضایت و نگرش فراگیران در مورد استفاده از جدول کلمات متقاطع در آزمون
۴۴۶	نظر سنجی در مورد کارگاه آمادگی برای آزمون پیش‌کارورزی
۴۴۷	شکاف کیفیت خدمات آموزشی از دیدگاه دانشجویان در دانشکده علوم پزشکی نیشابور
۴۴۷	بررسی نیازهای آموزشی دانشجویان استعداد درخشان دانشگاه علوم پزشکی قزوین در سال ۱۳۹۰
۴۴۸	بررسی و ارزشیابی کارگاه‌های آموزشی برگزار شده ویژه اعضای هیأت علمی در حیطه‌های مختلف آموزشی در دانشگاه علوم پزشکی کردستان در سال ۱۳۹۰
۴۴۸	دیدگاه دانشجویان پزشکی دانشگاه کرمان در مورد فضای فیزیکی آموزش بخش اعصاب دانشگاه علوم پزشکی کرمان
۴۴۹	اولویت‌های آموزشی اعضای هیأت علمی در گروه‌های علوم پایه و بالینی دانشگاه علوم پزشکی کردستان در سال ۱۳۹۰
۴۴۹	نقش خوابگاه دانشجویی در سلامت روانی از نظر دانشجویان ساکن خوابگاه‌های علوم پزشکی اصفهان
۴۵۰	تعیین میزان تأثیر و نقاط ضعف برنامه جدید (ادغام) دوره فیزیوپاتولوژی در دانشکده پزشکی بندرعباس
۴۵۱	بررسی انتظارات دانشجویان پرستاری و مامایی از مربی و استرسورهای درک شده در طول آموزش بالینی و تئوری
۴۵۱	اجرای الگوی یادگیری فعال در آموزش مهارت‌های شناختی و بالینی دانشجویان پرستاری کارورز بخش ICU
۴۵۲	بررسی سبک‌های یادگیری ترجیحی دانشجویان پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه
۴۵۳	بررسی وضعیت آموزش بالینی در بخش قلب بیمارستان ولیعصر دانشگاه علوم پزشکی بیرجند سال ۹۰-۱۳۸۹
۴۵۳	بررسی کیفی و کمی آموزش بخش «حشره شناسی پزشکی» از درس ۴ واحدی انگل شناسی و قارچ شناسی دانشجویان مقطع دکترای حرفه ای داروسازی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز
۴۵۴	تأثیر یک دوره داستان خوانی بر میزان همدلی با بیمار در دانشجویان پزشکی
۴۵۴	بررسی کیفیت آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان در پایان دوره کارآموزی
۴۵۵	مقایسه تأثیر آموزش مسئله مدار و سخنرانی در یادگیری مفاهیم درس بهداشت روانی و اعتیادات، خود کارآمدی تحصیلی و سبک یادگیری دانشجویان بهداشت عمومی
۴۵۵	نتایج نظر سنجی از فارغ‌التحصیلان در مورد اولین آزمون صلاحیت بالینی دانشگاه علوم پزشکی کاشان

- ۴۵۶ تجربه برگزاری آزمون صلاحیت بالینی کارورزان برای اولین بار در دانشگاه علوم پزشکی کاشان
- ۴۵۷ بررسی وضعیت فعلی اهداف برنامه درسی دوره پزشکی عمومی مبتنی بر رویکرد یادگیری مادام‌العمر
- ۴۵۷ فرایندهای یاددهی- یادگیری در برنامه درسی دوره پزشکی عمومی با رویکرد یادگیری مادام‌العمر
- ۴۵۸ بررسی تأثیر نوشتن گزارش رادیوگرافی در ارتقا کیفیت آموزش تشخیص پوسیدگی و بیماری پریدنتال در دانشجویان دندان پزشکی اهواز
- ۴۵۸ بررسی ارتباط بین عوامل تنش زا با وضعیت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز
- ۴۵۹ بررسی مزایا و معایب روش تحلیل پوششی داده‌ها (DEA) جهت رتبه بندی واحدهای آموزشی
- ۴۵۹ ارتباط بین هوش هیجانی با پیشرفت تحصیلی دانشجویان
- ۴۶۰ فرصت‌ها و چالش‌های آموزش بالینی: دیدگاه اساتید و دانشجویان دانشکده پرستاری و مامایی
- ۴۶۱ تأثیر فعالیت‌های انجام شده بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان کاردانی بهداشت محیط در مقطع کارشناسی ناپیوسته با رویکرد اقدام پژوهی
- ۴۶۱ بررسی رضایتمندی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان در خصوص سیستم انتخاب واحد اینترنتی در سال تحصیلی ۹۰-۹۱
- ۴۶۲ بررسی مشکلات بهداشت خانواده در ایران از دیدگاه ذینفعان
- ۴۶۲ بررسی نوع سؤال (چهارگزینه‌ای و کوتاه پاسخ) بر نمره برش در ارزشیابی پیشرفت تحصیلی
- ۴۶۳ تأثیر برگزاری دوره های آموزشی و امتحانات آزمایشی بر عملکرد دانشجویان پزشکی در آزمون جامع علوم پایه
- ۴۶۳ بررسی وضعیت مطالعه درسی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز
- ۴۶۴ دیدگاه کارکنان دانشگاه علوم پزشکی جهرم از دوره های آموزش ضمن خدمت غیرحضور
- ۴۶۴ بررسی رضایتمندی دانشجویان پزشکی از شیوه جدید دوره فیزیوپاتولوژی و ادغام دروس پاتولوژی و فارماکولوژی در دانشگاه علوم پزشکی کاشان
- ۴۶۵ بررسی‌های مهارت‌های ارتباطی بهورزان شاغل در خانه های بهداشت مرکز بهداشت شهرستان کلاله در سال ۱۳۹۰
- ۴۶۵ ارزیابی کارآموزی دانشجویان تکنولوژی رادیولوژی با روشی مبتنی بر آزمون بالینی با ساختار عینی (OSCE)
- ۴۶۶ تعیین معیارهای معتبر برای ارزشیابی آموزش و تدریس نظری اعضای هیأت علمی
- ۴۶۶ بررسی نتایج آزمون‌های جامع پیش کارورزی دانشجویان پزشکی زاهدان از سال ۱۳۷۷-۱۳۸۹
- ۴۶۷ مقایسه نمرات ارزشیابی اساتید با دو روش آنلاین و سنتی در دانشگاه علوم پزشکی اراک در سال ۱۳۸۹
- ۴۶۷ مقایسه دیدگاه اساتید و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اراک نسبت به ارزشیابی کیفیت تدریس اساتید به دو روش آنلاین و سنتی سال ۱۳۸۹
- ۴۶۸ ارزیابی کیفیت خدمات آموزشی از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شاهرود
- ۴۶۹ بررسی ارتباط بین مهارت تفکر انتقادی و گرایش به تفکر انتقادی در دانشجویان سال آخر کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی تهران (پردیس همت).
- ۴۶۹ بررسی مشکلات برنامه آموزشی از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی البرز
- ۴۷۰ بررسی فراوانی سطح تاکسانومی، سختی نمونه سؤالات و گزینه های آزمون‌های چندگزینه‌ای آزمون دستیاری گروه اطفال دانشگاه علوم پزشکی کاشان

۴۷۰	مطالعه و تحلیل آزمون ارتقاء دستیاری دانشگاه علوم پزشکی قزوین در سال‌های ۹۰-۸۸
۴۷۱	استرس و عوامل مرتبط با آن در کارورزان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند
۴۷۲	بررسی اعتبار پیش بینی آزمون ارتقاء دستیاری دانشگاه علوم پزشکی قزوین در موفقیت دانشجویان دستیاری در آزمون دانشنامه تخصصی (بورد)
۴۷۲	بررسی نظرات دستیاران در مورد تأثیر برنامه «دستیار به عنوان معلم، محقق و الگو» توسط خود سنجی
۴۷۳	بررسی دیدگاه دانشجویان پرستاری-مامایی در مورد وضعیت آموزش بالینی دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ۹۰-۱۳۸۹
۴۷۳	ارزشیابی ساختار کتاب‌های عملکرد کارورزی دانشجویان (Logbook) دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد در سال تحصیلی ۹۰-۹۱
۴۷۴	شبیه سازی آزمون بافت شناسی دانشجویان رشته پزشکی با استفاده از نرم افزار CBA
۴۷۴	بررسی عادت‌های مطالعه و برخی عوامل موثر بر آن در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند
۴۷۵	بررسی ساختار سازمانی و ابعاد آن از دیدگاه مدیران ارشد و میانی بیمارستان‌های آموزشی شیراز
۴۷۵	بررسی تأثیر تدریس عملی آناتومی دستگاه قلب و گردش خون با تقسیم دانشجویان به گروه های کوچک
۴۷۶	رابطه میزان عزت نفس با ترتیب تولد در دانشجویان پزشکی
۴۷۶	بررسی تأثیر تدریس عملی آناتومی دستگاه تنفس با تقسیم دانشجویان به گروه های کوچک
۴۷۷	تدوین برنامه استراتژیک منابع نیروی انسانی مدیریت درمان تأمین اجتماعی
۴۷۷	بررسی عوامل همراه با افت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گیلان
۴۷۸	بررسی کارایی آموزش ادغام یافته دروس علوم تشریحی از دیدگاه دانشجویان پزشکی دانشکده پزشکی بین‌المللی انزلی
۴۷۸	بررسی آگاهی و رضایتمندی مشمولین آموزش مداوم از سامانه یکپارچه آموزش مداوم
۴۷۹	بررسی تأثیر اینترنت بر وضعیت تحصیلی دانشجویان خوابگاه‌های دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز ۸۹-۹۰
۴۷۹	بررسی مدل تأثیر ساختار عینی مهارت آموزش (OSTE)(مطالعه مروری)
۴۸۰	تبیین تجربه دانشجویان رشته کاردرمانی در اولین ترم آموزش بالینی
۴۸۰	بررسی نگرش دندان پزشکان استان مازندران در ارتباط با برنامه آموزش مداوم
۴۸۱	تأثیر بازنگری در طرح درس و روش تدریس کارآموزی بهداشت جامعه بر رضایت دانشجویان پرستاری
۴۸۱	الگوپذیری در آموزش مامایی
۴۸۲	مرور سیستماتیک مطالعات انجام شده بر علل موثر بر افت تحصیلی دانشجویان پزشکی
۴۸۲	مقایسه دو روش کارگذاری IUD توسط دانشجویان مامایی همدان
۴۸۳	مقایسه اعتبار ساختاری آزمون‌های چند گزینه ای دروس دوره علوم پایه در دانشکده پزشکی شهید صدوقی یزد در سه سال متوالی
۴۸۴	ارزیابی درونی گروه آموزشی نورولوژی در دانشگاه علوم پزشکی اراک: ۱۳۸۹
۴۸۴	بررسی سطح خود کارآمدی عمومی در دانشجویان علوم پزشکی قزوین و برخی عوامل روان شناختی موثر بر آن

- ۴۸۵ تعیین نگرش دانشجویان رشته های بهداشت و پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین نسبت به بیماران مبتلا ناتوانی ذهنی و بیماران روانی حاد در سال ۹۰-۸۹
- ۴۸۵ بررسی ارتباط بین اعتماد به نفس و میزان خطرپذیری در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قزوین
- ۴۸۶ بررسی اضطراب امتحان در دانشجویان ورودی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر- ۱۳۹۰
- ۴۸۷ ارزیابی کیفیت سؤالات چندگزینه‌ای آزمون‌های گروه های علوم پایه و ارتقاء دستیاری داخلی، کودکان و زنان سال ۱۳۹۰ دانشکده پزشکی گرگان
- ۴۸۷ آموزش دانشجویی موازی یا مرتبط با آموزش رزیدنتی؟
- ۴۸۸ بررسی تاکسونومی سؤالات چند گزینه ای آزمون‌های مقطع علوم پایه دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد در سه نیم سال تحصیلی
- ۴۸۸ بررسی دیدگاه اعضای هیئت علمی و مدرسین در مورد پرسشنامه ارزشیابی دانشجویان از اساتید در دانشکده پیراپزشکی و دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز در سال ۱۳۹۰
- ۴۸۹ نظر سنجی در مورد کارگاه آمادگی ارتقاء توانمندی CPR کارورزان پزشکی
- ۴۸۹ مقایسه ویژگی‌های مقالات پذیرفته شده در همایش‌های کشوری آموزش پزشکی در سه دوره گذشته
- ۴۹۰ بررسی نوع سؤالات امتحانی در بهبود روند مطالعه و یادگیری دانشجویان
- ۴۹۱ رویکردهای مطالعه و یادگیری دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز
- ۴۹۱ مقایسه تأثیر سه روش آموزشی «یادگیری بر مبنای حل مسئله، سخنرانی و پرسش- پاسخ» بر یادگیری و اطلاعات ماندگار دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی اراک در سال ۱۳۸۷
- ۴۹۲ مقایسه پیشرفت تحصیلی دانشجویان ورودی ۷۴ تا ۸۳ دانشگاه علوم پزشکی اصفهان بر اساس سهمیه ورودی و نوع رشته تحصیلی
- ۴۹۲ بررسی ارتباط بین هوش هیجانی و هوش معنوی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در سال ۸۹
- ۴۹۳ بررسی نگرش دانشجویان سال اول پزشکی نسبت به این رشته و آینده‌ی آن در دانشگاه علوم پزشکی تبریز
- ۴۹۳ ارتباط سلامت روان، اشتغال و تحصیلات دانشگاهی در بین دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تبریز
- ۴۹۴ بررسی سبک‌های یادگیری دانشجویان پزشکی مقطع علوم پایه دانشگاه علوم پزشکی تبریز و ارتباط سبک‌های ترجیحی آن‌ها با پیشرفت تحصیلی شان
- ۴۹۴ آموزش از طریق فیلم و ایفای نقش مبتنی بر حل مسئله در ارتقاء یادگیری کارآموزان پرستاری بخش روان پزشکی
- ۴۹۵ مقایسه میزان مهارت‌های بالینی در امتحان پایان دوره درمانگاه دانشجویان کارشناسی پیوسته و ناپیوسته مامایی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز سال ۸۹-۱۳۸۸
- ۴۹۵ ارزشیابی مرکز مهارت‌های بالینی دانشگاه علوم پزشکی قزوین از دیدگاه دانشجویان پزشکی در سال ۱۳۹۰
- ۴۹۶ ارزیابی نگارش طرح درس‌های ارائه شده اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه
- ۴۹۷ اعتبار پیش بین آزمون‌های جامع علوم پایه و پیش کارورزی در تبیین عملکرد تحصیلی دانشجویان پزشکی
- ۴۹۷ پدیدارشناسی ادراک دانشجویان در کیفیت آموزش اعضای هیات علمی
- ۴۹۸ ارزیابی درونی رشته پرستاری دانشکده پرستاری، مامایی و پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان در سال ۱۳۸۹

۴۹۸	ارائه مدل Curriculum mapping دوره کارشناسی پرستاری
۴۹۹	ارزیابی کارگاه آموزشی ارزشیابی برنامه های آموزشی از دیدگاه اساتید دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه
۴۹۹	بررسی میزان رعایت قواعد تهیه سؤالات چهار گزینه ای در آزمون پایان ترم اساتید دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی با استفاده از مقیاس میلمن
۵۰۰	تعیین شکاف کیفیت خدمات آموزشی دانشگاه علوم پزشکی کردستان از دیدگاه دانشجویان با رویکرد ServQual
۵۰۰	ارزیابی طرح درس های اعضای هیات علمی دانشکده پزشکی و بهداشت دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی
۵۰۱	مهارت ها و عادات مطالعه دانشجویان رشته پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد پزشکی تهران
۵۰۲	مهارت های ارتباطی ابزاری برای آموزش اثربخش
۵۰۲	خواب آلودگی، مهم ترین عامل عدم تمرکز دانشجویان در کلاس های درس
۵۰۳	تأثیرگذاری عوامل محیطی بر تمرکز دانشجویان در کلاس چگونه است؟
۵۰۳	بررسی نگرش اعضا هیئت علمی علوم تشریحی در دانشکده های پزشکی درباره فرایند ادغام افقی دروس علوم تشریحی
۵۰۴	بررسی نظرات دانش آموختگان دوره پزشکی عمومی دانشکده پزشکی بوشهر در مورد واحد درسی پایان نامه
۵۰۴	مهارت ها و عادات مطالعه دانشجویان رشته پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی - واحد پزشکی تهران
۵۰۵	بررسی رابطه ویژگی های شخصیتی و منبع کنترل با اضطراب امتحان در دانش آموزان دبیرستانی شهر بیرجند
۵۰۵	بررسی رابطه خود کارآمدی و هوش هیجانی با موفقیت تحصیلی دانش آموزان دختر شاهد و ایثارگر مقطع متوسطه شهر زاهدان
۵۰۶	تأثیر مداخله آموزشی مبتنی بر مدل مراحل تغییر بر مراحل تغییر رفتار غربالگری ماموگرافی در زنان بالای ۴۰ سال شهر اصفهان
۵۰۶	بررسی ارتباط نیمرخ روان شناختی دانشجویان پزشکی و دندان پزشکی با موفقیت تحصیلی آن ها در دوره علوم پایه در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان
۵۰۷	مقایسه روش pbl و روش های دیگر تدریس و تلفیق آن با دیگر روش ها جهت تأثیر آن بر آموزش فراگیران
۵۰۷	بررسی رفتار اطلاع یابی در اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان
۵۰۸	خود ارزیابی دستیاران جراحی زنان و زایمان
۵۰۹	بررسی عوامل موثر بر انتخاب رشته دانشجویان دندان پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز
۵۰۹	تعیین اثر آموزش رعایت اصول بهداشت دست در میزان تغییرات آگاهی، نگرش و عملکرد دانشجویان بالینی دندان پزشکی دانشکده دندان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
۵۱۰	بررسی دیدگاه دانشجویان دانشکده پرستاری مامایی آباچه در خصوص ارزشیابی استاد توسط پرسش نامه های ارزشیابی
۵۱۰	ارزیابی مهارت ارتباطی دانشجویان علوم پزشکی مازندران سال ۱۳۸۹
۵۱۱	بررسی میزان آگاهی دانشجویان بهداشت محیط و بهداشت حرفه ایی دانشگاه علوم پزشکی قزوین از روش های مطالعه موثر جهت موفقیت در آزمون ها در سال تحصیلی ۹۰-۸۹
۵۱۱	مروری بر استانداردهای آموزش مداوم

۵۱۲ ارزیابی اثربخشی دوره های آموزش ضمن خدمت کارکنان دانشگاه علوم پزشکی قزوین در سال ۱۳۹۰ بر اساس مدل ارزشیابی کرک پاتریک (KIRK PATRICK)

۵۱۳ آیا معدل دیپلم شاخص تأثیرگذار مناسبی در انتخاب دانشجویان برای ورود به دانشگاه است؟

۵۱۴ بررسی شکاف بین انتظارات و ادراک دانشجویان از خدمات آموزشی در دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی شیراز در شش ماهه نخست سال ۱۳۹۰

۵۱۴ مقایسه پیشرفت تحصیلی دانشجویان ورودی ۷۴ تا ۸۳ دانشگاه علوم پزشکی اصفهان بر اساس سهمیه ورودی و نوع رشته تحصیلی

۵۱۵ پیشرفت تحصیلی دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان از طریق همبستگی درونی نمرات

۵۱۵ معرفی ابزارهای دسترسی به منابع آموزش پزشکی

۵۱۶ بررسی عوامل موثر بر انتخاب رشته تحصیلی در دانشجویان دندان پزشکی

آموزش مجازی و یادگیری الکترونیکی

۵۱۶ بررسی دیدگاه پزشکان عمومی در مورد تأثیرات آموزش الکترونیک بر میزان یادگیریشان

۵۱۷ بررسی اثربخشی آموزش مبتنی بر موبایل در آموزش ضمن خدمت اعضای هیئت علمی دانشگاه جهرم

۵۱۷ بررسی میزان اعتیاد اینترنتی در دانشجویان علوم پزشکی جهرم

۵۱۸ بررسی سواد اطلاعاتی در اساتید دانشگاه علوم پزشکی جهرم

۵۱۸ بررسی عوامل مرتبط با پذیرش تکنولوژی در دانشجویان علوم پزشکی جهرم

۵۱۹ ارزشیابی دوره آموزش مجازی برنامه MPH پزشک خانواده در دانشگاه علوم پزشکی شیراز

۵۲۰ بررسی تأثیر استفاده از سیستم ارسال روزنامه الکترونیکی پزشکی به وسیله (پیامک) تلفن همراه بر میزان آگاهی و دانش پرستاران شاغل در بخش سی سی یو در بیمارستان نمازی شیراز

۵۲۰ درک تجارب دانشجویان دکترای پرستاری از آموزش ترکیبی: یک مطالعه کیفی

۵۲۱ مزایای روش تدریس آموزش الکترونیکی در مقایسه با روش سنتی در علوم پزشکی

۵۲۱ ارائه درس جمعیت شناسی و تنظیم خانواده به روش مجازی و مقایسه آن با روش حضوری

۵۲۲ طراحی نرم افزار دیکشنری تخصصی قارچ شناسی پزشکی قابل نصب بر روی گوشی تلفن همراه

۵۲۲ مودل: راه حلی اقتصادی برای یادگیری الکترونیکی موفق

۵۲۳ نقش آموزش مجازی در تحول و نوآوری آموزش علوم پزشکی از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تبریز در سال ۱۳۹۰

۵۲۳ آموزش مجازی مهارت‌های عملی در آموزش پزشکی

۵۲۴ نقش آموزش الکترونیکی (غیر حضوری) به عنوان یک الگوی نو و تحول آفرین در آموزش عالی از دیدگاه دانشجویان دانشکده دندان پزشکی تبریز در سال ۱۳۹۰

۵۲۴ طراحی ابزاری جهت ارزشیابی برنامه های آموزش الکترونیک

۵۲۵ مقایسه اثربخشی دو روش آموزشی «آموزش الکترونیک و آموزش در گروه‌های کوچک» با آموزش در گروه کوچک در آموزش مراقبت بیماری‌های اسهالی کودکان

۵۲۵	میزان استفاده اساتید و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر از کتابخانه ملی دیجیتال پزشکی
۵۲۶	بررسی نگرش اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی بابل نسبت به یادگیری الکترونیکی (E-learning)
۵۲۶	طراحی، تهیه و اجرای بسته آموزشی چند رسانه ای مهندسی فاکتورهای انسانی با تاکید بر به کارگیری فرم های اینترنتی و محیط های تعاملی
۵۲۷	بررسی موانع دسترسی به آموزش مجازی برای دانشجویان مقطع کارشناسی
۵۲۸	بررسی دانش، نگرش و عملکرد اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند پیرامون کاربرد رایانه و شبکه اینترنت
۵۲۸	تأثیر ICT در آموزش
۵۲۹	فناوری، قومیت فراگیر و آموزش به بیمار، سه عامل مهم در آموزش
۵۲۹	ارائه تجربه آموزش آفلاین برای آموزش به بیمار دارای پیس میکر
۵۳۰	خلاقیت و نوآوری در اجرای خود ارزشیابی
۵۳۱	ارزشیابی کامپیوتری: دانشجویان چه می گویند؟
۵۳۱	بررسی نگرش اعضاء هیئت علمی دانشگاه شهید صدوقی یزد در مورد آموزش مداوم الکترونیکی
۵۳۲	بهبود یادگیری مهارت های بالینی پرستاری بر اساس فرایند پرستاری با استفاده از نرم افزار طراحی شده در محیط موبایل
۵۳۲	یادگیری در قرن ۲۱: رویکردی نوین به روش های یادگیری الکترونیکی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز
۵۳۳	بررسی ویژگی های لازم اعضای هیات علمی جهت حضور در دوره های یادگیری مجازی آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز
۵۳۳	تناسب محتوای دروس آموزش الکترونیکی با خصوصیات یادگیرندگان راهی جهت ارتقا اثر بخشی آموزش
۵۳۴	استفاده از تکنیک تصویر برداری زنده ویدیویی به عنوان پشتیبان روش تدریس با گروه های کوچک در آموزش آناتومی عملی
۵۳۵	ارائه دروس مجازی از طریق وب سایت و مولتی مدیا به دانشجویان در دانشگاه علوم پزشکی قزوین
۵۳۵	تأثیر تهیه فیلم توسط دانشجویان بر ارتقاء یادگیری آنها
۵۳۶	استفاده از ابزارهای تحت وب، رویکردی در جهت ارتقاء یادگیری دانشجویان پرستاری
۵۳۶	امکان سنجی استقرار یادگیری الکترونیکی در آموزش دانشجویان
۵۳۷	عوامل موثر بر روز آمد کردن دانش و مهارت فن آوری اطلاعات و ارتباطات کارکنان آموزش و پرورش
۵۳۷	بررسی معیارهای ارزشیابی برنامه های آموزشی الکترونیکی آنلاین
۵۳۸	بررسی آمادگی اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان در مورد یادگیری الکترونیک و عوامل مرتبط با آن
۵۳۹	نقش اینترنت در امر آموزش در دانشگاه علوم پزشکی تبریز در سال ۱۳۹۰
۵۳۹	ارتقای کیفی آموزش دانشجویان کارشناسی اتاق عمل با کمک آموزش مجازی: وبلاگ تخصصی
۵۴۰	تحلیل زیرساخت های پیاده سازی تکنولوژی اطلاعات در حیطه آموزش پزشکی در کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته
۵۴۰	شناسایی سبک های یادگیری دانشگاهی دانشجویان بر اساس مدل جکسون در یادگیری الکترونیکی

- ۵۴۱ تجارب دانشجویان آموزش پزشکی از راه دور در مقطع کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی شیراز
- ۵۴۱ ارتقاء بهره‌وری آموزشی با طراحی و برگزاری کارگاه آموزشی مجازی
- ۵۴۲ ارزیابی ویژگی‌های دانشجویان نسبت به موفقیت در دو روش آموزش الکترونیکی و آموزش سنتی
- ۵۴۳ بررسی اثر آموزش بر پایه شبیه سازی در کسب مهارت حرفه ای دانشجویان رشته رادیوتراپی
- ۵۴۳ پیاده سازی روش جدید آموزشی در قالب کارگاه‌های آموزشی در بدو ورود به دوره دستکاری در گروه های آموزشی زنان، اطفال و داخلی
- ۵۴۴ مقایسه تأثیر دو شیوه آموزش مراقبت‌های پرستاری حوادث شیمیایی به روش بسته‌های نرم افزاری چند رسانه‌ای و آموزش تحت وب بر سطوح یادگیری پرستاران
- ۵۴۴ ارزیابی میزان تأثیر آموزش مبتنی بر ۲.۰ web بر افزایش سطح سواد اطلاعاتی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی یزد
- ۵۴۵ بررسی عوامل موثر بر پیاده سازی آموزش الکترونیکی از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
- ۵۴۵ بررسی نظام آموزش مجازی دانشگاه علوم پزشکی مازندران بر اساس استاندارد ISIRI ۱۰۰۰۰
- ۵۴۶ بررسی میزان پذیرش استاندارد های آموزش الکترونیکی از دید فراگیران رشته آموزش پزشکی مجازی در دانشگاه علوم پزشکی شیراز
- ۵۴۶ تلفیق آموزش الکترونیکی و حضوری (Blended Learning) در درس تکنولوژی آموزشی ویژه دستیاران دندان پزشکی
- ۵۴۷ بررسی نگرش دانشجویان نسبت به برگزاری امتحانات به شیوه برخط (آنلاین) در مقایسه با روش مبتنی بر کاغذ
- ۵۴۷ بررسی میزان رضایت‌مندی دانشجویان در خصوص آموزش مجازی ترکیبی واحدهای درسی در دانشگاه علوم پزشکی مازندران

شکوفایی خلاقیت‌ها و رقابت سالم در آموزش علوم پزشکی

- ۵۴۸ ایجاد رقابت سالم در دانشجویان با تشکیل گروه‌های کاری همسان در دروس عملی
- ۵۴۹ روش‌های مختلف تدریس بهداشت خانواده و امور جمعیتی توسط دانشجویان پزشکی
- ۵۴۹ بررسی شیوه های متداول ارزشیابی و ارتباط آن با رویکردهای یادگیری در دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی کرمان سال ۱۳۹۰
- ۵۵۰ بررسی ویژگی شخصیتی خلاقیت در دانشجویان رشته پرستاری (مطالعه موردی: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی مازندران)
- ۵۵۰ نقش یادگیری مشارکتی در موفقیت بالینی دانشجویان پرستاری. یک مطالعه کیفی
- ۵۵۱ تعیین ارتباط آماری بین هوش هیجانی، فراشناخت، سلامت روان و پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه زابل در سال ۱۳۹۰
- ۵۵۲ عوامل موثر در شکوفایی خلاقیت‌ها و رقابت سالم در آموزش دانشگاه علوم پزشکی تبریز در سال ۱۳۹۰
- ۵۵۲ تعیین ارتباط بین کمال گرایی و اضطراب امتحان در دانشجویان استعداد درخشان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز
- ۵۵۲ آیا ارزشیابی تکوینی بر میزان یادگیری دانشجویان دوره مقدمات پزشکی بالینی دانشکده پزشکی اصفهان موثر بوده است؟
- ۵۵۳ طراحی برنامه آموزش پزشکی (Curriculum Design) بر اساس الگوی آموزشی جیمز براون
- ۵۵۴ مربی بالینی اثربخش از دیدگاه دانشجویان پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند جهت رقابت سالم در آموزش علوم پزشکی

۵۵۴	شکوفایی، نوسازی، ایجاد انگیزه و توانمندسازی نیروی خود راهبردی دانشجویان در یادگیری
۵۵۵	بررسی رابطه بین میزان خلاقیت دانشجویان بهداشت عمومی و روش‌های تدریس اعضای هیات علمی در سال تحصیلی ۹۰-۸۹
۵۵۶	بررسی نقش فناوری اطلاعات در بهبود آموزش دانشگاه علوم پزشکی مازندران
۵۵۶	آموزش بین رشته ای اصول خلاقیت در پرتو آموزه های قرآنی و دینی به دانشجویان دانشگاه های علوم پزشکی کل کشور
۵۵۷	فرایندهای آموزشی مطلوب در دانشگاه علوم پزشکی کاشان
۵۵۷	نقدی بر پرونده های دانش پژوهی اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی کاشان
۵۵۸	میزان اضطراب امتحان و برخی عوامل موثر بر آن در دانشجویان
۵۵۹	بررسی دیدگاه دانشجویان علوم پزشکی در خصوص راهکارهای ایجاد نوع آوری، انگیزه و شکوفایی در آموزش پزشکی
۵۵۹	بررسی میزان خلاقیت سازمانی و ابعاد آن از دیدگاه مدیران ارشد و میانی بیمارستان‌های آموزشی شیراز
۵۶۰	بررسی اثربخشی روش بحث در گروه‌های کوچک بر یادگیری دانشجویان
۵۶۰	ضرورت ارتقا خودباوری حرفه ای در آموزش پرستاری نوین
۵۶۱	مقایسه وضعیت آموزشی دانشجویان استعداد‌های درخشان با سایر دانشجویان در راستای ایجاد بستر مناسب برای خلاقیت و مسئولیت پذیری آنان
۵۶۱	بررسی میزان تأثیر کلاس‌های توانمندسازی المپیاد در پرورش خلاقیت دانشجویان علوم پزشکی تبریز در سال ۱۳۹۰
۵۶۲	شکوفایی خلاقیت دانشجو نیاز به دست پر مهر استاد و مسئولین دارد: نتایج یک خرده مطالعه آموزشی
۵۶۲	طراحی، اجرا و ارزشیابی روش یادگیری مبتنی بر تیم در دوره پزشکی عمومی (پزشکی ۹۰)
۵۶۳	ارزشیابی بالینی در علوم پزشکی، رویکرد فرآیند مدار یا نتیجه مدار؟
۵۶۳	بررسی نقاط قوت و ضعف المپیاد علمی دانشجویی از دیدگاه دانشجویان
۵۶۴	بررسی رابطه سبک رهبری تحول آفرین و میزان خلاقیت کارکنان دانشگاه های علوم پزشکی پیام نور و دانشگاه آزاد بجنورد
۵۶۴	آزمون آسکی، تجربه ایی دلهره آور یا ارزشیابی عادلانه؟
۵۶۵	ارزشیابی توصیفی دانشجویان علوم پزشکی، راهی به سوی شکوفائی خلاقیت و رقابت سالم
۵۶۵	عوامل موثر بر موفقیت دانشجویان در آزمون جامع علوم پایه پزشکی - یک مطالعه کیفی

فهرست سخنرانی‌های دانشجویی سیزدهمین همایش آموزش علوم پزشکی

صفحه

۵۷۴	بررسی دیدگاه کارآموزان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند در مورد ضرورت‌های اخلاق در آموزش پزشکی و عوامل موثر بر آن
۵۷۵	نگرش دانشجویان پزشکی در حیطه اخلاق حرفه ای: تأثیر پخش فیلم کوتاه در دیدگاه دانشجویان پزشکی
۵۷۶	هوش هیجانی، راهبردی موثر در مواجهه با فشارهای روانی
۵۷۷	مقایسه اثربخشی روش تدریس سخنرانی و بحث گروهی بر میزان یادگیری درس فیزیولوژی از دیدگاه دانشجویان رشته‌ی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اهواز
۵۷۸	بررسی دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جهرم زمینه نقش با مجله انگلیسی shine در ترغیب برای مطالعه بیشتر زبان انگلیسی، دانشگاه علوم پزشکی جهرم- ایران
۵۷۹	مشارکت دانشجو کلید هر تغییری است: بررسی دیدگاه دانشجویان در خصوص نقش آن‌ها در تحول و نوسازی نظام آموزش پزشکی
۵۸۰	بررسی عوامل ارتقا دهنده انگیزه تحصیلی از دیدگاه دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی یزد
۵۸۱	اساتید با صحبت‌های خود در دانشجویان انگیزه ایجاد کنند نه اینکه موج منفی بفرستند: راهکارهای ارتقاء انگیزه از منظر دانشجویان
۵۸۲	چالش‌های برنامه آموزشی در درمانگاه‌های سرپایی داخلی بر اساس تجارب کارورزان
۵۸۳	ارزیابی کیفیت ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانشجویان پزشکی عمومی در دانشکده بقیه الله (عج) بر اساس استانداردهای ملی و جهانی (WFME)
۵۸۴	بررسی میزان دستیابی به اهداف اجرایی log book (دفترچه ثبت یادداشت‌های روزانه) از دیدگاه دانشجویان
۵۸۵	تحلیل شکاف کیفیت خدمات آموزشی از دیدگاه مدیران آموزشی، اعضای هیأت علمی و دانشجویان دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران: ۱۳۹۰
۵۸۶	بررسی دیدگاه اساتید و دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز در خصوص اثرات بالقوه سیستم پیشنهادی یادگیری به کمک همتایان (PAL)
۵۸۷	بررسی نگرش دانشجویان داروسازی دانشگاه علوم پزشکی مازندران نسبت به محیط‌های آموزشی و شرایط یاددهی و یادگیری در سال ۱۳۹۰
۵۸۸	بررسی وضعیت خود راهبری در یادگیری در بین دانشجویان دانشکده پزشکی ساری
۵۸۹	بررسی میزان شناخت، به‌کارگیری، علاقه و دیدگاه دانشجویان و مربیان پرستاری در ارتباط با روش‌های نوین تدریس در آموزش پرستاری
۵۹۰	مقایسه تجربی ثبات پارامتر دشواری سؤال تئوری کلاسیک - تست و تئوری سؤال - پاسخ در آزمون جامع پیش کارورزی دانشجویان پزشکی کشور

فهرست پوسترهای دانشجویی سیزدهمین همایش کشوری آموزش علوم پزشکی صفحه

نهادینه کردن فرهنگ اسلامی - ایرانی در آموزش پزشکی

- ۵۹۲ معرفی درمانگران محلی: رویکردی برای تلفیق پزشکی خانگی با پزشکی نوین
- ۵۹۲ بررسی موانع تهذیب نفس و تحصیل علم دانشجویان و راهکارهای رفع این موانع از دیدگاه اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی گلستان
- ۵۹۳ معنوی سازی فضای امتحانات بر مبنای آیه شریفه «لا بذكر الله تطمئن القلوب» به منظور اسلامی شدن دانشگاهها و تلفیق علم و معنویت
- ۵۹۳ درمان‌های خانگی مردم شهر گرگان: تلاشی از مردم نگاری پزشکی یک دانشجوی پرستاری
- ۵۹۴ بررسی تجربه دانشجویان از برپایی نماز جماعت و راهکارهایی برای هم افزایی مشارکت دانشجویان
- ۵۹۴ دیدگاه دانشجویان در مورد نهادینه کردن فرهنگ اسلامی در دانشگاهها
- ۵۹۵ تبیین رفتارهای معنوی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان در ایام امتحانات
- ۵۹۵ اعجاز قرآن در علم جنین شناسی راهی برای باور مرجعیت ایرانی اسلامی
- ۵۹۶ اخلاق و معنویت در علوم و حرف پزشکی
- ۵۹۶ فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ: حکایت‌های کوتاه بالینی به عنوان ابزاری برای یادگیری بالینی
- ۵۹۶ اخلاق در پزشکی
- ۵۹۷ بررسی عوامل تأثیرگذار بر تهذیب نفس در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان
- ۵۹۷ بررسی خصوصیات اخلاقی اساتید از دیدگاه دانشجویان دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد در سال ۱۳۸۸
- ۵۹۸ ارزیابی تطابق بین باورها و اصول اخلاق پزشکی مدون در بین دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
- ۵۹۸ بررسی میزان آگاهی و نگرش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی ارتش از احکام پزشکی در سال ۱۳۹۰
- ۵۹۹ Euthanasia؛ پدیده‌ی خطرناک مرگ راحت در اخلاق پزشکی
- ۵۹۹ «عبدالله الذی یتوفیکم»؛ بررسی تجربیات بالینی دانشجویان در مراقبت از بیمار در حال موت با توجه به اعتقادات قرآنی مبنی بر حیات بعد از مرگ
- ۶۰۰ بررسی شادکامی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز با استفاده از تست شادکامی آکسفورد
- ۶۰۱ ارزیابی کمیت و کیفیت آموزش اخلاق پزشکی در دانشکده دندان پزشکی قزوین از دیدگاه دانشجویان در سال ۹۰
- ۶۰۱ تبیین نشاط معنوی در دانشجویان علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۹۰
- ۶۰۲ مقایسه نگرش اعضای هیات علمی و دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در ارتباط با کسب رضایت بیمار برای مشارکت در آموزش بالینی

۶۰۲ بررسی دیدگاه دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی یزد در خصوص رعایت اخلاق حرفه ای اساتید

۶۰۳ استدلال اخلاقی برای موضوع بحث برانگیز سقط در آموزش پزشکی

۶۰۳ تبیین نشاط معنوی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۹۰

۶۰۴ بررسی دیدگاه دانشجویان در مورد حرفه ای گری و تأثیر درس اخلاق در کسب آن

۶۰۵ ضرورت رعایت حقوق حیوانات آزمایشگاهی و آسایش آن‌ها در پژوهش‌های علوم پزشکی و تأثیر آن بر نتایج تحقیقات

۶۰۵ بررسی دیدگاه دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی شیراز نسبت به وضعیت رعایت اخلاق حرفه ای اساتید

۶۰۶ بررسی میزان اهمیت اخلاق حرفه ای در زندگی کاری دانشجویان پزشکی مقطع بالینی دانشگاه علوم پزشکی جهرم

۶۰۶ ویژگی‌های اخلاقی در شخصیت علمی زکریای رازی و آثار آن بر حرف پزشکی

الگوهای تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی

۶۰۷ توانایی سیستم‌های اطلاعات بیمارستانی کشور جهت استقرار پزشکی مبتنی بر شواهد

۶۰۷ نیازسنجی آموزشی به‌روزان شاغل در یک مرکز بهداشتی درمانی (تجربه ای متفاوت)

۶۰۸ بررسی پیامدهای آموزش بین حرفه ای از دیدگاه دانشجویان علوم پزشکی: مطالعه کیفی

۶۰۸ بررسی عوامل موثر در روند طراحی و پیاده سازی برنامه های آموزش بین حرفه ای از دیدگاه اعضای هیات علمی: مطالعه کیفی

۶۰۹ نگرش دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی نسبت به لزوم تحول و نوآوری در آموزش پزشکی

۶۰۹ بررسی دیدگاه دانشجویان مقطع فیزیوپات و بالینی دانشگاه علوم پزشکی جهرم در خصوص چیدمان دروس دوره فیزیوپاتولوژی در سال ۱۳۸۹

۶۱۰ بررسی کارائی جلسات حل مسئله بالینی از دیدگاه دانشجویان

۶۱۰ بررسی اصول تحول و نوسازی نظام آموزشی علوم پزشکی کشور بر مبنای پیش نویس سند ملی تحول آموزش علوم پزشکی از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز سال ۱۳۹۰

۶۱۱ بررسی کیفیت مهارت‌های مطالعه دانشجویان جدیدالورود دانشگاه علوم پزشکی فسا سال ۱۳۹۰

۶۱۱ عوامل موثر بر موفقیت یک مدرسه تابستانه با محوریت آموزش پزشکی از دید دانشجویان

۶۱۲ ویژگی‌های یک مدرس خوب کارگاه های آموزشی علوم پزشکی از دید دانشجویان

۶۱۳ ارتقاء کیفیت آموزش دانشجویان پزشکی دوره اکسترنی ارتوپدی هم زمان با آموزش آناتومی

۶۱۳ روش‌های جدید مشکل محور در ارزشیابی شایستگی‌های بالینی

۶۱۴ ویژگی‌های شبیه سازی کارآمد در آموزش پزشکی

۶۱۴ نوآوری در تدریس در آموزش پزشکی

۶۱۵ ردپای دانش ضمنی در آموزش جراحی دوره استاژری دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

۶۱۵	بررسی میزان آگاهی و مهارت تشخیصی اینترن های دانشکده پزشکی ساری در رابطه با بیماری های دهان و دندان و اورژانس های دندان پزشکی در سال ۱۳۹۰
۶۱۶	مقایسه سبک های یادگیری دانشجویان پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی در سال ۱۳۹۰
۶۱۶	الگوهای تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی
۶۱۷	تعیین نقش دانشجویان در دستیابی به اهداف نقشه علمی سلامت کشور
۶۱۷	بررسی نقش آموزش الکترونیک در یادگیری آناتومی از دیدگاه دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد
۶۱۸	روش های کاربردی ادغام پزشکی مبتنی بر شواهد در آموزش رسمی پزشکی: مرور سیستماتیک
۶۱۸	بررسی عوامل موثر بر تحول و نوسازی آموزش پزشکی از دیدگاه دانشجویان مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی
۶۱۹	تبیین تجربه منتور و منتهی در دانشجویان به عنوان ابزاری برای آموزش و یادگیری دانشجویان
۶۱۹	موانع سازمانی در راه تحول آموزش علوم پزشکی
۶۲۰	بررسی نظرات دانشجویان علوم پزشکی در مورد استفاده از کار پوشه به عنوان یک ابزار یادگیری و ارزیابی در آموزش دانشجو محور
۶۲۱	بررسی رابطه عزت نفس و پیشرفت تحصیلی در دانشجویان فیزیوتراپی دانشگاه علوم پزشکی بابل
۶۲۱	مقایسه تأثیر استفاده از کتابخانه ملی دیجیتال جهاد دانشگاهی بر آموزش دانشجویان گروه های مختلف علوم پزشکی
۶۲۲	بررسی دیدگاه فراگیران در خصوص جو آموزشی بر اساس مدل DREEM در دانشگاه علوم پزشکی گلستان
۶۲۲	ظهور نقش مؤثر دانشجویان در پویایی نظام آموزش پزشکی: بیان تجربیات کمیته مرکزی دانشجویی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی شیراز
۶۲۳	بررسی دیدگاه دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی یزد در خصوص تغییر ارزشیابی میان ترم به ارزشیابی ماهیانه
۶۲۴	برگزاری سومین و چهارمین مدرسه تابستانی دانشگاه علوم پزشکی شیراز : گام های نخستین تشکیل کمیته های مشورتی مراکز مطالعات دانشگاه های علوم پزشکی سراسر کشور
۶۲۵	بررسی نظرات صاحب نظران آموزشی و اعضای هیئت علمی مقطع علوم پایه دانشگاه علوم پزشکی شیراز در خصوص نحوه اجرای برنامه ادغام افقی در مقطع علوم پایه
۶۲۵	برگزاری دوره کوتاه مدت آموزش پزشکی توسط کمیته مرکزی دانشجویی شیراز: گامی به سوی توانمند سازی علمی و عملی دانشجویان در زمینه های آموزش علوم پزشکی
۶۲۶	کارگاه حسن استقبال دانشگاه علوم پزشکی شیراز: آشنا سازی دانشجویان جدیدالورود با مهارت های دانشجویی
۶۲۷	ارزیابی کیفی طرح Integration انجام شده در مقطع فیزیوپاتولوژی با استفاده از روش گروه متمرکز متشکل از دانشجویان رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز
۶۲۸	بررسی میزان رضایت مندی دانشجویان نسبت به فرایند اجرای طرح ادغام افقی در مقطع علوم پایه دانشگاه علوم پزشکی شیراز
۶۲۸	ضرورت استفاده از شبیه سازها در مامایی

راهکارهای ارتقای انگیزه اعضای هیات علمی و فراگیران

۶۲۹	بررسی دیدگاه هیئت علمی و مدرسین دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران در زمینه نحوه ارزشیابی دانشجویان از اساتید
-----	---

۶۳۰ بررسی عوامل مؤثر بر کاهش میل به ادامه تحصیل در دانشجویان: مطالعه موردی دانشجویان مقطع کارشناسی دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

۶۳۱ خصوصیات یک مدرس کارآمد از نظر دانشجویان پرستاری و پیراپزشکی و ارتباط آن با ارتقای فراگیران

۶۳۲ انگیزه تحصیلی در دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

۶۳۱ بررسی نگرش دانشجویان سال اول رشته فیزیوتراپی دانشگاه علوم پزشکی بابل نسبت به رشته تحصیلی و آینده رشته خود

۶۳۲ بررسی دلایل غیبت دانشجویان دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی سمنان در کلاس‌های دروس تخصصی

۶۳۳ بررسی سیستم ارزشیابی استاد از نظر منابع اطلاعاتی و توجه به زمینه‌های کاری اساتید در دانشگاه‌های علوم پزشکی تیپ ۱ کشور

۶۳۳ تجارب اعضای هیأت علمی موفق دانشکده پزشکی اصفهان در مورد تدریس دوره علوم پایه

۶۳۴ بررسی بروندهای سیستم ارزشیابی استاد در دانشگاه‌های علوم پزشکی

۶۳۴ «استاد» و «بیمار» دو مؤلفه مؤثر در ایجاد انگیزه و حس خود کارآمدی: بررسی نتایج یک خرده مطالعه کیفی

۶۳۵ بررسی عوامل انگیزشی مؤثر بر عملکرد آموزشی اعضای هیأت علمی دانشگاه جندی شاپور اهواز در سال ۱۳۹۰

۶۳۵ بررسی تأثیر برگزاری کارگاه یک روزه آشنایی با دانشگاه و مهارت‌های دانشجویی بر روی دانشجویان سال اول پزشکی

۶۳۶ بررسی عوامل ایجاد انگیزه در پزشکان عمومی به منظور شرکت در برنامه‌های آموزش مداوم در دانشگاه علوم پزشکی تبریز در سال ۱۳۸۹.

۶۳۶ دانشجویان پزشکی درباره آموزش مهارت‌های برقراری ارتباط در دوره پزشکی عمومی چگونه فکر می‌کنند؟

۶۳۷ خود ارزیابی توانمندی CPR در کارورزان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان

۶۳۷ موانع موفقیت تحصیل علم و تهذیب نفس در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان

۶۳۸ بررسی آثار نواریون به عنوان راهکاری دانشجویی در ایجاد انگیزه برای مطالعه و یادگیری

۶۳۸ بررسی موانع مؤثر بر فعالیتهای تحقیقاتی از دیدگاه اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز

۶۳۹ بررسی عوامل مؤثر بر ارتباط استاد و دانشجو

۶۳۹ بررسی نظر دانشجویان در مورد تأثیر ارزشیابی بر ارتقای انگیزش در اساتید

۶۴۰ ارائه الگوی طراحی محیط یادگیری انگیزشی در علوم پزشکی

۶۴۱ شبیه سازی کامپیوتری به منظور بهبود مهارت‌های انگیزشی و تدریس اساتید در آموزش پزشکی

راهکارهای تحقق اهداف و برنامه های عملیاتی نقشه‌ی جامع علمی در آموزش علوم پزشکی

۶۴۲ عوامل مؤثر بر ارتباط بین استاد و دانشجو از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

۶۴۳ محیط درون سازمانی: عاملی مؤثر بر استقرار مدیریت تغییر در دانشکده های پرستاری و مامایی

۶۴۳ تبیین نظرات و دیدگاه‌های مدیران دانشکده های پرستاری و مامایی دانشگاه های علوم پزشکی تیپ ۱ در رابطه با عوامل مؤثر بر استقرار مدل مدیریت تغییر: یک مطالعه کیفی

۶۴۴	بررسی دیدگاه شاغلین بخش مدارک پزشکی بیمارستان‌های آموزشی کاشان در خصوص نیازهای آموزشی در سال ۱۳۸۹
۶۴۴	آسیب‌های مدیریت نظام آموزشی
۶۴۵	نقش راهکارها و راهبردهای برنامه‌های آموزش پزشکی
۶۴۵	ارتباط حیطه تدریس در اثربخشی آموزش پزشکی عمومی از دیدگاه دانشجویان دوره دکتری پزشکی عمومی دانشگاه علوم پزشکی تبریز
۶۴۶	تأثیر اعمال نمره منفی بر روی نتایج آزمون
۶۴۶	تدوین نظام ارزشیابی برنامه بازنگری پزشکی ۹۰ در دانشگاه علوم پزشکی تهران
۶۴۷	ارزشیابی فاز طراحی برنامه بازنگری ۹۰ دانشگاه علوم پزشکی تهران
۶۴۸	آموزش علوم پزشکی پاسخگو به نیازهای جامعه
۶۴۸	آموزش آبخاری پیشگیری، کنترل و درمان بیماری وبا (التور) در استان خراسان جنوبی
۶۴۸	ترازیابی شاخص‌های استاندارد ارزشیابی درونی آموزش پزشکی ایران و فدراسیون جهانی آموزش پزشکی (WFME)
۶۴۹	ارزیابی میزان استقرار استانداردهای پایه پزشکی عمومی در گروه ENT دانشکده پزشکی بقیه الله (عج)
۶۵۰	بررسی تأثیر اجرای برنامه جدید آموزش مقطع علوم پایه و ادغام علوم بالینی در این مرحله (فاز اول) در مقایسه با برنامه فعلی در دانشگاه علوم پزشکی اراک سال ۸۹
۶۵۰	سبک‌های یادگیری دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی کشور
۶۵۱	بررسی نظرات دانشجویان شرکت‌کننده در چهار مدرسه تابستانی بین رشته‌ای کشوری شیراز در مورد پدیده جهانی شدن
۶۵۱	پاسخگویی اجتماعی در آموزش پزشکی یکی از حیطه‌های اعتبار بخشی
۶۵۲	آموزش علوم پزشکی پاسخگو به نیازهای جامعه
۶۵۲	ارزیابی میزان استقرار استانداردهای پایه پزشکی عمومی در گروه اطفال دانشکده پزشکی بقیه الله (عج)
۶۵۳	ارزیابی درونی حوزه منابع آموزشی دوره پزشکی عمومی دانشکده بقیه الله (عج) بر اساس استانداردهای ملی و جهانی (WFME)
۶۵۴	بازنگری در آموزش دندان پزشکی و نیاز به آموزش دندان پزشکی سالمندان در ایران
۶۵۵	بررسی نیازهای آموزشی پرستاران در رابطه با کلاس‌های آموزش مداوم
۶۵۵	ترجمان دانش و کاربردی کردن تحقیقات، راهکاری جهت افزایش عملکرد پژوهشی دانشجویان علوم پزشکی
۶۵۶	تأثیر برنامه آموزش بهداشت بر اساس الگوی پرسید بر آگاهی، نگرش و رفتار تغذیه‌ای مرتبط با کم‌خونی فقر آهن در دانش‌آموزان دختر مقطع دوم راهنمایی شهر اصفهان
۶۵۶	بررسی مهارت‌های مدیریتی مورد نیاز دانشجویان پزشکی در نظام سلامت
۶۵۷	دلایل گسست تئوری / عمل پرستاری از دیدگاه اساتید، پرستاران و دانشجویان پرستاری
۶۵۷	نقش دانشجویان در تحول و نوسازی نظام آموزشی علوم پزشکی
۶۵۸	ارزیابی اثر بخشی کارگاه Medical Knowledge Management بر افزایش آگاهی و تغییر نگرش دانشجویان در زمینه مدیریت دانش در علوم پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز
۶۵۸	تأثیر برنامه آموزشی کارورزان پزشکی بر دانش CPR بر اساس آخرین راهنمای AHA

۶۵۹ بررسی «خود تنظیمی در اهداف» در میان دانشجویان علوم پزشکی و برخی از عوامل موثر بر آن

۶۵۹ نقش روش‌های نوین تدریس با تمرکز بر صلاحیت محوری بر ایجاد تحول در آموزش علوم پزشکی

۶۶۰ بررسی تأثیر آموزش مبتنی بر مدل اعتقاد بهداشتی در ارتقاء سلامت بلوغ دانش آموزان دختر مقطع راهنمایی مشهد

۶۶۱ میزان تحقق اهداف آموزش بالینی دانشگاه علوم پزشکی مازندران از دیدگاه دستیاران ۸۹-۱۳۸۸

۶۶۱ یادگیری بر پایه خدمات: مفاهیم و کاربردها

۶۶۲ «آموزش مفاهیم نوین عرصه آموزش پزشکی، گامی مؤثر در جهت ایجاد تحول در نظام آموزشی پزشکی: کارگاه کشوری پاسخگویی اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی شیراز»

۶۶۲ مروری بر متون: بسط و طبقه بندی نظریات سبک‌های یادگیری در علوم پزشکی

توازن حیطة های مختلف وظایف و مسئولیت‌های اعضای هیئت علمی در دانشگاه‌ها

۶۶۳ مسئولیت پذیر بودن یک مزیت است: تبیین تجربیات معلمین پرستاری و مامایی

۶۶۳ بررسی رابطه به کارگیری فناوری اطلاعات - ارتباطات و رتبه علمی اساتید علوم پزشکی

۶۶۴ بررسی کیفیت آموزش بالینی از دیدگاه کارآموزان، کارورزان و دستیاران پزشکی در بیمارستان‌های آموزشی شهر قزوین سال ۱۳۸۹-۱۳۹۰

۶۶۵ بررسی تناسب تعداد اعضاء هیات علمی گروه های علوم پایه دانشکده پزشکی مشهد با فعالیت‌های آموزشی آن‌ها در سال تحصیلی ۹۰-۸۹

سایر موارد

۶۶۵ بررسی آگاهی و نگرش پرستاران و بهیاران در بیمارستان امام رضا (ع) و قائم (عج) مشهد در سال ۱۳۸۹

۶۶۶ بررسی رضایتمندی فارغ‌التحصیلان کارشناسی پرستاری دانشکده پرستاری و مامایی مشهد نسبت به رشته تحصیلی خود در طی سال‌های ۱۳۸۸-۱۳۸۲

۶۶۶ طراحی و ارائه‌ی الگوی مناسب اندازه گیری کیفیت زندگی کاری دستیاران و بررسی روایی و پایایی آن

۶۶۷ پزشک خانواده؛ تحلیل چيستی و چرائی

۶۶۷ عوامل تسهیل کننده و بازدارنده تحصیل علم و تهذیب نفس در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان

۶۶۸ بررسی وضعیت یادگیری سازمانی در بین اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز در سال ۱۳۹۰

۶۶۸ آگاهی و به کارگیری پزشکی مبتنی بر شواهد در میان پزشکان عمومی، رزیدنت‌ها و متخصصین کشور

۶۶۹ بررسی دیدگاه پزشکان بیمارستان گلستان و امام خمینی اهواز در زمینه مغایرت اتانازی و اخلاق پزشکی

۶۶۹ بررسی دیدگاه رازداری پزشک در حرفه پزشکی از دیدگاه پزشکان بیمارستان گلستان و امام خمینی اهواز

۶۷۰ مقایسه رعایت اصول اخلاقی در زمینه پزشکی در ایران باستان و ایران کنونی در بیمارستان گلستان و امام خمینی اهواز

۶۷۰ بررسی دیدگاه پزشکان بیمارستان گلستان و امام خمینی اهواز پیرامون حقیقت گویی در حرفه‌ی پزشکی

۶۷۱ عوامل موثر بر حضور و عدم حضور در کلاس‌های درس نظری از دیدگاه دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جهرم

۶۷۱ تأثیر بازخورد تحلیل آزمون‌های چند گزینه‌ای به طراحان در ارتقا کیفیت سؤالات چهار گزینه‌ای

۶۷۲ بررسی میزان آشنایی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اهواز با اصول رازداری حرفه‌ی پزشکی

۶۷۲	راهکارهای ارتقا کیفیت در آموزش پرستاری
۶۷۳	نیاز سنجی آموزشی جهت تعیین اولویت‌های آموزش تغذیه برای دانش آموزان دختر دبیرستان‌های کشور
۶۷۳	ارزیابی روند تحصیلی دانشجویان رشته‌ی پزشکی مقطع علوم پایه دانشگاه علوم پزشکی سمنان، طی ده سال تحصیلی (۱۳۸۰ تا ۱۳۸۹).
۶۷۴	وضعیت تحصیلی دانشجویان رشته‌ی پزشکی مقطع بالینی دانشگاه علوم پزشکی سمنان، طی ده سال تحصیلی (۱۳۸۰ تا ۱۳۸۹).
۶۷۴	سبک‌های یادگیری و روش آموزش ترجیحی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی یزد
۶۷۵	بررسی کیفیت آموزشی بخش زنان و زایمان از دیدگاه دانشجویان پزشکی دوره کارآموزی دانشگاه علوم پزشکی گیلان
۶۷۶	بررسی تجربه و نگرش دستیاران پزشکی نسبت به خود اظهاری خطاهای پزشکی در دانشگاه علوم پزشکی تهران در سال ۹۱_۱۳۹۰
۶۷۶	بررسی جامعه‌شناختی رابطه متقابل پزشک و بیمار: اهمیت گذار از مدل پزشکی زیستی به مدل زیستی - روانی - اجتماعی
۶۷۷	بررسی توانایی مهارت‌های آموزشی بخش زنان و زایمان از دیدگاه دانشجویان پزشکی دوره کارآموزی دانشگاه علوم پزشکی گیلان
۶۷۷	بررسی تطبیقی برنامه آموزشی (کوریکولوم) مقطع کارشناسی ارشد رشته آموزش پزشکی در ایران و سایر کشورهای جهان
۶۷۸	بررسی ارتباط بین سلامت معنوی و نشاط در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان
۶۷۸	بررسی موانع تحصیل علم در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان
۶۷۹	ارزیابی وضعیت آموزش بالینی در کارآموزی زایشگاه از دیدگاه دانشجویان مامایی دانشگاه علوم پزشکی مازندران
۶۸۰	دیدگاه دانشجویان مامایی دانشگاه علوم پزشکی مازندران در مورد کیفیت آموزشی در درمانگاه
۶۸۰	مهارت‌های مطالعه در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان: یک نیاز فراموش شده
۶۸۱	دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان در مورد عملکرد اساتید در تدریس دروس نظری در سال ۱۳۸۷
۶۸۱	تأثیر کارگاه آموزشی بر آگاهی مربیان آموزشگاه‌های بهورزی استان اصفهان در زمینه فرایند یاددهی و یادگیری
۶۸۲	بررسی دیدگاه دانشجویان درباره جلسه توجیهی دوره کارآموزی
۶۸۲	تجربه آشناسازی دانشجویان ورودی جدید با برنامه آموزشی توسط گروه دانشجویان هم‌تا
۶۸۳	تجربه شورای مشاورین دانشجویی جوان دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
۶۸۳	ژورنال کلاب آموزش پزشکی، رویکردی نوین در توانمندسازی اعضای هیات علمی
۶۸۴	ژورنال کلاب آموزش پزشکی، رویکردی جدید در توانمندسازی اصحاب آموزشی (گزارش موردی)
۶۸۵	ارتباط میان چگونگی یادگیری دانشجویان و تعیین ویژگی‌های استاد توانمند از دیدگاه دانشجویان پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران
۶۸۶	بررسی خود ارزیابی دانشجویان پزشکی از میزان توانایی آن‌ها در صلاحیت‌های عمومی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کردستان در ۱۳۹۰
۶۸۶	بررسی میزان هوش هیجانی دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد ساکن در خوابگاه دانشگاه علوم پزشکی شیراز ۱۳۹۰
۶۸۷	بررسی دیدگاه دانشجویان علوم پزشکی درباره عوامل تأثیر گذار بر یادگیری در قرن ۲۱
۶۸۷	بررسی مقایسه ای تطابق تصمیم‌گیری‌های حین درمان با مفاد منشور اخلاقی حقوق بیمار در دانشجویان سال اول و آخر پزشکی

۶۸۸ ویژگی اساتید موفق جهت رهبری آموزشی از دید دانشجویان شرکت کننده در چهارمین مدرسه تابستانه دانشگاه علوم پزشکی شیراز

۶۸۸ بررسی دیدگاه شرکت کنندگان در خصوص کارگاه آموزشی حرفه ای گری پزشکی

۶۸۹ تدوین اصول حرفه ای گری پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد

۶۹۰ بررسی سبک‌های ارتباطی کارکنان دانشگاه علوم پزشکی شیراز از دیدگاه آن‌ها

۶۹۰ بررسی نقاط قوت و ضعف فرایند اجرای کارآموزی در عرصه دانشجویان مقطع کارشناسی رشته مدارک پزشکی: مطالعه موردی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

۶۹۱ «نشاط و آرامش» مفهوم اصلی سلامتی، از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان

۶۹۱ نظرات اعضای هیأت علمی درباره انواع روش‌های ارزشیابی استاد (مرور نظام‌مند پژوهش‌های منتشر شده از دانشگاه‌های کشور)

۶۹۲ تفاوت‌های جنسیتی در بهزیستی ذهنی و عملکرد تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

۶۹۲ خود ارزیابی کارورزان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی گلستان از مهارت‌های بالینی

۶۹۳ بررسی ارتباط هوش هیجانی و عملکرد تحصیلی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند در سال تحصیلی ۸۹-۹۰

۶۹۳ بررسی میزان استرس و عوامل ایجاد کننده آن در میان دانشجویان دندان پزشکی

۶۹۴ ارزیابی استدلال بالینی دانشجویان پزشکی بر اساس پرسشنامه تفکر تشخیصی (DTI) در دانشگاه های علوم پزشکی تهران سال ۱۳۹۰

۶۹۴ تأثیر برنامه های مدون آموزش مداوم در یادگیری داروسازان مازندران سال ۱۳۹۰

۶۹۵ گامی دیگر در راستای اجرایی شدن فلسفه تدوین برنامه آموزشی

آموزش مجازی و یادگیری الکترونیکی

۶۹۶ مقایسه میزان بکار گیری آموزش مجازی و یادگیری الکترونیکی در دانشگاه علوم پزشکی جهرم و دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم

۶۹۷ کاربرد نرم افزار camtasia در آموزش مجازی علوم پزشکی

۶۹۷ بررسی میزان رضایتمندی مشمولین آموزش مداوم از برنامه های آموزش الکترونیکی دانشگاه علوم پزشکی سمنان ۹۰-۱۳۸۹

۶۹۸ حداقل ویژگی‌های لازم برای یک سامانه آموزش الکترونیکی در دانشگاه های علوم پزشکی

۶۹۸ تعیین اولویت‌های آموزش مجازی در دانشگاه های علوم پزشکی

۶۹۹ تأثیر استفاده از شبکه های اجتماعی مجازی بر عملکرد تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

۶۹۹ استفاده از PDA در آموزش دانشجویان پزشکی

۷۰۰ نرم افزار آموزش وسایل جراحی

۷۰۰ نگاهی به مهارت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) دانشجویان: آیا دانشجویان ما آمادگی لازم برای دروس الکترونیکی و مجازی را کسب کرده‌اند؟

۷۰۱ بررسی سطح آشنایی با رایانه در دانشجویان سال اول دانشگاه علوم پزشکی بابل به عنوان پیش نیاز آموزش الکترونیک

۷۰۱ آموزش از راه دور توسط شیوه‌های چند رسانه‌ای

۷۰۲ بررسی سطح آشنایی دانشجویان سال اول دانشگاه علوم پزشکی بابل با رایانه و نرم افزار های رایج

۷۰۲	بررسی سطح رضایت دانشجویان جدیدالورود از فرآیند ثبت نام اینترنتی در دانشگاه علوم پزشکی بابل در سال ۱۳۹۰
۷۰۳	طراحی و پیاده سازی راهنمای موضوعی آموزش پزشکی
۷۰۳	بهره گیری از همیاری آموزشی به عنوان شیوه ای کارآمد در درس فناوری اطلاعات
۷۰۴	بررسی میزان استفاده دانشجویان تحصیلات تکمیلی از منابع دیجیتال و عوامل مؤثر بر آن در کسب دانش تخصصی در مقایسه با میزان استفاده از منابع چاپی کتابخانه پردیس همت دانشگاه علوم پزشکی تهران در سال ۱۳۸۹
شکوفایی خلاقیتها و رقابت سالم در آموزش علوم پزشکی	
۷۰۵	مقایسه وجود رقابت سالم در بین دانشجویان پرستاری دانشگاه دولتی علوم پزشکی جهرم با دانشجویان دانشگاه آزاد جهرم در کار آموزی های بیمارستان
۷۰۵	رابطه به کارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات با رشد تفکر خلاق کارکنان ستادی دانشگاه علوم پزشکی مازندران
۷۰۶	بررسی سبک تفکر دانشجویان پرستاری بر اساس تئوری استرنبرگ
۷۰۶	بررسی رضایتمندی دانشجویان از بخش های بالینی دانشکده دندان پزشکی بابل
۷۰۷	بررسی تأثیر برگزاری کارگاه یک روزه آشنایی با دانشگاه و مهارت های دانشجویی بر دانشجویان سال اول رشته های علوم پرتویی دانشگاه علوم پزشکی بابل
۷۰۷	فناوری اطلاعات، ارتباطات و شکوفایی خلاقیت در آموزش علوم پزشکی
۷۰۸	بررسی نگرش دانشجویان دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی مازندران نسبت به آموزش الکترونیک
۷۰۹	بررسی میزان دانش و درک دانشجویان رشته بهداشت از مطالب آمار زیستی
۷۰۹	بررسی وضعیت خود راهبری در یادگیری در بین دانشجویان دانشکده مامایی ساری
۷۱۰	بررسی نگرش دانشجویان دانشکده بهداشت نسبت به آموزش الکترونیک
۷۱۰	بررسی شکاف بین انتظارات و خدمات آموزشی ارائه شده به دانشجویان دانشکده پزشکی ساری در سال ۱۳۹۰
۷۱۱	بررسی شکاف کیفیت خدمات آموزشی از دیدگاه دانشجویان دانشکده پیراپزشکی در دانشگاه علوم پزشکی مازندران در سال ۱۳۹۰
۷۱۱	بررسی تمایل دانشجویان فیزیوپاتولوژی دانشگاه علوم پزشکی مازندران به برنامه ریزی فعال
۷۱۲	بررسی انواع سبک های یادگیری دانشجویان فیزیوپاتولوژی دانشگاه علوم پزشکی مازندران
۷۱۲	بررسی دیدگاه دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مازندران پیرامون عملکرد اساتید راهنما
۷۱۳	بررسی مروری آموزه های معنویت بر سلامت روان بیماران مبتلا به سرطان
۷۱۳	بررسی مقایسه ای انگیزه پیشرفت تحصیلی و عوامل مؤثر بر آن در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی مازندران ۱۳۹۰
۷۱۴	بررسی عوامل مؤثر بر موفقیت دانشجویان رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران در امتحان جامع علوم پایه
۷۱۵	تأثیر آیین نامه های تشویقی علوم پزشکی بر شکوفایی خلاقیتها و ایجاد رقابت سالم در آموزش علوم پزشکی
۷۱۵	مقایسه انگیزه دانشجویان رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران در مقطع علوم پایه برای حضور در کلاس های صبح و بعد از ظهر دانشکده
۷۱۶	وبلاگ های گروهی دانشجویان و تحول در آموزش پزشکی

خلاصه مقالات

سیزدهمین

همایش کشوری آموزش علوم پزشکی

ساری - ۱۱ لغایت ۱۴ اردیبهشت ۱۳۹۱

سخنرانی‌ها

نهادینه کردن فرهنگ اسلامی - ایرانی در آموزش پزشکی (ID=11)

A-10-580-1

ادغام شیوه تدریس در علوم پزشکی با شیوه رایج تدریس ایرانی اسلامی (تقریر) در حوزه های علوم دینی

علیرضا شعوری بیدگلی

هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی قم - قم خ ساحلی مجتمع آموزشی

Bidgoli3099@yahoo.com

مقدمه: اساتید، برنامه ریزان آموزشی و نظریه پردازان آموزش در علوم پزشکی همواره در تلاش هستند با استفاده از شیوه های مختلف آموزشی موقعیت های جدید یادگیری را فراهم آورند. از طرفی روش ها و فنون آموزشی مختلف در جهت ارتقاء کیفیت آموزشی از جایگاه ویژه ای برخوردار است. تدریس اثر بخش باعث دستیابی به اهداف آموزشی و در نهایت یادگیری بهتر فراگیر می شود. سبک های تدریس و یادگیری اعمالی هستند که فراگیران و اساتید در تبادل جریان یادگیری از خود نشان می دهند و انتخاب روش متنوع در تدریس می تواند فرصت های مناسب یادگیری را افزایش دهد. روش تدریس تقریر یکی از روش های معمول در حوزه های علوم دینی است که در آن مبنای یادگیری طلبگی - فکر کردن و دقت و مطالعه کردن است. در این روش یکی از طلبه ها (دانشجوی حوزوی) بعد از تدریس استاد همان درسی را برای طلبی که احتیاج داشتند، دوباره بازگو می کند. که این کار در عمق بخشیدن به علم و سواد و معلومات محصل و طالب علم تأثیر دارد. در این طرح با تلفیق روش تدریس سخنرانی و روش تدریس تقریر حوزوی سعی شده با ایجاد موقعیت های جدید یادگیری، اصلاح شیوه تدریس، افزایش سطح اثربخشی تدریس، تعمیق باورهای یادگیری، تدریس پویا و اثر بخش، ایجاد موقعیت های جدی یادگیری و نوآوری در تدریس دروس علوم پزشکی شرایط بهتر یادگیری را ایجاد نمود.

روش کار: به منظور اجرای فرآیند در نیمسال اول سال تحصیلی ۹۰ - ۸۹ سه جلسه از درس اصول و فنون عملکرد فرد سیار و اسکراب دانشجویان اتاق عمل انتخاب گردید. تدریس در ۳ مرحله طراحی و اجرا شد. در مرحله اول در ۳ جلسه، مباحثی از موضوعات درسی به مدت ۷۵ دقیقه مفید توسط استاد مربوطه تدریس سپس نفر اول کلاس از نظر معدل درسی به بازگویی مطالب تدریس شده پرداخت. در مرحله دوم نیز ۳ جلسه متوالی از موضوعات درسی برای دانشجویان تدریس سپس نفر دوم کلاس از نظر معدل درسی به بازگویی مطالب پرداخت. در مرحله سوم عیناً دو مرحله قبل تکرار با این تفاوت که فرد بازگوکننده به انتخاب استاد به بازگویی مطالب تدریس شده پرداخت. در شروع و پایان هر مرحله از دانشجویان pre-test و post-test به عمل آمد. در پایان هر مرحله نیز از دانشجویان در خصوص کیفیت و رضایتمندی از اجرای فرآیند و تأثیر آن در یادگیری نظر سنجی به عمل آمد. این شیوه در دو ترم متوالی در نیمسال دوم سال ۹۰ - ۸۹ و نیمسال ۹۱ - ۹۰ نیز برای ۲ گروه دیگر از دانشجویان در یکی از دروس اجرا گردید؛ و تمامی مراحل برای ایشان نیز اجرا گردید.

یافته ها: نتایج حاصل از ارزشیابی فرآیند حاکی از رضایت بالای ۶۵٪ از کل فرآیند بود. دانشجویان از مرحله اول ۷۵٪، از مرحله دوم ۷۲٪ و از مرحله سوم ۶۳٪ رضایت داشتند. کاهش رضایت را می توان به استرس دانشجویان در خصوص انتخاب دانشجویی مرور کننده توسط استاد به طریقه اجباری دانست. بررسی ها نشان داد با اجرای مرحله اول و دوم و تلفیق روش تقریر با روش معمول سخنرانی باعث تقویت اعتماد به نفس در بین دانشجویان (۸۸٪) افزایش تفهیم و انتقال مطالب و مفاهیم (۷۶٪)، افزایش جذابیت و ایجاد هیجان در محیط درس (۷۵٪)، افزایش کارایی و اثر بخشی تدریس (۷۳٪)، بهره گیری از مدیریت زمان در انتقال مفاهیم (۷۴۵) می شود. در بررسی نتایج ۳ مرحله pre-test و post-test مشخص گردید یادگیری در بین دانشجویان در هر سه مرحله با $P = 0/05$ معنی دار بوده و روش تدریس تلفیقی در یادگیر بهتر و موثر تر در دانشجویان تأثیر داشته است.

نتیجه گیری: نظر به وجود حوزه های علمیه متعدد در قم و نظر به وجود اساتید متبحر و با سابقه در حوزه های علمیه شهر قم و دسترسی راحت و مناسب به امکانات استفاده از این روش در دانشگاه علوم پزشکی میسر بوده و استان قم و به تبع آن کشور را با هدف مرجعیت علمی در منطقه نزدیک می نماید.

واژه های کلیدی: شیوه تدریس، علوم پزشکی، تقریر، حوزه های علوم دینی، اثربخشی آموزش.

اخلاق و معنویت در علوم و حرف پزشکی (ID=12)

A-10-286-1

بررسی میزان رضایت‌مندی بیماران بستری از حضور و نحوه عملکرد دانشجویان و دستیاران پزشکی بر بالین آن‌ها در مراکز آموزشی-درمانی شهرستان‌های قم و کاشان در سال ۸۹

سید حسن عادلی^{*}، محمد جواد قاسم زاده، صادق علی تازی، اکرم حیدری، امیرحسین شکروی، پویا پارسی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی قم - قم، بلوار شهید بهشتی، بیمارستان شهید بهشتی

adeli@muq.ac.ir

مقدمه: رضایت بیماران یکی از شاخص‌های مهم کیفیت مراقبت و ارائه خدمات است. همچنین پایین بودن میزان رضایت بیماران ممکن است منجر به همکاری درمانی ضعیف گردد که این امر می‌تواند موجب به هدر رفتن منابع و کاهش کیفیت خدمات بهداشتی و درمانی شود. بنابراین رضایت در مورد خواسته‌های بیماران، یکی از اهداف همه انواع مراقبت‌های پزشکی است و باید به عنوان یک مقیاس پیامد در نظر گرفته شود. هدف از این مطالعه بررسی میزان رضایت‌مندی بیماران از حضور دانشجویان و دستیاران پزشکی بر بالین آن‌ها در مراکز آموزشی درمانی وابسته به دانشگاه های علوم پزشکی قم و کاشان است.

روش کار: ابتدا با تهیه پرسش‌نامه و تعیین پایایی و روائی آن، دیدگاه بیماران بستری و در آستانه ترخیص این دو شهر نسبت به حضور، عملکرد دانشجویان و دستیاران پزشکی بر بالین ایشان مورد بررسی قرار گرفت. نوع مطالعه به صورت کاربردی-میدانی به روش مقطعی بوده و بعد از جمع‌آوری پرسشنامه‌ها و تجزیه و تحلیل آماری و معیارهای همبستگی T و پیرسون (توسط نرم افزار SPSS)، نتایج ارائه گردیده است.

یافته‌ها: طبق نتایج بدست آمده آمار راضی بودن بیماران بدون در نظر گرفتن نقطه نظرات متوسط شرکت کنندگان در مورد زیر مقیاس‌های پرسش‌نامه در دو دانشگاه شامل: رضایت‌مندی از نحوه برخورد دانشجویان: ۴۴٪، از نحوه گرفتن شرح حال و معاینه و حفظ حریم بیماران: ۴۰٪، ظاهر دانشجویان و میزان حفظ شئونات: ۳۵٪، میزان اطلاعات پزشکی و توانایی پاسخ‌دهی به سؤالات بیماران: ۳۶٪، درباره میزان علاقه به کار و دلسوزی: ۴۳،۵٪، وقت شناسی دانشجو و دستیار: ۴۶٪، توانایی ارتباط با بیمار و فن بیان: ۴۷٪ بوده است. همچنین طبق آمار فوق درصد بالایی از بیماران از این که در مراکز آموزشی-درمانی حضور دارند و خدمات ارائه شده در راستای آموزش به پزشکان جوان نیز می‌باشد، مطلع نبودند. همچنین نتایج پژوهش حاضر نشان داد که متغیرهای سن، جنس، تأهل، قومیت و سطح سواد با مفهوم رضایت‌مندی همبستگی معنی‌داری ندارند. این نتیجه با نتیجه بعضی از مطالعات هم‌خوانی و با تعدادی دیگر مغایرت دارد.

نتیجه گیری: عملکرد رفتاری دانشجویان و دستیاران بر بالین بیمار، علاوه بر اثرات بالقوه روحی برای بیماران، نقش مهمی در رضایت‌مندی ایشان از خدمات ارائه شده مراکز درمانی است. در راستای بهبود روابط دانشجویان و بیماران، افزایش مطالعات و فعالیت‌های پزشکان و دانشجویان در زمینه اخلاق پزشکی و برگزاری همایش‌ها و کلاس‌های فشرده با مضمون اخلاق پزشکی می‌تواند موثر واقع شود. همچنین برگزاری دوره‌های آموزشی جهت آشنایی با نیازهای روحی-روانی بیماران برای دانشجویان و دستیاران منظور گردد.

واژه‌های کلیدی: اخلاق پزشکی، رضایت‌مندی، دانشجویان و دستیاران پزشکی.

A-10-334-1

بررسی میزان توانمندی گوش کردن فعالانه به بیماران در اساتید بالینی دانشکده پزشکی مشهد

عباس مکارم، زهرا موفقی*، نرگس بیرقی، فخرالسادات حسینی، فاطمه حشمتی نبوی، محمد خواجه دلویی

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی مشهد - مشهد، میدان آزادی، پردیس دانشگاه، دانشکده پزشکی، گروه آموزش پزشکی

movaffaghiz1@mums.ac.ir

مقدمه: گوش کردن فعالانه به صحبت‌های بیماران نشانه‌ی رعایتشان انسانی آن‌ها و کلید اصلی برقراری یک ارتباط انسانی موثر جهت جمع آوری اطلاعات و موفقیت مشاوره پزشکی محسوب می‌گردد. با توجه به اهمیت نقش اعضای هیئت علمی به عنوان الگوهای رفتاری پزشکان آینده، اطمینان از کفایت مهارت‌های ارتباطی آن‌ها ضروری به نظر می‌رسد. مطالعه حاضر با هدف تعیین میزان توانمندی گوش کردن فعالانه در اعضای هیئت علمی بالینی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد در سال ۱۳۸۹ انجام شد.

روش کار: این مطالعه یک پژوهش توصیفی مشاهده‌ای از نوع مقطعی می‌باشد. نمونه پژوهش ۳۰ پزشک عضو هیئت علمی دانشکده مشهد بود که به روش طبقه‌ای و به صورت تصادفی انتخاب گردید. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه ALOS global بود که روایی آن به روش روایی محتوا و پایایی آن به روش همبستگی درونی ($\alpha = 0.87$) به تایید رسید. این ابزار تکرار مشاهده‌ی هر یک از مهارت‌های گوش کردن فعال را در مقیاس پنج نقطه‌ای لیکرت به صورت هرگز، به ندرت، گاهی اوقات، اغلب و همواره طبقه بندی می‌نموده. طبقات با اختصاص اعداد ۱ تا ۵ به صورت فاصله‌ای امتیاز دهی شد. داده‌ها با روش مشاهده غیر مشارکتی ساختار دار با مشاهده، ضبط، و ارزشیابی تعداد ۳۲۰ مشاوره بالینی جمع آوری ... آنالیز داده‌ها با استفاده از نرم افزار JMP نسخه ۴ و با انجام آزمون‌های ANOVA و t test و آزمون‌های غیر پارامتریک انجام گردید.

یافته‌ها: میانگین سنی پزشکان ۴۷ سال و ۷۰٪ آن‌ها مرد و ۶۷٪ استادیار بودند. ۳۰٪ در زمینه مهارت‌های ارتباطی هیچ آموزشی ندیده بودند. میزان مشارکت اعضای هیئت علمی و بیماران در مطالعه و موافقت با حضور پژوهشگر در ضمن مشاوره‌های بالینی به ترتیب ۴۶٪ و ۹۳٪ محاسبه گردید. میانگین نمره گوش کردن فعال پزشکان در مشاوره‌های بالینی ۲/۷ از ۵ (حدود ۴۲٪) ثبت گردید. نمای مشاهدات در کلیه گویه‌ها در طبقات بندرت یا گاهی اوقات قرار داشت. میانگین رتبه گوش کردن فعال به بیمارانی که مراجعه مکرر داشتند به طور معنی داری نسبت به بیمارانی که برای اولین یا دومین بار مراجعه کرده بودند، کمتر بود.

واژه‌های کلیدی: گوش کردن فعال، مهارت‌های ارتباطی، پزشک.

الگوهای تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی (ID=13)

A-10-85-1

طراحی و اجرای الگوی ترکیبی کار پوشه (port folio) و نظر استاد Tutor report در آموزش بالینی، و ارزیابی عملکرد تأثیر به کارگیری آن با توجه به بازخور ۳۶۰ درجه ای (Degree feedback 360) بر برآیند کارآموزی در عرصه دانشجویان اتاق عمل دانشکده پیراپزشکی همدان.

بهزاد ایمنی*، میترا زندیه، آرزو کرمپوریان

* مربی دانشگاه علوم پزشکی همدان - دانشگاه علوم پزشکی همدان - دانشکده پیراپزشکی

b.imani@umsaha.ac.ir

مقدمه: آموزش دانشجویان گروه پزشکی یکی از مقاطع حساس، آموزش بالینی است. زیرا در ایجاد توانمندی‌های حرفه‌ای فراگیران نقش عمده‌ای دارد و جزء لاینفک آموزش به شمار آمده و فرآیندی پویا می‌باشد. در برنامه آموزشی کارشناسی اتاق عمل هدف نهایی دوره و بالاخص واحدهای کارآموزی، تربیت و آموزش مهارت‌های بالینی است.

روش کار: در این روش، که ارزشیابی بر اساس الگوی ترکیبی کار پوشه (port folio) و نظر استاد (Tutor report) و ارزیابی تأثیر به کارگیری آن با توجه به بازخور ۳۶۰ درجه‌ای است، از پرسنل کارشناس با تجربه و متبحر اتاق عمل در هر فیلد جراحی در نقش مربی حرفه‌ای در برنامه آموزشی به عنوان عضوی از گروه آموزش دهنده و ارزیابی کننده استفاده شد. در این روش عوامل مشارکت کننده در آموزش و ارزیابی مهارت‌های بالینی شامل موارد زیر هستند: ۱- گروه آموزشی ۲- مربی ارشد یا مربی ناظر ۳- مربی حرفه‌ای ۴- دانشجو جهت اجرای فرآیند، قبل از شروع ترم در جلسات گروه چک لیست ارزشیابی مهارت‌های بالینی تمام اعمال جراحی تهیه گردید. سپس در جلساتی با ۶ نفر از پرسنل که هر کدام در یک فیلد جراحی متبحر و با تجربه و علاقمند همکاری با گروه و مشارکت در آموزش دانشجویان بودند گفتگو شد و اهداف فرآیند، روش کار، برنامه‌ریزی و رئوس کار و اهداف اختصاصی آموزش دانشجویان در هر فیلد کارآموزی به طور مبسوط و کامل توضیح داده شد. در مرحله بعد، برنامه‌ریزی جهت تعیین گروه‌بندی و تاریخ حضور گروه‌های دانشجویان کارشناسی پیوسته ترم ۷ اتاق عمل صورت گرفته و به دانشجویان اعلام گردید. در ابتدای دوره کارآموزی پس از توضیح اهداف و روش کار به دانشجویان، چک لیست‌های ارزیابی مهارت‌های بالینی جهت تعیین وضعیت یادگیری دانشجو در هر حیطه به هر ۳ گروه ارزیابی کننده (دانشجو، مربی ناظر، مربی حرفه‌ای) داده شد. پس از جمع‌آوری چک لیست‌ها و تعیین امتیاز هر دانشجو در هر فیلد اختصاصی جراحی، نقاط ضعف دانشجو و یا مواردی که دانشجویان نیاز به آموزش داشتند تعیین گردید. بر اساس نیازهای یادگیری دانشجو با هماهنگی و برنامه‌ریزی توسط گروه، مربی ناظر و مربی حرفه‌ای برای آموزش مهارت‌های بالینی صورت گرفت و طبق این برنامه نهایی آموزش دانشجویان توسط مربیان ناظر و حرفه‌ای شروع گردید. در پایان ترم مجدداً جهت ارزشیابی فرآیند آموزشی از دانشجویان، مربی ناظر و مربی حرفه‌ای بر اساس چک لیست ارزیابی مهارت‌های بالینی به عمل آمد. در نهایت با مقایسه میانگین امتیازات دانشجو قبل و بعد از مداخله با استفاده از آزمون T زوجی نتیجه مداخله به طور دقیق مشخص شد.

یافته‌ها: با توجه به آزمون T زوجی بین میانگین نمرات قبل و بعد از خود ارزیابی بالینی دانشجویان و مربیان در اتاق‌های عمل جراحی ارتوپدی، جراحی شکم، جراحی اعصاب، جراحی فک و صورت و جراحی ENT با $P=0/000$ اختلاف معنی داری بوجود آمد.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج بدست آمده و اختلاف معنی داری که بین نتایج قبل و بعد از ارزشیابی بدست آمد، پیشنهاد می‌گردد استفاده از این الگو در به کارگیری مربیان حرفه‌ای در دستور کار کارآموزی‌ها و کارورزی‌های بالینی دانشکده‌های علوم پزشکی کشور قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: کار پوشه (port folio)، نظر استاد (Tutor report) بازخور ۳۶۰ درجه ای (Degree feedback 360).

A-10-435-1

تلفیق شیوه های نوین تدریس در آموزش علوم تشریحی (آناتومی، بافت شناسی و جنین شناسی) به دانشجویان پزشکی: تأکید بر روش های پیش مطالعه، یادگیری حول مسئله، مواجهه زودرس، دانشجوی محور و یادگیری الکترونیک

سحر الماسی ترک*، امرالله روزبهی، فرزانه برزگر

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی بوشهر - بوشهر - خ معلم - دانشکده پزشکی

s.almasi@bpums.ac.ir

مقدمه: در تدریس علوم تشریحی به مشکلاتی بر می خوریم که ناشی از حجم زیاد مطالب و بی انگیزگی دانشجویان برای یادگیری است. شیوه رایج تدریس که سخنرانی و استاد محور است به حل مشکلات کمکی نمی کند. برای ارتقاء کیفیت آموزش از تلفیق چند شیوه به صورت همزمان بهره گرفته شده است.

روش کار: پایلوت این مطالعه در درس بافت شناسی در دانشگاه علوم پزشکی یاسوج اجرا شد و بعد در دانشگاه علوم پزشکی بوشهر برای درس آناتومی و سپس در کلیه دروس علوم تشریحی اجرا گردید. ابتدای نیمسال فیلم های تدریس استاد ارائه شد. دانشجویان با پیش مطالعه در کلاس حاضر می شدند. مسئله کلینیکی مطرح و دانشجویان با استفاده از اطلاعات پایه به روش بحث گروهی مسئله را حل می کردند. در پایان جلسه کوئیز برگزار می شد. اساتید بالینی درباره بیماری ها و شیوه های درمانی تدریس می کردند. با استفاده از آزمون چهار جوابی، پرسشنامه با مقیاس لیکرت و مصاحبه بدون ساختار با دانشجویان، میزان مؤثر بودن این روش مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته ها: ارزیابی ها نشان داد که محتوای دوره ۹۳/۱۵٪ سرفصل ها را پوشش داده، ۸۶/۲۸٪ یادگیری مؤثر، ۸۱/۳۴٪ ارتقا مهارت ها، ۷۹/۲۲٪ نگرش مثبت و ۹۵/۳۸٪ مشارکت فعال داشته اند. ۹۲/۴۴٪ آموزش و ۷۵/۱۴٪ ارزشیابی را مؤثر دانستند. ۸۹/۳۱٪ بر افزایش تعامل و ارتباط اذعان داشتند.

نتیجه گیری: سبک های یادگیری متفاوت است اما با اجرای شیوه های تلفیقی، سعی شد کلیه سبک ها و سطوح یادگیری را درگیر کرده و به توانمند سازی دانشجویان در امر یادگیری خود محور بپردازیم. شیوه های نوین در برانگیختن انگیزه دانشجویان برای مطالعه بسیار مؤثر است. با کمک بسته های آموزشی الکترونیک برای تسهیل پیش مطالعه و ارائه سناریو در کلاس، موقعیتی به وجود آورده شد که دانشجویان با استفاده از باز یافت، سطح معلومات خود را ارزیابی و اهداف آموزشی را بهتر شناسایی کنند. اطلاعات جزیره ای را با هم ادغام کند و از آن ها در جهت حل مسئله بهره برد. در اثر این مداخله آموزشی، دانشجویان آموختند که چگونه باید بیاموزند. با مواجهه زودرس و حضور متخصص بالینی، دانشجویان ضمن آشنائی با حرفه آتی خود، ارتباط دروس پایه علوم تشریح را با یافته های بالینی برقرار نموده و نگرش کلینیکی آن ها در این دروس به حد قابل قبولی ارتقاء می یابد.

واژه های کلیدی: پیش مطالعه، یادگیری حول مسئله، مواجهه زودرس، دانشجوی محور، یادگیری الکترونیک.

A-10-24-2

بررسی روش کارآمد ارزشیابی اساتید با مباحثه دانشجویی و مقایسه آن با روش مرسوم ارزشیابی

سید جلال حسینی مهر^{*}، رقیه ولیپور، زهرا سلطان تویه، پریسا زلیکانی، نصرت الله گوران

* استاد مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی و دانشکده داروسازی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران

[sjhosseinim@yahoo.com](mailto:sjhosseininim@yahoo.com)

مقدمه: ارزشیابی اساتید که یکی از ارکان مهم نظام آموزشی هستند و ارائه نتایج ارزشیابی به آن‌ها در جهت بهبود کیفیت فرایند یاد دهی و یادگیری، یکی از گام‌های موثر در ارتقاء کیفیت آموزشی می‌باشد در حال حاضر اکثر دانشگاه‌های علوم پزشکی فرم‌هایی را در اختیار دانشجویان قرار داده که با تکمیل آن‌ها به صورت اینترنتی یا چاپی، ارزشیابی اساتید انجام می‌شود اما همواره معایبی مانند عدم دقت دانشجویان در تکمیل آن‌ها، عدم آشنایی دانشجویان با برخی از واژه‌های ارزشیابی عدم حوصله دانشجویان در تکمیل این فرم‌ها مطرح می‌باشد. در این تحقیق ارزشیابی اساتید با روش مباحثه دانشجویی و به شکل عینی و مقایسه نتایج آن با روش مرسوم ارزشیابی مورد بررسی قرار گرفته است.

روش کار: در این مطالعه تمام اساتید دانشکده‌های پزشکی (علوم پایه) و داروسازی انتخاب شدند. پس از یک برنامه ریزی منسجم، برای هر درس ۵ دانشجو با سطح علمی متفاوت خوب، متوسط و ضعیف از هر کلاس انتخاب شدند و طبق یک چک لیست ساختارمند توسط یک کارشناس آموزشی در یک کلاس و زمان مصاحبه مناسب مورد پایش قرار گرفتند. میانگین نمرات عوامل تأثیرگذار مرتبط با خصوصیات فردی - شخصیتی استاد، فعالیت‌های آموزشی مدرس، برخی شرایط آموزشی، عوامل مرتبط با دانشجو سپس نمرات کل اساتید در همان نیمسال با این روش و با روش مرسوم اینترنتی مورد مقایسه قرار گرفتند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد مطالب و نمرات ارائه شده توسط دانشجویان با واقعیت‌های عینی هم خوانی بیشتری داشته است و میانگین نمرات ارائه شده توسط دانشجویان ضعیف و خوب فرق چندانی نداشته است؛ و نمرات اساتید در این روش ارزشیابی کمتر از روش ارزشیابی مرسوم می‌باشد.

نتیجه گیری: دانشجویان با این روش ارزشیابی اساتید رضایت بیشتری داشته و با دقت و توجه بیشتری در ارزشیابی اساتید مشارکت داشتند و مطالب و نمرات ارائه شده با واقعیت عینی کیفیت آموزشی اساتید مطابقت بیشتری داشته است.

واژه‌های کلیدی: ارزشیابی اساتید، مباحث دانشجویی، دیدگاه دانشجویان.

A-10-555-2

تعیین حد نصاب قبولی در آزمون OSCE پیش کارورزی به سه روش آنگوف تغییر یافته، آنگوف سه سطحی و رگرسیون مرزی

سارا مرتاض هجری، محمد جلیلی، علی لباف

دانشگاه علوم پزشکی تهران

مقدمه: در کشورهای مختلف، روش‌های گوناگونی برای تعیین حد نصاب قبولی آزمون‌های پزشکی استفاده شده‌اند اما استاندارد اغلب امتحانات داخل کشور، به صورت نمره‌ای ثابت و قراردادی و بدون بهره‌گیری از این روش‌ها تعیین می‌شود. هدف از این مطالعه، تعیین استاندارد قبولی آزمون OSCE با استفاده از سه روش آنگوف تغییر یافته، آنگوف سه سطحی و رگرسیون مرزی بود.

روش کار: بعد از طراحی سؤالات OSCE پیش کارورزی، برای اجرای آنگوف تغییر یافته و سه سطحی، دو پانل جداگانه تشکیل شد و هر داور به صورت مستقل، احتمال قبولی یک دانشجوی مرزی را در هر ایستگاه برآورد کرد. میانگین احتمالات تمام داوران در تمام ایستگاه‌ها، استاندارد آزمون محسوب شد. این روند دو بار دیگر، پس از بحث و بعد از بررسی نمرات دانشجویان تکرار شد. برای اجرای روش رگرسیون مرزی، پس از برگزاری آزمون، از معادله رگرسیونی استفاده شد که نمرات چک لیست و گلوبال هر ایستگاه در آن به عنوان متغیر وابسته و مستقل تعریف شدند. روایی و پایایی هر یک از این روش‌ها با استفاده از شاخص‌های زیر سنجیده شد: درصد قبولی روش‌های مختلف، بازه اطمینان استانداردها، توافق بین داوران در روش آنگوف و میزان همبستگی بین استاندارد تعیین شده و ضریب دشواری آن ایستگاه.

یافته‌ها: استاندارد کل آزمون و درصد قبولی در سه روش آنگوف تغییر یافته، آنگوف سه سطحی و رگرسیون مرزی به ترتیب ۴۹/۱۵ (۶۷/۶ درصد)، ۵۲/۳۸ (۵۱/۴ درصد) و ۴۲/۳۹ (۹۳/۳ درصد) به دست آمد. در روش‌های آنگوف، بحث بین داوران تغییر معناداری در استاندارد آزمون و میزان قبولی ایجاد نکرد. بررسی نمرات واقعی در هر دو روش باعث تغییر معنادار در استاندارد شد که میزان آن در آنگوف سه سطحی بیشتر بود. میزان توافق بین داوران در آنگوف تغییر یافته بعد از بررسی نمرات واقعی به بالاترین میزان رسید (۰/۹۵). باریک‌ترین بازه اطمینان مربوط به رگرسیون مرزی بود. استاندارد آنگوف تغییر یافته بعد از بررسی نمرات واقعی از بالاترین میزان همبستگی با ضریب دشواری ایستگاه برخوردار بود (۰/۸۱).

نتیجه گیری: تعیین استاندارد به این سه روش اولین بار در سطح دانشگاه و کشور صورت گرفت. روش رگرسیون مرزی با توجه به باریک‌ترین بازه اطمینان از بیشترین میزان پایایی برخوردار است. نتایج روش آنگوف تغییر یافته مخصوصاً پس از بحث و بررسی نمرات واقعی نیز از روایی و پایایی قابل قبولی برخوردار هستند.

واژه‌های کلیدی: تعیین استاندارد، OSCE، آنگوف، رگرسیون مرزی.

A-10-1513-1

تدوین برنامه دروس مدیریت برای رشته پزشکی عمومی در ایران

محمد رضا منصوریان*، حسین کریمی، شهرام یزدانی، سلیمان احمدی، شهلا خسروان

* عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی گناباد

Mansoorian@gmu.ac.ir

مقدمه: مهارت‌های مدیریتی و رهبری تلفیق شده با عملکرد درمانگری پزشکی است که توجه بسیار کمی در برنامه آموزش پزشکی عمومی بسیاری از کشورها (از جمله ایران) به آن شده است. این مطالعه بر اساس مراحل «فرآیند برنامه ریزی درسی کرن» تجربیات و دیدگاه‌های صاحب نظران در خصوص ضرورت و چگونگی آموزش «درس مدیریت» در نظام آموزش پزشکی ایران به منظور تدوین برنامه این دروس در برنامه دوره آموزش پزشکی عمومی را بررسی کرده است.

روش کار: این مطالعه از نوع ترکیبی (کیفی- کمی) با روش تحلیل محتوا و با استفاده از دو بحث گروهی متمرکز و ۲۸ مصاحبه نیمه ساختارمند با صاحب نظران علم مدیریت و آموزش در علوم پزشکی، پزشکان مدیر و همکاران سازمانی پزشکان و استفاده از پرسشنامه برگرفته از بخش کیفی که روایی آن توسط متخصصان و پایایی آن با آلفای کرونباخ تعیین شده است و در آن ۱۲۶ نمونه شرکت داشته‌اند. انجام گردید.

یافته‌ها: پس از تحلیل داده‌های این مطالعه ۶ طبقه اصلی شامل: ضرورت درس مدیریت برای دانشجویان پزشکی عمومی، دانش مورد نیاز، مهارت‌های مورد نیاز، ویژگی‌ها و اهداف برنامه درس مدیریت و عرصه آموزشی مناسب، روش‌ها و استراتژی‌های آموزشی و روش‌های ارزشیابی و بازخورد مشخص و در بخش کمی هر یک از این متغیرها توصیف و تحلیل داده‌ها انجام گردید.

نتیجه‌گیری: نتایج این بررسی ضرورت وجود درس مدیریت در برنامه درسی دوره پزشکی عمومی را نشان داده، در این مطالعه اهداف و موضوع‌های درس مدیریت، روش‌ها و استراتژی‌های آموزشی، محل‌های مناسب برای آموزش و سایر سازوکارهای اجرایی، روش‌های ارزشیابی و بازخورد نتایج، تبیین و برنامه درسی چهار درس با عناوین اصول مدیریت، مدیریت نظام سلامت، کارآموزی مدیریت و کارورزی مدیریت برای رشته پزشکی عمومی برگرفته از مستندات و منابع معتبر و دیدگاه مشارکت کنندگان تدوین شده است.

واژه‌های کلیدی: تدوین برنامه درسی، مدیریت و رهبری، آموزش پزشکی، چرخه کرن، پزشکی عمومی.

راهکارهای ارتقای انگیزه اعضای هیات علمی و فراگیران (ID=14)

A-10-836-4

مقایسه تأثیر دو روش آموزش سطح بندی با روش ادغام دروس علوم تشریحی بر افزایش انگیزه و عملکرد دانشجویان پزشکی
دانشگاه علوم پزشکی گیلان

محمدهادی بهادری*، حمزه علی نجف زاده، آبتین حیدر زاده، ابراهیم نصیری، فهیمه محمد قاسمی، معصومه ففانی

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی گیلان - دانشکده پزشکی-دفتر توسعه آموزش پزشکی

bahadori@gums.ac.ir

مقدمه: آموزش پزشکی به روش سطح بندی شده در ابتدای قرن بیستم توسط آقای فلکسنر در کشور ما پایه گذاری گردید. این روش در بسیاری از دانشگاه‌ها مورد بازنگری و روش ادغام به عنوان یک استراتژی مهم در آموزش پزشکی مورد تأیید قرار گرفت. در این راستا طرح ادغام دروس علوم تشریحی شامل بافت شناسی، جنین شناسی، آناتومی سر و گردن، آناتومی تنه و آناتومی اندام در دانشگاه علوم پزشکی گیلان در دستور کار قرار گرفت و از نیمسال اول سال تحصیلی ۸۹-۸۸ در دانشکده پزشکی رشت اجرا گردید. بر این پایه مطالعه حاضر با هدف مقایسه این دو روش بر میزان یادگیری دانشجویان طراحی و اجرا گردید.

روش کار: در این مطالعه توصیفی-تحلیلی، نمونه‌ها، دو ورودی متوالی از دانشجویان پزشکی ترم اول شامل ۸۶ دانشجو به عنوان گروه شاهد بود که دروس بافت شناسی و آناتومی تنه را به روش سطح بندی سنتی و ورودی دوم شامل ۷۷ دانشجو بود که به روش ادغام به همین میزان واحد تحت عنوان تشریح ۱ و ۲ داشته‌اند. آموزش ورودی اول از شیوه سخنرانی و با استفاده روش‌های آموزش فعال در گروه‌های صورت گرفت. دانشجویان ورودی دوم با روش ادغام با مفاهیم بافت شناسی، جنین شناسی و آناتومی عمومی آشنا شده بود. در پایان نمرات کسب شده پایان ترم دانشجویان با استفاده از آزمون آماری t -test و χ^2 با یکدیگر مقایسه شدند.

یافته‌ها: میانگین نمرات درس بافت شناسی و آناتومی تنه دانشجویان پزشکی ورودی شاهد به ترتیب عبارتند از ($SD=14/13$ ۳/۵۵) و ($SD=70/14$ ۲/۹۳) و میانگین نمرات درس تشریح ۱ و ۲ به ترتیب عبارتند از ($SD=14/13$ ۳/۵۵) و ($SD=70/14$ ۲/۹۳) بود که اختلاف معنی داری در بین دو گروه مشاهده گردید ($p=0/02$). همچنین آنالیز χ^2 در ارتباط با اخذ نمره الف (۱۷-۲۰)، ب (۱۴-۱۶/۹۹)، ج (۱۲-۱۳/۹۹)، د (۱۰-۱۱/۹۹) و ه (۰-۹/۹۹) افزایش معنی داری را در ارتباط بهبود سطح نمرات در هر پنج گروه نشان داد.

نتیجه گیری: دانشجویان با روش ادغام پیشرفت تحصیلی بیشتری کسب کرده‌اند. توصیه می‌گردد که این روش به بخش‌های بالینی تسری یافته و از نظر اثربخشی به صورت تجربی مورد بررسی قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: ادغام، آموزش پزشکی، انگیزه، یادگیری فعال.

A-10-472-1

بررسی ابزارهای موجود سیستم ارزشیابی استاد در دانشگاه‌های تیپ ۱ علوم پزشکی کشور

نیکو یمانی^{*}، فرحناز کمالی، طاهره چنگیز، میترا دادمان

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی اصفهان - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

yamani@edc.mui.ac.ir

مقدمه: اعضای هیأت علمی، در تعالی دانشگاه‌ها نقش به‌سزایی دارند و ارزشیابی عملکرد ایشان، یکی از مبانی مهم این پایداری و تعالی است. با توجه به اهمیت سیستم ارزشیابی استاد در آموزش عالی، در این مطالعه وضعیت موجود این سیستم را از نظر ابزار ارزشیابی در دانشگاه‌های تیپ ۱ علوم پزشکی کشور در حیطه وظایف آموزشی، مورد بررسی قرار داده‌ایم.

روش کار: در این مطالعه‌ی توصیفی مقطعی که در دانشگاه‌های تیپ ۱ علوم پزشکی انجام شد، اطلاعات مورد نیاز در زمینه ابزار ارزشیابی استاد در دانشگاه‌ها، از سه روش پرسشنامه، مصاحبه (حضور و تلفنی) و بررسی مستندات موجود، گردآوری شد. سپس با استفاده از مرور متون داخلی، چک لیستی مشتمل بر ۳ حیطه و ۲۸ زیر حیطه استخراج شده و در یک گروه متمرکز، کارشناسی، تکمیل و تأیید گردید. پس از آن، وضعیت دانشگاه‌ها در هر یک از این حیطه‌ها و زیر حیطه‌ها به شکل توصیفی بیان شد.

یافته‌ها: حیطه‌های استخراج شده، عبارت بودند از: تهیه ابزار، جامعیت محتوا و تنوع ابزار ارزشیابی. از نظر تهیه ابزار در بیش از نیمی از دانشگاه‌های مورد مطالعه، علیرغم توجه به لزوم بازنگری آن‌ها، از مشارکت اساتید با تجربه و افرادی از گروه آموزشی مورد نظر در تهیه آن استفاده نمی‌شود. از نظر جامعیت محتوای ابزارهای ارزشیابی، در کلیه دانشگاه‌ها به جز مهارت‌های ارزیابی و ارزشیابی و ویژگی‌های اسلامی استاد، بقیه مهارت‌ها و ویژگی‌ها را تقریباً با سؤالات مناسب و در حد کفایت مورد توجه و پرسش قرار می‌دهند. وضعیت ابزار از نظر تنوع در دانشگاه‌ها به گونه‌ای است که، در تمام دانشگاه‌ها تدریس نظری و عملی مورد بررسی قرار می‌گیرد و منبع اطلاعاتی آن‌ها دانشجویان می‌باشند ولی در مورد آموزش بالینی، به طور کامل مورد بررسی قرار نمی‌گیرد.

نتیجه‌گیری: تناسب بین ارزشیابی فرد و عرصه‌های عملکردی او از نکاتی است که باید در هر سیستم ارزشیابی وجود داشته باشد ولی با توجه به بررسی حاضر، این تناسب در مورد ابزار ارزشیابی استاد به شکل جامع وجود ندارد.

واژه‌های کلیدی: ارزشیابی استاد، دانشگاه علوم پزشکی، ابزار ارزشیابی.

A-10-845-3

بررسی مشکلات ارتقای رتبه‌ی علمی اساتید دانشگاه علوم پزشکی قزوین و ارائه الگوی پیشنهادی ۹۱-۱۳۹۰

شهرام یزدانی، زهرا قاسمی*، محمدعلی زحل، محمود علیپور حیدری، رفعت محبی فر، پرویز فلاح عابد، رامین همایونی زند

* دانشگاه علوم پزشکی قزوین- قزوین بلوار شهید باهنر دانشگاه علوم پزشکی قزوین معاونت آموزشی اداره برنامه ریزی

z_ghasemy@yahoo.com

مقدمه: اساتید مهم‌ترین عامل تحقق شاخص‌های ارتقای علمی کشور بوده و فعالیت‌های آنان بستر اساسی پژوهش در کشور را فراهم می‌کند. نظام ارتقای اعضای هیأت علمی همواره خالق ارزش‌های بدیع و آثار مفیدی است که جوهره آن ایمان و اخلاص، علم و تجربه، ابتکار، خلاقیت، تلاش صاحبان خرد و اندیشمندان و تلاشگران عرصه‌های علم و پژوهش خواهد بود. هدف این پژوهش با هدف تعیین مشکلات عملکردی ارتقای رتبه‌ی علمی اساتید دانشگاه علوم پزشکی قزوین و ارائه راهکارهای مناسب در جهت رفع موانع انجام گردیده است.

روش کار: روش پژوهش حاضر به شیوه triangulation در سال تحصیلی ۹۱-۹۰ انجام شده است. از طریق پرسشنامه پژوهشگر ساخته، وضعیت ارتقای اعضای هیأت علمی از دیدگاه آنان به دست آمد. با انجام مصاحبه‌های نیمه ساختار یافته با اساتید به مؤلفه‌هایی که می‌تواند در ارتقای اساتید مؤثر باشد و یا مانع ارتقا شود، دست یافتیم. تعیین میزان همبستگی داده‌های به دست آمده از آخرین ارزشیابی اساتید که توسط دانشجویان انجام شده با اطلاعات به دست آمده از وضعیت ارتقای رتبه اساتید نیز بخش دیگری از اجرای این پژوهش بود. **یافته‌ها:** اطلاعات به دست آمده از تطابق عملکرد آموزشی ۱۰۴ عضو هیأت علمی مشمول ارتقای این دانشگاه نشان داد، ۲۵ نفر (۲۴٫۳٪) عملکرد آموزشی کاملاً مطابق با فعالیت‌های تعریف شده آیین نامه ارتقا، ۶۰ نفر (۵۸٫۳٪) نسبتاً متناسب با آیین نامه ارتقا و ۱۸ نفر (۱۷٫۴٪) از آنان عملکرد آموزشی نامتناسب با آن داشتند در حالی که اثر بخشی آموزشی اساتید در دانشکده‌های تابعه ایده آل است. در مورد عملکرد پژوهشی اساتید؛ ۱۴ نفر (۱۶٫۳٪) فاقد فعالیت‌های پژوهشی و بقیه اساتید این دانشگاه دارای عملکرد پژوهشی مطابق آیین نامه ارتقا بودند.

نتیجه گیری: نتایج این بررسی نشان داد یکی از دلایل مهم ارتقا اعضای هیأت علمی، پر رنگ بودن نقش عملکرد پژوهشی در آیین نامه ارتقا، بوده است. از طرفی وجود ضعف نسبی در تطابق عملکرد آموزشی اساتید با آیین نامه ارتقا بیانگر آن است که برای اعتلا و ارتقا کیفیت خدمات آموزشی نیاز به توجهی خاص به نظارت بر فعالیت‌های آموزشی اساتید بوده و به‌کارگیری ابزارهایی مانند پورتفولیو برای پایش و اصلاح عملکرد اساتید در این زمینه ضروری است.

واژه‌های کلیدی: ارتقای رتبه‌ی علمی، عملکرد آموزشی، عملکرد پژوهشی، آیین نامه ارتقا.

راهکارهای تحقق اهداف و برنامه های عملیاتی نقشه جامع علمی در حوزه آموزش علوم پزشکی (ID=15)

A-10-1147-2

تعیین سیاست‌ها و راهبرد های توسعه نیروی انسانی دانشگاه در نقشه علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمان

ناهدید خواجه پور*، رضا دهنویه، محمدحسین مهرانحسینی، مینا انصاری

* دانشگاه علوم پزشکی کرمان

khajehpour.nahid.87@gmail.com

مقدمه: هدف این مطالعه تعیین سیاست‌ها، راهبردها و اقدامات حوزه آموزش نقشه علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمان بود.

روش کار: این مطالعه از نوع کیفی است که در ابتدا به صورت مرور اسنادی اسناد بالادستی و سپس مصاحبه با خبرگان دانشگاه علوم پزشکی کرمان (۲۲ نفر) به روش گلوله برفی و هدفمند انجام پذیرفت. داده‌ها در این مرحله به وسیله مصاحبه نیمه ساختار یافته و بر اساس مؤلفه های نظام نوآوری طراحی گردید. یافته های مرور اسنادی و مصاحبه‌ها، از طریق روش تحلیل محتوا بررسی گردیده و پس از آن سیاست‌ها، راهبردها و اقدامات پیشنهادی توسط تیم پژوهش در جلسات گروه کاری متمرکز تعیین شده و به منظور تأیید نهایی برای خبرگان ارسال گردید. در مرحله آخر نیز به تصویب هیئت رئیسه و شورای پژوهشی دانشگاه رسید.

یافته‌ها: از مهم‌ترین سیاست‌های مؤلفه توسعه و ارتقای منابع انسانی می‌توان به توجه به کلیه ابعاد وجودی انسانی در ارتقای سرمایه انسانی، تأکید بر شایسته سالاری و صلاحیت فردی به ویژه در شایسته‌گزینی و تغییر رویکرد به نیروی انسانی به عنوان منبع دانش نام برد. مهم‌ترین راهبردها شامل ارتقای بهره‌وری و توانمندسازی نیروی انسانی به صورت هدفمند، چند تخصصی و بین رشته ای اعضای هیأت علمی و غیر هیأت علمی، ارائه تسهیلات لازم برای جذب نخبگان و ایجاد شبکه اجتماعی از نخبگان برشمرد. ایجاد سیستم مجازی یادگیری کارکنان، بازنگری در شیوه های جذب کارکنان هیأت علمی و غیرهیأت علمی، اصلاح نظام ارزشیابی اعضای هیأت علمی و غیر هیأت علمی، اجرای طرح تمام وقتی اعضای هیأت علمی دانشگاه و ایجاد نظام شایستگی (شایسته پروری، شایسته سالاری، شایسته‌گزینی) شد.

نتیجه گیری: بر اساس یافته های این پژوهش، یکی از مهم‌ترین مؤلفه های مدیریت علم و فناوری در دانشگاه علوم پزشکی کرمان، توسعه و توانمند سازی نیروی انسانی شناخته شد که جهت دستیابی به اهداف نقشه علمی دانشگاه می‌بایست سیاست‌ها و اقدامات تعیین شده به صورت مناسبی دنبال گردند.

واژه‌های کلیدی: مدیریت علم و فناوری، نقشه علمی، آموزش و توسعه نیروی انسانی.

آموزش علوم پزشکی پاسخگو به نیازهای جامعه (ID=16)

A-10-287-17

تحلیل وضعیت پاسخگویی بیمارستان آموزشی بقیه الله (عج) به نظام سلامت بر اساس معیارها و شاخص‌های مرتبط با پاسخگویی اجتماعی در مدل تعالی بالدریج

شهرام توفیقی، محمد صالح فلاح*، مجتبی خواجه آزاد

* دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج) - تهران - خیابان ملاصدرا-دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج) - دانشکده بهداشت - گروه مدیریت خدمات بهداشتی درمانی

mosafa51@yahoo.com

مقدمه: دانشگاه‌های علوم پزشکی و مراکز آموزشی درمانی آن باید همزمان در قبال گیرندگان خدمات سلامت، دانشجویان علوم پزشکی و همچنین اساتید و کارکنان نظام سلامت پاسخگو باشند. یافتن نقطه بهینه از نیازها و اولویت‌های آموزشی، پژوهشی و درمانی این ذینفعان مختلف، لازمه برنامه ریزی راهبردی و پاسخگویی مناسب دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی به ذینفعان متعدد است. مدل تعالی مالکوم بالدریج که اصول مدیریت کیفیت جامع را برای سازمان‌های بهداشتی- درمانی بهینه نموده، قادر است همزمان پاسخگویی این سازمان‌ها به تمام ذینفعان آموزشی و درمانی را ارزیابی و مقایسه نماید. **هدف:** ارزیابی و مقایسه میزان پاسخگویی بیمارستان بقیه الله (عج) به ذینفعان متعدد اعم از بیماران، کارکنان، اساتید و دانشجویان.

روش کار: نوع مطالعه توصیفی- تحلیلی بود و بصورت مقطعی اجرا گردید. گردآوری داده‌ها با سه روش شامل: ۱- مصاحبه با مدیران و کارکنان ۲- مطالعه مستندات ۳- مشاهده فرآیندها انجام شد. ابزار گردآوری داده‌ها شامل چک لیست استاندارد مدل تعالی مالکوم بالدریج (نسخه ۲۰۱۰-۲۰۰۹) بود و اطلاعات نیز بر اساس جدول امتیازدهی بالدریج تحلیل گردید.

یافته‌ها: نتایج نشان می‌دهد که انعکاس مقوله پاسخگویی اجتماعی در اسناد سازمانی اعم از سیاست‌ها، برنامه‌ها و رویکردها توانسته است حدود ۵۰٪ انتظارات مدل تعالی بالدریج را برآورده سازد. اما تبدیل این سیاست‌های برنامه‌ای به مکانیسم‌ها و فرآیندهای اجرایی به طور میانگین در بخش درمان در حدود ۴۵٪ و در بخش آموزش در حدود ۴۰٪ انتظارات مدل تعالی مذکور بوده است. بر اساس نتایج شاخص عملکردی، اثربخشی فرآیندهای پاسخگویی اجتماعی نیز تنها در مورد بیماران ملموس است (۵/۴۷٪)؛ اما در خصوص اساتید، کادر درمانی و دانشجویان تنها حدود ۲۵٪ امتیازات مدل تعالی بالدریج کسب شده است.

نتیجه گیری: بیمارستان بقیه الله (عج) در تبدیل رویکردها و برنامه‌های پاسخگویی اجتماعی خود به عملکردی پاسخگوانه در قبال ذینفعان متعدد نظام سلامت، با مشکل روبرو است. به نظر می‌رسد تلاش برای پاسخگویی نسبتاً مطلوب به بیماران موجب افزایش بار درمانی و فشار کاری به کارکنان شده است. هرچند معمولاً این فشار کاری با کارانه بازخورد می‌یابد اما این مکانیسم همه نیازهای شغلی را پاسخ نداده و منجر به رضایت شغلی کارکنان نخواهد شد. این امر به مرور بر پاسخگویی سازمان به بیماران نیز تأثیر نامطلوب خواهد داشت. همچنین پاسخگویی به بخش آموزش و نیازهای آموزشی و پژوهشی اساتید و دانشجویان نیز مختل به نظر می‌رسد که در درازمدت اثرات نامطلوبی بر نظام سلامت خواهد داشت. بنابراین پیشنهاد می‌شود بیمارستان بقیه الله (عج) برای یافتن نقطه‌ای بهینه و متعادل از پاسخگویی به نیازهای آموزشی، پژوهشی و درمانی ذینفعان متعدد خود اقدام نماید. بدین منظور لازم است ابتدا عملکرد خود در پاسخگویی به نیازهای اساتید، دانشجویان و کارکنان را به سطح پاسخگویی به بیماران رسانده و آنگاه مکانیسم‌هایی برای ارتقای متناسب و همزمان کیفیت پاسخگویی به همه ذینفعان اقدام نماید.

واژه‌های کلیدی: پاسخگویی، تعالی، مدل تعالی بالدریج، بیمارستان بقیه الله (عج)، بیمار، دانشجو، استاد، کارکنان درمانی.

A-10-721-1

یادگیری آناتومی از بازخوانی تا کاربرد؛ به کارگیری آناتومی سطحی، آناتومی رادیولوژی و معاینه فیزیکی در درس آناتومی پزشکی

امراه روزبهی*، سحر الماسی ترک، حمداله دلایز، رضا محمودی، شیرین صفری، معصومه سبخانی، طاهره راستی، سمیه تریز، فرج اله ظفریور

*استادیار دانشگاه علوم پزشکی یاسوج - خ شهید جلیل، روبروی بیمارستان امام سجاد (ع)، دانشکده پزشکی

aroozbehi@yahoo.com

مقدمه: سه رویکرد؛ مشتق از محتوا، مبتنی بر فرایند و مبتنی بر پیامد در برنامه درسی وجود دارد. در رویکرد اول اگر دروس به شکل ادغام یافته و توسط تیم‌های چند رشته ای هم تدریس گردند باز هم یک رویکرد سنتی می‌باشد. رویکرد مبتنی بر فرایند بر مهارت‌های حل مشکل، تفکر انتقادی فراگیران تأکید می‌نماید. آموزش مبتنی بر پیامد بر دستیابی به پیامدها و استانداردهای مشخصی برای فراگیران استوار است.

روش کار: این مطالعه در دانشکده پزشکی یاسوج و بوشهر اجرا گردید. تغییر در چینش محتوا، جلو انداختن مطالب ملموس‌تر، ادغام بعضی مطالب اندام فوقانی با اندام تحتانی، اضافه نمودن محتوای جدید (آناتومی سطحی، معاینه فیزیکی، آناتومی رادیولوژی و محتوای الکترونی) و روش‌های آموزش متنوع؛ آمادگی قبل از کلاس، سخنرانی، پرسش و پاسخ، یادگیری بر اساس مسئله، یادگیری مقایسه ای، یادگیری بر اساس تیم و یادگیری از طریق هم کلاسی بکار گرفته شد. ارزشیابی چند گزینه ای، کوتاه پاسخ، نام گذاری تصاویر، جور کردنی، عملی ایستگاهی، عملکردی، کوئیزها و حضور فعال در طی دوره اجرا گردید. از دانشجویان با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته نظرسنجی گردید.

یافته ها: در نظرسنجی، پوشش محتوای دوره ۹۳/۱۵٪، یادگیری مؤثر ۸۶/۲۸٪، ارتقا مهارت‌ها ۸۱/۳۴٪، نگرش مثبت ۷۹/۲۲٪، مشارکت فعال ۹۵/۳۸٪، آموزش اثربخش ۹۲/۴۴٪، ارزشیابی اثربخش ۷۵/۱۴٪ و افزایش تعامل ۸۹/۳۱٪ بوده است.

نتیجه گیری: دانشجویان نسبت به اینکه این سیستم آموزشی در آینده و بخصوص در کلینیک برای آن‌ها مفید خواهد بود واقف گشته و به اهمیت آن پی بردند. مقاومت‌هایی از طرف همکاران و یا دانشجویان در ابتدا وجود داشت که با شرکت دادن تعداد زیادی از همکاران در اجرا مقاومت‌ها مدیریت گردید.

واژه‌های کلیدی: یادگیری آناتومی، آناتومی سطحی، آناتومی رادیولوژی، معاینه فیزیکی، کاربرد.

A-10-1024-1

تعیین چالش‌ها و مشکلات موجود و ارائه راهکارهای مناسب در ارتقای آموزش طب سرپایی و درمانگاهی در دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گلستان

ناهید جعفری*، سیما کلاهدو، شبنم مخیری، سیامک رجایی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی گلستان - گرگان، بلوار هیرکان، کیلومتر ۲ گرگان تهران، مجتمع آموزشی پزشکی فلسفی

nahidjafari_b@yahoo.com

مقدمه: آموزش بالینی نقطه عطف آموزش پزشکی محسوب می‌شود. در طول دو دهه گذشته تمرکز آموزش بالینی در بیشتر کشورها از بیماران بستری به سمت آموزش در محیط‌های سرپایی و مبتنی بر جامعه تغییر پیدا کرده است. آموزش در حیطه طب سرپایی به دلیل مسئولیت فراگیران پزشکی به عنوان مسئول اصلی ارائه خدمات در محیط‌های سرپایی، از اهمیت و حساسیت ویژه‌ای برخوردار است ولی بر اساس شواهد موجود وضعیت فعلی آموزش طب سرپایی در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور به دلایل مختلف پاسخگوی نیازهای جامعه نیست. با توجه به اینکه اکثریت دانشجویان پس از فارغ‌التحصیلی به عنوان پزشک عمومی/پزشک خانواده مشغول به خدمت می‌شوند و بخش عمده‌ای از بیماران مراجعه‌کننده به آن‌ها باید به صورت سرپایی و در خارج از بیمارستان درمان شوند، پرداختن به چگونگی اجرای آموزش طب سرپایی در دانشگاه‌ها، شناخت مشکلات و چالش‌های موجود، تبیین راهکارهای اجرایی در جهت رفع مشکلات و در نهایت ارتقای کیفیت اجرای این بخش از آموزش دانشجویان پزشکی یک نیاز مبرم و اولویت‌انکارناپذیر می‌باشد. این بررسی با هدف تعیین چالش‌ها و مشکلات موجود و ارائه راهکارهای مناسب در ارتقای آموزش طب سرپایی و درمانگاهی در دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گلستان انجام شده است.

روش کار: مطالعه یک مطالعه کیفی است که با برگزاری جلسات بحث گروهی با حضور اعضای هیات علمی و دانشجویان، متغیرهای مؤثر بر کیفیت آموزش در درمانگاه، ارتباط بین متغیرهای فوق و راهکارهای پیشنهادی مؤثر بر ارتقای وضعیت آموزش در درمانگاه تعیین شدند. **یافته‌ها:** برخی راهکارهای پیشنهادی مؤثر بر کیفیت آموزش در درمانگاه به این شرح تعیین شدند: برنامه‌ریزی خاص برای آموزش در درمانگاه به طوری که بیماری‌ها و مشکلات دارای اولویت آموزش در درمانگاه مشخص شود، اصلاح ساختار درمانگاه و جداسازی درمانگاه آموزشی از درمانگاه درمانی، برنامه‌ریزی برای آموزش مشکلات شایع که در درمانگاه آموزشی کمتر دیده می‌شود، بازنگری در شیوه ارزشیابی اعضای هیات علمی به طوری که چگونگی حضور در درمانگاه آموزشی مورد توجه قرار گیرد و ...

نتیجه‌گیری: ایجاد توانمندی مناسب در دانشجویان پزشکی جهت مدیریت مناسب مراجعین سرپایی نقطه عطف آموزش پزشکی است که در محیط‌های رایج و با برنامه‌های فعلی عملاً امکان‌پذیر نمی‌باشد. متغیرهای فراوانی بر چگونگی آموزش این حیطه مؤثر است که بجز با شناخت به موقع آن‌ها و برنامه‌ریزی مناسب در این زمینه ایجاد پزشکان فارغ‌التحصیل قادر نخواهند بود نقش اصلی خود را ایفا نمایند.

واژه‌های کلیدی: آموزش طب سرپایی، آموزش درمانگاهی، طب سرپایی.

A-10-49-1

موانع دستیابی به اهداف عملکردی طرح ادغام آموزش علوم پزشکی در نظام سلامت و ارائه راه حل

سمیه نوری حکمت*، سوگند تورانی، رضا دهنویه، کیوان بهفر، سعیده موحدنیا، سحر رحمانی
* استادیار علوم پزشکی کرمان - کرمان - میدان هفت باغ - دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی

snhekmat@gmail.com

مقدمه: در سال ۱۳۶۴ طرح ادغام آموزش علوم پزشکی در نظام سلامت با هدف افزایش پیرش دانشجو، گسترش دانشگاه‌ها، قرار گرفتن امکانات بالینی و آموزش بیشتر در اختیار نظام آموزش و ارائه آموزش پاسخگو در کشور پیاده شد. پژوهش حاضر با هدف شناخت چالش‌های اجرایی این طرح و ارائه راه حل برای آن‌ها انجام گرفته است.

روش کار: حاضر از نوع کیفی بوده که با رویکرد تئوری زمینه ای انجام گرفته است. داده‌ها با استفاده از روش مصاحبه جمع آوری شده و با رویکرد تحلیل چارچوبی داده‌ها تحلیل شدند و الگوی اولیه دستاوردها، کاستی‌ها و موانع حاصل از تئوری زمینه ای با استفاده از ابزار دلفی معتبر گردید. جامعه پژوهش شامل صاحب نظران در حوزه های نظام سلامت و آموزش علوم پزشکی بودند که از این میان با ۳۴ نفر مصاحبه انجام شد و ۳۸ نفر در تکمیل پرسشنامه دلفی (در ۲ دور) شرکت نمودند.

یافته‌ها: در نتیجه تحلیل مصاحبه‌ها، ۷ مفهوم اصلی و ۴۸ کد مرتبط به عنوان چارچوب توصیف وضع موجود، استخراج شد. توافق بر سر کلیات، کیفیت آموزش علوم پزشکی، الزامات برنامه ریزی آموزشی، تناسب عرضه و تقاضای نیروی انسانی، پاسخگویی اجتماعی آموزش علوم پزشکی، پاسخگویی اجتماعی پژوهش‌های علوم پزشکی و پاسخگویی اجتماعی ارائه خدمات سلامت، مفاهیم اصلی استخراج شده بودند.

نتیجه گیری: مهم‌ترین موانع دستیابی به ادغام عملکردی را می‌توان به صورت خلاصه در ۳ گروه طبقه بندی نمود: تولید، مدیریت و سازماندهی نظام ادغام یافته، کیفیت آموزش و عدم تبعیت از استانداردهای آموزشی و عدم استقلال و خودمختاری دانشگاه‌ها و بیمارستان‌های وابسته به آن‌ها و تمرکز شدید در سیاست‌های مالی نظام آموزش و نظام سلامت. همچنین از میان راه حل‌های ارائه شده توسط مشارکت کنندگان در مطالعه حاضر در مورد تقویت و به روز نمودن ادغام، تشکیل قطب‌های علمی در رشته‌های خاص و مبتنی بر مزیت‌های نسبی دانشگاه‌ها، تقویت فرایندهای بین سازمانی و تقسیم‌بندی دانشگاه‌ها بر اساس رسالت تولید علم، تولید نیروی انسانی و یا ارائه خدمات سلامت، بیشترین امتیاز را به خود اختصاص دادند.

واژه‌های کلیدی: ادغام، آموزش علوم پزشکی، پژوهش علوم پزشکی، نظام ارائه خدمات سلامت.

توازن حیطة های مختلف وظایف و مسئولیت های اعضای هیات علمی در دانشگاه ها (ID=17)

A-10-730-6

تعیین شاخص های عملکردی جهت ارزشیابی اعضای هیئت علمی

مهناز خطیبان*، گیتا سنگستانی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی همدان - همدان، شهید فهمیده، روبروی پارک مردم

m-khatiban@umsha.ac.ir

مقدمه: ارزشیابی عملکرد فرایند تعیین شایستگی، ارزش و کیفیت ویژگی های عملکرد مدرس مورد ارزشیابی بر اساس نتایج سنجش عملکرد است. تعیین اهداف و برقراری شاخص ها و معیارهای اندازه گیری و مقایسه عملکرد افراد بر اساس آن ها اولین گام اساسی هر نظام ارزشیابی عملکرد تلقی شوند. بدین لحاظ پژوهش حاضر که بخشی از پژوهشی وسیع تر جهت ارائه الگوی ارزشیابی می باشد با هدف تعیین شاخص های عملکرد اعضای هیئت علمی انجام گردید.

روش کار: در این پژوهش توصیفی، کلیه اعضای علمی پرستار دانشگاه های علوم پزشکی شهر تهران شرکت نمودند. پرسشنامه ی شاخص های عملکرد بر اساس یافته های مرحله ی کیفی پژوهش و متون علمی شامل ۱۳۴ شاخص در ۱۹ مؤلفه و سه حیطة ی «شایستگی های فردی»، «فرایندان جام وظایف» و «برایندکار» طوری تنظیم شد تا پاسخ دهندگان بر اساس معیارهای «اهمیت»، «پذیرش علمی»، «امکان اجرا» در مقیاس لیکرت (بسیار کم = ۰ تا بسیار زیاد = ۴) هر شاخص را قضاوت کنند. اندکس اعتبار ۰/۸۱ محتوا و اعتبار صوری توسط ۲۲ صاحب نظر تایید شد. در پایان این مرحله، تعداد شاخص ها به ۱۰۵ در ۲۰ مؤلفه رسید. پایایی آن با آلفای کرونباخ ۰/۹۹ و آزمون ویلکاکسون تایید گردید.

یافته ها: اکثر شرکت کنندگان زن (۸۲/۸٪)، دارای تحصیلات کارشناسی ارشد (۸۵/۲٪)، رشته ی تحصیلی پرستاری (۸۳/۰۳٪)، رسمی (۸۵/۲٪)، مربی هیئت علمی (۷۱/۹٪) بودند. ۷۰/۳٪ دوره (های) حین خدمت در مباحث ارزشیابی و ۴۱/۴٪ در کمیته های ارزشیابی عضویت مسئولیت داشتند. از دیدگاه اغلب شرکت کنندگان، میانگین کل نمرات از نظر معیارهای «اهمیت»، «پذیرش علمی» و «امکان اجرا» جهت شاخص های مؤلفه ها به ترتیب از ۲/۴۳، ۲/۳۲ و ۲/۰۱ الی ۴؛ مؤلفه های هر حیطة به ترتیب از ۲/۷۵، ۲/۶۸ و ۲/۳۸ به بالا؛ و هر حیطة به ترتیب از ۲/۷۵، ۲/۶۸ و ۲/۳۸ یعنی زیاد و/یا بسیار زیاد برآورد شده بود. حیطة ی شایستگی های فردی بیشترین وزن را از نظر «اهمیت»، «پذیرش علمی» و «امکان اجرا» داشت.

نتیجه گیری: با توجه به یافته های پژوهش مبنی بر اهمیت، پذیرش علمی و امکان اجرایی زیاد شاخص ها از نظر ذی نفعان پیشنهاد می شود که این شاخص ها در ارزشیابی اعضای هیئت علمی مدنظر قرار گیرند.

واژه های کلیدی: شاخص های عملکرد، حیطة، اعضای هیئت علمی.

سایر موارد (ID=19)

A-10-717-1

طراحی الگوی جدید ارزیابی عملکرد بالینی و تعیین روایی و پایایی آن

معصومه ایمانی پور*، محمد جلیلی، ناهید دهقان نیری، عظیم میرزازاده

* عضو هیات علمی دانشگاه تهران، عضو مرکز تحقیقات مراقبت‌های پرستاری و مامایی علوم پزشکی تهران - میدان توحید- دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تهران

m_imanipour@tums.ac.ir

مقدمه: ارزشیابی دانشجویان از اجزای جدا نشدنی امر آموزش محسوب می‌شود. در رشته‌های وابسته به علوم پزشکی به علت پیچیدگی و چند بعدی بودن فرایند یادگیری، اطمینان از دستیابی دانشجویان به اهداف آموزشی نیازمند انتخاب و به‌کارگیری یک سیستم ارزشیابی کارآمد و دقیق است به گونه‌ای که بتواند از منظرهای مختلف عملکرد دانشجویان را مورد سنجش و ارزیابی قرار دهد؛ لذا هدف این مطالعه طراحی یک سیستم اثربخش ارزیابی عملکرد بالینی دانشجویان کارشناسی پرستاری در دوره کارورزی بخش‌های ویژه و تعیین میزان روایی و پایایی آن بود.

روش کار: این مطالعه مقطعی در نیمسال دوم سال تحصیلی ۹۰-۸۹ در دانشکده پرستاری دانشگاه علوم پزشکی تهران و بر روی دانشجویان ترم ۷ کارشناسی پرستاری که کارورزی بخش‌های ویژه CCU, ICU, ICUOH را می‌گذراندند، اجرا شد. به این منظور ابتدا اهداف آموزشی این بخش‌ها بر اساس اجماع نظر متخصصان و مراجعه به منابع معتبر تعیین شدند. سپس اهداف در حیطه‌های مختلف تقسیم بندی و ابزار ارزشیابی مناسب برای هر حیطه با تشکیل پانل متخصصان و بحث گروهی مشخص شد. سیستم ارزشیابی پیشنهادی متشکل از چهار ابزار نمونه کار بالینی، آزمون شفاهی، فرم درجه بندی گلوبال و روش مشاهده مستقیم مهارت‌های پروسیجرال بود. در مرحله بعد ابزارهای پیشنهادی طراحی شده و اعتبار آن‌ها به روش روایی محتوا و محاسبه شاخص CVR و CVI تایید شد. پایایی سیستم ارزشیابی طراحی شده نیز بعد از اجرا در فیلد به روش ضریب آلفای کرونباخ محاسبه گردید.

یافته‌ها: نتایج مطالعه در زمینه تعیین روایی سیستم ارزشیابی به این شرح بود: ابزار ارزشیابی ویژگی‌های حرفه‌ای $S-CVI = 0/95$ ؛ ابزار ارزشیابی سطح دانش شناختی $S-CVI = 0/97$ ؛ ابزار ارزشیابی مهارت‌های بالینی $S-CVI = 0/98$ ؛ ابزار ارزشیابی مهارت‌های پروسیجرال $S-CVI = 0/94$. این نتایج بیانگر روایی خوب سیستم ارزشیابی طراحی شده است. ضمناً شاخص CVR نیز در سطح معنی داری $P > 0/05$ در مورد تمامی آیت‌های هر چهار ابزار ارزشیابی قابل قبول بود لذا با اطمینان ۹۵٪ می‌توان گفت وجود تمامی آیت‌های مذکور برای عملیاتی کردن ارزشیابی عملکرد بالینی دانشجویان پرستاری در بخش‌های ویژه ضروری و مهم هستند. پایایی سیستم ارزشیابی طراحی شده نیز در مورد کل ابزار $\alpha < 0/90$ و در مورد زیر گروه‌های ابزار بین ۰/۷۲ تا ۰/۹۶ بدست آمد و به این ترتیب پایایی سیستم در سطح بالایی تایید شد. ضمناً نتایج نظرسنجی از اساتید و دانشجویان نشان داد اکثریت آن‌ها در هر دو گروه اساتید ۷۵٪ و دانشجویان ۷۶/۳۲٪ از سیستم ارزشیابی جدید راضی می‌باشند

نتیجه‌گیری: روایی و پایایی بالای سیستم ارزشیابی طراحی شده و چند وجهی بودن آن امکان سنجش دقیق و عینی عملکرد بالینی دانشجویان را فراهم می‌آورد. ضمن اینکه کاربرد این سیستم ارزشیابی رضایتمندی اکثریت اساتید و دانشجویان را به همراه داشته و مورد پذیرش آنان قرار گرفته است؛ لذا می‌توان آن را به عنوان یک سیستم ارزشیابی اثربخش در سنجش عملکرد بالینی دانشجویان کارشناسی پرستاری در کارورزی بخش‌های ویژه به کار برد.

واژه‌های کلیدی: ارزشیابی دانشجویان، عملکرد بالینی، روایی، پایایی.

A-10-986-1

مقایسه تأثیر آموزش به روش یادگیری مشارکتی و سخنرانی بر راهبردهای یادگیری خود تنظیمی در دانشجویان

حسین کریمی مونقی^{*}، اعظم محمدی، امیررضا صالح مقدم، حسن غلامی، حسین کارشکی
* استادیار دانشگاه علوم پزشکی مشهد- دانشگاه علوم پزشکی مشهد

karimih2001@yahoo.com

مقدمه: یادگیری خود تنظیمی یک رویکرد مهم آموزشی و پژوهشی است که تحت تأثیر باورهای انگیزشی قرار می‌گیرد. برخی روش‌های آموزشی بر خود تنظیمی مؤثرتر است. یافتن مؤثرترین روش‌ها نیازمند تحقیقات متعدد است. پژوهش حاضر به منظور مقایسه آموزش به روش یادگیری مشارکتی و سخنرانی بر راهبردهای یادگیری خود تنظیمی در دانشجویان انجام شد.

روش کار: این مطالعه نیمه تجربی در دانشجویان کارشناس پرستاری و مامایی ترم ۶ (۵۰ نفر) در درس مدیریت در نیم سال دوم تحصیلی ۸۹-۱۳۸۸ طی ۶ جلسه ۲ ساعته اجرا گردید. دانشجویان بر اساس طرح بلوک تصادفی کامل در گروه‌های آموزشی یادگیری مشارکتی و سخنرانی قرار گرفتند. ابزار سنجش، پرسشنامه روا و پایای راهبردهای یادگیری خود تنظیمی MSLQ پینتریچ و دی گروت (۱۹۹۰) و مشخصات دموگرافیک بود. تجزیه و تحلیل داده‌ها با نرم افزار SPSS و با استفاده از آزمون‌های تی، من ویتنی، کای اسکواتر، آنالیز واریانس، تحلیل کوواریانس صورت گرفت.

یافته‌ها: میانگین خرده آزمون‌های راهبردهای خود تنظیمی (راهبرد شناختی و راهبرد فراشناختی) در گروه یادگیری مشارکتی به طور معنی‌داری بیشتر از گروه سخنرانی بود.

واژه‌های کلیدی: واژه‌های کلیدی: سخنرانی، یادگیری مشارکتی، راهبردهای یادگیری خود تنظیمی، آموزش پرستاری و مامایی، آموزش دانشجویان محور.

A-10-1093-1

بررسی نظرات فارغ التحصیلان پزشکی عمومی دانشگاه علوم پزشکی شیراز در ارتباط با برنامه های آینده شغلی و تخصصی و تعیین عوامل موثر بر انتخاب آنان

هاجر شیعه*، محبوبه صابر، فاطمه میر

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی شیراز - شیراز مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

shieh.h@gmail.com

مقدمه: دوره پزشکی عمومی دوره ای طولانی و بسیار اثر بخش در تعیین نقش اجتماعی و حرفه ای یک فارغ التحصیل از دانشکده می باشد. مراکز آکادمیک و اعضای هیات علمی آن ها تلاش و مساعی خود را در این مسیر انجام می دهند اما آن چه امروزه اهمیت بیشتری یافته است تصمیم گیری های فارغ التحصیلان جهت آینده حرفه ای و یا ورود به عرصه بازار کار می باشد که به عنوان عامل مهمی در جهت گیری های کلان مؤسسات آموزشی و شاخصی از میزان انگیزه و تمایلات آنان پس از گذراندن این دوره پر فراز و نشیب به شمار می آید. **روش کار:** روش کار به صورت مقطعی و به شیوه کمی با استفاده از پرسشنامه که پایایی و روایی آن به تایید رسیده است انجام پذیرفته است. نظرات فارغ التحصیلان پزشکی عمومی با استفاده از این پرسشنامه کسب گردیده و با استفاده از نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

یافته ها: بیش از ۸۶٪ از فارغ التحصیلان پزشکی تصمیم به ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر و مرتبط با رشته خود را دارند و ۱۰٪ از فارغ التحصیلان عدم علاقه خود را نسبت به ادامه تحصیل ابراز داشته اند. در حدود بیش از نیمی از افرادی که تصمیم به ادامه تحصیل داشته اند خارج از کشور را جهت ادامه تحصیل خود در نظر گرفته اند. از میان فارغ التحصیلانی که تصمیم به ادامه تحصیل دارند (۸۶٪ از کل فارغ التحصیلان) ۲۵٪ به طور قطع رشته تخصصی خود را انتخاب نموده اند و ۴۶٪ نسبت به رشته تخصصی که ادامه خواهند داد اطمینان متوسط دارند و ۱۸٪ در زمان فارغ التحصیلی در مورد رشته تخصصی جهت ادامه تحصیل تصمیم نگرفته اند. از میان افرادی که قصد اخذ مدرک تخصص دارند در حدود ۶۸٪ تصمیم به ادامه تحصیل تا مقطع فوق تخصص نیز داشته ولی ۱۵٪ تنها تصمیم به اخذ مدرک تخصص دارند. محتوای رشته تخصصی و تناسب رشته با علایق شخصی و تعادل کار و زندگی از مهم ترین عوامل موثر بر انتخاب رشته تعیین گردیده است و طبق نظر سنجی انجام شده ارائه کارگاه های برنامه ریزی حرفه ای کمترین تأثیر را در انتخاب رشته تخصصی داشته است. لازم است ذکر گردد، در حدود ۷۷٪ از فارغ التحصیلان محیط های شهری را جهت ارائه خدمات در نظر دارند.

نتیجه گیری: آمار موجود نشانگر علاقه بخش اعظمی از فارغ التحصیلان به ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر می باشد اما نکته قابل تأمل انتخاب دانشگاه های خارج از کشور جهت ادامه تحصیل توسط تعداد قابل توجهی از فارغ التحصیلان می باشد. به نظر می رسد که اجرای سیاست های کلی در جهت ارتقاء وضعیت آموزشی به خصوص در آموزش postgraduate نیازی اساسی به شمار می آید. اگر چه تمایل روز افزون به ادامه تحصیل در مقاطع تخصص و بالاتر وجود دارد ولی بهتر است سیاست های پذیرش دانشجو بیشتر بر اساس نیاز های جامعه طرح ریزی گردد تا سرمایه گذاری های صورت گرفته در این بخش دارای اثر بخشی مورد انتظار باشد.

واژه های کلیدی: دوره پزشکی عمومی، برنامه ریزی حرفه ای.

A-10-940-3

ارزیابی اثربخشی کارگاه های آموزش مهارت های بالینی بر اساس مدل ارزشیابی کرک پاتریک (KIRK PATRICK) در دانشگاه علوم پزشکی قزوین طی سال ۱۳۹۰

لیلا بهرامخانی*، مجید سررشته داری، حسین مزدهی پناه، علیرضا ملایی، داود بهرامخانی

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی قزوین - قزوین - بلوار شهید باهنر - جنب دادگستری - دانشگاه علوم پزشکی - مرکز مهارت های بالینی

leila.bahramkhani@yahoo.com

مقدمه: سنجش اثربخشی برنامه های آموزشی از اهمیت و حساسیت بالایی برخوردار است که اگر به درستی انجام شود، مبنای عینی تری برای برنامه ریزی فراهم خواهد آورد. پژوهش حاضر به ارزیابی اثربخشی کارگاه های آموزش مهارت های بالینی بر اساس مدل کرک پاتریک در دانشگاه علوم پزشکی قزوین طی سال ۱۳۹۰ پرداخته است. در این مدل، ارزیابی در چهار سطح واکنش، یادگیری، رفتار و نتایج آموزش صورت می پذیرد. به دلیل تنوع و گستردگی کارگاه ها، با مشورت اساتید امر آموزش در دانشکده پزشکی، تصمیم گرفته شد که از بین کارگاه ها، مهارت های احیای قلبی ریوی، تعبیه سوند معده و مئانه، تزریقات و معاینات زنان و زایمان مورد بررسی قرار گیرد.

روش کار: جامعه آماری شامل کلیه کارورزان پزشکی شرکت کننده در کارگاه های آموزشی مذکور، در مرکز مهارت های بالینی دانشگاه علوم پزشکی قزوین، در سال ۱۳۹۰ می باشد (۱۰۸ نفر)، نمونه گیری به روش سرشماری بود. در ارزیابی سطح واکنش، از روش توصیفی از نوع پیمایشی بهره گرفته شد و میزان رضایت فراگیران نسبت به کارگاه های آموزشی در قالب پرسشنامه محقق ساخته بر اساس مقیاس ۵ درجه ای لیکرت، مورد سنجش قرار گرفت. جهت ارزیابی سطح یادگیری، از طرح نیمه تجربی (پیش آزمون - پس آزمون) استفاده گردید و میزان مهارت و دانش کارورزان قبل و بعد از آموزش، در مرکز مهارت های بالینی مقایسه شد. در جهت تعیین میزان تغییر رفتار فراگیران و دستیابی به نتایج، با توجه به اهداف رفتاری پیش بینی شده برای هر مهارت، از روش مشاهده عینی فراگیران در محیط های واقعی (بیمارستان) استفاده شد و با وضعیت قبل آموزش مقایسه گردید. ارزیابی مهارت فراگیران با تکمیل چک لیست با مقیاس لیکرت، حین مشاهده عملکرد آنان توسط دستیار ارشد گروه های بالینی و ارزیابی دانش افراد نیز از طریق MCQ بود. روایی صوری و محتوایی ابزارهای اندازه گیری توسط متخصصین و صاحب نظران آموزشی مورد تایید قرار گرفت. پایایی ابزارها نیز بررسی و ضریب آلفای کرونباخ در تمامی آن ها بالای ۰/۸۵ و در حد قابل قبول بود. برای آنالیز داده ها از نرم افزار SPSS و روش های آماری توصیفی و آزمون t زوجی و t مستقل استفاده شد. نمره ارزیابی اثربخشی کارگاه ها بر اساس میانگین نمرات چهار سطح مذکور، گزارش شد. در نهایت، کارگاه های آموزشی در سه طبقه اثر بخش (میانگین امتیازات ≤ 60)، مشروط اثر بخش ($60 < \text{میانگین امتیازات} \leq 80$) که نیاز به بازآموزی دوره داشته و غیر اثر بخش (> 80 میانگین امتیازات) تقسیم بندی شدند.

یافته ها: اکثریت کارورزان (۵۵/۵٪) زن و میانگین سنی افراد مورد مطالعه $25/26 \pm 2/18$ بود. در مجموع، میزان رضایت فراگیران نسبت به کارگاه های آموزشی بالای ۸۰٪ بود. در ارزیابی سطح واکنش افراد، بیشترین میانگین نمره به نحوه سازماندهی کارگاه ها $4/56 \pm 0/92$ و تسلط علمی مدرسین $4/64 \pm 0/53$ و کمترین آن به زمان برگزاری کارگاه ها $3/28 \pm 2/3$ اختصاص یافت. میانگین امتیاز عملکرد و دانش کارورزان در مورد مهارت های بالینی عنوان شده، به طور معنی داری قبل و بعد از آموزش اختلاف داشت ($P < 0/05$). از مجموع ۱۸ کارگاه، تعداد ۱۳ کارگاه (۷۲/۲۲٪) اثربخش و ۵ کارگاه (۲۷/۷۸٪) مشروط اثربخش ارزیابی شد.

نتیجه گیری: الگوی چهار سطحی کرک پاتریک یک چارچوب عملی را برای دست اندرکاران آموزش به منظور ارزشیابی اثربخشی برنامه های آموزشی فراهم می کند. نتایج نشان داد که کارگاه های آموزشی برگزار شده از اثربخشی کامل برخوردار نبوده است ولی با توجه به محاسبات آماری انجام شده می توان ادعا نمود که اثربخشی کارگاه های برگزار شده در مرکز مهارت های بالینی دانشگاه علوم پزشکی قزوین در سطح خوب و قابل قبولی بوده است. البته در مورد کارگاه های مشروط اثربخش، پس از بررسی های بعمل آمده اقدامات اصلاحی لازم تعریف و به اساتید مربوطه جهت اجرا اعلام گردید. با توجه به اینکه سطح رفتار و نتایج نسبت به سطح واکنش و یادگیری بسیار چالش برانگیز و حساس است، لذا پیشنهاد می شود ارزشیابی در زمان های مناسب به منظور کسب اطمینان از وجود تغییرات رفتاری دائمی و همیشگی و نیز دستیابی به نتایج تکرار شود.

واژه های کلیدی: اثربخشی آموزش، مهارت های بالینی، مدل کرک پاتریک، کارورزان پزشکی.

A-10-1-3

ارزیابی مراکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی از طریق اعتباربخشی

فرنگیس شوقی شفق آریا*، نادر ممتازمنش، علی اکبر حقدوست، آئین محمدی
* مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی (EDC) وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

shoghif@gmail.com

مقدمه: یکی از قدیمی‌ترین الگوهای ارزیابی یک برنامه یا موسسه آموزشی، اعتبار بخشی بر اساس استانداردهای از قبل تعیین شده است. این الگو دارای دو بخش اصلی: ارزیابی درونی و ارزیابی بیرونی است. نتایج تحقیقات نشان داده که استفاده از این الگو می‌تواند موجب ارتقای کیفیت برنامه یا موسسه مورد ارزیابی شود. هدف از این مطالعه تعیین صلاحیت و اعتبار مراکز مطالعات دانشگاه‌های علوم پزشکی بر اساس نتایج اعتباربخشی انجام شده در سال ۱۳۹۰ بود.

روش کار: ابتدا ۲۵ استاندارد در دو سطح پایه و ارتقای کیفیت توسط تیمی از صاحب‌نظران دانشگاه‌ها در پنج حیطه اصلی وظایف مراکز مطالعات شامل: حاکمیت و رهبری، برنامه‌ریزی آموزشی، رشد و بالندگی اعضای هیات علمی، ارزشیابی و پژوهش در آموزش تدوین شد. سپس ارزیابی درونی توسط مراکز بر اساس استانداردهای تعیین شده انجام و به دنبال آن ارزیابی بیرونی به صورت غیر حضوری و بر اساس گزارشات دانشگاه‌ها انجام گرفت و مبنای داوری نیز با توجه به اینکه برای اولین بار اعتباربخشی مراکز انجام می‌شد، فقط استانداردهای پایه بود.

یافته‌ها: نتایج پژوهش نشان داد که از بین ۴۳ مرکز مورد مطالعه، ۱۸ مرکز (۴۲٪) تأیید کامل، ۱ مرکز (۲٪) تأیید مشروط، ۱۷ مرکز (۴۰٪) مشروط و ۷ مرکز (۱۶٪) عدم تأیید شدند. از بین استانداردها، داشتن پایگاه اینترنتی بالاترین امتیاز (۱۰۰٪) و فعالیت‌های مربوط به آموزش پاسخگو پایین‌ترین نمره (۵۵/۸۱٪) را به خود اختصاص داده بود.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج مطالعه می‌توان نتیجه گرفت که در صورت اعمال نتایج اعتباربخشی، تعداد زیادی از دانشگاه‌ها برای ایجاد رشته‌های جدید (که یکی از اقدامات پیش‌بینی شده برای مراکز تأیید نشده بود) دچار مشکل می‌شدند ولی با اعلام آزمایشی بودن این دوره و ارائه بازخورد دقیق توسط مراکز مطالعات ستاد، فرصتی مجدد به مراکز داده شد تا با برنامه ریزی دقیق، تلاش‌ها و فعالیت‌های خود را برای تحقق استانداردهایی که نیاز به ارتقاء دارد، بیشتر نمایند و در این راه انتظار می‌رود که مسئولین ارشد دانشگاه‌ها نیز از مراکز مطالعات حمایت جدی به عمل آورند تا مراکز مذکور بتوانند به اهداف خود که ارتقای کیفی آموزش در دانشگاه‌ها است نایل گردند.

واژه‌های کلیدی: اعتباربخشی، علوم پزشکی، ارتقای کیفیت، مراکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی.

آموزش مجازی و یادگیری الکترونیکی (ID=21)

A-10-350-1

طراحی نرم افزار آموزش کارآموزی داروخانه و بررسی میزان کارایی آن در گروهی از دانشجویان دانشکده داروسازی زابل

ماندانا مرادی دیرین*، محسن وردی، حسین دلخوا، کاوه تبریزیان، فاطمه ایزدپناه
* استادیار دانشگاه علوم پزشکی زابل: زابل- خیابان شهید رجایی- مجتمع آموزشی- دانشکده داروسازی

Moradi_mandana@yahoo.com

مقدمه: درس کارآموزی داروخانه یکی از اصلی ترین دروس آموزشی رشته داروسازی است که در شکل گیری شناخت دارویی اولیه دانشجویان این رشته نقشی عمده و غیر قابل انکار ایفا می کند. متأسفانه در آموزش این درس محدودیت های عمده زمانی، مکانی و همچنین عدم امکان دسترسی به تمامی داروهای موجود در بازار دارویی کشور در داروخانه های آموزشی مشکلات عدیده ای را برای اعضاء هیات علمی و دانشجویان به وجود آورده است. با افزایش روز افزون نقش آموزش الکترونیک در علوم مختلف از جمله پزشکی بر آن شدیم که با تهیه نرم افزاری متشکل از تصاویر و اطلاعات داروهای موجود در کشور، گامی در جهت رفع این نقیصه بر داریم.

روش کار: این پروژه شامل دو بخش است: ۱- طراحی و جمع آوری اطلاعات و تدوین نرم افزار: این نرم افزار شامل اطلاعات دارویی و تصاویر داروهای ژنریک ایران، داروهای گیاهی و ویتامین ها می باشد که طی ۲ سال جمع آوری و برنامه ریزی شده است. ۲- بررسی میزان رضایت مندی دانشجویان از نرم افزار آموزشی کارآموزی داروخانه با استفاده از پرسشنامه و مقایسه نمرات بین دانشجویان گروه مطالعه و گروه شاهد. نتایج میانگین نمرات گروه مطالعه $3/8696 \pm 13/1023$ و گروه شاهد $3/7104 \pm 10/7545$ بود، و نتیجه آزمون t برابر $0/046$ (زیر $0/05$) است که بیانگر اختلاف معنی داری بین میانگین نمرات کسب شده توسط دانشجویان دو گروه می باشد.

یافته ها: نتایج بدست آمده از پرسشنامه بیانگر افزایش کیفیت یادگیری (۸۰٪ موافق)، ارائه مناسب اطلاعات دارویی و دسته بندی مناسب با قابلیت جستجو فارسی و انگلیسی (۹۰٪ موافق)، تسهیل آموزش از طریق ارائه تصاویر (۹۵٪ موافق) و ارتقا کیفیت آموزش اساتید (۸۰٪ موافق) به همراه افزایش اعتماد به نفس دانشجویان در داروخانه (۸۵٪ موافق) می باشد.

نتیجه گیری: با توجه به رضایتمندی بیش از ۸۵٪ دانشجویان مورد مطالعه از نرم افزار آموزشی مذکور و در نظر گرفتن این واقعیت که نرم افزار امکان استفاده از اطلاعات را در خارج از فضای داروخانه و حتی بدون نیاز به دسترسی به اینترنت امکان پذیر می سازد، می تواند به عنوان یک ابزار کمک آموزشی در تدریس کارآموزی داروخانه مورد استفاده قرار گیرد.

واژه های کلیدی: نرم افزار آموزشی، کارآموزی داروخانه، اشکال دارویی، آموزش الکترونیکی.

A-10-650-1

یادگیری خودمحور با طراحی بسته آموزشی موثر در یادگیری لوله گذاری مشکل داخل تراشه

امیر معتمدنژاد*، فخرالسادات میرحسینی، حسین اکبری

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی کاشان - کمیته تحقیقات دانشگاه علوم پزشکی کاشان

amirmotamed68239@yahoo.com

مقدمه: دانشمندان علوم تربیتی اعتقاد دارند دانشجویان می توانند به بالاترین حد یادگیری و نمره ممکن دست یابند. بسته های آموزشی می توانند در انفرادی کردن آموزش، سبک های متفاوت یادگیری، جبران فضاهای آموزشی و تغییر نقش معلم به راهنمای یادگیری، نقش بسزایی ایفا کنند. با توجه به اینکه لوله گذاری تراشه به خصوص در وضعیت مشکل از مباحث مهم سرفصل و وظایف دانشجویان بیهوشی بوده، بر آن شدید مبحث را به صورت بسته آموزشی با رویکرد یادگیری خودمحور ارائه داده و تأثیر آن را بررسی نماییم.

روش کار: ۵۵ دانشجو به تفکیک ورودی ۸۷ و ۸۸ و ۸۹ (ترم سوم) به روش سرشماری انتخاب شدند. بسته آموزشی لوله گذاری مشکل تراشه که توسط مجریان طراحی، ارزیابی و اصلاح گردید، طی ۳ دوره اجرا و با پیش آزمون و پس آزمون در گروه مورد و شاهد بررسی شد. اطلاعات در نرم افزار spss16 ثبت گردید و مقایسه ی نتایج با تست T زوجی برای نمایان تغییرات نمره دو گروه و آزمون T برای مقایسه افزایش نمرات پیش آزمون و پس آزمون هر گروه، مورد استفاده قرار گرفت.

یافته ها: تفاوت نمرات دو گروه در دو آزمون معنی دار بود. میانگین نمرات دانشجویان در گروه مورد از 2.3 ± 8.43 به 3.8 ± 20.82 (از مجموع نمره ۳۲) افزایش یافت ($p=0.001$) همچنین تغییر نمره در گروه مورد 3.75 ± 12.39 و در گروه شاهد 1.9 ± 1.3 - بوده است. فراگیران ابراز نمودند. فراگیران بیشترین تطبیق را با اهداف آموزشی (86.6%) و کمترین مورد را «بدون تدریس استاد برای درک و فهم مباحث متناسب است» (57.8%) ذکر نمودند همچنین 76% بسته را با رویکرد خودمحور متناسب دانستند. به طور کلی نتیجه رضایت مندی از بسته آموزشی 3.67 ± 0.369 ، (73.4 درصد) بود.

نتیجه گیری: بر اساس نتایج، بسته آموزشی در ارتقا دانش فراگیران در مورد لوله گذاری مشکل تراشه موثر بوده. هرچند نمره دانش فراگیران برای تسلط در آن مبحث کامل نمی باشد و به نظر می رسد نیاز به ایجاد انگیزه از طرف استاد در بهره برداری کامل-تر از بسته دارند.

واژه های کلیدی: یادگیری خودمحور، دانشجو، لوله گذاری مشکل تراشه، بسته آموزشی.

شکوفایی خلاقیت‌ها و رقابت سالم در آموزش علوم پزشکی (ID=22)

A-10-805-1

بررسی رابطه خلاقیت با پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر در سال ۱۳۹۰

قمر بهرام پور*، کامران میرزایی، شهرام جلال پور، طیبه فتاحی، حسین غلام پور
* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی بوشهر- مرکز مطالعات و توسعه پزشکی

edc@bpums.ac.ir

مقدمه: امروزه دغدغه اصلی تعلیم و تربیت، رسیدن به اهداف آموزشی از پیش تعیین شده است، خلاقیت به عنوان اوج توانایی تفکر هر فرد، نقشی اساسی در نظام آموزشی ایفا می‌کند و در کنار عواملی دیگر نظیر استعداد تحصیلی، هوش، انگیزش و آموزش یکی از تأثیرگذارترین عناصر بر پیشرفت تحصیلی می‌باشد. با توجه به اینکه خلاقیت برترین سطح یادگیری بشر است، آنچه در تعلیم و تربیت حائز اهمیت است پرورش، هدایت و آموزش مهارت خلاقیت به اساتید و دانشجویان جهت ایجاد بستری مناسب برای رشد دانش و پیشرفت علم می‌باشد.

روش کار: تحقیق حاضر یک تحقیق توصیفی از نوع همبستگی است. در این پژوهش، تعداد ۱۱۰ نفر از دانشجویان به شیوه تصادفی انتخاب شدند. برای اندازه گیری خلاقیت، از آزمون خلاقیت تورنس که توسط عابدی ساخته شده است استفاده گردید. این پرسشنامه ۶۰ گویه دارد که به ترتیب چهار مؤلفه خلاقیت، یعنی سیالی، ابتکار، انعطاف پذیری و بسط را اندازه گیری می‌کند و مجموع نمرات این ابعاد نمره کل خلاقیت آزمودنی است. همچنین به منظور اندازه گیری پیشرفت تحصیلی دانشجویان از معدل کل آن‌ها استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل از ضریب همبستگی پیرسون برای مشخص کردن رابطه خلاقیت و پیشرفت تحصیلی و از آزمون مجذور کای به منظور تعیین رابطه متغیرهای دموگرافیک جنس و سن با خلاقیت استفاده شد.

یافته‌ها: متوسط سن شرکت کنندگان در این مطالعه (۱/۸±) ۲۱/۵ با دامنه ۱۸ تا ۲۹ سال بود. ۳۰/۹٪ شرکت کنندگان از گروه بالینی و ۶۹/۱٪ از گروه پایه بودند.

نتیجه گیری: نتایج نشان داد بیشترین میزان همبستگی پیشرفت تحصیلی دانشجویان با متغیر سیالی (توانایی ارائه پاسخ‌های متعدد به یک موقعیت) است. (۲۱/۰ > P، 0/05 = r)

واژه‌های کلیدی: خلاقیت، پیشرفت تحصیلی، یادگیری، آموزش.

A-10-149-2

بررسی میزان تفکر خلاق در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی مازندران سال ۱۳۸۹

رقیه ولی پور^{*}، کوروش وحیدشاهی، زهرا سلطان تویه، زهرا رضانزادگتابی، پریسا زلیکانی
* فوق لیسانس دانشگاه علوم پزشکی مازندران - دانشگاه علوم پزشکی مازندران، معاونت آموزشی، مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

valipouryasi@gmail.com

مقدمه: امروزه صاحب نظران خلاقیت را دانشی بنیادی برای هرگونه تغییر و نوآوری می دانند و یکی از چالش های جدی و قابل پیش بینی بشر در آینده مسئله میزان بهره گیری از ذهن ها و شخصیت های خلاق در حوزه های مختلف علمی، پژوهشی، فنا و نه و بهداشتی است. با توجه به نیاز روز افزون جامعه پزشکی و دانشگاه های علوم پزشکی کشور به تحول و نوآوری، توجه به آموزش تفکر خلاق در دانشجویان ضروری به نظر می رسد؛ لذا این مطالعه با هدف بررسی میزان تفکر خلاق در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی مازندران در سال ۱۳۸۹ طراحی گردید.

روش کار: در یک مطالعه توصیفی مقطعی، نمونه ای مشتمل بر ۳۳۰ نفر با روش نمونه گیری خوشه ای از کلیه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی مازندران انتخاب گردید. داده ها با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته جمع آوری گردید. روایی محتوایی پرسشنامه (Content Validity) توسط اساتید و صاحب نظران تأیید شد. پایایی آن از طریق ضریب آلفای کرونباخ، ۰/۷۸ محاسبه گردید. داده های بدست آمده با استفاده از نرم افزار SPSS ۱۶ و با آزمون های توصیفی و تحلیلی (One -Way Anova, Independent Samples Ttest) در سطح معناداری $P \geq 0/05$ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

نتایج: بر اساس نتایج بدست آمده ۴۱/۵ درصد (۱۳۷ نفر) شرکت کنندگان مرد و ۵۸/۵ درصد (۱۹۳ نفر) آن ها زن بودند. نتایج داده های این مطالعه نشان می دهد، میانگین مهارت تفکر خلاق در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی مازندران $3/69 \pm 0/65$ بود (میانگین متوسط در این تحقیق بر اساس طیف لیکرت ۵ گزینه ای) ۳ می باشد و بین دانشجویان دختر و پسر ($P = 0/850$) و دانشکده های مختلف ($P = 0/063$) تفاوت معناداری در این زمینه مشاهده نگردید.

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه نشان می دهد که میزان تفکر خلاق در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی مازندران بالاتر از متوسط می باشد. از آنجایی که تفکر خلاق آموختنی است و در زمره مهارت های زندگی قرار می گیرد، لذا دانشگاه ها و از جمله آموزش علوم پزشکی به منظور رسیدن دانشجویان به حد ایده آل تفکر خلاق و نوآورانه باید زمینه و امکان لازم را از طریق برنامه های آموزشی رسمی و غیر رسمی فراهم آورند.

واژه های کلیدی: تفکر خلاق، دانشجویان، علوم پزشکی.

خلاصه مقالات

سیزدهمین

همایش کشوری آموزش علوم پزشکی

ساری - ۱۱ لغایت ۱۴ اردیبهشت ۱۳۹۱

پوسترها

A-10-65-1

نهادینه کردن فرهنگ اسلامی - ایرانی در آموزش پزشکی

برنامه ارتقا آموزشی - فرهنگی دانشجویان پردیس بین الملل دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

عباسعلی جعفری*، محمد حسن شیخها

* دانشیار پردیس بین الملل دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی یزد - یزد، احمد آباد مشیر، کیلومتر ۵ جاده بافق، پردیس بین الملل دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

jaabno@gmail.com

مقدمه: برنامه ریزی فعالیت های آموزشی - فرهنگی در سطح دانشگاه ها به منظور پرورش خلاقیت های دانشجویان، توسعه مهارت های فکری دانشجویان، ایجاد پویایی در نظام آموزشی مهم است. هدف از انجام این مطالعه ارتقا آموزشی - فرهنگی دانشجویان و جلب مشارکت دانشجویان در برنامه ریزی هفتگی فعالیت های فرهنگی برای دانشجویان در پردیس بین الملل دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد بوده است.

روش کار: در این مطالعه توصیفی مقطعی ابتدا در برنامه آموزشی کلیه دانشجویان پزشکی و دندان پزشکی پردیس بین الملل یزد دو ساعت در هفته به عنوان ساعت فرهنگی در نظر گرفته شد و برای کلیه دانشجویان برنامه های فرهنگی مختلفی مانند سخنرانی های مذهبی، علمی، تاریخی، نمایش و نقد فیلم، برنامه کوهنوردی، کویر نوردی، رصد ماه و خسوف، مراسم عزاداری و غیره نیز با هماهنگی با دانشجویان برگزار گردید. یک سال پس از اجرای این فعالیت های فرهنگی و اجتماعی با کمک یک پرسشنامه که روایی و پایایی آن تایید شده بود از ۱۱۴ نفر از دانشجویان در خصوص نوع علایق آن ها، میزان همخوانی برنامه های اجرا شده با علایق آن ها، زمان مناسب از نظر آن ها، نحوه پایش میزان حضور آن ها و غیره، نظر خواهی به عمل آمد و نتایج مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: در مجموع ۴۲/۴٪ موافق برگزاری این جلسات در دوره زمانی ماهی یکبار (۴۰/۴٪) بودند. از نظر میزان علاقه مندی به شرکت در این جلسات ۴۵/۲٪ دانشجویان گزینه های زیاد و خیلی زیاد انتخاب کرده بودند و تنها ۲۰/۵٪ میزان علاقه مندی برای حضور در این جلسات را کم و یا خیلی کم اعلام داشتند. در پاسخ به سؤال میزان تأثیر برگزاری جلسات فرهنگی هفتگی ۷۲/۸٪ پاسخ دهندگان برگزاری این جلسات را موثر و یا تا حدودی موثر دانستند ($P=0.008$). در رابطه با موضوع جلسات علاقه دانشجویان بیشتر موضوعات علمی با (۳۹٪) و سپس اخلاقی (۲۸٪) انتخاب کرده و انجام سخنرانی های مذهبی کمترین میزان (۷/۹٪) انتخاب گردید. هیچ گونه تفاوت معنی داری

بین رشته پزشکی و دندان پزشکی با نوع علاقه دانشجویان مشاهده نشد ($P=0.28$).

نتیجه گیری: در ابتدا استقبال دانشجویان کم بوده که با جلب مشارکت آن ها در برنامه ریزی و اجرای برنامه های فرهنگی باعث استقبال بیشتر آن ها در حضور در این جلسات شد. بعلاوه با ارائه برنامه های جالب و سرگرم کننده به تدریج علاقه دانشجویان به شرکت جلب شد. بعلاوه تصمیم گرفته شد که جهت استقبال بیشتر دانشجویان مطابق با نظر خواهی انجام شده برای برگزاری جلسات فرهنگی در سال جاری برنامه ریزی شود.

واژه های کلیدی: ارتقا، آموزشی، فرهنگی، دانشجویان، بین الملل.

A-10-304-1

قرآن و چهارده معصوم (ع) : بهترین الگو در امر آموزش

نورالله صادق زاده

استادیار دانشگاه علوم پزشکی مازندران - دانشکده داروسازی، گروه داروسازی هسته ای

nourollahsadeghzadeh@yahoo.com

مقدمه: برتری که دین مبین اسلام بر سایر ادیان دارد این است که بر مکارم اخلاقی و تربیت درست مطابق با فطرت پاک انسان بسیار تأکید نموده است چنانچه پیامبر خاتم (ص) علت بعثت خویش می فرماید: ((من برانگیخته شدم که مکارم اخلاقی را که پیامبران سلف به من آموخته اند ترمیم و تکمیل نمایم)). آنچه در امر آموزش بسیار مهم می باشد بکار بردن روش های می باشد که از طریق آن ها بتوان به اهداف تعیین شده دست یافت. امروزه آموزش بیشتر به شیوه گفتاری انجام می شود که نتوانسته که آنچه شایسته است توفیق چندانی از این شیوه در امر آموزش بدست آورد. گویی یک نفر می خواهد به دیگران بگوید: چه چیز خوب است و چه چیز بد و تو باید خوب عمل کنی و از بد اجتناب نمایی در حالی که برای رسیدن به اهداف الهی شیوه های آموزشی و تربیتی متنوعی متصور است. در این مطالعه به شیوه های آموزش و تربیت دینی در قرآن و سیره عملی چهارده معصوم (ع) پرداخته شده است.

روش کار: در این کار سعی شده از تحقیق، تجزیه و تحلیل بر اساس مطالب و مفاهیم قرآنی و اسلامی، روایات و مستندات کتابخانه ای و الکترونیکی استفاده و به اطلاع برسد.

یافته ها: خداوند می فرماید: کل يعمل علی شاکلته، هر کس بر اساس

واژه‌های کلیدی: قرآن، چهارده معصوم (ع)، آموزش.

A-10-522-1

پیام آموزشی امام رضا (ع)

محمد کرمی

دانشیار گروه سم شناسی و فارماکولوژی دانشکده داروسازی دانشگاه
علوم پزشکی مازندران

tixkarami@gmail.com

مقدمه: از نخستین کسانی که در سال ۲۰۱ هجری در پزشکی کتاب نوشته، امام علی بن موسی‌الرضا (ع) است که در باره طب تجربیات حاصله را به رشته تحریر در می‌آورند. که بعدها زکوب شده و به رساله ذهبیه موسوم گردید. این رساله بلیغ علمی، در زمینه دانش پزشکی است و به طور مختصر، مشتمل بر رشته‌هایی از علوم پزشکی، مانند: علم تشریح، زیست شناسی (بیولوژی)، وظائف الاعضا (فیزیولوژی) و علم الامراض (باکتریولوژی) و بهداشت و ... می‌باشد، مطالبی از دانش شیمی، تغذیه و بسیاری از دانش‌های دیگر را نیز در بردارد. امام رضا (علیه‌السلام) علاوه بر این رساله در عیون رضا و حدیث‌های گرانبها مطالب علمی و طبی را در قالب حدیث و روایت، بیان فرموده‌اند. بالغ بر دوازده جلد کتاب در شرح طب الرضا نگاشته شده است که: ۱- ترجمه العلوی للطب الرضوی، ترجمه الذهبیه، ترجمه العافیه البریه فی شرح الذهبیه، شرح طب الرضا و شرح دکتر عبد الصاحب زینی از این جمله هستند.

یافته‌ها: در شیوه‌های آموزشی بد نیست بدانیم که امام رضا (ع) ابداع کننده شرطی سازی بوده و علاوه بر تسلط بر زبان‌های مختلف آن دوران و استدلال بر قرآن از شیوه آموزش مناظره ای (Group Discussion) پرسش و پاسخ و مشاهده و به طور جزئی و در حد ضرورت از شیوه آموزش سخنرانی بهره می‌جستند.

نتیجه گیری: آگاهی از طب اسلامی و استفاده بهینه از توصیه ائمه به ویژه امام رضا (ع) می‌تواند با اکتشافات علمی و تجربی تطبیق داده شده و در مواردی این قبیل توصیه و پیام‌ها نصب العین وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: آموزش، امام رضا، قرآن.

شخصیت و ذات خویش عمل می‌کند و از آن جای که خداوند بی نهایت است عمل او که وجود انسانی است نیز بی نهایت است و آدمی می‌بایست همواره در جستجوی بیشتر کمالات علمی و عملی باشد و حد یقینی را برای خود تصور نکند. امام علی (ع) به فرزند خویش محمد حنفیه می‌فرماید: ارق فارق، بخوان و بالا رو. هرگاه دانشی ذاتی شود و از راه عمل صعود کند: العمل الصالح یرفعه، به عبارت دیگر هر دانشی با رفتار و عمل است که آدمی را به درجای بالاتر می‌برد. ممارست اصل اساسی در آموزش و پرورش قرآنی است. قرآن بر این اساس همواره هر آموزه‌ای را زمانی تجویز می‌کند که شخص با تکرار و ممارست توانسته است آن را به شکل منش خویش در آورد. شاید تجربه نبوی بر این اساس و پایه بوده است و قرآن از آن به نزول تدریجی برای آموزش امت یاد می‌کند در چند آیه مانند ۱۹۲ سوره شعراء و آیه ۸۰ سوره واقعه و ۹ سوره حدید سخن از روش آموزشی و تربیتی تدریجی است که از آن به نام تنزیل یاد می‌شود. در آیه ۱۵۵ و ۱۵۷ سوره بقره سخن از آزمون‌های مختلف برای شناخت اهل اهتدا و راه یافته گان است. خداوند در آیه ۱۶۴ و ۱۶۵ سوره انعام بیان می‌کند که امکانات و مزایای هر انسانی وسیله آزمون او از سوی خداوند مطرح می‌شود تا هر شخصی با فعلیت بخشی توانایی‌های بالقوه در هنگام آزمون‌ها راه رشد و تکامل را ببیند. در روش‌های تربیتی قرآن، آیه ۱۴۷ سوره انعام و آیه ۴۳ سوره فصلت تشویق بر تنبیه و انذار مقدم است. گاه در مواردی آموزش غیر مستقیم اثر بیشتری در متعلم می‌گذارد. از امام علی (ع) روایت است که فرمود: هرگاه فردی در نزد پیامبر (ص) دروغ می‌گفت ایشان تبسم می‌نمود و می‌فرمود حرفی است که او می‌گوید. تعبیر این است که او می‌گوید کنایه است که مورد قبول من نیست و نباید دروغ گفت. ابن عباس گفت پیامبر سخنی را می‌فرمود یا در مورد چیزی از ایشان سؤال می‌شد سه مرتبه تکرار می‌کرد تا هم سخن آن شخص کاملاً روشن شود و هم دیگران بفهمند. و...

نتیجه گیری: از قرآن صامت و سیره چهارده معصوم (ع) در زمینه آموزش و تربیت دینی متوجه چندین نکته می‌شویم که آن عبارتند از: آموزش باید دائمی باشد، شخص آموزش دهنده توانمند، متعهد، دقیق، مأل اندیش و نیکو خصال باشد و در نهایت استفاده از روش‌های متنوع آموزشی است که یکی از عوامل توفیق قرآن و چهارده معصوم (ع) برای آموزش و تربیت دینی می‌باشد. از شیوه‌های اثر بخش آموزشی می‌توان از آموزش به شیوه تکرار، پرسش و پاسخ، عکس‌العمل مناسب، تمثیل، رفتاری، غیر مستقیم، عینی و تجربی، نمایش خود عمل، سخنرانی و استفاده از وسایل کمک آموزشی نام برد. سیستم آموزش نباید به بیماری کم اشتها و بی اشتها بی‌دچار شود و باید آن را درمان کند استفاده از شیوه‌های متنوع آموزشی با توجه به مقتضیات زمان و مکان می‌تواند در موفقیت اهداف آموزشی اثر بالایی داشته باشند. روش‌های آموزش باید اصولی، علمی و کاربردی باشند. در امر آموزش باید عوامل تأثیر گذار را شناخت و آن‌ها را در جهت بهتر شدن امر آموزش سوق داد. بهترین شیوه‌ها آموزشی در کتاب خدا یعنی قرآن و سیره چهارده معصوم مشهود است امید آنکه این دو منبع گرانقدر اسوه حسنه یمان گردند.

A-10-419-7

نقش علی بن عباس اهوازی پزشک نامدار فرهنگ و تمدن
اسلام و ایران در توسعه آموزش پزشکی

سعید چنگیزی اشتیانی، محسن شمسی، کبری کبیری نیا،

اکرم شریفی

دانشگاه علوم پزشکی اراک

مقدمه: ابوالحسن علی بن عباس اهوازی از پزشکان برجسته قرن چهارم هجری بوده که در غرب به هالی عباس مشهور است. اهوازی بر اساس مشاهدات علمی خود کتاب کامل الصناعه الطیبه معروف به الملکی را که از ارکان منابع طبی است، تألیف نموده که در امر توسعه آموزش پزشکی رهگشای بسیاری از دانشمندان بعد خود گردید. وی در سال ۳۸۴ هجری (۹۹۴ میلادی) وفات یافت.

روش کار: پژوهش حاضر یک مطالعه مروری می‌باشد که در آن سعی شده است تا از طریق جستجوی دستی و الکترونیکی با استفاده از کلید واژه‌های مناسب در سایت‌های اینترنتی و سایر سایت‌های معتبر به سؤال محوری پژوهش که همان بررسی نقش اهوازی در توسعه آموزش پزشکی می‌باشد پاسخ داده شود.

یافته‌ها: بر اساس بررسی متون انجام شده، اهوازی در عرصه پزشکی درمان‌ها و معیارهای تشخیصی جدیدی را پیشنهاد نموده است. وی از پیروان اصلی مکتب بقراط بوده و نظریات وی تأثیر مهمی بر روی پیشرفت‌های ابن سینا در توسعه پزشکی داشته است. هالی عباس در زمینه چشم پزشکی، جراحی و ابزار آلات آن، اعصاب، سرطان، تنظیم خانواده، قلب و ساختمان آن، ساختار عروق و بسیاری از موضوعات پزشکی دیگر نظریات معتبری ارائه نمود که در امر توسعه آموزش پزشکی راه گشای سایر پزشکان بوده و نظریات وی تا حدود زیادی نیز با علم پزشکی امروز همخوان می‌باشد.

نتیجه گیری: با توجه به یافته‌های مطالعه حاضر اهوازی از جمله پزشکان برجسته ای بوده که خدمت به سزایی به امر توسعه آموزش پزشکی و به خصوص طب اسلامی داشته است وی توانسته خلاصه ای از عقاید و افکار طبی دوران خودش را با وضوح کامل و تجویزهای دارویی بیان دارد که ضمن مطابقت با علم پزشکی کنونی منجر به توسعه آموزش پزشکی در عهد خویش شده که خود از جمله افتخارات طب سنتی و هویت پزشکی ایرانی می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: توسعه آموزش پزشکی، علی بن عباس اهوازی، طب اسلامی.

A-10-528-4

آیا می‌توان فعالیت‌های فرهنگی را با آموزش درس عفونی
تلفیق نمود؟

نازنین ضیاء شیخ‌الاسلامی*، سیاوش ضیاء شیخ‌الاسلامی

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی قم - قم - بیمارستان کامکار

n_sheikhholeslam@yahoo.com

مقدمه: اینجانب طی سال‌ها تدریس درس عفونی در ۳ استان (بوشهر - کرمان - قم) مشاهده نمودم که متأسفانه عده ای از دانشجویان تصمیم به اقامت در کشور های بیگانه پس از اتمام تحصیلات دارند و این در حالی است که آن‌ها اطلاعات بسیار کمی راجع به آثار تاریخی - مذهبی و جاذبه های طبیعی ایران دارند؛ لذا به منظور نوآوری در آموزش و جلوگیری از یکنواختی و خستگی در خلال کلاس‌های عفونی و جلوگیری از فرار مغزها از طریق آشنایی بیشتر دانشجویان پزشکی با این آثار تصمیم گرفتم در خلال آموزش مباحث پزشکی، دانشجویان را با اماکن تاریخی - مذهبی و جاذبه های طبیعی ایران آشنا کنم. در ضمن این شیوه آموزش تا به حال در ایران انجام نشده است.

روش کار: در طی ۴ سال (۱۳۸۶-۱۳۹۰)، در خلال تدریس مباحث عفونی اسلایدها و فیلم‌هایی از اماکن تاریخی - مذهبی و جاذبه های طبیعی ایران را که کمتر کسی از آن‌ها اطلاع دارد با کمک افراد خبره در زمینه ایرانگردی و جهانگردی برای دانشجویان نشان داده‌ام.

یافته‌ها: اولاً این فرآیند برای تمامی دانشجویان بسیار جالب بوده است و تا حد زیادی از یکنواختی و خستگی در خلال کلاس‌های عفونی جلوگیری کرده است. ثانیاً بسیاری از دانشجویان اظهار می‌کردند که از وجود این جاذبه های توریستی در ایران بی خبر بوده‌اند و این جاذبه‌ها از نظر آنان از بسیاری از ممالک دیگر زیباتر و شگفت انگیز تر بوده است. در واقع این فرآیند در نزدیک تر کردن هر چه بیشتر فرزندان این مرز و بوم با مبین اسلامی و جلوگیری از فرار مغزها نقش داشته است.

نتیجه گیری: در نظر سنجی از دانشجویان تمامی آن‌ها این روش را دلچسب می‌دانستند. این نوآوری قابلیت تعمیم و اجرا در سایر مراکز آموزشی و سایر بخش‌های دانشکده های پزشکی و حتی مهندسی و علوم انسانی و ... را کاملاً دارا می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: نوآوری، فرهنگی، آموزش عفونی.

A-10-57-2

علی بن طبری مؤلف نخستین کتاب پزشکی بزرگ اسلامی:
ضرورت آشنایی اساتید و دانشجویان با علما و نویسندگان
کتاب پزشکی

اکرم ثناگو*، لیلا جویباری

* استادیار مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی - دانشگاه
علوم پزشکی گلستان

a_sanagu@yahoo.com

مقدمه: علی رغم پیشینه قوی ایران اسلامی از نظر دارا بودن اطبا و اساتید حاذق، آشنایی اعضای هیات علمی و دانشجویان علوم پزشکی با این گنجینه های علمی بسیار محدود است. شاید به طور انگشت شمار بتوانی دانشجویی را پیدا کرد که بداند «طبری» اولین کسی بود که بیماری جرب و انگل خارش را کشف کرد. هدف از این مقاله مروری بر کتاب فردوس الحکمه فی الطب، نخستین کتاب پزشکی اسلامی در ایران اسلامی به منظور آشنایی جامعه دانشگاهی با یکی از مفاخر علوم پزشکی کشور است.

روش کار: برای جستجو متون مرتبط از مرور بر متون طب اسلامی و پایگاه های اطلاعاتی معتبر مذهبی و مقالات علمی فارسی منتشر شده در پایگاه های اطلاعاتی فارسی با استفاده از واژه های «طب اسلامی» و «علی طبری»، «فردوس الحکمه» استفاده گردید.

یافته ها: ابوالحسن علی بن سهل بن ربن طبری مؤلف نخستین کتاب پزشکی بزرگ اسلامی (۲۳۵ ه. ق) با عنوان فردوس الحکمه از پزشکان بزرگ ایرانی قرن سوم در سال ۲۰۲ ه. ق. همراه با خانواده اش به طبرستان نقل مکان نمود. در سال ۲۱۴ ه. ق. به خدمت مازیار بن قارن امیر طبرستان در آمد. فردوس الحکمه دائره المعارفی طبی و از قدیمی ترین و معتبرترین آثار جامع طب اسلامی و از نخستین کتاب های طبی اسلامی می باشد. فردوس الحکمه در هفت نوع، ۳۰ مقاله و در ۳۶۰ باب تألیف شده است. به سبب توجه ای که طبری به ذکر علل و اصول مطالب طبیعی و طب داشت در آغاز کتاب خود به بحث در مسائلی از قبیل هیولا، صورت، کمیت، کیفیت، استحاله، کون و فساد، فعل و انفعال، پدید آمدن اشیا از طبایع و تأثیر فلک و نیرات در آن ها و انواع حیوانات بحری و بری و هوایی پرداخته و آنگاه کلیات طب، تشریح، افرجه را ذکر کرده است. افزون بر طب به مباحثی در فلسفه، هواشناسی، زیست شناسی، جنین شناسی، روانشناسی و ستاره شناسی، نجوم، هیئت و حکمت اشاره شده است. این اثر سنت های پزشکی بقراطی و جالینوسی را در هم آمیخته و بخشی از آن به طب هندی و تحقیق در مورد آن اختصاص یافته است. بخشی از کتاب فردوس الحکمه نیز در مورد آسیب شناسی و داروشناسی است. این مباحث برای اولین بار در طب اسلامی مطرح گردید.

A-10-731-1

مقایسه کدهای اخلاقی آموزشی در ایران با نقاط دیگر جهان

عصومه حسینیان*، سوفیا اصالت منش

* عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی کاشان - کاشان بلوار قطب
راوندی دانشگاه علوم پزشکی کاشان

hoseinian_1342@yahoo.com

مقدمه: در کشورهای مختلف کدهای متفاوت اخلاقی تعریف شده اند که در کشورهای شرقی نظیر ایران با سابقه طولانی فرهنگی و ریشه های عمیق مذهبی کدهای اخلاقی زیادی وجود دارد طی تحقیقات مشخص شده است که وجود همزمان دستورالعمل یا کدهای اخلاقی می تواند در پیاده سازی باورهای معنوی ثبات و عینیت بیشتری ببخشد.

روش کار: مطالعه این پژوهش نوعی مطالعه مروری است که با بررسی و جستجوی بانک های اطلاعاتی و عمدتاً از منابع انتشار یافته توسط یونسکو استخراج شده است.

یافته ها: کدهای اخلاقی زیادی در کشورها جهت آموزش وجود دارد برای نمونه در کانادا توجه به ضعف اخلاقی در بولیوی و اوگاندا و آذربایجان کدهای رفتاری استادان در هند و نیپال و بنگلادش یک سری کدهای اخلاقی محدود و در امریکا و فلوریدا اصول رفتار حرفه ای بررسی گردیده است در حالی که ایران کدهای علمی اخلاقی از تمام جهات با توجه به تقوا، جهاد و خویشتن یابی، خیر خواهی، آموزش و پژوهش مستمر و نوآوری های پزشکی بررسی گردیده و توجه به مرادوات و ارتباطات چند جانبه ای دانش محور و تجربه نگرمی باشد که صاحبان حرفه پزشکی در جایگاه تعلیم و تعلم به عنوان التزام شرعی در تمام زمینه ها (استاد، دانشجو، رفتار حرفه ای و غیر) به آن ها پایبند و در حالا اجرایی باشد.

نتیجه گیری: هزینه رفتاری غیر اخلاقی بسیار گران است زیرا

نتیجه گیری: علی رغم موفقیت‌های چشمگیر در زمینه آموزش جامعه نگر در ایران، باید اذعان نمود که هنوز تا اجرای کامل آموزش پزشکی جامعه نگر در دانشگاه‌های کشور راه طولانی وجود دارد و دلیل این مشکل، وجود موانعی نظیر کمبود بودجه، کمبود واحدهای مناسب (عرصه)، تردید در ضرورت اجرای آموزش پزشکی جامعه نگر و ... می‌باشد. از این جهت، پس از بررسی اهمیت و وضعیت فعلی آموزش در کشور، پیشنهاداتی جهت اصلاح ساختار آموزشی ارائه شده است.

واژه‌های کلیدی: آموزش پزشکی، مدیریت آموزش پزشکی، آموزش پزشکی جامعه نگر، ایران.

استادان ارزش‌های جهانی نظیر اخلاق صداقت و هویت یکپارچه را به دانش جویان می‌آموزند بررسی و تدوین کدهای اخلاقی و توجه به کدهای دانشگاهی دنیا و بررسی بسترهای قانونی در کشورها نهایتاً باعث ایجاد و اجرای کدهای اخلاقی فراگیری می‌گردد که ضمن انطباق با معیارهای دینی و فرهنگی جنبه اجرایی و عملیاتی نیز داشته باشد.

واژه‌های کلیدی: کد اخلاقی، آموزش.

A-10-509-2

بررسی مقایسه ای تأثیر حجاب از دیدگاه قرآن بر سلامت محیط کار از نظر دانشجویان و کارمندان دانشگاه علوم پزشکی شیراز

پریسا نبیئی*، ریتا رضایی، صدیقه مختارپور، ماریا جلالی نژاد

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی شیراز - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی شیراز

parisanabeiei@yahoo.com

مقدمه: از آن جا که حفظ حجاب یکی از احکام اصلی دین مبین اسلام برای تمامی بانوان می‌باشد و از سوی دیگر باعث برقراری آرامش و سلامت روانی محیط کار و ارزش نهادن به زنان و در نهایت استواری اجتماع می‌گردد لذا شناخت رابطه بین اعتقاد به حجاب و انواع آسیب پذیری در حوزه های فردی، خانوادگی و اجتماعی از اولویت‌های پژوهشی می‌باشد. هدف از انجام این پژوهش مقایسه دیدگاه کارمندان و دانشجویان زن در خصوص حجاب قرآنی بر سلامت محیط‌های اداری دانشگاه علوم پزشکی شیراز می‌باشد.

روش کار: این مطالعه از نوع مطالعات توصیفی مقطعی است. نمونه مورد مطالعه را ۱۰۰ نفر از کارمندان و دانشجویان زن این دانشکده به صورت تصادفی انتخاب شدند. ابزار مورد استفاده، پرسشنامه حجاب پرویزی (سال ۱۳۸۵) که شامل ۴ حیطه اصلی است مورد استفاده قرار گرفته است. که پایایی آن با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۸۵ محاسبه گردیده و روایی آن مجدداً توسط اساتید هیئت علمی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی (EDC) مورد تایید قرار گرفته است. داده‌ها پس از جمع آوری با استفاده از نرم افزار SPSS14 و روش‌های آماری توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

یافته‌ها: نتایج حاصل از این پژوهش بیانگر آن است که تفاوت معنا

A-10-634-3

اهمیت آموزش در علوم پزشکی بر اساس نیازهای جامعه

غلامرضا عطایی، فرشته عادل مشهد سری*

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی بابل

fe.adel@yahoo.com

مقدمه: مهم‌ترین اهداف دانشگاه‌های علوم پزشکی تربیت نیروی انسانی متخصص و کارآمد و ارائه خدمات بهداشتی درمانی متناسب با نیازهای جامعه و توجه به امکانات و شرایط موجود در جهت ارتقای سلامت است. سیاست‌گذاران آموزش پزشکی، معتقدند که نظام آموزش پزشکی باید در جهتی توسعه یابد که بتواند ضمن بهره گیری از تازه‌ترین دستاوردهای علمی جهان، با نیازهای جامعه نیز سازگار باشد. بکارگیری نظام آموزش پزشکی جامعه نگر یکی از راه‌های نیل به این هدف است. آموزش جامعه نگر یک برنامه اجرایی است که در بافت جامعه و خارج از سطح سوم و در بطن جامعه انجام می‌گیرد. در این پروسه افراد با روش‌های مختلف مواجهه با مشکلات در جامعه آشنا می‌شوند و در مورد آن چه در آینده به عنوان حرفه خود با آن برخورد خواهند داشت آگاهی و مهارت لازم را کسب می‌کنند. پاسخگویی و تعهد اجتماعی در آموزش علوم پزشکی، باید در تمام جنبه‌های مختلف آموزش دیده شود. بنابراین تمرکز آموزش پزشکی باید از بیمار محور بودن به سمت جامعه محور بودن، همراه با طراحی برنامه‌های آموزشی جهت بهبود سلامت و درک نیازهای بهداشتی جامعه حرکت کند.

روش کار: در این مقاله، آموزش علوم پزشکی جامعه نگر، با توجه به اهمیت و ضرورتش در ایران به روش تحقیق کیفی از نوع کاربردی-تبیینی، با استفاده از منابع کتابخانه‌ای و اینترنتی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

یافته‌ها: رسالت آموزش پزشکی، اهداف راهبردی و کاربردی، هم چنین نقاط ضعف و قوت در آموزش پزشکی جامعه نگر در کشور مشخص گردید و نیز عوامل موثر برای ارتقاء و رفع نواقص موجود در سیستم آموزش جامعه نگر، در ایران مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج مطالعه نشان داد، بیشتر شرکت کنندگان در مطالعه مؤنث (۸۸/۵٪)، متأهل (۶۵/۴٪) و دارای مدرک کارشناسی (۶۵/۴٪) بودند. که (۶۱/۵٪) این افراد در گروه سنی (۴۹-۴۰) سال، (۴۶/۱٪) دارای سابقه کار (۱۹-۱۵) سال و (۵۰٪) آن‌ها (۷-۱) سال سابقه‌ی سرپرستاری داشتند. میانگین نمرات شرکت کنندگان قبل و بعد از آموزش، تفاوت معناداری را نشان داده است. در تعیین ارتباط بین میانگین نمره استرس شغلی و مشخصات فردی مشخص شد که، بین سن و سابقه کار با نمره استرس شغلی، از نظر آماری ارتباط معناداری وجود داشته است. بین وضعیت تأهل، جنسیت و مدرک تحصیلی با میانگین نمره استرس شغلی هم ارتباط معناداری مشاهده نشد.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج مطالعه‌ی حاضر و اهمیت به کارگیری آموزش قرآن در سرپرستاران، به نظر می‌رسد برگزاری دوره‌های آموزشی به صورت کارگاه‌های آموزشی، می‌تواند تأثیر به‌سزایی در کاهش استرس شغلی و بهبود سلامت روانی کارمندان داشته باشد.

واژه‌های کلیدی: استرس‌های شغلی، سلامت روانی، کارمندان و آموزش تفسیر قرآن.

داری در سطح ۰/۰۰۱ بین نگرش کارمندان و دانشجویان در حیطه‌های حفظ استواری اجتماع و استحکام پیوند خانوادگی وجود دارد. به طوری که کارمندان نسبت به دانشجویان تأثیر حجاب را بر استحکام خانواده و استواری اجتماع بیشتر می‌دانند. همچنین بین سن با حیطه ارزش نهادن به شخصیت زنان نیز رابطه مثبت معناداری وجود دارد.

نتیجه گیری: با وجود این که دیدگاه متنوعی در رابطه با نگرش افراد به حجاب وجود دارد اما نتایج حاکی از آن است که یک نگرش به سوی معنویت و ارزش‌های دینی در بین کارمندان و دانشجویان وجود دارد؛ لذا این فرصتی برای مسئولین جهت توجه بیشتر به فرهنگ اصیل اسلامی و سرمایه‌گذاری‌های معنوی در دانشگاه‌ها می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: حجاب، سلامت محیط کار، آرامش روانی و استواری اجتماع.

A-10-509-3

تأثیر آموزش تفسیر قرآن در کاهش استرس‌های شغلی و بهبود سلامت روانی کارمندان دانشگاه علوم پزشکی شیراز، ۱۳۸۹

پریسا نیبی^{*}، ریتا رضایی، سعادت مرحمتی، عیسی نیبی

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی شیراز - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی شیراز

parisanabeiei@yahoo.com

مقدمه: صنعتی شدن جوامع سبب شده تا نیروی انسانی شاغل، غالباً بیش از نیمی از شبانه روز را در محیط کار سپری نماید. چنین شرایطی به همراه پیچیدگی‌های موجود در محیط‌های کاری سبب پررنگ‌تر شدن نقش استرس و از بین رفتن سلامتی و آرامش فرد می‌گردد. از آن جا که طبق آیه شریفه قرآن «یاد خدا باعث آرامش دل‌ها می‌گردد»، ما در این پژوهش بر آن شدیم تا به بررسی نقش آموزش تفسیر قرآن در کاهش استرس‌های شغلی روزانه کارمندان، بپردازیم. هدف از این مطالعه تعیین تأثیر آموزش تفسیر قرآن در کاهش استرس‌های شغلی و بهبود سلامت روانی کارمندان دانشگاه علوم پزشکی شیراز در سال ۱۳۸۹ می‌باشد.

روش کار: در مطالعه‌ی مداخله‌ای حاضر افراد مورد مطالعه را کلیه سرپرستاران بیمارستان شهید فقیهی شیراز تشکیل می‌دادند (n=26). تمام سرپرستاران در کارگاه یک روزه‌ای شرکت داده شدند. اطلاعات در دو مرحله قبل و پس از آموزش توسط پرسشنامه خود گزارش دهی وضعیت سلامت، جمع‌آوری شد. داده‌ها در نرم افزار آماری SPSS14 وارد شد و با استفاده از آزمون‌های آماری، T.test، ANOVA، Pear-son correlation و Wilcoxon مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

A-10-818-1

ارزیابی استفاده از منابع اسلامی در پایان نامه‌های پزشکی و دندان پزشکی

آرام تیرگر^{*}، موسی یمین فیروز، علی نیکخواه، اشرف السادات موسوی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی بابل - بابل، دانشکده پزشکی

a_tirgar@yahoo.com

مقدمه: پایان نامه یکی از اسناد معتبر علمی- پژوهشی هر دانش‌آموخته‌ای است و استفاده از منابع اسلامی در پایان نامه‌ها می‌تواند نمادی از میزان دسترسی به منابع مربوطه، مواجهه با موضوع و یا احتمالاً میزان نهادینه شدن مضامین اسلامی متناسب با رشته تحصیلی در میان نگارندگان آن‌ها باشد. یکی از شیوه‌های ردیابی و ارزشیابی وضعیت بهره‌برداری از منابع، تحلیل استنادی است؛ لذا با توجه به اهمیت که موضوع نهادینه شدن فرهنگ اسلامی- ایرانی در آموزش پزشکی داراست، طی پژوهشی در میان پایان نامه‌های دانشجویان پزشکی و دندان پزشکی، وضعیت استفاده از قرآن و دیگر منابع اسلامی مورد بررسی قرار گرفت.

روش کار: در قالب مطالعه‌ی مقطعی، کلیه پایان نامه‌های دانشجویان پزشکی و دندان پزشکی عمومی دانشگاه علوم پزشکی بابل از ابتدای فروردین ۱۳۸۵ تا انتهای تابستان ۱۳۹۰ (به صورت سرشماری) مورد مطالعه قرار گرفتند. جهت جمع‌آوری داده‌ها، علاوه بر اطلاعات فردی فارغ‌التحصیلان، اطلاعات کتاب‌شناختی استنادها از نظر تعداد، سن و نوع

دانشجویان که یک مطالعه توصیفی - مقطعی است اجرا گردید. گروه نمونه ۱۳۰ دانشجوی رشته پیراپزشکی مشغول به تحصیل در رشته های (مدارک پزشکی - تغذیه) به طور تصادفی انتخاب شدند. در این مطالعه از پرسشنامه سلسله مراتب ارزش های الپورت استفاده گردید. (ارزش های اقتصادی، علمی، اجتماعی، سیاسی، هنری و مذهبی) نتایج بدست آمده به صورت آمار توصیفی و استنباطی به وسیله نرم افزار SPSS تحلیل گردید.

یافته ها: در این مطالعه ۶۷٪ مؤنث و ۳۳٪ مذکر بودند که از نظر سلسله مراتب ارزشی ۶۲/۳۳٪ ارزش اقتصادی، ۳۴/۴۱٪ ارزش علمی، ۲۰/۲۵٪ ارزش اجتماعی ۲۰/۲۳٪ ارزش سیاسی، ۴۳/۲۶٪ ارزش هنری و ۱۴/۳۵٪ ارزش مذهبی را انتخاب نمودند. همچنین داده ها حاکی از این بود که دانشجویان پسر بیشتر به ارزش های سیاسی و اقتصادی و دانشجویان دختر به ارزش های اجتماعی و هنری توجه خود را معطوف داشتند.

نتیجه گیری: در این مطالعه با توجه به پایین بودن اولویت های انتخابی نسبت به ارزش های اجتماعی و مذهبی به نظر می رسد که برنامه ریزی های آموزشی در حوزه شناختی، عاطفی، روانی - حرکتی جهت افزایش ارزش های معنوی و اجتماعی از اقدامات نظام آموزشی کنونی است.

واژه های کلیدی: نظام آموزشی، ارزش معنوی، ارزش اجتماعی.

A-10-104-1

دیدگاه دانشجویان در مورد پوشش و ظاهر حرفه ای

آزاده عازمیان*، کامران میرزایی، طیبه فتاحی، محمد مهدی امیر شهپری مطلق، حسن ریشپری

* مربی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بوشهر - مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

aazemian@yahoo.com

مقدمه: ظاهر ارائه کنندگان خدمات سلامت بر تصویر حرفه ای و رابط آن ها با بیمار تأثیر بسزایی دارد. دانشجویان در طول تحصیل به واسطه نقش حرفه ای خود ملزم به رعایت معیارهای حرفه ای از جمله پوشش و ظاهر حرفه ای خود می باشند. **هدف:** دیدگاه دانشجویان علوم پزشکی در مورد پوشش و ظاهر حرفه ای

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی - تحلیلی است. ۱۹۴ دانشجوین علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر که به صورت طبقه بندی انتخاب شده بودند پرسشنامه را تکمیل گردید. داده ها از

منابع از بخش مآخذ کلیه پایان نامه ها استخراج و با استفاده از نرم افزار آماری SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. جهت پردازش داده ها از شاخص های آماری توصیفی استفاده شد.

یافته ها: در نگارش ۵۰۷ پایان نامه (۳۵۲ پایان نامه پزشکی و ۱۵۵ پایان نامه دندان پزشکی) طی زمانی بیش از ۵ سال، مجموعاً ۲۰۷۷۶ منبع مورد بهره برداری دانشجویان قرار گرفت که از این تعداد، تنها ۱۹ منبع مرتبط با مضامین اسلامی تشخیص داده شد. در هیچ موردی از قرآن به عنوان منبع استفاده نشد. از نظر نوع منابع، کتاب از بالاترین نسبت برخوردار بوده و از نظر توزیع در رشته های مختلف، ۱۵ منبع در رشته پزشکی و ۴ مورد در رشته دندان پزشکی مورد بهره برای قرار گرفته بودند. میانگین سن منابع مورد استفاده $11/79 \pm 10/3$ سال محاسبه گردید. **نتیجه گیری:** ضمن اذعان به احتمال وقوع خطا در تعیین دقیق استنادها، و یا عدم توجه به منابعی که درون متن مورد ارجاع قرار گرفته اند، نسبت استفاده از قرآن یا دیگر منابع اسلامی در بخش مآخذ پایان نامه ها کمتر از یک دهم درصد بدست آمد؛ لذا با توجه به شرایط موجود، پژوهش های بیشتر همراه با گسترش دسترسی به منابع اسلامی در کتابخانه های دانشگاه ها را می توان از جمله اقدامات اولیه به منظور نهادینه کردن فرهنگ اسلامی - ایرانی در آموزش علوم پزشکی معرفی کرد.

واژه های کلیدی: آموزش علوم پزشکی، منابع اسلامی، دانشجویان پزشکی، پایان نامه، تحلیل استنادی.

A-10-535-1

بررسی وضعیت سلسله مراتب نظام ارزشی دانشجویان رشته پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی اهواز

فریده صفی خانی*، علیرضا ملایری، علیرضا اولی پور،

مهدی سیاح برگرد

* مربی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز - مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی - دانشکده بهداشت

safikhani_f@yahoo.com

مقدمه: ارزش یکی از ابعاد مهم و اساسی شخصیت و زندگی اجتماعی به شمار می رود. ارزش ها به عنوان آرمان ها و اهداف فرا موقعیتی توصیف و تعریف می شوند که اصول راهبردی زندگی هر فردی را تعیین می کنند. ارزش های هر نظام و جامعه ای به ویژه ارزش های فرهنگی تعیین کننده میزان پیچیدگی یا سادگی و روشنی افکار انتزاعی اعضای آن جامعه درباره خوبی و درستی ارگان های آن جامعه است.

روش کار: پژوهش حاضر با هدف بررسی سلسله مراتب ارزش های

روش کار: این مقاله با رجوع به مقالات یافت شده در موتورهای جستجو، پایگاه های معتبر علمی و رجوع به برخی کتب تدوین شده است.

نتیجه گیری: ما باید سعی کنیم در این زمینه توجه خاصی به ایدئولوژی اسلامی داشته باشیم. پزشکان ما باید پیوسته به یاد داشته باشند که وظیفه آنان «احیاء نفس» است که دارای ارزش بسیار والایی در دیدگاه انسانیت و اسلام دارد. قسمتی از آیه ۳۱ سوره مبارکه مائده بر این موضوع اشاره دارد. «و من احیایها فکانما احیا الناس جمیعا» کسی که در نجات جان انسانی بکوشد مثل این است که در نجات جان همه ی انسانها کوشیده است. با توجه به تفسیر این آیه اگر افراد شاغل در گروه پزشکی وظایف خود را به نحو احسن انجام دهند، عبادتی از نوع عبادت های درجه اول انجام داده اند همچنین با نگاهی به تاریخ پزشکی درمی یابیم که در هیچ فرهنگی به اندازه فرهنگ ایرانی چه قبل از اسلام و با ابعاد وسیع تری بعد از اسلام، از اخلاق و مبنای آن و تهذیب اخلاق و نقش اخلاق و معنویت در حرف و مشاغل مختلف پزشکی استفاده نشده است. مفاخر بزرگ پزشکی ایرانی، پزشکی را یک مسئولیت و تعهد دینی و ضرورت اجتماعی انسانی می دانستند. حال با توجه به تأکیدی که اسلام به نجات انسانها دارد و همچنین پیشینه تاریخی اسلامی ایرانی به نظر می رسد در برنامه درسی گروه های پزشکی باید سعی شود به اخلاق پزشکی در کنار اخلاق اسلامی و معنویت توجه خاصی شود تا پزشکانی تربیت شوند که علاوه بر برخوردار از علم و تخصص کافی دارای اخلاق انسانی با معنویت اسلامی باشند بی شک تربیت این چنین نیروهایی ما را به سوی جامعه ی اسلامی عادلانه و عاری از درد و رنج رهنمون خواهد بود.

واژه های کلیدی: اخلاق پزشکی، گروه های پزشکی، آموزش پزشکی، اخلاق اسلامی، معنویت.

طریق پرسشنامه خود ایفاد که روایی آن توسط صاحب نظران بررسی و پایایی آن به روش آلفای کرونباخ؟ ۸۴/ تعیین گردیده بود جمع آوری و با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: در بین دانشجویان شرکت کننده در مطالعه ۱۲۲ نفر کارورز، ۲۴ نفر کارآموز و ۳۹ نفر علوم پایه بودند. ۹۸٪ از دانشجویان پوشیدن روپوش را در محیط بیمارستان و درمانگاه ضروری می دانستند و ۹۸٪/۶۰/۹ معتقد بودند آراستگی ظاهر در محیط آموزشی لازم می باشد. ولی ۷/۷۴٪/۶۰/۹ معتقد بودند به ترتیب پوشیدن شلوار لی و کفش اسپورت در محیط های آموزشی مناسب می باشد. اختلاف معنی داری بین جنس و استفاده از عطر و ادکلان تند در محیط آموزشی وجود داشت (P=0/01). بین رشته و استفاده از مواد آرایشی نیز ارتباط معنی داری وجود داشت (p=0.001). بین رشته و پوشیدن کفش های ساده با پاشنه کمتر از ۳۰ سانت و رشته تحصیلی ارتباط معنی داری وجود داشت (p= 0.000).

نتیجه گیری: توجه به فرهنگ سازی و تدوین آیین نامه مدون در خصوص چگونگی پوشش حرفه ای، نظارت مسئولین دانشگاه و همچنین الگو سازی مناسب از عواملی هستند که به نظر می رسد نقش بسیار مهمی را در هدایت دانشجویان به سوی داشتن پوشش حرفه ای و ظاهری مناسب بازی می کنند.

واژه های کلیدی: پوشش حرفه ای، محیط آموزشی، اخلاق حرفه ای.

A-10-733-2

اخلاق و معنویت اسلامی در آموزش پزشکی

فاطمه نظری شادکام*، فاطمه سفیدی

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی قزوین - قزوین بلوار شهید باهنر
دانشگاه علوم پزشکی دانشکده پرستاری و مامایی

f_nazarish@yahoo.com

مقدمه: هدف نهایی آموزش اخلاق پزشکی «تربیت پزشکان شایسته ای که بتوانند ضمن رعایت عدالت، شأن و حقوق انسانی، باعث ارتقای سطح سلامت آحاد جامعه خود باشند». عصر حاضر عصر رجعت به معنویت است و اسلام توجه خاصی به اخلاق و معنویت در همه امور مخصوصاً «در ارتباطات انسانی دارد، اما هم اکنون در آموزش علوم پزشکی در ایران توجه به اخلاق اسلامی و معنویت ملموس نیست، بیشتر مطالبی که آموزش داده می شود مطالبی است ترجمه ای که فرهنگ و ایدئولوژی جوامع غربی را در خود نهفته دارند.»

A-10-438-4

اهمیت آموزش مسائل بهداشتی در کتاب الهی قرآن

حامد فتحي

کارشناس دانشگاه علوم پزشکی مازندران - ساری مجتمع دانشگاهی
پیامبر اعظم مرکز تحقیقات علوم داروئی

fatham2010@gmail.com

مقدمه: پس از ظهور اسلام بسط و گسترش آن در سطح جهان، بسیاری از آموزه ها و تعالیم ناب و مورد نیاز بشر که در قرآن کریم به آن ها توصیه مؤکد شده همواره توسط برگزیدگان این دین آموزش شده اند و این امر نشان از تأکید این مکتب به آموزش مسائل مختلف حیاتی انسان و سایر موجودات (مانند مسائلی پیرامون بهداشت محیط،

A-10-858-1

نقشه مفاهیم، ابزاری موثر در افزایش یادگیری و مهارت تفکر
انتقادی در آموزش دوره علوم پایه پزشکی

مجید کاتبی

استادیار دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان - بندرعباس، پردیس
دانشکده پزشکی، گروه علوم تشریحی

majid.katebi@gmail.com

مقدمه: نواک در سال ۱۹۸۱ با استفاده از نظریه آزیل شیوه ای را برای آموزش سازماندهی مفاهیم ابداع کرد که به آن طراحی مفهومی یا سازمان دهی مفهومی می گویند. یک مفهوم می تواند با یک واژه یا کلمه بیان شود مانند گوارش، تنفس، اپی بلاست، اکتودرم و ... اما معمولاً گاه مفهوم به صورت یک یا چند جمله است. جملات مفهومی باید بتواند روابط بین اجزای یک مفهوم را در خود داشته باشد. اغلب دانش آموزان و دانشجویان اذعان دارند که قادر نیستند مفاهیمی را که قبلاً فراگرفته اند به خوبی به خاطر آورند و از آن مهم تر در شرایطی که مفاهیمی را که به خوبی درک نموده اند، با این همه قادر نیستند آن را به خوبی بیان کنند و از آن سخت تر مفاهیم را مکتوب نمایند. فقط کافی است به سختی گزارش نویسی توسط دانشجویان فکر کنید. در همین راستا دانشجویان قادر نخواهند بود مفاهیم یاد گرفته شده در کلاس را با تجارب شغلی و نیز زندگی روزمره مرتبط سازند. نقشه مفاهیم دیگرامی از مفاهیم کلیدی و ارتباطات میان آن مفاهیم است. نقشه مفاهیم با ساختاری سلسله مراتبی، مفاهیم را به صورت تصویری بیان می کند. مهم ترین مفهوم در بالای صفحه یا در وسط قرار دارد و سایر مفاهیم مرتبط به صورت اشعه وار به آن مرتبط هستند. کلمات بیان شده روی خطوط مرتبط کننده مفاهیم، نوع ارتباط را توضیح می دهند. طراحی نقشه مفاهیم به دانشجویان این فرصت را می دهد تا دانسته های خود را به مفاهیمی که اجزاء آن هستند تجزیه کنند و از مرتب سازی آن ها به مفاهیمی با معنی و مرتبط با یکدیگر برسند. لازمه یادگیری حداکثری، عبور از فرایند طراحی نقشه مفاهیم است. دانشجویان در این فرایند؛ نوع و چگونگی ارتباط مفاهیم را در می یابند. نقشه مفاهیم منجر به یادگیری با معنی و با دوام می شود و این وقتی اتفاق می افتد که فراگیران، آگاهانه دانسته های نوین را به دانسته های گذشته خود ربط می دهند. از این مهم تر دانشجویان با ضمن طراحی نقشه مفاهیم، یاد می گیرند که چگونه یاد بگیرند، در حالی که روش سنتی آموزش به دانشجویان یاد می دهد که چگونه مطالبی را در یک زمینه خاص به خاطر بسپارند. نقشه مفاهیم یک فعالیت آموزشی کلاسی را به زمان خارج از کلاس امتداد داده و خلاقیت و ابتکار را در دانشجویان افزایش می دهد و از آنجائیکه در تطابق با الگوی شکل گیری حافظه، مفاهیم در ارتباط سازمان یافته با هم فرا گرفته می شوند، یادآوری آن ها تسهیل می شود؛ لذا در این مطالعه بر

تغذیه، جسم، روان و...) داشته و برخلاف دیگر مکاتب و فرهنگ ها که جنبه های مختلف و کامل آموزش بهداشت انسان و محیط را در بر نگرفته، آموزش علمی، عملی و مستمری از بهداشت، مسائل خانوادگی و زناشویی و ... را در دستور کار قرار نداده و آموزش، فرهنگ سازی و اجرای مناسبی از عدالت و توزیع عادلانه امکانات، ثروت و مصرف غذا، بهداشت و ... نداشته؛ مکتب و فرهنگ اسلام جامع، دربرگیرنده و تکمیل کننده مراجع و فرهنگ های مختلف می باشد.

روش کار: در انجام این کار تلاش شده از مطالب و یافته هایی استفاده شود که مفهوم و مبنای قرآنی، تاریخی، مذهبی و علمی داشته باشد و به سمع و نظر می رسد تا مورد توجه قرار گرفته و مفید واقع شود.

یافته ها: در دین مبین اسلام و در گنجینه با ارزش، نو و گراند قرآن، قرآن مجید که در طول هزار و اندی سال از پیدایش و نزول آن بر حضرت محمد (ص) از طرف پیامبر، ائمه و بزرگان و پیروان این مکتب در اقصی نقاط گیتی به خصوص ایران همواره مورد آموزش و اجرا بوده، به موضوعات اساسی مانند بهداشت تاکید شده است آن گونه که در قرآن و فرهنگ اسلام در رابطه با بهداشت محیط، مسجد و زینت دادن به آن، بهداشت تغذیه، اعتدال در مصرف و تغذیه، عدم پرخوری و اسراف (سوره اعراف ۳۱): «یا بَنی آدَمَ خُذُوا زینَتَکُمْ عِندَ کُلِّ مَسْجِدٍ وَ کُلُوا وَ اشْرَبُوا وَ لَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا یُحِبُّ الْمُسْرِفِینَ»، آموزش استفاده از غذاهای حلال و پاکیزه (بقره ۱۶۸) «ای مردم از آنچه در زمین است حلال و پاکیزه بخورید و از گام های شیطان پیروی نکنید که او دشمن آشکار شماست» و در خصوص انجام غسل به اثبات رسیده تماس آب با بدن، اعصاب سمپاتیک را به کار وادار کرده و تعادل از دست رفته را تأمین می کند آموزش استفاده از گوشت حیوانات ذبح شده حلال گوشت (سوره مائده ۴ و ۵) و آموزش استفاده از غذاها و میوه های پاک و انرژی زا، و در مورد آموزش بهداشت جنسی که در سوره های الطارق ۶/ و ۷ و بقره ۱۸۷/ در مورد آن ها پرداخته شده است.

نتیجه گیری: با توجه به نشانه ها و شاخص های مشخص شده در اسلام و قرآن، اهمیت آموزش، فراگیری و اجرای مسائل بهداشتی در فرهنگ اسلام جلوه خاصی پیدا کرده، و نمودارتر شده اهمیت اجرای آن ها و منتفع بودن عاملان به آن مفاهیم و مسائل از انجام آن ها بر کسی پوشیده نیست و از بدو اسلام، زمان زمام داری، حکومت، امامت و تبلیغ اسلام و آموزه های آن توسط پیغمبر، امامان و بزرگان این مکتب، این موضوع همواره صورت گرفته است و با در نظر گرفتن اهمیت اسلام به سلامتی و بهداشت، تغذیه، محیط، جسم و روح در بنیان خانواده و جامعه و بهداشت بدن، فکر و خلق و خوی انسان ها، به آموزش این مسائل پرداخته شده تا زندگی سالم، تمیز و پاکی نصیب بشر گردد و دنیا و آخرت خود را آباد سازد.

واژه های کلیدی: بهداشت، فرهنگ اسلام، قرآن، آموزش.

A-10-850-2

آشنایی دانشجویان پزشکی با نحوه فعالیت‌های درمانی در دفاع مقدس به ویژه چگونگی درمان مصدومان حملات شیمیایی در محیط واقعی (بیمارستان صحرایی)

سید محمد علوی، مهین دیانت*، سید عباس فروتن

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز - اهواز، دانشکده پزشکی، گروه فیزیولوژی

dianatmah@yahoo.com

مقدمه: امروزه آموزش در محیط واقعی و گروه‌های کوچک به عنوان کلید اولیه تغییرات اساسی تر مطرح می‌باشد. در راستای ارائه درس آشنایی با فرهنگ و ارزش‌های دفاع مقدس، طرح اولیه ای به اجرا درآمد تا زمینه ساز ارائه مؤثر تر گردد. با علم به اینکه هدف اصلی، آشنا نمودن دانشجویان با ارزش‌های والا، پیامدها و دستاوردهای دفاع مقدس می‌باشد و امکانات و تجهیزاتی همانند بیمارستان‌های صحرایی در استان ایجاد شده بود لذا آشنا نمودن دانشجویان پزشکی با این امکانات و حفظ سلامت جامعه در دوران دفاع مقدس، علاوه بر اینکه می‌تواند باعث ارتقاء سطح آموزشی گردد در گسترش فرهنگ و ارزش‌های دفاع مقدس و مدیریت درمانی نیز مؤثر خواهد بود. هدف این دوره آموزشی، آشنا کردن دانشجویان پزشکی با نحوه فعالیت‌های درمانی در زمان جنگ تحمیلی به ویژه چگونگی درمان مصدومان حملات شیمیایی در محیط واقعی (بیمارستان صحرایی امام حسین (ع)) بود.

روش کار: دو گروه دانشجویی انتخاب و جلسات توجیهی برگزار گردید. پس از عزمیت به بیمارستان با تاریخچه جنگ تحمیلی، انواع گازهای شیمیایی مورد استفاده در دوران جنگ تحمیلی، محل اصابت و تأثیر آن‌ها در بدن، محل ورود، مراحل شستشو و محل بستری شدن مصدومین آشنا شدند. ارزشیابی توسط پرسشنامه انجام شد.

یافته‌ها: نتایج نشان دهنده رضایت دانشجویان از اجرای دوره بود. ۹۰ درصد بیان کردند شرکت در دوره آموزشی نگرش آن‌ها را نسبت به حرفه پزشکی مثبت‌تر کرد. ۷۰ درصد، آموزش در محیط واقعی را در ایجاد انگیزه برای ادامه دوره پزشکی مؤثر می‌دانستند. ۸۰ درصد دانشجویان اجرای برنامه در بیمارستان صحرایی را دلیل افزایش یادگیری خود می‌دانستند. در نهایت بیان کردند سایر بیماری‌های مرتبط با شرایط بحرانی را در محیط‌های واقعی بهتر می‌توان شناخت و نحوه درمان آن‌ها را به طور مؤثرتری فراگرفت.

نتیجه گیری: این دوره برای اجرای هر چه مؤثرتر درس آشنایی با فرهنگ و ارزش‌های دفاع مقدس طراحی مناسبی دارد و برای تمامی مقاطع دانشگاهی قابل اجرا می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: ارزش‌های دفاع مقدس، مصدومین شیمیایی، بیمارستان صحرایی.

آن شدیم که طراحی نقشه مفاهیم را به عنوان یک ابزار نوین آموزشی و ارزیابی دانشجو مورد تحلیل قرار دهیم.

روش کار: این مطالعه به صورت نیمه تجربی با طراحی گروه‌های تصادفی آزمون‌های دو مرحله ای با هدف مقایسه میزان یادگیری در سطوح دانش، ادراک و کاربرد دانشجویان پزشکی در دو روش آموزشی با طراحی نقشه مفاهیم و روش سنتی سخنرانی انجام شد. گروه آزمایش علاوه بر اطلاعات درسی، در زمینه مقدمات یادگیری و نقشه مفاهیم و خصوصیات آن همراه با مثال‌هایی از نقشه مفاهیم صحیح و نقشه مفاهیمی که به درستی ترسیم نشده را دریافت کردند. بدون آنکه پیش‌تر آموزشی در این رابطه دیده باشند.

یافته‌ها: ارتباطات درسی و مباحثات کلاسی دانشجویان در مراحل مختلف طراحی و ترسیم نقشه مفاهیم افزایش یافته و بطور مشخص گروه‌های کوچک علمی میان ایشان شکل می‌گیرد. اغلب دانشجویان تمایل داشتند با یک الگوی تفکر خطی نقشه مفاهیم را به صورت یک فلوچارت ترسیم کنند. دانشجویان با درک تصویری و گرافیک قوی‌تر، کمتر به الگوی فلوچارتی تمایل داشتند. مطالعه نشان داد که با تکرار ترسیم نقشه مفاهیم مهارت دانشجویان در ترسیم آن افزایش می‌یابد. توضیحات اصلاحی توسط استاد منجر به افزایش مهارت طراحی نقشه می‌شد. توانایی تشخیص ارتباط مفاهیم با تکرار ترسیم نقشه افزایش یافت. ارائه مثال و نمونه نقشه مفاهیم و توضیحات اصلاحی توانست این توانایی را تقویت کند. قریب به اتفاق دانشجویان ترسیم نقشه مفاهیم را فعالیتی سخت می‌دانستند.

نتیجه گیری: ترسیم نقشه مفاهیم ب میزان یادگیری و تفکر منطقی دانشجویان را افزایش می‌دهد. آموزش گزارش نویسی و طراحی نقشه مفاهیم در مقاطع پایین‌تر آموزشی می‌تواند بسیار در تسهیل این فرایند و ارتقاء تفکر منطقی دانشجویان مؤثر باشد.

واژه‌های کلیدی: نقشه مفاهیم، آموزش، پزشکی.

A-10-858-3

رویکرد معنی‌گرا در آموزش پزشکی
در مطابقت با مبانی اعتقادی و فرهنگی با هدف سکولارزدایی

مجید کاتبی*، منصوره سلیمانی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی تهران - بزرگراه همت، پردیس
همت، جنب برج میلاد، دانشکده پزشکی، گروه علوم تشریحی

majid.katebi@gmail.com

سکولاریسم (به انگلیسی: Secularism) به صورت کلی به مفهوم ممانعت از دخالت دین در تمامی امور عمومی جامعه است. اصطلاح سکولار به معنای روزگار یا دنیا ریشه می‌گیرد و در اندیشه سیاسی غرب، به صورت اصطلاحی در آمده است که، به جای «دنیوی» در مقابل «دینی» به کار می‌رود. به عبارت دیگر، در تفکر غربی، چیزی را که مربوط به این دنیا و بی ارتباط با مسایل دینی و اخروی باشد، سکولار می‌گویند.

سکولاریزم آموزشی: سکولاریزم آموزشی به معنای جداسازی مباحث دینی از دروس و علوم فنی و تجربی است، بدینسان که از سویی آموزه‌های دینی در سیستم آموزشی به هیچ نحوی دخالت نداشته باشد و مطالب و عناوین آموزشی این سیستم، فارغ از هرگونه قید و بند مذهبی باشد. فرآیند سکولار شدن، در وهله نخست با ناکارآمد جلوه دادن شیوه‌های دینی آموزش و پس از آن با مطرح کردن پیشنهاد تغییر روش و متد آموزشی صورت می‌گیرد. گام دوم، ورود رویکرد صرفاً علمی به مباحث دینی است، یعنی با آن مباحث همانند دیگر علوم، صرفاً برخورد علمی نمود، بدون اینکه هیچ معرفت و شناختی بر انسان بیفزاید و او را در جهت الگوسازی و مصداق سازی عملی سوق دهد.

سکولارزدایی: آنچه شایسته و لازمه جامعه دینی ایران است، سکولارزدایی از تمام اجزای جامعه است که یکی از مهم‌ترین اجزاء جامعه، سیستم آموزشی و تربیتی آن است. البته این روند تغییر فضای آموزشی در ایران از دهه شصت شمسی حرکت‌هایی داشته است و می‌توان گفت تلاشی رو به بهبود داشته است اما آنچه شایسته و بایسته این دین غنی است هنوز به ثمر ننشسته است. وضعیت کنونی به گونه ای است که مباحث دینی: یا به کلی از حیطه دروس و علوم، به ویژه علوم تجربی خارج گردیده و تعلیم و تعلم دین و جنبه‌های معنوی زندگی به حوزه‌های علمیه محدود شده است؛ و یا در دیگر سو، باورها و اعتقادات دینی، وابسته به میزان مفاهیم علم تجربی و قابل اندازه گیری نهفته در آن ارزش‌گذاری می‌شود. اما ساختن جوامع انسانی و یا محیطی برای زندگی انسان مستلزم فراگیری اجزای انسانی آن است که یکی از ارکان اصلی انسان، پرداختن به روح اوست و جز آموزه‌های دینی، در این بعد از انسان و در مورد ماهیت حیات انسانی تقریباً هیچ فعالیت پژوهشی صورت نگرفته است، به آن بهانه که علمی نیست چون

قابل اندازه‌گیری و تجربه نیست. بوعلی‌ها، ابوریحان‌ها، رازی‌ها، خواجه نصیرها، خیام‌ها و دیگر مفاخر علمی ایران همگی متعلق به پیش از این دوره هستند، حال اگر در مقام مقایسه مفاخر قبل از سکولار شدن آموزش با بعد از آن برآییم خواهیم دید که افتخار ایرانیان و این معلمان بزرگ تاریخ، حاصل کار نظام آموزشی دیگری هستند. ره یافتی که شاید در این گذرگاه بتواند در جهت سکولارزدایی ما را یاری رساند این است: تعریف خود را از علم ارائه دهیم و آن دسته از مباحث علمی که با برداشت افراطی از فرهنگ غرب به واسطه غیر قابل تجربه و اندازه‌گیری بودن از رده علم (Science) خارج شده است را فعالانه در آموزش علوم در معنای جامع آن بکار بگیریم. بررسی و توصیف سلسله مباحث جامعه‌شناختی، اخلاقی و دینی به عنوان بخشی از برنامه و سرفصل‌های درسی و ایجاد اشتیاق برای فراگیری و پژوهش در تمامی حوزه علوم با هدف نشان دادن میزان و نوع ارتباط علوم معنوی و اخلاقی با دیگر عرصه‌های زندگی، می‌تواند راهکاری موثر در این راستا باشد. پرداختن به متون اخلاقی و دینی و مد نظر قرار دادن آن‌ها به عنوان یک علم لازم برای زندگی دنیوی و نه تنها حیطه ای اخروی، می‌تواند راهکاری دیگر، در تهیه و تدوین این ره یافت باشد. برخی تلاش‌ها برای سکولارزدایی، خود ناخواسته به دام سکولاریزم افتاده است. سکولاریزم دینی. چرا که تلاش می‌کند با ارزش دهی به علم، قرآن و عبادات را با توجه محتوی علمی آن ارزیابی و ارزش دهی نماید تا از این طریق به قلوب معتقدین به سکولاریزم رسوخ نماید. سکولار مؤمن. در این بینش، روزه با ارزش است چون فشارخون را تنظیم می‌کند! نماز لازم است چون روزه قبله و در مسیر جریان‌های الکترومغناطیسی است! قرآن قابل اتکا است، چون از قوانین ریاضی و موسیقیایی تبعیت می‌کند و اینکه مباحث جنین‌شناسی را چهارده قرن پیش‌تر، بیان کرده است! تقویت نگرش و تعهد دینی فراگیران حیطه بهداشت و درمان ضمن تقویت احساس مسئولیت‌پذیری، یکی از مؤثرترین راه‌ها برای ارتقا سطح کیفی خدمات بهداشتی درمانی با افزایش سطح تطابق روش‌های درمانی با بستر اجتماعی و استفاده هر چه بیشتر از پتانسیل‌های درمانی نهفته در عشق و ایمان به خداوند است.

واژه‌های کلیدی: آموزش، پزشکی، سکولاریزم، معنا، معنوی، معناگرا، سکولار، لاتیزم.

A-10-829-4

نگاهی به پیشینه آموزش پزشکی در طب اسلامی و ایرانی

مرتضی حیدری*، محمد عباسی، محمد حضوری

* کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی قم - معاونت آموزشی

mheidari@muq.ac.ir

در سرآمدی دانش و حرفه پزشکی در ایران مقارن با ظهور اسلام و قرون بعد از آن، جای تردید وجود ندارد. طب ایرانی که اندکی پیش از ظهور اسلام مرکز طبی جندی شاپور را بنا کرده بود، پس از اسلام و در اثر تشویق اسلام به علم آموزی، چنان توسعه یافت که بزرگترین مرکز پزشکی جهان آن روز را شکل داد. این مرکز، هسته اصلی رشد و توسعه دانش پزشکی گردید و مراکز متعددی در نقاط مختلف جهان اسلام از مصر و شام و عراق با الهام از آن پدید آمدند. دستاوردهای طبای مسلمان در این دو راه طلایی، تا قرن‌ها پس از آن، منابع معتبر و ارزشمندی برای دانش طب به شمار می‌رفت. شخصیت‌هایی مانند رازی و ابن سینا، کتب ارزشمندی همچون الحادی و قانون، مشخص‌های بارزی از این دوران به شمار می‌روند. با این حال، شاید دستاوردهای این دانشمندان در زمینه آموزش پزشکی و نقش بی بدیل این تمدن در پی‌ریزی ساختارهای دانشکده‌های پزشکی به سبک امروزی چندان مورد توجه قرار نگرفته باشد. بسیاری از محققان و صاحب‌نظران، جندی شاپور را منشأ دانشکده‌های پزشکی و بیمارستان‌های آموزشی به سبک امروزی می‌دانند. تفکیک علوم پایه و بالینی از یکدیگر، ایجاد نظام آموزشی رزیدنت و اتند و بسیاری از آنچه که امروزه در آموزش پزشکی مورد استفاده قرار می‌گیرد، ریشه در آن مرکز و یا سایر مراکز آموزش پزشکی اسلامی و ایرانی دارد. این مقاله با مروری بر مقالات موجود در این زمینه، تلاش نموده است نقش طب اسلامی و ایرانی را در ایجاد و توسعه آموزش پزشکی به سبک امروزی، مورد توجه قرار دهد.

واژه‌های کلیدی: آموزش پزشکی، طب اسلامی، طب ایرانی، دانشکده پزشکی، بیمارستان آموزشی.

A-10-876-1

ضرورت تبیین ملاحظات اخلاقی در امور حرفه ای دستیاران بالینی

مرجان جودی، مهدی فتحی*

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی مشهد - مشهد بیمارستان امام رضا گروه

mandala_110@yahoo.com

مقدمه: حفظ اصول اخلاقی و ارزش‌های انسانی اساسی‌ترین رکن در تعاملات حرفه ای پزشکان می‌باشد و این امر تا حدی حساس و مهم است که عدم رعایت شئونات آن می‌تواند آسیب جدی نه تنها به بیمار بلکه به نظام درمانی وارد خواهد نمود. در این مقاله به معرفی التزام تدوین گایدلاین ملاحظات اخلاقی حرفه ای در آموزش دستیاران تخصصی رشته های بالینی پرداخته می‌شود.

روش کار: این مطالعه از نوع مروری جامع با بررسی پایگاه های اطلاع رسانی pubmed و Scopus و رجوع به سایت‌های معتبر اخلاق پزشکی و با استفاده از کلمات کلیدی اخلاق پزشکی - حرفه ای گرایي و حقوق بیماران صورت گرفت.

یافته‌ها: تمام منابع مورد بررسی بر حفظ حضانت انسانی بیماران، ارتباط مناسب با بیمار، رازداری و کسب رضایت آگاهانه تاکید ورزیده‌اند. مهم‌ترین چالش و اختلاف نظر در بحث اتانازی و کمک به خودکشی بود.

نتیجه گیری: التزام قطعی در خصوص یومی سازی اصول اخلاقی حرفه ای در ملاحظات اخلاقی دستیاران بر مبنای جامعه شناختی و رفتارشناسی بیماران و مبتنی بر اصول ملی - مذهبی و قانون اساسی نظام جمهوری اسلامی وجود دارد و معاونت‌های آموزشی دانشگاه های علوم پزشکی می‌بایست متولیان پیاده سازی و اجرای این ملاحظات در نظام آموزشی - درمانی شوند.

واژه‌های کلیدی: اخلاق پزشکی، ارزش‌های انسانی، حرفه ای گرایي پزشکی.

A-10-1034-5

تأثیر فعالیت‌های فوق برنامه بر وضعیت تحصیلی دانشجویان
علوم پزشکیمحمد رضا منصوریان*، شهلا خسروان، سید بهنام مظلوم، بتول
رضانی ایرج، فائزه سادات موسوی* مربی دانشگاه علوم پزشکی گناباد - معاونت آموزشی - مرکز
مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

mr_mansoorian@yahoo.com

مقدمه: دانشجویان به عنوان قشری فعال از جامعه در دوره معینی از زمان باید فعالیت‌های مشخص و پیش بینی شده ای را با کیفیتی قابل قبول و مطلوب به انجام رسانند، برای رسیدن به این اهداف الویت بندی کارها و داشتن برنامه ضروری است. این پژوهش توصیفی - تحلیلی با هدف تعیین تأثیر فعالیت‌های فوق برنامه بر وضعیت تحصیلی دانشجویان و علل گرایش آنان به شرکت در این برنامه‌ها انجام شد.

روش کار: نمونه پژوهش دانشجویی یکی از رشته های دانشگاه و حجم نمونه ۹۶ نفر که به صورت تصادفی طبقه ای متناسب با حجم انتخاب و ابزار پرسشنامه بوده که روائی توسط کارشناسان و پایایی آن به روش آزمون مجدد تعیین گردید.

یافته‌ها: فعالیت‌های فوق برنامه دانشجویان مربوط به: فرهنگی (۵۶/۳٪)، مذهبی (۴۰/۶٪)، ورزشی (۳۶/۵٪)، اردویی (۲۹/۲٪)، اجتماعی (۲۱/۹٪)، پژوهشی (۱۴/۶٪) و موسیقی (۱۰/۴٪) می‌باشد. ۱۳/۵٪ از نمونه های مورد پژوهش تأثیر فعالیت‌های فوق برنامه را بر پیشرفت تحصیلی کاملاً مثبت، ۲۲/۹٪ از آنان آن را مثبت و ۱۰/۴٪ تأثیر این فعالیت‌ها را منفی بیان کرده‌اند. علل گرایش دانشجویان به فعالیت‌های فوق برنامه به ترتیب: ۱- علاقمندی فردی (۷۵٪)، ۲- همراهی با دوستان (۴۰/۶٪)، ۳- مفرح بودن (۳۵/۴٪)، ۴- تأثیر مثبت بر سلامتی (۲۵٪)، ۵- بهبود یادگیری (۱۳/۵٪)، ۶- بیکاری (۱۱/۵٪) و ۷- سبکی دروس (۹/۴٪) عنوان شده است.

نتیجه گیری: آزمون کای اسکور بین میزان فعالیت و نظر نمونه های مورد پژوهش رابطه معنی داری را نشان داده است. (P=0/016) بر اساس ضریب همبستگی پیرسون بین مقدار فعالیت‌های فوق برنامه دانشجویان و پیشرفت تحصیلی آنان ارتباط معکوس وجود دارد، اما این ارتباط از نظر آماری معنی دار نمی‌باشد. (P=0/06) به عبارت دیگر می‌توان گفت دانشجویانی که بیشتر به فعالیت‌های فوق برنامه می‌پردازند دارای نمرات تحصیلی پایین‌تری هستند.

واژه‌های کلیدی: فعالیت فوق برنامه، پیشرفت تحصیلی، دانشجوی، علوم پزشکی.

A-10-767-1

اخلاق در حرفه «معلم پزشکی» در منابع ایرانی - اسلامی

اکرم ایزدی خواه*، طاهره چنگیز، نیکو یمانی

* دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

izadikhaha@yahoo.com

مقدمه: نمود چشمگیر اخلاق در آثار و شیوه پزشکان کهن ایران بر کسی پوشیده نیست و امروزه توجه به این مباحث در جوامع غربی و نیز در کشور ما، نشان از توجه پزشکان به اصول و قوانین اخلاقی در حرفه پزشکی می‌باشد. با گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی و افزایش ظرفیت تربیت پزشک در این دانشگاه‌ها و الحاق بسیاری از مراکز درمانی به این دانشگاه‌ها، تعداد زیادی از پزشکان مجرب در ضمن مداوای بیماران به امر آموزش دانشجویان نیز اشتغال دارند. یک معلم پزشکی از طرفی طبیعی است که مسئول درمان و ارتقاء سلامتی بیمار می‌باشد و از طرف دیگر استادی است که وظیفه آموزش علم و مهارت پزشکی به دانشجویان را به عهده دارد. در این میان وجود قوانین و اصول اخلاقی، ویژه حرفه پزشکی جوابگوی چالش‌های اخلاقی موجود در تعامل سه طرفه استاد، دانشجو، بیمار نمی‌باشد و این محیط آموزشی و درمانی، قوانین اخلاقی خاص خود را می‌طلبد. هدف از این پژوهش استخراج موضوعات و سرفصل‌های اخلاق در زمینه آموزش پزشکی با استفاده از منابع ایرانی - اسلامی می‌باشد.

روش کار: این مقاله با بررسی قریب ۷۰ عنوان کتاب و مقاله داخلی، با تکیه بر منابع دینی به استخراج مفاهیم اخلاقی مرتبط با آموزش پزشکی به روش تحلیل محتوا، پرداخته است.

یافته‌ها: در این روش بیش از ۲۰ عنوان و سر فصل اخلاقی برای حرفه معلم پزشکی بدست آمد.

نتیجه گیری: با توجه به غنای فرهنگ ایرانی - اسلامی و منابع پر بار داخلی، استخراج این مفاهیم و موضوعات از این منابع، زیر بنای مناسبی برای تدوین قوانین و کدهای اخلاقی در زمینه آموزش پزشکی می‌باشد. که این کدها کاملاً با فرهنگ و اعتقادات ما متناسب و اجرای آن در محیط‌های آموزشی کشورمان در مقایسه با استفاده از کدهای اخلاقی تدوین شده در دیگر کشورها با کمترین اشکال مواجه خواهد بود.

واژه‌های کلیدی: اخلاق، آموزش پزشکی، معلم پزشکی، ایران، اسلام.

A-10-57-13

کلاس سالم: بررسی تجربه شرکت در دوره آموزشی ضیافت اندیشه اساتید

لیلا جویباری*، اکرم ثناگو، مسلم حسام

* دانشیار مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی - دانشگاه علوم پزشکی گلستان

LM_jouybari@yahoo.com

مقدمه: مقام معظم رهبری می‌فرماید «در تدریس استاد مساله نباید مساله ادای تکلیف باشد، مساله عشق، علاقه به علم، علاقه به تربیت دانشجو، این جوری باید باشد. استاد باید پدرا نه و برادرانه رفتار کند و دانشجوی خودش را رها نکند.» هدف از این مقاله تبیین پیامدهای آموزشی و تجربیات شرکت در طرح ضیافت اندیشه ویژه اعضای هیات علمی دانشگاه های علوم پزشکی کشور می‌باشد.

روش کار: این مطالعه گزارش موارد است که به تبیین تجربیات و پیامدهای آموزشی اعضای هیات علمی شرکت کننده در کلاس های ضیافت اندیشه مبحث «آداب و تعلیم و تعلم» در دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۹۰ می‌پردازد. محتوای این دوره در ارتباط با آداب و وظایف معلم نسبت به خود، آداب او با دانشجویان، آداب او در مجلس درس بوده است. برای جمع آوری اطلاعات از مصاحبه های نیمه ساختار استفاده شد. بعد از دست نویس کردن متون مصاحبه از تحلیل محتوا برای آنالیز داده‌ها استفاده شد.

یافته‌ها: از متعدد اصول آداب معلم شاگردی مورد توصیه شهید ثانی (ره) مهم‌ترین مواردی که به عنوان پیامد آموزشی شرکت در این دوره در کلاس‌های آموزشی دانشجویان در ترم جاری اجرا گردید «تلاوت قرآن قبل از تدریس، درنگ در خروج از کلاس درس به منظور فراهم نمودن شرایطی برای رفع اشکال در پایان جلسه درس، فروتنی و نرمش نسبت به دانشجویان و حفظ «دیدگاه دانشمند نسبت به دانشجو، هم چون طبیب است نسبت به بیمار» پرهیز از احتکار علم از طریق قرار دادن مطالب کلاسی در تار نوشت آموزشی، تشویق دانشجویان به اشتغال علمی، طرح پرسش درسی، احترام و تجلیل از دانشجویانی که مباحث را یاد گرفتند، احترام ویژه به دانشجویان با فضیلت و قدردانی از مزایای آن‌ها» بوده است. مثال‌های زنده ای از رفتارهای یاد شده در اصل مقاله ارائه می‌گردد.

نتیجه گیری: در حالی که دانشگاه های غربی رفتارهای نا محترمانه (incivil behavior) دانشجویان را به عنوان یک چالش بزرگ برای نسل جدید فراگیران مطرح می‌نمایند. تعلیم عالییه اسلامی که همواره نجات بخش بشر در تمام حیطه های زندگی است به زیبایی آداب تعلیم و تعلم را برای استاد و دانشجو تجویز نموده است. مسئولیت فردی و همت سازمانی مسئولین است تا از رویکردهای خلاقانه برای به کارگیری این تعلیم در کلاس درس و محیط‌های آموزشی به کار

برند. رفتار شایسته و اسلامی دانشجو و استاد گامی برای اسلامی شدن دانشگاه‌ها و محیطی سالم می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: کلاس سالم، آداب تعلیم و تعلم اسلامی، دانشگاه اسلامی، گزارش موارد.

A-10-1078-1

تدوین کوریکولوم آموزشی رشته های پزشکی با استفاده از رساله حقوق حضرت امام سجاد (ع)

عبدالحسن کاظمی*، مصطفی کاظمی، نجات فیض الهی

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی تبریز

Kazemi1338@Gmail.com

مقدمه: در رساله حقوق حضرت امام سجاد (ع) بنا به اختلاف نسخ، شامل پنجاه و یا پنجاه و یک حق ذکر شده است و به نظر می‌رسد که برای تدوین کوریکولوم آموزش پزشکی و پرستاری و دندان پزشکی و ... به ویژه برای دروسی مانند اخلاق پزشکی، فیزیولوژی، بافت شناسی، جنین شناسی و... مضامین عالی رساله حقوق حضرت امام سجاد (ع) قابل استفاده کاربردی است.

روش کار: پنجاه و یک حق مورد تذکر و بحث امام معصوم (ع) قابل طبقه بندی در هفت دسته زیر است: اول: حق خداوند (حق ۱) دوم: حق نفس انسان بر انسان و حقوق اعضای بدن شامل: زبان، گوش، چشم، دست، پا، شکم، عورت (حقوق ۲ تا ۹). سوم: حق افعال عبادی شامل: نماز، حج، روزه، صدقه، قربانی (حقوق ۱۰ تا ۱۴). چهارم: حقوق سائسان و رعایا شامل: سلطان، معلم، مالک، رعیت، متعلم، همسر، مملوک (حقوق ۱۵ تا ۲۱). پنجم: حقوق رحم شامل: مادر، پدر، فرزند، برادر (حقوق ۲۲ تا ۲۵) ششم: حقوق اصناف اجتماعی و سایر مردم شامل: مولی، بنده، نیکوکار، مؤذن، پیش نماز، هم نشین، همسایه، رفیق، شریک، وام خواه، معاشر، آنکه بر تو ادعایی دارد، آنکه تو بر او ادعایی داری، مستشیر، مشیر، مستصح، ناصح، کبیر، صغیر، سائل، مسئول، کسی که ترا مسرور کند، آنکه به تو بد کند، هم دینان و اهل ذمه. (حقوق ۲۶ تا ۳۴ و ۳۶ تا ۵۱). هفتم: حق مال و دارایی (حق ۳۵).

یافته‌ها: موارد حقوق ۱۵ تا ۲۱، حقوق ۲۶ تا ۳۴ و ۳۶ تا ۵۱ شامل حقوق افراد جامعه و بالتیجه تکالیف عرفی انسان و من جمله صاحبان مشاغل پزشکی نسبت به آنان است که این مضامین می‌توان در تدوین کوریکولوم آموزش همه رشته های پزشکی بهره برد.

روش کار: این بررسی یک مطالعه کیفی است که با استفاده از تکنیک تحلیل محتوا به بررسی شیوه های آموزشی - تربیتی در سوره توحید پرداخته است.

یافته ها: مواردی که از این آیه استخراج گردید عبارت بودند از: اهمیت و جایگاه مربی در سیستم آموزشی، نقش معلم در انتقال برنامه آموزشی Core, Non-Core، جایگاه و اهمیت ضوابط و روابط در سیستم آموزشی، اهمیت تقویت مهارت های یادگیری و یاددهی، لزوم الگو بودن معلم به منظور هدایت فراگیران در حیطه های نگرشی، مؤلفه های زیبایی شناسی در سیستم آموزشی و...

نتیجه گیری: علیرغم اینکه این بررسی فقط به مطالعه یک سوره از قرآن پرداخته است به نکات ارزشمندی که می تواند نقش اساسی در آموزش داشته باشند دست یافته است. بدیهی است مطالعه کامل قرآن کریم از این منظر خواهد توانست ما را نهادینه کردن فرهنگ قرآنی در آموزش علوم پزشکی و دست یابی به شیوه های آموزشی مناسب و کارآمد در جهت پیشرفت و ترقی آموزشی یاری نماید.

واژه های کلیدی: قرآن، شیوه های آموزشی، سوره حمد.

نتیجه گیری: محتوای رساله حقوق دارای ارتباط ماهوی با آموزش پزشکی و رفتار حرفه ای کادرهای پزشکی مانند حق معلم، حق متعلم (دانشجو)، حقوق بیمار (موارد حقوق ۲۶ تا ۳۴ و ۳۶ تا ۵۱) است و بکار بستن این مضامین در عرصه روابط اساتید پزشکی با فراگیران در دانشکده ها و بیمارستان های آموزشی، می تواند به نهادینه شدن، رواج و تعمیق موازین شرعی و اخلاقی در عرصه پزشکی کمک شایانی بنماید زیرا عمل به توصیه های رساله حقوق به تعادل در رفتار حرفه ای **professionalism** می انجامد و انطباق شخصیت حرفه ای با موازین اخلاق، شرع و هنجارهای مقبول جامعه در حوزه تخصصی پزشکی محقق می گردد و مسلم است که در این صورت، انطباق خدمات پزشکی آنان با مراحل عالی تر و ملکوتی تری از موازین دینی محقق خواهد شد.

واژه های کلیدی: رساله حقوق، کوریکولوم آموزش پزشکی، اخلاق پزشکی و حرفه ای.

A-10-1061-4

**بررسی مبانی و شیوه های آموزشی - تربیتی قرآن کریم :
مطالعه موردی سوره حمد**

فریبا سالک رنجبرزاده، محمد رضا رشیدی*، سوسن حسن زاده
سلماسی

* استاد مرکز تحقیقات آموزش علوم پزشکی تبریز - خیابان دانشگاه - مجتمع تحقیق و توسعه

salekranjbarzadeh@haoo.com

مقدمه: قرآن کامل ترین و جامع ترین کتاب راهنمای انسان و محور تعلیم و تربیت اوست. این کتاب آسمانی به منظور ارائه مطالب متنوع آموزشی که تمام سطوح و زوایای زندگی دنیوی و اخروی کل بشر را پوشش می دهد نازل گردیده است. یعنی قرآن هم دارای مطالب آموزشی بسیار متنوع بوده و هم دارای تنوع مخاطبین در سطوح مختلف درک و فهم می باشد. همچنین قرآن علاوه بر آموزش، به تربیت انسان ها و در واقع به آموزش در بالاترین حد آن و نهادینه کردن مطالب آموزشی این کتاب آسمانی، در وجود انسان اهمیت می دهد. بنابراین بدیهی است که برای انتقال این مطالب با بهترین کیفیت، روش های آموزشی کارآمدی را باید بکار گیرد. از این رو بررسی و مطالعه قرآن کریم و یافتن شیوه های کارآمد آموزشی بکار رفته در این کتاب می تواند ما را در راستای رسیدن به هدف متعالی آموزش، یعنی آموزش کارآمد راهنمایی نماید. اهمیت و لزوم قرائت سوره توحید در نمازهای یومیه مسلمانان حاکمیت از اهمیت خاص مضامین این سوره و محوریت آموزشی آن در زندگی بشر دارد. این مطالعه با هدف شناسایی برخی روش های آموزشی - تربیتی مطرح در سوره حمد انجام گرفت.

A-10-57-32

**پرستاری در قاموس اعتقادات اسلامی ایرانی: قدردانی بیماران
از پرستاران**

عصمت سعیدی*، لیلا جویباری، مریم چهره گشا، اکرم ثناگو

* کارشناس پرستاری دانشگاه علوم پزشکی گلستان - گرگان :
شصتکلا دانشگاه علوم پزشکی

saeedi_smat@yahoo.com

مقدمه: در میان حرفه هایی که افراد جامعه برای خود برمی گزینند، حرفه هایی هستند که جنبه های مادی و معیشتی در آن ها بسیار کم رنگ است و در حاله ای از تقدس و معنویت قرار گرفته اند. انتخاب این شغل ها به نوعی از همت والا و روح ایثار و از خودگذشتگی و روحیه صبر و استقامت افراد شاغل به این شغل ها خبر می دهد. حرفه شریف «پرستاری» یکی از این حرفه هاست. پرستاری می تواند یکی از راه های قرب به خداوند و دست یابی به کمال انسانی باشد و نگاه بیماران به چنین حرفه ای نیز دور از اعتقادات معنوی نخواهد بود. در برخورد های اجتماعی، یکی از عوامل محبت آفرین، سپاسگزاری و حق شناسی است. از آنان که در «خوب شدن ها» سهمی دارند و آنان که در گرفتاری ها به کمک می شتابند و در بلاها ما همدردی می کنند، باید به گونه ای شایسته تقدیر شوند. فرهنگ قدردانی و تشکر از خوبی ها و نیکوکاران، از آموزه های اسلام و برنامه های دینی است. هدف از این

بزرگان و متفکرین جهان مورد تکریم و احترام بوده است. بوعلی سینا نیز در امر تعلیم و تربیت کودک از پدر می‌خواهد که در انتخاب آموزگار بسیار دقت کند و بداند فرزندش را به دست چه کسی می‌سپارد. مطالعه حاضر به جایگاه معلم از دیدگاه آموزه های دینی می‌پردازد.

روش کار: منابع مورد استفاده در این مطالعه با استناد به مرور منابع کتابخانه ای و جستجو در پایگاه های اطلاعاتی با مضامین معلمی، ویژگی های مدرس در آموزه های دینی، تعلیم و تعلم در اسلام صورت پذیرفت.

یافته ها: دیدگاه های متفاوتی در رابطه با خصوصیات یک استاد در متون مختلف مطرح گردیده است. شبلی در این باره می‌گوید: «اگر کسی در غیر موقع و زمان مناسب، صدرنشینی و ریاست را در پیش گیرد، خود موجب خفت و سبکی و فرومایگی خویش می‌گردد» و یا ابوحنیفه معتقد است: «اگر کسی ریاست را نه به هنگام خود، جویا شود، همواره در باز پس عمر خویش در ذلت و خواری به سر خواهد برد» ابوعلی سینا معتقد است: «در انتخاب آموزگار باید دقیق شد که خردمند و دین‌دار باشد و راه تهذیب اخلاق و پرورش و تربیت بچه را بشناسد و با وقار و سنگین و با مروت و پاک‌دامن و نظیف باشد و راه معاشرت را بداند» و مقام معظم رهبری مقام وظیفه استادی را چنین بیان فرمودند: «مسئله عشق، علاقه به علم، علاقه به تربیت دانشجو، این جوری باید باشد. استاد باید پدرانه و برادرانه رفتار کند و دانشجوی خودش را رها نکند». سفارش پیشوایان ما این است که باید به نزد عالمی برای کسب علم رفت که انسان را از کبر به جانب تواضع، از سازشکاری به سوی اندرز‌گویی و از نادانی به دانش فرا خوانند و از فراگیری دانش از مدعیانی که از یقین به شک و از اخلاص به ریا، از فروتنی به تکبر، از نصیحت به دشمنی و از زهد به دنیا پرستی فرا می‌خواند نهی شده است.

نتیجه گیری: بیانات بالا چنان شیوا و سلیس است که خود گویای اهمیت مقام استادی می‌باشد. در آموزه های دینی، یک استاد، علاوه بر داشتن صلاحیت‌های علمی، باید واجد صلاحیت ایمانی و اعتقادی نیز باشد، زیرا تربیت دانش آموز، رقم زده آینده یک نسل است. لاجرم این مسئولیت خطیر جز با حمایت یک استاد حکیم امکان پذیر نخواهد بود.

واژه‌های کلیدی: استاد، تدریس، آموزه های دینی، علم آموزی.

مطالعه بررسی چگونگی قدردانی کلامی بیماران از پرستاران می‌باشد.

روش کار: در این مطالعه خرده اتنوگرافی پزشکی، تمامی واگوبه های حاکی از قدردانی بیماران بستری در یکی از بخش‌های مراقبت ویژه مرکز آموزشی درمانی پنج آذر گرگان از پرستاران ارائه دهنده مراقبت در سال ۱۳۹۰ جمع آوری گردید. ابزار جمع آوری داده‌ها مشاهدات نیمه ساختار و یادداشت برداری به صورت ثبت گویه های کلامی بیماران توسط یکی از پرستاران بخش بوده است.

یافته ها: بر مبنای سخنانی که پرستاران شاغل در بخش‌های بیمارستانی بیان نمودند، بیماران در برابر حمایت‌های جسمی و روحی دریافتی از پرستاران، چنین جملاتی را به کار می‌بردند: «انشاء... عاقبت به خیر بشید»، «خیر ببینی»، «خدا خیرت بده»، «خدا عمرت بده»، «انشاء... خوشبخت بشید»، «هر چی در زندگی می‌خواهی بهش برسی»، «هیچ وقت تو زندگی تون مریض نشید»، «براتون همیشه آرزوی سلامتی می‌کنم».

نتیجه گیری: در محتوای تمامی جملاتی که از بیماران ذکر گردید، دعای توام با معنویت و خواستن خیر و خوبی برای پرستار به چشم می‌خورد. اگر چه پرستار وظیفه شغلی خود را به انجام می‌رساند اما حس رضایت درونی بیمار در قالب چنین جملاتی، منبعی از انرژی روحی و آسودگی خاطر را برای هر پرستاری فراهم می‌آورد که این فرآیند بی شک از ناب‌ترین تجربیاتی است که هیچ فردی جز پرستاران قادر به تجربه آن خواهند بود.

واژه‌های کلیدی: پرستاری، فرهنگ اسلامی، بیمار بستری، بخش مراقبت ویژه، خرده اتنوگرافی پزشکی.

A-10-57-33

«در تدریس استاد مساله نباید مساله ادای تکلیف باشد»: نگاهی به جایگاه معلم از دیدگاه آموزه های دینی

اکرم ثناگو*، لیلا جویباری، مسلم حسام، مریم چهره گشا

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی گلستان - گرگان

a_sanagu@yahoo.com

مقدمه: معلمی وظیفه ای ارزشمند در اسلام است. اولین معلم خداوند متعال است که فرمود: الرحمن، علم القرآن... خداوند رحمان قرآن را آموخت. دومین معلم، پیامبر اکرم (ص) است که خود فرمود: من معلم برانگیخته شده‌ام و ائمه اطهار و بزرگان دین نیز هر یک معلمانی برجسته بوده‌اند. معلم و معلمی همواره در ادیان آسمانی و در اندیشه

A-10-1215-1

خصوصیات استاد، دانشجو و محیط آموزشی خوب از دیدگاه فرهنگ اسلامی ایرانی

عذرا اخی*، زهرا کاشی، عادلہ بہار

* عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی مازندران

zr_akha@yahoo.com

مقدمه: آموزش پزشکی در کشور از اهمیت زیادی برخوردار است؛ لذا توجه به پیشینه و استفاده از منابع فقهی و آموزشی می‌تواند ما را در بهبود جنبه‌های مختلف آموزشی یاری کند لذا بر آن شدیم تا به بررسی خصوصیات محورهای مختلف آموزش پزشکی از منابع اسلامی از جمله خصوصیات استاد، دانشجو، محیط آموزشی سازنده و رعایت مسائل شرعی بپردازیم، تا قدمی در ارتقاء برداشته باشیم.

روش کار: با جستجو در سایت‌های مختلف گوگل، مد لاین، مطالعه کتب و آثار بزرگان علم پزشکی همچون حکیم بوعلی سینا و خواجه نصیرالدین طوسی، رازی و... توجه به موارد مهم آموزشی از نظر منابع اسلامی قدیم و جدید به بررسی خصوصیات استاد، دانشجو، محیط آموزشی سازنده و رعایت مسائل شرعی پرداختیم.

یافته‌ها: ویژگی استاد خوب از دیدگاه اسلامی شامل اخلاص در نیت، تقید به عمل صالح، حسن خلق و فروتنی، علو همت و عفت نفس، عالم بودن به مقتضیات زمان، توجه به مسئولیت معلمی و احساس مسئولیت در همه حالات و زمان‌ها، ایجاد زمینه برای شکوفائی و رشد تفکر و تعقل و معنویت در دانشجویان می‌باشد. ویژگی دانشجوی خوب از دیدگاه اسلامی: خوب درس بخواند، فکر و معرفتش را بالا ببرد و روی محیط خود اثر بگذارد. دانشجوی خوب همیشه باید ارتباط معنوی خود را با خدا حفظ کند. محیط آموزشی هدفمند محیطی است که فرصت‌های متنوعی را برای تعامل با افکار و آراء گوناگون به وجود آورد... رعایت مسائل شرعی در محیط آموزشی سبب بهبود کیفیت آموزشی می‌شود.

نتیجه گیری: برای رسیدن به وضعیت آموزشی مناسب توجه به تمام جنبه‌های آموزشی، شناخت خصوصیات استاد، دانشجو، محیط آموزشی خوب، دانستن نقص‌های موجود و تلاش برای رسیدن به این اهداف بالا با برنامه ریزی دقیق، مناسب و پیگیری لحظه به لحظه راه گشا خواهد بود.

واژه‌های کلیدی: استاد، دانشجو، محیط آموزشی، معنویت.

A-10-57-35

مراحل رشد و تکامل انسان از دیدگاه حکیم سید اسماعیل جرجانی

اکرم ثناگو*، لیلا جویباری، مسلم حسام

* دانشیار مرکز مطالعات و آموزش علوم پزشکی - گرگان : شصتکلا دانشگاه علوم پزشکی

a_sanagu@yahoo.com

مقدمه: نظریه‌های زیادی در مورد رشد و تکامل انسان مطرح شده است و مراحل مختلف برای تقسیم بندی طول عمر انسان وجود دارد اما در مرحله تقسیم طول عمر انسان در کتاب ذخیره خوارزمی موارد قابل توجه اما مغفول از دید اساتید و دانشجویان علوم پزشکی وجود دارد.

روش کار: در این مطالعه مروری با استفاده از کلمات کلیدی «حکیم سید اسماعیل جرجانی»، «ذخیره خوارزمشاهی»، «طول عمر» به بررسی متون و مقالات معتبر و جستجو و بازیابی شدند. از کتب معتبر ذخیره خوارزمشاهی نیز برای این بررسی استفاده شد.

یافته‌ها: در کتاب ذخیره خوارزمشاهی، مراحل عمر انسان بر چهار بخش تقسیم می‌شود؛ الف) روزگار پروراندن و بالیدن و فزودن تا ۱۶ سالگی یا روزگار رسیدگی و تازگی ب) روزگار جوانی تا چهل سالگی و در این مدت فزون و بالیدن تمام می‌شود. ج) روزگار کهلی تا شصت سالگی و در این روزگار بهره‌ای از قوت جوانی هنوز وجود دارد، د) روزگار پیری که در آن سستی قوت‌ها پدید می‌آید و فضیلت عمر پیری آن است که به اذن الهی تا ۱۲۰ سال ادامه دارد.

نتیجه گیری: یافته‌ها نشان می‌دهد که در این تقسیم بندی عمر پیری برابر با عمر کودکی و جوانی و کهلی یعنی ۶۰ سال می‌باشد و روی هم رفته برای انسان طول عمری ۱۲۰ سال در نظر گرفته شده است. با توجه به اهمیت شصت سال دوم عمر برای بشر اما در حال سبک زندگی انسان‌ها گونه‌ای شده است که غالب انسان‌ها در این مدت دچار بیماری‌های جسمی و ذهنی می‌شوند و نمی‌توانند از این فضیلت الهی استفاده نمایند.

واژه‌های کلیدی: رشد و تکامل، طول عمر، حکیم سید اسماعیل جرجانی.

A-10-85-3

استقرار فرایند سیستم مدیریت آموزش (استاندارد
ISO10015) بر اساس استاندارد ISO ۹۰۰۱-۲۰۰۸ در
دانشکده های پیراپزشکی همدان

بهزاد ایمنی*، آرزو کریمپوریان، صفر شمس

* مربی دانشگاه علوم پزشکی همدان - دانشکده پیراپزشکی همدان
b.imani@umsha.ac.ir

یکی از استانداردهای آموزشی بین المللی که فرایند آموزش را به سهولت وبا الزامات اصلی آن طراحی نموده، استاندارد جهانی ISO 10015 می باشد. پیش نویس اصلی این استاندارد با حضور نمایندگان ۲۲ کشور در دسامبر ۱۹۹۹ توسط کمیته فنی ISO/TC176، و فن آوری های حمایتی تهیه شده است. در این استاندارد بهبود مهارت ها، ارتقاء دانش و رفتارهای مناسب مورد تاکید می باشد. به عبارت دیگر بحث مهارت، دانش و رفتار در استاندارد ISO ۱۰۰۱۵ بهم تنیده شده است. یکی از ویژگی های بارز این استاندارد توجه به نیاز سنجی فراگیر و فرایند آن می باشد. ISO ۱۰۰۱۵ به عنوان یک ابزار مدیریت کیفیت به مشخص کردن الزامات عملیاتی برای هر مرحله آموزش می پردازد. این استاندارد ارتباط آموزش و ارزیابی را با اهداف عملکرد سازمان به عهده دارد. نتایج یک برنامه آموزش در قالب اثربخش بودن آن نمود دارد؛ لذا باید بتوان اثر گذاری آموزش را در حوزه های مختلف سازمان ترسیم نمود. به عنوان مثال برنامه ریزی آموزشی را برای چه سطحی می خواهیم اجرا نماییم در این صورت شناسایی ویژگی های هر سطح و ارتباط آن با سطوح دیگر قابل تأمل و بررسی می باشد. آن چه که در سازمان های پیشرو اجرا می شود حرکت از سطح فردی به سطوح بالاتر و از سوی دیگر حرکت از یادگیری فردی به سوی یادگیری شبکه ای است. هدف کلی: استقرار فرایند سیستم مدیریت آموزش (استاندارد ISO ۱۰۰۱۵) بر اساس استاندارد ISO ۹۰۰۱-۲۰۰۸ در دانشکده های پیراپزشکی همدان اهداف اختصاصی: ۱. آشنایی با مفاهیم استاندارد ISO ۱۰۰۱۵. ۲. تعیین خط مشی کیفیت و نظام نامه استاندارد ISO ۱۰۰۱۵. ۳. تعیین نیاز سنجی آموزشی اساتید، دانشجویان و کارکنان. ۴. تعیین برنامه ریزی و طراحی استاندارد ISO ۱۰۰۱۵. ۵. اجرا برنامه آموزشی استاندارد ISO ۱۰۰۱۵. ۶. تعیین ارزشیابی استاندارد ISO ۱۰۰۱۵. ۷. پیش ممیزی و ممیزی نهایی استاندارد ISO ۱۰۰۱۵. روش اجرا: ۱- ابتدا در جلسه شورای آموزشی دانشکده طرح استقرار فرایند سیستم مدیریت آموزش (استاندارد ISO ۱۰۰۱۵) بر اساس استاندارد ISO ۹۰۰۱-۲۰۰۸ مطرح و پس از تصویب آن برای اجرایی شدن آن به EDO دانشکده ارسال شد. ۲- تشکیل جلسه با حضور کلیه اعضا EDO جهت آشنایی با مفاهیم استاندارد ISO 3 ۱۰۰۱۵- تشکیل جلسه با حضور کلیه اعضا EDO جهت خط مشی کیفیت و نظام نامه دانشکده طبق پیوست (خط مشی کیفیت استاندارد ISO ۱۰۰۱۵ به صورت بنر و تابلو در دانشکده و کلیه اتاق های اعضای هیات علمی نصب گردید) ۴- تعیین نیاز سنجی

اخلاق و معنویت در علوم و حرف پزشکی

A-10-60-2

بررسی میزان توسل به دعا در بیماران همودیالیزی مراجعه کننده به مرکز همودیالیز استان گلستان

گلپهار آخوندزاده

G_akhoondzadeh@yahoo.com

مقدمه: اعتقادات مذهبی عامل مهمی در حمایت روحی بیماران است. آن ها معتقدند برای احساس راحتی بیشتر و کسب توان دوباره جهت حرکت به سوی تطابق بیشتر با بیماری باید به قدرت خدا تکیه نمود. زیرا در بین شیوه های مقابله ای مذهب می تواند نقش مهم و اساسی را ایفا کند. زیرا اعمال مذهبی، دعا و نیایش نه تنها بر حالات عاطفی بلکه بر کیفیات بدنی فرد تأثیر گذاشته و گاهی در عرض چند لحظه و یا چند روز بیماری جسمی را بهبود می بخشد. **هدف:** این مطالعه توصیفی مقطعی با هدف بررسی میزان توسل به خدا در بیماران همودیالیزی صورت گرفت.

روش کار: نمونه این پژوهش ۲۴۵ نفر که شرایط مطالعه را داشتند. به صورت نمونه گیری مبتنی بر هدف انتخاب شدند. اطلاعات از طریق پرسشنامه تناوب دعا مرویگلیا (۲۰۰۲) جمع آوری شد. سپس بعد وارد نمودن در نرم افزار آماری spss16 توسط آمار توصیفی و استنباطی مورد تجزیه تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: نتایج نشان داد میزان توسل به دعا به ترتیب با میانگین و انحراف معیار ۹/۸ + ۱۷۳/۹ در سطح بالایی بود که بیشترین درصد واحدهای پژوهش ۹۸/۴٪ به میزان زیاد از دعا استفاده می کردند. که در ابعاد دعا به ترتیب در تناوب دعا با میانگین و انحراف معیار ۶/۶ + ۹۵/۲، تجربه قبلی دعا ۴/۶ + ۴۶/۹ و نگرش دعا ۳/۱ + ۳۱/۸ سطح بالایی قرار داشت. در بعد تناوب دعا بیشترین درصد ۴۴/۵٪ به طور مداوم از خدا به خاطر نعمت هاییش تشکر می نمودند و ۴۲٪ هم به طور مداوم از خداوند یاری می طلبیدند. در بعد تجربه قبلی دعا بیشترین درصد ۸۸٪ در گذشته معتقد بودند گاهی خدا بیماران را شفا خواهد داد. در بعد نگرش بیشتر واحدهای پژوهش ۴۰٪ موافق بودند که خداوند مراقب آن هاست. همچنین آزمون فریدمن بین ابعاد دعا ارتباط معنی داری نشان داد.

واژه های کلیدی: توسل، دعا، بیماران، همودیالیز.

کلاس درس شرکت نمایند. بحث گروهی در علوم چون: اخلاق، علوم اجتماعی، تاریخ، اقتصاد، فلسفه، علوم سیاسی و روان شناسی و جامعه شناسی قابلیت تدریس دارند. پس از اتمام کلاس (هشت جلسه دو ساعته) امتحان پایان ترم به عمل آمد و به منظور پی بردن به تثبیت آگاهی فراگیران پس از گذشت ۳ ترم چک لیست تهیه و بین فراگیران توزیع گردید. جهت سنجش آگاهی با در نظر گرفتن بار عبارت و محاسبه جمع نمرات صورت گرفت به طوری که در سؤال‌های مثبت با پاسخ کاملاً موافق نمره: ۲، موافق نمره: ۱، بی نظر: صفر، کاملاً مخالف: ۲، مخالف: نمره ۱ تعلق گرفت؛ و در سؤال‌های منفی بالعکس، در نهایت در صورتی که نمره کسب شده بالای بین ۶۵/۳۳-۹۸ بود به عنوان آگاهی بالا، نمره بین ۶۵-۳۲/۶۶ آگاهی متوسط، و نمره زیر ۳۲ به عنوان آگاهی ضعیف تلقی گردید. پس از تکمیل چک لیست‌ها و پرسشنامه‌ها، نتایج حاصل با استفاده از نرم افزار آماری تحلیل شد.

یافته‌ها: قبل از تدریس میزان آگاهی دانشجویان سنجیده شد نتایج نشان داد میزان آگاهی ۹۷٪ از دانشجویان در حد ضعیف بود؛ و فقط سه نفر از دانشجویان دارای آگاهی متوسط بودند. سپس امتحان پایان ترم برگزار گردید و میانگین نمره فراگیران محاسبه شد نمرات فراگیران بین ۱۴-۲۰ بود و میانگین نمرات کلاس ۱۶/۵۸ بود. از آنجایی که این دانشجویان در این ترم تحصیلی فارغ‌التحصیل می‌شوند به منظور تثبیت آگاهی پس از گذشت ۳ ترم مجدداً میزان آگاهی دانشجویان با استفاده از چک لیستی محتمل بر ۴۹ سؤال سنجیده شد نتایج نشان داد میانگین نمره کسب شده دانشجویان ۶۹/۲۴ بود اکثر نمونه‌ها (۸۰٪) دارای آگاهی بالا و فقط ۲۰٪ دارای آگاهی ضعیف بودند. بیشترین آگاهی دانشجویان در حوزه دانش حرفه ای و وظیفه شناسی از قبیل حضور به موقع در محل کار، ارتقاء دانش و توانمندی حرفه ای، تعهد کاری، ارائه خدمات به مددجویان بدون توجه به جنسیت، قومیت و...، احترام به بیماران، همکاران و همراهان بیمار و مطلع نمودن بیماران از مقصد در صورت اعزام بود (۱۰۰٪) و کمترین آگاهی در حوزه قانونی از قبیل مرگ مشکوک (مرگ به ظاهر طبیعی ولی در شرایط غیر طبیعی) (۰٪)، حقوق بیمار (۱۰٪)، مرگ به دنبال تروما، حوادث، خودکشی (۱۰٪)، مرگ کمتر از ۲۴ ساعت پس از بستری در بیمارستان (۲۶/۶۶٪) بود.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج این فرآیند با وجود تدریس درس اخلاق پزشکی میزان آگاهی دانشجویان فوریت‌های پزشکی در بعضی از حوزه‌ها مانند وظیفه شناسی در حد بالا (۸۰٪) بود ولیکن در حوزه قانونی بسیار ضعیف بود و در بعضی از حوزه‌ها مانند احترام، نوع دوستی و... در حد متوسط بود؛ لذا توصیه می‌گردد در زمینه قوانین حرفه ای اساتید وقت بیشتری را صرف نمایند.

واژه‌های کلیدی: آگاهی، اخلاق، آموزش، کلاس محور.

آموزشی طبق فرم‌های نیازسنجی از اساتید، دانشجویان و کارکنان به تفکیک ۵- برنامه ریزی و طراحی استاندارد بر اساس جلسات آموزشی برای اساتید، دانشجویان و کارکنان به تفکیک ۶- اجرا برنامه آموزشی طبق گانت چارت تا پایان اسفند ۹۰-۷ ارزشیابی از اجرای استاندارد ISO ۱۰۰۱۵ طبق فرم‌های ارزشیابی ۸- پیش ممیزی و ممیزی نهایی استاندارد ISO ۱۰۰۱ با توجه موسسه مشاور و شرکت IMQ

واژه‌های کلیدی: سیستم مدیریت آموزش (استاندارد ISO ۱۰۰۱۵)، استاندارد ISO ۹۰۰۱-۲۰۰۸

A-10-143-2

تثبیت آگاهی از مباحث اخلاقی بر اساس آموزش کلاس محور در دانشجویان فوریت‌های پزشکی

ناهید محمدی * آرزو کریمپوریان - رویا امینی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی - دانشکده پرستاری و مامایی
n.mohammadi@umsha.ac.ir

مقدمه: بیان مسئله اهمیت اخلاق در اسلام آن چنان است که امیرالمؤمنین(ع) در آن باره فرموده‌اند: من حسنت خلیفته طابت عشرته؛ یعنی کسی که اخلاقش نیکو باشد زندگانی‌اش گواراست شوند اگر کارکنان فوریت پزشکی در برخورد با مراجعین به مسائل اخلاقی آگاه باشند واصل اصیل در انجام مراقبت‌های شایسته جامعه امروز و دنیای آینده تربیت پرسنلی است که واجد اخلاقیات خصوصاً اخلاق حرفه ای باشند. بی شک اخلاق حرفه ای یکی از مقوله‌های چالش انگیز در رشته پزشکی است و تقریباً تمام پرسنل هر روز در کار خود با موضوعات اخلاقی مواجه می‌شوند بنابراین آشنایی فوریت‌های پزشکی از اصول اخلاق حرفه ای آن‌ها را در ارائه خدمات بهتر یاری خواهد نمود؛ و تنش‌های حرفه ای را به حداقل خواهد رسانید. خدمات را با کیفیت بهتری به مددجویان ارائه خواهند داد لذا بر آن شدیم به منظور تثبیت آگاهی از مباحث اخلاقی بر اساس آموزش کلاس محور (بحث گروهی) به ارزیابی میزان آگاهی دانشجویان فوریت‌های پزشکی بپردازیم. تا در صورت پایین بودن آگاهی به تغییر شیوه تدریس یا محتوی آن درس اقدام نماییم.

روش کار: در این مطالعه توصیفی- مقطعی، جامعه پژوهش کلیه دانشجویان سال آخر دانشجویان فوریت پزشکی بودند که با سرشماری وارد مطالعه شدند در کل، تعداد نمونه ۳۰ نفر بود. ابتدا پس از بیان طرح درس و موضوعات ابتدا پیش آزمون به عمل آمد. و از فراگیران خواسته شد با توجه به موضوعات و زمان‌های مشخص شده همه مطالب را از قبل مطالعه نموده تا بتوانند با شرکت در مباحث گروهی در

A-10-225-1

بررسی رابطه میان سازگاری اجتماعی و پیشرفت تحصیلی
دانشجویان دندان پزشکی در سال ۹۰-۱۳۸۹

سمیرا بصیرشبیستری*، ایمان شیرین بک، فاطمه سفیدی، حسین
شرکت دلیری

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی زنجان

samira_bsh2@yahoo.com

مقدمه: دستیابی به حداکثر پیشرفت تحصیلی از جمله اهداف عالی آموزش است. سازگاری اجتماعی مهم‌ترین نشانه سلامت روان می‌باشد. از آنجائیکه هیچ یک از پژوهش‌های داخلی، به مطالعه رابطه پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی در دانشجویان دندان پزشکی نپرداخته این تحقیق را انجام دادیم.

روش کار: دانشجویان ترم ۱۱،۹،۷ دندان پزشکی قزوین وارد مطالعه شدند. بدین نحو که بر اساس شماره دانشجویی، مشخصات فردی و نیز معدل تحصیلی سه ترم اخیر دانشجویان مشخص شد. بسته به سیر پیشرفت تحصیلی چهار دسته پرسشنامه کالیفرنیا (سوالات مشابه با فونت متفاوت) در اختیار دانشجویان قرار گرفت. نهایتاً داده‌های مطالعه توسط نرم افزار SPSS15 وارد کامپیوتر شد.

یافته‌ها: بین جنسیت و سازگاری اجتماعی و پیشرفت تحصیلی رابطه معنا داری وجود نداشت. بیشترین نمره میانگین سازگاری در دانشجویان با پیشرفت تحصیلی ثابت دیده شد. بین پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی و مؤلفه‌های اجتماعی شدن و مسئولیت پذیری رابطه معنا داری یافت نشد.

نتیجه گیری: توجه متولیان آموزش به ارزیابی سلامت روانی دانشجویان و انجام اقدامات در راستای ارتقاء پیشرفت تحصیلی اهمیت می‌یابد.

واژه‌های کلیدی: سازگاری اجتماعی، پیشرفت تحصیلی، دانشجویان دندان پزشکی.

A-10-298-1

عنوان: طراحی آموزش احکام شرعی بر اساس الگوی یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL) و ارزشیابی تأثیر آن بر یادگیری دانشجویان پرستاری

افسر امیدي*، رویا امینی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی همدان - دانشکده پرستاری و مامائی

afsar_omidi@yahoo.com

مقدمه: رعایت اخلاق در مراقبت از بیمار از جنبه‌های مهم مراقبتی محسوب می‌شود. احترام به اعتقادات مذهبی بیمار یکی از ارکان با اهمیت اخلاق پزشکی است. تحقیقات نشان می‌دهد اطلاعات ناکافی از احکام شرعی، جزء بیشترین موانع ارائه مراقبت‌های مذهبی به بیماران محسوب می‌شود لذا پژوهشگر آموزش احکام شرعی را بر اساس الگوی یادگیری مبتنی بر حل مسئله طراحی و تأثیر آن را بر یادگیری دانشجویان پرستاری ارزشیابی نموده است.

روش کار: پژوهش حاضر یک مطالعه نیمه تجربی می‌باشد که بر روی ۳۳ نفر از دانشجویان ترم اول کارشناسی پرستاری انجام شد. ابزار مورد استفاده در این مطالعه، پرسشنامه حاوی سوالات احکام شرعی در زمینه‌های مراقبت‌های پرستاری می‌باشد. در مرحله اول از دانشجویان پیش‌آزمون گرفته شد و در مرحله بعد از آن‌ها خواسته شد تا در مورد جواب آن‌ها با راهنمایی استاد مربوطه به منابع واستفتائات مراجع تقلید خود مراجعه کنند و در گروه‌های کوچک مسائل را مورد بحث و تبادل نظر قرار دهند در این مرحله هم آزمون به عمل آمد. بعد از پانزده روز پس از آزمون گرفته شد جهت مقایسه میزان یادگیری دانشجویان، نمرات قبل و حین و بعد از آموزش آن‌ها مورد مقایسه قرار گرفت. سپس با آزمون تی زوج نتایج تجزیه و تحلیل گردید.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که از نظر آماری میانگین نمرات پیش آزمون دانشجویان کمتر از میانگین نمرات سوالاتی بود که با مراجعه به منابع واستفتائات مراجع تقلید جواب داده بودند ($P < 0/001$) و میانگین نمرات پس آزمون دانشجویان نسبت به میانگین نمرات پیش آزمون آن‌ها اختلاف معنی دار آماری داشت ($P < 0/001$) اما بین میانگین نمرات سوالاتی که دانشجویان با مراجعه به منابع، جواب داده بودند با میانگین نمرات پس آزمون اختلاف معنی داری دیده نشد ($P = 0/121$).

نتیجه گیری: اجرای این فرآیند آموزشی توانست در دانشجویان موجی از توجه و حساسیت به مسائل احکام شرعی در مراقبت از بیمار ایجاد کند و پاسخ‌هایی به سوالات خاموش دانشجویان باشد و آنان به نادانسته‌های خود پی ببرند. این الگو به دلیل فعال و سهیم بودن دانشجویان در فعالیت‌های آموزشی یکی از بهترین الگوهای تدریس به حساب می‌آید. این روش آموزشی به دلیل نتایج موفق آن برای سایر رشته‌های دانشگاهی قابل اجرا می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: آموزش احکام شرعی، الگوی مبتنی بر حل مسئله، یادگیری.

A-10-386-1

ویژگی‌های اخلاقی اعضای هیات علمی دانشگاه های علوم پزشکی

عزیز شهرکی*، داریوش رستمی

* هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی زابل - خیابان فردوسی-دانشکده پرستاری و مامایی

azizshahraky@yahoo.com

مقدمه: اعضای هیات علمی دانشگاه های علوم پزشکی به عنوان آموزش دهندگان به دانشجویان و همچنین در محیط بیمارستان به بیماران نیازمند ویژگی‌های اخلاقی خاصی می‌باشند. متن: در اینجا به خلاصه ای از ویژگی‌های اخلاقی که اعضای هیات علمی دانشگاه های علوم پزشکی باید به آن آراسته باشند، اشاره می‌کنیم. ۱- تقوی: تقوی از جمله پیش نیازهای اعضای هیات علمی دانشگاه های علوم پزشکی است تا همواره در سایه انجام تکلیف و وظایف شغلی خود، خدمت به دانشجویان و بیماران را سرلوحه اعمال خود قرار دهند. ۲- اجتهاد: اجتهاد یعنی نهایت تلاش را در جهت ارائه بهترین، کامل‌ترین، پیشرفته‌ترین و مؤثرترین آموزش به دانشجویان و بیماران را به کار گیرد. ۳- رسیدگی خوب به بیماران: رسیدگی و ارائه آموزش و مراقبت و خدمات پزشکی خوب و دقیق نسبت به مددجو، علاوه بر آنکه در امر درمان بیماری بسیار موثر است با بالا بردن روحیه مددجو به بهبودی او کمک می‌کند. ۷- آراستگی به محاسن و مکارم اخلاق: اعضای هیات علمی دانشگاه های علوم پزشکی به دلیل ویژگی‌های روحانی و قداست در امر آموزش پزشکی همچنین به دلیل اینکه در جامعه انسانی از ارج و منزلت خاصی بهره‌مندند و برای بسیاری از دانشجویان و بیماران به عنوان الگو مورد تأسی قرار می‌گیرند باید به صفات حمیده آراسته باشند و از رذائل اخلاقی اجتناب نمایند ۸- عمل به وظیفه و مسئولیت قانونی: مسئولیت قانونی اعضای هیات علمی دانشگاه های علوم پزشکی در جهت امر آموزش در حرف پزشکی به دانشجویان وظیفه کاری می‌باشد.

نتیجه گیری: اگر اعضای هیات علمی دانشگاه های علوم پزشکی انسان‌های متقی، آراسته به صفات عالی انسانی (که در سایه اطاعت از امر خدا و دستورات دین کسب می‌شود) باشند و در کار خود دقیق و دلسوز و با معلومات باشند، علاوه بر آنکه خودشان راه رستگاری را طی خواهند کرد جامعه را نیز به رستگاری شوق خواهند داد.

واژه‌های کلیدی: ویژگی‌های اخلاقی، خلاق، اعضای هیات علمی، دانشگاه های علوم پزشکی.

A-10-111-1

بررسی نقش محورهای متفاوت اجتماعی، فرهنگی و دینی در ترویج و نهادینه کردن اخلاق در آموزش پزشکی

مجید ملک زاده شفاوردی*، فرزاد متولی حقی، نوراله رضایی، مسلم محمدی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی مازندران - مجتمع پیامبر اعظم، دانشکده پزشکی ساری، گروه علوم تشریحی

malek1344@yahoo.com

مقدمه: اخلاق پزشکی دانشی است که به مسائل و مباحث اخلاقی در حوزه علوم پزشکی می‌پردازد. این مسائل و مباحث در حرفه، پژوهش‌های پزشکی و سیاست‌گذاری نظام سلامت مطرح هستند. اخلاق حرفه ای نشان‌دهنده میزان صداقت، شرافت، رازداری، وظیفه شناسی، نفع رسانی و عدم آسیب رسانی و احساس مسئولیت در هر صنف اجتماعی است که هدف از تاکید بر آموزش آن در جمعیت پزشکان، ارتقاء کیفیت ارائه خدمات پزشکی به بیماران به منظور بازگرداندن هرچه سریع‌تر و مؤثرتر بیماران به زندگی طبیعی با کمترین عواقب ناشی از روند درمانی است.

روش کار: این مقاله با استفاده از منابع و مقالات داخلی و خارجی موجود در شبکه جهانی کامپیوتری (اینترنت) و دیدگاه‌های نویسندگان تدوین و نگاشته شده است.

یافته‌ها: به منظور هر چه بنیادی‌تر نمودن رفتارهای حرفه ای مبتنی بر اخلاق می‌توان از آداب و سنن ملی و همچنین باورهای دینی و مذهبی افراد جامعه بهره جست. باورهای قومی و ملی ایرانیان همچون پندار نیک، گفتار نیک و کردار نیک در کنار باورهای دینی تشیع که به اصل عدالت به عنوان یک محور اساسی در تجزیه و تحلیل وقایع رفتارهای فردی می‌پردازند در جهت نهادینه کردن اخلاق در رفتارهای حرفه ای پزشکان بسیار مفیدند.

نتیجه گیری: با رشد هر چه بیشتر مکتب امانیسم در جوامع غربی و سرایت آن به میان جوامع جهان سومی و ملل شرقی، بنیادهای اخلاقی این جوامع مورد هجوم واقع گردیده‌اند. جامعه پزشکی و جامعه معلمین و مدرسین نیز مستثنا نمی‌باشند. از آنجا که آموزش و پرورش و بهداشت و درمان دو رکن اساسی حفظ قوام و دوام هر جامعه است. قدرتمند نمودن مباحث اخلاقی در فلسفه این دو نهاد عمده کشور، در کاهش ضایعات و افزایش امید به آینده نقش مؤثری خواهد داشت. اساساً مدل‌های آموزشی اخلاق در قالب یک برنامه درسی پنهان در درون رفتارهای آموزشی اساتید علوم پایه و علوم بالینی از مدرسین به دانشجویان پزشکی قابل انتقال خواهد بود.

واژه‌های کلیدی: باورهای فرهنگی و اجتماعی، باورهای دینی و مذهبی، اخلاق، آموزش پزشکی.

A-10-369-5

تفکیک جنسیت در درس جمعیت شناسی و تنظیم خانواده

علیرضا شعوری بیدگلی*، ناهید مهران، حسن کریمی یزدی، حمید آسایش

* عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی قم - کارشناسی ارشد پرستاری - قم - خیابان ساحلی - مجتمع آموزشی -

دانشکده پیراپزشکی

bidgoli3099@yahoo.com

مقدمه: تشکیل کلاس‌های مختلط دختر و پسر و محدودیت‌های ارائه این درس از یک طرف و محدودیت طرح سؤالات خاص تنظیم خانواده از سوئی دیگر و وجود شرایط اجتماعی اخلاقی حاکم بر جامعه ایران اسلامی همواره موجبات حذف برخی از مطالب و سرفصل‌های این واحد درسی را فراهم ساخته است که موجبات بروز برخی مشکلات را در امر مشاوره مددجویان و نیز زندگی زناشویی آتی دانشجویان، به دنبال داشته و دارد؛ لذا این مطالعه با هدف تعیین دیدگاه دانشجویان در مورد تفکیک جنسیت در کلاس‌های جمعیت شناسی و تنظیم خانواده انجام شد.

روش کار: این مطالعه مداخله‌ای با بررسی حدود ۱۰۰ نفر از دانشجویان مشغول به تحصیل دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی قم در سال ۱۳۹۰ انجام شد. دانشجویان دختر و پسر در کلاس‌های جمعیت شناسی به طور مختلط حضور داشتند اما مباحث تنظیم خانواده به طور جداگانه به تفکیک جنسیتی با استاد همجنس برگزار شد در پایان ترم نظرات دانشجویان هر دو گروه از طریق پرسشنامه‌های روایی شده توسط اساتید مربوطه پرسیده شد و با استفاده از برنامه SPSS و آمار توصیفی و تحلیلی (تست‌های کای دو و تی تست) آنالیز شد.

یافته‌ها: ۷۰/۱۶٪ نمونه‌ها، مؤنث و ۶۷/۹٪ مجرد و بقیه متأهل بودند. ۹۳/۲٪ دانشجویان، به دلیل امکان پرسیدن راحت‌تر سؤالات و حفظ حرمت و حیای بین دو جنس و سایر دلایل از این تفکیک بسیار راضی بودند. بین جنسیت و نظر دانشجویان در مورد برگزاری این درس به همین منوال در ترم‌های آتی (P= 0/04) رابطه آماری معنی داری مشاهده شد.

نتیجه گیری: با توجه به سطح بالای رضایت دانشجویان از روش تدریس مذکور، ارائه این درس بدین صورت، به سایر دانشگاه‌ها نیز پیشنهاد می‌گردد.

واژه‌های کلیدی: درس جمعیت شناسی و تنظیم خانواده، تفکیک جنسیت، دانشجو.

A-10-366-1

بررسی سلامت معنوی در بیماران تحت درمان با همودیالیز

لیلا مردانیان

هیات علمی دانشکده پرستاری و مامایی اصفهان - هزار جریب، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

mardanian@nm.mui.ac.ir

مقدمه: نارسایی مزمن کلیه یکی از بیماری‌های مزمن و تهدید کننده زندگی است. اختلالات ناشی از بیماری و درمان نشان‌دهنده لزوم کمک به این بیماران در راستای هماهنگ شدن آن‌ها با تغییرات ناشی از بیماری و درمان است. نظر به اینکه انسان موجودی چند بعدی است و بعد معنوی در مرکز ابعاد وجودی انسان قرار دارد و توجه به بعد معنوی تأثیر به‌سزایی در کسب سلامتی دارد از سویی و لزوم در نظر گیری مراقبت‌های معنوی در راستای نیاز بیماران، که خود منوط به آگاهی پرستاران از عوامل زمینه‌ای می‌باشد از سوی دیگر، اهمیت بررسی سلامت معنوی بیماران را دو چندان می‌سازد. این مطالعه نیز به منظور بررسی سلامت معنوی در بیماران تحت درمان با همودیالیز انجام شده است. **روش کار:** مطالعه انجام شده از نوع مطالعات توصیفی تحلیلی است. نمونه شامل ۹۶ نفر از بیماران مراجعه کننده به مراکز همودیالیز وابسته به دانشگاه علوم پزشکی اصفهان بود که از طریق سرشماری انتخاب شدند. جهت جمع آوری اطلاعات، پرسشنامه‌ای مشتمل بر دو قسمت: بخش اول مربوط به خصوصیات دموگرافیک و بخش دوم سلامت معنوی مورد استفاده قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج حاصل نشان داد که ۴۰/۲ درصد نمونه‌ها در فاصله سنی ۷۸-۵۹ قرار داشته و ۵۷/۳ درصد آن‌ها مرد بوده و ۷۴ درصد دارای سطح سلامت معنوی متوسط بودند. بر اساس آزمون اسپیرمن بین تحصیلات و نمره سلامت معنوی (P= ۰/۰۰۲) رابطه معنی داری وجود داشت. همچنین آزمون t مستقل نشان داد که میانگین نمره سلامت معنوی در افراد متأهل به طور معنا داری بیش از افراد مجرد بود (P= ۰/۰۳۳) اما اختلاف معنا داری در سطح سلامت معنوی بر اساس جنس (P= ۰/۲۸) سن (P= ۰/۱۰۴) تعداد بچه (P= ۰/۴۶۵)، سابقه سایر بیماری‌ها (P= ۰/۵۶) و دفعات بستری (P= ۰/۴۰۷) وجود نداشت.

نتیجه گیری: یافته‌های حاصل از این پژوهش حاکی از آن بود که سطح سلامت معنوی در بیماران تحت درمان با همودیالیز در حد متوسط است، این در حالی است که بالا بودن سطح سلامت معنوی خود با افزایش سرعت بهبودی و سازگاری بیمار همراه می‌باشد، لذا به منظور دستیابی به سطح سلامت معنوی بالاتر در این بیماران باید مراقبت‌های معنوی در راستای نیازهای معنوی بیماران به آنان ارائه شود.

واژه‌های کلیدی: سلامت معنوی، نارسایی مزمن کلیوی، همودیالیز.

A-10-172-2

کیفیت ارائه مراقبت‌های درمانی توسط تیم درمانی از دیدگاه بیماران بستری در بیمارستان‌های دانشگاه جهرم

صدیقه نجفی پور^{*}، سهراب نجفی پور، زهرا شایان، فاطمه نجفی پور

* مربی دانشگاه علوم پزشکی جهرم - خیابان استاد مطهری - سایت پردیس - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

senajafipour@hotmail.com

مقدمه: کیفیت ارائه مراقبت‌ها به مهارت‌ها و شایستگی‌های پزشک و پرستار برمی‌گردد و از آنجایی که کفایت بالینی پزشک بیشتر بر حسب مهارت‌های ارتباطی وی مورد قضاوت قرار می‌گیرد و بهبود ارائه مراقبت‌ها به بیماران توسط پزشک و پرستار، بر روی درک بیماران نسبت به سیستم و کیفیت ارائه مراقبتی تأثیر می‌گذارد این مطالعه با هدف بررسی دیدگاه بیماران بستری نسبت به کیفیت ارائه مراقبت‌های درمانی توسط تیم درمانی در دانشگاه جهرم انجام شد. **روش کار:** جامعه پژوهش شامل ۴۰۰ بیمار بستری در بخش‌های داخلی - زنان و جراحی بود. با استفاده از پرسشنامه ای روا و پایا کیفیت اقدامات درمانی و مراقبتی ارائه شده توسط پزشک و پرستار از دیدگاه بیماران بررسی گردید. داده‌های این مطالعه توصیفی با استفاده از آمار توصیفی و آنالیز واریانس دو طرفه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: در این مطالعه ۲۸۲ نفر (۶۶/۷ درصد) از بیماران بستری زن و ۱۴۱ نفر (۳۳/۳ درصد) بیمار مرد بود که بین ۳ تا ۵ روز از بستری آنان می‌گذشت؛ و ۱۹۸ بیمار از بیمارستان مطهری و ۱۹۲ نفر از بیمارستان پیمانی بودند. نتایج نشان داد از دیدگاه ۹۰ درصد بیماران ارتباط پزشک بخش در حین ارائه مراقبت‌های اولیه کاملاً مناسب کاملاً مناسب بودند؛ و ۳۵/۵ درصد بیماران اظهار داشتند پزشکان بخش در زمینه تأثیر و عوارض داروها برای آنان توضیح می‌دهند ۶۸ درصد بیماران اظهار داشتند پزشک بخش پیگیری لازم جهت حل مشکلات درمانی آنان مانند ارجاع یا مشاوره انجام می‌دهد و ۸۷ درصد بیماران بیان کردند پزشکان به سؤالات آنان در زمینه بیماری و درمان آن به طور مناسب پاسخ می‌دهند. ۸۱ درصد بیماران اظهار داشتند پرستاران بخش در زمینه داروهای مصرفی و مراقبت‌های پرستاری برای آنان توضیح می‌دهند؛ و ۸۳ درصد بیماران بیان داشتند در ابتدای ورود به بخش، پرستاران اطلاعات کافی در زمینه معرفی بخش در اختیار آنان قرار می‌دهند. آنالیز واریانس دو طرفه نیز نشان داد که از دیدگاه بیماران بستری در بخش‌ها از پرستاران بخش در دو بیمارستان اختلاف معنا داری وجود داشت ($p=0/001$). و مقایسه دیدگاه بیماران از پزشکان معالج در بخش‌های بیمارستان‌های مطهری و پیمانی با استفاده از آنالیز واریانس دو طرفه نشان داد که دیدگاه بیماران در خصوص ارائه خدمات درمانی از پزشکان معالج در دو بیمارستان اختلاف معنا

A-10-497-1

بررسی ویژگی شخصیتی خلاقیت در دانشجویان رشته پرستاری (مطالعه موردی: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی مازندران)

محمد مهدی مردان‌شاهی^{*}، فاطمه احمدی نیا

* دکتری دانشگاه علوم کشاورزی - ساری

mehdy1352@yahoo.com

دانشگاه علوم پزشکی مازندران - دانشکده بهداشت

مقدمه: امروزه اهمیت خلاقیت و نقش آموزش بر رشد این ویژگی و تأثیرات آن بر توسعه جوامع آشکار و نقش دانشگاه‌ها در این خصوص ویژه می‌باشد. نظر به نقش پرستاران در بهبود سلامت بیماران و اهمیت خلاقیت در فعالیت‌های آن‌ها در این تحقیق به بررسی ویژگی شخصیتی خلاقیت دانشجویان پرستاری پرداخته می‌شود.

روش کار: در این پژوهش از طریق پژوهش میدانی و استفاده از پرسشنامه استاندارد شده با مقیاس لیکرت به روش تصادفی ۷۰ دانشجوی پرستاری به عنوان نمونه انتخاب، پس از جمع آوری و تجزیه و تحلیل داده‌ها ویژگی سلاست فکری، عمل‌گرایی و رویاپردازی و در نهایت ویژگی خلاقیت آن‌ها مورد مطالعه قرار گرفت.

یافته‌ها: داده‌ها حاکی است که میانگین صفات در دانشجویان در ویژگی عمل‌گرایی قوی و ۲۸/۲۴۰۵، در سلاست فکری ضعیف و ۳۶/۴۸۱۴، در رویاپردازی ضعیف و ۲۰/۱۶۶۶ و در نهایت خلاقیت ضعیف و ۸۴/۸۸۸۸ می‌باشد. در مقایسه‌ای بین این ویژگی‌ها در دانشجویان سال اول و آخر همین جامعه، داده‌ها نشان دادند که میزان خلاقیت در دانشجویان سال آخر به نسبت سال اول کمتر و از لحاظ آماری اختلاف معنی دار است. هر چند که برای تحلیل و استنباط درست نیاز به مطالعه طولی می‌باشد.

نتیجه‌گیری: با توجه به ضعف دانشجویان در ویژگی خلاقیت و عوامل متشکله آن و اهمیت این ویژگی، برنامه ریزی لازم برای تقویت خلاقیت در دوران دانش آموزی و به ویژه دانشجویی ضروری می‌باشد. از سوی دیگر مطالعه ای طولی بر روی یک گروه و بررسی این ویژگی‌ها برای شناخت و برنامه ریزی پیشنهاد می‌گردد.

واژه‌های کلیدی: ویژگی شخصیتی، خلاقیت، پرستاری.

و رفتارهای حرفه ای در ارتباط با بیماران خود را خوب ارزیابی نمودند اما در دوران دانشجویی به دلیل کمتر بودن مسئولیت دانشجو در قبال بیمار، رفتار حرفه ای واقعی شروع نشده است. مطالعات نشان می دهد پزشکان علی رغم نگرش مثبت نسبت به برقراری رفتار مناسب با بیمار اما در تجربه پزشکی خود قادر به برقراری ارتباط موثر با بیماران نمی باشند. با توجه به یافته ها، تدوین و اجرای برنامه آموزش مهارت های ارتباطی و حرفه ای و گنجاندن آن در برنامه درسی دانشجویان ضروری می باشد.

واژه های کلیدی: حرفه گرایی، مهارت های ارتباطی، خود ارزیابی، دانشجویان علوم پزشکی.

A-10-485-1

معنویت و مراقبت پرستاری

طیبه جمند*، رقیه گشمرد

* هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی - بوشهر، سایت بهمنی دانشگاه علوم پزشکی - دانشکده پرستاری و مامایی

tayyebjamand@yahoo.com

مقدمه: سلامت شامل ابعاد گوناگون جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی می باشد. دانش پزشکی امروز به ارتباط تنگاتنگ میان سلامت جسم و روح اذعان دارد. توجه به نیازهای معنوی بیماران از وظایف یک پرستار متخصص و حرفه ای است. اما اغلب در پرستاری به بعد معنوی وجود انسان توجه نمی شود. مراقبین سلامت بایستی در کنار مراقبت از جسم، به دیگر ابعاد سلامتی نیز توجه نمایند. تا بتوانند بهترین خدمات را به بیماران ارائه نموده و دستیابی مددجویان را به بالاترین درجه سلامت میسر سازند. هدف این مطالعه، به بررسی نقش معنویت در مراقبت پرستاری می پردازد.

روش کار: این پژوهش مروری با استفاده از مطالعه کتابخانه ای و مرور مقالات دارای روایی و پایایی سال های ۲۰۰۰-۲۰۱۱ در زمینه کلید واژگان از سایت های معتبر صورت گرفته است. در این مطالعه سعی شده در مورد نقش معنویت در مراقبت پرستاری بحث شود.

یافته ها: مذهب و معنویت از مهم ترین عوامل فرهنگی هستند که به ارزش های انسانی، رفتارها و تجربیات، ساختار و معنا می دهند. در مطالعات مختلف بر ارتباط جسم، روان و تأثیر اعتقادات در سلامت جسمی تأکید شده است. انجمن پرستاری آمریکا بعد معنوی را مرکز ثقل پرستاری عنوان کرده است. برخی مطالعات نیز بیانگر آنند که ۹۴ درصد بیماران به سلامت معنوی و جسمی خود به یک اندازه اهمیت

داری داشت ($p=0/0001$). نحوه ارائه مراقبت ها توسط تیم درمانی و مهارت ها و شایستگی های پزشک و پرستار بر روی دیدگاه بیماران از کیفیت خدمات درمانی تأثیر می گذارد.

واژه های کلیدی: کیفیت ارائه خدمات، بیماران، پزشکان، پرستاران.

A-10-561-1

مهارت های ارتباطی و حرفه گرایی در ارتباط با بیماران: خودارزیابی دانشجویان علوم پزشکی

نجمه شاهینی

najmeh_shahini@yahoo.com

مقدمه: برقراری ارتباط یک توانمندی انسانی است که با آموزش و یادگیری قابل توسعه به صورت مهارت ارتباطی است و این مهارت ها جزء جدایی ناپذیر فعالیت های بالینی پزشکان هستند. در عین حال هنوز نگرش غالب برنامه ریزان آموزش پزشکی رویکرد زیستی پزشکی است و آموزش مهارت های ارتباط انسانی در برنامه رسمی آموزش پزشکی گنجانده نشده است. **هدف:** هدف از این مطالعه تعیین مهارت های ارتباطی و رفتارهای حرفه ای در ارتباط با بیماران با استفاده از خود ارزیابی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان می باشد.

روش کار: در این مطالعه توصیفی مقطعی (۱۳۸۸)، ۸۰ دانشجوی پزشکی (استاژ و اینترن) و پرستاری از طریق نمونه گیری آسان مورد بررسی قرار گرفتند. برای جمع آوری داده ها از پرسشنامه حاوی اطلاعات دموگرافیک (۷ سؤال) و مهارت های ارتباطی و رفتارهای حرفه ای با بیماران (۱۱ سؤال) استفاده شد. سؤالات از نوع خود ارزیابی بوده است. معیار ورود به مطالعه حداقل یک ترم کارآموزی در محیط های بالینی و کار با بیمار بوده است.

یافته ها: میانگین سنی نمونه ها ۲۲،۲۸ (۱۹-۳۶ سال) بوده است، ۸۰ درصد آنان مؤنث، اکثریت نمونه ها به ترتیب ۵۵ درصد فارس و ۳۸،۸ درصد ترکمن و از نظر وضعیت تأهل ۹۱،۳ درصد مجرد بودند. ۲،۶ درصد دانشجویان از نظر مهارت های ارتباطی خود را در حد متوسط، ۲۵ درصد خوب، ۵۶،۳ درصد خیلی خوب و ۱۶،۳ درصد عالی ارزیابی نمودند. هیچ دانشجویی خود را از نظر مهارت های ارتباطی ضعیف ارزیابی نکرد. ۴۸،۸ درصد دانشجویان از نظر حرفه گرایی خود را خوب ارزشیابی نمودند. ارتباط بین متغیرها و مهارت های ارتباطی و رفتارهای حرفه ای دانشجویان از نظر آماری معنی دار نبود ($p<0,05$).

نتیجه گیری: هرچند دانشجویان در خود ارزیابی مهارت های ارتباطی

دینی استفاده گردیده است. برای تحلیل داده‌ها از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چند متغیری استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که بین هویت دینی و سلامت روانی (تمام خرده مقیاس‌های آن شامل، جسمی سازی، وسواس، حساسیت بین فردی، اضطراب، خصومت و پرخاشگری، فوبی، پارانوایا و روان پریشی) رابطه معنی داری ($P > 0.000$) وجود دارد و اینکه هویت دینی پیش بینی مناسبی برای سلامت روان می‌باشد.

نتیجه گیری: با توجه به اهمیت هویت دینی و نقش مثبتی که این هویت دارد و زمینه مناسبی که در دانشگاه در زمینه مسایل دینی و جود دارد می‌توان با افزایش آموزش در زمینه مسایل دینی و فلسفه دینی، سلامت روان را افزایش داد و به دنبال آن ارتقاء سطح آموزش دانشجویان برداشت.

واژه‌های کلیدی: دانشجوی، هویت دینی، سلامت روان.

می‌دهند. بدون سلامت معنوی، دیگر ابعاد زیستی، روان‌شناختی و اجتماعی نمی‌توانند عملکرد خوبی داشته باشند یا به حداکثر ظرفیت خود برسند و بنابراین بالاترین سطح کیفیت زندگی قابل دستیابی نخواهد بود. اکثر بیماران، خواهان رسیدگی و برآورده شدن نیازهای معنوی و مذهبی‌شان هستند. به رغم این یافته‌ها، نیازهای معنوی بیماران اغلب مورد غفلت قرار می‌گیرد یا برآورده نمی‌شود. تحقیقات نشان داده‌اند که بین معنویت درونی پرستار و میزان توجه و تمایل او به ارائه مراقبت معنوی ارتباط زیادی وجود دارد. محققین به این نتیجه دست یافته‌اند که آموزش‌های پرستاری بدون آموزش معنویت و مراقبت‌های مربوط به مفاهیم معنوی قادر نخواهد بود نقش خود را به درستی ایفا نماید.

نتیجه گیری: معنویت، توانائی مقابله بیمار را با بیماری، بالا برده و سرعت بهبودی او را افزایش می‌دهد. ارتباط پرستاری با معنویت همان مراقبت کامل و همه جانبه از بیماران است. بنابراین پرستاران باید به بعد معنوی مراقبت نیز توجه نمایند آموزش‌های لازم را در این زمینه کسب کنند و جهت انجام ارائه مراقبت معنوی آمادگی لازم را به دست آورند.

واژه‌های کلیدی: معنویت، مراقبت، پرستار.

A-10-272-1

نگرشی بر اخلاق پزشکی نوین

حمیده خلقی فرد*، راضیه خلقی فرد، راضیه شیرین حصار

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

hkholghifard@yahoo.com

مقدمه: پیوستگی اخلاق و علم در حوزه های مختلف دانش، همواره به عنوان یک اصل مهم و مسلم برای ارتقای مادی و معنوی بشر مورد توجه می‌باشد. در قلمرو علوم تجربی خصوصاً علم طب، نیز از دیر باز اخلاق، جزئی لاینفک محسوب می‌شود و عالمان طب در کنار پرداختن به مسائل پزشکی و توصیه های دارویی، توصیه های اخلاقی نیز داشته‌اند. با توجه به جایگاه علم طبابت که با شرافت وجود و اهمیت حفظ نفس انسانی ارتباط دارد و با در نظر گرفتن کاربرد وسیع طب در سلامت انسان‌ها، تحقیقات فراوان و موضوعات جدید در این حیطه، اخلاق در حوزه پزشکی از اهمیت دو چندان برخوردار می‌باشد. اخلاق پزشکی یکی از شاخه های اخلاق حرفه ای است که سعی دارد اخلاقیات را به صورت کاربردی در حیطه عمل پزشکان و کادر پزشکی و نیز در حوزه تصمیم گیری‌های اخلاقی در طب وارد نماید. بنابراین هدف از این مقاله بررسی نگرشی بر اخلاق پزشکی نوین می‌باشد

روش کار: بررسی و مطالعه متون و مقالات موجود در زمینه اخلاق پزشکی

یافته‌ها: یافته‌ها نشان می‌دهد که وسعت یافتن دانش بشری، ارتقای

A-10-592-2

بررسی رابطه بین هویت دینی و سلامت روانی در دانشجویان کارشناسی بهداشت محیط دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور

مهدی سیاح برگرد*، دکتر احمد فخری، دکتر علیرضا اولی پور،

دکتر مصطفی فقهی

* دانشگاه علوم پزشکی اهواز

sayah_bargard@hotmail.com

مقدمه: سلامت روانی در میان دانشجویان می‌تواند به افزایش یادگیری و آموزش آن‌ها کمک کند. با توجه به اینکه سلامت روانی به عوامل بسیاری وابسته است و هویت دینی از مواردی است که در دانشجویان این مرز و بوم بسیار قوی و پویا می‌باشد در این مطالعه بر آن شدیم تا به بررسی رابطه هویت‌های دینی با سلامت روانی دانشجویان کارشناسی بهداشت محیط بپردازیم.

روش کار: نمونه شامل ۴۳ دانشجو بود. برای جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه سلامت روانی (R-SCL90) و پرسشنامه هویت ملی و

در دسترس بود. ۱۰ نفر پزشک در گروه مورد و ۱۰ نفر در گروه شاهد قرار داشتند. به ازای هر پزشک ۵ تن از بیماران او وارد مطالعه می‌گردید بنابراین در مرحله قبل از آموزش ۵۰ بیمار در گروه مورد و ۵۰ بیمار در گروه شاهد بودند و بعد از آموزش نیز همین تعداد از هر دو گروه وارد مطالعه شدند. معیار ورود بیماران، نداشتن مشکل شنوایی، بینایی و سن بالای ۱۸ سال بود و معیار خروج آن‌ها ابتلا به بیماری‌های روانی بود. ابتدا عملکرد پزشکان خانواده در زمینه برقراری رابطه همدلانه با بیماران با استفاده از پرسشنامه روا و پایایی استاندارد همدلی، با نظر سنجی از بیماران آن‌ها بررسی شد. سپس پزشکان گروه مورد وارد کارگاه آموزشی مهارت‌های همدلی شدند. یک ماه پس از آموزش مجدداً سطح همدلی هر دو گروه ارزیابی گردید. اطلاعات وارد نرم افزار spss 11.5 شده و با استفاده از آزمون تی مستقل مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: مقایسه میانگین نمرات بین گروه‌های مورد و شاهد قبل از آموزش نشان داد که تفاوت معنی دار ندارد ($p=0/673$ و $t=0/423$). مقایسه میانگین نمرات بین دو گروه بعد از آموزش تفاوت معنی دار داشتند ($p=0/000$ و $t=14/19$). میانگین نمرات قبل و بعد از آموزش، در گروه شاهد تفاوت آماری نداشتند ($p=0/964$ و $t=0/046$). ولی در گروه مورد تفاوت آماری واضح داشت ($p=0/000$ و $t=15/63$).

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه و سایر مطالعات مشابه ثابت می‌کنند که مهارت همدلی نیز مانند سایر مهارت‌ها قابل آموزش و یادگیری هستند و لازم است در آموزش مهارت‌های ارتباطی به این مهم توجه گردد.

واژه‌های کلیدی: همدلی، مهارت‌های ارتباطی، ارتباط پزشک-بیمار، آموزش، مصاحبه، مشاوره.

A-10-539-4

معنویت و عدالت آموزشی در علوم پزشکی از دیدگاه دانشجویان دانشکده پزشکی تبریز سال ۱۳۹۰

علیرضا زادگان*، حبیب اله قمی، دکتر نادره زادگان، دکتر اقدس ممقانی، دکتر میرجلیل ارجمند، دکتر شاپورم نادر فام، بشیر میرزائزاد

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی تبریز - مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

alirezaa69@gmail.com

یکی از شاخصه‌های مهم توسعه همه جانبه و بقای سیستم و نظام‌های اجتماعی و آموزشی حفظ و توسعه ارزش‌های الهی و انسانی و رعایت عدالت در بیکره آن‌ها است. این مطالعه به بررسی معنویت و عدالت

فناوری‌ها، افزایش توانمندی‌های انسانی در تشخیص و معالجه بیماری‌ها، و تعداد راه‌های انتخابی برای پزشکان و بیماران، مسائل روز افزونی را مطرح کرده است که اخلاق پزشکی سنتی، علیرغم ارزش و قدرت خود نتوانسته است پاسخگوی این مسائل جدید باشد. این مسائل عمدتاً دستاورد های جدید در حوزه علوم پزشکی و عناوینی چون ۱- ارتباطات حرفه ای در طب ۲- جایگاه جسم انسانی ۳- انسان قبل از تولد ۴- پیوند اعضا و بافت‌ها ۵- زیست و فناوری اخلاق پزشکی عمده‌ترین موضوعاتی هستند که برای عالمان اخلاق و پزشکان جوامع دغدغه آفرین بوده است.

نتیجه گیری: اخلاق پزشکی صرف بیان صفات اخلاقی پسندیده برای پزشکان، یا نحوه برخورد پزشک با بیمار و یا صرفاً تدوین قوانین حرفه ای در باب آداب معاشرت طبیب و یا بیان قواعد مذهبی به تنهایی نمی‌باشد. بلکه اخلاق پزشکی فعالیتی تحلیلی است که طی آن افکار، عقاید، تمهیدات، روش رفتار، احساسات، استدلال و بحث‌های مختلف در حیطه تصمیم‌گیری‌های اخلاق پزشکی به صورت دقیق و انتقادی بررسی می‌شود. همچنین اخلاق پزشکی مقوله ای کاربردی است که راهکارهای سازمان یافته را برای کمک به پزشک در تبیین، تحلیل و حل مباحث اخلاقی در طب بالینی فراهم می‌نماید.

واژه‌های کلیدی: نگرش، اخلاق پزشکی، نوین.

A-10-618-1

تأثیر آموزش مهارت‌های همدلی بر عملکرد پزشکان خانواده دانشگاه علوم پزشکی جهرم و مقایسه با گروه شاهد

اسماعیل مناقب*، سعیده باقری

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی جهرم - استان فارس - خیابان استاد مطهری - سایت پردیس دانشگاه علوم پزشکی جهرم - دانشکده پزشکی - گروه پزشکی اجتماعی

esmanagheb@yahoo.com

مقدمه: همدلی پزشک با بیمار می‌تواند به افزایش تمکین بیماران و ارتقاء سلامتی بیانجامد. مهارت همدلی تا حدودی به شخصیت افراد بستگی دارد. اما سؤال این است آیا همدلی قابل آموزش و یادگیری است؟ این مطالعه به منظور بررسی تأثیر کارگاه آموزشی بر عملکرد همدلانه پزشکان خانواده انجام گرفت.

روش کار: این مطالعه مداخله ای دو سو کور در سال ۱۳۸۸ در دانشگاه علوم پزشکی جهرم انجام شد. جامعه پژوهش پزشکان خانواده جهرم بود. نمونه گیری پزشکان به روش سرشماری و نمونه گیری بیماران به روش

حالی بر تشریح قانون و یا تفسیر بر ساختار قانون ابن سینا در سال ۱۹۲۴ میلادی در اروپا مشخص گردید که ابن نفیس گردش خون ریوی را ۳۰۰ سال قبل از ویلیام هاروی به تفصیل ارائه داده است به گونه ای که بسیاری از مورخان از جمله آلدو میلی، ماکس ماروف، ادوارد کوپولا و دیگران به طور واضح بیان داشته‌اند که ابن نفیس کاشف واقعی گردش خون ریوی کوچک بوده و این کشف باید به وی نسبت داده شود.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج مطالعه مذکور مشخص می‌گردد که تئوری‌های نادرستی به مرور در طی تاریخ پزشکی به وجود آمده است که در طی آن‌ها برخی از اکتشافات پزشکان مسلمان به اشتباه به دانشمندان اروپایی نسبت داده شده است که این امر سرقت علمی محسوب شده و به دور از اخلاق پزشکی می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: سرقت علمی، تاریخ پزشکی، اخلاق پزشکی، گردش خون کوچک.

آموزشی در علوم پزشکی از دیدگاه دانشجویان دانشکده پزشکی تبریز در سال ۱۳۹۰ پرداخته است. این مطالعه از روش توصیفی تحلیلی و از نوع پیمایشی می‌باشد، جمع‌آوری داده‌ها از طریق ۱۴۰ پرسشنامه به صورت تصادفی ساده و حضوری در بین دانشجویان این دانشکده در سال تحصیلی ۹۰-۹۱ توزیع گردید، که به تعداد ۹۰ پرسشنامه تکمیل و برگردانده شد، داده‌ها با استفاده از برنامه SPSS و روش لیکرت تجزیه و تحلیل شدند. روایی ظاهری پرسشنامه با توجه به نظرات اساتید دانشگاه و کارشناسان EDC مورد تأیید قرار گرفته است. نتایج و یافته‌های این مطالعه نشان می‌دهد که از نظر دانشجویان تشویق مادی و معنوی و تقویت اعتماد به نفس با بالاترین میانگین یعنی ۳,۶۶ از سایر عوامل برای آن‌ها دارای اهمیت بوده و بستر سازی امکان بهره‌گیری و کمک به دانشجویان در حل مشکلات روحی، روانی و عاطفی توسط مرکز مشاوره دانشجویی با کمترین میانگین ۳,۳۴ ارزش کمتری قائل بوده‌اند.

واژه‌های کلیدی: معنویت، عدالت آموزشی، علوم پزشکی، دیدگاه دانشجویان دانشکده پزشکی.

A-10-596-5

نظرات اساتید در باره درس اخلاق پزشکی در دانشگاه علوم پزشکی قزوین

افسانه یخ فروش‌ها * دکتر جلال الدین حمیصی - عادلانه قدوسی

دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: پیشرفت‌های علمی بشری زمانی برای نوع بشر مفید و ثمربخش است که از پشتوانه اخلاقی برخوردار باشد. علم و تخصص بدون بهره‌مندی از اخلاقیات پاس‌خگوی نیازهای فطری بشر نبوده و گاهی نقض غرض است. هدف مطالعه: بررسی نظرات اساتید درباره درس اخلاق پزشکی در دانشگاه علوم پزشکی قزوین در سال ۹۰ است.

روش کار: این بررسی یک مطالعه مقطعی و از نوع توصیفی-تحلیلی بوده که نمونه آن را ۵۵ نفر از اساتید شرکت کننده در کارگاه آموزشی اخلاق پزشکی تشکیل می‌داد. ابزار جمع‌آوری داده‌ها پرسشنامه محقق ساخته بود که روایی محتوای آن با نظر خواهی از صاحب‌نظران و با پایایی (r=0.8) مورد استفاده قرار گرفت. تجزیه و تحلیل داده‌ها به صورت آمار توصیفی با استفاده از نرم افزار SPSS انجام شد.

یافته‌ها: اکثریت مدرسین در گروه سنی ۴۸-۳۲ سال و مذکر بودند. ۳۷/۵٪ از مدرسین گذراندن ۱ الی ۲ واحد درس اخلاق پزشکی را برای کسب صلاحیت‌های لازم در رشته‌های گروه پزشکی کافی نمی‌دانستند و کاستی‌هایی را در سرفصل‌های ارائه شده شامل اخلاق

A-10-419-5

سرقت علمی در تاریخ پزشکی: کاشف گردش خون ریوی، ابن نفیس یا ویلیام هاروی

سعید چنگیزی آشتیانی، محسن شمسی، سمیه پورمسیبی

دانشگاه علوم پزشکی اراک

مقدمه: تئوری گردش خون ریوی که ما امروزه آن را می‌شناسیم نزدیک به هزار سال پیش کشف شده است این کشف با گذشت زمان به افراد مختلفی نسبت داده شده است برخی آن را متعلق به جالینوس، میکائیل سروانتوس و عده ای آن را به ابن نفیس و در نهایت آن را به ویلیام هاروی نسبت داده‌اند در نهایت باید گفت که کاشف واقعی گردش خون ریوی کوچک کیست؟

روش کار: در این پژوهش سعی شده است تا از طریق دسترسی به منابع معتبر در قالب یک مقاله توصیفی دیدگاه‌های مختلف در زمینه کشف اولیه گردش خون کوچک بررسی گردد برای این منظور با استفاده از کلیدواژه‌های مناسب و جستجوی الکترونیک و دستی در منابع معتبر اطلاعات گردآوری و به سؤال محوری پژوهش پاسخ داده شده است.

یافته‌ها: با کشف نسخه‌های دست نویس ابن نفیس با عنوان شرح

دارای سابقه کار کمتر از ۵ سال و شیفت کاری در گردش بودند. عملکرد اکثریت پرستاران (۵۳٪) نسبت به رعایت احترام به بیمار در مراقبت از بیماران متوسط، ۹٪ عملکرد ضعیف و ۳۸٪ عملکرد خوبی داشتند. آزمون همبستگی اسپیرمن همبستگی مثبتی بین شیفت کاری و میزان رعایت احترام به بیمار توسط پرستاران نشان داد ($r=0/71$). بدین معنی که افرادی که شیفت کاری صبح بودند عملکرد اخلاقی بهتری نسبت به سایر شیفت‌های کاری داشتند.

نتیجه گیری: میزان رعایت احترام به بیمار توسط اکثریت پرستاران در حد متوسط بوده است. بنابراین از نتایج این مطالعه می‌توان نتیجه گرفت که ضروری است، توسط مدیران و برنامه ریزان پرستاری جهت رعایت هر چه بهتر احترام به بیمار آنچنان که شایسته بیماران و فرهنگ ما می‌باشد، تدابیری اندیشیده شود. همچنین پژوهشگر بررسی وضعیت عملکرد اخلاقی پرستاران در سایر ابعاد اخلاق حرفه ای را نیز پیشنهاد می‌نماید.

واژه‌های کلیدی: احترام به بیمار، عملکرد پرستاری، پرستاران.

پزشکی از دیدگاه اسلام، ابزارهای تحلیل اخلاق، تعارض منافع، فن آوری های نوین و مسائل اخلاقی را بیان نمودند. اساتید دوره کارورزی را برای تدریس سرفصل‌های آموزش مهارت ارتباط با بیمار، آموزش رعایت اخلاق در خطاهای پزشکی و تعهد حرفه ای و دوره کارآموزی را برای تدریس آموزش منشور حقوق بیمار، اخلاق در آموزش و دوره علوم پایه را برای تدریس آموزش مقدمات و اخلاق در تشخیص و درمان و اخلاق پژوهش مناسب می‌دانستند. ۴۰٪ اساتید استفاده از روش آموزشی Case-baseDis- و Learning Problem-base روش آموزش و روش را جهت cussion آموزش و روش Simulated Patient را جهت ارزیابی موضوعات اخلاقی مناسب می‌دانستند.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج عنوان شده پیشنهاد می‌شود که بازنگری در تعداد واحد ارائه شده، تفکیک موضوعی سرفصل‌های اختصاص یافته به آموزش دانشجویان رشته پزشکی در دوره های مختلف تحصیلی انجام پذیرد. کلید واژه: دانشجویان، اساتید، اخلاق پزشکی.

واژه‌های کلیدی: دانشجویان، اساتید، اخلاق پزشکی.

A-10-634-1

شبیه سازی از دیدگاه اسلام و اخلاق پزشکی

فرشته عادل مشهدسری، سیده مطهره اسماعیل پور گنجی *

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی بابل - دانشکده پیراپزشکی

mahyas89@yahoo.com

مقدمه: شبیه سازی (cloning) یکی از پیشرفته‌ترین دست یافته های بشر در زمینه علم پزشکی و مهندسی ژنتیک است که هر مرحله پیشرفت آن جنجال‌های بسیار زیادی را به همراه داشته است. با وجود معرفی شبیه سازی به عنوان پدیده ای جدید، باید اظهار داشت که شبیه سازی از آغاز حیات در سیاره زمین، همواره رخ داده و نقش حیاتی در تکثیر موجودات، به ویژه در کشاورزی ایفا نموده است. اما کشف پدیده شبیه سازی انسان، از جمله علوم تجربی جوان و یکی از چالش‌های قرن حاضر است که ذهن بسیاری از اندیشمندان دینی و اخلاقی و متفکران عرصه های مختلف را به خود مشغول ساخته است. به طوری که بسیاری از ادیان در برابر آن واکنش نشان دادند. در این مقاله سعی شده شبیه سازی از دیدگاه دین مبین اسلام بر پایه اصول اخلاقی بررسی شود.

روش کار: در این مقاله، دیدگاه های اسلامی و اخلاقی پیرامون شبیه سازی انسان، به روش توصیفی از نوع کاربردی- تبیینی مورد بحث و

A-10-372-4

میزان رعایت احترام به بیمار در عملکرد های پرستاری توسط پرستاران

علی دهقانی *، سیمامحمدخان کرمانشاهی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی جهرم

ali_dehghani1388@yahoo.com

مقدمه: رعایت معیارهای اخلاقی در کار پرستاری منجر به بهبود خدمات پرستاری می‌گردد که یکی از معیارهای اصلی اخلاقی در این زمینه احترام به بیمار توسط پرستاران در مراقبت از بیماران می‌باشد؛ لذا این مطالعه با هدف تعیین میزان رعایت احترام به بیمار توسط پرستاران در سال ۱۳۸۹ انجام شده است.

روش کار: مطالعه توصیفی - تحلیلی است. بدین منظور ۱۳۸ پرستار شاغل در بیمارستان‌های منتخب دانشگاه علوم پزشکی تهران که با استفاده از نمونه گیری تصادفی ساده انتخاب شدند، پرسشنامه محقق ساخته را تکمیل نمودند. روایی و پایایی پرسشنامه سنجیده شد. سپس داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS و بهره گیری از آزمون‌های آماری تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: اکثریت واحدهای پژوهش دارای ۲۰ تا ۳۰ سال، زن، متأهل،

بررسی قرار گرفته است.

یافته‌ها: فقهای اسلامی در زمینه شبیه سازی انسان، دیدگاه‌های مختلفی دارند، اما همگی معتقدند که نباید از هر وسیله و روش، برای نیل به هدف استفاده کرد و هر گونه دخالت در طبیعت انسان، از هر طریقی به جز روش‌های بهبود مشروع را، منع می‌کنند. از این رو، تحقیقات پیرامون شبیه سازی را تا زمانی که منافع آن بیش از مضراتش نباشد مجاز می‌دانند.

نتیجه گیری: با وجود نگرانی‌های اخلاقی بسیار زیادی که از سوی علمای اسلامی و سایر ادیان وجود دارد، هم چنان افق جدیدی در علم ژنتیک پیش روی دانشمندان گشوده شده و امیدواری‌های زیادی برای بهبود زندگی بشر ایجاد کرده است. اما در این زمینه نیاز به بحث و بررسی بیشتر است.

واژه‌های کلیدی: فناوری زیستی، شبیه سازی، اسلام، اخلاق پزشکی.

یافته‌ها: مکاتب اخلاقی می‌توانند نقش بی بدیلی در رفع معضلات اخلاقی در حیطه‌های مختلف ایفا نمایند. با توجه به فرهنگ اسلامی در کشور ما و تفاوت‌های فلسفه و اخلاق اسلامی با فلسفه و اخلاق در غرب، ضرورت توجه سریع‌تر مجامع اسلامی به این موضوع به منظور جلوگیری از نفوذ فرهنگ غرب در کشورهای اسلامی احساس می‌شود. تعامل پزشکان با فقها، حکما، فلاسفه، اخلاقیون و اندیشمندان علوم مرتبط در این حوزه، امری است که می‌تواند در پایه گذاری اصولی یک نظام اخلاق پزشکی مدون و تعیین چارچوب‌های تصمیم گیری اخلاقی در طب بسیار تأثیرگذار و ارزشمند باشد.

نتیجه گیری: در نهایت این که، برای تصمیم گیری در حیطه اخلاق پزشکی، ما نیازمند چارچوبی هستیم که یا باید چارچوبی منسجم، کاربردی و قابل اجرا در تمام موارد ارائه کنیم و یا چارچوب ارائه شده توسط فرهنگ غربی را مطابق با فرهنگ و اعتقادات دینی تعریف و ابعاد و حدود آن را معین نماییم، که این امر فقط با تعامل و همفکری اساتید حوزه و دانشگاه امکان پذیر است.

واژه‌های کلیدی: اخلاق پزشکی، فلسفه اخلاق، اسلام.

A-10-33-1

طب و اخلاق پزشکی از دیدگاه اسلام و غرب (بررسی تطبیقی)

نبی الله لهراسبی نیچکوهی *

* کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی مازندران -

اورژانس ۱۱۵ تنکابن

nabi_1690@yahoo.com

مقدمه: فناوری‌ها در بخش‌های تشخیص، درمان و پیشگیری، طب قدیم را در بخش‌های تشخیص، درمان و پیشگیری، دچار چنان تحول عمیقی ساخته‌اند که پزشکی جدید بدون اتکا به روش‌ها و ابزار نوین قادر به ادامه حیات خویش نیست. در حقیقت، پزشکی نوین نیازمند شکل گیری اخلاق پزشکی نوین می‌باشد. دستاوردهای جدید علمی، دغدغه‌های جدیدی را برای عالمان حوزه اخلاق و دین و وجدان عمومی جوامع آفریده است.

روش کار: در این پژوهش با مطالعات کتابخانه‌ای و با استفاده از سایت‌ها معتبر علمی و پیشینه تحقیقات انجام شده در باره ی اخلاق پزشکی، و با استناد به نظریه‌های اخلاقی، صاحب‌نظران، فقها، حکما، فلاسفه، اخلاقیون و اندیشمندان علوم اخلاق پزشکی به بررسی تطبیقی بین اخلاق پزشکی نوین و اسلامی می‌پردازد.

A-10-704-1

روان سنجی مقیاس لیاقت دانشجویان پرستاری در ارائه مراقبت‌های معنوی

عیسی محمدی زیدی *، امیر پاکپور، بنفشه محمدی زیدی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی قزوین - بلوار شهید باهنر، دانشکده بهداشت، گروه بهداشت عمومی

mohamm_e@yahoo.com

مقدمه: بعد معنوی یکی از ابعادی است که در فعالیت پرستاری روزانه بیش از همه مورد غفلت قرار می‌گیرد. اندازه گیری لیاقت دانشجویان پرستاری برای ارائه مراقبت‌ها اهمیت فراوان دارد و کاربرد ابزاری روا و پایا در متون علمی توصیه شده است. هدف این مطالعه تعیین ویژگی‌های روان سنجی نسخه فارسی مقیاس لیاقت مراقبت معنوی است که ابزاری برای اندازه گیری شایستگی پرستاران در تدارک مراقبت‌های معنوی برای بیماران بود.

روش کار: شرکت کنندگان ۱۱۰ نفر از دانشجویان مقطع کارشناسی پرستاری در یک مطالعه مقطعی بودند. ابزار به فارسی ترجمه، ترجمه برگردان شد و برای تعیین حساسیت‌های فرهنگی مورد آزمایش پایلوت قرار گرفت. روایی سازه با استفاده از آنالیز عاملی اکتشافی و تأییدی

حاضر، تعیین ارتباط نگرش دانشجویان نسبت به امور معنوی با سلامت عمومی و روانی آن‌ها است.

روش کار: در این مطالعه توصیفی ۲۰۰ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قزوین پرسشنامه‌هایی را با محوریت سؤالات دموگرافیک (۸ سؤال)، پرسشنامه سلامت روانی (پرسش نامه SCL-90-R (Symptom Checklist 90 Revised R))، پرسشنامه سلامت عمومی GHQ28 و مقیاس نگرش نسبت به امور مذهبی را تکمیل کردند. در این بررسی نمونه‌گیری به صورت تصادفی ساده انجام گرفت، به طوری که طی مدت یک ماه ۲۰۰ نفر از دانشجویان از کلیه دانشکده‌های پزشکی، بهداشت، پرستاری و مامایی با توجه به نسبت دانشجویان هر دانشکده مورد ارزیابی قرار گرفتند. در تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون‌های آماری مجذور کای، آزمون تی، آنالیز واریانس و ضریب همبستگی استفاده شد.

یافته‌ها: میانگین سنی ۱۲/۵ سال و ۷۴ درصد دانشجویان زن بودند. ۴/۴۲ درصد دانشجویان مشکوک به اختلال روانی بودند. بین شیوع اختلال روانی و رشته تحصیلی ارتباط معنی‌دار وجود داشت (۰/۰۳۱ < P). همچنین بر اساس مقیاس نگرش مذهبی ۸۶ درصد دانشجویان از نگرش مثبت و ۱۴ درصد دارای نگرش مذهبی منفی بودند. ۸۳ درصد دانشجویان از سلامت عمومی خوبی برخوردار بودند و ۸ درصد سطح سلامت عمومی خودشان را ضعیف گزارش کردند. بین سلامت روانی با نگرش مذهبی همبستگی مثبت و معنی‌داری وجود داشت (۰/۰۰۱ < P، R = ۰/۳۲۲)، همچنین همبستگی مثبت و معنی‌داری بین سلامت عمومی با نگرش مذهبی وجود داشت (۰/۰۰۱ < P، R = ۰/۲۴۱). **نتیجه‌گیری:** یافته‌های مطالعه حاضر با تاکید بر ارتباط بین نگرش‌های مذهبی و سلامت روانی و عمومی به مسئولان بر لزوم استفاده از این ظرفیت‌ها در برنامه‌ریزی اقدام‌های بهداشت روانی و سلامت عمومی توصیه می‌کنند. آن‌ها باید در برنامه‌ریزی آموزشی خود جهت دانشجویان بر اعتقادات مذهبی در سلامت عمومی و روانی تاکید بیشتری داشته و از عنصر راهبردی مذهب در مشاوره برای دانشجویان دچار مشکلات روانی، استفاده بهینه‌ای نمایند.

واژه‌های کلیدی: سلامت عمومی، نگرش مذهبی، GHQ، علوم پزشکی، سلامت روان.

ارزیابی شد و توافق درونی با آلفای کرونباخ و میانگین همبستگی بین آیتم‌ها تخمین زده شد. علاوه بر این، پایایی آزمون باز آزمون مقیاس در فاصله دو هفته ای بین ۲۰ نفر تعیین شده است. **یافته‌ها:** ترتیب فاکتورها کاملاً منطبق با همان‌هایی بود که قبلاً در جریان روان سنجی نسخه انگلیسی زبان جدا شده بود. ضرایب آلفای کرونباخ برای کل ابزار برابر با ۰/۷۷ و برای زیرشاخه‌ها از ۰/۶۵ تا ۰/۸۵ ادامه داشت. همه آیتم‌ها همبستگی بین آیتمی معنی‌داری داشتند (P < ۰/۰۵). نتایج آزمون باز آزمون نشان دهنده ثبات برای پرسشنامه و زیرشاخه‌های آن بود. آنالیز عاملی اکتشافی با چرخش واریماکس ۶ عامل را با مقدار ایگن بیشتر از یک ایجاد کرد که ۶۳/۱۸ درصد واریانس را توصیف می‌کردند. زیر شاخه‌ها همسانی خوبی را با همبستگی بین آیتمی بیشتر از ۰/۳۵ به طور میانگین و پایایی آزمون باز خوب را نشان دادند. آنالیز عاملی تأییدی مدل ۶ عاملی گویایی برازش قابل قبولی است.

نتیجه‌گیری: پرسشنامه می‌تواند برای مقاصد تحقیقاتی، آموزشی و عملی در ارزیابی شایستگی‌های پرستاران دارای شرایط لازم برای ارائه مراقبت‌های معنوی مورد استفاده قرار بگیرد. اثبات شده است که کیفیت روان سنجی ابزار راضی‌کننده بود. با این وجود، محدودیت‌های روش شناسی باید در توسعه بیشتر پرسشنامه شایستگی مراقبت معنوی مد نظر قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: روانی، پایایی، دانشجویان پرستاری، شایستگی، مراقبت معنوی.

A-10-704-4

ارتباط بین نگرش نسبت به امور معنوی و سلامت عمومی و روانی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قزوین سال ۱۳۹۰

عیسی محمدی زیدی*، امیر پاکپور

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی قزوین - بلوار شهید باهنر، دانشکده بهداشت، گروه بهداشت عمومی،

e_mohamm@yahoo.com

مقدمه: امروزه غالب صاحب نظران بر این باورند که مذهب آثار بلاشکی بر سلامت جسم و دیگر ابعاد زندگی بشر دارد که البته در میان ادیان الهی، دستورات اسلام پیرامون بهداشت جسم و روح و سایر امور، کامل‌ترین فرامین می‌باشد، و از نظر روانشناسان مسلم و قطعی است که اکثر بیماری‌های روانی که ناشی از ناراحتی‌های روحی و تلخی‌های زندگی بوده، در میان افراد غیرمذهبی بیشتر دیده می‌شود. با توجه به نقش انکار ناپذیر نگرش دانشجویان علوم پزشکی در ارائه صحیح خدمات معنوی و همچنین پایبندی اخلاقی هدف مطالعه

A-10-719-1

اعتماد در روابط بین فردی دانشجویان پیراپزشکی

مهستی گنجو*، رضیه باقرزاده، ماهرخ قائدی حقیقی، سعیده سلیمانی، نسیم فرجی

* مربی-هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر-

mahastyganjoo@yahoo.com

مقدمه: اعتماد و ارزش‌های اخلاقی دارای رابطه ذاتی و ریشه‌ای می‌باشند و لذا تدوین، آگاهی دادن، و پذیرش استانداردهای بالای اخلاقی یکی از مؤلفه‌های اصلی اعتماد سازی در دنیای امروز می‌باشد. اعتماد یکی از جنبه‌های مهم روابط انسانی است و زمینه ساز مشارکت و همکاری در میان اعضای جامعه می‌باشد. در فضای مبتنی بر اعتماد ابزارهایی همچون زور و اجبار برای رعایت قوانین و مقررات و حق و حقوق دیگران، کارایی خود را از دست می‌دهند. اعتماد باعث می‌شود که افراد در روابط اجتماعی خود با دیگران هرگونه بدگمانی را کنار گذاشته و روابط صمیمانه‌ای را برقرار کنند، که بدون اعتماد چنین روابطی شکل نمی‌گیرد.

روش کار: مطالعه‌ی حاضر یک مطالعه‌ی توصیفی است که با هدف تعیین اعتماد در روابط بین فردی دانشجویان دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر انجام شده است. این پژوهش بر روی ۱۸۲ نفر دانشجوی رشته‌های اتاق عمل، هوشبری، پرستاری، مامایی، کتابداری و علوم آزمایشگاهی انجام شده است. با استفاده از پرسشنامه‌ی رمپل و هولمز میزان اعتماد در روابط بین فردی در سه زیر مقیاس اندازه‌گیری شد.

یافته‌ها: با استفاده از پرسشنامه‌ی رم پل و هولمز میزان اعتماد در روابط بین فردی در سه زیر مقیاس پیش بینی پذیری (۵ عبارت، قابلیت اعتماد) (۵ عبارت) و وفاداری (۸ عبارت) مشخص گردید. میانگین زیر مقیاس پیش بینی پذیری $3/88 \pm 9/93$ ، قابلیت اعتماد $4/29 \pm 1/06$ و زیر مقیاس وفاداری $4/05 \pm 9/1$ محاسبه گردید. در زیر مقیاس قابلیت اعتماد $1/13$ اعتماد کم، $3/0/1$ سطح متوسط اعتماد و $5/6/8$ سطح بالای اعتماد را ذکر کرده‌اند. در زیر مقیاس وفاداری $1/13$ سطح پایین وفاداری، $1/6/4$ سطح متوسط و $7/0/5$ سطح بالای وفاداری را ذکر کردند. در زیر مقیاس قابلیت پیش بینی $2/1/3$ پیش بینی پذیری کم، $1/4/2$ پیش بینی پذیری متوسط و $6/4/5$ سطح بالای پیش بینی پذیری را ذکر کرده‌اند. همچنین نمره کل اعتماد $4/07 \pm 7/75$ به دست آمد. در ضمن بین ترم تحصیلی و زیر مقیاس قابلیت اعتماد ارتباط آماری مثبت و معنادار دیده شد ($P=0.036$).

نتیجه گیری: واژه و فرهنگ اعتماد در هر جامعه‌ای به عنوان یک هنجار و سرمایه انسانی، بی‌شک یکی از اصلی‌ترین و اساسی‌ترین عوامل در

A-10-704-6

نگرش دانشجویان نسبت به بیماران مبتلا به ناتوانی ذهنی و مشکلات روانی حاد

امیر پاکپور*، عیسی محمدی زیدی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی قزوین - استادیار گروه بهداشت عمومی، قزوین-دانشکده بهداشت، گروه بهداشت عمومی

easamohammadizeidi@gmail.com

مقدمه: ارتباط بین برخی از شرایط پزشکی و لکه ننگ، کلیشه‌ها و نگرش‌های منفی وجود دارد. تحقیقات نشان داده که چنین نگرش‌هایی می‌توانند تأثیر تعیین کننده‌ای بر مراقبت‌ها و ارتباطات این گونه بیماران داشته باشد و کیفیت زندگی آن‌ها را تحت تأثیر قرار دهد. هدف این مطالعه تعیین نگرش دانشجویان رشته‌های بهداشت و پیراپزشکی نسبت به بیماران مبتلا ناتوانی ذهنی و بیماران روانی حاد است.

روش کار: نمونه‌گیری تصادفی طبقه بندی شده از دانشجویان ۷ رشته دانشکده بهداشت و پیراپزشکی و از سنوات مختلف آن گرفته شد و مقیاس توجه به شرایط پزشکی یا MCRS که ابزاری معتبر و مورد اطمینان و خود گزارشی نگرش است با سؤالات کوتاه دموگرافیک بکار رفت. میانگین نمرات، آزمون تی و آنالیز واریانس یک طرفه برای آنالیز نگرش دانشجویان بکار رفت.

یافته‌ها: ۳۲۸ دانشجو در این مطالعه شرکت کردند که نتایج نشان دهنده تفاوت معنی دار بین رشته‌های مختلف از حیث نمرات آزمون و جنسیت ($P=0/001$) برای شرایط پزشکی و ناتوانی ذهنی بود. ۴ آیتم میانگین بالای را بدست آوردند که عبارتند از کارهای کمی وجود دارد که می‌توانم برای بیمارانی شبیه به این انجام بدهم (میانگین = $5/69$)، درمان بیمارانی از این دست تلف کردن پول و سرمایه است (میانگین = $5/56$)، برای من سخت است با بیمارانی شبیه این کار کنم (میانگین = $5/41$)، ترجیح می‌دهم با بیمارانی مثل این کار نکنم (میانگین = $5/32$).

نتیجه گیری: یافته‌ها پیشنهاد می‌کنند که دانشجویان رشته‌های بهداشت و پیراپزشکی به عنوان یک گروه نگرش مناسبی به بیماران دچار اختلالات و ناتوانایی‌های روانی و ذهنی دارند و برای بهبود کیفیت زندگی بیماران مبتلا به اختلال و ناتوانی ذهنی بهتر است برنامه‌های آموزشی جهت ارتقاء سطح آگاهی‌های جامعه مذکور از نحوه تعامل با این گروه از بیماران و شناسایی نیاز بیماران برگزار شود ضمن آن بر منشور حقوقی همه بیماران تاکید گردد.

واژه‌های کلیدی: ناتوانی ذهنی، نگرش، دانشجویان بهداشت و پیراپزشکی، MCRS.

نشد ($p < 0.05$). بیش از ۴۰٪ بیماران به خاطر پرداخت پول زیر میزی، عملکرد پزشکان خود را مغایر اخلاق و معنویت بیان کرده بودند.

نتیجه گیری: عدم رضایت‌مندی بیماران و یا رضایت کم آنان از پرسنل پزشکی و درمانی نشان دهنده توجه کم پزشکان و پرسنل بیمارستانی به حقوق بیماران می‌باشد. جهت ارتقای رعایت حقوق بیماران، ارائه برنامه‌های آموزشی به جامعه در مورد حقوق بیمار، پیگیری موارد نقض حقوق بیمار، اجرای کامل منشور حقوق بیمار در بیمارستان‌ها و طراحی برنامه مشخص به منظور پایش و نظارت بر اجرای آن پیشنهاد می‌شود.

واژه‌های کلیدی: منشور حقوق بیمار، اخلاق، معنویت.

زندگی جمعی و تضمین کننده قوام زندگی سالم، اخلاقی و بدون دغدغه بشر در عرصه‌های مختلف روابط اجتماعی، خانوادگی، اقتصادی، فرهنگی و حتی سیاسی و استمرار آن است. بر اساس پژوهش حاضر سطح اعتماد در روابط دوستانه دانشجویان در سطح بالایی محاسبه گردید. باید در نظر داشت که اخلاقی بودن، راست‌گویی، درستکاری، صداقت، وفای به عهد، انصاف و عدالت‌خواهی، ارزش‌های اعتمادآفرین هستند و تقویت و ترویج آن‌ها در سطح جامعه و گسترش و بسط این فرهنگ ضروری و انکارناپذیر در زندگی بشر، بنایی محکم برای سلامت روان، اخلاقی شدن و اخلاقی ماندن جامعه و پیشرفت و توسعه خواهد بود.

واژه‌های کلیدی: اعتماد، اخلاق، اعتماد در روابط بین فردی.

A-10-736-1

بررسی نقش اخلاق و معنویت (آموزه‌های دینی) در پیشبرد اهداف درمانی در بیمارستان امام رضا (ع) کرمانشاه

پروانه عبدالمالکی*، سعید عبدالمالکی

* مربی دانشگاه رازی کرمانشاه - کرمانشاه سرخه لیژه دانشگاه رازی
معاونت پژوهشی

abdolmaleki@44_yahoo.com

مقدمه: از مهم‌ترین آثار دین داری و ایمان مذهبی، اخلاق نیکو است، زیرا اخلاق خود یک سرمایه بزرگ در زندگی به بشمار می‌رود. این امر ارزشمند بدون دین و ایمان اساس و پایداری ندارد، زیربنای همه اصول اخلاقی و مشروعیت و ضمانت اجرایی آن ایمان و اعتقاد به خداست، کرامت، شرافت، تقوا و عفت، درستکاری، فداکاری، احسان، دوستی و مدارا با خلق خدا، اجرای عدالت، رعایت حقوق انسان‌ها، همه‌ی این‌ها جزء فضیلت‌های بشری محسوب می‌شود. در آیات قرآن کریم خدمت به انسان‌ها از جمله والاترین و بالاترین خدمات است که در رأس آن خدمت به انسان، به عنوان مخلوق برتر خداوند متعال قرار دارد و اگر از این منظر خدمت‌رسانی حول محور اخلاق و معنویت قرار گیرد، هم از درد و آلام دردمندان کاسته خواهد شد و هم وصول به درمان و پیگیری آن برای هر فرد خدمت‌دهنده و خدمت‌گیرنده بهتر تسهیل خواهد شد. به هر حال برابر آموزه‌های دینی توجه به نیاز انسان‌ها و تلاش در رفع آن یک وظیفه اخلاقی، دینی و انسانی است که اگر در اجتماع بشری نهادینه شود برکات و آثار گرانبهایی را به ارمغان خواهد آورد؛ لذا هدف از انجام این پژوهش حول دو محور می‌باشد: الف) بررسی نقش آموزه‌های دینی، اخلاق و معنویت در پیشبرد اهداف خدمات درمانی ب) بررسی ارزشمند اخلاق و معنویت در ایجاد ارتباط سازنده بین خدمت‌دهندگان و خدمت‌گیرندگان.

A-10-659-1

دیدگاه بیماران مراجعه کننده به بیمارستان‌های شهر سنندج در مورد میزان رعایت اخلاق و معنویت توسط تیم پزشکی

مهناز صیادی*، احمد وهابی

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

msayyadi1359@yahoo.com

مقدمه: رعایت اخلاق و معنویت به خصوص توسط پزشکان و پرستاران از مهم‌ترین عوامل موثر در میزان رضایت بیماران و حتی درمان موثر بیماری آن‌ها خواهد بود که متأسفانه گاه‌گاهی مورد غفلت و بی‌توجهی قرار می‌گیرد؛ لذا مطالعه حاضر با هدف بررسی دیدگاه بیماران مراجعه کننده به بیمارستان‌های شهر سنندج در مورد میزان رعایت اخلاق و معنویت توسط تیم پزشکی در سال ۱۳۸۹ طراحی و اجرا گردید.

روش کار: در این مطالعه توصیفی تحلیلی ۱۶۸ نفر از بیماران مراجعه کننده به بیمارستان‌های سنندج (توحید، بعثت، تأمین اجتماعی) مورد مطالعه قرار گرفتند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه محقق ساخته بود که از طریق مصاحبه با بیماران مورد مطالعه، تکمیل گردید. به منظور تحلیل داده‌ها از نرم افزار Spss ver11.5 و فرمول‌های آمار توصیفی استفاده گردید.

یافته‌ها: ۴۹٪ بیماران زن و ۶۰٪ بیماران مرد از عملکرد پزشکان، ۳۵٫۷٪ بیماران زن و ۴۲٫۹٪ مردان از عملکرد پرستاران ناراضی بوده و آن را مغایر اخلاق و معنویت دانسته بودند. اکثر بیماران بستری شده در بیمارستان توحید نسبت به وضعیت بهداشتی بیمارستان شکایت داشته و وضعیت آن را نامناسب بیان کرده بودند. بین میزان تحصیلات، سن و جنس بیماران و دیدگاه آنان رابطه آماری معنی داری مشاهده

A-10-273-1

منشور اخلاق پزشکی از دیدگاه قرآن

یوسف مرتضوی، غلامرضا عطایی*، محبوبه خادم ابوالفضل

* مربی دانشگاه علوم پزشکی بابل

golamrezaatae@yahoo.com

مقدمه: اخلاق پزشکی، علمی مشترک بین تمام رشته‌های پزشکی است که موضوع آن مجموع آدابی است که صاحبان مشاغل پزشکی باید رعایت نمایند. از سوی دیگر قرآن، انسان‌ها و جوامع را از طریق «سلامت» و «سعادت»، رهنمون و «هدایت» می‌کند. پزشکان می‌توانند «منشور اخلاق پزشکی» را از آموزه‌های قرآنی بیاموزند و بنا به دستورات الهی به بیماران احترام گذاشته و برای درمان ایشان اهتمام بورزند. اخلاق قرآنی می‌تواند به دو روش مستقیم و غیر مستقیم، نظام پزشکی را از وسوسه‌های شیطانی رها کرده و با نغمه‌های رحمانی، آشنا نماید.

روش کار: در این مطالعه با استفاده از کتاب آسمانی قرآن منشور اخلاق پزشکی بررسی شده است.

یافته‌ها: در این مطالعه روش‌های قرآنی برای سلامت بخشی شامل رشد، پیشگیری و درمان، شناسایی شده است.

نتیجه گیری: مجموعه آیات قرآن در زمینه اخلاق پزشکی را می‌توان به چهار قسمت پزشکان و هدایت بیماران، پزشکان و سلامت بیماران، پزشکان و سعادت بیماران، قرآن و طبابت طبقه بندی کرد. قرآن کتاب هدایت است، هدایتی که در آن لطف و مهربانی توأم می‌باشد. بنابراین می‌توان اخلاق را در لطف و مهربانی جستجو کرد. پزشکی که می‌خواهند اصول و مبانی اخلاق پزشکی را بیاموزند، فرهنگ‌ها و کتاب‌های متفاوتی وجود دارد، اما آن دسته از پزشکان که قرآن را انتخاب می‌کنند، خود و بیمارانشان را از طریق سلامت به سعادت، هدایت می‌کنند.

واژه‌های کلیدی: قرآن، سلامت، منشور اخلاق پزشکی.

روش کار: مطالعه به روش پیمایشی انجام، جامعه آماری را ۱۲۰ نفر از خدمات دهندگان کادر درمانی و ۱۲۰ نفر از گیرندگان خدمت در اورژانس بیمارستان امام رضا (ع) شهر کرمانشاه تشکیل داده‌اند. جامعه آماری به صورت تصادفی انتخاب به منظور جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه ای مشتمل بر دو قسمت، قسمت اول شامل مشخصات دموگرافیک (سن، جنس، وضعیت تأهل، سطح تحصیلات و ...) و در قسمت دوم از سؤالات محقق ساخته استفاده شده است، پس از تعیین اعتبار و روایی پرسشنامه و جمع آوری، داده‌ها از طریق نرم افزار spss15 مورد تجزیه تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج پژوهش نشان داد که درصد بالایی از جامعه آماری (خدمت دهندگان) بین گروه سنی ۳۰ تا ۴۵ سال، ۴۲٪ مذکر، ۵۸٪ مؤنث، ۳۸٪ دارای مدرک تحصیل لیسانس، ۵۹٪ متأهل، و در خصوص سؤالات مربوط به هدف تحقیق، احترام به شأن و منزلت بیماران ۸۵٪، حفظ امانت داری و رازداری حرفه ای ۷۰٪، توجه به نیازهای بیماران (روحي و جسمی) ۷۹٪، حفظ حریم شرعی و عرفی بیماران ۸۸٪، رعایت به موقع دستورات پزشک معالج بیمار ۹۲٪، و از نظر گیرندگان خدمت، رضایت‌مندی از نحوه خدمات رسانی ۵۵٪، ایجاد ارتباط منطقی بین بیمار و کادر درمانی ۶۲٪، توجه به قوانین و مقررات در محدوده وظایف توسط خدمت دهندگان ۶۸٪، برخورد مناسب و در شأن بیمار ۵۰٪، رضایت از خدمات ارائه شده در هنگام پذیرش ۵۰٪، رضایت از خدمات در هنگام ترخیص و تسویه حساب ۳۵٪، رضایت کلی بیمار در طول درمان و بستری در بخش اورژانس ۴۸٪.

نتیجه گیری: همان طور که زیر بنای خیلی از فضیلت‌های اخلاق و ایمان به آموزه های دینی است، قطعاً عرصه این صفت پسندیده از منظر دین و قرآن و روایات بسیار گسترده و همه گیر می‌باشد و کادر درمانی در هر سطحی نیازمند این مکارم هستند تا با بهره گیری از آثار و برکات این صفات ارزشمند خلاءهای موجود را پر نمایند. بی شک امر درمانی که یک کار انسانی و خداپسندانه است، جز با استفاده از ظرفیت ایمانی و اخلاقی و احساس مسئولیت راه به جایی نخواهد برد. به همین منظور و جهت ارتباط منطقی و اصولی کادر درمانی با مراجعین نکات زیر پیشنهاد می‌گردد: ۱- ضرورت تشکیل کمیته‌هایی تحت عنوان اخلاق و مشتری مداری در مراکز درمانی. ۲- استفاده از افراد صاحب نظر در جهت آموزش مفاهیم دینی و اسلامی در مراکز درمانی. ۳- استفاده از ظرفیت و توان رسانه‌ها (صدا و سیما) جراید، جهت ترویج امر مقدس اخلاق و معنویت در جامعه علی‌الخصوص در مراکز بهداشتی و درمانی.

واژه‌های کلیدی: اخلاق، معنویت، خدمت دهندگان، گیرندگان خدمت، بیمارستان.

A-10-311-2

تعیین نیاز سنجی پرستاران در زمینه برنامه های آموزشی
حقوق و مسئولیت های پرستار

محمد آقاجانی

aghajani1362@yahoo.com

مقدمه: محتوای قوانین و مقررات پرستاری و تفسیر آن راهنمایی است. جهت هدایت پرستاری و برقراری مناسبات در حین انجام وظایف و مسئولیت های محوله کمک منطبق با اخلاق و کیفیت مراقبت مطلوب باشد. منطقی ترین اصل پرستار شدن، درک مسئولیت های قانونی در حیطه کاری یک پرستار می باشد. شکست در درک این مسئولیت ها و دفاع غیر مؤثر در شرایط خاص نتیجه اش قرار گرفتن در معرض عوارض قانونی می باشد. این مطالعه با هدف تعیین نیاز سنجی پرستاران در زمینه برنامه های آموزشی حقوق و مسئولیت های پرستار اجرا شد.

روش کار: این مطالعه از نوع مقطعی است که بر روی پرستاران شاغل در بیمارستان شهید بهشتی کاشان (۱۳۹۰) که به صورت در دسترس انتخاب شده بودند انجام شد. اطلاعات به وسیله پرسشنامه نیازسنجی آموزشی شامل اطلاعات فردی - حرفه ای و پرسشنامه نیاز سنجی پرستاران در زمینه برنامه های آموزشی حقوق و مسئولیت های پرستار (۱۱ سؤال) جمع آوری شد و اطلاعات به دست آمده با استفاده از آمار توصیفی و تحلیلی در نرم افزار Spss 11.5 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: پرستاران بیشترین درصد نیاز به آموزش را در زمینه آشنایی با دعای انضباطی در پرستاری (۷۱٫۵٪)، آشنایی با قوانین استخدام و به کار گیری پرستاران (۶۹٪)، آشنایی با قوانین جزایی در پرستاری (۶۵٫۹٪)، گزارش نویسی پرستاری و ثبت اطلاعات در پرونده بیمار (۵۰٫۶٪) به ترتیب اولویت زیاد و موارد گرفتن رضایت نامه قانونی از بیمار و خانواده او (۱۷٫۷٪) و آشنایی با قصور شغلی و بی مبالایی در پرستاری (۱۳٫۲٪) را کم ذکر کردند. ارتباط معنی داری بین اطلاعات فردی حرفه ای با برخی از موارد حقوق و مسئولیت های پرستار یافت شد. **نتیجه گیری:** نتایج حاصل می تواند به مسئولین آموزش مداوم دانشگاه و اساتید و مدیران ذی ربط در زمینه برنامه ریزی و اجرای برنامه های آموزشی در رابطه با حقوق و مسئولیت های پرستار کمک کننده باشد، تا نیاز واقعی این گروه در این امر مهم برآورده شود.

واژه های کلیدی: اخلاق، آموزش، آموزش مداوم، حقوق، نیاز سنجی، پرستار.

A-10-273-2

اهمیت موازین شرعی و حقوقی در اخلاق پزشکی

یوسف مرتضوی، غلامرضا عطایی*، محبوبه خادم ابوالفضلی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی بابل

golamrezaatae@yahoo.com

مقدمه: جامعه دینی و سالم دارای شاخص های تعریف شده ای می باشد. انطباق رفتارهای فردی و اجتماعی با اخلاق و موازین شرعی و حقوقی از مهم ترین ویژگی های این نوع جوامع بشمار می رود. این انطباق، در سایه ی زمینه ی مناسب فرهنگی و کارآمد برنامه سازان فرهنگی و دینی میسر گشته است. اولین بحث در زمینه ی طب و پزشکی، به ویژه در جامعه ی دینی اخلاق پزشکی است، که ضرورت آن از دانش پزشکی کمتر نیست. زیرا در سایه ی رفتار اعتدال آمیز و خلق و خوی پسندیده، پزشک خواهد توانست به وظیفه ی حرفه ای خویش عمل کند.

روش کار: در مراکز درمانی و پزشکی، مجموعه پزشکان، پرستاران، کارکنان و بیماران جزء گروه اصلی مورد مطالعه حاضر هستند. بررسی انجام شده بیانگر حریم و اثر این گروه عظیم و تأثیر گذار بر جامعه و ارتباط های انسانی است که در دو بخش ارتباط با بیمار و همکاران بحث شده است و به منظور بهینه سازی این نوع ارتباطات راه کارهایی ارائه شده است.

یافته ها: بررسی ها نشان داد که سامان دهی اوقات فراغت پزشک، پرستار، بیمار و کادر اجرایی از جمله لوازم ضروری آفت زدایی و پاک سازی مکان های اشتغال جمعی است که گامی بزرگ در جهت ارزش ها و فرهنگ سازی صحیح می باشد. برای حفظ رابطه ی سالم و صحیح مبتنی بر اصول اخلاقی دو نکته اساسی و مهم باید توجه کرد که شامل پوشش و اختلاط می باشد.

نتیجه گیری: فرهنگ سازی در محیط تحصیل دانشجویان رشته های پزشکی با ارائه ی کتاب های مناسب اعتقادی و اخلاقی است که در اختیار پزشکان و پرستاران و بیماران قرار می گیرد، این روش می تواند جزء بهترین شیوه های انتقال اطلاعات دینی و استفاده از قالب های مناسب علمی و ادبی از وظایف و مسئولیت های متولیان این گونه مراکز است.

واژه های کلیدی: اخلاق پزشکی، حریم ارتباطات، موازین شرعی و حقوقی.

A-10-634-2

جایگاه اخلاق در آموزش علوم پزشکی ایران

فرشته عادل مشهدسری، غلامرضا عطایی *

* عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی بابل - بابل دانشگاه علوم پزشکی بابل

golamrezaatae@yahoo.com

مقدمه: امروزه به دلیل استفاده از تکنولوژی‌های پیشرفته در درمان‌های پزشکی و تحولات پیچیده اجتماعی، اخلاق جایگاه ویژه‌ای در علوم پزشکی پیدا کرده است و آموزش آن الزامی می‌باشد. اخلاق پزشکی موضوعی گسترده است که دارای دو جنبه نظری و عملی است. در بعد نظری به تبیین مبانی و مفاهیم زیر بنایی این علم، توضیح و تشریح فرضیات اخلاقی موجود و ارتباط آن با فرهنگ‌ها، مذاهب و آداب و رسوم جوامع مختلف می‌پردازد و در بعد عملی، با تکیه بر مبانی نظری درباره مسائل، مشکلات و مباحث اخلاقی در حیطه طب و مراقبت‌های بهداشتی بحث می‌کند و چارچوبی کاربردی برای تصمیم‌گیری در مواقع بحرانی عرضه می‌کند. در سال‌های اخیر، آموزش اخلاق پزشکی بر اساس آموزه‌های دینی در ایران بسیار مورد توجه قرار گرفته است. از این جهت، اخلاق پزشکی به عنوان نظام کاربردی همواره به دنبال راه کارهای جدید برای رفع مشکل اخلاقی بوده است.

روش کار: روش تحقیق این مطالعه، به صورت کیفی از نوع کاربردی-تبیینی می‌باشد. در این مقاله سعی شده اهمیت و مراحل پیشرفت آموزش اخلاق پزشکی در ایران، بررسی و تبیین گردد.

یافته‌ها: با توجه به این که اولین هدف آموزش اخلاق پزشکی، تقویت توانایی‌های کارآموزان در انجام مراقبت‌های بهداشتی از بیماران و حمایت از خانواده‌های آن‌ها می‌باشد، اما مسئله اصلی تنها شخصیت‌سازی نیست بلکه در حل یک مسئله اخلاقی شناخت موضوع اخلاق، به‌کارگیری دانش مناسب با موضوع، آنالیز مسئله، تصمیم‌گیری درباره روند اقدامات نیز باید مورد توجه قرار گیرد. از این جهت، مشارکت فعالانه کارآموزان در روند آموزش به جای سخنرانی صرف حائز اهمیت است.

نتیجه‌گیری: از آن جا که آموزش اخلاق پزشکی بر پایه تدریس نظری (روش سنتی) به تنهایی نمی‌تواند نیازهای سیستم بهداشتی کشور را جهت داشتن پزشکان متعهد و متخصص برآورده سازد، ایجاد تحول و استفاده از روش‌های جدید آموزش مانند رهیافت مبتنی بر جامعه می‌تواند هم به سود حرفه پزشکی و هم به سود بیماران باشد. از این جهت، در این مقاله پس از بررسی اهمیت و وضعیت فعلی آموزش اخلاق پزشکی در کشور، پیشنهادهایی جهت اصلاح ساختار آموزشی ارائه شده است.

واژه‌های کلیدی: اخلاق پزشکی، آموزش اخلاق پزشکی، ایران.

A-10-731-2

فرآیند خود تنظیم در کنترل رفتاری غیر اخلاقی راهی موثر برای تأمین الزامات اخلاقی، اسلامی در آموزش پزشکی

معصومه حسینیان *، سوفیا اصالت منش

* عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی کاشان - کاشان بلوار قطب راوندی دانشگاه علوم پزشکی کاشان

hoseinian_1342@yahoo.com

مقدمه: رسالت اصلی دانشگاه در نهادینه نمودن بالاترین درجه رفتارهای اخلاقی در تعلیم و تربیت عبارت از تأمین الزامات اخلاقی استادان در قبال دانشجویان و جامعه و حرفه خود می‌باشد. که با رویکرد خود تنظیمی و برون فردی توسط خود کنترلی، همکاران و سیستم دانشگاهی محقق خواهد شد.

روش کار: این پژوهش نوعی مطالعه مروری است که با بررسی منابع معتبر اسلامی و سیره و آموزه‌های پیامبر اسلام (ص) و ائمه اطهار (س) و نیز جستجوی بانک اطلاعاتی در مورد تأمین الزامات اخلاقی در آموزش پزشکی استخراج شده است.

یافته‌ها: روش‌های زیادی جهت فرآیند خود تنظیم در کنترل رفتارها غیر اخلاقی و رسیدن به معیارهای اخلاقی وجود دارد که از طریق موسسه و خود شخص و بیشتر از طریق فرآیند (NEAT) گوشزد، تشریح و تسریح، مساعدت و کمک و زمان قابل اجرا می‌باشد و روش دیگر با توجه به آموزه‌های دینی از طریق آداب و وظایف استاد نسبت به خود، در رابطه با اشتغالات علمی، دانشجویان، امر تدریس و جلسه درس است که حاوی نکات بسیار مهم بوده و می‌تواند راهگشا و راهنمای تعلیم و اجرای کدهای اخلاقی در تعلیم و تربیت دانشگاهی باشد.

نتیجه‌گیری: نظام تربیتی اسلام نظامی جامع نگر و پاسخگو به نیازهای انسان است که نگاه تک بعدی به انسان نداشته و آموزه‌های دینی الگوی جامعی برای الزامات اخلاقی با توجه به اهداف اصلاح رفتارهای اخلاقی از طریق تقویت و التزام و تعهد استادان تقویت و توجه به آموزه‌های دینی، ارتقاء معنویت‌گرایی، تصمیم‌سازی اخلاقی و ارتقاء سطح دانش مربوط به اخلاق حرفه‌ای در دانشگاه و آموزش و ارزش گذاری بر آن‌ها دارد.

واژه‌های کلیدی: فرآیند خود تنظیم، رفتار، الزامات اخلاقی، اسلام، آموزش پزشکی.

A-10-535-3

بررسی میزان مسئولیت پذیری در دانشجویان دانشکده
بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

فریده صفی خانی*، علیرضا ملایری، مهدی سیاح برگرد، علیرضا اولی
پور

* مربی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز - مرکز مطالعات و
توسعه آموزش علوم پزشکی - دانشکده بهداشت

safikhani_f@yahoo.com

مقدمه: یکی از اهداف آموزشی دانشگاه‌ها افزایش مسئولیت پذیری در
جامعه دانشجویان است. عادت یا توانایی پذیرفتن کاری را که مستلزم
پاسخ گویی در برابر دیگران است مسئولیت پذیری می‌گویند. افراد
مسئولیت پذیر متعهد به انجام کار یا وظیفه محوله بوده و سخت کوشی
و رعایت نظم و انضباط از خصوصیات بارز آنان می‌باشد ویژگی‌های که
آموختنی است و افراد در محیط‌های پرورشی آن را اکتساب می‌کنند.

روش کار: در این پژوهش توصیفی - مقطعی تعداد ۱۱۲ نفر از
دانشجویان دانشکده بهداشت مشغول به تحصیل در رشته‌های
بهداشت حرفه‌ای و بهداشت عمومی به طور تصادفی انتخاب شدند.
ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه مسئولیت پذیری کالیفرنیا که
شامل ۴۲ سؤال می‌باشد، جهت سنجش میزان مسئولیت پذیری
با ارزیابی ویژگی‌های (وظیفه‌شناسی، احساس تعهد، سخت کوشی،
جدیت، قابلیت اعتماد، رفتار مبتنی بر نظم، مقررات و منطق) بکار
گرفته شده است و داده‌های بدست آمده در نرم افزار SPSS مورد
تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج بدست آمده در این مطالعه نشان داده است که ۲۳٪
مذکر و ۷۹٪ مؤنث بودند. میانگین و انحراف معیار مسئولیت پذیری
دانشجویان $7/08 \pm 4/17$ بدست آمده و ۵۱٪ درصد از دانشجویان
مسئولیت پذیری متوسط $3/4 \pm 2/3$ پایین و ۱۰٪/۴ مسئولیت پذیری
بالا داشتند. همچنین در تحلیل ویژگی‌های مورد سنجش در مسئولیت
پذیری سخت کوشی، مقررات و منطق پایین‌ترین و قابلیت اعتماد
بالترین نمره را به خود اختصاص دادند.

نتیجه گیری: در پرورش نیروهای متخصص یکی از موضوعات مورد
آموزش در حوزه‌های عاطفی افزایش مسئولیت پذیری یادگیرندگان
است. آگاهی و بینش از سطح مسئولیت پذیری اولین اقدام برای تغییر
در ساختار نظام آموزشی و به دنبال آن طراحی و برنامه‌ریزی اهداف
آموزشی ویژه می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: مسئولیت پذیری، دانشجوی، وظیفه‌شناسی.

A-10-804-1

ارزشیابی اخلاق حرفه‌ای کارورزان در محیط بالینی: معرفی
یک ابزار ارزشیابی

نیکو یمانی*، دکتر محمد جواد لیاقتدار، دکتر پیمان ادیبی، دکتر
طاهره چنگیز

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

yamani@edc.mui.ir

مقدمه: امروزه آموزش و ارزشیابی اخلاق حرفه‌ای در دانشگاه‌های
علوم پزشکی جایگاه ویژه‌ای به خود اختصاص داده است. در همین
راستا به دلیل ماهیت خاص اخلاق حرفه‌ای، ابزارها و روش‌های
متعددی پیشنهاد شده که هر کدام مزایا و معایب خود را داراست.
هدف از این مطالعه تهیه و پیشنهاد ابزار معتبری برای ارزشیابی اخلاق
حرفه‌ای کارورزان بوده است.

روش کار: در مطالعه حاضر از مرور متون و مصاحبه با صاحب نظران
استفاده گردید و گویه‌های مناسب ارزشیابی اخلاق حرفه‌ای استخراج
شد. پرسشنامه حاصل با استفاده از تحلیل عاملی با چرخش واریماکس
و متد کایزر نرمالیزیشن تک تک آیتم‌ها بررسی و حیطه‌های اصلی
پرسشنامه تعیین گردید. روایی آن با نظر متخصصان تأیید گردید.
جهت تعیین پایایی، پرسشنامه بدست آمده جهت مشاهده عملکرد ۴۱
کارورز مورد استفاده قرار گرفت.

یافته‌ها: پرسشنامه تهیه شده دارای ۲۶ گویه بود که بر اساس تعریف
اخلاق حرفه‌ای و تحلیل عاملی انجام شده، ۶ حیطه در آن مشخص
گردید: برقراری ارتباط، مسئولیت پذیری، رازداری و صداقت، احترام
به دیگران، پذیرش خطا و تلاش برای ارتقاء فردی، از خودگذشتگی
و محبت. مقیاس مورد استفاده، مقیاس چهار درجه‌ای بود (بالتر از
انتظار، در حد انتظار، پایین‌تر از انتظار و غیر قابل قبول). پس از
تأیید روایی پرسشنامه، پایایی آن پس از اجرای آزمایشی (تکمیل ۴۱
پرسشنامه در مورد عملکرد حرفه‌ای گری آنترنها توسط دستیاران)،
بر اساس آلفای کرونباخ، ۰/۹۲ بود. میانگین نمره کل اخلاق حرفه‌ای
کارورزان نیز $2/84 \pm 0/44$ از نمره ۴ بود.

نتیجه گیری: نتایج مطالعه حاضر منجر به تهیه ابزاری گردید که
پوشش دهنده حیطه‌های اصلی مرتبط با اخلاق حرفه‌ای بوده و
چون عملکرد را از طریق مشاهده مورد بررسی قرار می‌دهد می‌تواند
به عنوان ابزار معتبری برای ارزشیابی اخلاق حرفه‌ای کارورزان مورد
استفاده قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: اخلاق حرفه‌ای، کارورز، ارزشیابی.

A-10-539-6

بررسی میزان رعایت اخلاق حرفه ای در دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تبریز از دیدگاه دانشجویان در سال تحصیلی ۱۳۹۱-
۱۳۹۰

حسن سلامی*، علیرضا زادگان، حبیب اله قمی، شاپور نادر فام، فریبا نامی

* متخصص داخلی دانشگاه علوم پزشکی تبریز - تبریز - مرکز
مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

salamih@gmail.com

مقدمه: رعایت اصول اخلاق حرفه ای توسط اساتید در میزان موفقیت
استاد در تدریس و پیشرفت تحصیلی دانشجویان نقش بسیار مهمی
دارد. این مطالعه به بررسی میزان رعایت اخلاق حرفه ای در دانشگاه
آزاد اسلامی واحد تبریز از دیدگاه دانشجویان در سال تحصیلی ۱۳۹۱-
۱۳۹۰ پرداخته است.

روش کار: مطالعه به روش توصیفی تحلیلی و از نوع پیمایشی می باشد،
جمع آوری داده‌ها از طریق ۱۰۱ پرسشنامه در قالب ۲۲ سؤال به
صورت تصادفی ساده در بین دانشجویان دانشگاه آزاد تبریز توزیع و
پس از تکمیل آن‌ها جمع آوری شدند. سپس داده‌ها با استفاده از برنامه
نرم افزار SPSS و روش لیکرت تجزیه و تحلیل شدند. روایی ظاهری
پرسشنامه با توجه به نظرات اساتید دانشگاه و کارشناسان EDC مورد
تأیید قرار گرفته و پایایی مطالعه بر اساس آزمون آلفای کرونباخ ۰٫۹۱۳
می باشد.

یافته‌ها: از دیدگاه دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز،
برگزاری کلاس‌ها طبق برنامه تدوین شده (۷۴٪) از بالاترین اولویت
و میانگین برخوردار است و ایجاد انگیزه برای دانشجویان برای انجام
طرح‌های پژوهشی (۴۲٪) دارای کمترین میانگین است در ضمن نظر
دانشجویان در خصوص شرایط آموزشی ایده آل دانشگاه بر اساس
داشتن تمامی صفات از نمره ۱۰، ۴۹٪ دانشجویان به میزان رعایت
اخلاق حرفه ای در دانشگاه نمره داده‌اند.

نتیجه گیری: با امید به اینکه برنامه ریزان و تصمیم گیران و
دست‌اندرکاران کلان آموزشی از نتایج این مطالعه حسن استفاده را در
توسعه و بهبود و پیشرفت تحصیلی دانشجویان و نهایتاً ارتقاء آموزشی
برده باشد.

واژه‌های کلیدی: اخلاق حرفه ای، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز،
دانشجویان.

A-10-535-5

بررسی توانائی استدلال اخلاقی در دانشجویان پرستاری
دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

فریده صفی خانی*، مهدی سیاح برگرد، علیرضا اولی پور، علیرضا
ملابری

* مربی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز - دانشگاه علوم
پزشکی - مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

safikhani_f@yahoo.com

مقدمه: دانشگاه‌ها به عنوان مرجع رسمی آموزش دهنده همواره باید
توانمندترین افراد متخصص را تربیت نمایند و یکی از مواردی که در
توانمندی گروه آموزش دیده موثر است، قدرت استدلال اخلاقی است.
پرستاران با توجه به ایفای مراقبتی جامع خود نیاز به تصمیم گیری
اخلاقی مناسب در محیط کار خود را دارند؛ لذا دانستن سطح اخلاقی
گروه پرستاری در برنامه ریزی آموزش آینده مفید می باشد.

روش کار: در این مطالعه توصیفی - مقطعی با هدف ارزیابی استدلال
اخلاقی دانشجویان پرستاری در برخورد با معضلات اخلاقی انجام شد.
تعداد دانشجوی پرستاری ۷۶ نفر می باشد. که ۲۴ نفر سال اول ۱۷ نفر
سال دوم و ۳۵ سال آخر می باشد. ابزار جمع آوری داده های پژوهش
فردی نمونه‌ها و اطلاعات پرسشنامه آزمون معضلات اخلاق پرستاری
می باشد. این آزمون شامل ۶ سناریو جهت ارزیابی میزان استدلال
اخلاقی پرستاری توسط Chrisam در سال ۱۹۸۱ تهیه گردیده
است.

یافته‌ها: نتایج نشان داده است که ۲۱٪ نمونه مورد بررسی مذکر و
۷۶٪ مؤنث می باشند. میانگین سنی ۲۰/۵۹ می باشد. میانگین نمره
استدلال اخلاقی دانشجویان (۴۰/۲۱) در دامنه ۲۴ تا ۵۸ است که از
نظر سطح اخلاقی اکثریت در سطح ۳ و ۴ اخلاقی قرار داشتند. نتایج
نشان داده که بین افزایش سنوات تحصیل و توان استدلال تفاوت معنا
داری مشاهده نگردید.

واژه‌های کلیدی: استدلال اخلاقی، دانشجویان پرستاری، آموزش.

A-10-822-1

مروری بر موانع و مشکلات رشد موثر اخلاق حرفه ای در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور

پریسا گل‌عنبر*، رضا غفاری، فریبا سالک رنجبرزاده، حکیمه حضرتی
کندجانی، سوسن حسن زاده سلماسی

* کارشناس آموزش مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی - تبریز -
خیابان دانشگاه - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی - گروه
آموزش پزشکی

parisa_gl@yahoo.com

مقدمه: اخلاق حرفه ای به عنوان شاخه ای از علم اخلاق به بررسی تکالیف اخلاقی در یک حرفه و مسائل اخلاقی آن می‌پردازد و مسئولیت‌هایی را برای فرد و سازمان ایجاد می‌کند، طرح مسئله ترویج اخلاق یکی از مهم‌ترین مسئولیت‌های دانشگاه‌ها می‌باشد که اخیر در دانشگاه‌های علوم پزشکی قدم‌هایی در این زمینه برداشته شده است. زیرا دانشگاه‌های علوم پزشکی به عنوان مراکزی که در تعامل با دانشجویان، اساتید، کارکنان بهداشتی درمانی - اداری و مراکز آموزشی درمانی هستند و نقش راهبردی در ترویج اخلاق حرفه ای دارند، ضرورت اخلاقی بودنشان بیشتر نمایان می‌گردد. ترویج مستمر و اثربخش اخلاق در همه ارکان دانشگاه‌ها حتی شرح وظایف‌ها، آئین‌نامه‌ها و ساختارها باید اتفاق بی‌افتد. اما به دلیل گستردگی و پیچیدگی و مشکلات متعدد، این امر با موانعی روبروست که در این مطالعه به مرور موانع و مشکلات رشد موثر اخلاق حرفه ای در دانشگاه‌های علوم پزشکی پرداخته‌ایم.

روش کار: این بررسی یک مطالعه کتابخانه ای و الکترونیکی است که با بررسی کتب و مقالات متعدد در خصوص مشکلات ساختاری، مسائل فرهنگی و هنجارهای اجتماعی مرتبط با اخلاق حرفه ای جمع آوری گردیده است.

یافته‌ها: با توجه به مطالعه انجام شده، در مورد موانع رشد موثر اخلاق حرفه ای در دانشگاه‌های علوم پزشکی موارد زیر جمع آوری گردید: درک مبهم و تصور ناقص مدیران، اساتید و کارکنان و صاحب‌نظران از هویت اخلاق حرفه ای، دور شدن دانشگاه‌ها از میانی اخلاق اسلامی، وارد نشدن اخلاق حرفه ای به صورت نظاممند و برنامه ریزی شده در کوریکولوم آموزشی رشته های علوم پزشکی، ناکافی و غیر موثر بودن آموزش‌های داده شده، عدم وجود مکانیسم مشخص و واحد جهت ارزیابی رفتار حرفه ای در بخش‌های مختلف، عدم وجود قوانین و استانداردهای تعریف شده که باعث بلا تکلیفی یا تعارضات اخلاقی می‌گردد، عدم وجود ساز و کارهای تشویقی و ترغیبی برای ایجاد انگیزه، فقدان مدیریت تعارض که سبب مشخص شدن هویت افراد خاطی و بروز مشکلات حرفه ای می‌گردد، کمبود اساتید مجرب، عامل و متخصص در این امر، فقدان منشور اخلاقی چند وجهی، فقدان نظام

جامع و اخلاقی استخدام و انتصاب، نارضایتی‌های شغلی و نامناسب بودن شرایط فیزیکی و روانی محیط کار، بیان اصول کلی فاقد قابلیت به کارگیری (شعارزدگی).

نتیجه گیری: با توجه به موارد بدست آمده از مرور منابع مختلف، جهت کمک به کاهش موانع رشد موثر اخلاق حرفه ای در دانشگاه‌ها می‌توان راهکارهای زیر را پیشنهاد نمود: تحلیل ریشه ای مفاهیم چيستی اخلاق جهت نقد تصور افراد و رسیدن به یک زبان مشترک در دانشگاه، تدوین عهدنامه اخلاقی اساتید، دانشجویان، مدیران و کارکنان، تدوین و ارائه واحد اخلاق حرفه ای در کوریکولوم کلیه رشته های علوم پزشکی، تدوین الگوی ارزیابی اخلاق حرفه ای متناسب با رشته تحصیلی و اصول اخلاق اسلامی، تشکیل کمیته نظارتی اخلاق حرفه ای در دانشگاه جهت تضمین اجرای عهدنامه اخلاقی، تعریف سازوکارهای تشویقی و ترغیبی مناسب جهت ایجاد انگیزه، کاربردی نمودن اصول کلی تدوین شده، تربیت اساتید الگو و متخصص.

واژه‌های کلیدی: اخلاق حرفه ای، علوم پزشکی، موانع.

A-10-834-1

مفهوم مراقبت. مرور ترکیبی

مریم صالحیان

مربی دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی - مشهد-خیابان ابن
سینا-دانشکده پرستاری

salehianM891@mums.ac.ir

مقدمه: توجه خاص به امر مراقبت نه تنها به عنوان یک نیاز در فرد بلکه به عنوان یک اصل ارزشی و اخلاقی در پرستاری ضروری است. گرچه مراقبت به عنوان: خصیصه انسانی، ارتباط بین فردی اقدام درمانی، توصیف شده است. اما به عنوان یک امر ارزشی و اخلاقی به طور مطلوب در حوزه های عملکرد و آموزش مورد تاکید قرار ندارد. از طرفی ماهیت و اصول ارزشی مراقبت در معرض تهدیدات مالی، تشخیص پزشکی و پروتکل‌های هزینه - سودمندی قرار گرفته است؛ لذا ضرورت واضح سازی هر چه بیشتر مفهوم در ارتقاء درک آن و توسعه دیسپلین کمک کننده است. بر این اساس مطالعه ایی با هدف روشن تر ساختن هر چه بیشتر مفهوم مراقبت شکل گرفت از انجام گردید. با استفاده از کلید واژه‌های مرتبط ۳۴ مقاله تحقیقی از میان پایگاه‌های اطلاعاتی MEDLINE , Ganong.1987

روش کار: مطالعه بر اساس مراحل مرور ترکیبی (Ganong 1987) انجام گردید. ۳۴ مقاله از میان پایگاه‌های اطلاعاتی EDLINEM و

و تحلیل شد. جامعه پژوهش را ۷۷ نفر از مدیران ارشد و میانی بیمارستان‌های آموزشی شیراز تشکیل می‌دادند.

یافته‌ها: نتایج این پژوهش نشان می‌داد که سطح اخلاق کار در جامعه مورد پژوهش، متوسط است. همچنین بین اخلاق کار و متغیرهای دموگرافیک رابطه معناداری وجود دارد.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج پژوهش پیشنهاد می‌شود که مدیران سازمان‌ها اقداماتی را به منظور افزایش حمایت کارکنان در زمینه اخلاق کار انجام دهند تا از این طریق باعث بهبود دید کارکنان نسبت به تغییر سازمانی شوند. از طرف دیگر، مشارکت دادن کارکنان در بعضی تصمیم‌گیری‌هایی که منجر به تغییر سازمانی می‌شود، می‌تواند مقاومت افراد را نسبت به تغییر سازمانی کاهش دهد.

واژه‌های کلیدی: بیمارستان، مدیران ارشد و میانی، اخلاق کار.

A-10-880-1

دیدگاه دانشجویان مامایی در مورد مشکلات آموزش بالینی اخلاق مامایی

راضیه باقرزاده*، فرحناز کمالی، طاهره غریبی

* مربی و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر- دانشکده پرستاری- مامایی - بوشهر - دانشگاه علوم پزشکی - دانشکده پرستاری - مامایی

r.bagherzadeh@bpums.ac.ir

مقدمه: اخلاق جزء جدایی‌ناپذیر هر حرفه‌ای است. حرفه مامایی از جمله مشاغل است که به علت حساسیت آن، با اصول اخلاقی آمیخته است. آموزش بهینه اخلاق میسر نمی‌شود مگر با رفع مشکلات آموزشی، و برای رفع هر مشکل ابتدا بایستی مشکل را شناسایی نمود و سپس برای کاهش و رفع مشکل برنامه ریزی نمود. مطالعه حاضر به منظور بررسی دیدگاه دانشجویان مامایی در مورد آموزش بالینی اخلاق مامایی انجام گردیده است.

روش کار: پژوهش حاضر یک مطالعه کیفی و از نوع آنالیز محتوا است. شرکت کنندگان در پژوهش را ۱۸ نفر از دانشجویان مامایی تشکیل می‌دادند. جمع آوری داده‌ها طی بحث گروهی در سه گروه ۶ نفره از دانشجویان مامایی که کارورزی واحد بارداری-زایمان و همچنین واحد اخلاق مامایی را گذرانده بودند انجام شد. آنالیز داده‌ها طی چند مرحله شامل: یافتن واحد معنا، متمرکز کردن و خلاصه کردن داده‌ها، کد گذاری، محوربندی و تعیین تم‌ها انجام شد. یافته: مفاهیم اصلی بدست آمده شامل: پیاده نشدن آموخته‌های اخلاقی در عمل، نبود

CINAHL و موتور جستجوی Google در فاصله زمانی ۱۹۹۰ تا ۲۰۱۲ و بر اساس معیارهای ورود و خروج انتخاب شدند. ابزار مناسب جهت جمع آوری داده‌ها (بر اساس الگوی Sparbel & Anderson و ۲۰۰۰) طراحی گردید و اصول گنگ برای استخراج و تحلیل داده‌ها بکار گرفته شد. نتایج مطالعات تحقیقی به طور نظامندی با رویکردی کیفی مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها و نتیجه گیری: مضمون ارتباط بیشترین واژه‌ی تکرار شونده در مطالعات بود. مضمون اخلاق به تازگی در متون مورد توجه قرار گرفته است. سایر مضامین استخراج شده عبارتند از: تأمل، حضور، فقدان تداوم در مراقبت، پذیرش و تغییر پذیری لازم است مراقبت به عنوان یک اصل ارزشی و اخلاقی در عملکرد و برنامه‌های درسی مورد توجه بیشتری قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: مراقبت، اخلاق، پرستاری، مرور ترکیبی متون.

A-10-474-4

بررسی میزان رعایت اخلاق کار از دیدگاه مدیران بیمارستان‌های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی شیراز

سعادت مرحمتی*، مرضیه فلاح زاده، دکتر ریتا رضایی، پریسا نبینی

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی شیراز - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی شیراز

saadat_marhamati@yahoo.com

مقدمه: تغییرات روزافزون در جهان امروزی باعث شده که سازمان‌ها نیز برای موفق دادن خود با دنیای پیرامون، تغییرات سازمانی مستمر را در دستور کار خود قرار دهند. با توجه به این که نیروی انسانی از مهم‌ترین عوامل تشکیل دهنده سازمان‌ها هستند، بنابراین توجه به مسائلی که نگرش افراد را نسبت به تغییر سازمانی تحت تأثیر قرار می‌دهد، اهمیت ویژه‌ای می‌یابد. یکی از عوامل مهم تأثیر گذار بر روی نگرش افراد نسبت به تغییر سازمانی، اخلاق کار است. وقتی اخلاق کار افراد بالا باشد، افراد در مقابل تغییرات سازمانی مقاومت نکرده و برای تغییرات مستمر و بهبود سازمان خود تلاش خواهند کرد. هدف اصلی این پژوهش بررسی رابطه بین اخلاق کار و نگرش نسبت به تغییر سازمانی از دیدگاه مدیران ارشد و میانی ۱۲ بیمارستان آموزشی شیراز است.

روش کار: این پژوهش از نوع مطالعه مقطعی است که به صورت توصیفی - تحلیلی انجام می‌شود. اطلاعات لازم از طریق پرسشنامه اخلاق کار جمع آوری و توسط نرم افزار آماری SPSS.14 تجزیه

روش کار: این یک مطالعه توصیفی از نوع مقطعی است که بروی ۷۰ نفر از دانشجویان پرستاری دانشکده پرستاری و مامایی رازی کرمان (سال سوم و چهارم) انجام گرفته است. نمونه‌ها به روش آسان و در دسترس وارد مطالعه شدند. ابزار جمع آوری داده‌ها علاوه بر اطلاعات دموگرافیکی دانشجویان، پرسشنامه پریشانی اخلاقی (MDS) بوده است که از مطالعه دکتر وزیری و همکاران گرفته شده است. میزان مواجهه با مشکل اخلاقی بر روی طیفی از کمترین (۱) تا بیشترین (۷) نشان داده شده است. تجزیه و تحلیل داده‌ها نیز با استفاده از نرم افزار SPSS16 و آمار توصیفی (میانگین و انحراف معیار) و آمار استنباطی (واریانس یک طرفه، رگرسیون خطی) استفاده گردید.

یافته‌ها: پژوهش حاضر نشان داده است که میانگین سنی دانشجویان شرکت کننده در مطالعه ۲۲/۳۸ با بیشترین ۲۹ و کمترین آن‌ها ۲۱ بوده است. میانگین کلی میزان پریشانی اخلاقی دانشجویان مورد مطالعه ۴/۹۱ از ۷ با انحراف معیار ۱/۰۱ بوده است.

نتیجه گیری: با توجه به میزان بالای پریشانی اخلاقی دانشجویان پرستاری در مواجهه با معضلات اخلاقی موجود در بالین پیشنهاد می‌شود، دست‌اندرکاران آموزش پرستاری راهکارهایی را علاوه بر آموزش اخلاق در بالین بلکه برای مقابله با آن در دانشجویان ارائه و آموزش دهند.

واژه‌های کلیدی: پریشانی اخلاقی، دانشجویان پرستاری، معضل اخلاقی.

A-10-638-6

قرآن درمانی و آثار آن بر سلامت جسم و جان

فرشیده زامنی*، غلامعلی گل افشانی جوبباری، سمیه رستمی، محمد تقی معتمدی، محمدعلی اسدی

* عضو هیات علمی دانشگاه آزادساری

f_zameni@yahoo.com

مقدمه: تعالیم والای قرآن بدون شک شفای جسمی و روحی انسان را تضمین می‌کند و بسیاری از آیات قرآن کریم من حیث نسخه شفا ده و حیات بخش روح و جسم انسان را شفا بخش است همان است که خداوند به طور کل فرموده است (و نزل من القرآن ما هو شفاء ورحمه للمؤمنین و لا یزید الظالمین إلا خساراً).

روش کار: مقاله حاضر یک مطالعه مروری است که با بهره گیری از

الگوهای اخلاقی کامل در بالین و گذشتن از اخلاق به نفع قانون بود. مفهوم پیاده نشدن آموخته های اخلاقی در عمل خود شامل: محدود بودن اختیار مربیان مامایی در پیاده نمودن مسایل اخلاقی، بی توجهی به برخی از مسایل اخلاقی توسط بعضی از پرسنل، گذشتن از منافع بیمار توسط پرسنل به نفع مسئولین و متخصصین که به گفته گروه دانشجویان می‌تواند باعث سردرگمی در درونی سازی اصول اخلاقی گردد. نبودن الگوهای اخلاقی کامل شامل عملکردهای مختلف یک ماما و همچنین عملکرد متفاوت ماماها در شرایط مشابه، نبودن اصول اخلاقی مدون که تمام ماماها ملزم به اجرای آن باشند و عدم ارزشیابی دقیق ارائه دهندگان خدمات مامایی و دانشجویان از لحاظ موازین اخلاقی بود. گذشتن از اصول اخلاقی به نفع قانون شامل بی توجهی به اصول اخلاقی حرفه برای کاهش احتمال شکایات، وارونه جلوه دادن واقعیت‌ها برای فرار از پاسخگویی به مسئولین و همراهان بیمار می‌گردید.

نتیجه گیری: به نظر می‌رسد آموزش اخلاق مامایی در بالین با مشکلاتی مواجه است که عدم توجه به آن‌ها می‌تواند تربیت ماماها را شایسته و ملزم به اصول اخلاقی را با مشکل مواجه سازد.

واژه‌های کلیدی: اخلاق، آموزش، ماما.

A-10-851-1

عنوان: بررسی درک دانشجویان پرستاری از پریشانی اخلاقی در دانشکده پرستاری رازی کرمان

سپه‌یلا کلانتری*، عصمت نوحی

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی گلستان

sa.kalantary@gmail.com

مقدمه: پریشانی اخلاقی احساسی است که وقتی فرد از انجام عملی که به درست بودن آن واقف است، بازداشته و یا مجبور به انجام کاری شود که بر نادرستی آن آگاه است، تجربه می‌شود. از آنجایی که دانشجویان امروز پرستاری، پرستاران فردا هستند که در مورد سلامتی و زندگی انسان‌ها تصمیمی می‌گیرند و در بالین با موقعیت‌های اخلاقی فراوانی روبرو می‌شوند؛ و پریشانی اخلاقی را تجربه می‌کنند. هدف از این مطالعه ارزیابی تجربه اینکده چه موقعیت‌هایی برای دانشجویان پرستاری دانشکده رازی کرمان در سال ۱۳۹۰ را در کارآموزی‌های بالینی دیسترس زا تر است و میزان پریشانی اخلاقی آن‌ها را افزایش می‌دهد.

قرآن و اسلام، مستندات و روایات کتابخانه ای و الکترونیکی استفاده، مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گیرد و به اطلاع برسد.

یافته‌ها: در فرهنگ اسلامی و قرآنی، فرمایشات و احادیث بزرگان اسلام و ائمه معصومین، به آموزش همراه رفتار و عمل به آن اشاره موکد شده است (سوره صف ۲ و ۳)، این آموزش‌های هدایتگر در بخش‌های مختلف دینی، سلامت (پزشکی) و ... به صورت دائم و همیشگی مطرح بوده و از آنجائیکه تعالیم و مفاهیم اسلام و قرآن مختص یک قشر و زمان خاص نبوده و بعد از گذشت ۱۴ قرن از ظهور اسلام این مفاهیم و تعالیم تازگی داشته و اشارات قرآن به: برخی بیماری و مشکلات (انبیاء/۸۳ و نساء/۵۶)، احوالات جسمی و روحی زمان قیامت و استرس، ترس و معضلات ناشی از آن، اثربخشی دعا در شفا (یونس/۱۲)، مفید به فایده بودن و ثواب داشتن مصرف برخی غذاها و گیاهان داروئی بهشتی (تین به انجیر و زیتون)؛ توسط پیامبر، امامان، دانشمندان و بزرگان اسلام همواره مورد تاکید و آموزش بوده و می‌باشند لذا این موارد صرفاً آموزشی موقت و مقطعی نبوده و با ارتباط و بسط دادن موضوعات آن‌ها با دیگر مسائل روز و آموزش مداوم و دائمی، بسیاری از امورات رسیدگی و رفع می‌شوند. البته آموزش این تعالیم و آموزه‌های آن از زمان ظهور در صدر اسلام در عصر حاضر نیز با پیشرفت علوم و فنون و دستاوردهای نوین پزشکی و در اختیار داشتن دستگاه‌های مجهز و اندوخته‌های بومی، ملی و طب سنتی، ضمن استفاده و آموزش مشخص شده موقت و گذرا نبوده و در عین حال که صحیح و منطقی بوده دائمی هستند.

نتیجه گیری: هرگاه در هر برهه از زمان و مکان آموزش به صورت دائم و مداوم بوده و در آموختن علم و آموزش استمرار و انگیزه وجود داشته و تداوم در آموزش رشته‌ها، مقاطع و اقشار مختلف وجود داشته باشد - که در مکتب اسلام این‌گونه و با مبانی اخلاقی و انسانی آمیخته می‌باشد- دوام، ماندگاری، تأثیرپذیری و اثربخشی بهتر و بیشتری داشته و لذا آموزه‌های الهام گرفته از آموزش فرهنگ اسلام و قرآن که آموزش آن به همراه اثربخشی‌اش، دائمی و مداوم می‌باشد و مانند دیگر آموزش‌ها که موقت و محصور یک مقطع خاص می‌باشند، نبوده و به جنبه‌های مختلف انسان و جامعه، علوم مختلف مانند انسانی، طبیعی، پزشکی و... پرداخته و می‌پردازد.

واژه‌های کلیدی: فرهنگ اسلام، آموزش، قرآن.

مطالعات کتابخانه ای و جستجو در اینترنت و تفسیر قرآن تدوین شده است.

یافته‌ها: امراض اعتقادی و قلبی از امراض شدیدتر است؛ لذا قرآن شفاء و رحمت است، یعنی برای امراض اعتقادی مانند کفر، نفاق، شرک، خودخواهی بی عدالتی و غیره درمان می‌باشد. بدون شک بیماری‌های روحی و اخلاقی انسان، شباهت زیادی با بیماری‌های جسمی او دارد. هر دو کشنده است. هر دو نیاز به طبیب و درمان و پرهیز دارد. قرآن نسخه حیات بخشی است برای آن‌ها که می‌خواهند با کبر، غرور، حسد و نفاق به مبارزه برخیزند؛ و همچنین برای برطرف کردن ضعف‌ها و ترس‌ها، اختلاف‌ها و پراکندگی‌ها ست. قرآن کتاب آسمانی مسلمانان است و در اذعان مردم و متون مذهبی در مورد تأثیرات درمانی آیات آن مطالب زیادی نگاشته شده است و در باور مردم جا گرفته است.

نتیجه گیری: قرآن به فرموده خود، شفا دهنده دل‌ها است. بدیهی است دل‌هایی که با خواندن و عمل کردن به قرآن به تزریق ایمانی می‌رسند، از بیماری‌های روحی زیادی در امان می‌مانند و به آرامشی می‌رسند که بازدارنده بسیاری از بیماری‌های روانی و جسمانی است.

واژه‌های کلیدی: قرآن، درمان، سلامت جسمی، سلامت روحی.

A-10-438-5

بررسی آموزش دائم و موقت در فرهنگ اسلامی

حامد فتحی*، دکتر نورالله صادق زاده

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مازندران - مرکز تحقیقات علوم دارویی

fatham2010@gmail.com

مقدمه: از دیر باز، زمان پیامبران الهی و البته در فرهنگ اسلام، به اقتضای زمان و مکان، سطح فرهنگ، رسوم و عادات مردم زمانه، از طرف برانگیختگان الهی، در مقاطع مختلف در زمینه‌های گوناگون اجتماعی، دینی، سلامت جسم و روح و ... آموزش که همواره از وسایل مطمئن برای حل مشکلات و بهبود کیفیت اجتماع و نهادهاش بوده، صورت می‌گرفته است. برخی از آموزش‌ها و تعالیم مورد ارائه و القاء به جامعه مقطعی، موقت و مختص مردم همان زمان، و برخی دیگر مداوم و دائمی بوده است.

روش کار: در این مقاله اهتمام شده از مفاهیم و مطالب برگرفته از

A-10-438-7

اهمیت آموزش گیاه درمانی در کتاب...قرآن کریم

حامد فتحی*، دکتر محمد کرمی، دکتر محمد علی ابراهیم
زاده، حمید فتحی، فاطمه فرجی، محمد امین ولی پور

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی و خدمات مازندران - مرکز
تحقیقات علوم دارویی

fatham2010@gmail.com

مقدمه: در مکتب اسلام و گنجینه ارزشمند آن قرآن کریم، علاوه بر استفاده از غذاهای مقوی، انرژی زا و دارویی به استفاده از گیاهان همواره آموزش و تأکید شده است. قرآن کتاب هدایتی است و مانند برخی فرهنگ‌ها و منابع هیچ گاه به یک موضوع خاص و محدود نظر نداشته و استفاده غیرمجاز، بیش از حد و انحصاری، مصرف نوشیدنی و غذاهای غیر بهداشتی را آموزش نداده است. آموزش اعتدال در تغذیه، استفاده توأم و به اندازه از غذاهای گیاهی و گوشتی در دستور کار آن بوده و به گیاهان دارویی نیز توجه و نگاه ویژه ای شده کما اینکه خداوند در قرآن به کرات از آن‌ها نام برده و به نوعی به گیاه درمانی اشاره داشته و در طب سنتی نیز به اهمیت و میزان مصرف این گیاهان و بحث گیاه درمانی تأکید شده است.

روش کار: استفاده از یافته‌ها و مطالب برگرفته از قرآن کریم، مستندات مذهبی، تاریخی، علمی و طب سنتی در ارائه این کار در دستور کار قرار داشته است.

یافته‌ها: مقوله گیاه درمانی در قرآن با اسامی گیاهانی که علاوه بر اینکه در زمان خود در بورس و مورد مصرف مردم بودند، از لحاظ درمانی نیز بسیار مفید بوده و (البته در حال حاضر نیز با پیشرفت‌های صورت گرفته در زمینه های مختلف به اثبات رسیده) می‌باشند سنخیت پیدا کرده و جنبه واقعی و علمی به خود می‌گیرند و این موضوع در طب سنتی کار برد داشته و در پزشکی عصر حاضر نیز با توجه به تحقیقات و آزمایشات صورت گرفته، درمان به وسیله گیاهان جلوه خاصی پیدا کرده و در روایات و احادیث مختلف از پیامبر و امامان معصوم در مورد مصرف گیاهان دارویی قرآنی، اهمیت درمانی آن‌ها را تأیید مضاعف می‌کند. در قرآن به کرات از گیاهان و میوه‌ها به طور عام و خاص یاد شده است. قرآن با بیان کلیات، علاقمندان و محققین را به تفکر در فلسفه وجودی موضوعات مطروحه وامی‌دارد. گیاهان قرآنی که از نظر درمانی بسیار مهم می‌باشند و آموزش آن‌ها در اسلام و طب سنتی مورد تأکید و اشاره بوده عبارتند از: موز، کدو، زنجبیل، انگور، انار، خرما، زیتون، عدس، ریحان، سیر، پیاز، خیار، گز و ... (به عنوان نمونه انگور که ۱۱ بار در قرآن در سوره‌هایی مانند اسراء، بقره، انعام و رعد به آن اشاره و پرداخته شده در طب سنتی به عنوان صاف کننده خون، برطرف کننده التهاب معده و روده استفاده می‌شد). البته در این گیاهان آهن، کلسیم، فسفر، ویتامین‌های A, C, E و ... و مواد مؤثره

A-10-269-1

آگاهی و نگرش کارورزان و دستیاران رشته پزشکی در مورد اخلاق پزشکی

حمید رضا برادران*، دکتر زینب بیا بانگردی، دکتر سید اشرف الدین
گوشه گیر

* دانشیار مرکز تحقیقات آموزش پزشکی - دانشگاه علوم پزشکی
تهران - بلوار کشاورز - ساختمان مرکزی اتاق ۳۱۱

hrbaradaran@tums.ac.ir

مقدمه: اخلاق پزشکی از جمله مباحثی است که در تمام رشته‌های علوم پزشکی مورد بحث قرار گرفته است. امروزه با توجه به مطرح گردیدن مطالب جدید در طبابت روزمره، اهمیت اخلاق پزشکی به عنوان یکی از صلاحیت‌های مهم در پزشکی مطرح شده است. **هدف:** تعیین دانش و نگرش کارورزان و دستیاران دانشگاه علوم پزشکی ایران نسبت به اخلاق پزشکی.

روش کار: این پژوهش که به صورت توصیفی - تحلیلی انجام گرفته است تعداد ۱۱۶ نفر از بین کارورزان و دستیاران بیمارستان‌های دانشگاه علوم پزشکی تهران به روش نمونه‌گیری آسان در این مطالعه شرکت نمودند. ابزار گردآوری داده یک پرسشنامه طراحی شده توسط متخصصین و شامل اطلاعات دموگرافیک و آگاهی و نگرش در مورد اخلاق پزشکی می‌باشد. اعتبار و روایی پرسشنامه نیز از طریق اعتبار محتوا و آزمون کرونباخ آلفا تأیید شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها بر اساس آمار توصیفی و استنباطی و با نرم‌افزار spss انجام شد.

یافته‌ها: یافته‌های حاکی از آن است که ۷۵/۸٪ از کارورزان و ۶۳/۸٪ از دستیاران شرکت‌کننده در پژوهش نسبت به اخلاق پزشکی آگاهی داشتند. لیکن نتایج آزمون X2 اختلاف معنی‌داری در دو گروه فوق را نشان نداد (P=۰/۴۵۲)، همچنین ۸۰/۶٪ از کارورزان و ۷۶/۶٪ از دستیاران نسبت به اخلاق پزشکی نگرش مثبت داشتند و نتایج آزمون X2 با اطمینان ۹۵٪ اختلاف معنی‌داری را بین نگرش آن‌ها نشان می‌دهد (P=۰/۰۰۱).

نتیجه‌گیری: کارورزان و دستیاران پزشکی معمولاً بیشتر آگاهی‌های خود را در محیط آموزشی کسب می‌کنند؛ لذا لازم است اصول اخلاقی و قانونی مربوط به حرفه پزشکی در برنامه آموزشی دوره پزشکی گنجانده شود و در محیط بالینی مورد استفاده قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: آگاهی نگرش کارورزان دستیاران اخلاق پزشکی.

یافته‌ها: از مهم‌ترین عواملی که می‌تواند در امر آموزش مداخله کرده و باعث عدم اعتبار و ارزش آن گردد می‌توان به حب مال، جاه طلبی، نام جویی و تشخیص، خود برتر بینی، حسد و غرور اشاره کرد. چنین اهداف و نیت نادرستی موجب عدم پایبندی به اصول تعلیم و تربیت شده و تلاش انسانی را دست‌خوش ابتذال ساخته و انسان را به فرومایگی شخصیت سوق می‌دهد.

نتیجه‌گیری: توجه، به‌کارگیری و ادغام اخلاق و معنویت در حوزه آموزش می‌تواند نقش برجسته‌ای بر بهبود کیفیت فرایندهای آموزشی داشته باشد. در این راستا ضرورت خلوص در نیت به عنوان یکی از مهم‌ترین اصول اخلاقی در رفتارهای آموزشی مورد تأکید قرار گرفته است. جهت دستیابی به این مهم، تکیه بر رهنمودهای قرآن کریم و احادیث نبوی مبنی بر تصفیه و پالایش درون از هر گونه آرایش و تمسک به معنویات در رفتارهای علمی بسیار مفید خواهد بود.

واژه‌های کلیدی: اخلاق علمی، اخلاق در آموزش، اخلاص در نیت، تعلیم و تربیت.

مورد نیاز برای سلامتی بدن وجود دارند.

نتیجه‌گیری: اشارات قرآن به بحث قوام و سلامتی در اثر مصرف غذاهای گیاهی (و به نوعی داروهای گیاهی) به طور چشمگیری بیشتر از آیات مرتبط با منشأ غیر گیاهی می‌باشد، درمان به وسیله گیاهان که خواص آنتی‌اکسیدانتی، شیمیایی و دارویی فراوانی دارند و استفاده صحیح از میوه‌ها و خوردنی‌ها همواره در آموزش مکتب اسلام و قرآن بوده و با توجه به یافته‌های منتج از طب سنتی، اهمیت آموزش گیاه درمانی و استفاده از گیاهان دارویی نیز نمودارتر می‌شود. همچنین گیاه درمانی همواره در طب سنتی ملل مختلف مانند ایران مورد آموزش بوده کما اینکه با توجه به پرداختن به آن در قرآن کریم و فرهنگ اسلام به طور جامع، در طب سنتی نیز با تداوم این روند و استفاده از آموزه‌های آن، به طور اختصاصی به آن‌ها پرداخته شده است.

واژه‌های کلیدی: گیاه درمانی، آموزش، طب سنتی، قرآن.

A-10-43-1

ضرورت اخلاص در نیت در فرایند آموزش

فاطمه حیدری *

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، دانشکده پیراپزشکی، گروه تغذیه - دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، دانشکده پیراپزشکی، گروه تغذیه

haidari58@gmail.com

مقدمه: از مهم‌ترین موازین اخلاقی که بایستی در امر تعلیم و تربیت به عنوان یک اصل ضروری مورد توجه قرار گیرد اینست که معلم باید در پویایی علم و یا بذل و اعطاء آن به دیگران دارای خلوص نیت باشد. زیرا کانون ارزش عمل و رفتار هر فردی بر قصد و نیت و جهت‌گیری او مبتنی است. در سال‌های اخیر رویکرد علم‌گرایی موجب نگرانی بسیاری از دانشمندان علوم مختلف شده است، زیرا این رویکرد ممکن است آموزش و پژوهش را تابع اهداف و اغراض دنیوی، نادرست و کم‌ارزش نماید و از ارزش و اعتبار آن بکاهد. به همین دلیل مجامع علمی و دانشگاهی در پی ادغام آموزش‌های اخلاقی و معنوی در برنامه ریزی آموزشی و تحقیقات می‌باشند.

روش کار: این مقاله به صورت توصیفی-تحلیلی و با مرور و مطالعه اسناد و سوابق موجود، به بررسی لزوم اخلاص و پاک‌سازی نیت در فرایند آموزش می‌پردازد.

A-10-409-3

بررسی دیدگاه دستیاران نسبت به تأثیر خصوصیات اخلاقی اساتید بالینی در عملکرد آینده آن‌ها

دکتر مصطفی جوانیان، دکتر شیما سام، دکتر ابراهیم علیجان پور، مریم قائمی امیری *

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی بابل - بابل - خیابان گنج افروز دانشگاه علوم پزشکی

mgf@1647.yahoo.com

مقدمه: موفقیت برنامه‌های آموزش پزشکی به کارایی و کفایت تجربیات بالینی بستگی دارد، رسالت دانشگاه‌های علوم پزشکی در توانمند ساختن دانش‌آموختگان برای قبول نقش‌های خطیر شغلی، از اهمیت و حساسیت ویژه‌ای برخوردار است. ویژگی استاد به عنوان هماهنگ‌کننده کلیه عوامل موثر در امر آموزش و نقش بسیار مهم او در تربیت نیروی ماهر متعهد بسیار حائز اهمیت است. این مطالعه مقطعی در سال ۱۳۹۰ با هدف بررسی دیدگاه دستیاران دانشگاه علوم پزشکی بابل در خصوص نحوه رفتار اساتید مربوطه انجام شده است.

روش کار: پرسشنامه‌ای شامل ۱۰ سؤال در خصوص چگونگی رفتار اساتید با دستیاران و بیماران پس از تایید روایی و پایایی، توسط ۱۰۰ دستیار تکمیل شد. تحلیل داده‌ها با نرم افزار spss16 انجام و سطح

معنی دار آن ($P \leq 0/05$) محاسبه شد.

اول شامل مشخصات دموگرافیک، بخش دوم پرسشنامه هوش هیجانی بار-ان بود. جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات از روش‌های آمار توصیفی (توزیع فراوانی مطلق و نسبی) و استنباطی (t-test) در نرم افزار spss-16 استفاده گردید.

یافته‌ها: میانگین نمره کل هوش هیجانی در دانشجویان پسر ۳۳۳,۴۸ ± ۳۳,۱۵ و در دانشجویان دختر ۳۲۴,۶۶ ± ۴۰,۱۰ هوش هیجانی و زیرگروه‌های آن در بین دانشجویان دختر و پسر تنها در متغیر همدلی تفاوت معنی داری دیده می‌شود که همدلی در دختران بیشتر از پسران بود.

نتیجه گیری: یافته‌های حاصل از پژوهش نشان داد که هوش هیجانی دانشجویان پرستاری در هر دو جنس در سطح مطلوب می‌باشد ولی با توجه به اینکه پرستاران در شرایط متغیر و پیچیده ای فعالیت می‌کند آنچه بیشتر از همه اهمیت دارد نیاز به افزایش توانایی پرستاران در تصمیم‌گیری‌های اخلاقی است و از آنجائیکه هوش هیجانی بالا مولد سلامت روانی اجتماعی و شناخت و مدیریت بهتر هیجانات، ایجاد انگیزه در خود و خود را ارزشمند و توانا ساختن می‌باشد لذا برای رسیدن به این اهداف لازم است تدابیری را اتخاذ نمود و محیط یادگیری را برای بهبود هوش هیجانی دانشجویان به وجود آورد.

واژه‌های کلیدی: اخلاق، معنویت، هوش هیجانی، دانشجویان پرستاری.

A-10-656-6

بررسی نگرش اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در ارتباط با کسب رضایت بیمار برای مشارکت در آموزش دانشجویان

اطهر امید*، امید پیرحاجی، امیر ورد، دکتر علیرضا یوسفی، زهرا جوهری، مهسا شکور، لیلا بذرافکن

* دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

athar_omid@yahoo.com

مقدمه: در بیمارستان‌های آموزشی گاهی بیماران که به دنبال خدمات تشخیصی و درمانی هستند اجباراً و بدون اطلاعات کافی در خصوص سطح توانایی‌های دانشجویان در فرایندهای یاددهی و یادگیری دانشجویان درگیر می‌شوند. این مطالعه با هدف بررسی نگرش اساتید نسبت به لزوم کسب رضایت بیمار برای مشارکت در آموزش دانشجویان انجام پذیرفت.

روش‌ها: این مطالعه از نوع توصیفی مقطعی که در دانشگاه علوم

یافته‌ها: ۵۶٪ شرکت‌کنندگان در این تحقیق مرد و ۴۴٪ زن بوده‌اند. به طور کلی ۷۸٪ دستیاران خصوصیات اخلاقی و معنوی اساتید را به همراه عملکرد علمی آن‌ها به عنوان الگوهای خود موثر می‌دانستند که مردان بیش از زنان در آن توافق داشتند ($P \leq 0/05$). ۶۰٪ دستیاران از ارائه خوب بازخورد و ۶۸٪ از انتقادات سازنده و محترمانه اساتید رضایت داشتند. ۷۷٪ آن‌ها با این در مورد همدلی با بیماران نکات زیادی از اساتید آموخته بودند، اختلاف معنا داری بین دستیاران رشته‌های مختلف وجود داشت به نحوی که دستیاران اطفال و داخلی بیشترین توافق را داشتند ($P \leq 0/05$).

نتیجه گیری: با توجه به نتایج فوق، مسئولین آموزشی از جمله اساتید بالینی باید توجه بیشتری را در خصوص عملکردهای آموزشی و رفتاری خود در پرورش فراگیران به کار گیرند تا الگوهای مناسبی برای پزشکان آینده باشند.

واژه‌های کلیدی: اساتید بالینی، اخلاق، عملکرد.

A-10-935-1

ارتقاء اخلاق و معنویت با افزایش هوش هیجانی

معصومه برخوردار*

* مربی و عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد - دانشکده علوم پزشکی - گروه پرستاری

barkhordary.m@gmail.com

مقدمه: پیچیدگی دنیای امروز در ابعاد مختلف زندگی باعث شده است که اخلاق در حرفه‌های مختلف به صورت جداگانه مطرح گردد و رسالت دانشگاه‌های علوم پزشکی تربیت انسان‌های عالم و با ایمان و در خدمت مردم است. اخلاق بخش تفکیک‌ناپذیر زندگی حرفه‌ای پرستاران است و به آن معنی و جهت می‌دهد. یکی از راه‌های رشد اخلاق رشد هوش هیجانی در آن‌هاست. بهره‌مندی از حداقل هوش هیجانی می‌تواند شروع مناسبی را در اخلاق و معنویت فرد در پی داشته باشد. هوش هیجانی بالا بیانگر مدیریت بهتر هیجانات خود و دیگران و برقراری رابطه مناسب با آن‌ها می‌باشد. این مطالعه به منظور بررسی میزان هوش هیجانی در دانشجویان پرستاری انجام شده است.

روش کار: این مطالعه از نوع توصیفی مقطعی بود که بر روی ۱۱۶ نفر از دانشجویان پرستاری دانشگاه آزاد اسلامی شهر یزد انجام شد. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه‌ای مشتمل بر دو بخش، که بخش

و نظام سلامت بحث اتانازی را بیشتر مطرح کرده است. هدف از این مطالعه بررسی نگرش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر نسبت به اتانازی در بیماران بود.

روش کار: در یک مطالعه مقطعی ۴۰۰ دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر در سال ۱۳۹۰ به صورت تصادفی انتخاب شدند. روش جمع آوری داده‌ها، پرسشنامه ای تهیه شده توسط مرکز تحقیقات اخلاق و تاریخ پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران بود که نگرش دانشجویان نسبت به ۴ جنبه مختلف اتانازی شامل اتانازی فعال داوطلبانه، اتانازی فعال غیر داوطلبانه، اتانازی غیر فعال غیر داوطلبانه بود. داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: میزان پاسخ ۸۹٫۸٪ بود. تنها ۲٫۲٪ دانشجویان مخالف انجام هر نوع از اتانازی بودند. ۳۸٫۷٪ دانشجویان مخالف اتانازی فعال داوطلبانه، ۶٫۴٪ مخالف اتانازی فعال غیر داوطلبانه، ۲۵٫۶٪ مخالف اتانازی غیر فعال داوطلبانه و ۳۲٫۹٪ آنان اتانازی غیر فعال غیر داوطلبانه بودند. تنها بین سن دانشجویان و اتانازی فعال داوطلبانه، جنسیت دانشجویان با اتانازی فعال داوطلبانه و جنسیت با اتانازی غیر فعال غیر داوطلبانه رابطه معنی داری مشاهده شد.

نتیجه گیری: وجود نگرش‌های تمایل به اتانازی در بین دانشجویان علوم پزشکی به عنوان تربیت شوندگان برای ارائه خدمات سلامت در آینده به عنوان یک زنگ خطر محسوب شده و نیاز به برنامه ریزی بیشتر در زمینه پرورش اخلاق پزشکی و اجرا برنامه‌های آموزشی با هدف ارتقا آگاهی دانشجویان در خصوص حقوق بیمار و رعایت اخلاق در خدمات سلامت امری بدیهی و ضروری به نظر می‌رسد.

واژه‌های کلیدی: نگرش، اتانازی، حقوق بیمار، اخلاق پزشکی.

پزشکی اصفهان در سال ۱۳۹۰ با استفاده از ابزار محقق ساخته که حاوی ۱۲ سؤال با مقیاس رتبه بندی لیکرت پنج گزینه ای بود، انجام پذیرفت. نمونه گیری تصادفی از بین اساتید بالینی انجام گرفت که ۳۳ نفر در این مطالعه شرکت کردند. تجزیه و تحلیل اطلاعات با استفاده از نرم افزار SPSS16 و با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی انجام پذیرفت.

یافته‌ها: از ۳۳ نفر مشارکت کننده ۴۲٪ زن و ۵۸٪ مرد، ۷۷٪ استادیار و ۳۳٪ دانشیار بودند. درصد اساتیدی که اعلام کردند که بیمار نباید قبل از معاینه از سطح توانایی دانشجویان اطلاع داشته باشد (۴۸/۵٪)، نباید نگران انطباق جنسیت خود با دانشجویان باشد (۵۱/۵٪)، استفاده کردن از بیمارانی که توان یا امکان انصراف ندارند برای تقویت توانمندی‌های دانشجویان (۵۷/۶٪)، بیمار حق ندارد معاینه شدن توسط دانشجو را رد کند (۶۶٪)، نباید بداند که توسط یک دانشجو معاینه می‌شود نه یک پزشک (۸۱/۸٪) و نباید بداند که دانشجو برای یادگیری او را معاینه می‌کند (۷۲/۷٪) بود. بین میانگین کلی نگرش نسبت به کسب رضایت از بیمار در دو گروه استادیار و دانشیار تفاوت معناداری وجود نداشت ($p < 0.05$).

نتیجه گیری: نگرش منفی اساتید در زمینه دادن اطلاعات صحیح به بیمار در ارتباط با سطح توانایی دانشجویان قبل از معاینه شدن و دادن حق انتخاب نشان می‌دهد که دانشکده پزشکی باید با تهیه راهنمایی در این خصوص و اطلاع رسانی به اساتید سطح آگاهی و نگرش آنان را در این زمینه ارتقا دهد.

واژه‌های کلیدی: آموزش بالینی، اعضای هیات علمی، رضایت بیمار.

A-10-552-10

نگرش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر نسبت به اتانازی

کامران میرزایی*، دکتر ثریا زحمتکش، حسین غلامپور

* استادیار - متخصص پزشکی اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر - بوشهر - خیابان معلم - روبروی ستاد نماز جمعه - دانشگاه علوم پزشکی بوشهر - مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

k.mirzaei@bpums.ac.ir

مقدمه: در سال‌های اخیر، با پیشرفت‌های صورت گرفته در علوم پزشکی و افزایش امید به زندگی، حیات و زندگی بیماران مفهوم جدیدی به خود گرفته است. در مقابل درد و رنج بیماران صعب‌العلاج و تحمیل هزینه‌های سنگین درمانی این بیماران بر بیمار، خانواده وی

A-10-950-1

ضرورت اخلاق حرفه ای در حرفه پرستاری

رجبعلی حکم آبادی*، مرتضی اسماعیل زاده کواکی

* مربی علوم پزشکی خراسان شمالی

abi.hse2006@gmail.com

مقدمه: پرستاری رشته ای مستقل و شاخه ای از علوم پزشکی است که رسالت آن ارائه خدمات مورد نیاز بهداشتی، مراقبتی، درمانی و توان بخشی در بالاترین سطح استاندارد جهت تأمین، حفظ و ارتقاء سلامت جامعه است. عملکرد اخلاقی یکی از مؤلفه های اصلی ارائه مراقبت با کیفیت و شایسته به بیماران / مددجویان است، پرستاران

A-10-97-1

بررسی اجمالی اخلاق پزشکی و ارایه چالش‌ها و راهکارها

فرزاد متولی حقی*، دکتر مجید ملک زاده شفاوردی، دکتر محمد مهدی مردانشاهی، سیدمحبوبه حسینی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی و خدمات مازندران

Haghi77@yahoo.com

مقدمه: اخلاق حرفه‌ای شاخه‌ای از دانش اخلاق است که به بررسی تکالیف اخلاقی در یک حرفه و مسایل اخلاقی آن پرداخته و نشان دهنده میزان صداقت، شرافت، وظیفه‌شناسی، احساس مسئولیت، خودشناسی و خودباوری افراد هر صنف است. به خصوص در حرفه پزشکی و مشاغل مرتبط با آن که از اهمیت ویژه‌ای برخوردار می‌باشد. هدف از این مقاله نگاهی گذرا بر اخلاق پزشکی، چالش‌ها و راه حل‌ها می‌باشد.

روش کار: مقاله مروری حاضر به روش کتابخانه‌ای و با مراجعه به کتب و بانک اطلاعاتی و مقالات مربوطه تدوین و نگاشته شده است.

نتایج: مطالعات انجام شده نشان می‌دهد که عواملی چون عدم دسترسی به اساتید مجرب در اخلاق پزشکی، فقدان نظارت بر چگونگی ارتباط دانشجویان پزشکی و پیراپزشکی با بیمار، مناسب نبودن زمان لازم تماس با هر مورد بیماری برای تمرین کامل آموخته‌ها در محیط بالینی، عدم وجود دروس تخصصی اخلاق پزشکی در حرف مختلف مثل پزشکی، بهداشت، پرستاری و غیره از چالش‌های اخلاق حرفه‌ای است و تهیه محتوی آموزشی اخلاق پزشکی متناسب با رشته‌های مختلف تحصیلی، بازنگری ابزارها، فرایندهای ارزشیابی بالینی، استفاده از افراد مجرب و کاردان به اخلاق پزشکی، بهره‌جویی از آداب و سنن ملی هر ملت و همچنین باورهای دینی و مذهبی افراد جامعه، ارتباط معنوی با بیمار، از راه حل‌های این مشکل می‌باشد.

نتیجه‌گیری: تقویت آداب و سنن و باورهای اخلاقی مبتنی بر ایدئولوژی اسلامی، مدل‌های آموزش اخلاق در قالب یک برنامه درسی پنهان در درون رفتارهای آموزشی اساتید علوم پایه و علوم بالینی از مدرسین به دانشجویان پزشکی و پیراپزشکی، برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی اخلاق پزشکی و استفاده از اساتید برجسته و عالم به اخلاق پزشکی، بهره‌گیری از فرهنگ غنی اسلامی می‌تواند در بهبود وضعیت آموزشی اخلاق پزشکی مفید واقع شود.

واژه‌های کلیدی: اخلاق پزشکی، چالش‌ها، راه حل‌ها.

لازم است در جایگاه‌های مختلف ارائه‌ی خدمت فعالیت‌های خود را بر اساس ارزش‌های مشترکی بنا نهند که بیانگر تعهد و التزام آنان به جامعه و حرفه‌ی پرستاری باشد. هدف اصلی و غایی حرفه‌ی پرستاری تأمین سلامت و بهبودی بشریت است. تحقق این امر، نه تنها از طریق مراقبت‌های علمی، بلکه با استفاده از روش‌های اخلاقی و ارتباط صحیح با مددجو امکان پذیر است؛ لذا هدف از این مقاله، بررسی ضرورت اخلاق حرفه‌ای در حرفه پرستاری می‌باشد.

روش کار: این مقاله از نوع مقالات مروری می‌باشند که مطالب آن با مراجعه به مقالات، مجلات و پایگاه‌های اطلاعاتی Proquest, Pubmed, Iran medex و SID جمع‌آوری شده است.

یافته‌ها: با این که دانش پرستاری به طور قابل ملاحظه‌ای گسترش یافته است و تأکید زیادی بر صلاحیت‌های فنی پرستاری هم شده است، موضوع اخلاق حرفه‌ای بعضاً مورد غفلت قرار گرفته است. اهمیت اخلاق حرفه‌ای به حدی است که گاهی بر جنبه‌های فنی کار پرستاری برتری می‌یابد. این نکته فقط یک برداشت و احساس نیست که ناشی از طبع انسان و گرایش او به حسن خلق باشد، بلکه موضوعی منطقی است زیرا توجه به اخلاقیات به دنبال خود الزام به یادگیری مداوم و انجام کارهای خوب را خواهد داشت. پرستاران اخلاق را به عنوان یک اصل در عملکرد روزانه تجربه می‌کنند. در بسیاری مواقع پرستاران، زمانی که در مواجهه با تصمیم‌گیری اخلاقی هستند، دیسترس اخلاقی را تجربه می‌کنند. به هر حال به دلیل این که پرستاران در موقعیت‌های متغیر اخلاقی قرار دارند، ضروری به نظر می‌رسد در مورد مسائل اخلاقی در پرستاری حرفه‌ای تحقیقات گسترده‌ای صورت گیرد. توسعه‌ی اخلاق پرستاری هنگامی بهتر صورت می‌گیرد که در آن نهادینه شده باشد. به این دلیل طراحی روش‌ها و ساختارهای توسعه‌ی اخلاق ضروری می‌نماید. اخلاق بخش تفکیک‌ناپذیر زندگی حرفه‌ای پرستاران است و به سبک زندگی آن‌ها معنی و جهت می‌دهد. پرستاران در تماس مداوم با مددجویان، همکاران و سیستم کار می‌باشند، پس باید سایه‌ی اخلاق به طور مستمر بر رفتارهای آن‌ها گسترده باشد بنابراین، مورد توجه قرار دادن ابعاد اخلاقی در این حرفه ضرورت دارد زیرا عدم ساختارمندی و بی‌توجهی به این بعد از سبک زندگی آن‌ها، آسیب‌های جبران‌ناپذیری را بر خودشان، بیماران و سایر افراد مرتبط وارد می‌نماید.

نتیجه‌گیری: پرستاری به عنوان یک حرفه‌ی مقدس که در شرایط سخت ناتوانی و بیماری، خدمات ارزشمندی را به جامعه ارائه می‌کند، خود به خود احساس خدمت و تعهد اخلاقی را در این حرفه‌ی آلاء می‌کند. بر اساس یافته‌های این پژوهش و مطالعات متعدد، اخلاق بخش تفکیک‌ناپذیر زندگی حرفه‌ای پرستاران است و سرمایه‌گذاری در زمینه‌ی اخلاق حرفه‌ای پرستاران راهی برای ارتقاء کیفیت خدمات پرستاری است بدین جهت توسعه اخلاق حرفه‌ای در حرفه پرستاری ضرورتی برای ارتقاء حرفه‌ای و بهبود خدمات است.

واژه‌های کلیدی: اخلاق حرفه‌ای، ارتقاء سلامت، حرفه پرستاری.

A-10-940-1

نقش رهبری معنوی در توانمند سازی کارکنان دانشگاه علوم پزشکی قزوین

فریده بهرامخانی*، لیلا بهرامخانی، لیلا سبزمکان، دکتر مجید سررشته داری، دکتر علیرضا ملایی، داود بهرامخانی

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی قزوین - قزوین - مجتمع ادارات نواب- ساختمان ستاد شماره ۱ دانشگاه علوم پزشکی قزوین

fbahramkhani@yahoo.com

مقدمه: با ورود معنویت و خدا به عرصه سازمان و مدیریت، مدیران و رهبران سازمان‌ها به خصوص نهادهای آموزشی باید با این پدیده نوپا دست و پنجه نرم کنند. نقش رهبران معنوی تحریک و برانگیختن کارکنان با استفاده از چشم انداز معنوی و ایجاد زمینه های فرهنگی بر اساس ارزش‌های انسانی می‌باشد تا کارکنانی توانمند، دارای بهره‌وری بالا، متعهد و با انگیزه را تربیت و پرورش دهند. هدف این مطالعه بررسی نقش رهبری معنوی در توانمند سازی کارکنان دانشگاه علوم پزشکی قزوین می‌باشد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه به صورت توصیفی - مقطعی (Cross-Sectional) و به روش نمونه گیری تصادفی روی ۱۹۰ نفر از کارکنان شاغل دانشگاه علوم پزشکی قزوین در سال ۱۳۸۹ انجام گردید. ابزار مورد استفاده در این پژوهش پرسشنامه شامل ۳ بخش: (۱) اطلاعات فردی، (۲) سؤالات مربوط به رهبری معنوی (۲۵ سؤال)، (۳) سؤالات مربوط به توانمند سازی (۱۶ سؤال) بود. پرسشنامه رهبری خود شامل ۷ بعد (چشم انداز، عشق به نوع دوستی، ایمان، معناداری، عضویت، تعهد سازمانی، بازخورد عملکرد) می‌باشد. جهت سنجش ابعاد رهبری از مقیاس رهبری فرای استفاده شد، همچنین جهت سنجش توانمندسازی کارکنان نیز از مقیاس اسپریتز استفاده گردید. عبارات بر اساس مقیاس ۵ درجه ای لیکرت از بسیار مخالفم تا بسیار موافقم تنظیم گردید. قبل از مطالعه ای پایایی و روایی این پرسشنامه مورد تأیید قرار گرفت. در این مطالعه پایایی این پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای سؤالات رهبری معنوی ۰/۹۵ و برای سؤالات توانمند سازی ۰/۸۷ بدست آمد. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده ضریب همبستگی اسپیرمن برای ارتباط بین متغیرها صورت گرفت همچنین به منظور سنجش رابطه علی فرضیات از تکنیک رگرسیون استفاده گردید.

یافته ها: ۳۹/۵٪ (۷۵ نفر) افراد مورد مطالعه مرد و ۶۰/۵٪ (۱۱۵ نفر) زن بودند و میانگین سنی افراد $35/75 \pm 7/43$ بود. بیشتر افراد ۵۴/۷٪ (۱۰۴ نفر) دارای سطح تحصیلات کارشناسی بودند و بیشتر کارکنان ۳۱/۱٪ (۵۹ نفر) بیش از ۱۵ سال سابقه خدمت داشتند و ۷۸/۹٪ (۱۵۰ نفر) کارکنان متاهلی بودند. ضریب همبستگی اسپیرمن نشان داد که بین توانمندسازی و هفت بعد رهبری معنوی (چشم انداز، عشق به نوع دوستی، ایمان، معناداری، عضویت، تعهد سازمانی،

A-10-953-1

بررسی تأثیر فرایند یاددهی و یادگیری الکترونیکی تحت وب در ارتقاء آگاهی‌های شناختی و تقویت مبانی اخلاق حرفه ای پزشکی

زهرا برجعلی*، علی حجازی، معصومه طاهرپور، زهرا محمدزاده، رجبعلی حکم آبادی، احمد صادقی

* کارشناس مرکز مطالعات - بجنورد-معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی

z_borjali@yahoo.com

مقدمه: اخلاق حرفه ای، مجموعه ای از اصول و استانداردهای سلوک بشری است که رفتار افراد و گروه‌ها را تعیین می‌کند. علی رغم افزایش دانش پزشکی و گسترش روز افزون تکنولوژی در این زمینه، شواهد نشان می‌دهد که اعتماد عمومی به شاغلان پزشکی در حال کاهش است. در این مقاله بر آن شدیم تأثیر آموزش الکترونیکی تحت وب در جهت ارتقاء آگاهی‌های شناختی و تقویت مبانی اخلاق حرفه ای پزشکی را مورد بررسی قرار دهیم.

روش تحقیق: در ابتدای کار، مطالب و محتوای وبلاگ اخلاق حرفه ای در علوم پزشکی از طریق جستجوی مقالات و مطالب منتشر شده در مجلات و دیگر منابع و تلخیص آن‌ها تأمین گردید. جهت ارزیابی تأثیر وبلاگ بر ارتقاء آگاهی‌های شناختی کاربران پرسشنامه ای ساخته شد و در میان کارکنان و اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی توزیع گردید. پس از جمع آوری، داده های بدست آمده مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: تعداد بازدیدهای انجام شده در طول یک ماه از راه اندازی وبلاگ، به استناد شمارشگر وبلاگ بیش از ۱۲۰۰ نفر ثبت شده است. اظهار نظر الکترونیکی بازدیدکنندگان در مورد ساختار و محتوای کلی وبلاگ ۵۳٪ بسیار مفید، ۲۷٪ مفید، ۲۰٪ متوسط و ۰٪ ضعیف بوده است و ۹۴٪ از شرکت کنندگان این نظرسنجی ایجاد وبلاگ را در آموزش اخلاق حرفه ای و ارتقاء آگاهی در این زمینه موثر دانستند.

نتیجه گیری: با توجه به فراگیر شدن استفاده از اینترنت و برقراری ارتباط و تبادل نظر بدون محدودیت زمانی و مکانی همچنین با عنایت به نتایج نظرسنجی‌های انجام گرفته می‌توان به ضرورت ایجاد محیط‌های غیر رسمی برای آموزش و بالا بردن سطح آگاهی اساتید و دانشجویان پیرامون اخلاق حرفه ای پی برد.

واژه‌های کلیدی: یاددهی و یادگیری، آگاهی‌های شناختی، اخلاق حرفه ای.

«من آمن بالله و اليوم الآخر و عمل صالحا فلا خوف عليهم و لا هم يحزنون» هر که به خداوند یگانه ایمان آورد و نیز به روز پاداش ایمان داشته باشد و عمل صالح داشته باشد هیچ ترس و غم و اندوهی بر او نخواهد بود (سوره طه، آیه ۲۴). هدف این پژوهش بررسی ارتباط باورهای دینی و سلامت عمومی در دانشجویان دانشکده پرستاری مامایی و پیرا پزشکی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان در سال ۱۳۹۰ می باشد.

روش کار: پژوهش حاضر یک مطالعه همبستگی است که جامعه آماری آن کلیه دانشجویان دانشکده پرستاری مامایی و پیرا پزشکی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان می باشند. تعداد ۲۳۰ نفر از دانشجویان از طریق نمونه گیری تصادفی انتخاب شدند. جهت جمع آوری داده ها از پرسشنامه مشخصات فردی، سلامت عمومی گلد برگ و مقیاس نگرش سنج دینی - تجدید نظر شده (RAS-R) استفاده شد. تعداد ۱۶۹ نفر از دانشجویان حاضر به پاسخگویی شدند. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS و روشهای آماری توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: نتایج نشان داد میانگین سنی دانشجویان ۲۰/۹ سال، ۶۵/۱ درصد از نمونه ها دختر، ۳۴/۹ درصد پسر و ۱۴/۲ درصد متاهل و ۸۵/۸ درصد مجرد بودند. ۹۷/۸ درصد دختران و ۹۵/۷ درصد پسران نگرش مذهبی مثبت داشتند. از کل دانشجویانی که از نظر سلامت عمومی مشکل داشتند ۸۰ درصد آنها دارای نگرش منفی و ۲۰ درصد دارای نگرش مثبت بودند.

نتیجه گیری: نتایج حاصل از این تحقیق نشان داد که دانشجویانی که دارای نگرش مذهبی مثبت بودن از سلامت عمومی نیز بهره مند هستند؛ و ضروری است که جهت ارتقای سلامتی کلیه دانشجویان، آموزش و فعالیت بیشتری جهت بالا بردن بنیة مذهبی آنان صورت گیرد.

واژه‌های کلیدی: نگرش مذهبی، سلامت عمومی، دانشجویان.

A-10-692-2

آموزش اخلاق حرفه ای در مراقبت و درمان نوزادان بسیار
نارس: معرفی بیمار

رویا فرهادی *

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی مازندران - ساری- بیمارستان بوعلی

dr.royafarhadi@gmail.com

مقدمه: با توجه به پیشرفت های حاصل شده در طب نوزادان که

بازخورد عملکرد) ارتباط معنی داری یافت شد ($P=0/000$). در مقاله حاضر از آماره رگرسیون چند متغیره به شیوه همزمان استفاده شد که نشان داد رهبری معنوی با توانمند سازی کارکنان دانشگاه علوم پزشکی قزوین ارتباط معنی دار دارد ($P=0/000$). یعنی فرضیه اصلی تحقیق مورد تأیید قرار گرفت. آزمون رگرسیون نشان داد که کل ابعاد رهبری معنوی ۳۵/۴٪ توانمندسازی کارکنان را توانسته است پیش بینی نماید، که از بین هفت بعد رهبری معنوی، ۴ بعد آن یعنی معناداری در کار، عضویت در سازمان، تعهد سازمانی و بازخورد عملکرد بطور معنی دار ($p > 0.05$) توانمند سازی کارکنان را پیش بینی کرده است و از بین این چهار بعد، بعد معناداری کار از سه بعد دیگر رهبری معنوی در تبیین توانمندسازی کارکنان دانشگاه علوم پزشکی قزوین قویتر بوده است.

نتیجه گیری: نتایج نشان می دهد که رهبری معنوی باعث توانمند سازی کارکنان می شود یعنی دانشگاههایی که از رهبری معنوی برخوردارند می توانند با ایجاد انگیزه در کارکنان، ارائه اطلاعات به آنان و با تفویض اختیارات، آنان را در فرایند تصمیم گیری سازمان مشارکت دهند و موجبات توانمند سازی آنان را فراهم آورند. در میان ابعاد رهبری معنوی، معنی دار بودن کار شامل تطابق بین الزامات نقش و شغل از یک طرف و اعتقادات و ارزشها و رفتارها از طرف دیگر است. بدون در نظر گرفتن اجابراهای سازمانی افراد تمایل به تلاش برای اهدافی دارند که برای آنها دارای مفهوم باشد. در واقع کارکنان ترجیح می دهند با کسانی کار کنند که ارزشهای مشابهی با آنها داشته باشند. این امر به دلیل اطمینان خاطر افراد نسبت به حمایت های اجتماعی از سیستم ارزشی شان صورت می گیرد.

واژه‌های کلیدی: رهبری معنوی، توانمند سازی، کارکنان.

A-10-346-1

ارتباط باورهای دینی و سلامت عمومی در دانشجویان
دانشکده پرستاری مامایی و پیرا پزشکی دانشگاه علوم
پزشکی رفسنجان در سال ۱۳۹۰

مریم شهبابی نژاد*، تابنده صادقی، شهین حیدری، احمد رضا صیادی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان - دانشکده پرستاری مامایی

مقدمه: بهداشت روانی از موضوعات مهمی است که در سالهای اخیر مورد توجه جدی دانشمندان، مسئولین بهداشتی و سیاست گذاران دولتی قرار گرفته است. مذهب وسیله ای مفید برای تامین بهداشت جسمی و روانی و راه رسیدن به کمال و سعادت است. قرآن می فرماید:

پایایی پرسشنامه قبل از جمع آوری داده ها بررسی شده بود. در پایان تجزیه و تحلیل اطلاعات با استفاده از نرم افزار SPSS انجام گرفت.

یافته ها: در مجموع ۶۴ درصد شرکت کنندگان در مقطع علوم پایه و ۳۶ درصد در دوره اینترنی قرار داشتند. میانگین سنی شرکت کنندگان علوم پایه $25/06 \pm 1/39$ و اینترنها $19/32 \pm 0/91$ و اینترنها $25/06 \pm 1/39$ بود. از بین متغیرهای که به عنوان عوامل موثر در رضایت مندی مطرح گردیده بود، اخلاق پزشک، مهارت، گوش دادن فعال و داشتن اطلاعات به عنوان عواملی بودند که از نظر دانشجویان بیش از بقیه مورد توجه قرار داشتند. تفاوت معنادار در زمینه ارجاع، شرایط مطب و مدت زمان معاینه بین دانشجویان علوم پایه و اینترن مشاهده گردید. توجه به شرایط بیماران از نظر دانشجویان اولین اولویت مورد توجه برای مداخله توجه بود.

نتیجه گیری: بررسی نشان داد که دانشجویان معتقد هستند عوامل موثر در ارتباط در رضایتمندی بیماران بیش از سایر عوامل دخیل هستند. برنامه های آموزشی باید شرایط مناسب را جهت آموزش این مهارتها و ایجاد نگرش مثبت به منظور کاربرد این فنون در بالین فراهم آورند.

واژه های کلیدی: دانشجوی پزشکی، رضایت مندی، بیمار.

به سرعت در حال گسترش است، نوزادان بسیار نارس و کم وزن، متخصصین این رشته را با ابهامات اخلاقی چه در تصمیم گیری جهت شروع درمان و چه ادامه یا قطع مراقبت های ویژه مواجه ساخته است. به طوری که گاه در مواردی خاص در صورت نداشتن دانش و نگرشی صحیح در رابطه با لحاظ نمودن اخلاق در احیاء دانشجویان حرفه پزشکی دچار اشتباه در قضاوت جهت تداوم روند درمانی می گردند. در این مقاله با گزارش یک مورد نوزاد با وزن تولد بسیار پایین و بد حال، به لزوم برنامه ریزی آموزشی جهت رعایت اخلاق حرفه ای در مراقبت از نوزادان بسیار نارس تاکید می نماییم. اگرچه قوانین طب نوزادان در مورد احیاء موازین مشخصی را در دستور العمل اخلاقی خود ذکر کرده است آموزش اخلاق در بحث احیاء نوزادان جهت دانشجویان رشته کودکان با تکیه بر منابع علمی و (دینی در کشور ما) علاوه بر بکار بردن درمان استاندارد بسیار ضروری به نظر میرسد تا اطمینان کامل حاصل کنند که دانش آنها بر اساس قوانین اخلاق نیز، لازم و کافی بوده و بهترین تصمیم را بر اساس علم، امکانات و رعایت اخلاق پزشکی گرفته اند.

واژه های کلیدی: اخلاق پزشکی، احیاء نوزاد نارس.

A-10-690-4

عوامل موثر در رضایت مندی بیماران از نظر دانشجویان پزشکی

زهرآ جوهری^{*}، لیلیا بذرافکن، اطهر امید، مهسا شکور، اشرف پیراسته

* عضو هیئت علمی - دانشجوی دکتری دانشگاه اصفهان - اصفهان
- مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

jouhari42@yahoo.com

مقدمه: یکی از نشانه های کلیدی کیفیت در خدمات بهداشتی رضایت بیماران است. مهارت های ارتباطی یکی از عوامل موثر در موفقیت شغلی پزشکان و رضایت مندی بیماران است. این مطالعه با هدف بررسی نگرش نظرات دانشجویان پزشکی به عنوان پزشکان آینده نسبت به عوامل موثر در رضایت مندی بیماران طراحی و اجرا گردیده است تا با توجه به نتایج برنامه ریزی جهت آموزش موثر انجام گیرد.

روش کار: به منظور بررسی نظرات دانشجویان پزشکی مطالعه مقطعی بر روی ۷۰ نفر از دانشجویان در مقاطع علوم پایه و اینترنی انجام گرفت. نمونه گیری به روش تصادفی متناسب با تعداد دانشجویان مقاطع انجام گرفته است. پرسشگری با استفاده از پرسشنامه پژوهشگر ساخته بر اساس نظر متخصصین و مرور بر متون انجام شد. روایی و

A-10-951-2

سلامت معنوی در بیماران سرطانی.

فاطمه سمیعی راد^{*}، زهرا قاسمی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی قزوین - مرکز تحقیقات بیماریهای متابولیک، دانشگاه علوم پزشکی قزوین

fsamieerad@gmail.com

مقدمه: معنویت یکی از قسمت های پیچیده و چند بعدی تجربه انسانی و دارای ابعاد شناختی، تجربی و رفتاری است. ابعاد شناختی یا فلسفی معنویت شامل جستجو و تحقیق برای مقصود، هدف و حقیقت زندگی و اعتقادات و ارزش ها در زندگی انسان ها است. این مسائل در کیفیت نیروهای درونی، قدرت در بخشش و طلب عشق معنوی، انواع وابستگی ها و ارتباطات موجود در زندگی، محیط، طبیعت و ماوراء طبیعت، انعکاس دارد. دیسترس ها و بحران های معنوی می تواند دارای یک اثر نامطلوب در سلامت جسمی و روحی باشند. از سوی دیگر، بیماریها نیز باعث ایجاد دیسترس معنوی برای بیمار و خانواده او می شود. بر اساس مدل برتر در مراقبت های پزشکی، توجه به کل

A-10-596-9

ادغام معنویت در آموزش پزشکی از دیدگاه اسلام

افسانه یخ فروش ها*، دکتر محمد حسن کریم فر

star2000_y@yahoo.com

مقدمه: در طول تاریخ، مذهب، معنویت و پزشکی به هم آمیخته اند. طب روحانی، علمی است که به کمالات قلوب و امراض، دوا، کیفیت حفظ صحت و اعتدال آن، تدبیر کردن منفعت آنچه از اعراض نفسانی که نافع است و دفع مضر آنچه مضرات است، می پردازد. هدف از این مطالعه، بررسی دلایل ادغام معنویت در آموزش پزشکی از دیدگاه اسلام می باشد.

روش کار: پژوهش حاضر، نوعی مطالعه مروری است که با بررسی منابع کتابخانه ای و نیز جستجوی بانک های اطلاعاتی در مورد لزوم ادغام معنویت در آموزش پزشکی استخراج شده است.

یافته ها: از دیدگاه اسلام دلایل ادغام معنویت در آموزش پزشکی موارد زیر در نظر گرفته شده است: ۱- از جهت موضوع آموزش: موضوع آموزش پزشکی انسان است انسانی که اشرف مخلوقات در این عالم است. قرآن مجید درباره کرامت و ارجمندی انسان فرموده است: «وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ» ۲- آگاهی پزشکان از عظمت و اسرار الهی و تفکر و تدبیر در مورد آن: امام عسگری علیه السلام فرمودند: «لَيْسَتْ الْعِبَادَةُ كَثْرَةَ الصَّيَامِ وَالصَّلَاةِ وَأَتَمَّ الْعِبَادَةَ كَثْرَةُ التَّفَكُّرِ فِي أَمْرِ اللَّهِ» عبادت، زیادی نماز و روزه نیست، بلکه زیادی تفکر درباره خداوند است ۳- منافع اخروی: بهترین نعمت و کمالات دنیوی صحت بدن است. زیرا که تحصیل سعادت و خیرات در دنیا موقوف به صحت است. پیامبر اکرم (ص) در این باره می فرمایند نعمت دنیا، امنیت و تندرستی است. خداوند در قرآن می فرماید: ... و من احیایها فکانما احیا الناس جمیعاً یعنی هر کس انسانی را زنده نماید گویا به همه انسانها حیات بخشیده است.

نتیجه گیری: اگر بپذیریم که در تربیت نیروی پزشکی، علاوه بر دانش و مهارتی که برای پرداختن به این حرفه ضروری است، باید به توسعه و تقویت ارزشها، نگرشها، هنجارهای اخلاقی، مهارتهای اجتماعی و بقیه ویژگیهایی که شکل دهنده رفتارهای انسانی یک پزشک است نیز توجه لازم را مبذول نماییم می توان با حفظ ارزشها و اصول فرهنگ کهن دینی و ایرانی در امر بهداشت، سلامت و طبابت مانع از خود بیگانگی و خود باختگی فرهنگی در اخلاق حرفه‌ای و پزشکی گردید.

واژه‌های کلیدی: معنویت، اسلام، آموزش پزشکی.

بیمار و نه صرفاً بیماری و تأکید بر مراقبت کلی و جامع نگر، ضروری است. این مسئله در بیماران دارای بیماری مزمن از جمله سرطانی ها، مهمتر است. هدف این بررسی فراهم نمودن یک نمای کلی از سلامت معنوی در بیماران سرطانی است. **روش کار:** این مطالعه توصیفی - آینده نگر است، که بر روی ۳۵ بیمار مبتلا به سرطان، تشخیص داده شده در بخش پاتولوژی بیمارستان شهید رجایی، در دوره زمانی دی و بهمن ماه ۱۳۹۰ و به روش سرشماری، انجام شده است. روش جمع آوری اطلاعات پرسشنامه بود. با سؤالاتی در مورد اهمیت و نیاز به معنویت و بررسی سلامت معنوی توسط پزشک، ما به بررسی معنویت و پزشکی در بین بیماران سرطانی پرداختیم. از روش های آماری توصیفی برای آنالیز داده ها، استفاده شد.

یافته ها: میانگین سنی ۳۵ بیمار $41 \pm 15/3$ (رنج سنی ۳۷ تا ۸۱) سال بود. ۲۹ بیمار مرد بودند. ۱۰۰٪ بیماران به خداوند اعتقاد و ۷۳٪ آنها احساس نزدیکی به خداوند، داشتند. ۷۹٪ آنها معتقد بودند که نیازهای معنوی آنها باید از سوی پزشکان، مد نظر قرار گیرد. ۷۱٪ آنها معتقد بودند که اعتقادات دینی باید با پزشک معالجشان مطرح شود. ۷۶٪ آنها از پزشک شان متوقع بودند که در مراحل پیشرفته بیماری، در خصوص اعتقادات معنوی و دینی تحقیق نماید. ۳۵ تا ۵۱٪ آنها معتقد بودند که پزشکان باید در مورد اعتقادات مذهبی بیماران، بررسی بیشتر انجام دهد. فقط ۲۳ تا ۴۱٪ آنها گزارش نمودند که پزشک شان با آنها در خصوص دین و مسائل معنوی صحبت می نماید.

نتیجه گیری: توجه به معنویت در بیماران دارای بیماری های مزمن، شاخص مهمی، است. پزشکان لازم است با همه جوانب عوامل دخیل در بیماری، جسمی، روحی و معنوی آشنا باشند. مداخلات درمانی باید شامل توصیه های معنوی در خصوص پیشگیری، درمان طبی و مراقبت های تکمیلی باشد. بعلاوه، اجزاء عمومی توصیه های معنوی باید در غربالگری های روتین پزشکی، لحاظ گردد.

واژه‌های کلیدی: معنویت، بیماران سرطانی، سلامت.

A-10-509-8

ارزشیابی میزان همخوانی (تطابق) رعایت اخلاق حرفه ای در اساتید، دانشجویان و پرستاران دانشگاه علوم پزشکی شیراز

لیلا بذرافکن، پریسا نبیئی*، دکتر جواد کجوری، دکتر محمدرضا دهقانی

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی شیراز - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی شیراز

parisanabeiei@yahoo.com

مقدمه: هر حرفه و مسئولیتی در جامعه، مستلزم آموزش های گسترده ای است که معمولاً در نهادهای دانشگاه صورت می گیرد. این آموزش ها شامل اجزای فکری پیچیده ای، مثل تسلط بر حجم زیادی از دانش نظری و عملی است. در دانشگاه علوم پزشکی، رعایت اخلاق حرفه ای در پرستاران، اساتید هیئت علمی و دانشجویان به دلیل مواجهه با بیماران از اهمیت بسزایی برخوردارند؛ لذا در این مطالعه ما برآنیم که میزان همخوانی رعایت اخلاق حرفه ای را در این سه گروه در دانشگاه علوم پزشکی شیراز جویا شویم.

روش کار: پژوهش حاضر به روش توصیفی-تحلیلی و به صورت مقطعی انجام گرفته است. جامعه آماری مورد مطالعه، شامل کلیه دانشجویان پزشکی، پرستاران بیمارستان های دولتی و اساتید پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز بود. برای جمع آوری اطلاعات و داده ها نیز، از پرسشنامه ای پژوهشگر ساخته، استفاده شد. سوالات پرسشنامه به ۵ حیطه کلی تقسیم می شد. این ۵ حیطه شامل مسئولیت پذیری، فضیلت های اخلاقی، حل تعارض و مسائل، وقار و احترام و نوع دوستی بودند. طیف پاسخ های این پرسشنامه هم، به صورت لیکرت و ۵ گزینه ای بود. جهت سنجش اعتبار این پرسشنامه از روش قضاوت خبرگان استفاده شد و جهت سنجش ثبات پرسشنامه نیز از روش آزمون-باز آزمون، استفاده گردید. پس از جمع آوری پرسشنامه ها، جهت پردازش آنها، داده وارد نرم افزار SPSS 15 گردید و با استفاده از آزمون های t. test و ANORA مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و یافته های زیر حاصل گردید.

یافته ها: نتایج این پژوهش، حاکی از آن است که ۴۳٪ از جامعه مورد پژوهش را مردان و ۵۷٪ دیگر را زنان تشکیل می دادند که تحلیل نمرات گروه های دانشجویان با پرستار و دانشجویان با استاد نشانگر رابطه معناداری و همخوانی بین نمرات آنان داشت. ولی بین دو گروه پرستار با استاد رابطه معنادار و همخوانی یافت نشد. همچنین در حیطه مسئولیت پذیری و فضیلت های اخلاقی بین سه گروه دانشجویان، اساتید و پرستاران تفاوت معناداری ($P < 0.05$) وجود داشت ولی در سه حیطه دیگر که شامل وقار و احترام، حل تعارض و نوع دوستی تفاوت معناداری بین این سه گروه دیده نشد. **بحث و نتیجه گیری:** در دنیای کنونی تقریباً همه اصناف، مدعی حرفه ای بودن و متعهد

به انجام خدمات به گونه جامعه پسند هستند. بر اساس یافته های این طرح بایستی برای ارتقای اخلاق حرفه ای در جامعه تدابیری اندیشید و پیشنهاد می گردد از تمهیداتی نظیر برگزاری کارگاهها و دوره های آموزشی در خصوص ارتقای اخلاق حرفه ای از طریق هماهنگی با اتحادیه های مربوطه استفاده شود.

واژه های کلیدی: اخلاق، اخلاق حرفه ای و رعایت اخلاق حرفه ای.

A-10-57-14

«اساتید دانشگاه ها فرماندهان جبهه جنگ نرم هستند.» استفاده از تارنوشت های آموزشی به عنوان ابزاری تسهیل گر برای ترویج معنویت در میان دانشجویان

لیلا جویباری*، دکتر اکرم ثناگو

* دانشیار مرکز تحقیقات پرستاری دانشگاه علوم پزشکی گلستان

LM_jouybari@yahoo.com

مقدمه: تارنوشت ها (وبلاگ) صفحاتی از وب هستند که حاوی انتشارات دوره ای با ترتیب تقویمی روی یک صفحه خانگی مشترک می باشد. تارنوشت ها ابتدا به عنوان یک پدیده اجتماعی ظهور یافتند و در ارتباط با سیاست، تجارت و ارتباطات بوده است، اما امروزه تارنوشت های آموزشی نقش بسیار پررنگی در محیط های دانشگاهی دارند. به مردم امکان حرف زدن و انتشار اطلاعات را می دهد. مطالعات محدودی در خصوص اثر آموزشی بالقوه تارنوشت ها به عنوان یک منبع یادگیری موثر در سطح تحصیلات تکمیلی وجود دارد. این مقاله به بررسی تجربیات چهار ساله نویسندگان در ارتباط با توسعه پویا و تدریجی یک تارنوشت آموزشی با مقاصد آموزشی پژوهشی و فرهنگی می پردازد.

روش کار: این مطالعه گزارش مورد از یک تارنوشت تخصصی حرفه ای است که است که به تبیین تجربیات و پیامدهای آموزشی آن می پردازد.

یافته ها: تارنوشت «دانش پرستاری» در سال ۱۳۸۶ راه اندازی شده است و دارای ۵۰ آرشیو موضوعی با هفت هزار پست و متوسط دو هزار بازدیدکننده روزانه، دریافت بازخورد برای کلیه موضوعات برای خوانندگان، امکان پاسخ برای نویسندگان، انتشار فوری مطالب و پیوندهای متعدد می باشند. آرشیو احادیث و قرآن از دی ماه ۱۳۸۹ به مجموع موضوعات افزوده شده است و در این راستا هفتگی حدیث یا آیه ای از قرآن کریم به تارنوشت اضافه می شود. انتظار می رود که دانشجویان

یافته ها: موقعیت های بیمارستانی بگونه ای می باشند که موجب احساس آسیب پذیری، ترس و استرس می شوند. نیاز به انطباق و سازگاری مجدد نکته اصلی است که برای فرد ضرورت پیدا می کند. این سازگاری در واقع رسیدن به حالت موفق مقابله با تنش ها است. همانگونه که برخی از بیماران اظهار داشتند «می شینم برای مصیبت های امام حسین گریه می کنم، دلم وا میشه خیلی وا میشه» و یا «اون موقع که صلوات می فرستم اصلا احساس نمی کنم دارند سوزن به دستم می زند ...» افزایش رابطه با خدا، افزایش احساس معنویت در اثر تکرار اذکار مستحبی، نذورات و دعا و نیایش برای بیماران شرکت کننده در مطالعات مربوط به درد و آسودگی، منبع اعتماد، احساس امنیت و امید در تنهایی و رنج و همچنین ایجاد آرامش بوده است.

نتیجه گیری: دین اسلام به عنوان آخرین و کامل ترین دین الهی، بزرگ ترین منبع تأمین آرامش انسان را فراهم آورده است. اعتقادات مذهبی می توانند با تأثیرگذاری بر ارزیابی موقعیت، ارزیابی شناختی فرد، فعالیت های مقابله، منابع حمایتی و غیره موجب کاهش احساس آسیب پذیری شود. احساس نیاز به انجام اقدامات معنوی و اعمال مذهبی در بیماری و در هنگام مواجهه با درد در کلیه بیماران امری پذیرفته شده و قابل درک است. یافته های این مطالعه پرستاران را به شناخت بیشتر از بیماران و نیازهایشان و آنچه که درک آنها از آسودگی در بیمارستان است قادر می سازد. این امر ممکن است به طور غیر مستقیم به طراحی، اجرا و ارزیابی اقدامات مناسب پرستاری کمک نماید.

واژه های کلیدی: معنویت، مذهب، آسودگی، بیماران بستری، مطالعه کیفی.

A-10-1081-1

تبیین الگوی سلامت مبتنی بر اندیشه معنوی اسلام

رحمت اله مرزبند*

* استادیار علوم پزشکی مازندران - ساری - گروه معارف اسلامی

marzband.rahmatollah@gmail.com

مقدمه: مطالعه درباره ی مفهوم سلامت و ابعاد آن همواره مورد توجه پزشکان، فیلسوفان و روانشناسان بوده است. از این رو تعاریف متنوعی از مفهوم سلامت بر اساس الگوهای مختلف شکل گرفته است. ناکافی بودن تعاریف موجود در تبیین سلامت به جهت بروز بحران ها، سبب شد که اندیشمندان در تحقیقات خودشان به نقش پارادایم جدیدی در شکل دهی سلامت تاکید کنند. یکی از الگوهای عمده ی تبیین کننده ی سلامت الگوی سلامت مبتنی بر معنویت است لکن معنویت

که بیشترین مراجعین می باشند، تلفیق آموزه های دینی را با آموزش و پژوهش درک نمایند و دریابند که یک تارنوشته تخصصی آموزشی حرفه ای جدا از معنویات و امور اعتقادی نمی باشد. در اصل مقاله مدل به کارگیری استفاده از تارنوشته در سیستم آموزش پرستاری به منظور فراهم آوردن محیطی سالم سایبرنتیک ارائه می شود.

نتیجه گیری: اگر دانشجویی به ارزش های معنوی اهمیت بدهد به یقین به درس هم اهمیت بیشتری می دهد. رهبر انقلاب می فرماید «اساتید دانشگاه ها فرماندهان جبهه جنگ نرم هستند». از آنجایی که اساتید و روسای دانشگاه ها الگوی دانشجویان هستند بی شک شرکت آنها در این برنامه ها انگیزه دانشجویان برای شرکت در برنامه های فرهنگی و دینی را بیشتر می کند. بسیاری از افرادی که در آموزش دخیل هستند سعی داشته اند تا از تارنوشته ها در زمینه آموزشی برای تقویت محیط ارتباطی بین معلم و دانشجو استفاده نمایند. اکنون زمان آن رسیده تا اثر تارنوشته های آموزشی در قالب مطالعات مداخله ای آموزشی بررسی گردد.

واژه های کلیدی: تارنوشته، آموزه های معنوی، یاددهی یادگیری الکترونیک، دانشگاه اسلامی.

A-10-57-17

معنویت و اعتقاد مذهبی راهبردی برای دستیابی به آسودگی:
تجربیات بیماران بستری

لیلا جویباری*، دکتر اکرم ثناگو

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی گلستان - گرگان دانشگاه علوم پزشکی

Lm_jouybari@yahoo.com

مقدمه: نا آسودگی های جسمی و روحی روانی از قبیل درد و یا تنهایی از تجارب شایع در بیماران بستری است. از طرفی مطالعات نشان می دهند که باورهای مذهبی نقش غیر قابل انکاری در احساس حمایت، آرامش و سلامت روان دارند. هدف از این مقاله بحث در باره تجارب بیماران بستری در انطباق با درد و نا آسودگی جسمی و روحی روانی طی بستری از طریق افزایش روحیه معنوی و توسل به خداوند و ائمه اطهار (ع) است.

روش کار: یافته هایی که در این مقاله مطرح می شوند از طریق تحلیل ثانویه بر روی داده های پنج مطالعه کیفی درباره درد و نا آسودگی، استخراج شده است. داده ها از طریق تحلیل ثانویه مورد آنالیز قرار گرفتند. روش جمع آوری داده در پژوهش های مذکور مصاحبه های نیمه ساختار و یا مشاهده بوده است.

A-10-326-2

بررسی راه های کاهش تنش های روانی ناشی از امتحان ها در دانشجویان پزشکی

علی فتاحی بافقی^{*}، مربی کاظم برزگر

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد - دانشکده پزشکی - دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی - دانشکده پزشکی - گروه انگل شناسی و قارچ شناسی

afbafghi@ssu.ac.ir

مقدمه: دانشجویان رشته پزشکی بیش از دانشجویان سایر رشته های گروه پزشکی، در آزمون ها مهارت کسب می کنند. چرا که آنها هر چند هفته یک بار با یک امتحان مواجه هستند. بنابراین تعجیبی ندارد که آنها بتدریج روش های گوناگونی برای کاهش اضطراب و تنش های روانی خود تجربه می کنند. این گونه تلاش ها طبیعی است. همه ما دانشجو بوده ایم و می دانیم که مردود شدن در امتحان چقدر می تواند دردناک باشد. البته ناگفته نماند که برای گروهی از اساتید هم اینکه دانشجویی نتواند نمره حد نصاب را در امتحان کسب کند، به دلایل دیگری آزار دهنده است. در این بررسی هدف ارائه راههای کاهش تنش های روانی ناشی از امتحان ها در دانشجویان پزشکی است.

روش کار: تجربه بیست ساله در تدریس و آموزش پزشکی در مقاطع کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری حرفه ای و مرور و مطالعه انواع روشهای آموزش پزشکی از منابع گوناگون علمی (کتاب، مجله، مقاله ها و اینترنت) است.

یافته ها: برای استاد با بصیرت و مومن که وظیفه شناس باشد و خواستار آن است که دانشجویان به غنا و پیچیدگی درس اش بها بدهند، می داند روش تک بعدی امتحان باعث از بین رفتن لذت درس دادن می شود. اگر پاس کردن (قبول شدن) امتحانات تنها هدف باشد، پس یادگیری دیگر معنایی ندارد. اساتید می باید به دانشجویان راههای چگونه فکر کردن را آموزش دهند، نه چگونه امتحان دادن و پاس کردن. امتحان صرف باعث کاهش شایستگی پزشکان آینده می شود. اما استرس را که کاهش نمی دهد هیچ، اضطراب را در دانشجوی پزشکی همیشگی می کند، و این اضطراب همان چیزی که علت اصلی نیاز دانشجویان به راه های مخفی برای قبولی در امتحانات بی پایان است. اضطراب، غیر قابل امتناع است و ممکن است باعث ایجاد مشکلات کوتاه مدتی شود. دانشجویانی که قادر به کنترل اضطراب خود نیستند، می باید در انتخاب خود در مورد انتخاب رشته ی پزشکی تجدید نظر کنند. چرا که آموختن پزشکی یک تلاش پر اضطراب است. در تفسیر کتاب پزشکان قرن ۱۶ آمده است «مقدار بیش از حد از هر ماده ای می تواند باعث مسمومیت شود». در مورد ما هم می توان گفت که امتحانات در حال مسموم کردن آموزش پزشکی معاصر هستند و پاد زهر آن ساده است: امتحان کمتر و اعتقاد بیشتر به توانایی دانشجویان

یا بعد معنوی سلامت چیست؟ شاخص های سلامت معنوی چیست؟ برخی معنویت را برخورداری از رضایت باطن می نامند. عده ای دیگر به اخلاق زیستن و توانایی انطباق پذیری با دیگران اشاره دارند. در این پژوهش سعی می شود که معنویت و شاخص های آن از نگاه اندیشه ی دینی اسلام (قرآن و روایات) مورد بررسی قرار گیرد.

روش کار: این تحقیق یک مطالعه ی مروری است نگارنده در پاسخگویی به سوالات فوق با استفاده از منابع تفسیری، کتب معجم قرآن، مقالات و کتب متعدد در حوزه های روانشناسی، سلامت و نیز جستجو در پایگاه های اینترنتی از قبیل Noor mags, Magi ran و تبیان به جمع آوری اطلاعات پرداخت. سپس با روش تحلیلی توصیفی اطلاعات به دست آمده را مورد تجزیه تحلیل قرار داد.

یافته ها: اساس معنویت یا سلامت معنوی در اندیشه دینی اسلام مبتنی بر انسان شناسی و جهان شناسی قرآنی است. از نگاه قرآن انسان دارای دو بعد جسمانی و روحانی است. هویت انسان به بعد روحانی و بعد روحی وابسته است. روح انسان فطرتا به امر نامتناهی گرایش دارد. عالم ماده به جهت رنج و تکرار نمی تواند بعد نامتناهی طلب انسان را ارضاء کند. در اندیشه قرآنی معنی ایده آلی که بعد نامتناهی طلب انسان را ارضاء می کند فقط خداوند است. هم چنین نگرش ها و رفتار های اخلاقی از نگاه قرآن امور حقیقی و نه اعتباری بوده و بر سلامت انسان اثر دارند. از این رو در تفکر قرآنی سلامت عنوی در گرو نسبت یافتن با خداوند امکان پذیر می باشد. بدین معنا که انسان معنوی می بایست از طریق ایمان و عمل صالح با آن معنا (خداوند) ارتباط برقرار کند. شاخص های عمده سلامت معنا در انسان معنوی از نگاه قرآن متجلی ذر خرد ورزی، ایمان و معرفت خداوند، عالم غیب و نیز مهرورزی به دیگران، اعتماد به خداوند و صبر، هدفمندی الهی، عشق به انبیا و اولیای الهی می باشد. از دیدگاه قرآن از آثار و نتایج چنین سلامت معنایی خوف و رجا، آرامش درونی، رضایت خداوند و عبادت می باشد.

نتیجه گیری: سلامت معنی در اندیشه قرآنی به مفهوم سلامت روان در مفهوم روانشناختی نبوده بلکه در مفهوم سلامت نفس یا روح مد نظر می باشد. از آنجا که عالم هستی و حقیقت انسان جنبه ی لدی الحق دارد معنی ایده آل در تفکر قرآنی حقیقت هستی یا خداوند می باشد. سلامت معنوی زمانی شکل می گیرد که انسان با آن معنا یا حقیقت وجود ارتباط برقرار کند. مبنای این نسبت با آن معنا هم فقط با زندگی مومنانه یا زندگی دینی میسر می باشد.

واژه های کلیدی: سلامت، معنویت، ربط با خداوند، انسان معنوی.

یک مدل مفهومی طراحی گردید و راهکارهای ارتقاء اخلاق حرفه ای در هفت حیطه ارائه گردید.

نتیجه گیری: نتایج مطالعه کیفی مشخص کننده ویژگیهای اخلاق حرفه ای در بیمارستان‌های ماست و نشان دهنده نقش برنامه‌درسی پنهان در یادگیری این ویژگیهاست. تفاوت‌نمرات انترن‌های نیمه‌اول و نیمه‌دوم انترنی، نشان دهنده بارز بودن برخورد با رفتارهای غیرحرفه‌ای است که به نوبه خود نقش برنامه‌درسی پنهان را با اهمیت‌تر می‌سازد. با استفاده از مدل پیشنهادی آشنایی بیشتر اساتید با اخلاق حرفه ای، توجه به نقش برنامه درسی پنهان و الگو گیری فراگیران از اساتید، و نظارت سیستمیک بر عملکرد دانشجویان و اساتید در مورد اخلاق حرفه ای به منظور اصلاح وضعیت پیشنهاد می شود.

واژه‌های کلیدی: اخلاق حرفه ای، برنامه‌ریزی درسی، برنامه‌درسی پنهان، آموزش پزشکی.

A-10-154-1

اخلاق حرفه ای در پزشکی

مهنوش خاکزاد*، فرامرز کوشش

* دانشگاه علوم پزشکی بوشهر - بوشهر - خ بهمنی دانشگاه علوم پزشکی - مدیریت پژوهشی

mah_khakzad@yahoo.com

مقدمه: تاریخچه اخلاق پزشکی در دنیا سابقه ای طولانی با قدمت بیش از ۲۵۰۰ سال دارد. در آموزه های اسلامی نیز از دیر باز علوم پزشکی از جایگاه و قداست ویژه ای برخوردار است و علم اخلاق در حرفه پزشکی اهمیت و نقش اساسی دارد. این علم باید ها و نباید های اخلاق پزشکی را به او گوشزد می کند و شیوه رفتار با بیماران و همکاران را به او می آموزد. رویکردهای نوین و حرفه ای در امور پزشکی، ضرورت بازنگری و پرداختن به اصول اخلاق حرفه ای را بیش از گذشته مورد تأکید قرار می دهد.

روش کار: در این مقاله مروری کلید واژه های مورد استفاده در تحقیق با استفاده از موتور جستجوی گوگل و چند پایگاه اینترنتی که در برگیرنده مقالات مورد نظر بودند، بررسی صورت گرفت و مقالات بدست آمده بر اساس میزان ارتباط موضوعی با تحقیق دسته بندی گردیدند.

یافته ها: اخلاق پزشکی قلمروی است که چهار حوزه مهم یعنی

در یادگیری، بدون ترس از امتحان. **نتیجه گیری:** محتوای دروس پزشکی می باید کل نگر و جامع باشد و استاد می باید جامع نگر باشد تا فرهنگ جامع نگری را که در محیط آموزش نهادینه شده در دانشجویان به ممارست و عینیت برساند و هدفش علم دانی باشد نه علم خوانی و درست کردن کتابخانه های سیاری که کارایی آنها حداکثر یک دهه است و دانشجو پس از فراغت از تحصیل شخصیتی کاریکاتوری پیدا می کند و پس از فراغت از تحصیل، از تحصیل همیشگی دانش فارغ می شود.

واژه‌های کلیدی: تنش های روانی، امتحان، دانشجویان پزشکی، مهارت.

A-10-804-2

نقش برنامه درسی پنهان در یادگیری اخلاق حرفه ای در محیط های بالینی

نیکو یمانی*، دکتر محمد جواد لیاقتدار، دکتر طاهره چنگیز، دکتر پیمان ادیبی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

yamani@edc.mui.ir

مقدمه: صاحب نظران آموزش پزشکی معتقدند که برنامه‌درسی پنهان قدرتمندترین راه انتقال ارزشهای مطرح در اخلاق حرفه ای به فراگیران است. هدف از پژوهش حاضر بررسی نقش برنامه‌درسی پنهان در توسعه رفتارهای حرفه‌ای در آموزش پزشکی بوده است.

روش کار: این پژوهش به صورت یک مطالعه ترکیبی با رویکرد تری‌انگولیشن در دو مرحله اجرا گردید. مرحله اول به صورت یک مطالعه کیفی با مشارکت ۲۰ نفر از اساتید و کارورزان که با نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شده بودند با استفاده از مصاحبه، انجام گردید و داده ها با متد تحلیل محتوای موضوعی تحلیل شد. در مرحله دوم یک مطالعه توصیفی بر روی ۱۸۳ کارورز با نمونه گیری آسان و با استفاده از پرسشنامه مشاهده توسط دستیاران انجام گردید. داده‌های دو مطالعه کمی و کیفی در ارائه مدل با هم تلفیق گردیدند.

یافته ها: تحلیل داده های مطالعه کیفی منجر به تولید ۶۴۲ کد در ۴ طبقه یا تم اصلی، و ۲۸ طبقه یا تم فرعی گردید. بر اساس نتایج مطالعه کمی میانگین نمره‌کل اخلاق حرفه ای انترن‌ها $2/84 \pm 0/44$ از نمره ۴ بود. مقایسه نمرات انترن‌های نیمه اول و نیمه دوم انترنی نیز نشان دهنده بالاتر بودن نمرات انترن‌های نیمه اول در تمام حیطه‌ها بود که در دو حیطه معنی دار بود. با استفاده از نتایج دو مطالعه کمی و کیفی

درمانگاههای دانشگاه علوم پزشکی تبریز برای دو دسته از بیماران پر شد. دسته اول کسانی بودند که کموتراپی برای آنها شروع نشده بود؛ و دسته دوم بیمارانی بودند که تحت درمان بودند. پس از جمع آوری داده ها توسط SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: نتایج حاصله نشان داد که بهبودی بیمارانی که از بیماری خویش قبل از شروع دوره درمان اطلاع داشتند، نسبت به بیمارانی که از بیماری خود پس از شروع درمان اطلاع پیدا کردند، در حد متوسط به بالا بود (۶۸٪). هم چنین این نسبت در کسانی که اطلاعات را مستقیماً از پزشک خویش دریافت نکردند، در حد متوسط به پایین قرار داشت. به نظر می رسد گفتن حقیقت در مورد یک بیماری مهلک و جدی با تمهید مقدمات و بهره گیری از اعتقادات توسط خود پزشک می تواند بسیار کمک کننده باشد.

واژه های کلیدی: حقیقت گویی، کموتراپی.

فلسفه، پزشکی، فقه و حقوق در آن مد نظر قرار می گیرد. متفکران یونانی علم اخلاق را در کنار علم پزشکی قرار داده و از آن بعنوان هنر زیستن و مراقبت و مواظبت از نفس توصیف می نمودند و از سوی دیگر عقل سالم را در بدن سالم می دانستند. سوگندنامه بقراط قدیمی ترین قوانین اخلاق پزشکی را داراست و به منزله یک تعهد اخلاقی برای قبول و بکار بستن اصول اخلاقی حرفه پزشکی است. هدف اخلاق پزشکی، حل دشواری های اخلاقی خاص است که بواسطه علم پزشکی بوجود می آید. از جمله می توان به اتانازی، شبیه سازی انسان، حقوق بیمار در تصمیم گیری های پزشکی، پیوند اعضا، رضایت آگاهانه، مرگ مغزی و شاخص های آن، مسائل اخلاقی در باوری و ناباوری اشاره نمود.

نتیجه گیری: طراحی اصول و چارچوبهای راهنمایی کننده و توجه جدی به برنامه های آموزشی بیمارستان ها راهگشای مسائل حرفه ای اخلاق پزشکی در کشور خواهد بود و این امر مهم بدون توجه به اعتقادات مذهبی و رعایت قداست بیمار محقق نخواهد گردید و راه های پیشگیری از خطا و اجرای تحقیقات مرتبط و برنامه های لازم آموزشی جهت پزشکان و پرستاران در تبیین اصول اخلاق حرفه ای در پزشکی مورد تأکید قرار می گیرد.

واژه های کلیدی: اخلاق حرفه ای، پزشکی، بیمار، خطاهای پزشکی.

A-10-1095-3

لزوم آموزش اخلاق حرفه ای در علوم پزشکی

آمنه محمدپور ارمینیان*، رقیه ولی زاده

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی تبریز - تبریز - مرکز آموزشی درمانی الزهرا

zahra_amneh@yahoo.com

مقدمه: اخلاق یک الگوی ارتباطی درون شخصی و برون شخصی مبتنی بر رعایت حقوق افراد جامعه می باشد. نمایانگر مسئولیت فرد در قبال خود و دیگران در زندگی شغلی و محیط داخل و خارج است. اخلاق حرفه ای دارای گرایشهای متنوع است که یکی از آنها اخلاق پزشکی است که به عنوان یک علم میان رشته ای موضوعات اخلاقی در علوم پزشکی را مورد کنکاش قرار می دهد. بنابراین مقاله حاضر به بررسی و مرور اصول اخلاق حرفه ای در آموزش علوم پزشکی می پردازد.

روش کار: مطالعه حاضر یک بررسی مروری با بهره گیری از منابع اینترنتی، مطالعات و مقالات مختلف در راستای اخلاق حرفه ای در گروههای پزشکی است.

یافته ها: بررسی و مطالعه مقالات و منابع اینترنتی در این زمینه نشان دهنده این است که رعایت ۶ اصل مهم در حرفه پزشکی الزامی است که عبارتند از: ۱- رعایت حقوق انسانی ۲- عدالت ۳- راستگویی

A-10-1095-1

حقیقت گویی گامی در جهت مشارکت بیمار در روند درمان

آمنه محمدپور ارمینیان*، مقصود شریفی، حمیده نوری اصل، رقیه ولی زاده

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی تبریز - تبریز - مرکز آموزشی درمانی الزهرا

zahra_amneh@yahoo.com

مقدمه: اسلام به عنوان برترین دین و کامل ترین برنامه زندگی بشر، هیچ زاویه ای از زوایای زندگی انسان را مغفول نگذاشته و برای همه آنها برنامه ارائه کرده است. یکی از اساسی ترین موضوعات حقوق بیمار، حقیقت گویی است. برای تحقق این موضوع پزشکان باید اطلاعات لازم را به بیمار ارائه نماید. طوریکه با این اطلاعات بیمار برای ادامه روند درمانی خویش تصمیم بگیرد.

روش کار: از پرسشنامه محقق ساخته که براساس طیف لیکرت طراحی شده بود، با $\alpha = 0.89$ استفاده گردید. پرسشنامه به صورت حضوری و در

که در زمره دست اندرکاران بوده و بعنوان یک پزشک هستند قرار گرفت. بمنظور تجزیه و تحلیل اطلاعات از آزمون رتبه ای فریدمن و همبستگی پیرسون استفاده گردید.

یافته ها: نتایج این مطالعه نشان داد که در کل یک همسویی معنی دار بین اولویتهای اخلاق پزشکی از نظر دست اندرکاران و پزشکان بالینی وجود دارد ($P = 0/000$ و $r = 0/821$). الویتهای یک تا پنج در مطالعه حاضر عبارت بودند از ۱- حقوق گیرندگان سلامت، ۲- ملاحظات اخلاقی در سلامت عمومی، ۳- عدالت در توزیع منابع سلامت، ۴- رابطه پزشک و بیمار، ۵- تعرفه های پزشکی و الویتهای یک تا ۵ نظر دست اندرکاران عبارت بودند از: ۱- حقوق گیرندگان سلامت، ۲- رابطه پزشک و بیمار، ۳- عدالت در توزیع منابع سلامت، ۴- رضایت آگاهانه، ۵- رابطه مالی پزشکی و بیمار.

نتیجه گیری: علیرغم همسویی معنی دار نظرات دست اندرکاران و پزشکان بالینی در بررسی دقیقتر می توان به وجود اختلاف نظر در مورد تک تک اولویتهای بین دو گروه که موجب کاهش ضمانت اجرای سیاستگذاریها می گردد پی برد. حقیقت گویی و رازداری از نظر دست اندرکاران در اولویت دوم و از نظر پزشکان در اولویت هشتم قرار دارد. همچنین اهمیت اولویت رابطه مالی پزشک و بیمار که از نظر دست اندرکاران اولویت پنجم را دارد از نظر پزشکان اولویت دوازده را به خود اختصاص داده است. بنظر می رسد بمنظور پیاده سازی دقیق اخلاق حرفه ای نیاز به نهادینه کردن اولویتهای اخلاق پزشکی مورد نظر دست اندرکاران از طریق راهکارهای مختلف از جمله فرهنگ سازی مناسب بین پزشکان باشد که نیاز به مطالعات دقیقتری دارد.

واژه های کلیدی: الویتهای اخلاق پزشکی، سیاستگذاران، پزشکان، دانشگاه علوم پزشکی تبریز.

A-10-1061-3

تدوین الگوی جامع ارزیابی درس اخلاق پزشکی

علیرضا یعقوبی*، رضا غفاری، فریبا سالک رنجبرزاده، سوسن حسنزاده، پریسا گلعبیر

* استاد مرکز تحقیقات آموزش علوم پزشکی تبریز- خیابان دانشگاه - مجتمع تحقیق و توسعه

salekranjbarzadeh@gmail.com

مقدمه: نگاهی به وضعیت آموزش اخلاق پزشکی و مهمتر از آن شیوه

۴- رازداری ۵- ارائه خدمت درمانی مناسب ۶- پیشگیری از عوارض که این اصول مورد قبول همه اساتید مجرب دانشگاهها می باشد. یک پزشک با تکیه بر اعتقادات و باورهای مذهبی خویش و بیمار می تواند به بالاترین جایگاه در طبابت دست یابد.

یافته ها: یکی از ویژگیهای آموزش علوم پزشکی لزوم یادگیری مهارتهای عملی و بین رشتهای در کنار حیطه های دانشی و نظری می باشد. هدف از آموزش اخلاق پزشکی تصحیح و تقویت انگیزش، ارتقاء مهارت، افزایش توان و تحول نگرش و باور عمیق فراگیران علوم پزشکی نسبت به یادگیری و عمل به اصول و قوانین اخلاق حرفه ای است؛ و لازم است این آموزش جزء آموزشهای پایه، مهم تلقی شود.

واژه های کلیدی: اخلاق، حرفه پزشکی.

A-10-1061-1

مقایسه اولویت مولفه های اخلاق پزشکی از دیدگاه برنامه ریزان و سیاستگذاران با دیدگاه پزشکان دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز

فریبا سالک رنجبرزاده*، رضا غفاری، مهستی علیزاده، سوسن حسنزاده، حسین مازوچیان، ناصر صفایی

* کارشناس ارشد مرکز تحقیقات آموزش علوم پزشکی تبریز- خیابان دانشگاه - مجتمع تحقیق و توسعه

salekranjbarzadeh@gmail.com

مقدمه: در جامعه پزشکی طرح بحث اخلاق به دلیل اهمیت حرفه پزشکی از جایگاه ویژه ای برخوردار است. تقویت مبانی اخلاق پزشکی و ضمانت پیاده سازی آن به همسو بودن باید ها و انتظارات برنامه ریزان و سیاستگذاران با مخاطبان بستگی دارد. این مقاله به مقایسه جهت گیری مولفه های اخلاق پزشکی از دیدگاه برنامه ریزان و سیاستگذاران با پزشکان که ملزم به رعایت اصول اخلاقی دانشکده پزشکی هستند پرداخته است.

روش کار: این مطالعه یک بررسی تحلیلی و پیمایشی می باشد که به استناد و در ادامه بررسی اولویتهای اخلاق پزشکی در سطح کشور که توسط یک از محققان این حوزه با نظر خواهی از سیاستگذاران نظام سلامت، اعضای کمیته های اخلاق در پژوهش انجام شده است صورت گرفت. پرسشنامه این مطالعه براساس اولویتهای بدست آمده از مطالعه فوق در غالب ۲۰ سوال در اختیار پزشکان بالینی دانشکده پزشکی

A-10-962-1

بررسی میزان شیوع تقلب های امتحانی در بین دانشجویان
یکی از دانشگاه های علوم پزشکی کشورعبدالعظیم زارعی*، مریم برومند، مریم هادی برحق طلب، زهرا
گودرزی* کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی شیراز - میدان امام حسین
(ستاد) - دانشکده پزشکی - ساختمان شماره ۳ - طبقه ۳ - معاونت
آموزشی - واحد تحصیلات تکمیلی

abzedta@yahoo.com

مقدمه: پدیده تقلب در امتحانات یکی از معضلات نظام آموزشی
کلاسیک است که فراگیر شدن آن باعث مخدوش شدن نظام ارزشیابی
و امر یادگیری می گردد.**روش کار:** این مطالعه مقطعی (Cross-sectional) با استفاده از
پرسشنامه پژوهشگر ساخته، پس از تایید روایی و پایایی ($r=86\%$)
با استفاده از نمونه گیری طبقه‌ای بر روی ۲۴۵ نفر از دانشجویان
دانشگاه علوم پزشکی که در مقطع زمانی آذر و دی ماه ۸۹ در حال
تحصیل بودند، صورت پذیرفت. پس از کسب اجازه از مسئولین ذیصلاح
(مشروط بر عنوان نشدن نام دانشگاه در مقاله نهایی)، پرسشنامه‌ها بین
دانشجویان تقسیم و پس از ارائه توضیحات لازمه، پرسشگری صورت
پذیرفت. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS V15 و با استفاده از
آزمون t مستقل تجزیه و تحلیل گردید.**یافته ها:** از این بین ۴۱٪ از دانشجویان مذکر و ۵۹٪ مونث بودند. نتایج
مطالعه نشان می دهد که شیوع تقلب در بین دانشجویان در امتحانات
میان ترم و پایان ترم گذشته ۳۵/۳٪ می باشد. ۴۵/۳٪ دانشجویان در
زمان دانشجویی و ۵۷/۶٪ این افراد در کل دوران تحصیل خود، تجربه
لااقل یکی از شیوه های تقلب را داشته‌اند. میزان شیوع تقلب با جنس،
وضعیت تاهل، وضعیت تحصیلی، مقطع تحصیلی، ترم تحصیلی و
وضعیت تاهل ارتباط معنی دار و با سن، رشته تحصیلی و محل تحصیل
ارتباط معنی داری نداشت ($p>0.5$).**نتیجه گیری:** با توجه به نتایج این مطالعه و جایگاه و حساسیت
آینده شغلی این گروه از دانشجویان و احتمال بیشتر آلودگی به مسائل
غیراخلاقی و همچنین ضررهای جبران ناپذیر حاصل از سطح سواد
نامطلوب بعلت تقلب، لزوم تحقیقی همه‌جانبه در خصوص ریشه‌یابی
این پدیده امری بدیهی به نظر میرسد.**واژه‌های کلیدی:** شیوع، تقلب امتحانی، تقلب آموزشی، نظام آموزشی.ارزیابی آن در دانشجویان پزشکی نشان می دهد که متأسفانه در برنامه
درس رشته پزشکی، درس اخلاق بعنوان درس دو واحدی در یک مقطع
مشخص به دانشجویان ارائه و آموزش داده می شود و در نهایت با انجام
یک ارزیابی کتبی (چند گزینه ای) به انتها میرسد. در حالیکه ارزشیابی
رسمی در حوزه اخلاق پزشکی بایستی با استفاده از شیوه های کارآمد
و جامع نظیر آزمون عینی بالینی سازمان یافته، خودسنجی، کار پوشه،
نگرش سنجیها و ... باشد. این مقاله با هدف بررسی وضعیت موجود
درس اخلاق پزشکی و تدوین الگوی جامع ارزیابی درس اخلاق پزشکی
با در نظر گرفتن موارد فوق الذکر می باشد.**روش کار:** در این مطالعه توصیفی مقطعی، کلیه اعضای هیأت علمی
درگیر در مباحث اخلاق پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز بصورت
سرشماری و هدفمند وارد مطالعه شدند. پرسشنامه ای مشتمل بر دو
بخش مشخصات فردی و سوالات مربوط به روشهای موثر و شیوه های
ترجیحی ارزیابی درس اخلاق پزشکی، توسط متخصصان و خبرگان
اخلاق پزشکی طراحی و در اختیار نمونه ها قرار گرفت. پایایی
پرسشنامه از طریق آلفای کرونباخ ۰/۸۱ تعیین گردید. داده ها
با استفاده از آمار توصیفی (میانگین، انحراف معیار و جدول توزیع
فراوانی) و آمار استنباطی مورد تجزیه و تحلیل گرفت.**یافته ها:** ۷۹/۱٪ از مطالعه شوندگان بازنگری در روش ارزیابی فعلی
دانشجویان در خصوص مفاهیم اخلاق پزشکی، ۴۶٪ به طراحی
و پرسش چند سوال اخلاقی در همه آزمونهای دروس تخصصی
دانشجویان، ۸۳٪ به طراحی مسایل اخلاقی در امتحانات OSCE و
۷۵٪ به اضافه کردن فعالیتهای و عملکردهای اخلاقی دانشجویان در کار
پوشه، ۵۸٪ به استفاده از روش نظارت و ... رای کاملاً موافق دادند.**نتیجه گیری:** با توجه به مطالب گفته شده به نظر میرسد که روش
ارزیابی فعلی درس اخلاق پزشکی دارای نقایص جدی بوده و لزوم
بازنگری در آن ضروری می باشد. که امید است با کمک اساتید مربوطه
بتوان از الگوی تدوین شده برای ارزیابی جامعتر اخلاق پزشکی سود
جست.**واژه‌های کلیدی:** برنامه آموزشی، اخلاق پزشکی، ارزیابی دانشجویان.

A-10-1126-1

بررسی و ارزیابی اخلاق حرفه ای ماماهاى شاغل در بخش
زایشگاه بیمارستان های سطح شهر ساری در ارائه خدمات و
انجام وظایف

سپیده پیوندی*، ترانه گران اوریمی، زلیخا عطارد، زهرا رحمانی،
اقدس عبادی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی مازندران - ساری-بیمارستان امام
خمینی-بخش زنان و زایمان

dr_peyvandi@yahoo.com

مقدمه: ارائه مطلوب و با کیفیت مراقبتهای مامایی به بیماران بستری
شده در بخش زایشگاه نقش مهمی در ارتقای سلامت زنان و بهداشت
باروری دارد. این پژوهش به منظور بررسی اخلاق حرفه ای ماماهاى
شاغل در زایشگاه های بیمارستان های دولتی آموزشی، دولتی درمانی
و خصوصی شهر ساری در ارائه خدمات و انجام وظایف محوله به آنان
در زمستان سال ۹۰ صورت گرفته است.

روش کار: در این پژوهش ۴۰ مامای شاغل در زایشگاه های بیمارستان
های دولتی آموزشی، دولتی درمانی و خصوصی شهر ساری به روش
نمونه گیری تصادفی انتخاب و وارد مطالعه شدند. بررسی اخلاق حرفه
ای ماما از ۴ جنبه ارزیابی فرد ماما از خودش، ارزیابی مسئول زایشگاه
از ماما، ارزیابی پزشک از ماما و ارزیابی بیمار از ماما صورت گرفت. ابزار
گردآوری داده ها چهار فرم پرسشنامه در زمینه اخلاق حرفه ای بود
که فرم شماره ۱ توسط خود ماما، فرم شماره ۲ توسط مسئول زایشگاه،
فرم شماره ۳ توسط پزشک متخصص زنان و زایمان و فرم شماره ۴
توسط بیماران در مورد ماما تکمیل شد. پرسشنامه ها در زمینه اخلاق
حرفه ای محقق ساخته ای بوده و پایایی و روایی آنان از طریق آزمون
test-retest سنجیده شده بود. تحلیل داده ها در سطح آمار توصیفی
و استنباطی با استفاده از نرم افزار spss صورت گرفت.

یافته ها: در مجموع ماماهاى مورد مطالعه در زمینه اجرای دستورات و
نوشتن درست پرونده ها بیشترین امتیاز را در سطح مطلوب و در زمینه
پیگیری آزمایشات و مشاوره ها و همچنین حضور بموقع در محیط کار
کمترین امتیاز را در سطح متوسط کسب کردند. از دیدگاه مسئولین
زایشگاه بیشترین امتیاز ماما در زمینه پیگیری آزمایشات و مشاوره
ها بوده، که با دیدگاه پزشکان که در این مورد کمترین امتیاز را به
ماما داده بودند، تفاوت آماری معنی دار داشته است ($p < 0.05$). بومی
بودن، وضعیت تاهل، وضعیت استخدام ماما در افرادی که بیشترین
امتیاز و افرادی که کمترین امتیاز را کسب کرده بودند، تفاوت آماری
معنی دار نداشت ($p < 0.05$).

نتیجه گیری: با توجه به یافته های پژوهش، اخلاق حرفه ای ماماهاى
شاغل در بخش زایشگاه های شهر ساری در سطح مطلوب قرار داشت.

ولی جهت ارتقاء کیفیت خدمات بهتر است آگاهی ها و آموزش های
لازم در جهت بهبود شاخص هایی که در این پژوهش در سطح متوسط
ارائه شده بودند انجام بگیرد.

واژه های کلیدی: اخلاق حرفه ای، وظایف ماما، زایشگاه.

A-10-804-3

بررسی تجارب بیماران از برخورد های حرفه ای پزشک معالج
خود در طول مدت بستری در بیمارستان

نسرین فیروزآبادی، نیکو یمانی*، دکتر طاهره چنگیز

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، خیابان هزارجریب، مدیریت
مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

yamani@edc.mui.ac.ir

مقدمه: از آنجاییکه مهمترین کانون توجه در مراکز بهداشتی درمانی
بیماران می باشند، لذا توجه به نقطه نظرات، دیدگاه و تجارب آنها
در هنگام برنامه ریزی و ارزشیابی خدمات حق آنها ست، لذا تصمیم
گرفتنیم مطالعه کیفی خود را بر اساس استخراج نظرات و بررسی عمیق
تجارب آنها از برخوردهای حرفه ای پزشک معالج خود قرار دهیم.

روش کار: پژوهش حاضر یک مطالعه ی کیفی می باشد که در
سال ۱۳۹۰ در اصفهان انجام شد و بدین وسیله توصیفی جامع از
تجربه ی بیماران در مورد رفتار و برخوردهای حرفه ای پزشک معالج
مورد بررسی قرار گرفت. جامعه مورد تحقیق، بیماران بستری در
بیمارستان الزهرا و چمران و واحدهای پژوهش بخش های داخلی
و جراحی بودند. نمونه گیری بصورت مبتنی بر هدف تا رسیدن به
اشباع اطلاعات در محیط تحقیق مربوطه انجام پذیرفت. جمع آوری
اطلاعات از طریق مصاحبه ی نیمه ساختارمند با مطرح نمودن
سوالات پژوهشی با استفاده از راهنمای مصاحبه و اخذ رضایت آگاهانه
صورت گرفت. تجزیه و تحلیل داده ها به روش تجزیه و تحلیل محتوای
موضوعی و استخراج درون مایه انجام پذیرفت.

یافته ها: تحلیل داده های مطالعه کیفی، منجر به استخراج ۳۳۳ کد
در ۴ طبقه اصلی و ۱۹ طبقه فرعی گردید. ۴ طبقه اصلی شامل ارتباط
پزشک با بیمار با ۵ طبقه فرعی، انتظارات مشخص حرفه با ۷ طبقه
فرعی، دیدگاه انسانی پزشک به بیمار با ۴ طبقه فرعی و صفات عالی
پزشک با ۳ طبقه فرعی گردید.

نتیجه گیری: از یافته های این پژوهش با استخراج یک سری مفاهیم
واقعی در خصوص تجارب و انتظارات مثبت و منفی بیماران در خصوص
نحوه برخورد پزشک معالج در محیط بالین می توان از نیازهای روحی،

واژه‌های کلیدی: قلب قرآن، معرفت افزایی، هیأت رئیسه .

روانی، عاطفی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی بیماران اطلاع حاصل نمود و در فرآیند برنامه ریزی درسی و ارزشیابی خدمات بهداشتی درمانی جهت ارائه خدمات مطلوب به بیماران محترم بکار برد.

واژه‌های کلیدی: تجارب بیماران، برخورد های حرفه ای، حرفه ای گری، پزشک معالج.

A-10-1140-2

هم افزایی معنوی اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی یاسوج از طریق تمسک به ثقلین

حجت الاسلام حافظ ثابت، محمد ذوالعدل*، علی عباسی، دکتر علی کامکار، ابراهیم نعیمی، حسن عبیدی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

zoladl.mohammad@yums.ac.ir

مقدمه: دنیای امروز با هجوم آراء مکاتب گوناگون و عرفان های کاذب توأم شده و موجبات تشکیک و تردید های معرفتی را فراهم نموده است. در این میان، افرادی از این گرداب های مهیب به ساحل امن می‌رسند که با تمسک به ثقلین مشتمل بر کتاب الله (قرآن کریم) و عترتی اهل بیته (معصومین علیه السلام به سرچشمه فیض روح القدسی تأسی جسته و کویر تشنه روحشان را با نهادینه سازی فرهنگ الهی در تمامی امور خویش سیراب سازند. بر این اساس و از آنجا که دانشگاهیان بعنوان قشر فرهیخته جامعه اسلامی، بیش از سایرین نیازمند به بهره‌مندی از این منابع لایزال معرفتی بوده لذا حلقه اولیه متمسکین به ثقلین در دبیرخانه شورای هم اندیشی اساتید تشکیل و تصمیم بر این گرفته شد که جلسات هفته ای یک بار در منزل مسکونی اساتید داوطلب میزبانی تشکیل گردد. در این جلسات پس از برگزاری نماز جماعت مغرب و عشاء و پذیرایی مختصر، دو صفحه از آیات نورانی کلام الله مجید توسط یکی از حضار بصورت ترتیل تلاوت و ترجمه آن خوانده می‌شود. پس از آن موارد تفسیری و نکات مستتر در آیات تلاوت شده ارائه می‌شود. استقبال ۲۳ درصدی اعضای هیأت علمی از این برنامه که در برخی از مناسبت ها بویژه ماه های محرم، صفر و رمضان به ۵۲ درصد نیز رسید نشان از نگرش و اقبال مثبت آنان دارد. همچنین توجه به میانگین سنی اعضای هیأت علمی شرکت کننده در این جلسات (۲۹/۸۲±۴/۳۷)، می‌توان چنین نتیجه گیری نمود که بر خلاف ادعاهای دشمنان کوردل، اساتید جوان هم نسبت به پایه های اساسی دینی خود معتقد و مقید می‌باشند.

واژه‌های کلیدی: معنویت، عضو هیئت علمی، ثقلین.

A-10-1140-1

بهره وری از قلب قرآن در راستای معرفت افزایی اعضای هیئت رئیسه دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

سید حسام الدین نبوی زاده*، حجت الاسلام حافظ ثابت، دکتر محمد ذوالعدل، حسن عبیدی

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

drhesamnabavi@yahoo.com

مقدمه: سلامت معنوی یکی از ابعاد مهم سلامت بوده که در اعضا محترم هیئت رئیسه دانشگاه که در ارتقاء کمی و کیفی دانشگاه نقش کلیدی دارند اهمیت آن دوچندان می‌باشد. بر این اساس و با توجه به ضرورت معرفت افزایی این قشر فرهیخته و با در نظر گرفتن این که در روایات متعددی ضمن برشمردن فواید و آثار تلاوت، تأمل و تدبر در آیات نورانی سوره مبارکه یس، از آن به عنوان «قلب قرآن» یاد شده است، لذا لوح فشرده تفسیر سوره مبارکه یس (قلب قرآن) در بین اعضای محترم هیئت رئیسه دانشگاه توزیع و از آنها درخواست شد که به سخنرانی های موجود در لوح فشرده گوش فرا دهند. سپس در هر یک از جلسات هیأت رئیسه، بخشی از مباحث مورد آزمون قرار گرفت. تجزیه و تحلیل نتایج آزمون ها نشان داد که با توجه به میانگین وانحراف معیار نمرات مکتسبه از آزمون های بعمل آمده (۱۶/۲۸±۲/۶۳)، می‌توان میزان آگاهی اعضای محترم هیئت رئیسه دانشگاه در مورد تفسیر سوره مبارکه یس را مثبت ارزشیابی نمود. شایان ذکر است که روند نمرات از جلسات آغازین به سمت جلسات انتهایی، روند افزایشی داشته و به موازات افزایش نمرات، میزان خشنودی و رضایتمندی اعضای هیئت رئیسه از فراگیری تفسیر سوره مبارکه یس از طریق شرکت در آزمون های مکرر نیز افزایش یافت. علاوه بر موارد پیشگفت، می‌توان به انس هر چه بیشتر اعضای هیئت رئیسه دانشگاه با قرآن، بهره گیری از مفاهیم باطنی آن، معرفت افزایی، کمال و دستیابی آنان به هدایت نیز اشاره نمود که سعادت دنیوی و اخروی آنان را تضمین می‌نماید. همچنین گسترش و تعمیق ارزشهای اسلامی و انقلابی در سطوح تصمیم ساز دانشگاه و زمینه سازی برای تحقق مطالبات مقام معظم رهبری از دانشگاهیان از سایر بروندادهای این مداخله معنوی محسوب می‌شود.

A-10-1129-2

بررسی میزان رضایتمندی بیماران بستری در بخش زنان و
زایمان بیمارستان امام خمینی ساری

زهرا رحمانی*، زلیخا عطارد، رویا فرهادی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی مازندران - دانشکده پزشکی ساری

z.rahmani1972@gmail.com

مقدمه: یکی از دغدغه های بهداشتی اعمال حاکمیت بالینی میباشد و حقوق بیمار پایه اصلی حاکمیت بالینی است. آشنایی بیماران با حقوقشان و دخالت دادن بیمار در درمان تاثیری غیر قابل انکاری در روند درمانی خواهد داشت. بر طبق منشور حقوق بیمار دادن اطلاعات واقعی ومناسب به بیمار - ایجاد فضای مناسب در بیمارستان - همدردی با وی - دخالت دادن بیمار در پروسه درمان - احترام به حریم خصوصی و پاسخگویی در رضایت مندی بیماران موثر خواهد بود. با توجه به اهمیت رضایتمندی بیماران که مشتریان ارائه خدمات بهداشتی میباشدند باید ابتدا اطلاعاتی در مورد میزان رضایت آنان در بخشهای مختلف داشته باشیم تا با برنامه ریزی مناسب نقاط ضعف را به قوت در حاکمیت بالینی تبدیل کنیم.

روش کار: یک مطالعه مقطعی توصیفی است که از بیماران بستری در بخش زنان و زایمان بیمارستان امام خمینی ساری از آذر ماه ۹۰ تا بهمن ماه ۹۰ با استفاده از پرسشنامه هایی که پویایی آن مورد تایید قرار گرفت اطلاعاتی بدست آمد این پرسشنامه ها بدون نام بوده و پاسخهای آن تاثیری در روند درمان بیمار نداشته است این پرسشنامه ها از لحظه بستری تا هنگام ترخیص در اختیار بیمار قرار می گرفت. این داده ها پس از ورود به نرم افزار آماری مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

نتیجه گیری: پس از تجزیه و تحلیل آماری مشخص شد که بیماران در خصوص نحوه مراقبت و برخورد پزشک - حضور بموقع پزشک - رعایت مسائل شرعی در معاینه - توجه به رژیم غذایی توضیح در مورد مصرف دارو - زمان کشیدن بخیه رضایتمندی بالایی وجود داشت در مورد وزیت روزانه پزشک - صبر پزشک معالج - نظافت تخت و ملحفه رضایتمندی متوسط و در خصوص دادن اطلاعاتی در مورد بیماری توسط پزشک رضایتمندی اندکی وجود داشت. **نتیجه گیری:** در بسیاری از مواقع احقاق حقوق بیمار در بهبود وی و در میزان رضایت وی تاثیر خواهد داشت و داشتن اطلاعات مناسب از علل نارضایتی بیمار در برطرف کردن موانع موثر بوده و میتواند در اعمال حاکمیت بالینی نقش داشته باشد.

واژه های کلیدی: رضایتمندی، بیماران بخش زنان و زایمان، حاکمیت بالینی.

A-10-1129-1

بررسی تاثیر بومی بودن در بروز رفتار حرفه ای دستیاران
رشته زنان و زایمان دانشگاه علوم پزشکی مازندران

زهرا رحمانی*، زلیخا عطارد، سپیده پیوندی، ترانه گران

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی مازندران - دانشکده پزشکی

z.rahmani1972@gmail.com

مقدمه: اخلاق حرفه ای در کلیه حرف بخصوص پزشکی اهمیت ویژه ای دارد. بنابر تعریف حرفه ای گری پزشکی یک پزشک باید در ارائه خدمت منافع بیمار را بر خود مقدم دارد و مراقبت مطلوب ارائه دهد تا نتیجه مناسب داشته باشد. از معیارهای حرفه ای گری از خود گذشتگی، شرافت، محبت و دلسوزی، احترام، پاسخ گویی و مسئولیت را میتوان نام برد در دوران دستگیری بسیاری از تکنیک ها آموزش داده میشود ولی رفتار حرفه ای و بروز آن علاوه بر آموزش تحت تاثیر عواملی مانند حالات روحی، تربیت، فشارهای وارده بر دستیار از سوی خانواده ومحیط کار و نوع ارتباط بین همکاران و شرایط زندگی ... دارد با توجه به این مهم تحقیقی انجام شد که در طی آن بومی بودن یا نبودن دستیاران رشته زنان و زایمان را با پرسشنامه هایی که پویایی و روایی آن مورد تایید قرار گرفت و استفاده از روشهای آماری مورد بررسی قرار گرفت.

روش کار: این تحقیق یک مطالعه توصیفی مقطعی است که با توجه به تعریف رفتار حرفه ای پرسشنامه هایی طراحی شده و از گروهی از ماماها زایشگاه - پرستاران بخش جراحی زنان و زایمان و اعضای هیئت علمی اطلاعاتی از دستیاران رشته زنان و زایمان دانشگاه علوم پزشکی مازندران ورودی ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۰ جمع آوری و مورد بررسی آماری قرار گرفت که از ۲۳ دستیار ۱۳ نفر بومی و ۱۰ نفر غیر بومی بودند.

یافته ها: در مورد متغیرهای وضعیت رفتار با اساتید - برخورد با همکاران و بیماران - ثبت گزارشات و نوشتن دستورات و اقدامات تشخیصی درمانی تفاوت معنی داری بین دو گروه نبوده اما دستیاران بومی دارای رضایتمندی بیشتری از جانب پرسنل بودند.

نتیجه گیری: در بهبود وضعیت رفتار حرفه ای در دانشگاهها علاوه بر آموزش تصحیح شرایط کار و زندگی میتواند در نحوه برخورد دستیاران موثر باشد یکی از این عوامل بومی بودن میباشد که علاوه بر آشنایی با فرهنگ با توجه به کمتر بودن تنشها میتواند در بروز رفتار حرفه ای مناسب کمک کند.

واژه های کلیدی: رفتار حرفه ای، بومی بودن، دستیاران رشته زنان و زایمان.

A-10-1139-1

بررسی سلامت معنوی دانشجویان پزشکی واحد بین الملل
رامسر در سال ۱۳۹۰

دکتر محمد خاملو، علی اصغر قربانی*، سلیمه خلیلی

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی مازندران - معاونت آموزشی

A_ghorbani85@yahoo.com

مقدمه: سلامت معنوی یکی از مفاهیم بنیادین در زندگی انسان هاست که با ایجاد معنا و هدف در زندگی به عنوان رویکردی مهم در ارتقاء سلامت عمومی و کیفیت زندگی در نظر گرفته می شود و سبب یکپارچگی سایر ابعاد می شود؛ لذا پژوهش حاضر با هدف بررسی سلامت معنوی دانشجویان طرح ریزی شده است.

روش کار: این تحقیق توصیفی بوده و جامعه آماری آن دانشجویان پزشکی واحد بین الملل رامسر می باشد. حجم نمونه ۶۸ نفر بودند که به روش در دسترس انتخاب شدند. ابزار پژوهش شامل پرسشنامه ۲۰ سوالی، سوالهای معنوی پولوتزین و الیسون (۱۹۸۲) است که به شیوه لیکرت تهیه شده است. دامنه نمره سلامت معنوی بین ۱۲۰-۲۰ در نظر گرفته شد و به سه دسته پایین (۲۰-۴۰)، متوسط (۴۱-۹۹) و بالا (۱۰۰-۱۲۰) تقسیم بندی شد. تحلیل داده ها توسط نرم افزار آماری SPSS انجام گرفت.

یافته ها: نتایج نشان داد که سلامت معنوی ۵۵ نفر (۸۰/۹ درصد) از دانشجویان در دسته بالا (۱۲۰-۱۰۰ نمره)، ۱۱ نفر (۱۶/۶ درصد) در دسته متوسط (۴۱-۹۹) و ۲ نفر (۲/۹ درصد) در دسته پایین (۲۰-۴۰) قرار دارد. همچنین یافته های آماری نشان داد که بین دانشجویان دختر و پسر تفاوت معنی داری وجود ندارد.

نتیجه گیری: با عنایت به نتایج می توان به ضرورت تقویت بعد معنوی سلامت به عنوان عاملی تاثیرگذار پی برد؛ لذا در نظر گرفتن برنامه ها و رویکردهایی در جهت ارتقای سلامت معنوی و ارتقای سازگاری و بهبود کیفیت زندگی پیشنهاد می شود.

واژه های کلیدی: سلامت معنوی، دانشجویان پزشکی، واحد بین الملل رامسر.

A-10-1129-3

بررسی ارتباط وضعیت تاهل دستیاران گروه زنان و زایمان
دانشگاه علوم پزشکی مازندران با رفتار حرفه ای آنها

زهرا رحمانی*، زلیخا عطارد، ترانه گران، سپیده پیوندی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی مازندران - دانشکده پزشکی ساری

z.rahmani1972@gmail.com

مقدمه: در پزشکی مدرن توجه به تربیت پزشکانی معطوف شده که علاوه بر تخصص و تبحر از لحاظ فنی مسئولیت پذیر و دارای رفتار حرفه ای مناسب نیز باشند. پایبندی به تعهدات حرفه ای یکی از توانمندی های دانشجویان پزشکی است که باید در رفتار آنان بروز داشته باشد. تغییرات پیچیده که در نظام سلامت وجود دارد رابطه بیمار با درمانگر را بسیار تحت تاثیر قرار میدهد و مهارت ارتباطی در هنگام ارائه مراقبت پزشکی پایه تعامل اصلی در جهت ارتقا سلامت است. در آموزش دوره دستیاری تدریس و ارزیابی مهارت حرفه ای گری و برقراری ارتباط یک مهارت اساسی میباشد. در بروز آن علاوه بر آموزش تئوری و عملی شرایط روحی و روانی دستیار و تجربه وی از زندگی زناشویی و بیماریها و مشکلات خاص این دوره نقش مهمی را بازی میکند.

روش کار: این تحقیق یک مطالعه مقطعی توصیفی است که اطلاعاتی در خصوص بروز معیارهای رفتار حرفه ای در دستیاران گروه زنان دانشگاه علوم پزشکی مازندران ورودی ۸۶ تا ۹۰ با استفاده از پرسشنامه هایی که روایی آن توسط کارشناسان مورد تایید قرار گرفته از تعدادی از ماماها و زایشگاه و پرستاران بخش جراحی زنان بیمارستان امام خمینی ساری و اساتید گروه زنان جمع آوری شده و توسط نرم افزار آماری مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

نتیجه گیری: پس از مطالعات آماری مشخص شد در خصوص متغیرهای رفتار دستیاران با اساتید، برخورد با همراهان و بیماران، ثبت گزارشات، پیگیری آزمایشات و مشاوره ها تفاوت معنی داری بین دو گروه نبوده ولی دستیاران مجرد از نظر حضور در درمانگاه و بخش رضایتمندی بیشتری برخوردار بودند و دستیاران متأهل از لحاظ همدردی با بیمار و توجه به ظاهر و پوشش بیمار رضایتمندی بیشتری داشتند

نتیجه گیری: داشتن توانایی انجام رفتار حرفه ای یک توانمندی اساسی است که تنها از طریق آموزش بدست نمی آید بلکه درک درست از شرایط بیمار و داشتن تجربه فردی بویژه متأهل بودن مخصوصا در رشته جراحی زنان و زایمان در بروز رفتار حرفه ای موثر است.

واژه های کلیدی: وضعیت تاهل، دستیاران زنان و زایمان، رفتار حرفه ای.

A-10-1139-2

الگوهای تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی

A-10-29-1

اهمیت بکارگیری اولویتهای پژوهشی مربوط به سلامت
بیماران در آموزش پزشکی

احمد احمد زاده امیر، فاطمه دانشور*، محمد رضا حق شناس، علی
احمدزاده امیری، امیر احمدزاده امیری

پزشک عمومی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران

f.daneshvar46@yahoo.com

مقدمه: سلامت بیماران از مقوله های مهم در افزایش کیفی ارائه خدمات موثر بهداشت درمان می باشد. این مقاله با هدف شناخت اولویت های پژوهشی جهت کاستن خطاها و عوارض سوء اقدامات بهداشتی درمانی حوزه سلامت طراحی شده است.

روش کار: جستجو در pubmed با استفاده از عبارت سلامت بیماران، مراقبتهای سلامت و اولویت های پژوهشی سلامت صورت گرفته است. همچنین از پروتکل راهنمای WHO در آموزش پزشکی (سلامت بیماران) برای افزایش دانش و مهارت استفاده گردیده است.

یافته ها: اولویتهای پژوهشی سلامت بیماران که در بهبود روشها و کاهش صدمات به بیماران مفیدند شامل مراقبت از مادران و نوزادان، عفونتهای همراه با مراقبتهای بهداشتی و درمانی، هماهنگی ها و ارتباطات (مدیریت سلامت)، تزریقات ناسالم و محصولات خونی ناسالم، عوارض ناخواسته دارویی و عدم وجود دانش و مهارت و قابلیت کافی در ارائه دهنده گان خدمات سلامت می باشند که هر کدام از این عناوین نیازمند اصلاحات جدی در حوزه آموزش پزشکی هستند.

نتیجه گیری: ترکیبی از روشهای کمی و کیفی با واکاوی منابع آموزشهای قبلی همراه با گنجانیدن پژوهشهای جدید در ضروریات سلامت بیماران برای حل مشکلات لیست شده اجتناب ناپذیر است. دستیابی به آن با بهبود فرایندهای آموزش بالینی امکانپذیر خواهد بود.

کلمات کلیدی: سلامت بیماران، مراقبتهای سلامت، اولویتهای پژوهشی سلامت.

بررسی نگرش و التزام عملی به نماز در دانشجویان پزشکی
بین الملل رامسر ۱۳۹۰

محمد خادملو*، علی اصغر قربانی، سلیمه خلیلی

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی مازندران - معاونت آموزشی،

Moh.khademloo@gmail.com

مقدمه: نماز در راس همه عبادات و سرلوحه برنامه های تربیتی و پرورشی اسلام است و لذا سنجش نگرش و التزام عملی به نماز با استفاده از ابزارهای معتبر ضروری می باشد؛ لذا هدف این مقاله بررسی میزان نگرش و التزام عملی به نماز در بین دانشجویان است.

روش کار: این تحقیق توصیفی بوده و حجم نمونه ۶۸ نفر بودند که به روش در دسترس انتخاب شدند. ابزار پژوهش شامل مقیاس خودسنجی التزام عملی به اعتقادات مذهبی بوده که با هدف بررسی میزان عمل به احکام الهی ساخته و اعتباریابی شده است و از ۵۰ سوال به شیوه لیکرت تهیه شده است. تحلیل داده ها توسط نرم افزار آماری SPSS انجام گرفت.

یافته ها: نتایج نشان داد که عامل «اثر بخشی نماز در زندگی فردی و اجتماعی (۱۲/۲۶ درصد واریانس)» بیشترین تاثیر را نسبت به عوامل «التزام و اهتمام جدی فرد برای انجام نماز (۱۰/۸۲ درصد)»، «توجه و عمل به مستحبات (۷/۹۶ درصد)» و «مراقبت و حضور قلب در نماز (۷/۸۶ درصد)» دارد. همچنین دانشجویان بیشترین نمره شان مربوط به «پس از خواندن نماز احساس آرامش بیشتری دارم» و «کمترین نمره مربوط به» با اجبار اطرافیانم نماز می خوانم " بود؛ و نیز بین دانشجویان دختر و پسر تفاوت معنی داری وجود نداشت.

نتیجه گیری: میزان نگرش و التزام عملی به نماز در بین دانشجویان بالا بوده است و خواندن نماز باعث آرامش بیشتر دانشجویان بوده است. توصیه می شود تحقیق حاضر در دانشجویان دانشگاههای دیگر کشور نیز بررسی شود.

واژه های کلیدی: نماز، نگرش و التزام عملی، دانشجویان پزشکی رامسر.

A-10-59-1

بررسی تاثیر الگوی آموزش بالینی تلفیقی بر نگرش روانی دانشجویان پرستاری نسبت به بیماران در کارآموزی بخش روان

حمید حجتی

h_hojjati1362@yahoo.com

مقدمه: نگرش منفی نسبت به بیماران روانی یکی از مهمترین موانع شناخته شده در عدم تداوم کافی نیروی کار پرستاری است. تحقیقات قبلی نشان داده اند که نحوه آموزش تئوری و عملی بر نگرش پرستاران تاثیر دارد؛ لذا در این تحقیق به منظور تاثیر آموزش تلفیقی بر نگرش دانشجویان مقطع کارشناسی پرستاری در خصوص بیمار روانی انجام گردیده است.

روش کار: در این مطالعه نیمه تجربی ۸۵ دانشجوی پرستاری دختر در پایان سال سوم تحصیلی (۴۷ نفر گروه آزمایش، ۳۷ نفر گروه شاهد) وارد مطالعه شدند و نگرش آنها در دو نوبت قبل از ورود به کارآموزی و پس از پایان آن مورد سنجش قرار گرفت. گروه آزمایش علاوه بر آموزش های روتین برنامه های آموزشی اضافی تری به صورت تلفیقی دریافت کرده بودند.

یافته ها: نگرش گروه آزمایش پس از دوره کارآموزی بیشتر از گروه شاهد بوده است. به ترتیب $(3/7 + 5/7 + 4/9)$ که از نظر آماری معنی دار بوده است. $(P \leq 0/01)$ نگرش روانی گروه شاهد و آزمایش قبل از کارآموزی تفاوت معنی داری نداشت. همچنین با وجود معنی دار نبودن تفاوت نگرش گروه شاهد قبل و بعد از کارآموزی، این تفاوت در گروه مداخله معنی دار بوده است. $(P \leq 0/01)$

نتیجه گیری: یافته ها نشان داده اند که آموزش تلفیقی در کارآموزی بالینی بهداشت روان می تواند تاثیر مثبت بر نگرش دانشجویان نسبت به بیمار روانی گذاشته و ضمن افزایش محبوبیت پرستاری بهداشت روان، آمادگی آنان را برای کار در این بخش ها بیشتر خواهد کرد.

واژه های کلیدی: آموزش تلفیقی، نگرش روانی، دانشجویان پرستاری.

A-10-46-1

تاثیر نمایش انیمیشن آموزشی در یادگیری درس فیزیولوژی دانشجویان رشته بهداشت حرفه ای

سیده نگار اسعدی *

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی مشهد - گروه بهداشت محیط، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، ایران

assadin@mums.ac.ir

مقدمه: با عنایت به اینکه دروسی نظیر فیزیولوژی که برای دانشجویان علوم پزشکی تدریس می شوند چنانچه ملموس تر همراه با استفاده از وسایل و نرم افزار های کمک آموزشی ارائه گردند یادگیری در دانشجویان ارتقاء خواهد یافت، این مطالعه طراحی شد. هدف اصلی مطالعه تعیین تاثیر نمایش انیمیشن آموزشی در یادگیری درس فیزیولوژی دانشجویان رشته بهداشت حرفه ای بوده است.

روش کار: در غالب یک مطالعه طراحی دوره آموزشی و سپس به صورت مقطعی، با استفاده از منابع و سایت های معتبر دانشگاه های علوم پزشکی ایران و دنیا و نظرات کارشناسی صاحب نظران، طرح دوره و برنامه این دروس تدوین شد و در پایان با استفاده از نتایج ارزیابی های طول دوره و پایان دوره و نظرسنجی از دانشجویان دو ورودی که برای ورودی دوم انیمیشن به آموزش درس اضافه شد، داده های مطالعه جمع آوری و در نرم افزار SPSS 5/11 با $P > 0/05$ مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته ها: ترتیب دروس ارائه شده در یک جلسه ۲ ساعته در یک روز که در ساعات ۱۰-۱۲ به درس فیزیولوژی اختصاص داشت به بررسی صرف یک ارگان سیستم و برای ورودی دوم همراه با انیمیشن های مرتبط در طول یک روز پرداخته می شد. نتایج کلیه آزمون ها بیانگر درک بالای مطالب درسی و افزایش دانش به شکل معنی داری بین دو ورودی حاصل شد؛ میانگین نمره ورودی اول $18/26 \pm 0/96$ و برای ورودی دوم که انیمیشن آموزشی برایشان نمایش داده شده بود $19/43 \pm 0/65$ با $t = -4/666$ و $P = 0/000$ همچنین نظر سنجی ها حاکی از رضایتمندی صد درصدی دانشجویان از نحوه ارائه دروس ذکر شده بود.

نتیجه گیری: با عنایت به نتایج بدست آمده این طرح دوره و برنامه همراه با استفاده از انیمیشن آموزشی برای دانشجویان بسیار مفید و رضایت بخش بوده است.

واژه های کلیدی: فیزیولوژی، انیمیشن آموزشی، بهداشت حرفه ای.

A-10-81-1

تاثیر برگزاری ژورنال کلاب تعدیل شده بر مهارت دانشجویان
پرستاری از مراقبت مبتنی بر شواهد در بخش مراقبتهای ویژه

رقیه نظری *

* مربی دانشگاه علوم پزشکی مازندران - آمل خیابان طالب آملی
کوی فیاض بخش دانشکده پرستاری و مامایی

r.Nazari@mzums.ac.ir

مقدمه: هدف از مراقبت مبتنی بر شواهد این است که بهترین دانش موجود با تجربه بالینی و ارزشهای بیمار، تلفیق گردد و مراقبت از مددجو از حالت بسته و روتین خارج گشته و به صورت خلاق، ابتکاری و مدبرانه انجام گردد. اما آموزش این مهارت جایگاه مشخصی در آموزش پرستاری ندارد؛ لذا برآن شدیم که در جهت آموزش نحوه مراقبت مبتنی بر شواهد از برگزاری ژورنال کلاب تعدیل شده در کارآموزی بخش مراقبتهای ویژه استفاده نماییم و این مطالعه با هدف تعیین تاثیر برگزاری ژورنال کلاب تعدیل شده بر مهارت دانشجویان پرستاری از مراقبت مبتنی بر شواهد در بخش مراقبتهای ویژه انجام گرفته است.

روش کار: این مطالعه بر روی ۴۵ دانشجوی کارشناسی پرستاری ترم هفتم و رد بخش مراقبت ویژه به اجرا در آمد. در روز اول و دوم پس از آشنایی دانشجویان با بخش طی جلسه یک ساعته با حضور همه دانشجویان یک موضوع که از اهمیت و جذابیت بیشتری برای گروه برخوردار بود انتخاب میگردد. هر یک از دانشجویان موظف بودند که در خصوص موضوع مورد نظر به بررسی مقالات داخلی و خارجی بپردازند و پس از بررسی نقادانه مقالات را بر اساس فرم مخصوص خلاصه کنند. در روز تعیین شده ژورنال کلاب خلاصه مقاله ها ارائه و مورد بحث قرار می گرفت و نهایتا به جمع بندی نهایی می رسید. در شروع و پایان کارآموزی مهارت دانشجویان در بررسی نقادانه منابع علمی و نحوه استفاده از شواهد در مهارت بالین، مورد بررسی و مقایسه قرار گرفت. همچنین در پایان کارآموزی میزان رضایت دانشجویان از برگزاری ژورنال کلاب و تاثیر آن بر پویایی و نشاط گروه و افزایش توانمندی علمی و عملی آنان مورد ارزیابی قرار گرفت.

نتیجه گیری: در ابتدای دوره، مهارت دانشجویان در ارزیابی نحوه دسترسی به منابع علمی، ارزیابی نقادانه مقالات، چگونگی استفاده از شواهد در مراقبتهای بالینی بسیار ضعیف بوده است. اما در پایان دوره مهارت دانشجویان در فعالیتهای فوق به درجه خوب رشد یافت.

واژه‌های کلیدی: ژورنال کلاب، مراقبت مبتنی بر شواهد، پرستاری، بخش ویژه.

A-10-80-1

طراحی محیط یادگیری الگوی اطمینان بخش (ASSURE)

آزیتا بالاغفاری، حسن صیامیان، کبری علیگلبنندی *

* عضو هیات علمی (کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی مازندران
- دانشگاه علوم پزشکی - دانشکده پیراپزشکی)

k.aligolbandi@yahoo.com

مقدمه: الگوهای متعددی در طراحی آموزشی توسط صاحب نظران آموزشی و پرورشی تدوین و در اختیار متولیان آموزش قرار گرفته است. الگوهای طراحی و توسعه ی آموزشی به خدمت اساتید و مربیان آمده اند تا آنان را در پیمودن مسیر آموزش و تدریس یاری کنند. امروزه به کارگیری فناوری های نوین در تدریس، امری اجتناب ناپذیر است و الگوی «اشیور»، با عنوان الگوی اطمینان بخش، یکی از این الگوهاست که به اساتید کمک می کند از فناوری های نوین آموزشی در کلاس درس، به گونه ای مؤثر استفاده کنند. در واقع الگوی اشیور نوعی راهنمای عملی برای طراحی و اجرای آموزش است. بعد اصلی این الگو ضرورت بهره گیری از فناوری ها و رسانه های آموزشی در فرایند آموزش و تدریس است که نه تنها می توان آن را برای تدریس موضوعات درسی در آموزش عمومی به کار برد، بلکه برای محیط های تجاری و صنعتی و تربیت نیروهای انسانی در حوزه های مختلف نیز قابل استفاده است. این الگو توسط هینچ، مولندا، راسل و اسنمالدینو ارائه شده است. « ASSURE » سرنام یا حروف آغازین کلماتی است که مراحل یا مؤلفه های این الگو را تشکیل می دهند. این مؤلفه ها عبارتند از: فراگیران را تحلیل کنید (A — Analyze learners)، اهداف و استانداردهای آموزشی را بیان کنید (objectives & S — State standards)، استراتژیها، فناوری، رسانه ها و مواد آموزشی را انتخاب کنید (S — Select strategies materials & technology, media, —)، فناوری، رسانه ها و مواد آموزشی را بکار گیرید (U — Utilize tech-)، مشارکت فراگیران را ضروری در نظر بگیرید (R — Require learner participation)، ارزشیابی و بازنگری کنید (revise & E — Evaluate). معادل این واژه «اطمینان دادن» است و دلیل این نام گذاری آن است که طراحان الگوی اشیور معتقدند، با استفاده از الگوی مذکور می توان از اثربخشی آموزش اطمینان حاصل کرد. این الگو به افراد کمک می کند تا گام های لازم برای آموزش را شناسایی و برای هر یک از این گام ها تدابیر لازم را اتخاذ کنند. ضمن بررسی های انجام شده مشخص گردید که این الگو در حوزه آموزش علوم پزشکی کمتر شناخته شده است. با در نظر گرفتن پتانسیل بالای بهره گیری از فناوری های نوین آموزشی در دانشگاه علوم پزشکی مازندران، طراحی آموزشی واحد «اصطلاحات پزشکی» دانشجویان رشته فناوری اطلاعات سلامت بر اساس این الگو انجام شده است

واژه‌های کلیدی: طراحی آموزشی، اشیور، اثربخشی آموزش، راهنمای عملی.

A-10-46-3

طراحی و اجرای آزمون بالینی ساختاردار عینی برای درس کمک های اولیه دانشجویان بهداشت حرفه ای

سیده نگار اسعدی*، سمیه اکبری

* استادیار گروه توسعه آموزش و پژوهش - دانشکده پزشکی - دانشگاه علوم پزشکی مشهد - ایران

assadin@mums.ac.ir

مقدمه: یکی از روش های نوین ارزیابی که از طرفی ارزشمندی قابل توجهی در ارزیابی دانشجویان دارد آزمون بالینی ساختاردار عینی است. این آزمون برای سنجش یادگیری دروسی که جنبه بالینی و عملی بخصوص در علوم پزشکی دارند عادلانه تر است. هدف اصلی مطالعه طراحی و اجرای آزمون بالینی ساختاردار عینی برای درس کمک های اولیه دانشجویان بهداشت حرفه ای بود.

روش کار: در غالب یک مطالعه طراحی آزمون و سپس به صورت مقطعی، با استفاده از منابع و سایت های معتبر دانشگاه های علوم پزشکی ایران و دنیا و نظرات کارشناسی صاحب نظران، برنامه این روش ارزیابی تدوین شد به نحوی که متناسب با اهداف آموزشی درس در این رشته تحصیلی باشد و در پایان با استفاده از نتایج ارزیابی پایان دوره و نظرسنجی از دانشجویان داده های مطالعه جمع آوری و در نرم افزار SPSS 5/11 مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته ها: ایستگاه هایی که برای ارزیابی تعبیه گردید شامل: علائم حیاتی، تنفس مصنوعی، احیای قلبی - ریوی، راه های جلوگیری از خونریزی، جسم خارجی در راه های هوایی، استراحت و جمع بندی بود (جدول ۱). میانگین نتایج آزمون بیانگر درک بالای مطالب درسی و افزایش دانش به صورت صد درصد، همچنین نظر سنجی ها حاکی از رضایتمندی صددرصدی دانشجویان از روش ارزیابی ذکر شده، بود.

نتیجه گیری: با عنایت به نتایج بدست آمده این روش ارزیابی و برنامه برای دانشجویان بسیار کاربردی و مفید همچنین رضایتبخش بوده است.

واژه های کلیدی: آزمون بالینی ساختاردار عینی، کمک های اولیه، بهداشت حرفه ای.

A-10-46-2

ارائه درس جمعیت و تنظیم خانواده متناسب با نیاز آموزشی دانشجویان بهداشت حرفه ای و بهداشت محیط

سیده نگار اسعدی*

* استادیار گروه توسعه آموزش و پژوهش - دانشکده پزشکی - دانشگاه علوم پزشکی مشهد - ایران

assadin@mums.ac.ir

مقدمه: با عنایت به اینکه دروسی نظیر جمعیت و تنظیم خانواده که برای دانشجویان علوم پزشکی ارائه می شوند چنانچه منسجم تر، کاربردی تر و هماهنگ با سایر دروس، از نظر موضوعی، ارائه شوند، این امر میتواند به یادگیری بهتر دانشجویان کمک نماید این مطالعه طراحی شد. هدف: هدف اصلی مطالعه ارائه درس جمعیت و تنظیم خانواده متناسب با نیاز آموزشی دانشجویان رشته بهداشت حرفه ای و بهداشت محیط بود

روش کار: در غالب یک مطالعه طراحی دوره آموزشی و سپس به صورت مقطعی، با استفاده از منابع و سایت های معتبر دانشگاه های علوم پزشکی ایران و دنیا و نظرات کارشناسی صاحب نظران، طرح دوره و برنامه این دروس تدوین شد به نحوی که متناسب با نیازهای آموزشی این دو رشته تحصیلی باشد و در پایان با استفاده از نتایج ارزیابی های طول دوره و پایان دوره و نظرسنجی از دانشجویان داده های مطالعه جمع آوری و در نرم افزار SPSS 5/11 مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته ها: ترتیب دروس ارائه شده در یک جلسه ۲ ساعته؛ در ساعات ۸-۱۰ و ۱۰-۱۲ برای دانشجویان رشته بهداشت حرفه ای و بهداشت محیط متناسب با نیاز آموزشی ایشان ارائه می شد افزودن آناتومی و فیزیولوژی سیستم های تولید مثلی و عوامل شغلی و محیطی خطرزا برای این سیستم ها، جنین و شیرخوار از آن جمله است (جدول ۱). میانگین نمرات دانشجویان بهداشت حرفه ای $11/16 \pm 18/51$ و بهداشت محیط $10/9 \pm 19/20$ بدست آمد. نتایج کلیه آزمون ها بیانگر درک بالای مطالب درسی و افزایش دانش به صورت صد درصد همچنین نظر سنجی ها حاکی از رضایتمندی صددرصدی دانشجویان از ارائه دروس ذکر شده، بود.

نتیجه گیری: با عنایت به نتایج بدست آمده این طرح دوره و برنامه برای دانشجویان بسیار کاربردی و مفید همچنین رضایتبخش بوده است.

واژه های کلیدی: جمعیت و تنظیم خانواده، نیاز آموزشی، بهداشت حرفه ای، بهداشت محیط.

A-10-80-2

طراحی الگوهای ارزشیابی پیشرفت تحصیلی در کارآموزی
دانشجویان پیراپزشکی

کبری علیگلبندی*، آریتا بالاغفاری، حسن صیامیان، محمد واحدی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی مازندران - ساری - مجتمع دانشگاهی
پیامبر اعظم (ص) - دانشکده پیراپزشکی

k.aligolbandi@yahoo.com

مقدمه: ارزشیابی بعلت ماهیت و عملکرد خاص خود در هر گونه نظام آموزشی یکی از گسترده ترین و جنجال بر انگیزترین مباحث آموزشی است. ارزشیابی پیشرفت تحصیلی فرایندی منظم برای تعیین و تشخیص میزان پیشرفت یادگیرندگان در رسیدن به هدف های آموزشی است. کارآموزی در عرصه در دستیابی دانشجویان به توانمندی های حرفه ای نقش اساسی دارد. برای تحقق ویژگی های حرفه ای و کسب مهارت های مورد نیاز دانشجویان برای یادگیری مهارت های عملی مورد نیاز خود در کارآموزی در عرصه با مشکلاتی مواجه هستند. یکی از راه حل های اصلی بر سرف نمودن مشکلات بالینی، ارزشیابی پیشرفت تحصیلی است. هدف از تحقیق بررسی الگوهای ارزشیابی پیشرفت تحصیلی در متون فارسی و لاتین جهت طراحی الگوی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی در کارآموزی دانشجویان پیراپزشکی است.

روش کار: این مقاله به روش مروری با استفاده از کلید واژه های ارزشیابی آموزشی، ارزشیابی تحصیلی، ویژگی های ارزشیابی تحصیلی، لوگ بوگ، پورتفولیو و کارآموزی در پایگاه های اطلاعاتی، Irandoc، MEDLIB, MAGIRAN, SID, IRANMEDX و موتور کاوش گوگل جستجو شده است. با توجه به ضرورت امر، کل مطالب مورد بررسی قرار گرفته است و محدودیت زمانی و مکانی نداشته است.

یافته ها: روشهای متعددی برای ارزشیابی تحصیلی وجود دارد از جمله: پوشه کار (پورتفولیو)، قضاوت های تخصصی (ژورژمان)، خودارزیابی، آزمون های عملکردی، مداد- کاغذی و لوگ بوگ (دفترچه کارآموزی). نتایج بررسی نشان می دهد که در حوزه علوم پزشکی بویژه در کارآموزی دانشجویان پیراپزشکی که بیشترین رشته های تحصیلی در مقطع کارشناسی (مدارک پزشکی، فناوری اطلاعات سلامت، رادیولوژی، علوم آزمایشگاهی، فوریت های پزشکی، اتاق عمل و هوشبری) دارد فعالیت هایی در خصوص تدوین لوگ بوگ و پورتفولیو صورت گرفته است، که برای طراحی الگوهای ارزشیابی پیشرفت تحصیلی می تواند مورد استفاده قرار گیرد. با بررسی های بعمل آمده می توان گفت که نیاز به بکارگیری توانان ارزشیابی های پیشگفت دارد.

نتیجه گیری: در نظام آموزشی پویا و فعال دو عنصر روش تدریس و شیوه های ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دو جزء لاینفک محسوب می شوند. ارزشیابی تحصیلی هم برای اساتید و هم فراگیران ضرورت دارد.

ارزشیابی می تواند به اساتید و فراگیران به پیشرفت های تحصیلی دانشجویان کمک نماید، نمره واقعی آنها را نشان دهد، شیوه یادگیری آنها را کنترل، هدایت و ارتقاء بخشد. بنابراین ارزشیابی بایستی به نحو مطلوبی صورت پذیرد. برای یادگیری مؤثر دانشجویان ایجاد انگیزه نماید. نارسایی یادگیری دانشجویان و جنبه های مثبت و منفی آن را نشان دهد، مستمر باشد، و همچنین ارزیابی بیرونی از نحوه ارزشیابی ها صورت پذیرد.

واژه های کلیدی: پیشرفت تحصیلی، ارزشیابی، لوگ بوگ، پورتفولیو، پیراپزشکی، کارآموزی.

A-10-46-4

طراحی، تدوین و اجرای برنامه کارآموزی دانشجویان بهداشت
حرفه ای

سیده نگار اسعدی*، میر ابوطالب کاظمی، عباس صادقی، ضیاء الدین
بنیادی، علی اکبر دهقان، نجمه افشار کهن، مریم پایدار

* استادیار گروه بهداشت محیط، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم
پزشکی مشهد، مشهد، ایران

assadin@mums.ac.ir

مقدمه: یکی از مراحل مهم آموزش دانشجویان علوم پزشکی کارآموزی ایشان می باشد که موقعیتی برای مواجهه با محیط کار آینده برایشان فراهم می سازد رشته بهداشت حرفه ای نیز از این قاعده مستثنی نیست. هدف اصلی مطالعه طراحی، تدوین و اجرای برنامه کارآموزی دانشجویان بهداشت حرفه ای بود.

روش کار: در غالب یک مطالعه طراحی دوره آموزشی و سپس به صورت مقطعی، با استفاده از سرفصل وزارت بهداشت، منابع و سایت های معتبر دانشگاه های علوم پزشکی ایران و دنیا و نظرات کارشناسی صاحب نظران، برنامه این دوره آموزشی تدوین شد به نحوی که متناسب با اهداف آموزشی درس در این رشته تحصیلی باشد و در پایان با استفاده از نتایج ارزیابی پایان دوره و نظرسنجی از دانشجویان داده های مطالعه جمع آوری و در نرم افزار SPSS 5/11 مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته ها: این دوره به این شکل طراحی شد که ۳۰ روز در مراکز بهداشتی - درمانی در واحد بهداشت حرفه ای، ۴ روز کمک های اولیه، ۱ روز اداره کار، ۱ روز تامین اجتماعی، ۶ روز بازدید از صنایع

مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته ها: ترتیب دروس ارائه شده در یک جلسه ۲ ساعته، در ساعات ۱۶-۱۴ در دو روز متفاوت برای دانشجویان رشته بهداشت عمومی و بهداشت محیط متناسب با نیاز آموزشی ایشان ارائه می شد بحث های بیماری های شغلی بیشتر برای دانشجویان بهداشت عمومی و مباحث مهندسی و ایمنی بیشتر برای دانشجویان بهداشت محیط تدریس گردید (جدول ۱). میانگین نمرات دانشجویان بهداشت عمومی $19/43 \pm 0/62$ و بهداشت محیط $19/52 \pm 0/62$ بدست آمد. نتایج کلیه آزمون ها بیانگر درک بالای مطالب درسی و افزایش دانش به صورت صددرصد همچنین نظر سنجی ها حاکی از رضایتمندی صددرصدی دانشجویان از ارائه دروس ذکر شده، بود.

نتیجه گیری: با عنایت به نتایج بدست آمده این دو طرح دوره و برنامه برای دانشجویان بسیار کاربردی و مفید همچنین رضایتبخش بوده است.

واژه های کلیدی: بهداشت حرفه ای، کلیات ایمنی و بهداشت حرفه ای، نیاز آموزشی، بهداشت عمومی، بهداشت محیط.

: خودروسازی، نیروگاه، لبنیات، داروسازی، نساجی، ساخت ظروف چینی و...، ۳۰ روز در یک صنعت خاص، نقشه کشی صنعتی به صورت نظری و عملی در ۸ جلسه (جدول ۱). کمترین نمره ۱۷/۲۵، بیشترین نمره ۲۰ و میانگین نمرات $18/38 \pm 0/67$ ، نتایج آزمون بیانگر درک بالای مطالب درسی و افزایش دانش به صورت صددرصد، همچنین نظر سنجی ها حاکی از رضایتمندی صددرصدی دانشجویان از دوره آموزشی ذکر شده، بود.

نتیجه گیری: با عنایت به نتایج بدست آمده این دوره آموزشی و برنامه برای دانشجویان بسیار کاربردی و مفید همچنین رضایتبخش بوده است.

واژه های کلیدی: کارآموزی، دوره آموزشی، بهداشت حرفه ای.

A-10-46-5

ارائه درس بهداشت حرفه ای و کلیات ایمنی و بهداشت حرفه ای متناسب با نیاز آموزشی دانشجویان بهداشت عمومی و بهداشت محیط

سیده نگار اسعدی *

* استادیار گروه بهداشت محیط، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، ایران

assadin@mums.ac.ir

مقدمه: با عنایت به اینکه دروسی نظیر بهداشت حرفه ای و کلیات ایمنی و بهداشت حرفه ای برای دانشجویان علوم پزشکی ارائه می شوند چنانچه منسجم تر، کاربردی تر و هماهنگ با سایر دروس، از نظر موضوعی، ارائه شوند، این امر میتواند به یادگیری بهتر دانشجویان کمک نماید این مطالعه طراحی شد. هدف اصلی مطالعه ارائه درس بهداشت حرفه ای و کلیات ایمنی و بهداشت حرفه ای متناسب با نیاز آموزشی دانشجویان رشته بهداشت عمومی و بهداشت محیط بود.

روش کار: در غالب یک مطالعه طراحی دوره آموزشی و سپس به صورت مقطعی، با استفاده از سرفصل وزارت بهداشت، منابع و سایت های معتبر دانشگاه های علوم پزشکی ایران و دنیا و نظرات کارشناسی صاحب نظران، طرح دوره و برنامه این دروس تدوین شد به نحوی که متناسب با نیازهای آموزشی این دو رشته تحصیلی باشد و در پایان با استفاده از نتایج ارزیابی های طول دوره و پایان دوره و نظرسنجی از دانشجویان داده های مطالعه جمع آوری و در نرم افزار SPSS 5/11

A-10-46-6

طراحی و اجرای درس کمک های اولیه کارآموزی دانشجویان بهداشت حرفه ای

سیده نگار اسعدی *

* استادیار گروه بهداشت محیط، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، ایران

assadin@mums.ac.ir

مقدمه: یکی از مراحل مهم آموزش دانشجویان علوم پزشکی کارآموزی ایشان می باشد که موقعیتی برای مواجهه با محیط کار آینده برایشان فراهم می سازد رشته بهداشت حرفه ای نیز از این قاعده مستثنی نیست. هدف: هدف اصلی مطالعه طراحی و اجرای درس کمک های اولیه کارآموزی دانشجویان بهداشت حرفه ای بود.

روش کار: در غالب یک مطالعه طراحی دوره آموزشی و سپس به صورت مقطعی، با استفاده از سرفصل وزارت بهداشت، منابع و سایت های معتبر دانشگاه های علوم پزشکی ایران و دنیا و نظرات کارشناسی صاحب نظران، برنامه این دوره آموزشی تدوین شد به نحوی که متناسب با اهداف آموزشی درس در این رشته تحصیلی باشد و در پایان با

گیری احتمالی طبقه ای انجام پذیرفت. ۱۶۰ نفر (۳۲ نفر علوم پایه و ۱۲۸ نفر بالینی) از اعضای هیات علمی در مطالعه وارد شدند. ابزار این پژوهش پرسشنامه هوش معنوی کینگ بود. داده ها با نرم افزار SPSS 11 مورد تجزیه تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: میانگین نمره هوش معنوی اعضای هیات علمی $63/0 \pm 1/2$ و در حد متوسط بود. حداقل نمره هوش معنوی ۲۸ و حداکثر ۸۷ محاسبه شده است. تفاوت معنی داری بین هوش معنوی اعضای هیات علمی علوم پایه و بالینی مشاهده نشد ($t=4/0, p=0/7$). در بین ابعاد هوش معنوی بیشترین نمره مربوط به بُعد تفکر وجودی انتقادی و کمترین معنوی مربوط به توسعه حالت آگاهی بود. تفاوت معنی داری بین ابعاد هوش معنوی افراد تحت مطالعه مشاهده شد ($P < 0/001$). از بین عوامل مختلف مورد بررسی، بین نمره هوش معنوی اعضای هیات علمی علوم پایه و بالینی بر حسب گروه سنی و آخرین مدرک تحصیلی تفاوت معنی داری مشاهده شد.

نتیجه گیری: با تجدید نظر در برنامه های آموزشی می توان به ارتقای هوش معنوی مدرسان پرداخت. تقویت هوش معنوی با برنامه های اصولی مسیر میانبری برای نظامهای آموزشی از جمله دانشگاههاست. وازه های کلیدی: هوش، هوش معنوی، عضو هیات علمی

واژه های کلیدی: هوش، هوش معنوی، عضو هیات علمی.

استفاده از نتایج ارزیابی پایان دوره و نظرسنجی از دانشجویان داده های مطالعه جمع آوری و در نرم افزار SPSS 5/11 مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته ها: این دوره به این شکل طراحی شد که دانشجویان ۴ روز در اورژانس بیمارستان آموزشی در بخش های اورژانس؛ اتاق غربالگری و دسته بندی بیماران، اورژانس داخلی، اورژانس قلب و اورژانس جراحی مشغول به کارآموزی شدند (جدول ۱). کمترین نمره ۱۹، بیشترین نمره ۲۰ و میانگین نمرات $19/47 \pm 0/46$ ، نتایج آزمون بیانگر درک بالای مطالب درسی و افزایش دانش به صورت صد درصد، همچنین نظر سنجی ها حاکی از رضایتمندی صددرصدی دانشجویان از دوره آموزشی ذکر شده، بود.

نتیجه گیری: با عنایت به نتایج بدست آمده این دوره آموزشی و برنامه برای دانشجویان بسیار کاربردی و مفید همچنین رضایتبخش بوده است.

واژه های کلیدی: کمک های اولیه، کارآموزی، دوره آموزشی، بهداشت حرفه ای.

A-10-55-2

هوش معنوی اعضای هیات علمی دانشکده پزشکی و عوامل موثر بر آن

مریم اکبری لاکه^{*}، حسین کریمی موقی، عباس مکارم، حبیب ا... اسماعیلی

* کارشناسی ارشد آموزش پزشکی علوم پزشکی مشهد - علوم پزشکی مشهد

akbarim881@mums.ac.ir

مقدمه: یافتن عوامل موثر در ارتقای نظامهای آموزشی و بکارگیری آنها، راهکار اساسی در زمینه ارتقاء کیفیت آموزش عالی می باشد. اخیراً از بین عوامل اصلی، ارتقای هوش معنوی به عنوان عامل بهبود کیفیت کاری کارکنان معرفی شده است. از سویی اعضای هیات علمی بزرگترین منابع دانشگاهها هستند؛ لذا به منظور بررسی دقیقتر این موضوع پژوهش حاضر با هدف تعیین هوش معنوی اعضای هیات علمی و عوامل موثر بر آن انجام شد.

روش کار: این پژوهش کاربردی یک مطالعه توصیفی مقطعی می باشد که در دانشکده پزشکی یکی از دانشگاههای علوم پزشکی با نمونه

A-10-103-1

روش کارگاهی آموزش تفسیر ECG دانشجویان پزشکی

نوید امیدفر^{*}، دکتر نیکو یمانی، دکتر علی رضا یوسفی

* گروه پاتولوژی، مرکز تحقیقات آموزش علوم پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی، اصفهان، ایران - گروه پاتولوژی پزشکی، مرکز تحقیقات آموزش علوم پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، ایران

omidifar@gmail.com

اهمیت آموزش صحیح خواندن و تفسیر الکتروکاردیوگرافی (ECG) برای دانشجویان پزشکی واضح و روشن است و مطالعات مختلفی در زمینه ارائه روش های جدید آموزشی، انجام شده است. این مطالعه، با هدف تعیین تأثیر آموزش خواندن و تفسیر ECG به روش کارگاهی به دانشجویان پزشکی و مقایسه آن با سیستم آموزشی موجود صورت گرفت تا با بهره گیری از روش های نوین آموزشی بتوان گامی در جهت بهبود آموزش ECG برداشت. این مطالعه تجربی بر روی دو گروه با

روش کار: در این مطالعه نیمه تجربی تاثیر روش آموزشی نقشه مفهومی و روش معمول بر سطوح پایین و بالاتر یادگیری شناختی به مدت ۸ جلسه طی ۲ ماه متوالی بر روی ۳۵ دانشجویان مامایی مورد بررسی قرار گرفت. نمونه گیری به روش سرشماری انجام شد و هیچ یک از واحدهای پژوهش با نقشه مفهومی آشنایی قبلی نداشتند. برای تجزیه و تحلیل داده ها از آزمون آماری توصیفی و استنباطی و نرم افزار SPSSV18 در سطح معنی داری $p < 0/05$ استفاده شد.

یافته ها: یافته ها نشان داد که تدریس به شیوه ی نقشه ی مفهومی نسبت به روش معمول در ارتقاء سطوح بالای حیطه شناختی تاثیر معنی داری داشت ($p = 0/001$). هرچند تفاوت معنی داری بین دو روش در سطوح ابتدایی حیطه شناختی بدست نیامد ($p = 0/06$). همچنین در خصوص شیوه های مختلف ارائه تکالیف دانشجویی، ترسیم نقشه مفهومی بالاترین امتیاز را (۰/۹۵) کسب نمود.

نتیجه گیری: از آنجاییکه روش آموزشی نقشه مفهومی بر میزان یادگیری معنی دار بیش از شیوه ی معمول موثر بود و با توجه به محبوبیت بالای ترسیم نقشه مفهومی نسبت به سایر اشکال ارائه تکالیف درسی در میان دانشجویان لذا پیشنهاد می شود اساتید از این شیوه ی مفید دانش افزایی استفاده نمایند.

واژه های کلیدی: نقشه مفهومی، سطوح شناختی، تکالیف دانشجویی، صفحات وب.

انجام پیش آزمون و پس آزمون به اجرا در آمد. دانشجویان یک ترم (۸۸ نفر) به طور تصادفی به دو گروه تجربی (آموزش به شیوه کارگاهی) و کنترل (آموزش به شیوه رایج) تقسیم و در بخش داخلی تحت آموزش قرار گرفتند. از ۸۸ دانشجوی شرکت کننده در مطالعه، ۴۵ نفر در گروه تجربی و ۴۳ نفر در گروه شاهد قرار گرفتند. مقایسه میانگین (انحراف معیار \pm) نمرات گروه تجربی در پیش آزمون $6 (1/1 \pm)$ و پس آزمون $17 (0/7 \pm)$ ، اختلاف معنی داری را نشان داد ($P = 0/0001$). همچنین میانگین تفاوت نمرات پیش آزمون و پس آزمون گروه تجربی به طور معنی داری از گروه شاهد بیشتر بود ($P = 0/0001$). هشتاد و پنج درصد درصد گروه شاهد معتقد به ناکارآمدی و ناکفایتی سیستم موجود آموزشی در بخش داخلی، خصوصاً بخش قلب در مورد آموزش مبانی ECG بودند. ۸۳/۸ درصد از شرکت کنندگان در شیوه جدید آموزشی از نحوه اجرای آن کاملاً راضی بودند. به کارگیری روش های جدید برای برطرف کردن محدودیت های سیستم فعلی آموزشی و دستیابی دانشجویان به فرصت های یادگیری و همچنین دستیابی به تفکر نقادانه و یادگیری کارآمدتر ضروری هستند. نتایج به طور واضحی نمایانگر کارایی بیشتر شیوه پیشنهادی نسبت به شیوه رایج موجود در بخش داخلی بود.

واژه های کلیدی: آموزش، الکتروکاردیوگرافی، دانشجوی پزشکی، روش کارگاهی.

A-10-141-1

ترسیم نقشه مفهومی در صفحات وب: رویکردی نوین در تکالیف دانشجویی

هدی احمري طهران*، زهرا عابدینی، اشرف خرمی راد، احمد کچویی، فاطمه صمدی

* مربی دانشکده پرستاری و مامایی قم - قم، خیابان شهید لوسانی، مجتمع آموزشی، دانشکده پرستاری و مامایی

ahmari9929@yahoo.com

مقدمه: در راستای ارزیابی روند تحصیلی دانشجویان از سوی اساتید، یکی از وظایف و فعالیت های آموزشی، ارائه تکالیف و یا پروژه های مطالعاتی می باشد. امروزه به اذعان اکثریت دانشگاهیان ارائه تکالیف دانشجویی سمبل فعالیت و تفکر نبوده و باعث ارتقای سطوح یادگیری معنی دار در دانشجویان نمی گردد. این مطالعه با هدف مقایسه تاثیر دو روش آموزشی مبتنی بر سخنرانی و نقشه مفهومی بر سطوح یادگیری شناختی دانشجویان مامایی و نیز ترسیم نقشه مفهومی در صفحات وب به عنوان یک رویکردی نوین در تکالیف دانشجویی انجام شد.

A-10-141-2

بکارگیری الگوی پرسشگری متقابل هدایت شده در گروه همتایان بر مهارت های بالینی و تفکر انتقادی دانشجویان

هدی احمري طهران*، کبری آخوندزاده، احمد کچویی، مینا گایینی، اعظم صالح

* مربی دانشکده پرستاری و مامایی قم - قم، خیابان شهید لوسانی، مجتمع آموزشی، دانشکده پرستاری و مامایی

ahmari9929@yahoo.com

مقدمه: در دنیای فعلی، موضوع اساسی، تربیت انسانهایی است که خوب بیاندیشند. روشهای سنتی تدریس و یادگیری یعنی جایگاه منفعل فراگیران در محیط آموزشی و تکیه بر پر کردن ذهن از اطلاعات، دیگر جوابگوی نیازهای تربیتی نسل حاضر و آینده نخواهد بود و برای تربیت صحیح فراگیران نیاز است تا آنها خلاقانه و نقادانه

A-10-85-2

بکارگیری آموزش گروه همتایان (peer teaching) بر میزان یادگیری و رضایت دانشجویان فوریت پزشکی

آرزو کریمپوریان^{*}، بهزاد ایمنی، ناهید محمدی، مهناز خطیبیان^{*} مربی دانشگاه علوم پزشکی همدان - دانشکده پرستاری و مامایی همدان

a.karampourian@umsha.ac.ir

ابتدا برای گروه همتایان تعداد ۳ نفر از دانشجویانی که بیشترین علاقه و مهارت بیانی خوبی در ارائه مطالب داشتند از بین دانشجویان ترم ۳ فوریت پزشکی واحد درسی فوریت در بلایا انتخاب شدند. سپس محتوای برنامه آموزشی به تفکیک برای ایشان شرح داده شد و مقرر شد که هر یک از آنها در خصوص محتوای تدریس خود مطالبی را بصورت power point و نیز نمایش فیلم و بصورت عملی آماده نمایند. پس از تهیه مطالب و جمع بندی آنها، زمان برنامه مشخص و با کسب مجوز از معاونت آموزشی دانشکده پرستاری و مامایی، کارگاهی تحت عنوان فوریت پزشکی در پدافند غیر عامل در تاریخ ۹۰/۲/۲۶ به روش همتایان انجام شد. از آنجا که مهمترین قسمت هر روش آموزشی بازخورد آن میباشد، لذا در پایان جلسه تعیین میزان رضایت دانشجویان از محتوای آموزشی و چگونگی برگزاری آن و روش تدریس گروه همتایان بر اساس چک لیست نظرسنجی بعمل آمد. پس از ۳ جلسه تدریس بروش سخنرانی از محتوای آموزشی و چگونگی برگزاری آن و روش تدریس، نظرسنجی از دانشجویان بعمل آمد. نمرات کسب شده از میزان رضایتمندی از دو روش با هم مقایسه گردید. از آنجا که واحد درسی فوریت در بلایا ۲ واحد درسی بصورت ۱،۵ واحد نظری و ۵، واحد عملی میباشد. یکی از رؤس مطالب آن آشنایی دانشجویان با مفهوم جنگ، بمباران، آسیبهای انفجاری، مقابله با گازهای شیمیایی و نحوه اقدامات اولیه به مصدومین میباشد که با توجه به دشواری درک مطالب و از آنجا که ۳ جلسه از برنامه ریزی درسی به این مقوله اختصاص داده شده بود و ۵ واحد درسی عملی در برنامه در نظر گرفته شده بود بنابراین مدرس تصمیم گرفت با روش آموزش به روش همتایان و اجرای نقش و نمایش فیلم دستیابی به این قسمت از اهداف درس را تسهیل نماید؛ لذا از دانشجویان کوئیز بعمل آمد و نمرات کسب شده از دانشجویان بعنوان ملاکی جهت میزان یادگیری در نظر گرفته شد. جهت تعیین میزان یادگیری دانشجویان از روش آموزشی سخنرانی، پس از ۳ جلسه تدریس بروش سخنرانی از دانشجویان کوئیز گرفته شد و نمرات کسب شده از دانشجویان بعنوان ملاکی جهت میزان یادگیری در نظر گرفته شد. جهت مقایسه میزان یادگیری دانشجویان به دو روش آموزشی گروه همتایان و سخنرانی، نمرات کسب شده از میزان یادگیری از دو روش با هم مقایسه گردید. نتایج بدست آمده از تجزیه و تحلیل داده ها نشان داد که میانگین رضایتمندی دانشجویان در گروه همتایان ۳۹،۱۱ و در روش سخنرانی

و به طور علمی بیاندیشند. اهمیت تفکر انتقادی در عرصه پرستاری و مامایی، به عنوان علم و هنری که با تجربه انسان ها سروکار دارد، کاملاً روشن است. مراقبت مامایی، به ویژه در مورد مادران بارداری که شرایط آنها قابل پیش بینی نیست، راه حل های منحصر بفرد و خلاقانه را می طلبد. هدف از پژوهش حاضر تاثیر بکارگیری الگوی پرسشگری متقابل هدایت شده در گروه همتایان بر مهارت های بالینی و تفکر انتقادی دانشجویان مامایی در سال ۸۹-۱۳۸۸ بود.

روش کار: در این مطالعه نیمه تجربی تعداد ۲۷ نفر از دانشجویان ترم سوم کارشناسی ناپیوسته مامایی در ۶ گروه مجزا در کارآموزی عرصه بهداشت مادر و کودک جهت اجرای پژوهش در نظر گرفته شدند. الگوی «پرسشگری متقابل هدایت شده در گروه همتایان» اجرا گردید. بدین صورت که با استفاده از ساقه سوالات مربوط به مددجو (وجود مشکل یا عدم مشکل در خانم باردار) سوالات تحت راهنمایی مربی در گروه مطرح و دانشجویان موظف می شدند برای هر یک از سوالات مطرحه در گروه خود بامشارکت یکدیگر جواب مناسبی بیابند قبل و پس از انجام مداخله، مهارت های بالینی دانشجویان و ابعاد تفکر انتقادی دانشجویان توسط یک چک لیست خودارپاء مهارت عملکردی و پرسشنامه تفکر انتقادی کالیفرنیا ارزیابی گردید. برای تجزیه و تحلیل داده ها از آزمون آماری توصیفی و استنباطی و نرم افزار SPSSV18 در سطح معنی داری $p < 0/05$ استفاده شد.

یافته ها: آزمون آماری تفاوت معنی داری را قبل و بعد از انجام فرآیند بر ابعاد مختلف تفکر انتقادی نشان داد. بطوری که میانگین نمره دریافتی بعد از انجام فرآیند آموزشی بطور معنی داری بیشتر بود. همچنین چک لیست مهارت های بالینی نشان داد که دانشجویان در زمینه تحلیل مراقبت ها، اعتماد به نفس و انجام مراقبت بدون کمک مربی، مشارکت در انجام مراقبت از نمره بالاتری برخوردار بودند ($p < 0/05$).

نتیجه گیری: الگوی پرسشگری متقابل هدایت شده در گروه همتایان بر مهارت های بالینی و تفکر انتقادی دانشجویان تاثیر داشت؛ لذا پیشنهاد می شود جهت آموزش بالینی دانشجویان مامایی به ویژه در ارائه مراقبت های بهداشتی دوران بارداری به مادران از این شیوه بهره برد.

واژه های کلیدی: پرسشگری متقابل هدایت شده، گروه همتایان، مهارت های بالینی، تفکر انتقادی

یافته ها: تعداد ۲۸ پرسشنامه پر شد ۸۴/۹٪ دانشجویان به استفاده از Log book نظر کاملاً موافق داشتند. ۱۵/۳٪ خواستار نظارت دقیق اساتید بر روند پر کردن Log book بودند. ۹۲/۲٪ دانشجویان استفاده از Log book را در تغییر روند آموزش مهارت های بالینی بخش موافق بوده و ۶۴/۸٪ استفاده از Log book را در ارزیابی پایان بخش موثر می دانستند

نتیجه گیری: استفاده از Log book برای ارزیابی و افزایش کیفیت کمیت آموزش های بالینی وسیله ای مناسب و ضروری است. همچنین با استفاده از لاگ بوک اساتید می توانند کاستی های بخش را رصد نموده و متوجه کمبودهای آموزشی شوند. دانشجویان نیز ضمن آگاهی از وظایف خود، ضروریات آموزش های عملی بخش های بالینی مد نظر قرار می دهند.

واژه های کلیدی: Log book، بخش زنان، کارآموز، کارورز.

۳۵،۴۲ بدست آمد. بین میانگین رضایتمندی دانشجویان با دو روش سخنرانی و گروه همتایان با توجه به آزمون t زوجی (pair t- test) با ۹۵٪ اطمینان تفاوت معنی داری مشاهده میشود (p=۰.000). این مسئله نشاندهنده این که رضایتمندی دانشجویان در روش همتایان بیش از روش سخنرانی است. میانگین یادگیری دانشجویان به روش همتایان (16.94) (peer teaching) و به روش سخنرانی ۱۶،۱۹ بدست آمد. بین میانگین یادگیری دانشجویان با دو روش سخنرانی و گروه همتایان با توجه به آزمون t زوجی (pair t- test) با ۹۵٪ اطمینان تفاوت معنی داری مشاهده میشود (p=۰.002). این مسئله حاکی از آن است میزان یادگیری دانشجویان بر اساس روش همتایان بیش از روش سخنرانی است. لازم بذکر است که بر اساس نتایج ارزشیابی استادان در نیمسال دوم ۸۹-۹۰ نمره کسب شده از درس فوریت پزشکی در بلایا ۱۸،۶۲ بدست آمد که از نظر ارزشیابی قابل قبول میباشد، شاید یکی از دلایل آن استفاده از این روش تدریس باشد. با بکار بردن این روش در طی ترمهای تحصیلی آینده میتوان از نقاط ضعف و قوت آن مطلع شده و در صدد اصلاح آن کوشش نمود.

واژه های کلیدی: گروه همتایان (peer teaching)، یادگیری، رضایت.

A-10-270-1

ارزیابی کارورزان بخش زنان به روش بررسی پرونده بیماران ویزیت شده توسط آنان

شهناز احمدی

متخصص زنان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

ahmadishahnaz2005@yahoo.com

روش ارزیابی مهارت های بالینی از طریق بررسی پرونده بیماران ویزیت شده توسط فراگیر است. در این روش تمام معاینات انجام شده توسط کارورز، تصمیم گیری بالینی و کاربرد دانش پزشکی در ارتباط با مراقبت از بیمار توسط کارورز، مورد ارزیابی قرار می گیرد. در ضمن موارد قانونی و اخلاقی معاینات مورد و همچنین نحوه پرونده نویسی مورد ارزیابی قرار می گیرد. از سال ۲۰۰۰ پنج رشته تخصصی در آمریکا به عنوان بخشی از آزمون شفاهی، از این روش استفاده کردند با توجه به این که دانشجوی پزشکی در مقطع کارآموزی آموزش های لازم در مورد بیماران و نحوه پرونده نویسی را می بیند ولی خودش به طور مستقیم درگیر پرونده و بیمار نمی شود و در واقع کارورزان نقش اصلی در نوشتن دستورات دارند این ارزیابی در مقطع کارورزی به اجرا گذاشته شد. در این مقطع در ابتدای ماه دوم کارورزی استاد پرونده ای را به صورت تصادفی انتخاب میکند و در مورد آن سوالاتی از قبیل نحوه تشخیص، علل در خواست آزمایشات و بررسی های پاراکلینیک، تفسیر یافته های بالینی، آزمایشگاهی، برنامه های درمانی مطرح نموده و کارورز پاسخ میدهد. استاد در یک چک لیست نمره می دهد. بخشی

A-10-240-2

بررسی دیدگاه های کار آموزان و کارورزان بخش زنان نسبت به استفاده از log book به منظور بهبود کیفیت آموزش بخش زنان

ناهید قنبرزاده، محمد نجفی سمنانی، علی نجفی سمنانی، فاطمه
نجفی سمنانی

مقدمه: هر برنامه آموزشی نقش های متنوعی را ایفا می کند. «Log book» در حقیقت مدیر و طراح یک برنامه آموزشی است که وظایف فراگیر و استاد را در این برنامه تبیین می نماید و به عنوان ابزاری برای ثبت تعداد تجارب یادگیری، مستند سازی مراحل یادگیری و ارزیابی کیفیت آموزش بالینی می باشد. به طور کلی هدف از تهیه این مجموعه آن است که کلیه آموزش های اساسی عملی کارآموزان و کارورزان در طول دوره ثبت و قابل بررسی گردد. **روش کار:** ابتدا LOG BOOK بر اساس کریکولوم وزارت خانه تهیه و در ابتدای بخش در اختیار کار آموزان و کارورزان بخش زنان قرار گرفت در پایان بخش پرسش نامه ی بدون نام و محرمانه توسط کارورزان و کارآموزان پر شده. تعداد ۲۸ دانشجو در دو گروه مورد و شاهد تقسیم بندی شدند. (کار آموزان گروه مورد و کارورزان گروه شاهد را تشکیل دادند. کارورزان افرادی بودند که قبلاً در دوران کارآموزی «Log book» نداشتند) استفاده از «log book» در روند آموزشی بخش مورد ارزیابی قرار گرفت. یافته ها با ابزار spss مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

وری نیروی انسانی از دیدگاه اعضای هیات علمی بالینی و غیر بالینی دانشگاه علوم پزشکی گیلان صورت گرفته است.

روش کار: پژوهش حاضر از دسته مطالعات کاربردی است که به شیوه توصیفی، تحلیلی و مقطعی در ماههای آبان و آذر سال ۱۳۹۰ انجام شده است. جامعه پژوهش را ۱۸۶ نفر از اساتید بالینی (۱۲۸ نفر) و غیر بالینی (۵۸ نفر) تشکیل می دادند. ابزار گرد آوری داده ها در بخش مطالعات کتابخانه ای کارت فیش و در مرحله میدانی پژوهش پرسشنامه ای شامل دو بخش اطلاعات فردی و متغیرهای موثر بر بهره وری نیروی انسانی بود که روایی و پایایی آن توسط پژوهشگر محاسبه شد. برای شناسایی فاکتورهای موثر بر بهره وری نیروی انسانی و میزان بارگذاری هر یک از متغیرها از تحلیل عاملی اکتشافی با چرخش واریماکس استفاده شد. برای سنجش کفایت حجم نمونه از مقیاس کیزر مایراکلین استفاده شد که حجم نمونه برای اساتید بالینی و غیر بالینی بترتیب ۰,۸۲ و ۰,۸۰ بدست آمد. آزمون کروییت بارتلت مناسب بودن داده ها را تایید نمود. نمونه گیری به روش سرشماری انجام شد.

یافته ها: در گروه اعضای هیات علمی بالینی ۶۴,۷۰ درصد از تغییرات بهره وری نیروی انسانی توسط ۹ مولفه توانمند سازی کارکنان، شرایط محیطی، فرهنگ سازمانی، عوامل انگیزشی، شیوه رهبری، شفاف سازی و مستند سازی خدمات، خلاقیت و نوآوری، نظارت و کنترل و آموزش مدیران و کارکنان تبیین شد و در گروه اعضای هیات علمی غیر بالینی ۵۷,۷۹ درصد از تغییرات بهره وری نیروی انسانی توسط ۸ مولفه شامل فرهنگ سازمانی، خلاقیت و نوآوری، شیوه رهبری، شفاف سازی و مستند سازی خدمات، توانمند سازی کارکنان، شرایط محیطی، عوامل انگیزشی و پاسخگویی تبیین شد.

نتیجه گیری: توانمند سازی کارکنان مهمترین فاکتور موثر بر بهره وری نیروی انسانی از دیدگاه اساتید بالینی و فرهنگ سازمانی مهمترین فاکتور موثر بر بهره وری نیروی انسانی از دیدگاه اساتید غیر بالینی شناخته شدند.

واژه های کلیدی: بهره وری نیروی انسانی، هیات علمی، بالینی، غیر بالینی.

دیگر از نمره امتحان مربوط مربوط به مستندات پرونده، نحوه نوشتن شرح حال، معاینات، تشخیص و تشخیص افتراقی ها و پروگرس نت است. آزمون حدود ۲۰ دقیقه و بازخورد ۵ دقیقه نیز زمان می برد. سپس در صورت وجود اشکالاتی در پرونده و همچنین جهت بررسی از بین رفتن این اشکالات و بررسی افزایش ارتقا آموزشی دانشجو در پایان ماه دوم هم مجدد این نوع ارزیابی انجام می شد. چک لیست : نام و نام خانوادگی آزمون شونده ۱- ثبت پرونده ۲- ارزیابی بالینی ۳- آزمایشات لازم ۴- نحوه و برنامه درمان ۵- فالوآپ ۶- رعایت اصول حرفه ای پزشکی ۷- قضاوت بالینی نقاط قوت و ضعف کارورز مدت زمانی که صرف مشاهده شد مدت زمانی که صرف بازخورد شد نظر سنجی از کارورز در مورد آزمون چک لیست فوق بر اساس پرونده می باشد. دقیقاً این سوالات به صورت شفاهی هم از کارورز پرسیده می شود. با توجه به این که پرونده های بخش همیشه ناقص بوده است و در موارد قانونی به علت نقص پرونده ها با مشکلات زیادی روبرو بوده ایم اجرای این طرح در مقایسه با گذشته که هیچ ارزیابی پرونده ای انجام نمی شد سبب بهبود ثبت مستندات پرونده شده است و همچنین در بهبود عملکرد دانشجویان موثر بوده است. در نظر سنجی از دانشجویان هم ذکر کرده اند که با ارامش بیشتری امتحان داده اند و اضطراب کمتری داشته اند و آموزش بیشتری هم داشته اند در راند ها با فعالیت بیشتری حضور داشته اند.

واژه های کلیدی: ارزیابی، ارزیابی پرونده های.

A-10-145-2

تعیین عوامل موثر بر بهره وری نیروی انسانی از دیدگاه اساتید بالینی و غیر بالینی دانشگاه علوم پزشکی گیلان در سال ۱۳۹۰

فردین مهربان*، دکتر ربیع الله فرمانبر، سکینه کشاورز محمدیان

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی گیلان - رشت - خ نامجو - خ شهید سیادت - دانشکده بهداشت

mehrabian@gums.ac.ir

مقدمه: بهبود و ارتقاء بهره وری به تلاش برنامه ریزی شده همه جانبه نیازمند است. در برنامه ریزی برای بهبود بهره وری باید علل پایین بودن بهره وری در سازمانها را بررسی نمود. با شناسایی علل بهره وری پایین سازمانها، برنامه های بهبود بهره وری طراحی می شوند. نیروی انسانی مهمترین عامل بهبود بهره وری در سازمانها به ویژه دانشگاههاست. **هدف:** این پژوهش با هدف تعیین عوامل موثر بر بهره

A-10-275-1

ارتباط بین روش های تدریس، نوع درس و رشته تحصیلی

زهره محمودی*، توران بهرامی، دکتر محمد نوری سپهر، کتابون صالحی، دکتر احمد رضا باغستانی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز - کرج، بلوار باغستان، گلستان یکم، دانشکده پزشکی، پرستاری-مامایی

zohrehmahmoodi2011@gmail.com

مقدمه: تدریس در گذشته بر اساس دیدگاه متخصصان به معنی انتقال معلومات بوده اما امروزه بر این باورند که معلم باید روش دانستن را به دانش آموزان بیاموزد نه این که صرفاً به انتقال فرمول ها و معلومات اکتفا کند. برای رسیدن به اهداف تعیین شده در فرایند آموزشی دو مسیر اصلی را در پیش رو دارد، استفاده از روش های سنتی و غیر فعال و یا استفاده از روش های تدریس فعال و کاربردی. از این رو یکی از مراحل مهم در طراحی آموزشی انتخاب روش تدریس است. در همین راستا مطالعه حاضر با هدف بررسی روش های تدریس اعضاء هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی البرز و ارتباط آن با نوع درس و رشته تحصیلی انجام گردید.

روش کار: این پژوهش بصورت مقطعی بر روی ۴۷۱ دانشجوی کاردانی و کارشناسی مشغول به تحصیل در دانشگاه علوم پزشکی البرز و ۲۶ استاد انجام شد.

یافته ها: نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد که روش تدریس توضیحی و سخنرانی بیشترین فراوانی را داشته (۸۸/۷ و ۸۴/۴) و بیشترین فراوانی این روش مربوط به رشته بهداشت حرفه ای (۲۱/۷ و ۲۰/۷) بوده است. بین روش تدریس در گروه های کوچک، شبیه سازی، نمایش کلینیکی، بازدید علمی و ایفای نقش با نوع درس ارتباط معنی داری یافت شد ($pvalue=0.04, 0.01, 0.03, 0.006, 0.01$) اما بین سایر روش های تدریس با نوع درس ارتباطی یافت نشد.

نتیجه گیری: علیرغم عدم وجود ارتباط بین تمامی روش های تدریس با نوع درس، با توجه به نتایج فوق می توان به ارتباط بین روش تدریس با ماهیت رشته و نوع درس پی برد؛ لذا برای دستیابی به نتایج دقیق تر انجام مطالعات بعدی در این زمینه را توصیه می نمایم.

واژه های کلیدی: روش تدریس، هیات علمی، رشته تحصیلی، دانشگاه علوم پزشکی.

A-10-274-1

بررسی تاثیر روش تدریس دانشجو محور بر یادگیری دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی سبزوار

اکرم کوشکی*، محمود ریوندی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی سبزوار - دانشگاه علوم پزشکی سبزوار

akooshki.nutr@yahoo.com

مقدمه: زمانی می توان از علم تغذیه بهترین استفاده را در خدمت به سلامت جامعه کرد که این دانش به صورت اصولی و کاربردی در بالا بردن سطح جامعه مورد استفاده قرار گیرد. متأسفانه هنوز کم آگاهی تغذیه ای نه تنها در سطح جامعه بطور گسترده وجود دارد بلکه این مشکل در گروه های علوم پزشکی نیز مطرح است. برای تدریس تغذیه درمانی برای دانشجویان پرستاری بطور روتین از روش متداول سخنرانی استفاده می شود. در تحقیقات اخیر با توجه به نقش مهم استاد در امر آموزش و نقش دانشجو به عنوان فراگیر، بر لزوم استفاده از روش های نوین آموزشی در امر یادگیری تاکید می شود، لذا این مطالعه به منظور بررسی روش دانشجو محور بر میزان یادگیری دانشجویان انجام شد. **روش کار:** این مطالعه به روش نیمه تجربی بر روی ۲۵ نفر از دانشجویان ترم ۳ پرستاری در درس تغذیه درمانی در نیمسال اول ۹۰-۹۱ انجام شد. روش اجرای فرآیند بدین صورت بود که در مرحله اول یک پیش آزمون از دانشجویان گرفته شد. سپس ۵ جلسه درس توسط استاد مربوطه بصورت سخنرانی و پرسش و پاسخ تدریس شد. در پایان ۵ جلسه از دانشجویان پس آزمون گرفته شد. در روش دوم سپس ۵ جلسه درس توسط دانشجویان بصورت سخنرانی و بحث گروهی تدریس شد. در ابتدا و پایان مرحله دوم نیز پس آزمون گرفته شد.

نتیجه گیری: از مجموع افراد شرکت کننده ۱۳ دانشجوی پسر و ۸ دانشجوی دختر با میانگین سنی ۲۰+۱ سال بودند. نمرات پیش آزمون مرحله اول و دوم اختلاف معنی داری نداشت ($P \leq 0.05$). میانگین نمرات پس آزمون در مرحله اول (1 ± 16) و دوم (1 ± 14) اختلاف معنی داری نشان داد.

واژه های کلیدی: تدریس، دانشجو محور، استاد محور.

A-10-270-2

ارزیابی کارورزان به روش dops در بخش زنان و زایمان

شهناز احمدی*

* استادیار علوم پزشکی بوشهر

ahmadishahnaz2005@yahoo.com

از زمان تاسیس دانشگاهها، متدهای آموزشی، نظری و عملی در حال تغییر بوده است. مهمترین هدف از تغییر سیستم های آموزشی، افزایش کیفیت آموزشی و افزایش یادگیری دانشجویان است. در علم طب برای نجات جان بیماران لازم است که یک پزشک عمومی مهارت های روش معاینه و تشخیص بیماری ها را آموزش دیده باشد؛ و این آموزش را عملاً نیاز است که از زمان کارورزی در بیمارستان آموزش دیده باشند و همچنین امتحانات پایان دوره بر اساس انتظاراتی که در آینده از آنها توقع می رود انجام گردد. یکی از متدهای جدید ارزیابی دانشجویان پزشکی استفاده از روش ارزیابی (DOPS) (direct observation of procedural skills) می باشد. استفاده از این روش نه تنها انگیزه و تشویقی برای فراگیر به حساب می آید بلکه با توجه به این که روش آزمون مستقیماً با عملکرد بالینی مرتبط است می تواند به تلاش فراگیر در جهت یادگیری کمک کند و به وی خاطر نشان سازد که چه چیزی مهم است دانشجویان در ابتدا به صورت تصادفی به دو گروه ۴ نفره تقسیم میشوند. در پایان ماه اول از یک گروه ارزشیابی معاینه واژینال به صورت روتین گرفته شد و از گروه دوم ارزشیابی بر اساس سیستم ارزیابی dops انجام شد. در این گروه عضو هیأت علمی ضمن مشاهده فراگیر در حین انجام پروسیجر، به نکات مورد ارزیابی در چک لیست از پیش طراحی شده که اساس و پایه مهارت در انجام آن پروسیجر را تشکیل می دهد دقت می کند و نتیجه مشاهدات خود را با علامت زدن گزینه های مناسب در چک لیست ثبت می کند. مدت انجام این اقدامات حدود ۱۵ دقیقه می باشد. سپس در عرض ۵ دقیقه فیدبک به دانشجو داده می شود. در انتهای دوره مجدد ارزیابی دانشجویان بر اساس همین روش انجام می شود. در پایان نمرات دو گروه و کیفیت کار دو گروه با یکدیگر مورد مقایسه قرار می گیرد. با توجه به این که هنوز مدت حدود ۸ ماه بیشتر از انجام این نوع ارزیابی نگذشته است کار اماراتی انجام نشده است. ولی در بررسی دانشجویان گروهی که به روش DOPS مورد ارزیابی قرار گرفته اند رضایت آموزشی بیشتری داشته اند و در تشخیص بیماری و در مان نمرات بالاتری کسب کرده بودند و همچنین دانشجویان پسری که در ماه اول با این روش مورد ارزیابی قرار گرفته بودند در ماه دوم در معاینه بیماران با مشکلات کمتری مواجه بودند.

واژه های کلیدی: ارزشیابی، مشاهده مستقیم.

A-10-275-2

بررسی فرهنگ کلاسی از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز ۱۳۹۰

مریم آقابراری، زهره محمودی*، دکتر ابوالفضل محمودی، محمد خراسانی، لیلا امینی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز - کرج، بلوار باغستان، گلستان یکم، دانشکده پزشکی، پرستاری-مامایی

zohrehmahmoodi2011@gmail.com

مقدمه: از پارامترهای اصلی بیان کننده هویت، ارزشها و باورهای هر فرد در یک محیط فرهنگ افراد است که تمامی این خصوصیات می تواند به مرور تحت تأثیر فرهنگ سازمان قرار گیرد؛ لذا پژوهش حاضر با هدف بررسی فرهنگ کلاسی از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز انجام گردید.

روش کار: طی یک مطالعه توصیفی- تحلیلی نظرات ۴۰۴ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز را که در نیمسال ۱۳۹۰-۹۱ مشغول به تحصیل بودند. مورد بررسی قرار گرفت. ابزار گردآورهای داده ها، پرسشنامه فرهنگ کلاسی استفان رابینز با مقیاس لیکرت ۵ نقطه ای بود. داده ها با نرم افزار SPSS مورد تجزیه تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: اکثر دانشجویان (۴۸/۶٪) فرهنگ کلاسی باز (امتیاز ≥ 30) و (۴۷/۱٪) فرهنگ بینابینی (۲۰-۲۹) و تنها (۴/۳ درصد) از شرکت کنندگان فرهنگ بسته، سرد و مستبدانه (نمره ≤ 20) را توصیف کردند. میانگین رتبه نمره فرهنگ کلاسی در مردان ۲۱۹/۶۹ و در زنان ۱۸۵/۱۸ بوده و حاکی از فرهنگ کلاسی بالای مردان می باشد. همچنین نمره فرهنگ کلاسی با ترم تحصیلی، سن دانشجویان در سطح $\alpha = 0.01$ اختلاف معنی داری داشت.

نتیجه گیری: از نظر اکثریت دانشجویان رشته های پرستاری مامایی و پیراپزشکی فرهنگ کلاسی باز، گرم و حمایتی و در مورد رشته های بهداشت فرهنگ بینابینی بود همچنین در دانشجویان با معدل بالا، و سال تحصیلی بالاتر، نمره فرهنگ کلاسی پایین تر بود لذا برقراری ارتباط بیشتر بین استاد و دانشجو و دانشجویان با یکدیگر را بویژه برای این دانشجویان پیشنهاد می کنیم.

واژه های کلیدی: سبک های یادگیری، یادگیری، دانشجویان، دانشکده علوم پزشکی.

A-10-289-1

طراحی و اجرای دفترچه ثبت مهارت های بالینی (Log Book)
برای ارزشیابی واحد کارآموزی در عرصه داخلی جراحی
دانشجویان مامایی

معصومه عابدزاده کلهرودی*، زهره سادات

* مربی دانشگاه علوم پزشکی کاشان

abedzadeh@kaums.ac.ir

مقدمه: ارزیابی مستمر وضعیت موجود، شناخت نقاط قوت و اصلاح نقاط ضعف برای ارتقا کیفیت آموزش بالینی ضروری است. روش های ارزشیابی مختلفی برای مهارت های بالینی معرفی شده است. در واحدهای بالینی، استفاده از چک لیست رایج است اما دفترچه ثبت مهارت های بالینی (log Book) برای تمامی واحدهای بالینی طراحی نشده است؛ لذا این فرایند با هدف طراحی و اجرای دفترچه ثبت مهارت های بالینی برای ارزشیابی واحد کارآموزی در عرصه داخلی جراحی دانشجویان مامایی در دانشگاه علوم پزشکی کاشان طراحی گردیده است

روش کار: در این طرح ابتدا دفترچه ثبت مهارت ها و فعالیتهای بالینی مربوط به کارآموزی در عرصه داخلی جراحی دانشجویان مامایی طبق سرفصل مصوب دروس طراحی گردید. در این دفترچه اهداف کارورزی، جدول ثبت فعالیت ها، تکالیف مربوط به این واحد (شامل معرفی یک بیمار، گزارش دارویی، ثبت گزارش در پرونده بیمار، آموزش به بیمار، گزارش شرکت در ویزیت بیمار، گزارش مشاهده پروسیجرها، برگه ثبت نمونه ای از تجربیات کاری در بخش) و نحوه ارزشیابی پایان دوره مشخص شده بود. دفترچه آموزشی در ابتدای کارورزی در اختیار دو گروه از دانشجویان (۱۳ نفر) قرار گرفت و توضیحات لازم در مورد نحوه تکمیل آن داده شد. دو گروه دیگر از دانشجویان (۱۱ نفر) نیز مانند سالهای قبل مورد ارزشیابی با چک لیست توسط مسئولین بخش ها قرار گرفتند. در پایان میزان رضایت از کارآموزی و نحوه ارزشیابی پایان دوره و رضایت از نحوه کسب مهارت های عملی در دو گروه مورد بررسی و مقایسه قرار گرفت و نظرات دانشجویان در مورد دفترچه راهنمای کارورزی و رضایت از آن نیز ثبت گردید. داده ها با استفاده از برنامه آماری SPSS 16 و آزمون های آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: یافته ها نشان داد که ۴۶/۳٪ از دانشجویان در گروه اول (دارای دفترچه راهنما) رضایت زیادی از نظر کسب مهارت های عملی داشتند، اما این میزان در گروه دوم ۹/۱٪ بود و اختلاف در دو گروه معنی دار بود (۰/۰۴ = P). از نظر نحوه ارزشیابی پایان دوره نیز میزان رضایت زیاد در دو گروه به ترتیب ۴۵/۵٪ و ۲۳/۱٪ بود و اختلاف در دو گروه معنی دار بود (۰/۰۱ = P). در کل میزان رضایت زیاد از نحوه برگزاری کارورزی نیز در دو گروه به ترتیب ۲۷/۳٪ و ۷/۷٪ بود که

A-10-146-2

مقایسه روش آموزشی تلفیقی با روش معمول پاور پوینت
در فرآیند یادگیری دروس نظری میکروب شناسی در مقاطع
مختلف تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اراک

محسن خاکی*، محمد رفیعی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی اراک - اراک - میدان بسیج - دانشکده
پزشکی - گروه میکروب شناسی و ایمنی شناسی

Khakimohsen@yahoo.com

مقدمه: رویکرد بهره گیری از نرم افزارهای آموزشی در دانشگاهها روز به روز بیشتر شده بگونه ای که عدم استفاده از این شیوه ها، بعنوان شاخص منفی در ارزیابی فعالیتهای اعضای هیات علمی لحاظ می شود. در کنار روشهای آموزشی مبتنی بر نرم افزار، در پاره ای از موارد از شیوه های سنتی از جمله سخنرانی نیز استفاده میشود که نقاط قوت و ضعف این روشها در مطالعات مختلف مورد بررسی قرار گرفته است.

روش کار: در این مطالعه کارآزمایی آموزشی، ۲۰۰ دانشجوی رشته های مختلف پزشکی، علوم آزمایشگاهی و پرستاری مامایی به صورت تصادفی در دو گروه هدف و کنترل انتخاب شدند. دانشجویان بر اساس مقطع تحصیلی (کاردانی، کارشناسی و دکترای حرفه ای) دسته بندی شده و در مواردی که از یک مقطع دو گروه موجود بود، یک گروه با روش تلفیقی و گروه دیگر با روش ساده مورد آموزش قرار گرفت. پس از اتمام ترم تحصیلی میانگین نمرات کسب شده از آزمونهای کلاسی اعم از کوئیز، میان ترم و آزمون پایان ترم، بعنوان نتایج تاثیر روش آموزشی در فرآیند یادگیری مورد ارزیابی قرار می گیرد. اختلاف سطح علمی دانشجویان ورودی ها و رشته های مختلف، جهت رفع اربیی مربوطه در آنالیز نتایج مد نظر قرار گرفته خواهد شد.

یافته ها: میانگین نمره ارزیابی در گروه آموزش ساده ۱۴/۲۵ با انحراف معیار ۴/۰۱ و در گروه آموزش تلفیقی این شاخص ها بترتیب ۱۶/۸۲ و ۲/۱۲ بدست آمد. اختلاف آماری معناداری بین میانگین نمره ارزشیابی در گروه تحت مداخله و گروه شاهد از نظر یادگیری مضامین تئوری دروس میکروب شناسی وجود داشت.

نتیجه گیری: آموزش تلفیقی دارای پیشرفت تحصیلی بهتری نسبت به روش سنتی در ارائه مطالب درس میکروب شناسی می باشد و این روش جهت تدریس مطالب آموزشی درس فوق پیشنهاد می شود.

واژه های کلیدی: آموزشی تلفیقی با روش معمول پاور پوینت، دروس نظری میکروب شناسی.

ترم چهارم مامایی از نیمسال دوم ۸۴-۸۳ که تا به حال ارائه گردد. جهت تعیین موفقیت برنامه نظر سنجی مجدد از دانشجویان ورودی مهر ۱۳۸۸ با استفاده از دو پرسشنامه مهارت سنجی و نیاز سنجی پس از گذراندن کارآموزی اصول و فنون مامایی، میزان توانایی آنها را در مورد انجام انواع تزریقات، رگ گیری و سرم تراپی و نیز میزان نیاز آنها به طراحی و برگزاری برنامه آموزشی بر رسی شد. پرسشنامه توانایی سنجی ۱۰ سوال و پاسخ های آن برای توانایی سنجی سه گزینه ای شامل: عدم توانایی، تا حدودی و توانایی کامل بود که در مقیاس لیکرت به ترتیب امتیاز ۱ و ۲ و ۳ تعلق گرفت و پرسشنامه نیاز سنجی ۱۰ سوال در مقیاس لیکرت طراحی شد که به نیاز خیلی زیاد نمره ۵ و کمترین نیاز نمره ۱ تعلق می گرفت. همچنین پس از برگزاری برنامه آموزشی نظرات آنان در باره محتوای برنامه، نحوه اجرا و رسیدن به اهداف برنامه و لزوم ادامه برنامه برای دانشجویان دیگر در قالب ۱۰ سوال چهارگزینه ای بر رسی شد.

یافته ها: نتایج این مطالعه بر روی دانشجویان مامایی مهر ۱۳۸۸ (۲۰ نفر) پس از گذراندن کارآموزی اصول و فنون نشان داد: حد اکثر توانایی کامل در مورد تزریق عضلانی ۲۰ در صد و حد اکثر توانایی کامل در مورد رگ گیری با آنژیوکت ۵ در صد است. همچنین نتایج یافته ها نشان داد در همه سوالات نیاز سنجی برای برگزاری کارآموزی جهت آموزش مهارت ها، ۱۰۰ در صد دانشجویان نیاز زیاد یا خیلی زیاد را ذکر کردند. در مورد تاثیر آموزش مهارت ها در کارآموزی با استفاده از نظر سنجی دانشجویان پس از طی دوره، در باره محتوای برنامه، نحوه اجرا و رسیدن به اهداف برنامه و لزوم ادامه برنامه برای دانشجویان دیگر یافته ها نشان داد ۱۰۰ در صد دانشجویان با ادامه برنامه برای دانشجویان دیگر موافق یا به شدت موافق بودند. حد اقل ۹۰ در صد (۱۸ نفر) دانشجویان با محتوای برنامه (۲ سوال) موافق یا به شدت موافق بودند؛ و در حیطه سوالات مربوط به نحوه ی اجرا (۲ سوال) حد اقل ۷۵ در صد موافق یا به شدت موافق و در مورد حیطه سوالات مربوط به تاثیر برنامه در کسب مهارت ها (۵ سوال) ۱۰۰ در صد دانشجویان با افزایش کسب مهارت در تزریق عضلانی موافق یا به شدت موافق بودند و در این حیطه کمترین در صد با افزایش کسب مهارت در رگ گیری با آنژیوکت (۴۵ در صد) بود.

نتیجه گیری: با توجه به عدم کسب مهارت های مهم کارآموزی اصول و فنون (تزریقات، رگ گیری و برقراری سرم) در طی این دوره و با توجه به ضروری بودن کسب این مهارت ها قبل از ورود به بخش زایمان و نظرات مثبت دانشجویان به ادامه برنامه تکمیلی، ارائه واحد تزریقات و سرم درمانی جهت دانشجویان مامایی دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی کاشان در ترم چهارم لازم می باشد.

واژه های کلیدی: کارآموزی تزریقات و سرم درمانی، آموزش مامایی، کارآموزی اصول و فنون.

این اختلاف نیز معنی دار شد ($P=3/92\%$). $0/03$ از دانشجویانی که دفترچه راهنمای کارورزی را تکمیل می کردند استفاده از آن را راهنمای بسیار مفیدی در امر آموزش و یادگیری مهارت ها می دانستند. $92/3\%$ از آنها رضایت زیادی از دفترچه داشتند و آن را یک ایده و خلاقیت جدیدی در امر آموزش و کسب مهارت ها می دانستند)

نتیجه گیری: استفاده از دفترچه ثبت مهارت های بالینی برای کارورزی داخلی جراحی با رضایت بیشتر دانشجویان مامایی همراه بود و ارزشیابی عینی تری را فراهم می ساخت. در این روش دانشجویان با تکیه بر مطالب دفترچه آموزشی خود نسبت به رفع نواقص قسمتهایی که مهارت کمتری داشتند می پرداختند و امکان آموزش کامل و دقیق با کمک خود آموزی و خود ارزیابی دانشجویان در حیطه بالینی فراهم شد. به هر حال، بکارگیری آن نیاز به انجام اصلاحات و مطالعات وسیع تر در سایر مراکز آموزشی دارد.

واژه های کلیدی: دفترچه مهارت بالینی، کارورزی، داخلی و جراحی.

A-10-305-1

طراحی و راه اندازی کارآموزی تزریقات و سرم درمانی برای دانشجویان مامایی

زهره سادات*، معصومه عابدزاده، فرزانه سادات

* مربی دانشگاه پزشکی کاشان - دانشگاه علوم پزشکی کاشان

sadat_z2003@yahoo.com

مقدمه: آموزش مامایی بر اساس یافته های علمی، نظری و همینطور آمادگی بالینی می باشد که بر دانش و مهارت های ضروری برای آرایه مستقل مراقبت های اولیه، مراقبت از زنان و نوزادان در نظام سلامت تمرکز دارد و با توجه به اهمیت آموزش مامایی در ارتقای سلامت جامعه تلاش در جهت بهبود کیفیت آموزش بالاخص آموزش بالینی ضروری به نظر میرسد و ارتقای کیفیت آموزش بالینی، مستلزم بررسی مستمر وضعیت موجود، شناخت نقاط قوت و اصلاح نقاط ضعف است.

روش کار: پس از اظهار دانشجویان مبنی بر عدم توانایی آنها در امر تزریقات، رگ گیری و برقراری سرم پس از گذراندن کارآموزی اصول و فنون، نظرات آنان در مورد ضرورت برگزاری آموزش مهارت های فوق الذکر در قالب یک واحد کارآموزی سنجنیده و در جلسه گرو مامایی مورد نقد و بر رسی قرار گرفت و با توجه به نظر مثبت اساتید گروه مقرر گردید در واحد اورژانس سرم درمانی این کارآموزی برای دانشجویان

A-10-308-5

برنامه ریزی، اصلاح و پایش آموزش فیزیک پزشکی دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز

علیرضا مهدی زاده*، صدیقه شایق، محمد مهدی موحدی، محمد
جواد مرتضوی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی شیراز - شیراز-خیابان زند-
دانشکده پزشکی-طبقه هفتم-ساختمان شماره ۳-مرکز مطالعات

edc11@sums.ac.ir

مقدمه: درس فیزیک پزشکی یکی از دروس مقطع علوم پایه است که چون ارتباط بین محتوای فعلی درس و مباحث کلینیکی وجود ندارد، کاربردهای آن مشخص نمی باشد در نتیجه از نحوه آموزش هم رضایتمندی حاصل نمی باشد؛ لذا برای رسیدن به نقطه بهینه در آموزش این واحد درسی نیاز به پایش مستمر و اعمال مداوم تغییرات می باشد. این پژوهش با هدف برنامه ریزی، اصلاح و پایش آموزش فیزیک پزشکی دانشجویان پزشکی در دانشگاه علوم پزشکی شیراز در سال (۸۹-۸۷) انجام گردید.

روش کار: در یک مطالعه طولی با بررسی سالانه محتوای درسی و اعمال تغییرات در منابع و شیوه ارائه درس، پرسشنامه ای در سه حیطه مربوط به محتوای درس، آموزش اساتید و منابع درسی تنظیم گردید و بین دانشجویان در ۳ سال متوالی توزیع و توسط آنان تکمیل شد. میزان کلی رضایتمندی دانشجویان و نمرات کسب شده در آزمون کشوری علوم پایه به عنوان شاخصهای موفقیت برنامه مورد بررسی قرار گرفت. داده ها با آمار توصیفی، مجذور کای و آنالیز واریانس یکطرفه تحلیل شد.

یافته ها: یافته ها نشان می دهد که ۶۰٪ از دانشجویان پزشکی با درصدی کمتر از ۵۰٪ از درس فیزیک کنکور وارد دانشگاه شده اند و میزان علاقمندی به درس فیزیک پزشکی نیز در ۶۳٪ دانشجویان ضعیف می باشد. همچنین به لحاظ محتوای درسی ۷۰٪ دانشجویان با معرفی کتاب نگارش شده توسط آموزش دهندگان درس به عنوان منبع درسی و ۶۳٪ با روش تدریس درس با حضور چند استاد و به شکل تخصصی موافق بوده اند. میزان کلی رضایتمندی دانشجویان در سه سال متوالی افزایش معنادار داشت ولی نمرات کسب شده در آزمون کشوری علوم پایه در دو سال اول برنامه تغییر آماری مغنا داری نشان نمی دهد.

نتیجه گیری: علاقمندی دانشجویان با درصد فیزیک در آزمون ورودی دانشگاه به لحاظ آماری همبستگی دارد ($P=0.02$). اعمال روش های نوین نظیر تماس زودرس بر بالین و افزایش ساعات آزمایشگاه در مقابل درس نظری و همچنین انتخاب سر فصل، مثال و پرسشهای آزمون بر مبنای موارد واقعی بیمارستانی می تواند در افزایش علاقه و همچنین

یادگیری دانشجویان موثر باشد.

واژه های کلیدی: برنامه ریزی، اصلاح، پایش، آموزش، فیزیک پزشکی، دانشجویان پزشکی.

A-10-225-2

مقایسه دو روش ارزشیابی OSCE و سنتی از لحاظ سنجش مهارتهای بالینی و نگرش دانشجویان دندانپزشکی در آزمون بیماریهای دهان عملی یک

سمیرا بصیرشبهستری*، دکتر ایمان شیرین بگ، فاطمه سفیدی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی زنجان - زنجان

samira_bsh2@yahoo.com

مقدمه: امتحانات عملی در ارزیابی توانمندیهای دانشجویان مهم هستند و بسیاری اساتید از راهکارهای ارزیابی کنونی رضایت ندارند، اما اقدامات معدودی برای اصلاح روشهای ارزشیابی سنتی صورت گرفته است. این مطالعه به منظور مقایسه مهارت بالینی و رضایتمندی دانشجویان دندانپزشکی به روش سنتی و آسکی انجام شد.

روش کار: ۳۰ نفر از دانشجویان دندانپزشکی توسط سوالات سنتی و آسکی که با همکاری متخصصان دندانپزشکی و آموزش پزشکی طراحی و موازی شدند ارزیابی گردیدند. دانشجویان تحت آزمون بیماریهای دهان عملی بصورت کتبی (۱۰ سوال تشریحی) و سپس آسکی (۱۰ ایستگاه) قرار گرفتند و برگه نظر سنجی را تکمیل کردند. داده های مطالعه توسط نرم افزار SPSS 15 و آزمونهای Mann-Test و Test Whitney و T Test و کای دو و ضریب همبستگی پیرسون تجزیه و تحلیل آماری شدند.

یافته ها: در شیوه آسکی نمره سوالات حیطه شناختی و روان حرکتی به ترتیب بطرز معنی داری بالاتر و پایینتر از سنتی بود. روش آسکی بیشتر از روش سنتی تداعی کننده شرایط عملی و استرس زا بود.

نتیجه گیری: علیرغم اینکه روشهای سنتی، با اهداف آموزش پزشکی تناسب ندارند اما اکثر دانشکده ها از این روش استفاده میکنند. باتوجه به ویژگیهای ارزشیابی ساختاریافته عینی توصیه میگردد که این شیوه در تمام گروههای آموزشی دندانپزشکی بکار رود.

واژه های کلیدی: آسکی، آزمون سنتی، دانشجویان دندانپزشکی، مهارتهای بالینی، رضایتمندی.

A-10-225-3

یافته طرح کارایی تیم با سخنرانی بر رضایتمندی و عملکرد تحصیلی دانشجویان کارشناسی تغذیه در نیمسال ۱ و ۲ بود.

روش کار: این مطالعه به روش نیمه تجربی بر روی دانشجویان رشته تغذیه مقطع کارشناسی ورودی مهر ۸۷ (۱۴ نفر) دانشگاه علوم پزشکی لرستان در درس های رژیم درمانی ۱ و ۲ طی دو نیمسال اول و دوم سال تحصیلی ۹۰-۸۹ انجام شد. پرسشنامه رضایتمندی محقق ساخته از نظر پایایی و روایی مورد تایید قرار گرفت. در نیمسال اول ۸ جلسه اول تدریس به روش مشارکتی از نوع طرح کارایی تیم (تغییر یافته) و ۸ جلسه بعدی به روش معمول سخنرانی و در نیمسال دوم ابتدا سخنرانی و بعد مشارکتی ارائه شد. پرسشنامه رضایتمندی بعد از هر ۴ جلسه در طی دو ترم تکمیل گردید. برای تحلیل داده ها از طرح اندازه های تکراری و آزمون تی در گروههای مستقل استفاده شد.

یافته ها: میانگین نمرات در دو روش تدریس مشارکتی تفاوت معنی داری نداشت (۰/۸۹ ± ۰/۱۴) برای روش مشارکتی در مقابل ۰/۶۰ ± ۶/۳۲ برای روش سخنرانی (۰/۶۱ ± ۰/۶۱، $t = -0.61$ ، $p = 54/0$). میزان رضایتمندی در روش تدریس مشارکتی ۳/۹۸ ± ۴۵/۳۰ بالاتر از روش سخنرانی (۶/۵۴ ± ۶/۳۲) بود (P=0.001).

نتیجه گیری: این مطالعه نشان داد که استفاده از روش مشارکتی طرح کارایی تیم تغییر یافته در تدریس دانشجویان رشته تغذیه می تواند مفید واقع شود و میزان رضایت دانشجو را افزایش دهد. با افزایش انگیزه درونی دانشجویان می توان فرصتی برای افزایش کیفیت آموزش به دست آورد.

واژه های کلیدی: روش تدریس، طرح کارایی تیم، سخنرانی، رضایتمندی، عملکرد تحصیلی.

A-10-321-1

تحول در آموزش مداوم پرستاران بخش های ویژه و اورژانس با شیوه آموزش درون بخشی

عباسعلی ابراهیمیان*، دکتر علی فخر موحدی، مجتبی عندهلیب، ملیحه قزوینی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی سمنان - سمنان - کیلومتر ۵ جاده دامغان - مجتمع آموزشی دانشگاه علوم پزشکی سمنان - دانشکده پرستاری

ebrahimian.aa@gmail.com

مقدمه: آموزش مداوم پرستاران بخش های ویژه و اورژانس می تواند

بررسی تاثیر آموزش کارگاهی نسخه نویسی در بیماریهای دهان و دندان در دانشجویان دندانپزشکی در سال ۸۹-۱۳۸۸

سمیرا بصیرشبهستری*، دکتر ایمان شیرین بک، فاطمه سفیدی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی زنجان - زنجان

samira_bsh2@yahoo.com

مقدمه: کارگاه، روش آموزشی مبتنی بر حل مسئله میباشد. تغییر عادات ناصحیح مشکل است بنابراین آموزش درست، مهم است. هدف این تحقیق ارزیابی تاثیر آموزش کارگاهی نسخه نویسی در دانشجویان دندانپزشکی قزوین بود.

روش کار: جهت سنجش آگاهی دانشجویان در زمینه نسخه نویسی، پس از انجام مطالعه پایلوت، پرسشنامه ای پایا و روا طراحی نمودیم و آنرا قبل و یک ماه پس از برگزاری کارگاه، در اختیار ۱۰۰ نفر از دانشجویان قرار دادیم. داده ها توسط آزمون تی تجزیه تحلیل آماری شدند.

یافته ها: مقادیر آلفا کرونباخ قبل و بعد برگزاری کارگاه، تفاوت معنی داری در زمینه ارتقا کیفیت نسخه نویسی نشان دادند. به نحویکه مقادیر آلفا کرونباخ در قبل از برگزاری کارگاه، ۰/۸۱۸ و پس از برگزاری کارگاه، ۰/۸۲۹ برآورد گردید. آزمون تی-تست در این ارزیابی تفاوت معنی.

واژه های کلیدی: کارگاه، آموزش پزشکی، نسخه نویسی، دانشجویان، بیماریهای دهان.

A-10-317-1

مقایسه اثر روش تدریس تغییر یافته طرح کارایی تیم (TED) و سخنرانی بر رضایتمندی و عملکرد تحصیلی دانشجویان

ابراهیم فلاحي*، دکتر علی فرهادی، شیرین قاضی

* دانشیار علوم پزشکی لرستان - خرم آباد - گلدشت شرقی - جنب بیمارستان تامین اجتماعی - دانشکده بهداشت و تغذیه - گروه تغذیه

e_falahi@yahoo.com

مقدمه: با وجود انگیزه، دانش و اعتماد به نفس معلمان، تسهیل یادگیری و استفاده صحیح از روش تدریس بر یاد دادن و یادگیری موفق تاثیر بسزایی دارد. هدف از این مطالعه مقایسه اثر روش تغییر

A-10-307-1

تاثیر کاربرد کارپوشه بر یادگیری بالینی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی نیشابور

حسن قدسی *

* کارشناس ارشد پرستاری دانشکده علوم پزشکی نیشابور - نیشابور - بیمارستان ۲۲ بهمن - بخش اورژانس

hasan_ghodsi@yahoo.com

مقدمه: برنامه های آموزشی مطلوب باید ماهیت پویا و دینامیک داشته و بدنساز بازخوردهای محیطی به طور مداوم بازنگری و اصلاح گردند. اگر قرار است دانشجویان بیاموزند که چگونه مشکلات را حل نمایند باید فعالانه درگیر فعالیتهای عالی ذهنی این فرآیند شوند. کارپوشه ها با فراهم کردن فرصت تعامل بیشتر بین دانشجو، محیط بالین و مربی ابزار مهمی برای افزایش یادگیری بالینی دانشجویان محسوب می شوند. این مطالعه با هدف بررسی تاثیر کاربرد کارپوشه بر یادگیری بالینی دانشجویان گروه مامایی صورت گرفته است.

روش کار: مطالعه ای نیمه تجربی بر روی ۲۸ نفر از دانشجویان مامایی ترم ۷ دانشگاه آزاد اسلامی نیشابور انجام شد. نمونه ها به صورت تصادفی به دو گروه تجربه و کنترل تقسیم شدند (هر گروه ۱۴ نفر). جهت آموزش مطالب کارآموزی گروه کنترل از روش آموزش سنتی و گروه تجربه از کارپوشه استفاده شد. مدت کارآموزی هر گروه ۱۰ روز در بخش داخلی بود. برای ارزشیابی حیطه شناختی دانشجویان ۱۰ سؤال از مطالب آموزش داده شده طراحی شد و برای ارزشیابی حیطه روانی حرکتی ۱۵ فعالیت بر اساس چک لیست ارزیابی در نظر گرفته شد. از نرم افزار آماری SPSS-16 و آزمون t-test برای مقایسه میانگین نمرات در دو گروه تجربه و کنترل استفاده شد.

یافته ها: تمام نمونه های مطالعه خانم بودند. اکثر آنها (۷۵٪) مجرد و بیشتر آنها (۶۴٪) غیر بومی بودند. میانگین سنی دانشجویان ۲۱/۴±۱/۳ بود. میانگین نمرات دانشجویان گروه تجربه در دو حیطه شناختی و روانی حرکتی نسبت به گروه کنترل به طور معنی داری بیشتر بود (P=۰/۰۰۱).

نتیجه گیری: ارتقاء میانگین نمرات در دو حیطه شناختی و روانی حرکتی گروه تجربه می تواند عاملی مثبت برای استفاده از این روش آموزشی در کارآموزیهای بالینی باشد.

واژه های کلیدی: کارپوشه، دانشجویان مامایی، کارآموزی.

به افزایش میزان دانش و ارتقاء سطح عملکرد مورد نیاز آنها کمک کند. بنابراین بکار بردن یک روش آسان و مؤثر جهت آموزش مداوم پرستاران این بخش ها همواره مورد توجه مدیران پرستاری بوده است. به همین منظور مطالعه ای با هدف بررسی تأثیر روش «آموزش دهنده بخش» جهت آموزش مداوم پرستاران بخش های ویژه و اورژانس انجام شد.

روش کار: میزان دانش ۵۲ پرستار شاغل در بخش های ویژه و اورژانس در باره تفسیر گازهای خون شریانی با استفاده از پرسشنامه مورد آزمون قرار گرفت. سپس از پرستاران آموزش دهنده خواسته شد تا ضمن انجام سایر فعالیتهای تخصصی در بخش در مواقعی که بار کاری بخش کاهش یافته و یا پرستاران به سؤالی درباره تفسیر گازهای خون شریانی برخورد کردند به آنها آموزش داده و یا به سؤالات آنها پاسخ دهند. پس از ۲ ماه، پس آزمون برگزار شد و نتایج به دست آمده در پیش آزمون و پس آزمون و ارتباط آنها با برخی متغیرهای دموگرافیک مورد مقایسه و تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: آزمون های آماری اختلاف معنی داری را در پیش آزمون بین وضعیت استخدامی، سابقه کار، بخش محل خدمت و احساس نیاز پرستاران به شرکت در دوره های آموزشی ABG با سطح دانش ABG آنها نشان داد. همچنین میانگین نمره کسب شده توسط پرستاران در پیش آزمون ۱۰/۵۵±۳/۶۶ و در پس آزمون ۱۸/۹۲±۵/۳۴ بود. آزمون t زوجی نیز اختلاف معنی دار را بین سطح آگاهی پرستاران در پیش آزمون و پس آزمون نشان داد.

نتیجه گیری: نتایج نشان دهنده تأثیر قابل ملاحظه روش «آموزش دهنده بخش» در افزایش سطح دانش پرستاران در زمینه مورد مطالعه بود؛ لذا پیشنهاد می شود مطالعات بیشتری در این زمینه صورت پذیرد و پس از رفع موانع اجرایی از این روش در آموزش مداوم پرستاران بخش های ویژه و اورژانس استفاده گردد.

واژه های کلیدی: آموزش مداوم، پرستار، بخش ویژه، اورژانس.

A-10-279-1

نقد آزمون جامع علوم پایه پزشکی و آرایه الگوی ارتقای آن

دکتر جبرائیل نسل سراجی، فاطمه جاویدان*، دکتر احمد صبوری
کاشانی، مهندس حسن تورانی

* MD.MSc (دکترای پزشکی عمومی و کارشناس ارشد آموزش پزشکی)، کارشناس برنامه‌ریزی علوم پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت آموزشی، مرکز سنجش آموزش پزشکی - تهران

drfjavidan@gmail.com

مقدمه: باتوجه به ساختار دانشگاه‌های علوم پزشکی، آزمون جامع علوم پایه پزشکی به عنوان شرط ورود به مرحله بعدی در برنامه آموزشی پزشکی عمومی برگزار می‌شود. یکی از مواردی که در ارزشیابی کیفیت و کمیت برگزاری این آزمون کاربرد زیادی دارد، استفاده از تحلیل آماری نتایج آزمون می‌باشد. هدف این مطالعه تحلیل علمی نتایج آزمون جامع علوم پایه پزشکی بانقدی علمی برنتایج حاصل و آرایه راهکارهای عملی ارتقای محتوا و شیوه برگزاری آزمون می‌باشد.

روش کار: نوع پژوهش توصیفی مقطعی گذشته نگر می‌باشد. نحوه نمونه‌گیری سرشماری و جامعه پژوهش کلیه شرکت کنندگان چهل دانشگاه در بیست دوره برگزاری آزمون از شهریور ۱۳۸۰ لغایت اسفند ۱۳۸۹ می‌باشد. محیط پژوهش بانک اطلاعات مرکز سنجش آموزش پزشکی وزارت متبوع می‌باشد. دانشگاه‌های علوم پزشکی براساس میانگین تعداد افراد معرفی شده، به سه گروه تقسیم شدند. از نرم‌افزار SPSS ویرایش ۱۸ برای تجزیه و تحلیل نتایج آزمون استفاده شد.

یافته‌ها: میانگین نمره در گروه یک دانشگاه‌ها با میانگین نمره در گروه دو ($P=0.033$) و گروه سه ($P=0.022$) تفاوت معنی‌دار آماری دارند. حدنصاب مطلوب ۱۲۰/۲۸ در نظر گرفته شد. دانشگاه علوم پزشکی تهران مطلوبترین وضعیت ($P=0.000$, $t=+8.07$)، و شهریه‌پردازان از خارج کشور ($P=0.000$, $t=-44.93$, $df=19$, $MD=-41.88$) نامطلوبترین وضعیت نسبت به حدنصاب مطلوب تعیین شده در این مطالعه را داشتند. داوطلبان زن در مقایسه با داوطلبان مرد درصد قبولی بیشتر و درصد مردودی کمتری دارند ($P=0.000$). در میانگین نمرات اسفند و شهریور هم در کل و هم به تفکیک جنسیت تفاوت معنی‌دار آماری وجود دارد ($P>0.05$).

نتیجه گیری: با توجه به تعداد دوره آزمون و تعداد دانشگاه‌های مورد بررسی، این مطالعه منحصر به فرد می‌باشد نتایج مطالعه نشان می‌دهد دانشگاه محل تحصیل و جنسیت تاحدودی در کسب نتایج آزمون تأثیرگذار می‌باشد. استانداردسازی سئوالات و فضای فیزیکی برگزاری آزمون و ارتقای دانش طراحی سئوال اعضای هیأت‌های ممتحنه

می‌تواند نقش مهمی در ارتقای کیفیت سئوالات و شیوه برگزاری آزمون‌ها داشته‌باشد. لازم‌است برای کسب نتایج کامل‌تر مطالعه‌ای با بررسی همه جوانب و عوامل تأثیرگذار برنتایج آزمون انجام‌شود.

واژه‌های کلیدی: آزمون جامع علوم پایه پزشکی، جنسیت، ارتقای کیفیت سئوالات، ارتقای شیوه برگزاری، استانداردسازی آزمون.

A-10-349-1

آموزش آناتومی مقطعی به روش اینتراکتیو (تعاملی) به دانشجویان کارشناسی تکنولوژی رادیولوژی

محمد حسینی شریف آباد*، فاطمه انصاری، محمد رضا حیدری

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد - یزد- بلوار دانشجو- مجتمع آموزشی پژوهشی امام رضا (ع)

mhosseini81@yahoo.com

مقدمه: با توجه به اهمیت و پیش نیاز بودن درس آناتومی مقطعی برای دروس ارزیابی تصاویر پزشکی ۲، تکنیک‌ها و جنبه‌های بالینی توموگرافی کامپیوتری (CT Scan) و تکنیک‌ها و جنبه‌های بالینی تصویر برداری MRI دانشجویان تکنولوژی رادیولوژی بخشی از این درس به تدریس تصاویر مقاطع آناتومیک اختصاص یافته است. این مطالعه با هدف آموزش آناتومی مقطعی به روش تعاملی (Inter-active) بر روی دانشجویان رشته تکنولوژی رادیولوژی ورودی ۸۸ دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد در بهار ۱۳۹۰ انجام گرفت.

روش کار: برای انجام مطالعه ابتدا مطالب آناتومی مورد نیاز و لازم در هر جلسه بر روی تخته نوشته شد. سپس به ۴ صورت تلفیقی روی تصاویر مقاطع آناتومیک نرم افزار اطلس آناتومی Netter کار شد: ابتدا تصویر مقطع مورد نظر بر روی تخته سفید انداخته شد و روی آن بصورت‌های تعاملی تدریس صورت گرفت پس از جلسه آخر پرسشنامه‌ای محقق ساخته در ۳ حیطه: ۱- دست نوشته‌های هر جلسه (۱۰ سوال) ۲- نحوه تدریس تصاویر (۴ سوال) ۳- توالی تدریس مقاطع (۳ سوال) توزیع گردید که شرکت کنندگان بر حسب میزان توافق از ۱ (کاملاً مخالف) تا ۵ (کاملاً موافق) بصورت بدون نام نمره دهی کردند. پس از تکمیل نمودن پرسشنامه، آنها را جمع‌آوری و پس از استخراج داده‌ها و کد گذاری، با استفاده از نرم افزار SPSS داده‌ها تحلیل شد.

شدند. هر گروه شامل ۲۱ نفر بود. پس از اجرای پیش آزمون صلاحیت بالینی دفترچه هایی جهت ثبت تجربیات بالینی شان در کارآموزی در اختیار گروه آزمون قرار گرفت و بمدت ۱۲ هفته تجربیات بالینی خود را در آن ثبت و توسط پژوهشگر باز خوردهای مناسب را دریافت کردند. سپس هر دو گروه در پس آزمون شرکت کرده و داده ها با نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. **نتایج:** آموزش همراه با ثبت تجربیات بالینی در ارتقای مهارت های بالینی دانشجویان مؤثر بود. میانگین مهارت های بالینی در گروه آزمون در تمامی موارد و در کل بطور معنی دار از گروه کنترل بیشتر و نیز صلاحیت بالینی دانشجویان گروه تجربی بطور معنی دار از گروه کنترل بیشتر بود. **نتیجه گیری:** ثبت تجربیات بالینی در محیط کارآموزی روشی است که بیش از روش سنتی منجر به ارتقای صلاحیت دانشجویان پرستاری می گردد. پیشنهاد می شود از این روش در آموزش بالینی بیشتر استفاده گردد. واژه های کلیدی: ثبت تجربیات بالینی - راهکار - صلاحیت بالینی عنوان: استفاده از راهبردهای تفکر، راهبردی مؤثر در کسب صلاحیت نویسنده: زهرا دهقانی، عباس عباس زاده، راد آدرس: علوم پزشکی شیراز - دانشکده پرستاری **مقدمه:** یکی از عمده مشکلات محیط های بالینی، کم تجربه ای هستند که مدیران از سطح صلاحیت بالینی آنان بی اطلاعند. بنابراین، بکارگیری استراتژی استفاده از راهبردهای تفکر می تواند به عنوان راهکاری قابل تأمل مورد بررسی قرار گیرد. روش ها: این مطالعه یک پژوهش نیمه تجربی با طراحی دو گروه بوده که به سنجش راهبردهای تفکر بر ۴۲ دانشجوی پرستاری که به طور تصادفی به دو گروه ۲۱ نفری آزمون و شاهد تقسیم شدند، انجام گرفت. هر دو گروه در پیش آزمون (استفاده از سناریو) شرکت و با در اختیار قرار دادن دفترچه های راهنمای شیوه تفکر در بالین جهت یادگیری بهتر در کارآموزی و در عرصه گروه کنترل به کسب تجارب در بالین پرداختند. سپس هر دو گروه در پس آزمون شرکت و نتایج با برنامه آماری SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. **نتایج:** راهبردهای تفکر در تمامی حیطه ها در گروه آزمون افزایش یافته بود. آزمون آماری مستقل نیز نشان داد تفاوت میانگین ها در گروه آزمون بیشتر از گروه شاهد است. **نتیجه گیری:** استفاده از استراتژی راهبردهای تفکر سبب عادت به عمل با و تفکر و ماندگاری طولانی و یادگیری پایدار در عملکردهای آموخته شده میشود. واژه های کلیدی: راهبردهای تفکر - یادگیری پایدار - صلاحیت بالینی عنوان: بازاندیشی، راهبردی مؤثر در کسب شایستگی بالینی دانشجویان گروه پزشکی نویسنده: زهرا دهقانی، محبوبه مقاره ای، محمد حسین خادمیان آدرس: علوم پزشکی شیراز - دانشکده پرستاری **مقدمه:** بازاندیشی هم بصورت یک ابزار آموزشی و هم بصورت یک ابزار یادگیری موجب افزایش ظرفیت عقلانی در جهت تامین نیازهای مددجو می شود. استفاده از بازاندیشی را بعنوان یک مکانیزم برای توانمند ساختن دانشجویان در غلبه بر مشکلات شکاف بین نظریه و عمل را مورد کاوش قرار میدهد. بحث: بازاندیشی در سه حیطه دانشجو، نظریه و عمل قابل دسته بندی است. مزایای بازاندیشی برای دانشجو شامل: کاهش اضطراب، افزایش توانایی یادگیری، ایجاد اتصال بین احساسات و اعمال، ایجاد اعتماد به نفس، قبول مسئولیت و بهبود مهارتهای فردی است علاوه بر این فرآیندهای

یافته ها: از ۲۸ نفر شرکت کننده در این فرایند ۲۵ نفر پرسشنامه را تکمیل و تحویل دادند. تحلیل آماری داده ها نشان داد که تقریباً همه دانشجویان موافقت مطالبی که در ابتدا جلسه بر روی تخته نوشته می شد برای آمادگی فراگیری و ادامه تدریس آن جلسه مفید بوده است. همچنین تعداد زیادی از دانشجویان با تعامل استاد و دانشجو در نام گذاری تصاویر موافق بوده اند ولی بیش از نیمی از آنان با بحث روی تصاویر نام گذاری شده صرفاً توسط استاد مخالف بوده اند. ۸۸٪ از دانشجویان موافق بوده اند که تدریس تصاویر مقاطع آناتومیک قبل از تدریس مقاطع CT و MRI باشد.

نتیجه گیری: آموزش آناتومی مقطعی به روش تعاملی به مقدار زیادی با اقبال دانشجویان این رشته مواجه شد. با توجه به امکان تهیه مولاژهای مقاطع آناتومیک و مدل های پلاستینه بدن انسان که از فرصت های پیش روی انجام بهتر این فرایند می باشد پیشنهاد می گردد بخشی از ساعات درس بصورت عملی ارائه شود. این فرایند را می توان برای دانشجویان پزشکی و دستیاران رشته رادیولوژی نیز انجام داد.

واژه های کلیدی: آموزش، آناتومی مقطعی، پرتو شناسی.

A-10-368-1

آموزش همراه با ثبت تجربیات بالینی راهکاری مؤثر در کسب صلاحیت بالینی - استفاده از راهبردهای تفکر، راهبردی مؤثر در کسب صلاحیت - بازاندیشی، راهبردی مؤثر در کسب شایستگی بالینی دانشجویان گروه پزشکی

زهرا دهقانی^{*}، عباس عباس زاده، مرضیه معطری، فرشته دهقان

* مربی علوم پزشکی شیراز - آدرس: علوم پزشکی شیراز - دانشکده پرستاری

zdehghany@yahoo.com

مقدمه: بیش از نیمی از برنامه های آموزشی دوره پرستاری، به آموزش بالینی اختصاص دارد. برنامه ریزان آموزش پرستاری، اصلی ترین بخش در آموزش پرستاری را آموزش بالینی می دانند. آموزش بالینی یکی از راهکارهایی است که پرستاران از طریق آن به کسب صلاحیت بالینی نائل میشوند.

روش کار: در یک مطالعه نیمه تجربی با طرح دو گروهی پیش آزمون - پس آزمون، ۴۲ دانشجوی پرستاری به صورت سرشماری انتخاب و به صورت تصادفی ساده به دو گروه کنترل و آزمون تقسیم

نتیجه گیری: از آنجا که اکثر دانشجویان روش آموزشی نمایش عملی و یادگیری در حد تسلط و کارگاه را ترجیح داده بودند مدرسین پرستاری می توانند با استفاده از این روش آموزش بهتر و در نتیجه یادگیری بهتر و موثرتر را فراهم سازند.

واژه‌های کلیدی: روشهای آموزشی، دانشجویان پرستاری.

A-10-320-1

بررسی تاثیر تدریس به شیوه کار در گروههای کوچک بر میزان رضایت دانشجویان کارشناسی دو رشته تحصیلی متفاوت

نسترن قطبی^{*}، دکتر ماندانا شیرازی، سیده مریم خدامی، شهره جلائی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی تهران - دانشکده توانبخشی، خ انقلاب، پیچ شمیران

nghotbi@tums.ac.ir

مقدمه: در سالیان اخیر لزوم تجدید نظر در روشهای سنتی تدریس و جایگزین نمودن روشهای دانشجو محور از سوی سیستم های آموزشی احساس شده است؛ لذا ارزیابی میزان سودمندی این روشها در افزایش انگیزه دانشجویان امری ضروری است. هدف از انجام این پژوهش تعیین میزان تاثیر روش یاد دهی در گروههای کوچک بر میزان رضایت دانشجویان سال دوم فیزیوتراپی و گفتاردرمانی بود.

روش کار: ۲۹ دانشجوی فیزیوتراپی و ۱۵ دانشجوی گفتاردرمانی ترم سوم به طور تصادفی به دو گروه شاهد (سخنرانی) و تجربی تقسیم شدند. با توجه به جمعیت کلاس ها، ۱۵ دانشجوی فیزیوتراپی و ۸ دانشجوی گفتار درمانی به ترتیب برای واحد های درسی الکتروتراپی و نابسامانی های گفتار و زبان بر اساس سر فصل های مصوب به طور کاملا یکسان به شیوه کار در گروههای کوچک آموزش دیدند. بعد از اتمام جلسات آموزشی میزان رضایت دانشجویان توسط پرسشنامه ارزیابی شد. داده ها توسط آزمون آماری من- ویتنی تحلیل شد.

یافته ها: رضایتمندی دانشجویان هر دو رشته تحصیلی در شیوه بحث گروهی اختلاف معنا داری با روش سخنرانی داشت ($p > 0.001$) و $p > 0.006$ به ترتیب برای رشته فیزیوتراپی و گفتاردرمانی). ۸۶٫۷٪ از دانشجویان فیزیوتراپی و ۷۵٪ از دانشجویان گفتار درمانی استفاده از این شیوه تدریس را در ترم های آینده نسبت به شیوه سخنرانی ترجیح دادند.

نتیجه گیری: این مطالعه نقش یاد دهی در گروههای کوچک

بازاندیشی به صورت گروهی موجب تنوع موقعیتهای یادگیری می شود و بر خود مسئولیتی برای یادگیری و جستجو برای اطلاعات مورد نیاز در عمل تاثیر می گذارد. اصلاح مهارتهای حل مسئله و تلفیق هنر و علم نیز از مزایای بازاندیشی در حیطه بهبود فعالیتهای عمل است. هدف اساسی از کار توام با اندیشیدن بهبود کیفیت ارائه مراقبت به بیمار توسط یک فرد مستقل متفکر و برخوردار از دانش است. بکارگیری بازاندیشی در حین کار و یا بعد از کار موجب پیشرفت دائمی در دانش و ظرفیت حرفه ای می شود. **نتیجه گیری:** پیامد بازاندیشی شامل عملکردی به شیوه جدید، وضوح سازی یک مسئله، توسعه یک مهارت یا حل یک مسئله است. دیدگاه جدید نسبت به تجربه، مسئله یا تغییر رفتار نیز حاصل بازاندیشی است. بازاندیشی موجب تشویق دانشجویان در چالش دار کردن نحوه تفکر و احساساتشان می شود.

واژه‌های کلیدی: ثبت تجربیات بالینی - راهکار - صلاحیت بالینی

A-10-387-2

روشهای آموزشی ارجح از نظر دانشجویان پرستاری

فاطمه حاجی حسینی

دانشگاه علوم پزشکی مازندران - دانشکده پرستاری آمل

Fatemeh.hajihosseini@gmail.com

مقدمه: یادگیری فرایندی فعال بوده و عوامل متعددی مانند روشهای آموزشی می تواند بر آن موثر باشد. این مطالعه با هدف شناسایی ارتباط آن با روشهای آموزشی ارجح در دانشجویان پرستاری انجام شده است.

روش کار: پژوهش حاضر توصیفی - مقطعی می باشد و بر روی ۱۶۵ نفر از دانشجویان رشته پرستاری دانشگاه علوم پزشکی بابل انجام شد. روش انتخاب نمونه مبتنی بر هدف بود. ابزار جمع آوری داده ها شامل مشخصات دموگرافیک و پرسشنامه روشهای آموزشی بوده است. پرسشنامه روشهای آموزشی ارجح شامل ۱۴ جمله بوده که دانشجو با مقیاس لیکرت (۵=بسیار زیاد، ۱=بسیار کم) علاقه خود را به هر یک از این روشها نشان داد. روایی و پایایی پرسشنامه با روش روایی محتوی و نظر اعضای هیئت علمی و انجام آزمون مجدد ($\alpha = 0.8$) به دست آمد. تجزیه و تحلیل داده ها با نرم افزار SPSS-16 و آمار توصیفی و تحلیلی انجام شد.

یافته ها: روشهای آموزشی ارجح از نظر دانشجویان پرستاری نمایش عملی (با میانگین ۴/۲۶)، یادگیری در حد تسلط (با میانگین ۳/۸۳)، کارگاه (با میانگین ۳/۷۸) بوده است.

مقایسه دو گروه حاکی از عدم اختلاف معنی دار برای تمام سوالات بود ($P < 0.05$).

نتیجه گیری: فراگیران در غالب محورهای مورد سوال تدریس استاد محوری را بر روش دانشجو محوری ترجیح داده بودند. احتمالاً بدلیل اینکه این روش در درس عملی استفاده شده نتوانستند در انتقال مفاهیم عملکرد مناسبی داشته باشند. توصیه میشود از استراتژی دانشجو محوری در دروس تئوری استفاده شود. بعلاوه، استراتژی حاکم بر سیستم آموزشی کشور ما در دوران تحصیلات مدارس، استراتژی استاد محوری است. بنابراین فراگیران با استراتژی دانشجو محوری بیگانه اند. اما بیشتر فرگیران معتقد بودند که روش دانشجو محوری انگیزه بیشتری در آنها ایجاد نموده است.

واژه‌های کلیدی: استراتژی تدریس، استراتژی استاد محوری، استراتژی دانشجو محوری، فراگیران.

را بر افزایش رضایتمندی دانشجویان دو رشته تحصیلی نشان داد؛ لذا با توجه به افزایش انگیزه دانشجویان، فرآیند یادگیری می تواند تسهیل شود و بنابراین یاد دهی به این شیوه برای آموزش دانشجویان کارشناسی توصیه می گردد.

واژه‌های کلیدی: گروههای کوچک، یادگیری، رضایت، فیزیوتراپی، گفتاردرمانی.

A-10-403-1

مقایسه دو استراتژی تدریس استاد - محوری و دانشجو - محوری از دیدگاه فراگیران طی دو سال پیا پی

محمد تقی پور*، ایمان جهانبان

* استاد یار دانشگاه علوم پزشکی بابل - بابل-خیابان گنج افروز - دانشگاه علوم پزشکی بابل-دانشکده پزشکی - گروه فیزیوتراپی

taghipourm@yahoo.com

مقدمه: امروزه در دنیا هیچ فعالیتی در زمینه‌های علم و فناوری به صورت فردی انجام نمی‌شود. شرکت فراگیران در کار و بحث گروهی باعث یادگیری عمیق‌تر و ماندگارتر می‌شود. این مطالعه با هدف مقایسه دو استراتژی تدریس استاد-محوری و دانشجو-محوری از دیدگاه فراگیران طی دو سال پیاپی اجرا شده است.

روش کار: این مطالعه مقطعی طی دو نیمسال دوم ۸۸-۸۹ (گروه اول) و ۸۹-۹۰ (گروه دوم) برای تدریس واحد عملی درس تمرین درمانی دو دوره از دانشجویان فیزیوتراپی دانشگاه علوم پزشکی بابل انجام شد. آموزش برخی از تمرینات توسط استاد ارایه و سپس فراگیران به کار عملی می پرداختند. آموزش برخی تمرینات با معرفی منابع به عهده فراگیران بود. برای مقایسه پرسشنامه پژوهشگر ساخته ای تهیه و در اختیار فراگیران قرار گرفت. جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات از آمار توصیفی و آزمون کای دو استفاده شد.

یافته ها: نتایج نشان داد که در گروه اول ۸۳٪ و گروه دوم ۸۹٪ فراگیران در تدریس استاد محوری یادگیری تئوریک بیشتری داشتند. ۹۴٪ گروه اول و ۹۱٪ گروه دوم با این استراتژی شناخت بهتری نسبت به درس پیدا کردند. ۵۵٪ از فراگیران گروه اول و ۶۹٪ گروه دوم در مباحث تدریس شده توسط استاد مهارت بیشتری کسب نموده اند. روش دانشجو محوری نسبت به استاد محوری در ۵۵٪ از فراگیران گروه اول و ۵۴٪ گروه دوم انگیزه بیشتری برای مطالعه ایجاد کرده بود. ۹۴٪ فراگیران گروه اول و ۹۷٪ گروه دوم در روش استاد محوری، مفاهیم درسی را بهتر درک کردند. نتایج آزمون کای دو در

A-10-403-2

بکار گیری آزمون بالینی ساختاردار عینی در ارزیابی واحد عملی درس تمرین درمانی

محمد تقی پور*، ایمان جهانبان

* استاد یار دانشگاه علوم پزشکی بابل - بابل-خیابان گنج افروز - دانشگاه علوم پزشکی بابل-دانشکده پزشکی - گروه فیزیوتراپی

taghipourm@yahoo.com

مقدمه: مهمترین هدف در تدریس واحدهای عملی بهبود مهارت فراگیران است. ارزشیابی بالینی دانشجویان یکی از مشکل ترین وظایف هیأت علمی است. تمرین درمانی از مهم ترین درمانهای فیزیوتراپی به عنوان شاخه ای از علوم پزشکی است که انتقال مهارت های عملی و ارزیابی آنها ضروری است. آزمون بالینی ساختاردار عینی (OSCE) از معتبر ترین روشهای نوین ارزیابی مهارت است. هدف از مطالعه بررسی نتایج ارزیابی مهارت عملی این درس به روش OSCE بود.

روش کار: این مطالعه توصیفی - مقطعی در نیمسال دوم تحصیلی ۸۸-۸۹ برای دانشجویان فیزیوتراپی دانشگاه علوم پزشکی بابل اجرا شد. برای برگزاری آزمون ۱۰ ایستگاه با زمان مشخص در نظر گرفته شد. دو دقیقه استراحت بعد از ایستگاه ۵ در نظر گرفته شد. در انتها پرسشنامه پژوهشگر ساخته ای با ده سوال تهیه و در اختیار دانشجویان قرار گرفت. از آمار توصیفی برای بررسی نتیجه استفاده شد.

روش کار: ۲۹ دانشجوی فیزیوتراپی و ۱۵ دانشجوی گفتاردرمانی ترم سوم به طور تصادفی به دو گروه شاهد (سخنرانی) و تجربی تقسیم شدند. با توجه به جمعیت کلاس ها، ۱۵ دانشجوی فیزیوتراپی و ۸ دانشجوی گفتاردرمانی به ترتیب برای واحد های درسی الکتروتراپی ۲ و ناسامانی های گفتار و زبان بر اساس سر فصل های مصوب به طور کاملاً یکسان به شیوه کار در گروه های کوچک آموزش دیدند. بعد از اتمام جلسات آموزشی میزان یادگیری دانشجویان توسط پرسشنامه ارزیابی شد. داده ها توسط آزمون های آماری ویلکاکسون و من-ویتنی تحلیل شد.

یافته ها: گرچه بعد از آموزش در گروه های کوچک میزان یادگیری دانشجویان هر دو رشته تحصیلی افزایش آماری معناداری را نشان داد ($P=0.001$ و $P=0.012$ به ترتیب در رشته های فیزیوتراپی و گفتاردرمانی)، اما سطح یادگیری دانشجویان دو رشته بین دو روش تدریس تفاوت آماری معناداری نداشت ($p < 0.05$).

نتیجه گیری: این مطالعه نشان داد سودمندی دو روش آموزشی کار در گروه های کوچک و سخنرانی برای افزایش یادگیری دروس پایه دانشجویان سال دوم مقطع کارشناسی، یکسان می باشد؛ لذا پیشنهاد می شود محتوای واحد درسی که برای آموزش به شیوه بحث گروهی انتخاب می شود، بالینی بوده و پیچیدگی بیشتری داشته باشد.

واژه های کلیدی: گروه های کوچک، یادگیری، فیزیوتراپی، گفتاردرمانی.

یافته ها: ۱۰۰٪ دانشجویان این شیوه ارزیابی را قبلاً تجربه نکرده بودند. ۱۰۰٪ دانشجویان تعداد ده ایستگاه را مناسب دانستند ولی ۱۱٪ زمان ایستگاهها را مطلوب نمی دانستند. ۲۸٪ دانشجویان اعتقاد به افزایش زمان استراحت داشتند. مهم ترین وجه تمایز این شیوه امتحانی نسبت به شیوه های مرسوم از نظر ۶۱٪ فراگیران وجود عدالت در نحوه ارزیابی است که در درجه بعدی دقت در نحوه ارزیابی قرار داشت. ۸۹٪ درصد دانشجویان با برگزاری چنین روش امتحانی برای سایر درس ها موافق بودند و ۷۸٪ آنها موافق با برگزاری این شیوه امتحانی توسط دیگر اساتید بودند. حدود ۹۴٪ دانشجویان معتقد بودند که روش OSCE نسبت به سایر روش های ارزیابی انگیزه امتحان دادن در آنها را تقویت می کند.

نتیجه گیری: با برگزاری چنین روش ارزیابی و نهادینه نمودن آن می توان از شائبه ها در خصوص برگزاری امتحانات عملی به خصوص عدم عادلانه و دقیق بودن آن و دیگر مسایل پیشگیری نمود. نتایج نظرسنجی از دانشجویان نیز صحت این مدعا را نشان می دهد و آنها نیز با امتحان دادن به چنین شیوه ای راضی تر هستند و اعتماد بیشتری به صحت آن دارند.

واژه های کلیدی: OSCE، تمرین درمانی، فیزیوتراپی.

A-10-320-2

بررسی تاثیر تدریس به شیوه کار در گروه های کوچک بر میزان یادگیری دانشجویان کارشناسی دو رشته تحصیلی متفاوت

نسترن قطبی*، دکتر ماندانا شیرازی، سیده مریم خدای، دکتر شهره جلائی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی تهران - خ انقلاب، پیچ شمیران، دانشکده توانبخشی

nghotbi@tums.ac.ir

A-10-410-1

انجام ارزیابی تکوینی توسط دانشجویان در درس اپیدمیولوژی و کنترل بیماری ها

اکرم حیدری*، شیرین افصحی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی قم - قم خیابان هنرستان کوچه

32 heidari@muq.ac.ir

مقدمه: ارزیابی تکوینی (formative assessment) می تواند سهم بسزایی در راهنمایی دانشجویان جهت یادگیری مطلوب تر داشته باشد. ولی متأسفانه به دلایل متعدد از جمله کمبود زمان و عدم استقبال دانشجویان، این ارزیابی کمتر مورد استفاده قرار می گیرد. هدف کلی این پژوهش تعیین روش های ارزیابی تکوینی استفاده شده توسط دانشجویان و همچنین تعیین نظرات آنان در مورد این روش ارزیابی تکوینی در درس اپیدمیولوژی و کنترل بیماری ها بود.

مقدمه: در عرصه های مختلف علوم آموزشی تلاش بی وقفه ای برای ارائه راهکارهای آموزش موفق و اثر بخش و غلبه بر موانع آن صورت می گیرد. روش های گوناگونی جهت ارائه آموزش وجود دارد. روش یاددهی در گروه های کوچک یکی از روشهای دانشجو محور است که بدلائل متعدد استفاده از آن توصیه می شود. هدف از این پژوهش تعیین میزان تاثیر تدریس به شیوه کار در گروه های کوچک بر میزان یادگیری دانشجویان سال دوم فیزیوتراپی و گفتاردرمانی بود.

و تکنولوژی بروز با جهت سازی های بهداشتی منجر به کاهش هزینه های هنگفت و مهمتر از آن منجر به کارآمدی داده های حیاتی مربوط به سلامت جوامع می گردد استفاده از تکنولوژی و فناوری موبایل در زمینه آموزش بهداشت و درمان از اهمیت بسزایی برخوردار است. با وجود همگانی شدن این فناوری نوین در کشورهای در حال توسعه خاصه در ایران می توان سهم بسزایی را در سلامت افراد ایفا نمود، بطوریکه از طریق انتقال داده ها از فراگیران به فرا دهندگان می توان قدم موثری در زمینه سلامت افراد برداشت. با توجه به وسعت و گستردگی استفاده موبایل با برنامه ریزی، تولید محتوای آموزش سلامت، تولید نرم افزارهای آموزشی متناسب با کوریکولوم های آموزشی، محتوای ساختارمند و سیستماتیک می توان به نتایج مطلوبی در مقوله سلامت در کشورهای در حال توسعه خاصه ایران دست یافت و این بسترسازی ها بایستی از محیط های آموزشی مثل دانشکده ها با سپری شدن مراحل کارشناسی و استفاده از پیشنهادات متخصصین فناوری های روز دنیا به همراه نقطه نظرات متخصصین و کارشناسان بهداشت و سلامت پی ریزی گردد. بایستی خاطر نشان کرد که سوق دادن فناوری های نوین خصوصاً M-Health به سمت و سوی انتقال داده های بهداشتی می توان قدم موثری در ارتقاء کمی و کیفی زندگی افراد داشت و امیدوار بود میزان آگاهی افراد به عنوان یک فاکتور بسیار نقش آفرین در ارتقاء سلامت با یادگیری الکترونیکی قدم نهاد. به واقع از فناوری نوین M-Health می توان به عنوان یک یادگیری همراه استفاده نمود. در نظام سلامت این نوع آموزش یادگیری همراه یک یادگیری الکترونیکی پویا- پایدار و یادگیری چندرسانه ای می باشد که دسترسی آسان و قابل حمل این نرم افزار موجب پیشبرد اهداف سلامت به همراه سایر روش های آموزشی موجود در عصر حاضر می باشد.

روش کار: گردآوری اطلاعات این مقاله به صورت کتابخانه ای و با بهره گیری از مقالات متعدد و تحقیقات متنوع در مقوله سلامت، آموزش، یادگیری الکترونیکی انجام گرفته است.

نتیجه گیری: رویکرد رو به گسترش جوانان خاصه دانشجویان در استفاده از فضای مجازی و آموزش مجازی در امور مختلف مسئله حائز اهمیتی است که می تواند مورد توجه سیاست گذاران در امر آموزش سلامت افراد قرار گیرد. اگر این همسوسازی روش های متنوع (روش سنتی- روش نوین) آموزشی برای دانشجویان مشغول به تحصیل در رشته های مربوط به علوم سلامت صورت گیرد به تحقق اهداف ارتقاء سلامت افراد و جوامع کمک شایانی می نماید. گرچه M-Health به عنوان نوعی آموزش الکترونیک محسوب می شود و در برخی از کشورها به عنوان یک روش تکمیلی آموزشی نیز محسوب میگردد اما هنوز در ایران در این حوزه اقدام موثری صورت نگرفته و گاه در حوزه آموزش و سلامت به عنوان یک عامل مزاحم هم شناخته شده است که نیاز به همسوسازی ها بخش فناوری های نوین و بخش سلامت بطور الزامی مطرح است.

واژه های کلیدی: فناوری نوین، M-Health، سلامت.

روش کار: این پژوهش با مشارکت ۱۷ دانشجوی پزشکی سال پنجم دانشگاه علوم پزشکی قم که واحد اپیدمیولوژی و کنترل بیماری ها را در نیمسال دوم سال تحصیلی ۸۸-۱۳۸۷ انتخاب کرده بودند، انجام شد. در ابتدای ترم دانشجویان در مورد نحوه اجرای پژوهش توجیه شدند و موافقت آنان کسب گردید. پنج نمره از ارزشیابی پایان ترم دانشجویان به این مشارکت اختصاص یافت. روش اجرا به این صورت بود که در هر جلسه، قبل از تدریس یکی از دانشجویان به عنوان مسئول برگزاری امتحان از آن محتوای درسی انتخاب می گردید و در جلسه بعد، راجع به موضوع جلسه قبل به روش دلخواه خود از بقیه دانشجویان امتحان می گرفت. در جلسه بعد به دانشجویان پشوراند داده می شد. در انتهای دوره در مورد فواید و مضرات تمام روش های مورد استفاده، به صورت کتبی از دانشجویان نظر خواهی شد.

یافته ها: دانشجویان از روش های مختلف و جالب مانند سوالات ربطی، امتحان شفاهی، امتحان با کتاب باز، سوالات چندگزینه ای، power point زمانبندی شده، کلیپ صوتی، نقاشی، پیامک، ایمیل، OSCE و امتحان گروهی استفاده کردند. دانشجویان نیز به علت اینکه نه تنها مطالب را در طول دوره مرور کرده بودند، بلکه همچنین به علت ارتقا اعتماد به نفس، پرورش خلاقیت و تنوع از این روش ارزیابی راضی بودند.

نتیجه گیری: انجام ارزیابی تکوینی توسط دانشجویان علاوه بر این که باعث تسهیل یادگیری آنان می شود، فضای کلاس را از حالت یکنواختی خارج کرده و مهارت های اجتماعی دانشجویان را نیز تقویت می نماید.

واژه های کلیدی: ارزیابی تکوینی، آموزش پزشکی، اپیدمیولوژی.

A-10-25-2

فناوری سلامت همراه در ارتقاء آموزش سلامت

سمیه رستمی مسکوپایی*، مهندس سید محمد قلعه بندی، فریده رستمی

* کارشناس مرکز توسعه و مطالعات آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات مازندران

somayehrostami14@yahoo.com

مقدمه: ارتقاء فناوری های نوین در بخش سلامت دارای نیروی بالقوه ای در حیطه توسعه کیفیت زندگی افراد خواهد داشت. استفاده از فناوری

A-10-124-1

بررسی میزان آگاهی و استفاده از پزشکی مبتنی بر شواهد در
بین دستیاران تخصصی و اینترن های دانشگاه علوم پزشکی
مازندران

مهدی فخار*، اعظم ذهخواه

* استاد یار دانشگاه علوم پزشکی مازندران - دانشکده پزشکی،
دانشگاه علوم پزشکی مازندران

mahdif53@yahoo.com

مقدمه: پزشکی مبتنی بر شواهد (Evidence Based Medicine) (EBM)، در حقیقت استفاده از بهترین شواهد پژوهشی در تصمیم گیری بالینی، برای مراقبت از تک تک بیماران است، که برای استفاده بهینه از اطلاعات به آموزش پزشکی راه یافت. هدف از این مطالعه تعیین میزان آگاهی و استفاده دستیاران بالینی از EBM و عوامل مرتبط با آن بود.

روش کار: این بررسی یک مطالعه مقطعی است که نمونه ی آن ۵۶ نفر از دستیاران تخصصی دانشگاه علوم پزشکی مازندران در سال ۱۳۹۰ بودند. داده ها توسط پرسشنامه ای که روایی محتوای آن را صاحب نظران تأیید کردند، جمع آوری گردید و با نرم افزار SPSS.16 مور د تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: حدود ۳۳/۹۲ درصد از کل افراد مستقیماً اظهار آشنایی با EBM نمودند. با این حال فقط ۲۱/۰۵ درصد افراد آگاه EBM را در تصمیم گیری بالینی خود به کار می برند. ۸۰/۳۵ درصد معتقدند EBM به امر تصمیم گیری کمک می کند. ۷۱/۴۲ درصد افراد تمایل به شرکت در کارگاههای EBM را دارند. مهم ترین موانع به کار گیری مؤثر EBM در محیط بالینی ۵۷/۱۴ درصد نداشتن زمان کافی و نیاز به آموختن مهارت های بسیاری در این زمینه، ۵۵/۳۵ درصد عدم دسترسی به اینترنت را مربوط به پزشک و ۶۰/۷۱ درصد عدم آموزش رسمی EBM در دانشگاه را مربوط به سیستم سلامت اعلام کردند.

نتیجه گیری: نتایج بررسی نشان داد دستیاران تخصصی شناخت کمی از EBM دارند و عملاً در محیط های بالینی از EBM استفاده نمی کنند، زیرا برای استفاده بهینه از EBM، نیاز به شناسایی محیط های خاص اطلاعاتی، آگاهی از شیوه های صحیح جستجو و ارزیابی منتقدانه اطلاعات دارند و اغلب تمایل به یادگیری EBM را دارند. بنابراین به مدیران سیستم سلامت پیشنهاد می شود. ضمن گنجاندن آموزش جامع و عملی EBM در برنامه آموزشی دانشگاه ها، با تشویق پزشکانی که از EBM استفاده می کنند سبب ترویج این شیوه ی درمانی در سراسر کشور شوند.

واژه های کلیدی: پزشکی مبتنی بر شواهد، آگاهی، دستیاران، اینترن.

A-10-415-1

بررسی موانع وعوامل تسهیل کننده فرآیند یادگیری
مشارکتی از دید مدرسین و دانشجویان پرستاری دانشگاه
علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهر کرمان

عصمت نوحی*، عباس عباس زاده

* مربی علوم پزشکی کرمان - ابتدای هفت باغ پردیزه دانشگاه علوم
پزشکی دانشکده رازی

smnouhi@yahoo.com

مقدمه: پرستاری حرفه ای اجتماعی است. تدریس و یادگیری مشارکتی از ضروریات آموزش در پرستاری است. هدف این مطالعه تعیین دیدگاه دانشجویان پرستاری و معلمان در مورد موانع و عوامل تسهیل در فرایند آموزش و یادگیری مشارکتی است.

روش کار: در این مطالعه توصیفی، ۱۰۵ دانشجوی پرستاری و ۲۵ نفر از مدرسین با روش نمونه گیری ساده مشارکت داشتند. ابزار مطالعه پرسشنامه پژوهشگر ساخته شامل دو بخش ۱- مشخصات دموگرافیک ۲- گویه های سنجش عوامل موفقیت و موانع در کاربرد فرایند آموزش و یادگیری مشارکتی بود. و که توسط صاحب نظران اعتبارسنجی شد وبا محاسبه ضریب آلفا (R = ۰/۷۶) انسجام داخلی ابزار در حد مطلوب تعیین گردید)

یافته ها: بر اساس نتایج حاصل از نظرات مدرسین و دانشجویان، دانشجو محوری و تشویق یادگیری فعال به عنوان یکی از عوامل موثر در موفقیت و «توسعه یادگیری مشارکتی (۹۰٪)» می باشد و به ترتیب، مسئولیت در گروه کاری ۸۷٪ و درک مفهوم همکاری ۸۳٪، «مشارکت در مزایا و لذت یادگیری مشارکتی ۸۰٪» تعیین سهم و تقسیم مسئولیت ۷۹٪ از عوامل تسهیل کننده اصلی بودند و نظر واحدهای پژوهش در مورد موانع وعوامل تضعیف کننده کار مشارکتی، عدم جدیت مدرسین در پیگیری کار گروهی ۹۲٪، کمبود آمادگی برای مشارکت در گروه ۸۳٪، عدم مدیریت زمان ۸۱٪، کمبود امکانات الکترونیکی ۷۴٪ از معرفی گردید.

نتیجه گیری: استراتژی های مشارکتی و درگیر شدن در فعالیت گروهی با حمایت و هدایت اعضای هیات علمی، بهترین روش آموزشی برای یادگیری است. با توجه به نتایج این مطالعه هدایت و تشویق مطلوب توسط اعضای هیئت علمی برای کار گروهی از عوامل مهم برای موفقیت و توسعه فرهنگ یادگیری مشارکتی است. توسعه ارتباطات و همکاریهای آموزشی از طریق برنامه ریزی منظم، برای هماهنگی و فرهنگ سازی در این مهم توصیه می شود.

واژه های کلیدی: یادگیری مشارکتی، دیدگاه، عوامل موفقیت و مهارکننده، مدرس و دانشجوی پرستاری.

A-10-462-1

بررسی اثربخشی آموزش با اسلایدهای رایانه‌ای بر یادگیری لام‌های میکروسکوپی حشره‌شناسی در دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بقیه ا... (عج)

دکتر مهدی خوبدل، رضا میرنژاد*

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی بقیه ا... (عج) - تهران - مرکز تحقیقات بیولوژی مولکولی

rmirnejadreja@yahoo.com

مقدمه: هدف این مطالعه تأثیر روش آموزش عملی با کمک اسلایدهای رایانه‌ای تهیه شده با نرم افزار پاور پوینت به عنوان یک روش کمکی برای یادگیری لام‌های میکروسکوپی حشره‌شناسی در دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بقیه ا... (عج) بود.

روش کار: این مطالعه بصورت مداخله‌ای در طی دو ترم متوالی در طی سال‌های ۹۰-۱۳۸۹ در بین دانشجویان پزشکی دانشگاه بقیه الله (عج) که درس انگل‌شناسی و قارچ‌شناسی را انتخاب کرده بودند، به انجام رسید. دانشجویان به دو گروه شاهد و مورد تقسیم شده و به هر گروه ۴۶ لام آزمایشگاهی حشره‌شناسی پزشکی داده شد. برای گروه مورد هم چنین قبل از دریافت لام‌ها، ابتدا اشکال حشرات و نکات مرفولوژیک و مشخصه‌های سیستماتیک در قالب عکسهایی با استفاده از نرم افزار پاور پوینت و پی‌سی پروژکتور بصورت اسلاید نمایش داده و در روی اسلاید توصیف می‌شدند. ارزشیابی دانشجویان بر اساس مقایسه میانگین نمرات آزمون پایان ترم آنها در بخش عملی حشره‌شناسی پزشکی و در پاسخ به سوالات مرتبط با ۴ لام حشره‌شناسی تعیین گردید. در نهایت میانگین نمرات دانشجویان با استفاده از آزمون T دو نمونه‌ای مستقل مورد مقایسه آماری قرار گرفت.

یافته‌ها: مقایسه نمرات دانشجویان در دو نیمسال مذکور نشان داد که از لحاظ آماری بین نمرات دانشجویان در دو گروه، اختلاف معنی‌داری وجود دارد ($P > 0.05$) و نمرات در گروه مورد بیشتر شده بود. علاوه بر این در گروه شاهد برای آموزش ۴۶ عدد لام میکروسکوپی به هر گروه از دانشجویان مدت زمان ۶ ساعت صرف شده بود ولی در گروه مورد همان تعداد لام در ۴/۵ ساعت آموزش داده شد.

نتیجه‌گیری: استفاده از اسلایدهای آموزشی از تصاویر نمونه‌های میکروسکوپی حشره‌شناسی قبل از آموزش عملی آنها با لام و میکروسکوپ می‌تواند تأثیر معنی‌دار و مثبتی در یادگیری دانشجویان داشته باشد. علاوه بر این می‌تواند زمان لازم برای آموزش لام‌های میکروسکوپی را نیز کاهش دهد و باعث صرفه‌جویی در وقت دانشجویان و اساتید و کاهش ترافیک آزمایشگاهی گردد.

واژه‌های کلیدی: آموزش، اسلاید، حشره‌شناسی.

A-10-384-1

ارائه روش منجر به بهبود کیفیت آموزش در درس شیمی آلی ارائه شده در دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی تهران

لطیفه نویدپور*

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی تهران، دانشکده داروسازی - تهران، بلوار کشاورز، دانشگاه علوم پزشکی تهران، دانشکده داروسازی، گروه شیمی دارویی

navidpur@sina.tums.ac.ir

بکارگیری بسیاری از مدل‌های آموزشی در ارائه درس در کلاس‌هایی که تعداد دانشجویان بسیار بالا (۱۵۰-۱۰۰) می‌باشد، بسیار پیچیده و گاهی غیر ممکن می‌نماید. در چنین شرایطی نیاز به تغییر مدل‌های آموزشی و یا طراحی مدل‌های جدید احساس می‌شود. در تدریس درس مفهومی، ارائه کلاس‌هایی که در آنها مطالب تدریس شده پیشین در غالب ارائه نمونه سؤالات کاربردی مورد بحث قرار می‌گیرد، قدرت تفهیم، آنالیز اطلاعات و بکارگیری آنها در حل مسائل را در دانشجویان بالا می‌برد و موجب یادگیری پیوسته مطالب در دانشجویان می‌گردد. نکته منفی این روش آن است که بکارگیری این روش ایجاد انگیزش کافی در یادگیری پیوسته مطالب، الزاماً در تمامی دانشجویان، نمی‌نماید. از طرفی بکارگیری روش‌هایی که موجب تشویق دانشجویان در حل تمرین‌های گروهی می‌گردد به تفهیم بهتر مطالب کمک می‌نماید. جهت تحقق این اهداف مدل جدیدی طراحی گردید. دانشجویان کلاس با در نظر گرفتن نمرات آنها در درس‌های مرتبط پیشین با توزیع نمرات یکسان به گروه‌های مختلف تقسیم شدند. یک هفته قبل از جلسات حل تمرین سؤالاتی طرح و برای آنان ارسال گردید. در کلاس حل تمرین از هر گروه یک نفر بطور اتفاقی انتخاب گردید تا سؤال مربوطه را حل نماید و بر حسب نحوه ارائه پاسخ مناسب و بحث‌های بیشتری که در حول و حوش آن سؤال پرسیده شد، نمره‌ای به کل افراد گروه تعلق گرفت. درس شیمی آلی از جمله درس پایه‌ای است که برای دانشجویان داروسازی ارائه می‌گردد. در آموزش این درس، هدف آن است که دانشجو به درجه‌ای از یادگیری برسد که قادر به درک ساختار سه بعدی ترکیبات بوده و در قدرت پیشگویی خصوصیات مواد جدید و ارائه روش‌های نوین در تهیه آنها مهارت پیدا کند. روش مذکور در آموزش درس شیمی آلی نظری بعنوان روشی نوآورانه و ارائه شده برای اولین بار بکار گرفته شد و مقایسه آماری نتایج فاکتورهای سنجش شده نشان داد که این دانشجویان بطور معنی‌داری نتایج بهتری کسب نمودند. همچنین مشاهده شد که بکارگیری این روش منجر به تشویق تمامی افراد در یادگیری خود و تمامی اعضا گروه می‌گردد، چرا که نحوه ارائه فرد منتخب بر نمره کسب شده تمامی آنها تأثیر خواهد گذاشت.

واژه‌های کلیدی: حل تمرین، گروه کوچک

A-10-387-3

روشهای آموزشی ارجح از دیدگاه دانشجویان پرستاری

فاطمه حاجی حسینی*، رقیه نظری، رزیتا رضایی، سوسن ساعت ساز

* مربی دانشکده پرستاری آمل - دانشکده پرستاری آمل

fatemeh.hajihosseini@gmail.com

مقدمه: یادگیری فرایندی فعال بوده و عوامل متعددی مانند روشهای آموزشی می تواند بر آن مؤثر باشد. این مطالعه با هدف شناسایی ارتباط آن با روشهای آموزشی ارجح در دانشجویان پرستاری انجام شده است.

روش کار: پژوهش حاضر توصیفی - مقطعی می باشد و بر روی ۱۶۵ نفر از دانشجویان رشته پرستاری دانشگاه علوم پزشکی بابل انجام شد. روش انتخاب نمونه مبتنی بر هدف بود. ابزار جمع آوری داده ها شامل مشخصات دموگرافیک و پرسشنامه روشهای آموزشی بوده است. پرسشنامه روشهای آموزشی ارجح شامل ۱۴ جمله بوده که دانشجو با مقیاس لیکرت (۵=بسیار زیاد، ۱=بسیار کم) علاقه خود را به هر یک از این روشها نشان داد. روایی و پایایی پرسشنامه با روش روایی محتوی و نظر اعضای هیئت علمی و انجام آزمون مجدد ($\alpha = 0.8$) به دست آمد. تجزیه و تحلیل داده ها با نرم افزار SPSS-16 و آمار توصیفی و تحلیلی انجام شد.

یافته ها: روشهای آموزشی ارجح از نظر دانشجویان پرستاری نمایش عملی (با میانگین ۴/۲۶)، یادگیری در حد تسلط (با میانگین ۳/۸۳)، کارگاه (با میانگین ۳/۷۸) بوده است.

نتیجه گیری: از آنجا که اکثر دانشجویان روش آموزشی نمایش عملی و یادگیری در حد تسلط و کارگاه را ترجیح داده بودند، مدرسین پرستاری می توانند با استفاده از این روش آموزش بهتر و در نتیجه یادگیری بهتر و مؤثرتر را فراهم سازند.

واژه های کلیدی: روشهای آموزشی، دانشجویان پرستاری.

A-10-94-1

ارزشیابی اساتید بالینی بیمارستان شهید فقیهی شیراز بر اساس مدل شناختی استاد - شاگردی در دیماه ۱۳۸۹

میترا امینی*، دکتر مهران کریمی، دکتر روژین بدیعی، دکتر جواد کجوری، دکتر فرهاد لطفی

* دانشیار مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی و مرکز تحقیقات آموزش، دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: مهمترین رسالت دانشگاه ها آموزش و تربیت دانشجویانی می باشد که متخصصان و مدیران آینده کشور را تشکیل می دهند. از این رو ارتقاء سطح آموزشی دانشگاه های علوم پزشکی منجر به ایجاد نیروی کار مؤثر و مورد نیاز جامعه و در نتیجه ارتقاء سطح سلامت جامعه می شود. این ارتقاء و پیشرفت حاصل نمی گردد مگر در سایه بازخورد های کارا، بازنگری های مداوم و رفع کاستی ها. در این راستا بر آن شدیم تا تمامی اساتید مشغول به تدریس در کلیه بخش های آموزشی بیمارستان شهید فقیهی شیراز در دیماه ۱۳۸۹ را بر اساس مدل استاد - شاگردی شناختی مورد ارزیابی قرار دهیم و با ارائه بازخورد به اساتید بالینی، گامی در جهت بهبود سیستم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی شیراز برداریم.

روش کار: در این تحقیق اساتید مشغول به تحصیل در بخش های داخلی، جراحی، زنان، پوست، اورولوژی، قلب و نورولوژی مورد ارزیابی قرار گرفتند. در تحقیق انجام شده از پرسشنامه ای روا استفاده گردید و شش متغیر الگوبودن، مربی بودن، بازاندیشی، چارچوب بندی، بیان، اکتشافی و خصوصیات کلی محیط آموزشی مورد بررسی قرار گرفت. داده های جمع آوری شده توسط نرم افزار کامپیوتری SPSS16 تحلیل شد.

یافته ها: از دید دانشجویان مهمترین ویژگی استادی که بیشترین نمره آموزشی را کسب کردند عبارتند از ویژگی اکتشافی، چارچوب بندی، مربی بودن. همچنین دانشجویان در این تحقیق اظهار داشتند که اکثریت بخش های مورد ارزیابی از نظر ایجاد انگیزه در دانشجویان نیاز به تقویت دارند.

نتیجه گیری: ارزیابی و بازخورد یکی از کارآمدترین روشها برای پیشرفت سیستم های آموزشی است. با بکارگیری سیستم های ارزیابی مناسب می توان در جهت بهبود آموزش در دانشگاه های علوم پزشکی گام برداشت.

واژه های کلیدی: مدل استاد شاگردی شناختی، ارزشیابی، اساتید بالینی.

الگوی نو و متنوع با توجه به محتوای علمی و کاربردی فایل های فلاش و بکار گیری نرم افزار پیشرفته و موتور جستجوی قوی و میزان بهره مندی فرا گیران تأثیر گذار بود. علاوه بر استقرار و بکار گیری فایل های فلاش در برنامه کامپیوتر های کلاس های درس محیط های آموزشی، بکار گیری یافته های این پژوهش برای بالا بردن میزان اثر بخشی و کیفیت بالای یاد گیری بصورت آموزش الکترونیکی و از طریق سایت آموزشی و تلفن همراه قابل استفاده خواهد بود.

واژه های کلیدی: الگوهای نو، آموزش پزشکی، بیوشیمی، فایل های فلاش.

A-10-233-1

اثربخشی استفاده از بیماران واقعی در آموزشهای غیرمحوری

مهرداد آقایی

Mehrdadaggaie@yahoo.com

مقدمه: آموزش مهارت های بالینی با تجربه و تمرین در محیط های بالینی واقعی میسر می گردد. موفقیت در این مسیر مستلزم اتخاذ رویکردهای مؤثری است که همگام با دانش روز و متناسب با نیازهای واقعی و کاربردی و آمادگی های لازم را در فراگیران ایجاد نماید و فرصت های مدیریت شده ای را در اختیار فراگیران قرار می دهد تا آنان بتوانند ضمن غلبه بر تنش ناشی از کار در محیط واقعی دانش نظری را در عملکردهای بالینی خود جاری نمایند.

هدف: از آنجا که فراگیران با توجه به دوره کوتاه بخش های بالینی از جمله بخش روماتولوژی فرصت تمرین و تجربه همه پروسه های و درک موقعیت های جدید و کمیاب را ندارند و نیز از آنجائیکه اغلب بیماران روماتولوژی سرپائی هستند و امکان بستری این بیماران در مراجعه به درمانگاه کمتر است؛ لذا گروه روماتولوژی جهت برخورداری دانشجویان پزشکی از فرصت های یادگیری، با ارجاع موارد بیماران کمیاب و جدید از درمانگاه و مطب به محیط آموزشی بالینی بیمارستان بصورت سرپائی آنان را در جلسات آموزشی معرفی و مورد بحث و بررسی قرار می دهد بنابراین ضرورت این رویکرد، فرصت تمرین و تجربه برخی موارد بیماری و درک موقعیت های جدید و گاه "کمیاب" را برای دانشجویان فراهم می کند و موجب ارتقای کیفی و کمی مراقبت از بیماران و ارتباط محیط آموزشی آکادمیک با جامعه میشود.

روش کار: جلسات آموزشی بصورت غیر محوری و بموازات جلسات رسمی و محوری آموزشی انجام می گردد. این جلسات معمولاً قبل از گزارش صبحگاهی و در مواردی بعد از آن اجرا می گردد و دانشجویان و رزیدنت ها با توجه به نیاز و تمایل خودشان در آن شرکت می کنند هر جلسه معمولاً توسط یکی از اساتید روماتولوژی مدیریت می شود و

A-10-169-1

تهیه و تدوین و بکار گیری فایل های فلاش به عنوان الگوهای نو آموزش دروس بیوشیمی برای نخستین بار

دردی قوجق*، صادق فتاحی، جواد محیطی

* دانشیار علوم پزشکی بابل - بابل علوم پزشکی بابل

dqujeq@hotmail.com

مقدمه: اهداف مقاله و مسئله مورد مطالعه بکار گیری نرم افزارهای پیشرفته و موتورهای جستجوی قوی برای تهیه فایل های فلاش در آموزش بیوشیمی برای آشنایی دانشجویان با فناوریهای نوین آموزشی، همچنین به منظور ایجاد انگیزه در دانشجویان پزشکی برای حضور فعال در کلاس درس و کسب مهارت آنان در فراگیری دروس بیوشیمی است.

روش کار: این مطالعه به صورت توصیفی - تحلیلی انجام شد. بر اساس سرفصل دروس بیوشیمی، ابتدا عناوین دروس بیوشیمی بررسی و انتخاب شد و سپس فایل های فلاش مرتبط با دروس بیوشیمی برای آموزش و اخذ ارزیابی دانشجویان با موتور جستجوی قوی فرم افزار پیشرفته تهیه گردید. پس از آن فایل های فلاش در کلاس های درس استفاده شد. سپس پرسشنامه ها بین دانشجویان مورد نظر توزیع شد و امکان برگشت پرسشنامه ها فراهم و پی گیری شد. جامعه پژوهش را دانشجویان تشکیل داده بودند. نمونه پژوهش از دانشجویان به روش نمونه گیری چند مرحله ای انتخاب شد. در خصوص جنبه های مختلف فایل های فلاش دروس توسط دانشجویان سنجش داده شد. پاسخ ها به ۵ درجه از ۱ تا ۵ طبقه بندی شدند (۱ بسیار ضعیف ۲- ضعیف ۳- متوسط ۴- خوب ۵- بسیار خوب). برای تعیین اعتبار علمی از اعتبار محتوا استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل یافته ها از نرم افزار SPSS مدل ۱۶،۰ استفاده شد. یافته ها به صورت توزیع فراوانی و میانگین درصد پاسخ ها محاسبه شد.

یافته ها: تجزیه و تحلیل نتایج این تحقیق نشان داد، ۸۶٪ پاسخ دهندگان ذکر کرده اند که این روش در تجسم ذهنی و عینی و یاد گیری مفاهیم دروس بیوشیمی بهتر از روش های دیگر است. با توجه به نظرات دانشجویان، ۸۳٪ فراگیران بکار گیری و استفاده از فایل های فلاش با انیمیشن های علمی و فناوریهای نوین در آموزش دروس بیوشیمی علاوه بر ایجاد تنوع و نوع آوری در تدریس بیوشیمی در دستیابی به ایجاد انگیزه در فراگیران بیشترین تأثیر گذاری را در مقایسه با روش های آموزشی قبلی دارد. همچنین ارزیابی فراگیران نشان داد که ۷۸٪ پاسخ دهندگان بیان داشته اند که این روش در تسهیل یاد گیری نقش مهمی دارد.

نتیجه گیری: میزان موفقیت پژوهش حاضر در ایجاد انگیزه روحیه تحقیق، بالا بردن کیفیت یاد گیری در دانشجویان و آشنایی با تکنولوژی های جدید آموزشی و بکار گیری آن بسیار بالا بود. همچنین در آرایه

کمتر مورد توجه بوده است. در این شیوه از آموزش فراگیران با مطالعه قبلی متمرکز شده بر یک موضوع از پیش تعیین شده به بحث درباره موضوع پرداخته و مطلب را برای خود و دیگران تحلیل و حلاجی می نمایند. این مطالعه با هدف ارزیابی اثربخشی و کارایی این شیوه بر اساس بازخورد دستیاران مقاطع مختلف انجام شد.

روش کار: پنج جلسه آموزشی بحث گروهی با محوریت دستیاران کودکان بیمارستان قدس قزوین و حضور حداقل یک استاد در نقش تسهیل گر با تعیین موضوعات بالینی مورد نیاز دستیاران در اورژانس شامل نحوه برخورد و درمان صرع پایدار، انواع آسم، انواع کم آبی ها و اختلالات اسید و باز تشکیل گردید. دستیاران ارشد نکات نظری و کاربردی و عملی را که در منابع درسی کمتر به آنها اشاره می گردد، بیان و با ذکر مثال های ساختگی یا واقعی و طرح مسئله سایرین را به بحث جلب می کردند. دستیاران سالهای پایین تر نیز سؤالات و ابهامات خود را مطرح و پاسخ دریافت می نمودند. در پایان پنج جلسه، نظرات دستیاران در قالب فرم های ارزیابی با مقیاس لیکرت (بین ۱ تا ۵) جمع آوری و بررسی شد.

یافته ها: از مجموع نظرات ۱۶ نفر دستیار و ۸۰ نمره برای هر آیت، در مورد اثر این جلسات بر ارتقاء سطح دانش دستیاران نمره ۷۵، در مورد تأثیر جلسات بر انتقال تجارب و مهارت ها از سالهای بالاتر به پایین تر: نمره ۷۴، در مورد میزان طرح نکات کاربردی که در منابع مرجع نیست: نمره ۷۴، در مورد نقش جلسات در بهبود ارتباط بین دستیاران در سنوات مختلف: نمره ۶۸، در مورد انتخاب موضوعات متناسب با نیاز دستیاران: نمره ۷۱ و در مورد مفید بودن و ادامه این جلسات: نمره ۷۲ دریافت شد که در مجموع همه موارد نمره ۴۳۴ از ۴۸۰ (حدود ۹۰/۵ درصد) به دست آمد.

نتیجه گیری: بحث گروهی به سبک رایج در طلبه های علوم دینی می تواند یکی از شیوه های مؤثر و کارآمد در آموزش پزشکی محسوب گردد و چنانچه به سبک دانشجو محور بین دستیاران مقاطع مختلف رواج گردد، علاوه بر ترویج روش منتورشیپ می تواند نقش مهمی را در انتقال آموزه ها و تجارب بین سطوح مختلف دستیاری ایفا نماید.

واژه های کلیدی: بحث گروهی، آموزش پزشکی، دستیار پزشکی، قزوین.

معمولاً با ارائه یک مورد بیمار بمدت حدود ۱۵ دقیقه طول می کشد. انتخاب بیمار: بیمارانی که به مطب مراجعه می کنند و بار آموزشی مفید و لازم برای دانشجویان را دارند و همچنین از نظر همکاری و سهولت دسترسی و مراجعه به جلسه آموزشی مناسب هستند انتخاب می شوند. شروع جلسه: ابتدا یک رزیدنت یا اینترن که توسط استاد مربوطه انتخاب می شود. بیمار معرفی شده سپس بیمار وارد جلسه آموزشی شده و با مشارکت فعال همه دانشجویان معاینه می شود و بسته به نوع بیماری یافته های رادیولوژی و آزمایشگاهی و تشخیص و تشخیص های افتراقی آن به بحث و بررسی گذاشته می شود. در این جلسه آموزشی دانشجویان با علائم بیماری و چگونگی رسیدن به تشخیص و روند درمان آشنا خواهند شد. در صورت نیاز به بررسی های بیشتر مجدداً بیمار در جلسه آموزشی بعدی پیگیری خواهد شد.

نتیجه گیری: در مجموع با برگزاری جلسه آموزشی تاکنون و در نظر سنجی بعمل آمده از دانشجویان و رزیدنت های گروه داخلی در خصوص این برنامه آموزشی بیانگر این بود که ۹۵٪ افراد این جلسات را مفید می دانستند و نتایج حاصل از آنالیز بیانگر که باعث ارتقای محیط آموزشی آکادمیک با جامعه - ارتقای کیفیت مراقبت از بیماران - کاهش استرس روحی دانشجویان در برخورد با بیماران واقعی در جامعه - استفاده از تمام زمان و فرصت های برنامه های آموزشی در حد امکان ایجاد انگیزه و علاقه دانشجویان در کسب تجارب یادگیری - آموزش مهارت های ارتباطی دانشجویان در برخورد با بیماران واقعی شده و یک سؤال باز در خصوص پیشنهادات و انتقادات جهت بهتر برگزار شدن این جلسات آموزشی که اکثراً "موافق افزایش تعداد جلسات بودند. در نظر خواهی از مدیر گروه و همکاران هیئت علمی حاضر در جلسات همگی بر مفید بودن آن جلسات اذعان داشتند.

واژه های کلیدی: بیماران واقعی آموزشهای غیرمحوری.

A-10-493-1

انتقال دانش و تجربه بین دستیاران سال های مختلف از طریق بحث گروهی به شیوه طلبگی

منوچهر مهرام*، دکتر شبنم جلیل القدر

* دانشیار گروه کودکان دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین - قزوین، میدان قدس، مرکز آموزشی درمانی قدس

drmahram@yahoo.com

مقدمه: بحث گروهی بین فراگیران از دیرباز بین طلبه های علوم دینی از دیرباز مرسوم بوده ولی در مجموعه های دانشگاهی و آموزش پزشکی

A-10-354-3

تأثیر بکارگیری پورت فولیو حرفه ای بر صلاحیت بالینی
پرستارانمسعود بحرینی^{*}، مرضیه معطری، فضل الله احمدی، محمد حسین کاوه^{*} استادیار دانشگاه علوم پزشکی بوشهر - بوشهر، خ سلمان فارسی،
پردیس دانشگاه علوم پزشکی، دانشکده پرستاری

m.bahreini@bpums.ac.ir

مقدمه: پورت فولیو ها به عنوان ابزار های جدید آموزشی، می توانند نقش مهمی در ارتقاء صلاحیت بالینی پرستاران ایفا کنند. با این حال شواهد علمی مربوط به تأثیرات پورت فولیو بر صلاحیت پرستاران محدود بوده و مطالعات چندانی در این زمینه در کشور صورت نگرفته است. این مطالعه با هدف تعیین تأثیر بکارگیری پورت فولیو حرفه ای بر صلاحیت بالینی پرستاران یک بیمارستان دانشگاهی در شیراز انجام شده است.

روش کار: در این مطالعه شبه تجربی از نوع پیش آزمون - مداخله پس آزمون، از بین ۲۲ بخش یک بیمارستان دانشگاهی، چهار بخش عمومی به شیوه تصادفی انتخاب و پرستاران دو بخش در گروه آزمایش و پرستاران دو بخش در گروه کنترل تخصیص داده شدند. پرستاران گروه آزمایش در یک برنامه ۱۲ ماهه ارتقاء حرفه ای مبتنی بر پورت فولیو شرکت کردند اما پرستاران گروه کنترل در برنامه های معمول ارتقاء حرفه ای بخش های خود شرکت کردند. جمع آوری داده ها به وسیله مقیاس روا و پایای سنجش صلاحیت بالینی پرستاران انجام شد. نتایج به کمک نرم افزار آماری SPSS نسخه ۱۶، آمار توصیفی و آزمون تی مستقل و زوجی تحلیل شدند.

یافته ها: پس از اجرای مداخله، میانگین صلاحیت بالینی پرستاران گروه آزمایش به طور معنی داری از $6/45 \pm 76/72$ به $6/43 \pm 85/68$ افزایش یافت ($p > 0/01$) در حالی که در گروه کنترل این میزان از $9/11 \pm 75/31$ به $7/11 \pm 80/69$ افزایش یافت که این تفاوت معنی دار نبود ($p = 0/08$).

نتیجه گیری: این پژوهش نشان داد که پورت فولیو ابزاری موثر برای ارتقاء صلاحیت بالینی پرستاران است. ضروری است با بکارگیری این ابزارها در پرستاری بالینی زمینه را برای ارتقاء حرفه ای پرستاران فراهم آورد.

واژه های کلیدی: پورت فولیو، صلاحیت بالینی، پرستاری، پرستار.

A-10-354-2

تکامل مهارت های بازاندیشی پرستاران پس از بکارگیری
پورت فولیو: یک مطالعه کیفیمسعود بحرینی^{*}، شرافت اکابریان، مرضیه معطری، شهره شهامت^{*} استادیار دانشگاه علوم پزشکی بوشهر - بوشهر، خ سلمان فارسی،
پردیس دانشگاه علوم پزشکی، دانشکده پرستاری

m.bahreini@bpums.ac.ir

مقدمه: استفاده از پورت فولیو به عنوان ابزاری مفید در ارتقاء و تکامل مهارت های عمومی و اختصاصی نظیر بازاندیشی و اتصال دانش نظری به عملی در حال گسترش است. این مطالعه با هدف کشف چگونگی تکامل مهارت بازاندیشی پرستاران در پی بکارگیری پورت فولیو اجرا گردید.

روش کار: این مطالعه کیفی به روش تحلیل محتوا و در بیمارستانی دانشگاهی در بوشهر انجام شد. بدین منظور، ابتدا شرایط آشنایی با رویکرد مبتنی بر پورت فولیو برای پرستاران فراهم شد، به گونه ای که آنها به مدت یکسال در عملکرد بالینی خود از آن استفاده کردند. در نهایت، بیست و شش پرستار به روش نمونه گیری هدفمند انتخاب شدند. به منظور جمع آوری داده ها، سه مصاحبه گروه مدار انجام شد. مصاحبه ها ضبط و کلمه به کلمه رونویسی شد. مصاحبه ها تا زمان رسیدن به اشباع داده ها ادامه یافت و در نهایت درون مایه ها استخراج شدند.

یافته ها: با توجه به هدف مطالعه، از سوی پرستاران، درون مایه «پلکان تکامل بازاندیشی» که در بر گیرنده مراحل تکامل بازاندیشی در پرستاران و شامل چهار مرحله احساس بیگانگی، کاهش اضطراب و پذیرش، درونی سازی، و یادگیری و کاربرد است معرفی گردید.

نتیجه گیری: مراحل تکامل مهارت بازاندیشی نشان دهنده سطح ناکافی دانش پرستاران در ابتدای آشنایی با پورت فولیو بود. با این حال، پورت فولیو تأثیر مثبتی بر تکامل مهارت بازاندیشی پرستاران داشت و بکارگیری این ابزار در پرستاری بالینی باید مورد توجه قرار گیرد.

واژه های کلیدی: بازاندیشی، پرستار، پورت فولیو.

A-10-94-2

مقایسه نتایج آزمون نکات کلیدی با آزمون چهار جوابی پایان دوره کارورزان در بخش داخلی دانشگاه علوم پزشکی شیراز

میترا امینی*، دکتر راضیه کاظم پور، دکتر محسن مقدمی، دکتر فرهاد لطفی، دکتر الهه ابوالفتحی

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی شیراز

mitraamini51@yahoo.com

مقدمه: استدلال بالینی نقشی اساسی در توانایی تشخیص و تدبیر پزشکان دارد. در این تحقیق به استفاده از یک ابزار ارزشیابی جدید (آزمون نکات کلیدی) در زمینه حل مسائل کلینیکی پرداخته شده است. مهمترین هدف این تحقیق مقایسه آزمون نکات کلیدی با آزمون های چهار جوابی متداول در بخش داخلی دانشکده پزشکی شیراز بود.

روش کار: تمامی دانشجویان سال آخر پزشکی در بخش داخلی دانشکده پزشکی شیراز (تعداد ۱۰۰ نفر) در این تحقیق شبه تجربی شرکت کردند. پس از برگزاری آزمون چهار گزینه ای، آزمون نکات کلیدی جهت آنان برگزار گردید. همبستگی آزمون نکات کلیدی با آزمون چهار گزینه ای محاسبه شد. پایایی آزمون نکات کلیدی با روش آلفای کرونباخ محاسبه شد. ضریب دشواری سوالات با روش ویتنی و سابز تعیین شد و ضریب همبستگی هر سؤال با کل آزمون به عنوان شاخص ضریب تمیز، مورد بررسی قرار گرفت.

یافته ها: در آزمون نکات کلیدی، حداقل نمره دانشجویان ۲۳/۷، حداکثر ۴۱/۲ و میانگین نمرات آنان برابر با ۳۰/۹ شد. پایایی آزمون نکات کلیدی برابر ۰/۶۸، ضریب دشواری سوالات بین ۰/۳-۰/۸ و ضریب همبستگی هر سؤال با کل آزمون بین ۰/۱۶-۰/۵۴ شد. ضریب همبستگی بین آزمون نکات کلیدی و آزمون چهار گزینه ای، ۰/۲۵ با $(p \text{ value} > ۰/۰۵)$ بدست آمد.

نتیجه گیری: نتایج نشان داد که دانشجویان در آزمون نکات کلیدی نمرات بهتری داشته اند. همبستگی کم تا متوسط آزمون نکات کلیدی با آزمون های متداول چهار جوابی پایان بخش می تواند نشان دهنده سنجش مقوله استدلال بالینی توسط آزمون نکات کلیدی و حیطة دانش توسط آزمون های چهار جوابی باشد. به نظر می رسد سنجش مقوله استدلال بالینی توسط آزمون چهار جوابی امکان پذیر نبوده و استفاده از روش ابزار ارزشیابی جدید در حیطة بالینی از جمله آزمون نکات کلیدی توصیه می شود مطالعات وسیعتری در سایر بخش ها جهت تعیین کارایی این آزمون و سایر آزمون های استدلال بالینی پیشنهاد می گردد.

واژه های کلیدی: استدلال بالینی، آزمون نکات کلیدی، آزمون چهار گزینه ای، دانشجویان پزشکی مقطع کارورزی.

A-10-511-1

ارزیابی و تأثیر کلاس توجیهی بر نگرش و موفقیت دانشجویان پزشکی در بخش ارولوژی

حمید شافی*، سحر خانپور، سمانه عسگری، سمیرا طهماسبی پور

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی بابل - بیمارستان شهید بهشتی

Dr_hamidshafi@yahoo.com

مقدمه: در همه بخشهای بالینی، آموزش بیماریهای شایع و اورژانسها یکی از ضروریات حیاتی می باشد. چه بسا عدم تشخیص و تأخیر در درمان صدمات جبران ناپذیر برای بیمار و عوارض اجتماعی، روانی و بعضاً قانونی برای پزشک به همراه داشته باشد. این مطالعه به منظور بررسی سهم کلاس توجیهی در میزان ارتقاء آموزشی و ایجاد نگرش برتر کارآموزان در اولویت بندی مطالب آموزشی این بخش، انجام شده است.

روش کار: این مطالعه مقطعی بر روی ۱۰۶ کارآموز رشته پزشکی بیمارستان بهشتی بابل که از تاریخ اردیبهشت ۸۹ لغایت دی ماه ۹۰ به بخش ارولوژی مراجعه نمودند، انجام شده است. در بدو ورود به بخش نظر آنها در مورد اولویتهای آموزشی ارولوژی توسط پرسشنامه Pre test ارزیابی گردید. سپس توسط محقق اولویت های آموزشی در بخش ارولوژی برای دانشجویان تشریح گردید. در پایان دوره و پس از انجام امتحانات کتبی و شفاهی نظر آنها در رابطه با اولویتهای آموزشی ارولوژی و میزان تأثیر کلاس توجیهی در موفقیت آنها در امتحانات پایان دوره توسط پرسشنامه Post test مورد بررسی قرار گرفت. سپس اطلاعات با استفاده از آزمون Mc Nemar و نرم افزار SPSS تجزیه و تحلیل گردید.

یافته ها: از ۱۰۶ دانشجوی مورد ارزیابی ۴۶،۲٪ مرد و ۵۳،۸٪ زن با میانگین 10.43 ± 22.81 بوده اند. از ۲۷ دانشجو که در ابتدای بخش هیچگونه اطلاعی از اولویتهای آموزشی نداشتند، ۲۳ نفر پیگیری بیماری های شایع و اورژانس ها را در اولویت کار خود قرار دادند. ۲۸ دانشجویی که اولویت pre test آنها دیدن جراحی های فوق تخصصی بود، ۲۵ نفر تمایل به فعالیت در زمینه بیماری های شایع و اورژانس را پیدا نمودند. ۸۶،۶٪ به تأثیر کلاسهای آموزشی بر کیفیت امتحانات شفاهی و کتبی خود صحت گزار دادند. نتایج آزمون Mc Nemar با سطح معنی داری ۰/۹۵ نشان دهنده اختلاف آماری بین نظرات دو نمونه در تمایل قبل و بعد از کلاس نسبت به بیماریهای شایع و اورژانسی

واژه های کلیدی: کلاس توجیهی، آموزش، ارولوژی.

A-10-528-1

ارائه یک شیوه نوین در کارآمدتر نمودن آموزش بالینی در درمانگاههای شلوغ

نازنین ضیاء شیخ الاسلامی*، اعظم حیدر پور، کمال اسحاق حسینی، حسین ثقفی

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی قم - قم - بیمارستان کامکار

n_sheikholeslam@yahoo.com

مقدمه: یکی از معضلات مهم دانشجویان و انترنها در بسیاری از بخش ها از جمله بخش عفونی، ضعیف بودن آموزش درمانگاهی میباشد. گاهی در درمانگاه، بدلیل ازدحام بیماران، استاد وقت کافی را در آموزش بیماران سرپایی برای دانشجویان نمی گذارد که این مساله باعث افت شدید آموزش بیماران سرپایی در درمانگاه شده است؛ لذا برای رفع این معضل و برای استفاده بهینه از زمان، شیوه جدیدی را طراحی نمودیم.

روش کار: از سال ۸۶-۹۰ (طی ۴ سال) ۲۲۰ انترن و دانشجوی پزشکی در دانشگاه علوم پزشکی قم و رفسنجان در درمانگاه عفونی در گروه های ۵-۷ نفره حاضر شدند. بیمارانی که با بیماری های مختلف عفونی مانند اسهال، بیماری انگلی، سلولیت، آرتزین، تب و لرز و آرتريت و... مراجعه میکردند توسط دانشجویان و سپس استاد معاینه میشدند. استاد توضیحات کوتاهی را راجع به هر بیمار میداد ولی با توجه به ضیق وقت و شلوغی درمانگاه، توضیحات کامل تر در مورد هر بیمار را یادداشت و به کلاسی که فوراً پس از اتمام درمانگاه تشکیل میشد ماکول میکرد. در پایان ماه از تمامی دانشجویان در باره کارایی این شیوه نظر خواهی بعمل می آمد و نتایج آنالیز میشد.

یافته ها: اکثریت دانشجویان این نحوه آموزش درمانگاهی را بسیار کارآمد میدانستند و از این نحوه آموزش رضایت داشتند و معتقد بودند که با این شیوه هم بیماران معطل نمیانند و هم یادگیری بهتری انجام میپذیرد و خواهان گسترش آن به سایر دروس بالینی بودند.

نتیجه گیری: به نظر میرسد این شیوه هم یادگیری دانشجویان را کاملتر میسازد و هم از نظر اخلاقی از معطلی بیماران در درمانگاه های شلوغ میکاهد؛ لذا با توجه به تأثیر مثبت این روش، پیشنهاد میشود که از این شیوه آموزشی در تمام دانشگاه های کشور استفاده شود و همچنین در سایر درمانگاهها نیز از این شیوه استفاده شود.

واژه های کلیدی: نوآوری، آموزش، عفونی، درمانگاه.

A-10-94-4

تأثیر آموزش مبتنی بر یادگیری گروهی در درس روش مطالعه در دانشجویان رشته تغذیه دانشگاه علوم پزشکی شیراز

میترا امینی*، دکتر شکوفه جعفری، دکتر فرهاد لطفی، دکتر لیلا بذرافکن، دکتر زهرا کریمیان

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی شیراز - دانشگاه علوم پزشکی شیراز

mitraamini51@yahoo.com

مقدمه: آموزش مبتنی بر تیم یک استراتژی آموزشی نوین می باشد که مورد توجه جوامع آموزش پزشکی قرار گرفته است. در مراکز پرجمعیت و سطوح بالای آموزشی، این روش به یک معلم اجازه می دهد که بتواند یک کلاس را در قالب گروه های کوچک اداره کند. مطالعات مختلف، برخی از مزایای این روش را شامل افزایش درگیر شدن دانشجویان در کلاس درس، توانایی در برقراری ارتباط با همکلاسی ها، افزایش نمرات دانشجویان و نیاز به تعداد اساتید کمتر برشمرده اند. هدف از انجام این مطالعه تعیین تأثیر اجرای روش آموزش مبتنی بر تیم در فراگیری واحد درسی «روش مطالعه و یادگیری» در دانشجویان رشته تغذیه می باشد.

روش کار: نمونه پژوهش شامل ۳۶ دانشجوی تغذیه سال اول بود. دانشجویان در مرحله آمادگی، پیش از کلاس به مطالعه مباحث تعیین شده پرداخته و در مرحله دوم، ابتدا به صورت فردی و سپس به صورت گروهی به سوالات پرسشنامه ای که از مباحث مطرح شده در کلاس تهیه شده بود، پاسخ دادند. مرحله سوم، که شامل ارائه مطالب کوتاه توسط رهبر تیم و انجام مباحث بین گروهی بود، تنها در برخی از جلسات اجرا شد. در پایان فرم رضایت سنجی از اجرای این روش که روایی و پایایی آن تأیید شده بود، در اختیار دانشجویان قرار گرفت.

یافته ها: در هر دو گروه مورد مطالعه، اختلاف معنی داری در پاسخ گویی به سوالات در مرحله فردی و گروهی مشاهده گردیده و میانگین نمرات بالاتری پس از کار گروهی به وسیله دانشجویان کسب شد ($p > 0.05$). دانشجویان میزان رضایت بالایی را از اجرای این روش ابراز داشتند.

نتیجه گیری: به نظر می رسد که روش آموزش مبتنی بر تیم می تواند به عنوان روشی مؤثر برای نزدیک تر شدن به اهداف آموزشی دانشجو- محور در دانشجویان علوم پزشکی مورد استفاده قرار گیرد.

واژه های کلیدی: آموزش مبتنی بر تیم، دانشجوی علوم پزشکی.

A-10-526-1

ارزیابی روش جدید آموزش الکتروکاردیوگرام برای دانشجویان پزشکی در دوره آموزش بالینی

فریبرز اکبرزاده*، امیرحسین اکبرزاده، بیتا هژیر کارزار، سپیده شادروان

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی تبریز- تبریز خیابان دانشگاه مرکز قلب شهید مدنی دفتر گروه کاردیولوژی

f_akbarzadeh@yahoo.com

مقدمه: الکتروکاردیوگرافی از اجزای اساسی و مهم تشخیص و درمان در زمینه بیماریهای قلب و عروق و بیماریهای داخلی می باشد. یادگیری این روش تشخیصی ارزان قیمت و در دسترس از ضروریات آموزش پزشکی عمومی میباشد. هم اکنون الکتروکاردیوگرافی بصورت کلاسهای آموزشی نظری و در هنگام ویزیت های روزانه در بخشهای درمانی و درمانگاههای سرپایی به دانشجویان آموزش داده میشود.

روش کار: با یک مطالعه مداخله ای در ۱۲۰ نفر از دانشجویان پزشکی (۶۰ نفر کارآموز و کارورز بصورت مورد و شاهد در هر گروه) کلاس آموزش تشخیص و گزارش الکتروکاردیوگرام توسط محقق طرح در اولین روز شروع دوره بالینی بخش کاردیولوژی ارائه گردید. فرم پیشنهادی نحوه تفسیر و گزارش الکتروکاردیوگرام توسط محقق ابداع شده و پایایی و روایی آن مورد ارزیابی قرار گرفت. گروه مورد فرم پیشنهادی را حداقل در ۵ بیمار در طول دوره تکمیل کردند، در حالیکه گروه شاهد اینکار انجام نشد. در پایان دوره از دانشجویان هر دو گروه درخواست شد تا همان فرم را در یک الکتروکاردیوگرام تحویلی تکمیل نمایند و بصورت آزاد آنرا گزارش علمی نمایند. دانشجویان یک دوره بعنوان شاهد و دوره بعد گروه مورد بودند. نتایج با استفاده از نرم افزارهای آماری مورد مقایسه قرار گرفتند.

یافته ها: در مورد اطلاعات دموگرافیک الکتروکاردیوگرام متوسط فراوانی پاسخ های صحیح در گروه مورد ۷۳٫۷٪ و در گروه کنترل ۵۳٫۱٪ بود که این اختلاف از نظر آماری با $P=0.02$ معنی دار بود. در مورد پاسخ های تشخیصی صحیح به نوع بیماری در الکتروکاردیوگرام این اعداد به ترتیب ۷۱٪ و ۵۲٪ بود که این اختلاف نیز با $P=0.02$ از نظر آماری معنی دار بود. نحوه گزارش علمی یک الکتروکاردیوگرام که یک مورد کیفی بود و بطور کمی مورد آنالیز قرار گرفت در دانشجویان گروه مورد ۶۵٪ موارد مربوط به گزارش علمی رعایت شده بود، این عدد در دانشجویان گروه شاهد ۴۳٪ بود که این اختلاف از نظر آماری با $P=0.01$ معنی دار بود.

نتیجه گیری: تکمیل فرم پیشنهادی و یا فرم های استاندارد در طول دوره آموزش بالینی در آموزش الکتروکاردیوگرام تأثیر قابل ملاحظه ای در یادگیری و گزارش علمی الکتروکاردیوگرام دارد.

واژه های کلیدی: الکتروکاردیوگرام، آموزش بالینی، تشخیص بیماری.

A-10-528-3

شیوه نوین آموزش نسخه نویسی بیماریهای متنوع عفونی بوسیله بیمارنا (simulated patient)

نازنین نازنین ضیاء شیخ الاسلامی*

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی قم- قم- بیمارستان کامکار

n_sheikholeslam@yahoo.com

مقدمه: یکی از معضلات مهم انترنرها در بسیاری از بخش ها از جمله بخش عفونی، ضعیف بودن آموزش سرپایی و نسخه نویسی میباشد. نبودن امکان آموزش همه بیماریهای شایع و مهم عفونی در درمانگاهها در طول یک ماه، حاضر نشدن برخی بیماران در حضور جمع زیاد دانشجویان برای ویزیت و وقت کافی نگذاشتن استاد در آموزش نسخه نویسی بدلیل شلوغی درمانگاهها باعث افت آموزش نسخه نویسی انترنرها شده است. پس بهتر است که در این قبیل موارد از بیمارنا (در کنار بیمار واقعی) استفاده شود که تا به حال به این صورت در ایران انجام نشده است.

روش کار: از سال ۸۴-۹۰ (طی ۷ سال) ۳۸۰ انترن در دانشگاه علوم پزشکی قم و رفسنجان در درمانگاه عفونی حاضر شده و در مورد نسخه نویسی بیماری های مختلف عفونی مانند اسهال، بیماری انگلی (کرمی)، سلولیت، آنژین، بروسلوز و... از آنها امتحان بعمل می آمد. سپس آموزش توسط استاد و بوسیله بیمارنا انجام میشد. پس از یک ماه از انترن ها مجدداً امتحان به عمل می آمد و نتایج آنالیز میشد.

یافته ها: قبل از آموزش انترن ها بوسیله بیمار مقلد اکثریت دانشجویان نحوه نسخه نویسی بیماریهای مختلف عفونی را بطور کامل جواب نداده بودند. یک ماه پس از این نحوه آموزش، اکثریت دانشجویان نحوه نسخه نویسی بیماریهای مختلف عفونی را بطور کامل جواب داده بودند. در واقع این نحوه آموزشی به طور چشمگیری مؤثر بوده است و تمامی دانشجویان از این نحوه آموزش رضایت داشتند و خواهان گسترش آن به سایر دروس بالینی بودند.

نتیجه گیری: با توجه به تأثیر مثبت این روش، پیشنهاد میشود که از این شیوه آموزشی (به عنوان مکمل و در کنار آموزش بروی بیماران واقعی) در تمام دانشگاه های کشور استفاده شود و همچنین در آموزش سایر دروس بالینی که بیماران آن کمتر قابل دسترس هستند نیز از این شیوه استفاده شود.

واژه های کلیدی: نوآوری، آموزش، عفونی، نسخه نویسی، بیمارنا.

A-10-365-1

طراحی و اجرای آزمون عینی ساختاریافته بالینی (OSCE)
در ارزیابی کارورزان پزشکی اجتماعی

سیدعلیرضا مروجی*، مطهره اسماعیل زاده، زهره آذرباد، حمیدرضا صابری

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی کاشان - کاشان - بلوار راوند -
دانشکده پزشکی - گروه پزشکی اجتماعی

moraveji@kaums.ac.ir

مقدمه: از روشهای معتبر در ارزیابی بالینی که هر سه حیطه شناختی، عاطفی و روان- حرکتی را تحت پوشش قرار می‌دهد، آزمون آسکی (OSCE) است. یکسانی شرایط، انجام در محیطی نزدیک به واقعیت، عدم دخالت شانس، دقت نمره گذاری، بازخورد سریع برای دانشجو و احساس رضایت از مزایای دیگر آن است. باتوجه به این که ارزیابی فعالیتها و مهارتهای آموزش داده شده در عرصه آموزش پزشکی اجتماعی تنها از طریق آزمون کتبی ممکن نیست؛ لذا گروه پزشکی اجتماعی تصمیم گرفت جهت دقت بیشتر ارزیابی، از آزمون آسکی در ارزیابی کارورزان استفاده کند.

روش کار: طی یک مطالعه مداخله‌ای پس از نیازسنجی کارورزان در مورد آزمونهای قبلی، آزمون آسکی جهت ۱۸ دوره کارورزی پزشکی اجتماعی از سال ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۰، شامل چهار ایستگاه ۲۰ دقیقه‌ای در مرکز آموزش بهورزی برگزار شد. محتوای ایستگاهها عبارت بودند از: (۱) توانایی ارزیابی وضعیت خانه بهداشت و جامعه مرتبط با آن) شامل بررسی تجهیزات و ملزومات، یخچال واکسن، محاسبه و تفسیر شاخصهای زیج حیاتی، (۲) مهارت ارزیابی، تشخیص، مشاوره و درمان مادران باردار طبق برنامه مراقبتهای ادغام یافته مادران، (۳) ارزیابی وضعیت رشد و مشاوره طبق برنامه کودک سالم (WCC) و ارزیابی، تشخیص، درمان، پیگیری و مشاوره کودک بیمار طبق برنامه مانا (IMCI) 4) توانایی بررسی و اقدام طبق شرح وظیفه پزشکان در نظام مراقبت (surveillance) بیماریهای واگیر و غیرواگیر. نظرسنجی کتبی و شفاهی پس از آزمون انجام شد.

یافته‌ها: ۱۳۰ کارورز شامل ۶۵٫۴٪ (۸۵ نفر) زن وارد مطالعه شدند. از حداکثر نمره ۵، میانگین نمره خانمها (۰٫۶±۴٫۴) و آقایان (۰٫۸±۴٫۳) بود که با آزمون t-student اختلاف معناداری مشاهده نشد (p=0.4). میانگین نمره کل کارورزان (۰٫۷±۴٫۴) بود که در مقایسه با میانگین نمره آزمون کتبی (۰٫۷±۲٫۹) (مورد انتظار ۴)، نمره کارورزان در آزمون آسکی بالاتر بود. می‌توان گفت کارورزان در آزمون عینی، بهتر توانسته‌اند تواناییهای خود را نشان دهند. از حیث تطبیق آزمون با تواناییها، ۷۵ درصد کارورزان رضایت کامل و ۱۴٪ نظر بینابینی داشتند.

نتیجه‌گیری: طراحی و اجرای مناسب آزمون آسکی می‌تواند در ارزیابی علمی و عادلانه و رضایتمندی کارورزان پزشکی اجتماعی مؤثر باشد.

واژه‌های کلیدی: کارورزی، پزشکی اجتماعی، آسکی.

A-10-507-7

بررسی الگوهای تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی از دیدگاه استادان دانشگاه علوم پزشکی تبریز در سال ۱۳۹۰

حبيب ا... قمي*، علیرضا زادگان، ولی‌علیزاده، محمد علی همتی

* کارشناس آموزش زبان انگلیسی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز - تبریز خیابان دانشگاه روبروی بیمارستان شهید مدنی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

habibollahghomi6@gmail.com

اصولاً تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی در دانشگاهها بر عهده پژوهشگران و اعضای هیئت علمی است و تکلیفی است که باید به سرانجام برسد. در این مطالعه دیدگاههای استادان دانشگاه علوم پزشکی تبریز در خصوص تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی در سال ۱۳۹۰ مورد بررسی قرار گرفته است. با عنایت به نظرات اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تبریز، گسترش ارتباط دانشگاه با محافل علمی برتر دنیا دارای بیشترین میانگین است و توسعه فرهنگ خودباوری با دستیابی به علم و دانش پیشرفته و ایجاد نشاط علمی رابطه معنی داری دارد. اندازه سطح معنی داری همبستگی بین توسعه فرهنگ خودباوری و دستیابی به علم و دانش پیشرفته (۰٫۰۱۵) است که نشاندهنده تأثیر توسعه فرهنگ خودباوری بر کسب علم و دانش پیشرفته میباشد و بالعکس و اندازه P-Value=0.007 بین توسعه فرهنگ خودباوری و ایجاد نشاط علمی نشاندهنده تأثیر فرهنگ اعتماد به نفس بر ایجاد شور و نشاط علمی است و بالعکس.

واژه‌های کلیدی: تحول و نوآوری، آموزش علوم پزشکی، دیدگاههای استادان.

A-10-233-4

بررسی تأثیر کارگاههای آموزشی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی گلستان بر توانمندسازی اعضای هیأت علمی

لیلا پاداش*، سیامک رجائی، لیلا جویباری

* مربی دانشگاه علوم پزشکی گلستان - معاونت آموزشی EDC

adel_padash@yahoo.com

مقدمه: نیاز آموزشی فاصله میان صلاحیت و شایستگی فرد در حال حاضر و سطح بالاتری از صلاحیت است که هر فرد برای کارایی مؤثرش باید به آن دست یابد. این فاصله بر حسب دانش و مهارت فرد بیان می شود. توجه به نیاز آموزشی از جمله مواردی است که کار در آن حیطه، موجبات ارتقاء کیفی وضعیت موجود را در پی خواهد داشت. از طرفی تعیین میزان موفقیت در به کارگیری محتوای کارگاهها در حیطه عمل بسیار حائز اهمیت می باشد؛ لذا در جهت نیل به کیفیت بخشی به کارگاههای آموزشی، مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گلستان اقدام به بررسی دیدگاههای تعدادی از اعضای شرکت کننده در کارگاههای آموزشی و تأثیر آن بر عملکردشان نمود. **روش کار:** در این تحقیق به منظور جمع آوری داده ها از پرسشنامه ای پایا و روا شامل چند بخش که توسط ۸۰ نفر از اعضای هیأت علمی تکمیل گردیده استفاده شده است. از مجموع ۱۶ کارگاه آموزشی برگزار شده توسط این مرکز و با توجه به نظرخواهی از افراد میزان تأثیرگذاری آن بین عالی، بسیار خوب، خوب، متوسط و ضعیف درجه بندی انجام گرفت. این پرسشنامه ها توسط نرم افزار آماری SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: با توجه به تفکیک گروههای آموزشی علوم پایه و بالینی یافته ها نشان داد که گروههای آموزشی بالینی تأثیر گذاری کارگاه برنامه ریزی درسی با تأکید بر (طرح درس و طرح دوره) ارزیابی درونی - شیوه های سنجش صلاحیت های بالینی - شیوه های آموزش مهارتهای بالینی - طراحی سؤالات چند گزینه ای ۷۰٪ اساتید تسلط خود را در حد اجراء و آموزش به همتایان و دانشجویان در بر داشته است و کمتر از ۳۰٪ از کارگاهها تأثیر در حد آشنائی و بدون تسلط بیان نموده بودند. گروههای آموزشی علوم پایه بترتیب تأثیر گذاری کارگاه برنامه ریزی درسی با تأکید بر طرح درس و طرح دوره - ارزیابی درونی - شیوه های نوین تدریس (سخنرانی تعاملی PBL) - طراحی سؤالات چند گزینه ای ۸۰٪ اساتید تسلط خود را در حد اجراء و آموزش به همتایان و دانشجویان در بر داشته است. و کمتر از ۲۰٪ از کارگاهها تأثیر در حد آشنائی و بدون تسلط بیان نموده بودند.

نتیجه گیری: نتایج فوق نشان میدهد که توانائی اساتید را در تأثیر قابل قبولی در حد اجراء و آموزش را بیان میکنند. باید با ایجاد انگیزه و تشویق اعضای هیأت علمی و با بالابردن سطح کارگاهها از لحاظ علمی

و کاربردی زمینه مشارکت بیشتر اعضاء را فراهم آورد. از آنجائیکه گروههای آموزشی بالینی بعلت حجم زیاد فعالیتهای آموزشی و درمانی حضور بموقع در این کارگاهها میسر نیست پیشنهاد می شود که این کارگاهها در گروه آموزش به صورت جلسات آموزشی برگزار گردد.

واژه های کلیدی: توانمندی اعضاء هیئت علمی.

A-10-112-1

طراحی، اجرا و ارزشیابی برنامه آموزشی بازدید از کارخانه داروسازی برای دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز

طاهره اعتراف اسکوئی*، دکتر بهلول حبیبی اصل، دکتر ویدا باغچه وان قدیمی، دکتر رعنا کیهان منش، دکتر حمیده هریزچی قدیم

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی تبریز

eteraf_t@yahoo.com

مقدمه: رواج روزافزون نامهای ژنریک صاحبدار داروها، متنوع شدن بیش از پیش بسته بندیهای داروئی در داخل کشور از یک سو و تنوعی بودن واحد فارماکولوژی دوره پزشکی عمومی از سوی دیگر منجر به عدم آشنائی کافی دانشجویان پزشکی نسبت به اشکال داروئی متنوع موجود در کشور شده است. طبیعی است که این عدم آشنائی در آینده نزدیک تأثیر سوء بر نسخه نویسی منطقی فارغ التحصیلان پزشکی عمومی خواهد گذاشت. به منظور ارتقاء اطلاعات داروئی دانشجویان پزشکی، پژوهش حاضر طراحی، اجرا و مورد ارزشیابی قرار گرفت.

روش کار: مطالعه حاضر به صورت مقطعی بر روی ۳۰ نفر از دانشجویان پزشکی مقطع فیزیوپاتولوژی دانشگاه علوم پزشکی تبریز در سال ۱۳۸۹ انجام شد. به این صورت که برنامه بازدید از کارخانه داروسازی زهراوی تبریز برای دانشجویان پزشکی مقطع فیزیوپاتولوژی طراحی و اجرا گردید. بعد از بازدید، رضایت دانشجویان از اردوی علمی برگزار شده با روش خودارزیابی بررسی شد. ابزار گردآوری دادهها، پرسشنامه ای طراحی شده بود که پایایی آن با آلفای کورنباخ ۰/۷ و روایی آن به تأیید چند نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی تبریز رسیده بود. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: آنالیز نظرخواهی از دانشجویان نشان داد که دانشجویان از

در رابطه با کمک های اولیه و بهداشت بود را در شرایطی کاملاً مساوی در قالب پیش آزمون مورد بررسی و ارزیابی قرار داد و پس از ارائه ی آموزش در گروه آزمایش با استفاده از مدل آموزش برنامه ای اسکینر که با فرمت (شکل) سی دی بود و در گروه کنترل آموزش های صرفاً سنتی و سخنرانی؛ از هر دو گروه آزمایش و کنترل آزمون نهایی یا تراکمی با استفاده از پس آزمون به عمل آمد. روش آماری در دو بخش آمار توصیفی و استنباطی محاسبه گردید که به منظور پاسخگویی به سوال اصلی تحقیق که کارآمدی آموزش برنامه ای را مورد پرسش قرار داده بود از آزمون T مستقل در هر دو گروه و در هر دو مرحله ی پیش آزمون و پس آزمون استفاده شد، همچنین برای تأیید نتایج حاصله و اطمینان از اختلاف میانگین های به دست آمده از آزمون پیشرفته ی توکی (hock Tukey HSD post) استفاده گردید.

یافته ها: نتایج حاصل از تحقیق نشان می دهد که با استفاده از آزمون T مستقل و با در نظر گرفتن ($P > 0.5/0$ و $Z > 40.0/1$) اختلاف معنا داری بین میانگین های دو گروه آزمایش و کنترل در دو مقطع ارزیابی در پیش آزمون و پس آزمون وجود دارد که بیان کننده ی مؤثر بودن آموزش با استفاده از آموزش برنامه ای اسکینر در میزان دستیابی به هدف اصلی آموزش که ارتقاء سطح اطلاعات و آگاهی دانشجویان بود و اهداف جزئی آموزش که جلب توجه و تعامل حداکثری دانشجویان در کلاس درس می باشد را تشریح می کند. بهترین ملاک مقایسه در این تحقیق ارزیابی نمرات دانشجویان در دو گروه و در دو مقطع پیش و پس آزمون می باشد؛ و بر اساس یافته های حاصل از آزمون پیشرفته ی توکی (post hock Tukey HSD) با در نظر گرفتن ($Q > 5/2$) - و با نتایج حاصل از خروجی های SPSS می توان گفت که با اطمینان ۹۵٪ تفاوت های معنا داری نیز بین میانگین های حاصل از نتایج آزمون های هر دو گروه وجود دارد که موید مؤثر بودن آموزش برنامه ای بوده است.

نتیجه گیری: نتایج حاصل از تحقیق ارتباط معنا دار و مؤثر بین آموزش برنامه ای و افزایش اطلاعات دانشجویان را در آزمون T مستقل نشان می دهد. که عبارت است از: قبل از مداخله (درصد) بعد از مداخله (درصد) اختلاف بین میانگین ها Z مقدار بحرانی Z مقدار P-Value مقدار احتمال $8/72 \quad 7/97 \quad 954/1 - \quad 400/1 \quad 564/0 \quad 05/0$ نتایج حاصل از تحقیق ارتباط معنا دار و مؤثر بین آموزش برنامه ای و افزایش اطلاعات دانشجویان را در آزمون post hock Tukey HSD نشان می دهد. که عبارت است از: قبل از مداخله (درصد) بعد از مداخله (درصد) اختلاف بین میانگین ها Q سطح معنی داری $q \quad 31/3 \quad 8/72 \quad 7/98 \quad 9/25 -$ با توجه به شواهد حاصل از تجزیه و تحلیل داده ها در جدول فوق در آزمون T مستقل و نظر به این که: $0 < Z = 1/400 < F = - Z \quad 1/954$ می باشد، چون Z از مقدار Z در جدول بیشتر است، بنابراین با اطمینان ۹۵٪ نتیجه گرفته می شود که بین میانگین های مورد مقایسه تفاوت معنا داری مشاهده می گردد؛ و در آزمون پیشرفته ی توکی ($post \quad hock \quad Tukey \quad HSD \quad o \quad 31/3 = q$)

برگزاری اردو در مقطع تحصیلی مناسب، انسجام برنامه ترتیب داده شده توسط کارخانه، مناسب بودن مدت بازدید و همچنین ارتقاء اطلاعات داروئی بترتیب رضایتمندی برابر $2/6 \pm 0.76$ ، $5/5 \pm 2.4$ ، 80.79 ± 2 درصد داشتند. میزان رضایتمندی کلی دانشجویان از اردوی آموزشی بازدید از کارخانه داروسازی زهراوی تبریز نیز معادل $5/5 \pm 2.76$ درصد بود.

نتیجه گیری: از نظر دانشجویان پزشکی شرکت کننده در اردوی آموزشی بازدید از کارخانه داروسازی، این نوع از فعالیت های آموزشی بسیار مفید بوده؛ اطلاعات داروئی آنها را ارتقاء داده و نگرش آنها را نسبت به داروهای تولید داخل بهتر کرده است.

واژه های کلیدی: آموزش پزشکی، کارخانه داروسازی، دانشجویان پزشکی، اطلاعات داروئی.

A-10-566-1

بررسی تأثیر آموزش برنامه ای با استفاده از مدل اسکینر به صورت off line در درس بهداشت و کمک های اولیه

نرگس بیات*، اصغر بیات

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی همدان - همدان چهار راه شریعتی ساختمان شماره ۴ معاونت آموزشی دانشگاه طبقة سوم واحد آموزش مداوم

nb1353@yahoo.com

مقدمه: همواره وجود روش تدریسی مناسب که بتواند علاوه بر تامین اهداف آموزشی، بالاترین میزان پذیرش و تعامل از سوی فراگیران و دانشجویان را داشته باشد، دغدغه اساتید و در سطح وسیع تر چالشی برای متولیان امر آموزش در کلیه ی مقاطع تحصیلی می باشد. مقاله حاضر که نتیجه ی تلاش مجدانه یک کارگروهی بوده در قالب تحقیقی که مؤثر بودن آموزش برنامه ای مدل اسکینر را بیان می نماید اجرایی گردید.

روش کار: روش پژوهش نیمه آزمایشی یا شبه تجربی است، جامعه مورد نظر دانشجویان مقطع کاردانی رشته تربیت مربی کودکان استثنایی دانشگاه جامع علمی کاربردی همدان می باشد که با بهره گیری از روش نمونه گیری تصادفی در دو گروه ۲۷ نفره در گروه های آزمایش و کنترل قرار گرفتند؛ پرسشنامه تشخیصی یا سنجش رفتار ورودی که هدفش میزان سنجش اطلاعات عمومی و کلی دانشجویان

دهیم. بنابراین مطالعه در قالب ده سؤال طراحی شده و با استفاده از روش لیکرت بصورت ۴ مقیاس یعنی: خیلی موافقم=۴، موافقم=۳، مخالفم=۲، خیلی مخالفم=۱ و نتایج با میانگین توزیع فراوانی مطلق و اولویت بندی: ۱- امکان دسترسی به آخرین دستاوردهای علمی و تکنولوژیکی ۳،۷۴، ۲- استفاده از آخرین تکنولوژی آموزشی و فناوری های اطلاعاتی و ضرورت اساسی آن ۳،۶۹، ۳- امکان به روزرسانی سریع دانش و اطلاعات اعضای جامعه پزشکی ۳،۶۳، ۴- مهارتهای تفکری سطوح بالای یادگیری مانند تفکر انتزاعی، تفکر نقادانه، استدلال، بارش ذهن، تفکر گشتالتی (کل نگر)، خلاقیت و نو آوری ۳،۶۳، ۵- مهارتهای یادگیری خودآموز توسط اعضای جامعه پزشکی ۳،۵۴، ۶- مهارتهای مطالعه، استراتژی یادگیری و روشهای یادگیری و یادسپاری مفاهیم در امر آموزش علوم پزشکی ۳،۵۴، ۷- امکان تولید سریع محتواها و کتب الکترونیکی و آموزشی ۳،۵۴، ۸- مهارتهای جستجو در فضاهای الکترونیکی و سایبری و کتابخانه ای جهت دستیابی به اطلاعات مورد نیاز آموزشی ۳،۴۹ بدست آمد.

نتیجه گیری: این مطالعه به بررسی نقطه نظرات اعضای جامعه پزشکی با رویکرد الگوهای تحول و نوع آوری در آموزش علوم پزشکی پرداخته است و با طرح ۸ سؤال از آنان وبا آنالیز و تحلیل سئوالات به ترتیب امکان دسترسی به آخرین دستاوردهای علمی و تکنولوژیکی با ۳،۷۴ بالاترین اولویت و مهارتهای جستجو در فضاهای الکترونیکی و سایبری و کتابخانه ای جهت دستیابی به اطلاعات مورد نیاز آموزشی ۳،۴۹ پایین ترین اولویت را در پی داشته است.

واژه‌های کلیدی: اعضای جامعه پزشکی، الگوهای تحول و نو آوری، آموزش علوم پزشکی.

A-10-233-5

مرکز مهارتهای بالینی skill-lab: روش نوین آموزش سیمولوژی بیماریهای زنان و زایمان کارآموزان دانشگاه پزشکی گلستان

الهام کاشانی*، لیلا پاداش- الهام مبشری، سپیده بخشنده نصرت، افسانه تابنده

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی گلستان- مرکز آموزشی درمانی ۵ آذر

مقدمه: امروزه استفاده از skill-lab بعنوان یکی از ابزار آموزشی برای اساتید و دانشجویان امری ضروری می باشد استفاده از امکانات فراهم شده در این مراکز در آموزش پزشکی توجه بسیاری از دست اندرکاران آموزش را جلب نموده است زیرا توانایی یادگیری برخی از

$F = -Q \cdot 25/9 < Q$ می باشد؛ چون Q از مقدار q در جدول بیشتر است؛ بنابراین با اطمینان ۹۵٪ نتیجه گرفته می شود که بین میانگین های مورد مقایسه تفاوت معنا داری مشاهده می گردد.

واژه‌های کلیدی: آموزش off line، آموزش برنامه ای، مدل اسکینر، پذیرش، تعامل.

A-10-539-1

بررسی نظرات اعضای جامعه پزشکی شهرستان تبریز در خصوص الگوهای تحول و نو آوری در آموزش علوم پزشکی در سال ۱۳۹۰

علیرضا زادگان*، حبیب اله قمی، دکتر اقدس ممقانی، دکتر نادره زادگان، دکتر شاپور نادر فام، دکتر حسن سلامی، دکتر میرجلیل ارجمند

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی تبریز- مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

alirezaa69@gmail.com

مقدمه: هدف عمده قانون آموزش مداوم جامعه پزشکی کشور ارتقاء سطح دانش، نگرش، مهارتهای شغلی و بهبود خدمات بهداشتی و درمانی کشور است؛ لذا باتوجه به تحولات شگرف در زمینه فناوری اطلاعات و بهره گیری از الگوهای تغییر، تحول و نو آوری در آموزش علوم پزشکی و بمنظور استفاده بهینه از دستاوردهای آن و ایجاد انگیزه بیشتر در اعضای جامعه پزشکی، این مطالعه به بررسی نظرات آنان در خصوص الگوهای تحول و نو آوری در آموزش علوم پزشکی می پردازد.

روش کار: مطالعه از نوع توصیفی تحلیلی است. جمع آوری اطلاعات بصورت تصادفی از طریق ۳۵۰ پرسشنامه بصورت حضوری اعضای جامعه پزشکی در دفتر اداره آموزش مداوم و نیز توزیع آن در حین اجرای برنامه های آموزش مداوم در سال ۱۳۹۰ انجام گرفت که از بین پرسشنامه های ارائه شده تعداد ۲۶۰ تکمیل و برگردانده شدند، سپس با استفاده از نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. روایی ظاهری و اعتبار پرسشنامه به تأیید اساتید دانشگاه و کارشناسان مرکز EDC تبریز رسید و پایایی مطالعه با توجه به آزمون آلفای کرونباخ ۰/۹۱۴ می باشد.

یافته ها: نظر به پیشینه های غنی فکری، معنوی، علمی و فرهنگی کشورمان باید به مفهوم تحول و نو آوری در آموزش علوم پزشکی بعنوان ضرورت در صدر برنامه ریزی ها و اساس تصمیم گیریها قرار

و مادری این برنامه برای دستیاران که مهارتهای پر خطر و ضروری را در skill lab بیاموزند.

واژه‌های کلیدی: skill lab.

A-10-568-1

بررسی تأثیر به کارگیری الگوی آموزش همتایان بین رشته ای در آموزش مراقبت‌های پیش بیمارستانی تروما بر میزان یادگیری و رضایتمندی دانشجویان

گیتا سنگستانی*، دکتر مهناز خطیبان

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی همدان - همدان، بلوار شهید فهمیده، دانشگاه علوم پزشکی، گروه مامایی

sangestani@umsha.ac.ir

مقدمه: مراقبت‌های پیش‌بیمارستانی شامل مراقبت‌هایی است که از بالین افراد حادثه دیده و بیمار آغاز گردیده و معمولاً در اورژانس بیمارستان ختم می‌شود. از آنجا که ایران یکی از کشورهای بلاخیز طبیعی و پر حادثه ترافیکی دنیا محسوب می‌شود، مطالعه حاضر با هدف تعیین تأثیر به کارگیری الگوی آموزش همتایان بین رشته‌ای در آموزش مراقبت‌های پیش‌بیمارستانی انجام شد.

روش کار: مطالعه حاضر از نوع نیمه تجربی تک گروهی پیش‌آزمون-پس‌آزمون می‌باشد، که جامعه پژوهش آن را کلیه دانشجویان علوم پزشکی همدان تشکیل دادند. گروه نمونه شامل ۸۱ دانشجوی داوطلب از جامعه پژوهش بوده‌اند. طرح به صورت کارگاه آموزشی یک روزه توسط خود دانشجویان و با نظارت مجریان انجام شد. ابزارهای تحقیق شامل: پرسشنامه نظرخواهی از شرکت‌کنندگان و آزمون تعیین میزان یادگیری دانشجویان بوده‌است.

یافته‌ها: ۶۶/۷٪ شرکت‌کنندگان مرد، با میانگین سنی ۲۱/۷۳ که ۴۴/۴٪ آنها کاردانی فوریت‌ها، ۲۲/۲٪ پرستاری، ۲۵/۹٪ مامایی و ۱۲/۳٪ پزشکی بودند. میانگین نمرات یادگیری دانشجویان در پیش‌آزمون ۳/۲۸ (۱/۲۷±) و در پس‌آزمون ۵/۹۰ (۱/۳۷±) بود. آزمون تی-زوجی با $t=15.83, df=80, P < 0.001$ نشان داد که تمامی دانشجویان در پس‌آزمون بسیار بهتر عمل نموده بودند. همچنین میزان یادگیری در مقاطع مختلف و در رشته‌های مختلف تفاوت معنی‌داری نداشت. اما میانگین میزان یادگیری در خانم‌ها بهتر بوده‌است ($t=3.05, df=79, P=0.003$). میانگین رضایتمندی دانشجویان از این روش در حد زیاد (۵۲/۰±۲/۸۳) بود. آزمون-تی اختلاف معنی‌داری بین رضایتمندی

نکات مهم و اساسی در آموزش پزشکی را تسهیل نموده است. **هدف:** از آنجاییکه آموزش برخی مفاهیم اساس دروس بیماریهای زنان وزایمان نیاز به درک و تجسم فضایی ساختمان لگن، رحم و دهانه رحم و جنین داخل رحم دارد و با توجه به صورت حضور دانشجویان خصوصاً دانشجویان مذکر در بالین بیمار عملاً امکان آموزش و درک صحیح و عمیق این مفاهیم ضروری وجود ندارد. دانشجویان غالباً خود را مواجه با مطالبی تئوری که قابل لمس در بالین بیمار خواهد بود می‌بیند که بعد ها در شروع دوره کارورزی هیچگونه مهارتهای انجام معاینات ندارند. نشانه شناسی و معاینات لگن و شکم براساس آنچه در کتب درسی رشته پزشکی آموزش داده شده است. در صورتیکه ملموس و در محیطی بدون محدودیتهای معمول که در بخشهای زنان و زایشگاه برای معاینات دانشجویان وجود دارد امکان آموزش کامل و جامع تری را فراهم می‌آورد. هدف از این تحقیق تسهیل و فراهم نمودن شرایط آسانتر و درک عمیق در یادگیری برخی نشانه ها و علائم و نحوه انجام معاینات بیماریهای زنان برای دانشجویان پزشکی می‌باشد.

روش کار: این مطالعه از نوع sectional cross می‌باشد. در این بررسی همه کارآموزان وارد مطالعه شدند. آنها قبل از اینکه وارد بخش شوند. کارآموزان پس از گذراندن دروس تئوری زنان قبل از اینکه وارد بخش شوند و بر اساس طرح درس بالینی زنان که قبلاً بصورت log book در اختیار کارآموزان قرار گرفته است در این کارگاه آموزشی در skill lab در حضور اساتید زنان و دستیاران انواع معاینات اصلی تعلیم داده می‌شوند و هر کدام معاینات دقیق را روی مولاژ تمرین می‌کردند، در این مرکز انواع مولاژها جهت بررسی تغییرات دهانه رحم در فاز خفته و فعال زایمان واژینال، مانورهای لئوپولد برای تعیین سن حاملگی، پرزانتاسیون، قرار جنین، آنگاژمان و تعیین ضربان قلب جنین و همچنین نحوه و مراحل انجام زایمان واژینال با استفاده از مولاژ نوزاد و لگن وجود دارد و همچنین نحوه ترمیم انواع پارگی‌ها پربنه و اپی زیوتومی آموزش داده میشود، امکان طرح سوال و دادن fead back از طرف اساتید فراهم شده است و برای آزمون OSCE در آخر دوره آماده می‌شوند.

یافته‌ها: در ۴ دوره بین ۸-۶ کارآموز وارد مطالعه شدند. نتایج نشان داد کارآموزان قبل از انجام عملی مهارتها در skill lab آموزش داده شده بودند ۹۸٪ اظهار نمودن در حین کار در بالین بیمار استرس کمتری با اعتماد به نفس در بالین بیمار و مهارت بیشتری داشتند. تغییر بارز در نگرش فراگیران نسبت به برخورد با بیماری‌های زنان و زایمان، درک عمیق و بهتر فراگیران و ماندگاری از انواع معاینات و نحوه ارزیابی رضایت کامل را داشتند و همچنین کارآموزان پیشنهاد نمودند، در حین گذراندن کورس زنان برای رفع نقاط ضعف در skill lab تمرین داشته باشند.

نتیجه گیری: تحقیقات انجام شده در انگلیس نشان می‌دهد، بسیاری از دانشجویان زنان قبل از کسب مهارتهای بالینی روی مولاژ حق انجام را روی بیماران ندارند، پیشنهاد می‌شود برای کاهش عوارض نوزادی

یافته ها: پرسشنامه‌های چهار گزینه‌ای ابزارهای جمع‌آوری داده‌ها بودند. استادان نظرات خود را به این موارد بیان کردند. برون داده‌ها با میانگین امتیازات و اولویت‌بندی آنها به قرار زیر بدست آمدند: ۱- گسترش ارتباط دانشگاه با محافل علمی برتر دنیا ۳/۵۹، ۲- تقویت روحیه انتقادپذیری ۳/۵۳، ۳- دستیابی به علم و دانش پیشرفته، رونق دادن به نشریات علمی، توجه بیشتر به پروژه‌های تحقیقاتی و تبدیل آنها به علم و فن آوری، و اختصاص اعتبارات کافی برای طرحهای تحقیقاتی ۳/۵۰، ۴- توسعه فرهنگ خودباوری، ایجاد نشاط علمی ۳/۴۷، ۵- گسترش پژوهش در عرصه کاربردی و توسعه ای ۳/۴۴، ۶- گسترش خدمات علمی-تخصصی ۳/۴۱، ۷- ارتقای توانمندیهای همه جانبه اعضای هیئت علمی ۳/۳۴، ۸- اعتقاد به فرهنگ جوان گرایی ۳/۳۱.

بحث و نتیجه گیری با عنایت به نظرات اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تبریز، گسترش ارتباط دانشگاه با محافل علمی برتر دنیا دارای بیشترین میانگین است و توسعه فرهنگ خودباوری با دستیابی به علم و دانش پیشرفته و ایجاد نشاط علمی رابطه معنی داری دارد. اندازه سطح معنی داری همبستگی بین توسعه فرهنگ خودباوری و دستیابی به علم و دانش پیشرفته (۰,۰۱۵) است که نشاندهنده تاثیر توسعه فرهنگ خودباوری بر کسب علم و دانش پیشرفته میباشد و بالعکس، و اندازه P-Value=0.007 بین توسعه فرهنگ خودباوری و ایجاد نشاط علمی نشاندهنده تاثیر فرهنگ اعتماد به نفس بر ایجاد شور و نشاط علمی است و بالعکس.

واژه‌های کلیدی: تحول و نوآوری، آموزش علوم پزشکی، دیدگاههای استادان

A-10-547-1

تأثیر بکارگیری روش های نوین ارزشیابی بالینی بر رضایتمندی دانشجویان مامایی

بی بی لیلا حسینی*، فرزانه جعفرنژاد، دکتر سید رضا مظلوم، دکتر محسن فروغی پور

*هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار- سبزوار- دانشکده پرستاری و مامایی- گروه مامایی- دانشگاه علوم پزشکی سبزوار

hoseini1871@gmail.com

مقدمه: در سالهای اخیر، تحولات بسیاری در زمینه تحقیق و تدوین روشهای ارزشیابی رخ داده است. این تحول موجب استفاده از روشهای دربرگیرنده حوزه های مختلف شناختی، عاطفی، روانی- حرکتی شده

دو گروه دانشجویان زن و مرد، و آزمون ANOVA اختلافی بین رشته‌های مختلف تحصیلی با رضایتمندی و بین مقاطع مختلف تحصیلی با رضایتمندی نشان نداد. به عبارت دیگر صرفنظر از جنسیت افراد و نوع رشته و مقطع تحصیلی، رضایتمندی اکثر دانشجویان شرکت کننده بالا بود. نتایج آزمون پیرسون نشان داد که ارتباطی بین میزان یادگیری و رضایتمندی دانشجویان شرکت کننده وجود ندارد. به عبارت دیگر تمامی دانشجویان صرفنظر از میزان یادگیری از این روش راضی بودند.

نتیجه گیری: با توجه به یادگیری مطلوب و رضایتمندی بالای دانشجویان در رشته‌ها و مقاطع تحصیلی متفاوت، استفاده از این روش جهت سایر مباحث علمی در علوم پزشکی پیشنهاد می‌شود.

واژه‌های کلیدی: آموزش هم‌تایان، دانشجویان، رضایتمندی، یادگیری.

A-10-507-11

الگوهای تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی از دیدگاه استادان دانشگاه علوم پزشکی تبریز در سال ۱۳۹۰

حبیب آ... قمی*، علیرضا زادگان، شاپور نادراف، حسن سلامی، ولی علیزاده

* دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز- تبریز
خیابان دانشگاه روبروی بیمارستان شهید مدنی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

habibollahghomi6@gmail.com

مقدمه: بطور کلی ایجاد خلاقیت در دانشگاههای علوم پزشکی بایستی کیفیت آموزش را در دانشکده‌ها ارتقاء دهیم تا دانشگاه‌ها را به سوی تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی سوق دهیم. در این مطالعه دیدگاههای استادان دانشگاه علوم پزشکی تبریز در خصوص الگوها تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی مورد بررسی قرار گرفته است.

روش کار: توصیفی تحلیلی و بصورت پیمایشی است. جمع‌آوری اطلاعات از طریق ۳۰۰ پرسشنامه بصورت تصادفی ساده بین استادان دانشگاه علوم پزشکی تبریز در سال ۱۳۹۰ انجام گرفت که به تعداد ۲۳۰ پرسشنامه تکمیل و برگردانده شد، داده‌ها با برنامه SPSS و روش لیکرت و همبستگی کندال تحلیل شدند. پایایی مطالعه بر اساس آزمون آلفای کرونباخ ۰,۷۹۰ است.

A-10-355-1

بررسی نظرات دانشجویان در مورد ادغام افقی دروس پایه در رشته پرستاری و مامایی و برنامه پیشنهادی ادغام

طاهره یعقوبی*، صغری خانی، دکتر کوروش وحیدشاهی، محبوبه یعقوبیان، فاطمه اسلامی، مرجان احمد شیروانی

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی و خدمات مازندران - عضو هیات علمی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران،

yaghobi84@yahoo.com

مقدمه: ادغام افقی عبارت است از ادغام در سطح یک فاز از کوریکولوم به عبارتی ادغام در بین دروس علوم پایه به صورت ارکان سیستم می باشد. به منظور ایجاد ارتباط بین دانسته های دانشجویان در دروس آناتومی، بافت شناسی، جنین شناسی و فیزیولوژی از ارائه هم زمان مباحث استفاده می شود، این امر سبب می شود از تکراری نبودن مطالب جلوگیری و ارائه مطالب مرتبط با یکدیگر در دروس فوق سبب یادگیری و یادداری بیشتری توسط فراگیر می شود ادغام افقی بین دروس علوم پایه و دروس اختصاصی رشته های پرستاری و مامایی ضروری است. از طریق ادغام افقی می توان مهارت تفکر انتقادی و قدرت تصمیم گیری بالینی دانشجویان افزایش یابد و با توجه به هماهنگی انجام شده با EDO دانشگاه علوم پزشکی مازندران و اجرای طرح ادغام در دانشکده پزشکی، پیشنهاد ادغام دروس علوم پایه و دروس اختصاصی در رشته های پرستاری و مامایی در مهرماه، سال ۱۳۸۶ در کمیته EDO دانشکده پرستاری و مامایی مطرح و تصویب گردید.

روش کار: پس از بحث و تبادل نظر در کمیته EDO دانشکده پرستاری و مامایی و جلسات متعدد کارشناسی با حضور اعضای محترم هیأت علمی رشته های پرستاری و مامایی و با توجه به آخرین سرفصل موجود دروس سلول شناسی و بافت شناسی، فیزیولوژی، داروشناسی، داخلی و جراحی، کودکان، آناتومی، بیوشیمی، آسیب شناسی نوزادان، تغذیه، میکروبی شناسی و انگل تدوین گردید. مباحث با توجه به میزان واحد و هفته های آموزشی در پنج نیمسال تحصیلی در رشته پرستاری و سه نیمسال تحصیلی در رشته مامایی تدوین شد. سپس نظرات دانشجویان از طریق پرسشنامه مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته ها: نتایج حاصل از ارزیابی نظرات دانشجویان در زمینه ادغام دروس فیزیولوژی با داخلی و جراحی، ۶۲/۸۵ درصد دانشجویان، این امر را بسیار مطلوب بیان نمودند. در زمینه ادغام دروس فیزیولوژی، آناتومی، داخلی و جراحی اکثریت ۵۷/۱۴ درصد نظر بسیار مطلوب داشتند و در مورد برنامه ریزی فعلی اکثریت ۴۸/۵۷ درصد نظر نیمه مطلوب داشته و در مورد میزان یادگیری و به خاطر سپردن دروس اکثریت دانشجویان ۹۵/۷۱ درصد ادغام را مؤثرتر ارزیابی نمودند و در زمینه کاربردی ترین دروس برای استفاده از دروس علوم پایه در

است. از آنجا که نتایج حاصل از سنجش رضایتمندی عامل مهمی در بهبود کارکرد آینده دانشگاه خواهد بود. این مطالعه با هدف بررسی تأثیر بکارگیری روشهای نوین بر رضایتمندی دانشجویان مامایی انجام گرفت.

روش کار: این مطالعه نیمه تجربی در بیمارستانهای آموزشی دانشگاه علوم پزشکی مشهد بر روی ۶۷ نفر از دانشجویان مامایی که به روش نمونه گیری آسان انتخاب و در دو گروه کنترل و مداخله قرار گرفتند، انجام شد. در گروه کنترل تنها روش رایج ارزشیابی بالینی و در گروه مداخله، روشهای نوین (مشتمل بر DOPS، Mini-CEX و ۳۶۰ درجه) نیز انجام گرفتند. ابزار مطالعه شامل: مقیاسهای رتبه بندی، دفترچه ثبت مهارتهای بالینی و پرسشنامه های سنجش رضایتمندی از روشهای ارزشیابی بالینی بود. روایی و پایایی تمام ابزارها تأیید شد. پس از اتمام کارآموزی، رضایتمندی دانشجویان از روشهای ارزشیابی بالینی با استفاده از پرسشنامه های مذکور، بررسی شد. آنالیز داده ها با استفاده از آزمونهای آماری توصیفی و تحلیلی انجام شد.

یافته ها: میانگین رضایتمندی دانشجویان مامایی مورد مطالعه از روش DOPS $76/7 \pm 12/9$ (از صد)، mini-CEX $76/82 \pm 12/5$ ، 360 درجه $2/14 \pm 68/2$ و مجموع روشهای نوین ارزشیابی بالینی $74/2 \pm 11/7$ و از روش رایج، $62/7 \pm 15/4$ بود. میانگین نمره کل رضایتمندی دانشجویان در دو گروه روش رایج با روشهای DOPS، Mini-CEX و مجموع روشهای نوین به جز روش ۳۶۰ درجه، تفاوت آماری معنی داری داشت ($P \geq 0/001$).

نتیجه گیری: نتایج نشان داد که استفاده از روشهای نوین ارزشیابی بالینی با رضایتمندی بیشتر دانشجویان همراه است. لیکن از آنجاکه میزان رضایتمندی دانشجویان از روش رایج ارزشیابی بالینی نیز در حد قابل قبول میباشد، پیشنهاد میشود به منظور ایجاد تحول در نظام آموزش علوم پزشکی، از این روش در ترکیب با سایر روشهای ارزشیابی بالینی بهره برد.

واژه های کلیدی: DOPS، Mini، CEX، ارزشیابی ۳۶۰ درجه، دفترچه ثبت مهارتهای بالینی، رضایتمندی دانشجویان.

یافته ها: نتیجه مشاهدات نشان داد که کاربرد یادگیری الکترونیکی به عنوان یک برنامه مورد توجه دانشگاه های علوم پزشکی در دنیا قرار گرفته است.

نتیجه گیری: نظر به اینکه ظهور فناوری های جدید و آموزش های الکترونیکی، وظیفه آموزش عالی در عصر جدید را نسبت به گذشته تغییر داده است. دانشگاه ها نیز باید افرادی را پرورش دهند که به جای حفظ و ذخیره اطلاعات، توانایی طبقه بندی، تحلیل و ترکیب اطلاعات، مهارت های حل مسئله، مباحثه و مذاکره را دارا باشند؛ لذا شیوه های تدریس رایج دیگر نمی تواند فراگیرانی با این ویژگی ها تربیت کند و جوابگوی نیازهای آموزشی دانشجویان نیست. اگر در این نوع جدید از فضای آموزشی از نظریه های یادگیری استفاده شود، می توان فردیت و خلاقیت را در بین دانشجویان گسترش داد و به تبع آن فاصله قدرت تعریف شده سنتی بین استاد و دانشجو را کاهش داد.

واژه های کلیدی: یادگیری الکترونیکی، آموزش پزشکی، نظریه های یادگیری.

آموزش بالینی اکثریت ۸۷/۵۴ درصد روش ادغام را مؤثرتر دانسته اند.

نتیجه گیری: ادغام دروس علوم پایه و دروس تخصصی باعث افزایش یادگیری، قدرت تصمیم گیری بالینی و تفکر انتقادی می گردد، اجرای آن نیازمند تغییر نگرش در اساتید و دانشجویان و صرف زمان و هزینه در برنامه ریزی آموزشی می باشد.

واژه های کلیدی: دیدگاه دانشجویان، ادغام افقی، دروس علوم پایه، برنامه پیشنهادی.

A-10-585-1

یادگیری الکترونیکی در آموزش پزشکی با تکیه بر نظریه های یادگیری

فاطمه رسولی خورشیدی*، آفریده تیکدری، حسین فرجی

*fatemehrasoulikhorsidi@yahoo.com

A-10-112-2

بررسی نگرش دستیاران دانشکده پزشکی تبریز نسبت به ضرورت ایجاد واحد فارماکولوژی بالینی در دوره پزشکی عمومی

طاهره اعتراف اسکوتی*، ژاله روحانی

*استادیار دانشگاه علوم پزشکی تبریز

eteraf_t@yahoo.com

مقدمه: تدریس فعلی فارماکولوژی برای دانشجویان پزشکی عمدتاً بر اساس اصول پایه فارماکولوژی استوار است و مهارت های نسخه نویسی صحیح را در دانشجو ایجاد نمی کند. هدف از این بررسی ضرورت ایجاد واحد فارماکولوژی بالینی از دیدگاه دستیاران دانشکده پزشکی تبریز است.

روش کار: در این مطالعه توصیفی - مقطعی، جامعه آماری دستیاران پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز بود که بر اساس سهولت دسترسی به دانشجویان انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده ها شامل پرسشنامه ای طراحی شده بود که اعتبار آن با استفاده از بررسی متون و اخذ نظر از متخصصین و کارشناسان امر، و پایایی آن بر اساس روش آلفای کرونباخ سنجیده و ضریب آلفا $\alpha = 0/67$ تعیین شد. برای محاسبه نمره نگرش از طیف لیکرت پنج تایی استفاده شد. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

مقدمه: آموزش الکترونیکی، ساز و کارهایی را در جهت تغییر اساسی شیوه یادگیری افراد فراهم کرده است. با رشد و توسعه استفاده از رایانه، شیوه نگرش به آموزش تحول یافته است. استفاده از فناوری اطلاعات منجر به افزایش کارایی فرایند آموزش می شود و نظام آموزشی به عنوان مهمترین رکن هدایت کننده جامعه به سمت جامعه اطلاعاتی و تشکیل سرمایه انسانی در این فرایند مهمترین نقش را بر عهده دارد. کاربرد یادگیری الکترونیکی در آموزش پزشکی به عنوان یکی از مسائل کلیدی توسعه فناوری اطلاعات مطرح است. آموزش پزشکی نقش بزرگی در سلامت انسان ها ایفا کرده است. ولی این سیستم در طول زمان نیازمند تغییرات می باشد. آموزش پزشکی نه تنها باید آماده پاسخگویی به نیازهای جامعه به طور گسترده باشد، بلکه باید خود را با تغییرات فناوری های جدید هماهنگ سازد و تأثیر فناوری های جدید در حوزه آموزش پزشکی اجتناب ناپذیر است. بدیهی است که روش های قدیمی تولید و توزیع دانش که بر اساس ارتباطات چهره به چهره طراحی شده اند، به تدریج کارایی خود را از دست می دهند و لزوم استفاده از ابزارهای نوین احساس می شود. به منظور پاسخگویی به این نیاز، یادگیری الکترونیکی که صورت تکامل یافته ای از روش های قدیمی آموزش و یادگیری با استفاده از فناوری اطلاعات است، به سرعت به عنوان روش برتر یادگیری در عصر دانش و آگاهی معرفی شد. هدف پژوهش حاضر بررسی جایگاه یادگیری الکترونیکی در آموزش پزشکی با تکیه بر نظریه های یادگیری می باشد.

روش کار: روش تحقیق به صورت کیفی و حاصل بررسی پژوهش های متنوع در زمینه یادگیری الکترونیکی در آموزش پزشکی است.

پزشکی از رویکرد مفهومی و بر اساس کتاب مفاهیم فیزیولوژی قلب و گردش خون نوشته دکتر Klabunde از دانشگاه اوهایو استفاده گردید. در آموزش بخش تنفس از رویکرد معمولی و از محتویات آموزشی کتاب فیزیولوژی گایتون استفاده شد. برای مقایسه توان دانشجویان در پاسخ به سئوالات سطوح مختلف حوزه شناختی، در دو بخش که با دو متد مختلف آموزش داده شده بود از سئوالات چند گزینه ای بر اساس تاکسونومی بازبینی شده بوم استفاده گردید. نتایج آزمون در دو گروه توسط t -test و با استفاده از نرم افزار SPSS مقایسه گردید.

یافته ها: تجزیه و تحلیل نتایج آزمونها بیانگر افزایش معنی دار در پاسخ درست به سئوالات درک، بکارگیری، تجزیه و ارزشیابی حوزه شناختی بر اساس دانش، در آموزش با رویکرد مفهومی در مقایسه با رویکرد معمولی بود. این نتایج بیانگر آن است که آموزش فیزیولوژی با رویکرد مفهومی توان دانشجویان را در درک و تحلیل داده ها و مکانیسم های فیزیولوژیک ارتقاء میدهد.

نتیجه گیری: بر اساس یافته های این مطالعه طرح آموزش با رویکرد مفهومی و بر مبنای انتقال مفاهیم در ارتقاء توان شناختی دانشجویان رشته پزشکی در درس فیزیولوژی مؤثرتر از روش معمولی آموزش است.

واژه های کلیدی: طرح آموزشی، حوزه شناختی، تاکسونومی بوم، فیزیولوژی.

A-10-594-1

رابطه بین شایستگی فناوری اطلاعات و ارتباطات و نوآوری در سازمانهای آموزشی (مقاله مروری)

لیلا معینی*، مرضیه السادات توضیحیان

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی - شیراز - خیابان زند - دانشکده پزشکی

moeini_l@yahoo.com

مقدمه: سازمانهای آموزشی خصوصاً دانشگاه های علوم پزشکی برای همگام شدن با محیط بیرونی و حرکت بسوی آینده ای روشن نیازمند تحول و نوآوری می باشند، که این امر در گرو داشتن افراد توانمند و شایسته در حوزه های مختلف خصوصاً عرصه فناوری اطلاعات و ارتباطات می باشد. این مطالعه با هدف بررسی رابطه بین شایستگی فناوری اطلاعات و ارتباطات با تحول و نوآوری در سازمانهای آموزشی با مرور مطالعات مرتبط انجام گردیده است. **روش کار:** در این مطالعه

یافته ها: دانشجویان مقطع دستیاری دانشکده پزشکی تبریز، ایجاد واحد فارماکولوژی بالینی را با میزان رضایتمندی $1/9 \pm 96/4$ درصد ضروری دانسته و مناسب ترین زمان ارائه آن را دوره کارورزی با میزان رضایت $7/5 \pm 76/3$ درصد اعلام نمودند. همچنین با توجه به نیازهای آموزشی مورد انتظار، مطالب درسی مناسب برای واحد فارماکولوژی بالینی را آموزش اشکال دارویی و نحوه مصرف صحیح آنها، آموزش تداخلات مهم دارویی و غذایی و آموزش نسخه نویسی صحیح و منطقی در بخشهای بیمارستان اعلام کردند، بطوری که میزان رضایت از سه مطلب عنوان شده به ترتیب $3/7 \pm 95/2$ درصد، $1/9 \pm 96/4$ درصد، و $3/1 \pm 91/6$ درصد بدست آمد.

نتیجه گیری: به نظر دانشجویان دوره دستیاری دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز، راه اندازی واحد فارماکولوژی بالینی در دوره پزشکی عمومی یک ضرورت است.

واژه های کلیدی: فارماکولوژی بالینی، دستیار پزشکی، آموزش پزشکی، پزشکی عمومی.

A-10-575-1

اثر آموزش فیزیولوژی با رویکرد مفهومی «به عنوان یک طرح آموزشی» در ارتقاء اهداف یادگیری شناختی دانشجویان پزشکی

صلاح الدین احمدی*، دکتر یدالله زارع زاده، دکتر عبدالرحیم افخم زاده، مجید شفیعیان

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی کردستان - گروه فیزیولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان

slahadin@yahoo.com

مقدمه: مطالعات علوم شناختی نشان از نیاز دانشجویان پزشکی به درک مفاهیم علوم پایه و رویکرد جدید در تدریس از طریق انتقال مفاهیم و ادغام مفاهیم پایه و بالینی دارد. تفکر انتقادی و سنتز به منظور حل مشکل و وارد نمودن فلسفه آموزش بر اساس شواهد سازه اصلی نوآوری آموزشی است. علم فیزیولوژی مبنای علیتی داشته و نیاز به درک مفاهیم و مکانیسم ها دارد. رسیدن به سطوح بالای حوزه شناختی اهداف آموزشی نیازمند طرح های آموزشی متناسب با آن حوزه بوده و سنجش کارایی طرح های آموزشی از طریق طراحی سئوالات در سطوح مختلف حوزه یادگیری بر اساس تاکسونومی بوم امکان پذیر است.

روش کار: جهت آموزش فیزیولوژی قلب و گردش خون دانشجویان

دوره استیودنتی و اکسترنی در دانشکده پزشکی اصفهان پرداخته است.

روش کار: ابتدا به منظور مشخص نمودن وضع موجود، عرصه‌های موجود برای آموزش و همچنین تعداد دانشجویان و عرصه‌های نیازمند مداخله مشخص شد. سپس راهکارهای عملیاتی جهت برطرف نمودن مشکل از طریق تشکیل گروه‌های متمرکز و انجام بحث‌های متمرکز و عمیق با حضور کارشناسان و مدیران آموزش پزشکی عمومی و همچنین مدیران و اساتید گروه‌های بالینی نیازمند مداخله، پیشنهاد و بررسی گردید. سپس با جمع بندی اطلاعات حاصل از گروه‌های متمرکز برنامه اصلاحی طراحی شد. در نهایت ضمن ارائه برنامه به استفاده کنندگان اصلی، برنامه مورد ارزشیابی و قضاوت قرار گرفت.

یافته‌ها: بررسی وضع موجود: با ورود همزمان ۱۸۰ دانشجو به عرصه بالینی، تعداد دانشجو در کلیه بخش‌های بالینی به ۲ برابر افزایش می‌یابد. این افزایش ورودی اگرچه در آموزش بخش‌های مینور اختلال ایجاد میکند، اما برای ۴ بخش داخلی، زنان، جراحی و اطفال غیر قابل تحمل بوده و آموزش کاملاً مختل خواهد شد.

نتایج بحث در گروه‌های متمرکز: ۲ راهکار اصلی بدست آمد: افزایش عرصه‌های آموزش در جامعه، تغییر برنامه حضور دانشجویان در بیمارستان. ضمن فراهم نمودن بستر لازم برای افزایش عرصه‌های آموزش در جامعه، برنامه حضور دانشجویان در عرصه‌های موجود توسط معاونت پزشکی عمومی طوری طراحی گردید که علیرغم رعایت توالی منطقی برنامه و پیش نیازها، تعداد دانشجو در ۴ بخش مذکور به نصف کاهش یابد.

ارزشیابی برنامه: ۱۰۰ درصد استفاده کنندگان اصلی برنامه معتقد بودند که برنامه طراحی شده بهترین گزینه در شرایط کنونی است.

نتیجه گیری: برای دستیابی به آموزش بالینی باکیفیت، همزمان با اصلاحات اساسی که نیازمند برنامه‌ریزی طولانی مدت هستند، انجام اقدام پژوهی از این دست که با سرعت بیشتری انجام شده و به راهکاری عملیاتی سریع الوصول می‌انجامد، ضروری و راهگشاست.

واژه‌های کلیدی: اقدام پژوهی، عرصه بالینی، آموزش در جامعه، برنامه.

با استفاده از کلمات کلیدی نوآوری، خلاقیت، شایستگی و فناوری اطلاعات و ارتباطات در بانکهای اطلاعاتی sci- magiran, SID, proquest, ence direct مقالات جستجو و از میان آنها ۱۲ مقاله مرتبط انتخاب گردیدند.

یافته‌ها: مطالعات بررسی شده نشان داد که بین شایستگی و توانمندی افراد با نوآوری و تحول در سازمانهای آموزشی رابطه مستقیم وجود دارد و اگر افراد در زمینه‌های مختلف خصوصاً فناوری اطلاعات و ارتباطات، آموزش دیده و توانمند شوند راحت تر تغییر و تحولات در سازمانها را پذیرفته و این تغییر نگرش، زمینه ساز نوآوری در عرصه های آموزش و پژوهش خواهد شد.

نتیجه گیری: پیشنهاد می گردد در دانشگاه های علوم پزشکی با تغییر نگرش و فرهنگ سازی در خصوص آموزش و برگزاری دوره های آموزشی در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات و به کارگیری تکنیکهای جدید، شایستگی افراد در این عرصه را ارتقاء داده تا شاهد نوآوری و تحول چشمگیر در سطوح مختلف آموزشی و پژوهشی باشیم.

واژه‌های کلیدی: نوآوری (Innovation)، خلاقیت (Creativity)، شایستگی (competency)، فن آوری اطلاعات و ارتباطات (Infor- mation & communication technology).

A-10-572-1

اقدام پژوهی در جهت کاهش تراکم دانشجو در عرصه‌های آموزش بالینی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

محمد رضا اخلاقی*، دکتر محمد دادگستر نیا، دکتر وجیهه وفامهر

* استاد بار علوم پزشکی اصفهان - مرکز تحقیقات آموزش علوم پزشکی - اصفهان خیابان هزار جریب دانشگاه علوم پزشکی دانشکده پزشکی دفتر

mrezaakhlaghi@yahoo.com icm

مقدمه: کمبود عرصه‌ها و تراکم بالای دانشجو در فضای آموزش بالینی، مشکلی است که همچنان بسیاری از دانشکده‌های پزشکی بزرگ که ورودی دانشجویان زیاد است، با آن دست به گریبانند. باید اذعان نمود که با توجه بیشتر به آموزش در جامعه، ظرفیت بالقوه عرصه‌های آموزشی بیشتر شده است، اما موفقیت قابل ملاحظه‌ای در استفاده از این عرصه‌ها حاصل نشده است. این مطالعه به گزارش یک اقدام پژوهی در راستای حل مشکل شلوغی عرصه‌های آموزش بالینی برای

A-10-507-14

نقش آموزش الکترونیکی در تحول و نوآوری آموزش مداوم علوم پزشکی از نظرگاه اعضای جامعه پزشکی تبریز در سال ۱۳۹۰

حبیب ا... قمی*، علیرضا زادگان، شاپور نادر فام، حسن سلامی، ولی علیزاده

* دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز- تبریز
خیابان دانشگاه روبروی بیمارستان شهید مدنی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

habibollahghomi6@gmail.com

هدف عمده قانون آموزش مداوم جامعه پزشکی کشور ارتقاء سطح دانش، نگرش، مهارت‌های شغلی و بهبود خدمات بهداشتی و درمانی کشور است. این مطالعه به بررسی نظرات مشمولین آموزش مداوم تبریز در خصوص نقش آموزش الکترونیکی در تحول و نوآوری آموزش مداوم علوم پزشکی می پردازد. مطالعه از نوع توصیفی تحلیلی است. جمع آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه بصورت تصادفی در سال ۱۳۹۰ انجام گرفت که از بین ۳۵۰ پرسشنامه ارائه شده تعداد ۲۸۰ پرسشنامه تکمیل و برگردانده شدند. با استفاده از نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. پایایی مطالعه باتوجه به آزمون آلفای کرونباخ ۰/۸۹۹ می باشد. در این مطالعه مشمولین قانون آموزش مداوم به امکان به روز رسانی دانش و مهارت‌ها بیشترین اهمیت را قائل بودند. امید است که دست اندرکاران آموزش مداوم جهت بهبود و ارتقاء کیفیت برنامه ها از نتایج بررسی در برنامه ریزی ها حسن استفاده را انجام دهند.

واژه‌های کلیدی: آموزش الکترونیکی، تحول و نوآوری، نظرگاه اعضای جامعه پزشکی.

A-10-341-1

سبک های یادگیری دانشجویان دانشکده های پیراپزشکی و بهداشت دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۹۰

بهروز کرد*، قربان محمد کوچکی، هاشم حشمتی، منصوره طاطاری
* کارشناس مسئول دانشکده پیراپزشکی گرگان- گرگان شصت کلا

behrooz_kord@yahoo.com

مقدمه: اعتبار یک نظام آموزشی وابسته به میزان یادگیری فراگیران آن است. یادگیری یک متغیر بسیار پیچیده است که عوامل متعددی بر آن تأثیر می گذارند که یکی از مهمترین این عوامل سبک های یادگیری (learning styles) است. آگاهی از سبک های یادگیری دانشجویان برای برنامه ریزیهای آموزشی از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است؛ لذا این مطالعه با هدف تعیین سبک های یادگیری دانشجویان دانشکده های پیراپزشکی و بهداشت دانشگاه علوم پزشکی گلستان طراحی و اجرا شد.

روش کار: در این مطالعه توصیفی- تحلیلی ۴۰۱ نفر از دانشجویان دانشکده های پیراپزشکی و بهداشت دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۹۱-۹۰ به روش سرشماری انتخاب شدند و پرسشنامه استاندارد کلب (Kolb) که روایی و پایایی آن مورد تأیید بودرا تکمیل نمودند. داده ها با نرم افزار SPSS 18 و آزمون های کای اسکوتر و فیشر مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: میانگین سنی دانشجویان ۲۰,۵۷، ۲۰,۸ و ۷۱,۸٪ آنان مؤنث بودند. سبک یادگیری دانشجویان به ترتیب شامل همگرا (۶۳,۴٪)، جذب کننده (۲۵,۴٪) انطباق یابنده (۷,۵٪) و اگر (۳,۷٪) بود. سبک های یادگیری دانشجویان با رشته های تحصیلی، جنس، دانشکده، گروه سنی، معدل، واحدهای گذرانده، ترم تحصیلی و مقاطع تحصیلی از نظر آماری تفاوت معنی داری نداشت.

نتیجه گیری: سبک های یادگیری همگرا و جذب کننده در بیشتر دانشجویان غالب بود؛ لذا پیشنهاد می گردد از روش های آموزشی متناسب با این سبک ها مانند نشان دادن دست نوشته ها و سخنرانی همراه با مطالب خود آموزی، شبیه سازی، تکالیف آزمایشگاهی و یادگیری بر پایه حل مسئله استفاده شود. همچنین با توجه به ضعف مهارتهای ارتباطی در دانشجویان واجد سبک یادگیری همگرا و اهمیت آن در آینده شغلی آنها، ارتقاء آن ضروری به نظر می رسد.

واژه‌های کلیدی: سبک یادگیری، دانشجو.

A-10-574-1

نیازسنجی برای مواجهه بالینی مقدماتی دانشجویان پزشکی
قبل از ورود به دوره بالینی

وجیهه وفامهر^{*}، دکتر محمد دادگستر نیا

* پزشک- کارشناس ارشد آموزش پزشکی علوم پزشکی اصفهان-
مرکز تحقیقات آموزش علوم پزشکی- اصفهان خیابان هزار جریب
دانشگاه علوم پزشکی دانشکده پزشکی دفتر

vafamehr.v@gmail.com icm

مقدمه: با توجه به ضرورت یادگیری هر چه سریعتر برخی مهارتهای
بالینی پایه توسط دانشجویان پزشکی در دوره‌های قبل از بالینی و با
در نظر گرفتن تجربیات دانشگاه‌های معتبر دنیا در این زمینه، بررسی
نیازهای آموزشی دانشجویان پزشکی برای مواجهه بالینی مقدماتی در
این مطالعه انجام گرفته است.

روش کار: در این مطالعه ابتدا با استفاده از مرور متون و تحلیل
وظایف پزشک عمومی، لیستی از مهارتهای بالینی پایه تهیه گردید.
سپس با استفاده از یک پرسشنامه خودساخته، میزان ضرورت آموزش
هر مهارت از دید دانشجویان، میزان تمایل دانشجویان برای گذراندن
دوره‌های مواجهه بالینی مقدماتی و بهترین زمان برای ارائه چنین
آموزشهایی قبل از شروع دوره بالینی، مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌ها: به ترتیب دوره‌های آموزش پاراکلینیک‌های مهم، برخورد
اولیه با برخی اورژانس‌های مهم، دوره CPR مقدماتی، آشنایی با انواع
تصویربرداری (Ray-CT-MRI X)، انواع تریقات و بخیه زدن، دوره
تکمیلی معاینه و گرفتن شرح حال، تفسیر تستهای شایع آزمایشگاهی،
آشنایی با بیمارستان و افراد مسئول در بیمارستان و ثبت پرونده‌های
پزشکی، از ضروری ترین موارد برای آموزش قبل از ورود به دوره بالینی
مشخص شده بودند. نزدیک به ۱۰۰ درصد دانشجویان بهترین زمان
برای آموزش این مهارتها را ICM می‌دانستند. همچنین اکثرا تمایل
به اختیاری بودن این دوره‌ها داشتند.

نتیجه گیری: آموزش چنین مهارتهایی بر پایه نیازهای واقعی دانشجو
قبل از ورود به دوره بالینی علاوه بر افزایش راحتی و انگیزه برای ورود
به دوره بالینی، با نزدیک کردن دانشجو به مفاهیم پزشک بودن، زمینه
یادگیری هدفمندتر را فراهم نموده و به ایفای نقش او به عنوان یک
دانشجوی پزشکی در جامعه و محیط بالینی کمک میکند.

واژه‌های کلیدی: مواجهه بالینی، نیازسنجی، مهارتهای بالینی.

A-10-572-4

رویارویی با چالش‌های آموزش پزشکی مبتنی بر شبیه‌سازی:
بیان یک تجربه

محمد دادگستر نیا^{*}، دکتر وجیهه وفامهر

* پزشک- کارشناس ارشد آموزش پزشکی علوم پزشکی اصفهان-
مرکز تحقیقات آموزش علوم پزشکی- اصفهان خیابان هزار جریب
دانشگاه علوم پزشکی دانشکده پزشکی

mdadgostarnia@gmail.com icm

مقدمه: شبیه‌سازی بالینی اگرچه یکی از روش‌های تأثیرگذار در
آموزش بوده است، اما محدودیت‌های زیادی در استفاده از آن در آموزش
پزشکی عمومی و دستیاری دیده می‌شود. این محدودیت‌ها بخصوص
در استفاده از شبیه‌سازی در شرایط خاص مانند آزمونهای OSCE
خودنمایی می‌کند. در شرایطی که از طریق یک آزمون OSCE
مایلم اهداف مهم یادگیری را در شرایط کنترل شده بسنجیم، کمبود
شبیه‌ساز (Simulator) از مهمترین عوامل محدودکننده به شمار
می‌رود. در این مطالعه تجربه استفاده از تمامی امکانات موجود همراه
با خلاقیت بومی در جهت استفاده از شبیه‌سازها در آزمون OSCE
پربرد در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، بیان شده است.

روش کار: پس از طراحی ایستگاههای OSCE توسط گروههای
بالینی، برای استفاده از نظرات متخصصان، کارگروههایی متشکل از
اساتید طراح سؤال در کنار کارشناسان آموزش پزشکی و مسئولان و
کارشناسان مرکز مهارتهای بالینی، تشکیل گردید. در این کارگروهها پس
از بررسی امکانات و مولژهای موجود، به طراحی شبیه‌سازهایی ساده و
قابل استفاده متناسب با سؤالات طراحی شده و همچنین تعریف کاربری
جدیدی برای برخی مولژهای موجود بدون آسیب رساندن به آن، اقدام
گردید. همچنین برای برخی از ایستگاهها بیمارنا در نظر گرفته شد و
سناریوی مناسب نوشته و به وی آموزش چهره به چهره داده شد. به
منظور بررسی کیفیت کار، از آزمون‌شوندگان و اساتید نظرسنجی گردید.

یافته‌ها: میزان رضایت از آموزش و ایفای نقش بیمارنا در تمامی
گروهها در حد خوب ارزیابی گردیده بود. در زمینه شبیه‌سازها در ۹۰٪
موارد میزان صداقت شبیه‌ساز بالای ۶۰٪ ارزیابی شده بود.

نتیجه گیری: استفاده از ظرفیت‌های شبیه‌سازی دارای طیفی است
که از تولید ساده یک قسمت از بدن تا مانکن پیچیده بدن انسان
که علائم یک بیماری را شبیه‌سازی می‌کند، متفاوت است. گاهی
محدودیت‌های استفاده از این روش را میتوان با امکانات موجود به
همراه اندکی خلاقیت مرتفع ساخت. در این تجربه استفاده از کار تیمی
و رویکردهای بین رشته‌ای نیز مورد توجه بوده است.

واژه‌های کلیدی: شبیه‌ساز، آزمون OSCE، بیمارنا.

A-10-541-1

طراحی و تدوین کارنامه عملکرد بالینی دانشجویان پرستاری
کارآموزی در عرصه بخش مراقبت های ویژه قلبیشهرام شایان^{*}، اسداله موسوی، علیرضا یوسفی* کارشناس علوم پزشکی اصفهان- مرکز مطالعات و توسعه دانشگاه
علوم پزشکی اصفهان

shayan@edc.mui.ac.ir

مقدمه: ارزیابی یکی از فعالیت های مهم معلم در فرایند آموزش است. با توجه به تغییر و پیشرفت سریع علوم مختلف، روشها و ابزارهای ارزیابی قدیمی جوابگوی نیازهای کنونی نمی باشد، چون نیمی از دوره آموزشی دانشجویان علوم پزشکی از جمله رشته پرستاری بر بالین بیماران می گذرد، ارزیابی توانمندی بالینی آنها از اهمیت زیادی برخوردار می باشد. در این مطالعه کارنامه عملکرد بالینی دانشجویان پرستاری کارآموزی در عرصه بخش مراقبت های ویژه قلبی به منظور ارزیابی مناسب توانمندی آنان تدوین گردیده است.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی پیمایشی است که در سال ۹۰-۱۳۸۹ در اصفهان انجام شده است. جامعه پژوهش مربیان پرستاری هستند که آموزش دانشجویان کارآموزی در عرصه بخش مراقبت های ویژه قلبی را در سراسر دانشگاه های دولتی کشور به عهده دارند. نمونه گیری ابتدا به صورت خوشه ای چند مرحله ای و سپس با انتخاب دانشکده ها، مربیان بخش مراقبت های ویژه قلبی به صورت سرشماری وارد مطالعه شدند. پس از مرور متون و انجام یک گروه کانونی، پرسشنامه اولیه تدوین و طی سه مرحله به روش دلفی از نمونه ها نظرسنجی شد.

یافته ها: در بخش اول پرسشنامه، تعداد ۲۳ پودمان و ۱۴۲ مهارت و در بخش دوم، ۱۴ مهارت پروسیژورال عمومی و ۱۵ مهارت پروسیژورال تخصصی تدوین شد. پس از طی مراحل دلفی در بخش اول تعداد ۱۵۰ مهارت در قالب ۲۳ پودمان و در بخش دوم ۱۴ مهارت پروسیژورال عمومی و ۱۳ مهارت پروسیژورال تخصصی حاصل گردید.

نتیجه گیری: این مطالعه کارنامه عملکرد بالینی را معرفی می نماید که می تواند ابزار ارزشمندی برای ارزیابی توانمندی بالینی دانشجویان پرستاری کارآموزی در عرصه بخش مراقبت های ویژه قلبی باشد.

واژه های کلیدی: ارزیابی دانشجویان، توانمندی بالینی، پرستاری، مراقبت های ویژه قلبی.

A-10-607-1

بررسی سطح اطمینان دانشجویان مذکر و مؤنث در آزمون
های مبتنی بر اطمینانراز خطیبی^{*}، دکتر محمود قادرمرزی، دکتر شهرام یزدانی، دکتر
یدالله زارع زاده* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی کردستان- مرکز مطالعات و توسعه
آموزش علوم پزشکی، سنندج، ایران

razkhatibi@gmail.com

مقدمه: راه حل های مختلفی مانند ارزیابی مبتنی بر اطمینان برای فائق آمدن بر معضل پاسخ حدسی دانشجویان در آزمونهای چند گزینه ای وجود دارد. در این مطالعه ارتباط جنسیت با سطح اطمینان دانشجویان در این آزمون ها مورد سنجش قرار گرفت.

روش کار: این مطالعه توصیفی تحلیلی بود و طی سالهای ۱۳۸۶ لغایت ۱۳۸۹ در دانشگاه علوم پزشکی کردستان صورت پذیرفت. جامعه مورد مطالعه شامل تمام دانشجویان پزشکی بود که در حال گذراندن واحد بیوشیمی یک در این دانشگاه بودند. از تمام این دانشجویان آزمون مبتنی بر اطمینان در انتهای ترم گرفته شد. در نهایت اطلاعات جمع آوری شده وارد نرم افزار آماری SPSS گردید و با استفاده از این نرم افزار و فرمولهای آماری مانند رگرسیون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: میانگین و میانه سطح اطمینان به دست آمده در دانشجویان مؤنث بیشتر بود ولی مقایسه میانگین سطح اطمینان دانشجویان در دو جنس با کنترل نمره آزمون مبتنی بر اطمینان اختلاف معنی دار زیادی نداشت ($P = 0.047$).

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه نشان دهنده این بود که دانشجویان مؤنث در تمام موارد با اطمینان بیشتری به سوالات مبتنی بر اطمینان پاسخ می دهند، ولی با توجه به اینکه این اختلاف، زیاد معنی دار نبود می توان از آزمونهای مبتنی بر اطمینان در امتحانات پایان ترم استفاده نمود و به این وسیله از پاسخ های حدسی دانشجویان جلوگیری کرد.

واژه های کلیدی: جنسیت، سطح اطمینان، آزمون مبتنی بر اطمینان.

A-10-383-1

بررسی پاسخ داوطلبان دوره دکتری سال ۸۷-۱۳۸۶ رشته های انگل شناسی، باکتری شناسی و اپیدمیولوژی به موضوعات مختلف و ضرایب آنها

علیرضا مهری دهنوی*

* دانشیار دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان - گروه فیزیک و مهندسی پزشکی

mehri@med.mui.ac.ir

مقدمه: در آزمون های دوره دکتری تخصصی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در سالهای اخیر دروس پیشنهادی در امتحان مرحله اول شامل موضوعات مختلفی می باشد که معمولا از طرف هیئت برد مربوطه پیشنهاد می گردد. در این مطالعه سعی شده که روند آماری پاسخگویی داوطلبان رشته های باکتری شناسی، انگل شناسی و اپیدمیولوژی که از تعداد دروس مشترک بیشتری نسبت به رشته های پزشکی برخوردار بوده و در ضمن از تعداد داوطلب قابل ملاحظه ای در سال مذکور برخوردار بوده اند، بررسی گردد.

هدف: در این مطالعه مقایسه نمرات کتبی و مصاحبه داوطلبان سهمیه و آزاد شرکت کننده در آزمون دکتری سال ۸۷-۸۶ وزارت بهداشت و درمان پذیرفته شده در مرحله اول انجام می شود. این مطالعه در صدد بررسی تأثیر اعمال ضریب سهمیه در دو مرحله جداگانه کتبی و مصاحبه داوطلبان سهمیه می باشد.

روش کار: در این تحقیق نمرات دروس مختلف کلیه داوطلبان این سه رشته در آزمون سال ۸۷-۸۶ از کارنامه هایشان در سال ۸۸ استخراج شده است و با استفاده از نرم افزار MINTAB_15 مورد تجزیه تحلیل قرار گرفته اند. که در این تجزیه تحلیل با استفاده از نمره کتبی استخراج شده از کار نامه با استفاده از رگرسیون خطی بین دروس مختلف و نمره کتبی وزن هر کدام از دروس را استخراج نمودیم. سپس با استفاده از ابزار همبستگی، همبستگی بین موضوعات مختلف را استخراج نموده و با توجه به P-Value آنها سعی نمودیم که اهمیت آنها را در آزمون مربوطه حدس بزنیم. سپس با استفاده از نمودار جعبه ای سعی کردیم که نقش هر کدام از دروس را با توجه به توزیع دهک های مربوطه بررسی نماییم.

یافته ها: داوطلبان مورد بررسی در رشته های انگل شناسی، باکتری شناسی و اپیدمیولوژی بترتیب ۵۰، ۶۸ و ۳۸ نفر می باشند. در گرایش باکتری شناسی با توجه به بالا بودن ضرایب همبستگی می توان گفت که در این آزمون تکرار پذیری بالا بوده و قابلیت اطمینان جمعی بالا می باشد. در گرایش اپیدمیولوژی درس باکتری شناسی از سطح نمره بسیار پائین برخوردار بوده برای داوطلبان دشوار بوده که از شاخص قابل ملاحظه ای در تفکیک داوطلبان برخوردار نمی باشد. این درس

A-10-372-1

تأثیر آموزش همتا محور بر افسردگی بیماران مولتیپل اسکلروزیس انجمن ام اس ایران

علی دهقانی، سیمامحمدخان کرمانشاهی*، محمدهاشم عبدی، علی محمد پروینیان نسب، مهدی بیرامی جم

* استادیار دانشگاه تربیت مدرس

kerman_s@modares.ac.ir

مقدمه: بیماری مولتیپل اسکلروزیس یکی از شایعترین بیماریهای سیستم عصبی مرکزی است که به دلایل مختلفی از جمله بروز در سنین جوانی و نداشتن پیش آگهی و درمان قطعی سبب افسردگی در بیماران می شود که با ناتوانی و عود بیماری همراه است؛ لذا این پژوهش با هدف تأثیر آموزش همتا محور بر افسردگی بیماران مولتیپل اسکلروزیس در انجمن ام اس ایران در سال ۱۳۹۰ انجام شد.

روش کار: در این مطالعه نیمه تجربی پس از نمونه گیری به روش غیرتصادفی، نمونه ها به صورت تصادفی در دو گروه شاهد و آزمون تخصیص داده شدند. ابتدا با برگزاری ۵ جلسه آموزشی و آماده کردن گروه همتا، در مرحله بعد شش جلسه آموزشی توسط افراد همتا برای گروه آزمون در طول دو ماه انجام شد. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک، پرسشنامه DASS 21 و چک لیست های خودگزارش دهی بود. داده ها با آزمون های آماری کای دو، تی زوجی و تی مستقل تحلیل گردیدند.

یافته ها: آزمون تی مستقل اختلاف معنی داری در نمره افسردگی بیماران گروه آزمون و شاهد قبل از مداخله نشان نداد. همین آزمون اختلاف معنی داری در دو گروه بعد از اجرای مداخله نشان داد (P=۰/۰۰۲). آزمون تی زوجی نیز اختلاف معنی داری را در جهت کاهش افسردگی بیماران گروه آزمون بعد از مداخله نشان داد (P=۰/۰۰۱) در حالیکه در نمره افسردگی بیماران گروه شاهد اختلاف معنی داری را نشان نداد.

نتیجه گیری: برنامه آموزش همتا محور باعث کاهش افسردگی بیماران مولتیپل اسکلروزیس گردید؛ لذا بکارگیری این برنامه به عنوان یک روش آموزشی مؤثر و مقرون به صرفه جهت سایر بیماران مبتلا به بیماریهای مزمن توصیه می گردد.

واژه های کلیدی: برنامه آموزشی، همتا محور، افسردگی، مولتیپل اسکلروزیس.

نمی شوند و به عبارتی حلقه مغفول و مفقوده فرآیند های آموزشی می باشند. به کرات دیده شده است که یک نماینده شایسته کلاس می تواند در جهت دست یابی به اهداف آموزشی، تربیتی و فرهنگی نقش مؤثر و کارآمدی ایفا نماید و بالعکس یک نماینده غیر شایسته نه تنها نقش مثبتی نداشته بلکه تأثیری باز دارنده در مسیر دستیابی به اهداف داشته باشد. این مطالعه با هدف تبیین دیدگاه دانشجویان، اساتید و مسئولین آموزشی در مورد نماینده شایسته کلاس طراحی و انجام شده است.

روش کار: این مطالعه با رویکرد کیفی انجام شد. برای جمع آوری داده ها از مصاحبه نیمه ساختار یافته به صورت جداگانه با مشارکت ۲۱ نفر (۱۱ دانشجو، ۶ کارشناس آموزشی، ۴ استاد) و یک گروه متمرکز (۴ نفر) و یادداشت نویسی توسط مشارکت کنندگان استفاده شد. نمونه گیری به صورت مبتنی بر هدف و با تأکید بر تنوع مشارکت کننده در دانشکده پرستاری و مامایی نسیبه ساری انجام شد. تجزیه و تحلیل داده ها به طور همزمان با استفاده از تحلیل محتوی صورت گرفت. جهت حصول اطمینان از دقت داده ها از روش کنترل خارجی (بازبینی و تأیید نتایج توسط شرکت کنندگان و همکاران) استفاده شد.

یافته ها: پس از تجزیه و تحلیل اطلاعات تعداد ۱۴۱ کد اولیه حاصل شد که با تحلیل داده ها ۴ طبقه شامل ویژگی های علمی نماینده، ویژگی های مدیریتی نماینده، ویژگی های اخلاقی نماینده و مهارت های ارتباطی نماینده تبیین گردید. نماینده شایسته از دیدگاه دست اندرکاران فرآیندهای آموزشی علاوه بر چهار درون مایه اصلی دارای هفت درون مایه فرعی بود. طبقه یا درونمایه اصلی ارتباط بود که اصلی ترین ویژگی نماینده کلاس توسط دانشجویان، کارشناسان آموزشی و اساتید تشخیص داده شد.

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه با شناسایی ویژگی های نماینده شایسته می تواند به عنوان راهنما در مدیریت آموزشی پرستاری و مامایی مورد استفاده قرار گیرد. کارشناسان و مدیران آموزشی بر اساس یافته های حاصل از این مطالعه باید در بدو ورود و در طی تحصیل ویژگی های نماینده شایسته را برای دانشجویان تبیین نمایند و با اتخاذ روش های مناسب و آگاهی بخشی، شرایط و زمینه را طوری فراهم نمایند که نمایندگان شایسته ای توسط دانشجویان انتخاب شوند. پیشنهاد می گردد نقش ویژگی های نماینده شایسته کلاس و تأثیر آنان در فرآیند آموزش دانشجویان در مطالعات آتی مورد بررسی قرار گیرد.

واژه های کلیدی: نماینده کلاس، دانشجویان، فرآیندهای آموزشی.

نسبت به دروس دیگر این گرایش از همبستگی پائینی بر خوردار بوده و بر خلاف نامش که در طبقه بندی مواد مربوط به اپیدمیولوژی که از اهمیت بالایی بر خوردار است، در نتایج حاصل از جامعه از شاخص پائینی بر خوردار است. در رشته انگل شناسی درس باکتری و قارچ شناسی برخلاف ضریب یک آن، در بررسی مستقیم رگرسیون تکی این درس با نمره کتبی کل از ضریب بالای ۶,۴۴ بر خوردار می باشد، که این وزن بالا طبیعی بنظر نمی رسد، بلکه ناشی از الویت درس در این جامعه می باشد که در بین داوطلبان از اهمیت خاص بر خوردار بوده و جنبه زیربنائی دارد. پس این درس با ضریب بالاتر در تفکیک پذیری داوطلبان می تواند نقش اساسی ایفا کند.

نتیجه گیری: با توجه به یافته های حاصل می توان دریافت که بررسی ضرائب همبستگی بین نمره دروس مختلف و نمره کتبی می توان به درجه تکرار در دروس مختلف پی برد و از آنجا که تکرار بالا در شاخص های تفکیک می تواند پرهزینه و محدود کننده آستانه تمایز باشد. از طرفی می تواند گستره تشخیص قابلیت های داوطلبان را محدود سازد. در این بررسی به موارد تعیین کننده مانند درس قارچ و باکتری در میان داوطلبان رشته انگل شناسی پی برد که با توجه به پائین آوردن وزن امتحانی آن در نتایج تأثیر وزنی خود را نشان دادن و بنظر میرسد این درس از دوروس اصلی این رشته می باشد. همچنین عدم تأثیر مورد نظر درس باکتری شناسی در آزمون اپیدمیولوژی ما را به نقص طراحی و یا منظور کردن این درس در این گرایش راهبر می شود.

واژه های کلیدی: نقش ضریب دروس، آزمون کتبی، دکترای تخصصی، همبستگی موضوعات، توزیع دانسته ها.

A-10-617-1

تبیین دیدگاه دست اندرکاران فرآیندهای آموزشی در مورد نماینده شایسته کلاس درس

محمد رضا اندرواژ*، دکتر یدالله جنتی

* کارشناس ارشد علوم پزشکی مازندران دانشکده پرستاری و مامایی نسیبه ساری

andarvazh1@gmail.com

مقدمه: در جهت دست یابی به اهداف آموزشی، تربیتی و فرهنگی در دانشگاه عوامل متعددی نظیر دانشجویان، اساتید، مسئولین آموزشی و نیروهای پشتیبانی نقش دارند. اما نمایندگان کلاس که برآمده از متن دانشجویان هستند عمدتاً در فرآیندهای آموزشی در نظر گرفته

A-10-552-1

آموزش طراحی نقشه مفهومی: ضرورتی نادیده، در کوریکولوم آموزشی دانشجویان رشته های مختلف علوم پزشکی

کامران میرزایی*، دکتر ثریا زحمتکش، آزاده عازمیان

* استادیار- متخصص پزشکی اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر- بوشهر- خیابان معلم- روبروی ستاد نماز جمعه- دانشگاه علوم پزشکی بوشهر- مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

k.mirzaei@bpums.ac.ir

مقدمه: امروزه نظریه پردازان آموزشی بر این باورند که استفاده از روش های آموزشی ارتقا دهنده یادگیری معنی دار، یادگیری بیشتری در فر گیران ایجاد نموده و علاوه بر آن، مهارت های تفکر انتقادی و تفکر خلاق را نیز در آنان ارتقا می دهد؛ لذا بکار گیری روش های آموزشی که بتواند خلاقیت و توانایی یادگیری فعالانه را در دانشجویان تقویت نماید امری ضروری به نظر می رسد. یکی از راهبردهای آموزشی نوین که نقش مهمی در این زمینه دارد، روش نقشه مفهومی (Concept Mapping) می باشد.

روش کار: در یک مطالعه مداخله ای نیمه تجربی با طرح دو گروهی پیش آزمون- پس آزمون، تأثیر روش آموزشی نقشه مفهومی و روش سخنرانی بر میزان یادگیری شناختی دانشجویان کارشناسی تغذیه (که بصورت تصادفی به دو گروه مداخله و شاهد تقسیم شده بودند) در مبحث بیماری نارسایی قلبی از درس نظری پاتوفیزیولوژی بیماریها در سطح دانش و یادگیری مورد بررسی قرار گرفت. در ابتدای مطالعه، هیچ کدامیک از دانشجویان دو گروه با روش نقشه مفهومی آشنایی قبلی نداشتند. قبل از شروع کلاس های درس مبحث بیماری نارسایی قلبی، دانشجویان گروه مداخله در یک برنامه فوق العاده، به مدت دو جلسه، و هر جلسه به مدت نزدیک به ۶۰ دقیقه، در مورد نقشه مفهومی و روش ساخت آن آموزش داده شدند. سپس، بر اساس طرح درسی یکسان و مدرس واحدی مبحث فوق تدریس شد. در پایان درس از دانشجویان گروه مداخله خواسته شد تا برای اهداف درسی مطالب آموزش داده شده نقشه مفهومی طراحی نمایند. در میان ترم هر دو گروه دانشجویان با آزمون واحدی در مبحث بیماری نارسایی قلبی، مورد ارزیابی قرار گرفتند.

یافته ها: نتایج پیش آزمون در دو گروه مداخله و شاهد در حیطه دانش تفاوت آماری معنی داری را نشان نداد ($P = 0.110$) لیکن میانگین نمرات پس آزمون (حیطه دانش) در گروه مداخله بصورت معنی داری بیشتر از گروه شاهد بود ($P = 0.036$). 71.4% دانشجویان گروه مداخله ای نظر موافق و 14.3% نظر مخالف در خصوص روش استفاده از نقشه مفهومی در آموزش دروس داشتند. بین نگرش دانشجویان خصوص روش استفاده از نقشه مفهومی در آموزش دروس و نمره آخذ شده آنان در امتحان ارتباط معنی داری مشاهده شد ($P=0.010$).

نتیجه گیری: نتایج به دست آمده مؤید این است که روش نقشه مفهومی و روش معمول آموزش هر دو توانسته اند که یادگیری شناختی فراگیران را در حیطه دانش و آگاهی ارتقا دهند، اما روش نقشه مفهومی بیش از روش معمول آموزش بر روی یادگیری معنی دار فراگیران مؤثر است.

واژه های کلیدی: نقشه مفهومی، تفکر انتقادی، آموزش، دانشجو.

A-10-552-2

ارزشیابی تکوینی روشی مؤثر جهت کاهش اضطراب امتحان و پیشرفت تحصیلی در دانشجویان

کامران میرزایی*، دکتر ثریا زحمتکش، آزاده عازمیان

* استادیار- متخصص پزشکی اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر- بوشهر- خیابان معلم- روبروی ستاد نماز جمعه- دانشگاه علوم پزشکی بوشهر- مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

k.mirzaei@bpums.ac.ir

مقدمه: یکی از نگرانی ها و دغدغه های نظام آموزشی، استادان و به ویژه دانشجویان مساله اضطراب از امتحان و تأثیر این اضطراب بر روند ارزشیابی آنان است. برای پیشگیری از این مشکل می توان توجه بیشتری به ارزشیابی های تکوینی طول سال تحصیلی داشت، زیرا از این طریق از حجیم شدن مطالب آموخته شده تا زمان ارزشیابی پایانی جلوگیری شده؛ میزان شکستها واضطرابها کاهش یافته وانگیزه و رغبت در دانش آموزان افزایش می یابد. هدف از این مطالعه بررسی تأثیر ارزشیابی تکوینی بر کاهش اضطراب امتحان و پیشرفت تحصیلی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر بود.

روش کار: مطالعه فوق یک مطالعه مداخله ای بود که بر روی دو گروه از دانشجویان کارشناسی تغذیه که درس پاتوفیزیولوژی تغذیه را آخذ نموده بودند، انجام شد. دانشجویان بصورت تصادفی به دو گروه مداخله و شاهد تقسیم شدند. در ابتدای دوره از هر دو گروه آزمون واحدی بصورت چند گزینه ای از محتوای درس آخذ شد. سپس گروه مداخله طی دوره آموزشی خود بصورت تکوینی مورد ارزشیابی قرار گرفتند (آخذ آزمون در پایان 75% کلاس ها بصورت تصادفی). در پایان دوره هر دو گروه با استفاده از پرسشنامه ۲۵ سوالی (Anxiety Inventory TAITest) و جهت بررسی اضطراب امتحان و آزمون واحد چهار گزینه ای بدون احتساب نمره منفی (۳۰ سوالی) جهت بررسی پیشرفت تحصیلی مورد ارزشیابی قرار گرفتند (ارزشیابی تجمعی). نتایج با نرم افزار SPSS و آماره های ناپارامتریک مورد ارزیابی قرار گرفت.

برگزار گردید و گزارش نقشه مفهومی و تفسیر نتایج توسط دانشجویان در انتهای هر دو جلسه آموزشی ارائه و با حضور مدرسین و دانشجویان مورد نقد و بررسی قرار گرفت. در پایان دوره آموزشی مهارتهای تفکر انتقادی دانشجویان با هدف بررسی نتایج مداخله مجدداً ارزیابی گردید.

یافته ها: نتایج بیانگر ارتقا مهارتهای تفکر انتقادی دانشجویان در حیطه ای تجزیه و تحلیل ($P = 0.038$)، استنباط ($P = 0.029$) و نمره کل مهارت ($P = 0.041$) بود، لیکن در حیطه ارزیابی تفاوتی قبل و بعد از مداخله مشاهده نشد ($P = 0.621$).

نتیجه گیری: نتایج به دست آمده مؤید این است که آموزش نقشه مفهومی می تواند در ارتقا مهارت تفکر انتقادی دانشجویان مؤثر باشد، لذا استفاده از راهبرد آموزش نقشه مفهومی و گنجانیدن آموزش آن در برنامه های آموزشی دوران تحصیل دانشجویان با هدف تقویت و ارتقا مهارت های مشابه توصیه می گردد.

واژه های کلیدی: نقشه مفهومی، تفکر انتقادی، یادگیری، دانشجویان.

یافته ها: میزان اضطراب امتحان در گروه مداخله بصورت معنی داری کاهش یافته بود ($P = 0.018$). میانگین پیش آزمون در دو گروه تفاوت معنی داری نشان نداد لیکن نتایج آزمون پیشرفت تحصیلی در گروه مداخله بصورت معنی داری بالاتر بود (به ترتیب $P = 0.638$ و $P = 0.38$).

نتیجه گیری: نتایج اجرای فرآیند نشان داد ارزشیابی تکوینی منظم موجب افزایش پیشرفت تحصیلی فراگیران و نیز کاهش اضطراب ناشی از امتحان می شود و اعتماد به نفس را در آنها ایجاد و تقویت می نماید؛ لذا جایگزینی ارزشیابی تکوینی بجای ارزشیابی تجمعی دانشجویان پیشنهاد می گردد.

واژه های کلیدی: ارزشیابی تکوینی، اضطراب امتحان، پیشرفت تحصیلی، دانشجویان.

A-10-552-3

نقش آموزش نقشه مفهومی بر ارتقاء مهارت تفکر انتقادی در دانشجویان

کامران میرزایی*، دکتر ثریا زحمتکش، آزاده عازمیان، دکتر خلیل پورخلیلی، دکتر زهرا اکبر

* استادیار - متخصص پزشکی اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

k.mirzaei@bpums.ac.ir

مقدمه: امروزه صاحب نظران، تفکر انتقادی را به عنوان برون داد اصلی آموزش عالی معرفی کرده و تدریس تفکر انتقادی را نکته پایه برای یادگیری به شمار می آورند. تدوین نقشه مفهومی به عنوان یک استراتژی تسهیل کننده تفکر انتقادی در آموزش، یادگیری و ارزشیابی کاربرد ویژه ای دارد. این مطالعه با هدف بررسی نقش آموزش نقشه مفهومی بر ارتقاء مهارت تفکر انتقادی در دانشجویان انجام شد.

روش کار: فرآیند حاضر از نوع مداخله ای است. واحدهای مورد پژوهش گروه دانشجویان داوطلب شرکت در المپیاد علمی دانشگاه های علوم پزشکی سال ۱۳۹۰ بودند. در این مطالعه مهارت تفکر انتقادی دانشجویان قبل از اجرای برنامه های آموزشی نحوی طراحی نقشه مفهومی با استفاده از آزمون مهارتهای تفکر انتقادی کالیفرنیا - Cali-fornia Critical Thinking مورد ارزشیابی قرار گرفت. سپس جهت دانشجویان کارگاه (۶ جلسه ۳ ساعته) طراحی نقشه مفهومی بر اساس استخراج اطلاعات از مقالات مرتبط به موضوع مورد بررسی

A-10-620-1

تدریس به روش نقشه ی مفهومی روشی مؤثر بر میزان یادگیری و یادداری دانشجویان

ثریا زحمتکش*، دکتر کامران میرزایی، محمد هادی امیرشهری

* پزشک عمومی - مربی گروه بهداشت عمومی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر - بوشهر - خیابان معلم - روبروی ستاد نماز جمعه - دانشگاه علوم پزشکی بوشهر - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

s.zahmatkesh@bpums.ac.ir

مقدمه: نیاز روز افزون به تغییر در سیستم های آموزشی، در ارتباط با استفاده از تکنیک های خود یادگیری بگونه ای که یاد گیرنده در فرآیند یادگیری نقش فعالی را بازی کند، همواره احساس می شود. یکی از راهبردهای آموزشی نوین که نقش مهمی در این زمینه دارد، روش نقشه مفهومی (Concept Mapping) می باشد. هدف از این مطالعه بررسی تأثیر تدریس به روش نقشه ی مفهومی بر میزان یادگیری و یادداری دانشجویان بود.

روش کار: در این فرآیند مداخله ای نیمه تجربی، دو روش آموزشی نقشه مفهومی و روش سنتی سخنرانی بر میزان یادگیری شناختی دانشجویان کارشناسی بهداشت عمومی (دو گروه تصادفی مداخله و شاهد) در مبحث بیماری کم خونی از درس نظری بیماریهای شایع کودکان و نوزادان مورد بررسی قرار گرفت. قبل از مداخله آموزشی،

ای برخوردار است. مطالعه حاضر با هدف ارتقای کیفیت کارآموزی در عرصه از دیدگاه دانشجویان بهداشت خانواده طراحی گردیده است.

روش کار: یک مطالعه کیفی با رویکرد اقدام پژوهی (Action Research) در دانشکده بهداشت و تغذیه تبریز با مشارکت فعال دانشجویان بهداشت خانواده طی سالهای ۸۹-۱۳۸۸ انجام و داده های قبل و بعد از مداخله با پرسشنامه و چهار بحث گروهی متمرکز (FGD) جمع آوری گردید. علاوه بر این در طول انجام مداخله جلسات مستمری با دو تیم دانشجویی ارتقای کیفیت برای شناسایی ضعف ها، مشکلات و اصلاح برنامه ارتقای کیفیت انجام گرفت. بر اساس داده های اولیه، مداخله طراحی و اجرا شده و نهایتاً داده های بعد از مداخله به روش FGD برای تعیین بهبود کیفیت حاصله جمع آوری گردید. داده های کمی با SPSS و داده های کیفی بصورت دستی و با روش درونمایه ای تحلیل شد.

یافته ها: مداخله انجام شده برای بهبود کارآموزی بر اساس داده های قبل از مداخله صورت گرفته و شامل موارد زیر بود: تثبیت عرصه های کارآموزی، تأمین و تثبیت مربیان عرصه ها، اصلاح برنامه آموزشی (طرح درس)، اصلاح فرآیند گزارش دهی کارآموزی دانشجویان (کارپوشه)، ارتقای کارگاه های آموزشی ابتدای دوره، ارتقای آموزش و کسب مهارت در عرصه های کارآموزی و اصلاح فرآیند ارزیابی (در چهار مرحله). مداخله فوق با مشارکت اعضای هیئت علمی و دانشجویان ذینفع انجام گرفت که در نهایت موفقیت برنامه ها از دید دانشجویان سنجیده شد. فارغ از برخی پیشنهادات و گلایه های دانشجویان، آنها در کل از برنامه ریزی انجام گرفته، اجرای منظم برنامه ها، حضور مربیان و ارزیابی صحیح مهارت‌ها ابراز رضایت کردند.

نتیجه گیری: داده های قبل و بعد از مداخله نشان دهنده موفقیت مداخله انجام گرفته بوده و از این رو طرح درسها، کارپوشه ها و روشهای ارزیابی با کسب نظرات اعضای هیئت علمی دانشکده و دانشجویان، استاندارد سازی شده و قابلیت استفاده نه تنها در سالهای بعد بلکه در سایر دانشگاه ها را نیز دارند.

واژه های کلیدی: کارآموزی، بهداشت خانواده، ارتقای کیفیت، اقدام پژوهی.

هیچ کدامیک از دانشجویان دو گروه با روش نقشه مفهومی آشنایی قبلی نداشتند. از هر دو گروه دانشجویان قبل از شروع مبحث بیماری بیماری کم خونی یک پیش آزمون به عمل آمد، سپس قبل از شروع کلاس درس، دانشجویان گروه مداخله یک برنامه فوق العاده، به مدت دو جلسه (جمعا ۱۵۰ دقیقه) در مورد نقشه مفهومی و روش ساخت آن تحت آموزش قرار گرفتند. در پایان ترم و نیز به فاصله یک ترم تحصیلی هر دو گروه دانشجویان با آزمون واحدی مورد ارزیابی قرار گرفتند. **یافته ها:** نتایج مطالعه بیانگر عدم تفاوت معنی دار آماری در نمرات پیش آزمون دو گروه بود ($P = 0.346$)، لیکن میانگین نمرات اخذ شده پایان ترم در دانشجویان گروه مداخله بصورت معنی داری بالاتر از گروه آموزش سنتی سخنرانی بود ($P = 0.042$). همچنین میزان به یاد ماندن مطالب ارائه شده به فاصله زمانی یک ترم تحصیلی در گروه آموزشی مداخله بالاتر از گروه شاهد بود ($mean \pm (SD) = 8.86 (\pm 2.52)$ در گروه مداخله در مقابل $mean (\pm SD) = 6.24 (\pm 2.14)$) از حداکثر نمره ۱۲، ($P = 0.038$).

نتیجه گیری: روش نقشه مفهومی بیش از روش معمول آموزش سنتی سخنرانی بر روی یادگیری شناختی و نیز مدت به یاد ماندن مطالب در فراگیران مؤثر است. این روش باعث می شود فراگیر اطلاعات جدید را به اطلاعاتی با میزان یادگیری و یادآوری بیشتر تبدیل و مورد استفاده قرار دهد؛ لذا استفاده از روش آموزشی طراحی نقشه مفهومی در ارائه مطالب آموزشی برای دانشجویان توصیه می شود.

واژه های کلیدی: نقشه ی مفهومی، یادگیری، یاد داری، آموزش، دانشجویان.

A-10-238-2

ارتقای کیفیت کارآموزی رشته بهداشت خانواده از دیدگاه دانشجویان دانشکده بهداشت و تغذیه تبریز

جعفر صادق تبریزی^{*}، دکتر حمید اله وردی پور، محمد رضا نریمانی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی تبریز- تبریز، خیابان گلگشت، خیابان عطار نیشابوری، دانشکده بهداشت و تغذیه

tabrizijs@tbzmed.ac.ir

مقدمه: دانشجویان بهداشت خانواده برای انجام وظایف حرفه ای خود در مراکز بهداشتی درمانی نیازمند کسب مهارت‌های حرفه ای هستند، تا بتوانند نیازها، توقعات و انتظارات مردم و سیستم های سلامت را برآورده سازند. برای تحقق ویژگی های حرفه ای و کسب مهارت های مورد نیاز، آموزش دانشجویان در عرصه های کارآموزی از جایگاه ویژه

هیأت علمی به مشارکت در مطالعه از عوامل تأثیرگذار در نتایج این مطالعه می باشد که اظهار نظر قطعی و تعمیم نتایج را مشکل می نماید. با این وجود نتایج تحقیق می تواند در بازنگری های آینده مؤثر بوده و انتقال تجربیات این نوآوری را به سایر دانشکده های پزشکی کشور تسهیل نماید.

واژه های کلیدی: برنامه آموزشی، اصلاحات، مرحله علوم پایه پزشکی، دیدگاه اعضای هیأت علمی، دیدگاه دانشجویان پزشکی.

A-10-278-1

بررسی دیدگاه اعضای هیأت علمی و دانشجویان پزشکی درباره اصلاحات برنامه آموزش پزشکی عمومی (مرحله علوم پایه) در دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی در سال ۱۳۸۸

محمدصادق دهقان*، فتحیه مرتضوی، شهرام یزدانی

دکترای پزشکی عمومی و کارشناس ارشد آموزش پزشکی

drmsdehghan@gmail.com

مقدمه: مدیریت مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی، بازنگری برنامه آموزش پزشکی عمومی را از سال ۱۳۷۹ آغاز نمود و کمیته اصلاحات طی سه سال برنامه آموزش پزشکی عمومی جدید را بر اساس راهبردهای نوین آموزش پزشکی تدوین نمود. برنامه جدید پیشنهادی خرداد ۱۳۸۳ توسط شورای عالی برنامه ریزی وزارت متبوع تصویب و از مهرماه ۱۳۸۳ با پذیرش اولین گروه دانشجویان پزشکی به اجرا درآمد. شناخت دیدگاه اعضای هیأت علمی و دانشجویان پزشکی در خصوص برنامه جدید می تواند راهنمای تصمیم گیری های آینده مسئولان باشد. هدف مطالعه بررسی دیدگاه اعضای هیأت علمی و دانشجویان پزشکی مرحله علوم پایه درباره میزان دستیابی به اهداف اصلاحات برنامه آموزشی پزشکی عمومی می باشد.

روش کار: این پژوهش توصیفی مقطعی و زمینه آن «آموزش پزشکی» می باشد. جامعه پژوهش کلیه اعضای هیأت علمی شاغل به تدریس و دانشجویان شاغل به تحصیل ترم های چهارم و پنجم در مرحله علوم پایه پزشکی می باشند. روش نمونه گیری سرشماری و ابزار گردآوری اطلاعات دو پرسشنامه محقق ساخته برای دانشجویان (۲۶ سؤال) و اعضای هیأت علمی (۳۰ سؤال)، بر مبنای مقیاس درجه بندی لیکرت می باشد. برای تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار SPSS ویرایش ۱۸ استفاده شد.

یافته ها: میانگین کلی پاسخ به سئوالات پرسشنامه برای دانشجویان ۲/۹۸ (تعداد=۱۱۶؛ انحراف معیار=۰/۶۴۶) و برای اعضای هیأت علمی ۳/۳۶ (تعداد=۳۱؛ انحراف معیار=۰/۵۵۱) بود. ۸۴ نفر (۷۲/۴٪) از دانشجویان و ۲۱ نفر (۶۷/۷٪) از اعضای هیأت علمی میزان دستیابی به اهداف برنامه را نسبی اعلام نمودند. بین پاسخ سئوالات اعضای هیأت علمی و دانشجویان (Spearman,s Coefficient=0/1, P=0/873) همبستگی مشاهده نمی شود. اما در استراتژی های دانشجوی محوری (Spearman,s Coefficient=0/975, P=0/005) و دروس انتخابی (Spearman,s Coefficient=0/943, P=0/005) بین دانشجویان دو ترم همبستگی وجود دارد.

نتیجه گیری: تعداد ناکافی مطالعات قبلی مشابه و عدم تمایل اعضای

A-10-279-2

بررسی اثر دوره پودمان های مطالعاتی ویژه در نگرش و خود ارزیابی مهارتی از دیدگاه کارورزان

فاطمه جاویدان*، دکتر سید کامران سلطانی عربشاهی، دکتر جلیل کوهپایه زاده، دکتر حمیدرضا برادران عطار مقدم

* دکترای پزشکی عمومی و کارشناس ارشد آموزش پزشکی

drfjavidan@gmail.com

مقدمه: در برخی دانشکده های پزشکی دنیا پودمان های مطالعاتی ویژه به عنوان دوره مقدمات بالینی و بر اساس نیازهای آموزشی و اولویت های ملی و محلی، طراحی و اجرا می شوند. منظور از پودمان های مطالعاتی ویژه در این مطالعه عبارتند از دو پودمان «مهارت های ارتباطی» و «طبابت مبتنی بر شواهد». هدف مطالعه تعیین اثر شرکت دانشجویان پزشکی در دوره پودمان های «مهارت های ارتباطی» و «طبابت مبتنی بر شواهد»، در بهبود نگرش و خود ارزیابی مهارتی.

روش کار: جامعه مورد بررسی، ۸۴ نفر دانشجوی پزشکی می باشند که در دوره پودمان های مطالعاتی ویژه در مرکز مهارت های بالینی دانشگاه علوم پزشکی تهران (ایران) در سال ۱۳۸۶ شرکت نموده و یک هفته بعد وارد بخش های بالینی شدند. محیط انجام پژوهش مرکز مهارت های بالینی و کلیه بخش های آموزش بالینی در بیمارستان های تابعه دانشگاه می باشد. روش نمونه گیری سرشماری و ابزار گردآوری اطلاعات چهار پرسشنامه، بر مبنای مقیاس درجه بندی لیکرت است. ۷۹ نفر در این مطالعه شرکت نمودند. برای تحلیل داده ها از نرم افزار SPSS استفاده شد.

یافته ها: شرکت در دوره پودمان های مطالعاتی ویژه، موجب تغییر نگرش دانشجویان بلافاصله پس از دوره و یک ماه بعد نگردید. همچنین شرکت در پودمان «مهارت های ارتباطی» موجب تغییر خود

عینی و انتزاعی انجام شده است در این پژوهش با هدف دستیابی به ویژگی‌های کلی کتاب درسی مطلوب دانشجویان که در تمام رشته‌ها قابل استفاده باشد

نتایج: مروری بر مطالعات انجام شده (۱۳۳ نمونه) صورت گرفته است و پس از بررسی عمیق و تجمیع گویه‌های مشترک ۹۰ ویژگی به دست آمده سپس این ویژگی‌ها در دو گروه و ۷ زیر گروه دسته بندی و نام گذاری شده‌اند.

نتیجه گیری: استفاده موثر از ویژگی‌های کتاب درسی مطلوب به هنگام تالیف یک کتاب درسی می‌تواند کیفیت آن را ارتقا بخشد و نیز نقش موثری در بهبود یادگیری دانشجویان داشته باشد.

واژه‌های کلیدی: کتاب درسی دانشگاهی، ویژگی‌های مطلوب کتاب درسی، ارزشیابی کتاب درسی، کیفیت مطلوب کتاب درسی.

ارزیابی مهارتی بلافاصله ($p=0/012$) و یک ماه پس از برگزاری دوره گردید ($p=0/003$) و در مورد پودمان «طبابت مبتنی بر شواهد» فقط موجب تغییر خود ارزیابی مهارتی بلافاصله پس از دوره شد ($p=0/021$). بومی بودن و وضعیت تأهل نقشی در بهبود نگرش و خود ارزیابی مهارتی نداشته و عامل جنس مؤنث به عنوان عاملی که در کوتاه مدت می‌تواند در بهبود نگرش و خود ارزیابی مهارتی در مورد «مهارت‌های ارتباطی» نقش داشته باشد، قابل بررسی است.

نتیجه گیری: در نظر گرفتن زمان مناسب برگزاری دوره (پیش از شروع دوره کارآموزی)، اختصاص وقت کافی برای تمرین‌های عملی و گنجانیدن دوره‌ها در محتوای اصلی برنامه دوره پزشکی عمومی، می‌تواند بر اثربخشی برگزاری چنین دوره‌هایی به عنوان یک روش و الگوی نوین آموزشی موثر باشد.

واژه‌های کلیدی: پودمان‌های مطالعاتی ویژه، طبابت مبتنی بر شواهد، مهارت‌های ارتباطی، نگرش، مهارت.

A-10-628-1

نوآوری در آموزش بیماری‌های کلیه با روش تکانه‌های
(ایمپالس‌های) آموزشی تحت عنوان نکته‌های روزانه

حسین ثقفی*، نازنین ضیاء شیخ‌الاسلامی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی قم - قم - بیمارستان کامکار

dr.hosseisaghafi@gmail.com

مقدمه: در حال حاضر دانشجویان رشته پزشکی طی دو مرحله (کارآموزی و کارورزی) به صورت کوتاه مدت به بخش نورولوژی وارد می‌شوند که یادگیری مطالب کاربردی در این مدت کوتاه مشکل است لذا بر آن شدیم تا برای رفع این مشکل از آموزش تلگرافی و ایجاد ایمپالس‌های ناگهانی و کوتاه مدت که بتواند در ذهن شنونده حک گردد استفاده کنیم.

روش کار: در طی بیش از دو سال و نیم (۸۸ تا ۹۰)، ۱۵۱ کارآموز و کارورز در گروه‌های ۴ تا ۷ نفره در درمانگاه و بخش کلیه، سالن گزارش صبحگاهی و سالن کنفرانس با این شیوه آموزش دیدند. نحوه آموزش به روش وارد کردن ایمپالس (تکانه) آموزشی به دانشجویان، بدین صورت بود که در مورد بیماری‌هایی مختلف کلیه، ضمن آموزش کلی مطلب نکته‌ی خاص بالینی که دانستن آن می‌توانست مسیر تشخیص و درمان را مشخص نماید به صورت پررنگ‌تر نسبت به سایر مطالب بیان و مورد تأکید بیشتر قرار می‌گرفت تا به صورت یک نکته‌ی روزانه در ذهن دانشجویان نقش ببندد. در پایان هر دوره در

A-10-610-1

به سوی الگوی تحول در کتاب درسی دانشگاهی

مانوش مهربانی*، دکتر بهمن زندی، دکتر احمد علیپور، دکتر
محمد رضا سرمدی

* کارشناس آموزشی دانشگاه علوم پزشکی شیراز - شیراز خیابان
نشاط سالن‌های سینا و صدرا

mehrabi.manoosh@gmail.com

مقدمه: از جمله راهبردهای کلان اشاره شده در ویرایش بیستم سند ملی تحول آموزش علوم پزشکی، تحول در بهره‌برداری از منابع علمی با رویکرد تدوین و تولید اسناد، مراجع و منابع علمی است. در ادامه همین سند در بخش برنامه‌های کلان تحول و نوسازی اشاره مستقیم به تولید کتاب‌های درسی دانشگاهی مرجع شده است. کتاب درسی هنوز اصلی‌ترین رسانه در کلیه حوزه‌های آموزش عالی از جمله آموزش پزشکی است. از آنجایی که کتاب‌های متفاوت تأثیرهای متفاوتی دارند لازم است برای ایجاد تحول در یادگیری دانشجویان و عمق بخشیدن به این یادگیری، ویژگی‌های مطلوب کتاب درسی تعیین شده و در تالیف آن مد نظر قرار گیرند.

روش کار: این پژوهش مطالعه‌ای کیفی است بر اساس نمونه‌گیری هدفمند از مقالات مورد جستجو در بانک‌های اطلاعاتی و تحلیل به شیوه مقوله‌بندی و توصیف و تفسیر و قیاس و استقرا در مفاهیم

در امر یادگیری، آشنایی فراگیران در استفاده از رایانه و اینترنت در یادگیری و ایجاد انگیزه بیشتر برای یادگیری می‌شود. در این نوع شیوه آموزشی مسایل و مشکلات مربوط به کمبود اساتید مجرب و فضای آموزشی مناسب آن گونه که در روش سنتی وجود دارد رفع می‌گردد و از طرفی با به‌کارگیری امکانات پیشرفته در کتابخانه‌های دیجیتالی و جستجو در سایت‌های مختلف حین مطالعه در وقت و هزینه صرفه جویی می‌شود از دیگر نتایج پیامدهای اجرای آموزش الکترونیک در دانشگاه‌ها آموزش در کلیه ساعات شبانه روز، کاهش بار کاری سیستم آموزش حضوری (به دلیل این که بسیاری از دروس علوم پزشکی به صورت الکترونیک قابل ارائه هستند)، کاهش هزینه‌های آموزشی و غیره می‌باشد. تمام موارد فوق از جمله نتایج و پیامدهای حاصل از اجرای آموزش بخشی از دروس علوم پزشکی به شیوه الکترونیک می‌باشد. لازم به ذکر است که استفاده از یادگیری الکترونیک به تنهایی برای دروس عملی و بالینی مقدر نیست اما به عنوان مکملی در کنار سایر روش‌های آموزشی سودمند و باعث افزایش یادگیری فعال و عمیق می‌شود.

نتیجه گیری: با توجه به توانایی‌های نرم افزارهای الکترونیکی آموزش الکترونیک را می‌توان در سطح دانشگاه‌های مختلف اجرا نمود. از جمله چالش‌ها و مشکلات اجرایی این فرایند می‌تواند سرعت کم اینترنت، عدم دسترسی آسان فراگیران به اینترنت، قطع اینترنت، عدم داشتن کامپیوتر شخصی و عدم آشنایی دانشجویان در استفاده از اطلاعات می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: آموزش الکترونیک، دانشجویان، علوم پزشکی، رایانه.

A-10-540-2

تفکر انتقادی گامی در جهت تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی

طاهره خزاعی*، مریم تولیت، طیبه خزاعی، ماندانا جابری در میان

* مربی دانشگاه علوم پزشکی - خیابان غفاری دانشگاه علوم پزشکی بیرجند دانشکده پیراپزشکی

azar.khazaei@yahoo.com

مقدمه: یادگیری هدف تعلیم و تربیت است و پرورش قوه استدلال و رشد قوه قضاوت، مقصد اصلی تعلیم و تربیت می‌باشد. تفکر انتقادی هدف اصلی تحصیلات دانشگاهی می‌باشد و آموزش مهارت‌های تفکر

مورد کارایی این روش از دانشجویان نظر خواهی می‌شد و نتایج مورد آنالیز قرار می‌گرفت.

یافته‌ها: اکثریت کار آموزان و کارورزان از این شیوه آموزشی رضایت کامل داشته و آن را بسیار متنوع می‌دانستند و خواهان گسترش آن به سایر بخش‌های بالینی بودند. همچنین اکثراً معتقد بودند که این شیوه آموزشی به دلیل تاکید بر نکات کاربردی می‌تواند در رفع مشکلات عملی در اورژانس‌ها و پس از فراقت از تحصیل به عنوان پزشک عمومی تأثیر مناسب و کاربردی داشته باشد.

نتیجه گیری: به نظر می‌رسد که یادگیری با روش تکانه‌های آموزشی در بخش کلیه برای دانشجویان بسیار مطلوب و کاربردی بوده است و می‌توان از این روش در سایر بخش‌های بالینی هم استفاده نمود.

واژه‌های کلیدی: نوآوری، بیماری‌های کلیه، آموزش، تکانه.

A-10-419-2

بستر سازی آموزش الکترونیک در آموزش دانشجویان علوم پزشکی

سعید چنگیزی آشتیانی*، محسن شمسی

دانشگاه علوم پزشکی اراک

ashtiyani@sums.ac.ir *

مقدمه: دانش تکنیکی پزشکی به سرعت در حال تغییر و گسترش است و این امکان که تمامی نکات و واقعیت‌های مورد نیاز برای انجام مهارت‌های تکنیکی به دانشجویان آموزش داده شود وجود ندارد. از این رو ارائه برخی از دروس به شیوه آموزش الکترونیک به منظور مداخله بیشتر فراگیران در امر یادگیری، آشنایی فراگیران در استفاده از رایانه و اینترنت در یادگیری، تعامل بیشتر مدرس و فراگیر، آموزش با رویکرد کاربرد بالینی و ایجاد انگیزه بیشتر توصیه می‌گردد. در این شیوه آموزشی امکان یادگیری مادام‌العمر بدون محدودیت مکانی و زمانی وجود دارد.

روش کار: این پژوهش با بررسی منابع مربوط به حوزه آموزش پزشکی با هدف پیشنهاد فرایند آموزش الکترونیک در جهت توسعه فرایند آموزش پزشکی در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور صورت پذیرفته است.

یافته‌ها: به‌کارگیری آموزش الکترونیک باعث افزایش توانمندی فراگیران در استفاده از نرم افزارهای آموزشی، مداخله بیشتر فراگیران

A-10-562-1

نوآوری در ارائه بیوشیمی بالینی جهت دانشجویان رشته
کارشناسی علوم آزمایشگاهی

سهیلا معین *

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان - بندرعباس - انتهای بلوار
امام حسین دانشکده پزشکی گروه بیوشیمی

soheila_9@yahoo.com

مقدمه: بیوشیمی یکی از دروس اصلی رشته علوم آزمایشگاهی می باشد که در فراگیری سایر دروس اصلی این رشته اهمیت زیادی دارد. در این تحقیق، مباحث جدیدی مانند تفسیر نتایج آزمایشگاه، عوامل مداخله گر در اندازه گیری ترکیبات خون و مبحث کاربرد نوکلئوتیدها در تشخیص بیماری‌ها به مباحث بیوشیمی دو بالینی اضافه گردید.

روش کار: طی سال‌های ۸۸-۹۰ سه مبحث جدید در درس بیوشیمی بالینی دو ارائه گردید و میزان رضایت‌مندی ۷۵ دانشجو بررسی گردید. هر دانشجو ویژگی‌های یک بیمار از نظر میزان ترکیبات خون و ادرار را بررسی نموده و با تفسیر نتایج آزمایش‌ها، نحوه تشخیص بیماری را ارائه نمود.

نتیجه گیری: نتایج حاصل بیانگر این است که ۹۰ درصد دانشجویان قادر به تفسیر نتایج آزمایش و تشخیص بیماری می‌باشند. رضایت‌مندی دانشجویان از ارائه این مطالب جدید حدود ۸۰ درصد است. نتیجه گیری توانائی تفسیر نتایج آزمایشگاه توسط دانشجویان باعث می‌گردد دانشجو بیماری را تشخیص داده و بتواند در صورت خطا در انجام آزمایش‌ها به عدم هماهنگی بین نتایج آزمایش‌ها پی برده و حتی تا حد زیادی منبع خطا را شناسائی نماید. در بیوشیمی بالینی اندازه گیری ترکیبات مختلف خون اهمیت زیادی دارد، بنابراین باید بتوان عوامل مداخله گر در این اندازه گیری‌ها که می‌توانند نتایج آزمایش‌ها را تغییر یا بی اعتبار کرده مشخص نمود. سومین مبحث جدید کاربرد نوکلئوتیدها در تشخیص بیماری‌ها از دیگر مباحثی است که امروزه اهمیت بسیار دارد. در واقع مولکولی شدن تشخیص بیماری‌ها ضرورت ارائه این مطلب را بیشتر آشکار می‌سازد.

واژه‌های کلیدی: بیوشیمی بالینی، کارشناسی علوم آزمایشگاهی، تفسیر نتایج آزمایش، عوامل مداخله گر.

انتقادی به عنوان اولویت اصلی در برنامه ریزی‌های آموزش در نظر گرفته شده است.

روش کار: پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی مقایسه ای است که با هدف تعیین و مقایسه میزان مهارت‌های تفکر انتقادی دانشجویان ترم اول و آخر رشته های اطاق عمل و هوشبری دانشگاه علوم پزشکی بیرجند در سال ۱۳۹۰ انجام شد ابزار گردآوری داده‌ها پرسش نامه‌ی استاندارد کالیفرنیا فرم ب بود که شامل ۳۴ سؤال چند گزینه ای با یک پاسخ صحیح در ۵ بعد مهارت‌های شناختی تفکر انتقادی شامل تحلیل، استنباط، ارزشیابی، استدلال استقرایی، استدلال قیاسی می‌باشد.

یافته‌ها: از ۱۲۰ دانشجوی مورد مطالعه ۳/۳۸٪ رشته هوشبری و ۸/۶۰٪ رشته اطاق عمل بودند ۸/۶۰٪ در دانشکده بیرجند و ۲/۳۹٪ دانشکده فردوس مشغول به تحصیل بودند و ۲۵٪ بدون مطالعه بودند. مقایسه میانگین نمره مهارت‌های تفکر انتقادی بین دو جنس در بخش ارزشیابی معنی دار و سایر بخش‌ها بدون معنی بود. (۰/۰۵ p) مقایسه میانگین نمره مهارت‌های تفکر انتقادی بین دو رشته هوشبری و اطاق عمل در بخش‌های ارزشیابی، تجزیه و تحلیل و استدلال قیاسی معنی دار بود. (۰/۰۵ p). مقایسه میانگین نمره مهارت‌های تفکر انتقادی بین گروهی که مطالعات غیر درسی داشتند و انانی که مطالعه نداشتند در بخش استنباط معنی دار بود (۰/۰۵ p). مقایسه میانگین نمره مهارت‌های تفکر انتقادی بین دانشجویان ترم اول و آخر در بخش استدلال قیاسی و استقرایی معنی دار بود (۰/۰۵ p).

نتیجه گیری: به طور کلی نهادهای سازای تفکر انتقادی نه در شرایط کلاس و نه در شرایط کارآموزی به اندازه کافی فراهم نمی‌باشد و همچنین شیوه های آموزشی مدرن که به رشد تفکر انتقادی در دانشجو و یادگیری بهتر منجر گردد وجود ندارد و لزوم برنامه ریزی آموزشی بر مبنای تفکر انتقادی احساس می‌شود.

واژه‌های کلیدی: تفکر انتقادی، تحول و نوآوری، آموزش علوم پزشکی.

A-10-640-1

بررسی عوامل موثر بر دستیابی پرستاران و ماماهاى تازه کار
به صلاحیت‌های بالینی در طی دوران تحصیللیلی یکه فلاح^{*}، امیرعباس واعظی

* هیات علمی علوم پزشکی قزوین - علوم پزشکی قزوین

leili_fallah@yahoo.com

مقدمه: عدم صلاحیت حرفه ای مطلوب منجر به اختلال در ارائه مراقبت‌های موثر به مددجویان و آسیب‌های جبران ناپذیر می‌گردد. دستیابی به مهارت‌های حرفه ای باعث می‌شود تا پرستاران و ماماها بتوانند نقش خود و یا وظایف محوله را با کیفیت مناسب انجام دهند و موجب افزایش رضایتمندی بیماران گردند. با شناخت عوامل موثر در کسب صلاحیت‌های بالینی مطلوب، مسئولین پرستاری و مامایی قادر خواهند بود که برنامه های آموزشی مطلوب را طرح ریزی کنند.

روش کار: این پژوهش از نوع توصیفی - تحلیلی بود نمونه مورد مطالعه شامل کلیه پرستاران و ماماهاى طرحی شاغل در مراکز آموزشی - درمانی دانشگاه علوم پزشکی قزوین در زمان انجام پژوهش می‌بودند. نمونه گیری به روش سرشماری در شیفت‌های مختلف کاری صورت گرفت. تعداد نمونه ۱۴۰ نفر می‌بودند. ابزار جمع آوری داده‌ها پرسشنامه ای ۲ قسمتی با طرح ۳۳ سؤال بود که قسمت اول پرسشنامه سؤالات دموگرافیک و قسمت دوم سؤالاتی در مورد عوامل موثر در کسب صلاحیت‌های بالینی در چهار حیطه مربی - برنامه ریزی آموزشی، محیط بالینی و فرا گیر بود که سؤالات بر مبنای مقیاس رتبه بندی لیکرت امتیازبندی شده بود. داده‌ها با نرم افزار SPSS16 و آزمون‌های کای دو - فیشر آنالیز شد.

نتیجه گیری: در خصوص اهداف پژوهش نتایج نشان داد که از میان ۴ حیطه، ویژگی‌های مربوط به فراگیر با کسب بالاترین امتیاز به عنوان مهم‌ترین عامل موثر در کسب صلاحیت‌های بالینی قلمداد شد. همچنین نتایج نشان داد که کمترین عامل موثر از دیدگاه هر دو گروه عوامل مرتبط به برنامه ریزی آموزشی می‌باشد. در خصوص ویژگی‌های موثر مربی مهم‌ترین ویژگی موثر در کسب صلاحیت‌های بالینی ایجاد اعتماد به نفس در دانشجو توسط مربی بوده است. در خصوص عوامل مربوط به برنامه ریزی آموزشی، تعداد دانشجو در هر گروه کارآموزی و تناسب بین زمان ارائه واحد تئوری و کارآموزی از جمله مهم‌ترین عوامل موثر مطرح شده بودند. در خصوص عوامل مربوط به محیط بالینی میزان همکاری پرسنل پرستاری از مهم‌ترین عوامل موثر در کسب صلاحیت بالینی مطرح شده بودند. بحث و نتیجه گیری: نتایج پژوهش بیانگر این بود که برای کسب صلاحیت‌های بالینی مطلوب، وضعیت آموزش پرستاری و مامایی نیاز به تأمین جامع‌تر امکانات و تجهیزات محیط بالینی دارد. ارتقاء عملکرد مربیان و جذب همکاری‌های حرفه ای نیز می‌تواند در بهبود وضعیت آموزش بالینی و کسب صلاحیت‌های

بالینی مطلوب‌تر مفید واقع شود. اقداماتی از قبیل استفاده از مربیان صلاحیت دار، با در نظر گرفتن توانایی و تخصص آن‌ها، سهیم نمودن پرسنل تیم بهداشتی درمانی در آموزش دانشجویان، فراهم کردن تجهیزات و وسایل لازم برای اتساق پراتیک و محیط‌های بالینی و ارائه مراقبت‌های علمی و صحیح از بیمار و همچنین طراحی یک معیار ارزشیابی بالینی صحیح، دقیق و عینی و به دور از قضاوت شخصی برای سنجش مهارت‌های علمی و عملی دانشجویان در محیط‌های بالینی برای دستیابی به صلاحیت‌های بالینی مطلوب‌تر پیشنهاد می‌شود.

واژه‌های کلیدی: صلاحیت‌های بالینی، عوامل موثر، آموزش بالینی، پرستاران و ماماها، دوران تحصیل.

A-10-642-2

تأثیر آموزش الگوی حل مسئله اجتماعی دزوریل و گلد فراید
بر مهارت حل مسئله دانشجویان پرستاریسارا شهبازی^{*}، محمد حیدری* کارشناس ارشد وزارت بهداشت - بروجن سه راه دانشسرا دانشکده
پرستاری بروجن

sara.shahbazi@yahoo.com

مقدمه: حل مسئله یک مهارت حیاتی برای زندگی در عصر حاضر است و یادگیری آن برای همگان ضروری است. با توجه به این که بهترین راه دستیابی به عادات تفکر و قضاوت صحیح استفاده از برنامه های آموزشی و روش‌هایی است که دانشجویان را با مسائل واقعی مواجه می‌سازد؛ لذا هدف از این مطالعه بررسی تأثیر آموزش الگوی حل مسئله اجتماعی دزوریل و گلد فراید بر مهارت حل مسئله دانشجویان پرستاری می‌باشد.

روش کار: پژوهش حاضر یک مطالعه نیمه تجربی با شیوه پیش آزمون - پس آزمون می‌باشد که بر روی ۴۳ نفر از دانشجویان سال چهارم (ترم ۷) کارشناسی پرستاری دانشکده پرستاری و مامایی حضرت فاطمه (س) دانشگاه علوم پزشکی شیراز انجام شده است. جهت جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه های اطلاعات دموگرافیک و آزمون هوش هیجانی باراون (زیر مقیاس حل مسئله)، استفاده شد. سپس به طور تصادفی، داوطلبان، به دو گروه تجربی (۲۰ نفر) و شاهد (۲۳ نفر) تقسیم شدند. جهت گروه تجربی، دوره آموزش مهارت حل مسئله، برنامه ریزی شده بر اساس پروتکل دزوریل و گلد فراید، به شیوه بحث گروهی و بارش افکار در گروه های ۴ نفره، به مدت شش جلسه و در طول دو ماه، برگزار شد. داده‌ها با استفاده از بسته نرم افزاری آماری

شد که باعث گردید کارآموزان فعالیت بالینی کاملاً صحیح را فرا گرفته و با همکاری هم این معاینات را تکرار و تمرین کنند.

واژه‌های کلیدی: روش‌های آموزش، گروه همتایان.

A-10-580-2

ارتقای اثربخشی کارورزی احیای قلبی - ریوی با طراحی و اجرای کارورزی سیال دانشجوی محور مبتنی بر ارزشیابی آسکی

علیرضا شعوری بیدگلی*، حمید آسایش، زهرا طاهری خرامه، مریم طبیعی، روح الله صفائی پور

* هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی قم - قم خ ساحلی مجتمع آموزشی

Bidgoli3099@yahoo.com

مقدمه: تجربه و کسب مهارت در احیای قلبی-ریوی برای دانشجویان گروه پزشکی از اهمیت بالایی برخوردار بوده و با توجه به شرایط منحصر به فرد احیای قلبی-ریوی در محیط‌های پیش بیمارستانی، تلاش برای آموزش موثر این مهارت به دانشجویان رشته فوریتهای پزشکی بسیار ضروری است. به دلیل مشخص نبودن زمان رخداد عملیات احیای قلبی-ریوی، آموزش آن در قالب کارآموزی یا کارورزی با مشکلاتی از قبیل اتلاف وقت و عدم تجربه شرایط واقعی وجود دارد؛ لذا با طراحی فرم جدیدی از کارورزی، یادگیری و استدلال بالینی دانشجویان درباره احیای قلبی-ریوی تقویت شد. با حضور دانشجویان در موقعیت‌های احیای قلبی-ریوی، افزایش بهره‌وری و افزایش کیفیت آموزش بالینی در دانشجویان فراهم گردید. از طرفی حضور دانشجویان به طور سیال و استفاده مناسب از زمان، صرفه‌جویی اقتصادی نیز به دنبال داشت. بهبود تفکر انتقادی، اصلاح شیوه‌های آموزش بالینی، افزایش سطح اثر بخشی آموزش، تعمیق باورهای یادگیری، تدریس پویا و اثر بخش، ایجاد موقعیت‌های جدی یادگیری، نوآوری در تدریس از اهداف جزئی طرح بود.

روش کار: با تصویب شورای آموزشی دانشگاه دانشجویان در ازای شرکت در کارورزی احیای قلبی-ریوی معمول، با اعلام کد ۹۹ دانشجویان در ۱۵ عملیات احیای قلبی-ریوی مراکز آموزشی درمانی شرکت کرده و گزارش آن را در لاگ بوگ کارورزی احیای قلبی-ریوی طراحی شده به منظور ارزشیابی ثبت نمودند. ارزشیابی دانشجویان بر اساس مستندات لاگبوک (گزارشها) و آزمون بالینی OSCE پایان دوره استوار بود. تفکر انتقادی دانشجویان درباره کارورزی احیای قلبی-ریوی با طرح ۱۰ سؤال در خصوص احیای قلبی ریوی مورد سنجش قرار گرفت و میزان رضایت

SPSS و با کاربرد تست‌های آماری من ویتنی، ویلکاکسون، آزمون مبتنی بر تکرار فریدمن، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

نتیجه‌گیری: میانگین نمرات مهارت حل مسئله دانشجویان گروه تجربی در مراحل بلافاصله و دو ماه پس از مداخله، نسبت به قبل از مداخله تفاوت آماری معنی داری نشان داد.

واژه‌های کلیدی: آموزش، حل مسئله، دانشجویان پرستاری.

A-10-752-1

بررسی تأثیر آموزش سمبولوژی بیماری‌های داخلی کودکان با روش گروه همتایان

لیدا سبکتکین*، ماندانا رفیعی

* استادیار علوم پزشکی تبریز - تبریز خ ششگلان بیمارستان کودکان تبریز

Lidasaboktakin@yahoo.com

مقدمه: آموزش گروه همتایان نوعی استراتژی آموزشی است که به صورت توسعه دانش و مهارت از طریق کمک فعال و حمایت بین افراد هم سطح تعریف می‌شود با توجه به اینکه مهارت انجام معاینه فیزیکی یکی از اجزای حیاتی مهارت‌های بالینی مورد نیاز پزشکان بشمار می‌رود بر آن شدیم تا تأثیر روش آموزشی گروه همتایان بر یادگیری سمبولوژی و مهارت عملی در معاینه دانشجویان پزشکی را بررسی کنیم.

روش کار: بعد از توجیه دانشجویان در ابتدای ورود به بخش وضعیت اولیه آن‌ها با استفاده از چک لیست بررسی شده سپس آموزش مباحث مختلف سمبولوژی داده شده و بعد از اطمینان از فهم کامل مطالب از تک تک دانشجویان درخواست می‌شود که این مطالب آموزشی را به دو تا چهار نفر از همکاران خود منتقل نمایند قبل از آموزش چک لیست توسط آموزش دهندگان برای آموزش گیرندگان پر می‌شود و سپس از دانشجویانی که توسط دانشجوی اول آموزش دیده‌اند فیدبک گرفته می‌شود همزمان با اخذ فیدبک چک لیست مجدداً پر می‌شود.

نتیجه‌گیری: با توجه به فیدبک ارائه شده توسط دانشجویان و ارزیابی توسط استاد بخش بر اساس معیارهای موجود در چک لیست، نتایج قبل از آموزش از ۴۸ درصد به ۸۴٪ بعد از آموزش افزایش یافته است. در مقایسه این روش با روش قبلی انجام شده کارآموزان انگیزه بیشتری برای معاینه بالینی از خود نشان دادند. در این روش معاینه بالینی بیماران بر اساس چک لیست تهیه شده از فرانس‌های سمبولوژی انجام

آموزی نیازمند یک ابزار اثر بخش و کار آمد است. کارنامه عملکرد بالینی به عنوان یکی از روش‌های مناسب جهت ارزیابی حیطه روانی - حرکتی و عاطفی می‌باشد. کارنامه، مشخص کننده آن است که دانشجوی در کدام حیطه‌ها نیاز به بهبود و تقویت مهارت‌های خود دارد. در این طرح مهارت یادگیری دانشجویان ترم ۵ هوشبری با استفاده از لاگ بوک مورد ارزشیابی قرار گرفت.

روش کار: در اجرای این طرح دو دوره از دو گروه از دانشجویان کارشناسی هوشبری در کارآموزی ۱ به دو گروه تجربی و شاهد تقسیم شدند. در گروه تربی پس از آموز لازم و تهیه لاگ بوک از دانشجویان خواسته شد تجارب بالینی خود را در کل دوره در لاگ بوک ثبت نمایند. از دانشجویان در شروع و در پایان دوره Pre-test و Post-test به عمل آمد. در گروه شاهد دانشجویان کارآموزی را همانند سایر دوره‌های قبل و بدون ثبت تجارب بالینی گذراندند. در پایان دوره از هر دو گروه در خصوص تجارب بالینی - شیوه آموزش - کارنامه بالینی و ویژگی‌های آن نظر سنجی به عمل آمد.

یافته‌ها: بر اساس نظرسنجی انجام شده از دو گروه مشخص شد که در گروه تجربی ۲۵٪ بیشتر از گروه شاهد از ابتدای دوره با مواردی که نیاز به آموزش و کسب تجربه در این بازه زمانی را داشت، آشنا شده بودند و با انگیزه بیشتری به طی دوره کارآموزی پرداخته بودند. مواردی مثل ثبت گزارش روزانه در گروه تجربی ۶۵٪ بیشتر از گروه شاهد به شناخت بیمار قبل از عمل و بدست آوردن اطلاعات لازم جهت بیهوشی و شناخت مواردی که نیاز به توجه بیشتر در امر بیهوشی داشت مفید بود. همچنین مشاهده شد ۵۰٪ بیمارانی که قبل از عمل جراحی توسط دانشجویان بیهوشی مورد ارزیابی قرار گرفته بودند از استرس و تغییرات فشار خون کمتری در حین بیهوشی برخوردار شده بودند. همچنین با توجه به این که شروع کارآموزی دانشجویان ساعت ۷/۵ صبح و شروع اعمال جراحی از حدود ساعت ۹ بود پر کردن فرم گزارش باعث شد که دانشجویان گروه تجربی ۱۲/۵٪ کمتر نسبت به گروه شاهد احساس سردرگمی و اتلاف وقت در امر آموزش داشته باشند جدول ثبت فعالیت‌ها ۲۵٪ بیشتر به برقراری ارتباط بهتر بین پرسنل و دانشجویان منجر شد. در زمینه آشنایی با حداقل شایستگی‌ها در انجام هر مهارت در گروه شاهد ۳۷/۵٪ احساس رضایت داشتند این در حالی بود که در گروه تجربی ۸۷/۵٪ رضایتمندی وجود داشت. در گروه تجربی در زمینه پژوهش و شرکت در سمینارها و کنفرانس‌های مرتبط با رشته تحصیلی ۲۵٪ انگیزه بیشتری نسبت به گروه شاهد ایجاد شده بود. در زمینه رضایت از برنامه کاری منظم و همچنین آشنایی با نحوه ارزشیابی و رضایت از آن در گروه تجربی ۳۷/۵٪ بیشتر از گروه شاهد رضایتمندی وجود داشت. در گروه تجربی نسبت به ثبت فعالیت‌ها به دلیل امکان ارزیابی مجدد ۷۵٪ احساس رضایت نمودند که ۶۲/۵٪ بیشتر از گروه شاهد بود.

نتیجه گیری: استفاده از کارنامه بالینی نشان داد این ابزار برای دانشجویان و استادان، راهنمای مناسبی است که مشخص می‌کند دانشجو چه چیزی را باید ببیند و یا انجام دهد و استاد چه چیزی را باید ارزیابی

ایشان از روش جدید ارائه کارورزی با یک سؤال (در مقیاس لیکرت پنج گزینه ای از کاملاً راضی تا کاملاً ناراضی) اندازه گیری شد.

یافته‌ها: در نظر سنجی انجام شده اکثر دانشجویان (۹۲ درصد) از اجرای کارورزی به روش جدید و اینکه می‌توانستند عملیات احیای قلبی-ریوی را در شرایط واقعی و در بیماران مختلف تجربه کنند اظهار رضایت کردند. در این روش بحث انتقادی درباره جنبه‌های عملیات احیاء که در اکثر موارد به صورت خود انگیز توسط دانشجویان شروع می‌شد در بهبود استدلال بالینی دانشجویان موثر بود؛ و افزایش میزان پاسخ مناسب به سؤالات انتقادی از ۵۰ درصد به ۸۷ درصد مویید این موضوع میباشد. در این روش فرای تجربه احیای قلبی-ریوی در یک محیط واقعی، میزان وقت تلف شده دانشجویان در زمان انتظار برای اعلام عملیات احیای قلبی-ریوی به صفر رسید میزان رضایت دانشجویان از عدم اتلاف وقت و سپری نمودن بدون هدف کارورزی به شیوه قبل بیش از ۹۵٪ می‌باشد. با توجه به همکاری مسئولین تیم احیاء، اجرای این کارورزی نیازمند مربی اختصاصی نمیشد و مابقی نیازهای آموزشی توسط مربیان حاضر مرتفع میشود بنابراین از نظر نیروی انسانی نیز میزان بهره وری افزایش و صرفه‌جویی اقتصادی نیز به دنبال دارد.

نتیجه گیری: با توجه به نوع طراحی و آموزش و همکاری مسئولین در رده های درمانی مراکز آموزشی، اجرای این طرح در کلیه مراکز آموزشی- درمانی امکان پذیر بوده و اهداف جزئی طرح به ویژه بهبود تفکر انتقادی، افزایش سطح اثر بخشی آموزش، تعمیق باورهای یادگیری، تدریس پویا و اثر بخش، ایجاد موقعیت‌های جدی یادگیری را پوشش می‌دهد.

واژه‌های کلیدی: کارآموزی، لوگ بوک، احیاء قلبی ریوی، اثر بخشی.

A-10-580-3

تعیین مهارت یادگیری و ارزشیابی دانشجویان ترم ۵ هوشبری با استفاده از لاگ بوک طراحی شده در آموزش بالینی

علیرضا شعوری بیدگلی*، فاطمه شریفی فرد، زهرا طاهری خرامه، حمید آسایش، مریم طیبی، روح الله صفائی پور

* هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی قم - قم خ ساحلی
مجتمع آموزشی

Bidgoli3099@yahoo.com

مقدمه: یکی از راه‌های بهبود کیفیت آموزش تعیین اهداف، روابط و ضروریات یادگیری است. از طرفی ارزیابی صلاحیت حرفه ای فارغ‌التحصیلان بر مبنای حصول به اهداف آموزشی در هر دوره کار

بخش در حد متوسط ارزیابی نمودند.

نتیجه گیری: این پژوهش نشان دادگسترش تخت‌های آموزشی، مستند سازی وظایف کارورزان و کارآموزان، آشنا نمودن اساتید با متدهای جدید آموزش بالینی، اهمیت دادن به راندهای آموزشی، ارتقاء کمیّت و کیفیت کار درمانگاهی، انجام ارزیابی‌های تکوینی به طور مستمر، استفاده بهینه از حضور دستیاران، کاهش فشار کاری کارورزان در کشیک‌ها، استفاده log book و portfolio با هدف تعیین نقاط ضعف و قوت دانشجویان در امر یادگیری به عنوان مهم‌ترین استراتژی‌ها در جهت ارتقاء آموزش بالینی خواهد بود.

واژه‌های کلیدی: الگو، ارتقاء، کیفیت، آموزش بالینی، دانشکده پزشکی.

کند و مشخص کننده آن است که دانشجو در کدام حیطه‌ها نیاز به بهبود و تقویت مهارت‌های خود دارد. استفاده از لاگ بوک در آموزش دانشجویان موجبات تدریس اثر بخش - ایجاد موقعیت جدید یادگیری در دانشجویان شده و موجبات ارزشیابی واقعی دانشجویان را فراهم نمود.

واژه‌های کلیدی: ارزشیابی، لاگ بوک (کارنامه بالینی)، مهارت یادگیری، آموزش بالینی.

A-10-424-2

ارائه الگوی ارتقاء کیفیت آموزش بالینی در دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اراک

زهره عنبری*، دکتر حسنیه زمانی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی اراک - اراک، سردشت، معاونت آموزش و تحقیقات، مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی،

zohre_393@yahoo.com

A-10-669-1

نقش یادگیری مشارکتی به عنوان یک استراتژی فعال در ارتقاء کیفیت آموزش پرستاری و مراقبت از بیماران

فاطمه سمیعی سبینی*، زینب علیمردی، مرضیه خاتونی

* مربی-هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

samiei.modares@yahoo.com

مقدمه: یادگیری مشارکتی رویکردی نوین و فعال بوده که نتایج مثبت آن بر جنبه‌های گوناگون رشد شخصیت فرد از جمله رشد مهارت‌های اجتماعی در سال‌های اخیر گسترده‌گی و تنوع بسیار داشته است. پرستاران به عنوان یکی از مهم‌ترین اعضای تیم مراقبت بهداشتی جهت فراهم کردن مراقبت هرچه بهتر و مؤثرتر نیازمند برخورداری از مهارت‌های برقراری ارتباط می‌باشند، که در این زمینه به کارگیری شیوه یادگیری مشارکتی در تدریس پرستاری می‌تواند نقش عمده‌ای در ارتقاء مهارت‌های اجتماعی جهت برقراری ارتباط موثر و درمانی با بیمار و خانواده در ارائه مراقبت‌های مربوطه داشته باشد.

روش کار: مطالعه حاضر، حاصل مرور مطالعات منتشر شده در رابطه با نقش یادگیری مشارکتی در ارتقاء کیفیت آموزش پرستاری و مراقبت از بیماران، در پایگاه‌های اطلاعات علمی و مجلات مربوطه می‌باشد.

یافته‌ها: در طی سال‌های اخیر استراتژی‌های زیادی جهت ارتقاء یادگیری فعال گسترش یافته‌اند. یادگیری مشارکتی یکی از متدهای یادگیری است که تأثیرات مثبت آن شناخته شده است. اصطلاح یادگیری مشارکتی مربوط به روشی است که طبق آن فراگیران در سطوح مختلف عملکرد در گروه‌های کوچک برای رسیدن به اهداف مشترک فعالیت می‌کنند. پرستاران به عنوان اعضای تیم بهداشتی جهت ارائه هرچه بهتر مراقبت از

مقدمه: آموزش بالینی به عنوان فعالیت تسهیل کننده یادگیری در محیط بالینی بوده که در آن اساتید بالینی و دانشجو به یک میزان مشارکت دارند و هدف آن ایجاد تغییرات قابل اندازه گیری در دانشجویان برای انجام مراقبت‌های بالینی می‌باشد هدف از انجام این پژوهش نیز ارائه الگوی مناسب جهت ارتقاء کیفیت آموزش بالینی در دانشکده پزشکی اراک بود.

روش کار: در این پژوهش توصیفی مقطعی، دیدگاه ۶۳ دانشجوی کارآموز و ۵۶ دانشجوی کارورز پزشکی پیرامون کیفیت آموزش بالینی ارزیابی شد. ابزار جمع آوری داده‌ها پرسشنامه ۵۶ سئوالی بود که وضعیت مکان‌های آموزش بالینی، تعداد و تنوع بیماران، امکانات آموزش بالینی، نحوه ارزشیابی مهارت‌های بالینی، متدهای آموزش بالینی، همکاری پرسنل درمانی در فیلدهای آموزش بالینی و نحوه برنامه ریزی آموزش بالینی مورد ارزیابی قرار گرفت. روایی و پایایی پرسشنامه تایید شد ($r=0/81$). داده‌ها نیز از طریق نرم افزار spss آزمون‌های کای دو آنالیز شد.

یافته‌ها: کارآموزان و کارورزان وضعیت مکان‌های آموزش بالینی را با میانگین به ترتیب ۲۹/۳٪ و ۳۱/۷٪ در حد ضعیف، پایین بودن سطح عینیت آزمون‌ها را به ترتیب با میانگین ۱۰٪ و ۱۷٪ در حد بسیار ضعیف ارزیابی نمودند، پایین بودن سطح ارزیابی‌های تکوینی، عدم تفکیک درمانگاه‌های آموزشی از درمانی و نیز عدم استفاده از سایر مکان‌های آموزش بالینی و فقط اکتفا کردن به بیمارستان و کلینیک را به عنوان موانع آموزش بالینی موثر ذکر نمودند وضعیت پاپیون، دسترسی به کتاب‌های مرجع و اینترنت و وجود کلاس مناسب در

این نیاز احساس شد تا تأثیر آموزش دانشگاهی بر دیدگاه دانشجویان نسبت به کار تیمی بررسی گردد.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی-تحلیلی می‌باشد. حجم نمونه تمامی دانشجویان ترم اول و ترم آخر در رشته های پزشکی، پرستاری، علوم آزمایشگاهی، هوشبری، رادیولوژی، اتاق عمل، و مامایی دانشگاه علوم پزشکی کردستان که جمعاً ۴۱۰ نفر می‌باشند و به روش سرشماری نمونه گیری شده‌اند. روش جمع آوری اطلاعات پرسشنامه است که در زبان اصلی روایی و پایایی آن تأیید گردیده است، و پس از ترجمه نیز از نظر روایی صوری و محتوی پرسشنامه به تأیید پنج نفر از صاحب نظران رسید. پایایی این پرسشنامه نیز به وسیله ضریب آلفای کرونباخ سنجیده شده و برابر ۰/۸۶ است. روش تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS و با آزمون تی نمونه های مستقل انجام شد.

یافته‌ها: پس از جمع آوری پرسشنامه‌ها از تعداد ۴۱۰ پرسشنامه ۲۱۶ مورد پر شده و به محقق برگردانده شد، که از این موارد تعداد ۱۴۲ نفر ترم اول و ۷۴ نفر ترم آخر می‌باشند. در آنالیز انجام شده بین دانشجویان ترم اول و دانشجویان ترم آخر در مورد دیدگاه کار تیمی هیچ‌گونه اختلاف معنی داری دیده نشد ($Pvalue=0.998$).

نتیجه گیری: باید توجه داشت که کار تیمی، از وظیفه متفاوت است اما هر دوی آن‌ها برای تیم ضروری هستند، بعلاوه در مراقبت سلامت دانش و مهارت در انجام وظیفه کافی نیست و باید همراه با عملکرد تیمی باشد. بنابراین آموزش کار تیمی در دانشگاه‌ها ضروری به نظر می‌رسد. با توجه به نتایج بدست آمده برای افزایش بهره‌وری باید در آموزش دانشگاهی راهکارهایی برای آموزش اصول کار تیمی و دادن نگرش تیمی به دانشجویان در نظر گرفته شود.

واژه‌های کلیدی: کار تیمی، آموزش دانشگاهی، آموزش بین حرفه ای.

A-10-672-1

نقش طب نظامی در نیروهای مسلح و ضرورت توسعه برنامه های آموزشی تخصصی در طب نظامی ایران

رضان رحمانی*، شعبان مهرورز، اسماعیل زارعی، عباس عباس پور، حسن ملکی

* استاد یار دانشگاه علوم پزشکی بقیه ا... (عج)

rahmani@bmsu.ac.ir

مقدمه: نیروهای نظامی به علت شرایط شغلی در معرض خطرات و بیماری‌های خاص قرار می‌گیرند. طب نظامی به عنوان یک دیسیپلین

بیماران نیازمند رشد مهارت‌های اجتماعی جهت برقراری ارتباط موثر با بیماران در شناسایی نیازهای بهداشتی آن‌ها و مشارکت بیماران و خانواده آن‌ها در امور درمانیشان می‌باشند. برقراری ارتباط موثر هسته اصلی مهارت بالینی در تشخیص، درمان و مراقبت می‌باشد. در حالی که نتایج مطالعات نشان داده‌اند که دانشجویان پرستاری از مهارت ضعیفی در برقراری ارتباط با بیمار و خانواده وی برخوردار هستند و نیاز به تقویت مهارت‌های برقراری ارتباط کلامی و غیر کلامی موثر دارند. به کارگیری شیوه یادگیری مشارکتی در دروس تئوری پرستاری سبب می‌شود دانشجویان در خلال تعامل و همکاری تجارب خود را سازماندهی کنند و اندیشه های منطق و مهارت‌های سطح بالای ارتباط کلامی خود را افزایش دهند. همچنین در خلال یادگیری به شیوه مشارکتی موقعیت‌هایی ایجاد شده که در آن به دانشجویان اجازه داده می‌شود با هم روی بعضی از وظایف کار کنند و کوشش‌های خود را به منظور دستیابی به اهداف آموزشی هماهنگ و همسان سازند، به گونه ای که در دریافت پاداش و موفقیت کسب شده شریک هستند و ضمن تقویت مهارت‌های اجتماعی از جمله روابط درون گروهی و عزت نفس می‌توانند نقش موثری در ارائه مراقبت با کیفیت بالا در شرایط بالینی داشته باشند.

نتیجه گیری: به کارگیری یادگیری مشارکتی در دروس تئوری پرستاری نقش موثری در ارتقاء مهارت‌های ارتباطی با بیماران در شرایط بالینی دارد؛ لذا آموزش این مهارت‌ها بایستی در برنامه درسی پرستاری قرار گرفته به گونه ای که دانشجویان قبل از ورود به بالین با این مهارت‌ها آشنا شده و همچنین به طور عملکردی نیز برنامه‌هایی جهت تقویت این مهارت‌ها تدوین گردد.

واژه‌های کلیدی: یادگیری مشارکتی، آموزش، پرستاری، مراقبت.

A-10-480-5

مقایسه دیدگاه دانشجویان ترم اول و ترم آخر در مورد کار تیمی

محمد رضا عبدالملکی*، صدیقه مومنی، کیوان حاجی محمودی، زانیار باتوبه، کژال رضوانی

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی کردستان - کردستان - دانشگاه علوم پزشکی - مرکز توسعه آموزش پزشکی

rezaabdolmalki@yahoo.com

مقدمه: با توجه به افزایش کارایی و بهره‌وری بالای یک سازمان در شرایط کار تیمی، تغییر جهت به سمت رویکرد تیم محوری می‌تواند باعث افزایش اعتماد به سازمان‌های مراقبت سلامت شود. بنابراین

برای آن‌ها وجود ندارد شناسایی شد.

روش کار: مطالعه با روش ترکیبی با رویکرد تری انگولیشن و در سطح ملی و در چند مرحله انجام شد. در مرحله اول از روش مطالعه کتابخانه ای استفاده شد. در مرحله دوم وظایفی که می‌توان برای فارغ‌التحصیلان این رشته تعریف کرد استخراج شد که این وظایف بر اساس نظرات یک گروه ۱۰ نفری کارشناسان منتخب از طریق فوکوس گروپ و نیازهای مردم (نوجوانان، جوانان، یائسه‌ها، سالمندان و ...) از طریق مصاحبه فردی با ۲۶ نفر و شش فوکوس گروپ استخراج شد. نمونه گیری هدفمند بود و برای جمع آوری اطلاعات سؤالات نیمه ساختارمند بکار رفت. بر اساس نیازهای استخراجی از این مرحله وظایف اصلی اولیه تکمیل شد و جهت اولویت بندی و نهایی و تکمیل شدن وظایف نظرسنجی انجام شد. در این مرحله نیز نمونه‌گیری مبتنی بر هدف و شامل ۵۱ نفر از متخصصین و دانشجویان دکترا و کارشناسان شاغل و اساتید کل کشور بود. جهت اولویت بندی سه متغیر اهمیت، در دسترس بودن (این خدمات در حال حاضر ارائه می‌شود یا نه) و قابل اجرا بودن در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: در مرحله اول و دوم بر اساس مطالعات انجام شده و فوکوس گروپ وظایف استخراج شدند. وظایف برای فارغ‌التحصیلان این رشته در چارچوب بهداشتی و در چهار عملکرد مدیریتی، برنامه ریزی، مشاوره و آموزش در سه رده سنی بلوغ، باروری، سالمندی در زنان و مردان در رابطه با بیماری‌ها، تغییرات جسمی روانی بلوغ، ناباروری، سرطان‌ها، یائسگی، سالمندی، تنظیم خانواده، بارداری و امثال آن در نظر گرفته شد که با لحاظ کردن نظرات مردم از مصاحبه‌ها در نهایت ۵۷ وظیفه استخراج و بعد از اولویت بندی در نظر سنجی کشوری، ۴۶ مورد آن دارای اولویت تشخیص داده شد.

نتیجه گیری: در هر مرحله از پژوهش قسمتی از نیازهای بهداشت باروری مشخص می‌شدند ولی اکتفا به یکی از مراحل باعث نادیده گرفتن بسیاری از نیازهای دیگر می‌شد. مثلاً در مرحله مطالعه کتب تنها نیازهای بهداشت باروری ثبت شده استخراج شد و یا در نظرات اساتید و کارشناسان در عین با ارزش بودن، به بعضی از نکات که مردم به آن‌ها توجه داشتند اشاره نشده بود و همچنین مردم نیز در محدوده های سنی مختلف و در دو جنس متفاوت گاه نیازهای کاملاً متفاوتی را بیان می‌کردند که نشان دهنده لزوم انجام نیازسنجی از منابع چندگانه در جهت پاسخگویی به نیازهای مردم را می‌رساند. در این پژوهش در بررسی وضع موجود و مطلوب از نظر مردم، عدم آگاهی و نبود مشاوره و مرجع مشخصی برای برآورده کردن آن‌ها از مشکلات اصلی بودند و بر اساس نظر کارشناسان نیز بسیاری از نیازهای بهداشت باروری به عنوان نیازهای پاسخ داده نشده مطرح بودند که امید است بتوان با تربیت نیروهای تخصصی به منظور پاسخگویی به آن‌ها مشکل را تا حد زیادی مرتفع نمود.

واژه‌های کلیدی: نیازسنجی، نیازهای بهداشت باروری جامعه، رشته جدید.

آکادمیک در رابطه با نیازهای سلامتی نظامیان فعالیت می‌کند. طب نظامی تخصصی تقریباً از زمان بروز جنگ‌های مدرن در قرن بیستم کار خود را شروع کرده است. نظر به شرایط جهان از نظر روند رو به گسترش حوادث جنگی، تروریستی و بلایای طبیعی و همچنین تغییرات جدیدی که در استراتژی‌های جنگی، سلاح‌ها و آثار آن‌ها به وجود آمده است. طب نظامی نیاز به تحول در برنامه درسی پزشکان و پیراپزشکان خود دارد. این مطالعه با هدف بررسی نقش و ویژگی‌های طب نظامی و اولویتهای توسعه آن در ایران انجام شده است.

روش کار: این مطالعه از نوع مروری است.

یافته‌ها: پزشکان نظامی به دانش، نگرش و مهارت‌های فوق‌العاده نیازمند هستند. طب نظامی امروزه دارای رویکرد تخصصی، سیار بودن، احیا و تثبیت وضعیت مصدوم در صحنه و تقویت اقدامات پیش بیمارستانی می‌باشد.

نتیجه گیری: رشته تخصصی طب اورژانس نظامی با برنامه درسی ویژه در اولویت طب نظامی ایران است.

واژه‌های کلیدی: نیروهای مسلح، طب نظامی، نیازهای آموزشی پزشکان نظامی، برنامه درسی طب نظامی، طب اورژانس نظامی.

A-10-521-2

پاسخگو سازی برنامه درسی کارشناسی ارشد بهداشت باروری از طریق نیازسنجی از منابع چندگانه

مهسا شکور، نیکو یمانی*، سهیلا احسانپور

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی اصفهان - دانشگاه علوم پزشکی اصفهان - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

مقدمه: نیازهای آموزشی را می‌توان از جنبه های فردی و اجتماعی و یا از نظر شغل و حرفه‌ای خاص مشخص ساخت و بر اساس آن به تدوین هدفها پرداخت. آموزش مناسب، آموزشی است هدفمند که کلیه اجزاء و عناصرش در جهت هدفهای مشخص قرار داشته باشند که به این منظور نیازسنجی انجام می‌شود. در مورد رشته های خاصی مثل بهداشت باروری که با سلامت کلیه افراد جامعه در سنین مختلف سروکار دارد اهمیت در نظر گرفتن منابع مختلف نیازسنجی آموزشی برای پاسخگویی بهتر به جامعه کاملاً محرز می‌باشد؛ لذا در این پژوهش به منظور تأمین پاسخگویی برنامه از ذینفعان مختلف در راستای وظایف شغلی فارغ‌التحصیلان رشته مورد نظر نظرسنجی شد و وظایف فارغ‌التحصیلان این رشته در جهت برآورده کردن نیازهای بهداشت باروری مردم که در حال حاضر ارائه دهنده خدمات پاسخگو

A-10-681-1

اثربخشی مشاوره گروهی بر میزان یادگیری و رضایت‌مندی دانشجویان پزشکی

ایرج میرزایی دیزگاه *

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی ارتش - تهران خ فاطمی غربی
خ اعتمادزاده دانشگاه علوم پزشکی ارتش دانشکده پزشکی گروه
فیزیولوژی

emirzaii@razi.tums.ac.ir

مقدمه: اساتید مشاور نقش مهمی در فرآیند آموزشی و هدایت دانشجویان به کسب مهارت‌های مورد انتظار در حیطه‌های سه‌گانه یادگیری دارند. علل مختلفی در عدم توفیق اساتید مشاور در هدایت دانشجویان وجود دارد که بخشی از آن می‌تواند ناشی از عدم آگاهی دانشجویان از وظایف اساتید مشاور و یا نداشتن مهارت و دانش کافی اساتید مشاور باشد. در این مطالعه تصمیم گرفته شد که به جای مشاوره مرسوم که دانشجو سراغ استاد مشاور می‌رود، این بار اساتید مشاور به سراغ آن‌ها بروند؛ لذا میزان اثربخشی این شیوه مشاوره بر میزان یادگیری و رضایت‌مندی دانشجویان پزشکی بررسی شد.

روش کار: دانشجویان و استاد مشاور مربوطه حداقل ماهی یک جلسه گروهی داشتند. ابتدا در حدود ۲۰ دقیقه در مورد مهارت‌های یادگیری مثل نحوه مطالعه صحیح و مباحث دیگری که برای عموم دانشجویان لازم بود مثل مقاله خوانی، مهارت‌های ارتباطی و موضوعاتی که دانشجویان درخواست می‌کردند توسط استاد مشاور و یا دانشجویان علاقه‌مند ارائه می‌شد. قسمتی از وقت جلسات به بیان مشکلات و درخواست‌های دانشجویان اختصاص داشت. میزان رضایت‌مندی دانشجویان از محیط آموزشی، رشته تحصیلی و راهنمایی انجام شده و بهبود مهارت‌های ارتباطی به صورت پیوسته رصد می‌شد. اثربخشی این شیوه بر میزان یادگیری با مقایسه وضعیت تحصیلی آن‌ها (نمرات کسب شده و معدل نیمسال) نسبت به نیمسال‌های قبلی شان و همچنین نسبت به دانشجویان هم کلاسی با استفاده از آزمون‌های آماری Student's t-test صورت گرفت.

یافته‌ها: میانگین نمرات دانشجویان نسبت به دانشجویان هم کلاسی و نسبت به نیمسال تحصیلی قبلی بیشتر بود و استقبال دانشجویان از جلسات گروهی در سطح بالایی قرار داشت. میزان مراجعه دانشجویان به اساتید مشاور نسبت به سایر اساتید بیشتر بود. رضایت‌مندی و شادابی دانشجویان افزایش چشمگیری داشت. برای هیچ یک از دانشجویان مشکل آموزشی جدی به وجود نیامد.

نتیجه گیری: مشاوره تحصیلی گروهی می‌تواند به عنوان یکی از روش‌های مشارکت دانشجویان در امر مشاوره و ارتقای سطح یادگیری مورد توجه قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: مشاوره تحصیلی، دانشجویان، یادگیری.

A-10-680-1

بررسی مقایسه ای روش تغییر یافته آموزش تیمی اعضای گروه (TMTD) بر روی دانش کسب شده و افزایش انگیزه در دانشجویان

مریم دارابی*، شبنم فیضی، مسعود دارابی

* عضو هیات علمی دانشگاه - قزوین - دانشگاه علوم پزشکی قزوین -
گروه بیوشیمی بالینی

mdarabi@qums.ac.ir

مقدمه: انواع متد تدریس در طول دو دهه اخیر در حال تغییر و اصلاح هستند انجام این اصلاحات به گونه ای است که روش تدریس از حالت سنتی آموزش از طریق غیر فعال استاد محوری به روش فعال دانشجو محوری تغییر یابد. هدف از این مطالعه بررسی مهارت و دانش کسب شده از طریق روش تغییر یافته TMTD می‌باشد.

روش کار: در مطالعه نیمه تجربی حاضر مباحثی از درس بیوشیمی پزشکی در گروهی از دانشجویان علوم آزمایشگاهی روزانه دانشگاه علوم پزشکی قزوین (۲۰ نفر) به روش TMTD با تشکیل گروه های اولیه در یک مرحله و گروه های ثانویه در مرحله بعد و در گروه دیگر از دانشجویان (۲۳ نفر) به روش سنتی سخنرانی استاد برگزار شد. میزان دانش با انجام آزمون و میزان مهارت و افزایش انگیزه دانشجویان به شرکت فعال در کلاس با یک پرسشنامه با مقیاس لیکرت مورد بررسی قرار گرفت. **نتایج:** میانگین و انحراف معیار نمرات دانشجویان از ۳۰ نمره به طور معنی داری در گروه TMTD تغییر یافته 26 ± 2 نسبت به گروه سخنرانی 20 ± 2 بیشتر بود. همچنین نظر سنجی از دانشجویان نشانگر افزایش میزان انگیزه شرکت فعال در کلاس، مهارت‌های ارتباطی، توانایی اظهار نظر در جمع در مباحثی که به روش TMTD برگزار شد، بود.

نتیجه گیری: روش TMTD با تشکیل دو مرحله ای گروه‌های اولیه و ثانویه نسبت به روش سخنرانی استاد اثر بخشی بیشتری بر روی میزان کسب دانش و مهارت‌های ارتباطی و انگیزه دانشجویان دارد، هر چند بعضی از دانشجویان عدم توانایی آموزش و فن بیان در هم‌گروهان خود را عاملی منفی در این شیوه تدریس می‌دانستند.

واژه‌های کلیدی: روش تغییر یافته آموزش تیمی (TMTD)، سخنرانی، روش تدریس، دانش، انگیزه.

A-10-693-1

بررسی سبک‌های یادگیری بر اساس نظریه کلب در
دانشجویان علوم پزشکی گیلان در سال ۱۳۹۰

ربیع اله فرمانبر*، سعید امیددی، طوبی حسین زاده، مهرداد فرخی،
محمد رضا یگانه

* استادیار علوم پزشکی گیلان - رشت دانشکده پرستاری و مامایی

farmanbar@gums.ac.ir

مقدمه: سبک‌های یادگیری، که عادات پردازش اطلاعات دریافتی افراد می‌باشد، یکی از عوامل مؤثر در یادگیری است. سبک‌های یادگیری، ویژگی شناختی، عاطفی و رفتارهای فیزیولوژیکی است که به صورت نسبتاً ثابت، نشانگر چگونگی درک، کنش و پاسخ به محیط یادگیری می‌باشد. سبک‌های یادگیری شناختی مبتنی بر روشی که شخص موضوع‌ها را درک می‌نماید، اطلاعات را به خاطر می‌سپارد، درباره مطالب می‌اندیشد و مسایل را حل می‌نماید تعریف می‌شود. سبک‌های یادگیری شناختی طبقه بندی‌های مختلفی دارند که یکی از آن‌ها سبک‌های یادگیری بر مبنای الگوی یادگیری تجربی دیوید کلب می‌باشد. در این الگو، یادگیری یک چرخه چهار مرحله ای تصور شده است که به ترتیب عبارتند از: تجربه عینی، مشاهده و تفکر درباره آن تجربه، تدوین فرضیه یا نظریه درباره آن و آزمون آن فرضیه یا نظریه در موقعیت‌های عملی. کلب با توجه به الگوی یادگیری فوق چهار شیوه یادگیری مشاهده تأملی در مقابل آزمایشگری فعال و تجربه عینی در مقابل مفهوم سازی انتزاعی را مشخص و با ترکیب چهار شیوه یادگیری فوق، چهار سبک یادگیری واگرا، همگرا، جذب کننده و انطباق یابنده را برای تعیین سبک یادگیری افراد تعیین نمود.

روش کار: در این تحقیق که به روش مقطعی اجرا شد به تعیین ارتباط سبک‌های یادگیری با موفقیت تحصیلی بر اساس نظریه کلب در بین دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گیلان پرداخته شد. جامعه پژوهشی شامل دانشجویانی است که حداقل یک ترم تحصیلی را گذرانده بودند. دانشجویان مذکور در پنج رشته پرستاری، مامایی، بهداشت محیط، بهداشت حرفه ای و بهداشت عمومی مشغول به تحصیل بودند. تعداد این دانشجویان که به روش تصادفی انتخاب شدند و به طور کامل پرسشنامه را تکمیل نمودند ۲۲۲ نفر است. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه استاندارد سبک‌های یادگیری بر اساس نظریه کلب (Kolb Learning Style inventory) است که روایی و پایایی نسخه ترجمه شده آن در مطالعات مختلف به اثبات رسیده است. داده های جمع آوری شده پس از ورود در نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. پرسشنامه دو قسمتی است که در قسمت اول اطلاعات دموگرافیک و در قسمت دوم ۱۲ سؤال که هر کدام دارای ۴ گزینه بودند و دانشجویان به هر کدام از این گزینه‌ها نمرات ۱ تا ۴ (خیلی کم، اندکی، تا حدی و کاملاً) را به ترتیبی که اولویت خود می‌دانستند را انتخاب می‌نمودند.

یافته‌ها: اکثریت دانشجویان مورد مطالعه (۷۲،۵۲ درصد) مؤنث و با میانگین سنی ۲۱/۲۳ و انحراف معیار ۲/۱۵± بودند. در بین دانشجویان مورد پژوهش حاضر، ۶۰/۸۱ درصد در رشته تحصیلی پرستاری و ۲۰/۷۲ درصد در رشته مامایی و ۱۸/۴۶ درصد رشته تحصیلی گروه بهداشت مشغول به تحصیل بودند و میانگین نمره معدل دانشجویان ۱۵/۸۲ بود. از بین چهار سبک مورد بررسی سبک یادگیری آزمایشگری فعال یا مجموع نمره ۱۳۹۳ بالاترین نمره را کسب نمود پس از آن سبک مفهوم سازی انتزاعی با مجموع نمره ۱۳۴۲ و سپس سبک یادگیری مشاهده تأملی با مجموع نمره ۱۲۳۱ قرار گرفتند و کمترین نمره را سبک یادگیری تجربه عینی با اختلافی فاحش نسبت به سه سبک ذکر شده و با مجموع نمره ۹۳۶ کسب نمود. به همین دلیل با توجه به محاسبات صورت گرفته بیشترین سبک‌های یادگیری در دانشجویان به ترتیب سبک همگرا و جذب کننده بود.

نتیجه گیری: اکثر دانشجویان علوم پزشکی گیلان در این پژوهش دارای سبک یادگیری همگرا و جذب کننده بودند. از آنجایی که افرادی که از این سبک‌ها استفاده می‌کنند به موضوعاتی که مستلزم کار با مردم است کمتر علاقه نشان می‌دهند. از طرفی با توجه به اینکه حرفه های علوم پزشکی از جمله مشاغل هستند که نیازمند تعامل موثر با مردم می‌باشند لزوم توجه مسئولین آموزش پزشکی را به این مهم می‌طلبد.

واژه‌های کلیدی: سبک یادگیری، آموزش پزشکی، نظریه کلب.

A-10-82-1

الگوی تسلط آموزی مبتنی بر شایستگی: تجربه بالینی برنامه
ریزی شده برای دانشجویان پرستاری

یوسف محمدپور*، رحیم بقایی، حسین حبیب زاده، سلیمان احمدی،
داود رسولی، حسین جعفری زاده، حمیده خلیل زاده، سعیده رحیمی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

Mohammadpour_y@umsu.ac.ir

مقدمه: آموزش بالینی از مهم‌ترین و تعیین کننده ترین بخش‌های آموزش پرستاری است. موفقیت در این مسیر مستلزم اتخاذ رویکردهای موثری است که همگام با دانش روز و متناسب با نیازهای نوین مددجویان و بیماران، آمادگی‌های لازم را در فراگیران ایجاد نماید. هدف این پژوهش بررسی تأثیر الگوی تسلط آموزی بر یادگیری مهارت‌های بالینی دانشجویان پرستاری بود.

شود. هدف از انجام این مطالعه تعیین میزان تأثیر نقشه مفهومی بر رویکردهای یادگیری در دانشجویان پرستاری می‌باشد.

روش کار: این یک مطالعه نیمه تجربی است که در آن ۵۳ دانشجوی پرستاری به صورت تصادفی به دو گروه آزمون (۲۸ نفر) و شاهد (۲۵ نفر) تقسیم شدند. به دانشجویان گروه آزمون آموزش داده شد برای یادگیری تجارب بالینی از نقشه مفهومی استفاده نمایند. دانشجویان گروه شاهد به روش سنتی آموزش داده شدند. قبل و بعد از مداخله رویکردهای یادگیری با استفاده از پرسشنامه فرایند مطالعه اندازه گیری شد. داده‌ها با آزمون تی زوجی در نرم‌افزار SPSS v.16 تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: نتایج پیش آزمون نشان داد بین دو گروه از نظر میانگین نمره رویکرد یادگیری و همچنین ویژگی‌های جمعیت شناختی تفاوت آماری وجود ندارد ($p > 0.05$). میانگین نمره رویکرد عمیق در گروه آزمون پس از استفاده از نقشه مفهومی نسبت به پیش آزمون به طور معناداری افزایش یافت ($p = 0.03$). مقایسه نمرات پس آزمون در گروه‌های آزمون و شاهد نشان داد که رویکرد عمیق در گروه آزمون به طور معناداری بیش از گروه شاهد می‌باشد ($p = 0.02$). یادگیری سطحی تفاوت آماری نداشت.

نتیجه‌گیری: استفاده از نقشه مفهومی به عنوان یک مداخله فراشناختی می‌تواند موجب افزایش یادگیری عمیق و معنادار در دانشجویان پرستاری گردد.

واژه‌های کلیدی: نقشه مفهومی، رویکرد یادگیری، دانشجوی پرستاری.

روش کار: در یک مطالعه نیمه تجربی با طرح دو گروهی پیش آزمون-پس آزمون ۲۸ دانشجوی پرستاری به صورت سرشماری انتخاب و به صورت تصادفی ساده به دو گروه کنترل و دو گروه تجربی تقسیم شدند. هر گروه شامل ۷-۶ نفر بود. پس از اجرای پیش آزمون مهارت‌های شناختی، دانشجویان گروه‌های کنترل با روش سنتی و دانشجویان گروه‌های تجربی با روش تسلط آموزشی مبتنی بر شایستگی به مدت ۱۲ روز تحت آموزش بالینی قرار گرفتند. در نهایت مهارت‌های شناختی دانشجویان با پس آزمون و مهارت‌های رفتاری با چک لیست مورد مشاهده قرار گرفت. داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS و آزمون ویلکاکسون و من‌ویتنی و آزمون دقیق فیشر و ضریب همبستگی پیرسون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. **یافته‌ها:** نتایج نشان داد که روش آموزش تسلط آموزشی مبتنی بر شایستگی در ارتقاء دانش و مهارت دانشجویان موثر می‌باشد. بررسی میانگین نمرات عملکرد در قبل و بعد از اجرای آموزش تسلط آموزشی مبتنی بر شایستگی اختلاف معنی دار آماری نشان داد. مقایسه صلاحیت بالینی دانشجویان پرستاری قبل و بعد از اجرای روش آموزش مرسوم و مبتنی بر شایستگی نیز اختلاف آماری نشان داد.

نتیجه‌گیری: روش آموزش تسلط آموزشی مبتنی بر شایستگی سطح بالایی از یادگیری را برای دانشجویان ایجاد می‌کند و به نظر می‌رسد ساختار روش آموزش فوق ماکزیم فرصت‌ها و برای یادگیری و توسعه حرفه‌ای و صلاحیت بالینی فراهم می‌نماید.

واژه‌های کلیدی: تسلط آموزشی مبتنی بر شایستگی، تجربه بالینی، صلاحیت، دانشجویان پرستاری.

A-10-301-1

بررسی دیدگاه کارآموزان و کارورزان بخش قلب نسبت به روش آموزش معرفی مورد نسبت به روش سنتی

طوبی کاظمی*، دکتر محمد خداشناس، دکتر نفیسه پوربخشان، سعیده کاظمی، ناهید رحمانی

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی بیرجند - مرکز تحقیقات اترواسکلروز و عروق کرونر

med_847@yahoo.com

مقدمه: امروزه استفاده از روش‌های نوین آموزشی مورد توجه اساتید بالینی قرار گرفته است. یکی از روش‌های علمی بالینی برای یادگیری بهتر بیماری‌ها، معرفی مورد (case study) است. ما در مطالعه حاضر

A-10-491-4

بررسی تأثیر نقشه مفهومی بر رویکردهای یادگیری دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی اراک ۱۳۸۹

کوروش رضایی*، حمیدرضا کوهستانی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی اراک - اراک، سردشت، دانشکده پرستاری و مامایی

k.rezaei@arakmu.ac.ir

مقدمه: اکثر مطالعاتی که در آموزش پرستاری انجام گرفته بر نتایج یادگیری تمرکز داشته و فرایندهایی که دانشجویان در حین یادگیری از آن‌ها استفاده می‌کنند، کم‌تر مورد توجه قرار گرفته است. روش‌های سنتی آموزش بالینی نمی‌تواند منجر به یادگیری معنادار و عمیق

A-10-716-1

ارزیابی چند جانبه دانشجویان کارشناسی ارشد ایمونولوژی

سعید عابدیان کناری *

* دکتری دانشگاه علوم پزشکی مازندران - ساری، دانشکده پزشکی

abedianlab@yahoo.co.uk

مقدمه: آموزش دوره های کارشناسی ارشد، صرف نظر از اخذ مدارک تحصیلی و تقویت ارتقاء دانشگاه، جایگاه رفیعی در حل مشکلات و معضلات اجتماع دارد، لذا هدف از این مطالعه بررسی چند جانبه دانشجویان کارشناسی ارشد در زمینه های مختلف آموزشی از ابتدا شروع تحصیل تا پایان دوره آموزشی بوده است.

روش کار: در یک مطالعه دو مرحله ای، به مدت چهار ترم تحصیلی در ابتدا شروع دوره آموزشی به منظور بررسی چند جانبه دانشجویان کارشناسی ارشد ایمونولوژی بر محورهای، اطلاعات پایه، رعایت ضوابط آموزشی، علاقه مندی دانشجویان به تحقیق، میزان تمایلات دانشجویان تازه های ایمونولوژی، میزان توانمندی و مشارکت دانشجویان در آموزش گروه های تحت سر پرستی گروه، توانمندی دانشجویان در انجام تست های پایه مولکولی با طراحی فرم ارزیابی انجام گرفت.

یافته ها: در ارزیابی چند منظوره ای که بر روی دانشجویان کارشناسی ارشد در طی دوران تحصیل انجام شد، نشان می دهد که ۶۰ درصد از آن ها در زمینه های تحقیق، تمایل دانشجویان به تازه های رشته تحصیلی، مشارکت دانشجویان در آموزش دانشجویان دیگر، انجام تست های مولکولی ارتقاء داشتند که نشان دهنده تفاوت دانش شناختی آن ها در فواصل زمانی تحصیل بوده است.

نتیجه گیری: ارزیابی درونی گروه ها، آموزش پایه دانشجویان صرف نظر از دانش پایه آن ها، مشارکت آن ها در تحقیقات مولکولی، تشویق آن ها به نوشتن طرح های تحقیقاتی و متعاقب آن تقدیر آن ها پس از انتشار مقالات می تواند موجبات ارتقاء سطح دانش آن ها شود؛ لذا با توجه به نتایج حاصل از این مطالعه پیشنهاد می شود که با ارتقاء دانش کیفی مربیان و مدرسان، متعاقباً با آموزش نیروهای فنی بتوان سبب تغییر نگرش آموزشی آن ها از مباحث کلاسیک به مباحث پایه و سپس ارتقاء سطح کیفی آموزش شد، تا افق جدیدی در راستای تربیت نیروهای فنی کارآمد در کشور گردید.

واژه های کلیدی: آموزش پایه، ارزیابی چند جانبه، ارتقاء.

به بررسی دیدگاه دانشجویان بالینی نسبت به آموزش به روش سنتی و آموزش به روش معرفی مورد پرداختیم.

روش کار: این مطالعه تجربی بر روی کارآموزان و کارورزان بخش قلب دانشگاه علوم پزشکی بیرجند در طی سال تحصیلی ۱۳۹۰-۱۳۸۹ انجام شد. در دوره یک ماهه بخش قلب، ۵ جلسه آموزشی به صورت معرفی مورد برگزار می شد. استاد آموزش دهنده قبل از شروع کلاس فایل پورپوئینت مربوط به یک بیماری شایع (مثلاً انفارکتوس قلبی) را آماده می کرد. در ابتدای بحث یک علامت بالینی مطرح می شد (درد قفسه صدری). سپس دانشجویان بر اساس علامت فوق سؤالاتی راجع به شرح حال، سوابق قلبی، علایم پاراکلینیک و... را می پرسیدند و استاد آن ها را نمایش می داد. در انتهای بحث تشخیص افتراقی، تشخیص قطعی و بحث در رابطه با درمان بیماری صورت می گرفت. در پایان دوره پرسشنامه ای محقق ساخته شامل ۱۰ سؤال در رابطه با مقایسه روش فوق و تدریس متداول بالینی در اختیار دانشجویان قرار داده شد. سپس اطلاعات کد بندی شده و در نرم افزار SPSS آنالیز آماری صورت گرفت.

یافته ها: در طی این یک سال ۴۰ کارآموز و ۳۰ کارورز (۵۰ دختر و ۲۰ پسر) در بخش قلب به روش معرفی مورد آموزش دیدند. ۸۴٪ دانشجویان معتقد بودند که میزان و حجم دانشی که در این جلسه به آن ها انتقال پیدا کرده بود، بیش از سخنرانی سنتی است. در رابطه با افزایش کسب مهارت های جدید حدود ۹۰ درصد، تسریع در یادگیری ۸۷ درصد، میزان رضایتمندی ۹۰ درصد، ایجاد چالش علمی ۸۰ درصد، یادگیری عمیق ۸۴ درصد، تطابق محتوا با نیازهای واقعی ۸۳ درصد، امکان استفاده از تجارب استاد ۸۴ درصد و میزان ارتقاء دانش ۸۴ درصد دانشجویان نظر موافق و کاملاً موافق نسبت به روش آموزشی معرفی مورد داشتند. بین دیدگاه دانشجویان دختر و پسر در هیچ یک از زمینه های ده گانه فوق تفاوت معنی داری وجود نداشت. نمره دیدگاه دانشجویان مقطع کارورزی در همه زمینه ها بالاتر از دانشجویان مقطع کارآموزی بود اما این تفاوت فقط در زمینه یادگیری عمیق معنی دار بود (۰/۸±۰/۴۴ در کارآموز و در کارورز ۰/۵±۰/۵۶±۰/۶۴، P=0/016)

نتیجه گیری: نتایج مطالعه نشان داد دیدگاه دانشجویان به آموزش بالینی به صورت مطالعه مورد مثبت بوده و می توان از این روش به عنوان یک روش نوین آموزشی در کنار سایر روش ها استفاده کرد ...

واژه های کلیدی: کارآموز، کارورز، آموزش بالینی، بحث مورد.

A-10-729-1

اجزاء ضروری پورت فولیوها برای کاربرد در آموزش بالینی

معصومه لطیفی*، علیرضا نیکبخت نصرآبادی، مرضیه شبان، عباس مهران

مقدمه: پورت فولیوهای واقعی نمونه‌هایی از دستیابی به اهداف یادگیری را نشان می‌دهند. ضروری است که در پورت فولیو برای انتخاب هر مطلبی، دلیل ارائه شود و فرآیند فکری و ارزشیابی مطلب مورد نظر در آن قرار گیرد. آنچه انتخاب می‌گردد بستگی به مهارت و سطح خلاقیت دانشجو، قابلیت کاربرد تجربیات گذشته، عمق بازاندیشی وی و هدف پورت فولیو دارد. این مطالعه با هدف تعیین اجزاء اساسی پورت فولیوها برای کاربرد در آموزش پزشکی انجام شده است.

روش کار: پژوهشی با هدف مقایسه تأثیر دو روش ارزشیابی بالینی پورت فولیو و متداول بر میزان مهارت‌های تفکر انتقادی و رضایت‌مندی دانشجویان پرستاری صورت گرفت. در این پژوهش کلیه دانشجویان ترم پنجم (روزانه و شبانه) کارشناسی پرستاری دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تهران شرکت داشتند که به دو گروه تخصیص یافتند. ارزشیابی بالینی دانشجویان گروه پورت فولیو (۲۱ نفر) به روش پورت فولیو و گروه متداول (۲۰ نفر) به وسیله فرم ارزشیابی بالینی متداول در دانشکده انجام گردید. ضمن انجام این مطالعه در بررسی متون و مقالات علمی جدید اجزاء اساسی پورت فولیوها با هدف طراحی در آموزش پزشکی مشخص گردید.

یافته‌ها: نتایج مطالعه نشان داد اجزاء اصلی پورت فولیوهای آموزشی ارزشیابی از خود (Self evaluation) و استقلال (Autonomy) و جزء انعکاس (Self reflection) است. پورت فولیو فقط مجموعه ای از مواد نیست بلکه بازاندیشی و انعکاس دانشجو بر این مواد، یادگیری وی را تایید می‌نماید و این امر دانشجو را تشویق به انتخاب گری و استقلال در عمل می‌نماید. ارزشیابی از خود که به موجب آن فرد تفکرات و اقدامات خود را تحلیل و ترکیب می‌نماید، به فرد کمک می‌کند تا پیشرفت شخصی خود را مشخص نماید، آنچه برای یادگیری باقی مانده است را مشخص کند و چگونگی تلفیق یادگیری‌های قبلی را در تجربیات فعلی خود تعیین کند. همچنین فرد را برای یادگیری‌های آینده آماده می‌کند. بازاندیشی (انعکاس)، مجموعه ای از اخلاق و ارزش‌ها را تشویق می‌نماید و کمک می‌نماید تا تجربه بالینی در قالب تئوری انجام پذیرد. دانشجویان از طریق این فرآیند، شکاف موجود در دانش، مهارت‌ها و صلاحیت‌های خود را مشخص کرده و قدرت، مهارت‌ها و دانش خود را نیز مجدداً تایید و ثبت می‌نمایند و همچنین تجربیات یادگیری گزارش شده را تحلیل می‌نمایند. این فرآیند بیشتر از طریق نوشتن اتفاق می‌افتد. نوشتن، جزئی حیاتی در تکامل دانشجویان می‌باشد. در فرآیند نوشتن امکان انجام بازتاب سازمان یافته فراهم شده و به رویدادهایی که کار بالین را تحت تأثیر

قرار می‌دهند مفهوم می‌بخشد. نوشتن با ایجاد فرصتی برای تمرین سطح یادگیری بالاتری را فراهم می‌نماید و علاوه بر اینکه افراد را به سؤال از خود و درگیر شدن با عقاید پذیرفته شده تشویق می‌نماید، همراه با مهارت‌های تفکر انتقادی، به ایجاد توانایی درک خود و سایرین و حل مسئله در فرد کمک می‌کند.

نتیجه گیری: با طراحی پورت فولیوهای هدفمند و فعال و به‌کارگیری اجزاء جدایی ناپذیر آن‌ها در آموزش بالینی می‌توان علاوه بر استفاده از روشی دانشجو محور، از مزایای این شیوه نوین از جمله: ایجاد پیوند بین تئوری و بالین از طریق فرآیند بازاندیشی، آگاهی دانشجو از نقاط قوت و ضعف و محدودیت‌های خود، تشویق فراگیر به تقویت یادگیری، ایجاد احساس مسئولیت در فراگیر نسبت به یادگیری خود و افزایش اعتماد به نفس و اطمینان، مشارکت فعال اساتید در ارائه بازخورد و افزایش تعامل فراگیر و معلم سود جست.

واژه‌های کلیدی: واژه‌های کلیدی: پورت فولیو، اجزاء پورت فولیو، طراحی پورت فولیو، آموزش بالینی.

A-10-671-1

مقایسه عملکرد دانشجویان در انجام سونداژ متانه در دو روش تدریس سنتی توسط مربی و گروه همیار

پارسا پارسا*، رفعت بخت، سودابه آقابابایی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی همدان -، دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی همدان

parsa@umsha.ac.ir

مقدمه: آموزش بالینی از مهم‌ترین قسمت‌های آموزش دانشجویان پرستاری و مامایی محسوب می‌شود و بکارگیری روش‌های مناسب تدریس عملی جهت ارتقای سطح آموزش عملی ضروری می‌باشد. هدف از پژوهش حاضر مقایسه دو روش تدریس سنتی توسط مربی و گروه همیار در انجام سونداژ متانه در ۳۳ نفر از دانشجویان ترم اول کارشناسی مامایی در درس اصول و فنون پرستاری و مامایی در نیمسال اول ۹۱-۱۳۹۰ بود.

روش کار: روش کار ابتدا به کلیه دانشجویان اطلاعاتی در خصوص دو روش آموزشی داده شد و سپس سه نفر از دانشجویان علاقمند به عنوان همیار آموزش Peer انتخاب شدند. سپس در یک جلسه آموزش عملی سونداژ به این سه دانشجو داده شد و از آنان خواسته شد که هر کدام پنج دانشجوی دیگر آموزش سونداژ را بدهند (مجموع

روش کار: اولین و اساس‌ترین گام در استاندارد سازی شیوه‌های نوین ارزشیابی در برنامه‌دستیاران اجرای صحیح می‌باشد. به دنبال جلساتی که با حضور اعضای گروه و همکاران EDC دانشگاه تشکیل شد، طراحی و اجراء و تدوین یک برنامه مشخص از روش‌های متعدد ارزشیابی و انتخاب اساتید، روش‌های اجرا و مکان ارزشیابی، مورد بررسی قرار گرفت برای آماده‌سازی دستیاران و آزمون‌گران کارگاه آموزشی توسط EDC دانشگاه برگزار شد. سپس آماده‌سازی ابزارهای ارزشیابی صورت گرفت در روش DOPS هدف ارزشیابی صلاحیت بالینی در پروسیجرها که بر اساس کوریکولوم ضروری بود تعیین گردید. سپس نوع مهارت بر اساس رده دستکاری تقسیم بندی گردید، و زمان و مکان برنامه ریزی شد؛ و سپس چک لیست هر مهارت همراه با فیدبک تدوین شد. minicex ارزشیابی مهارت‌های پایه (شرح حال - معاینه فیزیکی - مهارت‌های ارتباطی - استدلال بالینی) چک لیست همراه با فیدبک تدوین شد. ۱- در روش OSCE که در محیط غیر واقعی برگزار می‌شود که ابتدا فهرستی از Must learn ما که قابل مشاهده باشند و جهت طراحی در ایستگاه مناسب بودند انتخاب شدند. برای سطح قابل قبول عملکرد آن از چک لیست یا Sheet طراحی شد. ۲- در روش CSR: کمیته‌ای متشکل از ۳ نفر از اعضای هیئت علمی به طور ماهیانه به بررسی چگونگی ثبت اطلاعات پزشکی، شواهد و مستندات پرونده بیماران بستری می‌پرداختند. به صورت تصادفی از بین پرونده‌ها بر اساس اسامی دستیاران انتخاب، پس از بحث و بررسی بازخورد کتبی و شفاهی به دستیار مربوطه داده می‌شود. ۳- برای تدوین لاک بوک چهار ساله دستکاری اهداف آموزشی بر پایه هر سال دستکاری تدوین شد. لاک بوک توسط اساتید به طور مستمر و در مواقع ضروری و حتی بدون اطلاع ارزیابی و جهت بهبود عملکرد بازخورد داده می‌شود. ۴- امتیاز اختصاص داده شده به OSCE= 60 امتیاز، MiniCEX و DOPS و C.S.R هر کدام ۲۵ امتیاز، Log- book: 15 امتیاز ۶- نمره نهایی هر دستیار ۱۵۰ امتیاز مشخص گردید. تعداد آزمون‌های برگزار شده طبق جدول برنامه زمان بندی: 8 DOPS هشت نوبت. 8 MiniCEX هشت نوبت، OSCE سه نوبت، 4 C.S.R چهار نوبت .

یافته‌ها: تعداد ۷ اتندیگ، ۱۴ دستیار در این مطالعه شرکت داشتند؛ و حاصل از مصاحبه با اساتید - زیاد بودن تعداد رزیدنت‌ها، وقت گیر بودن تهیه محتوی و اجرای ارزشیابی را از نقاط ضعف بیان نمودند. آگاهی و آشنایی دستیاران نسبت به به‌کارگیری هر کدام از شیوه‌های نوین ارزشیابی، اتفاق نظر اساتید در ضرورت اجرای هر شیوه ارزشیابی، مداخله موثر EDC دانشگاه در اجرای آن از نقاط قوت و بسیار عالی بیان کردند. نتایج نشان داد از ۱۴ دستیار، ۹۸٪ دستیاران از اجرای و برنامه ارزشیابی رضایت دارند. ۷۸٪ رعایت عدالت آموزشی را بیان نمودند ۸۲٪ دادن فیدبک باعث اصلاح کمبودها رضایت داشتند با توجه به اینکه آموز نگرها متفاوت و محیط‌های بالینی متفاوت می‌باشد از تنوع ارزشیابی رضایت کامل را داشتند.

نتیجه گیری: نتایج مطالعه نشان داد اساتید باید وقت بیشتری را

۱۵ نفر). بقیه دانشجویان که شامل ۱۵ نفر بودند به روش سنتی با مربی مربوطه آموزش داده شدند. از هر دو گروه خواسته شد که حداقل دو جلسه تمرین عملی جهت یادگیری بهتر داشته باشند. معیارهای ارزشیابی نهایی که توسط مربی اندازه گیری می‌شد شامل: بیان اهداف و آمادگی‌های لازم، انجام دقیق سونداژ بر ماکت و رعایت نکات استریل، سرعت عمل مناسب و ثبت اقدامات بود.

یافته‌ها: نتایج تحقیق نشان داد که دانشجویان Peer و گروه همیار آنان نسبت به گروه سنتی از میانگین نمرات بالاتری در ارزشیابی عملی برخوردار بودند (همیار: ۱۵,۲۵ و سنتی: ۱۳,۱۱، $p < 0,05$). همچنین میزان رضایت در گروه همیار بیشتر از گروه سنتی بود (همیار: ۸۷٪ و سنتی ۷۲٪، $p < 0,05$)

نتیجه گیری: روش همیار، روشی مناسب جهت افزایش مشارکت و علاقه دانشجویان در امر یادگیری و یاددهی می‌باشد و با توجه به تعداد زیاد دانشجویان و محدودیت امکان آموزش کلیه دانشجویان توسط مربی از این روش می‌توان در تدریس عملی دانشجویان استفاده نمود.

واژه‌های کلیدی: آموزش عملی، گروه همیار، سونداژ مثانه.

A-10-233-6

استانداردسازی شیوه‌های نوین ارزشیابی به منظور سنجش صلاحیت‌های بالینی دستیاران گروه زنان

سپیده بخشنده نصرت*، لیلیا پاداش، الهام مبشری، الهام کاشانی، افسانه تاینده، اعظم السادات فیاضی، شهره وثوق

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی گلستان - مرکز آموزشی درمانی ۵ آذر گرگان

مقدمه: با توجه به رویکرد سیستم آموزش پزشکی که به سمت استفاده از روش‌های ارزیابی عملکرد و توانمندی فراگیر است، روش‌های متعددی برای ارزیابی عملکرد وجود دارد و چون خیلی از روش‌ها واقعاً از یک کارائی کامل برخوردار نیستند و بلکه اجزای خاصی از عملکرد را می‌سنجند. بر آن شدیم از روش‌های متعددی که بر اساس ماهیت رشته دستیاران زنان جهت ارزشیابی صلاحیت‌ها بالینی استفاده نماییم. مناسب‌ترین روش‌های ارزشیابی که برای سنجش صلاحیت بالینی دستیاران زنان با تلفیق چند ابزارهای ارزیابی نظیر Log book, Mini-cex, DOPS, C.S.R, OSCE هم ابزار یادگیری و هم ابزار ارزشیابی هستند. این ابزارها عملکرد دستیاران در محیط واقعی و غیر واقعی ارزیابی می‌کند، با فیدبک همراه هستند؛ و روش ارزشیابی که هر کدام مناسب با اهداف آموزشی در نظر گرفته شد.

سال و میانگین نمره‌ی ترم‌های گذشته $16/07 (1/34 \pm)$ بودند. اکثراً مؤنث ($61/3\%$) و $54/8\%$ دانشجوی کارشناسی پرستاری و بقیه کاردانی فوریت‌های پزشکی بودند. اکثر مربیان کارشناس $67/8\%$ و دانشجویان منتور $80/6\%$ در بیشتر مواقع یا همیشه رفتارهای آموزشی مورد نظر را در آموزش بالینی داشتند. با وجود این که میانگین نمرات ارزشیابی دانشجویان منتور $2/70 (0/72 \pm)$ تا حدی بالاتر از مربیان کارشناس $2/58 (0/72 \pm)$ بود آزمون تی تفاوت معنی داری را بین دو گروه نشان نداد ($t=60/0, df=60, P=0/55$). بین ارزشیابی مربیان کارشناس و دانشجویان منتور بر حسب جنسیت دانشجویان، رشته‌ی آنان و معدل ترم گذشته تفاوت معنی داری وجود نداشت.

نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌های پژوهش مبنی بر یکسان بودن نمرات ارزشیابی دانشجویان از رفتارهای آموزشی دانشجویان ارشد منتور و مربیان پیشنهاد می‌شود که الگوی سوپروایزی جهت آموزش بالینی دانشجویان استفاده شود.

واژه‌های کلیدی: آموزش بالینی، الگوی سرپرستی، رضایت، منتور.

اختصاص داده چون به عنوان هم ابزار ارزشیابی، یادگیری با تاکید بر دستیابی به اهداف آموزشی است، و همچنین وجود تفاوت‌های فردی در یادگیری مهارت‌ها در سنجش صلاحیت‌های بالینی را اساتید مد نظر قرار دهند. استفاده از این شیوه‌های نوین ارزشیابی که دستیاران بتوانند، در عرصه عمل و مواجهه با محیط واقعی بیشترین توانایی و صحیح‌ترین عملکرد را نشان دهند.

واژه‌های کلیدی: شیوه‌های نوین ارزشیابی، دستیاران زنان، سنجش صلاحیت‌های بالینی.

A-10-730-1

به‌کارگیری الگوی سرپرستی (Preceptor Model) در آموزش بالینی و تأثیر آن بر رضایت دانشجویان پرستاری کارشناس

مهناز خطیبیان*، گیتا سنگستانی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی همدان

m-khatiban@umsha.ac.ir

مقدمه: تجربیات و مستندات نشان می‌دهند که روش‌های متداول (سنتی) آموزش بالینی برای آموزش دانشجویان کارشناسی ارشد ویژه کار آبی چندانی ندارد و نیاز به روش‌های جدید وجود دارد؛ لذا الگوی سرپرستی (Preceptor Model) که عضو هیئت‌علمی نقش سرپرست، دانشجویان ارشد مراقبت ویژه نقش منتور (Mentor) گروه کوچکی از دانشجویان را دارند، طراحی، اجرا و توسط مقایسه رضایت دانشجویان تحت نظر منتور با روش معمول ارزشیابی شد.

روش کار: در این مطالعه نیمه تجربی، گروه نمونه با روش نمونه‌گیری آسان از جامعه‌ی پژوهش دارای معیارهای ورود (دانشجویان تحت آموزش دانشجویان ارشدمنتور و مربیان کارشناس همزمان و تمایل به شرکت) انتخاب شدند. ۳۱ نفر از دانشجویان «فرم ارزیابی کارآموزی بالینی» را در پایان هر دوره کارآموزی با دانشجویان ارشدمنتور و با مربیان کارشناس تکمیل نمودند. این فرم در واحد آموزش بالینی دانشکده موجود و دارای ۲۰ سؤال است که نظرات دانشجویان را از رفتارهای آموزشی مربیان کارآموزی بالینی بر اساس مقیاس لیکرت پنج تایی (به ندرت=صفر؛ گاهی=۱، اغلب=۲؛ بیشتر اوقات=۳؛ همیشه=۴) می‌سنجد. داده‌ها با استفاده نرم‌افزار SPSS-16 مورد تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: دانشجویان شرکت کننده دارای میانگین سنی $20/90 (0/87 \pm)$

A-10-741-1

بررسی اثر آموزش در مرکز مهارت‌های بالینی (skill lab) در یادگیری دانشجویان پزشکی در بخش زنان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

مهید ابراهیمی*

* عضو هیئت علمی/فلوشیپ نازائی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

maeb214@yahoo.com

مقدمه: آموزش در رشته زنان و زایمان با محدودیت و مشکلات فراوانی همراه می‌باشد. یادگیری معاینه لگنی یکی از سخت‌ترین یادگیری‌ها برای دانشجوی می‌باشد. در فرایند یادگیری این مهارت تمرین نقش مهمی را در ایفا می‌کند. دردناک و ناخوشایند بودن این‌گونه معاینات مانع بزرگی برای فراگیری این مهارت می‌باشد کارگاه مهارت‌های بالینی با استفاده از مولاژ و مدل‌های مصنوعی می‌تواند بستر مناسبی برای آموزش این مهارت باشد.

روش کار: دانشجویان پزشکی در هنگام ارائه درس سمینولوژی و شروع هر دوره کارآموزی و کارورزی ملزم به گذراندن کارگاه مهارت‌های بالینی شدند. آموزش توسط اساتید بخش زنان داده شد. این برنامه به مدت ۶ ماه برای ۴۳ دانشجو دوره یادگیری سمینولوژی و کارآموز و کارورز و به مدت ۵۲ ساعت آموزشی برگزار شد. شده آزمون pre test

پیرامون آموزش بالینی و آموزش در بستر بیمار در پرستاری و با استفاده از مقالات موجود در سایت‌های معتبر اینترنتی، مجلات و کتب معتبر در این زمینه در دنیا جمع آوری و جمع بندی گردیده است. **یافته‌ها:** در منابع مختلف به انواع شبیه سازی اشاره شده که چند مورد از آن‌ها عبارتند از: استفاده از مدل یا مانکن، شبیه سازی شفاهی، شبیه سازی نوشتاری، حل تمرین و نوشتن انواع چارت‌ها، شبیه سازی از طریق کامپیوتر بسیاری از پروسیجرهای پرستاری و مامایی نظیر تزیقات و زایمان به صورت سه بعدی، شبیه سازی به کمک بیمار (واقعی یا غیر واقعی) البته این روش فواید و معایبی نیز دارد مهم‌ترین فواید این روش عبارتند از محیطی کم خطر برای آموزش است، در موارد غیر ممکن یا محدود می‌توان از آن استفاده کرد، می‌توان در آن پیش نیازها را پیش بینی کرد و در آموزش‌های از راه دور نیز قابل کاربرد است معایب این روش این است که محیط تصنعی است و شرایط واقعی محیط به طور کامل بر آن حاکم نیست، در علوم پزشکی تمامی پی آ مدها قابل پیش بینی نیست بنابراین امکان قابلیت تمرین برای تمامی شرایط وجود ندارد و احتیاج به صرف وقت و هزینه دارد.

نتیجه گیری: این روش به عنوان یک جزء حیاتی در آموزش پزشکی محسوب می‌شود و در آموزش رشته ای مثل پرستاری از اهمیت خاصی برخوردار است و در جهت تمرین مهارت‌های روانی حرکتی مفید است و لازم است در جهت به کارگیری صحیح آن تلاش شود.

واژه‌های کلیدی: شبیه ساز، آموزش، پرستاری.

و post test قبل و بعد از ارائه برنامه گرفته شد و نمرات آزمون دروس نظری و عملی این گروه از دانشجویان با دانشجویان هم‌تراز آن‌ها که از کارگاه استفاده نکرده بودند مقایسه گردید.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که ۸۱/۲۱٪ دانشجویان گروه یادگیری سمینولوژی از کارگاه رضایت داشته‌اند و در مورد کارآموزان و کارورزان این ارقام ۷۶/۵۴٪ و ۸۰/۰۶٪ بود و ۷۵/۲۸٪ دانشجویان گروه یادگیری سمینولوژی و ۷۲/۱۵٪ کارآموزان و ۷۴/۶۷٪ کارورزان اظهار داشته‌اند که این روش باعث افزایش اعتماد به نفس آن‌ها قبل از شروع آموزش بالینی بر بالین بیمار می‌باشد. متوسط نمرات آزمون عملی و نظری دانشجویان این گروه با همان تعداد دانشجویان هم‌تراز که در کارگاه نبوده‌اند، مقایسه گردید. متوسط نمره آزمون عملی کارآموزان ۲۹/۱۷٪ و متوسط نمره آزمون نظری این گروه ۱۲/۸۸٪ افزایش نشان داد و این ارقام برای کارورزان به ترتیب ۲۵/۶۷٪ و ۱۳/۹۸٪ بود.

نتیجه گیری: ارائه کارگاه مهارت‌های بالینی می‌تواند باعث افزایش اعتماد به نفس دانشجویان و افزایش مهارت‌های نظری و عملی آن‌ها گردد.

واژه‌های کلیدی: یادگیری مهارت‌های بالینی، کارآموز، کارورز، کارگاه مهارت‌های بالینی.

A-10-624-2

استفاده از شبیه ساز در آموزش پرستاری

فاطمه علی اکبری *

* مربی دانشگاه علوم پزشکی

aliakbarifa@gmail.com

مقدمه: شبیه سازی در موارد زیادی به آموزش پرستاری کمک می‌کند. شبیه سازی یک محیط مناسب بخش بیمارستانی را با بیماری در تخت، چارت‌ها و کمد و... می‌توان انجام داد؛ و یا آن را در ارائه کمک‌های اولیه مورد استفاده قرار داد. شبیه سازی غالباً در روش ایفای نقش مورد استفاده قرار می‌گیرد. در واقع شبیه سازی می‌تواند ایفای نقش توسط سایر افراد یا خود دانشجویان باشد به عنوان مثال شبیه سازی اختلالات روانی توسط دانشجو یا پرستار بخش یا افراد دیگر این نقش اجرا می‌شود. ایفای نقش برای ایجاد بینش نسبت به رفتارها، عقاید و ارزش‌ها در دانشجو مؤثر است. این روش ارتباط عاطفی خوبی را بین دانشجو و سایرین در ارتباط با نقش ارائه شده خلق می‌نماید.

روش کار: این مطالعه با مروری بر چندین مورد از مقالات جدید

A-10-743-1

مقایسه روش تدریس مبتنی بر مورد با روش سخنرانی از دیدگاه دانشجویان پرستاری در سال ۱۳۹۰

منصور غفوری فرد^{*}، حمید رضا حریریان، علی آقاجانلو، محمد اکبری

* عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی زنجان دانشگاه علوم پزشکی زنجان

مقدمه: یکی از راه‌های گسترش و بهبود آموزش پرستاری، تغییر شیوه‌های آموزشی از روش‌های سنتی به روش‌های نوین تدریس که باعث یادگیری فعال دانشجویان می‌شود می‌باشد. یکی از این روش‌های دانشجو محور که اخیراً مطرح شده، تدریس مبتنی بر مورد می‌باشد؛ لذا این پژوهش با هدف بررسی اجرای روش تدریس مبتنی بر مورد و مقایسه آن با روش سخنرانی از دیدگاه دانشجویان پرستاری در دانشکده پرستاری و مامایی زنجان در سال ۱۳۹۰ انجام شده است.

تغییر مداوم است. آموزش پزشکی نه تنها باید آماده پاسخگویی به نیازهای جامعه به طور گسترده باشد، بلکه باید خود را با تغییرات در نیازهای جامعه هماهنگ سازد. یکی از راه‌های که به همگام بودن آموزش پزشکی با نیازهای جامعه کمک می‌نماید، طراحی کوریکولوم های آموزشی جدید بر اساس نیازهای نوپدید در جامعه است. هم اکنون تنها کمی بیشتر از نیم قرن از زمانی که تحقیقات در مورد طب خواب در دنیا شروع شده است، می‌گذرد. محققان برای اولین بار در سال ۱۹۲۰ میلادی تحقیقاتی را در زمینه خواب شروع نمود. تا کنون مشخص شده است که ابتلا به انواع اختلالات خواب با عوارض زیادی بر سلامتی همراه است. فقدان خواب کافی همراه با پیامدهای کوتاه مدت و درازمدت برای فرد خواهد بود. در کوتاه مدت، فقدان خواب کافی امکان دارد روی قضاوت، خلق و توانایی یادگیری و حفظ اطلاعات اثر بگذارد و ممکن است خطر ایجاد حوادث و صدمات جدی را افزایش دهد. در طولانی مدت، محرومیت خواب مزمن احتمالاً به انبوهی از مشکلات سلامت مثل چاقی، مرض قند، بیماری‌های قلبی - عروقی و حتی مرگ زودرس منجر می‌شود. همچنین انواع بیماری‌های خواب شیوع بالایی در جوامع دارند. با توجه به نکات ذکر شده در حال حاضر رشته های مختلف دانشگاهی در این زمینه با سرعت زیادی در دنیا در حال پیدایش و تربیت نیروهای تحصیل کرده است. سابقه طب خواب در ایران از این هم بسیار کوتاه‌تر است و به حدود یک دهه قبل بر می‌گردد. به همین لحاظ در حال حاضر هیچ رشته دانشگاهی در این زمینه در ایران وجود ندارد. با توجه به شرایط و روند رو به رشد کشور، وجود چنین رشته‌ای و دانش‌آموختگان آن ضروری می‌باشد. با توجه به این دلایل کوریکولوم آموزشی دوره کارشناسی ارشد پرستاری کلینیک خواب جهت تربیت افراد متبحری طراحی گردید که توانایی استفاده از تجهیزات تشخیص و درمانی کلینیک‌های خواب را با همراهی پزشک داشته باشند، به پزشک در اخذ شرح حال و تشخیص بیماری یاری رسانند و توانایی ارائه آموزش‌های لازم به بیماران و سایر گروه‌های هدف را داشته باشند. هدف اصلی فارغ‌التحصیلان این رشته برآورد عملی ارزش‌های حاکم و ارتقا سلامت در جامعه به عنوان یک اصل است و این رشته خواهد توانست نقش مهمی در استقرار یک جامعه سالم ایفا نماید.

واژه‌های کلیدی: پرستار، خدمات سلامتی، اختلالات خواب، برنامه درسی.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه نیمه تجربی است که در آن، همه دانشجویان ترم ۶ پرستاری دانشکده پرستاری و مامایی زنجان (۳۰ نفر) انتخاب شدند. مطالب جلسه به دو بخش تقسیم شد بخش اول بر اساس الگوی تدریس مبتنی بر مورد و بخش دوم از طریق سخنرانی ارائه شد و هر یک از بخش‌ها ۴۵ دقیقه طول کشید. در پایان جلسه از دانشجویان خواسته شد تا روش تدریس مبتنی بر مورد را با سخنرانی مقایسه کرده و پرسشنامه مطالعه را تکمیل نمایند. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی و استنباطی (χ^2) با استفاده از نرم افزار SPSS استفاده شد.

یافته‌ها: در این مطالعه، ۳۰ نفر از دانشجویان ترم ۶ پرستاری که در حال گذراندن واحد پرستاری مراقبت‌های ویژه بودند شرکت داشتند، میانگین سنی نمونه‌ها $22/35 \pm 1/8$ سال بود. بر اساس نتایج این مطالعه، بیشترین نسبت نمونه‌ها (۶۶/۷ درصد از دانشجویان) کاملاً موافق بودند که روش تدریس مبتنی بر مورد در مقایسه با سخنرانی باعث افزایش درک مطلب دانشجویان می‌شود. نتایج مطالعه نشان داد که اکثریت دانشجویان از این روش جدید رضایت خیلی بالایی داشتند به طوری که در مقیاس ۰ تا ۱۰ امتیازی، میانگین رضایت آن‌ها $8/38 \pm 1/8$ بود.

نتیجه گیری: بر اساس نتایج مطالعه نتیجه می‌گیریم که روش تدریس مبتنی بر مورد در مقایسه با سخنرانی کارایی بیشتری دارد و از آنجا که این روش بسیار آسان بوده و به سهولت قابل اجراء است و به امکانات زیادی نیاز ندارد بنابراین مربیان پرستاری می‌توانند از این روش برای ارائه دروس پرستاری استفاده نمایند. امید است نتایج تحقیق به بهبود آموزش پرستاری در دانشکده های پرستاری و افزایش موفقیت دانشجویان کمک نماید.

واژه‌های کلیدی: روش‌های تدریس، تدریس مبتنی بر مورد، سخنرانی.

A-10-608-2

**طراحی کوریکولوم آموزشی جهت پر کردن خلأ خدمات
رسانی پزشکی**

زهره یزدی*، خسرو صادق نیت حقیقی

* استادیار مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی قزوین

yazdizohreh@yahoo.com

مقدمه: آموزش پزشکی نقش بزرگی را در سلامتی انسان‌ها در حال حاضر در جوامع ایفا می‌نماید. ولی این سیستم در طی سالیان نیازمند

A-10-730-3

تأثیر به کارگیری یادگیری مبتنی بر مسئله در آموزش بالینی
بر ارزشیابی دانشجویان از شایستگی های خود

مهناز خطیبان*، گیتا سنگستانی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی همدان - همدان، شهید فهمیده،
روبروی پارک مردم

m-khatiban@umsha.ac.ir

مقدمه: هنر مراقبت پرستاری مستلزم داشتن شایستگی یا دانش و مهارت فرایند پرستاری و محور اصلی عملکرد توانایی حل-مسئله است. به همین لحاظ مطالعه‌ی حاضر به منظور تعیین تأثیر به کارگیری الگوی یادگیری مبتنی بر مسئله در آموزش بالینی پرستاری بر خود-ارزشیابی دانشجویان از شایستگی های خود در فرایند پرستاری انجام گردید.

روش کار: در این مطالعه نیمه تجربی دو گروهی پیش-آزمون پس-آزمون، دو گروه از دانشجویان پرستاری که واحد کارآموزی پرستاری هماتولوژی و انکولوژی را اخذ نموده بودند، به طور تصادفی در گروههای آزمون (۳۴ نفر) به روش یادگیری مبتنی بر مسئله و کنترل (۳۶ نفر) تحت روش معمول آموزش داده شدند. پرسشنامه‌ی «خود-ارزشیابی دانشجویان از شایستگی های خود» دارای سه قسمت بود: الف- مشخصات فردی (۱۱ سؤال)، ب- دانش و مهارت عمومی فرایند پرستاری (۱۵ سؤال)، پ- دانش و مهارت اختصاصی فرایند پرستاری بیماران هماتولوژی و انکولوژی (۱۹ سؤال). روایی محتوا و صوری آن توسط ۱۱ عضو هیئت علمی دانشگاه های علوم پزشکی تهران، شهید بهشتی، اصفهان و همدان تایید شد. آلفای کرونباخ آن به ترتیب در قسمت دانش و مهارت عمومی ۰/۹۲۸ و ۰/۸۷۱ و قسمت دانش و مهارت اختصاصی ۰/۹۴۶ و ۰/۹۲۸ محاسبه شد. کلیه دانشجویان شرکت-کننده این ابزار را قبل از شروع و پس از اتمام کارآموزی تکمیل نمودند. داده‌ها با استفاده نرم افزار SPSS-16 مورد تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: دانشجویان دو گروه از لحاظ برخی مشخصات مانند جنس، سن، تأهل، اقامت خوابگاه، معدل دیپلم و علاقه به رشته با یکدیگر مشابه بودند. هرچند در ابتدا گروه آزمون، شایستگی عمومی و اختصاصی خود را کمتر گزارش نمودند اما آزمون اندازه-گیری های مکرر نشان می‌دهد که پس از کارآموزی، شایستگی های اختصاصی خود را (F=۹/۹۳،df=۱/۳ و P=۰/۰۰۱) و شایستگی های عمومی خود را (F=۹/۷۷،df=۱/۳ و P=۰/۰۰۱) به طور معنی داری بیشتر از گروه کنترل ارزشیابی نموده‌اند.

نتیجه گیری: با توجه به یافته‌های پژوهش مبنی بر افزایش نمرات ارزشیابی دانشجویان از شایستگی های عمومی و اختصاصی خود در فرایند پرستاری، روش یادگیری مبتنی بر مسئله جهت آموزش بالینی

A-10-730-2

مقایسه نگرش دانشجویان نسبت به تجربیات بالینی خود در
استراتژی یادگیری مسئله-محور و روش سنتی آموزش بالینی

مهناز خطیبان*، گیتا سنگستانی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی همدان - آدرس: همدان، شهید
فهمیده، روبروی پارک مردم

m-khatiban@umsha.ac.ir

مقدمه: نگرش یادگیرندگان به تجربیات یادگیری خود از فرایندهای مهم آموزش می‌باشد. استراتژی آموزشی یادگیری مسئله-محور با کاربرد گسترده در پرستاری، می‌تواند تجربیات یادگیری بالینی را افزایش دهد. بنابراین در پژوهش حاضر نگرش به تجربیات بالینی دانشجویان تحت آموزش با استراتژی یادگیری مسئله-محور با دانشجویان در روش سنتی مقایسه شد.

روش کار: در این مطالعه نیمه تجربی، ۷۰ دانشجوی کارشناسی پرستاری به طور تصادفی در دو گروه آزمون (۳۴ نفر) تحت استراتژی یادگیری مسئله-محور و گروه کنترل (۳۶ نفر) با روش سنتی، واحد پرستاری هماتولوژی و انکولوژی را کارآموزی نمودند. ابزار پژوهش دارای سه قسمت: الف- مشخصات فردی (۱۱ سؤال)، ب- نگرش به تجربیات بالینی خود (۲۱ سؤال) در مقیاس لیکرت (بسیار موافقم=۴ تا بسیار مخالفم=۰)، ج- یک سؤال انتها-باز (بهترین و بدترین تجربه‌ی من...) بود. روایی محتوا و صوری پرسشنامه توسط ۱۱ عضو هیئت علمی دانشگاه های علوم پزشکی مختلف تایید و آلفای کرونباخ آن ۰/۷۹۷ محاسبه شد. کلیه‌ی شرکت کنندگان این ابزار را پس از کارآموزی تکمیل نمودند. داده‌های کمی با استفاده از SPSS-16 و سؤال باز با تحلیل کیفی محتوا تحلیل شدند.

یافته‌ها: دانشجویان دو گروه از لحاظ مشخصاتی مانند جنس، سن، تأهل، اقامت در خوابگاه، معدل دیپلم و علاقه به رشته با یکدیگر مشابه بودند. میانگین نمرات نگرش به تجربیات یادگیری دانشجویان کنترل (۲/۷۷)±(۰/۴۰) و آزمون (۳/۰۱)±(۰/۲۹) بود. گرچه نگرش دانشجویان هر دو گروه مثبت بود، نتایج آزمون تی- مستقل (t=86/2،df=68،P<۰/۰۱) نشان داد که گروه آزمون نگرش بسیار مثبت تری داشته‌اند. تحلیل محتوای کیفی در پاسخ گروه آزمون منجر به استخراج سه درون مایه‌ی «کشف توانایی و ضعف خود در مراقبت از بیمار»، «توسعه‌ی کاربرد فرایند پرستاری در بالین» و «پیشرفت در مهارت ارتباط حرفه‌ای» و در مورد دانشجویان گروه کنترل تنها «عدم توانایی مراقبت از بیماران دم مرگ» گردید.

نتیجه گیری: با توجه به یافته‌های پژوهش مبنی بر نگرش مثبت و تجربیات مطلوب دانشجویان به یادگیری خود، روش یادگیری مسئله-محور جهت آموزش بالینی دانشجویان پرستاری پیشنهاد می‌شود.

واژه‌های کلیدی: یادگیری مسئله محور، نگرش دانشجویان.

A-10-730-4

بررسی تأثیر یادگیری مبتنی بر مسئله در کاربرد فرایند پرستاری در بالین توسط دانشجویان کارشناسی پرستاری

مهناز خطیبان*، گیتا سنگستانی

*استادیار دانشگاه علوم پزشکی همدان - همدان، شهید فهمیده، روبروی پارک مردم

m-khatiban@umsha.ac.ir

مقدمه: فرایند پرستاری از راهبردهایی است که در برنامه‌های آموزش پرستاری، به ویژه در فعالیت‌های بالینی مورد استفاده قرار می‌گیرد که مراحل آن را می‌توان با مراحل حل مسئله مقایسه نمود. به احتمال زیاد ترکیب حل مسئله در فرایند پرستاری یکی از مهم‌ترین چالش‌های پرستاری در آینده‌های نزدیک خواهد بود. بدین لحاظ پژوهش حاضر به منظور تعیین تأثیر به‌کارگیری الگوی یادگیری مبتنی بر مسئله بر عملکرد دانشجویان در کاربرد فرایند پرستاری جهت حل مسایل بالینی انجام گرفت.

روش کار: در این مطالعه نیمه تجربی، دو گروه از دانشجویان پرستاری که واحد کارآموزی پرستاری هماتولوژی و انکولوژی را اخذ نموده بودند، به طور تصادفی در گروه‌های آزمون (۳۴ نفر) به روش یادگیری مبتنی بر مسئله و کنترل (۳۶ نفر) تحت روش معمول آموزش داده شدند. ابزار پژوهش چک‌لیست امتیازدهی مهارت دانشجویان در استفاده از فرایند پرستاری جهت حل مسایل بالینی دارای ۱۴ گویه با میانگین نمره‌ی کسب شده بین ۰-۳ بود. روایی محتوا و صوری آن توسط ۱۱ عضو هیئت علمی تایید شد. از هر دانشجو در پایان کارآموزی خواسته شد تا یک فرایند پرستاری را برای بیمار خود طراحی، اجرا و گزارش کند. پژوهشگران و یک مربی این گزارش‌ها را بر اساس چک‌لیست به صورت یکسو کور تکمیل کردند. پایایی بین ارزیابی‌ها ۰/۹۶ بود. داده‌ها با نرم‌افزار SPSS-16 مورد تحلیل قرار گرفت.

نتایج: میانگین سنی گروه آزمون (۱/۱۲±) ۲۲/۲۱ سال، ۰/۷۷/۷۸ مؤنث، ۰/۷۶/۴۷ مجرد، ۰/۸۲/۲۹ خوابگاهی با معدل دیپلم (۱/۷۲±) ۱۷/۳۶ بودند. میانگین سنی گروه کنترل (۱/۱۸±) ۲۲/۱۴ سال، ۰/۷۳/۵۳ مؤنث، ۰/۸۳/۳۳ مجرد، ۰/۸۰/۵۶ خوابگاهی با معدل دیپلم (۱/۴۰±) ۱۷/۳۳ بودند. تفاوت معنی‌داری بین دانشجویان دو گروه از لحاظ موارد فوق نبود. نمرات عملکرد دانشجویان گروه آزمون (۰/۱۷±) ۲/۸۷ و گروه کنترل (۰/۱۸±) ۱/۳۵ بود. آزمون آماری تی تفاوت معنی‌داری را در دو گروه از لحاظ میزان یادگیری دانشجویان در کاربرد فرایند پرستاری در حل مسایل بالینی بیماران خود نشان داد (۰/۰۰=P، df=68، 61/4=-Z).

نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌های پژوهش مبنی بر یادگیری دانشجویان در کاربرد فرایند پرستاری در حل مسایل بیماران خود،

دانشجویان پرستاری پیشنهاد می‌شود.

واژه‌های کلیدی: یادگیری مبتنی بر مسئله، خودارزشیابی، شایستگی.

A-10-512-1

بررسی و بهبود روند تحصیلی دانشجویان پزشکی با مشارکت اساتید راهنما

پریناز محنتی*، حسن جلیلیان، رقیه ماکویی

* دانشیار گروه فیزیک پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز

parinazmehnti@yahoo.com

مقدمه: گزارشات اساتید راهنما در اواخر ترم تحصیلی هر نیمسال در مورد کارنامه دانشجویان تحت راهنمایی نشان داد که دانشجویانی که با معدل بالا در رشته پزشکی قبول شده‌اند بعد از ورود به دانشگاه با افت معدل و نمرات مواجه هستند.

روش کار: این مطالعه به صورت توصیفی-تحقیقی در نیمسال اول و دوم سال تحصیلی ۹۰-۸۹ در بین ۱۰۲ نفر از دانشجویان رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز انجام گرفت. نظرات دانشجویان با استفاده از پرسشنامه (محقق-ساخته با مقیاس لیکرت) نظرات و تجربیات اساتید راهنمای دانشکده پزشکی جمع‌آوری و با نرم افزار آماری SPSS 13 مورد بررسی و تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته‌ها: دانشجویان پزشکی به سئوال میزان اطلاع کافی از نحوه مطالعه دروس دانشگاهی ۶۹،۵٪ جواب منفی داده‌اند. میزان مطالعه دانشجو در دانشگاه نسبت به دبیرستان ۷۵،۴٪ کاهش یافته بود. علل کاهش میزان مطالعه به صورت چهار سئوال مستقل مطرح گردید که بالاترین درصد را مربوط به عدم آشنایی با روش‌های مطالعه و برنامه ریزی صحیح (۳۲،۲٪) بوده، خستگی ناشی از کنکور ۲۸٪، وجود مشکلات فردی ۱۲،۷٪ و فقدان محیط مناسب برای مطالعه ۱۴،۴٪ گزارش شد.

نتیجه‌گیری: با عنایت به افزایش حجم دروس آموزشی در دانشگاه و نیاز به مطالعه بیشتر پیشنهاد می‌گردد که دانشجویان با معرفی اساتید راهنما در کارگاه‌های نحوه مطالعه مؤثر قبل از مواجه با افت تحصیلی شرکت داده شوند.

واژه‌های کلیدی: بهبود روند تحصیلی، اساتید راهنما، دانشجویان پزشکی.

آموزش ۸/۸۷٪ بوده است. نتیجه گیری: گنجاندن برگزاری کارگاه یادگیری مهارت انجام هیدروسونوگرافی می تواند کمک بسیاری به آموزش چگونگی بررسی ناهنجاری های حفره رحم و لوله ها برای گروه های عمومی، تخصصی و فوق تخصصی پزشکی باشد.

واژه های کلیدی: هیدروسونوگرافی، ناهنجاری های رحمی، ناهنجاری های لوله های رحمی.

روش یادگیری مبتنی بر مسئله جهت آموزش بالینی دانشجویان پرستاری پیشنهاد می شود.

واژه های کلیدی: فرایند پرستاری - یادگیری مبتنی بر مسئله.

A-10-755-1

آموزش یک روش نوین برای یادگیری انجام هیدروسونوگرافی جهت بررسی ناهنجاری های حفره رحم و لوله ها برای گروه های عمومی، تخصصی و فوق تخصصی پزشکی

عزیزه قاسمی نژاد*، مهبد ابراهیمی

* عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران - علوم پزشکی تهران

azizeh ghaseminejad@yahoo.com

A-10-744-1

ارزیابی اولین Log book کارآموزی در عرصه از دیدگاه دانشجویان کارشناسی هوشبری

فاطمه حسن شیرینی*، فخرالسادات میرحسینی، زهرا رحیمی مقدم

* مربی دانشگاه علوم پزشکی کاشان - کاشان دانشگاه علوم پزشکی - دانشکده پیراپزشکی - دفتر گروه هوشبری

hasanshiri7@gmail.com

مقدمه: برنامه های آموزشی مطلوب باید ماهیت پویا و دینامیک داشته، به طور مداوم بازنگری و اصلاح گردند. تغییر در الگوهای آموزشی، دادن دیدگاه به آموزش گیرندگان و جلب مشارکت آن ها در زمینه آموزش خودشان، در بخش های مختلف آموزش پزشکی یک وظیفه می باشد و سعی بر آن است تا با استفاده از روش های جدید بتوان میزان اثربخشی آموزش را بهتر نمود. طراحی Log book می تواند رویکردی عملی در ارتقای آموزش و ارزیابی عینی و عملی دانشجویان محسوب شود. بدین منظور اثربخشی Log book را از دیدگاه دانشجویان مورد ارزیابی قرار دادیم.

روش کار: برای اولین دوره کارآموزی در عرصه دانشجویان کارشناسی هوشبری دانشکده پیراپزشکی کاشان اولین Log book کارآموزی با مشخص کردن اهداف کلی، جزئی و در نظر گرفتن فعالیت هایی در بخش های مختلف طراحی گردید، در پایان دوره برای ارزیابی اثربخشی نحوه برگزاری دوره بر اساس Log book پرسشنامه محقق ساخته ای در اختیار دانشجویان قرار داده و نظرات آنان گردآوری و توسط آمار توصیفی تجزیه و تحلیل گردید.

یافته ها: از مجموع ۱۷ دانشجوی دوره، ۳/۳۵٪ Log book را در حیطه های مختلف یادگیری (شناختی، عاطفی، روانی - حرکتی) با تأثیر زیاد و ۳/۲۵٪ آن را متوسط ارزیابی کرده بودند. ۲/۴۱٪ آن را در آشنایی و تعامل بیشتر با گروه های مختلف درمانی بسیار اثربخش دانسته بودند. در ارزیابی کلی اثربخشی loog book در راستای آموزش، ۶/۷۰٪ آن را متوسط و ۴/۲۹٪ اثربخشی آن را زیاد دانسته بودند.

مقدمه: توانایی شناخت آناتومی حفره رحم و چگونگی باز بودن لوله ها یکی از اساسی ترین اصول یادگیری در طب زنان و زایمان می باشد. روش های تشخیصی متداول آناتومی حفره رحم و لوله ها، روش های تهاجمی با شناس بیماری زایی و هزینه بالا می باشد و بعضاً در پاره ای از موارد در دسترس نمی باشد. هیدروسونوگرافی که، روشی ساده، کم هزینه، بدون نیاز به بیهوشی و تجهیزات پیچیده می باشد را جهت آموزش گروه های متفاوت آموزشی اعم از فلوشیپ، دستیاران، کارورزان، کارآموزان را پیشنهاد می کنیم.

روش کار: یک کارگاه یک روزه تئوری - عملی برای گروه دستیاران و فلوشیپ های رشته زنان و زایمان ارائه دادیم. در این کارگاه سعی شده برای کم نمودن هزینه بیمار و قابل دسترس تر بودن روش فوق به جای استفاده از کاتترهای تجاری از وسائل قابل دسترس تر و کم هزینه تر (کاتتر فولی شماره ۸) استفاده گردد. آموزش این روش به گونه ای است که توانائی انجام هیدروسونوگرافی را در درمانگاه به راحتی برای کاربر انجام پذیر می سازد و نیاز به بستری بیمار و بی حسی و بیهوشی ندارد. این کارگاه اولین کارگاه آموزشی کشوری در این سطح برای انجام هیدروسونوگرافی می باشد. از بهمن ماه ۱۳۸۸ تا بهمن ۱۳۹۰ این روش به صورت یک روش آموزش حفره رحم و لوله های رحمی در برنامه آموزشی گروه های آموزشی فلوشیپی - دستیاری - کارورزی - کارآموزی، گذاشته شد. ۴۰۲ دانشجو در مقاطع فوق به مدت ۴۶۰ ساعت آموزشی در این دوره آموزشی شرکت کرده اند.

یافته ها: میزان موفقیت کارگاه آموزشی را با انجام Pre-test و Post-test بررسی شد بر اساس آمار به دست آمده میزان آگاهی دانشجو از آناتومی حفره رحمی و باز بودن لوله ها رحمی قبل از آموزش ۴/۲۲٪ و بعد از آموزش ۵/۸۳٪، و میزان رضایت مندی دانشجویان از

دانشجویان موفق کسانی نیستند که فقط سر کلاس حاضر می‌شوند، به درس گوش می‌دهند، یادداشت برمی‌دارند و منتظر روز امتحان می‌مانند، بلکه دانشجویان موفق آن‌هایی هستند که زمان مورد نیاز برای انجام تکالیف درسی را پیش بینی می‌کنند، در باره تحقیقاتی که باید انجام دهند اطلاعات لازم را بدست می‌آورند، به هنگام ضرورت گروه‌های کاری تشکیل می‌دهند و از سایر رفتارهای خود نظم دهی به طور فراوان استفاده می‌کنند.

نتیجه گیری: از این پژوهش و پژوهش‌های دیگر می‌توان استنتاج نمود که مهارت‌های یادگیری و مطالعه در یادگیری و پیشرفت تحصیلی بسیار حیاتی هستند و از آنجای که این مهارت‌ها قابل آموزش و یادگیری هستند، بازنگری در اجزاء و عناصر برنامه درسی امری اجتناب ناپذیر است به طوری که فراگیر فراتر از جمع آوری و انبار کردن اطلاعات در ذهن به شیوه‌های یادگیری خود راهبر و خود تنظیم که در حوزه فراشناخت مطرح است بپردازد.

واژه‌های کلیدی: فراشناخت، آموزش، یاد دهی، یادگیری.

نتیجه گیری: Log book می‌تواند نسبت به روش‌های سنتی آموزش در کسب مهارت‌های بالینی به ارتقا بیشتر دانشجویان کمک کند. اگرچه loog book حاضر نیاز به اصلاحات دارد.

واژه‌های کلیدی: Log book، دانشجوی، هوشبری، کارآموزی در عرصه.

A-10-771-1

ضرورت تحول در روش‌های یاد دهی- یادگیری مبتنی بر رویکردهای فراشناختی در آموزش پزشکی

نسرین سرابی*، کاوه بهمن پور، فریده الماسی

* کارشناسی ارشد داخلی - جراحی پرستاری بیمارستان توحید - سمنجان - خیابان ۱۷ شهریور - کوچه نیلوفر ۳۶ - پلاک ۶

nasrnsaraby06@gmail.com

مقدمه: رابطه مفهوم فراشناخت، به عنوان مفهومی متداول در تعلیم و تربیت با فرآیند یادگیری انکارناپذیر است. محققان و متخصصان تعلیم و تربیت به طور گسترده به نوع و سطح دانش مورد نیاز فراگیران علاقمندند و این مستلزم تأکید نظام‌های آموزشی بر آموزش‌های فراشناختی و یادگیری «چگونه یادگرفتن است» تا فراگیران بتوانند در برخورد با مسائل گوناگون به طور مستقل بیندیشند. این مقاله درصدد است با تبیین ضرورت تغییر در روش‌های یاددهی و یادگیری متناسب با عصر حاضر، چارچوب مفهومی مناسبی جهت انتخاب روش‌های یاددهی- یادگیری برگرفته از نظریه فراشناخت برای آموزش پزشکی ارائه نماید.

روش کار: این تحقیق مروری است سیستماتیک بر یک متآنالیز (از سال ۲۰۰۷-۱۹۹۰)، مقاله سیستماتیک (شامل ۱۰ مقاله) و یک مطالعه توصیفی (۲۰۱۰). نتایج بدست آمده به هم مقایسه و سپس مورد جمع بندی قرار گرفتند.

یافته‌ها: آگاهی و دانش فراشناخت می‌تواند یادگیری و مطالعه فراگیرنده را در دروس مختلف اثربخش و کارآمدتر سازد. آندرسون (۲۰۰۲) بر اساس یافته‌های پژوهشی پنج مؤلفه عمده و اصلی برای راهبردهای فراشناختی برمی‌شمارد: ۱- آمادگی و برنامه ریزی برای یادگیری ۲- انتخاب و استفاده از راهبرد شناختی مناسب ۳- استفاده از راهبرد نظارت کردن ۴- هماهنگ سازی راهبردهای شناختی مختلف با یکدیگر ۵- استفاده از راهبرد ارزشیابی کردن. سیف (۱۳۸۰) نیز راهبردهای فراشناخت را در سه مقوله طبقه بندی کرده است: ۱- راهبردهای برنامه ریزی ۲- راهبردهای کنترل و نظارت ۳- راهبردهای نظم دهی. دمبو (۱۹۹۴) درباره راهبردهای برنامه ریزی می‌گوید

A-10-663-3

تأثیر برنامه آموزشی log book طراحی شده بر دستیابی به مهارت‌های بالینی بخش زنان و زایمان در دانشجویان پزشکی در بیمارستان ولیعصر بیرجند

زهره خزاعی*، طاهره خزاعی، محمدظاهر ابراهیمی، حمیده نصیریان

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی بیرجند- غفاری- دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

h.nasiryan@gmail.com

مقدمه: آموزش بالینی صحیح و تبحر کافی در روند تشخیص، درمان و پیشگیری بیماری‌های زنان و زایمان امر بسیار مهمی و سرمایه-گذاری در روند آموزش باید از اولویت‌های مهم برنامه‌های آموزشی قرار بگیرد. یکی از راه‌های اصلی حل مشکلات بالینی و ارزشیابی فرایند آموزشی دانشجویان استفاده از کتابچه آموزشی دانشجویان (Log book) است. در این طرح با استفاده از این الگو جهت بررسی تأثیر استفاده از کتابچه آموزشی دانشجویان بر وضعیت آموزشی بالینی دانشجویان پزشکی جهت رسیدن به اهداف آموزشی در بخش زنان و زایمان طراحی شد.

روش کار: این مطالعه مداخله‌ای نیمه تجربی از نیمسال اول ۱۳۸۹- نیمسال دوم ۱۳۹۰ در بخش زنان و زایمان بر روی تمام کارورزان و کارآموزان که به تعداد ۱۱۷ نفر بودند انجام شد ابتدا چک‌لیستی که شامل یکسری مهارت‌هایی که دانشجویان در دوره کارآموزی و سپس کارورزی ملزم به یادگیری آن‌ها می‌باشند تهیه شد. سپس دانشجویان

اساس نیاز به دانشجویان ارائه دهند و همچنین زمینه را برای مقایسه این ویژگی‌ها با موفقیت دانشجویان در طول تحصیل فراهم کنند.

هدف اصلی این مطالعه، ارزیابی ویژگی‌های غیرشناختی دانشجویان جدیدالورود و بررسی ارتباط میان این ویژگی‌ها با موفقیت تحصیلی ایشان است که از طریق یکی از روش‌های نوین و مطرح سنجش ویژگی‌های غیرشناختی داوطلبان پزشکی، برای اولین بار در سطح کشور اجرا شده است.

روش کار: ارزیابی دانشجویان جدیدالورود پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران در ۵ حوزه غیرشناختی در مهر ۱۳۹۰ اجرا شد. ۵۸ دانشجو به شکل تصادفی انتخاب شدند و با رضایت قبلی در آزمون حضور یافتند که به صورت (MMI) Multiple Mini Interview با ۵ ایستگاه ۷ دقیقه‌ای (تفکر نقادانه، مهارت ارتباطی، هوش هیجانی، اخلاق حرفه‌ای و انگیزه‌های حضور در رشته پزشکی) اجرا شد. مصاحبه‌کنندگان، اعضای هیأت علمی و دانشجویان آموزش دیده بودند. همچنین برای سه حوزه شخصیت، هوش هیجانی و تفکر نقادانه از آزمون‌های کتبی نیز استفاده شد (به ترتیب، PQA، آزمون Bar-on و California B).

یافته‌ها: نتایج به دست آمده در ایستگاه‌های آزمون MMI (هوش هیجانی، مهارت‌های ارتباطی و تفکر نقادانه) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتیجه‌گیری: در این تحقیق ارزیابی ویژگی‌های غیرشناختی دانشجویان جدیدالورود برای اولین بار در سطح دانشگاه و کشور اجرا شد.

واژه‌های کلیدی: هوش هیجانی، مهارت‌های ارتباطی، تفکر نقادانه.

مقطع کارآموزی و کارورزی که از نیمسال اول ۱۳۸۹ وارد بخش زنان شدند به عنوان گروه شاهد انتخاب و طبق روال برنامه آموزشی گذشته بر اساس چکلیست تهیه‌شده مورد سنجش قرار گرفتند و این روند تا زمانی که تعداد افراد گروه شاهد به حداقل مورد نیاز رسید ادامه یافت و بعد از آن گروه مورد با دادن کتابچه آموزشی دانشجو (log book) و توجیه آن‌ها نسبت به پر کردن منظم این کتابچه با استفاده از همان چکلیست‌ها مورد ارزیابی قرار گرفته و نمرات کسب‌شده در دو گروه شاهد و مورد وارد نرم‌افزار SPSS شد و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت که $p < 0/50$ معنی‌دار تلقی می‌شود.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که عملکرد دانشجویان کارورز مورد نسبت به شاهد به طور قابل ملاحظه‌ای افزایش پیدا کرده است و به جز سه مورد بقیه تمام سؤالات از نظر آماری معنی‌دار بود که در این سه مورد هم میانگین و انحراف معیار گروه مورد نسبت به گروه شاهد افزایش قابل توجهی داشته است. همچنین عملکرد دانشجویان کارآموزان مورد نسبت به شاهد نیز به طور قابل ملاحظه‌ای افزایش داشته است طوری که تمام سؤالات از نظر آماری معنی‌دار بود.

نتیجه‌گیری: نتایج این طرح بیان‌کننده این مهم است که مشخص نمودن اهداف آموزشی و دادن کتابچه آموزشی دانشجو (Log book) می‌تواند الگوی موثری برای راهنمایی دانشجویان در جهت اهداف بالینی و بهبود کیفیت آموزش مهارت‌های بالینی باشد.

واژه‌های کلیدی: log book، مهارت‌های بالینی، بخش زنان و زایمان، دانشجویان پزشکی.

A-10-774-1

ارزیابی ویژگی‌های غیر شناختی دانشجویان پزشکی در بدو ورود به دانشگاه

عظیم میرزازاده*، پوریا روز رخ، توحید ارسطو، مهسا اخوان

دانشگاه علوم پزشکی تهران

*mirzazad@tums.ac.ir

مقدمه: صرف پرداختن به حوزه‌های شناختی دانشجویان پزشکی، تضمین‌کننده موفقیت در رشته پزشکی نیست و این مساله به توانمندی دانشجو در حوزه‌های غیرشناختی (شخصیت، هوش هیجانی، مهارت‌های ارتباطی، تفکر نقادانه و ...) نیز وابسته است. بنابراین دانشگاه‌ها هر ساله توانمندی دانشجویان جدیدالورود خود را در حوزه‌های فوق ارزیابی می‌کنند تا بتوانند آموزش‌های لازم را بر

A-10-776-1

آموزش به شیوه حل مسئله؛ رویکردی مناسب برای ارتقا مهارت تفکر انتقادی در دانشجویان مامایی

زینب علی مرادی*، فاطمه سمیعی سبینی، مرضیه خاتونی

*عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین - قزوین - بلوار شهید باهنر - دانشگاه علوم پزشکی قزوین - دانشکده پرستاری و مامایی

zainabalimoradi@yahoo.com

مقدمه: تفکر انتقادی، فعالیت ذهنی پیچیده‌ای است که به صورت تفکر هدفمند و بر اساس مستندات موجود و نه بر مبنای حدس و گمان

برای ارتقاء مهارت تفکر انتقادی در دانشجویان مامایی باشد.

واژه‌های کلیدی: آموزش به شیوه PBL، تفکر انتقادی، آموزش مامایی.

A-10-776-2

آموزش مهارت‌های ارتباطی به دانشجویان مامایی؛ یک استراتژی موثر در ارتقاء کیفیت ارائه خدمات مامایی

زینب علی مرادی*، فاطمه سمیعی سببانی، مرضیه خاتونی

*هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین - قزوین - بلوار شهید باهنر - دانشگاه علوم پزشکی قزوین - دانشکده پرستاری و مامایی

zainabalimoradi@yahoo.com

مقدمه: توانایی برقراری ارتباط، مهم‌ترین ویژگی لازم برای افراد شاغل در بخش ارائه مراقبت‌های بهداشتی اولیه است. در بین کارکنان بخش بهداشت، ماما وظایف مهمی در امر مشاوره و آموزش بهداشت نه تنها برای زنان بلکه برای خانواده و جامعه را دارد و به واسطه همین نقش‌ها مسئول حفظ و ارتقا سلامت مادر و کودک، ارائه مراقبت‌های بهداشتی با کیفیت بالا، ارائه آموزش‌ها و حمایت‌های مناسب روانی به مددجویانش است. از آنجا که توانایی برقراری ارتباط موثر با دیگران، قلب هر خدمت و مراقبتی است که به مددجو ارائه می‌شود. بنابراین برقراری ارتباط و داشتن مهارت‌های ارتباطی نقش مهمی در عملکرد اعضا تیم بهداشتی از جمله ماماها دارد. وقتی که ارتباط موثر با بیمار برقرار می‌شود، مشکل بیمار دقیق‌تر شناسایی شده و بیمار رضایت بیشتری از مراقبت‌ها داشته، مشکل خود و انتخاب‌های درمانی موجود را بهتر درک کرده و متابعت بهتری از دستورات درمانی خواهد داشت؛ به این ترتیب مراقبت‌های مامایی با کیفیت بهتر ارائه شده، از استرس و نگرانی بیمار کاسته می‌شود و رضایتمندی بیشتری نیز خواهد داشت.

روش کار: نتایج زیر بخشی از یافته‌های یک طرح پژوهشی همراه با مرور مقالات موجود در پایگاه‌های اطلاعاتی Medline, SID و ژورنال‌های معتبر است.

یافته‌ها: نتایج حاصل از طرح پژوهشی نشان داد که ماماها در ارائه خدمات بالینی از مهارت‌های ارتباط کلامی و غیر کلامی به صورت کافی استفاده نمی‌کنند و ارتباطی بین سن، سنوات خدمت، محل تحصیل با میزان به‌کارگیری مهارت‌های ارتباطی توسط آن‌ها وجود ندارد. این در حالی است که ارائه آموزش‌های لازم در زمینه به‌کارگیری مهارت‌های ارتباطی به ماماها می‌تواند نتایج مطلوبی به همراه داشته باشد؛ چنانکه

تعریف شده است؛ یعنی فرد به جای حفظ کردن اطلاعات، شخصاً اطلاعات را تجزیه و تحلیل کرده و به طور خلاق راه حل مشکلاتش را می‌یابد. فرایند تفکر انتقادی شامل یادآوری حقایق، به‌کارگیری منطق، طرح سؤالات کلیدی، ایجاد یک تصویر ذهنی و تجزیه و تحلیل تمام اطلاعات است. مهارت‌های تفکر انتقادی برای رشته‌های علوم پزشکی لازم و ضروری است. در بین رشته‌های علوم پزشکی، مامایی نیازمند قضاوت‌های بالینی و اتخاذ تصمیمات حیاتی برای سلامت مادر و جنین است. ماما به عنوان اراده دهنده خدمات بهداشتی اولیه به مادر و نوزاد در مراکز بهداشتی-درمانی و بخش لیبر و زایمان، علاوه بر تشخیص زودهنگام عوارض بارداری و زایمان باید قادر به تصمیم‌گیری در مواقع اورژانسی باشد. افزایش توانمندی ماماها در فرآیند تصمیم‌گیری، بهبود عملکرد آن‌ها را به همراه دارد زیرا که با تقویت تفکر انتقادی، تصمیم درست را گرفته و بهترین مراقبت را ارائه خواهد کرد.

روش کار: نتایج زیر حاصل مرور مقالات موجود در پایگاه‌های اطلاعاتی Medline, SID و ژورنال‌های معتبر است.

یافته‌ها: نتایج پژوهش‌های مختلف نشان می‌دهد که علیرغم اهمیت تفکر انتقادی به عنوان ابزار اساسی برای یادگیری، توانایی دانشجویان در استفاده از آن بسیار اندک است، از جمله اینکه تفکر انتقادی دانشجویان ترم اول و آخر مامایی تفاوت آماری معنی داری نداشته و تقریباً در تمام گروه‌ها حتی از ۵۰٪ نمره قابل اکتساب هم کمتر است.

نتیجه‌گیری: دانشگاه به عنوان محلی برای ارائه آخرین یافته‌های علمی به فراگیران، باید به پرورش مهارت‌های مختلف در دانشجویان نیز توجه داشته باشد. اما پژوهش‌های موجود نشان از آن دارد که آموزش با روش‌های فعلی، نتوانسته مهارت‌های تفکر انتقادی دانشجویان را پرورش دهد. سخنرانی به عنوان روش غالب، در بسیاری از مراکز آموزشی باعث ترویج سبک انفعالی تعلیم و تربیت می‌شود و با این روش، افرادی با اطلاعات نظری فراوان تحویل جامعه می‌دهد که از حل کوچک‌ترین مسایل جامعه در آینده عاجز هستند. به منظور پرورش تفکر انتقادی دانشجویان مواردی چون استفاده از راهبردهای یادگیری فعال فردی و گروهی، مشارکت اساتید و دانشجویان در تحلیل مباحث و ارائه ایده‌های متفاوت، مباحثه تا حل کامل مشکل، مشارکت فعال دانشجو در یادگیری خود و بحث گروهی پیشنهاد شده است. از بین روش‌های نوین تدریس، PBL (روش تدریس بر اساس حل مسئله) به عنوان به کسب مهارت‌های حل مسئله، تفکر، کارگروهی، مدیریت زمان، سازماندهی اطلاعات و برقراری ارتباط همراه است. PBL یک روش یادگیری فعال است که بر اساس ارائه یک مسئله طراحی می‌شود و دانشجویان در برخورد با مسئله باید آن را حل کرده و مسایل مرتبط را فراگیرند. در این روش به درک عمیق مسئله اهمیت بیشتری داده می‌شود و دانشجو با استفاده از توانایی‌های خود، مفاهیم و اطلاعات مهم را دریافته، سازماندهی کرده و به خاطر می‌سپرد و با توجه به اینکه دانشجو را با رموز حل مسئله و کارگروهی و مستقل آشنا می‌کند و مهارت یادگیری خودمحور و خودارزایی را در او بالا می‌برد، می‌تواند رویکرد مناسبی

کودکان در زمینه نوآوری در سنجش آموزش دانشجویان گام برداریم.

روش کار: طی ۲ سال (۱۳۸۹-۱۳۹۰)، تعداد ۱۴۰ کارآموز و کارورز با شیوه جدید امتحانی در بخش کودکان مورد ارزیابی قرار گرفتند. لازم به ذکر است روش سنتی امتحان به صورت امتحان کتبی و شفاهی بود. در این روش از ایستگاه‌هایی که در آن‌ها مواردی چون مولاز، کلیشه‌های رادیوگرافی، برگه‌های شرح حال، جواب آزمایشات و ... گنجانده شده بود، استفاده شد. مدت امتحان برای همه یکسان بود. در پایان دوره‌ها از اساتید و دانشجویان در مورد اثرات این روش نظر خواهی به عمل آمد.

یافته‌ها: اکثریت دانشجویان و اساتید از این نحوه امتحان رضایت داشتند و آن را در بالاتر بردن سطح عدالت و کیفیت آموزشی مفید می‌دانستند. همچنین معتقد بودند که این شیوه به بهترین نحو می‌تواند معلومات دانشجویان را مورد سنجش قرار دهد.

نتیجه گیری: روش امتحانی ایستگاهی در بخش کودکان بسیار کاربردی و مطلوب است و بهتر است از این روش در تمام بخش‌های کودکان دانشگاه‌های علوم پزشکی سراسر ایران استفاده کرد.

واژه‌های کلیدی: آموزش، نوآوری، امتحان، کودکان.

نتایج مطالعات در این زمینه افزایش رضایتمندی مراجعین از خدمات بهداشتی، بهبود الگوی رشد کودکان، استفاده صحیح از روش‌های جلوگیری از بارداری، افزایش رضایت از حمایت‌های روانی ارائه شده هنگام لیبر و زایمان را به صورت معنی داری نشان داده‌اند.

نتیجه گیری: مهارت‌های ارتباطی دانشجویان مامایی، اساس توانایی بالینی آن‌ها در ارائه خدمات به مراجعین است، باید توجه داشت که مهارت‌های ارتباطی به طور عمده اکتسابی و قابل یادگیری است و با اینکه تجربه بالینی فرد، تقویت کننده مناسبی برای این مهارت‌هاست اما به تنهایی راه کسب این مهارت‌ها نیست. از آنجایی که آموزش مهارت‌های ارتباطی در برنامه آموزش مامایی در کشور ما وجود ندارد، لذا پیشنهاد می‌شود که آموزش مهارت‌های ارتباطی با شیوه‌های نوین آموزشی مانند بحث گروهی، ایفای نقش، استفاده از بیمار استاندارد، نمایش فیلم (که در تحقیقات مختلف داخل و خارج از کشور اثربخشی بهتری از روش متداول سخنرانی نشان داده‌اند) به عنوان بخشی از برنامه آموزش مامایی در دانشگاه در نظر گرفته شود تا دانشجویان مامایی قبل از ورود به عرصه ارائه مستقل مراقبت‌های بهداشتی، این مهارت‌ها را فرا گرفته، تمرین و اجرا نمایند تا در آینده بتوانند مراقبت‌های مامایی با کیفیت بالا را به مددجویان خود ارائه کنند.

واژه‌های کلیدی: آموزش، مهارت‌های ارتباطی، کیفیت ارائه خدمات، مامایی.

A-10-555-1

بررسی جو آموزشی بخش طب اورژانس با استفاده از پرسشنامه PHEEM

دکتر محمد جلیلی، سارا مرتاض هجری، دکتر مینا قلندری، دکتر مازیار مرادی لاکه، دکتر عظیم میرزازاده

مقدمه: شناخت جو و محیط آموزشی، نقش مهمی در مدیریت تغییرات و پیشرفت‌های آموزشی دارد. مطالعات بسیاری جو آموزشی در برنامه‌های پزشکی را مورد بررسی داده‌اند. پرسشنامه Post-graduate Hospital Educational Environment Measure (PHEEM) ابزاری جهت بررسی درک جو آموزش محیط بیمارستانی است. این مطالعه، برای اولین بار محیط آموزشی دستیاران طب اورژانس مورد ارزیابی قرار گرفت.

روش کار: نسخه فارسی پرسشنامه PHEEM از طریق ترجمه-ترجمه مجدد آماده شد. این پرسشنامه شامل ۴۰ سؤال بود که سه سؤال به علت نامرتب بودن با شرایط کشور و رشته طب اورژانس حذف گردید. پرسشنامه در اختیار دستیاران طب اورژانس سه دانشگاه علوم پزشکی شهر تهران قرار گرفت. هر سؤال به صورت لیکرت کاملاً مخالفم (۰) تا

A-10-781-1

نوآوری در برگزاری امتحان پایان بخش کودکان به روش ایستگاهی

محسن اخوان سپه‌پی*، کمال اسحاق حسینی، نازنین ضیاء
شیخ‌الاسلامی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی قم - قم - بیمارستان حضرت معصومه

akhavansepahim@yahoo.com

مقدمه: آموزش پدیده‌ای پویا است و روش‌های ارزیابی آموزشی و برگزاری امتحانات به طور مرتب نیازمند تغییرات کاربردی می‌باشند و توجه به نوآوری در روش‌های امتحانی می‌تواند دگرگونی‌های شگرفی در زمینه آموزش ایجاد نماید و روش‌های بهتر و سازنده‌تر، به صورت موثری می‌توانند معلومات دانشجویان را محک بزنند. متأسفانه در بخش کودکان تاکنون، امتحانات پایان دوره به شیوه سنتی انجام می‌شده است و هیچ‌گونه نوآوری در آن وجود نداشته است؛ لذا بر آن شدیم تا با ارائه یک شیوه جدید در برگزاری امتحان پایان بخش

علمی و نیز الترونیکی من جمله سایت‌های مرتبط با موضوع مقاله استفاده به عمل آمد. بهره‌گیری از آمارهای ماخوذ از مراجع رسمی از قبیل سازمان نظام پزشکی و پرونده‌های مطروحه در مراجع قضائی در تجزیه و تحلیل داده‌ها و تطبیق یافته‌ها با داده‌ها کمک قابل توجهی نمود.

یافته‌ها: تمرکز مطلق صاحبان حرف پزشکی اعم پزشکان، داروسازان، پرستاران، مدیران خدمات بهداشتی درمانی و مسئولین بیمارستان‌ها بر انجام حرفه تخصصی پزشکی موجب عدم شناخت و بی‌اطلاعی اشخاص مذکور از نظامات تدوین یافته و مقررات ناظر بر چگونگی انجام وظایف پزشکی می‌گردد و در مقابل، فقدان آموزش انواع مسئولیت‌های دامن‌گیر صاحبان حرف پزشکی (اعم از کیفری-انتظامی و مدنی) نیز در هر یک از دوره‌های سیستم آموزش پزشکی کنونی محسوس می‌باشد.

نتیجه‌گیری: بین رفتار قاعده‌مند صاحبان حرف پزشکی با سطح (مقدار) و کمیت دانسته‌های قانونی آنان ارتباط وجود دارد. فراگیری قواعد و اصول اولیه حقوق پزشکی که مشتمل بر تعهدات و تکالیف بنیادین شاغلین حال و آینده رشته‌های علوم پزشکی می‌باشد، علاوه بر آنکه تضمینی است بر اجرای شایسته حقوق صاحبان حرف پزشکی و بیماران، همچنین قادر خواهد بود صاحبان حرف مذکور را با پیش‌آگاهی‌های ارزشمند از پیامدهای سوء عدم رعایت مقررات و نظامات مدون رهائی بخشد. بدین لحاظ پیشنهاد می‌شود درسی با عنوان حقوق پزشکی در قالب حداقل یک واحد آموزشی به صورت اجباری برای تمام دوره‌های آموزش پزشکی در نظر گرفته شده و تدریس گردد.

واژه‌های کلیدی: حقوق پزشکی، مسئولیت پزشکی، آموزش قوانین و مقررات پزشکی.

A-10-751-1

نقش شبیه‌سازی در آموزش دانشجویان پرستاری: یک مطالعه

مروری

محمد رضا یزدانخواه فرد^{*}، مسعود بحرینی، کامران میرزایی، آزاده عازمیان، شریف شریفی

*مربی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر- بوشهر خیابان سلمان فارسی پردیس دانشگاه علوم پزشکی بوشهر دانشکده پرستاری و مامایی

yazdankhahfard@yahoo.com

مقدمه: یادگیری شبیه‌سازی شده در مرکز مهارت‌های بالینی، در آموزش دانشجویان پرستاری متداول، و همچنین در یاددهی و

کاملاً موافقم (۴) تکمیل شد. این روند یک ماه بعد نیز تکرار شد. میانگین کل امتیازات حاصله به عنوان شاخص جو آموزشی محاسبه شد. پایایی پرسشنامه با استفاده از ضریب همبستگی آلفای کرونباخ و ضریب توافق کاپا ارزیابی گردید. آنالیز فاکتور تأییدی نیز جهت بررسی روایی سازه مورد استفاده قرار گرفت. یافته‌ها ۸۹ دستیار طب اورژانس در مطالعه شرکت کردند. میانگین جو آموزشی ۲,۲۴ (انحراف معیار ۰,۰۶) به دست آمد. ضریب همبستگی آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۰/۸۶ محاسبه شد. میزان توافق بین دو بار اندازه‌گیری برای ۲۹ سؤال در حد عالی بود. آنالیز فاکتورها سه سازه پرسشنامه اصلی را تایید نکرد. تفاوت معنی‌داری از نظر جنس، سال دستکاری و تأهل مشاهده نشده است.

نتیجه‌گیری: شناخت محیط آموزشی دستیاران طب اورژانس که خط مقدم برخورد با بیماران در بخش اورژانس هستند، از اهمیت شایانی برخوردار است و طراحی ابزاری که به بررسی نحوه تدریس استادان، جو آموزشی و همچنین محیط اجتماعی پیرامون آن‌ها بپردازد، لازم و ضروری می‌نماید. پرسشنامه PHEEM ابزار روا و پایایی برای سنجش جو آموزش در محیط طب اورژانس می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: محیط آموزش بالینی، طب اورژانس، پرسشنامه PHEEM، روایی، پایایی.

A-10-460-1

آموزش حقوق پزشکی و نقش تکمیلی آن در آموزش علوم پزشکی

مرتضی دارابی نیا^{*}، حسین جلاهی

* کارشناس ارشد حقوق دانشگاه علوم پزشکی - ستاد مرکزی -

m.darabinia@gmail.com

مقدمه: قرن‌ها قبل از تولد حضرت عیسی (ع) سلسله‌ای از قوانین در مجمع قوانین حمورابی باعث ارتقاء و منزلت پزشکان شد. در طب ایران باستان (طب زرتشتی) از جمله در کتاب اوستا درباره انتقال بیماری‌ها و ناپاک شدن آب‌ها به صورت سؤالات زرتشت و پاسخ‌های اوهورا مزدا توجه خاصی به قوانین پزشکی به عمل آمده است که این امر در دوره اسلامی از لحاظ کمی و کیفی ارتقاء شایسته‌ای یافت. **هدف:** آموزش حقوق پزشکی علاوه بر شناخت افزائی صاحبان حرف پزشکی، پیشگیری از دچار شدن آنان به انواع تخلفات حرفه‌ای، عدم رعایت نظامات دولتی و بی‌قانونی‌های ناخواسته نیز می‌باشد.

روش کار: در این تحقیق از منابع معتبر اعم از کتب و مجلات معتبر

از مهم‌ترین گرایش‌های پا را کلینیک است. برای بالا بردن توان و کار آبی یک دانش آموخته علوم آزمایشگاهی باید شیوه آموزشی در شرایط مناسب و تأثیرگذار قرار بگیرد. با توجه به لزوم به‌کارگیری مطالب و مفاهیم تئوری در یادگیری دروس عملی و بالعکس باید یک وحدت و ارتباط تنگاتنگ بین آزمایشگاه و کلاس درس ایجاد شود. بر اساس تجربیات پیشین و اظهار ناراضیاتی دانشجویان از عدم هماهنگی و تطبیق بین زمان، مفاهیم و سرفصل دروس مطالب ارائه شده در کلاس‌های عملی و نظری بر آن شدیم تا ارزیابی در راستای تأثیر یکسان بودن یا نبودن اساتید دروس نظری و تئوری بر یادگیری دو جانبه کلاس‌های آموزشی به عمل بیاوریم. **هدف:** افزایش انگیزه دانشجویان در یادگیری دروس عملی و نظری و ارتقای سطوح آموزشی از به‌خاطر سپردن تا به صورت عملی انجام دادن و کاربردی کردن مطالب علمی.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی - تحلیلی بوده و برای انجام آن تعداد ۳۵ نفر از دانشجویان مقطع کارشناسی رشته علوم آزمایشگاهی که در سه دوره مختلف قرار داشتند به صورت تصادفی انتخاب شدند. برای گردآوری اطلاعات از پرسشنامه‌های خود ساخته که روایی و پایایی آن توسط صاحب نظران تایید شده بود استفاده شد. پرسشنامه‌ها مشتمل بر دو قسمت اطلاعات دموگرافیک و ارزیابی نظرات دانشجویان از یکسان بودن یا نبودن اساتید دروس نظری و عملی در سطوح مختلف و نحوه تأثیر گذاری آن بر یادگیری مطالب طراحی شده بود.

یافته‌ها: با توجه به آنالیز نتایج حاصل از پرسشنامه‌های جمع‌آوری شده، ۶۰ درصد دانشجویان یکسان بودن اساتید دروس نظری و عملی را در روند یادگیری مثبت ارزیابی کردند. همچنین ۵۸ درصد از دانشجویان از عدم هماهنگی زمانی بین مطالب ارائه شده در کلاس‌های نظری و عملی با اساتید مجزا شکایت داشتند که نسبت به افرادی که اظهار رضایت داشتند (۱۱/۴ درصد) بالاتر بود.

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج حاصل از این پژوهش در صورت یکسان بودن اساتید دروس نظری و عملی روند یادگیری و به‌خاطر سپاری مطالب با اساتید یکسان بالاتر می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: درس نظری، درس عملی، روند یادگیری.

ارزیابی کسب مهارت بالینی به طور فزاینده‌ای استفاده می‌شود. متون موجود حکایت از اعتبار یاددهی مهارت‌های روانی حرکتی در مرکز مهارت‌های بالینی شبیه‌سازی شده‌ای که خوب طراحی شده باشند دارد، در حالی که در منابع دیگر هنوز هم ارزش و اهمیت تجربه اندوزی از این روش زیر سؤال است. وجود چنین تضادهایی نیاز به جستجوی بیشتر و ارزیابی ادبیات و متون موجود را مشخص می‌سازد.

روش کار: در این مطالعه مروری مقالات انگلیسی زبان در پایگاه داده‌های سینهل و مدل این از سال ۱۹۸۵ تا ۲۰۱۰ مورد بررسی قرار گرفته است.

یافته‌ها: نشان می‌دهد که اگر چه غالباً کسب مهارت در دانشجویان مختلف به درجات گوناگونی به دست می‌آید، اما یادگیری از طریق شبیه‌سازی در مرکز مهارت‌های بالینی باعث افزایش اعتماد به نفس دانشجویان و آماده کردن آن‌ها برای محیط واقعی بالینی شده است.

نتیجه‌گیری: وجود یک رویکرد استاندارد به یادگیری شبیه‌سازی شده در آموزش پرستاری، و توسعه سناریوهای جامع‌بیشتر بالینی، نتایج قابل‌اندازه‌گیری یادگیری را جهت رسیدن به نیازهای حرفه‌ای ارائه خواهد کرد. بنابراین، ارزشیابی بیشتر روش‌های جاری یادگیری شبیه‌سازی ممکن است منجر به ارائه یک ارزیابی نقادانه از آمادگی دانشجویان برای انجام کارهای بالینی گردد، تا اطمینان حاصل شود که دانشجویان فرصت‌های یادگیری با کیفیتی را دریافت می‌کنند که علاوه بر انعطاف‌پذیری، پاسخگوی نیازهای آن‌ها و مطالبات خدمات مراقبت بهداشتی نیز باشد.

واژه‌های کلیدی: یادگیری شبیه‌سازی شده، آموزش دانشجویان پرستاری، یادگیری مهارت‌های بالینی.

A-10-712-1

ارزیابی کار آبی یکسان بودن اساتید دروس نظری و عملی در روند یادگیری دانشجویان علوم آزمایشگاهی

ناهید جلال‌لو*، علی نوروزی عقیده، بهمن اسدی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی ارتش جمهوری اسلامی ایران، دانشکده پیراپزشکی - تهران، خیابان فاطمی غربی، خیابان سرهنگ اعتماد زاده

nahidjalallou@yahoo.com

مقدمه: گروه‌های آموزشی پیراپزشکی و علوم پایه از زیرشاخه‌های مهم رشته پزشکی بوده و از بین آن‌ها رشته علوم آزمایشگاهی یکی

A-10-783-1

بررسی تأثیر آموزش بر ارتقاء کیفیت زندگی بیماران مبتلا به
انفارکتوس میوکارد

ویدا صادق زاده*، اعظم روشندل، طیبه صمدپور املشی

* مربی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد زنجان - دانشگاه آزاد اسلامی،
واحد زنجان، گروه پرستاری، زنجان، ایران.

vidasadegzadeh@gmail.com

مقدمه: ارتقاء کیفیت زندگی یکی از اهداف آموزش به بیمار محسوب می‌گردد. بیماران برای پذیرش رژیم غذایی، دارویی، میزان فعالیت و ماهیت بیماری نیاز به دانش کافی دارند تا در امر مراقبت از خود شرکت جویند؛ لذا با توجه به روند رو به رشد بیماری‌های قلبی و ضرورت انجام برنامه‌های آموزشی جهت ارتقاء کیفیت زندگی این پژوهش با هدف تعیین تأثیر آموزش بر ارتقاء کیفیت زندگی بیماران مبتلا به انفارکتوس میوکارد مراجعه کننده به بیمارستان آیت ا... موسوی زنجان انجام شد.

روش کار: پژوهش حاضر یک مطالعه تجربی دو گروهی و دو مرحله ای است و جامعه پژوهش شامل افراد مبتلا به سکته قلبی مراجعه کننده به مرکز درمانی آیت ا... موسوی شهر زنجان بود. تعداد ۶۰ بیمار به روش نمونه گیری تصادفی ساده انتخاب و به صورت تصادفی به دو گروه کنترل و تجربی تقسیم شدند. از هر دو گروه تجربی و کنترل پیش آزمون قبل از شروع برنامه (۳ هفته بعد از سکته قلبی) و پس آزمون پس از اتمام ۸ هفته برنامه آموزشی به عمل آمد. پرسشنامه اطلاعات دموگرافیکی و پرسشنامه استاندارد کیفیت زندگی برای جمع آوری داده‌ها مورد استفاده قرار گرفت. جهت تعیین اعتماد علمی این پرسشنامه از روش آزمون مجدد استفاده شد و با استفاده از آزمون همبستگی اعتبار علمی پرسشنامه ۰.۸۵٪ تعیین شد. داده‌ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS V.14 انجام شد و از روش‌های آمار توصیفی و استنباطی استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج پژوهش نشان داد که بین میانگین بدست آمده از تفاضل نمرات گروه کنترل و تجربی تفاوت‌های معنی داری ملاحظه می‌شود و آموزش بر کیفیت زندگی بیماران مبتلا به سکته قلبی در گروه تجربی موثر است. بر اساس نتایج تحقیق، میانگین بدست آمده از نمرات هفته هشتم در هر دو گروه تجربی و کنترل به مراتب بهتر از میانگین نمرات هفته سوم است. به ویژه برای گروه تجربی این تفاوت‌ها مشهودتر است. بین میزان سلامت بیماران مبتلا به سکته قلبی بعد از ۳ و ۸ هفته در گروه تجربی و کنترل (پیش آزمون و پس آزمون) تفاوت معناداری نشان می‌دهد.

نتیجه گیری: برنامه‌های آموزشی بر روی ابعاد مختلف زندگی تأثیر مثبتی داشته و می‌تواند منجر به بهبود قابل توجه در نتایج کیفیت زندگی سلامت مدار باشد. ایجاد و تقویت مراکز توان بخشی، آموزشی

A-10-764-1

طراحی مدل ملی اعتباربخشی مراکز آموزش بهورزی

جعفر صادق تبریزی*

*استادیار علوم پزشکی تبریز

js.tabrizi@gmail.com

مقدمه: در دنیای امروز باید پیوسته به فکر بهبود کیفیت خدمات خود بود. در این راستا مدل اعتباربخشی به عنوان روش جامع ارتقای کیفیت کمک شایانی به ارتقای کیفیت خصوصاً در بخش آموزش و بهداشت و درمان کرده است.

هدف: هدف مطالعه حاضر طراحی مدل ملی اعتباربخشی مراکز آموزش بهورزی می‌باشد.

روش کار: مطالعه حاضر از نوع مطالعات کیفی می‌باشد. با بررسی متون با کلید واژه‌های نظام‌های آموزشی، بهبود کیفیت و اعتباربخشی اطلاعات جامعی جمع آوری شد. در منابع استخراج شده ۳۹ مدل از ۳۴ کشور دنیا شناسایی گردیده و زیر معیارها و استانداردهای مرتبط از ۳۴ مدل استخراج شد. الگوی اولیه مشتمل بر ۸ معیار، ۵۵ زیر معیار و ۲۳۶ استاندارد در قالب پرسشنامه دلفی تدوین و از نظر ۶۲ خبره از سراسر کشور در چهار مرحله ارزیابی گردید.

یافته‌ها: مدل اولیه طراحی شده در پایان دو دور ارزیابی در سطح استان آذربایجان شرقی با استفاده از تکنیک دلفی و FGD به یک مدل با ۸ معیار، ۴۵ زیر معیار و ۲۱۰ استاندارد رسید. بعد از این مرحله با انجام دو دور دلفی در سطح کشور مدل با ۸ معیار ۴۵ زیر معیار و ۱۹۲ استاندارد نهایی شد. معیارهای مدل شامل: رهبری، برنامه ریزی استراتژیک و تفصیلی، مدیریت منابع، تجزیه و تحلیل اطلاعات، مدیریت نیروی انسانی، مدیریت فرایندها، نتایج مشتری و نتایج عملکردی می‌باشد. امتیاز کل، ۱۰۰۰ تعیین شد. نتایج عملکردی با ۱۹۵ امتیاز بالاترین و برنامه ریزی با ۶۰ امتیاز کمترین امتیاز را به خود اختصاص دادند.

نتیجه گیری: با توجه به اهمیت مراکز آموزش بهورزی توجه به کیفیت این مراکز بسیار حائز اهمیت می‌باشد و نیاز به نوآوری در این زمینه می‌باشد و با توجه به نبود سابقه اعتباربخشی در سیستم آموزشی کشورمان اعتباربخشی می‌تواند نوآوری در راستای ارتقای کیفیت آموزش در کشورمان باشد.

واژه‌های کلیدی: اعتباربخشی، مراکز آموزش بهورزی، نظام‌های آموزشی، بهبود کیفیت، نوآوری.

یافته‌ها: میانگین سنی دانشجویان شرکت کننده در پژوهش 20.73 ± 1.94 سال، ۹۸٪ آنان مجرد و تمامی (۱۰۰٪) دانشجویان شرکت کننده در این پژوهش مؤنث بودند. بر اساس یافته های بدست آمده از نظر شیوه های تدریس مدرسین، سخنرانی با ۷۱٪، بحث گروهی با ۳۰٪، پرسش و پاسخ با ۱۱٪ فراوان ترین روش های تدریس بکار گرفته شده از سوی مدرسین بودند همه (۱۰۰٪) واحدهای مورد پژوهش دارای شیوه یادگیری چند سبکی بودند. فراوان ترین سبک یادگیری در دانشجویان دارای شیوه یادگیری چند سبکی، شیوه سه سبکی (۵۲/۵٪) بوده است. در میان دانشجویان دارای شیوه یادگیری سه سبکی نیز فراوان ترین روش (۴۵/۱۷٪) آمیزه ای از سه روش شنیداری- خواندن و نوشتن- جنبشی بوده است. از نظر میزان به کارگیری هر یک از سبک های یادگیری به صورت انفرادی نیز سبک جنبشی (۴۰/۷٪)، دارای بیشترین فراوانی بوده است. نتایج آزمون مربوط به ارتباط روش های تدریس با سبک های یادگیری با استفاده از آزمون کروسکال والیس نشان داد که بین برخی روش های تدریس (سخنرانی، بحث گروهی و پرسش و پاسخ) با سبک های یادگیری ارتباط معنی دار وجود داشت.

نتیجه گیری: با توجه به فراوانی بیشتر سبک های یادگیری چند سبکی در بین دانشجویان، به نظر می رسد برای دست یافتن به نتایج بهتر، مدرسان باید از شیوه های تدریس استاد-محوری و یکنواخت حتی الامکان دوری جستند و شیوه های تدریس ترجیحی دانشجویان (دانشجو- محوری) را توسعه دهند؛ لذا با توجه به یافته های این پژوهش که نشان داد بیشتر دانشجویان پرستاری دارای سبک ترجیحی یادگیری چند سبکی هستند پیشنهاد می گردد که در آموزش این فراگیران از روش های یادگیری فعال و دانشجو- محور استفاده شود و در این راستا توانمند سازی هر چه بیشتر اعضای هیئت علمی و مربیان و مدرسان رشته پرستاری در خصوص سبک های یادگیری ضروری به نظر می رسد.

واژه های کلیدی: سبک های یادگیری، روش های تدریس، دانشجویان پرستاری، پرسشنامه وارک.

A-10-764-3

مروری بر مدل های تعالی و کیفیت در آموزش علوم پزشکی

صابر اعظمی*

* کارشناسی ارشد علوم پزشکی تبریز

saberazami@yahoo.com

مقدمه: مدل های تعالی و کیفیت ابزاری جهت کمک به سازمان ها برای سنجش میزان قرار داشتن در مسیر تعالی سازمانی و رشد متوازن

و حمایتی امکان بهره مند شدن این بیماران را از این اقدامات فراهم می آورد و گام مهمی در راستای استقلال هرچه بیشتر آنان است.

واژه های کلیدی: آموزش، کیفیت زندگی، انفارکتوس میوکارد.

A-10-529-4

ارزیابی سبک های یادگیری دانشجویان پرستاری بر اساس پرسشنامه وارک (VARK)

زهرا جنت علیپود*، نسرین نوابی، مهری جهان شاهی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی بابل- مازندران- رامسر بیمارستان امام سجاد (ع)

zalipoor@gmail.com

مقدمه: شناسایی عوامل مؤثر در حصول به یادگیری، یکی از مقوله های مهم و مورد پژوهش محققان می باشد و سبک های یادگیری، که عادات پردازش اطلاعات دریافتی افراد می باشد، یکی از عوامل مؤثر در یادگیری، سبک های یادگیری، ویژگی شناختی، عاطفی و رفتارهای فیزیولوژیکی است که به صورت نسبتاً ثابت، نشانگر چگونگی درک، کنش و پاسخ به محیط یادگیری می باشد. آگاهی از ماهیت و انواع سبک های یادگیری و نوع سبک یادگیری مورد استفاده دانشجویان از یک طرف به اساتید کمک می کند تا به دانشجویان در استفاده بهینه از انواع سبک های یادگیری مختلف کمک کنند و از طرف دیگر اساتید می توانند روش آموزش خود را متناسب با سبک دانشجویان خویش تغییر داده تا به بالاترین بازدهی آموزشی دست پیدا کنند. توجه به سبک های یادگیری می تواند تجربیات فراگیران را تغییر دهد، به عبارت دیگر اگر در فرآیند یادگیری و تدریس بتوان سبک های شناختی افراد را در نظر گرفت و فرآیند یادگیری را با آن تطبیق داد، فرد موفقیت بیشتری تجربه نموده و از یادگیری خود احساس رضایت بیشتر و در نتیجه، احساس اعتماد به نفس بیشتری خواهد کرد.

روش کار: پژوهش اخیر، مطالعه ای توصیفی است که با شرکت ۱۲۰ دانشجوی پرستاری کارشناسی پیوسته دانشکده پرستاری-مامایی رامسر در سال ۱۳۸۹ انجام شد. نمونه گیری به روش سرشماری، گرد آوری اطلاعات به صورت خود گزارش دهی و ابزار مورد استفاده، پرسشنامه ای مشتمل بر دو بخش می باشد. بخش اول مربوط به اطلاعات دموگرافیک و بخش دوم سؤالات مربوط به سنجش سبک های یادگیری بر اساس پرسشنامه وارک نسخه ۷ می باشد. پس از تکمیل پرسشنامه ها داده ها در رایانه ثبت و با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۱۶ و شاخصهای آماری توصیفی و تحلیلی تجزیه و تحلیل شد.

A-10-719-2

ارتباط میان گرایش به تفکر انتقادی و خلاقیت در دانشجویان
اتاق عملمهستی گنججو*، راضه باقر زاده، هما سلیمانی، طیبه کریمی، زهرا
محیط قیری*مربی هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر- دانشگاه علوم
پزشکی بوشهر

mahastyganjoo@yahoo.com

مقدمه: امروزه رویارویی موفق با چالش‌ها نیاز به خلاقیت و نقد دارد. در واقع مهم‌ترین وظیفه نظام آموزشی در این عصر، با توجه به پیچیدگی و گسترش علوم، چه چیز یاد گرفتن نیست بلکه چگونه یاد گرفتن است. تفکر انتقادی جزء ضروری در تصمیم‌گیری بالینی و صلاحیت حرفه‌ای است. در کنار تفکر انتقادی خلاقیت و نوآوری به عنوان یک پدیده نوین نقش مؤثری در توسعه و پیشرفت کشور در همه زمینه‌ها دارد. پرورش انسان‌هایی که بتوانند با تفکر خلاق با مشکلات روبرو شده، با یکدیگر ارتباط برقرار کرده و با بهره‌گیری از دانش جمعی و تولید افکار نو مشکلات را حل کنند ارزشمند است.

روش کار: پژوهش یک مطالعه‌ی توصیفی-تحلیلی است که با هدف تعیین ارتباط میان خلاقیت و گرایش به تفکر انتقادی در دانشجویان اتاق عمل انجام گرفته است. مطالعه‌ی حاضر بر روی ۷۶ نفر دانشجوی کارشناسی اتاق عمل دانشکده‌ی پیراپزشکی بوشهر انجام پذیرفته است. برای دستیابی به هدف پژوهش از دو پرسشنامه‌ی گرایش به تفکر انتقادی ریکتس و خلاقیت عابدی استفاده شده است.

یافته‌ها: میانگین امتیاز دانشجویان در سه حیطه‌ی تفکر انتقادی یعنی خلاقیت ۸۰/۲، در حیطه‌ی بالیدگی ۶۵ و در حیطه‌ی تعهد ۷۶/۰۶ به دست آمد. نمره کل تفکر انتقادی ۶۱/۸۶۱/۷۳ محاسبه گردید. میانگین نمره خلاقیت ۶۱/۹۵۷/۷۳ به دست آمد. میان حیطه‌ی گرایش به تفکر انتقادی و خلاقیت دانشجویان همبستگی آماری معنی دار دیده شد (P=۰.۰۲).

واژه‌های کلیدی: تفکر انتقادی، خلاقیت، آموزش پزشکی، نظام آموزشی.

هستند. **هدف:** هدف مطالعه حاضر بررسی مدل‌های تعالی و کیفیت در نظام‌های آموزشی علوم پزشکی می‌باشد.

روش کار: این مطالعه از لحاظ هدف یک مطالعه کاربردی بوده ولی از لحاظ روش یک مطالعه مروری می‌باشد. اطلاعات آن از ۵ scholar, database: Pub- med, Med line, Google science Direct و Sid، مجلات و کتب معتبر با کلید واژه‌های مدل‌های سرآمدی، کیفیت و آموزش علوم پزشکی جمع‌آوری شده است. نتایج با استفاده از Extraction Table استخراج و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: ۳۹ مدل از ۳۳ کشور بررسی شده. از این تعداد ۱۰ مورد مدل سرآمدی و ۲۹ مورد مدل کیفیت می‌باشد. از لحاظ سابقه مدل دمی‌نگ در ژاپن با سابقه حدود ۶۰ سال قدیمی‌ترین و مدل جایزه کیفیت ایران با ۷ سال سابقه کم سابقه‌ترین مدل می‌باشد و حدود ۸۶٪ مدل‌ها بین سال‌های ۲۰۰۰-۱۹۰۰ طراحی شدند. امتیاز همه مدل‌ها ۱۰۰۰ می‌باشند. بیشترین معیارها شامل: رهبری، نتایج کلیدی عملکرد، مدیریت فرایندها، نیروی انسانی، نتایج جامعه، کارکنان و شرکای تجاری، نتایج مشتریان، منابع، برنامه ریزی استراتژیک می‌باشند. نتایج کلیدی عملکرد با ۳۳ و منابع با ۵ بار به ترتیب کمترین و بیشترین تکرار را داشتند. مدیریت فرایندها با ۱۲ و منابع با ۳ بیشترین کمترین تعداد زیر معیار را داشتند. نتایج کلیدی عملکرد با میانگین ۲۷۲ و برنامه ریزی استراتژیک با میانگین ۸۶ کمترین امتیاز را داشتند. ۳ مدل مالکوم بالدريج، EFQM و دمی‌نگ بیشترین کاربرد را داشتند.

نتیجه گیری: با وجود سابقه طولانی مدل‌های سرآمدی و کیفیت در سیستم‌های آموزشی علوم پزشکی در دنیا متأسفانه در کشور ما هنوز مدل‌های تعالی و سرآمدی جایگاه مناسبی پیدا نکرده اند این رو باید توجه ویژه‌ای به این مدل‌ها در ارتقای کیفیت آموزش علوم پزشکی به عمل آید.

واژه‌های کلیدی: مدل‌های سرآمدی، کیفیت، آموزش علوم پزشکی، ارتقای کیفیت.

A-10-799-2

لزوم توسعه ارتباط بین مراکز دانشگاه علوم پزشکی و گسترش فرایند کارآموزی در عرصه

سمیرا حسن زاده

کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی مشهد- مشهد- میدان فلسطین- دانشکده پیراپزشکی- گروه آموزشی بینایی سنجی

samip2005@yahoo.com

مقدمه: هدف از انجام این مطالعه، ایجاد زمینه مناسب کارآموزی در عرصه برای دانشجویان علوم پزشکی، با ایجاد ارتباطات قوی بین مراکز، جهت ارتقای هرچه بیشتر توان علمی دانشجویان بوده است.

روش کار: این مطالعه به صورت توصیفی مقطعی از مهرماه ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۰ با شرکت ۴۰ دانشجوی کارشناسی ارشد بینایی سنجی اجرا شده است. با هماهنگی‌هایی که بین بیمارستان چشم پزشکی خاتم‌الانبیاء و دانشکده پیراپزشکی مشهد صورت گرفت، دانشجویان کارشناسی ارشد بینایی سنجی، امکان حضور در بخش‌های تخصصی چشم پزشکی اعم از بخش‌های قرنیه، شبکیه و استرابیسم را پیدا کردند. در پایان هر ترم از دانشجویان نظرسنجی به عمل آمد و میزان رضایت آنان از حضور در این بخش‌ها مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته‌ها: این مطالعه با شرکت ۴۰ دانشجوی کارشناسی ارشد بینایی سنجی، ۱۲ پسر و ۲۸ دختر با میانگین سنی $28/52 \pm 4/29$ سال (محدوده سنی ۲۴-۴۲ سال) اجرا شد. طبق نظرسنجی‌های به عمل آمده، ۹۷/۵٪ دانشجویان (۳۹ نفر از ۴۰ نفر حضور در بخش‌های چشم پزشکی را در افزایش توان علمی و عملی خود مؤثر دانستند اما ۵۷/۵٪ (۲۳ نفر از ۴۰ نفر از دانشجویان بر این اعتقاد بودند که هماهنگی‌های صورت گرفته فعلی بین مراکز، کافی نمی‌باشد.

نتیجه گیری: کارآموزی در عرصه از شیوه‌های آموزشی مؤثر در علوم پزشکی بوده و می‌تواند زمینه افزایش توان علمی و عملی دانشجویان را فراهم سازد. در صورتی که هماهنگی و همکاری لازم بین مراکز از قبل فراهم شده باشد.

واژه‌های کلیدی: زمینه و هدف: از انجام این مطالعه، ایجاد زمینه مناسب کارآموزی در عرصه برای دانشجویان علوم پزشکی، با ایجاد ارتباطات قوی بین مراکز، جهت ارتقای هرچه بیشتر توان علمی دانشجویان بوده است.

A-10-799-1

ارتقاء شیوه ارزشیابی دروس بالینی دانشجویان سال آخر کارشناسی بینایی سنجی

سمیرا حسن زاده

کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی مشهد- مشهد- میدان فلسطین- دانشکده پیراپزشکی- گروه آموزشی بینایی سنجی

samip2005@yahoo.com

مقدمه: ارزشیابی، یکی از مهم‌ترین بخش‌های فرآیند آموزش است چرا که نتایج آن بازخوردی فعال از کیفیت آموزش می‌باشد. شیوه‌های ارزشیابی فراوانی در سیستم آموزشی معرفی شده‌اند که اکثر آن‌ها بر پایه ارزشیابی پایانی طرح ریزی شده‌اند.

هدف: هدف از انجام این مطالعه بررسی تأثیر ارزشیابی مستمر بر میزان یادگیری و ارتقاء کیفی سطح آموزش در دانشجویان علوم پزشکی بوده است.

روش کار: این مطالعه به صورت توصیفی مقطعی با شرکت دانشجویان بینایی سنجی که دروس کارآموزی و عملی را می‌گذراندند و در طول ۴ نیمسال تحصیلی اجرا شد. در شروع هر نیمسال برای دانشجویان شرح داده شد که عنوانی به نام امتحان پایان ترم وجود ندارد بلکه فرایند ارزشیابی آنان یک فرایند مستمر بوده و بر پایه عملکرد آنان در طول ترم صورت خواهد گرفت. ارزشیابی نهایی با معیارهای مورد نظر استاد مربوطه صورت گرفت و نظرسنجی از دانشجویان به عمل آمد تا میزان رضایت آنان از فرایند مورد بررسی قرار گیرد.

یافته‌ها: این مطالعه با شرکت ۶۸ دانشجوی سال آخر بینایی سنجی، ۲۴ پسر و ۴۴ دختر، با میانگین سنی $21/85 \pm 0/65$ سال (محدوده سنی ۲۱-۲۳ سال) اجرا و در پایان از دانشجویان نظرسنجی به عمل آمد. نتایج نظرسنجی نشان داد که ۹۴/۱٪ (۶۴ نفر از ۶۸ نفر) با این شیوه ارزشیابی موافق بوده و آن‌را روشی مناسب جهت افزایش مهارت‌های علمی و عملی خود دانسته و ۹۵/۶٪ (۶۵ نفر از ۶۸ نفر) از آن به عنوان روشی مناسب و عادلانه جهت ارزشیابی عملکرد خود در طی ترم یاد کردند.

نتیجه گیری: شیوه ارزشیابی مستمر می‌تواند به عنوان روشی مناسب جهت افزایش مهارت‌های علمی و عملی و نیز شیوه‌ای عادلانه جهت ارزشیابی عملکرد دانشجویان علوم پزشکی مطرح باشد.

واژه‌های کلیدی: ارتقاء کیفی آموزش، ارزشیابی مستمر، دانشجویان بینایی سنجی.

A-10-719-3

گرایش به تفکر انتقادی در دانشجویان اتاق عمل

مهستی گنجو*، راضیه باقر زاده، زهرا محیط قیری، طیبه کریمی،
هما سلیمانی

*مربی هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر - دانشگاه علوم
پزشکی بوشهر

mahastyganjoo@yahoo.com

مقدمه: توجه به تفکر انتقادی یکی از اهداف آموزش عالی است. شاخص‌ترین پایه شخصیت فرد، میل به اندیشیدن و توانایی فکر به صورت انتقادی است. جامعه هر چقدر پویاتر باشد، نیاز به اندیشمندان انتقادی بیشتر احساس می‌شود. جامعه همواره نیازمند متفکرانی است که از قضاوت خوب درباره مسائل جامعه خویش برخوردارند و میدانند که چه زمانی و چگونه مهارت‌های تفکر را در جامعه خویش بکار گیرند. پیش نیاز رشد تفکر انتقادی آن است که محتوای موثر و زمینه برای گرایش به سوی آن و انگیزش برای خواستن آن خلق شود تا به عنوان ارتقا دهنده‌ی آن عمل کنند.

روش کار: پژوهش حاضر حاضر یک مطالعه‌ی توصیفی جهت تعیین میزان گرایش به تفکر انتقادی در دانشجویان مقطع کارشناسی اتاق عمل می‌باشد. برای دستیابی به هدف پژوهش از پرسشنامه‌ی گرایش به تفکر انتقادی ریکتس استفاده شده است. با استفاده از این پرسشنامه گرایش به تفکر انتقادی در سه حیطه‌ی خلاقیت (۱۱ سؤال)، بالیدگی یا کمال (۹ سؤال) و تعهد (۱۳ سؤال) سنجیده شد.

یافته‌ها: مطالعه‌ی حاضر بر روی ۷۶ نفر دانشجوی کارشناسی اتاق عمل دانشکده‌ی پیراپزشکی بوشهر انجام پذیرفته است. از این تعداد ۷۳/۳ زن و ۲۶/۷ مرد بوده‌اند. میانگین امتیاز دانشجویان در حیطه‌ی خلاقیت ۸۰/۲، در حیطه‌ی بالیدگی ۶۵ و در حیطه‌ی تعهد ۷۶/۰۶ به دست آمد. در مورد حیطه‌های مختلف گرایش به تفکر انتقادی، امتیاز افراد در حیطه تعهد ۱/۱۲٪ کم، ۳۲/۶٪ متوسط و ۶۶/۳٪ زیاد، امتیاز افراد در حیطه بالیدگی ۸۲/۶٪ متوسط و ۱۷/۴٪ خوب و امتیاز افراد در حیطه‌ی خلاقیت ۶۵/۱٪ متوسط و ۳۴/۹٪ زیاد محاسبه گردید. در نهایت امتیاز کل تفکر انتقادی ۷۳/۸±۶/۱ به دست آمد.

نتیجه گیری: در این پژوهش گرایش به تفکر انتقادی نسبتاً بالا ارزیابی شده است. باید در نظر داشت که رشد و پرورش مهارت‌های فکری دانشجویان همواره مسئله مهمی در آموزش پزشکی بوده، به نحوی که متخصصان امور تربیتی به شدت از ناتوانی دانشجویان در امر تفکر انتقادی ابراز نگرانی کرده‌اند. امروزه در مواجهه با مسائل جدید بهره گیری از تفکر قالبی روش‌های معمولی و سنتی سودمند نیست. کارشناسان تعلیم و تربیت اتفاق نظر دارند که تفکر انتقادی نه تنها باید یکی از اهداف تعلیم و تربیت باشد بلکه می‌بایست بخش لاینفک

آموزش در هر مقطعی باشد. زیرا تفکر انتقادی تفکری است که با تحلیل، ارزشیابی و گزینش و کاربرد منجر به بهترین راه حل گردد و این همان نیاز دنیای امروز است.

واژه‌های کلیدی: تفکر انتقادی، گرایش به تفکر انتقادی، آموزش پزشکی.

A-10-663-4

بررسی کیفیت آموزش درمانگاهی بخش داخلی بیمارستان
ولیعصر بیرجند از دیدگاه دانشجویان پزشکی در دانشگاه
علوم پزشکی بیرجند

زهرة خزاعی*، بی بی نرگس معاشری، الهام جمشیدی، حمیده
نصیریان

*استادیار دانشگاه علوم پزشکی بیرجند- غفاری- دانشکده پزشکی
دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

h.nasiryana@gmail.com

مقدمه: آموزش سرپایی نقش بسزایی در ایجاد توانمندی دانشجویان جهت مواجهه با موردهای شایع مراجعه‌کننده به درمانگاه‌ها دارد و طبق مصوبات وزارتخانه بیش از ۵۰ درصد آموزش دانشجویان باید در درمانگاه‌ها صورت پذیرد. با توجه به این که در دانشگاه علوم پزشکی بیرجند تاکنون در این زمینه مطالعه‌ای انجام نشده است این مطالعه به ارزیابی کیفیت آموزش درمانگاهی در بخش داخلی بیمارستان آموزشی ولیعصر بیرجند می‌پردازد.

روش کار: مطالعه از نوع توصیفی- مقطعی بوده و گروه مورد مطالعه دانشجویان ورودی‌های ۸۲، ۸۳، ۸۴ و ۸۵ می‌باشد. ۳۰٪ افراد ان ترن و ۷۰٪ اسرار می‌باشند. جمع‌آوری داده‌ها با کمک پرسشنامه‌ای که پایایی آن در یک مطالعه مقدماتی با محاسبه آلفای کرونباخ (۲=۰/۹۲) محاسبه گردید و روایی ظاهری و محتوایی آن نیز به تأیید کارشناسان آموزشی رسید انجام گرفت و دارای دو قسمت می‌باشد: بخش اول شامل اطلاعات دموگرافیک و بخش دوم شامل دیدگاه دانشجویان در مورد استاد، فراگیران و ارزیابی کلی دوره می‌باشد. داده‌ها پس از جمع‌آوری توسط نرم‌افزار SPSS بررسی شد.

یافته‌ها: بر اساس نتایج بدست آمده مجموع امتیازات از دید کارورزان و کارآموزان بر حسب درصد از این قرار است: ۲۳٪ افراد عملکرد اساتید را خوب، ۴۳٪ متوسط و ۳۴٪ ضعیف ارزیابی نمودند که در این زمینه تفاوت نظر معنی‌دار بین دیدگاه دانشجویان وجود داشت. ۳۶٪ افراد

شامل ویژگی‌های یک شرح حال استاندارد بود که توسط مجری طرح به صورت تصادفی عملکرد تعدادی دانشجویان پزشکی بر اساس پرونده بیمار مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌ها: در بین ۱۳۷ دانشجوی مورد مطالعه که ۳۲/۶٪ کارورز و ۶۶/۴٪ کارآموز بودند، میانگین نمره عوامل انگیزشی $40/4 \pm 5/51$ و میانگین نمره عوامل بازدارنده $9/59 \pm 3/07$ بود، مقایسه میانگین موثر و بازدارنده بر حسب متغیرهای دموگرافیک معنادار نبود. میانگین عملکرد دانشجویان در ارتباط با بررسی نشانه‌های بیمار $8/87 \pm 1/61$ ، معاینات فیزیکی $6/60 \pm 1/61$ و تشخیص و درمان $3/31 \pm 1/16$ بود و مقایسه عملکرد دانشجویان تنها در بررسی نشانه‌های بیمار بین کارآموز و کارورز با $p > 0/001$ معنادار بود.

نتیجه‌گیری: دیدگاه دانشجویان پزشکی بیرجند در مورد عوامل انگیزشی و بازدارنده گرفتن شرح حال مثبت می‌باشد، دانشجویان اصول معاینه فیزیکی و گرفتن شرح حال را می‌دانند ولیکن در ارزیابی عملکرد ایشان، پرونده‌های پزشکی ناقص است، خصوصاً در بخش مربوط به تشخیص و درمان بیماران که به نظر می‌رسد عدم توجه به کاملاً پرونده در ارزیابی دانشجویان از جمله عواملی است که می‌تواند بر عملکرد آنها تأثیر بگذارد.

واژه‌های کلیدی: کارآموزان، کارورزان، شرح حال، عوامل بازدارنده، عوامل انگیزشی.

A-10-608-3

بررسی نظرات دانشجویان دوره کارورزی پزشکی در مورد میزان دستیابی به اهداف تعیین شده در کوریکولوم

زهره یزدی*، فاطمه صفاری زاده

* استادیار مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قزوین

yazdizohreh@yahoo.com

مقدمه: برنامه درسی یا کوریکولوم بیانگر مجموعه رویدادهای از قبل پیش بینی شده‌ای است که به قصد دستیابی به نتایج آموزشی برای یک یا مجموعه‌ای از فراگیران در نظر گرفته می‌شود. ایزنر برنامه درسی را مشتمل بر ابعاد، هدفها، محتوا، فرصت‌های یادگیری، سازماندهی حوزه‌های محتوا، حالت‌های ارائه و حالت‌های پاسخ و در نهایت انواع رویه‌های ارزشیابی می‌داند. با توجه به اینکه هر برنامه درسی از حوزه‌های مختلف تأثیر می‌پذیرد بنابراین برنامه درسی را

آموزش نسخه‌نویسی را خوب، ۱۷٪، متوسط و ۴۷٪ ضعیف گزارش کردند. ۵۱٪ از فراگیران آموزش تشخیص‌های افتراقی را خوب، ۳۶٪ متوسط و ۱۳٪ ضعیف ارزیابی نمودند. ۱۷٪ افراد حیطه فراگیران را خوب و ۵۸٪ ضعیف ارزیابی نمودند. ۵۰٪ افراد ارزیابی کلی آموزش درمانگاهی را خوب، ۴۴٪ متوسط و ۶٪ ضعیف ارزیابی نمودند.

نتیجه‌گیری: افزایش مدت زمان آموزش طب‌سرپائی در مراکز سرپائی و پرداختن بیشتر به جنبه‌های عملی چگونگی اداره بیماران سرپائی از اهم مسائل آموزش پزشکی سرپائی در دوره پزشکی عمومی می‌باشد. همچنین توجه بیشتر به فعالیت مستقل فراگیران، آموزش نسخه‌نویسی و آموزش تشخیص‌های افتراقی توصیه می‌شود

واژه‌های کلیدی: آموزش درمانگاهی، بخش داخلی دیدگاه، دانشجویان

A-10-663-5

بررسی دیدگاه دانشجویان پزشکی به عوامل موثر و بازدارنده و عملکرد آنها در گرفتن شرح حال دقیق از بیماران

زهره خزاعی*، طاهره خزاعی، الهام جانانه، حمیده نصیریان

*استادیار دانشگاه علوم پزشکی بیرجند- غفاری- دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

h.nasiryan@gmail.com

مقدمه: اخذ شرح حال و انجام معاینات بدنی بیمار، به پزشک در حصول تشخیص مطمئن کمک می‌کند و بر اساس آن روند درمانی و مراقبت از بیمار صورت می‌گیرد با توجه به گزارش‌های نگران‌کننده در مورد عملکرد دانشجویان پزشکی در اخذ شرح حال و معاینات فیزیکی بیماران در بیمارستان‌های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، ضروری است عوامل انگیزشی و بازدارنده گرفتن شرح حال و عملکرد دانشجویان در ارتباط با شرح حال و معاینه فیزیکی بیماران مورد بررسی قرار گیرد.

روش کار: در این مطالعه توصیفی، دیدگاه کارورزان و کارآموزان دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند در سال ۸۹-۹۰ در مورد عوامل انگیزشی و بازدارنده در گرفتن شرح حال و عملکرد آنها در شرح حال گیری، مورد بررسی قرار گرفت. پرسش‌نامه شامل ۱۳ سؤال عوامل انگیزشی و ۴ سؤال عوامل بازدارنده بود که بر اساس مقیاس لیکرت درجه‌بندی شده بود. چک‌لیست بررسی عملکرد دانشجویان نیز

A-10-608-4

بررسی نظرات دانشجویان دوره کارآموزی پزشکی در مورد
میزان دستیابی به اهداف تعیین شده در کوریکولومزهره یزدی^{*}، فاطمه صفاریزاده، امیر ضیایی*استادیار مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی، دانشگاه علوم
پزشکی قزوین

yazdizohreh@yahoo.com

مقدمه: یکی از وظایف مدیران و برنامه‌نویسان آموزشی، تهیه برنامه مبتنی بر اهداف و ارزشیابی مداوم و تغییر و تعدیل برنامه در صورت نیاز است تا فراگیران بهره علمی و آموزشی کافی را دریافت نمایند. همچنین لازم است در موضوعات درسی که دستیابی دانشجویان در آن ضعیف گزارش شده، بازنگری و اصلاحاتی انجام گیرد و محیط‌های علمی کارآموزی‌ها را به نحوی اصلاح نمایند که امکان دستیابی به دانش مورد نیاز فراهم گردد. در این مطالعه ما نظرات کارآموزان پزشکی را در مورد میزان دستیابی به اهداف کوریکولوم بررسی کردیم.

روش کار: مطالعه از نوع توصیفی بوده و همه کارآموزان بخش‌های ماژور (داخلی، جراحی، اطفال و زنان) وارد مطالعه شدند. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه‌ای جهت تعیین نظرات دانشجویان در مورد میزان دریافت آموزش موارد ضروری تعیین شده در کوریکولوم بود. سؤالات بر اساس مقیاس چهارتایی هیچ، کم، متوسط و کامل نمره گذاری گردید. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون‌های توصیفی استفاده گردید.

یافته‌ها: در مجموع تعداد ۶۳ نفر از کارآموزان در این مطالعه شرکت کردند. به عقیده کارآموزان، از بین ۱۳۲ مورد آموزش ضروری که در پرسشنامه از کارآموزان مورد سؤال قرار گرفته بود، تنها ۵۶ مورد (۴۲٫۴٪) به صورت کامل به آنان آموزش داده شده بود. به ترتیب در مورد تعداد ۳۷ (۲۸٪)، ۲۲ (۱۶٫۶٪) متوسط و کم آموزش داده شده بود و در ۱۷ مورد (۱۲٫۸٪) آموزشی به کارآموزان ارائه نشده بود. بیشترین آموزش موارد ضروری در بخش اطفال و کمترین مورد در بخش جراحی انجام شده بود.

نتیجه‌گیری: مطالعه ما نشان داد که تنها حدود نیمی از موارد ضروری در کوریکولوم به کارآموزان بخش‌های ماژور آموزش داده می‌شود. با توجه به لزوم آموزش تمام موارد مشخص شده در کوریکولوم، بازنگری جدی و اعمال اصلاحات لازم در برنامه ریزی و اجرای کارآموزی ضروری به نظر می‌رسد. تا اهداف آموزشی جهت فارغ‌التحصیلان رشته پزشکی برآورده گردد.

واژه‌های کلیدی: برنامه آموزشی، کارآموزان پزشکی، ارزیابی.

نمی‌توان فقط موضوع درسی مربوط به یک رشته علمی خاص دانست و باید تأثیرات مختلف از حوزه‌های پیرامونی را بر روی آن مورد توجه قرار داد. در این مطالعه ما نظرات کارآموزان پزشکی را در مورد میزان دستیابی به اهداف کوریکولوم بررسی کردیم.

روش کار: مطالعه از نوع توصیفی بوده و همه کارآموزان بخش‌های ماژور (داخلی، جراحی، اطفال و زنان) وارد مطالعه شدند. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه‌ای جهت تعیین نظرات دانشجویان در مورد میزان دریافت آموزش موارد ضروری تعیین شده در کوریکولوم بود. سؤالات بر اساس مقیاس چهارتایی هیچ، کم، متوسط و کامل نمره گذاری گردید. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون‌های توصیفی استفاده گردید.

یافته‌ها: در مجموع تعداد ۵۴ نفر از کارآموزان در این مطالعه شرکت کردند. به عقیده کارآموزان، از بین ۱۰۶ مورد آموزش ضروری که در پرسشنامه از کارآموزان مورد سؤال قرار گرفته بود، تنها ۳۸ مورد (۳۵٫۸٪) به صورت کامل به آنان آموزش داده شده بود. به ترتیب در مورد تعداد ۴۲ (۳۹٫۶٪)، ۱۶ (۱۵٪) متوسط و کم آموزش داده شده بود و در ۱۰ مورد (۹٫۴٪) آموزشی به کارآموزان ارائه نشده بود. بیشترین آموزش موارد ضروری در بخش داخلی و کمترین مورد در بخش زنان انجام شده بود.

نتیجه‌گیری: مطالعه ما نشان داد که تنها حدود نیمی از موارد ضروری در کوریکولوم به صورت کامل به کارآموزان بخش‌های ماژور آموزش داده می‌شود. با توجه به لزوم آموزش تمام موارد مشخص شده در کوریکولوم، بازنگری جدی و اعمال اصلاحات لازم در برنامه ریزی و اجرای کارآموزی ضروری به نظر می‌رسد. تا اهداف آموزشی جهت فارغ‌التحصیلان رشته پزشکی برآورده گردد.

واژه‌های کلیدی: برنامه آموزشی، کارآموزان پزشکی، ارزیابی.

A-10-552-5

مقایسه تدریس به روش‌های سخنرانی و بحث گروهی بر یادگیری دانشجویان پرستاری

کامران میرزایی*، دکتر ثریا زحمتکش، قمر بهرامپور، شهرام جلال پور
*استادیار - متخصص پزشکی اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر -
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

k.mirzaei@bpums.ac.ir

مقدمه: روش سنتی سخنرانی، دانشجویان را غیر فعال نموده و تفکر نقادانه، توان تصمیم‌گیری و قدرت ابراز وجود آن‌ها را کاهش داده و فاقد بازده آموزشی لازم می‌باشد. درحالی‌که تدریس به شیوه بحث گروهی یکی از روش‌های آموزشی دانشجویان محور و فعال بوده و باعث افزایش توان تفکر نقادانه و اعتماد به نفس در دانشجو می‌شود. پژوهش حاضر با هدف مقایسه تأثیر تدریس به روش سخنرانی و بحث گروهی بر یادگیری دانشجویان پرستاری انجام شده است.

روش کار: در یک مطالعه نیمه تجربی در دو گروه از دانشجویان پرستاری آموزش مبحث بیماری‌های قابل پیشگیری با واکسن مورد بررسی قرار گرفت. گروه‌ها به صورت تصادفی به دو گروه تجربی و شاهد تقسیم شدند. در گروه مداخله آموزش به روش بحث گروهی و در گروه شاهد به روش سنتی سخنرانی اجرا شد. سطح یادگیری دانشجویان هر دو گروه قبل از شروع تدریس و یک بار پس از اتمام تدریس با استفاده از یک پرسشنامه ۲۵ سئوالی چهار گزینه‌ای مشترک سنجیده شد و نیز رضایتمندی دانشجویان از روش‌های ارائه شده با دو سؤال باز مورد بررسی و مقایسه قرار گرفت.

یافته‌ها: میانگین نمره قبل از تدریس در دو گروه مداخله و شاهد تفاوت معنی داری نشان نداد (به ترتیب 11.08 ± 2.56 و 11.30 ± 2.64)، $P=0.538$ اما میانگین نمرات دانشجویان گروه مداخله به صورت معنی داری بیش از گروه شاهد بود (به ترتیب 20.18 ± 1.82 و 19.74 ± 0.74)، $P=0.022$. 88.4% دانشجویان گروه مداخله و 51.3% دانشجویان گروه شاهد از روش آموزشی ارائه اعلام رضایت نمودند ($P=0.034$).

نتیجه‌گیری: دخالت دادن دانشجویان در طراحی شرایط و فعالیت‌های یادگیری - یاددهی با پیشرفت تحصیلی و رضایت بیشتری از طرف دانشجو همراه بوده است. پیشنهاد می‌شود تا با استفاده از روش‌های فعال آموزشی و افزایش مشارکت دانشجویان در بحث و مناظره، فرصتی برای افزایش مهارت‌های ارتباطی و یادگیری - یاددهی آنان فراهم شود.

واژه‌های کلیدی: بحث گروهی، روش تدریس، سخنرانی، آموزش، یادگیری.

A-10-810-1

بررسی دیدگاه‌های شرکت‌کنندگان در برنامه‌های آموزش مداوم دانشگاه علوم پزشکی کاشان از اجرای برنامه‌ها در سال ۱۳۸۵ و مقایسه آن با سال ۱۳۹۰

سید محسن میری*، فرحناز جهانگیر

* کارشناس مسئول علوم پزشکی کاشان - کاشان دانشگاه علوم پزشکی کاشان معاونت آموزشی دفتر آموزش مداوم

seyyedmohsenmiry@yahoo.com

سلامت و نقش آن در پیشرفت و حفظ توسعه و امنیت اجتماعی یک جامعه، (مسئولیت‌زایی را متوجه متولیان و بانیان آن در جامعه می‌سازد. در کشور ما وزارت بهداشت، در نهایت پاسخگوی سلامت آحاد جامعه است و خدمات بهداشتی درمانی در هر بخش اعم از دولتی و یا خصوصی انجام گیرد، صحت و نتیجه‌بخشی آن، مسئولیت وزارت بهداشت است. تصویب قانون آموزش مداوم جامعه پزشکی و پیرو آن درگیر ساختن دانشگاه‌های علوم پزشکی در اجرای این قانون یکی از اقدامات در این زمینه بوده است. پژوهش حاضر به بررسی و مقایسه میزان کارایی و کیفیت اجرای این برنامه‌ها در سال ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ در جنبه‌های مختلف در دانشگاه علوم پزشکی کاشان پرداخت. این مطالعه در نهایت روند رو به رشدی را در افزایش کارایی و کیفیت این برنامه‌ها نشان داد اما به هر حال در برخی جنبه‌ها نیز بررسی و مطالعه بیشتری برای افزایش کارایی برنامه‌ها مورد نیاز است. در این مطالعه که در نوزده جنبه مختلف انجام شده است و از نتایج نظرسنجی‌های که در پایان هر دوره برنامه بازآموزی طی پرسشنامه‌های بدست می‌آمده استفاده شده است نتایج نشان می‌دهد که در اکثریت جنبه‌های مورد سؤال مانند تناسب برنامه با نیاز شغلی افراد، تحکیم اطلاعات قبلی، توالی مناسب و منطقی سخنرانی‌ها، متناسب بودن زمان سخنرانی، مدیریت در برقراری نظم، میزان امتیاز تعلق بافته و جنبه‌های دیگر در سال ۱۳۹۰ نسبت به سال ۱۳۸۵ میزان رضایت افزایش یافته است. هر چند در جنبه‌هایی مانند ایجاد علاقه به مطالعه تخصصی، امکان مشارکت در بحث‌ها، مفید بودن سیستم اطلاع رسانی و مکان برگزاری شاهد کاهش رضایت شرکت‌کنندگان بوده‌ایم نتایج این طرح توانسته تا جنبه‌های موفق برنامه و همچنین جنبه‌هایی را که دارای ضعف هستند به خوبی مشخص کرده و راه را برای هر چه بهتر شدن کیفیت این برنامه‌ها به خوبی مشخص کند)

واژه‌های کلیدی: دیدگاه، شیوه اجرا، شرکت‌کنندگان.

A-10-797-1

عناصر سازنده آمادگی برای یادگیری اشتراکی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

علیرضا ایرج پور*، موسی علوی

*استادیار دانشگاه علوم پزشکی اصفهان - دانشگاه علوم پزشکی
اصفهان، دانشکده پرستاری و مامایی

irajpour@nm.mui.ac.ir

مقدمه: یادگیری اشتراکی یکی از راهبردهای مهم آموزش علوم سلامتی است که ضمن آن فراگیران از رشته های مختلف با همدیگر به فعالیت های آموزش و یادگیری می پردازند و بدین طریق خود را برای مشارکت در عرصه های ارائه خدمات سلامتی آماده می سازند. به منظور بررسی آمادگی یادگیری اشتراکی تاکنون ابزارهای مختلفی ساخته شده است که معروف ترین آن ها پرسشنامه آمادگی برای یادگیری اشتراکی (RIPLS) است. مطالعه حاضر، عناصر سازنده آمادگی برای یادگیری اشتراکی را که حاصل روا سازی این ابزار در ایران است، گزارش می کند.

روش کار: این یک مطالعه توصیفی تحلیلی مقطعی است که در سال ۱۳۹۰ انجام شد. جامعه پژوهش شامل دانشجویان تحصیلات تکمیلی رشته های مختلف دانشگاه علوم پزشکی اصفهان بودند. نمونه ها به روش آسان انتخاب شدند. ابزار جمع آوری داده ها پرسشنامه آمادگی برای یادگیری اشتراکی بود و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار (SPSS) (16) انجام گرفت.

روش مورد استفاده: تحلیل عاملی عناصر اصلی (PCA) با چرخش واریماکس بود و سازه های با ارزش ویژه بالاتر از (۱) استخراج شدند.

نتایج: در این مطالعه تعداد ۲۰۰ نفر پرسشنامه را پر کردند و داده های تعداد ۱۸۳ پرسشنامه مورد تحلیل قرار گرفت. از این تعداد ۸۹ نفر (۴۸/۶ درصد) متعلق به حرفه ی پزشکی، ۴۷ نفر (۲۵/۷ درصد) به حرفه ی پرستاری و ۴۴ نفر (۲۴ درصد) نیز در سایر رشته های علوم سلامت به تحصیل در مقاطع گوناگون تحصیلات تکمیلی اشتغال داشتند. سه نفر نیز اطلاعات مربوط به این قسمت از پرسشنامه را تکمیل نکرده بودند. تحلیل داده ها منجر به استخراج پنج سازه تحت عناوین «اثر بخشی یادگیری اشتراکی»، «ارتباط بین حرفه ای»، «کار تیمی و مشارکت»، «هویت حرفه ای» و «نقش ها و مسئولیت ها» شد که جمعاً ۶۱/۵ درصد از کل واریانس متغیرها (گویه ها) را تبیین می نمودند.

نتیجه گیری: پرسشنامه آمادگی برای یادگیری اشتراکی که در این مطالعه به فارسی برگردان شد، می تواند به عنوان ابزاری مفید برای بررسی سطح آمادگی فراگیران علوم سلامت جهت ورود به عرصه یادگیری ین حرفه ای و برخورداری از مزایای آن در خدمات نظام

سلامت مورد استفاده قرار گیرد و انجام مطالعات تکمیلی در این زمینه پیشنهاد می گردد.

واژه های کلیدی: آمادگی، یادگیری اشتراکی، دانشجو.

A-10-535-6

ارزیابی نگرش دانشجویان کارآموزی و کارورزی پزشکی از دورنمای شغلی خود در دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

فریده صفی خانی*، مهدی سیاح برگرد، علیرضا اولی پور، علیرضا ملایری

*مربی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز - دانشگاه علوم پزشکی - مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی - دانشکده بهداشت طبقة دوم

safikhani_f@yahoo.com

مقدمه: امروزه مطالعه نگرش به عنوان ممتازترین مفهوم روانشناسی اجتماعی مطرح شده است. آگاهی از چگونگی نگرش هم در پیش بینی رفتارهای اجتماعی و هم در تفسیرپس از وقوع آن مفید است. از آنجا که دانشجویان به عنوان ارکان اصلی دانشگاه ها در آینده پیکره اصلی سازمان ها و ارکان های مختلف جامعه را تشکیل می دهند، دانستن نگرش دانشجویان نسبت به آینده شغلی خود از اهمیت خاصی برخوردار است.

روش کار: در این مطالعه توصیفی - مقطعی تعداد ۸۰ نفر از دانشجویان کارورز و کارآموز رشته پزشکی را انتخاب نمودند. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسش نامه محقق ساخته بود که با ۲۵ سؤال، نگرش فرد نسبت به آینده شغلی (اقتصادی - شغلی - رضایت شغلی) مورد بررسی قرار گرفت، اطلاعات بدست آمده با استفاده از نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: نتایج نشان داد که ۷۹/۷٪ مؤنث و ۲۰/۳٪ مذکر بودند که متوسط سن آن ها ۲۵-۲۱ سال بود. ۴۴/۱٪ رضایت کامل از رشته تحصیلی خود داشتند ۴۲/۴٪ رضایت نسبی و ۱۳/۶٪ عدم رضایت را نشان دادند. همچنین امنیت اقتصادی - شغلی نسبت به رشته تحصیلی خود را ۸/۷٪ عدم اطمینان، ۵۸/۶٪ نسبی و ۴۱/۳٪ پایین را مطرح نمودند. در این بررسی علت انتخاب رشته تحصیلی ۱۷/۲٪ خانواده ۷/۶٪ نقش مثبت اجتماعی ۱/۷٪ کسب درآمد ۷۲/۴٪ علاقه شخصی نسبت به رشته تحصیلی را گزارش دادند و همچنین تفاوتی بین نگرش دانشجویان کارورزی و کارآموزی مشاهده نشد (p)

واژه های کلیدی: نگرش، آینده شغلی، پزشکی.

A-10-728-1

سهم آموزش‌های غیر رسمی (اینترنت و...) در آموزش مداوم
جامعه پزشکی مورد دانشگاه علوم پزشکی مشهدمجید رشیدترابی^{*}، دکتر محمد رضا آهنچیان، دکتر محمود
سعیدی رضوانی*مربی دانشگاه علوم پزشکی مشهد- مشهد میدان فلسطین دانشکده
علوم پیراپزشکی

rashidtm1@mums.ac.ir

مقدمه: آموزش‌های مداوم رسمی علیرغم گستردگی قادر به تأمین نیاز اطلاعاتی پزشکان در همه عرصه‌ها نمی‌باشد. تعداد زیادی از پزشکان از سایر منابع، به منظور به روز کردن اطلاعات علمی خویش استفاده می‌کنند.

روش کار: در پژوهشی که نگرش دست‌اندرکاران آموزش مداوم را به موضوع آموزش از طریق اینترنت مورد مطالعه قرار می‌داد، تعدادی از سؤالات، ناظر به نقش آموزش‌های غیر رسمی در کسب اطلاعات حرفه‌ای برای پزشکان بود. ۳۲ مدیر گروه ۱۱۰ عضو هیئت علمی و ۱۲۰ پزشک عمومی شرکت کننده در دوره‌های آموزشی مداوم پزشکی به ۵۶ سؤال پاسخ گفتند.

یافته‌ها: نتایج حاکی از این است که تنها ۶٪ از پاسخ‌دهندگان فقط، آموزش‌های مداوم رسمی را تنها مسیر به دست آوردن اطلاعات خویش قلمداد نموده‌اند و ۴۰٪ از پاسخ‌دهندگان در کنار سایر روش‌ها از باز آموزی نیز یاد نموده‌اند. اشکال مختلفی از آموزش که عمدتاً بر پایه آموزش‌های غیر رسمی است توسط سایرین گزارش شده است. روش‌ها بر اساس موقعیت شغلی، ارتباط با بیمار، جنسیت و سن مورد بررسی قرار گرفت. نتایج عدم تفاوت در روش کسب اطلاعات حرفه‌ای بین زنان و مردان را نشان می‌دهد. هم چنین تمایل به استفاده از روش‌های آموزش مدون در افراد با سنین پایین‌تر و گروه بالینی بالاتر است در حالی که اعضای هیئت علمی و مدیران گروه تمایل کمتری به استفاده از این روش نشان می‌دهند.

نتیجه گیری: نتایج نشان می‌دهد که با افزایش امکان دسترسی به کتاب، اینترنت و مجلات علمی، استفاده از آن‌ها به عنوان منبعی برای بروز کردن اطلاعات حرفه‌ای افزایش می‌یابد.

واژه‌های کلیدی: آموزش مداوم پزشکی، آموزش مدون، آموزش‌های غیر رسمی

A-10-696-3

آموزش تفکر نقاد در دوره پزشکی عمومی: الگوی نوین
آموزشیمریم اعلاء، حمیده موسی پور، محبوبه خبازمافی نژاد، توحید ارسطو،
فرزانه شهرتاش، عظیم میرزازاده، اکبر سلطانی^{*}*دانشیار دانشگاه علوم پزشکی تهران- هیات علمی گروه داخلی
بیمارستان شریعتی، پژوهشکده غدد و متابولیسم،

soltania@tums.ac.ir

مقدمه: با وجود آنکه یکی از رسالت‌های مهم نظام آموزش عالی پرورش مهارت تفکر نقاد در دانشجویان است، اما متأسفانه در دانشگاه‌های علوم پزشکی برنامه‌ای برای پرورش این مهارت در نظر گرفته نشده است. در این راستا هم‌زمان با بحث تم-های طولی ادغام یافته در قالب بازنگری برنامه پزشکی عمومی ۱۳۹۰ برای اولین بار در دانشگاه علوم پزشکی تهران، تم‌طولی استدلال، تصمیم‌گیری و حل مسئله ارائه شد.

روش کار: در مرحله طراحی برنامه آموزشی، کارگروه‌های متشکل از صاحب‌نظران در این حیطه به منظور پیشبرد کار طراحی پیش‌نویس اولیه تشکیل گردید و سپس با حضور جمعی از اساتید گروه‌های علوم پایه و بالینی و مراجع ذی‌ربط دیگر و تعدادی از دانشجویان در قالب کارگاه ۷ ساعته مورد نقد و بررسی قرار گرفت. در ادامه با حضور دانشجویان پزشکی ترم ۲، پایلوت مراحل اجرایی پیش‌نویس و ملزومات آن اعم از متون خواندنی، کار برگ کارگروهی، چک‌لیست ارزیابی تدریس اجرا شد و بر اساس اطلاعات حاصل از پایلوت برنامه اصلاحات لازم صورت گرفت. در نهایت فاز اجرای برنامه در قالب ۸ جلسه ۲ ساعته در برنامه نیمسال اول دوره علوم پایه برای ۱۶۱ نفر از دانشجویان پزشکی ارائه گردید. در فاز اول ارزشیابی برای تعیین میزان رضایت از برنامه آموزشی ارائه شده، فرم‌های رضایت‌سنجی در انتهای دوره آموزشی در اختیار فراگیران قرار داده شد.

یافته‌ها: در فاز ارزشیابی ۴۷،۱٪ دانشجویان ارتباط، کفایت و جذابیت متون خواندنی را خوب/عالی و ۳۹،۹٪ متوسط ارزیابی کردند. همچنین در زمینه ایجاد انگیزه برای یادگیری و به‌کارگیری محتوا ۴۶،۳٪ دانشجویان خوب/عالی و ۳۴،۱٪ متوسط و در زمینه تناسب کار برگ‌ها با محتوای آموزشی ۶۸،۳٪ خوب/عالی و ۲۷،۳٪ متوسط ارزیابی کردند. ۶۲،۶٪ دانشجویان نیز به چالش کشیدن افکار به وسیله تمرین‌ها را خوب/عالی تعیین کردند.

نتیجه‌گیری: با توجه به رضایت بالای دانشجویان از برنامه آموزشی ارائه‌شده، نتایج حاصل از هر سه فاز اولین دوره اجرای برنامه به عنوان راهنمایی برای اجرای دوره‌های بعدی در دانشگاه علوم پزشکی تهران و سایر دانشگاه قابل استفاده است.

واژه‌های کلیدی: تم طولی، تفکر نقاد، دوره پزشکی عمومی.

A-10-732-1

روش تدریس دانشجو محور بر اساس تلفیق بیوشیمی با
کلینیک

مهوش جعفری*

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (عج) - اقدسیه سه راه اراج

m.jafari145@yahoo.com

مقدمه: درس بیوشیمی یکی از مهم‌ترین دروس علوم پایه پزشکی به شمار می‌رود. بسیاری از دانشجویان از فراگیری واکنش‌های پیچیده بیوشیمیایی که در آینده برای آن‌ها کاربردی ندارد، گله می‌کنند. بر این اساس سعی شد که روشی جدید با هدف افزایش یادگیری و توجه بیشتر دانشجویان به درس بیوشیمی به ویژه به جنبه‌های بالینی ارائه شود.

روش کار: ۳۰ نفر از دانشجویان پزشکی ترم دوم ورودی ۸۹ دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج) به ۵ گروه ۶ نفره تقسیم شدند. یک پیش‌آزمون پیرامون مباحث خاص بیوشیمی از دانشجویان گرفته شد. مدرس در هر جلسه حدود ۷۰-۶۰ دقیقه مباحث اصلی درس را به صورت سخنرانی ارائه نموده و بیماری‌های مربوط به هر بحث را به هر گروه می‌سپرد. در هر گروه سرگروه با همکاری سایر اعضای گروه ارتباط بالینی و اختلالات مربوط به مطالب درسی هر جلسه را باید از کتاب و مقالات که از سایت‌های مختلف جستجو نموده و آن را در غالب سمینار ۳۰-۲۰ دقیقه در کلاس ارائه می‌داد. در پایان دوره علاوه بر آزمون نهایی، اثر روش به وسیله پرسشنامه‌ای در مقیاس ۵ درجه‌ای لیگرت ارزیابی شد.

یافته‌ها: میانگین نمرات آخر ترم دانشجویان پزشکی $15/40 \pm 2/378$ در مقایسه با میانگین نمرات پیش‌آزمون دانشجویان $10/428 \pm 2/7$ از نظر آماری معنی‌دار می‌باشد. ۹۵٪ دانشجویان این روش را بر روش سخنرانی ترجیح می‌دادند. دانشجویان اظهار داشتند که این روش یادگیری (۷۵٪)، انگیزه (۴۴٪) و اشتیاق (۶۰٪) آن‌ها را برای آموزش درس بیوشیمی و صمیمیت بین استاد و دانشجو (۹۵٪) را بیشتر می‌کند. ۹۱٪ دانشجویان بیان کردند که این روش درک مکانیسم‌های بیوشیمی را آسان‌تر می‌کند.

نتیجه‌گیری: این روش تدریس باعث افزایش یادگیری، انگیزه، اشتیاق و صمیمیت استاد و دانشجو می‌شود. این روش برای درک آسان‌تر مکانیسم‌های بیوشیمی پیشنهاد می‌شود.

واژه‌های کلیدی: بیوشیمی، پزشکی، روش دانشجو محور.

A-10-691-1

بررسی تأثیر برنامه نوآور \ «دستیار به عنوان معلم، محقق و الگو» بر دانش آموزش پزشکی دستیاران در دانشگاه علوم پزشکی شیراز

لیلا بذرفکن^{*}، جواد کجوری، محمد رضا دهقانی، میترا امینی دهقانی، محمد علی قیومی، جمشید روزبه، ریتا رضایی، محبوبه صابر، صدیقه پاک نژاد

* مربی دانشگاه علوم پزشکی شیراز- شیراز - خیابان زند- دانشگاه علوم پزشکی

bazrafcan@gmail.com

مقدمه: نیاز به آموزش مهارت‌های تدریس دستیاران به طور فزاینده‌ای در رشته‌های مختلف پزشکی رو به افزایش است.

هدف: هدف از انجام این مطالعه بررسی تأثیر مداخله دستیار به عنوان معلم، محقق و الگو بر روی دانش دستیاران نسبت به دانش آموزشی پزشکی در آموزش پزشکی بود.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی مقطعی است که بر روی کلیه دستیاران در رشته‌های مختلف شامل ۱۰۴ مرد و ۶۶ زن، در دانشکده پزشکی شیراز انجام گردید. برای بررسی تأثیر برنامه، یک پیش‌آزمون و پس‌آزمون با ۴۰ سؤال چهار گزینه‌ای (روایی) توسط تأیید خبرگان و پایایی با انجام باز آزمون) در زمینه دانش آموزش پزشکی استفاده شد. داده‌ها با استفاده از آمار توصیفی، جداول و آزمون تی با استفاده نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: در مجموع، ۱۲۰ دستیار پیش از شرکت در برنامه در پیش‌آزمون و بعد از اجرای برنامه در پس‌آزمون شرکت کردند. با توجه به نتایج پیش‌آزمون و پس‌آزمون، دستیاران نمرات بسیار پایینی را در موضوعات (طراحی آموزشی، آموزش بالینی و روش تدریس) مختلف قبل از اجرای دوره کسب کردند در حالی که بعد از اجرای برنامه نمراتشان به طور معناداری افزایش یافته است. ($P < 0.01$).

نتیجه‌گیری: مقایسه بین شرکت کنندگان، نشان می‌دهد که این دوره در بهبود دانش آموزش پزشکی دستیاران موفق است. همچنین یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که توسعه و ترویج این گونه برنامه‌ها در جهت پاسخگویی به نیازهای آتی دستیاران بسیار ضروری است.

واژه‌های کلیدی: تأثیر برنامه نوآور، دستیار به عنوان معلم، دانش آموزش پزشکی، دستیاران، دانشگاه علوم پزشکی شیراز.

A-10-560-2

بررسی مقایسه ای آموزش اپیزاتومی به شیوه متداول و نوین

ماه منیر دانش*، مرجان احمد شیروانی

* کارشناسی ارشد مامایی، مربی عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی مازندران - ساری - خ وصال - دانشکده پرستاری مامایی
نسبیه ساری

mahmonir@danesh.org

مقدمه: یکی از مقدم ترین نیازهای آموزشی ماماها اتخاذ روش های نوین به منظور توانمندسازی و بهبود عملکرد آنان می باشد زیرا اغلب موقعیت مناسبی برای آموزش مهارت های بالینی برای دانشجویان مامایی میسر نمی باشد. یکی از شایع ترین اعمال جراحی مامایی است که شیوه انجام و ترمیم، پیامدهای آن را تحت تأثیر قرار می دهد. به علت هزینه بالای مولاژ و عدم قابلیت استفاده مکرر از آن برای تمرین، اغلب دانشجویان این روش را بر روی گاز یا ابر می آموزند و مهارت کافی در این زمینه کسب نمی کنند در نتیجه در محیط واقعی با صرف وقت زیاد و استرس و احتمالاً کیفیت نامناسب آن را انجام می دهند. برای حل مشکلات فوق و خصوصاً رعایت حقوق بیمار این مطالعه با هدف بررسی مقایسه ای آموزش اپیزاتومی بر روی نسوج حیوانی با روش آموزش متداول انجام شد.

روش کار: این مطالعه تجربی بر روی کلیه دانشجویان ترم ۵ مامایی که برای نخستین بار در کارآموزی بارداری زایمان حضور میافتند انجام گرفت. دانشجویان به طور تصادفی در ۲ گروه آموزش نوین با استفاده از نسوج حیوانی (۱۴ نفر) و آموزش متداول با استفاده از ابر و گاز (۱۲ نفر) انجام شد. به علت مشابهت بافت زبان دام با مخاط، عضله و پوست ناحیه اپیزاتومی برای آموزش گروه اول مراحل مختلف بی حسی، برش و ترمیم بر روی زبان گاو انجام شد. نتایج با پرسشنامه امتیاز دهی شده بر اساس معیار لیکرت و حاوی سؤالاتی در مورد رضایتمندی، تصویر سازی مناسب، ایجاد اعتماد به نفس و بهبود عملکرد بررسی بگردید.

یافته ها: میانگین امتیاز کل گروه آموزش نوین و متداول به ترتیب ۴/۱۸ ± ۴۲/۱۴ و ۵/۷۲ ± ۲۸، امتیاز قدرت تصویرسازی مناسب ۱/۸ ± ۱۴/۲۸ و ۲/۲۲ ± ۹/۳۳، امتیاز توانایی ایجاد اعتماد به نفس ۱/۱۳ ± ۶/۷۱ و ۱/۱۹ ± ۴/۸۳، امتیاز تأثیر در بهبود عملکرد ۱/۰۸ ± ۱۰/۳۵ و ۱/۲۱ ± ۷/۲ و امتیاز رضایتمندی ۱/۱۳ ± ۱۱/۲۸ و ۱/۶۵ ± ۶/۷۵ بود که همه موارد با $p < 0.001$ تفاوت معنی دار داشتند. برای هر یک از سؤالات میزان پاسخ مطلوب بین دو گروه مقایسه گردید که در همه موارد به طور معنی دار در گروه آموزش نوین بیشتر بود و تنها در مورد سؤال مربوط به توانمندی در استفاده از ابزار، کاهش استرس در محیط واقعی و شناخت انواع بخیه تفاوت معنی دار نبود.

نتیجه گیری: مطالعات قبلی حاکی از آن است که انجام و ترمیم اپیزاتومی و پارگی ها از مهم ترین عوامل تنش زا برای دانشجویان می باشد که می تواند بر کیفیت عملکرد آنان تأثیر گذارد. با توجه به اینکه نتایج نشان داد که استفاده از آموزش بر روی زبان توانسته علاوه بر تصویر سازی مناسب و رضایتمندی از یادگیری باعث افزایش اعتماد به نفس نیز گردد بنابراین با کاهش استرس در محیط واقعی می تواند بر بهبود عملکرد نیز موثر باشد. استفاده از این روش برای آموزش ترمیم جراحات دیگر به سایر دانشجویان نیز کاربرد دارد.

واژه های کلیدی: اپیزاتومی، روش های نوین.

A-10-732-2

مقایسه دو روش تدریس بیوشیمی عملی بر پایه سخنرانی و تفحص گروهی

مهوش جعفری*، مجید بهابادی

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (عج) - اقدسیه، سه راه اراج

m.jafari145@yahoo.com

مقدمه: انتخاب روش تدریس از مراحل مهم آموزش است. روش سخنرانی مرسوم ترین روش آموزش در اکثر دانشگاه ها است. روش تدریس دیگر روش کار در گروه های کوچک است که دانشجویان را با کار گروهی آشنا می کند. بیوشیمی عملی یکی از دروسی است که برای دانشجویان پزشکی در مقطع علوم پایه ارائه می گردد. دانشجویان با یادگیری آزمایشات مختلف ارائه شده در این درس، می توانند در شناخت علل بیماری ها و نحوه تشخیص آن ها موفق گردند. با توجه به اهمیت ارتقای آموزش بیوشیمی و استفاده از روش های نوین تدریس، در این تحقیق دو روش تدریس بیوشیمی عملی بر پایه سخنرانی و کار گروه کوچک مقایسه می شود.

روش کار: دانشجویان پزشکی ترم دوم ورودی ۸۹ دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج) به دو گروه ۱۵ نفره که هر گروه به ۵ گروه ۳ نفره تقسیم شدند. برای انجام آزمایشات به همه دانشجویان هر دو گروه قبل از شروع درس جزوه بیوشیمی عملی داده شد. مدرس به هر دو گروه در هر جلسه مباحث اصلی درس را به صورت سخنرانی ارائه نمود و به گروه دوم سؤالاتی در رابطه با درس هر جلسه مطرح کرده که دانشجو به شکل گروهی با استفاده از روش های مختلف، جستجو و پاسخ آن ارائه شد. در پایان ترم از هر دو گروه به شکل انفرادی آزمون گرفته شد. همچنین یک سؤال باز جهت دریافت نظرات آزاد در اختیار دانشجویان قرار داده شد.

آسکی (OSCE) از دو گروه به عمل آمد. نتایج با استفاده از نرم افزار SPSS و میانگین و TTest آنالیز گردید.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که ۱۰۰٪ فراگیران از آموزش توام در مرکز مهارت‌ها و سر بالین بیمار راضی می‌باشند (۶۰٪ بسیار زیاد و ۴۰٪ زیاد). گروه مورد آموزش از نظر سن و جنس تفاوت آماری معنی داری وجود نداشت و در مورد افزایش سطح مهارتی در گروه دوم ۹۰٪ نظر مثبت داشتند (۶۰٪ بسیار زیاد و ۴۰٪ زیاد) و در نظر سنجی نهایی تفاوت آماری معنی داری نسبت به آموزش در بالین وجود داشت. میانگین نمرات در ارزیابی نمرات به روش OSCE در دو گروه تفاوت معنی دار بود (۰,۰۰۴) و همچنین نگرش و مهارت در انجام پروسجرهای عملی (تزریق وریدی، رگ گیری، نمونه گیری شریانی، بخیه و پانسمن، NGtube، سوند فولی و ...) قبل و بعد از آموزش در بالین بیمار و استفاده از لاگ بوک مهارت‌های بالینی تفاوت معنی داری داشت (P=0/005).

نتیجه گیری: آموزش مهارت‌های عملی به روش آموزش تئوری و عملی در مرکز مهارت‌های بالینی و سر بالین بیمار و استفاده از لاگ بوک مهارت‌های عملی سبب ارتقاء سطح توانمندی و یادگیری و همچنین افزایش رضایت‌مندی و اعتماد به نفس دانشجویان در انجام پروسیجرهای عملی می‌شود و ضمن تاکید بر آموزش مهارت‌های عملی دانشجویان پزشکی، روش آموزش به صورت دوره ۲۰ روزه (آموزش تئوری و عملی در مرکز مهارت‌های بالینی و آموزش در سر بالین بیمار و استفاده از لاگ بوک) در یادگیری و مهارت دانشجویان مؤثر می‌باشد و می‌تواند به عنوان یک روش آموزشی مدون یا واحد درسی مورد توجه قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: مهارت‌های عملی، ارزیابی آسکی، آموزش سر بالین، لاگ بوک.

A-10-843-1

مقایسه دو روش آموزش ژورنال کلاب با استفاده از نظر فراگیران

شهلا یزدانی^{*}، محمد عابدی سماکوش، زینت السادات بوذری

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی بابل - بابل - مرکز آموزشی درمانی آیت الله روحانی

shahla_yazdani_1348@yahoo.com

مقدمه: ژورنال کلاب یکی از روش‌های مقبول جهت ارتقاء دانش پزشکان با مرور و بحث متون پزشکی است و امروزه نقش مهمی

یافته‌ها: میانگین نمرات آخر ترم دانشجویان پزشکی در کار گروه کوچک $15/866 \pm 1/875$ در مقایسه با نمرات دانشجویان در گروه سخنرانی $16/3 \pm 1/568$ از نظر آماری معنی دار نمی‌باشد.

نتیجه گیری: اگرچه روش گروه کوچک روی یادگیری تأثیری نداشت، ولیکن میزان انگیزه و علاقه‌مندی دانشجویان بالاتر بود و لذا این روش برای درک عمیق‌تر دروس و ایجاد انگیزه در دانشجویان پیشنهاد می‌شود.

واژه‌های کلیدی: بیوشیمی عملی، دانشجویان پزشکی، سخنرانی، گروه کوچک.

A-10-635-1

تأثیر یادگیری مهارت‌های عملی دانشجویان پزشکی به شیوه آموزش بر سر بالین در مرکز آموزشی و درمانی شهید بهشتی سال ۹۰-۱۳۸۹

دکتر جمشید وفایی منش، وحید دامن پاک مقدم^{*}، منصوره عسگری، مریم امامی فر

* دانشگاه علوم پزشکی قم - قم - بلوار شهید بهشتی - بیمارستان فوق تخصصی شهید بهشتی - واحد توسعه تحقیقات بالینی

crdc@muq.ac.ir

مقدمه: تحقیق‌ها و مطالعات در سال‌های اخیر مشخص نموده است که توانایی به کار گیری مهارت عملی دانشجویان پزشکی و فارغ‌التحصیلان پزشکی در کشور و بسیاری از کشورهای رضایت بخش نبوده است در یک بررسی و نیازسنجی ساده از دانشجویان می‌توان دریافت که میزان توانایی آن‌ها در مهارت‌های عملی کم و خواهان آموزش و یادگیری مهارت‌های عملی می‌باشند. **هدف:** هدف از مطالعه حاضر معرفی روش آموزش نوین تئوری و عملی قبل از ورود به بخش‌های بالینی در راستای ارتقاء کار آیی و توانایی دانشجویان پزشکی می‌باشد و ارزیابی میزان یادگیری فراگیران به روش آسکی نیز می‌باشد.

روش کار: این مطالعه از نوع نیمه تجربی و آینده نگر در سال ۹۱-۱۳۹۰ در دانشگاه علوم پزشکی قم بر روی ۲۰ دانشجوی پزشکی ورودی ۸۷ در مقطع فیزیوپاتولوژی (ICM-2) انجام شد که ابتدا آموزش تئوری و عملی در مرکز مهارت‌های بالینی (Skill Lab) برای دو گروه A و B به مدت ده روز و پس از مداخله و آموزش عملی و تمرین با استفاده از لاگ بوک مهارت‌های عملی بر سر بالین در بیمارستان شهید بهشتی برای گروه B به مدت بیست روز برگزار گردید و سپس نظر سنجی میزان رضایت از طریق پرسشنامه خود ایفا و ارزیابی یادگیری به روش

کارآموز دوره یک مقدمه ای راجع به موضوع گفته می‌شود. سپس دو مقاله کاربردی راجع به موضوع مربوطه با استفاده از تصاویر و جداول موجود در ژورنال توسط رزیدنت و کارورز ارائه می‌گردد و توسط اعضای هیئت علمی بحث شده و به مطالعات فراگیران پاسخ داده می‌شود. بعد از ارائه به روش جدید مجدداً از فراگیران نظرخواهی شد (چک لیست ضمیمه می‌باشد) که از ۳۰ نفر شرکت کننده و در این نظرخواهی ۲۶ نفر (۸۶٪) از روش جدید برگزاری ژورنال کلاب راضی بوده و همین تعداد معتقدند که این روش کاربرد بهتری در استفاده از ژورنال کلاب برای انجام طرح‌های تحقیقاتی و امور درمانی دارد.

نتیجه گیری: برای کاربردی کردن آموزش ژورنال کلاب با انتخاب یک موضوع و اعلام آن به فراگیران از قبل و انتخاب چندین مقاله در زمینه این موضوع خاص و ارائه بحث در این زمینه توسط فراگیران و اساتید می‌تواند برای فراگیران کاربرد بهتری در زمینه آموزش و پژوهشی داشته باشد.

واژه‌های کلیدی: ژورنال کلاب، فراگیران گروه پزشکی، روش‌های برگزاری.

A-10-79-1

بررسی همبستگی امتحانات جامع علوم پایه، جامع پیش کاورزی و آسکی پره انترنی با امتحان آسکی پایان دوره دانشجویان پزشکی ورودی ۸۳

مریم حسینی^{*}، مهوش علیزاده نائینی، نرگس واثقی، هاجر دهقان، رحیم شریفی

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی شیراز - مرکز مهارت‌های بالینی دانشگاه علوم پزشکی - ساختمان الحاقی بیمارستان شهید فقیهی طبقه دوم

hoseineem@sums.ac.ir

مقدمه: آموزش پزشکی به دلیل مسئولیت دانش‌آموختگان آن در برابر جان انسان‌ها از اهمیت و حساسیت ویژه‌ای برخوردار بوده از اینرو دانشجویان باید آزمون آسکی پایان دوره را با موفقیت سپری کنند، که می‌تواند ملاک مناسبی جهت ارزیابی توانایی حرفه‌ای آنان باشد. در این میان ارزیابی وضعیت تحصیلی و روایی پیش بین آن‌ها و شناسایی دانشجویانی که نیاز به تقویت بنیه علمی دارند حائز اهمیت می‌باشد. هدف: هدف از این تحقیق بررسی همبستگی و اعتبار پیشگویی امتحانات جامع علوم پایه، جامع پیش کاورزی و آسکی پره انترنی با آزمون آسکی پایان دوره می‌باشد.

روش کار: مطالعه حاضر به روش توصیفی و مقطعی، روی ۹۱ نفر از

در تربیت دانشجویان دوره‌های تخصصی دارد و با قدمت ۱۵۰ ساله اهمیت ژورنال کلاب به عنوان یک وسیله مؤثر در آموزش پزشکی جای بحث ندارد، هر چند در قرن ۲۱ اهداف ژورنال کلاب و روش‌های انجام و ارزیابی آن جای بررسی و تکامل زیاده‌تری دارد. سه هدف شامل قرار گرفتن در جریان پیشرفت‌های علمی روز جهان، آموزش مهارت‌های ارزیابی نقادانه متون و اثر بخشی مفید روی مهارت‌های بالینی از مهم‌ترین اهدافی است که امروز از ژورنال کلاب انتظار می‌رود. بدون شک ژورنال کلاب‌های دارای یک مدیر که مسئول ساماندهی جلسات باشد. منجر به موفقیت آمیز بودن جلسات و ادامه آن‌ها می‌شود. Sidorov موفقیت ژورنال کلاب را منوط به تداوم جلسات به طور منظم و با مشارکت کافی شرکت کنندگان تعریف کرده است. بطوریکه حداقل ۲ سال ادامه یابد و حداقل ۵۰٪ افراد شرکت کننده دستیار باشند. اساس ایجاد ژورنال کلاب فراهم آوردن جمعی جهت بحث در مورد مقالات می‌باشد. ولی باید توجه داشت که هیچ مول ایده‌ای برای ژورنال کلاب وجود ندارد و نحوه ارائه هر ژورنال کلابی بر اساس اهداف آن عواملی که برای موفقیت آن متصور هستند و نحوه در دسترس بودن منابع متفاوت است. در این تحقیق بر آن شدیم که بر اساس نظرات فراگیران مدلی برای برگزاری ژورنال کلاب با کیفیت آموزشی برتر انتخاب کنیم.

روش کار: نحوه برگزاری ژورنال کلاب در گروه آموزشی زنان بدین صورت بود که هر هفته یکشنبه ساعت ۹-۸ صبح، سه ژورنال راجع به موضوعات مختلف رشته زنان از مجلات معتبر پزشکی توسط سه سطح فراگیر کارآموز پزشکی، کارورز پزشکی و دستیار زنان و زایمان به دلخواه آنان و با نظارت هیئت علمی مسئول برگزاری ژورنال چند هفته قبل روز برگزاری انتخاب می‌شود و توسط ارائه کنندگان از هر ژورنال چند اسلاید تهیه شده و در روز برگزاری ژورنال با استفاده از این اسلایدها ژورنال ارائه و در انتها توسط اعضای هیئت علمی گروه زنان بحثی کوتاه برای هر مقاله در ارتباط با روش کار و نتیجه ارائه می‌گردید. در این کار تحقیقی ابتدا با استفاده از یک چک لیست (ضمیمه می‌باشد)، نظر فراگیران ژورنال کلاب گروه زنان با ۵ پرسش در ارتباط به زمان برگزاری راضی بودن از نحوه برگزاری، کاربردی بودن این ژورنال‌ها در نوشتن طرح‌های تحقیقاتی و درمان پرسیده شد و در انتها پیشنهادات آن‌ها برای تغییر در برگزاری ژورنال کلاب خواسته شده بود و روش جدید برگزاری ژورنال کلاب بر اساس این نظرات طراحی شد.

یافته‌ها: در نظر خواهی اولیه راجع به نحوه برگزاری ژورنال کلاب، حدود ۳۷ نفر فراگیر در این مطالعه شرکت کردند که ۳۱ نفر شرکت کنندگان در مطالعه از روز و ساعت برگزاری ژورنال کلاب راضی بوده و ۳۰ نفر (۸۱٪) افراد از نحوه برگزاری رضایت نداشتند و ۲۸ نفر (۷۵٪) اظهار کردند که این گونه برگزاری ژورنال کلاب برای نوشتن و انجام طرح‌های تحقیقاتی و کمک در امر درمان کمک کننده نیست و بر اساس پیشنهادات ارائه شده توسط فراگیران نحوه جدید برگزاری ژورنال کلاب طراحی شد که بدین صورت بود. ابتدا یک موضوع انتخاب شده و از هفته قبل موضوع برای اطلاع رسانی اعلام می‌گردد. سپس ابتدا توسط

روش کار: تعداد چهاراینترن و نه دانشجوی کارآموز بخش داخلی در این مطالعه شرکت کردند. به همراه هر اینترن سه دانشجو به طور مستقل در یک مطب درمانگاهی مستقر گردیدند. هر گروه بین سه تا چهار بیمار را ویزیت می نمود. بعد از اتمام بیماران، استاد به مطب وارد و بیماران را با دانشجویان مجدداً ویزیت نموده و راهنمایی های لازم را انجام می داد. بعد از اتمام آموزش دو جلسه دو ساعته بحث گروهی با کارورزان و کارآموزان برگزار شد. چهار سؤال در این مصاحبه نیمه ساختار یافته مطرح و از دانشجویان درخواست گردید به صورت فعال در بحث شرکت کنند. ضمن کسب اجازه از دانشجویان، صحبت های آن ها ضبط گردید. سپس کلیه مصاحبه ها پیاده گردید.

یافته ها: کلیه کارورزان روش آموزش درمانگاهی فوق به دلیل اینکه بیمار را به صورت دست اول مورد ویزیت قرار می دادند در یادگیری خود بسیار مؤثر دانسته و بر ویزیت بیمار در معیت مستقیم استاد ارجح می دانستند و معتقد بودند بدین طریق برای طبابت مستقل آینده بهتر آماده خواهند شد. اکثریت کارآموز معاینه و گرفتن تاریخچه از بیمار را به همراه اینترن را بر همراه بودن مستقیم استاد ترجیح می دادند و معتقد بودند که نظارت اینترن استرس کمتری بر آن ها وارد می سازد ضمن اینکه همتای آموزشی به زبان آن ها آشنا تر بوده و نیاز علمی آن ها را بهتر درک می کند.

نتیجه گیری: استفاده از دانشجویان همتا تا حدود زیادی باعث کاهش استرس یادگیری دانشجو می شود و برخورد اولیه دانشجو با بیمار اعتماد به نفس او را برای قرار گرفتن در موقعیت حرفه اش بعد از فراغت از تحصیل افزایش می دهد.

واژه های کلیدی: آموزش پزشکی، روش تلفیقی، دانشجوی پزشکی.

دانشجویان پزشکی ورودی ۸۳ دانشگاه علوم پزشکی شیراز که در چهار دوره متوالی در امتحانات جامع علوم پایه، جامع پیش کارورزی، آسکی پره انترنی و آسکی پایان دوره شرکت کرده بودند، انجام شد. داده ها پس از ورود به نرم افزار SPSS با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و سطح معنی داری ۰,۰۱ برای گزارش در نظر گرفته شد.

یافته ها: میانگین نمرات آزمون آسکی پایان دوره 14 ± 131 ، آزمون جامع علوم پایه 19 ± 139 ، آزمون جامع پیش کارورزی 18 ± 121 و آسکی پره انترنی 13 ± 107 بوده و ضریب همبستگی پیرسون بین نمرات آزمون آسکی پایان دوره و این سه آزمون به ترتیب $r=0.5$ و $r=0.67$ و $r=0.75$ بود که همبستگی مستقیم و معنا داری بین آزمون ها مشاهده گردید که بیشترین اعتبار پیش بینی با امتحان جامع پیش کارورزی بدست آمد.

نتیجه گیری: با توجه به ضریب همبستگی بالا بین نمرات و ارتباط مثبت بدست آمده در این مطالعه، آزمون های جامع علوم پایه، جامع پیش کارورزی و آسکی پره انترنی می تواند ملاک مناسبی برای پیش بینی عملکرد تحصیلی دانشجویان و ابزار معتبری برای شناسایی دانشجویانی باشد که در معرض عدم موفقیت تحصیلی در دوره های بعدی می باشند که می توان با برنامه ریزی مؤثر در جهت ارتقای تحصیلی این دانشجویان گام برداشت.

واژه های کلیدی: آزمون جامع علوم پایه، آزمون جامع پیش کارورزی، آزمون آسکی پره انترنی، آزمون آسکی پایان دوره، اعتبار پیش بینی.

A-10-104-5

بررسی تأثیر روش تلفیقی در آموزش درمانگاهی کارورزان و کارآموزان داخلی

مهرداد بحتویی*، آزاده عازمیان، کامران میرزایی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی بوشهر - بوشهر - خیابان معلم - دانشگاه علوم پزشکی - دانشکده پزشکی

bahtoueem@yahoo.com

مقدمه: آموزش سر پای سبب ایجاد توانایی و آمادگی در دانشجو جهت انجام گرفتن شرح حال، معاینه بالینی، اقدامات درمانی در مورد مراجعین سرپایی دارای بیماری های شایع و نیز چگونگی ارجاع و اقدامات لازم در موارد اورژانس می گردد، با توجه به اهمیت ارائه خدمات سرپایی و ارتباط با بیمار پژوهش حاضر با هدف تأثیر روش تلفیقی آموزش در آموزش درمانگاهی انجام گردید.

A-10-826-1

چالش های تحصیل در دوره کارشناسی ارشد آموزش پزشکی بر اساس تجارب اعضای هیات علمی شرکت کننده در این دوره

لیلا ملکی*، فتحیه مرتضوی، نیکو یمانی

* پزشک دانشگاه علوم پزشکی اصفهان - اصفهان خیابان هزارجریب دانشکده پزشکی واحد

mslmm2001@yahoo.com ICM

مقدمه: برگزاری دوره کارشناسی ارشد آموزش پزشکی به دلیل مشکلات و موانع خاص به یکی از دغدغه های اصلی اعضای هیات

و فرآیند آن در پرورش شایستگی‌های دانش آموختگان دندان پزشکی توجه داشته باشند. بدین منظور، پژوهش با هدف تعیین نقش دروس علوم بالینی در دستیابی به اهداف دندان پزشکی از نظر دانشجویان دندان پزشکی دانشگاه‌های علوم پزشکی استان کرمان انجام شد.

روش کار: در یک پژوهش توصیفی مقطعی، ۱۵۲ نفر از دانشجویان دندان پزشکی که در دوره بالینی مشغول تحصیل بودند، با روش نمونه گیری تصادفی انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه بود که نظرات دانشجویان را در مورد دستیابی به اهداف دروس علوم پایه، محتوای دروس و برنامه درسی دندان پزشکی را به صورت رتبه ای لیکرت ۵ طبقه ای بررسی نمود. یافته‌ها توسط نرم افزار SPSS ۱۶ به صورت فراوانی پاسخ‌ها و میانگین فراوانی و کاربرد آزمون‌های تحلیلی شامل تی تست و ANOVA محاسبه شد.

یافته‌ها: نقش دروس بالینی از نظر دانشجویان دانشگاه‌های علوم پزشکی استان کرمان مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد که اهمیت دروس نظر دانشجویان در مورد میزان دستیابی به اهداف در دروس بالینی مورد ارزیابی قرار گرفت، معاینه فیزیکی تفسیر رادیوگرافی دندان، تصمیم گیری تشخیصی و درمان بیشترین میزان دستیابی و پریو، اندو جراحی و پروتز دارای کمترین امتیاز بودند. از نظر دانشجویان بخش‌های پروتز، اندو، پریو دارای بیشترین کیفیت آموزشی بودند. برنامه ریزی درسی و آموزشی و اهداف از نظر دانشجویان در حد مطلوب بود و ارتباط معنی دار آماری با سن و معدل دانشجویان دیده شد. کیفیت آموزش از نظر دانشجویان قابل قبول بود.

نتیجه گیری: نقش دروس بالینی در ایجاد و توسعه شایستگی‌ها و آمادگی برای آینده متفاوت می‌باشد. بنابراین، پیشنهاد می‌شود در ارائه دروس علوم بالینی از استراتژی‌های خاص استفاده شود و برنامه‌ها به صورت آموزش تلفیقی مد نظر قرار گیرد

واژه‌های کلیدی: دروس بالینی، اهداف دندان پزشکی، دانشجویان، استان کرمان.

علمی و مسئولان و دست‌اندرکاران برگزاری این دوره‌ها مبدل گشته است. این مطالعه با هدف شناسایی چالش‌ها و کاستی‌ها در برگزاری دوره کارشناسی ارشد آموزش پزشکی از طریق بررسی تجارب اساتیدی که این دوره را گذرانده‌اند انجام پذیرفت.

روش کار: نوع پژوهش کیفی بود که با استفاده از نمونه گیری مبتنی بر هدف و با حداکثر تنوع، از میان اعضای هیات علمی گروه‌های پایه و بالینی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان که دوره کارشناسی ارشد آموزش پزشکی را گذرانده بودند، (۶ نفر) انجام شد و تا اشباع داده‌ها نمونه گیری ادامه یافت. اطلاعات از طریق مصاحبه نیمه ساختارمند جمع آوری شد و تجزیه و تحلیل به روش کلایزی (Colaizzi) انجام پذیرفت. تأیید صحت و درستی داده‌ها در مطالعه، با چهار محور گوبا و لینکلن (Guba-Lincoln) (اعتبار، تائید پذیری، انتقال پذیری و قابلیت اطمینان) انجام شد.

یافته‌ها: کدهای مفهومی به سه مفهوم اصلی وزیر مفهوم‌های مربوطه تقسیم بندی شدند که عبارتند از: عوامل مرتبط با چالش‌های فردی (مربوط به اعضای هیات علمی شرکت کننده در دوره)، عوامل مرتبط با چالش‌های محیطی (مربوط به مسئولین، برگزارکنندگان دوره و محیط اجرا)، عوامل مرتبط با چالش‌ها و کاستی‌های موجود در خود دوره (محتوا و کاربرد)

نتیجه گیری: با توجه به وجود موانع و مشکلات متعدد در برگزاری کلاس‌های دوره کارشناسی ارشد آموزش پزشکی، برای بهتر شدن کیفیت این دوره نیاز است که مسوولان آموزشی نسبت به شناخت و برنامه ریزی برای رفع این چالش‌ها و کاستی‌ها اقدام کرده و دوره‌های مفید و اثربخش تری را طراحی و اجرا نمایند.

واژه‌های کلیدی: کارشناسی ارشد آموزش پزشکی، اعضای هیات علمی، مطالعه کیفی.

A-10-828-2

بررسی دیدگاه دانشجویان دندان پزشکی دانشگاه‌های علوم پزشکی استان کرمان در مورد نقش دروس بالینی در دستیابی به اهداف دندان پزشکی

محمد مهدی یاقوتی^{*}، حمید بخشی، محمود فتحی نژاد، زهرا امجدی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان - بلوار امام علی (ع)
دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

مقدمه: رهبران پزشکی مایلند تا به برنامه‌های آموزش دندان پزشکی

A-10-233-8

بررسی تأثیر آموزش مهارت‌های بالینی پایه اتاق عمل قبل از آغاز دوره دستیاری زنان در skill lab

سپیده بخشنده نصرت^{*}، لیلا پاداش، الهام میشری، الهام کاشانی،
افسانه تابنده، فرانک گلعلی پور، اعظم السادات فیاضی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی گلستان - مرکز آموزشی دزیانی

حداقل‌های مهارت‌های عملی یادگیری، و شرایطی را فراهم می‌کند تا دستیاران با حداقل استرس و اعتماد به نفس در زمان ورود به محیط‌های واقعی فوق عمل کنند.

واژه‌های کلیدی: روش کار در اتاق عمل، دستیاران زنان.

A-10-831-2

مثال عینی تحول و نوآوری در کوریکولوم تخصصی قلب و عروق

دکتر لیلا بیگدلو، علی آذری، رضا افشاری، سارا قدوسی مقدم *

* کارشناس ارشد مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی مشهد

ghodousis1@mums.ac.ir

مقدمه: هر برنامه آموزشی اهداف معینی را دنبال می‌کند که بر مبنای آن می‌بایست فرایند آموزشی را پیش و نظارت کرده و در پایان نتایج مورد انتظار را ارزیابی نمود. دستیاران باید با بینش علمی هدف گذاری کنند تا فرایند یاددهی- یادگیری تکامل یابد. کوریکولوم را غالباً به عنوان یک برنامه آموزشی طراحی شده تعریف می‌کنند. کوریکولوم باید شامل موضوعات حرفه ای کلی و نیز اختصاصی هر رشته باشد. در محتوی هر کوریکولوم باید قید گردد که فراگیر پس از ارائه این کوریکولوم به چه دانش، مهارت، نگرش و تجربه ای دست یابد. باید حداقل چهار جزء در کوریکولوم وجود داشته باشد: ۱- محتوا یا 2 content استراتژی‌های آموزش دادن و فرا گرفتن *teaching and learning strategies* 3- فرایندهای ارزشیابی دانشجویان بر اساس کوریکولوم *Assessment processes* 4- فرآیندهای ارزیابی خود کوریکولوم *evaluation processes* بنابراین فرآیند ارزیابی کوریکولوم جزء ضروری آن است و باید به طور دوره ای انجام شود. نیازسنجی به عنوان یکی از مؤلفه های مهم در بسیاری از حوزه‌هایی که با برنامه ریزی و تدارک پیشاپیش برای دستیابی به اهداف و مقاصد معینی سروکار دارند، مورد توجه بوده است. بنا بر تعریف، نیاز به معانی مختلف تعبیر شده است که عبارتند از ۱- نیاز به معنای خواسته‌ها و نظرات افراد ۲- تعریف نیاز به عنوان نقص یا مشکل ۳- تعریف نیاز به معنای فقدان یا ضرورت چیزی ۴- نیاز به معنای فاصله یا شکاف. در میان تعاریف مختلف کامل‌ترین تعریف ارائه شده تلقی نیاز به عنوان نوعی تحلیل شکاف یا فاصله است. به طور کلی مهم‌ترین هدف‌های نیازسنجی فراهم سازی اطلاعات برای برنامه ریزی، ضرورت بهسازی برنامه‌ها، فرا کنشی عمل کردن، اجتناب از انحصارگرایی در برنامه ریزی و جلب مشارکت عمومی و ضرورت پاسخ

مقدمه: آشنایی دستیاران با روش کار در اتاق عمل و تجهیزات آن قبل از ورود آنان به زایشگاه و اتاق عمل جهت انجام اعمال جراحی کوچک (زایمان و اپی زیاتومی) و بزرگ، سبب بهبود روند آموزشی عملی و کم شدن عوارض مرتبط با آن از جمله عفونت ضمن عمل جراحی و طولانی شدن زمان عمل می‌گردد. با توجه به اینکه پس از ورود دستیاران زنان به زایشگاه، بخش‌ها و اتاق عمل و حضور مداوم آنان در کشیک‌های شبانه روزی، امکان آموزش موارد فوق به آنان به صورت یکجا به سختی عملی می‌گردد، برنامه ریزی و تخصیص کارگاه آموزشی سه روزه به منظور ارتقاء توانمندی‌های مهارت‌های عملی پایه در اتاق عمل دستیاران صورت گرفت.

روش کار: یک کارگاه سه روزه توسط گروه آموزشی زنان و اتاق عمل و مسئول دفتر برنامه ریزی دانشگاه انجام شد. برنامه روز اول: آشنایی با فضای فیزیکی و تجهیزات اتاق عمل- افراد تیم جراحی (اسکراب و سرکولار) استریلیزاسیون وسایل پارچه ای جراحی (شأن و گان) - شستن دست‌ها (اسکراب، جراحی)، پوشیدن گان و دستکش برنامه روز دوم: آشنایی با وظایف پرستار سیرکولار و اسکراب- آماده کردن پوست بیمار قبل از عمل جراحی- تخت‌ها و پوزیشن‌های جراحی برنامه روز سوم: آشنایی با وسایل جراحی- انواع نخ‌ها و سوزن‌های بخیه- انواع گره های جراحی با دست و ابزار- روش‌های بخیه زدن که موارد فوق به صورت عملی با استفاده از وسایل اتاق عمل (وسایل جراحی، نخ‌ها، گان و محلول‌های ضد عفونی) بر روی مولاژ آموزش داده می‌شود و پس از پایان دوره سه روزه از مباحث تعلیم داده شده و تمرین توسط دستیاران سپس توسط مدیر گروه زنان، از دستیاران آزمون عملی OSCE به عمل می‌آید و بلافاصله جهت اصلاح فیدبک مناسب و به موقع داده شد.

یافته‌ها: از چهارده دستیار که در دو دوره سه روزه کارگاه شرکت نموده بودند ۸۶٪ اظهار نمودند که شرکت در این کارگاه موجب آموزش استاندارد و یادگیری عمیق می‌گردد. اهداف کارگاه، محتوی کارگاه، وسایل رایج مورد استفاده از نظر علمی و کاربردی ۷۸٪ کاملاً موافق و موافق بودند. تغییر بارز در نگرش فراگیران نسبت به اصول استریلیتی و کار در زایشگاه و اتاق عمل را بیان نمودند. درک عمیق و بهتر فراگیران از اصول اسکراب و پوشیدن گان و دستکش و کم شدن زمان تلف شده برای موارد فوق کاهش استرس و افزایش اعتماد به نفس در زمان کار در زایشگاه و اتاق عمل را موثر بیان نمودند. ۸۲٪ این برنامه را در ایجاد توانایی‌های لازم در موارد فوق و کم شدن میزان عفونت محل عمل اظهار نمودند.

نتیجه گیری: استفاده از آموزش عملی مهارت‌های اتاق عمل قبل از شروع دوره دستگیری سبب آموزش استاندارد و کاهش هزینه های مصرف بی رویه لوازم و پایین آمدن میزان عفونت و زمان تلف شده برای انجام موارد فوق، ضمن اعمال جراحی می‌گردد. به کارگیری این شیوه آموزش در افزایش توانمندی و ارتقاء فعالیت حرفه ای اساتید و متخصصان آینده بسیار موثر است. آموزش و بکار گیری مهارت‌های اتاق عمل در آموزش دستگیری موجب دست یافتن کلیه دستیاران به

به دانشجویان ترم سوم پزشکی (۷۳ نفر)، با نمایش نمونه هایی از الکتروکاردیوگرام بیماریهای مختلف شروع شد و از دانشجویان خواسته شد بیماری را تشخیص داده و راه درمان را ذکر کنند. همچنین برای دانشجویان توضیح داده شده تا زمانیکه وضعیت نرمال سیستم قلبی-عروقی را یاد بگیرند قادر به تشخیص بیماریها نخواهند بود. جهت مقایسه میانگین نمرات امتحانی از گروه شاهد شامل دانشجویان ترم سوم پزشکی (۷۰ نفر) نیمسال تحصیلی قبلی بودند استفاده شد که مبحث فیزیولوژی با روش سنتی (توسط همان مدرس) برای آنها تدریس شده بود، بدون اینکه در مواجهه با بیماری قرار بگیرند. ارزشیابی توسط پرسشنامه‌ای مشتمل بر دو بخش شامل مشخصات فردی و سوالات بسته با مقیاس لیکرت در خصوص دیدگاه دانشجویان نسبت به روش تدریس در هنگام مواجهه زود هنگام با بیماری انجام شد.

یافته ها: ۸۵ درصد بیان کردند این روش باعث شد که در مقطع بالینی، بیماریهای قلبی را با دقت بیشتری بیاموزند. ۶۱ درصد بیان کردند که در هنگام ثبت نوار قلب در آزمایشگاه فیزیولوژی دقت بیشتری خواهند داشت. ۶۳ درصد دانشجویان، مشاهده نوار قلب یک بیمار در اولین جلسه تدریس را در تمرکز بیشتر آنها برای ادامه درس موثر می دانستند. میانگین نمرات گروه پژوهش نسبت به گروه شاهد از افزایش معنی داری برخوردار بود.

نتیجه گیری: استفاده از روشهای نوین آموزشی در جهت توانمندسازی دانشجویان می تواند باعث ورود دانش آموختگانی توانمند به محیط های دانشگاهی و درمانی شود که در نزدیک تر کردن کشور با اهداف مرجعیت علمی در منطقه موثر باشد.

واژه های کلیدی: فیزیولوژی قلب، روش تدریس، مواجهه زود هنگام با بیماری.

گوئی می باشد. با توجه به این که چندین سال از طراحی کوریکولوم جاری آموزشی می گذرد و در طول این مدت روش های نوین یادگیری و نیز راهکارهای دستیابی به منابع نوین آموزشی شناسایی شده اند، در نتیجه نیازسنجی جهت پاسخ گوئی به نیازهای جدید احساس شده توسط رزیدنتها احساس می گردد.

اهداف: از آنجا که آموزش پزشکی همانند خود این علم در حال تغییر است لازم است این برنامه براساس نیازهای جامعه و نیازهای دستیاران و بر اساس پیشرفت علم بازبینی شود تا بتوان به بهترین نحو از امکانات آموزشی جهت ارتقاء علمی این گروه از افراد جامعه که مسئولیتی بزرگ بر عهده دارند استفاده شود.

روش کار: رویکردهای متفاوتی جهت طراحی یک کوریکولوم وجود دارد که یکی از آنها نیازسنجی است که در این رویکرد، کمبودها و نیازهای فعلی شناسایی می گردند و سپس تلاش جهت مرتفع نمودن آن نیازها صورت می گیرد. به این منظور و جهت رسیدن به این هدف پرسشنامه ای توسط محققین تهیه شده و پایایی و روایی آن مورد تأیید صاحب نظران قرار گرفت، سپس نیازسنجی از تمامی رزیدنت های قلب و عروق انجام شد و در این نیازسنجی کمبودها و ضعف های موجود در کوریکولوم جاری و نیز نیازهای احساس شده توسط آنها استخراج و بررسی گردیدند و سپس به عنوان کوریکولوم پیشنهادی نتایج به گروه آموزشی ارائه شد.

واژه های کلیدی: تحول و نوآوری، آموزش پزشکی، کوریکولوم.

A-10-850-1

آموزش فیزیولوژی قلب به دانشجویان پزشکی به روش تماس زودرس با بیماریهای قلبی در مقطع علوم پایه

مهین دبانت *

* استادیار، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز- اهواز، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، دانشکده پزشکی، گروه فیزیولوژی

dianatmah@yahoo.com

مقدمه: سالهاست که ضرورت تغییر در مدل های برنامه درسی آموزش پزشکی احساس می شود. این فرایند با هدف آموزش فیزیولوژی قلب به دانشجویان پزشکی به روش تماس زودرس دانشجویان با بیماریهای قلبی در مقطع علوم پایه پزشکی در دو نیمسال تحصیلی به مرحله اجرا درآمد.

روش کار: در اولین روز تدریس مبحث قلب از واحد فیزیولوژی

A-10-862-1

بازنگری در آزمایشگاه عملی انگل شناسی دانشجویان علوم آزمایشگاهی

عبدالرضا صلاحی مقدم *

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان - بندرعباس، ابتدای بلوار امام حسین، پردیس دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، دانشکده پزشکی بندرعباس، گروه پاتوبیولوژی

A.Salahi.Moghaddam@gmail.com

مقدمه: آموزش انگل شناسی پزشکی برای دانشجویان علوم پزشکی از حساسیت ویژه ای برخوردار است. معمولاً اولین جلسه انگل شناسی

A-10-155-1

ارزیابی تاثیر دو روش آموزشی بر پارامترهای موثر در یادگیری

رویا یارائی*

* دانشیار دانشکده پزشکی شاهد

ryaraee@yahoo.com

مقدمه: استفاده از اسلایدهای پاورپوینت یکی از روشهای رایج است ولی بسیاری از دانشجویان برای تلفیق اطلاعات و تصاویر موجود در اسلایدها با یادداشت‌های خود در کلاس به دشواری برخورد میکنند. از طرف دیگر افزایش تمرکز دانشجویان در کلاس و همچنین رفع اشکالات یادگیری در کلاس نیز کمک شایانی به ارتقاء یادگیری است.

روش کار: مطالعه حاضر به منظور ارزیابی تاثیر دو روش کمک آموزشی بر یادگیری از دیدگاه دانشجویان است. پرینت شکلها و مطالب مهم که در پاورپوینت کلاسی ارائه میشود قبل از کلاس در اختیار دانشجویان قرار داده میشود. فضای خالی در کنار اسلایدها وجود داشت تا برای جزوه نویسی استفاده شود. روش دوم استفاده از پرسش و پاسخ شفاهی به طور منظم و از روی اسامی دانشجویان بود. رئوس مطالب گفته شده در هر مبحث مورد سوال قرار میگرفت و در نمره نهائی تاثیر تشویقی داشت. پرسشنامه های طراحی شده در مورد تاثیر این روشها بر پارامترهای مختلف در انتهای جلسه امتحان به دانشجویان تحویل داده شد تا تکمیل گردد.

نتیجه گیری: داده‌ها از پرسشنامه‌ها استخراج و جمع بندی و آنالیز گردید. ۹۵٪ از دانشجویان دوره کارشناسی از روش استفاده از پرینت اسلایدها در درس ایمونولوژی راضی بوده و شکلها و متون را مناسب میدانستند. بهترین پاسخها در مورد تاثیر بر تمرکز در کلاس، یادگیری، وقت مورد نیاز برای یادداشت برداری و بهتر به خاطر آوردن در زمان امتحان بود. پرسش و پاسخ بیشترین تاثیر مثبت را بر یادگیری و رفع اشکالات درسی، به خاطر آوردن مطالب در زمان امتحان و هم چنین تمرکز در کلاس و ارتباط بهتر با استاد داشت. هر چند این روش در ۳۸٪ دانشجویان موجب ایجاد دلهره میشد ولی نزدیک به ۷۰٪ نیز معتقد بودند وجود نمره تشویقی باعث شده بود به پرسش و پاسخ علاقمند باشند. کاهش نیاز به جزوه نویسی میتواند تمرکز و یادگیری را بهبود بخشد و پرسش و پاسخ در کلاس موجب رفع اشکالات و بهتر به خاطر آوردن در موقع امتحان میشود.

واژه‌های کلیدی: تمرکز، روش‌های کمک آموزشی، یادگیری، تمرکز، جزوه نویسی.

عملی به توضیحات کلی و کوپرولوژی پرداخته می شود. کار با مدفوع، که از دیدگاه اسلامی نجس است، دیدگاه دانشجویان جوان نسبت به درس انگل شناسی را مخدوش می کند. نمونه های مدفوع مورد استفاده معمولاً از بیماران کلینیک ها تهیه می شود که حداکثر احتمال آلودگی را به همراه دارد و احتمال خطر آلودگی دانشجویان و محیط آزمایشگاه را زیاد می کند.

اهداف: حذف نجاسات شرعی در آموزش عملی انگل شناسی، جلسه آموزش روشهای تغلیظ مدفوع، افزایش ایمنی محیط کار برای دانشجویان کم تجربه علوم آزمایشگاهی در آموزش عملی انگل شناسی، جلسه آموزش روشهای تغلیظ مدفوع و بهبود کیفی فضای آموزشی کلاس آموزش عملی انگل شناسی.

روش کار: برای عبور از مشکل فوق استفاده از کود حیوانی به جای نمونه مدفوع انسانی استفاده شد. کود حیوانی از دید شرعی نجس نیست. همچنین آلودگی هایی که ممکن است سلامت دانشجویان را به خطر بیاندازد بسیار کم است. دانشجویان کود حیوانی را بهتر تحمل کرده و فضای آموزشی برای استاد قابل کنترل است. واکنش دانشجویان در دو سال پیاپی در آزمایشگاه انگل شناسی مورد ارزیابی قرار گرفت. روش ارزیابی دانشجویان بر اساس مشاهده و رتبه بندی استاد بوده است. بدون شک اهداف اول و دوم محقق شده و وجود پرسشنامه ضرورت نداشته است.

یافته ها: در سال ۱۳۸۶، ۳۲٪ از دانشجویان با در هم کشیدن چهره یا پوشاندن صورت با مقنعه رفتار تنش دار نشان دادند اما این میزان در سال ۱۳۸۷ و متعاقب استفاده از کود حیوانی این میزان به ۱۲٪ کاهش یافت همچنین در سال اول ۶۰٪ دانشجویان پس از برخورد با نمونه خود را عقب کشیدند و ۱۲٪ از همکاری سرکلاس خودداری کردند، که این میزان پس از بازنگری نحوه برگزاری کلاس به صفر رسید. طبیعتاً نمونه های نجس و آلوده در این بازنگری از پروسه تدریس حذف شد ولی پروسه تغلیظ به خوبی انجام شد.

نتیجه گیری: تجربه فوق هرچند از دیدگاه کلی دارای مشاهدات آماری و مستندات داده ای قایل استناد نیست اما از دید کیفی تجربه موفق در راستای حذف آزمایشات غیر ضروری نجاسات و ایجاد فضای آموزشی مناسب و رفع خطرات جدی کار با مدفوع بیمار انوپیشگیری از تخریب دیدگاه دانشجویان از آینده شغلی خود و تصحیح قضاوت زودهنگام در خصوص علم انگل شناسی برداشته شود.

واژه‌های کلیدی: انگل شناسی، آموزش، آزمایشگاه، تنش، آموزه های اسلامی، ایمنی.

A-10-871-1

بررسی وضعیت آموزش بالینی با استفاده از ژورنال نویسی
بازاندیشانه در راستای پرستاری نوین

فانزه جهان پور*، پرویز عضدی، حکیمه واحدپرست، فاطمه حاجی
نژاد

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی - بوشهر - دانشگاه علوم پزشکی

f.jahanpour@bpums.ac.ir

مقدمه: بیش از نیمی از واحدهای آموزشی پرستاری در محیط بالینی صورت می گیرد؛ لذا بررسی دیدگاه دانشجویان از عوامل تسهیل گر و بازدارنده در آموزش بالینی در برنامه ریزی جهت بهبود کیفیت آموزش بالینی موثر است. در این مطالعه سعی شده است با استفاده از ژورنال نویسی بازاندیشانه تجارب واقعی دانشجویان از یادگیری در بخشهای بالینی روشن گردد.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی از نوع کیفی می باشد. جهت جمع آوری داده ها از ژورنال نویسی بازاندیشانه استفاده شده است. ژورنال نویسی بازاندیشانه یک روش جدید تدریس و ارزشیابی در آموزش است که در سالهای اخیر در حد وسیعی در آموزش پرستاری دنیا به کار رفته است. با استفاده از نمونه گیری هدفمند ۲۵ دانشجوی پرستاری بصورت داوطلبانه وارد مطالعه شدند. از مشارکت کنندگان خواسته شد با استفاده از راهنمای مکتوب تجارب واقعی خود را در محیط بالین و با بیان خواسته ها، نگرشها، کاستی ها، تمایلات و عقاید خود در انتهای هر روز کارآموزی و پس از بازاندیشی بر روی وقایع مکتوب نموده و در اختیار پژوهشگر قرار دهند. جامعه پژوهش دانشجویان سال آخر پرستاری بودند. فرم رضایت آگاهانه جمع آوری گردید. داده ها با استفاده از روش آنالیز داده های کیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته و درون مایه های اصلی بدست آمد.

یافته ها: پس از تجزیه و تحلیل داده ها چهار درونمایه اصلی بدست آمد که شامل: اضطراب، رضایت از روبرویی با مهارت جدید، ارتباطات بین فردی و صلاحیت بالینی مریبان بود.

بحث: از دیدگاه دانشجویان شرکت کننده تنش ناشی از کمبود مهارت بالینی مانع یادگیری در آنهاست؛ لذا صلاحیت بالینی مریبان و برنامه ریزی مناسب جهت بهبود مهارت دانشجویان از ضروریات می باشد. وجود ارتباطات بین فردی مثبت بین دانشجویان، مریبان و پرستاران موجب بهبود جو آموزش بالینی و کاهش تنش دانشجویان خواهد شد.

نتیجه گیری: بر اساس نتایج این پژوهش پیشنهاد می گردد که دست اندر کاران آموزش پرستاری با برنامه ریزی در جهت ارتقا صلاحیت بالینی مریبان و استفاده از مریبان با تجربه ی بالینی، برگزاری کارگاهها برای بهبود ارتباطات بین فردی در جهت ارتقا کیفیت آموزش بالینی

A-10-555-3

ارتقای کیفی آزمون های نظری بلوک های ادغام یافته دوره
پزشکی عمومی ۹۰

سارا مرتاض هجری*، دکتر مهدی امینیان، دکتر محمود دوستی،
دکتر ایرج رراگردی کاشانی، دکتر مرتضی کریمیان، دکتر منصور
کشاورز، دکتر فردین عمیدی، دکتر محمد حسین نوری موگهی،
دکتر عظیم میرزازاده

دانشگاه علوم پزشکی تهران

مقدمه: یکی از موارد مورد تاکید در سند چشم انداز بازنگری پزشکی عمومی دانشگاه علوم پزشکی تهران که به دنبال انجام ارزشیابی جامع دوره در حیطه ارزیابی دانشجو مشخص شد، «تقویت ارزیابی سطوح بالاتر یادگیری در آزمون های کتبی با استفاده از روش های متنوع و ارتقای کیفیت آزمون های موجود» بود. هدف از انجام این طرح، ارتقای کیفی آزمون نظری بلوک ادغام یافته مقدمات به عنوان اولین بلوک در برنامه جدید دوره پزشکی عمومی بود. روش کار کمیته بین رشته ای مقدمات شامل نمایندگان دروس ذی ربط (آناتومی، بیوشیمی، فیزیولوژی، جنین شناسی و بافت شناسی) مسئول برگزاری آزمون بود. مقرر شد ۲۵ درصد سوالات به صورت کوتاه پاسخ و جورکردنی گسترده طراحی شوند و همچنین، به منظور بسط مفهوم ادغام افقی و نشان دادن کاربرد بالینی مباحث، ۱۰ درصد سوالات به صورت بین رشته ای در نظر گرفته شوند. در این راستا، گایدلاین های طراحی سوال در اختیار مدرسان قرار گرفت. در جلسات کمیته بین رشته ای، علاوه بر حذف سوالات تکراری، تعیین توالی سوالات و طراحی سوالات بین رشته ای، اعضا به ارزیابی ساختاری، محتوایی و نگارشی سوالات نیز پرداختند. در ارزشیابی دوره که در انتهای بلوک مقدمات توسط پرسشنامه به عمل آمد، در خصوص کیفیت آزمون از دانشجویان سوال شد.

یافته ها: یافته ها آزمون با ۱۹۲ سوال (۳۴ سوال کوتاه پاسخ و جورکردنی گسترده و ۱۹ سوال بین رشته ای) برگزار شد. بر اساس نتایج ارزشیابی، ۶۰ درصد دانشجویان معتقد بودند امتحان متناسب با اهداف و محتوای درس بود. ۵۶،۲ درصد دانشجویان موافق بودند که متن سوالات و گزینه های آنها کاملاً رسا بود. ۷۲،۳ درصد تنوع در شکل سوالات را مفید می دانستند. ۷۸،۹ درصد طرح سوالات بین رشته ای را مناسب می دانستند. نتیجه گیری به منظور ارتقای کیفیت آزمون نظری بلوک مقدمات به عنوان اولین بلوک ادغام یافته در برنامه جدید پزشکی عمومی، کمیته بین رشته ای برای طرح سوال و نهایی سازی آزمون تشکیل شد. استفاده از نتایج ارزشیابی در ارتقاء آزمون های بعدی باید مد نظر قرار گیرد.

واژه های کلیدی: ارزیابی فراگیر، ارتقای کیفیت آزمون، بلوک ادغام یافته.

کوشا باشند.

واژه‌های کلیدی: کلمات کلیدی، دانشجویان پرستاری، ارتباطات بین فردی، مربیان بالینی.

مباحث گشته است.

واژه‌های کلیدی: آموزش، آموزش از طریق همتایان، آموزش دهندگان، آموزش گیرندگان و بیماری های مغز و اعصاب.

A-10-509-7

یادگیری از طریق همتایان؛ رویکردی نوین در آموزش دانشجویان پزشکی

میترا امینی*، افشین برهان حقیقی، زینب پیمانی، فغانه جمشیدی، پریسا نبیئی

* هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز- مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی شیراز

mitraamini51@yahoo.com

مقدمه: آموزش از طریق همتایان، به این مفهوم است که افرادی که خود استاد حرفه ای نیستند، در یادگیری به یکدیگر کمک می کنند که امروزه به دلیل علاقه دانشجویان به یادگیری و آموزش براساس توانمندی های خود، بر دیگر روش ها ترجیح داده می شود. این شیوه آموزشی، به دلیل القای حس اعتماد به نفس در دانشجویان و ارتقای احساس مسؤلیت در آنان، به تازگی جایگاه ویژه ای را در آموزش های علوم پزشکی به خود اختصاص داده است.

روش کار: در این مطالعه، گروه دانشجویی به کمک اساتید هیئت علمی، یک دوره آموزش از طریق همتایان را براساس فراخوان و به شکل رقابتی در زمینه ده بیماری شایع علوم اعصاب، به صورت هفتگی، برای ۲۵ دانشجوی علاقمند سال های ۳ و ۴ رشته پزشکی، در تابستان ۱۳۸۹ برگزار کرد.

یافته ها: در چهار مورد از مباحث این دوره، نتایج حاکی از رابطه مثبت معنادار بین پیش تست و پست تست، بوده است. این مباحث شامل تروما به سر، سکته های مغزی، ترومبوز وریدهای مغز و سندرم گلین باره هستند. همچنین نتایج حاصل از نظرسنجی از کیفیت آموزش های این دوره بیانگر رضایت شرکت کنندگان است.

نتیجه گیری: در توجیه نتایج فوق در احتمال وجود دارد: اول اینکه این مباحث مسؤلیت تدریس، بهتر و آشناتر به مباحث داشته اند و احتمال دوم این که شیوع و اهمیت این بیماری ها در سطح کشور است و این عامل، باعث اقبال و تمرکز بیشتر آموزش گیرندگان به این

A-10-880-2

بررسی رضایتمندی دانشجویان مامایی از کارتهای آموزشی در کنار کنفرانسهای درون بخشی

راضیه باقرزاده*، طیبه غریبی، فرحناز کمالی

* مربی و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر- دانشکده پرستاری-مامایی- بوشه- دانشگاه علوم پزشکی- دانشکده پرستاری- مامایی

r.bagherzadeh@bpums.ac.ir

مقدمه: آموزش در بالین همیشه مشکلات خاص خود را داشته است. از جمله مشکلاتی که همواره در بالین نمود داشته مسئله آموزش دقیق مسایل بالینی به نحوی است که آموخته ها کاملاً منطبق با اصول علمی که به طور نظری آموزش داده می شود باشد. از جمله تدابیری که در اغلب مراکز آموزشی به خصوص در رشته مامایی برای همگام کردن بالین و تئوری اندیشیده شده ارایه کنفرانسهای درون بخشی است. ارائه این کنفرانسها گرچه مفید است اما گاه خسته کننده بوده و آموخته ها نیز اغلب کوتاه مدت بوده و به حافظه بلند مدت سپرده نمی شوند. ارائه روشهای متنوع آموزش تئوری می تواند به رفع این مشکل کمک کند.

هدف: پژوهش حاضر به منظور بررسی رضایتمندی دانشجویان از تهیه کارت آموزشی طراحی و اجرا گردیده است.

روش کار: این روش طی ۵ نیمسال آموزشی جهت ۵۰ نفر از دانشجویان کارورز و کارآموز مامایی که مشغول گذراندن درس عملی بارداری و زایمان بودند انجام شد. از دانشجویان خواسته می شد که در منزل پس از خواندن هر مطلب که روز بعد بایستی ارائه شود ۲۰ جفت کارت تهیه کنند. در بخش در ساعتی که برای ارائه مطالب تئوری در نظر گرفته می شد دانشجویان کارتهای دوستانشان را که دریافت نموده بودند دو به دو با هم جفت می کردند و در مورد نکات روی هر زوج کارت بحث نموده و مطالب حول و حوش آن مطلب را توضیح می دادند. ارزیابی روش با یک پرسشنامه پژوهشگر ساخته هم در طول برنامه و هم در انتهای ۵ نیمسال انجام شد. آنالیز داده ها با استفاده از

نرم افزار SPSS13 انجام شد.

پزشکی کردستان در سال تحصیلی ۹۰ - ۸۹ به تعداد ۳۲ نفر انجام شد. قبل از شروع درس تصمیم بر آن شد تا آموزش برخی از بخشهای فصول درسی توسط استاد و بخشهایی از درس نیز توسط دانشجویان (کنفرانس گروهی دانشجویی) تدریس و ارائه گردد که در این بخشها استاد نقش تسهیل کننده داشته و منبعی برای رفع اشکالات باشد. برای مقایسه این دو روش تدریس در پایان نیمسال تحصیلی، پرسشنامه ای تهیه و در اختیار فراگیران قرار گرفت. از آمار توصیفی جهت بررسی نتایج در محیط نرم افزار Spss نسخه ۱۸ استفاده شد.

یافته ها: بررسی ها نشان داد که اکثر فراگیران (حدود ۸۸ درصد) معتقد بودند که روش کنفرانس گروهی توانایی آنها را در زمینه ابراز نظر و سخنرانی در جمع افزایش داده و ۸۲ درصد ایشان معتقد بودند که این شیوه توانایی آنها را در زمینه انتقاد پذیری بیشتر و در ۸۰ درصد موارد دانشجویان اعلام نمودند که این روش توانایی آنها را در انجام کار گروهی و زمینه استفاده از تکنولوژی های آموزشی افزایش داده است. همچنین ۷۸ درصد فراگیران این اعتقاد را داشتند که در شیوه کنفرانس گروهی تمامی دانشجویان بطور فعال درگیر فرآیند یادگیری می شوند و انگیزه یادگیری ایشان در این روش افزایش می یابد. ۵۶ درصد فراگیران معتقد بودند که در شیوه استاد محوری (تدریس توسط استاد) امکان اخذ نمره بهتر در پایان ترم بیشتر خواهد بود و در نهایت ۶۰ درصد دانشجویان اعلام نمودند تمایل دارند که در آینده کلاسهای درس به این شیوه برگزار گردد.

نتیجه گیری: بر اساس نتایج این بررسی و مطالعات مشابه، آموزش به روش های دانشجو محور اثرات آموزشی و یادگیری بیشتری داشته و دانشجویان نیز این روش را به عنوان یک روش تدریس و فراگیری بهتر از روشهای استاد محور که دانشجویان در آنها مشارکت کمتری دارند، در نظر میگیرند.

واژه های کلیدی: روش دانشجو محور، روش استاد محور، روش تدریس.

A-10-886-1

بررسی تاثیر بازگویی وقایع بر مهارت انجام احیا قلبی ریوی پیشرفته در دانشجویان فوریتهای پزشکی دانشکده پرستاری و مامایی حضرت فاطمه (س) در سال ۱۳۸۹

حمیده رئیسی^{*}، ناهید ماکولاتی، ثریا قدکپور، زهرا ملازم

^{*} هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز - میدان نمازی - دانشکده پرستاری و مامایی حضرت فاطمه (س)

h.raeisi46@yahoo.com

مقدمه: شرکت دانشجویان در برخی موقعیتهای آموزشی تنش زا

یافته ها: از ۵۰ نفر که در این روش آموزشی مشارکت داشتند ۸۶ درصد از دانشجویان با این روش موافق و ۱۴ درصد مخالف بودند. تمام موافقان اظهار داشتند که در این روش یادگیری بهتری نسبت به ارائه کنفرانس داشته اند و ضمناً از ارائه مطالب کمتر خسته شده اند. از ۸۰ درصد (۴۰ نفر) عقیده داشتند این روش استرس آنها را کمتر می کند. ۵۰ درصد افراد بهترین بخش کار را چیدن و منظم کردن کارتهای دیگران می دانستند. ۳۶ درصد افراد بهترین مرحله را مرور کارتهای منظم شده توسط مربی و نحوه نمره دهی ذکر نمودند. ۹۰٪ درصد معتقد بودند که این روش باعث رقابت در یادگیری می شود. از بین مخالفین این روش بیشترین علت عدم رضایت، امکان تهیه کارت بدون خواندن مطلب و صرفاً ورق زدن فصل مربوطه ذکر شده بود.

نتیجه گیری: با توجه به نظر دانشجویان این روش آموزشی می تواند یادگیری را مؤثرتر نموده و از خستگی که آموزش تئوری در افراد ایجاد می نماید بکاهد.

واژه های کلیدی: آموزش، کارت آموزشی، دانشجو.

A-10-655-3

بررسی تأثیر آموزش توسط گروه های دانشجویی بر میزان یادگیری و مهارت های عمومی از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان

مهدی طیبی آراسته^{*}، دکتر هومن قصری

^{*} استادیار و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی کردستان - سنندج - خیابان پاسداران - پردیس دانشگاه علوم پزشکی کردستان - دفتر معاونت آموزشی دانشگاه

mehtayeb@gmail.com

مقدمه: سالهاست که تدریس دروس نظری در رشته پزشکی و رشته های وابسته به شیوه سنتی سخنرانی استاد در کلاس ادامه دارد، عملی که هم برای استاد و هم برای دانشجو صرفاً به عنوان رفع تکلیف تلقی میگردد هر دو گروه اساتید و دانشجویان فراگیران از کم بازدهی و کسل کنندگی کلاس ها ناراضی اند. روش های تدریس سنتی و غیر فعال و به عبارتی استاد محور نمی تواند دانشجویان را به تفکر وادارد و در آنها خلاقیت ایجاد کرده و ان را پرورش دهد. مطالعه حاضر با توجه به تغییر دیدگاه جهانی در خصوص روش های آموزش و گرایش از آموزش استاد محور به یادگیری دانشجو محور صورت گرفت.

روش کار: این مطالعه برای تدریس درس ترومای (۲) دانشجویان ترم سوم رشته فوریتهای پزشکی دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم

حیطه، استفاده از مدل ساینرژي به عنوان یکی از الگوهای یادگیری پیشرفته مبتنی بر مشارکت برنامه ریزی شده مورد توجه قرار گرفته است. ساینرژي مدل حرفه ایست که خصوصیات پرستاران بخشهای ویژه را در حیطه های مختلف عملکردی همراه با نیازهای مراقبتي بیماران در جنبه های مختلف، جهت تطبیق بیشتر قابلیت پرستاران با نیازهای بیماران، به منظور بدست آوردن نتایج حداکثری، مورد توجه قرار می دهد. هدف از این مطالعه مروری، شناخت مدل ساینرژي و نقش آن در ارتقا یادگیری بالینی دانشجویان پرستاری در بخشهای ویژه می باشد.

روش کار: این مطالعه با بررسی کتابخانه ای و سایتهای معتبر اینترنتی انجام شده است.

یافته ها: مطالعات نشان داد با استفاده از این مدل دانشجویان به تنوع و اختلاف در ارائه مراقبت در فرد، خانواده و جامعه توجه بیشتری نشان می دهد همکاری تیم مراقبت و درمان را سطح بندی می نماید و می تواند سبب توسعه روابط بین رشته ای گردد. این مدل یک راه دسترسی عملی برای آموزش برنامه ریزی شده و توسعه آن است و دانشجویان توانایی پاسخ به نیازهای بیمار و خانواده اش را کسب می کند. عملکردهای آن عبارتند از: تقویت مشارکت و همکاری بین بالین و آموزش، ایجاد، تسهیل و حمایت از یادگیری بالینی برای خوب عمل کردن و تبادل اطلاعات بین اجزای تیم، افزایش توانایی بالینی براساس یادگیری و به روز کردن بالین، فراهم سازی یک بازخورد از کسب تجربیات یادگیری دانشجویان و برنامه های عملی برای تاکید روی نقطه نظرات و کاهش شکاف تئوری و بالین.

نتیجه گیری: مدل ساینرژي راه دسترسی عملی برای آموزش برنامه ریزی شده و توسعه آن است و دانشجویان توانایی پاسخ به نیازهای بیمار و خانواده اش را در غالب سازمان یادگیری کسب می نمایند

واژه های کلیدی: آموزش بالینی، مدل ساینرژي، دانشجویان پرستاری، یادگیری.

همچون عملیات احیا قلبی ریوی بدون در نظر گرفتن نتیجه آن بطور معمول میزان دستیابی به اهداف یادگیری را مشکل می سازد. در چنین شرایط کنترل نشده ای استفاده از روشهایی چون باز اندیشی و باز گویی پس از وقایع میتواند در کاهش تنش و دستیابی موثر به اهداف یادگیری در دانشجویان مفید واقع شود. هدف از مطالعه حاضر بررسی تاثیر بازگویی وقایع بر مهارت انجام احیا قلبی ریوی در دانشجویان فوریتهای پزشکی بود.

روش کار: در مطالعه ای نیمه تجربی دو گروهی با طرح پیش آزمون- پس آزمون کلیه دانشجویان فوریتهای پزشکی سال آخر (۴۴ نفر) به صورت تصادفی به دو گروه تقسیم شدند. گروه آزمون با استفاده از تلفیق روش بازگویی وقایع در طول برنامه آموزش بالینی و گروه شاهد به روش معمول بالینی آموزش داده شدند. قبل و بعد از آموزش در هر گروه آزمون عملی برگزار شد که مهارت دانشجویان در انجام عملیات احیا قلبی ریوی پیشرفته را مورد ارزشیابی قرار می داد. داده ها با استفاده از آزمونهای آماری مجدور کای، t مستقل و t جفتی و نرم افزار spss 13.5 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: هر دو روش آموزشی باعث ارتقای مهارت دانشجویان شدند. اختلاف میانگین ها قبل و بعد از آموزش دو گروه، از نظر آماری تفاوت معناداری داشت. پس از اجرای برنامه آموزش بالینی در گروه شاهد و آموزش بالینی به همراه بازگویی در جلسات هفتگی در گروه آزمون، میانگین نمرات در گروه آزمون از 6.8 ± 3 به 17.3 ± 2 افزایش یافت که از لحاظ آماری معنی دار بود ($p\text{-value} = 0.00$). همچنین افزایش میانگین نمرات در گروه شاهد از 7.1 ± 2 به 11.3 ± 2 نیز از لحاظ آماری معنی دار شد ($p\text{-value} = 0.00$). بعلاوه بین تغییرات میانگین نمرات دو گروه پس از اجرای برنامه آموزشی تفاوت معنی داری دیده شد ($p\text{-value}$)

واژه های کلیدی: بازگویی پس از وقایع، یادگیری، آموزش احیا قلبی ریوی، احیا قلبی ریوی پیشرفته.

A-10-893-1

بررسی نیازهای آموزشی دانشجویان دانشکده علوم پزشکی
ترتیب حیدریه در سال ۱۳۹۰

هادی علیزاده سیوکی*، زهره حسینی

* کارشناس ارشد و کارشناس مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
ترتیب حیدریه دانشکده علوم پزشکی ترتیب حیدریه- ترتیب حیدریه
خیابان رازی دانشکده علوم پزشکی

halizadeh1@yahoo.com

مقدمه: بررسی و شناخت نیازهای آموزشی، پیش نیاز یک سیستم

A-10-885-2

کاربرد مدل ساینرژي در آموزش بالینی دانشجویان پرستاری
در بخش های ویژه

شرافت اکابریان*، مسعود بحرینی، طیبه غریبی، فرشته دهباشی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر- بوشهر- سبزآباد
ریشهر- دانشگاه علوم پزشکی دانشکده پرستاری و مامایی
sh.akabarian@bpums.ac.ir

مقدمه: در آموزش بالینی دانشجویان، به عنوان یکی از محیط های آموزش پرستاری، نقش پرستاران بالینی و مدرسان پرستاری در توسعه فردی و حرفه ای دانشجویان از اهمیت ویژه ای برخوردار است. در این

A-10-893-2

طراحی الگوی ترکیبی افزایش مهارت بکارگیری تجهیزات پزشکی پایه، در دانشجویان کارآموزی در عرصه پرستاری، دانشکده علوم پزشکی تربت حیدریه

حمید وفایی*، هادی عایزاده سیوکی، مجید حسن زاده

* کارشناس پرستاری مدیرمرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی تربت حیدریه علوم پزشکی تربت حیدریه - تربت حیدریه خیابان رازی دانشکده علوم پزشکی تربت حیدریه

vafaeih1@thums.ac.ir

مقدمه: پرستاری از حرفه های مهم و حیاتی در عرصه سلامت است که با استفاده از مهارت های خاص و درجهت بهبودی و سلامت بیمار نقش عمده ای را ایفا می کند. بی شک آموزش بالینی عملی، بخش مهمی از رسالت مراکز آموزشی درجهت دست یابی به نیروی انسانی برای رفع نیازهای سلامت جامعه می باشد. این مطالعه با هدف طراحی یک الگوی ترکیبی جهت افزایش مهارت بکارگیری تجهیزات پزشکی پایه در دانشجویان کارآموزی در عرصه پرستاری دانشکده علوم پزشکی تربت حیدریه انجام شد.

روش کار: مطالعه حاضر بصورت نیمه تجربی در ۴ گروه ۴ نفری از دانشجویان کارآموز در عرصه پرستاری انجام گردید. دانشجویان مزبور در آموزش های قبلی بیماریها و پرستاری از بیماریها را آموزش دیده و تا حدودی با تجهیزات پزشکی آشنائی داشتند. هماهنگی های لازم بامرکز آموزشی درمانی نهم دی انجام شد. در این فرآیند سه دستگاه الکتروشوک، الکتروکاردیوگراف و پالس اکسیمتری بعنوان تجهیزات پزشکی پایه و سه مربی بالینی مجرب انتخاب شد. ارزشیابی اولیه دانشجویان از فرآیند براساس ارزشیابی دانشجویان از میزان مهارت خود (خودارزشیابی) و چک لیست بررسی میزان مهارت دانشجویان توسط مربیان برگزیده انجام شد. این ارزشیابی ها در کمیته مشترک مربیان و مرکز مطالعات مورد پایش قرار، پس از بررسی های لازم برنامه عملیاتی تدوین گردید. در برنامه عملیاتی آموزش هر دستگاه ۴ جلسه ۴ ساعته و در بخش های ویژه و بیماران بدحال و از دستگاه ساده به مشکل در نظر گرفته شد. در پایان برنامه آموزشی عملی و در هر مورد ارزشیابی مجدداً مهارت کسب شده توسط خود دانشجو (خودارزشیابی) و روش Dops توسط مربیان برگزیده انجام شد. مقایسه ارزشیابی اولیه با ارزشیابی ثانویه نشان داد که برگزاری این آموزش های عملی بشرح جدول زیر موثر بوده است.

یافته ها: نتایج این مطالعه نشان داد که قبل از مداخله بر اساس خودارزشیابی انجام شده توسط دانشجویان تنها ۲۰٪ مهارت استفاده از تجهیزات را داشتند که بعد از مداخله این مقدار به ۸۰٪ رسید. همچنین ارزشیابی بر اساس چک لیست مربیان نشان داد که قبل از مداخله میزان مهارت دانشجویان ۳۰٪ و بعد از مداخله این مقدار به

آموزشی موفق است. معمولاً این اقدام اولین گام در برنامه ریزی آموزشی و در واقع نخستین عامل ایجاد و تضمین اثر بخشی برنامه های آموزش و بهسازی نیروهای ماهر و متخصص است که اگر بدرستی انجام شود، مبنای عینی تری برای اثر بخشی برنامه آموزشی خواهد شد و احتمال تطابق آن با نیازهای جامعه، سازمان های بهداشتی، آموزشی و در نهایت کارایی آن افزایش خواهد یافت.

روش کار: این مطالعه یک مطالعه مقطعی بود. که در بین ۷۰ نفر از دانشجویان دانشکده علوم پزشکی تربت حیدریه که به روش نمونه گیری تصادفی انتخاب شده بودند اجرا شد. ابزار پژوهش، پرسشنامه بود که در ابتدا توسط اساتید صاحب نظر از دانشگاه علوم پزشکی کشور روایی و پایایی آن تعیین گردید. سپس داده ها وارد نرم افزار آماری pssss گردید و نیازها و اولویتهای دانشجویان در حیطه های مختلف مشخص گردید و بر اساس این اولویتهای برنامه ریزی صورت گرفت.

یافته ها: تعداد کل دانشجویان که در فرایند نیاز سنجی شرکت کرده بودند ۵۳ نفر بود که ۸۱ در صد زن و ۱۹ در صد مرد بودند. که دارای طیف سنی از ۱۹ تا ۲۷ سال سن داشتند. ۲۶ نفر (بر ۱ بر یا ۴۹/۱ در صد) دانشجوی پرستاری، ۸ نفر (برابر با ۱۵/۱ در صد موارد) دانشجوی مامایی و ۱۱ نفر (برابر با ۲۰/۸ در صد موارد) دانشجوی هوشبری و ۸ نفر (برابر با ۱۵/۱ در صد موارد) دانشجوی اتاق عمل بودند. در حیطه نیاز سنجی آموزشی، بیشترین نیاز دانشجویان در مباحث یاد گیری مبتنی بر حل مسئله (۵۰٪) بود. در حیطه نیاز سنجی پژوهشی، بیشترین نیاز آموزشی در مباحث پروپوزال نویسی (۶۷٪)، روش تحقیق مقدماتی (۷۵٪) و نگارش پایان نامه دانشجویی (۶۷٪) بود در حیطه نیاز سنجی استفاده و کار برد فن آوری اطلاعات، مباحث آشنایی با نرم افزار اماری SPSS، وبلاگ نویسی و فتو شاپ (۵۵٪) بیشترین نیاز آموزشی را تشکیل می داد. در حیطه نیاز سنجی مهارت های فردی، ارتباط اثر بخش (۲۵٪) و تفکر خلاق (۲۰٪)، بیشترین نیاز آموزشی را به خود اختصاص داده بود.

نتیجه گیری: نیاز سنجی اساس هر طراحی آموزشی در علوم پزشکی می باشد که می تواند باعث ایجاد پاسخگویی اجتماعی سیستم آموزشی گردد. در واقع اعتبار بخشی هر برنامه آموزشی منوط به نیاز سنجی گروه هدف می باشد.

واژه های کلیدی: نیازسنجی، دانشجویان، برنامه ریزی.

۷۰٪ افزایش یافت.

عمل آمد کدبندی و تجزیه و تحلیل آماری داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۱۱/۵ انجام شد و برای توصیف داده ها از جداول توزیع فراوانی و نمودار ها استفاده شد.

یافته ها: ۶۸/۸ در صد دانشجویان در این فرایند در امر یادگیری فعال بوده و انگیزه آنها برای یادگیری بیشتر شده بود. همچنین ۶۲٫۵ در صد آنان بیان داشتند که قدرت حل مسئله با استفاده از این استراتژی در انسان ارتقاء یافته است. در ۶۸٫۸ در صد موارد، این مداخله باعث آشنایی آنان با نیازهای جامعه شده بود و در ۶۲٫۵ درصد موارد، زمینه استفاده از اطلاعات ادغام یافته فراهم شده بود.

نتیجه گیری مدل مبتنی بر SPICES منجر به ایجاد compe-tency based education (آموزش مبتنی بر صلاحیت) می گردد که در این رویکرد آموزشی به جای اینکه بر محفوظات دانشجو تکیه شود بر کار عملی دانشجو که ترکیبی از دانش و نگرش و مهارت مورد نیاز برای انجام یک فعالیت می شود تمرکز می یابد و مبتنی بر نیاز دانشجو است که بتواند در شرایط مختلف کار کند.

واژه های کلیدی: بهینه سازی، فرایند یاد گیری، مدل spices.

نتجه گیری: با توجه به نتایج این مطالعه پیشنهاد می گردد که واحد تئوری و عملی شناسائی تجهیزات پزشکی جهت دانشجویان پرستاری در نظر گرفته شده و به واحدهای موجود اضافه یا جایگزین واحدهای دیگر گردد. درصدی از کارآموزی های موجود در غالب واحد درسی صرفاً به شناسائی تجهیزات پزشکی اختصاص یابد.

واژه های کلیدی: دانشجویان، تجهیزات پزشکی، کارآموزی.

A-10-791-2

بهینه سازی فرایند یاد گیری دانشجویان بر اساس مداخله آموزشی مبتنی بر مدل SPICES در درس پرستاری بهداشت جامعه - دانشکده علوم پزشکی تربت حیدریه - سال ۱۳۹۰

زهره حسینی*، هادی علیزاده، حسن فخار زاده

* کارشناس ارشد دانشکده علوم پزشکی تربت حیدریه - تربت حیدریه - دانشکده علوم پزشکی

hosseinyz1@mums.ac.ir

مقدمه: مدل و الگوی تدریس یک بر نامه کلی است که دانشجو را در یاد گیری انواع مهارتها، نگرشها و مطالب یاری می دهد. مدل های آموزشی مبتنی بر نظریه های مختلف یادگیری است که در زیر مجموعه خود استراتژی های مختلف آموزشی دارد و در این میان مدل مبتنی بر SPICES که ترکیبی از انواع استراتژی دانشجومحور، استراتژی جامعه محور، تاکید بر بکار گیری انتخابی کوریکولوم، استراتژی نظام مند بودن است، نقش مهمی در توان مند سازی دانشجویان داشته و آنان را برای کسب مهارتهای شغلی آماده می کند. بنا براین ارتقاء یاد گیری بر اساس این مدل مورد توجه می باشد.

روش کار: این مطالعه از نوع توصیفی و مداخله ای یک گروه بود که در آن برای ارتقاء فرایند یادگیری دانشجویان ترم ۴ پرستاری (به تعداد ۱۶ نفر) از مدل SPICES به صورتی که مسئولیت یاد گیری بیشتر به عهده دانشجو باشد استفاده شد. این مدل مبتنی بر استراتژی از نوع مشکل محور و جامعه محور، **problembased** بود که دانشجویان را قادر به کاربرد مباحث سلامت خانواده در جامعه می نمود. به این صورت که استاد، محتوای تئوری کوریکولوم را به ۳/۴ تقلیل داده و ادامه کلاس را با استفاده از استراتژی های فوق الذکر به ارائه روش تحقیق درباره نیازهای خانواده پرداخت. دانشجویان در رابطه با مبانی خانواده به جمع آوری داده ها پرداختند و از آنها در مورد روند یاد گیری بر اساس پرسش نامه محقق ساخته نظر سنجی مقایسه ای به

A-10-376-1

تحلیل عاملی مولفه های سنجش کیفیت خدمات آموزشی از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کاشان

محمد صباحی بیدگلی*، فاطمه عطوف، فخراسادات میرحسینی، فرشته سادات نوابی، بشارت حیدری قرآن، مریم زارعی یزدلی، فاطمه حیدری، عاطفه مرشدی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی کاشان - کاشان بلوار قطب راوندی کیلومتر ۵ جاده رواند بلوار پزشک دانشگاه علوم پزشکی کاشان

sabahibidgoli@gmail.com

مقدمه: امروزه موسسات آموزشی و تحقیقاتی و در راس آن دانشگاهها نقش بسیار مهمی در پیشرفت و توسعه جوامع ایفا می کنند. با توجه به نقش محوری دانشگاهها و نظام آموزش عالی در رهبری تحولات و به منظور قرار گرفتن در مسیر توسعه و سازگاری، نظام های آموزش عالی، نیاز به سازوکارهایی دقیق برای ارزشیابی عملکردشان دارند. هدف از این مطالعه، تحلیل عاملی مولفه های سنجش کیفیت خدمات آموزشی از دیدگاه دانشجویان شاغل به تحصیل در دانشگاه علوم پزشکی کاشان است.

روش کار: این مطالعه به روش مقطعی بر روی دانشجویان شاغل به

پژوهش، به ارزیابی تاثیر آموزش های نظری و عملی دوره کارآموزی بهداشت بر میزان آگاهی و مهارت دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بابل در زمینه مراقبت های بهداشتی اولیه می پردازد.

روش کار: در یک مطالعه مداخله ای، میزان آگاهی های نظری و عملی ۸۰ دانشجوی پزشکی ورودی به دوره کارآموزی بهداشت در خصوص اجزای مراقبتهای اولیه بهداشتی در قبل و بعد از ارائه مطالب آموزشی مورد بررسی قرار گرفت. جمع آوری اطلاعات بر اساس پرسشنامه حاوی ۳۸ سوال انجام پذیرفت. داده های جمع آوری شده با نرم افزار spss نسخه ۱۶ مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته ها: میانگین امتیاز در پیش آزمون ۱/۲۵ و بعد از آموزش به ۲۷/۵ و میانگین میزان آگاهی دانشجویان به ۶۹ درصد افزایش یافت. میانگین امتیاز دانشجویان دختر (۳۱/۵) به طور معنی داری بیشتر از میانگین نمره دانشجویان پسر (۲۳) بوده است ($p < 0.05$). میانگین درصد توانمندی و مهارت دانشجویان مورد مطالعه بیش از ۶۰ درصد افزایش یافته بود. برخی از روش های عملی نظیر صداسنجی در محیط و کلرسنجی آب، میانگین میزان مهارت توسط دانشجویان جنس مذکر (۸۶/۳ و ۸۱/۳ درصد) از دانشجویان جنس مونث (۶۴/۳ و ۷۵/۷ درصد) بیشتر می باشد.

نتیجه گیری: کسب مهارت توسط دانشجویان پزشکی در زمینه ارائه خدمات بهداشتی- درمانی جهت تامین، حفظ و ارتقای سلامت افراد جامعه به ویژه در جوامع روستایی کشور و در راستای موضوع اساسی عدالت در سلامت ضروری می باشند.

واژه های کلیدی: آموزش تلفیقی، آگاهی، مهارت، دانشجوی پزشکی، مراقبت های بهداشتی اولیه.

A-10-875-1

خلاقیت در آموزش با لینی: تلفیق educational
amp; logbook&guide

محبوبه یعقوبیان*، فاطمه سالمه، سیما افغانپور

* مربی دانشگاه علوم پزشکی مازندران- دانشکده پرستاری و
مامائی نسیه

yaghobian2005@yahoo.com

مقدمه: عدم آگاهی دانشجویان از اهداف کارآموزی و شرح وظایف و عدم رضایت آنان از روشهای ارزشیابی بالینی، موجب شد تا مطالعه ای با هدف مقایسه دو روش ارائه دفترچه راهنمای آموزش بالینی و روش مرسوم بر مهارت های دانشجویان انجام پذیرد.

تحصیل در دانشگاه علوم پزشکی کاشان انجام گرفت. ابزار گرد اوری اطلاعات پرسشنامه ای دو بخشی بود بخش اول شامل سوالات مربوط به مشخصات فردی و زمینه ای دانشجویان و بخش دوم پرسشنامه مشتمل بر ۵۷ گویه مربوط کیفیت خدمات آموزشی بود که این گویه ها از پرسشنامه های مورد استفاده در مطالعات منتخب انجام شده در ایران استخراج گردید. گویه های استخراج شده توسط سه نفر از کارشناسان خبره کیفیت در آموزش مورد تایید قرار گرفت. در این پرسشنامه درجه اهمیت گویه های مطرح شده در کیفیت خدمات آموزشی در قالب مقیاس لیکرت ۱۰ طبقه ای مورد سنجش قرار گرفت. تجزیه تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار spss 11 و از آزمون تحلیل عاملی انجام گرفت.

یافته ها: این مطالعه روی ۳۰۵ نفر از دانشجویان شاغل به تحصیل در دانشگاه علوم پزشکی کاشان انجام گرفت. میانگین سن دانشجویان تحت مطالعه ۲/۰۶ + ۲۱/۱۳ سال بود. نتایج مطالعه نشان می دهد ۸۱/۵٪ (۲۴۹ نفر) دختر و ۱۸/۴۵٪ (۵۶ نفر) پسر بودند. همچنین ۹۰/۲٪ (۲۷۵ نفر) در دوره روزانه و مابقی در دوره شبانه مشغول به تحصیل بودند. با استفاده از تکنیک تحلیل عاملی، مولفه های کیفیت خدمات آموزشی را در ۴ عامل خلاصه شدند.

نتیجه گیری: این عوامل در مجموع می توانند ۷۰/۷۸۹٪ از واریانس کیفیت را از دیدگاه دانشجویان تبیین کنند. تقریباً ۲۹٪ از واریانس باقی مانده مربوط به سایر عواملی است که پیش بینی آنها در این تحقیق میسر نمی باشند؛ لذا پیشنهاد می گردد مسئولین امر آموزش در دانشگاه بطور مستمر کیفیت خدمات آموزشی را بوسیله مدل پیشنهادی مورد سنجش قرار دهند.

واژه های کلیدی: تحلیل عاملی، کیفیت، دانشجو.

A-10-908-1

نقش آموزش های تلفیقی بر میزان آگاهی و مهارت
دانشجویان پزشکی

عبدالایمان عمویی*، آرام تیرگر، محمود حاجی احمدی، سید رضا
حسینی، رضا قدیمی، پروین سجادی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی بابل- گروه پزشکی اجتماعی-
دانشکده پزشکی

imnamou@yahoo.com

مقدمه: بخش عمده ای از نیازهای اساسی و بهداشتی- درمانی مردم از طریق ارائه مراقبت های بهداشتی اولیه برآورده خواهد شد. این

فعالانه در فعالیت های آموزشی شرکت می کنند و مسؤولیت یادگیری را بر عهده می گیرند. هدف از این مطالعه مقایسه دو روش سنتی سخنرانی و یادگیری بر اساس حل مسأله در آموزش بیماریهای اسهالی کودکان در دانشجویان پرستاری بود.

روش کار: در یک مطالعه نیمه تجربی، دانشجویان پرستاری که درس اپیدمیولوژی بیماریها را اخذ نموده بودند بصورت تصادفی به دو گروه تقسیم شدند. آموزش مبحث بیماریهای اسهالی کودکان در گروه مداخله به روش PBL و در گروه شاهد به روش سخنرانی اجرا شد. در ابتدای مطالعه از هر دو گروه پیش آزمون گرفته شده و در پایان دوره نیز از هر دو گروه یک آزمون واحد و نظر سنجی از روش ارائه درس اخذ شد.

نتایج با استفاده از نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: میانگین اختلاف نمره پیش آزمون - پس آزمون در دو گروه مداخله و شاهد تفاوت معنی داری را نشان داد (میانگین اختلاف نمره در گروه مداخله $6,18 \pm 1,64$ و در گروه شاهد $4,36 \pm 2,12$) بود ($P = 0.031$). میزان رضایت از محتوای مبحث ارائه شده در گروه مداخله بالاتر از گروه شاهد بود (به ترتیب 79% ، 48% ، $P = 0,048$) لیکن علاقه به ارائه مباحث به روش سخنرانی نسبت به روش PBL به علت نیاز به فعالیت کمتر دانشجویان، بیشتر بود. **نتیجه گیری:** اگرچه هر دو شیوه آموزشی در فرآیند یادگیری موثر بودند اما روش یادگیری بر اساس حل مسأله در ارتقا دانش و یادگیری دانشجویان موثرتر از روش سخنرانی بود. به نظر می رسد برای اجرای روش آموزشی PBL نیاز باشد دانشجویان در فعالیت های آموزشی دوران تحصیل خود، فعالانه تر شرکت نمایند.

واژه های کلیدی: یادگیری بر اساس حل مسأله، سخنرانی، آموزش پزشکی، دانشجویان.

روش کار: در این مطالعه نیمه تجربی، ۶۰ نفر از دانشجویان پرستاری و مامائی ترم آخر، به صورت تصادفی به دو گروه تجربی و شاهد تقسیم شدند. جامعه آماری شامل دانشجویان در دسترس بود. سپس گروه شاهد، روش مرسوم آموزشی را گذراند و گروه تجربی نیز با edu-logbook & cational guide در کارآموزی در عرصه مدیریت در بیمارستان امام خمینی ساری شرکت نمودند. دو گروه از نظر نوع دانشجو، سن، جنس و معدل با هم همسان شدند. از چک لیست ۲۶ موردی مهارت های مدیریت در کارآموزی بر اساس سر فصل درس استفاده شد. آزمون مهارت در کارآموزی مدیریت، قبل و بعد از دوره کارآموزی انجام شد. سپس میانگین نمرات با آزمون تی مستقل وتی زوج مورد مقایسه قرار گرفت. اطلاعات در رایانه با استفاده از نرم افزار SPSS 10 بررسی و تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: مقایسه میانگین نمرات پیش آزمون و پس آزمون در مهارت ها در دو گروه اختلاف معنی دار داشت. میانگین اختلاف نمرات پیش آزمون و پس آزمون دو گروه در مهارت ها نیز مورد مقایسه قرار گرفت که اختلاف آماری معنی داری را نشان داد.

نتیجه گیری: با توجه به بالاتر بودن اختلاف میانگین نمرات مداخله، به نظر می رسد، مداخله آموزشی باعث افزایش نمرات مهارت های دانشجویان در کارآموزی در عرصه مدیریت شده است. از علل آن می توان به طراحی logbook & guide educational بر اساس سر فصل، ارزیابی دقیق مهارت ها با استفاده از تجربیات مربیان آموزشی گروه، آسانی استفاده از آن، کامل بودن و برنامه ریزی روز به روز روزهای کارآموزی دانست.

واژه های کلیدی: educational guide, logbook, دانشجویان پرستاری، دانشجوی مامائی، مهارت.

A-10-552-9

مقایسه آموزش به روش سخنرانی و یادگیری بر اساس حل مسأله در آموزش مبحث بیماریهای اسهالی کودکان در دانشجویان پرستاری

کامران میرزایی^{*}، دکتر ثریا زحمتکش، باقر یزدانپناه

* استادیار- متخصص پزشکی اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر- بوشهر- خیابان معلم- روبروی ستاد نماز جمعه- دانشگاه علوم پزشکی بوشهر- مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

k.mirzaei@bpums.ac.ir

مقدمه: تدریس به روش یادگیری بر اساس حل مسأله (Problem Based Learning-PBL) یکی از روش های آموزش دانشجویان محور است در این روش، دانشجویان با استفاده از شیوه مباحثه بصورت

A-10-922-1

بررسی نتایج نوآوری در آموزش درس بافت شناسی عملی دانشگاههای علوم پزشکی کشور

لیلی حاتمی^{*}

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- میدان هفت تیر- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- دانشکده پزشکی- گروه علوم پایه

hatlail@yahoo.co.uk

مقدمه: با توجه به پیشرفت علم و دنیای تکنولوژی و تغییر سریع فناوری ها ارائه راهکارهای نو و جدید جهت انگیزه بخشیدن و تشویق به علم آموزی در دانشجویان ضروری به نظر می رسد. در سال های

A-10-926-1

بررسی تاثیر مواجهه زودرس بالینی در آموزش پزشکی

مجید جلال یزدی*، رضا جعفرزاده اصفهانی، دکتر هومن کامرانیان،
دکتر علی جعفرزاده اصفهانی، دکتر رضا محمودی قرائی، افسانه
رضایی کلات

* متخصص قلب (استادیار) دانشگاه علوم پزشکی سبزوار

jalalyazdi@yahoo.com

مقدمه: تحصیل در رشته ی پزشکی برای دانشجویان با تنش های متعددی از جمله برخورد با محیط نا آشنای بالینی همراه است. اخیرا مواجهه زودرس بالینی (ECE) دانشجویان پزشکی با این محیط به عنوان راهکاری برای کاهش تنش و افزایش علاقه نسبت به این رشته مطرح شده است. هدف از این مطالعه سنجش دیدگاه دانشجویان نسبت به برنامه ی ECE بوده است.

روش کار: در مطالعه ی مقطعی انجام شده روی ۴۵ نفر از دانشجویان ترم دو و چهار پزشکی، دیدگاه دانشجویان نسبت به ECE توسط پرسشنامه مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته ها: از ۴۵ دانشجوی پزشکی شرکت کننده در مطالعه ۱۴ نفر (۳۱،۱٪) مرد و ۳۱ نفر (۶۸،۹٪) زن بودند. ۲۵ نفر (۵۵،۶٪) در ترم دوم و ۲۰ نفر (۴۴،۴٪) در ترم چهارم مشغول به تحصیل بودند. بیشتر دانشجویان (۶۸،۹٪) عقیده داشتند که ECE باعث افزایش علاقه در آن ها شده است. دختران بیشتر از پسران اعتقاد داشتند که ECE به تجسم ($P=0.02$) و یاد آوری مفاهیم ($P=0.03$) در آن ها کمک نموده است. دانشجویان ترم دوم بیشتر از ترم چهارم ECE را در یادآوری مفاهیم آموزشی تئوری کارآمد دانسته اند ($P=0.02$). بیشتر دانشجویان (۵۵،۵٪) ECE را تجربه ی یادگیری عالی می دانستند. سایر نتایج حاصل از به ترتیب اولویت شامل کاهش ترس و نگرانی (۴۲٪)، افزایش به نفس و ایجاد نگرش بهتر در فعالیت های بالینی آینده (هر دو ۴۰٪) بود. هیچ تفاوت معنی داری میان جنس دانشجویان و ترم تحصیلی با سایر پرسش ها وجود نداشت. اکثر دانشجویان (۷۷،۸٪) تمایل به ادامه ی تحصیل در رشته ی پزشکی داشتند در حالی که ۸،۹٪ پس از گذراندن ECE تمایلی به این رشته نشان نمی دهند.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج حاصل از بررسی نظرات دانشجویان ECE را می توان عنصری مهم و موثر در افزایش علاقه و یادآوری مفاهیم آموزشی در دانشجویان تلقی نمود.

واژه های کلیدی: مواجهه بالینی زود هنگام، آموزش پزشکی، دانشجویان.

اخیر استفاده از فناوری های جدید در آموزش بسیار مورد تاکید قرار گرفته است. اما تاثیر تغییر روش های آموزشی رایج بر روی فراگیری دانشجویان از دیر باز مورد سوال بوده است. انگیزه دانشجویان پزشکی در آموختن مطالب علمی و بویژه دروس علوم پایه به عوامل مختلفی بستگی دارد. در این بین نقش اساتید مربوطه در روش های ارائه دروس در ایجاد انگیزه غیر قابل انکار می باشد. هدف از این مطالعه بررسی نتایج به کار گیری روشهای نو در ارائه و آموزش درس بافت شناسی عملی در بهبود یادگیری دانشجویان است.

روش کار: این مطالعه در واقع حاصل یک مروری منظم است که با مرور متون، جستجوی اینترنتی و مطالعات کتابخانه ای در مورد نتایج نوآوری در آموزش درس بافت شناسی عملی با کلید واژه های آموزش بافت شناسی عملی در طی سالهای اخیر در دانشگاه های علوم پزشکی کشور بدست آمده آغاز شد و مورد تجزیه و تحلیل و بحث قرار گرفته اند.

یافته ها: بررسی مطالعات انجام شده نشان می دهد عواملی چون بها دادن به مشارکت فعال دانشجویان در فرایند یادگیری، روشهای ترکیبی در ارائه درس (استفاده از اطلس، نمایش عکس از طریق اسلاید و کشیدن تصاویر بافت شناسی لامهای مشاهده شده) استفاده از آموزش الکترونیکی و طراحی محیطهای آموزشی مجازی آزمایشگاه مجازی بافت شناسی در دروسی که نیاز به تفهیم سه بعدی دارند به جای استفاده از روشهای رایج در آموزش درس بافت شناسی عملی بسیار مفید است.

نتیجه گیری: استفاده از روشهای نوین در یادگیری بافت شناسی و ضرورت توجه به آموزش دروس عملی نشان می دهد که اگرچه گاهای استفاده از روشهای نو به جای روشهای سنتی وقت بیشتری از دانشجو را خواهد گرفت منجر به علاقمندی، کنجکاوی و تفکر علمی و در نتیجه یادگیری بهتر دانشجو می انجامد. البته انتظار حضور پررنگ اساتید، بدون حمایت دانشگاهها و برنامه ریزی مناسب برای افزایش ارتباط اساتید با کارکنان حیطه فناوری اطلاعات، انتظاری غیرعادی است.

واژه های کلیدی: روشهای نوین، آموزش، بافت شناسی.

A-10-941-1

تعالی کیفیت آموزش بالینی - رویکرد ساختارمند نظارتی

زهره عباسی*، محبوبه طباطبائی چهر، ویدا طیبی، عبد الوهاب مومنی، حامد مرتضوی

* مربی: عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی - دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی، دانشکده پرستاری و مامائی

abasi_zihreh_55@yahoo.com

مقدمه: کسب مهارت های اساسی یا به اصلاح حرفه ای شدن در طب به کیفیت و کمیت آموزش در محیط بالینی بستگی دارد. ضعف در این حیطة تربیت دانش آموختگانی با مهارت حرفه ای ضعیف و کاهش کارائی آنها را به دنبال دارد که می تواند تأثیرات نامطلوبی بر سلامت جامعه داشته باشد؛ لذا شناخت موانع و مشکلات آموزش بالینی برای تقویت روش های اثر بخش و تعیین و حل مشکلات ضروری می نماید. مطالعات بسیاری در این زمینه صورت گرفته است که مؤید وجود نارسایی در آموزش بالینی می باشند که این امر ضرورت تجدید نظر در برنامه و نحوه نظارت بر برنامه آموزش را بر اساس بازخورد مطرح می سازد؛ لذا پژوهشگران بر آن شدند با طراحی مدل نظارت ساختارمند بر آموزش بالینی به ارتقاء و تعالی کیفیت آموزش بالینی بپردازند.

روش کار: در این طرح پس از دریافت نظرات پیشنهادی و بررسی نقاط قوت و ضعف برنامه آموزشی موجود از دیدگاه ۵ مؤلفه کلیدی درگیر در امر آموزش و استفاده از تفکر جمعی، مدلی طراحی گردید که اصل آن بر نظارت مستقیم ساختارمند و مستمر و با حضور افراد صاحب نظر و کلیدی که تعامل مستقیم با دانشجو داشته و در عین حال درگیر در امر آموزش و درمان باشند. بود این برنامه با نگرشی کلی نگر و ایجاد نظام جامع به ارزیابی و بررسی مستمر واحدها و فرایندهای درگیر آموزش بالینی پرداخته و با شناخت نقاط قوت و ضعف زمینه های ارتقاء و اقدامات اصلاحی و بهبودی مناسب را استخراج می نماید و از آنجا که تجارب نشان می دهد بدون مشارکت فعال اساتید و اعضای درگیر و فرهنگ سازی لازم موفقیت صحیح پروژه ای امکان پذیر نمی باشد لذا با رویکرد فرهنگ سازی و جلب مشارکت اعضاء دخیل و دعوت از ایشان به صورت ماهیانه و مستمر به تفکر جمعی پرداخته و سپس از بازنگری آنها به اصلاح نقاط ضعف پرداخته می شد.

نتیجه گیری: نتایج حاصل از طرح، موبد کاهش گزارشات ناشی از نارسائی آموزش بالینی، افزایش رضایت مندی تمام ذینفعان که ناشی از کاهش مشکلات آموزشی به واسطه اجرای جلسات هم اندیشی، اصلاح و بهبود فرایند مربوط به برنامه ریزی دوره های کارآموزی، برنامه توجیهی همکاران و دانشجویان و اساتید در ابتدای دوره، حضور منظم مربی و دانشجو در بخش ها می باشد. در عین حال با همسو شدن منابع متعدد با اهداف آموزش بالینی شاهد کاهش هدر رفت منابع می باشیم و از آنجا که تغییر در مدیریت تمام برنامه ها آموزشی

A-10-656-7

بررسی نگرش دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در ارتباط با کسب رضایت بیمار برای مشارکت در آموزش بالینی

اطهر امید*، امید پیرحاجی، زهرا جوهری، امیر ورد، علیرضا یوسفی

athar_omid@yahoo.com

مقدمه: آموزش بالینی با درگیر کردن بیماران در فرایند های یاددهی و یادگیری دانشجویان فراهم می شود. دانشجویان پزشکی با یادگیری نحوه کسب رضایت بیمار برای مشارکت در آموزش اخلاق حرفه ای را می آموزند. این مطالعه با هدف بررسی نگرش دانشجویان پزشکی در زمینه کسب رضایت بیمار برای مشارکت در آموزش بالینی انجام پذیرفت.

روش کار: این مطالعه از نوع توصیفی مقطعی که در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در سال ۱۳۹۰ با استفاده از ابزار محقق ساخته که حاوی ۱۲ سوال با مقیاس رتبه بندی لیکرت پنج گزینه ای بود، انجام پذیرفت. نمونه گیری تصادفی از بین دانشجویان پزشکی انجام گرفت که ۹۰ نفر در این مطالعه شرکت کردند. تجزیه و تحلیل اطلاعات با استفاده از نرم افزار SPSS16 و با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی انجام پذیرفت.

یافته ها: از ۹۰ نفر مشارکت کننده ۵۵٪ زن و ۴۵٪ مرد، ۵۸٪ کارآموز و ۳۴٪ کارورز بودند. درصد دانشجویانی که اعلام کردند که بیمار نباید قبل از معاینه از سطح توانایی دانشجویان اطلاع داشته باشد (۸۱/۳٪)، نباید نگران انطباق جنسیت خود با دانشجویان باشد (۷۴/۷٪)، بیمار حق ندارد معاینه شدن توسط دانشجو را رد کند (۴۰٪)، پذیرفتن بستری شدن در بخش آموزشی توسط بیمار به منزله موافقت او با معاینه شدنش توسط دانشجویان است (۴۹/۵٪) بود. بین میانگین کلی نگرش نسبت به کسب رضایت از بیمار در دو گروه انترن و دانشجو تفاوت معناداری وجود داشت ($p > 0.05$).

نتیجه گیری: نگرش منفی دانشجویان در زمینه دادن اطلاعات صحیح به بیمار در ارتباط با سطح توانایی خود قبل از معاینه شدن و دادن حق انتخاب نشان می دهد که اساتید و مسئولان آموزشی باید با تهیه دستورالعمل و راهنمایی در این زمینه سطح آگاهی و نگرش آنان را باید ارتقا دهند به علاوه الگو بودن اساتید در این زمینه اثربخشی آموزش این جنبه از اخلاق حرفه ای را ارتقا می دهد.

واژه های کلیدی: آموزش بالینی، دانشجویان پزشکی، رضایت بیمار.

نیجه گیری: ۷۵٪ دانشجویان ترجیح می دهند که آموزش آن ها صرفا بالینی بوده و تنها ۱۵٪ آموزش توام تئوری و بالینی را برگزیده بودند و علت این امر را ملموس بودن آموزش و پایدار بودن آموخته ها می دانستند که این امر استفاده از مساله گرایی و Case Base Knowledge را بیش از پیش مطرح می سازد.

واژه های کلیدی: آموزش تئوری، آموزش بالینی، عملکرد، دانشجویان پزشکی.

A-10-936-1

بکارگیری ژورنال کلاب در تدریس درس «روش تحقیق کیفی در حوزه سلامت» جهت دانشجویان دوره دکتری تخصصی آموزش بهداشت در دانشکده بهداشت همدان

فروزان رضاپور شاه کلائی*، پریسا پارسا

* عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی همدان - همدان - دانشگاه علوم پزشکی همدان - دانشکده بهداشت

forouzan.rezapour@gmail.com

مقدمه: بکارگیری روش ژورنال کلاب به عنوان یک روش بررسی نقادانه و علمی مناسب جهت آموزش در علوم پزشکی مورد تاکید میباشد. هدف از این مطالعه کاربرد روش ژورنال کلاب در امر تدریس و تعیین نظر دانشجویان نسبت به تاثیر آن در افزایش رضایت و علاقه مندی و یادگیری بهتر دانشجویان است.

روش کار: روش مذکور در طول نیمسال اول سال تحصیلی ۹۱-۱۳۹۰ در تدریس درس «روش تحقیق کیفی در حوزه سلامت» جهت دانشجویان دکتری آموزش بهداشت اجرا گردید. مراحل برگزاری ژورنال کلاب شامل: برنامه ریزی، انتخاب دانشجوی گرداننده، تعیین اهداف ژورنال کلاب با بهره گیری بیشتر از مقالات انگلیسی، آمادگی ارائه دهندگان، برگزاری منظم و نهایتا ارزشیابی ژورنال کلاب بوسیله پرسشنامه بوده است. پرسشنامه شامل سوالات دموگرافیک و سوالات اختصاصی مربوط به نظرات دانشجویان، با استفاده از مقیاس لیکرت پنج گزینه ای (اصلا- کمی- نسبتا- زیاد- خیلی زیاد) بوده است. در این مطالعه پرسشنامه ها توسط دو گروه (دانشجویان دکتری ارائه دهنده و دانشجویان کارشناسی ارشد شرکت کننده در ژورنال کلابها)، تکمیل شده و پاسخها مورد ارزیابی و آنالیز آماری قرار گرفت.

یافته ها: در مورد تاثیر روش آموزشی اجرا شده در ارزیابی نقادانه متون، دو سوم از گروه اول و ۱۰ نفر از گروه دوم ابراز نمودند این روش به طور (زیاد) و یا (خیلی زیاد) سبب افزایش تفکر نقادانه در آنها شده

بالینی کاری دشوار است و نیاز به صبر و پشتیبانی دارد لذا لازمه پیشبرد برنامه، حمایت کامل مسئولین و دانش کافی آنها از برنامه می باشد که نیاز به اطلاع رسانی دقیق در این زمینه در خصوص نتایج فرایند می باشد.

واژه های کلیدی: آموزش بالینی، کیفیت، نظارت.

A-10-944-8

مقایسه ی کارایی دروس تئوری با دروس عملی بالینی در افزایش سطح آگاهی و عملکرد دانشجویان از دیدگاه دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز

امیر عمرانی راد*، کمال نصیری

دانشگاه علوم پزشکی تبریز

*amir.omranirad@gmail.com

مقدمه: دانشجویان پزشکی به طور مستقیم با بیماران در ارتباط می باشند و در جهت تشخیص و درمان آن ها گام بر می دارند. بنابراین لازم است علاوه بر مباحث تئوری بخشی از دانش خویش را بر بالین بیمار و تحت عنوان کارآموزی و کارورزی در بیمارستان زیر نظر اساتید بالینی بیاموزند. پژوهش حاضر جهت تعیین اهمیت آموزش بر بالین بیماران و آموزش تئوری در افزایش آگاهی و عملکرد دانشجویان پزشکی در مواجهه با بیماران می پردازد.

روش کار: مطالعه ی حاضر با جمع آوری نظرات ۲۱۰ دانشجوی سال آخر پزشکی که دوره ی کارورزی را سپری می کردند انجام گردید. انتخاب این دانشجویان با روش تصادفی ساده انجام شده و تجزیه و تحلیل داده ها با روش های آماری descriptive با استفاده از نرم افزار SPSS16 انجام شد.

یافته ها: ۷۲٪ دانشجویان مورد پرسش نقش آموزش بالینی را در افزایش آگاهی بسیار زیاد و زیاد ذکر کرده تنها ۸٪ نقش آموزش تئوری را زیاد دانسته اند و ۱۳٪ آن را متوسط ذکر کرده اند. انتظار بر این است که دروس تئوری نقش افزایش آگاهی و آموزش عملی نقش افزایش عملکرد بالینی را ایفا کند. از نظر پرسش شوندگان نقش آموزش بالینی در تغییر عملکرد ۵۵٪، تغییر نگرش ۲۴٪ و تغییر آگاهی ۳۵٪ در آموزش تئوری تغییر عملکرد ۲۶٪، تغییر نگرش ۳۱٪ و تغییر آگاهی ۶۵٪ بوده است. ۸۰٪ پرسش شوندگان نقش آموزش بالینی در افزایش کارایی، آگاهی و عملکرد را بیشتر دانسته و ۲۰٪ هر دو را انتخاب کرده اند

افراد خارج از گروه دریافت شد. ارزشیابی بصورت مستمر تکوینی و تراکمی انجام شد. ارائه کنفرانسها بصورت تعاملی روبه پیشرفت بود. اعضای گروه از به چالش کشاندن موضوعات و ارائه با کیفیت مطالب رضایت داشتند. همکاری و صمیمیت بین اعضای گروه افزایش یافت. جهت فراگیری مطالب علمی رقبت بالایی نشان می دادند. در انتهای دوره بعد از انجام ارزشیابی نهایی از گروه نظر سنجی در مورد میزان دستیابی به اهداف اختصاصی انجام شد. نظرات آنها نسبت به دستیابی به تک تک اهداف بررسی شد. قریب به اتفاق آنها رضایت کامل از کاربرد روش پویایی گروه داشتند.

نتیجه گیری: این الگو نمونه‌ای از روشهای نوین آموزش بالینی است که به کارشناسان آموزشی و مربیان آموزش بالین ارائه می شود تا بکار گرفته شود. با توجه به تحقیقات صورت گرفته خصوصا تحقیقات کیفی در مورد تجارب بالینی دانشجویان در محیط بالین بکارگیری این فرآیند میتواند بسیار کارساز باشد.

واژه‌های کلیدی: گروه، پویایی، فرآیند.

است. در مجموع همه دانشجویان گروه اول و ۱۲ نفر از ۱۳ نفر گروه دوم با پاسخ (زیاد) و با (خیلی زیاد) از روش آموزشی اجرا شده اعلام رضایت نمودند و همچنین همه دانشجویان در هر دو گروه این روش را برای سایر دانشجویان در ترمهای بعدی نیز توصیه نمودند.

نتیجه گیری: اجرا و بررسی روش ژورنال کلاب در مطالعه حاضر نشان داد که این روش در افزایش رضایت و علاقه مندی فراگیران و همچنین ارتقا معلومات روز و تفکر نقادانه جهت یادگیری بهتر درس مربوطه مؤثر می باشد.

واژه‌های کلیدی: ژورنال کلاب، روشهای نوین تدریس، فراگیران، یادگیری.

A-10-945-1

کاربست فرآیند پویایی گروه (group dynamics) (process:GDP) در آموزش مهارتهای بالینی در دانشجویان هوشبری کارشناسی

هادی عباسپور*، محبوبه طباطبایی، ویدا طیبی

* مربی علوم پزشکی خراسان شمالی - بجنورد - دانشکده پرستاری

hadiabbaspour@yahoo.com

مقدمه: پویایی گروه عبارت از بررسی مداوم رفتار گروه در جهت شناخت چندوچون رفتار آن به عنوان یک کل و آنچه توان نائل شدن دارد می باشد. آن قسمت از علوم اجتماعی که با روشهای علمی رفتار گروه یعنی کنش و واکنش افراد گروه را بررسی می کند به پویایی گروه موسوم است.

روش کار: این فرآیند در گروه دانشجویان هوشبری دوره کارشناسی ورودی سالهای ۱۳۸۷ و ۱۳۸۸ دانشکده پرستاری و مامایی بجنورد اجرا شد. در ابتدای ترم گروههای ۶ الی ۸ نفره کارآموزی توسط آموزش دانشکده به مربی معرفی شدند. این گروهها بعنوان گروههای پویا در نظر گرفته شدند. مربی علاوه بر نقش مربی بعنوان مشاور، راهنما، ناظر و مدیر، ایفای نقش نمود. افرادی از گروه توسط خود اعضاء بعنوان نقشهای تعیین شده در گروه انتخاب شدند و مرتباً از اجرای وظایف محوله بازخورد دریافت می شد. روزانه بمدت ۳۰ الی ۴۰ دقیقه در انتهای کارآموزی طبق برنامه گروه، دراتاق کنفرانس میزگرد تشکیل و به ارائه مباحث اهداف طرح درس بالین پرداخته می شد. و رفتار آنها را مورد ارزیابی قرار می داد و بازخوردهای لازم را دریافت می کرد.

یافته ها: در طول اجرای فرآیند مرتب بازخوردها از افراد گروه وسایر

A-10-952-1

تأثیر گنجاندن ستون «خلاصه سیر بیماری» در صفحه دستورات پرونده های بیمارستانی بر افزایش ثبت سیر بیماری

محمد رضا اسماعیلی دوکی*، هادی سرخی، سید عباس فاطمی، فاطمه حسین زاده، یداله زاهدپاشا، احمد تمدنی، نعیمه نخجوانی، رحیم براری سوادکوهی، ایرج محمدزاده، محمد رضا صالحی عمران، موسی احمدپور کچو، عباس هادیپور، سهیل اوصیا، دکتر محمود حاجی احمدی، علی بیژنی، حسن محمودی نشلی، پیمان اشراقی، کاظم بابازاده، علی محمدپور میر

* دانشیار مرکز تحقیقات بیماریهای غیرواگیر کودکان، دانشگاه علوم پزشکی بابل - بابل، امیرکلا، بیمارستان کودکان، مرکز تحقیقات بیماریهای غیرواگیر کودکان.

esmaeilidooki@yahoo.com

مقدمه: پرونده پزشکی از مدارکی تشکیل شده که گواه وضعیت سلامت بیمار در لحظه ای از زندگی اوست. بین سیر بیماری و دستورات روزانه پزشک در پرونده ارتباط بسیار نزدیکی وجود دارد و هر دستور پزشک ناشی از وضعیت موجود بیمار و سیر بیماری اوست. در این مطالعه جهت افزایش سیر بیماری و ارتقاء آموزشی فراگیران، ضمن حفظ وجود صفحه سیر بیماری قبلی در پرونده، ستونی از سیر بیماری در صفحه دستورات پرونده ها گذاشته و به میزان اثربخشی آن در ثبت سیر بیماری پرداخته شد.

روش کار: در این مطالعه مداخله ای شاهددار، پرونده های بیماران بستری در بخش های بیمارستان کودکان امیرکلاهی بابل در سه ماه آخر سالهای ۱۳۸۷ و ۱۳۸۸ مورد بررسی قرار گرفتند و از مجموع حدود ۳۴۶۲ پرونده، در هر سال، ۱۵۰ پرونده بررسی شدند. به هر یک از شاخصهای سیر بیماری که براساس الگوی SOAP ثبت شدند، یک امتیاز داده شد و در نهایت اگر فقط تا ۳ شاخص در پرونده ذکر گردید ضعیف، تا ۵ مورد متوسط و تا ۷ مورد خوب ارزیابی شدند. سپس امتیازات حاصل از پرونده ها توسط آزمون های t-test، ضریب همبستگی پیرسون، مجذور کای و fisher's exact مورد مقایسه قرار گرفته و $p < 0.05$ معنی دار تلقی شد.

روش کار: این مطالعه به روش مقطعی بر روی ۳۰۵ نفر از دانشجویان شاغل به تحصیل در دانشگاه علوم پزشکی کاشان انجام گرفت. ابزار گرد آوری اطلاعات پرسشنامه ای دو بخشی بود بخش اول شامل سوالات مربوط به مشخصات فردی و زمینه ای دانشجویان و بخش دوم پرسشنامه مشتمل بر ۵۷ گویه مربوط کیفیت خدمات آموزشی بود که این گویه ها از پرسشنامه های مورد استفاده در مطالعات انجام شده در ایران استخراج گردید. روایی گویه های استخراج شده توسط سه نفر از کارشناسان خبره کیفیت در آموزش مورد تایید قرار گرفت در این پرسشنامه درجه اهمیت گویه های مطرح شده در کیفیت خدمات آموزشی در غالب مقیاس لیکرت ۱۰ طبقه ای مورد سنجش قرار گرفت به منظور تجزیه تحلیل داده ها در این پژوهش با استفاده از نرم افزار spss11 و از آزمون تحلیل عاملی استفاده شد.

یافته ها: این مطالعه روی ۳۰۵ نفر از دانشجویان شاغل به تحصیل در دانشگاه علوم پزشکی کاشان انجام گرفت. میانگین سن دانشجویان تحت مطالعه ۲۰/۰۶ + ۲۱/۱۳ سال بود.

نتیجه گیری: نتایج مطالعه نشان می دهد ۸۱/۵٪ (۲۴۹ نفر) دختر و ۱۸/۴۵٪ (۵۶ نفر) پسر بودند. همچنین ۹۰/۲٪ (۲۷۵ نفر) در دوره روزانه و مابقی در دوره شبانه مشغول به تحصیل بودند. با استفاده از تکنیک تحلیل عاملی، مولفه های کیفیت خدمات آموزشی را در ۴ عامل خلاصه شدند. این عوامل در مجموع می توانند ۷۰/۷۸۹٪ از واریانس کیفیت را از دیدگاه دانشجویان تبیین کنند. تقریباً ۲۹٪ از واریانس باقی مانده مربوط به سایر عواملی است که پیش بینی آنها در این تحقیق میسر نمی باشند.

واژه های کلیدی: تحلیل عاملی، کیفیت، دانشجو.

نتیجه گیری: با افزودن ستون جدید تحت عنوان خلاصه سیر بیماری در برگه دستورات پزشکی، بطور قابل ملاحظه ای ثبت سیر بیماری و علت دستورات پزشکی داده شده براساس الگوی SOAP ارتقاء می یابد؛ لذا پیشنهاد میشود که این ستون در صفحه دستورات پزشکی پرونده ها گنجانده شود.

یافته ها: میانگین تعداد دستورات پزشک پرونده ها در سه ماهه آخر سال ۱۳۸۷ و ۱۳۸۸ به ترتیب $9/15 \pm 10/8$ و $8/45 \pm 6/80$ مورد بود. امتیاز خوب، بیشترین فراوانی را در ستون خلاصه سیربیماری جدید داشت. بیشترین میانگین نتایج حاصله در گروه های مورد مطالعه در خلاصه سیربیماری سال ۱۳۸۸ بوده و مقایسه میانگینها نیز معنی دار بوده است ($P < 0.05$).

واژه های کلیدی: مدارک پزشکی، سیر بیماری، صفحه دستورات پزشکی، مستندسازی.

A-10-376-2

تحلیل عاملی مولفه های کیفیت خدمات آموزشی از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کاشان

محمد صباحی بیدگلی*، فاطمه عطوف، فخرالسادات میرحسینی، فرشته سادات نوابی، خ بشارت حیدری قرآن، مریم زارعی یزدلی، فاطمه حیدری، عاطفه مرشدی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی کاشان - کاشان بلوار قطب راوندی
کیلومتر ۵ جاده راوند بلوار پزشک دانشگاه علوم پزشکی کاشان

sabahidgoli@gmail.com

مقدمه: چکیده امروزه موسسات آموزشی و تحقیقاتی و در راس آن دانشگاهها نقش بسیار مهمی در پیشرفت و توسعه جوامع ایفا می کنند. با توجه به نقش محوری دانشگاهها و نظام آموزش عالی در رهبری تحولات و به منظور قرار گرفتن در مسیر توسعه و سازگاری، نظام های

A-10-971-1

نقش آموزشی کتابداران و اطلاع رسانی در توسعه و ارتقای
سواد اطلاعاتی دانشجویان: مطالعه موردی در دانشگاه علوم
پزشکی بابل

موسی یمین فیروز*، حسن صیامیان، حسین وکیلی مفرد

* دانشگاه علوم پزشکی بابل- بابل- خ گنج افروز- دانشگاه
علوم پزشکی

yaminfooz@yahoo.com

مقدمه: دانشجویان در دنیای اطلاعاتی امروز با گسترش فناوری ها، شبکه های مخابراتی، پایگاههای اطلاعاتی و تنوع منابع اطلاعاتی، با تکیه بر مهارت و دانش گذشته نمی توانند نیازهای علمی، آموزشی و پژوهشی خود را برطرف نمایند. کسب سواد اطلاعاتی راهی است مؤثر برای غلبه بر فناوریهای جدید و بکارگیری موثر آنها در زندگی و کسب چنین مهارتی برای آنها ضروری است. هدف از این پژوهش تعیین نقش آموزشی کتابداران و اطلاع رسانی در توسعه و ارتقای سواد اطلاعاتی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بابل است.

روش کار: این پژوهش پیمایشی و از نوع تحلیلی است. برای جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه پژوهشگر ساخته استفاده شد. جامعه آماری پژوهش را کلیه مراجعه کنندگان به بخش اطلاع رسانی کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی بابل تشکیل می دهند که از اول مهرماه تا ۳۰ آذرماه ۱۳۸۹ به این بخش مراجعه نموده بودند. از کل مراجعه کنندگان به این بخش، ۱۵۰ کاربر که حداقل در ۵ کارگاه آموزشی مرتبط با سواد اطلاعاتی شرکت داشتند، به عنوان نمونه انتخاب شدند.

یافته ها: ۵۲/۷ درصد از آزمودنیها میزان تاثیرگذاری کتابداران را بر توسعه سواد اطلاعاتی خود زیاد و بسیار زیاد ارزیابی نمودند و ۴۴/۷ درصد آنان هم اذعان کردند که از کتابداران بیشتر از سایرین سواد اطلاعاتی را کسب نموده اند. حدود ۱۰۰ نفر آنان (یعنی ۶۳/۳ درصد) کارگاههای آموزشی برگزار شده توسط کتابداران را به سایر کارگاهها ترجیح داده اند.

نتیجه گیری: دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بابل، آموزش کتابداران را در توسعه و بهبود سواد اطلاعاتی خود بسیار موثر دانسته اند. این امر لزوم برگزاری چنین کارگاهها و ضرورت آموزش کتابداران برای تدریس بهتر مهارتهای سواد اطلاعاتی به دانشجویان را نشان می دهد.

واژه های کلیدی: آموزش کتابداران، دانشجویان، دانشگاه علوم پزشکی بابل، سواد اطلاعاتی، اطلاع رسانی.

A-10-970-1

تاثیر استفاده از تسهیل گر شناور در یادگیری بر اساس مساله
(PBL)محسن سالاری*، دکتر روحانی احمد ترمیزی، دکتر اردشیر افراسیابی
فر، دکتر محمد ذوالعدل* استادیار دانشگاه علوم پزشکی یاسوج- یاسوج، جنب بیمارستان
امام سجاد (ع)، دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

salarimo@yahoo.com

مقدمه: امروزه در عرصه علوم پزشکی، به دلیل افزایش و تغییرات سریع اطلاعات، آموزش نیازمند توانمند کردن دانشجویان با مهارتهای لازم جهت حل مشکلات جهان واقعی با استراتژیهای مناسب مثل یادگیری بر اساس مساله (PBL) میباشد. با توجه به کمبود تسهیل گرهای گروههای کوچک و وجود مشکلاتی در جذب هیئت علمی جدید و اطلاعات کم در خصوص اجرای PBL در کلاسهای بزرگ در آموزش پرستاری، پژوهشگر برآن شد تا با استفاده از مربی شناور در بین گروههای کوچک سعی در اجرایی کردن PBL در تدریس درس پرستاری اطفال (۲) نماید و اهداف این پژوهش را با مقایسه میزان پیشرفت تحصیلی، راهبردهای فراشناختی و تلاش ذهنی بین گروههای تحت مطالعه قرار دهد.

روش کار: در این مطالعه نیمه تجربی، واحدهای مورد مطالعه دانشجویان ترم ۵ پرستاری آزاد یاسوج و گچساران بودند که در نیمسال اول ۸۹-۹۰ درس پرستاری اطفال ۲ داشتند. به صورت تصادفی کلاس آزاد گچساران در گروه PBL و آزاد یاسوج در گروه سخنرانی قرار گرفت. ابتدا پرسشنامه راهبردهای فراشناختی تکمیل و دانش پایه دانشجویان در پرستاری اطفال بررسی شد. جهت گروه PBL مجری به عنوان تسهیل گر شناور بین گروههای ۱۲ نفره استراتژی PBL را در گروه کنترل نیز مطالب به صورت سخنرانی ارائه داد. در انتها پرسشنامه ها مجدداً توسط دانشجویان تکمیل گردید. در دو نیمسال متوالی نیز در علوم پزشکی یاسوج مطالعه مجدداً اجرا گردید. یافته ها با استفاده از آزمون T-test در SPSS آنالیز شد.

یافته ها: نتایج قبل از مطالعه بین گروهها اختلاف معنی داری نشان نداد ($p < 0.05$). پس از مطالعه بین دانشگاه آزاد گچساران و آزاد یاسوج و همچنین در دانشگاه علوم پزشکی یاسوج میانگین نمرات گروه PBL با مربی شناور بیشتر از گروه کنترل با آموزش به روش سخنرانی بود ($p > 0.05$). گروه PBL از نظر سطح راهبردهای فراشناختی دارای میانگین بیشتری نسبت به گروه سخنرانی بود ولی گروه مداخله دارای میانگین تلاش ذهنی کمتری نسبت به گروه سخنرانی جهت حل مسائل پرستاری بود ($p > 0.05$).

واژه های کلیدی: تسهیل گر شناور، یادگیری بر اساس مساله.

A-10-874-1

کاربرد عملی اصول فناوری اطلاعات در آموزش برمبنای
شواهد الکتروترابی تحریکی

زهره محمدزاده، صدیقه سادات نعیمی*، دکتر خسرو خادمی کلانتری

* استادیار مرکز تحقیقات فیزیوتراپی، دانشکده علوم توانبخشی،
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی - دانشکده علوم توانبخشی گروه
آموزشی فیزیوتراپی

com.gmail@se.naimi

A-10-696-4

طراحی و اجرای شیوه نوین آموزش آناتومی عملی به
دانشجویان پزشکی عمومی دانشگاه علوم پزشکی تهران

ایرج راگردی کاشانی، پریچهر پاس بخش، مهدی عباسی، فردین
عمیدی، فرید ابوالحسنی، کبری مهران نیا، غلامرضا حسن زاده*،
علیقلی سبحانی، محمد اکبری، محمد بربرستانی، میرعباس
عبدالوهابی، عظیم میرزازاده، محبوبه خباز مافی نژاد

* دانشگاه علوم پزشکی تهران - دانشکده پزشکی - گروه آناتومی

hassanzadeh@tums.ac.ir

مقدمه: امروزه به دنبال پیشرفت‌های صورت گرفته در فناوری‌های
نوین آموزشی، در روش‌های تدریس آناتومی نیز سعی می‌شود تا
کمتر از تشریح جسد استفاده شده و به جای آن از تکنیک‌های نوین
آموزشی از قبیل استفاده از مولاژ، نرم‌افزارهای کامپیوتری، سمعی-
بصری و آناتومی سطحی استفاده شود. در این راستا در دانشگاه علوم
پزشکی تهران، طراحی و اجرای شیوه نوین آموزش آناتومی عملی
به دانشجویان پزشکی عمومی با هدف ارتقاء کیفیت آموزش درس
آناتومی عملی صورت گرفت.

روش کار: در فاز طراحی به منظور بررسی شیوه‌های نوین آموزش
آناتومی عملی، جستجوی گسترده‌ای در پایگاه‌های مختلف اطلاعاتی
صورت گرفت. سپس با برگزاری جلسات متعدد درون گروهی تصمیم
گرفته شد که از روش‌های مختلف «سمعی-بصری»، «جسد»، «مولاژ»
و «آناتومی سطحی» استفاده شود. در فاز اجرای برنامه تعدادی ایستگاه
طراحی شد که در هر یک از آنها مباحث مربوطه با استفاده از یکی
از روش‌های فوق‌الذکر آموزش داده می‌شد. به طور کلی در فاز اجرا،
۱۶۰ دانشجوی پزشکی به ۴ گروه ۴۰ نفره تقسیم شدند که برای هر
گروه جلسات ۲ ساعته در نظر گرفته شد. گروه‌های ۴۰ نفره نیز در
هر جلسه به ۴ دسته تقسیم شدند که به صورت چرخشی در بین
ایستگاه‌ها جابه‌جایی صورت گرفت.

یافته‌ها: نتایج حاصل از همزمانی آناتومی سطحی، استفاده از مولاژهای
آموزشی، آموزش بر روی جسد و استفاده از فیلم‌های سمعی-بصری
در بهبود یادگیری دانشجویان بسیار موثر بوده و آنها نسبت به آموزش
صرف تئوری و عملی با جسد رضایت بیشتری نشان دادند. به علاوه با

مقدمه: امروزه متناسب با افزایش سطح آگاهی عمومی جامعه نسبت
به امکان کاهش یا رفع بسیاری از عوارض نامطلوب بیماریها بویژه
مشکلات سیستم‌های عصبی-عضلانی و اسکلتی و ازدیاد متقاضیان
خدمات فیزیوتراپی، لزوم توجه بیشتر به توانمند ساختن دانشجویان آن
احساس می‌شود. یکی از مهمترین نیازها تلاش برای تسلط و مهارت
فیزیوتراپیست‌ها با جدیدترین اصول کاربرد دستگاه‌های الکتریکی برای
رفع عوارض فوق است. در صورتیکه علیرغم پیشرفت سریع تکنولوژی
و منابع اطلاعاتی در این زمینه، در تدریس سنتی واحد الکتروترابی
تحریکی امکان پرداختن به موارد جدید و بویژه مبتنی بر شواهد وجود
نداشت. در این پروژه قصد داشته ایم از اصول فناوری اطلاعات در
آموزش برمبنای شواهد الکتروترابی تحریکی سود جویم.

روش کار: در طی دو نیمسال تحصیلی برای ۷۰ نفر دانشجوی
کارشناسی فیزیوتراپی شیوه نوین تدریس به شرح ذیل به کار رفت.
ابتدا در طی چندین جلسه صحبت با اساتید این واحد و ۱۰ نفر از
دانشجویانی که قبلاً این درس را گذرانده بودند، نیازسنجی و تهیه
فهرستی از مشکلات در تدریس واحد مذکور انجام شد. انواع راهکارهای
موجود بررسی شدند. اجماع نظر بر احتمال رفع مشکلات آموزشی با
استفاده از کاربرد فناوری اطلاعات قرار گرفت. اما در این راه مشکلاتی
همانند عدم امکان فراهم کردن اینترنت پر سرعت دانشجویی، عدم
آشنایی این دانشجویان با فناوری اطلاعات و عدم وجود حمایت مالی
مواجه بودیم؛ لذا ابتدا روشهایی که با فناوری اطلاعات می‌توانستیم به
آموزش مبتنی بر شواهد دانشجویان کمک کنیم بررسی شد. مطالعه
آزمایشی با روشی که کمترین هزینه را داشت یعنی تهیه پمفلت و
جلسات آموزش نحوه استفاده از این اصول، تشکیل گروه اینترنتی
جهت انتقال جزوات و کتابهای الکترونیکی و تکالیف بویژه طرح
مواردی از مشکلات بیماران واقعی به دانشجویان و بحث علمی افراد
گروه در اینترنت و پاسخگویی استاد انجام شد. اخذ تکالیف در موعد
زمانی خاص و برگرداندن نمره به افراد نیز با کمترین هزینه مالی و
تجهیزاتی با همین شیوه انجام شد. این شیوه پیشنهاد یک دانشجوی
مقطع کارشناسی (نویسنده اول) بود.

نتیجه گیری: مقایسه نمرات پایان ترم با ترمهای گذشته و رضایت
سنجی اساتید این درس و دانشجویان نشان دهنده تاثیر مثبت آن

بیشتر استقبال می کنند. به دلیل دسترسی بهتر و آسانتر به گزارشات نهایی آنلاین، اعضای هیئت علمی نیز در طول ترم تحصیلی بهتر می توانند در خصوص روش تدریس خود و یا ساختار دروس تغییرات لازم را ایجاد نمایند. هم چنین اگر ارزشیابی به عنوان بخشی از دوره درسی در نظر گرفته شود، برای تکمیل فرم های ارزشیابی، عوامل تشویقی مناسب در نظر گرفته شده و مرتباً به دانشجویان یادآوری در این خصوص صورت گیرد، میزان پاسخگویی و مشارکت دانشجویان (که درصد پائین آن یکی از نقاط ضعف ارزشیابی آنلاین به شمار میرود)، در مقایسه با روشهای سنتی ارزشیابی، به نحو چشمگیری افزایش خواهد یافت. هم چنین باید در نظر داشت که تکنولوژی انتخابی برای ارزشیابی آنلاین با مهارت های دانشجویان و توانایی های آنان تطابق داشته باشد و در صورت لزوم دستورالعمل مربوط به نحوه ارزشیابی در اختیار آنان قرار گیرد. بنابراین قبل از راه اندازی سیستم ارزشیابی آنلاین باید مواردی مثل دسترسی دانشجویان، آشنایی و آگاهی آنان در خصوص سیستم ارزشیابی، ساده و شفاف بودن سوالات ارزشیابی را نیز در نظر داشت. در نهایت اینکه مذاکرات گروهی و هدفمند دانشجویان و اعضای هیئت علمی در خصوص نتایج ارزشیابی، میتواند فرآیند منطقی و معنی دار ارزشیابی را به دنبال داشته باشد. هم چنین توسعه و گسترش فرهنگ ارزیابی در میان اعضای هیئت علمی و دانشجویان، ایجاد شرایطی را ایجاد می کند که در آن هم دانشجویان و هم اعضای هیئت علمی برای بهبود آموزش و یادگیری در کنار یکدیگر تلاش خواهند کرد.

واژه های کلیدی: ارزشیابی، ارزشیابی آنلاین، روشهای نوین ارزشیابی.

توجه به تقسیم وظایف بین اساتید و آموزش هر قسمت توسط یکی از اساتید، تمامی مدرسان از اینکه هر بخش جداگانه تدریس می شود و دانشجو قبل از حضور در یک ایستگاه آموزشی اطلاع دارد که باید به چه موضوعی توجه نماید، رضایتمندی بیشتری داشتند.

نتیجه گیری: استفاده از روش های نوین آموزشی علاوه بر تقویت و ایجاد انگیزه برای یادگیری بهتر در بین فراگیران، باعث افزایش رضایت فراگیران و مدرسان خواهد شد.

واژه های کلیدی: آناتومی عملی، آناتومی سطحی، مولاژ.

A-10-811-1

روشهای نوین ارزشیابی دانشجو با تأکید بر ارزشیابی آنلاین

بنت الهدی ودیعتی*، هاجر شفیعیان

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی کرمان - کرمان، هفت باغ علوی، پردیزه علوم پزشکی، ساختمان صبا، مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

b.v1384@gmail.com

مقدمه: اغلب دانشگاهها در سراسر دنیا، از دانشجویان انتظار دارند که فرآیند ارزشیابی را به عنوان یکی از اجزای فرآیند گسترده ارزیابی آن موسسه در نظر گرفته و در آن شرکت نمایند. محققین بسیاری بر این باورند که ارزشیابی دروس، نه تنها باید برای رسیدن به اهداف و تصمیمات تراکمی (شامل مواردی مثل افزایش حقوق و ارتقا، حفظ سمت و امتیازات مربوط به شایستگی) انجام گیرد بلکه باید با در نظر گرفتن اهداف تکوینی نیز اجرا شود تا منجر به بهبود نحوه تدریس اساتید گردد. با وجود اینکه در بسیاری از موسسات آموزشی هنوز از سیستم های ارزشیابی سنتی (کاغذی) استفاده میشود، با توجه به توسعه و گسترش اینترنت، ارزشیابی آنلاین دروس، جنبشی مهم در آموزش عالی به شمار میرود. از اینرو بر آن شدیم تا آنرا به عنوان روشی نوین (نوآوری) در زمینه ارزشیابی دروس مورد بررسی قرار دهیم.

روش کار: این مطالعه از نوع مطالعات مروری - کتابخانه ای می باشد.

نتیجه گیری: استفاده از نظام های ارزشیابی آنلاین مزایای زیادی را در پی خواهد داشت. این روش در مقایسه با روشهای سنتی کاغذی، در جمع آوری بازخورد های اساسی مثرم ثمرتر می باشد. علاوه بر این دانشجویان بهتر می توانند در این مدل ارزشیابی شرکت نمایند. اکثر دانشجویان ترجیح میدهند که از زمان اختصاص یافته به کلاس درس خود برای انجام ارزشیابی استفاده نکنند. در نتیجه از ارزشیابی آنلاین

A-10-486-1

استفاده از الگوی تدریس در حوزه ها (روش تقریر و روخوانی) جهت ارتقاء تاثیر روش سخنرانی

هوشنگ علیجانی رنانی*

* هیئت علمی - مربی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز - اهواز - جاده گلستان - دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور - دانشکده پرستارس و مامایی اهواز

alijany_hosh@yahoo.com

مقدمه: از میان عناصر برنامه ی درسی، تدریس عنصری کلیدی است. نحوه ی تدریس چگونگی یادگیری از سوی فراگیران به عنوان مهم ترین عامل تأثیرگذار مطرح است. سخنرانی از متداول ترین شیوه های ارائه درس در علوم پزشکی است. این روش صرف نظر از نکات مثبت

دارد با دیدی نقادانه به موضوع ارائه پیوسته دروس رادیولوژی نظری و عملی ۲۰۱ و ۳ در چهار ترم متوالی (نیمسال پنجم تا هشتم) بپردازد.

روش کار: جابجایی درس رادیولوژی ۳ نظری از ترم هفتم به نهم بدلیل آنکه پیش نیاز درس دیگری نیست (یجز درس درمان جامع دندانپزشکی که در ترم آخر اجرا می گردد) امری غیر قانونی محسوب نمی شود به همین دلیل در سال ۸۰ درس رادیولوژی نظری ۳ در یک کلاس که ۲۳ نفر آنها دانشجویان ترم نهم (ورودی ۷۶) و ۲۲ نفر دانشجویان ترم هفتم (ورودی ۷۷) بودند (کل دو ورودی) ارائه و در پایان نیز امتحان مشترک برگزار شد.

یافته ها: امتحان پایان ترم بصورت ارائه ۴۰ سوال چهار جوابی بین دانشجویان هر دو ورودی که در یک کلاس بصورت مشترک دوره خود را گذرانده و در یک تاریخ در امتحان مشترک شرکت می کردند برگزار شد که میانگین نمرات دانشجویان ترم نهم ۱۶/۲۰ و میانگین نمرات دانشجویان ترم هفتم برابر ۱۳/۹۷ بدست آمد که اختلاف دو گروه در درس رادیولوژی معنی دار بود. نتایج متعاقب ایجاد فاصله در ارائه درس رادیولوژی ۳ نظری و عملی در دو جنبه قابل بررسی است: الف) افزایش آگاهی دانشجویان در درس رادیولوژی. ب) لزوم بازنگری در دروس رادیولوژی ۱ و ۲ نظری و عملی.

نتیجه گیری: پیش فرض، این بود که ایجاد فاصله بین دو درس رادیولوژی ۲ و ۳ نظری سبب افت علمی دانشجویان می گردد. با شروع مباحث و انجام پرسش و پاسخ در طی جلسات آموزشی نتایج کاملاً عکس می نمود و به نظر می رسید سابقه آشنایی قبلی دانشجویان ترم نهم با نمای رادیوگرافیک ضایعات استخوانی در مباحث دروس دیگر دندانپزشکی به درک بهتر و تشخیص افتراقی آنها از یکدیگر که هدف اصلی درس رادیولوژی ۳ است کمک کرده بود. این تغییر در اجرای درس رادیولوژی ۳ به تدریج سبب تغییرات دیگری در دروس رادیولوژی ۱ و ۲ گردید به همین دلیل بخشی از انتقال مفاهیم که قبلاً بدلیل انسجام و پیوستگی دروس فرصت ارائه آن در درس رادیولوژی ۳ نیز وجود داشت به دروس رادیولوژی ۱ و ۲ انتقال یافت (حدود ۱۵ الی ۲۰٪ مطالب)

واژه های کلیدی: رادیولوژی، دانشجوی دندانپزشکی، آموزش، بازنگری.

خود دارای نواقصی است که مهمترین آن فعالیت کم فراگیران در کلاس درس است. محدودیت روش سخنرانی بیشتر متعلق به عدم کاربرد صحیح آن است. درس سخنرانی معلم متکلم وحده است و شاگردان چندان فعال نمی باشند و تفاوت های فردی منظور نمی گردد. شاید تغییر جزئی در این روش تا حدودی بتواند این وضعیت را به نفع فعالیت بیشتر فراگیران تغییر دهد.

روش کار: در این مطالعه ضمن رعایت کلیه شرایط تدریس به شیوه سخنرانی. دانشجویان در ۱۰ تا ۱۵ دقیقه پایان هر جلسه (کودک بیمار) داوطلبانه مطالب همان جلسه رابه صورت حفظی (تقریر) و یا یادداشتهای خود (روخوانی) استفاده می نمودند. اشتباهات دانشجو توسط سایر دانشجویان گوشزد می گردید و در صورت لزوم مدرس جهت تصحیح مطلب مداخله می نمود.

یافته ها: نتایج حاصل از نظر سنجی ۳۲ نفر از دانشجویان نشان داد در این شیوه ۶۲/۵٪ گوش دادن فعال را زیاد و خیلی زیاد، ۳۱٪ شرکت فعال در کلاس را زیاد و ۱۹٪ خیلی زیاد، ۵۳٪ نمونه ها احساس رضایتمندی از این شیوه را نسبت به سایر کلاسها را در حد زیاد و خیلی زیاد ابراز کرده اند. همچنین میزان افزایش ارتباط با استاد و سایر دانشجویان در این روش را ۳۷٪ خیلی زیاد و ۲۸٪ زیاد بود.

نتیجه گیری: استفاده از روشهای متعدد در جلسات درسی بویژه آشنایی با شیوه های خارج از دانشگاه می تواند در بهتر کردن نتایج مورد انتظار در شیوه سخنرانی مفید باشد.

واژه های کلیدی: سخنرانی، تدریس، تقریر، روخوانی.

A-10-879-1

اصلاح آرایش ترمی دروس رادیولوژی فک و صورت دانشجویان دندانپزشکی اهواز

آرش دباغی*، دکتر فرزانه مومنی ترکمان، دکتر امین حاجی افضل، دکتر الهام رجائی بهبهانی، دکتر مهدیه طالب مهر، دکتر مریم گودرزی، دکتر نسیم شمس، دکتر ساناز شریفی، دکتر آرمان فیض

* استادیار دانشکده دندانپزشکی اهواز - دانشکده دندانپزشکی اهواز

ara_dabbaghi@yahoo.com

مقدمه: باتوجه به اینکه در بسیاری از دانشکده های دندانپزشکی دروس رادیولوژی نظری ۲۰۱ و ۳ در سه نیمسال متوالی و دروس ۱، ۲ و ۳ عملی آن نیز با یک نیمسال تاخیر ارائه می شود این مقاله سعی

A-10-950-3

تاثیر آموزش در مرکز مهارت های بالینی (Skill Lab) بر ارتقاء یادگیری مهارت لوله گذاری دانشجویان فوریت های پزشکی دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی

رجبعلی حکم آبادی*، ژامک شهسوار، علی حجازی، معصومه طاهرپور، زهرا محمد زاده

* مربی علوم پزشکی خراسان شمالی

abi.hse2006@gmail.com

مقدمه: در آموزش بالینی سنتی که تا حد زیادی بر روش استاد شاگردی استوار است استادان به خوبی قادر نیستند تمام مهارت ها را به طور موثر به دانشجویان یاد دهند Skill Lab به عنوان پلی بین کلاس های تئوری و عرصه بالینی عمل می کند. بنابراین، این مقاله با هدف مقایسه میزان یادگیری مهارت های لوله گذاری دانشجویان در Skill Lab و آموزش در بالین انجام گرفت.

روش کار: مقاله حاضر یک مطالعه مداخله ای نیمه تجربی است که نمونه گیری آن به صورت ساده غیر تصادفی انجام شد. در این مطالعه، دانشجویانی که با دو روش آموزش در بالین و Skill Lab آموزش دیده بودند ارزیابی و نتایج بدست آمده مورد مقایسه قرار گرفت. برای ارزیابی از پرسشنامه استفاده شد. این پرسشنامه شامل ۲۳ سؤال در مورد مهارت های لوله گذاری بود.

نتایج: نتایج در مورد مهارت لوله گذاری نشان داد که مهارت دانشجویان در مورد آشنایی با وسایل لوله گذاری تراشه، توانایی آماده سازی وسایل لوله گذاری تراشه و آشنایی با داخل نمودن لارنگوسکوپ در حلق از ۳۰٪ به ۷۰٪، آشنایی با لوله تراشه و کاربرد کاف لوله تراشه از ۲۰٪ به ۷۰٪، آشنایی با وضعیت سر برای لوله گذاری از ۴۰٪ به ۹۰٪، پر کردن صحیح کاف از ۵۰٪ به ۱۰۰٪ و آشنایی با هدایت لوله به تراشه ۲۰٪ به ۸۰٪ پس از گذراندن Skill Lab رسیده است.

نتیجه گیری: با توجه به این که هدف از آموزش، ارتقای کارایی مهارت ها و توانایی دانشجویان می باشد لذا اجرای آموزش در Skill Lab به عنوان روشی نوین و پویا در جهت ارتقاء یادگیری مهارت های دانشجویان می باشد.

واژه های کلیدی: Skill Lab، ارتقاء یادگیری، مهارت لوله گذاری.

A-10-555-4

طراحی، اجرا و ارزشیابی دوره تابستانی نشر آموزش پزشکی (دانا)

عظیم میرزازاده، پوریا روزرخ، توحید ارسطو، آیین محمدی، ریتا مجتهد زاده، دکتر سارا مرتاض هجری

دانشگاه علوم پزشکی تهران

مقدمه: عدم آشنایی دانشجویان با مباحث آموزش پزشکی یکی از مشکلاتی است که نظام آموزشی را در بازه های زمانی گوناگون دچار مشکل می نماید. چه هنگامی که به عنوان استفاده کنندگان از سیستم آموزش تقاضاهای غیراصولی مطرح می کنند و چه هنگام ورود به سیستمی که خود در آن وظیفه آموزش به سطوح پایین تر را دارند. این مساله، ضرورت توجه به برگزاری دوره هایی جهت آشناسازی دانشجویان با اصول آموزش پزشکی را برجسته می سازد. هدف از این مطالعه، طراحی، اجرا و ارزشیابی دوره تابستانی نشر آموزش پزشکی (دانا) برای دانشجویان علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران به منظور ارتقای سطح دانش و نگرش آن ها نسبت به مباحث آموزش پزشکی است.

روش کار: نخستین دوره مدرسه تابستانی دانا در مرداد ۱۳۹۰ به مدت ۵ روز از ساعت ۸ الی ۱۶ با شرکت ۵۵ دانشجو برگزار گردید. دانشجویان به ۸ گروه کوچک تقسیم شدند. تا انتهای دوره مباحث از طریق سخنرانی توأم با کار در گروه کوچک ارائه شد. مباحث شامل اصول برنامه ریزی آموزشی، روش های یادگیری-یاددهی، اصول ارزیابی فراگیر و ... بود. همچنین چند کارگاه به صورت انتخابی و موازی با یکدیگر ارائه شدند. در انتهای هر روز و انتهای دوره، فرم های ارزشیابی توسط فراگیران تکمیل شد.

یافته ها: ارزیابی های طول به عمل آمده، بیانگر ارتقای سطح دانش دانشجویان نسبت به آموزش پزشکی بودند. همچنین تغییر نگرش دانشجویان نسبت به مسائل آموزشی در ارزیابی های پس از دوره مشهود بود. بر اساس نتایج ارزشیابی که ۴۰ نفر در آن شرکت کردند، نمره سوال «برگزاری این دوره را برای دانشجویان مفید می دانم»، ۴،۴ (از ۵) به دست آمد.

نتیجه گیری: نتیجه گیری برگزاری دوره آموزش پزشکی برای دانشجویان در قالب مدرسه تابستانی، به منظور ارتقای سطح دانش و نگرش آنها نسبت به مباحث آموزش پزشکی کمک کننده است.

واژه های کلیدی: دانشجوی پزشکی، دوره آموزش پزشکی، مدرسه تابستانی.

A-10-989-1

نقش گروه همتایان در یادگیری مهارت‌های بالینی

رقیه گشمرد *

* مربی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر - دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

roqayeh_512@yahoo.com

مقدمه: فرآیند آموزش می‌تواند به شیوه‌های مختلفی به اجرا در آید که از آن جمله می‌توان به روش‌های سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی و غیره که می‌تواند توسط گروه بزرگسال یا همسالان انجام شود. اخیراً روش‌های نوین آموزشی جایگزین روش‌های سنتی استاد محور گردیده است و بتدریج نقش دانشجویان در آموزش پررنگتر شده است.

روش کار: این تحقیق مروری از جستجوی منظم و ساختارمند در متون و منابع کتابخانه‌ای همچنین مقالات دارای روایی و پایایی و سالهای اخیر که از طریق بانک‌های اطلاعاتی کتابخانه دیجیتال و سایت‌های معتبر علمی حاصل گردیده است.

یافته‌ها: مشارکت و همکاری دانشجویان در بحث آموزش می‌تواند نقش مهمی در یادگیری آنان ایفاء نماید. در مهارت‌های بالینی نیز این موضوع صدق می‌کند. دانشجویان هم‌رده می‌توانند از یکدیگر آموزش بگیرند. در این روش دانشجویان باید اطلاعات علمی و پایه خود را افزایش داده و از تعاملات تیمی و مشارکت گروهی خوبی برخوردار باشند. استاد نیز ناظر رفتار دانشجویان بوده ولی شخصاً چندان دخالتی در امور مربوط به بیمار نمی‌کند و مسئولیت کارها را به خود دانشجویان محول می‌نماید و از آنها می‌خواهد که با هم به بحث و بررسی نیازهای بیمار بپردازند و کارهمدیگر را نقد و بررسی کنند و نقاط ضعف و قوت یکدیگر را مورد بررسی قرار دهند. در این روش دانشجویان خود را مسئول بیمار دانسته و با استفاده از روش حل مسئله در بر طرف نمودن نیازهای بیمار تلاش کرده لذا اعتماد به نفس آنها افزایش یافته، عملکرد بالینی شان بهبود می‌یابد و احساس رضایت بیشتری می‌کنند.

نتیجه گیری: با عنایت به یافته‌های فوق پیشنهاد می‌گردد با برگزاری کارگاه‌هایی جهت اساتید و دانشجویان با روش‌های نوین آموزشی بیشتر آشنا شده و این متدها را در کار با بیماران بکار بندند زیرا باعث سهیم شدن دانشجویان در امر آموزش شده و یادگیری پایدارتر و ماندگارتری حاصل می‌گردد.

واژه‌های کلیدی: همتایان، آموزش، مهارت‌های بالینی.

A-10-950-4

تاثیر آموزش در مرکز مهارت‌های بالینی (Skill Lab) بر ارتقاء یادگیری مهارت‌های وضعیت سلامت در دانشجویان مامایی دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی

رجبعلی حکم‌آبادی*، ژامک شهسوار، علی حجازی، معصومه

طاهرپور، راحله عسلی - * مربی

abi.hse2006@gmail.com

مقدمه: یادگیری مهارت‌ها به دور از محیط‌های واقعی، یک تجربه خالی از استرس و لذت بخش برای دانشجویان است و آمادگی جامع و لازم را برای تجربه بالینی در بیمارستان فراهم می‌نماید. روش آموزشی مهارت‌های عملی در بخش Skill Lab در واقع می‌خواهد یادگیری هنر پزشکی را برای دانشجویان تسهیل کند تا آن‌ها برای اولین برخورد با بیمار آماده شوند. این مطالعه با هدف مقایسه یادگیری مهارت‌های وضعیت سلامت دانشجویان در بخش Skill Lab با آموزش در بالین انجام گرفت.

روش کار: مطالعه حاضر یک مطالعه مداخله‌ای نیمه تجربی است که نمونه‌گیری آن به صورت ساده غیر تصادفی انجام شد. در این مطالعه، دانشجویانی که با دو روش آموزش در بالین و Skill Lab آموزش دیده بودند ارزیابی و نتایج مورد مقایسه قرار گرفت. برای ارزیابی از پرسشنامه استفاده شد. این پرسشنامه از سه بخش شامل بررسی وضعیت‌های تنفسی، قلبی و پستان تشکیل شده است. هر یک از بخش‌ها نیز دارای یک سری علائم بوده که دانشجو آشنایی خود را در این موارد اعلام می‌کند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که میزان آشنایی دانشجویان به طور میانگین در بخش بررسی وضعیت تنفسی از ۳۹/۸٪ به ۸۶/۳۵٪، در بخش بررسی وضعیت قلبی از ۵/۲۶٪ به ۸۰٪ و در بخش بررسی وضعیت پستان از ۱۵/۴۶٪ به ۹۶/۸٪، پس از گذراندن دوره Skill Lab رسیده است که نشان دهنده این است که گذراندن دوره Skill Lab باعث ارتقاء یادگیری مهارت‌های وضعیت سلامت در دانشجویان مامایی شده است.

نتیجه گیری: با توجه به این که هدف از آموزش، ارتقاء کارایی مهارت‌ها و توانایی دانشجویان می‌باشد لذا اجرای آموزش در Skill Lab به عنوان روشی نوین و پویا در جهت ارتقاء یادگیری مهارت‌های دانشجویان می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: Skill Lab، ارتقاء یادگیری، مهارت‌های وضعیت سلامت.

A-10-728-3

سهم آموزش‌های غیر رسمی در آموزش مداوم جامعه پزشکی مورد دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مجید رشیدترابی*، دکتر محمدرضا آهنچیان، دکتر محمود سعیدی
رضوانی

* مریب دانشگاه علوم پزشکی مشهد- مشهد میدان فلسطین دانشکده
علوم پیرا پزشکی

rashidtm1@mums.ac.ir

مقدمه: آموزش‌های مداوم رسمی علیرغم گستردگی قادر به تأمین نیاز اطلاعاتی پزشکان در همه عرصه‌ها نمی‌باشد. تعداد زیادی از پزشکان از سایر منابع، به منظور به روز کردن اطلاعات علمی خویش استفاده می‌کنند.

روش کار: در پژوهشی که نگرش دست اندرکاران آموزش مداوم را به موضوع آموزش از طریق اینترنت مورد مطالعه قرار می‌داد، تعدادی از سوالات، ناظر به نقش آموزش‌های غیر رسمی در کسب اطلاعات حرفه‌ای برای پزشکان بود. ۳۲ مدیر گروه ۱۱۰ عضو هیئت علمی و ۱۲۰ پزشک عمومی شرکت کننده در دوره‌های آموزشی مداوم پزشکی به ۵۶ سوال پاسخ گفتند.

یافته‌ها: نتایج حاکی از این است که تنها ۶٪ از پاسخ‌دهندگان فقط، آموزش‌های مداوم رسمی را تنها مسیر به دست آوردن اطلاعات خویش قلمداد نموده‌اند؛ و ۴۰٪ از پاسخ‌دهندگان در کنار سایر روشها از بازآموزی نیز یاد نموده‌اند. اشکال مختلفی از آموزش که عمدتاً بر پایه آموزش‌های غیر رسمی است توسط سایرین گزارش شده است. روش‌ها بر اساس موقعیت شغلی، ارتباط با بیمار، جنسیت و سن مورد بررسی قرار گرفت. نتایج عدم تفاوت در روش کسب اطلاعات حرفه‌ای بین زنان و مردان را نشان می‌دهد. هم‌چنین تمایل به استفاده از روش‌های آموزش مداوم در افراد با سنین پائین‌تر و گروه بالینی بالاتر است در حالیکه اعضای هیئت علمی و مدیران گروه تمایل کمتری به استفاده از این روش نشان می‌دهند.

نتیجه‌گیری: نتایج نشان می‌دهد که با افزایش امکان دسترسی به کتاب، اینترنت و مجلات علمی، استفاده از آنها به عنوان منبعی برای بروز کردن اطلاعات حرفه‌ای افزایش می‌یابد.

واژه‌های کلیدی: آموزش مداوم پزشکی، آموزش مداوم، آموزش‌های غیر رسمی.

A-10-1014-1

نوآوری و خلاقیت در آموزش علوم پزشکی

براتعلی رضایپور قهرمانلو*

* مریب دانشگاه علوم پزشکی ارومیه- ارومیه خیابان دانشگاه کوچه
۴۳ آپارتمان سروستان واحد ۱۰

baratalir@yahoo.com

مقدمه: آموزش پزشکی در حال حاضر در بسیاری از دانشگاهها صورت می‌پذیرد و در این جریان در بعضی مواقع حقوق بیماران ضایع می‌شود. روش «آموزش برنامه ریزی شده مشارکتی» با توجه به نیازها و حقوق بیماران و دانشجویان طراحی شده است.

روش کار: این مطالعه مداخله‌ای بوده و کل دانشجویان کلاس در نمونه قرار داشتند. ابزار، پرسشنامه و چک لیست و فرم نظرسنجی بود. در ابتدا بر اساس پری تست در حیطه‌های سه گانه میزان آگاهی، نگرش و عملکرد دانشجویان تعیین گردید. سپس بر اساس نیاز آموزشی برنامه آموزشی طراحی و اجرا شد. برنامه آموزشی در حیطه عاطفی بر حسب نظرات دانشجویان در مورد عناوین و موضوعات مرتبط با رشته تحصیلی طراحی و با استفاده از روشهای آموزشی اجرا شد. در حیطه روانی حرکتی مهارت دانشجویان با استفاده از چک لیست، کنترل شد. دانشجویانی که مهارت را بدون اشکال اجرا نمودند بعنوان دستیار مدرس به همراه مریب در آموزش دیگر دانشجویان انتخاب شدند. در پایان دوره، ارزیابی مهارتهای آموزش داده شده در یک Skill Lab صورت پذیرفت.

یافته‌ها: روش «آموزش برنامه ریزی شده مشارکتی» از نیمسال دوم تحصیلی ۹۰-۸۹ به مدت دو نیمسال آموزش برای دانشجویان علوم پزشکی در روند تدریس درسهای نظری و عملی تدریس مورد استفاده قرار گرفته و با موفقیت قرین بوده و اختلاف میزان آگاهی، نگرش و عملکرد در قبل و بعد از آموزش با آزمون کای دو معنی دار می‌باشد.

نتیجه‌گیری: برنامه آموزشی حاضر در سطح دانشگاه و کشوری و بین المللی و برای تمامی رشته‌های علوم پزشکی می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد و ترکیبی از روش مشارکتی و مهارت آموزی و ایجاد انگیزه می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: برنامه آموزشی، خلاقیت، آموزش پزشکی.

A-10-854-2

بررسی اثربخشی دوره آموزشی مهارت های تفکر انتقادی در اساتید دانشگاه علوم پزشکی شیراز

ریتا رضایی*، جواد کجوری، محمدرضا دهقانی، رؤیا خلیلی، پریسا پریسا

* هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز- مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی شیراز

rita_rezaee@yahoo.com

مقدمه: مهارت های تفکر انتقادی، یکی از جنبه های مهم آموزش پزشکی است و اعضای هیئت علمی باید قادر به پرورش و تسهیل فراگیری آن باشند. یادگیری این مهارت در اساتید هیئت علمی، انگیزشی برای ادامه رشد حرفه ای آن هاست و می تواند به بهبود کیفیت آموزش دانشجویان منجر شود. همچنین ترکیب این مهارت با مهارت های بالینی اساتید، چارچوبی را برای یادگیری مداوم آنان، فراهم می کند؛ لذا این مطالعه با هدف بررسی اثربخشی دوره آموزشی مهارت های تفکر انتقادی در اساتید دانشگاه علوم پزشکی شیراز، انجام شده است.

روش کار: این مطالعه در دو دوره آموزشی به روش کارگاهی در دانشگاه علوم پزشکی شیراز، انجام شده است. جهت بررسی این دوره کارگاهی از پرسشنامه نظرسنجی استاندارد DREEM استفاده شده است که پس از تکمیل و جمع آوری وارد نرم افزار EXCEL شده و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است که نتایج حاصله، به شرح زیر می باشد.

یافته ها: در این دوره آموزشی ۴۴ نفر از اساتید علوم پایه و بالینی که ۵۴٪ از آن ها مؤنث و ۴۶٪ مذکر می باشند؛ شرکت کردند. نتایج حاصل از بررسی کیفیت کارگاه های برگزار شده، نشانگر رضایت اساتید از این دوره آموزشی است. شرکت کنندگان در این کارگاه ها، مهم ترین نقاط قوت آن را، در برقراری ارتباط مناسب با فراگیران، آموزش نحوه صحیح اندیشیدن و استفاده از خلاقیت در حل مسائل ذکر نمودند.

نتیجه گیری: باید اذعان داشت که همگام با تحول آموزش پزشکی و نیاز دانشجویان به کسب توانایی کافی جهت پاسخ به انتظارات جدید نظام سلامت، اساتید هیئت علمی باید علاوه بر داشتن مهارت های پایه و محتوای نظری دروس جهت آماده سازی فراگیران در محیط های بالینی، در زمینه طراحی و اجرای مدل های جدید آموزشی، متمرکز بر تفکر انتقادی و استدلال بالینی، توانمند گردند.

واژه های کلیدی: تفکر انتقادی، آموزش تفکر انتقادی، اندیشیدن و اساتید دانشگاه علوم پزشکی.

A-10-854-1

رویکرد دانشجویان نسبت به آموزش اثربخش در دانشگاه علوم پزشکی شیراز

ریتا رضایی*، محمدرضا معتمدی، پریسا نبیئی

* هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز- مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی شیراز

rita_rezaee@yahoo.com

مقدمه: اعضای هیئت علمی، در واقع هسته اصلی هر دانشگاه را تشکیل می دهند و عملکرد آنان در اثربخشی نظام آموزشی، نقش اساسی را ایفا می نماید؛ لذا به کارگیری روش های تدریس و ارزشیابی مناسب، می تواند گویای وضعیت عملکردشان باشد و در صورتی که بازخورد نتایج به طور صحیح و به موقع به اساتید منعکس گردد؛ می تواند به عنوان عاملی کمک کننده در جهت ارتقای کیفیت تدریس، مؤثر باشد

روش کار: ابزاری گردآوری در این مطالعه پرسشنامه ای محقق ساخته با ۲۰ متغیر برای ارزیابی اساتید بوده است که در اختیار ۱۰۰ نفر از دانشجویان رشته های پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی دانشگاه علوم پزشکی شیراز قرار گرفت و پس از جمع آوری پرسشنامه های تکمیل شده توسط پژوهشگر، به کمک نرم افزار SPSS15 و آزمون های آمار توصیفی، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: نتایج به دست آمده از این پژوهش، نشان می دهد که دانشجویان روش های تدریس فردگرایانه مبتنی بر استاد را در مقابل روش های تدریس مشارکتی ترجیح می دهند. همچنین برگزاری آزمون ها را در چند نوبت (آزمون تکوینی) جهت دریافت بازخورد ارجحیت می دهند.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج به دست آمده، می توان چنین نتیجه گیری کرد که استفاده از نظر دانشجویان در مورد ارزیابی از نحوه کار اساتید به عنوان یک بازخورد، اقدام مفید و شایسته ای است، لیکن به نظر می رسد، استفاده از این نظرها، به عنوان تنها شاخص ارزیابی اساتید در جهت تصمیم گیری های شغلی آنان، کامل نیست و بهتر است از سایر روش های ارزشیابی نیز در کنار این مورد، بهره جست.

واژه های کلیدی: ارزشیابی، روش های تدریس، اعضای هیئت علمی و بازخورد.

A-10-1064-1

مقایسه نظام کورسی با نظام ترمی ارائه دروس فیزیوپاتولوژی در عملکرد تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زنجان

دکتر مجید ولیزاده، دکتر سید نورالدین موسوی نسب، دکتر اکرم احمدی، علی رستمی شکروی*

* استادیار دانشکده پزشکی - زنجان - انتهای شهرک کارمندان دانشکده پزشکی

rostami@zums.ac.ir

مقدمه: در سالهای اخیر تغییراتی در برنامه های آموزشی دوره پزشکی عمومی از جمله مقطع فیزیوپاتولوژی داده شده که نتیجه عینی آن مشخص نیست. این مطالعه به منظور ارزیابی و مقایسه وضعیت تحصیلی دانشجویان قبل و بعد از تغییر نظام آموزشی از ترمی به کورسی در دوره فیزیوپاتولوژی و بررسی نگرش دانشجویان و اعضای هیئت علمی در مورد فواید و معایب این برنامه انجام گردید.

روش کار: در این مطالعه توصیفی - مقطعی اطلاعات ۲۸۷ نفر از دانشجویان که مقطع فیزیوپاتولوژی را گذرانده بودند شامل نمرات دروس فیزیوپاتولوژی، میانگین معدل کل دانشجویان در دوره فیزیوپاتولوژی و علوم پایه جمع آوری شد. شاخصهای مد نظر بین ورودیهای ۸۳-۸۰ (نظام ترمی) با ورودیهای ۸۷-۸۴ (نظام کورسی) مقایسه شد. همچنین از پرسشنامه محقق ساخته برای بررسی نگرش دانشجویان و اعضای هیئت علمی مقطع فیزیوپاتولوژی استفاده شد. اطلاعات بدست آمده با نرم افزارهای SPSS 16 و محاسبه میانگین و انحراف معیار و مقایسه میانگین نمره نگرش برای متغیرهای مستقل در دو گروه از آزمون Independent t-test و در بیش از دو گروه، از آنالیز واریانس ANOVA استفاده گردید.

یافته ها: معدل کل دوره فیزیوپاتولوژی در چهار دوره ای که این دوره را با نظام کورسی گذرانده بودند نسبت به چهار دوره ای که آنرا با نظام ترمی گذرانده بودند افزایش ۰/۱۹ نمره را نشان داد که این اختلاف از نظر آماری معنادار بود. نمره نگرش اعضای هیئت علمی نسبت به تغییر برنامه آموزشی ۳/۲۲ از ۵ بود و اکثریت آنها نگرش مثبت به برنامه کورسی داشتند و نمره نگرش دانشجویان ۳/۲۱ از ۵ بود.

نتیجه گیری: تغییر نظام آموزشی مقطع فیزیوپاتولوژی از نظام ترمی به نظام کورسی، علاوه بر بهبود عملکرد تحصیلی دانشجویان (بر مبنای معدل دوره مربوطه) رضایتمندی اکثر اساتید و به طور متوسط دانشجویان را نیز به همراه داشته است.

واژه های کلیدی: آموزش پزشکی، نظام آموزشی، فیزیوپاتولوژی، نگرش، معدل، نمره.

A-10-1034-4

تاثیر تکنولوژی آموزشی و تواناییهای فردی مدرسین بر یادگیری فراگیران

محمدرضا منصوریان*، محمود شمشیری، مجتبی کیان مهر، شهلا خسروان، سمانه رجب پور، آسیه سلامی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی گناباد - خراسان رضوی - شهرستان گناباد - حاشیه جاده آسیایی - معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

mr_mansoorian@yahoo.com

مقدمه: عده ای از نظریه پردازان استفاده از تکنولوژی آموزشی را در یادگیری بهتر فراگیران بی بدیل انگاشته اند که می توان از طرفداران این نظریه به ادگاردیل اشاره کرد. از طرفی نظریه پردازانی نظیر هیلداتابا اعتقاد دارند که نقش و توانایی آموزش دهنده برجسته و اساس کار است. وی براساس نظریه یادگیری معنی دار دیوید آزوبل می گوید. چنانچه معلم بتواند بین ساخت شناختی و درس ارتباط معنی داری برقرار کند هیچ روشی بر روش دیگر هیچ وسیله آموزشی بر وسیله ای دیگر ارجحیت ندارد. بنابراین تحقیق حاضر به منظور تاثیر تکنولوژی آموزشی و توانایی های فردی مدرسین بر یادگیری فراگیران انجام شد.

روش کار: جامعه مورد پژوهش دانشجویان واساتید دانشگاه علوم پزشکی گناباد بوده که در زمان انجام مطالعه شرایط نمونه مورد پژوهش را دارا بوده و روش نمونه گیری بصورت تصادفی - سهمیه ای متناسب با حجم بوده، تعداد نمونه های اساتید شرکت کننده ۳۰ نفر و دانشجویان معادل ۱۰۰ نمونه در نظر گرفته شد. ابزار پژوهش پرسشنامه هایی مشتمل بر سه بخش اطلاعات دموگرافیک، سؤالات مربوط به تکنولوژی آموزشی و توانایی فردی فراده بوده است.

یافته ها: اختلاف معنی داری بین میانگین نمرات دیدگاه اساتید و دانشجویان در مورد تاثیر تکنولوژی آموزشی بر یادگیری در جریان آموزش وجود نداشته اما اساتید با کاربرد تکنولوژی آموزشی بیشتر موافق می باشند. نکته قابل توجه اینکه ۱۰۰٪ اساتید توانایی فردی فراده بر پیشرفت تحصیلی فراگیران را موثرتر از تکنولوژی آموزشی دانسته همچنین ۹۰٪ دانشجویان توانایی فردی فراده و ۱۰٪ تکنولوژی آموزشی را بر یادگیری فراگیران مؤثر می دانند.

نتیجه گیری: همانطور که ادگاردیل در تئوری تکنولوژی آموزشی خود می گوید وسایل آموزشی جریان یاددهی - یادگیری را تسهیل کرده، نمود عینی تری را برای فراگیران فراهم می سازد، اما نتایج تحقیق تایید کننده ی قاطع نظریه هیلداتابا است و نمونه های مورد پژوهش فراده را عنصر بی نظیر و تاثیر گذار مطلق فرآیند یاددهی - یادگیری دانسته اند.

واژه های کلیدی: تکنولوژی آموزشی، استاد، دانشجو، علوم پزشکی، توانایی فردی.

A-10-1074-1

بکارگیری و پیاده سازی روش آموزش در گروههای کوچک در مورد دستیاران و انترنهای گروه زنان دانشگاه علوم پزشکی سمنان

صنم مرادان*

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی سمنان - سمنان بیمارستان امیر

مقدمه: از حدود ۵۰ سال قبل روش های مختلف و متعددی در آموزش پزشکی مطرح شده است که میزان تاثیر روش های متفاوت بر میزان یادگیری فراگیران متفاوت است. روش های آموزش شامل روش هایی هم چون سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ، بازی کردن نقش، مهارت های کلینیکی می باشند. شاید بیشترین روشی که به صورت سنتی در اکثر مراکز آموزشی بکار می رفته است روش ایراد سخنرانی باشد ولی روش های آموزشی دیگر روش های جدیدتری بوده و میزان یادگیری در این روش ها متفاوت است. بر اساس برخی مطالعات روش بحث گروهی نسبت به روش سخنرانی بسیار موثرتر است و این روش به عنوان یک روش ایده آل آموزشی در دانشگاه ها مطرح شده است لذا به نظر می رسد که استفاده از روش بحث گروهی روشی مفید در آموزش باشد.

روش کار: در بخش زنان بیمارستان امیر المومنین شهر سمنان بیشترین روش آموزش دانشجویان توسط اساتید روش کنفرانس و سخنرانی می باشد و استفاده از روش های دیگر و نقش آن ها در آموزش و میزان تاثیر آن ها بر روی یادگیری فراگیران کمتر مورد توجه است. لذا در این فعالیت دانش پژوهی تصمیم گرفته شد که روش بحث گروهی به عنوان یک روش موثرتر بکار گرفته شود. در این فعالیت که جهت آموزش دو گروه رزیدنت ها و انترنهای زنان انجام شد در ۳ مورد کار آموزشی به شکل بحث گروهی ابتدا پره تست و بعد از بحث پست تست از هر دو گروه آموزشی گرفته شد و میزان اختلاف بین دو تست به عنوان میزان یادگیری در نظر گرفته شد و میزان یادگیری بدست آمده ثبت شد.

نتایج: میزان یادگیری در گروه انترنی به ترتیب ۵۵،۷۲ و ۸۵ درصد و در گروه رزیدنتی به ترتیب ۳۲،۷۰ و ۸۲ درصد بود. لذا متوسط میزان یادگیری در روش بحث گروهی در گروه انترنی ۷۳ درصد و در گروه رزیدنتی ۶۲ درصد بود. لذا جهت اثبات موثر بودن این روش، این روش با نتایج به دست آمده از روش ایراد سخنرانی در سه مورد در هین گروهها مقایسه شد نتایج به شرح ذیل بود. در رابطه با ایراد سخنرانی میزان یادگیری در گروه انترنی به ترتیب ۵۳ و ۱۵،۴۰ درصد و در گروه رزیدنتی به ترتیب ۱۵،۳۶ و ۶۶ درصد بود. متوسط میزان یادگیری در روش سخنرانی در گروه انترنی حدود ۳۶ درصد و در گروه رزیدنتی حدود ۳۹ درصد بود. لذا نتیجه گیری شد که میزان یادگیری در روش بحث گروهی در هر دو گروه به طور قابل توجهی بیشتر از میزان یادگیری در روش سخنرانی می باشد. میزان یادگیری در

گروه رزیدنتی در روش بحث گروهی حدود ۲۳ درصد بیش از روش سخنرانی و در گروه انترنی میزان یادگیری در روش بحث گروهی ۲ برابر میزان آن در روش سخنرانی بود. لذا بر اساس نتایج بدست آمده روش بحث گروهی به عنوان روشی با یادگیری بالا در بخشهای زنان مورد استفاده است.

واژه های کلیدی: آموزش، گروههای کوچک، سخنرانی

A-10-1074-2

پیاده سازی روش جدید آموزشی در قالب کارگاههای آموزشی در بدو ورود به دوره دستپاری در گروه های آموزشی زنان، اطفال و داخلی.

صنم مرادان*

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی سمنان - سمنان بیمارستان امیر

sm42595@yahoo.com

مقدمه: یادگیری بر اساس طرح مسئله یک روش نوین یادگیری است که در سال های اخیر در بسیاری از دانشگاه ها مورد استفاده قرار گرفته است. اساس این آموزش توانمندی فراگیران در کاربرد اطلاعات علمی در شرایط واقعی و انجام وظایف حرفه ای است که بر خلاف یادگیری های سنتی است که پس از مدتی فراموش می شوند.

از مزایای مهم این روش تقویت قدرت استدلال، تفکر منطقی، افزایش کنجکاوی فراگیران و افزایش مهارت یادگیری از طریق خود آموزی است. این روش آموزش یک روش دانشجو محور است. یادگیری بر اساس طرح مسئله مراحل را دارد که بیانگر چهره های گوناگون آن می باشد و فراگیر باید این مراحل را دانسته و بکار گیرد تا این نوع آموزش به اهداف خود دست یابد.

روش کار: با توجه به نیاز به تغییر در کوریکولوم آموزشی بر اساس دستورالعمل وزارت بهداشت جهت دستیاران تازه وارد به رشته های تخصصی و از جمله آموزشی یادگیری بر اساس طرح مسئله که بیان گر استفاده از یک روش نوین آموزشی است برای اولین بار در دانشگاه سمنان اقدام به برگزاری کارگاه های آموزشی متعدد جهت دستیاران سال اول رشته های زنان، اطفال و داخلی شد که از جمله ی آن ها کارگاه آموزشی یادگیری بر اساس روش های حل مسئله بود. در این کارگاه آموزشی مراحل مختلف (PBL) و چهره های گوناگون آن برای اولین بار به رزیدنت های سال I آموزش داده شد و با پره تست و پست تست دستیاران از نظر gain آموزشی بررسی شدند.

که امکان رسیدن به آن اطلاعات با تکیه بر توانایی های ذهنی بشر وجود ندارد و حتماً باید الگوریتم های ریاضی در ماشین های محاسباتی بسیار قدرتمند و سریع العمل (ابر کامپیوترها) اطلاعات خام اولیه را پردازش نمایند و به لایه های پنهان اطلاعات مستتر در درون اطلاعات خام اولیه بپردازند.

یافته ها: با نرم افزارها و برنامه های بیوانفورماتیکی عرصه ای به نام آزمایشگاه خشک Dry Lab را بوجود می آید که با هزینه ای اندک و دقتی بسیار زیاد همراه با امکان نرمش و عمل با تغییر پارامترهای موثر بر نتیجه آزمایش و ارزیابی، محققین ژنتیک و مهندسی ژنتیک، بیوتکنولوژی، سلولهای بنیادی، ژن تراپی، تشخیص مولکولی، سیستم بیولوژی، بیوبانک ها، مهندسی بافت و پروتئین و ... قادر می سازد که با کنترل شرایط و پارامترهای موثر، نتایج متفاوت حاصله را مشاهده و ارزیابی نماید. مباحثی مانند ژنومیکس، ترانسکریپتومیکس، پروتئومیکس، فارماکولوژنومیکس، توکسیکولوژنومیکس، متابولومیکس، سیتومیکس، اینترکتومیکس، سیستم بیولوژی، نوتری ژنومیکس، و ... اساساً در بستر بیوانفورماتیک بوجود آمده، شکل گرفته، گسترش و کاربرد بسیار نافذ و وسیعی در علوم نوین پزشکی بوجود آورده اند و چشم اندازی خیره کننده در برابر محققین علوم پزشکی و حیاتی برای دهه های آینده ترسیم می نمایند و پروژه در دست اجرای HapMap با ابعادی به مراتب وسیع تر از پروژه ژنوم انسانی نیز اساساً «با استفاده از قابلیت های علم بیوانفورماتیک طراحی شده است. در چشم انداز پردازش بیوانفورماتیک اطلاعات پزشکی و حیاتی، امکان رسیدن به personalized Medicine وجود دارد تا همه تصمیمات و اقدامات پزشکی برای هر انسان (و یا حتی حیوانات در عرصه دامپزشکی) بر مبنای ساختار ژنتیکی ویژه و انحصاری هر انسان (یا حیوان) اجرا گردد و از تصمیمات عمومی در پزشکی بر مبنای اطلاعات تخصصی مشترک درباره اندام، فیزیولوژی و یا بیوشیمی بدن انسان ها و یا هر موجود زنده دیگر پرهیز شود.»

واژه های کلیدی: بیوانفورماتیک، آزمایشگاه خشک، personalized Medicine، اطلاعات مولکولی.

نتایج: نتایج آزمون های پره تست و پست تست نشان داد که متوسط نمره پره تست ۱/۵ (۱۵٪) و متوسط نمره پست تست ۸/۷ (۸۷٪) و لذا میزان یادگیری ۷۲٪ بود. بنابر این، این آموزش به میزان قابل توجهی مفید بوده و دستیاران در پایان کارگاه با یادگیری بر اساس حل مسئله و چهره های گوناگون آن آشنایی قابل قبولی پیدا کردند با توجه به اینکه این آموزشها برای اولین بار جهت دستیاران سال اول در بدو شروع دوره در قالب کارگاههای آموزشی در سمنان برگزار شد و در پایان دستیاران رضایتمندی خوب و قابل توجهی داشتند. لذا میزان یادگیری قابل توجه بود و این روش نسبت به روشهای قبل که این نوع آموزشها به این شکل مدون و سازمان دهی شده در بدو دوره وجود نداشت روش موفق است.

واژه های کلیدی: یادگیری - طرح مساله - آموزش نوین.

A-10-1078-3

چشم انداز آموزش نافذ علوم مولکولی و personalized Dry Lab و Medicine با بیوانفورماتیک

عبدالحسن کاظمی*، مصطفی کاظمی

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی تبریز - دانشگاه علوم پزشکی تبریز - دانشکده پزشکی

Kazemi1338@Gmail.com

مقدمه: موضوع علم بیوانفورماتیک Bioinformatic و شاخه های تخصصی آن طراحی سیستم های رایانه ای با الگوریتم های ریاضی برای ذخیره و پردازش حجم عظیمی از اطلاعات پزشکی و بیولوژیکی است و نرم افزارها و سیستم های بیوانفورماتیک در آینده قادر خواهند بود که با پردازش توالی اسید آمینه ای و یا اسد نوکلئیکی ماکرومولکول های حیاتی، خصوصیات زیستی یک سلول و یا موجود زنده را پیش بینی نمایند.

روش کار: در ورای سطح ظاهری سکانس های حیاتی (سکانس مولکول DNA و RNA و اسیدهای آمینه پروتئین ها) اطلاعاتی پنهان وجود دارد که نحوه عمل اولیه بافتها و سلول های بنیادین و جنینی، مکانسیم تمایز سلولی، الگوی بیان ژنی (پروتئوم) و نحوه ی عملکرد آن ها، نحوه ی عملکرد و همکاری ارگانل های سلولی مانند ریبوزوم ها، دستگاه گلژی، ساختارهای غشایی، میتوکندری و ... با نرم افزارهای بیوانفورماتیک قابل شناسایی اولیه است و سپس خود این اطلاعات اولیه به عنوان داده های خام برای پردازش های آتی بیوانفورماتیک و رسیدن به اطلاعاتی مورد استفاده قرار می گیرند

A-10-1074-7

طراحی و پیاده سازی روش Dops در ارزیابی فراگیران

صنم مرادان*

*دانشیار دانشگاه علوم پزشکی سمنان - سمنان - بیمارستان امیر

sm42595@yahoo.com

مقدمه: روش های آموزش متعددی در ارزیابی دانشجویان پزشکی وجود دارد و یکی از روش های موثر که در بسیاری از مراکز دنیا به کار گرفته شده است روش (DOPS = direct observation of procedural skills) می باشد. در این روش ارزیابی ابتدا استاد تکنیک باپروسیژر خاصی را بر روی بیمار انجام می دهد و فراگیر تمام مراحل انجام آن را به طور کامل مشاهده می کند سپس فراگیر آن تکنیک را انجام می دهد و آموزش گر با مشاهده ی دقیق آن از نظر نحوه ی انجام تکنیک و انتخاب محل آناتومیک مناسب و دقت در انجام آن فراگیر رامورد ارزیابی قرار می دهد. این تکنیک روش نسبتا وقت گیری است ولی در خیلی از مطالعات روش سودمندی در ارزیابی فراگیران می باشد.

روش کار: با توجه به معرفی روش DOPS درمقدمه و اهمیت استفاده از روش های نوین ارزیابی که می تواند نقش موثری در بهبود آموزش پزشکی داشته باشد لذا برای اولین بار در بخش زنان و زایمان دانشگاه علوم پزشکی سمنان تصمیم گرفته شد از روش DOPS در جراحیهای زنان در ارزیابی دستیاران استفاده شود. در این روش توانایی انجام عملهای جراحی زنان شامل سزارین، هیستریکتومی، کورتاژ و کیست تخمدان ... با روش DOPS مورد امتحان قرار گرفت و در پرسش نامه هایی که به این منظور آماده شده بود ثبت شد و نتایج به دست آمده مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

نتیجه گیری: به دست آمده در آزمون های DOPS نشان داد که به طور متوسط تا حدود ۹۵٪ تکنیکهای انجام شده در عملهای سزارین و بترتیب ۹۶٪، ۹۵٪ و ۹۷٪ تکنیکهای انجام شده در عملهای هیستریکتومی، کیست تخمدان و کورتاژ توسط دستیاران در حد انتظار بوده است و این نشانگر یادگیری قابل توجه دستیاران می باشد. در پرسش و بررسی از دستیاران موثر بودن این روش مورد تأیید بیشتر آن ها بود.

واژه های کلیدی: Dops، آموزش.

A-10-1087-1

مقایسه اثربخشی روشهای تدریس مباحثه ای و سخنرانی بر یادگیری و رضایت دانشجویان بهداشت عمومی در درس مبارزه با بیماریهای غیرواگیر

عزیز کامران*، دکتر غلامرضا شریفی راد، عباس فراهانی، کتابون بختیار

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

a_kamranyen@yahoo.com

مقدمه: تدریس به روش مباحثه، یکی از روش های آموزشی دانشجوی محور، زمینه مشارکت فعالانه فراگیران در فعالیت های آموزشی را فراهم و مسؤولیت پذیری دانشجویان در یادگیری را افزایش می دهد. پژوهش حاضر، به منظور مقایسه تأثیر دو روش سخنرانی و مباحثه بر میزان یادگیری و رضایت دانشجویان طراحی و اجرا گردید.

روش کار: این پژوهش نیمه تجربی بر روی دو ورودی از دانشجویان کارشناسی ناپیوسته بهداشت عمومی (۳۱ نفر) دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی لرستان در نیمسال دوم سال تحصیلی ۸۹-۱۳۸۸ و نیمسال اول تحصیلی ۹۰-۱۳۸۹ در درس ۲ واحدی مبارزه با بیماریهای غیرواگیر براساس سرفصل آموزشی در ۱۶ جلسه ۲ ساعته در طول ترم برنامه ریزی شد. برای گروه اول، ۸ جلسه اول از روش سخنرانی و ۸ جلسه دوم از روش مباحثه و در گروه دوم دانشجویان روشهای تدریس بالعکس استفاده گردید. در جلسات مباحثه ای با تغییر چینش صندلیها دانشجویان به گروههای ۳-۴ نفری تقسیم و زمینه حداکثر مشارکت گروهها فراهم شد. جهت بررسی اثربخشی روشهای تدریس، بعد از پایان هر روش، آزمون چهار گزینه ای از دانشجویان اخذ شد و رضایت دانشجویان با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته در مقیاس لیکرت ارزیابی شد. داده ها با نرم افزار SPSS-16 و با استفاده از آزمونهای آماری تی مستقل و آنالیز واریانس یکطرفه مورد تجزیه و تحلیل گرفت.

یافته ها: میانگین نمرات دانشجویان هر دو گروه در روش تدریس مباحثه ای بطور معنی داری از روش تدریس سخنرانی بیشتر بود همچنین دانشجویان در روش تدریس مباحثه ای در رضایت کل و هر ۳ حیطه آن بطور معنی داری میانگین نمره بیشتری داشتند.

نتیجه گیری: آموزش به روش تدریس بحث گروهی و دانشجو محور منجر به افزایش میزان رضایت مندی دانشجویان، تسریع در امر یادگیری شده و می تواند باعث تداوم یادگیری و ایجاد تفکر انتقادی گردد.

واژه های کلیدی: روش تدریس، بحث گروهی، سخنرانی، دانشجویان.

A-10-1103-1

ضرورت تغییر در آموزش پزشکی - یک مطالعه مروری

فاطمه دنبلی میان‌دوآب*، الهام عباسی، فریبا سالک رنجبرزاده، سوسن حسن زاده سلماسی

* کارشناس مرکز تحقیقات آموزش علوم پزشکی - تبریز - خیابان دانشگاه - مرکز مطالعات آموزش پزشکی - مرکز تحقیقات آموزش پزشکی

fmdf63@yahoo.com

مقدمه: آموزش علوم پزشکی فرآیندی می باشد که همواره در حال تغییر و تلاش در راه پیدا کردن رویه های مدرن و کاربردی تر می باشد. این تحقیق به تبیین مواردی می پردازد که محققان در راه رسیدن به سبک ها و روش های نو به آن پرداخته اند و در نهایت از میان مجموع تحقیقات به رویکردی کلی می رسد کار را برای بدست آوردن متدها علمی تر و کاربردی تر هموار می سازد. هدف از این مطالعه، مروری بر منابع مطالعاتی انجام شده و نتایج حاصل از این موارد در حیطه آموزش پزشکی می باشد.

روش کار: این مطالعه با روش مطالعه مروری بر منابع وسایط های مرتبط با آموزش علوم پزشکی و همچنین نشریات فعال در این زمینه جمع آوری گردیده است. با استفاده از کلید واژگان آموزش پزشکی و ضرورت تغییر در آموزش پزشکی، روند تغییرات، سبکهای آموزش و... به جمع آوری اطلاعات پرداخته شده است.

یافته ها: نتایج بدست آمده از ۲۳ مقاله و نشریه و سایت ها حاکی از آن است که در متون مورد بررسی تغییر در ساختار آموزشی، شیوه های جدید ارزشیابی سطح آموزش اعضای هیات علمی، کاربرد سبک ها جدید تدریس، افزایش کیفیت روند آموزش، چالشهای جدید آموزش پزشکی، شکاف بین آموزش و کاربرد آن و ... مطرح و تجزیه و تحلیل گردیده اند. که از مجموع مطالب مورد بررسی حدود ۴۰٪ به بررسی سبک های جدید در آموزش پزشکی، ۲۰٪ به برنامه ریزی در آموزش پزشکی، ۲۰٪ ضرورت تحول در آموزش پزشکی، ۱۵٪ به بررسی ارتباط بین آموزش پزشکی و سایر علوم و در سایر موارد مطالعات موردی در مورد شکاف آموزش و کاربرد آن پرداخته اند.

نتیجه گیری: با وجود تلاش های وسیع در زمینه آموزش پزشکی هنوز سطح مطالعات و اطلاع رسانی در مورد روش های نوین کلی به میزان لازم صورت نگرفته و جهت رسیدن به روش ها و متدهای کاربردی تر نیاز به برنامه ریزی و مطالعات وسیع در بخش های مختلف احساس می گردد. حتی در اولین گام در یافتن اطلاعات علمی محدودیت های اطلاع رسانی از قبیل دسترسی به بانک های اطلاعاتی وجود دارد که باید مسئولین ذیربط در این باره چاره اندیشی نمایند.

واژه های کلیدی: آموزش پزشکی، تغییر در آموزش پزشکی، کیفیت آموزش.

A-10-563-1

تأثیر بکارگیری الگوی ترکیبی \ «یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)» و \ «نقشه مفاهیم (Concept Map)» در آموزش درس فیزیولوژی به دانشجویان پزشکی در مقایسه با روش سخنرانی

سیما کلاهدوز*

* دکتری حرفه ای علوم پزشکی گلستان - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گلستان

simakolahdooz@yahoo.com

مقدمه: افراد بالغ زمانی مفاهیم را فرا میگیرند که احساس نیاز کرده، در فرایند یادگیری مشارکت داشته و بتوانند بین مفاهیم ارتباط برقرار کنند. استراتژی های آموزشی بسیاری وجود دارند که میتوان از آنها برای نیل به این هدف استفاده کرد. در روش آموزشی یادگیری مبتنی بر تیم، دانشجویان فعالانه در فرایند یادگیری خود مشارکت مینمایند. نقشه مفاهیم نیز یک وسیله تصویری دو بعدی است که با ایجاد ارتباط بین مفاهیم یادگیری را تسهیل می نماید. این مطالعه با هدف بررسی تأثیر استفاده از الگوی ترکیبی یادگیری مبتنی بر تیم و نقشه مفاهیم بر یادگیری دانشجویان انجام شد.

روش کار: این مطالعه کارآزمایی در طی ۱۰ جلسه آموزش فیزیولوژی گردش خون روی ۶۳ دانشجوی پزشکی در غالب تیم های ۷ نفره انجام شد. شیوه آموزش، یادگیری مبتنی بر تیم و کشیدن نقشه مفاهیم در مرحله آخر آن بود. آزمون پایان دوره شامل سوالات تستی و کشیدن یک نقشه مفاهیم بود. با آزمون تی مستقل، نمره آزمون گردش خون با نمره آزمون قلب که به شیوه سخنرانی ارائه شده بود و نمره گردش خون دانشجویان ترم قبل مقایسه شد. نمره نقشه مفاهیم از ۴ تا ۲۰ بر اساس چک لیست نمره دهی محاسبه گردید. نظرسنجی از طریق پرسشنامه در پایان دوره از دانشجویان انجام شد.

یافته ها: به اعتقاد ۶۳/۲٪ دانشجویان شیوه ارائه درس مفید بود و ۶۷/۳٪ تمایل داشتند که سایر مباحث فیزیولوژی نیز به این شیوه ارائه شود. نمره نقشه مفاهیم ۸۲٪ دانشجویان در بازه عالی و خوب بود. میانگین نمره گردش خون دانشجویان (۷/۶۵±۱/۹) به طور معنی داری (p > ۰,۰۵) کمتر از نمره دانشجویان ترم قبل (۸/۲۱±۲/۶) و نمره آزمون قلب (۱۰/۳±۲/۱) بود.

نتیجه گیری: دانشجویان با استقبال از این شیوه و مشارکت در فرایند آموزش خود مفاهیم کلی درس را فرا گرفتند و به خوبی توانستند بین مفاهیم ارتباط برقرار نمایند اما توان آنها در به خاطر سپردن جزئیات مطالب که عمدتاً در آزمون های چهار گزینه ای مد نظر است کاهش یافت.

واژه های کلیدی: یادگیری مبتنی بر تیم، نقشه مفاهیم، فیزیولوژی.

A-10-729-2

تاثیر تکالیف نوشتاری فردی و کار گروهی بر یادگیری دانشجویان پرستاری

معصومه لطیفی*

* مربی دانشگاه علوم پزشکی اراک - ایران - ساوه، شهر صنعتی کاوه،
کوچه یاس، دانشکده علوم پزشکی ساوه

mlatifi@razi.tums.ac.ir

مقدمه: تکالیف نوشتاری، همراه با بازانديشي، به دانشجو قدرت تعميم و تفکر نقادانه می دهد و می تواند باعث تسهيل فرآیند یادگیری گردد. این پژوهش با هدف تاثیر تکالیف نوشتاری فردی و گروهی بر یادگیری دانشجویان پرستاری انجام شد.

روش کار: این پژوهش نیمه تجربی به صورت دو گروهی و در طی دو نیمسال تحصیلی بر روی ۳۱ دانشجوی پرستاری ترم ۶ (ورودی ۸۶ و ۸۷) در تدریس واحد تئوری درس CCU انجام شد. در هر دو گروه برای تدریس این واحد درسی از روشهای تدریس سخنرانی و پرسش و پاسخ توسط یک استاد بهره گرفته شد و طرح درس مربوطه در اولین جلسه تدریس برای دانشجویان ارائه گردید. برای گروه اول (ورودی ۸۶) علاوه بر روشهای فوق جهت تمرین دیس ریتمی های قلبی دو جلسه یک ساعته کار گروهی به صورت کارگاهی در کلاس تشکیل شد و دانشجویان در گروههای ۴ نفری به تفسیر ریتم و نوار قلبهای واقعی پرداختند و در پایان نیمسال نتیجه کار گروه خود را به صورت کتبی ارائه دادند. در گروه دوم (ورودی ۸۷) دانشجویان موظف به تهیه و ارائه یک پوشه کار محتوی دو قسمت بودند که موبد تمرین بر روی دیس ریتمی های قلبی بود: ۱. طبقه بندی دیس ریتمی ها، نوشتن ویژگی های الکتروکاردیوگرافیک هر دیس ریتمی و تفاوت آن با ریتم سینوسی طبیعی در یک پاراگراف و ارائه یک استریپ برای نشان دادن هر یک از دیس ریتمی های قلبی ۲. تفسیر کامل یک ECG 12 لید مربوط به یک بیمار واقعی. دانشجویان برای تکمیل پوشه به صورت فردی یا گروهی از راهنمایهای مدرس مربوطه استفاده نمودند. مدرس بعد از مطالعه پوشه ها، مشکلات یادگیری را در هر پوشه نوشته و قبل از امتحان پایان ترم به دانشجویان برگرداند. در پایان هر دو نیمسال تحصیلی آزمون پایان ترم از مطالب تدریس شده در کلاس با استفاده از سوالات مشابه برگزار گردید و نمره کسب شده از آزمون پایان ترم به عنوان شاخص یادگیری دانشجویان دو گروه مقایسه گردید. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS و آزمون های من ویتنی و فیشر انجام گرفت.

یافته ها: میانگین سنی دانشجویان گروه اول $21/80 \pm 1/01$ و گروه دوم $22/12 \pm 1/58$ و اکثریت آنان مؤنث و مجرد و فاقد کار دانشجویی بودند. دو گروه از لحاظ مشخصات فردی: سن، جنس، وضعیت تأهل، دوره و معدل ترم گذشته، همسان بودند. با اینکه نمره درس داخلی

جراحی ۴ در ترم گذشته ($p=0.006$) و نیز معدل ترم گذشته ($p=.0001$) در گروه اول با تفاوت معنی داری بیشتر از گروه دوم بود اما نمرات واحد درسی CCU در دو گروه تفاوت معنی دار آماری نداشت ($p=0.692$).

نتیجه گیری: با توجه به نتایج به دست آمده می توان گفت علیرغم عدم وجود تفاوت معنی دار آماری بین نمرات درس CCU در دو گروه، با مقایسه نمرات درس داخلی جراحی و معدل دانشجویان دو گروه در ترم های گذشته می توان نتیجه گرفت استفاده از تکالیف نوشتاری به روش پوشه کار توانسته است بیشتر از روش کارگاهی بر یادگیری دانشجویان مؤثر واقع گردد. انجام مطالعات بیشتر پیشنهاد می گردد.

واژه های کلیدی: تکالیف نوشتاری، پوشه کار، کار گروهی، یادگیری.

A-10-607-2

بررسی ارتباط میان نمره دانشجویان و سطح اطمینان آنان در آزمون های مبتنی بر اطمینان

راز خطیبی*، دکتر محمود قادرمرزی، دکتر شهرام یزدانی، دکتر
یدالله زارع زاده

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی کردستان - دانشگاه علوم پزشکی
کردستان، سنندج، ایران

razkhatibi@gmail.com

مقدمه: راه حل های مختلفی مانند ارزیابی مبتنی بر اطمینان برای فائق آمدن بر معضل پاسخ حدسی دانشجویان در آزمونهای چند گزینه ای وجود دارد. در این مطالعه ارتباط میان نمره دانشجویان و سطح اطمینان آنان در این آزمون ها مورد سنجش قرار گرفت.

روش کار: این مطالعه توصیفی تحلیلی بود و طی سالهای ۱۳۸۶ لغایت ۱۳۸۹ در دانشگاه علوم پزشکی کردستان صورت پذیرفت. جامعه مورد مطالعه شامل تمام دانشجویان پزشکی بود که در حال گذراندن واحد بیوشیمی یک در این دانشگاه بودند. از تمام این دانشجویان آزمون مبتنی بر اطمینان در انتهای ترم گرفته شد. همچنین نمرات دانشجویان به سه سطح ۲۷ درصد بالا، ۵۴ درصد میانی و ۲۷ درصد پایین تقسیم گردید. اطلاعات به دست آمده با استفاده از نرم افزار آماری SPSS و فرمولهای آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: میانگین و میانه سطح اطمینان به دست آمده در ۲۷ درصد

اختصاصی هر دوره را تعیین نماید و به دانشجویان توضیح دهد که در ارتباط با نتایج یادگیری، چه انتظاراتی از آنان وجود دارد (Harden, 1999) راهنمای یادگیری می‌تواند هسته اصلی برنامه درسی را برای دانشجو روشن نموده و به او بگوید چه چیزی را باید یاد بگیرد، چه چیز را خوب است یاد بگیرد و چه چیز را ضرورت ندارد، بیاموزد.

نتیجه‌گیری: مطالعات انجام شده در این زمینه نشان دادند که راهنمای یادگیری می‌تواند دانشجویان را در مورد شیوه مطالعه آگاه سازد و روش مناسب را برای وی تعیین نماید. راهنمای یادگیری همچنین می‌تواند به دانشجویان کمک کند از زمان در دسترس خود بهترین استفاده را ببرند.

واژه‌های کلیدی: راهنمای مطالعه، راهبردهای مبتنی بر حل مسئله، برنامه درسی ادغام یافته، یادگیری اکتشافی هدایت شده.

بالایی نمرات بیشتر از ۵۴ درصد میانی و در ۵۴ درصد میانی بیشتر از ۲۷ درصد پایینی بود و این اختلاف معنی دار بود.

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه نشان دهنده این بود که هر چه نمره دانشجویان بیشتر باشد، آنان با اطمینان بیشتری به سئوالات مبتنی بر اطمینان پاسخ می‌دهند. بنابراین با توجه به اینکه هر چه سطح اطمینان انتخاب شده بیشتر باشد، نمره وی بیشتر می‌شود می‌توان از آزمونهای مبتنی بر اطمینان در امتحانات پایان ترم استفاده نمود و به این وسیله از پاسخ‌های حدسی دانشجویان جلوگیری کرد.

واژه‌های کلیدی: نمره دانشجویان، سطح اطمینان، آزمون مبتنی بر اطمینان.

A-10-1110-1

مشارکت کارآمد در آموزش: مطالعه کیفی آنالیز محتوا

نسرین الهی^{*}، دکتر فاطمه الحانی، دکتر فضل ا... احمدی

* مربی - دانشجو دانشگاه جندی شاپور اهواز - دانشگاه تربیت مدرس -

elahi_118@yahoo.com

مقدمه: هدف اصلی دوره‌های آموزشی ایجاد فرصت‌های یادگیری به منظور ایجاد توانمندی و شایستگی فراگیران است. متخصصان موضوع مشارکت با دیدی نو به آن نگرسته و معتقدند مشارکت شیوه اداره امور متناسب با نیروهای جدید جهت توانمند کردن نیروهای فعال در دنیای کنونی است. با توجه به اینکه در سال‌های اخیر، نظام آموزش عالی کشور ما با مشکلات متعددی از جمله رشد روزافزون جمعیت دانشجویی و افزایش تقاضا برای آموزش، روبه‌رو بوده است. حل این مشکلات و برطرف کردن کاستی‌های آن مستلزم فراهم آوردن محیط آموزشی مناسب همراه با مشارکت تمام اعضای درگیر در امر آموزش می‌باشد.

روش کار: این مطالعه کیفی با مشارکت ۲۶ نفر از دانشجویان پرستاری دانشگاه جندی‌شاپور اهواز با انجام مصاحبه‌های فردی و گروهی به صورت نیمه ساختار صورت گرفت. پس از کسب رضایت نامه، داده‌ها جمع‌آوری، ضبط، دست‌نویس و به روش تحلیل محتوا با رویکرد استقرایی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. جهت حمایت از استحکام داده‌ها، معیار مقبولیت، تایید پذیری و انتقال پذیری لحاظ گردید.

یافته‌ها: مضامین اصلی پژوهش شامل نگرش به مشارکت، مشارکت

A-10-458-1

راهنمای مطالعه بعنوان ابزار یادگیری، تجربه‌ای جدید در برنامه نوین آموزش پزشکی

ناهید ماکولاتی^{*}، حمیده رئیسی

* مربی دانشکده پرستاری - شیراز - دانشکده پرستاری و مامایی

makoolatin@sums.ac.ir

مقدمه: امروزه با بهره‌گیری از اصول یادگیری بزرگسالان، برنامه‌های آموزشی مختلف روش‌های فعال یاددهی و یادگیری را جستجو و بکار گرفته‌اند؛ لذا اجرای شیوه‌های نوین آموزشی خودهدایت‌شونده و مادام‌العمر مانند یادگیری اکتشافی هدایت‌شده (GDL) گامی به سمت استراتژی دانشجو-محور می‌باشد. راهنمای مطالعه ابزاری است برای یادگیری به روش اکتشافی که با توجه به طراحی خاص آن در هر برنامه آموزشی جهت دستیابی به اهداف موردنظر، مورد استفاده قرار گیرد.

یافته‌ها: تصور می‌شود که علت تمایل فزاینده به استفاده از راهنمای مطالعه، نقش کمکی بی‌ظنیری است که در مقوله یاددهی یادگیری دارا می‌باشد. نقش‌های بالقوه راهنمای یادگیری در تسهیل آموزش در سه گروه دسته‌بندی می‌گردد: ۱- مدیریت یادگیری دانشجویان ۲- تمرکز بر فعالیت‌های دانشجویان در ارتباط با یادگیری ۳- تأمین اطلاعات در مورد موضوع یا عنوان موردنظر. راهنمای یادگیری محتوای برنامه درسی را به طور منظم نشان می‌دهد. ده سال پیش در دانشگاه دندی اسکاتلند، برنامه درسی ادغام یافته در رشته پزشکی عمومی به مورد اجرا گذارده شد. هاردن و همکارانش در سال ۱۹۹۷ در مقاله‌ای به اهمیت راهنمای یادگیری به عنوان یکی از ارکان مهم در موفقیت برنامه درسی، اشاره نمود. راهنمای یادگیری می‌تواند اهداف کلی و

که ۹ خرده مقیاس دارد، استفاده شده است. برای تحلیل از آزمون تی تست مستقل و تحلیل واریانس استفاده شده است.

یافته ها: با توجه به تجزیه و تحلیل داده ها، فراوانی نمونه، ۲۸ پزشک زن (۵۶ درصد) و ۲۲ پزشک مرد (۴۴ درصد) مشخص شد. نتایج نشان داد که امنیت حقوقی پزشکان رابطه معنی داری با سلامت روانی آنها دارد؛ یعنی هر چه امنیت حقوقی پزشکان بالاتر رود سلامت روانی آنها بالاتر خواهد رفت.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج بدست آمده پیشنهاد می گردد منشور حقوقی دو طرفه پزشک و بیمار تدوین شود.

واژه های کلیدی: پزشک، امنیت حقوقی، سلامت روانی.

A-10-1091-1

بررسی و مقایسه تأثیر آموزشی نرم افزار نواحی آناتومیک رادیوگرافی پانورامیک و بررسی میزان کارایی آن در آموزش و ارزیابی درسی دانشجویان دندانپزشکی

فاطمه عزالدینی اردکانی*

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد- خیابان امام، بلوار دهه فجر، دانشکده دندانپزشکی، بخش رادیولوژی دهان، فک و صورت

ezoddini@gmail.com

مقدمه: شناخت نواحی آناتومیک طبیعی در هر رادیوگرافی از اهمیت ویژه ای برخوردار است زیرا که تشخیص ضایعات، شکستگی ها و هرگونه آنومالی تکاملی و افتراق آنها از لندمارکها منوط به شناخت دقیق نواحی آناتومیک است. درس رادیولوژی ۲ نظری در دندانپزشکی مربوط به تکنیکهای رادیوگرافی داخل دهانی و خارج دهانی و تکنیکهای ویژه است و مطالب علیرغم حجم زیاد، مشابه و فرار می باشد. با هدف اینکه بتوان در جهت آموزش و ارزشیابی دانشجویان دندانپزشکی گامی مؤثر برداریم این نرم افزار تهیه و مطالعه انجام شد.

روش کار: در این مطالعه دانشجویانی که درس رادیولوژی ۲ نظری داشتند بر اساس جدول اعداد تصادفی به دو گروه تقسیم شدند. به یک گروه به روش معمول و به گروه دیگر توسط روش نرم افزار آموزش داده شد کلیه دانشجویان ارزشیابی و سپس مقایسه بین گروهها انجام شد. در پرسش نامه ای دیدگاه دانشجویان، میزان رضایت، زمان پاسخ گوئی، نمرات امتحان در آن ثبت و سپس داده ها آنالیز شد. از آزمون

در ارزشیابی، مشارکت دانشجویان، مشارکت آموزش و بالین است. مطابق با تجارب و درک دانشجویان مشارکت کننده، نحوه برنامه ریزی آموزشی توسط مدیران داشتن نگرش مثبت به مشارکت در آموزش و عملکرد حرفه ای مدرسان در انجام فعالیت های آموزشی، نقش کلیدی در تشویق دانشجویان به مشارکت در تدریس و ارزشیابی دارد و نهادینه کردن مشارکت دارد. در مشارکت خودمدیریتی، تفکر انتقادی، مهارت های انسجام آفرین ارتباطی، قابلیت یادگیری دو جانبه و تصمیم گیری انعطاف پذیر که از شروط لازم برای مشارکت کارآمد و شایستگی است کسب می شود.

نتیجه گیری: از نتایج این مطالعه می توان چنین استنباط نمود که به رغم اینکه مشارکت ماهیت فردی دارد ولی نقش مسئولین در نهادینه کردن مشارکت و کارآمدی آن اجتناب ناپذیر است؛ لذا بکارگیری این مهم موجب توسعه شایستگی و توانمندی دانشجویان در ارائه مراقبت و اثربخشی آموزش می شود.

واژه های کلیدی: مشارکت کارآمد، مشارکت در آموزش، آنالیز محتوا، روش کیفی.

A-10-1122-1

نقش امنیت حقوقی پزشکان در سلامت روانی آنها

یحیی محمدی، یاسر اعزامی*

yaser_6@yahoo.com

مقدمه: یکی از انتظارات بیمار در مراجعه به مراکز درمانی، پذیرش و درمان وی از سوی پزشک با آرامش خیال و تمرکز کافی است. از طرف دیگر پزشک نیز انتظار دارد بستری فراهم آید که وی بدون هیچ دغدغه و نگرانی ای از عدم موفقیت در درمان، تمام توان و علم خویش را در راه مداوای بیمار مصروف دارد. جامعه باید بپذیرد که تعهد پزشک، تعهد به وسیله است نه تعهد به نتیجه. درک این مهم در ایجاد سلامت روانی پزشکان و افزایش ضریب تمرکز آنها در درمان، بی تاثیر نخواهد بود. بر این اساس هدف محقق بررسی نقش امنیت حقوقی پزشکان در سلامت روانی آنها می باشد.

روش کار: نوع تحقیق حاضر توصیفی- مقایسه ای است. جامعه مورد بررسی تمام پزشکان و نمونه مورد بررسی ۵۰ نفر از پزشکان که به شیوه نمونه گیری غیر احتمالی از نوع اتفاقی انتخاب شدند. برای جمع آوری اطلاعات از منابع کتابخانه ای و پرسشنامه سلامت روانی c190s

و ارزشی تعلم و هم به شیوه‌های تسهیل آموختن و انتفاع بیشتر از عمر و کار علمی نظر دارد. مطالعه حاضر نگاهی به میراث فرهنگی و ارزش های اسلامی در زمینه مقررات کلاس و کلاس داری در ایران می باشد.

روش کار: منابع مورد استفاده در این مطالعه با استناد به مرور منابع کتابخانه ای و جستجو در پایگاه های اطلاعاتی با مضامینی از قبیل: مقررات کلاس و کلاس داری در سلسله های حکومتی ایران پیش از اسلام و بعد از اسلام صورت پذیرفت.

یافته ها: در مدارس دوران پیش از مغول معلمان به سه طبقه «مدرس، نایب مدرس و معید» تقسیم می شدند. رابطه مدرس و طالب پسندیده و بر پایه محبت و تشویق بود. در مدارس امتحانی نبود بلکه طلاب برای فراگیری نکات دشوار، به مباحثه می پرداختند. مدارس در عهد صفویه تشیع مذهب رسمی در ایران اعلام شد. توجه زیاد به شیعه و موقعیت ویژه علمای دینی گردید یاد دادن و یاد گرفتن برای قرب به پروردگار بود و هدف تربیت کودکان معتقد به تشیع و علاقه مند به ائمه معصومین بود. علم آموزی در مکتب خانه ها، در حوزه های علمیه و مراکز علمی برای عامه مردم و کاخ ها برای امیر زادگان صورت می گرفت. آنچه در مکتب خانه ها آموزش داده می شد، خواندن، نوشتن، اصول دین، احترام به معلم و قدر علم را دانستن، علم جویی و دانش اندوزی بود. در حوزه های علمیه نیز طلاب مدارس معمولاً به سن بلوغ رسیده و باسواد بودند. در کاخ ها علاوه بر آموختن خواندن و نوشتن به پرورش امیرزادگان توجه زیادتری می شد معلم کاخ را مودب می گفتند مودب خرد و روان و جسم شاگردان را پرورش می داد. کتابفروشیها با حکومت عباسیان ظاهر شدند. کتابفروشان از ادیبان و دانشمندان با فرهنگ بودند که به کار دست نویس کردن کتاب ها و واگذاری آنها می پرداختند. در مدارس، مسجد، محراب، کتابخانه نیز وجود داشت. از دیگر مراکز علم آموزی بیمارستان بوده است که تعالیم نظری طب در مدارس و مساجد تدریس می شد. قسمت های عملی آن در بیمارستان ها تعلیم می دادند.

نتیجه گیری: اگر چه وجود قوم ایرانی را با دانش و علم اندوزی سرشته اند اما با گسترش اسلام و تمدن اسلامی در ایران، نهال وارستگی و خرد ورزی ایرانیان، در پرتو انوار معنوی اسلام درختی تنومند گردید و در ادعای این مطلب همین بس که پیامبر اسلام فرمودند: اگر دانش در ثریا باشد، مردمانی در پارس آنرا به زیر خواهند کشید.

واژه های کلیدی: تعلیم و تربیت اسلامی، تاریخ ایران، کلاس و کلاس داری، معلمی.

های آماری t test و ANOVA استفاده شد. **نتایج:** به طور کلی حدود ۵۳٫۱ درصد دانشجویان کاملاً موافق بودند که این برنامه برای یادگیری دانشجویان مفید است. ۳۷٫۵ درصد موافق و فقط ۹/۴ درصد بدون نظر و هیچکدام از دانشجویان مخالفتی نداشتند. بعلاوه ۸۴/۴ درصد دانشجویان اعتقاد داشتند که نرم افزار می تواند مهارت های بالینی دانشجویان را در تشخیص و شناسایی ضایعات رادیولوژیک ارزیابی کند. در مورد اینکه آیا این نرم افزار در کاهش استرس آنها هنگام امتحان دادن مفید است یا خیر؟ ۲۵ درصد کاملاً موافق، ۳۹/۴ درصد موافق و ۱۲/۵ درصد نظری نداشتند و حدود ۳/۱ درصد مخالف بودند. بطور کلی تمامی موارد اعم از ارزیابی و یادگیری در گروه مورد بطور معنی داری بیشتر از گروه کنترل بود. نظر کلی و عقیده کلی ۷۸/۱ درصد دانشجویان در مورد این نرم افزار خوب بود در حالیکه ۹/۳ درصد احساس خوبی نداشتند و ۱۲/۵ درصد نیز بدون نظر بودند.

نتیجه گیری: با توجه به اینکه این نرم افزار برای اولین بار در کشور تهیه شده و روشی کاملاً جدید و قابل تکرار است میتواند جهت آموزش و یادگیری بهتر دانشجویان دندانپزشکی و کلیه دستیاران این رشته استفاده شود.

واژه های کلیدی: رادیوگرافی پانورامیک، نواحی آناتومیک، ارزیابی.

A-10-57-29

عنوان: پرتو اسلام در گستره «معلمی، کلاس و کلاس داری» در ایران

لیلا جویباری^{*}، اکرم ثناگو، مسلم حسام، مریم چهره گشا، علیرضا شریعتی

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی گلستان - گرگان : شصتکلا دانشگاه علوم پزشکی

Lm_jouybari@yahoo.com

مقدمه: از دیدگاه اسلام علم متاعی نیست که بتوان آن را با سایر متاع های دنیا معامله کرد و برای خود مال و مقام به دست آورد. دانش هدیه الهی و تحفه ای از جنس نور است که به خواست الهی، دل های بندگان خاص خدا را روشن می سازد. به علت اهمیت و تقدس علم از نظر اسلام آداب و ضوابط خاصی برای تحصیل علم معین شده است. به طور کلی در اسلام رسیدن به اهداف به هر اندازه هم که مهم باشند، از هر راهی و با هر وسیله ای مجاز نیست. آداب آموزش در اسلام هم به جنبه اخلاقی

A-10-507-15

بررسی نقش آموزش مجازی در تحول و نوآوری آموزش علوم پزشکی از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تبریز در سال ۱۳۹۰

حبیب الله قمی^{*}، علیرضا زادگان، حسن سلامی، شاپور نادر فام

* کارشناس آموزش زبان انگلیسی دانشگاه علوم پزشکی تبریز - تبریز
خیابان دانشگاه روبروی بیمارستان شهید مدنی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

habibollahghomi6@gmail.com

مقدمه: نظر به توسعه روزافزون فن آوری اطلاعات، تحول و نوآوری در برنامه‌های آموزشی بویژه در آموزش مجازی از وظایف مهم مراکز آموزشی محسوب میشود. نیل به این مسئولیت خطیر مستلزم بررسی نظرات دانشجویان بعنوان، مشتریان اصلی این مراکز، می‌باشد. در هزاره سوم باتوجه به تغییرات سریع و پرشتاب در عرصه علم و فناوری ما شاهد تحول عمیق در استراتژی، چهارچوب‌ها و شیوه‌های آموزشی هستیم، این مطالعه در واقع به نقش آموزش مجازی در تحول و نوآوری آموزش از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تبریز پرداخته است.

روش کار: مطالعه حاضر به روش توصیفی تحلیلی می‌باشد و از نوع پیمایشی است، جمع‌آوری داده‌ها از طریق ۲۵۰ پرسشنامه بصورت تصادفی ساده و حضور در بین دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تبریز در سال تحصیلی ۹۱-۹۰ انجام گرفته است که از بین پرسشنامه‌های فوق به تعداد ۲۲۰ پرسشنامه تکمیل و برگردانده شد، داده‌ها با برنامه SPSS و روش لیکرت تجزیه و تحلیل شدند. روایی ظاهری پرسشنامه‌ها به تایید کارشناسان صاحب نظر رسیده و پایایی مطالعه براساس آزمون آلفای کرونباخ ۰/۸۸۴ می‌باشد. با عنایت به نظرات دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تبریز موضوع فرا زمانی وفرامکانی بودن آموزش مجازی از بالاترین میانگین اهمیت برخوردار است. یعنی ۸۴٫۵٪ از دانشجویان شرکت کننده در نظرسنجی معتقدند آموزش مجازی وابسته به زمان و مکان نیست، دانشجو میتواند درس مورد نظر را در منزل یا هر جای دیگر غیر از کلاس درس فیزیکی دانشگاه دریافت نماید. همچنین ۸۴٫۵٪ از آنها معتقدند که در آموزش مجازی، مسائل زیست محیطی ناشی از تردد از منزل تا دانشگاه کاهش پیدا کرده و بدین ترتیب میتوان از منابع استفاده بهینه بعمل آورد. بعلاوه گزینه فراگیری مطالب آموزشی با سرعت دلخواه دارای کمترین میانگین می‌باشد. یعنی ۷۶٫۷٪ دانشجویان شرکت کننده در نظرسنجی معتقدند که مطالب آموزشی با سرعت دلخواه آنها آموخته نمی‌شوند.

واژه‌های کلیدی: نقش آموزش مجازی، تحول و نوآوری، دیدگاه دانشجویان.

A-10-638-14

طراحی الگوی پرورش منش تفکر در برنامه درسی آموزش پزشکی

علی یزدانپناه نوذری^{*}، سجاد فضلی، غلامعلی گل افشانی جوبباری

* عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مازندران

yazdanm@yahoo.com

مقدمه: منش تفکر مقوله ای است که مورد توجه بسیاری از صاحب نظران و اندیشمندان تربیتی و روانشناسی قرار گرفته است. علت این توجه نیز این است که در جهان امروز فراتر از آموزش مهارت های فکری باید به پرورش منش های مناسب فکری در دانشجویان هم پرداخت. هدف از این پژوهش، طراحی الگوی برنامه درسی برای پرورش منش های تفکر دانشجویان رشته پزشکی بوده است.

روش کار: ابتدا منش های تفکر تشریح شده است. سپس، نظریه های رفتارگرایی، شناخت گرایی و ساخت و سازگرایی نیز توضیح داده شده و با هم مقایسه شده اند. الگوهای مختلف برنامه درسی و عوامل گوناگون برنامه درسی رایج مانند شیوه سازماندهی محتوا، روش تدریس و ارزشیابی نیز مورد نقد و بررسی قرار گرفتند و در پایان، الگوی برنامه درسی برای پرورش منش های تفکر دانشجویان طراحی شده است.

یافته ها: در این الگو، منش های اساسی تفکر که باید در کانون توجه برنامه های درسی قرار گیرند عبارتند از: منش وسعت نظرو بی باکی در فکر، منش تبیین کردن و فهمیدن، منش برنامه ساختن و راهبردی اندیشیدن، منش پرهیز از لغزشهای فکری، منش کنجکاوی، منش جستجو و ارزشیابی دلایل، منش فراشناخت.

نتیجه گیری: مبنای نظری طراحی الگو نیز، نظریه ساخت و سازگرایی اجتماعی است. همچنین الگوی مذکور بر اصول زیر استوار است. از نظر شیوه سازماندهی، مبتنی بر شیوه سازماندهی بصورت فرا برنامه است، از نظر شیوه تدریس، مبتنی بر الگوی فرهنگ پذیری است، از نظر شیوه ارزشیابی، مبتنی بر موازین ارزشیابی اصیل است.

واژه‌های کلیدی: منش تفکر، برنامه درسی، آموزش پزشکی.

A-10-1132-1

**بررسی بکارگیری شیوه های نوین ارزشیابی (DOPS
& Mini Cex) بر وضعیت مهارت های بالینی
دانشجویان پرستاری**

هنگامه حبیبی^{*}، مرتضی خاقانی زاده، حسین محمودی، عباس
عبادی، مرجان سیدمظهری

* مربی دانشکده پرستاری ارتش - تهران - خ شریعتی - دانشکده
پرستاری ارتش

hengamehabibi@ymail.com

مقدمه: ارزشیابی مهمترین وظیفه ای است که یک استاد با آن مواجه
است. ولی متأسفانه، کیفیت بسیاری از روش های سنجش کمتر از حد
مطلوب است.

روش کار: این مطالعه به روش نیمه تجربی دو گروهی after
only می باشد که در سالهای ۹۰-۸۹ در بین دانشجویان پرستاری
دانشکده پرستاری ارتش که مشغول گذراندن دوره کارورزی عرصه در
بیمارستانهای ارتش بودند (سرشماری)، انجام گرفت. مبنای ارزیابی
پروسیچرها، بر اساس چک لیست های ساخته شده و آزمون Mini
CEX و DOPS که روایی و پایایی آن محاسبه شده بود. نتایج با
استفاده آمار توصیفی و آزمون تی مستقل و زوجی تحلیل شدند.

یافته ها: متغیر معدل کل واحدهای گذرانده شده با پروسیچرهای
آموزش به بیمار (p=0.00) در آزمون Mini-CEX و رگ گیری
(p=0.01) در آزمون DOPS ارتباط معناداری داشت. مهم ترین
یافته این مطالعه وجود تفاوت معنی دار بین نمره نهایی آزمون های
Mini-CEX و DOPS با روش ارزشیابی سنتی می باشد (P val-
ue = 0,00).

نتیجه گیری: در این مطالعه رابطه معنی داری بین آزمون های
Mini-CEX و DOPS با روش جاری دیده شد، لذا پیشنهاد می
شود در ارزیابی های دروس مختلف آزمون های Mini-CEX و
DOPS جایگزین روش های جاری شده تا از مهمترین دغدغه های
آموزشی که وجود فاصله بین دروس تئوری و مهارت بالینی است به
خصوص در رشته های علوم پزشکی که دارای حساسیت بیشتری
نسبت به سایر رشته هاست و مهارت بالینی حائز اهمیت تر است،
کاسته شود.

واژه های کلیدی: ارزشیابی بالینی، DOPS، Mini-CEX.

A-10-638-15

**ارائه الگوی تحول و نوآوری مدیریت آموزش علوم پزشکی با
استفاده از مدل مفهومی سه شاخگی ۳C**

غلامعلی گل افشانی جوبباری^{*}، فاطمه فضل، دکتر علی یزدانپناه
نوذری، سجاد فضل، سمیه رستمی مسکوپایی

* کارشناس آموزش دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات
بهداشتی درمانی مازندران

adel.golafshani58@gmail.com

مقدمه: یکی از گام های اساسی برای نظام مدیریت آموزش پزشکی
نیروی کار مفید و کارآمد می باشد و اینکه سیستم نظام آموزش
پزشکی، توانایی آموزش مناسب برای کارکنان و مدیران در حوزه نظام
آموزش پزشکی در مراحل مختلف را داشته باشد. هدف ما ارائه الگوی
تحول و نوآوری مدیریت آموزش علوم پزشکی کارآمد با استفاده از مدل
مفهومی سه شاخگی ۳C می باشد.

روش کار: این مدل در طبقه بندی مدلها از نوع مدل های منطقی بوده
که بسیاری از مفاهیم و رویدادها و پدیده های سازمانی را می توان با
آن مورد بررسی، مطالعه و تجزیه و تحلیل قرار داد. این مدل (۳C) از
نظر ساختاری دارای سه محور می باشد که عبارتند از: محور ساختار،
زمینه و محتوا. منظور از محور ساختار، همه عناصر، عوامل و شرایط
فیزیکی و غیر انسانی سازمان است. منظور از شاخه محتوا، انسان و
روابط انسانی در سازمان است و مقصود از شاخه زمینه، تمام شرایط و
عوامل محیطی و برون سازمانی می باشند.

یافته ها: نحوه عمل در این مدل به این صورت است که ما ابتدا با
استفاده از پیشینه نظری تحقیق ۹ سازه طراحی کرده و هر کدام از
این سازه ها را متناسب با شاخه های مدل ۳C در این الگو قرار دادیم،
سپس با توجه به مبانی نظری و هم چنین مطالعات انجام شده در
زمینه ویژگی های یک مدیریت آموزش پزشکی کارآمد، در حدود ۳۹
متغیر را استخراج کرده و آن ها را با سازه های مذکور تطبیق دادیم
که حاصل آن طراحی مدل بومی سه شاخگی در نظام آموزش پزشکی
است.

نتیجه گیری: این مدل می تواند با ارائه راهکارهای تحول و نوآوری
به مهمترین جنبه های آموزش علوم پزشکی در بخش سلامت بپردازد.

واژه های کلیدی: تحول و نوآوری، مدیریت آموزشی، دانشگاه علوم
پزشکی، مدل مفهومی، سه شاخگی.

دانشگاه علوم پزشکی
وخدمات بهداشتی درمانی مازندران

خلاصه مقالات

سیزدهمین

همایش کشوری آموزش علوم پزشکی

ساری - ۱۱ لغایت ۱۴ اردیبهشت ۱۳۹۱

A-10-1073-1

بررسی نگرش دانشجویان علوم آزمایشگاهی نسبت به
استفاده از LOG BOOK (مهارت نامه) در کارورزی درس
میکروب شناسی

مجید زارع بیدکی*، زهره بخشی، تکتم لسانی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی بیرجند- بیرجند- خیابان غفاری-
دانشکده پیراپزشکی

m.zare@live.co.uk

مقدمه: در رشته ی علوم آزمایشگاهی علاوه بر تسلط بر مباحث تئوری، قدرت مشاهده ی دقیق و به کارگیری آموخته ها برای تشخیص صحیح، توانایی تجزیه و تحلیل مشاهدات آزمایشگاهی و تطبیق با آموخته های نظری، فراگیری مهارت های عملی و مدیریت زمان برای تسریع در امر جواب دهی به بیماران از انتظارات ضروری برای یک کارشناس آزمایشگاه محسوب می شوند. برخی مطالعات از عدم رضایت مندی از فراگیری مهارت ها در دانشجویان دوره ی کارورزی حکایت دارد. هدف این مقاله بررسی نگرش دانشجویان علوم آزمایشگاهی نسبت به استفاده از Log Book (مهارت نامه) در کارورزی درس میکروب شناسی است.

روش کار: این پژوهش به روش توصیفی- تحلیلی در سال ۱۳۹۰ و بر روی دانشجویان علوم آزمایشگاهی در دوره ی کارورزی انجام شده است. گردآوری داده ها از طریق پرسشنامه و تحلیل داده ها با نرم افزار SPSS بوده است.

یافته ها: به طور میانگین ۹۵ درصد افراد استفاده از مهارت نامه را امری بسیار مفید در کارورزی میکروب شناسی بیان نمودند. ۹۰ درصد افراد نقش مهارت نامه را در افزایش انگیزه ی خود به پیگیری امر تشخیص و افزایش تسلط خود در کار های عملی گزارش دادند. ۸۰ درصد افراد ملزم شدن خود به یادگیری مطالب آموزشی را مدیون استفاده از مهارت نامه می دانستند. تنها ۵ درصد از افراد استفاده از مهارت نامه را امری بدون تأثیر در افزایش کیفیت آموزشی قلمداد کردند. کارورزان مورد مطالعه به طور میانگین از محدوده ی ۱۰-۰ به استفاده از مهارت نامه در آموزش کارورزی نمره ی ۸/۶ را دادند.

نتیجه گیری: دانشجویان با استفاده از مهارت نامه در دوران کارورزی نظر موافق دارند و استفاده از آن را برای ارتقاء سطح عملکردی خود امری ضروری تلقی می نمایند. بنابراین به منظور تأمین اهداف آموزش عملی، تدوین و اجرای اجباری مهارت نامه در طی کارورزی میکروب شناسی پیشنهاد می شود.

واژه های کلیدی: ارزشیابی، مهارت نامه، کارورزی، پیشرفت تحصیلی.

A-10-1070-1

بررسی نقش آموزش مهارت های بالینی در کیفیت مراقبت از
بیمار

لیلا اسکندری*، سید سعید کسائیان

* کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی سمنان- سمنان- مهدیشهر
شبکه بهداشت و درمان واحد گسترش

mama_arshad2007@yahoo.com

مقدمه: آموزش پزشکی فرصتی برای تربیت افرادی که بتوانند صلاحیت لازم را برای مراقبت بیماران کسب کنند و آموزش مهارت بالینی بخش مهم و اساسی آموزش در علوم پزشکی است که بدون آن تربیت افراد کارآمد و حرفه ای بسیار مشکل خواهد بود. چالش آموزش مهارت های بالینی، تبدیل دانشجویان مبتدی گروه پزشکی به پزشکان و پیراپزشکان عملکردی و ماهر است. اگرچه حدود نیمی از دوره های آموزشی رشته های علوم پزشکی در کشورمان به صورت آموزش در بالین، در بیمارستانها و مراکز بهداشتی درمانی می باشد؛ اما مهارت و توانمندی لازم جهت دانشجویان گروه پزشکی در بیماران احراز نمی گردد.

روش کار: روش مطالعه مروری و با استفاده از منابع کتابخانه ای و سایتهای معتبر داخلی و خارجی صورت گرفته است.

یافته ها: دانش، مهارت های فنی و مهارت های ارتباطی همگی به یک اندازه در آموزش پزشکی اهمیت دارند. جنبه های هر یک از آنها در واژه مهارت های بالینی جمع شده است. که خود شامل تواناییهای گفتگو و ارتباط با بیمار، گرفتن شرح حال، معاینه فیزیکی، تفکر انتقادی و استدلال و حل مشکل، توانایی در شناخت ماهیت بیماری و ناخوشی در درک و شناسایی مشکل بیمار، بررسی های پاراکلینیک، توجه نمودن به جنبه های روانی و اجتماعی بیمار، رفتارهای حرفه ای و آگاهی از اصول محلی بهداشت، مهارت های تشخیص و تشخیص های افتراقی، طراحی تداوم مراقبت از بیمار و درمان، مشارکت با بیمار در مورد طرح درمانی و چگونگی تدبیر در مورد بیماری و اقدامات مربوط به پیشگیری می باشد.

نتیجه گیری: در کسب مهارت های بالینی، روند یادگیری با عمل کردن و انجام دادن مکرر مهارت بدست می آید و با توجه به پژوهشهای انجام گرفته در ایران اجرای یک برنامه آموزشی جدید در دانشگاههای علوم پزشکی مبتنی بر افزایش مهارت های بالینی جهت بهبود کیفیت مراقبت از بیماران و ارائه خدمت به کلیه مددجویان کاملاً ضروری به نظر میرسد.

واژه های کلیدی: آموزش پزشکی، مهارت بالینی، کیفیت مراقبت بیماران.

A-10-1084-2

روش های مناسب آموزش استدلال بالینی

مهرناز گرانمایه

مری دانشگاه علوم پزشکی تهران - تهران - میدان توحید - دانشکده
پرستاری و مامایی

geranmay@tums.ac.ir

مقدمه: بنا بر نظر هیگز و جونز (۲۰۰۰) استدلال بالینی تفکر و تصمیم گیری همراه با تجربه کار در بالین است. منجمی (۱۳۸۹) مینویسد: استدلال بالینی روند تفکری است که پزشک را به برداشتن قدم های عاقلانه جهت رسیدن به هدف مطلوب در تشخیص و درمان بیماران رهنمون میسازد و در تمام مراحل ارزیابی بیمار از مراحل اولیه گرفتن شرح حال تا تکمیل درمان و پیگیری آن حضور دارد. استدلال بالینی بر اساس هدفی که در ذهن داریم (که میتواند تشخیص یا درمان باشد) شکل میگیرد. طی این مسیر از وضعیت اولیه بیمار تا هدف نهایی مستلزم یک فرایند است. در این فرایند پس از ایجاد اطلاعات معنادار در علم پزشکی از داده های بیمار، این داده ها با دانش و تجربه پزشک در هم می آمیزد و پزشک به تشخیص یا درمان می رسد. فرایند استدلال بالینی شامل مراحل: جمع آوری اطلاعات، ساخت فرضیه و ارزیابی فرضیه می باشد. استدلال بالینی می تواند به صورت استدلال تحلیلی، که طی آن از طریق انبوه اطلاعات به نتیجه می رسیم و استدلال غیر تحلیلی یا شرحنامه که خاص پزشکان مجرب است که با مشاهده بیماری مدت زیادی را به فکر کردن و جمع آوری اطلاعات اختصاص نداده و به تشخیص می رسند، باشد. هدف از این مطالعه مروری بررسی شیوه های مناسب آموزش استدلال بالینی در پژوهش های انجام شده است.

روش کار: پژوهش های انجام شده در زمینه روش های آموزش تصمیم گیری بالینی بررسی و سیر تحولات آن در دو دهه اخیر مورد توجه قرار گرفت.

نتیجه گیری: به نظر می رسد آموزش تصمیم گیری بالینی در پزشکی از تدریس تئوری صرف به سمت آموزش مؤثر فراگیر با استفاده از روش هایی مانند آموزش مبتنی بر مورد، فکر کردن با صدای بلند پیش می رود.

واژه های کلیدی: تدریس، استدلال بالینی، آموزش پزشکی.

A-10-792-1

بررسی کتب مرجع دستیاری تخصصی بالینی از نظر محتوای مهارت آموزشی در سال تحصیلی ۹۰-۹۱

مسعود فتحی*، ابوالفضل خونسرد

* استادیار - جراح پلاستیک دانشگاه علوم پزشکی بیرجند - بیرجند - بیمارستان امام رضا (ع) - دفتر آموزش

dr.fathi48@gmail.com

مقدمه: دستیاران بالینی نقش مهمی در آموزش دانشجویان پزشکی و دستیاران سالهای پایین در ایران دارند، این عملکرد بویژه در آموزش های مهارتی و بخش های جراحی حائز اهمیت است. وجود مطالب آموزشی در کتب مرجع امتحانی در زمینه اصول مهارت های آموزشی ضروری به نظر می رسد.

روش کار: این مطالعه توصیفی، مقطعی در سال تحصیلی ۹۰-۹۱ بر روی کتب مرجع دوره دستیاری بالینی ۲۵ رشته تخصصی اعلام شده از طرف وزارت بهداشت و آموزش پزشکی انجام شد. با مراجعه به فهرست مطالب کتب، فصول کتاب ها از جهت ارتباط موضوع بررسی گردید. نمایه کتاب ها برای کلمات آموزش، یاد دادن و مهارت جستجو گردید.

نتیجه گیری: عنوان فصل یا بخش جداگانه ای در مورد اصول و روش های آموزش در این کتب یافت نشد. در جستجو برای کلمات آموزش، یاد دادن و مهارت نیز مطلبی بدست نیامد، این نتیجه حتی برای رشته های مثل پزشکی اجتماعی و روانپزشکی که به نظر می آمد مطالبی یافت شود، نیز صدق می کرد. پیشنهادات: با توجه به اهمیت موضوع توصیه می شود مطالبی در زمینه اصول و مهارت های آموزش در برنامه درسی دستیاران بالینی گنجانده شود.

واژه های کلیدی: دستیاران بالینی، آموزش پزشکی، کتب مرجع، محتوا.

A-10-57-36

بررسی اثربخشی دستیاران تخصصی کودکان به عنوان معلمان آموزش بالینی در دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مهناز فولادی نژاد*، دکتر لیلا جویباری

* دانشیار مرکز مطالعات و آموزش علوم پزشکی - گرگان: شصتکلا
دانشگاه علوم پزشکی

m_fouladinejad@yahoo.com

مقدمه: آموزش بالینی را می توان فعالیت های تسهیل کننده یادگیری در محیط های بالینی دانست که در آن استاد بالینی و دانشجو به یک اندازه مشارکت دارند و هدف آن ایجاد تغییرات قابل اندازه گیری در دانشجو برای مراقبت بالینی است. در آموزش بالینی، برای دانشجو فرصتی فراهم می شود تا دانش نظری خود را به مهارت های ذهنی و روانی و حرکتی تبدیل نماید. هدف از این مقاله بررسی اثربخشی استفاده از دستیاران تخصصی به عنوان معلم در آموزش بالینی در دانشگاه علوم پزشکی گلستان می باشد.

روش کار: در این مطالعه آموزشی که از سال ۱۳۸۹ شروع شده است بعد از شرکت دستیاران اطفال در کارگاه های آموزش پزشکی به منظور ترغیب و تقویت توانمندی های معلمی در آنان، تدریس برخی از آموزش های بالینی بخش اطفال از قبیل تدریس مباحث شایع سرپایی و اورژانس های طب اطفال، به عهده دستیاران واگذار گردید. بعد از ارزیابی دوره ای دستیاران، بخشی از ارزشیابی های کارآموزان و کارورزان مانند طراحی ایستگاه های آسکی نیز به دستیاران محول گردید. برای ارزیابی معایب و مزایای آموزشی این رویکرد علاوه بر استفاده از سایر شیوه های ارزیابی با چهار گروه از ذینفعان شامل «رزیدنت های اطفال، اساتید، کارآموزان و کارورزان» مصاحبه های نیمه ساختار به عمل آمد. تا دیدگاه و تجربیات آنان نیز بررسی شود. مصاحبه ها ضبط و دست نویس و توصیف شدند. همچنین فرم ارزشیابی کوتاهی در گروه تهیه شد و به کارآموزان و کارورزان داده و از آنان خواسته شد تا بهترین رزیدنت از دیدگاه خود را بر اساس معیارهای آموزشی مشخص نمایند. در نفر از رزیدنت ها به عنوان بهترین دستیار و معلم با دلیل برجستگی های اخلاقی و در دسترس بودن و توانمندی در آموزش معرفی شدند.

یافته ها: از تحلیل داده ها مشخص شد که دستیاران مشارکت خود را در برنامه های آموزشی کارآموزان و کارورزان پزشکی در بخش های اطفال به عنوان یک تجربه غنی از معلمی می دانند. کارآموزان و کارورزان (به ویژه کارآموزان) این تجربه آموزشی را بسیار عالی و مؤثر توصیف کردند. مهم ترین نقطه قوت نیز آن بود که آنان علاوه بر آموزش طب کودکان، مهارت های ارتباطی و نکات اخلاقی را از دستیاران یاد می گرفتند. اعضای هیات علمی گروه کودکان نیز افزایش صلاحیت ها و مهارت های بالینی دستیاران را مورد تأیید قرار دادند

A-10-1137-1

مقایسه دو روش تدریس سخنرانی و حل مسئله در تدریس اصول اپیدمیولوژی از دیدگاه دانشجویان کارشناسی ارشد

سعیده مظلوم زاده*

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی زنجان - زنجان - بلوار مهدوی -
دانشکده پزشکی

smazloomzadeh@zums.ac.ir

مقدمه: روش یادگیری بر اساس حل مسأله (PBL) Problem Based Learning یکی از روش های آموزش دانشجو محور است. با توجه به اهمیت آموزش دانشجو محوری به ویژه برای رشته های تحصیلات تکمیلی این مطالعه با هدف مقایسه دو روش تدریس سخنرانی و حل مسئله در تدریس اصول اپیدمیولوژی از دید دانشجویان کارشناسی ارشد انگل شناسی انجام شد.

روش کار: در این مطالعه، از روش حل مسأله برای تدریس مبحث پیشگیری در اصول اپیدمیولوژی استفاده شد. با توجه به اهداف این مبحث، سوالاتی طراحی شد و در جلسه بعدی دانشجویان به گروه های سه نفره تقسیم شدند تا با بحث و تبادل نظر با یکدیگر به پاسخ سوال های مورد نظر دست یابند. سپس نظرات دانشجویان با استفاده از یک پرسشنامه در هفت حیطه شامل میزان یادگیری، ماندگاری ذهنی، استفاده کاربردی، جذابیت، احتمال پاسخ گویی به سئوال امتحان، ایجاد انگیزه مطالعه و توصیه کلی دانشجویان به استفاده از نوع تدریس جمع آوری و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: ۸۳٪ از دانشجویان در زمینه پاسخ گویی به سئوال امتحان، ۶۷٪ از دانشجویان در زمینه های میزان یادگیری، ماندگاری ذهنی، استفاده کاربردی مطالب و ۵۰٪ از دانشجویان در زمینه های جذابیت و ایجاد انگیزه مطالعه روش حل مسأله (PBL) را بهتر از روش سخنرانی ارزیابی کردند. ۵۰٪ از دانشجویان در مورد توصیه کلی به استفاده از یکی از این روش ها در تدریس، تفاوتی قائل نشدند.

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه نشان می دهد که دانشجویان در اکثر حیطه ها روش حل مسأله را نسبت به سخنرانی برتر می دانستند. بنابراین استفاده از روش حل مسأله در تدریس دروس تحصیلات تکمیلی توصیه می گردد.

واژه های کلیدی: سخنرانی، PBL، زنجان.

به اجرا گذاشته شد. دو مربی ناظر در محیط بالین دانشجویان را به طور مرتب پایش می کردند و با استناد به احادیث و مراحل امر به معروف و نهی از منکر بازخورد دارای سه لایه «مثبت، منفی، مثبت» به دانشجویان داده می شد. در انتهای دوره با استفاده از مصاحبه های نیمه ساختاری و حکایت نویسی کوتاه تجربیات و دیدگاه دانشجویان ثبت گردید. برای آنالیز داده ها از تحلیل محتوای استفاده شد.

یافته ها: تمام دانشجویان تجربه ی قبلی از دریافت بازخورد آموزشی (به هر شکلی از آن) را داشتند. دانشجویان تأکید داشتند که ارائه بازخورد مثبت در ابتدا باعث تقویت رفتار درست و عدم انجام رفتار نادرست در مراحل بعدی می شود. زمانی که کار دانشجو از طرف مربی مورد استقبال قرار می گیرد باعث می شود تا با شور و علاقه و همچنین دقت بیشتر به کار بپردازند. دانشجویان بیان کردند بازخورد منفی نیز پس از ارائه بازخورد مثبت می تواند برایشان مفید باشد چون آنان را متوجه خطاهایشان می سازد. نباید به شکل توبیخ و یا تنبیه بوده و باعث لطمه به شخصیت آنان شود. بهتر است این بازخورد در محیطی خلوت و بدون حضور دیگران انجام گردد همچنین ارائه مجدد یک بازخورد مثبت در انتها می تواند باعث افزایش اعتماد به نفس و عزت نفس آنان گردد.

نتیجه گیری: از آن جایی که اغلب اساتید و دانشجویان تجربه ناخوشایندی از بازخورد دارند و بازخورد را بسیار سخت و شکننده می دانند لذا در اکثر موارد از ارائه بازخورد اجتناب می شود. از طرفی دانشجویان به بازخورد گرفتن عادت ندارند و شکستن این عادت و غالب نمودن یک سنت مورد تأکید اسلامی (امر به معروف و نهی از منکر) آن هم با رویکرد دینی نیاز به فرهنگ سازی و آموزش در حد وسیع دارد. این مهارت می بایست به اساتید و دانشجویان آموزش داده شود در حالی که در آموزش های رسمی هیچیک از این دو گروه چگونگی بازخورد آموزشی مبتنی بر تعالیم اسلامی گنجانده نشده است.

واژه های کلیدی: دانشجویان پرستاری، بازخورد آموزشی، آداب تعلیم و تربیت اسلامی.

و بر این باور بودند که تقویت توانمندی در سطح معلمی در دستیاران افزایش یافته است. همچنین افزایش توانمندی های دستیاران در مباحث تئوری به دلیل نیاز بیشترشان به عنوان راهبر کارورزان مورد تایید اساتید بوده است.

نتیجه گیری: این مطالعه موید یک تجربه موفق در آموزش بالینی دستیاران تخصصی اطفال بوده است. تدریس کارگاه ها و برخی عناوین آموزشی مانند مباحث شایع طب سرپایی و اورژانسهای طب کودکان برای کارورزان و کارآموزان پزشکی و سایرین توسط دستیاران فرصتی را فراهم می آورد تا دستیاران مدرس بودن را تجربه نمایند.

واژه های کلیدی: دستیاران تخصصی کودکان، آموزش بالینی، رزیدنت معلم.

A-10-57-40

بازخورد آموزشی به فراگیران با استفاده از توصیه های آداب تعلیم و تعلم اسلامی

فرناز فرهی*، اکرم ثناگو، لیلیا جویباری، زهرا سبزی، مریم چهره گشا

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی گلستان - گرگان : شصتکلا
دانشگاه علوم پزشکی

a_sanagu@yahoo.com

مقدمه: بازخورد یک فرآیند تعاملی و متقابل با هدف ارائه شناخت به دانشجو در مورد کارایی و عملکردش می باشد. دادن بازخورد مناسب به فراگیران بدون ایجاد خاطرات ناخوشایند یادگیری، از جمله دغدغه ها و چالش هایی است که مربیان با آن روبرو هستند. بازخورد باید روی رفتارهایی که دانشجو می تواند آنها را انجام دهد متمرکز شود. زمانی که قرار است بازخورد داده شود باید حریم خصوصی و رازداری رعایت شود. حضرت علی (ع) در این باره فرمودند: نصیحت گفتن به فردی در حضور مردم، کوبیدن شخصیت آن فرد است (نهج البلاغه، کلمه ی ۲۷۵). وقتی که یک بازخورد منفی داده می شود باید به شکل یک برخورد صادقانه و در عین حال ظریف باشد؛ لذا این مطالعه با هدف بازخورد آموزشی به فراگیران با استفاده از توصیه های آداب تعلیم و تعلم اسلامی صورت گرفته است.

روش کار: در این مطالعه برنامه ارائه بازخورد آموزشی (بهره گیری از کتاب «آداب تعلیم و تعلم در اسلام» از شهید ثانی، جمع آوری کلیه ی آیات و احادیثی، نشست با مشاور مذهبی). جلسه بین گروهی تشکیل، پس از تعیین گروه هدف، برنامه برای دانشجویان ترم ۸ پرستاری

A-10-1135-1

بررسی تاثیر استفاده از روش آموزش مجازی در میزان یادگیری از دیدگاه دانشجویان رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی فسا.

زهرا ماکولاتی*، محبوبه بهار، مجید نقدی، محمد مهدی نقی زاده، مهسا قوی پیشه، نیلوفر اسکندر زاده

* دانشگاه علوم پزشکی فسا- فسا، میدان ابن سینا، دانشگاه علوم پزشکی فسا، گروه علوم تشریح

zohreh1438@yahoo.com

مقدمه: هدف از این مطالعه، بررسی نگرش دانشجویان مقطع علوم پایه رشته پزشکی دانشگاه فسا در رابطه با تأثیر استفاده از روش آموزش مجازی (به صورتی که استاد حضور پیدا نمی کند و اطلاعات خود را از طریق سایت در دسترس دانشجویان قرار می دهد) در میزان یادگیری بوده است.

روش کار: نوع این مطالعه توصیفی- تحلیلی بوده و نمونه ها به صورت تصادفی بر روی ۷۳ نفر از دانشجویان پزشکی مشغول به تحصیل انجام شده است. اطلاعات از طریق پرسش نامه ای شامل بررسی اطلاعات دموگرافیکی و بررسی دیدگاه دانشجویان در رابطه با تأثیر استفاده از روش آموزش مجازی در میزان یادگیری با مقیاس لیکرت (۱- کاملاً بی تأثیر، ۲- بی تأثیر، ۳- تا حدی موثر، ۴- موثر و ۵- بسیار موثر) جمع آوری شده است.

یافته ها: میانگین تأثیر استفاده از روش آموزش مجازی در میزان یادگیری $1/1 \pm 2/45$ بود که با میانگین جواب ها (عدد ۳) از نظر آماری تفاوت معنی داری را نشان داد ($P \geq 0.05$).

نتیجه گیری: پیاده سازی آموزش الکترونیکی مستلزم شناسایی زیر ساختها در راستای اهداف آموزش است. برای این منظور می توان از تجربیات دانشگاههای بزرگ دنیا در زمینه آموزش مجازی استفاده نمود. در کشورهایی که این نوع آموزش جایگزین آموزش سنتی شده است مشکل، بعضاً کمبود دانشجو و جلوگیری از صرف هزینه زیاد برای تشکیل کلاسهای حضوری با تعداد کم دانشجو بوده ولی در ایران مشکل، تراکم دانشجویان است. بنابراین اگر امکان تشکیل کلاس با ظرفیت کامل وجود داشته باشد بهتر است از همان شیوه آموزش سنتی استفاده شود، زیرا آموزش الکترونیکی علاوه بر محاسنی که دارد، معایبی نیز دارد و لذا بهتر است در کنار آموزش سنتی بکار گرفته شود.

واژه های کلیدی: آموزش مجازی، یادگیری، آموزش سنتی.

A-10-915-3

عنوان: بررسی خطاهای شایع در آزمون درس اصول و فنون در دانشجویان پرستاری و مامایی در اتاق skill lab

حمیده دهقانی*، طاهره سلیمی، زهرا پورموحد، منصوره وحدتی، عمار صالحی، محمدرضا زارع

* مربی دانشگاه علوم پزشکی - یزدصفاییه دانشکده پرستاری

hamide.dehghani@yahoo.com

مقدمه: آموزش درس اصول و فنون پرستاری در دانشجویان پرستاری و مامایی ترم یک در مرکز مهارت بالینی اهمیت ویژه ای دارد. کلیه پروسیجرهای پرستاری در این درس بصورت عملی شبیه سازی شده بر روی مانکنها با استفاده از وسایل واقعی محیط کار اجرا میگردد و پس از تمرین در گروههای کوچک آزمون عملی در مرکز مهارت بالینی دانشکده برگزار میگردد.

روش کار: مطالعه توصیفی مقطعی بروش سرشماری کلیه دانشجویان پرستاری و مامای دانشکده پرستاری شهید صدوقی یزد ترم یک وارد مطالعه شدند. با استفاده از چک لیست محقق ساخته مهارت های مختلف در هنگام آزمون فن عملی در مرکز مهارت بالینی توسط مربی مورد بررسی قرار گرفت و خطاها و اشتباهات یادداشت گردید و سپس نتایج بررسی شد.

نتایج: تعداد ۹۰ دانشجو پرستاری مامایی ورودی مهر ۹۰ وارد مطالعه شدند. پروسیجرهایی از قبیل وصل انژیوکت ورگ گیری، کنترل علائم حیاتی، تزریقات عضلانی و زیرجلدی، سندناژفولی، گذاشتن لوله بینی معده ای و... مورد بررسی قرار گرفت. شایعترین اشتباهات و خطاها در پروسیجر وصل سرم و ورگ گیری وریدی شامل: فیکس نامناسب محل انژیوکت، عدم دقت در تنظیم قطرات سرم، آماده نکردن و استفاده از safety box، رعایت نامناسب نکات ضد عفونی بود و در پروسیجر کنترل علائم حیاتی: عدم صحت در شنیدن صدای سیستول، چارت اشتباه در برگه مخصوص و در سایر پروسیجرها نیز تجزیه تحلیل شد.

نتیجه گیری: باتوجه به فراوانی خطاها در آموزش درس فن عملی در ترمهای آتی میتوان تربیتی اتخاذ نمود تا مربیان بیشتر به این موارد بپردازند و موارد را متذکر شوند و قبل از ورود به بیمارستان و شروع آموزش بالین مجدداً در گروههای کوچکتر پروسیجرها تکرار گردد و تمرین و ممارست بیشتر با حضور مربی انجام گیرد تا احتمال ایجاد اشتباه در بالین بیمار کمتر گردد.

واژه های کلیدی: خطا در آزمون مرکز مهارت بالینی.

A-10-57-42

استفاده از منتورینگ دانشجویی به عنوان ابزاری برای آموزش و یادگیری دانشجویان: بر اساس آموزه های تعلیم و تربیت اسلامی

اکرم ثناگو*، خفاطمه مهر اور، مهین نوملی، لیلا جویباری، مسلم حسام، علیرضا شریعتی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی گلستان - گرگان: شصتکلا
دانشگاه علوم پزشکی

a_sanagu@yahoo.com

مقدمه: طبق آداب تعلیم و تعلم در اسلام، لازم است معلم، فردی هوشمند و زیرک را به عنوان مهتر و سرپرست از میان شاگردان تعیین کند، که حضاران و واردان را با شئون و مقام آنان سر و سامان بدهد و آنها را به شنیدن درس و گوش فرادادن به آن و تمرکز فکر نسبت به سخنان استاد و سکوت و آرامش وا دارد. منتور یک رابطه ارگانیک و دوستانه با افراد جوان تر تحت سرپرستی خود برقرار می کند و نه تنها در مورد دروس دانشگاهی بلکه در خصوص مشاغل و مشکلات فرهنگی، اجتماعی و روحی و روانی ایشان را یاری می دهد. این مطالعه با هدف بهره گیری از استفاده از منتورینگ دانشجویی به عنوان ابزاری برای آموزش و یادگیری دانشجویان صورت گرفته است.

روش کار: در این مطالعه، ۱۵ دانشجوی سال های تحصیلی بالا و پایین پرستاری بطور مستمر در هر دوره شرکت نمودند. ۵ دانشجو منتور ۱۰ دانشجو منتی (به ازای هر ۲ دانشجوی سال یک، یک دانشجوی سال چهار به عنوان منتور) شرکت کردند. نحوه انتخاب دانشجویان منتور: این دانشجویان معمولا عضو کمیته تحقیقات دانشجویی و یا دانشجویان استعداد درخشان بودند که بطور داوطلب وظیفه راهنمایی دانشجویان نیازمند را بعهده می گرفتند. قبل از شروع طرح کلیه دانشجویان منتور و منتی طی جلسات توجیهی با یکدیگر آشنا می شدند. شرح وظایف دانشجویان منتور و منتی به طور خلاصه و به صورت شفاهی توسط استاد ارائه می گردید. بعد از پایان سال تحصیلی از هر دو گروه دانشجویان (منتور و منتی) مصاحبه های نیمه ساختار یافته با سوالات باز پاسخ صورت گرفت و تجربیات دانشجویان به عنوان منتور و منتی پرسیده شد. مصاحبه ها طی فرایند «تحلیل محتوا» مورد آنالیز قرار گرفت.

یافته ها: مضامین بر گرفته شده از این مطالعه در دو طبقه قرار گرفت. «احساس تکلیف کردن» احساس افتخار کردن «و» رشد کردن «از مضامینی بود که منتورها در این فرایند آموزشی تجربه نموده بودند. «راهنما داشتن» «احساس آرامش» «ارتباطات قوی» از مضامینی بود که منتی ها در این فرایند تجربه نموده بودند. پی به استعداد های خود بردن و برای آینده شغلی آماده شدن از پیامدهای این مطالعه برای منتورها و آمادگی برای منتوری از پیامدهای این مطالعه برای منتی ها

A-10-1135-2

بررسی نگرش دانشجویان مقطع علوم پایه رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی فسا در رابطه با نقش منابع آموزشی در یادگیری.

زهره ماکولاتی*، محبوبه بهار، مجید نقدی، محمد مهدی نقی زاده، مهسا قوی پیشه، نیلوفر اسکندر زاده

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی فسا - فسا، میدان ابن سینا، دانشگاه علوم پزشکی فسا، گروه علوم تشریح

zohreh1438@yahoo.com

مقدمه: با توجه به حجم وسیع مباحث در علوم پایه پزشکی، ابداع روش های جدید آموزشی و بکارگیری شیوه های مختلف تدریس جهت افزایش دادن میزان یادگیری دانشجویان امری بسیار ضروری به نظر می رسد. از این رو، هدف از این مطالعه، بررسی نگرش دانشجویان مقطع علوم پایه رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی فسا در رابطه با نقش منابع آموزشی (نیروی انسانی و فضاها آموزشی) در یادگیری جهت طرح الگوی طراحی منظم آموزشی بوده است. **روش کار:** مطالعه از نوع توصیفی - تحلیلی بوده و نمونه ها به صورت تصادفی بر روی ۷۳ نفر از دانشجویان پزشکی مشغول به تحصیل انجام شده است. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسش نامه ای شامل بررسی اطلاعات دموگرافیکی و بررسی دیدگاه دانشجویان در رابطه با به کارگیری منابع آموزشی مختلف با مقیاس لیکرت (کاملا بی تاثیر=۱، بی تاثیر=۲، تا حدی موثر=۳، موثر=۴ و بسیار موثر=۵) بوده است.

یافته ها: نمره میانگین نظر دانشجویان در بررسی میزان تاثیر آموزش همزمان تئوری و عملی دروس تشریح در فضای آزمایشگاه $1/95 \pm$ و استفاده از کارشناسان متخصص در آزمایشگاه ها $1/98 \pm 1/15$ بود که با میانگین جواب ها (عدد ۳) از نظر آماری تفاوت معنی داری را نشان داد ($P \geq 1/05$).

نتیجه گیری: شناخت نیازهای فراگیر از نقطه نظر نیروی انسانی و فضاها آموزشی موثر در امر تعلیم، امری ضروری بوده و برای طراحی منظم و حساب شده الگوی آموزش دانشجویان پزشکی توسط استاد قبل از شروع تدریس خود، لازم است. بنابراین با توجه به دیدگاه دانشجویان پزشکی در مورد نقش بسیار مؤثر آموزش همزمان تئوری و عملی دروس مختلف گروه علوم تشریح در فضای آزمایشگاه و استفاده از کارشناسان متخصص در آزمایشگاه ها، به نظر میرسد که این مهم بایستی مد نظر مراکز آموزشی قرار گیرد تا آموزش در این مقاطع به گونه ای باشد که دانشجویان ارتباط مطالب علوم پایه و کاربرد آن ها در دوره بالینی را به روشنی بیشتری درک نمایند.

واژه های کلیدی: منابع آموزشی، آموزش دانشجویان پزشکی، آزمایشگاه.

نتیجه گیری: آگاهی مدرسین از سبک های تفکر فراگیران آنان را در طراحی و جهت دهی مناسب فعالیت های آموزشی راهنمایی می نماید.

واژه های کلیدی: سبک تفکر، پیشرفت تحصیلی، دانشجویان.

A-10-25-10

آموزش احیای قلب و ریبه - با رویکرد پژوهشی

ابراهیم نصیری*، یوسف مرتضوی

* عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی مازندران

somayehrostami14@yahoo.com

مقدمه: یکی از واحدهای درسی مهارتی مهم در رشته های علوم پزشکی آموزش احیای قلبی ریوی پایه می باشد. فرآیند پیشرفت و تغییرات در تکنیک های اولیه احیای قلبی ریوی موجب شده است که در سالهای اخیر اهمیت ماساژ قلبی از تهویه بیشتر تاکید شده است به گونه ای که برای افراد عادی آموزش ندیده اجرای ماساژ بدون تنفس توصیه شده است. از طرف دیگر جایگاه تنفس یکی از ارکان مهم احیای مقدماتی برای آموزش دیده ها باقی مانده است. هدف از این مطالعه تعیین رضایت مندی و میزان انجام تهویه و ماساژ قلبی فراگیران با رویکرد پژوهشی در افزایش ماساژ خارجی قلب از ۳۰ به ۴۰ در طی دو دقیقه احیاء بود.

روش کار: در یک مطالعه آینده نگر ۳۵ نفر از فراگیران بیهوشی که یک دوره هشت جلسه ای ۲ ساعته آموزش احیای قلبی ریوی پایه را با موفقیت گذراندند به روش متقاطع با فاصله ۵ دقیقه دو روش ماساژ به تهویه با نسبت ۳۰ به ۲ و ۴۰ به ۲ را طی دو دقیقه بر روی ما نکن احیای ساخت نروژ انجام دادند. میزان خستگی و رضایت از اجرای تکنیک و تعداد تهویه و تعداد ماساژ خارجی قلب درست در طی دو دقیقه اندازه گیری شد.

نتایج: نتایج نشان داد که میانگین خستگی در روش ۴۰ به ۲ برابر ۲۵ ± ۶۱ و در روش ۳۰ به ۲ برابر ۲۱ ± ۳۶ بوده است. ($P > 0.001$) و میزان رضایت از دو روش و هم چنین تعداد تهویه در دو روش اختلاف معنی داری نداشتند (۳ ± ۷,۸ در مقابل ۴ ± ۷,۴) و هم چنین تعداد ماساژ صحیح در روش ۴۰ به ۲ بیشتر بود. ۲۸ ± ۱۶۵ در مقابل ۳۰ ± ۱۴۲ در طی دو دقیقه.

نتیجه گیری: روش ۴۰ به ۲ در احیای قلبی ریوی پایه برای افرادی که آموزش دیده اند تغییری در تعداد تهویه ریوی ایجاد نکرده است و از طرف دیگر موجب بهبود تعداد ماساژ خارجی قلب میشود که به

بوده است. دانشجویان در این فرایند چون حلقه های زنجیر بهم گره خورد و شبکه قوی آموزشی و ارتباطی را تشکیل می دادند.

نتیجه گیری: اجرای این مطالعه منجر به داشتن شبکه دانشجویی قوی می گردد. با دانش موختگی یک دانشجو دانشجویان دیگر جای او را پر می کنند و این شبکه آموزشی در دسترس همیشه زنده و پویا وجود دارد. منتورینگ یک فرآیند یاددهی - یادگیری برای منتور و منتهی است. یک رابطه دو جانبه برای منتور و منتهی برقرار می شود که در آن هر دو طرف نفع می برند. منتور از یاد دادن و هدایت کردن تجربه می اندوزد و منتهی از یاد گرفتن گام به گام

واژه های کلیدی: منتورینگ، دانشجو، آموزش، یادگیری

A-10-535-7

بررسی رابطه سبک تفکر و پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

فریده صفی خانی*، علیرضا اولی پور، علیرضا ملایری، مهدی سیاح برگرد

* مربی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز - دانشکده بهداشت - طبقه دوم

safikhani_f@yahoo.com

مقدمه: سبک تفکر به شیوه های ترجیحی افراد در استفاده از توانایی هایشان اشاره دارد. شناخت سبک های تفکر و متغیر های مرتبط با آن در آموزش و پژوهش امری لازم و ضروری است و بسیاری از تفاوت ها در عملکرد افراد را می توان به سبک های تفکر آنان نسبت داد. پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی - تحلیلی می باشد که رابطه بین سبک های تفکر و پیشرفت تحصیلی در ۹۵ دانشجوی (۲۳ پسر و ۷۲ دختر) دانشکده بهداشت که بصورت نمونه گیری تصادفی ساده انتخاب شدند، بررسی گردید. ابزار سنجش نوع تفکر پرسشنامه سبک های تفکر استرنبرگ می باشد و معدل نمرات دانشجویان به عنوان ملاک پیشرفت تحصیلی مورد استفاده قرار گرفت داده ها بوسیله نرم افزار SPSS تحلیل گردید.

یافته ها: داده ها نشان داد که تفاوت معنا داری بین جنسیت و سبک های تفکر وجود دارد؛ و ضریب همبستگی پیرسون بیانگر آن است که بین متغیر پیشرفت تحصیلی و سبک های تفکر قانون گذار با اطمینان ۹۵٪ رابطه معنی دارد (۰/۳۷، ۰/۲۶) و می توان نتیجه گرفت دانشجویان که از نظر گرایش تفکر های قانونی و قضایی دارند پیشرفت تحصیلی بیشتری دارند.

فرایندها نیاز به مطالعات دیگری دارد. در این بین توجه و حمایت بیشتر مدیریت ارشد دانشگاهها و همچنین پیگیری و نظارت ستاد وزارت متبوع برای تداوم اجرای فرایندهای برتر کشوری بسیار تاثیر گذار خواهد بود.

واژه‌های کلیدی: فرایندهای آموزشی، دانشگاههای علوم پزشکی، ارتقای فرایندها، فرایندهای برتر کشوری

تعداد ماساژ توصیه شده انجمن قلب در سال ۲۰۱۰ نزدیک تر است و به عنوان روش آلترناتیو برابر تکنیک توصیه شده، پیشنهاد می شود.

واژه‌های کلیدی: آموزش - احیای قلب و ریه - تهویه - ماساژ قلب.

A-10-1-2

بررسی میزان اجرای فرایندهای برتر کشوری جشنواره های آموزشی شهید مطهری

فرنگیس شوقی شفق آریا، نادر ممتازمنش

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی، معاونت آموزشی،
وزارت بهداشت

راهکارهای ارتقای انگیزه اعضای هیات علمی و فراگیران

A-10-67-1

دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی ارومیه در مورد عوامل تاثیرگذار بر ارزشیابی اساتید در سال ۱۳۹۰

زکیه رستم زاده*، کاوه هومن، زهرا زارع

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی ارومیه - دانشکده پیراپزشکی

com.yahoo@rostamzadehzakieh

مقدمه: ارزشیابی اساتید در دانشگاه ها به روش های مختلفی صورت می گیرد. یکی از متداول ترین روش های ارزشیابی در اغلب کشورها و از جمله ایران ارزشیابی توسط دانشجو می باشد. با توجه به اهمیت موضوع در ارتقا کیفیت آموزشی مطالعه حاضر با هدف بررسی دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی ارومیه در مورد عوامل تاثیرگذار بر ارزشیابی اساتید در بهار سال ۱۳۹۰ صورت گرفته است.

روش کار: مطالعه حاضر به صورت توصیفی مقطعی و با مشارکت تعداد ۱۰۷ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی ارومیه صورت گرفته است. جمع آوری داده ها از طریق پرسشنامه ای خود ساخته و خود ایفا مشتمل بر سه بخش طراحی گردید و روایی آن توسط سه متخصص و پایایی آن با ضریب آلفای کرونباخ ۰.۸۶ مورد تایید قرار گرفت. داده ها پس از جمع آوری توسط نرم افزار SPSS.ver18 مورد تجزیه و تحلیل توصیفی قرار گرفتند.

نتایج: این بررسی نشان داد که اکثر دانشجویان (۷۹٪) برخورد محترمانه اسناد با دانشجو را مهمترین معیار ارزشیابی استاد تلقی

مقدمه: اجرای جشنواره آموزشی شهید مطهری یکی از برنامه های مهم معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است که تا کنون چهار دوره آن همزمان با همایش سالانه آموزش علوم پزشکی بمنظور ارتقای فرایندهای آموزشی در دانشگاهها برگزار شده است. با توجه به اینکه یکی از معیارهای انتخاب فرایندهای برتر کشوری اجرای آنها در دانشگاه ها است، لذا هدف از این مطالعه تعیین وضعیت اجرای فرایندهای برتر کشوری جشنواره ها بود.

روش کار: مطالعه از نوع توصیفی است. جامعه آماری را ۳۸ دانشگاه علوم پزشکی تشکیل داده بود. ابزار گرد آوری داده ها پرسشنامه محقق ساخته بود که در آن سئوالاتی شامل تعداد فرایندهای برتر کشوری اجرا شده و نشده در دانشگاه، سال انتخاب فرایند، پیامدها و علل عدم اجرا مطرح شده بود.

یافته ها: نتایج پژوهش نشان داد که از مجموع فرایندهای برتر کشوری انتخاب شده در چهار دوره برگزار شده، در دوره های اول، دوم، سوم و چهارم به ترتیب ۹۰٪، ۸۵٪، ۸۷٪، ۹۱٪ فرایندها اجرا شده. بیشترین تعداد فرایند اجرا شده مربوط به دوره چهارم (۹۱٪) بوده و کمترین مربوطه به دوره دوم (۸۵٪) بوده است. بیشترین تعداد فرایندهای برتر کشوری مربوط به دانشگاههای تهران و شیراز بود. بیشترین موارد ذکر شده در خصوص پیامدهای اجرای فرایندها، رضایتمندی دانشجویان و یادگیری بهتر بوده و بیشترین دلایل برای عدم اجرای فرایندهای برتر، عدم حضور مجری و انتقال وی به دانشگاه دیگر و همچنین عدم همکاری افراد یا واحد ذیربط ذکر شده بود.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج مطالعه می توان نتیجه گرفت که بطور کلی مشارکت دانشگاهها برای ارتقای فرایندهای آموزشی افزایش یافته و اجرای فرایندهای برتر کشوری تقریباً سیر صعودی داشته است. ولی بنظر می رسد بررسی دقیق تر شیوه و گستره اجرایی شدن این

طبقه ای انجام پذیرفت. ۱۶۰ نفر از اعضای هیأت علمی در مطالعه وارد شدند. ابزارهای پژوهش شامل پرسشنامه هوش معنوی کینگ و ابزار خودارزیابی توانمندی تدریس دانشگاه آلاباما بود. داده ها با روشهای آمار توصیفی و آزمونهای تحلیلی مورد تجزیه تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: میانگین نمره هوش معنوی اعضای هیأت علمی $1/2 \pm$ $63/0$ و در حد متوسط بود. حداقل نمره هوش معنوی ۲۸ و حداکثر ۸۷ محاسبه شد. تفاوت معنی داری بین هوش معنوی اعضای هیأت علمی علوم پایه و بالینی مشاهده نشد ($t, p = 0/7 = 0/4$). میان نمره توانمندی تدریس $92/0$ با حداقل نمره $39/0$ و حداکثر نمره $112/0$ گزارش شد و بیشترین نمره توانمندی تدریس مربوط به مدیریت کلاس درس بود. بین هوش معنوی و توانمندی تدریس اعضای هیأت علمی همبستگی معنی دار و مثبت وجود داشت ($p < 0/001$) و ($r = 0/31$).

نتیجه گیری: تقویت هوش معنوی موجبات ارتقای توانمندیهای تدریس را فراهم می نماید. به دلیل نقش کلیدی اعضای هیأت علمی در سیستم آموزشی با تجدید نظر در برنامه ها و سیاستهای آموزشی می توان به ارتقای هوش معنوی و توانمندیهای مدرسان پرداخت. به نظر می رسد تقویت هوش معنوی با برنامه های اصولی مسیر میانبری برای ارتقای نظامهای آموزشی از جمله دانشگاههاست.

واژه های کلیدی: هوش، هوش معنوی، توانمندی تدریس، عضو هیأت علمی.

A-10-95-1

بررسی دیدگاه دانشجویان در ارتباط با ویژگی های استاد بر رغبت یادگیری دانشجو

حسین متعارفی^{*}، علیرضا نفعی، شهریار سخایی، ثریا آزاد

* مربی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه - آذربایجان غربی، خوی، انتهای بلوار ولی عصر، دانشکده پرستاری و بهداشت خوی

motarefy_h@umsu.ac.ir

مقدمه: تدریس خوب از طریق ارتباط خوب انجام می گیرد. هرچه ارتباط گرم، هدفدارتر و علمی تر باشد نتیجه ی مؤثرتری نیز بر روند تدریس خواهد داشت در روند تدریس باید به برنامه های آموزشی توجه نمود و آنها را بررسی و آزمایش کرد باید تجربیات موفق رادر این برنامه ها گنجانند و در تبیین برنامه نباید یک جانبه عمل نمود باید به همه نیازها توجه کرد. آموزش اثربخش نیاز به معلمان اثربخش دارد.

روش کار: پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی-مقطعی است. جامعه

می کنند. معیارهای تسلط استاد بر مفاهیم علمی و مطالب درسی و توانایی استاد در ارائه و انتقال مفاهیم درسی به ترتیب با درصد فراوانی $77,1\%$ و $73,3\%$ اولویت های بعدی دانشجویان را در ارزشیابی استاد تشکیل می دادند. مراعات طول زمان کلاس توسط استاد، آخرین معیاری بود که کمترین میزان توجه دانشجویان ($24,8\%$) را به خود اختصاص می داد. همچنین یافته ها نشان داد که اکثریت دانشجویان، ارزشیابی اساتید را از تاثیرگذارترین عوامل در ارتقا کیفیت آموزشی معرفی نمودند.

نتیجه گیری: از آنجاییکه دانشجویان تنها افرادی هستند که مستقیماً توسط اساتید آموزش داده می شوند و بنابراین برای ارزشیابی از فعالیت های آموزشی، دانشجویان از ارکان مهم به شمار می آیند و از آنجاییکه برخی عوامل جانبی همچون تأثیر عامل فیزیکی و زمان ارائه درس می تواند بر ارزشیابی استاد توسط دانشجو مؤثر باشد لذا فراهم ساختن شرایط مطلوب برای آموزش دانشجویان توسط مدیریت آموزشی پیشنهاد می شود تا تلاش و زحمات اساتید از این عوامل جانبی متاثر نشوند.

واژه های کلیدی: دیدگاه دانشجویان، ارزشیابی، اساتید.

A-10-55-1

ارتباط هوش معنوی با توانمندی تدریس در اعضای هیأت علمی دانشکده پزشکی

مریم اکبری لاکه^{*}، حسین کریمی مونقی، عباس مکارم، حبیب ...
اسماعیلی، مهدی ابراهیمی

* کارشناسی ارشد آموزش پزشکی علوم پزشکی مشهد - علوم پزشکی مشهد

akbarim881@mums.ac.ir

مقدمه: یافتن عوامل مؤثر بر توانمندی های استادان راهکار اساسی در زمینه ارتقاء کیفیت آموزش عالی می باشد. ارتقای هوش معنوی به عنوان عامل بهبود کیفیت کاری کارکنان معرفی شده است. پژوهش حاضر با اهداف اصلی تعیین میزان هوش معنوی، توانمندی تدریس و ارتباط هوش معنوی با توانمندی تدریس انجام شد.

روش کار: این پژوهش کاربردی یک مطالعه توصیفی - همبستگی است که در یکی از دانشگاههای علوم پزشکی با نمونه گیری احتمالی

مازندران در نیمسال اول ۱۳۸۷-۱۳۸۸ طراحی شده است.

روش کار: این مطالعه از نوع نیمه تجربی بوده و نمونه پژوهش دانشجویان دارای عملکرد تحصیلی ضعیف (معدل زیر ۱۵) شاغل به تحصیل در رشته های پرستاری و مامایی بودند، که بر اساس جنسیت، رشته و سال تحصیلی و معدل کل همتا سازی شده و به دو گروه آزمون (۲۰ دانشجو) و کنترل (۴۰ دانشجو) تقسیم شدند. مداخله شامل یک برنامه مشاوره حمایتی در قالب جلسات مشاوره گروهی و فردی توسط کارشناس ارشد مشاوره در طول ترم تحصیلی ارائه گردید و سپس معدل های کل، دروس نظری و عملی قبل و بعد از مداخله در دو گروه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: آزمون t مستقل نشان داد که پس از مداخله بین میانگین کل دو گروه آزمون و کنترل تفاوت معناداری وجود دارد ($p = 0.1/0$). محاسبات بعدی نشان داد که بین میانگین دروس نظری دو گروه نیز تفاوت معناداری وجود دارد ($p = 0.3/0$) اما از نظر میانگین دروس عملی تفاوت معناداری مشاهده نشد ($p = 25/0$). مقایسه میانگین نمرات کل گروه آزمون قبل و پس از مداخله نشان داد که بین دو میانگین کل (تفاوت میانگین = ۱۷/۱) تفاوت معناداری وجود دارد ($p < 0.0003$).

نتیجه گیری: یافته ها بر ضرورت توجه به عملکرد تحصیلی و طراحی و اجرای برنامه های مشاوره حمایتی و به ویژه در دسترس بودن منابع حمایتی برای دانشجویان دارای عملکرد تحصیلی ضعیف تأکید می نماید.

واژه های کلیدی: مشاوره حمایتی، عملکرد تحصیلی ضعیف، دانشجویان پرستاری و مامایی.

A-10-30-1

خطا های رایج در نمره دادن

آذر کبیرزاده*، بنیامین محسنی ساروی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی مازندران - مجتمع پیامبر اعظم

azakab@gmail.com

مقدمه: یک مشکل رایج در مورد تعیین عملکرد دانشجویان، نحوه تبدیل این عملکرد به نمره عددی یا حرفی است. هر زمان که دانشجویان در هدف های درسی مهارت لازم را کسب می کنند شایستگی نمره خوب را دارند ولی این سؤال مطرح می شود که اگر کسی نتوانست به

مورد پژوهش دانشجویان دانشکده پرستاری و بهداشت خوی سال ۸۹ می باشند. واحد های مورد پژوهش تمام دانشجویان دانشکده پرستاری و بهداشت خوی با حجم ۱۵۰ نمونه می باشند که دیدگاه دانشجویان در ارتباط با ویژگی های استاد بر رغبت یادگیری دانشجویان از طریق پرسشنامه بررسی گردید. پس از جمع آوری داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS (ver 16) و روش های آماری توصیفی و استنباطی اطلاعات مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: در این بررسی اکثریت واحدهای مورد پژوهش (۵۸/۷٪) زن و ۷۸/۸ کارشناس، بودند. یافته های پژوهش نشان داد که دیدگاه اکثریت دانشجویان (۷۷/۷) عوامل اثر گذار بر ارزشیابی اساتید را مؤثر می دانستند. نتایج پژوهش نشان داد تأثیر روابط انسانی بر میزان رغبت یادگیری از دیدگاه دانشجویان کاملاً مؤثر می باشد و بین جنس با عوامل تأثیر گذار بر میزان رغبت یادگیری ارتباط آماری وجود داشت ($p \leq 0/05$).

نتیجه گیری: نتایج این پژوهش نشان می دهد که دیدگاه اکثریت واحدهای پژوهش در رابطه با عوامل تأثیر گذار بر میزان رغبت یادگیری مؤثر می باشد و با توجه به نظر دانشجویان در خصوص تأثیر روابط انسانی توصیه می شود اساتید محترم در استفاده از مهارت های ارتباطی در افزایش کیفیت آموزشی تلاش نمایند.

واژه های کلیدی: دیدگاه، ویژگی های استاد، رغبت یادگیری، دیدگاه دانشجو.

A-10-125-1

تأثیر برنامه مشاوره حمایتی بر عملکرد تحصیلی دانشجویان پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی مازندران

یداله جنتی*، افتخار السادات صمدی سنگتراشانی، نسرين خاکی، حمید پیروی، پویا جنتی، نرگس امیری نوجده

*استادیار دانشگاه علوم پزشکی مازندران - ساری - دانشکده پرستاری و مامایی نسیمه ساری

jannati.yadollah@gmail.com

مقدمه: عملکرد تحصیلی ضعیف دانشجویان در دانشگاه ها نگران کننده است و مسئولین آموزش عالی این امر را «خطرناک» می خوانند که با بار مالی سنگینی همراه است و بر جایگاه علمی دانشگاه های کشور تأثیر می گذارد. با اعتقاد بر این که بهبود عملکرد تحصیلی غیرقابل حل نیست این مطالعه با هدف تعیین تأثیر برنامه مشاوره حمایتی بر عملکرد تحصیلی دانشجویان پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی

نیاز به معلم دارند. معلمی که علاوه بر داشتن تخصص در زمینه مرتبط، توانایی انتقال دانش را نیز داشته باشد. اما در این راستا کماکان هیچ دانشگاهی تلاشی برای تغییر در معیار های ورود استادان نداشته و بعد از ورود نیز با ابزارهایی مانند دانش پژوهی تمایل به تغییر دارند. در صورتی که هنوز تغییرات اعمال نشده افراد با ابزار های معلمی ارزیابی می شوند! بدیهی است نتایج این ارزشیابی به لحاظ اعتباری فاقد اعتبار لازم و همچنین از نظر تأثیر بر عملکرد نه تنها منجر به تغییر در رفتار نشده بلکه سرخوردگی و نارضایتی نیز به دنبال دارد. ارزشیابی از معلم یک فرآیند نظام دار برای جمع آوری، تحلیل و تفسیر اطلاعات به منظور تعیین اینکه اهداف آموزشی تحقق یافته اند و اگر تحقق نیافته به چه اندازه هستند تعریف شده است. با این روش و به کمک آن معلم می تواند جهت اصلاح و بهبود روش ها و فعالیت های آموزشی خود بپردازد. همچنین ارزشیابی از معلم به مدیران و برنامه ریزان آموزش کمک می کند تا تصمیم گیری های آموزشی برای انتخاب و ترفیع سالیانه منطقی تر شوند. ولی همه این اهداف زمانی دست یافتنی هستند که زیر ساخت ها نیز اصلاح شوند. به طور مثال افراد وارد شده برای آموزش در طی یک سال اول کاری بجای تدریس اصول و فنون تدریس را آموخته و در طی مراحل روش تدریس آنان در دانشگاه ارزشیابی شده و در صورت احراز صلاحیت توسط معلمان خبره ادامه کار دانند. در غیر این صورت باید با سایر حاضرین شرایط جایگزین شوند.

نتیجه گیری: در این مقاله ضمن معرفی ارزشیابی معلم، شامل اهداف، روش ها و مزایا و معایب روش ارزشیابی فعلی مورد نقد قرار می گیرد.

واژه های کلیدی: ارزشیابی استاد، اعتبار، بهبود روش ها، تعلیم.

A-10-145-1

بررسی میزان استفاده، رضایت مندی و یا دلایل عدم استفاده اساتید دانشگاه علوم پزشکی گیلان از منابع کتابخانه مرکزی و واحدهای تابعه دانشگاه در سال ۱۳۹۰

فریدین مهربابان^{*}، رسول تبری، حسن عباسپور، سکینه کشاورز
محمدیان

* استادیار علوم پزشکی گیلان - دانشگاه علوم پزشکی گیلان

مقدمه: کتابخانه های مرکزی دانشگاه ها تأمین کننده نیازهای اطلاعاتی اعضای هیأت علمی می باشند. آشنایی با میزان و نحوه استفاده اساتید از منابع اطلاعاتی موجود در کتابخانه مرکزی می تواند باعث برنامه ریزی در جهت بهبود کمیت و کیفیت خدمات و منابع موجود در آن و

این معیارها نزدیک گردد باید مردود شود؟ یکی از روش های برخورد با مشکلات ناشی از عدم رسیدن برخی از دانشجویان به این معیارها شکستن اهداف کلی به اهداف کوچک تر است. به نحوی که نمره دادن نیز بر اساس دستیابی به درصد های اهداف تعیین شود. در این حالت نمره دهی بر اساس پیشرفت و دستیابی به اهداف شکل می گیرد و نه بر اساس انتظارات و به لحاظ اینکه ظرفیت یادگیری افراد متفاوت است پس نمره بر حسب قرارداد تعیین شده شکل می گیرد. یکی دیگر از مشکلات رایج نمره دهی استفاده از نمره برای تغییر رفتار افراد است که برای رفتار خوب به نمره افزوده و برای رفتار بد از نمره کاسته شود. اشتباه رایج دیگر اضافه کردن نمره به دانشجویان برای دادن مسوولیت است که به طور مثال برای جایجا کردن اوورهد یا سایر هماهنگی های کلاس به نماینده نمره اضافه داده شود. شکل دیگر خطای رایج نمره دهی در نظر نگرفتن دانشجویانی است که در طول ترم درس را مرور نکرده و غالباً فقط در شب امتحان درس می خوانند که اگر مبنای کلاس نمره آخر ترم باشد بیشتر این افراد قادر به گذراندن درس نیستند. خطای رایج دیگر سختگیری بیش از حد در طراحی سؤال و نمره دهی است. اگر دانشجویان خصوصاً در دروس عملی به بینش و اهداف طراحی شده در ترم دست پیدا کردند می توانند بر مبنای ارزیابی خود کمی سؤالات را ساده تر طراحی کنید. مشکل دیگر در نمره دان، اختصاص ارزش یکسان یا مقیاس نمره دهی یکسان به سؤالاتی است که در سطوح مختلف طراحی شده باشند.

نتیجه گیری: نمره دهی مسئله پیچیده ای است که پاسخ قاطعی ندارد و باید خطا های آن را هم مورد توجه قرار داد تا اهداف یادگیری با خطای نمره دهی قربانی نشود. در این مقاله به خطا های رایج در نمره دهی پرداخته شده است.

واژه های کلیدی: نمره - خطا - ارزشیابی - عملکرد - آموزش.

A-10-30-4

نقدی بر کلیات ارزشیابی اساتید

آذر کبیرزاده^{*}، بنیامین محسنی ساروی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی مازندران - مجتمع پیامبر اعظم

azakab@gmail.com

مقدمه: یکی از معیارهای ورود به دانشگاه برای تدریس داشتن تخصص است. ولی اساساً معلم بودن تفاوت فاحشی با داشتن تخصص در سایر زمینه ها دارد. در طی سال های اخیر برای دانشگاه ها نیز مسجل شد که

A-10-151-1

بررسی سطح انگیزه شغلی اعضا هیأت علمی و عوامل مؤثر بر افزایش آن، دانشگاه علوم پزشکی شیراز سال ۱۳۸۹

قاسم یوسفی سعدی*، علی حق نگهدار

* دانشگاه علوم پزشکی شیراز- شیراز خیابان زند ساختمان مرکزی دانشگاه طبقه ۶ معاونت آموزشی

ghasem_yousefi@yahoo.com

مقدمه: تعدادی از محققین معاصر مفهوم انگیزش را این گونه بیان کرده‌اند انگیزش یک پروسه روانی است که به رفتار انسان هدف و مسیر می‌دهد. انگیزش نیروی پویایی است که تحریک یا عمل انسان را سبب می‌شود عنصر انسانی مهم‌ترین عامل عملکرد در سازمان است و درک رفتار انسان و تأثیر مثبت بر آن می‌تواند سبب افزایش بهره‌وری و بهبود عملکرد سازمان شود از این روی مدیریت باید از آنچه انسان را برای عملکرد بهتر برمی‌انگیزد آگاه باشد و برای ایجاد محیطی که باعث انگیزش قوی و مثبت می‌شود و موجبات رضایت اعضا، افزایش کارایی، بهره‌وری، اثربخشی و در نتیجه حفظ و بقای سازمان می‌گردد اقدام نماید. هدف از این مطالعه، با توجه به نقش کلیدی اعضا هیأت علمی که در امر آموزش و پژوهشی و تولید علم دارند محققین را بر آن داشته تا سطح انگیزش شغلی و عوامل مؤثر افزایش آن را در اعضا هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز، مورد بررسی قرار دهند.

روش کار: مطالعه حاضر مقطعی- توصیفی و تحلیلی بر اساس پرسشنامه ای روا و پایا و نمونه ای با حجم ۱۷۰ نفر از اعضا هیأت علمی بر طبق نمونه گیری تصادفی سیستماتیک شامل ۵/۱٪ استاد ۲۳/۳٪ دانشیار، ۴۵/۶٪ استادیار و ۲۰/۲٪ مربی می‌باشد. اطلاعات جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار آماری Spss و تست کای دو و رگرسیون مورد تجزیه تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته‌ها: در این مطالعه ۵۲/۳٪ حجم نمونه اساتید گروه بالینی و ۴۱/۵٪ آن را اساتید علوم پایه تشکیل دادند این مطالعه طبقه بندی عوامل مهم افزایش انگیزه شغلی را به ترتیب اهمیت شامل ۱- احساس اینکه قسمتی از سازمان بودن ۲- جذابیت شغل ۳- رشد و ترقی در سازمان ۴- آزاد عمل جهت ابتکار و خلاقیت ۵- طی دوره های آموزشی و تحقیقاتی ۶- امنیت و ثبات شغلی ۷- همدردی و کمک مدیران ۸- وفاداری و صداقت همکاران ۹- داشتن محیط مناسب کاری ۱۰- دستمزد و پاداش مناسب و قدردانی از کارآئی خوب و ۱۱- موقع شناسی و نظم در کار را نشان داد.

نتیجه گیری: نتایج بدست آمده از این مطالعه نشان داد که سازمان و موقعیت آن می‌تواند به عنوان مهم‌ترین عامل ایجاد انگیزه جهت عملکرد اعضا آن محسوب شود به شرط آنکه در مقابل سازمان نیز برای آن اعضا اهمیت و احترام لازم قائل باشد دومین عامل انگیزش جذابیت

زمینه ساز افزایش اثر بخشی و کارایی اساتید شود. هدف، بررسی میزان استفاده و رضایت‌مندی اساتید دانشگاه علوم پزشکی گیلان از منابع کتابخانه مرکزی و واحدهای تابعه دانشگاه در سال ۱۳۹۰

روش بررسی: پژوهش از نوع مقطعی به روش توصیفی و تحلیلی است و در مرداد ماه سال ۱۳۹۰ انجام شد. نمونه پژوهش با روش نمونه گیری طبقه ای تصادفی از بین اساتید شاغل در دانشکده های دانشگاه علوم پزشکی گیلان انتخاب گردیدند و حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران و ضریب خطای ۵ درصد، ۱۳۹ نفر محاسبه شد. ابزار گردآوری داده‌ها در بخش مطالعات کتابخانه ای کارت فیش و در بخش میدانی پرسشنامه ای محقق ساخته مشتمل بر ۲ بخش که بخش اول آن حاوی مشخصات فردی و دموگرافیک و بخش دوم سؤالات پژوهش می‌باشند که با استفاده از مقیاس لیکرت امتیازدهی شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها، با استفاده از نرم افزار آماری SPSS و آزمون‌های آمار توصیفی و استنباطی محاسبه شد. نرمالیت توزیع داده‌ها با استفاده از آزمون کولموگوروف اسمیرنوف بررسی و تأیید شد.

یافته‌ها: بیشترین فراوانی نسبی (۶۱/۲ درصد) میزان استفاده از منابع کتابخانه ای مربوط به کتاب‌های فارسی و کمترین فراوانی (صفر درصد) میزان استفاده، مربوط به پایان نامه بوده است. فراوانی نسبی استفاده واحدهای مورد پژوهش از نشریات فارسی ۵۲/۵ و نشریات لاتین ۲۷/۳ درصد است. بیشترین فراوانی نسبی (۳۷/۴ درصد) میزان رضایت‌مندی از کتاب‌ها کمترین (۲۰/۱) آن مربوط به منابع الکترونیک می‌باشد. بیشترین فراوانی نسبی (۵۲/۵ درصد) علت عدم استفاده از کتابخانه کسب اطلاعات علمی از سایر روش‌ها و کمترین (صفر درصد) آن مربوط به مناسب نبودن فضای کتابخانه می‌باشد.

نتیجه گیری: استفاده اعضا هیأت علمی از منابع فارسی، ضرورت اتخاذ راهکارهایی جهت بهره گیری این افراد از منابع لاتین که حاوی دانش روز می‌باشند را آشکار می‌سازد. همچنین رضایت واحد های مورد پژوهش از منابع غیر الکترونیک و نارضایتی نسبی آنان از منابع الکترونیک ضرورت توجه به فراهم آوردن زیر ساخت‌های لازم جهت استفاده از منابع الکترونیک را بیش از پیش نمایان می‌سازد.

واژه‌های کلیدی: رضایت‌مندی، اساتید، منابع، کتابخانه مرکزی.

simulator و...) مورد نیاز نبود. این روش به راحتی طراحی و اجرا شد. در پایان دیدگاه های دانشجویان (۲۸ کارورز و کار آموز) نسبت به روش آزمون و تأثیر آن در بهبود کیفیت آموزش مهارت های بالینی بخش با استفاده از پرسشنامه‌ی محرمانه با استفاده از نرم افزار SPSS مورد ارزیابی قرار گرفت. در حال حاضر هر ۲ ماه یکبار آزمون با روش جدید طراحی شده برگزار می شود.

یافته ها: ۹۵/۳٪ دانشجویان با این روش آزمون موافق بوده و خواستار اجرای این روش در سایر بخش های بالینی بودند. در پاسخ به سؤال تأثیر این روش آزمون در بهبود کیفیت آموزش مهارت های بالینی در زایشگاه و درمانگاه به ترتیب ۹۵/۶٪ و ۸۹/۲٪ کاملاً موافق بودند. در پاسخ به سؤال تأثیر این روش آزمون در افزایش انگیزه برای آموزش مهارت های بالینی ۹۲٪ کاملاً موافق بودند.

نتیجه گیری: روش DOPS روشی بدون هزینه عملیاتی و بسیار مناسب برای ارزیابی مهارت های عملی کارورزان زنان بوده و منجر به هدایت آموزشی آنها به سمت فراگیری مهارت های بالینی بر اساس کوریکولوم وزارتخانه می باشد و حتی می تواند به صورت یک روش پیشنهادی برای تغییر کوریکولوم آموزشی کارورزی زنان باشد.

واژه های کلیدی: DOPS- بخش زنان- کارآموز- کارورز.

A-10-245-3

ارزیابی برنامه های آموزش مداوم پرستاری و مامایی

زهره شاه حسینی*، یدالله جنتی، زهرا عبداللهی، معصومه هدایت پور

دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران

zshahhosseini@yahoo.com

مقدمه: در حال حاضر آموزش مداوم پرستاری و مامایی یک روش رایج جهت حفظ و ارتقاء سطح دانش، نگرش، مهارت های شغلی و بهبود خدمات بهداشتی و درمانی این گروه از ارائه دهندگان خدمات می باشد. آگاهی از میزان اثر بخشی برنامه های آموزش مداوم برای تصمیم گیران بهداشت و درمان حائز اهمیت است. با توجه به اهمیت نظرسنجی در اثربخشی برنامه های آموزشی، این مطالعه با هدف ارزیابی برنامه های آموزش مداوم پرستاری و مامایی انجام گرفت.

روش کار: در این مطالعه نظرات ۲۴۷ پرستار و مامای شرکت کننده در برنامه های آموزش مداوم دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی مازندران در سال ۱۳۹۰ بررسی شد. دیدگاه شرکت کنندگان در مورد کیفیت برنامه های آموزش مداوم و انگیزه افراد از شرکت در

شغل می باشد که به عنوان عامل خود شکوفائی به حساب می آید. عوامل دیگر همچون رشد و ترقی در سازمان، آزادی عمل جهت ابتکار و خلاقیت و طی دره های آموزشی به عنوان عوامل خود احترامی و عامل امنیت و ثبات شغلی به عنوان عامل ایمنی و اطمینان و عوامل همدردی و کمک مدیران، وفاداری و صداقت همکاران و داشتن محیط مناسب کاری به عنوان عوامل اجتماعی و دستمزد و پاداش مناسب در مقابل کارائی خوب و همچنین نظم و موقع شناسی به عنوان عوامل فیزیولوژیکی در نظر گرفت عوامل سطح بالا شامل (خودشکوفائی، احترام و تعلق به سازمان) به عنوان مهم ترین عوامل انگیزش که بیشترین رضایت شغلی، تعلق خاطر و تعهد را ایجاد می نماید که باعث بهبود کارائی و افزایش بهره‌وری در سازمان می شود و عوامل سطح پایین (شامل اجتماعی- ایمنی و فیزیولوژیکی) در این تحقیق کمتر مورد تأکید اعضا قرار گرفت.

واژه های کلیدی: انگیزش- رضایت شغلی- اعضای هیأت علمی.

A-10-240-1

بررسی دیدگاه های کارورزان و کار آموزان بخش زنان نسبت به یک روش ایستگاهی ابداعی dops آزمون

ناهید قنبرزاده*، محمد نجفی سمنانی، علی نجفی سمنانی

* استادیار دانشگاه

nghanbarzadeh@gmail.com

مقدمه: ۱. دانشجویان در دوره های کارورزی و کار آموزی بایستی در پایان دوره مورد ارزیابی قرار گرفته و نمره به آنها ارائه شود قبلاً دانشجویان از نظر آموخته های عملی مورد ارزیابی قرار نمی گرفتند؛ لذا دانشجویان انگیزه ای برای آموزش مهارت های بالینی نداشتند. هدف از این مطالعه افزایش انگیزه دانشجویان در مهارت های بالینی است. با استفاده از روش DOPS مهارت های بالینی کارورزان و کار آموزان بر اساس کوریکولوم وزارتخانه در پایان بخش مورد ارزیابی یکسان قرار گرفته و نمره ای پایان بخش به دانشجویان داده شد. این روش بر اساس مدل DOPS طراحی و اجرا شد از آنجایی که امکانات خاص مالی و کمک آموزشی (مدل simulator و...) مورد نیاز نبود این روش به راحتی طراحی و اجرا شد

روش کار: ۱. دوره کارورزی و کار آموزی زنان در دانشگاه ها ۲ ماه می باشد و در پایان دوره با استفاده از روش DOPS مهارت های بالینی کارورزان و کار آموزان بر اساس کوریکولوم وزارتخانه در پایان بخش مورد ارزیابی یکسان قرار گرفته و نمره ای پایان بخش به دانشجویان داده شد و از آنجایی که امکانات خاص مالی و کمک آموزشی (مدل

ریزی متمرکز امتحانات میان‌ترم در دوره علوم پایه پزشکی و دندان پزشکی در طول یک هفته و نظرخواهی از دانشجویان پردیس بین‌الملل دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد در این رابطه بوده است.

روش کار: ابتدا با مصوبه شورای آموزشی پردیس بین‌الملل مقرر شد که برگزاری امتحانات میان‌ترم به صورت متمرکز و در طول یک هفته برگزار شود. سپس قبل از شروع نیمسال اول سال تحصیلی جاری برنامه امتحانات میان‌ترم همراه با طرح درس و جدول زمان‌بندی ارائه دروس به اطلاع کلیه دانشجویان و اساتید درس رسانده شد. جهت رفاه و کمک به دانشجویان مقرر شد که در طول یک هفته برگزاری امتحانات میان‌ترم کلاس‌های درس تعطیل گردد تا دانشجویان با فراغت بیشتر فرصت مطالعه داشته باشند. در پایان پس از برگزاری امتحانات به صورت متمرکز پرسشنامه‌ای تهیه و از کلیه دانشجویان و اساتید برای مقایسه برگزاری امتحانات به روش متمرکز جدید با روش قدیمی و همچنین رفع معایب احتمالی از آن‌ها نظرخواهی به عمل آمده و نتایج مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌ها: در مجموع بازده بیشتر کلاسها، فراهم شده فرصت بیشتر برای مطالعه بیشتر و بهتر امتحانات پایان ترم، استقبال خوب اساتید از این شیوه برگزاری متمرکز امتحانات میان‌ترم، کاهش طول دوره اضطراب دانشجویان و استقبال دانشجویان از شیوه متمرکز و یک هفته‌ای از نتایج این مطالعه بود. در نظرخواهی به عمل آمده از دانشجویان در پاسخ به این سؤال که چه میزان از برگزاری امتحانات میان‌ترم رضایت دارید تنها ۱۹/۳٪ از پاسخ دهندگان موافق برگزاری امتحان میان‌ترم بوده و اغلب (۵۲٪) موافق برگزاری امتحان میان‌ترم نبوده و تقاضای برگزاری و ارزیابی تنها به وسیله امتحان پایان ترم داشتند.

نتیجه گیری: برخلاف انتظار در نظرخواهی عمل آمده از دانشجویان در پاسخ به این سؤال که میزان رضایت شما با تمرکز امتحانات و تعطیلی کلاس‌ها در یک هفته تنها ۴۱/۲٪ از دانشجویان گزینه زیاد انتخاب نموده بودند که کمتر از میزان مورد انتظار بود. ۷۹٪ دانشجویان با برگزاری دو هفته‌ای امتحانات میان‌ترم موافق بودند. علاوه بر ۶۹/۳٪ دانشجویان از زمان فاصله بین امتحانات که اغلب یک روز بود رضایت نداشته و در خصوص زمان در نظر گرفته شده برای امتحانات و مکان برگزاری امتحانات نیز دانشجویان رضایت نداشتند که تصمیم به پیگیری موضوع توسط مسئولین آموزشی جهت رفع این مشکلات شد.

واژه‌های کلیدی: امتحان، میان‌ترم، متمرکز، دانشجویان.

بازآموزی با مقیاس لیکرت به کمک پرسشنامه‌ای که به همین منظور تهیه شده بود، به روش خود اظهاری توسط مشارکت کنندگان بررسی گردید.

یافته‌ها: بالاترین نظرات موافق افراد مورد مطالعه در خصوص ارزیابی برنامه‌های آموزش مداوم، به ترتیب مربوط به «موفقیت برنامه از نظر تحکیم اطلاعات مشارکت کنندگان» (۷۸/۱ درصد) و «متناسب بودن برنامه آموزش مداوم با نیازهای شغلی مشارکت کنندگان» (۶۷/۲ درصد) بود. در حالی که «متناسب بودن تبلیغات برنامه‌های آموزش مداوم» با ۳۶ درصد و «میزان امتیاز تعلق یافته» با ۳۲/۷ درصد کمترین نظرات موافق را کسب نمودند. هم‌چنین یافته‌های این بررسی نشان داد که مهم‌ترین انگیزه افراد از شرکت در برنامه‌های آموزش مداوم به ترتیب مربوط به «تجدید نظر کردن اطلاعات» (۸۵/۳ درصد)، «مبادله اطلاعات و تجربیات» (۷۶/۷ درصد) و «کسب امتیاز بازآموزی» (۷۳/۶ درصد) بوده است.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج پژوهش می‌توان بیان نمود برنامه‌های آموزش مداوم گروه پرستاری و مامایی از موفقیت نسبی برخوردار می‌باشد، گرچه برای رسیدن به نقطه مطلوب پیشنهاد می‌شود که برنامه‌ها بطور منظم و به استناد تحقیقات و متناسب با نیاز فراگیران بازنگری و تدوین شوند.

واژه‌های کلیدی: پرستاران، ماماها، آموزش مداوم، نظر سنجی.

A-10-65-2

برگزاری متمرکز امتحانات میان‌ترم و بررسی دیدگاه دانشجویان پردیس بین‌الملل دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد در این رابطه

عباسعلی جعفری*، حسین نهنگی، محمد حسن شیخها، محسن زارع

* دانشیار پردیس بین‌الملل دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی یزد- یزد، احمد آباد مشیر، کیلومتر ۵ جاده بافق، پردیس بین‌الملل دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

jaabno@gmail.com

مقدمه: علی‌رغم تلاش و هزینه زیاد برای برنامه ریزی کلاس‌ها، تأمین استاد و فضای آموزشی، متأسفانه در روزهای برگزاری امتحان میان‌ترم اغلب مشاهده می‌شود که حضور فیزیکی دانشجویان در سایر کلاس‌های درسی کم‌رنگ بوده و حتی در صورت حضور در کلاس متأسفانه اغلب به جای تمرکز بر روی درس و استاد بیشتر در حال مطالعه درس مورد امتحان هستند. هدف از انجام این مطالعه برنامه

A-10-277-1

وضعیت حمایت و نظارت موجود و مورد انتظار دانشجویان
مامایی در محیط آموزش بالینی

صدیقه سلیمی، وحید پاک پور*

* مربی هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی زنجان - زنجان، خ پروین
اعتصامی، جنب کارخانه شیر پاستوریزه، دانشکده پرستاری و
مامایی زنجان

vahidpakpour@zums.ac.ir

مقدمه: مربیان بالینی در یادگیری بالینی دانشجویان مامایی نقش
بسیار مهمی دارند و حمایت و نظارت ارائه شده از سوی آنان تأثیر
بسزایی در آموزش دانشجویان و کسب صلاحیت بالینی توسط ایشان
دارد. این مطالعه با هدف تعیین میزان درک دانشجویان مامایی از
وضعیت موجود و مورد انتظار حمایت و نظارت در محیط بالینی انجام
گردیده است.

روش کار: این مطالعه یک تحقیق توصیفی - مقطعی است. نمونه
های پژوهش را ۷۴ دانشجوی سال دوم تا چهارم کارشناسی مامایی
دانشگاه علوم پزشکی زنجان در نیم سال اول تحصیلی ۹۱-۹۰ تشکیل
داده بودند، که به روش سرشماری انتخاب شدند. ابزار جمع آوری
داده‌ها شامل برگه جمع آوری اطلاعات فردی و تحصیلی دانشجویان
و پرسشنامه Extent of Support and PESSS (Perceived
Supervision Survey) بود که دارای ۵۸ گویه می‌باشد و درک
دانشجویان را از میزان حمایت و نظارت دریافتی و ترجیحی، مورد
سنجش قرار داده است. تجزیه و تحلیل نتایج با استفاده از ویرایش
۱۶ نرم افزار آماری SPSS و آمار توصیفی و استنباطی انجام گرفت.

یافته‌ها: بین درک دانشجویان از میزان حمایت موجود و مورد انتظار
تفاوت معنی داری وجود داشت ولی میان درک آنان از میزان نظارت
موجود و مورد انتظار تفاوت معنی داری وجود نداشت. به عبارت دیگر
انتظارات دانشجویان از حمایت دریافتی در محیط آموزش بالینی
برآورده نشده است ولی انتظاراتشان از میزان نظارت دریافتی در محیط
آموزش بالینی برآورده شده است.

نتیجه گیری: دانشجویان مامایی درک مثبتی از میزان حمایت
دریافتی نداشته و درک آنان از وضعیت موجود حمایت دریافتی با
وضعیت مورد انتظار تفاوت فاحشی دارد؛ لذا توجه به حیطه حمایت
از سوی مربیان بالینی، جهت ارتقای کیفیت محیط آموزش بالینی
ضروری به نظر می‌رسد.

واژه‌های کلیدی: آموزش مامایی - نظارت - حمایت - محیط آموزش
بالینی.

A-10-276-2

بررسی میزان علاقه اعضای هیأت علمی جهت همکاری با
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی در سال ۱۳۸۸
دانشگاه علوم پزشکی بابل

حوریه محمدی کناری*، دکتر پرویز امری

* پزشک دانشگاه علوم پزشکی تهران - تهران خیابان حافظ ابتدای
خیابان بهشت دانشکده طب سنتی

hmk1358@gmail.com

مقدمه: با توجه به رسالت مراکز مطالعات و توسعه آموزش علوم
پزشکی که جلب مشارکت و پویایی اعضای هیئت علمی به عنوان
افراد کلیدی در فرآیندهای یاددهی - یادگیری می‌باشد، این مطالعه به
منظور بررسی میزان علاقمندی اعضای هیئت علمی در همکاری با این
مرکز طراحی شده است.

روش کار: در این مطالعه توصیفی پرسشنامه ای مشتمل بر ۱۰ سؤال
برای کلیه اعضای هیئت علمی فرستاده شد که ۷۳ نفر از اعضای
هیئت علمی آن را به صورت خود ایفا تکمیل و به EDC عودت دادند.
اطلاعات بدست آمده کدگذاری و با نرم افزار SPSS آنالیز گردید.

یافته‌ها: ۴۵/۲٪ از اعضای هیئت علمی علاقمند به شرکت و تدریس
در کارگاه‌های توانمندسازی اساتید و ۲۴/۶۵٪ علاقمند به تدریس در
کارگاه‌های مرکز مهارت‌های بالینی هستند. ۴۷/۹۴٪ مایل به عضویت
در کمیته‌های تخصصی EDC و ۳۴/۲۴٪ نیز تمایل به همکاری
با واحد استعداد درخشان و هدایت این دسته از دانشجویان دارند.
همچنین ۵۷/۵۳٪ علاقمند به فعالیت در زمینه پژوهش در آموزش
هستند. در خصوص فرصت لازم برای همکاری با EDC، ۴۳/۱۶٪ از
اعضای هیئت علمی حاضرند یک روز در هفته را در EDC بگذرانند.
۳۵/۶۱٪ می‌توانند ساعتی در هفته و ۲۴/۶۵٪ نیز ساعتی در ماه را به
همکاری با EDC بپردازند. این در حالی است که ۵۳/۴۲٪ تمایل دارند
که این همکاری به صورت الکترونیکی و غیر حضوری باشد و ۶/۸۴٪
نیز اصلاً تمایلی به همکاری ندارند.

نتیجه گیری: استفاده از نتایج این مطالعه و بهره گیری از توان علمی
مدرسین علاقمند در فعالیتهای مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم
پزشکی موجب ایجاد محیطی پویاتر در دانشگاه‌ها و افزایش کیفیت
آموزش خواهد شد.

واژه‌های کلیدی: اعضای هیئت علمی، علاقمندی، مشارکت.

A-10-484-2

عوامل مؤثر بر کاهش انگیزه تحصیلی دانشجویان پرستاری

فاطمه سال مه*، محبوبه یعقوبیان

* مربی علوم پزشکی مازندران - امیر مازندرانی - دانشکده پرستاری

fsalmeh@gmail.com

مقدمه: دانشجویانی که روزهای اول ورود به دانشگاه با شور و علاقه رشته خود را شروع می‌کنند بعد از مدتی کم کم انگیزه خود را از دست می‌دهند. عوامل کاهش انگیزه تحصیلی دانشجویان می‌تواند عوامل درونی یا بیرونی باشد. از عوامل درونی مؤثر بر کاهش انگیزه می‌توان از نگرش نادرست دانشجو به زندگی و تحصیل، نقصان در توانایی و مهارت دانشجو برای کنترل مشکلات زندگی و مشکلات مالی، روحی و روانی وی نام برد. عوامل بیرونی اثر گذار در کاهش انگیزه تحصیلی دانشجو شامل نگرش نادرست خانواده و جامعه نسبت به علم و دانش و رشته تحصیلی و رفتار نامناسب خانواده با دانشجو در زمان تحصیل، فرهنگ نمره محوری در دانشگاه، عدم انطباق دروس تئوری و عملی که منجر به تربیت نیروهای ناکارآمد یا کم بهره می‌شود، کمبود امکانات آموزشی، پژوهشی و رفاهی دانشجویان، ضعف فعالیت‌های فرهنگی و ورزشی و تفریحی، عدم توجه به استادان شاخص و تأثیر گذار و همچنین کمبود استادان مجرب و با انگیزه نام برد.

روش کار: در این تحقیق توصیفی تعداد ۶۰ دانشجو سال سوم و چهارم پرستاری مورد بررسی قرار گرفتند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه بوده است که در دو بخش مشخصات دموگرافیک و عوامل مؤثر بر کاهش انگیزه تحصیلی تنظیم شده بود. در بخش دوم ۱۹ سؤال مربوط به عوامل مؤثر بر کاهش انگیزه تحصیلی با استفاده از مقیاس لایکرت رتبه بندی گردید. داده‌های جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS16 مورد بررسی قرار گرفتند.

نتایج: ۸۶ درصد دانشجویان دختر و ۱۴ درصد پسر بوده‌اند. بیشتر (۵۶/۴ درصد) آنان ساکن خوابگاه بوده‌اند. اکثریت (۴۸/۳ درصد) دانشجویان نگرش جامعه را نسبت به رشته پرستاری به عنوان عامل ایجاد کاهش انگیزه تحصیلی عنوان نمودند. از دیدگاه آنان (۴۵ درصد) نحوه برخورد دانشجویان سایر رشته‌های علوم پزشکی با دانشجویان پرستاری یکی از عوامل کاهش انگیزه تحصیلی بوده است. دانشجویان پرستاری انتخاب رشته تحصیلی بدون در نظر گرفتن علاقه شخصی (۶۶/۷ درصد) و نیز کاهش اطمینان به آینده شغلی (۵۵ درصد)، وجود ناسازگاری و ناهماهنگی بین آموخته‌های تئوری و آموخته‌های بالینی (۴۳/۳ درصد)، اکتفا کردن اساتید به آزمون‌های پایانی ترم برای سنجش علمی دانشجویان (۵۳/۳ درصد) عدم اظهار نظر و دخالت اساتید در مورد شیوه‌های مختلف یادگیری و ضعف‌های دانشجو و عدم دخالت در مورد اصلاح آنان (۴۶/۷ درصد)، کمبود خدمات رفاهی و آموزشی در دانشکده (۵۵ درصد) و درگیری‌های عاطفی مختلف در

A-10-347-1

معیارهای مؤثر در ارزیابی عملکرد آموزشی استاد از منظر دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز

لیلا قهرمانی*، مهین نظری، محمد قاسم سلیمانی

* استادیار علوم پزشکی شیراز - شیراز، بلوار رازی، دانشکده بهداشت و تغذیه

ghahramanl@sums.ac.ir

مقدمه: یکی از مهم‌ترین روش‌هایی که در تمام سیستم‌های آموزشی ما برای ارتقاء کیفیت و تأثیر پذیری بهتر شیوه‌های آموزش به کار می‌رود ارزشیابی اساتید توسط دانشجویان است؛ لذا برای طراحی یک سیستم ارزیابی منظم، شفاف، کاربردی و عادلانه باید به بررسی و آزمون این روش ارزیابی پرداخت. هدف این مطالعه بررسی عوامل دخیل در ارزیابی اساتید است.

روش کار: تحقیق حاضر یک مطالعه توصیفی تحلیلی از نوع مقطعی است که در نیمه دوم سال تحصیلی ۸۸-۸۹ در دانشکده بهداشت و تغذیه شیراز بر روی ۲۹۱ نفر از دانشجویان و به صورت نمونه در دسترس (تمامی دانشجویان علاقه‌مند به شرکت در مطالعه) انجام شده است. پرسشنامه شامل دو بخش دموگرافیک شامل سن و جنس، مقطع و ترم تحصیلی و ۱۴ سؤال در مورد دیدگاه دانشجویان بود که با روش لیکرت پنج درجه‌ای (از خیلی کم تا خیلی زیاد) درجه بندی شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با نرم افزار SPSS به صورت محاسبه میانگین نمرات گزینه‌ها انجام شد.

یافته‌ها: میانگین سنی دانشجویان شرکت در برنامه $22/2 \pm 2/1$ بود که ۶۷٪ از آن‌ها خانم بودند. مهارت‌های ارتباطی اساتید، آراستگی ظاهر یا شوخ طبعی استاد، تأثیر میزان علاقه و یا فعالیت دانشجو در درس مورد نظر و اطلاع داشتن استاد از ارزیابی به ترتیب مهم‌ترین عوامل مؤثر در ارزشیابی استاد توسط دانشجو بود.

نتیجه گیری: طبق نتایج تحقیق، بیش از دو سوم از دانشجویان مهارت ارتباطی استاد را در ارزیابی عملکرد آموزشی آن‌ها تأثیر گذار و حدود ۷۵٪ از آن‌ها تشکیل کارگاه‌های برقراری ارتباط را برای اساتید ضروری می‌دانستند. بی تردید یکی از مهم‌ترین اجزا در سیستم آموزشی، اساتید می‌باشند که دارای نقش تعیین کننده‌ای در دستیابی به اهداف آموزشی می‌باشند و در این راستا ارزشیابی استادان و بررسی کیفیت کار آنان از مهم‌ترین جنبه‌های مؤثر در ارتقاء کیفیت آموزشی آنان خواهد بود.

واژه‌های کلیدی: ارزشیابی، استاد، دانشجو.

پیشرفت تحصیلی از معدل کل استفاده شده است. متوسط ضریب پایایی مقیاس منبع کنترل درونی - بیرونی راتر با روش تصنیف و کودر - ریچاردسون محاسبه شده در بسیاری از پژوهشها بیشتر از ۰.۷۰ گزارش شده است. جهت تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار SPSS نسخه ۱۶، آمار توصیفی و آزمون کای دو استفاده گردید.

یافته ها: میانگین سنی دانشجویان مامایی (۲۲/۹۸ ± ۴/۰۶) سال بود. ۶۹/۲ درصد دانشجویان مامایی از کنترل درونی و ۳۰/۸ درصد از کنترل بیرونی برخوردار بودند. میانگین سنی دانشجویان پرستاری (۲۱/۷۳ ± ۱/۹) بود. ۶۹٪ آزمودنی ها منبع کنترل درونی و ۳۰/۵٪ آنها منبع کنترل بیرونی داشتند. داشتن منبع کنترل درونی طبیعی تلقی می گردد لذا بیشتر دانشجویان دارای منبع کنترل طبیعی بودند. با آزمون کای دو بین منبع کنترل دو گروه دانشجویان رشته پرستاری و مامایی ارتباط معنی داری وجود نداشت (df=1, P=0.32).

نتیجه گیری: به نظر می رسد عامل تفاوت بین رشته ایی بر منبع کنترل دانشجویان تاثیر ندارد و انجام تحقیقات بیشتر در این زمینه عوامل تاثیر گذار برای ارتقای آموزش دانشجویان ضروری است.

واژه های کلیدی: منبع کنترل، دانشجویان پرستاری و مامایی

A-10-389-1

تحلیل کیفیت خدمات آموزشی از دیدگاه دانشجویان: کاربرد SERVQUAL

رفعت محبی فر*، گلرخ عتیقه چیان، سجاد غلامعلی پور، محمد علی زحل، لیدا شمس، زهرا قاسمی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی قزوین - قزوین - دانشگاه علوم پزشکی قزوین دانشکده بهداشت و پیراپزشکی - گروه مدیریت

smrf55@yahoo.com

مقدمه: نظام آموزش عالی به عنوان یک نظام پویا، هوشمند و هدفمند که با چالش های جدیدی روبروست، دارای دو بعد کمی و کیفی است. گسترش کمی نظام آموزش عالی بدون توجه به کیفیت، پیامدهای همچون افت تحصیلی، وابستگی علمی، فرار مغزها، عدم کارآفرینی و ضعف تولید دانش را به همراه خواهد داشت. مطالعه حاضر با هدف بررسی شکاف ادراکات و انتظارات دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قزوین با استفاده از مدل SERVQUAL در سال ۹۰ انجام گرفته است.

روش کار: پژوهش حاضر به صورت توصیفی - تحلیلی در سال ۱۳۹۰

دوران دانشجویی (۴۰ درصد) به عنوان مؤثرترین عوامل کاهش انگیزه تحصیلی عنوان شدند.

نتیجه گیری: دانشجویان عاشق تحصیل اگر در حین تحصیل علاقه اش را از دست بدهد سرمایه بزرگی از دست خواهد رفت و همه مسئولین دانشگاه وظیفه خطیری را در این راستا به عهده خواهند داشت. در این مقاله موانع پیش رو مسئولین و راهکارهای افزایش انگیزه تحصیلی در دانشجویان ارائه خواهد شد.

واژه های کلیدی: انگیزه تحصیلی - عوامل مؤثر - دانشجویان پرستاری.

A-10-430-3

بررسی مقایسه ایی منبع کنترل در بین دانشجویان پرستاری و مامایی

محمد رضا اندرواز، معصومه باقری نسامی*، انسیه موسوی، نرگس امیری

* استادیار دانشکده پرستاری مامایی نسیبه - دانشکده پرستاری مامایی نسیبه

anna3043@gmail.com

مقدمه: یکی از عواملی که انگیزش را تحت تاثیر قرار می دهد منبع کنترل است. افرادی که دارای متغیرهای شخصیتی موسوم به منبع کنترل درونی هستند معتقدند که تقویت هایی که دریافت می کنند حاصل کارکردها رفتارها یا ویژگیهای خود آنها است. افراد دارای منبع کنترل بیرونی فکر می کنند که دریافت تقویت آنها وابسته به مردم دیگر، تقدیر یا شانس است. این مساله در موفقیت آموزشی دانشجویان تاثیر گذار می باشد. هدف از این مطالعه بررسی مقایسه ایی منبع کنترل در بین دانشجویان پرستاری و مامایی می باشد.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی است که به منظور مقایسه منبع کنترل در بین دانشجویان پرستاری و مامایی انجام شد. نمونه گیری به روش در دسترس بود. نمونه های گروه اول شامل ۹۱ نفر دانشجوی مامایی شاغل به تحصیل بوده است (۵۶ نفر مامایی پیوسته و ۳۵ نفر مامایی ناپیوسته) که به صورت سرشماری در بین دانشجویان مامایی پیوسته ترم ۲-۴ و مامایی ناپیوسته ترم ۱ و ۳ انجام شد. نمونه های گروه دوم شامل ۵۶ دانشجوی پرستاری شاغل به تحصیل (۲۲ نفر مذکر و ۳۴ نفر مونث) بوده است که به صورت سرشماری در بین دانشجویان پرستاری ترمهای ۳ و ۵ انجام شد. جهت تعیین منبع کنترل از پرسشنامه استاندارد منبع کنترل جولیان راتر و جهت تعیین

انجام شده است. جمعیت مورد مطالعه، دانشجویان رشته های مختلف تحصیلی دانشگاه علوم پزشکی قزوین بودند. نمونه گیری به صورت چند مرحله ای انجام شد، ابتدا تعداد نمونه دانشجویان به روش طبقه ای نسبتی از هر دانشکده، سپس در هر طبقه تعداد آزمودنی های مورد نظر به روش تصادفی ساده انتخاب شدند. با توجه به مقادیر ضریب اطمینان ۹۵ درصد انحراف معیار ۰,۸ و دقت ۰,۱ حجم نمونه ۲۵۶ بدست آمد. به منظور جمع آوری اطلاعات، از پرسشنامه استاندارد SERVQUAL استفاده شد. تحلیل داده ها از طریق روش های آماری استنباطی از جمله ضریب همبستگی پیرسون، آزمون t-تست و از آزمون ویلکاکسون با استفاده از نرم افزار SPSS انجام گردید.

یافته ها: کمترین میانگین شکاف در بعد ملموس بودن (۵,۸۱-)، و بیشترین میانگین شکاف در بعد اطمینان (۹-) مشاهده شد. مقایسه بین ادراک و انتظار دانشجویان (شکاف کیفیت) در هر پنج بعد خدمت، تفاوت معنی داری را نشان می دهد ($P < 0,001$). همچنین در مقایسه ادراک و انتظار دانشجویان دانشکده های مختلف دانشگاه از وضع موجود و مطلوب کیفیت خدمات آموزشی از لحاظ آماری اختلاف آماری معنی داری وجود نداشت ($P < 0,05$).

نتیجه گیری: با توجه به اینکه دانشگاه ها در کشور ما از مرحله کمی به کیفی سوق داده شده اند، ضرورت ارزیابی ادارکات و انتظارات دانشجویان به منظور تحلیل شکافها، برنامه ریزی در جهت کاهش و یا حذف کاستی های موجود، مقایسه وضعیت موجود دانشگاه با سایر دانشگاه ها، بازبینی فرآیندها، کسب مزیت رقابتی بیشتر احساس می گردد. رضایت دانشجویان در بهبود کیفیت خدمات آموزشی نقش به سزایی دارد، بنابراین باید در جهت از بین بردن یا کاهش شکاف بین وضع موجود و وضع مطلوب تلاش شود.

واژه های کلیدی: کیفیت، خدمات آموزشی، دانشگاه، سروکوال.

A-10-233-2

متدولوژی بررسی نیازهای آموزشی اعضای هیئت علمی
دانشگاه گلستان

لیلا پاداش*، شرابه هزار خوانی، سید علی طاهری

* مربی دانشگاه علوم پزشکی گلستان - معاونت آموزشی EDC

adel_padash@yahoo.com

مقدمه: آنچه موفقیت هر عضو هیئت علمی را در هر رشته تخصصی به ثمر می رساند علاوه بر توانمندی تخصصی دارا بودن آن دسته توانایی های بین رشته ای و دانشگاهی است که اصطلاحاً به عنوان فرا توانمندی (

A-10-548-1

بررسی عوامل موثر بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج) در سال ۱۳۹۰

حجت رشیدی جهان، محسن صفاری*، هرمز سنایی نسب، مجتبی خواجه آزاد

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)

saffari.ac@gmail.com

مقدمه: با توجه به اینکه شناسایی فاکتورهای مؤثر در پیشرفت تحصیلی دانشجویان می تواند نقش مؤثری در بهبود عملکرد تحصیلی آنها داشته باشد. هدف از این مطالعه بررسی عوامل مؤثر بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج) می باشد.

روش کار: این مطالعه از نوع توصیفی تحلیلی می باشد. در این مطالعه ۲۱۰ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج) با روش نمونه گیری تصادفی به شیوه طبقه بندی متناسب انتخاب گردیدند و سپس اطلاعات با استفاده از پرسشنامه جمع آوری گردید. داده ها با استفاده از آزمونهای آماری کای اسکوتر، آنالیز واریانس و رگرسیون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. برای تحلیل داده ها از نرم افزار SPSS نسخه ۲۰ استفاده گردید.

یافته ها: بیشتر دانشجویان مرد (۱۷۹ نفر) و دارای میانگین سنی 25 ± 4.68 بودند. جنسیت، میزان مطالعه، نمره آزمون سراسری و معدل دیپلم از جمله متغیرهای دموگرافیک مؤثر در پیشرفت تحصیلی شناخته شدند. میزان رضایت شرکت کنندگان از محیط آموزشی در حد متوسط ارزیابی گردید. بیشتر شرکت کنندگان رضایت خود را از محتوای برنامه آموزشی در حد ضعیف ارزیابی نمودند.

نتیجه گیری: نتایج نشان داد که میزان شادکامی دانشجویان در پیشرفت تحصیلی آنها نقش قابل توجهی دارد.

واژه های کلیدی: عوامل مؤثر، پیشرفت تحصیلی، دانشجویان، دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج).

A-10-233-3

مطالعه تطبیقی کارگاه های برگزار شده در مرکز مطالعات و توسعه علوم پزشکی دانشگاه گلستان با نیازهای آموزشی اساتید

لیلا پاداش*، شرابه هزار خوانی، اکرم ثناگو

* مربی دانشگاه علوم پزشکی گلستان - معاونت آموزشی EDC

com.yahoo@padash_adel

مقدمه: رشد وباندگی متخصصین علوم پزشکی برای روشهای مستمر ارتقاء حرفه ای، آموزش، ارزشیابی، انجام پژوهش در آموزش، مشاوره و راهنمایی و مهارتهای ارتباطی اهداف برنامه های توانمندسازی اساتید می باشد این پژوهش به منظور بررسی میزان انطباق کارگاه های آموزشی برگزار شده در مرکز مطالعات با نیازهای آموزشی اساتید انجام گردید.

روش کار: دو لیست موازی از کارگاه های اجرا شده طی سالهای ۸۲-۸۹ و نیازهای آموزشی اساتید شرکت کننده در سال های ۸۹ تهیه گردید و طی یک مطالعه تطبیقی به میزان انطباق برنامه های اجرا شده با نیازهای آموزشی اساتید اقدام گردید.

یافته ها: بین کارگاه های برگزار شده و نیاز آموزشی اساتید انطباق نسبتاً کاملی برقرار است. بیشترین نیاز آموزشی، درخواست کارگاه شیوه های نوین تدریس (۶۲/۱۶٪) کارگاه ارزشیابی فراگیران (۵۷/۳٪) کارگاه برنامه ریزی آموزشی (۵۰/۱۶٪) کارگاه مشاوره و راهنمایی (۵۳٪) کارگاه ارزشیابی برنامه (۴۸/۴٪). بیشترین کارگاه برگزار شده شامل ارزشیابی ارزیابی درونی، شیوه های نوین ارزشیابی (۳۰٪) برنامه ریزی دزسی با تأکید بر طرح درس و طرح دوره (۳۰٪)، طراحی سئوالات ارزیابی و تحلیل کمی و کیفی سئوالات (۲۲٪) شیوه های نوین تدریس (۸٪) آموزش مهارتهای بالینی (۱۰٪) می باشد.

نتیجه گیری: نتایج نشان دهنده همسوئی برنامه های اجرا شده با نیازها می باشد. در مواردی که تعداد برگزاری کارگاه ها بیشتر بوده است. بعلاوه تعداد اساتید جدید ورود در هر سال بوده نیاز به آموزش اعلام گردیده است و برعکس آن که تأکیدی بر مؤثر بودن اجرای کارگاه ها در توانمندی اساتید می باشد.

واژه های کلیدی: مطالعه تطبیقی، کارگاههای برگزار شده، نیازهای آموزشی.

A-10-573-1

استفاده از رویکرد خودتوانمندسازی در آموزش زبان تخصصی رشته کارشناسی پرستاری

زهرا فتوکیان*، دکتر محمدعلی حسینی، دکتر فرحناز محمدی

* مربی-عضو هیئت علمی علوم پزشکی بابل- رامسر- دانشکده پرستاری رامسر

zftokian2005@yahoo.com

مقدمه: یادگیری زبان فرایند آگاهانه است که در طی آن فراگیر قوانینی را در ذهن خود می سازد و به نتیجه گیری می رسد. این نوع یادگیری با فراگیری زبان مادری که فرایندی آگاهانه و شهودی است، تفاوت دارد. بنابراین برای یادگیری یک زبان به یک آموزش دهنده نیاز می باشد تا با بکارگیری روش های صحیح آموزش زبان، یادگیری مهارت های زبانی را تسهیل کند. یادگیری زبان انگلیسی بعنوان یک زبان بین المللی یکی از مهارت های لازم است که باید دانشجویان تا حد امکان کسب کنند تا خود را همگام با توسعه علم و فناوری به پیش برند و با مطالعه مقالات جدید، اطلاعات خود را به روز کنند. در واقع دانشجویان باید بتوانند پس از فراغت از تحصیل به راحتی متون جدید را مطالعه و درک کنند. به طور کلی هدف از آموزش زبان این است که دانشجویان بتوانند متنی را به زبان دیگر همراه با درک مطلب بخوانند، توانایی برقراری ارتباط کلامی و نوشتاری در موقعیت های شخصی و شغلی مختلف داشته باشند. قبل از اینکه دانشجو بتواند خواندن و نوشتن را بخوبی انجام دهد، باید ارتباط بین کلمات همراه با تلفظ آنها را کاملا بیاموزد. تجربه ثابت کرده است که روش های سنتی و رایج در آموزش زبان در این زمینه چندان موفق نیست و هدف از انجام این مطالعه این است که به دانشجویان کمک کنیم تا با هدف یادگیری خودمحوری، دانشجویان پرستاری با تلفظ صحیح واژه ها، ترجمه، روخوانی، شناخت اصطلاحات تخصصی، ریشه، پسوند و پیشوند کلمات پزشکی و پرستاری آشنا شوند و قادر به تلفظ صحیح واژه ها و ترجمه متون باشند. در اجرا و نگارش این فرایند، ضمن رعایت سرفصل های تعیین شده از سوی وزارتخانه از شیوه تدوین و اصلاح کوریکولوم از کتاب David E.Kern استفاده شده است.

واژه های کلیدی: خود توانمندی، انگیزه، دانشجویان پرستاری.

A-10-115-1

راهکارهای ارتقای انگیزه در اعضای هیات علمی دانشگاه های علوم پزشکی

نوراله رضائی*، دکتر مجید ملک زاده شفارودی

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی مازندران- گروه آموزشی علوم تشریح، دانشکده پزشکی ساری، مجتمع دانشگاهی پیامبر اعظم (ص)، کیلومتر ۱۸ جاده خزر آباد، ساری

nourrezaei@gmail.com

مقدمه: بر طبق یافته های بشری که به تأیید کارشناسان بین المللی سازمان ملل متحد نیز رسیده است. فرآیند توسعه هر جامعه، ملت و کشوری بر توسعه نیروی انسانی آن جامعه استوار است. اساس ایجاد توسعه نیروی انسانی در هر جامعه از یکسو آموزش و پرورش افراد مستعد آن جامعه از دبستان تا مدارج عالی علمی و تخصصی بمنظور شناخت و بارور نمودن استعداد های نهفته در تک تک افراد در جهت مکانیابی نقش هر فرد در فرآیند توسعه آن جامعه و از سوی دیگر فراهم آوردن همزمان بستر نگهداری و بکارگیری صحیح این انسان های آموزش دیده و تخصص یافته است مواد و روش ها: این مقاله با استفاده از منابع و مقالات داخلی و خارجی موجود در شبکه جهانی کامپیوتری (اینترنت) و دیدگاه های نویسندگان تدوین و نگاشته شده است.

یافته ها: بررسی هایی که در چند دانشگاه علوم پزشکی کشور از جمله دانشگاه های علوم پزشکی شیراز، رفسنجان، کرمانشاه و فسا صورت گرفته است بر سهیم بزرگتر عوامل بیرونی در مقایسه با عوامل درونی در ایجاد انگیزش انتقال علم و تکنیک بهمراه اخلاق حرفه ای از اعضای هیات علمی دانشگاه ها به دانشجویان دلالت دارد.

نتیجه گیری: ۸۱ درصد اعضای هیات علمی، عوامل بیرونی را مؤثر تر از عوامل درونی بر ایجاد انگیزش شغلی مؤثر می دانستند. در بین عوامل بیرونی به ترتیب: حقوق و دستمزد نامتناسب، امنیت شغلی، واقعی نبودن تعرفه های دانشگاهی، عدم تکریم عملی اعضای هیات علمی، پرداخت نشدن به موقع حق التدریس ها، عدم وجود اینترنت پایدار، شرایط محیط کار، عدم وجود نظارت مستقل از وزارت متبوعه بر دستگاه های اجرایی و خط مشی مدیریتی حاکم بر محیط کار، مدیریت های بی ثبات، برخورد سلیقه ای مدیران با قوانین اجرایی مصوب و عدم وجود شایسته سالاری را بعنوان مهمترین موانع ایجاد انگیزه در این صنف ذکر کردند. حال آنکه در بین عوامل درونی به ترتیب: عدم قدردانی از افراد و موفقیت شغلی بیشترین نقش را در ایجاد بی انگیزه بودن اعضای هیات علمی دانشگاه های علوم پزشکی کشور داشته اند.

واژه های کلیدی: توسعه نیروی انسانی، ارتقای انگیزه، هیات علمی، راهکار های ارتقای انگیزه.

A-10-63-1

مراکز توسعه و ایفای رسالت بهبود کیفیت آموزش: بررسی
انتظارات و دیدگاههای اعضای هیات علمی

ماریا شاطرجلالی*، دکتر طاهره چنگیز، دکتر نیکو یمانی

* دانشگاه آزاد اسلامی واحد تنکابن - تنکابن - دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تنکابن - دانشکده پزشکی - دفتر توسعه آموزش پزشکی

m_jalali@toniau.ac.ir

مقدمه: تحولات عظیمی که در سه دهه اخیر در علوم پزشکی رخ داده است، نیاز به دگرگونی و تغییر در آموزش پزشکی را بیشتر نمایان ساخته و منجر به شکل گیری مراکز توسعه آموزش شده است. در واقع اصلی ترین محرک برای راه اندازی مراکز توسعه آموزش در سراسر جهان، آماده کردن اعضای هیات علمی برای آموزش بود. از این رو، شناخت انتظارات، نیازها، مشکلات و چگونگی درک اعضای هیات علمی از هدفها و شرایط این مراکز، برای برنامه ریزی آینده ضروری است. در این پژوهش، دیدگاهها و انتظارات اعضای هیات علمی به عنوان مخاطبین مستقیم و اصلی مراکز توسعه، مورد کنکاش قرار می گیرد تا به یافتن راهکار برای بهبود عملکرد مراکز در ارتقاء کیفیت آموزش، همراه با بهبود رضایت شغلی و ارتقاء انگیزه اعضای هیات علمی کمک نماید.

روش کار: پژوهش حاضر یک مطالعه کیفی با استفاده از روش نمونه گیری هدفمند است. افراد واجد معیارهای ورود به این پژوهش، معاونین آموزشی و اعضای هیات علمی دانشگاههای علوم پزشکی دولتی با حداقل ۵ سال سابقه کار بودند. برای جمع آوری داده ها، از مصاحبه نیمه ساختار یافته با سئوالهای باز استفاده نمودیم. مصاحبه ها تا زمان اشباع داده ها ادامه یافت. روایی و پایایی پژوهش حاضر ریشه در چهار محور مقبولیت، انتقال پذیری و تناسب، همسانی و تعیین داشت. برای تجزیه و تحلیل محتوا از شیوه تجزیه و تحلیل تم ها (thematic analysis) استفاده شد.

نتایج: در مجموع ۱۵ نفر در پژوهش حاضر شرکت نمودند. تفسیر داده ها برای یافتن مفهوم مشترک نشان داد که موارد مختلف و متنوعی در دیدگاهها و توقعات اعضای هیات علمی وجود دارد، ولی در مجموع می توان این موارد را در ۶ درونمایه (تم اصلی)، ۱۷ طبقه (تم فرعی) که بعضی دارای ۳-۲ زیر طبقه می باشند (در مجموع ۱۲ زیر طبقه)، جای داد. درونمایه های اصلی عبارتند از: نقش آموزشی مراکز مطالعات و توسعه، نقش مراکز در فرایند ارزشیابی، فلسفه وجودی مراکز، مراکز و اعضای هیات علمی، نقش مراکز در تولید علم و نقش حمایتی مراکز در اعتلای دفاتر توسعه.

نتیجه گیری: گستردگی دیدگاهها و انتظارات اعضای هیات علمی می تواند نشانگر اهمیت و حساسیت نقش مراکز در ارتقاء کیفیت آموزش دانشگاه باشد. بدیهی است کشف انتظارات اعضای هیات علمی و تلاش

A-10-507-10

راهکارهای ارتقای انگیزه اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم
پزشکی تبریز در سال ۱۳۹۰

حبیب ا... قمی*، علیرضا زادگان، شاپور نادراف، حسن سلامی، ولی
علیزاده

* کارشناس آموزش زبان انگلیسی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات
بهداشتی درمانی تبریز- تبریز خیابان دانشگاه روبروی بیمارستان
شهید مدنی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

habibollahghomi6@gmail.com

مقدمه: بطور کلی برای ارتقاء انگیزه اعضای هیئت علمی در دانشگاههای علوم پزشکی بایستی کیفیت آموزش را در دانشکده ها ارتقاء دهیم تا دانشگاه ها را به سوی تحول و نوسازی در نظام آموزش سوق دهیم. مطالعه حاضر بمنظور انعکاس دیدگاههای استادان دانشگاه علوم پزشکی تبریز در رابطه با راهکارهای ارتقای انگیزه اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تبریز در سال ۱۳۹۰ انجام شده است.

روش کار: توصیفی تحلیلی و بصورت پیمایشی است. جمع آوری اطلاعات از طریق ۱۳۵ پرسشنامه بصورت تصادفی ساده بین استادان دانشگاه علوم پزشکی تبریز در سال ۱۳۹۰ انجام گرفت که به تعداد ۱۲۰ پرسشنامه تکمیل و برگردانده شد، داده ها با برنامه SPSS و روش لیکرت و همبستگی کندال تحلیل شدند.

یافته ها: برون داده ها با میانگین امتیازات و اولویت بندی آنها به تفسیر زیر از مقیاس چهار بدست آمدند و بنابراین عملکردهای زیر جهت ارتقای انگیزه اعضای هیئت علمی به ترتیب اولویت مؤثر قلمداد شده است: ۱- توسعه و ارتقای توان علمی استادان ۳،۶۰، ۲- آشنا کردن استادان با فنون تخصصی آموزش ۳،۵۵، ۳- آشنا کردن استادان روشهای نوین تدریس ۳،۵۵، ۴- تامین ابزارهای انگیزشی از قبیل تشویق ۳،۵۵، ۵- ترویج روحیه و علاقه همکاری بین اعضای هیات علمی ۳،۴۵، ۶- تسهیل فعالیتهای آموزشی و پژوهشی استادان ۳،۳۵، ۷- ارزشیابی عملکرد آموزشی استادان ۳،۲۵.

نتیجه گیری: نخستین چهار عامل دارای میانگین بالایی هستند. معنی دار بودن ضریب همبستگی بین عوامل زیر وجود ارتباط بین آنها را نشان می دهد: آشنا کردن استادان با فنون تخصصی آموزش و ارتقاء توان علمی آنها (P-Value=0.032)، آشنا کردن استادان با فنون تخصصی آموزش و ارزشیابی عملکرد آموزشی آنها (P-Val-ue=0.009)

واژه های کلیدی: ارتقای انگیزه، کیفیت آموزش، تحول و نوسازی.

یافته ها: قابلیت ها ویا امکانات قابل ذکر لاگ بوک الکترونیک طراحی شده عبارت است از: - ثبت الکترونیک فعالیت های آموزشی و پژوهشی به گونه ای ساختارمند- سهولت دسترسی به اطلاعات- تسهیل پاسخ دهی به هر بخش و جابجائی در قسمت های گوناگون با ایجاد پیوند (لینک) در بین قسمت های مختلف برای دانشجویان- قابل ارائه به سطوح مختلفی از مخاطبان اعم از دانشجویان دوره های کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکترای تخصصی، فلوشیپ و فوق تخصص با قابلیت تغییر بر اساس نیازهای آموزشی آنها.

نتیجه گیری: ایجاد بستر مناسب برای هدفمند ساختن فعالیت های دانشجویان، استفاده از اطلاعات به دست آمده در ارزشیابی دانشجویی و شناسایی عینی روند پیشرفت تحصیلی دانشجویان، از نتایج طراحی مذکور است.

واژه های کلیدی: چارچوب جامع - لاگ بوک الکترونیک- دانشجویان علوم پزشکی.

در جهت مرتفع ساختن آن سبب ایجاد انگیزه در اعضای هیأت علمی شده و انگیزه نیز عامل اساسی در ایجاد فعالیتهاست. امید است با بهره گیری از نتایج این پژوهش مسئولین بتوانند با تدوین برنامه مناسب گامی مهم در ارتقای آموزش بردارند.

واژه های کلیدی: مراکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی، اعضای هیأت علمی، دیدگاهها، انتظارات، کیفیت.

A-10-64-1

طراحی چارچوب جامع لاگ بوک الکترونیک (e-logbook) برای دانشجویان علوم پزشکی

سپند ریاضی*، سلیمه گوهری نژاد

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی تهران- دانشگاه علوم پزشکی تهران

riazi.sepand@yahoo.com

A-10-582-1

عوامل مؤثر در میزان علاقمندی به رشته تحصیلی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

بیبا بیجاری*، علی عباسی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی بیرجند- بیرجند، خیابان غفاری، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، دانشکده پزشکی، گروه پزشکی اجتماعی

bitabijari@bums.ac.ir

مقدمه: داشتن انگیزه و علاقه به رشته تحصیلی از ابتدایی ترین مقتضیات یادگیری و از عوامل مهم در یادگیری و کسب مهارت و نهایتاً موفقیت تحصیلی می باشد. این مطالعه با هدف تعیین عوامل مؤثر در علاقه مندی به رشته تحصیلی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند انجام شد.

روش کار: در این مطالعه مقطعی (توصیفی، تحلیلی) ۳۲۳ نفر از دانشجویان دانشکده های مختلف دانشگاه علوم پزشکی بیرجند شرکت کردند. نمونه گیری بصورت چند مرحله ای (طبقه بندی بر اساس دانشکدهها و تصادفی) انجام شد. پرسشنامه پژوهشگر ساخته شامل مشخصات دموگرافیک دانشجویان، دانشکده و مقطع تحصیلی و پرسش در خصوص میزان علاقه به رشته تحصیلی با مراجعه حضوری محقق به کلاس درس توسط دانشجویان تکمیل شد. داده ها توسط نرم افزار (spss17) با استفاده از آمار توصیفی و تستهای آماری

مقدمه: دانشگاه های علوم پزشکی وظیفه مهم تربیت نیروی انسانی ماهر و متخصص مورد نیاز جامعه را به عهده دارند و این امر ایجاب می کند که آموزش پزشکی به صورت مداوم مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته و با رفع کاستی ها ارتقا یابد. با توجه به تعدد و پیچیدگی نقش ها و وظایف دانشجویان گروه پزشکی در مقاطع مختلف و وجود فرایند دشوار ثبت اطلاعات فعالیت های آموزشی و پژوهشی در عرصه بالینی، ارائه ساختاری منسجم به این منظور همواره از دغدغه های دست اندرکاران امر آموزش پزشکی می باشد. همچنین با پیشرفت فناوری اطلاعات، تغییرات بسیاری در شیوه تهیه مواد درسی و شیوه ارزشیابی فراگیران رخ داده است. لاگ بوک الکترونیک با امکان ثبت الکترونیک فعالیت های آموزشی و پژوهشی به گونه ای ساختارمند، تا حد زیادی در رفع دغدغه های موجود تأثیرگذار است. بنابراین هدف از مطالعه مزبور، طراحی چارچوب جامع لاگ بوک الکترونیک (e-logbook) جهت ثبت فعالیت های یادگیری دانشجویان، دستیابی دقیق تر و سریع تر برای بازخوانی اطلاعات و ارزشیابی عینی و همه جانبه نگر آنان است.

روش کار: ۱- بررسی متون و منابع مربوط به تهیه لاگ بوک الکترونیک (دفترچه الکترونیک ثبت فعالیت های یادگیری دانشجویان) ۲- نهایی ساختن دفترچه الکترونیک با استفاده از تکنیک گروه اسمی NGT. ۳- ارائه چارچوب تحت وب دفترچه مزبور ۴- پیش بینی صفحه شخصی برای هر کاربر.

کای دو و رگرسیون لجستیک مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: تعداد نفر ۳۲۳ با میانگین سنی $21/78 \pm 2/35$ در این مطالعه شرکت کردند. $40/2\%$ مرد و $59/8\%$ زن بودند. $161 (49/8\%)$ نفر علاقه به رشته تحصیلی خود را زیاد و $162 (50/2\%)$ نفر علاقه به رشته تحصیلی در دانشجویان گروه سنی ۲۵ سال به بالا ($p=0/025$)، آموزش‌شده فوریتهای پزشکی و دانشکده پزشکی ($p=0/000$) و در مقطع دکترا ($p=0/000$) بیشتر و در گروه سنی کمتر از ۲۰ سال، دانشکده بهداشت و مقطع کاردانی کمتر بود. بین میزان علاقه به رشته تحصیلی با جنس، وضعیت تأهل، بومی بودن و سال ورود به دانشگاه رابطه آماری معنی داری مشاهده نشد.

نتیجه گیری: با توجه به ارتباط بین علاقه به رشته تحصیلی با دانشکده و مقطع تحصیلی می توان با برنامه ریزی صحیح موجبات تقویت انگیزه بویژه در دانشجویان رشته های بهداشتی و پرستاری که نقش مهمی در سلامت آینده جامعه برعهده خواهند داشت را فراهم کرد که موجب عملکرد تحصیلی بهتر دانشجویان خواهد شد.

واژه های کلیدی: علاقه، رشته تحصیلی، عوامل مؤثر.

A-10-569-1

تبیین ساختار آموزش و یادگیری درمقطع تحصیلات تکمیلی از دیدگاه اساتید و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تهران، یک مطالعه کیفی

شهناز ریماز*، عفت السادات مرقاتی خویی، علیرضا بیات، مریم دستورپور

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی تهران - گروه اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشکده ی بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، میدان آرژانتین، انتهای خیابان الوند، دانشکده ی بهداشت، پردیس الوند،

sh-rimaz@tums.ac.ir

مقدمه: دوره های تحصیلات تکمیلی محل تلاقی و فصل مشترک آموزش و پژوهش در عالی ترین سطوح خود می باشد که در آن برجسته ترین دانش پژوهان جامعه به عالی ترین مباحث علمی می پردازند. بنظر میرسد که اثربخشی شیوه های آموزشی در این دوره ها با ایجاد شواهد سیستماتیک و مبتنی بر تحقیق کمتر مورد توجه بوده است. پس لازم است باورها، تجربیات و دیدگاههای دانشجویان در امر

یادگیری و تدریس در تحقیقات مورد توجه قرار گیرد تا بتوان نتایج را در حیطه آموزشی عملیاتی نمود؛ لذا این پژوهش با هدف تبیین دیدگاه اساتید و دانشجویان از آموزش و یادگیری درمقطع تحصیلات تکمیلی در دانشگاه علوم پزشکی تهران انجام شد.

روش کار: این مطالعه با استفاده از روش کیفی که پس از Con-text mapping و شناسایی افراد کلیدی و داوطلب برای شرکت در جلسات متمرکز گروهی افراد هموزن (اساتید و دانشجویان جداگانه برای تعدیل تأثیر قدرت و تعاملات) انجام شد. نمونه گیری هدفمند با آنالیز داده ها و تئوریتیکال ادامه یافت تا اینکه داده ها به اشباع رسید. آنالیز داده ها با استفاده از روشهای محتوایی و موضوعی صورت گرفت. جهت ثبات و صحت یافته ها، نوار مصاحبه ها چندین بار توسط پژوهش گران خوانده و آنالیز شد.

یافته ها: با استفاده از آنالیز به روش مقایسه مداوم داده ها، یافته های تحقیق در ۳ حیطه ۱- ویژگیهای اساتید که شامل مضامین شخصیتی و حرفه ایی استاد ۲- انتظارات دانشجویان ۳- تعامل بین استاد و دانشجو بدست آمد.

نتیجه گیری: مطالعه حاضر نشان داد که تجربه، هوش و ذکاوت، سواد، انگیزه، انسانیت، ارتباط با دانشجو و حرفه ایی بودن استاد با اثربخشی تدریس با پیامدهای فراگیری مرتبط است. هر کدام از این یافته ها به تنهایی می توانند مورد کنکاش بیشتر قرار گرفته و ماهیت آموزش و یادگیری درمقطع تحصیلات تکمیلی را بیشتر نمایان سازد.

واژه های کلیدی: آموزش - یادگیری - اساتید - دانشجویان - کیفی.

A-10-587-1

بررسی روند تحصیلی دانشجویان کارشناسی رادیولوژی ورودی ۸۷ دانشگاه علوم پزشکی بابل

مریم میترا علمی*، هاله اخوان نیایی

* استادیار دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی بابل - دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی بابل

mitra_elmi2002@yahoo.com

مقدمه: با توجه به رشد روزافزون در علم و تکنولوژی و دسترسی دانشجویان به این اطلاعات، سطح اطلاعات و آگاهی نسل جدید دائما درحال پیشرفت است. این مسئله برنامه ریزان نظام آموزشی را ترغیب می کند تا با بازنگری محتوی آموزشی، کیفیت آموزشی را بهبود بخشند؛

پرستاری قزوین در باره ارزشیابی بالینی کارآموزی های پرستاری داخلی- جراحی ۱ تا ۴ در سال ۸۹ - ۸۸

روش کار: در این مطالعه با استفاده از روش کمی و کیفی نظر اعضای هیأت علمی از طریق مصاحبه فردی و مربیان بالینی از طریق بحث گروهی متمرکز گردآوری شد. نظرات دانشجویان از طریق پرسشنامه جمع آوری و داده های حاصل از مصاحبه ها باروش تحلیل محتوا، و داده های حاصل از پرسشنامه دانشجویان با نرم افزار SPSS آنالیز شد.

یافته ها: در این مطالعه ۷ نفر عضو هیأت علمی، ۵ نفر مربی بالینی شاغل در بیمارستان و ۷۸ نفر دانشجوی پرستاری شرکت داشتند. از دید اعضای هیأت علمی مهم ترین مفاهیم قابل طرح عبارت بودند از: عدم وجود وحدت رویه بین تمامی اعضای گروه، کافی نبودن زمان کارآموزی، ذهنی بودن ارزشیابی دانشجویان به جای عینی بودن و عدم توافق روی ابزار کنونی ارزشیابی، کافی نبودن معیارهای ارزشیابی ابزار کنونی، پایا نبودن ابزار ارزشیابی به دلیل عینی نبودن معیارهای سنجش، ابهام در بخش تکالیف دانشجویان، اختصاصی نبودن فرم برای سطوح مختلف کارآموزی داخلی- جراحی ۱ تا ۴، تقسیم بندی نامناسب سهم هر مورد ارزشیابی در نمره کل. از نقطه نظر مربیان بالینی مهم ترین مفاهیم مطرح شده عبارت بودند از: ناآگاهی از روند ارزشیابی، محدود بودن مربی، همسو نبودن آموزش و بالین، محدودیت شرایط حاکم بر بالین، عینی نبودن معیارهای مطرح شده در ابزار کنونی، تعریف نشدن سطوح مختلف عملکرد برای موارد ارزشیابی و مناسب نبودن موارد فعلی با توجه به زمان کوتاه کارآموزی. از دید دانشجویان عینی نبودن معیارهای ارزشیابی و عدم توجه اساتید بالینی به تمامی جوانب عملکرد آنان از مهم ترین مفاهیم قابل طرح بودند.

واژه های کلیدی: ارزشیابی بالینی، ابزار ارزشیابی بالینی، مربی بالینی، دانشجوی پرستاری.

A-10-578-1

راهکارهای ارتقاء انگیزه در فراگیران

فربیا کریمی*، افسانه ملک پور، محمد رحیمی، احمد رئیسی، فاطمه عرفانی

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد- شهرکرد- بلوار آیت اله کاشانی - دانشگاه علوم پزشکی - مرکز مطالعات

f1389k@yahoo.com

مقدمه: وجود دقت و توجه همراه با انگیزه کافی از عوامل مهم در فراگیری مطالب درسی است. بنابراین اساتید برای افزایش سطح توجه و دقت فراگیران باتوسل به تدابیر و روشهای مختلف می توانند توجه ایشان را به مطالب درسی جلب نمایند و در حقیقت اساتید نقش محرک را در یادگیری دانشجویان بازی میکنند. از راههای ایجاد انگیزه، اجتناب از ارائه

لذا ارزیابی روند تحصیلی دانشجویان دانشگاه ها به عنوان یکی از مهم ترین ارکان نظام آموزشی کشور از اهمیت ویژه ای برخوردار است. هدف از این مطالعه ارزیابی وضعیت تحصیلی اولین دوره کارشناسی رادیولوژی ورودی ۸۷ دانشگاه علوم پزشکی بابل می باشد.

روش کار: این مطالعه توصیفی- تحلیلی بر روی ۲۳ دانشجوی کارشناسی رادیولوژی ورودی ۸۷ که از طریق کنکور سراسری پذیرفته و تمامی واحد های خود را در دانشگاه علوم پزشکی بابل گذرانده اند، انجام شد. تمامی اطلاعات از بایگانی دانشگاه استخراج و داده ها با نرم افزار آماری بررسی شد.

یافته ها: پرونده ۲۳ دانشجو (۱۶ دختر و ۷ پسر) مطالعه شد. ۶ نفر از دختران و ۳ نفر از پسران در خوابگاه دانشجویی اقامت داشته اند. دروس این رشته در دو قسمت ۱۰ درس عمومی و ۴۵ درس پایه و اختصاصی بررسی شد. میانگین نمرات در ۵ درس عمومی بالاتر از ۱۷،۵ و تنها در دو درس زبان انگلیسی و ادبیات فارسی کم تر از ۱۵ بود. در دروس پایه و اختصاصی میانگین نمرات ۲۵ درس بالاتر از ۱۷، ۱۴ درس بالاتر از ۱۵ و در ۶ درس مانند فیزیک عمومی، ریاضی و آمار پایین تر از ۱۵ بود. در بررسی معدل، معدل ترم اول و دوم کم تر از معدل ترم های بعد و دانشجویان با معدل دیپلم بالاتر از ۱۷،۵ در کل دوره از نمرات و معدل بالاتری برخوردار بوده اند.

نتیجه گیری: به نظر می رسد بایستی محتوی آموزشی نسبت به سطح آگاهی و اطلاعات دانشجویان بازنگری شود همچنین برای دانشجویان در سال اول تحصیلی و نیز دانشجویان خوابگاهی امکانات ویژه ای فراهم شود. با توجه به معدل کتبی دانشجویان و میزان موفقیت آن ها در دوره کارشناسی پیشنهاد می شود تا معدل دیپلم یکی از شروط پذیرش در کنکور سراسری باشد.

واژه های کلیدی: روند تحصیلی- رشته رادیولوژی- پیشرفت تحصیلی.

A-10-463-1

بازنگری روند ارزشیابی بالینی در واحدهای کارآموزی پرستاری داخلی - جراحی

اکرم شاهرخی*، لیلی یکه فلاح، اعظم قربانی

* هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

ashhrokhi@qums.ac.ir

مقدمه: ارزشیابی بالینی معقول و منصفانه یکی از مهم ترین و چالش برانگیزترین نقش های اساتید و دانشکده های پرستاری است، هدف: تعیین دیدگاه اعضای هیأت علمی، مربیان بالینی و دانشجویان

و تصمیم گیران آموزشی کمک می نماید تا برنامه ریزی مناسب تری انجام داده و بهتر به اهداف آموزشی از پیش تعیین شده دست یابند. این مطالعه به راهکار های ارتقاء انگیزه از دید دانشجویان دانشکده پیراپزشکی تبریز پرداخته است. این مطالعه به روش توصیفی تحلیلی و از نوع پیمایشی می باشد، جمع آوری داده ها از طریق ۱۲۰ پرسشنامه بصورت تصادفی ساده و حضور در بین دانشجویان دانشکده دندانپزشکی در سال تحصیلی ۹۰-۹۱ انجام گرفته، که به تعداد ۹۲ پرسشنامه تکمیل و برگردانده شد، داده ها با برنامه SPSS و روش لیکرت تجزیه و تحلیل شدند. روایی ظاهری پرسشنامه با توجه به نظرات اساتید دانشگاه و کارشناسان EDC مورد تأیید قرار گرفته و پایایی مطالعه براساس آزمون آلفای کرونباخ ۰/۶۸۴ می باشد. از نظر دانشجویان رعایت عدالت و تعهد در ارتقاء انگیزه در خصوص ارتباط با دانشجو با بالاترین میانگین ۳/۸۶، و تلاش در جهت ایجاد روحیه تحقیق و بصیرت و تعمیم آن به رفتار برون دانشگاهی با میانگین نمره ۳/۴۷ پایین ترین اولویت را احراز نمود.

واژه های کلیدی: دیدگاه دانشجویان دانشکده پیراپزشکی، راهکارهای ارتقاء انگیزه.

A-10-238-4

نگرش دانشجویان رشته مدیریت خدمات بهداشتی درمانی دانشگاه علوم پزشکی تبریز نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی خود

جعفر صادق تبریزی*، ام لیلان علیزاده، دکتر محمد اصغری
جعفرآبادی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی تبریز- تبریز، خیابان گلگشت،
خیابان عطار نیشابوری، دانشکده بهداشت و تغذیه

tabrizijs@tbzmed.ac.ir

مقدمه: دانشگاه ها نقش بارزی در تحولات جامعه داشته و دانشجویان به عنوان پایه های اصلی نظام آموزش، در آینده نقش ها و مسئولیت های مهمی در سازمان ها و جامعه بر عهده خواهند گرفت. اما افزایش رو به رشد فارغ التحصیلان رشته های علوم پزشکی به عنوان یک نگرانی عمده در جامعه منجر به اضطراب و ناامیدی دانشجویان نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلیشان می شود؛ لذا این مطالعه با هدف تعیین نگرش دانشجویان مدیریت خدمات بهداشتی درمانی دانشگاه علوم پزشکی تبریز نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی آنها انجام گرفت تا اهمیت موضوع برای برنامه ریزان آموزشی واضح تر گردد.

مطالب کسل کننده و یکنواخت و استفاده از روشهای متنوع و جذاب مانند وسایل صوتی و تصویری است. همچنین توجه به نوع ارائه مطالب یعنی ارائه مطالب بصورت متوالی از ساده به دشوار باعث ایجاد انگیزه و تقویت یادگیری خواهد شد. از دیگر راههای ایجاد انگیزه در فراگیران استفاده از بحثهای گروهی، استفاده از مثالها و اصطلاحات آشنا و ساده، ایجاد حس کنجکاوی در فراگیران و تشویق به مراجعه به کتابخانه و منابع الکترونیکی و جمع آوری اطلاعات است. همچنین ایجاد فضای آزاد یادگیری بدون احساس ترس و اضطراب از عدم موفقیت و تشویق به اظهار عقیده و اندیشه آنها و افزایش حس مسئولیت و قبول تواناییها و شایستگیهای ایشان از امور بسیار مهم در تقویت یادگیری و ایجاد انگیزه در بین فراگیران است. همچنین از اصول اصلی ایجاد انگیزه و علاقه در فراگیران توجه به تفاوت های شخصیتی و تواناییهای ذهنی افراد و تلاش جهت تفهیم بهتر مطالب به فراگیرانی است که ممکن است در یادگیری برخی مطالب نسبت به سایرین ضعیف تر باشند و از همه مهمتر نقش تشویقها را در ایجاد انگیزه نباید فراموش کرد، زیرا تشویق عاملی است که دستیابی به آن انگیزه های افراد را ارضای نماید. برای یک فراگیر نمره خوب و رسیدن به پاسخ صحیح یک مسئله، تشویق کلامی با کلماتی مانند مرحبا و آفرین همگی مشوق به حساب می آید و در حقیقت مشوقها همان تقویت کننده های مثبت بوده و عاملی هستند که افراد برای رسیدن به آنها کوشش می نمایند و از جمله آنها می توان به تقویت کننده های شرطی مانند جوایز نقدی، نمره و... و تقویت کننده های اجتماعی مانند توجه، محبت، تایید، لبخند زدن و... اشاره کرد.

واژه های کلیدی: انگیزه، فراگیر، استاد، یادگیری

A-10-539-3

دیدگاه دانشجویان دانشکده پیراپزشکی تبریز در خصوص راهکارهای ارتقاء انگیزه آنها در سال ۱۳۹۰

علیرضا زادگان*، حبیب اله قمی، دکتر اقدس ممقانی، دکتر میرجلیل
ارجمند، دکتر شاپور نادر فام، دکتر نادره زادگان، دکتر حسن سلامی،
بشیر میرزائزاد

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی تبریز- تبریز خیابان دانشگاه
روبروی بیمارستان شهید مدنی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

alirezaa69@gmail.com

مقدمه: آموزش بیش از هر چیز به شخصیت و خصائص و انگیزه دانشجو بستگی دارد و بسیاری از عوامل آموزش تحت تأثیر آن می باشد. شناخت ویژگیهای انگیزشی دانشجو از اهمیت بالایی برخوردار بوده و شناخت این ویژگیها و راهکارهای ارتقاء آن به دست اندرکاران

A-10-818-3

ارزیابی آگاهی و رضایت اساتید و دانشجویان از فعالیت های مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

آرام تیرگر، محمود حاجی احمدی*، رحمت اله عباسی، سید رضا حسینی، رضا قدیمی، عبدالایمان عمویی، پروین سجادی کبودی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی بابل- بابل، دانشگاه علوم پزشکی بابل، دانشکده پزشکی، گروه پزشکی اجتماعی

Hajiahmadi@yahoo.com

مقدمه: یکی از اقداماتی که بدنبال دو دهه رشد چشمگیر در کمیت دانش آموختگان علوم پزشکی به منظور ارتقاء کیفیت آموزش به اجرا گذارده شد، تأسیس مراکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی است. نظر به اینکه دستیابی به اهداف چنین مراکزی، آگاهی و نگرش مثبت اساتید و دانشجویان را طلب می کند، بر آن شدیم تا به بررسی وضعیت آگاهی و نگرش آنان در خصوص مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بابل بپردازیم.

روش کار: مطالعه حاضر بصورت مقطعی و توصیفی- تحلیلی با استفاده از فرم جمع آوری اطلاعات محقق ساخته در میان ۱۴۷ تن از اعضاء هیأت علمی، ۷۵ دانشجوی مقطع دستیاری و ۸۰ نفر از اینترن ها به اجرا در آمد. نمونه ها به ترتیب بصورت تصادفی ساده، سرشماری و روش آسان جمع آوری گردیدند. پردازش داده ها با استفاده از آزمون های آماری تی، کای دو و آنالیز واریانس صورت پذیرفت و سطح معنی داری نتایج ($p < 0.05$) در نظر گرفته شد.

یافته ها: با توجه به یافته ها، اعضاء هیأت علمی از آگاهی و آشنایی بیشتری (بر اساس مقیاسی از ۰ تا ۱۵) نسبت به دستیاران و کارورزان برخوردار بوده (۹/۴۸ در مقایسه با ۴/۳۶ و ۷/۶۴) و نتایج حاصل از آنالیز واریانس گویای اختلاف معنی دار آماری در میان آنان بوده است ($p < 0.05$) همچنین بررسی نتایج حاصل از تعیین ضریب همبستگی پیرسون گویای همبستگی مثبت و معنی داری بین سابقه کار و سابقه تدریس در اعضاء هیأت علمی با میانگین امتیازات کسب شده از سوی آنها بوده است ($p < 0.05$). بر اساس مقیاسی از ۰ تا ۵، میزان رضایت اعضاء هیأت علمی از عملکرد این مراکز نیز بیش از دستیاران و اینترن ها بود.

نتیجه گیری: اگر چه به نظر مؤلفین وضعیت آگاهی و نگرش اعضاء هیأت علمی در ارتباط با فعالیت های مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی از شرایط نسبتاً مطلوبی برخوردار است اما عملکرد موفق تر این مراکز در راستای تحقق اهداف خود، از جمله ارتقاء انگیزه ها در اعضاء هیأت علمی و دانشجویان، توجه بیشتر و بکارگیری تدابیر مختلف همچون استمرار برنامه های آموزشی، جلسه های توجیهی و

روش کار: این مطالعه توصیفی- مقطعی بوده و کلیه دانشجویان مدیریت خدمات بهداشتی درمانی در نیمسال اول سال تحصیلی ۹۰-۱۳۸۹ در دو مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد با روش تمام شماری وارد مطالعه شدند ($n = 108$). ابزار گردآوری اطلاعات، پرسشنامه محقق ساخته شامل دو قسمت، اطلاعات دموگرافیک و ۳۰ سؤال اختصاصی درباره ی رشته تحصیلی با مقیاس لیکرت بود. داده ها در نرم افزار SPSS و با استفاده از آزمون های آماری همبستگی پیرسون، T-test، تحلیل واریانس یکطرفه ANOVA، TUKEY و آمار توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: حدود ۳/۳ شرکت کنندگان در مطالعه مؤنث بودند. از ۱۰۸ پرسشنامه تکمیل شده، میانگین و انحراف معیار نمره نگرش دانشجویان به ترتیب برای انتخاب رشته تحصیلی ۲،۲۴ و ۶، برای رشته تحصیلی ۲۷ و ۶،۷ و برای آینده شغلی ۶،۳۸ و ۹ بود. با در نظر گرفتن میانگین نمره ی سؤالات در پرسشنامه به عنوان سطح قابل قبول در هر حیطة (انتخاب رشته و رشته تحصیلی ۲۷ و آینده شغلی ۳۶)، نمره انتخاب رشته کمتر، نمره رشته تحصیلی برابر و نمره آینده شغلی بیشتر از نمره قابل قبول می باشد. نمره نگرش دانشجویان با مشخصات دموگرافیک ارتباط معنی داری نداشت، ولی بین نگرش به رشته تحصیلی ($p = 0.002$)، آینده شغلی ($p = 0.001$) و میانگین نمره نگرش، اختلاف معنی داری وجود داشت. همچنین بین نگرش دانشجویان نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی ارتباط معنی داری وجود داشت ($R=0.781$, $P0.05$).

نتیجه گیری: با توجه به میانگین نمرات کسب شده، نگرش کل دانشجویان نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی خود تا حدودی مثبت ارزیابی شده که متعادل کردن ظرفیت پذیرش دانشجویان، ایجاد مراکز مشاوره و راهنمایی برای دانشجویان، توزیع مناسب منابع انسانی، حمایت های مالی از نیروهای شاغل و فعال میتواند در تقویت نگرش آنها مفید باشد. از آنجائیکه نگرش دانشجویان نسبت به انتخاب رشته تحصیلی شان منفی بود، آشنا کردن دانش آموزان با رشته های تحصیلی دانشگاهی قبل از انتخاب رشته میتواند در بهبود نگرش آنها مفید واقع شود.

واژه های کلیدی: نگرش، دانشجو، رشته تحصیلی، مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، آینده شغلی.

ناموفق وجود داشت ($P < 0/05$) در حالی که ارتباط معنی داری بین متغیرهای فرزندچندم، تحصیلات پدر، وضعیت تأهل، سواد والدین، شغل مادر و پدر، محل سکونت با رضایت از رشته تحصیلی در بین دو گروه دیده نشد. ($p < 0/05$)

واژه‌های کلیدی: دانشجویان پزشکی، رشته تحصیلی، رضایت.

بکارگیری مکانیزمهای تشویقی را طلب می کند.

واژه‌های کلیدی: آموزش علوم پزشکی، اعضاء هیأت علمی، دانشجویان، مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی.

A-10-479-1

بررسی رضایتمندی دانشجویان موفق و ناموفق رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان نسبت به رشته تحصیلی

سلیمان سراوانی*

* کارشناس ارشد علوم پزشکی زاهدان - گروه پزشکی اجتماعی

saravani_solyman@yahoo.com

A-10-595-1

بررسی تحلیلی آزمون های سال ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ دانشگاه علوم پزشکی تبریز

شاپور نادر فام*، حسن سلامی، علی رضا زادگان، حبیب اله قمی

* دکتری عمومی EDC تبریز - تبریز خیابان دانشگاه روبروی بیمارستان شهید مدنی مرکز مطالعات و توسعه علوم پزشکی تبریز

shnfam@yahoo.com

مقدمه: با توجه به راه اندازی نرم افزار تحلیل آزمون در این دانشگاه در اواخر سال ۱۳۸۸ در دانشگاه علوم پزشکی تبریز بر آن شدیم تا یک تحلیل اولیه از کیفیت آزمون های انجام گرفته در دانشگاه به عمل بیاوریم که نکات قابل توجهی بدست آمد که درخور تأمل بودند و باید علت یابی و برنامه ریزی برای بر طرف کردن آنها انجام گردد.

روش کار: این مطالعه از نوع تحلیلی می باشد که اطلاعات مورد استفاده در آن از پایگاه داده نرم افزار تحلیل آزمون دانشگاه گرفته شده است. که البته این آزمون ها از نوع چند گزینه ای می باشند که در رشته های گوناگون و در مقاطع مختلف در سطح دانشگاه به تعداد ۴۶۹ امتحان در بین ۱۲۵۵۸ شرکت کننده انجام گرفته است.

نتایج: نتایج حاصل به قرار زیر می باشد: ۱۵,۷۷۵٪ از آزمون ها خیلی دشوار، ۶۲,۷۷۵٪ دارای دشواری استاندارد، ۲۱,۴۵٪ آسان دسته بندی شدند و همچنین ۷۰,۵۲٪ از آزمون ها دارای قدرت تمیز ضعیف یا معکوس، ۱۷,۰۶٪ دارای قدرت تمیز متوسط، ۱۲,۴۲٪ دارای قدرت تمیز خوب دسته بندی شدند؛ و در مجموع نتایج کلی زیر بدست آمد که میانگین ضریب دشواری برای ۴۶۹ آزمون ۰,۶۷ از یک با انحراف معیار ۰,۱۴۴، تعیین گردید و همچنین میانگین ضریب تمیز برای ۴۶۹ آزمون ۰,۱۶ از یک با انحراف معیار ۰,۱۲۵، محاسبه شد و نیز مقادیر خطای استاندارد ۲,۲۷ با انحراف معیار ۱,۰۵ و ضریب همبستگی رکاردسون ۰,۴۷ با انحراف معیار ۱,۷۱ محاسبه گردیدند.

نتیجه گیری: از این بررسی طبق تجزیه و تحلیل های فوق چنین

مقدمه: نظر بر اینکه دانشجویان یکی از مهمترین سرمایه های ملی کشور می باشند و می توانند به برنامه های صحیح آموزشی و پرورشی که می بینند سهم مهمی در امر بازسازی و پیشرفت جامعه داشته و از لحاظ ویژگیهایی که دارا هستند نقش سازنده ای در افزایش تولید و سطح زندگی و بالاخره توسعه اقتصاد- فرهنگی هر کشور ایفا نمایند؛ لذا آموزش و تربیت دانشجویان بر مبنای انگیزه رضایتمندی و استعداد های آنها یکی از مهمترین وظایف برنامه ریزان و پژوهشگران کشور می باشد که باید ملاحظه گردد. از این رو این پژوهش به بررسی میزان رضایتمندی دانشجویان دوره پزشکی از رشته تحصیلی خود در دانشگاه علوم زاهدان پرداخته است.

روش کار: این مطالعه مقطعی توصیفی- تحلیلی، بر روی ۱۲۰ نفر از دانشجویان دانشکده پزشکی زاهدان که حداقل یک ترم از دوره تحصیلی خود را گذرانده بودند، انجام شد. جمع آوری داده ها با استفاده از پرسشنامه، ویژگیهای فردی، رضایت از رشته بود. پس از جمع آوری اطلاعات دانشجویان بر حسب معدل کلاسی و ترمهای مشروطی به ۲ دسته دانشجویان موفق و ناموفق تقسیم شده اند، بدین صورت که دانشجویان با معدل کمتر از ۱۵ و یا حداقل یک ترم مشروطی به عنوان دانشجویان ناموفق و دانشجویانی با معدل بالای ۱۵ و بدون هیچ مشروطی به عنوان دانشجویان موفق در نظر گرفته شد و عوامل مؤثر بر پیشرفت یا عدم پیشرفت تحصیلی هر یک از این دو گروه بررسی و با هم مقایسه شد.

یافته ها: یافته های این بررسی نشان داد که ۸۰ درصد دانشجویان دختر و ۷۲ درصد از دانشجویان پسر رضایت خوبی از رشته تحصیلی خود دارند. اختلاف معنی داری بین جنس، معدل دیپلم با رضایتمندی دانشجویان از رشته تحصیلی در بین دو گروه دانشجویان موفق و

واژه‌های کلیدی: رضایت شغلی، هیأت علمی، دانشکده پزشکی، زنجان.

A-10-405-1

توانمندسازی راهکاری جهت ارتقای انگیزه اعضای هیئت علمی

فاطمه پورحاجی*، فهیمه پورحاجی، علی وفاپی نجار

* کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی مشهد- خراسان رضوی

pourhajif1@mums.ac.ir

مقدمه: تغییرات محیطی و افزایش رقابت جهانی، موضوع توانمندسازی و اینکه توانمندسازی تا چه حد می‌تواند بر عملکرد اعضای هیئت علمی تأثیر گذارد را، در کانون توجه مدیریت قرار داده است. توانمندسازی حرکتی دائمی است و اهمیت آن روز به روز در حال افزایش است و یکی از راههای جدید اداره کردن سازمانها می‌باشد؛ لذا این مقاله با هدف ارزیابی تأثیر توانمندسازی بر عملکرد آموزشی اعضای هیئت علمی دانشکده های بهداشتی و پیراپزشکی مشهد در سال ۱۳۸۸ طراحی گردید.

روش کار: پژوهش حاضر مطالعه تحلیلی مقطعی بوده و جامعه مورد پژوهش ۳۰ نفر از اعضای هیئت علمی دانشکده های بهداشتی و پیراپزشکی مشهد در سال ۱۳۸۸ بودند که به روش سرشماری انتخاب شدند. ابزار جمع آوری داده ها پرسشنامه مشتمل بر سؤالاتی در مورد عوامل فردی و حیطه های توانمندسازی انگیزشی در قالب ۴۸ سؤال و برخوردار از مقیاس درجه بندی لیکرت بود. استانداردسازی این پرسشنامه از طریق تأیید روایی محتوی و شکل توسط افراد صاحب نظر و همچنین پایایی آن از طریق Test-Retest در یک مطالعه مقدماتی (Pilot study) مشخص گردید. با استفاده از نرم افزار SPSS، ضریب آلفای کرانباخ پرسشنامه محاسبه شد که مقدار آن برابر ۰/۸۵ است و با انجام تست های آماری از قبیل آزمون کای دو آنالیز واریانس و دیگر تست های لازم، سؤالات تجزیه و تحلیل شدند.

یافته ها: نتایج نشان داد که ۶۰٪ افرادی که کارشان احساس معناداری می‌کردند، انگیزه بیشتری برای انجام وظایف کاری داشتند. ۴۰٪ افرادی که در کارشان شایستگی احساس می‌کردند، تمایل بیشتری برای انجام وظایف داشتند. ۳۰٪ افرادی که کارشان را مؤثر احساس می‌کردند توان بیشتری برای انجام وظایف کاری داشتند. ۷۰٪ افرادی که در کارشان حس اعتماد (به همکاران) می‌کردند، انگیزه بیشتری برای انجام وظایف کاری داشتند. افرادی که در کارشان خودمختاری احساس می‌کردند، انگیزه بیشتری برای انجام وظایف کاری داشتند.

میتوان نتیجه گرفت که هر چند ضریب دشواری آزمون ها در حد مورد قبول می باشد اما ضریب تمیز دارای مشکل است که باید علت یابی شود ولی مسئله ای که واضح می باشد.

واژه‌های کلیدی: آزمون- تحلیل- ضریب- دشواری- تمیز.

A-10-673-1

بررسی رضایت شغلی اعضاء هیأت علمی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی زنجان

ترانه نقیبی محمود آبادی*، دکتر فرامرز دوبختی، دکتر حمیده غلامی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی زنجان- زنجان، بیمارستان آیت الله موسوی

tnaghibi@zums.ac.ir

مقدمه: رضایت شغلی معرف نگرش مثبت یا منفی افراد نسبت به شغلشان بوده و تحت تأثیر عوامل مختلفی قرار می‌گیرد. سیستم آموزش پزشکی نقش بسیار مهمی در تأمین سلامت جامعه داشته که یکی از ارکان این سیستم را اعضاء هیأت علمی تشکیل می‌دهد. به این ترتیب، رضایت شغلی این افراد می‌تواند تأثیر مستقیم در تربیت نیروی کارآمد و تأمین سلامت جامعه داشته باشد.

روش کار: در این مطالعه، اعضاء هیأت علمی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی زنجان، پرسشنامه ای را که بر اساس تئوری هرزبرگ طراحی شده بود، تکمیل کردند. این پرسشنامه حاوی اطلاعات زمینه ای از قبیل سن، جنس، سابقه کار و مرتبه علمی و شامل ۴۴ سؤال در ۶ حیطه شغلی بود. سؤالات بر اساس طبقه بندی لیکرت ۴ گزینه ای پاسخ داده می‌شد. سپس یافته ها با استفاده از آزمونهای تی دو گروه مستقل، تحلیل همبستگی و مدل‌های خطی تجزیه و تحلیل گردید.

یافته ها: این بررسی نشان داد که بیشترین رضایت از ماهیت کار (۰/۷۶/۰۴) و کمترین مربوط به حقوق و مزایا (۰/۵۸/۳۰) می‌باشد. امنیت شغلی (۰/۶۴/۲۳)، رضایت از شرایط فیزیکی (۰/۶۳/۹۸)، رضایت از نحوه سرپرستی (۰/۶۰/۵۰) و فرصت های ارتقاء (۰/۵۹/۵۲) به ترتیب در رده های بعدی رضایت قرار دارند.

نتیجه گیری: اعضاء هیأت علمی در دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی زنجان از ماهیت شغل خود رضایت بالایی دارند و در صورتی که بتوان از نظر حقوق و مزایا و همچنین فرصت های ارتقا آنها را تأمین کرد، می‌توان باعث افزایش بازدهی آموزشی گردید.

A-10-690-3

انگیزش و راهبردهای مطالعه در دانشجویان پزشکی دانشگاه شاهد

زهرآ جوهری*، فریبا حقانی، سپیده جمشیدیان، اشرف پیراسته

* عضو هیئت علمی و دانشجوی دکتری دانشگاه اصفهان - اصفهان -
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

Jouhari42@yahoo.com

مقدمه: با توجه به نقش مهارتهای مطالعه در افزایش انگیزه دانشجویان، کاهش خستگی، اضطراب و صرفه جویی در وقت دانشجویان و در نتیجه ارتقاء وضعیت تحصیلی آنان این مطالعه با هدف بررسی کاربرد راهبردهای مطالعه و یادگیری در دانشجویان پزشکی دانشگاه شاهد به منظور برنامه ریزی و تدوین کارگاههای آموزشی جهت ارتقاء فنون یادگیری و بهداشت روان دانشجویان تدوین و اجرا گردید.

روش کار: در این مطالعه مقطعی Cross-sectional همه ی دانشجویان شاغل به تحصیل دانشکده پزشکی دانشگاه شاهد در سال ۱۳۹۰ مورد بررسی قرار گرفتند. پرسشنامه راهبردهای مطالعه و یادگیری (LASSI) ویرایش دوم پس از ترجمه و بومی شدن، سنجش اعتبار و پایایی در اختیار دانشجویان قرار گرفت. نمونه گیری به صورت تصادفی و متناسب با تعداد دانشجویان هر مقطع بود. جمع آوری اطلاعات به روش پرسشگری انجام شد. پس از پایان جمع آوری اطلاعات تجزیه و تحلیل از طریق نرم افزار SPSS انجام گرفت.

یافته ها: از مجموع جامعه آماری ۷۱/۴ درصد را دختران تشکیل دادند. ۸۰/۲ درصد دانشجویان مجرد بودند. میانگین سنی دانشجویان ۲۱/۸۸ سال با انحراف معیار ۲/۷ بدست آمد. از نظر مقطع تحصیلی ۴۲/۹ درصد در مقطع علوم پایه، ۱۳/۲ در مقطع فیزیو پاتولوژی، ۱۷/۸ درصد در مقطع کارآموزی و ۴/۴ در مقطع کارورزی قرار داشتند. رابطه معنا دار بین سن و تاهل بدست آمد بیشترین میانگین نمره بدست آمده مربوط به بخش راهبردهای آزمون (۳۰/۳۱) و کمترین میانگین (۲۰/۰۲) مربوط به بخش خود تنظیمی بود. تفاوت معنادار بین جنسیت و نمره انگیزش دانشجویان بدست آمد. همچنین رابطه ی معنادار بین نمره انگیزش و اضطراب مشاهده گردید.

نتیجه گیری: با توجه به اهمیت راهبردهای مطالعه در بهبود و ارتقاء یادگیری دانشجویان، کاهش اضطراب و افزایش انگیزه لازم است در ابتدای ورود دانشجویان مورد ارزیابی قرار گیرند تا ضمن بازخورد به آنان برنامه ریزی آموزشی به منظور بهبود روشهای مطالعه جهت ارتقاء وضعیت تحصیلی و سلامت روانی آنان صورت گیرد.

واژه های کلیدی: دانشجویان، مطالعه، یادگیری، انگیزش.

نتیجه گیری: نتایج این تحقیق نشان داد توانمند نمودن اساتید گامی مهم در جهت رشد و بهبود عملکرد آموزشی اعضای هیئت علمی بوده و راهکار مؤثری در جهت ارتقای انگیزه آنان می باشد.

واژه های کلیدی: توانمندسازی، عملکرد آموزشی، اساتید.

A-10-310-1

تهیه فیلم آموزشی برای کارگاه آموزش بر بالین در دانشگاه علوم پزشکی اهواز

دکتر زهرا بیگم موسوی، دکتر فاطمه حیاتی، علیرضا اولی پور*

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی اهواز - اهواز بیمارستان امام

خمینی - بخش پوست

moosavi.za@gmail.com

مقدمه: آموزش بر بالین فرصت مناسبی برای نمایش و مشاهده معاینه فیزیکی مهارت های ارتباطی با بیمار و سایر افراد گروه مراقبت است. هارن آموزش بر بالین را یک مثلث می داند که رئوس آن را بیمار، دانشجو و معلم تشکیل میدهند. یکی از راه های توانمند سازی اساتید برگزاری کارگاه های آموزشی با موضوع آموزش بر بالین است. برای تأثیر بیشتر این کارگاه ها بر ان شدیم تا از فیلم های آموزشی که در فضای آموزشی همین دانشگاه تهیه شده استفاده نماییم. این فیلم در یکی از گروه های آموزشی جهت تعیین میزان اطلاع از ریز مهارت ها و سایر نکاتی که در یک راند آموزشی باید رعایت شود پر شد.

روش کار: پس از نوشتن سناریو به گروهی از اینترن ها و رزیدنت های داوطلب آموزش های لازم داده شد و سناریو توجیه گشت. با کمک یکی از بیماران که او نیز آموزش های لازم را دیده بود و یکی از کارشناسان مرکز مطالعات فیلم تهیه شد.

نتایج: بر اساس نظر سنجی های انجام شده از کارگاه های قبل از نمایش فیلم حدود ۸۶٪ انجام آموزه های کارگاه را در عمل غیر ممکن دانستند. پس از اجرای جدید و در چند دوره متوسط نظر خواهی ها حدود ۸۲٪ کارگاه را مفید و کاربردی دانستند.

نتیجه گیری: فیلم آموزشی تهیه شده در یک فضای خودی و آشنا باعث حضور فعالتر و دقت بیشتر شرکت کنندگان در کارگاه شد.

واژه های کلیدی: فیلم آموزشی، کارگاه، آموزش بر بالین.

A-10-704-2

بررسی عوامل تأثیر گذار بر انگیزه دانشجویان رشته بهداشت عمومی

عیسی محمدی زیدی*، امیر پاکپور، بنفشه محمدی زیدی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی قزوین - قزوین، بلوار شهید باهنر، دانشگاه علوم پزشکی، دانشکده بهداشت، گروه بهداشت عمومی

mohamm_e@yahoo.com

مقدمه: صاحب نظران معتقدند که اختلال در انگیزش می تواند در سطح احساسات و رفتارهای فرد سبب بروز مشکلاتی شده و مقدمات بدبینی، اضطراب، افسردگی و مشکلات روانی و همچنین افت چشمگیر در عملکرد فردی، اجتماعی و شغلی را فراهم کند. هدف مطالعه حاضر بررسی میزان انگیزه دانشجویان مقطع کارشناسی پیوسته و ناپیوسته رشته بهداشت عمومی دانشگاه علوم پزشکی قزوین نسبت به رشته خود و عوامل تأثیرگذار بر آن می باشد.

روش کار: این مطالعه یک بررسی توصیفی مقطعی است که در نیمه دوم سال ۱۳۹۰ در بین ۸۰ نفر از دانشجویان رشته بهداشت عمومی دانشگاه علوم پزشکی قزوین انجام شد. ابزار پرسشنامه یک مقیاس پنج درجه ای با گزینه های پاسخ لیکرت فرم بود که روایی صوری و محتوایی آن همچنین پایایی آزمون باز آزمون و ضریب توافق درونی به همراه پایایی جزء به کل برای آن محاسبه شد. علاوه بر این سوالات دموگرافیک شامل سن، جنس، وضعیت تأهل، محل سکونت، معدل دیپلم، وضعیت اجتماعی و اقتصادی نیز در پرسشنامه قرار داشتند. انگیزه درونی با سوالاتی که محتوی آنها علاقه شخصی، امکان ارائه خدمات نوع دوستانه، تکامل شخصیت در این رشته، ارتقای سطح درک و شعور، قدرت تجزیه و تحلیل اجتماعی و علاقه شخصی به فرایندهای بهداشتی و درمانی بودند سنجش شد و همچنین سوالاتی با محتوی مصلحت اندیشی افراد و نزدیکان بانفوذ، جایگاه اجتماعی، دسترسی و استفاده بیشتر از امکانات، آینده شغلی و حرفه ای و استخدامی، تشویق دیگران برای اندازه گیری انگیزه بیرونی بکار رفت. داده ها با هماهنگی آموزش قبل از برگزاری کلاس درس و در مدت زمان ۳۵ دقیقه توسط محقق جمع آوری شد. سپس با استفاده از نرم افزار SPSS 17.0 و آزمونهای آماری مانند خی دو، ضریب همبستگی، تی مستقل و ... آنالیز شدند.

یافته ها: ۶۸/۳ درصد دانشجویان شرکت کننده در این مطالعه زن و مابقی مرد بودند میانگین سنی دانشجویان ۲۳/۴ سال با انحراف معیار ۴/۷ سال بود که بین دو جنس تفاوت معنی داری از این حیث دیده نشد. مهمترین عامل انگیزشی مثبت برای دانشجویان عبارت بود از علاقه شخصی و تشویق دیگران برای ادامه تحصیل و همچنین کسب جایگاه و منزلت اجتماعی مناسب در مرتبه بعدی قرار داشت. دانشجویان کارشناسی ناپیوسته در مقایسه با کارشناسی پیوسته انگیزه

A-10-491-1

بررسی ویژگی های استادان دانشگاه علوم پزشکی اراک بر اساس الگوی آموزش مشارکتی

کوروش رضایی*، حمیدرضا کوهستانی، کبری راهزانی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی اراک - اراک، سردشت، دانشکده پرستاری و مامایی

k.rezaei@arakmu.ac.ir

مقدمه: بهترین شیوه تدریس شیوه ای است که در آن مدرس بتواند فضای دوستانه در کلاس برقرار نموده تا فراگیران با هم تعامل داشته و در حل مشکلات مشارکت داشته باشند، فراگیر بتواند مسئولیت یادگیری خود را بر عهده بگیرد، به نیازهای هر فراگیر و تجارب قبلی او توجه شود، و نقش مدرس تسهیل کننده باشد نه فراهم کننده اطلاعات. **هدف:** این مطالعه با هدف بررسی ویژگیهای استادان بر اساس الگوی آموزش مشارکتی در دانشگاه علوم پزشکی اراک انجام گرفت.

روش کار: در یک مطالعه توصیفی - مقطعی از استادان دانشگاه علوم پزشکی اراک که بصورت سرشماری در مطالعه وارد شدند خواسته شد پرسشنامه اصول آموزش مشارکتی که از ۴۴ عبارت تشکیل شده و ویژگیهای استادان را از ۷ بعد می سنجد را تکمیل نمایند. چنانچه میانگین استاندارد شده هر یک از معیارها بالاتر باشد، نشان میدهد که استادان در آن ویژگی از الگوی مشارکتی استفاده می کنند.

یافته ها: از میان معیارهای تشکیل دهنده پرسشنامه، ساختن فضای آموزشی (۳/۷۵) و بررسی نیازهای فراگیر (۳/۷۵) دارای میانگین بالاتری بودند بنابراین استادان در این معیارها غالباً از اصول آموزش مشارکتی استفاده میکنند. استادان در معیارهای آموزش انفرادی (۲/۲۲)، انعطاف پذیری در توسعه فردی (۲/۲۵)، مشارکت در فرایند یادگیری (۲/۵) و فعالیتهای فراگیر محور (۲/۶۶) به شدت از اصول آموزش سنتی (معلم محور) استفاده میکنند. در نظر داشتن تجارب فراگیر با میانگین (۳/۳۳) در حد متوسط قرار داشت.

نتیجه گیری: روشهای تدریس مشارکتی برای پاسخ به نیازهای فراگیران و افزایش یادگیری ترجیح داده میشوند. با این حال نتایج این تحقیق نشان می دهد که ویژگیهای استادان غالباً غیر مشارکتی و معلم محور می باشد. علاوه بر آشنا نمودن استادان با روشهای نوین تدریس بایستی بر این نکات تأکید گردد: استفاده از فنون مختلف تدریس در کنار سخنرانی؛ ترغیب فراگیران به یادگیری بر اساس علاقه، نیاز و تجربیات قبلی؛ مشارکت فراگیران در خصوص تعیین اهداف و عناوین آموزشی و روشهای ارزشیابی؛ انعطاف پذیری در تدریس و ارائه نقش تسهیل کنندگی بجای منبع اطلاعات.

واژه های کلیدی: شیوه تدریس، ویژگی استادان، الگوی مشارکتی، یادگیری.

در نیمه دوم سال ۱۳۸۹ انجام شد. ۳۰۰ نفر از دانشجویان بر اساس نمونه‌گیری سهمیه‌ای از کلیه رشته‌ها و مقاطع در مطالعه شرکت کردند. ابزار پژوهش نیز پرسشنامه محقق ساخته‌ای بود که از سه بخش سوالات دموگرافیک، سوالات نگرشی و سوالات مربوط به موانع و عوامل انگیزشی در راه انجام پژوهش تشکیل شده است. این پرسشنامه ها به صورت خودپاسخی در حضور اعضای تیم تحقیق در کلاس درس تکمیل می‌شد. ضریب روایی محتوی برای پرسشنامه مذکور ۰/۷۹، ضریب همبستگی آزمون بازآزمون برابر با ۰/۸۳ و همچنین آلفای کرونباخ که نشان دهنده توافق درونی ابزار است در این مطالعه به طور میانگین ۰/۸۲ گزارش شد. پس از اخذ رضایت کتبی و بر اساس معیارهای ورود داده ها جمع آوری و با ورود به نرم افزار SPSS 17.0 و با استفاده از آزمون‌های آماری خی دو، تی مستقل، ضریب همبستگی پیرسون و اسپیرمن و سایر آزمون ها تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: از ۳۰۰ پرسشنامه توزیع شده ۲۶۰ پرسشنامه توسط دانشجویان تکمیل شد که میزان پاسخ ۸۶/۶ درصدی را نشان می‌دهد. نتایج نشان می‌دهد که ۸۳ درصد دانشجویان نسبت به پژوهش نگرش مثبتی داشتند و ۱۳/۱ درصد نیز نگرش منفی نسبت به پژوهش داشتند. از این حیث بین دو جنس تفاوت معنی داری وجود نداشت ولیکن دانشجویان رشته های مامایی و پرستاری در مقایسه با بقیه رشته ها نگرش مثبت تر و دانشجویان فویت پزشکی و پزشکی نگرش ضعیف تری داشتند ($P < 0/05$). همچنین بین نگرش نسبت به پژوهش با معدل ترم گذشته، وضعیت اقتصادی، علاقه به رشته تحصیلی، چشم انداز کاری همبستگی معنی داری وجود داشت ($P < 0/001$). مهمترین موانع انجام پژوهش در دانشجویان عبارت بودند از: عدم آشنایی با ملزومات فعالیت پژوهشی (۰/۸۸)، نداشتن وقت کافی (۰/۸۵)، عدم راهنمایی کافی از سوی اساتید راهنما (۰/۷۱)، عدم تشویق اساتید (۰/۵۴)، عدم آشنایی با مراکز پژوهشی دانشجویی در دانشگاه (۰/۵۲)، مشوق های مالی ناکافی (۰/۵۲)، اعتقاد به بی حاصل بودن تحقیقات دانشجویی (۰/۴۶) بودند.

نتیجه‌گیری: دانشگاه علوم پزشکی می‌تواند از تحقیق به عنوان تنها راه شناسایی و برنامه‌ریزی حل معضلات جاری خود بهره گیرد که علاوه بر گسترش فرهنگ تحقیقاتی، به امر نظام بخشی جامعه علمی خود نیز بپردازد و پژوهش و تحقیق را به عنوان یک عنصر بنیادین سازماندهی کند. بنابراین هر برنامه‌ریزی موفق منوط شناسایی موانع و از بین برداشتن آنها و همچنین بکارگیری استراتژی‌هایی برای ترغیب دانشجویان برای انجام تحقیق بر اساس نتایج مطالعات مشابه است.

واژه‌های کلیدی: پژوهش، نگرش، انگیزه، علوم پزشکی، آموزش پزشکی.

بالتری داشتند ($P < 0/05$) و دانشجویان پسر در مقایسه با دختر از سطح انگیزه پایین تری برخوردار بودند ($P < 0/001$). نتایج نشان داد که با افزایش مقطع تحصیلی دانشجویان بهداشت عمومی میزان انگیزه آنها به شدت کاهش پیدا خواهد کرد ($P < 0/001$). همچنین در پاسخ به این سوال که اگر امکان انتخاب رشته مجدد داشته باشید، آیا رشته خود را عوض می‌کنید؟ ۶۳/۸ درصد دانشجویان با جمله موافق بودند که خود گویایی سطح ناراضایتی و بی انگیزگی در بین دانشجویان بهداشت عمومی است.

نتیجه گیری: کاهش انگیزه دانشجویان بهداشت عمومی تحت تأثیر عوامل مختلفی قرار دارد، که می‌توان با اقداماتی برخی از این عوامل را در جهت افزایش انگیزه آنها نسبت به رشته بهداشت عمومی تعدیل و اصلاح کرد. از آنجایی که شرایط تحصیلی و کاری بهداشت عمومی با سایر رشته‌ها متفاوت است، بایستی در گزینش دانشجویان این رشته علاوه بر آزمون تحصیلی به ویژگی‌های روان شناختی و تناسب شخصیتی توجه ویژه‌ای شود تا از کاهش انگیزه و بالطبع آن هدر رفت سرمایه های مادی و معنوی جلوگیری شود.

واژه‌های کلیدی: انگیزه، بهداشت عمومی، آموزش پزشکی.

A-10-724-1

بررسی نگرش نسبت به پژوهش و موانع و عوامل انگیزشی مرتبط در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قزوین

امیر پاکپور*، عیسی محمدی زیدی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی قزوین - قزوین، بلوار شهید باهنر، دانشگاه علوم پزشکی، دانشکده بهداشت، گروه بهداشت عمومی

easamohammadizeidi@gmail.com

مقدمه: نگرش‌های فرد در دوران مختلف زندگی هماهنگ با محیط اطراف دستخوش تغییر می‌شود. بیشتر تحقیقات حاکی از آن است که نگرش‌ها در دوران دانشجویی امکان بیشترین تغییر را پیدا می‌کنند. از آنجا که دامنه تأثیرگذاری و تأثیرپذیری فعالیت‌های پژوهشی و تحقیقات علمی در سطح ملی مطرح است، امروزه هر اقدامی برای روشن ساختن جایگاه تحقیق و موانع پیش‌روی آن، حائز اهمیت است. هدف تحقیق کنونی بررسی نگرش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قزوین نسبت به انجام فعالیت های پژوهشی و همچنین موانع و عوامل تشویق کننده برای انجام پژوهش در آنها بود.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه مقطعی پرسشنامه محور بود که

A-10-661-1

بررسی وضعیت آموزشی دانشگاه از دیدگاه مدرسین و ارتباط آن با ارتقای انگیزه آموزشی آنها در سال ۱۳۸۸

شکریه صلواتی*، احمد وهابی، بشری وهابی، لیلا وهابی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی کردستان - سنندج - بلوار پاسداران
دانشگاه علوم پزشکی کردستان دانشکده بهداشت

shokreyahsalavaty@yahoo.com

مقدمه: نیازهای جامعه مرتباً در حال تغییر است، بنابراین ایجاد تغییر در آموزش نیز لازم است. نظر به این مسئله مهم که مدرسین دانشگاه مهمترین رکن آموزش دانشگاه محسوب شده و انگیزه قوی آنها در امر تدریس و آموزش می تواند باعث ارتقای سطح آموزشی دانشگاه شود؛ لذا مطالعه حاضر با هدف بررسی وضعیت آموزشی دانشگاه از دیدگاه مدرسین و ارتباط آن با ارتقای انگیزه آموزشی آنها در دانشگاه علوم پزشکی کردستان اجرا گردید.

روش کار: در این مطالعه مقطعی پرسشنامه دو قسمتی (مشخصات دموگرافیک مدرسین و نظرات آنان در مورد کارگاههای آموزشی، عوامل مؤثر بر موفقیت آموزشی مدرس، امکانات آموزشی موجود و روند مدیریت آموزشی) توسط ۱۶۰ نفر از مدرسین تکمیل گردید. داده های جمع آوری شده با نرم افزار SPSS ver 11.5 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: ۸۰٪ شرکت کنندگان در کارگاههای آموزشی، محتوی کارگاهها را متناسب با نیازهای آموزشی خود دانسته و ۸۴٫۴٪ معتقد بودند که مدرس قبل از تدریس بایستی دوره آموزش تدریس را بگذرانند. داشتن توان علمی ارائه مطلب (۸۴٫۴٪)، توانایی سخنوری (۸۲٫۵٪) و توان مهارتهای ارتباطی (۸۰٪) دارای اهمیت خیلی زیادی بودند. فعالیت پژوهشی و مدرک تخصصی دارای کمترین اهمیت بودند. بیش از نیمی از مدرسین از امکانات موجود آموزشی ناراضی و معتقد بودند که مسئولین به مشکلات آموزشی کمتر اهمیت میدهند. بیش از ۶۵٪ مدرسین معتقدند که نقش آنها در ارزشیابی برنامه های آموزشی بسیار مهم است اما کمتر مورد توجه قرار می گیرد.

نتیجه گیری: عدم رضایت بیش از نیمی از مدرسین از امکانات موجود آموزشی می تواند ناشی از توجه کم مسئولین به امر آموزش و یا توقع بالای مدرسین از این مسئله و یا فاصله بین مسئولین از مدرسین باشد؛ لذا توجه مسئولین به مشکلات موجود و کوشش در کاهش و رفع آنها از مهمترین توصیه ها برای ارتقای وضعیت آموزشی دانشگاه میباشد.

واژه های کلیدی: وضعیت آموزش، مدرس، انگیزه آموزشی.

A-10-290-1

بررسی ویژگیهای یک استاد توانمند از دیدگاه دانشجویان دانشکده بهداشت و ارتباط آن با ارتقای انگیزه آموزشی فراگیران

احمد وهابی*، شکریه صلواتی، مهناز صیادی، لیلا وهابی، سیروان صیاد، بشری وهابی

* مربی / دانشجوی PhD دانشگاه علوم پزشکی کردستان - سنندج - بلوار پاسداران دانشگاه علوم پزشکی کردستان دانشکده بهداشت

ahvahhabi@gmail.com

مقدمه: در دنیای امروزی با توجه به پیشرفت سریع علوم و تکنولوژی نه میتوان به تمامی دانش دست یافت و نه میتوان هر فردی را با هر ویژگی به تدریس وادار نمود. آشنایی با دیدگاه دانشجویان در مورد یک استاد توانمند به ما کمک میکند تا استاد را از دید دانشجو ببینیم و با ارائه برنامه مناسب، فعالیتهای تدریس و ارزیابی را آگاهانه برنامه ریزی نماییم. این مطالعه با هدف بررسی ویژگیهای یک استاد توانمند از دیدگاه دانشجویان دانشکده بهداشت و ارتباط آن با ارتقای انگیزه آموزشی فراگیران در نیمسال دوم سال تحصیلی ۸۸-۱۳۸۷ طراحی و اجرا گردید.

روش کار: در یک مطالعه مقطعی، تعداد ۱۸۰ نفر از دانشجویان دانشکده بهداشت به روش تصادفی ساده با استفاده از پرسشنامه ۲۶ سؤالی روا و پایا مورد مطالعه قرار گرفتند. داده های جمع آوری شده با نرم افزار SPSS نسخه ۱۴ مورد آنالیز قرار گرفتند.

نتایج: احترام به دانشجویان (۹۱٫۷٪)، تدریس به زبان ساده (۸۸٫۹٪)، بیان شیوای استاد (۸۶٫۱٪)، نقش علاقه به استاد در یادگیری دانشجو (۸۶٫۱٪)، و توانایی استاد در ارائه مطلب (۸۱٫۷٪) از مهمترین ویژگیهای یک استاد توانمند از دیدگاه دانشجویان بوده و برگزاری امتحانات کوئیز و حضور بموقع استاد در کلاس (۱۶٫۷٪) از کمترین امتیاز در نزد دانشجویان برخوردار بودند.

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه نشان دهنده آن است که خصوصیات از قبیل بیان شیوا، انتقادپذیر بودن، ارتباط مؤثر با دانشجو، تدریس به زبان ساده، اعتماد به نفس، توانایی ایجاد خلاقیت در دانشجو از جمله ویژگیهایی هستند که هر استادی لازم است خود را به آنها آراسته نماید. مقایسه نتایج این مطالعه با نتایج مطالعات مشابه تأیید کننده این نکته است که یک معلم علاوه بر داشتن توانایی و مهارت علمی بایستی آراسته به صفات کمال انسانی باشد تا بتواند در آموزش و تربیت نسل جوان موفق باشد.

واژه های کلیدی: استاد توانمند، دانشجو، انگیزه، آموزش.

A-10-595-2

تحلیل مقایسه ای آزمون های سال ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ دانشجویان
دانشگاه علوم پزشکی تبریز

شاپور نادرفام*، حسن سلامی، علی رضا زادگان، حبیب اله قمی

* دکتری عمومی EDC تبریز- تبریز خیابان دانشگاه روبروی
بیمارستان شهید مدنی مرکز مطالعات و توسعه علوم پزشکی تبریز

shnfam@yahoo.com

مقدمه: با توجه به راه اندازی نرم افزار تحلیل آزمون در این دانشگاه در اواخر سال ۱۳۸۸ در دانشگاه علوم پزشکی تبریز بر آن شدیم تا یک تحلیل مقایسه ای بین کیفیت آزمون های انجام گرفته قبل و بعد از راه اندازی سیستم نرم افزاری تحلیل آزمون و پسخوراند به اساتید در دانشگاه به عمل بیاوریم که نکات قابل توجهی در این تحلیل نمایان شدند.

روش کار: این مطالعه از نوع تحلیلی می باشد که اطلاعات مورد استفاده در آن از پایگاه داده نرم افزار تحلیل آزمون دانشگاه گرفته شده است. که البته این آزمون ها از نوع چند گزینه ای می باشند که در رشته های گوناگون و در مقاطع مختلف در سطح دانشگاه به تعداد ۴۶۹ امتحان در بین ۱۲۵۵۸ شرکت کننده انجام گرفته است.

یافته ها: از این بررسی طبق تجزیه و تحلیل های فوق چنین میتوان نتیجه گرفت که با توجه به آزمون آماری تی ($t = -1.66$ $df = 469$) نتیجه $sig = 0.012$ در مورد ضریب دشواری ارتباط معنی داری با دادن پسخوراند وجود دارد و در مورد ضریب تمیز بر اساس آزمون آماری تی ($t = -0.504$ $df = 469$ $sig = 0.069$) ارتباط معنی داری با دادن پسخوراند اثبات نگردید و همچنین در مورد ضریب همبستگی بر اساس آزمون آماری تی ($t = 1.2$ $df = 471$ $sig = 0.105$) ارتباط معنی داری با دادن پسخوراند اثبات نگردید.

نتیجه گیری: در نهایت میتوان چنین نتیجه گرفت که دادن پسخوراند نتایج تحلیل آزمون ها برای اساتید هر چند در ابتدای کار است ولی میتواند اگر به طور مستمر و پیگیرانه توام با مباحث آموزشی باشد و به آن از لحاظ آموزشی و همچنین ارزشیابی آموزشی بها داده شود مثر واقع گردد و باعث ارتقاء کیفیت آزمونها گردد.

واژه های کلیدی: آزمون- تحلیل- ضریب- دشواری- تمیز- مقایسه.

A-10-738-1

بررسی میزان کاربرد تکنولوژی های آموزشی در بین مدرسین
دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد

غلامرضا مرادی*، عباس عظیمی، یوسفی مهدی، فضائلی سمیه،
ارشادنیبا زهراسادات

* هیئت علمی علوم پزشکی مشهد- دانشکده پیراپزشکی مشهد

moradigh@mums.ac.ir

مقدمه: تکنولوژی آموزشی شامل ابزار، روشها و دستورالعملهایی است که برای حل مسائل آموزشی اعم از طراحی، اجرا و ارزشیابی در برنامه های آموزشی بکار گرفته می شود. پژوهش حاضر سعی در تعیین میزان استفاده از این تکنولوژی ها و موانع موجود در استفاده از آنها در دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد دارد.

روش کار: این پژوهش از نوع کاربردی است، که به روش توصیفی- مقطعی انجام شد. داده ها توسط پرسشنامه ای که روایی آن با کسب نظریات ۱۰ نفر صاحب نظر و پایایی آن بوسیله آزمون- باز آزمون سنجیده شد، جمع آوری و با استفاده از نرم افزار SPSS تحلیل گردید.

یافته ها: از بین مدرسین مورد مطالعه ۹۰ درصد در زمینه مبانی کامپیوتر و ۷۷ درصد کار با اینترنت و ۴۵ درصد نحوه کار با دیتا پروژکتور را آموزش دیده اند. ۷۱ درصد مدرک ICDL را نداشتند و ۳۵/۵ درصد برای هیچکدام از ابزار آموزشی موجود آموزشی ندیده اند. پرکاربردترین ابزار آموزشی مورد استفاده به ترتیب دیتا پروژکتور و وایت بورد بود، ۴۸/۳ درصد اظهار کردند که در حین تدریس با مشکل روبرو شده اند، ۲۹ درصد گفته اند که مشکلات پیش آمده به سرعت حل نمی شود، ۲۹ درصد نیز به عدم کیفیت ماژیکها اشاره کردند. ۶۵ درصد مشکلات کامپیوترهای کلاسها از دیدگاه مدرسین مربوط به ویروسی بودن سیستمها و خرابی قطعات جانبی کامپیوترها می باشد. در خصوص کیفیت وسایل کمک آموزشی ۳۲ درصد آن را خوب و ۵۵ درصد آن را متوسط بیان کرده اند.

نتیجه گیری: راهکارهایی مانند برگزاری کلاس های آموزشی برای مدرسین، به روز رسانی و نصب نرم افزارهای پخش روی کامپیوترها، تعیین یک نفر کارشناس در دسترس به منظور حل مشکل احتمالی مدرسین در ساعات برگزاری کلاسها، بررسی و سرویس منظم کامپیوترها به صورت دوره ای می تواند جهت استفاده بهینه از تکنولوژی آموزشی مفید واقع شود.

واژه های کلیدی: تکنولوژی آموزشی، اساتید، آموزش.

A-10-509-1

بررسی انگیزه های اساتید هیأت علمی جهت شرکت در دوره های مجازی آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز

پریسا نبینی*، دکتر میترا امینی

* کارشناسی دانشگاه علوم پزشکی شیراز- مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی شیراز

parisanabeiei@yahoo.com

مقدمه: در سال های اخیر، آموزش الکترونیکی در دانشگاه های جهان، گسترش چشمگیری داشته است. در دانشگاه های کشورمان، نیز گام هایی در این زمینه، تاکنون برداشته شده است. یکی از رشته هایی که در سال های اخیر در حیطه مجازی مورد توجه مسئولین قرار گرفته است، آموزش پزشکی است که با توجه به نیاز اساتید، جهت آموزش در این رشته، این مطالعه، با هدف سنجش انگیزه های اساتید، جهت شرکت در این دوره آموزشی؛ طراحی شده است.

روش کار: این پژوهش، از نوع مقطعی و توصیفی است. جهت تعیین انگیزه های اساتید، از پرسشنامه ای محقق ساخته، استفاده شده است که در میان تمامی اعضای هیأت علمی شرکت کننده در دوره های مجازی آموزش پزشکی دانشگاه طی سال های ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰، که به روش تمام شماری انتخاب شده اند، توزیع گردیده است.

یافته ها: در این پژوهش ۴۰ نفر از اساتید هیئت علمی حاضر در این دوره شرکت کردند که بررسی انگیزه های اساتید هیأت علمی که در دو دوره اخیر آموزش پزشکی مجازی، شرکت کرده بودند؛ نشان داد که ۶۰٪ این اساتید به دنبال برگزاری هر چه بهتر کلاس های آموزشی، ۲۳٪ بهره وری بیشتر در این کلاس ها، و ۸٪ از آن ها در پی رشد و ارتقای حرفه ای و آموزشی خود، بودند. سایر مواردی که به عنوان اولویت خود جهت شرکت، معرفی نموده بودند، عبارت بودند از: برقراری ارتباط بهتر و مؤثرتر با همکاران در زمینه های آموزشی (در حد ۵٪) و آشنایی بیشتر با تکنولوژی های آموزشی روز (در حد ۴٪).

نتیجه گیری: از بررسی نتایج فوق الذکر، می توان به این نتیجه گیری رسید که اساتید هیأت علمی با توجه به علاقه خود در جهت ارتقا و افزایش سطح علمی دانشجویان، شرکت در این دوره را به صورت اختیاری، برگزیده اند؛ لذا شایسته است تا مسئولین دانشگاه با توجه بیشتر به این دوره های آموزشی و سرمایه گذاری بیشتر در زمینه پذیرش اساتید در این دوره فراهم آوردن هر چه بهتر، امکانات رفاهی و آموزشی، جهت برگزاری این دوره ها، اهتمام ورزند. همچنین پیشنهاد می شود که در پژوهشی دیگر میزان اثربخشی اساتید در این دوره آموزشی مورد سنجش قرار گیرد.

واژه های کلیدی: عوامل سازمانی، آموزش مجازی، عوامل شخصی و عوامل نگرشی.

A-10-539-5

بررسی نگرش اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی تبریز در خصوص برنامه های آموزشی به روش حضوری، نیمه حضوری و غیر حضوری در سال ۱۳۹۰

حسن سلامی*، علیرضا زادگان، حبیب اله قمی، دکتر شاپور نادر فام

* متخصص داخلی دانشگاه علوم پزشکی تبریز- تبریز خیابان دانشگاه روبروی بیمارستان شهید مدنی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

salamih@gmail.com

مقدمه: امروزه تغییر و تحولات سریع تکنولوژی همه ابعاد زندگی از جمله آموزش را تحت تاثیر قرار داده است. یکی از این تحولات استفاده از فناوری اینترنت در فرآیند آموزش است که موفقیت در این امر مستلزم استقبال اساتید از آن است. این مطالعه به بررسی نگرش اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی تبریز در خصوص برنامه های آموزشی به روش حضوری، نیمه حضوری و غیر حضوری در سال ۱۳۹۰ پرداخته است.

روش کار: روش توصیفی تحلیلی و از نوع پیمایشی می باشد، جمع آوری داده ها از طریق ۳۰ پرسشنامه در قالب ۱۰ سؤال بصورت تصادفی ساده و حضور اعضای هیأت علمی دانشگاه در دفتر گروه ارزشیابی مرکز مطالعات و توسعه علوم پزشکی تبریز جهت دریافت گواهی شرکت در کارگاه طرح ضیافت اندیشه در سال تحصیلی ۹۰-۹۱ برگزار گردید، تکمیل گردید. داده ها با برنامه SPSS و روش لیبرت تجزیه و تحلیل شدند. روایی ظاهری پرسشنامه با توجه به نظرات اساتید دانشگاه و کارشناسان EDC مورد تأیید قرار گرفته و پایایی مطالعه براساس آزمون آلفای کرونباخ ۰.۸۵۶ می باشد. همه اعضای هیأت علمی شرکت کننده در این نظرسنجی علاقمندی خود را نسبت به شرکت در کارگاه های نیمه حضوری با انتخاب گزینه مورد نظر اعلام نمودند (۱۰۰ درصد) و براساس نظرات آنها، سؤال میزان مشارکت شرکت کنندگان در بحث عمومی در برنامه های نیمه حضوری بیشتر از حضوری است (۳،۰۸)، دارای کمترین میانگین می باشد.

واژه های کلیدی: نگرش، اعضای هیأت علمی دانشگاه، برنامه آموزشی، روش حضوری، نیمه حضوری و غیر حضوری.

A-10-772-1

بررسی محیط آموزش بالینی در بخش های داخلی و جراحی از دیدگاه دانشجویان

علی آقاجانلو^{*}، وحید پاکپور

* هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی زنجان - دانشکده پرستاری و مامایی

aliaghajanloo2001@yahoo.com

مقدمه: آموزش پرستاری که حرفه مبتنی بر عمل است با تغییر پارادایم از تاکید بر دانش نظری به سوی ارزش نهادن به آموزش عملی و کسب تجربیات بالینی روبرو بوده که دستاورد این تغییر، درک بهتر آموزش بالینی و انسجام آن با دانش نظری است. آموزش در بخش های بالینی، به دلیل فقدان برنامه کارآموزی مدون، آشنایی ناکافی استادان با روشهای تدریس بالینی و گروهی، و نیز تداخل غیر قابل تفکیک خدمات بهداشتی درمانی با آموزش، محیطی با صلابت و نسبتاً خشن و متفاوت از آموزش در کلاس دارد که می تواند بر روی یادگیری دانشجویان تأثیر بگذارد. بدین منظور این مطالعه با هدف بررسی محیط آموزش بالینی در بخش های داخلی و جراحی بیمارستان های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی تهران طراحی و اجرا شد.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی - مقطعی بود که بر روی ۲۱۷ دانشجوی پرستاری سال دوم و بالاتر که واحدهای کارآموزی و کارآموزی در عرصه را می گذراندند انجام شد. جهت جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه ای موسوم به «سیاهه ارزیابی محیط آموزشی بالینی» (CLEI) استفاده گردید و سپس با استفاده از نرم افزار SPSS تجزیه و تحلیل گردید. **نتایج:** نتایج نشان داد که ۶۳/۱٪ افراد زن بودند. ۳۷/۸٪ دانشجویان در سال دوم، ۳۴/۶٪ در سال سوم و ۲۷/۶٪ در سال چهارم مشغول به تحصیل بودند.

یافته ها: وضعیت موجود محیط آموزش بالینی در حیطه های «شخصیت دهی به دانشجو در محیط بالینی»، «رضایتمندی دانشجویان از آموزش بالینی»، «مشارکت دانشجویان در فعالیت های بالینی»، «توجه به تفاوت های فردی دانشجویان پرستاری» و «استفاده از ابداعات آموزشی در آموزش بالینی دانشجویان» در بین کارآموزی و کارآموزی در عرصه، تفاوت معنی دار آماری نشان داد (۰/۰۴۱ و ۰/۰۲۸ و ۰/۰۰۰). وضعیت موجود محیط آموزش بالینی در حیطه های «شخصیت دهی به دانشجو در محیط بالینی»، «رضایتمندی دانشجویان از آموزش بالینی»، «توجه به تفاوت های فردی دانشجویان پرستاری» و «استفاده از ابداعات آموزشی در آموزش بالینی دانشجویان» در بخش های مختلف، تفاوت معنی دار آماری نشان داد (۰/۰۱۱ و ۰/۰۰۱ و ۰/۰۰۰).

نتیجه گیری: با توجه به اینکه دانشجویان دریافت کنندگان خدمات آموزشی و یکی از منابع شناسایی مشکلات آموزش بالینی هستند، می

توانند در مورد کیفیت آموزش پرستاری مورد مشورت قرار گیرند زیرا که یکی از ذینفعان اصلی آموزش بالینی به حساب می آیند (۵۵)، لذا می توان از عقاید آنها در جهت شناسایی و تعیین شکاف بین آنچه در محیط آموزش بالینی می گذرد و آنچه که مورد انتظار این ذینفعان است، استفاده کرد.

واژه های کلیدی: آموزش بالینی، محیط آموزشی، دانشجویان.

A-10-744-2

بررسی وضعیت مربیان آموزش بالین از دیدگاه دانشجویان کارشناسی هوشبری

فاطمه حسن شیري^{*}، فخرالسادات میرحسینی، حمیدرضا سیدی، مهرداد مهدیان

* مربی دانشگاه علوم پزشکی کاشان - دانشگاه علوم پزشکی کاشان - دانشکده پیراپزشکی - دفتر گروه هوشبری

hasanshiri7@gmail.com

مقدمه: آموزش بالینی یکی از روش های موثر آموزش مهارت های حرفه ای است. یکی از چالش های موجود در آموزش بالینی، نیاز به حضور مربیان بالینی باتجربه، توانمند و دارای انگیزه است؛ تا بتوان با ارتقای بیشتر کیفیت آموزش بر علم و توانایی دانش آموختگان افزود. در این راستا نظرات دانشجویان هوشبری در رابطه با مربیان بالینی مورد بررسی قرار گرفت.

روش کار: بر اساس اهداف آموزشی و معیارهای انتخاب مربیان، پرسشنامه محقق ساخته ای با ۱۱ سوال طراحی گردید و ۷۸ پرسشنامه بین دانشجویان کارشناسی هوشبری سال آخر توزیع و نظراتشان در مورد مربیان بالین دوره های کارآموزیشان جمع آوری و توسط آمار توصیفی بررسی گردید.

یافته ها: ۶۸/۴ درصد دانشجویان سواد تئوری مربیان را خوب و خیلی خوب و ۱۶/۵ درصد ضعیف دانسته بودند. در تسلط در انجام مهارت های عملی؛ ۸۱/۱ درصد خوب و خیلی خوب و ۱۱/۴ درصد آنان را ضعیف توصیف کرده بودند. در نظارت بر یادگیری مهارت های عملی دانشجویان، ۶۳/۲ خوب و خیلی خوب و ۱۹ درصد ضعیف بودند. از دیدگاه ۷۵/۸ درصد از دانشجویان، مربیان آنها در پیگیری مشکلاتشان در بخش ها خیلی خوب اما ۱۹ درصد ضعیف عمل کرده بودند.

نتیجه گیری: از دیدگاه دانشجویان مربیان بالین توانمندی نظری و

رفتاری اساتید، مانند موارد مذکور بصورت نهفته باقی می ماند که تأثیرات شگرفی بر میزان یادگیری و علاقمندی دانشجویان به مباحث آموزشی دارند که پیشنهاد می شود با پرسش از دانشجویان، این عوامل را در برگه های ارزشیابی استاد توسط دانشجویان گنجانده شود تا این موارد بدون بررسی، رها نشوند.

واژه های کلیدی: آموزش، ابعاد پنهانی، یادگیری، رفتار ناخواسته.

عملی هدایت دانشجو را دارا بودند. با این وجود برای رسیدن به اهداف آموزشی لازم است اطلاعات مربیان به روز بوده و دوره های آموزش مداوم برای آنان منظور گردد.

واژه های کلیدی: مربیان بالین، آموزش، دانشجو.

A-10-727-2

ابعاد پنهان مؤثر بر میزان یادگیری دانشجویان: نگاهی به رفتارهای ناخواسته مثبت و منفی اساتید در محیط آموزشی

رسول بهارلو*، علی دهقانی

* هیئت علمی گروه ایمنولوژی و میکروبیشناسی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی جهرم

baharlour@gmail.com

A-10-540-3

بررسی عوامل بازدارنده و انگیزشی آموزش علوم پایه دانشجویان پزشکی گامی جهت ارتقای انگیزه فراگیران

محمد افشار، طاهره خزاعی*، محمد نوری، راضیه حنفی بجد، فائقه زجاجی، زهره سورگی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند- خیابان غفاری دانشگاه علوم پزشکی دانشکده پیراپزشکی

Azar.khazaei@yahoo.com

مقدمه: دانشجویان به عنوان آینده سازان جامعه می توانند نظرات ارزشمندی در خصوص برنامه های آموزش و تأثیر آنها بر فرآیند یادگیری ارائه دهند. مقطع علوم پایه که معمولاً در پنج نیمسال تحصیلی تدریس می گردد، به عقیده برخی از دانشجویان مشکل ترین مقطع است. این مطالعه با هدف تعیین عوامل بازدارنده و انگیزشی و عوامل مؤثر بر مطالعه و یادگیری در آموزش علوم پایه دانشجویان پزشکی انجام شده است.

روش کار: این پژوهش توصیفی روی ۹۵ نفر دانشجویان پزشکی بیرجند در سال ۸۹-۱۳۸۸ که به روش نمونه گیری تصادفی انتخاب شدند انجام شد. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه ای محقق ساخته شامل اطلاعات جمعیت شناختی، عوامل بازدارنده، عوامل انگیزشی و عوامل مؤثر بر مطالعه و یادگیری در آموزش علوم پایه بود که براساس مقیاس لیکرت درجه بندی شده بود. داده ها با روش های آمار توصیفی و آزمون T مستقل و one way و ضریب همبستگی پیرسون تجزیه و تحلیل گردید.

یافته ها: در بین عوامل بازدارنده، مناسب نبودن زمان برگزاری کلاس (میانگین ۴/۰۷)، عوامل انگیزشی، روش آموزش و تدریس استاد (میانگین ۴/۵۸) و عوامل مؤثر بر مطالعه و یادگیری، کیفیت تدریس درس توسط استاد (میانگین ۴/۳۵) در اولویت بودند. مقایسه میانگین نمره عوامل بازدارنده و انگیزشی و عوامل مؤثر در یادگیری با جنس و مقطع تحصیلی و نمره جامع علوم پایه تفاوت معنی داری داشت.

مقدمه: شناخت عوامل مؤثر بر میزان یادگیری دانشجویان در محیط های آموزشی از موارد مهمی است که امروزه توجه وافری به آن شده است. این عوامل باید هر چه بیشتر مورد برنامه ریزی و مدیریت قرار بگیرند تا حداکثر بازدهی در آموزش نمایان شود. اما سوا از موارد مشخص که بصورت آگاهانه بر روی آن مدیریت بعمل آورده می شود، عوامل پنهانی وجود دارد که بصورت آگاهانه دیده نمی شوند بلکه بروز آن بطور ابعاد پنهانی است که از دید دانشجویان پنهان نمی ماند. بنابراین در این مطالعه مروری به بررسی این ابعاد پنهان، پرداخته می شود.

روش کار: برای تدوین این مقاله از کلید واژه هایی چون آموزش، ابعاد پنهانی و رفتار ناخواسته با جستجو در پایگاههای Iran medex، Google scholar و Sid استفاده گردیده است. **یافته ها:** با توجه به منابع موجود و نیز بررسی های شفاهی انجام شده، یافته ها حاکی از تأثیرات متفاوت ابعاد پنهان، بر میزان یادگیری دانشجویان است.

یافته ها: از مواردی که طبق بررسی ها به آن رسیده شده است، می توان به طرز برخورد استاد با دانشجو، نوع پوشش استاد، عدم تبعیض بین دانشجویان، داشتن روابط گرم و صمیمی در کلاس، استفاده از شیوه های متنوع تدریس، ایجاد انگیزه در دانشجویان، رعایت وقت توسط استاد، نوع برخورد استاد با همکار، ایجاد فضای رقابتی در کلاس، مشارکت یکایک دانشجویان در مباحث، بیان آینده روشن شغلی و پیگیری افت تحصیلی دانشجویان اشاره کرد.

نتیجه گیری: به نظر می رسد که علی رغم وجود ارزشیابی های معمول توسط دانشجویان از اساتید، بعضی از ابعاد پنهان آموزشی و

A-10-25-3

شناسایی عوامل انگیزشی به عنوان اهرم یادگیری مؤثر بر پیشرفت تحصیلی در آموزش علوم بهداشتی و پزشکی

سمیه رستمی مسکوپایی*، رقیه کاکویی، امیر همتا

* کارشناس مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات مازندران

somayehrostami14@yahoo.com

مقدمه: یادگیری فعال - پایدار آموزش علوم پزشکی با هدف ایجاد انگیزش در زمان یادگیری یک ضرورت جدی محسوب می گردد. عوامل بسیار زیادی بر یادگیری فراگیران اثرگذار است که شناسایی و آگاهی از عوامل انگیزشی آموزش علوم مرتبط پزشکی به سیاست گذاران آموزشی کمک خواهد نمود تا در تعیین، دستیابی و برنامه ریزی اهداف عالی آموزشی برای فراگیران در محیط های آموزشی موفق تر باشند. با شناخت همه جانبه علل مؤثر می توان بر ارتقاء کیفی آموزش در شرایط بحران آموزشی کشور و همچنین تربیت نیروی انسانی کارآمد و کارشناس در کلیه رشته های آموزش علوم پزشکی ایجاد قدم مؤثری برداشت. هدف از پژوهش حاضر تعیین ارتباط عوامل انگیزشی بر یادگیری دانشجویان کارشناسی دانشگاه علوم پزشکی مازندران بوده است.

روش کار: این مطالعه توصیفی - تحلیلی در خرداد ماه ۱۳۹۰ بر روی دانشجویان کارشناسی دانشگاه علوم پزشکی مازندران انجام شده است. تعداد نمونه ۲۰۰ دانشجو در ۱۰ گروه آموزشی با سهم ۱۰ درصدی بوده است. پرسشنامه شامل دویخس: سؤالات دموگرافیک و سؤالات اختصاصی چندبخشی بوده است. بعد از تعیین روایی و پایایی پرسشنامه و با توجه به مطالعات صورت گرفته در پژوهش های دیگر، پرسشنامه توزیع و جمع آوری گردید و در نرم افزار SPSS و با آزمون تی یک طرفه و سایر آزمون های توصیفی بررسی گردید.

یافته ها: در این مطالعه ۱۰ گروه آموزشی با سهم ۱۰ درصدی برای هرگروه، در پژوهش شرکت نمودند، حدود ۷۰٪ دانشجویان دختر و ۳۰٪ پسر بوده اند، ۵۶٪ دانشجویان سن کمتر از ۲۵ سال داشته ۷۱/۵٪ بومی بوده اند. عوامل انگیزشی مؤثر بر یادگیری آموزش علوم پزشکی در پژوهش حاضر: نوع دروس (تخصصی و غیر تخصصی)، ارائه مشاوره به دانشجویان توسط استاد راهنما، سطح سواد استاد، سن استاد، سابقه کاری استاد، نحوه بیان استاد، رفتار غیر کلامی استاد، محیط آموزشی، رفتار کارکنان دانشکده به عنوان مهمترین عوامل از دیدگاه فراگیران بوده است.

نتیجه گیری: در بررسی عوامل تأثیرگذار بر یادگیری مؤثر آموزش علوم پزشکی، اساتید جزء مهمترین عامل انگیزه ساز می باشند و با توجه به توسعه و پیشرفت روزافزون علوم بهداشتی و پزشکی بایستی

نتیجه گیری: برنامه ریزی اصولی در مقطع علوم پایه با حذف عوامل بازدارنده و ایجاد عوامل انگیزش بیشتر می تواند به ارتقای سطح آموزش دانشجویان پزشکی کمک نماید.

واژه های کلیدی: عوامل انگیزشی و بازدارنده - آموزش علوم پایه - دانشجویان پزشکی.

A-10-535-2

ارزیابی و مقایسه نگرش دانشجویان رشته پرستاری نسبت به رشته خود در دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

فریده صفی خانی*، علیرضا اولی پور، علیرضا ملایری، مهدی سیاح برگرد

* مربی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز - دانشگاه علوم پزشکی - مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی - دانشکده بهداشت طبه دوم

safikhani_f@yahoo.com

مقدمه: بطور کلی حوزه آموزشی عاطفی به نگرش افراد، ابعاد اخلاقی، فرهنگی و معنوی مربوط می شود و ارزشها، باورها و اعتقادات فرد را در بر گرفته و در نهایت منجر به جهان بینی فردی می گردد. ترکیب شناخت احساس و آمادگی برای عمل نسبت به یک مسئله را نگرش مشخص می گویند و در دوران زندگی هماهنگ با محیط زندگی همواره دستخوش هر دگرگونی بوده و تحقیقات نشان داده است که بیشترین تغییرات نگرش در دوران دانشجویی می باشد.

روش کار: در این مطالعه توصیفی - تحلیلی از ۱۰۶ دانشجوی رشته پرستاری بعنوان نمونه که تعداد ۵۸ نفر آنها در سال اول و ۴۸ نفر در سال سوم رشته پرستاری مشغول به تحصیل بودند، استفاده گردید. ابزار جمع آوری اطلاعات مشخصات فردی و مقیاس نگرش به روش ترستون بوده است. داده های حاصل شده بوسیله نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: نتایج بدست آمده نشان می دهد که ۷۴٪ نفر مؤنث و ۲۶٪ نفر مذکر در این مطالعه شرکت داشتند. همچنین از نظر نگرش شغلی دانشجویان پرستاری، ۲۸٪ نگرش مثبت، ۱۱٪ نگرش متوسط و ۶۱٪ نگرش منفی نسبت به شغل پرستاری داشتند.

واژه های کلیدی: نگرش، پرستاری، شغل.

دانشکده و دانشگاه، عدم ارائه بازخورد مناسب و متناسب با با عملکرد، عدم وجود اطلاع رسانی مناسب. وجود مسئولیت های متعدد اعضا هیئت علمی، تداخل برگزاری کارگاه با کلاس و دوره های آموزشی.

نتیجه گیری: وجود برنامه منظم همراه با ایجاد روش های مؤثر تقویت انگیزه ها، ارتباط مؤثر مسئولین و بازخورد مناسب مبتنی بر ارزشیابی می تواند راههای مؤثری برای مشارکت بیشتر و فعالیت اعضای هیأت علمی در برنامه و کارگاههای توانمند سازی سازی آنها و به طبع ارتقاء سطح آموزش در دانشگاهها شود.

واژه های کلیدی: آموزش، هیئت علمی، توانمند سازی، انگیزه، مشارکت.

دانشگاه ها و در حوزه کوچکتر دانشکده ها زمینه ایجاد انگیزه لازم برای یادگیری پایدار و کارا را برای فراگیران به عنوان هدف اساسی آموزشی مورد توجه قرار دهند.

واژه های کلیدی: انگیزش، اهرم یادگیری، پیشرفت تحصیلی، علوم بهداشتی و پزشکی.

A-10-552-7

بررسی عوامل مؤثر در کاهش مشارکت اساتید در کارگاههای آموزشی

کامران میرزایی*، آزاده عازمیان، دکتر فاطمه خسرویزادگان، دکتر مسعود بحرینی

* استادیار - متخصص پزشکی اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر - دانشگاه علوم پزشکی بوشهر - بوشهر - خیابان معلم - روبروی ستاد نماز جمعه - دانشگاه علوم پزشکی بوشهر - مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

k.mirzaei@bpums.ac.ir

مقدمه: عوامل بسیاری در حضور کم رنگ اساتید در کارگاههای آموزشی در سال های اخیر نقش داشته اند. در عین حال عدم توجه به این موضوع باعث شده تا دانشگاهها بصورت سلیقه ای با موضوع برخورد و آن را حل کنند. هدف از این مطالعه، بررسی عوامل مؤثر در کاهش مشارکت اساتید دانشگاه علوم پزشکی بوشهر در کارگاههای آموزشی توانمندسازی آنان بود.

روش کار: برای تعیین عوامل مؤثر بر کاهش حضور اساتید در کارگاه های آموزشی از روش مصاحبه نیمه ساختارمند با حضور مسئولین (معاونت آموزشی، رئیس دانشکده ها) دانشکده پزشکی، بهداشت، پرستاری و مامایی و پیراپزشکی و اعضاء هیئت علمی و ۲ کارشناس روانشناسی در جلسات جداگانه برگزار گردید. ضمن اجازه از اعضاء متن مصاحبه ضبط و سپس پیاده گردید. در مرحله بعد عوامل مؤثر بر کاهش حضور اساتید طبقه بندی و اولویت بندی گردیدند.

نتایج: براساس نتایج، اطلاعات در چهار دسته طبقه بندی شد که شامل: ۱- ارتباط بین مسئولین با اعضاء هیأت علمی ۲- سیستم پاداش ۳- اطلاع رسانی به موقع ۴- مشغله زیاد بودن اعضاء هیئت علمی بیشترین مورد ذکر شده به ترتیب اولویت و فراوانی عبارت بودند از: عدم وجود انگیزه لازم در اعضاء هیأت علمی بعلت یکسان دیده شدن همه افراد در سیستم، عدم وجود ارتباط مناسب و منظم با مسئولین

A-10-474-1

تأثیر سبک رهبری مدیران در انگیزش شغلی کارکنان مراکز بهداشتی - درمانی شهری شیراز

سعادت مرحمتی*، احسان گورکی، حسام الدین نوروزی، فرانک بهزادی

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی شیراز - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی شیراز

saadat_marhamati@yahoo.com

مقدمه: سبک رهبری مدیران یکی از مهمترین موضوعات در بحث مدیریت (مراکز بهداشتی درمانی شهری) بوده که تأثیر فراوانی بر مدیران و کارکنان دارد. این مطالعه با هدف تعیین تأثیر سبک رهبری مدیران در انگیزش شغلی کارکنان (براساس مدل روم - یتون) انجام گرفت.

روش کار: این مطالعه از نوع توصیفی - تحلیلی می باشد. جامعه پژوهش مدیران مراکز بهداشتی درمانی شهر شیراز است. اطلاعات مورد نیاز توسط پرسشنامه استاندارد جمع آوری گردیده که دارای روایی محتوایی و جهت تأیید پایایی پرسشنامه از روش «آلفای کرونباخ» استفاده گردید. ($\alpha=0/81$) و با استفاده از نرم افزار SPSS تحلیل آماری انجام گرفت.

یافته ها: یافته ها نشان دهنده آن است که سبک رهبری مدیران در جامعه پژوهش به صورت سرشماری ۳۷٪ مشارکتی نوع ۱، ۳۲٪ مشارکتی نوع ۲ و فقط ۷٪ خودمحمور بوده است. نیازهای انگیزشی نگهدارنده جامعه پژوهش، ۴۸٪ در سطح متوسط، ۴۲٪ در سطح بالا بود و نیازهای انگیزاننده کارکنان ۵۴٪ در سطح متوسط و ۴۱٪ در

و ارتباط معنی دار آماری با سن دانشجویان دیده شد. کیفیت آموزش از نظر دانشجویان قابل قبول بود.

نتیجه گیری: نقش دروس علوم پایه در ایجاد و توسعه شایستگی ها و آمادگی برای دوره بالینی متفاوت می باشد. بنابراین، پیشنهاد می شود در ارائه دروس علوم پایه از استراتژی های خاص استفاده شود و برنامه ها به صورت آموزش تلفیقی و با رعایت اهمیت محتوی کاربردی مد نظر قرار گیرد.

واژه های کلیدی: دروس پایه، اهداف دندانپزشکی، دانشجویان، استان کرمان.

سطح بالا بوده است. یافته ها نشان می دهد رابطه معناداری بین نیازهای انگیزشی نگهدارنده کارکنان با وضعیت استخدامی وجود دارد.

واژه های کلیدی: سبک رهبری، انگیزش شغلی، مرکز بهداشتی، درمانی شهری

A-10-828-1

بررسی دیدگاه دانشجویان دندانپزشکی دانشگاه های علوم پزشکی استان کرمان در مورد نقش دروس پایه در دستیابی به اهداف دندانپزشکی

حمید بخشی علی آبادی*، زهرا امجدی، محمد مهدی یاقوتی، سید محمد شریف فاطمی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

hamid2341@gmail.com

مقدمه: رهبران پزشکی مایلند تا به برنامه های آموزش دندانپزشکی و فرآیند آن در پرورش شایستگی های دانش آموختگان دندانپزشکی توجه داشته باشند. بدین منظور، پژوهش با هدف تعیین نقش دروس علوم پایه در دستیابی به اهداف دندانپزشکی از نظر دانشجویان دندانپزشکی دانشگاه های علوم پزشکی استان کرمان انجام شد.

روش کار: در یک پژوهش توصیفی مقطعی، ۱۵۲ نفر از دانشجویان دندانپزشکی که در دوره بالینی مشغول تحصیل بودند، با روش نمونه گیری تصادفی انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده ها، پرسشنامه بود که نظرات دانشجویان را در مورد دستیابی به اهداف دروس علوم پایه، محتوای دروس و برنامه درسی دندانپزشکی را بصورت رتبه ای لیکرت ۵ طبقه ای بررسی نمود.

یافته ها: توسط نرم افزار SPSS ۱۶ به صورت فراوانی پاسخ ها و میانگین فراوانی و کاربرد آزمون های تحلیلی شامل تی تست و ANOVA محاسبه شد.

نتایج: نقش دروس پایه از نظر دانشجویان دانشگاه های علوم پزشکی استان کرمان مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد که اهمیت دروس زبان تخصصی، آناتومی، پاتولوژی و فیزیولوژی در دستیابی به اهداف بالینی نقش بیشتری داشتند؛ و درس انگل شناسی، فیزیک پزشکی، ژنتیک و جنین شناسی دارای کمترین اهمیت بودند. برنامه ریزی درسی و آموزشی و اهداف از نظر دانشجویان در حد مطلوب بود

A-10-954-1

تأثیر استفاده مناسب از وسایل کمک آموزشی در تدریس اساتید گامی جهت ارتقای انگیزه فراگیران

ناهید جلیلیان*، بهزاد کرمی متین، نسرین جلیلیان، علی اکبر ده حقی، ژاله دزفولی منش

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی - کرمانشاه - بلوار شهید بهشتی - محوطه بیمارستان طالقانی - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

njjalilian@yahoo.com

مقدمه: وسایل کمک آموزشی به کلیه تجهیزات و امکاناتی اطلاق می شود که می توانند در محیط آموزشی شرایطی را بوجود آورند که یادگیری سریع تر، آسان تر، بهتر، بادوام تر و مؤثرتر صورت گیرد. در فرآیند یادگیری می توان از وسیله کمک آموزشی به عنوان مکمل، تقویت کننده و حمایت کننده آموزش استفاده کرد. استفاده از ابزار صحیح کمک آموزشی سبب درک اطلاعات در فراگیران می شود. استفاده مناسب از رسانه ها و وسایل کمک آموزشی موجب انتقال کل محتوای آموزشی به فراگیران می شود. هر اندازه کاربرد وسایل کمک آموزشی غنی تر باشد امر یاددهی و یادگیری به سهولت بیشتر و در زمان کوتاه تری صورت می گیرد. رسانه های آموزشی بر حسب کاربرد آن به دیداری، شنیداری و چند حسی تقسیم می شود. این مطالعه به منظور تعیین ضرورت استفاده مناسب از وسایل کمک آموزشی در تدریس توسط اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه بعنوان گامی جهت ارتقای انگیزه فراگیران در سال ۱۳۹۰ انجام گرفت.

روش کار: این مطالعه بصورت توصیفی مقطعی مجموعاً ۱۷۵ طرح درس ارائه شده توسط اعضای هیأت علمی کلیه دانشکده های علوم

ارتقاء توانمندیهای اساتید و نهایتاً ارتقاء سطح آموزش دانشگاه انجام می شود. از نظر علمی اولین اقدام در طراحی هر برنامه آموزشی تعیین نیازهای آموزشی افراد است و شناسایی این نیازها امکان استفاده بهینه از منابع موجود را فراهم می کند. این مطالعه نیز با هدف تعیین نیازهای آموزشی اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان در سال ۱۳۹۰ انجام شده است.

روش کار: پژوهش حاضر بصورت توصیفی- مقطعی انجام و روش نمونه گیری به صورت سرشماری بود که در آن پرسشنامه استاندارد مطالعه نیازسنجی دانشگاه میسنگان (۲۰۰۵) پس از تعیین روایی و اعتبار مورد استفاده قرار گرفت. تعداد ۲۵۰ پرسشنامه پس از تکمیل با استفاده از نرم افزار SPSS مورد بررسی و تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته ها: اولویت های انتخابی اساتید در ارتباط با محورهای مورد بررسی از جمله، طراحی تدریس، تکنولوژی آموزشی، روشهای استاندارد ارزشیابی، مهارتهای عمومی و برنامه های آموزشی و روشهای تدریس بترتیب شامل: ۳۸/۱ درصد نوشتن طرح درس استاندارد؛ ۷۷/۶ درصد استفاده از اینترنت در آموزش؛ ۲۴/۳ درصد OSCE؛ ۷۳/۶ درصد آشنائی با اصول آموزش مجازی؛ ۲۱/۴ درصد پزشکی مبتنی بر شواهد بودند. همچنین ۵۲/۹ درصد از اعضای هیئت علمی تمایل کمی به ایجاد تحول در آموزش داشته و ۶۸/۶ درصد آنان رفاه اقتصادی را مهمترین عامل انگیزشی برای رشد فردی اعلام نمودند. مناسب ترین زمان تشکیل کارگاه ها را صبح روز پنجشنبه و در فصل پائیز و ترجیحاً در ابتدای نیمسال تحصیلی عنوان نمودند. ۵۶/۷ درصد اساتید امکانات موجود و ۵۸/۱ درصد آنها فضای آموزشی دانشگاه را برای تدریس به روش های جدید کافی ندانستند.

نتیجه گیری: اعضای هیأت علمی، برگزاری کارگاه ها و دوره های آموزشی متناسب با نیازها در حیطه های طراحی تدریس، روش های تدریس، روش های استاندارد ارزشیابی، تکنولوژی آموزشی و مهارت های عمومی را گامی مناسب در جهت ارتقاء توان آموزشی خود و کیفیت آموزش دانشگاه می دانند. بدیهی است مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی باید کارگاه ها و دوره های مختلف آموزشی را متناسب با نیازهای آموزشی اساتید تنظیم و اجرا کند.

واژه های کلیدی: نیازهای آموزشی، اعضای هیأت علمی، برنامه ریزی آموزشی، ارتقاء کیفیت آموزش.

پزشکی کرمانشاه در دومین سال تحصیلی ۸۹/۹۰ بر اساس چک لیست ارزشیابی طرح درس شامل ۴ سؤال دموگرافیک و ۱۶ سؤال تدوین طرح درس که روایی و پایایی آن به تأیید متخصصین آموزشی رسید استفاده گردید. داده ها از طریق نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و نتایج در قالب نمودارها و جداول توصیفی ارائه و مقایسه شد.

یافته ها: نتایج مطالعه نشان داد ۵۵ درصد اساتید مرد، از نظر رتبه علمی ۵۰ نفر (۳۰ درصد) مری، ۱۵ نفر (۲۵ درصد) PhD، ۱۵ نفر (۲۵ درصد) متخصص بودند. میانگین نمرات کسب شده طرح درس اساتید ۴۵ از ۵۰ بود. از نظر استفاده از وسایل کمک آموزشی بترتیب اولویت استفاده از وایت برد ۴۵ درصد، ویدئوپرژکتور ۴۰ درصد، اورهد ۲۴ درصد و اسلاید ۱۵ درصد بود و در خصوص روش تدریس اساتید نیز بترتیب سخنرانی ۷۸ درصد، پرسش و پاسخ ۶۱ درصد، بحث گروهی ۴۶ درصد را شامل شد.

نتیجه گیری: نتایج بدست آمده در این مطالعه نشان داد کلیه اساتید از وسایل کمک آموزشی متنوع و از روش تدریس سخنرانی (معلم محور) در تدریس استفاده می نمایند که موجب غیر فعال شدن دانشجویان در کلاس می شود و تفکر نقاد و توان تصمیم گیری را از آنها سلب می نماید لیکن در این مطالعه سخنرانی به همراه پرسش و پاسخ و بحث گروهی همراه بوده است و به آموزش مناسب به فراگیران منجر شده است. پیشنهاد می شود با استفاده از وسایل کمک آموزشی مناسب و به روز توسط اساتید که به افزایش انگیزه یادگیری و تداوم آن در فراگیران بینجامد و موجب صرفه جویی زمان یادگیری شود و ارتباط بین مفاهیم فراگیران را آسان تر نماید استفاده شود.

واژه های کلیدی: وسایل کمک آموزشی- تدریس اساتید- ارتقای انگیزه فراگیران.

A-10-740-2

نیازهای آموزشی اعضای هیأت علمی: اولویت ها- راهکارها

عطا... اسدی لویه*، ماهدخت طاهری، حسین خوشرنگ

* مری دانشگاه علوم پزشکی گیلان- رشت- خیابان نامجو- خیابان شهید سیادت- ساختمان معاونت آموزشی- مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

a.a.louyeh@gmail.com

مقدمه: نیازسنجی اعضای هیئت علمی با شناسایی نیازهای آموزشی، مبنایی برای تعیین اهداف بوده که با برنامه ریزی و سازماندهی در جهت

A-10-257-1

بررسی نظر دانشجویان و اساتید دانشکده پیراپزشکی در مورد تأثیر ارزشیابی توسط دانشجویان بر عملکرد آموزشی آنان

فریبا آربونی*، عباسعلی نوریان

* کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی زنجان - زنجان - بلوار آزادی - دانشگاه علوم پزشکی زنجان - معاونت آموزشی - مرکز توسعه آموزش پزشکی

aebooni@hotmail.com

مقدمه: ارزشیابی یکی از مهمترین پایه های ارتقای کیفیت آموزش می باشد که هدف اصلی آن بهبود برنامه های آموزش و فعالیت های اعضای هیأت علمی است. نتایج ارزشیابی را می توان به عنوان بازخوردی برای اساتید و ارتقای نقاط ضعف و شناخت نقاط قوت در پی داشته باشد. این پژوهش در همین راستا جهت پی بردن به تأثیر ارزشیابی دانشجویی بر بهبود تدریس اساتید انجام گردید. تعیین نظر دانشجویان و اعضای هیأت علمی دانشگاه در مورد تأثیر ارزشیابی توسط دانشجویان بر بهبود تدریس اساتید.

روش کار: در این پژوهش که یک مطالعه توصیفی است، تعداد ۵۹۲ نفر دانشجوی بعنوان نمونه تصادفی و کلیه اعضای هیأت علمی در حین تدریس ۱۳ نفر انتخاب شدند. ابزار گرد آوری اطلاعات پرسشنامه ای مشتمل بر دو بخش اطلاعات دموگرافیک و فرم نظرسنجی مشتمل بر ۲۵ سؤال بر اساس مقیاس لیکرت در پنج بخش (محتوای آموزش، محتوای علمی، ارتباط استاد و دانشجو، مقرراتی و در رابطه با نحوه آزمون نهائی) که توسط محققین تهیه و آلفای آن با ۰/۹۶/ تایید گردید، و داده ها پس از جمع آوری با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: در این مطالعه ۱۳۴ نفر دانشجو و ۱۳ نفر اعضای هیأت علمی شرکت نمودند. نتایج نشان داد که امتیاز نظرسنجی توسط دانشجویان با میانگین $81/85 \pm 8/34$ و امتیاز نظرسنجی توسط اعضای هیأت علمی با میانگین $70/31 \pm 11/96$ بدست آمد و تفاوت معنی داری بین امتیاز نظرات دانشجو و اساتید در مورد تأثیر ارزشیابی مشاهده نگردید ($P = 0/028$). بیشترین بخش ت n ثیر گذار در ارزشیابی برای دو گروه را مربوط به محتوای علمی است که اساتید با میانگین $24/69 \pm 4/13$ و گروه دانشجو با میانگین $29/17 \pm 7/02$ اظهار داشتند. تفاوت معنی داری در هر پنج بعد، بین گروه دانشجویان و اعضای هیأت علمی مشاهده گردید $p = 1$.

نتیجه گیری: با توجه به یافته های پژوهش دیدگاه اساتید و دانشجویان مؤید آن است که ارزشیابی تا حدود زیادی بر بهبود تدریس در ابعاد مختلف اثر بخش بوده و سیستم ارزشیابی به عنوان یک معیار می توان

برای رشد حرفه ای و کیفی تدریس از اهمیت ویژه ای برخوردار باشد. لیکن برای رسیدن به ارتقای و پیشرفت در فرآیند یاددهی و یادگیری مستلزم مطالعات گسترده تری در خصوص روند فعلی ارزشیابی می باشیم.

واژه های کلیدی: ارزشیابی، دانشجو، اساتید، عملکرد آموزشی.

A-10-638-7

بررسی تأثیر آموزش کتاب مهارت های زندگی در افزایش اعتماد به نفس، توانایی حل مسأله و مهارت های اجتماعی

فریده ضامن^{*}، تقی معتمدی تلاوکی، محمدعلی اسدی، غلامعلی گل افشانی، سمیه رستمی مسکوپایی

* مدرس دانشگاه، مشاور آموزش و پرورش

mt.motamed@yahoo.com

مقدمه: پژوهش حاضر تحت عنوان بررسی تأثیر آموزش کتاب مهارت های زندگی در افزایش اعتماد به نفس، توانایی حل مسأله، مهارت های اجتماعی، دانش آموزان پسر سال اول متوسطه استان مازندران می باشد.

روش کار: ۸۰۰ دانش آموز پسر سال اول متوسطه از مناطق جغرافیایی سه گانه استان مازندران (شرق، غرب و مرکز) از شش شهر (جویبار، ساری، قائمشهر، محمودآباد، چالوس، رامسر) در این پژوهش شرکت کردند. ابزار پژوهش عبارت بودند از پرسشنامه اعتماد به نفس آیزنگ، پرسشنامه حل مسأله هپنر و پرسشنامه مهارت های اجتماعی. با توجه به نمرات سه پرسشنامه فوق، ۲۴ دانش آموز از هر شهر انتخاب و بصورت تصادفی در دو گروه آزمایشی و کنترل قرار گرفتند.

یافته ها: فرضیه تحقیق مبنی بر اثر بخشی آموزش کتاب مهارت های زندگی در افزایش اعتماد به نفس، دانش آموزان پسر سال اول متوسطه استان مازندران با استفاده از تفاضل نمرات در موقعیت های پیش آزمون و پس آزمون گروه آزمایشی و کنترل با بکارگیری آزمون پارامتریک T برای نمرات بدست آمده در دو گروه در شهرهای محمود آباد و قائمشهر تأیید شد و تفاوت در سطح $P > 0/01$ معنی دار بوده است، و در شهرهای جویبار، ساری، چالوس، رامسر تأیید نشد و تفاوت در سطح $P > 0/01$ معنی دار نبوده است.

نتیجه گیری: آنچه در نتایج پژوهش حاضر مشاهده شد، این بود که، آموزش کتاب مهارت های زندگی نتوانسته بطور معنا داری سبب تغییر

A-10-625-2

بررسی رویکرد مطالعه و یادگیری دانشجویان رشته دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران

زهرا چینی پرداز، نوشین شکوهی نژاد، عبدالحسین شکورنیا، مهری غفوریان بروجردنیا*

* دانشیار گروه آموزشی ایمونولوژی - دانشکده پزشکی - دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

mehri_ghafourian@yahoo.com

مقدمه: رویکرد مطالعه دانشجویان به عنوان یک عامل تأثیر گذار بر یادگیری و پیشرفت تحصیلی همواره مورد توجه برنامه ریزان آموزش بوده است. با شناسایی رویکرد مطالعه، هم روش تدریس مناسب تر توسط اساتید و هم روش یادگیری صحیح تر توسط فراگیران اتخاذ می شود. این مطالعه با هدف تعیین رویکرد مطالعه و یادگیری دانشجویان دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران صورت گرفت.

روش کار: در این مطالعه توصیفی - مقطعی، ۱۰۲ دانشجوی سال اول، سوم و ششم رشته دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران در سال ۱۳۹۰ مورد بررسی قرار گرفتند. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه استاندارد شده رویکردها و مهارت های مطالعه دانشجویان (ASSIS) بود که روایی و پایایی آن قبلاً تأیید شده است. داده ها از طریق آزمون مجذور کای و همبستگی پیرسون و با استفاده از نرم افزار آماری SPSS نسخه ۱۸ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: بیش از ۲/۳ دانشجویان، دختر و میانگین معدل تحصیلی آنان، ۱۷/۳۹ بودند. ۵۱ نفر (۵۰٪) از دانشجویان از رویکرد راهبردی مطالعه، ۳۰ نفر (۲۹/۴) از رویکرد سطحی مطالعه و ۲۱ نفر (۲۰/۶٪) از رویکرد عمقی استفاده می کردند. بین رویکرد های مطالعه دانشجویان دختر و پسر و پیشرفت تحصیلی بالا و پائین رابطه معنی داری مشاهده نشد. دانشجویان سال ششم در مقایسه با سایر دانشجویان از رویکرد راهبردی مطالعه، بیشتر و از رویکرد سطحی مطالعه، کمتر استفاده می کردند (به ترتیب ۷۰٪ در مقابل ۱۰٪).

نتیجه گیری: پیشنهاد می شود به منظور افزایش توان یادگیری و ارتقای کیفیت تحصیلی دانشجویان به کارگیری رویکرد های مطالعه به دانشجویان آموزش داده شود و اساتید با به کارگیری روشهای مناسب تدریس و ارزشیابی، دانشجویان را به سمت انتخاب رویکردهای مناسب مطالعه هدایت نموده و کیفیت یادگیری دانشجویان را بهبود و تعمیق بخشند.

واژه های کلیدی: رویکردهای مطالعه - یادگیری - دانشجویان - AS-SIS

مثبت در اهداف پژوهشی شود. بنظر می رسد یک عامل عمده در این زمینه «محتوی کتاب» باشد.

واژه های کلیدی: آموزش، مهارت های زندگی، اعتماد به نفس، توانایی حل مسأله، مهارت های اجتماعی.

A-10-148-2

پدیدارشناسی ادراک اعضای هیأت علمی در یادگیری الکترونیکی

قاسم عابدی*، مهندس فریده رستمی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی مازندران - مرکز تحقیقات علوم بهداشتی

hsrcsari@gmail.com

مقدمه: پیشرفت های اخیر در صنعت رایانه و اطلاع رسانی، ورود و ظهور شبکه های اطلاع رسانی و فن آوریهای ارتباطی، شیوه ها و روشهای جدیدی را پیش روی طراحان و برنامه ریزان، مدیران و مجریان برنامه های آموزشی قرار داده است.

روش کار: اگر چه تاکنون، شیوه غالب تدریس و یادگیری، تدریس استاد در کلاس درس بوده ولی امروزه شیوه ها و فضای جدید ارتباطی فراهم شده که می تواند فرآیند یاددهی - یادگیری را در خارج از کلاس درس ممکن سازد؛ لذا پژوهش حاضر با هدف پدیدار شناسی ادراک اعضای هیأت علمی در یادگیری الکترونیکی در دانشگاه علوم پزشکی مازندران انجام شده است. در این پژوهش به روش فنومنولوژی از الگوی کلایزی برای بررسی تجارب اعضای هیأت علمی در خصوص یادگیری الکترونیکی استفاده گردید. تعداد ۳۰ نفر از اعضای هیأت علمی بر اساس نمونه گیری مبتنی بر هدف که آمادگی برای همکاری داشته اند، انتخاب شدند. محتوای مصاحبه ضبط و نسخه برداری گردید و به روش تحلیل سیستماتیک مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: در این مدل هشت محور اصلی برنامه word، اینترنت، Power point، Excel، SPSS، تدوین محتوای، انگیزه و گرایش به رویکرد های نوین استخراج شد؛ لذا طراحی روشهای آموزش بدون در نظر گرفتن دیدگاه ارائه کنندگان بعنوان ذینفعان کلیدی کاربردی نیست.

واژه های کلیدی: پدیدارشناسی، ادراک، اعضای هیأت علمی، یادگیری الکترونیکی.

A-10-894-1

بررسی عوامل مؤثر بر نگرش آموزشی دانشجویان پرستاری

زینب رفیعی، فاطمه پاسبان، صدیقه کیانفر، سعید نوری اسکویی

مقدمه: ۳ چیز را باید در دوره آموزش به خاطر سپرد: اول انگیزه، دوم انگیزه و سوم انگیزه. انگیزه ها نیروی قوی در فرایند یاددهی - یاد گیری هستند به طوری که حتی غنی ترین و بهترین برنامه های کار آموزی و آموزش سازمان دهی شده نیز، در صورت فقدان انگیزه در فراگیران سود مند نخواهد بود. موفقیت در هر کاری و رسیدن به هدف نیازمند نوعی نگرش مثبت به آن عمل یا هدف است. دانشجویان پرستاری به عنوان یک زیر گروه از نیروهای اصلی بخش بهداشت و درمان در آینده عهده دار تامین، حفظ و ارتقای سطح سلامت جامعه خواهند بود. عوامل مختلفی در دوره دانشجویی می تواند سبب علاقه و نگرش مثبت نسبت به رشته تحصیلی و یا برعکس منجر به خستگی، دلزدگی و ناامیدی از ادامه تحصیل شود. شناخت عوامل مؤثر بر نگرش تحصیلی دانشجویان پرستاری از جمله ضروریاتی است که می تواند در تدوین مقررات، فراهم نمودن امکانات مناسب و برنامه ریزی موفق برای تربیت پرستارانی توانمند و ایجاد محیطی پر شور و انگیزه در دانشکده های پرستاری ما را یاری نماید.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی تحلیلی بوده که بر روی ۱۸۴ دانشجوی پرستاری انجام شد. روش نمونه گیری به شکل سرشماری بود و پژوهشگر به تمام دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی دولتی و آزاد شهر بیرجند مراجعه کرده (بجز دانشجویان ترم ۱) و افرادی که تمایل به شرکت در پژوهش را داشتند مورد بررسی قرار داده است. روش جمع آوری اطلاعات، پرسشنامه ای شامل ۲ بخش اطلاعات دموگرافیک و سؤالات مربوط به بررسی عوامل مؤثر بر انگیزه تحصیلی بوده است. داده های حاصل با روشهای آماری محاسبه و مقایسه فراوانی ها با مجذور کای و با نرم افزار SPSS تحلیل گردیده است.

یافته ها: بیشترین عواملی که درافزایش انگیزه تحصیلی دانشجویان تأثیر داشت: دیدگاه اساتید (۰/۷۴) و خانواده ها (۰/۷۳/۵) نسبت به این رشته، کاربرد اطلاعات علمی برگرفته از درس تئوری در کار بالینی ۶۸ درصد، سطح اطلاعات علمی اساتید پرستاری ۶۷ درصد، رابطه بیمار با پرستاران و قوانین آموزشی خاص دانشجویان پرستاری مانند رعایت یونیفورم در مرتبه های بعدی افزایش دهنده انگیزه قرار دارند. عواملی همچون مشاهده تعاملات فعلی بین پرستاران و پزشکان (۰/۶۵) و همچنین برخی امور محوله به دانشجویان در محیط کار بالینی (مثل تعویض ملحفه و...) (۰/۶۹/۱) را مهمترین عوامل پائین آمدن نگرش تحصیلی خود ذکر کردند.

نتیجه گیری: نظام آموزش پرستاری می تواند با تغییر کیفی برنامه های آموزشی و تربیت دانشجویانی با نگرش مثبت، به

ایفای نقش بهتر پرستاران کمک کند. مدرسان پرستاری در محیط کار بالینی می توانند الگوی خوبی در این زمینه باشند چون جزو اولین افرادی هستند که نقش دانشجو و نگرش وی نسبت به رشته خود را، به وی تفهیم و القا می کنند.

واژه های کلیدی: انگیزه، دانشجویان پرستاری، آموزش.

A-10-836-3

ارتباط انگیزه با پیشرفت تحصیلی و افت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گیلان

حمزه علی نجف زاده*، محمدهادی بهادری، آبتین حیدرزاده، حسین خوشرننگ، میر محمد جلالی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی گیلان - رشت، معاونت آموزشی، مدیریت آموزشی و تحصیلات تکمیلی

modiramouzesh@gums.ac.ir

مقدمه: انگیزه ساختاری چندوجهی است که با یادگیری، پیشرفت تحصیلی و کسب مهارت دانشجویان مرتبط است؛ لذا مطالعه حاضر با هدف بررسی ارتباط بین متغیرهای انگیزه تحصیلی با پیشرفت و افت تحصیلی در بین دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گیلان طراحی گردید.

روش کار: این مطالعه از نوع توصیفی - مقطعی است. نمونه تحقیق ۷۶ دانشجوی مشروط و ۱۰۰ دانشجوی موفق مشابه از نظر مقطع و سال تحصیلی و معدل بالاتر از ۱۶ بود که از نیمسال اول سال تحصیلی ۸۶-۱۳۸۵ الی نیمسال اول سال تحصیلی ۹۰-۱۳۸۹ به تحصیل اشتغال داشته اند. برای تعیین میزان انگیزه اقدام به تهیه یک پرسشنامه بر اساس مقیاس پنج درجه ای لیکرت شد. اطلاعات فردی مشتمل بر سن، جنس، وضعیت تأهل، محل سکونت، نوع دیپلم، نوع سهمیه قبولی در آزمون ورودی، فاصله دیپلم تا ورود به دانشگاه، معدل دیپلم و رشته تحصیلی بوده و برای تعیین انگیزه متغیرهای مورد سنجش شامل رضایت از رشته تحصیلی، لذت از رشته تحصیلی، رضایت از دانشگاه، فشارزاهای آینده شغلی، فشارزاهای زندگی خوابگاهی، حضور فعال در فرایندهای یادگیری، استفاده از سبک های یادگیری و ارائه ایده های جدید بود. داده ها با استفاده از آزمون آماری مجذور کای و محاسبه نسبت شانس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته و سطح معنی دار در نظر گرفته شده ($p < 0/05$) بود.

یافته ها: حضور فعال در فرایندهای یادگیری کلاس درس و توانایی ارائه ایده های جدید در پایان ترم به طور معنی داری در دانشجویان موفق

به امتیاز (۴/۴۷) در محدوده قوی رسید و امتیازات در هریک از اجزای آن مانند میانگین ساعات حضور در بخش، میانگین واحدهای آموزشی، تعداد جلسات گزارش صبحگاهی (ژورنال کلاب، کنفرانس اساتید، راند آموزشی، گزارش مورد جالب، در مانگه آموزشی و طب سرپایی)، میانگین حضور در سمینار های علمی و کارگاههای آموزشی، میانگین تعداد مقالات چاپ شده در مجلات علمی، تعداد کتب چاپ شده، میانگین طرحهای تحقیقاتی، میانگین تعداد هدایت پایان نامه تحصیلی و همچنین میانگین نمره نظرخواهی از مدیر گروه، کارآموزان و کارورزان نیز افزایش نشان داد.

نتیجه گیری: تعیین وضعیت موجود با انجام ارزشیابی درونی و ارائه بازخورد نتایج حاصل از آن در حوزه هیئت علمی و بویژه در بعد ویژگی های آموزشی، می تواند ضمن جهت دهی به تلاش های اساتید گروه، انگیزه لازم و بستر مناسب برای ارتقای آنان را فراهم کرده و نقش مؤثری در افزایش توانمندی اساتید، ایفا نماید.

واژه های کلیدی: اعضای هیئت علمی، ارزیابی درونی، گروه آموزشی عفونی.

A-10-765-5

تبیین تجارب اعضای هیأت علمی پیرامون برونداد پژوهشی

فرزانه جهانی*، دکتر داود حکمت پور، دکتر رحمت اله جدیدی

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی اراک - دانشگاه علوم پزشکی اراک - معاونت آموزشی و پژوهشی، مدیریت پژوهش

jadidi88@gmail.com

مقدمه: فعالیت های پژوهشی در رتبه بندی دانشگاهها و ارتقاء اعضای هیأت علمی بسیار مؤثر است در همین راستا این مطالعه با هدف تبیین تجارب اعضای هیأت علمی پیرامون برونداد پژوهشی صورت گرفت.

روش کار: این مطالعه به روش کیفی و رویکرد آنالیز محتوی انجام شد. مطالعه با نمونه گیری هدفمند شروع و در طی تکامل طبقات، با نمونه گیری نظری ادامه یافت. تعداد ۳۰ نفر به مدت ۲ ماه مورد مصاحبه قرار گرفتند. برای تجزیه و تحلیل داده ها از روش تجزیه و تحلیل مداوم مقایسه ای استفاده گردید.

یافته ها: تجزیه و تحلیل داده ها نشان داد در این مطالعه تنگناهای پژوهش، عوامل بازدارنده پژوهش، انگیزه و گرایش به ادامه تحقیق، نیاز به حمایت، گلایه ها، کمبودها و احساس نیاز به تحقیق به عنوان کدهای سطح دوم و همچنین «پژوهش یک ضرورت غیر قابل انکار» بعنوان تم یا درون مایه اصلی این مطالعه نمایان گردید.

در مقایسه با دانشجویان مشروط از نظر آماری بیشتر بود ($p < 0.05$). در حالیکه رضایت از رشته تحصیلی، لذت از رشته تحصیلی، رضایت از دانشگاه، فشارهای آینده شغلی و فشارهای زندگی خوابگاهی بین دو گروه دانشجویان اختلاف معنی داری نداشتند ($p < 0.05$).

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه حاکی از این است که پیشرفت و افت تحصیلی دانشجویان بیش از آنکه وابسته به رضایتمندی از رشته و محیط آموزشی باشد متوجه مؤلفه های انگیزشی مرتبط با روش های جدید فرایندهای یادگیری است.

واژه های کلیدی: پیشرفت تحصیلی، افت تحصیلی، انگیزه، مشروطی.

A-10-765-4

توانمند سازی اساتید گروه آموزشی عفونی با استفاده از بازخورد حاصل از نتایج ارزیابی درونی در دانشگاه علوم پزشکی اراک: ۱۳۹۰

رحمت اله جدیدی*، دکتر زهره عنبری، دکتر معصومه صوفیان

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی اراک - دانشگاه علوم پزشکی اراک - معاونت آموزشی و پژوهشی، مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

jadidi88@gmail.com

مقدمه: ارزیابی درونی به منظور اطمینان از کسب مهارتهای علمی و عملی، قضاوت صحیح بالینی و ارتقاء کیفیت آموزش پزشکی است که ارائه بازخورد آن میتواند در توانمندسازی اساتید گروه نقش مؤثری ایفا کند. هدف از این مطالعه بررسی نقش بازخورد حاصل از نتایج ارزیابی درونی بر ارتقای توانایی های اساتید گروه آموزشی عفونی بود.

روش کار: در این مطالعه از الگوی ارزیابی درونی و اعتبار بخشی گروههای آموزشی دانشگاه های علوم پزشکی کشور منتج از استاندارد های فدراسیون بین المللی آموزش پزشکی استفاده و نتایج حاصل از ارزیابی درونی در حوزه هیأت علمی سال ۸۹، به اساتید گروه بازخورد داده شد تا نقایص و نقاط ضعف خود را برطرف نماید. در سال ۹۰ مجدداً این حوزه با همان ملاک های قبلی مورد ارزشیابی قرار گرفت. برای جمع آوری داده ها از پرسشنامه برگرفته از الگوی فوق که در آن ملاکها بین عدد ۱ تا ۵ (خیلی ضعیف تا عالی) طبقه بندی شده بودند و برای تعیین و مقایسه میانگین امتیاز ملاک ها از طبقه بندی گورمن استفاده شد.

یافته ها: نتایج حاکی از افزایش امتیازات حوزه هیئت علمی در سال ۸۹ نسبت به سال ۸۸ بود و ملاک ویژگیهای آموزشی اساتیداز میانگین امتیاز (۳/۳۷) در محدوده بیش از رضایت بخش طبقه بندی گورمن

تحت Excel طراحی شده و کلیه اطلاعات کمی و کیفی حاصل از ارزشیابی، از جمله تعداد ساعات حضور فعالانه در برنامه اساتید مشاور، تعداد دانشجویان تحت مشاوره، تعداد موارد مشاوره های انجام شده، نتایج فرمهای ارزشیابی توسط دانشجویان و مسئولین در نرم افزار فوق ثبت و واحد معادل به صورت دقیق محاسبه گردید.

یافته ها: میزان مشارکت مسئول اساتید مشاور و دانشجویان در ارزشیابی از استاد مشاور تغییر محسوسی داشت و درصد مشارکت از ۶۰٫۸٪ به ۷۷٫۵٪ در طی برنامه افزایش یافت. بررسی مستندات موجود نتایج زیر را دربرداشت: بستر مناسبی جهت مشاوره مؤثرتر و جامع تر در ابعاد گوناگون آموزشی پژوهشی فرهنگی و فردی فراهم گردید. دانشجویان دچار افت تحصیلی، شناسایی و پیگیری های لازم صورت گرفت دانشجویان دارای پیشرفت تحصیلی مورد تشویق قرار گرفتند میزان حضور مؤثر اساتید مشاور برحسب تعداد دانشجویان پذیرش شده در هر ورودی در طی برنامه تا ۸۸٪ افزایش یافت. معادل سازی واحد اختصاص یافته به اساتید مشاور با هدف اجرای عدالت نسبی و ایجاد انگیزه ساماندهی گردید.

نتیجه گیری: ایجاد یک دیدگاه و رویکرد سیستماتیک و فعال جهت مشاوره سبب ارتقاء روند تحصیلی و در نتیجه بهبود نگرش و انگیزش در دانشجویان و همکاری و مشارکت اعضای هیأت علمی می شود.

واژه های کلیدی: اساتید مشاور، دانشجوی علوم پزشکی، سیستم ارزشیابی، بازنگری نظام مند.

A-10-452-1

باورهای انگیزشی و راهبرد های یادگیری خود تنظیمی دانشجویان پرستاری دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی رشت

سیده فاطمه سید فاضل پور*، طاهره سادات خوش نظر، احسان کاظم نژاد

* مربی دانشگاه علوم پزشکی گیلان - رشت کمربندی شهید بهشتی دانشکده پرستاری و مامایی

f_fazelpour@yahoo.com

مقدمه: در دو دهه اخیر کارشناسان تعلیم و تربیت به مقوله های شناخت و انگیزش توجه بیشتری کرده اند. شناخت و انگیزش در یادگیری نقش دارند و بر اساس نظریه های جدید مانند یادگیری خودتنظیمی مؤلفه های شناخت و انگیزش به صورت یک مجموعه در

نتیجه گیری: در این پژوهش تجارب ناشی از انجام تحقیقات اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی اراک با رویکرد کیفی و استفاده از روش تلفیق منابع نسبت به روش کمی، با ژرفای بیشتری مورد شناسایی قرار گرفتند. همچنین در این مطالعه «پژوهش یک ضرورت غیر قابل انکار» به عنوان تم یا درون مایه اصلی نمایان گردید که مؤید اهمیت پژوهش میباشد. بنابراین بایستی موانع و مشکلات انجام تحقیق رفع گردیده تا اعضای محترم هیأت علمی با رغبت بیشتری به تحقیق بپردازند.

واژه های کلیدی: آنالیز محتوا، اعضای هیأت علمی، تجارب درک شده، برونداد پژوهشی.

A-10-909-1

بازنگری نظام مند ارتباط اساتید مشاور - دانشجو و طراحی سیستم ارزشیابی کاربردی اساتید مشاور

محبوبه طباطبایی چهر*، سهیلا یکتا، ویدا طیبی، الهه سالاری، مریم مدی نشاط، ابراهیم حسین زاده

* مربی هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی - بجنورد جنب بیمارستان امام علی دانشکده پرستاری

chehr192@gmail.com

مقدمه: وجود اساتید مشاور برای دانشجویان از اجزاء مهم و تفکیک ناپذیر محیط آموزشی است بازنگری و تسهیل فرایندها در یک سازمان آموزشی سبب سهولت دسترسی به اهداف و تعلیم و تربیت نیروی انسانی متعهد، پویا و سالم برای جامعه آینده میشود مطالعه حاضر با هدف بازنگری و تدوین برنامه اساتید مشاور و طراحی یک سیستم ارزشیابی مناسب در زمینه عملکرد اساتید مشاور انجام شد.

روش کار: پژوهش حاضر یک مطالعه اقدام پژوهی بود جمعیت هدف آن کلیه اساتید مشاور (۱۹) و دانشجویان (۵۷۴) دانشکده پرستاری و مامایی بود. زمان اجرای برنامه ۵ ترم تحصیلی بود. براساس شرح وظایف استاد مشاور فرایند مشاوره بازنگری شده و برنامه های اجرایی آن با توجه به آیین نامه تدوین و مورد نقد و بررسی قرار گرفت. فرم مشاوره با در نظر گرفتن ابعاد گوناگون مشاوره طراحی شد. فرم ارزشیابی استاد مشاور توسط دانشجو و مسئول اساتید مشاور نیز طراحی و تدوین گردیده و به تصویب شورای آموزشی دانشکده رسید. در طول ترم با برگزاری هدفمند جلسات اساتید مشاور عملکرد و توانمندی اساتید مشاور مورد بازنگری و راهنمایی قرار می گرفت. به منظور اندازه گیری و ثبت تمامی فعالیتهای آنان و داشتن یک مبنای دقیق و عادلانه، معادل سازی واحد استاد مشاور با اجرای برنامه نرم افزاری

مواذ بیشتر است. دانشگاه‌های علوم پزشکی به اساتید با انگیزه به عنوان یکی از ارکان تعلیم و تربیت نیاز دارند تا در آموزش دانشجویان و ارتقاء بهداشت و درمان جامعه مؤثر واقع شوند. شناخت عوامل مؤثر در ایجاد انگیزش شغلی، از ضرورت‌هایی است که می‌تواند در افزایش بهره‌وری و رضایت شغلی اعضای هیأت علمی دانشگاه کمک کننده باشد. این مطالعه با هدف تعیین عوامل انگیزشی در ایجاد انگیزش شغلی از نظراعضاء هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین انجام شد.

روش کار: در این مطالعه توصیفی تحلیلی تعداد ۱۰۰ نفر از اعضای هیأت علمی شاغل در دانشگاه علوم پزشکی قزوین، برای شناسایی عوامل انگیزشی (درونی) مؤثر بر انگیزش شغلی مورد بررسی قرار گرفتند. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه ۴۲ سؤالی است که بر اساس تئوری دو عاملی هرزبرگ (Herzberg) طراحی گردیده است. روایی محتوا و پایایی پرسشنامه بوسیله آزمون مجدد بررسی و تأیید گردید. یافته‌ها بصورت جداول فراوانی ارائه گردید. آنالیز داده‌ها با آزمون مجذور کای و تست دقیق فیشر بوسیله نرم افزار SPSS نسخه ۱۵ انجام شد. سطح معنی داری ۵ درصد در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که از نظر اعضای هیأت علمی در ۹۵ درصد موارد عوامل انگیزشی (درونی) در ایجاد انگیزش شغلی مؤثر است. در بین عوامل انگیزشی، ماهیت کار، موفقیت شغلی، مسئولیت شغلی، پیشرفت و توسعه شغلی، شناخت و قدردانی از افراد به ترتیب بیشترین نقش را داشتند.

نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌های این پژوهش، مسئولین امر باید به اهمیت عوامل مؤثر در ایجاد انگیزش شغلی در دانشگاه‌ها توجه بیشتری نموده و در صدد پرورش استعدادها، خلاق، از طریق فراهم نمودن محیط مناسب توأم با امنیت شغلی و آرامش خاطر و تجهیزات باشند تا اساتید بتوانند ذهن خود را صرف آموزش و تحقیق کنند. در این راستا، توجه به رفع مشکلات اقتصادی، استخدامی و شرایط محیط کار و ایجاد تنوع در شغل و قدردانی به موقع از آنها، موجبات انگیزش درونی ایشان را فراهم می‌نماید و از رکود و سستی در امر آموزش و پژوهش و بطور کلی وظایف حرفه‌ای آنان، پیشگیری می‌کند.

واژه‌های کلیدی: انگیزش شغلی - هیأت علمی - رضایت شغلی - عوامل درونی - عوامل انگیزشی.

هم تنیده و مربوط به هم در نظر گرفته می‌شوند. فراگیرانی که انگیزه یادگیری دارند، در یادگیری مطالب از فرآیندهای شناختی عالی‌تری استفاده می‌کنند. تفکر انتقادی یکی از مؤلفه‌های تصمیم‌گیری بالینی و معیاری برای کارآیی بالینی افراد حرفه‌ای و دانشجویان پرستاری است. اگر چه دانشجویان پرستاری از طریق شرکت در آزمون سراسری به این دوره راه می‌یابند اما بسیاری از آنان با محتوی این دوره، تفکر خلاق و قضاوت بالینی در کشمکش هستند مقالات متعددی از مهارت‌های فراشناختی به عنوان کلید تفکر خلاق و قضاوت بالینی نام می‌برند؛ لذا این مطالعه با هدف تعیین باورهای انگیزشی و راهبرد های خودتنظیمی یادگیری دانشجویان پرستاری انجام گردید.

روش کار: این مطالعه توصیفی از نوع مقطعی بوده و واحد‌های مورد پژوهش آن را ۶۱ دانشجوی پرستاری شاغل به تحصیل در دانشکده پرستاری و مامایی رشت تشکیل داده بودند که به روش نمونه‌گیری تصادفی انتخاب گردیدند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه راهبرد های انگیزشی یادگیری (MSLQ) بوده که این ابزار شامل ۲ خرده‌آزمون (انگیزه و استراتژی‌های یادگیری) می‌باشد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از آزمون‌های آماری توصیفی و نرم‌افزار SPSS صورت گرفت.

یافته‌ها: نمرات بالای دانشجویان مربوط به خودتنظیمی و خودکار آمدی می‌شد و آنان ارزش کمی برای تفکر خلاق قائل شدند.

نتیجه‌گیری: علیرغم تلاش اساتید حرفه‌پرستاری برای ارتقاء تفکر خلاق و قضاوت بالینی کسب نمرات حداقل در این scale، نیاز به تغییر در طراحی کوریکولوم و برنامه آموزشی پرستاری و هدایت دانشجویان به سوی یک مدل فراشناختی که مهارت حل مسئله و تفکر گلوبال را در آنان ارتقا یابد، آشکار می‌سازد.

واژه‌های کلیدی: باورهای انگیزشی - راهبردهای یادگیری خودتنظیمی - دانشجویان پرستاری.

A-10-942-1

بررسی عوامل انگیزشی در ایجاد انگیزش شغلی از نظراعضاء هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مریم طاهرپور*، فاطمه سفیدی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

oztaherpour@yahoo.com

مقدمه: اعضای هیأت علمی بدنه اصلی هر دانشگاه را تشکیل می‌دهند و مسلماً اهمیت آنان در سازمان‌ها از برنامه‌ها، فعالیتها و تجهیزات و

A-10-97-2

بررسی علل افت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی
مازندران

سید فرزاد متولی حقی*، دکتر مجید ملک زاده شفارودی، دکتر
محمد مهدی مردانهای، سیدمحبوبه حسینی، انسبه دولتی

* عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی مازندران

Haghi-77@yahoo.com

مقدمه: در سالهای اخیر، با توجه به توسعه کمی و عدم توجه کافی به کیفیت و استانداردهای آموزشی در دانشگاههای علوم پزشکی کشور، افت تحصیلی به صورت یک مشکل اساسی در حال تشدید مطرح شده است. هر ساله بخشی از منابع و استعدادها بالقوه انسانی و اقتصادی جامعه در دانشگاهها با عناوین ترک تحصیل، اخراج، انصراف و مشروط از دست میروند که پیامدهای ناگواری در زندگی فردی و اجتماعی بر جای میگذارد. از این رو پژوهش حاضر نیز با هدف بررسی برخی از عوامل مؤثر در افت تحصیلی گروهی از دانشجویان دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی مازندران بانجام رسیده است. تا با شناخت دقیقتر عوامل مؤثر، راهکارهایی برای مقابله با این امر ارایه دهیم.

روش کار: مطالعه حاضر یک بررسی مقطعی- توصیفی، با استفاده از پرونده دانشجویان دانشکده بهداشت ساری، شاغل به تحصیل در نیمسال اول ۹۰-۱۳۸۹ میباشد که از طریق پرسشنامه مورد سؤال واقع شده اند در این پژوهش تعداد ۴۲ نفر از دانشجویان شرکت کننده بر اساس معدل و سابقه مشروطی در دو گروه دانشجویان موفق و ناموفق قرار گرفتند. سپس داده ها با استفاده از آزمونهای مناسب مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفتند.

نتایج: میزان افت تحصیلی کلی در این پژوهش ۵۹/۵ درصد بدست آمد. بیشتر دانشجویان ناموفق را دانشجویان دختر ۹۶ نفر (۷۶ درصد) تشکیل می دادند. که اختلاف معنی داری بین جنسیت وافت تحصیلی وجود داشت. ($p > 0.05$). ۱۷/۶ درصد از دانشجویان موفق و ۲۴ درصد از دانشجویان ناموفق متأهل بوده اند که با یکدیگر تفاوت معنی داری داشتند ($p > 0.05$). از لحاظ میزان تحصیل والدین بین دو گروه موفق و ناموفق تفاوت معنی داری نداشتند ($p < 0.05$). همچنین ارتباط معنی داری میان وضعیت محل سکونت و افت تحصیلی وجود داشت ($p > 0.05$). در هر دو گروه دانشجویان موفق و ناموفق از لحاظ فاصله بین آخذ مدرک پیش دانشگاهی و ورود به دانشگاه اختلاف معنی داری مشاهده شد. بطوری که اکثر دانشجویان موفق بلافاصله پس از آخذ مدرک پیش دانشگاهی وارد دانشگاه شده بودند در حالی که دانشجویان ناموفق با فاصله ۱ الی ۲ سال بعد از آخذ مدرک وارد دانشگاه شده بودند. از لحاظ رضایت از رشته تحصیلی در گروه دانشجویان موفق ۶۴/۷٪ از رشته تحصیلی خود راضی بودند. این درحالی است که تنها ۱۲ درصد از گروه دانشجویان ناموفق از رشته

تحصیلی خود رضایت داشتند. در این تحقیق ارتباط معنی داری میان وضعیت اقتصادی خانوار و افت تحصیلی وجود نداشت ($p < 0.05$). همچنین در تعداد مراجعات به استاد مشاور در طی سال بین دو گروه دانشجویان موفق و ناموفق تفاوت معنی دار وجود دارد ($p > 0.05$). در هر دو گروه دانشجویان موفق و ناموفق از لحاظ وضعیت نگرانی از شغل آینده در دانشجویان ناموفق ۹۲ درصد و در دانشجویان موفق ۷۰/۶ درصد نگران بوده اند.

نتیجه گیری: نتایج این پژوهش نشان میدهند که در غالب زمینه های مورد بررسی تفاوت معنی داری بین دو گروه دانشجویان موفق و دانشجویان ناموفق دارای افت تحصیلی مشاهده میگردد. این نتایج با یافته های هاشمی و همکاران، ده بزرگی و موصلی و صابر فیروزی و همکاران مطابقت دارد.

واژه های کلیدی: افت تحصیلی، دانشجویان موفق، سطح تحصیلات والدین، آموزش پزشکی، رضایت از رشته تحصیلی.

A-10-421-1

ارزیابی مهارتهای عملی دانشجویان رشته پزشکی (اکسترنها)
با روش مشاهده مستقیم (DOPS)

آتوسا اسماعیلی*، نسترن ایزدی، گیتا فقیهی، مریم آویژگان، پروانه
نصری، مرضیه حسینی

* پزشک دانشکده پزشکی - دفتر توسعه آموزش

eatousa@yahoo.com

مقدمه: هدف از این مطالعه استانداردسازی ارزیابی مهارتهای عملی اکسترنها، ارتقاء آموزش دانشجویان پزشکی دوره اکسترنی دربخش مسمومین از طریق فیدبک آزمون به دانشجو، ارتقاء آموزش دانشجویان پزشکی دوره اکسترنی دربخش مسمومین از طریق فیدبک آزمون به استاد می باشد.

روش کار: مطالعه مقطعی برای اولین باردر بخش مسمومین روی ۴۵ نفر (هر ماه ۱۵ نفر) ازدانشجویان اکسترنها اجرا شد. اکسترنها در طی این دوره ۵ پروسیجر اصلی (بخیه زدن وپانسمان، تزریقات، گذاشتن لوله معده، گذاشتن سوند ادراری) را آموزش دیدند و سپس درصورت آمادگی با هماهنگی با یک آزمونگر به روش DOPS مورد ارزیابی قرارگرفتند، هر پروسیجر باید حدقل ۳ بار توسط سه آزمونگر مختلف ارزیابی میشد، این آزمونگرها اساتید بخش یا دستیاران بودند. در هر آزمون DOPS دو برگه چکلیست توسط آزمونگر تکمیل میشد، که یک برگه در دفتر گروه بایگانی میشد و یک برگه هنگام فیدبک به دانشجو باز میگشت. مدت هر آزمون حداکثر ۲۰ دقیقه (۱۵ دقیقه

مطالعه با هدف بررسی نظرات دستیاران جدید الورد در ارتباط با میزان رضایتمندی آنها از این کارگاهها بوده است.

روش کار: پرسشنامه ای شامل ۱۰ سوال در خصوص چگونگی محتوای کارگاهها پس از تأیید روایی و پایایی، توسط ۶۸ دستیار در سالهای ۹۰-۸۹ تکمیل و تحلیل داده ها با نرم افزار spss16 انجام و سطح معنی دار آن ($P \leq 0/05$) محاسبه شد.

یافته ها: ۷۸٪ از جمعیت مورد مطالعه از برگزاری چنین کارگاههایی و ۶۹٪ از محتوای آن راضی بودند. ۵۷٪ معتقد بودند که روشهای مورد استفاده در کارگاه موجب شرکت فعال آنان شده است اختلاف معنی داری بین رشته های مختلف وجود نداشت ($P \geq 0/05$) 73٪ آنان در بکارگیری اطلاعات ارائه شده ترغیب شدند. ۸۳٪ طراحی اهداف کارگاه را متناسب با موضوع آن می دانستند که دستیاران داخلی نسبت به سایرین توافق بیشتری داشتند ($P \leq 0/05$).

نتیجه گیری: طبق نتایج فوق، ارتقا محتوا و ساختار این نوع کارگاهها در افزایش آگاهی و انگیزه دستیاران جهت فعالیتهای آموزشی آتی آنان می تواند تأثیر بسزایی داشته باشد که این موضوع توجه مسئولین آموزشی را می طلبد.

واژه های کلیدی: محتوا، کارگاه آموزش پزشکی، دستیاران جدیدالورد، انگیزه.

A-10-968-1

بررسی تأثیر آموزش به روش نقشه مفهومی بر میزان رضایت دانشجویان پرستاری

معصومه معصومی*، عباس عبادی، افسانه رئیسی فر

* مربی دانشکده پیراپزشکی - بوشهر دانشگاه علوم پزشکی بوشهر
masoumy@yahoo.com

مقدمه: از آنجایی که روش تدریس در موفقیت فرآیندهای آموزشی بسیار اهمیت دارد و هیچ روش تدریسی نمی تواند همیشه و در همه شرایط نتیجه بخش باشد بنابراین سنجش نظرات و میزان رضایت مشتریان این فرآیند یعنی دانشجویان در اصلاح و ارتقاء روشهای تدریس بی تأثیر نیست. هدف از این مطالعه تعیین تأثیر آموزش به روش نقشه مفهومی بر میزان رضایت دانشجویان پرستاری بوده است.

روش کار: در یک مطالعه نیمه تجربی با طرح دو گروهی و با روش پیش آزمون - پس آزمون، ۶۶ دانشجوی ترم ۵ پرستاری با روش سرشماری و به روش تصادفی ساده به دو گروه شاهد و مداخله تقسیم شدند. دانشجویان گروههای شاهد (سخنرانی) و مداخله (نقشه مفهومی) به مدت ۸ جلسه و در طول ۲ ماه به ترتیب تحت آموزش

بر بالین بیمار و ۵ دقیقه فیدبک بود). اساتید و رزیدنتها در کارگاه آموزشی لازم در مورد برگزاری آزمون DOPS را دیده اند.

یافته ها: دانشجویان در ۷۰ درصد موارد عملکردی در حد قابل انتظار داشتند در این مطالعه نمره دانشجویان با حضور آنها در بخش و کشیک ارتباط مستقیم داشت. این روش باعث تقویت تعهد دانشجویان نسبت به اهداف آموزشی گردید و رفتار دانشجویان را نسبت به آموزش و تمرین بیشتر پروسه جرها تغییر داد و همچنین سبب اشتیاق بیشتر اساتید و رزیدنتها در امر آموزش مهارتهای بالینی گردید.

نتیجه گیری: باتوجه به نتایج این مطالعات روش ارزیابی سبب درگیر نمودن بیشتر اساتید و رزیدنت در آموزش مهارتهای عملی و ایجاد انگیزه بیشتر در اکسترنها جهت آموزش مهارتهای عملی میگردد. در رابطه با هزینه های اجرایی با توجه به این که کار در محیط واقعی اجرا میگردد و پروسه جرها انجام شده بر روی بیمار همان اقدامی است که لازم بوده بخش یا بیمار هزینه کند لذا هزینه زیادی به سیستم در این مورد تحمیل نخواهد شد. محدودیتهاییکه در این مطالعه وجود داشت، تعداد محدود اعضای هیأت علمی که برای برطرف نمودن این مشکل از رزیدنتهای بخش جهت برگزاری ارزیابی استفاده شد.

واژه های کلیدی: DOPS، مهارتهای بالینی، ارزیابی، پزشکی.

A-10-409-5

بررسی دیدگاه دستیاران جدید الورد از محتوای کارگاههای آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بابل

ایمان جهانیان، مریم قائمی امیری*، بهاره اسبکیان، سیده ام کلثوم واجدی روشن، سیده حوریه ابراهیم پور

* کارشناس ارشد علوم پزشکی بابل - بابل - خیابان گنج افروز - دانشگاه علوم پزشکی

mgh@1647.yahoo.com

مقدمه: کارگاههای آموزشی آشنایی با اصول آموزش پزشکی برای دستیاران جدید الورد در دانشگاههای علوم پزشکی طی سالهای اخیر برگزار می شود و هدف از آن آشنایی این گروه با برخی از فنون آموزش در حیطه پزشکی است چراکه هر یک از دستیاران در زمان تحصیل خود همانطور که بر دانش خود با کسب تجربیات بالینی و علمی در می افزایند، می توانند معلمان خوبی برای دانشجویان گروههای پزشکی و دستیاران سالهای پایین تر باشند و چه بسا در این امر نسبت به اساتید بالینی با محدودیتهای زمانی و کاری مؤثر تر باشند. اما این کارگاهها تا چه حد توانسته است نیازهای موجود در این زمینه را برآورده سازد و در توسعه آموزش پزشکی مؤثر بوده است. این

احترام اساتید با دانشجویان - هماهنگی در دروس نظری و کار آموزی - ارزشیابی اساتید بالینی توسط دانشجویان - تمام وقت بودن اکثر اساتید - پرسنل متعهد و با وجدان کاری بالا مهمترین نقاط قوت ذکر شده عبارت بودند از: عدم پاسخگویی برخی اساتید به دانشجویان - مشخص نبودن حیطه وظایف دانشجویان در بخش ها - عدم وجود امکانات رفاهی جهت دانشجویان در بخش ها - تعداد زیاد دانشجویان در هر راند بالینی.

نتیجه گیری: نتایج حاصل از این مطالعه گویای این مطلب است که وضعیت نظارت بر کیفیت آموزش بالینی اساتید، چندان مطلوب نیست و بازخوردهای ارائه شده نیز در اکثر موارد کافی و مناسب نمی باشد. جهت ارتقای کیفیت آموزش بالینی دانشجویان، نظارت و ارزشیابی کیفیت آموزش بالینی و افزایش امکانات رفاهی جهت دانشجویان پیشنهاد می گردد.

واژه‌های کلیدی: آموزش بالینی.

با روش سخنرانی و نقشه مفهومی قرار گرفتند. رضایت دانشجویان با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته بعد از مداخله در دو گروه بررسی شد. آنالیز آماری با استفاده از نرم افزار SPSS15 انجام گرفت. آمار توصیفی و نیز آزمون آماری تی مستقل، مجذور کای در این مطالعه به کار گرفته شد.

یافته ها: با اجرای روش نقشه مفهومی اکثریت دانشجویان موافق بودند که این روش باعث ایجاد یادگیری عمیق، افزایش شرکت در یادگیری، ایجاد آمادگی بهتر جهت امتحان می شود و در این آیتیم ها افزایش معناداری در میزان رضایتمندی دانشجویان در گروه نقشه مفهومی نسبت به گروه سخنرانی وجود داشت ($P < 0.05$).

نتیجه گیری: بکارگیری روش نقشه مفهومی در آموزش دانشجویان پرستاری می تواند منجر به افزایش یادگیری و رضایت آنها از فرآیند آموزشی گردد.

واژه‌های کلیدی: نقشه مفهومی، رضایت دانشجویان، سخنرانی، روش تدریس.

A-10-690-5

عوامل تأثیر گذار بر انگیزش دانشجویان در محیط آموزشی

زهرا جوهری^{*}، طاهره چنگیز، فریبا حقانی

* عضو هیئت علمی - دانشجوی دکتری دانشگاه اصفهان - اصفهان - مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

jouhari42@yahoo.com

مقدمه: انگیزش می تواند هم بر یادگیری جدید وهم بر عملکرد مهارت ها و رفتارهای پیش آموخته تأثیر بگذارد. دانشجویانی که برای یادگیری موضوعی بر انگیزته می شوند این آمادگی را پیدا می کنند تا به فعالیت های که اعتقاد دارند به یادگیری آنها کمک می کند بپردازند. این مطالعه با هدف بررسی نقش انگیزش به عنوان عامل تأثیر پذیر از محیط آموزشی به منظور شناسایی عوامل قابل تغییر در فرآیند آموزشی انجام شد.

روش کار: این مطالعه مروری با مراجعه به پایگاه های اطلاعاتی الکترونیکی Google, PubMed, Scopus, SID و انجام گرفت. مراحل تدوین و استخراج مقالات و جمع بندی نهایی توسط دو نفر انجام گرفته است. در پایان جمع بندی نهایی از مقالات مرتبط صورت گرفت.

یافته ها: بررسی متون نشان داد که انگیزه در نقش متغیر وابسته تحت تأثیر سن - جنس - قومیت - عوامل اجتماعی و اقتصادی - شخصیت و مقطع تحصیلی می باشد که تقریباً غیر قابل دستکاری هستند. در عوض عواملی چون کوریکولوم آموزشی - باز خورد فعالیتهای کاری -

A-10-390-1

کیفیت آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان سال پنجم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز

فاطمه میر^{*}، محبوبه صابر، هاجر شیعه

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی شیراز - مرکز توسعه شیراز

mohaymen1@gmail.com

مقدمه: جهت ارتقای کیفیت آموزش بالینی می بایست وضعیت موجود سیستم و نقاط قوت و ضعف آن را بررسی کرد. بررسی وضعیت کیفی آموزش بالینی وسیله ای برای تحلیل وضعیت موجود و الگویی برای برنامه ریزی در آموزش خواهد بود. مراکز آموزش بالینی می بایست برای ظرفیت پذیرش و سطح و نوع فارغ التحصیلان خود برنامه ریزی نمایند. با توجه به اهمیت آموزش می بایست محیطی بوجود آید که اساتید و دانشجویان ضمن مبادله اطلاعات، به طور مستمر بر دانش و آگاهی خود بیفزایند و استانداردهای درمانی را نیز ارتقا بخشند. هدف از این تحقیق تعیین وضعیت آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان سال پنجم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز می باشد.

روش کار: پس از جمع آوری ۲۵ پرسشنامه که به جهت بررسی کیفیت آموزش بالینی دانشجویان، داده ها با برنامه SPSS و Excel تجزیه و تحلیل گردید.

یافته ها: مهمترین نقاط قوت ذکر شده عبارت بودند از: حضور به موقع اساتید و دانشجویان در بخش ها - برخورد مناسب و توأم با

نتیجه گیری: انگیزه‌ی دانشجویان دندانپزشکی رفسنجان برای تحصیل در سطح متوسط است. انگیزه‌های درونی بیشتر از انگیزه‌های بیرونی است. پسرها نسبت به دخترها انگیزه‌ی بیشتری برای تحصیل دارند ولی عوامل تأهل، سن و سال ورودی بر انگیزه اثر ندارند.

واژه‌های کلیدی: انگیزش درونی، انگیزش بیرونی، دانشجویان دندانپزشکی.

مهارت خودتنظیمی - خودارزیابی - ارزشیابی های دانشگاهی - پاداش و تماس زودرس به عنوان عواملی که قابل تغییر می باشند بر انگیزه تأثیر می گذارند.

نتیجه گیری: با توجه به نقش عوامل تأثیر گذار بر انگیزه تحصیلی و پیشرفت دانشجویان باید برنامه ریزی آموزشی به گونه ای طراحی گردد تا حداکثر فعالیت های لازم جهت بهینه ساختن عوامل تأثیر گذار قابل تغییر صورت پذیرد.

واژه‌های کلیدی: دانشجویان پزشکی - انگیزش - محیط آموزشی - تحصیل.

A-10-335-1

بررسی میزان موفقیت دوره یکماهه آموزش علوم پزشکی اساتید در دستیابی به اهداف آموزشی دوره

رویا خلیلی، محمدرضا دهقانی، میترا امینی*، جواد کجوری

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی شیراز - شیراز - خیابان نشاط - مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

مقدمه: یکی از مهمترین دلایل تاسیس مراکز توسعه در دنیا، آموزش و توانمندی اساتید دانشگاه بوده است. گامهای نخستین این مرکز به سال ۱۳۴۸ بر میگردد، یعنی زمانی که دانشگاه شیراز بصورت مستقل از وزارت آموزش عالی فعالیت خود را آغاز کرد. لازم به یادآوری است توانمند سازی اساتید در امور آموزش از اولویت های آموزشی اکثر دانشگاه های معتبر دنیا است و این موضوع از چند سال پیش در مراکز توسعه دانشگاه های کشور نیز پی گیری و بعضاً اجرا می گردد. با بررسی های انجام شده، دوره آموزشی یک ماهه ای تدوین گردید.

روش کار: تا کنون ۱۳ دوره بلند مدت آموزش علوم پزشکی (دوره یکماهه آموزش علوم پزشکی) در مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی شیراز برگزار گردیده است. فراگیران (کلیه اعضاء هیأت عملی معرفی شده از طرف معاونت آموزشی گروهها و دانشکده ها) در طول یک ماه (۴ هفته) هر هفته ۴ روز و هر روز ۴ ساعت در مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی حضور دارند و دو روز دیگر در هفته در محیط آموزشی خود (بیمارستان، آزمایشگاه و یا دفتر گروه) مشغول انجام فعالیت در زمینه های مرتبط با دوره می باشند. این دوره در هر فصل یکبار اجرا شده است. ماه دوم هر فصل برای این منظور در نظر گرفته شده است، لیکن متناسب با تقارن با سایر برنامه های مرکز و اعضاء هیأت علمی و در صورت ضرورت قابل تغییر بوده است. در طول این دوره یکماهه ۳ نمونه فرم ارزشیابی شامل: فرم ارزشیابی هفتگی - فرم ارزشیابی ۱۳ سوال (مربوط به ۵ دوره اخیر) - فرم ارزشیابی DREEM در این تحقیق فرم ارزشیابی ۱۳ سوال که در روز پایانی دوره بین اعضاء هیأت علمی شرکت کننده توزیع میشود که روایی آن توسط اعضای هیأت علمی مرکز مطالعات و توسعه و پایایی آن بعد از یک مطالعه اولیه ۰/۸ تعیین شد مورد نظر می باشد. تعداد سؤالات در

A-10-828-4

بررسی عوامل مؤثر در ایجاد انگیزش یادگیری دانشجویان دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان (۱۳۸۹)

حمید بخشی*، زینب کاظمی زاده، الهام رئیسی استبرق، زهرا امجدی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، بلوار امام علی (ع)، سازمان مرکزی دانشگاه علوم پزشکی،

hamid2341@gmail.com

مقدمه: پیشرفت تحصیلی دانشجویان دندانپزشکی، به رغم استعداد ذاتی و دستاوردهای تحصیلی قابل توجه، تحت الشعاع انگیزش یادگیری قرار می گیرد. این مطالعه با هدف بررسی عوامل مؤثر در ایجاد انگیزش یادگیری دانشجویان دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان در سال ۱۳۸۹ طراحی و اجرا شده است.

روش کار: در این مطالعه توصیفی - مقطعی ۱۲۰ نفر از دانشجویان دندانپزشکی پرسشنامه انگیزش یادگیری را تکمیل نمودند. این ابزار دارای ۳۳ سوال در دو گروه انگیزش درونی و بیرونی و خرده مقیاس های آنها می باشد. متغیرهای پیشرفت تحصیلی معدل واحدهای گذرانده شده، جنس، وضعیت سکونت و تأهل نیز بررسی شد. داده ها وارد نرم افزار آماری SPSS17 شدند، داده ها با استفاده از آزمون های توصیفی و تحلیلی از جمله T.TEST و ANOVA و ضریب همبستگی پیرسون، تجزیه و تحلیل شدند.

یافته ها: نمره انگیزش درونی و بیرونی $(2/98 \pm 0/32)$ از ۵ بود. نمره ی انگیزش درونی $(3/86 \pm 0/48)$ و انگیزش بیرونی $(2/82 \pm 0/44)$ تفاوت مشخصی را نشان می دهند. همبستگی بین دامنه انگیزش درونی و خرده مقیاس های انگیزش بیرونی با یافته های آکادمیک واضح نبود. دیدگاه دانشجویان درباره مقیاس های انگیزش از بعد جنسیتی قابل تشخیص بود اما از ابعاد دیگر مانند وضعیت تأهل، سن و سال ورود مشخص نبود.

برانگیزش دانشجو و به طبع آن بر یادگیری اثر میگذارد. هدف این تحقیق بررسی راههای ارتقاء انگیزه یادگیری دانشجویان دانشکده پیراپزشکی کرمانشاه بود.

روش کار: نوع مطالعه توصیفی تحلیلی بوده و تعداد نمونه ۱۰۲ نفر از دانشجویان دانشکده پیراپزشکی بطور تصادفی انتخاب شده و توسط پرسشنامه محقق ساخته که روایی و پایایی آن به تأیید صاحب نظران رسیده بود مورد پرسش قرار گرفتند. سپس داده ها با نرم افزار SPSS 16 و با استفاده از آمار توصیفی آنالیز گردید.

یافته ها: دانشجویان با مشخصات دموگرافیک (۵۸٪ زن و ۴۲٪ مرد با میانگین سنی ۲۲/۸ سال و میانگین سال تحصیلی ۳ سال) معتقد بودند، مهمترین عواملی که سبب انگیزش مثبت آنها در فراگیری علم و دانش می شود، به ترتیب عبارتند از اهمیت کسب مدرک تحصیلی، اهمیت درک و فهم مطالب علمی و معتقد بودند کسب دانش یک نیاز ضروری بوده و می تواند بصورت کاربردی در زندگی آنها مورد استفاده قرار گیرد، از طرفی معتقد بودند کسب نمره و الگو برداری از اساتیدشان کمترین اهمیت را در انگیزش آنها دارد.

نتیجه گیری: یافته ها نشان داد عواملی مثل کسب مدرک، درک مطلب، نیاز به یادگیری و کاربرد مطالب در زندگی در انگیزش فراگیر مؤثر است و پیشنهاد میشود این عوامل مورد توجه برنامه ریزان آموزشی قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: دانشجو، انگیزه، پیراپزشکی، کرمانشاه.

A-10-25-12

بررسی عوامل مؤثر بر انتخاب رشته داروسازی و تغییر
در انگیزه دانشجویان در طول دوره تحصیل در دانشکده
داروسازی ساری در سال تحصیلی ۱۳۹۱-۱۳۹۰

پدرام ابراهیم نژاد*، دکتر شهرام اعلا، دکتر فرشته پورمراد، رقیه
افضلی، شکیبا رضانی

* عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی مازندران

somayehrostami14@yahoo.com

مقدمه: مسئله علاقه و رغبت به رشته تحصیلی از نکات مورد توجه محققین بوده است. علاقه به رشته تحصیلی یکی از ارکان پیشرفت در سطح زندگی شخصی و نیز در سطح کلان در محیط جوامع نیز می باشد. بطوریکه آثار مثبت و منفی این مقوله به طور کاملاً آشکار قابل لمس است، اگر رشته های تحصیلی از روی علاقه و میل باطنی انتخاب گردد موجب پیشرفت جامعه گشته و اگر از روی عدم علاقه افرادی

۴ دوره قبلی ۱۳ سوال و در دوره آخر (آذرماه ۹۰) ۱۴ سوال میباشد. پس از تکمیل آن توسط اعضا در نرم افزار SPSS 14 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: مهمترین نقاط قوت این دوره از دید اساتید: در مجموع ۱۰۱ نفر از اعضا هیأت علمی (۹۳٪) ارتباط مطالب مورد بحث در دوره را با وظایف آموزشی خود (سوال ۱) بسیار خوب و خوب ارزیابی کرده اند- ۸۶ نفر (۷۸٪) اعضا شرکت کننده برنامه ریزی زمانی هر مبحث را (سوال ۱۱) را بسیار خوب و خوب و ۲۱ نفر (۱۹٪) آنرا متوسط و ۳ نفر (۳٪) ضعیف دانسته اند- ۱۰۶ نفر (۹۶٪) ارزشیابی دوره بطور کلی در ۵ دوره (سوال ۱۴) را بسیار خوب و خوب دانسته اند- در مورد سوال ۱۲: تأثیر فیلمها و کلیپ های پخش شده در طول دوره که در دوره آخر (آذرماه ۹۰) اضافه گردید ۱۹ نفر (۹۰٪) شرکت کنندگان آنرا بسیار خوب و خوب دانسته اند.

نتیجه گیری: یافته های این مطالعه نشان دهنده مفید بودن برنامه در افزایش آگاهی اساتید از فلسفه و اصول آموزش، توانایی آنالیز آموزش و ارائه بازخورد به فراگیران بوده است. با توجه به یافته های فوق ادامه این گونه کارگاهها و سعی در بهبود کیفیت آنها در جهت آموزش بالینی و پی گیری استفاده از این آموزشها در محیط کار باید در برنامه ریزی های آموزشی مد نظر قرار گیرد. تنها نکته ای که در این خصوص نیاز به بازبینی دارد، برنامه ریزی زمانی مباحث است که با توجه به اهمیت مباحث باید این زمان تنظیم گردد. در جمع بندی کلی دوره بلندمدت آموزش پزشکی درمیزان دست یابی به اهداف، ایجاد نگرش جدید، ایجاد انگیزه و کیفیت بحثهای گروهی موفق عمل کرده است و چنین دوره هایی جهت سایر دانشگاههای علوم پزشکی پیشنهاد می شود.

واژه‌های کلیدی: مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی، آموزش اساتید، دوره یکماهه، ارزشیابی.

A-10-388-1

بررسی راهکارهای ارتقاء انگیزه یادگیری دانشجویان دانشکده
پیراپزشکی کرمانشاه

فرح روشن پور*، ژاله دزفولی منش، یحیی پاسدار، علیرضا سالکی،
آریتا کرمی

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه- کرمانشاه بلوار
شهید بهشتی - دانشگاه علوم پزشکی معاونت تحقیقات و فناوری

froshanpour7@ymail.com

مقدمه: فرایند یادگیری فراگیر بسته به عوامل مختلف درونی و بیرونی است از عوامل درونی می توان به انگیزه اشاره کرد. عوامل متعددی

A-10-390-2

بررسی نحوه ارتباط استاد و دانشجو از نظر دانشجویان
دانشگاه علوم پزشکی شیراز

فاطمه میر*

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی شیراز - مرکز توسعه شیراز

mohaymenl@gmail.com

مقدمه: تأثیر ارتباط مناسب و صحیح بین استاد و دانشجو در بهبود فرآیند آموزش اهمیت بسیار بالایی دارد و عوامل بسیاری در برقراری این ارتباط تأثیرگذار می باشد. برای بررسی و شناخت این عوامل، پژوهشی با هدف «تعیین عوامل مؤثر در برقراری صحیح ارتباط استاد و دانشجو» انجام شد.

روش کار: در این تحقیق پرسشنامه ای بین حدود ۷۰ دانشجوی مقاطع مختلف دانشگاه علوم پزشکی شیراز توزیع و سپس داده ها در نرم افزار SPSS و Excel جمع بندی شد.

یافته ها: مهمترین عوامل مؤثر در ارتباط بین دانشجو و استاد از نقطه نظر دانشجو عبارت است از: ایجاد فضای شاد و پرنشاط در کلاس و ایجاد انگیزه و علاقه در بین دانشجویان - تبعیض قائل نشدن بین دانشجویان - رعایت آراستگی در اخلاق - استفاده از روش های نوین مهارتهای تدریس.

نتیجه گیری: جهت افزایش کیفیت ارتباط استاد و دانشجو، ارائه کارگاههای آموزشی ارتباطی توصیه می گردد.

واژه‌های کلیدی: ارتباط استاد و دانشجو.

A-10-257-3

بررسی نظر دانشجویان و اساتید دانشکده پزشکی در مورد
تأثیر ارزشیابی توسط دانشجویان بر بهبود تدریس اساتید

عباسعلی نوریان، فریبا آربونی*، هاجر بخشوده

* کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی زنجان - بلوار آزادی -

دانشگاه علوم پزشکی زنجان

arbooni@hotmail.com

مقدمه: ارزشیابی یکی از مهمترین پایه های ارتقای کیفیت آموزش می باشد که هدف اصلی آن بهبود برنامه های آموزش و فعالیت های اعضای هیأت علمی است. نتایج ارزشیابی را می توان به عنوان

به رشته ای رو آورند آثار منفی به همراه خواهد داشت. بنظر برسد که یکی از رشته هایی که دستخوش این مسئله گشته است رشته دکتری داروسازی است. فاکتورهای متعددی موجب انتخاب رشته داروسازی توسط دانشجویان این رشته شده است. از جمله این فاکتورها می توان به پیدا کردن منزلت اجتماعی، درآمد، گرفتن مدرک دکترای صورت پیوسته و غیره اشاره نمود. همچنین مشاهده شده است که در طول تحصیل نیز دانشجویان علاقمندی خود را به رشته داروسازی از دست داده اند. در این رابطه نیز عوامل مختلفی نقش داشته که از جمله میتوان به تأثیر دروس عمومی و اختصاصی، امکانات دانشکده و سایر موارد تأثیر گذار اشاره نمود. با توجه به موارد ذکر شده و آنکه علاقمندی به رشته تحصیلی می تواند کمک شایانی به ثمر رسیدن استعداد های انسانی و ایجاد رضایت شغلی نماید در این مطالعه به بررسی عوامل فوق الذکر با تهیه پرسش نامه های مربوطه و ارائه آن به دانشجویان پرداخته شد.

روش کار: ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه الهام گرفته از مدل لیکرت با گزینه های مختلف کاملاً موافق، موافق، بی نظر، مخالف و کاملاً مخالف صورت گرفت. جامعه آماری در تحقیق ۱۶۷ نفر از دانشجویان داروسازی مشغول تحصیل در دانشکده داروسازی ساری بوده اند. درصد کل دانشجویان و درصد دانشجویان مؤنث و مذکر در هر مورد محاسبه گردید و نتایج به صورت جدول و نمودار تهیه گردید.

نتیجه گیری: براساس تحقیق انجام شده می توان اینگونه نتیجه گیری کرد که کسب درآمد، منزلت اجتماعی و مدرک پیوسته دکتری حرفه ای تأثیر مهم و عمیقی بر میزان علاقمندی کل دانشجویان در انتخاب رشته داروسازی دارد. جالب توجه آنکه تعداد دانشجویان دختر بیشتری از دانشجویان پسر دارای انگیزه های ذکر شده یعنی کسب درآمد، منزلت اجتماعی و مدرک پیوسته دکتری برای انتخاب رشته بوده اند. در طول تحصیل کل دانشجویان با توجه به انتخاب آگاهانه نسبت به آینده شغلی (۵۰٪)، کسب نمرات بالا (۶۱٪) و واحدهای بعد از علوم پایه انگیزه (۳۳٪) لازم را در ادامه تحصیل در رشته تحصیلی خود را حفظ کرده اند. به عبارت دیگر این عوامل از جمله فاکتورهای مهم حفظ انگیزه دانشجویان در علاقه مندی آنها به رشته تحصیلی داروسازی بوده است. بررسی پرسشنامه حاکی از آن است که در حدود ۱۷٪ و ۱۸٪ از کل دانشجویان بترتیب دروس قبل از علوم پایه و برخورد و شیوه تدریس اساتید میتواند باعث کاهش انگیزه آنها در ادامه تحصیل در رشته داروسازی گردد. تقریباً بیش از نیمی از دانشجویان اذعان داشته اند که چنانچه دوباره بخواهند انتخاب رشته نمایند رشته داروسازی را انتخاب خواهند کرد. بیش از ۳۰٪ کل دانشجویان نسبت تغییر رشته در صورت امکان مخالفت داشته اند. بنظر میرسد که با ارائه راهکارهای مناسب از قبیل ایجاد امکانات بیشتر برای ارائه دروس قبل از علوم پایه و استفاده از شیوه های آموزش جدید بتوان در جهت ایجاد و حفظ علاقمندی به رشته کمک شایانی به تربیت داروسازان حرفه ای در جامعه پرداخت.

واژه‌های کلیدی: انتخاب رشته، داروسازی، انگیزه تحصیلی.

A-10-828-5

بررسی میزان رضایت شغلی اعضای هیأت علمی دانشگاه
علوم پزشکی رفسنجان

حمید بخشی*، محمد مهدی یاقوتی، زهرا امجدی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان - بلوار امام علی (ع)، سازمان
مرکزی دانشگاه علوم پزشکی، ساختمان شماره ۴ - مرکز مطالعات و
توسعه آموزش علوم پزشکی

hamid2341@gmail.com

مقدمه: شناخت عوامل مؤثر در ایجاد رضایت شغلی می تواند در
افزایش رضایت شغلی و ایجاد انگیزه در جهت انجام وظایف آموزشی،
پژوهشی اعضای هیأت علمی مفید باشد. این مطالعه با هدف تعیین
میزان رضایت شغلی اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی
رفسنجان در سال ۸۹ انجام شد.

روش کار: در یک مطالعه توصیفی - مقطعی از بین اعضای هیأت علمی
دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان تعداد ۸۶ نفر بصورت تصادفی ساده از
بین اعضای هیأت علمی شاغل در دانشگاه انتخاب شدند. پرسشنامه با
روایی و پایایی مناسب شامل ۴۵ گویه با نمره گذاری لیکرت در حیطه
های حقوق و مزایا، فرصت های ارتقاء سرپرستی و ارتباطات، امنیت
شغلی، شرایط فیزیکی و ماهیت کار استفاده و توسط نمونه ها تکمیل
گردید داده ها با استفاده از آمار توصیفی و کاربرد آزمون تی تست و
آنالیز واریانس با نرم افزار spss16 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: میانگین و انحراف معیار کل نمره رضایت شغلی اعضای
هیأت علمی از حداکثر نمره ۱۰۰ ($91/62 \pm 63/46$) بود و در حیطه
ارتباط ($91/09 \pm 63/65$) شرایط فیزیکی محل کار ($14/75 \pm$
 $61/46$) امنیت شغلی ($13/96 \pm 61/69$) فرصت ارتقاء ($13/66 \pm$
 $60/3$) و حقوق و مزایا ($16/01 \pm 58/88$) از حداکثر نمره ۱۰۰ بود.
ضمناً ارتباط معنی دار آماری بین سابقه خدمت با نمره کل رضایت
شغلی وجود داشت. در مجموع ۵۱/۲ درصد اعضای هیأت علمی دارای
رضایت شغلی خوب و عالی بودند.

نتیجه گیری: اعضای هیأت علمی از رضایت شغلی نسبتاً خوبی
برخوردار بودند و از ماهیت کار خود رضایت مطلوب، از نحوه سرپرستی،
امنیت شغلی و شرایط فیزیکی تا حدی مطلوب و از فرصت ارتقاء و
حقوق مزایا رضایت کمتری داشتند. توجه به رفاه اساتید و اصلاح
فرآیندهای ارتقاء می تواند شرایط را بهبود بخشد.

واژه های کلیدی: رضایت شغلی، اعضای هیأت علمی، رفسنجان.

بازخوردی برای اساتید و ارتقای نقاط ضعف و شناخت نقاط قوت در
پی داشته باشد. این پژوهش در همین راستا جهت پی بردن به تاثیر
ارزشیابی دانشجویان پزشکی بر بهبود تدریس اساتید انجام گردید.

روش کار: در این پژوهش که یک مطالعه توصیفی است، تعداد ۲۷۶
نفر دانشجو بعنوان نمونه تصادفی و کلیه اعضای هیأت علمی در حین
تدریس ۱۲۳ نفر انتخاب شدند. ابزار گرد آوری اطلاعات پرسشنامه ای
مشتمل بر دو بخش اطلاعات دموگرافیک و فرم نظرسنجی مشتمل بر
۲۵ سؤال بر اساس مقیاس لیکرت در پنج بخش (محتوای آموزش،
محتوای علمی، ارتباط استاد و دانشجو، مقرراتی و با نحوه آزمون نهائی)
که توسط محققین تهیه و آلفای آن با ۰/۹۶ تایید گردید؛ و داده ها
پس از جمع آوری با استفاده از آمار توصیفی مورد تجزیه و تحلیل
قرار گرفت.

یافته ها: در این مطالعه ۸۲ نفر از دانشجویان پزشکی و ۸۰ نفر
اعضای هیأت علمی شرکت کردند. ۷۳/۸ درصد اساتید و ۳۵/۴ درصد
دانشجویان مذکر بودند. نتایج نشان داد به ترتیب، اکثریت اساتید با
(۶۸/۸ درصد) و دانشجویان با (۵۰ درصد) بیشترین تأثیر را ارزشیابی
در حیطه مقرراتی و کمترین تأثیر را در حیطه آزمون اساتید با (۴۱/۲۷
درصد) و دانشجویان با (۳۳/۳۶ درصد) می دانستند، در مقایسه بین دو
دیدگاه مشاهده شد که اساتید با (۵۰ درصد) و دانشجویان (۳۹ درصد)
موافق تأثیر ارزشیابی بر عملکرد آموزشی اساتید بودند که به نظر می
رسد اساتید نسبت به دانشجویان موافق تأثیرات ارزشیابی می باشند.
تفاوت معنی داری در هر پنج بعد، بین گروه دانشجویان و اعضای هیأت
علمی مشاهده گردید $p = 1$.

نتیجه گیری: با توجه به یافته های پژوهش دیدگاه اساتید و دانشجویان
مؤید آن است که ارزشیابی تا حدود زیادی بر بهبود تدریس در ابعاد
مختلف اثر بخش بوده و سیستم ارزشیابی به عنوان یک معیار می توان
برای رشد حرفه ای و کیفی تدریس از اهمیت ویژه ای برخوردار باشد.
لیکن برای رسیدن به ارتقای و پیشرفت در فرآیند یاددهی و یادگیری
مستلزم مطالعات گسترده تری در خصوص روند فعلی ارزشیابی می
باشیم.

واژه های کلیدی: ارزشیابی، دانشجو، اساتید، عملکرد آموزشی.

A-10-1010-1

راهکارهای ارتقاء انگیزه دانشجویان پرستاری از دیدگاه
خودشان

مریم بخشنده باورساد*، اشرف السادات حکیم

* هیئت علمی مربی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز -
خوزستان - اهواز - دانشگاه جندی شاپور - دانشکده پرستاری - مامایی

bavarsad.maryam@yahoo.com

مقدمه: انگیزه نقش بسیار مهمی را در جهت هدایت رفتار ایفا می نماید به طوری که به یادگیرنده انرژی می دهد و سبب پرورش رفتار می شود. بررسی ها نشان می دهند که اغلب نوآوری ها، تولیدات، اکتشافات و خلاقیت ها ناشی از همت و انگیزه بالا می باشد. در همین راستا پژوهش حاضر با هدف بررسی راهکارهای ارتقاء انگیزه از دیدگاه دانشجویان، انجام شد.

روش کار: در این پژوهش توصیفی، ۱۰۰ نفر از دانشجویان دانشکده پرستاری - مامایی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز به طور تصادفی ساده انتخاب شدند. پرسشنامه جمع آوری اطلاعات شامل سؤالاتی در زمینه انگیزه های مرتبط با عوامل آموزشی بود که داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS16 و آمار توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: تحقیق حاضر نشان داد که فراگیران مورد مطالعه، نگرش مثبت اساتید نسبت به رشته پرستاری (۷۰/۹٪) را به عنوان اولین راهکار ارتقاء انگیزه بیان نمودند. همچنین سایر عوامل ذکر شده به ترتیب فراهم سازی تجهیزات و امکانات آموزشی (۵۸/۳٪)، افزایش سطح علمی اساتید (۵۸/۳٪)، استفاده از تکنولوژی های نوین آموزشی (۵۴/۱٪)، استفاده از روش های نوین تدریس (۵۰٪)، نزدیک نمودن دروس تئوری به بالین (۵۰٪)، افزایش رقابت در میان همتایان (۵۰٪)، مشخص نمودن شرح وظایف دانشجویان (۴۱/۷٪) می باشد.

نتیجه گیری: انگیزه عامل محرکه ی فرد می باشد که در صورت اختلال در این عامل، اثرات زیانباری را بدنبال خواهد داشت بطوریکه باعث کاهش رضایت فراگیران می گردد. همچنین این نارضایتی، هزینه های گزافی را بر مؤسسات مربوطه تحمیل می نماید پس درک و شناسایی راهکارهایی که سبب ارتقاء انگیزه در فراگیران می گردد باید مد نظر دست اندرکاران برنامه ریزی های آموزشی قرار گیرد.

واژه های کلیدی: انگیزه، راهکارهای آموزشی، دانشجویان پرستاری.

A-10-683-1

راهکارهای ارتقاء انگیزه دانشجویان از دیدگاه اعضای هیئت
علمی

اشرف السادات حکیم*، مریم بخشنده باورساد

* هیئت علمی مربی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز -
خوزستان - اهواز - دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز - دانشکده
پرستاری - مامایی

hakim3448200@yahoo.com

مقدمه: انگیزه پدیده ای است درونی که فرد را از درون به فعالیت واداشته و منبعث از نیازهای فرد است. آموزش و پرورش دانشجویان با انگیزه و دانش پژوه که در راستای تولید و ساخت علم گام بر می دارند از اهداف عالی نظام آموزش و پرورش است. در این راستا پژوهش حاضر با هدف تعیین راهکارهای ارتقاء انگیزه از دیدگاه اعضای هیئت علمی انجام شد.

روش کار: این پژوهش توصیفی در گروه پرستاری مامایی دانشگاه علوم پزشکی اهواز با شرکت ۲۵ نفر از اعضای هیئت علمی انجام شد. پرسشنامه جمع آوری اطلاعات شامل سؤالاتی در زمینه راهکارهای ارتقاء انگیزه بود. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS16 و آمار توصیفی تجزیه و تحلیل شدند.

یافته ها: اعضای هیئت علمی شرکت کننده در مطالعه، موارد ذیل را به عنوان راهکارهای ارتقاء انگیزه ارائه نمودند. تبیین جایگاه واقعی پرستاران و دانشجویان پرستاری برای خود آنان و سایر افراد جامعه با استفاده از رسانه ها و آموزش در دانشگاه ها (۹۳٪)، انتخاب و گزینش دانشجویان بر اساس شایستگی و ویژگی های شخصیتی (۹۰٪)، تدریس بر اساس نیازهای آموزشی فراگیران (۸۷٪)، ایجاد امکانات آموزشی و رفاهی مناسب و عدالت در توزیع آن ها (۸۳٪)، مشارکت دانشجویان در امر یادگیری و محول نمودن تکالیف آموزشی (۸۰٪)، احترام به دانشجو از سوی تمامی اعضای تیم درمان در مراکز بهداشتی - درمانی (۷۸٪)، ارتقاء مهارت های ارتباطی و تقویت آن در دانشجویان و اساتید جهت تسهیل ارتباط میان آنان (۷۳٪)، برگزاری جلسات دوره ای رؤسا و مدیران دانشگاهی جهت ارائه راهکارهای ارتقاء انگیزه (۷۰٪)، اهمیت دادن به نظرات دانشجویان و استفاده از دیدگاه های آنان (۶۵٪)، برقراری دستمزد دوران کارآموزی در عرصه (۶۰٪).

نتیجه گیری: نتایج بر گرفته از مطالعه فوق مؤید این نکته است که اهمیت دادن مسئولین ذیربط به راهکارهای ذکر شده از دیدگاه اساتید و نهایتاً اجرای این مهم، در ارتقاء انگیزه دانشجویان و کیفیت عملکرد آنان در دوران دانشجویی و دانش آموختگی تأثیر بسزایی دارد.

واژه های کلیدی: ارتقاء انگیزه، راهکارها، اعضای هیئت علمی.

A-10-822-2

بررسی میزان انگیزش تحصیلی دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز و راهکارهای تقویت آن

پریسا گلغمبر*، فریبا سالک رنجبرزاده، غلامرضا مطمئن دادگر، مهدی کریمی شعار، رضا غفاری، سوسن حسن زاده سلماسی

* کارشناس آموزش مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی - تبریز - خیابان دانشگاه - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی - گروه آموزش پزشکی

parisa_gl@yahoo.com

مقدمه: انگیزه عبارت از تمام عوامل روانی آگاهانه و غیرآگاهانه آماده کننده انسان به منظور تحقق بخشیدن به اعمال و اهداف می باشد که نیرو دهنده، هدایت کننده رفتار است و بدین علت که یکی از مشکلات شایع نظام های آموزشی در بسیاری از کشورها کاهش انگیزه به تحصیل است و زبان های بسیاری ببار می آورد هدف از این تحقیق بررسی میزان انگیزش تحصیلی دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز، علل کاهش و راهکارهای تقویت آن از دیدگاه اساتید راهنما و مشاور می باشد.

روش کار: در این پژوهش توصیفی جامعه آماری را ۴۵ نفر از دانشجویان پزشکی که ۳۱ نفر علوم پایه و ۲۴ نفر کارآموز بوده و بطور تصادفی انتخاب شدند و میزان انگیزش تحصیلی آنان با استفاده از پرسشنامه انگیزش تحصیلی هارتر (با روایی ۰/۸) بدست آمد و آنالیز داده ها با نرم افزار SPSS انجام گردید و علل کاهش انگیزش تحصیلی توسط سؤال باز از دانشجویان جمع آوری گردید و پس از دسته بندی و ارائه به ۱۰ نفر از اساتید، راهکارهای افزایش انگیزه با روش دلفی استخراج گردید.

نتایج: در این بررسی میزان انگیزش تحصیلی دانشجویان با میانگین $59/88 \pm 10/96$ در حد نسبتاً خوب ارزیابی شد و دلایل ابراز شده در مورد انگیزش تحصیلی پایین از نظر خود دانشجویان بسیار گسترده بودند که در حیطه های عوامل درونی و بیرونی شامل: نقص در رفتار حرفه ای و آموزشی اساتید، مشکلات در منابع آموزشی، نوع رفتارها و نگرشهای دانشجویان، سیستم ارزیابی، سطوح برنامه های آموزشی، وضعیت و جایگاه رشته و سایر عوامل محیطی دسته بندی شدند.

نتیجه گیری: پس از بررسی دلایل دانشجویان و جمع بندی نظرات اساتید، راهکارهای ارائه شده به شرح ذیل بدست آمد: - تقویت نظام ارزشیابی جامع و بیطرفانه برای تحلیل وضعیت تدریس و رفتار حرفه ای اساتید و استفاده صادقانه از نتایج در راهنمایی - تاکید و تمرکز اساتید بر رفرانس جهت مطالعه و آزمون - برقراری تعادل بین حجم و ارزش یک درس و تعداد واحد و رفرانسهای ارائه شده بعنوان منبع اصلی - توسعه استفاده از تکنولوژی انتقال اطلاعات و یادگیری

A-10-1012-3

بررسی انگیزه های شغلی دانش آموختگان رشته مدیریت خدمات بهداشتی درمانی

مهديه ممیزی*، محمد ممیزی، محمدرضا امینی پور، مسعود میرزایی

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی یزد

Mahdieh_momayyezi@yahoo.com

مقدمه: امروزه مدیریت کلان کشورها به این نتیجه رسیده اند که باید تدابیری برای نگه داشتن نیروی کار باندیشید تا هزینه هایی که برای آموزش آن ها در دانشگاه صرف شده است، جبران گردد. انگیزش شغلی موضوعی است که توجه بسیاری از کارفرمایان را به خود جلب نموده است. پژوهش حاضر در صدد است تا دیدگاه دانشجویان مدیریت خدمات بهداشتی درمانی را در خصوص معیارهایی که باعث ایجاد انگیزه شغلی می شود را بررسی نماید.

روش کار: مطالعه حاضر توصیفی - مقطعی می باشد و داده ها با استفاده از پرسشنامه ای شامل ۲۳ سؤال جمع آوری گردید. جامعه مورد پژوهش ۶۹ نفر از دانشجویان رشته مدیریت خدمات بهداشتی - درمانی بودند و داده ها با نرم افزار SPSS و آمار توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: طبق نظر افراد مورد پژوهش، مهم ترین عواملی که باعث ایجاد انگیزه های شغلی می شود به ترتیب اهمیت عبارتند از: عوامل تحصیلی چون مرتبط بودن مدرک تحصیلی با شغل، کاربرد داشتن مطالب آموخته شده در دوران تحصیل در شغل بدست آمده، عوامل شغلی مانند وجود زمینه های ارتقاء شغلی، وجود کانال های باز ارتباطی در محل کار، فضای فیزیکی مناسب و در نهایت عوامل دموگرافیک مانند بومی بودن.

نتیجه گیری: همان طور که نشان داده شد سهم عمده انگیزاننده های شغلی بعد از دوران دانشگاه و در محیط کار باید ایجاد شود و سهم دانشگاه ها در این زمینه بالندگی علمی دانشجویان و ایجاد امیدواری شغلی در اوست در حالی که ایجاد محیطی که نیروی انسانی را به باقی ماندن در آن ترغیب کند بر عهده کارفرمایان و از طریق ایجاد محیطی است که خود انگیزاننده فرد باشد.

واژه های کلیدی: انگیزه های شغلی، دانش آموخته، مدیریت خدمات بهداشتی درمانی.

نتیجه گیری: از آن جا که وضعیت پرسنل پرستاری در محیط های آموزش بالینی از نظر اکثریت دانشجویان و مربیان پرستاری در حد مطلوبی قرار نداشت، لذا ایجاد انگیزه، همکاری و احساس مسئولیت در پرسنل در زمینه آموزش بالینی دانشجویان ضروری به نظر می رسد.

واژه های کلیدی: آموزش بالینی، دانشجوی، پرستار، مربی بالینی.

A-10-489-1

**بررسی نگرش اساتید دانشگاه علوم پزشکی دانشگاه زنجان
در باره دو روش تدریس استاد محوری و دانشجو محوری**

گیتی کریمخانلوئی*

* عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی زنجان - زنجان - شهرک
کارمندان - دانشکده ی پزشکی

ghiti@zums.ac.ir

مقدمه: در فرآیندهای آموزشی دو الگوی استاد محور یا دانشجو محور مورد استفاده قرار می گیرد. در الگوی استاد محور، آموزش متکی به استاد است و دانشجویان مطالب بیان شده توسط استاد را می آموزند در حالیکه در الگوی دانشجو محور، فراگیران مسئولیت یادگیری را بر عهده می گیرند و در فعالیت های آموزشی فعالانه شرکت می کنند. در سالیان اخیر استفاده از روش دانشجو محوری در آموزش عالی بیشتر مورد توجه قرار گرفته است اما بنظر می رسد که اساتید در عمل کمتر از این روش استفاده می کنند. به همین دلیل در این مطالعه پایلوت بر آن شدیم تا به بررسی نگرش اساتید دانشگاه علوم پزشکی دانشگاه زنجان در باره دو روش تدریس استاد محوری و دانشجو محوری بپردازیم. هدف کلی: تعیین نگرش اساتید دانشگاه علوم پزشکی دانشگاه زنجان در باره دو روش تدریس استاد محوری و دانشجو محوری. اهداف ویژه: تعیین نگرش اساتید در باره دو روش تدریس استاد محوری و دانشجو محوری تعیین نگرش اساتید در باره وسایل و امکانات آموزشی نگرش اساتید به یادگیری فعالانه.

روش کار: ابتدا پرسشنامه ای که در مطالعه Serbessa مورد استفاده قرار گرفته بود، به زبان فارسی ترجمه شد و روایی آن با روش اعتبار محتوی و نظر تعدادی از همکاران متخصص در این رشته سنجیده شد. پایایی پرسشنامه با محاسبه آلفای کرونباخ تعیین شد. سوالات پرسشنامه بر پایه مقیاس لیکرت و بصورت انتخاب یکی از گزینه های (موافق، مخالف و بدون نظر) تنظیم شد. سپس پرسشنامه ها بین اعضا هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی دانشگاه زنجان توزیع شد. اطلاعات با استفاده از آمار توصیفی در نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

الکترونیکی جهت دسترسی بالا و هزینه پایین - تامین امنیت مالی و فکری استاد و دانشجو - تشکیل میزگردها یا اردوهای علمی و غیرعلمی با شرکت دانشجویان و اساتید جهت انتقال تجربیات و مشاوره - بازنگری برنامه های آموزشی و ارزشیابی اساتید با در نظر گرفتن نظرات هر دو قشر - آگاه نمودن مسئولین از نتایج جهت ارزشگذاری و تحلیل و ریشه یابی مشکلات و برخی راهکارها که کلی و مرتبط با مشکلات نظام توسعه سلامت هستند مانند اصلاح فرصت های شغلی و... نیاز به کارهای زیربنایی را می طلبند.

واژه های کلیدی: انگیزش تحصیلی - دانشجویان پزشکی - راهکارهای تقویت.

A-10-1062-1

**عوامل مؤثر بر آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان و اعضای
هیئت علمی بالینی پرستاری**

مرضیه مقرب*، طیبه خزاعی، زهرا آموزشی، مهری سروری

* مربی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند - بیرجند - خیابان آیت ...
غفاری - دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

mogh1344@yahoo.com

مقدمه: آموزش بالینی، قلب آموزش حرفه ای پرستاری محسوب می شود. از آنجا که بهبود و ارتقای کیفیت آموزش بالینی مستلزم بررسی مستمر وضعیت موجود و شناخت نقاط قوت و اصلاح نقاط ضعف است، لذا این مطالعه با هدف ارزیابی عوامل مؤثر بر آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان سال آخر و مربیان آموزش بالینی پرستاری دانشگاه علوم پزشکی بیرجند صورت گرفت.

روش کار: در این مطالعه توصیفی - مقطعی، که در سال تحصیلی ۹۰-۱۳۸۹ در دانشکده پرستاری و مامایی بیرجند انجام شد. جامعه پژوهش شامل ۲۸ نفر مربی آموزشی و ۱۲۰ دانشجوی پرستاری سال آخر بودند که به روش سرشماری انتخاب شدند. داده ها توسط پرسشنامه پژوهشگر ساخته جمع آوری و با استفاده از آمار توصیفی و نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: نتایج نشان داد که دانشجویان و مربیان وضعیت عوامل رسانه ای، فرآیند آموزش بالینی مربیان، تجهیزات و امکانات تخصصی، امور رفاهی، امور روتین و فعالیت های فوق برنامه در محیط های بالینی را در حد مطلوب تا عالی ارزیابی نمودند اما در رابطه با پرسنل پرستاری در محیط های بالینی وضعیت به صورت نسبتاً مطلوب و نامطلوب ارزیابی گردید.

یافته ها: نتایج این پژوهش نشان داد که اعضای هیئت علمی دانشکده پزشکی ساری معتقدند که عواملی از قبیل: خسته کننده بودن استفاده از وسایل و تجهیزات آموزشی، نداشتن زمان کافی، عدم آشنایی با ابزارهای آموزشی، مهارت ناکافی در استفاده از این ابزارها، عدم آشنایی با مواد آموزشی مختلف، مهارت ناکافی در تهیه و ساخت مواد آموزشی، سنگینی وسایل و دشواری حمل و نقل آنها، فشار کاری زیاد، تعداد زیاد دانشجویان در کلاس درس و همچنین ترس و اضطراب ناشی از استفاده نادرست از وسایل آموزشی در کاربرد ناکافی از تکنولوژی آموزشی در تدریس دانشگاهی نقش کمی دارد. همچنین آنها نقش عواملی چون دشوار بودن تهیه و طراحی مواد آموزشی، نامناسب بودن محیط فیزیکی کلاس درس، عدم وجود امکانات و تجهیزات آموزشی لازم، حجم زیاد واحدهای درسی استادان و بالاخره بی توجهی به میزان بهره گیری از تجهیزات و امکانات آموزشی از سوی استادان به هنگام ارزیابی عملکرد آنها در عدم بهره گیری از تکنولوژی آموزشی در تدریس دانشگاهی را زیاد می دانند.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج پژوهش حاضر و نتایج پژوهش های دیگر بایستی بعضی از عوامل مربوط به شرایط آموزش مربوط به محیط های فراگیری را کاهش داد تا اساتید و دانشجویان در شرایط مطلوب آموزشی فعالیت نمایند.

واژه های کلیدی: تکنولوژی آموزشی، تجهیزات آموزشی، مواد آموزشی، موانع بهره گیری، تدریس دانشگاهی، اعضای هیئت علمی.

A-10-57-18

متابعت از قرآن حافظ انگیزه و تعهد معلمان به سازمان های آموزشی

اکرم ثناگو*، دکتر لیلا جوبباری

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی گلستان - گرگان دانشگاه علوم پزشکی

a_sanagu@yahoo.com

مقدمه: «چون با خدا عهدی بستید به آن وفا کنید و هرگز سوگند و پیمان خود را که مؤکد و استوار گردید نشکنید چرا که خدا را بر خود گواه و ناظر گرفتید همانا خدا هر چه می کنید آگاه است» (نمل، ۹۱). با تعمق در قرآن به عنوان منبع بزرگ شناخت به جلوه های مختلفی از تعهد می توان دست یافت که بارزترین نمونه های آن عبارتند از «وفاداری به عهد، احساس مسئولیت، امانتداری، صبر و یا تحمل سختی هاست». هدف از این مقاله بحث در باره نقش قرآن

یافته ها: نتایج این مطالعه نشان داد که علیرغم نگرش مثبت اساتید نسبت به استفاده از روش دانشجو محوری، ۹۰٪ آنها معتقدند که در حال حاضر از روش استاد محوری و سخنرانی در تدریس استفاده میشود. همچنین بیشتر اساتید اظهار داشتند که وسایل و امکانات و فضاهای آموزشی موجود برای استفاده از روش دانشجو محوری مناسب نیستند.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج می توان انتظار داشت اساتید از هر دو روش برای کارآمدی یادگیری استفاده نمایند. بنابراین بایستی هم سو سازی ناشی از نگرش و عملکرد رفتاری آنها صورت گیرد.

واژه های کلیدی: نگرش، اساتید دانشگاه علوم پزشکی، روش تدریس، استاد محوری، دانشجو محوری.

A-10-638-12

بررسی موانع بهره گیری از تکنولوژی آموزشی در تدریس دانشگاهی از نظر اعضای هیئت علمی دانشکده پزشکی ساری

فاطمه فضلی*، علی یزدانپناه نوذری، غلامعلی گل افشانی جوبباری، مهدی فخار

* مدرس دانشگاه پیام نور ساری

com.gmail@14fazli

مقدمه: تکنولوژی آموزشی در تمام سطوح آموزشی می تواند به عنوان وسیله ای کارساز باشد؛ و با جامعیتی که تکنولوژی آموزشی دارد، هرگاه به درستی بکار گرفته شود به آموزش توانایی می دهد تا قادر گردد انواع روش های یادگیری را با دقت توسعه بخشد، تعلیم را منطبق با نیازها و خصوصیات افراد شکل دهد و طراحی مواد آموزشی را به گونه ای که مناسب با شیوه ها، سطوح و اهداف متفاوت آموزشی باشد، امکان پذیر سازد.

روش کار: به منظور بررسی عوامل مؤثر بر میزان استفاده از تکنولوژی آموزشی در تدریس دانشگاهی، از میان تمامی اعضای هیئت علمی دانشکده پزشکی تعداد ۱۲۰ نفر به شیوه نمونه گیری تصادفی طبقه ای انتخاب شدند. سپس پرسشنامه ای حاوی ۱۶ سوال طراحی شد و بر روی آنها اجرا شد. روایی پرسشنامه با استفاده از نظر تخصصی تعدادی از استادان مجرب مورد بررسی قرار گرفت. همچنین آزمون «آلفای کرونباخ» پایایی آن را تایید کرد ($\alpha = 0.84$). پس از جمع آوری داده ها، برای تحلیل آنها از آزمون آماری مجذور کای (X^2) استفاده شد.

A-10-57-28

۱ «صبغه الله و من احسن من الله صبغه و نحن له عابدون»:
راهکاری برای ارتقای انگیزه اعضای هیأت علمی دانشگاه ها

اکرم ثناگو*، لیلا جویباری، زهرا سبزی، کتابیون جلال اریا، مسلم حسام، علیرضا شریعتی

* دانشیار مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی - گرگان
دانشگاه علوم پزشکی

a_sanagu@yahoo.com

مقدمه: برای انجام هر کاری به انگیزه نیاز است. هر چه انگیزه فرد قویتر باشد آن کار را بهتر و مشتاق تر انجام می دهد. عقل و منطق حکم می کند انسان کارش را به گونه ای انجام دهد که ماندگار و زوال ناپذیر باشد. عمل با انگیزه الهی، رنگ جاودانگی به خود می گیرد. «ما عندکم یُنفد و ما عند الله باقی»؛ هر چه نزد شما است، در معرض نابودی است و آن چه نزد خدا است، باقی و ماندگار است. هدف از این مقاله تبیین تجربیات انگیزشی گروهی از اعضای هیأت علمی در دانشگاه علوم پزشکی گلستان می باشد.

روش کار: این مطالعه از نوع گزارش موارد است که به بررسی تجربیات پنج نفر از اعضای هیأت علمی پرستاری و مامایی می پردازد. ابزار گردآوری اطلاعات مصاحبه های باز و تعاملی به صورت گفتمان بوده است. مصاحبه ها ضبط و دست نویس شدند. برای آنالیز داده ها از رویکرد تحلیل محتوا استفاده گردید.

یافته ها: از آنالیز داده ها دو مضمون اصلی «کار برای خدا به عنوان هدف غائی» و «تحول یافتن» ظهور یافت. عواملی از قبیل «قدر شناسی، مهیا بودن شرایط کار، ارتقای کیفیت آموزش» از دیگر عوامل تاثیرگذار اما زمینه ای در ارتقای انگیزه حرفه ای مشارکت کنندگان بوده است.

نتیجه گیری: انگیزش نه تنها نیروی محرکه برای کار فرد می باشد بلکه انسان بی انگیزه به عنوان یک انسان پوچ تلقی می شود. کار برای رضای خدا دلیل انگیزه ادامه کار مشارکت کنندگان در این مطالعه بوده است. اگر عمل با انگیزه الهی صورت نگیرد آدمی را به کمال نهایه نخواهد رساند.

واژه های کلیدی: انگیزه های معنوی، انگیزه حرفه ای، عضو هیات علمی، آموزه های قرآنی.

در حفظ تعهدمندی اعضای هیأت علمی پرستاری و مامایی به سازمان های آموزشی است.

روش کار: این مطالعه بخشی از یک پروژه بزرگتر است که به روش کیفی نظریه پایه و به منظور بررسی فرایند تعهدمندی اعضای هیأت علمی در سازمانهای آموزشی انجام شده است. نمونه پژوهش شامل ۳۴ تن از اعضای هیأت علمی از سه دانشکده پرستاری و مامایی در سطح شهر تهران می باشد. از مصاحبه های نیمه ساختاریافته برای جمع آوری داده ها استفاده شد. یافته هایی که در این مقاله بحث می شوند از تحلیل ثانویه داده ها استخراج شده اند. داده ها به روش «تحلیل محتوا» آنالیز شدند.

یافته ها: یافته های این تحقیق نشان داد که اعضای هیأت علمی پرستاری و مامایی راهبردهای متعددی را برای حفظ انگیزه و تعهد خود به سازمان بکار گرفتند. یکی از برجسته ترین راهبردهای بکار رفته توسط اعضای هیأت علمی در نظر داشتن «اجر معنوی و کار برای رضای خداوند» بوده است. در نظر داشتن خداوند در امور از مضامینی است که بکرات توسط شرکت کنندگان در تحقیق به عنوان راهی برای حفظ انگیزه خود برای ادامه خدمت در سازمان یاد شده است. آن دسته از شرکت کنندگان که از شیوه های مذهبی برای رویارویی با مشکلات و استرسهای شدید سازمانی، حفظ انگیزه و تعهد شغلی استفاده کردند احساس سلامت و کارآمدی و سازگاری بیشتری نیز داشتند.

نتیجه گیری: در بیان قرآن، تعهد زبان گویای شخصیت است و شخصیت آدمی در حال تعهد وابسته به ایفای آن می باشد بطوریکه با شکست تعهد شخصیت هم می شکنند و آدمی به خسران می افتد. یافته های این مطالعه تاییدی بر این موضوع است که «ایمان مذهبی در انسان نیروی مقاومت می آفریند و تلخیها را شیرین می گرداند». اعضای هیأت علمی با این اعتقاد که هر چیزی در جهان حساب معینی دارد و از طرف خداوند جبران می شود قادر بودند تا احساس تندرستی و انگیزه بیشتری برای ادامه خدمت نمایند از این رو ایمان و اعتقادات مذهبی کارکنان، سرمایه ای بسیار گرانبه برای سازمان های آموزشی محسوب می شود.

واژه های کلیدی: تعالیم قرآنی، انگیزه شغلی، تعهد سازمانی، عضو هیأت علمی.

A-10-812-1

Role modeling و تأثیر آن بر تغییر رفتار فراگیران در ثبت پرونده های پزشکی (Medical Recording)

منیژه سیاح ملی*، دکتر مهستی علیزاده، دکتر مریم السادات کاظمی
شیشوان

* استاد دانشگاه علوم پزشکی تبریز- تبریز- خیابان دانشگاه- مرکز
مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

manizheh.sayyahmelli@gmail.com

مقدمه: Role modeling یعنی مدرس بعنوان الگو رفتار و مهارت مورد نظر را انجام می دهد. انجام این رفتار یا مهارت می تواند در چهارچوب فرآیند های ارائه خدمت یا فرآیندهای جاری مدرس بعنوان یک پزشک انجام گیرد و فراگیران این رفتار را مشاهده و آن را انجام دهند. Medical Recording یکی از مهم ترین مهارت های پزشکی بخصوص در بخش های بالینی و جراحی می باشد. نوشتن پرونده بیمار نقش مهمی در فرآیند آموزش، یادگیری، پیگیری بیمار و درمان مناسب، کاهش خطاهای و افزایش ایمنی بیمار و حتی در ارتقای پژوهش دارد. متأسفانه تکمیل صحیح و اصولی پرونده ها در تمام بخش ها تأکید نمی شود و گاه اساتید بالینی بعنوان یک روش ارزیابی یا ابزار آموزشی از آن استفاده نمی کنند. تکمیل پرونده بیشتر به عهده دانشجویان، کارورزان و در مراحل بعدی دستیاران و اتندینگ است. مدرس و استاد بالینی نقش بسیار مهمی در آموزش تکمیل پرونده به دانشجویان و دستیاران دارد. تأکید مستمر و آموزش تئوری تکمیل پرونده، اگر همراه با انجام صحیح این امر توسط مدرس نباشد، در تغییر نگرش و رفتار فراگیران تأثیر زیادی نخواهد داشت. به دنبال بررسی های انجام شده در دانشکده پزشکی، ضرورت آموزش Medi-cal Recording حس شد و از آنجاییکه در کارگاه های بالینی ابتدای دوره دستیاری این مباحث بصورت تئوری و کارگاهی تدریس می شود و اثربخشی بالایی از نظر اجرای عملی و صحیح آن در بخش ها نداشته است. تصمیم گرفته شد که با استفاده از تأثیر Role modeling به تغییر رفتار در دستیاران اقدام شود.

روش کار: در یک مطالعه از نوع اقدام پژوهی (Action Research)، پس از تعیین وضعیت تکمیل پرونده های بالینی توسط دستیاران بخش زنان، پس از تنظیم گایدلاین های نحوه تکمیل پرونده، مقررات و قوانینی در بخش برای تکمیل پرونده های تنظیم شد. بعلاوه در همین راستا اندک بخش (نویسنده اول مقاله مدرس کارگاه های recording medical در دانشگاه) در تمام مدت حضور در بخش ضمن حضور به موقع و رعایت تمام موارد گایدلاین، پرونده های بیماران را به طور کامل تکمیل و تمام یادداشت های مورد نظر را با رعایت استاندارد در پرونده وارد می کرد. وی همچنین به طور روزانه پرونده ها و یادداشت های دستیاران را بررسی و بطور مستمر به آنها فیدبک می داد، بعلاوه نحوه تکمیل پرونده در ارزیابی تکوینی دستیاران نیز نقش داشت.

نتایج: بعد از یک سال در یک مرحله از بررسی دستاورد، میزان تغییر در کیفیت Medical Recording بررسی شد. چک لیستی برای بررسی پرونده ها تهیه شد و بر اساس آن ۹۰٪ گزارش عمل ها، ۸۰٪ گزارش پیشرفت (progress note) و ۸۰٪ گزارش ترخیص بیمار در حد کامل ارزیابی شد که نسبت به قبل از مداخله فوق افزایش از نظر آماری معنی دار بود (p=0.001)

نتیجه گیری: مدرس بعنوان الگو، نقش مهمی در پیگیری و اهمیت دادن به رفتارهای صحیح دستیاران، ارائه بازخورد موثر به دستیاران و راهنمایی آنان در راستای رفتار های بالینی دارد. چالش و مشکل اصلی در این رابطه تخصیص وقت کم اساتید به دلیل بار درمانی زیاد بیمارستان و سخت بودن روند تغییر نگرش اساتید و ایجاد انگیزه در آنها است که بتوانند به عنوان الگو عمل نموده و راهنما باشند.

واژه های کلیدی: نقش استاد، ثبت پرونده پزشکی.

A-10-154-2

نقش ارزیابی درونی در بهبود و ارتقاء کیفیت آموزشی دانشگاهی

مهوش خاکزاد*، فرامرز کوشش

دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

مقدمه: یکی از کارکرد های مدیریت دانشگاهی نظارت و ارزیابی است و جهت پویایی یک سیستم آموزشی همواره باید این سیستم در معرض ارزشیابی قرار گیرد تا نقاط ضعف و قوت آن مشخص گردد. هدف اصلی ارزیابی آموزشی تعیین قدر و ارزش پدیده مورد ارزشیابی است تا این که به افراد علاقه مند و مشمول کمک کند تا درباره آن پدیده تصمیم های درستی اتخاذ نماید. تغییرات در دانشگاهها از طریق تغییرات تدریجی در نگرش و طرز تلقی اعضای هیأت علمی میسر خواهد بود. بنابراین باید شیوه ای از ارزشیابی بکار گرفت که به کمک آن بتوان نظر هیأت علمی را نسبت به ارتقاء کیفیت جلب کرد. ارزیابی درونی گام نخست اجرای الگوی اعتبار سنجی است. انجام ارزیابی درون گروهی توسط گروه باعث می شود که اعضاء وضعیت موجود خود را با وضعیت مطلوب مقایسه کرده و نقاط قوت و ضعف خود را شناسایی نمایند و نتایج حاصل از آن را باور نمایند و نهایتاً تدابیر لازم جهت رفع ضعف ها و کاستی های واحد آموزشی انجام می شود.

روش کار: در این مکالمه مروری کلید واژه های اصلی مورد استفاده در تحقیق با استفاده از موتور جست و جوی گوگل و چند پایگاه معتبر

موقعیتی بقا و حیات و شادابی سازمان ها سازمان ها، در گرو آموزش و یادگیری در تمامی رده های دانشگاهی بخصوص در اعضای هیئت است چرا که آنان مسول آموزش و تربیت دانشجویان هستند؛ لذا هدف این مطالعه تعیین مهارت های مؤثر اعضای هیأت علمی و نیاز آموزشی آنان در دانشگاه علوم پزشکی شیراز میباشد.

روش کار: این مطالعه از نوع توصیفی - مقطعی بوده است. جامعه پژوهش این مطالعه را اعضای هیأت علمی شاغل در دانشکده های تابعه دانشگاه علوم پزشکی شیراز تشکیل می دادند. ابزار پژوهش در این طرح، پرسشنامه خود ایفا بوده است که در آن پاسخ دهندگان نظرات خود را در خصوص نیاز به یادگیری، میزان تسلط و اولویت بندی هر موضوع به تفکیک موضوعات، روی مقیاس های رتبه بندی توصیفی ابراز می کردند. موضوعات مختلف مطرح شده در تدریس و پژوهش شامل روش های تدریس - یادگیری طراحی برنامه درسی، رسانه های تدریس، یادگیری، طراحی، اجرا، تحلیل آزمون های تحصیلی و مهارت های پژوهشی... بودند. داده ها در نرم افزار آمار SPSS نسخه ۱۵ با استفاده از آمار توصیفی پردازش شدند.

یافته ها: از مجموع پرسشنامه های بازگردانده شده، ۱۲۴ پرسشنامه کامل که به اکثر سوالات آن ها پاسخ داده شده بودند، در پردازش و تحلیل استفاده شدند. از این تعداد، ۵۱/۶ درصد مذکر و بقیه مونث بودند. اساتید شرکت کننده در این مطالعه، روش یادگیری مبتنی بر مساله، یادگیری مشارکتی، آموزش مبتنی بر شواهد و آموزش تفکر انتقادی و خلاقیت را به عنوان، اولویت های یادگیری خود معرفی نمودند همچنین ۸۵٪ از اساتید، مهارت هایی نظیر مدیریت بحران، مدیریت زمان و مدیریت تعارض را در حد خوبی، در خود گزارش نموده اند.

نتیجه گیری: از نتایج به دست آمده، می توان این گونه نتیجه گیری کرد که نیاز به اصلاح و بهبود عملکرد تدریس، تحقیق و عملکرد بالینی را باید جز اولویت های آموزشی اساتید در نظر گرفت و در جهت ارتقای اعضای هیأت علمی، برگزاری کارگاه های روش های تدریس و دوره های توانمند سازی اساتید، اقدام کرد.

واژه های کلیدی: مهارت، نیازهای آموزشی، اعضای هیئت علمی.

اینترنتی که در برگزیده مقالات مورد نظر بودند، بررسی صورت گرفت و مقالات بدست آمده بر اساس میزان ارتباط موضوعی با تحقیق دسته بندی گردیدند.

نتایج: نتایج بررسیها نشان می دهد که ارتقاء کیفیت آموزش عالی مستلزم استفاده از ارزیابی است و ارزیابی درونی دارای ویژگیهایی هستند که استفاده از آن ارتقاء مستمر کیفیت آموزش را به همراه دارد و اعضاء هیأت علمی را قادر میسازد نسبت به ترسیم آرمان های گروه آموزشی بر انگیزخته شوند و نهایت کوشش خود را در تحقق آنها به عمل آورند. برای ارزیابی درونی لازم است هدف های گروه آموزشی شامل مقاصد آموزشی، پژوهشی و عرضه خدمات تخصصی مشخص باشد و در تدوین هدف های گروه باید رسالت دانشگاه و امکانات در دسترس آن دانشگاه را جهت هدف ها منظور داشت.

نتیجه گیری: با اجرای ارزیابی درونی به عنوان یک ابزار مؤثر و کارآمد، وضعیت پیشرفت عملکرد گروه های آموزشی آشکار میشود و با اجرای پیشنهادات و راهکارهای اجرایی حاصل از آن، مطلوبیت نشانگرهای ارزیابی و وضعیت کیفیت آموزشی طی دوره بررسی مشخص می گردد.

واژه های کلیدی: کیفیت آموزشی، ارزیابی درون گروهی، گروه آموزشی.

A-10-509-10

تعیین مهارت های مؤثر اعضای هیأت علمی و نیاز آموزشی آنان در دانشگاه علوم پزشکی شیراز

میترا امینی^۱، جواد کجوری، محمدرضا دهقانی، محمدحسین کاوه، ریتا رضایی، پریسا نبیئی، ماریا جلالی نژاد، رؤیا خلیلی، صدیقه مختارپور

* هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی شیراز

mitraamini51@yahoo.com

مقدمه: امروز بر کسی پوشیده نیست که امر «آموزش و یادگیری» نوعی دانش و تخصص بشمار می آید و کسب مهارت های کلیدی در این زمینه، لازمه تعلیم و تربیت می باشد. از آن جا که روند مستمر و شتابنده تحولات در شئون مختلف حیات اجتماعی و پیشرفت شگرف و عمیق علوم و فنون گوناگون «بخصوص علوم پزشکی» در جامعه، موجبات تغییر و تحول ساختارهای سازمانی شده است، در چنین

A-10-1112-1

بررسی نقش عوامل مختلف شخصیتی-اخلاقی و شیوه تدریس اساتید در افزایش انگیزه برای آموزش بیشتر و بهتر در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تبریز

حسن سلامی*، یاسمن اسدی فرساد، فاطمه اسکندری، ثریا طباطبایی

* متخصص داخلی دانشگاه علوم پزشکی تبریز- تبریز خیابان دانشگاه روبروی بیمارستان شهید مدنی مرکز مطالعات

salamih@gmail.com

بین فاکتورهای مربوط به شخصیت و اخلاق اساتید، رفتار احترام آمیز با دانشجویان با ۸۹٪ بیشترین و قانون مداری اساتید با ۷۳٪ کمترین میزان در فاکتورهای ایجاد انگیزه آموزشی دانشجویان بوده است. با توجه به نتایج بدست آمده، دانشجویان هر چند که به عوامل شخصیتی-اخلاقی اساتید اهمیت زیادی قائل هستند ولی به عوامل شیوه های تدریس و تسلط علمی آنان اهمیت بیشتری می دهند و از دید دانشجویان روشهای بهتر تدریس و نیز تسلط بیشتر اساتید در رشته های تخصصی خود نقش بیشتری در افزایش انگیزه دانشجویان دارد؛ لذا ضروری است در کنار رعایت اصول اخلاقی در محیط های آموزشی، تلاش برای توانمند سازی اساتید هم از لحاظ علمی و هم از لحاظ یادگیری شیوه های نوین آموزشی هر چه بیشتر برنامه ریزی و اجرا گردد.

واژه های کلیدی: آموزش، اساتید، انگیزه، شخصیت، اخلاق، شیوه تدریس.

A-10-1112-2

بررسی رابطه انگیزه مدیریتی و تیپ های شخصیتی اعضای هیأت علمی در مناصب مدیریتی در دانشگاه علوم پزشکی تبریز

حسن سلامی*، حکیمه حضرتی

* متخصص داخلی دانشگاه علوم پزشکی تبریز- تبریز خیابان دانشگاه روبروی بیمارستان شهید مدنی مرکز مطالعات

salamih@gmail.com

مقدمه: انگیزه یکی از ابزارهای مهم در القای مدیران برای تولید، نتیجه مؤثر و کارآمد و خلق محیط کاری مثبت و اجرای موفقیت آمیز برنامه های پیش بینی شده است. فقدان انگیزه در کاهش میزان حضور در محل کار و کمیت و کیفیت کار تأثیر دارد. هدف از این مطالعه بررسی رابطه انگیزه مدیریتی اعضای هیأت علمی با تیپ شخصیتی آنان می باشد.

روش کار: این مطالعه به صورت پیمایشی با حجم نمونه ۱۰۰ نفر از اعضای هیأت علمی در مناصب مدیریتی دانشگاه علوم پزشکی تبریز می باشد که بر اساس دو پرسشنامه روا و پایای انگیزه مدیریتی و تیپ شخصیتی مورد بررسی قرار گرفت و داده ها بر اساس نرم افزار SPSS مورد بررسی قرار گرفت و رابطه بین تیپ شخصیتی و انگیزه از طریق تست Chi-Square مورد بررسی قرار گرفت.

نتایج: در تیپ شخصیتی A/7/16٪ از افراد دارای انگیزه مدیریتی پایین

مقدمه: وجود انگیزه یادگیری بیشتر و بهتر در دانشجویان یکی از عوامل یادگیری می باشد؛ و عوامل مختلفی در ایجاد انگیزه نقش دارند که مهمترین آنها نقش اساتید می باشد که می توانند در ایجاد انگیزه دانشجویان نقش کلیدی و محوری ایفا نمایند. در این میان عوامل مختلف شخصیتی-اخلاقی و نیز شیوه تدریس اساتید در ایجاد انگیزه دانشجویان نقش آفرینی می کنند. این مطالعه به بررسی نقش عوامل مختلف شخصیتی-اخلاقی و شیوه تدریس اساتید از دیدگاه دانشجویان می پردازد.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی-تحلیلی می باشد که از ۵۱ نفر دانشجوی رشته های مختلف دانشگاه علوم پزشکی تبریز نظرخواهی شده است. نظر سنجی ها بر اساس فرم خودساخته متشکل از ۱۴ عامل عمده اساتید انجام شده است. عوامل مؤثر اساتید در افزایش انگیزه دانشجویان در دو حیطه شخصیتی-اخلاقی با ۷ سوال و شیوه تدریس و تسلط علمی با ۷ سؤال مورد بررسی قرار گرفته است. پس از تکمیل فرم های نظرسنجی توسط دانشجویان، اطلاعات فرم ها به برنامه نرم افزاری SPSS منتقل و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

یافته ها: این پژوهش نشان می دهد که دانشجویان برای عوامل مربوط به شیوه تدریس و تسلط علمی اهمیت بیشتری از عوامل شخصیتی-اخلاقی قائل هستند و دانشجویان در مجموع با فاکتورهای مؤثر در افزایش انگیزه در حیطه شیوه تدریس و تسلط علمی با ۸۴٫۵٪ موافق بوده اند. در حالی که دانشجویان در مجموع با فاکتورهای حیطه شخصیتی-اخلاقی اساتید ۸۱٪ موافق بوده اند.

نتجه گیری: این یافته ها نشان می دهد که هر چند فاکتورهای شخصیتی-اخلاقی اساتید در ایجاد انگیزه فعالیت های آموزشی دانشجویان نقش زیادی دارد ولی دانشجویان با فاکتورهای مربوط به شیوه تدریس و تسلط علمی اساتید انگیزه بیشتری پیدا می کنند. در بین فاکتورهای مربوط به شیوه تدریس و تسلط علمی اساتید، داشتن فن بیان خوب در تدریس با ۹۵٪ بیشترین، و انجام حضور و غیاب در کلاس با ۶۶٪ کمترین میزان بدست آمده بوده است. در

و علمی انجام می گیرد.

نتیجه گیری: بر اساس این مطالعه پیشنهاد می شود برنامه ریزی لازم جهت رفع موانع ایجاد انگیزه و نیز فراهم ساختن شرایط لازم جهت ارتقاء رضایتمندی شغلی کارکنان انجام گردد که در این راستا پایش دقیق، ارزشیابی عملکردها، ارائه بازخورد و در نظر گرفتن راهکارهای تشویقی پراهمیت و ضروری می نماید.

واژه‌های کلیدی: ارزیابی، انگیزه، رضایتمندی شغلی، آموزش.

A-10-1095-4

مدیریت مستمر آموزشی عامل اصلی افزایش انگیزه پرستاران برای ارتقای دانش و مهارت شغلی خود

مقصود شریفی فسقندی^{*}، حمیده نوری اصل، آمنه محمدپور
ارمنیان، رقیه ولی زاده

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی - تبری - دانشکده پزشکی دانشگاه
علوم پزشکی تبریز

maghsodsharifi@yahoo.com

مقدمه: آموزش صحیح و گام به گام و متداوم از عوامل اصلی افزایش انگیزه برای ارتقای مهارت، دانش تخصصی و شغلی می باشد. در عین حال آموزش صحیح مستلزم مدیریت کارآمد و آن نیز متأثر از انگیزه بالای مدیران در جهت بروزرسانی اطلاعات و امکانات آموزشی و تخصصی می باشد در این مطالعه مدیریت آموزشی عامل اصلی جهت افزایش انگیزه پرستاران برای ارتقای دانش و مهارت شغلی مورد بررسی قرار گرفته است.

روش کار: این مطالعه از نوع مقطعی - پیمایشی بوده و جامعه آماری ۴۰۰ نفر از پرستاران بیمارستان امام رضا (ع) تبریز بود که در مرکز مهارتهای بالینی در کارگاه احیاء قلبی - ریوی پایه و پیشرفته آموزش عملی دیدند نظرسنجی از طریق پرسشنامه استاندارد بعد از آموزش جمع آوری گردید و با نرم افزار SPSS داده ها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: ۹۰٪ پرستاران رضایت کامل از اداره منظم و اصولی کارگاه، ۸۷٪ از شرکت کنندگان کارگاه را فرصتی جهت افزایش اطلاعات دانشی خویش، ۹۳٪ آموزش عملی در مرکز مهارتهای بالینی را موجب تشویق آنان در بکارگیری اطلاعات بدست آمده در محل کارشان اظهار داشتند.

نتیجه گیری: آموزش مبنای اصلی برای افزایش مهارت شغلی

و ۴۱٪ دارای انگیزه متوسط و ۴۱٪ دارای انگیزه بالا بودند. در تیپ متعادل ما بین A, B 25% از افراد دارای انگیزه پایین و ۷۵٪ دارای انگیزه متوسط بودند. با استفاده از آزمون X^۲ اختلاف معنی داری بین انگیزه مدیریتی و تیپ شخصیتی مشاهده نشد. با توجه به اینکه تیپ شخصیتی در انگیزه مدیریتی نقشی ندارد بنابراین راه مسئولین در جهت بالا بردن انگیزه اعضای هیأت علمی هموارتر است. بنابراین برنامه ریزی های مناسب در این زمینه بسیار مؤثر تر خواهد بود.

واژه‌های کلیدی: انگیزه، تیپ شخصیتی، مدیریت.

A-10-1018-1

ارزیابی سطح انگیزه و رضایتمندی شغلی کارکنان حوزه آموزش در دانشگاه علوم پزشکی بابل

منیره پروانه^{*}، مریم قائمی امیری، پروین سجادی، محسن رضایی

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی بابل - دانشگاه علوم پزشکی بابل -
حوزه معاونت آموزشی

m.parvaneh20@yahoo.com

مقدمه: بی شک ایجاد و حفظ انگیزه خدمتی کارکنان از مهمترین عوامل مدیریتی در توسعه و پیشرفت و بهره وری هر سازمان می باشد. رضایتمندی شغلی یکی از مهمترین عواملی است که بر کیفیت و کمیت فعالیت سازمان تاثیرگذار است؛ لذا این مطالعه با هدف ارزیابی سطح انگیزه و رضایتمندی شغلی کارکنان حوزه آموزش در دانشگاه علوم پزشکی بابل انجام گرفت.

روش کار: این مطالعه توسط حوزه معاونت آموزشی دانشگاه در سال تحصیلی ۹۱-۹۰ انجام شد. پرسشنامه ای حاوی مشخصات دموگرافیک و ۱۱ سوال در مقیاس ۳ درجه ای لیکرت طراحی و برای کلیه کارکنان حوزه آموزش ستادی و دانشکده های تابعه ارسال گردید که ۴۲ مورد عودت داده شد. اطلاعات کدگذاری و با نرم افزار spss 15 تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: در این مطالعه ۴۲ نفر با میانگین سنی ۳۷/۷۴ سال و میانگین سابقه خدمتی ۱۳/۴۲ سال شرکت داشتند. ۴۳/۲۴٪ به شغل فعلی خود علاقمندی زیاد و ۵۱/۳۵٪ علاقمندی متوسط داشتند. ۶۶/۶۶٪ نیاز خود به دانش تخصصی را زیاد دانسته و ۵۴/۵۴٪ دوره های ضمن خدمت موجود را در حد متوسطی مؤثر می دانستند. قگردانی در صورت ارائه کاری با ارزش در حیطه شغلی از طرف همکاران و مسئولین به ترتیب در ۵۱/۲۸٪ و ۶۷/۵٪ موارد کم بوده است و مجموعاً ۸۰٪ افراد رضایتمندی کمی از شیوه های تشویقی موجود داشتند. ۴۷/۳۶٪ معتقد بودند ارزشیابی عملکرد آنان بطور نسبتاً جدی

تقویت عوامل درون حرفه ای می توان انگیزه دانشجویان را افزایش داد، و این بسیار آسانتر از اعمال تغییرات در اجتماع است.

واژه های کلیدی: انگیزه، دانشجو، پرستاری.

پرستاران که از ارکان درمان بوده و منجر به بهبود عملکرد گروه درمانی و بهبود پروسه درمان خواهد شد. بنابراین پیشنهاد می شود مدیریت کارآمد در برگزاری آموزش ضمن خدمت کارکنان بعنوان یکی از اولویتهای اصلی در امور درمان مورد توجه قرار گیرد.

واژه های کلیدی: مدیریت، آموزش، پرستاران.

A-10-25-6

بررسی مشارکت دانشجویان در ارزشیابی اینترنتی اساتید

نصرت اله گوران*

* کارشناس ارشد مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه علوم پزشکی مازندران

nosrat@yahoo.com

مقدمه: ارزشیابی ابزاری است که در رفع نیازهای گوناگون آموزش دهندگان و آموزش گیرندگان می تواند مؤثر باشد، اگر این ابزار و به خوبی و با چهارچوب آموزشی مناسب طراحی گردد و به نحو مناسب و مطلوب مورد استفاده قرار گیرد ابزار مناسبی برای ارزیابی نتایج و بازخورد نتایج آموزشی خواهد شد. در سال های گوناگون روش های متنوعی برای ارزشیابی و ارزیابی آموزشی استفاده گردید و راهکارهای متفاوتی برای اثربخشی و بازدهی این ارزشیابی ها صورت گرفته است. در حال حاضر در دانشگاه ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی روش های متنوع ارزشیابی موجود است اما استفاده از روش های نوین آموزشی در کنار روش های سنتی برای پیشبرد اهداف آموزشی در شرایط حاضر مناسب و مطلوب می باشد بنابراین هدف از پژوهش حاضر ارزیابی میزان همکاری دانشجویان در ارزشیابی فراگیران در فضای آموزشی دانشکده های مختلف طراحی گردید.

روش کار: این نوع مطالعه از نوع مقطعی در ۳ نیمسال متوالی در از سال ۱۳۸۹ تا نیمسال اول ۱۳۹۰ صورت گرفته است. نمونه ها شامل تمام دانشجویان در حال تحصیل ۹ دانشکده دانشگاه علوم پزشکی مازندران بوده است. داده ها از طرق نرم افزار ارزشیابی موجود در سایت دانشگاه جمع آوری شده است و با استفاده از نرم افزار SPSS نتایج مورد ارزیابی و آزمون قرار گرفت.

یافته ها: در طول نیمسال های متوالی میزان همکاری دانشجویان بیشتر از نیمسال های قبل شده است، میزان همکاری دانشجویان به تناسب تعداد دانشجویان در دانشکده پیراپزشکی مطلوب ارزیابی گردید و کمترین همکاری و شرکت در ارزشیابی مربوط به دانشکده پزشکی با تعداد دانشجویان کمتر از دانشکده های بهداشت، پیراپزشکی و پرستاری و مامایی ارزیابی گردید. میزان همکاری واحد بین الملل و

A-10-545-2

عوامل مؤثر بر انگیزه دانشجویان پرستاری

بتول درخشان*

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی بوشهر- بوشهر- دانشگاه علوم پزشکی- مرکز توسعه آموزش علوم پزشکی- دفتر استعدادهای درخشان

b.derakhshan15@yahoo.com

مقدمه: انگیزش عامل بسیار مهمی در یادگیری و کسب رفتارهای مطلوب است. پژوهش های انجام شده نشان داده اند که افراد دارای انگیزه بالا در انجام کارها نسبت به افرادی که انگیزه پایین تری دارند موفقیت بیشتری کسب می نمایند. از آنجایی که شرایط تحصیلی و کاری پرستاری با سایر رشته ها متفاوت است باید با شناخت عوامل مؤثر بر انگیزه دانشجویان از کاهش انگیزه و به سبب آن هدر رفتن سرمایه های مادی و معنوی جلوگیری شود.

روش کار: این تحقیق با مروری بر مطالعات انجام شده وبا استفاده از جستجوی الکترونیکی در سایت های معتبر علمی انجام شده است.

یافته ها: مطالعات مختلف عوامل متعددی را بر انگیزه دانشجویان پرستاری مؤثر دانسته اند که عمدتاً در دو دسته عوامل اجتماعی، فردی یا حرفه ای و عوامل درونی یا بیرونی قابل دسته بندی می باشند. نسبت تأثیر عوامل فردی، اجتماعی و حرفه ای در مطالعات مختلف متغیر است. بعضی از عوامل مطرح شده بر انگیزه دانشجویان تأثیر مثبت و برخی دیگر تأثیر منفی داشته اند.

نتیجه گیری: مروری بر مطالعات انجام شده نشان می دهد عوامل بیرونی نسبت به عوامل درونی تأثیر بیشتری بر انگیزه دانشجویان پرستاری دارند و این نشان دهنده این است که با هدایت عوامل بیرونی می توان انگیزه دانشجویان را افزایش داد. همچنین مطالعات نشان می دهند عوامل فردی تأثیر بیشتری نسبت به عوامل حرفه ای و عوامل حرفه ای نیز تأثیر بیشتری نسبت به عوامل اجتماعی بر انگیزه دانشجویان پرستاری اعمال می کنند، که نشان می دهد با آموزش صحیح افراد و

نمودیم نتایج ارزشیابی بهتر است حتی متعاقب کلاس درس دانشجویان به آزمایشگاه بردن و انجام دادن موارد گفته شده نتایج مطلوب تری نشان می داد. در امتحان دوم و نهایی که تکالیف داده نشد و گرفتن امتحان کوتاه مدت انجام نشد با اینکه سؤالات امتحانی از کتاب طرح شد میانگین افراد در نمرات دریافتی از میانگین آنها در اخذ نمرات اول به حدود ۲/۵ برابر کمتر بود.

نتیجه گیری: شیوه اول یعنی دادن تکالیف مربوط به درس و گرفتن مرتب امتحانات کوتاه مدت و ارائه نحوه سؤال امتحانی نتایج را در یادگیری را بیشتر میکند.

واژه های کلیدی: انگیزه، امتحانات کوتاه مدت، دادن تکالیف مربوط به درس، نحوه تدریس، حضور در آزمایشگاه

دندان پزشکی دارای نوسان کم و مطلوب ارزیابی گردید.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج ارزشیابی اینترنتی در دانشکده های مختلف می توان با ایجاد سیاست های آموزشی مناسب درخصوص همکاری در ارزشیابی اساتید، بالابردن سطح آگاهی دانشجویان درخصوص نتایج ارزشیابی، ارائه بازخورد به دانشجویان و اساتید، فراهم نمودن امکان دسترسی به سایت دانشگاه در فیلدهای آموزشی و بیمارستان ها و... انتظار داشت دانشجویان همکاری بیشتری در ارزشیابی اینترنتی داشته باشند.

واژه های کلیدی: مشارکت، دانشجویان، ارزشیابی، ارزشیابی اینترنتی، اساتید.

A-10-1134-1

بررسی نحوه ایجاد انگیزش در دانشجوی علوم پزشکی

عباس حسینی*، سید علی حسینی

* دکترا (مدرس و محقق) دانشکده پزشکی - زاهدان دانشگاه علوم پزشکی زاهدان، دانشکده پزشکی گروه فیزیک و فیزیک پزشکی

ssepehrhssn@yahoo.com

مقدمه: روشی لازم است که دانشجوی پزشکی مطالب درسی را یاد بگیرد. هدف از این مطالعه روش ایجاد انگیزش نسبت به درس فیزیک پزشکی در دانشجوی پزشکی می باشد تا او را به درس راغب نموده و در نهایت مطالب درسی را یاد بگیرد.

روش کار: مدت چهار ماه روی ۶۷ دانشجوی پزشکی با هدف راهکاری برای ایجاد انگیزش نسبت به درس فیزیک پزشکی تحقیق شد. تغییراتی در سه عامل تکالیف درسی، برگزاری امتحان کوتاه مدت و نحوه سؤالات امتحانی به دانشجویان در امتحان اول نسبت به امتحان دوم و نهایی داده شد. به این منظور در طول ترم اول سال تحصیلی قبل از امتحان، امتحانات کوتاه مدت از آنها به عمل آمد، تکالیف مربوط به درس داده شد و تصحیح و جواب آنها انجام گرفت و نیز کتاب درسی مرجع معرفی گردید ولی در ترم دوم و نهایی موارد فوق الذکر در ترم اول انجام نشد. پس از امتحانات میان ترم اول، دوم و نهایی نمرات دریافتی آنها مقایسه گردید. آزمون t-test برای تایید نتیجه مثبت انجام شد. برنامه آموزشی هفتگی و دوره آموزش فیزیک پزشکی و مطالب درسی به خوبی در طول ترم بطور شفاهی و کتبی ارائه شد.

یافته ها: نشان داد در امتحان میان ترم اول که به دادن تکالیف درسی، گرفتن امتحان کوتاه مدت و ارائه نحوه سؤالات امتحانی اکتفا

A-10-740-4

رضایت شغلی اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان

ماهدخت طاهری*، عطا... اسدی، حسین خوشرنگ

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی گیلان - رشت خیابان نامجو - خیابان شهید سیادت - ساختمان معاونت آموزشی

mtaheri@gums.ac.ir

مقدمه: یکی از عوامل مؤثر در بهره وری اساتید دانشگاه، رضایت شغلی آنهاست. رضایت شغلی یک حالت احساس مثبت یا مطبوع است که پیامد ارزیابی شغلی یا تجربه فردی است. رضایت شغلی باعث می شود که بهره وری افزایش یافته و فرد نسبت به سازمان متعهد شود. این مطالعه با هدف تعیین میزان رضایت شغلی اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان در سال ۱۳۹۰ انجام شد.

روش کار: این پژوهش از نوع توصیفی - مقطعی بر روی ۱۵۰ نفر از اعضای هیأت علمی تمام وقت دانشگاه انجام گرفت. داده های پژوهش از طریق پرسشنامه پایا و روا جمع آوری گردید. پرسشنامه شامل دو بخش: بخش اول مشخصات فردی، بخش دوم: رضایت شغلی اعضای هیأت علمی دانشگاه بود. داده های پژوهش با استفاده از نرم افزار آماری SPSS بصورت میانگین و انحراف معیار و تحلیل مؤلفه های اصلی تجزیه و تحلیل گردید.

یافته ها: میانگین و انحراف معیار نمره کل رضایت شغلی اعضای هیأت علمی ۲۱۹/۴۶±۲۷/۴۱ (از مجموع حداکثر ۳۴۵ امتیاز) و

افزار های SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: نتایج نشان داد که میانگین و انحراف معیار انگیزه تحصیلی افراد مورد مطالعه $22/56 \pm 126/30$ (از مجموع حداکثر ۱۹۶ امتیاز) بود که نشان دهنده انگیزه متوسط تا خوب دانشجویان بود. مؤلفه های انگیزش بیرونی میانگین امتیاز بیشتری ($17/11 \pm 76/47$) نسبت مؤلفه انگیزش درونی ($23/9 \pm 37/64$) به خود اختصاص داد. در دانشجویان دختر میانگین امتیاز انگیزه کل ($23/9 \pm 37/64$) و مؤلفه های بیرونی و درونی آن بطور معنی داری بیشتر از پسران ($115/29 \pm 31/51$) بود.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج، گرچه در مجموع هر دو نوع عوامل درونی و بیرونی بر انگیزه دانشجویان و پیشرفت تحصیلی آنان مؤثر هستند. اما اختلاص میانگین امتیازات کمتر به عوامل انگیزه درونی نسبت به بیرونی نکته ای است که باید مورد توجه قرار گیرد.

واژه های کلیدی: انگیزه، انگیزه تحصیلی، دانشجویان علوم پزشکی گیلان.

به تفکیک حیطه های مورد بررسی به ترتیب اولویت شامل حیطه شخصی ($9/32 \pm 81/23$)، اجتماعی ($5/10 \pm 53/43$) و سازمانی ($5/14 \pm 85/42$) بود. در حیطه شخصی بالاترین امتیاز متعلق به امنیت شغلی و شأن و مقام ($2/83 \pm 12/93$) و در حیطه اجتماعی بالاترین امتیاز متعلق به وضعیت اجتماعی ($1/54 \pm 12/39$) و در حیطه سازمانی بالاترین امتیاز متعلق به موقعیت کاری ($26/3 \pm 14/21$) بود. همچنین اختلاف معنی داری بین جنسیت و رضایت شغلی در اعضای هیأت علمی مشاهده گردید ($P=0/48$).

نتیجه گیری: رضایت شغلی اعضای هیأت علمی در حد متوسط بود و در حیطه های شخصی رضایت در سطح بالا، اجتماعی متوسط و سازمانی در حد بالا بود. توجه به ارتباطات بین همکاران، دانشجوی-معلم و معلم-مدیر می تواند شرایط موجود را بهبود بخشید.

واژه های کلیدی: رضایت شغلی، اعضای هیأت علمی، مدیران گروه های آموزشی، دانشگاه علوم پزشکی.

A-10-943-3

بررسی انگیزه شغلی و عوامل مؤثر بر آن در اعضاء هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان

عاطفه قنبری *

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی گیلان

at_ghanbari@gums.ac.ir

مقدمه: شناخت عوامل مؤثر در ایجاد انگیزه شغلی از ضرورت های است که می تواند در رضایت شغلی و بهره وری در اعضاء هیئت علمی دانشگاه کمک کننده باشد. در این مطالعه، به شناسایی عوامل انگیزشی در اعضاء هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان پرداخته می شود.

روش کار: در یک مطالعه مقطعی از نوع تحلیلی، ۵۰ نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه به یک پرسشنامه ۴۰ عبارتی بر اساس تئوری دو عاملی هرزبرگ (Herzberg) پاسخ دادند. اطلاعات کسب شده بر اساس نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: میانگین سنی واحدهای مورد پژوهش $46/47 \pm 5/64$ و سابقه کار $18/44 \pm 7/24$ می باشد. اکثریت واحدها ۸۶ درصد زن، ۹۴ درصد دارای مدرک کارشناسی ارشد و مربی، ۸۰ درصد رسمی قطعی بودند. در بین عوامل بیرونی به ترتیب اهمیت ارتباط با دیگران، نحوه سرپرستی، امنیت شغلی، حقوق و مزایا، خط مشی حاکم بر محیط کار

A-10-740-5

بررسی عوامل مؤثر بر انگیزه تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گیلان در سال ۱۳۹۰

عطا... اسدی*، ماهدخت طاهری، فردین مهربابان، میر محمد جلالی، حسین خوشرنگ

* مربی دانشگاه علوم پزشکی گیلان - رشت خیابان نامجو - خیابان شهید سیادتی - ساختمان معاونت آموزشی

a.a.louyeh@gmail.com

مقدمه: انگیزه به عنوان یکی از مهمترین عوامل جهت دهنده فعالیت های انسان منجمله دانشجویان شناخته شده است؛ لذا با توجه به اهمیت انگیزه، این مطالعه با هدف بررسی عوامل مؤثر بر انگیزه تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گیلان در سال ۱۳۹۰ انجام شده است.

روش کار: پژوهش از دسته مطالعات توصیفی - مقطعی بوده که در سال ۱۳۹۰ انجام گردید. جامعه هدف شامل ۳۵۰ نفر از دانشجویان رشته های مختلف دانشگاه علوم پزشکی گیلان بودند. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه مقیاس انگیزش تحصیلی (AMS) بود که شامل دو بخش: بخش اول حاوی اطلاعات فردی و بخش دوم، دارای ۳ بعد انگیزش درونی، انگیزش بیرونی و بعد بی انگیزشی بود که با استفاده از مقیاس ۷ گزینه ای لیکرت امتیاز دهی شد. اطلاعات با استفاده از نرم

داد اساتید با تجربه ی بالا نسبت به اساتید با سابقه ی کمتر از ۵ سال از نظر، تدریس دروس بالینی (۵۲٫۸٪) و دروس تئوری (۴۲٫۲٪) درصد بالاتری از توجه دانشجویان را بخود اختصاص دادند. همچنین دانشجویان، روش کاری اساتید با سابقه را بعنوان الگوی کاری (۵۰٫۲٪) و نیز الگوی زندگی شخصی خود (۴۰٫۰۵٪) انتخاب نمودند.

نتیجه گیری: یادگیری و بهرمندی از اساتید با تجربه در ارتقاء آموزش دانشجویان اهمیت ویژه ای دارد. اساتیدی که با علاقه بعنوان هیئت علمی مشغول بکار شده اند، پس از کسب تجربه و مهارت میتوانند معلمان و الگوهای مناسبی برای دانشجویان باشند. دقت نظر در جذب فارغ التحصیلانی که دارای خصوصیات یک استاد توانمند باشد در این زمینه مفید خواهد بود.

واژه های کلیدی: دانشجویان دندانپزشکی، آموزش، استاد، سابقه آموزشی.

و شرایط محیط کار در بین عوامل درونی به ترتیب اهمیت شناخت و قدردانی، پیشرفت و توسعه شغلی، ماهیت کار، مسئولیت شغلی و موقعیت شغلی بیشترین نقش را داشته اند. بیشترین میانگین و انحراف معیار در عوامل درونی (۸/۰۹±۶۷) و در عوامل بیرونی (۱۰/۵±۹۸/۵۶) می باشد.

نتیجه گیری: از نظر اعضاء هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان، عوامل بیرونی را بیشتر از عوامل درونی در ایجاد انگیزش شغلی مؤثر می دانند، که بر خلاف نظریه هرزبرگ می باشد.

واژه های کلیدی: انگیزه شغلی، عوامل درونی، عوامل بیرونی، هیأت علمی.

A-10-1153-3

بررسی تأثیر سابقه آموزشی اساتید در آموزش دانشجویان دندانپزشکی

مهتاب معمارپور*، لیلیا بذرافکن، احسان موسوی

* دانشیار دانشکده دندانپزشکی - شیراز - قصردشت - قم اباد - دانشکده دندانپزشکی

memarpour@sums.ac.ir

مقدمه: ترکیب دانش علمی و مهارت های عملی اساتید در پیشرفت تحصیلی دانشجویان و افزایش توانایی فارغ التحصیلان نقش مهمی ایفا میکنند. در این مطالعه سعی شد تا سابقه آموزشی اساتیدو الگو پذیری دانشجویان از اساتید بررسی گردد.

روش کار: این مطالعه به روش توصیفی بر روی دانشجویان دندانپزشکی سطح کشور که در کنگره دانشجویی در شیراز (۱۳۹۰) شرکت نموده بودند، انجام شد. از روش پرسشنامه برای جمع آوری اطلاعات استفاده گردید. پایایی پرسشنامه ها با استفاده از ضریب همبستگی اسپیرمن ارزیابی و روایی آن توسط اساتید تایید شد. پرسشنامه ها در میان ۳۲۵ دانشجو توزیع گردید و میزان موافقت دانشجویان با هر یک از سوالات، سنجیده شد. تجزیه و تحلیل داده ها با نرم افزار SPSS و استفاده از روشهای آمار توصیفی - استنباطی مانند توزیع فراوانی، میانگین و زمون آزمون کای اسکور انجام شد.

یافته ها: در مجموع ۲۸۳ دانشجو (۱۱۲ پسر، ۱۷۱ دختر) با میانگین سنی ۲۲/۳ پرسشنامه ها را تکمیل نمودند. اختلاف آماری محسوسی بین یادگیری از اساتید خانم و اقا دیده نشد ($p > 0.05$). یافته ها نشان

A-10-1234-1

بررسی و نقد فرآیند آموزش مهارت برقراری ارتباط دانشجویان، چالشها و راهکارها

فریبا عسگری، نعیم خدادادی*

* کارشناس ارشد دانشکده پرستاری مامایی شهید بهشتی، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، رشت

مقدمه: یکی از مهمترین موارد نارضایتی در حرفه های بهداشتی، عدم وجود ارتباط مناسب با مددجویان است. چراکه ارتباط بهینه نقش بسیار مهمی در رضایت بیماران و حل مشکلات آنان دارد به نظر می رسد مهارت های ارتباطی بیمار محور، نیازمند توجه خاص بوده و ضروری است که در این رابطه تدابیر لازم انجام گیرد لذا ما بر آن شدیم که در برنامه آموزشی مباحث فرآیند ارتباط و تکنیک های برقراری ارتباط با مددجو به تأثیر دوروش آموزش سخنرانی و ایفای نقش بر آگاهی دانشجویان پرستاری (کارکنان حرف بهداشتی آینده) در مورد ارتباط و روش های برقراری ارتباط با بیمار بپردازیم.

روش کار: در این مطالعه نیمه تجربی به روش نمونه گیری سرشماری، کلیه دانشجویان پرستاری ترم پنجم که واحد بهداشت روان (۱) را آخذنموده بودند مورد بررسی قرار گرفتند. مبحث کلاس درس به ۲ قسمت تقسیم شد. هر قسمت، طی دو جلسه متوالی، با دوروش مختلف تدریس (سخنرانی و ایفای نقش) ارائه گردید. ابزار گردآوری داده ها، آزمون چهار گزینه ای بود که در ابتدا و انتهای هر جلسه به صورت پیش آزمون و پس آزمون به دانشجویان داده شد. مقایسه داده ها از طریق

نبودن اساتید با ۱۶,۶٪ (۳۱ نفر ۳۴,۵٪ پسر و ۶۵,۵٪ دختر) و برقراری ارتباط مؤثر با دانشجویان با رضایتمندی ۲۲,۹٪ (۴۳ نفر ۳۰,۵٪ پسر و ۶۹,۵٪ دختر) بوده است.

نتیجه گیری: به طور کلی در بخشهای مختلف آموزشی بیشتری میزان رضایتمندی در گروه کارآموزان بوده است که لزوم توجه بیشتر به گروه دستیار و کارورز را جدی تر می نماید. همچنین لزوم برنامه ریزی جهت ارتباط مؤثرتر اساتید و نیز در دسترس بودن ایشان در هر سه گروه آموزشی با توجه به مطالعه فوق اجتناب ناپذیر است.

واژه‌های کلیدی: دانشجویان پزشکی، اساتید، رضایتمندی، آموزش پزشکی.

A-10-74-10

بررسی رضایتمندی دانشجویان از برنامه ها و فرآیندهای آموزشی دانشگاه علوم پزشکی همدان

یداله حمیدی*، ادريس حسين زاده، دکتر قدرت الله روشنایی، پروین چراغی، دکتر ایرج محمد فام

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی همدان

مقدمه: رسالت و مأموریت دانشگاهها پاسخ به نیازها، انتظارات و خواسته های ذی نفعان کلیدی آن و خصوصاً دانشجویان می باشد. با توجه به مأموریت و ضرورت ارتقای کیفیت در آموزش عالی و اهمیت بهبود مستمر فرآیندهای آموزشی و پژوهشی در دانشگاههای علوم پزشکی کشور، سنجش رضایت دانشجویان به عنوان یکی از مهمترین شاخص های دستیابی به کیفیت مطلوب در نظر گرفته میشود؛ لذا این مطالعه به منظور بررسی رضایت مندی دانشجویان از برنامه ها و فرآیندهای آموزشی و پژوهشی در دانشکده های دانشگاه علوم پزشکی همدان انجام شد.

روش کار: این مطالعه در سال ۱۳۹۰ در دانشگاه علوم پزشکی همدان به صورت توصیفی - مقطعی انجام شد. تعداد ۳۸۵ دانشجوی با روش تصادفی طبقه‌ای از همه دانشکدهها انتخاب شدند. برای سنجش میزان رضایت مندی از پرسش نامه محقق ساخته شامل ۷۱ سوال از جنبه های مختلف خدمات آموزشی که دارای ۹ زیرحیطه استفاده شد. تجزیه و تحلیل دادهها با کمک نرم افزار آماري SPSS16 و با استفاده از آزمون کای دو انجام شد. با استفاده از روش روایی محتوایی و با توجه به تحقیقات انجام شده، منابع کتابخانهای و دیدگاه صاحب نظران آموزشی و مدیریتی روایی پرسشنامه تهیه شده مورد تأیید قرار گرفت. همچنین پایایی پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ محاسبه گردید که ضریب پایایی برابر ۰/۸۱ به دست آمد.

آزمون های تی زوج، من ویتنی، تی استیودنت با استفاده از نرم افزار آماري SPSS نسخه ۱۶ انجام گردید.

نتایج: بین میانگین نمرات پیش آزمون و پس آزمون هر گروه، در هر دو روش، اختلاف آماري معنی داری وجود داشت (P < ۰/۰۰۰).

واژه‌های کلیدی: آموزش، ایفای نقش، مهارت، ارتباط.

A-10-25-7

ارزیابی روش تدریس، تأثیر دوره و فعالیتهای اساتید و گروههای آموزشی دانشگاه علوم پزشکی مازندران در پاییز ۱۳۹۰

زینب نظری، جواد غفاری*، محمد نادری

* عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی مازندران

javadneg@yahoo.com

مقدمه: ارزیابی شیوه و تأثیر آموزش نقش برجسته ای در بهبود روشهای آموزش و ارتقا با زدهی آن دارد. این امر خصوصاً در آموزش پزشکی اهمیتی ویژه می یابد. در این مطالعه، روش تدریس و تأثیر دوره آموزش و عملکرد اساتید دانشگاه علوم پزشکی مازندران در میان گروه دستیاران و کارآموزان و کارورزان گروههای مختلف آموزشی ارزیابی شده است.

روش کار: در این مطالعه توصیفی - تحلیلی نظرات ۱۸۷ دانشجو شامل کارآموز، کارورز و دستیار شاغل به تحصیل در دانشگاه علوم پزشکی مازندران در مقطع پاییز ۱۳۹۰ بوسیله پرسشنامه شامل اطلاعات مقطع تحصیل، جنسیت، گروه آموزشی و ۲۷ پرسش به منظور ارزیابی علمی، عملی و نظارتی اساتید ثبت گردید و پس از کدبندی توسط نرم افزار SPSS مورد تحلیل آماري قرار گرفت.

نتایج: از ۱۸۷ شرکت کننده در مطالعه ۳۸,۸٪ پسر و ۶۴,۲٪ دختر بودند. ۱۲,۸٪ (۲۴ نفر) رزیدنت (۵۰٪ پسر و ۵۰٪ دختر)، ۳۱,۰٪ (۵۸ نفر) کارآموز (۴۱,۴٪ پسر و ۵۸,۶٪ دختر) و ۵۶,۲٪ کارورز (۲۹,۵٪ پسر و ۷۰,۵٪ دختر) بودند. میزان رضایتمندی کلی از اساتید و گروههای آموزشی در گروه دستیار ۶۶,۴٪، در گروه کارورز ۶۳,۲٪ و در گروه کارآموز ۷۶٪ بوده است. بیشترین میزان رضایت در هر سه گروه دستیار و کارآموز و کارورز رعایت مبانی فرهنگی و ارزشهای اسلامی توسط اساتید با رضایت ۹۶,۴٪ (۱۷۷ نفر ۴۱,۲٪ پسر و ۵۸,۸٪ دختر) و داشتن اطلاعات علمی روزآمد و پاسخگویی به سؤالات علمی دانشجویان با رضایت ۸۶,۸٪ (۱۶۲ نفر ۵۶,۳٪ پسر و ۴۳,۷٪ دختر) بود. کمترین میزان رضایتمندی در گروهها مربوط به در دسترس

داروسازی دانشگاه های علوم پزشکی تیپ یک کشور بود.

روش کار: در وب سایت رسمی دانشکده های داروسازی تیپ یک (شامل دانشکده های داروسازی تهران، تبریز، اصفهان، مشهد، شیراز، شهید بهشتی، اهواز و کرمان)، آخرین وضعیت مربوط به موجود بودن یا نبودن برنامه استراتژیک در سال ۱۳۹۰ جستجو شده و سپس چارچوب و ساختار برنامه های استراتژیک دانشکده ها از نظر وجود استانداردهای لازم و رعایت اسلوب علمی و صحیح برای تدوین و همچنین به روز بودن برنامه مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته ها: نتایج نشان داد که نیمی از دانشکده های داروسازی تیپ یک کشور (شهید بهشتی، شیراز، اصفهان و اهواز) فاقد هر گونه سندی در وب سایت خود تحت عنوان برنامه استراتژیک می باشند. همچنین از میان دانشکده های دارای برنامه استراتژیک، ساختار هیچکدام کامل و جامع نبود. برنامه استراتژیک دانشکده داروسازی مشهد با کسب ۸۰ درصد امتیاز جایگاه نخست را داشت و همچنین تنها برنامه ای بود که در زمان این پژوهش به روز شده بود.

نتیجه گیری: اهمیت تدوین برنامه استراتژیک جامع و بروز در دانشگاه ها و دانشکده ها و حرکت بر مبنای آن، موضوعی روشن و امری بدیهی است. از طرفی، بررسی و تحلیل برنامه های استراتژیک آنها نیز می تواند از نظر مدیریتی مهم بوده و ضمن روشن کردن نقاط قوت و ضعف برنامه، هماهنگی و انطباق هر چه بیشتر برنامه ها با سیاست های کلی کشور در حوزه سلامت و علم و فناوری را فراهم نماید.

واژه های کلیدی: برنامه استراتژیک، ساختار، دانشکده های داروسازی.

یافته ها: بیشترین درصد شرکت کنندگان این مطالعه در گروه سنی ۲۱ تا ۲۵ سال (۷۲/۲ درصد) قرار داشتند. ۵۰/۳ درصد دانشجویان دختر و بقیه پسر بودند. بیشتر دانشجویان مورد بررسی در مقطع کارشناسی پیوسته (۳۸/۸ درصد) و دکترای عمومی (۳۲/۹ درصد) بودند. سطح رضایت مندی برای تمام حیطه های مورد بررسی در این تحقیق، در حد متوسط بوده است. نتایج آنالیز آماری نشان داد که میزان رضایت مندی تنها در حیطه کارورزی و کارآموزی با مدت حضور در دانشگاه و سن دانشجو رابطه داشته است ($P < 0/05$). همچنین در دو حیطه رضایت از مشاوره و راهنمایی اساتید و کلاس های کارگاهی و آزمایشگاهی میزان رضایت مندی دانشجویان با مقطع تحصیلی رابطه معنیداری وجود داشت ($P < 0/05$).

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه نشان داد که سطح رضایتمندی دانشجویان از فرآیندهای آموزشی در سطح متوسط قرار دارد و بر اساس مقطع تحصیلی میزان رضایتمندی در برخی حیطه ها بسیار متفاوت می باشد؛ لذا مدیران، سیاست گذاران برنامه های آموزشی دانشگاه و مدرسان دوره های مختلف تحصیلی با بهره گیری از یافته های این پژوهش میتوانند با برنامه ریزی مجدد در راستای بهبود کیفیت و در نتیجه ارتقای سطح رضایتمندی خدمات آموزشی استفاده نمایند.

واژه های کلیدی: رضایت مندی دانشجویان، آموزش، برنامه ها و فرآیندهای آموزشی، دانشگاه علوم پزشکی همدان.

راهکارهای تحقق اهداف و برنامه های عملیاتی نقشه جامع علمی در حوزه آموزش علوم پزشکی

A-10-68-1

بررسی و تحلیل ویژگی های ساختاری و به روز بودن برنامه استراتژیک دانشکده های داروسازی تیپ یک کشور

مسلم نجفی*

* دانشیار مرکز تحقیقات آموزش علوم پزشکی و دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی تبریز- تبریز، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، دانشکده داروسازی

najafimoslem@yahoo.com

مقدمه: وجود برنامه استراتژیک صحیح و علمی و به روز از الزامات مهم حرکت دانشگاه ها و موسسات آموزشی و تحقیقاتی در راستای تحقق اهداف نقشه جامع علمی کشور است. هدف این پژوهش، بررسی ویژگی های ساختاری و به روز بودن برنامه استراتژیک دانشکده های

A-10-24-1

کمی سازی شاخص های آموزشی براساس نقشه جامع علمی و سلامت کشور در دانشگاه علوم پزشکی مازندران

سید جلال حسینی مهر*، محمد آزادبخت

* دانشکده داروسازی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران
sjhosseinim@yahoo.com

مقدمه: با توجه به اینکه نقشه جامع علمی کشور و همچنین نقشه سلامت علمی کشور در کشور به تصویب رسید که براساس آن کسب جایگاه اول سلامت آحاد مردم در منطقه تا سال ۱۴۰۴ از طریق بهره برداری دانش موجود و تولید علم و فناوری می باشد، لذا در این مطالعه شاخص های آموزشی در این نقشه های استخراج و کمی سازی شده است.

چک لیست ارزشیابی، مورد بررسی قرار گرفت. جهت تحلیل داده ها از نرم افزار **spss** استفاده و میزان $P < 0.05$ معنی دار تلقی شد.

نتایج: اکثر دانشجویان از رشته تحصیلی، دانشگاه تحصیل و گروه مامائی راضی بودند و در پایان تحصیل میزان توانائی خود را در انجام مهارتهای بالینی مامائی در موضوعات بیماریهای زنان، بارداری و زایمان، نوزادان، بهداشت مادر و کودک و اصول و فنون پرستاری و مامائی، خوب گزارش کردند.

نتیجه گیری: دانشجویان مامائی در پایان دوره تحصیل، جنبه های مهارتی خود را در دروس بیماریهای زنان و بارداری و زایمان، نوزادان، بهداشت مادر و کودک و اصول و فنون پرستاری و مامائی، خوب ارزشیابی نموده و وضعیت توانمندی خود را مطلوب گزارش کردند. بازنگری در روشهای تدریس برخی از دروس عملی و استفاده از فیلم، مولاژ و سایر وسائل سمعی و بصری جدید در مواردی که امکان یادگیری آنها در محیط بالین وجود ندارد، می تواند در اصلاح نمرات ارزشیابی مفید واقع شود.

واژه های کلیدی: خودارزشیابی، مهارت کلینیکی، دانشجویان سال آخر مامائی، دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد

روش کار: نقشه جامع علمی کشور و نقشه جامع علمی سلامت کشور مورد بررسی قرار گرفت و اهداف، راهبردها، اقدامات و الزامات آنها در حوزه آموزش مورد بررسی قرار گرفت و در نهایت و شاخص های آموزشی استخراج شده و وضعیت فعلی و وضعیت سال ۱۴۰۴ مورد بررسی قرار گرفت.

یافته ها: در این راستا بیش از ۵۹ شاخص آموزشی که از نقشه جامع علمی و سلامت کشور استخراج شد و وضعیت فعلی این شاخص ها برای دانشگاه علوم پزشکی مازندران تهیه شد و رشد و افزایش تعداد یا درصد این شاخصهای برای سال ۱۴۰۴ تعیین شد.

نتیجه گیری: با تعیین این شاخصهای و کمی سازی آنها و برنامه ریزی دانشگاه بر اساس این شاخص ها می توان به وظیفه هر دانشگاه در تحقق اهداف نقشه جامع علمی کشور گام برداشت.

واژه های کلیدی: نقشه جامع علمی، نقشه جامع علمی سلامت، شاخص، کمی سازی، مازندران.

A-10-110-1

وضعیت خود ارزشیابی دانشجویان سال آخر مامائی از میزان توانائی خود در انجام مهارتهای عملی مامائی

معصومه دل آرام، فرانک صدقیری*، منیژه سرشتی، شایسته بنائیان، افسانه کاظمیان، زیبا رئیسی

* مربی علوم پزشکی شهرکرد- شهرکرد- رحمتیه- دانشگاه علوم پزشکی- دانشکده پرستاری و مامائی

masoumehdelaram@yahoo.com

A-10-245-1

بررسی نظرات سرپرستاران در مورد فعالیتهای بالینی دانشجویان پرستاری و مامایی

زهره شاه حسینی*، مرجان احمد شیروانی، یدالله جنتی

* دانشگاه علوم پزشکی مازندران

zshahhosseini@yahoo.com

مقدمه: آموزش بالینی، مهم ترین بخش در آموزش پرستاری و مامایی و جزء لاینفک آن می باشد که به لحاظ اهمیت، قلب آموزش حرفه ای شناخته شده است. استفاده از تجارب پرستاران بالینی می تواند به بهبود فرآیند برنامه های آموزشی طراحی شده کمک مؤثری نماید. هدف از این پژوهش، بررسی چالش های برنامه های آموزش بالینی دانشجویان پرستاری و مامایی از دیدگاه سرپرستاران بخشها می باشد.

روش کار: در این مطالعه مقطعی، ۴۸ نفر از مدیران پرستاری و سرپرستاران مراکز آموزشی درمانی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی مازندران طی نمونه گیری به روش سرشماری وارد مطالعه شدند. نظرات مشارکت کنندگان پیرامون توانمندبهای بالینی دانشجویان پرستاری و مامایی در طی دوره های آموزش بالینی به کمک پرسشنامه

مقدمه: استفاده از نظرات دانشجویان سال آخر در مورد مهارتهای فرا گرفته شده در طی تحصیل، می تواند در تقویت نقاط قوت و بر طرف کردن نقاط ضعف کمک کننده باشد. مطالعه حاضر با هدف "تعیین وضعیت خود ارزشیابی دانشجویان سال آخر مامائی از میزان توانائی خود در انجام مهارتهای بالینی" در دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد انجام شد.

مواد و روشها: در یک مطالعه توصیفی مقطعی، وضعیت خود ارزشیابی ۴۷ نفر از دانشجویان سال آخر مامائی در مورد مهارتهای فرا گرفته شده در طی تحصیل در موضوعات بیماریهای زنان، بارداری و زایمان، نوزادان، بهداشت مادر و کودک و اصول و فنون پرستاری و مامائی در نیمسال دوم ۸۹-۸۸ و ۸۹-۹۰ با استفاده از پرسشنامه و

نمود. **هدف:** این مطالعه با هدف شفاف سازی مفهوم شواهد در طب سنتی و چگونگی به کارگیری آن در برنامه آموزشی دانشجویان و درمان بیماران، طبقه بندی شواهد پژوهشی و مشخص کردن، راه کارهای لازم جهت به کارگیری و یا افزایش کاربرد EBM در طب سنتی و ارتقاء کوریکولوم دانشجویان این رشته را پیشنهاد می نماید.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه کیفی است که به روش مصاحبه نیمه سازمان یافته، عمیق، انفرادی و رودررو، دیدگاه صاحب نظران طب سنتی ایران را در مورد مفهوم استناد به شواهد و سطوح آن در طب سنتی ایران بررسی می کند.

نتایج: یافته های این پژوهش در ۴ دسته اصلی و تعدادی زیر طبقه شامل کلیات استناد به شواهد، وضعیت استناد به شواهد در گذشته طب سنتی، وضعیت آن در حال حاضر و وضعیت آینده آن در طب سنتی ایران طبقه بندی گردید.

نتیجه گیری: با وجود اینکه برخی از منتقدان EBM به کارگیری آن را در طب سنتی رد می کنند ولی راه کار مشخصی را برای اثربخشی آن ارائه نداده اند. پژوهش مبتنی بر شواهد می تواند ابزار مناسبی برای رسیدن به این هدف باشد.

واژه های کلیدی: پزشکی مبتنی بر شواهد، طب سنتی ایران، طب مکمل و جایگزین، صاحب نظران.

ای که به همین منظور تهیه شده بود، به روش خود اظهاری توسط مشارکت کنندگان بررسی گردید.

یافته ها: نتایج این پژوهش نشان داد علیرغم این که اکثریت مشارکت کنندگان (۵۶/۲٪) سطح اطلاعات علمی دانشجویان را مطلوب ارزیابی نمودند، ۷۵٪ از آنان معتقد بودند که دانشجویان در بخشها از توانمندیهای بالینی مطلوبی برخوردار نمی باشند. ۹۱/۷٪ از نمونه ها بیان نمودند که سپردن بخشی از آموزش و ارزشیابی دانشجویان به سرپرستاران می تواند به ارتقاء توانمندیهای بالینی دانشجویان منجر شود. بکارگیری دانشجویان کارورز به عنوان یکی از پرسنل هر شیفت، از سایر پیشنهادات مطرح شده از دیدگاه اکثریت (۶۴/۶٪) مشارکت کنندگان در مطالعه بود.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج پژوهش بر تلاش مشترک سرپرستاران، مدیران پرستاری و مسئولین دانشکده های پرستاری و مامایی در رفع موانع و تقویت تسهیل کننده های آموزش بالینی تأکید می گردد تا دانشجویان پرستاری و مامایی ضمن کسب مهارت ها، علوم و دانش های موردنیاز، به عنوان افرادی قابل اعتماد که می توانند برنامه های مراقبتی مؤثر برای بیماران را طرح، اجرا و ارزشیابی کنند، مطرح گردند.

واژه های کلیدی: سرپرستاران، آموزش بالینی، چالش آموزشی.

A-10-276-1

تبیین مفهوم استناد به شواهد و سطوح آن در طب سنتی ایران از دیدگاه صاحب نظران این رشته

جوریه محمدی کناری*، دکتر کامران سلطانی عربشاهی، دکتر محمدرضا شمس اردکانی، دکتر شعله بیگدلی، دکتر غلامرضا کردافشاری

* پزشک دانشگاه علوم پزشکی تهران - تهران - خیابان حافظ ابتدای خیابان بهشت دانشکده طب سنتی

mohammadi-h@farabi.tums.ac.ir

مقدمه: طب سنتی ایران (طب ایرانی)، علاوه بر کتب فراوان به جای مانده از دانشمندان گرانقدر ایرانی، حاوی اطلاعاتی است که از سالیان دور انتقال یافته است. با توجه مجدد به طب سنتی، شناسایی منابع معتبر و استفاده از شواهد مستند و قابل اطمینان برای آموزش دانشجویان و درمان بیماران ضروری است. مشکل اساسی برای به کارگیری EBM در طب سنتی، فقدان تعریف و طبقه بندی یا سلسله مراتب شواهد در این رشته می باشد زیرا با وجود تفاوت های اساسی طب سنتی با طب کلاسیک نمی توان از درجه بندی شواهد و پژوهشهای نوین استفاده

A-10-172-1

ارزشیابی کیفیت آموزشی گروه های بالینی ماژور از دیدگاه ارزشیابان بیرونی

صدیقه نجفی پور*، دکتر رحیم رئوفی، دکتر مرتضی پوراحمد، دکتر اسماعیل مناقب، دکتر عبدالعی سپیدکار، دکتر ابراهیم رحیمی، دکتر وحید مقرب، دکتر فریده مقرب، دکتر نرگس رحمانیان

* مربی دانشگاه علوم پزشکی - جهرم - خیابان استادمطهری - سایت پردیس - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

senajafipour@hotmail.com

مقدمه: انجام ارزشیابی در طول سالهای گذشته در دانشگاه علوم پزشکی جهرم بر روی کیفیت آموزش تأثیر مثبتی داشته است. در سال ۱۳۹۰ - ۱۳۸۹ بر اساس شاخص ها و استانداردها از دیدگاههای ارزشیابان خارجی و اعضای هیئت علمی بخش های دیگر و همچنین به منظور مشروعیت بخشیدن به گزارش های ارزشیابی درونی، ارزشیابی کیفیت آموزشی گروه های بالینی ماژور از دیدگاه ارزشیابان بیرونی انجام گرفت.

روش کار: این بررسی یک مطالعه توصیفی - تحلیلی است که با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته روا و پایا راهکارهای مناسب جهت افزایش اثربخشی آموزش بالینی از دیدگاه ۲۵ نفر از مربیان پرستاری دانشگاه آزاد اسلامی کرج مورد سؤال قرار گرفت و برای تجزیه و تحلیل داده ها نیز از روشهای آماری توصیفی استفاده شد.

یافته ها: نتایج پژوهش نشان داد که بیشترین درصد (۸۸٪) از مربیان پرستاری مشخص نمودن جایگاه مربیان در بالین را از عوامل مهم در اثربخشی آموزش بالینی ذکر کردند و کمترین درصد (۳۶٪) آنها معتقد بودند فراهم نمودن تسهیلات مناسب برای بازدید از مراکز پیشرفته آموزشی و درمانی موجب اثربخشی آموزش بالینی میگردد. سایر راهکارهای ارائه شده در اصل مقاله به تفصیل ذکر شده است.

نتیجه گیری: با توجه به اینکه به نظر میرسد بکارگیری راهکارهای ارائه شده توسط مربیان موجب افزایش اثر بخشی آموزش بالینی میگردد پیشنهاد می شود تا با فراهم نمودن بستر مناسب در محیطهای بالینی و تلاش در جهت بکارگیری این راهکارها کیفیت یادگیری بالینی دانشجویان را ارتقاء بخشید.

واژه های کلیدی: اثربخشی، آموزش بالینی، راهکارها.

A-10-592-1

بررسی ارتباط میان راهبرد های مقابله با استرس و میزان غیبت از کلاس در دانشجویان استعداد درخشان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

مهدی سیاح برگرد*، مهندس حسین کمیلی ثانی، دکتر علیرضا اولی پور

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

sayah_bargard@hotmail.com

مقدمه: استرس و اضطراب همواره با انسان بوده اند و اگر استرس به صورت علمی مدیریت نشود باعث مشکلات عدیده ای برای فرد میشود. دانشجویان قشری از جامعه میباشند که مشکلات عدیده ای دارند و اگر این استرسها به صورت مناسب کنترل نشوند، باعث افت تحصیل و کاهش عملکرد آنها میشود. هدف پژوهش حاضر بررسی راهبردهای مقابله ای با استرس و ارتباط آن با میزان غیبت از کلاس دانشجویان استعداد درخشان میباشد.

روش کار: ابزار این مطالعه پرسشنامه راهبردهای مقابله با استرس (styles with stress Inventory: COPE Coping) که شامل دو بخش راهبردهای مقابله ای مسأله مدار و هیجان مدار میباشد و پرسشنامه حاوی بیست سوال که شامل تعداد غیبت از کلاس در طول

روش اجرا: ارزشیابی بیرونی درون دانشگاهی، مبتنی بر ارزشیابی درونی انجام گرفت. اعضای هیأت علمی گروه های ماژور به تعداد ۲۰ نفر و ۴ نفر مدیر گروه و ۵۰ نفر دانشجوی بالینی (اینترن-اکسترن-استیودنت) را جامعه پژوهش تشکیل دادند. از روش مصاحبه ساختارمند با واحدهای مورد پژوهش، مشاهده فضا و امکانات، بررسی مستندات و نظر سنجی با استفاده از پرسشنامه و چک لیست اطلاعات جمع آوری گردید و با استفاده از آمار توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: یافته ها نشان داد گروههای آموزش بالینی در زمینه همکاری بین فردی - آموزش مستقیم توسط اتندینگ - مدیریت بخش - برگزاری جلسات ژورنال کلاب - آموزش منظم و مناسب و مرکز مهارت ها دارای وضعیت مطلوب بودند و در شاخص های فضای آموزشی بخش ها - وجود دستیار - برگزاری گراند راند - کار زیاد درمانی - تعداد زیاد فراگیران و شلوغی بخش ها دارای وضعیت نسبتاً مطلوب تا ضعیف بودند.

نتیجه گیری: اجرای ارزشیابی بیرونی درون دانشگاهی سبب گردید که نیازهای آموزشی گروههای ماژور از نظر آموزشی، منابع، تجهیزات و امکانات و کلیه عوامل مؤثر در آموزش بالینی مشخص تر و قابل لمس تر شود و نظام دانشگاهی در راستای ارتقای کیفیت آموزش بالینی و همچنین ارائه خدمات مناسب تر به بیماران و برطرف نمودن نیازهای اساتید و دانشجویان منسجم تر، منظم گردد.

واژه های کلیدی: کیفیت آموزش، ارزشیابی بیرونی، ارزیابان خارجی، دانشگاه علوم پزشکی جهرم.

A-10-133-1

راهکارهای مناسب جهت افزایش اثربخشی آموزش بالینی از دیدگاه مربیان بالینی

بنول محمدی*، سیما لک دیزجی

* هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج - دانشکده پرستاری و مامایی، گروه پرستاری، البرز، ایران

b.mohamadi@kiaou.ac.ir

مقدمه: یادگیری و کسب مهارت در بالین از طریق مربیان لایق و کارآمد یکی از مطلوبترین روشهای آموزشی می باشد که ارتباط مستقیمی با میزان اثربخشی آموزش بالینی دارد. با توجه به تأثیر شگرف این نوع آموزش در بهبود نتایج یادگیری دانشجویان پژوهش حاضر به منظور بررسی راهکارهای مفید برای افزایش اثر بخشی آموزش بالینی از دیدگاه مربیان پرستاری انجام گرفته است.

فرهنگ و تمدن اسلامی بودند جزء گروه هدف قرار گرفتند. در این پژوهش در ابتدا با بیان اهداف درس دانشجویان و رفع برخی از سوء برداشتهای ذهنی غلط در مورد بی فایده بودن روشهای پزشکی گذشته سعی در جلب مشارکت دانشجویان در کلاس از طریق ارائه شواهد علمی که تایید کننده بسیاری از روشهای پزشکی گذشتگان بود نظر دانشجویان جلب و سپس نحوه ارزشیابی درس به گونه ای تدوین گردید. در این درس به تحقیق و عرضه مطالب در کلاس بیشتر بها داده می شد (اختصاص ۴۰٪ نمره درس) و در نهایت در پایان سه نیمسال اجرای این پژوهش نتایج حاصله مورد ارزیابی قرار گرفته است.

یافته ها: نتایج حاکی از افزایش آگاهی دانشجویان در خصوص تاریخ پزشکی کشورهای مسلمان و همچنین تغییر در دیدگاه دانشجویان نسبت به درس تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی و خارج کردن دانشجویان از حالت انفعالی در این درس و ایجاد انگیزش و رغبت جهت انجام فعالیتهای پژوهشی در زمینه حفظ و صیانت از تاریخ پزشکی کشورهای مسلمان که در همین زمینه مجموعه فعالیتهای دانشجویان در قالب بیش از ۲۰ چکیده مقاله و بیش از ۱۵ مقاله علمی پژوهشی معتبر و مقاله لاتین تهیه شده از فعالیتهای دانشجویان با همکاری اساتید صاحب نظر مرکز تاریخ و اخلاق پزشکی تنها در طی یکسال و نیم که بسیاری از آنها در مجلات داخل و مجلات بین المللی (ISI) چاپ گردیده است که به نوبه خود می تواند برای ارتقاء رتبه پژوهشی دانشگاه بسیار مفید باشد. همچنین اجرای این پژوهش در کل کشور می تواند بازدهی بسیار بالایی داشته و کشور را در راستای نیل به اهداف سند چشم انداز و رسیدن به جایگاه مرجعیت علمی در منطقه کمک نماید.

نتیجه گیری: انجام فرایند حاضر نشان داد که با یک مدیریت و رهبری آموزشی صحیح و تغییر در شیوه آموزش کلاس و ارائه هدفمند می توان ضمن اصلاح ذهنیت نادرست بسیاری از دانشجویان در خصوص ارایه ۲ واحد درسی تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی، این ذهنیت غلط (که ممکن است در دانشجویان سایر دانشگاههای دیگر نیز باشد) را به یک موقعیت طلایی تبدیل نمود که ضمن احساس مفید بودن برای دانشجویان، هر یک از آنان نسبت به تاریخ پزشکی کشور خودشان تعصب نشان دهند و در صدد حفظ و صیانت تاریخ پزشکی کشور و رشته علمی خودشان باشند.

واژه های کلیدی: آموزش پزشکی - پژوهش در آموزش - توسعه پزشکی.

هفته و اپیدمیولوژی بود. این دو پرسشنامه در اختیار ۵۹ دانشجو قرار داده شد و بعد از توضیحات کافی و یک روز فرصت از آنها عودت داده شد.

نتایج: در بین ۵۹ پرسشنامه ۴۸ پرسشنامه مورد قبول بود که از آن ۴۷ درصد خانم و ۵۳ درصد آقا بودند و سن متوسط تکمیل کنندگان ۱۹±۱,۷۶ بود. نتایج نشان داد که بین راهبردهای مقابله با استرس هیجان مدار و مسأله مدار و تعداد غیبتهای ارتباط مثبت و معنی داری وجود دارد و هر چه دانشجو در استفاده از این راهبردها ضعیف دار باشد (نمره پایینتری بگیرد) تعداد غیبتهای بیشتری در طول هفته خواهد داشت.

نتیجه گیری: این مطالعه نشان میدهد با آشنا نمودن دانشجویان با مکانیسمهای مقابله با استرس دانشجویان در طول ترم موفقیت بیشتری کسب خواهند کرد.

واژه های کلیدی: دانشجو، غیبت از کلاس، راهبردهای مقابله با استرس.

A-10-419-4

ارتقاء کیفی شیوه تدریس و غنی سازی محتوای آموزشی درس تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی مبتنی بر هدایت مطالعات و پژوهش های دانشجویی، گامی در جهت بازیابی جایگاه علمی وهویت تمدن

سعید چنگیزی اشتیانی، محسن شمسی، مرضیه جلالی

دانشگاه علوم پزشکی اراک

مقدمه: متأسفانه مدتی است که برخی از کشورهای غربی و عربی با اهدافی خاص و به بهانه های مختلف درصد ثابت ملیت دانشمندان و مشاهیر ایرانی و نسبت دادن ابداعات و اکتشافات آنان برای هویت سازی خود می باشند. در این راستا و در رابطه با احیای تاریخ علم پزشکی کشورمان وزارت ارشاد با همکاری وزارت بهداشت اقدام به ارائه درس ۲ واحدی تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی نموده که متأسفانه بر حسب تجربه شخصی مجریان این فرایند که از جمله مدرسین درس تاریخ پزشکی در دانشگاه بودند دانشجویان با این درس به شکل انفعالی برخورد می نمودند؛ لذا پژوهش حاضر با هدف غنی سازی این درس و اهمیت جایگاه آن در حفظ تاریخچه عظیم علم پزشکی کشور صورت پذیرفته است.

روش کار: پژوهش حاضر حاصل تجربیات مدرسین این درس در کلاسهای درسی تاریخ پزشکی دانشجویان علوم پزشکی اراک بوده است. روش نمونه گیری به صورت سرشماری بوده که در آن کل دانشجویان یک کلاس از هر دانشکده که دارای واحد درسی تاریخ

A-10-655-2

فرآیند تدوین برنامه استراتژیک پنج ساله (۹۴ - ۹۰) حوزه آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کردستان گامی به سوی توسعه و نوسازی و تحول آموزش در دانشگاه

هومن قصری^{*}، دکتر مهدی طیبی آراسته، دکتر یدالله زارع زارده

* دانشگاه علوم پزشکی کردستان - سنندج - خیابان آبیذر - ستاد مرکز دانشگاه علوم پزشکی کردستان - دفتر ریاست دانشگاه
hooman569@yahoo.com

مقدمه: آموزش علوم پزشکی به سبب نیاز به عرصه های متنوع یادگیری در گستره وسیع شکل گیری مسائل مرتبط با سلامت و بیماری مردم، نسبت به سایر آموزش ها از ویژگی خاصی برخوردار است. با توجه به تعریف سلامت و عوامل اثر گذار بر آن و با عنایت به پیشرفت سریع علم و فناوری پزشکی که دانش پزشکی هر ۲۰ ماه ۲ برابر می شود، برقراری چرخه آموزش و پژوهش و عرصه خدمات بهداشتی درمانی و برنامه ریزی راهبردی یا همان برنامه ریزی استراتژیک ضرورتی اجتناب ناپذیر است. با استفاده از برنامه ریزی استراتژیک مدیران باید اقدامات و عملیات خود را به نحوی سازمان دهند که بتوانند با تشخیص وضعیت موجود، محدودیت منابع، نقاط قوت و ضعف، فرصتها، امکانات و تهدیدها، آینده را مطابق با صلاح کشور و برنامه های کلان ترسیم کنند. بر این اساس در دانشگاه علوم پزشکی کردستان سعی شد تا در حوزه آموزش، یافته ها و ادراکات حوزه برای سازگاری با محیط تغییر یافته، به استراتژی های کارساز مبدل و در نهایت برای تطبیق و اجرای استراتژی های خود با تعقل و تفکر و سازماندهی مجدد بستر مناسب را برای توسعه و تحول آموزش علوم پزشکی در دانشگاه فراهم سازد.

روش کار: در ابتدا تحلیل ذینفعان و مشتریان که شامل دیدگاه ها و انتظارات سازمانهایی که به نحوی با حوزه تخصصی آموزش سروکار دارند نوشته می شود. در این تحلیل باید نقش در دانشگاه مشخص و میزان قدرت ذینفع که در سه سطح پائین، متوسط و بالا قابل ارزیابی است، تعیین گردد. همچنین سطح علاقه ذینفع، سطح نفوذ و اهمیت آنها از حوزه تخصصی مربوطه ارزیابی می شود. در مرحله بعدی کار، جهت تدوین بیانیه رسالت، چشم انداز و ارزش های حوزه لازم شد مأموریت حوزه کاری آموزشی مشخص شود. در متن بیانیه رسالت و چشم انداز حوزه لازم بود که چند بخش بصورت شاخص مورد توجه قرار گیرد. مأموریتها یا کارهای اصلی حوزه که در برگیرنده وظایف کلان می باشد به همراه اهداف کلان سازمان و محورهای ارزشی تهیه گردید. بر این اساس مهمترین خدمات و وظایف کلی حوزه آموزش شامل موارد زیر بود: طراحی و تنظیم برنامه های کلان آموزشی برای دانشکده ها، برنامه ریزی آموزش مداوم، ارزشیابی و بازنگری برنامه های آموزشی، نظارت بر فرآیند آموزشی در دانشکده ها و مراکز

A-10-419-6

مقایسه مشکلات دانشجویان استعداد درخشان با دانشجویان عادی و ارائه برخی از راهکارهای مناسب در این زمینه از دیدگاه دانشجویان

سعید چنگیزی اشتیانی، محسن شمسی، سمیه پورمسیبی

دانشگاه علوم پزشکی اراک

مقدمه: اگر نظامهای آموزشی دیدگاه درستی نسبت به پرورش استعدادها درخشان خود نداشته باشند و تلاشی در جهت شناسایی و رفع مشکلات آنان مبذول نکنند ممکن است اثر منفی آنها بیشتر از اثر مثبتشان باشد، از این رو توجه به مشکلات این قشر از دانشجویان با هدف کمک به حفظ نخبگان کشور از اهمیت زیادی برخوردار است؛ لذا پژوهش حاضر نیز در راستای نایل شدن به این هدف طراحی شده است.

روش کار: مطالعه حاضر یک مطالعه مقطعی تحلیلی بوده که جمعیت مورد مطالعه آن ۲۳۶ نفر از دانشجویان عادی و دانشجویان استعداد درخشان دانشگاه علوم پزشکی اراک بودند. روش جمع آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه شامل مشخصات دموگرافیک دانشجویان و همچنین بررسی مشکلات دانشجویان در ابعاد مختلف آموزشی، پژوهشی، فردی - خانوادگی، روحی - روانی و مشکلات شغلی آینده بود و در انتها نیز برخی از راهکارهای مناسب جهت رفع مشکلات نام برده بر حسب دیدگاه دانشجویان مورد سنجش قرار گرفته و در نهایت اطلاعات تجزیه و تحلیل شده است.

یافته ها: بین میانگین نمره مشکلات آموزشی، پژوهشی و روحی - روانی دانشجویان عادی با دانشجویان استعداد درخشان اختلاف معنادار مشاهده شد ($P < 0.05$) در حالی که بین مشکلات فردی - خانوادگی، مشکلات شغلی آینده تفاوتی دیده نشد ($P = 0.05$)

واژه های کلیدی: دانشجویان، استعداد درخشان، مشکلات.

A-10-57-3

علم نافع: آموزش علوم پزشکی پاسخگو به نیازهای جامعه بر مبنای آموزه های دینی

اکرم ثناگو^{*}، لیلیا جویباری، مسلم حسام* استادیار مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی - گرگان
دانشگاه علوم پزشکی

a_sanagu@yahoo.com

مقدمه: یکی از رویکردهای فلسفی آموزش عالی، دیدگاه پاسخگویی و تعهد اجتماعی است که تمرکز آن بیشتر بر مسئولیت پذیری دانشگاه ها در خدمت به جامعه می باشد. در این رویکرد دانشگاه ها به عنوان یک نهاد اجتماعی با دیدگاه پاسخگویی به نیازها و انتظارات جامعه جزء جدانشدنی از فلسفه وجودی آموزش عالی می باشند. این دیدگاه برخوایسته از نیازهای اجتماعی و توان و استعداد مراکز آموزش عالی در فرایند مساعدت در حل معضلات و مسائل اجتماعی است. مفهوم تعهد، به معنی پاسخگویی در قبال انواع کارکردهای آموزشی، پژوهشی و خدماتی است که دانشگاه ها ارائه می دهند. هدف از این مطالعه بررسی آموزش پاسخگو بر مبنای آموزه های دینی و تبیین «علم نافع» در دانشگاه علوم پزشکی بوده است.

روش کار: در این مطالعه مروری با استفاده از کلمات کلیدی «آموزه دینی»، «علم نافع»، «آموزش پاسخگو» و «دانشگاه» متون و مقالات معتبر جستجو و بازبایی شدند. از کتب معتبر اسلامی، نهج البلاغه، نهج الفصاحه، بحارالانوار نیز برای بررسی علم نافع در احادیث استفاده شد.

یافته ها: مضمون «آموزش پاسخگو» به معنی پاسخگویی به نیازها و انتظارات جامعه و مضمون «علم نافع» برگرفته شده از آموزه های دینی، در بردارنده «علمی که به کار امت بیاید» نیز می باشد. یافته ها مؤید آن است که «علم نافع» مضمونی جامع تر است که در بردارنده آموزش پاسخگو نیز می باشد. دانشگاه باید به سمت عمل گرایی پیش بروند و دانشجو در دانشگاه نباید جدای از جامعه و بی ارتباط با مشکلات عینی مردم و حاکمیت مطالعه و مباحثه کنند. همانطور که امام صادق (ع) می فرمایند: هر اندازه که دلتان می خواهد بیاموزید؛ اما تا به علم عمل نکنید، خداوند هرگز از آن به شما سودی نمی رساند. علم نافع علمی کاربردی با نیت و تقرب الهی و بندگی می باشد. در روایات از علم به طور مطلق دفاع نشده بلکه از علم نافع و مفید بحث شده و تاکید شده است که از خدا علم نافع «علم نافع یعنی علمی که به کار امت بیاید، علمی که در تأمین حقوق بشر کمک کند، علمی که آزادی و آگاهی و آبادی را برای جامعه به ارمغان آورد، علمی که به درد دنیا و آخرت مردم بخورد و منجر به عمل گردد.» بخواهید.

نتیجه گیری: اجرای آموزش پاسخگو برگرفته شده از روایات دینی «علم نافع» است. از این رو دانشگاه بایستی در جریان مشکلات عینی

آموزشی درمانی، برنامه ریزی برای ارتقاء سطح علمی دانشگاه، برنامه ریزی برای اجرای استانداردهای آموزشی در واحدهای آموزشی اهداف کلی و کلان ۵ ساله حوزه آموزشی در دانشگاه عبارت بود از: توسعه کمی و کیفی خدمات آموزشی در دانشگاه، بهبود مستمر فرآیندهای آموزشی، تربیت نیروهای متخصص و توانمند در زمینه علوم پزشکی، اصلاح هرم اعضای هیئت علمی و توسعه تحصیلات تکمیلی ارزشهای حاکم بر حوزه عبارتند از: تأمین رضایت ذینفعان، عدالت محوری، کیفیت گرایی، ایجاد روحیه مشارکت جویی و قانون مداری. طبق موارد فوق بیانیه مأموریت حوزه آموزشی شامل (فزایش رضایتمندی اعضای هیئت علمی و دانشجویان، ارتقای کیفی سطح آموزش در دانشگاه، ایجاد رشته های جدید در زمینه تحصیلات تکمیلی و تخصصی، بکارگیری روشهای نوین آموزش علوم پزشکی، فراهم آوری زمینه کشف و شکوفایی استعدادهای مولد و بالقوه در بین اعضای هیئت علمی و دانشجویان، تلاش در جهت افزایش جذب اعضای هیئت علمی، اصلاح هرم اعضای هیئت علمی و تقویت مشارکت و ایجاد حس تعلق و نوآوری در بین اعضای هیئت علمی) بود. در مرحله بعد، کار تحلیل عوامل اثرگذار داخلی و خارجی و امتیاز دهی آنها انجام شد. در این مرحله ابتدا به روش بارش افکار، تمام عوامل درون (نقاط قوت و ضعف) و برون (فرصتها و تهدیدات) حوزه ای اثر گذار بر حوزه کاری استخراج می شود. سپس با بحث و بررسی و جمع آوری نظرات صاحب نظران و افراد مطلع مجموعه عوامل جمع بندی و در دو گروه عوامل درونی و عوامل بیرونی تقسیم بندی خواهد شد. بر اساس مراحل فوق مجموع نمره نهایی نقاط قوت و ضعف ۲/۵۱ و مجموع نمره نهایی فرصتها و تهدیدات ۲/۴۵ شد.

نتایج: موقعیت حوزه آموزشی دانشگاه علوم پزشکی کردستان بر اساس ماتریس ۴ خانه ای IE در وضعیت استراتژی های رقابتی و بر اساس ماتریس ۹ خانه ای IE در موقعیت حفظ و نگهداری بوده و لذا استراتژی ها و اهداف عینی حوزه بر این اساس تدوین گردید. مهمترین استراتژی های حوزه آموزش دانشگاه عبارتند از: ارتقاء کمی و کیفی سیستم آموزشی جهت توسعه تحصیلات تکمیلی در رشته های مختلف و رشته های تخصصی بالینی، اصلاح ساختار تشکیلاتی حوزه آموزشی و بازنگاری چارت سازمانی، بهبود سیستم ارزیابی عملکرد و اجرای سیستم های بهبود عملکرد و ارزشیابی در نظام آموزشی، ارتقاء کمی و کیفی برنامه های مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی، افزایش انگیزه و ماندگاری اعضای هیئت علمی با توسعه امکانات رفاهی و معیشتی و افزایش رضایتمندی ایشان، بهبود هرم اعضای هیئت علمی، توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات در حوزه آموزشی، اصلاح فرآیندها و ارتقاء مستمر کیفیت، تقویت و توسعه پژوهش های کاربردی در آموزش، افزایش انگیزش تحصیلی در دانشجویان.

واژه های کلیدی: برنامه استراتژیک، تحول، بیانیه مأموریت، نقاط قوت.

شد. الف- بیش از ۷۵٪ نمره مطلوب ب- بین ۷۵٪-۵۰٪ نسبتاً مطلوب ج- کمتر از ۵۰٪ غیر مطلوب.

یافته ها: حوزه هایی که مورد ارزیابی قرار گرفتند. حوزه رسالت و اهداف آموزشی با کسب نمره (۱۰ از ۱۰) در وضعیت مطلوب، مدیریت گروه و سازماندهی با کسب نمره (۵ از ۵) نمره در وضعیت مطلوب، حوزه برنامه آموزشی با کسب نمره (۱۵ از ۱۵) وضعیت مطلوب، پس اهداف فوق در سه حوزه را تقریباً تحقق یافته تلقی کرد. حوزه دانشجویان (۱۰/۲۵ از ۱۵) در وضعیت نسبتاً مطلوب، حوزه منابع آموزشی امکانات و تجهیزات آموزش و پژوهش (۷/۷ از ۱۵) در وضعیت نسبتاً مطلوب حوزه پژوهش (۳/۳۵ از ۵) مطلوب، سنجش ارزشیابی (۱۴ از ۱۵) مطلوب، حوزه دانش آموختگان (۳/۷۵ از ۵) مطلوب بوده است گروه آموزش عفونی از مجموعه ۹ حوزه مورد ارزیابی با کسب نمره ۸۰/۸۷ از حداکثر نمره ۱۰۰٪ در وضعیت مطلوب قرار دارد.

بحث و نتیجه گیری: اگر چه در مجموع گروه آموزشی عفونی وضعیت مطلوب را نشان داد. اما نتیجه ارزیابی حوزه دانشجویان و منابع آموزشی، امکانات و تجهیزات، در حد نسبتاً مطلوب بوده است انتظار می رود با پیشنهادهای که کمیته ارزیابی به مسئولین ذیربط ارائه خواهند داد باعث بر طرف کردن موانع و اصلاح حوزه های نیمه مطلوب شود. تا در راستا پایش عملکرد و نتایج حاصل از ارزیابی و برنامه ها گام برداشته تا بتوان بهره مطلوبی در راه ارتقاء آرمانه های دانشگاهی داشت پس می بایست این شاخص های ارزیابی به حد مطلوب ارتقاء یابند.

واژه های کلیدی: ارزیابی مبتنی بر هدف، مرجعیت علمی.

A-10-689-2

بررسی حد نصاب قبولی در آزمونهای جامع پیش کارورزی دانشجویان پزشکی کشور از سال ۱۳۸۹-۱۳۷۷

قاسمعلی میش مست نهی *

* استادیار علوم پزشکی زاهدان- زاهدان میدان حسابی پردیس دانشگاه دانشکده پزشکی گروه فیزیولوژی

g.mishmast@yahoo.com

مقدمه: ارزشیابی یکی از اصول مهم در امر آموزش است و ارزشیابی از دانشجویان پزشکی از گذشته های دور منجمله از زمان ساسانیان در ایران رواج داشته است. ارزشیابی از دانشجویان پزشکی امری ضروری و آزمون جامع پیش کارورزی یکی از ارزشیابی های مهم مقطع پزشکی است این مطالعه به منظور بررسی حد نصاب قبولی در آزمونهای جامع

کشور قرار گیرد و پاسخگو به مردم و درگیر ارتقای سلامت مردم تحت پوشش خود باشد. همه توان آموزشی باید در جهت تربیت دانشجویان بر اساس مشکلات سلامتی جامعه ساماندهی شود و تحقیقات علمی کاربردی و پاسخگوی نیازهای سلامتی جامعه باشد تا بتوان از آن به عنوان علم نافع نام برد.

واژه های کلیدی: آموزش پاسخگو، علم نافع، دانشگاه.

A-10-233-7

ارزیابی مبتنی بر هدف برای دستیابی به مرجعیت علمی

بهناز خدا بخشی*، رقیه گلشاه، عبدالله عباسی، لیلا پاداش

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی گلستان- مرکز آموزشی درمانی ۵ آذر

مقدمه: برای نیل به اهداف و رسیدن به مرجعیت علمی نیاز به اساتید و محققین توانمند، دلسوز، با انگیزه و خستگی نا پذیر است. علاوه بر توانمندسازی اساتید، انجام ارزیابی، بررسی و تحلیل محیط آموزشی به منظور تدوین برنامه، از راهکارهای دستیابی به اهداف نقشه جامع کشور می باشد. علیرغم اینکه ارزیابی درونی به منظور بررسی وضعیت فعلی و مقایسه آن با وضعیت مطلوب است. ضمن مشخص شدن نقاط ضعف و قوت، موانع، مشکلات، محدودیتها و کاستیها و همچنین عوامل و امکاناتی که در دستیابی به اهداف مؤثر می باشند را رد یابی کرده و تلاش مسئولین را به سمت بر طرف کردن آنها سوق می دهد. اساتید گروه عفونی دانشگاه گلستان ارزیابی درونی براساس ۱۰ گام و ۹ حوزه اقدام نمودند تا موارد را به اطلاع مسئولین ذیربط رسانده شود. تا تدابیر لازم برای رفع آنها و بهبود عملکرد سیستم صورت گیرد.

روش کار: این طرح با همکاری EDC از الگو اعتباربخشی دانشگاه انجام شد ابتدا با تشکیل جلسه توجیهی، ضرورت، فواید و ماهیت فرآیند برای اعضای کمیته تشریح شد و پس از توافق عوامل مورد ارزیابی ۱- حوزه رسالت و اهداف آموزشی ۲- مدیریت و سازماندهی ۳- برنامه آموزشی ۴- هیئت علمی ۵- دانشجویان ۶- منابع آموزش ۷- پژوهش ۸- سنجش و ارزشیابی ۹- دانش آموختگان تعیین گردید. مطالعه مقطعی و از نوع تحلیلی و توصیفی و ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه و چک لیست، شواهد موجود، خرد جمعی بود. برای هر یک از عوامل مورد ارزیابی ملاک و نشانگر تعیین شد. سپس عوامل مؤثر در دستیابی به اهداف شناسایی شدند. که با مقیاس مطلوب- نسبتاً مطلوب- غیرمطلوب و در برخی از ملاک ها از مقیاس دو رتبه ای بله و خیر و در برخی از ملاک ها از طبقه بندی گورمن امتیازدهی گردید. بعداز تجزیه و تحلیل نمرات در سه طیف نسبت به حداکثر رتبه بندی

طریق برنامه آموزشی پنهان در برنامه آموزشی و ارتباط معلمین خود می باشد. با توجه به اهمیت موضوع بر آن شدیم مطالعه حاضر را با هدف زیرانجام دهیم. **هدف:** نگرش مدرسین در مورد صلاحیت های بالینی دانشجویان کارورز.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی-تحلیلی است. کلیه اعضاء هیئت علمی بالینی (۴۲) بصورت سرشماری مورد بررسی قرار گرفتند. دادهها از طریق پرسشنامه روا و پایا جمع آوری و با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: بیشتر مدرسین معتقد بودند کارورزان با علاقه و فداکاری از بیمار مراقبت و بدون دلیل پروسیژر های غیر ضروری را برای بیمار انجام نمی دهد (۸۸/۵٪) ولی ۵۷/۷٪ معتقد بودند دانشجویان آموزشهای ضروری را به بیمار نمی دهد و ۵۳/۹٪ گفتند دانشجویان تمایل کمی برای یادگیری از دیگران دارند. ۶۵/۴٪ از مدرسین معتد بودند دانشجویان در موقعیت های بحرانی نمی توانند به راحتی تصمیم بگیرند و آن را مدیریت نمایند.

نتیجه گیری: نتایج بدست آمده نشان می دهد برنامه آموزشی موجود تا حدود زیادی در آماده نمودن دانشجویان برای ارائه خدمت در جامعه و انتقال مهارت ها، دانش و نگرش لازم موفق بوده است.

واژه های کلیدی: مهارت حرفه ای، نگرش، دانشجو کارورز پزشکی.

A-10-759-1

نیاز سنجی و مداخله آموزشی مبتنی بر هدف در درس فیزیولوژی کلیه: گامی در جهت نایل شدن به وضعیت مطلوب آموزشی در دورنمای جامعیت علمی کشور

شیوا روشن میلانی*، دکتر فاطمه خردمند، دکتر مرتضی متذکر، دکتر احسان صبوری، دکتر بهنام حشمتیان، رضا سالم صافی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی ارومیه- ارومیه پردیس نازلو دانشکده پزشکی

shivamilani@umsu.ac.ir

مقدمه: نیاز سنجی آموزشی حیاتی ترین فعالیت در برنامه ریزی سیستمهای آموزشی می باشد و برای تعیین نیازها، تشخیص تفاوتها و تعیین اولویتها برای حصول به اهداف آموزشی ضرورت میابد. با توجه به خلاء موجود در پژوهش های نیازسنجی در برنامه ریزی آموزشی کشور، در این مطالعه، پس از انجام یک نیازسنجی آموزشی جامع در درس فیزیولوژی کلیه و تعیین اهداف آموزشی دارای اولویت،

پیش کارورزی دانشجویان پزشکی کشور در سالهای ۱۳۸۹-۱۳۷۷ صورت گرفته است. نتایج حاصل از این مطالعه تصویر روشنی از کیفیت آموزش بالینی در مقطع پزشکی عمومی در سالهای اخیر ارایه می دهد.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی-مقطعی است که در آن حد نصاب قبولی در آزمونهای جامع پیش کارورزی شهرپور و اسفند دانشجویان پزشکی کشور از سال ۱۳۷۷ تا ۱۳۸۹ با استفاده از نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

نتایج: یافته ها حاکی از این است که حد نصاب قبولی در آزمونهای شهرپور و اسفند از سال ۱۳۸۳-۱۳۷۷ یک حالت نوسانی ولی از سال ۱۳۸۳ تا ۱۳۸۹ یک سیر نزولی داشته بطوری که اگر میانگین (۸۸/۲۳) حد نصاب قبولی در آزمونهای اسفند از ۱۳۸۹-۱۳۷۷ را در نظر بگیریم حد نصاب قبولی از سال ۱۳۸۳ به بعد (بجز ۱۳۸۷) همه ساله کمتر از میانگین حد نصاب سالهای گذشته بوده، همچنین حد نصاب قبولی در آزمون های شهرپور نیز یک حالت مشابه داشته و اگر میانگین (۸۶/۲۳) حد نصاب قبولی در آزمون های شهرپور سالهای گذشته را در نظر بگیریم مشاهده می شود که حد نصاب قبولی از سال ۱۳۸۳ به بعد در تمام سالها (بجز ۱۳۸۸) همواره از میانگین حد نصاب قبولی در سالهای گذشته کمتر بوده است و این سیر نزولی حد نصاب قبولی جای تأمل بسیار دارد و زنگ خطر را برای کیفیت آموزش پزشکی کشور به صدا درآورده است و نیاز به اصلاح ملاکهای قبولی در آزمونهای جامع پیش کارورزی را ضروری می سازد.

واژه های کلیدی: آزمون جامع پیش کارورزی، ارزشیابی دانشجویان پزشکی حد نصاب قبولی.

A-10-104-2

نگرش مدرسین در مورد صلاحیت های بالینی دانشجویان کارورز

آزاده عازمیان*، نیلوفر معتمد، عاتکه ترک زاده، حسین پورغلام

* مربی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر- بوشهر- ریشهر- جنب بیمارستان سلمان فارسی - دانشگاه علوم پزشکی - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

aazemian@yahoo.com

مقدمه: مهارت های حرفه ای بعنوان رفتارها، اهداف یا خصوصاتی که نماینده یک شغل یا یک حرفه می باشد شناخته شده است با توجه به تغییرات درسیستم سلامت و اهمیت حرفه های پزشکی تأکیدی بر آموزش مهارت های حرفه ای وجود دارد ولی آنچه دانشجو می آموزد از

بیمار می باشد. این آموزش ها دانشجویان پرستاری را در مسیر حرفه ای بودن سوق می دهد. با توجه به اهمیت موضوع پژوهش حاضر در مورد درک دانشجویان پرستاری از آموزش مربیان خود در انجام مراقبت از بیمار انجام شد.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی-تحلیلی است. کلیه دانشجویان پرستاری و مامایی در مقطع های کارآموزی و کارورزی (۶۸) بصورت سرشماری مورد بررسی قرار گرفتند. داده ها از طریق پرسشنامه روا و پایا ($\alpha=0.92$) جمع آوری و با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

نتایج: ۸۰/۹٪ دانشجویان رشته پرستاری و ۱۹/۱٪ مامایی بودند. ۴۸/۵٪ از دانشجویان معتقد بودند مربی آنها مهربانی خود را به آنها نشان می دهد و ۴۵/۶٪ معتقد بودند مربی آنها احساس موفق بودن در آینده را در آنها ایجاد می کنند ولی ۳۵/۳٪ با اینکه مربی ها به آنها کمک میکنند که ابعاد معنوی زندگی را بشناسند، مخالف بودند و ۳۹/۷٪ گفتند مربی ها تمرکز را بر روی انجام مراقبت از بیمار دارند تا بر نیازهای او. ۶۰/۴٪ معتقد بودند، مربی ها در فعالیت بالینی آنها را مضطرب می سازند. بین رشته تحصیلی و توجه مربی در هنگام برقراری ارتباط با دانشجو تفاوت معنی داری وجود داشت ($p=0/000$).

نتیجه گیری: آموزش مراقبت های بالینی در رشد حرفه ای دانشجویان و طی شدن مسیر حرفه ای شدن بوسیله دانشجویان پرستاری بسیار حائز اهمیت می باشد؛ لذا تاکید بر آموزش اثربخش دانش، مهارت و ارتباط در مراقبت از بیمار سبب آماده نمودن دانشجو پرستار بعنوان یک پرستار حرفه ای در آینده می شود.

واژه های کلیدی: مراقبت از بیمار، آموزش پرستاری، حرفه ای بودن.

مداخله های آموزشی مناسب در جهت هدف مورد نیاز اعمال شده و در نهایت میزان دستیابی به اهداف ارزیابی شده است.

روش کار: مطالعه حاضر در دو مرحله طراحی و اجرا شد. در نیمسال اول با انجام نیازسنجی آموزشی شامل انجام چند آزمون و مقایسه وضعیت موجود با وضعیت مطلوب در نایل شدن به اهداف آموزشی، نیازها و مشکلات آموزشی استخراج شد. سپس، در نیمسال دوم با اعمال مداخله های آموزشی در جهت نایل شدن به وضعیت مطلوب برنامه ریزی و اقدام شد. نتایج با SPSS و آزمونهای Chi-Square Tests و Mann-Whitney Test مورد تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته ها: با تعیین میانگین معیار مطلوبیت ۵۰٪، در مرحله اول درصد پاسخدهی دانشجویان برای سئوالات تستی طراحی شده بر اساس اهداف آموزشی ۴۲/۹۶٪ محاسبه شد. بعد از اعمال مداخلات آموزشی در نیمسال دوم، این درصد به ۵۷/۹۴٪ به طور معنی داری افزایش یافت. همچنین میانگین نمره کسب شده برای سئوالات تشریحی در گروه قبل از مداخله $1/1 \pm 3/42$ از کل ۵ نمره بود که به $0/7 \pm 4/21$ در گروه مداخله افزایش معنی داری یافت.

نتیجه گیری: بر اساس نتایج حاصله، آموزش مبتنی بر هدف و مبتنی بر نیازهای آموزشی فراگیران می تواند در ارتقاء آموزش و رسیدن به سطح مطلوب و مورد انتظار آموزشی بسیار مؤثر باشد و منجر به تحقق یک آموزش استاندارد در بالاترین سطح کیفیتی خود گردد و بنابراین باید در سیستم آموزشی حاضر کشور به آن بهاء بیشتری داده شود.

واژه های کلیدی: نیازسنجی آموزشی، وضعیت موجود، وضعیت مطلوب.

A-10-104-4

درک دانشجویان پرستاری از آموزش مربیان خود در انجام مراقبت از بیمار

آزاده عازمیان*، بی بی ماه محمدی باغملایی، نیلوفر معتمد، محمد رضا یزدانخواه فرد

* مربی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر- بوشهر- ریشهر- جنب بیمارستان سلمان فارسی- دانشگاه علوم پزشکی- مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

aazemian@yahoo.com

A-10-627-2

بررسی محتوای دروس کارآموزی بهداشت جامعه در پاسخگویی به نیازهای پرستاری جامعه نگر

نضال آژ*، محمد رضا مصطفائی، اکرم شاهرخی، کاظم حسین زاده

* مربی دانشگاه علوم پزشکی شهید بابایی دانشکده پرستاری و مامایی- قزوین بلوار شهید باهنر- دانشگاه علوم پزشکی شهید بابایی دانشکده پرستاری و مامایی

nezal_ajh@yahoo.com

مقدمه: یکی از ابعاد رشته پرستاری بعد جامعه نگر این رشته می باشد که تلفیق آن با بهداشت جامعه می تواند در کارآمدی و ارتقاء کیفی و کمی زندگی احاد جامعه از نظر روانی و جسمی قابل اهمیت و

مقدمه: مراقبت از بیمار یکی از وظایف مهم پرستار است که او را برای عملکرد حرفه ای آینده اش آماده می کند. در واقع یکی از اصول مهم در آموزش پرستاری توجه ویژه بر دانش، مهارت و آموزش مراقبت از

از کلیه کارکنان شاغل در خواست شد تا برنامه های عملیاتی مربوط به مسئولیتهای خود را طراحی نمایند. سپس مطالعه ای مقطعی با هدف بررسی نگرش کارکنان آن معاونت در خصوص مشارکت در طراحی برنامه عملیاتی مربوطه انجام شد.

روش کار: پرسشنامه ای دارای ۱۰ سوال در خصوص اهمیت وجود یک برنامه عملیاتی در سازمان که روایی و پایایی آن تایید شده بود توسط ۳۷ نفر از کارکنان تکمیل شد. روش های آماری مورد استفاده شامل آنالیز واریانس و آزمون رگرسیون بود.

یافته ها: ۹۴٪ شرکت کنندگان برگزاری کارگاهها را مفید می دانستند. اختلاف معنا داری در خصوص مشارکت مستقیم در طراحی برنامه عملیاتی وجود داشت بنحوی که کارشناسان مسئول (۸۳٪) بیش از سایرین رضایت داشتند ($P \leq 0.05$). همچنین ۸۵٪ شرکت کنندگان وجود یک برنامه عملیاتی را موجب هدفمند شدن مسئولیتها و صرفه جویی در وقت و هزینه می دانستند. ۷۰٪ آنها معتقد بودند که توجه مدیران به این امر موجب ایجاد انگیزه در انجام وظایف خود براساس برنامه عملیاتی می شود که اختلاف معنی داری بین هریک از مسئولیتها و پاسخ های ارائه شده وجود نداشت ($P \geq 0.05$). معتقد بودند که با این روش آگاهی بیشتری نسبت به نقاط قوت و ضعف کار خود پیدا کرده اند.

نتیجه گیری: باتوجه به نتایج کسب شده چنین به نظر می رسد که آشنا نمودن و دخیل کردن ذی نفعان در طراحی برنامه های راهبردی سازمان و نیز توجه و حمایتهای مناسب مسئولین امر می تواند گامی مؤثر در رسیدن به اهداف کلان آن باشد.

واژه های کلیدی: طراحی برنامه عملیاتی، معاونت آموزشی، مشارکت.

A-10-818-2

ارزیابی میزان آگاهی و مهارت های کتابخانه ای دانشجویان
جدید ورود قبل و بعد از آموزش

آرام تیرگر*، موسی یمین فیروز، زهرا دهقان، لیلا عصری

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی بابل - بابل، دانشگاه علوم پزشکی
بابل، کتابخانه مرکز ی دانشگاه

a_tirgar@yahoo.com

مقدمه: با گسترش جوامع اطلاعاتی مفهوم سواد از وجه سنتی خود به سواد اطلاعاتی - که ملازم با سواد رایانه ای و بلکه بسیار فراتر از آن می باشد - گسترش یافته است. علاوه بر آن دانشگاهها و مراکز آموزش

تأثیر بسزائی داشته باشد. بهداشت علم و هنر پیشگیری از بیماری ها، طولانی کردن عمر و بالا بردن سلامتی به وسیله ی کوشش اجتماعی است، بر همین اساس برای بهداشت فردی عمومی روانی و غذایی تعریف های مشخصی وجود دارد.

روش کار: این مطالعه یک تحقیق توصیفی بوده و جامعه پژوهش شامل کلیه دانشجویان پرستاری که واحد کارآموزی بهداشت جامعه را گذرانده بودند و در گذراندن واحد کارآموزی عرصه بهداشت جامعه بودند شامل شده بود. روش جمع آوری داده ها پرسشنامه محقق ساخته بود که با استفاده از سرفصل دروس کارآموزی و کارآموزی و دروس تئوری بهداشت جامعه ۱ و ۲ و ۳ تنظیم و تهیه شده و برای هر ایتیم از لیبرت ۲ گزینه ای (صفر برای نامناسب، و ۱ برای مناسب) استفاده میشود. پس از اعتبار سنجی توسط دانشجویان تکمیل شد و داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS مورد آنالیز قرار گرفت.

نتایج: تعداد ۷۸ دانشجو در این مطالعه شرکت نمودند. میانگین نمرات کسب شده برای واحد بهداشت جامعه ۱ و بهداشت جامعه ۲ و ۳ به ترتیب 4.28 ± 1.17 ، 4.95 ± 1.18 ، 5.38 ± 1.02 می باشد لازم به ذکر است که نمره کلی بهداشت جامعه ۱، ۱۷ و بهداشت جامعه ۲ و ۳ شامل ۱۴ بود. رنج نمرات بین ۰ تا ۱۷ برای بهداشت ۱ و ۰ تا ۱۴ برای بهداشت ۲ و ۳ بود.

نتیجه گیری: براساس یافته های بدست آمده دانشجویان بطور نسبی معتقد بودند که سرفصل دروس تئوری در راستای اولویتهای سیاستگذاران استان قرار دارد.

واژه های کلیدی: سرفصل درس، بهداشت جامعه، کارآموزی عرصه بهداشت، سیاستگذاری بهداشتی استان.

A-10-409-2

بررسی نگرش کارکنان در ارتباط با مشارکت در طراحی برنامه
عملیاتی معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی بابل

مصطفی جوانیان، مریم قائمی امیری*، منیره پروانه، داوود نصراله پور

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی بابل - بابل - خیابان گنج افروز -
دانشگاه علوم پزشکی

مقدمه: با توجه به اینکه مشارکت افراد سازمان در برنامه ریزیهای کلان، در ارتقا سطح برون داد آن سازمان مؤثر است، از این رو معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی بابل برای افزایش مشارکت پرسنل خود در طراحی برنامه عملیاتی واحدهای آن معاونت در سال ۱۳۹۰ اقدام به برگزاری پنج دوره کارگاه اصول طراحی برنامه عملیاتی نمود و

A-10-888-1

بررسی الگوی نگرش دانشجویان دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی ارومیه نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی و عوامل مرتبط با آن در سال ۱۳۹۰

ناهید نویدجوی^{*}، دکتر حمیرا خلیلی، فاطمه گل کار، فاطمه علیوند

* مربی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه - ارومیه، ۱۱ کیلومتری نازلو، پردیس نازلو، دانشکده بهداشت

n.navidjouy@gmail.com

مقدمه: افزایش چشمگیر پذیرش دانشجو در مقاطع مختلف در دانشگاههای کشور و بدنبال آن افزایش نرخ بیکاری برای دانش آموزان دانشگاهی این قشر را دچار سردرگمی و ابهام در مورد رشته تحصیلی و آینده شغلی خود کرده است؛ لذا این مطالعه با هدف بررسی الگوی نگرش دانشجویان دانشکده بهداشت نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی و عوامل مرتبط با آن صورت گرفت.

روش کار: در این تحقیق توصیفی - تحلیلی، ۲۸۰ نفر از دانشجویان مشغول به تحصیل در رشته های بهداشت محیط، بهداشت حرفه ای و بهداشت عمومی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه در نیمسال اول سال تحصیلی ۹۰-۹۱ در مقاطع کارشناسی پیوسته و ناپیوسته به روش سرشماری انتخاب شدند. جمع آوری اطلاعات با استفاده از پرسشنامه ای که شامل ۱۱ سوال اطلاعات فردی و ۳۰ سوال در مورد نگرش فرد نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی بود صورت گرفت، که این سؤالات عوامل مؤثر از جمله شرایط اقتصادی، رفاه شغلی، رضایت شخصی، دیدگاه جامعه را مورد بررسی قرار داد. سؤالات با مقیاس لیکرت سنجش شده و اعتبار و روایی آن مورد تأیید قرار گرفت. داده ها با استفاده از آمار توصیفی و تحلیلی در نرم افزار SPSS تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: نتایج مطالعه نشان داد، نگرش ۶۸/۴ درصد از دانشجویان دانشکده بهداشت به رشته تحصیلی خود مثبت و نگرش ۳۱/۶ درصد از دانشجویان به رشته تحصیلی منفی بوده و همچنین نگرش ۵۸/۷ درصد از دانشجویان به آینده شغلی مثبت و ۴۱/۳ درصد از دانشجویان به آینده شغلی منفی است. بررسی ها نشان می دهد که دانشجویان بهداشت عمومی بالاترین نگرش مثبت به رشته تحصیلی (۷۴/۱٪) و آینده شغلی (۶۷/۲٪) را دارند، که نگرش دانشجویان مونث این رشته نسبت به جنس مذکر مثبت تر بوده، در صورتی که در رشته های بهداشت محیط و بهداشت حرفه ای نگرش مثبت به آینده شغلی در جنس مذکر بیشتر می باشد، همچنین ۷۱/۶٪ از دانشجویان بومی به رشته تحصیلی و ۶۲/۷٪ به آینده شغلی نگرش مثبت داشتند. بررسی رابطه سن، جنس، تأهل و رشته تحصیلی با نگرش به رشته تحصیلی و آینده شغلی غیر معنی دار بوده، اما رابطه نوع مقطع تحصیلی با

عالی هر ساله مبالغ سنگینی را صرف خرید و اشتراک منابع از جمله منابع الکترونیکی می نمایند. بنابر این تحقق اهداف نقشه جامع علمی در حوزه آموزش پزشکی منوط به استفاده بهینه از ظرفیت های موجود میباشد. هدف از انجام این مطالعه، ارزیابی میزان آگاهی و مهارت های کتابخانه ای دانشجویان جدیدالورود و اثربخشی یک اقدام مداخله ای بصورت کارگاه عملی بوده است.

روش کار: کلیه دانشجویان جدیدالورود دانشگاه علوم پزشکی بابل در سال تحصیلی ۹۱-۹۰ بعنوان جامعه مورد پژوهش در نظر گرفته شده و مداخله آموزشی بصورت کارگاه آموزش عملی در گروهی از آنان (نمونه گیری آسان و برای کلیه دانشجویان متقاضی عضویت در کتابخانه به تعداد ۱۸۵ نفر) به اجرا در آمد. جهت ارزیابی آگاهی دانشجویان از پرسشنامه ای سه بخشی مشتمل بر سوالات باز در خصوص اطلاعات فردی (۴ سوال)، آگاهی های مرتبط با فعالیت های کتابخانه ای (۵ سوال) و سواد اطلاعاتی (۹ سوال) استفاده شد. اثر بخشی آموزش ها نیز پس از سپری شدن حداقل چهار هفته و با پاسخ مجدد به سوالات از سوی ۵۲ تن از دانشجویان انجام پذیرفت.

یافته ها: با توجه به داده ها، ۷۰٪ از گروه مورد بررسی مؤنث و ۳۰٪ دانشجوی مقطع کارشناسی بوده اند. مقایسه آگاهی و مهارت آنها در قبل و بعد از آموزش به ترتیب برای آشنایی با خدمات کتابخانه های دانشگاهی (۱۵ و ۷۵٪)، توانایی استفاده از نرم افزار جستجوی کتابخانه ای (۶ و ۴۸٪)، و آشنایی با راهبردهای جستجو در پایگاه ها (۶ و ۴۴٪) بوده است. لازم به ذکر است که ۳۰٪ از دانشجویان مورد مطالعه سابقه عضویت در کتابخانه های عمومی را داشته اند.

نتیجه گیری: با توجه به یافته ها، دانشجویان از سطح پایینی از سواد اطلاعاتی برخوردار بوده و از سویی آموزش ها با اثر بخشی قابل توجهی همراه بوده اند؛ لذا با عنایت به کارکردهای آموزشی - پژوهشی مورد انتظار از دانشجویان، اجراء و استمرار برنامه های آموزشی از این دست جهت ارتقاء سواد اطلاعاتی آنان و در مفهومی گسترده تر، تحقق اهداف و برنامه های عملیاتی نقشه جامع علمی ضروری به نظر می رسد.

واژه های کلیدی: آموزش علوم پزشکی، سواد اطلاعاتی، دانشجویان جدیدالورود، مداخله آموزشی.

نتایج: نتایج نشان داد که در میزان رضایت دانشجویان از بخش های گوناگون اختلاف معنا داری وجود داشته و بیشترین میزان رضایت مندی دانشجویان از بخش های پوست و جراحی بوده و کمترین میزان رضایت مندی از بخش های داخلی و اعصاب می باشد. همچنین رابطه ی معناداری میان سطح رضایت مندی و معدل دانشجویان وجود ندارد ($P-Value < 0.05$).

نتیجه گیری: یافته ها نشان داد که با وجود تفاوت در بین بخش های بالینی بیمارستان های دانشکده ی پزشکی تبریز میزان کلی رضایت مندی دانشجویان از بخش های مختلف در سطح مطلوبی می باشد؛ لذا شایسته است در برنامه ریزی های آتی بخش های اعصاب و داخلی در اولویت قرار بگیرند.

واژه های کلیدی: رضایتمندی، بخش های بالینی، دانشجویان پزشکی.

نگرش به رشته تحصیلی غیرمعنی دار و با آینده شغلی معنی دار بود ($P=0.03$)

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه نشان داد که دانشجویان رشته های بهداشتی نگرش مثبتی نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی خود دارند. تحصیل در مقاطع بالاتر، راهنمایی اساتید متخصص گروه، متناسب بودن رشته تحصیلی با نیازهای جامعه، تنوع در محیط کار و داشتن بازار کار مناسب می تواند در مثبت تر شدن نگرش دانشجویان مؤثر واقع شود. چرا که نتایج این مطالعه نشان داد دانشجویان کارشناسی پیوسته که محیط کاری را تجربه نکردند در مقایسه با دانشجویان کارشناسی ناپیوسته که در دوره کاردانی کار در عرصه را تجربه کرده اند نگرش مثبت تری نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی خود دارند.

واژه های کلیدی: الگوی نگرش، دانشجویان بهداشت، رشته تحصیلی، آینده شغلی، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه.

A-10-668-2

تعیین آزمونهای پیشنهادی در ارزشیابی کارآموزی کارشناسی ناپیوسته رشته بهداشت عمومی در دانشکده های بهداشت سراسر کشور در سال تحصیلی ۹۰-۸۹

فریبا زاهدی فر^{*}، ژیلا شجری، نسترن کشاورز محمدی، جلیل کوهپایه زاده

* مربی دانشکده بهداشت- قزوین- دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی

fzahedifar@yahoo.com

مقدمه: ارزشیابی بالینی، به منظور تعیین سطح یادگیری و میزان دستیابی به اهداف و مهارت های مورد انتظار، شامل مهارتهای حرفه ای، نگرش ها و ارزش های ضروری برای تربیت گروه متخصص انجام می گیرد. **هدف:** این مطالعه باهدف تعیین آزمونهای پیشنهادی در کارآموزی در عرصه دانشجویان رشته بهداشت عمومی مقطع کارشناسی ناپیوسته سراسر کشور در سال ۹۰-۸۹ می باشد.

روش کار: این مطالعه توصیفی- تحلیلی در سال ۹۰ در دانشگاه علوم پزشکی تهران با استفاده از پرسشنامه خود ایفا انجام گردید. آزمونهای پیشنهادی جهت ارزشیابی کارآموزی دانشجویان رشته بهداشت عمومی دانشکده های بهداشت سراسر کشور با استفاده از روش نمونه گیری سرشماری جمع آوری گردید. در مجموع داده های

A-10-944-6

بررسی رضایت مندی دانشجویان از بخش های بالینی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز

امیر عمرانی راد^{*}، کمال نصیری پرتوی

* amir.omranirad@gmail.com

مقدمه: آموزش بالینی در نظام آموزش پزشکی از اهمیت زیادی برخوردار است. آگاهی از نظرات دانشجویان پزشکی از وضعیت بخش های آموزشی، اساتید و پرستاران مسئولان را در ارائه ی راهکارهای بهبود کیفی و کمی آموزش بالینی یاری می کند. هدف از مطالعه ی حاضر ارزیابی و بررسی رضایت مندی دانشجویان دانشکده ی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز از بخش های بالینی جهت نقاط ضعف و قوت آن ها می باشد.

روش کار: در این بررسی مقطعی، دانشجویان دانشکده ی پزشکی در مقاطع کارآموزی و کارورزی در سال تحصیلی ۱۳۸۹-۹۰ پرسشنامه ای را که شامل ۱۵ پرسش استاندارد در زمینه ی رضایت مندی دانشجویان از اساتید، پرستاران، امکانات آموزشی و تجهیزات بخش ها و احساس اعتماد به نفس و رضایت از عملکرد خود در بخش های بالینی را تکمیل کردند. سپس اطلاعات گردآوری شده به وسیله ی نرم افزار SPSS16 با استفاده از آزمون های آماری توصیفی و T-TEST مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

در کتابخانه ها از نظر سیرکین بودمورد بررسی قرار گرفت (الفای کرنباخ = ۰/۸) و اطلاعات با اسفاده از نرم افزار SPSS و آماره های توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: کتابخانه های علوم پزشکی تبریز با کسب میانگین ۲۵/۸۷ ± ۴۸/۹۵ و کتابخانه های دانشگاه تبریز با کسب میانگین کلی ۰/۹ ± ۳۵/۹۵، هر دو گروه از کتابخانه ها مدیریت کیفیت فراگیر در حد متوسط بود و رابطه بین دو گروه کتابخانه ها با استفاده از t-test مورد بررسی قرار گرفت که هیچ رابطه ای بین دو گروه گزارش نشد.

نتیجه گیری: از آنجا که TQM اقدامی هوشمندانه، آرام و مستمر است و تأثیر نیرو را در تامین سازمان دارد و در نهایت منجر به رضایت مشتری و افزایش کاری می شود تلاش باید کرد کتابخانه ها را به سمت مدیریت کیفیت سوق داد.

واژه های کلیدی: مدیریت کیفیت فراگیر - کتابخانه ها - خدمات نو.

۲۸ پرسشنامه با استفاده از با استفاده از نرم افزار spss11.5 و آزمون نان پارامتریک Kruskal-Wallis Test تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: مهمترین آزمونهای پیشنهادی شامل استفاده از لوگ بوک با امتیاز ۲/۵ ± ۸/۱۱، پورتفولیو با امتیاز ۲/۴۸ ± ۷/۱۶، آزمون OSCE با امتیاز ۲/۵۹ ± ۶/۸۶ و آزمون کتبی با امتیاز ۲/۷۱ ± ۶/۷۳ می باشند.

نتیجه گیری: نتایج بیانگر این مسئله می باشند که دانشکده های بهداشت آزمونهای ارزشیابی متناسب با عملکرد دانشجویان را در ارزشیابی کارآموزی به خوبی پیشنهاد نموده اند. با توجه به اینکه عملکرد حرفه ایی، چند بعدی است و شناسایی و معیار کردن مهارت، نیازمند انتخاب و استفاده از آزمون متناسب برای ارزیابی می باشد لذا بکار گیری این آزمونها در ارزشیابی بالینی کارآموزی بهداشت عمومی پیشنهاد می گردد.

واژه های کلیدی: آزمون، کارآموزی، ارزشیابی بالینی.

A-10-777-2

میزان دستیابی به حداقل های یادگیری در واحد نوزادان از دیدگاه دانشجویان مامایی اهواز

پروانه موسوی^{*}، سیمین منتظری

* مربی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز - اهواز، بولار گلستان، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، دانشکده پرستاری مامایی

mousavip2009@yahoo.com

مقدمه: ماحصل نهایی آموزش نوین در مامایی، با میزان یادگیری فراگیران تعریف می شود لیست حداقل های یادگیری، لیست اهداف آموزشی برای دروسی است که افراد برای انجام آن کار آموزش می بینند و وظایفی را که از دانشجویان یک بخش انتظار میرود تا انجام دهند، مشخص می کند. هدف از این پژوهش، تعیین میزان دستیابی دانشجویان ترم آخر کارشناسی مامایی به حداقل یادگیری در واحد نوزادان می باشد.

روش کار: در این مطالعه توصیفی، ۲۵ نفر دانشجوی ترم آخر کارشناسی مامایی به صورت نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزار گردآوری اطلاعات، پرسشنامه مربوط به حداقل های یادگیری در واحدهای کارآموزی - کارورزی نوزادان (۱۰ سوال) بود. داده ها با نرم افزار SPSS بصورت توزیع فراوانی و بررسی کلی با مقیاس مطلوب،

A-10-1104-2

بررسی مدیریت کیفیت فراگیر (TQM) به عنوان خدمات نو در کتابخانه های علوم پزشکی تبریز و دانشگاه تبریز

حکیمه حضرتی کندیجانی^{*}، دکتر مهستی علیزاده، محمد رضا آزادی فر، محمد علی همتی، سیروس دبیر

* کارشناس مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی - تبریز - دانشگاه تبریز

hakimeh.hazraty@gmail.com

مقدمه: گستردگی و پیچیدگی دنیای امروز، تولید برتر، ارتقا، و بهروری، اثربخشی و رقابت در صحنه های بین الملل باعث شده که به مدیریت بهای بیشتری داده شود. در این راستا کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی از این امر مستثنی نبوده و آن را به سمت مدیریت، بالأخص دانش مدیریت کیفیت سوق داده است. در واقع کتابخانه ها با مدد از این شیوه مدیریت از یک روش مدیریتی ثابت خارج شده و علاوه بر اطلاع رسانی سریع، موجب افزایش کارایی، فراهم کردن رضایت مراجعه کنندگان و رشد این نهاد اجتماعی می شود که هدف از این پژوهش بررسی مدیریت کیفیت فراگیر (TQM) در کتابخانه های علوم پزشکی تبریز و دانشگاه تبریز می باشد.

روش کار: ۸۰ نفر از مدیران و مسئولان کتابخانه های علوم پزشکی و دانشگاه تبریز بوسیله پرسشنامه ای که شامل راههای اعمال TQM

روشهای ارزشیابی کارآموزی در عرصه دانشجویان رشته بهداشت عمومی مقطع کارشناسی ناپوسته در دانشگاه های تیپ ۱، ۲ و ۳ در سال تحصیلی ۹۰-۸۹.

روش کار: این مطالعه توصیفی- تحلیلی در سال ۹۰ در دانشگاه علوم پزشکی تهران با استفاده از پرسشنامه خود ایفا انجام گردید. شیوه های ارزشیابی مورد استفاده دانشجویان رشته بهداشت عمومی دانشکده های بهداشت سراسر کشور با استفاده از روش نمونه گیری سرشماری جمع آوری گردید. در مجموع داده های ۲۸ پرسشنامه با استفاده از با استفاده از نرم افزار spss 11.5 و آزمون نان پارامتریک Kruskal-Wallis Test تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: طبق بررسی انجام گرفته در دانشگاه های تیپ ۱ گزارش کتبی با میانگین 28.96 ± 21.50 تیپ ۲ آزمون کتبی با میانگین 23.19 ± 28.32 و در دانشگاه های تیپ ۳ آزمون کتبی با میانگین $26.62 \pm$ بیشترین آزمونهای مورد استفاده بوده اند.

نتیجه گیری: براساس یافته های این مطالعه بیشترین شیوه های ارزشیابی مورد استفاده ارزشیابی آزمونهای کتبی می باشند. با توجه به اینکه پیامدهای یادگیری پیچیده تر مثل نگرش ها، کار تیمی و حرفه ای بودن با بکارگیری ترکیبی از روش های ارزش های نوین مانند لوگ بوک، پورتفولیو و OCSE می باشد، لزوم بازنگری و تغییر روندهای ارزشیابی بالینی کارآموزی بهداشت عمومی پیشنهاد می گردد.

واژه های کلیدی: ارزشیابی، حیطه های یادگیری، تعیین سطح یادگیری.

A-10-930-4

کیفیت کارآموزی در اتاق عمل بیمارستانهای آموزشی
دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

محمد رضا حاجی آبادی*، قاسم کریمی، طاهره خزاعی، محمدرضا
عابدینی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند- بیرجند- خیابان غفاری-
دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

hhagiabadi43@yahoo.com

مقدمه: آگاهی از نظرات فراگیران از کیفیت آموزش به منظور ارتقای برنامه ها و فعالیتهای آموزشی از اهمیت ویژه ای برخوردار است. در این حیطه مشکلات زیادی وجود دارد که باعث کاهش کیفیت کارآموزی می شود؛ لذا مطالعه حاضر با هدف بررسی دیدگاه دانشجویان هوشبری در مورد کیفیت کارآموزی در اتاق عمل بیمارستانهای آموزشی صورت

نسبتاً مطلوب و نامطلوب تجزیه و تحلیل شدند.

یافته ها: یافته های تحقیق نشان داد که از ۱۰ مهارت ذکر شده در لیست حداقل های یادگیری در واحد نوزادان، موارد تحویل نوزاد طبیعی از اتاق زایمان (تطبیق وضعیت نوزاد با برگه مشخصات، تشخیص اورژانسهای نوزاد، گرم نگهداشتن نوزاد)، آشنایی با نحوه مراقبتهای لازم در نوزادان در معرض خطر نظیر نوزادان نارس، دارای ایکتر، تشنج، آسپیراسیون مکنونی و نوزادان عفونی در سطح نسبتاً مطلوب و بقیه موارد شامل معاینه فیزیکی نوزاد، شستشوی معده ۲ نوزاد، ثبت مراقبتهای انجام شده در پرونده و احیاء حداقل یک نوزاد در سطح نامطلوب قرار داشتند. در مورد احیای نوزاد و شستشوی معده نوزاد، چون اکثر دانشجویان (۸۰٪) تجربه کافی نداشتند.

نتیجه گیری: بر اساس یافته های این پژوهش پیشنهاد می شود که کارگاههای عملی احیای نوزاد و قراردادن سونند معدی و فیلم های آموزشی برگزار شود و با کسب اجازه از مسئولین بیمارستانهای آموزشی و بخش های نوزادان، ثبت مراقبتهای انجام شده توسط دانشجویان در پرونده نوزاد زیر نظر مربی انجام شود همچنین با توجه به علت عدم اجرای مناسب حداقل های یادگیری در بخش نوزادان، بهتر است با انتخاب محیط بالینی مناسب و کاهش تعداد دانشجویان در این واحد و استفاده از مربیان با تجربه و ماهر و آموزش دیده، زمینه را برای آموزش مناسب دانشجویان فراهم کرد.

واژه های کلیدی: حداقل های یادگیری، مهارتهای بالینی، واحد نوزادان.

A-10-668-3

تعیین میزان بکارگیری انواع شیوه های ارزشیابی کارآموزی
در عرصه دانشجویان رشته بهداشت عمومی مقطع کارشناسی
ناپوسته در دانشکده های بهداشت تیپ ۱، ۲ و ۳ در سال
تحصیلی ۹۰-۸۹

فریبا زاهدی فر*، ژیل شجری، نسترن کشاورز محمدی، جلیل
کوهپایه زاده

* مربی دانشکده بهداشت- قزوین- دانشگاه علوم پزشکی وخدمات
بهداشتی درمانی

fzahedifar@yahoo.com

مقدمه: ارزشیابی بالینی، به منظور تعیین سطح یادگیری و میزان دستیابی به اهداف و مهارت های مورد انتظار، شامل مهارتهای حرفه ای، نگرش ها و ارزش های ضروری برای تربیت گروه متخصص انجام می گیرد. **هدف:** این مطالعه باهدف تعیین میزان بکارگیری انواع

گرفته است.

از ارزش و اهمیت خاص برخوردارند و LogBook (کتاب کار) از این موارد است. با توجه به جستجوی منابع و عدم وجود ابزار مناسب، اعضای گروه آموزشی مصمم به طراحی اولین لاگ بوک کارورزی برای (اولین) دوره کارشناسی هوشبری گردیدند.

روش کار: در یک مطالعه مقطعی طراحی لاگ بوک در چندگام برنامه ریزی، اجرا و ارزیابی گردید: ۱- نیازسنجی و مرور سرفصل اولین دوره کارشناسی هوشبری (مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی) و مرور شرح وظایف مصوب کارشناسی هوشبری در اتاق عمل و مراقبت‌های ویژه ۲- تبیین اهداف آموزشی (کلی و اختصاصی) دوره کارآموزی در عرصه کارشناسی هوشبری (۲ تا ۸ واحدی) با تشکیل تیم متخصصین بیهوشی، کارشناسان فیلد آموزشی، مربیان و خود دانشجویان ۳- تدوین عملکرد مورد انتظار برای دستیابی به اهداف (با بازدید از فیلدها، بررسی امکانات، تعداد پروسیجرهای هر فیلد، تعیین پروسیجرهای شایع، برگزاری جلسات با مسئولین فیلد، اخذ نظر متخصصین و ...) ۴- تعیین شیوه ارزیابی هر هدف و نیروی انسانی مورد نیاز و فرایند بازخورد ۵- اجرا طی یک دوره ۶- ارزیابی ۳۶۰ درجه و اصلاح نهایی (با استفاده از پرسشنامه‌های محقق ساخته مبتنی بر هدف و آمار توصیفی)

یافته‌ها: محصول مطالعه لاگ بوک طراحی شده در ۴۱ صفحه، حاوی ۱۰۰ هدف آموزشی در هر ۳ حیطه، تعداد ۱۰۰ پروسیجر (بدون تکرار) و تعداد ۷۳۰ مورد تکرار پروسیجرها بر بیمارارن مختلف (برای دستیابی به اهداف) بود. ارزیابی کارآموزی در عرصه دانشجو توسط ۹ عامل با مجموع ۴۰ نمره تعیین گردید. ۳ پروسیجر پس از ارزیابی تعدیل یا اصلاح شد. نتایج ارزیابی لاگ بوک نیز نشان داد مسئولین فیلد ۹۵٪، مربیان ۸۳٪ و دانشجویان ۷۰٪ وجود لاگ بوک را در ارتقای آموزش، دستیابی به اهداف و امکان ارزیابی عینی، خوب ارزیابی نمودند.

نتیجه گیری: لاگ بوک طراحی شده در ارتقای آموزش اولین دوره کارورزی دانشجویان کارشناسی هوشبری، دستیابی به اهداف آموزشی و انجام ارزیابی عینی مؤثر بوده است و قابلیت ارائه به گروه‌های آموزشی مشابه در دانشگاه‌های کشور را دارد. پیشنهاد می‌شود بمنظور دستیابی به حداکثر کیفیت، بر تکرار پروسیجرها برای دستیابی به اهداف، دقت نظر بیشتری به عمل آید.

واژه‌های کلیدی: Log Book، کارورزی، کارشناس بیهوشی، طراحی، کوریکولوم، دانشجو.

روش کار: در این مطالعه توصیفی تحلیلی، ۴۶ نفر دانشجویان هوشبری، کیفیت برنامه‌ها و اهداف آموزشی، فضای فیزیکی و تجهیزات، نحوه آموزش مربیان و اساتید، سنجش و ارزشیابی، منابع آموزشی و مدیریت و سازماندهی اتاق عمل را با تکمیل پرسشنامه محقق ساخته و چک لیست مشخص کردند.

یافته‌ها: در این پژوهش ۲۸/۲ درصد دانشجویان پسر و ۷۱/۸ درصد آنها دختر بودند. ۳۰/۷۶ درصد پسرها و ۳۰/۳۱ از دانشجویان دختر کیفیت کارآموزی را خوب و ۶۹/۲۴ درصد پسرها و ۶۹/۶۹ درصد از دخترها کیفیت کارآموزی را متوسط ارزیابی نمودند. دانشجویان کیفیت بعضی حیطه‌ها نظیر اهداف آموزشی، سنجش و ارزشیابی، مدیریت و سازماندهی را مطلوب و فضای فیزیکی و تجهیزات، آموزش مربیان و اساتید، منابع آموزشی در اتاق عمل را نیمه مطلوب اعلام نمودند. بین جنس و مقطع تحصیلی دانشجویان با دیدگاه آنان رابطه معنی داری مشاهده نشد.

نتیجه گیری: با توجه به نظرات دانشجویان در خصوص نقاط قوت و ضعف کیفیت کارآموزی، در جهت بهبود آن انجام ارزیابی درونی، بکارگیری مربیان مستقل و ارتقای سطح دانش آنها، تجهیز منابع آموزشی اتاق عمل پیشنهاد می‌گردد.

واژه‌های کلیدی: دیدگاه دانشجویان، رشته هوشبری، کیفیت کارآموزی.

A-10-632-1

طراحی و ارزیابی اولین LogBook کارورزی دانشجویان کارشناسی بیهوشی در دانشگاه علوم پزشکی کاشان

فخرالسادات میرحسینی*، فاطمه حسن شیری، زهرا رحیمی مقدم

* مربی هیأت علمی و دانشجو دانشگاه علوم پزشکی کاشان و
دانشگاه علوم پزشکی تهران

f_mirhoseiny@yahoo.com

مقدمه: ارزیابی عینی و مبتنی بر هدف از ملزومات ساختار کوریکولوم آموزشی بوده و عامل ارتقا آموزش نیز می‌باشد. شیوه انجام ارزیابی بایستی در بخش استراتژی آموزشی چرخه کوریکولوم پیش‌بینی و در گام اجرای کوریکولوم عملی گردد سپس اثر بخشی آن مورد ارزیابی قرار گیرد تا پویایی چرخه آموزش حفظ شود. در این میان برخی شیوه‌های آموزش و ارزیابی در رسیدن به اهداف آموزشی عملکردی

A-10-1079-1

ارزیابی درونی گروه پرستاری بهداشت جامعه و روان دانشگاه علوم پزشکی گناباد در سال ۱۳۸۹

شهلا خسروان*، محمدرضا منصوریان، دکتر مجتبی کیان مهر، هدایت اله شمس، لیلا صادق مقدم، علی دلشاد

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی گناباد - خراسان رضوی - شهرستان گناباد - حاشیه جاده آسیایی - معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی - مدیریت امور پژوهشی

mma_khosravan@yahoo.com

مقدمه: کیفیت در نظام آموزشی از اهمیت ویژه ای برخوردار بوده و هدف آن استفاده‌ی بهینه از منابع و امکانات است. با توجه به اهمیت ارزشیابی در ارتقای کیفیت، این مطالعه به منظور ارزیابی درونی گروه پرستاری بهداشت جامعه و روان دانشگاه علوم پزشکی گناباد انجام شده است.

روش کار: این پژوهش از نوع توصیفی و جامعه‌ی پژوهش اعضای هیأت علمی، مدیران مربوطه، دانشجویان، مستندات و منابع مرتبط با گروه پرستاری بهداشت جامعه و روان دانشگاه بوده که به صورت غیرتصادفی مبتنی بر هدف انتخاب شده اند. ابزار جمع آوری داده‌ها پرسشنامه و چک لیست بوده و گردآوری داده‌ها به روش مشاهده، پرسشگری و حصول اتفاق نظر به روش بحث گروهی متمرکز انجام و از روش های آمار توصیفی برای تفسیر نتایج استفاده شده است.

یافته‌ها: نتایج ارزیابی حاصل از مجموع نمره‌ی به دست آمده در ۸ عامل، ۴۱ ملاک و ۲۱۲ نشانگر مورد بررسی نشان داد، عامل امکانات و تجهیزات آموزشی با کسب ۹۲/۱۸ درصد و عامل دوره‌های آموزشی و برنامه‌های درسی و غیر درسی با احراز ۵۵/۵۵ درصد کمترین نمره را به خود اختصاص داده است.

نتیجه گیری: نتایج مبین آن است که در موارد دارای وضعیت مطلوب باید سعی در حفظ و ارتقای بیشتر متناسب با پیشرفت علم و تکنولوژی اعمال و گروه برای بهبود عواملی که نمره‌ی بالایی را در ارزیابی درونی احراز نکرده است بررسی و برنامه ریزی دقیق نماید. همچنین مدیران دانشگاه نیز باید با کمک و حمایت‌های موثر شرایط و منابع لازم برای بهبود وضعیت گروه و دستیابی به بالاترین حد مطلوبیت را فراهم سازند.

واژه‌های کلیدی: ارزیابی درونی، گروه آموزشی، پرستاری بهداشت جامعه و روان.

A-10-1012-4

بررسی عوامل بازدارنده تحقق اهداف آموزشی از دیدگاه دانشجویان برتر دانشگاه علوم پزشکی یزد

مهديه ممیزی*، محمد ممیزی، مسعود میرزایی، محمدرضا امینی پور

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی یزد

Mahdieh_momayyezi@yahoo.com

مقدمه: بیش از دو دهه است که مراکز آموزشی دنیا نگران بازده آموزشی فارغ التحصیلان علوم پزشکی و میزان کارایی آن‌ها در جامعه و در عرصه کار هستند که در این میان دانشجویان برتر علمی اهمیت بیشتری دارند. به این منظور، پژوهش حاضر با هدف بررسی دیدگاه دانشجویان در خصوص عوامل بازدارنده تحقق اهداف آموزشی انجام شد.

روش کار: این مطالعه کیفی (بحث گروهی) است و بر روی ۵۵ نفر از دانشجویان برتر دانشگاه علوم پزشکی یزد و طی ۳ جلسه بحث گروهی انجام شد. در پایان هر جلسه، اطلاعات دسته بندی و منظم گردید و یافته‌های تحقیق بر حسب تکرار و به تفکیک هر حیطه مرتب و جدول بندی شد.

یافته‌ها: موارد بیان شده در ۵ حیطه طبقه بندی شد که ۲۹ مشکل مربوط به مدیریت آموزشی، ۲۸ مشکل مربوط برنامه ریزی آموزشی، ۱۰ مشکل مربوط به حیطه ارزشیابی، ۴ مشکل مربوط به اهداف آموزشی و ۳ مشکل مربوط به روش تدریس بود. از بین مشکلات حیطه مدیریت آموزشی، هماهنگ نبودن اساتید دروس در گروه‌های مختلف پزشکی، بیشترین تکرار را داشت، در حیطه برنامه ریزی آموزشی، غیر ضروری بودن برخی سرفصل‌های دروس دوره کارشناسی ارشد و علوم پایه پزشکی، در حیطه ارزشیابی، غیر واقعی بودن ارزشیابی سالانه اساتید و عدم ترتیب اثر دادن نتایج آن و در میان مشکلات بیان شده در حیطه اهداف آموزشی، کم رنگ بودن نقش پژوهش در کنار درس‌های تئوری مهمترین مشکلات بودند.

نتیجه گیری: اگرچه برخی از مشکلات به ظاهر کوچک و کم اهمیت به نظر می‌رسیدند ولی می‌توانند در اثر بخشی نتایج آموزشی بسیار حائز اهمیت باشند و بسیاری از آن‌ها با استفاده از اقدامات ارزان و صرف وقت ناچیز و با همکاری بین مدیران و اساتید و دانشجویان دانشگاه قابل حل می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: عوامل بازدارنده، اهداف آموزشی، دانشجویان برتر.

A-10-57-27

عنوان: صلاحیت های بالینی کارورزان بخش اطفال قبل و بعد از گذراندن دوره: مقایسه ای بر اساس خودارزیابی فراگیران

آرزو میرفاضلی

دانشیار مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی - گرگان دانشگاه علوم پزشکی

arezou_mirfazeli@yahoo.com

زمینه و هدف: دانشجویان پزشکی برای کسب صلاحیت های حرفه ای بخشی از آموزش خود را در بخش های اطفال می گذرانند. ورود به این بخش خود مستلزم به همراه داشتن پاره ای از صلاحیت های عمومی و خروج از این بخش نیز مستلزم کسب یک سری از صلاحیت های اختصاصی اطفال می باشد. یکی از رویکردهای ارزیابی در صلاحیت های بالینی خود فراگیران می باشند. هدف از این پژوهش بررسی دستیابی کارورزان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گلستان به صلاحیت های تخصصی بخش اطفال قبل و بعد از گذراندن دوره بر اساس خودارزیابی توسط فراگیران بوده است.

روش کار: در این مطالعه مقایسه ای قبل و بعد، ۵۱ کارورز پزشکی به صورت سرشماری طی دو سال (۹۰-۸۸) وارد مطالعه شدند. برای جمع آوری داده ها از پرسشنامه خودارزیابی دربردارنده ۸۸ صلاحیت در ۹ حیطه "رویه ها، معاینه و اخذ شرح حال، معرفی بیمار و ثبت شواهد، ارتباط با کودک و خانواده، تصمیم گیری تشخیصی، تغذیه، تفسیر آزمایشات، تصمیم گیری درمانی و تجویز دارو، ارزشیابی رشد و تکامل و ارائه مشاوره"، استفاده شد. پرسشنامه یک بار روز اول ورود به بخش اطفال و یک بار در آخرین روز اتمام کارورزی توسط کارورزان بخش اطفال تکمیل شد. اطلاعات با استفاده از آزمون تی زوج مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: میانگین خودارزیابی مهارت بالینی در گروه قبل از ورود به بخش ۱۸۲/۰۱ و در گروه بعد از گذراندن دوره ۲۷۱/۲ با اختلاف آماری معنی دار بوده است ($p < 0.01$). میانگین توانایی دانشجویان در تمامی ۹ حیطه شامل پروسیجرها، معاینه و اخذ شرح حال، معرفی بیمار و ثبت شواهد، برقراری ارتباط با کودک و خانواده، تصمیم گیری های تشخیصی، تغذیه، تفسیر آزمایشات، تصمیم گیری درمانی و نحوه تجویز دارو، رشد و تکامل و ارائه مشاوره قبل و بعد از گذراندن کارورزی تفاوت معنی داری داشته اند ($p < 0.01$).

نتیجه گیری: یافته ها نشان داد که بر اساس خود ارزیابی کارورزان گذراندن بخش اطفال موجب شد تا تمامی صلاحیت بالینی افزایش یابد. اگرچه کامل ترین ارزیابی ها مواردی هستند که به طور چندجانبه (استاد، همتایان، بیماران، پرستاران) صورت گیرند اما خودارزیابی نیز جایگاه خاص خود را در سنجش صلاحیت ها دارد و فراگیران را به

A-10-1071-2

همبستگی خود ارزیابی و آزمون دانش CPR کارورزان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان

فخرالسادات میرحسینی*، دکتر فریبا رایگان، پرستو پورنقش بند، زینب احمدی کیا، حمیدرضا گیلاسی، امیر معتمدنژاد، زهرا رحیمی مقدم

* عضو هیئت علمی دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان و دانشجوی PHD آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران دانشگاه علوم پزشکی کاشان - دانشگاه علوم پزشکی کاشان

f_mirhoseiny@yahoo.com

مقدمه: شیوه های ارزیابی متنوعی در برنامه های آموزشی پیش بینی می گردد. باتوجه به نقش مهم ارزیابی در پویایی برنامه ها، پیوستگی و همبستگی روش های ارزیابی برای تایید نتایج حاصل با اهمیت بوده و قطعا در ایجاد انگیزه برای اصلاح برنامه مؤثرتر خواهد بود. با توجه به اهمیت دانش احیای قلبی ریوی (CPR) و کفایت برنامه های آموزشی جاری، ارزیابی مداوم آن با روش های متنوع و متعدد ضروری می باشد. مطالعه حاضر، دانش CPR را به دو روش خود ارزیابی و سنجش با آزمون معتبر دانش بررسی نموده است.

روش کار: مطالعه تحلیلی از نوع همبستگی بر دانش کارورزان پزشکی قبل از شروع دوره CPR در دانشگاه علوم پزشکی کاشان در سال ۱۳۹۰ انجام شد. گروه، دو آزمون خودارزیابی و ارزیابی دانش براساس پرسشنامه های محقق ساخته را پس از توضیحات محقق و تعهد به محرمانه ماندن اطلاعات افراد، تکمیل نمودند. پرسشنامه خودارزیابی شامل سؤالات مربوط به ارزیابی دانش و مهارت CPR به طور کلی؛ ودر حیطه ها و اجزای آن بود و پرسشنامه سنجش دانش شامل ۹۴ سوال در دوحیطه احیای مقدماتی و پیشرفته بود که اعتبار آن با نظر متخصصین تعیین گردیده بود. همبستگی میان نمره خودارزیابی فرد با نمره دانش توسط نرم افزار SPSS18 و با آزمون همبستگی پیرسون سنجش شد و $\alpha = 0.05$ به عنوان معنی دار لحاظ گردید.

نتایج: میانگین نمره دانش CPR کارورزان در قسمت خودارزیابی 7.65 ± 3.89 (از ۲۰) و نتیجه حاصل از سنجش با آزمون 6.4 ± 1.87 بود. همبستگی بین نمره خودارزیابی و نمره دانش $r = 0.34$ و $p = 0.03$ بدست آمد.

نتیجه گیری: کارورزان پزشکی با آزمون خودارزیابی نه تنها خود را نیازمند ارتقا دانش CPR می دانستند بلکه این نیازمندی توسط نتیجه حاصل از شرکت در آزمون دانش CPR نیز تأیید شد. برنامه ریزان می توانند برای ارتقا برنامه های آموزشی CPR از نتایج کامل مطالعه استفاده نمایند.

واژه های کلیدی: همبستگی، خودارزیابی، دانش، CPR، کارورز پزشکی.

شاغل در آن مراکز است. با عنایت به جهت گیری کلی نقشه جامع علمی سلامت کشور که شامل اولویت دادن به علم و فناوری پاسخگو به نیازهای سلامت جامعه، حضور مؤثر در عرصه بین الملل و تکمیل چرخه نوآوری سلامت و تحول نظام آموزش سلامت است لازم است که توسعه و تعالی سرمایه های انسانی به نحوی که ارائه خدمات سلامت توسط افرادی عالم، توانمند و کارآمد و پاسخگو به نیازهای سلامت جامعه و متخلق به اخلاق حرفه ای و اجتماعی متناسب با فرهنگ اسلامی - ایرانی و نوآور انجام گیرد.

نتیجه گیری: نویسندگان مقاله با توجه به وضعیت نظام فعلی آموزش پزشکی کشور و بررسی نقاط قوت و ضعف آن و ضمن بررسی روندهای نوین جهانی در زمینه آموزش پزشکی و تحول در آموزش پزشکی و آینده پژوهی، پیشنهاد می نمایند که با تلفیق روندها و روش های ارتقاء کیفیت (TQM) و برنامه ریزی استراتژیک، اهداف و استراتژی هایی را به منظور تحول در نظام آموزش پزشکی در راستای دستیابی به اهداف نقشه جامع علمی سلامت کشور و چشم انداز ایران ۱۴۰۴ در برنامه استراتژیک پنج ساله حوزه های آموزشی دانشگاه ها تدوین و تنظیم گردد که این برنامه استراتژیک در دانشگاه علوم پزشکی کردستان بر اساس مطالب پیشگفت برای سالهای ۹۴ - ۹۰ تهیه و تدوین گردیده است.

واژه های کلیدی: تحول و نوسازی، نظام آموزش پزشکی، نقشه جامع علمی سلامت کشور.

A-10-1095-2

آموزش مدیریت کیفیت فراگیر گامی در جهت تحقق اهداف

آمنه محمدپور ارمینیان*، محمد علی فرنی

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی تبریز - تبریز - مرکز آموزشی درمانی الزهرا

zahra_amneh@yahoo.com

مقدمه: مدیریت کیفیت فراگیر روشی برای اداره یک سازمان است که اساس آن بر کیفیت و مشارکت همه اعضای سازمان استوار است و هدف آن نیل به موفقیت درازمدت از طریق جلب رضایت مشتری و تأمین منافع همه افراد ذینفع است. هدف از نگارش این مقاله بررسی میزان اجرای TQM توسط مدیران دانشگاه علوم پزشکی تبریز با توجه به محل خدمت آنان است.

روش کار: ابزار جمع آوری داده ها پرسشنامه محقق ساخته است

نقاط ضعف و وقت خود آشنا می سازد.

واژه های کلیدی: خود ارزیابی، صلاحیت بالینی، کارورزان پزشکی، کارورزی اطفال.

A-10-655-4

لزوم تحول و نوسازی در نظام آموزش پزشکی بر مبنای دستیابی به اهداف نقشه جامع علمی سلامت کشور و چشم انداز ایران ۱۴۰۴

هومن قصری*، دکتر طبیب قدیمی، دکتر مهدی طیبی آراسته، دکتر یدالله زارع زارده

* دستیار تخصصی بیماریهای داخلی دانشگاه علوم پزشکی کردستان - سنندج - خیابان آبیذر - ستاد مرکز دانشگاه علوم پزشکی کردستان - دفتر ریاست دانشگاه

hooman569@yahoo.com

مقدمه: برای دستیابی به اهداف کلان چشم انداز ایران ۱۴۰۴ و نیز برنامه پنجم توسعه کشور و نقشه جامع علمی کشور، همه سازمانها و دستگاه های مرتبط راهی به جز برنامه ریزی و مدیریت به روز و نوسازی منابع خود ندارند و در همین راستا نیز نظام سلامت کشور برای دستیابی به اهداف کلان چشم انداز ایران ۱۴۰۴ و برنامه پنجم و نیز نقشه جامع علمی کشور ناچار به برنامه ریزی در جهت نوسازی و تحول در وضعیت آموزش پزشکی کشور است. بر اساس چشم انداز نظام سلامت در نقشه جامع علمی سلامت کشور () در سال ۱۴۰۴، جمهوری اسلامی ایران کشوری است با مردمی برخوردار از بالاترین سطح سلامت و دارای عادلانه ترین و توسعه یافته ترین نظام سلامت در منطقه () و همچنین باید تا سال ۱۴۰۴ از طریق بهره برداری از دانش موجود و تولید علم و فناوری جایگاه اول سلامت آحاد مردم در منطقه کسب گردد. در راستای دو چشم انداز ارائه شده مأموریت نظام علم و فناوری و نوآوری سلامت، شناسایی و حل مسائل در حوزه های اصلی از جمله ظرفیت سازی نیروی انسانی مورد نیاز نظام سلامت و بهره برداری از دانش در زمینه هایی است که کشور دارای مزیت های نسبی و رقابتی برای رسیدن به جایگاه نخست منطقه می باشد که این مأموریتها با تحقق اهداف راهبردی از جمله احراز جایگاه مرجعیت علمی منطقه با تراز جهانی در مقطع تحصیلات تکمیلی و کسب مقام اول در علم، فناوری و نوآوری حوزه سلامت در منطقه است. مأموریت علم و فناوری توسط نقش آفرینان آن از جمله گروه های علمی، مراکز دانشگاهی و تحقیقاتی و محققان، دانشجویان و اعضای هیئت علمی

ویژه به امر پژوهش و به ویژه پژوهش‌های کاربردی حوزه آموزش پزشکی تلقی شود. این امر به صراحت در راهبرد ملی شماره ۲ آن: «توسعه آموزش و پژوهش در زمینه ترویج شیوه‌های زندگی سالم و...» نیز مورد عنایت واقع شده است. توجه به عنصر «بومی‌سازی علوم مرتبط با سلامت» (بند ۱ این راهبردها) نیز دلیل دیگری بر توجه به دانش بومی و پژوهش‌های کاربردی است. این مقاله در ادامه به واکاوی اقدامات ملی ششگانه این راهبرد به ویژه بند ۲ اقدامات ملی: «تولید دانش با تأکید بر بیماریها و معضلات بومی» پرداخته به اجمال به عناصر مستتر در آنها اشاره کرده است.

واژه‌های کلیدی: نقشه جامع علمی، آموزش پزشکی، راهبرد.

که پس از تعیین روایی و پایایی ($\alpha=0.96$) بین ۲۶۵ نفر از مدیران در دانشکده های مختلف دانشگاه علوم پزشکی تبریز پخش شده بود که از این مقدار حدود ۲۰۰ پرسشنامه عودت داده شد. داده ها توسط SPSS 16 مورد تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: مطابق آزمون تحلیل واریانس یک طرفه با مقدار $F=2/132$ و سطح معنی داری $P=0/03$ بدست آمده می توان نتیجه گرفت که میزان اجرای TQM در دانشگاه علوم پزشکی تبریز با توجه به محل اشتغال مدیران معنی دار می باشد. بطوریکه مدیران EDC بیشترین مقدار مدیران بیمارستانها کمترین مقدار را بدست آوردند. بنابراین فراگیری مؤلفه و شاخص های مدیریت کیفیت جامعه از سوی مدیران دانشگاه علوم پزشکی می تواند راهکاری برای تحقق اهداف در آموزش پزشکی محسوب شود.

واژه‌های کلیدی: مدیریت کیفیت فراگیر، مدیران.

A-10-829-5

لزوم ایجاد رشته میان رشته ای قرآن و سلامت با نگاهی به نقشه جامع علمی سلامت کشور

مرتضی حیدری*، دکتر علیرضا کوهپایی

* کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی قم - قم - خیابان شهید لوسانی (ساحلی) - دانشگاه علوم پزشکی قم - معاونت آموزشی

mheidari@muq.ac.ir

مقدمه: با توجه به تأکید نقشه جامع علمی کشور بر علوم میان رشته‌ای و به طور خاص، با واکاوی ارتباط علوم اسلامی و انسانی با حوزه سلامت به عنوان «گفتمان میان رشته‌ای بین دانش پزشکی و علوم ارزشی و معرفتی» و نقش هویت‌ساز و جهت دهنده آنها برای علوم و به تبع، تأثیر آنها در محقق کردن توسعه دانش بنیان، کمک به تولید علم، نظریه‌پردازی، ترویج شیوه‌های زندگی سالم بر اساس آموزه‌های اسلامی، پیوند علوم اسلامی و انسانی با مفاهیم و عملکردهای نظام سلامت و نیز تقویت نظام آموزشی با تربیت سرمایه انسانی پاسخگو به نیازهای سلامت جامعه و متخلق به اخلاق حرفه‌ای مبتنی بر تعالیم اسلامی که به ارائه خدمات کیفی در سطوح مختلف نظام سلامت بپردازند، به نظر می‌رسد دستیابی به اهداف نقشه یاد شده در بخش سلامت و حرکت در مسیر الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، نیازمند تلفیق مناسب علوم مرتبط با سلامت با معارف و علوم اسلامی است. یقیناً، اتخاذ رویکرد صحیح در جهت مؤانست با مفاهیم اسلامی و آموزه‌های دینی، به نحوی که قادر باشد به ایجاد یک فضای معنوی و اسلامی در سطح دانشگاه منجر گردد، مستلزم برخورداری اساتید از دانش و نگرش مذهبی است به نحوی که بتوانند موضوعات تخصصی را از دریچه معارف اسلامی و از زاویه باورهای اسلامی، بازگو نمایند. به عبارت دیگر، آنچه مهم است ممزوج نمودن آموزه‌های مذهبی

A-10-1105-2

بررسی اجمالی راهبرد کلان شماره ۱۱ نقشه جامع علمی کشور به عنوان اصلی ترین راهبرد مرتبط با آموزش علوم پزشکی

پروین رضایی گزگی*

* کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی کرمان - کرمان. ابتدای جاده هفت باغ. پردیزه دانشگاه علوم پزشکی.

مقدمه: نقشه علمی جامع کشور به عنوان یکی از اسناد بالادستی نظام های آموزشی، یکی از اصلی ترین اسنادی است که قرار است با ایفای نقش مجامع علمی، جایگاه علمی کشور را در بین سایر مجامع ارتقا داده و اهداف عالی توسعه کشور را محقق سازد. آموزش عالی و نهادهای مرتبط با آن، کلیدی ترین نقش را در دستیابی به این اهداف ایفا می کنند و آموزش علوم پزشکی نیز از این قاعده مستثنی نیست. یکی از راهبردهای اصلی تحقق اهداف نقشه که به شکل مستقیم با حوزه آموزش پزشکی ارتباط پیدا می کند، راهبرد کلان شماره ۱۱ سند است. مقاله حاضر به بررسی این راهبرد پرداخته و راهبردها و اقدامات ملی ذیل آن را مورد بررسی اجمالی قرار می دهد.

روش کار: این مطالعه یک مطالعه مروری است که با بررسی نقشه جامع علمی کشور و متون علمی پشتیبان آن، انجام شده است.

یافته ها: عنوان راهبرد شماره ۱۱ سند: «نقش آفرینی مؤثرتر چرخه علم، فناوری و نوآوری در حوزه علوم پزشکی و سلامت» است. اشاره به واژه «مؤثرتر» در عنوان این راهبرد می تواند نشان دهنده لزوم توجه

A-10-1147-3

تعیین چالش های دانشگاه علوم پزشکی کرمان در دستیابی
به اهداف نقشه جامع علمی سلامت کشور و ارائه راهکار

دکتر رستم سیف الدینی، رضا دهنویه*، دکتر محمدحسین
مهرالحسنی، دکتر سمیه نوری حکمت، ناهید خواجه پور، مینا انصاری

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی کرمان

rdehnavi@gmail.com

مقدمه: تلاش در جهت تهیه نقشه علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمان، در پاسخ به تعیین سهم این دانشگاه در دستیابی به اهداف نقشه علمی سلامت کشور بوده است. در این رابطه تعیین چالش های دانشگاه در دستیابی به این اهداف می تواند در طی نمودن مناسب مسیر پیش رو راهگشا باشد.

روش کار: این مطالعه از نوع مطالعات کاربردی است که با استفاده از روش کیفی در سال ۱۳۹۰ انجام گرفته است. در این مطالعه، نمونه پژوهش (۲۵ نفر) با روش نمونه گیری هدفمند (Purposeful Sampling) و طبقه ای انتخاب شد. این افراد بر اساس معیارهای داشتن تجربه مدیریتی، داشتن سابقه کار حداقل ۴ سال، علاقمندی و اطلاع داشتن از موضوع و شاخص بودن در زمینه های آموزشی پژوهشی انتخاب شده اند. برای تحلیل داده ها از روش تحلیل چارچوبی (Framework analysis) استفاده شده است. در تمامی مراحل بالا از نرم افزار Atlas-Ti استفاده گردید.

یافته ها: دانشگاه علوم پزشکی کرمان در ۹ مفهوم سیاستگذاری، تأمین مالی، آموزش، انجام پژوهش، انتشار دانش، کارآفرینی، ارائه خدمات، ارتباطات، فرهنگ سازی با چالش هایی مواجه است که این چالش ها در ۴۴ دسته طبقه بندی گردید. همچنین الزامات خارج دانشگاهی نیز در ۴ دسته طبقه بندی گردید.

نتیجه گیری: جهت ایفای مناسب نقش دانشگاه علوم پزشکی کرمان در دستیابی به اهداف نقشه علمی سلامت کشور می بایست علاوه بر رفع چالش های اشاره شده در این مطالعه با مکانیزمهایی الزامات لازم خارج دانشگاهی نیز فراهم گردد.

واژه های کلیدی: نقشه علمی سلامت کشور - دانشگاه علوم پزشکی کرمان - نظام ملی نوآوری.

با دانش تخصصی است و در غیر این صورت، به نظر نمی رسد صرف یادگیری مطالب به موازات هم، بتواند منجر به ایجاد رابطه مؤثری بین این آموخته ها و در نتیجه، تولید فکر و محتوای ارزشمند و بدیع گردد. گسترش علاقه مندی و گرایش به تحقیق و کار علمی در حوزه علم و دین و به طور اخص، علم طب و موضوعات دینی، در سال های اخیر، از اقبال شایسته ای برخوردار بوده است. با این حال، مروری بر آنچه که با عنوان قرآن پژوهی و طب، ارائه گردیده است، نشان دهنده آن است که این مطالعات و پژوهش ها که با موضوعاتی از قبیل ارائه قرائتی از قرآن و روایات به منظور اثبات انطباق آنها با یافته های جدید علم بشری، تبیین برخی از اصول علمی بر مبنای آموزه های قرآنی و مانند آن صورت گرفته اند، در چهارچوب فکری علوم اسلامی و قرآنی به مفهوم خاص و دقیق آن قرار نگرفته اند. به نظر می رسد مهم ترین علت این امر، آن است که پزشکان و فعالان عرصه سلامت که علاقه مند به تحقیق در حوزه علوم اسلامی هستند، آموزش رسمی و مدونی در خصوص معارف اسلامی طی نکرده اند و آشنایی آنها نوعاً به مطالعات پراکنده و علائق شخصی بازمی گردد. پس، تردیدی باقی نمی ماند که ایجاد و تقویت چارچوب پنداشتی و نظام فکری مناسب در این حوزه علمی، ضرورت دارد و لذا، ایجاد رشته های میان رشته ای از جمله رشته قرآن و سلامت در مقطع دکتری تخصصی، می تواند کمک مؤثری به جبران این نقیصه کرده و تحقیقات در این حوزه را نظام مند و سامان یافته نماید.

روش کار: تدوین محتوا و سرفصل های رشته، توسط نهادهای حوزوی که به صورت تخصصی، فعالیت می نمایند، صورت گرفته و از طریق انعقاد تفاهم نامه با دانشگاه، موضوع ایجاد رشته تحصیلی در حال پیگیری می باشد.

یافته ها: با توجه به ظرفیت های علمی استان قم در خصوص علوم اسلامی و انسانی و فعالیت ده ها مؤسسه آموزشی و تحقیقاتی تخصصی، گرایش قوی در معاونت های آموزشی و تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به این امر و وجود دانشکده طب و دین در دانشگاه علوم پزشکی قم، عوامل تسهیل کننده این رویداد می باشند.

نتیجه گیری: به نظر می رسد ایجاد رشته قرآن و سلامت در مقطع دکتری تخصصی، می تواند به تربیت افرادی که در هر دو حوزه علوم قرآنی و طب، از تخصص و دانش کافی برخوردارند، منجر خواهد شد. این دانش آموختگان خواهند توانست در حیطه آموزش و پژوهش، فعالیت مؤثری داشته باشند و بخشی از اهداف نقشه جامع علمی سلامت، الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت و سند چشم انداز توسعه کشور را فراهم نمایند. بدیهی است سایر حوزه های میان رشته ای از قبیل ارتباط دانش پزشکی با فقه، اخلاق، حقوق و سایر گرایش های علوم اسلامی از نظر دور نبوده و دنبال خواهد شد.

واژه های کلیدی: قرآن، سلامت، میان رشته ای، علوم اسلامی، نقشه جامع علمی سلامت.

A-10-1153-2

بررسی عوامل مؤثر بر استرس در دانشجویان دندانپزشکی

مهتاب معمارپور*، لیلا بذرافکن، احسان موسوی

* دانشیار دانشکده دندانپزشکی - شیراز - قصردشت - قم اباد -
دانشکده دندانپزشکی - بخش کودکان

memarpour@sums.ac.ir

مقدمه: تبیین عوامل استرس زا در دانشکده دندانپزشکی و بین دانشجویان آن نقش مهمی در ارتقاء آموزش و آینده شغلی دانشجویان دارد. بهمین منظور در این مطالعه سعی شد تا عوامل مؤثر بر ایجاد استرس از نظر دانشجویان بررسی گردد.

روش کار: این مطالعه به روش توصیفی بر روی دانشجویان دندانپزشکی سطح کشور که در کنگره دانشجویی در شیراز (۱۳۹۰) شرکت نموده بودند، انجام شد. از روش پرسشنامه برای جمع آوری اطلاعات استفاده گردید. پایایی پرسشنامه ها با استفاده از ضریب همبستگی اسپیرمن ارزیابی و روایی آن توسط اساتید تأیید شد. پرسشنامه ها در میان ۳۲۵ دانشجو توزیع گردید و میزان موافقت دانشجویان با هر یک از سؤالات، سنجیده شد. تجزیه و تحلیل داده ها با نرم افزار SPSS و استفاده از روشهای آمار توصیفی - استنباطی مانند توزیع فراوانی، میانگین و آزمون کای اسکور انجام شد.

یافته ها: در مجموع ۲۸۳ دانشجو (۱۱۲ پسر، ۱۷۱ دختر) با میانگین سنی ۲۲٫۳ پرسشنامه ها را تکمیل نمودند. اختلاف آماری محسوسی بین میانگین استرس در دختران و پسران دیده نشد. ($P < 0.05$). یافته ها نشان داد که عدم وجود وقت کافی برای استراحت (۳۵٫۲٪)، و مشکلات فردی مانند تامین هزینه تحصیل، زندگی در خوابگاه، تامین هزینه زندگی خانواده (۲۱٫۷٪) از عوامل استرس زای خارج از محیط دانشکده میباشد. در آموزش دروس نظری، حجم بالای دروس (۳۲٫۰۵٪) و همزمانی امتحان تئوری با کار کلینیکی در یک روز (۳۳٫۳٪) از عوامل استرس زا هستند. مهمترین عوامل مؤثر در ایجاد استرس در پرکلینیک و کلینیک عبارت بودند از: انتقاد استاد از دانشجو در مقابل بیمار (۳۳٫۳٪)، اشکال در یافتن بیمار مناسب (۳۵٫۶٪)، نگرانی از اتمام بموقع درمانهای مورد درخواست هر بخش (۲۴٫۴٪).

نتیجه گیری: ماهیت رشته دندانپزشکی و محیط آموزشی آن در ایجاد تنش در دانشجویان نقش بسزایی ایفا میکند. شناخت دقیق عوامل استرس زا و کاهش آنها در ارتقاء سطح آموزش و افزایش یادگیری دانشجویان تأثیر خواهد داشت.

واژه‌های کلیدی: دانشجویان دندانپزشکی، آموزش، استرس.

A-10-668-4

بررسی عملکرد کیفی آموزش دانشکده بهداشت دانشگاه

علوم پزشکی قزوین با توجه به طرح رتبه بندی راد در

نیمسال دوم سال تحصیلی ۹۱-۹۰

فریبا زاهدی فر*، علی صفری، احمد نیک پی

* مربی دانشکده بهداشت - قزوین - دانشگاه علوم پزشکی و خدمات
بهداشتی درمانی

fzahedifar@yahoo.com

مقدمه: ارزیابی عملکرد آموزشی در مؤسسات آموزش عالی به عملکرد دانشجویان، دانش آموختگان و اعضای هیأت علمی و عوامل اثر گذار به کیفیت آنها توجه دارد و از نتایج جهت بهبود ضعف ها و تحکیم قوت ها استفاده می نماید. **هدف:** بررسی عملکرد کیفی آموزش دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی قزوین با توجه به طرح رتبه بندی راد.

روش کار: ابزار اندازه گیری شاخص های طرح رتبه بندی راد در ۵ قسمت: آموزش، مدیریت، واحدهای تابعه، معیارهای خاص و توجه به اهداف نقشه جامع علمی کشور بود. داده ها پس از جمع آوری با توجه به معیارها مورد ارزیابی قرار گرفتند.

یافته ها: براساس یافته ها در حیطه آموزش ۷۰ درصد از رشته های موجود درخواست راه اندازی رشته را داشته اند و بررسی از جهت قبولی دانشجویان در مقاطع بالا صورت گرفته است، در حیطه مدیریت شوراهای آموزشی ۱۰۰ درصد شوراها مطابق با برنامه از پیش تعیین شده برگزار گردیده، و در حیطه های واحدهای تابعه و معیارهای خاص نیز عملکرد مطابق با شاخص های رتبه بندی راد می باشد.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج عملکرد آموزشی دانشکده بهداشت در وضعیت خوبی قرار دارد. با توجه اینکه در درست داشتن شاخص های از قبل طراحی شده لازم ارزیابی می باشد؛ لذا پیشنهاد می گردد جهت برنامه توسعه یک دانشگاه از مدلی مناسب جهت ارزیابی استفاده گردد.

واژه‌های کلیدی: کیفیت آموزش، طرح رتبه بندی راد، عملکرد کیفی.

A-10-25-8

بررسی نقشه جامع سلامت کشور از دیدگاه آموزش علوم پزشکی نظام آموزش مجازی دانشگاه علوم پزشکی مازندران
بر اساس استاندارد ISIRI 10000

پیمان پرویز راد، پدram ابراهیم نژاد، ابولحسن نقیعی، زهره شاه حسینی

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی مازندران

مقدمه: آموزش الکترونیکی (مجازی) حوزه جدیدی از ارتباط فناوری و آموزش است که برای فراگیران امکان یادگیری مادام العمر در هر زمان و در هر مکان را فراهم می نماید. در ایران اینگونه آموزش به طور گسترده ای شکل گرفته اما در آموزش علوم پزشکی تقریباً نوپا محسوب می گردد، با این حال، با مشکلاتی جدی ناشی از پس ماندگی های گوناگون فرهنگی، حقوقی، فنی و زیرساختی روبرو است. در سال های اخیر تجربیات ارزشمندی در این زمینه، به ویژه در حوزه روش های آموزشی مجازی ترکیبی، انباشته شده است که می توان از آنها جهت رفع موانع پیش روی توسعه بیش از پیش آموزش های مجازی در عرصه های متفاوت ملی نظیر آموزش و پرورش، آموزش عالی و آموزش کارکنان دولت بهره جست. البته مبانی فنی و زیرساختی و ... بسیار ضروری هستند، لیکن تجارب گذشته در کشور و در جهان ثابت کرده است که حتی در شرایط ایده آل از این حیث، نقطه بحرانی اصلی برطرف نمودن موانع پداگوژیکی یا موانع روش شناختی تدریسی است. به عبارت دیگر بهره گیری از فناوری اطلاعات در حوزه آموزش نیازمند تدوین و بهره گیری از استانداردهای بومی و میان رشته ای نظام آموزشی مجازی است.

روش کار: مطالعه حاضر با روش توصیفی - مقطعی - کاربردی، سعی داشت وضعیت مطلوب ترسیم شده در زمینه آموزش علوم پزشکی را در مقایسه با اهمیت و جایگاه آن در سطح کلان نظام کشور و نیز با چهارچوب ها و مفاهیم طرح های کلان و برنامه های استراتژیک حوزه سلامت، موجود در ادبیات بین المللی مقایسه و بررسی نماید. روش پژوهش به شیوه مروری و با بررسی های کتابخانه ای صورت گرفت، بدین نحو که کلیه اجزای نقشه از حیث ذکر مقوله آموزش پزشکی و نوع و میزان توجه به آن کنکاش دقیق و مفصل صورت گرفت و سپس با کمک از ابزار چک لیست طراحی شده دارای اعتبار و پایایی تایید شده، مبتنی بر آیتم های برنامه ریزی استراتژیک مدل دیوید، مقایسه و مورد سنجش قرار گرفت.

یافته ها: بررسی های انجام شده در مجموع حاکی از وضعیت خوب در بعضی اجزای نقشه (اولویت های علم و فناوری سلامت، راهبردها، اقدامات،)، متوسط در برخی حوزه ها (ماموریت نظام سلامت، اهداف راهبردی، جهت گیری های کلی، الزامات، نهادها، پیاده سازی و پایش) و وضعیت ضعیف (عدم توجه به آموزش پزشکی) در برخی حوزه های اصلی در نقشه جامع (چشم انداز نظام سلامت، چشم انداز علم و

فناوری سلامت، وضعیت مطلوب شاخص ها، سیاست ها) است. از جمله یافته های مهم دیگر، نقص در بکارگیری الگوهای شناخته شده بین المللی در حوزه های استراتژی و سیاست گذاری از جمله مدل دیوید و ... می باشد.

نتیجه گیری: مقایسه یافته های حاصل از مطالعه حاضر با نمونه های انجام شده در سایر کشورها، حاکی از فرصت های بهبود مشخص برای ارتقای کیفیت نقشه جامع سلامت کشور به ویژه در مقوله آموزش علوم پزشکی می باشد. در این زمینه، در مشروح مقاله پیشنهادهایی مشخص برای ارگان های دست اندرکار عرضه شده که از جمله مهمترین موارد، بازنگری نقشه در حوزه آموزش علوم پزشکی، تخصیص سرفصل های مشخص و ملموس در قسمت های از قلم افتاده و تدوین نقشه آموزش علوم پزشکی در سطح هر یک از دانشگاه های علوم پزشکی، همچنین طراحی و اجرای ساختار اجرایی توانمند و پاسخگو برای اجرای واقعی و کامل نقشه های مصوب توسط تمامی سطوح مسئول می باشد.

واژه های کلیدی: نقشه جامع سلامت ایران، آموزش علوم پزشکی، ارزیابی، بررسی.

A-10-25-9

چالشها و راهکارهای مدیریت آموزش پزشکی کشور

جواد غفاری^{*}، علیرضا رفیعی، زینب نظری، عطیه مخلوق، منا مدانلو

* عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی مازندران

javadneg@yahoo.com

مقدمه: آموزش پزشکی به لحاظ گستردگی و تحولات سریع آن از جایگاه ویژه ای برخوردار است. جهت نیل به آموزش مناسب و ایده آل علاوه بر انتخاب درست دانشجویان و اعضای هیئت علمی مناسب و تجهیزات مدرن و متناسب شرایط امروزی، نیازمند یک مدیریت توانمند و آگاه میباشد. هدف از این مطالعه بررسی چالشها و راهکارهای مدیریت آموزش پزشکی کشور میباشد.

روش کار: در این بررسی توصیفی از نظرات اعضای محترم هیئت علمی همراه با نقطه نظرات دانشجویان و همچنین از نظرات درج شده در سایتهای مختلف دانشگاهی از طریق اینترنت و کمیته تشکیل شده برای بررسی نقشه جامع سلامت در دانشگاه علوم پزشکی مازندران استخراج و استفاده شده است.

یافته ها: در غالب اظهار نظرات چالشهای بیان شده شامل بی ثباتی

اعصاب و روان و جراحی مورد ارزیابی قرار گرفتند و از ۱۸۳ فراگیر به صورت سرشماری درباره ۵۱ نفر از اساتید بالینی و با استفاده از ۱۵۲۹ پرسشنامه با ۲۲ سوال به صورت نمرات ۰-۱۰ و نمره ۱۱۰-۲۲، ارزیابی صورت گرفت و داده ها توسط نرم افزار SPSS مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته ها: ۶۰/۱ درصد از فراگیران زن و بقیه مرد بودند و ۳۹/۴ درصد آنها دستیار و بقیه کارورز یا کارآموز بودند. در بین این ۶ گروه آموزشی ۲ گروه کودکان و زنان و زایمان با تفاوت معنی داری ($P < 0/001$) از سایر گروهها در یک زیر مجموعه همگن میانگین نمره بالاتری از فراگیران دریافت کرده اند. بین نمرات ارزیابی ۰-۱۰ و نیز نمره ۱۱۰-۲۲ فراگیران همبستگی ۸۵ درصد وجود داشت (همبستگی پیرسون $r = 0/85$ و $P < 0/01$)، بین ارزیابی دستیاران و کارآموزان یا کارورزان از اساتید تفاوت معنی داری داشت ($P > 0/001$) و با یکدیگر همخوانی نداشت. فراگیران مرد و زن ارزیابی مشابهی از اساتید داشتند ($p = 0/37$).

نتیجه گیری: ارزیابی دستیاران تفاوت قابل توجهی نسبت به ارزیابی سایر فراگیران مقاطع مختلف بالینی از اساتید داشته و این عدم همخوانی باید در برنامه ریزی آموزشی در بخش های مختلف مورد توجه قرار گیرد.

واژه های کلیدی: ارزیابی اساتید، دانشجویان پزشکی، دستیاران.

A-10-55-3

بررسی سبک های یاددهی و یادگیری و سازگاری بین آنها در آموزش علوم پایه پزشکی دانشکده پزشکی مشهد

مریم اکبری لاکه*، حسین کریمی موفقی، عذرا ایزانلو

* کارشناسی ارشد آموزش پزشکی علوم پزشکی مشهد- علوم پزشکی مشهد

akbarim881@mums.ac.ir

مقدمه: نظر به اهمیت شناخت عوامل متعددی که بر آموزش تأثیر می گذارند، از جمله سازگاری سبک یاددهی اساتید با سبک یادگیری دانشجویان این مطالعه با هدف کشف و توصیف سبک های یاددهی اساتید و سبک های یادگیری دانشجویان علوم پایه پزشکی و میزان سازگاری بین آنها طراحی و اجرا شده است.

روش کار: این مطالعه توصیفی- تحلیلی بوده و با شرکت ۳۰ نفر از اساتید علوم پایه و ۹۶ نفر از دانشجویان شاغل به تحصیل در مقطع

مدیریتها (تعویضهای سریع و کوتاه مدت)، عدم گذراندن دوره های مدیریتی متناسب با آموزش پزشکی (ضعف دانش مدیریتی)، انتصابی بودن مدیران، عدم اطلاع از قوانین و عدم اجرای قوانین موجود، بی ثباتی قوانین (تغییرات سریع قوانین)، عدم استقلال مدیران، تجربه اندک آنها، ضعف نظارت بر مدیران و در نهایت چند شغله بودن مدیران میباشند.

نتیجه گیری: مدیران با تجربه و آگاه با سوابق خوب و داشتن دانش مدیریتی، متعهد با داشتن وقت مناسب و مدیریتی پایدار و انتخابی میتواند در ارتقای آموزش پزشکی کشور سهم بسزایی داشته باشند.

واژه های کلیدی: مدیریت، آموزش پزشکی، چالشها، راهکارها.

آموزش علوم پزشکی پاسخگو به نیازهای جامعه

A-10-28-1

بررسی همخوانی ارزشیابی اساتید توسط دستیاران و سایر دانشجویان مقاطع بالینی در دانشگاه علوم پزشکی مازندران در سال ۹۰-۱۳۸۹

هانیه شیرج*، علی قائمیان، رضاعلی محمد پور

* پزشک عمومی دانشگاه علوم پزشکی مازندران- کلینیک طوبی- مرکز سلامت دانشجویان

hanieh.51@gmail.com

مقدمه: ارزشیابی آموزشی یکی از مؤلفه های اساسی جهت ارتقای کیفیت آموزشی در دانشگاهها بشمار میرود. با توجه به اینکه دانشکده پزشکی ساری هم اکنون در رشته های متفاوتی دارای دستیار می باشد و فراگیران رشته های بالینی در مقاطع متفاوتی در دانشگاه علوم پزشکی مازندران به تحصیل اشتغال دارند و از طرفی تاکنون مقایسه ای در مورد همخوانی ارزشیابی فراگیران مقاطع مختلف از اساتید صورت نگرفته است ما بر آن شدیم تا در این مطالعه ارزشیابی دستیاران را با دانشجویان و کارورزان در دانشگاه علوم پزشکی مازندران مورد مقایسه قرار دهیم.

روش کار: این مطالعه از نوع توصیفی- مقطعی بوده و همه فراگیران آموزشی بالینی که همزمان دستیار در تمام سال های تحصیلی و کارورز یا دانشجو در آن ها به تحصیل اشتغال داشته اند را در بر میگیرد. در این مطالعه ۶ رشته کودکان، قلب و عروق، زنان و زایمان، داخلی،

استفاده از پرسشنامه ای خود ساخته در مورد نقاط قوت و ضعف آموزش بالینی مورد بررسی قرار گرفتند. پرسشنامه مشتمل بر سه بخش خصوصیات فردی، نقاط قوت و نقاط ضعف آموزش بالینی بود و ۵ حیطه اهداف و برنامه آموزشی، مربی، برخورد با دانشجو، محیط آموزشی و نظارت و ارزشیابی را مورد بررسی قرار می داد. داده ها با نرم افزار SPSS (نسخه ۱۱) و آمار توصیفی و تحلیلی مورد قضاوت آماری قرار گرفته و میزان $p > 0.05$ معنی دار تلقی شد.

یافته ها: رعایت پیش نیاز دروس کارآموزی (۷۹/۷٪)، مشخص بودن شرح وظایف دانشجو در بخش (۷۲/۵٪)، حضور به موقع دانشجو در بخش (۸۸/۷٪)، حضور به موقع مربی در بخش (۸۴/۲٪)، فراهم نمودن فرصت مراقبت از بیمار برای دانشجو (۶۸/۵٪)، برخورد مناسب سوپر وایزر آموزشی با دانشجو (۵۶/۵٪)، استفاده دانشجو از کتابخانه بیمارستان (۶۲/۵٪) و برگزاری امتحان عملی در پایان دوره هر بخش (۵۸/۵٪)، مهمترین نقاط قوت و عدم نظر خواهی از دانشجو در برنامه ریزی کارآموزی (۸۴/۹٪)، عدم هماهنگی اهداف آموزشی با انتظارات پرسنل بخش (۷۴/۶٪)، وجود شرایط استرس زا در محیط بالین (۷۶/۸٪)، عدم حمایت پرسنل از دانشجو (۸۵/۵٪)، عدم استفاده از وسائل کمک آموزشی (۹۱/۲٪) و عدم نظارت بر روند آموزش بالینی (۶۹٪)، مهمترین نقاط ضعف مطرح شده توسط دانشجویان بودند.

نتیجه گیری: مشارکت دادن دانشجویان در برنامه ریزی کارآموزی، ایجاد انگیزه در پرسنل تیم بهداشتی- درمانی و سهیم نمودن آنان در امر آموزش، نظارت ممتد بر روند آموزش بالینی، کاهش استرس محیط بالین از طریق حمایت دانشجو توسط مربی و پرسنل و استفاده از وسایل کمک آموزشی در محیط بالینی پیشنهاد می گردد.

واژه های کلیدی: آموزش بالینی- نقاط قوت- نقاط ضعف- دانشجویان پرستاری و مامائی.

A-10-110-3

مقایسه عزت نفس دانشجویان مشروط و غیر مشروط دانشگاه علوم پزشکی شهر کرد

معصومه دل آرام*

* استادیار علوم پزشکی شهر کرد- شهر کرد- رحمتیه- دانشگاه علوم پزشکی- دانشکده پرستاری و مامائی

masoumehdelaram@yahoo.com

مقدمه: ارتباط بین عزت نفس و وضعیت تحصیلی متفاوت گزارش شده است و مطالعات انجام شده در این زمینه عمدتاً بر روی دانش آموزان متمرکز بوده است. لذا هدف مطالعه حاضر "مقایسه اعتماد به

علوم پایه پزشکی مشهد در سال تحصیلی ۸۹-۱۳۸۸ انجام شد. از پرسشنامه های تعدیل یافته سبک های یادگیری و یاددهی کانفیلد استفاده شد. در پایان تکمیل هر پرسشنامه، سبک یادگیری یاددهی و نمره عملکرد شرکت کننده تعیین شد. اطلاعات با استفاده از نرم افزار آماری SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: از مجموع ۴ سبک یادگیری گروه وضعیت، محتوا، اسلوب و نمره عملکرد مورد انتظار (پیش بینی) شامل نتایج به اختصار عبارتند از: در سبک وضعیت و در ابعاد جزئی و استقلال، در سبک محتوا و در ابعاد کیفی، بی جان و مردم، در سبک اسلوب و در ابعاد خواندن و یاد، دو گروه اساتید و دانشجویان با هم انطباق دارند و عملکرد مورد انتظار در دو گروه رضایت بخش گزارش شده است. در سایر سبکها انطباقی در دو گروه استادان و دانشجویان مشاهده نشد.

نتیجه گیری: در مجموع باید گفت یاددهی یادگیری در جامعه این پژوهش بیشتر به سمت فعالیتهای انفرادی اما دقیق و با در نظر گرفتن جزئیات می باشد. یاددهی و یادگیری اساتید و دانشجویان در این پژوهش، بیشتر با بحث پیرامون موضوعات و نمایش فیلم، اسلاید و تصاویر همچنین کار کردن به طور مستقیم با افراد جامعه و تمرین عملی اتفاق می افتد. عدم انطباق بسیاری از سبکها در جامعه این پژوهش نیاز به تعمق و تفحص بیشتری دارد.

واژه های کلیدی: سبک یاددهی، سبک یادگیری، سازگاری بین سبکها.

A-10-110-2

نقاط قوت و ضعف آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان پرستاری و مامائی دانشگاه علوم پزشکی شهر کرد

معصومه دل آرام*

* استادیار علوم پزشکی شهر کرد- شهر کرد- رحمتیه- دانشگاه علوم پزشکی- دانشکده پرستاری و مامائی

masoumehdelaram@yahoo.com

مقدمه: از آنجایی که نظرات دانشجویان به عنوان عنصر اصلی آموزش می تواند سبب بهبود جریان آموزش گردد، پژوهش حاضر به منظور تعیین نقاط قوت و ضعف آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان پرستاری و مامائی انجام شد.

روش کار: در یک مطالعه توصیفی مقطعی که در نیمسال دوم ۸۶-۸۵ انجام گرفت، تعداد ۱۵۰ نفر از دانشجویان پرستاری و مامائی دانشگاه علوم پزشکی شهر کرد که سال آخر خود را سپری می کردند، با

بررسی قرار گرفت. پرسشنامه مشتمل بر دو بخش خصوصیات فردی و معیارهای بهره‌وری بود. در بخش بررسی بهره‌وری، ۵ حیطه اهداف و برنامه آموزشی، مربی، برخورد با دانشجو، محیط آموزشی، نظارت و ارزشیابی مورد بررسی قرار گرفت. سپس پاسخها نمره گذاری و نتایج بر اساس امتیازات کسب شده به سه دسته مساوی تقسیم و بصورت بهره‌وری ضعیف، متوسط و خوب طبقه بندی شد. داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS و آمار توصیفی مورد تحلیل قرار گرفت.

نتیجه گیری: میزان بهره‌وری در ۵ حیطه آموزش بالینی در حد متوسط بود. افزایش انگیزه در پرسنل تیم بهداشتی - درمانی جهت همکاری در امر آموزش، برقراری کنفرانسهای هفتگی، بها دادن به نظرات دانشجویان در برنامه ریزی کارآموزی، استفاده از شیوه‌های کاهش استرس، ایجاد انگیزه در دانشجویان برای اشتغال به حرفه پرستاری و مامائی در آینده، بهبود امکانات و تجهیزات بالینی و بازنگری روشهای ارزشیابی، پیشنهاد می‌گردد.

واژه‌های کلیدی: آموزش بالینی، بهره‌وری، دانشجویان پرستاری و مامائی.

A-10-131-1

بررسی ضرورت بازنگری در محتوای آموزشی دوره کارآموزی و کارورزی بهداشت از دیدگاه فارغ التحصیلان رشته پزشکی

رضا قدیمی*، محمود حاجی احمدی، دکتر آرام تیرگر، دکتر عبدالایمان عمویی، پروین سجادی، دکتر سید رضا حسینی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی بابل - گروه پزشکی اجتماعی و بهداشت

rezaghdimi@yahoo.com

مقدمه: از چندین سال قبل رویکرد آموزش مبتنی بر جامعه به صورت پراکنده و با جدیتی متفاوت در دانشگاه‌های کشور ما آغاز گردیده و حضور کارآموزان و کارورزان پزشکی در مراکز بهداشتی درمانی عرصه جدیدی را در آموزش پزشکی معرفی نموده است. این پژوهش به منظور بررسی ضرورت موضوعات آموزشی کارآموزی و کارورزی بهداشت از دید فارغ التحصیلان رشته پزشکی انجام شده است.

روش کار: این مطالعه توصیفی تحلیلی به صورت مقطعی در سال ۱۳۸۹ بر بیش از نیمی از پزشکان عمومی شاغل در شهرستان بابل که بروش نمونه گیری آسان انتخاب شده بودند انجام شد. سپس اطلاعات مورد نیاز توسط پرسشنامه که در سه قسمت طراحی شده بود، جمع‌آوری گردید و داده‌ها با کمک نرم‌افزار SPSS و با استفاده از آزمونهای مجذور کای و تست دقیق فیشر مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

نفس دانشجویان مشروط و غیر مشروط دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد در سال ۸۸-۸۹ بود.

روش کار: در این مطالعه مقطعی، ۳۱۰ نفر از دانشجویان از ۴ دانشکده و ۱۰ رشته تحصیلی در دو گروه مشروط و غیر مشروط با استفاده از پرسشنامه ۵۸ سئوالی کوپر اسمیت از نظر میزان اعتماد به نفس مورد بررسی و مقایسه قرار گرفتند. تحلیل آماری داده‌ها با استفاده از آمار توصیفی، ضریب همبستگی پیرسون، آزمون تی مستقل و آنالیز واریانس در نرم‌افزار SPSS (نسخه ۱۳) صورت گرفت و میزان $P < 0.05$ معنی دار تلقی گردید.

یافته‌ها: میانگین و انحراف معیار نمرات کل عزت نفس در دانشجویان مشروط $29/60 \pm 6/9$ و در دانشجویان غیر مشروط $31/76 \pm 6/4$ بود و تفاوت دو گروه معنی دار بود ($P < 0.008$). همبستگی عزت نفس با معدل دانشجویان معنی دار نبود.

نتیجه گیری: دانشجویان مشروط از اعتماد به نفس پایین‌تری نسبت به دانشجویان غیر مشروط برخوردار بودند. پیشنهاد می‌شود نحوه مقابله با عوامل مختل کننده اعتماد به نفس و کسب مهارتهای اجتماعی به دانشجویان مشروط آموزش داده شود.

واژه‌های کلیدی: دانشجویان مشروط، دانشجویان غیر مشروط، عزت نفس.

A-10-110-4

بهره‌وری در آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان پرستاری و مامائی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد

معصومه دل آرام*

* استادیار علوم پزشکی شهرکرد - شهرکرد - رحمتیه - دانشگاه علوم پزشکی - دانشکده پرستاری و مامائی

masoumehdelaram@yahoo.com

مقدمه: از آنجایی که نظرات دانشجویان به عنوان عنصر اصلی آموزش می‌تواند راهگشای برنامه‌های آینده باشد، پژوهش حاضر به منظور تعیین میزان بهره‌وری در آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان پرستاری و مامائی انجام گرفت.

روش کار: در یک مطالعه توصیفی مقطعی که در نیمسال دوم ۸۶-۸۵ انجام گرفت، دیدگاه ۱۵۰ نفر از دانشجویان پرستاری و مامائی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد که سال آخر خود را سپری می‌کردند، با استفاده از پرسشنامه در مورد میزان بهره‌وری در آموزش بالینی، مورد

گروه‌های مختلف بالینی- علوم پایه و پرستاری و پیراپزشکی انجام گردیده است. در این روش ضمن بیان مسئله دیدگاه اعضای هیئت علمی در زمینه ابعاد برنامه درسی پنهان به روش بارش افکار مورد بررسی قرار گرفت و سپس از مجموعه صحبت‌ها اهم حیطه‌ها و زیر حیطه‌ها شناسایی و در بخش‌های مجزا به تفصیل بیان گردید.

نتایج: نتایج نشان داد که ابعاد پنهان برنامه درسی از دیدگاه اعضای هیئت علمی حیطه‌هایی چون آموزش- اخلاق- شخصیت استاد- ارتباطات بین فردی- ظاهر استاد و شیوه‌های برخورد استاد در بخش‌های بالینی را دربر می‌گیرد. در حیطه آموزش (واداری دانشجو به تفکر انتقادی و ارائه نمودهای بارز آن در عملکرد استاد)، در حیطه اخلاق (صداقت)، در حیطه شخصیت استاد (مدیریت تعارضات)، در حیطه ارتباطات بین فردی (اهمیت دادن به مشکلات شخصی دانشجویان)، در حیطه ظاهر استاد (آراستگی لباس و ظاهر) و در شیوه‌های برخورد در محیز بالینی (نحوه برخورد با بیماران) از مهمترین زیر حیطه‌های مطرح شده بودند.

نتیجه‌گیری: با توجه به اهمیت ابعاد پنهان برنامه درسی در شکل‌گیری بسیاری از ابعاد اخلاقی و تربیتی دانشجویان و نظر به اهمیت تأثیر آن بر شکل‌گیری اخلاق حرفه‌ای لازم است که اساتید توجه ویژه‌ای به عملکرد خود در محیط‌های آموزشی داشته باشند.

واژه‌های کلیدی: ابعاد پنهان برنامه درسی- عوامل مؤثر- اعضای هیئت علمی.

یافته‌ها: در این مطالعه ۱۳۱ نفر از پزشکان که بطور متوسط ۵,۸±۰,۷ سال گذشته فارغ‌التحصیل شده بودند مورد بررسی قرار گرفتند. بر اساس یافته‌های این پژوهش ارائه مباحث بهداشت حرفه‌ای، مدیریت بیماری و حل مشکل بهداشتی درمانی و حضور در مرکز بهداشتی درمانی شهری و اجرای پروژه تحقیقاتی در دوره‌های کارآموزی و کارورزی فارغ‌التحصیلان پس از سال ۸۰ بطور معنی‌داری بیشتر از ادوار گذشته بود. همچنین حضور در مراکز بهداشتی درمانی شهری در فارغ‌التحصیلان دانشگاه تپ یک و دو بطور معنی‌داری متفاوت بود. ضمناً پزشکان شاغل در مراکز روستایی در مقایسه با سایر فارغ‌التحصیلان بر ضرورت و اهمیت مباحث مربوط به بهداشت روان، بهداشت سالمندان، بهداشت دهان و دندان، بهداشت مدارس، مدیریت بیماری و آشنایی با شیوه‌های ارزیابی جامعه و بکارگیری آنها تأکید داشتند.

نتیجه‌گیری: با توجه به نظرات پزشکان ارائه مطالب آموزشی که کمتر به آن توجه شده ولی کاربرد زیادی در آینده شغلی پزشکان داشته در دوره‌های کارآموزی و کارورزی بهداشت در کنار کمرنگ شدن مباحث تکراری و کم کاربرد میتواند گامی مؤثر در نزدیک شدن به هدف جامعه نگر بودن آموزش پزشکی باشد.

واژه‌های کلیدی: آموزش پزشکی، دوره‌های آموزشی کارآموزی و کارورزی، پزشکی اجتماعی.

A-10-78-4

عوامل مؤثر در شکل‌گیری ابعاد پنهان برنامه درسی از دیدگاه اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی جهرم

مهدی عبداللهی فرد^{*}، لیلی مصلی نژاد، سعیده رحمانیان

* دکتری عمومی دانشگاه علوم پزشکی جهرم- جهرم- دانشگاه علوم پزشکی

mossila_1@yahoo.com

مقدمه: برنامه درسی مستتر همان برنامه درسی مستتر عبارت از تدریس ضمنی نظام ارزشها توسط مدارس است که معمولاً توسط معلمان راجع به مفاهیم ضمنی هنجارها، ارزشها و ایجاد تمایلات خاص به فراگیران است. به عبارت دیگر برنامه درسی پنهان آن دسته از برنامه‌هایی است که معمولاً در برنامه درسی رسمی پیش‌بینی نگردیده اما دانش‌آموزان این مفاهیم را در طی تجربیات آموزشی در محیط آموزشی کسب میکنند.

روش کار: این مطالعه یک تحقیق کیفی است که به روش کار بر روی گروهی از اعضای هیئت علمی (focus group expert20) نفره از

A-10-143-1

فرآیند سنجش جامعه نگر بودن کارآموزی‌های در عرصه و عوامل مؤثر بر آن

ناهید محمدی^{*}، آرزو کریمپوریان، رویا امینی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی همدان- دانشکده پرستاری و مامایی

n.mohammadi@umsha.ac.ir

مقدمه: آموزش جامعه‌نگر آموزشی است که در جنبه‌های عملیاتی خود تمام مشکلات بهداشتی را در نظر می‌گیرد. هدف از این مطالعه تعیین جامعه نگر بودن کارآموزی در عرصه دانشجویان پرستاری و عوامل مؤثر بر آن از دیدگاه مربیان و دانشجویان پرستاری است.

روش کار: در این مطالعه توصیفی- مقطعی با روش سرشماری کلیه اساتید و مربیان (۲۶ نفر) و کلیه دانشجویان سال آخر رشته پرستاری

A-10-146-1

رویکرد نوین تدریس آمار پزشکی بر مبنای آموزش عملی
(Practical Training) قبل از آموزش تئوری در دانشگاه
علوم پزشکی اراک

محمد رفیعی*، سعید موسوی پور، اکرم سیفی

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی اراک - اراک - میدان بسیج - مجتمع
دانشگاه علوم پزشکی اراک - دانشکده پزشکی - گروه آمار و
اپیدمیولوژی

rafeie@yahoo.com

مقدمه: دروس آماری اعم از آمار حیاتی، آمار زیستی و آمار پزشکی بدلیل دارا بودن فرم ها و ارتباط ساختاری این مطالب با مفاهیم تئوری و منطق ریاضیات، اصولاً دارای پیچیدگی های خاصی می باشند که خاص این دروس می باشد. با وجود اینکه در هر رشته ای چندین واحد آمار آموزش داده می شود، ولی هنوز هم این درس جهت برخی دانشجویان مجبور و بی کاربرد محسوب شود. هدف اصلی این مطالعه ارائه یک رویکرد جدید تدریس درس آمار حیاتی و آمار پزشکی و روش تحقیق بر اساس الگوی تدریس عملی قبل از تدریس تئوری و نظری مفاهیم این درس بوده است. همچنین بررسی کارائی این روش، مقایسه انگیزه آموزشی دانشجویان در این روش و روش سنتی و بررسی نگرش دانشجویان نسبت به این رویکرد نوآورانه بوده است.

روش کار: مقدمات انجام این فرآیند در ابتدای سال تحصیلی ۹۰-۱۳۸۹ برای آماده سازی مطالب مورد نیاز بر اساس الگوی بیان شده شروع گردید، این فرآیند جهت دانشجویان رشته پزشکی در بهمن ماه ۱۳۸۹ اجرا گردید و پس از سنجش انگیزه آموزشی و نگرش دانشجویان قبل از شروع فرآیند نسبت به روش تدریس آمار، در ۸ جلسه اول نیمسال تحصیلی به بیان عملی اصول و سرفصل های مصوب درس آمار پزشکی و روش تحقیق در مرکز کامپیوتر دانشکده با استفاده از نرم افزار SPSS و داده های حقیقی ناشی از تحقیقات گذشته پرداخته شد و پس از آزمون عملی در ۸ جلسه بعدی به بیان مفاهیم تئوری این سرفصل ها پرداخته شد.

یافته ها: اختلاف آماری معناداری بین میانگین نمره نگرش و انگیزه آموزشی دانشجویان قبل و بعد از شروع فرآیند نسبت به این درس وجود داشته است. میانگین نمره ارزشیابی دانشجویان با ارائه درس به روش فوق در پایان ترم تحصیلی $2/01 \pm 17/25$ بدست آمد. با توجه به اینکه میانگین نمرات دانشجویان رشته پزشکی در سال قبل $4/23 \pm 14/52$ بدست آمده بوده است، اختلاف آماری معناداری بین میانگین نمره درس آمار در ارائه با فرآیند پیشنهادی با روش های قبلی وجود داشته است.

نتیجه گیری: میانگین نمره پیشرفت تحصیلی در قسمت هایی از

(۱۰۰ نفر) شرکت نمودند و داده ها از طریق پرسشنامه سه قسمتی جمع آوری و با استفاده از نرم افزار آماری (SPSS 16) مورد تجزیه و تحلیل گردید.

نتایج: هردو گروه کارآموزی پرستاری بهداشت جامعه را بیش از سایر کارآموزی های در عرصه پرستاری جامعه نگر می دانستند. آگاهی اکثریت دانشجویان (۵۴٪) و اساتید (۸۴/۶٪) از آموزش جامعه نگر در حد خوب بود هر دو گروه معتقد بودند که خدمات جامعه نگر بر ارتقای سلامتی، بهبود کیفیت زندگی، پیشگیری از بیماریها تاکید دارد و برقراری ارتباط مناسب با مددجو و آموزش بهداشت را در آموزش جامعه نگر مهم و ارائه خدمات را طبق درخواست مددجو و بر اساس فرآیند پرستاری، توانایی تصمیم گیرمددجورادر حل مشکل خود ضروری نمی دانستند. عوامل مؤثر بر خدمات جامعه نگر از دیدگاه دانشجویان عبارت بود از: توجه دست اندرکاران امر سلامت به خدمات جامعه نگر، داشتن انگیزه در اساتید برای ارائه خدمات جامعه نگر، دسترسی اعضا هیئت علمی و مربیان آموزشی به منابع علمی، آگاهی سطوح مختلف مدیریتی از برنامه های جامعه نگر (۷۰٪) در حالیکه، عوامل مؤثر بر ارائه خدمات جامعه نگر از دیدگاه اساتید علاقمندی دانشجویان به برنامه های جامعه نگر، وجود برنامه مدون و کوریکولوم آموزشی در راستای پاسخگویی به نیازهای واقعی جامعه و داشتن تناسب بین آموزش تئوری و عملی و استقبال مسئولین دانشگاه و دانشکده در اجرای پرستاری جامعه نگر (۱۰۰٪) بود.

نتیجه گیری: نتایج حاکی از آن بود که میزان آگاهی دانشجویان و اساتید از خدمات جامعه نگر در حد خوب بود و بیشترین عوامل مؤثر از دیدگاه هر دو گروه عوامل آموزشی و مدیریتی بود لذا برگزاری کارگاه های آموزش پزشکی پاسخ گو برای ارتقای آگاهی اعضای هیئت علمی و تدوین و اجرای برنامه جامعه نگر توسط گروه های مختلف آموزشی دانشکده توصیه می گردد.

واژه های کلیدی: کارورزی بالینی، دانشجویان پرستاری، جامعه پذیری، نگرش.

یافته ها: از دیدگاه اساتید و دانشجویان نتایج نشان داد بیشتر دانشجویان کارآموزی پرستاری بهداشت جامعه (۳۶٪) و در مرحله بعد پرستاری بهداشت روان و مدیریت (۱۴٪) را جامعه نگر می دانستند. از نظر بیشتر مربیان کارآموزی پرستاری بهداشت جامعه (۶۱/۵٪) و در مرحله بعدی پرستاری کودکان (۳۰/۸٪) جامعه نگر بود اکثریت دانشجویان به میزان ۱۰۰ درصد با فیلد کارآموزی توان بخشی و تصفیه خانه آب (۱۰۰٪) و در مرحله تصفیه خانه فاضلاب، مرکز بهداشت (۹۷/۵٪) موافق بودند و ۲۲/۵٪ با کارگاه های پزشکی قانونی، سالمندان و یانسگی مخالف بودند. میزان رضایت از کارگاه های سالمندی، پزشکی قانونی و یانسگی، واحد کنترل عفونت، نسبت به سال های قبل کاهش ولیکن میزان رضایت از سایر فیلدها افزایش یافته بود.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج این فرآیند کم کردن روزهای کارآموزی در فیلدهایی که میزان رضایت کم بوده است و گنجاندن برنامه بازدید از منزل در کارآموزی در عرصه بهداشت در خانواده ای آسیب پذیر یا نیازمند مراقبت های بهداشتی مانند: خانواده با کودک عقب مانده، فرد پیر، زن باردار، کودک زیر ۸ سال و... توصیه می گردد.

واژه های کلیدی: استمرار، جامعه نگر، کارآموزی در عرصه.

آزمون نهایی که مربوط به سطوح بالا یادگیری می باشد، همانند کاربرد و تجزیه و تحلیل بسیار بالا بوده و در حد الف ارزیابی شد. سطوح دانش و نگرش نیز بسیار خوب بیان شده بود. پس از برگزاری جلسات عملی بیان شده عملاً ترس دانشجویان از مطالب آماری از بین رفته بود و حالت آمار هراسی یا *Statistics Phobia* در آنها عملاً مشاهده نمی شد، زیرا آمار را یک درس جهت ایجاد مهارت در انجام تحقیقات می دانستند نه یک سری فرمولهای پیچیده آماری. در انتها رویکرد جدید و نوآورانه آموزش عملی قبل از ارائه مطالب تئوری درس آمار بسیار خوب توانسته بود سطوح یادگیری دانشجویان را تقویت نموده و ترس دانشجویان از این درس را از بین ببرد.

واژه های کلیدی: تدریس آمار پزشکی - آموزش عملی - آموزش تئوری.

A-10-143-3

فرآیند استمرار جامعه نگر بودن کارآموزی در عرصه بهداشت جامعه دانشجویان پرستاری

ناهید محمدی* رویا امینی - افسر امیدی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی، دانشکده پرستاری و مامایی

n.mohammadi@umsha.ac.ir

مقدمه: پرستاری رشته ای مستقل و شاخه ای از علوم پزشکی است که دانش آموختگان آن به عنوان عضوی از تیم بهداشتی در عرصه های مختلف به ارائه خدمات بهداشتی، آموزشی، پژوهشی، مشاوره ای، پیشگیری، مدیریتی و حمایتی، مراقبت های درمانی و توان بخشی می پردازند. نیروی انسانی پایه و اساس نظام بهداشتی را تشکیل می دهند. اگر برنامه های آموزشی متناسب با نیاز بهداشتی و شرایط جامعه طراحی شوند این نیروها قادر به پاسخ گویی نیازهای جامعه خواهند بود و این در صورتی تحقق می یابد که از روش آموزش جامعه نگر استفاده گردد؛ لذا پژوهشگران بر آن شدند تا با بررسی نظرات فراگیران و نیازهای سیستم مراقبتی کارآموزی در عرصه بهداشت جامعه را مورد بازبینی قرار دهند تا از نتایج آن در طراحی برنامه های کارآموزی در عرصه بهداشت جامعه استفاده نمایند.

روش کار: در این مطالعه توصیفی - مقطعی، جامعه پژوهش کلیه دانشجویان سال آخر رشته پرستاری و مربیان بودند که با سرشماری وارد مطالعه شدند در کل، تعداد نمونه در گروه دانشجویان ۴۰ و مربیان و اساتید ۲۶ نفر بود. ابزار جمع آوری داده ها شامل پرسشنامه و چک لیست بود. پس از تکمیل چک لیست ها و پرسشنامه ها، نتایج حاصل مورد تحلیل قرار گرفت.

A-10-245-2

بررسی انگیزه دانشجویان از انتخاب پرستاری به عنوان شغل

زهره شاه حسینی*، کبری عبدیان کاسگری، سهیلا شاه محمدی

دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران

zshahhosseini@yahoo.com

مقدمه: تحول در نظام آموزش پزشکی در کشور از سیاست های اصلی وزارت بهداشت و درمان می باشد؛ لذا توجه به انگیزه های درون داد این سیستم نیز در کنار سایر تحولات موجود مطرح است. انتخاب شغل و رشته تحصیلی نیز یکی از رفتارهایی است که با توجه به انگیزه هایی صورت می گیرد که تقدم و تأخر آن در همه یکسان نیست.

روش کار: پژوهش حاضر مطالعه ای توصیفی - مقطعی می باشد که به بررسی انگیزه ۱۳۹ دانشجوی پرستاری در دانشکده های دولتی پرستاری و مامایی شهرهای استان مازندران از انتخاب این رشته می پردازد. انتخاب نمونه به صورت سرشماری از تمامی دانشجویان ترم یک پرستاری که حاضر به همکاری در پژوهش بودند صورت گرفت. ابزار جمع آوری داده ها، پرسشنامه دو قسمتی شامل بخش اول اطلاعات دموگرافیک و بخش دوم مشتمل بر ۱۹ سؤال در طیف لیکرت

۱۱ سؤال اصلی بود به دانشجویان تحویل گردید و این سؤالات به سه حیطه افزایش انگیزه دانشجویان، مشارکت در کلاس و کاهش فعالیت‌های جانبی طبقه بندی گردید. رویی پرسشنامه با مشاوره افراد صاحب نظر و پایایی آن با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ تعیین گردید.

یافته ها: در حیطه های افزایش یادگیری تا ۵۵/۱۷٪، افزایش انگیزش دانشجو تا ۶۲/۰۷٪، مشارکت در کلاس درس ۳۴/۴٪ و کاهش فعالیت‌های جانبی تا ۱۰/۳۴٪ از دید دانشجویان مؤثر بوده است.

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه حاکی از این مسئله بود که کویز یک روش مؤثر برای افزایش میزان یادگیری دانشجویان است بنابراین پیشنهاد می‌شود که این روش توسط مدرسین محترم جهت افزایش کار آیی تدریس آنان مورد استفاده قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: آموزش، کویز، دانشجو.

A-10-306-1

بررسی نظرات دانشجویان پزشکی در خصوص برنامه پزشکی
پاسخگو در درمانگاه‌های سرپایی دانشگاه علوم پزشکی
شیراز (یک مطالعه کیفی)

آیدا دوستکام^{*}، دکتر میترا امینی، دکتر جواد کجوری، دکتر کامیار
ایروانی، دکتر محمد رضا دهقانی، دکتر محمد حسین فلاح زاده،
صدیقه مختارپور، دکتر علی باصری

* پزشک د. ع. پ. شیراز مرکز توسعه - شیراز، خ. زند. دانشکده
پزشکی. ساختمان، ۳ طبقه ۷.

aidostkam@yahoo.com

مقدمه: آموزش پزشکی جامعه نگر عبارت است از آموزش پزشکی مناسبی که در تمام جنبه های عملیاتی آن اولویت کشور مربوطه در نظر گرفته شود و هدف آن تربیت پزشکانی است که هم می‌خواهند و هم می‌توانند به جامعه خود خدمت کنند و با مشکلات بهداشتی به نحو مؤثری روبرو شوند. این مطالعه با هدف بررسی پاسخگویی به نیازهای جامعه در آموزش پزشکی جامعه نگر انجام شده است.

روش کار: این مطالعه به روش کیفی انجام گرفته است جامعه پژوهش شامل ۱۴۳ نفر از دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز می‌باشند. ابزار گردآوری داده‌ها در این پژوهش یک پرسشنامه محقق ساخته شامل ۱۱ سؤال، با سؤالات باز می‌باشد. که پس از تکمیل آن توسط دانشجویان پزشکی موارد مهم ذکر شده استخراج گردید.

سه درجه ای بود که در چهار حیطه انگیزه فردی، انگیزه اجتماعی، انگیزه آموزشی و انگیزه شغلی هدف مشارکت کنندگان را از انتخاب رشته پرستاری بررسی نمود.

یافته‌ها: میانگین سنی مشارکت کنندگان $19/32 \pm 1/05$ سال (۲۴- ۱۸ سال) بود. ۷۰ نفر (۵۰/۴ درصد) از نمونه‌ها را دختران و بقیه را پسران تشکیل دادند. این مطالعه نشان داد که اکثریت مشارکت کنندگان «فرصتی برای کسب مدارک عالی تحصیلی» را به عنوان بالاترین انگیزه خود از انتخاب رشته پرستاری بیان نمودند. هم چنین این بررسی نشان داد که دانشجویان پسر و دختر به ترتیب «محتوای علمی رشته پرستاری» و «کسب موقعیت شغلی» را به عنوان اولویت دوم خود برای انتخاب رشته پرستاری، نام برده‌اند.

نتیجه گیری: توجه به نتایج حاصل از این تحقیق در امر برنامه ریزی و انتخاب دانشجویان و راهنمایی بهتر دانش آموزان برای انتخاب رشته تحصیلی دانشگاهی توسط مشاورین مدرسه از پیشنهادات این مطالعه می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: انتخاب رشته، انتخاب شغل، پرستاری.

A-10-252-1

بررسی نظرات دانشجویان ترم پنجم علوم آزمایشگاهی
دانشگاه علوم پزشکی کردستان در مورد مزایای کویز در
طول ترم برای درس میکروبی شناسی

رشید رمضانزاده^{*}، محمد علی نوشک، مظاهر خدابنده لو

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی کردستان

atrop_t51@yahoo.com

مقدمه: روش‌های آموزش سنتی معلم محور بوده و یادگیرندگان، غیر فعال بوده و تحت تأثیر عملکردها و افق دید معلم هستند، اما امروزه روش‌های تدریس فعال به آموزش از دید دانشجو پرداخته می‌شود تا بتوان فرصت و شرایطی برای کندو کاو و تفکر عمیق درباره موضوع یا مشکل بدست آورد؛ لذا این مطالعه برای به منظور آگاهی یافتن از نظرات دانشجویان در مورد مزایای کویز برای درس میکروبی شناسی انجام پذیرفت.

روش کار: این مطالعه Non-Experimental بود و در دانشگاه علوم پزشکی کردستان در سال ۱۳۹۰ انجام گردید. جامعه مورد مطالعه شامل کلیه دانشجویان رشته علوم آزمایشگاهی ترم پنجم بود. در ابتدای مطالعه به دانشجویان در مورد روش انجام کویز و نحوه بررسی آموزش داده می‌شد و در انتهای مطالعه یک پرسشنامه که مشتمل بر

میزان شکاف کیفیت خدمات آموزشی در دانشکده دندان پزشکی یکی از دانشگاه های علوم پزشکی کشور بود.

روش کار: در این مطالعه مقطعی، از طریق نمونه گیری سرشماری، ۲۲۰ دانشجوی دندان پزشکی یکی از دانشگاه های کشور در سال ۱۳۸۸ مورد مطالعه قرار گرفتند. ابزار مورد استفاده برای جمع آوری داده ها که به صورت خود ایفاء تکمیل می گردید، مقیاس روا و پایایی سنجش کیفیت خدمات معروف به SERVQUAL بود که در پنج حیطه، شکاف بین ادراکات و انتظارات از کیفیت خدمات آموزشی را بر اساس مقیاس پنج گزینه ای لیکرت بررسی می نمود. داده های جمع آوری شده به کمک آمار توصیفی و آزمون های فریدمن و ویلکاکسون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: با وجود شکاف منفی در همه ابعاد، بیشترین میزان شکاف به ترتیب در بعد ملموس خدمت (۰/۷۰-) و سپس بعد پاسخگویی (۰/۵۵-) مشاهده گردید (P=۰/۰۰۰). بیشترین شکاف نیز، با میزان (۱/۹۳-) مربوط به «جذابیت ظاهری تسهیلات فیزیکی نظیر ساختمان، صندلی و محل استراحت» از بعد ملموس خدمت بود.

نتیجه گیری: وجود شکاف منفی در همه ابعاد خدمات آموزشی، نشان دهنده نارضایتی دانشجویان از کیفیت این خدمات است. ضروری است تا مدیران با بهره گیری از نظرات دانشجویان، نسبت به کاهش این شکاف اقدام نمایند.

واژه های کلیدی: ادراک، انتظار، دندان پزشکی، خدمات آموزشی، کیفیت.

A-10-367-1

مزایا و معایب استفاده از بهورزان در ارزیابی عملکرد کارآموزان به شیوه آسکی از دیدگاه دانشجویان پزشکی، اساتید، کارشناسان و بهورزان در فیلد آموزش جامعه نگر در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

فخرالسادات حسینی*

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی اصفهان - اصفهان دانشگاه علوم پزشکی، دانشکده پزشکی، گروه پزشکی اجتماعی

fachryhoseini@yahoo.com

مقدمه: امتحان بالینی با ساختار عینی یکی از بهترین روش های سنجش ابعاد شناختی، عاطفی و روان حرکتی دانشجویان پزشکی است. پژوهش حاضر به منظور بررسی اهداف زیر از دیدگاه دانشجویان پزشکی، اساتید، کارشناسان و بهورزان در فیلد آموزش جامعه نگر

یافته ها: تعداد ۱۴۳ نفر از دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز در این مطالعه شرکت نمودند و در پاسخ به سؤالات مربوطه در مورد کیفیت آموزش پزشکی جامعه نگر نظرات خود را به شرح زیر اعلام کردند. در تمام کارآموزی ها اهداف درس مشخص گردیده اما در پایان کارآموزی محقق نمی شود بیماران در درمانگاه های داخلی و جراحی فوق تخصصی هستند و به درد آموزش پزشک عمومی نمی خورند. اما در درمانگاه های اطفال و زنان و توان بخشی بهترین آموزش برای بیماری های شایع در جامعه وجود دارد. تعداد بیماران برای آموزش دانشجویان در تمام رشته ها مناسب است اما محتوای آن بر اساس آموزش پزشکی پاسخگو نیست. در مجموع دانشجویان برنامه درمانگاه های سرپایی را خوب ارزشیابی کردند و آن را در افزایش آشنایی با محیط کار و ایجاد وجدان کاری و افزایش انگیزه بسیار مؤثر برشمردند.

نتیجه گیری: به نظر می رسد آموزش پزشکی جامعه نگر باید آموزش را بر واقعیات جامعه مبتنی کند. به گونه ای که با درگیر کردن دانشجویان و کارورزان با واقعیات و نیازهای اساسی جامعه محلی، آموزش ها و یادگیری ها را با مسائل، مشکلات و محیط ملموس جامعه مرتبط کند.

واژه های کلیدی: پزشکی عمومی، پزشکی جامعه نگر، آموزش پزشکی.

A-10-354-1

شکاف در کیفیت خدمات آموزشی: فاصله وضع موجود با وضع مطلوب از دیدگاه دانشجویان دندان پزشکی

مسعود بحرینی*، دکتر شهلا مومنی، دکتر علیرضا خاتونی، شهره شهامت، سحر قدسی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی بوشهر - بوشهر، خ سلمان فارسی، پردیس دانشگاه علوم پزشکی، دانشکده پرستاری

m.bahreini@bpums.ac.ir

مقدمه: دانشجویان به عنوان مشتریان اصلی خدمات آموزشی، به منظور قضاوت در مورد کیفیت این خدمت، به مقایسه توقعات خود از خدماتی که باید ارائه شود (وضع مطلوب) و ادراکات خود از خدماتی که هم اکنون دریافت می کنند (وضع موجود) می پردازند. اختلاف بین این توقعات و ادراکات «شکاف کیفیت» خوانده می شود. در ارتباط با خدمات آموزشی، این شکاف حاصل ناتوانی مدیران در ارزیابی و پاسخ گویی به نیاز های واقعی دانشجویان و گام اساسی برای جبران این شکاف، شناخت این ادراکات و انتظارات است. هدف این مطالعه تعیین

A-10-392-3

بازنگری آموزش عملی دانشجویان رشته های بهداشت در
فیلدهای بهداشتی

سید ابوالحسن نقیعی*، فاطمه احمدی نیا

* کارشناس ارشد دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی
مازندران - دانشکده بهداشت ساری

Anaghbi1345@Yahoo.com

مقدمه: در برنامه درسی دانشجویان رشته های بهداشت ۱۲ واحد کارآموزی در عرصه برای ترم آخر تحصیلی برای همه دوره های تحصیلی کاردانی و کارشناسی پیوسته و ناپیوسته منظور که با حضور دانشجویان در شبکه های بهداشتی درمانی شامل مرکز بهداشت، مرکز بهداشتی درمانی شهری و روستایی، پایگاه بهداشت و خانه بهداشت انجام می پذیرد. بررسی ها نشان می دهد، آموزش دانشجویان رشته های بهداشت در عرصه در دانشکده های بهداشت عمو ما با رویکرد سنتی انجام می گیرد. **هدف:** این مطالعه پیشنهاد برای بهبود آموزش در فیلدهای دانشجویان بهداشت استراتژی ها و برنامه های مداخله ای مناسب را توسط مرکز توسعه آموزش می نماید.

نتیجه گیری: آموزش دانشجویان بهداشت در فیلدهای بهداشتی با فیلدهای درمانی و بالینی در عین تشابه، تفاوت های زیادی با هم دارند. در مورد عمده ترین وجه تمایز این دو فیلد نوع خدمات قابل ارائه موقعیت مکانی، مهارت و سطح آموزش دهندگان و مربیان، مشتریان و خدمت گیرندگان، ارائه دهندگان خدمات، ساختار اجرایی و سازمانی فیلد اشاره نمود. اثر بخشی برنامه های آموزش کارآموزی در فیلد نیازمند تدوین استراتژی های کاربردی با رویکرد ارتقای سلامت، آموزش مبتنی بر جامعه، آموزش مبتنی بر شواهد، حمایت همه جانبه، الگوی تغییر رفتار می باشد. در این راستا باید نسبت به: بازبینی برنامه، طراحی برنامه آموزشی مبتنی بر استراتژی های آموزش متناسب، توانمند سازی پرسنل و آموزش دهندگان باز بینی فیلدهای بهداشتی از جهت ساختار اجرایی، سازمانی با مداخله دانشکده های بهداشت، ایجاد مراکز آموزش مهارت های بهداشتی و واحد بهداشتی نمونه در دانشکده های بهداشت و طراحی آزمون های ارزشیابی دانشجویان رشته های بهداشت با فیلد های بهداشتی اقدام نمود.

واژه های کلیدی: بازنگری، آموزش عملی، فیلدهای بهداشتی.

طراحی گردیده است. ۱- تعیین مزایا و معایب بکارگیری بهورزان در ارزیابی عملکرد کارآموزان به شیوه آسکی. ۲- بررسی مشکلات برگزاری آزمون در عرصه جامعه نگر. ۳- ارائه پیشنهادات جهت ارتقای کیفیت آزمون در درون عرصه.

روش کار: یک مطالعه کیفی است که به روش فوکوس گروپ اجرا شده است و در آن کلیه دانشجویان پزشکی معرفی شده به پزشکی اجتماعی در مقطع کارآموزی، اساتید گروه و بهورزان خانه بهداشت های محل استقرار دانشجو در دی و بهمن ماه ۱۳۸۹ در این مطالعه شرکت کرده و پس از برگزاری آزمون آسکی با ۸ ایستگاه ۱۰ دقیقه ای که در آن دو ارزیاب که یکی از آن ها از اساتید یا کارشناس گروه بوده و دیگری از بهورزان، به صورت مستقل و بر پایه چک لیست های نمره دهی به ارزیابی عملکرد دانشجویان پرداخته اند. در پایان به روش بحث گروهی و مصاحبه عمیق به نظر خواهی از گروه هدف پرداخته و پس از آماده شدن نتایج برای تجزیه و تحلیل داده ها از روش تحلیل محتوا استفاده شد.

یافته ها: استادان و کارشناسان و دانشجویان یکی از بهترین مزایای مشارکت بهورزان در آزمون را تبحر و شایستگی آن ها در ایفای نقش دانسته و معتقد بودند که آن ها به علت داشتن تجربه به خوبی توانسته اند نقش بیمار واقعی و گروه های هدف مراقبتی به خانه های بهداشت را اجرا نمایند، آن ها برگزاری آزمون در شرایط واقعی و درون عرصه را به علت آشنایی دانشجویان با بهورزان و فضای فیزیکی باعث کاهش استرس امتحان دانسته اند. استادان و کارشناسان در مورد بکارگیری بهورزان به عنوان ارزیاب اظهار نمودند که آن ها نمی توانند به قضاوت در مورد عملکرد دانشجویان بپردازند از مهم ترین مشکلات برگزاری آزمون در شرایط واقعی تداخل وظایف بهورز با ایفای نقش او دانسته اند همچنین خستگی بهورزان و ارزیابان به علت طولانی شدن آزمون از مشکلات مطرح شده دیگر بود.

واژه های کلیدی: بهورز، ارزشیابی عملکرد، کارآموزی پزشکی، آزمون ساختار یافته عینی بالینی، آموزش جامعه نگر.

A-10-397-1

بررسی نیازهای آموزشی دانشجویان دکتری تخصصی دانشگاه
علوم پزشکی تهران در رابطه با فنون تدریسفاطمه کشمیری^{*}، ژیلا نجف پور، عاطفه مصیبی* کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی تهران- تهران کوی دانشگاه
کوی خواهران علوم پزشکی گلستان

fkeshmiri1385@dmil.com

مقدمه: نیازسنجی با شناسایی نیازهای مهم، مبنایی برای اهداف و بستر مناسبی برای سازماندهی سایر عناصر مهم حول محور نیازهای اولویت یافته فراهم می‌سازد. نظر به اینکه یکی از اهداف تربیت دانشجویان دکتری تخصصی رشته های مختلف، به کارگیری آنان در سطح دانشگاه‌ها به عنوان اعضای هیئت علمی است. آموزش و رشد مهارت تدریس در آنان به عنوان مهارت کلیدی در موفقیت آینده شغلی آنان نقش بسزایی دارد. پژوهش حاضر با هدف نیازسنجی مهارت‌های تدریس دانشجویان دکتری تخصصی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران انجام خواهد شد.

روش کار: پژوهش حاضر توصیفی-تحلیلی و کاربردی است که به صورت مقطعی در سال ۱۳۹۰ دانشگاه علوم پزشکی تهران انجام شد. جمعیت مورد مطالعه کلیه دانشجویان دکتری تخصصی دانشکده بهداشت به صورت سرشماری در مطالعه وارد شدند. اطلاعات با استفاده از پرسشنامه‌ی استاندارد شامل ۱۶ سؤالی که روایی صوری و محتوای پرسشنامه، توسط کارشناسان و صاحب نظران آموزشی بررسی شده است و الفای کرونباخ ۰.۹۵٪ تعیین گردید، گردآوری شد.

یافته‌ها: میانگین نیاز آموزشی دانشجویان دکتری تخصصی ۹/۳ از ۵ بود. در کلیه ۱۶ ایتام مورد بررسی دانشجویان احساس نیاز آموزشی نموده و موارد مربوط به چگونگی ارائه مطالب درسی بر اساس ساختار منطقی، آشنایی با روش‌های ارزشیابی فراگیران و مزایا و معایب آن، استفاده از نتایج ارزشیابی برای شناسایی مشکلات فراگیران، اشکالات تدریس، مواد آموزشی بیشترین نیاز آموزشی دانشجویان را اعلام کردند؛ و روش‌های مقابله با مشکلات غیرمنتظره مربوط به اداره کلاس، نحوه تهیه و نگارش طرح درس و روش‌های مقابله با مشکلات غیرمنتظره مربوط به ارائه سخنرانی نیاز آموزشی کمتری داشتند.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج پژوهش به نظر می‌رسد که کارگاه‌های روش تدریس و ارزیابی دانشجویان نیاز به اصلاح و بازنگری دارد و محتوی کارگاه باید متناسب با نیاز آموزشی دانشجویان طراحی گردد.

واژه‌های کلیدی: آموزش، تدریس، نیاز آموزشی.

A-10-84-1

ارتباط تمایل به تفکر انتقادی با عزت نفس در دانشجویان
پزشکیویدا سپاهی^{*}، شیرین ایران فر، احمد خشای، منصور رضایی، گلاره
حاتم* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه- کرمانشاه- بلوار شهید
بهشتی- محوطه بیمارستان طالقانی- مرکز مطالعات و توسعه آموزش
علوم پزشکی

vidasep2002@yahoo.com

مقدمه: تمایلات تفکر انتقادی اشاره به تمایل و خواسته‌های افراد به تفکر انتقادی است، که یکی از حیطه‌های شخصیت است. ویژگی‌های فردی از عوامل مهم تأثیر گذار در رشد و توسعه تفکر انتقادی در دانشجویان می‌باشد. یکی از این ویژگی‌ها، برخورداری از عزت نفس است. هدف از این مطالعه تعیین ارتباط تمایل به تفکر انتقادی با عزت نفس در دانشجویان پزشکی است.

روش کار: در یک مطالعه تحلیلی-مقطعی، ۲۸۹ نفر دانشجوی به روش نمونه گیری تصادفی طبقه‌ای از بین دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه در سال ۱۳۹۰، انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها، شامل مشخصات دموگرافیک، پرسشنامه تمایل به تفکر انتقادی کالیفرنیا و عزت نفس کوپراسمیت بود. تحلیل آماری داده‌ها با استفاده از آمار توصیفی، ضریب همبستگی پیرسون و اسپیرمن، آنالیز واریانس، آزمون کای دو و فیشر در نرم افزار SPSS 16 انجام گرفت.

یافته‌ها: یافته‌ها بیانگر همبستگی منفی بین تمایل به تفکر انتقادی با عزت نفس بود ($r = -0.462, P < 0.001$). همچنین تفاوت معناداری بین افراد دارای عزت نفس بالا و پایین با تمایل به تفکر انتقادی یافت نشد.

نتیجه گیری: با توجه به اینکه تفاوت معناداری بین دو گروه عزت نفس با تفکر انتقادی پیدا نشد، به نظر می‌رسد تمایل به تفکر انتقادی مانند سایر متغیرهای روانشناختی تحت تأثیر عوامل اجتماعی قرار دارد و محیط اجتماعی در ارتقاء و یا تضعیف آن نقش دارد؛ لذا پیشنهاد میشود با مطالعات مشابه بر روی دانشجویان گروه پزشکی عوامل مؤثر بر روی این تفکر شناسایی شود.

واژه‌های کلیدی: تمایل به تفکر انتقادی، عزت نفس، دانشجویان پزشکی.

A-10-392-5

بررسی کفایت آموزشی ارائه شده به بیماران دیابت تیپ ۲
توسط پرسنل بهداشتی مرکز بهداشتی درمانی روستایی
چلیکان در سال ۱۳۸۸

صمد روحانی، فاطمه احمدی نیا*، رضا علی محمدپور، سعید پیش
بین

* کارشناس ارشد دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی مازندران -
دانشکده بهداشت ساری

ahmadinia.fatemeh@gmail.com

مقدمه: بیماری دیابت از شایع ترین بیماری به دلیل اختلال در سوخت
و ساز بدن است که عدم آگاهی از عوارض آن در مراحل پیشرفته
می تواند آسیب های غیر قابل جبران جسمی و روحی بر فرد وارد
کند. بنابراین آموزش افراد دیابتی ضروری به نظر می رسد. **هدف:**
این پژوهش کفایت آموزشی ارائه شده به بیماران دیابت تیپ ۲ توسط
پرسنل بهداشتی مرکز بهداشت درمانی روستایی چلیکان در سال
۱۳۸۸ بررسی کرده است.

روش کار: این مطالعه از نوع توصیفی تحلیلی، تعداد ۱۴۸ بیمار دیابت
یک تیپ ۲ که دارای پرونده مراقبت دیابتی در خانه های بهداشتی
تحت پوشش مرکز بهداشت چلیکان انتخاب و روش نمونه گیری تمام
سرشماری و جمع آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه پیش آزمون
وسپس مداخله آموزش وپس آزمون بوده و با استفاده از نرم افزار
Spss، Excel تجزیه و تحلیل داده ها و آزمون مورد استفاده در این
پژوهش Test - T، Anova بود.

یافته ها: در حدود ۷۸/۴ درصد از بیماران از نظر رژیم غذایی توسط
پرسنل بهداشتی آموزش دیده و در حدود ۴۰/۵ در صد بیماران
شاخص BMI آنها در طبقه بندی اضافه وزن قرار داشته و در حدود
۵۰ در صد بیماران کاهش وزن خود را از زمان شروع بیماری را به
دلیل آموزش و رعایت رژیم غذایی ذکر کرده و در حدود ۴۱/۹ در صد
بیماران منبع اطلاعات خود را توسط پرسنل بهداشتی و ۲۹/۷ در صد
رادبو و تلویزیون و در حدود ۵۵/۴ درصد بیماران تمایل طریق چهره به
چهره داشته و افزایش آگاهی بیماران در پس آزمون ۳۸/۳ درصد بود.

نتیجه گیری: برای افزایش آگاهی بیمار دیابتی باید کیفیت محتوای
آموزش یابد و در آن عوامل مؤثر بر آموزش مثل سن بیمار و تحصیلات
آموزش دهنده و آموزش گیرنده و مواد و منابع اطلاعاتی مدنظر قرار
گیرد.

واژه های کلیدی: آموزش، آگاهی، دیابت، مرکز بهداشت چلیکان،
BMI

A-10-422-1

بررسی ارتباط بین آموزش آناتومی با سبک های یادگیری از
دیدگاه دانشجویان علوم آزمایشگاهی دانشگاه علوم پزشکی
سبزوار

رحیم گل محمدی*

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی سبزوار - سبزوار - دانشگاه علوم
پزشکی سبزوار

rahimgolmohammadi@yahoo.com

مقدمه: یک معلم زمانی در آموزش موفق است که نه تنها سبک های
یادگیری فراگیران را بشناسد، بلکه برای ارتقاء علمی تمام آن ها برنامه
داشته باشد خصوصاً در علوم تشریح که پایه و اساس علوم کاربردی در
پزشکی است، فراگیران با سبک های حرکتی، دیداری و شنیداری علوم
را فرا می گیرند دانستن سبک های یادگیران در اهداف، برنامه ریزی
های آموزشی، نوع تدریس به منظور یادگیری بهتر و پیشگیری از افت
تحصیلی فراگیران به مدرس کمک می کند.

روش کار: این مطالعه توصیفی تحلیلی در دو نیمسال تحصیلی ۹۰
-۱۳۸۹ در دانشگاه علوم پزشکی سبزوار انجام شده است. این مطالعه
با همکاری ۴۵ دانشجوی رشته ی علوم آزمایشگاهی که واحد آناتومی را
انتخاب نموده بوده اند انجام شد، بدین ترتیب پس از توضیح روش های
آموزش آناتومی و سبک های یادگیری، با استفاده از پرسشنامه که حاوی
سوالات استاندارد شده در مورد سبک های یادگیری و آموزش آناتومی
بود، نظرات دانشجویان جمع آوری شد با نرم افزار SPSS (ویرایش
۱۱/۵) با آزمون مجذور کای دو و تست فیشر داده تجزیه و تحلیل
شدند.

یافته ها: در مطالعه حاضر میانگین سن دانشجویان دختر و پسر به
ترتیب، ۱۸/۷۸ ± ۰/۷۸ و ۱۸/۹۱ ± ۰/۸۱ بود. بین سن، جنس با هر
یک از دو روش مورد مطالعه سخنرانی و روش مبتنی بر حل مسئله
اختلاف معنی داری آماری مشاهده نشد ($P < 0/05$). ۲۸ نفر (۶۳/۶٪)
از دانشجویان سبک حرکتی ۱۲ نفر (۲۶/۷٪) سبک شنیداری و ۵ نفر
(۱۱/۱٪) سبک مشاهده ای را به عنوان انتخاب اول در روش یادگیری
آناتومی بیان داشتند. بین جنسیت و سبک های یادگیری فراگیران
اختلاف معنی دار آماری مشاهده شد ($P = 0/024$).

نتیجه گیری: سبک حرکتی از دیدگاه دانشجویان علوم آزمایشگاهی
بهترین روش یادگیری آناتومی محسوب می شود.

واژه های کلیدی: آموزش، سبک های یادگیری، دانشجو.

A-10-506-1

ارزیابی نمرات کسب شده در بندهای مختلف ارزشیابی نهایی
کارورزان بخش کودکان

هادی سرخی*

* دانشیار مرکز تحقیقات بیماریهای غیر واگیر کودکان دانشگاه علوم پزشکی بابل - بابل - امیرکلا - مرکز تحقیقات بیماریهای غیر واگیر کودکان دانشگاه علوم پزشکی بابل

hadisorkhi@yahoo.com

مقدمه: ارزشیابی یکی از معیارهای مهم در ارزیابی اثر بخشی آموزش در فراگیران میباشد. کارورزان، دانشجویان پزشکی میباشند که در حال کسب مهارتهای عملی و آماده شدن برای کار در جامعه میباشند. با توجه به وظایف دانشگاههای علوم پزشکی در تربیت نیروهای کارآمد، آموزش و ارزشیابی دانشجویان پزشکی میبایست بطور مکرر تحت بررسی و بازنگری قرار گیرد، تا مسائل و مشکلات مهم در امر آموزش مورد تجدید نظر قرار گیرد. در این بررسی میزان درصد نمرات کسب شده در ارزشیابی نهایی کارورزان بخش کودکان بیمارستان کودکان امیرکلا وابسته به دانشگاه علوم پزشکی بابل مورد ارزیابی قرار گرفته است.

روش کار: بر اساس برنامه بخش کودکان کارورزان بر اساس ۱۰ بند که درصد کسب شده در هر بند متفاوت است، مورد ارزیابی قرار گرفتند. نمرات کسب شده در هر ۱۰ مورد کسب شده در کارورزان سال ۱۳۸۹-۱۳۹۰ این بخش استخراج و معدل کسب شده در هر کدام از موارد فوق محاسبه گردیده است. سپس درصد نمرات کسب شده در هر کدام از موارد ده گانه با نمره کامل هر بند مورد مقایسه قرار گرفته است تا میزان ضعف و قدرت نمرات کسب شده در هر بند مورد بررسی قرار گیرد.

یافته ها: بر اساس مطالعه حاضر در بررسی معدل نمرات کارورزان، فراوانی نمرات کسب شده در ۱۰ بند مورد ارزیابی قرار گرفت که بیشترین نمرات کسب شده در بندهایی بوده که مربوط به ارزیابی اساتید و دستیاران در ارزشیابی کارورزان و در بالین بیمار بوده است. همچنین کمترین فراوانی نسبی کسب شده فوق در بند گزارش امتحان کتبی پایان دوره بوده است که حدود ۶۰٪ نمره کسب شده است.

نتیجه گیری: با توجه به یافته ی فوق، پیشنهاد میشود در قسمت هایی که درصد نمرات کسب شده پایین است تجدید نظر شده و در بخش های دیگر به تقویت آنها اقدام نمود.

واژه های کلیدی: ارزشیابی، کارورزان، بخش کودکان.

A-10-481-1

پاسخگویی اجتماعی در آموزش پزشکی

مریم لنگری زاده*

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی -

merila_2311@yahoo.com

مقدمه: از دیدگاه سازمان جهانی بهداشت پاسخگویی اجتماعی تعهدی برای جهت دهی آموزش و ارائه خدمات پزشکی در راستای نیازهای جامعه، منطقه یا کشور است. دانشگاه های علوم پزشکی علاوه بر ارائه خدمات بهداشتی درمانی، وظیفه مهم تربیت نیروی انسانی ماهر و متخصص مورد نیاز بخش های مختلف جامعه را بر عهده دارند. این امر ایجاب می کند که آموزش پزشکی به صورت مداوم تحت بازنگری قرار گرفته تا روز به روز بتواند با نیازهای در حال تغییر جامعه، بیشتر منطبق شود. هدف از انجام این مطالعه بیان ضرورت آموزش پزشکی پاسخگو به نیازهای جامعه می باشد.

روش کار: جهت نگارش، مقالات مرتبط در سایت های اینترنتی و کتب مورد بررسی قرار گرفت و مقالاتی که با موضوع ارتباط بیشتری داشتند، انتخاب و مطالب آنها استخراج شد.

یافته ها: در نظام آموزشی بسیاری از کشورها فاصله زیادی بین آموزش و عملکرد گروه پزشکی وجود دارد که بخاطر ناهماهنگی آموزش پزشکی با نیازهای جامعه می باشد. از این رو سیاستگذاران آموزش پزشکی معتقدند که نظام آموزش پزشکی باید در جهتی توسعه یابد که بتواند ضمن بهره گیری از تازه ترین دستاوردهای علمی جهان، با نیازهای جامعه نیز سازگار باشد. بکارگیری نظام آموزش پاسخگو یکی از راه های نیل به این اهداف است.

نتیجه گیری: پاسخگویی اجتماعی در آموزش پزشکی نیازمند یک رویکرد جامعه نگر و مشارکت جامعه در طراحی و اجرای پروژه های تحقیقاتی می باشد. بهترین راهکار برای پاسخگویی اجتماعی در آموزش پزشکی، پیوستگی آموزش پزشکی به سرویس های ارائه خدمات سلامت در سطح جامعه است.

واژه های کلیدی: پاسخگویی اجتماعی، آموزش پزشکی، جامعه.

A-10-457-2

برگزاری دوره مهارت‌های بالینی تکمیلی برای دانشجویان
رشته های هوشبری و اتاق عمل در تابستان ۱۳۹۰

داریوش رستمی*، سعید امانلو، رضا دیده دار

* مربی عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی
درمانی زابل - سیستان و بلوچستان - زابل - خیابان شهید رجایی -
مجتمع آموزشی دانشگاه

daryoush.rostami@yahoo.com

مقدمه: برگزاری دوره مهارت‌های بالینی تکمیلی برای دانشجویان رشته
های هوشبری و اتاق عمل در تابستان ۱۳۹۰ مقدمه آموزش بالینی
فرآیندی پویاست که طی آن فرصتی فراهم می شود تا دانشجو بتواند
دانش نظری را به مهارت‌های روانی و حرکتی متنوعی که برای فعالیت
تخصصی لازم دارد تبدیل کند. از این رو دوره کارآموزی بالینی در
شکل دهی هویت حرفه ای دانشجویان اهمیت حیاتی دارد. با این
حال، وجود مشکلات متعدد از جمله ناهماهنگی بین دروس نظری
و کار بالینی، مشخص نبودن اهداف آموزش بالینی، محیط پرتنش
بیمارستان، واقعی نبودن ارزشیابی ها و نیز کمبود امکانات رفاهی و
آموزشی از جمله موانع دستیابی به اهداف این دوره بوده است؛ لذا در
جهت نیل به آموزش مؤثر در عرصه کارآموزی دوره آموزشی مهارت‌های
بالینی تکمیلی بین دانشگاهی با همکاری دانشگاه‌های همجوار، مجهز
و با تجربه هدف اصلی این فرآیند می باشد.

روش کار: ابتدا مقدمات اجرای فرآیند با طرح و موافقت آن در شورای
آموزشی دانشگاه فراهم گردید و پس از مکاتبات و هماهنگی های لازم
با دانشگاه علوم پزشکی کرمان برنامه ریزی یک دوره ۲ ماهه جهت
اجرای طرح در تابستان ۱۳۹۰ به انجام رسید. پس از گذراندن دوره
آموزشی میانگین کل نمرات درسی در دو مقطع قبل و بعد از مداخله
مورد بررسی قرار گرفت و با توجه به اینکه جامعه مورد مطالعه از توزیع
نرمال برخوردار نبود با استفاده از تست $nonparametric - wil-$
 $COXON$ ورود تجزیه و تحلیل قرار گرفت. همچنین پس از پایان دوره
با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته نظرات و پیشنهادات دانشجویان
گردآوری و مورد بررسی قرار گرفت.

یافته ها: نتایج آزمون آماری Wilcoxon نشان می دهد که میانگین
نمرات دانشجویان رشته اتاق عمل و هوشبری به ترتیب با (۱/۰۰۰
 $P = ۰/۰۰۹$ و $P = ۰/۰۰۹$) معنی دار می باشد و ارتقاء محسوسی در امر
آموزش دانشجویان مشاهده گردید. نتایج نظرسنجی نشان می دهد
که ۶۹/۳۵ درصد دانشجویان برگزاری دوره مهارت‌های بالینی تکمیلی
را در کسب تجربه، پیشرفت تحصیلی و آمادگی شغلی آینده خود مؤثر
و مفید می دانند.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج بدست آمده و ارتقاء کمی و کیفی
آموزش، طراحی و اجرای فرآیندهای مشابه برای سایر رشته توصیه می
شود.

واژه‌های کلیدی: کارآموزی، مهارت‌های بالینی، زابل.

A-10-508-1

عوامل مؤثر در آموزش بالینی اثربخش از دیدگاه مدرسان و
دانشجویان دانشکده علوم توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی
اصفهان

علیرضا فرقانی*، سعید فرقانی، شهلا عطاپور

* مربی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان - دانشکده علوم توانبخشی

taheri@rehab.mui.ac.ir

مقدمه: در هر فرآیند آموزشی، یادگیری و یاددهی به هم وابسته هستند
بنابراین، اثربخشی باید از هر دو دیدگاه دانشجو و مدرس بررسی گردد
تا از طریق نزدیک کردن دیدگاه ها بتوان به آموزش و یادگیری مؤثرتر
و بهتری دست یافت. این مطالعه با هدف بررسی عوامل مرتبط با
آموزش بالینی اثربخش از دیدگاه مدرسان و دانشجویان دانشکده علوم
توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان انجام شده است.

روش کار: در این مطالعه توصیفی مقطعی، جامعه پژوهش شامل
مدرسان و دانشجویان سال آخر دانشکده ی توانبخشی دانشگاه علوم
پزشکی اصفهان می باشند. که به صورت سرشماری ۲۸ عضو هیأت
علمی، مربی و ۱۱۸ دانشجو وارد مطالعه شدند. ابزار گردآوری اطلاعات
پرسشنامه محقق ساخته شامل دو بخش اطلاعات دموگرافیک و عوامل
مرتبط با آموزش بالینی شامل پنج حیطه کلی خصوصیات فردی
فراگیر، خصوصیات فردی مدرس بالین، شرایط محیط بالین، برنامه
ریزی آموزشی و ارزشیابی بالینی بود. سؤالات هر حیطه بر مبنای
مقیاس لیکرت امتیازبندی گردید. تجزیه و تحلیل داده ها توسط نرم
افزار SPSS18 صورت گرفت.

یافته ها: مقایسه میانگین مجموع امتیاز داده شده به پنج حیطه
مورد مطالعه در هر یک از گروه‌های مدرسان و دانشجویان، نشان داد
که در هر دو گروه، حیطه خصوصیات فردی مدرس بالینی و خصوصیات
فردی فراگیر، به طور معناداری دارای میانگین بالاتری نسبت به بقیه
حیطه ها بودند ($p > ۰,۰۵$) مقایسه دیدگاه مدرسان و دانشجویان
در هر یک از حیطه ها نشان داد که در حیطه های خصوصیات فردی
مدرس بالینی، خصوصیات فردی فراگیر و برنامه ریزی آموزشی اختلاف

Spss تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: نتایج مطالعه نشان می دهد ۴۴٪ دانشجویان ورودی مهرماه ۱۳۸۷ و ۷۹٪ ورودی مهرماه ۱۳۸۸ با محتوای طرح و در کل ادغام آشنا بودند و ۲۲/۳٪ از ۶۷ نفر ورودی مهرماه ۱۳۸۷ از نحوه تدریس و ارائه دروس رضایت داشته اند و ۳۳/۳٪ تا حدودی رضایت داشتند و ۴۴/۴٪ رضایت نداشتند ($P < 0.05$). از طرفی ۷۱٪ از ۷۰ نفر ورودی مهرماه ۱۳۸۸ از نحوه تدریس و ارائه دروس رضایت داشته اند و ۲۳٪ تا حدودی رضایت داشتند و ۶٪ از نحوه تدریس و ارائه دروس رضایت نداشتند.

واژه‌های کلیدی: میزان رضایت مندی، دانشجویان رشته پزشکی عمومی، طرح ادغام افقی، دوره علوم پایه.

معناداری آماری بین میانگین مجموع امتیازات داده شده وجود نداشت ($p < 0.05$). در حیطه های شرایط محیط بالین و ارزشیابی بالینی تفاوت معناداری مشاهده شد ($p > 0.05$) بدین نحو که در هر دو حیطه میانگین مجموع امتیازات دانشجویان بیشتر از مدرسان بود، شرایط محیط بالین (1.14 ± 2.49 در مقایسه با 0.8 ± 1.90) و ارزشیابی بالینی (1.09 ± 2.56) در مقایسه با 0.98 ± 1.99).

نتیجه گیری: مورد توجه قرار دادن و تقویت ویژگیهای فردی مدرسان و فراگیران، تدوین و بازنگری برنامه آموزشی نظام مند، ایجاد محیط مناسب بالینی از بعد امکانات و تجهیزات و کارکنان و ارزشیابی منظم و دقیق کارورزی و انعکاس به مسئولین آموزشی می تواند اهمیت بسزایی در اثر بخشی آموزش بالینی داشته باشد.

واژه‌های کلیدی: آموزش بالینی اثربخش، محیط بالین، برنامه ریزی آموزشی، ارزشیابی بالینی.

A-10-538-1

شیوه های آموزش مهارتهای ارتباطی در آموزش علوم پزشکی

محمد جبراییلی*، دکتر بهلول رحیمی، دکتر نصراله جباری، زهرا زارع فضل الهی

* مربی علوم پزشکی ارومیه- بلوار رسالت خ جهاد

jabrail@gmail.com

مقدمه: امروزه آموزش پزشکی از تخصص گرایی و آموزش تئوری های محض به سوی آموزش مهارت های بالینی و ارتباطی حرکت می کند. اهمیت مهارت های ارتباطی در فرآیند ارائه خدمات سلامت، به دلیل ایفای نقش افراد در کار گروهی و همچنین جلب مشارکت بیمار در درمان خود از اهمیت و حساسیت بالایی برخوردار می باشد. فدراسیون بین المللی آموزش پزشکی مباحث مربوط به مهارت های ارتباطی را جزئی از برنامه های آموزش پزشکی می داند که هدف آن توانمند ساختن دانشجویان در برقراری ارتباط مناسب با بیماران و تعامل مؤثر با همکاران می باشد.

روش کار: این تحقیق به صورت مروری در سال ۱۳۹۰ انجام گرفت که با جستجو در پایگاه های اطلاعات ایران (SID- Irandoc- Iran- medex) با کلید واژه های مهارت های ارتباطی و آموزش پزشکی انجام گرفت. همچنین برای دسترسی به مقالات منتشر شده به زبان انگلیسی پایگاه اطلاعات علمی (scholar- PubMed- Google) (Medline) نیز با کلید واژه های انگلیسی، Education Medical Communication skills مورد جستجو قرار گرفت.

A-10-515-1

بررسی میزان رضایت مندی دانشجویان رشته پزشکی عمومی از تدریس دروس در دوره علوم پایه در برنامه ادغام افقی دانشکده پزشکی علوم پزشکی مازندران ورودی ۱۳۸۷ و ۱۳۸۹

شیرزاد غلامی*، قاسم جان بابایی، علی رضا رفیعی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی مازندران- ساری- دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مازندران- ساری

sgholami@mazums.ac.ir

مقدمه: طرح ادغام افقی (Integration) به عنوان یکی از روش های آموزش پزشکی در برنامه های آموزشی دانشگاه های علوم پزشکی در سال های اخیر با رویکرد ایجاد تحول و ارتقای کیفیت آموزش پزشکی مطرح و اجرای گردیده است. با توجه به اهمیت برنامه، مطالعه حاضر به منظور بررسی میزان رضایت دانشجویان پزشکی عمومی از تدریس دروس در دوره علوم پایه در برنامه ادغام افقی ورودی مهر ۱۳۸۷ و ۱۳۸۸ دانشکده پزشکی علوم پزشکی مازندران انجام شد.

روش کار: این مطالعه توصیفی بر روی ۱۳۸ نفر از دانشجویان پزشکی عمومی در دو دوره، ۶۷ نفر ورودی مهرماه ۱۳۸۷ و ۷۰ نفر ورودی ۱۳۸۸ در مقطع علوم پایه انجام شد. برای جمع آوری داده ها از پرسشنامه تدوین شده که مورد تأیید مرکز توسعه آموزش دانشگاه (EDC) قرار گرفت استفاده شد. داده ها پس از جمع آوری با نرم افزار

برنامه آموزشی ویروس شناسی طراحی شد. داده های جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: نتایج نشان داد که اکثریت پاسخ دهندگان (۸۲٫۵٪) میزان اهمیت درس ویروس شناسی را زیاد تا خیلی زیاد ارزیابی نموده اند. اکثریت پاسخ دهندگان (۸۱٫۲۵٪) میزان ارتباط درس را با مباحث بالینی و آینده حرفه ای خود را زیاد ارزیابی کردند. اکثر دانشجویان (۶۳٫۷۵٪) موافق افزایش ساعات تدریس و بازنگری در کوریکولوم این درس بودند. دانشجویان (۸۶٫۲۵٪) نحوه توزیع واحد های درسی در مقطع علوم پایه را متوسط تا ضعیف ارزیابی نمودند.

نتیجه گیری: بر اساس نظر دانشجویان پزشکی با عنایت به ارتباط زیاد درس ویروس شناسی با آینده حرفه ای نیاز به بازنگری سرفصل درس و افزایش کمیت تدریس وجود دارد.

واژه های کلیدی: تدریس، ویروس شناسی، پزشکی، علوم پایه.

A-10-596-1

شناسایی نیازهای آموزشی هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین در زمینه آموزش پزشکی جامعه نگر

افسانه یخ فروش ها، امیر ضیائی، محمد علی زحل، رامین سرچمی، خدیجه علمی زاده، فریبا زاهدی فر، مونا جابرها

دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: پیاده سازی و اجرای آموزش پزشکی جامعه نگر از طریق ایجاد آگاهی و نگرش مثبت در بین اعضای هیأت علمی تحقق می یابد. مطالعه فوق به منظور شناسایی نیازهای آموزشی هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین در زمینه آموزش پزشکی جامعه نگر به منظور برنامه ریزی و اجرای متناسب برنامه آموزش پزشکی پاسخ گو (SO- cially Accountable Medical Education) انجام شده است.

روش کار: این مطالعه یک مطالعه توصیفی - مقطعی است که با مشارکت ۹۵ نفر از هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی در سال ۹۰ انجام شد. گردآوری اطلاعات با استفاده از پرسشنامه انجام گرفت که روایی پرسشنامه با استفاده از نظرات اساتید متخصص و پایایی آن با استفاده از آزمون مجدد (به فاصله زمانی دو هفته) و با ضریب همبستگی $r = 0.8$ انجام شد. تحلیل اطلاعات جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS انجام گردید.

یافته ها: اکثریت اعضای هیأت علمی مذکر، در محدوده سنی ۳۸-۴۵ سال و دارای رتبه علمی استادیار بودند. مهمترین نیازهای آموزشی اساتید در راستای اجرای مناسب آموزش پزشکی پاسخگو شامل:

یافته ها: مهارت های ارتباطی شامل چهار مهارت اصلی سؤال کردن، گوش کردن، مشاهده کردن و ارائه اطلاعات می باشد که شیوه های مختلف برای آموزش آن وجود دارد که شامل پیش بینی واحد درسی در آموزش علوم پزشکی، استفاده از اساتید مجرب و الگو محور، روش ایفای نقش و یادگیری براساس حل مسئله، بحث گروهی، آموزش در محیط بالینی و همچنین آموزش حین خدمت می باشند.

نتیجه گیری: اگر چه نمی توان یک شیوه ی استاندارد را برای آموزش همه ی دانشجویان در نظر گرفت ولی می توان با ترکیبی از شیوه های آموزش دیداری، مطالعات گروهی، آموزش مسأله محور و آموزش در قالب نمایش سطح قابل قبولی از آموزش مهارت های ارتباطی را ارائه نمود. استفاده از سؤال های باز، با دقت به بیمار گوش دادن، ارائه توضیحات شفاف، همدردی و تشویق بیمار جهت همکاری از عوامل مؤثر در برقراری ارتباط مؤثر می باشد.

واژه های کلیدی: مهارت های ارتباطی، آموزش پزشکی، Communication skills، medical education، ارائه کنندگان خدمات سلامت.

A-10-163-1

بررسی نظرات دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد در مورد درس ویروس شناسی پزشکی

مسعود یوسفی، محمد درخشان*

* استادیار د ع پ مشهد- مشهد بیمارستان قائم
گروه میکروبی شناسی

derakhshanm@mums.ac.ir

مقدمه: در حال حاضر آموزش درس ویروس شناسی دانشجویان پزشکی بر مبنای برنامه آموزشی مصوب سال ۶۴ اجرا می شود. در برنامه موجود ساعات در نظر گرفته شده برای این درس متناسب با حجم مطالبی که یادگیری آن برای دانشجویان ضروری است نمی باشد. با توجه به رشد سریع علم در حوزه ویروس شناسی در دو دهه اخیر، ضرورت بازنگری در برنامه آموزشی این درس از جنبه های کمی و کیفی وجود دارد. با عنایت به اهمیت نظر دانشجویان پزشکی، بر آن شدیم تا طی یک نظر سنجی دیدگاه دانشجویان را درباره وضع موجود درس ویروس شناسی به لحاظ محتوا و کمیت جویا شویم.

روش کار: جامعه این پژوهش، دانشجویان رشته پزشکی مقطع علوم پایه در سال ۹۰، در دانشگاه علوم پزشکی مشهد بود. ابزار پژوهش یک پرسشنامه محقق ساخته است. سئوالات پرسش نامه به منظور ارزیابی دیدگاه دانشجویان در مورد اهمیت، کمیت، کیفیت و لزوم بازیابی

یافته ها: از میان کل شکایات چشمی، ۱۱ شکایت (تاری دید، قرمزی، اشک ریزش، درد، افتادگی پلک، ضربه و...) شایعترین شکایات چشمی در بیماران مراجعه کننده به پزشک عمومی یا خانواده می باشند که برای برخی از این شکایات در هیچ یک از منابع راهکاری برای پزشکان عمومی ارائه نشده بود. همچنین در تحلیل وظایف محوله به پزشک عمومی، ۶ عنوان وظیفه (تشخیص، درمان، ارجاع، پی گیری، پیشگیری، بیماریابی) که مبیاست در راهکار پوشش داده شود، مشخص گردید. از طرف دیگر مطابقت چارچوب هر راهکار با ۷ عنوان آموزشی ضروری (تعریف، اپیدمیولوژی، شرح حال، معاینه فیزیکی، رویکرد تشخیصی، نحوه ارجاع، رویکرد درمانی) تعیین گردید.

نتیجه گیری: توجه بیشتر به نیازهای واقعی جامعه مخاطبین راهکارهای طبابت بالینی، منجر به تهیه راهکاری مبتنی بر اسلوب و چارچوب صحیح و افزایش تعداد استفاده کنندگان از آن خواهد شد. تهیه ابزارهای ارزشیابی کیفیت راهکارهای طبابت بالینی از موضوعات مطرح در این حوزه است که نیاز به کار بیشتری دارد.

واژه های کلیدی: راهکار طبابت بالینی، شکایات چشمی، تحلیل وظایف.

Health policy (جهت گیری ها و اولویت های نظام سلامت)، Promotion Health (رویکردهای ارتقاء سلامت، نیازسنجی سلامت)، Development Personal Skill (روش های تدریس و ارزشیابی، روش تحقیق، مهارت های ارتباطی)، Epidemiology Information (شاخص های سلامت و بار بیماریها) بود.

نتیجه گیری: به نظر می رسد با ارائه دوره های پیشرفته آموزشی به اساتید در زمینه آموزش پزشکی جامعه نگر و نیز طراحی و اجرای مداخلات مدیریتی می توان بستر مناسبی را جهت اجرای این نوع آموزش ایجاد کرد.

واژه های کلیدی: جامعه نگر، اساتید، آموزش، نیازسنجی.

A-10-572-3

نیازسنجی تهیه راهکار طبابت بالینی بیمارهای چشمی و تعیین چارچوب مناسب برای تهیه راهکار

محمد رضا اخلاقی*، دکتر وجیهه وفامهر، دکتر محمد دادگستر نیا

* استاد یار علوم پزشکی اصفهان - مرکز تحقیقات آموزش علوم پزشکی - اصفهان خیابان هزار جریب دانشگاه علوم پزشکی دانشکده پزشکی دفتر

icm mrezaakhlaghi@yahoo.com

مقدمه: راهکارهای طبابت بالینی با هدف ایجاد چهارچوبی یکپارچه و استاندارد برای انجام بررسی های تشخیصی، درمان و ارجاع بیماران تهیه می شوند. اما مشکل اساسی در تهیه این راهکارها توجه به نیازهای واقعی جامعه مخاطبین و عدم وجود چارچوب متناسب با وظایف استفاده کنندگان می باشد. مطالعات نشان میدهد که اکثر راهکارهای موجود کیفیت و کارایی لازم را ندارند. این پژوهش با هدف تعیین شایعترین شکایات چشمی نیازمند به تهیه راهکار طبابت برای پزشکان عمومی و همچنین تعیین چارچوب مناسب در تهیه راهکار طبابت بالینی، انجام شده است.

روش کار: این پژوهش با انجام یک مرور متون وسیع آغاز گردید. جستجو در Medline، National guideline clearing house، Up to date، international network Guideline و سایر بانک های اطلاعاتی داخلی و خارجی و همچنین برنامه ضروری آموزش چشم پزشکی مصوب وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و متون تحلیل وظایف و نیازهای آموزشی پزشک عمومی، انجام گردید. سپس با استفاده از تکنیک دلفی نظرات پزشکان عمومی و متخصصان چشم پزشکی و کارشناسان آموزش پزشکی با نتایج مرور متون انجام شده جمع بندی گردید.

A-10-611-2

بررسی مهارت های تفکر انتقادی دانشجویان کارشناسی بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران

مهسا قاضی عسگر

دانشگاه علوم پزشکی تهران

manage_ghazi@yahoo.com

مقدمه: رشد سریع علم و تکنولوژی درمراقبت های بهداشتی و شرایط نامطمئن و متغیر بیماران و پیچیده تر شدن فرایند تصمیم گیری موجب شده است که تفکر انتقادی یکی از ضروریات جوامع امروزی باشد. خمیرمایه تفکر انتقادی، تکاپوی ذهنی و جستجو در اندیشه های نوشته و نانوشته جهت دستیابی به نتیجه ای معتبر و مفید است. تفکر انتقادی لازمه توانایی و مهارت ارزیابی اطلاعات است. برخورداری از توانایی تفکر انتقادی بسیار ضروری است لذا این مطالعه با هدف بررسی مهارت های تفکر انتقادی دانشجویان کارشناسی بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران انجام گردیده است.

روش کار: این مطالعه توصیفی بر روی دانشجویان مقطع کارشناسی بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران انجام شده است. جهت جمع آوری داده ها از ۲ فرم اطلاعات شخصی و آزمون تفکر انتقادی کالیفرنیا فرم ب حاوی ۳۴ سوال چند گزینه ای با مقیاس لیکرت و دارای یک پاسخ

برخورداری از تسهیلات کمک کننده به خانواده های نیازمند است. متأسفانه در عرصه علوم پزشکی کمتر به عدالت پرداخته شده است. برگزاری آزمون ها و ارزیابی پیشرفت تحصیلی از ارکان اساسی اشاعه و توسعه عدالت آموزشی می باشد. طراحی یک آزمون هدفمند نیازمند آشنائی اساتید با اصول طراحی آزمون و روشهای نوین ارزشیابی از یک طرف و بررسی نتایج تحلیلی از طرف دیگر میباشد. در عین حال تدوین و اجرای فرایند ارزشیابی پیشرفت تحصیلی علاوه بر موارد مذکور نیازمند بهره مندی از کارشناسان خبره، استفاده از دانش و تجهیزات روز و تأمین شرایط ارگونومیک است.

واژه های کلیدی: آموزش - عدالت آموزشی - علوم پزشکی.

A-10-598-1

برخورد با بیمار مشکل: یک استراتژی مؤثر در ارتباط با بیماران

آذر طل*، افسانه گیتی

* دکتری دانشگاه علوم پزشکی تهران - دانشکده بهداشت
دانشگاه علوم پزشکی تهران

tol.azar@yahoo.com

مقدمه: از هر شش بیمار ویزیت شده توسط پزشک یک نفر بیمار مشکل است. برخورد زیاد با بیمار مشکل، پزشکان را دچار فرسودگی شغلی نموده و رضایت شغلی را تحت تأثیر قرار می دهد. در دو دهه گذشته مطالعه در مورد بیمار مشکل بیشتر شده است. این مطالعه مروری با هدف بررسی و شناسایی بیمار مشکل انجام شد.

روش کار: در راستای بررسی بیمار مشکل مطالعات از سالهای ۱۹۹۰-۲۰۰۸ در بانکهای اطلاعاتی pubmed مورد بررسی قرار گرفت.

یافته ها: مطالعات مبتنی بر شواهد در این زمینه نشان داده اند که در مواجهه با بیمار مشکل تنها از سوی بیمار نباید به قضاوت پرداخت و باید ارتباط پزشک- بیمار هم مدنظر قرار گیرد. بیمار مشکل به کسی اطلاق می گردد که مانعی برای توانایی پزشک در ارتباط درمانی محسوب گردد. در این میان رفتار نقش بیمار، خصوصیات فردی بیماران و تفاوت آنها با ارزشها و باورهای ارائه دهنده خدمت به عنوان یک چالش مدنظر قرار می گیرد. مطالعات مبتنی بر شواهد نشان داده اند که معمولاً بیماران سخت از اختلالات روحی- روانی، اختلالات سوماتیک، اختلالات پانیک و هراسی، اضطراب فراگیر، افسردگی شدید و سوء مصرف مواد رنج می برند. بیماران سخت علائم بیماری را بیشتر ابراز می کنند، ضعف عملکردی بیشتری دارند و رضایت کمتری

صحیح استفاده شده است. داده ها پس از استخراج با استفاده از نرم افزار آماری علوم اجتماعی مورد تجزیه تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: میانگین تفکر انتقادی دانشجویان مورد مطالعه در محدوده ۱۵-۱۷ (از ۳۴ نمره) بوده است. که با یکدیگر اختلاف معنی داری نداشتند. بین سال تحصیلی و نمرات آزمون تفکر انتقادی همبستگی مثبت ولی ضعیفی وجود داشت. بین سطح تفکر انتقادی و سایر متغیرهای جنس، وضعیت تأهل، علاقه مندی به رشته و سطح معدل ارتباط معنی داری مشاهده نشد.

نتیجه گیری: با توجه به سطح نمرات آزمون تفکر انتقادی در دانشجویان نیاز به بررسی بیشتر در زمینه فاکتورهای مؤثر و بکارگیری شیوه های نوین تدریس ضروری به نظر می رسد.

واژه های کلیدی: تفکر انتقادی، مراقبت های بهداشتی، مهارت.

A-10-611-3

بررسی وضعیت عدالت آموزشی در زمینه علوم پزشکی

مهسا قاضی عسگر

دانشگاه علوم پزشکی تهران

manage_ghazi@yahoo.com

مقدمه: آموزش یکی از مهم ترین ارکان هر نظام اجتماعی به شمار می رود. در جوامع پیشرفته که روز به روز بر پیچیدگی آن افزوده می شود، بدون آموزش های لازم، زندگی ممکن نخواهد بود. هدف مطالعه بررسی وضعیت عدالت آموزشی در زمینه علوم پزشکی می باشد.

روش کار: روش مطالعه تحلیلی و مبتنی بر اسناد و شواهد موجود در وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی می باشد.

یافته ها: برای مشخص نمودن مطالعه سیستم آموزش پزشکی نیاز است که به طور مستمر تغییرات گسترده ای که در زمینه تکنیکهای پزشکی رخ داده است، مورد توجه قرار گیرد. آموزش پزشکی نه تنها ارائه دهندگان خدمات بهداشتی و سلامتی را برای مسوولیتی که به عهده می گیرند، آماده می نماید، بلکه وضعیت و برنامه های اجتماعی را برای رویارویی با چالشهایی که در زمینه های گوناگون بوجود می آید را تغییر می دهد.

نتیجه گیری: عدالت آموزشی مبتنی بر نظر اندیشمندان، دولت را موظف می داند که امکان برخورداری از امکانات موجود را برای افراد مستعد و پرتلاش اما محروم فراهم سازد. از طرفی وجود استحقاق ها و حقی که بشر به موجب خلقت خود بدست می آورد، نیز توجیه کننده

روش کار: در این مطالعه با استفاده از کلمات کلیدی آموزش بالینی، ایران- نوع مطالعه- طراحی مطالعه (Design of Study, Medi-cal clinical education)- علوم پزشکی- محیط بالینی، کاستی های آموزش بالینی، از سال ۲۰۰۲ تا ۲۰۱۲ (۱۳۸۰-۱۳۹۰) در پایگاه های SID، ایران مدکس (Iran medex)، جستجو انجام گرفت.

نتایج: بر اساس حیطه های مطرح در آموزش بالینی ۱۳۴ مطالعه استخراج و بررسی شدند که درصد بالایی از مطالعات انجام شده در طی این سالها از نوع نگرشی و توصیفی بوده است (۸۰ درصد) که اکثریت این مطالعات فقط در همایش ها و کنگره ها ارائه شدند که مقالات کامل آن در مجلات تحت پوشش سایتهای اشاره شده در این مقاله وجود نداشت و تنها به خلاصه آن مقالات دسترس وجود داشت. در این مطالعه نهایتاً ۲۳ مقاله آموزشی انتخاب گردید. از ۲۳ مقاله کامل تنها ۲۶ درصد مقاله ها به شکل مداخله ای طراحی شده بود و بقیه مطالعات با شرایط مشابه طراحی توصیفی تنظیم شده بود.

نتیجه گیری: تعداد مقالات مرتبط با آموزش بالینی علوم پزشکی در کشور کم است و سهم مطالعات مداخله ای و مداخله ای اثر بخش در آموزش بالینی علوم پزشکی کشور بسیار پایین بوده و برای ایجاد اصلاحات و ارتقای آموزش بالینی دانشجویان رشته های علوم پزشکی توصیه می شود برای طراحی و اجرای تحقیقات Interventional سرمایه گذاری بیشتری شود.

واژه های کلیدی: آموزش بالینی، ایران، علوم پزشکی، تحقیقات.

A-10-238-1

ارتقای کیفیت کارآموزی کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی درمانی

جعفر صادق تبریزی*، دکتر علی جنتی، دکتر رضا قلی وحیدی، صابر اعظمی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی تبریز- تبریز، خیابان گلگشت، خیابان عطار نیشابوری، دانشکده بهداشت و تغذیه

tabrizijs@tbzmed.ac.ir

مقدمه: دانشجویان کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی درمانی پس از آموزش دروس کارآموزی، دوره کارشناسی و کسب مهارت های اولیه برای آشنایی با سیستم بهداشتی درمانی ایران و آشنایی با فرآیند های خدمت و پشتیبان آمادگی لازم را برای کسب تجربه در زمینه آموخته های خود دارند. از این رو، مطالعه حاضر با هدف ارتقای کیفیت کارآموزی مقطع کارشناسی ارشد مدیریت با تکیه بر ارتقای کیفیت

مراقبت بیان می کنند. این گونه اختلالات موجب ایجاد عکس العمل منفی در برخورد با پزشکان می شود. این بیماران عواطف و احساسات بیشتری را نشان می دهند، خصوصیات شخصیتی و سواسی و پارانوئید دارند. در این رابطه لازم است موانع برقراری ارتباط با بیماران مانند عدم آشنایی به زبان مخاطب، اختلافات قومی- نژادی، اختلافات حسی مانند ضعف بینایی و شنوایی و بالا یا پایین بودن وضعیت اجتماعی اشاره نمود.

نتیجه گیری: به نظر می رسد آشنایی پزشکان در دوران تحصیل دوره های طب با رویکردهای روانپزشکی و ارتباطی لازم به نظر می رسد. در این راستا به کارگیری استراتژیهای توانمندسازی فردی و اجتماعی برای پزشکان ضروری است.

واژه های کلیدی: بیمار مشکل، پزشک، ارتباط بیمار، پزشک.

A-10-360-1

انواع تحقیقات با محوریت آموزش بالینی در علوم پزشکی ایران: مطالعه مروری

ابراهیم نصیری

مربی و دانشجوی PhD گروه بیهوشی و اطاق عمل- پیرا پزشکی- مرکز تحقیقات طب سنتی و مکمل دانشگاه علوم پزشکی مازندران- گروه بیهوشی و اطاق عمل- پیرا پزشکی- مرکز تحقیقات طب سنتی و مکمل دانشگاه علوم پزشکی مازندران

enasiri@mazums.ac.ir

مقدمه: آموزش بالینی برای کارآموزی و کارورزی ها در رشته های مختلف علوم پزشکی بخش مهمی از برنامه آموزشی دانشجویان را تشکیل می دهد و به عبارت دیگر جایگاه اصلی آموزش دانشجویان و هم چنین ارائه خدمات عرصه بیمارستانی و مراکز خدمات بهداشتی درمانی خواهد بود. از طرف دیگر پژوهش محور اساسی توسعه نظام آموزشی تلقی می گردد و آموزش بالینی مبتنی بر پژوهش می تواند به عنوان محور رشد خلاقیتها و افزایش کمی و کیفی فرآیند های آموزشی گردد و در نتیجه برای تربیت و توانمند سازی نیروی عظیم و جوان کشور تأثیر زیادی بگذارد و بالطبع موجب ارتقای سلامت جامعه بر پایه دانش گردد. یکی از راه های کسب اطمینان از توانمندی های آنان فراهم نمودن آموزش بالینی مؤثر است که نقش پژوهش های موفق با طراحی های اثر بخش و مداخله ای توسط محققین برای فراهم کردن محیط آموزشی پویا حیاتی به نظر می رسد. به همین منظور این تحقیق مروری برای تعیین انواع تحقیقات انجام شده آموزشی توسط اعضای هیئت علمی و دانشجویان علوم پزشکی در کشورمان در طی ده ساله اخیر انجام شد.

A-10-238-3

خدمات سلامت طراحی و اجرا گردید.

طراحی درس ارتقای کیفیت خدمات سلامت (مدیریت جامع کیفیت و حاکمیت بالینی) برای دانشجویان کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی درمانی

جعفر صادق تبریزی*، دکتر علی جنتی، دکتر رضا قلی وحیدی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی تبریز- تبریز، خیابان گلگشت،
خیابان عطار نیشابوری، دانشکده بهداشت و تغذیه

tabrizijs@tbzmed.ac.ir

مقدمه: با توجه به افزایش دسترسی مردم به اطلاعات، افزایش دانش و آگاهی مردم، تغییر ماهیت بیماریها، پیشرفت تکنولوژی، پدیده جهانی شدن، افزایش توقع مشتری ها و ارتقای کیفیت دیگر یک انتخاب نیست، بلکه یک ضرورت برای همه سیستم های بهداشتی درمانی است. از این رو، نظام های سلامت باید با الهام و یادگیری فلسفه مدیریتی و بکارگیری رویکرد ها، چارچوب ها و روش های اجرایی در راستای فلسفه، کیفیت خدمات خود را بهبود بخشند. از آنجائیکه در دروس کوریکولوم آموزشی کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی درمانی درسی برای تبیین و تشریح فلسفه، رویکردها و روشهای بهبود کیفیت پیش بینی نشده است بر آن شدیم تا درسی با عنوان ارتقای کیفیت خدمات سلامت با محوریت مدیریت جامع کیفیت و حاکمیت بالینی طراحی کرده و اجرا نماییم.

روش کار: براساس شواهد موجود و نظرخواهی از اعضای هیئت علمی گروه به روش بارش افکار سرفصل های درس لیست شده و با بحث گروهی ضروری ترین و مهمترین سرفصل ها انتخاب گردید. سپس روش تدریس و روش آزمون دوره آموزشی و مهمترین و مناسبترین منابع موجود برای درس مربوطه انتخاب و یکی از اعضای هیئت علمی موظف به نوشتن طرح درس گردید. براساس طرح درس نهایی، درس فوق در قالب ۲ واحد نظری و ۱ واحد عملی طراحی و برای دو دوره اجرا شده و از دیدگاه دو دوره دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد (۱۲ نفر) به روش کیفی (بحث گروهی متمرکز) و کمی (پرسشنامه) مورد ارزیابی قرار گرفت. تحلیل داده های کیفی به روش تحلیل محتوا و دستی و داده های کمی با استفاده از SPSS انجام گرفت.

یافته ها: حدود ۶۷٪ شرکت کنندگان زن بودند. ۹۲٪ معتقد بودند که مطالب علمی جدید دریافت کرده، مشارکت فعال در مباحث داشته و به اهداف دوره دسترسی کامل پیدا کردند. ۷۵٪ از محتوای مناسب، توالی منطقی سرفصل ها و بکارگیری مناسب روش های تدریس اظهار رضایت کامل نمودند. ۸۳٪ از تناسب سرفصل ها با نیاز های شغلی، تحکیم اطلاعات قبلی رضایت کامل داشته و ۹۲٪ معتقد بودند مدرسین از دانش و مهارت مناسب برای تدریس برخوردار بودند. در بخش کیفی مطالعه، از دیدگاه دانشجویان نقاط قوت دوره روش اجرای ترمی - دوره ای، پرداختن به اولویت های سیستم سلامت، پاسخ به

روش کار: یک مطالعه کیفی با رویکرد اقدام پژوهی در دانشکده بهداشت و تغذیه تبریز با مشارکت فعال دانشجویان از سال ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۰ انجام و داده های قیل و بعد از مداخله به روش بحث گروهی متمرکز (FGD) جمع آوری گردید. علاوه بر این در طول انجام مداخله جلسات مستمری با تیم های دانشجویی ارتقای کیفیت (دو تیم دانشجویی ۶ نفره) برای شناسایی مشکلات، ضعف ها و اصلاح برنامه ها انجام گرفت. بر اساس نتایج FGD با دانشجویان کارشناسی ارشد سایر دانشگاه ها و تجربیات حاصل از ارتقای کیفیت کارآموزی کارشناسی، مداخله طراحی و اجرا شده و نهایتاً داده های بعد از مداخله به روش FGD برای اطمینان از بهبود کیفیت حاصله انجام گرفت. داده های کیفی بصورت دستی و با روش تحلیل محتوا آنالیز گردید.

یافته ها: بر اساس داده های قیل از مداخله کارآموزی کارشناسی ارشد مدیریت سایر دانشگاه ها انجام لازم را نداشته و از طرح درس و برنامه مدونی پیروی نمی کرد. معمولاً دانشجویان به کارآموزی به دیده زنگ تفریح و فرصتی برای پرداختن به دروس مهم تر نگریده و تنها به بازدید از بیمارستانها و تهیه گزارش اکتفا می کردند. عمده ترین مشکلات شامل نداشتن مربی، نبود آموزش در عرصه، عدم برگزاری آزمون پایان دوره، نداشتن طرح درس و برنامه مدون آموزشی بود. مداخله طراحی شده شامل برنامه ریزی آموزشی، تدوین طرح درس، انتخاب فرایندهای مشکل دار در بیمارستان یا مراکز بهداشتی و ارتقای فرایند به روش ممیزی یا FOCUS PDCA می باشد. نهایتاً محصول کار دانشجویان در قالب یک مقاله برای آزمون پایانی ارائه می گردد. مداخله فوق با مشارکت اعضای هیئت علمی، عرصه های کارآموزی و دانشجویان ذینفع انجام گرفت که در نهایت موفقیت برنامه ها از دید دانشجویان سنجیده شد. گرچه دانشجویان از حجم کاری، سختی پروژه های ارتقای کیفیت و عدم همکاری بیمارستانها شاکی بودند، اما از کسب تجربه بسیار ارزشمند در تمرین عملی ارتقای کیفیت که منجر به بهبود خدمات، رضایت بیماران و کارکنان، و افزایش دانش و مهارت آنها می شود، ابراز رضایت می کردند.

بحث و نتیجه گیری: داده های بعد از مداخله نشان دهنده موفقیت برنامه نسبت به سایر دانشگاه ها بوده و تجربه حاصله قابلیت استفاده در مقطع کارشناسی ارشد سایر دانشگاه های کشور برای بهبود کیفیت کارآموزی را دارد.

واژه های کلیدی: کارآموزی کارشناسی ارشد، کارورزی، مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، ارتقای کیفیت.

همکاری کردند و ۵۲ نفر آنها به عنوان مسئولان پاسخگو در غرفه های نمایشگاه حضور داشتند. رضایتمندی بازدیدکنندگان از نمایشگاه توسط پرسشنامه محقق ساخته که روایی و پایایی آن تأیید شده بود، مورد سنجش قرار گرفت.

یافته ها: بالغ بر ۳۰۰۰ نفر در این مدت از نمایشگاه بازدید کردند که ۵۱۲ نفر اقدام به تکمیل فرم نظرسنجی نمودند. پرسشنامه در ۴ محور طراحی شده بود که شامل: ۱- محتوی نمایشگاه با ۶ شاخص. ۲- تسلط علمی برگزارکنندگان با ۲ شاخص. ۳- مکان برگزاری نمایشگاه با ۱ شاخص. ۴- ارزیابی کلی نمایشگاه با ۲ شاخص می باشد. متوسط درصد رضایتمندی کلی از نمایشگاه ۸۷/۴۷ درصد بود که بالاترین میزان مربوط به شاخص ارتباط محتوا با نیازهای آموزشی عموم مردم با ۹۵ درصد و پایین ترین میزان مربوط به شاخص مکان برگزاری با ۷۶/۲ درصد بود.

نتیجه گیری: بازنمودن مسائل حیطه سلامت، مناسب با سطح آگاهی جامعه هدف و فراهم آوردن زمینه پرسش و پاسخ و ارائه مطالب آموزشی به شیوه های مختلف در قالب نمایشگاه های دوره ای با فواصل زمانی مناسب می تواند به اثربخش نمودن آموزه های سلامتی کمک کند چرا که طبق نتایج بدست آمده اکثریت مردم مورد مطالعه خواستار چنین برنامه ای بودند.

واژه های کلیدی: پزشکی پاسخگو به جامعه، آموزش به جامعه، نمایشگاه ارتقای سلامت.

A-10-645-1

تأثیر آموزش بین حرفه ای بر عملکرد و دانش مراقبت از بیمار دیابتی در تیم های سلامت شهرستان کیار استان چهارمحال و بختیاری

مرضیه عسکری مقدم، عباس قاری علویجه*، نیکو یمانی، فریبا حقانی، ابوالقاسم شریفی فرادنبه

* پزشک عمومی و MPH دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد- شهرکرد- دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد- معاونت تحقیقات و فناوری

qari@skums.ac.ir

مقدمه: افزایش امید به زندگی و تغییر شیوه زندگی باعث شیوع بیماریهای غیرواگیر و مزمن از جمله دیابت شده است که درمان و مراقبت آنها مستلزم همکاری و تعاملات مؤثر تیمی و بین حرفه ای در قالب نظام پزشکی خانواده است. هدف این پژوهش بررسی تأثیر

نیاز جامعه، تأکید بر حاکمیت بالینی به عنوان اولویت وزارت بهداشت، مشارکت فعال دانشجویان، ایجاد بینش و دیدگاه صحیح در باره فلسفه های مدیریتی، تمرین عملی ارتقای کیفیت خدمات و کاربردی بودن درس بود. از نقاط ضعف آن فشردگی و طولانی مدت بودن دوره، برگزاری در ترم ۴، تعهد پائین دانشجویان و اساتید، و انعطاف پذیری کم دوره بود. مهمترین اندوخته از درس فوق، از دیدگاه دانشجویان ایجاد بینش جدید، ارتقای دانش و مهارت گزارش گردید.

نتیجه گیری: با توجه به رشته تحصیلی دانشجویان و اهمیت کسب دانش و مهارت در زمینه رویکردها و روش های کاربردی برای بهبود کیفیت خدمات و نیاز اساسی جامعه و سیستم برای مسئولیت پذیری و پاسخگویی نظام سلامت و با عنایت به دیدگاه بسیار مطلوب دانشجویان در باره درس ارائه شده، بنظر می رسد افزودن درس فوق به دوره کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی درمانی امری ضروری بوده و نقطه درخشانی در مبتنی بر جامعه نمودن تدریس خواهد بود.

واژه های کلیدی: طراحی درس، ارتقای کیفیت، مدیریت جامع کیفیت، حاکمیت بالینی.

A-10-480-4

گزارش عملکرد نمایشگاه ارتقای سلامت در قالب پزشکی پاسخگو به جامعه

کیوان حاجی محمودی، محمد جعفر رضایی، زانیار باتوبه، کژال رضوانی، احمد رشیدی، محمد رضا عبدالملکی*

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی کردستان- کردستان- سنجند- دانشگاه علوم پزشکی- مرکز مطالعات آموزش پزشکی

abdolmalki@yahoo.com

مقدمه: آموزش مفاهیم کلیدی حوزه سلامت و آشنا نمودن مردم با مطالب مرتبط با آن می تواند به عنوان یکی از راهکارهای ارتقاء دانش و سطح فرهنگ سلامت عمومی جامعه، جهت تحقق جامعه ای آگاه، پویا، سالم و با نشاط مد نظر قرار گیرد. در همین راستا مطالبی مرتبط و مناسب جامعه هدف گردآوری و در قالب نمایشگاهی تحت عنوان دانشجوی، جامعه، سلامت ارائه شده است.

روش کار: این نمایشگاه به مدت ۳ روز از ساعت ۱۵ الی ۱۹ در قالب غرفه هایی تحت عنوان احیا و تصادفات، قلب و عروق، اعصاب و روان و... برگزار گردید. در طرح کلی برگزاری نمایشگاه ۸۰ نفر از دانشجویان

و اطلاعات دارویی در غالب دسته بندی مرسوم داروها، داروهای نسخه ای و داروهای بدون نسخه (OTC) جدید دسته بندی داروها تحت عنوان Drugs BTC (داروهای پشت پیشخوان) در جوامع پیشرفته، لزوم بررسی توانایی علمی داروسازان شاغل و کسب نظرات آنان در مورد شیوه مرسوم آموزش داروسازی و میزان کارآمدی آن جهت تواناسازی داروساز به منظور ارائه خدمات نوین دارویی ضروری و راهگشاست. مطالعه حاضر نیز در همین راستا انجام پذیرفته است. با توجه به ارائه نظام.

روش کار: پرسشنامه های محقق ساخته ای مشتمل بر سؤالاتی در چهار حیطه ۱- آشنایی داروسازان با نظام جدید ارائه خدمات دارویی ۲- لزوم افزایش ارائه واحدهای بالینی ۳- لزوم تغییر در چیدمان واحدهای دروس تخصصی داروسازی ۴- داروهای مناسب برای ارائه توسط داروساز در غالب دسته بندی جدید تهیه شد و پس از تأیید روایی و اعتبار آن بصورت تصادفی در بین داروسازان پنج کلان شهر توزیع شد. در پایان داده های پرسشنامه ها با نرم افزار آماری SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: اکثر داروسازان شرکت کننده در طرح با ارائه دسته بندی جدید داروها در ایران موافق بودند. افزایش میزان واحدهای تدریسی دروس داروسازی بالینی، اطلاعات دارویی و فارماکولوژی (به ترتیب امتیاز مکسوم) از جمله راهکارهای مورد انتظار داروسازان شاغل در داروخانه ها جهت تربیت داروساز توانمند در ارائه خدمات جدید دارویی است.

واژه های کلیدی: آموزش داروسازی، دسته بندی جدید داروها، داروهای پشت پیشخوان، نیازهای جامعه.

A-10-372-2

سازگاری با بیماریهای مزمن با استفاده از روش های آموزشی نوین

علی دهقانی*، سیمامحمدخان کرمانشاهی، ربابه معماریان

* مربی دانشگاه علوم پزشکی جهرم

ali_dehghani1388@yahoo.com

مقدمه: بیماران مبتلا به بیماریهای مزمن به دلایلی از جمله ماهیت مزمن بیماری، نداشتن پیش آگهی و درمان قطعی و از دست دادن استقلال دچار مشکلات متعدد جسمی و روانی بویژه استرس می گردند. بنابراین تقویت و استمرار سازگاری در این بیماران ضروری است؛ لذا این مطالعه با هدف تأثیر روش آموزشی گروه همتا بر استرس

آموزش بین حرفه ای بر دانش و عملکرد مراقبت از بیمار دیابتی تیم های سلامت بوده است.

روش کار: این مطالعه یک مطالعه نیمه تجربی بود که در آن مداخله به روش آموزش بین حرفه ای جهت ۶ تیم سلامت (۳۴ نفر) براساس تئوری یادگیری بالغین و چرخه کلب به مدت سه روز اجرا گردید و شامل تعدادی فعالیت آموزشی برای افزایش توانایی های فردی و گروهی و بین حرفه ای بود. مداخله با استفاده از پرسشنامه های (TCI Team Climate Inventory) و سنجش دانش دیابت قبل از کارگاه و سه ماه بعد مورد ارزیابی و مقایسه قرار گرفت.

یافته ها: میانگین امتیاز دانش تیم سلامت پیرامون دیابت قبل از مداخله $7/06 \pm 1/04$ از ۱۰ و سه ماه بعد $7/97 \pm 0/97$ بدست آمد که تفاوت معناداری نشان می دهد ($P < 0/0001$). میانگین امتیاز عملکرد بین حرفه ای در حیطه آگاهی و عمل به اهداف کار تیمی قبل از مداخله $10/62 \pm 1/37$ از ۱۵ و سه ماه بعد $11/76 \pm 1/41$ بدست آمد که از نظر آماری تفاوت معنادار است ($P = 0/013$). میانگین امتیاز کل عملکرد بین حرفه ای قبل از مداخله $47/03 \pm 6/7$ از ۷۰ و پس از مداخله $49/44 \pm 5/54$ بدست آمد که اختلاف معناداری مشاهده نگردید.

نتیجه گیری: به این ترتیب به نظر می رسد آموزش بین حرفه ای تا حدودی بتواند کیفیت مراقبت ها را با تأثیر بر دانش و عملکرد مشارکتی تیم های سلامت بهبود بخشد و ضمن افزایش اعتماد به نفس کارکنان پیام های بهداشتی ارائه شده به جمعیت تحت پوشش را همسوتر نماید.

واژه های کلیدی: آموزش بین حرفه ای، دیابت، پزشک، بهورز، کار گروهی.

A-10-609-1

بررسی ضرورت بازبینی آموزش داروسازی در ایران جهت توانمندسازی داروسازان در ارائه خدمات نوین دارویی

علیرضا کریم اله*، احسان میرزایی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی یزد- یزد، بلوار شهدای گمنام، پردیس دانشگاه علوم پزشکی، دانشکده داروسازی

karimollah@ssu.ac.ir

مقدمه: چارچوب کلی شیوه کنونی آموزش داروسازی به دانشجویان در ایران بر پایه آماده سازی دانشجویان جهت ارائه هر چه بهتر خدمات

استاندارد شده یا معلم ساخته مانند سئوالات چهار گزینه ای استفاده میگردد، اما سئوالات چهار گزینه ای باید ویژگیهای خاصی داشته که در اغلب موارد رعایت نمی شود. در این تحقیق سئوالات نیمسال دوم ۸۹-۸۸ دانشکده پرستاری و مامایی زاهدان بررسی شده است.

هدف: ارزیابی سئوالات چهار گزینه ای آزمونهای متداول در دانشکده پرستاری و مامایی زاهدان.

روش کار: پاسخنامه های آزمونهای مختلف دانشکده با بیشترین تعداد شرکت کننده و سؤال مشتمل بر ۴۵۲ سؤال در نیمسال دوم ۸۸-۸۷ از ۱۷ نفر اعضای هیأت علمی دانشکده، جمع آوری و با دستگاه SCN Mark-Reader خوانده و از نظر ضریب دشواری، ضریب تمیز، گزینه های انحرافی مورد آنالیز قرار گرفته است.

یافته ها: یافته ها حاکی است که تنها ۴۰٪ سئوالات دارای ضریب دشواری (Difficulty Index) قابل قبول و ۳۶/۵٪ دارای ضریب تمیز (Discrimination Index) قابل قبول می باشند و هر چهار گزینه ی تنها ۴۱٪ سئوالات نظر دانشجویان را بخود جلب کرده و بقیه سئوالات به سؤال : سه، دو وحتىی یک گزینه ای تبدیل شده اند و تنها ۱۲٪ سئوالات واجد شرایط قابل قبول بر اساس سه فاکتور فوق بوده و اگر سئوالاتی که گزینه های انحرافی که کمتر از حد انتظار انتخاب شده اند را در نظر بگیریم کمتر از ۷٪ سئوالات قابل قبول می باشند.

نتیجه گیری: از آنجا که هدف از ارزشیابی آموزشی قضاوت در باره ارزش هر کدام از عناصر آموزشی از جمله دانشجو می باشد و یافته های فوق بیانگر این است که سئوالات مزبور فاقد استانداردهای لازم بوده، لذا چنین سئوالاتی ابزار مناسبی برای ارزیابی دانشجویان نمی باشد و اعضای هیأت علمی در طراحی سئوالات چند گزینه ای نیاز به آموزش بیشتری دارند.

واژه های کلیدی: ضریب دشواری، ضریب تمیز، گزینه های انحرافی، سئوالات چهار گزینه ای.

بیماران مبتلا به بیماری مزمن مولتیپل اسکلروزیس انجام گرفت.

روش کار: این مطالعه نیمه تجربی با انتخاب ۱۱۰ بیمار مولتیپل اسکلروزیس در دو گروه آزمون و شاهد (هر گروه ۵۵ نفر) انجام شد. بعد از آماده کردن گروه همتا، ۶ جلسه آموزشی توسط افراد همتا برای گروه آزمون در طول دو ماه اجرا گردید. ابزار جمع آوری داده ها پرسشنامه ۲۱ DASS بود که جهت سنجش استرس بیماران قبل و بعد از ۴ ماه در هر دو گروه تکمیل گردید. جهت تحلیل یافته ها از نرم افزار SPSS 16 و آزمونهای آماری استفاده گردید.

یافته ها: آزمون آماری کای بین دو گروه از نظر متغیرهایی نظیر سن، جنس، شدت بیماری و غیره اختلاف معنی داری نشان نداد. آزمون تی زوجی نشان داد نمره استرس در گروه آزمون قبل و بعد از مداخله اختلاف معنی داری دارد ($P = 0/000$). در حالی که در گروه شاهد قبل و ۴ ماه بعد اختلاف معنی داری را نشان نداد ($P = 0/390$). همچنین آزمون تی مستقل بین اختلاف میانگین استرس دو گروه اختلاف معنی داری را نشان داد ($P = 0/01$).

نتیجه گیری: برنامه آموزشی گروه همتا باعث کاهش استرس بیماران مولتیپل اسکلروزیس گردید. بنابراین از آنجایی که کلیه بیماریهای مزمن با علائم روانشناختی زیادی همراه است و آمار این بیماریها رو به افزایش است، استفاده از روش آموزشی گروه همتا که از بیماران همتای سازگار با بیماری و با تجارب مناسب جهت آموزش سایر بیماران استفاده می گردد، می تواند مؤثر و مقرون به صرفه واقع شود. از این رو پیشنهاد می شود جهت بهبود سازگاری در سایر بیماریهای مزمن از روش گروه همتا استفاده شود.

واژه های کلیدی: برنامه آموزشی، گروه همتا، بیماری مزمن، استرس، مولتیپل اسکلروزیس.

A-10-689-1

آنالیز سئوالات چهار گزینه ای آزمونهای برگزار شده در دانشکده پرستاری و مامایی زاهدان در نیمسال دوم ۸۹-۸۸

قاسمعلی میش مست نهی*

* استادیار علوم پزشکی زاهدان - زاهدان میدان حسابی پردیس دانشگاه دانشکده پزشکی گروه فیزیولوژی

G.mishmast@yahoo.com

مقدمه: ارزیابی دانشجو یکی از مهمترین ارکان برنامه ریزی آموزشی می باشد، برای ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجویان از آزمون های

A-10-692-1

بررسی تأثیر آموزش مهارت احیاء نوزاد بر آگاهی دانشجویان
پزشکی و دستیاران زنان شاغل در مرکز آموزشی درمانی
بوعلی سینا و امام خمینی ساری

رویا فرهادی*، زهرا رحمانی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی مازندران - ساری - بیمارستان بوعلی

dr.royafarhadi@gmail.com

مقدمه: آسفیکسی یا خفگی زایمانی یکی از علل عمده مرگ و میر و ایجاد عوارض نوزادی نظیر فلج مغزی می باشد. بهتر ساختن مهارت احیاء نوزاد در پیشگیری از مورتالیتی و موربیدیتی نوزادان تأثیر مهمی دارد؛ لذا ارزیابی میزان آگاهی وضعیت مهارتی گروه های مختلف درگیر در امر احیاء نوزادان ضروری به نظر می رسد به طوری که در آخرین چاپ دستورالعمل احیاء نوزاد فصلی مجزا جهت ارزیابی مهارت اختصاص یافته است؛ لذا بر آن شدیم با انجام مطالعه ای به بررسی وضعیت آگاهی دانشجویان پزشکی در دوره آموزشی اطفال و رزیدنت های زنان که در امر احیاء نوزاد نقش دارند پرداخته و تأثیر آموزش کارگاهی احیاء نوزاد را مشخص نماییم.

روش کار: در این تحقیق ۶۲ نفر از دستیاران بخش زنان و زایمان که عضو تیم احیاء نوزاد می باشند و دانشجویان پزشکی در روتیشن آموزشی بیماری های اطفال مورد مطالعه قرار گرفتند. در یک کارگاه تئوری یک روزه مبانی احیاء نوزادان بر اساس دستورالعمل اکادمی طب کودکان آمریکا سال ۲۰۱۱، توسط اسلاید و فیلم و مانکن های استاندارد توسط فوق تخصص نوزادان آموزش داده شد. قبل از شروع کلاس، پرسشنامه ای حاوی ۱۵ سوال چهار گزینه ای به عنوان پیش آزمون (pretest) و پس از اتمام آموزش همان سوالات به عنوان post test در اختیار فراگیران قرار گرفت. میانگین نمرات قبل و بعد از آموزش با استفاده از نرم افزار SPSS18 و Paired- T test و ANOVA مورد مقایسه قرار گرفت. $P < 0.05$ معنی دار تلقی گردید.

یافته ها: میانگین نمره افراد مورد مطالعه به تفکیک شامل: کارآموزان ($n=25, 32.2 \pm 12.45$ vs 71.12 ± 18.03)، کارورزان ($n=15, 64.53 \pm 17.14$ vs 90.13 ± 10.80) و دستیاران ($n=22, 57.68 \pm 18.76$ vs 89.82 ± 9.90) محاسبه گردید. ($P < 0.05$)

نتیجه گیری: یافته ها نشان می دهد آموزش احیاء نوزاد مبتنی بر شواهد میزان آگاهی افراد درگیر در امر احیاء نوزاد را افزایش میدهد و با توجه به اهمیت این مهارت در افزایش بقاء و کاهش عوارض نوزادی، برگزاری دوره ای و مداوم این کلاس ها با کیفیت بهتر پیشنهاد میشود.

واژه های کلیدی: احیاء نوزاد، آموزش.

A-10-690-2

نگرش پزشکان شاغل در زمینه عوامل مؤثر در رضایت مندی
بیماران

زهرا جوهری*، علیرضا یوسفی، طاهره چنگیز

* عضو هیئت علمی و دانشجوی دکتری دانشگاه اصفهان
- تهران - بلوار کشاورز - خیابان شهید برادران عبدال زاده -
دانشکده پزشکی شاهد

Jouhari42@yahoo.com

مقدمه: میزان رضایت مندی بیماران یک معیار بسیار مهم برای ارزیابی مراقبت های سلامت است. از طرفی نگرش پزشکان به عنوان عاملی مهم در برآوردن زمینه های این رضایت مندی مطرح می باشد. این پژوهش با هدف بررسی نگرش پزشکان شاغل نسبت به عوامل تأثیر گذار بر رضایت بیماران طراحی و اجرا گردیده است.

روش کار: به منظور بررسی نگرش پزشکان شاغل مطالعه مقطعی بر روی ۷۰ نفر از پزشکان مراجعه کننده در دوره های مدون به مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه علوم پزشکی اصفهان طراحی و اجرا گردید، داده ها با استفاده از پرسشنامه پژوهشگر ساخته بر اساس مرور متون شامل ۵ سوال عمومی و ۲۳ سوال نگرش سنجی از طریق پرسشگری جمع آوری گردید. روایی و پایایی پرسشنامه قبل از جمع آوری داده ها بررسی شده بود. در پایان تجزیه و تحلیل اطلاعات با استفاده از نرم افزار SPSS انجام گرفت.

یافته ها: در مجموع ۴۵/۷ درصد شرکت کنندگان زن بودند. میانگین سنی شرکت کنندگان $43/61 \pm 11/97$ بود. از نظر دانشگاه محل تحصیل ۵۲/۹ درصد آنان در اصفهان تحصیل کرده بودند. از مجموع عواملی که بعنوان عوامل مؤثر مورد سؤال قرار گرفته بودند، مهارت، اخلاق پزشکی، گوش دادن فعال و گرفتن جواب مطلوب قبلی به عنوان عواملی بودند که بیش از بقیه مورد نظر پزشکان قرار داشت. توجه به شرایط بیماران از نظر پزشکان اولین اولویت مورد توجه برای مداخله بود.

نتیجه گیری: با توجه به این موضوع که از نظر پزشکان نیز توجه به عوامل ارتباطی و شرایط بیمار به عنوان عوامل اساسی و مهم در رضایت بیماران مطرح گردیده است. بایستی این بررسی که چه عواملی مانع از عملکرد پزشکان بر اساس دانسته ها و نگرش آنان می شود در مطالعات مورد توجه قرار گیرد.

واژه های کلیدی: رضایت مندی، پزشک، بیمار، نگرش.

A-10-652-1

مطالعه کیفی بررسی ضروریات یادگیری دوره پزشکی عمومی در حیطه های شناختی، روانی - حرکتی و عاطفی به تفکیک کلیه بخش های بالینی از دیدگاه تخصصی اساتید و مدرسین دانشگاه علوم پزشکی کردستان

کریم ناصری*، فریبا فرهادی فر، بهرام نیکخو، آرش پولادی

* استادیار دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان - سنجند، بلوار پاسداران، دانشکده پزشکی

nasseri_ki@muk.ac.ir

مقدمه: برای کنترل کیفی آموزشی دانشجویان پزشکی باید ضمن بررسی حداقل ها و ضروریات یادگیری فراگیران متناسب با محیط کاری آینده آنان ارزشیابی مناسبی نیز در طی دوره از آنان بعمل آید. به گونه ای که اطمینان یافت که دانشجو آنچه را که باید ببیند دیده و در معرض فراگیری مناسب آن قرار گرفته است. این مطالعه با هدف تعیین اساس ضروریات یادگیری و تهیه log book های آموزشی برای تمامی بخش های بالینی دانشگاه علوم پزشکی کردستان به عنوان راهکاری برای ارتقای آموزشی ارزشیابی دانشجویان طراحی و اجرا شد.

روش کار: این مطالعه به شیوه کیفی و با کمک ترکیبی از روشهای بررسی مدارک و مستندات، روش دلفی و روش بحث متمرکز گروهی انجام شد. ابتدا لیست اولیه ضروریات یادگیری دانشجویان بالینی به تفکیک برای دوره های کارآموزی و کارورزی در حیطه شناختی؛ روانی - حرکتی و عاطفی تهیه شد و در هر کدام از حیطه های آموزشی، از طریق روش مقایسه زوجی سلسله مراتبی مطابق جمع بندی نظریات اساتید و مدرسین هر بخش تخصصی، اولویت بندی صورت گرفت، سپس سطوح یادگیری هر عنوان و تعداد موارد لازم برای هر علامت، مهارت و پروسیجر براساس شاخصهای شیوع بیماری در منطقه، اهمیت بیماری و ضرورت نقش پزشک عمومی در برخورد با بیماری تعیین شد. در مرحله پایانی مطالعه محل آموزش هر مهارت یا مطلب آموزشی بر اساس نظر اساتید مشخص گردید. داده‌ها به کمک روشهای آنالیز کیفی در بحث متمرکز گروهی، کار مطالعاتی و مقایسه محتوای مطالب تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: ۱۰٪ اساتید شرکت کننده در طرح (۱۱۵ نفر) توانمندیهایی چون توانایی اخذ شرح حال و انجام معاینه فیزیکی، اتخاذ تصمیم تشخیصی، مهارتهای معرفی بیمار، ارتباط مناسب با بیماران و همکاری ۹۳٪ تفسیر آزمونهای آزمایشگاهی را جزء باید‌های آموزشی و در اولویت اول می دانستند. ۷۰٪ اساتید گروههای مینور یادگیری خودجوش و خود محور را جزو باید ها می دانستند ولی در گروههای مازور بیشتر به آموزش رسمی معتقد بودند. از نظر اکثریت اساتید اتخاذ تصمیم درمانی و آشنایی با روشهای اصلی تشخیصی و درمانی جزء

A-10-517-2

بررسی تأثیر برنامه حمایتی طراحی شده بر رفتارهای ارتقاء دهنده سلامت مادران کودکان فلج مغزی

علی محمد پروینیان نسب*، سیما محمد خان کرمانشاهی، محسن سالاری، علی دهقانی

* دانش آموخته کارشناسی ارشد آموزش پرستاری، مربی دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی یاسوج دانشگاه تربیت مدرس - کهگیلویه و بویراحمد - دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

ali_Parviniyan@yahoo.com

مقدمه: رفتارهای ارتقاء سلامت و سبک زندگی سالم استراتژیهای اصلی برای حفظ سلامتی است، از آنجایی که وجود کودک مبتلا به فلج مغزی سلامت مادران مادر را در تمام ابعاد متأثر می سازد؛ لذا پژوهش حاضر با هدف تعیین میزان تأثیر برنامه حمایتی طراحی شده بر رفتارهای ارتقاء دهنده سلامت مادران این کودکان انجام گرفت.

روش کار: مطالعه حاضر از نوع نیمه تجربی است که با انتخاب غیر تصادفی در دسترس دو گروه آزمون (۳۰ نفر) و شاهد (۳۰ نفر) انجام شد. برنامه حمایتی طراحی شده برای گروه آزمون، در سه مرحله بررسی و شناخت، حمایت و ارزشیابی طی هفت جلسه اجرا شد. ابزارهای گرد آوری اطلاعات شامل پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک و پرسشنامه سبک زندگی ارتقاء دهنده سلامت (HPLP2) بود. که شامل شش زیر گروه است. داده ها قبل و دو ماه بعد از مداخله جمع آوری و توسط نرم افزار SPSS 16 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: آزمون آماری کای دو نشان داد دو گروه از نظر متغیرهای دموگرافیک مثل سن، درآمد و سطح تحصیلات و... یکسان هستند ($p > 0/05$). بین ابعاد رفتارهای ارتقاء دهنده سلامت (مسئولیت پذیری سلامتی، فعالیت فیزیکی، تغذیه، رشد روحی، روابط بین فردی، مدیریت استرس) در دو گروه آزمون و شاهد بعد از مداخله، آزمون آماری تی مستقل اختلاف معنی داری را نشان داد ($p > 0/05$). همچنین تی زوجی در گروه آزمون نیز اختلاف معنی داری را قبل و بعد از نشان داد ($p > 0/05$)، لیکن در گروه شاهد این اختلاف معنی دار نبود ($p < 0/05$).

نتیجه گیری: نتایج پژوهش نشان داد که اجرای برنامه حمایتی طراحی شده بر رفتارهای ارتقاء دهنده سلامت مادران کودکان فلج مغزی مؤثر می باشد، لذا پیشنهاد می گردد برنامه حمایتی طراحی شده به عنوان یک روش مؤثر در ارتقاء رفتارهای سلامت محور مادران کودکان با بیماری های مزمن بکار گرفته شود.

واژه های کلیدی: برنامه حمایتی طراحی شده، رفتارهای ارتقاء دهنده سلامت، فلج مغزی.

اولویت دوم بود.

بر موفقیت تحصیلی در دانشجویان گروه پزشکی می باشد. استفاده از مشاوره های آموزشی و تأکید بر نقاط مثبت رشته های تحصیلی، استفاده از روش های آموزشی فراگیر - محور که باعث افزایش توجه فراگیران می شود، فراهم کردن زمینه های لازم جهت افزایش ساعات مطالعه، و توجه بیشتر به دانشجویانی که معدل آنان در مقطع متوسطه کمتر بوده است می تواند در افزایش موفقیت تحصیلی دانشجویان مؤثر باشد.

واژه های کلیدی: موفقیت تحصیلی، دانشجوی موفق، گروه پزشکی.

نتیجه گیری: در این الگو توجه اساسی بر محتوا و فرآیند آموزش بوده است و در این میان توجه به دیگر مسائل از جمله اهمیت مسائل انگیزشی، توجه به اهمیت پژوهش دانشجویی و مباحثی از این دست طی طراحی الگوهای موازی با این الگو، لازم بنظر می رسد.

واژه های کلیدی: آموزش پزشکی، ضروریات یادگیری، محتوای آموزشی.

A-10-491-3

عوامل مؤثر بر موفقیت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اراک در سال ۱۳۸۹

کوروش رضایی*، حمیدرضا کوهستانی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی اراک - اراک، سردشت، دانشکده پرستاری و مامایی

k.rezaei@arakmu.ac.ir

A-10-397-2

بررسی میزان آگاهی دانشجویان دکترای تخصصی دانشگاه علوم پزشکی تهران در رابطه با راهبردهای تدریس

فاطمه کشمیری*، ژیلان نجف پور، سمیرا یونسی

* کارشناسی ارشد آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران - تهران کوی دانشگاه کوی خواهران علوم پزشکی گلستان

fkeshmiri1385@gmail.com

مقدمه: رسالت اصلی دانشگاههای علوم پزشکی تربیت نیروی انسانی به منظور ارتقای بهداشت و درمان جامعه است. اثربخشی تدریس، بستگی به توانایی و مهارت اساتید در تعیین اهداف و انتظارات آموزشی، ایجاد محیط یادگیری حمایتی، بکارگیری روش های مناسب آموزشی، تدریس در گروه های کوچک و بزرگ، سخنرانی، تدریس در بخش های بالینی، کار با منابع یادگیری، مربیگری، الگوهای نقشی مناسب، بازخورد سازنده، ارزیابی و سنجش فراگیران، ارزشیابی مبتنی بر هدف و ارزشیابی برنامه دارد. استفاده از روش های تدریس و روش های جدید ارزیابی دانشجویان از زمره اقدامات مؤثری است که موجب ارتقا کیفیت آموزش پزشکی خواهد شد.

روش کار: پژوهش حاضر توصیفی - تحلیلی و کاربردی است که به صورت مقطعی در سال ۱۳۹۰ دانشگاه علوم پزشکی تهران انجام شد. جمعیت مورد مطالعه کلیه دانشجویان دکترای تخصصی دانشکده بهداشت به صورت سرشماری در مطالعه وارد شدند. اطلاعات با استفاده از پرسشنامه ی استاندارد ۱۶ سؤالی که روایی صوری و محتوای پرسشنامه، توسط کارشناسان و صاحب نظران آموزشی بررسی شده است (الفای کرونباخ ۰/۸۶). گردآوری شد.

یافته ها: میانگین میزان آگاهی دانشجویان دکتری تخصصی از راهبردها و فنون تدریس ۲,۹۸ و در سطح آشنایی بدون تسلط

مقدمه: در سالهای اخیر تعداد دانشجویان دانشگاه افزایش چشمگیری داشته است که باعث شده طیف وسیع تری از دانشجویان از نظر تفاوت های فردی، اجتماعی، اقتصادی و آمادگیهای آکادمیک به دانشگاه راه یابند. **هدف:** این مطالعه با هدف تعیین عوامل مؤثر بر موفقیت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اراک در سال ۱۳۸۹ انجام گرفت.

روش کار: این یک مطالعه توصیفی مقطعی است که در آن ۱۱۰ دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی اراک که دارای معدل بالاتر از ۱۷ بودند در مطالعه شرکت کردند. پرسشنامه ای که حاوی اطلاعات دموگرافیک و ۱۴ سؤال با مقیاس ۵ درجه ای بر مبنای لیکرت بود بصورت خود گزارشی توسط دانشجویان تکمیل گردید.

یافته ها: از مجموع دانشجویان ۶۶/۷٪ مؤنث بودند. علاقه به رشته تحصیلی، دقت و تمرکز در کلاس، میانگین ساعات مطالعه و معدل دیپلم مهمترین عوامل مؤثر در موفقیت تحصیلی بود ($P > 0/05$). در حالیکه بین جنس، محل سکونت (بومی بودن)، سهمیه کنکور و مشکلات خانوادگی با موفقیت تحصیلی ارتباط آماری معناداری مشاهده نگردید.

نتیجه گیری: بر اساس نتایج پژوهش علاقه به رشته تحصیلی، دقت و تمرکز در کلاس، میانگین ساعات مطالعه و معدل دیپلم از عوامل مؤثر

بالیینی به ترتیب مربوط به عوامل محیطی بالینی (با میانگین ۶/۰۹) و کاربرد اصول آموخته شده بر بالین بیمار (با میانگین ۷/۲۱) بوده است. ۸۷ درصد معتقد بودند که مشکلات آموزش بالینی ناشی از مریبان بالینی کم تجربه و ایجاد اضطراب توسط مربی است، ۸۶ درصد دانشجویان معتقد بودند که از بین عوامل محیطی بالینی، فاکتور نداشتن امکانات رفاهی مورد نیاز از جمله عدم فضای مناسب برای تعویض لباس و استراحت بخصوص در شیفت شب در بیمارستان و ۶۸ درصد آنان عامل ناکافی بودن تسهیلات کمک آموزشی در محیط کارآموزی را مشکل اساسی ذکر کرده اند.

نتیجه گیری: به نظر میرسد وضعیت آموزش بالینی دانشجویان مامایی نیازمند تأمین امکانات و تجهیزات محیط بالینی و ارتقای عملکرد مریبان باشد که این موارد، میتواند در بهبود وضعیت آموزش بالینی مفید واقع شود.

واژه‌های کلیدی: آموزش بالینی، دانشجویان، مامایی.

اجرای بود. آشنایی با انواع وسایل آموزشی نظیر اسلاید، پروژکتور، فیلم آموزشی و... و کاربرد آنها و آشنایی با منابع جستجو در اینترنت و نحوه ارائه سخنرانی، شروع سخنرانی، تغییر دادن شیوه، پایان دادن سخنرانی و تمرین بیشترین آگاهی تعیین کرد. فنون مرتبط با استفاده از نتایج ارزشیابی برای شناسایی مشکلات فراگیران، تشخیص اشکالات تدریس، مواد آموزشی و ایجاد اصلاحات لازم کمترین آگاهی را ابراز کردند.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج پژوهش به نظر می رسد که کارگاه های روش تدریس و ارزیابی دانشجو نیاز به اصلاح و بازنگری دارد و محتوی کارگاه باید متناسب با میزان آگاهی و نیاز آموزشی دانشجویان دکترای تخصصی طراحی گردد.

واژه‌های کلیدی: آموزش، تدریس، مهارت.

A-10-532-3

بررسی تأثیر دوره آموزشی بازتوانی روانی مبتنی بر جامعه بر آگاهی فراگیران

افشین احمدوند، منصوره مومن هروی*، گودرز عکاشه، زهرا سپهر منش، رضوان ساعی

* استادیار دفتر توسعه دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان - کاشان - بلوار قطب رواندی - دانشکده پزشکی

mansoreheravi@yahoo.com

مقدمه: بازتوانی روانی اجتماعی فرایندی است که در آن فرصت برای افرادی که بواسطه اختلال روانی دچار معلولیت و نقصان شده اند فراهم می آید تا به سطح مناسبی از عملکرد مستقل در اجتماع برسند. این مطالعه جهت بررسی تأثیر دوره آموزشی بازتوانی روانی بر آگاهی فراگیران این دوره انجام شد.

روش کار: این مطالعه توصیفی در سال ۱۳۹۰ در بیمارستان روانپزشکی اخوان دانشگاه علوم پزشکی کاشان انجام شد. در بدو ورود فراگیران به دوره آموزشی، میزان آگاهی و دانش آنها در مورد بازتوانی روانی مبتنی بر جامعه با استفاده از پرسشنامه ای که از محتویات درسی فراگیران و در راستای اهداف مطالعه استخراج شده بود مورد ارزیابی قرار گرفت. جلسات آموزش هفته ای یکبار و هر جلسه بمدت ۴ ساعت به شکل تئوری و جلسات عملی هفته ای یکبار توسط روانپزشک برگزار گردید.

A-10-715-1

بررسی نظرات دانشجویان مامایی در مورد مشکلات آموزش بالینی

نسترن صفوی*

* مربی دانشگاه آزاد اسلامی اردبیل

nastaranardebili@yahoo.com

مقدمه: شناخت مشکلات آموزش بالینی دانشجویان مامایی منجر به برنامه ریزی بهتر جهت افزایش کارایی برنامه‌های آموزشی واز طرفی افزایش کیفیت ارائه خدمات بهداشتی به همه افراد جامعه می شود. هدف از این مطالعه، بررسی نظرات دانشجویان مامایی در مورد مشکلات آموزش بالینی می باشد.

روش کار: این مطالعه توصیفی تحلیلی بر روی ۹۰ نفر از دانشجویان مامایی ترم هفتم و هشتم انجام شد. پرسشنامه دو قسمتی شامل اطلاعات دموگرافیک و معیارهای موجود برای بررسی مشکلات آموزش بالینی بود. در بخش بررسی مشکلات آموزش بالینی از جمله مشکلات ایفای نقش، عوامل بوجود آورنده اضطراب، اعتماد به نفس، عوامل محیطی و مشکلات کاربرد اصول آموخته شده بر بالین بیمار مورد بررسی قرار گرفتند. در تجزیه و تحلیل داده ها از محاسبات آماری میانگین، انحراف معیار، آزمون t، ضریب همبستگی پیرسون و آزمون ANOVA استفاده گردید.

یافته ها: نتایج بدست آمده نشان داد که بیشترین مشکل آموزش

بررسی نیاز یادگیرندگان، تعیین اهداف، مشخص نمودن استراتژی های آموزشی و ارزشیابی برنامه) انجام شده است. برای نیاز سنجی از روش experts opinion استفاده شد. اهداف بر اساس پیامد تعیین شدند. طرح درس براساس اهداف تعریف شده نوشته شد مدت تدریس سخنرانی و demonstration در بیماران واقعی تعیین شد. منابع مورد نیاز اعم از نیروی انسانی و تجهیزات و امکانات فیزیکی تعیین و تهیه گردیدند، در ابتدای دوره پیش آزمون برگزار شد و آگاهی فراگیران سنجیده شد. برنامه بصورت جلسات ۴ ساعته در هر هفته بمدت چهار ماه برگزار گردید و برای اجرای عملی برنامه فراگیران به درمانگاههای مربوطه اعزام شدند تا بصورت عملی و در محیط واقعی مهارت کسب کنند. در نهایت مجدداً پس آزمون نیز گرفته شد. ونظرات فراگیران درمورد کیفیت دوره آموزشی سنجیده شد.

یافته ها: کوریکولوم آموزشی بازتوانی روانی مبتنی بر جامعه تدوین گردید. نتایج پیش آزمون و پس آزمون حاکی از موفق بودن دوره در افزایش آگاهی و دانش فراگیران نسبت به محتوای آموزش داده شده بود ضرورت ادغام درس بازتوانی روانی در کوریکولوم آموزشی دستیاران روانپزشکی (۵۷/۲٪) بسیار زیاد و (۴۲/۸٪) زیاد، ضرورت اجرای بازتوانی روانی در جامعه (۸۵/۷٪) بسیار زیاد و (۱۴/۳٪) زیاد ذکر شد. اکثریت فراگیران از نظم برنامه، مدیریت، امکانات و تجهیزات آموزشی، زمان برگزاری کلاسها رضایت کامل داشتند (۸۵/۷٪) فراگیران رضایت کلی از برگزاری این دوره داشتند.

نتیجه گیری: ادغام برنامه آموزشی بازتوانی روانی مبتنی بر جامعه در کوریکولوم آموزشی روانشناسان، مددکاران، روان پرستاران و بویژه دستیاران روانپزشکی امری ضروری به نظر می رسد.

واژه های کلیدی: بازتوانی روانی، جامعه، کوریکولوم آموزشی.

A-10-670-1

عوامل مرتبط با تمایلات دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گیلان در انتخاب رشته تخصصی

یوسف علیزاده، مریم خوشبخت*، احسان کاظم نژاد لیلی، حسن بهبودی، حسین خوشرنگ، فتنه بخشی، مریم رستم نژاد

* کارشناسی ارشد آموزش پرستاری دانشگاه علوم پزشکی گیلان- رشت. بیمارستان امیرالمومنین مرکز تحقیقات چشم

khoshbakht@gums.ac.ir

مقدمه: انتخاب رشته تخصصی در دانشجویان پزشکی یک انتخاب بسیار مهم است. این انتخاب یک فرایند بسیار پیچیده و متضمن صرف هزینه های مالی و شخصی زیادی می باشد و تأثیر مستقیمی بر روی

در پایان دوره آموزش مجدداً میزان آگاهی و دانش فراگیران با استفاده از پرسشنامه سنجیده شد و اطلاعات پس از جمع آوری با استفاده از برنامه آماری SPSS و آزمون آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: از فراگیران پیش آزمون و پس آزمون گرفته شد. نمرات فراگیران از پایه ۲۰ محاسبه گردید میانگین و انحراف معیار نمرات شرکت کنندگان قبل از آموزش ۹,۶۷±۰,۶۷ بدست آمد، در حالیکه این میانگین بعد از آموزش به ۱۸,۰±۱,۲۰ تغییر یافت. نتایج با استفاده از آزمون paired t-test مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج آزمون T نشان داد که تفاوت نمرات فراگیران قبل و پس از آموزش با میزان خطای ۰,۰۶۲، انحراف استاندارد ۱,۴۵، ۳۱/۶۷=t و فاصله اطمینان ۰,۹۵/۰۰۰۰۱= pv معنادار می باشد.

نتیجه گیری: نتایج مطالعه نشان داد که سطح آگاهی و دانش فراگیران قبل و پس از برگزاری کلاسهای آموزشی به طور قابل توجهی افزایش یافته است که بیانگر کارایی و تأثیر آموزش بر توانمندی فراگیران در حیطه بازتوانی روانی می باشد.

واژه های کلیدی: بازتوانی روانی، دوره آموزشی، آگاهی.

A-10-532-4

طراحی کوریکولوم واحد درسی آموزش بازتوانی روانی مبتنی بر جامعه

افشین احمدوند، منصوره مومنین هروی*

* استادیار دفتر توسعه دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان - کاشان - بلوار قطب راوندی - دانشکده پزشکی

mansoreheravi@yahoo.com

مقدمه: توانبخشی روانی مبتنی بر جامعه Community Based Rehabilitation راهبردی است که در درون برنامه توسعه جامعه در جهت توانبخشی، برابر سازی فرصت ها و الحاق اجتماعی معلولین اجرایی گردد. بسیاری از بیماران با دستیابی به خدمات مبتنی بر شواهد با کیفیت بالا و با ایجاد رابطه درمانی مناسب همراه با توانمند سازی و واقع بینی می توانند نقش قابل قبولی در زندگی اجتماعی داشته باشند. کلیه اعضاء تیم درمان اعم از روانپزشک، روانشناس، دستیاران روانپزشکی، پرستاران و اعضاء خانواده بیماران باید با اصول بازتوانی روانی آشنا باشند. با توجه به عدم وجود برنامه مدون آموزشی تصمیم گرفته شد با طراحی واحد درسی باتزوانی روانی مبتنی بر جامعه این مشکل را مرتفع نمود.

روش کار: این پروژه به منظور طراحی واحد درسی تحت عنوان آموزش بازتوانی روانی مبتنی بر جامعه با رویکرد ۶ مرحله ای (شناسایی مشکل،

A-10-290-2

بررسی میزان آگاهی و نگرش دانشجویان دانشگاه علوم
پزشکی کردستان نسبت به آموزش پزشکی پاسخگو به
نیازهای جامعهاحمد وهابی*، شکرپه صلواتی، مهناز صیادی، لیلا وهابی، سیروان
صیاد، بشری وهابیدانشگاه علوم پزشکی کردستان- سنندج- PhD* مربی / دانشجوی
بلوار پاسداران دانشگاه علوم پزشکی کردستان دانشکده بهداشت
ahvahhabi@gmail.com

مقدمه: اخیراً آموزش پزشکی پاسخگو به نیازهای جامعه در ایران مورد توجه قرار گرفته است تا همگام با سیاستهای بهداشت جهانی، عرصه جدیدی در آموزش پزشکی ایجاد گردد. این مطالعه با هدف بررسی میزان آگاهی و نگرش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان نسبت به آموزش پزشکی پاسخگو به نیازهای جامعه در سال ۱۳۸۹ طراحی و اجرا گردید.

روش کار: در یک مطالعه مقطعی ۱۸۰ نفر از دانشجویان رشته های پزشکی، پرستاری، مامایی و بیماریها که از سال ۱۳۸۶ تا ۱۳۸۸ قسمتی از کارآموزی در عرصه خود را در فیلدهای آموزش جامعه نگر گذرانده بودند، با استفاده از پرسشنامه ای مشتمل بر ۲۲ سوال در زمینه خصوصیات فردی، آگاهی و نگرش نسبت به آموزش پزشکی پاسخگو به نیازهای جامعه مورد مطالعه قرار گرفتند. داده های جمع آوری شده با نرم افزار SPSS نسخه ۱۴ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: ۶۵٪ دانشجویان مؤنث و بقیه مذکور بودند. ۳۰٪ آگاهی خوب، ۴۰٪ آگاهی متوسط و بقیه آگاهی ضعیفی نسبت به آموزش پزشکی جامعه نگر داشتند. ۲۰٪ نمونه ها دوره آموزش پزشکی جامعه نگر را همانند یک اردوی تفریحی دانسته و ۶۱٫۳٪ آنها معتقد بودند آموزش پزشکی جامعه نگر یکی از مفیدترین دوران تحصیلی آنها بوده و اظهار نموده بودند که مدت این دوره افزایش پیدا کند. دانشجویان رشته مبارزه با بیماریها نسبت به سایر رشته ها ابرازعلاقه بیشتری به آموزش پزشکی جامعه نگر کرده بودند در حالیکه دانشجویان پزشکی کمترین علاقه را نشان داده بودند.

نتیجه گیری: پایین بودن سطح آگاهی دانشجویان نسبت به آموزش جامعه نگر نشان دهنده توجه کمتر اساتید و نظام آموزشی بوده و توجه بیشتر به آموزش جامعه نگر و تربیت دانش آموختگان دارای دید جامعه نگری در تمامی زمینه های بهداشتی و درمانی لازم و ضروری به نظر میرسد.

واژه های کلیدی: آموزش جامعه نگر، پزشکی پاسخگو، دانشجویان، آگاهی، نگرش.

تعداد نیروی کار رشته پزشکی دارد. وضعیت اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی افراد از عوامل هستند که روی انتخاب رشته تخصصی تأثیر گذارمی باشند.

هدف: تعیین عوامل مرتبط بر تمایلات دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گیلان در انتخاب رشته تخصصی.

روش کار: روش نمونه گیری در این مطالعه مقطعی، بصورت سرشماری بوده و همه دانشجویان پزشکی ترم دوم، کارآموز سال اول و دوم و کارورز با استفاده از پرسشنامه ۳ بخشی اقتباس شده از پرسشنامه استاندارد AHP که توسط پژوهشگر به زبان فارسی ترجمه و روایی آن با استفاده روایی محتوا و پایایی آن با استفاده از روش تست مجدد مورد سنجش و تأیید قرار گرفت، مورد بررسی قرار گرفتند. پس از جمع آوری اطلاعات، تجزیه و تحلیل آن توسط آزمون های توصیفی و تحلیلی به کمک SPSS انجام شد.

یافته ها: ۱۹۱ دانشجو در این مطالعه شرکت نمودند. میانگین سنی دانشجویان $22/07 \pm 2/81$ بود، ۶۶/۵ درصد آنان زن و ۸۵/۳ درصد مجرد بودند. ۲۵/۱ درصد (۴۸ نفر) ترم دوم، ۲۹/۳ درصد (۵۶ نفر) کارآموز سال اول، ۲۰/۹ درصد (۴۰ نفر) کارآموز سال دوم و ۲۴/۶ درصد (۴۷ نفر) کارورز بودند. رشته های تخصصی مورد علاقه با توجه به جنس در اولویت اول تا سوم در جنس زن رشته پوست، رادیولوژی و قلب و در جنس مرد، ارتوپدی، چشم و قلب بود. رشته های تخصصی مورد انتخاب در اولویت اول با توجه به مقطع تحصیلی شامل، ترم دوم رشته های قلب و نوروسرجری و کارآموز سال اول، سال دوم و کارورز رشته پوست بوده است. در کل بیشترین رشته های تخصصی مورد انتخاب به ترتیب پوست (۴۱/۴٪)، رادیولوژی (۹/۴٪) و چشم (۷/۹٪) بودند، بر اساس آزمون کاسکوئر. از بین متغیرهای مورد بررسی مشکل سربازی ($P > 0/005$) و جنسیت ($P > 0/002$) ارتباط معنی داری با انتخاب رشته تخصصی نشان دادند. مهمترین عامل در انتخاب رشته تخصصی در دانشجویان، عوامل فردی و عوامل اقتصادی بودند که از بین عوامل اقتصادی، بازار کار ($1/04 \pm 2/91$) و از بین عوامل فردی، علاقه شخصی ($0/86 \pm 3/39$) دارای بیشترین ارتباط با انتخاب رشته تخصصی بودند ($P > 0/0001$). به دنبال آن سایر عوامل شامل، درآمد آینده از عوامل اقتصادی و امکان کار مستقل پس از اتمام تحصیل از عوامل شغلی قرار داشتند. در مجموع از بین عوامل مرتبط، عوامل اقتصادی ($P > 0/0001$)، مهمترین عامل، عنوان شد.

نتیجه گیری: با توجه به اینکه علاقه شخصی و بازار کاری از جمله مهمترین عوامل تأثیر گذار در انتخاب رشته تخصصی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گیلان می باشد و رشته های پوست، رادیولوژی و چشم بیشترین رشته های مورد انتخاب بودند، بنابراین توجه به این عوامل در زمان انتخاب رشته تخصصی و انجام برنامه ریزی جهت پذیرش دستکاری، بایستی مورد توجه قرار گیرد.

واژه های کلیدی: تمایلات دانشجویان پزشکی، انتخاب رشته تخصصی.

A-10-479-2

بررسی میزان موفقیت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زاهدان و عوامل مؤثر در آن در سال ۸۹

سلیمان سراوانی

کارشناس ارشد علوم پزشکی زاهدان

saravani_solyman@yahoo.com

مقدمه: عدم موفقیت تحصیلی دانشجویان یکی از مشکلات اصلی مراکز آموزش عالی کشور می باشد که نه تنها باعث هدر رفتن وقت و هزینه های جاری در مراکز آموزشی می شود بلکه سبب ایجاد مسائل و مشکلات روحی - روانی، خانوادگی و اجتماعی برای دانشجویان نیز می گردد. از این رومطالعه حاضر نیز با هدف تعیین میزان موفقیت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زاهدان و عوامل مؤثر در آن صورت گرفته است.

روش کار: در طی یک مطالعه توصیفی و تحلیلی که بر روی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زاهدان که حداقل یک ترم از دوره تحصیلی خود را گذرانده بودند، به تعداد ۳۹۹ نفر که با روش نمونه گیری تصادفی وارد مطالعه شدند، جمع آوری داده ها با استفاده از پرسشنامه ویژگیهای فردی، رضایت از رشته تحصیلی و عوامل مؤثر بر پیشرفت تحصیلی بود. پس از جمع آوری اطلاعات دانشجویان برحسب معدل کلاسی و ترمهای مشروطی به ۲ دسته دانشجویان موفق و ناموفق تقسیم شده و عوامل مؤثر بر پیشرفت یا عدم پیشرفت تحصیلی هر یک از این دو گروه بررسی و با هم مقایسه شده است.

نتیجه گیری: یافته های این بررسی نشان داد که درصد دانشجویان ناموفق در دانشگاه برابر با ۳۳/۸ درصد است. اختلاف معنی داری بین جنس، شغل پدر، معدل دیپلم پایین، وضعیت اقتصادی خانوار در بین دو گروه دانشجویان موفق و ناموفق وجود داشت ($P < 0/05$) در حالی که ارتباط معنی داری بین متغیرهای سن، رشته تحصیلی، سواد والدین، شغل مادر در بین دو گروه دیده نشد ($P > 0/05$).

واژه های کلیدی: موفقیت تحصیلی، دانشجویان، زاهدان.

A-10-311-1

بررسی نیاز سنجی پرستاران در زمینه برنامه های آموزش مداوم در رابطه با مراقبت های پرستاری

محمد آقاجانی

عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی کاشان

aghajani1362@yahoo.com

مقدمه: گام اول در مسائل مربوط به آموزش، برنامه ریزی است که براساس مشخص شدن اولویت های صورت می پذیرد و برای تعیین اولویت های باید نیاز های آموزشی شناسایی و اولویت بندی شوند. اگر برنامه های آموزشی به درستی و متناسب با نیاز های آموزشی طرح ریزی شود، طبعاً اثر بخشی برنامه آموزشی بیشتر خواهد بود. این مطالعه با هدف تعیین نیاز سنجی پرستاران در زمینه برنامه های آموزش مداوم در رابطه با مراقبت های پرستاری طراحی و اجرا گردید.

روش کار: این مطالعه یک بررسی توصیفی مقطعی است که بر روی ۱۰۰ نفر از پرستاران شاغل در بیمارستان شهید بهشتی کاشان (۱۳۹۰) که به صورت در دسترس انتخاب شده بودند انجام شد. اطلاعات به وسیله پرسشنامه نیازسنجی آموزشی که دارای دو بخش اطلاعات دموگرافیک و سؤالاتی در حیطه های مختلف بیماری های قلبی، غده، گوش و حلق بینی جمع آوری شد و اطلاعات به دست آمده با استفاده از آمار توصیفی در نرم افزار Spss 11.5 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: میانگین سنی پرستاران $37/46 \pm 29/08$ و سابقه کاری آنان $5/60 \pm 2/78$ سال و ۹۱/۲ درصد از آنان زن بودند. ۶۲/۶٪ از شرکت کنندگان بیان کردند که در جلسات آموزش مداوم شرکت فعال دارند. ۴۹/۵٪ از آنان نیز از جلسات برگزار شده رضایت کامل داشتند. ۴۷/۳٪ از پرستاران به میزان خیلی زیاد و زیاد از کار در رشته پرستاری رضایت داشتند همچنین مشخص شد بیشترین میزان نیاز به آموزش در پرستاران به ترتیب نیاز به آموزش در زمینه بیماری های مغز و اعصاب و بیماری های قلبی می باشد.

نتیجه گیری: از آنجا که پرستارانی که آموزش مداوم را دنبال می کنند سوابق آموزشی متفاوتی دارند و شرایط حرفه ای و شغلی و محلی آنها گوناگون است در نتیجه نیاز های آنان متفاوت است؛ لذا از مسئولین آموزش مداوم درخواست می شود تا برنامه های خود را برحسب اولویت های آموزشی مشخص قرار دهند تا اثر بخشی کارگاه های آموزش بیش از پیش احساس شود.

واژه های کلیدی: آموزش، آموزش مداوم، نیاز سنجی، پرستار.

A-10-731-3

بررسی نیاز سنجی پرستاران در زمینه برنامه های آموزش مداوم در رابطه با حقوق و فنون و مسئولیت های پرستاری و ارتباط با بیماران در بیمارستان شهید بهشتی کاشان

معصومه حسینیان^{*}، محمد آقاجانی، سیمین فشنگ چی، سجاد لطفی

* عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی کاشان - کاشان بلوار قطب راوندی دانشگاه علوم پزشکی کاشان

hoseinian_1342@yahoo.com

مقدمه: گام اول در مسائل مربوط به آموزش، برنامه ریزی است که براساس مشخص شدن اولویت های صورت می پذیرد و برای تعیین اولویت های باید ابتدا نیاز های آموزشی شناسایی شوند. اگر برنامه های آموزشی به درستی و متناسب با نیاز های آموزشی طرح ریزی شود، طبعاً اثر بخشی آنها بیشتر خواهد بود. این مطالعه با هدف تعیین اولویت های آموزشی پرستاران در زمینه آموزش مداوم بر روی پرستاران بیمارستان شهید بهشتی کاشان (۱۳۹۰) اجرا شد.

روش کار: این مطالعه یک بررسی توصیفی مقطعی است که بر روی ۱۰۰ نفر از پرستاران مذکور که به صورت در دسترس انتخاب شده بودند انجام شد. اطلاعات به وسیله پرسشنامه نیازسنجی آموزشی که دارای دو بخش اطلاعات دموگرافیک و سؤالاتی در حیطه های مختلف حقوق، فنون و مسئولیت های پرستار جمع آوری شد و اطلاعات به دست آمده با استفاده از آمار توصیفی در نرم افزار Spss 11.5 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: میانگین سنی پرستاران $37/46 \pm 29/08$ و سابقه کاری آنان $5/60 \pm 2/78$ سال و ۹۱/۲ درصد از آنان زن بودند. ۶۲/۶٪ از شرکت کنندگان بیان کردند که در جلسات آموزش مداوم شرکت فعال دارند و ۴۹/۵٪ از آنان نیز از جلسات برگزار شده رضایت کامل داشتند. ۴۷/۳٪ از پرستاران به میزان خیلی زیاد و زیاد از کار در رشته پرستاری رضایت داشتند همچنین مشخص شد بیشترین میزان نیاز به آموزش در پرستاران به ترتیب نیاز به آموزش در زمینه حقوق و مسئولیت های پرستار، می باشد.

نتیجه گیری: از آنجا که پرستارانی که آموزش مداوم را دنبال می کنند دارای سوابق آموزشی متفاوتی هستند و شرایط حرفه ای و شغلی و محلی آنها گوناگون است. در نتیجه نیاز های آنان متفاوت است لذا از مسئولین آموزش مداوم درخواست می شود تا برنامه های خود را برحسب اولویت های آموزشی مشخص قرار دهند تا اثر بخشی کارگاه های آموزش بیش از پیش احساس شود.

واژه های کلیدی: آموزش مداوم، نیاز سنجی، پرستار.

A-10-622-1

ارزیابی دانشجویان دندانپزشکی از آموزش های مرتبط با ارتقاء سلامت دهان در افراد توانخواه

سیمین زهرا محبی^{*}، زهرا چینی پرداز

* استادیار هیئت علمی گروه سلامت دهان و دندانپزشکی اجتماعی، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران

smohebbi@tums.ac.ir

مقدمه: مشکلات سلامت عمومی که تهدید کننده زندگی افراد توانخواه هستند، باعث می شوند که سلامت دهان ایشان در اولویت پایینی قرار گیرد. از سوی دیگر کمبود آموزش به دانشجویان دندانپزشکی برای ارتقاء سلامت دهان این افراد منجر به ایجاد مشکلات عدیده ای برای افراد توانخواه شده است. هدف از مطالعه مقطعی حاضر تعیین میزان رضایتمندی دانشجویان سال آخر دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران از موارد تدریس شده در ارتباط با ارتقاء سلامت دهان در افراد توانخواه در طی دوره ی ۶ ساله تحصیل می باشد.

روش کار: ابتدا پرسشنامه تحقیق با استفاده از پرسشنامه های معتبر قبلی و چند سوال محقق - ساخته طراحی شد و پس از بررسی روایی محتوایی برای ارزیابی پایایی، دو بار با فاصله دو هفته به دانشجویان سال پایین تر داده شد تا پاسخ دهند. سپس رضایتمندی گروه هدف از آموزش های دریافت شده سنجش شد. تجزیه و تحلیل آماری با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۱۶ توسط آزمون کای دوانجام گرفت.

یافته ها: از ۷۰ دانشجو دندانپزشکی سال آخر ۵۹ نفر پاسخ دادند، که اکثر آنها دختر (۸۳/۱٪) و میانگین سنی آنها $24/7 \pm 1/7$ بود. از کل دانشجویان ۲۷/۱٪ از برنامه آموزش نظری در ارتباط با درمان بیماران توانخواه کاملاً ناراضی و ۲۵/۴٪ ناراضی بودند، ۲۳/۷٪ نظری نداشتند، ۱۷٪ بیان کردند که در این زمینه اصلاً آموزشی نداشتند، ۵/۱٪ راضی و ۱/۷٪ کاملاً راضی بودند. در زمینه برنامه آموزش عملی، ۷۵٪ از دانشجویان رضایت نداشتند (ناراضی، کاملاً ناراضی)، ۲۰٪ نظری در این رابطه ندادند و تنها ۵٪ ابراز رضایت کردند. میزان رضایت از آموزش نظری و عملی با سن و جنس ارتباط نداشت.

نتیجه گیری: ابراز عدم رضایت عمومی دانشجویان از آموزش های ارائه شده، بر نیاز به بازنگری برنامه آموزشی (کوریکولوم) این گروه و تدوین برنامه جدید با لحاظ کردن آموزش های مرتبط با ارتقاء سلامت دهان در افراد توانخواه دلالت دارد.

واژه های کلیدی: بیماران توانخواه، ارتقاء سلامت دهان و دندان، آموزش، رضایتمندی.

A-10-773-1

مقایسه تأثیر دو روش آموزشی بازی و سخنرانی بر آگاهی و عملکرد دانش آموزان دوم و سوم ابتدایی در خصوص شناخت بندپایان مهم از دیدگاه پزشکی و بهداشتی

محمد رضا فکورزیا، طاهره دباغ منشی*، سید حمیدرضا طباطبائی، افسانه احمدی، معصومه ابولوردی

* کارشناس علوم پزشکی شیراز - شیراز، کوی زهرا، دانشکده بهداشت و تغذیه.

Dabaghmanesh@gmail.com

مقدمه: آموزش بهترین راه انتقال اطلاعات به مخاطب است. تأثیر انتخاب روشها و فنون آموزش در میزان یادگیری بسیار مؤثر است. بنابراین همواره باید به دنبال بهترین و با کیفیت ترین شیوه آموزشی بود. آموزش به کودکان در جهت افزایش آگاهی آنان تغییر رفتار و نگرش یک نسل را به دنبال دارد. از آنجا که یکی از مؤثرترین راه های کاهش خطرات بندپایان برای انسان داشتن آگاهی در زمینه ارتباط با بندپایان است، هدف از این مطالعه بررسی تأثیر دو روش بازی و سخنرانی بر آگاهی و عملکرد دانش آموزان ابتدایی در خصوص بندپایان مهم پزشکی و بهداشتی است. که بندپایان از پرجمعیت ترین گروه های حیوانی هستند که از لحاظ بهداشتی، اقتصادی، پزشکی و ... دارای اهمیت زیادی هستند.

روش کار: نمونه گیری از ۲۰۸ دانش آموز دوم و سوم ابتدایی مدارس مناطق آموزش و پرورش به صورت تصادفی انجام گرفت. ابزار شامل وسیله کمک آموزشی و پرسشنامه های تست آگاهی قبل و بعد از آموزش است که حاوی اطلاعات شخصی و مطالب تنظیم شده در محتوای آموزشی می باشد. نیمی از دانش آموزان به صورت سخنرانی و نیم دیگر از طریق انجام بازی آموزش دیدند (محتوای آموزشی در هر دو روش یکسان است) و در نهایت تست آگاهی بعد از آموزش انجام گرفت.

یافته ها: در تست آگاهی جمعاً ۱۶ سوال از محتوای آموزشی تنظیم شد که از این میان در ۱۱ سؤال اختلاف معنی داری میان دو روش دیده شد، به طوری که در روش بازی در این ۱۱ سؤال میزان پاسخ صحیح در تست بعد از آموزش بسیار بالاتر از روش سخنرانی بود.

نتیجه گیری: نتایج نشان می دهد که در مجموع میزان افزایش آگاهی در روش بازی بسیار بیشتر از روش سخنرانی بوده است که این نشان دهنده تأثیر بالای این روش در یادگیری کودکان می باشد. پیشنهاد می شود که تحقیقات دیگری در خصوص بررسی روش های آموزشی از جمله بازی و نمایش برای سطوح بالاتر آموزشی انجام تا از نتایج آن بتوان در یادگیری اصولی استفاده نمود.

واژه های کلیدی: آموزش، بازی، سخنرانی، بندپایان.

A-10-769-1

بررسی تأثیر بازنگری برنامه کارآموزی در عرصه دانشجویان بهداشت محیط در میزان رضایتمندی آنها

نیره نعیمی*، حمید توکلی، ابوالفضل نعیم آبادی، رجبعلی حکم آبادی، احمد صادقی، علی پاسبان، مرتضی اسماعیل زاده

* مربی علوم پزشکی خراسان شمالی

naeimi_n@yahoo.com

مقدمه: به منظور ایجاد تغییرات سازنده و نیل به ارتقاء کیفیت آموزشی، وجود اطلاعات توصیفی در مورد وضع موجود و نظر فراگیران از خدمات ارائه شده ضروری است. با استفاده از این اطلاعات می توان ضمن تقویت عوامل مثبت و اصلاح عوامل منفی رضایت هر چه بیشتر دانشجویان را فراهم آورد. در این مطالعه پس از بازنگری برنامه کارآموزی دانشجویان بهداشت محیط به ارزیابی برنامه جهت حصول به نتایج مورد نظر پرداخته شده است.

روش کار: با توجه به برگزاری اولین دوره کارآموزی دانشجویان بهداشت محیط در نیمسال اول سال تحصیلی ۹۰-۸۹ و ارائه کار توسط دانشجویان در پایان هر هفته در گروه و همچنین بحث گروهی با آنها مقرر گردید تا تغییراتی در برنامه آموزشی و لاگ بک دانشجویان انجام صورت پذیرد. در پایان دوره به منظور ارزیابی تغییرات اعمال شده نسبت به اولین گروه دانشجویان بهداشت محیط پرسشنامه ای به منظور تعیین میزان رضایتمندی به کلیه دانشجویان بهداشت محیط (دومین دوره) ترم ۴ مقطع کاردانی بر اساس مقیاس لیکرت (از یک = بسیار کم تا پنج = بسیار زیاد) ارائه و توسط نرم افزار آماری SPSS تجزیه و تحلیل گردید.

یافته ها: میزان رضایت از نتیجه مراجعه دانشجو به واحدهای کارآموزی در ورودی های ۸۷ از ۵۹/۱٪ به ۶۶/۷٪ در دانشجویان ورودی ۸۸ و از لحاظ میزان مهارت کسب شده از ۵۴/۶٪ در دانشجویان ۸۷ به ۸۵/۷٪ در ورودی های ۸۸ افزایش یافت.

نتیجه گیری: شناسایی مسایل موجود در فرآیند آموزشی و مهارتی دانشجویان و سپس اقدام در جهت رفع و اصلاح آن موجب بهبود دستیابی به اهداف آموزشی و در نهایت تربیت افراد ماهر و آرایه خدمات بهداشتی و مراقبتی با کیفیت بالا می گردد.

واژه های کلیدی: بازنگری، کارآموزی، بهداشت محیط، رضایتمندی.

A-10-552-4

**ضرورت ادغام آموزش پزشکی مبتنی بر شواهد Evidence
Base Medicine : EBM در کوریکولوم آموزش دوره
بالینی دانشجویان پزشکی**

کامران میرزایی*، ثریا زحمتکش، آزاده عازمیان

* استادیار - متخصص پزشکی اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر -
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

k.mirzaei@bpums.ac.ir

مقدمه: پزشکی مبتنی بر شواهد (EBM) عبارت است از توانایی و مهارت پزشکان در بکارگیری و ادغام بهترین شواهد بالینی روزمتناسب با شرایط ویژه بیمار، که این شواهد از پژوهش‌های بالینی تکرارپذیر و بدون سوگرایی بدست آمده باشد. در سالهای اخیر، جهت ارتقاء هر چه بیشتر کیفیت مراقبتهای بالینی ارائه شده جهت بیماران، تجربه بالینی پزشکان با شواهد پژوهشی حاصل از موارد بالینی مشابه ترکیب شده است. هدف از این مطالعه بررسی ضرورت نیاز به دوره های آموزش پزشکی مبتنی بر شواهد جهت دانشجویان دوره بالینی و تأثیر آن بر آگاهی، نگرش و عملکرد آنان در ارتباط بود.

روش کار: این مطالعه مداخله ای بر روی دو دوره دانشجویان پزشکی مقطع کارآموزی که دوره یک ماهه پزشکی اجتماعی را می گذرانند، اجرا شد (جمعا ۱۸ نفر). در ابتدا دوره پس از ارائه شرحی از اهداف اجرایی فرآیند، دانشجویان ۵ مرحله استاندارد اجرای پزشکی مبتنی بر شواهد شامل طراحی یک سؤال بالینی با ساختاری مناسب، یافتن بهترین شواهد موجود جهت پاسخ به سؤال طرح شده، ارزیابی نقادانه شواهد، کاربردی نمودن شواهد از طریق ترکیب شواهد نقد شده با تجربیات بالینی و ارزشهای بیمار و ذخیره سازی اطلاعات به منظور دسترسی آسان جهت استفاده های بعدی همراه با ارزیابی و بازنگری مکرر را به ترتیب آموزش دیده و با راهنمایی استاد به اجرا درآوردند. سپس سطح آگاهی، نگرش و توانایی دانشجویان همراه با سطح رضایتمندی آنان از دوره با استفاده از پرسشنامه پیش آزمون و پس آزمون مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته ها: میزان رضایت مندی دانشجویان در هر دو گروه بیش از ۸۵٪ بود. نتایج مطالعه بیانگر افزایش سطح آشنایی دانشجویان با اصطلاحات کاربردی در پزشکی مبتنی بر شواهد بود

($p=0.000$). همچنین در این مطالعه افزایش قابل ملاحظه آماری در سطح نگرش دانشجویان به ترتیب میانگین (انحراف معیار) نتایج قبل و بعد از مداخله $4.56(0.51)$ و $4.93(0.25)$ ، $P = 0.014$ و نیز اظهار توانایی آنان در اجرا و کاربرد پزشکی مبتنی بر شواهد بود به ترتیب میانگین (انحراف معیار) نتایج قبل و بعد از مداخله $2.06(0.77)$ و $2.81(0.91)$ ، $P = 0.006$

نتیجه گیری: به نظر میرسد نیاز به آموزش دانشجویان پزشکی در مقطع بالینی در خصوص مفاهیم و واژه های اپیدمیولوژی رایج در

بحث پزشکی مبتنی بر شواهد به منظور افزایش توانایی آنان در تحلیل نقادانه مقالات مورد مطالعه آنان با هدف افزایش توانایی آنان در اتخاذ تصمیمات بالینی مناسب و صحیح به خصوص به صورت عملی و به شکل آموزش کارگاهی و عملی وجود دارد.

واژه‌های کلیدی: آموزش پزشکی، پزشکی مبتنی بر شواهد، کوریکولوم آموزشی، آموزش بالینی، دانشجو.

A-10-211-1

**تأثیر آموزش استدلال بالینی بر مهارت حل مسئله کارآموزان
پزشکی**فرشاد جعفری*، پارسا یوسفی، منیژه کهبازی، علیرضا منجمی، الهام
گوهریان* دستیار تخصصی دانشگاه علوم پزشکی اراک - اراک
farshadjafari@yahoo.com

مقدمه: استدلال بالینی (Clinical Reasoning) یکی از مهمترین توانمندی های مورد نیاز پزشکان می باشد. استدلال بالینی روند تفکری است که پزشک را به برداشتن قدم‌های هدفمند از علائم و نشانه‌های بیمار، بسوی تشخیص و درمان بیماران رهنمون می‌سازد. این پژوهش قصد دارد با آموزش استدلال بالینی، ضمن بررسی تأثیر آن، قدمی در ارتقای مهارت حل مسئله بالینی کارآموزان بردارد.

روش کار: این طرح یک مطالعه نیمه تجربی است. تعداد ۱۹ کارآموز پزشکی در بخش کودکان، آذر ماه ۱۳۹۰ در یک کارگاه دو روزه آموزش استدلال بالینی شرکت نمودند. قبل از کارگاه از کلیه شرکت کنندگان خواسته شد تا پرسشنامه Thinking DTI- Diagnostic Inventory را پر نمایند. این پرسشنامه شامل ۴۱ سوال با مقیاس ۶ تایی می باشد که برای بررسی نحوه استدلال بالینی طراحی شده است. ۱۵ روز پس از کارگاه مجدداً پرسشنامه DTI توسط کارآموزان تکمیل گردید. داده ها توسط نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: همه شرکت کنندگان روشهای آموزشی بکار گرفته شده در کارگاه را برای دستیابی به اهداف کارگاه مناسب دانستند. در بررسی آماری پرسشنامه DTI که نمره کل آن ۲۴۶ می باشد، میانگین نمره پیش آزمون $153/26$ با انحراف معیار $13/6$ و میانگین نمره پس آزمون $181/68$ با انحراف معیار $21/9$ بود. میانگین نمره پس آزمون و پیش آزمون تفاوت معنی دار دارد.

واژه‌های کلیدی: استدلال بالینی، حل مسئله بالینی، کودکان.

A-10-424-3

ارزیابی آموزش مهارت‌های ارتباطی به پرستاران و ماماها
شاغل در مراکز درمانی آموزشی وابسته به دانشگاه علوم
پزشکی اراک در سال ۱۳۸۹

زهره عنبری*، رحمت اله جدیدی، محمد مهدی سلسله

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی اراک - اراک، سردشت، معاونت
آموزش و تحقیقات، مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

zohre_393@yahoo.com

مقدمه: مهارت‌های ارتباطی به عنوان یکی از مهمترین مهارت‌ها برای کارکنان بخش بهداشت و درمان بوده و تدریس اثربخش این نوع مهارت‌ها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. این مطالعه نیز باهدف بررسی نحوه آموزش مهارت‌های ارتباطی به پرستاران و ماماها در بیمارستان‌های وابسته به دانشگاه علوم پزشکی اراک انجام شد.

روش کار: در این پژوهش توصیفی مقطعی جامعه مورد مطالعه ۱۰۵ نفر از پرستاران و ماماها شرکت کننده در کارگاه آموزشی مهارت‌های ارتباطی در دانشگاه علوم پزشکی اراک بودند که دیدگاه آنان از طریق پرسشنامه ۲۷ سوالی از ابعاد: ارزشیابی یادگیری مهارت‌ها، اهداف یادگیری، روش‌های یاددهی، مکان آموزشی، مدیریت برنامه و محیطه مقررات آموزشی مورد ارزیابی قرار گرفت. داده‌ها نیز توسط نرم افزار SPSS و آزمون و فریدمن مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: در این پژوهش حیطه نحوه ارزشیابی یادگیری مهارت‌ها $(1/98 \pm 1/7)$ ، حیطه روش‌های یاددهی $(1/5 \pm 1/3)$ و حیطه مقررات آموزشی $(2/1 \pm 2/7)$ بعنوان ضعیف ترین حیطه‌ها ارزیابی شدند، اما حیطه اهداف یادگیری $(3/1 \pm 2/3)$ ، مکان آموزشی $(1/61 \pm 3/9)$ و مدیریت برنامه از بعد اجرا $(3/3 \pm 3/9)$ در حد خوب ارزیابی گردید. بین مشخصات زمینه ای شرکت کنندگان در کارگاه با حیطه‌های مورد مطالعه نیز ارتباط معنی داری مشاهده نشد.

نتیجه گیری: ارائه آموزش مهارت‌های ارتباطی از طریق متدهای مناسب آموزشی، پوشش اهداف مهم یادگیری، ارائه بازخورد بلافاصله پس از آموزش مهارت‌ها و نیز توجه به آموزش مستمر مهارت‌های ارتباطی می تواند گامی مؤثر در جهت اثربخشی آموزش این نوع مهارت‌ها محسوب شود.

واژه‌های کلیدی: مهارت‌های ارتباطی، ارزیابی، پرستاران و ماماها، آموزش، دانشگاه علوم پزشکی

A-10-552-6

میزان آگاهی و استفاده از پزشکی مبتنی بر شواهد در
متخصصین شهرستان بوشهر

کامران میرزایی*، ثریا زحمتکش، محمد هادی امیر شهپری

* استادیار - متخصص پزشکی اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر
- مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

k.mirzaei@bpums.ac.ir

مقدمه: پزشکی مبتنی بر شواهد، مجموعه‌ای از روش‌ها و منابع برای یافتن و بکارگیری بهترین شواهد موجود از مطالعات، برای مراقبت از هر یک از بیماران است. استفاده از این روش نیازمند شناسایی مداخلات خاص اطلاعاتی، آگاهی از شیوه‌های صحیح جستجو و ارزیابی منتقدانه اطلاعات است. این مطالعه با هدف تعیین میزان آگاهی و استفاده متخصصین بالینی شهرستان بوشهر از پزشکی مبتنی بر شواهد صورت گرفت.

روش کار: در یک مطالعه مقطعی در سال ۱۳۹۰، کلیه پزشکان متخصص فعال در سطح شهرستان بوشهر مورد بررسی قرار گرفتند. جمع آوری داده‌ها با استفاده از پرسشنامه‌ای که روایی محتوایی و پایایی ثبات درونی آن در یک مطالعه اولیه مورد تأیید قرار گرفته بود، انجام شد. داده‌ها با استفاده از نرم افزار STATA مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته‌ها: درصد پاسخ ۸۲٫۳٪ بود. ۷۱٫۴٪ متخصصین عضو هیأت علمی دانشگاه بودند. ۹۲٫۵٪ متخصصین دسترسی لازم به اینترنت داشتند. ۷۶٫۰٪ از شرکت کنندگان آموزش قبلی در زمینه EBM دیده بودند که از این میان ۳۰٫۵٪ به میزان زیاد، ۴۳٫۵٪ به میزان متوسط و ۲۶٫۰٪ به میزان اندک یا هرگز استفاده نمی کردند. بیشترین سایت‌های مورد استفاده به ترتیب سایت Bandolier با ۳۰٫۲٪، سایت Dare با ۲۸٫۳٪ و سایت Cochrane با ۲۴٫۵٪ بود. لیکن میزان آشنایی متخصصین با اصطلاحات لازم جهت استنتاج نتایج بسیار اندک و کمتر از ۵٪ در مورد کلیه اصطلاحات مورد بررسی بود.

نتیجه گیری: نتایج این بررسی نشان داد علیرغم آشنایی گروه زیادی از متخصصین با پزشکی مبتنی بر شواهد و استفاده از آن لیکن روش‌های ارزیابی مقالات و استنتاج از آنها را به صورت علمی انجام نمی دهند. همچنین از سایت‌های تخصصی پزشکی مبتنی بر شواهد بی اطلاع هستند. اجرای برنامه‌های آموزشی و بازآموزی در این زمینه مفید به نظر می رسد

واژه‌های کلیدی: پزشکی مبتنی بر شواهد، متخصص پزشکی، آگاهی، ارزیابی نقادانه.

A-10-821-1

بررسی توانایی تفکر انتقادی و تصمیم گیری بالینی پرستاران
دانشگاه علوم پزشکی سبزوار

مریم کریمی نقندر^{*}، محدثه محسن پور، مهدی گل افروز، سیده
فاطمه رهنما رهسپار

* هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مشهد- مشهد دانشگاه آزاد
اسلامی دانشکده پزشکی گروه پرستاری

ma_karimi@kmu.ac.ir

مقدمه: تفکر انتقادی یک تفکر منطقی و استدلالی درباره مشکلات پرستاری (تشخیص های پرستاری) دارای بیش از یک راه حل می باشد که سبب اتخاذ تصمیمات مناسب در موقعیتهایی که باور و عملکردمان متفاوت است، می گردد. تفکر انتقادی، پرستاران را قادر می سازد که درباره مشکلات و مسائل مربوط به بیمار به درستی استدلال و قضاوت نمایند. تصمیم گیری بالینی یک جزء اصلی عملکرد بالینی و یکی از مهمترین ویژگیهای حرفه ای پرستاری است که در موقعیتهای بحرانی نقش حیاتی دارد. برای اینکه یک پرستار بتواند در مواقع لزوم به درستی تصمیم گیری کند، عواملی مانند میزان آموزش، قدرت تفکر انتقادی، میزان تجربه و تواناییهای حرفه ای او نقش اساسی دارند. با توجه به اهمیت این مسئله در این مطالعه به بررسی تفکر انتقادی و توانایی تصمیم گیری بالینی دانشجویان سال آخر پرستاری دانشگاه علوم پزشکی سبزوار پرداخته شده است.

روش کار: به منظور بررسی توانایی تفکر انتقادی و تصمیم گیری بالینی پرستاران شاغل در دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، از ابزاری شامل سه قسمت استفاده شد: قسمت اول اطلاعات دموگرافیک، قسمت دوم پرسشنامه مهارت های تفکر انتقادی فرم ب کالیفرنیا، و قسمت سوم پرسشنامه تصمیم گیری بالینی. جهت جمع آوری داده ها، پس از هماهنگی و کسب اجازه از مسئولین بیمارستان ها کلیه پرستاران با حداقل دو سال سابقه کار و استخدام رسمی یا پیمانی در بیمارستان های دانشگاه علوم پزشکی سبزوار ... به شرکت در مطالعه دعوت شدند. پس از اجتماع آنان در سالن کنفرانس و توضیح کامل در مورد نحوه پرکردن پرسشنامه و ذکر موارد اخلاقی (اختیاری بودن پرکردن پرسشنامه ها، بی تأثیر بودن نتیجه پرسشنامه در مسائل شغلی پرستاران، بی نام بودن و محرمانه نگهداری شدن پرسشنامه ها، امکان خروج از مطالعه بدون نیاز به توضیح علت آن) پرسشنامه ها در میان آنان توزیع و در حضور پژوهشگر تکمیل و جمع آوری گردید. در مجموع در این بخش ۱۳۹ نفر در مطالعه شرکت کردند. داده ها با نرم افزار SPSS17 تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: میانگین مهارت های تفکر انتقادی در پرستاران شرکت کننده $3/92 \pm 10/50$ و بیشترین نمره ۳۲ و کمترین آن ۳ بود. به این ترتیب ۱۱ نفر (۷/۹٪) نمره ۱۶ و بالاتر و دارای توانایی تفکر

A-10-535-4

بررسی تأثیر آموزش اخلاق پزشکی به روش مبتنی بر حل مسئله (PBL) بر استدلال اخلاقی دانشجویان رشته پزشکی
دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

فریده صفی خانی^{*}، علیرضا ملایری، علیرضا اولی پور، مهدی سیاح
برگرد

* مربی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز- دانشگاه علوم
پزشکی- مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی- دانشکده
بهداشت طبقه دوم

safikhani_f@yahoo.com

مقدمه: تحولات دنیای کنونی، نیازهای آموزشی جامعه را دستخوش دگرگونی نموده، بطوریکه فرایندهای آموزشی متنوعی جهت افزایش سطح آگاهی و دانش جامعه برنامه ریزی شده است. چگونگی آموزش اخلاق پزشکی در جهت رسیدن به هدف ارتقاء دانش پزشکی بر بالین بیمار موضوعی است که در دهه های اخیر مورد توجه قرار گرفته است.

روش کار: در این مطالعه نیمه تجربی با طرح یک گروه ۱۹ دانشجوی با روش نمونه گیری تصادفی ساده انتخاب شدند. آزمون دانش و مهارت آموزش اخلاق پزشکی قبل و بعد از دوره آموزشی اخلاق پزشکی به روش مبتنی بر حل مسئله انجام شد. سپس میانگین نمرات با آزمون (t) زوج مورد مقایسه قرار گرفت.

یافته ها: مقایسه میانگین نمرات پیش آزمون و پس آزمون در حیطه های دانش و مهارت در محورهای آموزش پزشکی اختلاف معناداری داشت.

نتیجه گیری: در کلیه محورهای مورد آموزش اخلاق پزشکی به روش مبتنی بر حل مسئله، مداخله آموزشی موفقیت آمیز بوده است و باعث ارتقاء سطح آگاهی و دانش اخلاق پزشکی دانشجویان پزشکی مورد مطالعه گردیده است.

واژه های کلیدی: اخلاق پزشکی، آموزش پزشکی، روش آموزش مبتنی بر حل مسئله.

مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: یافته‌های بدست آمده با استفاده از روش تحلیل محتوی شامل پنج مقوله عمده به شرح زیر میباشند: ارتقاء محیط بالینی بازاندیشی در آموزش و ارزشیابی ها، نظارت و کنترل، تشویق الگوها در آموزش، ارتقاء معیشتی دستیاران درگیری فضای ذهنی، است که سایر مقولات عمده را دربرمیگیرد. نظریه زمینهای حاصله، در قالب یک مدل پارادایمی شامل سه بعد شرایط، تعاملات و پیامدها ارائه شده است که، میتوان اثر بخشی پیامدهای برنامه آموزشی را تعیین نمود.

نتیجه گیری: یافته های این پژوهش نشان می دهد که از دیدگاه اساتید اثربخشی این گونه برنامه ها به عوامل متعددی بستگی دارد و سنجش میزان اثربخشی نیز با ابزار های چند گانه میسر است. در صورت تداوم و تکرار این برنامه ها بایستی زمینه سنجش مؤثر آن را نیز فراهم نمود.

واژه های کلیدی: اثربخشی برنامه، دستیار به عنوان معلم، دیدگاه اساتید، دانشگاه علوم پزشکی شیراز.

انتقادی بالا و بقیه (۹۲/۱٪) دارای توانایی تفکر انتقادی ضعیف بودند. میانگین توانایی تصمیم گیری بالینی در پرستاران $10/43 \pm 64/55$ بود. بیشترین نمره شرکت کنندگان در مطالعه ۹۷ و کمترین نمره ۲۰ بود. با توجه به نحوه دسته بندی نمرات پرسشنامه $57/7$ ٪ (۷۹ نفر) افراد توانایی تصمیم گیری تحلیلی سیستماتیک و $40/8$ ٪ (۵۶ نفر) توانایی تصمیم گیری تحلیلی شهودی داشتند و تنها $1/5$ ٪ (۲ نفر) از افراد شرکت کننده به سطح توانایی شهودی تفسیری دست یافته بودند.

نتیجه گیری: توانایی تفکر انتقادی در شاغلین پرستاری که آموزشی برای آن ندیده‌اند در طول زمان تغییر نمی‌کند. بنابراین با توجه به اینکه در قرن بیست و یکم ناگزیر به تربیت دانشجویانی با مهارت بالای تفکر انتقادی هستیم، باید این موضوع در کوریکولوم درسی دانشجویان قرار بگیرد. بهترین تکنیک‌ها در آموزش پرستاری نیاز به تصمیم‌گیری دارند و باید با تأکید بر یادگیری در تمام طول زندگی و چگونه یادگرفتن و خلاقانه فکر کردن باشد.

واژه های کلیدی: تفکر انتقادی، تصمیم گیری بالینی، پرستاران.

A-10-735-1

عنوان: تحلیل وضعیت آموزش پاسخگو در دانشگاه علوم پزشکی تهران ۱۳۸۹

سیما علیرضایی طهرانی*، کوروش کبیر

* کارشناس ارشد آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران - بلوار کشاورز - نبش قدس

simara43@yahoo.com

مقدمه: تحلیل وضعیت آموزش پاسخگو در دانشگاه علوم پزشکی تهران ۱۳۸۹ کوروش کبیر- سیما علیرضایی طهرانی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران **مقدمه:** سیاستگذاران آموزش پزشکی معتقدند که نظام آموزش پزشکی باید در جهت توسعه یابد که بتواند ضمن بهره‌گیری از تازه ترین دستاوردهای علمی جهان با نیازهای جامعه نیز سازگار باشد. به کارگیری نظام آموزش پزشکی پاسخگو (SAME) یکی از راه های نیل به این هدف می باشد.

روش کار: در این مطالعه اقدامات در چند مرحله صورت گرفت. تشکیل کمیته و تعیین اعضای کمیته آموزش پزشکی پاسخگو در دانشگاه از میان دانشکده ها و گروه های آموزشی، برگزاری جلسه توجیهی، تدوین بیانیه مأموریت دانشگاه، تعیین عوامل داخلی (ماتریس عوامل

A-10-691-2

چگونگی تعیین اثربخشی برنامه «دستیار به عنوان معلم، محقق و الگو» از دیدگاه اساتید

لیلا بذرافکن*، جواد کجوری، محمد رضا دهقانی، صدیقه پاک نژاد، آزاده روح الامینی، پریسا نبیئی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی شیراز- شیراز- خیابان زند- دانشگاه علوم پزشکی

bazrafcan@gmail.com

مقدمه: هر ساله دانشگاه علوم پزشکی شیراز طی یک برنامه مدون شش روزه مباحث مرتبط با آموزش پزشکی (طراحی برنامه و آموزش بالینی) و روش تحقیق را به شیوه کارگاهی به دستیاران جدیدالورود آموزش می دهد. هدف از انجام این مطالعه چگونگی تعیین اثربخشی مداخله «دستیار به عنوان معلم، محقق و الگو» از دیدگاه اساتید بود.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه کیفی است که با شرکت اساتید آموزش دهنده و صاحب نظر در گروه های آموزشی و با ابزار مصاحبه انجام گردید. روش نمونه گیری بر اساس روش نمونه‌گیری کیفی هدفمند و نیز معیار اشباع نظری با شرکت ۲۲ نفر از اساتید به دست آمد. داده ها با استفاده از روش های تحلیل کیفی (تحلیل محتوی)

A-10-840-1

جایگاه تحقیقات مرتبط با اپیدمیولوژی در پایان نامه های دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل از خرداد ماه ۸۵ لغایت بهمن ماه ۸۸

پروانه نفتچی*، دکتر فرهاد پورفرضی

* کارشناس مسئول پژوهش دانشکده پزشکی اردبیل

parvanehnaftchi@yahoo.com

مقدمه: تحقیقات دانشگاهی از جمله پایان نامه ها در سیستم عرصه ی سلامت با گرد آوری، تحلیل و انتشار داده ها، زمینه استفاده از اطلاعات به منظور بهبود و ارتقای سطح سلامت جامعه را فراهم می سازد در کشورهای در حال توسعه یکی از مشکلات اساسی بهداشت و درمان عدم کفایت اطلاعات می باشد. این مطالعه به منظور بررسی جایگاه تحقیقات اپیدمیولوژی در پایان نامه های دانشجویان پزشکی طراحی شده است.

روش کار: پژوهش حاضر از نوع توصیفی - مقطعی بوده است. جامعه پژوهش تعداد ۱۲۰ پایان نامه تصویب شده از مورخ ۳/۱۳۸۵ لغایت ۱۱/۱۳۸۸ در دانشکده پزشکی اردبیل بود. جمع آوری داده ها با استفاده از چک لیستی که تهیه شده بود و از طریق مراجعه به پرونده پایان نامه های تصویب شده صورت گرفته و سپس داده ها با استفاده از آمار توصیفی مورد بررسی قرار گرفته است.

یافته ها: از مجموع ۱۲۰ پایان نامه مورد بررسی تعداد ۳۲ پایان نامه یعنی ۲۶/۷٪ مربوط به اپیدمیولوژی بیماریهای شایع در منطقه بوده و از این پایان نامه ها ۵/۸۷٪ مربوط به بیماریهای واگیر و ۵/۱۲٪ مربوط به بیماریهای غیر واگیر بودند.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به افزایش بیماریهای غیر واگیر در دنیا طبق آمارهای اعلام شده از سوی سازمان بهداشت جهانی (WHO) و افزایش این بیماریها در ایران بهتر است پایان نامه های پزشکی به این جهت سوق داده شود و در لیست اولویت های پژوهشی قرار گیرد و به دانشگاهها اعلام گردد و نتایج به صورت منطقه ای مقایسه گردد. تا با شناخت این دگرگونی ها امکان ارایه جلوه های مختلف سلامتی جامعه را در حال و آینده فراهم کند و به مدیران در برنامه ریزی های توسعه اجتماعی، آموزش دانشجویان، شکل دهی ساختار نظام ارائه ی خدمات بهداشتی، درمانی و در نهایت اعطای سلامت جامعه کمک کند.

واژه های کلیدی: اپیدمیولوژی، بیماریهای واگیر، بیماریهای غیر واگیر، پایان نامه دانشجویی

داخلی)، تعیین عوامل خارجی (ماتریس عوامل خارجی)، تعیین ضرایب عوامل داخلی، تعیین ضرایب عوامل خارجی، تعیین رتبه ونمره عوامل داخلی وخارجی، محاسبه نمره کل وضعیت دانشگاه، مقایسه عوامل داخلی و خارجی برای تدوین گزینه های مختلف استراتژی ها، ماتریس تهدیدات، فرصت ها، نقاط قوت و نقاط ضعف (SWOT)، شناسایی و پیشنهاد راهکارها بر اساس وضعیت دانشگاه.

یافته ها: نقاط قوت: شناخته شدن به عنوان یکی از دانشگاههای بزرگ علوم پزشکی کشور، غنای هیئت علمی دانشگاه، تنوع جمعیتی مناطق تحت پوشش دانشگاه، اولویت داده شدن به تحقیقات در سیستم خدمات بهداشتی و درمان. نقاط ضعف: نبودن فعالیت گروهی و تیمی بین گروهها، کامل نبودن برنامه های آموزشی مشخص برای آموزش در عرصه، نبودن انگیزه کافی برای فعالیت در این حوزه، طولانی بودن مدت زمان اجرای این فرایندها تا حصول نتیجه، سلامت محوری نبودن گروههای آموزشی در امر آموزش و پژوهش، نبود تعامل کافی بین مردم و نظام دانشگاه، نگرش گروههای آموزشی و بعضی اساتید در مورد آموزش پاسخگو، نبود تعامل کافی بین گروههای آموزشی و معاونت بهداشتی، نبودن نظام جامع اطلاعات سلامت جمعیت تحت پوشش. فرصت ها: سیاست های سلامت نگری در وزارت بهداشت، توجه کوریکولوم های جدید به آموزش سرپایی و در عرصه، اجرای طرح پزشک خانواده در کشور، دستور العمل شبکه های بهداشتی درمانی آموزشی، گسترش و تکامل طب پیشگیری و روشهای آن، تعامل با بخش خصوصی. تهدیدها: وضعیت عملی ادغام آموزش و ارائه خدمات در وزارت بهداشت، محدود بودن پوشش هزینه های بیماری توسط سازمانهای بیمه گر، موقعیت سیستم بهداشتی درمانی کشور برای جذب دانش آموختگان، آسیب پذیری افراد ناشی از وضعیت نامناسب اقتصادی خانواده ها، کارایی نظام فعلی ارجاع.

نتیجه گیری: علاوه بر اقدامات انجام شده، برای بهبود پاسخگویی آموزش پزشکان بر اساس نقاط قوت و ضعف و تهدیدها و فرصتها اقدامات و استراتژی های زیر پیشنهاد می شود: نظامی جهت نیازسنجی سلامت از مردم و جامعه طراحی شود، اساتید گروههای آموزشی و معاونت بهداشتی با برگزاری نشست های مشترک و منظم به تحلیل وضعیت سلامت جامعه تحت پوشش و تحلیل برنامه های جاری در آن اقدام کنند و کوریکولوم آموزشی در عرصه جهت همه گروههای آموزشی تدوین گردد، چند مرکز نمونه بهداشتی درمانی برای آموزش تجهیز شود.

واژه های کلیدی: آموزش پاسخگو، تحلیل وضعیت، نقاط قوت، نقاط ضعف، فرصت و تهدید.

A-10-808-1

بررسی تأثیر بومی‌گزینی بر وضعیت تحصیلی دانشجویان
دانشکده بهداشت زاهدان

مریم هرمزی*

* کارشناس ارشد علوم پزشکی زاهدان - دانشکده بهداشت

hormozym@yahoo.com

A-10-627-3

بررسی محتوای سرفصل دروس تئوری بهداشت جامعه در
راستای اولویتهای سیاست‌گذاری بهداشت و درمان استان
قزوین از دیدگاه دانشجویان پرستاری

محمد رضا مصطفائی، نضال آژ*، فرزانه فلاحی پیشه، فاطمه سمیعی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی شهید بابایی دانشکده پرستاری و
مامایی - قزوین بلوار شهید باهنر - دانشگاه علوم پزشکی شهید بابایی
دانشکده پرستاری و مامایی

nezal_ajh@yahoo.com

مقدمه: پرستاری ترکیبی از علم و هنر است و بایستی تمامی آموزش‌های نظری و بالینی آن بر ترکیب این دو جنبه تأکید داشته باشند، ولی در عمل فاصله بین آنچه در کلاس درس آموخته می‌شود و آن چیزی که در بالین به کار گرفته می‌شود بسیار زیاد است، پرستاری بهداشت جامعه علم هنر و عمل است و بر اساس نهاد بشر طرح ریزی و استوار می‌باشد. علمی که عمل به آن متضمن جامعه‌ای پویا و سالم و در نتیجه ایجاد نسلی بارور و با نشاط و سالم خواهد بود.

روش کار: این مطالعه یک تحقیق توصیفی بوده و جامعه پژوهش شامل کلیه دانشجویان پرستاری که واحد کارآموزی بهداشت جامعه را گذرانده بودند و در گذراندن واحد کارآموزی عرصه بهداشت جامعه بودند شامل شده بود. روش جمع‌آوری داده‌ها پرسشنامه محقق ساخته بود که با استفاده از سرفصل دروس کارآموزی و کارآموزی و دروس تئوری بهداشت جامعه ۱ و ۲ و ۳ تنظیم و تهیه شده و برای هر ایتام از لیکرت ۲ گزینه‌ای (صفر برای نامناسب، ۱ برای مناسب) استفاده می‌شود. پس از اعتبار سنجی توسط دانشجویان تکمیل شد و داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS مورد آنالیز قرار گرفت.

یافته‌ها: تعداد ۷۸ دانشجو در این مطالعه شرکت نمودند. میانگین نمرات کسب شده برای دروس کارآموزی بهداشت جامعه و کارآموزی بهداشت جامعه در عرصه به ترتیب $2/69 \pm 1/55$ و $3/1 \pm 1/36$ بود لازم به ذکر است که نمره کلی برای دروس کارآموزی ۴ بوده است. رنج نمرات بین ۰ و ۴ قرار داشت.

مقدمه: دانشگاهها هرساله تعدادی زیادی دانشجو را پذیرش و دانشجویانی را فارغ التحصیل می‌کنند. در این چرخه مستمر توجه به کیفیت آموزش و شرایط محیطی از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. عدم موفقیت تحصیلی نه تنها باعث اتلاف وقت و هزینه‌های مراکز آموزشی خواهد شد، بلکه باعث ایجاد مسائل روحی، خانوادگی و اجتماعی برای دانشجویان و خانواده‌هایشان می‌شود. وزارت بهداشت با هدف ارتقای کیفیت آموزش و کاهش برخی مشکلات، گزینش دانشجو در برخی رشته‌های تحصیلی را به روش بومی‌گزینی انجام می‌دهد. در این تحقیق تأثیر بومی‌گزینی بر وضعیت تحصیلی دانشجویان دانشکده بهداشت، مورد بررسی قرار گرفت، نتایج این مطالعه می‌تواند در برنامه‌ریزی کلان آموزشی کشور مورد استفاده قرار گیرد.

روش کار: در این مطالعه مقطعی، کلیه دانشجویان ورودی ۸۸-۸۷ که در دانشکده بهداشت به روش بومی‌گزینی پذیرفته شدند و شامل دانشجویان کاردانی بهداشت خانواده، کاردانی بهداشت محیط و کاردانی مبارزه با بیماریها بودند، به عنوان گروه مورد و کلیه دانشجویان ورودی ۸۷-۸۶ همان رشته‌های تحصیلی که به روش عادی پذیرش شده بودند، به عنوان گروه شاهد، وارد مطالعه شدند، مواردی همچون معدل دیپلم، رتبه کل کنکور و معدل سال اول تحصیل در دانشگاه در این دو گروه با هم مقایسه شد. جمع‌آوری اطلاعات با استفاده از فرم جمع‌آوری اطلاعات و با توجه به مندرجات پرونده ثبت نامی و کارنامه تحصیلی دانشجویان و اطلاعاتی از وزارتخانه و سازمان سنجش انجام شد. داده‌ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS و آزمون آماری T مستقل آنالیز شد.

یافته‌ها: وضعیت تحصیلی دانشجویان هر سه رشته تحصیلی در بدو ورود به دانشگاه، در دو گروه مورد و شاهد، تفاوت معنی‌داری نداشت ($P < 0.05$). وضعیت تحصیلی دانشجویان کاردانی بهداشت خانواده، که به روش بومی‌گزینی انتخاب شده بودند، بهتر از گروه مقایسه بود ($P > 0.05$). وضعیت تحصیلی دانشجویان کاردانی بهداشت محیط و کاردانی مبارزه با بیماریها در دو گروه دانشجویان با هم اختلاف معنی‌داری نداشت ($P < 0.05$).

نتیجه‌گیری: باتوجه به بهبود وضعیت تحصیلی دانشجویان رشته کاردانی بهداشت خانواده که به این روش انتخاب شده بودند و همچنین سایر تأثیراتی که بومی‌گزینی در ارتباط با مسائل اجتماعی، فرهنگی

و اولویت های بهداشتی جامعه منطقه یا ملتی که تعهد خدمت به آن را دارند. WHO چهارچوبی طراحی کرده است که به دانشکده های پزشکی امکان میدهد که پیشرفت خود را به سمت پاسخگویی اجتماعی (social accountability) را براساس چهار ارزش ارتباط، کیفیت، مقرون به صرفه بودن و برابری که در پزشکی پاسخگو ارزیابی کنند. برای اینکه دانشگاه های علوم پزشکی پاسخگو باشند باید در سه حیطه اصلی وظایف خود یعنی آموزش، پژوهش و خدمات، از چهار خصوصیت کیفیت، رعایت عدالت، مرتبط بودن و مقرون بصره بودن برخوردار باشند. هدف از پزشکی جامعه نگر (CBME)، تأکید بر مراقبت هایی است که قبل از ارجاع بیمار به یک بیمارستان تخصصی و یا بعد از ترخیص وی از بیمارستان، در مراکز سطح اول مراقبت در جامعه، ارائه می گردد. بنظر میرسد یکی از راه های تلاش برای تحقق اهداف آموزش پزشکی پاسخگو، اجرای هرچه بهتر دستورالعمل تشکیل شبکه های بهداشتی درمانی و آموزشی است که دانشگاه علوم پزشکی مشهد اولین مرکز بهداشتی، درمانی و آموزشی را راه اندازی نموده است. در این مقاله تمامی دانشجویان مقطع اینترنی انتخاب گردیدند و طی برنامه ریزی انجام شده از قبل بصورت گردشی هر هفته به همراه یکی از اساتید بالینی همزمان در ۲ مرکز بهداشتی درمانی آموزشی حضور یافته و تمامی بیماران مراجعه کننده به درمانگاه را در حضور پزشک درمانگاه ویزیت نمودند و مشخصات بیماران را در دفترچه (log book) که از قبل تهیه و در اختیار ایشان قرار گرفته بود، ثبت نمودند. همچنین پرسشنامه هایی در اختیار تمامی دانشجویان قرار گرفته و نظر ایشان در رابطه با کمیت و کیفیت دوره جاری دریافت و بررسی گردید و سپس بر اساس پرسشنامه های پر شده اطلاعات آنالیز گردید.

واژه های کلیدی: آموزش پزشکی پاسخگو.

A-10-849-1

ارزیابی تأثیر بازخورد مداخله ای بر آزمونهای بالینی ساختارمند و عینی (OSCE) در رشته های دستیاری دانشکده پزشکی همدان

مهدی بیگلرخانی^{*}، اعظم معیاری، علیرضا سلطانیان

* کارشناس ارشد مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی همدان - همدان - بلوار شهید فهمیده - طبقه همکف دانشکده پزشکی

dmbiglar@yahoo.com

مقدمه: امروزه آزمونهای بالینی ساختارمند و عینی (OSCE) در

نتیجه گیری: براساس یافته پژوهش دانشجویان بطور نسبی معتقد بودند که سرفصل دروس کارآموزی می تواند پاسخگوی نیازهای جامعه باشد، هرچند برخی از آنان از کم بودن مدت کارآموزی بهداشت خانواده ناراضی بودند.

واژه های کلیدی: سرفصل درس، بهداشت جامعه، کارآموزی عرصه بهداشت، سیاستگذاری بهداشتی استان.

A-10-831-1

نمونه عینی آموزش پزشکی پاسخگو به نیازهای دانشجویان علوم پزشکی

دکتر رضا افشاری، دکتر سیده زهرا میر فیضی، سارا قدوسی مقدم*

* کارشناس ارشد مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی مشهد

ghodousis1@mums.ac.ir

قدمه: برای رسیدن به هدف برابری در خدمات بهداشتی و درمانی و یا عدالت در نظام سلامت، لازم است که آموزش دانشجویان علوم پزشکی که ارائه دهندگان خدمت در این زمینه خواهند بود، به گونه ای باشد که نیازهای جامعه ای که تعهد خدمت به آن دارند را برآورده سازد. عبارت دیگر آموزش پزشکی، پاسخگوی نیازهای جامعه باشد. اما امروزه شاهدیم که روشهای سنتی بیمارستان محور در آموزش پزشکی نتوانسته اند پزشکی با توانایی و تعهد خدمت رسانی در مناطق محروم جامعه تربیت کنند. از سال ۱۹۷۸ به دنبال تصویب قطعنامه (سلامت برای همه تا سال ۲۰۰۰) در نشست جهانی آلماتای قزاقستان، نقش و مسئولیت اجتماعی دانشکده های پزشکی در راه رسیدن به این هدف مورد بحث قرار گرفت و تلاشهای پراکنده ای در جهت ایجاد نزدیکی و هماهنگی بین نظام آموزش پزشکی و نظام ارائه خدمات صورت گرفت. در گردهمایی جهانی آموزش پزشکی در ادینبورگ اسکاتلند در سال ۱۹۸۸ ضرورت تغییر در برنامه های آموزش پزشکی در راستای برآوردن نیازهای جامعه و رسیدن به هدف سلامت برای همه تا سال ۲۰۰۰ مورد تأکید قرار گرفت. اطلاعیه ادینبورگ در واقع اولین واکنش رسمی بین المللی در رابطه با اصلاح آموزش پزشکی بود. در سال ۱۹۹۳ در نشست بین المللی آموزش پزشکی در انگلستان که نقطه عطفی در آموزش پزشکی به حساب می رود، اصول آموزش پزشکی جامعه نگر تدوین شد. نهایتاً در سال ۱۹۹۵، WHO پاسخگوئی دانشکده های پزشکی در برابر جامعه را به این صورت تعریف کرد: «هدایت آموزش، پژوهش و خدمات در جهت برآوردن نیازهای سلامت

A-10-829-2

بررسی تأثیر بومی‌گزینی در رشته پرستاری بر سطح علمی دانشجویان ورودی رشته در دانشگاه علوم پزشکی قم

مرتضی حیدری*، سیدکمال الدین اسحاق حسینی، منصوره حسین خانی، فاطمه احمدی فرد

* کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی قم - قم - خیابان شهید لوسانی (ساحلی) - دانشگاه علوم پزشکی قم - معاونت آموزشی
mheidari@muq.ac.ir

مقدمه: گزینش داوطلبان بومی هر شهر و استان در دانشگاه‌های آن شهر و استان، از جمله اهدافی است که نظام آموزش عالی کشور از سال‌ها پیش آن را به عنوان یکی از راهبردهای خویش، دنبال می‌نماید. کاهش هزینه‌های دانشگاه‌ها و نیز پیشگیری از بروز مشکلات عاطفی، فرهنگی و اجتماعی برای دانشجویان از جمله نقاط مثبت این طرح و در مقابل، ادعای مفید بودن تجربه تحصیل در شهر دیگر برای دانشجوی، تفاوت سطح علمی دانشگاه‌های شهرهای مختلف و نگرانی از محروم شدن دانشجویان مستعد شهرهای محروم‌تر از امکانات دانشگاه‌های برخوردارتر، دایر نبودن همه رشته‌های تحصیلی در همه دانشگاه‌ها و یا تناسب نداشتن ظرفیت‌های آموزشی دانشگاه‌ها با جمعیت تحت پوشش آنها از جمله نقاط ضعف این طرح عنوان می‌گردد. با این همه، سیاست بومی‌گزینی در برخی از رشته‌های دانشگاهی چند سالی است که آغاز گردیده است. این رویداد از سویی به افزایش ظرفیت پذیرش دانشجویان در این رشته‌ها منجر گردیده و از سوی دیگر، با توجه به بالاتر رفتن شانس قبولی داوطلبان بومی هر استان، رقابت برای ورود آنان به دانشگاه را تا حدودی آسان نموده است. این پیش‌فرض‌ها به همراه برداشتهای ذهنی بسیاری از اساتید و افراد مرتبط با این دانشجویان، این گمان را پیش آورده است که بومی‌گزینی در رشته‌های دانشگاهی منجر به ضعف بنیه علمی افرادی که وارد آن رشته‌ها می‌شوند، گردیده است. این تحقیق بر آن است تا بر مبنای داده‌های دقیق و متقن، این فرضیه را به آزمون بگذارد.

روش کار: نمرات دروس دانشجویان ورودی ۱۳۸۳ الی ۱۳۹۰ (۴ سال قبل از بومی‌گزینی و ۴ سال بعد از بومی‌گزینی) رشته پرستاری بر اساس اعلام سازمان سنجش آموزش کشور شامل ۱۰۶ نفر در دوره پیش از بومی‌گزینی و ۱۵۱ نفر در دوره بومی‌گزینی مورد بررسی قرار گرفت. در این بررسی، میانگین نمرات کلیه دروس ۹ گانه رشته تجربی در آزمون سراسری در یک مرحله و نیز میانگین دروس ۴ درس اصلی مؤثر در قبولی رشته پرستاری با احتساب ضرایب مربوطه در مرحله بعد، مورد بررسی قرار گرفت. در این بررسی، از نرم‌افزارهای آماری Excel و SPSS استفاده شد. ضمناً به منظور حفظ یکنواختی جامعه آماری تحقیق، دانشجویانی که از طریق سهمیه‌های خاص مانند سهمیه بهیاران، شاهد و ایثارگران در این رشته پذیرفته شده بودند، در این مطالعه لحاظ نگردیدند.

راستای سایر روشهای نوین ارزیابی بالینی، بصورت ابزارهایی جدید و معتبر در ارزیابی دانش، نگرش و علی‌الخصوص مهارتهای بالینی دانشجویان و دستیاران بکار گرفته میشود. نظر به اهمیت و لزوم تحقق هدف اصلی این آزمونها یعنی تشخیص دقیق توانمندیهای دستیاران و تمیز دانشجوی قوی از ضعیف، این مطالعه با هدف بکارگیری یکی از اصول مهم آموزش پزشکی یعنی بازخورد در اصلاح نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت طراحی و اجرای این آزمونها انجام شد.

روش کار: مطالعه بصورت تجربی و با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته روا و پایا مشتمل بر اصول علمی لازم الرعایه در طراحی و برگزاری آزمونهای OSCE، انجام گرفت. ضمن کنترل تورش در مطالعه، در فاز اول، آزمونهای OSCE دستیار بکار گزار شد و هر دو گروه شاهد و مداخله مورد مشاهده قرار گرفته و پرسشنامه‌ها تکمیل شد. در فاز بعدی، بازخورد آزمونهای برگزار شده بصورتی فنی و منطبق بر اصول هشتگانه ارائه بازخورد در آموزش پزشکی به طراحان گروه مداخله ارایه گردید، در فاز سوم نیز آزمونهای OSCE بعدی طراحی و برگزار شده هر دو گروه مورد مشاهده قرار گرفت. داده‌های هر دو مرحله به نرم افزار spss 15 وارد و مقایسه نتایج با استفاده از آزمون Z انجام شد.

یافته‌ها: از حداکثر امتیاز ۷۰، میانگین کلی لمتیازات کسب شده توسط گروه مداخله قبل از ارائه بازخورد ۵۰ و پس از آن ۶۵/۶ بود (که در گروه شاهد به ترتیب ۵۱/۵ و ۵۵ بود). مجموع امتیازات کسب شده در تمامی ۵ گروه بالینی مورد مداخله (زنان، کودکان، بیهوشی، پاتولوژی و داخلی) نسبت به گروه شاهد حاکی از اختلاف آماری معنادار بین نتایج قبل و بعد از مداخله بود ($P=0/009$).

نتیجه گیری: بکارگیری بازخورد با رعایت اصول علمی و فنی آن؛ توسط افراد مجرب در زمینه آموزش پزشکی میتواند در اصلاح و ارتقاء کیفیت طراحی و اجرای آزمونهای OSCE مؤثر باشد.

واژه‌های کلیدی: آزمون بالینی ساختارمند و عینی، ارزیابی بالینی، بازخورد، آموزش پزشکی، دستیار.

A-10-656-1

تعیین میزان پاسخگویی به جامعه با بررسی میزان و مکان
مواجهات با ضرورت‌های یادگیری کارآموزی در گروه داخلی
دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

اطهر امید*، نیکو یمانی، محمدرضا اخلاقی، مصطفی دهقانی، مریم
آویزگان، پروانه نصری

دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

*athar_omid@yahoo.com

مقدمه: برای آموزش مهارت‌ها و توانمندی‌های ضروری پزشکان عمومی، نیازمند مواجهه با بیمار در عرصه‌هایی مناسب آن است. این مطالعه با هدف بررسی میزان و محل مواجهه کارآموزان با بیماری‌های ضروری در بخش داخلی انجام پذیرفت.

روش کار: این مطالعه از نوع توصیفی مقطعی که در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در سال ۱۳۹۰ با استفاده از ابزار محقق ساخته حاوی ۵۸ گویه که در هر گویه یکی از ضرورت یادگیری بخش داخلی گنجانده شد، انجام پذیرفت. جامعه هدف کلیه دانشجویان کارآموزی بخش داخلی ورودی مهر و بهمن ۸۶ بودند که ۶۴ نفر در این مطالعه شرکت کردند. تجزیه و تحلیل اطلاعات با استفاده از نرم افزار SPSS16 و با استفاده از آمار توصیفی انجام پذیرفت.

یافته‌ها: میزان پاسخ دهی به پژوهش توسط افراد تحت مطالعه ۵۳٪ بدست آمد. در بررسی برنامه درسی ارائه شده به فراگیران از ۵۸ ضرورت یادگیری بخش داخلی تنها در ۱۵ مورد، بیش از ۵۰٪ دانشجویان مواجهه کافی (مواجهه با بیش از ۲ مورد) داشتند و در بقیه موارد یا اصلاً مواجهه اتفاق نیفتاده بود یا کمتر از ۲ مورد مواجهه داشتند. مکان مواجهه با ۴۰ مورد از ضرورت‌های یادگیری، توسط بیش از ۶۰٪ دانشجویان بخش گزارش شده بود.

نتیجه گیری: نتایج فوق نشان می‌دهد که میزان مواجهه کارآموزان با ضرورت‌های یادگیری علاوه بر آنکه مطلوب نمی باشد، مکان آن نیز بخش است که برای یادگیری مدیریت بیماری‌ها توسط پزشکان عمومی در حد کافی مناسب نیست. بنابراین نیاز است مسئولان نسبت به برنامه ریزی برای مناسب کردن عرصه‌های آموزشی اقدام نمایند.

واژه‌های کلیدی: پاسخگویی به جامعه، کارآموزی، دانشجویان پزشکی، بخش داخلی، مواجهه با بیمار.

یافته‌ها: دانشجویان پذیرفته شده در ۸ سال مورد مطالعه در رشته پرستاری دانشگاه علوم پزشکی قم، ۲۵۷ نفر بودند. از این میان، ۱۵۱ نفر (۶۲ نفر پسر و ۸۹ نفر دختر) مربوط به بعد از بومی‌گزینی و ۱۰۶ نفر (۳۰ نفر پسر و ۷۶ نفر دختر) مربوط به قبل از اجرای برنامه بومی‌گزینی می‌باشند. میانگین درصد پاسخ‌های صحیح دانشجویان ۴ سال قبل از بومی‌گزینی، ۳۲،۳۵ است در حالی که این میانگین در بین دانشجویان ۴ سال پس از بومی‌گزینی، ۳۱،۰۷ است. میانگین نمرات تطبیق یافته دانشجویان با اعمال ضرایب ۴ درس اصلی زیرگروه مربوطه شامل دروس زیست‌شناسی، شیمی، فیزیک و ریاضی، برای دانشجویان قبل از بومی‌گزینی، ۴۶۳،۹۵ و برای دانشجویان بعد از بومی‌گزینی، ۴۷۳،۲۶ می‌باشد.

نتیجه‌گیری: مقایسه میانگین نمرات به دست آمده، در دو دوره زمانی مورد مطالعه، نشان داد سطح نمرات دو گروه دانشجویان مورد مطالعه، هم از جهت درصد پاسخگویی به سؤالات آزمون سراسری در ۹ درس اصلی رشته علوم تجربی و هم در نمرات تطبیق یافته، فاقد اختلاف معنی‌دار می‌باشند. همچنین، مشخص گردید دانشجویان غیر بومی پذیرفته شده در دوره قبل از بومی‌گزینی، ۵۷٪ و در دوره پس از بومی‌گزینی، ۱۹٪ کل دانشجویان را تشکیل می‌دهند و نسبت دانشجویان پسر از ۲۸ درصد در چهار سال قبل به ۴۱ درصد در دوره بعد، افزایش یافته است. موارد فوق، در مجموع، نشان دهنده این امر است که گزینش دانشجویان به شیوه بومی، تأثیر قابل ملاحظه و معنی‌داری در سطح علمی دانشجویان پذیرفته شده در رشته پرستاری نداشته است. ذکر این نکته ضروری است که این بررسی با در نظر گرفتن متغیرهای دیگر دخیل از جمله، سطح دشواری سؤالات در سال‌های مختلف صورت گرفته و به نظر می‌رسد با توجه به توزیع دو جامعه مورد مطالعه در طول ۸ سال، نمونه‌ها از این نظر، تعدیل گردیده‌اند. در مجموع، به نظر می‌رسد با توجه به مزایای متعدد بومی‌گزینی متقاضیان ورود به دانشگاه‌ها، ادامه این روند و جذب اکثریت دانشجویان از بین داوطلبان بومی هر استان، سیاست موفق‌تری بوده و در کنار نکات مثبتی که درباره آن و تأثیر آن در پاسخگویی به نیازهای جامعه دارد، تأثیر قابل توجهی در افت کیفی دانشجویان ورودی نیز بر جای نگذاشته است و پیشنهاد می‌گردد کماکان ادامه داشته و به سایر رشته‌ها نیز تسری داده شود.

واژه‌های کلیدی: بومی‌گزینی، پرستاری، آزمون سراسری، دانشگاه علوم پزشکی قم.

A-10-870-1

معرفی دو روش آموزشی گروه حمایتی و فرد محور در آموزش
به دانشجویان مامایی، جهت ورود به عرصه بالینی

مریم کشاورز*

* استاد یار دانشگاه علوم پزشکی تهران - دانشکده پرستاری و
مامایی - تهران میدان توحید - نصرت شرقی - دانشکده پرستاری و
مامایی علوم پزشکی تهران

keshavarz_m@tums.ac.ir

مقدمه: از اهداف مهم آموزشی، آشنا نمودن دانشجویان علوم پزشکی
با چگونگی و نحوه ی ارائه خدمات درمانی و مشاوره ای به مدد جویان،
در طی دوره ی کارآموزی در بخشها و مراکز بهداشتی درمانیست. با
توجه به حجم بالای اطلاعات و محدود بودن زمان، ضرورت اجرای
شیوه های آموزشی غیر رسمی به جای شیوه های رسمی آشکار می
گردد.

روش کار: نظر به اینکه در سر فصل دروس دانشجویان مامایی مبحث
یائسگی، نشانه های زنان در این دوران و راهکارهای مقابله با این
علائم و نشانگان گنجانیده نشده است، محتوی آموزشی در این زمینه،
در قالب ۴ دفترچه ی آموزشی بر اساس اهداف آموزشی تعیین شده
تهیه و در اختیار ۲۰ نفر از دانشجویان مامایی (گروه فرد محور) قرار
گرفت. برای دو گروه ۱۰ نفره از دانشجویان (گروه حمایتی) ۴ جلسه،
هر جلسه به مدت ۶۰ دقیقه (هر جلسه مطابق با یکی از دفترچه های
آموزشی فرد محور)، مطابق با اهداف آموزشی تنظیم گردید. در گروه
حمایت گروهی، به منظور برقراری تعامل و ارتباط مؤثر تر دانشجویان
با هم، چیدمان صندلیها به صورت دایره ای قرار گرفت. در ۱۰ دقیقه
اول هر جلسه، در زمینه ی موضوع مورد بحث جلسه، توضیحات اولیه
داده می شد و سپس در طی ۴۰ دقیقه موضوع در بین دانشجویان به
بحث گذاشته می شد. هدایت بحث در طی هر جلسه و جمع بندی
مطلب در طی ۱۰ دقیقه پایانی، به عهده ی استاد راهنما بود. قبل از
اجرای مداخله، به منظور تعیین میزان آگاهی فراگیران، آزمونی با نمره
کل ۱۰۰ از ۴۰ دانشجوی ترم ۳ مامایی گرفته شد. آزمون دوم با نمره
ی کل ۱۰۰، ۲ هفته پس از اجرای جلسات بحث گروهی در گروه
حمایتی و پس از ارائه کتابچه های آموزشی در گروه فرد محور برگزار
گردید، سپس نمرات آزمون قبل و پس از مداخله در دو گروه مقایسه
شد. با استفاده از برنامه آماری SPSS و با آزمون K Sample،
تی مستقل و زوجی انجام شد. ارائه ی مشاوره و نحوه ی آموزش
به مدد جو نیز در بالین توسط چک لیست های مخصوص ارزشیابی
دانشجویان در بالین مورد سنجش قرار گرفت.

یافته ها: در میان ۴۰ دانشجوی مامایی، میانگین سنی در دو گروه
یادگیری فرد محور و گروه حمایتی به ترتیب $20/7 \pm 0/7$ و $20/6 \pm 0/6$
سال بود. افزایش آماری معنی داری در نمره آزمون دانشجویان

A-10-867-2

عوامل مرتبط با اثر بخشی گراند راند های آموزشی هفتگی
غدد

مریم اعلا، پاتریشیا خشایار، حمید رضا برادران، حمید رضا آقایی

میبدی*

* استادیار پژوهشکده غدد و متابولیسم دانشگاه علوم پزشکی تهران -
تهران - خیابان کارگر شمالی، بیمارستان شریعتی، طبقه پنجم،
پژوهشکده علوم غدد و متابولیسم

hraghai@tums.ac.ir

مقدمه: راندهای آموزشی در اکثر بخش های بیمارستانی به عنوان
فعالیتی آموزشی انجام می شود. در حالی که اکثر گروه ها گراند راند را
نقطه آغازی برای آموزش قلمداد می کنند؛ با این حال مطالعات اندکی
وجود دارند که عوامل مؤثر بر گراند راندهای آموزشی را در طی یک
بازه زمانی ارزیابی کرده باشند، لذا هدف از این مطالعه تعیین عوامل
مرتبط بر اثر بخشی گراند راندهای آموزشی هفتگی می باشد.

روش کار: این مطالعه مقطعی بر روی دانشجویان، رزیدنتها، فلوها
و اساتید حاضر در گراند راند بخش غدد، در نیمسال اول تحصیلی
۱۳۹۰-۹۱ انجام شد. پرسش نامه ای در دو بخش شامل اطلاعات
دموگرافیک و سؤالات مربوط به عوامل مؤثر بر گراند راند بود.
در مجموع ۵۷ نفر از شرکت کنندگان در گراند راند بخش غدد، با پر
کردن پرسشنامه در مطالعه شرکت کردند. داده ها با استفاده از آمار
توصیفی و آزمون مجذور کای تجزیه و تحلیل شدند.

یافته ها: اغلب شرکت کنندگان در این مطالعه دانشجویان پزشکی
(۱/۴۹٪) بودند. همه گروه های درگیر، ارائه و بحث پیرامون بیماری
های شایع (۴/۶۱٪) را مفید می دانستند. به علاوه مناسب ترین محل
برگزاری گراند راند، بالین بیمار (۱/۴۷٪) بود. طبق نظر سنجی به عمل
آمده، از بین استراتژی های معرفی بیمار، گزارش های پزشکی مبتنی
بر مسئله (۶/۵۲٪) و از بین روش های ارائه مباحث، مباحث مرتبط با
تفکر نقادانه (۱/۵۶٪)، مورد توافق غالب افراد بود.

نتیجه گیری: با توجه به اهمیت راندهای آموزشی و تأثیر آن در
آموزش بالینی به دانشجویان و سایر رده های شرکت کننده در راندها،
مباحث مبتنی بر شواهد و اتخاذ تصمیم گیریهایی بالینی نقطه مفقوده
گراند راندهای آموزشی بود که بنا بر پیشنهاد شرکت کنندگان،
بایستی به عنوان یکی از اهداف آموزشی در جلسات گراند راند دنبال
شود.

واژه های کلیدی: گراند راند، بخش های بیمارستانی، دانشجویان
پزشکی.

ها توسط نرم افزار SPSS-14 صورت پذیرفت، سطح معنی داری ($P > 0.05$) تعریف گردید.

یافته ها: میانگین نمرات کل در گروه سخنرانی از $11/03 \pm 1/86$ به $1/93 \pm 13/14$ و در گروه خود آموز از $2/06 \pm 10/81$ به $1/95 \pm 12/98$ افزایش یافت، این تفاوت میانگین در هر دو گروه معنادار بود ($p > 0.001$).

نتیجه گیری: اجرای برنامه های آموزشی باعث افزایش آگاهی شرکت کنندگان در آن می شود هرچند تفاوتی در نوع روش آموزشی وجود ندارد.

واژه های کلیدی: آموزش، خودکشی، سخنرانی، خودآموز.

پس از مداخله در دو گروه یادگیری فرد محور و حمایت گروهی بدست آمد. گروه فرد محور قبل از مداخله $18/95 \pm 3/63$ نمره و پس از مداخله $10/44 \pm 64/35$ نمره در مقابل حمایت گروهی قبل از مداخله $18/7 \pm 3/47$ نمره و پس از مداخله $10/1 \pm 65/65$ نمره. نمره ی حاصل از چک لیست بالینی تفاوت آماری معنی داری را در هر دو گروه نشان داد.

نتیجه گیری: استفاده از هر دو روش آموزشی فرد محور و گروه حمایتی اثرات مثبت معنی داری در یادگیری و ارائه فعالیت های بالینی دانشجویان داشت. با توجه به اینکه در شیوه ی غیر رسمی آموزشی از جمله یادگیری فرد محور به روش ارائه ی بسته های آموزشی، وجود مدرس، کلاس و یا شرایط یادگیری که مورد نظر در شیوه های رسمی یادگیریت، ضروری نیست، استفاده از این شیوه می تواند صرفه ی اقتصادی را به همراه داشته باشد.

واژه های کلیدی: آموزش گروه حمایتی، آموزش فرد محور.

A-10-628-2

نیازسنجی کاربردی مباحث نفرولوژی از دیدگاه پزشکان عمومی

حسین ثقفی*، اکرم حیدری، محمد آقاعلی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی قم

dr.hosseinsaghafi@gmail.com

مقدمه: نیازسنجی آموزشی، اطلاعات لازم را برای تدوین اهداف آموزشی یک برنامه آموزش مداوم، فراهم می کند. هدف این مطالعه تعیین نیازسنجی کاربردی مباحث نفرولوژی از دیدگاه پزشکان عمومی است.

روش کار: در یک مطالعه توصیفی، از ۵۸ پزشک عمومی که در حیطه های متفاوت مشغول به کار بودند، طی پرسشنامه ای که حاوی سوالات با طیف لیکرت بود، میزان اهمیت کاربردی مباحث عمده درس نفرولوژی مورد بررسی قرار گرفت. تجزیه و تحلیل داده ها در محیط نرم افزار SPSS و با استفاده از تست های مجذور کای دو آنالیز واریانس انجام گردید.

یافته ها: پنجاه و هشت پزشک عمومی ۲۸ تا ۶۰ ساله ($42,87 \pm 7,28$) وارد مطالعه شدند میزان سابقه کاری بین ۱ تا ۳۳ سال ($13,84 \pm 7,04$) بود. افراد مورد مطالعه شامل ۸ پزشک زن ($13,8\%$) و ۵۰ پزشک مرد ($86,2\%$) بودند. ۲۸ پزشک در مطب، ۱۶ پزشک در بیمارستان، ۶ پزشک در درمانگاه، ۵ پزشک در مراکز بهداشتی، ۲ پزشک در مراکز اداری و یک پزشک به عنوان پزشک خانواده مشغول به کار بودند. بیشترین اهمیت کاربردی از نظر پزشکان عمومی به ترتیب مربوط به مباحث درمان فشارخون، عفونت ادراری، نفروپاتی دیابتی، سنگ کلیه

A-10-838-1

مقایسه تأثیر آموزش به روش سخنرانی و استفاده از خودآموز بر آگاهی افراد شرکت کننده در دوره های آموزشی چگونگی برخورد با بیماران دارای افکار خودکشی

مهدی طالبی*، علی تقی زاده

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی مشهد- مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد.

dr.talebi@yahoo.com

مقدمه: اقدام به خودکشی عملی است هدفدار و آگاهانه که به قصد آسیب رساندن به خود صورت می گیرد، با توجه به اینکه اکثر موارد خودکشی قابل پیشگیری می باشد، آموزش کادر بهداشتی- درمانی جهت آشنایی با بیماران پرخطر و هدایت آنان به سطوح بالاتر از اهمیت خاصی برخوردار است. مطالعه حاضر به منظور مقایسه تأثیر سخنرانی و استفاده از خودآموز بر آگاهی افراد شرکت کننده در دوره های آموزشی چگونگی برخورد با بیماران دارای افکار خودکشی صورت پذیرفت.

روش کار: طی مطالعه نیمه تجربی پس از انجام پیش آزمون شرکت کنندگان بصورت تصادفی در دو گروه ۳۰ نفره قرار گرفتند، روش آموزش در یک گروه سخنرانی و در گروه دیگر جزوه آموزشی بود، سپس از هر دو گروه پس آزمون به عمل آمد، تجزیه و تحلیل داده

دانشجویانی که وارد مطالعه شدند بخش داخلی را در دوره اینترنتی پشت سر گذاشته بودند. بیشترین اهمیت مباحث درس نفرولوژی از نظر دانشجویان پزشکی اینترنت به ترتیب مربوط به مباحث عفونت ادراری، درمان فشارخون، سنگ کلیه، نفروپاتی دیابتی و اسید و باز بود که به ترتیب از نظر ۹۷٪، ۸۹٪، ۸۹٪ و ۸۶٪ اینترنت ها اهمیت زیادی دارند. کمترین اهمیت به ترتیب مربوط به گلوپروونفریت ها، بیماری های توبولی، شناخت مواد حاجب و پیوند کلیه بود که به ترتیب از نظر ۵۲٪، ۴۷٪، ۳۶٪ و ۳۶٪ دانشجویان پزشکی کم اهمیت بودند.

نتیجه گیری: بر اساس نتایج این مطالعه بیشترین اهمیت درس نفرولوژی از نظر دانشجویان پزشکی اینترنت مربوط به مباحث درمان عفونت ادراری، درمان فشارخون، سنگ کلیه، نفروپاتی دیابتی و اسید و باز بود. انجام نیاز سنجی و تعیین دقیق نیازهای آموزشی باعث ارتقا کیفیت آموزش پزشکی شده و می تواند مبنای طراحی، اجرا و ارزشیابی فعالیت های سیستم آموزشی قرار گیرد.

واژه های کلیدی: نیاز سنجی، نفرولوژی، دانشجویان پزشکی اینترنت.

و فشارخون ثانویه بود که به ترتیب از نظر ۹۱٪، ۸۲٪، ۸۱٪، ۷۵٪ و ۷۲٪ پزشکان اهمیت کاربردی زیادی دارند. کمترین اهمیت کاربردی به ترتیب مربوط به شناخت مواد حاجب، رابدومیولیز، کیست ها و بیماری های ارثی کلیه و پیوند کلیه بود که به ترتیب از نظر ۵۳٪، ۴۶٪، ۳۸٪ و ۳۴٪ پزشکان کم اهمیت بودند.

نتیجه گیری: بر اساس نتایج این مطالعه بیشترین اهمیت کاربردی درس نفرولوژی مربوط به مباحث درمان فشارخون، عفونت ادراری، نفروپاتی دیابتی، فشارخون ثانویه و سنگ کلیه بود. انجام نیاز سنجی و تعیین دقیق نیازهای آموزشی باعث ارتقا کیفیت آموزش پزشکی شده و می تواند مبنای طراحی، اجرا و ارزشیابی فعالیت های سیستم آموزشی قرار گیرد.

واژه های کلیدی: نیاز سنجی، نفرولوژی، پزشکان عمومی.

A-10-628-3

نیازسنجی پیرامون اهمیت مباحث واحد درسی نفرولوژی از دیدگاه دانشجویان پزشکی اینترنت

حسین ثقفی*، اکرم حیدری، محمد آقاعلی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی قم

dr.hosseinsaghafi@gmail.com

مقدمه: نیازسنجی آموزشی، اطلاعات لازم را برای تدوین اهداف آموزشی یک برنامه آموزش مداوم، فراهم می کند. هدف این مطالعه بررسی نیازسنجی پیرامون اهمیت مباحث واحد درسی نفرولوژی از دیدگاه دانشجویان پزشکی اینترنت است.

روش کار: در یک مطالعه توصیفی، از ۳۶ دانشجوی پزشکی اینترنت که در دو دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم و دانشگاه علوم پزشکی قم مشغول به تحصیل بودند طی پرسشنامه ای که حاوی سؤالات با طیف لیکرت بود، میزان اهمیت مباحث عمده درس نفرولوژی مورد بررسی قرار گرفت. تجزیه و تحلیل داده ها در محیط نرم افزار SPSS و با استفاده از تست های مجذور کای دو آنالیز واریانس انجام گردید.

یافته ها: سی و شش دانشجوی پزشکی اینترنت ۲۴ تا ۳۰ ساله (۲۵،۵۲±۱،۴۴) وارد مطالعه شدند. از نظر توزیع جنسیت ۱۲ نفر (۳۳،۳٪) از دانشجویان دختر و ۲۴ نفر (۶۶،۷٪) پسر بودند. ۱۹ نفر (۵۲،۸٪) دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی قم و ۱۷ نفر (۴۷،۲٪) دانشجوی دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم بودند. ۲۷ نفر (۷۵٪)

A-10-864-4

بررسی نیازهای آموزشی پرستاران در رابطه با کلاسهای آموزش مداوم

اکرم گازرانی، ابصالت برجی، احمد درودی، محمدصادق شیخی*، حجت قاسمی، کیوان بهفر

* دانشکده علوم پزشکی نیشابور - دانشکده علوم پزشکی نیشابور
Sms195_20@yahoo.com

مقدمه: هدف از برگزاری کلاسهای آموزش مداوم، بهبود کیفیت مراقبت است که نقش مهمی در بالا بردن ایمنی بیماران و پیشرفت حرفه ای پرستاران دارد. گزارشات بیانگر عدم موثر بودن و کارایی آموزشهای مداوم برگزار شده می باشد. توجه به نیازهای آموزشی پرستاران از دیدگاه پرسنل پرستاری امریست که می تواند منجر به ارائه مراقبت ایمن بیماران و بهبود عملکرد و صلاحیت بالینی پرستاران شود. هدف از مطالعه حاضر بررسی نیازهای آموزشی پرستاران در رابطه با کلاسهای آموزش مداوم می باشد.

روش کار: این مطالعه توصیفی تحلیلی بر روی ۹۱ پرستار شاغل در بیمارستانهای وابسته به دانشگاه علوم پزشکی نیشابور انجام شد. روش

روش کار: این مطالعه توصیفی مقطعی که بر روی ۹۳ نفر از دانشجویان مامایی ترم چهارم و شش و هفت کارشناسی پیوسته و دو و چهار ناپیوسته دانشکده پرستاری و مامایی شهرکرد انجام شد. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه محقق ساخته بر اساس نظرات دانشجویان بر اساس سوال باز پاسخ انتظارات آموزشی خود را از مبحث ناباروری بنویسید بود پس از جمع آوری نظرات دانشجویان پرسشنامه ای در دو بخش مشخصات فردی و ۳۵ سوال اختصاصی در زمینه ناباروری که بر اساس مقیاس لیکرت تنظیم شد و سپس پرسشنامه‌ها در اختیار کلیه دانشجویان قرار داده شد. روش نمونه‌گیری بصورت سرشماری بود. تجزیه و تحلیل داده‌ها نرم افزار SPSS و آزمونهای آماری توصیفی و آزمون کای دو و تی تست انجام شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد میانگین جمع نمره نیاز یادگیری آنان $176/26 \pm 51/04$ بود. بیشترین نیاز یادگیری دانشجویان به ترتیب شامل عوارض ناشی از درمان ناباروری، بازدید از مراکز ناباروری، روشهای جید درمانی، نقش طب مکمل، هدایای گامت بود و کمتری نیاز مربوط به تعریف، انواع، شیوع و تفسیر تستهای پارکلینیک در ناباروری بود. میانگین سن واحدهای پژوهش $22/7 \pm 3/35$ سال بود، ۹/۷ درصد شاغل، ۳۰/۴ درصد آنان متاهل و ۷۰/۸ درصد در مقطع کارشناسی پیوسته در حال تحصیل بودند. نتایج آزمون تی نشان داد ارتباط آماری معنی دار بین میانگین نمره انتظارات یادگیری از مبحث ناباروری و مقطع تحصیلی وجود داشت ($P=0.028$) اما ارتباط آماری معنی دار بین سن، وضعیت تاهل، وجود فرد نابارور در بین اعضای خانواده و فامیل، محل سکونت و شاغل بودن وجود نداشت. میزان دستیابی به انتظارات یادگیری بعد از گذراندن واحد تئوری و کارآموزی به ترتیب در ۲۵/۸ و ۲۲/۹ درصد موارد خیلی زیاد گزارش شد.

نتیجه‌گیری: با توجه به انتظارات گسترده دانشجویان در آموزش این مبحث و کوتاه بودن مدت آموزش وعدم دستیابی به انتظارات مورد نظر آنان پیشنهاد می‌شود، تعداد واحد بیماریهای زنان افزایش و یا یک واحد ناباروری به دروس مامایی اضافه گردد.

واژه‌های کلیدی: ناباروری، نیازهای یادگیری، دانشجویان مامایی.

نمونه‌گیری در این مطالعه به صورت در دسترس انجام شد و پس از تکمیل و جمع آوری پرسشنامه‌ها، داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS ورژن ۱۱،۵ و با استفاده از آمار توصیفی گزارش گردید.

یافته‌ها: نتایج نشان داد از میان واحدهای پژوهش، ۷۰ زن و ۲۱ مرد، بیشترین آنها از بخش اورژانس (۲۷/۵٪) و بیشترین روش تدریس مورد علاقه پرستاران بحث گروهی (۵۶٪) بود. ۵۰/۵٪ پرستاران میزان رضایت را از کلاسهای آموزش مداوم خوب و ۳۹/۶٪ آنها تاثیر آموزشها را بر عملکرد خوب گزارش کردند. ۳۹/۶٪ پرستاران، احیاء قلبی ریوی و تفسیر نوار قلب را به میزان خیلی زیاد و ۳۴/۵٪ پرستاران نحوه بکارگیری تجهیزات و اصول برقراری ارتباط با بیمار، پزشک و پرستار را به میزان زیاد گزارش کردند که بیشترین نیازهای گزارش شده توسط پرستاران جهت آموزش مداوم بود.

نتیجه‌گیری: بر مبنای این نتایج میزان رضایت پرستاران از آموزش مداوم ارائه شده در حد خوب بود و بیشترین مواردی که پرستاران جهت آموزش مداوم گزارش کردند، احیاء قلبی ریوی، تفسیر نوار قلب، نحوه بکارگیری تجهیزات و اصول برقراری ارتباط با بیمار، پزشک و پرستار بود که با توجه به اهمیت آموزش مداوم در مراقبت از بیمار و پیشرفت حرفه ای پرستاران، نیاز به توجه بیشتری در این زمینه وجود دارد.

واژه‌های کلیدی: نیاز آموزشی، آموزش مداوم، پرستاران.

A-10-901-1

بررسی انتظارات دانشجویان مامایی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد ی از مبحث ناباروری درس بیماریهای زنان در سال ۱۳۹۰

منیژه سرشتی*، فرانک صفدری ده چشمه

* مربی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد - شهرکرد- رحمتیه- دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد - دانشکده پرستاری و مامایی - گروه مامایی

m_sereshti@yahoo.com

مقدمه: نازایی یکی از علل شایع مراجعه افراد به کلینیک زنان است و مددجویان معمولاً در باره مشکل خود از دانشجویان مامایی درخواست راهنمایی دارند. این مطالعه با هدف تعیین انتظارات دانشجویان مامای دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد از مبحث ناباروری در درس بیماریهای زنان انجام شده است.

A-10-914-1

بررسی تفکر انتقادی و توانایی تصمیم گیری بالینی
دانشجویان سال آخر پرستاری دانشگاه علوم پزشکی سبزوار

محدثه محسن پور، مریم کریمی، فاطمه رهنمای رهسپار، مهدی گل
افروز

* مربی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار

mohsenpour_m81@yahoo.com

مقدمه: تفکر انتقادی یک تفکر منطقی و استدلالی درباره مشکلات پرستاری (تشخیص‌های پرستاری) دارای بیش از یک راه حل می باشد که سبب اتخاذ تصمیمات مناسب در موقعیتهایی که باور و عملکردمان متفاوت است، می گردد. تفکر انتقادی، پرستاران را قادر می سازد که درباره مشکلات و مسائل مربوط به بیمار به درستی استدلال و قضاوت نمایند. تصمیم گیری بالینی یک جزء اصلی عملکرد بالینی و یکی از مهمترین ویژگیهای حرفه ای پرستاری است که در موقعیتهای بحرانی نقش حیاتی دارد. برای اینکه یک پرستار بتواند در مواقع لزوم به درستی تصمیم گیری کند عواملی مانند میزان آموزش، قدرت تفکر انتقادی، میزان تجربه و تواناییهای حرفه ای او نقش اساسی دارند. با توجه به اهمیت این مسئله در این مطالعه به بررسی تفکر انتقادی و توانایی تصمیم گیری بالینی دانشجویان سال آخر پرستاری دانشگاه علوم پزشکی سبزوار پرداخته شده است.

روش کار: به منظور بررسی توانایی تفکر انتقادی و تصمیم گیری بالینی دانشجویان سال آخر پرستاری در دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، از ابزاری شامل سه قسمت استفاده شد: قسمت اول اطلاعات دموگرافیک، قسمت دوم پرسشنامه استاندارد مهارت‌های تفکر انتقادی فرم ب کالیفرنیا، و قسمت سوم پرسشنامه تصمیم گیری بالینی. پس از کسب اجازه‌نامه از مقام مسئول و توضیح ضرورت انجام تحقیق و ذکر مسائل اخلاقی (اختیاری بودن پرکردن پرسشنامه‌ها، بی تأثیر بودن نتیجه پرسشنامه در مسائل آموزشی دانشجویان، بی نام بودن و محرمانه نگهداری شدن پرسشنامه‌ها، امکان خروج از مطالعه بدون نیاز به توضیح علت آن) برای شرکت کنندگان، پرسشنامه ها در میان کلیه دانشجویان پرستاری سال آخر (ترم هفت و هشت) دانشگاه علوم پزشکی سبزوار که مایل به پرکردن پرسشنامه بودند (۳۵ نفر) توزیع و در حضور پژوهشگر تکمیل و جمع آوری گردید. روش جمع آوری داده‌ها در این قسمت سرشماری و نمونه پژوهش مساوی جامعه پژوهش بود.

نتیجه گیری: میانگین مهارت های تفکر انتقادی در شرکت کنندگان $2/60 \pm 10/49$ و بیشترین نمره ۱۵ و کمترین آن ۵ بود. به این ترتیب همه شرکت کنندگان (۱۰۰٪) دارای توانایی تفکر انتقادی ضعیف بودند. نتیجه مقایسه مهارت‌های مختلف آزمون تفکر انتقادی با استفاده از آزمون اندازه‌گیری‌های تکراری (repeated measures) نشان دهنده تفاوت معنی دار در مهارت‌های مختلف بود ($P < 0/01$). میانگین مهارت های تفکر انتقادی در پسران $2/07 \pm 9/50$ و در

دختران $2/69 \pm 10/69$ بود و با استفاده از آزمون تی مستقل تفاوت آماری معنی دار در دو گروه دیده نشد (۰/۰۵)

واژه‌های کلیدی: دانشجوی، تفکر انتقادی، تصمیم گیری بالینی.

A-10-915-1

بررسی نیازهای آموزش مداوم پرستاران بیمارستانهای علوم پزشکی شهر یزد

حمیده دهقانی*، خدیجه دهقانی، خدیجه نصیریانی، طاهره سلیمی،
زهرا پورموحّد

* مربی دانشگاه علوم پزشکی - یزد صفییه دانشکده پرستاری

hamide.dehghani@yahoo.com

مقدمه: برنامه آموزش مداوم پرستاران زمانی مؤثر واقع می شود که اولویت نیازهای آموزشی آنان با انجام تحقیقات مشخص گردد؛ لذا این بررسی به منظور تعیین نیازهای آموزشی پرسنل پرستاری بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد انجام گردیده است.

روش کار: این مطالعه یک مطالعه پیمایشی است که به روش نیازسنجی دلفی در چهار مرحله انجام شد. جامعه مورد مطالعه کلیه پرستاران بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد که تمایل به شرکت در انجام تحقیق داشته بودند که به روش سرشماری انتخاب و شامل ۱۹۴ نفر بودند. پرسشنامه در مرحله اول به صورت یک سؤال باز و در مراحل بعدی براساس نتایج پاسخگویان تهیه گردید و اطلاعات جمع آوری شده از آمار توصیفی میانگین، درصد و روش تحلیل محتوا برای آنالیز اطلاعات استفاده شد. سطح اجماع قابل قبول ۸۰ درصد منظور گردید.

نتیجه گیری: در نهایت تمامی پاسخگویان در ۲۶ مورد به عنوان نیازهای آموزشی تخصصی و ۱۷ مورد عمومی اولویت دار جهت آموزش مداوم به توافق رسیدند که ۵ مورد اولویت دار در مورد نیازهای تخصصی شامل به ترتیب: احیاء قلبی ریوی، مراقبت ویژه، کار با دستگاهها و تجهیزات بخش، مراقبت از بیماران قلبی، آنتوباسیون و فوریتهای پرستاری و در قسمت نیازهای عمومی شامل: حقوق در پرستاری، کنترل عفونت، مدیریت در پرستاری، ICDL و زبان انگلیسی بوده است. بحث و نتیجه گیری: نتایج حاصل از این تحقیق اولویت های آموزش عمومی و تخصصی پرسنل پرستاری دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی را با روش دلفی تعیین نمود که می تواند مورد استفاده

به «Chest X-Ray» و بیشترین تطابق مربوط به «ماموگرافی» به ترتیب ۴/۵۹ و ۳/۹۴ و کمترین نیاز مربوط به «HRCT» با میانگین نمره ۳/۱۳ و کمترین تطابق نیاز و محتوا مربوط به عنوان آموزشی «MRCP»، با میانگین نمره ۲/۷۷ بود. همبستگی در دو بخش «نیاز سنجی» و «تطابق نیاز با محتوا» در هر دو قسمت اندیکاسیون درخواست $r=0.75, P < 0.001$ و تفسیر $r=0.61, P < 0.001$ معنی دار بود؛ و همچنین همبستگی آماری معنی دار بصورت معکوس بین سن و نیاز در هر دو قسمت مشاهده گردید.

نتیجه گیری: همبستگی مثبت بین نیاز و محتوا در برنامه آموزشی گروه رادیولوژی (در هر دو قسمت) بیانگر دقت و توجه مدیران و مجریان برنامه به نیازهای آموزشی فراگیران و تطابق این نیازها با محتوای آموزش جهت دست یافتن به نتایج بهتر بوده است. با درک واضح تر وضعیت کنونی برنامه های باز آموزشی می توان به مدیران کمک کرد تا در تدوین برنامه ها با کیفیتی بالاتر، نیازهای بالقوه پزشکان را برطرف نمایند.

واژه های کلیدی: نیاز سنجی، آموزش مداوم پزشکی، محتوای آموزشی.

برنامه ریزان آموزش مداوم پرستاری قرار گیرد و موجب ارتقاء عملکرد پرستاران و در نتیجه بهبودی بیماران شود.

واژه های کلیدی: نیاز سنجی آموزش مداوم پرستاران.

A-10-765-3

پاسخگویی به نیاز مشمولین آموزش مداوم از طریق مقایسه آن با محتوای برنامه کارگاه های آموزشی برگزار شده در دانشگاه علوم پزشکی اراک: ۱۳۸۹

رحمت اله جدیدی^{*}، زهره عنبری

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی اراک - دانشگاه علوم پزشکی اراک - معاونت آموزشی و پژوهشی، مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

jadidi88@gmail.com

مقدمه: ضرورت بازنگری مستمر در برنامه آموزش کارگاه های آموزشی، تعیین اولویت نیازهای آموزشی جهت اجرای برنامه ها و ارزیابی برنامه های موجود به منظور بهینه سازی و رفع نواقص احتمالی از اولویت های ارتقا کیفیت آموزش می باشد.

هدف: هدف از این پژوهش تعیین اولویت نیازهای آموزش و بررسی میزان تطابق بین نیاز و محتوای آموزشی برنامه رادیولوژی (اندیکاسیون درخواست و تفسیر آن) از دیدگاه پزشکان مشمول قانون آموزش مداوم بوده است.

روش کار: این مطالعه یک پژوهش Cross-Sectional است و جامعه پژوهش را مشمولین قانون آموزش مداوم دانشگاه علوم پزشکی اراک تشکیل داده اند. از ۴۰ پزشک تحت آموزش که به روش نمونه گیری آسان در مطالعه وارد شدند، قبل از برگزاری دوره میزان نیاز و بعد از برگزاری دوره میزان تطابق محتوای برنامه جاری آموزش نسبت به بیش از ۳۰ عنوان آموزش بالینی گروه رادیولوژی نظرسنجی گردید.

یافته ها: نتایج پژوهش نشان داد که در این برنامه ۳۰/۸ درصد مؤنث و ۶۹/۲ درصد مذکر بودند میانگین سن و سابقه کار افراد به ترتیب ۳۶/۴۱ و ۷/۹۲ سال بود. بیشترین میانگین نمره نیاز آموزشی در اندیکاسیون درخواست رادیولوژی مربوط به عنوان آموزشی «Chest-21/4 (x Ray)» و بیشترین تطابق نیاز با محتوای در این گروه مربوط به «اندیکاسیون درخواست ماموگرافی» (۴/۱۷) کمترین نیاز به آموزش مربوط به «اندیکاسیون درخواست MRI مچ دست» (۳/۱۳) و کمترین تطابق نیاز با محتوا مربوط به «اندیکاسیون درخواست MRI شانه و مچ دست» بوده است. در مورد تفسیر بیشترین نیاز مربوط

A-10-930-1

علل مراجعه اطفال به پزشکان عمومی شهرستان اصفهان: تعیین نیاز جامعه؛ گام اول برای پاسخگویی

اطهر امید^{*}، بتول اقبالی، شقایق حق جو

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی اصفهان - اصفهان، خیابان هزار جریب-دانگه علوم پزشکی اصفهان-دانشکده پزشکی

athar_omid@yahoo.com

مقدمه: فارغ التحصیلان نظام آموزش پزشکی می بایست توانمندی های لازم برای پاسخگویی به نیازهای جامعه را در دوران تحصیل کسب نمایند. این مطالعه با هدف تعیین فراوانی نسبی مواجهات پزشکان عمومی شاغل در شهرستان اصفهان، در ارتباط با بیماری های کودکان انجام شده است.

روش کار: در این مطالعه توصیفی مقطعی ۶۴ پزشک شاغل در شهرستان اصفهان به صورت تصادفی برای ورود به مطالعه انتخاب شدند. پس از تأیید روایی و پایایی پرسشنامه مخصوص تعیین فراوانی مواجهات با بیماری های اطفال (شامل ۱۳۴ مورد بیماری)، این پرسشنامه توسط پزشکان انتخاب شده تکمیل گردید. فراوانی مواجهه

A-10-930-2

پزشکان عمومی شهرستان اصفهان و علائم و بیماری‌های جراحی: تعیین نیاز جامعه؛ گام اول برای پاسخگویی

بتول اقبالی*، اطهر امید، شقایق حق جو
* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی بیرجند - بیرجند-خیابان
غفاری-دانشگاه علوم پزشکی بیرجند - مرکز مطالعات و توسعه
آموزش علوم پزشکی

b73.eghbali@gmail.com

مقدمه: فارغ‌التحصیلان نظام آموزش پزشکی می‌بایست توانمندی‌های لازم برای پاسخگویی به نیازهای جامعه را در دوران تحصیل کسب نمایند. این مطالعه با هدف تعیین فراوانی نسبی مواجهات پزشکان عمومی شاغل در شهرستان اصفهان، در ارتباط با بیماری‌های کودکان انجام شده است.

روش کار: در این مطالعه توصیفی مقطعی ۶۴ پزشک شاغل در شهرستان اصفهان به صورت تصادفی برای ورود به مطالعه انتخاب شدند. پس از تأیید روایی و پایایی پرسشنامه مخصوص تعیین فراوانی مواجهات با علائم و بیماری‌های جراحی (شامل ۱۲۸ مورد بیماری)، این پرسشنامه توسط پزشکان انتخاب‌شده تکمیل گردید. فراوانی مواجهه به صورت لیکرت پنج گزینه‌ای شامل روزانه، روزانه تا هفتگی، هفته‌ای تا ماهانه، گهگاه و بندرت (به ترتیب با نمره ۵ تا ۱) مورد ارزیابی قرار گرفت. برای استخراج نتایج توصیفی از نرم‌افزار SPSS استفاده شد. **یافته‌ها:** پرسشنامه‌ها توسط ۲۸ پزشک مرد و ۳۶ پزشک زن با میانگین سنی $38/08 \pm 8/63$ و سابقه کار $11/31 \pm 5/94$ سال تکمیل گردید. ۵٪ بالاترین میانگین میزان مواجهات مربوط به این بیماری‌ها بود ($3/42 \pm 0/81$): دردهای غیر جراحی شکم، برخورد با درد شکم، ریفلاکس مری، دیسپپسی، هموروئید، خارش آنوس، برخورد با سرفه طول کشنده ۵٪ پایین‌ترین میانگین میزان مواجهات مربوط به این بیماری‌ها بود ($1/15 \pm 0/46$): آبسه پانکراس، پاراتیروئید (جراحی)، پسودوکیست پانکراس، توده‌های پانکراس، هموتوراکس، غرق‌شدگی، کلانژیت.

نتیجه‌گیری: در این مطالعه ۵٪ بالاترین و پایین‌ترین میزان مواجهات پزشکان عمومی اصفهان از میان ۱۲۸ مورد مربوط به علائم و بیماری‌های جراحی مشخص گردید. این اطلاعات می‌تواند به تصمیم‌گیرندگان نظام آموزش پزشکی عمومی در ایجاد تغییرات برنامه درسی متناسب با نیاز جامعه کمک کند؛ اما برای برنامه‌ریزی دقیق‌تر بررسی عوامل دیگر از جمله شدت خطر بیماری‌های کمتر شایع برای حیات بیمار نیز ضروری می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: مواجهات، پزشکان عمومی، آموزش پزشکی پاسخگو، بیماری‌های جراحی.

به صورت لیکرت پنج گزینه‌ای شامل روزانه، روزانه تا هفته‌ای یک بار، هفته‌ای یک بار، برخی مواقع و بندرت (به ترتیب با نمره ۵ تا ۱) مورد ارزیابی قرار گرفت. برای استخراج نتایج توصیفی از نرم‌افزار SPSS استفاده شد.

یافته‌ها: پرسشنامه‌ها توسط ۲۸ پزشک مرد و ۳۶ پزشک زن با میانگین سنی $38/08 \pm 8/63$ و سابقه کار $11/31 \pm 5/94$ سال تکمیل گردید. ۱۰٪ بالاترین میانگین میزان مواجهات مربوط به این بیماری‌ها بود ($2/89 \pm 0/85$): سرماخوردگی، گاستروانتریت ویروسی، سینوزیت حاد، فارنژیت استرپتوکوکی، رینیت آلرژیک، تونسیلیت و آدنوتونسیلیت مزمن، آنفلوآنزا، پنومونی ویروسی، Diaper rash، برونشیت حاد، آسم، شباداری، ریفلاکس گاستروازوفازیتال، خروسک ۱۰٪ پایین‌ترین میانگین میزان مواجهات مربوط به این بیماری‌ها بود ($1/01 \pm 0/10$): Ariboflavinosis، اختلالات ترانسپورت آمینواسیدها، بیماری گوشه، اختلالات متابولیسم فسفر، کمبود انتخابی IGA، کمبود انتخابی IGM، حلقه مادرزادی مری، ترومبوسیتوپنی گذرای نوزادی، DIC نوزادی، فنیل کتونوری، هیپوگاماگلوبولینمی مادرزادی، آنومالی‌های پانکراس، سرخجه مادرزادی، کمبود اسید اسکوریک

نتیجه‌گیری: در این مطالعه ۱۰٪ بالاترین و پایین‌ترین میزان مواجهات پزشکان عمومی اصفهان از میان ۱۳۴ مورد مربوط به بیماری‌های کودکان مشخص گردید. این اطلاعات می‌تواند به تصمیم‌گیرندگان نظام آموزش پزشکی عمومی در ایجاد تغییرات برنامه درسی متناسب با نیاز جامعه کمک کند؛ اما برای برنامه‌ریزی دقیق‌تر بررسی عوامل دیگر از جمله شدت خطر بیماری‌های کمتر شایع برای حیات بیمار نیز ضروری می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: مواجهات، پزشکان عمومی، آموزش پزشکی پاسخگو، بیماری‌های اطفال.

A-10-365-2

ارزیابی برنامه آموزش کارورزی پزشکی اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی کاشان

سید علیرضا مروجی*، فخرالسادات میرحسینی، مطهره اسماعیلزاده، زهره آذرباد، حمیدرضا صابری، مجید حسن زاده، اسماعیل فخاریان، راضیه فقیهی، فاطمه عطوف

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی کاشان - کاشان، بلوار راوند، دانشکده پزشکی، گروه پزشکی اجتماعی

moraveji@kaums.ac.ir

مقدمه: ارزیابی اثربخشی از وظایف مهم مسوولین هر برنامه می باشد. با توجه به اهداف نقشه جامع علمی سلامت ایران و رسالت دانشگاهها در تربیت پزشکان پاسخگوی نیازهای سلامت جامعه و دستیابی به اهداف سلامت برای همه (HFA)، برنامه بازنگری شده کارورزی پزشکی اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی کاشان اجرا و ارزیابی گردید.

روش کار: مطالعه نیمه تجربی (فقط با پس آزمون) روی ۱۳۰ کارورز از سال ۸۷ تا ۹۰ انجام شد. سال اول به صورت پایلوت و پس از رفع نواقص، طی سه سال اجرا و نتایج جمع بندی گردید. ارزیابی برنامه در دو حیطه دانش و توانمندی کارورزان و در مقایسه با اهداف مورد انتظار صورت گرفت. برنامه شامل ۳ بخش آماده سازی فیلد، نیروی انسانی و تجهیزات، اجرای دوره آموزشی و ارزیابی بود. بخش آماده سازی شامل آموزش پزشکان و کارشناسان فیلد، مکاتبه با سازمانها و مراکز ذی ربط (بیمه ها، غذا دارو، فیلدهای شهری و روستایی و...)، بخش اجرا شامل توجیه فراگیران، کلاسهای آموزشی، دریافت کتابچه راهنما، حضور در فیلد روستایی (بیتوته) و شهری، کارگاه مهارت های ارتباط حرفه ای پیشرفته، بازدیدها و... با سرکشی مربیان و بخش ارزیابی مشتمل بر پورتفولیو (گزارش فیلد، بازدیدها، مدیریت حداقل ۳ بیمار سرپایی و...)، تکمیل فرمهای نظرسنجی دوره، شرکت در آزمونهای کتبی و OSCE پایان دوره با ابزار چک لیست محقق ساخته مبتنی بر اهداف آموزشی بود. به طور کلی استراتژیهای آموزشی عبارت بودند از کار تیمی (team work)، تفکر انتقادی (critical thinking)، سلامت محوری و روش (GDL) (Guided Discover Learning) بود.

یافته ها: میانگین نمره آزمونهای کتبی و OSCE (به ترتیب در مورد آگاهی و عملکرد کارورزان در اجرا و نظارت برنامه های نظام سلامت)، $3(±0.7)$ (مورد انتظار: ۴) و $4/3(±0.7)$ (مورد انتظار: ۵) بود. روند افزایشی نمرات در زیر دیده می شود: سال تعداد میانگین نمره آگاهی میانگین نمره توانمندی ۱۳۸۷ (پایلوت) ۴۳ $2/6(±0.7)$ $4(±0.6)$ ۱۳۸۸ $2/8(±0.7)$ $2/9(±0.4)$ ۱۳۸۹ $2/8(±0.5)$ $3/2(±0.7)$ ۱۳۹۰ $3/3(±0.8)$ $4/7(±0.6)$ ۸۷ درصد رضایت از آموزشها و ۸۶ درصد رضایت از فیلد وجود داشت. افزایش معناداری در آگاهی نسبت به مهارت های ارتباط پزشک با بیمار ($p=0.001$) و بهبود نگرش کارورزان در مورد نقش این مهارتها در موفقیت شغلی در حیطه های

درمان ($p=0.036$) و محبوبیت اجتماعی ($p=0.036$) دیده شد. رضایتمندی از کارگاه ۸۵ درصد و رضایت کلی از برنامه بازنگری شده ۹۴ درصد بود.

نتیجه گیری: برنامه جدید آموزش کارورزی پزشکی اجتماعی کاشان، در تربیت پزشکان آشنا به برنامه های نظام سلامت و پزشک خانواده و پاسخگو به نیازهای سلامت جامعه مؤثر بوده است.

واژه های کلیدی: ارزیابی، کارورز، پزشکی اجتماعی، بازنگری.

A-10-930-3

علل مراجعه بیماران به مراکز بهداشتی-درمانی شهرستان بیرجند: نیاز مراجعین و پاسخگویی اجتماعی

بتول اقبالی*، مژگان یعقوبی، هاشم هوشیار، حمیده نصیریان، سید ابوالفضل محقق، یحیی محمدی، خیرالنسا رمضان زاده

* پزشک عمومی - کارشناس ارشد آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند - بیرجند - خیابان غفاری - دانشگاه علوم پزشکی بیرجند - مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

b73.eghbali@gmail.com

مقدمه: توانایی فارغ التحصیلان نظام آموزشی پزشکی عمومی در برآوردن نیاز جامعه به خدمات بهداشتی-درمانی، معیار مهمی برای ارزیابی پاسخگویی این نظام آموزشی به نیازهای جامعه می باشد. این مطالعه با هدف تعیین شکایت های شایع مراجعین به پزشکان عمومی شاغل در مراکز بهداشتی درمانی شهری و روستایی شهرستان بیرجند انجام شده است.

روش کار: این مطالعه از نوع توصیفی مقطعی می باشد. تمامی ۲۵ پزشک شاغل در مراکز بهداشتی درمانی شهری و روستایی بیرجند به روش سرشماری در سال ۱۳۹۰ وارد این مطالعه شدند. پرسشنامه محقق ساخته شامل اطلاعات دموگرافیک و بیماری های مربوط به هر سیستم بدن (در مجموع حاوی ۱۱۹ مورد نشانه و بیماری) در اختیار پزشکان مورد نظر قرار گرفت. دفعات مراجعه هر بیماری به صورت کمتر از یک بار در ماه، ۱-۲ بار در ماه، ۳-۲ بار در هفته و بیش از ۳ بار در هفته با مقیاس ۱ تا ۴ (به ترتیب) تعریف شده بود. از نرم افزار Spss19 جهت تحلیل داده ها استفاده شد.

یافته ها: بیست پرسشنامه توسط ۱۱ پزشک مرد و ۹ پزشک زن تکمیل گردید. ۶ مورد بیماری با بالاترین میانگین نمره دفعات مراجعه عبارت بود از: سرماخوردگی ($3/185±0/67$)، کنترل بارداری

مهر و بهمن ۸۶ بودند که ۶۴ نفر در این مطالعه شرکت کردند. تجزیه و تحلیل اطلاعات با استفاده از نرم افزار SPSS16 و با استفاده از آمار توصیفی انجام پذیرفت.

نتایج: میزان پاسخ دهی به پژوهش توسط افراد تحت مطالعه ۵۳٪ بدست آمد. در بررسی برنامه درسی ارائه شده به فراگیران از ۵۸ ضرورت یادگیری بخش داخلی در حیطه آموزش تئوری ۴ مورد با کسب میانگین کمتر از ۲ و در حیطه مواجهه با بیمار ۱۶ مورد با کسب میانگین کمتر از ۲ جز برنامه درسی پوچ منظور شد.

نتیجه گیری: نتایج نشان می دهد که در آموزش تئوری، برنامه درسی ارائه شده به فراگیران تقریباً مطلوب می باشد ولی به دلیل عدم حضور فراگیران در عرصه های مناسب، مواجهه با ضرورت های یادگیری در حد کافی انجام نمی شود و نیاز است که بازنگری در این خصوص انجام گیرد.

واژه های کلیدی: برنامه درسی پوچ، برنامه درسی رسمی، دانشجویان پزشکی، گروه داخلی.

(۳/۵۵±۰/۸۲)، فشار خون بالا (۳/۴۵±۰/۷۵)، سردرد و میگرن (۳/۱۵±۱/۰۴) و فارنژیت (۳/۱۵±۰/۹۳) و سینه‌وزیت (۳/۲±۱/۰۰)، ۶ مورد بیماری با کمترین میانگین نمره دفعات مراجعه (۱±۰/۰۰) عبارت بود از: سل، مول هیداتیفرم، پره‌اکلامپسی، غرق‌شدگی، شوک و انسداد روده.

نتیجه گیری: در این مطالعه میزان برخورد پزشکان عمومی شاغل در مراکز بهداشتی-درمانی شهرستان بیرجند با انواع بیماری‌ها مشخص شد. این نتایج تا حدودی نیاز جامعه را به خدمات پزشک عمومی نشان می‌دهد. بررسی میزان رضایت مراجعین از خدماتی که در این رابطه دریافت می‌کنند، برای تصمیم‌گیری دقیق‌تر در مورد کفایت برنامه آموزشی پزشک عمومی، کمک‌کننده خواهد بود.

واژه های کلیدی: برنامه درسی، پزشکی عمومی، آموزش پزشکی پاسخگو، پاسخگویی اجتماعی.

A-10-656-8

مقایسه برنامه درسی رسمی و برنامه درسی تجربه شده توسط کارآموزان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در بخش داخلی با هدف تعیین برنامه درسی پوچ

اطهر امید*، نیکو یمانی، زهرا جوهری، لیلیا بذرافکن، مهسا شکور

دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

athar_omid@yahoo.com

مقدمه: مقایسه برنامه درسی رسمی و برنامه درسی تجربه شده توسط کارآموزان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در بخش داخلی با هدف تعیین برنامه درسی پوچ نویسنندگان: اطهر امید-نیکو یمانی-زهرا جوهری-لیلیا بذرافکن-مهسا شکور چکیده **مقدمه:** تعیین برنامه درسی پوچ، یا آنچه که از دستور کار نظام آموزشی و از حوزه برنامه درسی رسمی حذف می شود دعوت آشکاری به توجه دقیق و عمیق در تصمیم‌گیری های مربوط به برنامه درسی و توجه به نیازها و ضرورت های حال و آینده فردی و اجتماعی فراگیران است. این مطالعه با هدف بررسی برنامه درسی تجربه شده توسط کارآموزان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در بخش داخلی به منظور تعیین برنامه درسی پوچ این گروه انجام شد.

روش کار: این مطالعه از نوع توصیفی مقطعی که در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در سال ۱۳۹۰ با استفاده از ابزار محقق ساخته انجام پذیرفت. جامعه هدف کلیه دانشجویان کارآموزی بخش داخلی ورودی

A-10-938-1

مقایسه نگرش و آگاهی اعضای هیئت علمی، پزشکان و دانشجویان پزشکی در خصوص آمار زیستی با پزشکان آمریکایی

کوروش سا یه میری*، هادی پیمان، محمد طاهر ساروخانی
* استاد یار دانشگاه علوم پزشکی ایلام - گروه آمار زیستی و اپیدمیولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایلام

sayehmiri@razi.tums.ac.ir

مقدمه: با توجه به پیچیده تر شدن طراحی، اجرا و تفسیر نتایج تحقیقات علوم پزشکی و گسترش پزشکی مبتنی بر شواهد نیاز به دانش آمار زیستی به منظور درک نتایج سایر تحقیقات و طراحی تحقیقات جدید برای اعضای هیئت علمی و پزشکان ضروری می باشد. هدف از مطالعه حاضر مقایسه ی نگرش و آگاهی اعضای هیئت علمی، پزشکان و دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایلام با پزشکان آمریکایی در خصوص آمار زیستی بود.

روش کار: ابزار پژوهش پرسشنامه استاندارد شده ای بود که در بررسی پزشکان آمریکایی مورد استفاده قرار گرفته بود و از ۳ بخش اطلاعات دموگرافیک، نگرش نسبت به آمار زیستی و سوالاتی در خصوص آگاهی افراد نسبت به آمار زیستی بود. مبنای نمره نگرش و آگاهی ۱۰۰ در نظر گرفته شد. داده ها با آزمون های آماری آنالیز واریانس و X2

تجزیه و تحلیل گردیدند.

یافته ها: در مجموع ۹۱/۳٪ دوره ی اپیدمیولوژی و ۸۰٪ دوره آمار زیستی را گذرانده بودند. ۴۶/۸٪ نمونه ها دانشجوی پزشکی، ۳۱/۹٪ پزشک و ۲۱/۳٪ عضو هیئت علمی بودند. بیش از نیمی از آنان بیان داشتند که به طور منظم هیچ مجله ای را مطالعه نمی کنند و ۳۴/۷٪ با یادگیری بی بیشتر آمار زیستی موفق بودند. فقط ۱۷٪ نمونه های پژوهشی اظهار داشتند که اصطلاحات آماری موجود در مقالات پزشکی را کاملا درک می کنند و ۶۰٪ آنان تصور می کردند که می توانند P value را به درستی تفسیر نمایند. میانگین نمره آگاهی نمونه های پژوهشی ۴۸/۲۴±۱۶/۳۲ بدست آمد که اختلاف معنی داری بین میانگین نمره آگاهی اعضای هیئت علمی (۱۶/۱۶±۱۸/۳۸)، دانشجویان پزشکی (۱۴/۱۳±۲۳/۱۸) و پزشکان (۵۰/۱۰±۵۸/۱۴) وجود داشت (P=۰.۰۰۰). در حالیکه میزان آگاهی از دانش آمار زیستی پزشکان و رزیدنت های آمریکایی به ترتیب ۴۲ و ۵۶ بود که با میزان آگاهی پزشکان ایرانی تفاوت معنی داری را نشان داد (p=۰.۰۱).

نتیجه گیری: در مقایسه با مطالعات صورت گرفته میزان آگاهی نمونه های مورد مطالعه کمتر بود. پزشکان کمترین میزان آگاهی و اعضای هیئت علمی بیشترین میزان آگاهی در خصوص آمار زیستی داشتند. بازنگری در سر فصل های دروس آمار زیستی و اپیدمیولوژی و برگزاری دوره های آموزشی آمار زیستی برای پزشکان، دانشجویان پزشکی و اعضای هیئت علمی پیشنهاد می گردد.

واژه های کلیدی: نگرش، آگاهی، پزشکان، آمار زیستی.

A-10-909-2

آموزش مبتنی بر توانمندی آموزشی (competency based teaching method education) دانشجویان مامایی در تدریس درس بارداری و زایمان

محبوبه طباطبایی چهر*، الهه سالاری، حامد مرتضوی، مریم مدی نشاط

* مربی هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی - بجنورد - جنب بیمارستان امام علی - دانشکده پرستاری و مامایی

chehr@nkums.ac.ir

مقدمه: تمام دانشجویان مایل به صلاحیت دار شدن و علاقه مند به یادگیری کارآموز طریق به اجرا گذاشتن نقش حرفه ای در آینده

شغلی خود هستند. این مطالعه با هدف ایجاد توانمندی و ارتقای شیوه تدریس دانشجویانی که یکی از ابعاد تعلیم و تربیت در آنان توانایی آموزش دادن به گروههای هدف در جامعه است می باشد.

روش کار: پژوهش حاضر یک مطالعه اقدام پژوهی بود که جمعیت هدف آن ۱۹ دانشجوی ترم پنج کارشناسی مامایی بودند. به درخواست دانشجویان برای داشتن کلاسی پویا و مبتنی بر شایستگی جلسه توجیهی بین مدرس و دانشجویان برگزار گردیده و آنها با اهداف مدل، چالش ها و اهم فعالیت های مورد انتظار آشنا گردیدند. موضوعات درسی بر اساس علاقه مندی و اعلام آمادگی آنان تقسیم شد. در طول ارائه برنامه و تدریس دانشجو و استاد در کنار هم به عنوان زوج مدرس زوایای کلاس داری، پویایی و تفهیم مطالب را به تمرین گذاشتند. میزان یادگیری، رضایتمندی، انگیزه و اعتماد به نفس دانشجویان از ارائه شیوه مورد نظر با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته سنجیده شد.

یافته ها: در بررسی انجام گرفته، شیوه های آموزشی بکارگرفته شده به انتخاب دانشجویان شامل سخنرانی (۷۳،۶۸٪)، بحث گروهی (۹۴،۷۳٪) و پرسش و پاسخ (۵۷،۸۹٪)؛ تهیه اسلاید (۸۹،۴۷٪)، ایفای نقش (۲۶،۳۱٪)، کلیپ آموزشی (۱۰،۵۱٪)، جستجوی اینترنتی (۲۱،۰۵٪)، جستجوی کتابخانه ای (۶۸،۴۲٪)، تدوین کتابچه آموزشی (۸۴،۲۱٪)، کیس ریپورت (۱۰،۵۱٪) و team working (۱۵،۷۸٪) بود. میانگین نمره خود ارزشیابی و ارزشیابی از همتا از شیوه های تدریس و نحوه ی گردآوری مطالب به ترتیب ۸،۴۴±۰،۸۳ و ۷،۴۷±۱،۱۴ بود. میزان رضایتمندی ۱،۳۹±۰،۴۲، میزان انگیزه دانشجو در تدریس مطالب ۱،۱۶±۰،۳۱ و میزان اعتماد به نفس دانشجو از توانایی تدریس ۱،۴۱±۰،۰۰ بودند.

نتیجه گیری: تغییر رفتار آموزشی سبب تعمیق در یادگیری گردید و دانشجویان به تمایل خود و راهنمایی استاد از تمام روشهای نوین تدریس استفاده کرده و آن را به اجرا گذاشتند.

واژه های کلیدی: آموزش، توانمندی آموزشی، دانشجوی مامایی، شیوه های تدریس.

A-10-392-7

نیازسنجی آموزشی اساتید دانشکده بهداشت در زمینه آموزش پزشکی پاسخگو دانشگاه علوم پزشکی مازندران

فاطمه احمدی نیا

کارشناس ارشد آموزش پزشکی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی مازندران

Ahmadinia.fatemeh@gmail.com

مقدمه: نیازسنجی آموزشی، فعالیتی حیاتی و مهم برای آموزش و بهسازی عملکرد است. اجرای نیازسنجی آموزشی با دیدی عمیق، موجب کارایی و اثربخشی برنامه های آموزشی می شود. استراتژی پاسخگو به جامعه بودن و تغییرات مورد نیاز در ارتباط با اساتید Faculty members برحسب نوع تخصصی که دارند به سمت جامعه حرکت می کنند، ازین رو و برنامه هایی که در محیط های آکادمیک برنامه ریزی می شود، باید بتواند پاسخگو باشد.

روش کار: هدف ازین مطالعه دسترسی به الگوی مناسب جهت طراحی محتوی کارگاههای آموزشی برای اساتید دانشکده بهداشت و انتشار نظرات آنها در قالب یک مقاله تحقیقی است. روش: این مطالعه از نوع توصیفی پیمایشی بوده و جامعه آماری ۱۸ تعداد نفر از اعضای هیأت علمی دانشکده بهداشت ودر ۹ حیطه مهارتی و دانش جدید در ارتباط با توانمندیهای مورد تاکید معاونت سلامت و با استفاده از ابزار پرسشنامه بوده ودر تجزیه و تحلیل داده ها از فنون آمار توصیفی و استنباطی استفاده گردید.

یافته ها: ۹۰٪ از اساتید در حیطه مدل های طراحی برنامه های سلامت، آشنایی با سیاست ها و اولویت های بهداشتی درمانی کشور و آشنایی و شناخت اساتید علوم پزشکی با نیازهای بهداشتی منطقه تحت پوشش و آشنایی فارغ التحصیلان با برنامه های سلامت را سودمند دانستند. همچنین ۴۰٪ از مشارکت کنندگان در حیطه مهارتهای اختصاصی مرتبط با طب پیشگیری در زمینه کار با نرم افزارهای تحلیل آماری اطلاعات نظام سلامت بیشترین نیاز را بیان نمودند.

نتیجه گیری: نتایج نیازسنجی نشان میدهد که در جهت ایجاد و افزایش توانمندی و مهارت های لازم در حیطه جامعه نگری اعضای هیأت علمی، برگزاری کارگاههایی در زمینه کار با نرم افزارهای تحلیل آماری اطلاعات نظام سلامت در راس نیازها و نخستین اولویت میباشد.

واژه های کلیدی: نیازسنجی آموزشی، اساتید، آموزش پزشکی پاسخگو.

A-10-944-2

بررسی عوامل تنش زا در بین دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تبریز ورودی های ۱۳۸۹-۱۳۸۴

کمال نصیری پرتوی*، امیر عمرانی راد
* دانشگاه علوم پزشکی تبریز

kamalnasiri@gmail.com

مقدمه: سطح بالای تنش می تواند سلامت روانی و فیزیولوژیکی را تهدید نماید. با وجود این که میزان کم تنش در خلاقیت و پیشرفت تحصیلی دانشجویان موثر است ولی افزایش بی رویه آن می تواند اثرات تخریبی در یادگیری دانشجویان، ارتباط و مراقبت از بیماران داشته باشد. هدف از این مطالعه بررسی تعیین و میزان منابع استرس در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تبریز می باشد.

روش کار: نمونه ی مورد مطالعه ۱۲۰۰ نفر از دانشجویان رشته های پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی شاغل به تحصیل در دانشگاه علوم پزشکی تبریز را شامل می شود. جمع آوری اطلاعات به وسیله ی پرسشنامه صورت گرفت. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از روش های آماری فراوانی و آنالیز واریانس با استفاده از نرم افزار SPSS16 انجام شد.

یافته ها: نتایج نشان داد که دانشجویان در معرض منابع مختلف استرس قرار دارند. میانگین نمره استرس دانشجویان از مجموع قابل کسب ۱۰۰، نمره ی ۱۳،۰۲ الی ۸۰ بود. سطح نمرات استرس در گروه ها از ۵۰،۴۱ تا ۹۲،۳ پراکنده بود و بیشترین میزان استرس به ترتیب مربوط به مسائل آموزشی، محیطی، اقتصادی و شخصی بود. بیشترین استرس درک شده توسط دانشجویان مورد بررسی مربوط به حجم مطالب درسی و دشواری مطالب با توجه به محدودیت زمانی بود. دانشجویان دندانپزشکی دارای کمترین نمرات میزان استرس و دانشجویان پزشکی دارای بالاترین نمرات بودند. ارتباط تجربه ی موقعیت های استرس زا در همه ی دانشجویان بر حسب وضعیت تاهل، ترم تحصیلی، رشته و تجربه ی انجام کارآموزی معنی دار بود.

نتیجه گیری: منابع استرس بایستی به دقت مورد ارزیابی قرار گیرند. استرس های مربوط به آموزش باید به وسیله ی دانشکده ها مورد ارزیابی قرار گیرند و با این دیدگاه که با تغییر و تحول در دروس و مسائل آموزشی و محیطی می توان موجبات کاهش استرس را فراهم آورد اقدامات مقتضی جهت تربیت فارغ التحصیلانی با اعتماد به نفس و سلامت روانی بالا را فراهم سازند. واژه های کلیدی: استرس، دانشجویان، دانشگاه علوم پزشکی

واژه های کلیدی: استرس، دانشجویان، دانشگاه علوم پزشکی.

A-10-807-1

بررسی تاثیر بومی گزینی بر وضعیت تحصیلی دانشجویان
دانشکده پرستاری مامایی زاهدان

جاوید دهقان حقیقی*

* استادیار علوم پزشکی زاهدان - دانشکده پزشکی

javid_dehghan@yahoo.com

مقدمه: یکی از دغدغه های هر نظام آموزشی، چگونگی، شرایط و ضوابط پذیرش دانشجویان می باشد تا علاوه بر کاهش بار فرهنگی و اقتصادی ناشی از این فرآیند، منجر به افزایش کیفیت آموزش گردد و گزینش دانشجویان به روش بومی گزینی در دانشگاه های کشور با این هدف پایه گذاری گردید. وزارت بهداشت در جهت دستیابی به اهداف فوق، گزینش دانشجویان در برخی رشته های تحصیلی را به روش بومی گزینی انجام می دهد. در این تحقیق تاثیر بومی گزینی بر وضعیت تحصیلی دانشجویان دانشکده پرستاری مامایی زاهدان، مورد بررسی قرار گرفت. نتایج این مطالعه می تواند در برنامه ریزی آموزشی دانشگاهها مورد استفاده قرار گیرد.

روش تحقیق: در این مطالعه مقطعی، کلیه دانشجویان ورودی ۸۸-۸۷ که در این دانشکده به روش بومی گزینی پذیرفته شدند و شامل دانشجویان کارشناسی پرستاری و کارشناسی مامایی بودند به عنوان گروه مورد و کلیه دانشجویان ورودی ۸۷-۸۶ همان رشته های تحصیلی که به روش عادی گزینش شده بودند، به عنوان گروه شاهد وارد مطالعه شدند. مواردی همچون معدل دیپلم، رتبه کل کنکور و معدل سال اول تحصیل در دانشگاه در این دو گروه با هم مقایسه شد. جمع آوری اطلاعات با استفاده از فرم جمع آوری اطلاعات و با توجه به مندرجات پرونده ثبت نامی و کارنامه تحصیلی دانشجویان و اطلاعاتی از وزارتخانه و سازمان سنجش انجام شد. داده ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS و آزمون آماری T مستقل آنالیز شد.

یافته ها: وضعیت تحصیلی دانشجویان کارشناسی پرستاری، کارشناسی مامایی، که به روش بومی گزینی انتخاب شده بودند، در بدو ورود به دانشگاه، بهتر از گروه مقایسه بود. ($P > 0.05$) وضعیت تحصیلی دانشجویان کارشناسی پرستاری و مامایی، که به روش بومی گزینی انتخاب شده بودند، در سال اول تحصیلی در دانشگاه، بهتر از گروه شاهد بود. ($P > 0.05$)

نتیجه گیری: باتوجه به بهبود وضعیت تحصیلی دانشجویان هر دو رشته که به این روش انتخاب شده بودند و همچنین سایر تاثیراتی که بومی گزینی در ارتباط با مسائل اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی جامعه می تواند داشته باشد، جذب دانشجویان به این روش، می تواند یکی از روشهای مناسب باشد و با کارشناسی بیشتر و تحقیقات بیشتر در این خصوص می تواند در سایر رشته ها و دانشگاهها نیز اجرا گردد.

واژه های کلیدی: بومی گزینی، دانشجویان، وضعیت تحصیلی، پرستاری، مامایی.

A-10-392-8

نیازسنجی آموزشی اساتید دانشکده پزشکی در زمینه
آموزش پزشکی پاسخگو دانشگاه علوم پزشکی مازندران

فاطمه احمدی نیا*، عطیه مخلوق، سپیده خلیلی

* کارشناس ارشد دانشکده بهداشت - دانشگاه علوم پزشکی

مازندران، دانشکده بهداشت ساری

ahmadinia.fatemeh@gmail.com

مقدمه: نیازسنجی آموزشی، فعالیتی حیاتی و مهم برای آموزش و بهسازی عملکرد اسجرای نیازسنجی آموزشی با دیدی عمیق، موجب کارایی و اثربخشی برنامه های آموزشی می شود. استراتژی پاسخگو به جامعه بودن و تغییرات مورد نیاز در ارتباط با اساتید Faculty members برحسب نوع خاصی که دارند به سمت جامعه حرکت می کنند، ازین رو دانشکده و برنامه هایی که در محیط های اکادمیک برنامه ریزی می شود باید بتواند پاسخگو باشد. هدف: هدف ازین مطالعه دسترسی به الگوی مناسب جهت طراحی محتوی کارگاههای آموزشی برای اساتید دانشکده پزشکی و انتشار نظرات آنها در قالب یک مقاله تحقیقی است.

روش کار: این مطالعه توصیفی پیمایشی بوده و جامعه آماری ۴۰ تعداد نفر از پزشکان متخصص عضو هیأت علمی و شاغل در مجتمع تخصصی طبوبی شهر ساری و در ۹ حیطه مهارتی و دانش جدید در ارتباط با توانمندیهای مورد تاکید معاونت سلامت و با استفاده از ابزار پرسشنامه بوده، در تجزیه و تحلیل داده ها از فنون آمار توصیفی و استنباطی استفاده گردید.

یافته ها: در حیطه نقش و وظایف پزشکان در نظام سلامت، ۷۷٪ درصدا اساتید برنامه ریزی برای آشنایی و شناخت پزشکان با نیازهای بهداشتی و در حیطه آشنایی با مدل های طراحی برنامه های سلامت، تدوین اولویت بندی، روش انتخاب استراتژی را برای دانشجویان مفید دانستند. دهمچنین ۴۸٪ از مشارکت کنندگان در حیطه مهارتهای اختصاصی مرتبط با طب پیشگیری در زمینه کار با نرم افزارهای تحلیل آماری اطلاعات نظام سلامت بیشترین نیاز را بیان نمودند.

بحث و نتیجه گیری: نتایج نیازسنجی نشان میدهد که در جهت ایجاد و افزایش توانمندی و مهارتها های لازم در حیطه جامعه نگری اعضای محترم هیات علمی، برگزاری کارگاههایی در زمینه کار با نرم افزارهای تحلیل آماری اطلاعات نظام سلامت اولین اولویت میباشد.

واژه های کلیدی: نیازسنجی آموزشی، اساتید، آموزش پزشکی پاسخگو.

A-10-830-1

بررسی دیدگاه دانشجویان در خصوص نحوه ارائه کارآموزیها و کارورزیها دانشکده بهداشت و محیط

صدیقه مختارپور*، میترا امینی، مرضیه برزگر
* کارشناسی ارشد علوم پزشکی شیراز

smokhtarpour86@yahoo.com

مقدمه: دوره های کارآموزی و کارورزی در شکل دهی مهارت های اساسی و توانمندی های حرفه ای دانشجویان نقش اساسی دارد. هدف نهایی آموزش نیز ایجاد تغییرات مطلوب در دانشجویان است. رسیدن به این هدف بزرگ مستلزم فراهم سازی برنامه های آموزشی متناسب با هدفهای آموزشی و سنجش و ارزشیابی اصولی است که بر اساس هدفهای از قبل تعیین شده باشد لذا هدف از این مطالعه بررسی دیدگاه دانشجویان در خصوص نحوه ارائه کارآموزیها و کارورزیها دانشکده بهداشت و تغذیه دانشگاه علوم پزشکی شیراز می باشد.

روش کار: این مطالعه که به روش پژوهش توصیفی - مقطعی می باشد در ترم دوم ۹۰-۸۹ انجام شد. جامعه آماری این مطالعه کلیه دانشجویان دانشکده بهداشت و محیط که در ترم دوم ۹۰-۸۹ دروس کارآموزی را گذرانده اند. تعداد اعضای نمونه به صورت سرشماری تمام دانشجویانی بودند که در ترم مورد نظر کارآموزی گذرانده اند. ابزار اندازه گیری در این مطالعه پرسشنامه محقق ساخته ای بود که چهار حیطه زیر • وضعیت امکانات رفاهی، فضا و امکانات و تسهیلات آموزشی • موارد مربوط به log book • طول دوره و محتوای آن • استاد یا مربی و نیز مورد بررسی قرار گرفت روایی و پایایی پرسشنامه توسط اعضای هیئت علمی مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی مورد تایید قرار گرفت، و پایایی آن توسط آلفای کرونباخ ۰.۸۵٪ محاسبه شد؛ و داده های بدست آمده توسط نرم افزار SPSS 16 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت یافته است.

یافته ها: به طور کلی نشان داد که بیشترین میانگین مربوط به طول دوره و محتوای آن و کمترین میانگین مربوط به موارد log book می باشد و همچنین رابطه معناداری بین رشته تحصیلی و استاد یا مربی وجود داشت به این ترتیب که در رشته تغذیه آیتم مربوط به استاد و نحوه ارزیابی نمره بالاتری را کسب نموده است. بین رشته تحصیلی و log book هم تفاوت معناداری مشاهده شد.

نتیجه گیری: با توجه به اینکه دوره های کارآموزی و کارورزی باعث افزایش مهارت دانشجویان و آمادگی ورود دانشجویان به محیط های شغلی می باشد این دوره از اهمیت بالایی برخوردار می باشد. نتایج این پژوهش نیز نشان می دهد که دانشجویان رضایتمندی خوبی از طول دوره و محتوای آن دارند و در آیتم های دیگر نیز رضایتمندی نسبی را بیان کردند که امید است در آینده با برنامه ریزی منسجم تری به سمت اهداف مورد نظر حرکت کنیم.

واژه های کلیدی: کارورزی ها، کارآموزیها، دیدگاه دانشجویان.

A-10-528-5

تنوع در آموزش بیماریهای متنوع عفونی بوسیله کلیشه های جالب رادیولوژی

نازنین ضیاء شیخ الاسلامی*، علیرضا کوهپای، احمد کچویی
* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی قم - قم - بیمارستان کامکار

n_sheikholeslam@yahoo.com

مقدمه: یکی از معضلات مهم در بسیاری از بخش ها از جمله بخش عفونی، ضعیف بودن آموزش سرپایی میباشد. نداشتن امکان آموزش همه بیماریهای شایع و مهم عفونی که تظاهرات رادیولوژیک جالب دارند در طول یک ماه دوره کارورزی و کارآموزی عفونی، نبودن و آشنا نبودن اکثریت کارآموزان و کارورزان با تظاهرات رادیوگرافیک بیماریهای شایع و مهم عفونی و حاضر نشدن برخی بیماران که کلیشه های رادیوگرافیک جالب دارند در حضور جمع زیاد دانشجویان در درمانگاه و ... ما را بر آن داشت تا به عنوان یک نوآوری آموزشی از فایل های رادیولوژیک بیماران عفونی که در طی ۱۲ سال جمع آوری شده بود برای آموزش استفاده نماییم.

روش کار: از سال ۸۶-۹۰ (طی ۵ سال) ۴۰۰ کارآموز و کارورز عفونی در دانشگاه علوم پزشکی قم و رفسنجان با این شیوه آموزش دیدند. تعداد قابل توجهی از کلیشه های رادیوگرافیک بیماران جالب عفونی که در طی ۱۲ سال جمع آوری شده بود همراه با شرح حال آنها برای دانشجویان نمایش داده میشد و در مورد نکات مهم تشخیصی و بالینی آنها بحث میشد. سپس در پایان هر دوره در مورد کارآیی این شیوه نظر خواهی به عمل می آمد و نتایج آنالیز میشد.

یافته ها: تمامی دانشجویان از این شیوه آموزشی بسیار رضایت داشتند و آنرا بسیار متنوع، موثر و دارای کارآیی بالا میدانستند و معتقد بودند که تا به حال در هیچکدام از بخش های بالینی با این شیوه به آنها آموزش داده نشده است و خواهان گسترش آن به سایر دروس بالینی بودند.

نتیجه گیری: به نظر دانشجویان آموزش بیماریهای متنوع عفونی بوسیله کلیشه های جالب رادیولوژی به طور چشمگیری موثر بوده است و با توجه به تاثیر مثبت این روش، پیشنهاد میشود که از این شیوه آموزشی در تمام دروس بالینی استفاده شود.

واژه های کلیدی: نوآوری، آموزش، عفونی، کلیشه رادیولوژی.

A-10-999-1

بررسی میزان آشنایی و توانمندی دانشجویان پزشکی
(کارورز) دانشگاه علوم پزشکی مازندران با احیاء قلبی تنفسی
(CPR) در سال ۱۳۹۰

سید محمد حسینی نژاد*، فرزاد بزرگی، ذبیح الله طالشی، سید
حسین منتظر، حامد امینی آهیدشتی، ایرج گلی خطیر، فاطمه
جهانیان، مائده مکارمی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی مازندران - ساری. بیمارستان امام
خمینی. بخش اورژانس. گروه طب اورژانس

contactsmh@yahoo.com

مقدمه: از آنجایی که تنها احیاء قلبی ریوی (cardiopulmonary resuscitation) CPR= yResuscitation صحیح و موثر می تواند احتمال بقای بیماران دچار ایست قلبی تنفسی را بالا ببرد، ارزیابی و کنترل چگونگی انجام احیاء اهمیت بسیار دارد. هدف از این مطالعه تعیین مهارت و شناخت کارورزان بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی مازندران در احیاء قلبی ریوی بود.

روش کار: در طی این مطالعه ۸۰ نفر از کارورزان دانشگاه علوم پزشکی مازندران مورد ارزیابی قرار گرفتند. ابتدا با یک پرسشنامه استاندارد در مورد میزان شناخت تئوریک کارورزان در مورد CPR اطلاعات جمع آوری شد. سپس از تمامی شرکت کننده ها بر اساس چک لیست استاندارد آزمون عملی گرفته شد. اطلاعات در نرم افزار SPSS و با استفاده از تستهای ... مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته ها: هیچکدام از شرکت کننده ها مهارت کامل در احیاء قلبی ریوی نداشتند. بهترین منبع جهت آموزش گذراندن دوره طب اورژانس مطرح شده است. میزان آشنایی کارورزان در حد مقدمات CPR بوده است.

نتیجه گیری: این مطالعه بر لزوم گنجانیدن دوره های متعدد و کارگاه های آموزشی احیاء قلبی ریوی برای تمامی دانشجویان پزشکی و ارزیابی مجدد مهارت آنها تاکید می کند. علاوه بر این بنیانگذاری استراتژیهای جدید در آموزش CPR امری غیر قابل اجتناب به نظر می رسد.

واژه های کلیدی: احیاء قلبی ریوی، دانشجویان پزشکی، آموزش.

A-10-840-2

جایگاه پایان نامه های دانشجویان پزشکی با محوریت آموزش
پزشکی

پروانه نفتچی*، اکبر پیرزاده، فرهاد پورفرزی،
محمد کاظم گل محمدی

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی اردبیل - دانشکده پزشکی

parvanehnaftchi@yahoo.com

مقدمه: در حال حاضر موضوع آموزش پزشکی به خصوص آموزش بالینی یکی از موضوعات مهم در تربیت پزشکان توانمند برای آینده است. تدوین روشهای نوین آموزش، ارزشیابی و نیز تحقیقات در زمینه آموزش پزشکی از دغدغه های مهم دست اندرکاران آموزش می باشد. تحقیق در حیطه های آموزش پزشکی در پایان نامه های دانشجویی می تواند نمودی از مسائل و اولویت های آموزش پزشکی در دانشگاههای علوم پزشکی باشد؛ لذا در این مطالعه پایان نامه های دانشجویی با محوریت آموزش پزشکی مورد بررسی و مطالعه قرار گرفتند.

روش کار: پژوهش حاضر از نوع توصیفی - مقطعی می باشد. جامعه پژوهش تمامی پایان نامه های دفاع شده دانشجویان پزشکی عمومی از مورخ تیرماه ۸۶ لغایت بهمن ماه ۹۰ دانشگاه علوم پزشکی اردبیل بود؛ و داده ها با استفاده از آمار توصیفی تحت آنالیز قرار گرفتند.

یافته ها: از بین مجموع پایاننامه ها ۴/۴۸ در صد پایان نامه ها در مورد آموزش پزشکی بوده که ۲/۲۴ در صد در خصوص عوامل اجتماعی و روانی موثر بر آموزش و ۲/۲۴ در صد در خصوص عوامل محیطی آموزشی موثر بر روند آموزش پزشکی بوده است.

نتیجه گیری: با توجه به اهمیت آموزش بالینی در حیطه پزشکی و نظر به اینکه دانشجویی یکی از عناصر فرایند آموزش پزشکی می باشد سوق دادن پایان نامه ها در جهت بررسی وضعیت کیفیت آموزش می تواند گامی موثر در جهت بهبود آموزش پزشکی بالینی باشد و در برنامه های آتی، مسئولان مد نظر قرار گیرد

واژه های کلیدی: پایان نامه های پزشکی، دانشجوی، آموزش پزشکی.

A-10-950-5

نیازسنجی اجرای برنامه آموزش پاسخگو در دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی

رجبعلی حکم آبادی*، علی حجازی، احمد صادقی

دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی

abi.hse2006@gmail.com

مقدمه: مهمترین هدف دانشگاه های علوم پزشکی، تربیت نیروی انسانی متخصص و کارآمد و ارائه خدمات بهداشتی درمانی متناسب با نیاز های جامعه و توجه به امکانات و شرایط موجود در جهت ارتقاء سلامت است اما تربیت نیروی انسانی متناسب با نیاز های بهداشتی و درمانی جامعه مستلزم تغییر در شیوه های آموزشی موجود می باشد. بکارگیری نظام آموزش پاسخگو یکی از راه های نیل به این هدف است. هدف از این مطالعه، نیازسنجی اجرای برنامه آموزش پاسخگو در دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی می باشد.

روش کار: این مطالعه به صورت مقطعی در پائیز ۱۳۹۰ انجام گرفت. جامعه مورد پژوهش اعضاء هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی می باشند. ابزار مطالعه یک پرسشنامه خودایفا به سبک مقیاس سه گزینه ای لیکرت بود که مورد تایید مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه است.

یافته ها: نتایج مطالعه نشان داد که ۸۰٪ از اعضاء هیات علمی، اجرای این طرح را در میزان دانش و مهارت های عملی دانشجوی موثر می دانند، ۷۵٪ از اعضاء هیات علمی، کیفیت آموزش در این دوره را به نسبت آموزش حضوری در بخش بالین بیمارستان ها بهتر می دانند، ۶۰٪ از اعضاء هیات علمی، کیفیت دوره را نسبت به آموزش جامعه نگر مناسب تر می دانند و ۹۰٪ از اعضاء هیات علمی، اجرای این طرح را برای دانشجویان مناسب دیدند.

نتیجه گیری: آموزش پاسخگو به عنوان استراتژی مناسبی جهت تربیت نیروی انسانی متخصص و کارآمد، ارائه خدمات بهداشتی درمانی متناسب با نیاز های جامعه و تحقق عدالت در نظام سلامت مناسب می باشد

واژه های کلیدی: نیازسنجی، آموزش پاسخگو، علوم پزشکی.

A-10-1007-1

چالش های استفاده از PBL در آموزش عالی

مجید بدریان*، محبوبه صابر، مرضیه بدریان
* کارشناس علوم پزشکی شیراز - دهقان - خیابان شهید حجازی -
کوچه یاس ۱ پلاک ۱۶

badrian96@yahoo.com

مقدمه: درسال های اخیر این موضوع که شیوه های آموزشی سنتی پاسخگوی نیازهای آموزشی جامعه امروزی در حوزه پزشکی نیست باعث پیدایش و استفاده روش های جدید آموزشی از جمله آموزش مبتنی بر مسئله یا همان PBL شده است. PBL نیز همچون هر روش آموزشی جدید برای اجرا در آموزش عالی با چالش هایی روبرو است که باید برای دستیابی به اثرات مثبت آن از سد این چالش ها گذشت. در این مقاله به طرح چالش های استفاده از PBL در آموزش عالی پرداخته شده است.

روش کار: مطالعه حاضر یک مطالعه مروری- کتابخانه ای است که با جستجوی کلمات کلیدی Prpblem based learning در پایگاه داده های علمی لاتین نظیر BMJ, googlescholar, pubmed و... مقالات مرتبط منتشر شده در بازه زمانی ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۱ گردآوری و مطالعه گردید.

نتیجه گیری: در اکثر مطالعات چالش های موجود بر سر راه اجرای موفق PBL به چالش های مرتبط با دانشجویان، مدرسین، مؤسسات آموزش عالی، مسئولین مؤسسات آموزش عالی و ارزشیابی تقسیم شده بودند. چالش های مرتبط با دانشجویان اغلب به نوع نگرش، توانایی در انجام کارگروهی و دارا بودن مهارت هایی نظیر قدرت بیان و ارتباطات بین فردی مرتبط می باشد. چالش های مدرسین به مدیریت زمان، کنترل جلسات گروهی، پاسخگویی به درخواست ها و سوالات دانشجویان و ایفای نقش راهنما، چالش های مربوط به مسئولین مؤسسات آموزش عالی اغلب مرتبط به بازده آموزشی و چالش های مؤسسات آموزش عالی نیز مربوط به منابع و امکانات می باشد.

واژه های کلیدی: آموزش مبتنی بر مسئله، چالش، مؤسسات آموزش عالی، دانشجوی، مدرس.

A-10-257-2

نیاز سنجی آموزشی از اساتید در زمینه آموزش پزشکی
پاسخگو

رضا هاشمی فشارکی، پریسا خوشنویس، عباسعلی نوریان*، فریبا
آربونی

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی زنجان - بلوار آزادی - دانشگاه علوم
پزشکی زنجان

nourien@zums.ic.ir

مقدمه: از آنجائیکه و اساتید فیلد جامعه نگر نقش مهمی در تربیت دانشجویان و کارورزان پزشکی دارند و همچنین جهت افزایش توانمندیهای لازم در حیطه آموزش جامعه نگری، اعضای محترم هیأت علمی و پزشکان متخصص غیر هیأت علمی لازم است مهارت‌ها و دانش جدیدی را در ارتباط با نیازهای بهداشتی منطقه فرا گیرند این رو هدف از این مطالعه نیاز سنجی آموزشی پزشکان متخصص عضو هیأت علمی شاغل در فیلد آموزش پزشکی جامعه نگر در ارتباط با اولویت‌های بهداشتی منطقه تحت پوشش فیلد پاسخگو، می باشد.

روش کار: در این مطالعه توصیفی با توجه به محدود بودن جامعه آماری تعداد ۸ نفر از اعضای هیأت علمی علوم پایه (گروه پزشکی اجتماعی) و پزشکان متخصص بالینی هیأت علمی و غیر هیأت علمی که در فیلد آموزش پزشکی پاسخگو فعالیت درمانی و آموزشی دانشجویان و کارورزان پزشکی را بعهده دارند شرکت نمودند از این تعداد ۳ نفر از اعضای هیأت علمی گروه پزشکی اجتماعی بودند و ۵ نفر از پزشکان متخصص بالینی بودند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه بود که از طیف لیکرت استفاده شده بود مشتمل بر نه حیطه (طب پیشگیری، برقراری ارتباط، آشنائی با مسائل فرهنگی، اجتماعی سلامت، مراقبت از افراد و خانواده‌ها، مراقبت از مبتنی بر جامعه، شناخت زیست محیطی مناطق، نقش و وظایف پزشکان در نظام سلام، آشنائی به مدل‌های طراحی برنامه سلامت، آشنائی با برنامه سلامت جاری) طراحی شده بود، که اساتید علاوه بر تعیین میزان توانمندی خود میزان نیاز خود را جهت کارگاههای آموزشی مشخص نمودند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که در تمام حیطه‌ها اطلاعات و توانائی اساتید در حد خیلی کم تا متوسط بوده و بیشتر جهت ارتقاء کیفیت آموزش و افزایش اطلاعات برگزاری کارگاههای آموزشی را مفید دانستند بخصوص در زمینه شیوه زندگی سالم مربوط به حیطه مسائل فرهنگی - اجتماعی و آموزش مهارتهای ارتباطی مربوط به حیطه مدل‌های موجود در مراقبت از افراد و خانواده‌ها ۸۷/۵٪ معتقد به مفید بودن برگزاری کارگاهها بودند که ۷۵٪ اساتید شناخت و اطلاعات را در رابطه با مسائل فرهنگی، اجتماعی از قبیل حقوق بیمار را متوسط به پائین ارزیابی نمودند. ۷۵٪ اساتید نیز برگزاری کارگاهها آموزشی در زمینه مراقبت ادغام یافته کودک سالم (WCC) را در حدود زیاد و خیلی زیاد مفید دانستند، ۱۰۰ - ۷۵٪ اساتید در خصوص مفید بودن

معتقد به برگزاری کارگاههای آموزشی در خصوص اپیدمیولوژی و آمار سیستم بهداشتی بودند.

نتیجه گیری: در مجموع جهت افزایش کیفیت آموزش و ایجاد توانمندیهای لازم برای اساتید نیاز به برگزاری کارگاههای آموزشی در تمام ابعاد احساس می شود لذا پیشنهاد میگردد مسئولین امر ضمن برنامه ریزی جهت برگزاری کارگاههای آموزشی برای اساتید هنگام تخصیص بودجه ابعادی که بیشترین نیاز را نشان می دهد در اولویت قرار دهند.

واژه‌های کلیدی: کارورزان، نیاز سنجی، پزشکان متخصص.

A-10-597-1

بررسی تاثیر آموزش \ «ارزیابی خطر (Risk Assessment) در سطح فرد و جامعه» بر آموزش دوره کارورزی بهداشت دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۹۰

محمدجواد کبیر*، ناهید جعفری، مهین قلی پور، محسن اعرابی،
محمدعلی وکیلی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی گلستان - گرگان-بلوار هیرکان
-دانشگاه علوم پزشکی گلستان-دانشکده پزشکی (فلسفی) -
گروه پزشکی اجتماعی

kabirmj@yahoo.com

مقدمه: ارتقای سلامت بدون شناخت عوامل خطر در سطوح فرد و جامعه محقق نمی گردد. اغلب پزشکان فارغ التحصیل، ارزیابی خطر (Risk Assessment) را نشناخته و نمی توانند مداخلات موثری در پیشگیری از مشکلات سلامتی اجرا نمایند؛ لذا آموزش ارزیابی خطر در برنامه کارورزی بهداشت قرار داده شد.

روش کار: مطالعه مداخله ای حاضر در دو دوره کارورزی بهداشت جهت ۴۰ کارورز پزشکی در ۱۸ مرکز بهداشتی درمانی (فیلد آموزشی) خرداد و تیر ۱۳۹۰ در سه مرحله طراحی و اجرا شد، مرحله اول، دانشجویان در کارگاهی ۲ روزه با جامعه و عوامل مخاطره آمیز آشنا سپس یک هفته در گروههای ۳ نفره در فیلد بازارهایی جامعه تحت پوشش را ارزیابی نمودند. در مرحله دوم، مفهوم خطرات سلامت، نحوه و میزان تاثیربر سلامت آموزش داده شد؛ لذا کارورزان در کارگاه دو روزه ای ارزیابی خطر و نحوه طراحی و اجرای پروژه های پژوهشی و مداخله ای راآموختند. مرحله سوم طراحی پروژه های مداخله ای برای رفع

روش کار: مطالعه‌ی مقطعی-توصیفی بر کلیه‌ی کارورزان پزشکی د.ع. پ. کاشان در سال ۱۳۹۰ انجام شد. کارورزان ۲۹ نفر شامل ۲۲ نفر زن و ۷ نفر مرد بودند. سنجش نیاز توانمندی CPR کارورزان با ۲ روش سنجش دانش (با پرسشنامه) و عملکرد (با چک‌لیست) محقق ساخته و منطبق با آخرین راهنمای AHA انجام شد. روایی پرسشنامه‌ها طی ۳ مرحله بررسی و تأیید گردید. عناوین چک-لیست‌ها شامل: مدیریت سناریوهای تاکیکاردی بطنی، فیبریلاسیون بطنی، آسیستول، ایست تنفسی، PEA و چک لیست‌های کیفیت ماساژ قلبی، دفیبریلاسیون، باز کردن راه هوایی، تنفس دهان به دهان و تهویه با بگ و ماسک بود. اجرای سناریوها با استفاده از EMS Training Manikin انجام شد. آزمون‌ها پس از کسب رضایت کتبی کارورزان و تعهد به محرمانه ماندن نتایج طی ۲ روز به صورت کتبی و عملی (OSCE) برگزار و چک لیست‌ها توسط مربیان آموزش دیده با مشاهده مستقیم تکمیل گردید. هر سناریو توسط ۲ مربی و جداگانه ارزیابی شد. نتایج توسط SPSS18 و با آماره‌های توصیفی تحلیل شد.

یافته‌ها: میانگین نمره توانمندی CPR (از ۲۰) در بخش دانش، حداقل ۷،۴۴ و حداکثر ۱۲،۹۷ با میانگین 11.55 ± 9.97 و در بخش عملکرد، حداقل نمره ۵،۶۴ و حداکثر ۱۵،۶۸ با میانگین 10.74 ± 2.33 بود. کمترین نمره چک لیست‌ها مربوط به کیفیت ماساژ قلبی (۸،۴۸) و بیشترین نمره مربوط به کیفیت باز کردن راه هوایی (۱۳،۷۹) بود.

نتیجه گیری: توانمندی CPR کارورزان پزشکی براساس آخرین راهنمای AHA به طور کلی بسیار ضعیف بوده و نیاز به برنامه‌ریزی خاص و نهادینه برای آموزش و ارتقاء و روزآمد شدن توانمندی دارد. پیشنهاد می‌گردد برنامه ریزان آموزشی از نتایج مطالعه استفاده نمایند.

واژه‌های کلیدی: CPR، نیازسنجی، کارورز پزشکی، توانمندی، AHA

مخاطرات سلامت از طریق تماس با جامعه بود. کارورزان جهت مشکل سلامتی شناسایی شده، مداخله طراحی و اجرا نمودند. بعلاوه هر یک جهت ۵ نفر دارای مشکل سلامتی RiskAssessment در سطح فردی رانیز اجرا نمودند. ارزیابی مطالعه با استفاده از پرسشنامه و چک لیست‌های طراحی شده انجام گردید.

یافته‌ها: مهارت دانشجویان در ارزیابی خطر در سطح فرد و جامعه ۸۳٪ و در ارزیابی جامعه ۶۱٪ افزایش یافت. مشارکت دانشجویان در همکاری با تیم بهداشتی بیش از ۸۰٪ ارزیابی گردید. مدیریت حل مشکلات سلامتی جامعه تحت پوشش به میزان ۹۴٪ ارتقا یافت. ۴۴٪ دانشجویان پسر و ۵۶٪ دختر بودند تفاوت معنی داری در عملکرد آنان مشاهده نشد.

نتیجه گیری: مهارت و نگرش دانشجویان پزشکی در برقراری ارتباط با جامعه و مدیریت مشکلات سلامتی از طریق ارزیابی خطر در سطح فرد و جامعه ارتقا می‌یابد بعلاوه فرصت مناسبی است تا مراکز بهداشتی درمانی تعامل بیشتری با جامعه داشته و از مشارکت آنان در حل مشکلات منطقه بهره مند گردند.

واژه‌های کلیدی: کارورزی بهداشت، ارزیابی خطر، گلستان.

A-10-1023-1

نیازسنجی توانمندی CPR بر اساس آخرین راهنمای AHA، در کارورزان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان در سال ۱۳۹۰

فریبا رایگان*، فخرالسادات میرحسینی، دکتر حمیدرضا صابری، زینب احمدی کیا، امیر معتمدنژاد
* عضو هیئت علمی دانشگاه و مدیر گروه آموزشی قلب و عروق
دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان - کاشان بلوار قطب
راوندی دانشگاه علوم پزشکی کاشان دانشکده پیراپزشکی

RayeganMD@gmail.com

مقدمه: پزشکان به عنوان مجری و مدیر تیم‌های احیای قلبی-ریوی (CPR)، در نحوه‌ی انجام آن بسیار مؤثرند. در دانشگاه علوم پزشکی کاشان (د.ع. پ. کاشان)، آموزش CCPR به صورت برنامه‌ی مدون اجرا نگردیده و در خصوص میزان توانمندی کارورزان نیز مطالعه‌ای انجام نشده بود. برآن شدیم براساس آخرین راهنمای CCPR انجمن قلب آمریکا (AHA)، وضعیت دانش و مهارت کارورزان پزشکی د.ع. پ. کاشان در سال ۱۳۹۰ را بررسی نمائیم.

A-10-1034-2

دیدگاه دانشجویان درمورد تکالیف درسی و ارتباط آن با مشخصات فردی آنان در سال ۱۳۸۹

محمد رضا منصوریان*، شهلا خسروان، مجتبی کیان مهر، طیبه هاشمی، فاطمه صدیقی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی گناباد - خراسان رضوی - شهرستان گناباد - حاشیه جاده آسیایی - معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

mr_mansoorian@yahoo.com

مقدمه: تکالیف درسی به عنوان بخشی از فرایند یاددهی-یادگیری در تمام مقاطع تحصیلی قسمتی از فعالیت های فراگیران را تشکیل داده مقدار، نوع و اثرات آموزشی آن صرف نظر از نوع ماده درسی با توجه به اهداف یادگیری متفاوت است. هدف تکالیف، ارتقاء پیشرفت تحصیلی است. فراگیران بعنوان یکی از عناصر سه گانه فرایند یاددهی و یادگیری دارای اهمیت اند که در این پژوهش دیدگاه آنان در این خصوص توصیف میگردد.

روش کار: جامعه این مطالعه توصیفی-تحلیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گناباد و نمونه گیری به روش تصادفی، طبقه ای متناسب با حجم برابر ۱۰۸ نفر بود. ابزار پژوهش پرسشنامه و در بخش توصیف از شاخصهای مرکزی و پراکندگی و در بخش تحلیل نتایج از کای اسکوتر و ضریب همبستگی اسپیرمن استفاده شد.

یافته ها: تکالیف درسی با حجم دروس و نمره مربوط به آن متناسب نمی باشد. تکالیف درسی نسبتاً برانگیزنده و اکثریت دانشجویان زمان کافی برای انجام آن را ابراز داشته اند، بازخورد تکالیف به دانشجویان مناسب نبوده و بیشتر به صورت نمره است. دانشجویان به تأثیر تکالیف درسی بر یادگیری نمره متوسط داده و اظهار نمودند که باعث افزایش مهارت استدلال بالینی و تفکر انتقادی می شود. بین دیدگاه دانشجویان درمورد اثر تکالیف بر یادگیری و ترم تحصیلی، محل سکونت آنان ارتباط معنی دار وجود دارد. اما بین دیدگاه دانشجویان درمورد اثر آن بر اهداف دروس و جنسیت، رشته، مقطع و ترم تحصیلی رابطه معنی داری دیده نمی شود.

نتیجه گیری: دانشجویان تکالیف را باعث بهبود قابلیت های علمی، کنجکاوی و جستجوی علمی می دانند. اما این تکالیف بعضاً منجر به خستگی، بیزاری، رونویسی و محول کردن به دوستان و صرف وقت زیاد می شود. بنابراین اساتید باید در دادن تکالیف، مناسبت، اندازه، کارایی و اثربخشی همراه با توضیح اهداف رارعايت نمایند. مدیران آموزشی باید دوره های آموزشی مناسب و مستمر در جهت حفظ قابلیت های اساتید مجرب و ارتقاء توانمندی های اساتید جوانتر برای تدارک و ارائه و ارزیابی تکالیف مناسب و مؤثر دانشجویان و نیز ساز و کارهای مناسب برای پایش و ارزشیابی آن برگزار نمایند.

واژه های کلیدی: تکالیف درسی، دانشجو، علوم پزشکی.

A-10-169-3

نگرش دانشجویان علوم پزشکی بر نقش آموزش علوم پزشکی در پاسخگویی به نیازهای محلی، منطقه ای و جامعه

دردی قوجق*، صادق فتاحی، جواد محیطی

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی بابل - بابل علوم پزشکی بابل

dqujeq@hotmail.com

مقدمه: چکیده این تحقیق به منظور بررسی نگرش دانشجویان علوم پزشکی به جنبه های مختلف نقش آموزش علوم پزشکی در پاسخگویی به نیازهای محلی، منطقه ای و جامعه انجام شده است. روش کار این مطالعه به صورت توصیفی - تحلیلی انجام شد. از جنبه های مختلف نقش آموزش علوم پزشکی در پاسخگویی به نیازهای محلی، منطقه ای و جامعه دانشگاه علوم پزشکی مورد بررسی قرار گرفت و پرسشنامه تهیه شد. سپس پرسشنامه ها بین دانشجویان مورد نظر توزیع شد و امکان برگشت پرسشنامه ها فراهم و پی گیری شد. نمونه پژوهش از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی به روش نمونه گیری چند مرحله ای انتخاب شدند. در خصوص جنبه های مختلف نقش آموزش علوم پزشکی در پاسخگویی به نیازهای محلی، منطقه ای و جامعه توسط دانشجویان سنجش داده شد. پاسخ ها به ۵ درجه از ۱ تا ۵ طبقه بندی شدند (۱ بسیار کم ۲ کم ۳ متوسط ۴ زیاد ۵ خیلی زیاد). برای تعیین اعتبار علمی از اعتبار محتوا استفاده شد. داده ها پس از کد گذاری وارد نرم افزار SPSS شد و برای تجزیه و تحلیل یافته ها از نرم افزار SPSS مدل ۱۶,۰ استفاده شد. یافته ها به صورت توزیع فراوانی و میانگین درصد پاسخ ها محاسبه شد. معیار معنی دار بودن در مواردی که از آزمون آماری بکار برده شد ($P > 0,05$) بوده است.

یافته ها: تعداد ۷۶٪ پاسخ دهندگان بیان داشته اند که شناخت نیازهای محلی، منطقه ای و جامعه نقشی تاثیر گذاری در میزان پاسخ گویی به نیازهای دانشجویان در زمینه آموزشی، پژوهشی و بالینی دارد. تعداد ۵۸٪ شرکت کنندگان ذکر کرده اند که بررسی چالش ها و موانع نقش آموزش علوم پزشکی در بهبود کمی و کیفی آموزش پزشکی مؤثر است. نتیجه گیری و بحث با توجه به نظرات دانشجویان، نتایج این تحقیق نشان داد شناسایی نیازهای محلی، منطقه ای و جامعه نقشی تاثیر گذاری در میزان پاسخ گویی به نیازهای دانشجویان در زمینه آموزشی، پژوهشی و بالینی دارد. همچنین میزان بهره مندی فراگیران را با شناخت نقاط ضعف و قوت و همچنین چالش ها و موانع افزایش می دهد.

واژه های کلیدی: نگرش، دانشجویان علوم پزشکی، نقش آموزش علوم پزشکی، نیازهای محلی، منطقه ای، جامعه

A-10-366-2

راهکارهای موثر در انجام آموزش به بیمار

لیلا مردانیان

هیات علمی دانشکده پرستاری - اصفهان، خیابان هزار جریب
دانشگاه علوم پزشکی اصفهان دانشکده پرستاری و مامایی

mardanian@nm.mui.ac.ir

مقدمه: آموزش به بیمار مهمترین جز در میان مراقبتهای استاندارد ارائه شده توسط پرستاران بوده و از پرستاران انتظار می رود برای حفظ بالاترین سطح سلامتی، پیشگیری از بیماری و افزایش مهارت مددجویان برای انجام مراقبت از خود، به آنها آموزش دهند. لیکن عواملی مانع از انجام آموزش موثر به بیمار توسط پرستار می گردد، لذا جهت ارتقای این امر مهم، پرستاران باید مشکلاتی که بر مسئولیت حرفه ای آنان تاثیر گذاشته و یا می گذارد را شناسایی کنند.

روش کار: مطالعه حاضر از نوع مطالعات توصیفی است؛ و نمونه پژوهش شامل ۲۶۰ پرستار است که به صورت طبقه ای از میان پرستاران شاغل در بیمارستانهای وابسته به دانشگاه علوم پزشکی اصفهان انتخاب شدند.

نتایج: نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد، پرستاران مهمترین عوامل بازدارنده آموزش را به ترتیب اولویت پرسنل ناکافی، کمبود وقت و فقدان منابع و ابزار آموزشی مناسب و مهمترین عوامل تسهیل کننده را در نظر گرفتن یک یا دو پرستار برای انجام آموزش، اختصاص زمان برای آموزش و وجود برگه های راهنمای اطلاعاتی برای آموزش یک موضوع خاص ذکر نمودند.

نتیجه گیری: به منظور انجام آموزش به بیمار به طور موثر تهیه فرم هایی جهت بررسی نیازهای یادگیری و ثبت آموزش جهت صرفه جویی در وقت و پیگیری آموزش، تهیه برگه ها راهنمای اطلاعاتی به منظور آموزش و آموزش ضمن خدمت از مواردی است که به انجام این مهم کمک خواهد کرد.

واژه های کلیدی: آموزش به بیمار، موانع آموزش، تسهیل کننده های آموزش.

A-10-1034-3

ارزشیابی اساتید توسط دانشجو و کارآیی آن بر بهبود فرآیند آموزشی

محمد رضا منصوریان*، مجتبی کیان مهر، شهلا خسروان، محسن نقوی، آسیه حمیدی، مرضیه السادات مناقبی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی گناباد - خراسان رضوی - شهرستان گناباد - حاشیه جاده آسیایی - معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

mr_mansoorian@yahoo.com

مقدمه: ارزشیابی یکی از فرآیندهای اساسی و فعالیت اجتناب ناپذیر در مدیریت بوده و منابع مالی و زمان قابل توجهی بخصوص در دانشگاهها به این امر اختصاص می یابد. آگاهی از دیدگاه ایفاکنندگان نقش اصلی در فرآیند یاددهی - یادگیری از اهمیت ویژه ای برخوردار است. این پژوهش بمنظور تعیین دیدگاه اساتید و دانشجویان درمورد ارزشیابی اساتید توسط دانشجو و کارآیی آن بر بهبود فرآیند آموزش انجام شد.

روش کار: جامعه پژوهش اساتید و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گناباد بوده و نمونه عضویت علمی که در زمان نمونه گیری مشغول به تدریس و یا دانشجویی که دانشگاه علوم پزشکی گناباد مشغول تحصیل می باشد. نمونه گیری به روش تصادفی - سهمیه ای انجام و تعداد دانشجویان ۱۰۵ و اساتید ۴۰ نفر بود. ابزار پژوهش پرسشنامه ای شامل اطلاعات دموگرافیک، و سوالات مربوط به دیدگاههای آنان در مورد ارزشیابی اساتید و کارآیی آن بر بهبود فرآیند آموزش بود که پس از تعیین روایی و پایایی اجرا گردید.

یافته ها: ۴۵٪ اساتید و ۱۰/۴۷٪ دانشجویان، ارزشیابی توسط خود استاد و تأثیر آن بر بهبود کیفیت، کارایی و اثربخشی تدریس را مؤثر در حالیکه ۵۵٪ اساتید و ۸۹/۵٪ دانشجویان، آن را موثر نمی دانند. آزمون دقیق فیشر بین دیدگاه دانشجویان و اساتید در این خصوص اختلاف معنی داری را نشان میدهد (P).

واژه های کلیدی: ارزشیابی، استاد، دانشجو، علوم پزشکی

A-10-378-1

A-10-520-1

دیدگاه اعضای هیات علمی در استفاده از پزشکی مبتنی بر شواهد

افسانه محمدی^{*}، رویا وطن خواه، نجمه مجیدی
* کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی کرمان - دانشگاه علوم پزشکی کرمان

afsaneh5123@yahoo.com

مقدمه: پزشکی مبتنی بر شواهد (EBM) براساس تعریف عبارت است از یافتن، ارزیابی و استفاده از نتایج پژوهش های جدید به صورت سیستماتیک و براساس تجارب کلینیکی. منظور از بهترین شواهد، شواهدی است که از پژوهش های بالینی تکرارپذیر و بدون سوگرایی حاصل شده باشد و اغلب حاصل مطالعات علوم پایه پزشکی نیستند. هدف: بررسی دیدگاه اعضای هیات علمی در استفاده از پزشکی مبتنی بر شواهد

روش کار: این مقاله از نوع مروری است که از منابع کتابخانه ای و مقالات اینترنتی مرتبط استفاده شده است.

یافته ها: بررسی ها نشان داده بین آموزش و عمل پزشکی در جامعه مورد بررسی شکاف وجود دارد در واقع اکثریت اعضای هیات علمی شناخت دقیقی از پزشکی مبتنی بر شواهد ندارند. در حالیکه بیشتر آنها به اینترنت دسترسی داشته و برای جستجوی اطلاعات و شواهد بالینی کمتر سراغ سایت های اختصاصی میروند. ویا اینکه اعضای هیات علمی نه تنها از سایت های مخصوص برای توسعه آموزش پزشکی مبتنی بر شواهد اطلاع ندارند بلکه به آسانی نمیتوانند از محیط اینترنت برای بازیابی اطلاعات و شواهد استفاده کنند.

نتیجه گیری: یک دوره کوتاه آموزشی پزشکی مبتنی بر شواهد (کارگاه، جلسه...) به شکل موثری میتواند اعضای هیات علمی را در آشنایی با پزشکی مبتنی بر شواهد و استفاده از سایت های مربوطه افزایش دهد.

واژه های کلیدی: پزشکی مبتنی بر شواهد، سایت های اینترنتی، اعضای هیات علمی.

اهمیت ارزشیابی در آموزش پزشکی

رویا وطن خواه^{*}، نجمه مجیدی، افسانه محمدی، طاهره غلامی
* کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی کرمان - مرکز توسعه و مطالعات دانشگاه علوم پزشکی کرمان

roya.v1985@gmail.com

مقدمه: امروزه در مورد ارزشیابی به عنوان عامل تعیین کننده هر گونه برنامه توسعه و رشد اقتصادی و آموزشی زیاد بحث می گردد. از اینرو تاکید زیادی بر روند رو به رشد ارزشیابی می گردد و برنامه ارزشیابی در کلیه سطوح متفاوت آموزشی به طور خاص گسترش یافته است. باید توجه داشت که سنجش، بخشی جدا نشدنی از آموزش می باشد. منظور از ارزشیابی در آموزش پزشکی، قضاوت درباره وضعیت آموزش، پژوهش و ارائه خدمات بهداشتی- درمانی عرضه شده در بیمارستانهای آموزشی و مقایسه با استانداردها می باشد. ارزشیابی مکانیسمی است که به بررسی عملکرد شغلی می پردازد و باید پاسخگویی قوی در مورد چگونگی انتخاب، ارزش برنامه، مورد مصرف و حمایت از فعالیتهای آموزشی باشد. هدف: بررسی اهمیت ارزشیابی در آموزش پزشکی. **روش تحقیق:** مقاله حاضر از نوع مروری است که مطالب آن با استفاده از منابع کتابخانه ای، اینترنتی و مقالات مرتبط جمع آوری گردیده است.

یافته ها: یافته ها نشان میدهد افرادی که به انجام ارزشیابی می پردازند، باید هم امین و هم در اجرای ارزشیابی توانایی لازم را داشته باشند، بطوری که یافته های آنان از حداکثر اعتبار و پذیرش برخوردار باشند. بررسی ها نشان داده که مهمترین ملاکهای اعضای هیات علمی برای ارزشیابی دانشجویان به ترتیب اهمیت، عبارتند از: آزمون پایان ترم، حضور فعال و مشارکت دانشجو در کلاس درس، حضور و غیاب دانشجو، فعالیت های فوق برنامه دانشجویان در ارتباط با درس، آزمون میان ترم و رعایت مسائل اخلاقی و نظم و انضباط توسط دانشجو می باشد.

نتیجه گیری: بدون تردید باید اذعان داشت که ارزشیابی بعلاوه ماهیت و عملکرد خاص خود در هر نظام آموزشی یکی از گسترده ترین مباحث فرایند آموزش است و با وجود اهمیت فراوانی که دارد، عملاً مورد استفاده قرار نگرفته است، بطوریکه بیشتر از ضرورت ارزشیابی تا بکارگیری آن صحبت به میان آمده است. از ارزشیابی استفاده های بیشماری می توان کرد که شامل: تعیین ارزش، شایستگی، اهمیت و ارجح یک پدیده آموزشی برای قضاوت و تصمیم گیری به منظور استقرار یک نظام (برنامه)، استمرار فعالیت ها، تعدیل نظام، تصدیق نظام، درک ابعاد مختلف نظام و حمایت از آن می باشد.

واژه های کلیدی: ارزشیابی، عملکرد، آموزش.

A-10-1077-1

بررسی رویکردهای یادگیری دانشجویان پزشکی و
دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی گیلان

بیژن مجیدی شاد*، علی پور صفر، احسان کاظم نژاد

* استادیار علوم پزشکی گیلان - رشت - بلوار امام خمینی - پامچال

- کوچه پاستور - پاستور ۳ - پلاک ۶۳

majidi-shad@gums.ac.ir

معنی دار آماری در هیچیک از وجوه رویکرد های یادگیری اعم از انگیزش و استراتژی مشاهده نشد.

نتیجه گیری: نتایج حاکی از رواج بیشتر انگیزش سطحی یادگیری در بین پسران دانشجو نسبت به دختران می باشد که این ویژگی به نوبه خود می تواند در ایجاد رویکرد یادگیری سطحی در پسران دانشجو دخیل باشد. رویکرد یادگیری سطحی تر در بین پسران می تواند زمینه ساز افت تحصیلی آنان فراهم آورد.

واژه های کلیدی: رویکرد های یادگیری، دانشجویان پزشکی، دانشجویان دندانپزشکی.

A-10-365-3

بازنگری و تدوین اهداف آموزشی کارورزی پزشکی اجتماعی
دانشگاه علوم پزشکی کاشان

سید علیرضا مروجی، فخرالسادات میرحسینی*، مظهره اسماعیل زاده، زهره آذرباد، حمیدرضا صابری، مجید حسن زاده، اسماعیل فخاریان، راضیه فقیهی، فاطمه عطوف

* مربی - دانشجوی دکتری آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان - دانشگاه علوم پزشکی تهران - کاشان - بلوار راوند - دانشکده پیراپزشکی، گروه بیهوشی

f_mirhoseiny@yahoo.com

مقدمه: باتوجه به اهداف نقشه جامع علمی سلامت ایران و رسالت دانشگاهها در تربیت پزشکان پاسخگوی نیازهای سلامت جامعه و دستیابی به اهداف سلامت برای همه (HFA)، لزوم بازنگری اهداف آموزشی کارورزی پزشکی اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی کاشان تأکید شد. با توجه به توانایی مدیریت مراکز بهداشتی درمانی و آشنایی با برنامه های نظام سلامت ایران و پزشک خانواده و توانمندی در مدیریت بیماران سرپایی، اهداف بازنگری و سنجش شد.

روش کار: در یک مطالعه مقطعی در ابتدای سال ۱۳۸۷ با روش گروه اسمی، تعداد ۱۵ نفر از صاحب نظران و افراد ذی ربط در حیطه آموزش پزشکی، مدیریت نظام سلامت، روانشناسی بالینی، پزشکی اجتماعی، نمایندگان مدیران و کارکنان واحدهای بهداشتی و کارورزان پزشکی که دوره پزشکی اجتماعی را گذرانده بودند دعوت شدند. اهداف آموزشی موجود طی جلسات تحلیل و بازنگری گردید.

یافته ها: اهداف آموزشی در ۳ حوزه شناختی، روانی حرکتی و عاطفی تدوین گردید. در هر حوزه به ترتیب ۶، ۱۹ و ۵ هدف در سطوح زیر برای اجرا طی سالهای ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۰ مد نظر قرار گرفت: پزشکی مبتنی بر شواهد، قوانین بیمه روستایی و پزشک خانواده، کاربرد

مقدمه: برداشت های متعددی از مفهوم یادگیری در بین دانشجویان در آموزش عالی وجود دارد و دانشجویان راهبرد های متفاوتی را برای مطالعه و یادگیری مطالب درسی خود بکار می برند. برخی رویکرد سطحی و گروهی از رویکرد های عمیق در یادگیری بهره می برند. رویکردهای یادگیری متشکل از جنبه های انگیزشی و استراتژیک می باشد. هدف این تحقیق بررسی رویکرد های یادگیری دانشجویان مقطع علوم پایه رشته های پزشکی و دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی گیلان است.

روش کار: مطالعه توصیفی - مقطعی با شرکت ۱۸۳ نفر از دانشجویان پزشکی و دندانپزشکی مقطع علوم پایه دانشگاه علوم پزشکی گیلان صورت گرفت. اطلاعات مربوط به فرآیند مطالعه دانشجویان با استفاده از پرسشنامه استاندارد شده رویکردهای یادگیری بیگز ((R-SPQ 2F جمع آوری و تجزیه تحلیل آماری با استفاده از نرم افزار SPSS.16 انجام گردید)

یافته ها: ۴۰،۳ درصد دانشجویان را پسران و ۵۹،۷ درصد را دختران و ۶۵،۶ درصد دانشجویان پزشکی و ۳۴،۴ درصد را دانشجویان دندانپزشکی تشکیل دادند. ۴۸،۶ درصد در سال اول و ۵۱،۴ درصد در سال دوم تحصیل می کردند. شاخص های آماری وضعیت متغیر اصلی رویکرد های یادگیری به ترتیب، میانگین کل امتیازات کسب شده رویکرد های یادگیری عمیق 5.5 ± 32.89 و سطحی 6.3 ± 28.84 بدست آمد. میانگین و انحراف معیار امتیازات مربوط به انگیزش عمیق (3.13 ± 17.4 DM) و استراتژی عمیق (3 ± 15.42 SM) بوده و میانگین و انحراف معیار انگیزش سطحی (3.5 ± 13.17 SM) و استراتژی سطحی 3.6 ± 15.6 SS بدست آمد. مقایسه رویکردهای یادگیری به تفکیک رشته تحصیلی و پایه تحصیلی و جنسیت دانشجویان با استفاده از آزمون T-test تنها در مورد انگیزش سطحی (SM) تفاوت معنی دار آماری با $(Pvalue=0.001)$ را در دو گروه دانشجویان پسر و دختر نشان داد. میانگین امتیازات انگیزش سطحی (SM) در پسران، ۲ واحد بیش از دختران محاسبه گردید. همچنین اختلاف نزدیک به معنی داری در مورد رویکرد سطحی (SA) با $(Pvalue \leq 0.08)$ بین پسران و دختران مشاهده گردید. بطور کلی از نظر رویکرد سطحی (SA) پسران ۱،۷ واحد امتیاز بیش از دختران کسب نمودند. در بررسی رویکرد های یادگیری بر اساس رشته تحصیلی پزشکی و دندانپزشکی با استفاده از آزمون T-test اختلاف

سالم حضور داشته و مهارت های لازم در این حیطه را کسب نمایند. از آنجا که این دوره بسیار کوتاه بوده و یادگیری معاینه مهارت های بالینی در این حیطه برای دانشجویان ضروری است، لذا طبق نیازسنجی گروه آموزشی کودکان و همچنین ضرورت یادگیری مهارت های بالینی در حیطه مادران و نوزادان از سوی کارورزان و کارآموزان، مراحل اولیه تدوین این برنامه در اواخر نیمسال تحصیلی ۹۰-۸۹ شکل گرفت. با برگزاری جلسات مشترک، محتوای آموزشی و روش ارزشیابی تدوین گردید. برگزاری کارگاه آموزشی تزیقات برای کلیه کارآموزان پزشکی انترن و استاژر قبل از ورود به بخش توسط مربی پرستاری و ارزیابی آنها با استفاده از روش دایش و آسکی و کسب نمره و گرفتن بازخورد از فرد ارزیاب صورت گرفت. آموزش مهارت های مراقبتی در بخش نوزادان سالم؛ آموزش های لازم به مادر و آموزش ها در سه روز اول ورود در بخش توسط استاد مربوطه صورت می گیرد. مهارت های مراقبتی اولیه، معاینه فیزیکی و مشاوره با مادر از روز سوم به بعد تحت نظارت استاد، پرستار مربوطه در شیفت صبح، پرستار بخش نرسری و پزشک مقیم در شیفت عصر و شب توسط کارورزان و کارآموزان در بخش انجام می گردد. برای ارزیابی برنامه آزمون های داپس، مینی سی ایکس و آسکی برگزار می شود. مهارت های ضروری بخش در لاگ بوک ثبت می گردد. برای ارزیابی دیدگاه کارآموزان و کارورزان و اساتید از مصاحبه نیمه ساختار استفاده شد.

یافته ها: با استناد به بازخوردهای دریافت شده، کارآموزان و کارورزان از انجام مراقبت های بالینی مربوط به نوزادان احساس رضایتمندی داشتند. کارآموزان و کارورزان احساس اعتماد به نفس بیشتر و توانمندی بیشتری در انجام مهارت های بالینی خود ابراز و حضور خود را در بخش مفید تر و کاربردی تر ارزیابی نمودند. اعضای هیات علمی درگیر در این برنامه نیز اظهار داشتند انجام مراقبت های بالینی مانند تزریق ویتامین K و گذاشتن سوند معده سبب شد تا فراگیران احساس اعتماد به نفس بیشتری نمایند و بازخوردهای داده شده به آنان از روز سوم به بعد حین معاینه هر نوزاد به توانمندی آنان در انجام معاینه، مشاوره و مراقبت نوزاد کمک می کرد.

نتیجه گیری: نتایج نشان داد می توان از نیروی خبره و آموزش دیده و مطمئن پرستاری به عنوان یک نیروی کمک کننده در جهت نظارت بر برخی از مهارت های مراقبتی بالینی فراگیران پزشکی بهره جست تا در فرصت هر چند اندک نیز موقعیت بهینه ای برای یادگیری فراهم آید. با توجه به اهمیت سلامت مادر و نوزاد و وجود مشکلات عدیده برای مادر و نوزاد به ویژه در خصوص شیردهی، آموزش عملی کاربردی و آشناساختن دانشجویان پزشکی با مشکلات شایع مادر و نوزاد در روزهای اول زندگی، می تواند سبب شود تا آن ها پس از دانش آموختگی در اجرای برنامه های کشوری مربوط به سلامت مادر و نوزاد فعال تر و موثرتر عمل نمایند.

واژه های کلیدی: آموزش بالینی، کارآموز پزشکی، کارورز پزشکی.

مفاهیم اپیدمیولوژی و آمار در پزشکی، فعالیتهای کمیته تجویز و مصرف منطقی دارو، قوانین سازمانهای بیمه گر، مدیریت نظام سلامت (مفاهیم، انواع برنامه ریزی، سازماندهی، رهبری، کنترل (ارزشیابی - پایش) و مهارتهای مدیریتی حل مشکل، روشهای آموزش سلامت، کنترل اپیدمیها، انجام مراقبتها در چارچوب برنامه های نظام سلامت و پزشک خانواده، مدیریت بیماران سرپایی، مهارتهای ارتباطی پزشک و بیمار و دیدگاه کارورزان نسبت به موفقیت دوره در شناساندن برنامه های نظام سلامت ایران و پزشک خانواده، ایجاد انگیزه یادگیری در طول دوره و رضایت کارورزان در مورد اهداف بازنگری شده.

نتیجه گیری: با توجه به رضایتمندی ۸۷ درصدی کارورزان از آموزشها و ۸۶ درصدی از فیلد و نیز رضایت کلی ۹۴ درصد از برنامه، اهداف بازنگری شده آموزش کارورزی پزشکی اجتماعی کاشان در جهت نیل به تربیت پزشکان آشنا به برنامه های نظام سلامت و پزشک خانواده و پاسخگو به نیازهای سلامت جامعه مؤثر بوده است.

واژه های کلیدی: بازنگری، اهداف آموزشی، کارورز، پزشکی اجتماعی.

A-10-57-21

یک تجربه موفق در آموزش بالینی کارآموزان و کارورزان پزشکی توسط اساتید پزشکی و کادر خبره پرستاری

مهناز فولادی نژاد*، آرزو میرفاضلی، احسان اعلائی، زهرا سبزی، لیلا جویباری

* دانشیار مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی -
گرگان دانشگاه علوم پزشکی

m_fouladinejad@yahoo.com

مقدمه: در روش های آموزش سنتی (که تا حد زیادی بر روش استاد شاگردی استوار است) اساتید به خوبی قادر نیستند تمام مهارت ها را به طور موثر به دانشجویان یاد دهند. برای بهبود بخشیدن به مهارتهای فراگیران، در سطوح مختلف باید از شیوه های جدیدتر بهره گرفت به نحوی که فراگیران قبل از مواجهه با بیماران واقعی مهارت های ضروری را تحت نظارت یاد بگیرند و بازخورد دریافت نمایند. یکی از اهداف دانشگاه های علوم پزشکی تامین سلامت مردم است و تامین سلامت مادر و نوزاد رکن این مهم به شمار می آید لذا این مطالعه آموزشی با ارتقای مهارت مراقبت های بالینی از نوزاد سالم در کارآموزان و کارورزان پزشکی انجام شده است.

روش کار: کارآموزان و کارآموزان دانشگاه علوم پزشکی گلستان بر مبنای دوره درسی خود، موظفند ۸ روز در بخش مادران و نوزادان

A-10-57-25

یادگیری مبتنی بر شواهد در دوره کارورزی پرستاری بهداشت
جامعه: درسی از آیه شریفه «قل هاتوا برهانکم»

اکرم ثناگو*، لیلا جویباری، علیرضا شریعتی
* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی گلستان - گرگان دانشگاه
علوم پزشکی

a_sanagu@yahoo.com

مقدمه: در قرآن کریم که معتبرترین کتاب آموزشی می باشد در آیات متعددی از «برهان» به عنوان وسیله محکم هدایت و ارشاد یاد شده است و برهان را در کنار کلماتی مانند دلیل و مدرک و قابل اعتمادترین دلیل، مشاهده می شود. از طرفی در سال های اخیر تاکید بر مراقبت مبتنی بر شواهد به عنوان راهی برای ارتقاء استانداردهای مراقبت ها مورد تاکید سیاست گذاران نظام سلامت بوده است و برنامه درسی پرستاری نیز بر مراقبت مبتنی بر شواهد تاکید داشته است بنابراین نیاز است در برنامه ی آموزش پرستاری بر مفهوم مراقبت مبتنی بر شواهد و نیز روش های تولید، بازیابی و ارزیابی شواهد معتبر برای کاربرد در مراقبت پرستاری تاکید گردد. هدف از این مقاله معرفی تجربه موفقی در خصوص آموزش مبتنی بر شواهد الهام گرفته از آیه «قل هاتوا برهانکم» در کارورزی بهداشت جامعه می باشد.

روش کار: در این پژوهش آموزشی طولی که از سال ۱۳۸۸ در دانشگاه علوم پزشکی گلستان آغاز شده است (و تا کنون ادامه دارد) گروه هدف، ۵ گروه شامل ۱۰۰ دانشجویان پرستاری کارورز در واحد عرصه بهداشت جامعه دانشگاه علوم پزشکی گلستان بوده اند. هر یک از کارورزان بر اساس آموزش داده شده می بایست حداقل به یک سوال بالینی بهداشتی بر اساس شواهد علمی و پژوهشی پاسخ می دادند. پاسخ به سوالات بخشی از ارزیابی مندرج در کارپوشه دانشجویان بوده است. همچنین برای ارزیابی کیفیت پاسخ به سوالات از «چه سوالاتی برای دانشجویان مطرح شد و دانشجویان چگونه به آن پاسخ دادند» از تحلیل محتوای کمی استفاده شد.

نتایج: نتایج نشان داد ۶۰ درصد سوالات از نوع «یک گراند» یا سوالاتی از قبیل؛ علت چیست و درمان و پیشگیری و آموزش آن چگونه است، می باشد. سوالاتی مانند علت خونریزی بعد از زایمان و یا سن انجام پاپ اسمیر که در کتاب ها پاسخ آن ها وجود دارد و در دروس نظری نیز آن ها را خوانده اند. ۴۰ درصد سوالات از نوع سوالات «فور گراند» بوده است و از طریق پژوهش می توانستند به آنها پاسخ دهند. رضایت از توبکتومی چگونه است، دلیل انتخاب سزارین در خانم ها چیست؟ نمونه هایی از سوالات فور گراند می باشد. بیش از نیمی از دانشجویان از درگیر شدن در چنین فعالیت یادگیری احساس رضایت داشتند و بر این باور بودند یادگیری کارآموزی در عرصه بهداشت جامعه با رویکرد پاسخ به سوالات بالینی مبتنی بر شواهد تلنگری است تا قوه تفکر انتقادی آنان تحریک و تقویت شود.

A-10-1082-1

دیدگاه دانشجویان بهداشت محیط نسبت به امتحانات
پایان-ترم

محمد رضا رضائی مفرد*، فاطمه رنگرز جدی، مریم رنگرز جدی
* مربی دانشگاه علوم پزشکی کاشان - کاشان - بلوار قطب راوندی
-دانشگاه علوم پزشکی کاشان

rezaiimofrad@yahoo.com

مقدمه: آزمون های دانشگاهی به عنوان شاخصی مهم در فرآیند یادگیری محسوب می شوند و در جهت تحول و ارتقاء کیفیت آموزش پزشکی بایستی مرتباً مورد ارزیابی قرار گیرند. هدف این تحقیق بررسی دیدگاه دانشجویان بهداشت محیط در خصوص امتحانات پایان ترم دانشجویان بهداشت محیط بود.

روش کار: این پژوهش به روش توصیفی - تحلیلی بر روی دانشجویان کارشناسی بهداشت محیط دانشگاه علوم پزشکی کاشان در سال ۱۳۸۹ انجام پذیرفت. نظرات دانشجویان نسبت به هرامتحان توسط پرسشنامه محقق ساخته جمع آوری گردید و پس از جمع آوری وارد نرم افزار SPSS شده و با آمار توصیفی و آزمون کای دو تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: در کل ۱۲۸ نفر به پرسشنامه ها پاسخ دادند که ۸۰ درصد آنها اعلام نمودند سوالات از تمامی مباحث تدریس شده طرح شده بود و ۶۲ درصد به تناسب سوالات طراحی شده پاسخ مثبت دادند. به نظر ۷۲ درصد آنها توالی موضوعی در طرح سوالات رعایت شده بود و ۵۶ درصد ببارم هر سوال را مشخص شده و ۲۸ درصد آزمون را سخت و ۶۴ درصد آن را متوسط و ۸ درصد آن را آسان می دانستند. به نظر دانشجویان ۵۰ درصد سوالات حیطه دانش، ۴۶ درصد درک مطلب و ۸ درصد قضاوت و تحلیل را سنجیده بود. آزمون انجام شده معنی دار بودن استفاده از حیطه درک مطلب را نشان داد.

واژه های کلیدی: بهداشت محیط، امتحانات، آموزش پزشکی، عدالت آموزشی.

A-10-1061-2

بررسی تطبیقی عملکرد آموزش پاسخگو در گروه سلامت دهان و دندان پزشکی اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی تبریز با اهداف برنامه راهبردی آموزش پاسخگوی وزارت بهداشت در سالهای ۸۹-۸۴

احمد پورعباس*، اسرافیل بالایی، فریبا سالک رنجبرزاده، ولی عزیززاده، پریسا اکبرزاده
* استادیار مرکز تحقیقات آموزشی علوم پزشکی - تبریز - خیابان دانشگاه - متجمع تحقیق و توسعه

salekranjbarzadeh@gmail.com

مقدمه: سازمان بهداشت جهانی، آموزش پاسخگو را آموزش، پژوهش و ارائه خدمات براساس اولویتهای جامعه میداند. با توجه به هدفگذاری فوق و برنامه راهبردی آموزش پاسخگوی وزارت بهداشت مطالعه مزبور بمنظور بررسی تطبیقی عملکرد آموزش پاسخگو در گروه سلامت دهان و دندان پزشکی اجتماعی انجام گرفته است.

روش کار: در این مطالعه کیفی - تطبیقی اسناد و مدارک مربوط به عملکرد گروه سلامت دهان و دندان پزشکی اجتماعی از سال ۸۹-۸۴ اعم از کوریکولوم آموزشی، فعالیتهای پژوهشی و فعالیتهای خدماتی جمع آوری و با برنامه راهبردی وزارت خانه در این زمینه مطابقت داده شد.

یافته ها: براساس این مطالعه فعالیتهای انجام شده در حیطه پژوهش: اجرای طرح سنجش DMFT و dmft در کودکان ۱۲-۶ سال مدارس سطح شهر تبریز، تهیه و گردآوری مقالات علمی در خصوص پیشگیری و بهداشت دهان و دندان، انتشار دوفصلنامه سلامت دهان و دندان بمنظور افزایش آگاهی گروه هدف، ترجمه کتاب تغذیه و سلامت دهان و مراجعه به مدارس و معاینه دانش آموزان و ارجاع آنان به مرکز دندان پزشکی جامعه نگر بود.

نتیجه گیری: آموزش دروس دندان پزشکی جامعه نگر به دانشجویان، ایجاد بستر مناسب جهت آموزش در عرصه، و همچنین آموزش بهداشت دهان برای گروههای هدف طی ۴۰ جلسه آموزشی در هر سال. در زمینه ارائه خدمات: حذف دندان عفونی کودکان ۱۲-۶ سال، انجام فلوراید تراپی، فیشور سیلانت، جرم گیری دندانهای زنان باردار و شیرده، و ترمیم سطح اول دندان که میانگین سالانه بترتیب ۳۳۵، ۲۹۷، ۱۳۰، ۵۳ و ۱۳۷ مورد می باشد.

نتیجه گیری: نظر به رسالت آموزش پاسخگو با ماهیت تعهد در قبال جهت گیری آموزش، پژوهش و ارائه خدمات بر اساس اولویت نیازهای جامعه، گروه سلامت دهان و دندان پزشکی اجتماعی دانشکده دندان پزشکی گامهای علمی و اساسی مطابق با اهداف برنامه راهبردی آموزش پاسخگوی وزارت بهداشت برداشته است و می تواند الگویی مناسب برای دانشگاه باشد.

واژه های کلیدی: آموزش پاسخگو، سلامت دهان، برنامه راهبردی.

نتیجه گیری: اگرچه دانشجویان از این رویکرد یاددهی یادگیری که بر اساس ارائه شواهد برای سوالات بالینی بوده است احساس رضایت داشتند اما از توانایی لازم برای تنظیم یک سوال بالینی مناسب، به دست آوردن بهترین شواهد مناسب، معتبر سازی، به کارگیری و ارزشیابی آن برخوردار نبودند. ضروری است تا آموزش یادگیری مبتنی بر شواهد از ترم های پایین تر برای دانشجویان آغاز گردد.

واژه های کلیدی: آموزش مبتنی بر شواهد، آموزه های قرآنی، کارورزی پرستاری بهداشت جامعه، سوالات بالینی

A-10-1038-1

تدوین حداقل داده های ضروری سیستم های اطلاعات بیمارستانی برای ارائه اطلاعات آگاهی از بیماری به بیماران

فاطمه رنگرز جدی*
* استادیار دانشگاه علوم پزشکی کاشان - کاشان - بلوار قطب راوندی - دانشگاه علوم پزشکی کاشان

frangrazjeddi@yahoo.com

مقدمه: در مراقبت بهداشتی جامع به آموزش و مراقبت از خود، بیش از درمان تاکید شده و بدنبال آنست که با افزایش آگاهی و انجام اقدامات فردی، سیر بهبود تسریع گردد. بویژه این امر می تواند با توسعه شیوه های نوین اطلاعاتی ارتباطی بهتر انجام گردد. هدف پژوهش حاضر تدوین حداقل داده های ضروری سیستم های اطلاعات بیمارستانی برای ارائه اطلاعات آگاهی از بیماری به بیماران بود.

روش کار: پژوهش از نوع توصیفی - مقطعی در سال ۱۳۹۰ انجام شد، داده ها با استفاده از چک لیستی که با تکنیک دلفی و مصاحبه سه مرحله ای با صاحب نظران (اعضاء هیئت علمی) تدوین شد و با آمار توصیفی تجزیه و تحلیل گردید.

یافته ها: ارائه داده های طول دوره بیماری، عوارض بیماری، مطالب مرتبط با بیماری، منابع اطلاعاتی مناسب، انواع روش های درمانی، نیاز به مشاوره، روشهای دسترسی به اطلاعات، پیش آگاهی بیماری، انواع روش های تشخیصی، منابع تامین هزینه درمان تشخیص مراقبت توسط صاحب نظران تأیید شد.

نتیجه گیری: توجه به استفاده از سیستم های اطلاعاتی ارتباطی مانند سیستم های اطلاعات بیمارستانی و ارائه داده های لازم برای آگاهی بیماران از بیماری خود توصیه می گردد.

واژه های کلیدی: سیستم اطلاعات بیمارستانی، بیمار، آگاهی از بیماری، مراقبت از خود، نرم افزارهای اطلاعاتی.

A-10-411-1

بررسی نظردندانپزشکان عمومی و متخصص استان کرمان
در مورد برنامه های غیر حضوری آموزش مداوم (آموزش
الکترونیک)

فرخنده رفیع زاده، آذر شیخ السلامی، مهتری عربی*، اعظم
شمس الدینی، سیما حسنی
* دانشگاه علوم پزشکی کرمان - معاونت آموزشی

arabimehri@gmail.com

مقدمه: آموزش مداوم در علوم پزشکی با هدف ارتقای حرفه ای و تجدید و روز آمدن اطلاعات علمی و و عملی جامعه پزشکی از اهمیت ویژه ای برخوردار است به طوری که در حفظ و توسعه آگاهی پزشکان در مراقبت و در مان بیماران و استفاده از مراقبت ها و درمان های سودمند جدید موثر میباشد. با توجه به اینکه اندوخته های یادگیری در هر سطحی از آموزش با گذشت زمان دچار کاهش و فراموشی میشود و با توجه به پیشرفت تکنولوژی حجم جدیدی از اطلاعات نیز هر روز به دنبال علم افزوده میگردد. آموزش مداوم پزشکان جهت ارتقا سلامت امری اجتناب ناپذیر است، این مطالعه با هدف بررسی نظردندانپزشکان عمومی و متخصص استان کرمان در مورد برنامه های غیر حضوری آموزش مداوم در مقایسه با برنامه های حضوری انجام گرفته است.

روش کار: این مطالعه توصیفی-مقطعی در مورد بررسی نظر دندانپزشکان عمومی و متخصص در خصوص آموزش برنامه های غیر حضوری در مقایسه با برنامه های حضوری آموزش مداوم در استان کرمان بین سال های ۱۳۸۶-۱۳۸۹ انجام گرفت. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسش نامه نظر سنجی بود که برای بررسی نظردندانپزشکان راجع به برنامه های غیر حضوری طراحی و در حین اجرای برنامه های آموزش مداوم در بین شرکت کنندگان توزیع و در پایان برنامه ها جمع آوری شد. سئوالات پرسش نامه درباره نظردندانپزشکان درباره محتوای برنامه های غیر حضوری، تناسب محتوا با نیازهای شغلی پزشکان و میزان رضایت شرکت کنندگان از برنامه های آموزش مداوم غیر حضوری تنظیم گردیده بود. جامعه مورد مطالعه در این تحقیق دندانپزشکان عمومی و متخصص در کلیه رشته های تخصصی دندانپزشکی و حجم نمونه برای این تحقیق ۲۵۰ نفر دندانپزشک و اطلاعات جمع آوری شده با نرم افزار SPSS و آزمون آماری U من- ویتنی تحلیل شد.

نتیجه گیری: بر اساس نتایج تحقیق ۸۳٪ شرکت کنندگان برنامه های غیر حضوری آموزش مداوم را موفق ارزیابی کردند و اظهار داشتند برنامه های غیر حضوری بدلیل اینکه دندانپزشک مجبور به ترک محل کار برای حضور در برنامه نیست و همینطور متحمل هزینه ایاب و ذهاب و اسکان خصوصا دندانپزشکانی که در مرکز استان سکونت ندارند نمیشود و دلایل دیگر... سودمند میباشند و ۲۷٪ شرکت کنندگان به دلیل عدم تعامل شرکت کننده با مدرسین و عدم تعامل

A-10-1101-1

خودارزیابی صلاحیت های بالینی دانشجویان پرستاری
دانشگاه علوم پزشکی سبزوار

سید جمال میرموسوی*، اکرم قدرتی، رضوان حکیم زاده، ربابه
معماربان

* مربی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار - دانشگاه علوم پزشکی سبزوار
- مرکز توسعه تحقیقات علوم پزشکی

sdjmm84@yahoo.com

مقدمه: صلاحیت بالینی هدف نهایی آموزش پرستاری ذکر شده و شامل مهارت های به کار گیری دانش و اطلاعات، ارتباط و مهارت های بین فردی، حل مشکل و مهارت های فنی می باشد. بررسی صلاحیت بالینی می تواند معیار اثربخشی آموزش و یکی از عوامل موثر در توسعه حرفه پرستاری باشد. هدف از این مطالعه تعیین صلاحیت بالینی دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی سبزوار است.

روش کار: این پژوهش از نوع توصیفی تحلیلی است که در آن ۹۰ دانشجوی کارشناسی پرستاری دانشگاه علوم پزشکی سبزوار شرکت داشتند. دانشجویان صلاحیت بالینی خود را به صورت خود ارزیابی و از طریق پرسشنامه محقق ساخته توصیف نمودند.

یافته ها: در بررسی صلاحیت بالینی دانشجویان پرستاری، به طور کلی ۷/۷۶ درصد دانشجویان میزان صلاحیت خود را خیلی کم، ۱۷/۱۶ درصد دانشجویان میزان صلاحیت خود را کم، ۳۳/۴ آنها صلاحیت خود را متوسط، ۲۷/۴۴ درصد صلاحیت خود را زیاد و ۱۳/۷۸ درصد میزان صلاحیت خود را خیلی زیاد ارزیابی کرده بودند. همچنین در حیطه های عاطفی و روانی حرکتی میزان صلاحیتهای خود را نسبت به حیطه شناختی بهتر ارزیابی کرده اند. **نتیجه گیری:** در مجموع دانشجویان صلاحیت بالینی خود را کمی بالاتر از متوسط ارزیابی نموده اند. از آنجایی که هدف از آموزش پرستاری کسب صلاحیت بالینی است، دستیابی به نتیجه مطلوب حداکثری به ثمر بخش بودن آموزش و مصرف بهینه امکانات و منابع اشاره دارد. بنابراین باید به دنبال راههایی بود تا میزان کسب صلاحیت بالینی در دانشجویان در طول و پس از دوره آموزش پرستاری به بالاترین میزان برسد. استفاده از روشهای موثر آموزش بالینی برای یاددهی مهارتهای شناختی سطوح بالا نیز می تواند در افزایش صلاحیتهای بخصوص در حیطه شناختی موثر واقع شود.

واژه های کلیدی: صلاحیت بالینی، آموزش پرستاری، خود ارزیابی.

های سرپایی همچون درمانگاه ها، این مکان ها برای آموزش مناسب هستند. با توجه به اهمیت موضوع، این مطالعه وضعیت موجود آموزش طب سرپایی و درمانگاهی را از دیدگاه اعضای هیأت علمی بالینی، کارورزان و کارآموزان بررسی نمود.

روش کار: در این مطالعه توصیفی، ۵۸ عضو هیأت علمی بالینی، ۵۰ کارورز و ۹۹ کارآموز از طریق سرشماری وارد مطالعه شده و دیدگاه آن ها از طریق پرسشنامه پژوهشگر ساخته بررسی شد. پرسشنامه مشتمل بر ۴۳ سوال با مقیاس لیکرت ۵ گزینه ای در مورد وضعیت موجود آموزش طب سرپایی در درمانگاه (برنامه ریزی آموزشی، فعالیت آموزشی اساتید، فعالیت آموزشی فراگیران) و برخی از عوامل موثر بر آموزش از جمله امکانات و شرایط درمانگاه، انگیزه یاددهی و یادگیری، تسلط فراگیران به مسائل تئوری پیش نیاز، زمان فراگیران برای ویزیت بیماران قبل از استاد، طراحی و روایی و پایایی آن آزمون شد. نمره هریک از آیتم های مربوط به وضعیت آموزش و عوامل موثر بر آن از ۱۰۰ محاسبه شد. آنالیز داده ها در نرم افزار SPSS 16 صورت گرفت.

یافته ها: نمره هر آیتم از ۱۰۰ به ترتیب از نظر اساتید و فراگیران به شرح زیر بود: برنامه ریزی آموزشی: ۴۹/۸ و ۴۴/۵، فعالیت آموزشی اساتید: ۷۳/۵ و ۵۵/۷۵، فعالیت آموزشی فراگیران: ۶۱/۶۶ و ۷۰/۶۶، شرایط درمانگاه: ۶۰/۵ و ۵۷/۳۳، انگیزه یاددهی: ۷۲ و ۶۰، انگیزه یادگیری: ۶۶ و ۵۳، تسلط فراگیران به مسائل تئوری پیش نیاز: ۵۷ و ۶۲، زمان فراگیران برای ویزیت بیماران قبل از استاد: ۵۶ و ۵۹.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج حاصله، تلاش در جهت ارتقاء وضعیت موجود آموزش طب سرپایی در تمام حیطه ها و با اولویت بیشتر در حیطه برنامه ریزی آموزشی با هدف توانمندسازی هر چه بیشتر فارغ التحصیلان پزشکی در مدیریت بیماری های سرپایی ضروری می باشد.

واژه های کلیدی: طب سرپایی، هیأت علمی، کارورز، کارآموز.

شرکت کنندگان با یکدیگر کیفیت برنامه های آموزش مداوم غیر حضوری را مناسب ارزیابی نکردند و اظهار داشتند برنامه های آموزش مداوم حضوری دلیل مناسبی برای ملاقات دندانپزشکان با یکدیگر و تبادل افکار و تجربیات حرفه ای می باشد که این در برنامه های آموزش مداوم غیر حضوری امکان پذیر نیست و همین طور برنامه های غیر حضوری امکان بحث های گروهی را ندارند و غیر فعال میباشند. در آموزش مداوم غیر حضوری دندانپزشکان که این اختلاف آماری معنی داری بین میزان موفقیت و تناسب و رضایت در برنامه های غیر حضوری آموزش مداوم را با حضوری نشان داد. اندوخته های یادگیری در هر سطحی از آموزش با گذشت زمان دچار کاهش میشود. ضمن اینکه حجم جدیدی از اطلاعات نیز هر روز به دنیای علم افزوده می گردد. بنابراین امروزه آموزش مداوم به عنوان یک ضرورت اجتناب ناپذیر در جهان مطرح است. کشورهای توسعه یافته طراحی سیستم آموزش مداوم را به منظور حفظ و ارتقا دانش جامعه پزشکی در دستور کار خود قرار داده و هر روز در جهت جامع نمودن آن اقداماتی به عمل می آورند بطوریکه امروزه روش continuing medical education (CME) را کافی و پاسخگو ندیده و به طراحی coun- tinuing professional development (CPD) پرداخته اند. که آموزش مداوم غیر حضوری بدون شک با توجه به اینکه همکاران محترم جامعه پزشکی در راستای تمدید پروانه های مطب خود بایستی مقررات و قوانین مربوط به آموزش مداوم را رعایت نمایند و گاه مشاهده میشود که عدم آگاهی از این ضوابط باعث ایجاد ناهماهنگی با این مرکز و سر در گمی برای مسئولین محترم را فراهم می نماید لذا ضرورت آموزش مداوم خصوصا غیر حضوری اجتناب ناپذیر است.

واژه های کلیدی: آموزش مداوم، غیر حضوری، دندانپزشکان عمومی و متخصص، برنامه، دیدگاه، برنامه های حضوری.

A-10-563-2

بررسی وضعیت موجود آموزش طب سرپایی و درمانگاهی و برخی از عوامل موثر بر آن از دیدگاه اعضای هیأت علمی بالینی، کارورزان و کارآموزان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۹۰

سینا کلاهدوز

دکتری حرفه ای - دانشگاه علوم پزشکی گلستان

simakolahdooz@yahoo.com

مقدمه: یکی از بارزترین وظایف شغلی پزشکان عمومی، اداره بیماران سرپایی در مطب یا مراکز بهداشتی درمانی است اما آموزش پزشکی متمرکز بر بیماران بستری، آنان را برای ایفای این نقش آماده نمی کند. با توجه به مراجعه بیماران دست اول با مشکلات شایع به محیط

A-10-563-3

تعیین اولویت های آموزش طب سرپایی با رویکرد علل مراجعه بیماران به پزشکان عمومی

سینا کلاهدوز*

* دکتری حرفه ای دانشگاه علوم پزشکی گلستان - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گلستان

simakolahdooz@yahoo.com

مقدمه: آموزش پزشکان در دوران تحصیل و پس از آن عمدتا مبتنی

A-10-830-2

بررسی میزان پاسخگویی اجتماعی در بین اعضای هیئت علمی دانشکده پزشکی شیراز

صدیقه مختارپور*، میترا امینی، زهرا صفاری
* کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی شیراز - مرکز مطالعات و
توسعه آموزش پزشکی

smokhtarpour86@yahoo.com

زمینه: یکی از رویکردهای فلسفی آموزش عالی، دیدگاه پاسخگویی و تعهد اجتماعی است که تمرکز آن بیشتر بر مسئولیت‌پذیری دانشگاه‌ها در خدمت به جامعه می‌باشد. رسالت آموزش پاسخگو با ماهیت تعهد در قبال جهت‌گیری آموزش، پژوهش و ارائه خدمات بر اساس الویت نیازها و انتظارات جامعه، با تأکید بر تماس مستقیم و مستمر دانشجویان با جامعه در سطوح مختلف بر اصل تعامل و ارتباط بین نظام آموزشی و عرضه خدمات می‌باشد لذا هدف از این پژوهش بررسی میزان پاسخگویی در بین اعضای هیئت علمی دانشکده پزشکی بود.

روش کار: نوع مطالعه در این پژوهش توصیفی - تحلیلی می‌باشد. در این پژوهش به منظور جمع‌آوری اطلاعات از یک پرسشنامه محقق ساخته با مقیاس ۵ درجه ای لیکرت در ۷ حیطه، مهارت‌های اختصاصی مرتبط با طب پیشگیری، شکایات بیماران با تمرکز بر شکایات شایع - مهارت برقراری ارتباط، آشنایی با مسائل فرهنگی - اجتماعی موثر بر سلامت، مدل‌های موجود در مراقبت از افراد و خانواده‌ها، آشنایی با برنامه‌های سلامت جاری در نظام شبکه، آشنایی با مدل‌های طراحی برنامه‌های سلامت و سولات کلی که در مجموع میزان پاسخگویی را می‌سنجند استفاده شد. اعتبار این مقیاس به وسیله اعضای هیئت علمی و صاحب‌نظران بدست آمد و میزان پایایی آن به کمک آلفای کرونباخ ۰/۸۷ محاسبه شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که بیشترین میانگین مربوط به آشنایی با برنامه‌های سلامت جاری در نظام شبکه (۲۶/۳) و کمترین میانگین مربوط به آشنایی با مدل‌های طراحی برنامه‌های سلامت (۸/۲) می‌باشد. بین رتبه علمی اساتید و مهارت‌های اختصاصی مرتبط با طب پیشگیری رابطه معناداری وجود داشت. بین جنسیت و هیچ یک از حیطه پاسخگویی تفاوت معناداری مشاهده نشد.

نتیجه‌گیری: تحقیقات نشان داده که پاسخگویی به نیازهای افراد ارتباط زیادی به آموزش‌های دوران تحصیل و کوریکولم رشته پزشکی دارد. در سالهای اخیر آموزش‌های پزشکی پاسخگویی اجتماعی پزشکان را تا حدودی ارتقاء داده، اما علاوه بر موفقیت‌های بدست آمده به وسیله مراکز بهداشتی درمانی و توجه ویژه‌ای که به اهمیت تاثیر آن بر جامعه داده شده است. هنوز این تلاشها و مخالفت‌ها نهادینه نشده است.

واژه‌های کلیدی: پاسخگویی اجتماعی، آموزش پاسخگو.

بر موضوعات درسی و بیماری است. این رویکرد پزشکان را برای طبابت در محیط‌های سرپایی آماده نکرده و پاسخگوی نیازهای واقعی آنها نخواهد بود. هدف از انجام این مطالعه، تعیین فراوانی علل مراجعه سرپایی به پزشکان عمومی و احساس نیاز آنان به آموزش به عنوان نخستین گام برنامه ریزی آموزش طب سرپایی می‌باشد. **روش اجرا:** این مطالعه توصیفی - مقطعی از تیر لغایت آذر ۱۳۹۰ با نمونه‌گیری آسان از پزشکان عمومی شرکت‌کننده در برنامه‌های آموزش مداوم با پرسشنامه محقق ساخته انجام شد. پرسشنامه حاوی ۱۷۷ علت مراجعه در ۳ حیطه علائم و شکایات (بالغین، اطفال، خانم باردار)، بیماری‌های تشخیص داده شده و اختلالات پاراکلینیک بود. پزشکان در هر سؤال، شیوع مراجعه را با مقیاس عددی ۰ تا ۱۰ و احساس نیاز به آموزش (حین خدمت) را با مقیاس لیکرت ۵ گزینه‌ای تعیین نمودند. آنالیز داده‌ها در نرم افزار SPSS16 صورت گرفت.

یافته‌ها: در تحلیل نتایج ۱۱۷ پرسشنامه تکمیل شده، نمره شایع‌ترین علل مراجعه از ۱۰ شامل تب: ۷/۹۷، سرفه: ۷/۸۴ و سردرد: ۷/۸۴ در بالغین، تب: ۸/۲۸، سرفه: ۸/۰۳ و آبریزش بینی: ۷/۹۹ در اطفال، تهوع استفراغ: ۷/۱۲، سوزش سردل: ۶/۵۲ و کمردرد: ۶/۲۶ در خانم باردار، فشارخون: ۸/۰۲، دیابت: ۷/۵۹، آنمی: ۷/۵۵ در بیماری‌های تشخیص داده شده و مزمن و دیس لیپیدمی: ۷/۴۳، آنمی: ۷/۴۲ و FBS مختل: ۷/۱۳ در اختلالات پاراکلینیک بود. از ۱۷۷ علت مراجعه، احساس نیاز به آموزش، در ۵۷ مورد در حد زیاد و در ۱۲۰ مورد در حد متوسط بود. بیشترین احساس نیاز آموزشی - از ۵ نمره - مربوط به سردرد: ۳/۸۹ در بالغین، تب: ۳/۸۶ در اطفال، تهوع و استفراغ: ۳/۵۷ در خانم باردار، فشارخون: ۳/۹۴ در بیماری‌های تشخیص داده شده و ECG غیرطبیعی: ۳/۸۷ در اختلالات پاراکلینیک بود.

نتیجه‌گیری: تربیت پزشکانی پاسخگو به نیازهای جامعه با احاطه کامل بر بکارگیری اصول غربالگری، تشخیص، درمان و بازتوانی بیماری‌های شایع در جامعه، مستلزم برنامه ریزی آموزشی مبتنی بر علل شایع مراجعه بیماران و نیازهای آموزشی پزشکان می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: طب سرپایی، علائم، شکایات، پاراکلینیک.

A-10-1006-1

بررسی جو آموزشی واحد بین الملل دانشگاه علوم پزشکی
مازندران بر اساس مدل DREEM

راجله زمانی استکی*

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی مازندران - واحد بین الملل دانشگاه
علوم پزشکی مازندران - رامسر

univ.zamani@gmail.com

مقدمه: افزایش عمق و وسعت توقعات عمومی از رشته های گروه پزشکی سبب تغییراتی در فرآیندهای پذیرش دانشجو شده که همراه با الزامات تغییر در سیستمهای مراقبت سلامت، با زیر سوال بردن توانمندیهای فارغ التحصیلان این رشته ها الزام ایجاد تغییرات اساسی در سیستم های آموزش پزشکی را باعث شده است. بر اساس مطالعات متعدد انجام شده احساس دانشجویان نسبت به جو آموزشی (educa-tional environment) از مهمترین فاکتورهای دخیل در پیشرفت آکادمیک و ضامن کیفیت و پویایی محیط آموزشی محسوب می شود.

روش کار: این تحقیق مقطعی در سال ۱۳۹۰ با استفاده از پرسشنامه ۵۰ سوالی و ۲۰۰ امتیازی REEMD و سیستم امتیاز دهی لیکرت در واحد بین الملل دانشگاه علوم پزشکی مازندران رامسر به بررسی احساس دانشجویان مقطع علوم پایه (اولینودومین ورودی های دانشگاه) در ۵ حوزه یادگیری، برنامه ریزی آموزشی، وضعیت آکادمیک، جو عمومی و وضعیت اجتماعی از دیدگاه دانشجویان و آموزش دهندگان می پردازد. پایایی پرسشنامه با آلفا کرونباخ بیش از ۰٫۹ و آزمون مجدد و اعتبار سازه، محتوا و ظاهری و متقارن نیز تایید گردید. یافته ها با SPSS 16 آنالیز شد.

یافته ها: میزان پاسخ دهی در گروه دانشجویان ۷۶٫۵٪ و در گروه آموزش دهنده ۶۰٪ بود میانگین مجموع امتیازات کسب شده در گروه دانشجویان ۱۰۹/۲۰۰ (۵۴٪) و در گروه آموزش دهنده ۱۲۱/۲۰۰ (۶۰٪) بود. در حوزه های احساس دانشجویان نسبت به یادگیری، برنامه ریزی آموزشی، وضعیت آکادمیک، اتمسفر آموزشی و وضعیت اجتماعی در گروه دانشجویان امتیازات به ترتیب ۲۲٫۴/۴۸ (۴۶٪) و ۲۵٫۳/۴۴ (۵۷٫۵٪) و ۱۸٫۷/۳۲ (۵۸٪) و ۲۶٫۵/۴۸ (۵۵٪) و ۲۸٫۶/۴۸ (۵۷٪) و در گروه آموزش دهنده به همین ترتیب ۲۸٫۶/۴۸ (۵۹٪) و ۲۸٫۱۲/۴۴ (۶۳٪) و ۱۸٫۳/۳۲ (۵۷٪) و ۳۰٫۲/۴۸ (۶۲٪) و ۱۵٫۵/۲۸ (۵۵٪) بود، که تنها حوزه احساس دانشجویان نسبت به یادگیری از دیدگاه دانشجویان و آموزش دهندگان اختلاف داشت ... پایین ترین امتیاز از دیدگاه دانشجویان (۴۶٪) مربوط به احساس دانشجویان نسبت به یادگیری و در همین حوزه بیشترین مشکل مربوط به «اتکای بیش از حد آموزش به اساتید» بود ... در ۵ حوزه مورد بررسی بیشترین مشکل از دید دانشجویان «خستگی بیش از حد دانشجویان که مانع لذت بردن از این دوره می شود» و از دید آموزش دهندگان «تکیه بیش از حد آموزش بر اساتید» می باشد.

نتیجه گیری: تست DREEM روش مناسبی برای بررسی حوزه های نیازمند اصلاح در مقاطع و دروس مختلف می باشد. با استفاده از این تست در کل احساس دانشجویان نسبت به جو دانشگاه متوسط است.

واژه های کلیدی: جو آموزشی، واحد بین الملل، مدل DREEM.

A-10-747-2

بررسی نگرش دانشجویان مدارک پزشکی در مورد اثربخشی
کارآموزی در واحدهای مختلف معاونت بهداشتی دانشگاه

علی باصری*، افشان جوادی، مرضیه برزگر، محمد حسین فلاح زاده،
مهراب صیادی

* پزشک عمومی دانشگاه علوم پزشکی شیراز - شیراز، بلوار زند،
ساختمان مرکزی دانشگاه علوم پزشکی، طبقه ۴، امور اداری

alibaseri39@yahoo.com

مقدمه: آشنایی با زمینه های مختلف معاونت بهداشتی سبب می گردد که فارغ التحصیلان رشته مدارک پزشکی وظایف خود را در این سیستم بهتر انجام دهند؛ لذا جهت آشنایی این دانشجویان با نحوه ثبت، جمع آوری، جمع بندی آمار در واحدهای مختلف معاونت بهداشتی دانشگاه، نحوه استخراج صحیح اطلاعات از فرم های آماری یا برنامه های نرم افزاری مربوطه، کاربرد و استفاده از زیج حیاتی، شرح وظایف سیستم سلامت کشور و ... طرحی در قالب کارآموزی به نام «بهداشت» تهیه گردید. از آنجا که ارزشیابی برنامه های آموزشی می تواند موجب شناسایی نواقص برنامه ها و رفع آنها گردد در پایان نگرش دانشجویان در خصوص اثر بخشی دوره مورد ارزیابی قرار گرفت.

روش کار: این مطالعه توصیفی - مقطعی می باشد که در آن کل دانشجویان مدارک پزشکی که این کارآموزی را طی کردند به عنوان نمونه انتخاب شدند و در پایان دوره با استفاده از پرسشنامه ای با مقیاس لیکرت که روایی و پایایی آن بررسی شده بود و همچنین مصاحبه نیمه ساختارمند از دانشجویان در خصوص اثر بخشی دوره نظرسنجی به عمل آمد. داده ها با استفاده از SPSS 18 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: ۸۵٪ از افراد از امکانات، فضای فیزیکی و تجهیزات لازم اظهار رضایت کردند. در حدود دو سوم افراد بیان داشتند که محتوی این دوره کاملاً جدید بوده است و ۹۵٪ افراد به مفید و کاربردی بوده مطالب اذعان داشتند. در خصوص مدرسین دوره نیز در سه حیطه میزان تسلط بر مطالب درسی، داشتن تجربه کافی و اخلاق و رفتار مورد ارزیابی قرار گرفت که به ترتیب درصدهای ۸۰، ۷۵ و ۹۵ بدست

نتیجه گیری: با توجه به یافته های فوق انجام نیازسنجی، برگزاری کارگاههای ویژه آموزشی، اختصاص فضای مناسب جهت آموزش، فراهم کردن فرصتهای حضور در همایش های مرتبط و ایجاد نظام اطلاعاتی مناسب جهت افزایش آگاهی و انگیزه در اساتید و دانشجویان توسط مسئولین آموزشی ضروری به نظر می رسد.

واژه های کلیدی: چالش، مشکلات، آموزش، پزشکی پاسخگو، هیات علمی.

A-10-1150-2

**روایی و پایایی آزمون بالینی ساختار یافته عینی دستیاران
بیماریهای زنان و زایمان علوم پزشکی کرمانشاه**

نسرین جلیلیان^{*}، رضا پورمیرزا، ناهید جلیلیان، سارا دائی چین
* استادیار مرکز تحقیقات زایمان - مرکز تحقیقات زایمان،
بیمارستان امام رضا (ع)، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

njalilian@kums.ac.ir

مقدمه: آزمون بالینی با ساختار عینی OSCE یکی از بهترین روش های سنجش ابعاد شناختی، عاطفی و روان حرکتی دانشجویان گروه پزشکی است و به عنوان روشی برای ارزشیابی بالینی از دانشجویان تاثیر بسیاری بر ارتقاء کیفیت آموزش بالینی می گذارد. بر اساس تاکید شورای عالی برنامه ریزی درسی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی در برنامه درسی دستیاران بیماریهای زنان و زایمان استفاده از OSCE در ارزشیابی نهایی دستیاران در آزمون های ارتقاء الزامی شده است. یکی از روش های ارزشیابی در علوم پزشکی آزمون بالینی ساختار یافته عینی (OSCE) است که روشی مناسب در مراحل کار آموزی و ارزیابی یادگیری در مهارت های عملی است. در این روش از آزمون شوندگان خواسته می شود که در ایستگاه هایی زمانبندی شده وظایف بالینی خاصی را انجام دهند. در هر ایستگاه نمره دهی بر اساس ارزیابی شایستگی کارورز در مهارت خاص و اهداف از پیش تعیین شده انجام می گیرد با توجه به برگزاری آزمون OSCE در آزمون ارتقاء دستیاران در دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه و عدم انجام مطالعه مشابه در سطح دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه و با توجه به اهمیت موضوع این مطالعه با هدف کلی بررسی روایی و پایایی آزمون بالینی ساختار یافته عینی دستیاران بیماریهای زنان و زایمان دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه در سال ۱۳۹۰ انجام گرفت.

روش اجرا: با استفاده از یک مطالعه توصیفی از نوع همبستگی نتایج آزمون OSCE ارتقاء دستگیری تخصصی بیماریهای زنان و زایمان مورد بررسی آماری توصیفی و تحلیلی قرار گرفت. در این مطالعه ۱۷ دستیار تخصصی بیماریهای زنان و زایمان که در OSCE شرکت

آمد. بیش از نیمی از افراد معتقد بودند که این کارآموزی نیازهای آینده آن ها در محیط شغلی را برآورده می کند. به طور کلی ۸۰ افراد این دوره را عالی ارزیابی کردند.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج بدست آمده در راستای تحقق اهداف جامعه نگر پیشنهاد می گردد که این کارآموزی برای گروه های آتی نیز با برنامه ریزی دقیق تر اجرا گردد.

واژه های کلیدی: نگرش، مدارک پزشکی، کارآموزی.

A-10-409-6

**بررسی چالش ها و مشکلات آموزش پزشکی پاسخگو از
دیدگاه اعضا هیات علمی**

علی شبستانی منفرد، سید رضا حسینی، سید جلیل سیدی اندی،
مریم قائمی امیری^{*}، سیده ام کلثوم واجدی روشن، بهاره اسبکیان،
سیده حوریه ابراهیم پور
* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی بابل - بابل - خیابان گنج
افروز - دانشگاه علوم پزشکی

mgh.1647@yahoo.com

مقدمه: آموزش علوم پزشکی به سبب نیاز به مسایل مرتبط با سلامت و بیماری مردم، نسبت به سایر آموزش ها حائز اهمیت است. از همین رو آموزش پزشکی پاسخگو در برنامه های آموزش پزشکی به طور جدی مورد تاکید قرار گرفته است، بدیهی است که این شیوه، دانشجویان را با مشکلات بهداشتی درمانی رایج و فراگیر بیماران در جامعه آشنا می سازد. اما اجرای چنین طرحی با مشکلات و چالش های مختلفی روبرو است. مطالعه زیر با هدف بررسی نظرات اعضا هیات علمی در رابطه با چالش های موجود در حیطه آموزش پزشکی پاسخگو در دانشگاه علوم پزشکی بابل در سال ۱۳۹۰ انجام گردید.

روش کار: در این پژوهش توصیفی، جمع آوری اطلاعات با استفاده از روش مصاحبه نیمه ساختار یافته مشتمل بر ۱۰ سوال که پایایی و روایی آن مورد تایید قرار گرفت، انجام و مکتوب شد.

یافته ها: از نظر اساتید مربوطه اهم چالش های موجود در این حیطه به ترتیب به شرح زیر می باشد: عدم آگاهی صحیح دانشجویان و اعضا هیات علمی از مقوله آموزش پزشکی پاسخگو کمبود هماهنگی های بین بخشی درون و برون سازمانی نقص در ایجاد فضای مناسب از نظر ساختار سازمانی برای پذیرش استاد و دانشجو کمبود نیروی انسانی آموزش دیده کم رنگ بودن اندیشه آموزش پزشکی پاسخگودر کادر هیات علمی و عدم استقبال داوطلبان آنها

بسته درارتباط با مشاوره های پزشکی بود. روایی و پایایی پرسشنامه به تأیید اساتید، کارشناسان و متخصصین آماری رسیده است. داده ها پس از جمع آوری بانرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: دراین مطالعه ۶۲ نفر به پرسشنامه فوق پاسخ دادند که ازاین تعداد، ۲۱ نفر (۳۳/۹٪)، تأثیر پاسخگوئی دستیاران به مشاوره های پزشکی در ارتقاء آموزش و یادگیری آنها را زیاد و ۱۶ نفر (۲۵/۸٪) خیلی زیاد و ۱۵ نفر (۲۴/۲٪) متوسط، و فقط ۱ نفر (۱/۶٪) تأثیر خیلی کم دانستند.

نتیجه گیری: نتایج نیازسنجی انجام شده در دانشگاه های تیپ یک و دو علوم پزشکی کشور نشان داده است که حدود ۷۸ درصد دستیاران در آموزش دادن احساس رضایت می کنند. آموزش بخش جداناپذیر پزشکی است و صرف نظر از رشته های تخصصی، داشتن مهارت های آموزشی برای دستیاران ارزشمند است، فرایند یاددهی و یادگیری محیطی پویا و شاداب پدید می آورد و برای پزشکانی که به عنوان دستیار وارد دوره های آموزش تخصصی می شوند این فرصت فراهم می شود که بار دیگر در عرصه آموزشی گام نهند؛ با اساتید و دانشجویان جوان در آمیزند و تجربه ها و آموخته های خویش را به آنها بیاموزند.

واژه های کلیدی: مشاوره پزشکی، آموزش، یادگیری، بیمارستان، پاسخگوئی.

کرده بودند که در قالب ۱۰ ایستگاه روش و پرسش مورد بررسی قرار گرفتند. برای تعیین روایی از روایی های صوری، محتوی و ملاکی (همبستگی های نمرات کلی ارتقاء، نمرات ارزیابی نوین و نمره دانش نظری با نمره به دست آمده از آزمون OSCE برای هر دانشجو) استفاده گردید و برای تعیین پایایی محاسبه ضریب آلفای کرونباخ ایستگاههای آزمون انجام گرفت. اطلاعات با نرم افزار آماری SPSS-16 مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت. **یافته ها:** ضریب همبستگی نمرات OSCE با میانگین نمرات نوین و نظری به ترتیب $0/48$ ($p=0/014$) و $0/74$ ($p=0/0001$) بود. در همسانی درونی، بالاترین ضریب همبستگی $0/74$ بود. مقدار ضریب آلفای کرونباخ در پایایی نمرات OSCE با میانگین نمرات نوین و نظری به ترتیب $0/52$ و $0/85$ بود.

بحث و نتیجه گیری: استفاده از OSCE، به عنوان روشی معتبر و پایا برای سنجش مهارت های بالینی دستیاران زنان مناسب می باشد.

واژه های کلیدی: روایی و پایایی، آزمون بالینی، دستیاران زنان، کرمانشاه.

A-10-600-1

بررسی تأثیر پاسخگوئی دستیاران، به مشاوره های پزشکی در ارتقاء آموزش و یادگیری آنها در بیمارستان نمازی، شیراز، سال ۱۳۹۰

مریم غلامی

کارشناس دانشگاه علوم پزشکی شیراز - شیراز بیمارستان نمازی
جنب تالار اقبال لاهوری مرکز توسعه پژوهشهای بالینی

ghom5@yahoo.com

مقدمه: انجام مشاوره های پزشکی جز وظایف حرفه ای پزشکی بوده و از مهمترین مصادیق فرایند آموزش بالینی محسوب می گردد و همه رده های گروه آموزشی موظف به مشارکت در اجرای آن طبق شرح وظایف می باشند. مشاوره های پزشکی از ارکان آموزش دستیاران بوده و ارزیابی عملکرد آنان در این زمینه باید در نظام ارزشیابی آنان منظور گردد؛ لذا باتوجه به اهمیت موضوع، پژوهشگران برآن شدند تا به بررسی تأثیر پاسخگوئی دستیاران، به مشاوره های پزشکی در ارتقاء آموزش و یادگیری آنها در بیمارستان نمازی شیراز بپردازند.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی - مقطعی است و به روش نمونه گیری تصادفی ساده، ۱۰۰ نفر از دستیاران کلیه رشته های پزشکی دانشگاه علوم پزشکی، در بیمارستان نمازی شیراز مورد مطالعه قرار گرفتند. ابزار جمع آوری داده ها پرسش نامه ای شامل سؤالات

A-10-49-2

مرور نظام مند مطالعات انجام گرفته در زمینه ادغام آموزش علوم پزشکی در نظام سلامت ایران

سمیه نوری حکمت^{*}، سوگند تورانی، مهدی جعفری، سید حسام سیدین، رضا دهنویه

* استادیار علوم پزشکی کرمان - کرمان - میدان هفت باغ-دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی

snhekmata@gmail.com

مقدمه: تجربه ایران در زمینه ادغام آموزش علوم پزشکی در نظام سلامت در سطح ملی یک تجربه منحصر به فرد است و تاکنون مطالعات متعددی در داخل و خارج از کشور در زمینه ادغام انجام گرفته است. مطالعه حاضر به مرور نظام مند این مطالعات پرداخته است.

روش پژوهش: پژوهش حاضر از نوع توصیفی بوده که در آن از روش مرور نظام مند برای جستجوی کلیه مطالعات فارسی و انگلیسی منتشر شده در زمینه ادغام استفاده شده است. علاوه بر جستجوی پایگاه های داده، کتابخانه های تخصصی نیز به روش جستجوی دستی مورد جستجو قرار گرفتند و همچنین لیست منابع مقالات انتخابی برای

است و در وسیع‌ترین سطح، به عنوان مجموعه‌ای از عناصر شامل درون‌داد، فرایند و برون‌داد نظام آموزشی است و خدماتی را ارائه می‌کند. دانشگاه‌ها نیز به عنوان یک سازمان خدماتی باید به نظرات دانشجویان که در حقیقت مشتریان اصلی فرایند آموزشی محسوب می‌شوند وقوف پیدا کرده و ملاحظه نمایند که آیا آموزش عالی در راستای نیازها و انتظارات دانشجویان حرکت می‌کند یا خیر؟

روش کار: این پژوهش توصیفی-مقطعی می‌باشد. جامعه پژوهش را کلیه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان تشکیل می‌دادند. حجم نمونه آماری ۳۸۴ نفر (۶۲٪ زن و ۳۸٪ مرد) می‌باشد. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه محقق ساخته‌ای بود که روایی آن مورد تأیید متخصصان قرار گرفت و پایایی آن از طریق آزمون آلفای کرونباخ (۰/۸۷) محاسبه گردید؛ و در نهایت داده‌ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS و آمار توصیفی مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌ها: میانگین و انحراف معیار نمره مشتری‌مداری فرایندهای آموزشی و یادگیری از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان $16/2 \pm 46/12$ بود. دانشکده بهداشت و تغذیه، بالاترین میانگین ($13/83 \pm 49/48$) و دانشکده توانبخشی، کمترین میانگین ($14/63 \pm 43/52$) را کسب کرد. این میانگین در مقطع کارشناسی ارشد، بیشترین ($14/2 \pm 54/21$) و در مقطع کارشناسی، کمترین ($17/45 \pm 44/43$) مقدار بود و در زنان ($15/79 \pm 48/55$) بیشتر از مردان ($16/14 \pm 42/28$) بود.

نتیجه‌گیری: نمره مشتری‌مداری در حوزه مورد بررسی، کمتر از میانگین بود که نیازمند توجه بیشتر مدیران و اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان به فرایندهای آموزشی دانشجویان-محور می‌باشد. بدین منظور لازم است استراتژی‌ها و برنامه‌های آموزشی دانشگاه‌ها اصلاح و متناسب با نیازها و انتظارات دانشجویان و جامعه شده و در برنامه‌ریزی‌ها و گسترش رشته‌ها و ظرفیت‌ها، به نیازهای بازار کار و وضعیت اشتغال دانشجویان توجه شود. به جای تأکید بیش از اندازه بر جنبه‌های کمی آموزش، مثل تعداد دانشجویان و دانش‌آموخته، به جنبه‌های کیفی آموزش همانند افزایش مشارکت اعضای هیأت علمی و دانشجویان در تصمیم‌گیری‌ها و فعالیت‌های آموزشی، و همچنین رضایت دانشجویان و اعضای هیأت علمی تأکید شود.

واژه‌های کلیدی: مشتری‌مداری، فرایندهای آموزشی و یادگیری، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

دستیابی به مقالات مرتبط بیشتر، بررسی شدند. برای کاهش خطای انتشار، با نویسندگان مقالات و طرحهایی که نسخه کامل آنها منتشر نشده بود، تماس گرفته شد. از آنجائیکه اغلب مطالعات منتشر شده از نوع کیفی یا مروری بودند، از تکنیک متاسنتز برای تحلیل و ترکیب نتایج آنها بهره گرفته شد.

یافته‌ها: ۱۸۷ مطالعه از پایگاه‌های داده الکترونیکی، ۱۸ مطالعه از طریق لیست منابع و تماس با مجریان و ۲۳ مطالعه از طریق جستجوی دستی بازیابی شدند. ۱۳۱ مطالعه پس از بررسی عنوان، ۵۴ مورد پس از مطالعه چکیده و ۲۱ مورد پس از مطالعه کل مقاله، از مرور نظام مند خارج شدند و در نهایت ۲۳ مطالعه شامل ۱۳ مقاله و ۱۰ گزارش طرح تحقیقاتی با استفاده از متاسنتز تحلیل شدند. تقریباً تمام مطالعات به عدم دستیابی به ادغام عملکردی و اکتفا به ادغام ساختاری اشاره نموده بودند. همچنین کیفیت آموزش‌های علوم پزشکی یکی از دغدغه‌های مطرح شده در بسیاری از مطالعات بود. از سوی دیگر گسترش امکانات آموزش و تربیت دانشجویان، استفاده از دانشجویان و اعضای هیئت علمی در ارائه خدمات سلامت خصوصاً در مناطق محروم از دستاوردهای مورد تأکید تعداد زیادی از مطالعات مورد بررسی بود.

نتیجه‌گیری: مرور مطالعات نشان داد اغلب مطالعات مورد بررسی از نوع مروری بوده و تنها ۴ مطالعه کیفی بودند که روش انجام آنها بخوبی در مقاله تشریح شده بود. علاوه بر این، بجز چند مطالعه مروری که گزارش‌هایی از برخی از شاخصهای نظام سلامت و نظام آموزش ارائه نموده بودند، هیچ مطالعه‌ای که با استفاده از روشهای کمی و ریاضی به بررسی دستاوردهای طرح ادغام پرداخته باشد، یافت نشد؛ لذا انجام مطالعات کیفی و کمی جهت ارزشیابی تأثیرات طرح ادغام و ترسیم نقشه راه آینده نظام ادغام یافته آموزش و پژوهش علوم پزشکی با نظام سلامت، ضروری می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: آموزش علوم پزشکی، پژوهش علوم پزشکی، نظام ارائه خدمات سلامت، ادغام.

A-10-380-3

تعیین میزان مشتری‌مداری مدل‌های کیفیت در حوزه
فرایندهای آموزشی و یادگیری بر اساس دیدگاه دانشجویان
دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

هادی حیاتی آب باریک - دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

hadihayati88@gmail.com

مقدمه: کیفیت آموزش یک مفهوم چند بعدی و تا حدی مبهم

A-10-1463-1

بررسی و نقد فرآیند آموزش پزشکی جامعه نگر، چالشها و راهکارها

- صدیقه فلاح^{*}، فریبا عسگری، حسین خوشرنگ، انسیه میرحجتی، زهرا زاهدی
* کارشناس واحد آموزش پزشکی جامعه نگر EDC گیلان کارشناس واحد آموزش پزشکی جامعه نگر EDC گیلان

s_falah_b@yahoo.com

مقدمه: آموزش پزشکی جامعه نگر به عنوان یکی از مهم ترین بخش های آموزش پزشکی محسوب می شود که طی آن دانشجویان پزشکی فرصت می یابند با استفاده از محفوظات قبلی با نگرش جامعه نگر در تصمیم گیری های بهداشتی، درمانی و تشخیص مراجعه کنندگان به مراکز طب سربایی و جمعیت تحت پوشش شرکت نمایند. برای نیل به آموزش پزشکی جامعه نگر کارآمد، ارزیابی وضعیت موجود به صورت مستمر امری ضروری محسوب می شود لذا یکی از راههای مهم شناسایی کیفیت آموزش بررسی نظرات صاحبان اصلی فرآیند و میزان رضایت آنان می باشد که بدین منظور به آن پرداخته شده است.

روش ها: این مطالعه توصیفی-مقطعی با هدف تحلیل وضعیت موجود آموزش طب سربایی در دانشگاه علوم پزشکی گیلان در پیاپی ۱۳۹۰ انجام شد. به طریق نمونه گیری سرشماری کلیه کارآموزان و کارورزان (۱۰۷ نفر) که این واحد را می گذرانند مورد مطالعه قرار گرفتند. ابزار جمع آوری داده ها، پرسشنامه محقق ساخته متشکل از دو قسمت (مشخصات دموگرافیک) ۴ سؤال و گویه های مبتنی بر اهداف طرح (۲۹ گویه) بود. روایی صوری و محتوایی ابزار مورد تایید اساتید، کارشناسان و مشاوران قرار گرفت و پایایی آن با استفاده از محاسبه ضریب آلفا کرونباخ با اجرای پایلوت در بین دانشجویان با فاصله زمانی مناسب به میزان ۰/۷ تایید شد. داده ها پس از جمع آوری، مورد تجزیه و تحلیل آمار توصیفی (توزیع فراوانی، درصد) و استنباطی (X²) از طریق بسته آماری SPSS نسخه ۱۶ قرار گرفت.

یافته ها: ۵۳/۳ درصد دانشجویان در مقطع کارآموزی و ۴۶/۷ درصد دانشجویان مقطع کارورزی را می گذرانند. بطور کلی ۵۷/۴ درصد از برنامه آموزشی ناراضی بودند. ۵۱/۴ درصد از تعداد کم بیماران، ۳۳ درصد در مورد مهارت نسخه نویسی، ۴۸/۳ درصد از عدم تنوع بیماران، ۴۳/۹ درصد از عدم وجود منابع علمی در مرکز ناراضی بودند. ۳۵/۵٪ از حضور به موقع اساتید مجرب، ۴۶/۷ درصد از ارتباط مناسب اساتید و... رضایت داشتند. البته تفاوت معنی داری بین متغیرهای دموگرافیک و دیدگاه کلی دانشجویان پزشکی مشهود نبود.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به نتایج پژوهش، ضروریست به منظور ارتقاء کیفیت برنامه آموزش پزشکی جامعه نگر (به عنوان برنامه کلیدی در آموزش پزشکی)، برنامه ریزی جدی تری در زمینه مکان مناسب،

A-10-597-2

مقایسه مهارت و دانش دانشجویان پزشکی در دوره کارآموزی بهداشت در دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۹۰

محمدجواد کبیر^{*}، ناهید جعفری، مهین قلی پور، محسن اعرابی، محمدعلی وکیلی
* استادیار دانشگاه علوم پزشکی گلستان - گرگان-بلوار هیرکان
-دانشگاه علوم پزشکی گلستان-دانشکده پزشکی (فلسفی) - گروه پزشکی اجتماعی

kabirmj@yahoo.com

مقدمه: نظام آموزش پزشکی عمومی، شامل ۴ دوره علوم پایه، فیزیوپاتولوژی، کارآموزی و کارورزی است. دانشجویان پس از گذراندن دوره های علوم پایه و فیزیوپاتولوژی به دوره کارآموزی راه می یابند تا آموخته ها را با یافته ها و شواهد بالینی تطبیق داده و با بهره گیری از روش های گوناگون، مشکل را تشخیص و اقدامات مناسب را انجام دهند. در دوره کارآموزی بهداشت نحوه ارائه مراقبت های اولیه بهداشتی و کنترل بیماری های شایع رادر مناطق روستایی که در آینده به عنوان پزشک خانواده در آن مشغول خواهند شد را فراگیرند. متأسفانه کارآموزان بهداشت تمایل کمتری به ارتقاء مهارت عملی نشان می دهند؛ لذا بر آن شدیم تا فاصله موجود بین دانش و مهارت کارآموزان را بررسی نماییم.

روش کار: مطالعه توصیفی تحلیلی حاضر، دانش و مهارت ۵۲ نفر از دانشجویان کارآموز پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گلستان در شهریور ۱۳۹۰ مورد ارزیابی قرار داد. دانشجویان پس از گذراندن کارگاه ۴ روزه وارد خانه های بهداشت (فیلدآموزشی) شدند تا پایان دوره یک ماهه عملاً با مراقبت های اولیه بهداشتی و کنترل بیمارها آشنا شدند. دانش از طریق پرسشنامه و مهارت نیز بصورت مشاهده ای هنگام ارائه مراقبتها مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته ها: ۳۸،۵٪ شرکت کنندگان پسر و ۶۱،۵٪ دختر بودند. میانگین دانش ۰،۸۱+ (از ۰،۵ تا ۱،۰ نمره دانش) بود و ۹۷٪ بیش از ۰،۷۰٪ ارتقاء دانش داشتند. میانگین مهارت ۰،۷۳+ (از ۰،۱۴ تا ۰،۶ نمره مهارت) بود که تنها ۴۳٪ دانشجویان ارتقاء مهارت به میزان ۰،۷۰٪ از کسب نمودند. میانگین امتیاز نهایی ۰،۱۴+ (از ۰،۰۶ تا ۰،۱۷) (از ۰،۲۰ نمره کل امتیاز دوره) بود که کلیه دانشجویان موفق به کسب ۰،۷۰٪ امتیاز پایان دوره شدند. ارتباط معنی داری بین دانش و مهارت دانشجویان در دو گروه پسر و دختر مشاهده نشد.

نتیجه گیری: با وجود کسب امتیاز نهایی از سوی دانشجویان تمایل آنان به ارتقاء مهارت ها در خصوص نحوه مراقبتها بسیار کمتر از ارتقاء دانش بود لذا برنامه ریزی در این خصوص با توجه به هدف دوره که کسب مهارت و تطبیق دانش با عملکرد می باشد باید مورد توجه جدی قرار گیرد.

واژه های کلیدی: مهارت، دانش، کارآموزی بهداشت، گلستان.

آموزش جهت کسب اطلاع جزو ضعیف ترین موارد عملکرد اساتید راهنما از دیدگاه دانشجویان بود. اما نحوه عملکرد اساتید راهنما از دیدگاه دانشجویان دانشکده پرستاری و مامایی تبریز متوسط و خوب (۶۷/۸٪) و ۳۲/۲٪ نیز ضعیف برآورد شده است.

نتیجه گیری: نتایج این پژوهش نشان داد که در کل دانشجویان دیدگاه خوبی به مشاوره و وظایف اساتید راهنما داشتند اما نحوه عملکرد اساتید از دید آنها مطلوب نیست و انجام مداخلات و برنامه ریزی مدون جهت بهبود عملکرد اساتید احساس می شود.

واژه های کلیدی: واژگان کلیدی: مشاوره، دانشجو، استاد راهنما، دیدگاه، عملکرد.

A-10-228-1

بررسی نظرات دانشجویان دانشکده پیراپزشکی بابل در مورد عملکرد اساتید مشاور

زهرا مولانا*، زهرا شاهنده، هایده اعلاءدوله ای، نرگس کلانتری
* عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی بابل - دانشگاه علوم پزشکی بابل - دانشکده پیراپزشکی

zmoulana@yahoo.com

مقدمه: به طور کلی هدف کلی آموزش و پرورش انتقال اطلاعات ومعلومات بشری از یک نسل به نسل دیگر و ایجاد تغییرات مطلوب در رفتار فرد است. راهنمایی و مشاوره تحصیلی که هدف آن کمک به پیشرفت تحصیلی است نقشی تسهیل کننده در تحقق هدف های آموزش و پرورش به عهده دار دارد. دانشگاه ها مسئولیت خطیری در تربیت، آموزش و پرورش دانشجویان دارند و برای رسیدن به این هدف، ارائه مشاوره و راهنمایی تحصیلی از طریق اساتید به دانشجویان یک ضرورت است. این مطالعه به منظور بررسی میزان رضایتمندی دانشجویان ورودی های مختلف از سال ۱۳۸۷ تا انتهای ۱۳۸۹ در زمینه مشاوره و راهنمایی اساتید مشاور انجام شده است تا نتایج حاصله بتواند گامی در جهت ارتقاء خدمات مشاوره و راهنمایی دانشجویان و رفع مشکلات آنان باشد.

روش کار: این مطالعه توصیفی بر روی تمامی ۴۲۴، ت دانشجوی ورودی سال ۱۳۸۷ الی ۱۳۸۹ دانشکده پیراپزشکی انجام شد. روش نمونه گیری به صورت آسان و اطلاعات از طریق تکمیل پرسشنامه نظرخواهی جمع آوری و تجزیه و تحلیل داده ها توسط نرم افزار SPSS.V.18 آزمونهای آماری کای اسکور صورت گرفت.

یافته ها: در مجموع ۴۲۴ نفر به پرسشنامه پاسخ دادند که میانگین سنی آنها ۲۰/۹۹ سال بوده و ۱۲۶ مورد پسر و ۲۹۴ مورد دختر بوده

اطلاع رسانی و تدوین راهکارهایی جهت جلب بیمارارن و همچنین روشن نمودن اهداف برنامه برای دانشجویان صورت گیرد.

واژه های کلیدی: آموزش پزشکی جامعه نگر، طب سرپایی، دانشجوی پزشکی.

توازن حیطه های مختلف وظایف و مسئولیت های اعضای هیات علمی در دانشگاهها

A-10-161-1

دیدگاه دانشجویان نسبت به وظایف و عملکرد اساتید راهنما در دانشکده پرستاری و مامایی تبریز

سوسن ولیزاده*، مهناز جبرائیلی، آزاد رحمانی، حسین ابراهیمی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی تبریز - تبریز خیابان شریعتی جنوبی

valizadehsousan13@gmail.com

مقدمه: دانشجویان در طی تحصیل خود برای توانمندی، موفقیت و پیشگیری از مشکلات تحصیلی نیازمند مشاوره و راهنمایی تحصیلی می باشند. حمایت، مشاوره و راهنمایی دانشجویان در طول دوره تحصیل یکی از مهمترین مسؤولیت های دانشگاه ها می باشد و دانشگاه ها موظف اند نیاز دانشجویان را در این خصوص برطرف نمایند اما مطالعات اندکی نسبت به امر مشاوره و راهنمایی تحصیلی در ایران انجام شده است. بنابراین، هدف این مطالعه بررسی دیدگاه و نگرش دانشجویان نسبت به مشاوره و وظایف اساتید راهنما بوده است.

روش کار: این پژوهش از نوع توصیفی می باشد. نمونه پژوهش ۲۵۰ دانشجوی پرستاری و مامایی و اتاق عمل در دانشکده پرستاری و مامایی تبریز بود که با روش سرشماری انتخاب شدند. برای جمع آوری داده ها از پرسشنامه ای استفاده شد که از متون داخلی استخراج شده بود. برای تجزیه و تحلیل یافته ها از نرم افزار آماری SPSS ویرایش ۱۳ و آمار توصیفی و استنباطی استفاده گردید. **یافته ها:** نتایج نشان داد از دیدگاه دانشجویان گزینه های «ارائه راهنمایی در زمینه شغل و ادامه تحصیل»، «ارزیابی وضعیت تحصیلی فعلی دانشجو» و «هدایت و نظارت بر انتخاب واحدهای درسی» جزو مهمترین وظایف اساتید راهنما بوده است؛ و ۷۰/۲ درصد دانشجویان دیدگاه خوبی در این زمینه داشتند. نحوه عملکرد اساتید راهنما از دیدگاه دانشجویان نشان داد بی اطلاعی استاد مشاور از مقررات آموزشی و ارجاع دانشجو به

برحسب دروس مختلف تفاوت معناداری وجود داشت ($p=0.006$). آزمون های همبستگی پیرسون به منظور تعیین ارتباط بین نمره ارزشیابی اساتید و میانگین نمرات دروس علوم پایه دانشجویان پزشکی انجام شد. $r=0.137$ و $p=0.374$ که بیانگر آن بود که رابطه معنی داری بین نمره ارزشیابی اساتید و میانگین نمرات دروس علوم پایه وجود ندارد. تست رگرسیونی حاکی از آن است که میانگین نمرات دروس علوم پایه بر نمره ارزشیابی موثر نبوده است بجز درس بیوشیمی و زبان که معنادار گردید. همچنین میانگین نمرات دروس علوم پایه به نمره ارزشیابی اساتید برحسب سالهای مختلف موثر نبوده است.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج ارتباط معناداری بین نمره ارزشیابی اساتید و میانگین نمرات آزمون دروس علوم پایه وجود ندارد که بنظر می رسد به دلیل این باشد که تعداد واحد های مطالعه کم بوده باشد و پیشنهاد می گردد دوره های بیشتری مورد بررسی قرار گیرند.

واژه های کلیدی: نمرات دروس علوم پایه، ارزشیابی اساتید، دانشجویان.

اند. تعداد دانشجویانی که در ارتباط با زمینه های کمک از اساتید مشاور آگاهی داشته اند معادل ۲۰۵ نفر و مساوی با تعداد افرادی بود که در این مورد اطلاعاتی نداشته اند. ۱ تعداد دانشجویان با افت و پیشرفت تحصیلی به ترتیب برابر $154(36/3\%)$ و $261(61/6\%)$ بوده است. همچنین $34/7\%$ دانشجویان از ضرورت وجود استاد مشاور ارزیابی مثبت داشته و $9/4\%$ از آنها از فعالیت های استاد راهنمای خود رضایت خیلی زیاد داشته اند.

نتیجه گیری: در خاتمه انجام این پژوهش و موارد مشابه می تواند گامی در جهت ارتقاء خدمات مشاوره و راهنمایی دانشجویان در رفع مشکلات آنان باشد.

واژه های کلیدی: مشاوره و راهنمایی، نظرات، اساتید، دانشگاه.

A-10-196-1

بررسی ارتباط میانگین نمرات دروس علوم پایه دانشجویان پزشکی بر نمره ارزشیابی اساتید از دیدگاه دانشجویان

محمد حسن دوامی*، صدیقه نجفی پور، ابراهیم رحیمی، شیوا بیگی زاده

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی جهرم - جهرم - بلوار مطهری - سایت پردیس - مرکز توسعه آموزش پزشکی

davamimh@gmail.com

مقدمه: بهره گیری از نظرات دانشجویان در فرآیند آموزش نقش بسزایی در ایجاد تغییر و تحول برنامه های آموزشی و به روز نمودن آن دارد. با توجه به اینکه ارزشیابی دانشجو از کیفیت آموزش استاد یک روش معمول در دانشگاه ها به شمار می رود، لذا به منظور تعیین ارتباط میانگین نمرات دروس علوم پایه دانشجویان پزشکی بر نمره ارزشیابی اساتید از دیدگاه دانشجویان این مطالعه اجرا گردید.

روش کار: در این مطالعه مقطعی تحلیلی، دانشجویان پزشکی به روش سرشماری وارد مطالعه گردیدند. در این مطالعه نمرات دروس علوم پایه دانشجویان پزشکی طی سالهای ۱۳۸۵ الی ۱۳۸۸ و همچنین نمرات ارزشیابی اساتید از دیدگاه دانشجویان در هر درس از EDC اخذ مورد تجزیه و تحلیل گردید.

یافته ها: میانگین نمره های ارزشیابی اساتید در طی سالهای ۸۵ الی ۸۸ در محدوده $14/82$ الی $19/27$ بود. مقایسه میانگین نمره های ارزشیابی اساتید در سالهای مختلف تفاوت معنی داری نداشت ($P=0.36$)، ولی در مقایسه میانگین نمره های ارزشیابی اساتید

A-10-413-1

نیازسنجی اعضای هیئت علمی در هفت حیطه وظایف مشخص شده بر اساس مدل مماسی

سارا اسمعیل زاده ساعیه*، محمد نوری سپهر، توران بهرامی بابا

حیدری

* مربی علوم پزشکی البرز - باغستان، گلستان یکم، دانشکده پزشکی و پرستاری و مامایی

esmaelzadeh1360@yahoo.com

مقدمه: نیازسنجی اعضای هیئت علمی در هفت حیطه وظایف مشخص شده بر اساس مدل مماسی سارا اسمعیل زاده ساعیه، محمد نوری سپهر، توران بهرامی بابا حیدری **مقدمه:** اولین گام توسعه منابع انسانی جهت بهبود عملکرد در دانشگاهها، شناسایی صحیح و دقیق نیازهای آموزشی می باشد. نیازسنجی آموزشی فرآیندی است که انجام آن مستلزم به کارگیری و استفاده از مدل ها، الگوها و ابزارهای علمی و کارا است، تا بتوان به نتایج حاصل از این فرآیند تکیه کرد و آن را به عنوان مبنایی برای پی ریزی سایر مراحل برنامه ریزی آموزشی به کار گرفت. مدل مماسی تلفیقی از مدل های موجود در زمینه نیازسنجی آموزشی می باشد، که جامعیت کافی از نظر گردآوری اطلاعات را دارا می باشد. این مطالعه با هدف ارزیابی نیازسنجی اعضای هیئت علمی بر اساس مدل مماسی در هفت حیطه وظایف مشخص شده در دانشگاه علوم پزشکی البرز انجام گردید.

گرفت. یافته‌ها نتایج: یافته‌ها نشان داد که اکثر نمونه‌ها (۵۵٪) خانم و بیشتر آنها (۷۰٪) مجرد بودند. همچنین ۸۰ درصد نمونه‌ها عدم وجود امکانات رفاهی مناسب در محیط‌های آموزش بالینی و ۷۵ درصد عدم تناسب میزان ساعت و تعداد روزهای کارآموزی را از مهمترین مشکلات آموزش بالینی خود دانسته‌اند. نتیجه‌گیری با توجه به یافته‌های پژوهش می‌توان با برنامه‌ریزی مناسب و هماهنگی بیشتر با مسئولین دانشکده ضمن فراهم نمودن امکانات آموزشی مناسب و استاندارد نمودن فعالیت‌های بالینی گام موثری در جهت رفع مشکلات در حیطه آموزش بالینی در خصوص گروه‌های پزشکی برداشت.

واژه‌های کلیدی: دانشجویان پرستاری، آموزش پزشکی، مشکلات آموزش در بالین.

A-10-437-1

بررسی تجارب دانشجویان پرستاری در کارآموزی مدیریت

مرضیه عادل مهربان^{*}، اعظم مولادوست
* هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان - دانشکده پرستاری

adel@nm.mui.ac.ir

مقدمه: ارزیابی مداوم برنامه درسی به عنوان بخشی مهم از فعالیتهای آموزشی محسوب می‌شود که می‌تواند موارد لازم جهت تغییر و پیشرفت برنامه درسی را مشخص نماید. آنچه از مرور مطالعات انجام شده بدست آمده نشان می‌دهد در زمینه نحوه کارآموزی مدیریت پرستاری کارآموزی مطالعات کافی انجام نگرفته است واز آنجا که مطالعات انجام شده بر کارآموزیهای دیگر توانسته نقاط مبهمی از کارآموزیها را روشن نموده و به بهبود انجام آن کمک نماید، پژوهشگر نیز بنا به تجارب خود در آموزش دانشجویان در کارآموزی مدیریت مطالعه عمیقی این کارآموزی و بررسی عوامل موثر در آن را جهت پیشرفت آموزش دانشجویان لازم دیده‌است. اهداف: تبیین تجارب دانشجویان پرستاری در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان از کارآموزی مدیریت در سال ۱۳۹۰.

روش کار: این مطالعه که به شیوه کیفی و با روش پدیدارشناسی انجام گرفته‌است به بررسی تجارب ۱۸ دانشجوی پرستاری پس از گذراندن کارآموزی مدیریت می‌پردازد. اطلاعات در این مطالعه به روش مصاحبه نیمه‌ساختاریافته جمع‌آوری گردیده و سپس در ۸ مرحله به روش کلایزی مورد تحلیل قرار گرفته‌است.

یافته‌ها: یافته‌های این پژوهش در قالب ۱۸ مفهوم قرار گرفته‌است که این مفاهیم خود در سه طبقه عوامل مربوط به ماهیت کارآموزی، عوامل مربوط به مربی و عوامل مربوط به محیط کارآموزی طبقه‌بندی گردید.

روش کار: مطالعه حاضر بررسی توصیفی - مقطعی بود که در بین ۴۴ نفر از اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی البرز در سال ۱۳۸۹ صورت گرفته است. یافته‌ها: بیشترین درصد فراوانی به حیطه پژوهش و گویه مقاله نویسی به زبان انگلیسی و دومین اولویت به حیطه توسعه فردی در گویه آشنایی بانرم افزار spss تعلق داشت و کمترین درصد فراوانی به حیطه فعالیت‌های تخصصی خارج از دانشگاه مربوط می‌شد. نتیجه‌گیری: از آنجا که تاکید دانشگاهها بر ارائه نتایج فعالیت‌های پژوهشی در قالب مقالات علمی پژوهشی است و این مورد یکی از دغدغه‌های اعضای هیئت علمی می‌باشد به طوریکه سایر حیطه‌های وظایف آنها را نیز متاثر ساخته است و باتوجه به نتایج نیاز سنجی حاضر که حیطه پژوهش دارای بیشترین درصد فراوانی بود لذا پیشنهاد می‌شود علاوه بر برنامه‌ریزی جهت ایجاد توازن در حیطه‌های وظایف اعضای هیئت علمی گویه‌های موارد حیطه پژوهش در اولویت اولیه جهت برگزاری کارگاههای واحد توانمند سازی اساتید قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: نیاز سنجی، مدل مماسی، هفت حیطه وظایف.

A-10-307-2

بررسی مشکلات آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان پرستاری دانشکده علوم پزشکی نیشابور

حسن قدسی^{*}، حسین عرب برزو
* کارشناس ارشد پرستاری دانشکده علوم پزشکی نیشابور - نیشابور - بیمارستان ۲۲ بهمن - بخش اورژانس

ghodsih1@mums.ac.ir

مقدمه: آموزش بالینی فرآیندی است پویا که قسمت حیاتی تربیت پرستاران با کفایت و حرفه‌ای را تشکیل می‌دهد. بنابراین برنامه ریزان آموزشی باید بکوشند تا با مساعد کردن زمینه جهت استفاده بهینه از منابع شرایط را برای کسب دانش و مهارت لازم برای حرفه آینده این گروه از دانشجویان فراهم نمایند. این مطالعه با هدف بررسی مشکلات آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان عرصه پرستاری در دانشکده علوم پزشکی نیشابور انجام شده است.

روش کار: این مطالعه توصیفی بر روی ۲۰ دانشجوی پرستاری اینترنتی انجام شد. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه‌ای دوقسمتی شامل ۵ سؤال در خصوص اطلاعات دموگرافیک و ۲۲ سؤال در خصوص مشکلات آموزش بالینی بود. جامعه مورد پژوهش عبارت بود از کلیه دانشجویان پرستاری سال آخر که همگی در حال گذراندن واحدهای کارآموزی در عرصه بودند. روش نمونه‌گیری در این پژوهش سرشماری بود. پس از گردآوری پرسشنامه‌ها، داده‌ها وارد نرم افزار SPSS شد و با کمک آزمونهای توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه نشان داد که بین نگرش کلی اعضای هیات علمی و دانشجویان در خصوص کارآیی و کیفیت فرمهای فعلی نظرسنجی از نحوه تدریس اساتید اختلاف سلیقه وجود دارد، اما اکثر اعضای هیات علمی و دانشجویان با اصل و ضرورت انجام ارزشیابی توسط دانشجویان موافق بودند، در مورد کیفیت، کمیت و محتوای سئوالات مندرج در فرمهای نظرسنجی کاستیها و ابهاماتی وجود دارد که مورد تفاهم هر دو گروه می باشد، که نیاز به بازنگری و اصلاح دارد.

واژه های کلیدی: نگرش، نظر، تدریس، دانشجو، استاد.

نتیجه گیری: نتایج این پژوهش نشان می دهد گرچه دانشجویان این کارآموزی را متفاوت و جذابتر از سایر کارآموزیها دانسته و آن را برای یک دانشجوی پرستاری لازم می دانند اما مشکلاتی در ارتباط با ماهیت کارآموزی، مربی و محیط کارآموزی وجود دارد که نیاز به رفع آن می باشد و با برطرف کردن آن اهداف آموزشی زودتر حاصل خواهد شد.

واژه های کلیدی: پرستاری، آموزش، کارآموزی، مدیریت.

A-10-596-2

دیدگاه اساتید بالینی درباره چالش های برنامه ی آموزشی رشته پزشکی

افسانه یخ فروش ها، سونیا اویسی، امیر ضیائی

کارشناس توانمندسازی اساتید دانشگاه علوم پزشکی قزوین،
star2000_y@yahoo.com

مقدمه: هدف اصلی برنامه ی آموزشی، تربیت نیروی انسانی ماهر و متخصص مورد نیاز برای انجام یک سری وظایف معین است که جامعه به وجود صاحبان حرفه های آن وظایف، نیاز دارد. بنابراین برنامه ی آموزشی باید به گونه ای طراحی شود که بتواند به سه هدف عمده ی رشد شخصی و فردی، شایستگی فردی و اجتماعی و کسب مهارت های یادگیری مداوم دست یابد. هدف از مطالعه حاضر دستیابی به دیدگاه اساتید بالینی درباره چالش های برنامه ی آموزشی پزشکی است.

روش کار: در مطالعه کیفی حاضر، داده های مطالعه با انجام بحث گروهی متمرکز Focus Group Discussion با ۵۷ نفر از اعضای هیئت علمی بخش های ماژور و مینور مراکز آموزشی-درمانی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی قزوین جمع آوری گردید. برای انتخاب مصاحبه شوندهگان از روش نمونه گیری هدفمند purpose sampling که خاص پژوهش کیفی است، استفاده گردید. سئوالات مصاحبه به صورت باز و بر اساس راهنمای مصاحبه بود. تحلیل داده ها از طریق تحلیل محتوا یا تحلیل موضوعی جهت استخراج تم های اصلی انجام شد.

یافته ها: نتایجی که از بازخوانی، دسته بندی و بررسی تم های مصاحبه به دست آمد نشان داد که از دیدگاه اساتید مهمترین چالش های برنامه آموزشی رشته پزشکی شامل کوتاه بودن مدت زمان آموزش، برنامه ریزی نامناسب فعالیت درمانگاهی و کمبود انگیزه اساتید، کافی نبودن Setting های آموزشی، کمبود امکانات و تجهیزات آموزشی می باشد.

A-10-523-1

بررسی نگرش و نظرات دانشجویان و اعضاء هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی همدان در مورد نحوه نظرسنجی دانشجویان از اساتید دانشگاه

رسول یوسفی مشعوف*، شهره امدادی، علی بیک مرادی
* دانشگاه علوم پزشکی همدان - مقابل پارک مردم - دانشگاه علوم پزشکی همدان - دانشکده پزشکی - گروه میکروبیولوژی

yousefimash@yahoo.com

مقدمه: ارزشیابی دانشجویان از چگونگی تدریس اساتید دانشگاه بصورت نظرسنجی سالیانهست که بصورت فرآیندی پذیرفته شده در وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی در آمده است. هدف از این مطالعه بررسی نظرات دانشجویان و اعضاء هیئت علمی دانشگاه در مورد وضعیت فرم های فعلی نظرسنجی دانشجویان از نحوه تدریس استاد بود.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی- مقطعی و دو گروهی بوده که در گروه اساتید ۲۶۱ عضو هیات علمی و در گروه دانشجویان ۲۳۴ بصورت تصادفی سهمیه ای انتخاب شدند. برای جمع آوری داده ها پرسشنامه سه قسمتی مشتمل بر مشخصات فردی، بررسی نگرش و نظرات اساتید و دانشجویان بکار برده شد. مقیاس اندازه گیری سئوالات نگرش با استفاده از مقیاس لیکرت از (۱ تا ۵ نمره) صورت گرفت.

یافته ها: میانگین نمره نگرش اساتید در مورد وضعیت فرمهای فعلی نظرسنجی ۳/۵۸ با انحراف معیار ۰/۵۱ بود، در حالیکه میانگین نمره نگرش دانشجویان ۳/۳۰ با انحراف معیار ۰/۶۴ بود که اختلاف معنی داری ($P > 0.01$) بین نگرش اساتید و دانشجویان مشاهده گردید. فراوانی نوع نگرش کلی اساتید در مورد کارآیی و کیفیت فرمهای فعلی نظرسنجی نیز بدست آمد که ۶۱/۴٪ از اساتید نسبت به کارآیی و کیفیت فرمهای فعلی نظرسنجی دارای نگرش مثبت در حالیکه ۴۳/۱٪ از دانشجویان دارای نگرش مثبت بودند. ۸۲٪ از اساتید و ۸۰/۷٪ از دانشجویان با ضرورت انجام ارزشیابی مدرسین موافق بودند.

بر بسیاری از محدودیتهای اختصاصی هریک از ساختارهای ارزیابی فائق آید باید درصدد ایجاد راه حل مناسب بود.

واژه‌های کلیدی: Multi Method، اساتید، ارزشیابی، مهارت عملی.

نتیجه گیری: جهت حداکثر بهره وری از برنامه آموزشی توجه به بیان چالش‌ها و پیشنهادات مطرح شده توسط اساتید می‌تواند بسیار کمک کننده باشد. کلید واژه: اساتید، برنامه آموزشی، چالش، بخش‌های بالینی

واژه‌های کلیدی: اساتید، برنامه آموزشی، چالش، بخش‌های بالینی.

A-10-596-4

نحوه ارزشیابی دانشجویان توسط اعضای هیأت علمی بالینی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

افسانه یخ فروش ها، امیر ضیایی

کارشناس توانمندسازی اساتید دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: ارزشیابی پیشرفت تحصیلی یا ارزشیابی میزان یادگیری دانشجویان بخش مهمی از فرآیند آموزشی است. روشهای ارزشیابی بکار رفته در دوره آموزش بالینی موجب دستیابی به اطلاعات با ارزشی در زمینه آموزش و تضمین کیفیت و اثربخشی دوره آموزشی می‌باشد. به همین منظور در این مطالعه به بررسی نحوه ارزشیابی بالینی توسط اعضای هیأت علمی می‌پردازیم.

روش کار: در یک مطالعه توصیفی مقطعی اطلاعات مربوط به ۵۵ پرسشنامه تکمیل شده توسط اساتید بالینی دانشگاه علوم پزشکی قزوین مورد بررسی قرار گرفت. ابزار جمع آوری داده‌ها پرسشنامه ای بود که روایی محتوای آن با نظر خواهی از صاحب نظران و با پایایی $(\alpha=0.8)$ مورد استفاده قرار گرفت. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از آمارهای توصیفی از طریق نرم افزار SPSS انجام شد.

یافته‌ها: ۶۷٪ شرکت کنندگان مذکر و ۲۳٪ آنها مونث بودند. میانگین سن آنها $44/22 \pm 6/3$ با سابقه کار 12 ± 4 بودند. مهمترین آزمون‌های مورد استفاده برای ارزشیابی دانشجویان به ترتیب شامل: سؤالات چند گزینه‌ای، آزمون‌های کتبی (تشریحی)، OSCE و آزمون‌های شفاهی می‌باشد. ۹۰٪ اعضای هیأت علمی از روش ارزشیابی تراکمی (پایانی) استفاده می‌کردند و ارزشیابی پایانی را مهمترین روش ارزشیابی دانشجویان تلقی می‌کردند.

نتیجه گیری: با توجه به یافته‌های پژوهش مبنی بر استفاده از آزمون‌های حیطة شناختی در ارزیابی عملکرد دانشجویان، همچنین با عنایت به رابطه قانونمند وقوی بین ارزشیابی و یادگیری، تجدید نظر در روش‌های ارزشیابی و توجه به روش‌های نوین ارزشیابی و ارزشیابی تکوینی می‌تواند مشکلات موجود را کاهش دهد.

واژه‌های کلیدی: کلید واژه: ارزشیابی، دانشجو، استاد.

A-10-596-3

دیدگاه اساتید بالینی درباره چالش‌های کاربرد Multi method در ارزشیابی‌های بالینی

افسانه یخ فروش ها، امیر ضیایی

کارشناس توانمندسازی اساتید دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: روشهای ارزشیابی در آموزش پزشکی بویژه آموزش بالینی در غالب دانشکده‌های پزشکی یکنواخت و یکسان است و روشهای مرسوم علاوه بر عدم تناسب با اهداف آموزشی، در سنجش مهارتهای عملی دانشجویان کارآمد نمی‌باشد؛ لذا پژوهش حاضر به منظور بررسی دیدگاه اساتید بالینی درباره چالش‌های کاربرد Multi method در ارزشیابی‌های بالینی در سال ۹۰ انجام گرفت.

روش کار: در مطالعه کیفی حاضر، داده‌های مطالعه با انجام بحث گروهی متمرکز Focus Group Discussion با ۵۷ نفر از اعضای هیئت علمی بخش‌های مازور و مینور مراکز آموزشی-درمانی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی قزوین جمع‌آوری گردید. برای انتخاب مصاحبه‌شوندگان از روش نمونه‌گیری هدفمند purposesampling که خاص پژوهش کیفی است، استفاده گردید. سؤالات مصاحبه به صورت باز و بر اساس راهنمای مصاحبه بود. تحلیل داده‌ها از طریق تحلیل محتوا یا تحلیل موضوعی جهت استخراج تم‌های اصلی انجام شد.

یافته‌ها: اکثریت شرکت کنندگان مذکر و در محدوده سنی ۳۷-۵۵ قرارداداشتند. نتایجی که از بازخوانی، دسته‌بندی و بررسی تم‌های مصاحبه به دست آمد نشان داد که مهمترین موانع کاربرد مالتی متد در ارزشیابی بالین شامل آشنا نبودن اساتید بالینی با برخی از روش‌های نوین آموزشی، مشکل بودن انتخاب روش ارزیابی مناسب در حیطة مورد سنجش، فقدان دسترسی به استانداردها جهت اجرای روش نوین، کمبود زمان، کمبود اساتید با انگیزه، و کمبود فضا و امکانات می‌باشد.

نتیجه گیری: ارتقای ارزیابی‌های عملکرد بالینی موضوعی پیچیده می‌باشد و نیاز به زمان، همکاری، منابع و تلاشهای اساسی و قابل توجه دارد. به هر حال برای استفاده از روشهای چندگانه ارزیابی که می‌تواند

A-10-425-1

اعضای هیأت علمی بالینی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
درباره آموزش مهارت‌های ارتباطی به دانشجویان پزشکی چه
نظرات و نگرش‌هایی دارند؟

محمد اسدپور^{*}، حمید بخشی، مریم رفیعی دولت آبادی، حسن
خدادادی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان - رفسنجان،
دانشکده پزشکی

asadpoor1@yahoo.com

مقدمه: ارتباط، سنگ بنای جامعه انسانی، سرچشمه فرهنگ و موجب
تکامل آن بوده و عاملی در راه ارتقای انسانی است. مهارت‌های ارتباطی
برای موفقیت آینده شغلی دانشجویان پزشکی و مدرسان ضروری
است. چگونگی ارتباط پزشک و بیمار، نقش موثری در رضایتمندی
بیمار و نتایج درمان دارد. شواهد حاکی از آن است که پزشکان بطور
مؤثری ارتباط برقرار نمی‌کنند و نیازمند آموزش مداوم این مهارت‌ها
هستند لذا این پژوهش با این هدف که مشخص شود اعضای هیأت
علمی بالینی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان درباره آموزش مهارت‌های
ارتباطی به دانشجویان پزشکی چه نظرات و نگرش‌هایی دارند؟ انجام
شده است.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی - مقطعی است که در سال
۱۳۸۵ در مراکز آموزشی درمانی تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی
رفسنجان انجام شده است. جمعیت و نمونه مورد مطالعه، اعضای هیأت
علمی بالینی دانشکده پزشکی و ابزار جمع‌آوری اطلاعات، پرسشنامه
مهارت‌های ارتباطی بود دو قسمتی بود که قسمت اول شامل اطلاعات
دموگرافیک و قسمت دوم سؤالات نگرشی بوده (شامل بیست سؤال)
و با مقیاس ۵ گزینه ای لیکرت امتیازدهی شد. اطلاعات جمع‌آوری
شده توسط نرم افزار SPSS تحت نسخه ۱۱/۵ و با استفاده از آزمون
T مستقل، ANOVA و کای اسکور مورد تحلیل قرار گرفت. سطح
معنی‌داری در تمام آزمون‌ها ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: نتایج مطالعه نشان داد که میانگین و انحراف معیار سنی
نمونه‌های پژوهش $41/63 \pm 6/42$ ، میانگین و انحراف معیار نمره
نگرش نمونه‌های پژوهش در مورد آموزش مهارت‌های ارتباطی $7/86 \pm$
 $80/75$ از ۱۰۰ بود میانگین نمره نگرش خانم‌ها در مورد مهارت
های ارتباطی بیشتر از آقایان بود ولی از نظر آماری اختلاف معنی‌دار
نبود. همچنین بین رشته‌های تخصصی، گروه سنی و سابقه کار با
میانگین نمره نگرش نمونه‌های پژوهش از نظر آماری اختلاف معنی
دار نبود.

نتیجه‌گیری: دیدگاه کلیه اعضای هیأت علمی بالینی بدون توجه
به متغیرهای دموگرافیک در مورد آموزش مهارت‌های ارتباطی به
دانشجویان مثبت و خوب بود. بنابراین پیشنهاد می‌شود که آموزش

A-10-596-6

بررسی نظرات اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی
قزوین در خصوص میزان دستیابی به اهداف آموزشی و انگیزه
شرکت آنها در برنامه‌های توانمندسازی اساتید در سال ۱۳۹۰

افسانه یخ فروش‌ها، محمد علی زحل، امیر ضیایی

کارشناس توانمندسازی اساتید دانشگاه علوم پزشکی قزوین

چکیده زمینه: برنامه‌های توانمندسازی هیأت علمی که با هدف توسعه
آموزش در سطح دانشگاه‌ها برگزار می‌گردد بایستی به گونه‌ای طرح
ریزی شود که اساتید بتوانند شایستگی‌های لازم، جهت بکارگیری مفاهیم
تئوری در عمل را کسب نمایند.

هدف: هدف این مطالعه، بررسی نظرات اعضای هیئت علمی در خصوص
میزان دستیابی به اهداف آموزشی و انگیزه شرکت آنها در برنامه‌های
توانمندسازی اساتید در سال ۱۳۹۰ است.

روش کار: این بررسی یک مطالعه مقطعی و از نوع توصیفی - تحلیلی
است که نمونه آن ۱۷۴ نفر عضو هیئت علمی شرکت کننده در برنامه
های آموزشی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی است که به
صورت سرشماری مورد بررسی قرار گرفتند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها
پرسشنامه‌ای بود که در ۲ بخش شامل ویژگی‌های فردی و عبارات
سنجش نظرات که بر اساس مقیاس ۵ درجه ای لیکرت (از کاملاً موافق
تا کاملاً مخالف) طراحی گردیده بود انجام شد پرسشنامه تهیه شده پس
از سنجش مجدد روایی محتوا با نظر خواهی از صاحب‌نظران، با پایایی
($r=0/8$) مورد استفاده قرار گرفت. داده‌ها در نرم افزار SPSS وارد و بر
اساس آمار توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: در این مطالعه از ۱۹۴ نفر شرکت کننده در برنامه‌های
آموزشی، بیشتر آنها مذکر (۷۲/۵٪)، از نظر مرتبه علمی استادیار
(۶۸/۱٪)، در گروه سنی ۴۷-۳۵ ساله (۴۰/۸٪) و از نظر محل خدمت
بیشتر از دانشکده پزشکی (۴۳/۸٪) بودند. بیشترین موافقت شرکت
کنندگان به ترتیب مربوط به موفقیت برنامه‌های آموزش در انتخاب و
دستیابی به اهداف آموزشی و تحکیم اطلاعات (۷۴/۷٪)، توالی مناسب
و منطقی برنامه (۶۸/۶٪)، استفاده سخنرانان از امکانات سمعی و بصری
در آموزش (۵۸/۷٪) و کمترین موافقت آنها مربوط به زمان و تسهیلات
موجود در مکان (۴۰/۲٪) بود. همچنین اعضای هیئت علمی مهمترین
انگیزه شرکت خود در برنامه‌های آموزشی را به ترتیب تجدید اطلاعات
(۶۰٪)، چاره‌جویی در حل مشکلات حرفه‌ای (۵۴/۶٪) و مبادله
اطلاعات (۱۵/۶٪) عنوان کردند.

نتیجه‌گیری: یافته‌های این پژوهش موید آن می‌باشد که برنامه‌های
توانمندسازی برگزار شده از نظر آموزشی نسبتاً مناسب بوده است ولی
از نظر زمان و تسهیلات موجود در مکان نیازمند توسعه و تغییر می‌باشد.
کلید واژه: اهداف آموزشی، نظرات، انگیزه، اساتید.

واژه‌های کلیدی: کلید واژه: اهداف آموزشی، نظرات، انگیزه، اساتید.

دانشیاری و کاهش ۴۳ درصدی ارتقاء به استادی به دست آمد که می توان علت آنرا مشکل تر شدن شروط لازم جهت ارتقا از ماده ۲ (امتیاز پژوهشی) دانست. با توجه به اهمیت امر پژوهش ضرورت بذل توجه بیشتر به مقوله پژوهش از جانب اعضا هیات علمی و مسئولین دانشگاه الزامی است.

واژه‌های کلیدی: ارتقا، مرتبه علمی، استاد.

ارتباط مناسب با بیماران و ارباب رجوع در برنامه آموزشی دانشجویان پزشکی به خصوص در دوره کارآموزی و کارورزی گنجانده شود.

واژه‌های کلیدی: نگرش، اعضای هیات علمی بالینی، آموزش مهارت های ارتباطی، دانشجویان پزشکی رفسنجان.

A-10-478-1

بررسی پیشرفت آکادمیک اعضای هیات علمی دانشکده پزشکی شیراز طی سالهای ۸۶ تا ۸۹

هاجر دهقان*، سرور اینالو، مریم حسینی

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی شیراز - شیراز خ زند
دانشکده پزشکی

hdehghan@sums.ac.ir

مقدمه: ارتقاء عمودی اعضای هیات علمی دانشگاهها، موسسات آموزش عالی و موسسات پژوهشی گروه پزشکی با توجه به میزان فعالیت آنها در زمینه های آموزشی، پژوهشی و اجرایی می باشد. در حال حاضر اعضای هیات علمی دانشگاه در صورت داشتن شرایط و مفاد ذکر شده در آیین نامه ارتقاء می توانند به مرتبه بالاتر ارتقاء یابند. مطالعه حاضر به بررسی پیشرفت آکادمیک اعضای هیات علمی دانشکده پزشکی شیراز طی سالهای ۸۶ تا ۸۹ پرداخته است.

روش کار: در این مطالعه اطلاعات مربوط به ارتقاء مرتبه دانشگاهی ۱۱۱ استاد ارتقاء یافته دانشکده پزشکی شیراز طی سالهای ۸۶ تا ۸۹ جمع آوری گردید وبا استفاده از نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: طی سالهای ۸۶ تا ۸۹، ۸۰ نفر از اساتید به مرتبه دانشیاری و ۳۱ نفر به مرتبه استادی ارتقاء یافتند. به طور کلی متوسط زمان ارتقاء به دانشیاری $5/42 \pm 9/32$ سال و به استادی $1/80 \pm 6/03$ برآورد شد، که اختلاف معناداری جهت ارتقا به دانشیاری ($p=0.711$) و استادی ($p=0.402$) بین اعضا هیات علمی زن و مرد مشاهده نشد. از تعداد ۸۰ استاد ارتقاء یافته به دانشیاری ۶۲/۷٪ آنها در مدت کمتر از ۸ سال و از تعداد ۳۱ نفر ارتقاء یافته به استادی ۸۹/۷٪ در مدت کمتر از ۸ سال به مرتبه بالاتر ارتقاء یافتند. میانگین امتیازات در ۳ حیطه کلی برآورد شد که به ترتیب برای ارتقاء به دانشیاری، امتیاز آموزشی $2/41 \pm 6/91$ ، امتیاز پژوهشی $1/14 \pm 2/36$ و اجرایی $7/66 \pm 2/77$ و کل امتیازات $13/5 \pm 11/9$ و جهت ارتقاء به استادی $0 \pm 7/0$ ، $2/9 \pm 15/29$ و $2/41 \pm 2/41$ و کل امتیازات $14/17 \pm 13/4$ به دست آمد.

نتیجه گیری: با مقایسه روند ارتقاء طی سالهای ۸۷-۸۶ (آیین نامه قدیم) و ۸۸-۸۹ (آیین نامه جدید) کاهش ۴ درصدی ارتقاء به

A-10-104-3

تعیین مهارت مدرسین در مورد روش های تدریس و ارزشیابی دانشجو و نیازهای آموزشی آنها

آزاده عازمیان*، کامران میرزایی، مهوش حمادی، محمد مهدی امیر شهپری مطلق

* مربی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر - بوشهر - ریشهر - جنب بیمارستان سلمان فارسی - دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی - مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

aazemian@yahoo.com

مقدمه: هیئت علمی در هر دانشگاه مسئول تربیت و آموزش نسل جدید برای ارائه خدمات سلامت می باشند. این در حالی است که اکثریت این اساتید در زمینه روش تدریس و ارزشیابی دانشجو آموزش رسمی ندیده اند و بدیهی است که آشنایی مدرسین با روش های تدریس و ارزشیابی از اقدامات موثر در زمینه ارتقاء کیفیت آموزش پزشکی خواهد بود. در این مطالعه مهارت مدرسین در روش های تدریس و ارزشیابی و نیاز های آموزشی آنها مورد بررسی قرار گرفت.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی - تحلیلی است. که در آن اعضا هیئت علمی بصورت سرشماری پرسشنامه خود ایفاد که شامل ۲۴ سوال بود را تکمیل نمودند. روایی پرسشنامه بوسیله نظرخواهی از صاحب نظران انجام و پایایی آن بوسیله آلفای کرنباخ (۰/۹۳) تعیین گردید ... تجزیه و تحلیل داده ها بوسیله نرم افزار SPSS صورت گرفت.

یافته ها: به ترتیب ۶/۶۷٪ و ۴۶/۷٪ از شرکت کنندگان اعلام کردند که کارگاه یا دوره های آموزشی روش های تدریس و ارزشیابی را دیده اند. اساتید شرکت کننده در کلیه روش های تدریس میزان مهارت خود را در حد بسیار زیاد و تسلط و اجرا می دانستند به جز در روش های ضبط ویدئویی (۳۰/۶٪) و آموزش مبتنی بر حل مسئله (۳۶/۱٪) در مورد روش های ارزشیابی آزمون های چند گزینه ای (۴۴/۷٪) و شفاهی (۴۸/۹٪) مهارت خود را در حد تسلط و در سایر موارد بخصوص روش پورت فولیو و ۳۶۰ درجه مهارت خود را کم می دانستند.

بین رضایت شغلی اعضای هیات علمی و سبک ساختارمند (وظیفه مدار) مدیران گروه های آموزشی مشاهده شد. بر اساس نتایج میانگین سبک رهبری در مردان $118/27 \pm 115/20$ و در زنان $120/78 \pm 117/01$ بدست آمده که اختلاف معنی داری بین جنسیت بلحاظ سبک رهبری وجود ندارد ($p=0/055$). رضایت شغلی اعضای هیات علمی در حد متوسط بود. اختلاف معنی داری بین جنسیت و رضایت شغلی بین اعضای هیات علمی وجود داشت ($p=0/048$).

نتیجه گیری: با توجه به رابطه مستقیم و معنی داری که بین سبک رهبری مدیران گروه های آموزشی و رضایت شغلی اعضای هیات علمی دانشگاه وجود دارد. برای پویایی سیستم مدیریتی در گروه ها لازم است تصمیم گیری ها در سطوح مختلف مدیریتی بر اساس رسالت ها، اهداف و ماموریت دانشگاه و با مشارکت فعال اعضای هیات علمی صورت گیرد تا رضایت شغلی آنان افزایش یا فته و زمینه مناسب جهت تغییر، ابداع و نوآوری و خلاقیت بوجود آید.

واژه های کلیدی: سبک رهبری، رضایت شغلی، اعضای هیات علمی، مدیران گروه های آموزشی.

نتیجه گیری: اکثر اساتید مهارت خود را در زمینه روش تدریس در حد تسلط و اجرا می دانستند و خود را نیازمند آموزش نمی دیدند؛ و به نظر می رسد علاقه ای برای شرکت در کارگاه های روش تدریس و ارزشیابی نداشتند به نظر می رسد استفاده از سایر روش های آموزش بزرگسال مانند فیلم های آموزشی و جزوات خود آموز می تواند در این زمینه بیشتر موثر تر باشد.

واژه های کلیدی: آموزش، روش تدریس، روش ارزشیابی، اعضا هیئت علمی.

A-10-740-1

ارتباط بین شیوه های رهبری مدیران گروه های آموزشی و رضایت شغلی اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان

ماهدخت طاهری^{*}، عطا... اسدی لویه

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی گیلان - رشت - خیابان نامجو - خیابان شهید سیادت - ساختمان معاونت آموزشی - مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

mtaheri@gums.ac.ir

مقدمه: رهبری اثربخش گروه یکی از مهمترین وظایف مدیران گروه های آموزشی است. رهبران موفق، همواره در پی ایجاد تحول اند و می کوشند تا از موفقیت ها بیشترین استفاده را ببرند. در زیر دستان و چیروان خود ایجاد انگیزش می کنند تا بازدهی خود را بالا ببرند. اشتباهات را اصلاح می کنند و سازمان را در جهت اهدافش سوق می دهند. این پژوهش با هدف تعیین رابطه سبک رهبری مدیران گروه های آموزشی بر رضایت شغلی اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی صورت گرفت.

روش کار: این پژوهش نوع توصیفی - مقطعی بر روی ۱۵۰ نفر از اعضای هیات علمی تمام وقت دانشگاه انجام گرفت. داده های پژوهش از طریق پرسشنامه پایا و روا جمع آوری گردید. پرسشنامه شامل سه بخش بود. بخش اول، مشخصات فردی، بخش دوم، سبک رهبری مدیران گروه های آموزشی و بخش سوم رضایت شغلی اعضای هیات علمی دانشگاه را مورد بررسی قرار می داد. داده های پژوهش بصورت توزیع فراوانی، ماتریس همبستگی، Anova two way توسط SPSS مورد بررسی قرار گرفت.

یافته ها: تجزیه و تحلیل داده ها نشان داد که رابطه مستقیم و معنی داری بین سبک رهبری مدیران گروه های آموزشی و رضایت شغلی اعضای هیات علمی دانشگاه وجود دارد و همچنین ارتباط بسیار قوی

A-10-740-3

تاثیر کارگاه های آموزشی MCQ بر کیفیت سئوالات آزمون ارتقای دستیاری در دانشگاه علوم پزشکی گیلان

ماهدخت طاهری^{*}، حسین خوشرنگ، عطا... اسدی لویه، میر محمد جلالی، آبتین حیدرزاده

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی گیلان - رشت - خیابان نامجو - خیابان شهید سیادت - ساختمان معاونت آموزشی - مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

mtaheri@gums.ac.ir

مقدمه: آموزش مهمترین وظیفه دانشکده پزشکی است و آموزش بالینی، مهم ترین بخش در آموزش پزشکی و جزو لاینفک آن می باشد که به لحاظ اهمیت، قلب آموزش حرفه ای شناخته می شود. آزمون های به عمل آمده، هم باعث ایجاد انگیزه یادگیری می شوند و هم ابزاری هستند برای حصول اطمینان از این که دانش آموختگان به سطح مورد نظر از دانش و توانمندی رسیده اند. هدف از این مطالعه بررسی تاثیر کارگاه های آموزشی MCQ بر ارتقای کیفیت سئوالات آزمون طراحی شده توسط گروه های آموزشی تربیت کننده دستیار در دانشگاه علوم پزشکی گیلان بود.

روش کار: این تحقیق یک مطالعه مداخله ای از نوع قبل و بعد بود. واحدهای مورد مطالعه شامل ۳۶۰۰ سؤال چهار گزینه ای یک پاسخ

روش کار: نوع پژوهش کیفی بود که با استفاده از نمونه گیری مبتنی بر هدف و با حداکثر تنوع، از میان اعضای هیات علمی گروه‌های بالینی اصلی در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان (۹ نفر) انجام شد و تا اشیاع داده‌ها نمونه گیری ادامه یافت. اطلاعات از طریق مصاحبه نیمه ساختارمند جمع آوری شد و تجزیه تحلیل به روش کلایزی انجام پذیرفت. تایید صحت و درستی داده‌ها در مطالعه، ریشه در چهار محور گویا و لینکلن (اعتبار، تاییدپذیری، انتقال پذیری و قابلیت اطمینان) داشت.

یافته‌ها: کدهای مفهومی به سه مفهوم اصلی و زیر مفهوم‌های مربوطه تقسیم بندی شدند که عبارتند از: «عوامل مرتبط با ارکان سه گانه» (حریم ممنوعه، دغدغه صیانت از بیمار، شکاف آمادگی، شکاف انگیزشی، شکاف اخلاقیات)، «عوامل مرتبط با محیط آموزشی» (محیط تنش زا، محیط تحقیرزا، ارتباطات گسیخته و شکاف بین بیمار و درمانگر) و «عوامل مرتبط با نظام آموزش درون بخشی» (شکاف در چیدمان نظام، شکاف در پایش نظام، شکاف در برنامه ریزی و شکاف حمایتی).

نتیجه گیری: با توجه به وجود موانع متعدد در برگزاری جلسات تدریس درون بخشی و همچنین وظایف و نقش‌های متعدد اساتید نیاز است که برای بهتر شدن کیفیت این جلسات برنامه ریزی و مدیریت صحیحی بر نظام آموزش درون بخشی صورت گیرد. **واژه های کلیدی:** راندهای بالینی، هیات علمی بالینی، آموزش بالینی، چالش، مطالعه کیفی

واژه‌های کلیدی: راندهای بالینی، هیات علمی بالینی، آموزش بالینی، چالش، مطالعه کیفی.

A-10-656-5

بررسی کیفی تجارب زیسته ی اعضای هیئت علمی بالینی
دانشکده پزشکی (گروه‌های اصلی) در ارتباط با آموزش درون
بخشی در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

اطهر امید*، دکتر کامران سلطانی عربشاهی، دکتر فریبا حقانی،
دکتر شعله بیگدلی

athar_omid@yahoo.com *

مقدمه: اساساً دانشجویان پزشکی در طی راند های بالینی در بخش‌ها کاربرد بالینی دانش را تجربه می‌کنند و مهارت‌ها و صلاحیت‌های بالینی را می‌آموزند و علیرغم اهمیت آن به دلیل وجود مشکلات در هنگام اجرای این گونه جلسات آموزشی امروزه هدایت و برگزاری این

درست مربوط به آزمون‌های کتبی تخصصی در ۱۲ رشته تخصصی تربیت دستیاری در دو سال ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ بود. بررسی سئوال‌ات آزمون کتبی دستیاری سال ۱۳۸۹ از نظر رعایت اصول میلمن و تاکسونومی سئوال‌ات به تفکیک گروه‌های آموزشی در مهر تا دی ماه همان سال انجام گردید. برگزاری ۱۲ کارگاه آموزشی CQM و بررسی تمامی سئوال‌ات از نظر تاکسونومی و اصول میلمن به تفکیک گروه‌های آموزشی تربیت کننده دستیاری طی شهریور تا آبان ماه سال ۹۰ انجام گردید.

یافته‌ها: در مجموع ۳۶۰۰ سئوال مربوط به آزمون کتبی دستیاران ۱۲ رشته تخصصی مورد بررسی قرار گرفت. (۱۵۰ سئوال برای ۱۲ رشته تخصصی در دو سال ۱۳۸۹ و ۹۰) از نظر تاکسونومی سئوال‌ات، در آزمون کتبی سال ۸۹: ۶۶/۴ درصد تاکسونومی I و ۳۱/۹ درصد تاکسونومی II و ۱/۷ درصد تاکسونومی III و در سال ۹۰: ۴۶/۳ درصد تاکسونومی I و ۴۲/۸ درصد تاکسونومی II و ۱۰/۹ درصد تاکسونومی III طراحی شده بودند. $P = 0/001$ در زمینه رعایت اصول ساختاری میلمن در سال ۸۸: ۷۵ درصد سئوال‌ات مناسب و در سال ۹۰: ۸۴ درصد سئوال‌ات آزمون ارتقاء بدون اشکال ساختاری بودند. همچنین تغییر معنی داری را در درصد سئوال‌ات بدون اشکال ساختاری آزمون ارتقاء سال ۹۰ نسبت به سال ۸۹ را نشان داد. نتیجه گیری در زمینه سطح دانش بکار رفته در سئوال‌ات آزمون دستیاری، مطالعه حاضر پیشرفت معنی داری را در کاربرد سئوال‌ات مربوط به سطوح عمیق دانش (تاکسونومی II و III) در آزمون سال ۹۰ نسبت به سال ۸۹ را نشان داد که بیانگر تاثیر مثبت مداخله آموزشی انجام شده بود؛ و همچنین بدون اشکال بودن دوسوم سئوال‌ات آزمون‌های کتبی تاثیر مثبت برنامه ارتقاء کیفیت سئوال‌ات بر این شاخص بود.

واژه‌های کلیدی: آزمون‌های چند گزینه ای، آزمون دستیاری، کارگاه‌های آموزشی.

A-10-656-2

تجارب اعضای هیات علمی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم
پزشکی اصفهان از چالش‌های اجرای راندهای بالینی

اطهر امید، کامران سلطانی عربشاهی، فریبا حقانی، شعله بیگدلی

مقدمه: برگزاری جلسات تدریس درون بخشی به دلیل مشکلات و موانع خاص به یکی از دغدغه‌های اصلی اعضای هیات علمی مبدل گشته است. این مطالعه با هدف شناسایی چالش‌های راندهای بالینی از طریق بررسی تجارب اساتید بالینی در سال ۱۳۸۹ انجام پذیرفت.

نتیجه گیری: آموزش درون بخشی یک فرصت با ارزش برای فراگیران است که آنها نه تنها جنبه های کلینیکی مراقبت از بیمار را می آموزند بلکه ارزش های اخلاقی و معنوی را هم می آموزند. تجارب منفی نشان دهنده تاثیر عوامل آسیب زا بر کیفیت آموزش درون بخشی می باشد ولی از طرف دیگر شناخت این عوامل و به کارگیری راهبردهای موثر می تواند در ارتقاء و بهبود این نوع از آموزش بالینی مفید باشد. آشنایی بیشتر اساتید با روش های تدریس و برنامه ریزی درسی و به کارگیری این مطالب در بالین، تشویق دانشجویان برای حضور فعالتر در بخش با توجه آنان در ارتباط با اهمیت این عرصه در یادگیری مهارت های بالینی و شایستگی های مورد انتظار از آنان و همچنین آشنایی بیشتر مدیران با روش های ارزشیابی برنامه و کارکردهای مدیریت آموزشی، به منظور اصلاح وضعیت پیشنهاد می شود. کلید واژه ها: آموزش درون بخشی، هیات علمی، مطالعه کیفی

واژه های کلیدی: آموزش درون بخشی، هیات علمی، مطالعه کیفی.

A-10-702-2

رعایت اصول اخلاق حرفه ای اساتید در آموزش علوم پزشکی از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی سمنان در نیمسال اول ۹۱-۱۳۹۰

لیدا فتاحی زاده*، وحید سمنانی

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی سمنان - میدان معلم - بلوار
سیح ستاد مرکزی دانشگاه - مرکز مطالعه و توسعه

fatahi_lida@yahoo.com

مقدمه: جایگاه ممتاز علم و تعلیم و تعلم بر هیچ کس پوشیده نیست در این راستا نقش ارزنده اساتید به عنوان الگو در ترویج اخلاق حرفه ای در زمان انتقال دانش و مهارت مورد نیاز به فراگیران در دانشگاهها از اهمیت ویژه ای برخوردار میباشند زیرا آنچه دانشجویان در سر کلاس درس یا محیط های آموزشی می شنوند، ماندگارترین اثر را در یادگیری آنان ندارد، بلکه آنچه هر روز با آن سروکار دارند، و در طی عملکرد اساتید و یا در محیط های آموزشی می بینند و تجربه می کنند، بیشترین تأثیر را بر نگرش و شکل گیری شخصیت حرفه ای آنان دارد. به همین سبب ایجاد و تأثیرگذاری بر شکل گیری شخصیت حرفه ای و رفتارهای مرتبط با حرفه ای گری یکی از پرچالش ترین و مشکل ترین مواردی است که آموزش پزشکی با آن روبروست.

روش کار: در این پژوهش توصیفی تحلیلی دیدگاه ۱۲۹ دانشجوی رشته های پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی سمنان پیرامون رعایت

روش آموزشی به پرچالش ترین وظایف علمی و آکادمیک دانشگاهی استادان عصر حاضر مبدل گشته است. از طرف دیگر مطالعات نشان می دهد که آموزش بالینی از کنار تخت بیمار به اطلاق های کنفرانس و کریدور کشیده شده است؛ لذا با توجه به اینکه در ایران تاکنون مطالعه ای دقیق در زمینه ساختار آموزش درون بخشی انجام نشده است، این پژوهش با هدف شناسایی تجارب زیسته ی اعضای هیات علمی گروه های اصلی در ارتباط با آموزش درون بخشی انجام گردید تا از نتایج آن در جهت بهبود و ارتقاء کیفیت این روش آموزشی استفاده شود.

روش کار: نوع پژوهش، کیفی با رویکرد پدید شناسی می باشد. روش گردآوری اطلاعات مصاحبه عمیق و نیمه ساختارمند، محیط این پژوهش بیمارستان های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان و جامعه پژوهش اعضای هیئت علمی بالینی می باشد. به لحاظ اهمیت بخش های اصلی (داخلی-جراحی-اطفال-زنان وزایمان) و نقش عمده آن ها در آموزش دانشجویان پزشکی، نمونه ها بوسیله نمونه گیری مبتنی بر هدف و از این گروه ها انتخاب شدند. نمونه گیری تا اطمینان از اشباع داده ها انجام گرفت. مصاحبه ها با موافقت شرکت کنندگان ضبط و سپس کلمه به کلمه بروی کاغذ پیاده شد. سوالات مصاحبه با موضوعات ساده و کلی مانند: «در ارتباط با تجارب خود از آموزش درون بخشی صحبت کنید» شروع می شد و در حین مصاحبه بسته به اطلاعاتی که مصاحبه شونده در اختیار می گذاشت و جو مصاحبه سوالات بیشتری مطرح می گردید. در این مطالعه محقق با در نظر گرفتن چهار معیار گوبا و لینکلن برای تایید صحت و درستی داده ها (اعتبار، تایید پذیری، انتقال پذیری و قابلیت اطمینان)، از روش هایی مانند تخصیص زمان کافی برای جمع آوری داده ها، کمک گرفتن از دو نفر از همکاران آشنا با تحقیق کیفی در مرحله کدبندی و تحلیل اطلاعات، رجوع به مشارکت کنندگان جهت تایید یافته ها، سعی در اعتبار هرچه بیشتر یافته ها داشت.

یافته ها: در این مطالعه ۹ نفر از اعضای هیات علمی بالینی گروه های اصلی نمونه پژوهش را تشکیل دادند و همچنین برای روشن تر شدن جنبه های مختلف موضوع دو مصاحبه نیز با دو نفر از دانشجویان مقطع کارآموزی انجام شد. تحلیل داده ها ابتدا منجر به تولید ۱۷۰۰ کد گردید که پس از تقلیل کدها و بازنگری طبقه بندی ها ۶۱۴ کد که در ۳ طبقه یا تم اصلی، و ۸ طبقه یا تم فرعی و هر طبقه فرعی خود به سه یا چند زیر طبقه تقسیم گردید. تم های اصلی شامل عوامل آسیب زای آموزش درون بخشی، راهبردهای آموزش درون بخشی و «عوامل آسیب زای آموزش درون بخشی» شامل عوامل مرتبط با ارکان سه گانه، عوامل مرتبط با محیط آموزش درون بخشی و عوامل مرتبط با اداره نظام آموزش درون بخشی، «راهبردهای آموزش درون بخشی» شامل راهبردهای مقدماتی، راهبردهای فرایندی و راهبردهای تکمیلی و «آموزه های آموزش درون بخشی» شامل آموزه های ملموس و آموزه های مستتر بود.

A-10-845-1

**بررسی عوامل مؤثر بر ارتقای رتبه علمی اعضای هیأت
علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین از دیدگاه آنان، ۹۰-۱۳۸۹**

زهرا قاسمی^۱، شهرام یزدانی، رامین همایونی زند، فتحیه مرتضوی،
رفعت محبی فر، محمود علیپور حیدری
* کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی قزوین - قزوین بلوار شهید
باهنر دانشگاه علوم پزشکی قزوین معاونت آموزشی اداره برنامه ریزی

z_ghasemy@yahoo.com

مقدمه: حفظ و ارتقای علمی اعضای هیأت علمی به عنوان یکی از
مهمترین عواملی است که در ارزیابی شاخص های اختصاصی عملکرد
هر دانشگاه مورد بررسی قرار می گیرد و تحقق آن تأثیر به سزایی در
بهبود کیفیت فرآیند یادگیری - یاددهی نظام آموزشی داشته و نتایج
بهتری را در خروجی های این سیستم ایجاد می کند.

روش کار: پژوهش حاضر یک مطالعه کیفی است که با مشارکت ۲۷
نفر از اعضای هیأت علمی مشمول طرح ارتقای رتبه علمی این
دانشگاه انجام شده است. داده ها از طریق مصاحبه نیمه ساختاریافته
جمع آوری و با استفاده از روش تحلیل محتوا مطابق با رویکرد
قراردادی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: داده های تحقیق در ۲ طبقه عوامل مؤثر بر ارتقای اساتید و
موانع یا مشکلات ارتقای علمی قرار گرفت. مشارکت کنندگان؛ انجام
پژوهش همگام با آموزش، شرکت در کلاسهای آموزشی ویژه اساتید،
داشتن مهارت کافی در جستجوی مقالات، ارتباط مناسب با دانشجویان
و در دسترس آنها بودن و ... را از عوامل مؤثر بر ارتقای خود دانسته
و عدم آگاهی از مفاد آیین نامه ارتقا، عدم آشنایی با اصول و روش
تحقیق، عدم وجود افراد مجرب در مراکز تحقیقاتی و برخی عوامل
دیگر را از موانع ارتقای رتبه علمی اساتید برشمردند.

نتیجه گیری: با وجود پر رنگ بودن نقش عملکرد پژوهشی در ارتقای
رتبه علمی اساتید، ارائه ی آموزشی اثربخش و تعامل مناسب با
دانشجو در ارتقای رتبه علمی نقشی اساسی دارد.

واژه های کلیدی: ارتقای رتبه علمی، تحقیق کیفی، آموزش
اثربخش، اعضای هیأت علمی.

اصول اخلاق حرفه ای در آموزش علوم پزشکی در ۵۵ عنوان دروس
عملی مورد تدریس توسط ۳۳ نفر از اساتید دانشگاه در واحدهای
آموزشی تحت پوشش دانشگاه، از طریق پرسشنامه نظر سنجی مورد
ارزیابی قرار گرفت. سپس داده ها با نرم افزار SPSS مورد تجزیه و
تحلیل قرار گرفت. بر اساس نتایج بدست آمده مشخص گردید که به
طور کلی ۹۶ درصد دانشجویان اعتقاد داشتند اساتید موازین اخلاق
حرفه ای را در محیط های بالینی درحین تدریس دروس عملی رعایت
میکنند و این در حالی است که تنها ۷۴ درصد از آنها در حین تدریس
فراگیران را با مسئولیت های حرفه ای و وظایفشان نظیر (پایبندی
به استانداردهای اخلاقی، ابراز ارزشهای والای انسانی اولویت دادن به
منافع دیگران در برابر منافع فردی، تأمل در باره کارها و اقدامات خود،
رعایت پاسخگویی، تعهد به دانش پژوهی، پاسخ به نیازهای جامعه و
تعهد به قرارداد اجتماعی آشنا میکنند)

نتیجه گیری: اخلاق حرفه ای در گذشته های دور از سوی بسیاری
از اساتید رعایت میگردید، اما به نظر می رسد با توسعه و وسعت
علوم پزشکی مورد غفلت قرار گرفته است در این راستا نقش اساتید و
اخلاقی بودن یا نبودن رفتارها و عملکرد اساتید در عرصه های آموزشی
می تواند موجب بروز پیامدهای مثبت یا منفی در رفتار دانشجویان و
دانش آموزان گردد. تحول آموزش اخلاق حرفه ای باید از اساتید
آغاز شود و ضرورت وجود رعایت اصول اخلاق حرفه ای، پایبندی به
این اصول، ترویج آن در بین دانشجویان از سوی اساتید و حتی دیگر
گروههای آموزشی از اهمیت ویژه ای برخوردار است. در این خصوص
معرفی الگوهای نمونه اساتید به صورت مشخص و مجزا به دانشجویان
و همچنین ارائه بازخورد مثبت و منفی درباره رفتارهای اخلاقی
اساتید، معیارهای اخلاق حرفه ای در جذب، ترفیع پایه و ارتقای رتبه
اعضای هیئت علمی از دیگر راهبردهای گسترش اخلاق حرفه ای در
دانشگاههای علوم پزشکی میباشد؛ لذا میتوان با تشکیل و حمایت تیم
آموزش اخلاق حرفه ای در دانشگاه و برگزاری کارگاهها و دوره های
آموزش اخلاق حرفه ای برای توانمندسازی اساتید، دانشجویان و ... در
آینده شاهد تحول و ارتقای اخلاق حرفه ای در جامعه بود.

واژه های کلیدی: اخلاق حرفه ای، آموزش، علوم پزشکی، اساتید،
دانشجویان.

A-10-777-1

بررسی نیازسنجی مشاوره شغلی دانشجویان دانشکده
پرستاری مامایی اهواز سال ۱۳۸۹

پروانه موسوی*، داریوش رخ افروز، فرخنده حیاتی
* مربی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز - اهواز،
بلوار گلستان، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز،
دانشکده پرستاری مامایی

mousavip2009@yahoo.com

مقدمه: تحصیل هر شخص، برای احراز حرفه ای در آینده است. مشاوره شغلی روشی است که رشد حرفه ای و سازگاری افراد را از طریق درگیر کردن آنها در برنامه ریزی زندگی فراهم می کند و با نیازسنجی میتوان اطلاعات مناسب را درباره نیازها گردآوری کرد و به الگوی نیازها و خواسته های فرد و جامعه دست یافت؛ لذا پژوهش حاضر با هدف تعیین نیازسنجی مشاوره شغلی دانشجویان دانشکده پرستاری مامایی طراحی گردید.

روش کار: در این پژوهش توصیفی مقطعی ۶۰ نفر از دانشجویان دانشکده پرستاری مامایی بصورت تصادفی وارد مطالعه شدند. ابزار گردآوری اطلاعات، پرسشنامه محقق ساخته در دو قسمت شامل مشخصات دموگرافیک و ۱۷ گزینه در مورد نیازسنجی مشاوره شغلی بود که با مقیاس نمره گذاری شد. داده ها با نرم افزار SPSS18 آنالیز گردید.

یافته ها: میانگین سن دانشجویان $1,39 \pm 20,05$ بود. گزینه های مشاوره شغلی براساس اولویت نیاز، به ترتیب شامل: راهنمایی به سمت شغلی با امکان ترقی و پیشرفت ($3,96 \pm 1,04$)، نیاز به دریافت اطلاعات درباره شغل های ویژه منطبق با علایق ($3,94 \pm 1,04$)، راهنمایی به سمت شغلی با امنیت جسمی و روانی بیشتر ($3,93 \pm 1,04$)، راهنمایی به سمت شغلی با حقوق بالا ($3,82 \pm 1,15$) و کمترین اولویت، آشنایی با روش های کارآفرینی ($3,0 \pm 1,28$)، آشنایی با روش های کاریابی ($3,08 \pm 1,22$)، آشنایی با نحوه استخدام و ایجاد فرصت شغل ($3,11 \pm 1,34$) بود.

نتیجه گیری: یافته های این پژوهش و اولویت بندی نیازهای مشاوره شغلی، میتواند به اساتید مشاور، در تعیین الگویی جهت راهنمایی و مشاوره شغلی دانشجویان کمک نماید. همچنین، برگزاری کارگاه های آموزشی برای حل مشکلات انتخاب شغل و کاریابی و استفاده از مشاوران با تجربه جهت مشاوره دانشجویان پیشنهاد می گردد.

واژه های کلیدی: نیازسنجی، مشاوره شغلی، دانشجویان.

A-10-921-1

بررسی دیدگاه اعضای هیات علمی در ارتباط با موانع انجام
مطالعات پژوهش در آموزش

عباس احمدی و سمه جانی*، رسول بهارلو
* مربی دانشگاه علوم پزشکی

aav1365@gmail.com

مقدمه: یکی از مهمترین دغدغههای نظام آموزشی عملکرد پژوهشی اعضای هیات علمی در حیطه آموزش میباشد که یکی از معیارهای اصلی برون داد دانشگاه میباشد. از طرفی پایش تحقیق در آموزش باعث ایجاد ایده های نو در روند آموزش شده تا مطالعات عمیقتری در ارتباط با سطح آموزش صورت گیرد. بنابراین شناخت موانع انجام تحقیقات پژوهش در آموزش از دیدگاه اعضای هیات علمی به عنوان ارکان پژوهش در دانشگاه، دستیابی به راهکارهای مناسب برای کاهش این موانع را باعث میشود. در این مطالعه مروری به بررسی موانع انجام این تحقیقات پرداخته میشود.

روش کار: برای تدوین این مقاله از کلید واژههایی از جمله موانع، پژوهش در آموزش، دیدگاه اعضای هیات علمی با جستجو در پایگاههای Iran medex, google scholar و sid استفاده گردیده است.

یافته ها: با توجه به منابع و بررسیهای انجام شده، یافتهها حاکی از وجود موانعی در انجام مطالعات پژوهش در آموزش دارد. از جمله این موانع که طبق بررسیهای انجام شده بدست آمد، میتوان به نبود نگرش مثبت مسئولان مربوطه، عدم توجه مدیران اجرایی به اهمیت تحقیقات پژوهش در آموزش، در نظر گرفتن این تحقیقات توسط اساتید در سطح دوم پژوهش، عدم تخصیص واحد پژوهشی مجزا برای این تحقیق، کمبود نیروهای مشاورهای خبره، نبود سرمشقهایی لازم در زمینه های جدید مشغله کاری زیاد و ایجاد انگیزه لازم دانستهاند.

نتیجه گیری: به نظر میرسد که علاوه بر اینکه یکی از مسیرهای بدست آوردن و رسیدن به سطح بالای آموزشی تحقیق در حیطه آموزش میباشد ولی وجود افزایش اعتبارها و امکانات لازم برای تحقیقات و تاثیر زیاد آموزش در ارتقای سطح دانشگاه، ولی همچنان این مطالعات کم میباشد. بنابراین پیشنهاد میشود که با بررسی دیدگاه اعضای هیات علمی در این خصوص راهکارهای لازم و مناسب برای افزایش این مطالعات صورت گیرد تا در جهت افزایش سطح آموزشی حرکتی موثر صورت گیرد.

واژه های کلیدی: موانع، پژوهش در آموزش، دیدگاه اعضای هیات علمی.

A-10-852-1

بررسی میزان توجه به موضوع های مختلف پزشکی در مجله های علمی پژوهشی علوم پزشکی کشور (۱۳۸۸)

مرضیه دشتی رحمت آبادی*، بهروز مهرا، منیره دشتی رحمت آبادی، ناصر شعیبی

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی مشهد - EDC

Dashtirm1@mums.ac.ir

مقدمه: توسعه علمی در هر جامعه مستلزم توجه به تمامی ابعاد و شاخه های دانش است. پژوهشگران شاخه های علمی از طریق تعامل با یافته های جدید از آخرین دستاوردهای علمی آگاه شده و با به کارگیری آنها در قلمروهای تخصصی، به توسعه حرفه ای نائل و به زمینه های جدید پژوهش هدایت می شوند. این مطالعه با هدف تعیین میزان توجه به موضوعات مختلف پزشکی بخصوص آموزش پزشکی در مجله های علمی پژوهشی علوم پزشکی کشور انجام شد.

روش کار: در این مطالعه تحلیل محتوا که در سال ۱۳۸۸ انجام شد، آخرین شماره ۱۰۸ نشریه علمی پژوهشی علوم پزشکی کشور در بازه زمانی بهار و تابستان ۱۳۸۸ که بر روی پایگاه اطلاع رسانی SID (Scientific Information Database) منتشر شده بود، بررسی شدند. فرایند کدگذاری برای مضامین مقاله ها به شیوه قیاسی و بر اساس دسته بندی موضوعی مقاله ها بر اساس طبقه بندی پایگاه MeSH (Medical Subject Headings) بود.

یافته ها: از ۹۹۰ مقاله مورد بررسی بر اساس طبقه بندی اولیه و نوزده گانه MeSH، 337 مقاله در یک حوزه یعنی بیماری ها قرار داشت و بقیه مقالات در ۱۸ گروه دیگر توزیع شده بود. این در حالی است که توجه بسیار اندکی به برخی موضوعات از جمله حیطه آموزش پزشکی معطوف شده بود.

نتیجه گیری: یافته های این تحقیق نشان داد که میزان توجه محققان به پژوهش در حیطه های موجود در علوم پزشکی از توزیعی ناهمگون برخوردار است. مثلاً «در بحث آموزش که در طبقه بندی اولیه MeSH در ردیف ۹ قرار می گیرد فقط ۴۹ مقاله موجود بود که ضرورت توجه صاحب نظران به مباحث آموزش پزشکی را می طلبد. سه راهکار اساسی میتواند این بی توجهی به آموزش پزشکی را جبران نماید: ۱- ایجاد گرایش های تخصصی و رشته های جدید در حوزه آموزش پزشکی در مقطع تحصیلات تکمیلی، ۲- توسعه انجمن های حرفه ای و تخصصی فعال و پویا در حوزه آموزش پزشکی و ۳- هدایت و تشویق مجله های علمی برای تخصصی شدن و حمایت کافی مسئولان ارشد از گسترش مجلات در حیطه آموزش پزشکی. باید توجه داشت که فقدان توجه کافی به برخی از قلمروهای موضوعی بخصوص آموزش پزشکی، موجب عدم توسعه پایدار و رشد علمی کافی در این حیطه تخصصی شده است و کاملاً مغایر با سیاست های راهبردی

A-10-478-2

مقایسه نتایج ارزشیابی کیفی اساتید دانشکده دندانپزشکی از دیدگاه دانشجویان فارغ التحصیل و دانشجویان مشغول به تحصیل در سال ۸۹ و ۹۰

هاجر دهقان*، مریم سهرابی

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی شیراز - دانشگاه علوم

پزشکی شیراز

hdehghan@sums.ac.ir

مقدمه: ارزشیابی شیوه تدریس اساتید فرایندی است که هدف آن بهبود کیفیت تدریس و افزایش ارتقای آموزش در دانشگاهها است و با توجه به اینکه یکی از روشهای متداول جهت ارزیابی میزان موفقیت در دستیابی به اهداف برنامه های آموزشی، ارزشیابی اساتید توسط فراگیران است این مطالعه به مقایسه نتایج ارزشیابی کیفی اساتید دانشکده دندانپزشکی از دیدگاه دانشجویان فارغ التحصیل و دانشجویان مشغول به تحصیل در سال ۸۹ و ۹۰ می پردازد.

روش کار: این مطالعه به صورت توصیفی - تحلیلی و به روش مقطعی انجام شد، ابزار جمع آوری، اطلاعات پرسشنامه مدون مرکز توسعه آموزش پزشکی بود که روایی آن از طریق نظرسنجی از متخصصین مربوطه تایید شد و پایایی آن به روش همسانی درونی و محاسبه آلفای کرونباخ ارزیابی گردید و ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۶ تعیین شد. داده های جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار Spss و آزمون Ttest مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: با مقایسه میانگین نمرات ارزشیابی اساتید از دیدگاه دانشجویان مشغول به تحصیل در سال ۸۹ (۰/۶۷ ± ۱۷/۸۸) و ۹۰ (۰/۷۰ ± ۱۸/۲۷) با نمرات ارزشیابی اساتید از دیدگاه دانشجویان فارغ التحصیل در سال ۸۹ و ۹۰ اختلاف معنی داری مشاهده شد (P = ۰/۰۰۱). **نتیجه گیری:** با توجه به یافته های این مطالعه می توان نتیجه گیری کرد که دانشجویان در زمان فارغ التحصیلی با میانگین نمره کمتری اساتید را ارزیابی می کنند، و فرایند ارزشیابی از دیدگاه دانشجویان تحت تاثیر فاکتورهای مخدوش کننده متعدد قرار دارد که نتیجه ارزشیابی اساتید از دیدگاه دانشجویان در حین تحصیل و در زمان فراغت از تحصیل را تحت تاثیر قرار می دهد.

واژه های کلیدی: ارزشیابی کیفی، استاد، میانگین نمره ارزشیابی.

نتیجه گیری: نتایج حاصله نشان داد که علیرغم احساس نیاز بالای دانشجویان به مشاوره، رضایت آنان در مورد میزان هدایت، مشاوره و پی گیری اساتید مشاور در سطح مناسبی نمی باشد؛ لذا بایستی ضمن داشتن نگرش مثبت به برنامه مشاوره و راهنمایی تحصیلی برای اجرای آن اقداماتی نظیر اجرای دقیق قوانین ومقررات مربوط به استاد راهنما، پایش عملکرد و نتایج حاصل از فعالیت اساتید راهنما و اجرای برنامه های آموزشی مدون را در نظر داشت تا بتوان بهره مطلوبی را در زمینه رشد توانائی ها و پیشرفت تحصیلی دانشجویان و نیز ایجاد و افزایش انگیزه آنان و نهایتا دسترسی به اهداف مورد نظر داشت.

واژه های کلیدی: مشاوره تحصیلی، استاد راهنما، رضایت دانشجویان.

و بلند مدت نظام بهداشت و درمان کشور است و برای استقلال و خودشکوفایی علمی در حیطه تخصصی آموزش پزشکی، باید محققان و صاحب نظران فعال در این حیطه تخصصی، توجه ویژه ای را به مرتفع نمودن موانع پیش روی آن نمایند.

واژه های کلیدی: مدیریت دانش، انتشارات، پزشکی.

A-10-861-1

میزان رضایتمندی دانشجویان دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان از مشاوره تحصیلی اساتید راهنما در نیمسال اول تحصیلی ۹۱ - ۹۰

حمید رضا سیدی آرانی*، اکبر علی اصغرزاده، محمد صباحی بیدگلی
* مربی دانشگاه علوم پزشکی کاشان - کاشان - بلوار قطب راوندی -
دانشگاه علوم پزشکی - دانشکده پیراپزشکی

seyyedi_h@yahoo.com

مقدمه: راهنمایی و مشاوره دانشجویان، جزئی از وظایف اعضای هیأت علمی دانشگاه ها، به منظور فائق آمدن بر مشکلات قابل پیشگیری و افت تحصیلی ناشی از آن محسوب می گردد. دانشجویان برای مقابله موفق با بحرانهای بدو ورود به دانشگاه نیازمند کمک و راهنمایی می باشند و عدم ارائه مشاوره مناسب، دستیابی دانشجویان را به اهداف آموزشی دچار اختلال می سازد. تحقیقات انجام شده اهمیت و ضرورت اقدام جدی و سامان یافته ای را در انتخاب اساتید راهنما را مطرح می نمایند؛ لذا با توجه به اهمیت و نقش جایگاه مشاوره و راهنمایی، پژوهش حاضر با هدف تعیین میزان رضایتمندی دانشجویان از مشاوره تحصیلی اساتید راهنما انجام گردید.

روش کار: در این مطالعه توصیفی - مقطعی ۳۴۸ دانشجو از تمام رشته های پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان نمونه پژوهش بودند. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه خود ساخته ای بود که بر اساس آئین نامه مشاوره وزارت متبوع تهیه شد. نتایج توسط نرم افزار SPSS و آزمون کای اسکور مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: ۲۳/۳٪ دانشجویان نیاز مراجعه به استاد راهنما را زیاد، ۳۹/۴٪ متوسط، ۳۵/۶٪ کم ذکر کردند که بیشترین علت مراجعه به دلیل مشکلات آموزشی بود. در مورد راهنمایی های لازم در مورد انتخاب واحد از طرف استاد راهنما ۴۳/۱٪ موارد ناراضی، ۲۹/۶٪ نسبتا راضی و ۲۱/۸٪ راضی بودند. بین دفعات مراجعه و میزان پیشرفت تحصیلی دانشجویان ارتباط معنی داری دیده شد.

A-10-1012-1

بررسی توانایی بازخورد به دانشجو توسط اعضاء هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی یزد

مهديه ممیزی*، محمد ممیزی، مسعود میرزایی، محمد رضا امینی پور
* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

Mahdieh_momayyezi@yahoo.com

مقدمه: مهارت بازخورد نوعی اعمال کنترل بر فرایند ارتباطات است و به معنی برگشت نتیجهی پیام به فرستندهی پیام به طوری که فرستنده از وضعیت ارسال و نحوه دریافت و درک پیام آگاه گردد. از آنجا که مهم ترین وظیفه اساتید انتقال دانش خود به دانشجویان می باشد مطالعه حاضر با هدف بررسی توانایی بازخورد به دانشجو توسط اعضاء هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی یزد انجام شد.

روش کار: این پژوهش از نوع توصیفی مقطعی است که بر روی ۴۴ نفر از اعضاء هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی یزد انجام گرفت. به منظور جمع آوری داده ها از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد. پس از نمره گذاری پرسشنامه ها، برای تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار SPSS استفاده گردید.

یافته ها: بر اساس نتایج بدست آمده مهارت بازخورد دارای میانگین $1/5 \pm 22/12$ بود. از نظر جنس میانگین مهارت بازخورد در مردان $2/42 \pm 19/5$ و در زنان $1/8 \pm 17/2$ می باشد. میانگین مهارت بازخورد از نظر مرتبه علمی در مرتبه دانشیار $3/58 \pm 18,52$ ، مرتبه استادیار $4/02 \pm 18,12$ و مرتبه مربی $2/22 \pm 17,21$ بود. میانگین مهارت بازخورد در اساتید دانشکده دندان پزشکی $1/13 \pm 19,97$ بالاترین و در دانشکده پرستاری مامایی $1/12 \pm 15,32$ پایین ترین میانگین

مهارت‌های ارتباطی مدیران بر حسب جنس تفاوت معنی داری نداشت.

نتیجه گیری: با توجه به اهمیت مهارت‌های ارتباطی در رشته های پزشکی و پیراپزشکی، ضروری به نظر می‌رسد که با در نظر گرفتن معیار مهارت‌های ارتباطی در ارزشیابی سالانه اساتید توسط دانشجویان و شناسایی مدیران با مهارت‌های ارتباطی ضعیف، اقدام به برگزاری دوره های آموزشی جهت ارتقاء مهارت‌های ارتباطی در آنها گردد.

واژه‌های کلیدی: مدیر آموزشی، مهارت ارتباطی، جنس، گروه آموزشی.

را به خود اختصاص داد. ولی نتایج آزمون‌های آماری ارتباط معناداری را بین متغیرهای مورد بررسی با مهارت بازخورد نشان نداد.

نتیجه گیری: مهارت بازخورد موجب تحکیم و تقویت ارتباطات و بهبود تعاملات و انگیزه‌ها می‌شود، ولی نتایج حاکی از پایین بودن این مهارت در بین افراد مورد بررسی است که این امر نیاز به توجه جدی‌تر مسئولین امر در ایجاد شرایط و بهبود این مهارت و اقدام به برگزاری دوره های آموزشی جهت ارتقاء مهارت‌های ارتباطی در آنها دارد.

واژه‌های کلیدی: مهارت بازخورد، ارتباط، اعضاء هیات علمی.

A-10-845-2

مقایسه عملکرد آموزشی اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین با فعالیت های آموزشی تعریف شده اساتید در آیین نامه ارتقا؛ سال ۹۱ - ۱۳۹۰

محمد علی زحل، زهرا قاسمی*، فاطمه سمیعی راد، مزگان کاکاوند، زهرا یونسی، فاطمه صفدری
* کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی قزوین - بلوار شهید باهنر دانشگاه علوم پزشکی قزوین معاونت آموزشی دانشگاه اداره برنامه ریزی

z_ghasemy@yahoo.com

مقدمه: اعضای هیأت علمی دارای شرح وظایف گسترده آموزش، پژوهش، خدمات درمانی، فعالیت های اجرایی و توسعه فردی هستند، فرآیند ارتقای مرتبه ی علمی اساتید بر اساس انجام همین وظایف بوده و مطابق دستورالعمل و آئین نامه ای که عملکرد آموزشی، پژوهشی و خدمات اجرایی آنان را بر حسب وزن های مشخص شده ی مربوطه می‌سنجد، انجام می‌گردد. این مطالعه به منظور میزان تطابق عملکرد اساتید این دانشگاه با فعالیت های تعریف شده برای آنها انجام گردیده است.

روش کار: این پژوهش توصیفی- تحلیلی از نوع survey and scoping questions است که از طریق نظرسنجی از کلیه اساتید دانشگاه علوم پزشکی قزوین با استفاده از پرسشنامه پژوهشگر ساخته ای که سؤالات آن بر اساس فعالیت های تعریف شده در آیین نامه ارتقا می باشد، صورت گرفته است.

نتایج: از مجموع ۱۰۳ عضو هیأت علمی مشمول ارتقا؛ ۲۵ نفر (۲۴٫۳٪) عملکرد آموزشی کاملاً مطابق با آیین نامه ارتقا، ۶۰ نفر (۵۸٫۳٪) عملکرد آموزشی متناسب با آن و ۱۸ نفر (۱۷٫۴٪) عملکرد آموزشی که تناسبی با فعالیت های تعریف شده این آیین نامه نداشت، داشتند.

A-10-1012-2

بررسی تأثیر جنس بر توانمندی‌های برقراری ارتباط در مدیران آموزشی دانشگاه علوم پزشکی یزد

مهديه ممیزی*، محمد ممیزی، محمد رضا امینی پور، مسعود میرزایی
* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

Mahdieh_momayyezi@yahoo.com

مقدمه: از میان انواع مدیریت در سازمان‌های مختلف، مدیریت سازمان‌های آموزشی از اهمیت بسزایی برخوردار است. مجهز کردن این افراد به مهارت‌های لازم از جمله مهارت برقراری ارتباط باعث اثربخشی نظام آموزشی می‌شود. این پژوهش با هدف بررسی توانمندی‌های برقراری ارتباط در مدیران آموزشی دانشگاه علوم پزشکی یزد انجام شد.

روش یافته‌ها: مطالعه حاضر از نوع توصیفی است و بر روی مدیران گروه های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی یزد (۴۴ نفر) انجام گرفته است. به منظور جمع آوری داده‌ها از پرسشنامه استاندارد بارتون جی. ای استفاده شد. پس از نمره گذاری پرسشنامه‌ها، برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار spss استفاده گردید.

یافته‌ها: بر اساس نتایج بدست آمده ۷۲/۵٪ مرد و ۲۷/۵٪ زن بودند. میانگین کل مهارت‌های ارتباطی مردان $2/16 \pm 56/25$ و میانگین مهارت‌های ارتباطی زنان $2/98 \pm 52/72$ بود. میانگین مهارت بازخورد در مردان $2/42 \pm 19/5$ ، مهارت شنود $17/7 \pm 2/24$ مهارت کلامی $2/52 \pm 21/52$ بود که مهارت کلامی دارای بالاترین میانگین می‌باشد. در زنان میانگین مهارت بازخورد $1/8 \pm 17/2$ ، مهارت شنود $2/04 \pm 20/24$ و مهارت کلامی $17/04 \pm 2/14$ است که بالاترین میانگین نمره مربوط به مهارت شنود بود. نتایج نشان داد که میانگین نمرات

درسی در سال اول تحصیلی بیشتر و ارائه بازخورد وضعیت تحصیلی به دانشجویان ترم های ۳ و ۴ و ۵ بیشتر صورت می گیرد. در زمینه اشتغال و ادامه تحصیل راهنمایی مؤثری توسط استاد مشاور صورت نمی گیرد. اساتید مشاور در حل مشکلات آموزشی بطور معنی داری به دانشجویان کمک نموده این همکاری در ترم های اولیه تحصیلی دانشجویان بیشتر ابراز شده است.

نتیجه گیری: دانشجویان استعداد های برتر کمتر دارای مشکلات انضباطی و روحی بوده، غیبت در کلاسها و برنامه های آموزشی را کمتر انجام داده و رضایتمندی از اساتید مشاور و راهنما در نزد آنان بیشتر ابراز شده، البته دانشجویان استعداد درخشان علاوه بر استاد مشاور آموزشی دارای استاد مشاور در دفتر هدایت استعداد های درخشان مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه نیز می باشند. مدرک تحصیلی و نوع استخدام اساتید مشاور در رضایتمندی دانشجویان تأثیر معنی داری نداشته اما جنسیت استاد مشاور در رضایتمندی آنان بطور معنی داری مؤثر بوده و نمونه های مورد پژوهش از اساتید مشاور مؤثر اظهار رضایت بیشتری نموده اند.

واژه های کلیدی: راهنمایی تحصیلی، استاد مشاور، دانشگاه، دانشجو.

نتیجه گیری: وجود ضعف نسبی عملکرد آموزشی در کارنامه اعضای هیات علمی دانشگاه بیانگر آن است که برای اعتلا و ارتقا کیفیت خدمات آموزشی نیاز به توجهی خاص به ابزارهای مرتبط با آن از جمله آیین نامه ارتقا و پایش و نظارت بر عملکرد اساتید وجود دارد.

واژه های کلیدی: ارتقای رتبه ی علمی، عملکرد آموزشی، آیین نامه ارتقا.

A-10-1034-1

اثر بخشی خدمات اساتید مشاور دانشگاه علوم پزشکی گناباد در سال ۱۳۸۹

محمد رضا منصوریان*، شهلا خسروان، علی محمدپور، زهره فخاری، پروانه صابریان

* مربی دانشگاه علوم پزشکی گناباد - خراسان رضوی - شهرستان گناباد - حاشیه جاده آسیایی - معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

mr_mansoorian@yahoo.com

مقدمه: مشاوره تحصیلی رابطه ای است پویا و هدفمند که بر اساس مشارکت استاد و دانشجو و با روش های منطبق بر نیازمندی های دانشجو انجام می گیرد. از آنجا که دانشگاه ها مسئولیت خطیری در تربیت آموزش و پرورش دانشجویان دارند، لزوم وجود برنامه مشاوره و راهنمایی تحصیلی برای دانشجویان در دانشگاه از شروع تحصیل تا دستیابی به اهداف عالی خود کاملاً مشهود است، هدف این مطالعه تعیین دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گناباد در مورد اساتید مشاور است.

روش کار: این پژوهش از نوع توصیفی - تحلیلی بوده، جامعه پژوهش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گناباد و نمونه مورد پژوهش دانشجویی که در یکی از رشته های موجود در زمان نمونه گیری مشغول به تحصیل حاضر به شرکت در پژوهش باشد، بوده است. نمونه گیری به روش تصادفی - طبقه ای متناسب با حجم برابر ۱۹۲ نفر بوده و ابزار پژوهش شامل پرسشنامه ای است که پس از تعیین روایی و پایایی به مورد اجرا گذاشته شد. روایی آن توسط کارشناسان خبره تعیین و پایایی آن به صورت آزمون مجدد تعیین گردیده است.

یافته ها: میزان آشنایی دانشجویان با مقررات و فرآیندهای لازم در حین تحصیل کافی نیست، اثر بخشی اساتید مشاور بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان از دیدگاه آنان دارای تأثیر ضعیف بوده و میزان رضایت دانشجویان از اساتید مشاور در حد متوسط و نیاز به برنامه ریزی

A-10-1048-1

بررسی وضعیت موجود توازن فعالیت اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کاشان

فخرالسادات میرحسینی، لیلی حاجی فروش*، مریم نمکی، رضا رضائی
* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی کاشان - دانشگاه علوم پزشکی کاشان - بلوار قطب روانی - معاونت آموزشی

azad9ha@yahoo.com

مقدمه: اعضای هیات علمی (اعضا) دانشگاه از مهره های اصلی در فرایند آموزش می باشند. بطور مداوم آئین نامه های آموزشی و پژوهشی برای تعیین وزن فعالیت این افراد به دانشگاهها ابلاغ می شود و انتظارات را تعیین می کنند. بنظرمی رسد در این وزن دهی، علاوه بر توجه به سیاستهای کلان داخلی و خارجی بایستی به دانشجویان، نیازهای جامعه، تاثیر حیطه فعالیت اعضا در تربیت دانشجویان و حصول آن نیازها و توازن واقعی این فعالیتها نیز توجه ویژه نمود. اطلاعات کافی از توازن فعالیت اعضا وجود نداشت، لذا بر آن شدیم وضعیت موجود عملکرد ایشان را در چهار بعد فعالیت آموزشی، پژوهشی، اجرایی و جانبی در دانشگاه علوم پزشکی کاشان (د. ع. پ کاشان) بررسی و ارائه نماییم.

روش کار: مطالعه توصیفی بر فعالیت اعضای (د. ع. پ کاشان) که به روش سرشماری انتخاب شدند انجام شد. میانگین تعداد اعضا طی سالهای

A-10-509-9

بررسی فاکتورهای مؤثر در انتخاب استاد راهنما از دیدگاه دانشجویان پزشکی و دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز

لیلا بذرافکن^۱، جواد کجوری، پریسا نبئی

* هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی شیراز

bazrafcan@gmail.com

مقدمه: رشته پزشکی و دوره آموزشی آن ذاتا سنگین و پر استرس است، لذا نیاز به وجود سیستم های حمایتی برای دانشجویان این رشته تحصیلی، به خصوص در مسائل آموزشی بیشتر مطرح است. در چنین شرایطی به نظر می رسد که اثرگذاری فرآیند استاد راهنما تابع عوامل متعدد و در عین حال ظریفی است؛ بنابراین این مطالعه در پی شناسایی فاکتورهای تاثیرگذار در انتخاب استاد راهنما از سوی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز است.

روش کار: مطالعه از نوع توصیفی - مقطعی می باشد که در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز انجام گشته است. جامعه هدف این مطالعه، شامل کلیه دانشجویان پزشکی و دندانپزشکی دانشگاه است که بایستی تحت حمایت فرآیند استاد راهنما در آماده سازی پایانامه قرار بگیرند، می باشد. حجم نمونه، ۱۹۷ نفر از دانشجویان جامعه هدف است که به روش تصادفی انتخاب شده اند. روش جمع آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه ای پژوهشگر ساخته در مقیاس پنج گزینه ای لیکرت است. داده ها پس از جمع آوری پرسشنامه ها به وسیله نرم افزار excel مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته اند.

یافته ها: از ۱۹۷ دانشجوی شرکت کننده در این پژوهش، ۶۴/۸ درصد از آنان مؤنث و ۳۵/۲ درصد باقی، مذکر بودند. از لحاظ سابقه ورود به دانشگاه، ۴۵/۴ درصد از آنها در ترم ۱۳ و باقی در ترم ۱۱ می باشند. همچنین نتایج حاصل از بررسی عوامل تاثیرگذار در انتخاب استاد راهنما، حاکی از آن بود که دانشجویان در دسترس بودن اساتید، تسلط بر آمار و روش های تحقیق، احساس مسئولیت مطلوب در اساتید نسبت به دانشجو، تخصص اساتید در حوزه پایانامه و حمایت از دانشجو در تمامی مراحل پژوهش را به عنوان مهم ترین عوامل می دانستند.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج حاصل، دانشجویان وجود فرآیند استاد راهنما را در مراحل انجام پایانامه، ضروری می دانستند، لذا به نظر می رسد که توجه به عوامل مطرح شده از سوی دانشجویان، می تواند در جهت بهبود کیفیت فرآیند پایانامه و ارتقای محتوای علمی آن، اثربخش باشد.

واژه های کلیدی: فاکتورهای مؤثر، استاد راهنما و انتخاب استاد راهنما.

۸۲ تا ۸۹ محاسبه گردید. ابزار مورد استفاده نرم افزار بانک اطلاعات عملکرد اعضا. ع. پ. کاشان بود کهطیک فرایند مطالعه ۵ ساله بالاخره از ۱۳۸۲ راه اندازیشد و بر اساس استخراج آئین نامه ها و دستورالعمل های معادلسازی، فعالیت اعضا پس از اتمام، تایید و تعیین واحد معادل ثبت می گردد (بدون اینکه هر حیطه ای وزن جداگانه اخذ نماید). این ابزار در ارزیابی عملکرد سالانه اعضا بمنظور ارتقا سالیانه، تعیین درصد حق تمام وقت جغرافیائی، تصمیم گیری در خصوص جذب عضو برای یک گروه آموزشی، بازخورد به گروه های آموزشی و... مورد استفاده می باشد. بدلیل نوع استفاده از این بانک، اطلاعات نسبتا کامل بوده و در طول و پایان هر سال اطلاعات کامل می گردد. نرم افزار تحت ویندوز، با زبان ++C و تحت Lan بوده و اطلاعات آن قابلیت صدور به نرم افزارهای Office را نیز دارد. آماره های توصیفی فراوانی میانه، و میانگین در تحلیل داده ها استفاده شد.

یافته ها: بطور کلی ۳۸۰۵۶/۵۶ واحد فعالیت معادل سازیشده مربوط به ۱۶۴ نفر میانه حاصل از تعداد اعضا در سالهای ۸۲ تا ۸۹ شامل ۶۴ زن و ۱۰۰ مرد بدست آمد. معادل واحد فعالیتها با آموزشی، پژوهشی، اجرایی و جانبی اعضا به ترتیب ۲۸۱۷۰/۸۸ (۷۴/۰۳ درصد)، ۴۵۹۷/۶۷ (۱۲/۰۸ درصد)، ۳۳۵۶/۱۳ (۸/۸۱ درصد) و ۱۹۳۱/۸۸ (۵/۰۸ درصد) بود و دانشکده های پزشکی، پرستاری-مامایی، بهداشت و پیراپزشکی به ترتیب از بیشترین تا کمترین واحد آموزشی دانشگاه را ارائه داده و این روند در بقیه حیطه فعالیتها (پژوهشی، اجرایی و جانبی) نیز جاری بود. روند پراکندگی فعالیت در طی سالهای مختلف تفاوت نداشت.

نتیجه گیری: گزارش وضع موجود واحد فعالیت اعضا و روند ثابت از سالهای ۸۲ تا ۸۹ نشان دهنده توانایی بار کاری اعضا و ثبات نوع فعالیت جاری و واقعی در دانشگاه میباشد. پیشنهاد می شود سیاست گذاران و برنامه ریزان وزارت متبوع در هنگام تهیه تصویب آئین نامه های جدید و اختصاص ضرایب خاص به حیطه های مختلف فعالیتها (از جمله پژوهشی) در نظر داشته باشند که با توجه به ثبات فعالیتها موجود در دانشگاه و پراکندگی نسبتا یکسان آن طی سال ها، چنانچه اعضا به یک بعد از زنگذاری بیشتری کنند از بعد دیگر کاسته شده و تبعات آن شامل وضعیت دانشگاه و دانشجویان خواهد شد و می تواند تهدیدی بر تعلیم و تربیت دانشجو باشد.

واژه های کلیدی: عضو هیات علمی، فعالیت، توازن، معادل سازی.

A-10-1145-1

جایگاه حمایت اجتماعی مربیان بالینی و ارتباط آن با استرس دانشجویان پرستاری

حجت ذره هوشیاری^{*}، مرضیه شایسته فرد
* هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز - آبادان -
دانشکده پرستاری آبادان

hoshyari@ajums.ac.ir

مقدمه: حمایت اجتماعی در محیط یادگیری از اجزای ضروری آموزش پرستاری است. تعامل بین حمایت اجتماعی و استرس بالینی بر عملکرد حرفه ای، اجتماعی شدن و فرایند آموزشی دانشجویان تاثیر دارد. لذا، این مطالعه با هدف بررسی میزان درک دانشجویان پرستاری از حمایت اجتماعی دریافت شده مربیان بالینی و ارتباط آن با سطح استرس دانشجویان انجام گرفت.

روش کار: این پژوهش، یک مطالعه مقطعی از نوع توصیفی - تحلیلی بود که در آن ۲۳۸ نفر از دانشجویان مقطع کارشناسی پیوسته پرستاری که مشغول به تحصیل بودند شرکت داشتند. ابزار گرد آوری داده ها در این پژوهش پرسشنامه ای مشتمل بر ۳ قسمت بود: الف پرسشنامه ویژگیهای دموگرافیک ب پرسشنامه رفتارهای حمایت اجتماعی اورلی ناپ RISSB و پرسشنامه شاخص استرس دانشجویان پرستاری (SNSI) انجام شد. جهت تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از آزمونهای کای دو، T-test و آنالیز واریانس یکطرفه، ضریب پیرسون ویا معادلهای ناپارامتریک آنها، رابطه بین متغیرهای مورد مطالعه با استفاده از نرم افزار آماری SPSS 16.0 بررسی گردید.

نتایج: براساس نتایج این پژوهش، ۷۶/۵ درصد دانشجویان حمایت اجتماعی دریافت شده را متوسط ارزیابی کرده اند. یافته ها نشان داد که سطح درک استرس ۶۵/۵ درصد دانشجویان پرستاری متوسط بوده است. بین حمایت اجتماعی دریافت شده با سن، ترم تحصیلی، محل تحصیل و سطح استرس دانشجویان ارتباط معنی وجود داشت.

واژه های کلیدی: مربیان بالینی، حمایت اجتماعی، دانشجویان پرستاری، استرس.

A-10-1105-1

عدم دخالت اعضای هیئت علمی در تصمیم گیری های دانشگاهی، حلقه های مفقوده در توازن حیطة - های وظایف و مسئولیت های آنان

پروین رضایی گزگی
کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی کرمان - کرمان. ابتدای جاده هفت باغ. پردیبه دانشگاه علوم پزشکی. ساختمان صبا

p.rezail@gmail.com

مقدمه: الگوهای مدیریت، به ویژه الگوهای تکامل یافته معاصر، برای اصل «مشارکت کارکنان در تصمیم گیری های سازمانی» اهمیت ویژه ای قائل شده اند. بر اساس اصول مدیریت، گفته می شود همزمان که سطح بلوغ کارکنان یک سازمان از نقطه نظر انجام یک کار بخصوص افزایش می یابد، افراد، بیشتر به استقلال و تفویض اختیار، مشارکت و اعتماد مدیران برای انجام امور نیاز دارند. دانشگاهها نیز از این قاعده مستثنی نیستند. اعضای هیئت علمی از دانش، بلوغ فکری درک نیازهای اجتماعی، مسئولیت پذیری و خودیابی از سطح بالایی برخوردارند اما ایا در کنار سایر وظایفی که این قشر فهیم به عهده دارند، به زمینه مشارکت آنان در تصمیم گیری های سازمانی توجه کافی شده است؟ این موضوع تا چه اندازه اهمیت دارد و برای تقویت آن به چه عناصری باید پرداخته شود. بررسی این سؤالات و مسائل پیرامون آن از مباحثی است که در این نوشتار مورد بررسی قرار گرفته است.

روش کار: این مطالعه یک مطالعه مروری است که با بررسی کتابخانه ای متون علمی انجام شده در حوزه اعضای هیئت علمی، به ویژه حیطه های شغلی و وظیفه های آنان، نظام های ارزشی موجود در دانشگاهها، رویکردهای رهبری، مدیریت و انگیزش و ارزیابی های انجام شده، به بررسی اهمیت میزان دخالت اعضای هیئت علمی دانشگاهها پرداخته و عوامل مرتبط با آن، به ویژه عوامل مرتبط با تقویت اصل مشارکت کادر علمی دانشگاه را به عنوان یک حلقه مفقوده اساسی مورد بررسی قرار داده است.

نتیجه گیری: نتیجه این بررسی بر اساس مطالعات انجام شده، نشان می دهد که متغیرهایی همچون اندازه و ساختار سازمان، تکنولوژی، فرهنگ، خرده سیستم های سازمان، گرایشهای نقش آفرینان اصلی، دانش و مهارت و شخصیت کارکنان به ویژه زبردستان، می تواند در جلب مشارکت و موفقیت برنامه های مشارکتی اعضای هیئت علمی دانشگاهها تأثیرگذار باشند.

واژه های کلیدی: مشارکت، هیئت علمی، توازن شغلی.

A-10-824-6

بررسی فعالیتهای آموزشی، پژوهشی و اجرایی اعضای هیئت علمی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی قزوین

علی صفری واریانی، معصومه ضیائیها*، احمد نیک پی، سمیه مهرپور، سید علی اکبر هاشمی نسب
* کارشناس ارشد، دانشگاه علوم پزشکی قزوین - دانشگاه علوم پزشکی قزوین

ziaee537@yahoo.com

مقدمه: به دنبال افزایش رشته ها و مقاطع تحصیلی و دانشجویان دانشگاه های علوم پزشکی افزایش و توزیع متناسب مدرسین نیز باید صورت پذیرد. هدف این تحقیق بررسی فعالیتهای آموزشی، پژوهشی و اجرایی اعضای هیئت علمی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی قزوین می باشد.

روش کار: این تحقیق توصیفی مقطعی بر روی مدرسین و دانشجویان دانشکده بهداشت در نیمسالهای دوم سال ۹۰-۸۹ و اول سال ۹۱-۹۰ انجام شد. داده های این تحقیق از طریق اداره آموزش و واحد امور هیئت علمی دانشکده جمع آوری شده که شامل تعداد دانشجویان و اساتید و مرتبه ی علمی ایشان، میزان واحد موظفی اساتید بر حسب پایه بدون کسر واحد اجرایی، میزان واحد موظفی اساتید با کسر واحد اجرایی، میزان واحد اجرایی اساتید و میزان واحد تدریس شده و میزان واحد حق التدریس و امتیاز پژوهشی ترفیع سالانه ی اعضای هیئت علمی بود که از طریق آمار توصیفی تجزیه و تحلیل گردید

یافته ها: نسبت استاد به دانشجو در گروه مدیریت خدمات بهداشتی درمانی ۱ به ۲۹/۷۱، در گروه بهداشت حرفه ای ۱ به ۱۳/۴۴ و در گروه بهداشت محیط ۱ به ۴۵/۲۵ و در گروه بهداشت عمومی ۱ به ۲۵/۲ می باشد. در گروه مدیریت میانگین امتیاز پژوهشی، میانگین میزان واحد موظفی بر حسب پایه، میانگین میزان واحد موظفی با کسر واحد اجرایی، میانگین واحد تدریس شده و میانگین واحد حق التدریس به ترتیب: ۴۹/۵۸ امتیاز، ۱۲/۱۲، ۷/۱، ۱۹/۲ و ۱۲ واحد می باشد ۴۱/۴۶٪ از میزان واحد موظفی اساتید توسط واحد اجرایی کسر شده است. ۱۰۰٪ اعضای استاد مشاور بوده و مرتبه ی علمی اساتید در این گروه ۲۵٪ استاد، ۵۰٪ مربی و ۲۵٪ استادیار میباشد. در گروه بهداشت حرفه ای میانگین موارد فوق به ترتیب ۲۷/۶۲ امتیاز، ۱۳/۸۲، ۸/۲۸، ۶/۱۴، ۷۶/۰۴ واحد می باشد. ۴۰/۰۴٪ از میزان واحد موظفی اساتید توسط واحد اجرایی کسر شده است. ۸۸/۹٪ اعضای استاد مشاور بوده و مرتبه ی علمی اساتید در این گروه ۶۰٪ مربی و ۴۰٪ استادیار میباشد. در گروه بهداشت محیط میانگین موارد فوق به ترتیب ۳۵/۲۵ امتیاز، ۱۲/۳۵، ۷/۹۵، ۱۷، ۱۲/۹۷ واحد می باشد. ۳۷/۲۴٪ از میزان واحد موظفی اساتید توسط واحد اجرایی کسر شده است. ۱۰۰٪ اعضای استاد مشاور و استادیار میباشد. در گروه بهداشت عمومی میانگین موارد فوق به ترتیب ۴۲/۶۶ امتیاز، ۱۳/۲، ۹/۲۴، ۳/۹، ۵۴/۳ و ۳/۹ واحد می

باشد. ۳۰٪ از میزان واحد موظفی اساتید توسط واحد اجرایی کسر شده است. ۱۰۰٪ اعضای استاد مشاور و استادیار میباشد. ۹۲/۸۵٪ اعضای دانشکده بهداشت در امور اجرایی فعالیت میکنند.

نتیجه گیری: از یافته ها چنین استنباط می شود که در گروه های مدیریت خدمات بهداشتی درمانی و بهداشت محیط در مورد استخدام اعضای هیئت علمی باید تجدید نظر گردد. بهترین امتیاز پژوهشی و بالاترین میزان واحد تدریس شده و فعالیت اجرایی در گروه مدیریت و پایین ترین میانگین امتیاز پژوهشی در گروه بهداشت حرفه ای دیده می شود که چنین استنباط می گردد که این موضوع با مرتبه ی علمی اساتید رابطه داشته باشد. پیشنهاد می گردد که در دانشگاه سیاستی اتخاذ نماید که ارتقاء اعضای هیئت علمی تسهیل گردد. کلید واژه ها: فعالیتهای آموزشی - فعالیتهای پژوهشی - فعالیتهای اجرایی - اعضای هیئت علمی - استادیار گروه بهداشت حرفه ای، رئیس دانشکده بهداشت و پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قزوین - نویسنده مسئول، کارشناسی ارشد آموزش پزشکی، عضو هیئت آموزشی گروه بهداشت خانواده، مسئول امور هیئت علمی دانشکده، کارشناس کمیته ارزشیابی مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قزوین

واژه های کلیدی: فعالیتهای آموزشی، فعالیتهای پژوهشی، فعالیتهای اجرایی، اعضای هیئت علمی.

A-10-824-7

بررسی فعالیتهای آموزشی، پژوهشی و اجرایی اعضای هیئت علمی دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

علی صفری واریانی، معصومه ضیائیها*، شهرام رستاک، رفعت محبی فر، سمیه مهرپور، سید علی اکبر هاشمی نسب
* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی قزوین - دانشگاه علوم پزشکی قزوین

ziaee537@yahoo.com

مقدمه: به دنبال افزایش رشته ها و مقاطع تحصیلی و دانشجویان دانشگاه های علوم پزشکی افزایش و توزیع متناسب مدرسین نیز باید صورت پذیرد. هدف این تحقیق بررسی فعالیتهای آموزشی، پژوهشی و اجرایی اعضای هیئت علمی دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین می باشد.

روش کار: این تحقیق توصیفی مقطعی بر روی مدرسین و دانشجویان دانشکده پیراپزشکی در نیمسالهای دوم سال ۹۰-۸۹ و اول سال ۹۱-۹۰ انجام شد. داده های این تحقیق از طریق اداره آموزش و واحد امور هیئت علمی دانشکده جمع آوری شده که شامل تعداد دانشجویان و

دانشجویان شاغل به تحصیل در سال تحصیلی ۱۳۸۲/۸۳ دانشکده پیراپزشکی به روش نمونه گیری طبقه ای تصادفی از رشته های علوم آزمایشگاهی، مدارک پزشکی، اتاق عمل، هوشبری، و تکنولوژی پرتو ۱۸۲ نفر (۱۱۶ دختر ۶۶ پسر) انتخاب شده و سه پرسشنامه انگیزش پیشرفت هرمنس، عزت نفس کوپر اسمیت و ترس از موفقیت گود به هر یک از دانشجویان داده شده و داده های بدست آمده مناسب با فرضیه های تحقیق از طریق نرم افزار SPSS با استفاده از آزمون ضریب همبستگی، ANOVA و T مورد تحلیل قرار گرفتند.

نتایج: بیانگر این است که بین ترس از موفقیت و انگیزش پیشرفت، بین عزت نفس و انگیزش پیشرفت و بین ترس از موفقیت و عزت نفس رابطه معنی دار وجود دارد؛ و بین انگیزش پیشرفت دانشجویان دختر و پسر، بین انگیزش پیشرفت دانشجویان رشته های مختلف تحصیلی و بین انگیزش پیشرفت دانشجویان رشته های مختلف تحصیلی و بین انگیزش پیشرفت مقاطع تحصیلی کاردانی کارشناسی تفاوت معناداری وجود ندارد.

واژه های کلیدی: ترس، موفقیت، عزت نفس، انگیزش پیشرفت

A-10-34-1

ارزیابی درونی دانشکده پرستاری و مامایی آمل در سال ۱۳۹۰

سوسن ساعت ساز*، رزیتا رضایی، زهرا بهشتی، فاطمه حاجی حسینی
* مربی دانشگاه علوم پزشکی مازندران - آمل دانشکده پرستاری و مامایی حضرت زینب (س)

s.saatsaz@mazums.ac.ir

مقدمه: ارزشیابی آموزشی در نظام آموزش پزشکی از اهمیت ویژه ای برخوردار است چرا که این نظام باید نیروی انسانی کار آموزده با کیفیت مطلوب را برای عرصه مراقبت های بهداشتی درمانی تربیت نماید. ارزیابی درونی از مراحل آغازین این ارزشیابی می باشد با توجه به اهمیت کیفیت در برنامه های آموزشی این مطالعه به منظور ارزیابی درونی دانشکده پرستاری و مامایی حضرت زینب (س) شهر آمل انجام پذیرفت.

روش کار: در این مطالعه توصیفی هشت حوزه ۱- رسالت - اهداف و جایگاه سازمانی ۲- دوره های آموزشی و برنامه های درسی و غیر درسی ۳- هیئت علمی ۴- دانشجو ۵- راهبردهای یادگیری/ یاددهی ۶- امکانات و تجهیزات آموزشی ۷- پایان نامه ها، فرصت های مطالعاتی و سمینارها ۸- دانش آموختگان مورد بررسی قرار گرفتند. نمونه های پژوهش را اعضای هیئت علمی، مدیران، دانشجویان پرستاری، نیروهای پشتیبانی، مستندات و منابع مرتبط با دانشکده پرستاری و مامایی حضرت زینب (س) شهر آمل تشکیل داده که به صورت غیر تصادفی و مبتنی بر هدف

اساتید و مرتبه ی علمی ایشان، میزان واحد موظفی اساتید بر حسب پایه بدون کسر واحد اجرایی، میزان واحد موظفی اساتید با کسر واحد اجرایی، میزان واحد اجرایی اساتید و میزان واحد تدریس شده و میزان واحد حق التدریس و امتیاز پژوهشی ترفیع سالانه ی اعضای هیئت علمی بود که از طریق آمار توصیفی تجزیه و تحلیل گردید

یافته ها: نسبت استاد به دانشجو در دانشکده پیراپزشکی ۱ به ۶۷/۰۷ بوده و میانگین امتیاز پژوهشی، میانگین میزان واحد موظفی بر حسب پایه، میانگین میزان واحد موظفی با کسر واحد اجرایی، میانگین واحد تدریس شده و میانگین واحد حق التدریس به ترتیب: ۳۱/۰۸ امتیاز، ۶۳/۱۲، ۴۵/۲۵، ۱۰/۲ و ۸ واحد می باشد. ۱۹/۳۸٪ از میزان واحد موظفی اساتید توسط واحد اجرایی کسر شده است. ۸۷/۵٪ اعضای استاد مشاور بوده و مرتبه ی علمی اساتید ۱۲/۵٪ دانشیار و ۸۷/۵٪ مربی میباشد. ۲۵٪ اعضا ۳ روز در هفته خارج از دانشگاه مامور هستند. ۶۲/۵٪ اعضای هیئت علمی فعالیت اجرایی دارند.

نتیجه گیری: از یافته ها چنین استنباط می شود که میانگین امتیاز پژوهشی تفاوت معنی داری با حداکثر امتیاز پژوهشی (۳۰) ندارد. پیشنهاد می گردد در مورد استخدام اعضای هیئت علمی تمام وقت در دانشکده پیرا پزشکی تجدید نظر گردد و سیاستی اتخاذ گردد که اعضای هیئت علمی در امور اجرایی بیشتر فعالیت داشته و ارتقاء اعضای هیئت علمی نیز تسهیل گردد.

واژه های کلیدی: فعالیتهای آموزشی، فعالیتهای پژوهشی، فعالیتهای اجرایی، اعضای هیئت علمی.

سایر موارد

A-10-35-1

بررسی رابطه ترس از موفقیت، عزت نفس و انگیزش پیشرفت دانشجویان دانشکده پیراپزشکی ساری

ام البنین نعیمی*

* کارشناس ارشد دانشکده پیراپزشکی ساری - دانشکده پیراپزشکی ساری

omolbanin.naeimi.43@gmail.com

مقدمه: هدف از این تحقیق، بررسی رابطه ترس از موفقیت، عزت نفس و انگیزش پیشرفت بوده که بدین منظور، در بین ۳۴۲ نفر از

مشارکت کننده شامل ۱۲ دانشجوی پرستاری و ۱۰ مدرس بالینی دانشگاه علوم پزشکی بابل در سال ۱۳۸۸ انجام گرفت. داده ها از طریق مصاحبه بدون ساختار و یادداشتهای عرصه جمع آوری گردید و به روش تحلیل محتوا مورد آنالیز قرار گرفت.

یافته ها: از تجزیه تحلیل داده ها ۱۰۸ کد اولیه استخراج شد که به شکل گیری ۳ درونمایه، به عنوان عوامل اصلی موثر بر شایستگی مدرس بالینی پرستاری منجر گردید. این عوامل شامل: «برانگیزاننده بودن محیط یادگیری»، «پرسشگری دانشجویان» و «کارآمدی مدیریت آموزشی» است.

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه حاکی از آنست که شایستگی مدرسان بالینی پرستاری ضمن نیاز به ویژگیهای درون فردی مدرس، تحت تاثیر عوامل برون فردی و سازمانی، شامل: برانگیزاننده بودن محیط یادگیری، پرسشگری دانشجویان و کارآمدی مدیریت آموزشی است. لازم است تا ضمن پیاده کردن سیستم شایسته محور برای گزینش و ارزشیابی مدرسان بالینی، مجموعه عوامل فوق هم در نظر گرفته شود.

واژه های کلیدی: آموزش پرستاری، آموزش بالینی، مدرس بالینی، شایستگی.

انتخاب گردیدند. جمع آوری داده ها توسط پرسشنامه و چک لیست از طریق مشاهده، طرح سوال و تجمع آرا از طریق بحث گروهی بوده است. سپس داده های بدست آمده با استفاده از آمار توصیفی مورد تجزیه تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: نتایج حاصل از این ارزیابی نشان داد که به ترتیب حوزه های راهبردهای یادگیری / یاد دهی (۰/۸۶/۴۴)، امکانات و تجهیزات آموزشی (۰/۷۷/۲۶) و دوره های آموزشی و برنامه های درسی و غیر درسی (۰/۷۲/۱۶) از وضعیت مطلوب و عوامل هیئت علمی (۰/۶۴/۳۲)، رسالت-اهداف و جایگاه سازمانی (۰/۶۴/۶۹)، دانشجو (۰/۵۹/۷۶)، پایان نامه ها، فرصت های مطالعاتی و سمینارها (۰/۴۱/۵۵) و دانش آموختگان (۰/۳۹/۲۸) وضعیتی نسبتاً مطلوب داشته اند.

نتیجه گیری: نقش ارزیابی درونی در اصلاح و پیشبرد اهداف یک گروه آموزشی غیر قابل انکار است و مسئولین، دست اندرکاران و مدیران دانشگاه بایستی بر اساس به نتایج بدست آمده با برنامه ریزی دقیق و اختصاص منابع جهت ارتقای هر چه بیشتر نقاط قوت و بر طرف نمودن کاستی ها تلاش نموده تا از این طریق به هدف اصلی خویش که بهبود کیفیت آموزش است دست یابند.

واژه های کلیدی: ارزیابی درونی، دانشکده پرستاری آمل، گروه آموزشی.

A-10-35-2

رابطه ترس از موفقیت، عزت نفس و انگیزش پیشرفت دانشجویان دانشکده پیرا پزشکی ساری

ام البنین نعیمی^{*}، علیرضا خلیلیان، رمضان حسن زاده
* دانشگاه علوم پزشکی مازندران - مجتمع دانشگاهی پیامبر اعظم

omolbanin.naeimi.43@gmail.com

مقدمه: یکی از مباحث مورد علاقه روانشناسان تربیتی انگیزش پیشرفت است که هر اندازه بیشتر باشد موفقیت نیز بیشتر خواهد شد. ترس از موفقیت و عزت نفس نیز متغیرهایی هستند که تاثیر بسزایی در انگیزش پیشرفت دارند. تصور کلی براین است که ترس از موفقیت و عزت نفس در انگیزش پیشرفت تاثیر منفی داشته باشد. در این راستا محقق بر آن است تا ارتباط بین ترس از موفقیت، عزت نفس و انگیزش پیشرفت را در دانشجویان دانشکده پیراپزشکی ساری مورد مطالعه قرار دهد.

روش کار: در این مطالعه به روش همبستگی با استفاده از پرسشنامه های انگیزش پیشرفت هرمنس، عزت نفس کوپر اسمیت و ترس از موفقیت گود که بصورت خود ایفا تکمیل شد گردآوری داده انجام گردید. جامعه آماری ۳۴۲ دانشجوی شاغل به تحصیل در سال تحصیلی ۸۲/۸۳ در دانشکده پیراپزشکی ساری می باشند که به منظور انتخاب

A-10-81-2

عوامل سازمانی موثر بر شایستگی مدرس بالینی : تجارب دانشجویان و مربیان پرستاری

رقیه نظری^{*}، عیسی محمدی، فریبا شوشی
* مربی دانشگاه علوم پزشکی مازندران - آمل خیابان طالب آملی
کوی فیاض بخش دانشکده پرستاری و مامایی

r.Nazari@mazums.ac.ir

مقدمه: مربیان بالینی برای انجام موثر نقش خود نیازمند صلاحیت و شایستگی لازم هستند. اما این شایستگی تحت تاثیر عوامل گوناگون برون فردی قرار می گیرد که مطالعات قبلی آنها را به تناسب شرایط سازمانی، مدیریتی و فرهنگی بالین، متفاوت گزارش کردند. در عین حال بررسی درک و تجارب ذینفعان و افرادی که بطور فعال درگیر با این مساله هستند در شناخت این عوامل از اهمیت ویژه ای برخوردار است؛ لذا این مطالعه با هدف تبیین تجارب دانشجویان و مربیان پرستاری از عوامل سازمانی موثر بر شایستگی مدرس بالینی انجام گردید.

روش کار: این مطالعه با رویکرد کیفی و روش آنالیز محتوی با ۲۲

روش کار: پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی-مقطعی است. جامعه مورد پژوهش دانشجویان دانشکده پرستاری و بهداشت خوی سال ۸۹ می باشند. واحد های مورد پژوهش تمام دانشجویان دانشکده پرستاری و بهداشت خوی با حجم ۱۵۰ نمونه می باشند که دیدگاه دانشجویان نسبت به ارزشیابی اساتید از طریق پرسشنامه بررسی گردید. پس از جمع آوری داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS (ver 16) و روش های آماری توصیفی و استنباطی اطلاعات مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: در این بررسی اکثریت واحدهای مورد پژوهش (۶۳/۳٪) زن بودند. نتایج نشان داد که ۷۷/۲٪ کارشناس، ۸۷/۴٪ متاهل و ۸۳/۴٪ غیر بومی بودند. یافته های پژوهش نشان داد که دانشجویان در ارتباط با عوامل تاثیر گذار بر ارزشیابی اساتید نظر موافقی داشتند.

نتیجه گیری: نتایج پژوهش نشان داد بین جنس، معدل، تاهل و سکونت دانشجویان به دیدگاه ارزشیابی آنها ارتباط آماری وجود دارد ($p \leq 0/05$). **نتیجه گیری:** نتایج این پژوهش نشان می دهد که دیدگاه اکثریت واحدهای پژوهش تاحدودی موافق و مخالف برخی از بخش های ارزشیابی بودند که این امر نشان می دهد فرم ارزشیابی اساتید نیاز به بازنگری می باشد تا بتواند در ارتقاء سطح آموزش به صورت مطلوب از آن استفاده کرد.

واژه های کلیدی: دیدگاه، ارزشیابی، ارزشیابی اساتید.

نمونه به روش نمونه گیری طبقه ای تصادفی و با استفاده از جدول کرجسی و مورگان از رشته های تحصیلی علوم آزمایشگاهی، مدارک پزشکی، اتاق عمل، هوشبری و رادیولوژی ۱۸۲ نفر انتخاب شدند. این دانشجویان در دو مقطع تحصیلی کاردانی و کارشناسی اشتغال دارند. داده های بدست آمده با نرم افزار SPSS و بکارگیری آزمون های آمار توصیفی و استنباطی آنالیز شدند.

یافته ها: در این تحقیق مشخص گردید که بین ترس از موفقیت و انگیزش پیشرفت، بین عزت نفس و انگیزش پیشرفت و بین ترس از موفقیت و عزت نفس رابطه معناداری وجود دارد. بین انگیزش پیشرفت دانشجویان دختر و پسر، بین انگیزش پیشرفت دانشجویان مقاطع کاردانی و کارشناسی و رشته های مختلف تحصیلی تفاوت معناداری وجود ندارد.

نتیجه گیری: بر اساس نتایج این تحقیق مبنی بر وجود ارتباط بین ترس از موفقیت و انگیزش پیشرفت استفاده از معیارهای دیگری علاوه بر ملاک های رایج (آزمون پایان ترم) برای سنجش آموزش دانشجویان و همچنین به منظور بالا بردن عزت نفس ایشان بهبود بستر آموزش به استناد میزان علاقه و همچنین استعداد آنان بر مبنای عدم اکتفا به متن سرفصل توصیه می گردد. بدیهی است که با بهبود بسترهای خلاقیت و افزایش عزت نفس ترس از موفقیت از بین می رود.

واژه های کلیدی: ترس از موفقیت، عزت نفس، پیشرفت تحصیلی.

A-10-90-1

بررسی رابطه سواد اطلاعاتی با تولیدات علمی اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه طی سالهای ۱۳۸۴ لغایت ۱۳۸۹

لیدا معمار افتخاری*، شیرین ایران فر، رامین همایونی زند، منصور رضایی

* مربی مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی کرمانشاه - کرمانشاه، دانشگاه علوم پزشکی، مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

mhokazemi@yahoo.com

مقدمه: اعضای هیات علمی دانشگاه ها از مهم ترین سرمایه ها و منابع هر کشور محسوب می شوند و سواد اطلاعاتی به مجموعه ای از توانمندیها اطلاق می شود که افراد را قادر می سازند نیاز به اطلاعات را تشخیص دهند و پس از جابایی و دستیابی به اطلاعات مورد نیاز، آنها را مورد ارزیابی قرار داده و به گونه ای موثر مورد استفاده قرار دهند و از آنجائیکه تولید علمی یکی از شاخص های مهم عملکرد اعضای هیات علمی دانشگاه ها به شمار می آید. مطالعه ای که بتواند نقش سواد

A-10-95-2

بررسی دیدگاه دانشجویان در رابطه با فرم ارزشیابی اساتید در دانشکده پرستاری و بهداشت خوی سال ۱۳۸۹

حسین متعارفی*، علیرضا نفعی، شهریار سخایی، بایرام هاشم زاده، سمیرا اروجلو، ثریا زینل پور

* مربی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه - آذربایجان غربی، خوی، انتهای بلوار ولی عصر، دانشکده پرستاری و بهداشت خوی

motarefy_h@umsu.ac.ir

مقدمه: آموزش پزشکی به دلیل مسئولیت دانش آموختگان آن در برابر جان انسان ها از اهمیت و حساسیت ویژه ای برخوردار بوده و از اینرو امروزه توجه و تلاش فراوانی در زمینه ارتقا کیفیت مستمر در سیستم های آموزش پزشکی صرف می گردد. شناخت عوامل موثر بر کارایی اعضا هیئت علمی از ضرورت هایی است که می تواند در افزایش بهره وری، رضایت شغلی و برنامه ریزی موفق در ایجاد محیطی پر شور و مفید در دانشگاه کمک کننده باشد.

ها است و در ایران نیز سر فصل این دوره ها با هدف تقویت مهارت خواندن به همراه یادگیری لغت و دستور تدوین گردیده است. گروه بسیاری از مدرسان زبان برای آموزش این مهارت هنوز از روش های سنتی استفاده می کنند.

روش کار: پژوهش حاضر یک مطالعه نیمه تجربی است و به منظور بررسی تاثیر شبکه های واژگانی بر مهارت خواندن و پیشرفت تحصیلی درس زبان عمومی دانشجویان پرستاری و پیراپزشکی صورت گرفته است. در این پژوهش از دو آزمون پیش آزمون - پس آزمون و آزمون پایان ترم استفاده شده است. بدین منظور دو گروه از دانشجویان پرستاری و پیراپزشکی به عنوان گروه آزمایش و شاهد در طرح پیش آزمون - پس آزمون شرکت کردند. در گروه آزمایش به مدت یک نیمسال تحصیلی، متون درس زبان عمومی توسط ترسیم شبکه های واژگانی تدریس گردید. گروه شاهد همان متون را طی زمان مشابه با توجه به روش های سنتی دستور - ترجمه با تاکید بر یادگیری دستور، لغت، خواندن و ترجمه، درس زبان را فراگرفتند. در آغاز و انتهای تحقیق از هر دو گروه آزمون مهارت خواندن گرفته شد.

یافته ها: تجزیه و تحلیل داده ها نشان داد که تفاوت قابل ملاحظه ای بین دو گروه به وجود آمده است. بنابر این فرضیه ی منفی تحقیق رد شد.

نتیجه گیری: نتایج آزمون تی نشان داد که مهارت خواندن گروه آزمایش قبل و بعد از شرکت در کلاس زبان عمومی به طور معناداری متفاوت بوده و ارائه این درس با روش ترسیم شبکه های واژگانی بر پیشرفت مهارت خواندن آنان تاثیر گذاشته است. همچنین مقایسه نمرات دانشجویان در آزمون پایان ترم نشان داد که بکارگیری مدرس از ترسیم شبکه های واژگانی بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان در درس زبان عمومی موثر بوده است.

واژه های کلیدی: شبکه های واژگانی، مهارت خواندن، زبان عمومی، پیشرفت تحصیلی.

A-10-121-1

رابطه ویژگی های فردی و خانوادگی با پیشرفت تحصیلی دانشجویان

زیبا رئیسی دهکردی

مری دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد - دانشکده پرستاری و مامایی
ziba758@gmail.com

مقدمه: عوامل زیادی در پیشرفت و موفقیت تحصیلی دانشجویان موثر می باشد. از جمله مجموعه ای از عوامل فردی، محیطی و عوامل

اطلاعاتی را در میزان تولیدات علمی تایید کند تا با بکارگیری نتایج آن بتوان در امر تولید علمی نیز بالندگی و شکوفایی ایجاد نمود ضرورت دارد. هدف: هدف اصلی این پژوهش، تعیین رابطه سواد اطلاعاتی با تولیدات علمی اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه طی سالهای ۱۳۸۴ لغایت ۱۳۸۹ می باشد.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه تحلیلی مقطعی بود. جامعه پژوهش کلیه اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه بود. ابزار گردآوری اطلاعات دو پرسشنامه بود، پرسشنامه اول ۲۱ قسمت و شامل اطلاعات دموگرافیک و تولیدات علمی بود و پرسشنامه دوم، پرسشنامه سواد اطلاعاتی بود و شامل ۸۷ سؤال و ۱۰۰ قسمت بود. در این پژوهش متغیر مستقل سواد اطلاعاتی و متغیر وابسته تولیدات علمی (تالیف و ترجمه کتاب، مقالات مجلات، مقالات کنفرانس، طرح های تحقیقاتی مصوب، راهنمایی پایان نامه، ثبت اختراع و پتنت) بوده است و اطلاعات با بهره گیری از نرم افزار SPSS نسخه ۱۹ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: یافته ها نشان داد که میانگین کل سواد اطلاعاتی اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه بالاتر از حد متوسط بود و ۵۰ درصد دارای سواد اطلاعاتی بودند و رابطه معنادار آماری بین سواد اطلاعاتی و تولیدات علمی اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه وجود داشت ($P < 0/03$).

نتیجه گیری: یافته های این پژوهش بیانگر رابطه سواد اطلاعاتی و تولید علمی بود و از آنجائیکه فقط نیمی از اعضای هیات علمی دارای سواد اطلاعاتی بودند، ضرورت اقدام به برنامه ریزی در جهت افزایش سواد اطلاعاتی توجیه می شود.

واژه های کلیدی: سواد اطلاعاتی، تولیدات علمی، هیات علمی

A-10-108-1

بررسی تاثیر شبکه های واژگانی بر مهارت خواندن و پیشرفت تحصیلی دانشجویان پرستاری و پیراپزشکی در درس زبان عمومی

رقیه ساجدی

مری دانشگاه علوم پزشکی سمنان - سمنان مجتمع دانشگاه علوم پزشکی دانشکده پزشکی

sajedi4249@yahoo.com

مقدمه: تسلط بر مهارت خواندن و استفاده از راهبرد های مطالعه یکی از مهم ترین نیازهای دانشجویان دوره های زبان عمومی در دانشگاه

وجود دارد که از آن جمله می‌توان به برگزاری کارگاه با تاکید بر روش یادگیری رقابتی اشاره نمود. هدف اصلی این مطالعه تعیین تأثیر به‌کارگیری روش آموزشی یادگیری رقابتی بر یادگیری قوانین و مقررات آموزشی در دانشجویان جدیدالورود دانشکده پرستاری و مامایی همدان بوده است.»

روش اجرا: مطالعه حاضر از نوع مداخله ای بود که در دو گروه از دانشجویان جدیدالورود رشته های پرستاری و مامایی با تعداد ۳۵ دانشجوی پرستاری و ۲۵ دانشجوی مامایی ورودی نیمسال اول سال تحصیلی ۹۱-۹۰ انجام شد. دانشجویان با عنایت به رشته به دو گروه اصلی تقسیم شده و جهت هر گروه کارگاه یک روزه آشنایی با قوانین و مقررات آموزشی با تاکید بر یادگیری رقابتی «تشکیل گردید. در ابتدا هدف از برگزاری کارگاه توضیح داده شد و دانشجویان به گروه های ۴-۵ نفره تقسیم شدند و به آنان در رابطه با نحوه رقابت و تعلق جایزه به گروه برتر (کتاب مرتبط با رشته / گوشه پزشکی) اطلاع رسانی شد. جهت سنجش آگاهی دانشجویان در تمامی گروه ها پیش آزمونی انجام شد. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه ای مشتمل بر ۷ قسمت: واحدهای درسی و طول مدت تحصیل، حضور و غیاب، حذف و اضافه، ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجوی، مرخصی تحصیلی و انصراف از تحصیل، انتقال و جابجایی، میهمانی و تغییر رشته بود. سپس کارگاه با تاکید بر یادگیری رقابتی برگزار گردیده و پس از برگزاری کارگاه به منظور سنجش مجدد آگاهی دانشجویان در تمامی گروه‌ها (پرستاری ۸ گروه و مامایی ۶ گروه) پس از آزمون گرفته شد. جهت تجزیه و تحلیل داده ها از آزمون های آماری کولموگوروف - اسمیرنوف و تی زوج با بکارگیری نرم افزار SPSS16 استفاده شد.»

یافته ها: یافته ها نشان داد میانگین آگاهی در گروه های پرستاری ($p=0/000$) و گروه های مامایی ($p=0/000$) قبل و پس از برگزاری کارگاه با تاکید بر یادگیری رقابتی، تفاوت معنی داری داشته است.

نتیجه گیری: احاطه دانشجویان به مقررات آموزشی منجر به برنامه ریزی بهتر، تصمیم گیری دقیق تر، صرفه جویی در زمان، کاهش اشتباهات و تخلفات آموزشی، کاهش مراجعه به مسئولین و کارشناسان اداره آموزش و کاهش نگرانی دانشجویان، کارشناسان و اساتید مشاور تحصیلی جهت رفع مشکلات و معضلات آموزشی می گردد؛ لذا جهت اطلاع رسانی قوانین آموزشی به دانشجویان میتوان علاوه بر راهکارهای موجود از آموزش با تاکید بر یادگیری رقابتی نیز استفاده نمود.

واژه‌های کلیدی: یادگیری رقابتی، دانشجویان، قوانین و مقررات آموزشی.

شناختی و غیر شناختی بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان تأثیر می‌گذارد. متغیر پیشرفت تحصیلی چند بعدی است و از عوامل متعدد و بیشماری متاثر است. پیشرفت یادگیری از مهمترین نتایج و فراورده‌های نظام آموزشی هم برای فرد و هم برای فرد و هم برای جامعه بشمار می‌آید.

روش کار: در پژوهش حاضر رابطه پیشرفت تحصیلی با ویژگی های فردی و خانوادگی دانشجویان کارشناسی دانشگاه آزاد شهر کرد در سال ورودی سال های ۱۳۸۶ تا ۱۳۸۹ به روش سرشماری بررسی شد. جمعیت مورد مطالعه ۵۲۰ نفر (۲۵۰ دختر - ۲۷۰ پسر) بود نظرات آنان به روش پرسشنامه از خود ساخته در زمینه عوامل موثر بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان جمع آوری شد.

یافته ها: نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد که از میان متغیرها، سه متغیر امکانات رفاهی، نوع رشته تحصیلی و معدل دیپلم ورودی دانشجویان پیش بین های معناداری برای پیشرفت تحصیلی در دانشگاه هستند.

نتیجه گیری: لزوم توجه دست اندرکاران و برنامه ریزان به حل معضلات مربوط به این حیطه مطرح می‌شود همچنین تقویت نقاط مشترک موثر در پیشرفت تحصیلی امکان دستیابی هر چه بهتر به موفقیت تحصیلی دانشجویان ممکن می‌گردد. کلمات کلیدی: پیشرفت تحصیلی. ویژگی های فردی و خانوادگی. دانشجویان کارشناسی

واژه‌های کلیدی: پیشرفت تحصیلی. ویژگی های فردی و خانوادگی. دانشجویان کارشناسی.

A-10-168-1

بررسی تاثیر روش یادگیری رقابتی بر درک دانشجویان از قوانین و مقررات آموزشی

رویا امینی*، افسر امیدی، ناهید محمدی، ملیحه سراج
* مربی دانشکده پرستاری مامایی دانشگاه علوم پزشکی همدان -
همدان - بلوار شهید فهمیده - دانشکده پرستاری مامایی همدان

r.amini@umsha.ac.ir

مقدمه: دریک سیستم آموزشی، آگاهی از مقررات آموزشی مسئله ای بسیار مهم برای مسئولین، کارشناسان و دانشجویان می‌باشد. با تمام تلاش‌ها، شواهد نشان می‌دهد سطح آگاهی بسیاری از دانشجویان در عرصه قوانین و مقررات آموزشی کاملاً «مطلوب نمی‌باشد. جهت اطلاع رسانی و تاکید بر مقررات و قوانین آموزشی به دانشجویان، راهکارهایی

A-10-50-1

بررسی مروری جایگاه تفکر انتقادی و خلاق در تعلیم و تربیت
دانشگاهی و کاربست آن در برنامه ریزی درسی

مازیار رستمی*، زهرا خمبه بینی

* کارشناسی دانشگاه علوم پزشکی گلستان - استان گلستان-گرگان-
ابتدای جاده شصت کلا-مجموعه آموزش عالی مرحوم فلسفی-
معاونت آموزشی

rostami_maziar@yahoo.com

مقدمه: امروزه صاحب نظران، تفکر انتقادی و خلاق را بعنوان برون داد اصلی تعلیم و تربیت نوین معرفی کرده و تدریس تفکر را نکته پایه برای یادگیری بشمار می آورند. تفکر انتقادی و خلاق بر پایه اطلاعات به تقسیم بندی، تجزیه و تحلیل و کاربرد اطلاعات می پردازد و بر همین اساس با کشف قوانین علمی و ارائه نظریه های جدید به روند تولید علم شتاب می بخشد. این نوع تفکر در تعلیم و تربیت اسلامی نیز جایگاه ویژه ای دارد. در گذشته تصور بر این بود که ممکن است بتوان افراد را متفکر و خلاق بار آورد. اعتقاد همگانی درباره ماهیت تفرک این بود که این مشخصات، کیفیاتی ذاتی و موروثی هستند که به هیچ وجه امکان کنترل و دخل و تصرف در آنها وجود ندارد؛ اما دانش امروزی نمایانگر این نکته است که تفکر، حل مشکل و خلاقیت پدیده های متافیزیکی نیستند، بلکه تفکر یک واقعیت و پدیده ای طبیعی است که تمام قوانین و نظامها و اصول حاکم بر رفتار انسان در آن صادق است. بنابراین تفکر رفتاری یادگرفتنی است و می توان افراد را با فراهم کردن شرایط قابل کنترل، متفکر و خلاق بار آورد. هدف این مطالعه، بررسی مروری جایگاه تفکر انتقادی و خلاق در تعلیم و تربیت دانشگاهی و کاربست آن در برنامه ریزی درسی بود.

روش کار: این مطالعه به روش کتابخانه ای و همچنین بصورت مروری بر متون و تحقیقات مرتبط در راستای تفکر انتقادی و خلاق، از طریق سایتهای google.magiran.irandoc.sid و iran medex و ۱۳ کتابچه خلاصه مقالات کنگره های داخلی مرتبط که در مجموع ۱۳ منبع بود، انجام پذیرفت.

یافته ها: نتایج مطالعه نشان داد، در سال های پایانی تحصیل در بین دانشجویان مقاطع تحصیلی کارشناسی ارشد و دکترا، (درسیستم های آموزش عالی)، نمودها و مصادیق تفکر انتقادی و خلاق را شاهد هستیم

نتیجه گیری: برای اینکه فراگیران خوب تربیت شوند و افراد مفیدی در آینده باشند باید متفکر، خلاق، نقاد و دارای بینش علمی باشند؛ و این تنها در سایه انتقال اطلاعات به ذهن شاگردان و دانشجویان حاصل نمی شود بلکه در برنامه های درسی مدارس و دانشگاه ها، باید روش هایی گنجانده شود که از طریق آنها دانشجویان، قابلیت های چگونه آموختن را از طریق نظم فکری بیاموزند و در زندگی روزمره خود به کار برند و با توجه به نقش اساسی محیط های آموزشی و روش های حاکم

A-10-173-1

تحلیل پاسخهای فوری دانشجویان پرستاری به مددجویان
پریشان براساس تئوری اورلندو

سامره عبدلی

استادیار - مرکز تحقیقات مراقبتهای پرستاری و مامایی - دانشکده
پرستاری و مامایی اصفهان - دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

samereh_abdoli@nm.mui.ac.ir

مقدمه: امروزه مهارت حل مساله، توانایی تصمیم گیری بالینی و برقراری تعامل درست با مددجو به عنوان شایستگی های ضروری فارغ التحصیلان پرستاری شناخته شده اند. با این وجود تحقیقات اندکی بر پاسخ مبتنی بر تعامل دانشجویان پرستاری به موقعیت های مشکل دار مددجویان با تمرکز بر تئوری های تعامل گرای پرستاری انجام شده است. بنابراین این مطالعه با هدف تحلیل پاسخ های فوری دانشجویان پرستاری به رفتار مددجویان پریشان بر اساس تئوری تعاملی اورلندو صورت گرفته است.

روش اجرا: این مطالعه یک پژوهش اکتشافی است که با استفاده از پرسشنامه مددجویان شبیه سازی شده مبتنی بر تئوری اورلندو در سال ۱۳۸۷ بر روی ۶۰ دانشجوی پرستاری مقطع کارشناسی انجام شده است. داده ها با استفاده از روش تحلیل محتوای جهت دار پنهان برای تعیین طبقات کلیدی بر اساس تطابق آنها با مفاهیم تئوری اورلندو مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: پاسخ های فوری دانشجویان به مشکلات جسمی و روانی مددجویان پریشان شبیه سازی شده بر اساس تئوری اورلندو در شش طبقه اصلی مراقبت جسمی، سردرگمی، اطمینان بخشی، توصیه، درخواست اطلاعات و توضیح قرار گرفت. بیشترین پاسخ دانشجویان به رفتار مددجویان جسمی شامل مراقبت جسمی، اطمینان بخشی و توصیه بود و آنها غالباً در پاسخ به مشکلات روانی مددجویان ناتوان بودند.

نتیجه گیری: دانشجویان پرستاری تنها بر اساس درک و تشخیص خود نیاز مددجو به کمک را به طور خودکار و بی توجه به استقلال وی در تصمیم گیری پاسخ می گفتند. آنها بیشتر بر تشخیص های پزشکی، مراقبت جسمی و اطمینان بخشی تمرکز می کردند و در پاسخ به مشکلات روانی مددجویان سردرگم بودند. به نظر می رسد تدریس تئوری تعاملی اورلندو که بر ارتباط مددجو- پرستار، ادراکات، تفکرات و احساسات پرستار تاکید می کند و به مددجو به عنوان یک شریک مراقبتی می نگرد در بهبود روند تعامل دانشجویان و کیفیت ارائه مراقبت پرستاری موثر است.

واژه های کلیدی: پاسخ فوری، دانشجویان پرستاری، تئوری اورلندو، مددجویان پریشان.

کنار نظام آموزشی در تربیت شهروندی است.

نتیجه گیری: به دلیل نارسایی های کیفی برنامه های درسی در نظام آموزشی، نهادینه نشدن و سطحی نگری به ارزشهای آموزشی و غفلت برنامه های درسی جهت آماده سازی دانشجویان برای ورود به زندگی و جامعه پذیری، ضرورت دارد برای دستیابی به شرایط مناسب در خصوص وضعیت شهروندی، در نظام آموزشی رسمی ایران، اقدامات پژوهشی معینی مد نظر قرار گیرد که از جمله مهم ترین آنها پرداختن به مولفه های شهروندی در ساختار و متن برنامه های درسی، ارزشیابی برنامه های درسی بر مبنای میزان پردازش آنها به مقوله تربیت شهروندی، تحلیل محتوای کتب درسی، ماهیت فعالیتها و قوانین فضاهای آموزشی و روح و فضای حاکم بر مکانهای آموزشی (برنامه های درسی پنهان) می باشد.

واژه های کلیدی: تربیت شهروندی، برنامه درسی، نظام آموزشی رسمی.

بر آنها، باید به صورتی سازماندهی شوند که دانشجویان، را به جای ذخیره سازی حقایق علمی با مسائلی که در زندگی واقعی با آنها مواجه می شوند درگیر سازند.

واژه های کلیدی: انتقادی، تفکر خلاق، تعلیم و تربیت دانشگاهی، برنامه ریزی درسی.

A-10-50-2

بررسی مروری جایگاه تربیت شهروندی در برنامه های درسی نظام آموزشی رسمی ایران

مازیار رستمی*، زهرا خمبه بینی

* کارشناسی دانشگاه علوم پزشکی گلستان - استان گلستان - گرگان - ابتدای جاده شصت کلا - مجموعه آموزش عالی مرحوم فلسفی - معاونت آموزشی

rostami_maziar@yahoo.com

A-10-123-1

ارتباط خودکارآمدی و انگیزه تحصیلی در بین گروهی از دانشجویان علوم پزشکی

حمید آسایش

هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی قم،

asayeshpsy@gmail.com

مقدمه: خودکارآمدی به باورهای فرد درباره توانایی هایش در یادگیری یا انجام رفتارهایی مهم در زندگی اطلاق می شود و یکی از مهمترین عوامل پیش بینی کننده موفقیت در کارها می باشد، بنابراین احتمالاً خودکارآمدی بر عملکرد و موفقیت تحصیلی دانشجویان نیز موثر خواهد بود. این مطالعه با هدف تعیین ارتباط خودکارآمدی و انگیزه تحصیلی دانشجویان علوم پزشکی گلستان انجام شده است.

روش کار: در این مطالعه توصیفی-تحلیلی (همبستگی)، تعداد ۲۷۵ نفر دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بطور تصادفی انتخاب شدند. برگه اطلاعات جمعیت شناختی، مقیاس انگیزه تحصیلی و مقیاس باورهای خودکارآمدی به عنوان ابزار گردآوری داده ها استفاده شدند. داده ها در محیط نرم افزار آماری SPSS 16 با آزمون های آماری توصیفی، آزمون تی مستقل، ضریب همبستگی پیرسون و آنالیز واریانس یکطرفه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در تمامی آزمونها سطح معنی داری ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

یافته ها: میانگین و انحراف معیار سن دانشجویان شرکت کننده در

مقدمه: مفهوم شهروندی در ادبیات علوم اجتماعی و تعلیم و تربیت از سابقه بسیار طولانی برخوردار است و متخصصین این علوم همواره در صدد بوده اند ابعاد و ماهیت این مفهوم را مورد بررسی قرار داده تا نحوه شکل گیری رفتار شهروندی را تبیین نمایند. تربیت شهروندی حوزه ای است که در دهه های اخیر در برنامه درسی اکثر کشورها مورد توجه ویژه قرار گرفته و به یک عرصه پر بار پژوهش تبدیل شده است. تربیت شهروندی تدارک فرصتهایی برای اشتغال دانش آموزان در تجارب معنادار یادگیری است، به گونه ای که به تسهیل رشد آنها به عنوان افراد متعهد و فعال اجتماعی و سیاسی بیانجامد؛ لذا در این پژوهش بر آن شدیم از طریق بررسی پژوهش های مرتبط با موضوع این نوشتار، به بررسی و کنکاش در نظام آموزش و پرورش رسمی ایران، از منظر تربیت شهروندی بپردازیم.

روش کار: این مطالعه به روش کتابخانه ای و همچنین بصورت مروری بر متون و تحقیقات مرتبط در راستای تربیت شهروندی، از طریق سایت های google - iran medex - sid - iran doc - magiran - irandoc، مجلات ژوهشی و کتابچه خلاصه مقالات کنگره های داخلی مرتبط که در مجموع ۱۲ منبع بود، انجام پذیرفت.

یافته ها: نارسایی مربوط به تربیت شهروندی از حیث کیفیت، عدم مطلوبیت مقوله تربیت شهروندی در برنامه درسی سطوح مختلف آموزشی، توفیق و مطلوبیت رویکرد پیشرفتگرا در برنامه درسی و در مقابل عدم مطلوبیت رویکرد محافظه کار در ساختار برنامه درسی در پرداختن به تربیت شهروندی، نقش با اهمیت نهادهای اجتماعی در

نتیجه‌گیری: نتایج این مطالعه حاکی از این است که مدیریت اجرایی برنامه دستیاری داخلی ضعیف است و باید در اجرای جدی و بکارگیری دست‌و‌عمله‌های در نظر گرفته شده در برنامه تدوین شده شورای آموزش پزشکی و تخصصی دوره‌ی دستیاری داخلی، اقدامات لازم مبذول گردد. اطلاع‌رسانی محتوای برنامه‌ی آموزشی به اساتید و دستیاران در بدو ورود آنها به دوره‌ی دستیاری انجام شود و اساتید در نظارت به آموزش دستیاران اهتمام ورزند.

واژه‌های کلیدی: یادگیری، پروسیجرهای بالینی، رزیدنت داخلی، صلاحیت.

A-10-85-4

فرایند بکارگیری ابزار طراحی شده ارزشیابی آموزش بالینی به روش مقیاس رفتاری مبتنی بر هدف و تاثیر آن بر رضایتمندی مربیان و دانشجویان فوریت پزشکی

آرزو کریمپوریان*، مهناز خطیبیان، بهزاد ایمنی
* مربی دانشگاه علوم پزشکی همدان - دانشکده پرستاری
و مامایی همدان

a.karampourian@umsha.ac.ir

مقدمه: روش‌های گوناگونی جهت ارزشیابی آموزش وجود دارد. یکی از این روشها رویکرد ارزشیابی مبتنی بر هدف میباشد. در این روش ابتدا مقاصد یک فعالیت آموزشی تعیین میگردد و بعد از آن در ارزشیابی کوشش به عمل می آید تا نشان داده شود که آن مقاصد تا چه اندازه تحقق یافته اند. جهت رسیدن به این منظور باید از ابزارهای ارزیابی چون آموزش نامه ها (Logbook) استفاده نمود. از آنجا که فوریت پزشکی رشته ای کاربردی است و متکی به آموزش بالینی میباشد بطوری که نیمی از زمان آموزش به آموزش بالینی اختصاص میابد. ارزشیابی دانشجویان بیشتر بصورت ذهنی و بدون بررسی مهارت بالینی ایشان صورت میگرفت، این امر موجب نگرانی آنها و مربیان می گردید لذا تصمیم به تدوین فرمی جهت بهبود آموزش و ارزیابی عملکرد دانشجویان فوریت پزشکی نمودیم.

روش کار: ابتدا با مطالعات گسترده راجع به انواع ارزشیابی و با توجه به سرفصل دروس بالینی وزارتخانه متبوع و سایر کشورها ابزار ارزشیابی آموزش بالینی به روش مقیاس رفتاری مبتنی بر هدف طراحی و به تایید رسید. بمدت یک نیمسال تحصیلی در اختیار مربیان ارزشیابی دانشجویان در بخشهای سوختگی، اورژانس و... قرار گرفت. سپس رضایتمندی دانشجویان و مربیان بالینی از بکارگیری این روش بر اساس چک لیست بررسی گردید. تعداد دانشجویان مورد مطالعه ۲۶ نفر و تعداد مربیان هم ۵ نفر بوده است.

این مطالعه $2/47 \pm 20/97$ بود. دانشجویان دختر ۶۸ درصد از نمونه را تشکیل می دادند. میانگین و انحراف معیار نمرات دانشجویان در مقیاس خودکارآمدی $4/03 \pm 30/28$ بود و ۵۰/۲ درصد از دانشجویان از نظر خودکارآمدی نمره بالاتر از میانگین داشتند. خودکارآمدی با انگیزه درونی و نمره کل مقیاس انگیزه تحصیلی ارتباط معنادار داشت ($P < 0/05$). ارتباط نمرات خرده مقیاس‌های بی‌انگیزگی و انگیزه بیرونی با خودکارآمدی معنادار نبود. دو جنس از نظر نمرات مقیاس خودکارآمدی اختلاف معناداری نداشتند.

نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌ها، باورهای افراد در مورد توانایی‌ای خود برای انجام کار با انگیزه تحصیلی ارتباط دارد و بهبود این باورها می‌تواند سبب بهبود انگیزه تحصیلی دانشجویان شود.

واژه‌های کلیدی: دانشجو، خودکارآمدی، انگیزه تحصیلی، دانشگاه، آموزش دانشگاهی.

A-10-213-1

تبیین تجارب دستیاران داخلی از یادگیری پروسیجرهای بالینی بخش گوارش

منصوره تقوی‌نیا*، شعله بیگدلی، سیدکامران سلطانی عربشاهی،
سلیمان احمدی
* کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی تهران - تهران، بزرگراه
همت، گروه آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران

taghaviniamaa@yahoo.com

مقدمه: روش و چگونگی آموزش و یادگیری، در کسب شایستگی مهارتهای بالینی مؤثر میباشد و مشخص شدن نواقص و کاستیهای آموزش و یادگیری به برنامه ریزی بهتر منجر میگردد. هدف این مطالعه، تبیین تجارب دستیاران داخلی از یادگیری پروسیجرهای بخش گوارش می باشد.

روش کار: این مطالعه، کیفی و از نوع تجزیه و تحلیل محتوا بود. ۶ دستیار داخلی سال چهار دانشگاه علوم پزشکی تهران بر اساس نمونه‌گیری مبتنی بر هدف انتخاب و مورد مصاحبه قرار گرفتند. مصاحبه‌ها روی کاغذ پیاده شد و بعد از بازخوانی مکرر مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: از اطلاعات جمع آوری شده ۳ طبقه شامل: یادگیری با ۴ زیر طبقه (زمان یادگیری و تجربه، روش یادگیری و تجربه، دفعات یادگیری و تجربه، فرصت یادگیری و تجربه)، آموزش دهنده و آموزش استخراج گردید. این طبقات با جملاتی از نمونه‌های پژوهش توضیح داده شد.

یافته ها: نتایج این مطالعه نشان داد که انگیزه ۹۲/۲ درصد از مشارکت کنندگان، از انتخاب رشته داروسازی، کسب موقعیت شغلی بود. سایر انگیزه ها شامل کسب مدارک عالی تحصیلی (۹۰/۱٪)، جایگاه مناسب حرفه در جامعه (۹۰٪)، تشویق والدین (۹۰٪) و علاقمندی به رشته تحصیلی (۸۹/۱٪) می باشد که ۵ عامل نخست در میان انگیزه دانشجویان را شامل می شود. هم چنین ۷۱/۹٪ از افراد بیان نمودند که از وظایف شغلی خود در آینده مطلع می باشند.

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه نشانگر آن است که شناخت بسیاری از دانشجویان به هنگام انتخاب رشته داروسازی ناکامل است و تحت تأثیر عواملی چون فشار اطرافیان یا مقام و منزلت حرفه در جامعه می باشد. بر اساس نتایج مطالعه، پیشنهاد می گردد، اصلاح روند گزینش دانشجو به شکلی باشد که تنها به معیار های علمی اکتفا نگردد و خصوصیات فراشناختی مناسب برای دانشجویان نیز به عنوان راه حل این موضوع مد نظر قرار گیرد.

واژه های کلیدی: انتخاب رشته، انگیزه، داروسازی.

یافته ها: نتایج بدست آمده از تجزیه و تحلیل داده ها نشان داد که میانگین رضایتمندی دانشجویان ۱۴،۴۸ و میانگین رضایتمندی مربیان ۲۳،۹۰ می باشد. نتایج بدست آمده از تجزیه و تحلیل داده ها بر اساس آزمون نان پارامتریک من ویتنی نشان داد که بین میانگین نمرات ارزشیابی مربیان با میانگین ۲۳،۹۰ و دانشجویان با میانگین ۱۴،۴۸ با $p=0.034$ تفاوت معنی داری بدست آمد.

نتیجه گیری: با وجود اینکه در هر دو گروه مربیان و دانشجویان میزان رضایتمندی مطلوب بود اما آزمون نشان داد که مربیان از بکارگیری ارزشیابی به روش مقیاس رفتاری مبتنی بر هدف رضایت بیشتری دارند که این مسئله می تواند مربوط به سهولت ارزشیابی و عینی شدن آن باشد.

واژه های کلیدی: ارزشیابی آموزشی بالینی، مقیاس رفتاری مبتنی بر هدف، رضایتمندی.

A-10-245-4

بررسی نظرات دانشجویان داروسازی در مورد علل انتخاب رشته داروسازی

زهره شاه حسینی، کبری عابدیان^{*}، سهیلا شاه محمدی

دانشگاه علوم پزشکی مازندران

*Abedian_kobra1384@yahoo.com

مقدمه: در سالهای اخیر در دنیا، تغییرات اساسی در نحوه پذیرش دانشجویان علوم پزشکی رخ داده است، بطوریکه هم اکنون بطور گسترده پذیرفته شده است که در بسیاری از دانشکده های معتبر پزشکی، پذیرش دانشجو بر اساس خصوصیات فراشناختی در کنار توانمندیهای علمی فرد صورت گیرد. این مطالعه با هدف بررسی نگرش دانشجویان داروسازی نسبت به انتخاب این رشته صورت گرفت.

روش کار: پژوهش حاضر مطالعه ای توصیفی - مقطعی می باشد که به بررسی انگیزه ۶۴ دانشجوی داروسازی دانشگاه علوم پزشکی مازندران از انتخاب این رشته می پردازد. انتخاب نمونه بصورت دردسترس از تمامی دانشجویان سال اول داروسازی که حاضر به همکاری در پژوهش بودند صورت گرفت. ابزار جمع آوری داده ها، پرسشنامه دو قسمتی شامل بخش اول اطلاعات دموگرافیک و بخش دوم مشتمل بر ۱۹ سؤال در طیف لیکرت سه درجه ای بود که در چهار حیطه انگیزه فردی، انگیزه اجتماعی، انگیزه آموزشی و انگیزه شغلی هدف مشارکت کنندگان را از انتخاب رشته داروسازی بررسی نمود.

A-10-248-1

معرفی اولین حکیم نامی جهان اسلام (قرن دوم و سوم هجری قمری) علی بن سهل بن ربیع (یعنی بزرگ) طبری

سید عبدالله مدنی^{*}، دکتر سید جواد مدنی

* دانشیار مرکز تحقیقات طب سنتی و مکمل، دانشگاه علوم پزشکی مازندران - مرکز تحقیقات طب سنتی و مکمل

dr.s.a.madani@gmail.com

مقدمه: استاد حکیم و پزشک عالیقدر ابوالحسن علی بن سهل بن ربیع (یعنی بزرگ) طبری که از ایشان به ابوالحسن طبیب بغدادی هم یاد می کنند، اولین حکیم نامی جهان اسلام (قرن دوم و سوم هجری قمری) است. وی اهل طبرستان بود به روایتی استاد رازی بزرگ بوده است. طبق اسناد موجود تاریخ علم در جهان، ایشان برای اولین بار طبقه بندی (Clasification) طب را نوشت، فهرستی از آثار وی به شرح زیر می باشد: ۱- تحفه الملوک ۲- فردوس الحکمه (نوسینده مقاله، آنرا ترجمه کرده است) ۳- نوشتاری در باب داشته ها ۴- کتاب فواید دارو، خوراک و گیاهان دارویی ۵- کتاب امثال وحکم پارسیان و رومیان و اعراب ابن ابی اصیبه در جلد نخست کتاب طبقات پزشکان، از نوشتارهای دیگر وی نیز یاد کرده است. ۶- کتاب شناخت زندگی ۷- کتاب بهداشت ۸- کتاب بالندگی ۹- کتاب رتبه بندی خوراک ۱۰- کتاب حجامت اسفندیار در تاریخ طبرستان نوشته دیگری را

شناسی مقایسه ای، گیاه شناسی، روانشناسی و حکمت فلسفه بحث شده است. مهمترین شاخصه این کتاب این است که برای تشخیص و درمان از طریق طب تلفیقی وارد شده که این روش در جهان برای اولین بار صورت گرفت. در ضمن طبقه بندی طب (classification) را برای اولین بار طبق اسناد موجود در جهان به وجود آورد. بعد دیگر آن داروهای حیوانی آن میباشد که حاوی نکات ارزنده است. این کتاب حاوی هفت قسمت، سی مقاله و سیصد و شصت باب است مولف از آثار بقراط، جالینوس، ارسطو و مترجمین بزرگ زمان خلفای عباسی بهره برده است و علاوه بر این از منابع هندی و ایرانی نیز استفاده کرده است. مقاله چهارم قسمت اول در سی و شش باب مربوط به طب هندی است. در فردوس الحکمه در موارد متعدد اسامی بسیاری از گیاهان و دارو ها به زبان فارسی آمده است یا ترجمه کلمات فارسی ذکر شده است که خود دلیل بر استفاده از منابع اصلی ایرانی است. از جمله سپستان، ورسیاوشان (پرسیاوشان)، رازیغ، ماءالکشک (آب کشک)، ساذج (زاج فارسی)، فرنجمشک (ترنجمشک)، نانخواه، بذر کرفس، بادرنجبویه، رزبنا، کهربا وقرنفل را می توان ذکر کرد.

نتیجه گیری: ابوالحسن علی بن سهل بن ربن طبری مؤلف کتاب فردوس الحکمه در سرزمین ایران، طبرستان پرورش یافت. با فرهنگ و تمدن اسلامی ایرانی خو گرفت، در سایه سنت جندی شاپور و مکتب اسلام آموزش دید. برای نگارش کتابی به این عظمت که شاخصه اصلی آن تلفیقی بودن آن است از هر مکتبی که علم روز طب را در اختیار داشت استفاده کرد تا انسان را از تمام ابعاد مورد نظر قرار دهد و به صورت کل نگر و جامع، بیماران را مداوا کند. باید با غرور گفت امروزه طب جهان به integrated medicine رسیده است. حال مقایسه کنیم اولین بار یک دانشمند مسلمان ایرانی آنهم قریب ۱۲۰۰ سال قبل نتیجه را در integrated medicine میدید

واژه های کلیدی: فردوس الحکمه، طب تلفیقی، طب ایرانی، ابوالحسن علی بن سهل بن ابن طبری، طب هندی، طب یونانی، طب سریانی.

A-10-308-1

بررسی تاثیر آزمایشگاه زبان دانشکده پیراپزشکی بر یادگیری زبان انگلیسی دانشجویان در دانشگاه علوم پزشکی شیراز

صدیقه شایق

کارشناس دانشگاه علوم پزشکی - شیراز-خیابان زند-دانشکده پزشکی-طبقه هفتم-مرکز مطالعات

مقدمه: مشکلات یادگیری دانشجویان در درس زبان انگلیسی که به صورت نمرات پایین وحذف و مردودی نمود می کند موجب تداخل

ذکر نموده است. ۱۱- دریای سودآوری ها (بحرالفوائد) حاج خلیفه در کتاب «کشف الضنون» از نوشته های زیر ایشان نام برده است. باید برای کتابها مورد دیگری نیز افزود. ۱۲- کتاب دین و دولت ۱۳- رد نگرش مسیحیان در کتاب (دین و دولت) بخش های در آن آمده است. ۱۴- ترجمه کتاب سُرانی فردوس الحکمه توجه: انشاءالله در مقاله کامل به جزئیات زندگی استاد و حکیم بزرگ جناب ابوالحسن علی بن سهل بن ربن طبری اشاره خواهیم کرد.

واژه های کلیدی: فردوس الحکمه، علی بن ربن طبری، رازی، طبقه بندی طب، Clasification، طبرستان.

A-10-248-2

کتاب فردوس الحکمه نخستین مطرح کننده طب تلفیقی (integrarated medicine) در جهان

سید عبدالله مدنی*، دکتر سید جواد مدنی

* دانشیار مرکز تحقیقات طب سنتی و مکمل، دانشگاه علوم پزشکی مازندران - مرکز تحقیقات طب سنتی و مکمل

dr.s.a.madani@gmail.com

مقدمه: کتاب فردوس الحکمه : که خود طبری به آن لقب بحرالمنافع و شمس الادب داده است. اولین کتاب دایره المعارف پزشکی در تمدن اسلامی است که برای نخستین بار در جهان، طب تلفیقی (inte-grarated medicine) را مطرح نمود. به گفته مورخین این کتاب از کلیه اطلاعات طبی سریانی، ایرانی، هندی و یونانی که در آن زمان در دسترس اطبا بوده، استفاده کرده است. به طوری که طب گیاهی را از ایران، طب آیوروودا را از هند (ayurvedic medicine) و طب یونان را از یونان باستان با تمام تجارب موجود، وارد این دایره المعارف بزرگ نموده است. مورخین بی شماری بر تاثیر تفکر مذهبی اسلامی و زرتشتی از طریق سنت سوشروتا سامهیتا sushrutu samhita و کاراکا سامهیتا karaka samhita بر مطالب این کتاب اذعان دارند.

روش کار و یافته ها: بررسی کتابخانه ای نشان میدهد این کتاب به عنوان تالیف اصلی مشارالیه در طبرستان نگاشته شده و در سال ۲۳۶ قمری در سامرا تکمیل گردیده. فردوس الحکمه توسط فردی مسلمان و ایرانی به زبان عربی نگاشته شده است. این کتاب از روی چهار نسخه خطی آن که در جهان وجود دارد توسط محمد زبیر صدیقی تصحیح و در سال ۱۹۲۲ در ۶۲۰ صفحه در برلین به چاپ رسیده است. فردوس الحکمه نوعی دایره المعارف پزشکی است که در آن علاوه بر طب، از طبیعیات خصوصا علم کیمیا، حیوان شناسی، جنین

مختلف در انتخاب رشته تحصیلی دانشجویان انجام گردیده است.

روش کار: در یک مطالعه توصیفی، مقطعی پرسشنامه ای خودایفا تنظیم گردید که بصورت حضوری در کلاسهای درس در اختیار دانشجویان قرار گرفت و توسط آنان تکمیل شد. داده ها با نرم افزار SPSS ۱۴ و با بکارگیری آزمون مجذور کای، آنالیز واریانس یکطرفه و آمار توصیفی به صورت میانگین، درصد و توزیع فراوانی تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: از ۲۱۸ دانشجویی که به پرسشنامه ها پاسخ دادند، ۶۶ نفر (۳۰/۷٪) والدین، ۱۰ نفر (۴/۵٪) افراد مجرب، ۲۹ نفر (۱۳/۳٪) دوستان و آشنایان، ۲۰ نفر (۹/۱۴٪) معلمان و مشاوران، ۱۸ نفر (۸/۵٪) هیچکس، ۷۲ نفر (۳۲/۸٪) والدین و عوامل دیگر را عوامل کمک کننده در انتخاب رشته خود عنوان کردند.

نتیجه گیری: با توجه به اینکه بیشترین عامل کمک کننده در انتخاب رشته تحصیلی دانشجویان والدین آنان می باشند بایستی اطلاعات لازم در زمینه انتخاب رشته با برگزاری جلسات مشاوره و سخنرانی و همچنین از طریق اینترنت و رسانه های ارتباط جمعی در اختیار والدین دانشجویان گذاشته شود تا ایشان با دید وسیع به فرزندان خود در زمینه ی انتخاب رشته کمک نمایند.

واژه های کلیدی: والدین، رشته های تحصیلی، دانشجویان، دانشگاه.

A-10-308-3

بررسی عوامل مختلف بر مشکل یادگیری دانشجویان در
دانشگاه علوم پزشکی شیراز

صدیقه شایق

لیسانس دانشگاه علوم پزشکی - شیراز- خیابان زند- دانشکده
پزشکی- طبقه هفتم- ساختمان شماره ۳- مرکز مطالعات

edc11@sums.ac.ir

مقدمه: مشکلات یادگیری دانشجویان، تابع عوامل مختلفی از جمله نامناسب بودن روش تدریس، مشکل بودن وحجیم بودن درس، عدم مطالعه درس در طول ترم، تداخل دروس با یکدیگر در طول ترم، غیبت بیش از حد مجاز در درس، و مشکلات شخصی می باشد. این پژوهش با هدف بررسی تاثیر عوامل مختلف بر مشکل یادگیری دانشجویان در انجام گردید.

روش کار: در یک مطالعه توصیفی، مقطعی پرسشنامه ای خودایفا

برنامه درسی و تداخل ساعت امتحانات ترم های آینده، کاهش کارایی، اتلاف وقت، عقب افتادن دانشجو از همکلاسان خود و در نهایت طولانی شدن مدت تحصیل و در مواردی ترک تحصیل می گردد. این پژوهش با هدف بررسی تاثیر آزمایشگاه زبان دانشکده پیراپزشکی بر یادگیری زبان انگلیسی دانشجویان در دانشگاه علوم پزشکی شیراز در انجام گردید.

روش کار: در یک مطالعه توصیفی- مقطعی پرسشنامه ای در ۴ حیطة مربوط به دانشجویان، درس، آموزش اساتید و استفاده از آزمایشگاه زبان دانشکده تنظیم گردید و در اختیار ۶۰۰ دانشجویی که کلیه دروس زبان انگلیسی خود را گذرانده اند توزیع و توسط آنان تکمیل شد. داده ها با آمار توصیفی و مجذور کای در نرم افزار SPSS تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: یافته ها نشان می دهد که از ۱۲۴ نفری که از آزمایشگاه زبان دانشکده استفاده نمودند ۶ نفر آزمایشگاه رادر یادگیری خود عالی عنوان نمودند ۳ نفر خوب، ۳۸ نفر متوسط و ۴۳ نفری تاثیر دانسته اند. ۴۷۶ نفر استفاده نکرده اند. بین استفاده از آزمایشگاه زبان دانشکده و حذف و مردودی واخذ نمرات پایین رابطه معنی دار آماری مشاهده نگردید (p = ۰/۳۹)

نتیجه گیری: باید اطلاع رسانی در خصوص استفاده از آزمایشگاه زبان دانشکده در سطح وسیع انجام گردد تا کلیه دانشجویان از آزمایشگاه استفاده نمایند و مشکلات یادگیری خود را برطرف سازند. ضمن اینکه امکانات آزمایشگاه نیز به روز گردد.

واژه های کلیدی: حذف، مردودی، نمرات پایین، درس انگلیسی، دانشجو، آزمایشگاه زبان.

A-10-308-2

شناخت عوامل کمک کننده در انتخاب رشته تحصیلی
دانشجویان در دانشگاه علوم پزشکی شیراز

صدیقه شایق

لیسانس دانشگاه علوم پزشکی شیراز - شیراز- خیابان زند- دانشکده
پزشکی- طبقه هفتم - ساختمان شماره ۳- مرکز مطالعات

edc11@sums.ac.ir

مقدمه: در تعیین انتخاب رشته دانشجویان عوامل مختلفی نقش دارند که باعث می گردند دانشجویان رشته تحصیلی و دانشگاه محل تحصیل خود را انتخاب نمایند. این مطالعه با هدف تعیین شناخت عوامل

independent- samples T-test تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: یافته های تحقیق نشان داد که دانشجویان به ترتیب اولویت را به ویژگی های زیر داده اند: (۵۶٪) مهارت های معاینه، (۳۹٪) قابلیت اطمینان و اعتماد و احساس مسئولیت، (۳۲٪) صلاحیت و شایستگی کلی، انتقادپذیری، (۳۰٪) مشارکت فعال در اجرای جلسات و گردهمایی ها، (۳۸٪) مشارکت و نظارت بر تمامی جنبه های درمان، اعتماد به نفس، وضوح و روشنی در امر ارتباطات (۲۷/۵٪) مهارت های رهبری (۲۶٪) حضور در جلسات و گردهمایی ها، (۲۵٪) قوه ابتکار، (۲۴٪) دلسوزی و همدردی.

نتیجه گیری: براساس یافته های این تحقیق می توان مهمترین ویژگی های رهبری آموزشی را مورد توجه قرار داد و با برگزاری دوره ها و کنفرانس های اثربخش توجه اساتید را به رسالتشان به عنوان رهبران آموزش والگویی دانشجویان معطوف نمود.

واژه های کلیدی: دانشجویان، اساتید، رهبری، آموزش.

A-10-312-1

مطالعه روند پنج ساله وضعیت آموزشی دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی یزد و مقایسه آن با دانشجویان غیر شاهد دانشگاه (۱۳۸۹-۱۳۸۴)

محمد حسن لطفی

دانشیار دانشگاه علوم پزشکی یزد - یزد-میدان امام حسین (ع) مجتمع علمی پژوهشی امام رضا (ع) دانشکده بهداشت - گروه آمار و اپیدمیولوژی

mhlutfi56359@yahoo.com

مقدمه: تربیت نیروهای متعهد و متخصص یکی از اهداف مهم برای نیل به اهداف عالی انقلاب اسلامی می باشد، از جایگاه و اهمیت ویژه برخوردار می باشد. در این راستا فرزندان معظم شهداء و ایثارگران با ورود به دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشور استمراربخش جهاد مقدس در سنگر علم و دانش می باشند که بررسی روند وضعیت تحصیلی آنان در مقاطع مختلف زمانی می تواند منجر به قضاوت دقیق از پیشرفت علمی این عزیزان باشد.

روش کار: این مطالعه بصورت مقطعی روی ۹۵۹ دانشجوی شاهد و ایثارگر و ۷۷۰ دانشجوی غیر شاهد دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی دانشگاه (۱۳۸۴-۸۹) و مقایسه آن با دانشجویان غیر شاهد که از نظر جنسی و رشته تحصیلی با آنها همسان شده بودند صورت گرفت. اطلاعات دموگرافیک و تحصیلی دانشجویان هر دو گروه از سیستم سما

تنظیم گردید که بصورت حضوری و راندم در کلاسهای درس در اختیار دانشجویان کلیه رشته ها و مقاطع تحصیلی قرار گرفت و توسط آنان تکمیل شد. داده ها با نرم افزار SPSS ۱۴ و با بکارگیری آزمون مجذور کای به صورت آمار توصیفی، میانگین، درصد و توزیع فراوانی تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: از ۳۰۰ دانشجویی که به پرسشنامه ها پاسخ دادند، ۱۲۰ نفر (۴۰٪) غیبت بیش از حد مجاز در درس را عامل موثر بر عدم یادگیری عنوان نموده اند، ۶۰ نفر (۲۰٪) مشکل بودن درس، ۳۵ نفر (۱۱٪) حجیم بودن، ۴۵ نفر (۱۵٪) تداخل دروس با یکدیگر، ۳۰ نفر (۱۰٪) نامناسب بودن روش تدریس، ۱۹ نفر (۶/۵٪) عدم مطالعه درس در طول ترم و ۲۲ نفر (۷/۵٪) مشکلات شخصی

نتیجه گیری: موفقیت و پیشرفت تحصیلی مستلزم داشتن برنامه مطالعاتی، استفاده از منابع معتبر، تلاش مستمر و عادات و روش های مناسب در مطالعه و یادگیری می باشد؛ لذا پیشنهاد می گردد که کارگاه روشهای مطالعه و یادگیری جهت دانشجویان برگزار شود.

واژه های کلیدی: دانشجویان، عوامل، مشکل یادگیری، دروس.

A-10-308-4

بررسی نظرات دانشجویان در خصوص ویژگی های لازم در زمینه های مختلف جهت اساتید

صدیقه شایق

دانشگاه علوم پزشکی شیراز - شیراز - خیابان زند-دانشکده پزشکی - طبقه هفتم - ساختمان شماره ۳-مرکز مطالعات

edc11@sums.ac.ir

مقدمه: دانشجویان در کلاسهای درس، کارآموزی و کارورزیها ساعتهایی را با استادان خود سپری می کنند، استادانی که دارای ویژگی های کاری و اخلاقی متفاوت می باشند می توانند با راهنمایی های خود در زمینه ارتقا و پیشرفت نگرشها، ارزشها، مهارت های حرفه ای و دیگر مسئولیتها برای دانشجویان الگوی مناسبی باشند. آموزش نیز بیش از هر چیز به شخصیت و خصایص آنان بستگی دارد، بنابراین شناخت ویژگی های لازم جهت اساتید تاثیر بسزایی در کمک به آنان است تا برنامه های آموزشی مناسب تری انجام داده و بهتر به اهداف آموزشی از پیش تعیین شده دست یابند. این تحقیق با هدف بررسی نظرات دانشجویان در خصوص ویژگی های لازم جهت اساتید انجام گرفته است.

روش کار: دریک مطالعه توصیفی تحلیلی پرسشنامه ای اقتباس شده از چند پرسشنامه نمونه خارجی منطبق با فرهنگ ما به صورت راندم در اختیار ۱۰۰ دانشجوی دانشکده پزشکی قرار گرفت و توسط آنان تکمیل شد. داده ها با نرم افزار SPSS ۱۴ و با بکارگیری آمار توصیفی و

رشته ها، در سالهای اول دانشگاه هرچند که با سابقه تحصیلی متفاوت و از مناطق مختلف وارد دانشگاه می شوند، بعد از ورود همگی با یک استاندارد و در کلاسهای یکسان آموزش می بینند و در نهایت در آزمون علوم پایه شرکت می کنند. مسئله تامل برانگیز این است که این دانشجویان با بنیه درسی متفاوت قبل از کنکور آیا توانایی رقابت پایاپای در سالهای پس از قبولی در دانشگاه را دارند یا خیر. به این منظور و جهت بررسی میزان موفقیت دانشجویان از مناطق مختلف کشوری در آزمون علوم پایه، دانشجویان دکترای عمومی داروسازی بعنوان نمونه در دانشگاه علوم پزشکی زنجان انتخاب شدند.

روش کار: در این بررسی دانشجویان در چهار ورودی مختلف از سالهای ۱۳۸۵ تا ۱۳۸۸ که در آزمون علوم پایه شرکت کرده بودند جمعاً به تعداد ۱۰۶ نفر مورد ارزیابی قرار گرفتند. از این تعداد ۴۳ نفر قبولی منطقه ۱، ۳۹ نفر قبولی در منطقه ۲ و ۱۸ نفر قبولی در منطقه ۳ بودند (تعداد ۶ دانشجویی شاهد از مطالعه حذف شدند). ارتباط منطقه قبولی با مجموع سه رتبه اول و نیز مجموع سه رتبه آخر چهار دوره آزمون علوم پایه به صورت درصد تعداد دانشجویان نشان داده شده است: (۷٪) دانشجویان منطقه ۱، (۱۵٪) دانشجویان منطقه ۲ و (۲۸٪) دانشجویان منطقه ۳ جزو سه نفر اول آزمون و (۱۶٪) دانشجویان منطقه ۱، (۱۰٪) منطقه ۲ و (۶٪) دانشجویان منطقه ۳ جزو نفرات آخر علوم پایه بوده اند. لازم به ذکر است دو نفر از مجموع دانشجویان منطقه ۲ و دو نفر از منطقه ۳ حائز رتبه کشوری (ده نفر اول) و یک نفر از منطقه ۱ مردود علوم پایه بودند. به این ترتیب می توان نتیجه گرفت که برخلاف انتظار، دانشجویان مناطق کمتر مرفه ۲ و محروم ۳ نه تنها در سالهای پس از کنکور افت تحصیلی نسبت به منطقه مرفه ۱ نداشته اند، بلکه به مراتب برتر از آنان در آزمون علوم پایه عمل نموده اند.

واژه های کلیدی: منطقه قبولی، رتبه علوم پایه، داروسازی، زنجان.

دانشگاه و پرونده دانشجویی آنها جمع آوری و در پرسشنامه محقق ساخته ثبت گردید. معدل تحصیلی به عنوان متغیر پیامد در نظر گرفته شد که بصورت ترم به ترم و سال به سال و از ابتدای سال تحصیلی ۸۴ بین دو گروه مورد بررسی و مقایسه قرار گرفت. آزمون های آماری Student t-test و Repeated ANOVA جهت آنالیز و مقایسه دو گروه و با سطح اطمینان ۹۵ درصد مورد استفاده قرار گرفت.

یافته ها: مطالعه روند معدل دانشجویان شاهد در طول پنج سال (۱۰ ترم تحصیلی) نشان داد که از نظر آماری ارتقاء معناداری یافته است. به طوریکه از ۱۴/۶۸ در سال ۸۴ به ۱۵/۴۴ در سال ۸۹ رسیده است. میانگین وانحراف معیار معدل کل دانشجویان غیر شاهد (۹۴/۱۵) ۷/۲ در مقایسه با معدل دانشجویان شاهد ۲۰/۱۵ (۸۶/۱۱) مقداری بیشتر بود ($p > 0.5$) لیکن مقایسه نقطه به نقطه معدل ۱۰ ترم تحصیلی دانشجویان دو گروه نشان داد که در ۵ ترم هیچگونه تفاوت معنادار آماری بین میانگین معدل آنها وجود ندارد و در بقیه ترمهای تحصیلی تفاوت در حد متوسط ۰/۵ معدل بوده است. مقایسه میانگین ها بر حسب جنسیت در دو گروه نیز نتایج مشابه مقادیر پیشگفت را داشته است.

نتیجه گیری: نتایج مطالعه نشان داد که فاصله معدل دانشجویان دو گروه در حد ۰/۵ معدل بوده و علیرغم معنادار بودن آماری این فاصله، می توان گفت که از نظر ملاک ها و معیارهای آموزشی تفاوت یاد شده قابل توجه نمی باشد و روز به روز این تفاوت ها به سمت کم شدن پیش می رود.

واژه های کلیدی: دانشجویان، علوم پزشکی، شاهد و ایثارگر، روند، آموزشی، یزد.

A-10-319-1

ارتباط منطقه قبولی در کنکور دانشجویان داروسازی با رتبه علوم پایه آنان در دانشگاه علوم پزشکی زنجان

فرامرز دوبختی*، زهرا روا

دانشگاه علوم پزشکی زنجان - زنجان - بلوار گاوآنگ - جنب بیمارستان آیت الله موسوی - دانشکده داروسازی

fdobakhti@zums.ac.ir

مقدمه: در سالهای اخیر جهت رعایت عدالت آموزشی بین مناطق مرفه با مناطق محروم، کشور به سه منطقه برخوردار، نیمه برخوردار و محروم طبقه بندی شده است که به آن سهمیه مناطق ۱، ۲ و ۳ اطلاق می شود. دانشجویان رشته های علوم پزشکی به مانند سایر

A-10-277-2

تجربیات و انتظارات دانشجویان پرستاری از محیط آموزش بالینی

وحید پاک پور*، ندا مهرداد، صدیقه سلیمی

* مربی هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی زنجان - زنجان، خ پروین اعتصامی، جنب کارخانه شیر پاستوریزه، دانشکده پرستاری و مامایی زنجان

vahidpakistan@gmail.com

مقدمه: یکی از عوامل موثر در زمینه موفقیت برنامه های آموزش

پزشکی ایرانی در سال ۱۳۸۹ است.

روش کار: این مطالعه یک مطالعه تحلیلی مقطعی است جامعه آماری این پژوهش دستیاران پزشکی سال ۱ تا سال ۴ دانشگاه های علوم پزشکی اصفهان، گیلان، زاهدان، سنندج و کاشان می باشند (۳۷۰ نفر) که با روش نمونه گیری طبقه ای متناسب با حجم در مطالعه شرکت داده شدند. دادهها با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته مشخصات دموگرافیک و پرسشنامه استاندارد خودسنجی اضطراب زونگ جمع آوری شد.

یافته ها: با استفاده از نرم افزار آماری SPSS 16 و با استفاده از آزمونهای توصیفی و تحلیلی (T-test و One-Way ANOVA و Pearson) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. سطح معنی داری $P/0.05 \geq$ در نظر گرفته شد.

نتیجه گیری: نتایج مطالعه نشان داد بیش از ۹۲٪ از دستیاران مورد مطالعه اضطراب نداشته و در گروه نرمال قرار گرفته اند. ۵/۵٪ علائم خفیفی از اضطراب دارند و از بین ۳۷۰ نفر دستیار مورد مطالعه هیچ یک علائم اضطراب شدید را ندارد. ارتباط آماری معنی داری مابین اضطراب، جنسیت، رشته و شهر تحصیل مشاهده شد (۰/۰۵).

واژه های کلیدی: اضطراب، دستیاری پزشکی.

A-10-343-2

بررسی ارتباط چگونگی انتخاب رشته تخصصی و محل تحصیل با میزان اضطراب دستیاران پزشکی در سال ۱۳۸۹

فریبرز خوروش، سحر وصال*، سید علی موسوی، غلامرضا قاسمی،
نوشین مهرید

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

vesal.sahar@yahoo.com

مقدمه: پزشکان عمومی که می خواهند در یک تخصص تحصیلات خود را ادامه دهند دارای درگیری مختلفی در این زمینه هستند که عاملی برای ایجاد فشار و استرس در زندگی فردی آنها است. هدف از این مطالعه، بررسی ارتباط چگونگی انتخاب رشته تخصصی و محل تحصیل با میزان اضطراب دستیاران پزشکی در سال ۱۳۸۹ میباشد.

روش کار: این مطالعه یک مطالعه تحلیلی مقطعی است جامعه آماری این پژوهش دستیاران پزشکی دانشگاه های علوم پزشکی اصفهان، گیلان، زاهدان، سنندج و کاشان می باشند (۳۷۰ نفر) که با روش

پرستاری، محیط های آموزش بالینی است. این محیط دارای نقش مهمی در یادگیری دانشجویان پرستاری می باشد. هر گونه اختلاف بین محیط آموزش بالینی تجربه شده و مورد انتظار دانشجویان پرستاری می تواند منجر به کاهش علاقه دانشجویان به حرفه و افت عملکرد بالینی آنان گردد. این پژوهش با هدف مقایسه درک دانشجویان از محیط آموزش بالینی تجربه شده و مورد انتظار در بخش های داخلی-جراحی انجام گردید.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی-مقطعی می باشد که در آن ۱۲۷ دانشجوی کارشناسی پرستاری دانشکده پرستاری و مامایی ایران شرکت نمودند. پژوهشگر در آخرین روز کارآموزی، در محیط بالینی دانشجویان حاضر شده و پس از ارائه اطلاعات لازم پیرامون اهداف پژوهش هر دو نسخه پرسشنامه را به طور هم زمان به دانشجو تحویل داده و پس از تکمیل جمع آوری نمود. برای جمع آوری دادهها از «سیاهه محیط آموزشی بالینی» استفاده شد که حاوی ۴۲ سوال در ۶ حیطه می باشد. تجزیه و تحلیل یافتهها با استفاده از ویرایش ۱۶ نرم افزار آماری SPSS و آمار توصیفی و استنباطی انجام گرفت.

یافته ها: آزمون T زوج نشان داد که بین میانگین نمرات کسب شده از وضعیت مورد انتظار و وضعیت موجود محیط آموزش بالینی در حیطه های مورد بررسی تفاوت وجود دارد ($p= .000$). به عبارت دیگر انتظارات دانشجویان از محیط آموزش بالینی، در هیچ یک از حیطه های مورد بررسی برآورده نشده بود.

نتیجه گیری: دانشجویان پرستاری درک مثبتی از محیط آموزش بالینی نداشته و درک آنان از وضعیت موجود محیط آموزش بالینی با وضعیت مورد انتظار تفاوت فاحشی دارد.

واژه های کلیدی: کلمات کلیدی: آموزش پرستاری، آموزش بالینی، محیط آموزش بالینی.

A-10-343-1

بررسی میزان اضطراب در دستیاران پزشکی ایرانی در سال ۱۳۸۹

فریبرز خوروش، سید علی موسوی، سحر وصال*، غلامرضا قاسمی
* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

vesal.sahar@yahoo.com

مقدمه: ورود به دانشگاه همراه با تغییرات عمدهای در روابط اجتماعی، انتظارات و نقشها میباشد که دانشجویان را مستعد به اختلالات روانی میسازد. هدف از این مطالعه، بررسی میزان اضطراب در دستیاران

تحلیل قرار گرفتند. سطح معنی داری $P \geq 0.05$ در نظر گرفته شد. یافته ها: نتایج مطالعه نشان داد بیش از ۹۲٪ از دستیاران مورد مطالعه اضطراب نداشته و در گروه نرمال قرار گرفته اند. ارتباط آماری معنی داری مابین علاقه به رشته تخصصی و نمره اضطراب دستیاران مشاهده شد (۰/۰۵).

واژه های کلیدی: اضطراب، دستیاری پزشکی، علاقه به رشته تخصصی.

A-10-345-1

نظر سنجی از دانشجویان دوره های کارشناسی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز در مورد ویژگی های استاد مشاور

مجید کاراندیش

دانشیار دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز - اهواز، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، دانشکده پیراپزشکی، گروه تغذیه

mkarandish@yahoo.com

مقدمه: ورود به دانشگاه، خالی از مسائل و مشکلات نیست، لذا حمایت از دانشجویان در مواجهه با مسائل مختلف، ضروری است. آئین نامه «استاد مشاور» بر همین اساس تصویب و ابلاغ شده است. در این آئین نامه سعی شده است به تفصیل، اهداف، جایگاه، نحوه انتخاب و وظایف استاد مشاور تبیین شود. هدف از این پژوهش، بررسی نظرات دانشجویان دوره های کارشناسی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور در مورد ویژگی های استاد مشاور بود.

روش کار: نظر دانشجویان در مورد ویژگی های استاد مشاور بوسیله پرسشنامه ای حاوی ۱۵ سؤال بسته ارزیابی شد. در این پرسشنامه در مورد ضرورت وجود استاد مشاور، سابقه مراجعه دانشجو به استاد مشاور، اهمیت جنسیت، سن و وضعیت تأهل استاد مشاور و همچنین سابقه صرف نظر کردن دانشجو از مطرح کردن مسائل خود با استاد مشاور بدلیل جنسیت یا سن استاد مشاور پرسش هایی گنجانیده شده بود. تعداد ۳۰۰ پرسشنامه بین دانشجویان سال دوم به بعد دوره های کارشناسی توزیع و ۲۷۴ پرسشنامه تکمیل شد. برای تجزیه و تحلیل آماری داده ها از آمارهای توصیفی مانند فراوانی مطلق و نسبی، میانگین و محاسبه کاپا (Kapa) (بمنظور آنالیز توافق بین جنسیت دانشجویان و اساتید مشاور) استفاده شد.

یافته ها: از ۲۷۴ پرسشنامه تکمیل شده ۷۵ نفر (۲۷/۴٪) مذکر و ۱۹۹ نفر (۷۲/۶٪) مؤنث بودند. اکثر دانشجویان (۹۳٪) وجود استاد مشاور را ضروری می دانستند. حدود نیمی از دانشجویان برای مشاوره

نمونه گیری طبقه ای متناسب با حجم در مطالعه شرکت داده شدند. داده ها با استفاده از پرسشنامه مشخصات دموگرافیک و پرسشنامه استاندارد خودسنجی اضطراب زونگ جمع آوری شد.

یافته ها: با استفاده از نرم افزار آماری SPSS 16 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتایج: نتایج مطالعه نشان داد بیش از ۹۲٪ از دستیاران مورد مطالعه اضطراب نداشته و در گروه نرمال قرار گرفته اند. ۱۶۸ نفر (۴۵/۴٪) به علت صرفاً عوامل و علایق شخصی، ۵۵ نفر (۱۴/۹٪) به علت عوامل تاثیر گذار محیطی و خارجی و ۱۴۷ نفر (۳۹/۷۴٪) هر دو عامل درونی و بیرونی را در انتخاب خود موثر دانسته اند. ۲۲۰ نفر (۵۹/۵٪) دستیاران در ۳ شهر اول مورد علاقه خود درس میخوانند. ارتباط آماری معنی داری مابین اضطراب با شهر مورد علاقه تحصیل و دانشگاه تحصیل مشاهده شد (۰/۰۵)

واژه های کلیدی: اضطراب، دستیاری پزشکی، انتخاب رشته، محل تحصیل.

A-10-343-3

بررسی ارتباط علاقه به رشته تخصصی با میزان اضطراب دستیاران پزشکی در سال ۱۳۸۹

فریبرز خوروش، سحر وصال*، آرش حدادگر، نیکو یمانی، نوشین مهرید

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

vesal.sahar@yahoo.com

مقدمه: بررسی ها نشان میدهد که عدم علاقه به رشته تحصیلی در رده های اول ایجاد فشار عصبی و در ادامه بوجود آمدن مشکلات روانی مانند اضطراب میباشد. هدف از این مطالعه، بررسی ارتباط علاقه به رشته تخصصی با میزان اضطراب دستیاران پزشکی در سال ۱۳۸۹ است.

روش کار: این مطالعه یک مطالعه تحلیلی مقطعی است جامعه آماری این پژوهش دستیاران پزشکی سال ۱ تا ۴ سال دانشگاه های علوم پزشکی اصفهان، گیلان، زاهدان، سنندج و کاشان می باشند (۳۷۰ نفر) که با روش نمونه گیری طبقه ای متناسب با حجم در مطالعه شرکت داده شدند. داده ها با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته مشخصات دموگرافیک، پرسشنامه انتخاب رشته و پرسشنامه استاندارد خودسنجی اضطراب زونگ جمع آوری شد. یافته ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS 16 و با استفاده از آزمونهای توصیفی و تحلیلی (T-test و One-Way ANOVA و Pearson) مورد تجزیه و

شخصیت دهی به دانشجو در محیط بالینی، مشارکت دانشجویان در فعالیتهای بالینی، توجه به تفاوتهای فردی دانشجویان، مشخص بودن شرح وظایف بالینی دانشجو و استفاده از ابداعات آموزشی در آموزش بالینی دانشجویان مورد سنجش قرار داده است. جهت سنجش ارتباط بین حیطه ها از آزمون همبستگی رگرسیون استفاده گردید.

یافته‌ها: بین «رضایتمندی دانشجویان از آموزش بالینی» با سایر حیطه ها ارتباط معنی دار آماری وجود داشت. بیشترین ارتباط این حیطه با حیطه «استفاده از ابداعات آموزشی در آموزش بالینی» و کمترین ارتباط با حیطه «توجه به تفاوت های فردی دانشجویان» نشان داده شد.

نتیجه گیری: از دیدگاه دانشجویان تمامی حیطه های مورد بررسی در این پژوهش با رضایتمندی آنان از محیط آموزش بالینی ارتباط داشته است.

واژه‌های کلیدی: آموزش پرستاری، محیط آموزش بالینی، رضایت دانشجویان

در مورد مسائل آموزشی - پژوهشی به استاد مشاور مراجعه کرده بودند ولی مراجعه در مورد سایر مسائل، به این حد نبود، بویژه در مورد مسائل عاطفی در دانشجویان دختر که ۹۴ درصد مراجعه نکرده بودند. در مورد یکسان بودن جنسیت استاد مشاور و دانشجو، ۷۳٪ یکسان بودن جنسیت دانشجو و استاد مشاور را لازم می‌دانستند. فقط ۴٪ دانشجویان، استاد مشاور مسن را مناسب می‌دانستند. در مورد اهمیت وضعیت تأهل استاد مشاور برای انجام وظایف تعیین شده، بطور کلی نزدیک به ۴۰ درصد دانشجویان، این عامل را با اهمیت می‌دانستند. ترجیح استاد مشاور متأهل ۸۷ درصد بود. در مورد ارتباط جنسیت دانشجویان و اساتید مشاور آماره توافق کاپا ۵۷ kappa درصد بود و نشان دهنده توافق متوسط بین جنسیت دانشجویان و اساتید مشاور می‌باشد که رضایت بخش نیست.

نتیجه گیری: یافته‌های این مطالعه حاکی از ضرورت توجه بیشتر به آئین نامه استاد مشاور هم از جنبه اطلاع رسانی به دانشجویان و هم از جنبه انتخاب اساتید مشاور است. ضمناً توصیه می‌شود اعضاء هیأت علمی متأهل و غیر مسن برای مسئولیت استاد مشاور انتخاب شوند.

واژه‌های کلیدی: استاد مشاور، دانشجویان کارشناسی.

A-10-369-1

بررسی ارتباط بین سبک یادگیری و موفقیت تحصیلی در بین دانشجویان پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی قم در

سال ۱۳۸۸

ناهید مهران*، محمد عباسی، ولی ا... اکبری، فاطمه ملک آسا، مرضیه ریسی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی قم - قم - خ ساحلی - مجتمع آموزشی - دانشکده پرستاری و مامایی

n_mehran59@yahoo.com

مقدمه: از آنجا که عوامل مؤثر بر یادگیری بسیار گسترده و وسیع می‌باشند، شناسایی این عوامل از جمله سبکهای یادگیری در رفع مشکلات و نارسایی های موجود در سیستم آموزشی علی الخصوص در زمینه موفقیت و اکت تحصیلی دانشجویان، بسیار مهم است. پژوهش حاضر با هدف تعیین سبک های یادگیری دانشجویان پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی قم و رابطه آن با موفقیت تحصیلی آنها انجام شد.

روش کار: این مطالعه توصیفی - تحلیلی روی ۱۳۰ نفر از دانشجویان کارشناسی پیوسته پرستاری سال دوم به بالا و کارشناسی ناپیوسته مامایی سال دوم دانشگاه علوم پزشکی قم در سال ۱۳۸۸ که به روش آسان انتخاب شده بودند انجام شد. جمع آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه سبک یادگیری کلب بود. اطلاعات مربوط به موفقیت

A-10-277-3

رضایت دانشجویان پرستاری از محیط آموزش بالینی

وحید پاک پور*، ندا مهرداد، صدیقه سلیمی

* مربی هیئت علمی دانشکده پرستاری و مامایی زنجان - زنجان، خ پروین اعتصامی، جنب کارخانه شیر پاستوریزه، دانشکده پرستاری و مامایی زنجان

vahidpakpour@gmail.com

مقدمه: محیط آموزش بالینی دارای نقش مهمی در یادگیری دانشجویان پرستاری می‌باشد. ارتقای کیفیت این محیط مستلزم بررسی میزان رضایت دانشجویان از آن می‌باشد. هدف این پژوهش، بررسی میزان رضایتمندی دانشجویان پرستاری از محیط آموزش بالینی می‌باشد.

روش کار: این مطالعه یک تحقیق توصیفی - مقطعی است. نمونه های پژوهش را ۲۱۷ دانشجوی سال دوم تا چهارم کارشناسی پرستاری دانشگاه علوم پزشکی ایران در نیم سال اول تحصیلی ۸۹-۸۸ تشکیل داده بودند، که به روش سرشماری انتخاب شدند. ابزار جمع آوری داده ها شامل برگه جمع آوری اطلاعات فردی و تحصیلی دانشجویان و نسخه وضعیت موجود پرسشنامه «سیاهه ارزیابی محیط آموزشی بالینی» بود که درک دانشجویان پرستاری از وضعیت موجود محیط آموزش بالینی را در شش حیطه، رضایتمندی دانشجویان از آموزش بالینی،

آسان انتخاب شده بودند انجام شد. جمع آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه معتبر تیپ شخصیت کارل گوستاو یونگ بود. اطلاعات مربوط به موفقیت تحصیلی نیز با مراجعه به پرونده های دانشجویان در اداره آموزش دانشگاه به دست آمد. در نهایت داده های بدست آمده با استفاده از برنامه SPSS و تستهای کای اسکور و تی تست مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: ۴۰/۴٪ دانشجویان تیپ شخصیت درونگرا، ۳۲/۷٪ برونگرا و ۲۶/۹٪ متعادل داشتند. ۶۵/۳٪ دارای معدل متوسط، ۲۸/۹٪ معدل بالا و مابقی دارای معدل پایین بودند. از نظر موفقیت تحصیلی (معدل کل) اختلاف معنی داری بین دو گروه ($P=0/03$) مشاهده شد اما از نظر تیپ شخصیت، اگرچه تیپ شخصیت غالب در بین دانشجویان پرستاری و مامایی، درونگرا (۲۵٪ در مقابل ۱۵/۴٪) بود، آزمون آماری کای اسکور، ارتباط بین تیپ شخصیت و موفقیت تحصیلی در دو گروه را غیرمعنی دار نشان داد ($P=0/0509$).

نتیجه گیری: اکثر دانشجویان پرستاری و مامایی این مطالعه دارای تیپ شخصیت درونگرا بودند؛ لذا مدرسین باید ضمن توجه به این نکته، از روشهای تدریس مناسب استفاده کنند تا نتایج آموزشی بهتر و مؤثرتری به دست آید. کلمات کلیدی: تیپ شخصیت - موفقیت تحصیلی - دانشجویان پرستاری و مامایی

واژه های کلیدی: تیپ شخصیت، موفقیت تحصیلی، دانشجویان پرستاری و مامایی.

A-10-369-3

بررسی ارتباط بین بهره هوشی و موفقیت تحصیلی در بین دانشجویان پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی قم در سال ۱۳۸۸

ناهید مهران*، محمد عباسی، ولی ا... اکبری، فاطمه ملک آسا، عصمت جعفری بگلو

* مربی دانشگاه علوم پزشکی قم - قم - خ ساحلی - مجتمع آموزشی - دانشکده پرستاری و مامایی

n_mehran59@yahoo.com

مقدمه: شناسایی عوامل مؤثر بر یادگیری از جمله بهره هوشی در رفع مشکلات و نارسایی های موجود در سیستم آموزشی علی الخصوص در زمینه موفقیت و افت تحصیلی دانشجویان، بسیار مهم است. پژوهش حاضر با هدف تعیین بهره هوشی دانشجویان پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی قم و رابطه آن با موفقیت تحصیلی آنها انجام شد.

تحصیلی نیز با مراجعه به پرونده های دانشجویان در اداره آموزش دانشگاه به دست آمد. در نهایت داده های بدست آمده با استفاده از برنامه SPSS و تستهای کای اسکور و تی تست مورد آتالیز قرار گرفت.

یافته ها: ۴۴/۳٪ دانشجویان، سبک یادگیری همگرا، ۳۵/۷٪ انطباق یابنده، ۱۴/۸٪ جذب کننده و مابقی واگرا داشتند. ۶۵/۳٪ دارای معدل متوسط، ۲۸/۹٪ معدل بالا و مابقی دارای معدل پایین بودند. بیشتر دانشجویان پرستاری (۲۶/۱٪) سبک یادگیری انطباق یابنده و بیشتر دانشجویان مامایی (۲۹/۹٪) سبک یادگیری همگرا داشتند. بین دو گروه، از نظر سبک یادگیری اختلاف غیرمعنی دار و از نظر موفقیت تحصیلی (معدل کل) اختلاف معنی دار ($P=0/03$) مشاهده شد. بین سبک یادگیری و موفقیت تحصیلی هر دو گروه نیز ارتباط آماری معنی داری مشاهده نشد.

نتیجه گیری: با توجه به غالب بودن سبک یادگیری انطباق یابنده در دانشجویان پرستاری و سبک همگرا در دانشجویان مامایی، مدرسین باید از روشهای تدریس متنوع و بخصوص روشهای ویژه این سبکها استفاده کنند تا نتایج آموزشی بهتر و مؤثرتری به دست آید.

واژه های کلیدی: سبک یادگیری، موفقیت تحصیلی، دانشجویان پرستاری و مامایی.

A-10-369-2

بررسی ارتباط بین تیپ شخصیت و موفقیت تحصیلی در بین دانشجویان پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی قم در سال ۱۳۸۸

ناهید مهران*، محمد عباسی، ولی ا... اکبری، فاطمه ملک آسا، زهرا عابدینی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی قم - قم - خ ساحلی - مجتمع آموزشی - دانشکده پرستاری و مامایی

n_mehran59@yahoo.com

مقدمه: از آنجا که عوامل مؤثر بر یادگیری بسیار گسترده و وسیع می باشند، شناسایی این عوامل از جمله تیپ شخصیت در رفع مشکلات و نارسایی های موجود در سیستم آموزشی به ویژه در زمینه موفقیت و افت تحصیلی دانشجویان، بسیار مهم است. پژوهش حاضر با هدف تعیین تیپ شخصیت دانشجویان پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی قم و رابطه آن با موفقیت تحصیلی آنها انجام شد.

روش کار: این مطالعه توصیفی - تحلیلی بر روی ۱۳۰ نفر از دانشجویان کارشناسی پیوسته پرستاری سال دوم به بالا و کارشناسی ناپیوسته مامایی سال دوم دانشگاه علوم پزشکی قم در سال ۱۳۸۸ که به روش

محوری در راس مسئولیتهای پرستاری قرار گیرد که با روشهای بحث گروهی و ایفای نقش می توانند بازخورد مناسبی داشته باشند.

روش کار: این مطالعه توصیفی تحلیلی که در بیمارستان ۱۷ شهریور برازجان انجام گرفت. کلیه بیماران بستری در این بیمارستان نمونه های پژوهش را تشکیل دادند. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه محقق ساخته بوده است که شامل ۲۰ سوال بوده و از دو قسمت طراحی گردیده است که قسمت اول مشخصات دموگرافیک و قسمت دوم سوالات در مورد برقرار ارتباط و رضایتمندی بیماران تشکیل شده و از تعداد ۲۰ سوال می باشد که از مقایسه لیکرت ۵ طبقه ای از کاملا موافق تا کاملا مخالف تشکیل شده بود از روایی محتوایی استفاده گردیده است و پایایی پرسشنامه با استفاده از آلفای کرونباخ تعیین گردید سپس توسط متخصصان مربوطه تایید بعد از جمع آوری اطلاعات لازم در SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت

یافته ها: در این مطالعه ۳۵٫۷٪ سال سن دارند ۳۱٫۵٪ بین ۳۰ تا ۶۰ سال سن ۲۱٫۱٪ بالای ۶۰ سال ۶۰٪ زن ۴۰٪ مرد، ۲۸٪ بی سواد، ۳۲٪ زیر دیپلم ۳۴٪ دیپلم، فقط ۴٪ بالای دیپلم، ۲۲٪ برای اولین بار و ۷۴٪ بیش از یکبار بستری بوده اند. ۷۸٪ از اولین مراجعه و معاینه رضایت داشته اند ۹۴٪ موافق برخورد انسانی پرستاران می باشند ۸۴٪ بدون هیچگونه دردسرس بستری شده اند ۹۲٪ از مراقبت پزشکی راضی بودند ۴۴٪ مخالف ترک بیمارستان بدلیل مشکلات مالی بوده اند ۸۴٪ اعلام داشته اند پرستاران و پزشکان ارتباط مودبانه داشته اند ۶۰٪ مخالف این مسئله بودند که از برخورد پرستاران احساس پوچی می کنند ۸۲٪ اعلام کردند پرستاران و پزشکان به حرفهایشان گوش می دهند اما ۴۰٪ بیماران می گفتند که هیچگونه اطلاعاتی پزشکی به آنها داده نمی شود. **نتیجه گیری:** برقراری ارتباط با بیماران یکی از فعالیت های ضروری تیم های بهداشتی می باشد. سیاست و شیوه نامناسب برقراری ارتباط، عدم حفظ حریم خصوصی بیماران نگرانی در محل کار، استرس باعث عدم ارتباط مناسب می شود. در روش بیمار محوری مراقبت از بیمار محور اصلی ارتباط قرار می گیرد. شامل صحبت کردن با بیماران دنبال کردن و درک پاسخ بیماران، ایجاد اعتماد، ارتباط های غیر کلامی تفاهم با تیم بهداشتی باعث ارتباط مناسب می گردد. طبق تحقیقات انجام گرفته توسط ریکات فقط ۴۳٪ همکاری بین پرستار و تیم درمانی وجود دارد. با توجه به تحقیق زمانی و همکاران آموزش پزشکان می تواند رضایت و ارتباط بیماران را بهمراه داشته باشد؛ و تحقیقات دیگری که توسط اقابری و همکاران انجام گرفت نشان دهنده این موضوع است که عوامل فیزیکی و روانی مانع ارتباط مناسب بین پرستار و بیمار می گردد. تحقیقی که توسط ضیغمی و همکاران انجام گرفته است. همکاری و ارتباط با بیماران در حد خوب بوده و بالاتر از موارد مشابه بوده است.

نتیجه گیری: با توجه به تحقیقات انجام گرفته با موارد مشابه نشان دهنده این موضوع است گرچه رضایتمندی با موارد مشابه یکسان می باشد اما هنوز در بعضی از مباحث مانند اطلاع رسانی بیماری به بیماران شریک نمودن بیماران در درمان آنها و نقش اولیه در

روش کار: این مطالعه توصیفی - تحلیلی بر روی ۱۳۰ نفر از دانشجویان کارشناسی پیوسته پرستاری سال دوم به بالا و کارشناسی ناپیوسته مامایی سال دوم دانشگاه علوم پزشکی قم در سال ۱۳۸۸ که به روش آسان انتخاب شده بودند انجام شد. جمع آوری اطلاعات از طریق تست هوش معروف ریون بود. اطلاعات مربوط به موفقیت تحصیلی نیز با مراجعه به پرونده های دانشجویان در اداره آموزش دانشگاه به دست آمد. در نهایت داده های بدست آمده با استفاده از برنامه SPSS و تستهای کای اسکور و تی تست مورد آنالیز قرار گرفت.

یافته ها: ۴۸/۴٪ دانشجویان دارای بهره هوشی متوسط، ۲۲/۱٪ باهوش، ۱۴/۷٪ نابغه و بقیه با نسبت برابر کم هوش و پرهوش بودند. بهره هوشی غالب در هردو گروه، بهره هوشی متوسط بود. ۶۵/۳٪ معدل متوسط، ۲۸/۹٪ معدل بالا و مابقی دارای معدل پایین بودند. از نظر موفقیت تحصیلی اختلاف معنی داری بین دو گروه ($P=0/03$) مشاهده شد. ارتباط بین بهره هوشی و موفقیت تحصیلی نیز در هر دو گروه، معنی دار بود ($P=0/028$) به طوری که دانشجویان مامایی بهره هوشی بالاتر و معدل کل بالاتری داشتند.

نتیجه گیری: اگرچه اکثر دانشجویان پرستاری و مامایی این مطالعه بهره هوشی متوسطی داشتند ۱۴/۸٪ آنان نابغه و ۷/۴٪ آنها کم هوش و یا پرهوش بودند؛ لذا مدرسین باید به اختلاف بهره هوشی دانشجویان و به ویژه اختلاف قابل توجه بین دانشجویان پرستاری و مامایی توجه داشته باشند تا نتایج آموزشی بهتر و مؤثرتری به دست آید.

واژه های کلیدی: بهره هوشی، موفقیت تحصیلی، دانشجویان پرستاری و مامایی.

A-10-102-1

نقش پرستاران تیم درمانی جهت برقراری ارتباط مناسب با محوریت بیمار محوری رضایتمندی بیماران ۱۷ شهریور
برازجان

نظر غلامی*، ریتا رضایی، میترا امینی

* کارشناسی ارشد دانشگاه علوم - استان بوشهر - برازجان

-بیمارستان ۱۷ شهریور - دفتر پرستاری

nazargholami@yahoo.com

مقدمه: ارتباط فرایند انتقال پیام ها، ایده ها، عقیده ها، اطلاعات و نگرش از یک شخص به شخص دیگر است. آموزش به بیمار و برقراری ارتباط توسط پرستاران از حیطة مهارتهای ارتباطی است. که اغلب پرستاران آموزش لازم جهت ارتباط با بیمار را ندارند. ناشناخته بودن احساسات بیماران مانع یادگیری در بیماران می شود. باید بیمار

نمونه گیری در سه خرده آزمون همبستگی معنی دار داشتند.

واژه‌های کلیدی: ثبات، تمییز سؤال، کلاسیک تست، سؤال پاسخ.

A-10-387-1

مهارت های پایه دارو درمانی و درمان های داخل وریدی دانشجویان پرستاری قبل از ورود به کارآموزی در عرصه

فاطمه حاجی حسینی*، رقیه نظری، رزیتا رضایی، سوسن ساعت ساز
* مربی دانشگاه علوم پزشکی مازندران - دانشکده پرستاری آمل

fatemeh.hajihosseini@gmail.com

مقدمه: دارو درمانی و درمانهای داخل وریدی از مهمترین اقدامات پرستاری می باشد که فرا گیری آنها برای دانشجویان پرستاری ضروری است. این پژوهش با هدف بررسی مهارتهای پایه دارو درمانی و درمان های داخل وریدی دانشجویان پرستاری قبل از ورود به کارآموزی در عرصه انجام شده است.

روش کار: این مطالعه، توصیفی-مقطعی بر روی ۱۰۷ دانشجوی پرستاری دانشگاه علوم پزشکی بابل قبل از ورود به کارآموزی در عرصه انجام شده است. روش نمونه گیری مبتنی بر هدف بوده است. ابزار پژوهش پرسشنامه ای بود که بر اساس مقیاس لیکرت ارزشیابی شد (بدون مهارت= ۱ و مهارت کامل= ۵). روایی پرسشنامه با نظرخواهی اعضای هیات علمی به صورت روایی صوری و محتوی و پایایی آن با آزمون مجدد (۲۰/۸) در حد قابل قبول بود. پرسشنامه در روز اول کارآموزی در عرصه توزیع و در همان روز جمع آوری شد. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از توزیع فراوانی مطلق و نسبی، میانگین و انحراف معیار و آزمون ناپارامتریک من ویتنی و ضریب همبستگی پیرسون انجام شد.

یافته ها: از تعداد کل ۱۰۷ نمونه اکثریت نمونه ها زن با میانگین سنی ۲۲/۰۷ ± ۰/۹۷ سال بودند. میانگین مهارت دانشجویان در آماده کردن سرم و تجویز آن ۴/۹۶ ± ۰/۱۹ و تزریق دارو از طریق مستقیم و میکروست ۴/۹۲ ± ۰/۲۹ و تزریق عضلانی ۴/۸۷ ± ۰/۴۴ بیشتر از سایر مهارتها بود. کمترین مهارت دانشجویان در محاسبه دوز دارو و قطرات سرم و تزریق داخل جلدی به ترتیب با میانگین ۴/۲۸ ± ۰/۶۷ و ۱/۱۳ ± ۴/۳۲ بود. میانگین کلی مهارت ها ۴/۶۶ ± ۰/۳۰ بود.

نتیجه گیری: نتایج این پژوهش نقاط ضعف و قوت دانشجویان پرستاری را در مهارتهای پایه دارو درمانی و درمانهای داخل وریدی روشن ساخت. تعیین به هنگام این موارد به تقویت آموزش و تحویل

برخورد بیماران مهم بنظر می رسد. آموزش مهارتهای ارتباطی باید در دوره های لیسانس گنجانده شود شرکت در کارگاه های آموزش مداوم پزشکی ضروری است. کمبود مهارتهای ارتباطی در دوره دانشجویی گروه پزشکی عدم ارتباط مناسب را سبب می گردد بیمار محوری در اصول ارتباطات نقش مهمی دارد ایفای نقش، آموزش از طریق بیماران استاندارد، فیلم های ارتباطی می تواند نقش مهمی داشته باشد گردد

واژه‌های کلیدی: پرستار، آموزش، مهارتهای ارتباطی، رضایتمندی بیمار.

A-10-385-2

مقایسه تجربی ثبات پارامتر تمییز سؤال تئوری کلاسیک- تست و تئوری سؤال - پاسخ در آزمون جامع پیش کارورزی دانشجویان پزشکی کشور

مجید شفیعیان*، ریتا رضایی، بیمان جعفری، مرضیه محمودی
* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی کردستان - کردستان
سنندج خیابان پاسداران پردیس دانشگاه مرکز مطالعات توسعه آموزش پزشکی

madjid.shafiayan@gmail.com

مقدمه: از لحاظ نظری عدم ثبات پارامتر تمییز سؤال تئوری کلاسیک -تست بدلیل فرآیند وابستگی اثبات شده است. ثبات پارامتر تمییز تئوری سؤال -پاسخ از طریق توابع لوجستیک ریاضی از نظر تئوری اثبات شده است. این مطالعه باهدف بررسی تجربی ثبات تمییز سؤال دو تئوری با استفاده از داده های واقعی در نمونه های متفاوت انجام گرفت.

روش کار: داده های واقعی ۲۰۷۵ آزمودنی در سی ونهمین آزمون هنجارمدار پیش کارورزی دانشجویان پزشکی کشور بر اساس سه طرح نمونه گیری تصادفی و جنسیتی و عملکردی با تعداد ۵۰۰ نمونه آزمودنی و ۲۰ سؤال در خرده آزمون های بیماریهای داخلی و جراحی واطفال با استفاده از نرم افزار Winestep version 3.71linarc 2011 برای برآورد تمییز سؤال تئوری کلاسیک -تست به روش همبستگی دو رشته ای نقطه ای تصحیح شده پاسخ هر آزمودنی به هر سؤال و برای برآورد تمییز سؤال تئوری سؤال -پاسخ از روش بیشینه درست نمایی همزمان و روش prox با الگوریتم بیشینه سازی انتظار با convergence 0.005 و iteration 22 مورد آنالیز قرار گرفتند. برای بررسی ثبات از همبستگی پیرسون در پارامترهای تمییز بدست آمده درنمونه های متفاوت در هر تئوری استفاده گردید.

یافته ها: پارامترهای تمییز سؤال تئوری کلاسیک-تست در سه طرح

A-10-392-1

ارزشیابی طرح درس اعضای هیئت علمی دانشکده بهداشت
دانشگاه علوم پزشکی مازندران ۱۳۹۰

فاطمه احمدی نیا*، شیما عباس نژاد
* کارشناس ارشد دانشکده بهداشت -
دانشگاه علوم پزشکی مازندران

ahmadinia.fatemeh@gmail.com

مقدمه: پیشرفت‌های سریع علوم پزشکی در جهان امروز توجه
بیش از پیش به مسئله آموزش را الزامی می‌نماید. یکی از راه‌های
بهبود کیفیت آموزش، انجام ارزشیابی از طرح درس‌هایی است که
فعالیت‌های آموزشی بر اساس آن دنبال می‌گردد؛ لذا مطالعه حاضر با
هدف ارزشیابی عملکرد اساتید در تهیه طرح درس انجام شده است.

روش کار: این مطالعه مقطعی بر روی ۱۷ طرح درس مربوط به اساتید
انجام شده است. جهت ارزیابی طرح درس از چک لیست پژوهشگر
ساخته دارای ۷ محور شامل: مقدمه و رئوس مطالب، اهداف کلی،
رفتارهای ویژه عینی، اهداف ویژه، روش تدریس، و شیوه ارزشیابی و
برنامه زمان بندی با امتیاز بندی مشخص استفاده شده است.

یافته ها: نتایج ارزشیابی طرح درس نشان داد میانگین نمره ارزشیابی
طرح درس ۸۲/۶۹ بوده است. حداکثر نمره ۱۰۰ و حداقل نمره ۵۸
بود. بیشترین امتیاز در محورهای روش تدریس، روش ارزشیابی و
برنامه زمان بندی، حداقل امتیاز مربوط به اهداف ویژه (حیطه های
یادگیری)، رفتارهای ویژه عینی می‌باشد. همچنین بر اساس نتایج در
۸۸ درصد موارد از شیوه سخنرانی برنامه ریزی شده استفاده شده است.

نتیجه گیری: طرح درس نقشه تدارکی است که برای بالا بردن
کیفیت آموزشی یک محتوی آموزشی در نظر می‌گیریم و مطابق آن
آموزش را آغاز کرده و به پایان می‌رسانیم؛ لذا با توجه به اهداف کلی
و ویژه، تعیین شیوه های تدریس و ارزشیابی فراگیر الزامی می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: ارزشیابی، طرح درس، هیئت علمی.

پرستارانی توانمندتر به جامعه کمک می‌کند.

واژه‌های کلیدی: مهارت های پایه، دارو درمانی، درمان های داخل
وریدی.

A-10-329-1

ارتباط حمایت کننده: تجارب اساتید و دانشجویان از ارتباط
استاد و دانشجو در آموزش بالینی پرستاری

فریبا یعقوبی نیا*، عباس حیدری، رباب لطیف نژاد رودسری
* مربی دانشکده پرستاری مامائی مشهد - مشهد، چهارراه دکترا،
دانشکده پرستاری مامائی

yaghoubiniaf861@mums.ac.ir

مقدمه: ارتباط استاد و دانشجو یک ابزار آموزشی است. این ارتباط
در آموزش بالینی پرستاری ارزشمند است و باید به روشهای مختلف
تسهیل شود. در حال حاضر، ارتباط در موقعیت های بالینی به واسطه
تغییر در پارادایم آموزش پرستاری و تاکید آن بر محوریت استاد
و دانشجو از گذشته متفاوت است. این مطالعه با هدف کشف تجارب
اساتید و دانشجویان پرستاری از ارتباط استاد و دانشجو در آموزش
بالینی پرستاری انجام شده است.

روش کار: مطالعه حاضر به روش کیفی و با رویکرد تحلیل محتوی
انجام شده است که در آن ۶ دانشجوی پرستاری مقطع کارشناسی با
تجربه گذراندن کارآموزی و ۶ نفر از اساتید بالینی دانشکده پرستاری
مامایی مشهد با حداقل یک سال تجربه آموزش بالینی با نمونه گیری
هدفمند انتخاب شدند. برای جمع آوری داده ها از مصاحبه های نیمه
ساختار یافته و مشاهده مشارکتی استفاده شد. مصاحبه های ضبط
شده کلمه به کلمه یادداشت برداری شد و از رویکرد تحلیل محتوی
برای کاهش و نام گذاری داده ها، به دست آوردن کدهای تحلیلی و در
نهایت تشخیص طبقات و مضامین استفاده شد.

یافته ها: نتایج حاصل از تحلیل داده ها بیانگر چهار طبقه اصلی در
مورد ارتباط حمایت کننده در آموزش بالینی پرستاری بود که عبارتند
از: حمایت آموزشی، حمایت عاطفی، حمایت اجتماعی و آگاهی از تحت
حمایت بودن. هر یک از این موارد از زیر طبقاتی تشکیل شده است.

نتیجه گیری: نتایج نشان داد که در بافت فرهنگی اجتماعی محیط
مطالعه و از دیدگاه اساتید و دانشجویان پرستاری، ارتباط حمایت
کننده به عنوان یکی از ویژگیهای اصلی و مهم ارتباط اثربخش در
آموزش بالینی پرستاری مطرح است.

واژه‌های کلیدی: آموزش بالینی پرستاری، تحلیل محتوی، تجارب،
ارتباط حمایت کننده.

A-10-329-2

درک اساتید و دانشجویان از ارتباط استاد و دانشجو در آموزش بالینی پرستاری: یک مطالعه کیفی به روش تحلیل محتوی

فریبا یعقوبی نیا^{*}، عباس حیدری، رباب لطیف نژاد رودسری
* مربی دانشکده پرستاری مامائی مشهد - مشهد، چهارراه دکترا،
دانشکده پرستاری و مامائی

yaghoubiniaf861@mums.ac.ir

مقدمه: ارتباط استاد و دانشجو در حال حاضر با توجه به تغییر پارادایم زیربنای آموزش پرستاری و تأکید آن بر محوریت ارتباط، قطعاً از آنچه در گذشته بوده متفاوت است و شناخت مفهوم این ارتباط در پارادایم انسان گرایانه و از دیدگاه اساتید و دانشجویان ضرورتی اجتناب ناپذیر است. این مطالعه با هدف تبیین درک اساتید و دانشجویان پرستاری از ارتباط استاد و دانشجو در آموزش بالینی پرستاری انجام شده است.

روش کار: مطالعه حاضر به روش کیفی با رویکرد تحلیل محتوی انجام شده است که در آن ۸ دانشجوی پرستاری مقطع کارشناسی با تجربه گذراندن کارآموزی و ۱۰ نفر از اساتید بالینی با حداقل یک سال تجربه آموزش بالینی در دانشکده پرستاری مامائی مشهد با نمونه گیری هدفمند انتخاب شدند. برای جمع آوری داده‌ها از مصاحبه‌های نیمه ساختار یافته استفاده گردید. برای کاهش و نام گذاری داده‌ها، بدست آوردن کدهای تحلیلی و در نهایت تشخیص طبقات و مضامین از رویکرد تحلیل محتوی استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج حاصل از تحلیل داده‌ها، سه طبقه اصلی در مورد درک از مفهوم ارتباط در آموزش بالینی پرستاری را نشان داد که عبارتند از: ۱- ماهیت چند بعدی ارتباط (ابعاد مربوط به استاد، ابعاد مربوط به دانشجو و ابعاد مربوط به ارتباط) ۲- ارتباط ایده آل (برآیندها، ویژگی‌ها و مهارت‌های ارتباط) ۳- اثربخش بودن ارتباط غیر کلامی (رفتارها و وضعیت ظاهری).

نتیجه گیری: درک اساتید و دانشجویان پرستاری در ایران از ارتباط در آموزش بالینی پرستاری در مواردی از سایر کشورها متفاوت است و به دلیل چنین تفاوت‌هایی منطبق با فرهنگ ما، باید به مفهوم ارتباط از دیدگاه آن‌ها بنگریم.

واژه‌های کلیدی: ارتباط استاد و دانشجو، آموزش بالینی پرستاری، درک، تحلیل محتوی.

A-10-406-1

خصوصیات استاد توانمند از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جهرم در سال ۹۰

طاهره طاهری^{*}، صدیقه نجفی پور

tahere_taheri1369@yahoo.com

مقدمه: دانشگاه یکی از مهم‌ترین و سازنده‌ترین نهاد های اجتماعی است و باید به اعتلای دانش و خلاقیت در هر جامعه کمک کند از طرفی مطابق دیدگاه طراحی سیستماتیک آموزشی استاد اساسی‌ترین عامل برای ایجاد موفقیت مطلوب در تحقق هدف‌های آموزشی است. بنابراین دانشگاه برای انجام رسالت خود در جامعه باید اساتید توانمندی در اختیار داشته باشد. چرا که استاد اساسی‌ترین عامل برای ایجاد موفقیت مطلوب در تحقق هدف‌های آموزشی است. اساتید با روح و احساسات دانشجویان سرو کار دارند و الگوی مناسبی در شکل گیری خصوصیات علمی و حرفه ای دانشجویان محسوب می‌شوند. این مطالعه با هدف شناخت و ویژگی‌های استاد توانمند از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جهرم انجام شده است.

روش کار: این مطالعه‌ی توصیفی - تحلیلی به روش نمونه گیری خوشه ای بر روی دانشجویان مقطع علوم پایه دانشگاه علوم پزشکی جهرم اجرا شد و جهت جمع آوری اطلاعات، از پرسشنامه ای خودساخته که روایی و پایایی آن، توسط صاحب نظران و آزمون-باز آزمون تایید گردید، استفاده شد. داده‌ها با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی در نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: از نظر دانشجویان مقطع علوم پایه و از میان ملاک‌هایی که در پرسشنامه آورده شده بود ملاک‌های زیر به ترتیب بیشترین تأثیر را در توانمندی استاد دارد: تسلط مدرس در درس، بیان شفاف و مناسب مطالب، ارائه طرح درس، رعایت نظم و ترتیب در ارائه مطالب درسی، احترام به دانشجو، داشتن تجربه تدریس، حضور به موقع در کلاس، ظاهر آراسته، به کارگیری وسایل کمک آموزشی، مدیریت کلاس، ارائه مطالب روز علمی، مهارت جمع بندی مطالب ارائه شده، تأثیر حضور و غیاب دانشجو در کلاس بر روی نمره امتحانی و توجه به نیازهای آموزشی دانشجویان.

نتیجه گیری: با توجه به نتایجی که به دست آمد، بسیاری از خصوصیات علمی، شخصیتی، رفتاری و حتی ظاهری مدرسین بر توانمندی اساتید تأثیر دارد. شناخت این خصوصیات و توجه به این ملاک‌ها توسط مدرسین باعث ارتقای کیفیت آموزش در دانشگاه و موفقیت آموزشی دانشگاه‌ها و دانشجویان می‌گردد.

واژه‌های کلیدی: خصوصیت، استاد توانمند، دانشجو.

A-10-50-3

بررسی رضایتمندی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی
گلستان در خصوص سیستم انتخاب واحد اینترنتی در سال
تحصیلی ۹۰-۹۱

مازیار رستمی*، مسلم حسام، معصومه اژدری، حسن خورش
* کارشناسی دانشگاه علوم پزشکی گلستان - استان گلستان-گرگان-
ابتدای جاده شصت کلا-مجموعه آموزش عالی مرحوم فلسفی-
معاونت آموزشی

rostami_maziar@yahoo.com

مقدمه: اینترنت یکی از مهم‌ترین ابزارهای دسترسی به اطلاعات در عصر اطلاعات به شمار می‌رود. این فناوری با گسترش سریع خود توانسته است علاوه بر کاربردهای شخصی، در بعد آموزشی و پژوهشی نیز تحول ایجاد نماید و موجبات ارتقاء سطح دانش و توانایی دانشجویان و دانشگاہیان را از طریق دستیابی سریع و ارزان با اطلاعات و منابع علمی فراهم آورد. نظام آموزش عالی عهده دار وظایف و مسئولیت‌های مهمی در زمینه تربیت نیروی انسانی متخصص و کارآمد است. دانشگاه بستر اصلی توسعه انسانی در هر کشور به شمار می‌رود. بنابراین آموزش عالی نقش غیرقابل انکاری در پیشرفت جوامع و به خصوص سازمان‌ها به عهده دارد؛ لذا خدمات آموزشی باید به گونه‌ای ارائه شود تا فراگیران احساس کنند در یک محیط امن قرار دارند و بدین گونه آمادگی روانی برای یادگیری بیشتر فراهم گردد

روش کار: نوع مطالعه توصیفی مقطعی می‌باشد و جامعه مورد مطالعه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان می‌باشند. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه ای دارای ۲۲ سؤال بود، که حاوی ۷ سؤال دموگرافیک و ۱۵ سؤال در راستای بررسی میزان رضایت دانشجویان می‌باشد. سؤالات به صورت چهار گزینه ای با طیف لیکرت ۴ درجه ای مورد استفاده قرار گرفت. دامنه نمرات از ۱۵ لغایت ۶۰ بوده که هرچه نمره در این مقیاس بالاتر برود نشان دهنده رضایت بالاتر فرد پاسخگو است. اطلاعات جمع آوری و با استفاده از نرم افزار spss و آمار توصیفی مورد تجزیه تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: در رضایتمندی از سیستم انتخاب واحد به تفکیک جنسیت و محل انتخاب واحد یا همان فضای داخل و بیرون دانشگاه، اختلاف معنی داری وجود نداشت ($P < 0.05$) ولی میزان رضایتمندی در رشته های زیر مجموعه پیراپزشکی بالاتر از رشته های زیر گروه دانشکده های دیگر بود؛ و این اختلاف از نظر آماری معنی دار بود. ($P > 0.05$) همچنین رضایتمندی از نظر مقطع تحصیلی، سال ورود و محل زندگی (داخل استان و خارج استان) معنی دار بود. ($P > 0.05$) با توجه به سؤالات رضایتمندی در پرسشنامه این پژوهش، گزینه متوسط بیشترین درصد را به خود اختصاص داده است.

نتیجه گیری: نتایج نشان داد دانشجویان در این پژوهش از سیستم

انتخاب واحد اینترنتی و سایت دانشگاه دارای رضایتمندی نسبتاً متوسطی (با رتبه کل ۳۷,۶۸) هستند.

واژه‌های کلیدی: اینترنت، انتخاب واحد، رضایتمندی.

A-10-50-5

بررسی مقایسه ای رضایتمندی دانشجویان دانشکده های
پرستاری، مامایی و پیراپزشکی و بهداشت در دانشگاه علوم
پزشکی گلستان نسبت به سیستم انتخاب واحد اینترنتی در
سال تحصیلی ۹۰-۹۱

مازیار رستمی*، مسلم حسام، معصومه اژدری، حسن خورش، خاور مقصودلو، صغری شیرازی، فهیمه قندهاری، علی محمدی، حسن روحانی فرد، بهنام پقه، زهرا خمبه بینی
* کارشناسی دانشگاه علوم پزشکی گلستان - استان گلستان-گرگان-
ابتدای جاده شصت کلا-مجموعه آموزش عالی مرحوم فلسفی-
معاونت آموزشی

rostami_maziar@yahoo.com

مقدمه: اینترنت یکی از مهم‌ترین ابزارهای دسترسی به اطلاعات در عصر اطلاعات به شمار می‌رود. این فناوری با گسترش سریع خود توانسته است علاوه بر کاربردهای شخصی، در بعد آموزشی و پژوهشی نیز تحول ایجاد نماید و موجبات ارتقاء سطح دانش و توانایی دانشجویان و دانشگاہیان را از طریق دستیابی سریع و ارزان با اطلاعات و منابع علمی فراهم آورد. نظام آموزش عالی عهده دار وظایف و مسئولیت‌های مهمی در زمینه تربیت نیروی انسانی متخصص و کارآمد است. دانشگاه بستر اصلی توسعه انسانی در هر کشور به شمار می‌رود. بنابراین آموزش عالی نقش غیرقابل انکاری در پیشرفت جوامع و به خصوص سازمان‌ها به عهده دارد؛ لذا خدمات آموزشی باید به گونه‌ای ارائه شود تا فراگیران احساس کنند در یک محیط امن قرار دارند و بدین گونه آمادگی روانی برای یادگیری بیشتر فراهم گردد

روش کار: نوع مطالعه توصیفی مقطعی می‌باشد و جامعه مورد مطالعه دانشجویان دانشکده های دندان پزشکی و پیراپزشکی در دانشگاه علوم پزشکی گلستان می‌باشند. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه ای دارای ۲۲ سؤال بود، که حاوی ۷ سؤال دموگرافیک و ۱۵ سؤال در راستای بررسی میزان رضایت دانشجویان می‌باشد. سؤالات به صورت چهار گزینه ای با طیف لیکرت ۴ درجه ای مورد استفاده قرار گرفت. دامنه نمرات از ۱۵ لغایت ۶۰ بوده که هرچه نمره در این مقیاس بالاتر برود نشان دهنده رضایت بالاتر فرد پاسخگو است. اطلاعات جمع آوری و با استفاده از نرم افزار spss و آمار توصیفی مورد تجزیه تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: از سیاست‌های کشورهای مورد مطالعه می‌توان به تغییر از CME به سمت CPD (continuous professional development) ، تاکید بر استفاده از روش‌های جدید ارائه خدمات آموزشی مانند شبیه سازها، کاهش حمایت‌های مالی توسط شرکت‌های تجاری، تاکید بر یادگیری مادام‌العمر، توسعه سیستم الکترونیک، تاکید بر یادگیری و آموزش مبتنی بر شواهد، سیستم اجباری و... اشاره کرد. تمامی این سیاست‌ها بر اساس روندهایی که در این کشورها پیش روی نظام آموزش مداوم می‌باشد برنامه ریزی گردید از جمله روندها می‌توان به روند توسعه سیستم الکترونیک، افزایش مشمولان آموزش مداوم و نارضایتی مشمولان از روش‌های ارائه خدمات و ... اشاره نمود.

نتیجه گیری: دلایل عدم دستیابی سیستم آموزش مداوم به هدف‌هایش، نقص در روش‌های ارائه آموزش مداوم، سیستم‌های اعتباربخشی، نفوذ مؤسسات تجاری در آموزش مداوم و همچنین ارائه آموزش مداوم غیر حرفه ای و استفاده محدود از فناوری اطلاعات ذکر شده است. تکنیک‌های جدید یادگیری مانند academic detailing و کارگاه‌های آموزشی گروه‌های کوچک و باز خورهای پایشی باید بیشتر مورد استفاده قرار گیرد. سیستم موجود آموزش مداوم تمرکز خود را بر پزشکان دارد در حالی که باید تمرکز بر آموزش به روش تیم‌های چند تخصصی مورد توجه بیشتر قرار گیرد. با توجه به این که اکثر کشورهای روندهای یکسانی طی می‌کنند مطالعه حاضر در انتخاب سیاست‌ها به متخصصان حوزه آموزش مداوم کمک شایانی می‌نماید.

واژه‌های کلیدی: سیاست، نظام آموزش مداوم، روند.

یافته‌ها: رضایتمندی‌های زیر مجموعه دانشکده پیراپزشکی و بهداشت (با رتبه ۴۰,۳۲) بالاتر از رضایتمندی در رشته‌های زیر گروه دانشکده پرستاری و مامایی بود (با رتبه ۳۵,۵۳). و این اختلاف از نظر آماری معنی دار بود. (P-value = ۰,۰۰)

نتیجه گیری: نتایج نشان داد رضایتمندی از سیستم انتخاب واحد اینترنتی و سایت دانشگاه در بین دانشجویان رشته‌های زیرگروه دانشکده پیراپزشکی و بهداشت بالاتر از رضایتمندی دانشجویان دانشکده پرستاری و مامایی بود.

واژه‌های کلیدی: اینترنت، انتخاب واحد، رضایتمندی.

A-10-338-1

بررسی سیاست‌های کشورهای موفق در توسعه و بازنگری نظام آموزش مداوم جامعه پزشکی (CME)

سکینه شریفیان*، سیده بتول امینی

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی تهران - سازمان مرکزی دانشگاه علوم پزشکی تهران مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی، طبقه سوم

sakineh_sharifian@yahoo.com

مقدمه: طی ۳۰ سال گذشته، جهان در عرصه آموزش مداوم پزشکی پیشرفت‌های قابل توجهی در بهره‌گیری از الگوها، روش‌ها و شیوه‌های نوین آموزشی داشته است، اما میزان تأثیر این دوره‌ها محدود باقی مانده و اثربخشی این برنامه‌ها، همواره چالش مهمی برای دست‌اندرکاران و پژوهشگران بوده است. این مسئله، ضرورت بازنگری مستمر در برنامه‌های آموزش مداوم و تدوین برنامه‌های جامع و کلان را از سوی متولی آموزش مداوم جامعه پزشکی، بیش از پیش آشکار می‌سازد. هدف این مطالعه بررسی سیاست‌های کشورهای موفق در حوزه آموزش مداوم بوده تا در نهایت با استفاده از الگوبرداری، جهت بازنگری و توسعه موفق نظام آموزش مداوم کشورمان گامی برداشته باشیم.

روش کار: مطالعه توصیفی - تطبیقی بوده که در دو مرحله انجام شد. مرحله اول، جستجو و یافتن کشورهای موفق در حوزه آموزش مداوم در سایت‌های معتبر آموزش پزشکی و مرحله دوم شناسایی سیاست‌ها و برنامه این کشورها بود. در راستای انتخاب کشورها از دو مطالعه تطبیقی و از نظر ۳۳ متخصص در حوزه آموزش پزشکی استفاده گردید؛ و در نهایت کشورهای زیر جهت مطالعه انتخاب گردیدند: ایالات متحده آمریکا، کانادا، استرالیا، نیوزلند، انگلیس و ایتالیا؛ و در مرحله دوم با بررسی سایت وزارت بهداشت و سازمان‌های متولی آموزش مداوم در کشورها سیاست‌های پیش رو انتخاب شدند.

A-10-656-3

درک دانشجویان از محیط و برنامه آموزشی بخش‌های بالینی در دوره کارآموزی پیشرفته در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

اطهر امید*، مریم آویزگان، مصطفی دهقانی، مرضیه حسینی، محمدرضا اخلاقی، وحید عشوریون، پروانه نصری، اتوسا اسماعیلی
athar_omid@yahoo.com *

مقدمه: مطالعه محیط آموزشی و برنامه در حال اجرا قبل از هرگونه اقدام در جهت تدوین یا بازنگری برنامه درسی لازم است. این مطالعه با هدف بررسی درک دانشجویان از محیط و برنامه آموزشی بخش‌های بالینی در دوره کارآموزی پیشرفته در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان انجام پذیرفت.

روش کار: این مطالعه از نوع توصیفی مقطعی که در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در ۱۳۸۹ با استفاده از ابزار استاندارد DREEM و ابزار محقق ساخته انجام پذیرفت. جامعه هدف کلیه دانشجویان کارآموزی پیشرفته بخش‌های ارتوپدی، اطفال، عفونی، داخلی اعصاب،

تحت پوشش دوره های بازآموزی مرکز آموزش بهورزی شهرستان های بابلسر و فریدونکنار و حجم نمونه ۱۰۱ نفر می باشد. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه چهار قسمتی که حاوی اطلاعات دموگرافیک، نحوه نیازسنجی آموزشی، تهیه محتوای آموزشی و روش های آموزشی مورد استفاده بوده که توسط پرسشگر به صورت حضوری در خانه های بهداشت تحت پوشش تکمیل، با نرم افزار SPSS و آزمون های توصیفی و آزمون t زوجی و رگرسیون لجستیک تجزیه و تحلیل گردید.

یافته ها: در این مطالعه ۶۵/۳ درصد نمونه ها زن و ۳۴/۷ مرد بوده و ۴۸/۵ درصد بهورزان نیازسنجی برنامه های آموزش را در حد متوسط و در بخش محتوای آموزشی ۵۸/۴ درصد مرکز آموزش بهورزی شهرستان را در حد متوسط و در بخش روش های آموزشی ۴۹/۵ درصد بهورزان در حد خوب ارزیابی نمودند.

نتیجه گیری: با توجه به یافته ها، و به نقش بهورزان در ارائه خدمات بهداشتی درمانی به منظور بهبود کیفیت خدمات، لزوم توانمند سازی بهورزان و بازبینی برنامه های آموزشی و جلب مشارکت آموزش گیرندگان یک ضرورت اساسی است.

واژه های کلیدی: آموزش مداوم، آموزشگاه بهورزی، بهورز.

A-10-450-1

بررسی ارتباط بین انگیزه پیشرفت، اعتماد به نفس و پیشرفت تحصیلی در دانشجویان دانشکده پرستاری - مامایی و پیراپزشکی شرق گیلان

اعظم روشندل*، ویدا صادق زاده

* هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد زنجان

roshandel_25@yahoo.com

مقدمه: انگیزش پیشرفت تحصیلی عبارت است از گرایشی همه جانبه به ارزیابی عملکرد خود با توجه به عالی ترین معیارهای تلاش برای موفقیت در عملکرد و برخورداری از لذتی که با موفقیت در عملکرد همراه است و عزت نفس را می توان شاخص استفاده از توانایی ها دانست که نیروی انگیزشی لازم را برای انجام فعالیت ها فراهم می کند. رشد و توسعه هر جامعه متأثر از نیروی آموزش دیده آن جامعه بوده و شناسایی فاکتورهای موثر در پیشرفت تحصیلی دانشجویان و بذل توجه به آن ها گامی به سوی توسعه پایدار است؛ لذا این مطالعه با هدف بررسی انگیزه پیشرفت، اعتماد به نفس و ارتباط آن با پیشرفت تحصیلی در دانشجویان دانشکده پرستاری - مامایی و پیراپزشکی شرق گیلان انجام شده است.

روش کار: پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی - همبستگی است. تعداد

مسمومیت ها و بیهوشی بودند که ۱۲۹ نفر در این مطالعه شرکت کردند. تجزیه و تحلیل اطلاعات با استفاده از نرم افزار SPSS11.5 و با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی انجام پذیرفت.

یافته ها: میزان پاسخ دهی به پژوهش توسط افراد تحت مطالعه ۸۱٪ بدست آمد. در ارزشیابی محیط آموزشی در مجموع پنج حیطه، کیفیت آموزش در بخش عفونی نیمه مطلوب و در بخش های اطفال، داخلی اعصاب، ارتوپدی و مسمومیت و بیهوشی مطلوب بود. بر اساس درصد بالاترین میزان رضایت مربوط به بخش مسمومیت و بیهوشی (۷۸/۷) و پایین ترین میزان رضایت در بخش های عفونی (۵۳/۷۸) و ارتوپدی (۵۵/۱۵) بود. همبستگی بین میانگین میزان رضایت از برنامه آموزشی و میانگین ارزیابی محیط آموزشی بخش های فوق، یک ارتباط مثبت بالا ($r=0/66$, $p < 0/05$) نشان داد.

نتیجه گیری: ارتقاء محیط آموزشی با تدوین و اجرای یک برنامه مناسب آموزشی مقدور می باشد. بنابراین مسئولان و برنامه ریزان دانشگاه با توجه به این مسئله می توانند نقش مهمی در این زمینه داشته باشند. **واژه های کلیدی:** دانشجویان پزشکی، کارآموزی پیشرفته، محیط آموزشی، برنامه آموزشی

واژه های کلیدی: دانشجویان پزشکی، کارآموزی پیشرفته، محیط آموزشی، برنامه آموزشی

A-10-392-2

ارزشیابی برنامه های آموزشی مرکز آموزش بهورزی شهرستان های بابلسر و فریدونکنار

سید ابوالحسن نقیعی*، احمد بیگلری، رستم حیدرتبار، فاطمه

احمدی نیا

* کارشناس ارشد دانشکده بهداشت - دانشگاه علوم پزشکی مازندران

Anaghibi1345@yahoo.com

مقدمه: آموزش مداوم فرایندی است که در طول خدمت برای پیشرفت و کارایی در موقعیت های مختلف و اصلاح تفکر و عمل آماده و اطلاعات شغلی را منطبق با نیازها در جهت نیل به اهداف سازمانی در اختیار کارکنان قرار می دهد. با توجه به اینکه مرکز آموزش بهورزی نقش تربیت و بازآموزی بهورزان شاغل در خانه های بهداشت را بر عهده دارد. هدف: از انجام این مطالعه ارزشیابی برنامه های بازآموزی مرکز آموزش بهورزی شهرستان های بابلسر و فریدونکنار می باشد. با توجه به اینکه مرکز آموزش بهورزی نقش تربیت و بازآموزی بهورزان شاغل در خانه های بهداشت را بر عهده دارد.

روش کار: مطالعه از نوع مقطعی بوده؛ و جامعه آماری کلیه بهورزان

می‌باشد.

روش کار: این مطالعه از نوع توصیفی مقطعی بوده که طی آن ۱۲۰ نفر دانشجوی علوم پزشکی طی سال ۸۹ در دانشکده علوم پزشکی تربت حیدریه مورد ارزیابی قرار گرفتند، ابزار گرد آوری داده‌ها پرسشنامه ای در حیطه مهارت‌های ارتباطی، ویژگی‌های فردی و رعایت اصول و قوانین آموزشی بود، داده‌های جمع آوری شده با استفاده از آزمون‌های آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

یافته‌ها: نتایج حاصل از پژوهش: ۲۰٪ دانشجویان پسر و ۸۰٪ دانشجویان دختر بودند، ۳۲٫۵٪ در رشته پرستاری مقطع بالینی، ۱۳٫۵٪ دانشجویان مامایی مقطع علوم پایه، ۲۴٪ دانشجویان اتاق عمل مقطع علوم پایه و ۳۲٪ دانشجویان هوشبری در مقطع بالینی و علوم پایه بودند، در حیطه مهارت رعایت اصول و قوانین آموزشی، استفاده صحیح از وقت کلاس ۸۲٪، در حیطه رعایت ویژگی‌های فردی، داشتن ظاهر مرتب و آراسته ۹۴٪، در حیطه مهارت ارتباطی، عدم سوگیری و تحقیر دانشجویان و حفظ حرمت دانشجویان ۸۸٪ را معیارهای مهمی در ارزشیابی اساتید معرفی کردند، بین رعایت ویژگی‌های فردی با جنس ارتباط معنی داری ($p=0,01$) وجود داشت. میزان اهمیت در حیطه مهارت‌های ارتباطی ۸۱٫۵٪، در حیطه مهارت ویژگی‌های فردی ۶۳٫۵٪ و در حیطه رعایت اصول و قوانین آموزشی ۳۸٫۷٪ بود.

نتیجه گیری: با توجه به اینکه بیشترین سود از ارتقاء اساتید و تعالی آموزشی متوجه فراگیران خواهد شد لذا اطلاع و بهره‌گیری از نظرات آنان به عنوان یک بخش مهم در برنامه‌های آموزشی می‌تواند سودمند باشد، بنابراین باید با شناسایی این معیارها و رعایت اصول فعالیت‌های تدریس و ارزیابی آموزشی تصمیمی آگاهانه و منطقی اتخاذ نمایند.

واژه‌های کلیدی: مهارت ارتباط، مهارت ویژگی فردی، رعایت قوانین آموزشی.

نمونه ۱۵۰ نفر به روش تصادفی-طبقه ای انتخاب گردید. ابزار گرد آوری اطلاعات در این پژوهش پرسشنامه مشخصات دموگرافیک، انگیزش پیشرفت هرمانس (Hermans)، عزت نفس کوپر اسمیت (Koooper-smith) می‌باشد. برای اندازه گیری پیشرفت تحصیلی نیز از میانگین معدل دو نیمسال تحصیلی دانشجویان استفاده شده است. اطلاعات جمع آوری شده با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی و از طریق نرم افزار آماری (pss s ver16) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج این تحقیق نشان داد که اکثریت نمونه‌ها (۵۴٪) دارای عزت نفس بالا و (۴۰٪) عزت نفس پایین داشتند. انگیزه پیشرفت دانشجویان در حد متوسط قرار داشت. آزمون‌های آماری ارتباط معنی دار آماری رابین مؤلفه‌های اعتمادبه‌نفس و انگیزه پیشرفت با متغیر پیشرفت تحصیلی نشان داده است ($p>0,05$). بین دختران و پسران از نظر انگیزه پیشرفت و اعتماد به نفس نیز تفاوت معنی داری مشاهده شد. همچنین بین تحصیلات خانواده و پیشرفت تحصیلی نیز رابطه آماری وجود دارد.

نتیجه گیری: پیشرفت یادگیری از مهم‌ترین نتایج و دستاورد نظام آموزشی هم برای فرد و هم جامعه به شمار می‌رود. با توجه به نتایج بدست آمده در این پژوهش و نقش حیاتی انگیزش پیشرفت در فرآیند یادگیری، بهینه‌سازی شرایط اجتماعی-فرهنگی، خانوادگی، روانی و اجرای برنامه‌هایی به منظور بالا بردن انگیزش پیشرفت و اعتماد به نفس می‌تواند به بهبود سطح بهداشت روان و در نهایت بالا بردن عملکرد تحصیلی دانشجویان منجر شود.

واژه‌های کلیدی: انگیزه پیشرفت، اعتماد به نفس، پیشرفت تحصیلی.

A-10-451-1

ارزیابی دیدگاه دانشجویان علوم پزشکی تربت حیدریه در زمینه رعایت اخلاق حرفه ای اساتید در سال ۸۹

مجید حسن زاده

m_hassanzadeht@yahoo.com

مقدمه: به دلیل مسئولیت دانش‌آموختگان رشته‌های علوم پزشکی در برابر جان انسان‌ها، آموزش علوم پزشکی از اهمیت و حساسیت ویژه‌ای برخوردار است، لذا نیازمند تلاش ویژه به منظور ارتقاء کیفیت مستمر در سیستم آموزش علوم پزشکی می‌باشد، در این میان اساتید نقش تعیین کننده‌ای در دستیابی فراگیران به اهداف آموزشی دارند که یکی از مهم‌ترین جنبه‌های موثر در ارتقاء آموزش، ارزشیابی اساتید

A-10-451-2

بررسی تأثیر همسان سازی گروه‌های کوچک در روش PBL جهت کار آمد کردن این روش

مجید حسن زاده

m_hassanzadeht@yahoo.com

مقدمه: یادگیری بر مبنای حل مسئله یک روش نوین آموزشی است، که بر خلاف روش‌های سنتی که بر اساس یاد دادن به دانشجو می‌باشند، بر مبنای یاد گرفتن بنا شده است. از سویی محققان آموزش پزشکی دنیا در حال بررسی به منظور کارآمدتر کردن این روش هستند. ما در

در این مطالعه بران شدیم که میزان مهارت‌های تفکر انتقادی را در دانشجویان سال اول و آخر پرستاری بررسی نماییم تا به میزان رشد این مهارت‌ها پی ببریم.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی است که دران با استفاده از فرم B آزمون مهارت‌های تفکر انتقادی کالیفرنیا (CCTST) میزان مهارت‌های تفکر انتقادی (بر اساس ویژگی آنالیز و ارزشیابی) در ۲۹ دانشجوی سال اول و ۲۴ دانشجوی سال آخر رشته پرستاری بررسی گردید. پرسشنامه محتوی ۳۴ سؤال به صورت هر پاسخ صحیح یک نمره بود که نمره هر دانشجو در نهایت مشخص گردید. سپس با بهره گیری از نرم افزار SPSS، نتایج در قالب جداول آماری و آزمون‌های t.tset و کای دو بیان گردید.

یافته‌ها: نتایج این مطالعه نشانگر آن بود که تفاوت معنی داری بین میزان مهارت‌های تفکر انتقادی دانش جویان سال اول و آخر پرستاری وجود نداشت و میانگین نمره در هر دو گروه برابر و حدود ۱۱ بوده است. همچنین بین قدرت آنالیز در دو گروه به ترتیب ۲/۳ و ۲/۴ و ارزشیابی ۴/۵ و ۴/۸ بود.

نتیجه گیری: از آنجا که میزان مهارت‌های تفکر انتقادی در دانشجویان سال اول و آخر پرستاری یکسان بوده به نظر می‌رسد که آموزش این دانشجویان در طول تحصیل موجب توسعه و ارتقاء این مهارت‌ها در آنان نگردیده است؛ لذا توجه اساتید این رشته در امر آموزش فرا گیران، به گونه ای که منجر به کسب این مهارت‌ها در سطوح بالای یاد گیری گردد ضروری به نظر می‌رسد.

واژه‌های کلیدی: مهارت‌های تفکر، تفکر انتقادی

A-10-451-4

مقایسه سه روش سخنرانی، سخنرانی همراه با پرسش و پاسخ و یادگیری بر اساس حل مسئله در آموزش دروس علوم پایه و تخصصی دانشجویان دانشکده علوم پزشکی

مجید حسن زاده

m_hassanzadeht@yahoo.com

مقدمه: در اکثر دانشگاه های دنیا یادگیری بر اساس حل مسئله جایگزین تدریس سنتی شده است. به همین منظور در این مطالعه، در حوزه آموزش دروس اختصاصی علوم پایه به دانشجویان پرستاری سه روش سخنرانی، سخنرانی همراه با پرسش و پاسخ و یادگیری بر اساس حل مسئله مقایسه گردیده است.

روش کار: نوع مطالعه توصیفی، مقطعی بوده و جامعه آماری ۳۵ نفر

این مطالعه به بررسی تأثیر همسان سازی در گروه های کوچک جهت افزایش کار آمدی این روش پرداختیم.

روش کار: این مطالعه به صورت نیمه تجربی بر روی ۲۰ نفر از دانشجویان پرستاری در بخش داخلی بیمارستان نهم دی تربت حیدریه در سال ۱۳۸۷ صورت گرفته در مرحله اول دانشجویان به صورت تصادفی و در مرحله دوم به صورت RandoMsampling Startified، در گروه های ۵ نفره تقسیم شدند در هر مرحله اساتید ثابت بوده و سرفصل‌های آموزشی هم سطح انتخاب شدند ارزیابی دانشجویان توسط آزمون Post- Test- Pretest صورت گرفته و نتایج با نرم افزار SPSS و تست آماری t زوج و مستقل مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: در مقایسه ضریب سختی و حجم مطالب آموزشی در دو مرحله از نظر دانشجویان تفاوت آماری معنی داری دیده نشد ($P < 0.05$) از سویی مقایسه میانگین نتایج آزمون قبل در دو مرحله آموزش با نتایج آزمون قبل تفاوت معنی داری نشان داد. مقایسه نتایج آزمون بعد در مرحله اول آموزش با مرحله دوم آموزش تفاوت آماری معناداری را نشان داد. ($P < 0.05$)

نتیجه گیری: کارآمدتر کردن روش‌های آموزشی همواره مورد توجه مدیران آموزشی بوده، تحقیق نشان می‌دهد حضور دانشجویان فعال آموزشی در کنار دانشجویان ضعیف تر می‌تواند در روند یادگیری آن‌ها موثر باشد اساتید می‌توانند با مداخله و همسان سازی گروه های کوچک در روش PBL باعث کارآمدتر نمودن آن‌ها شوند.

واژه‌های کلیدی: همسان سازی، گروه های کوچک، PBL

A-10-451-3

بررسی مقایسه ای مهارت‌های تفکر انتقادی دانشجویان سال اول و آخر مقطع کارشناسی رشته پرستاری در دانشکده علوم پزشکی تربت حیدریه

مجید حسن زاده

m_hassanzadeht@yahoo.com

مقدمه: قرن بیست و یکم دوران تغییرات مداوم و سریع در عرصه مراقبت از مددجویان است. به منظور همگام شدن با این تغییرات است که کارکنان تیم بهداشتی درمانی به ویژه پرستاران بایستی توانایی اندیشیدن به شیوه انتقادی را دارا باشند و این امر میسر نمی‌گردد مگر اینکه از آغاز یعنی از بدو تحصیل در رشته پرستاری مهارت‌های تفکر انتقادی خویش را تقویت نموده و ارتقاء بخشند. بر همین اساس

انگیزش برای تحقیقات جمعی و مطالعات عمیق تر و بیشتر برای دانشجویان علوم پزشکی را امکان پذیر می سازد. بدین جهت در این مطالعه به بررسی و موثر بودن این روش آموزش در مقابل روش متداول (سنتی) پرداخته شده است.

روش کار: تعداد ۲۸ نفر از دانشجویان پرستاری دانشکده علوم تربت حیدریه ورودی ۸۷ انتخاب شده در گروه شاهد از روش تدریس سنتی (سخنرانی) و در گروه مورد از شیوه یادگیری بر اساس حل مشکل جهت تدریس استفاده شد. گروه شاهد به وسیله مدرسین در نظر گرفته شده و گروه مورد به وسیله خود پژوهشگر آموزش به شیوه PBL تدریس شده و با گروهی که به روش سنتی تدریس شده مقایسه گشته است. این مقایسه از طریق آزمون پایان ترم بهمن ماه ۱۳۸۷ و یک آزمون معادل که ۱ ماه بعد از آن آزمون برگزار می گردد انجام می گردد و همچنین فرم های نظرسنجی و رضایت مندی دانشجویان در اختیار آنان قرار می گیرد، داده ها توسط نرم افزار آماری SPSS تحلیل گردید.

یافته ها: از دیدگاه دانشجویان بهترین روش تدریس در ۷۲٪ از دروس تخصصی در مقع علوم پایه یادگیری بر اساس حل مساله بوده لذا با توجه به این علاقه مندی و از آنجا که در سیستم کنونی آموزش مالب به روش سنتی سخنرانی ارائه می شود و توجه به روش های نوین آموزش می تواند مثرم ثمر باشد.

واژه های کلیدی: سنتی، یادگیری بر اساس حل مسئله

از دانشجویان ورودی بهمن ۸۵ می باشند که به روش نمونه گیری تصادفی انتخاب شدند. روش جمع آوری داده ها تکمیل پرسشنامه بود و از دانشجویان خواسته شد در رابطه با هر یک از دروس تخصصی مقطع علوم پایه شامل آناتومی، بیوشیمی، ایمنی شناسی، انگل شناسی، فیزیولوژی و تغذیه بهترین شیوه تدریس را از میان موارد سخنرانی، سخنرانی همراه با پرسش و پاسخ و یادگیری بر اساس حل مسئله، انتخاب نمایند. سپس آنالیز داده ها با نرم افزار SPSS انجام شد.

یافته ها: شیوه سخنرانی در دروس روانشناسی، سخنرانی همراه با پرسش و پاسخ، در دروس بیوشیمی (۳۷/۹٪) و تغذیه (۳۵/۳٪) یادگیری بر اساس حل مسئله، در دروس ایمنی شناسی (۶۱/۵٪)، انگل شناسی (۶۰/۷۰٪)، باکتری شناسی (۵۹/۲٪)، پاتولوژی (۵۴/۳٪)، فیزیولوژی (۵۰٪)، آناتومی (۴۶/۴٪) و به عنوان بهترین شیوه های تدریس برگزیده شدند.

نتیجه گیری: از دیدگاه دانشجویان بهترین شیوه تدریس در ۷۰٪ از دروس تخصصی مقطع علوم پایه، یادگیری بر اساس حل مسئله می باشد. با توجه به این علاقه مندی و از آنجا که در سیستم آموزشی کنونی مطالب به صورت سنتی سخنرانی ارائه می شوند، توجه به روش های نوین آموزشی می تواند مفید باشد.

واژه های کلیدی: سخنرانی، پرسش و پاسخ و یادگیری بر اساس حل مسئله.

A-10-451-5

مقایسه دو روش سنتی و یادگیری بر اساس حل مسئله (PBL) در آموزش درس علوم پایه به دانشجویان سال اول پرستاری

مجید حسن زاده

m_hassanzadeht@yahoo.com

A-10-464-1

بررسی سرمایه اجتماعی دانشجویان علوم پزشکی

روح الله کابلی*

* کارشناس علوم پزشکی زنجان - زنجان شهرک الهیه فاز ۲ خیابان عمار جنوبی پلاک ۳۸۶۲

mahmel2@yahoo.com

مقدمه: امروزه سرمایه اجتماعی، نقش بسیار مهمتر از سرمایه فیزیکی و انسانی در جوامع ایفاء میکند و انسجام بخش روابط میان انسانها و سازمانهاست. از سوی دیگر به زندگی، معنی و مفهوم می بخشد و زندگی را راحت تر می کند. هدف اصلی این تحقیق، سنجش میزان سرمایه اجتماعی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زنجان و بررسی نوع همبستگی آن از نظر شدت و جهت بانحوه تعریف و برداشت آنان از جنبه های اجتماعی هویت خود است.

مقدمه: در سال های اخیر، آموزش دانشجویان گروه های وابسته به پزشکی بر اساس حل مسئله به عنوان یک شیوه آموزشی در اکثر دانشگاه های معتبر دنیا در حال جایگزینی کامل این روش نوین یادگیری با روش های قدیمی تر و سنتی وجود دارد. در این روش دانشجویان در همان ابتدا با دنیای واقعی تجارب بالینی آشنا می شوند و مهارت های حرفه ای آنان ارتقاء می یابد و همچنین به نظر می رسد مدت زمان یادگیری نیز در این روش افزایش قابل توجهی می یابد. دانشجویان در این روش بیشتر به سمت تفکر انتزاعی هدایت می شوند. همچنین این روش با ایجاد حس مشارکت گروهی موجب ایجاد

می آورند اما ضروری است که توانمندی لازم را در محیط واقعی بالینی کسب نمایند. هرچه آموزش بالینی پر بار تر باشد آموزش کیفیت مناسب تری خواهد داشت و دانشجویان امروز پرستارانی کارآتر برای جامعه خواهند بود. اما مطالعات متعدد بیانگر آن است که شکاف در روند آموزش های نظری و خدمات بالینی پرستاری وجود دارد که علل آن ناهماهنگی بین روس نظری و کار بالینی، کمبودهای محیط بالینی، فقدان هماهنگی بین محیط بالینی و مؤسسات آموزشی، تمایل کمتر مربیان با تجربه تر برای حضور در محیط های آموزش بالینی، نبود همدمی بین دانشجویان و مربیان و واقعی نبودن ارزشیابی ذکر شده است. بدون تردید شناخت مشکلات اولین گام برای کاهش آنها به شمار می رود لذا این تحقیق با هدف تعیین مشکلات آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان سال آخر رشته پرستاری صورت گرفت.

روش کار: در این مطالعه توصیفی تعداد نمونه ۴۰ دانشجوی سال آخر پرستاری مورد بررسی قرار گرفتند. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه پژوهشگر ساخته بوده که در دو بخش مشخصات دموگرافیک و مشکلات آموزش بالینی از نظر دانشجویان پرستاری بوده است. در بخش دوم تعداد ۲۰ عبارت مشتمل بر چهار حیطه عملکرد مربیان، همکاری پرسنل، دانشجو و بیمار، امکانات و تجهیزات محیط بالینی و سیستم ارزشیابی بالینی با استفاده از مقیاس لایکرت رتبه بندی گردید. داده های بدست آمده با استفاده از آمار توصیفی در نرم افزار SPSS16 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: اکثر دانشجویان (۹۲/۴ درصد) دختر و نیز بیشتر آنان (۵۹ درصد) ساکن خوابگاه بودند. دیدگاه دانشجویان در مورد مشکلات آموزش بالینی نشان می دهد که اکثر دانشجویان پرستاری (۴۸/۷ درصد) کافی نبودن تجربه مربیان، (۴۶/۳ درصد) کافی نبودن اطلاعات تئوری مربیان، (۷۰/۷ درصد) نبودن امکانات و تجهیزات آموزشی در بخش، (۸۲/۹ درصد) نداشتن سالن کنفرانس یا کلاس برای ارائه تکالیف در بخش، (۸۰/۴ درصد) واگذاری کارهای غیر مربوط توسط پرسنل، (۵۸/۵) حمایت ناکافی مربی در محیط بالینی از دانشجو، (۵۶ درصد) تلاش ناکافی مربی در ایجاد انگیزه در دانشجو، (۴۶/۳ درصد) به روز نبودن اطلاعات مربیان، (۵۳/۶ درصد) کافی نبودن واحد کارآموزی در عرصه برای بخش های ویژه، (۵۶ درصد) محول نکردن مراقبت های اولیه و رده پایین به گروه های مربوطه سیستم درمانی، (۵۶ درصد) کافی نبودن فضای آموزشی، (۵۰ درصد) همزمانی کارآموزی بالینی با ارائه واحد نظری در یک ترم، (۷۵ درصد) تفاوت فاحش در معیارهای ارزیابی مربیان در بخش های مختلف، (۳۵/۷ درصد) عدم استفاده از فرآیند پرستاری در مراقبت از بیمار، (۸۲/۶ درصد) تکالیف زیاد کارآموزی را به عنوان مهمترین مشکلات عنوان نمودند.

نتیجه گیری: فراهم نمودن محیطی که امکانات و فرصت های یادگیری مناسبی را در اختیار دانشجویان قرار دهد از وظایف دست اندرکاران آموزشی است. تلاش برای رفع یا کاهش مشکلات آموزش بالینی گام بسیار مهمی در ارتقا آموزش پرستاری است.

واژه های کلیدی: آموزش بالینی، دانشجویان پرستاری، مشکلات.

روش کار: مادران تحقیق دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زنجان را که در سال تحصیلی ۸۸-۸۹ در این دانشگاه در مقاطع تحصیلی کاردانی تا دکترا در رشته های مختلف پزشکی و پیراپزشکی مشغول به تحصیل بودند، مورد مطالعه قرار دادیم تا رابطه متغیر سرمایه اجتماعی دانشجویان (متغیر وابسته) را با متغیر جنسیت، رشته تحصیلی، محل سکونت، میزان تحصیلات والدین را که در این تحقیق نقش متغیر مستقل رادارند، تجزیه و تحلیل نماییم. در این تحقیق جامعه آماری ما کل دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زنجان بودند که ۱۵۰ نفر از آنان بطور تصافی - که شامل ۹۰ نفر زن و ۶۰ نفر مرد بودند - انتخاب شدند که در رشته های پزشکی و پیراپزشکی باگرایشهای مختلف در حال تحصیل بودند. این تحقیق با استفاده از روش پیمایشی بصورت توصیفی - تحلیلی صورت گرفته است که از ابزار پرسشنامه ی بسته استفاده گردید.

یافته ها: بین ارزشهای اجتماعی و فرهنگی و جنسیت دانشجویان مورد بررسی تفاوت معنادار وجود ندارد. بین اعتماد اجتماعی دانشجویان بارشسته تحصیلی رابطه معناداری وجود دارد. بین رشته تحصیلی و میزان مخاطرات دانشجویان مورد بررسی رابطه معنادار وجود دارد. بین میزان تحصیلات والدین و اعتماد اجتماعی دانشجویان مورد بررسی رابطه معنادار است. بین مشارکت های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی دانشجویان و محل تحصیلات دوره های ابتدایی و راهنمایی رابطه معنادار است.

نتیجه گیری: از یافته های فوق نتیجه گیری می شود که سرمایه اجتماعی دانشجویان مورد مطالعه ماتحت تاثیر عواملی چون رشته تحصیلی، میزان تحصیلات پدر و مادر و محل تحصیل دوره های ابتدایی و راهنمایی قرار دارد اما متاثر از جنسیت نیست.

واژه های کلیدی: سرمایه اجتماعی، رشته، جنسیت، تحصیلات، والدین.

A-10-484-1

بررسی مشکلات آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان سال آخر رشته پرستاری

فاطمه سال مه*، محبوبه یعقوبیان

* مربی دانشگاه علوم پزشکی مازندران - امیر مازندران - دانشکده پرستاری

fsalmeh@gmail.com

مقدمه: آموزش بالینی مهم ترین بخش در آموزش پرستاری می باشد و به لحاظ اهمیت آن قلب آموزش حرفه ای شناخته شده است. دانشجویان پرستاری در کلاسهای آموزش تئوری اطلاعاتی به دست

A-10-484-3

دلایل کسالت بار بودن دوران کارآموزی در عرصه برای
دانشجویان کارورز پرستاری و مامایی

فاطمه سال مه*، محبوبه یعقوبیان

* مربی علوم پزشکی مازندران - امیر مازندرانی - دانشکده پرستاری

fsalmeh@gmail.com

مقدمه: آموزش پرستاری زیر بنایی برای رفع نیازهای سلامتی و بهداشتی جامعه بوده که از طریق آموزش دانشجویان پرستاری این امر محقق می گردد. یکی از مهمترین اجزای آموزش پرستاری، آموزش بالینی است، زیرا در این مرحله مهارت‌ها آموزش داده می شوند و می توان واقعیت های موجود در محیط کار را به فراگیران تفهیم نمود. دانشجویان پرستاری و مامایی سال آخر آموزش خود را تنها در واحد آموزش بالینی به صورت کارآموزی در عرصه می گذرانند. دلایل مختلفی منجر به کسالت شدن دانشجویان و کاهش میل و علاقه وی به گذراندن این دوره مهم می گردد که می توان به عدم هماهنگی بین آموزش تئوری و خدمات بالینی، مشکلات مربوط به امکانات رفاهی، محیط آموزش بالینی، مربی، برنامه ریزی آموزشی (خستگی و فشرده بودن برنامه کارآموزی) و امیدوار نبودن به آینده حرفه ای اشاره نمود. با توجه به اینکه احساس کسالت بار بودن دوران آموزش بالینی می تواند منجر به کاهش انگیزه در نقش های حرفه ای دانشجویان و نهایتاً کاهش رضایت شغلی وی گردد این تحقیق با هدف تعیین دلایل کسالت بار بودن دوران کارآموزی در عرصه صورت گرفت.

روش کار: در این تحقیق توصیفی نمونه های پژوهش ۱۳۸ دانشجوی عرصه پرستاری و مامایی دانشکده پرستاری و مامایی نسیبه و دانشگاه آزاد اسلامی بودند. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه پژوهشگر ساخته بود که در دو بخش مشخصات فردی و دلایل کسالت بار بودن کارورزی تنظیم گردید که در این بخش با استفاده از مقیاس لایکرت تعداد ۲۱ سوال رتبه بندی شده بود. داده های جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS16 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: نمونه های مورد بررسی (۵۷/۳ درصد) دانشجویان پرستاری و (۴۲/۷ درصد) دانشجویان مامایی بودند. از دیدگاه دانشجویان دلایل کسالت بار بودن کارآموزی در عرصه امیدوار نبودن به آینده (۴۸/۵ درصد)، تکراری بودن تعدادی از واحدهای کارآموزی (۵۴/۳ درصد)، هماهنگ نبودن واحد درسی با مدت زمان کارآموزی (۵۵ درصد)، پایین بودن سطح آموزش مربیان در این واحدها (۵۹/۴ درصد)، مقررات انضباطی سخت (۵۲/۲ درصد)، عدم توجه به شخصیت دانشجویان (۶۲/۳ درصد)، استقلال ندادن به دانشجویان (۶۰ درصد)، درخواست فعالیت های نامربوط و غیر ضروری به واحد درسی توسط پرسنل (۵۷/۲ درصد)، انجام فعالیت تئوری به جای فعالیت عملی در این واحدها (۷۱ درصد)، بی احترامی و بدخلقی بعضی از پرسنل (۶۰ درصد)، حمایت نکردن مربی از دانشجویان (۴۸/۵ درصد)، نداشتن امکانات رفاهی در بیمارستان

A-10-482-1

بررسی توانایی های ضروری تدریس اساتید از دیدگاه اساتید
و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی ایلام

علیرضا میرزایی کارزان*، مروت طاهری کلانی، حسین صیدخانی

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی ایلام - ایلام- بلوار پژوهش

معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی ایلام

karzan11@yahoo.com

مقدمه: این طرح با هدف تعیین توانایی های ضروری تدریس اساتید دانشگاه علوم پزشکی ایلام از دیدگاه اساتید و دانشجویان به در سال ۸۹-۹۰ به انجام رسید.

روش کار: این مطالعه، تحقیقی توصیفی - تحلیلی بوده و جامعه آماری آن شامل اعضاء هیات علمی و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی ایلام بود که با استفاده از پرسشنامه، توانایی های ضروری اساتید را از دیدگاه آنها در چهار حیطه بررسی کرده ایم.

یافته ها: یافته های تحقیق نشان می دهد از دیدگاه اساتید مهمترین توانایی های ضروری به ترتیب در حیطه قبل از تدریس «آگاهی از اصول ارتباط و انواع آن»، در حیطه ضمن تدریس «توانایی استفاده از الگوهای متنوع تدریس به ویژه روشهای دانشجوی محور»، در حیطه بعد از تدریس «برگزاری کوئیز یا امتحان میان ترم و مرحله ای» و در حیطه توانایی های عمومی تدریس «تعیین و حضور در ساعات رفع اشکال درسی دانشجویان» و «رعایت نظم و مقررات آموزشی» بوده است. از دیدگاه دانشجویان نیز مهمترین توانایی های ضروری در حیطه قبل از تدریس «آگاهی از طبقه بندی و سطوح اهداف یادگیری»، در حیطه ضمن تدریس «تسلط بر موضوع درسی»، در حیطه عمومی تدریس «قاطعیت و جدی بودن در اداره کلاس» بود. همچنین در سطح معنی داری ۵ درصد بین نظرات دانشجویان و اساتید در خصوص برخی از متغیرها اختلاف معنی دار ($p < 0.05$) مشاهده شد.

نتیجه گیری: به طور کلی نتایج تحقیق نشان می دهند که هر عضو هیات علمی جهت اجرای اثربخش فرایند آموزش، نیازمند برخورداری از یکسری مهارت‌ها و توانمندیهاست. بر اساس یافته های تحقیق این مهارت‌ها می تواند شامل مواردی چون: آگاهی از اصول ارتباط و انواع آن، توانایی استفاده از الگوهای متنوع تدریس و روشهای دانشجوی محور، توانایی انجام ارزشیابی های تحصیلی و آموزشی، تعیین و حضور در ساعات رفع اشکال درسی دانشجویان، رعایت نظم و مقررات آموزشی، آگاهی از طبقه بندی و سطوح اهداف یادگیری، تسلط بر موضوع درسی، قاطعیت و جدی بودن در اداره کلاس، باشد.

واژه های کلیدی: توانایی تدریس، مهارت‌های آموزشی، اعضاء هیات علمی علوم پزشکی ایلام.

بود. لیکن بین سن، سابقه تدریس، تعداد واحدهای درسی، وضعیت استخدامی، مرتبه دانشگاهی، مسئولیت اجرایی، با مهارتهای ارتباطی رابطه معنی داری نبود. ($P < 0.05$) بین شرکت در کارگاه مهارت های ارتباطی و خرده مهارت مدیریت عواطف و احساسات ارتباط به لحاظ آماری معنی دار بود. ($P = 0.04$)

نتیجه گیری: از آنجائی که در اساتید مرد میانگین نمرات خرده مهارت های ارتباطی مدیریت عواطف، احساسات و درک پیام بیش از اساتید زن بود، برگزاری کارگاه های آموزشی، به منظور ارتقاء مهارت های ارتباطی و بهبود این ارتباط با دانشجویان، خصوصا جهت اساتید زن توصیه می شود.

واژه های کلیدی: مهارت های ارتباطی، اعضای هیئت علمی، دانشجویان.

برای انجام فعالیت عملی (۵۴/۳ درصد)، عدم برنامه ریزی دقیق توسط مدیر گروهها (۳۸/۴ درصد)، عدم هماهنگی سرویس ایاب و ذهاب (۵۰/۷ درصد) و نبودن هیچ مرجعی در مورد رسیدگی به اعتراض دانشجویان در مورد مریبان بخش (۵۳/۶ درصد) بوده است.

نتیجه گیری: ایجاد شوق و رغبت و داشتن انگیزه از موثرترین عوامل یادگیری مهارتهای بالینی در دانشجویان است و منجر به شکوفایی توانمندیهای دانشجویان و افزایش کیفیت آموزش بالینی و در نهایت مراقبت بهتر از بیماران می گردد.

واژه های کلیدی: کسالت بار بودن، کارآموزی در عرصه، دانشجویان یا نکارورز، پرستاری و مامایی

A-10-500-1

تاثیر اجرای طرح درس آشنایی با وسایل و تجهیزات اتاق عمل بر میزان یادگیری دانشجویان اتاق عمل

رضا دیده دار*، داریوش رستمی، سعید امانلو، مهین بدخش، زهره سادات هاشمی

* هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی زابل - زابل - چهارراه بهداشت - مجتمع آموزشی - دانشکده پزشکی

rezadid123@gmail.com

این طرح درس بر اساس سرفصل تعیین شده توسط وزارت بهداشت از طرفی و با توجه به پیشرفت های جدید در علم پزشکی و بخصوص در وسایل و تجهیزات اتاق عمل به میزان ۲ واحد درسی نظری برای ۱۷ جلسه ۲ ساعته که جداول شرح درس بشکل تفصیلی و بشکل مختصر و کلی آمده شده است. قبل از اینکه این طرح درس آمده شود، اتاق های عمل موجود در بیمارستان امیرالمومنین در زابل از لحاظ نوع تجهیزات و وسایل بلحاظ کمیت و کیفیت بررسی شدند. همچنین این وسایل و تجهیزات با انواع دیگر در مراکز درمانی دیگر شهرها و استان مورد ارزیابی قرار گرفتند و نیز با توجه به منابع و رفرنس هایی که تمامی آنها منابع خارجی می باشند، تطبیق داده شده است تا وسایل و تجهیزات مورد نظر با هم بیشترین همخوانی را جهت آموزش و یاددهی هرچه بهتر به دانشجویان جهت بار عملی و عملی آنها در آینده را داشته باشند. در مرحله بعد، به منظور اجرای این طرح درس در طول یک ترم تحصیلی (ترم مهر و بهمن ۹۰-۸۹) مورد استفاده قرار گرفت.

واژه های کلیدی: طرح درس، اتاق عمل، یادگیری، پیراپزشکی، برنامه آموزشی.

A-10-492-1

بررسی مهارتهای ارتباطی اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی اراک در فرآیند آموزش

مهتاب عطارها*، نجمیه اکبری ترکستانی، نازی نجات، محسن شمسی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی اراک - اراک، کوی علوی پل شهر صنعتی، روبروی بیمه تامین اجتماعی، نبش بلوار گلها :

m.attarha@arakmu.ac.ir

مقدمه: در فرآیند آموزشی «ارتباط» عبارتست از برقراری رابطه بین دو فرد، دو اندیشه یا بیشتر و به عبارت بهتر، تفاهم و اشتراک فکر و اندیشه بین معلم و فراگیر یا فراگیران. اگر تدریس را معادل مفهوم ارتباط نگیریم، دست کم باید ارتباط را شرط لازم تدریس در فرآیند آموزشی به حساب آوریم؛ هیچ گونه یادگیری یا تغییری در فرآیند تدریس صورت نخواهد گرفت مگر اینکه معلم با فراگیرانش ارتباط مؤثر برقرار کند. هدف از این مطالعه بررسی مهارت های ارتباطی استادان دانشگاه علوم پزشکی اراک در فرآیند آموزش بود.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه تحلیلی مقطعی است؛ که اطلاعات آن از طریق پرسشنامه روا و پایایی مهارت های ارتباطی بومی سازی شده کوئین دام Queen Dom با ۳۴ سوال آزمون مهارت های ارتباطی از کلیه اساتید شاغل به تدریس دانشگاه علوم پزشکی اراک در سال تحصیلی ۹۰-۱۳۸۹ جمع آوری گردید. اطلاعات با آزمونهای ANOVA و تی مستقل و کای اسکویئر مورد تجزیه تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: میانگین نمرات مهارت های ارتباطی اساتید مرد به ترتیب در خرده مهارت های ارتباطی مدیریت عواطف، احساسات و درک پیام بیش از اساتید زن بوده که این ارتباط به لحاظ آماری معنی دار

A-10-447-1

عزت نفس و تاثیر آن بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان
پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکیاعظم قربانی^{*}، کبری نوروزی، طاهره صادقی، زهره یزدی^{*} مربی علوم پزشکی - قزوین، دانشگاه علوم پزشکی، دانشکده
پرستاری و مامایی

Email:ghorbani_az@yahoo.com

مقدمه: دوران دانشجویی، دوره ای مهیج و پرچالشی برای دانشجویان است. در طول این دوره کلیه دانشجویان بویژه دانشجویان گروه پرستاری و مامایی به دلیل ارتباط تنگاتنگ با بیماران و رویارویی با عوامل استرس زا و لزوم سازگاری مناسب، باید از سلامت روانی و خود اکتایی بیشتری برخوردار باشند تا به توفیق افزون تری در تحصیل و در نهایت در حرفه خود دست یابند، لذا مطالعه‌ای با هدف تعیین عزت نفس و ارتباط آن بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی قزوین انجام پذیرفت.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه مقطعی-توصیفی است که در آن کلیه دانشجویان پرستاری و مامایی سال دوم وسوم با نمونه گیری مبتنی بر هدف انتخاب و بعد از اعلام رضایت از شرکت در مطالعه بوسیله پرسش نامه دو قسمتی (۱- مشخصات دموگرافیک، ۲- پرسش نامه ۵۸ سوالی عزت نفس کوپر اسمیت) مورد پرسش گری قرار گرفتند و معدل نیمسال های تحصیلی به عنوان شاخص پیشرفت تحصیلی در نظر گرفته شد. یافته ها با استفاده از نرم افزار SPSS19 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: نتایج نشان داد، ۲۱/۹ درصد از دانشجویان در آزمون دروغ سنجی اعتماد به نفس از آزمون حذف شدند، ۲۰/۷ درصد شرکت کنندگان دارای اعتماد به نفس پایین بودند. ۲۱/۵ درصد از افراد مجرد دارای اعتماد به نفس پایین داشتند. بین جنس، محل سکونت، وضعیت تاهل و علاقه به رشته میزان اعتماد به نفس تفاوتی وجود نداشت ($P < 0/05$). میانگین معدل در افرادی که اعتماد به نفس بالا دارند ۰/۹۹ و ۱۵/۵۸ بود و در گروه دارای اعتماد به نفس پایین ۱/۲۷ و ۱۵/۱۷ بود ولی تفاوت وهمبستگی خطی بین میانگین معدل و اعتماد به نفس دانشجویان مشاهده نشد.

نتیجه گیری: با توجه به اینکه سلامت روانی ارتباط تنگاتنگی با عزت نفس دارد، عزت نفس بالاتر به عنوان یک عامل امنیت سلامتی روانی بالاتر محسوب می شود علاوه بر این عزت نفس بالا بر تصویر بدنی از خویش و خود کنترلی همراه بوده و می تواند موجب کاهش سطح اضطراب و افسردگی شود.

واژه‌های کلیدی: عزت نفس، پیشرفت تحصیلی، دانشجوی پرستاری و مامایی.

A-10-461-1

بررسی ارتباط نتایج آزمونهای پره انترنی با نتایج آزمونهای
گروههای آموزشی بالینی در سالهای ۸۸-۸۰ دانشکده
پزشکی تبریززهره فردی آذر، سهیلا مجتبائی^{*}، حسن جلیلیان، رقیه ماکوئی
^{*} کارشناس دانشگاه علوم پزشکی تبریز - تبریز -خ دانشگاه -
خ عطار نیشابوری-دانشکده پزشکی

motlag45@yahoo.com

مقدمه: آموزش بالینی از مقاطع حساس آموزش پزشکی است که در ایجاد توانمندی های حرفه‌ای فراگیران نقش عمده‌ای دارد؛ لذا ارتقای کیفیت آن مستلزم بررسی وضعیت موجود، شناخت نقاط قوت و اصلاح نقاط ضعف است. آیا در گروههای بالینی و آزمون پره انترنی مطالب یکسان آموخته میشود. هدف تعیین ارتباط نتایج آزمونهای پره انترنی با نتایج آزمونهای گروههای آموزشی بالینی سالهای ۸۸-۸۰ در دانشکده پزشکی تبریز میباشد.

روش کار: دریک مطالعه گذشته نگر رتبه گروههای بالینی در آزمون پره انترنی از سال ۸۰ تا ۸۸ و نمرات آزمونهای برگزار شده گروههای بالینی با نرم افزار SPSS، مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت. ضریب همبستگی کندال بین رتبه در آزمونهای پره انترنی و آزمونهای داخلی گروههای بالینی محاسبه شد.

یافته ها: بر اساس نتایج این بررسی در مورد وجود همبستگی بین امتحانات داخل دانشکده و آزمون پره انترنی بیشترین همبستگی در جهت مثبت مربوط به گروه ارتوپدی $r=0/532$ و $r=0/532$ و $r=0/061$ و در جهت منفی مربوط به گروه عفونی $r=0/478$ و $r=0/478$ و $r=0/067$ است. نتایج بدست آمده نشانگر ارتباط ضعیف مثبت در گروههای چشم، ارولوزی، ارتوپدی، گوش حلق بینی و ارتباط ضعیف منفی در گروه عفونی می باشد.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج و عدم هماهنگی موجود بین رتبه کشوری گروهها در آزمونهای پره انترنی و آزمونهای گروههای بالینی با فرض استاندارد بودن آزمون جامع پره انترنی بنظر میرسد تاکید بر انجام ارزشیابیهای کارآمد توسط گروههای آموزشی در توسعه آموزش بالینی لازم میباشد. ارزشیابی باید دربرگیرنده سطوح یادگیری، دانش، نگرش، مهارت، با تاکید روی روشهای نوین ارزیابی مثل امتحان OSCE، مدون بودن آموزشها و سایر ارزیابیهای متناسب با آموزشهای بالینی باشد.

واژه‌های کلیدی: آزمون جامع، پره انترنی، آموزش بالینی.

A-10-94-3

بررسی سبکهای تدریس گراشا در اساتید دانشکده پزشکی شیراز

میترا امینی*، سحر سامانی، فرهاد لطفی

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی شیراز - انشگاه علوم پزشکی شیراز

mitraamini51@yahoo.com

مقدمه: تدریس و آموزش از عمده ترین وظایف استاد محسوب می شود. یکی از مشکلات اساسی آموزش در دانشگاهها نداشتن معیارهای تشخیص سبکهای تدریس اثر بخش است. با توجه به مطالعات اندک در زمینه سبکهای تدریسی در کشورمان براساس معیاری واحد این مطالعه باهدف تعیین سبک های تدریس گراشا در اعضای هیأت علمی دانشکده پزشکی شیراز صورت گرفت.

روش کار: مطالعه حاضر از نوع توصیفی بوده و به صورت مقطعی انجام گرفته، در سال ۱۳۹۰، بر روی ۱۰۰ نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز که به صورت سرشماری انتخاب شدند؛ انجام گرفت. روش جمع آوری داده ها با کمک پرسش نامه گراشا صورت گرفت. پرسش نامه سبک های تدریس گراشا حاوی ۴۰ سوال و در ۵ بخش شامل سوالات سبک خبره (۸ سوال)، سبک آمرانه (۸ سوال)، سبک مدل فردی (۸ سوال) و سبک تسهیل کننده (۸ سوال) و سبک وکالتی یا محول کننده (۸ سوال) می باشد. سپس اطلاعات اولیه پس از کد گذاری در نرم افزار SPSS ۱۸ ثبت و استخراج نتایج صورت گرفت.

یافته ها: در این بررسی در مجموع ۱۰۰ پرسشنامه ای که توسط اعضای هیئت علمی تکمیل گردید. سن اساتید شرکت کننده از ۳۲ تا ۶۵ سال متغیر بود میانگین سن آنها ۴۶ سال بود ۵۷٪ اساتید مرد و ۴۳٪ زن بودند. از نظر رشته تخصصی ۷ نفر در رشته بیوشیمی، ۹ نفر آناتومی، ۶ نفر فیزیولوژی، ۸ نفر باکتریولوژی، ۱۸ نفر داخلی، ۱۳ نفر اطفال، ۶ نفر چشم، ۹ نفر زنان، ۱۸ نفر جراحی و ۶ نفر نورولوژی بودند. از نظر رتبه آموزشی ۲۷ نفر PhD، ۳۵ نفر متخصص، و ۳۸ نفر فوق تخصص بودند. میانگین نمرات حاصل از پرسشنامه ها توسط اساتید نشان داد که بالاترین میانگین نمرات برحسب تراز استاندارد هر سبک مربوط به سبک خبره با میانگین ۲/۶۶+۰/۵۵ از ۵ و پائین ترین میانگین مربوط به سبک شخصی با میانگین ۲+۰/۷۶ از ۵ بود. ۹۶٪ از موارد به سبک خبره ترجیح متوسط و زیاد داشتند این عدد در مورد سبک وکالتی ۹۷٪ در مورد آمرانه ۸۳٪ شخصی ۷۸٪ و تسهیل کننده ۸۰٪ بود. از نظر سنی ۷۷٪ نمونه ها زیر ۵۰ سال و ۲۳٪ بالای ۵۰ سال سن داشتند. از نظر ترجیح تدریس در سبکهای آمرانه، تسهیل کننده، شخصی، وکالتی و خبره بین اساتید مسن و جوان تفاوت معنی داری وجود نداشت. گرایش به سبک خبره در میان زنان که به اینچنین الگوهایی که بر پایه نظم و چهار چوب علمی بنا نهاده شده است بها می

A-10-517-1

بررسی تاثیر برنامه آموزشی طراحی شده بر سلامت روان مادران کودکان فلج مغزی

علی محمد پوینیان نسب، سیما محمد خان کرمانشاهی*

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی تربیت مدرس

kerman_s@modares.ac.ir

مقدمه: مادران کودکان فلج مغزی نقش اساسی در توانبخشی موفق و تأمین نیاز های اساسی کودکان خود دارند، اگرچه سطح بالایی از تأمین این نیاز ها ممکن سلامت روان آنها را متأثر سازد. بنابراین پژوهش حاضر با هدف تعیین میزان تأثیر برنامه آموزشی طراحی شده بر سلامت روان این مادران انجام گرفت.

روش کار: مطالعه از نوع نیمه تجربی است. نمونه ها در دو گروه آزمون (۳۰ نفر) و شاهد (۳۰ نفر) بصورت غیر تصادفی در دسترس انتخاب و بررسی شدند. ابزارهای گردآوری اطلاعات شامل پرسشنامه دموگرافیک و سلامت روان GHQ-12 بود. برنامه آموزشی طراحی شده برای گروه آزمون، در سه مرحله بررسی و شناخت (نیاز سنجی در دو بعد مشکلات ناشی از مراقبت از کودک و رفتارهای سلامت محور در مادر)، حمایت (با رویکرد تیمی در رابطه با رفتارهای سلامت محور در مادر شامل: تغذیه، ورزش، مسئولیت پذیری سلامتی، مدیریت استرس) آرماسازی بنسوسن با استفاده از آموزش، مشاوره، استفاده از بحث گروهی با گروه همتا و شرکت دادن همسر و ارزشیابی (اجرای برنامه ها و بازخورد) اجرا شد. داده ها در دو مرحله قبل و دو ماه بعد در دو گروه آزمون و شاهد جمع آوری و توسط نرم افزار SPSS 16 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: در تجزیه و تحلیل داده ها، با آزمون کای اسکوتر بین دو گروه از نظر متغیرهای دموگرافیک نشان داد که اختلاف معنی داری وجود ندارد ($p > 0/05$). آزمون آماری تی مستقل نشان داد که بین میانگین نمره سلامت روان در دو گروه آزمون و شاهد بعد از مداخله، اختلاف معنی داری وجود دارد ($p < 0/05$) ولی در گروه شاهد این اختلاف معنی دار نبود.

نتیجه گیری: برنامه آموزشی طراحی شده روش موثری در ارتقاء سلامت روان مادران کودکان مبتلا به فلج مغزی است. بنابراین پیشنهاد می شود به عنوان یک روش موثر در ارتقاء سلامت روان مادران کودکان سایر بیماری های مزمن بکار گرفته شود.

واژه های کلیدی: برنامه آموزشی طراحی شده، سلامت روان، مادران کودکان فلج مغزی.

مبتنی بر پروژه از انواع روش های آموزشی یادگیری مشارکتی می باشد. مطالعه حاضر با هدف بکار گیری روش دانشجو محور ارائه پروژه در درس پرستاری کودکان و تاثیر آن بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان پرستاری انجام گردید.

روش کار: مطالعه نیمه تجربی حاضر در کلاس درس پرستاری کودکان با تاکید بر مراقبت از کودک سالم دانشجویان انجام شد. نمونه های مطالعه شامل ۵۲ دانشجو به عنوان گروه آزمون و خود دانشجویان به عنوان گروه کنترل در دو نیمسال متوالی بودند. محتوای درسی براساس سر فصل دو قسمت شد، یک قسمت به روش دانشجو محور ارائه پروژه و قسمت دیگر به روش استاد محور ارائه سخنرانی ارائه گردید. مباحث دوره های رشد و تکامل جهت پروژه دانشجویی تعیین شدند. سپس دانشجویان کلاس به ۴ گروه تقسیم و هر گروه یکی از مباحث را جهت ارائه پروژه انتخاب نمود. بقیه مباحث جهت سخنرانی مدرسین تعیین شدند. جهت تعیین پیشرفت تحصیلی دانشجویان معدل کسب شده از سوالات امتحانی در دو روش استاد محور (سخنرانی) و دانشجو محور (ارائه پروژه) مورد ارزیابی و مقایسه قرار گرفت.

یافته ها: در رابطه با نگرش دانشجویان در مورد کاربرد این روش بر اساس نتایج بدست آمده مشخص شد در پاسخ به سوال ایجاد علاقمندی آنها به مطالب درسی ارائه شده به روش پروژه، ۸۶/۶۶٪ پاسخ خیلی زیاد و زیاد و ۳۳٪ پاسخ تقریباً را انتخاب نمودند. همچنین ۱۰۰٪ دانشجویان در پاسخ به سوالات «پایش دقیق رشد» و «تکامل کودک و پاسخگویی بهتر به سوالات امتحانی» پاسخ خیلی زیاد و زیاد را انتخاب کردند. مقایسه میانگین نمرات مربوط به هر دو روش، نشان داد متوسط نمره دانشجویان در روش ارائه پروژه بیشتر بود و میانگین نمرات مربوط به روش استاد محور ۱۴/۸۶ و نمرات مربوط روش دانشجو محور ۱۷/۲ بود. براساس آزمون تی اختلاف معنا دار آماری بین اجرای دو روش دیده شد ($p < 0.01$)

نتیجه گیری: با توجه به نتایج این مطالعه این روش در یادگیری عمیق و افزایش انگیزه دانشجویان تاثیر بسزایی داشت لذا بکار گیری این روش می تواند منجر به ارتقاء پیشرفت تحصیلی و حرفه ای گردد و به ارتقاء سطح علمی کمک کند.

واژه های کلیدی: پرستاری کودکان، روش دانشجو محور، پیشرفت تحصیلی.

دهند بیشتر به چشم می خورد. از نظر ترجیح تدریس در سبکهای آمرانه، تسهیل کننده، شخصی، وکالتی بین اساتید زن و مرد تفاوت معنی داری وجود نداشت اما در سبک خبره میانگین نمره اساتید زن بالاتر از اساتید مرد بود. در مقایسه سبک ترجیح اساتید از نظر سطح تحصیلات تفاوت معنی داری یافت نشد. از نظر رابطه درجه تمایل استاد به سبکهای خبره، آمرانه، تسهیل کننده، وکالتی و فردی با هیچ یک از متغیرهای گروه سنی، جنس، رشته تخصصی و سطح تحصیلات رابطه معنی داری یافت نشد. از نظر مقایسه سبکهای تدریس خبره، آمرانه، تسهیل کننده، وکالتی و فردی در بین اساتید رشته های مختلف تفاوت معنی داری یافت نشد.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج حاصله از مطالعه که ترجیح کاربرد سبک های خبره و وکالتی در اولویت اعضای هیأت علمی این دانشکده می باشد لازم است اساتید در موقعیت تدریس، شور و هیجان فکری دانشجویان را با افزایش وضوح محتوی تدریس و حسن تفاهم بین فردی (استاد-دانشجو)، بر کارایی سبک هایشان بیافزایند همچنین بایست بر آموزش عملی توجه ویژه داشته و زمان بیشتری از آموزش را در آزمایشگاهها و مرکز مهارتهای بالینی به انجام برسانند به خاطر اینکه آگاهی از دیدگاه دانشجویان نسبت به نحوه تدریس در بهبود کیفیت تدریس آنان تاثیر بسزایی دارد. این مطالعه باید در بین دانشجویان این اساتید براساس سبکهای یادگیری گراشا انجام گرفته و با این مطالعه مقایسه گردد تا معلوم شود که بین دیدگاه دانشجویان و استادان از نظر شاخص های تدریس اثر بخش تفاوت وجود دارد یا نه و بهترین سبک اثر بخش حاصل آید.

واژه های کلیدی: سبکهای تدریس، گراشا.

A-10-142-1

فرایند طراحی و بکار گیری درس پرستاری کودکان به روش دانشجو محور و تاثیر آن بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی همدان

طیبه حسن طهرانی*، فاطمه چراغی، مریم دهقانی

* مربی هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی همدان - دانشگاه علوم پزشکی همدان دانشکده پرستاری و مامایی

t.tehrani@umsha.ac.ir

مقدمه: استفاده از روش های متنوع در تدریس، موجب توسعه عملکرد یادگیرندگان و دستیابی بهتر به استانداردهای آموزشی می شود روش

A-10-559-1

بررسی آماری تأثیرات تلفن همراه بر سلامت جسم و روان
دانشجویان دانشگاه زابل

رضا مؤمنی*، مهندس آزاده مجیری

* مربی دانشگاه زابل - زابل، دانشگاه ملی زابل، دانشکده علوم،
گروه آمار

statistics_rm@yahoo.com

مقدمه: در حال حاضر امواج الکترومغناطیسی تلفن همراه رسماً به عنوان یکی از عوامل ناپیدای بروز انواع سرطانها و آثار فیزیولوژیک غیرقابل جبران بر بدن انسان معرفی می شوند. از این رو مقاله حاضر به بررسی اثرات تلفن همراه و عوارض فیزیولوژیک مخرب امواج آن در سلامت جسم و روان دانشجویان می پردازد.

روش کار: این مطالعه توصیفی-تحلیلی از نوع مقطعی است. جامعه مورد مطالعه دانشجویان دانشگاه زابل هستند که توسط فرمول ککران ۳۰۰ نفر از آنها به طور تصادفی انتخاب شده‌اند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه محقق ساخته‌ای با روایی و پایایی بالا (آلفای کرونباخ ۰/۸۳) بوده که مورد تأیید صاحبان بهداشت و سلامت می باشد. پس از تکمیل پرسشنامه‌ها، داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار آماری Spss و آزمون‌های آماری کای اسکوئر، من-ویتنی و کروسکال-والیس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

واژه‌های کلیدی: سلامت، تلفن همراه، دانشجویان.

دانشجویان از ارزشیابی با رویکرد کیفی طراحی شد.

روش کار: مشارکت کنندگان شامل دانشجویان پرستاری با تجربه ارزشیابی بودند که به روش نمونه گیری مبتنی بر هدف انتخاب شدند. مصاحبه عمیق با استفاده از راهنمای مصاحبه برای جمع آوری اطلاعات انجام شد. تحلیل داده‌ها به روش تحلیل محتوا صورت گرفت. از مشارکت کنندگان رضایت آگاهانه اخذ شد. ضبط مصاحبه‌ها با کسب اجازه بود و اطمینان داده شد که نتایج کلی و بدون نام منتشر خواهد شد.

یافته‌ها: مشارکت کنندگان پژوهش ۱۲ نفر، شامل ۵ پسر و ۷ دختر بودند که در محدوده سنی ۲۳-۱۹ قرار داشتند. نتایج نهایی پژوهش شامل چهار طبقه اصلی و زیرطبقات فرعی به شرح زیر بودند: ۱- عدالت: شامل زیر طبقات صداقت در ارزشیابی، نداشتن پیش داوری و دخالت ندادن مسایل جانبی در ارزشیابی بود. ۲- تقویت: زیرطبقات یادگیری، ایجاد انگیزه، تلاش بیشتر و افزایش اعتماد به نفس را در برداشت. ۳- مسئولیت پذیری: شامل زیرطبقات اهمیت دادن به دانشجوی، پاسخگو بودن و دادن بازخورد مناسب بود. ۴- معیار درست: با زیرطبقات رعایت عینیت در ارزشیابی، انجام ارزشیابی مداوم و ارزشیابی جامع و کامل همراه بود.

نتیجه گیری: ارزشیابی نیز همانند تدریس جریانی مستمر است که باید مطابق اصول و معیارهای منطقی طراحی و اجرا شود، در این صورت می تواند انتظارات دانشجویان را برآورده کند. بنابراین ارزشیابی درست و مطلوب نتایجی مانند ایجاد انگیزه برای یادگیری موثر، نشان دادن نقاط مثبت و منفی یادگیری دانشجویان و ایجاد یادگیری معنی دار را به دنبال خواهد داشت.

واژه‌های کلیدی: انتظارات، دانشجویان پرستاری، ارزشیابی.

A-10-576-1

الگو و علل گرایش به مصرف قلیان در دانشجویان دانشکده
پرستاری - مامایی بوشهر

حکیمه واحدپرست*، محمد ایرانژاد، مجید ازمل

* مربی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر - بوشهر دانشگاه علوم پزشکی
دانشکده پرستاری و مامایی

h.vahedparast@bpums.ac.ir

مقدمه: استفاده از تنباکو یک مشکل فراگیر بوده و اخیراً توجهات به سمت روش جدید مصرف تنباکو یعنی تمایل به قلیان کشیده شده است. قلیان بعنوان یک رفتار اجتماعی و سرگرم کننده، محبوبیت آن

A-10-557-1

انتظارات دانشجویان پرستاری از ارزشیابی: یک مطالعه کیفی

خدیجه یزدی

مربی دانشگاه علوم پزشکی گرگان - دانشگاه علوم پزشکی گرگان

yazdikh@yahoo.com

مقدمه: صاحب نظران معتقدند اساتید و دانشجویان انتظارات متفاوتی از ارزشیابی دارند و گاهی انتظارات همدیگر را درک نمی کنند. این مسئله باعث می شود که بعد از هر ارزشیابی تضادهایی بین آنها ایجاد شود. برای بهبود فرآیند ارزشیابی و پیشگیری از این تضادها باید این انتظارات شناسایی شوند؛ لذا پژوهش حاضر با هدف تبیین انتظارات

انجام شده است.

روش کار: این پژوهش از نوع توصیفی-مقطعی است که در نیم سال اول سال تحصیلی ۸۹-۸۸ بر روی ۱۵۰ دانشجوی پرستاری ترمهای ۷ و ۸ در دانشکده های پرستاری و مامایی بابل، آمل و رامسر انجام شد. پس از انتخاب نمونه های واجد شرایط پژوهش، پرسشنامه های وضعیت آموزش بالینی جهت تکمیل در اختیار آنان قرار می گرفت. پس از تکمیل پرسشنامه ها، اطلاعات با استفاده از SPSS نسخه ۱۶ مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته ها: دانشجویان حیطه های اهداف آموزشی ($25/94 \pm 4/61$) و عملکردمربیان ($21/62 \pm 3/63$) را خوب، محیط بالینی ($9/22 \pm 2/58$) و برخورد با دانشجویان در محیط بالین ($9/23 \pm 2/57$) و حیطه های نظارت و ارزشیابی ($8/26 \pm 2/15$) و وضعیت کلی آموزش بالینی ($74/32 \pm 12/87$) را، متوسط ارزیابی کردند. بین دیدگاه دانشجویان در مورد وضعیت آموزش بالینی با متغیرهای سن، محل سکونت، دوره تحصیلی (روزانه و شبانه) تفاوت معنی داری مشاهده نشد.

نتیجه گیری: دیدگاه دانشجویان در اغلب گزینه های حیطه اهداف آموزشی و عملکرد مربیان خوب و در حیطه برخورد با دانشجو در محیط درمان و محیط آموزشی و وضعیت کلی آموزش بالینی، متوسط ارزیابی شد. بنابراین به نظر می رسد وضعیت آموزش بالینی رشته پرستاری نیازمند برخورداری از امکانات کافی است. آموزش اثربخش به ویژه در محیط بالین مستلزم وجود پارامترهای مختلفی است که باعث تسهیل یادگیری، ایجاد انگیزه و نیز احساس علاقه به کار در محیط بالین شود

واژه های کلیدی: آموزش بالینی، دانشجو، پرستاری.

در حال افزایش است و شاید دلیل مصرف قلیان در گروه های مراقبین بهداشتی مربوط به درک خطرات و مضرات کمتر آن باشد، با توجه به اینکه استان بوشهر از لحاظ مصرف قلیان رتبه اول کشور را دارا می باشد این مطالعه با هدف کلی تعیین الگو و علل گرایش مصرف قلیان در دانشجویان دانشکده پرستاری مامایی انجام شد.

روش کار: پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی مقطعی است که با روش نمونه گیری آسان و در دسترس، کلیه دانشجویان دانشکده پرستاری مامایی که حداقل یکبار تجربه کشیدن قلیان را داشتند را شامل می شد. از پرسشنامه پژوهشگر ساخته ۳۱ سوالی (که روایی آن توسط ده نفر از اساتید و متخصصان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر و دانشگاه تربیت مدرس تهران و پایایی با آزمون مجدد با آلفای ۰/۸۵) استفاده شد و توسط دانشجویانی که تمایل به شرکت در طرح دارند به روش خود پاسخ دهی تکمیل شد.

یافته ها: نتایج مطالعه نشان داد که ۷۴/۸٪ دختر و ۲۳/۴٪ پسر با میانگین سنی ۲۱/۳۱ سال بودند ۳۲/۱٪ حداقل یکبار تجربه کشیدن قلیان داشتند. ۲۱/۷٪ آنها زیر ۱۶ سال شروع به مصرف قلیان کرده و ۱۴/۴٪ خانواده آنها بدون اطلاع بودند. ۱۹/۸٪ مصرف قلیان در اماکن عمومی، پارکها و بصورت دست جمعی لذت بخشتر (۱۳/۵٪) گزارش نمودند. بین مصرف قلیان، جنس، سن شروع آن و مصرف توسط والدین رابطه معنی دار بدست آمد.

واژه های کلیدی: الگو مصرف، مصرف دخانیات، قلیان، دانشجویان پرستاری.

A-10-573-2

بررسی دیدگاه دانشجویان پرستاری از وضعیت آموزش بالینی در دانشگاه علوم پزشکی بابل

زهرا فتوکیان^{*}، زهرا بهشتی، سیدجواد حسینی، محمدعلی حسینی، فرحناز محمدی

* مربی-عضو هیئت علمی علوم پزشکی بابل - رامسر-دانشکده پرستاری رامسر

zfotokian2005@yahoo.com

مقدمه: برنامه ریزان آموزش پرستاری، اصلی ترین بخش در آموزش پرستاری را آموزش بالینی می دانند و معتقدند که دانشجویان پرستاری می توانند دانش نظری خود را با انجام کار در محیط کارآموزی توسعه بخشند. این مطالعه با هدف تعیین وضعیت آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان دانشکده های پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی بابل

A-10-584-1

ارتقاء کیفیت آموزش با بکار گیری روش تدریس فعال: مطالعه موردی

مسعود شایسته آذر^{*}، حسین کریمی نسب، مجید سجادی، رقیه ولیپور خواجه غیائی

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی مازندران

mshayesteh@yahoo.com

مقدمه: گسترش روز افزون دانش پزشکی و شناخت مشکلات متعدد، تغییر نگرش از یادگیری استاد محور به دانشجو محور در آموزش مسئولیتی جدید برای نظام آموزشی به خصوص اساتید آموزش

این روش تدریس نسبت به روش های استاد محوری داشتند.

واژه های کلیدی: آموزش، تدریس فعال، ارتقاء کیفیت.

A-10-577-1

افزایش خلاقیت در آموزش با روش بارش افکار

معصومه محمدپور*، مهرا ن آوخ کیسی

* کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی بوشهر - دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

m.mohamadpour@bpums.ac.ir

مقدمه: اولین بار این روش توسط الکس اسبورن در سال ۱۹۸۸ ابداع شد. ابتدا بنیاد فرهنگی اسبورن این روش را در چندین شرکت تحقیقاتی، بازرگانی، علمی و فنی برای حل مشکلات و مسائل استفاده نمود. طوفان مغزی (بارش افکار) یک تکنیک در کنفرانس و جلسه است که افراد فرصت پیدا می کنند ایده ها و نظرات خودشان را به راحتی مطرح نمایند. این واژه به زبانی ساده به معنای تشویق ابتکار است. این روش به افراد فرصت می دهد در فاصله زمانی کوتاه نظرات بیشتری ارائه کنند. نرم افزار تخصصی **Brainstorming Toolbox** استفاده از تکنیک طوفان مغزی را تسهیل می نماید.

روش کار: جهت تدوین این مقاله، بررسی و مرور کتب و مقالات متعدد فارسی و لاتین و شبکه اینترنت در مورد **Brainstorming** یا طوفان مغزی (بارش افکار) در آموزش پزشکی مورد استفاده قرار گرفت.

یافته ها و نتیجه گیری: بارش مغزی در واقع تکنیکی مبتنی بر مذاکره است، بدین ترتیب که همه دانشجویان دور هم می نشینند و در مورد یک موضوع، به بحث و مناظره می پردازند و هر دانشجو، راه حلی را که به ذهنش می رسد عنوان می نماید. تمام نظرات و پیشنهادها مورد توجه قرار می گیرد و این موجب افزایش خلاقیت می شود. هیچ کس مجاز به انتقاد نمودن نمی باشد. استاد همه مطالب و صحبتها را یادداشت می کند. چنانچه نظرات افراد به پایان رسید، سوالاتی مانند چه چیز، چرا، کجا، چگونه، چه زمان، و چه کسی برای به جریان افتادن دوباره گفتگو مطرح می گردد. در پایان جلسه بررسی نظرات و جمع بندی صورت می گیرد و بهترین پیشنهادها و راه حل انتخاب می شود. چهار قاعده اساسی در بارش مغزی شامل ۱) انتقاد ممنوع ۲) اظهار نظر آزاد و بی واسطه ۳) تاکید بر کمیت ۴) تلفیق و بهبود پیشنهادها. نتایج تحقیقات در مورد روش بارش مغزی را می توان به صورت زیر خلاصه کرد: ۱. افزایش توانایی حل مساله ۲. افزایش ایجاد عقاید و اندیشه های آفریننده بیشتر از روش های مرسوم آموزشی ۳. کوشش برای جهت دادن هر چه بیشتر به پاسخ سوالات طرح شده،

پزشکی فراهم ساخته است. شیوه رایج آموزش در اکثر دانشگاه های کشور الگوی استاد محور می باشد، استاد نقطه اتکای دانشجو است و به دانشجو فرصت تفکر که امری ضروری در یادگیری است، داده نمی شود. در این الگو فراگیران مطالب شده توسط استاد را می آموزند و زود فراموش می کنند. تحقیقات نشان داده که حدود ۸۰ درصد آموزشها و اطلاعات ارائه شده توسط استاد به شیوه سخنرانی در ۸ هفته فراموش می شود و همچنین میزان یادگیری دانشجویان و دستیابی به اهداف آموزشی دوره ی تحصیلی به دلیل فعال نبودن آنها به میزان کافی تحقق نمی یابد. این مسئله باعث میشود که دانشجو بعد از فارغ التحصیلی از توانایی لازم برای ارائه خدمت در محیط شغلی نباشد ولی در الگوی دانشجو محور به نیازها و توانایی های فراگیر توجه می شود و دانشجویان یاد می گیرند که چگونه یاد بگیرند و به صورت مشارکتی در گروه هایی که به دنبال راه حل هستند کار کنند. از این رو با توجه به حداقل بازدهی الگوی استاد محوری و اثربخشی الگویی دانشجو محوری بر یادگیری و مهارتهای دانشجویان سعی گردید، کلاس های تئوری دانشجویان پزشکی ارتوپدی به صورت دانشجو محوری برگزار گردد.

روش کار: در مطالعه حاضر در ارائه درس تئوری دانشجویان پزشکی ارتوپدی از روش تدریس فعال استفاده گردید. در جلسه اول تدریس ابتدا ضمن ارائه طرح درس، کلیاتی برای آماده سازی ذهن دانشجویان درباره درس بیان شد، در پایان جلسه مبحثی که قرار بود در جلسه بعد ارائه شود مشخص شده و مسئولیت ارائه آن به یک گروه سپرده شد و منابع و رفرانس های معتبر به آنها معرفی شد واز همه دانشجویان خواسته شد که با آمادگی و اطلاعات کافی در کلاس حاضر شوند. در جلسه بعد گروه مورد نظر به ارائه مبحث پرداخته، پس از ارائه پرسش و پاسخ بین دانشجویان انجام گرفته و سپس برای تقویت استدلال بالینی Case های بالینی، طرح سنوال در مورد موضوع مطرح می شد و از دانشجویان خواسته می شد که فرضیات و راه حل های ممکن مطرح کنند و در انتها گروه مورد نظر و استاد مباحث مطرح شده را جمع بندی می کردند. در این روش استاد نقش مکمل و راهنمایی را برعهده داشت. در نهایت با استفاده از پرسشنامه، نظر سنجی از دانشجویان در خصوص روش اجرا شده انجام و با استفاده از SPSS 16 آنالیز آماری نتایج انجام گردید.

یافته ها: بر اساس نتایج حاصله ۹۹ درصد دانشجویان معتقد بودند با روش تدریس فعال مطالب را به صورت عمیق و کاربردی تر فراگرفته اند و ۹۷ درصد دانشجویان معتقد بودند که انگیزه آنها برای یادگیری و حضور در کلاس ها بیشتر شده و ۹۵ درصد اظهار داشتند مشارکت دانشجویان در بحث های کلاسی بیشتر شده است.

نتیجه گیری: نتایج اجرای این روش تدریس حاکی از اثرات مثبت در یادگیری دانشجویان است. براساس نظر سنجی های انجام گرفته این روش تدریس (دانشجومحوری) به دلیل فعال بودن دانشجویان در یادگیری و ایجاد فرصت تفکر و تعمق در مطالب برای آنان و جذاب بودن محیط آموزشی و افزایش انگیزه دانشجویان رضایت بیشتری از

A-10-519-1

بررسی تاثیر اشتغال دانشجویان بر کیفیت تحصیل آنان
در دانشجویان دانشکده بهداشت رشت

سعید امیدی*، مهرداد فرخی، سلمه تیموری

* مربی دانشکده بهداشت رشت - رشت خیابان نامجو خیابان شهید
سیادت دانشکده بهداشت

saedomidi@gums.ac.ir

مقدمه: اشتغال به کار دانشجویان رشته های بهداشت در مقاطع ناپیوسته یکی از مسائلی است که همه دانشکده ها به نوعی با آن مواجه هستند. با حذف ماموریت آموزشی در ادارات، این تصور به وجود آمده است که مشکلات ناشی از اشتغال در حین تحصیل موجب افت تحصیلی دانشجویان در این مقاطع شده است. این مسئله در تحقیقات گوناگون و در کشورهای مختلف با نتایج متفاوتی همراه بوده است. این تحقیق به همین منظور در دانشکده بهداشت رشت انجام پذیرفته است.

روش کار: در این تحقیق که به شیوه توصیفی صورت گرفت، ۱۰۸ نفر از دانشجویان کارشناسی ناپیوسته بهداشت محیط دانشکده بهداشت رشت که در طی سالهای ۱۳۸۳ تا ۱۳۸۷ در این دانشکده پذیرفته شده و اکنون فارغ التحصیل شده اند، به روش سرشماری مورد بررسی قرار گرفتند. معدل کل به عنوان متغیر وابسته در نظر گرفته شد و اشتغال به کار (اعم از دولتی یا خصوصی) به عنوان متغیر مستقل در نظر گرفته شد. دانشجویان از نظر متغیرهای سن، جنس و محل سکونت همسان سازی شدند. برای بدست آوردن اطلاعات مربوط به سن، جنس و معدل از پرونده دانشجویان استفاده گردید و برای بدست آوردن اطلاعات مربوط به اشتغال و محل سکونت دقیق از تماس تلفنی با دانشجویان استفاده گردید. اطلاعات بدست آمده ابتدا وارد فرمهای طراحی شده و سپس وارد نرم افزار SPSS نسخه ۱۸ وارد گردید.

یافته ها: در طی این سالها ۲۸ نفر (۲۶ درصد) دانشجویان به کار اشتغال داشتند، ۵۶ درصد آنان زن و ۵۰ نفر (۴۶ درصد) گیلانی بودند. میانگین معدل دانشجویان شاغل ۱۵٫۹۹ و میانگین معدل دانشجویان غیر شاغل ۱۶٫۳۲ بود و از نظر آماری اختلاف معنی داری را در این دو گروه شاهد بودیم ($P=0/04$). پس از همسان سازی دو گروه از نظر محل سکونت (گیلانی-غیرگیلانی)، باز هم اختلاف بین گروه شاغلین و غیرشاغلین معنی دار بود. پس از همسان سازی بر اساس جنس تفاوت معنی داری در بین دانشجویان زن شاغل دیده نشد ($p=0/16$). این امر در بین دانشجویان مرد نیز دیده شد ($p=0/17$). همسان سازی بر اساس ترکیب دو عامل جنس و محل سکونت اختلاف معنی داری را در بین شاغلین و غیرشاغلین مرد نشان داد ($p=0/034$) در حالی که این اختلاف در بین شاغلین زن وجود داشت ($p=0/87$).

نتیجه گیری: اختلاف مشاهده شده در بین دانشجویان شاغل

به افزایش پاسخ های آفریننده می انجامد. ۴. احراز نمرات بیشتر در آزمون های آفرینندگی گیلوفورد در کسانی که دوره های مربوط به حل مسائل به روش بارش مغزی را می گذرانند.

واژه های کلیدی: بارش مغزی، خلاقیت، آموزش، پیشنهاد.

A-10-577-3

عدالت آموزشی از دید دانشجویان پزشکی

معصومه محمدپور*، مهران آوخ کیسمی

* کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی بوشهر - دانشگاه علوم
پزشکی بوشهر

m.mohamadpour@bpums.ac.ir

مقدمه: اولین تعاریف درباره عدالت به سقراط، افلاطون و ارسطو نسبت داده شده است. مفهوم عدالت به معنای برابری و تساوی، دادگری و انصاف، داوری با راستی و درستی و مفاهیم دیگری از این قبیل است. به زبان امروزی در واقع عدالت، احقاق حقوق برای تمامی افراد جامعه است. عدالت و اجرای آن یکی از نیازهای اساسی و فطری انسان است و در طول تاریخ یکی از آرزوهای اساسی انسان اجرای عدالت و تحقق آن در جامعه بوده است. عدالت در ساختار و فرایند آموزشی (اجرای یکسان قوانین و مقررات آموزشی برای همه دانشجویان و ایجاد محیط یادگیری بدون استرس و...) بسیار ضروری می باشد.

روش کار: این بررسی با مرور کتب و مقالات متعدد فارسی و لاتین از کتابخانه های دانشگاه های علوم پزشکی و شبکه اینترنت در خصوص رعایت اصل عدالت در آموزش پزشکی تدوین یافته است.

یافته ها و نتیجه گیری: نتایج حاصل از مطالعات متعدد چاپ شده در ژورنال های اورژانس پزشکی در آمریکا، BMJ, JAMA مویید اصل عدم رعایت عدالت در آموزش پزشکی می باشد. در اکثر مطالعات دانشجویان، به عدم رعایت عدالت در نحوه آموزش اساتید، شیوه ارزشیابی اساتید از دانشجویان و امکانات آموزشی به عنوان چالش های عدالت آموزشی اشاره نمودند. چون پیشرفت جامعه در ارتباط تنگاتنگ با تحقق عدالت آموزشی است. بنابراین شایسته است که همه دانشجویان در یک محیط از امکانات آموزشی برابر استفاده نمایند تا انگیزه دانشجویان برای تلاش و رسیدن به اهداف علمی خدشه دار نگردد.

واژه های کلیدی: عدالت، قوانین و مقررات، آموزش پزشکی، قوانین و مقررات.

A-10-480-2

طراحی راهنمای یادگیری، ابزاری جهت آموزش بالینی

محمد رضا عبدالملکی*، صدیقه مومنی

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی کردستان - مرکز توسعه آموزش پزشکی

rezaabdolmalki@yahoo.com

مقدمه: افزایش تعداد دانشجویان، افزایش حجم دانش پزشکی، محدودیت زمان آموزش، غیر قابل پیش بینی بودن موقعیت های آموزشی از چالشهای پیش روی سیستم آموزش در دانشگاههای علوم پزشکی است. به این منظور یکی از ابزارهای مفید و قابل استفاده در نظام آموزشی می تواند راهنمای یادگیری باشد.

روش کار: در این مطالعه با استفاده از بررسی متون، مشاهده و مصاحبه های نیمه ساختارمند با متخصصین موضوع درسی، طراحی آموزشی و برنامه ریزی درسی راهنمای یادگیری برای کارآموزی دانشجویان پرستاری در بخش CCU طراحی گردید.

یافته ها: راهنمای یادگیری طراحی شده در سه فصل شامل: ۱- اطلاعات دوره ۲- مباحث دوره و ۳- ارزیابی دانشجویان آماده گردید. که در طراحی آن از اصول علمی طراحی آموزشی به منظور ایجاد یادگیری فعال و تعامل با یادگیرنده استفاده شده است. این اصول شامل: تحلیل یادگیرنده، تحلیل زمینه، تحلیل کار، تحلیل رویه، تعیین اهداف آموزشی، سازماندهی محتوا، طراحی پیام و مواد آموزشی، ارزشیابی می باشد.

نتیجه گیری: با توجه به اینکه مطالعات مختلف کارایی و تاثیر راهنمای یادگیری را در آموزش بالینی ثابت کرده اند، لذا با طراحی درست، موثر و علمی، این ابزار می تواند کمک قابل توجهی به مربیان و مدرسین بالینی نماید. استفاده از راهنمای یادگیری همچنین کمک می کند تا فراگیران یادگیری خود را بهتر درک کنند تا در کلیه مراحل آموزش بصورت مستقل عمل کرده و یادگیری عمیق و معنی داری داشته باشند.

واژه های کلیدی: راهنمای یادگیری، آموزش بالینی، طراحی آموزشی.

و غیرشاغل ناشی از اشتغال آنان نیست بلکه ناشی از تفاوت آنها در جنسیت و بومی یا غیربومی بودن آنان است و عامل جنسیت بیشترین نقش را ایفا می کند. به عبارت دیگر بدلیل بیشتر بودن درصد دانشجویان مرد در بین شاغلین نسبت به دانشجویان غیر شاغل اختلاف معنی دار بوجود آمده است به عبارت دیگر اشتغال باعث افت تحصیلی در بین دانشجویان نشده است.

واژه های کلیدی: دانشجویان، اشتغال، کیفیت آموزشی.

A-10-592-4

بررسی میزان آشنایی اعضای هیات علمی به منابع طب مبتنی بر شواهد دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور

علیرضا اولی پور، مهدی سیاح برگرد، احمد فخری، حسین کمیلی ثانی

دانشگاه علوم پزشکی اهواز

مقدمه: طب مبتنی بر شواهد سرفصلی جدید و افقی نو در آموزش پزشکی و درمان بیماران ایجاد کرده است، اما در صورت آشنا نبودن با منابع آن و بخصوص منابع الکترونیکی مربوطه امکان استفاده از این روش آموزشی و درمانی جدید وجود نخواهد داشت. هدف این پژوهش بررسی میزان آشنایی اعضای هیات علمی بالینی با منابع طب بالینی میباشد.

روش کار: روش این مطالعه به صورت توصیف و نمونه گیری از اعضای هیات علمی رشته مختلف بالینی در کارگاههای آموزش اساتید دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز بود، پرسشنامه تهیه شده به روش پاسخ گویی لیکرت بود.

یافته ها: از تعداد ۶۴ عضو هیات علمی بالینی ۱۸٫۶٪ از کل اعضاء با تمام منابع طب مبتنی بر شواهد که در پرسشنامه ذکر شده بود آشنا بودند و ۴۲٫۳٪ درصد با ۵۰ درصد از منابع آشنا بودند و ۶۷٫۸٪ با ۷۵ درصد منابع ذکر شده در پرسشنامه آشنا بودند. بیشترین آشنایی مربوط به متخصصین محترم داخلی و کمترین مربوط به اعضای هیات علمی گوش و حلق و بینی بود.

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه نشان میدهد بیشتر اعضای هیات علمی احتیاج به آموزش در دوره های کوتاه مدت در این زمینه دارند.

واژه های کلیدی: منابع طب مبتنی بر شواهد، عضو هیات علمی، آموزش پزشکی.

A-10-608-1

ارائه مجوز فعالیت به عنوان پزشک عمومی به فارغ التحصیلان
دانشگاههای خارج کشور

زهره یزدی

استادیار دانشگاه علوم پزشکی قزوین - دانشگاه علوم پزشکی قزوین

yazdizohreh@yahoo.com

مقدمه: در حال حاضر تمایل زیادی برای تحصیلات تکمیلی در بین جوانان ایرانی وجود دارد. تعدادی موفق به قبولی در رشته های مورد نظر در یکی از دانشگاههای دولتی و خصوصی در ایران می گردند. ولی همواره تعدادی از آنان در این امر شکست می خورند. تعدادی از این افراد ادامه تحصیل در خارج از کشور را به عنوان یک راه حل برای نیاز به ادامه تحصیل خود بر می گزینند. اکثر این پزشکان بعد از فارغ التحصیلی تمایل به برگشت به کشور خودشان و فعالیت به عنوان پزشک عمومی و یا ادامه تحصیل در رشته های تخصصی دارند. بر اساس قوانین موجود در ایران، جهت معتبر سازی مدارک اخذ شده توسط این افراد نیاز به گذراندن حداقل ۱,۵ سال در یکی از دانشگاههای علوم پزشکی و گذراندن تعدادی امتحان از جمله امتحان پیش کارورزی وجود دارد. علیرغم اینکه تعداد این افراد نسبتاً چشمگیر است، تا کنون مطالعه ای در مورد بررسی مشکلات و تجربیات آنان در طی گذراندن این دوره انجام نشده است. بر این اساس این مطالعه با هدف های زیر انجام می گردد: ۱- بررسی تجربیات این دانشجویان در طی دوره تکمیلی در ایران ۲- جستجو در مورد مشکلات این دانشجویان در طی دوره تکمیلی در ایران.

روش کار: این مطالعه در دانشگاه علوم پزشکی قزوین انجام شد و به روش فنومنولوژیک انجام می گردید. تعدادی از دانشجویان فارغ التحصیل دانشگاه های خارج از ایران که برای گذراندن دوره تکمیلی در دانشگاه علوم پزشکی قزوین به سر می برند، به عنوان شرکت کننده وارد مطالعه شدند. از این افراد در مورد تجربیات و مشکلاتشان در حین گذراندن دوره مصاحبه بعمل آمد. مصاحبه ها تا زمان رسیدن به اشباع اطلاعات ادامه یافت. تفسیر اطلاعات نیز به روش مطالعات تحلیلی انجام گردید.

یافته ها: در مجموع ۱۲ شرکت کننده مورد مصاحبه قرار گرفتند. آنالیز مصاحبه ها نشان داد که ۳ مضمون اصلی در مشکلات دانشجویان وجود داشت. مشکل در تطابق با محیط دانشگاه جدید، مشکل در تطابق دانسته های قبلی با آزمونهای جدید و مشکل در ارتباط برقرار کردن با سایر دانشجویان. مهمترین تجربه ذکر شده توسط دانشجویان نیز آشنایی با فرهنگ و دانشجویانی از سراسر دنیا در دانشگاههای محل تحصیلشان بود.

نتیجه گیری: در این مطالعه تعدادی از تجربیات و مشکلات دانشجویان

A-10-480-3

مروری بر روشهای آموزش مهارتهای عملی در علوم پزشکی،
چالشها و راهکارها

محمد رضا عبدالملکی*، صدیقه مومنی

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی کردستان - کردستان -
سنندج - دانشگاه علوم پزشکی کردستان - مرکز توسعه
آموزش پزشکی

rezaabdolmalki@yahoo.com

مقدمه: اهمیت انجام صحیح پروسیجر های بالینی در علوم پزشکی بر هیچ کس پوشیده نیست و انجام درست و بموقع پروسیجرها مستلزم آموزش صحیح آنها می باشد. با توجه به چالشها و محدودیتهای موجود در آموزش مهارتهای بالینی لازم است تا اساتید بالینی و مربیان در این زمینه مطالعات بیشتری داشته و از جدیدترین روشهای آموزش مهارتها اطلاع کافی داشته باشند. به این منظور سعی کرده ایم تا عوامل محدود کننده آموزش مهارتهای عملی را بررسی کرده و به بیان راهکارهای لازم بپردازیم.

روش کار: در این مطالعه با جستجوی الکترونیکی در پایگاه های اطلاعاتی شامل: Ovid, Google Scholar, Pubmed با استفاده از کلمات کلیدی «آموزش مهارتهای بالینی، روشهای تدریس بالینی، آموزش پروسیجر های بالینی، آموزش بالینی» مقالات مرتبط با موضوع مطالعه تا سال ۲۰۱۱ انتخاب شدند؛ و نیز از کتاب های مرتبط موجود نیز استفاده گردید.

یافته ها: در این میان چالشهای موجود در آموزش بالینی مورد بررسی قرار گرفت که یکی از مهمترین عوامل محدود کننده آموزش مهارتهای عملی عدم استفاده از روشهای نوین آموزش می باشد که در این مقاله به بیان هفت روش مؤثر در این زمینه پرداخته شده است. علاوه بر آن با توجه به اینکه بیشتر پروسیجرهای بالینی به صورت تهاجمی می باشد و نمی توان از بیمار واقعی برای آموزش و تمرین استفاده کرد استفاده از ابزارهای جدید و متنوع در یادگیری بسیاری از مهارتها نقش اساسی دارد، که در این مقاله به معرفی و توضیح درباره این ابزارها نیز پرداخته شده است.

واژه های کلیدی: آموزش مهارتهای بالینی، روشهای تدریس بالینی، آموزش پروسیجر های بالینی، آموزش بالینی.

این نتیجه نشان دهنده آن است که هدف طرح که بهبود روابط بین فردی کارکنان بوده محقق گشته است و دوره آموزشی بر افزایش روابط بین فردی کارکنان تاثیر گذاشته است، همچنین نتیجه بدست آمده با پژوهشهای مرتبط همسو بوده است؛ و فرضیه دوم که دوره های آموزشی ارتباط متقابل بر افزایش رضایت شغلی کارکنان تاثیر دارد نیز با اختلاف معناداری بین گروه مداخله و کنترل تائید شد، که این فرضیه نیز با پژوهشهای پیشین همسو بوده است.

واژه های کلیدی: آموزش، ارتباط متقابل، روابط بین فردی، رضایت شغلی، کارکنان.

خارج از کشور بررسی گردید؛ و بر اساس این نتایج راهکارهایی جهت غلبه بر مشکلات به آنان پیشنهاد شد. با توجه به افزایش دائمی تعداد این دانشجویان، توصیه به مطالعات بیشتر در این زمینه می گردد.

واژه های کلیدی: فارغ التحصیلان، دانشگاههای خارج کشور، فنومنولژی.

A-10-619-2

بررسی نقش دوره آموزشی "ارتباط متقابل" بر افزایش بهبود روابط بین فردی و افزایش رضایت شغلی کارکنان آموزش و دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی اراک، سال (۱۳۸۹-۱۳۹۰)

مهدي مسیبي*، فاطمه مهرابی روزه، فاطمه حسینی اصل

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی اراک - اراک - سردشت - دانشکده پزشکی

mah_mosayebi@yahoo.com

مقدمه: هدف پژوهش حاضر بررسی نقش دوره آموزشی "ارتباط متقابل" بر افزایش بهبود روابط بین فردی و افزایش رضایت شغلی کارکنان حوزه آموزشی و دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی اراک بوده است. مطالعه به صورت نیمه تجربی بوده است که

روش کار: روش اجرای این پژوهش از بین کارکنان مرتبط با امور دانشجویان این دانشگاه به شیوه تصادفی تعداد ۶۰ نفر انتخاب شده و به همین شیوه در دو گروه کنترل و مداخله هر کدام ۳۰ نفر قرار گرفتند و هر دو گروه طی دو مرحله با استفاده از پرسشنامه های «روابط بین فردی کوانتوم» و «رضایت شغلی هاپاک» مورد پیش آزمون و پس آزمون قرار گرفتند. سپس گروه مداخله طی ۲۴ ساعت در ۶ جلسه تحت آموزش دوره های تحلیل ارتباط متقابل قرار گرفته و گروه کنترل در لیست انتظار باقی ماندند و فقط مورد آزمون قرار گرفتند. پس از جمع آوری داده ها برای تجزیه و تحلیل داده های بدست آمده از نرم افزار SPSS و از روش توصیفی (میان، میانگین، نما)، همچنین به علت اینکه ما دو گروه مستقل داشتیم که دو بار آزمون از آنها گرفته شده بود از روش T-test مستقل نیز استفاده شد که

یافته ها: نتایج بررسی ها و یافته ها حاکی از آن بود که فرضیه اول: دوره آموزشی ارتباط متقابل بر بهبود روابط بین فردی شغلی در کارکنان دانشجویی، آموزشی دانشگاه علوم پزشکی اراک تاثیر دارد، با اختلاف معنی داری مورد تائید قرار گرفت و اختلاف معناداری بین نمرات گروه کنترل و مداخله پیش و پس از آموزش وجود داشت که

A-10-583-1

بررسی ارتباط شاخص های سخنرانان با نمرات ارزشیابی شرکت کنندگان در برنامه های آموزش مداوم دانشگاه علوم پزشکی کاشان در سال ۱۳۸۹

فرحناز جهانگیر، رایکا جمالی*، ندا مسلمی، سیدمحسن میری، رضوان منیری، سیدمهدی متولیان

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی کاشان - بلوار قطب راوند-حوزه معاونت آموزشی-دفتر آموزش مداوم

raika.jamali@gmail.com

مقدمه: نحوه ارائه سخنرانی نقش مهمی در تاثیرات برنامه های آموزش مداوم دارد. مطالعات درباره عواملی که بر نحوه ارائه سخنران تاثیر می گذارند اندک است. هدف این مطالعه بررسی ارتباط شاخص های سخنرانان با نمرات ارزشیابی شرکت کنندگان در برنامه های آموزش مداوم می باشد.

روش کار: این مطالعه مقطعی در برنامه های آموزش مداوم دانشگاه علوم پزشکی کاشان در سال ۱۳۸۹ انجام شد. نظرسنجی شرکت کنندگان از نحوه ارائه سخنرانان در پرسشنامه ای ثبت گردید. این ارزیابی شامل میزان تسلط علمی، بیان شیوا و روان، تناسب محتوای سخنرانی با موضوع برنامه، ارائه خلاصه و نتیجه گیری و کاربرد مطالب با امکانات موجود در کشور بود. خصوصیات سخنرانان توسط کارشناسان مرکز آموزش مداوم در پرسشنامه جداگانه ثبت شد. این خصوصیات شامل سن، جنس، درجه علمی، تعداد سخنرانی های برگزار شده قبلی در برنامه های آموزش مداوم، و حضور در کارگاه طرح درس سخنرانان بود.

یافته ها: نظرات ۱۶۰۷ شرکت کننده از ۱۰۳ سخنران (۷۷ مرد) با میانگین سنی (\pm انحراف معیار) برابر $45/22$ ($\pm 7/89$) سال بررسی شد. میانگین نمرات ارزیابی شرکت کنندگان در تمام شاخص ها در

بدون نام و برچسب زیر میکروسکوپ قرار گرفت و بدون هر گونه شرحی از دانشجویان خواسته شد آنها را فقط مشاهده علمی نمایند و با یافته های قبلی خود مقایسه نمایند و تکلیفی از دانشجویان در رابطه با این نمونه های مجهول خواسته نشد. طی جلسات آینده نمونه های مجهول لابلائی نمونه های عادی که دانشجویان برای نخستین بار آنها را می دید شرح داده می شد و از دانشجویان خواسته می شد که طبق روال آنها را ترسیم نمایند. طی مصاحبه شفاهی میزان رضایت دانشجویان از این روش بررسی شد اما به منظور مطالعه کمی در این پژوهش، در آزمون پایان ترم از ۱۰ نمونه انتخاب شده جهت مقایسه نمونه های عادی و مجهول ۵ نمونه از بین نمونه های عادی و ۵ نمونه از بین نمونه های مجهول انتخاب گردید و مورد مقایسه کمی و آماری قرار گرفت. طی مصاحبه شفاهی ۱۰۰ درصد دانشجویان از این شیوه استقبال نمودند.

واژه های کلیدی: بافت شناسی عملی، اسلاید میکروسکوپی مجهول، ارتقای کیفیت آموزش.

سخنرانانی که در کارگاه آموزشی طرح درس شرکت داشته و در بیش از یک برنامه آموزش مداوم سخنرانی کرده بودند به طور معنی دار از نظر آماری با سخنرانانی که در کارگاه طرح درس شرکت نداشته و در برنامه آموزش مداوم سخنرانی قبلی نداشتند اختلاف داشت. نمرات ارزیابی شرکت کنندگان در همه شاخص ها با شرکت در کارگاه آموزشی طرح درس و وجود بیش از یک سخنرانی قبلی در برنامه های آموزش مداوم همبستگی داشت.

نتیجه گیری: بر اساس نتایج این مطالعه شرکت سخنرانان در کارگاه آموزشی طرح درس و وجود سخنرانی قبلی در برنامه های آموزش مداوم در نمرات ارزشیابی شرکت کنندگان در این برنامه ها تاثیر می گذارد.

واژه های کلیدی: آموزش مداوم پزشکی، ارزشیابی برنامه های آموزشی، کارگاه آموزشی، سخنران، شرکت کننده، نظرسنجی، آموزش پزشکی.

A-10-627-1

بررسی مقایسه ای طرح درس ارائه شده اساتید گروه های مختلف آموزشی در دانشکده پرستاری و مامایی قزوین

نضال آژ*، محمد رضا مصطفایی

* کارشناس ارشد - عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین - دانشکده پرستاری و مامایی قزوین

nezal_ajh@yahoo.com

مقدمه: طرح درس به خط مشی آموزش اطلاق می شود که توسط مدرس برای یک جلسه یا یک دوره تدوین می شود طرح درس چارچوب تدریس را طراحی می کند که براساس آن استاد و دانشجو در هنگام تدریس با هدفی مشترک و مشخص به یک سو حرکت می کنند. آموزش براساس طرح درس به اساتید کمک می کند تا با برنامه مشخص سر کلاس حاضر شوند و باید های آموزشی گفته شود و مطالب درسی خود را مناسب تر ارائه دهند و تعادلی مناسب میان مطالب درس و طول مدت دوره برقرار کنند و همچنین دانشجویان را بهتر و دقیق تر سنجش و ارزیابی نمایند.

روش کار: در این مطالعه توصیفی - مقطعی طرح درس کلیه اعضای هیئت علمی دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه علوم پزشکی قزوین مورد ارزیابی قرار گرفت. آیتم های مورد بررسی شامل مشخصات عمومی درس، اهداف کلی، رئوس مطالب، اهداف ویژه، حیطه اهداف، روشهای یاددهی - یادگیری، رسانه و وسایل کمک آموزشی، وظایف و تکالیف

A-10-629-1

ارزیابی تاثیر استفاده از روش اسلاید میکروسکوپی مجهول در آموزش بافت شناسی عملی

مهران وطنچیان

استادیار علوم پزشکی خراسان شمالی - دانشکده پزشکی بجنورد
mvatanchian@gmail.com

مقدمه: یکی از روشهای یادگیری، استفاده از روشهای یادگیری فعال است؛ به این معنی که به جای آنکه دانشجو نقطه انتهایی زنجیره یادگیری و آموزش باشد، در ابتدای مسیر قرار گیرد و وادار به اندیشیدن باشد. «می ستایم معلمی را که اندیشیدن را بیاموزد نه اندیشه را؛ شهید محمد علی رجایی» یکی از روشهای رایج آموزش بافت شناسی عملی در دانشکده های پزشکی، توضیح اسلایدهای میکروسکوپی جلسه مورد بحث در ابتدای جلسه (پره لب) می باشد و سپس دانشجویان مطالعه و ترسیم را از نمونه های شرح داده شده انجام می دهند. از مزایای این روش آن است که تعداد مناسبی از اسلاید ها در هر جلسه بررسی می شوند و با توجه کمبود واحد عملی (۱ واحد) و سرفصل حجیم درس، ظاهرا روشی مناسب است؛ اما به هر روی معایب یک آموزش غیر فعال که عدم دقت کافی به ویژگیهای کلیدی هر نمونه باشد را داراست؛ لذا جهت معرفی روشی جایگزین یا مکمل روش قبلی در راستای ارتقای کیفیت آموزش و جلب توجه بیشتر دانشجویان پزشکی تصمیم گرفته شد از روش «اسلاید میکروسکوپی مجهول» به عنوان روشی مکمل روش روتین استفاده گردد. جهت اجرای این پژوهش طی هر جلسه آزمایشگاه بافت شناسی ۲ اسلاید میکروسکوپی از مباحث آینده درس

شدند. ابزار جمع آوری داده ها نیز ۴ پرسشنامه مجزا بود که مشکلات دانشجویان دارای مقاله و دارای طرح تحقیقاتی، دانشجویان بدون مقاله و بدون طرح تحقیقاتی را ارزیابی نمود. روایی و پایایی پرسشنامه ها تایید شد ($r = 0/89$). داده ها نیز از طریق نرم افزار spss.16 و آزمونهای کای دو و من ویتنی آنالیز شد.

یافته ها: دانشجویان دانشکده های پزشکی، پرستاری و مامایی و پیراپزشکی بالابودن ساعات درسی به ترتیب بامیانگین ($4/7 \pm 1/14$)، ($3/25 \pm 1/88$)، ($4/14 \pm 1/21$) و نیز پایین بودن میزان حق التحقیق را به ترتیب با میانگین ($2/8 \pm 1/04$)، ($1 \pm 1/06$)، ($2/71 \pm 1/95$) را به عنوان مهمترین مشکلات ارزیابی نمودند همچنین مهمترین مشکلات خودرپیرامون ارائه مقاله علمی، بالابودن میزان ساعات درسی به ترتیب بامیانگین ($4/13 \pm 1/58$)، ($3/9 \pm 1/72$)، ($3/82 \pm 1/6$) ارزیابی کردند. ضمن اینکه آشنایی اندکی نسبت به رسالت پایگاه توسعه تحقیقات بالینی داشتند. کمبود نشریات لاتین و آشنایی اندک با کتابخانه دیجیتال الکترونیک (INLM) نیز از دیگر مشکلات این دانشجویان بود.

نتیجه گیری: این پژوهش نشان داد گنجاندن واحد پژوهش در کوریکولوم دانشجویان گروه های پزشکی، تشکیل واحد پشتیبانی تحقیق در حوزه مدیریت تحقیقات، کوتاه کردن فرایند تصویب طرح های تحقیقاتی، برگزاری کارگاههای آموزشی، و افزایش حق التحقیق در دانشگاهها به عنوان اثربخش ترین استراتژیها در جهت ارتقاء پژوهش در دانشگاه ها خواهد بود.

واژه های کلیدی: عدم گرایش، دانشجویان، دانشگاه علوم پزشکی، انجام پژوهش، راهکار.

A-10-639-1

موانع بکارگیری نتایج تحقیقات در عملکرد بالینی از دیدگاه پرستاران شاغل در مراکز آموزشی درمانی

شهربانو لطیفی^{*}، آسیه خلیل پور

^{*} کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی بابل - بابل - دانشگاه علوم پزشکی بابل

latifnursing@yahoo.com

مقدمه: استفاده صحیح از شواهد و یافته های مبتنی بر تحقیقات به ارتقاء کیفیت و اعتبار مراقبت منجر شده و پرستاران را نسبت به عملکرد خود پاسخگو می نماید. همچنین آگاهی از موانع بکارگیری نتایج تحقیقات، ابزار اساسی در جهت نیل به عملکرد مبتنی بر نتایج پژوهش ها است. این مطالعه به بررسی این موانع از دیدگاه پرستاران بالینی، پرداخته است.

دانشجو، نحوه ارزشیابی و نمره کل درس، زمان بندی و منابع بود.

یافته ها: در این مطالعه کلیه دروس ارائه شده در نیمسال اول ۹۰-۹۱ مورد ارزیابی قرار گرفت بیشترین ابزار مورد استفاده (در ۹۹٪ موارد) ویدئو پروژکتور و پاورپوینت بود که توام با روش سخنرانی مورد بهره برداری قرار گرفت. ۷۶٪ از دروس ارائه شده توسط گروه معارف و ادبیات طرح درس نداشتند. تنها ۲۰٪ ارائه شده دروس ارائه شده توسط گروه علوم پایه درس کامل داشتند و ۱۷٪ بصورت تقویم درس که تنها نام اساتید و مبحث مورد نظر اشاره شده بود. حدود ۶۶٪ طرح درس اصلا نداشتند. در دروس اختصاصی مامایی ۸۵/۵٪ طرح درس نداشتند که این رقم در دروس اختصاصی پرستاری ۷۰٪ بود هیچکدام از اساتید مدعو از دانشکده پزشکی و تنها یکی از اساتید علوم پایه برگزار نموده بود و این موضوع در دروس اختصاصی مامایی و پرستاری ۷۰٪ عنوان شده بود.

نتیجه گیری: اساتید مدعو از دانشکده پزشکی و علوم پایه و معارف نسبت به ارائه طرح درس و ارزیابی تکوینی علاقه ای نشان نداده اند.

واژه های کلیدی: مقایسه، طرح درس، گروه های آموزشی.

A-10-424-1

بررسی علل عدم گرایش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اراک به امر تحقیق و پژوهش

زهره عنبری^{*}، معصومه صافی، سعید چنگیزی آشتیانی، رحمت اله جدیدی

^{*} استادیار دانشگاه علوم پزشکی اراک - اراک - سردشت، دانشکده پزشکی، معاونت آموزش و تحقیقات، مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

zohre_393@yahoo.com

مقدمه: انجام تحقیقات کاربردی و استفاده از یافته های پژوهشی بسان مغزی متفکر، مدیریت دانشگاه را در تصمیم گیری یاری می دهد در این میان اصلی ترین وظیفه دانشجویان در محیط دانشگاهی، یادگیری مهارتها و نیز توجه به انجام تحقیقات علمی می باشد. هدف از انجام این پژوهش نیز تعیین مشکلات دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اراک پیرامون انجام تحقیق بود.

روش کار: در این پژوهش توصیفی - تحلیلی، مشکلات ۲۷۷ دانشجو در دانشکده های پزشکی، پرستاری مامایی و پیراپزشکی پیرامون ارائه مقاله علمی و انجام طرحهای تحقیقاتی ارزیابی گردید. دانشجویان مورد مطالعه، از طریق نمونه گیری طبقه ای از کل دانشکده ها انتخاب

پیچیده و تغییرات مکرر ویژگی های اخلاقی و فرهنگی، می باشد. بنابراین، تصمیم گیری، پیچیدگی های زیادی پیدا کرده و نیاز به تفکر بحرانی دارد. پرسنل فوریت های پزشکی، پیوسته در حال تصمیم گیری های ساده و پیچیده هستند و هرانتهاب، از حساسیت بسیار بالایی برخوردار است، لذا داشتن مهارت های تصمیم گیری و مهارت حل مسئله، در آنان، امری ضروری می باشد؛ لذا هدف از این مطالعه تعیین تاثیر آموزش مهارت حل مسئله بر تصمیم گیری دانشجویان فوریت های پزشکی می باشد.

روش کار: این مطالعه یک مطالعه نیمه تجربی است که بر روی ۳۰ نفر از دانشجویان فوریت های پزشکی در دو گروه شاهد (۱۵ نفر) و آزمون (۱۵ نفر) انجام گرفته است. برای این منظور گروه آزمون به مدت ۸ جلسه دو ساعته در طول ترم تحت آموزش مهارت حل مسئله قرار گرفتند ولی گروه شاهد آموزشی دریافت نکردند. برای تعیین مهارت تصمیم گیری از پرسشنامه محقق ساخته **decision making** استفاده شد. تجزیه و تحلیل اطلاعات در نرم افزار spss انجام گرفت.

نتیجه گیری: نتایج حاصل از این مطالعه نشان داد مهارت تصمیم گیری در دانشجویان فوریت های پزشکی از حد قابل قبولی برخوردار نیست. همچنین آموزش مهارت حل مسئله در گروه آزمون موجب تقویت مهارت تصمیم گیری در آنان شده است.

واژه های کلیدی: حل مسئله، تصمیم گیری، دانشجوی فوریت های پزشکی.

A-10-562-2

نحوه تدریس و ارزشیابی دروس (بیوشیمی یک) از دیدگاه دانشجویان رشته پزشکی

سهیلا معین

استادیار دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان - بندرعباس - انتهای بلوار امام حسین دانشکده پزشکی گروه بیوشیمی

soheila_9@yahoo.com

مقدمه: دانشجویان در تحول نظام آموزش علوم پزشکی نقش مهمی را برعهده دارند و ضروری است که دیدگاه دانشجویان در باره نحوه تدریس و ارزشیابی دروس مورد بررسی قرار گیرد. در این راستا تحقیقی از سال ۱۳۸۶-۱۳۸۹ در دانشکده پزشکی انجام شد.

روش کار: این معالعه از نوع توصیفی- تحلیلی است. در این تحقیق ۱۷۵ دانشجوی رشته پزشکی شامل ۱۰۱ دختر و ۷۴ پسر (به صورت سرشماری) به سئوالات پرسشنامه (محقق ساخته) پاسخ دادند. ضریب

روش کار: این مطالعه مقطعی در سال ۱۳۹۰ بر روی ۳۱۳ نفر از پرستاران سه مرکز بزرگ آموزشی، درمانی بابل انجام شد. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه بود که قسمت اول آن مربوط به اطلاعات علمی و حرفه ای واحدهای مورد پژوهش و قسمت دوم بر گرفته از مقیاس موانع فونک بود. جهت تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار ۱۷ Spss، نسبت درصد و آزمون تحلیل عامل استفاده شد.

یافته ها: حاصل تحلیل عامل شناسایی چهاربعد بود که تحت عناوین انتشار، تحقیق، پرستاری و سازمانی نامگذاری شد. سه تا از مهم ترین موانع به ترتیب «نبودن وقت کافی در شغل پرستاری برای کاربرد عملی ایده های تازه»، «عدم نشر به موقع و سریع گزارشات و مقالات تحقیقی» و «عدم همکاری و مشارکت پزشکان با بکار بستن نتایج تحقیقات پرستاری» بودند که هر یک به طور جداگانه در یک بعد خاص قرار گرفتند. موانع «اعتماد کم پرستاران به نتایج تحقیقات»، «روشن نبودن درستی نتیجه گیری محققان از نتایج تحقیقات»، «گزارش نتایج متضاد در متون تحقیقی» و انتشار اکثریت نتایج تحقیقات به زبان انگلیسی «تحت بارگذاری هیچ یک از عوامل قرار نگرفتند».

نتیجه گیری: یافته برجسته مطالعه حاضر این بود که واحدهای مورد پژوهش مشکلات و موانع را نسبتاً در تمامی ابعاد تعیین کردند. با توجه به سه مانع اول می توان گفت که نه تنها مسئولین باید تسهیلاتی را جهت بکارگیری یافته های تحقیقی ایجاد کرده و مجوز بکارگیری از آنها را صادر نمایند، بلکه باید جهت ایجاد دانش، مهارت و نگرش مثبت در پرستاران نسبت به تحقیقات، امکانات آموزشی را برای آنها فراهم نمایند.

واژه های کلیدی: تحقیق، به کارگیری نتایج تحقیق، موانع، پرستار.

A-10-636-1

بررسی تاثیر آموزش مهارت حل مسئله بر تصمیم گیری دانشجویان فوریت های پزشکی دانشکده پرستاری بروجن

محمد حیدری*، سارا شهبازی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد - بروجن - سه راه دانشسرا - دانشکده پرستاری

mo.heydari@yahoo.com

مقدمه: امروزه در عرصه مراقبت های بهداشتی، پرسنل فوریت های پزشکی با موضوعات و موقعیت های پیچیده و فزاینده ای مواجه هستند که حاصل تکنولوژی پیشرفته، درک بالا و تیز هوشی در بخش های اجتماعی، بالارفتن فرهنگ بهداشتی، فرایندهای بیماری های

روش کار: این مقاله با هدف بررسی و بیان راهکارهای افزایش اثربخشی ژورنال کلاب در آموزش پزشکی، تهیه شده است. ساختار متدولوژی مقاله بصورت مروری بوده و از پایگاههای اطلاعاتی مختلفی استفاده شده است.

یافته ها: بررسی منابع نشان می دهد که عوامل زیر در افزایش هرچه بیشتر اثربخشی ژورنال کلاب تاثیر دارند. این عوامل در ده مرحله اساسی شرح داده می شوند و برای هر مرحله نکات برجسته ای ذکر می شود. ۱- انتخاب رئیس جلسه، ۲- تعیین اهداف، ۳- تعیین گروه هدف، ۴- تعیین زمان و مکان مناسب، ۵- انتخاب مقاله مناسب، ۶- یادداشت برداری مناسب، ۷- فراخوانی و اطلاع رسانی، ۸- برگزاری ژورنال کلاب، ۹- انجام ارزشیابی و ۱۰- برنامه ریزی برای ژورنال کلاب بعدی. در این میان بایستی به اصول آموزش و یادگیری در بزرگسالان، جذاب کردن ژورنال کلاب، دینامیک گروه آموزشی و رسانه های آموزشی مناسب توجه داشت و برای پربار شدن جلسات بعدی از شرکت کنندگان بازخورد مناسب را دریافت نمود.

نتیجه گیری: با توجه به اینکه از این روش آموزشی به وفور در مراکز آموزشی درمانی جهت آموزش دانشجویان گروههای مختلف پزشکی استفاده می شود، توجه به یافته های این پژوهش می تواند در ارتقای اثربخشی ژورنال کلاب اثرگذار باشد.

واژه های کلیدی: ژورنال کلاب، آموزش پزشکی، مراکز آموزشی درمانی.

آلفا کرونباخ این پرسشنامه ۰/۸ بوده که نشان می دهد ابزار جمع آوری داده ها از پایایی خوبی برخوردار است. داده ها با استفاده از SPSS14 مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته ها: بهترین روش تدریس بیوشیمی ۱ را ۵۰/۳ درصد دانشجویان تلفیقی از ارائه مطالب درسیبر روی تابلو، ارائه مطالب به صورت اسلاید و ترانسپرنس ذکر نمودند. دقیق ترین سئوالات جهت ارزشیابی دانشجویان، سئوالات چهار گزینه ای ۶۴/۷ درصد، سئوالات دارای جواب کوتاه ۱۸ درصد می باشند. ۴۴/۸ درصد دانشجویان کتابهای مرجع را مطالعه و ۵۵/۲ درصد این کتابها را مطالعه نمی کردند. ۵۶/۸ درصد دانشجویانی که کتابهای مرجع را مطالعه می کردند زمان بسیار کمی را صرف مطالعه این کتابها نموده، ۵۰/۶ درصد دانشجویان از اینترنت جهت درک بهتر مباحث بیوشیمی استفاده نموده اند.

نتیجه گیری: از دیدگاه دانشجویان بهترین روش تدریس بیوشیمی تلفیق روشهای مختلف ارائه جهت مطالب درسی می باشد. سئوالات چهار گزینه ای بهترین روش ارزشیابی دانشجویان می باشد. تعداد دانشجویانی که زمان مناسبی را صرف مطالعه کتابهای مرجع می نمایند بسیار کم است. ضروری است راهکردهای مختلفی جهت رفع این نقیصه مد نظر قرار گیرد. می توان بخشی از سئوالات امتحانی را بر اساس مطالب کتابهای مرجع طرح نمود. استفاده بیشتر از اینترنت جهت درک بهتر مطالب درسی راهکرد موثری در ارتقا سطح یادگیری دانشجویان خواهد بود.

واژه های کلیدی: ارزشیابی بیوشیمی، تدریس، دیدگاه دانشجویان، رشته پزشکی.

A-10-419-23

بررسی نیازهای آموزشی رابطین بهداشت و مربیان آنان در استان مرکزی در سال ۱۳۸۹: یک مطالعه کیفی

اکرم بیاتی، فاطمه قنبری، محسن شمسی، اکرم شریفی

مقدمه: با توجه به اهمیت حضور رابطین در برنامه های بهداشتی و اینکه در سالهای اخیر شاهد کاهش میزان همکاری و یا قطع ارتباط آنها با مراکز بهداشتی درمانی هستیم این مطالعه کیفی از نوع آنالیز محتوا با هدف تعیین نیازهای آموزشی رابطین بهداشت و مربیان آنان انجام شده است.

روش کار: پژوهش حاضر کیفی بوده و ابزار جمع آوری اطلاعات بحث متمرکز گروهی و مصاحبه عمیق فردی بوده که با سه گروه از افراد شامل رابطین بهداشت شاغل، قطع همکاری کرده و مربیان آنان انجام و نیازهای آموزشی آنان سوال شده است در مجموع ۱۴ جلسه مصاحبه متمرکز گروهی و ۵ جلسه بحث عمیق فردی بر اساس نمونه گیری مبتنی بر هدف انجام شد سپس داده های متنی شرکت کنندگان با استفاده از روش تحلیل محتوای کیفی مورد تحلیل قرار گرفت.

A-10-641-1

چگونه اثربخشی ژورنال کلاب را افزایش دهیم؟

کاظم حسین زاده*، رقیه رحمتی، محمدرضا مصطفایی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی قزوین - قزوین-بلوار باهنر- دانشگاه علوم پزشکی- دانشکده پرستاری و مامایی

kazemhosseinzadeh@gmail.com

مقدمه: ژورنال کلاب به عنوان یک گردهمایی آموزشی تعریف می شود که حضار در مورد مقاله ای به بحث می پردازند و یکی از روش های مناسب بمنظور بروز کردن دانش در آموزش پزشکی می باشد. از آنجا که به وفور در مراکز آموزشی درمانی به وفور از این روش آموزشی استفاده می شود، هدف این مقاله بررسی و بیان راهکارهای افزایش اثربخشی ژورنال کلاب می باشد.

که همزمان با تدریس تئوری درس به دانشجویان داده شد. در آخر هم از هر دو گروه دانشجویان امتحان پایان ترم گرفته شد و نمرات بدست آمده از دانشجویانی که بدون طرح درس (شاهد) با دانشجویانی که با طرح درس (مورد) جمع آوری گردید با روش آماری t زوج تجزیه و تحلیل گردید.

یافته ها: نتایج به دست آمده از این طرح با گرفتن امتحان پایان ترم از دانشجویان بصورت بدون اجرای این طرح درس (شاهد) و با اجرای این طرح درس (مورد) نمرات هر دو گروه دانشجویان جمع آوری شد و با روش آماری t زوج مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. میانگین نمرات دانشجویان بدون اجرای طرح درس ۱۵/۰۸ و میانگین نمرات دانشجویان بعد از اجرای طرح درس ۱۷/۱۴ می باشد که نتایج بدست آمده بعد از اجرای این طرح درس بطور معنی دار بالاتر از قبل از اجرای این طرح درس می باشد ($p < 0/05$). از طرفی میانگین نمرات قبل و بعد از اجرای طرح درس با هم ارتباط دارند ($p < 0/05$). جدول زیر میانگین و مقایسه نمرات دانشجویان را نشان می دهد.

نتیجه گیری: همانطور که مشاهده می گردد اجرای این طرح درس موفقیت آمیز بوده است بطوریکه این طرح درس در شورای طرح درس مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه بررسی شده است و به عنوان طرح درس برگزیده از طرف شورای طرح درس مرکز انتخاب شده است و این طرح درس در اختیار تمامی گروه های آموزشی دانشگاه قرار گرفته تا از الگو برداری شود. همچنین در پایان ترم با اجرای طرح درس از دانشجویان نظرسنجی به عمل آمد که ۸۵٪ از دانشجویان با اجرای آن موافق بودند.

واژه های کلیدی: طرح درس، اتاق عمل، یادگیری، پیراپزشکی، برنامه آموزشی.

A-10-644-1

تأثیر آموزش بازخورد خطا در یادگیری اصطلاحات انگلیسی (همایی ها) در دانشجویان

ابوالقاسم شریفی فرادنبه^{*}، علی اکبر جعفرپور، سعید کتابی، عباس قاری علویجه، مرضیه عسگری، شهلا علایی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد

sharifia@skums.ac.ir

مقدمه: بازخورد خطا یکی از مهمترین استراتژی هایی است که در آموزش استفاده می شود. همایی ها نیز یکی از مهمترین عناصر در کارایی زبان است. با وجود این کارایی بازخورد تصحیح خطا در همایی تاکنون مورد بررسی قرار نگرفته است. بعضی از محققان تأثیر بازخورد خطا را گزارش می دهند در حالی که محققان دیگری اظهار داشته اند

یافته ها: از تحلیل متن مصاحبه ها مفاهیم کلیدی زیر در سه طبقه اصلی شامل سخت افزار و نرم افزارها، آموزش دهندگان و آموزش گیرندگان استخراج شد. طبقه اصلی سخت افزارها و نرم افزارها به چهار طبقه فرعی شامل زمان، فضا و وسایل کمک آموزشی، کتب و محتوای تدریس و طبقه اصلی آموزش دهندگان شامل شیوه تدریس، آگاهی و مهارت و طبقه اصلی آموزش گیرندگان نیز دارای ۵ طبقه فرعی، بکارگیری، سطح سواد، تجربه، سطح یادگیری و انگیزه شد.

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه بر این موضوع تأکید دارند که بسیاری از نیازهای آموزشی رابطین و مربیان آنها تامین نگردیده که در بسیاری از موارد زمینه ساز قطع ارتباط رابطین با مراکز بهداشتی گردیده است لذا ارایه فیدبک به مسئولین مربوطه جهت تامین نیازهای مربوطه می تواند در ارتقاء فعالیتهای رابطین و ماندگاری آنان در سیستم بهداشتی تأثیر گذار باشد.

واژه های کلیدی: مربیان، رابطین بهداشت، مراکز مجری برنامه رابطین، نیازهای آموزشی.

A-10-500-2

تأثیر اجرای طرح درس آشنایی با وسایل و تجهیزات اتاق عمل بر میزان یادگیری دانشجویان اتاق عمل

رضا دیده دار^{*}، داریوش رستمی، سعید امانلو

* هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی زابل - زابل - چهارراه بهداشت - مجتمع آموزشی - دانشکده پزشکی - کدپستی ۹۸۶۱۶۱۵۵۸۱

rezadid123@gmail.com

مقدمه: طرح درس عبارت است از برنامه ریزی و سازمان دادن به مجموعه فعالیت هایی که مدرس در ارتباط با هدف های آموزشی، محتوای درس و توانایی های دانشجویان برای یک زمان مشخص تدوین میکند.

روش کار: این مطالعه یک مطالعه توصیفی - تحلیلی از نوع موردی - شاهدهی و روش نمونه گیری آسان می باشد. ۳۸ نفر از دانشجویان دو دوره اتاق عمل به صورت موردی شاهدهی وارد مطالعه شدند. دو دوره دانشجویان که یک دوره در ترم مهر سال ۸۹ بدون اجرای طرح درس تدریس شدند و دوره بعدی دانشجویان اتاق عمل در ترم بهمن سال ۸۹ با اجرای طرح درس مورد تدریس قرار گرفتند. از آنجا که این درس به میزان ۲ واحد نظری بود و خود درس مشاهده می شود که کاملاً عملی می باشد، خلا بخش عملی در آن احساس می گردد که استاد درس مربوطه برای دانشجویان چند جلسه کار عملی در دانشکده و در اتاق عمل بیمارستان امیرالمومنین زابل در نظر گرفت

ساخته، بررسی و داده‌های خام با استفاده از نرم افزار SPSS 18 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: ۳۱/۶ درصد دانشجویان از جایگزینی سوالات کامل کردنی و جور کردنی با جدول کلمات متقاطع اعلام رضایت نموده و در مورد جالب بودن استفاده از این شیوه در آزمون (۵۵/۱ درصد)، افزایش تفکر خلاق (۴۲/۹ درصد) و مرور ذهنی مطالب خوانده شده (۴۳/۹ درصد)، گزینه زیاد و خیلی زیاد و در مورد تداعی معانی و یادآوری مفاهیم (۳۳/۷ درصد) گزینه متوسط را انتخاب نمودند.

نتیجه گیری: از آنجا که جایگزینی سوالات کامل کردنی و جور کردنی با جدول کلمات متقاطع، موجب افزایش تفکر خلاق و تداعی معانی و یادآوری مفاهیم شده و واحدهای پژوهشی در مورد استفاده از آن اعلام رضایت نموده اند، لذا استفاده از جدول کلمات متقاطع در آزمون‌های تراکمی و تکوینی توصیه می شود.

واژه‌های کلیدی: طراحی آزمون، جدول کلمات متقاطع، نگرش، رضایت.

A-10-532-1

نظر سنجی در مورد کارگاه آمادگی برای آزمون پیش کارورزی

رضا رزاقی، اسماعیل فخاریان، منصوره مومن هروی*، حسین قادریان، آزاده ظهیری

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی کاشان - دفتر توسعه آموزش دانشکده پزشکی - کاشان - بلوار قطب راوندی - دانشکده پزشکی

mansoreheravi@yahoo.com

مقدمه: امتحان پیش کارورزی مهمترین آزمون دانشجویان پزشکی است که میتواند دانش آنها را در دوره کارآموزی پزشکی ارزیابی کند با توجه به افت مشاهده شده در نتایج رتبه بندی امتحان پیش کارورزی دانشگاه علوم پزشکی کاشان در آزمون دوره قبل تصمیم گرفتیم با انجام مداخله و برگزاری کارگاه، آمادگی دانشجویان را افزایش دهیم. این مطالعه نتیجه نظر سنجی به عمل آمده از دانشجویان پس از برگزاری کارگاه و قبل از امتحان پیش کارورزی می باشد.

روش کار: ابتدا سوالات امتحانی ده دوره قبل در هر رشته گردآوری و تفکیک گردید و برای گروههای بالینی ارسال شد. سپس با اعضا هیئت علمی گروهها جلسات هماهنگی برگزار گردید و مدرسین انتخاب گردیدند. مدرسین با توجه به نکات مهم آموزشی در هر رشته سوالات را انتخاب نمودند. یک کارگاه سه روزه برنامه ریزی شد و اساتید

که کاربردی ندارد و بطور کلی جواب علمی محکم برای این موضوع یافت نشده است. این مطالعه سعی کرده است که به کارآیی بازخورد تصحیح خطا در همایی های گرامری و واژه ای پاسخ دهد.

روش کار: در این مطالعه تجربی تعداد ۱۸۱ دانشجوی مترجمی زبان از دانشگاه دولتی و پیام نور و آزاد شهرکرد انتخاب و براساس آزمون تعیین سطح (OPT Oxford Placement Test) در سه سطح مبتدی، متوسط و پیشرفته قرار گرفتند. شرکت کننده گان این سطوح در دو گروه کنترل و آزمایش تقسیم گردیدند سپس آزمون چند گزینه ای خطاهای همایی رایج در ۹۰ تست بین دانشجویان در دو گروه مورد و شاهد توزیع گردید. خطاهای گروه ها تعیین و در گروه مورد، آموزش داده شد سپس آزمون مذکور در دو گروه تکرار گردید. اطلاعات بدست آمده با استفاده از آزمون T-test مورد تحلیل قرار گرفت.

نتیجه گیری: آزمون قبل از مداخله در دو گروه کنترل و آزمایش نشان داد که تفاوت آماری معناداری بین دو گروه وجود ندارد.

واژه‌های کلیدی: بازخورد تصحیح خطا، آموزش، یادگیرنده زبان دوم، همایی واژه ای، همایی گرامری.

A-10-91-1

بررسی رضایت و نگرش فراگیران در مورد استفاده از جدول کلمات متقاطع در آزمون

حسن عبیدی، محمد ذوالعدل، پرویز یزدان پناه، مسعود مقیمی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی یاسوج - یاسوج، جنب بیمارستان امامسجاد (ع)، دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

abidihassan@yahoo.com

مقدمه: خلاقیت در طراحی آزمون به همراه جلب توجه و رضایتمندی آزمون شوندگان، از مهارت‌های ارزشیابی محسوب می شود؛ یکی از این شیوه‌ها، استفاده از جدول کلمات متقاطع به عنوان یک شیوه ارزشیابی آموزشی است.

هدف: این مطالعه با هدف تعیین رضایت و نگرش فراگیران در مورد استفاده از جدول کلمات متقاطع در آزمون‌های پایان ترم انجام شد.

روش کار: این مطالعه توصیفی مقطعی در نیمسال اول سال تحصیلی ۸۹-۹۰، در آزمون درس انگل شناسی دانشجویان پرستاری و اتاق عمل، پرستاری بهداشت روان (۱) و پرستاری بیماری‌های روانی (۲) انجام و میزان رضایتمندی و نگرش دانشجویان در مورد استفاده از جدول کلمات متقاطع در آزمون با استفاده از پرسشنامه پژوهشگر

پرسشنامه سروکوال (کیفیت خدمات) جمع آوری شده است. داده های جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار Spss نسخه شانزده تجزیه و تحلیل شده است.

یافته ها: در این مطالعه مشاهده شد که میانگین شکاف کیفیت بین وضع موجود و وضع مطلوب خدمات آموزشی در تمام ابعاد کیفیت از دیدگاه دانشجویان منفی می باشد. شکاف کلی کیفیت ۱/۳۱- می باشد و بیشترین شکاف کیفیت در بعد ملموس (۱/۶۲-) و کمترین شکاف کیفیت در بعد اطمینان (۱/۰۲-) مشاهده شد و بین ادراکات و انتظارات دانشجویان در هر پنج بعد کیفیت تفاوت آماری معناداری مشاهده شد.

واژه های کلیدی: شکاف کیفیت، خدمات آموزشی، سروکوال، ادراک، انتظار.

A-10-596-7

بررسی نیازهای آموزشی دانشجویان استعداد درخشان دانشگاه علوم پزشکی قزوین در سال ۱۳۹۰

افسانه یخ فروش ها، مونا جابرها، دکتر امیر پیمانی، دکتر امیر ضیایی

دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: امروزه دانشگاهها بیش از هر چیز نیازمند طراحی برنامه هایی هستند که زمینه های کنجکاوی علمی و رشد دانشجویان بلاخص دانشجویان استعداد درخشان را فراهم کنند زیرا کشور بیش از هر چیز به پرورش استعدادهای درخشان نیاز دارد، نیروهایی که بتوانند در سطح منطقه و جهان رقابت کند و این امر جز با ایجاد زمینه های کنجکاوی علمی و شناخت نیازهای آموزشی آنها تحقق نمی یابد. هدف: هدف این مطالعه بررسی نیازهای آموزشی دانشجویان استعداد درخشان دانشگاه علوم پزشکی قزوین جهت توانمند سازی آنها است.

روش کار: در یک مطالعه توصیفی مقطعی اطلاعات مربوط به ۱۰۲ پرسشنامه تکمیل شده توسط دانشجویان استعداد درخشان دانشگاه علوم پزشکی قزوین مورد بررسی قرار گرفت. ابزار جمع آوری داده ها پرسشنامه ای بود که روایی محتوای آن با نظر خواهی از صاحب نظران و با پایایی ($r=0.8$) مورد استفاده قرار گرفت. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از آمارهای توصیفی از طریق نرم افزار SPSS انجام شد.

یافته ها: در این مطالعه اکثر شرکت کنندگان مونث (۸۱٪) و در مقطع کارشناسی (۶۱٪) بودند. مهم ترین اولویت های آموزشی آنها به ترتیب شامل: زبان انگلیسی (۷۵٪)، آشنایی با علوم نوین (بیوتکنولوژی، ژنتیک) (۶۳٪)، اصول مقاله نویسی (۶۱٪)، مدیریت نظام سلامت (۵۸٪)، آشنایی با نرم افزارهای آماری (۵۵/۲٪) و آشنایی

گروههای مختلف در زمان تعیین شده به شرح نکات مهم آموزشی و مرور سوالات دوره های قبل نمودند از دانشجویان در مورد نحوه برگزاری کارگاه، کیفیت تدریس مدرسین و ضرورت برگزاری آن نظر سنجی بعمل آمد.

یافته ها: میزان رضایت در مورد تاثیر کلاسها در افزایش دانش در مورد گروه نورولوژی بیشترین بود گروههای پزشکی اجتماعی، چشم و ENT بترتیب توانستند رضایت دانشجویان را با افزایش دانش آنها پس از گروه نورولوژی کسب کنند. از نظر کیفیت تدریس مدرسین بیشترین رضایت از مدرسین گروه چشم، پزشکی اجتماعی، نورولوژی و ENT ذکر شد. مدیریت کارگاه از نظر ۹۲/۲٪ افراد خوب بود. فضای فیزیکی، پذیرائی و اطلاع رسانی و نظم در برگزاری کلاسها از نظر اکثریت دانشجویان خوب بود. بیشترین نارضایتی در مورد طول مدت کارگاه ۲۶/۹٪ و زمان برگزاری کارگاه ۳۳/۳٪ بود. ضرورت برگزاری کارگاه از سوی ۲۸/۵٪ بسیار زیاد و از نظر ۷۱/۴٪ شرکت کنندگان متوسط ذکر شد. **نتیجه گیری:** برگزاری کارگاه آمادگی برای آزمون پیش کارورزی اگر در زمان مناسب و در طول دوران استاجری با برنامه ریزی قبلی صورت گیرد میتواند با رضایت و موفقیت بیشتر دانشجویان همراه باشد.

واژه های کلیدی: آزمون، پیش کارورزی، آمادگی.

A-10-657-1

شکاف کیفیت خدمات آموزشی از دیدگاه دانشجویان در دانشکده علوم پزشکی نیشابور

علی غلامی*، امین اصغری، حجت محمد زاده، آتنا صمدی

* کارشناس ارشد دانشکده علوم پزشکی نیشابور - نیشابور،
خیابان امام خمینی، امام خمینی ۲۷، معاونت آموزشی دانشکده
علوم پزشکی

aagholami80@yahoo.com

مقدمه: در محیطهای دانشگاهی اولین گام برای ارتقاء کیفیت، شناخت ادراکات و انتظارات دانشجویان از خدمات ارائه شده می باشد. هدف این مطالعه تعیین شکاف کیفیت خدمات آموزشی ارائه شده در دانشکده علوم پزشکی نیشابور با استفاده از ادراک و انتظار دانشجویان دریافت کننده خدمات می باشد.

روش کار: این مطالعه مقطعی در سال ۱۳۹۰ و بر روی کلیه دانشجویان دانشکده علوم پزشکی نیشابور انجام شده است. داده ها با استفاده از

بود؛ و در حیطه مدیریت و سازمان دهی (۳/۴۳) (۸۶/۶۷) رضایت داشتند.

نتیجه گیری: به نظر می رسد علیرغم وجود نقاط قوت قابل توجه در روند برگزاری کارگاههای آموزشی، حیطه مدیریت و سازمان دهی نیازمند اتخاذ سیاستهای جدید و کاربردی تری می باشد و در حیطه ارزیابی از مدرس بیشترین نمره ارزیابی مربوط به مدرسین مجربی بوده که سابقه برگزاری کارگاه را داشته اند.

واژه های کلیدی: ارزشیابی، کارگاههای آموزشی.

با بانک های اطلاعاتی (۵۴٪) بود. بین سطح نیاز آموزشی دانشجویان و مشخصات دموگرافیک رابطه معنی داری وجود نداشت.

نتیجه گیری: مأموریت دانشگاهها تولید علم و پرورش استعدادهاست. رشد استعدادها بیش از هر چیز به کیفیت و نیازهای یادگیری دانشجویان بستگی دارد که با اجرای طرحهای نیازسنجی آموزشی و برگزاری دوره های آموزشی مورد نیاز و با کیفیت، می توان به نتیجه مطلوب دست یافت.

واژه های کلیدی: استعداد درخشان، نیاز سنجی، نظرات، آموزش.

A-10-896-2

دیدگاه دانشجویان پزشکی دانشگاه کرمان در مورد فضای فیزیکی آموزش بخش اعصاب دانشگاه علوم پزشکی کرمان

فرهاد ایرانمنش*، محمد علی شفا

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی کرمان - کرمان بیمارستان شفا

fpp_farhad@yahoo.com

مقدمه: نقش محیط فیزیکی آموزش هم از نظر اساتید جهت تدریس و هم دانشجویان از نظر فراگیری از اهمیت ویژه ای برخوردار می باشند. این محیطها از نظر فضای فیزیکی شرایط خاصی را طلب می کنند. مسئله ای که با توجه به رویکرد جدید وزارتخانه در ایجاد آموزش الکترونیکی از اهمیت ویژه ای برخوردار می باشد. بسیاری از مراکز سالها قبل تاسیس شده و بر حسب شرایط بخشهایی از آنها تغییر کاربری داده اند. این مطالعه به منظور ارزیابی دیدگاه دانشجویان در مورد فضای فیزیکی بخش اعصاب دانشگاه علوم پزشکی کرمان می باشد.

روش کار: در این تحقیق از ۶۷ دانشجو در مورد مناسب بودن فضای فیزیکی قسمتهای مختلف بخش اعصاب نظرخواهی گردید. محورهای اصلی شامل: ۱- فضای فیزیکی بخش ۲- فضای فیزیکی درمانگاه ۳- فضای فیزیکی کلاس های تئوری. جوابها به شکل بسیار زیاد، زیاد، متوسط، کم و بسیار کم بود. نتایج با استفاده از امار توصیفی تجزیه و تحلیل گردید.

یافته ها: از دانشجویان ۸۲ درصد به فضای فیزیکی بخش نمره متوسط به بالا، ۵۶/۷ درصد به فضای فیزیکی درمانگاه نمره متوسط به بالا، ۵۶/۷ درصد فضای فیزیکی کلاسهای تئوری نمره متوسط به بالا دادند.

نتیجه گیری: گرچه بیشتر از نیمی از شرکت کنندگان از فضای

A-10-674-1

بررسی و ارزشیابی کارگاههای آموزشی برگزار شده ویژه اعضای هیأت علمی در حیطه های مختلف آموزشی در دانشگاه علوم پزشکی کردستان در سال ۱۳۹۰

لادن فتوحی

کارشناس دانشگاه علوم پزشکی کردستان

arshia2120@yahoo.com

مقدمه: ارزشیابی فرآیندی است مداوم برای تعیین میزان موفقیت در رسیدن به اهداف مورد نظر که نتایج حاصل از آن به منظور دادن بازخوردهای لازم و بازنگری فعالیتها و اصلاح کاستی ها و مشخص شدن نقاط قوت قابل بهره برداری است. با توجه به نقش مهم مراکز مطالعات در ارتقای آموزش دانشگاه این مطالعه به منظور ارزشیابی کارگاههای برگزار شده و عملکرد واحد آموزش اساتید انجام شد.

روش کار: این پژوهش مطالعه ای توصیفی است که در سال ۱۳۹۰ به منظور ارزشیابی کارگاههای برگزار شده صورت گرفت. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه ارزشیابی کارگاه مشتمل بر ۲۲ سؤال بسته و یک سؤال ارزشیابی کلی بر اساس معیار ۵ رتبه ای لیکرت بود که در ۳ حیطه ارزیابی از مدرس، محتوا و ساختار و مدیریت و سازمان دهی تنظیم شد. روایی و پایایی پرسشنامه توسط مدیریت مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه مربوطه تأیید شده و برای ارزشیابی از کارگاه مورد استفاده قرار گرفت. داده های جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS16 و امار توصیفی تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: نتایج تحقیق حاضر نشان داد که نمره میانگین در حیطه ارزیابی از مدرس ۴/۳۹ (۸۸/۵۷٪) و در حیطه محتوا و ساختار، نمره میانگین ۴/۱ (۸۳/۳۳٪) که نشان دهنده نظر مثبت شرکت کنندگان

مشاوره و راهنمایی (مدیریت استرس با ۰/۶۰/۴) و در حیطه پژوهش در آموزش (پژوهش کیفی ۰/۷۷/۴) و کارگاههای تکمیلی (استانداردهای آموزشی استاد توانمند با ۰/۸۱/۱) بدست آمد. اولویت های انتخابی هر کدام از دانشکده ها و میزان توافق و تفاوت بین گروههای علوم پایه و بالینی در خصوص نیازهای آموزشی مشخص شد.

نتیجه گیری: اساتید علوم پایه و بالینی نیازمند برگزاری کارگاههای روش تحقیق کیفی و همچنین استانداردهای آموزشی استاد توانمند با استفاده از اساتید مجرب داخل و خارج استان بودند.

واژه های کلیدی: نیازسنجی، اعضای هیأت علمی، کارگاههای آموزشی.

A-10-690-1

نقش خوابگاه دانشجویی در سلامت روانی از نظر دانشجویان ساکن خوابگاه های علوم پزشکی اصفهان

زهرا جوهری*، نیکو یمانی، لیلا بذرافکن

* عضو هیئت علمی دانشگاه شاهد - تهران - بلوار کشاورز - خیابان شهید برادران عبدالزاده - دانشکده پزشکی شاهد

Jouhari42@yahoo.com

مقدمه: مطالعات نشان می دهند که خوابگاه های دانشجویی نقش مهمی را در رشد فردی و شغلی دانشجویان ایفا می کنند. این مکان ها اگر شرایط مناسبی داشته باشند به بهبود فرایند یادگیری کمک می کنند. این مطالعه با هدف بررسی وضعیت محیطی موجود خوابگاه از نظر دانشجویان و نقش آنان در سلامت روان و بهبود عملکرد اجتماعی طراحی و اجرا گردیده است.

روش کار: این مطالعه توصیفی - تحلیلی بر اساس پرسشنامه محقق ساخته مبتنی بر استانداردهای محیطی خوابگاه طراحی و اجرا گردید. جامعه آماری دانشجویان گروه پزشکی دانشگاه اصفهان ساکن خوابگاه بوده اند. نمونه گیری به صورت تصادفی در دو خوابگاه دختران انجام گرفته است. تکمیل پرسشنامه ها توسط دانشجویان به صورت پرسشگری انجام شده است. روایی و پایایی پرسشنامه در مطالعه دیگری توسط محقق انجام گرفته است. در پایان تجزیه و تحلیل اطلاعات با استفاده از نرم افزار SPSS صورت گرفته است.

یافته ها: میانگین سنی دانشجویان $25/34 \pm 6/3$ بوده است. از نظر اهمیت مورد توجه برای دانشجویان امنیت خوابگاه با میانگین $4/67$ ، تعداد افراد موجود در یک اتاق با میانگین $4/58$ از 5 ، نظافت عمومی با

آموزشی بخش اعصاب رضایت نسبی داشتند اما به نظر می رسد که این امار برای یک مرکز آموزشی ایده ال نبوده و با ارزیابی بیشتر در هر مرکز از جمله این مرکز آموزشی بایستی تمهیداتی را جستجو کرد که به کیفیت بیشتر آموزش کمک کرد.

واژه های کلیدی: کرمان، فضای فیزیکی، اعصاب.

A-10-674-2

اولویت های آموزشی اعضای هیأت علمی در گروههای علوم پایه و بالینی دانشگاه علوم پزشکی کردستان در سال ۱۳۹۰

لادن فتوحی

کارشناس دانشگاه علوم پزشکی کردستان - کارشناس واحد آموزش اساتید مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

arshia2120@yahoo.com

مقدمه: نیازسنجی آموزشی اولین و اساسی ترین گام در برنامه ریزی سیستم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است و تعیین نیازها بر اساس الگوها و تکنیک های دقیق می تواند منجر به افزایش اثربخشی و کارایی برنامه ریزی در سیستم آموزشی گردد. هدف این مطالعه تعیین و اولویت بندی نیازهای آموزشی در اعضای هیأت علمی در گروههای علوم پایه و بالینی در دانشکده های مختلف دانشگاه علوم پزشکی کردستان بوده است.

روش کار: این پژوهش مطالعه ای توصیفی است که روی اعضای هیأت علمی در گروههای علوم پایه و بالینی در سال ۱۳۹۰ در دانشگاه علوم پزشکی کردستان صورت گرفت ابتدا با توجه به ۶ حیطه مهم آموزش پزشکی و بهره گیری از الگوی نیازسنجی پی دی کا پرسشنامه ای تنظیم گردید، روایی و پایایی پرسشنامه توسط مدیریت مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه مربوطه تأیید شده و برای نیازسنجی آموزشی مورد استفاده قرار گرفت. داده های جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS16 و آمار توصیفی و ضریب همبستگی اسپیرمن تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: اولویت های اعضای هیأت علمی در ۶ حیطه اصلی آموزش پزشکی به شرح ذیل مشخص شد در حیطه روش تدریس Tbl (یادگیری بر مبنای انجام وظیفه) و Pbl (یادگیری به روش حل مسئله) هر کدام به تفکیک (۳ / ۶۲٪) بدست آمد در حیطه ارزشیابی و تحلیل آزمون (اولویت اول ارزشیابی پیشرفت تحصیلی با ۰/۶۶) و در حیطه برنامه ریزی درسی (Lesson Plan) با ۰/۶۴/۲ و در حیطه

ready educational environment measure) که توسط دکترسوزان راف (۱۹۹۷) در دانشگاه داندی در اسکاتلند ارائه شده است، استفاده گردید. هدف از انجام این تحقیق بررسی میزان تأثیر و نقاط ضعف برنامه جدید از دیدگاه دانشجویان بود.

روش کار: بعد از اتمام اولین دوره ادغام، در جهت بررسی دیدگاه دانشجویان نسبت به محیط آموزشی جدید و مقایسه آن با شرایط ماقبل، پرسشنامه ۵۰ آیتمی The Dundee Ready Education Environment Measure (DREEM) بین دانشجویان نظام جدید و دانشجویان نظام قدیم (که در سال گذشته دوره فیزیوپاتولوژی را گذرانده بودند) توزیع شد. پرسشنامه ها جمع آوری شد. ۵۰٪ از دانشجویان نظام قدیم و ۶۰٪ از دانشجویان نظام جدید در تکمیل پرسشنامه همکاری نمودند. پاسخهای بدست آمده محاسبه شد. در ضمن محقق به صورت راندوم با حداقل ۱۰ نفر از دانشجویان نظام جدید و ۱۰ نفر از نظام قدیم مصاحبه نمود.

یافته ها: آنالیز نتایج نشان می دهد میانگین امتیاز DREEM در نظام جدید (۵۲٪) ۱۰۴ و در نظام قدیم (۴۰٪) ۸۱ بود. نتیجه کلی نشان می دهد بعد از انجام ادغام «دیدگاه دانشجویان نسبت به محیط آموزشی» بهبود یافته و از شرایط «دارای مشکلات فراوان» به شرایط «بیشتر مثبت تا منفی» ارتقا یافته است. نتایج حاصل از مصاحبه با دانشجویان نظام جدید نشان می داد که علیرغم رضایت نسبی دانشجویان از برنامه جدید دانشجویان از عدم وجود زمان استراحت بین امتحان علوم پایه و شروع دوره فیزیوپاتولوژی، فشردگی برنامه آموزشی دوره فیزیوپاتولوژی، کوتاه بودن فرجه امتحانات و عدم اختصاص وقت کافی برای آموزش دانشجویان توسط اکثر دستیاران و بی برنامه‌گی در اجرای واحد سمیولوژی شکایت داشتند.

نتیجه گیری: اگر چه انجام ادغام باعث بهبود محیط آموزشی شده است ولیکن هنوز مشکلاتی در برنامه وجود دارد. در جهت ارتقا برنامه آموزشی موجود، آنالیز دقیق نتایج بدست آمده از پرسشنامه DREEM باید بعنوان پایه ایی برای برنامه ریزی استراتژیک در ارتقا محیط آموزشی دوره فیزیوپاتولوژی بکار گرفته شود.

واژه‌های کلیدی: دوره فیزیوپاتولوژی، ادغام، DREEM.

۴/۵۶ و دسترسی به اینترنت با ۴/۵۴ به عنوان مهمترین مسائل محیط فیزیکی موارد ذکر گردیده اند. از نظر رضایت از شرایط موجود امنیت خوابگاه با میانگین ۴/۴۹ از ۵ وضعیت بهتری داشته است. ارتباط، کسب استقلال و مسئولیت پذیری به عنوان عواملی معرفی شده اند که بیش از بقیه در زندگی خوابگاهی بهبود می یابد. همچنین بیش از ۵۰ درصد دانشجویان معتقد بودند که محیط مناسب خوابگاه اثر مثبت بر کنترل استرس، بهداشت روان، انبساط روحی و میزان انطباق پذیری آنها دارد.

نتیجه گیری: با توجه به اینکه تأثیر عوامل محیطی بر سلامت جسمانی و روانی سالیان سال است که اثبات گردیده و این امر می تواند بر وضعیت تحصیلی دانشجویان نیز تأثیرگذار باشد. به نظر می رسد با پرداختن و توجه به اصلاح عواملی که می توانند این محیط را محیطی امن برای تحصیل و بهبود شیوه های زندگی دانشجویان تبدیل نمایند امری ضروریست.

واژه‌های کلیدی: دانشجویان، خوابگاه، بهداشت روان.

A-10-695-1

تعیین میزان تأثیر و نقاط ضعف برنامه جدید (ادغام) دوره فیزیوپاتولوژی در دانشکده پزشکی بندرعباس

نادره نادری

دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان - بندرعباس، بلوار امام حسین، روبروی باشگاه کارگران، پردیس دانشگاه، بخش ایمنولوژی

MSBHNdereh@yahoo.com

مقدمه: پیشرفت روز افزون و تصاعدی علوم در دنیا ولزوم همگامی علم پزشکی با این روند، تغییرات برنامه آموزشی دوره پزشکی عمومی را از نظر محتوا و چیدمان بصورت ادغام لازم گردانده است. در راستای ارتقای کیفیت آموزش دانشکده پزشکی بندرعباس اقدام به ادغام در مرحله فیزیوپاتولوژی دوره پزشکی عمومی نموده است. در ادامه از آنجا که کیفیت فضای حاکم بر یادگیری نمایانگر effectiveness برنامه آموزشی است و اندازه گیری جو آموزشی به عنوان یک شاخص مهم در یادگیری در محیط های آموزشی مطرح می باشد محقق بر آن شد تا با بررسی تغییر محیط آموزشی قبل و بعد از انجام ادغام به بررسی میزان موفقیت برنامه از دیدگاه دانشجویان پردازد. جهت سنجش تغییر محیط آموزشی از یکی از الگوهای متداول اندازه گیری کمی محیط و فضای حاکم بر آموزش به نام (Dundee DREEM)

A-10-89-1

بررسی انتظارات دانشجویان پرستاری و مامایی از مربی و استرسورهای درک شده در طول آموزش بالینی و تئوری

داود رسولی^{*}، یوسف محمدپور، حسین حبیب زاده، حسین جعفری زاده، رحیم بقایی، علیرضا رحمانی، زهرا صفایی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه - دانشکده پرستاری و مامایی
rasouli_d@umsu.ac.ir

مقدمه: آموزش در پرستاری و مامایی ترکیبی از آموزش تئوری و بالینی است که نیازمند دانش، قدرت تفسیر و مهارتهای عملکردی می باشد. مربی و محیط آموزش از مهمترین ارکان آموزش می باشند که جهت به حداکثر رساندن یادگیری و کاهش استرس دانشجویان تاثیر چشمگیری دارند. هدف از مطالعه حاضر بررسی انتظارات دانشجویان پرستاری و مامایی از مربی در آموزش بالینی و تئوری و استرسورهای درک شده آنان در طول آموزش بالینی و تئوری می باشد.

روش کار: در پژوهش توصیفی حاضر تعداد ۲۱۰ نفر دانشجویان دانشکده پرستاری و مامایی ارومیه بصورت در دسترس وارد مطالعه شدند. ابزار گردآوری داده ها متشکل از یک پرسشنامه دو قسمتی مربوط به انتظارات از مربی آموزش بالینی (۱۵ سؤال) و تئوری (۷ سؤال) و یک پرسشنامه دو قسمتی مربوط به استرسورهای درک شده در محیط آموزش بالینی (۹ سؤال) و تئوری (۶ سؤال) ساخته شده توسط محقق بود. روایی ابزارها با استفاده از روایی محتوا و صوری مورد بررسی قرار گرفت. وپایایی ابزار با استفاده از ضریب همبستگی آلفا کرونباخ ۰/۸۳ بدست آمد. داده ها توسط نرم افزار ver.16 SPSS با استفاده از آمار توصیفی و آزمون کای دو آنالیز شدند.

یافته ها: از ۲۱۰ شرکت کننده در پژوهش ۱۶۰ نفر (۷۵٪) پرستاری و مابقی مامایی بودند. میانگین سنی نمونه ها 21.52 ± 1.97 بود. ۱۴۱ نفر (۶۷/۱٪) مؤنث و مابقی مذکر بودند. مهمترین انتظار دانشجویان از مربی در محیط آموزش بالینی «نشان دادن درک و همدلی خود» و «برقراری ارتباط خوب با دانشجویان» (۹۵/۷٪) و در آموزش تئوری «ارائه آخرین اطلاعات موجود در مورد درس» (۹۵/۲٪) بود. بیشترین استرسور درک شده دانشجویان در محیط آموزش بالینی «هشدارهای خشن مربیان در طول دوره» (۷۶/۷٪) و در آموزش تئوری «ترس در رابطه با عدم درک موضوع و پاس کردن امتحان» (۷۵/۲٪) بود. آزمون کای دو ارتباط معنی داری را بین انتظارات دانشجویان پرستاری و مامایی در گویه «اجتناب از انتقاد و نصیحت کردن دانشجویان در حضور دیگران» ($p=25/4x2 \cdot 0/039$) از مربی آموزش بالینی نشان داد. بین استرسورهای درک شده دانشجویان پرستاری و مامایی ارتباط معنی داری در گویه های «ترس در رابطه با عدم درک موضوع و پاس کردن امتحان» ($p=91/4x2 \cdot 0/027$) و «تدریس یکنواخت و کسل کننده» ($p=18/10x2 \cdot 0/001$) در آموزش تئوری بدست آمد.

نتیجه گیری: دستیابی به انتظارات و ادراکات دانشجویان از مربی آموزش بالینی، نظری و استرسورهای درک شده آنها گامی مهم در ارتقاء یادگیری مؤثر می باشد، به نحوی که اطلاع از این مضمونهای تاثیرگذار فاکتور مهمی در جهت توسعه مربیان کارآمد و دانشجویان با صلاحیت حرفه ای خواهد شد.

واژه های کلیدی: انتظارات، استرسورهای درک شده، مربی، آموزش پرستاری و مامایی.

A-10-82-2

اجرای الگوی یادگیری فعال در آموزش مهارتهای شناختی و بالینی دانشجویان پرستاری کارورز بخش ICU

رحیم بقایی، یوسف محمدپور^{*}

* مربی علوم پزشکی ارومیه

Mohammadpour_y@umsu.ac.ir

مقدمه: آموزش بالینی و ارزشیابی آن، از ارکان اساسی در سیستم آموزش پرستاری می باشد. این مطالعه به منظور بررسی میزان دستیابی دانشجویان پرستاری در کسب مهارتهای بالینی انجام شده است. که در آن تأثیر کاربرد دو روش آموزشی مبتنی بر صلاحیت و آموزش مرسوم در سطح یادگیری بالینی و شناختی دانشجویان پرستاری مورد مقایسه قرار گرفته است.

روش کار: این مطالعه نیمه تجربی بر روی تعداد ۲۸ نفر از دانشجویان پرستاری کارورز بخش ICU در یکی از بیمارستانهای تابعه دانشگاه علوم پزشکی ارومیه انجام شد. نمونه ها به طور تمام شماری با چیدمان تصادفی به دو گروه کنترل و تجربی تقسیم بندی شدند و تحت روش آموزشی مبتنی بر صلاحیت آموزش های لازم را بر اساس دفترچه ثبت مهارتهای بالینی در همان مدت و تحت نظر همان مربی دیدند. پیش آزمون و پس آزمون برای مهارتهای شناختی و پس آزمون برای مهارتهای بالینی به ترتیب برای هر دو گروه، از طریق پرسشنامه و فهرست واری برای مهارتهای بالینی انجام گرفت.

یافته ها: سطح نمرات مهارتهای بالینی و شناختی در دانشجویان گروه تجربی که آموزش خود را تحت روش آموزشی مبتنی بر صلاحیت دریافت نمودند به طور معنی داری بیش از دانشجویان گروه کنترل تحت آموزش مرسوم، بودند.

نتیجه گیری: نتایج این پژوهش نشان داد که کاربرد روش آموزش

چهار گزینه ای می باشد. هر گزینه معرف یکی از سبک های یادگیری است و دانشجو در انتخاب گزینه ها کاملاً آزاد است به گونه ای که می تواند ۱، ۲، ۳ و حتی چهار گزینه را انتخاب نماید. به منظور جمع آوری اطلاعات قابل اعتماد، تیم پژوهش پرسشنامه ها را در اختیار نمونه مورد بررسی قرار داد و پس از توجیه و راهنمایی آنان، پرسشنامه ها را پس از زمان مقرر جمع آوری کرد. برای استفاده از پرسشنامه و تأمین روایی و پایایی و بومی سازی آن، ابتدا سؤالات پرسشنامه ترجمه و توسط متخصصین آموزش پزشکی با متن اصلی مقایسه شد. سپس به تأیید رسید. پرسشنامه به ۱۵ نفر از دانشجویان داده شد تا سؤالات مبهم و همچنین نامفهوم از نظر مفهومی را مشخص سازند. سپس سؤالات مبهم و نامفهوم دوباره بازنویسی شد. برای تأیید نهایی بین ۱۰ نفر از دانشجویان توزیع و به صورت پرسشنامه بسته پاسخ با ۱۵ سؤال چهار گزینه ای به گونه ای طراحی شد که هر گزینه مربوط به یک سبک خاص باشد. از دانشجویان خواسته شد تا مطابق با ترجیح خود گزینه ها را از یک تا چهار مربوط به سبک دیداری، اولویت بندی کنند. گزینه «الف» مربوط مربوط به سبک دیداری، گزینه «ب» مربوط به سبک شنیداری، گزینه «ج» مربوط به سبک خواندن-نوشتن و گزینه «د» مربوط به سبک جنبشی-حرکتی بود. در نهایت، با توجه به اولویتهای انتخاب شده، مجموع پاسخ ها (اولویت ها) ی مربوط به با هم جمع شده و برای هر یک از این سبکها یک مجموع نمره به دست آمد. مقایسه نمرات هر گزینه، اولویت آن سبک را مشخص میساخت. پایایی این پرسشنامه با استفاده از محاسبه ضریب آلفای کرونباخ ۰.۹۰ درصد برآورد گردید. سطح آمار توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت. در سطح آمار توصیفی برای نشان دادن شاخص های گرایش مرکزی و تغییرپذیری از میانگین و انحراف معیار استفاده گردید و در سطح آمار استنباطی، از آزمون های t مستقل استفاده گردید. از ۱۰۰ پرسشنامه توزیع شده، ۸۰ پرسشنامه برگشت داده شدند (۸۰ درصد پاسخ دهی). از این تعداد، ۵۴ نفر دختر (۶۷ درصد) و ۲۶ نفر پسر (۳۳ درصد) بودند و داده ها نیز بر اساس کل پرسشنامه ها و فرضیه های تحقیق تجزیه و تحلیل شدند. در بررسی سبکهای یادگیری با توجه به رشته تحصیلی تفاوت معنی داری بین دانشجویان این دو رشته یافت نشد بین سبکهای یادگیری با توجه به جنس دانشجویان تفاوت معنی داری از نظر آماری یافت نشد. ($P < 0.05$). بر اساس آزمون آماری ناپارامتری مجذور کای بین میزان علاقه دانشجویان به رشته و سبکهای یادگیری نیز تفاوت معنی داری از نظر آماری یافت نشد.

واژه های کلیدی: سبک های یادگیری، دانشجویان پرستاری و مامایی

مبنتی بر صلاحیت از طریق دفترچه ثبت مهارتهای بالینی، بیش از روش مرسوم، فرصت لازم برای ارتقاء و بهبود یادگیری مهارتهای بالینی و شناختی دانشجویان پرستاری را فراهم می نماید؛ لذا پیشنهاد می شود از این روش در آموزش بالینی دانشجویان پرستاری جهت آموزش و ارزشیابی استفاده گردد.

واژه های کلیدی: آموزش بالینی، یادگیری فعال، ارزشیابی، مهارتهای شناختی، مهارتهای بالینی.

A-10-82-3

بررسی سبک های یادگیری ترجیحی دانشجویان پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

یوسف محمدپور

مری دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

Mohammadpour_y@umsu.ac.ir

مقدمه: ارسال این نامه علمی در جهت آگاهی از نوع سبک یادگیری دانشجویان پرستاری و مامایی است که میتواند روشهای آموزشی را متناسب با سبک یادگیری دانشجویان تغییر داده و موجب بازده آموزشی بالاتر شود و نیز شناسایی عوامل مؤثر در یادگیری، یکی از مقوله های مهم و مورد پژوهش محققان میباشد. یکی از دلایلی که برخی از دانشجویان علیرغم داشتن بهترین استادان مطالب را خوب یاد نمی گیرند، شاید این باشد که دانشجویان دارای سبکهای مختلفی در یادگیری هستند. بطوری که آنان به تناسب ویژگی های فردی خود اطلاعات را به شیوه های گوناگونی از جمله دیدن و شنیدن، انعکاس و عمل، تفکر، تحلیل و تصور کسب و پردازش می نمایند و اساتید باید بدانند که به دلایل گوناگون، دانشجویان دارای سبکهای یادگیری متفاوت در یادگیری هستند؛ یعنی متناسب با تغییرات در محیط یادگیری، موضوعات درسی و شیوه های آموزشی، سبکهای یادگیری آنان نیز تغییر پیدا می نماید. این مطالعه یک پژوهش توصیفی مقطعی است که جامعه آماری آن را دانشجویان پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه تشکیل می دهند. نمونه های پژوهش را ۱۰۰ نفر از دانشجویان ترم سه و بالاتر رشته های پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه تشکیل دادند که به صورت سرشماری انتخاب شدند. جهت گردآوری داده ها از پرسشنامه استاندارد وارک (VARK) استفاده شد که بر مبنای آن سبکهای: دیداری (Visual)، گفتاری (Aural)، خواندنی و نوشتاری (write & Read) و جنبشی/حرکتی (kinesthetic) تعیین شد. این پرسشنامه دارای ۱۶ سوال

A-10-301-2

بررسی وضعیت آموزش بالینی در بخش قلب بیمارستان
ولیعصر دانشگاه علوم پزشکی بیرجند سال ۹۰-۱۳۸۹

طوبی کاظمی*، محمد حسین داوری، محدثه صابر حسینی، سعیده کاظمی، ناهید ناهید

* دانشیار قلب و عروق دانشگاه علوم پزشکی بیرجند - بیرجند،
خیابان غفاری، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند. مرکز تحقیقات
آترواسکلروز و عروق کرونر

med_847@yahoo.com

مقدمه: یکی از دوره های بسیار مهم در آموزش دانشجویان پزشکی، آموزش بالینی می باشد. ما در این مطالعه وضعیت آموزش بالینی بخش قلب دانشگاه علوم پزشکی بیرجند را بررسی کرده و با انجام مداخله تغییرات آن را ارزیابی نمودیم. **روش تحقیق:** این مطالعه نیمه تجربی در طی سال های ۹۰-۱۳۸۹ در بیمارستان ولیعصر بیرجند بخش قلب انجام شد. ابتدا پرسشنامه ای محقق ساخته حاوی ۵ حیطه طراحی گردید. (بررسی فعالیت های آموزشی، بررسی فضای آموزشی، بررسی پرونده بیماران، ارزیابی وظایف کارآموزان، ارزیابی وظایف کارورزان) سپس پرسشنامه ها جهت بررسی روایی و پایایی توسط ۵ تن از اساتید دانشگاه مورد ارزیابی قرار گرفت و پس از تایید، در تیر و خرداد ۸۹ بخش قلب مورد ارزیابی قرار گرفت. سپس مداخلات جهت بهبود وضعیت آموزشی پژوهشی و درمانی توسط ریاست و معاونت بالینی دانشکده پزشکی صورت گرفت (شامل برگزاری جلسات و بررسی مشکلات و ارائه راهکار بامدیرو گروه، رئیس بخش و اعضا هیئت علمی بخش قلب). سپس در تیرماه ۱۳۹۰ مجدداً همان پرسشنامه ها پر شد. سپس اطلاعات کد بندی شده و در نرم افزار SPSS آنالیز آماری صورت گرفت.

یافته ها: پس از مداخله تغییرات در حیطه آموزشی نمره از ۹ به ۱۵ افزایش یافت ولی معنادار نبود ($p=0.08$). تغییرات میانگین نمره ارزیابی وظایف کارآموزان ($8/73 \pm 1/58$) قبل از مداخله، $9/17 \pm 1/17$ بعد از مداخله ($p=0.55$)، میانگین نمره ارزیابی وظایف کارورزان ($8 \pm 1/15$) قبل از مداخله، $9 \pm 0/58$ بعد ($p=0.48$)، میانگین نمره ارزیابی وضعیت پرونده های بیماران ($9/72 \pm 1/86$) قبل از مداخله، $10/09 \pm 1/77$ بعد از مداخله ($p=0.19$) قبل و بعد از مداخله تغییر معنادار آماری نداشت. فقط وضعیت فضای آموزشی بهبودی داشت (نمره از ۳ به ۷ افزایش یافت ($p=0.001$)).

نتیجه گیری: نتایج این پژوهش نشان داد که تغییرات فیزیکی در فضاهای آموزشی توسط مسئولین براحتمی قابل انجام است. اما ایجاد تغییرات در برنامه های آموزشی، بهبود کیفیت آموزش درمانگاهی، آموزش اورژانس ها به دانشجویان، کیفیت پرونده های بیمارستانی، علاوه بر برنامه ریزی مسئولین نیاز به اقدامات بیشتری مانند برگزاری

کارگاههای آموزشی، نظارت دقیق بر برنامه های آموزشی و افزایش انگیزه در اعضا هیئت علمی و دانشجویان دارد.

واژه های کلیدی: فعالیت آموزشی، فضای آموزشی و پژوهشی، بخش قلب، کارآموز، کارورز.

A-10-708-1

بررسی کیفی و کمی آموزش بخش ۱ «حشره شناسی پزشکی
۱» از درس ۴ واحدی انگل شناسی و قارچ شناسی دانشجویان
مقطع دکترای حرفه ای داروسازی دانشگاه علوم پزشکی
جندی شاپور اهواز

بابک وزیریان زاده*، حمید کثیری، روح الله دهقانی، علی زارعی
محمود آبادی

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز - دانشکده
بهداشت و مرکز تحقیقاتی بیماریهای عفونی و گرمسیری دانشگاه
علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، گروه حشره شناسی پزشکی

BABAKVAZIR@YAHOO.CO.UK

مقدمه: دانش آموختگان مقطع دکترای حرفه ای داروسازی باید از مکانیزم بیماری های انگلی جهت اعمال درمان مناسب بیماران مطلع باشند. با توجه به مطالب فوق لزوم تغییراتی در کمیت و کیفیت درس «حشره شناسی پزشکی» به چشم می خورد.

روش کار: این تحقیق یک مطالعه آینده نگر بود. مراجعه به دانشجویان با کمک از پرسشنامه راه عاجل کسب داده ها و سپس تجزیه و تحلیل در این زمینه بود. از دانشجویان سوالاتی به صورت بسته و باز و به صورت عمومی و اختصاصی از محتوای دروس و میزان علاقه مندی آنها به کاهش یا اضافه نمودن بخشهایی از درس شده است. داده ها به درصد تبدیل شده اند.

یافته ها: نتایج پرسشنامه ها نشان می دهد که ۶۰ درصد دانشجویان درس حشره شناسی پزشکی را غیرمرتبط با رشته تحصیلی خودشان می دانند. ۴۰ درصد بقیه درس حشره شناسی پزشکی را از سطح متوسط تا بالا و بسیار بالا مرتبط با رشته تحصیلی خودشان ارزیابی کرده اند. ضمناً ۷۸/۸ درصد دانشجویان میزان واحد این بخش از درس را (۰/۵) هر چند در یک طیف متفاوت از بسیار زیاد تا متوسط کافی ارزیابی کرده اند. علاوه بر آن ۴۸/۵ درصد دانشجویان با کاهش واحد آن و ۶۶/۶۲ درصد نیز با حذف آن مخالف هستند.

نتیجه گیری: شرح اهمیت شپش ها ی انسانی، ساس رختخواب، پشه

در دو گروه مورد و شاهد به ترتیب $7/106 \pm 78/12$ و $8/105 \pm 24/15$ بود که تفاوت معنی داری با هم نداشت ($P=989/0$) و میانگین نمره همدلی در دو گروه مورد و شاهد $6/107 \pm 32/11$ و $0.4/14 \pm 12/100$ بود که هر چند به لحاظ آماری تفاوت معنی داری با هم نداشت ($P=0.95/0$) اما از لحاظ عددی قابل توجه بود.

نتیجه گیری: احتمالاً شرکت در دوره های کتاب خوانی می تواند از کاهش میزان همدلی دانشجویان پزشکی در طی دوران تحصیل ممانعت کند.

واژه های کلیدی: همدلی، ادبیات، دانشجویان پزشکی.

A-10-532-2

بررسی کیفیت آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان در پایان دوره کارآموزی

منصوره مومن هروی*، رضا رزاقی، اسماعیل فخاریان، مجید حسن زاده، آزاده ظهیری

* استادیار دفتر توسعه دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان - کاشان - بلوار قطب راوندی - دانشکده پزشکی

mansoreheravi@yahoo.com

مقدمه: یکی از رویکردهای ارتقاء کیفیت آموزش ارزشیابی عملکرد گروههای آموزشی است در دانشگاهها ارزشیابی فعالیتهای آموزشی از روشهای مختلف استفاده میشود یکی از متداول ترین این روشها ارزشیابی آموزش توسط دانشجویان است این ارزشیابی یکی از رویکردهای اساسی سنجش کیفیت آموزش در سطح دانشگاهها بشمار می رود.

روش کار: این مطالعه در سال ۹۰ در دانشگاه علوم پزشکی کاشان انجام گرفت در پایان دوره کارآموزی از دانشجویان در مورد کیفیت آموزش بالینی نظرسنجی به عمل آمد. پرسشنامه ای در مورد کیفیت آموزش بالینی، کیفیت گزارش صبحگاهی، آموزش درمانگاهی و نحوه ارزشیابی در گروههای مختلف بالینی تنظیم و نظرات دانشجویان بر اساس مقیاس لیکرت سنجیده شد. پس از جمع آوری اطلاعات، نتایج مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: گروه عفونی، اطفال، پزشکی اجتماعی و ENT بیشترین امتیاز و گروههای رادیولوژی، پوست، داخلی و جراحی بترتیب کمترین امتیاز را از نظر کیفیت آموزش بالینی کسب کردند بهترین کیفیت گزارش صبحگاهی در گروه عفونی و اطفال ذکر شد. آموزش درمانگاهی گروههای کودکان، زنان و ENT بیشترین امتیاز را کسب نمودند. نحوه

های کولیسیده، پشه خاکیهها، مایتها و عقربها بیشتر تاکید شود. حمایت از شرایط کنونی تدریس و ارائه آن به صورت ۰/۵ واحد تئوری و ۰/۲۵ واحد عملی از مهمترین پیشنهادات در خصوص ارتقاء درس می باشد. اجرای بخشهایی از درس به صورت PBL و فراهم آوردن شرایط برای پذیرش حشره شناسی پزشکی به عنوان بخشی از انگل شناسی در خصوص علاقه مند ساختن دانشجویان داروسازی به این دانش مهم باید مورد توجه قرار گیرد. ضمن این که برقراری یک درس ۲ واحدی تحت عنوان حشره شناسی پزشکی و جانوران زهری در طولانی مدت ضروری است.

واژه های کلیدی: دکترای حرفه ای داروسازی، حشره شناسی پزشکی، انگل شناسی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز.

A-10-701-1

تاثیر یک دوره داستان خوانی بر میزان همدلی با بیمار در دانشجویان پزشکی

سید کامران سلطانی عربشاهی، علیرضا منجمی، مینو یغمایی*

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی زاهدان - زاهدان - بیمارستان علی ابن ابیطالب (ع)

yaghmaeim@yahoo.com

مقدمه: همدلی یک ویژگی عمدتاً شناختی است که شامل درک تجربیات، علایق و دیدگاه های افراد دیگر همراه با ظرفیت به مشارکت گذاشتن این درک است. از آنجا که همدلی سنگ بنای ارتباط پزشک و بیمار هست امروزه تربیت پزشکانی نوع دوست که با دلسوزی و همدلی از بیماران خود مراقبت نمایند یکی از اهداف دانشکده های پزشکی می باشد. از آنجا که مطالعات در دسترس فعلی در مورد اثر مداخلات بر افزایش همدلی نظر روشنی ندارند این مطالعه به منظور بررسی تاثیر یک دوره داستان خوانی بر میزان همدلی دانشجویان پزشکی انجام شد.

روش کار: این مطالعه نیمه تجربی و از نوع nonequivalent post-test design group pre-test است و روی ۴۱ دانشجوی داوطلب در دو گروه مورد (۱۶ نفر) و شاهد (۲۵ نفر) انجام شد. در گروه شاهد مداخله ای انجام نشد ولی افراد گروه مورد در یک دوره شامل ۱۰ جلسه ۲ ساعته کتاب داستان خوانی شرکت کردند. برای محاسبه میزان همدلی افراد، هر دو گروه مورد و شاهد در ابتدا و انتهای مطالعه برگردان فارسی پرسش نامه مقیاس همدلی جفرسون (ویژه دانشجویان پزشکی و درمانی) را تکمیل می کردند.

یافته ها: نتایج نشان داد که میانگین نمره همدلی در ابتدای مطالعه

جنبه‌های مختلف آن توسط دانشجو به بحث و مناظره گذاشته می‌شد. نقش راهنما، رهبری گروه و تسهیل فرآیند آموزش بود. ابزار مورد استفاده در این مطالعه پرسشنامه خودکارآمدی تحصیلی، پرسشنامه سبک‌های یادگیری دانشجویان و همچنین میانگین نمرات کلاس انتهایی ترم و میزان رضایت از دانشجویان به عنوان معیار عملکرد در نظر گرفته شدند. داده‌ها توسط آزمونهای آماری ناپارامتریک و با نرم افزار SPSS 18.0 تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: دو گروه از حیث متغیرهای دموگرافیک مانند سن، جنسیت، معدل ترم گذشته و سایر عوامل زمینه‌ای اختلاف معنی‌داری با یکدیگر نداشتند. ۸۴ درصد گروه مداخله (یادگیری بر مبنای حل مسئله) پس از اتمام کار میزان رضایت خود را از برگزاری کلاس به این شیوه بسیار زیاد اعلان کردند در حالی که در گروه کنترل میزان رضایت در حد متوسط قرار داشت و از این حیث بین دو گروه اختلاف معنی‌داری دیده شد ($P = 0/043$). همچنین میانگین نمره گروه کنترل و مداخله در درس مذکور قبل از مداخله اختلاف معنی‌داری با هم نداشتند اما پس از اجرای کلاس‌ها نمرات گروه PBL به طور معنی‌داری بالاتر از گروه دیگر بود ($P < 0/001$). همچنین تغییر معنی‌داری در سبک یادگیری دانشجویان گروه مداخله دیده شد ($P < 0/05$) در حالیکه بین دو گروه پس از پیگیری نهایی اختلافی از حیث خودکارآمدی شغلی دیده نشد.

نتیجه‌گیری: به نظر می‌رسد روشهای سنتی نظیر سخنرانی که معمولاً توسط دانشجویان ترجیح داده می‌شود، به تنهایی قادر به انتقال جامع و کامل معلومات و مهارت‌ها به دانشجویان نیست و نیازمند استفاده از شیوه‌های نوین و خود-اجرا و خود-هدایت شونده هستیم.

واژه‌های کلیدی: یادگیری مسئله مدار، سخنرانی، آموزش پزشکی، سبک یادگیری، خودکارآمدی تحصیلی.

A-10-532-5

نتایج نظر سنجی از فارغ التحصیلان در مورد اولین آزمون
صلاحیت بالینی دانشگاه علوم پزشکی کاشان

منصوره مومن هروی^{*}، حمیدرضا صابری، اسماعیل فخاریان، زهرا سیمانی، معصومه باغبانی

* استادیار دفتر توسعه دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان - کاشان - بلوار قطب راوندی - دانشکده پزشکی

mansoreheravi@yahoo.com

مقدمه: در تربیت پزشک عمومی مطلوب توجه به آموزش درحیطه

ارزشیابی در گروه کودکان و اطفال، اعصاب از نظر اکثریت دانشجویان خوب ذکر شد. اما ارزشیابی گروه پوست، جراحی، زنان و داخلی از نظر اکثریت دانشجویان ضعیف ذکر شد.

نتیجه‌گیری: گروه عفونی و اطفال از نظر کیفیت آموزش بالینی، کیفیت گزارش صبحگاهی و نحوه ارزشیابی بهترین وضعیت را دارند و گروه کودکان تنها گروهی است که در همه حیطه‌های مورد ارزشیابی جزو سه گروه برتر می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: کیفیت، آموزش بالینی، دانشجویان، کارآموزی.

A-10-704-5

مقایسه تاثیر آموزش مسئله مدار و سخنرانی در یادگیری
مفاهیم درس بهداشت روانی و اعتیادات، خودکارآمدی
تحصیلی و سبک یادگیری دانشجویان بهداشت عمومی

عیسی محمدی زیدی^{*}، امیر پاکپور حاجی آقا

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی قزوین - قزوین، بلوار شهید باهنر، دانشگاه علوم پزشکی، دانشکده بهداشت، گروه بهداشت عمومی

mohamm_e@yahoo.com

مقدمه و هدف: PBL یکی از روشهای نوین آموزش به ویژه در آموزش پزشکی محسوب می‌گردد و باعث تحریک یادگیری، تقویت استدلال بالینی، ایجاد شالوده علمی قوی شناختی و گسترش مهارتهای خودآموزی می‌گردد. هدف مطالعه حاضر مقایسه تدریس به دو شیوه سنتی و PBL بر میزان یادگیری مفاهیم درس بهداشت روانی و اعتیادات، خودکارآمدی عمومی دانشجویان و همچنین تغییر سبک یادگیری آنها بود.

روش کار: پژوهش حاضر مطالعه‌ای نیمه تجربی است که در طی سالهای ۸۹ و ۹۰ در دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی قزوین اجرا شد. که در آن به طور تصادفی دانشجویان کارشناسی بهداشت عمومی پیوسته و ناپیوسته به دو گروه کنترل (۲۳ نفر) و مداخله (۲۲ نفر) تقسیم می‌شوند. تخصیص گروه‌ها نیز کاملاً تصادفی بود و به منظور اجتناب از تماس و تورش گروه‌ها در دو نیمسال مختلف انتخاب شدند. در گروه کنترل واحد مذکور (۲ واحد تئوری) به صورت سخنرانی توسط محقق ارائه شد و گروه مداخله نیز با روش مسئله مدار درس مذکور را گذراندند. در گروه مورد پس از انتخاب مشکل مورد نظر توسط استاد راهنما و تهیه سناریوی مربوط به آن، نیازهای یادگیری از سوی دانشجویان عنوان گردید. سپس هر دانشجو با توجه به عنوان مربوط به خود بدون هیچ گونه محدودیتی به منابع کسب اطلاعات رجوع داده شد. در جلسه بعد پس از ارائه حل مشکل توسط هر دانشجو

A-10-532-6

تجربه برگزاری آزمون صلاحیت بالینی کارورزان برای اولین بار
در دانشگاه علوم پزشکی کاشان

منصوره مومن هروی*، حمیدرضا صابری، اسماعیل فخاریان،
زهره سلیمانی

* استادیار دفتر توسعه دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان
- کاشان - بلوار قطب راوندی - دانشکده پزشکی

mansoreheravi@yahoo.com

مقدمه: در تربیت پزشک عمومی مطلوب توجه به آموزش در حیطه های مهارت ها ی عملی و نگرشی دارای اهمیت خاصی می باشد. ارزیابی توانمندی دانشجویان و فارغ التحصیلان در زمینه های فوق نه تنها برای تعیین کارآمدی ایشان ضروری می باشد بلکه می تواند اطلاعات بسیار مفیدی برای برنامه ریزی آموزشی در اختیار مسئولین قرار دهد. آگاهی از وضعیت موجود از اساسی ترین نیازهای برنامه ریزی مطلوب می باشد. تاکنون در سراسر دنیا روشهای متفاوتی را برای تعیین توانمندی دانشجویان در حیطه های فوق به کار گرفته اند که هر کدام از نظر اجراء و نتیجه دارای مشکلات و تفاوتی بوده است. یکی از روشهای ارزشیابی درخواست شده از سوی وزارت متبوع برگزاری امتحان صلاحیت بالینی در پایان دوره کارورزی است.

روش کار: ابتدا جهت آشنائی با نحوه برگزاری امتحان در امتحان صلاحیت بالینی کارورزان دانشگاه علوم پزشکی شیراز شرکت نموده و ضمن استفاده از تجربیات برگزار کنندگان امتحان از محل برگزاری آزمون و ایستگاهها بازدید بعمل آمد. پس از بازگشت برنامه ریزی برای انجام آزمون و تهیه سوالات آزمون صورت گرفت و اطلاع رسانی به کارورزان جهت شرکت در آزمون انجام شد. حیطه های ارزشیابی شرح حال گرفتن، معاینه فیزیکی، مهارت ارتباطی، انجام پروسیجر، تشخیص، درمان، نسخه نویسی، حل مسئله و قضاوت بالینی، تفسیر پاراکلینیک در دروسهای داخلی، جراحی، نورولوژی، اطفال، زنان، پوست، گوش و حلق و بینی و چشم، پزشکی اجتماعی، عفونی، قلب و رادیولوژی در ۱۴ ایستگاه مجزا و یک ایستگاه استراحت تعیین گردید. محل برگزاری آزمون مرکز مهارتهای بالینی و زمان برگزاری امتحان پایان شهریور ماه بود. ۲۸ کارورز ورودی مهر ۸۳ دانشگاه شامل ۲۲ دختر و ۶ پسر در این امتحان شرکت کردند. در پایان امتحان از شرکت کنندگان نظر سنجی به عمل آمد.

یافته ها: به علت برگزاری اولین بار این امتحان با اعتراض شدید کارورزان روبرو شد. به علت زمان کم برای برنامه ریزی آزمون امکان دسترسی به مکان مناسب برای برگزاری آزمون و نیروی انسانی کافی بعنوان ممتحن نبود و کمبود فضا و نیروی انسانی و عدم تناسب زمان برخی ایستگاهها با نوع سوال منجر به نارضایتی شرکت کنندگان شد. عدم وجود بیمار نما امکان ارزشیابی برخی مهارتهای ارتباطی را ناممکن ساخت.

های مهارت های عملی و نگرشی دارای اهمیت خاصی می باشد. ارزیابی توانمندی فارغ التحصیلان پزشکی در حیطه های مهارت های عملی و نگرشی نه تنها برای تعیین کارآمدی ایشان ضروری می باشد بلکه می تواند اطلاعات بسیار مفیدی برای برنامه ریزی آموزشی در اختیار مسئولین قرار دهد بررسی نظرات شرکت کنندگان در آزمون که تجربه ای کافی در مورد آن وجود ندارد میتواند برگزار کنندگان آزمون را در یافتن نقاط ضعف و پیدا کردن راه حل های مناسب برای پیشگیری از تکرار اشتباهات در آینده یاری دهد.

روش کار: جهت بررسی نظرات شرکت کنندگان در آزمون صلاحیت بالینی پرسشنامه ای تنظیم گردید. در این پرسشنامه نظرات شرکت کنندگان در مورد نحوه برگزاری امتحان، اطلاع رسانی و زمان و مکان برگزاری، طول مدت آزمون، تعداد و زمان ایستگاهها، درجه سختی و تنوع سوالات، طرز برخورد ممتحنین و رضایت کلی از برگزاری کارگاه پرسیده شد

یافته ها: ضرورت برگزاری این امتحان ۷۸٪ شرکت کنندگان برگزاری این امتحان را ضروری دانستند. اکثریت افراد نحوه برگزاری امتحان، اطلاع رسانی و زمان برگزاری را بد ذکر کردند. نیمی از افراد مکان برگزاری را مناسب و نیمی تا حدی مناسب ذکر کردند. طول مدت آزمون از نظر ۴۲٪/۸ طولانی و خسته کننده واز نظر ۱۴٪/۳ افراد مناسب و از نظر ۴۲٪/۸ کم بود. ۵۷٪/۱ افراد تعداد ایستگاهها را مناسب و ۱۴٪/۳ زیاد ذکر کردند. ۵۷٪/۱ افراد زمان برخی ایستگاهها را نامناسب ذکر کردند. تنوع سوالات امتحان از نظر ۶۴٪/۲ افراد و نوع سوالات از نظر ۵۰٪/۷ افراد خوب بود. درجه سختی سوالات از نظر ۳۵٪/۷ افراد زیاد و ۶۴٪/۳ افراد در حد متوسط بود. از طرز برخورد ممتحنین اکثری راضی بودند. میزان استرس وارده در حین و قبل امتحان بر اکثریت افراد زیاد ذکر شد. اکثریت از برگزاری امتحان رضایت نداشتند.

نتیجه گیری: با توجه به فاصله کوتاه بین زمان در خواست اجرای این آزمون از سوی مسئولین و زمان برگزاری آزمون، اعتراض شدید و عدم آمادگی کارورزان برای شرکت در این آزمون و تجربه ناکافی برگزار کنندگان، اکثریت شرکت کنندگان از این آزمون رضایت نداشتند. با توجه به مناسب بودن تنوع و نوع سوالات و تعداد ایستگاهها، عدم تناسب زمان اختصاص داده شده به هر ایستگاه بر حسب نوع سوال عامل اصلی نارضایتی بود.

واژه های کلیدی: آزمون، صلاحیت بالینی، فارغ التحصیلان.

مربوط به اهداف، بیانگر وضعیت کلی نسبتاً نامطلوب اهداف در برنامه درسی فعلی دوره پزشکی عمومی با رویکرد یادگیری است.

نتیجه گیری: بر اساس نتایج این پژوهش، اهداف برنامه درسی فعلی، پاسخگوی نیازهای یادگیرندگان مادام‌العمر نمی‌باشد؛ لذا با توجه به اهمیت تربیت پزشکی عمومی دارای شایستگی‌های یادگیرنده مادام‌العمر به عنوان یکی از حیطه‌های مورد تأکید در اهداف آموزش پزشکی بر اساس توصیه فدراسیون جهانی آموزش پزشکی، لازم است شایستگی‌های مورد نیاز پزشک یادگیرنده مادام‌العمر به عنوان بخشی از اهداف برنامه درسی دوره پزشکی عمومی توسط دانشکده‌های پزشکی مورد توجه قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: یادگیری مادام‌العمر، اهداف، برنامه درسی، آموزش پزشکی.

نتیجه گیری: برگزاری آزمون صلاحیت بالینی با برنامه ریزی دقیق و تخصیص اعتبار ویژه و استفاده از اعضاء هیئت علمی علاقمند گروه‌های مختلف برای شرکت در کمیته علمی و اجرائی این آزمون، استفاده از محیطی شبیه درمانگاه و افرادی به عنوان بیمار نما یا بیمار واقعی برای نزدیک شدن به محیط واقعی و سنجش دقیقتر توانمندی کارورزان میتواند با موفقیت این آزمون همراه باشد و مانع از تکرار اشتباهات گذشته گردد.

واژه‌های کلیدی: آزمون، صلاحیت بالینی، کارورزان.

A-10-604-2

فرایندهای یاددهی - یادگیری در برنامه درسی دوره پزشکی عمومی با رویکرد یادگیری مادام‌العمر

مژگان محمدی مهر*، حسن ملکی، عباس عباس پور، علیرضا خوشدل

* مربی دانشگاه علوم پزشکی ارتش - تهران. خ فاطمی غربی. خ شهید اعتمادزاده. دانشگاه علوم پزشکی ارتش

Mojganmehr20@yahoo.com

مقدمه: پرورش دانش‌آموختگان واجد شایستگی‌های یادگیری مادام‌العمر، یکی از اهداف مهم فدراسیون جهانی آموزش پزشکی است. متخصصان حوزه برنامه درسی معتقدند در میان تمام عناصر برنامه درسی، روش یاددهی یادگیری از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است، چرا که روش تدریس با یادگیری مطلوب رابطه مستقیم دارد. این مطالعه به منظور تعیین شیوه‌های یاددهی - یادگیری تقویت کننده شایستگی‌های یادگیری مادام‌العمر در دانشجویان دوره پزشکی عمومی صورت گرفت.

روش کار: این مطالعه به روش کیفی انجام گرفت. گردآوری اطلاعات از طریق مصاحبه نیمه ساختار یافته باز پاسخ با ۲۱ نفر از صاحب نظران و اساتید به طریق نمونه‌گیری هدفمند (شیوه گلوله برفی) و مطالعه کتابخانه‌ای صورت گرفت. تحلیل داده‌های حاصل از مصاحبه‌ها به روش تحلیل محتوا بر اساس رویکرد کریپندورف انجام گرفت.

یافته‌ها: نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد که روش‌های یاددهی یادگیری ذیل: «یادگیری مسئله محور»، «یادگیری مبتنی بر مورد»،

A-10-604-1

بررسی وضعیت فعلی اهداف برنامه درسی دوره پزشکی عمومی مبتنی بر رویکرد یادگیری مادام‌العمر

مژگان محمدی مهر*، حسن ملکی، علیرضا خوشدل، عباس عباس پور

* مربی دانشگاه علوم پزشکی ارتش - تهران. خ فاطمی غربی. خ شهید اعتمادزاده. دانشگاه علوم پزشکی ارتش

Mojganmehr20@yahoo.com

مقدمه: ظهور فناوری‌های جدید و افزایش قابل توجه هزینه‌های بخش سلامت، انفجار اطلاعات و افزایش پیچیدگی در نظام سلامت نیازمند تربیت پزشکانی با شایستگی‌های جدید و یادگیرندگان مادام‌العمر می‌باشد. هدف این پژوهش بررسی پاسخگویی و وضعیت اهداف در برنامه درسی فعلی پزشکی عمومی با رویکرد یادگیری مادام‌العمر است.

روش کار: این مطالعه به روش کمی انجام گرفت. جامعه آماری شامل تمامی دانشجویان دوره پزشکی عمومی شهر تهران و جامعه هدف متشکل از کلیه دانشجویان پزشکی دارای معیار ورود به پژوهش در دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران، بقیه‌الله و آزاد تهران بود. نمونه‌گیری به شیوه تصادفی ساده صورت گرفت. گردآوری اطلاعات از طریق پرسشنامه محقق ساخته با ضریب آلفای کورنباخ ۰/۹۲۲ و ضریب پایایی بازآزمایی ۰/۹۲۳، انجام گرفت.

یافته‌ها: نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد که توجه به مهارت تفکر انتقادی، مهارت یادگیری خودراهبر، مهارت مفهوم سازی مسئله و مهارت حل مسئله، ایجاد نگرش مثبت به یادگیری و پویایی علم و دانش در اهداف برنامه‌ی درسی دوره پزشکی عمومی از وضعیت نسبتاً مطلوبی برخوردار است. اهدافی همچون مهارت طبابت مبتنی بر شواهد، مهارت بازتاب بر عملکرد، مهارت یادگیری تلفیقی، مهارت جستجوی علمی و تقویت روحیه خلاقیت در دانشجویان از وضعیت نسبتاً نامطلوبی برخوردار است. میانگین ۲/۷۹ حاصل از گویه‌های

محاسبه شد.

یافته ها: میانگین وانحراف معیار دانش تشخیص پوسیدگی و دانش تشخیص بیماریهای پرویودنتال در بین دانشجویانی که جهت تفسیر تصاویر رادیوگرافی گزارش کتبی ارائه نموده اند و در بین دانشجویانی که تفسیر رادیوگرافی را بدون گزارش نویسی ارائه کرده اند تفاوت معنی داری نداشت.

نتیجه گیری: به نظر می رسد نوشتن گزارش رادیوگرافی تاثیر چندانی در ارتقا توانایی تشخیص رادیوگرافی پوسیدگی دندان و بیماری پرویودنتال دانشجویان مذکور ندارد با اینحال نوشتن گزارش رادیوگرافی دارای مزایایی است که نتایج این مطالعه از ارزش آنها نمی کاهد.

واژه های کلیدی: دانشجوی دندانپزشکی، آموزش، کلیشه رادیولوژی.

«یادگیری مبتنی بر پروژه»، «یادگیری از همتا»، «یادگیری در گروه کوچک»، «یادگیری مشارکتی»، «یادگیری مبتنی بر وظیفه»، «نقشه سازی مفهومی»، «ایفای نقش»، «ژورنال کلاب و گراند راند مبتنی بر تکلیف»، «شبیه سازی»، «یادگیری مبتنی بر منبع»، «یادگیری الکترونیکی»، «روش مباحثه» و «سخنرانی فعال» در تقویت شایستگی های مورد نیاز تربیت پزشک یادگیرنده مادام العمر در برنامه درسی دوره پزشکی عمومی از اهمیت بالایی برخوردار است.

نتیجه گیری: این پژوهش نشان داد که تقویت شایستگی های مورد نیاز یادگیری مادام العمر مستلزم به کارگیری روش های فعال یاددهی - یادگیری است که در آن دانشجویان بتوانند به فعالیت بپردازند؛ لذا با توجه به جایگاه و ضرورت یادگیری مادام العمر در حرفه پزشکی، توصیه می شود در برنامه درسی دوره پزشکی عمومی در خصوص تقویت شایستگی های مورد نیاز پزشک یادگیرنده مادام العمر، روش های یادگیری فعال به دست آمده در این پژوهش مورد استفاده قرار گیرد.

واژه های کلیدی: یادگیری مادام العمر، یاددهی یادگیری، آموزش پزشکی، تحقیق کیفی.

A-10-739-1

بررسی ارتباط بین عوامل تنش زا با وضعیت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز

ناهید ظریف صنایعی^{*}، زهرا شریف زاده

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی شیراز

nzarifsanace@gmail.com

مقدمه: تنش بخش عمده ای از زندگی روزمره ماست. آموزش دانشگاهی یک تجربه پر از استرس است. محیط های تنش زا اغلب اثرات منفی روی پیشرفت تحصیلی، سلامت جسمی و روانی دانشجویان دارد. هدف کلی این پژوهش بررسی ارتباط بین عوامل تنش زا با وضعیت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز بود.

روش کار: این پژوهش یک بررسی مقطعی-تحلیلی است که بر روی ۱۳۵ دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی شیراز انجام گرفت. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه ای مشتمل بر مشخصات دموگرافیک، عوامل تنش زا در سه بعد آموزشی، بالینی و فردی و منابع کمک هنگام مواجهه با تنش بود.

یافته ها: نتایج تحقیق نشان داد که اکثر دانشجویان در سه بعد تنش خفیفی داشتند، با مقایسه بیشترین تنش در این سه حیطه بیشترین تنش دانشجویان در حیطه بالینی بود. سطح تنش در بعد آموزشی و بالینی با افزایش سن کاهش می یافت و بیشترین سطح تنش در این

A-10-592-5

بررسی تاثیر نوشتن گزارش رادیوگرافی در ارتقا کیفیت آموزش تشخیص پوسیدگی و بیماری پرویودنتال در دانشجویان دندانپزشکی اهواز

طاهره ظاهری شهماروندی، آرش دباغی، حامد تابش،

مهدی سیاح برگرد

مقدمه: رادیولوژی یکی از علوم پایه رشته دندانپزشکی است که نقش اساسی در تشخیص و طرح درمان دارد. نوشتن گزارش کتبی دارای این مزیت است که دانشجویان با دقت بیشتری دندانها و بافت های پیرامون آنها را بررسی کرده و احتمالاً افزایش توانایی تشخیص پوسیدگی و ضایعات که یکی از وظایف اصلی دندانپزشکان می باشد نقش خواهد داشت و در صورت مواجهه با ضایعات داخل استخوانی نیز بدلیل آشنایی با روند تهیه گزارش کتبی تسلط بیشتری در ارائه گزارش خواهند داشت.

روش کار: ۳۱ دانشجوی دندانپزشکی به دو گروه تقسیم و گروهی که گزارش کتبی رادیوگرافی نوشته اند، برای اجرای آزمون از پرسشنامه ای شامل ۱۲ رادیوگراف استفاده شد، پرسشنامه ها در شرایط زمانی و مکانی یکسان (مشابه شرایط امتحان) به جمعیت مورد مطالعه ارائه شد سپس نمرات تشخیص پوسیدگی و بیماری پرویودنتال به تفکیک برای هر دانشجو

استفاده از روش مذکور در رتبه بندی واحدهای آموزشی از طریق پانل نخبگان (متشکل از ۱۵ نفر از کارشناسان آشنا به روش و فعالیت های آموزشی) مورد بررسی قرار گرفت.

یافته ها: روش DEA برای اولین بار در رساله دکتری رودس (۱۹۷۸) با عنوان رتبه بندی مدارس دولتی آمریکا مطرح شد. مهمترین مزایای این روش شامل عدم نیاز به واحد اندازه گیری یکسان برای نهاده ها و ستانده ها و عدم نیاز به تعیین اوزان از قبل تعیین شده برای آنها، ارائه جواب بهینه پارتو، سازگاری با متغیرهای برونزا و استفاده از تمامی مشاهدات برای رتبه بندی می باشد. مهمترین معایب این روش نیز شامل مواردی مانند عدم کاربرد این روش در ارزیابی واحدهای غیر مشابه، عدم قطعیت در تعیین واحدهای کاملاً کارا، ارائه یک نتیجه نسبی و محدودیت انتخاب تعداد متغیر نهاده و ستانده می باشد.

نتیجه گیری: روش DEA برای رتبه بندی واحدهای آموزشی که اطلاعات قیمتی آنها معمولاً در دسترس نیست کاربرد قابل ملاحظه ای دارد. از طرف دیگر با توجه به اینکه نظام های آموزشی اغلب دارای عملکردی با بازده متغیر نسبت به مقیاس می باشند، تعیین کارایی مقیاس توسط روش DEA دارای اهمیت مضاعفی در این حوزه می باشد.

واژه های کلیدی: تحلیل پوششی داده ها، واحد آموزشی، رتبه بندی.

دو حیطة در گروه سنی زیر ۲۰ سال دیده شد ($p > 0.1$). در بعد آموزشی و بالینی سطح تنش در زنان بیشتر از مردان بود. سطح تنش در دانشجویان پرستاری در بعد بالینی بیشتر از سایر دانشجویان گروه پزشکی بود. تنش در مقطع کاردانی بیشتر از سایر مقاطع بود. افرادی که از رشته تحصیلی خود رضایت بیشتری داشتند، استرس پائین تری را در بعد بالینی نشان میدادند. بیشترین شیوه مقابله به ترتیب اولویت شامل: انجام فرائض مذهبی، کمک گرفتن از والدین، دوستان و همکلاسیها، خواهر و برادر، مشاور، اقوام و خویشان بود. همینطور نتایج نشان داد که درصد زیادی از دانشجویان هنگام تنش از کسی کمک نمی گرفتند و صحبت نمیکردند.

نتیجه گیری: با توجه به اینکه اکثر واحدهای پژوهش در بعد بالینی تنش داشتند. منابع استرس دانشجویان، بخصوص استرسهای مربوط به آموزش و کار در محیطهای بالینی بایستی به دقت مورد ارزیابی قرار گیرند. از طرف دیگر، لازم است شیوه های مقابله و روشهای کاهش استرس، را به دانشجویان آموزش و دانشجویانی تربیت کنیم که به کار و آینده خود ایمان و اعتقاد داشته باشند.

واژه های کلیدی: استرس، بعد آموزشی، بالینی، فردی، شیوه مقابله.

A-10-738-2

بررسی مزایا و معایب روش تحلیل پوششی داده ها (DEA) جهت رتبه بندی واحدهای آموزشی

غلامرضا مرادی*، عباس عظیمی، یوسفی مهدی، فضائی سمیه، ارشادینا زهراسادات

* هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی مشهد -
دانشکده پیراپزشکی مشهد

moradigh@mums.ac.ir

A-10-742-1

ارتباط بین هوش هیجانی با پیشرفت تحصیلی دانشجویان

مهران آوخ کیسمی*، معصومه محمدپور کلد

* موسسه آموزش عالی علمی-کاربردی جهاد کشاورزی، مرکز آموزش خلیج فارس بوشهر

Dr.keysami@gmail.com

مقدمه: هدف اصلی از آموزش، پیشرفت دانشجویان در زمینه های مختلف تحصیلی می باشد. تحقیقات بسیاری بیانگر این حقیقت آشکار بوده اند که بهره هوشی (IQ) بر پیشرفت تحصیلی موثر بوده است ولیکن بهره هوشی فاکتور کافی جهت موفقیت تحصیلی نمی باشد. اخیراً محققین به این نتیجه رسیده اند که هوش هیجانی (EQ) که همان توانایی درک، فهم و هدایت هیجانهای شخصی در تعاملات فردی است می تواند پیش بینی کننده قویتری جهت پیشرفت تحصیلی باشد. فلذا این تحقیق با هدف بررسی رابطه هوش هیجانی با پیشرفت تحصیلی دانشجویان پایه ریزی گردید.

مقدمه: امروزه رتبه بندی واحدهای آموزشی مانند دانشگاه ها، دانشکده ها و حتی گروه های آموزشی به موضوع بسیار مهمی تبدیل شده و استفاده از نتایج ارزیابی ها، به عنوان یک ابزار مدیریتی مهم غیر قابل انکار می باشد؛ لذا استفاده از روش های مناسب برای این منظور بسیار اهمیت دارد و بر این اساس مطالعه حاضر به بررسی مزایا و معایب یکی از این روشها به نام تحلیل پوششی داده ها پرداخته است.

روش کار: این مطالعه به صورت دو مرحله ای انجام پذیرفته است. در مرحله اول با استفاده از منابع اطلاعاتی قابل دسترس مزایا و معایب روش DEA مورد بررسی قرار گرفت و در بخش دوم مزایا و معایب

شده در حالیکه بسیاری از تحقیقات از فاصله بین تئوری و عمل در بالین سخن می گویند. محیط های بالینی نقش حیاتی در یادگیری دانشجویان پرستاری به عهده دارند؛ لذا پژوهش حاضر با هدف تعیین دیدگاه اساتید بالینی و دانشجویان دانشکده پرستاری و مامایی شهید صدوقی یزد در خصوص فرصت ها و چالش های آموزش بالینی صورت گرفت.

روش کار: پژوهش حاضر به روش توصیفی مقطعی انجام شد. اطلاعات با تکمیل پرسشنامه پژوهشگر ساخته مشتمل بر ۵ بُعد برنامه آموزشی و نحوه عملکرد اساتید بالینی، نقش اعضا دیگر مؤثر در آموزش بالینی، امکانات و فضای آموزشی و رضایت حرفه ای توسط اساتید بالینی و دانشجویان پرستاری و مامایی جمع آوری گردید. اعتبار صوری و محتوا با ارائه ابزار به اساتید دانشکده و اعتماد علمی ابزار با روش آزمون مجدد بررسی و تأیید گردید ($t=0/84$). اطلاعات با نرم افزار آماری SPSS تحلیل شد.

نتایج: براساس نتایج، ۶۰/۵٪ ($n=124$) دانشجویان رشته پرستاری و ۳۹/۵٪ ($n=81$) در رشته مامایی، ۶۰/۴٪ اساتید بالینی پرستاری و ۳۹/۶٪ اساتید بالینی مامایی بودند. ۶۰/۴٪ ($n=29$) اساتید بالینی پرستاری و ۳۹/۶٪ ($n=19$) اساتید بالینی مامایی به عنوان عضو هیئت علمی و غیرهیئت علمی در پژوهش شرکت نمودند. اکثریت اساتید بالینی و دانشجویان پرستاری و مامایی شیفت های کاری صبح و عصر را جهت آموزش بالینی مناسب تر مطرح نمودند. غالب اساتید بالینی وضعیت آموزش بالینی را مطلوب گزارش نمودند ولی ۷۹/۸٪ دانشجویان پرستاری و ۶۴/۲٪ دانشجویان مامایی وضعیت آموزش بالینی را متوسط و مابقی آن را مطلوب اعلام نمودند. آزمون تی مستقل در مقایسه میانگین وضعیت آموزش بالینی از دیدگاه اساتید بالینی تفاوت معناداری را نشان نداد ولی همین آزمون در مقایسه میانگین وضعیت آموزش بالینی بین دو گروه دانشجویان پرستاری و مامایی تفاوت معناداری را در بُعد «نقش اعضا دیگر مؤثر در آموزش بالینی» ایجاد نمود ($0/05 <$).

نتیجه گیری: از آنجا که صلاحیت بالینی، عنصر اصلی ارائه مراقبت پرستاری کیفی است لذا برنامه ریزان آموزشی باید عوامل تهدید کننده اثربخشی آموزش بالینی به صورت مستمر ارزیابی و به منظور تقویت نقاط قوت و تعدیل نقاط ضعف تلاش نمایند. تقویت حیطه های محیط یادگیری بالینی مثل مربی موفق، ارزشهای حرفه ای، ارتباطات حرفه ای با اعضاء تیم درمانی مراقبتی و مدیریت تضاد و تناسب محتوای برنامه آموزش بالینی می تواند تجارب بالینی را برای دانشجویان، جذاب نموده و رضایت حرفه ای آنان را تأمین نماید.

واژه های کلیدی: اساتید بالینی، دانشجویان پرستاری و مامایی، فرصت ها و چالش های آموزش بالینی.

روش کار: در این مطالعه توصیفی از نوع همبستگی، ۹۸ نفر از دانشجویان مقاطع کاردانی و کارشناسی مرکز آموزش عالی علمی-کاربردی خلیج فارس با روش نمونه گیری تصادفی چند مرحله ای انتخاب و وارد مطالعه گردیدند. برای جمع آوری داده ها از معدل دانشجویان به عنوان شاخص پیشرفت تحصیلی و از پرسشنامه هوش هیجانی بار-اون که دارای ۹۰ سؤال است استفاده گردید. میزان اعتبار این پرسشنامه در ایران در دامنه آلفا کرونباخ بین ۰/۹۳-۰/۵۵ گزارش گردیده و هشت عامل از آن برای پژوهش های کشورمان روایی داشتند. در پایان جهت تجزیه و تحلیل آماری داده های حاصل از مطالعه، از ضریب همبستگی پیرسون و آزمون t مستقل با استفاده از نرم افزار spss 16 استفاده گردید.

یافته ها: میانگین سنی پاسخ دهندگان ۲۴/۷ سال بود که از مجموع آنها ۵۶ نفر زن و ۴۲ نفر مرد بودند. ۶۸ درصد از نمونه ها در مقطع کاردانی و بقیه (۳۲ درصد) در مقطع کارشناسی ناپیوسته تحصیل می نمودند. در اکثر دانشجویان در هر دو مقطع تحصیلی کاردانی (۷۵ درصد) کارشناسی (۸۲ درصد)، بین نمره کلی هوش هیجانی و برخی مؤلفه های آن با پیشرفت تحصیلی رابطه معنی داری مشاهده شد ($P > 0/50$). نتایج پژوهش حاضر در مورد رابطه هوش هیجانی با جنسیت، نشان داد که بین دختران و پسران، در نمره کلی هوش هیجانی تفاوت معنی داری وجود نداشت، ولیکن بین نمره کلی هوش هیجانی و برخی مؤلفه های آن با پیشرفت تحصیلی رابطه معنی داری مشاهده شد ($P > 0/50$).

بحث و نتیجه گیری: از آنجا که هوش هیجانی می تواند در کنار بهره هوشی پیش بینی کننده قوی جهت پیشرفت تحصیلی باشد، شایسته است دانشجویان به مهارت هایی همچون توانایی درک، فهم و هدایت هیجانهای شخصی در تعاملات فردی آگاه و دست یابند تا به یادگیری موثرتر و موفقیت های بیشتری نایل گردند.

واژه های کلیدی: بهره هوشی، هوش هیجانی، پیشرفت تحصیلی.

A-10-762-1

فرصت ها و چالش های آموزش بالینی: دیدگاه اساتید و دانشجویان دانشکده پرستاری و مامایی

طاهره سلیمی*، مهسا خدایاریان

* مربی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد - یزد خیابان بوعلی دانشکده پرستاری و مامایی

salimi_tahere@yahoo.com

مقدمه: حرفه پرستاری به عنوان یک رشته مبتنی بر عملکرد شناخته

A-10-50-6

بررسی رضایتمندی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی
گلستان در خصوص سیستم انتخاب واحد اینترنتی در سال
تحصیلی ۹۱-۹۰

مازیار رستمی*، مسلم حسام، معصومه اژدری

* کارشناسی دانشگاه علوم پزشکی گلستان - استان گلستان-گرگان-
ابتدای جاده شصت کلا-مجموعه آموزش عالی مرحوم فلسفی-
معاونت آموزشی

rostami_maziar@yahoo.com

مقدمه: اینترنت یکی از مهمترین ابزارهای دسترسی به اطلاعات در عصر اطلاعات به شمار میرود. این فناوری با گسترش سریع خود توانسته است علاوه بر کاربردهای شخصی، در بعد آموزشی و پژوهشی نیز تحول ایجاد نماید و موجبات ارتقاء سطح دانش و توانایی دانشجویان و دانشگاهیان را از طریق دستیابی سریع و ارزان با اطلاعات و منابع علمی فراهم آورد. نظام آموزش عالی عهده دار وظایف و مسئولیتهای مهمی در زمینه تربیت نیروی انسانی متخصص و کارآمد است. دانشگاه بستر اصلی توسعه انسانی در هر کشور به شمار می رود. بنابراین آموزش عالی نقش غیرقابل انکاری در پیشرفت جوامع و به خصوص سازمانها به عهده دارد؛ لذا خدمات آموزشی باید به گونهای ارائه شود تا فراگیران احساس کنند در یک محیط امن قرار دارند و بدینگونه آمادگی روانی برای یادگیری بیشتر فراهم گردد.

روش کار: نوع مطالعه توصیفی مقطعی می باشد و جامعه مورد مطالعه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان می باشند. ابزار گردآوری داده ها، پرسشنامه ای دارای ۲۲ سوال بود، که حاوی ۷ سوال دموگرافیک، و ۱۵ سوال در راستای بررسی میزان رضایت دانشجویان میباشد. سوالات بصورت چهار گزینه ای با طیف لیکرت ۴ درجه ای مورد استفاده قرار گرفت. دامنه نمرات از ۱۵ لغایت ۶۰ بوده که هرچه نمره در این مقیاس بالاتر برود نشان دهنده رضایت بالاتر فرد پاسخگو است. اطلاعات جمع آوری و با استفاده از نرم افزار SPSS و آمار توصیفی مورد تجزیه تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: در رضایتمندی از سیستم انتخاب واحد به تفکیک جنسیت و محل انتخاب واحدا همان فضای داخل و بیرون دانشگاه، اختلاف معنی داری وجود نداشت ($P < 0.05$) ولی میزان رضایت مندی در رشته های زیر مجموعه پیراپزشکی بالاتر از رشته های زیر گروه دانشکده های دیگر بود؛ و این اختلاف از نظر آماری معنی دار بود. ($P > 0.05$) همچنین رضایتمندی از نظر مقطع تحصیلی، سال ورود و محل زندگی (داخل استان و خارج استان) معنی دار بود. ($P > 0.05$) با توجه به سوالات رضایتمندی در پرسشنامه این پژوهش، گزینه متوسط بیشترین درصد را به خود اختصاص داده است.

A-10-769-2

تأثیر فعالیت های انجام شده بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان
کاردانی بهداشت محیط در مقطع کارشناسی ناپیوسته با
رویکرد اقدام پژوهی

نیره نعیمی*، حمید توکلی، ابوالفضل نعیم آبادی، مرتضی اسماعیل
زاده

* مربی عضو هیأت علمی علوم پزشکی خراسان شمالی

naeimi_n@yahoo.com

مقدمه: توجه به وضعیت تحصیلی دانشجویان گامی به سوی توسعه پایدار و موفقیت تحصیلی آنها از جمله اهداف اساسی برنامه های آموزشی است لذا بر آن شدیم تا بر اساس ارزیابی درونی انجام شده ضمن مشخص نمودن نقاط قوت و ضعف در جهت ارتقاء کیفیت و توسعه نظام دانشگاهی گام های مؤثری برداریم.

روش کار: بر اساس ارزیابی درونی انجام شده در سال تحصیلی ۸۹-۸۸ آموزشکده بهداشت و مشخص شدن نقاط قوت و ضعف آموزشکده و در نهایت موفقیت دانشجویان در مقاطع بالاتر تحصیلی است، پرسشنامه خود ساخته ای که بر اساس مقیاس لیکرت از صفر تا پنج رتبه بندی گردید در زمینه تأثیر عوامل مختلف بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان در مقاطع بالاتر تحصیلی تهیه و در اختیار دانشجویان قرار گرفت. جهت تجزیه و تحلیل از نرم افزار آماری SPSS استفاده گردید.

یافته ها: پس از تجزیه و تحلیل میانگین نمرات حاصله بر اساس نظر دانشجویان و ارزیابی درونی مشخص گردید که توسعه فضای فیزیکی دانشکده، تجهیز آزمایشگاه ها و کارگاه ها و انتقال آنها به داخل دانشکده، تجهیز کتابخانه و در دسترس بودن منابع درسی لازم، ارتباط اساتید گروه با دانشجویان، نقش استاد راهنما در موفقیت دانشجویان، انگیزه فردی و نقش خانواده در ادامه تحصیل، تأسیس رشته کارشناسی ناپیوسته در دانشکده از جمله موارد مؤثر در پیشرفت تحصیلی می باشند. بنابراین اقدام به برطرف نمودن و یا رفع موانع پیشرفت تحصیلی نمودیم.

نتیجه گیری: با توجه به مهم ترین هدف ارزیابی درونی که همان بهبود، تضمین و تقویت کیفیت برنامه های آموزشی است، پس از برطرف نمودن و یا بهبود کیفیت مواردی که در حیطه وظایف دانشکده بود توانستیم به آمار قبولی در کنکور کاردانی به کارشناسی ناپیوسته از ۳۱/۸٪ در سال ۱۳۸۹ به ۹۰/۵٪ در سال ۱۳۹۰ نائل گردیم.

واژه های کلیدی: پیشرفت تحصیلی، بهداشت محیط، ارزیابی درونی، اقدام پژوهی.

مشکلات فرهنگی قرار داده شد.

نتیجه‌گیری: با توجه مشکلاتی که در کشورمان در زمینه مسائل مختلف بهداشتی خانواده وجود دارد رشته بهداشت خانواده در سطح کاردانی و کارشناسی جوابگوی تمامی مشکلات مردم نمی‌باشد بنابراین طراحی رشته بهداشت خانواده در سطح کارشناسی ارشد پیشنهاد می‌گردد.

واژه‌های کلیدی: بهداشت، بهداشت خانواده، سیستم بهداشتی، مشکلات بهداشتی.

A-10-784-2

بررسی نوع سؤال (چهارگزینه ای و کوتاه پاسخ) بر نمره برش در ارزشیابی پیشرفت تحصیلی

اسماعیل اکبری^{*}، مسلم محمدی، مجید ملک زاده شفاوردی

^{*} استادیار دانشگاه علوم پزشکی مازندران - ساری، مجتمع پیامبر اعظم (ص)، دانشکده پزشکی، گروه فیزیولوژی و فارماکولوژی

akbari_esmaeil@yahoo.com

مقدمه: انجام ارزشیابی در پایان دوره آموزشی در واقع تهیه یک ترازنامه آموزشی است که کارایی آموزش و عملکرد دانشجویان را نشان می‌دهد. برای سنجش یادگیری دانشجویان در پایان نیم سال تحصیلی از انواع آزمون‌های عینی و ذهنی استفاده می‌شود. هدف ما در این مطالعه بررسی عملکرد دانشجویان دندان پزشکی در آزمون‌های موزی چهارگزینه ای و کوتاه پاسخ بود.

روش کار: تعداد ۲۰ سؤال چهارگزینه ای و ۲۰ سؤال کوتاه پاسخ به عنوان امتحان پایان نیم سال ساخته شد. هر دو نوع سؤال مبتنی بر اهداف آموزشی و با محتوای یکسان بودند. در تجزیه و تحلیل داده ها علاوه بر مقایسه آماری، همبستگی بین نمرات دو آزمون بین دانشجویان قوی و ضعیف محاسبه گردید.

یافته ها: مقایسه میانگین نمرات دو آزمون در هر دو گروه قوی و ضعیف نشان داد که همواره میانگین نمرات آزمون‌های چهارگزینه ای ۳۲-۲۶٪ بالاتر بود. محاسبه ضریب همبستگی پیرسون بین نمرات دو آزمون در دانشجویان ضعیف معنی دار بود، اما بین نمرات دو آزمون در دانشجویان قوی ارتباط معنی داری وجود نداشت.

نتیجه‌گیری: در مجموع یافته‌های این مطالعه نشان می‌دهد که بر اساس نوع سئوالات امتحانات پایان نیم سال، نمره برش (حداقل نمره قبولی) باید تغییر نماید.

نتیجه گیری: نتایج نشان داد دانشجویان در این پژوهش از سیستم انتخاب واحد اینترنتی و سایت دانشگاه دارای رضایتمندی نسبتاً متوسطی (با رتبه کل ۳۷,۶۸) هستند.

واژه‌های کلیدی: اینترنت، انتخاب واحد، رضایتمندی.

A-10-775-1

بررسی مشکلات بهداشت خانواده در ایران از دیدگاه ذی‌نفعان

حبیب اله رضایی، نیکو یمانی^{*}، علیرضا یوسفی، غلامرضا شریفی راد

^{*} استادیار - اصفهان، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، مدیریت مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

yamani@mui.ac.ir

مقدمه: بهداشت خانواده یکی از برنامه‌های سازمان بهداشت جهانی است که به بهداشت و توسعه افراد و خانواده‌ها توجه دارد. اگر بهداشت خانواده به خوبی اجرا شود می‌تواند ضامن سلامتی و حامی کمال یابی انسان گردد و با حصول دو نتیجه مهم و مشخص کمی و کیفی ما را به هدف پرورش نسل سالم تر و بهتر نزدیک کند. هدف از مطالعه حاضر تعیین مشکلات موجود در سیستم نظام بهداشتی است که مرتبط با بهداشت خانواده بوده و می‌تواند در صورت تعریف کارشناس ارشد بهداشت خانواده توسط وی مدیریت گردد.

روش کار: در این مطالعه توصیفی مقطعی تعداد پنج دانشگاه تیبیک و چهار دانشگاه تیبیک دو و سه به صورت تصادفی انتخاب شدند سپس در آن دانشگاه‌ها از اساتید گروه خدمات بهداشتی یا بهداشت عمومی، معاونین بهداشتی و مدیران شبکه‌های بهداشت و درمان، کارکنان واحد بهداشت خانواده مراکز بهداشت استان و همچنین از دانشجویان کارشناسی بهداشت عمومی در مورد مشکلات موجود در سیستم بهداشتی کشور که قابل حل توسط کارشناس ارشد بهداشت خانواده است نظر خواهی شد. از آنجا که داده‌ها به صورت کیفی بود با استفاده از تحلیل محتوا، ابتدا دسته بندی مشخص گردید و نظرات هر دسته افراد منطبق با دسته بندی‌ها تفکیک و زیر هر دسته بندی قرار داده شد.

یافته ها: نتایج بدست آمده از نظرات جمعیت مورد مطالعه منجر به مشخص شدن مشکلاتی گردید که در سیستم بهداشتی توسط کارشناس ارشد بهداشت خانواده قابل حل می‌باشد. این مشکلات در در شش دسته مشکلات برنامه ریزی و اجراء، مشکلات پژوهشی، مشکلات آموزشی، مشکلات مدیریتی، مشکلات خدمت رسانی و

نتیجه گیری: برگزاری دوره های آمادگی به همراه آزمون های آزمایشی تاثیر بسزایی در آماده سازی دانشجویان جهت شرکت در آزمون جامع علوم پایه دارد.

واژه های کلیدی: استرس، امتحان آزمایشی، آزمون جامع علوم پایه، کلاس های آمادگی.

A-10-709-1

بررسی وضعیت مطالعه درسی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز

حدیجه عبداللهی فرد*، محمد رحمانیان کوشکی، کوثر سادات، راضیه زاهدی

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی شیراز - کمیته تحقیقات علوم دانشجویی دانشگاه شیراز

kh_abdollahifard@yahoo.com

مقدمه: آنچه که بیشترین تاثیر را بر وضعیت تحصیلی دانشجویان دارد مهارتهای عمومی مطالعه، یادگیری درسی و یادآوری مطالب آموخته شده است. دانشجویانی که از تلاش خود نتیجه مطلوبی به دست نمی آورند کسانی هستند که فکر می کنند می توانند درس ها را بدون مطالعه موثر فرا گیرند. کم شدن میزان مطالعه دانشجویان و نیز عدم استفاده دانشجویان از کتابخانه باید به عنوان یک معضل مورد بررسی قرار گیرد، در این مطالعه وضعیت مطالعه درسی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز بررسی شده است.

روش کار: این مطالعه بصورت مقطعی بر روی ۴۰۰ نفر از دانشجویان علوم پزشکی شیراز در سال ۱۳۸۵ انجام شد. پرسشنامه بطور تصادفی بین دانشجویان ۸ دانشکده مختلف توزیع شد و با استفاده از نرم افزار spss و آزمون آماری مجذور کای تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: یافته ها نشان داد ۱۶۷ نفر از دانشجویان شرکت کننده در پژوهش مرد و ۲۳۳ نفر زن بودند. ۳۰۸ نفر از افراد در خوابگاه، ۶ نفر در اتاق اجاره ای، ۸۶ نفر در منزل شخصی سکونت داشتند. ۴۱/۵٪ دانشجویان ۱-۲ ساعت، ۳۴/۳٪ از دانشجویان ۲-۴ ساعت و ۲۲/۵٪ از آنها ۴ ساعت به بالا مطالعه درسی در شبانه روز داشتند. ۴۷/۵٪ از دانشجویان اصلا به کتابخانه نمی روند و ۳۰/۵٪ آنها کمتر از یک ساعت به کتابخانه می روند ۱۳/۸٪ از آنها ۱-۲ ساعت و ۸٪ آنها ۲ ساعت و بیشتر به کتابخانه می روند. ۶۵/۸٪ از دانشجویان شرکت کننده در این پژوهش مطالعه غیردرسی داشتند. معدل ۱٪ از دانشجویان زیر ۱۲ و ۱۹/۳٪ آنها ۱۲-۱۵ و ۵۲/۸٪ دانشجویان ۱۵-۱۷

واژه های کلیدی: سؤال چند گزینه ای، سؤال کوتاه پاسخ، ارزشیابی پیشرفت تحصیلی.

A-10-787-1

تاثیر برگزاری دوره های آموزشی و امتحانات آزمایشی بر عملکرد دانشجویان پزشکی در آزمون جامع علوم پایه

اشرف نظری برون*، الهه حقیقت منش، مهنا مظاهری، سودابه حامدی، مهین بدخش، زهره السادات هاشمی، سیما سراوانی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی زابل - زابل - خ شهید رجایی، مجتمع آموزشی علوم پزشکی - دانشکده پزشکی

a.nazarib@yahoo.com

مقدمه: امتحان جامع علوم پایه با توجه به نقش تعیین کننده ای که دارد می تواند باعث ایجاد استرس قابل توجهی در دانشجویان شود؛ لذا با افزایش دانش دانشجویان و قرار گرفتن در محیط آزمون های آزمایشی موجب انطباق دانشجویان با محیط، کاهش استرس و کسب نمره بیشتر در آزمون می گردد.

روش کار: سه گروه از دانشجویان پزشکی ترم ۵ که برای شرکت در آزمون جامع علوم پایه آماده می شدند، شرکت داشتند. (گروه اول: ورودی ۸۵، گروه دوم: ورودی ۸۶، گروه سوم: ورودی ۸۷). گروه اول به عنوان گروه شاهد در طرح شرکت داشتند. گروه دوم در یک آزمون آزمایشی علوم پایه که شامل دو مرحله بود، شرکت کردند. گروه سوم، علاوه بر شرکت در آزمون آزمایشی علوم پایه، در یک دوره کلاس های آمادگی جهت آزمون نیز شرکت نمودند. میانگین نمره کسب شده در آزمون جامع گروه های مورد مطالعه و هم معدل کل دوره علوم پایه با استفاده از آزمون ANOVA و آزمون تعقیبی Tukey و با استفاده از نرم افزار spss با یکدیگر مقایسه شدند و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: نمره معدل کل دانشجویان در هر سه گروه اختلاف معنی داری نداشت. دانشجویانی که هم در امتحانات آزمایشی و هم در دوره های آموزشی علوم پایه شرکت کردند (ورودی ۸۷)، در امتحان جامع آن سال نمرات بالاتری بدست آوردند. اختلاف این گروه با دو گروه دیگر معنی دار ($P < 0.01$) است. همچنین بین گروهی که تنها در آزمون های آزمایشی شرکت نمودند (ورودی ۸۶) و گروه شاهد، تفاوت معنی داری مشاهده نشد (ورودی ۸۵). در طی نظر سنجی که به عمل آمد ۷۱٪ دانشجویان از برگزاری کلاس های آموزشی رضایت داشتند. ۷۸٪ دانشجویان معتقد بودند که این دوره آموزشی در آمادگی آزمون جامع علوم پایه مؤثر بوده است.

زیادی داشته است. ۴۷٪ از افراد مباحث این دوره ها را کاربردی و در زمینه برگزاری این دوره ها ۵۶/۸٪ کیفیت سوالات را خوب بیان کردند؛ و در کل ۷۲٪ از کارکنان با برگزاری دوره های غیر حضوری موافق بودند.

نتیجه گیری: بررسی انجام شده نشان می دهد در جهت افزایش رضایت کارکنان از دوره های ضمن خدمت بهتر است قبل از برگزاری دوره ها نیازسنجی انجام شود و به محتوای مطالب آموزشی و کاربردی بودن آن اهمیت بیشتری داده شود.

واژه های کلیدی: آموزش ضمن خدمت، دوره های غیر حضوری، کارکنان.

و ۲۲٪ معدل ۱۷ به بالا داشتند. بین میزان مطالعه درسی و معدل رابطه مثبت معنی داری وجود داشت ($P=0.05$)، ولی بین جنس، محل سکونت و میزان مطالعه درسی رابطه معنی داری مشاهده نشد ($P > 0.05$).

نتیجه گیری: نتایج نشان می دهد باید با ایجاد انگیزه و با بهره گیری از روشهای جدید آموزشی و درگیر نمودن دانشجویان در فعالیتهای یادگیری در طول ترم تحصیلی آنها را به مطالعه بیشتر ترغیب نمود؛ و مهارتهای مدیریت زمان به دانشجویان آموزش داده شود.

واژه های کلیدی: دانشجویان، مطالعه، کتابخانه.

A-10-532-7

بررسی رضایتمندی دانشجویان پزشکی از شیوه جدید دوره فیزیوپاتولوژی و ادغام دروس پاتولوژی و فارماکولوژی در دانشگاه علوم پزشکی کاشان

اسماعیل فخاریان، زریچهر وکیلی، منصوره مومن هروی*، محمد علی اطلسی، حمیدرضا صابری، مهدی نورالدینی، طاهره خامه چیان، اعظم مصداقی نیا، مریم صبوری

* استادیار دفتر توسعه دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان - کاشان - بلوار قطب راوندی - دانشکده پزشکی

mansoreheravi@yahoo.com

مقدمه: ادغام در آموزش پزشکی اخیراً بعنوان یکی از موضوعات جدید در برنامه دانشگاههای علوم پزشکی کشور مطرح گردیده است. با توجه به اهمیت ادغام دروس فیزیوپاتولوژی در آموزش پزشکی این مطالعه به منظور سنجش رضایت دانشجویان پزشکی ورودی مهر ۸۷ دانشگاه علوم پزشکی کاشان در مورد برنامه جدید فیزیوپاتولوژی و ادغام دروس فارماکولوژی و پاتولوژی در کورسهای داخلی در سال ۹۰ انجام گردید.

روش کار: این مطالعه توصیفی مقطعی بر روی همه دانشجویان ورودی مهر ۸۷ که دوره جدید فیزیوپاتولوژی را گذرانده بودند انجام شد. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه محقق ساخته ۳۲ گزینه ای دارای طیف لیکرت بود. برای تجزیه و تحلیل آماری از نرم افزار SPSS نسخه ۱۶ استفاده شد.

یافته ها: از ۴۰ دانشجو شرکت کننده ۱۶ نفر (۴۰٪) پسر و ۲۴ نفر (۶۰٪) دختر بودند. رضایتمندی از نحوه دروس ارائه شده براساس امتیاز کسب شده طبق مقیاس لیکرت به این شرح بود: اعصاب (۸۶/۴٪)، اطفال (۸۴/۷٪)، قلب (۸۴/۷٪)، فارماکولوژی (۸۲/۹٪)، غدد (۸۱/۷٪)،

A-10-710-1

دیدگاه کارکنان دانشگاه علوم پزشکی جهرم از دوره های آموزش ضمن خدمت غیر حضوری

محمد رحمانیان کوشکی*، خدیجه عبداللهی فرد، سودابه صمیمی، راضیه زاهدی

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی جهرم - دانشگاه علوم پزشکی جهرم

mo_rahmanian57@yahoo.com

مقدمه: در محیط پرتلاطم امروزی کارکنان نیازمند دریافت آموزش جهت اداره محیط کار خود می باشند و توانمندسازی کارکنان از طریق آموزش های ضمن خدمت یکی از راهبردهای اساسی افزایش عملکرد و تأمین بقاء سازمان ها است. سازمان ها سالیانه هزینه قابل توجهی را در زمینه آموزش های کوتاه مدت (حضوری - غیرحضوری) باهدف توانمندسازی کارکنان متقبل می شود. هدف از این مطالعه ارزشیابی برنامه های غیرحضوری از دیدگاه کارکنان می باشد.

روش کار: این پژوهش از نوع توصیفی بوده و جامعه پژوهش آن ۲۱۵ نفر از کارکنان شرکت کننده در دوره های آموزش ضمن خدمت غیرحضوری در سال ۱۳۹۰ است (که بصورت دریافت کتاب و دادن امتحان برگزار شد) از پرسشنامه ای که توسط سازمان جهت ارزیابی دوره های غیرحضوری تهیه گردیده استفاده شد. اطلاعات پس از ورود به نرم افزار SPSS و استفاده از جداول و نمودارهای لازم مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: یافته ها نشان داد از نظر ۵۰/۷٪ کارکنان منابع و مطالب مطرح شده با عنوان دوره همخوانی زیاد دارد. ۴۶٪ افراد نیز معتقد بودند محتوای منابع اعلام شده در زندگی کاری و خانوادگی آنها تأثیر

یافته ها: میانگین سنی بهورزان شاغل در خانه های بهداشت ۲۸±۱/۷ سال بود. ۵۳/۸٪ بهورزان زن و بقیه مرد بودند. میانگین سابقه کاری بهورزان ۹ سال بود. ۵۶/۵٪ بهورزان مرد و ۵۹/۸٪ بهورزان زن دارای مهارت ارتباطی متوسط بودند. بررسی مهارت ارتباطی مطلوب در بهورزان نشان می داد که این مهارت در بهورزان زن بهتر از بهورزان مرد بود و این رابطه از لحاظ آماری نیز معنی دار بود. ($P > 0.05$).

نتیجه گیری: با عنایت به اهمیت شغل بهورزان و نقش برقراری ارتباط خوب در ادامه روند خدمات مراقبتی و بهداشتی به مردم، به نظر می رسد برای ارتقای این مهارت در بهورزان جلسات توجیهی و آموزشی برگزار گردد. همانطور که نتایج نیز نشان داد احتمال ارائه خدمات مطلوب بهداشتی و مراقبتی با توجه به اینکه بهورزان از مهارت ارتباطی متوسطی برخوردار بودند، کمتر می شود.

واژه های کلیدی: بهورزان، مهارت ارتباطی، آموزش.

A-10-802-1

ارزیابی کارآموزی دانشجویان تکنولوژی رادیولوژی با روشی مبتنی بر آزمون بالینی با ساختار عینی (OSCE)

نصراله جباری*، احد زینالی، صفر آگشته

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی ارومیه - دانشکده پیراپزشکی

njabbarimp@gmail.com

مقدمه: برنامه ریزی و طراحی چهارچوب مناسب برای کارآموزی و ارزیابی های هدفمند دانشجویان در ارتقا سطح دانش تئوری و عملی آنها نقش بسزایی دارد. یکی از جایگزین های مناسب برای روش سنتی، ارزیابی کارآموزی به صورت آزمون OSCE است؛ لذا هدف مطالعه حاضر اجرای روشی ساختارمند و عینی برای سنجش و ارزیابی کارآموزی دانشجویان رادیولوژی و مقایسه آن با روش متداول قبلی می باشد.

روش کار: جامعه پژوهش شامل دانشجویان کارشناسی پیوسته رادیولوژی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه بود. به منظور ارزیابی کارآموزی دانشجویان رادیولوژی فرمی تحت عنوان فرم ارزیابی کارآموزی دانشجویان رادیولوژی تدوین گردید. که روایی آن از طریق روایی محتوا و پایایی آن از طریق آزمون و بازآزمون مورد تأیید قرار گرفت.

یافته ها: یافته های پژوهش از طریق فرم ارزشیابی در قالب پاسخهای صحیح و نادرست دانشجویان در ایستگاههای کاری مختلف و رضایتمندی آنان بدست آمد. نتایج بصورت درصد پاسخهای صحیح و نادرست دانشجویان به هر یک از آیتم های ایستگاه های کاری و میزان

گوارش (۰/۷۷/۶)، جراحی (۰/۷۲/۳)، مهارت بالینی (۰/۶۷/۱)، پاتولوژی (۰/۶۴/۷)، سمپولوژی (۰/۶۳/۵)، خون (۰/۵۹/۴)، ریه (۰/۵۲/۹)، مقدمات (۰/۴۵/۳)، زنان (۰/۴۱/۲) و روماتولوژی (۰/۳۹/۴) اکثریت دانشجویان از نحوه برگزاری دوره از نظر وجود نظم و برگزاری بموقع کلاسها، کیفیت تدریس اساتید، نحوه برخورد اساتید، نحوه برگزاری امتحان رضایت کامل داشتند. درمورد نحوه برخورد کارشناس آموزشی، نحوه حضور و غیاب و نوع سوالات امتحانی رضایت نسبی داشتند و درمورد مدیریت و برنامه ریزی و پاسخگویی به مشکلات دانشجویان، مدت زمان درس و تناسب با حجم مطالب ارائه شده و فرجه امتحانات اصلا رضایت نداشتند. ۸۰٪ دانشجویان با ادغام درس پاتولوژی و فارماکولوژی در داخل سایر دروس مرتبط موافق بودند.

نتیجه گیری: شیوه جدید فیزیوپاتولوژی و ادغام درس فارماکولوژی و پاتولوژی در کورسهای داخلی در جلب رضایت دانشجویان موفق بوده است ولی در مورد رفع نقاط ضعف برنامه باید تلاش کرد و درمطالعات بعدی بایدسطح دانش و نمرات دانشجویان را قبل وبعد مداخله مقایسه نمود.

واژه های کلیدی: فیزیوپاتولوژی، ادغام، پاتولوژی، فارماکولوژی.

A-10-113-1

بررسی های مهارتهای ارتباطی بهورزان شاغل در خانه های بهداشت مرکز بهداشت شهرستان کلاله در سال ۱۳۹۰

عابد نوری*، مهین ادیب

* کارشناسی ارشد علوم پزشکی شیراز - گنبد - خیابان علوی -

کوچه یکم پلاک ۴

abednori@yahoo.com

مقدمه: بهورزان قشر عظیمی از سیستم مراقبت بهداشتی را تشکیل می دهند و ارتباط مستقیمی با مردم دارند. برقراری ارتباط مناسب با مراجعه کنندگان با توجه به اینکه اولین سطح برخورد با مردم می باشند، بسیار حائز اهمیت می باشند و می تواند با ارتباط مناسب زمینه تداوم همکاری مراجعین را مهیا سازد. این مطالعه با هدف تعیین مهارتهای برقراری ارتباط صحیح بهورزان با مراجعه کنندگان انجام شده است.

روش کار: مطالعه انجام شده از نوع توصیفی مقطعی و جامعه آماری مورد مطالعه تمامی بهورزان شاغل در خانه های بهداشت شهرستان به تعداد ۱۵۰ نفر بود. جهت جمع آوری اطلاعات از آزمون مهارتهای ارتباطی کوئین دام استفاده شد. داده های بدست آمده با استفاده از نرم افزار SPSS17 و آزمونهای آماری تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: بالاترین و کمترین ضریب اعتبار و ضریب وزن دهی (به ترتیب) اختصاص داده شده به هر سؤال از حیطه های سه گانه مورد بررسی عبارت بودند از حیطه ویژگی های حرفه ای (بالاترین: داشتن طرح درس و بیان اهداف ۰٫۹۱ و ۱٫۲۰ و کمترین: دسترسی به استاد در خارج از کلاس ۰٫۸۷ و ۰٫۸۱)، حیطه ویژگی های علمی (بالاترین: توان علمی و دانش استاد ۰٫۹۸ و ۱٫۸۰ و کمترین: سابقه تدریس استاد ۰٫۷۴ و ۰٫۲۰) و در حیطه ویژگی های فردی (بالاترین: صمیمی و مؤدب بودن استاد ۰٫۹۴ و ۰٫۸۱ و کمترین: سخت گیری استاد ۰٫۸۶ و ۰٫۸۲) بود.

نتیجه گیری: هر سه ویژگی حرفه ای، علمی و فردی استاد با اندکی تفاوت در ارزشیابی استاد توسط دانشجو مهم تلقی می شود. جمع بندی نتایج تحقیقات انجام شده در کشور در این زمینه و بهره برداری از نتایج حاصل در جهت تدوین پرسشنامه و روند اجرای ارزیابی ها می تواند در اصلاح اشکالات سیستم ارزشیابی و استاندارد نمودن آن کمک شایانی نماید.

واژه های کلیدی: ارزشیابی، استاد، ضریب اعتبار، دانشجو.

رضایت دانشجویان از نحوه ارزیابی بصورت جداولی ارائه شده است.

نتیجه گیری: ارزیابی فراگیران یکی از حیطه های اساسی فعالیت های آموزشی بوده بر این اساس برای اولین بار جهت ارزیابی کارآموزی دانشجویان رادیولوژی در دانشگاه علوم پزشکی ارومیه روشی مبتنی بر آزمون OSCE مورد بررسی قرار گرفت. نتایج این پژوهش نشان داد که فرصت دادن به دانشجویان در عرصه کارآموزی بالینی و انجام امور محوله به صورت انفرادی توسط دانشجو از مواردی است که برای نشان دادن قابلیت های علمی و عملی دانشجویان ضروری است.

واژه های کلیدی: ارزیابی فراگیران، دانشجویان رادیولوژی، کارآموزی، آزمون بالینی با ساختار عینی (OSCE).

A-10-620-4

تعیین معیارهای معتبر برای ارزشیابی آموزش و تدریس نظری اعضای هیأت علمی

ثریا زحمتکش*، د کامران میرزایی، محمدرضا یزدانخواه فرد

* پزشک عمومی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر - مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

s.zahmatkesh@bpums.ac.ir

مقدمه: هدف اصلی ارزشیابی، تقویت فعالیتها و روشهای اثربخش و تضعیف یا حذف فعالیتها و روشهای بی تأثیر و یا نامطلوب است. مسلماً زمانی می توان به نتایج این گونه ارزیابی ها اعتماد نمود که ابزار گردآوری نتایج از دقت و اعتبار کافی برخوردار باشد. هدف از این مطالعه، طراحی فرمهای معتبر برای ارزیابی نحوه تدریس و فعالیت های اعضاء هیات علمی دانشگاه بود.

روش کار: این مطالعه که به روش دلفی اجرا شد، بعد از طراحی فرم اولیه، از ۶۰ نفر از اساتید آشنا به مسائل تحقیقاتی، از طریق نظر سنجی درخواست گردید تا ضمن بررسی معیارها، به هر یک از گزینه ها بر اساس موضوع و قالب جمله بندی در طیف: بسیار خوب، خوب، متوسط، بد، بسیار بد امتیازی بدهند. سپس هر گزینه بر اساس پاسخ بسیار خوب (یک)، خوب (۰/۷۵)، متوسط (۰/۵۰)، بد (۰/۲۵) و بسیار بد (صفر) امتیازبندی شد و در نهایت، میانگین امتیازات تعلق گرفته به هر گزینه، به عنوان ضریب اعتبار آن گزینه محاسبه گردید. در مرحله بعد، مجدداً از اساتید درخواست شد با توجه به اهمیت گزینه ها در ارزشیابی موضوع به آنها امتیاز دهند بدین شکل که جمع امتیازات گزینه ها در مجموع ۱۰۰ شود. در ادامه، امتیازات تعلق گرفته به هر گزینه مشخص شده و سپس وزن محاسباتی به مبنای ۲۰ تبدیل گردید.

A-10-689-3

بررسی نتایج آزمونهای جامع پیش کارورزی دانشجویان پزشکی زاهدان از سال ۱۳۸۹-۱۳۷۷

قاسمعلی میش مست نهی

استادیار علوم پزشکی زاهدان - زاهدان میدان حسابی پردیس دانشگاه دانشکده پزشکی گروه فیزیولوژی

G.mishmast@yahoo.com

مقدمه: ارزشیابی یکی از اصول مهم در آموزش منجمله در آموزش پزشکی است و امروزه آزمون جامع پیش کارورزی یکی از ارزشیابی های مهم در پزشکی است. این مطالعه به منظور بررسی نتایج آزمونهای جامع پیش کارورزی دانشجویان پزشکی زاهدان در سالهای ۱۳۸۹-۱۳۷۷ انجام شده، این آزمون، اولاً «امکان مقایسه فرد با سایر دانشجویان را در سطح کشور و ثانیاً امکان مقایسه برون دادهای دانشگاههای مختلف و نهایتاً «با آنالیز آن، ارزشیابی دقیق تری از کیفیت آموزش بالینی در کشور را فراهم می سازد.»

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی- مقطعی است که در آن نتایج آزمونهای جامع پیش کارورزی دانشجویان پزشکی دانشگاه زاهدان از سال ۱۳۷۷ تا ۱۳۸۹ در شهریور و اسفند بر حسب جنس با استفاده

با دو روش سنتی و آنلاین به وسیله ی دانشجویان مربوط در سال ۱۳۹۰-۱۳۸۹ پرداخته و روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای با حجم نمونه ی ۶۸۵ نفر دانشجوی، ۱۲۲ نفر استاد با ریزش ۲۰ درصدی انتخاب گردید. ارزشیابی استادان به وسیله ی دانشجویان با دو روش سنتی و آنلاین انجام گرفت. در روش سنتی ابتدا پرسشنامه ی ارزشیابی کیفیت تدریس استادان به وسیله ی دانشجویان تکمیل و پس از جمع آوری آن ها اطلاعات به وسیله ی دستگاه برگه خوان تصحیح شده و مورد تحلیل آماری قرار گرفت. در روش آنلاین پس از راهنمایی دانشجویان در خصوص نحوه ی استفاده از نرم افزار، نرم افزار ارزشیابی آنلاین نصب و مورد بهره برداری قرار گرفت، در همان محدوده ی زمانی ارزشیابی به وسیله ی دانشجویان از طریق کد کاربری و رمز عبور با توجه به راهنما ی سؤالات پرسشنامه تکمیل گردید؛ و سپس از طریق نرم افزار ارزشیابی مورد تجزیه تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: میانگین نمرات ارزشیابی کیفیت تدریس استادان با روش سنتی ۱۴/۴ با انحراف معیار ۴/۱۱ بوده است و در روش آنلاین ۱۵/۳ با انحراف معیار ۱/۶۵ که در نتیجه میانگین نمره ی ارزشیابی کیفیت تدریس استادان به وسیله ی دانشجویان به روش آنلاین بیش تر از روش سنتی می باشد و اختلاف معنی داری بین دو روش وجود دارد ($P < 0/01$).

نتیجه گیری: با توجه به اینکه بین نمرات اساتید در دو روش ارزشیابی اختلاف معنی داری وجود دارد بررسی عوامل موثر در نتایج دو روش ارزشیابی پیشنهاد می گردد.

واژه های کلیدی: ارزشیابی آنلاین، ارزشیابی اساتید.

A-10-615-2

مقایسه دیدگاه اساتید و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اراک نسبت به ارزشیابی کیفیت تدریس اساتید به دور روش آنلاین و سنتی سال ۱۳۸۹

محبوبه خورسندی*، کبری علی آبادی فراهانی، سیف محمد

* استادیار دانشگاه. ع. پزشکی. اراک - اراک. سردشت. میدان بسیج پردیس دانشگاه علوم پزشکی ساختمان معاونت آموزش و تحقیقات مدیریت آموزش و تحصیلات تکمیلی

khorsandi@arakmu.ac.ir

مقدمه: ارزشیابی در نظام آموزش پزشکی به دلیل لزوم تربیت نیروی

از نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

یافته ها: آنالیز یافته ها نشان می دهد که تا سال ۱۳۸۳ میانگین نمرات خانمها (۷۴ / ۱۱۰) در مقایسه با آقایان (۸۴ / ۹۹) بیشتر و این اختلاف معنی دار بوده گر چه از سال ۱۳۸۳ به بعد، این تفاوت معنی دار نیست، همچنین میانگین نمرات اسفند (۴۶ / ۱۱۰) در مقایسه با میانگین نمرات آزمونهای شهریور (۲۹ / ۹۷) در تمام سالها بیشتر بوده گر چه این اختلاف در بعضی سالها معنی دار نبوده است. اما حد نصاب قبولی در این سالها در مجموع سیر نزولی است.

نتیجه گیری: نتایج حاکی از این است که میانگین نمرات کسب شده توسط خانمها در گذشته بیشتر بوده گر چه این تفاوت کم کم از بین رفته است، همچنین میانگین نمرات کسب شده در امتحانات اسفند ماه در مقایسه با شهریور بطور معنی داری تقریباً در تمام سالها بیشتر است. از طرف دیگر با کاهش حد نصاب قبولی در سالهای گذشته در صد افراد قبولی افزایش یافته اند.

واژه های کلیدی: آزمون جامع پیش کارورزی، دانشجویان پزشکی زاهدان، جنس.

A-10-615-1

مقایسه نمرات ارزشیابی اساتید با دو روش آن لاین و سنتی در دانشگاه علوم پزشکی اراک در سال ۱۳۸۹

محبوبه خورسندی*، کبری علی آبادی فراهانی، معصومه کلانتری، محمد رفیعی

* استادیار دانشگاه. ع. پزشکی. اراک - اراک. سردشت. میدان بسیج پردیس دانشگاه علوم پزشکی ساختمان معاونت آموزش و تحقیقات مدیریت آموزش و تحصیلات تکمیلی

khorsandi@arakmu.ac.ir

مقدمه: کیفیت آموزشی اساتید در سنجش میزان تحقق اهداف آموزشی و یا انحراف از آن نقش اساسی دارد. ارائه باز خورد مناسب و به موقع به اساتید در بهبود برنامه ریزی آموزشی و نحوه تدریس و ارتقای اثر بخشی آنها کمک می نماید. از آنجا که داشتن نمره ارزشیابی واقعی از عملکرد آموزش اساتید لازمه هرگونه برنامه ریزی می باشد، این مطالعه با هدف مقایسه نمرات ارزشیابی اساتید با دو روش آن لاین و سنتی طراحی گردید.

روش کار: دریک مطالعه ی تحلیلی - مقطعی در این تحقیق به بررسی مقایسه ی ارزشیابی کیفیت تدریس استادان دانشگاه علوم پزشکی اراک

خدمات مطلوب و استفاده از روشهای راهبردی جهت افزایش کیفیت خدمات است. با تعیین میزان اختلاف مابین واقعیتها و وضع مورد انتظار در ارائه خدمات آموزشی می توان زمینه تدوین برنامه های ارتقای کیفیت خدمات آموزشی را فراهم آورد. این مطالعه با ارزیابی کیفیت خدمات آموزشی از دیدگاه دانشجویان در دانشگاه علوم پزشکی شاهرود در سال ۱۳۸۹ صورت گرفت.

روش کار: در این مطالعه مقطعی، ۲۷۴ نفر از دانشجویان شاغل به تحصیل دانشگاه علوم پزشکی شاهرود شرکت نمودند. که به صورت تصادفی انتخاب شدند. ابزار گرد آوری داده ها پرسشنامه مبنی بر ابزار SERVQUAL بود. دانشجویان با پاسخ به این پرسشنامه واقعیت ها و انتظارات خود را در پنج بعد کیفیت خدمت شامل تضمین، پاسخگویی، همدلی، اطمینان و ملموس تعیین نمودند و میزان فاصله کیفیت خدمات آموزشی در همه ابعاد پنجگانه با تفاضل نمرات کسب شده در گزینه های مربوط به «واقعیت و انتظارات» تعیین گردید.

یافته ها: یافته های پژوهش بیانگر آن است که براساس نظرات دانشجویان در هر پنج بعد خدمت و تمام عبارات مربوط به هر بعد اختلاف منفی در کیفیت خدمات وجود دارد. بیشترین اختلاف منفی در بعد پاسخگویی (۱/۴۵-) مشاهده شد و بعد از آن به ترتیب ابعاد فیزیکی (۱/۳۳-) و همدلی (۱/۲۲-)، اطمینان (۱/۱۵-) و تضمین (۱/۱۴-)، قرار داشتند. اختلاف منفی در کیفیت در ابعاد مختلف خدمات آموزشی از نظر آماری معنی دار بود. (P=۰/۰۰۰۱) تمامی داده ها در نرم افزار آماری SPSS16 وارد و با کمک روشهای آماری توصیفی و تحلیلی مورد تجزیه تحلیل قرار گرفت.

نتیجه گیری: براساس نتایج، انتظارات دانشجویان فراتر از درک آنها از وضعیت موجود است و در هیچکدام از ابعاد، خدمت انتظارات آنها برآورده نشده است؛ لذا در برنامه ریزی جهت ارتقای کیفیت خدمات آموزشی باید در راستای برآورده نمودن انتظارات دانشجویان تلاش نمود و ابعادی که بیشترین اختلاف را دارند در اولویت قرار گیرند.

واژه های کلیدی: اختلاف منفی، کیفیت خدمات، انتظارات، خدمات آموزشی، واقعیت ها، دانشجو.

انسانی کارآزموده به منظور ارائه ی خدمات بهداشتی و درمانی با کیفیت مطلوب از اهمیت ویژه ای برخوردار است. هدف از انجام این پژوهش مقایسه ی دیدگاه دانشجویان و استادان دانشگاه علوم پزشکی اراک از ارزشیابی کیفیت تدریس استادان به دو روش آنلاین و سنتی می باشد.

روش کار: این مطالعه یک بررسی تحلیلی - مقطعی می باشد. تعداد ۷۵۸ نفر دانشجو و ۱۲۲ نفر از استادان جامعه ی آماری را تشکیل داده اند. ابزار گرد آوری داده ها پرسشنامه محقق ساخته بر اساس مقیاس لیکرت ۵ گزینه ای بود که دیدگاه استادان و دانشجویان را مشخص می کرد که روایی و پایایی این ابزار مورد تایید قرار گرفت (α/=.۸۷). آنالیز داده ها با استفاده از تی مستقل انجام گردید.

یافته ها: در این تحقیق میانگین نمرات دیدگاه استادان در روش سنتی ۳۳/۶۲ با انحراف معیار ۷/۲۶، میانگین نمرات دانشجویان در همین روش ۳۸/۰۴ با انحراف معیار ۱۲/۳۳ و میانگین نمرات با روش آنلاین از دیدگاه استادان ۶۲/۳۵ با انحراف معیار ۷/۳۰ و میانگین نمرات دانشجویان در این روش ۵۷/۸۹ با انحراف معیار ۱۲/۳۰ را به خود اختصاص دادند نتایج نشان داد اختلاف معنی داری بین میانگین نمرات دیدگاه استادان و دانشجویان در دو روش ارزشیابی آنلاین و سنتی وجود دارد. (P < ۰/۰۰۱).

نتیجه گیری: نظر به این که در این تحقیق استادان دیدگاه مثبتی نسبت به ارزشیابی آنلاین داشته اند، استفاده از این روش ارزشیابی در سیستم ارزشیابی کیفیت تدریس استادان پیشنهاد می گردد.

واژه های کلیدی: ارزشیابی استادان ارزشیابی آنلاین، دانشجویان، کیفیت تدریس استادان.

A-10-207-1

ارزیابی کیفیت خدمات آموزشی از دیدگاه دانشجویان
دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

مریم عباسیان*، رضا چمن، سید عباس موسوی، مهشید غلامی
طارمسری، فهیمه ملکی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی شاهرود - میدان هفتم تیر
دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

abbasian39@yahoo.com

مقدمه: یکی از مشکلات اساسی که دانشگاه های علوم پزشکی کشور بایستی به آن توجه داشته باشند ایجاد سیستم منسجم جهت ارائه

A-10-371-1

بررسی مشکلات برنامه آموزشی از دیدگاه دانشجویان
دانشگاه علوم پزشکی البرز

محمد نوری سپهر

استادیار دانشگاه علوم پزشکی البرز - کرج - میدان طالقانی - بلوار
طالقانی شمالی - بالاتر از دادگستری - دانشگاه علوم پزشکی البرز

golnara2006@yahoo.com

مقدمه: برنامه های آموزشی از اجزای بسیاری تشکیل شده اند که در مسیر اجرای آن مشکلاتی برای دانشجویان به عنوان بخش هایی از یک سیستم آموزشی پیش خواهد آمد که خود آنها می توانند با نظرات ارزشمند خود راه گشای مشکلات موجود باشند. هدف: تعیین مشکلات برنامه آموزشی از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی البرزی باشد.

روش کار: جامعه مورد بررسی تعدادی از دانشجویان دختر و پسر مشغول به تحصیل در دانشگاه علوم پزشکی البرز در مقطع کاردانی و کارشناسی می باشند. روش نمونه گیری طبقه ای متناسب با سهم که با توجه به تعداد دانشجویان و رشته های مختلف، تعداد ۲۳۴ نفر مورد مطالعه قرار گرفتند. ابزار مطالعه پرسشنامه محقق ساخته بر گرفته از متون استاندارد و مطالعات قبلی در دو بخش ویژگیهای دموگرافیک و سؤالات مرتبط با اجزاء مختلف یک برنامه آموزشی با ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۵ در نظر گرفته شد. پس از جمع آوری پرسشنامه ها، داده های حاصل با استفاده از نرم افزار آماری SPSS تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: در حالت کلی، مشکلات مربوط به اساتید و مدیریت حوزه آموزشی و برنامه ریزی دارای بیشترین وزن و مشکلات انگیزشی دارای کمترین وزن می باشند. در تمامی حوزه ها میانگین نظرات دانشجویان مقطع کارشناسی، پایین تر از دانشجویان مقطع کاردانی و مشکلات دانشگاهی از نظر دانشجویان مونث بیشتر از دانشجویان مذکر می باشد. ($p > 0.05$).

نتیجه گیری: نتایج نشان داد که دانشجویان ترم های بالاتر با مشکلات بیشتری مواجه می شوند در نتیجه با توجه به مطالعاتی مشابه که در چند دانشگاه کشور در جهت ارتقا و برطرف نمودن مشکلات دانشجویان انجام شده به نظر میرسد که مدیریت دانشگاه در سطوح مختلف از نتایج حاصل از این ارزشیابی در آینده به عنوان خط مشی ارتقا کیفیت برنامه ریزی آموزشی استفاده کنند.

واژه های کلیدی: برنامه آموزشی، دیدگاه دانشجویان، مشکلات آموزشی.

A-10-823-1

بررسی ارتباط بین مهارت تفکر انتقادی و گرایش به تفکر
انتقادی در دانشجویان سال آخر کارشناسی ارشد دانشگاه
علوم پزشکی تهران (پردیس همت).میترا قریب*، آتوسا قریب، زینب بیابانگردی، منصوره نیکروش،
حمیدرضا برادران* مربی دانشگاه علوم پزشکی تهران - دانشکده پیراپزشکی - گروه
کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی - بزرگراه همت

gharibmi@sina.tums.ac.ir

مقدمه: ثمره واقعی تعلیم و تربیت فرایند فکری است که از مطالعه یک رشته به وجود می آید و نه از طریق اطلاعات جمع آوری شده، و تفکر انتقادی برون داد اصلی آموزش عالی است. در آموزش تفکر انتقادی باید به دو جزء مهم و اساسی: مهارت تفکر انتقادی و گرایش به تفکر انتقادی، توجه شود. این پژوهش با هدف اصلی تعیین ارتباط بین مهارت تفکر انتقادی و گرایش به تفکر انتقادی در دانشجویان سال آخر کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی تهران (پردیس همت) انجام شد.

روش کار: پژوهش از نوع توصیفی ارتباطی و یا همبستگی است. کلیه دانشجویان سال آخر مقطع کارشناسی ارشد که دارای معیارهای مورد نظر پژوهشگر بوده و حاضر به شرکت در مطالعه شده بودند، مشتمل بر ۱۰۰ نفر مورد مطالعه قرار گرفتند.

یافته ها: نتایج بدست آمده بیانگر آن است که میانگین نمره کل مهارت تفکر انتقادی در واحدهای مورد پژوهش ۱۲,۳۸ با انحراف معیار ۳,۸ بوده است. میانگین نمره کل گرایش به تفکر انتقادی در واحدهای مورد پژوهش ۲۷۸,۶ با انحراف معیار ۲۳ بوده است. آزمون آماری پیرسون نشان داد ارتباط مستقیم معنی دار آماری بین نمره گرایش به تفکر انتقادی با نمره مهارت تفکر انتقادی وجود دارد ($I=0,275$ و $p=0,006$).

نتیجه گیری: نمرات کسب شده توسط دانشجویان، نیازمند توجه هر چه بیشتر مسئولین آموزشی است. از آنجا که تفکر انتقادی از جمله استانداردهای فدراسیون جهانی آموزش پزشکی و در عین حال یکی از معیارهای مؤسسات اعتبار بخشی است، مدیران آموزشی و مدرسان برای رسیدن به سطح این استانداردها و کسب رتبه مناسب از طرف مؤسسات اعتبار بخشی جهانی با مد نظر قرار دادن ارتباط مستقیم معنی دار آماری بین دو متغیر مهارت تفکر انتقادی و گرایش به تفکر انتقادی میتوانند برنامه ریزی مناسبی به عمل آورند.

واژه های کلیدی: تفکر انتقادی، مهارت تفکر انتقادی، گرایش به تفکر انتقادی.

A-10-824-1

مطالعه و تحلیل آزمون ارتقاء دستیاری دانشگاه علوم پزشکی
قزوین در سالهای ۹۰-۸۸

معصومه ضیائیها، معصومه اصلانی مهر*، زهره دانافهانی، امیر ضیایی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی قزوین - دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: آزمون ارتقاء یکی از مهم ترین آزمون های چند گزینه ای (MCQ) بوده و حساسیت بالای این آزمون ایجاب می کند که سئوالات آن با دقت و مطابق استاندارد طراحی گردد. هدف این تحقیق نیز بررسی و تحلیل سئوالات آزمون ارتقاء دستیاری در سال های ۸۸-۹۰ و مقایسه آن با استاندارد می باشد.

روش کار: نوع مطالعه توصیفی - تحلیلی است که بر روی سئوالات آزمون ارتقاء سالهای ۸۸ الی ۹۰ طراحی شده توسط اساتید ۵ گروه رزیدنتی اطفال، بیهوشی، داخلی، زنان و جراحی عمومی و مقایسه آن با استاندارد انجام گرفت؛ و سپس داده ها به کمک نرم افزار SPSS تجزیه و تحلیل گردید.

یافته ها: در سال ۸۸ میانگین درصد سئوالات بدون اشکال ساختاری در میان گروه های آموزشی ۶۵/۴۷٪ بود (حداقل استاندارد ۵۰٪ - ۴۰٪). (میانگین درصد سئوالات بدون اشکال ساختاری در گروه های اطفال، بیهوشی، داخلی، زنان و جراحی به ترتیب ۶۰/۶۷٪، ۶۸/۶۷٪، ۶۲٪، ۷۴٪ و ۶۲٪ می باشد) میانگین درصد سئوالات بدون اشکال ساختاری در تمام گروه ها بیشتر از حد استاندارد بوده و این تفاوت از نظر آماری معنی دار می باشد. میانگین درصد سئوالات منفی در میان گروه ها ۱۷٪ بود. (استاندارد حداکثر ۱۰٪). (میانگین درصد سئوالات منفی در گروه های مذکور فوق به ترتیب ۴۶/۶۶٪، ۳۴/۶۶٪، ۱۳/۳۳٪، ۱۲/۶۶٪ و ۱۸/۶۶٪ می باشد) میانگین درصد سئوالات منفی گروه های بیهوشی و جراحی عمومی بیشتر از حد استاندارد بوده و این تفاوت از نظر آماری معنی دار می باشد. میانگین درصد سئوالات تاکسونومی ۲ و ۳ در همه گروه ها ۷۷/۴٪ بود. (استاندارد برای گروه های post graduated 80٪ می باشد) (میانگین درصد سئوالات تاکسونومی ۲ و ۳ در گروه های مذکور فوق به ترتیب ۸۲٪، ۹۰٪، ۸۴٪، ۸۴٪ و ۷۷٪ می باشد) ۶۰٪ سئوالات گروه بیهوشی دارای تاکسونومی ۲ و ۳ بوده و تفاوت معنی داری با استاندارد داشت. در سال ۸۹ میانگین درصد سئوالات بدون اشکال ساختاری در میان گروه های آموزشی ۹۴٪ بود (میانگین درصد سئوالات بدون اشکال ساختاری در گروه های مذکور به ترتیب ۹۶/۶۷٪، ۸۷/۳۴٪، ۹۶٪، ۹۶/۶۷٪ و ۹۳/۳۴٪ میباشد). میانگین درصد سئوالات بدون اشکال ساختاری در تمام گروه ها بیشتر از حد استاندارد بوده و این تفاوت از نظر آماری معنی دار می باشد. میانگین درصد سئوالات منفی در میان گروه ها ۱۳/۹۹٪ بود (میانگین درصد سئوالات منفی در گروه های مذکور به ترتیب ۱۰/۶۶٪، ۲۶/۶۶٪، ۲۱/۶۶٪ و ۲۰٪ می باشد). گروه های بیهوشی و جراحی عمومی تفاوت معنی داری با استاندارد داشت میانگین درصد سئوالات تاکسونومی ۲ و ۳ در همه

A-10-816-1

بررسی فراوانی سطح تاکسونومی، سختی نمونه سوالات و
گزینه های آزمون های چندگزینه ای آزمون دستیاری گروه
اطفال دانشگاه علوم پزشکی کاشان

منصور سیاح*، منصوره مومن هروی، زریچهر وکیلی، زهرا سلیمانی،
منظر دخت بیگدلی، مریم صبوری، سید مهدی متولیان

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی کاشان - کاشان -
دانشگاه علوم پزشکی کاشان

mansorsayyah@yahoo.com

مقدمه: تاکسونومی بلوم یکی از رویکردهای است که در طراحی سوالات چندگزینه ای دانشجویان مد نظر قرار می گیرد. هدف از انجام این تحقیق بررسی فراوانی سطح تاکسونومی شاخص های سختی نمونه سوال و گزینه های انحرافی آزمون دستیاری رشته اطفال در دانشکده پزشکی کاشان بود.

روش کار: در این تحقیق مقطعی، سوالات آزمون دستیاری رشته اطفال مورد ارزیابی قرار گرفت و تاکسونومی سوالات تعیین گردید. با استفاده نرم افزار SPSS:pc تجزیه و تحلیل آماری انجام گردید.

یافته ها: تعداد ۱۵۰ سوال چندگزینه ای مورد ارزیابی قرار گرفت. نتیجه تحلیل ها نشان داد ۴۲/۷ درصد سوالات از تاکسونومی یادداری، ۳۱/۳ درصد از سطح فهمیدن و ۲۶ درصد از سطح کاربرد استفاده نمودند. به علاوه، ۳۵/۳ درصد از سوالات به لحاظ سختی درصد در سطح بسیار آسان، ۱۸ درصد در سطح نسبتا آسان، ۲۷/۳ درصد در سطح مطلوب و ۱۹/۳ درصد در سطح بسیار سخت ارزیابی شدند. نتایج آزمون آماری نشان داد رابطه معناداری بین سطح تاکسونومی و سختی نمونه سوالات وجود دارد (p=0.03). تحلیل گزینه های انحرافی نشان داد که فقط ۶/۷ درصد از سوالات ۴ گزینه ای بودند.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج این تحقیق به نظر می رسد درصد کمی از سوالات به تاکسونومی کاربرد اختصاص داده می شود. گزینه های انحرافی نیز به اندازه کافی توجه پاسخ دهندگان را به خود جلب ننموده. این نوع ارزیابی در رشته های دیگر دستیاری نیز برای تحقیقات آتی پیشنهاد می شود.

واژه های کلیدی: تاکسونومی، سختی نمونه سوال، گزینه انحرافی، آزمون دستیاری.

A-10-582-2

استرس و عوامل مرتبط با آن در کارورزان پزشکی دانشگاه
علوم پزشکی بیرجند

بیبا بیجاری*، علی عباسی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی بیرجند - بیرجند، خیابان
غفاری، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، دانشکده پزشکی،
گروه پزشکی اجتماعی

bitabijari@bums.ac.ir

مقدمه: استرس می تواند سلامت روانی، موقعیت تحصیلی و ارتباطات اجتماعی دانشجویان را تحت تاثیر قرار دهد. با توجه به اهمیت شناسایی و پیشگیری از استرس این مطالعه با هدف تعیین استرس و عوامل مرتبط با آن در دانشجویان پزشکی مقطع کارورزی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند انجام شد.

روش کار: در این مطالعه مقطعی (توصیفی - تحلیلی) تمام دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند در مقطع کارورزی در سال ۹۰ به روش سرشماری شرکت کردند. داده ها توسط پرسشنامه سلامت عمومی (GHQ12) و چک لیست مشخصات دموگرافیک و سوالاتی در خصوص میزان علاقه به رشته تحصیلی، معدل و میزان فعالیتهای ورزشی تفریحی جمع آوری و با نرم افزار (SPSS15) با تست آماری کای مربع و رگرسیون لجستیک مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نمره ۴ و بالاتر به عنوان استرس بالا در نظر گرفته شد.

یافته ها: ۸۳ نفر با میانگین سنی $25/8 \pm 1/7$ سال در این مطالعه شرکت کردند. ۵۳٪ مجرد و ۸۴/۱٪ غیربومی بودند. ۳۳٪ (۳۹/۸٪) نفر از دانشجویان نمره GHQ12 بالا (۴ و بالاتر) داشتند. ۴۶/۷٪ دانشجویان دختر و ۲۱/۷٪ دانشجویان پسر دارای نمره بالای GHQ12 بودند که این تفاوت از نظر آماری معنی دار بود ($p=0/03$). بین استرس بالا با سن، علاقه به رشته تحصیلی، معدل، محل سکونت، فعالیتهای تفریحی و ورزشی و مدت زمان سپری شده از کارورزی ارتباط آماری معنی داری مشاهده نشد.

نتیجه گیری: با توجه به بالا بودن میزان استرس در کارورزان پزشکی بویژه در دانشجویان دختر پیشنهاد می شود برنامه های ارتقای سلامت روانی دانشجویان در برنامه های آموزشی مد نظر قرار گیرد.

واژه های کلیدی: استرس، کارورز، عوامل مرتبط، بیرجند.

گروه ها ۸۰/۸٪ بود (میانگین درصد سئوالات تاکسونومی ۲ و ۳ در گروه های مذکور به ترتیب ۷۵٪، ۷۵٪، ۹۳٪، ۷۴٪ و ۸۷٪ می باشد) گروه های اطفال، بیهوشی و زنان پایین تر از استاندارد بود. در سال ۹۰ میانگین درصد سئوالات بدون اشکال ساختاری در میان گروه های آموزشی ۸۶/۶٪ بود (میانگین درصد سئوالات بدون اشکال ساختاری در گروه های مذکور به ترتیب ۸۴٪، ۸۱٪، ۸۸٪، ۹۴٪ و ۸۶٪ می باشد). میانگین درصد سئوالات بدون اشکال ساختاری در تمام گروه ها بیشتر از حد استاندارد بوده و این تفاوت از نظر آماری معنی دار می باشد. میانگین درصد سئوالات منفی در میان گروه ها ۱۳٪ بود (میانگین درصد سئوالات منفی در گروه های مذکور به ترتیب ۱۲٪، ۲۴٪، ۲/۶۶٪، ۱۲/۶۶٪ و ۱۶/۶۶٪) می باشد. گروه های بیهوشی و جراحی عمومی تفاوت معنی داری با استاندارد داشت. میانگین درصد سئوالات تاکسونومی ۲ و ۳ در همه گروه ها ۷۹٪ بود. (میانگین درصد سئوالات تاکسونومی ۲ و ۳ در گروه های مذکور به ترتیب ۶۹/۳٪، ۷۵/۳٪، ۹۱/۳۳٪، ۷۴/۶۶٪ و ۸۵٪ می باشد). گروه های اطفال، بیهوشی و زنان پایین تر از استاندارد بود.

نتیجه گیری: از مقایسه میانگین پارامترها با استاندارد چنین استنباط می شود که میزان سئوالات بدون اشکال ساختاری در میان گروه های آموزشی بالاتر از حد استاندارد بوده و بالاترین میزان سئوالات بدون اشکال ساختاری در سال ۸۹ دیده شد و میانگین درصد سئوالات منفی در گروه ها در سال ۸۸ بالاتر از حد استاندارد بوده ولی در سال های ۸۹ و ۹۰ تنها در گروه های بیهوشی و جراحی عمومی بالاتر از حد استاندارد بودند. میانگین درصد سئوالات دارای تاکسونومی ۲ و ۳ در گروه بیهوشی در سال ۸۸ و در گروه های اطفال و بیهوشی و زنان در سالهای ۸۹ و ۹۰ از استاندارد پایین تر بوده و این اختلاف از نظر آماری معنی داری می باشد. این نتایج نشان می دهد، هر چند در طی سال های ۸۸ الی ۹۰ در مجموع روند در راستای بهبود کیفی آزمون ارتقاء بوده است ولیکن با برگزاری دوره ها و کارگاه های آموزشی به خصوص برای اساتید گروه هایی که سئوالات آنها با استاندارد ها اختلاف معنی دار داشته است، می توان روند بهبود را سرعت بخشید.

واژه های کلیدی: تحلیل، آزمون ارتقاء دستیاری، اشکال ساختاری، تاکسونومی.

A-10-824-2

بررسی اعتبار پیش بینی آزمون ارتقاء دستیاری دانشگاه علوم پزشکی قزوین در موفقیت دانشجویان دستیاری در آزمون دانشنامه تخصصی (بورد)

معصومه ضیائیها*، معصومه اصلانی مهر، زهره داناصفحانی، امیر ضیایی

* مربی آموزشی دانشگاه علوم پزشکی قزوین - دانشگاه علوم پزشکی قزوین

ziaee537@yahoo.com

مقدمه: یکی از ویژگیهای مهم هر آزمونی، اعتبار پیش بینی آن است یعنی اینکه یک آزمون تا چه اندازه می تواند موفقیت در آزمون دیگری را پیش بینی کند. این بررسی به منظور تعیین اعتبار پیش بینی آزمون ارتقاء دستیاری دانشگاه علوم پزشکی قزوین در موفقیت دانشجویان دستیاری در آزمون دانشنامه تخصصی طراحی شد.

روش کار: نوع مطالعه توصیفی - تحلیلی است که بر روی سئوالات آزمون ارتقاء طراحی شده توسط اساتید گروه رزیدنتی اطفال، بیهوشی، داخلی، زنان و جراحی عمومی و نتایج آزمون دانشنامه تخصصی (بورد) در سال های ۸۸ الی ۹۰ انجام گرفت و سپس داده ها به کمک نرم افزار SPSS تجزیه و تحلیل گردید.

یافته ها: میانگین درصد تاکسونومی ۲ و ۳ سئوالات آزمون ارتقاء در سال های ۸۸ الی ۹۰ در گروه های داخلی و جراحی عمومی، زنان، کودکان و بیهوشی به ترتیب 0.83 ، $0.89/0.44$ ، $0.77/0.55$ ، $0.75/0.43$ ، $0.70/0.1$ ، می باشد. میانگین درصد قبولی دانشجویان دستیاری در دانشنامه تخصصی در گروه های مذکور به ترتیب 0.10 ، 0.25 ، 0.47 ، $0.41/0.66$ و $0.65/0.7$ می باشد. میانگین نمرات شفاهی آزمون بورد دانشجویان در گروه های مذکور به ترتیب $0.122/0.5$ ، $0.102/0.83$ ، $0.110/0.6$ ، $0.117/0.26$ و $0.116/0.86$ می باشد. میانگین نمرات کتبی آزمون بورد دانشجویان در گروه های مذکور به ترتیب $0.119/0.66$ ، $0.112/0.26$ ، $0.103/0.99$ ، $0.106/0.63$ و $0.107/0.06$ می باشد. بیشترین نمرات کتبی و شفاهی آزمون بورد و میانگین درصد تاکسونومی ۲ و ۳ سئوالات ارتقاء و میزان قبولی بورد در گروه داخلی دیده شده است.

نتیجه گیری: از مقایسه میانگین در مورد تاکسونومی سئوالات ارتقاء در سال های ۸۸ تا ۹۰ با نمرات کتبی آزمون بورد دانشجویان دستیاری چنین استنباط می شود که به خصوص در گروه های داخلی و جراحی و زنان با کاهش میانگین درصد تاکسونومی ۲ و ۳ سئوالات ارتقاء، میزان نمرات کتبی نیز کاهش می یابد، ولی این ارتباط در نمرات شفاهی دیده نمی شود. در خصوص قبولی در امتحان برد نیز قابل ذکر است، در گروه های داخلی و زنان و کودکان با کاهش میانگین درصد تاکسونومی سئوالات ارتقاء، میزان قبولی بورد نیز کاهش می یابد. ولی در گروه جراحی به علت کاهش نمره شفاهی آزمون بورد و در گروه

بیهوشی به علت افزایش نمره شفاهی آزمون بورد این ارتباط دیده نمی شود. بنابراین می توان نتیجه گرفت میانگین درصد تاکسونومی ۲ و ۳ سئوالات ارتقاء تا حدودی در پیش بینی نمرات کتبی آزمون بورد و میزان موفقیت دانشجویان دانشجویان دستیاری در آزمون بورد نقش داشته است.

واژه های کلیدی: اعتبار پیش بینی، آزمون ارتقاء دستیاری، موفقیت، دانشنامه تخصصی.

A-10-691-3

بررسی نظرات دستیاران در مورد تاثیر برنامه «دستیار به عنوان معلم، محقق و الگو» توسط خودسنجی

یللا بذرافکن*، جواد کجوری، محمد رضا دهقانی، صدیقه پاک نژاد، ازاده روح الامینی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی شیراز - شیراز - خیابان زند - دانشگاه علوم پزشکی

bazrafcan@gmail.com

مقدمه: دستیاران نیازمند به آموزش در زمینه مهارت های معلمی هستند. اهداف این مطالعه بررسی نظرات دستیاران شرکت کننده در برنامه پیرامون تاثیر مداخله «دستیار به عنوان معلم، محقق و الگو» بر میزان دانش و مهارت آنها می باشد.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی مقطعی است که بر روی کلیه دستیاران شرکت کننده در برنامه آموزش دستیار به عنوان معلم، محقق و الگو در رشته های مختلف شامل ۱۰۴ مرد و ۶۶ زن، در دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز انجام گردید. پرسشنامه ی ۱۹ سوالی خود ایفا نیز برای سنجش دیدگاه دستیاران در مورد میزان دانش و مهارت آنها در ۷ حیطه روش تدریس، برنامه ریزی، مدیریت، مهارت های ارتباطی، روش تحقیق، آموزش بالینی و ارزشیابی، در مقیاس لیکرت تدوین و تنظیم گردید. روایی پرسشنامه را متخصصان آموزش و پایایی آن با تست آلفای کرونباخ تایید گردید. داده ها با استفاده از آمار توصیفی، جداول و آزمون تی با استفاده نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: در این مطالعه میزان نمرات خودسنجی دستیاران با جنس، سن و رشته آموزشی آنها ارتباط معنی داری نداشت ($P < 0.05$). همچنین میزان آگاهی و دانش و مهارت دستیاران در مباحث مختلف یکسان نبود. کمترین امتیاز مربوط توانایی استفاده از نرم افزار SPSS

یافته ها: دانشجویان از مهمترین عوامل نارضایتی خود را در ارزیابی وضعیت آموزش بالینی، محیط آموزشی نامناسب، پزشک محوری، عدم رعایت حقوق دانشجو، عملکرد مدرسین، عدم تطبیق مباحث تئوری با دروس عملی را برشمردند. میزان نارضایتی از عوامل یاد شده بین دو رشته پرستاری و مامایی، بر اساس آزمون آماری کای دو اختلاف معنی دار بود ($P/0.05$).

نتیجه گیری: با توجه به یافته های حاصل از پژوهش، میزان نارضایتی در رشته مامایی بیشتر از پرستاری بوده است که احتمالاً، محدود بودن بیمارستانهای آموزشی و حضور همزمان تعداد زیاد دانشجویان گروه پزشکی و در الویت قرار دادن آموزش دانشجویان پزشکی در این فضاها و در مقابل استفاده از بیمارستانهای درمانی غیر آموزشی خارج از شهر ساری به هدف ایجاد فضای آموزشی کافی برای دانشجویان مامایی و کمبود حضور مربیان مجرب و هیئت علمی دانشکده در این محیط ها، خصوصاً زایشگاه ها و جایگزینی مربیان حق التدریس کم تجربه در واحدهای مذکور در این دوران، همچنین افزایش آمار سزارین، افزایش سطح انتظار دانشجویان مامایی بواسطه دارا بودن رتبه های بهتر کنکور هنگام پذیرش در دانشگاه، و... میتوانند در این نارضایتی دخیل باشد.

واژه های کلیدی: دانشجویان پرستاری - مامایی، آموزش بالینی، دیدگاه.

و بیشترین امتیاز به استفاده از گزارش صبحگاهی در راند آموزشی است.

نتیجه گیری: یافته های این پژوهش نشان می دهد که دوره آموزشی فوق توانسته است دانش و مهارت دستیاران را ارتقاء دهد. هر چند خودسنجی یکی از روشهای مفید و مؤثر در ارزشیابی میباشد اما به منظور پایایی این روش بایستی از سایر ابزارهای سنجش نیز بهره گرفت.

واژه های کلیدی: تاثیر برنامه، دستیار به عنوان معلم، خودسنجی، نظرات دستیاران، دانشگاه علوم پزشکی شیراز.

A-10-560-1

بررسی دیدگاه دانشجویان پرستاری-مامایی در مورد وضعیت آموزش بالینی دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ۹۰-۱۳۸۹

ماه منیر دانش^{*}، مائده شجاعی، مرضیه فغانی آغوزی

* کارشناس ارشد مربی عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی مازندران - ساری- خ وصال - دانشکده پرستاری مامایی نسیبه ساری

mahmonir@danesh.org

مقدمه: شکاف موجود بین آموزش تئوری و بالینی بزرگترین چالش آموزش پرستاری و مامایی در کشور است و با اینکه بیش از ۵۰ درصد دوره های آموزشی پرستاری و مامایی صرف فعالیتهای آموزش بالینی و درمانگاهی می شود متأسفانه یافته های مطالعاتی نشان داده که دانش آموختگان این رشته ها از مهارتهای عملی و کارآیی لازم در محیط های واقعی کار برخوردار نیستند و در انجام وظایف شغلی خود دچار مشکل می شوند. از اینرو این مطالعه با هدف تعیین وضعیت آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان پرستاری و مامایی انجام شد.

روش کار: این مطالعه به روش توصیفی-مقطعی بصورت پیمایشی در نیمسال دوم ۹۰-۸۹ در دانشکده پرستاری مامایی دانشگاه علوم پزشکی مازندران انجام گرفت. جامعه پژوهش دانشجویان کارورز در عرصه رشته های پرستاری و مامایی مقطع کارشناسی پیوسته و ناپیوسته بودند. اطلاعات مورد نظر با استفاده از پرسشنامه جمع آوری شد و وضعیت آموزش بالینی در حیطه های اهداف آموزشی، مدرسین، برخورد با دانشجو، محیط آموزشی، نظارت و ارزشیابی را با مقیاس اسمی بصورت همیشگی، اغلب، گاهی، بندرت، هرگز بررسی گردید. دانشجویان، در شرکت یا عدم شرکت در مطالعه آزاد بودند و اطلاعات با نرم افزار SPSS 18 بصورت توزیع فراوانی و آزمون آماری کای دو تجزیه و تحلیل گردید.

A-10-567-1

ارزشیابی ساختار کتاب های عملکرد کارورزی دانشجویان (Logbook) دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد در سال تحصیلی ۹۱-۹۰

حسین عقیلی

دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد، مرکز توسعه آموزش، صفائیه، خیابان بوعلی - روبروی مرکز نازایی و ناباروری

aghili@ssu.ac.ir

مقدمه: یکی از ابزارهای ارزشیابی عملکرد دانشجویان Logbook می باشد که چنانچه علاوه بر ساختار مناسب به دقت تکمیل شود جهت ارزیابی تصدیقی، تکوینی و فیدبک به دانشجویان و ارزیابی عملکرد گروه های آموزشی ارزشمند خواهد بود.

روش کار: در این مطالعه ی توصیفی-مقطعی تعداد ۳۰ جلد کتاب عملکرد دانشجویان با استفاده از چک لیست تهیه شده از ساختار پیشنهادی (Logbook) که توسط مرکز توسعه آموزش دانشگاه معرفی شده بود مورد بررسی قرار گرفت. متغیرهای مورد بررسی شامل موارد زیر بود: ۱- ویژگی جلد و صفافی ۲- معرفی ویژگی های شهر و

روش کار: دانشجویان ترم اول پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کردستان در نیم سال اول ۸۹ در این تحقیق مورد بررسی قرار گرفتند. آزمون عملی بافت شناسی که ۱۶ نمره دارد، به دو بخش CBA و LBA تقسیم شد و سوالات آزمون در دو بخش CBA و LMBA طراحی شد (هر روش ۸ نمره). تعداد سوالات هر روش و هر مبحث بافت شناسی تخصصی و عمومی یکسان بود. سوالات به گونه ای بود که در هر فصل دو سوال برای روش CBA و LMBA طرح گردد. نمرات ارزشیابی و رضایت مندی دانشجویان در هر دو شیوه با هم مقایسه شد.

نتیجه گیری: نتایج نشان داد که میانگین نمرات دانشجویان در شیوه CBA با شیوه LMBA تفاوت معنی داری ندارد. میزان رضایت مندی دانشجویان از شیوه CBA بیشتر از شیوه LMBA بود. دانشجویان در پاسخ دادن به سوالات CBA استرس کمتری داشتند.

واژه‌های کلیدی: آزمون، بافت شناسی عملی، رضایت مندی.

A-10-841-1

بررسی عادت های مطالعه و برخی عوامل موثر بر آن در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

مرضیه ترشیزی^{*}، سمانه وارسته، زهرا پوررضایی، رقیه فصیحی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی

m3torshizi@bums.ac.ir

مقدمه: داشتن برنامه درسی منظم و به کارگیری درست مهارت های مطالعه، در دستیابی دانشجویان به نیازهای آموزشی نقش مؤثری را ایفا می نماید. هدف از این مطالعه بررسی مهارت ها و عادات مطالعه ی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند می باشد.

روش کار: این مطالعه مقطعی بر روی ۲۳۸ نفر از دانشجویان مشغول به تحصیل در دانشگاه علوم پزشکی بیرجند در سال ۱۳۸۹ انجام گرفت. ابزار گردآوری داده ها پرسش نامه عادت های مطالعه (PSSHI) و اطلاعات دموگرافیک بود؛ و برای تحلیل داده‌ها، ضریب همبستگی اسپیرمن، آزمون‌های آماری t برای گروه‌های مستقل، تحلیل واریانس و آزمون توکی به کار برده شد.

نتایج: میانگین (انحراف معیار) نمره عادات مطالعه دانشجویان ۴۵/۰۷ (±۷/۸۱) از ۹۰ (حداکثر نمره) بود. ۳۲/۸ درصد از دانشجویان عادات مطالعه ضعیف، ۳۱/۱ درصد متوسط، ۱۴/۳ درصد خوب و ۲۱/۸ درصد از آنها عادات مطالعه عالی داشتند. بین میانگین نمره عادت های مطالعه افراد و عملکرد تحصیلی آنها ارتباط مثبت، ضعیف و معنی داری وجود داشت ($P < 0.001$ و $r = 0.22$). همچنین بین برخی از حیطه های عادت های مطالعه افراد با جنس، مقطع تحصیلی، زمان

دانشگاه ۳- معرفی رشته ی تحصیلی ۴- مشخصات دانشجو ۵- روش و زمان تکمیل ۶- فهرست صفحات ۷- شرح وظیفه با توجه به سال ورود ۸- انفکاک وظایف ۹- وجود محل یادداشت میزان یادگیری در مواجهه ۱۰- دارا بودن مقیاس ارزشیابی در مورد تمام وظایف ۱۱- درصد ارزشیابی کتابچه در کل ارزشیابی عملی و سهم هر وظیفه ی دانشجویی ۱۲- فعالیت های پژوهشی و وجود امتیاز لازم ۱۳- فیدبک. شاخص های فوق با توجه به آماره های توصیفی مورد ارزیابی قرار گرفته اند.

یافته ها: در مورد متغیرهای ۱ تا ۶ به ترتیب از راست به چپ ۳۰، ۴۰، ۲۰، ۰، ۸۰ و ۱۰۰٪ نقص وجود داشت و تنها در ۲ مورد شرح وظایف با توجه به سال ورود ثبت شده بود و انفکاک وظایف در ۱۰٪ موارد، وجود محل جهت ثبت مواجهه در یادگیری صفر، وجود مقیاس ارزشیابی دو مورد و در تمام موارد محل ثبت فعالیت پژوهشی وجود داشت ولی فقط در یک مورد امتیاز آن در نظر گرفته شده بود و هیچ کدام دارای فیدبک نبودند.

نتیجه گیری: با در نظر گرفتن این مقوله که تغییر آموزش بدون تغییر در روش ارزشیابی مکان پذیر نمی باشد لازم است از ابزار ارزشیابی مناسب که دارای ساختار مناسب باشد بهره برد در این میان Logbook گروه های آموزشی دانشگاه نیاز به تجدید نظر ساختاری در مقوله های مورد بحث را دارد.

واژه‌های کلیدی: ارزشیابی، Logbook، یزد.

A-10-760-1

شبیه سازی آزمون بافت شناسی دانشجویان رشته پزشکی با استفاده از نرم افزار CBA

محمد جعفر رضایی^{*}، مجید شفیعیان

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی کردستان - سنندج دانشگاه علوم پزشکی کردستان - دانشکده پزشکی گروه آناتومی

rezaiejm@muk.ac.ir

مقدمه: امروزه در سایه پیشرفتهای شگرفی که در زمینه کامپیوتر و اینترنت صورت گرفته است فرصتی را برای تدریس و یادگیری آموزشی فراهم کرده است امروزه از همین تکنولوژی می توان جهت سنجش آموخته های دانشجویان استفاده کرد در این تحقیق آزمون عملی بافت شناسی دانشجویان با استفاده از دو شیوه مبتنی بر (LMBA) (computer based assessment Light و microscopic based assessment CBA) انجام شد و سطح نمرات کسب شده و رضایتمندی دانشجویان از این شیوه بررسی شد.

یافته ها: یافته ها نشان می دهد زنان با ۵۷٪ فراوانی سازمان خود را ارگانیک (انعطاف پذیر) تعریف کرده و مردان با فراوانی ۶۷٪ سازمان خود را با ساختار مکانیک (غیر قابل انعطاف) توصیف کرده اند. همچنین یافته ها حاکی از آن است که ۴۰٪ از بیمارستانهای آموزشی شیراز دارای ساختار ارگانیک و ۶۰٪ دارای ساختار مکانیک می باشند. در نهایت پیشنهاد می شود مدیران سعی کنند با سوق دادن ساختار بیمارستان خود به سمت ارگانیکی شدن و انعطاف بیشتر ساختار سازمان، زمینه را جهت رشد فردی و سازمانی و تصمیم گیری بهتر آماده سازند.

واژه های کلیدی: ساختار سازمانی، مدیران ارشد و میانی، بیمارستان آموزشی.

مطالعه، زمان آمادگی برای امتحان، منابع مورد مطالعه و تحصیلات پدر ارتباط معنی دار آماری وجود داشت اما با محل سکونت، وضعیت تأهل و تحصیلات مادر ارتباط معنی دار آماری به دست نیامد.

نتیجه گیری: به طور کلی وضعیت عادت های مطالعه دانشجویان مورد مطالعه در حد متوسط است. آموزش مهارت ها و عادات مطالعه به صورت واحد درسی و یا برگزاری کارگاه می تواند در یادگیری بهتر متون درسی دانشجویان کمک نماید.

واژه های کلیدی: عادات مطالعه، مهارت های مطالعه، دانشجویان.

A-10-474-3

بررسی ساختار سازمانی و ابعاد آن از دیدگاه مدیران ارشد و میانی بیمارستانهای آموزشی شیراز

سعادت مرحمتی*، ریتا رضایی، پریسا نبیئی، راحله مرحمتی، عیسی نبیئی

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی شیراز - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی شیراز

saadat_marhamati@yahoo.com

A-10-844-1

بررسی تاثیر تدریس عملی آناتومی دستگاه قلب و گردش خون با تقسیم دانشجویان به گروه های کوچک:

منصوره سلیمانی*، سجاد حسن زاده

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی تهران - دانشگاه علوم پزشکی تهران، پردیس همت، جنب برج میلاد، دانشکده پزشکی، گروه علوم تشریحی

mansourehsoleimani@gmail.com

مقدمه: روشهای متفاوتی برای آموزش آناتومی عملی وجود دارد، یکی از این روشها تقسیم دانشجویان به چند گروه مساوی و کوچک میباشد. در این مطالعه اثر این روش بر تسهیل یادگیری دانشجویان و افزایش اعتماد بنفس آنها در مقایسه با روش معمولی بررسی شد.

روش کار: تعداد ۶۰ نفر دانشجوی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران ترم دوم (پردیس همت) برای دوره آموزشی عملی دستگاه قلب و گردش خون انتخاب شدند. دانشجویان از نظر مکان آموزش و استعداد تحصیلی همسان سازی شدند و به دو گروه آزمایش و کنترل تقسیم شدند. در گروهی که ۳۰ نفر بودند آموزش به طریق سنتی و استاد محور انجام شد. در گروه آزمایش دانشجویان به ۶ گروه پنج تایی تقسیم شدند پیش از راهنمایی و اطلاعات لازم زمان مطالعه به مدت ۱۵ دقیقه برای هر مبحث جداگانه (مثلا عروق قفسه سینه) به دانشجویان داده می شد و سپس نماینده هر گروه بخش تعیین شده برای گروه مورد نظر را present میکرد. بعد از گرفتن امتحان پایانی نتایج نمرات این گروه با گروه کنترل مقایسه شده و تفاوت معنی داری بین این دو گروه مشاهده گردید. علاوه بر این احساس دانشجویان در کلاس نظر خواهی شده و نتیجه این بود که در کلاس احساس رضایت داشته اند و همچنین اعتماد به نفس بیشتری برای ارائه مطالب در جمع پیدا کرده اند.

مقدمه: ساختار سازمانی و نیروی انسانی دو پایه اصلی یک سازمان را تشکیل می دهند و برای به وجود آمدن یک سازمان هر دو باید وجود داشته باشند. هر سازمانی می تواند با اصلاح ساختار خود باعث بالا رفتن عملکرد و بهره وری شود و در جهت رسیدن به اهداف از پیش تعیین شده خویش گام بردارد؛ لذا مدیر موفق کسی است که بتواند توان افراد را شناخته و رابطه آن را با ساختار و شکل سازمان بداند تا با ایجاد ساختار انعطاف پذیر و خلاق زمینه را برای رشد فردی و سازمانی فراهم نماید. هدف اصلی این پژوهش تعیین نوع ساختار سازمانی (مکانیکی، ارگانیکی) از دیدگاه مدیران ارشد و میانی دوازده بیمارستان آموزشی شیراز می باشد.

روش کار: این مطالعه از نوع توصیفی تحلیلی می باشد. جامعه آماری شامل مدیران ارشد (مدیر بیمارستان و مدیر خدمات پرستاری) و میانی (مسئولان کارگزینی، حسابداری و خدمات پشتیبانی، مدیران داخلی آزمایشگاه و رادیولوژی) بیمارستان های آموزشی شیراز می باشد. کل جامعه آماری به عنوان نمونه در نظر گرفته شد. بنابراین حجم نمونه در این پژوهش ۸۴ نفر می باشد. ابزار گردآوری داده ها در این مطالعه پرسشنامه ساختار سازمانی رابینز و ایوانزویچ که سه بعد رسمیت، تمرکز و پیچیدگی را اندازه گیری می نماید.

و جایگاه فرزندان در عزت نفس تأثیر داشته باشد لذا پیشنهاد می گردد راهکارهایی به منظور بالا بردن عزت نفس در فرزندان آخر بکار گرفته شود.

واژه‌های کلیدی: عزت نفس، ترتیب تولد، دانشجویان پزشکی.

A-10-844-2

بررسی تاثیر تدریس عملی آناتومی دستگاه تنفس با تقسیم دانشجویان به گروه‌های کوچک

منصوره سلیمانی*، فاطمه بیگی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی تهران - دانشگاه علوم پزشکی تهران، پردیس همت، جنب برج میلاد، دانشکده پزشکی، گروه علوم تشریحی

mansourehsoleimani@gmail.com

مقدمه: روشهای متفاوتی برای آموزش آناتومی عملی وجود دارد. یکی از این روشها تقسیم دانشجویان به چند گروه مساوی و کوچک است. در این مطالعه تاثیر این روش بر تسهیل فراگیری و احساس آرامش و رضایت دانشجویان در کلاس با روش سنتی مقایسه شد.

روش کار: تعداد ۴۵ نفر دانشجوی پزشکی ترم سوم دانشگاه علوم پزشکی تهران (پردیس همت) برای دوره آموزشی عملی آناتومی دستگاه تنفس انتخاب شدند. این تعداد با همسان سازی استعداد تحصیلی و معدل ترم های پیشین به دو گروه کنترل ۲۰ تایی و آزمایش ۲۵ تایی تقسیم شدند. گروه آزمایش به پنج گروه ۵ تایی تقسیم شدند و پس از راهنمایی های لازم نیمی از زمان کلاس برای مطالعه گروه ها اختصاص داده شد و زمان باقیمانده کلاس اختصاص به present نماینده هر گروه برای مبحث تعیین شده گردید. ۲۰ نفر باقی مانده به صورت سنتی آموزش داده شدند. بعد از گرفتن امتحان نتایج دو گروه با هم از نظر آماری مقایسه شد و اختلاف معنی داری بین گروه کنترل و آزمایش بدست آمد. علاوه بر این بر اساس نظرات دانشجویان در گروه آزمایش رضایت از کلاس، احساس آرامش در حین و بعد از کلاس و احساس درک عمیق تر نسبت به گروه کنترل داشتند.

نتیجه گیری: احساس آرامش و رضایت از کلاس و درک عمیق تر موضوع و در ضمن اختلاف معنی دار نمرات گروه آزمایش و کنترل نشان میدهد که این روش آموزش نسبت به روش سنتی مناسب تر به نظر میرسد.

واژه‌های کلیدی: آناتومی، دستگاه تنفس.

نتیجه گیری: احساس رضایت در کلاس درسی بویژه آناتومی احساس کمیابی است. با توجه به این نتیجه و همچنین تفاوت معنی دار نمرات گروه آموزش و کنترل در سطح یادگیری به نظر میرسد روش small group مناسب برای تدریس آناتومی عملی باشد.

واژه‌های کلیدی: آناتومی، قلب، عروق.

A-10-84-2

رابطه میزان عزت نفس با ترتیب تولد در دانشجویان پزشکی

احمد خشای*، شیرین ایران فر، ویدا سپاهی، همایون بشیری

* مربی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

akhoshay@yahoo.com

مقدمه: میزان رضایت از خود یا ارزشی که انسان برای خود قائل است، اهمیت بسیار زیادی در رفتار و پویایی درونی فرد دارد و بیشتر صاحب نظران بر خورداری از عزت نفس را به عنوان عامل مرکزی و اساسی در سازگاری عاطفی - اجتماعی افراد می دانند. ترتیب تولد به عنوان یکی از اصلی ترین عوامل موثر اجتماعی در دوران کودکی است که بر ماهیت سبک زندگی فرد اثر می گذارد، و برای هر رتبه تولد ویژگیهای خاص مطرح شده است. با توجه به اهمیت و ضرورت مطالعه عزت نفس و جایگاه سنی و ترتیب تولد افراد، به منظور تعیین ارتباط میزان عزت نفس با ترتیب تولد در دانشجویان پزشکی، این مطالعه انجام شد.

روش کار: این پژوهش به روش توصیفی-همبستگی انجام شد که در آن ۲۷۸ نفر دانشجوی پزشکی در مقاطع علوم پایه، فیزیوپاتولوژی، کارآموزی و کارورزی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه در سال تحصیلی ۹۰-۹۱ مشغول به تحصیل بودند، به روش نمونه گیری تصادفی طبقه های انتخاب شدند. ابزار جمع آوری اطلاعات استفاده از پرسشنامه استاندارد عزت نفس کوپراسمیت بود. داده ها پس از جمع آوری با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: از ۲۷۸ نفر دانشجوی شرکت کننده در این مطالعه ۵۶/۴ درصد دختر بودند. میانگین نمرات عزت نفس در دانشجویان $10/13 \pm$ ۳۴/۳۶ بدست آمد. همچنین یافته ها نشان داد، بین ترتیب تولد و میزان عزت نفس رابطه منفی و معناداری وجود دارد ($r = -0/91$ و $P < 0/05$). به این معنا که هرچه رتبه تولد پایین تر باشد عزت نفس بیشتر است.

نتیجه گیری: نتایج این پژوهش مطابق با یافته های روزنبرگ است که عواملی چون طبقه اجتماعی، نژاد، مذهب، ترتیب تولد و ارتباط بین والدین را در عزت نفس مؤثر دانست. به نظر می رسد که شرایط زندگی

A-10-836-1

بررسی عوامل همراه با افت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گیلان

حمزه علی نجف زاده*، محمدهادی بهادری، آبتین حیدرزاده، حسین خوشرنگ، میر محمد جلالی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی گیلان - رشت - معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی گیلان - مدیریت آموزش و تحصیلات تکمیلی

modiramouzesh@gums.ac.ir

مقدمه: افت تحصیلی و به دنبال آن مشروط شدن در دانشگاه ها، یکی از مشکلات عمده مراکز آموزش عالی کشور است که نه تنها باعث اتلاف وقت و هزینه های جاری شده، بلکه زمینه ساز مسائل و مشکلات روانی، خانوادگی و اجتماعی دانشجویان نیز می شود؛ لذا بررسی عوامل مؤثر در افت تحصیلی میتواند برای دست اندرکاران آموزشی، تصویری روشنتر از کارکرد دانشگاه فراهم نماید. بنابر این مطالعه حاضر با هدف تعیین وضعیت وقوع مشروطی و عوامل مرتبط با آن در دانشجویان طراحی گردید.

روش کار: این مطالعه از نوع توصیفی - مقطعی است که در مورد دانشجویان مشروط دانشگاه که از نیمسال اول سال تحصیلی ۹۰-۱۳۸۹ به تحصیل اشتغال داشته و حداقل یکبار مشروط شده بودند به همراه ۱۰۰ دانشجوی مشابه از نظر مقطع و سال تحصیلی و معدل بالاتر از ۱۶ و فاقد مشروطی به عنوان دانشجوی موفق صورت گرفت. اطلاعات فردی مشتمل بر سن، جنس، وضعیت تأهل، محل سکونت، نوع دیپلم، نوع سهمیه قبولی در آزمون ورودی، فاصله دیپلم تا ورود به دانشگاه، معدل دیپلم، رشته تحصیلی، و بررسی افت تحصیلی از طریق مطالعه وضعیت مشروطی جمع آوری گردید. بررسی داده ها با استفاده از آزمون آماری مجذور کای و محاسبه نسبت شانس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته، همچنین همبستگی بین هریک از عوامل و افت تحصیلی با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون محاسبه و سطح معنی دار در نظر گرفته شده $p < 0.05$ بود.

نتیجه گیری: تعداد دانشجویان مشروط دانشگاه از نیمسال اول سال تحصیلی ۸۶-۱۳۸۵ الی نیمسال اول سال تحصیلی ۹۰-۱۳۸۹ حدود ۹۰ نفر بودند که ۷۶ نفر از آنها مورد بررسی و با ۱۰۰ دانشجوی هم گروه مقایسه گردیدند. در بین دو گروه، مشروط شدن در دانشجویان مرد و متأهل، فاصله بین دیپلم تا قبولی دانشگاه و دانشجویان غیربومی بطور معنی داری از نظر آماری بیشتر بود

واژه های کلیدی: آموزش پزشکی، افت تحصیلی، موفقیت تحصیلی، مشروطی.

A-10-638-4

تدوین برنامه استراتژیک منابع نیروی انسانی مدیریت درمان تامین اجتماعی

محمد تقی معتمدی تلاوکی*، علی یزدانپناه، فاطمه فضلی، غلامعلی گل افشانی، سمیه رستمی مسکوپایی

* کارشناس مدیریت آموزشی - دانشگاه علوم پزشکی مازندران

adel.gholafshan158@gmail.com

مقدمه: این تحقیق ضمن تبیین موضوع و لزوم تدوین استراتژی و برنامه های استراتژیک در حوزه منابع انسانی، به بیان ضرورت شناسایی عوامل داخلی و خارجی به عنوان عواملی تأثیرگذار بر فرایند تدوین استراتژی پرداخته است در این تحقیق به دنبال شناسایی نقاط قوت و ضعف محیط داخلی و همچنین فرصتها و تهدیدات محیط خارجی و تدوین استراتژی های مطلوب مدیریت درمان تامین اجتماعی استان مازندران بر اساس مدل SWOT بوده ایم.

روش کار: جامعه آماری مورد نظر در این تحقیق شامل مدیران، معاونان و کارشناسان ارشد و کارشناسان مدیریت درمان تامین اجتماعی استان مازندران می باشد که تعداد این افراد در مجموع ۱۳۵ نفر می باشد. روش نمونه گیری در این تحقیق نمونه گیری طبقه ای تصادفی ساده میباشد. به منظور تعیین حجم نمونه از فرمول کرجسی و مورگان با توجه به احتمال خطای نمونه گیری ۵٪ و سطح اطمینان ۹۵٪. اندازه Z با دو دامنه $Z = 1/96$ استفاده شده است.

یافته ها: میانگین سنی نمونه آماری حدود ۴۷ سال می باشد و میانگین سابقه کاری نمونه آماری تقریباً ۱۵ سال است نتیجه پاسخ دریافت شده از اعضای جامعه هدف در ارتباط با ارزیابی عوامل داخلی (نقاط قوت، ضعف) ۲/۵۳ و ارزیابی عوامل خارجی (فرصت ها، تهدید ها) ۲/۳۸ می باشد.

نتیجه گیری: برای تجزیه و تحلیل هم زمان عوامل داخلی و خارجی از ابزاری به نام ماتریس داخلی و خارجی استفاده شد. در ماتریس چهار خانه ای این نمرات در یک طیف دو بخشی قوی (۲/۵ الی ۴) و ضعیف (۱ الی ۲/۵) تعیین گردید.

واژه های کلیدی: برنامه استراتژیک، منابع انسانی، مدیریت درمان، تامین اجتماعی.

A-10-779-1

بررسی آگاهی و رضایتمندی مشمولین آموزش مداوم از سامانه یکپارچه آموزش مداوم

بهاره اسبکیان*، ابراهیم علیجانپور، سیده حوریه ابراهیم پور، مریم قایمی امیری، سیده ام کلثوم واجدی روشن

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی بابل - بابل-خیابان گنج افروز - دانشگاه علوم پزشکی

b_esbakian@yahoo.com

مقدمه: آموزش مداوم به فعالیتهایی اطلاق می شود که پس از فارغ التحصیلی به منظور افزایش دانش، مهارت و یا ارتقای حرفه ای طراحی می گردد. گسترش سریع دانش، آموزش مداوم را ضروری ساخته است. خوشبختانه رشد جهشی ابزارهای اطلاع رسانی بستری آماده ساخته که یادگیری در هر زمان و مکان و مطابق با نیاز را ممکن ساخته است. توسعه رایانه در کنار گسترش شبکه اینترنت نحوه ارتباطات بین افراد و سازمان ها را دگرگون ساخته و نیازهای آموزشی جدیدی نیز مطرح شده است. با این هدف اداره کل آموزش مداوم در سراسر کشور اقدام به طراحی سامانه یکپارچه آموزش نمود. این مطالعه مقطعی با هدف بررسی میزان رضایتمندی مشمولین آموزش مداوم از سامانه یکپارچه انجام شد.

روش کار: پرسشنامه ای که روایی و پایایی آن تایید شده بود شامل اطلاعات شخصی و ۵ سوال که مقیاس سنجش آن در سه سطح خوب، متوسط و ضعیف بود توسط ۱۵۰ نفر از مشمولین تکمیل گردید. روش های آماری مورد استفاده آنالیز واریانس، آزمون رگرسیون و سطح معنی دار ($P \leq 0.05$) محاسبه و تجزیه و تحلیل داده ها با نرم افزار SPSS16 انجام شد.

نتیجه گیری: ۸۵٪ از شرکت کنندگان که ۵۳٪ زن و ۴۸٪ مرد بودند به پرسشنامه پاسخ دادند که ۹۶٪ از جمعیت مورد مطالعه با سامانه آشنایی داشتند که ۹۸٪ آنها بطور کلی از این روش راضی بودند. ۹۳٪ از نحوه ثبت نام، ۹۶٪ از نحوه صدور گواهی نهایی به میزان زیاد تا متوسط رضایتمند بودند که اختلاف معناداری بین گروهها مشاهده شد به نحوی که پزشکان و دندانپزشکان عمومی رضایتمندی بیشتری نسبت به سایرین داشتند ($P \leq 0.05$). بنا براین با توجه به مطالعه فوق به نظر می رسد که سامانه توانسته با کاهش مراجعه مستقیم به مراکز و دسترسی آسان به گواهی ها میزان رضایتمندی شرکت کنندگان را به نحو چشمگیری افزایش دهد.

واژه های کلیدی: آموزش مداوم، رضایتمندی، آگاهی، سامانه یکپارچه.

A-10-836-2

بررسی کارایی آموزش ادغام یافته دروس علوم تشریحی از دیدگاه دانشجویان پزشکی دانشکده پزشکی بین المللی انزلی

حمزه علی نجف زاده*، محمد هادی بهادری، ابراهیم نصیری، فهیمه محمدقاسمی، معصومه فغانی، آبتین حیدرزاده، حسین خوشرنگ

* مربی دانشگاه علوم پزشکی گیلان - مدیریت آموزشی و تحصیلات تکمیلی

مقدمه: ادغام در آموزش پزشکی به عنوان یک روش برتر در اکثر دانشکده های پزشکی دنیا پذیرفته شده است. برنامه ادغام بر مبنای نردبان ۱۱ پله ای هاردن از یک نوع پیچیدگی خاصی برخوردار است که با توجه به وضعیت موجود اکثر دانشکده های پزشکی ایران به درجات نهایی خود که شامل ادغام عمودی آموزش بالینی و پایه نمی رسند. با توجه به محدودیت های پیش روی، به عنوان اولین اقدام، ادغام در برنامه آموزش دروس علوم تشریحی شامل بافت شناسی، جنین شناسی، آناتومی سر و گردن، آناتومی تنه و آناتومی اندام در دانشکده پزشکی بین المللی انزلی در سه حوزه اهداف، برنامه آموزشی و سازماندهی از نیمسال دوم سال تحصیلی ۷۸-۸۸ آغاز و هم اکنون سومین ترم خود را سپری می کند لذا این مطالعه با هدف ارزیابی روش ادغام از دیدگاه دانشجویان انجام شده است.

روش کار: ابزار جمع آوری اطلاعات در این مطالعه توصیفی فرم پژوهشگر ساخته ای مشتمل بر ۱۲ سوال بسته با مقیاس ۵ نقطه ای لیکرت بود که نظر دانشجویان را در باره کارایی روش ادغام جمع آوری نمود. تمامی ۲۴ دانشجوی پزشکی که دروس علوم تشریح خود را با این روش آموزش دیده بودند پرسشنامه را پر کرده و سپس داده ها بوسیله نرم افزار SPSS تحلیل و به روش آمار توصیفی گزارش شد.

یافته ها: بررسی نتایج نظرسنجی از دانشجویان نشان داد که ایجاد علاقمندی به مطالعه عمیق تر و توانایی ارائه ایده های جدید، انجام کار گروهی و اجرای موفق آموزش مبتنی بر یادگیری فعال، کسب اطلاعات جدید در پایان ترم در دانشجویان افزایش یافت و با صرف زمان کمتر دروس آناتومی را بهتر یاد گرفتند و در کل ضمن ابراز رضایت روش ادغام را روش خوبی می دانستند ولی برنامه ریزی دروس و ساعات درسی را نامناسب تشخیص دادند. همچنین مقایسه نمره دانشجویان به اساتید گروه در روش ادغام (۳/۸) و روش سنتی (۳/۴) از ۴ نمره که بطور همزمان در دانشکده پزشکی رشت اجرا می شد بیانگر افزایش معنی دار نمره همان اساتید در روش ادغام بود.

نتیجه گیری: نتایج نشان دهنده آن است که دانشجویان روش ادغام را از ابعاد مختلف نسبت به روش های سنتی روش کارتری می دانند. توصیه می گردد که این روش به بخش های بالینی تسری یافته و از نظر اثربخشی به صورت تجربی مورد بررسی قرار گیرد.

واژه های کلیدی: ادغام، آموزش پزشکی، علوم تشریح، یادگیری فعال.

استفاده صحیح اینترنت ضروری است.

واژه‌های کلیدی: اینترنت، دانشجویان خوابگاه، وضعیت تحصیلی.

A-10-570-1

بررسی مدل تاثیر ساختار عینی مهارت آموزش (OSTE)
(مطالعه مروری)

الهه محمودی

استادیار دانشگاه علوم پزشکی البرز - دانشکده علوم پزشکی البرز -
کرج - باغستان - خیابان اشترایی - گلستان دوم

e_m592000@yahoo.com

مقدمه: ساختار هدف در تدریس (OSTE) به عنوان ابزار نیرومند برای بهبود و ارزیابی مهارت‌های تدریس علوم پزشکی پیشنهاد شده است. هدف از این تحقیق، توسعه و پیاده ساختار عینی مهارت آموزش (OSTE) مبتنی بر شبکه اینترنت به عنوان فرصتی برای توسعه و پیشرفت اعضای هیات علمی می باشد. OSTE این امکان را برای اساتید بالینی فراهم می کند که باز خورد و نتایج تدریسشان را بعد از شرکت در جلسات، آنلاین با دانشجویان پزشکی استاندارد دریافت کنند. با توسعه برنامه و در دسترس قرار گرفتن در سطح اینترنت، OSTE برای اعضای هیات علمی بدون در نظر گرفتن مکان سکونتشان به آسانی قابل دستیابی خواهد بود.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه مروری بر برخی از مقالات منتشر شده در زمینه استفاده از روش OSTE می باشد. در این تحقیق شبکه های اینترنتی SID, Iran Medex, Pub med, Medline و Google Scholar تا ژانویه سال ۲۰۱۲ و بدون محدودیت زبان و با کلید واژه های مرتبط با OSTE مورد استفاده قرار گرفت.

یافته ها: بررسی مطالعات نشان داد که OSTE می تواند به عنوان ابزار قابل اعتماد و معتبر برای ارزیابی و بهبود عملکرد تدریس اعضای هیات علمی و همچنین برای بررسی تاثیر برنامه های مهارت آموزش استفاده شود. برای ارزیابی مهارت های آموزش، شبیه سازی برخوردهای تدریس می تواند مورد استفاده قرار گیرد. با OSTE فعالیتهای آموزشی بالینی می توانند بررسی شوند. استاد می تواند نمره های تدریس را بدست آورد. در حقیقت OSTE نوآوری امیدوارکننده با کاربرد بالقوه در ارزیابی و ارتقا مهارت های آموزشی اساتید در دانشکده پزشکی است.

نتیجه گیری: اگر چه نتایج کیفی به طور کلی مثبت بوده است،

A-10-394-1

بررسی تاثیر اینترنت بر وضعیت تحصیلی دانشجویان خوابگاه های دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز ۸۹-۹۰

منصور امین*، سیده صدیقه معین موسوی، احمدی انگالی،
ندا وحدتی نیا

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی اهواز

mnsamin@yahoo.com

مقدمه: امروزه اینترنت یک روش معمول در دانشگاهها برای امور ناشناخته است. اینترنت سیستم عظیم و جهانی متشکل از انسان، اطلاعات و رایانه است و یکی از مهمترین ابزارهای دسترسی به یافته ها در عصر حاضر است و دستیابی سریع و راحت به اطلاعات را فراهم آورده است. اینترنت به عنوان ابزاری برای هر فرد و هر رشته تحصیلی است، که او را قادر می سازد تا در تمام دنیا با همکاران خود ارتباط برقرار کرده و به تبادلات اطلاعات بپردازد. با وجود این و علیرغم امتیازها و قابلیت های فراوان، اینترنت مشکلات جدی از جمله انبوه سازی و انفجار اطلاعات، ارائه مطالب ناهنجار و محرمانه نماندن اطلاعات از طریق چت روم های خصوصی و... ایجاد کرده است. عدم استفاده صحیح از اینترنت در دانشگاهها (بی هدف و بی برنامه) آنها را از رسالت اصلی نه تنها، دور می کند بلکه نوعی وابستگی و تاثیر بر عملکرد تحصیلی داشته است. براساس بررسی های اداره مشاوره، دانشجویان به میزان زیادی از اینترنت استفاده می کنند و این موضوع نیاز بررسی بیشتر را می طلبد. بدین منظور مطالعه حاضر با هدف تاثیر اینترنت بر وضعیت تحصیلی دانشجویان خوابگاهها بررسی گردید.

روش کار: پژوهش حاضر مطالعه ای مقطعی تحلیلی بر روی ۲۵۳ نفر دانشجویان خوابگاهی (۱۸۶ دختر - ۸۹ پسر) مشغول به تحصیل (نیمسال تحصیلی ۸۸-۸۹ و ۸۹-۹۰) و دارای لپ تاپ انجام گردید. (ثبت نام بصورت آسان و توسط واحد معاونت دانشجویی و فرهنگی (IT) و معدل دو نیمسال تحصیلی ۸۸ قبل از ثبت نام جهت استفاده از اینترنت و دو نیمسال تحصیلی (۸۹) بعد از استفاده از اینترنت از سامانه سماء از پرونده دانشجویان استخراج گردید. بعد از جمع آوری داده ها با استفاده از نرم افزار spss و استفاده از آزمون T زوجی و مستقل و kolmogorov-smirnov مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته سطح معنی داری آزمون ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

یافته ها: مقایسه بین دوسال (میانگین ۸۸-۸۹) از طریق T زوجی مقایسه شد. دختران (P=0/042) پسران (P=0) اختلاف معنی داری مشاهده گردید ولی بین معدل دختران و پسران تفاوت معنی داری وجود ندارد.

نتیجه گیری: مطالعه حاضر بین گروههای دانشجویی فوق نشان میدهد که اینترنت بر میانگین معدل سالهای (۸۸-۸۹ و ۸۹-۹۰) باعث بهبودی تحصیلی شده است و تلاش جهت هدفمند کردن نحوه

نتیجه گیری: با توجه به یافته های پژوهش، لازم است مسؤولین در برنامه ریزیهای آموزشی برای رفع مشکلات موجود در اولین کلینیک دانشجویی به منظور تحقق بیشتر اهداف آموزش بالینی کاردرمانی تلاش بیشتری به کار بندند. از سوی دیگر مطالعات بیشتر جهت روشن شدن تجربیات مربیان، مدیران گروه های آموزشی و سایر عوامل درگیر در این زمینه ضروری بنظر می رسد.

واژه های کلیدی: آموزش بالینی، دانشجوی کاردرمانی.

اما برای حمایت استفاده از OSTE، داده های زیادی وجود ندارد. همچنین ساختار و طراحی ایده آلی برای OSTE در حال حاضر شناخته نشده است و مطالعات بیشتری برای تعیین موثرترین طراحی OSTE مورد نیاز است.

واژه های کلیدی: آموزش، مهارت، OCTE، ساختار آموزش، مروری.

A-10-770-1

تبیین تجربه دانشجویان رشته کاردرمانی در اولین ترم آموزش بالینی

مهدی رضائی*، حمیدرضا خانکه، محمد علی حسینی، مهدی رصافیانی

* مربی دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی - تهران - اوین - بلوار دانشجو - خیابان کودکیار

arezaee2003@yahoo.com

مقدمه: آموزش بالینی یک جزء اساسی و کامل کننده آموزش متخصصین بهداشتی از جمله کاردرمانی است که بدون آن دانش دانشجویی و نظری به درمان واقعی منتهی نخواهد شد. تا کنون در مورد آموزش بالینی دانشجویان کاردرمانی تحقیقات بسیار کمی صورت گرفته است. به منظور بررسی عمیق تر آموزش بالینی در دانشجویان کاردرمانی و درک عمیق تر تجربیات آنان، این مطالعه در پی بررسی تجربیات دانشجویان کاردرمانی در اولین کلینیک آموزشی انجام گرفته است.

روش کار: در این مطالعه کیفی (تحلیل محتوی)، بصورت هدفمند ۸ نفر از دانشجویان کاردرمانی که در ترم پنجم قرار داشتند و اولین کلینیک آموزشی را تجربه کرده بودند انتخاب شدند. اطلاعات از طریق مصاحبه های نیمه ساختار یافته جمع آوری گردید و سپس با استفاده از روش تجزیه و تحلیل کیفی مورد بررسی قرار گرفت.

یافته ها: در این مطالعه مفاهیم مربی و آموزش بالینی، محیط آموزشی و برنامه آموزشی بعنوان عوامل اصلی تاثیر گذار بر تجربه آموزش بالینی دانشجویان کاردرمانی استخراج گردید. مشارکت کنندگان وجود مربی با تجربه و دارای شایستگی های آموزشی مناسب را از ضروریات آموزش بالینی موثر ذکر کردند. همچنین بر اساس تجربه دانشجویان نبود امکانات و تجهیزات مورد نیاز از موانع اصلی ایجاد محیط آموزشی موثر در آموزش بالینی است. لزوم بازنگری برنامه آموزشی مناسب بانایزهای جامعه و منابع روز به منظور تامین خدمات موثر از ضروریات آموزش بالینی در رشته کاردرمانی می باشد.

A-10-782-1

بررسی نگرش دندانپزشکان استان مازندران در ارتباط با برنامه آموزش مداوم

سیده حوریه ابراهیم پور*، ابراهیم علیچانپور، سیده ام کلثوم واجدی روشن، مریم قایمی امیری، بهاره اسبکیان

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی بابل - بابل - خیابان گنج افروز - دانشگاه علوم پزشکی

ebrahimpourhorie@gmail.com

مقدمه: آموزش مداوم به فعالیتهایی اطلاق می شود که پس از فارغ التحصیلی به منظور افزایش دانش، مهارت و یا ارتقای شایستگی های حرفه ای طراحی می گردد. برای تدوین برنامه های آموزشی باید نیاز یادگیرندگان را تشخیص داد و برای آموزش دانش و مهارت ها، روش های مناسب انتخاب کرد. هدف از این مطالعه بررسی نگرش دندانپزشکان استان مازندران در ارتباط با برنامه های آموزش مداوم می باشد.

روش کار: این مطالعه از نوع توصیفی - مقطعی بوده است. پرسشنامه ای مشتمل بر ۵ سوال که روایی و پایایی آن تایید شد توسط ۳۰۰ نفر از دندانپزشکان شرکت کننده در برنامه مدون تکمیل شد.

یافته ها: ۶۰٪ دندانپزشکان معتقد بودند که محتوای برنامه ها با نیازهای شغلی آنها تناسب داشته است. اختلاف معناداری بین گروه ها وجود داشت، به نحوی که رضایت مندی شرکت کنندگان در برنامه ارتودنسی نسبت به سایر برنامه ها بیشتر بوده است ($P \leq 0.05$). بین محتوای برنامه و نیازهای شغلی آنها رابطه معنی دار مثبتی وجود داشت ($P \leq 0.05$). از دیدگاه آنها، مطالب ارائه شده در برنامه ها، براساس اطلاعات جدید علمی بوده است (۵۸٪). ۵۵٪ آنها از بکارگیری وسایل کمک آموزشی در برنامه رضایت کامل داشتند. شرکت کنندگان سخنرانی همراه با سی دی های آموزشی را برای تدریس و استفاده از

کارآموزی میزان رضایتمندی آنان از روش به کار رفته ارزیابی شد. داده ها با استفاده از Spss نسخه ۱۷ و آمار توصیفی و آمار استنباطی (ویلکاکسون و تی تست) مورد تجزیه تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: میانگین نمره رضایت دانشجویان از روش جدید $54/2 \pm 5/1$ در مقایسه با $20/85 \pm 6/32$ در روش سنتی بود؛ و ۱۰۰ درصد دانشجویان از روش جدید راضی بودند به خصوص در حیطه افزایش انگیزه دانشجویان جهت یادگیری و ارتقاء فعالیت گروهی. بطور کلی بین رضایت دانشجویان از روش سنتی و روش جدید تفاوت آماری معنی دار وجود داشت ($P > 0.0001$).

نتیجه گیری: نتایج مطالعه نشان داد که توجه به اهداف و عینی و قابل اندازه گیری در کارآموزی و تعیین نظام آموزشی و ارزشیابی یکسان موجب ایجاد محیط یادگیری فعال و تحقق عدالت آموزشی جهت ارتقای آموزش و افزایش رضایت دانشجویان می گردد.

واژه‌های کلیدی: رضایت، کارآموزی، پرستاری.

نرم افزارهای تصویری را در برنامه آموزش مداوم دندانپزشکی مناسب تر دانستند که اختلاف معنی داری بین گروه ها وجود نداشت ($P \geq 0.05$).

نتیجه گیری: باتوجه به مطابقت عناوین آموزشی و محتوای برنامه با نیازهای دندانپزشکان، پیشنهاد می شود، روش تدریس بیشتر به صورت مشاهده کار عملی بوده و از شیوه های نوین در اجرای برنامه استفاده گردد. برنامه ریزی آموزش مداوم بر اساس نیازها و شرایط شرکت کنندگان در این برنامه ها، می تواند منجر به افزایش انگیزه و بهره وری این برنامه ها شود.

واژه‌های کلیدی: دندانپزشکان، نگرش، برنامه آموزش مداوم.

A-10-881-1

تاثیر بازنگری در طرح درس و روش تدریس کارآموزی بهداشت جامعه بر رضایت دانشجویان پرستاری

نسرین معصومی

کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی زنجان - ابهر خ طهماسبی
دانشکده پرستاری ابهر

nmasomy@yahoo.com

مقدمه: آموزش بالینی از اجزای اصلی و حیاتی آموزش پرستاری است. محتوای آموزش در محیط بالینی نیاز به تغییرات مداوم دارند؛ لذا مدرسیان باید شیوه های آموزشی خود را طوری طراحی نمایند. که انعطاف پذیر، دانشجو محور و بر اساس نیاز های فردی یادگیرنده باشد. این مطالعه با هدف بررسی مقایسه ای رضایت دانشجویان از روش جدید کارآموزی در عرصه بهداشت در مقایسه با روش سنتی انجام گرفت.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه مداخله ای بصورت پیش و پس آزمون است که در آن ۲۰ نفر از دانشجویان مقطع کارشناسی پرستاری مورد مطالعه قرار گرفتند. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه محقق ساخته مشتمل بر ۱۳ گویه بود. اعتبار علمی بصورت اعتبار محتوا و جهت پایایی آلفا کرونباخ ۸۰ درصد محاسبه شد. پس از انجام پیش آزمون و بررسی نظرات دانشجویان و سرفصل تئوری بهداشت جامعه و محیط کارآموزی اهداف مجدد طراحی گردید و جهت تقویت فعالیت گروهی و بین گروهی مقرر گردید هر گروه نتایج فعالیت های خود را در اختیار گروه های بعدی جهت تکمیل تکالیف قرار دهند. پس از

A-10-880-3

الگوپذیری در آموزش مامایی

پروین بدالهی*، شرافت اکابریان، راضیه باقرزاده

* مربی و عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد کازرون - کازرون - دانشگاه آزاد اسلامی

yadollahi@556_yahoo.com

مقدمه: استفاده از تجارب دیگران و الگوپذیری چنانچه به شیوه صحیح انجام شود می تواند نقش مهمی در آموزش و یادگیری داشته باشد. در حرفه مامایی نیز که شغلی بسیار حساس بوده و موقعیتهای پیش بینی نشده در آن به فراوانی دیده می شود؛ داشتن الگوی شغلی می تواند در تسریع آموزش و به خصوص تداوم آموخته ها نقش مؤثری داشته باشد. مطالعه حاضر به منظور بررسی خصوصیات الگوی شغلی دانشجویان مامایی انجام گردیده است.

روش کار: مطالعه حاضر به شیوه آنالیز کمی محتوا انجام گردیده است. از ۴۰ دانشجوی مامایی خواسته شد که چنانچه در طول تحصیل فردی را به عنوان الگو در شغل مامایی انتخاب نموده اند، خصوصیات این الگو را به طور مفصل شرح دهند. همچنین با ۱۰ دانش آموخته مامایی که دو سال اخیر فارغ التحصیل شده بودند در مورد الگوی مورد نظرشان مصاحبه گردید. سپس دست نوشته ها و مصاحبه های انجام شده به

طور کمی آنالیز گردید.

یافته ها: ۹۰٪ از شرکت کنندگان در پژوهش الگویی را در نظر داشتند. بیشترین خصوصیت ذکر شده داشتن علم و مهارت کافی بود (۷۷٪). داشتن اخلاق خوب (۵۵٪)، عدم تبعیض بین بیماران (۴۱٪)، داشتن رابطه همدلانه با بیمار (۳۲٪) و توضیح پروسیجر درمانی برای بیمار (۳۲٪) بیشترین خصوصیات بودند که شرکت کنندگان در پژوهش در الگوی مورد نظر خود ذکر نمودند. نیمی از شرکت کنندگان در پژوهش ذکر نمودند که داشتن الگوی شغلی می تواند در خط مشی کاری آینده مؤثر باشد. ۸۰٪ افراد ذکر نمودند که داشتن و دیدن الگوی مامایی مناسب باعث افزایش انگیزه برای آموختن می گردد.

نتیجه گیری: داشتن یک الگوی مامایی مثبت می تواند به نقش پذیری دانشجویان مامایی کمک نموده و باعث افزایش انگیزه تحصیلی گردد. معرفی ماماها موفق به دانشجویان و صحبت با آنان در مورد الگوی مامایی می تواند آنان را به شغل آینده نزدیک کرده و به درونی سازی خصلتهای مورد لزوم این شغل حساس کمک نماید.

واژه‌های کلیدی: آموزش، مامایی، الگوپذیری.

اریک و ساینس دایرکت کلید واژه های «دانشجویان پزشکی»، «افت تحصیلی»، «وضعیت تحصیلی»، «پیشرفت تحصیلی» و «موفقیت تحصیلی» مورد جستجو قرار گرفتند و مقالات بدست آمده به دو دسته مرتبط و غیر مرتبط تقسیم بندی شدند.

یافته ها: در نهایت ۷۰ مقاله بدست آمد که پس از حذف مقالات نامرتبط، تعداد ۳۲ عدد مقاله باقی ماند که در نهایت از بین آنها نیز تنها ۱۰ مقاله دارای ملاک‌های ورود به مطالعه بوده و مورد بررسی قرار گرفتند. از نظر تحلیل محتوی جنسیت، زندگی در خوابگاه، شاغل بودن، تاهل، سن، سهمیه قبولی، فاصله زیاد بین اخذ دیپلم و ورود به دانشگاه به عنوان عوامل تاثیرگذار بر افت تحصیلی بر دانشجویان پزشکی در نظر گرفته شدند.

نتیجه گیری: با توجه به اینکه این عوامل، عوامل مشترک در تمامی مقالات مطرح شده اند از آنها می توان به عنوان عوامل مؤثر بر افت تحصیلی نام برد. اما در تمامی این مقالات معیار تعیین افت تحصیلی با هم متفاوت است و نقطه برش مشخص تعریف نشده که این می تواند عامل تفاوت نتایج مقالات در نظر گرفته شود. که با توجه به اهمیت این موضوع و اثرات افت تحصیلی پیشنهاد می شود تعریف دقیق و مشخص افت تحصیلی مشخص شود.

واژه‌های کلیدی: افت تحصیلی، دانشجویان پزشکی، مرورسیستماتیک.

A-10-269-2

مرور سیستماتیک مطالعات انجام شده بر علل مؤثر بر افت تحصیلی دانشجویان پزشکی

لادن فتی*، شیدا آذری، حمید رضا برادران

* استادیار مرکز تحقیقات آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران

lfata@yahoo.com

مقدمه: افت تحصیلی دانشجویان یکی از مشکلات عمده مراکز آموزش عالی کشور است. به همین علت مطالعات متعددی در این زمینه انجام شده که نتایج متفاوتی به دنبال داشته اند. این مطالعه به هدف گردآوری و مقایسه پژوهش‌های انجام شده در این زمینه در سطح کشور انجام شده است.

روش کار: با بهره گیری از اطلاعات موجود در سیستم اینترنتی و پایگاه‌های اطلاع رسانی داخلی از جمله ایران مدکس، سید، مگ ایران و مدلیب و پایگاه‌های خارجی پایبمد، وب آو ساینس، گوگل اسکولار،

A-10-905-1

مقایسه دو روش کارگذاری IUD توسط دانشجویان مامایی همدان

رفعت بخت*، افسر امید، سودابه آقابابایی، پریسا پارسا

* هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی همدان - همدان، بلوار شهید فهمیده، دانشکده پرستاری و مامایی

rbakht@yahoo.com

مقدمه: اخیراً در کشور ما جهت پیشگیری از ابتلا به کانسر تخمدان هنگام جایگذاری IUD، آن را در داخل بسته آماده می کنند تا در معرض پودر تالک دستکش استریل قرار نگیرد. از طرفی مدت خم ماندن بازوهای IUD نباید بیش از ۵ دقیقه باشد. با توجه به اینکه IUD در بسته بدون تماس با انگشتان آماده می شود می توان به روشی آن را جایگذاری نمود که هم مدت خم ماندن آن کمتر شده و

A-10-906-1

مقایسه اعتبار ساختاری آزمون های چند گزینه ای دروس دوره علوم پایه در دانشکده پزشکی شهید صدوقی یزد در سه سال متوالی

هنگامه زندی*، حسین نهنگی، مهران کریمی، رضا منصوری، علی فتاحی، نیره پارسائیان، منیره مدرس مصدق، عباسعلی جعفری، محمد حسین انوری، محمد ابراهیم رضوانی، جعفر عسگری

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی یزد

hengameh_zandi@yahoo.com

مقدمه: بررسی آزمونهای برگزار شده و ارائه پیشنهاد به اساتید گامی در جهت کارآیی ابزار مورد استفاده برای دستیابی به اهداف از پیش تعیین شده است. این تحقیق بمنظور مقایسه نتایج بررسی ارزشیابی ساختاری سوالات در سه نیمسال در مقطع علوم پایه دانشکده پزشکی شهید صدوقی یزد صورت گرفت.

روش کار: در این مطالعه توصیفی-مقطعی کلیه سوالات امتحانات پایان ترم مقطع علوم پایه دانشکده پزشکی نیمسال دوم ۸۸-۸۹، ۸۹-۸۸ و ۸۸-۹۰ با استفاده از چک لیست «ارزشیابی ساختاری سوالات چهار گزینه ای» طراحی شده توسط محققین (شامل چهارده گزینه) مورد بررسی قرار گرفت. سوالات از نظر بررسی نبودن، با معنا نبودن، مثبت نبودن ریشه سوال، وجود عبارات «هیچکدام» «همه موارد»، عدم وجود مطالب اصلی در تنه سوال، مستقل نبودن سوال، بکارگیری علائم اختصاری، توضیح اضافی در گزینه ها، یکسان نبودن طول گزینه، منفی بودن ریشه و گزینه، مربوط نبودن سوال به یک هدف واحد و مشخص، برخورداری سوال از عبارات مبهم، نگارش و تایپ غلط و بکارگیری عبارات متضاد در گزینه ها بررسی گردید، سپس داده ها با نرم افزار SPSS و آزمونهای آماری مانند میانگین بررسی گردید.

یافته ها: تعداد ۴۲۴۱ سوال چهارگزینه ای مربوط به ۱۱۲ امتحان و ۱۴ گروه آموزشی بررسی گردید. در مجموع سوالات نیم سال دوم ۸۹-۹۰ دارای کمترین اشکالات ساختاری (۳،۲۴٪) نسبت به سوالات نیمسال دوم ۸۸-۸۹ (۴،۴۲٪) و نیمسال دوم ۸۷-۸۸ (۴،۴۲۵٪) بود. در مقایسه آیتیم های چک لیست، سوالات نیمسال دوم ۸۹-۹۰ از نظر با معنا نبودن سوال (۲،۰۲٪)، بکارگیری علائم اختصاری (۰،۳۵٪)، یکسان نبودن طول گزینه ها (۳،۹۱٪)، منفی مضاعف (۰،۳۴٪)، نگارش غلط (۴،۴٪) و بکارگیری عبارات متضاد (۰،۶۰٪) و سوالات نیمسال دوم ۸۸-۸۹ از نظر مثبت نبودن ریشه سوال (۲،۰۷٪)، وجود عباراتی مانند «هیچکدام» (۳،۲۱٪) دارای کمترین اشکال ساختاری بودند.

نتیجه گیری: نتایج نشان میدهد که در طول سه دوره اشکالات ساختاری سوالات بتدریج کاهش یافته است لذا بررسی مستمر سوالات

هم در مصرف وسایل مانند دستکش استریل و اسپاکولوم صرفه جویی شود لذا مطالعه حاضر با هدف مقایسه کارگذاری IUD نوع T Cu 380 A به روش رایج (با دو اسپاکولوم و دستکش استریل) با روش یک اسپاکولوم و بدون دستکش استریل در آزمایشگاه مهارتهای بالینی همدان انجام شد.

روش کار: به ۳۶ نفر از دانشجویان مامایی در ۵ گروه کارگذاری IUD به هر دو روش رایج و روش با یک اسپاکولوم و بدون دستکش استریل در آزمایشگاه مهارتهای بالینی آموزش داده شد و هریک از گروه ها به هر دو روش IUD را بر روی مانکن کارگذاری نموده و مدت خم ماندن IUD در هر دو روش اندازه گیری و ثبت و نظر دانشجویان از طریق پرسشنامه پرسیده شد. در کارگذاری IUD به روش رایج بعد از گذاشتن اسپاکولوم معاینه دو دستی انجام و IUD در بسته آماده شده و دوباره اسپاکولوم گذاشته و ... IUD کارگذاری می شد. ولی در روش دیگر ابتدا معاینه دو دستی انجام و یکبار اسپاکولوم گذاشته و ... سپس IUD در بسته آماده شده و بدون پوشیدن دستکش استریل با پوشیدن دستکش یکبار مصرف IUD کارگذاری می شد.

یافته ها: ۳۶ دانشجو مامایی در مطالعه حاضر شرکت نمودند که میانگین مدت خمیدگی در روش رایج ۳ دقیقه و ۵۵ ثانیه و در روش با یک اسپاکولوم ۱ دقیقه و ۹ ثانیه بود و آزمون تی با $P=0.000$ اختلاف معنی داری در میانگین مدت خمیدگی IUD در دو روش را نشان داد. ۷۷،۸٪ روش با یک اسپاکولوم را روش بهتری دانسته که دلیل آنرا کوتاهتر بودن مدت خمیدگی IUD و مصرف کمتر وسایل ذکر نمودند.

نتیجه گیری: مدت خمیدگی IUD بطور معنی داری در روش با یک اسپاکولوم کمتر بوده و اکثر دانشجویان به علت کوتاهتر بودن مدت خمیدگی و صرفه جویی در وسایلی مانند اسپاکولوم و دستکش استریل روش با یک اسپاکولوم را روش بهتری دانستند.

واژه های کلیدی: آموزش، کارگذاری، IUD.

طبقه بندی گورمن قرار گرفت که نشانه وضعیت مطلوب گروه می باشد.

نتیجه گیری: تحقیق حاضر نشان داد نقش نیروی انسانی، وجود تجهیزات اعم از آموزشی، پژوهشی، تشخیصی و درمانی، بهبود فضای آموزشی، اخذ نظر از دانشجویان پیرامون فرآیندهای آموزش تئوری و بالینی و نیز ارزیابی و سنجش دقیق از مهارتهای کسب شده دانشجویان در پایان هر دوره، می تواند در ارتقای کیفیت آموزش گروه نورولوژی موثر باشد.

واژه های کلیدی: ارزیابی درونی، گروه نورولوژی، دانشگاه علوم پزشکی.

امتحانی وارائه پسخوراند به اساتید و گروههای آموزشی می تواند درافزایش کیفیت طراحی سوالات نقش بسزایی داشته باشد.

واژه های کلیدی: سوال چند گزینه ای، اعتبار ساختاری آزمونها، علوم پایه.

A-10-765-1

ارزیابی درونی گروه آموزشی نورولوژی در دانشگاه علوم پزشکی اراک: ۱۳۸۹

رحمت اله جدیدی*، زهره عنبری

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی اراک - دانشگاه علوم پزشکی اراک - معاونت آموزشی و پژوهشی، مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

jadidi88@gmail.com

مقدمه: ارزیابی درونی به منظور اطمینان از کسب مهارتهای علمی و عملی، قضاوت صحیح بالینی و ارتقاء کیفیت آموزش پزشکی نقش موثری در ارتقای پزشکی دارد. هدف از این مطالعه تعیین کیفیت آموزش «گروه آموزشی نورولوژی» از طریق ارزیابی درونی بوده است.

روش کار: در این مطالعه از الگوی ارزیابی درونی اعتبار بخشی استفاده و حوزه های: رسالت و اهداف و فرایند آموزشی، برنامه های آموزشی، مدیریت و سازماندهی (مدیر گروه)، اعضای هیأت علمی، منابع (نیروی انسانی، خدمات پشتیبانی و تخصصی - تجهیزات آموزشی، پژوهشی، تشخیصی و درمانی - فضای آموزشی، پژوهشی و درمانی) دانشجویان، پژوهش، سنجش و امتحانات مورد ارزیابی واقع شده اند. برای جمع آوری داده ها از ۱۲ نوع پرسشنامه و ۱۱ نوع چک لیست استفاده شد. در هر پرسشنامه ملاکها بین عدد ۱ تا ۵ (خیلی ضعیف تا عالی) طبقه بندی شده بود. بعد از تعیین میانگین امتیاز ملاک ها، از طبقه بندی گورمن جهت تحلیل نهایی استفاده گردید.

یافته ها: در این ارزیابی دست یابی به اهداف آموزشی گروه نورولوژی با امتیاز (۴/۱۶) در محدوده قوی طبقه بندی گورمن، ارزیابی فرایند آموزشی با امتیاز (۳/۸۲) در محدوده خوب، ارزیابی برنامه های آموزشی با امتیاز (۴/۱۶) در محدوده قوی، حوزه منابع با امتیاز (۴/۱۸) در محدوده قوی، مدیریت و سازماندهی با امتیاز (۴/۶۶) در محدوده بسیار قوی، هیأت علمی با امتیاز (۴/۰۷) در محدوده قوی، اهداف پژوهشی با امتیاز (۴/۵۰) در محدوده قوی، دانشجویان با امتیاز (۴) در محدوده قوی، سنجش و امتحانات با امتیاز (۴/۰۹) در محدوده قوی و در مجموع گروه آموزشی نورولوژی با امتیاز (۴/۲۵) در محدوده قوی

A-10-824-3

بررسی سطح خود کارآمدی عمومی در دانشجویان علوم پزشکی قزوین و برخی عوامل روانشناختی موثر بر آن

معصومه ضیائی ها، عیسی محمدی زیدی*، فهیمه کرمانشاهانی، رضا مرادی، رقیه عابدینی، یاسمن رودکی، امید حیدری، سید علی اکبر هاشمی نسب

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی قزوین - دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: خود کارآمدی همان قضاوت فرد نسبت به توانایی های خود و اطمینان از دارا بودن قابلیت های فردی می باشد. احساس خود کارآمدی از مهمترین جنبه های اطلاعاتی در مورد خودمان است. این اطلاعات مربوط به برآورد ما، شخصیت ما و احساس خودکفایی ما می باشد. افراد با حداکثر احساس خود کارآمدی می توانند به طور مؤثر با موقعیتهای برخورد کنند؛ به عبارتی شایستگی برخورد با موقعیت ها را دارا شوند. این پژوهش به منظور بررسی سطح خود کارآمدی و ارتباط آن با برخی عوامل روانشناختی در نیمه دوم سال ۱۳۹۰ انجام شد.

روش کار: در این پژوهش توصیفی مقطعی با روش نمونه گیری طبقه بندی شده ۱۸۶ نفر از بین کلیه رشته های دانشگاه برای شرکت در مطالعه انتخاب شدند. ورود و خروج به مطالعه داوطلبانه و هدف از انجام مطالعه به اطلاع افراد رسانده شده بود. داده های مورد نیاز این مطالعه از طریق پرسشنامه سنجش خود کارآمدی ۲۳ سوالی، پرسشنامه اعتماد به نفس و خطرپذیری گردآوری شد. ضریب آلفای کرونباخ، ضریب آزمون بازآزمون با فاصله دو هفته ای و شاخص روایی صوری برای ارزیابی روانسنجی پرسشنامه ها بکار رفت. داده ها در نهایت وارد نرم افزار SPSS 17.0 شدند و با استفاده از آزمونهای

روش کار: در این پژوهش توصیفی مقطعی نمونه گیری تصادفی طبقه بندی شده از دانشجویان ۷ رشته دانشکده بهداشت و پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین در سال ۹۰-۸۹ و از سنوات مختلف آن گرفته شد و مقیاس توجه به شرایط پزشکی یا MCRS که ابزاری معتبر و مورد اطمینان و خودگزارشی نگرش است با سوالات کوتاه دموگرافیک بکار رفت. میانگین نمرات، آزمون تی و آنالیز واریانس یک طرفه برای آنالیز نگرش دانشجویان بکار رفت.

یافته ها: ۳۲۸ دانشجو در این مطالعه شرکت کردند که نتایج نشان دهنده تفاوت معنی دار بین رشته های مختلف از حیث نمرات آزمون $(P = 0/001)$ و جنسیت $(P = 0/001)$ برای شرایط پزشکی و ناتوانی ذهنی بود. ۴ آیتم میانگین بالای را بدست آوردند که عبارتند از [۱] کارهای کمی وجود دارد که می توانم برای بیمارانی شبیه به این انجام بدهم. (میانگین = ۵/۶۹)، [۲] درمان بیمارانی از این دست تلف کردن پول و سرمایه است (میانگین = ۵/۵۶)، [۳] برای من سخت است با بیمارانی شبیه این کار کنم (میانگین = ۵/۴۱)، [۴]. ترجیح می دهم با بیمارانی مثل این کار نکنم (میانگین = ۵/۳۲).

نتیجه گیری: یافته ها پیشنهاد می کنند که دانشجویان رشته های بهداشت و پیراپزشکی بعنوان یک گروه نگرش مناسبی به بیماران دچار اختلالات و ناتوانایی های روانی و ذهنی دارند و برای بهبود کیفیت زندگی بیماران مبتلا به اختلال و ناتوانی ذهنی بهتر است برنامه های آموزشی جهت ارتقاء سطح آگاهی های جامعه مذکور از نحوه تعامل با این گروه از بیماران و شناسایی نیاز بیماران برگزار شود ضمن آن بر منشور حقوقی همه بیماران تاکید گردد.

واژه های کلیدی: ناتوانی ذهنی، نگرش، دانشجویان بهداشت و پیراپزشکی، MCRS.

A-10-824-5

بررسی ارتباط بین اعتماد به نفس و میزان خطرپذیری در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قزوین

معصومه ضیائیها، عیسی محمدی زیدی*، فهیمه کرمانشاهی، رضا مرادی، رقیه عابدینی، یاسمن رودکی، امید حیدری، سید علی اکبر هاشمی نسب

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی قزوین - دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: اعتماد به نفس یک احساس ظریف و دقیق است که در

آماری پارامتریک و ناپارامتریک تجزیه و تحلیل شدند.

یافته ها: نتایج مطالعه نشان داد که بین خود کارآمدی و اعتماد به نفس ارتباط مثبت و معنی دار وجود دارد $(P < 0/05)$. همچنین خود کارآمدی با جنسیت، وضعیت تاهل، رشته تحصیلی، معدل ترم های گذشته، معدل کنکور، وضعیت اقتصادی ارتباط معنی دار دارد $(P < 0/05)$. به طور کلی سطح خود کارآمدی عمومی ۳۸/۲ دانشجویان در حد خوب و ۴۱/۱ درصد آنها نامطلوب بود.

نتیجه گیری: دانشجویانی که از کارآمدی بالاتر برخوردار هستند، در رویارویی با چالش های آینده، افراد مؤثر و خودتنظیم به حساب می آیند. دنیای کنونی نیازمند فراگیران خودتنظیم است. دانشجوی خودتنظیم، فردی است که بر پایه درک کارآمدی خود و به منظور دستیابی به اهداف علمی، راهکارهای اختصاصی برای یادگرفتن پیدا و اجرا میکند. با توجه به سطح پایین خود کارآمدی در دانشجویان لزوم اجرای برنامه های توانمندسازی دانشجویان و بررسی علل و عوامل مؤثر در ارتقای سطح خود کارآمدی آنها در مطالعات آتی ضروری به نظر می رسد.

واژه های کلیدی: خود کارآمدی، اعتماد به نفس، خطر پذیری، آموزش پزشکی.

A-10-824-4

تعیین نگرش دانشجویان رشته های بهداشت و پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین نسبت به بیماران مبتلا ناتوانی ذهنی و بیماران روانی حاد در سال ۹۰-۸۹

عیسی محمدی زیدی*، معصومه ضیائیها، سید علی اکبر هاشمی نسب، سمیه مهرپور

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی قزوین - دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: ارتباط بین برخی از شرایط پزشکی و لکه ننگ، کلیشه ها و نگرش های منفی وجود دارد. تحقیقات نشان داده که چنین نگرش هایی می توانند تاثیر تعیین کننده ای بر مراقبتها و ارتباطات این گونه بیماران داشته باشد و کیفیت زندگی آنها را تحت تاثیر قرار دهد. هدف این مطالعه تعیین نگرش دانشجویان رشته های بهداشت و پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین نسبت به بیماران مبتلا ناتوانی ذهنی و بیماران روانی حاد در سال ۹۰-۸۹ است.

A-10-552-8

بررسی اضطراب امتحان در دانشجویان ورودی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر - ۱۳۹۰

کامران میرزایی*، ثریا زحمتکش، عبدالله نظری، محمدهادی امیرشهرپری

* استادیار - متخصص پزشکی اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر - مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

k.mirzaei@bpums.ac.ir

مقدمه: یکی از نگرانی‌ها و دغدغه‌های دانشجویان مساله اضطراب از امتحان و تاثیر این اضطراب بر روند ارزشیابی آنان است. اضطراب امتحان فرد را نسبت به توانایی‌هایش دچار تردید کرده و توان او را برای مقابله با موقعیت امتحان، کاهش می‌دهد. هدف از این مطالعه بررسی اضطراب از امتحان در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر و عوامل موثر بر آن بود.

روش کار: در یک مطالعه مقطعی که در سال ۱۳۹۰ انجام شد ۲۵۰ دانشجوی ورودی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر از رشته‌های مختلف به روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای شرکت داده شدند. جهت جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه حاوی اطلاعات دموگرافیک دانشجویان و پرسشنامه استاندارد اضطراب ناشی از آزمون از پرسشنامه (TAI) (Test Anxiety Inventory) استفاده شد.

یافته‌ها: میزان مشارکت ۸۱٫۲٪ بود. ۲۶٫۷٪ دانشجویان مذکر و مابقی (۷۳٫۳٪) مونث بودند. سن متوسط دانشجویان $(21.19 \pm)$ با حداقل ۱۸ و حداکثر ۳۰ سال بود. ۳۸٫۵٪ دانشجویان دارای اضطراب کم، ۴۸٫۲٪ متوسط و ۱۴٫۳٪ دارای اضطراب زیاد نسبت به امتحان بودند. سطح اضطراب از امتحان با سن دانشجویان ارتباط معنی‌داری نشان داد ($P=0.07$) لیکن این ارتباط با جنسیت، رشته تحصیلی و دانشکده دانشجویان مشاهده نشد ($P < 0.05$).

نتیجه‌گیری: اجرای آزمون‌های مستمر و استفاده از ارزشیابی تکوینی بجای ارزشیابی تراکمی همراه با طراحی سئوالات استاندارد مبتنی بر اهداف آموزشی می‌تواند تا حدودی از اضطراب ناشی از امتحان در دانشجویان بکاهد.

واژه‌های کلیدی: اضطراب امتحان، پیشرفت تحصیلی، دانشجویان، ارزشیابی.

بهداشت جسمی و روانی افراد بسیار موثر بوده و به عنوان یکی از زمینه‌های آسیب‌پذیری نسبت به افسردگی مد نظر قرار می‌گیرد. هدف از این مطالعه بررسی ارتباط بین اعتماد به نفس و میزان خطرپذیری در دانشجویان علوم پزشکی شهر قزوین است.

روش کار: این مطالعه یک پژوهش توصیفی مقطعی است که با روش نمونه‌گیری تصادفی چند مرحله‌ای تعداد ۱۸۶ نفر از بین کلیه رشته‌های دانشگاه انتخاب و به طور داوطلبانه وارد مطالعه شدند. ابزار گردآوری داده‌ها شامل پرسشنامه‌های استاندارد سنجش اعتماد به نفس و خطرپذیری است. پرسشنامه مشتمل بر ۳ بخش اطلاعات دموگرافیک مربوط به سن، جنس، وضعیت تاهل و... همچنین ۳۰ سوال مربوط به سنجش اعتماد به نفس و ۳۰ سوال مربوط به خطرپذیری می‌باشد. روایی صوری و محتوی ابزار مذکور توسط پانل خبرگان ارزیابی شد و همچنین از ضریب آلفای کرونباخ جهت سنجش توافق درونی و ضریب آزمون بازآزمون نیز برای ارزیابی پایایی استفاده شد. پرسشنامه‌ها با هماهنگی قبلی و در کلاس درس در حضور یکی از اعضای تیم تحقیق تکمیل شدند. داده‌ها در نهایت وارد نرم افزار SPSS 17.0 شدند و با استفاده از آزمونهای آماری پارامتریک و ناپارامتریک تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: میزان پاسخ ۸۶/۸ درصد بود و نتایج نشان دهنده این بود که ۳۴/۴ درصد دانشجویان اعتماد به نفس بالا و ۲۱/۴ درصد اعتماد به نفس ضعیف داشتند. همچنین بین جنسیت، وضعیت تاهل و رشته تحصیلی با اعتماد به نفس ارتباط معنی‌داری وجود داشت ($P < 0.05$). علاوه بر این میزان خطرپذیری عمومی در دانشجویان در سطح نسبتاً متوسطی قرار دارد. یافته‌ها بیان‌کننده ارتباط منفی و معنی‌دار بین اعتماد به نفس و خطرپذیری بود ($P < 0.05$). همچنین بین متغیرهای جمعیت‌شناختی با میزان خطرپذیری ارتباط معنی‌داری وجود نداشت.

نتیجه‌گیری: خطرپذیری از مهم‌ترین عوامل ضد انگیزشی محسوب می‌شوند؛ و ارتباط آن با اعتماد به نفس می‌تواند مسئولین دانشگاهی را بر آن بدارد تا با برنامه‌هایی را طراحی نمایند که در آنها استفاده مطلوب از تجربیات جدید و نهراسیدن از شکست، روحیه خطرپذیری را در دانشجویان باور نماید.

واژه‌های کلیدی: اعتماد به نفس، خطرپذیری، آموزش پزشکی، انگیزش

A-10-896-1

آموزش دانشجویی موازی یا مرتبط با آموزش رزیدنتی؟

فرهاد ایرانمنش*، اکبر حمزه ای مقدم

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی کرمان - کرمان بیمارستان شفا

fpp_farhad@yahoo.com

مقدمه: آموزش دانشجویان در دوره های کارآموزی در بخشهای تخصصی در برخی از قسمتها با آموزش رزیدنتی مشترک می باشد. گرچه اساتید بایستی مهارت های لازم در جهت هدایت جلسات به نحوی که هر دو گروه از این جلسات حداکثر فایده ببرند، را داشته باشند ولی به نظر می رسد که در اغلب موارد ناچارا مباحث به سمت آموزش رزیدنتی پیش رفته و دانشجویان استفاده کمتری از این جلسات می برند. به منظور ارزیابی این مسئله، این پژوهش به بررسی دیدگاه دانشجویان در مورد آموزش مباحث مشترک با آموزش رزیدنتی می پردازد.

روش کار: در این تحقیق از ۶۷ دانشجوی در مورد کارایی مناسب مباحث ذیل که در آنها جلسات آموزشی با رزیدنتها مشترک می باشد نظرخواهی گردید. مباحث اصلی شامل: ۱- گزارش صبح گاهی ۲- کنفرانس هفتگی ۳- ژورنال کلاب ۴- درمانگاه و جوابها به شکل بسیار زیاد، زیاد، متوسط، کم و بسیار کم بود. نتایج با استفاده از آمار توصیفی تجزیه و تحلیل گردید.

یافته ها: از دانشجویان ۵۲/۲ درصد به گزارش صبحگاهی نمره متوسط به بالا، ۴۱/۷ درصد به کنفرانس هفتگی نمره متوسط به بالا، ۲۶/۸ درصد به ژورنال کلاب نمره متوسط به بالا و ۶۱/۲ درصد به درمانگاه نمره متوسط به بالا دادند.

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه نشان می دهد که میزان رضایتمندی دانشجویان از آموزش مشترک با رزیدنتها کمتر از ۵۰ درصد می باشد. این یافته نشان می دهد که در صورت کافی بودن اعضا هیئت علمی بایستی این جلسات جداگانه و بر محور آموزش دانشجویی تنظیم گردند.

واژه های کلیدی: دانشجوی، رزیدنت، آموزش.

A-10-877-1

ارزیابی کیفیت سؤالات چندگزینه ای آزمون های گروه های علوم پایه و ارتقاء دستیاری داخلی، کودکان و زنان سال ۱۳۹۰ دانشکده پزشکی گرگان

الهام کاشانی

استادیار دانشگاه علوم پزشکی گلستان - دفتر توسعه آموزش دانشگاه علوم پزشکی

kashani_el@yahoo.com

مقدمه: استفاده از سؤالات چند گزینه ای در آزمون های تستی، متداول ترین روش ارزشیابی است. با توجه به اینکه طراحی این سؤالات دشوار است، اغلب در سطحی طراحی می شوند که اطلاعات جزئی و کم اهمیت را می سنجند. این مطالعه بمنظور بررسی کیفیت آزمون های گروه های علوم پایه و ارتقاء دستیاری از نظر تطابق ساختاری با قواعد استاندارد طراحی سؤالات چندگزینه ای و سطح دانش به کار رفته (تاکسونومی) سؤالات انجام شده است.

روش کار: در این مطالعه توصیفی، به روش سرشماری، ۱۵ آزمون مشتمل بر ۸۵۶ سؤال چند گزینه ای (۴۰۶ سؤال گروه های علوم پایه و ۴۵۰ سؤال ارتقاء گروه های داخلی، کودکان و زنان) براساس چک لیست میلمن بررسی شد و تاکسونومی آنها تعیین گردید. آنالیز توصیفی داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS ۱۶ انجام شد.

یافته ها: در گروه های علوم پایه ۵۱/۲ درصد سؤالات تنها یک اشکال ساختاری داشتند و تنها ۰/۷ درصد سؤالات فاقد اشکال بودند. به جز اصل نوشتن گزینه ها به صورت عمودی که در ۹۳/۸ درصد سؤالات رعایت نشده بود، بیشترین مشکلات، کامل نبودن ساقه: ۱۶/۵ درصد، تکرار در گزینه ها: ۱۵/۵ درصد و مشخص نکردن فعل منفی: ۱۰/۱ درصد بود و تمامی سؤالات، تاکسونومی یک داشتند. در آزمون های ارتقاء ۷۷/۱ درصد سؤالات بدون اشکال ساختاری بود. بیشترین مشکلات، تکرار در گزینه ها: ۸/۴ درصد، عدم هم سنگی زبان: ۶/۷ درصد، عدم هم سنگی سبک نگارش: ۳/۶ درصد، عدم هم سنگی طول گزینه ها و کامل نبودن ساقه هریک ۲ درصد بوده است. تاکسونومی سؤالات ارتقاء در ۲۲/۶ درصد موارد، I و در ۷۷/۴ درصد، II و III بوده است.

نتیجه گیری: با توجه به تاکسونومی پایین سؤالات علوم پایه و مشکلات ساختاری فراوان در آزمون های علوم پایه و ارتقاء، آموزش در زمینه طراحی استاندارد سؤالات چندگزینه ای و ارزشیابی درسطوح بالاتر حیطة شناختی ضروری می باشد.

واژه های کلیدی: ارزیابی کیفیت، آزمون تستی، اصول میلمن، تاکسونومی، هم سنگی.

A-10-906-2

بررسی تاکسونومی سوالات چند گزینه ای آزمون های مقطع
علوم پایه دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید
صدوقی یزد در سه نیم سال تحصیلی

هنگامه زندی*، حسین نهنگی، مهران کریمی، رضا منصوری، علی
فتاحی، نیره پارسائیان، منیره مدرس مصدق، عباسعلی جعفری،
محمد حسین انوری، جعفر عسگری، محمد ابراهیم رضوانی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید
صدوقی یزد

hengameh_zandi@yahoo.com

مقدمه: سه سطح از سطوح شش گانه بلوم قابلیت کاربرد در سوالات
چند گزینه ای را دارد. به منظور یادگیری عمیق در دانشجویان لازم
است آزمونهای پیشرفت تحصیلی دانشجویان رشته پزشکی تعداد
سوالات مبتنی بر حافظه و دانش سطحی را تا حد ممکن کاهش
داد. هدف از این تحقیق بررسی تاکسونومی سوالات چهار گزینه ای
آزمونهای پایان ترم سه نیمسال تحصیلی در مقطع علوم پایه دانشکده
پزشکی شهید صدوقی یزد می باشد.

روش کار: در این مطالعه مقطعی-توصیفی تعداد ۴۲۴۱ سوال
چهارگزینه ای ۱۱۲ درس اختصاصی و عمومی ۱۴ گروه آموزشی
در آزمونهای پایان ترم نیمسال دوم ۸۸-۷۸، نیمسال دوم ۸۹-۸۸
و نیمسال دوم ۹۰-۸۹ از نظر نوع تاکسونومی سوالات بررسی گردید.
ابزار گردآوری داده ها چک لیست طراحی شده توسط محققین بود.
سپس داده ها در نرم افزار SPSS و آزمونهای توصیفی تجزیه تحلیل
گردید.

یافته ها: از ۴۲۴۱ سوال چهار گزینه ای، ۸۸٫۸۷٪ سوالات دارای
تاکسونومی ۱، ۱۰٫۰۹٪ سوالات با تاکسونومی ۲ و ۱٫۱۴٪ سوالات
با تاکسونومی ۳ بودند. تاکسونومی ۲ به بالا در سوالات نیمسال های
۸۹-۹۰، ۸۸-۸۹ و ۸۷-۸۸ بترتیب ۱۴٫۳۶٪، ۹٫۵۹٪ و ۹٫۴۵٪ بود.
بیشترین سوالات با تاکسونومی ۲ بترتیب در امتحانات نیمسالهای
دوم ۸۹-۹۰ (۱۳٫۶۸٪)، ۸۸-۸۹ (۸٫۴۶٪) و ۸۷-۸۸ (۱۲٫۸٪) بود.
همچنین سه گروه آموزشی دارای بیشترین سوال با تاکسونومی ۲ به
بالا در نیمسالهای دوم ۸۹-۹۰، ۸۸-۸۹ و ۸۷-۸۸ بترتیب (فیزیکی
پزشکی، میکروبیولوژی، پاتولوژی)، (عمومی، میکروبیولوژی، بهداشت)،
(پاتولوژی، میکروبیولوژی، انگل شناسی/اچ اس) بودند.

نتیجه گیری: براساس نتایج سوالات نیمسال دوم ۸۹-۹۰ دارای
تاکسونومی ۲ به بالای بیشتری می باشد که از نظر آماری با سایر نیم
سالها تفاوت معنی داری دارد. طراحی سوالات مبتنی بر درک مطلب
و ارائه کاربرد برای تمامی گروههای آموزشی علوم پایه امکان پذیر
نمی باشد. ولی بررسی مستمر تاکسونومی سوالات می تواند در نیل به

اهداف آموزشی موثر باشد.

واژه های کلیدی: تاکسونومی، سوالات چهار گزینه ای، علوم پایه
پزشکی.

A-10-800-1

بررسی دیدگاه اعضای هیئت علمی و مدرسین در مورد
پرسشنامه ارزشیابی دانشجویان از اساتید در دانشکده
پیراپزشکی و دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی جندی
شاپور اهواز در سال ۱۳۹۰

مهدی ساسان فرد*، محمدرضا اکبری، صادق افشین

* دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

mehdisasanfard@yahoo.com

مقدمه: ارزشیابی عملکرد استاد یکی از ابزار های مهم در فرآیند
فعالیت های آموزشی است و این امکان را فراهم می سازد تا بر اساس
نتایج حاصله، نقاط قوت و ضعف را تشخیص داده و تقویت جنبه های
مثبت در رفع نارسایی های آن گام های موثری برداشته شود، هدف از
انجام این مطالعه، آگاه شدن از نظرات اعضای هیئت علمی و مدرسین
دانشکده پیراپزشکی و بهداشت دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور
اهواز در سال ۱۳۹۰ پیرامون ارزشیابی اساتید توسط دانشجویان بوده
تا نتایج آن در جهت اصلاح محتوا و روند ارزشیابی و کاهش تبعات
منفی آن مورد استفاده قرار گیرد.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی-مقطعی است. روش
نمونه گیری سرشماری و ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه بود. روایی
پرسشنامه با روش مشاوره با صاحب نظران و پایایی با محاسبه آلفای
کرونباخ ارزیابی گردید. ضریب آلفای کرونباخ ۰٫۸۴ تعیین شد. پس از
جمع آوری پرسشنامه های تکمیل شده، اطلاعات استخراج و آنالیز
در نرم افزار SPSS ۱۵ و به کمک آمار توصیفی، آزمون آماری t-test،
آزمون دقیق فیشر و ضریب همبستگی اسپیرمن انجام شد.

یافته ها: ۶۹/۰۵ درصد از اساتید معتقد بودند که به نتایج ارزشیابی
بها داده نمی شود. به نظر فقط ۴/۵۵ درصد از اساتید، دانشجویان
سوالات را با احساس مسئولیت زیاد و ۴۷/۷۳ درصد آنها با احساس
مسئولیت متوسط پاسخ می دهند. به عقیده ۳۰/۹۶ درصد از اساتید،
دانشجویان فرم های ارزشیابی را با صداقت کم و ۵۰ درصد آنها با
صداقت متوسط پر می کنند. در حیطة مناسب سوالات «تنظیم
مطالب درسی و رعایت پیوستگی مطالب توسط استاد» و «توانایی

هوایی ناشی از انسداد زبان و جسم خارجی ۸۰/۹٪، گذاشتن airway دهانی بینی حلقی ۸۶/۷٪، استفاده از LMA 3/94٪، استفاده از mask venti-combitube ۹۶/۱٪، تنفس دهان به دهان ۸۹/۵٪، Cardiac compression ۸۸٫۵٪، 91.4% defibrillation 86.6% sion افزایش یافت. در مورد مدیریت کارگاه، عملکرد تسهیل گران، نظم در برگزاری، اطلاع رسانی، طول مدت و فضای فیزیکی کارگاه، تجهیزات و امکانات آموزشی، جزوات، پمفلت ها و فیلمهای آموزشی و پذیرائی اکثریت کارورزان رضایت کامل داشتند. فقط با زمان برگزاری کارگاه موافق نبوده و بهترین زمان آن را قبل ورود به دوره اینترنتی ذکر کردند. ضرورت برگزاری کارگاه از سوی ۱۰۰٪ کارورزان بسیار زیاد ذکر شد.

نتیجه گیری: برگزاری کارگاه CPR قادر به افزایش دانش و ارتقاء توانمندی کارورزان می باشد اما ادغام آن در برنامه آموزشی دانشجویان پزشکی به منظور توانمندسازی کارورزان قبل از ورود به دوره اینترنتی بسیار تاثیر گذار تر خواهد بود.

واژه های کلیدی: ارتقاء، توانمندی، CPR، کارورزان.

استاد در اداره کلاس « را ۹۷/۸ درصد و «شیوه بیان، قدرت تفهیم و انتقال مطالب درسی» را ۹۵/۶ درصد از اعضای هیئت علمی و مدرسین به عنوان مناسب ترین سوالات انتخاب کردند.

نتیجه گیری: یافته ها حاکی از این است که اکثریت اساتید ارزشیابی توسط دانشجویان را نامناسب دانسته اند و سایر روشهای ارزشیابی نظیر ارزشیابی توسط همکار، خودسنجی و ارزشیابی توسط افراد خبره را مناسب دانسته اند این در حالی است که اساتید با سابقه کار بیشتر ارزشیابی توسط افراد خبره را نامناسب دانسته اند.

واژه های کلیدی: ارزشیابی، دانشجو، اساتید.

A-10-532-10

نظر سنجی در مورد کارگاه آمادگی ارتقاء توانمندی CPR کارورزان پزشکی

فریبا رایگان، فخرالسادات میرحسینی*، حمیدرضا سیدی، فاطمه حسن شیری، منصوره مومن هروی، زینب احمدی کیا، پرستو پورنقشبند

* مربی دانشگاه علوم پزشکی کاشان - کاشان - بلوار قطب راوندی - دانشکده پیراپزشکی

f_mirhoseiny@yahoo.com

مقدمه: CPR یکی از مهمترین مهارتهائی است که کارورزان باید توانمندی کامل در انجام آن داشته باشند با برگزاری کارگاه دو روزه به آموزش عملی این مهارت پرداختیم. این مطالعه نتیجه نظرسنجی به عمل آمده از دانشجویان پس از برگزاری کارگاه می باشد.

روش کار: برنامه ریزی جهت کارگاه دو روزه CPR صورت گرفت. اهداف آموزشی، نیروی انسانی، وسایل و تجهیزات آموزشی مورد نیاز تعیین گردید. پرسشنامه ای جهت self assessment و بررسی نظرات شرکت کنندگان در کارگاه تنظیم شد و در پایان کارگاه توسط افراد تکمیل گردید اطلاعات موجود در پرسشنامه ها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و نتایج بصورت آمار توصیفی ارائه گردید.

یافته ها: تاثیر کارگاه در افزایش دانش در مورد ضرورت مدیریت CPR (1/96%)، حمایت گردش خون (۹۴/۳٪)، اداره راه هوایی (۸۹/۵٪)، مراقبتهای حمایتی تنفسی (۸۹/۵٪)، تجویز داروهای اولیه احیا (۹۵/۲٪) بود. براساس خود ارزشیابی self assessment کارورزان توانمندی آنها در مورد مهارت های ساکشن کردن ۸۹/۵٪، باز کردن راه

A-10-468-1

مقایسه ویژگی های مقالات پذیرفته شده در همایش های کشوری آموزش پزشکی در سه دوره گذشته

علی عماد زاده*، حسین کریمی مونقی، فاطمه ابراهیمی، فریبا فرزاد، زرا منتظری، زهره حسینی، فرزانه غریبی کانی پان، فیروزه مجیدی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی مشهد - دانشکده پزشکی گروه آموزش پزشکی

EmadzadeA@mums.ac.ir

مقدمه: همایش کشوری آموزش پزشکی فرصتی را فراهم می نماید که دست اندر کاران آموزش علوم پزشکی در سراسر کشور بتوانند نتایج پژوهش های خود را به سایر افراد ارائه نمایند. انتظار می رود که همایش ها در هر دوره نسبت به دوره های قبلی ارتقاء یابد. این مطالعه با هدف مقایسه ویژگی های مقاله های پذیرفته شده در همایش های دهم، یازدهم و دوازدهم از جنبه های تعداد مقاله های پذیرفته شده، سازمان های ارسال کننده مقاله ها، نویسندگان مسئول، تناسب مقالات با محورهای همایش، ساختار مقاله ها و نوع مقالات انجام شده است.

روش کار: در ابتدا فرم ثبت اطلاعات طراحی شد. با برگزاری دو جلسه

A-10-932-1

بررسی نوع سوالات امتحانی در بهبود روند مطالعه و یادگیری دانشجویان

عبدالحسین شکورنیا*، هوشنگ علیجانی، شهناز نجار، کمیلی کمیلی تانی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

shakurnia2@gmail.com

مقدمه: پژوهش های مختلف نشان داده اند که نوع سوالات امتحانی در ارزشیابی دانشجویان تأثیر زیادی در رویکردهای مطالعه یادگیرندگان دارند. مطالعه حاضر با هدف بررسی تأثیر روش های مختلف سنجش کلاسی (آزمون های تشریحی و چند گزینه ای) را بر انتخاب رویکردهای مطالعه و یادگیری دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز در سال ۱۳۹۰ طراحی گردیده است تا از این رهگذر بتوانیم در بهبود روند رویکرد مطالعه و یادگیری دانشجویان مداخله سازنده و موثر داشته باشیم.

روش کار: جامعه مورد بررسی دانشجویان رشته پرستاری و روش نمونه گیری در این پژوهش خوشه ای دو مرحله ای است. یک کلاس از دانشجویان سال دوم و سوم رشته پرستاری که در نیمسال اول ۹۱- در دانشکده ثبت نام کرده اند، برای مشارکت در پژوهش انتخاب شدند. برای جمع آوری این اطلاعات از پرسشنامه استاندارد رویکردها و مهارت های مطالعه برای دانشجویان استفاده «(ASSIST)» بود. در تجزیه و تحلیل داده ها از روش های آمار توصیفی (درصد، فراوانی، میانگین و انحراف معیار) و آزمون مجذور کای و همبستگی پیرسون برای ارتباط بین متغیرها استفاده شد.»

یافته ها: تعداد ۲۰ نفر (۳۹/۲ درصد) از دانشجویان پسر و تعداد ۳۱ نفر (۶۰/۸ درصد) دختر با میانگین سنی 21.5 ± 1.05 (حداقل ۲۰ و حداکثر ۲۵ ساله) بودند میانگین معدل تحصیلی دانشجویان 17.08 ± 1.08 (حداقل ۱۴ و حداکثر ۱۸/۵) بود. نوع آزمون ۲۶ نفر (۵۱ درصد) از دانشجویان چند گزینه ای و نوع آزمون ۲۵ نفر (۴۹ درصد) از دانشجویان تشریحی بود. نتایج مطالعه نشان می دهد رویکرد غالب مطالعه و یادگیری دانشجویان در اول و آخر ترم رویکرد عمقی (بترتیب ۷۰/۶ درصد و ۷۴/۵ درصد) بوده است. مقایسه فراوانی رویکردهای مطالعه دانشجویان در اول و آخر ترم با توجه به نوع آزمون برگزار شده تفاوت معنی دار آماری نشان داد. فراوانی مقایسه ای رویکردهای مطالعه و یادگیری دانشجویان در اول و آخر ترم در نمودار شماره ۴ نشان داده شده است. ($P=0.045$).

نتیجه گیری: نتایج نشان می دهد در آزمون تستی چند گزینه ای میزان مطالعه عمقی دانشجویان کاهش و میزان مطالعه سطحی آنان

حضوری درباره محتوای فرم مذکور و نحوه ثبت اطلاعات توافق حاصل گردید. سپس اطلاعات مورد نیاز با مراجعه به کتابچه خلاصه مقالات همایش های دهم، یازدهم و دوازدهم و مرور دقیق خلاصه مقالات جمع آوری و در فرم تهیه شده ثبت گردید.

یافته ها: تعداد کل مقالات پذیرفته شده در همایش ها به ترتیب ۸۲۰، ۴۲۸ و ۱۴۲۲ بوده است. ارائه مقالات در قالب سخنرانی در همایش یازدهم از بالاترین درصد (۳/۳۴٪) در مقایسه با دو همایش دیگر برخوردار بوده است. بالاترین درصد مقاله در قالب پوستر در همایش دهم ارائه گردیده است (۵/۹۸٪). در هر سه دوره همایش بیشترین تعداد مقالات پذیرفته شده مربوط به دانشگاه های تیپ ۱ بوده است. از نقطه نظر تناسب مقالات با محورهای همایش بر اساس نتایج بدست آمده در همایش دهم بیشترین تعداد متناسب با محور استاد توانمند، ارزشیابی و ارتقاء (۵/۱۴٪)، در همایش یازدهم بالاترین تعداد متناسب با محور رهبری در محیط آموزش پزشکی (۲۴٪) و در همایش دوازدهم بیشتر مقالات (۵/۲۳٪) در محور آموزش علوم پزشکی پاسخگو به نیازهای کمی و کیفی نظام سلامت پذیرفته شده بودند. از نظر پذیرش مقالات دارای ساختار مناسب، همایش دهم از وضعیت بهتری برخوردار بوده است (با بیش از ۹۹٪ مقاله دارای ساختار مناسب). نتایج بدست آمده نشان داد که مقالات اصیل در هر سه دوره همایش بالاترین میزان پذیرش را به ترتیب با حدود ۹۳٪، ۷۰٪ و ۷۷٪ داشته است. در زمینه مقالات پذیرفته شده به تفکیک وضعیت شغلی، فقط در همایش یازدهم اطلاعات قابل استخراج بود که بر اساس آن ۴۲٪ مقالات پذیرفته شده مربوط به اعضای هیئت علمی و ۲۰٪ مربوط به دانشجویان بوده است.

نتیجه گیری: تعداد مقالات پذیرفته شده در همایش دوازدهم از رشد چشمگیری در مقایسه با همایش های دهم و یازدهم برخوردار بوده است. با توجه به اینکه همایش آموزش پزشکی مناسب ترین فرصت برای ارائه نتایج پژوهش های مرتبط در سطح ملی می باشد، به برگزار کنندگان همایش های آینده پیشنهاد می شود که یافته های این مطالعه را مورد توجه قرار داده و بر حسب ضرورت تقویت و یا اصلاح جنبه های مهم را انجام دهند. علاوه بر این پیشنهاد می شود بررسی کیفی مقالات همایش های آموزش پزشکی مورد پژوهش قرار گیرد.

واژه های کلیدی: مقاله، همایش کشوری آموزش پزشکی، ویژگی ها.

رویکردهای مطالعه دانشجویان توجه شود.

واژه‌های کلیدی: رویکردهای مطالعه و یادگیری، دانشجویان، AS-SIS.

A-10-765-6

مقایسه تأثیر سه روش آموزشی «یادگیری بر مبنای حل مساله، سخنرانی و پرسش - پاسخ» بر یادگیری و اطلاعات ماندگار دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی اراک: ۱۳۸۷

فاطمه صادقی*، رحمت اله جدیدی، زهره عنبری

* مربی دانشگاه علوم پزشکی اراک - دانشگاه علوم پزشکی اراک

sadeghifatemeh@arakmu.ac.ir

مقدمه: بکارگیری روشهای آموزشی موثر، به یادگیری فعال و خلاق دانشجویان کمک کرده و موجب توسعه دانش، مهارت های ارتباطی و همکاریهای بین گروهی می شود. این مطالعه با هدف مقایسه سه روش آموزشی یادگیری بر مبنای حل مساله، سخنرانی و پرسش-پاسخ بر میزان ماندگاری اطلاعات دانشجویان پرستاری، انجام شد.

روش کار: در این پژوهش مداخله ای تعداد ۱۵ نفر از دانشجویان پرستاری با سه روش آموزشی یادگیری بر مبنای حل مساله، سخنرانی و پرسش-پاسخ در مباحث مختلف درس «پرستاری خون» آموزش داده شدند. قبل از آموزش برای هر یک از روشها، پیش آزمون انجام و بعد از آموزش و سپری شدن شش ماه، ماندگاری اطلاعات با پس آزمون سنجیده شد. نتایج بانست ویلکوکسان آنالیز و ضریب دشواری سوالات مناسب گردید و برای مقایسه سه روش از تست کورسکال والیس استفاده شد.

یافته ها: در این پژوهش میانگین نمره پیش آزمون دانشجویان در روش یادگیری حل مساله، روش سخنرانی و پرسش-پاسخ به ترتیب ۶/۳۱، ۷/۱۳/۱۶۵ و ۷/۵۰ بود که وجود اختلاف معنا دار بین میانگین نمرات پیش آزمون و پس آزمون در هریک از روشها نشان دهنده تأثیر آنها بر یادگیری و ماندگاری اطلاعات بود ($P < 0.01$). در ضمن میانگین افزایش نمرات بعد و قبل از آزمون با هم در سه روش آموزشی به ترتیب ۳/۹۴ (± 0.150)، ۳/۸۸ (± 0.141)، ۲/۲۲ (± 0.141) محاسبه، که با توجه به وجود اختلاف معنادار بین آنها ($P < 0.01$)، روش یادگیری بر مبنای مساله برتری جزئی را، نسبت به سخنرانی بر ماندگاری اطلاعات نشان داد. ولی هر دو این روشها نسبت به روش پرسش-پاسخ موثرتر نبودند.

افزایش داشته است و برعکس در آزمون تشریحی میزان مطالعه عمقی افزایش و میزان مطالعه سطحی کاهش یافته است.

واژه‌های کلیدی: رویکرد مطالعه و یادگیری، نوع سوالات امتحانی، دانشجویان.

A-10-932-2

رویکردهای مطالعه و یادگیری دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

مهری غفوریان بروجردنیا*، عبدالحسین شکورنیا، حسین الهام پور

* مربی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

mehri_ghafourian@yahoo.com

مقدمه: موفقیت تحصیلی در دانشگاهها مرهون تلاش موثر، مطالعه صحیح و مدیریت زمان است. شناسایی و تقویت استراتژی ها و رویکردهای مطالعه در مراکز آموزشی با تسهیل فرآیند یادگیری می تواند عملکرد تحصیلی دانشجویان را بهبود بخشد. هدف این مطالعه بررسی رویکردهای مطالعه و یادگیری دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز بود.

روش کار: این مطالعه توصیفی بر روی ۳۶۱ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز در سال ۱۳۸۹ انجام شد. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه استاندارد شده رویکردها و مهارت های مطالعه دانشجویان (ASSIS) بود که روایی و پایایی آن قبلا تایید شده است. تجزیه و تحلیل دادهها به وسیله نرم افزار SPSS-15 صورت گرفت و از آزمونهای آماری t مستقل، ANOVA و همبستگی پیرسون استفاده شد.

یافته ها: حدود دو سوم دانشجویان مورد بررسی دختر و بیش از ۵۰ درصد در مقاطع کارشناسی و کاردانی اشتغال به تحصیل داشتند. میانگین معدل تحصیلی دانشجویان ۱۶/۱۸ بود. میانگین نمره رویکرد عمقی، راهبردی و سطحی مطالعه دانشجویان به ترتیب ۱۵/۴۸، ۱۵/۱۸ و ۱۳/۴۰ از حداکثر ۲۰ بود. بین میانگین نمره رویکردهای راهبردی و سطحی مطالعه دانشجویان و عملکرد تحصیلی آنها ارتباط معنی داری وجود داشت ($r = 0.167$ و $r = 0.137$). اما بین رویکردهای مطالعه دانشجویان دختر و پسر تفاوت معنی داری مشاهده نشد.

نتیجه گیری: دانشجویان از رویکرد عمقی و راهبردی مطالعه بیشتر از رویکرد سطحی مطالعه استفاده می کنند. ارتقای کیفیت آموزش و بهبود شرایط یادگیری ایجاب می کند که در طراحی و ارائه آموزش به

به ترتیب مربوط به رشته پزشکی، دندانپزشکی و سپس داروسازی می‌باشد.

نتیجه گیری: نتایج نشان داد که پیشرفت تحصیلی دانشجویان بر اساس سهمیه ورودی و رشته دارای تفاوت است. عدم تفاوت در سهمیه های مختلف میتواند ناشی از امکانات و تسهیلات آموزشی بیشتری باشد که مناطق به ترتیب (۱،۲،۳) دارند در مورد استفاده کنندگان از سهمیه شاهد پایین بودن نمرات میتواند ناشی از شرایط خاص این عزیزان باشد که باید مورد بررسی بیشتری قرار گیرد. همچنین بر اساس رشته، به ترتیب بالاترین میانگین معدل مربوط به رشته پزشکی، دندانپزشکی و سپس داروسازی قرار گرفت که باید متغیرهای دیگری در ارتباط با این نتایج مورد بررسی قرار گیرد تا بتوان اثر سایر متغیرها را نیز به صورت همزمان وارد مطالعه کرد.

واژه‌های کلیدی: پیشرفت تحصیلی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، سهمیه ورودی، رشته تحصیلی.

A-10-902-2

بررسی ارتباط بین هوش هیجانی و هوش معنوی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در سال ۸۹

عارفه عرفان*، علیرضا یوسفی

* مرکز تحقیقات آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان -
مرکز تحقیقات آموزش پزشکی

aerfan3024@yahoo.com

مقدمه: هوش هیجانی و هوش معنوی می‌توانند در جهت سالم سازی زندگی انسان مکمل یکدیگر باشد. هوش هیجانی فن دیگری از هوش و حاکی از شناخت احساسات خویش و استفاده از آن برای اتخاذ کردن تصمیمات مناسب در زندگی است. از سوی دیگر هوش معنوی با تقویت معنویت و اعتقادات دینی موجب ثبات صفات پسندیده می‌شود و بدین ترتیب فرد به سوی پیشرفت و کمال حرکت می‌کند. هدف از انجام این مطالعه بررسی ارتباط بین هوش هیجانی و هوش معنوی دانشجویان پزشکی سال ۸۹ دانشگاه علوم پزشکی اصفهان است.

روش کار: این مطالعه از نوع توصیفی همبستگی می‌باشد. جامعه آماری شامل کلیه دانشجویان ورودی ۱۳۸۹ دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در رشته پزشکی و داروسازی می‌باشند که کلیه آنها در تحقیق عنوان نمونه انتخاب گردیدند و پرسشنامه هوش هیجان بار-آن و هوش معنوی کینگ در اختیار آنان قرار گرفت. پس از تکمیل پرسشنامه، پرسشنامه‌هایی که با دقت تکمیل نشده بودند، حذف و تعداد ۱۱۵

نتیجه گیری: در کل یافته‌های این پژوهش نشان داد که هر سه روش آموزشی بر یادگیری و ماندگاری اطلاعات دانشجویان تاثیر دارد و علی‌رغم برتری جزئی بعضی روشها، به نظر میرسد با توجه به حیطه های یادگیری و تفاوت‌های فردی دانشجویان بهتر است، تلفیقی از روشهای آموزشی بکار گرفته شود.

واژه‌های کلیدی: روش آموزشی، سخنرانی، یادگیری بر مبنای حل مساله، پرسش و پاسخ.

A-10-902-1

مقایسه پیشرفت تحصیلی دانشجویان ورودی ۷۴ تا ۸۳ دانشگاه علوم پزشکی اصفهان بر اساس سهمیه ورودی و نوع رشته تحصیلی

علیرضا یوسفی*، عارفه عرفان، سید علی موسوی، آریتا رستمی

* دانشیار مرکز تحقیقات آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان - مرکز تحقیقات آموزش پزشکی

aryousefy@gmail.com

مقدمه: منظور از پیشرفت تحصیلی، موفقیت در امر تحصیل است که میتواند به مهارت در امر خاص یا تخصص در بخشی از دانش منجر شود. عوامل زیادی میتوانند بر میزان موفقیت دانشجویان تاثیر داشته باشند که سهمیه ورودی دانشجویان و نوع رشته تحصیلی دو عامل مهم محسوب میشود. با توجه به حساسیت رشته های گروه پزشکی، این مطالعه به مقایسه پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان بر اساس سهمیه ورودی و نوع رشته تحصیلی پرداخته است.

روش کار: این مطالعه طولی از نوع گذشته نگر میباشد. که شامل کلیه ورودی های رشته پزشکی، داروسازی و دندانپزشکی بودند، که در زمان مطالعه فارغ التحصیل شده بودند تعداد افراد مورد مطالعه ۲۰۵۶ نفر بود. جمع آوری اطلاعات با استفاده از سیستم سما انجام شد. دانشجویان انتقالی و مهمان از مطالعه حذف شدند. پس از جمع آوری اطلاعات، داده ها وارد برنامه spss 18 گردید. جهت تجزیه و تحلیل داده ها از آزمون Anova استفاده گردید.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که بین میانگین نمرات معدل نهایی دانشجویان با سهمیه های ورودی متفاوت (۱،۲،۳) و شاهد تفاوت معنادار وجود دارد، به صورتی که بالاترین میانگین معدل به ترتیب مربوط به استفاده کنندگان از سهمیه منطقه یک، منطقه دو و منطقه ۳ میباشد و گروه شاهد دارای پایین ترین میانگین معدل می‌باشند ($p > 0.05$). همچنین بین سه رشته بالاترین میانگین معدل نهایی

درآمد بالا یکی از مزایای رشته ی پزشکی است.

نتیجه گیری: در یک جمع بندی کلی می توان گفت که دانشجویان پزشکی حتی در بدو ورود نسبت به آسایش و موقعیت این رشته در شک و تردید به سر می برند، بنابراین اگر هدف وزارت بهداشت با افزایش تعداد دانشجویان پزشکی قصد تامین پزشک در مناطق محروم و دور افتاده را در طرح پزشک خانواده دارد؛ بایستی نگرش دانش آموزان را قبل از ورود به دانشگاه نسبت به آینده شغلی، وظایف و تعهدات و انتظارات از آنان روشن و دانش آموزان و دانشجویان را تبیین کند.

واژه های کلیدی: نگرش، دانشجویان سال اول، پزشکی.

A-10-944-7

ارتباط سلامت روان، اشتغال و تحصیلات دانشگاهی در بین دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تبریز

امیر عمرانی راد*، کمال نصیری پرتوی

دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: افزایش علاقه ی افراد جامعه به کسب تحصیلات دانشگاهی در جهان و ایران و ارتباطی که میزان تحصیلات دانشگاهی با سلامت روانی می تواند داشته باشد از طرف دیگر، جای بحث های فراوانی دارد، بنابراین مطالعه ی حاضر با هدف بررسی ارتباط سلامت روان با افزایش تحصیلات آموزش عالی انجام شده است.

روش کار: در یک پژوهش توصیفی-همبستگی ۶۷۰ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تبریز با روش نمونه گیری تصادفی در بین سال های ۹۰-۱۳۸۹ انتخاب شدند. به منظور جمع آوری داده ها از پرسشنامه ی استاندارد سلامت عمومی گلدبرگ و پرسشنامه دموگرافیک استفاده شده است. داده های جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS16 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتیجه گیری: بین میانگین سلامت روان دانشجویان کارشناسی ارشد با دوره های کارشناسی و دکترا تفاوت معنا دار آماری وجود داشت، به طوری که در بین کل نمونه دانشجویان کارشناسی ارشد از سلامت روانی بالاتری برخوردار بودند، به عبارتی بین میزان تحصیلات آموزش عالی دانشجویان با سطح سلامت روانی آن ها رابطه ی معنا دار وجود داشت.

واژه های کلیدی: سلامت روان، اشتغال، تحصیلات دانشگاهی، دانشجویان، علوم پزشکی.

پرسشنامه جهت تجزیه و تحلیل وارد برنامه spss18 گردید. جهت تجزیه و تحلیل داده ها از روش همبستگی پیرسون استفاده گردید.

یافته ها: از ۱۱۵ نمونه مورد مطالعه ۵۲/۲ درصد (۶۰ نفر) دختر ۴۷/۸ درصد (۵۵ نفر) از دانشجویان پسر بودند. نتایج نشان داد که بین هوش معنوی و هوش هیجانی دانشجویان همبستگی بالایی (۰/۶۳۲) وجود داشت ($p > 0/05$). همچنین بین مؤلفه های هوش هیجانی و هوش معنوی نیز ارتباط معنادار مشاهده شد.

نتیجه گیری: یافته های پژوهش یک رابطه تعاملی بین این دو هوش را نشان داد؛ و از آنجایی که این دو هوش اثر مستقیم بر یکدیگر دارند، با افزایش و رشد یکی از آنها رشد دیگری نیز حاصل می شود. با توجه به حساسیت رشته های پزشکی، آموزشی که بتواند به بالا بردن هوش معنوی و هیجانی کمک کند میتواند در این زمینه پیشنهاد گردد.

واژه های کلیدی: هوش هیجانی، هوش معنوی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

A-10-944-5

بررسی نگرش دانشجویان سال اول پزشکی نسبت به این رشته و آینده ی آن در دانشگاه علوم پزشکی تبریز

کمال نصیری پرتوی*، امیر عمرانی راد

دانشگاه علوم پزشکی تبریز

*kamalnasiri@gmail.com

مقدمه: چگونگی نگرش دانشجویان پزشکی در بدو ورود نسبت به حرفه ی آینده ی خود می تواند تاثیر بسزایی بر کیفیت آموزش و اشتیاق آنان برای یادگیری و به کارگیری اصول علمی داشته باشد؛ بنابراین مطالعه حاضر با هدف اطلاع از چگونگی نگرش دانشجویان پزشکی در بدو ورود طراحی شده است.

روش کار: در پرسشنامه ی تهیه شده سوالاتی در مورد چگونگی نگرش دانشجویان پزشکی نسبت به موقعیت اجتماعی رشته پزشکی، وضعیت مالی این رشته، آینده رشته و... تنظیم شد. ۲۱۰ نفر از دانشجویان ورودی ۱۳۹۰-۱۳۸۷ دانشکده ی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز در این پژوهش شرکت نمودند.

یافته ها: نتایج نشان داد که ۵۷٪ از دانشجویان با شناخت کافی این رشته را انتخاب کردند و ۶۲٪ از دانشجویان اعتقاد داشتند که این رشته سبب رفاه و آسایش در زندگی می گردد. در خصوص درآمدزایی این رشته نیز ۴۱٪ جمعیت مورد مطالعه عقیده داشتند که کسب

A-10-947-1

آموزش از طریق فیلم و ایفای نقش مبتنی بر حل مساله در
ارتقاء یادگیری کارآموزان پرستاری بخش روانپزشکی

مریم مدی نشاط*، محبوبه طباطبایی چهر، حامد مرتضوی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی - دانشکده پرستاری
دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی

neshat_maryam@yahoo.com

مقدمه: یکی از مشکلات دانشجویان در ورود به بخش های روانپزشکی ترس و وحشت از بیماران روانی و بیمارستانهای روانپزشکی است. اغلب دانشجویان در برخورد با بیماران احساس عدم کفایت دارند. ارتقاء کیفیت آموزش بالینی که بخش اساسی و مهم آموزش در علوم پزشکی می باشد و تحت تاثیر عوامل متعددی قرار می گیرد. ایفای نقش مبتنی بر حل مساله یک روش فعال یادگیری که با ایجاد انگیزه و الهام در دانشجویان پرستاری آنها را به کسب این روش ترغیب می کند. تمرین نقش یک پرستار و کار در محیطی مشابه با بالین دانشجویان برای مواجهه با موقعیت های بالینی آماده می کند؛ لذا این مطالعه با هدف بررسی تاثیر فیلم و ایفای نقش مبتنی بر حل مساله در ارتقاء یادگیری کارآموزان پرستاری بخش روانپزشکی بیمارستان آموزشی دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی انجام شد.

روش کار: این مطالعه از نوع اقدام پژوهی بود که جهت ۴ گروه از دانشجویان پرستاری ورودی ۱۳۸۷ دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی اجرا شد. بدین ترتیب در کارآموزی بهداشت روان ۱، کارآموزی به روش متداول اجرا شد و اطلاعات آن جمع آوری شد و در کارآموزی عرصه بهداشت روان از روش ایفای نقش و آموزش فیلم استفاده شد. جهت هر گروه سه بیماری در نظر گرفته شد و آنها در قالب سه نمایش این بیماریها را به صورت ایفای نقش اجرا کردند و سپس با استفاده از پرسشنامه، مصاحبه و مشاهده اطلاعات آن جمع آوری شد و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: تمامی دانشجویان تجربه قبلی ایفای نقش را نداشتند، در بررسی نظرات دانشجویان از انجام ایفای نقش احساس رضایتمندی داشتند و به مواردی از جمله ارتقاء یادگیری، کاهش اضطراب، ایجاد انگیزه اشاره نمودند و البته درخواست کاهش تعداد نمایشها به دلیل ایجاد فرصت کافی برای تمرین می نمودند.

نتیجه گیری: مربیان می توانند در آموزش دانشجویان پرستاری بخش روانپزشکی یادگیری فعال تر، پایدار تری را ایجاد نمایند و از این راه اضطراب آنها را کاهش دهند و با تغییر روش آموزش مانع از ایجاد یکنواختی شوند با استفاده از روش های گوناگون پژوهش، به ویژه

A-10-1061-5

بررسی سبک های یادگیری دانشجویان پزشکی مقطع علوم
پایه دانشگاه علوم پزشکی تبریز و ارتباط سبک های ترجیحی
آنها با پیشرفت تحصیلی شان

رضا غفاری*، اسکندر فتحی آذر، سوسن حسنزاده، فریبا سالک، پرسا گلغمبر، حسین مازوچیان

* استادیار مرکز تحقیقات آموزش علوم پزشکی - مجتمع
تحقیق و توسعه

salekranjbarzadeh@gmail.com

مقدمه: سبک یادگیری شیوه یا روش ترجیحی، فردی و طبیعی برای برخورد با اطلاعات و احساسات در موقعیتهای خاص است و رفتاری متمایز برای برای کسب دانش، مهارتها یا نگرشها از طریق مطالعه یا تجربه می باشد و شیوه ای می باشد که فراگیران در یادگیری مطالب درسی خود به سایر شیوه ها ترجیح می دهند که در صورت آگاهی دانشجویان و برنامه ریزان با سبکهای یادگیری، فرایند یاددهی و یادگیری تسهیل، رضایتمندی افزایش و انتخاب ها در مقاطع بعدی آسانتر و صحیح تر می باشد. در این تحقیق برآنیم تا سبک های یادگیری دانشجویان پزشکی مقطع علوم پایه دانشگاه علوم پزشکی تبریز و ارتباط سبک های ترجیحی با عملکردهای تحصیلی آنان را بسنجیم.

روش کار: این مطالعه یک مطالعه توصیفی- تحلیلی است که حجم نمونه را کلیه دانشجویان پزشکی مقطع علوم پایه سال ۱۳۹۰ تشکیل داده اند. گردآوری داده ها با پرسش نامه ای شامل اطلاعات دموگرافیک و معدل کل و بخش دیگر، آخرین نسخه پرسشنامه استاندارد سبک یادگیری کلب (KLSI) (kolb learning style inventory) (V.3.1) بود.

یافته ها: سبک ترجیحی یادگیری ۴/۳٪ از دانشجویان واگرا، ۴۷/۸٪ جذب کننده، ۴۴/۹٪ همگرا و ۲/۹٪ انطباق بنده بود. میانگین معدل کل دانشجویان با سبک یادگیری واگرا ۱۵/۲۶±۱/۸۰، جذب کننده ۱۴/۴±۱/۱۹، همگرا ۱۵/۱۴±۱/۳۹ و انطباق یابنده ۱۴/۳۱±۱/۴۶ بدست آمد. بررسی رابطه پیشرفت تحصیل با توجه به سبک یادگیری دانشجویان رابطه معنی داری را نشان نداد (P=۰/۶۸۹).

نتیجه گیری: سبک یادگیری غالب در بین دانشجویان مورد مطالعه به ترتیب جذب کننده و همگرا می باشد. این بررسی تاثیر سبکهای مختلف یادگیری بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان را تأیید نکرد.

واژه های کلیدی: سبکهای یادگیری، دانشجویان پزشکی، پیشرفت تحصیلی.

نتیجه گیری: تبحر بالینی پایه و اساس حرفه مامایی است. ورود فارغ التحصیلان دارای مهارت ناکافی، سلامت جامعه علی الخصوص مددجویان را مورد تهدید قرار می دهد. بنابراین بهره گیری از دوره های بازآموزی کوتاه مدت قبل از ورود فارغ التحصیلان به مراکز درمانی - بهداشتی برای رعایت حقوق بیماران و نیاز برخی دانشجویان توصیه میشود.

واژه های کلیدی: مهارتهای بالینی، مامایی، درمانگاه، امتحان پایان دوره.

A-10-940-2

ارزشیابی مرکز مهارت های بالینی دانشگاه علوم پزشکی
قزوین از دیدگاه دانشجویان پزشکی در سال ۱۳۹۰

لیلا بهرامخانی*، مجید سررشته داری، سیما سیاح، فریده بهرامخانی

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی قزوین - دانشگاه علوم پزشکی

leila.bahramkhani@yahoo.com

مقدمه: انجام ارزیابی های منظم و پویا، از اصولی ترین اقدامات نظارتی در ارتقای کیفیت برنامه های آموزشی می باشد. بررسی و آگاهی از نتایج ارزیابی ها، لازمه فرایند آموزش است و با این کار است که حلقه آموزشی تکمیل می شود. درحقیقت ارزیابی مراکز و برنامه های آموزشی از یک سو، آینه ای فراهم می آورد تا مدیران و مسئولین آموزشی، تصویری روشن تر از چگونگی کم و کیف فعالیت های آموزشی به دست آورند و از سوی دیگر، برنامه ریزان آموزشی را مجهز می سازد تا نسبت به جنبه های مثبت و منفی برنامه آگاهی پیدا کنند و از این راه به اثربخش کردن برنامه ها و فعالیتهای آموزشی یاری برسانند. مسئولین مرکز مهارت های بالینی دانشگاه علوم پزشکی قزوین می کوشند میزان مطلوبیت و اثر بخشی مرکز را با رضایت سنجی از دانشجویان مورد بررسی قرار داده و با مشخص شدن نقاط ضعف و قوت کارگاه ها، نواقص موجود را برطرف سازند. این مطالعه به ارزشیابی مرکز مهارت های بالینی دانشگاه علوم پزشکی قزوین از دیدگاه دانشجویان پزشکی در سال ۱۳۹۰ می پردازد.

روش کار: در این مطالعه توصیفی - مقطعی، نظرات کلیه دانشجویان پزشکی (۱۴۰ نفر کارآموز و ۱۲۰ نفر کارورز) شرکت کننده در کارگاه های آموزش مهارتهای بالینی که طی سال ۱۳۹۰ برگزار شده بود به عنوان شاخص ارزیابی انتخاب شد. ابزار جمع آوری اطلاعات، پرسشنامه ای روا و پایایی مشتمل بر مشخصات فردی، میزان رضایت مندی از کارگاه ها (با مقیاس درجه بندی لیکرت) و سه سوال باز بود. داده ها

پژوهش های مبتنی برعمل (اقدام پژوهی) می توان پویایی دانشجویان را ارتقاء داد.

واژه های کلیدی: ایفای نقش، دانشجویان پرستاری، اقدام پژوهی.

A-10-777-3

مقایسه میزان مهارتهای بالینی در امتحان پایان دوره درمانگاه دانشجویان کارشناسی پیوسته و ناپیوسته مامایی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز سال ۸۹-۱۳۸۸

پروانه موسوی*، سیمین منتظری

* مربی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز - دانشکده پرستاری مامایی

mousavip2009@yahoo.com

مقدمه: ارتقای کیفیت آموزش بالینی مستلزم بررسی وضعیت موجود عرصه های آموزش بالینی و ارزیابی مهارتهای بالینی دانشجویان در پایان دوره تحصیلی آنها می باشد. آموزش بالینی زیربنای تامین نیروی انسانی کارآمد، متبحر و آگاه جهت رفع نیازهای جامعه است. با توجه به اینکه ارزیابی مهارتهای بالینی در پایان دوره تحصیلی دانشجویان مامایی، بخشی از اهداف برنامه استراتژیک دانشکده پرستاری مامایی اهواز می باشد و از آنجا که دانشجویان پس از گذراندن امتحان بالینی پایان دوره، فارغ التحصیل شده و عهده دار مسئولیت های مربوط به حرفه مامایی در محیطهای درمانی می شوند، بررسی میزان مهارتهای بالینی در امتحان پایان دوره در دانشجویان کارشناسی پیوسته و ناپیوسته مامایی جهت برنامه ریزی برای ارتقای آموزش بالینی ضروری به نظر میرسد.

روش کار: در این مطالعه توصیفی تحلیلی، ۹۲ نفر دانشجوی ترم آخر کارشناسی پیوسته و ناپیوسته مامایی (در هر گروه ۴۶ نفر) به صورت نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزار گردآوری اطلاعات فرم ارزشیابی امتحان پایان دوره درمانگاه بود که میزان مهارتهای بالینی در ۴ حیطه مراقبت دوران بارداری (۲ امتیاز)، مراقبت از کودک (۵ امتیاز)، معاینات بالینی زنان (۸ امتیاز) و تنظیم خانواده (۳ امتیاز) با نرم افزار spss و با استفاده از test t مستقل بین دو گروه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: یافته های پژوهش نشان داد که میانگین میزان مهارتهای بالینی در حیطه مراقبتهای دوران بارداری و معاینات بالینی زنان و مراقبت از کودک از نظر آماری بین دو گروه دانشجویان پیوسته و ناپیوسته مامایی اختلاف معنی دار بود ($P > 0.01$). اما میانگین در حیطه تنظیم خانواده تفاوت معنی دار آماری نداشت.

یا چند هدف آموزشی ویژه در یک جلسه تدریس تدارک می بیند. طرح درس موجب می شود که مدرس فعالیت‌های ضروری آموزش را به ترتیب و یکی بعد از دیگری در مراحل و زمانهای مشخص و به شیوه های منطقی پیش ببرد و نتایج حاصل از آن را برای تدریس در مراحل بعدی آموزشی مورد استفاده قرار دهد. با توجه به اهمیت نگارش تدوین طرح درس در ابتدای هر ترم و ارائه به دانشجویان قبل از تدریس، این مطالعه به منظور تعیین ارزیابی تدوین نگارش طرح درس ارائه شده توسط اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه در سال ۱۳۹۰ انجام گرفت.

روش کار: این مطالعه بصورت توصیفی مقطعی بر روی ۹۸ مورد طرح درس مربوط به ۷۲ نفر از اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه در دو گروه علوم پایه و بالینی در نیمسال اول و دوم ۸۹/۹۰ صورت گرفت و کلیه طرح درس های ارسالی به مرکز edc را بصورت سرشماری شامل شد. ابتدا چک لیستی شامل ۱۶ سوال مربوط به نگارش طرح درس با امتیاز ۵۰ نمره در نظر گرفته شد که روایی و پایایی آن به تائید متخصصین آموزش پزشکی رسید تنظیم گردید و کلیه چک لیست ها در کارگروه بررسی طرح درس مورد بازبینی و امتیاز دهی قرار گرفت. سپس اطلاعات بدست آمده از طریق نرم افزار spss مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و نتایج در قالب نمودارها و جداول توصیفی ارائه و مقایسه شد.

یافته ها: براساس نتایج بدست آمده در این مطالعه بیشترین تعداد طرح درس بترتیب مربوط به اعضای هیات علمی دانشکده پرستاری مامایی با ۹۵ درصد نگارش صحیح بالاترین نمرات را به خود اختصاص دادند ۵۵ درصد اساتید مرد و ۴۵ درصد اساتید زن طرح درس ارائه نمودند که ارزشیابی طرح درس آنان پس از امتیازدهی توسط کارشناس آموزش پزشکی نشان داد میانگین نمرات اساتید علوم پایه از نظر نگارش بالاتر از اساتید علوم بالینی بود؛ و بیشترین مشکل نحوه ی نگارش نیز مربوط به گروه علوم بالینی بود که نمرات پایین آنان مربوط به عدم انجام کوئیز و آزمون میان دوره ای بود.

واژه‌های کلیدی: ارزشیابی، نگارش طرح درس، اعضای هیات علمی.

با استفاده از نرم افزار SPSS و روشهای آماری توصیفی آنالیز شدند.

یافته ها: بر اساس نتایج بدست آمده میزان رضایت دانشجویان از مدیریت اجرایی ۸۴/۷٪ فضای فیزیکی، امکانات و مانکن های آموزشی ۷۸٪، مدت کارگاه و امکان تمرین مهارت ۸۱/۴٪، تسلط علمی مدرسین ۸۰/۷٪، زمان برگزاری کارگاه ها ۴۳/۷٪ و رعایت نظم و ترتیب ۸۷/۳٪ بود. در بررسی رابطه متغیر های: جنس، سن، سال ورود و مقطع تحصیلی با رضایت مندی تفاوت معنی دار آماری مشاهده نشد. در بخش سوالات باز مهمترین مشکلات مطرح شده به ترتیب اهمیت موارد ذیل می باشد: ۱. زمان نامناسب برگزاری کارگاه ها ۲. عدم ارائه طرح درس و اهداف آموزشی در ابتدای کارگاه ها ۳. فقدان برنامه آموزشی مدون ۴. عدم برگزاری کلاسهای تئوری متناسب با کارگاه های عملی.

نتیجه گیری: براساس نتایج این مطالعه که رضایت مندی دانشجویان را به همراه داشت می توان گفت کارگاه های آموزشی خصوصاً اگر پیش از شروع دوره بالینی و مواجه با بیمار برگزار گردد، گامی موثر در فراگیری مهارتهای بالینی بوده و با توجه به نقاط ضعف و قوت کارگاه ها تدوین برنامه آموزشی مطلوب جهت ارتقاء کیفیت آموزش بالینی ضروری است. همچنین تشویق مدرسین جهت برگزاری کلاسهای تئوری متناسب با کارگاه های عملی می تواند بر تاثیر کارگاه ها در افزایش توانایی فراگیران بیافزاید.

واژه‌های کلیدی: ارزشیابی، مرکز مهارتهای بالینی، رضایت مندی.

A-10-954-2

ارزیابی نگارش طرح درس های ارائه شده اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

ناهید جلیلیان*، بهزاد کرمی متین، نسرين جلیلیان، ژاله دزفولی
منش، علی اکبر ده حقی

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی - کرمانشاه - بلوار شهید بهشتی - محوطه بیمارستان طالقانی - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

njjalilian@yahoo.com

مقدمه: طرح درس بعنوان راهنمایی برای سازماندهی مواد آموزشی و مدرس با هدف کمک به فراگیران برای رسیدن به اهداف آموزشی از پیش تعیین شده بکار می رود. طرح درس پیش بینی و تنظیم مجموعه فعالیت‌هایی است که مدرس از پیش برای رسیدن به یک

A-10-392-10

پدیدارشناسی ادراک دانشجویان در کیفیت آموزش اعضای هیات علمی

فاطمه احمدی نیا*، قاسم عابدی

* کارشناس ارشد دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی مازندران

ahmadinia.fatemeh@gmail.com

مقدمه: شناخت ادراکات دریافت کنندگان خدمت از کیفیت خدمات ارائه شده و ارزیابی کیفیت خدمت از جمله گام های اساسی در تدوین برنامه های ارتقای کیفیت محسوب می شود. پژوهش حاضر یک مطالعه گسترده کیفی است که برای پدیدار شناسی ادراک دانشجویان در کیفیت آموزش اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی مازندران انجام شده است.

روش کار: این مطالعه کیفی با استفاده از روش فنومنولوژی انجام شده است، و نمونه ها با استفاده از روش نمونه گیری مبتنی بر هدف انتخاب شدند؛ و برای این منظور ۳۰ مصاحبه نیمه ساختاری با ۹۰ نفر دانشجو انجام شده است. که در طی آن مشارکت کنندگان تجربیات و انتظارات خود را از مواجهه با مقوله کیفیت آموزش نقل کرده اند. تمام مصاحبه ها ضبط و پیاده سازی شد. تجزیه و تحلیل مصاحبه ها همزمان با پیاده سازی و با استفاده از آنالیز درونمایه ای به روش اسمیت انجام گرفته است.

یافته ها: یافته های این مطالعه بیانگر این است که در تعریف کیفیت بر دو جنبه مهم «استانداردهای خدمات آموزشی توسط استاد» و «رضایت دانشجویان» تاکید شود؛ لذا میتوان گفت تعریف نهایی کیفیت آموزش برآمده از تجربه و ادراک دانشجویان چنین است: ارائه خدمات آموزشی در کلاس و خارج از کلاس مطابق با استانداردهای خدمات آموزشی به دانشجویان به گونه ای که منجر به رضایت گردد.

نتیجه گیری: طراحی معیارهای کیفیت آموزش بدون در نظر گرفتن دیدگاه ذینفعان کاربردی نیست. یافته های این پژوهش می تواند یک مدل جامع تری نسبت به وضعیت موجود که تصویری از دیدگاههای ذینفعان در مواجهه با کیفیت آموزش بوده اند ارائه دهد.

واژه های کلیدی: پدیدار شناسی، ادراک دانشجویان، کیفیت آموزش، اعضای هیات علمی.

A-10-965-1

اعتبار پیش بین آزمونهای جامع علوم پایه و پیش کارورزی در تبیین عملکرد تحصیلی دانشجویان پزشکی

زهرا تقریبی*، اسماعیل فخاریان، فخرالسادات میرحسینی، سیداصغر رسولی نژاد، حسین اکبری، حسین عاملی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی کاشان - کاشان - دانشگاه علوم پزشکی کاشان

tagharrobi_z@yahoo.com

مقدمه: ارزیابی و بازنگری دوره های آموزشی از وظایف دست اندرکاران آموزش پزشکی است. در این راستا اهمیت بررسی روایی امتحانات جامع علوم پایه و پیش کارورزی انکارناپذیر است؛ لذا مطالعه ای با هدف بررسی اعتبار پیش بین آزمونهای جامع علوم پایه و پیش کارورزی در تبیین عملکرد تحصیلی دانشجویان پزشکی در دانشگاه علوم پزشکی کاشان انجام شد.

روش کار: در این مطالعه مقطعی در طی یک دوره ۱۰ ساله کلیه دانش آموختگان رشته پزشکی عمومی دانشگاه مزبور که مندرجات پرونده آنها در خصوص نمره و نتیجه آزمونهای جامع علوم پایه و پیش کارورزی کامل بود (۲۸۶ نفر) به صورت سرشماری انتخاب شدند و اطلاعات با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون، رگرسیون خطی تک متغیره، حساسیت، ویژگی و ارزش اخباری مثبت و منفی تحلیل شد.

یافته ها: در نمونه های مورد بررسی فراوانی موفقیت در اولین آزمون جامع علوم پایه و پیش کارورزی به ترتیب ۹۶/۲٪ و ۹۲٪ بود. بین نمره آزمون علوم پایه و معدل دوره های فیزیوپاتولوژی، کارآموزی، کارورزی و نمره آزمون جامع پیش کارورزی همبستگی معنی دار وجود داشت ($p < 0.001$). بالاترین همبستگی با معدل دوره فیزیوپاتولوژی مشاهده شد ($r = 0.66$). رگرسیون خطی نشان داد نمره آزمون علوم پایه بیشترین قدرت را به ترتیب در تبیین عملکرد تحصیلی در دوره فیزیوپاتولوژی ($R^2 = 0.436$)، آزمون پیش کارورزی ($R^2 = 0.429$)، و دوره کارآموزی ($R^2 = 0.401$) دارد. بعلاوه، بالاترین ویژگی و ارزش اخباری مثبت آزمون جامع علوم پایه مربوط به پیش بینی معدل دوره فیزیوپاتولوژی بود ($0.31/99$ ٪ = ویژگی، $0.11/90$ ٪ = ppv). بین نمره آزمون پیش کارورزی و معدل دوره کارورزی همبستگی مثبت معنی دار وجود داشت ($r = 0.47$). مشخص شد نمره این آزمون قادر به تبیین 0.21 ٪ واریانس معدل دوره کارورزی می باشد، و در پیشگویی معدل دوره کارورزی از ویژگی و ارزش اخباری مثبت بالایی برخوردار است ($0.11/98$ ٪ = ویژگی، $0.96/86$ ٪ = ppv).

نتیجه گیری: آزمونهای مذکور برای پیش بینی عملکرد تحصیلی تستهایی specific بوده و ارزش اخباری مثبت آنها قابل توجه می باشد.

واژه های کلیدی: آزمون جامع علوم پایه، آزمون جامع پیش کارورزی، اعتبار پیش بین، دانشجوی پزشکی، عملکرد تحصیلی.

A-10-911-2

ارائه مدل Curriculum mapping دوره کارشناسی پرستاری

ویدا طیبی*، محبوبه طباطبایی چهر، محمد رضا آرمان

* دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی - بجنورد- بعد از بیمارستان
امام علی (ع) - جنب سالن ولایت- دانشکده پرستاری و مامایی

vi_tay@yahoo.com

مقدمه: برای کاهش فاصله بین کوریکولوم آموخته شده، طراحی شده، اجرا شده بایستی تلاش بیشتری انجام گیرد تا همسویی بیشتر اهداف مدیران و کاربران را سبب گردد. به نظر می رسد شیوه مدیریت تنظیم فعالیت های آموزشی اگر به صورت الکترونیک و تحت وب باشد سبب دسترسی سریعتر شده و کاربردی تر می شود. در این راستا مطالعه ای با هدف مدیریت کوریکولوم آموزشی کارشناسی پرستاری با ارائه یک مدل انجام شد.

روش کار: در اقدام پژوهی فوق، در شروع سال تحصیلی ۸۹-۹۰، سرفصل تمامی دروس و همچنین طرح درس های مربوط به رشته پرستاری بصورت فایل الکترونیک وبا فرمت یکسان تدوین و جمع آوری گردید. سپس با بکارگیری نرم افزارهای واژه پرداز (Word) و صفحات گسترده (Excel)، بین مطالب مختلف سرفصل هر درس و طرح درس مربوطه به منظور سهولت دسترسی، یک لینک نرم افزاری برقرار گردید. با قرار دادن این نرم افزار در وب سایت دانشکده، دسترسی اساتید به طرح درس ها به سهولت انجام گردیده و مدیران گروهها نیز براحتمی قادر به بررسی و شناسایی موارد تکراری یا فراموش شده در آموزش شدند. در انتها از اساتید گروه پرستاری و مدیران آموزشی واجرائی نظرخواهی بعمل آمده تا میزان رضایتمندی آنها از بکارگیری این روش بدست آید.

یافته ها: در طول ترم، برنامه ریزی و مدیریت اجرای دروس تئوری، عملی و کارآموزی و همچنین مدیریت نمرات دروس دارای چند زیر مجموعه با ضرایب متفاوت که امری وقت گیر و گاهی توأم با خطا بود، دقیقتر اجرا شد. همچنین رضایتمندی اساتید و مدیران اجرایی به میزان ۹۵ درصد افزایش یافت.

نتیجه گیری: به کارگیری این فرایند نظام مند از یک سو سبب صرفه جویی در وقت و از سوی دیگر افزایش دقت و برقراری عدالت بیشتر در سیستم ارزشیابی و نمرات دانشجویان می گردد.

واژه های کلیدی: کوریکولوم آموزشی، دانشجو، رشته پرستاری.

A-10-346-2

ارزیابی درونی رشته پرستاری دانشکده پرستاری، مامایی و پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان در سال ۱۳۸۹

مریم شهابی نژاد*، علی انصاری، طیبه نگاهبان، تابنده تابنده صادقی،
محبوبه هلاکویی، اشرف سلطانی، صغری علی دلاکی، شهین حیدری

* مربی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، دانشکده پرستاری و مامایی

m_shahabi@rums.ac.ir

مقدمه: ارتقاء مستمر کیفیت آموزش عالی هدف نهایی ارزیابی آموزشی است. در این راستا ارزیابی درونی، قضاوت در مورد کیفیت و دستیابی به اهداف نظام آموزشی را فراهم می سازد. این مطالعه با هدف ارزیابی درونی گروه پرستاری دانشکده پرستاری، مامایی و پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان در سال تحصیلی ۱۳۸۹ انجام شد.

روش کار: این پژوهش مطالعه ای توصیفی-مقطعی است. نمونه پژوهش شامل ۱۶ نفر عضو هیات علمی، ۴ نفر غیر هیات علمی و ۱۶۶ دانشجوی کارشناسی پرستاری بود که به صورت سرشماری در پژوهش شرکت داده شدند. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه و فرم واریسی پژوهشگر ساخته و روش گردآوری آن ها خود گزارشی بود. در نهایت تجزیه و تحلیل اطلاعات با استفاده از روش های آمار توصیفی و تحلیلی از جمله مجذور کای توسط نرم افزار SPSS صورت گرفت.

یافته ها: بر اساس نتایج، گروه پرستاری از نظر اهداف و جایگاه سازمانی، هیأت علمی، فرایند یاد دهی - یادگیری و آموزش بالینی در حد مطلوب و از نظر دانشجویان، دوره های آموزشی و برنامه های درسی و غیردرسی، تجهیزات آموزشی، پژوهشی، آزمایشگاهی و تشخیصی در حد نسبتاً مطلوب و از نظر طرح های پژوهشی در حد نامطلوب ارزیابی شد.

نتیجه گیری: با اجرای ارزیابی درونی وضعیت موجود و مطلوب گروه آموزشی به تصویر کشیده و نقاط قوت و ضعف گروه آشکار شد؛ لذا اجرای این رویکرد به صورت مستمر جهت افزایش کیفیت تمامی رشته های تخصصی توصیه می شود.

واژه های کلیدی: ارزیابی درونی، رشته پرستاری، دانشکده پرستاری، مامایی، رفسنجان.

A-10-120-6

بررسی میزان رعایت قواعد تهیه سوالات چهار گزینه ای
در آزمون پایان ترم اساتید دانشگاه علوم پزشکی خراسان
شمالی با استفاده از مقیاس میلمن

احمد صادقی*، رجبعلی حکم آبادی، علی حجازی، حسین
ابراهیمیان

* مربی هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی -
بجنورد- مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

ahmadsadeghi1363@gmail.com

مقدمه: روشهای مختلفی برای ارزشیابی علمی دانشجویان وجود دارد. یکی از رایج ترین آنها طراحی آزمونهای چهار گزینه ای می باشد که چنانچه به درستی طراحی شوند روش مناسبی برای سنجش آموخته های دانشجویان می باشد. با توجه به گسترش استفاده از آزمونهای چند گزینه ای در ارزشیابی دانشجویان در دانشگاههای کشور و عدم توجه به استانداردهای مورد نیاز در طراحی این آزمونها، مطالعه حاضر بمنظور بررسی کیفیت و میزان رعایت قواعد طراحی آزمونهای چهار گزینه ای در دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی اجرا شده است.

روش کار: این مطالعه از نوع توصیفی مقطعی می باشد که در آن حدود ۲۰۰۰ سوال چهار گزینه ای مورد استفاده در آزمون پایان ترم نیمسال تحصیلی ۹۰-۸۹ که توسط ۵۱ استاد طراحی شده بود، در کمیته ارزیابی آزمون دانشگاه به کمک چک لیستی که مبتنی بر اصول میلمن برای طراحی ساقه و گزینه های سوال بود، ارزیابی گردید. مقیاس میلمن دارای ۱۲ شاخص می باشد که هر سوال را با این شاخص ها تطبیق داده، اشکالات را استخراج کرده و در نهایت با نرم افزار Excel مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: بیشترین تعداد سوالات از دانشکده پرستاری و کمترین سوالات مربوط به دانشکده بهداشت بود. از مجموع ۲۰۰۰ سوال مربوط به ۸۳ آزمون، بیش از ۷۰ درصد سوالات دارای حداقل یک اشکال ساختاری بودند. اکثر اشکالات وارده مربوط به سوالات دانشکده پرستاری بود. بیشترین اشکالات وارده به ترتیب مربوط به نحوه لیست کردن گزینه ها (۶۴٪)، استفاده از گزینه های ترکیبی مانند همه موارد یا هیچکدام (۱۰٪)، متمایز نکردن لغات منفی در ساقه سوال (۸٪) و کمترین اشکال وارده مربوط به عدم استفاده از گزینه های متضاد، عدم وابستگی یک سوال به سوال دیگر و شفاف بودن ساقه سوال و گزینه ها بود.

نتیجه گیری: با توجه به اهمیت نقش ارزیابی در فرآیند آموزش و تحکیم و تثبیت آموخته های دانشجویان در امتحانات پایان ترم، ارائه سوالات استاندارد و منطبق بر قواعد طراحی سوالات چهار گزینه ای اجتناب ناپذیر است. برای نیل به این هدف لازم است

A-10-972-1

ارزیابی کارگاه آموزشی ارزشیابی برنامه های آموزشی از
دیدگاه اساتید دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

فتحیه بهره بر*، ناهید جلیلیان، سعادہ بهره بر، فروزنده نجفی

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه - مرکز مطالعات و توسعه
آموزش پزشکی

bfathiyeh@yahoo.com

مقدمه: توانمندسازی اساتید یکی از ابزارهای ضروری ارتقای کیفیت آموزش در دانشگاههای علوم پزشکی می باشد که می تواند در جهت هدایت آموزش فراگیران مورد استفاده قرار گیرد. دانشگاههای علوم پزشکی بعنوان متولی آموزش پزشکی جهت سازگاری با تغییرات روز افزون علم و تکنولوژی و کشف فرصتهای بالقوه در عرصه علوم پزشکی، نیازمند اساتیدی توانمند است. کیفیت آموزش اساتید زمانی تحقق می یابد که ارزشیابی برنامه های آموزشی انجام شود، لذا با توجه به اهمیت موضوع این مطالعه به منظور ارزیابی کارگاه ارزشیابی برنامه های آموزشی در دانشگاه علوم پزشکی در سال ۱۳۸۸ انجام شد.

روش کار: روش مطالعه از نوع توصیفی - مقطعی بود. از بین ۶۴ استاد شرکت کننده در این کارگاه بروش تصادفی ساده ۲۶ نفر انتخاب شدند. بدین منظور از پرسشنامه ای شامل ۳ حیطه با ۱۰ سوال در مقیاس لیکرت از خیلی زیاد با (امتیاز ۵) تا خیلی کم با (امتیاز ۱) شامل مفاهیم پایه و پیش نیازها و ارزشیابی و مراحل اجرای برنامه که روایی و پایایی آن به تایید کمیته ارتقای اساتید رسید استفاده شد؛ و از نرم افزار spss جهت تجزیه و تحلیل آماری استفاده گردید.

یافته ها: یافته های تحقیق نشان داد میانگین سنی افراد شرکت کننده ۴۵ سال، ۶۲ درصد از شرکت کنندگان مرد و ۳۸ درصد آنان زن بودند. از نظر مدرک تحصیلی ۱۷ درصد دارای مدرک تحصیلی فوق تخصص بالینی، ۲۶ درصد متخصص بالینی، ۳۲ درصد phd و ۲۶ درصد کارشناس ارشد بودند. بترتیب اولویت توانایی استاد و ارائه مطالب با میانگین ۴/۳۴ درصد بالاترین نمره و کافی نبودن زمان اختصاص کارگاه با ۲/۷۶ درصد با توجه به جذابیت موضوع و برگزاری اولین بار آن در دانشگاه را به خود اختصاص داد.

نتیجه گیری: کارگاه فوق بمنظور ارزشیابی برنامه های آموزشی برگزار شد که نتایج مطالعه نشان داد علاوه بر توانایی اساتید در ارائه و بیان مطالب در کارگاههای آموزشی، ضروری است کارگاههایی با عناوین جدید و نو که مورد استقبال اعضای هیات علمی برگزار می شود و زمان مناسب به آن اختصاص داده شود و با توجه به نیاز سنجی، به تکرار کارگاه فوق در آینده اقدام گردد.

واژه های کلیدی: کارگاه آموزشی، ارزشیابی برنامه، دیدگاه اساتید.

یافته ها: با وجود شکاف منفی در همه ابعاد پنجگانه کیفیت - تضمین، پاسخگویی، همدلی، اطمینان و ملموس - بیشترین شکاف کیفیت خدمات آموزشی دانشگاه مربوط به بعد پاسخگویی (۰/۰۲-) و کمترین آن مربوط به بعد اطمینان (۰/۳۲-) بود. شکاف خدمات آموزشی در ابعاد پنج گانه بین دانشجویان دختر و پسر تفاوت معنی دار آماری نداشتند ($p < 0.05$). همچنین بین شکاف کیفیت خدمات آموزشی با مقطع تحصیلی و سنوات تحصیلی دانشجویان مورد مطالعه رابطه معنی دار آماری وجود نداشت ($p < 0.05$).

نتیجه گیری: بطور کلی می توان گفت در ابعاد مختلف کیفیت خدمات آموزشی در دانشگاه علوم پزشکی کردستان بین انتظارات دانشجویان و ادراک آنها شکاف منفی وجود دارد و باید در جهت کاهش این شکاف لازم است در شیوه آموزش و مدیریت آموزش دانشگاه بازنگری بعمل آید.

واژه های کلیدی: کیفیت خدمات آموزشی، سروکوال، دانشجویان.

A-10-950-2

ارزیابی طرح درس های اعضای هیات علمی دانشکده پزشکی و بهداشت دانشکده علوم پزشکی خراسان شمالی

رجبعلی حکم آبادی*، علی حجازی، احمد صادقی

* مربی علوم پزشکی خراسان شمالی - بجنورد دانشکده بهداشت دانشکده علوم پزشکی خراسان شمالی

abi.hse2006@gmail.com

مقدمه: طرح درس، توصیف کتبی فرایند آموزش است که در آن نشان داده می شود چه چیزی، با چه روشی، در چه زمانی و مکانی باید یاد گرفته شود و دانشجویان چگونه ارزشیابی می شوند. این مطالعه به منظور ارزیابی طرح درس های اعضای هیات علمی دانشکده پزشکی و بهداشت دانشکده علوم پزشکی خراسان شمالی انجام گرفت.

روش کار: در این مطالعه مقطعی، ابتدا طرح درس اعضای هیات علمی دانشکده پزشکی و بهداشت دانشکده علوم پزشکی خراسان شمالی در گروه های آموزشی دانشکده ها بررسی و سپس طرح درس ها به مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه ارسال گردید و در کمیته برنامه ریزی درسی مورد ارزیابی نهایی قرار گرفت. ارزیابی توسط چک لیستی که در کمیته برنامه ریزی درسی طی جلسات متعدد تدوین و مصوب شده بود انجام گرفت. چک لیست شامل آیتم هایی از قبیل اطلاعات عمومی، اهداف کلی، اهداف اختصاصی، حیطه های آموزشی، نحوه آموزش، نحوه ارزشیابی، منابع، وسایل کمک آموزشی، تکالیف

اساتید آموزش های لازم فرا گیرند و همچنین شایسته است مراکز مطالعات و توسعه آموزش در دانشگاهها در زمینه بررسی آزمونها و ارائه بازخورد به اساتید همت گمارند.

واژه های کلیدی: سوالات چهار گزینه ای، مقیاس میلمن، آزمون پایان ترم، ارزشیابی.

A-10-137-1

تعیین شکاف کیفیت خدمات آموزشی دانشگاه علوم پزشکی کردستان از دیدگاه دانشجویان با رویکرد ServQual

مسعود رسول آبادی*، مجید شفیعیان

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی کردستان -دانشگاه علوم پزشکی کردستان

rasolabady@yahoo.com

مقدمه: نظام آموزش عالی به عنوان نظامی هدفمند که با چالشهای گوناگونی مواجه است دارای دو بعد کمی و کیفی است. لازمه توسعه پایدار و هم جانبه این نظام، رشد متعادل و موزون آن در هر دو بعد کمی و کیفی است. نگرش سنتی به ارزیابی خدمات تعریف مشخصه های کالا یا خدمت به عنوان کیفیت بود اما در رویکرد جدید کیفیت را خواسته مشتری می دانند. مشتریان یا دریافت کنندگان خدمت، کیفیت خدمت را با مقاسیه انتظارات و ادراکات خود از خدمات دریافت شده ارزیابی می کنند. در حال حاضر در سطح جهان دیدگاه دانشجویان در مورد همه جنبه های آموزشی ارایه شده در موسسات آموزشی بررسی می شود و به عنوان عامل ضروری پایش کیفیت در دانشگاهها در نظر گرفته می شود.

روش کار: این مطالعه به روش توصیفی-تحلیلی انجام گردید. جامعه مورد مطالعه شامل دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان که در چهار دانشکده پزشکی، پیراپزشکی، بهداشت، پرستاری و مامایی در نیمسال اول سال تحصیلی ۱۳۹۰-۱۳۹۱ مشغول به تحصیل بودند و به روش تصادفی و سیستماتیک و با توجه به تعداد دانشجویان هر دانشکده سهم هر یک تعیین گردید. ابزار گردآوری داده پرسشنامه استاندارد سروکوال بود که در مطالعات مشابه دیگر مورد استفاده قرار گرفته بود. تعداد ۱۹۸ نفر به پرسشنامه ها جواب داده بودند. داده ها در نرم افزار SPSS نسخه ۱۸ با استفاده از آمار توصیفی و آزمونهای من ویتنی یو، کروسکال والیس و همچنین T تست و آنالیز واریانس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

دانشجویان و ... می باشد.

می باشد. داشتن برنامه درسی منظم به همراه به کارگیری درست مهارت های مطالعه در دستیابی دانشجویان به نیازهای آموزشی نقش موثری را ایفا می نماید. در این مطالعه بر آن شدیم مهارت ها و عادات مطالعه دانشجویان رشته پزشکی را مورد بررسی قرار دهیم.

روش کار: در این مطالعه توصیفی-مقطعی، پرسشنامه محقق ساخت بر اساس پرسشنامه مهارت های مطالعه مرکز مشاوره کوک تهیه گردید و به صورت خود ایفا، در بین نیمی از دانشجویان رشته پزشکی (۷۸۷ نفر) در تمامی مقاطع تحصیلی در سال تحصیلی ۸۸-۸۷ دانشگاه آزاد اسلامی واحد شمال تهران توزیع شد. روائی پرسشنامه با استفاده از نظرات متخصصین و پایائی آن با استفاده از تعیین ضریب آلفای کرونباخ $\alpha = 0/89$ محاسبه گردید. اطلاعات بدست آمده در دو بخش دموگرافیک و ۲۷ سوال اختصاصی با مقیاس لیکرت ۵ نقطه ای از کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم با استفاده از نرم افزار SPSS-۱۱/۵ تجزیه و تحلیل شد. نمره کمتر میانگین نشان دهنده مهارت و عادات مطالعه مناسب تر بود.

یافته ها: نتایج نشان داد که دانشجویان پسر در حیطه مدیریت زمان نسبت به دانشجویان دختر وضعیت بهتری داشتند و این اختلاف معنی دار می باشد ($P=0/048$). دانشجویان مجرد نیز نسبت به متاهلین به طور نسبی وضعیت مطلوب تری در مهارت مطالعه از خود نشان داده اند به طوری که در حیطه های یادداشت برداری، سرعت مطالعه و درک مطلب دارای اختلاف معنی دار بودند ($P> 0/05$), همچنین در رابطه با مقطع تحصیلی در دو حیطه مدیریت زمان و درک مطلب به طور معنی داری دانشجویان کارورزی نسبت به سایر مقاطع اختلاف معنی دار ($P> 0/05$) نشان دادند. متوسط ساعت مطالعه دانشجویان در طول روز ۳/۹ ساعت و میانگین تعداد روز های مطالعه در هفته نیز ۳/۳ بدست آمد و میانگین ساعاتی که در طول روز و هفته دانشجویان صرف مطالعه می نمایند با افزایش مقطع تحصیلی کاهش نشان می دهد. بیش از ۸۰٪ دانشجویان در ساعات عصر و شب به مطالعه می پردازند.

نتیجه گیری: دانشجویان به طور نسبی در زمینه یادداشت برداری و سرعت مطالعه در مقایسه با مدیریت زمان، درک مطلب و تمرکز حین مطالعه وضعیت مناسب تری را نشان دادند، بنظرمی رسد به منظور اصلاح روند یادگیری صحیح دانشجویان آموزش مهارت ها و عادات مطالعه بصورت واحد درسی و یا برگزاری کارگاه های فشرده آموزشی آن هم در زمان ورود دانشجویان به دانشگاه، پیشنهادی سازنده و موثر باشد.

واژه های کلیدی: مهارت های مطالعه، عادات مطالعه، دانشجویان پزشکی، مدیریت زمان، سرعت مطالعه، تمرکز حین مطالعه، دانشگاه آزاد اسلامی.

یافته ها: در این مطالعه ۱۰۰٪ اعضای هیات علمی دانشکده پزشکی و بهداشت از سخنرانی برای تدریس استفاده می کردند. بیشترین وسایل کمک آموزشی مورد استفاده ویدئو پروژکتور و PowerPoint بود که در بین اعضای هیات علمی آموزشکده بهداشت ۱۰۰٪ و اعضای هیات علمی دانشکده پزشکی ۷۷٪ کاربرد داشت. ۵۸٪ از اعضای هیات علمی آموزشکده بهداشت و ۴۶٪ از اعضای هیات علمی دانشکده پزشکی از آزمون های تکوینی برای ارزشیابی دانشجو استفاده کردند هم چنین ۵۸٪ از اعضای هیات علمی آموزشکده بهداشت و ۴۶٪ از اعضای هیات علمی دانشکده پزشکی، اهداف ویژه درس را با افعال مناسب و درست نوشته بودند. در هیچ یک از طرح درس های دانشکده پزشکی، حیطه های آموزشی برای اهداف اختصاصی تعیین نشده بود و فقط در ۸٪ از طرح درس های آموزشکده بهداشت، حیطه های آموزشی برای اهداف اختصاصی تعیین شده بود.

نتیجه گیری: نتایج مطالعه نشان داد که اعضای هیات علمی در نوشتن اهداف اختصاصی و حیطه های آموزشی توجه کمتری دارند. از آن جایی که دیدگاه و نگرش دانشجو درباره موضوع مورد آموزش، اهمیت بسیاری در یادگیری دارد لازم است اساتید توجه ویژه ای به این بخش ها نشان دهند. هم چنین در این مطالعه، تقریباً نیمی از اساتید از امتحانات تکوینی برای ارزشیابی دانشجویان استفاده نکردند که نیاز به توجه بیشتر به این نوع امتحانات و نقش سازنده آنان در آموزش دانشجویان دارد.

واژه های کلیدی: ارزیابی، طرح درس، اعضای هیات علمی.

A-10-994-1

مهارت ها و عادات مطالعه دانشجویان رشته پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد پزشکی تهران

علی نوریان*، فرشته شاه محمدی، سید نورالدین موسوی نسب، آدین نوریان

* پزشک دانشگاه آزاد اسلامی - واحد پزشکی تهران

ali_nourian2002@yahoo.com

مقدمه: حجم و تنوع مطالب درسی در طول دوران تحصیل دانشجویان رشته پزشکی موضوعی قابل تامل و یادگیری آن ها نیازمند انتخاب شیوه مناسب مطالعه از طریق بکارگیری فنون و عادات صحیح مطالعه

A-10-1037-1

خواب آلودگی، مهم ترین عامل عدم تمرکز دانشجویان در کلاس های درس

حمید شاهین فر*، محسن پورعزیزی، شیدا ذوالفقاری، روناز نیکخواه، دکتر سمیرا مهرعلیزاده، راهب قربانی

h.shahinfar@gmail.com

مقدمه: عدم تمرکز در کلاس های درس، سمینارها و کنفرانس ها به عنوان یکی از شایع ترین مشکلات آموزشی محسوب می شود. عوامل بسیار زیادی در کلاس های درس سبب بی توجهی یا حواس پرتی دانشجویان می شود که در نهایت سبب یادگیری نامطلوب از سوی فرد می شود. شناسایی و بررسی میزان تاثیرگذاری عوامل مرتبط با تمرکز، گامی در جهت ارتقاء سطح تمرکز و کیفیت آموزشی می باشد.

روش کار: در این مطالعه مقطعی، کلیه دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی سمنان در سال تحصیلی ۸۹-۸۸ به روش سرشماری مورد بررسی قرار گرفتند. پرسشنامه هایی شامل سوالاتی در مورد عوامل مؤثر بر تمرکز از دیدگاه دانشجویان، بصورت مقیاس پنج گزینه ای لیکرت با پاسخ های بی تاثیر (نمره ۰) تا خیلی زیاد (امتیاز ۴) در اختیار دانشجویان قرار گرفت. داده ها با آزمون های آماری T-Test، آنالیز واریانس و کای اسکور در نرم افزار SPSS 17 با معناداری ۰/۰۵ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: پرسش نامه ها توسط ۱۸۰ نفر از دانشجویان (۷۴,۴٪) تکمیل، که ۵۹/۳٪ آنها مونث بودند. از دیدگاه دانشجویان، خواب آلودگی در کلاس (با میانگین ۳/۶۶) مهم ترین عامل تاثیرگذار در تمرکز محسوب شد. دیدگاه دانشجویان به تفکیک دختر و پسر ($p=0/845$)، مقاطع تحصیلی علوم پایه تا کارآموزی ($p=0/471$) و بومی و غیربومی بودن ($p=0/395$) در این زمینه تفاوت معناداری نشان نداد و همه گروه ها عامل ذکر شده را به عنوان مهم ترین عامل در نظر گرفتند.

نتیجه گیری: زندگی دانشجویی، انسان را در موقعیت های جدید و استرس زا بی قرار می دهد. آزادی و استقلال، مسئولیت پذیری، تغییر شیوه زندگی، وظایف اجتماعی دانشگاهی و ... از جمله مواردی هستند که موجب تغییراتی در زندگی انسان و از جمله در عادات خواب می شود. مشکل در به خواب رفتن، آشفتگی خواب ها، خستگی صبحگاهی، احساس کسالت و خواب آلودگی در طول روز و ... از مشکلات خواب دانشجویان است. برگزاری کارگاه های مهارت زندگی، مدیریت زمان و سایر مباحث مرتبط با امور روانشناسی از جمله مواردی هستند که می بایست بیش از پیش مورد توجه و تاکید قرار گیرند.

واژه های کلیدی: تمرکز، خواب آلودگی، دانشجو، کیفیت آموزشی.

A-10-405-3

مهارتهای ارتباطی ابزاری برای آموزش اثربخش

فاطمه پورحاجی*، فهیمه پورحاجی، محمد واحدیان شاهرودی

* کارشناسی ارشد دانشکده بهداشت - خراسان رضوی - مشهد

pourhajifl@mums.ac.ir

مقدمه: مهارت های ارتباطی جزء جدایی ناپذیر مهارت های ارائه دهندگان خدمات بهداشتی است و تحقیقات متعددی بر اهمیت فرآیند و محتوی تعاملات بین ارائه دهندگان و مراجعین تاکید کرده اند. ارزیابی و ارتقا مهارت های ارتباطی دانشجویان بهداشتی نه یک هزینه بلکه یک سرمایه گذاری تلقی می شود.

روش کار: برای انجام این پژوهش نمونه ای به حجم ۲۰۰ نفر از دانشجویان دانشکده بهداشت به صورت خوشه ای انتخاب گردید. سپس اطلاعات مربوطه توسط آزمون مهارت های ارتباطی کوئین دام که پایایی و روایی آن در حد بالا و قابل قبول گزارش شده است، جمع آوری شد. داده ها با استفاده از روشهای آمار توصیفی و استنباطی توسط نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: پژوهش حاضر نشان داد که با افزایش سن بر مهارت های ارتباطی دانشجویان افزوده می گردد، اما وضعیت تاهل و بومی بودن و اشتغال، مقطع و رشته تحصیلی تاثیری بر مهارت های ارتباطی آنان نداشت. همچنین گذراندن دوره آموزشی مهارت های زندگی روی مهارت های ارتباطی دانشجویان تاثیر مثبت داشته بطوری که دانشجویانی که این دوره آموزشی را گذرانده بودند در آزمون مهارت های ارتباطی نمره بالاتری را کسب کردند.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج بدست آمده از پژوهش حاضر می توان بر لزوم توجه برنامه ریزان حوزه آموزش عالی و مسئولان محلی دانشگاهها به جنبه های اجتماعی تحصیل تاکید کرد. بویژه، یافته های این پژوهش از لحاظ اعمال دقت و بذل توجه در برنامه ریزی برای دروس عمومی و نیز فعالیتهای فوق برنامه، حائز اهمیت است.

واژه های کلیدی: مهارتهای ارتباطی، دانشجو، آموزش اثربخش.

A-10-1039-1

بررسی نگرش اعضا هیئت علمی علوم تشریحی در دانشکده های پزشکی درباره فرایند ادغام افقی دروس علوم تشریحی

مریم دهقان*، مرتضی انوری، ابوالقاسم عباسی

* مربی علوم پزشکی - پردیس دانشگاه علوم پزشکی یزد

sun_beluga@yahoo.com

مقدمه: امروزه آموزش تئوری دروس علوم تشریحی شامل آناتومی، بافت شناسی و جنین شناسی به دو شیوه ادغامی و موضعی تدریس می شود و گمان بر این است که این شیوه تدریس ادغامی کمک به تفهیم بهتر دروس در دوره های بالینی شان می باشد؛ لذا با توجه به اهمیت نظر اعضا هیئت علمی علوم تشریحی بر آن شدیم تا طی یک نظر سنجی دیدگاه اعضا هیئت علمی علوم تشریحی را درباره فرایند ادغام دروس علوم تشریح جویا شویم.

روش کار: جامعه این پژوهش، اعضا هیئت علمی علوم تشریحی، در دانشگاه های علوم پزشکی در کشور ایران که برنامه تدریس ادغام اجرا شده بود انجام شد. ابزار پژوهش یک پرسشنامه محقق ساخته است که شامل ۲۰ سؤال بر اساس سن و سابقه تدریس اساتید در طرح ادغام و در چهار حیطه آگاهی از ادغام دروس علوم تشریحی، وجود امکانات برای طرح ادغام، اولویت بندی دروس و حیطه رضایت از طرح ادغام طبقه بندی شده و سئوال در راستای اهداف پژوهش طراحی شده است سئوال پرسش نامه به منظور سنجش ۱- میزان آگاهی اساتید از طرح ادغام دروس علوم تشریحی ۲- میزان امکانات برای فرایند طرح ادغام ۳- ترتیب ارائه دروس و چگونگی طرح ادغام، تهیه شده است. ۴۸ مورد پرسشنامه توسط اساتید هیئت علمی تکمیل و تحویل داده شد داده های جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: نتایج نشان داد که اکثریت پاسخ دهندگان میزان آشنایی خود را با فرایند طرح ادغام به میزان زیاد ارزیابی نموده اند. آزمودنی ها بیان کردند که طرح ادغام در تسهیل یادگیری دروس علوم تشریحی به میزان زیاد موثر بوده است اکثریت پاسخ دهندگان میزان هماهنگی طرح ارگان سیستم با تدریس عملی را به میزان متوسط اعلام کردند. اکثریت آزمودنی ها بیان کردند که طرح ادغام در کمک به درک بهتر مجاورات به میزان کم موثر بوده است. اساتید تناسب امکانات سالن مولاژ و کاداور را برای طرح ارگان سیستم به میزان متوسط ارزیابی نمودند اساتید اعلام کردند کتب مناسب برای طرح ادغام به میزان کم در دسترس بوده اساتید موافقت خود را با ادغام دروس جنین و بافت آناتومی به میزان زیاد بیان کردند. پاسخگویان اولویت تقدم و تاخر ارائه دروس را به ترتیب آناتومی، بافت شناسی، جنین شناسی و فیزیولوژی ذکر نموده اند.

A-10-1037-2

تأثیر گذاری عوامل محیطی بر تمرکز دانشجویان در کلاس چگونه است؟

روناز نیکخواه*، شیدا ذوالفقاری، محسن پورعزیزی، حمید شاهین
فر، سمیرا مهرعلیزاده، راهب قربانی

roni_nik89@yahoo.com

مقدمه: یکی از ملزومات قطعی یادگیری، داشتن تمرکز حواس در کلاس های درس است. تمرکز هر شخص به نسبت کاهش عوامل حواس پرتی او افزایش یافته و مطابق با تغییرات موقعیت ذهنی و محیطی او تغییر می کند. هدف از این مطالعه شناسایی و بررسی میزان تأثیر گذاری عوامل محیطی بر تمرکز دانشجویان در کلاس، در راستای ارتقاء سطح تمرکز و کیفیت آموزشی می باشد.

روش کار: در این مطالعه مقطعی، کلیه دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی سمنان در سال تحصیلی ۸۹-۸۸ در چهار مقطع علوم پایه، فیزیوپاتولوژی، کارآموزی و کارورزی به روش سرشماری مورد بررسی قرار گرفتند. دیدگاه دانشجویان با پرسشنامه هایی شامل سؤالاتی پیرامون تأثیرگذاری عوامل محیطی بر تمرکز در کلاس، بصورت مقیاس پنج گزینه ای لیکرت با پاسخ های بی تأثیر (نمره ۰) تا خیلی زیاد (امتیاز ۴) مورد سنجش قرار گرفت. داده ها با آزمون های آماری T-Test، آنالیز واریانس و کای اسکور در نرم افزار SPSS17 با معناداری ۰/۰۵ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: پرسشنامه ها توسط ۱۸۰ نفر از دانشجویان (۷۴/۴٪) تکمیل، که ۵۹/۳٪ آنها مونث بودند. از دیدگاه دانشجویان، وضعیت نور و تهویه کلاس (با میانگین ۳/۰۷)، وجود آلودگی صوتی در کلاس (با میانگین ۳/۷) و تعداد زیاد دانشجویان در کلاس (با میانگین ۲/۴۲) مهمترین عوامل محیطی موثر بر تمرکز در کلاس بودند. دیدگاه دانشجویان دختر و پسر در خصوص وضعیت نور و تهویه کلاس دارای تفاوت معنی دار بود (p= ۰/۰۰۹) به طوری که دانشجویان دختر اهمیت بیشتری قائل بودند. مقطع تحصیلی دانشجویان و وضعیت بومی بودن آنها تفاوت معناداری را در موارد مورد بررسی نشان نداد (P < ۰/۰۵). بهترین جایگاه در کلاس برای افزایش تمرکز از دیدگاه ۵۸/۳٪ دانشجویان، ردیف های جلو کلاس بوده که دیدگاه دانشجویان پسر و دختر در این زمینه تفاوت معناداری نشان نداد (p= ۰/۲۲۶).

نتیجه گیری: برقراری تمرکز حواس به میزان کاهش عوامل حواس پرتی بستگی دارد. یکی از جنبه های ایجاد اختلال در تمرکز دانشجویان، عوامل محیطی پیرامون است. داشتن محیط های آموزشی با کیفیت مطلوب و توجه به عوامل محیطی در کنار سایر عوامل موثر بر تمرکز دانشجویان می تواند به عنوان راهکاری برای بهبود کیفیت آموزشی در نظر گرفته شود.

واژه های کلیدی: تمرکز در کلاس، عوامل محیطی، کیفیت آموزشی.

نتیجه گیری: بهتر است بازنگری در واحد درس پایان نامه انجام شود. به نظر می رسد اختیاری شدن واحد درس پایان نامه در رشته پزشکی عمومی می تواند در بهبود نحوه اخذ و عاقبت پایان نامه ها موثر باشد.

واژه های کلیدی: پایان نامه، دانشجوی پزشکی، دانش آموختگان.

نتیجه گیری: نگرش اساتید از فرایند طرح ادغام افقی دروس علوم پایه پزشکی به میزان زیاد بود و با توجه به نتایج مطالعه حاضر جدول زمان بندی طرح درس به ترتیب دروس با اولویت آناتومی، بافت شناسی، جنین شناسی، و فیزیولوژی تنظیم شود.

واژه های کلیدی: نگرش، تدریس، روش ادغام، روش موضعی، علوم پایه.

A-10-994-2

مهارت ها و عادات مطالعه دانشجویان رشته پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی - واحد پزشکی تهران

علی نوریان*، فرشته شاه محمدی، سید نورالدین موسوی نسب، آذین نوریان

* پزشک دانشگاه آزاد اسلامی - واحد پزشکی تهران

ali_nourian2002@yahoo.com

مقدمه: حجم و تنوع مطالب درسی در طول دوران تحصیل دانشجویان رشته پزشکی موضوعی قابل تامل و یادگیری آن ها نیازمند انتخاب شیوه مناسب مطالعه از طریق بکارگیری فنون و عادات صحیح مطالعه می باشد. داشتن برنامه درسی منظم به همراه به کارگیری درست مهارت های مطالعه در دستیابی دانشجویان به نیازهای آموزشی نقش موثری را ایفا می نماید. در این مطالعه بر آن شدیم مهارت ها و عادات مطالعه دانشجویان رشته پزشکی را مورد بررسی قرار دهیم.

روش کار: در این مطالعه توصیفی-مقطعی، پرسشنامه محقق ساخت بر اساس پرسشنامه مهارت های مطالعه مرکز مشاوره کوک تهیه گردید و به صورت خود ایفا، در بین نیمی از دانشجویان رشته پزشکی (۷۸۷ نفر) در تمامی مقاطع تحصیلی در سال تحصیلی ۸۸-۸۷ دانشگاه آزاد اسلامی واحد شمال تهران توزیع شد. روائی پرسشنامه با استفاده از نظرات متخصصین و پایائی آن با استفاده از تعیین ضریب آلفای کرونباخ $\alpha = 0/89$ محاسبه گردید. اطلاعات بدست آمده در دو بخش دموگرافیک و ۲۷ سوال اختصاصی با مقیاس لیکرت ۵ نقطه ای از کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم با استفاده از نرم افزار SPSS-۱۱/۵ تجزیه و تحلیل شد. نمره کمتر میانگین نشان دهنده مهارت و عادات مطالعه مناسب تر بود.

یافته ها: نتایج نشان داد که دانشجویان پسر در حیطه مدیریت زمان نسبت به دانشجویان دختر وضعیت بهتری داشتند و این اختلاف معنی دار می باشد ($P=0/048$). دانشجویان مجرد نیز نسبت به متاهلین به طور نسبی وضعیت مطلوب تری در مهارت مطالعه از خود نشان داده

A-10-1046-1

بررسی نظرات دانش آموختگان دوره پزشکی عمومی دانشکده پزشکی بوشهر در مورد واحد درسی پایان نامه

گیسو حاتمی، نیلوفر معتمد*

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی بوشهر - دانشکده پزشکی، گروه پزشکی اجتماعی

motamed_drm@yahoo.com

مقدمه: دانستن دیدگاه کلی دانش آموختگان پزشکی نسبت به پایان نامه به عنوان ۶ واحد درسی اجباری می تواند در برنامه ریزی آموزشی رشته پزشکی موثر باشد. بنابراین مطالعه ای با هدف تعیین دیدگاه دانش آموختگان رشته پزشکی عمومی در دانشکده پزشکی بوشهر انجام شد.

روش کار: در یک مطالعه توصیفی-مقطعی ۵۰ نفر از دانش آموختگان پزشکی عمومی دانشکده پزشکی بوشهر پرسش نامه ای خود ایفاء که روائی و پایائی آن تایید گردیده بود را تکمیل کردند. نتایج با نرم افزار SPSS و آمار توصیفی مورد بررسی قرار گرفت.

یافته ها: هشتاد درصد دانش آموختگان پایان نامه با گروه های بالینی داشتند. علت انتخاب موضوع پایان نامه در ۲ نفر علاقه به رشته مربوط به آن موضوع، ۱۲ نفر تعلق پایان نامه به یک طرح پژوهشی و ۳۰ نفر آماده بودن موضوع و پروپوزال بود. شش نفر پایان نامه کاملاً نوشته شده که حتی مقاله مربوط به آن چاپ شده بود را انتخاب کرده بودند. برای ۸۲٪ هیچ اهمیتی نداشت که پایان نامه مقاله شده یا قرار است به صورت مقاله چاپ شود. دانش آموختگان، مهمترین دغدغه اساتید راهنما را تبدیل شدن پایان نامه به یک مقاله چاپ شده و دغدغه اصلی دانشجویان پزشکی را فارغ التحصیلی می دانستند. به علاوه ۹۰٪ دانش آموختگان معتقد بودند که در آینده قادر به انجام یک کار پژوهشی به طور مستقل نخواهند بود. کلیه افراد معتقد بودند که پایان نامه باید به صورت یک واحد درسی اختیاری باشد.

A-10-1057-2

بررسی رابطه خود کارآمدی و هوش هیجانی با موفقیت تحصیلی دانش آموزان دختر شاهد وایثار گر مقطع متوسطه شهر زاهدان

محمدرضا میری*، حسین جنابآبادی، سکینه رضوی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی بیرجند - دانشکده بهداشت

miri_moh2516@yahoo.com

مقدمه: تربیت نیروهای کارآمد و توانمند در کشور از رسالت مهم آموزش و پرورش است. طبق مطالعات انجام شده مجموعه عوامل درون داد، (انگیزش ها، هوش هیجانی، خودکارآمدی، اضطراب)، فرآیندهای آموزشی در برنامه ریزی و همچنین عوامل برون داد در موفقیت تحصیلی نقش بسزایی دارند. پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه خودکارآمدی و هوش هیجانی بر موفقیت تحصیلی دانش آموزان دختر شاهد در زاهدان انجام گرفت.

روش کار: در یک مطالعه توصیفی-همبستگی، ۱۸۷ دانش آموزان دختر شاهد و ایثارگر مقطع متوسطه به روش سرشماری مورد مطالعه قرار گرفتند ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه استاندارد خودکارآمدی عمومی شوارتز، پرسشنامه هوش هیجانی بار-ان بود که به روش خودایفا توسط دانش آموزان تکمیل گردید. همچنین جهت بررسی میزان موفقیت تحصیلی از معدل ترم قبل و سال قبل دانش آموزان استفاده گردید. جهت تجزیه و تحلیل داده ها از آزمون های t مستقل، تحلیل واریانس یکطرفه و آزمون توکی در سطح و $\alpha \geq 0/05$ استفاده شد.

نتیجه گیری: بین خودکارآمدی و مؤلفه های هوش هیجانی رابطه معنا داری مشاهده گردید.

واژه های کلیدی: بررسی رابطه خود کارآمدی و هوش هیجانی با موفقیت تحصیلی دانش آموزان دختر شاهد وایثار گر مقطع متوسطه شهر زاهدان.

اند به طوری که در حیطه های یادداشت برداری، سرعت مطالعه و درک مطلب دارای اختلاف معنی دار بودند.

واژه های کلیدی: مهارت های مطالعه، عادات مطالعه، دانشجویان پزشکی، مدیریت زمان، سرعت مطالعه، تمرکز حین مطالعه، دانشگاه آزاد اسلامی.

A-10-1057-1

بررسی رابطه ویژگی های شخصیتی و منبع کنترل با اضطراب امتحان در دانش آموزان دبیرستانی شهر بیرجند

محمدرضا میری*، هادی پورشافعی، ناصر احمدیان

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

miri_moh2516@yahoo.com

مقدمه: اضطراب امتحان نوعی اضطراب وابسته به موقعیت است که می تواند موجب افت چشم گیر توانایی افراد در موقعیت سنجش یا امتحان گردد. پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه ی ویژگی های شخصیتی و منبع کنترل با اضطراب امتحان دانش آموزان دوم و سوم دبیرستانی در شهر بیرجند انجام شده است.

روش کار: روش تحقیق این پژوهش، از نوع همبستگی است. آزمودنی های این پژوهش شامل ۳۱۴ دانش آموز پسر و دختر (۱۳۴ پسر و ۱۸۰ دختر) در پایه های دوم و سوم دبیرستان های شهر بیرجند در سال تحصیلی ۹۰-۸۹ بودند که از طریق نمونه گیری خوشه ای مرحله ای انتخاب شدند. جهت تجزیه و تحلیل داده ها از ضریب همبستگی پیرسون، آزمون کای دو، تحلیل مسیر و رگرسیون استفاده گردید. برای جمع آوری داده های پژوهش از مقیاس اضطراب امتحان ساراسون، مقیاس منبع کنترل راتر و مقیاس شخصیت آیزنک که از ضرایب پایایی و اعتبار رضایت بخشی برخوردار بودند، استفاده گردید.

یافته ها: براساس یافته های پژوهش، بین اضطراب امتحان و برون گرایی رابطه منفی و معنا دار ($r=0/14$ و $p=0/01$) و بین اضطراب امتحان با روان آزرده گرایی ($r=0/37$ و p)

واژه های کلیدی: شخصیت، منبع کنترل، درون گرایی-برون گرایی، روان آزرده گرایی، روان گسسته گرایی، دروغ پردازی، اضطراب امتحان.

A-10-456-3

بررسی ارتباط نیمرخ روانشناختی دانشجویان پزشکی و دندانپزشکی با موفقیت تحصیلی آنها در دوره علوم پایه در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

پروانه نصری*، وحید عشوریون، مریم آویژگان، حمید افشار، اتوسا اسماعیلی، مرضیه حسینی، اطهر امید، مصطفی دهقان

* کارشناس دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان - دفتر توسعه آموزش

nasrparvaneh@yahoo.co

مقدمه: شناخت عواملی که منجر به موفقیت و مانع از افت تحصیلی می گردد، از اهمیت ویژه ای برخوردار است. از جمله مواردی که به نظر می رسد با موفقیت تحصیلی ارتباط دارد عبارتند از کمال گرایی مثبت و منفی، اضطراب و عزت نفس در فراگیران می باشد. این تحقیق با هدف بررسی ارتباط متغیرهای روانشناختی دانشجویان پزشکی و دندانپزشکی با موفقیت تحصیلی آنها در دوره علوم پایه در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان انجام شده است.

روش کار: این پژوهش از نوع مطالعات توصیفی- تحلیلی بوده. افراد مورد مطالعه در این پژوهش شامل کلیه دانشجویان داوطلب شرکت در آزمون علوم پایه دانشکده پزشکی و دندانپزشکی بود. متغیرهای روانشناختی دانشجویان توسط پرسشنامه های کمال گرایی مثبت و منفی (PANPS)، اضطراب زونگ و عزت نفس روزنبرگ اندازه گیری شد و رابطه آنها با موفقیت تحصیلی (معدل و نمره آزمون علوم پایه) مورد بررسی قرار گرفت.

یافته ها: مقایسه ی میانگین کمال گرایی منفی نشان داد که تنها بین گروه پزشکی ۲ و دندانپزشکی تفاوت معناداری وجود دارد ($p=0/01$). بین کمال گرایی منفی با معدل ($r=-0/44$ $p=0/01$) و نمره جامع علوم پایه ($r=-0/40$ $p=0/02$) دانشجویان دندانپزشکی همبستگی منفی متوسط معنی داری وجود داشت. بین عزت نفس با معدل ($r=0/37$ $p=0/03$) و نمره آزمون جامع علوم پایه ($r=0/45$ $p=0/00$) دانشجویان دندانپزشکی رابطه مثبت متوسط معنی داری وجود داشت.

نتیجه گیری: ارتباط متغیرهای روانشناختی با موفقیت تحصیلی در گروههای پزشکی ۱ و ۲ و دندانپزشکی متفاوت است که نشان دهنده این نکته است که متغیرهای دیگری علاوه بر این متغیرها می تواند بر موفقیت تحصیلی اثر بگذارد.

واژه های کلیدی: نیمرخ روان شناختی، موفقیت تحصیلی، دانشجویان

A-10-1054-1

تاثیر مداخله آموزشی مبتنی بر مدل مراحل تغییر بر مراحل تغییر رفتار غربالگری ماموگرافی در زنان بالای ۴۰ سال شهر اصفهان

میترا مودی*، غلامرضا شریفی راد، محسن رضائیان، فیروزه مصطفوی

* مربی- دانشجوی دکتری دانشگاه علوم پزشکی بیرجند - دانشگاه علوم پزشکی اصفهان- دانشکده بهداشت

mitra_m2561@yahoo.com

مقدمه: برنامه های آموزشی نقش مهمی در ارتقاء رفتارهای غربالگری سرطان پستان بازی می کنند. مدل های مراحل تغییر و اعتقاد بهداشتی از رایجترین مدل هایی هستند که در رفتار غربالگری ماموگرافی به کار برده شده اند. لذا، هدف این مطالعه تاثیر آموزش غربالگری سرطان پستان مبتنی بر مدل اعتقاد بهداشتی بر مراحل تغییر رفتار غربالگری ماموگرافی در زنان بالای ۴۰ سال شهر اصفهان بود.

روش کار: در این کار آزمایی مبتنی بر جمعیت، ۲۹۰ زن ۴۰ سال و بالاتر بطور تصادفی به دو گروه آزمون و شاهد تقسیم شدند. رفتار غربالگری ماموگرافی با استفاده از ابزار مراحل تغییر راکووسکی و اجزاء مدل اعتقاد بهداشتی با استفاده از گونه فارسی پرسشنامه مدل اعتقاد بهداشتی چمپیون تعیین شد. پرسشنامه قبل و سه ماه بعد از مداخله آموزشی تکمیل شد. برنامه آموزشی در ۴ جلسه آموزشی ۹۰ دقیقه ای به روش سخنرانی، بحث گروهی و نمایش اسلاید و فیلم آموزشی بر اساس سازه های مدل اعتقاد بهداشتی اجرا شد. اطلاعات به دست آمده به وسیله نرم افزار SPSS ۱۸ و آزمونهای آماری در سطح معنی داری $\alpha = 0/05$ تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: در گروه آزمون مراحل تغییر بعد از مداخله آموزشی پیشرفت مثبت معنی داری داشت.

واژه های کلیدی: سرطان پستان، غربالگری ماموگرافی، مداخله آموزشی، مدل مراحل تغییر، مدل اعتقاد بهداشتی.

A-10-102-4

مقایسه روش pbl و روشهای دیگر تدریس و تلفیق آن با
دیگر روشها جهت تاثیر آن بر آموزش فراگیران

نظر غلامی

کارشناسی ارشد دانشگاه علوم استان بوشهر، دفتر پرستاری/
کارشناس ارشد مجازی آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز،

nazargholami@yahoo.com

مقدمه: امروزه فراگیران برای روبرو شدن با تحولات شگفت‌انگیز قرن بیست و یکم باید به طور فزاینده‌ای مهارت‌های تفکر را برای تصمیم‌گیری بکار گیرند. تحقیقات انجام شده در سطح جهان و در کشور ما بیانگر آن است که فراگیران در کسب مهارت تفکر انتقادی در سطح مدارس و دانشگاهها با مشکلات و کاستی‌هایی مواجه هستند. در اواخر سال ۱۹۶۰ مربیان پزشکی در دانشگاه MCmaster در کانادا و دانشگاه اوهایو شروع به استفاده از PBL نمودند. علت استفاده از روش PBL دانش‌آموختگان مقدار بسیار زیادی جزئیات را حفظ کرده بود اما در بکار بردن مهارت‌های بالینی نشده بودند. از آن زمان PBL برای آموزش معماران، مددکاران اجتماعی، اقتصاددانان، حقوق دانان و متخصصان دیگر گروههای پزشکی مورد استفاده قرار گرفت PBL بعنوان راهبرد آموزشی دانش‌آموزان در تحقیق مشکلات مورد استفاده قرار گرفت.

روش کار: بررسی متون و مقالات مروری.

نتیجه گیری: افزایش یک پارچگی نظریه عملی و ایجاد افرادی که بهتر قادر به یادگیری موثر در طول زندگی حرفه ایشان است در نظر به یادگیری ELT به عنوان فرایند پیوسته ای است که افراد بطور فعال در تجربیات جدید درگیر میشوند experiential-learning-theory و این دانش برای موفقیت‌های جدید به کار می‌رود بر یادگیری فردی تاثیر دارند. مطابق نظریه PBI درگیری دانشجویان در تعدادی فرایندها از طریق EIT می‌باشد تشویق میکند. در کلاس محوری کارگاههای عملی را تجربه می‌کنند. هدف اصلی این تحقیق تعیین این مسئله است که آثار رویکرد ترکیب EIT و pbl میتواند تشخیص آگاهی بحرانی دانشجویان دانش و درک مسائل در آموزش فیزیک مورد استفاده قرار گیرد. در تحقیق انجام گرفته نشان می‌دهد روش Pbl ELT ترکیبی در توسعه دانشجویان لیسانس آموزش فیزیک موفق است ترکیب کارگاههای عملی با هدایت دانشجو و سناریوهای کلاس گروهی ابزار موثر فعالیت دانشجویان و توسعه یادگیری آن هاست. با توجه به پیشرفت علم روش های آموزشی سنتی نیازهای امروزی دانش‌آموزان ودانشجویان را برطرف نمیکند. همچنین نیاز به یک یادگاری پایدار و همچنین پیشرفت اخیر در تعلیم و تعلم باعث شد که در امر تعلیم یک روش جدیدی ظاهر گردد که روش PBL می‌باشد. در روش pbl دانشجویان در امر یادگیری به فعالیت وا داشته می

شوند، باعث تبادل اطلاعات در گروه و کسب دانش در حل مشکلات پیش رو می‌شود. روش سنتی در مباحث امروزی جایگاهی ندارد. دانشجویان فقط به حفظ کردن مطالب و تشویق انفرادی بیشتر نمایان می‌شود. روشهای سنتی در آموزش پرستار بالینی فقط به حفظ کردن مطالب تاثیر داشته و هیچگونه مهارت و استدلالی به دانش‌جویان داده نمی‌شود امروزه پرستاران در محیط‌های کاری با مسایل بسیار پیچیده از لحاظ رفتاری و مراقبتی مواجه می‌شوند. که جهت بیماران بسیار حساس می‌باشند این مستلزم این مورد است که توانایی لازم را در تفکر استدلال موثر جهت مراقبتهای بیماران برخوردار شوند. ایجاد مددکاران که اصول تفاوت‌های فرهنگی را بدانند، متفکر منتقد، مدیران با اطلاعات که بتوانند با محدودیت‌ها تکنولوژی‌های موجود تشخیص دهند، ارتباط گران مناسب که ارتباط مناسب با بیماران برقرار کنند. لیدر های باید اشراف کامل به مسایل داشته باشند، دانش‌آموختگان توانایی کسب مهارت‌های دانش خود را داشته باشند. با توجه به استاندارد سال ۲۰۱۱ بر روی تاثیر کار گروهی دانشجویان پزشکی تاکید شده است و نشان دهنده این موضوع است که این استاندارد می‌گوید (رزیدنت پزشکی باید طوری در خدمت بیمار باشد که یک ارتباط چند جانبه موثری را جهت ارتقاءبخشد) در دانشجو محور و pbl نشان دهنده این است که دانشجویان فعالانه در گیر مسایل بوده است بکار بردن دانش در روشن شدن مشکلات ترکیب ادغام pbl و دانشجو محوری باید توجه شود. در آخر با توجه تحقیقات انجام گرفته و بررسی متون به این نتیجه می‌رسیم که تلفیق روشهای سنتی و PBL امکان یادگیری همراه با تفکر را در فراگیران افزایش می‌دهد.

واژه‌های کلیدی: روش pbl، فراگیران، یادگیری، مقایسه.

A-10-943-2

بررسی رفتار اطلاع‌یابی در اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم
پزشکی گیلان

عاطفه قنبری

استادیار دانشگاه علوم پزشکی گیلان

at_ghanbari@gums.ac.ir

مقدمه: با توجه به سرمایه‌گذاری‌هایی که در ایجاد زیر ساخت‌های اطلاعاتی و تامین منابع علمی صورت می‌گیرد. این فرض وجود دارد که به خاطر شیوه‌های نامناسب اطلاع‌یابی، هزینه‌های انجام شده به درستی استفاده نمی‌شود. هدف این تحقیق، تعیین رفتار اطلاع‌یابی (اهداف، انواع منابع اطلاعاتی، روشها، ابزارها و موانع دستیابی به

A-10-1069-1

اطلاعات) در اعضاء هیئت علمی می باشد.

خودارزیابی دستیاران جراحی زنان و زایمان

فرحناز کشاورزی*، ویدا سپاهی، احمد خشای، نوشین محمدی،
انیس الدوله نانکلی، طراوت فاخری

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه - کرمانشاه، سرخه لیژه،
مرکز آموزشی درمانی امام رضا (ع)، گروه زنان

fnkeshavarzi@yahoo.com

مقدمه: خود ارزیابی به عنوان یک روش مفید و پویا در راستای ارزشیابی، تأیید شده است و باعث می شود تا نقاط قوت و مهم تر از آن، نقاط ضعف در توانایی ها شناسایی شود. شواهد خود ارزیابی در جراحی کم است. متاسفانه، خود ارزیابی بعنوان مهارت توسعه نیافته در آموزشهای جراحی باقی مانده و توجه ناچیزی به آن معطوف شده است. هدف از این مطالعه، بررسی خود ارزیابی دستیاران رشته جراحی زنان و زایمان بود.

روش کار: این بررسی طی شش ماه دوم سال ۱۳۸۸ در مرکز آموزشی درمانی امام رضا (ع) کرمانشاه انجام گردید. گروه مورد مطالعه، دستیاران سال سوم و چهارم رشته جراحی زنان و زایمان بودند. خود ارزیابی بر اساس سوالات استاندارد (Dops) (مشاهده مستقیم مهارتهای وابسته به روش عمل Procedural Direct Observation of Skills) که از طرف گروه راهبردی زنان وزارت بهداشت تصویب و بصورت چک لیست بود انجام گردید و پاسخ سوالات از بسیار عالی تا بسیار بد با نمرات از ۴ تا صفر تقسیم بندی شده بودند. از دستیاران خواسته شد که در هفت عمل جراحی بر اساس چک لیست خود را ارزیابی نمایند و نیز به آنان توضیح داده شد که نمرات آنها تأثیری در نمرات ارزشیابی درون بخشی ندارد.

یافته ها: میانگین سنی دستیاران سال چهارم و سوم به ترتیب ۳۶ و ۳۲/۸ سال بود. میانگین نمرات دستیاران سال چهارم ۹۴/۹۹ و سال سوم ۹۱/۶۴ بود. نمرات همه دستیاران سال سوم و چهارم در هفت عمل جراحی در محدوده بسیار عالی بود. تفاوت معنی داری بین دو گروه سال سوم و چهارم وجود نداشت.

نتیجه گیری: قرار گرفتن همه دستیاران در گروه بسیار عالی نشان دهنده این است که دستیاران شناختی نسبت به نقاط ضعف خود ندارند؛ لذا خودارزیابی در دوران آموزش دستیاران گروه جراحی ضروری بنظر می رسد تا به توانائی حقیقی خود پی برده و در جهت افزایش توانائی خود کوشش نمایند.

واژه های کلیدی: خود ارزیابی، دستیاران، جراحی زنان.

روش کار: مطالعه حاضر از نوع توصیفی مقطعی است که در آن ۵۰ نفر از اعضاء هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان به پرسشنامه ها پاسخ داده اند. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه مشتمل بر ۵ بخش مشخصات دموگرافیک، اهداف جستجو، نوع منابع اطلاعاتی، ابزارهای جستجو به منابع اطلاعاتی و استفاده از شیوه های جستجو در اینترنت می باشد. اطلاعات با استفاده از نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: میانگین سنی واحدهای مورد پژوهش $47/46 \pm 5/64$ و سابقه کار $18/44 \pm 7/24$ می باشد. اکثریت واحدها ۸۶ درصد زن، ۹۴ درصد دارای مدرک کارشناسی ارشد و مربی، ۸۰ درصد رسمی قطعی و ۷۶ درصد تسلط خود را به زبان و کامپیوتر در حد متوسط می دانستند. مهمترین هدف از جستجو در اینترنت ثبت نام و شرکت در کنگره ها و ... $92/2$ ٪ و کمترین آن $21/6$ ٪ مربوط به تبادل افکار بوده است. ۹۸ درصد از واحدهای مورد پژوهش پایگاههای اطلاعاتی دارای متن کامل مقاله ها را مورد استفاده قرار می دهند، در حالی که $87/2$ درصد از پایان نامه ها استفاده نمی نمایند و $16/7$ درصد از پایگاههای اطلاعاتی کتابشناختی، اطلاعاتی نداشتند. $94/2$ درصد از ابر موتورهای جستجو استفاده نمی کردند و $23/9$ ٪ اطلاعاتی در مورد نشانی منابع اطلاعاتی (URL)، و پیوندهای فرامتنی موجود در سایت هارا نمی دانند. $94/8$ درصد جستجوی عبارتی را استفاده می کنند، $61/4$ درصد عملگرهای بولین را استفاده نمی کنند و فقط $6/7$ درصد جستجو از طریق راهنما ها را نمی دانند.

نتیجه گیری: نیاز به توانمند سازی اعضاء هیئت علمی و افزایش امکانات جهت روزآمد کردن اطلاعات وجود دارد. بنابراین پیشنهاد می شود نشریات ادواری، پایگاههای اطلاع رسانی کتابخانه ها، مجلات الکتریکی و پایان نامه ها و نحوه دستیابی به آنها به منظور ارائه آموزش مناسب به دانشجویان بهینه سازی گردد.

واژه های کلیدی: رفتار اطلاع یابی، عضو هیئت علمی، اینترنت.

A-10-1113-1

تعیین اثر آموزش رعایت اصول بهداشت دست در میزان تغییرات آگاهی، نگرش و عملکرد دانشجویان بالینی دندانپزشکی دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

سحر محمدی، زیبا ملکی، مریم بهاروند*

دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

bahar_vand@yahoo.com

مقدمه: پزشکی معاصر دیگر تنها علم و هنر تشخیص و درمان بیماریها نیست، بلکه علم پیشگیری از بیماریها و ارتقا بهداشت هم هست. امروزه مشخص شده است که علوم و تکنولوژی فقط به شرطی می توانند به بهبود استانداردهای بهداشتی کمک کنند که مردم در حفظ و ارتقا سلامت خویش یا ارائه دهندگان خدمات بهداشتی مشارکت تام داشته باشند.

روش کار: نوع مطالعه نیمه تجربی (Quasi - experimenta) می باشد. که در آن پژوهشگر نوعی مداخله انجام داده و سپس تاثیر این مداخله را بر روی متغیرهای از پیش تعیین شده آزمون می کند. داده های جمع آوری شده با برنامه آماری SPSS نسخه ۱۵ تحلیل شدند. سطح معنی داری قابل قبول در این مطالعه ۰/۰۵ در نظر گرفته شده است.

یافته ها: این مطالعه بر روی ۱۰۰ دانشجوی دندانپزشکی انجام شد که از این تعداد ۳۸ نفر مرد و مابقی یعنی ۶۲ نفر زن بودند. این دانشجویان در ترم های ۶ و ۷ و ۸ و ۱۱ مشغول به تحصیل بودند. میانگین سنی دانشجویان برابر ۲۱/۸۹ سال با انحراف معیار ۲/۸۱ سال می باشد. برای همه دانشجویان ابتدا یک پیش آزمون و در نهایت پس از آموزش های لازم پس آزمون انجام شد و نتایج این دو، باهم مقایسه و بررسی شد. در مجموع میزان اطلاعات دانشجویان در زمینه آگاهی، تکنیک شستشوی دست قبل و بعد از آموزش به تفکیک جنسیت تفاوت معناداری از نظر آماری وجود ندارد ولی در زمینه نگرش (۰/۰۱۷) P پسران به موضوع رعایت بهداشت دست اهمیت بیشتری می داده اند و همچنین تفاوت معنی داری در هر سه زمینه به تفکیک ترم وجود نداشت.

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه و در کنار آن سایر مطالعات مشابه حاکی از اهمیت آموزش بهداشت دست در دانشجویان و لزوم آموزش آن در همه رده ها و کلاسهای آموزشی می باشد.

واژه های کلیدی: آموزش، آگاهی، نگرش تکنیک شستن دست، دانشجویان دندان پزشکی.

A-10-509-11

بررسی عوامل موثر بر انتخاب رشته دانشجویان دندان پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز

لیلا بذرافکن*، مهتاب معمارپور، پریسا نبیئی

* هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی شیراز

bazrafcan@gmail.com

مقدمه: رضایت شغلی یکی از مباحثی است که در دهه های اخیر توجهات زیادی را به خود اختصاص داده است. از آنجا که علاقه و رضایت دندان پزشکان نسبت به حرفه شان یکی از عوامل موثر در کیفیت ارائه خدمات بهداشتی می باشد، در این مطالعه سعی شده عوامل موثر بر انتخاب رشته دندان پزشکان مورد توجه قرار گیرد.

روش کار: این مطالعه به روش توصیفی بر روی کلیه دانشجویان دندان پزشکی سال اول در دانشگاه علوم پزشکی شیراز انجام شده است. روش گردآوری اطلاعات، پرسشنامه ای محقق ساخته بوده است. پایایی این پرسشنامه، با استفاده از ضریب همبستگی اسپیرمن مورد تایید قرار گرفت و روایی آن توسط اساتید دانشکده دندانپزشکی شیراز تایید شد. سپس این پرسشنامه با ۲۲ پرسش در میان دانشجویان سال اول و دوم، که در مجموع ۳۰۰ نفر بودند، توزیع گردید و میزان موافقت دانشجویان با هر یک از موارد مطرح شده در پرسشنامه در مقیاس لیکرت ۵ تایی، سنجیده شد.

یافته ها: در مجموع ۲۸۴ پرسشنامه جمع آوری گردید. یافته ها نشان داد که ۳۹/۸ درصد از دانشجویان را مردان و ۶۰/۲ درصد از دانشجویان را زنان تشکیل می دادند. فقط ۵۴/۵ درصد از دانشجویان، شناخت فعلی خویش از رشته انتخابی با شناخت قبلی خویش در دوران قبل از تحصیل خود در رشته دندان پزشکی، همسو دانسته اند. از نظر دانشجویان دندانپزشکی، نقش شغل آبرومند از نظر اجتماعی و آینده شغلی مطمئن بیش از دیگر موارد، در انتخاب رشته آنان، مهم تلقی شده است.

نتیجه گیری: با توجه به بالا بودن هزینه های آموزشی و نیاز به ارتقاء کیفیت خدمات آموزشی، درمانی و بهداشتی به نظر می رسد سیاست های انتخاب دانشجویان نیاز به توجه بیشتری دارد و باید در برنامه ریزی های آتی بیشتر مدنظر مسئولین قرار گیرد.

واژه های کلیدی: انتخاب رشته، دانشجویان دندان پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز.

A-10-149-3

ارزیابی مهارت ارتباطی دانشجویان علوم پزشکی مازندران
سال ۱۳۸۹

رقیه ولیپور خواجه غیائی*، کوروش وحید شاهی، لیلیا شهباز نژاد،
سارا احتشامی

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی مازندران

valipouryasi@gmail.com

مقدمه: توانایی برقراری ارتباط صحیح یکی از مهارت های اساسی زندگی اجتماعی می باشد. اهمیت ارتباط در زندگی انسان به حدی است که صاحب نظران، اساس تمامی رشد انسانی و پیشرفت های بشری را در فرایند صحیح ارتباط دانسته اند. توانایی ارتباط موثر در دانشجویان علوم پزشکی به جهت عملکرد شغلی آنها در آینده از اهمیت بسزایی برخوردار است. با توجه به اهمیت آموزش مهارت های ارتباطی در دانشجویان، مطالعه حاضر به منظور تعیین میزان مهارت ارتباطی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی مازندران در سال ۱۳۸۹ انجام گرفت.

روش کار: در این مطالعه توصیفی مقطعی، نمونه ای مشتمل بر ۳۳۰ نفر با روش نمونه گیری خوشه ای از کلیه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی مازندران انتخاب گردید. داده ها با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته ای (مشتمل بر اطلاعات دموگرافیک و سوالات اختصاصی) بر اساس طیف لیکرت ۵ گزینه ای جمع آوری گردید. روایی محتوایی پرسشنامه (Content Validity) توسط اساتید و صاحب نظران تأیید شد. پایایی آن از طریق ضریب آلفای کرونباخ، ۰/۷۸ محاسبه گردید. داده های بدست آمده با استفاده از نرم افزار SPSS ۱۶ و با آمار توصیفی (فراوانی، میانگین و انحراف معیار) و آمار تحلیلی (Inde- One -Way Anova, Samples Ttest pendent) در سطح معناداری $P \geq 0/05$ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: نتایج داده های این مطالعه نشان می دهد، ۴۱/۵ درصد (۱۳۷ نفر) شرکت کنندگان در مطالعه مرد و ۵۸/۵ درصد (۱۹۳ نفر) آنها زن بودند. ۱۸/۵ درصد شرکت کنندگان از دانشکده پزشکی، ۱۷/۹ درصد از پرستاری و مامایی ۱۵/۲ درصد از داروسازی، ۲۷/۶ درصد از بهداشت و ۲۰/۹ درصد از پیراپزشکی بودند. میانگین مهارت ارتباطی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی مازندران $0/55 \pm 3/68$ بود (میانگین متوسط در این تحقیق بر اساس طیف لیکرت ۵ گزینه ای (۳) می باشد. بین مهارت ارتباطی دانشجویان دختر و پسر $P=0/107$) و دانشجویان دانشکده های مختلف ($P=0/348$) تفاوت معناداری مشاهده نگردید.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج مطالعه حاضر (مهارت ارتباطی متوسط در دانشجویان) و نقش مهم مهارت های ارتباطی در حرفه

A-10-1011-1

بررسی دیدگاه دانشجویان دانشکده پرستاری مامایی آباده در
خصوص ارزشیابی استاد توسط پرسش نامه های ارزشیابی

الیاس رفیعی - کارشناس

Abadh60@yahoo.com

مقدمه: در جامعه امروزی به واسطه ارزشیابی های انجام شده توسط افراد به قوت و ضعف افراد پی میبریم و با این طریق توسعه و پیشرفت خدمات انجام شده توسط افراد راهبهد می بخشیم یکی از روشهای ارزشیابی پرسشنامه است که ما در این مطالعه به بررسی پرسشنامه ارزشیابی استاد پرداخته تا موجبات توسعه و شکوفایی تدریس استاد را از این طریق و پیگیری های انجام شده به واسطه آن فراهم کند. هدف: اصلاح روش ارزشیابی اساتید با استفاده از پرسشنامه ها توسط دیدگاه دانشجویان.

روش کار: مطالعه از نوع مقطعی بوده و جمع آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه که تعداد آن ۸۰ نفر بوده است که به صورت تصادفی در بین دانشجویان توزیع شده است صورت گرفته است. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS و جدول امتیاز لیکرت (ضعیف ۱، متوسط ۲، زیاد ۳ و خیلی زیاد ۴) صورت گرفته است روایی ظاهری پرسشنامه با استفاده از نظرات اساتید مختلف مورد تأیید قرار گرفته است و پایایی این پرسشنامه ها با استفاده از پیش تست و تجزیه و تحلیل ابتدایی مورد تأیید اساتید EDC دانشگاه قرار گرفت؛ و با توجه به آزمون آلفا کومباخ ۰/۹۰ تعیین شد.

یافته ها: در این مطالعه جمع آوری داده ها از طریق پرسشنامه و به صورت حضوری توسط کارشناس مربوطه صورت گرفت که هر پرسشنامه ۲۰ سوال داشت به طور کلی و خلاصه نتایج به صورت زیر مشخص شد. توزیع فراوانی مطلق یافته ها به این صورت بود که ۱- عدم تطبیق آیتیم های ارزشیابی با درس مورد نظر ۵۰ درصد ۲- عدم شفافیت سوالات (سوالاتی که می توان گزینه های مختلف را از جنبه های مختلف برای جواب آن ها پیشبینی کرد) ۲۰ درصد ۳- تداخل احساسات شخصی بر نمره ارزشیابی ۱۰ درصد (حب و بغض نسبت به استاد و درس، بی حوصلگی، استرس و غیره) ۴- بیان شیوا و روی سوالات موجود در پرسشنامه ۲۰/۱۰ درصد.

نتیجه گیری: برای بهبود کیفیت ارزشیابی اساتید در این دانشگاه در درجه اول نیاز مبرم به اصلاح پرسشنامه های طراحی شده است و در درجه دوم اعمال قدرت بر روی اساتید بعد از اعمال تاثیر ارزشیابی بر روی استاد که سبب دلگرم شدن دانشجویان برای جواب دادن به این پرسشنامه ها با دقت شود، احساس می شود.

واژه های کلیدی: دیدگاه دانشجویان، پرسشنامه های ارزشیابی، ارزشیابی استاد.

مطالعه کار آمد آگاهی متوسط دارند. بنابراین شناسایی شیوه مطالعه در دانشجویان و آموزش روش مطالعه صحیح در بدو ورود دانشجویان به دانشگاه ضروری به نظر می رسد.

واژه‌های کلیدی: آگاهی، دانشجو، شیوه های مطالعه.

های دانشجویان دانشگاه های علوم پزشکی پیشنهاد می شود، مطالعه وسیعتری در این زمینه صورت گیرد و شیوه های آموزشی مناسب به منظور افزایش مهارت های ارتباطی دانشجویان بکار گرفته شود.

واژه‌های کلیدی: مهارت ارتباطی، دانشجویان، آموزش پزشکی.

A-10-1115-1

مروری بر استانداردهای آموزش مداوم

مریم مختارزادگان

کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی شیراز - خیابان حر جنب فرمانداری مرکز بهداشت شهرستان شیراز

sara_m2258@yahoo.com

مقدمه: هدف کلی اجرای قانون آموزش مداوم جامعه پزشکی کشور، ارتقاء سطح دانش و مهارتهای شغلی جامعه پزشکی، بهینه‌سازی خدمات بهداشتی - درمانی کشور و دستیابی به استانداردهای کارآمد و مطلوب خدمات پزشکی و حرفه‌های وابسته، منطبق با نیازهای جامعه می‌باشد. **هدف آموزش مداوم پزشکی (CME)** تعریف شده به عنوان هر فعالیتی که آگاهی، دانش، مهارت و عملکرد حرفه ای و ارتباطی پزشکان را برای فراهم کردن خدمات برای بیماران، اجتماع یا حرفه ای شدن توسعه و ارتقا دهد (موسسه پزشکی آمریکا ۲۰۰۷، انجمن استاندارد سازی CME) آموزش مداوم در همه حرفه ها لازم است اما اهمیت آن در پزشکی خیلی مهم است زیرا آن یک علم همواره در حال تغییر است چیزی که دیروز درست بود امروز درست نیست. پزشکان خوب با خواندن مقالات، کتاب های جدید، حضور در کنفرانسها و کارگاهها خودشان را به روز نگه می دارند انجمن پزشکان باید آموزش مداوم را برای همه پزشکان به صورت اجباری در آورد برای کسب امتیاز و تامین اعتبار یک سری شروطی وجود داشته باشد، برای این منظور نیاز به برنامه ریزی جامع که در برگیرنده همه موضوعات پایه باشد وجود دارد انجمن استاندارد سازی برای آموزش مداوم پزشکان استانداردهایی را الزام کرد (یادگیری مادام العمر) در آمریکا استانداردها به عنوان ناظر برای موسسات و سازمانهایی که فعالیتهای آموزش پزشکی را فراهم می کند عمل می کند و استانداردهایی را برای آموزش مداوم مقرر می کند ماموریت Accreditation council for continuing ACCME (medical education) فراهم کردن فرصتهایی در فیلد پزشکی برای نگهداری صلاحیت و یادگیری موارد جدید و توسعه مقطع در این

A-10-668-1

بررسی میزان آگاهی دانشجویان بهداشت محیط و بهداشت حرفه ایی دانشگاه علوم پزشکی قزوین از روشهای مطالعه موثر جهت موفقیت در آزمونها در سال تحصیلی ۹۰-۸۹

فریبا زاهدی فر*، علی صفری، محمد خلج، سید محمد مهدی امام جمعه

* مربی دانشکده بهداشت - قزوین - دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی

fzahedifar@yahoo.com

زمینه: آگاهی از چگونگی استفاده صحیح از نیروی ذهن به همراه یک برنامه ریزی متناسب و دقیق و به کارگیری قواعد اصولی حین مطالعه از مهم ترین عوامل در به خاطر سپردن مفاهیم و نهایتاً موفقیت دانشجویان در امتحانات است.

روش کار: این مطالعه توصیفی بر روی ۹۴ نفر از دانشجویان رشته بهداشت محیط و حرفه ایی انجام شده است. ابزار اندازه گیری پرسش نامه خود ساخته در دو قسمت بود: قسمت اول مشخصات فردی - اجتماعی و اطلاعات مطالعه دانشجوی، و قسمت دوم حاوی سوالات مربوط به آگاهی از شیوه های مطالعه ایی که جهت موفقیت در آزمونها مورد استفاده قرار می گیرد بود. نمونه گیری به روش تصادفی و به نسبت دانشجویان هر رشته انجام گرفت. داده ها پس از جمع آوری وارد نرم افزار SPSS شده و با استفاده از آمار توصیفی (فراوانی، میانگین، انحراف معیار) و کای اسکویر تجزیه و تحلیل گردید.

یافته ها: براساس یافته های این مطالعه ۵۰ درصد دانشجویان از قبل آموزش در زمینه مطالعه داشتند و بیشترین میزان $15/17 \pm$ ۲۰/۲۰ این آموزش توسط اساتید مشاور در دانشگاه ارائه گردیده بود. طبق بررسی انجام گرفته بیشترین شیوه مطالعه دانشجویان خلاصه نویسی با میانگین $40/45 \pm$ ۶۱/۶ درصد و خط کشیدن زیر نکات مهم بامیانگین $40/4 \pm$ ۵۸/۵ درصد می باشد.

نتیجه گیری: این مطالعه نشان داد که بسیاری از دانشجویان نسبت به

با توجه به مستندات) به بهترین شکل ممکن فراهم شده باشد. برای تغییر رفتار باید استراتژی‌هایی برای یادگیری خودمحور و فعال برای پیشرفت در تغییر رفتار پایه گذاری شود و برنامه های آموزشی به درک این که پزشکان آموزش مداوم را در رشته خودشان یاد بگیرند توجه کند استفاده از روشهای تعاملی که فرصت بیشتری را برای بحث فراهم می کند به مراتب از روش های انفعالی مانند سخنرانی موثرتر است. (۱۴) و (۱۷) امید آن می رود با این مطالعه امکان دسترسی به استانداردهای ملی و سیستم کارآمد اعتبار بخشی مراکز آموزش مداوم در کشور فراهم شود. بطوری که ضمن برخورداری از قابلیت اجرایی بالا، مورد تایید صاحب نظران آموزش مداوم نیز باشد. بر اساس نتایج این پژوهش و سایر مطالعات انجام شده پیشنهاد می شود، نیازهای آموزش پزشکی مداوم شناسایی شود، راهنماها و استانداردهایی موثر و عاری از سوگیری برای آموزش مداوم تعیین شود، روش های جدید برای ادغام آموزش با تمرینات بالینی بکار گرفته شود، شیوه های آموزشی فراگیر محور با تاکید بر یادگیری مادام العمر به کار گرفته شود، ارزشیابی از برنامه های آموزش مداوم بر اساس اهداف آموزشی به عنوان یک استاندارد رعایت شود.

واژه های کلیدی: استانداردهای آموزش مداوم، آموزش مداوم، آموزش مداوم پزشکی (cme).

A-10-940-4

ارزیابی اثربخشی دوره های آموزش ضمن خدمت کارکنان دانشگاه علوم پزشکی قزوین در سال ۱۳۹۰ بر اساس مدل ارزیابی کرک پاتریک (KIRK PATRICK)

فریده بهرامخانی*، محمد حسین شیرعلی، مرتضی نجفی

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی قزوین - قزوین - مجتمع ادارات نواب - ستاد دانشگاه علوم پزشکی قزوین

fbahramkhani@yahoo.com

مقدمه: توجه به کارکنان به عنوان بزرگترین و مهمترین سرمایه و دارایی سازمان پدیده ای است که در دو دهه اخیر رشد فراوان داشته است. امروزه آموزش و بهسازی منابع انسانی به عنوان یکی از استراتژی های اصلی سازمان ها برای سازگاری مثبت با شرایط تغییر قلمداد می شود. بررسی و آگاهی از نتایج و بازده آموزش کارکنان، لازمه فرایند آموزش است و با این کار است که حلقه آموزشی تکمیل می شود. درحقیقت ارزیابی اثربخشی دوره های آموزشی از یک سو، آیینی ای فراهم می آورد تا مدیران و کارکنان سازمان تصویری روشن تر از

فیلد یک سیستم داوطلبانه خود راهبر و فرایندبازنگری همتایان peer review استفاده می شود به عنوان رهبری کردن و به رسمیت شناختن فراهم کنندگان آموزش پزشکی مسوولیت های اولیه برای ACCME شامل به رسمیت شناختن موسسات و سازمانهای ارائه دهنده cme و تعیین معیارهایی برای ارزشیابی از برنامه های آموزشی که بر اساس این استانداردها پذیرش می شوند و ارتقا، روشهایی برای اندازه گیری اثر بخشی و استانداردهای cme است

روش کار: در این مقاله به صورت مروری با استفاده از کلمات کلیدی آموزش مداوم، آموزش پزشکی مداوم، استانداردهای آموزش مداوم cme، مطالعات مرتبط از سال ۱۹۹۸ تا ۲۰۱۱ در بانک های اطلاعاتی Canadian Medical Education Journal، BMC medical education، British Medical Journal، Accme.org، Education journal، education index جستجو گردید همچنین جستجوی غیر الکترونیکی با مراجعه به آرشیو مقالات در مجلات علمی پژوهشی در کتابخانه و همچنین مقالات موجود در پایگاه اطلاعات داده جامعه آموزش پزشکی و متن کامل قوانین آموزش مداوم و دستورالعمل های اجرایی انجام گرفت با این روش ۴۵ مقاله در رابطه با موضوع به دست آمد که از این میان ۱۷ مقاله و کتاب با توجه به موضوع مورد بررسی قرار گرفت.

یافته ها: مهمترین یافته های تحقیق آموزش مداوم پزشکی سیستم ها را به سمت کامل کردن و حمایت یادگیری بر اساس تمرین (practice based learning) شکل می دهد. در اولین و مهم ترین مولفه، برنامه درسی خود محور برنامه ریزی شده بوسیله پزشک است که دانش جدید و تجربیاتش را با هم ترکیب کند. دومین مولفه بر پایه یادگیری در گروه است یادگیری گروهی به عنوان منبعی از تعاملات است و به شکل گیری تصویری از تغییر و تمرین پزشکی کمک می کند. سومین مولفه: یادگیری سازماندهی شده در بیمارستانها، کلینیک ها، گروههای تمرینی، اعتبار گذاری. این سه مولفه تعدادی از استانداردها را بر اساس تمرینات و مناسب با مسائل محلی و نیازهای بیماران فراهم می کند و فرصتهایی برای پزشکان به وجود می آورد که یاد بگیرند چطور خودشان را با این استانداردها وفق دهند این سه مولفه باید ادغام شود که باعث آسان شدن تغییرات به طور موثر خواهد بود. (Continuing professional Development) CPD به عنوان میزانی از فعالیتهای یادگیری است که مراقبتهای حرفه ای سلامتی را نگهداری می کند و صلاحیت های حرفه ای را افزایش می دهد و به عملکرد خوب تاکید می کند. بنابراین (آموزش مداوم) CE هدفی است در ارتقا صلاحیت حرفه ای و کمک به متخصصان که به روز بودن خود را حفظ کنند

نتیجه گیری: کمیته آموزش مداوم شیوه های متعدد آموزشی را بکار گیرد تا امکان دستیابی به اهداف و نیازهای آموزشی شناسایی شده (

دوره های آموزشی برگزار شده از اثربخشی صد در صد برخوردار نبوده است ولی با توجه به محاسبات آماری انجام شده می توان ادعا نمود که اثربخشی آموزشهای سازمانی دانشگاه علوم پزشکی قزوین بطور معنی دار از میانگین فرضی (۶۰ درصد دوره ها اثربخش) بالاتر بوده است. با توجه به اینکه سطح رفتار نسبت به سطح واکنش و یادگیری بسیار چالش برانگیز و حساس است لذا پیشنهاد می شود ارزشیابی در زمانهای مناسب به منظور کسب اطمینان از وجود تغییرات رفتاری دائمی و همیشگی تکرار شود.

واژه های کلیدی: اثربخشی، آموزش ضمن خدمت، مدل کرک پاتریک، کارکنان.

A-10-91-2

آیا معدل دیپلم شاخص تأثیرگذار مناسبی در انتخاب دانشجویان برای ورود به دانشگاه است؟

حسن عبیدی*، محمد ذوالعدل، محسن سالاری، لیلا مهدوی، مسعود مقیمی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی یاسوج - یاسوج، جنب بیمارستان امامسجاد (ع)، دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

abidihasan@yahoo.com

مقدمه: از جنبه های مهم مدیریت آموزشی، انتخاب دانشجو است. در سنوات اخیر، براساس سیاست سازمان سنجش آموزش کشور، معدل دیپلم بعنوان شاخص تأثیرگذار در رتبه شرکت کنندگان در کنکور سراسری لحاظ شده است؛ حال آنکه نظرات متناقضی در این خصوص در بین صاحب نظران مسائل کلان آموزشی وجود دارد. این مطالعه با هدف مقایسه معدل دیپلم و رتبه کسب شده در کنکور سراسری توسط دانشجویان دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی یاسوج از سال ۱۳۸۸ تا سال ۱۳۹۰ انجام شد.

روش کار: در این مطالعه توصیفی مقطعی، معدل دیپلم و رتبه کسب شده در کنکور سراسری ۱۵۸ نفر از دانشجویان دانشکده پیراپزشکی یاسوج با نرم افزار SPSS Version 19 مقایسه و تجزیه و تحلیل گردید.

یافته ها: میانگین معدل دیپلم دانشجویان $16/29 \pm 1/84$ و میانگین رتبه کنکور سراسری آنان 5565 ± 4171 بود. ضریب همبستگی پیرسون در سطح معنادار ($P=0/01$) برابر با $-0/462$ بود که با توجه به منفی بودن این ضریب، ارتباط بین معدل دیپلم و رتبه کسب شده در کنکور سراسری تأیید نشد.

چگونگی کم و کیف فعالیت های آموزشی به دست آورند و از سوی دیگر، برنامه ریزان و کادر آموزشی سازمان را مجهز می سازد تا نسبت به جنبه های مثبت و منفی برنامه آگاهی پیدا کنند و از این راه به اثربخش کردن برنامه ها و فعالیتهای آموزشی نیروی انسانی یاری برسانند. هدف پژوهش حاضر ارزیابی اثربخشی دوره های آموزش ضمن خدمت کارکنان دانشگاه علوم پزشکی قزوین در سال ۱۳۹۰ بر اساس مدل کرک پاتریک می باشد.

روش کار: این تحقیق از نوع توصیفی - مقطعی (cross sectional) و جامعه آماری پژوهش شامل تمامی کارکنان و مدیران شرکت کننده در دوره های آموزش ضمن خدمت دانشگاه علوم پزشکی قزوین، در سال ۱۳۹۰، که تعداد آنها ۸۵۰ نفر بوده، می باشد. نمونه گیری به صورت سرشماری بود. پژوهش بر اساس مدل کرک پاتریک صورت گرفته است. در این مدل میزان اثربخشی برنامه های آموزشی با استفاده از چهار مرحله مهم مورد ارزشیابی قرار می گیرد: سطوح واکنش، یادگیری، رفتار و نتایج، که پژوهش حاضر تنها سطوح واکنش و رفتار را مورد سنجش قرار داده است. برای ارزیابی سطح واکنش، میزان رضایت فراگیران نسبت به دوره های آموزشی (محتوی دوره، مدرس، امکانات و نحوه سازماندهی) از طریق پرسشنامه محقق ساخته با سئوالات بسته و مقیاس ۴ درجه ای لیکرت مورد سنجش قرار گرفت. در ارزیابی سطح رفتار، میزان تأثیر دوره در رفتار کاری فراگیران با بررسی نظرات سرپرست یا مدیر مستقیم که رفتار یادگیرنده را در محیط کار زیر نظر دارند (از طریق پرسشنامه) سنجیده شد. روایی صوری و محتوایی پرسشنامه ها توسط کارشناسان و صاحب نظران آموزشی بررسی شد. پایایی پرسشنامه بررسی و آلفای کرونباخ آن $0/86$ و در حد قابل قبول بود. برای تجزیه و تحلیل داده ها از برنامه نرم افزاری SPSS و روش های آماری توصیفی استفاده شد. در نهایت بر اساس میانگین امتیازات به دست آمده، دوره های آموزشی در سه طبقه، اثر بخش (میانگین امتیازات ≥ 3)، مشروط اثر بخش ($2 < \text{میانگین امتیازات} < 3$) که نیاز به بازآموزی دوره داشته و دوره های غیر اثربخش ($2 < \text{میانگین امتیازات}$) تقسیم بندی شدند.

یافته ها: $39/5\%$ افراد مورد مطالعه مرد و $60/5\%$ آنان زن بودند و میانگین سنی افراد $33/7 \pm 35/75$ بود. در مجموع ۲۹۲ دوره آموزشی در قالب آموزشهای تخصصی، عمومی و مدیریتی برگزار شده در ۲۳ واحد تابعه دانشگاه مورد ارزیابی قرار گرفت. در واحدهای تابعه حوزه درمان، بهداشت، آموزش و ستاد به ترتیب 76% ، 100% و 63% دوره های آموزشی اثربخش بودند. نتایج حاصل از بررسی مقایسه میانگین فراگیران نسبت به اثربخشی دوره ها با در نظر گرفتن متغیرهای مؤثر (میزان تحصیلات، سابقه خدمت و رشته تحصیلی) در هیچ یک از دوره ها تفاوت معنی داری را نشان نداد.

نتیجه گیری: برای جهت دار کردن آموزش و نیل به اهداف سازمان، تعیین میزان اثربخشی دوره های آموزشی از اهمیت بالایی برخوردار می باشد. چهار سطح مدل کرک پاتریک، یک چارچوب منطقی را برای ارزشیابی فراهم می کند. نتایج تحقیق نشان داده است گر چه

دانشجویان نبوده است؛ لذا برنامه ریزی هایی در جهت ارتقای کیفیت خدمات و نیز برآورده ساختن انتظارات دانشجویان باید انجام گیرد.

واژه‌های کلیدی: کیفیت، انتظارات، ادراکات، مدل سرویکوال.

نتیجه گیری: با عنایت به نتایج پیشگفت، انجام مطالعات جامع‌تر در زمینه ارتباط بین معدل دیپلم و نمره خام حاصل از مواد امتحانی کنکور سراسری به منظور تعیین صحت لحاظ نمودن معدل دیپلم در فرآیند گزینش دانشجویان شاخص تأثیرگذار ضروری بوده، تا از این راه بتوان علاوه بر اطمینان از این شاخص، از طرق علمی وزن آن را نیز مشخص نمود.

واژه‌های کلیدی: معدل دیپلم، کنکور سراسری، گزینش دانشجو.

A-10-902-3

مقایسه پیشرفت تحصیلی دانشجویان ورودی ۷۴ تا ۸۳
دانشگاه علوم پزشکی اصفهان بر اساس سهمیه ورودی و نوع رشته تحصیلی

علیرضا یوسفی، عارفه عرفان*، سید علی موسوی، آریتا رستمی

* مرکز تحقیقات آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

aerfan3024@yahoo.com

مقدمه: منظور از پیشرفت تحصیلی، موفقیت در امر تحصیل است که میتواند به مهارت در امر خاص یا تخصص در بخشی از دانش منجر شود. عوامل زیادی میتوانند بر میزان موفقیت دانشجویان تاثیر داشته باشند که سهمیه ورودی دانشجویان و نوع رشته تحصیلی دو عامل مهم محسوب می شود. با توجه به حساسیت رشته های گروه پزشکی، این مطالعه به مقایسه پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان بر اساس سهمیه ورودی و نوع رشته تحصیلی پرداخته است.

روش کار: این مطالعه طولی از نوع گذشته نگر میباشد. که شامل کلیه ورودی های رشته پزشکی، داروسازی و دندانپزشکی بودند، که در زمان مطالعه فارغ التحصیل شده بودند تعداد افراد مورد مطالعه ۲۰۵۶ نفر بود. جمع آوری اطلاعات با استفاده از سیستم سما انجام شد. دانشجویان انتقالی و مهمان از مطالعه حذف شدند. پس از جمع آوری اطلاعات، داده ها وارد برنامه spss18 گردید. جهت تجزیه و تحلیل داده ها از آزمون Anova استفاده گردید.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که بین میانگین نمرات نهایی دانشجویان با سهمیه های ورودی متفاوت (۱،۲،۳) و شاهد تفاوت معنادار وجود دارد به صورتی که بالاترین میانگین معدل به ترتیب مربوط به استفاده کنندگان از سهمیه منطقه یک، منطقه دو و منطقه ۳ میباشد و گروه شاهد دارای پایین ترین میانگین معدل می باشند ($P > 0.05$). همچنین بین سه رشته بالاترین میانگین معدل نهایی به ترتیب مربوط به رشته پزشکی، دندانپزشکی و سپس داروسازی می باشد.

نتیجه گیری: نتایج نشان داد که پیشرفت تحصیلی دانشجویان بر اساس سهمیه ورودی و رشته دارای تفاوت است. عدم تفاوت در

A-10-1083-1

بررسی شکاف بین انتظارات و ادراک دانشجویان از خدمات آموزشی در دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی شیراز در شش ماهه نخست سال ۱۳۹۰

شهین کفاشی*، زهرا کاوسی

shahnaz.kaffashi@gmail

مقدمه: آموزش عالی عنصر کلیدی توسعه ی انسانی در هر کشور است. کیفیت آموزش عامل موثر بر خروجی سازمان های آموزشی می باشد که حرکت چرخه فرهنگی و توسعه اقتصادی را دنبال دارد. در این پژوهش به دنبال بررسی شکاف بین انتظارات و ادراک دانشجویان دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی از کیفیت آموزش و شناسایی نقاط ضعف و قوت خدمات ارائه شده به دانشجویان بودیم.

روش کار: این مطالعه مقطعی در سال ۱۳۹۰ در بین کل دانشجویان دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی شیراز (۲۴۷ نفر) انجام گرفت. ابزار پژوهش پرسشنامه ای پنج بعدی کیفیت شامل تضمین، پاسخگویی، همدلی، ملموس و فیزیکی و اطمینان بود. این پرسشنامه ادراکات و انتظارات دانشجویان از کیفیت خدمات آموزشی ارائه شده و نیز شکاف در کیفیت خدمات دریافتی را می سنجد. داده ها با استفاده از آزمون های آماری T و ANOVA تحلیل گردید.

یافته ها: بین انتظارات و ادراکات دانشجویان شکاف وجود دارد. بیشترین شکاف در بعد همدلی (۷،۱۱-) و کمترین شکاف در بعد فضای فیزیکی (۳،۷۲-) گزارش شده است. شکاف در سایر ابعاد به ترتیب، بعد اطمینان (۶،۵-)، بعد تضمین کیفیت خدمات (۶،۹-) و بعد پاسخگویی (۶،۸۱-) بود. تفاوت شکاف کیفیت بین ابعاد مختلف کیفیت معنادار گردید ($p = 0.0001$). انتظار و ادراک دانشجویان بر حسب نوع رشته و مقطع تحصیلی تفاوت معنی دار داشت.

نتیجه گیری: در هیچکدام از ابعاد کیفیت، خدمات در حد انتظار

یافته‌ها: ضریب همبستگی اکثر دروس با معدل کل و معدل دروس علوم پایه بین ۰/۶۰ تا ۰/۷۵ بود. کمترین ضرایب همبستگی در مورد نمرات دروس بافت عملی (۰/۵۰) بیوشیمی ۲ با (۰/۵۴) با معدل کل و بیشترین همبستگی‌ها در دروس آناتومی اعصاب (۰/۸۷) و آناتومی سر و گردن (۰/۸۱) بدست آمد. در کل همبستگی در نمرات دروس پایه با معدل کل و معدل دروس علوم پایه بالا بود.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج به نظر می‌رسد که از این روش برای بررسی همبستگی درونی نمرات امتحانی به عنوان شاخص پیشرفت تحصیلی می‌توان استفاده نمود. تفاوت قابل ملاحظه‌ای، در ضرایب همبستگی بین دروس مختلف وجود نداشت و تمامی دروس همبستگی بالایی با معدل کل و معدل دروس پایه داشتند ($p < 0.01$).

واژه‌های کلیدی: پیشرفت تحصیلی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، همبستگی درونی نمرات.

سه‌میه‌های مختلف می‌تواند ناشی از امکانات و تسهیلات آموزشی بیشتری باشد که مناطق به ترتیب (۱، ۲، ۳) دارند در مورد استفاده کنندگان از سه‌میه شاهد پایین بودن نمرات می‌تواند ناشی از شرایط خاص این عزیزان باشد که باید مورد بررسی بیشتری قرار گیرد. همچنین بر اساس رشته، به ترتیب بالاترین میانگین معدل مربوط به رشته پزشکی، دندانپزشکی و سپس داروسازی قرار گرفت که باید متغیرهای دیگری در ارتباط با این نتایج مورد بررسی قرار گیرد تا بتوان اثر سایر متغیرها را نیز به صورت همزمان وارد مطالعه کرد.

واژه‌های کلیدی: پیشرفت تحصیلی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، سه‌میه ورودی، رشته تحصیلی.

A-10-902-4

پیشرفت تحصیلی دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان از طریق همبستگی درونی نمرات

عارفه عرفان*، علیرضا یوسفی، آریتا رستمی

* مرکز تحقیقات آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان -
مرکز تحقیقات آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

aerfan3024@yahoo.com

A-10-380-2

معرفی ابزارهای دسترسی به منابع آموزش پزشکی

رسول معصومی

rasoul911@gmail.com

مقدمه: دسترسی به منابع آموزش پزشکی یکی از چالش‌های اساسی پژوهشگران می‌باشد. از این روی آشنایی با ابزارهای دسترسی به این منابع ضروری به نظر می‌رسد. در مقاله حاضر، ابزارهایی که منابع آموزش پزشکی را در دسترس پژوهشگران قرار می‌دهند، معرفی می‌شوند.

روش کار: برای شناسایی و معرفی این ابزارها از مرور متون و تجربیات شخصی نویسندگان استفاده شده است.

نتایج: بطور کلی این ابزارها را می‌توان به شش دسته کلی تقسیم بندی کرد: ۱- پایگاه‌های اطلاعاتی هسته (شامل MEDLINE, ERIC, SCOPUS, CINAHL, EMBASE, British Education Research Complete, Education Index Australian, HEDBIB, PsycINFO و Medical Education Development Resource Base) 2- پایگاه‌های اطلاعاتی تخصصی (شامل De-Research and Citation Database) 3- موتورهای جستجو (شامل موتورهای جستجوی عمومی (Google, Yahoo, Bing) و علمی-تخصصی

مقدمه: تحلیل سوالات امتحانی و همچنین نمرات امتحانی دانشجویان در دروس متعدد می‌تواند برای ارزیابی عملکرد اساتید و گروههای آموزشی بکار رود. اگر نمره دانشجویان خوب در اکثر دروس، با نمرات ایشان در یک درس همخوانی کمی داشته باشد و یا بالعکس، چنین موردی برای دانشجویان ضعیف دیده شود، باید سوال نمود به چه دلیل نمره یک درس با بقیه دروس همخوانی ندارد. چنین تفاوتی تنها با کمک بررسی همبستگی درونی نمرات میسر می‌شود؛ لذا هدف از این پژوهش بررسی پیشرفت تحصیلی دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان از طریق تعیین همبستگی درونی نمرات آنان می‌باشد.

روش کار: این مطالعه توصیفی - همبستگی می‌باشد. جامعه مورد مطالعه شامل کلیه ورودی‌های رشته پزشکی سالهای ۸۶، ۸۷ و ۸۸ است که به صورت سرشماری وارد مطالعه شدند. نمرات دروس تخصصی علوم پایه، معدل دروس علوم پایه و معدل نهایی با استفاده از سیستم استخراج شد. دانشجویان انتقالی و مهمان از مطالعه حذف شدند. پس از جمع آوری اطلاعات، داده‌ها وارد برنامه spss 18 گردید. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد.

یافته ها: در مجموع ۲۸۳ دانشجو (۱۱۲ پسر، ۱۷۱ دختر) با میانگین سنی ۲۲،۳ پرسشنامه ها را تکمیل نمودند. میانگین یافته ها نشان داد که برخی عوامل مانند آینده شغلی مطمئن (۴،۸۴)، کسب شغل آبرومند از نظر اجتماعی (۴،۹۲)، و درآمد بالا نسبت به مشاغل دیگر (۴،۴۸) سبب انتخاب رشته دندانپزشکی شده در حالیکه عواملی مانند علاقه به دانش دندانپزشکی و تشویق اطرافیان در درجات بعدی قرار داشتند. از سوی دیگر عواملی از قبیل فرصت برای تحقیق (۲،۶۱) و یا شناخت قبلی از ماهیت رشته دندانپزشکی (۲،۶۵) کمترین اهمیت را در انتخاب رشته تحصیلی آنان دارا بود.

نتیجه گیری: از نظر دانشجویان دندانپزشکی اطمینان از آینده شغلی، به همراه موقعیت قابل قبول اجتماعی و درآمد مناسب از عوامل مهم در انتخاب رشته دندانپزشکی است. با توجه به هزینه های بالای آموزشی و نیاز به ارتقاء کیفیت خدمات پیشگیری، بهداشتی و درمانی به نظرمی رسد سیاست های انتخاب دانشجویان نیاز به توجه بیشتری دارد که در برنامه ریزیهای آتی باید مد نظر قرار داده شود.

واژه های کلیدی: انتخاب رشته، دانشجویان دندانپزشکی، انتخاب شغل.

Google Scholar و 4 (SCIRUS). ابرموتورهای جستجو (مانند Dogpile، Mamma و 5 WebCrawler). راهنماهای موضوعی (شامل راهنماهای موضوعی عمومی (DMOZ، Yahoo! Direc-، Matrix) (Medical) (IPL2، INFOMINE، tory) و تخصصی (AMEE، MedEdWorld، MedEdCentral) (6). سایر ابزارها (FAIMER). هر کدام از این ابزارها دارای مزایا و محدودیت هایی هستند که باید در هنگام استفاده به آن ها توجه کرد.

نتیجه گیری: با توجه به این که تاکنون ابزار اختصاصی و جامع برای دسترس پذیر ساختن منابع و شواهد آموزش پزشکی طراحی نشده است، بنابراین ضروری است که از مجموعه ای از ابزارهای موجود و با در نظر گرفتن مزایا و محدودیت های آن ها استفاده کنیم.

واژه های کلیدی: آموزش پزشکی، ابزارهای دسترسی، منابع.

A-10-1153-1

بررسی عوامل موثر بر انتخاب رشته تحصیلی در دانشجویان دندانپزشکی

مهتاب معمارپور*، لیلیا بذرافکن، احسان موسوی

* دانشیار دانشکده دندانپزشکی - شیراز - قصر دشت - قم - اباد - دانشکده دندانپزشکی - بخش کودکان

memarpour@sums.ac.ir

مقدمه: رضایت شغلی یکی از مباحثی است که در دهه های اخیر توجه زیادی را به خود اختصاص داده است. از آنجا که علاقه دندانپزشکان نسبت به حرفه خود یکی از عوامل موثر در کیفیت ارائه خدمات بهداشتی میباشد، در این مطالعه سعی شد تا عوامل موثر بر انتخاب رشته دندانپزشکی بررسی گردد.

روش کار: این مطالعه به روش توصیفی بر روی دانشجویان دندانپزشکی سطح کشور که در کنگره دانشجویی در شیراز شرکت نموده بودند، انجام شد. از روش پرسشنامه برای جمع آوری اطلاعات استفاده گردید. پایایی پرسشنامه ها با استفاده از ضریب همبستگی اسپیرمن ارزیابی و روایی آن توسط اساتید تایید شد. پرسشنامه ها با ۲۲ سوال در میان ۳۲۵ دانشجو توزیع گردید و میزان موافقت دانشجویان با هر یک از سوالات در مقیاس لیکرت ۷ تایی، سنجیده شد. تجزیه و تحلیل داده ها با نرم افزار SPSS و استفاده از روشهای آمار توصیفی - استنباطی مانند توزیع فراوانی، میانگین و انحراف معیار، آزمون کای اسکور و ضریب همبستگی و Ttest انجام شد.

آموزش مجازی و یادگیری الکترونیکی

A-10-623-1

بررسی دیدگاه پزشکان عمومی در مورد تاثیرات آموزش الکترونیک بر میزان یادگیریشان

پرویز عضدی*، مهناز نجفی زاده، شهناز نجفی زاده، سمیه باغبانی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر - آموزش مداوم

cme@bpums.ac.ir

مقدمه: پزشک عمومی یکی از مهمترین منبع سرمایه گذاری سلامت است. پزشکان باید قادر به پردازش حجم وسیعی از اطلاعات در مدت زمان کوتاهی باشند. با کوتاه تر شدن دوره حیات و چرخه های تولید محصول، اطلاعات و آموزش های قبلی به سرعت منسوخ می شوند. افزایش سرعت تولید محصولات جدید، مدیران را ناگزیر به انتقال سریع و موثر دانش و مهارت به پزشکان می کند. یکی از راه حل های ممکن استفاده از آموزش مجازی و الکترونیک می باشد. هدف از این تحقیق بررسی دیدگاه پزشکان عمومی در رابطه با آموزش الکترونیک است. برای حصول منظور پرسشنامه ای تهیه شده و در بین یک نمونه

آماده شده حاوی مطالب کلیدی در زمینه طرح درس بوده است که جهت اساتید با سیستم پیامک ارسال و سپس دو پرسشنامه حاوی آگاهی آنان از برنامه طرح درس، اهداف و محتویات آن و سپس پرسشنامه دوم جهت سنجش دیدگاه ایشان نسبت به روش آموزشی و تأثیر آن بر یادگیری و سپس مزایا و معایب این روش بوده است. جهت آنالیز داده ها از آمار توصیفی و سپس تحلیلی چون ویلکاسیون، کای و ضریب همبستگی استفاده گردید.

یافته ها: نتایج نشان داد که میزان آگاهی اساتید پس از استفاده از شیوه آموزشی با $P=0/006$ معنی دار است و بالاترین میانگین به دست آمده از مزایای روش از دیدگاه اساتید را صرفه جویی زمانی (۸۳/۰) / ۲/۲۵، سادگی روش (۷۳/۰) / ۲/۳۰ و سپس استفاده مکرر آن با (۷۱/۰) / ۲/۱ بوده است. نتایج دیگر نشان داد که صرفه جویی زمانی ۴۵٪، جامع بودن ۴۵٪، سادگی شیوه ۶۵٪، رفع نیازهای حرفه ای ۴۵٪ و خودآموزی ۵۰٪ از بالاترین مقادیر در بین مزایای شیوه آموزشی و خوانا نبودن ۲۵٪ و نبود مدرس ۵۰٪ از معایب عمده شیوه ذکر گردیده است.

نتیجه گیری: با توجه رشد تکنولوژی و همه گیر بودن استفاده از موبایل در کشورمان استفاده بهتر و مؤثرتر این شیوه در آموزش گروه های مختلف و به خصوص جهت اطلاع رسانی در زمینه های مختلف توصیه می گردد.

واژه های کلیدی: خودکارآمدی، انگیزش پیشرفت اینترنتی، خرسندی، دانشجویان علوم پزشکی جهرم.

A-10-78-2

بررسی میزان اعتیاد اینترنتی در دانشجویان علوم پزشکی جهرم

لیلی مصلی نژاد^{*}، کیمیا صحرانیان، مهدی عبداللهی فرد

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی جهرم - جهرم - خیابان مطهری - دانشگاه علوم پزشکی جهرم

mossila_12@yahoo.com

مقدمه: استفاده از اینترنت، یکی از جلوه های آشکار دنیای مدرن و ابزاری مهم برای آموزش نسل نو به شمار می آید. که همزمان با افزایش دسترسی روزانه مردم به منابع آن لاین شایع تر می شود.

روش کار: این مطالعه یک مطالعه مقطعی است که با هدف بررسی اعتیاد اینترنتی و ابعاد در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جهرم

۷۱ نفری از پزشکان عمومی به روش تصادفی و انتخابی توزیع گردید. رتبه بندی نتایج از طریق نرم افزار جامع آماری انجام شد. تحلیل داده ها نشان داد که ۶۳/۴ درصد از مشارکت کنندگان مرد، ۳۵/۶ درصد زن میباشند. ۱۷٪ از فارغ التحصیلان در ۵ سال اخیر و ۸۰٪ فارغ التحصیل سال ۸۵ به قبل بوده اند. نیز بر اساس پرسشنامه سه تم اصلی مربوط به میزان آشنایی با روشهای آموزش الکترونیک و تأثیرگذاری بر یادگیری و رضایت پزشکان از برنامه های مجازی و آموزش الکترونیک می باشد. ۱۱/۳٪ از افراد اعتقاد دارند که زیرساختها ضعیف، ۴۵/۱٪ متوسط، ۴۲/۳٪ مناسب هستند. ۵۵٪ آنها تأثیر آموزش را بر یادگیری خوب، ۴۰٪ متوسط و ۵٪ ضعیف دانستند. تنها ۲۴٪ از افراد با وسایل کمک آموزشی بسیار زیاد آشنا هستند. ۵۵٪ در حد مناسب، ۳۳/۸٪ متوسط و ۱۱/۳٪ ضعیفند. از نظر رضایت پزشکان از آموزش مجازی ۶۰٪ آنها رضایت زیاد و ۴۰٪ رضایت نسبی دارند. با توجه به اینکه پزشکان از آموزش مجازی رضایت مندی بالایی دارند برای استفاده از این روش باید با تدوین یک سیاست و خط مشی منسجم و رفع بازدارنده های زمینه ای کارهای بنیادی صورت پذیرد. (اکتشاف) exploration، (آموزش الکترونیکی) e-learning، (سهولت استفاده) ease of use.

واژه های کلیدی: اکتشاف، آموزش الکترونیک، سهولت استفاده.

A-10-78-1

بررسی اثربخشی آموزش مبتنی بر موبایل در آموزش ضمن خدمت اعضای هیئت علمی دانشگاه جهرم

لیلی مصلی نژاد^{*}، صدیقه نجفی پور

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی جهرم - جهرم - خیابان مطهری - دانشگاه علوم پزشکی جهرم

mossila_1@yahoo.com

مقدمه: امروزه با ایجاد و توسعه فناوری نوین شاهد حرکتی از آموزش استاد محور، کتاب محور، کلاس محور به سوی آموزش فراگیر محور برای هر فرد در هر مکان و زمان هستیم که دستیابی به آن هدف نیازمند فراهم آوردن امکانات و تجهیزات است که بتواند در کنار روش های سنتی یا متداول آموزش مستقل، مادام العمر، و طولانی مدت و مؤثر مهیا کند. آموزش مبتنی بر موبایل از شیوه های نوین و پر کاربرد در ابعاد آموزش و یادگیری است.

روش کار: این مطالعه یک مطالعه نیمه تجربی قبل و بعد است که با هدف بررسی تأثیر آموزش مبتنی بر موبایل بر یادگیری و سنجش اثربخشی آن بر روی یک گروه از اعضای هیئت علمی مشمول کارگاه های طرح درس انجام شده است. مطالب آموزشی حاوی ۱۰ اسلاید

روش کار: این مطالعه یک مطالعه مقطعی است که بر روی اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی جهرم انجام گردیده است. روش جمع آوری داده ها از طریق پرسشنامه حاوی اطلاعات دموگرافیک (جنس، تخصص و سابقه آموزشی) و سپس استاندارد های سواد اطلاعاتی در پنج بخش بوده است که از طریق پرسشنامه استاندارد مورد بررسی قرار گرفته است.

یافته ها: نتایج تحقیق نشان داد که میانگین سواد اطلاعاتی در کلیه حیطه ها متوسط تا ضعیف بوده و در سطح مطلوبی نمیباشد. اختلاف معنی داری در سواد اطلاعاتی اساتید بر حسب جنس، تخصص و سابقه آموزشی بدست نیامد. اما ارتباط معنی داری بین سطح سواد اعضا و استاندارد سوم وجود داشت. در موتورهای جستجو بیشترین استفاده از گوگل و در بین خدمات اینترنتی بالاترین درصد به ایمیل اختصاص داشت.

نتیجه گیری: نظر به نامطلوب بودن سطح سواد اطلاعاتی اعضای هیئت علمی، پیشنهاد می گردد که کلاسهای آموزشی، کارگاههای آموزشی و تمرینات عملی در این زمینه جهت افراد در نظر گرفته شود.

واژه های کلیدی: سواد اطلاعاتی، ارزیابی، اعضای هیئت علمی.

A-10-78-5

بررسی عوامل مرتبط با پذیرش تکنولوژی در دانشجویان علوم پزشکی جهرم

مهدی عبداللهی فرد*، کیمیا صحرائیان، لیلی مصلی نژاد

* دکتری عمومی دانشگاه علوم پزشکی جهرم - جهرم - خیابان مطهری - دانشگاه علوم پزشکی جهرم

mossla_1@yahoo.com

مقدمه: خود کارآمدی و انگیزش موضوعی مهم و اساسی در مدل پذیرش فناوری اطلاعات تلقی می شود که زمینه استفاده مناسب و درست از فناوری اطلاعات را فراهم می کند. این مطالعه با هدف بررسی سه عامل مهم در پذیرش فناوری از خودکارآمدی به اینترنت، نگرش اینترنتی و انگیزش پیشرفت به آن در دانشجویان علوم پزشکی جهرم تدوین شده است.

روش کار: در این مطالعه مقطعی با استفاده از نمونه گیری طبقه ای، تصادفی، میزان خودکارآمدی عمومی، پیشرفته و انگیزش پیشرفت اینترنتی در ۱۵۸ نفر از دانشجویان مورد بررسی قرار گرفت و سپس

انجام گردیده است. نمونه گیری از طریق طبقه ای - تصادفی از کلیه دانشجویان رشته های مختلف ۶ گانه دانشگاه انجام و جهت گردآوری داده ها از آزمون یانگ (۱۹۹۶) که توسط محققین ایرانی هنجاریابی شده است. استفاده گردید. پرسشنامه با ۲۰ گویه یک روش خود گزارش دهی بوده و ابعادی چون بی توجهی به وظایف شغلی، فقدان کنترل، مشکلات اجتماعی، تأثیر بر عملکرد و استفاده بیش از حد از چت روم را مورد بررسی قرار می دهد. جهت آنالیز داده ها از آمار توصیفی و سپس تحلیلی چون کای و آنالیز واریانس و کی استفاده گردید.

یافته ها: نتایج نشان داد که ۸۹/۸ افراد اعتیاد ضعیف، ۸/۲ متوسط و ۲/۰ به اعتیاد اینترنتی شدید مبتلا بودند. ارتباط مثبتی بین اعتیاد اینترنتی و جنس وجود داشت ($P=0/005$). دیگر یافته ها نشان داد که اختلاف معنی داری در دو جنس از نظر ابعاد اعتیاد در مواردی چون (استفاده مرضی از چت روم ($P=0/1$) از دست دادن کنترل ($P=0/001$) و اختلال در عملکرد وجود داشت. همچنین اختلاف معنی داری در استفاده مرضی از چت روم ها با $P=0/000$ ، از دست دادن کنترل ($P=0/001$) و اختلال عملکرد ($P=0/006$). در بین رشته تحصیلی وجود داشت.

نتیجه گیری: نظریه پیچیدگی عصر امروزی در استفاده از تکنولوژی، به نظر می رسد لازم است آموزش های لازم در خصوص نحوه استفاده از آن در دانشگاه ها مد نظر قرار گیرد تا با پیشگیری از اثرات سوء آن بتوانیم امکان، استفاده مطلوبتر از آن را فراهم سازیم.

واژه های کلیدی: اعتیاد اینترنتی، دانشجویان علوم پزشکی، سلامت روان.

A-10-78-3

بررسی سواد اطلاعاتی در اساتید دانشگاه علوم پزشکی جهرم

لیلی مصلی نژاد*، صدیقه نجفی پور، شیوا بیگی زاده

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی جهرم - جهرم - دانشگاه علوم پزشکی

mossla_1@yahoo.com

مقدمه: سواد اطلاعاتی عبارتست از مشخص کردن نیاز های اطلاعاتی، سازماندهی اطلاعات، مشخص کردن منابع اطلاعاتی مورد نیاز، استفاده موثر از منابع اطلاعاتی به صورت خلاقانه و تشریک اطلاعات. سواد اطلاعاتی یکی از ملزومات اهداف آکادمیک چون نوشتن مقاله و مطرح شدن در گروه است. همچنین یکی از نیازهای مهارت های اساسی هر فرد در یادگیری مادام العمر است. این مطالعه با هدف ارزیابی سواد اطلاعاتی در اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی جهرم انجام گردیده است.

جهت ارزشیابی دوره آموزش مجازی برنامه MPH پزشک خانواده در دانشگاه علوم پزشکی شیراز انجام گرفت.

روش کار: این مطالعه یک مطالعه کیفی و کمی است. این ارزشیابی به روش کرک پاتریک انجام گرفت. جامعه مورد مطالعه شامل کلیه پزشکان شرکت کننده ورودی بهمن ۸۸ در طرح پزشک خانواده (۳۳ نفر) در دانشگاه علوم پزشکی شیراز بود. این افراد کلیه فرم های دستیابی به اهداف، مقایسه میزان یادگیری دروس، سنجش کیفیت CD ها و سنجش محیط آموزشی را تکمیل نموده، سپس داده ها با نرم افزار SPSS، Version 14 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. همچنین آزمون OSCE جهت ارزشیابی سطح سوم مدل کرک پاتریک توسط مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی برگزار شد. جهت ارزیابی کیفی دوره از اساتید مدرس برنامه مصاحبه نیمه ساختارمند به عمل آمد و فرم های نظرسنجی باز توسط فراگیران تکمیل شد.

یافته ها: تعداد ۱۵ نفر از پزشکان شرکت کننده در تکمیل پرسشنامه و ۱۲ نفر در آزمون OSCE شرکت نمودند. در بین دروس ارائه شده مطلوب ترین و کاربردی ترین درس ارائه شده از نظر حجم مطالب و مداخلات تشخیصی و درمانی مربوط به مدیریت سرپایی بیماری های سالمندان و مبانی اپیدمیولوژی بود و کمترین میزان مطلوبیت از نظر محتوا، کاربرد و مداخلات تشخیصی و درمانی مربوط به دروس اصول ارتقاء و ترویج سلامت، Case management و ارائه خدمات و مراقبت های مدیریت شده بود. در آزمون OSCE برگزار شده بهترین میانگین نمرات فراگیران مربوط به درس زنان و کمترین آن مربوط به درس اطفال بود.

نتیجه گیری: با توجه به یافته های بدست آمده چنین نتیجه گیری می شود که فراگیران نامناسب بودن کیفیت CD ها، شروع دوره MPH به صورت سریع و کارشناسی نشده، وجود نکات ابهام فراوان در دستورالعمل و آینده رشته MPH پزشک خانواده و شیوه برگزاری آزمون ها را از مهمترین نقاط ضعف برنامه و افزایش دانش و میزان یادگیری شرکت کنندگان را مهمترین نقطه قوت برنامه برشمردند.

واژه های کلیدی: پزشک عمومی، MPH پزشک خانواده، ارزشیابی، آموزش مجازی.

میزان عوامل مرتبط با تکنولوژی برحسب سن، جنس و رشته تحصیلی مورد بررسی و تحلیل قرار گرفت. از آمار توصیفی و سپس تحلیلی چون آزمون تی، آنالیز واریانس و کای در تحلیل آماری استفاده گردید.

یافته ها: نتایج تحقیق نشان داد که ۵۷/۹٪ دانشجویان با بیشترین درصد از خودکارآمدی عمومی متوسطی برخوردار بودند، ۵۴/۷٪ دارای انگیزش پیشرفت اینترنتی قوی، و ۵۸/۸٪ دارای خودکارآمدی پیشرفته متوسطی بودند. ارتباطی بین مؤلفه های خودکارآمدی و انگیزش و رشته و جنس دانشجویان وجود نداشت. اختلافی بین مؤلفه های مذکور، جنس و رشته تحصیلی بدست نیامد. اما اختلاف معنی داری در مؤلفه های خودکارآمدی و انگیزش با سن بدست آمد که خودکارآمدی عمومی و سپس انگیزش پیشرفت اینترنتی با (P=۰/۰۰۰۱) و سپس (P=۰/۰۳) معنی دار بود.

نتیجه گیری: با توجه به اهمیت تکنولوژی در کلیه عرصه های زندگی و از جمله ابعاد علمی، لازم است خودکارآمدی دانشجویان از طریق آموزش های مناسب تقویت و استفاده مؤثرتر از آن را فراهم ساخت.

واژه های کلیدی: خودکارآمدی، انگیزش پیشرفت اینترنتی، دانشجویان علوم پزشکی.

A-10-306-2

ارزشیابی دوره آموزش مجازی برنامه MPH پزشک خانواده در دانشگاه علوم پزشکی شیراز

آیدا دوستکام*، میترا امینی، جواد کجوری، غلامرضا عبدالمهدی فرد، محبوبه صابر، محمد رضا دهقانی، زهره اسماعیل زاده، هاجر شیبی، پریسا نبیسی، محمد مراد جعفری، رویا خلیلی، مریم شهابی، ماریا جلالی، صدیقه مختارپور

* پزشک دانشگاه علوم پزشکی شیراز مرکز توسعه - شیراز. خ. زند. دانشکده پزشکی

aidoostkam@yahoo.com

مقدمه: دوره مدیریت عالی بهداشت عمومی که به اختصار MPH نامیده می شود با هدف توانمندسازی پزشکان خانواده شاغل در نظام سلامت کشور ایران طراحی شده است. محتوای آموزشی این دوره در ارتباط با مدیریت، حفظ و ارتقای سلامت عمومی است که بر اساس آن دانش آموختگان، توانمندی هایی را در زمینه های مدیریت مراقبت های عمومی خط اول مبتنی بر نیازهای خانواده، جامعه و نظام سلامت به صورت جامع و پیوسته کسب می کنند. هدف این مطالعه

A-10-356-1

درک تجارب دانشجویان دکترای پرستاری از آموزش ترکیبی:
یک مطالعه کیفی

شهرزاد غیاثوندیان، علیرضا نیکبخت، عبدالحسین امامی سیگارودی *

* مربی دانشگاه علوم پزشکی گیلان - رشت دانشگاه علوم پزشکی
گیلان دانشکده پرستاری شهید بهشتی

kasraema2004@yahoo.com

مقدمه: امروزه مفهوم آموزش ترکیبی در حوزه پزشکی و پرستاری پذیرفته شده و از سوی مدارس پزشکی و پرستاری متعدد در اقصی نقاط جهان به کار گرفته می شود. توسعه اینترنت و فناوری های ارتباطی به عنوان ابزار دسترسی و گسترش اطلاعات، آموزش ترکیبی را به یک شیوه فراگیر مبدل ساخته است. بنابراین جای دارد برای هموار کردن حرکت آینده، ضعف ها و قدرت های استفاده از این سیستم را به مدد انجام پژوهش مبتنی بر تجارب، پیدا کرده و مسیر حرکت و میزان بکارگیری این امکان را در آینده بهبود ببخشیم؛ لذا این مطالعه با هدف تبیین تجارب دانشجویان مقطع دکترای پرستاری از آموزش ترکیبی انجام شد.

روش کار: پژوهش حاضر یک تحقیق کیفی از نوع پدیدارشناسی توصیفی است. هدف فنومنولوژی توصیفی، توصیف یک تجربه همانطور که بوسیله شرکت کنندگان مطالعه زندگی می شود، است. ابزار گردآوری داده ها مصاحبه نیمه ساختار و عمیق بود. نمونه گیری مبتنی بر هدف بوده و تا غنای داده ها ادامه یافت. پس از انتخاب شرکت کنندگان براساس معیارهای ورود به مطالعه، توضیحات لازم به آنان داده شد و قبل از شروع مصاحبه مجدداً از شرکت کننده جهت ضبط مصاحبه ها، اجازه و رضایت گرفته شد. نظر به ماهیت پدیده مورد بررسی در این مطالعه، یکی از روشهای موجود تجزیه و تحلیل استقرایی پدیدار شناسانه تحت عنوان روش کلایزی مورد استفاده قرار گرفت.

یافته ها: به طور کلی سه مفهوم اصلی به دست آمده از داده ها عبارت بودند از: ۱- هم افزایی ۲- وابسته بودن ۳- تعامل خاص. زیرمفهوم های هم افزایی عبارتند از: رافع مشکل محدودیت وقت در کلاس حضوری، امکان خود مدیریتی و انتقال نگرش و تجربه. وابسته بودن شامل: زیر ساخت، اورینت بودن و تعامل خاص شامل: برداشت دور، شکننده بودن، ضعف انتقال که هر کدام از اینها خود دارای زیرمفهومها می بودند.

نتیجه گیری: اجزای روش ترکیبی مکمل هم هستند، که توجه به محورهای آن می تواند توان هم افزایی آن را تقویت کند. بعلاوه جنبه آموزش از راه دور آن وابسته به زیر ساخت و اورینت بودن فراگیر و مدرس است که فراهم بودن هر چه بیشتر آن می تواند هدف آموزش

A-10-318-1

بررسی تاثیر استفاده از سیستم ارسال روزنامه الکترونیکی پزشکی به وسیله (پیامک) تلفن همراه بر میزان آگاهی و دانش پرستاران شاغل در بخش سی سی یو در بیمارستان نمازی شیراز

سید حبیب اله کواری *، کیان نوری

* استادیار دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی - تهران- اوین خ
کودکیار-دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

kavarih@gmail.com

مقدمه: امروزه فناوری رایانه امکان بهره مندی از انواع آموزش های مجازی را برای کلیه کارکنان بخش بهداشتی درمانی و از جمله پرستاران را فراهم نموده است.

روش کار: این یک پژوهش مداخله ای است. که در آن میزان آگاهی و دانش کلیه پرسنل پرستاری شاغل در بخش سی سی یو بیمارستان نمازی را از طریق یک پرسشنامه حاوی سوالات کاربردی دانش پرستاری قلبی شامل: (آشنائی با کاربرد داروهای قلبی، نحوه احیاء، فرآیند و توجهات پرستاری بیماران قلبی، خواندن نوارهای قلبی، نحوه کار و فعالیت در بخش سی سی یو و ...) سنجیده شده و سپس بعد از ارسال ده روزنامه الکترونیکی حاوی اطلاعات ضروری فوق الذکر از طریق پیامک تلفن همراه در طی یک ماه جهت پرستاران شاغل در بخش مذکور مجدداً میزان آگاهی و دانش آنان سنجیده شد و با هم مقایسه گردید.

یافته ها: یافته های حاصل از این پژوهش نشان داد که اختلاف معنی داری در زمینه افزایش آگاهی و دانش پرستاران شاغل در بخش سی سی یو بیمارستان نمازی شیراز قبل و بعد از ارسال روزنامه الکترونیک حاوی اطلاعات مورد نیاز آنان از طریق پیامک وجود داشت. (۴۸۹) p < .05

نتیجه گیری: با توجه به نتایج حاصل از این پژوهش و در اختیار قرار داشتن فناوری تلفن همراه در اقصی نقاط کشور عزیزمان ایران می توان با کمک این فناوری، در اسرع وقت جدید ترین اطلاعات پزشکی و بهداشتی و پیراپزشکی را در اختیار کلیه متخصصین و کارکنان و پرستاران اعل در این بخش ها در نقاط بسیار دور افتاده گذاشته و حتی این اطلاعات را بر اساس خواسته و نیاز آنان گسترش داده و تنوع بخشید.

واژه های کلیدی: روزنامه الکترونیکی، پیامک، تلفن همراه، دانش پرستاران، بخش سی سی یو، شیراز.

نتیجه گیری: با توجه به اهداف تعریف شده برای آموزش و تحصیلات دانشگاهی در ایران، اهمیت پرداختن به ساختار مراکز و مؤسسات آموزش الکترونیکی به ویژه دانشگاههای مجازی در ایران به وضوح روشن می شود. شکی نیست که سیستم آموزشی سنتی در عصر حاضر نمی تواند نیازهای جامعه اطلاعاتی امروز را پاسخ گوید، پس لازم است این نظام سنتی در درون پیکربندی خود دچار دگرذیسی شود و فرآیند انطباق پذیری در راستای نیازهای جوامع امروز را شاهد باشد.

واژه های کلیدی: آموزش الکترونیک، مزایا، علوم پزشکی.

یعنی یادگیری را تحت تاثیر قرار دهد. از طرفی تعامل در این روش ویژگی و تهدیدهایی دارد که باید مورد توجه واقع شود.

واژه های کلیدی: آموزش ترکیبی، دکترای پرستاری، درک تجارب.

A-10-433-1

مزایای روش تدریس آموزش الکترونیکی در مقایسه با روش سنتی در علوم پزشکی

معصومه باقری نسامی، جبار حیدری فرد*

* مربی دانشکده پرستاری دانشگاه علوم پزشکی مازندران - ساری

heydari347@yahoo.com

مقدمه: آموزش الکترونیکی که سابقه ای نه چندان طولانی دارد، فرآیندی از آموزش را در بر می گیرد که در آن از انواع ابزار و رسانه های الکترونیکی چون ویدئو، ماهواره، لوح فشرده، اینترنت، شبکه و ... برای آموزش استفاده می شود. علاوه بر مزیتهایی که آموزش الکترونیکی ماهیتا از آن برخوردار است، یکی از مهمترین دلایل ضرورت سازماندهی مراکز و مؤسسات آموزش الکترونیکی در ایران، تقاضای روزافزون آموزش به ویژه آموزش عالی در کشور است که با توجه به محدودیت منابع و ظرفیت آموزشی در نظام آموزشی فعلی به یک موضوع خاص اجتماعی تبدیل شده است. هدف این مقاله مروری بررسی مزایای روش تدریس آموزش الکترونیکی در مقایسه با روش سنتی در علوم پزشکی می باشد.

روش کار: این مطالعه یک مقاله مروری است که با بررسی پایگاه داده های در دسترس مانند Science, pubmed, MEDLINE, SID, Direct, ProQuest, IRANMEDEX با کلید واژه های مربوطه، جستجو شد که در نهایت نتایج مقالات کاملا مرتبط جهت بررسی مورد مطالعه و تفسیر قرار گرفتند.

یافته ها: برجسته ترین مزیت این آموزش جدایی استاد از دانشجویان، همینطور فرا مکان و زمان بودن آموزش از طریق این سیستم از ویژگیهای بارز دیگر این شیوه آموزشی در قرن ۲۱ است. پیشرفت روزافزون تکنولوژی و خصوصا تکنولوژی اطلاعات باعث تغییرات بسیاری در زمینه آموزش الکترونیکی شده است. عواملی چون کاهش هزینه آموزش، سهولت حضور در کلاسهای مجازی، تنوع دروس، زمان انتخاب آن، کاهش هزینه رفت و آمد و انعطاف پذیری زیاد آموزش الکترونیکی در گسترش این پدیده تاثیرگذار بوده است.

A-10-369-4

ارائه درس جمعیت شناسی و تنظیم خانواده به روش مجازی و مقایسه آن با روش حضوری

ناهید مهران*، علیرضا شعوری بیدگلی، مریم طبیبی

* عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی قم - قم - خ ساحلی - مجتمع آموزشی - دانشکده پرستاری و مامایی

n_mehran59@yahoo.com

مقدمه: استفاده از فنون آموزشی مختلف در جهت ارتقاء کیفیت آموزش از جایگاه ویژه ای برخوردار است. تدریس اثر بخش باعث دستیابی به اهداف آموزشی و یادگیری بهتر فراگیر می شود. لزوم حضور مستمر دانشجویان متاهل در کلاس درس و مشغله های خاص زندگی متاهلی سبب شد مطالعه فوق با هدف تعیین مزایا و معایب ارائه درس جمعیت و تنظیم خانواده به دو روش مجازی و حضوری از دیدگاه دانشجویان انجام شود.

روش کار: این مطالعه مداخله ای با بررسی حدود ۱۰۰ نفر از دانشجویان مشغول به تحصیل دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی قم در سال ۱۳۹۰ انجام شد. قبل از شروع ترم، دانشجویان متاهل و دانشجویان در شرف ازدواج در گروه مجازی قرار گرفته و لوح فشرده حاوی اسلایدها و سه رفرنس اصلی درس در اختیارشان گذاشته شد. دانشجویان مجرد نیز در گروه حضوری قرار گرفتند. در پایان ترم نظرات دانشجویان هر دو گروه از طریق پرسشنامه های روایی شده توسط اساتید مربوطه پرسیده شد و با استفاده از برنامه SPSS و آمار توصیفی و تحلیلی (تستهای کای دو و تی تست) آنالیز شد.

یافته ها: ۷۰/۶٪ نمونه ها، مونث و ۲۹/۴٪ مذکر بودند. ۶۷/۹٪ مجرد و بقیه متاهل، ۳۲/۷٪ در گروه مجازی و ۶۷/۳٪ در گروه حضوری

گردید. سپس میانگین نمرات دانشجویان با استفاده از آزمون آماری t-test مقایسه و ارزیابی گردید.

یافته ها: نتایج حاصل از ضریب دشواری و ضریب تمیز آزمون های پایان دوره اختلاف معنی داری را نشان نداد، بنابراین می توان این دو آزمون را تقریباً معادل در نظر گرفت. مقایسه میانگین کل نمرات دو گروه نشان می دهد که از نظر میزان یادگیری و موفقیت در آزمون پایان دوره اختلاف معنی داری بین دانشجویان دو گروه وجود ندارد. (t-test, p=0.65).

نتیجه گیری: با وجود عدم تفاوت در میانگین نمرات دانشجویان، بدلیل رضایت و علاقمندی دانشجویان در استفاده از این نرم افزار و مزایایی که برای آن از جنبه های مختلف آموزش الکترونیکی و Mobile-learning وجود دارد، همچنین در راستای ترویج فرهنگ آموزش Mobile-learning و دسترسی به اطلاعات بدون محدودیت مکانی و زمانی، استفاده از این نرم افزار در سایر دانشگاهها توصیه می شود.

واژه های کلیدی: قارچ شناسی، فرهنگ لغت، آموزش الکترونیکی، Mobile-learning.

بودند. تنها بین وضعیت تاهل و شرکت در دوره های حضوری/مجازی (P=0/03)، بین جنسیت و سوال «مجازی بهتر است یا حضوری» (P=0/01) و بین حضوری/مجازی بودن دانشجو با دیدگاه آنان در مورد اینکه (مجازی بهتر است یا حضوری) (P= 0/005) رابطه آماری معنی داری مشاهده شد.

نتیجه گیری: اکثر دانشجویان ضمن تاکید بر تشکیل کلاس های حضوری، بیشتر خواستار مجازی بودن مبحث جمعیت شناسی و حضوری بودن مبحث تنظیم خانواده بودند. نظر به سطح بالای رضایت بالای دانشجویان از روش تدریس مذکور، ارائه این درس بدین صورت، به سایر دانشگاهها نیز پیشنهاد می گردد.

واژه های کلیدی: درس جمعیت شناسی و تنظیم خانواده، مجازی، دانشجو.

A-10-457-1

طراحی نرم افزار دیکشنری تخصصی قارچ شناسی پزشکی قابل نصب بر روی گوشی تلفن همراه

سعید امانلو*، داریوش رستمی، رضا دیده دار

* مربی عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی زابل - سیستان و بلوچستان

ama.myco@gmail.com

مقدمه: با توسعه فناوریهای نوین و تحولات جهانی، آموزش استاد محور، کتاب محور و کلاس محور به سوی آموزش فراگیر محور برای هر فرد در هر مکان و زمان گرایش پیدا کرده است. به همین دلیل و با هدف توسعه آموزش عمومی و فراگیر محور و ترویج تکنولوژی آموزشی mobile-learning دیکشنری تخصصی قارچ شناسی پزشکی طراحی و اجرا گردید.

روش کار: از آنجائیکه لغات و اصطلاحات قارچ شناسی بسیار تخصصی و دامنه محدودی دارند و در بسیاری از منابع چاپی و الکترونیکی یافت نمی شوند، در ابتدای نیمسال اول سال تحصیلی ۹۰-۸۹ نرم افزار دیکشنری تخصصی قارچ شناسی پزشکی تحت جاوا با قابلیت نصب و اجرا بر روی گوشی تلفن همراه طراحی و بعنوان بسته کمک آموزشی در اختیار دانشجویان ترم ۳ رشته داروسازی دانشگاه علوم پزشکی زابل قرار گرفت و آخر ترم تحصیلی نمرات دانشجویان گروه مورد مطالعه و گروه کنترل ارزیابی و مورد مقایسه قرار گرفت. از آنجائیکه سوالات آزمون پایان دوره دو گروه یکسان نبود، ضریب دشواری و ضریب تمیز آزمون های بعمل آمده برای هر دو گروه محاسبه و با یکدیگر مقایسه

A-10-507-5

مودل: راه حلی اقتصادی برای یادگیری الکترونیکی موفق

حبیب ا... قمی*، علیرضا زادگان، ولی علیزاده، محمد علی همتی

* کارشناس آموزش زبان انگلیسی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز - تبریز خیابان دانشگاه دانشکده دندانپزشکی

habibollahghomi6@gmail.com

مقدمه: مودل بعنوان یک محیط یادگیری پویای هدفمند، سیستمی عظیم، متنوع و مختلط برای مدیریت دوره و مدیریت یادگیری الکترونیکی است. ابزارها در مودل فراوان هستند، اما چیزی که بطور مساوی برای تدریس موثر استفاده از مودل مهم است تمایل معلم یا تسهیل کننده به دانش و بکاربردن اصول آموزشی ساختاری است. در این مقاله رشد پذیرش مودل، نرم افزار سورس باز، دلایل استفاده از مودل، طراحی آموزشی، مزایا و معایب مودل، و نحوه ارتقای تدریس و یادگیری از طریق مودل، را مورد توجه قرار می دهیم. امروزه با وجود در دسترس بودن سیستمهای مدیریت یادگیری سورس باز (LMS)، به علت رشد سریع مودل به آن تمرکز داریم. همچنین بخاطر جمع کثیری از افراد حرفه ای و معلمینی که خیلی راغب هستند، تجربه

A-10-593-1

آموزش مجازی مهارت‌های عملی در آموزش پزشکی

مینومیترا چهرزاد*، شادمان رضاماسوله، رزا ازخسروی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی گیلان - دانشکده پرستاری و مامایی رشت

chehrzad@gums.ac.ir

مقدمه: گستره وسیع مهارت‌های عملی در آموزش پزشکی نیازمند روش‌هایی است که یادگیری را هر چه سریعتر، راحت تر و عمیق تر نماید، همچنین برای به روز بودن و عقب نیفتادن از عصر اطلاعات باید روش‌هایی را استفاده نمود که برای دانشجویان جذاب بوده، در آنها انگیزه ایجاد نماید و آنها را برای ورود به بازار کار آماده نماید؛ لذا این پژوهش با هدف مقایسه تأثیر دو روش آموزشی -Demos- tration and استفاده از Multi Media DVD در فضای مجازی بر مهارت‌های علمی دانشجویان دانشکده های پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی گیلان انجام شد.

روش کار: در این پژوهش نیمه تجربی، ۸۰ نفر از دانشجویان ترم اول پرستاری، مامایی و اتاق عمل شاغل به تحصیل در دانشکده های پرستاری و مامایی گیلان که قبلاً تحت هیچگونه آموزش مهارت‌های عملی قرار نگرفته بودند، به روش سرشماری از کل جامعه نمونه گیری شدند. ابزار گرد آوری داده ها پرسشنامه مشخصات دموگرافیک و چک لیست مشاهده ای سنجش مهارت‌ها و Multi Media DVD آموزش مهارت‌ها بود. روایی ابزار با استفاده از اعتبار محتوی و پایایی آن از طریق Testretest مورد سنجش قرار گرفت. پس از کسب رضایت آگاهانه از واحدهای مورد پژوهش، ابتدا پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک توسط آنها تکمیل و سپس با استفاده از چک لیست، پیش آزمون عملی از دانشجویان بعمل آمد، سپس دانشجویان بطور تصادفی به دو گروه ۴۰ نفره تقسیم شدند. یک گروه با استفاده از Multi Media DVD و گروه دیگر با روش Demonstration (نمایش عملی) تحت آموزش مهارت‌های عملی قرار گرفتند. سپس ساعاتی برای انجام تمرینات عملی به دانشجویان اختصاص داده شد. یک هفته پس از برگزاری جلسات تمرین، از هر دو گروه آزمون نهایی عملی با همان چک لیست اولیه بعمل آمد.

یافته ها: یافته ها نشان داد بیشترین درصد واحدهای مورد پژوهش در دو گروه آموزشی به ترتیب، ۶۲/۵٪ و ۵۷٪، مونث، ۵۷/۵٪ و ۴۲/۵٪، ۱۹ ساله و ۶۲/۵٪ و ۶۷/۵٪ علاقه زیاد به رشته تحصیلی خود داشتند. همچنین در این دو گروه به ترتیب ۹۲/۵٪ و ۹۰٪ در بستگان درجه اول، فرد شاغل در مراکز بهداشتی و درمانی نداشتند.

نتیجه گیری: نتایج در ارتباط با اهداف پژوهش نشان داد که هر دو

یادگیری برخط را بهبود می بخشند و از آن پشتیبانی می کنند مودل را انتخاب میکنیم. متخصصین یادگیری الکترونیکی دائماً در جستجوی ایده های نو و راههای یادگیری برخط موفق مخصوصاً روشهای مقرون به صرفه هستند.

واژه‌های کلیدی: یادگیری الکترونیکی موفق، راه حل اقتصادی، مودل، مدیریت دوره، مدیریت یادگیری، تدریس موثر.

A-10-507-13

نقش آموزش مجازی در تحول و نوآوری آموزش علوم پزشکی از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تبریز در سال ۱۳۹۰

حبیب ا... قمی*، علیرضا زادگان، شاپور نادراف، حسن سلامی، ولی علیزاده

* کارشناس آموزش زبان انگلیسی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز - مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

habibollahghomi6@gmail.com

مقدمه: در هزاره سوم با توجه به تغییرات سریع و پرشتاب در عرصه علم و فناوری ما شاهد تحول عمیق در استراتژی، چهارچوب ها و شیوه‌های آموزشی هستیم، این مطالعه در واقع به نقش آموزش مجازی در تحول و نوآوری آموزش از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تبریز پرداخته است.

روش کار: به روش توصیفی تحلیلی و از نوع پیمایشی می‌باشد، جمع‌آوری داده ها از طریق پرسشنامه ۲۵۰ بصورت تصادفی ساده و حضور در بین دانشجویان در سال تحصیلی ۹۱-۹۰ انجام گرفته، که به تعداد ۲۲۰ پرسشنامه تکمیل و برگردانده شد، داده‌ها با برنامه SPSS و روش لیکرت تجزیه و تحلیل شدند. پایایی مطالعه براساس آزمون آلفای کرونباخ ۰/۸۸۴ می باشد.

نتیجه گیری: از نظر دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تبریز موضوع فرا زمانی و فرامکانی بودن آموزش مجازی از بالاترین میانگین اهمیت برخوردار است.

واژه‌های کلیدی: آموزش مجازی، تحول و نوآوری، دیدگاه دانشجویان.

A-10-480-1

طراحی ابزاری جهت ارزشیابی برنامه های آموزش الکترونیک

محمد رضا عبدالملکی*، صدیقه مومنی

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی کردستان - مرکز توسعه آموزش پزشکی

rezaabdolmalki@yahoo.com

مقدمه: از آن جا که یکی از عناصر و اجزاء لاینفک هر برنامه نظام ارزشیابی آن برنامه است، در پایان هر دوره آموزشی باید کل مراحل طراحی و اجرا ارزشیابی شود. از طرفی برای انجام ارزشیابی نیز نیازمند ابزار هایی می باشیم که فرایند ارزیابی ما را عینی سازد. با عنایت به این موضوع به منظور ارزشیابی برنامه های آموزش الکترونیک به طراحی چک لیستی با استفاده از مرور متون در این زمینه پرداخته شده است.

روش کار: این مقاله با مرور مقالات و کتب موجود در زمینه ی آموزش الکترونیک جهت شناسایی شاخص های ارزشیابی برنامه های آموزش مجازی به منظور تدوین چک لیست مناسب انجام گردید. به جهت روایی صوری و محتوا چک لیست طراحی شده به تایید ۶ نفر از صاحب نظران رسید.

یافته ها: پس از مرور مقالات ۵ محور اصلی در نظر گرفته شد، که شامل: محتوای آموزشی ۱۰ شاخص، سازماندهی و طراحی آموزشی ۱۵ شاخص، استفاده موثر و مناسب از تکنولوژی ۵ شاخص، استفاده از استراتژیهای یادگیری فعال ۵ شاخص و ارزیابی تکوینی دانشجو ۵ شاخص می باشد؛ و در نهایت کل شاخص ها در قالب یک جدول به صورت چک لیست تدوین گردید.

نتیجه گیری: به طور یقین به خاطر شبکه جهان گستر وب، آموزش از راه دور و دوره های مکاتبه ای مرسوم به شکل گذشته نخواهد بود. این امکان برای تمامی سطوح تعلیم و تربیت وجود دارد که از قابلیت های اینترنت برای عرضه آموزش استفاده کند. آموزش از راه دور نیز مانند تمامی برنامه های آموزشی دیگر نیازمند نظام ارزشیابی به منظور ارتقای کیفیت در تمامی اجزای برنامه می باشد. در فرایند ارزشیابی نیز برای به حداقل رساندن خطا نیاز به استفاده از ابزارهای عینی است. چک لیست طراحی شده به منظور ارزشیابی دوره های آموزش از راه دور به نظر می رسد که از عینیت کافی برخوردار باشد.

واژه های کلیدی: آموزش الکترونیک، آموزش از راه دور، ارزشیابی برنامه

روش آموزشی فوق بر عملکرد دانشجویان تاثیر داشته و اختلاف آماری معنی داری در مرحله قبل و بعد از آموزش در هر دو گروه مشاهده شد.

واژه های کلیدی: مهارت های عملی، آموزش مجازی، آموزش پزشکی.

A-10-539-2

نقش آموزش الکترونیکی (غیر حضوری) بعنوان یک الگوی نو و تحول آفرین در آموزش عالی از دیدگاه دانشجویان دانشکده دندانپزشکی تبریز در سال ۱۳۹۰

علیرضا زادگان*، حبیب اله قمی، نادره زادگان، اقدس ممقانی، حسن سلامی، میرجلیل ارجمند، بشیر میرزائزاد، شاپور نادر فام

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی تبریز - تبریز - مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

alirezaa69@gmail.com

مقدمه: هزاره سوم شاهد تحولات بنیادی در عرصه های مختلف علم، فناوری های تکنولوژیکی و روشهای آموزشی نو هستیم، این مطالعه به نقش آموزش الکترونیکی (غیر حضوری) بعنوان یک الگوی نو و تحول آفرین در آموزش عالی از دیدگاه دانشجویان دانشکده دندانپزشکی تبریز در سال ۱۳۹۰ با استفاده از پرسشنامه در قالب ۱۰ سؤال و پرسش از دانشجویان طراحی و پس از تکمیل آنها و آنالیز سئوالات از طریق نرم افزار SPSS، کاهش مسائل زیست محیطی (آلودگی هوا و صوتی)، کاهش ترافیک و تردهای اضافی و استفاده بهینه از منابع و امکانات کشور ۳،۳۸، از بالاترین اولویت و میانگین اهمیت قائل بودند و به دانشجویان با توجه به ظرفیت و توانایی ها مطالب آموزشی را با سرعت دلخواه یاد می گیرد. یعنی ۳/۰۷ کمترین میانگین را به خود اختصاص داده است.

واژه های کلیدی: نقش آموزش الکترونیکی (غیر حضوری)، الگوی نو و تحول آفرین، آموزش عالی، دیدگاه.

A-10-620-3

میزان استفاده اساتید و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی
بوشهر از کتابخانه ملی دیجیتال پزشکی

ثریا زحمتکش*، کامران میرزایی، حسین غلامپور

* پزشک عمومی - مربی گروه بهداشت عمومی دانشگاه علوم پزشکی
بوشهر - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

s.zahmatkesh@bpums.ac.ir

مقدمه: اساتید و دانشجویان علوم پزشکی نیازمند منابع اطلاعاتی مختلف و وسیعی هستند تا حوزه وسیع دانش و فعالیت خود را تحت پوشش قرار دهند. یکی از نکات مهم در این خصوص میزان دسترسی به موقع به منابع اطلاعاتی گسترده است. هدف از این مطالعه تعیین میزان استفاده اساتید و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر از منابع کتابخانه دیجیتال پزشکی INLM می باشد.

روش کار: در یک مطالعه توصیفی - تحلیلی با استفاده از پرسشنامه اطلاعات جمع آوری شد. پرسشنامه حاوی اطلاعاتی در مورد میزان آشنایی و استفاده از منابع ارائه شده در کتابخانه دیجیتال علوم پزشکی بود. داده ها پس از جمع آوری با نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: میزان استفاده از منابع کتابخانه دیجیتال پزشکی در اساتید و دانشجویان به ترتیب ۸۸٫۹٪ و ۲۶٫۸٪ بود. ۳۳٫۳٪ اساتید و ۵٫۳٪ دانشجویان با نحوی جستجوی صحیح در منابع کتابخانه دیجیتال پزشکی آشنایی داشته و تنها ۴۶٫۹٪ اساتید و ۴٫۴٪ دانشجویان موفق به جستجوی مقالات خود در این منابع شده بودند. سایت scopus بیشترین (اساتید) ۸۲٫۷٪ و دانشجویان (۵۸٫۶٪) و سایت های Nurs-Index ing در اساتید (۲۹٫۶٪) و Best Practice در دانشجویان (۲۹٫۶٪) کمترین مراجعه کننده را داشت. سایتهای Science Direct در اساتید (۵۸٫۰٪) و Scopus در دانشجویان (۵۸٫۲٪) بیشترین و سایت های Best Practice در اساتید (۴٫۹٪) و chrane در دانشجویان (۳۳٫۳٪) کمترین کمک را در پیشبرد اهداف پژوهشی دانشجویان داشت. بیشترین علت عدم استفاده از منابع عدم آشنایی با پایگاهها بود (در اساتید و دانشجویان به ترتیب ۷۶٫۵٪ و ۷۲٫۷٪). بین میزان استفاده از منابع و تخصص اساتید، رشته دانشجو و مقطع تحصیلی آنان رابطه ای دیده نشد. بین میزان آشنایی با سایت ها و استفاده از آن در هر دو گروه رابطه معنی داری مشاهده شد ($p > 0,000$).

نتیجه گیری: میزان آشنایی اساتید و دانشجویان با سایت های علمی علوم پزشکی اندک و نیازمند اجرای برنامه های آموزشی جهت افزایش استفاده از این خدمات وجود دارد. برگزاری کارگاه های آموزشی استفاده از کتابخانه ملی دیجیتال پزشکی جهت آشنایی اساتید و دانشجویان با

A-10-620-2

مقایسه اثربخشی دو روش آموزشی «آموزش الکترونیک و آموزش در گروه های کوچک» با آموزش در گروه کوچک در آموزش مراقبت بیماریهای اسهالی کودکان

ثریا زحمتکش*، کامران میرزایی، لیلا گودرزی

* پزشک عمومی - مربی گروه بهداشت عمومی دانشگاه علوم پزشکی
بوشهر - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

s.zahmatkesh@bpums.ac.ir

مقدمه: بکارگیری یادگیری الکترونیکی به تنهایی برای دروس عملی مقدور نیست. اما استفاده از ترکیبی از روش های مختلف آموزش در کنار این روش مناسب به نظر می رسد. هدف این پژوهش مقایسه اثربخشی دو روش ترکیب آموزش الکترونیک و آموزش در گروه های کوچک با آموزش در گروه کوچک بود.

روش کار: در این پژوهش نیمه تجربی، ۲۸ دانشجوی بهداشت عمومی دانشکده بهداشت بوشهر در سال ۱۳۸۸ انتخاب و به صورت تصادفی به دو گروه تقسیم شدند. گروه مداخله لوح فشرده مراقبت بیماریهای اسهالی کودکان را دریافت نمودند و از آنها خواسته شد که قبل از حضور در گروه های کوچک، مراقبت بیماریهای اسهالی کودکان را تمرین نمایند. سپس به هر دو گروه، مهارت های معاینه کودکان در بیماریهای اسهالی در گروه های کوچک آموزش داده شد. میزان یادگیری از طریق آزمون بالینی ساختاردار عینی اندازه گیری و نمرات دو گروه توسط پرسشنامه ای مقایسه گردید. نتایج با استفاده از نرم افزار SPSS، آنالیز شد.

یافته ها: متوسط سن شرکت کنندگان در مطالعه $(1,08 \pm 20,04)$ سال با دامنه ۱۸ تا ۲۲ سال بود. جدول ۱ میانگین نمرات اخذ شده دو گروه رادر مهارت های معاینه کودکان را نشان می دهد. در تمامی حیطه ها تفاوت معنی داری در میانگین نمرات اخذ شده دو گروه مشاهده شد. همچنین میانگین نمره کل آزمون و رضایت از یادگیری در گروه مداخله بطور معنی داری از گروه شاهد بالاتر بود ($p > 0,001$). جدول ۱: میانگین و انحراف معیار نمره آزمون مهارت های مراقبت بیماریهای اسهالی کودکان در دو روش آموزش در گروه کوچک و «آموزش در گروه کوچک توأم با آموزش الکترونیکی» نوع مهارت آموزش در گروه کوچک آموزش در گروه آموزش ترکیبی P value ارزیابی کودک $17,33 \pm 2,54$ $18,52 \pm 1,01$

واژه های کلیدی: اثربخشی، آموزش الکترونیک، آموزش، گروه کوچک.

یافته ها: نتایج نشان داد که بین احساس خودکامیابی، مفید بودن و رغبت اساتید نسبت به محیط‌های یادگیری الکترونیکی، با قصد استفاده‌ی آنان برای یادگیری الکترونیکی رابطه‌ی مستقیم و معنی‌داری وجود دارد. بدین معنی که احساس مفید بودن استادان بیشترین تأثیر (۳۸ درصد) احساس خودکامیابی (۳۴ درصد) و احساس رغبت (۳۳ درصد) کمترین تأثیر را در استادان، در قصد استفاده از یادگیری الکترونیکی داشته است. همچنین نتایج نشان داد که کیفیت یادگیری الکترونیکی با احساس رغبت، خودکامیابی و مفید بودن استادان، رابطه‌ی معنی‌دار و مستقیمی وجود دارد. بدین صورت که تأثیر کیفیت نظام یادگیری الکترونیکی روی احساس رغبت (۲۸ درصد) بیشتری تأثیر و خودکامیابی (۳۹ درصد) و مفید بودن (۲۵ درصد) کمترین تأثیر را داشته است. بین اساتید زن و مرد و همچنین اساتید دارای مدارک تحصیلی متفاوت، با قصد استفاده از یادگیری الکترونیکی تفاوت معنی‌داری وجود ندارد.

نتیجه گیری: طبق یافته‌های تحقیق اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی بابل نگرش مثبتی نسبت به یادگیری الکترونیکی و موثر بودن این روش در فرآیند آموزش و یادگیری دانشجویان داشتند.

واژه‌های کلیدی: یادگیری الکترونیکی، نگرش، آموزش چند رسانه‌ای.

A-10-679-1

طراحی، تهیه و اجرای بسته آموزشی چند رسانه‌ای مهندسی فاکتورهای انسانی با تأکید بر بکارگیری فروهمای اینترنتی و محیط‌های تعاملی

مهران قلعه‌نوی^{*}، احمد نیک‌پی، علی صفری واریانی، مهندس محمد شریف حسینی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی قزوین - دانشکده بهداشت گروه بهداشت حرفه‌ای

ghalenoy@gmail.com

مقدمه: در این فرایند به دلیل ضرورت یادگیری صحیح مسائل مرتبط با مهندسی فاکتورهای انسانی برای کلیه دانشجویان رشته بهداشت حرفه‌ای، این واحد درسی به صورتی جذاب و قابل فهم ارائه شد تا دانشجویان از حالت اتکالی صرف به مدرس این واحد خارج گشته و مطالب را با تکیه بر مطالب آورده شده در این فرایند فرا گیرند.

روش کار: نرم افزار Auto Media Studio 7.5 که دارای قابلیت اجرا در ویندوز XP و ۷ را داراست، به همراه قرار دادن لینک کلیه نرم

این پایگاه‌ها و اطلاع‌رسانی دقیق در خصوص حوزه تخصصی و علمی پایگاه‌ها می‌تواند در میزان استفاده از این منابع موثر باشد.

واژه‌های کلیدی: کتابخانه دیجیتال، منابع الکترونیکی، پایگاه‌های اطلاعات دیجیتالی.

A-10-631-1

بررسی نگرش اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی بابل نسبت به یادگیری الکترونیکی (E-learning)

ناد علی عرب^{*}، آسیه خلیل پور

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی بابل - دانشگاه علوم پزشکی بابل

n.firozja@gmail.com

مقدمه: دسترسی و تسلط بر تکنولوژی ارتباطات و اطلاعات و بهره‌گیری از آن در امر استراتژیک و مهم آموزش و تربیت نیروی انسانی، یکی از مولفه‌های مهم قدرت در عصر حاضر محسوب می‌شود. با گسترده شدن فناوری اطلاعات و نفوذ وسایل ارتباط از راه دور به عمق جامعه، ابزارها و روش‌های آموزش نیز دچار تحول شدند. یادگیری الکترونیکی یکی از مطرح‌ترین محیط‌های یادگیری در عصر حاضر محسوب می‌شود. هر چند به محیط‌های یادگیری الکترونیکی به عنوان پدیده‌ای مطلوب نگریسته می‌شود اما پژوهش‌اندکی درباره نگرش اساتیدی که در این زمینه کار می‌کنند صورت گرفته است. هدف از این پژوهش بررسی نگرش اعضای هیات علمی در دانشگاه علوم پزشکی بابل نسبت به یادگیری الکترونیکی می‌باشد.

روش کار: نوع تحقیق حاضر تحقیق توصیفی همبستگی می‌باشد و جامعه‌ی آماری آن را کلیه‌ی اساتید دانشگاه علوم پزشکی بابل که در سال ۱۳۹۰ که از فرایند یادگیری الکترونیکی در فرایند تدریس و یادگیری دانشجویان استفاده می‌کردند تشکیل می‌دهد. دانشکده‌ی پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی بابل بعنوان نمونه آماری که متشکل از ۷۰ استاد می‌باشد که ۵۷ نفر به‌عنوان نمونه به صورت تصادفی ساده و با استفاده از جدول مورگان انتخاب، و مورد بررسی قرار گرفتند. با توجه به موضوع و اهداف تحقیق، از پرسش‌نامه استاندارد شده لیاو که شامل ۱۹ سوال ۵ گزینه‌ای (مقیاس لیکرت) که روایی محتوایی آن تأیید و پایایی آن با روش آلفا کرونباخ ۸۴ درصد و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی و در سطح آمار استنباطی از ضریب همبستگی اسپیرمن، یومن ویتنی و کروسکال والیس استفاده شده است.

روش کار: در این مطالعه نیمه تجربی ۷۰ نفر از دانشجویان دانشکده پیراپزشکی مشهد شرکت نمودند. ابتدا درس هماتولوژی عملی در ۲۲ فصل تحت وب طراحی گردید. در ابتدای شروع دوره، روش ثبت نام در درس و سامانه آموزش مجازی، مشاهده طرح درس و محتوای دروس و مزایای آموزش تحت وب توضیح داده شد. دانشجویان مکلف شدند قبل از حضور در کلاس مباحث تئوری و عملی دروس را مشاهده کنند. چهار آزمون میان ترم به صورت تشریحی از آنان بعمل آمد. بعد از طی ۱۵ جلسه کلاس، پرسشنامه ای محقق ساخته با روایی و پایایی مطلوب جهت سنجش نظرات دانشجویان در مورد آموزش مجازی و نیمه حضوری در اختیار دانشجویان قرار گرفت. اطلاعات به دست آمده با نرم افزار SPSS تجزیه و تحلیل گردید.

یافته ها: ۹۳/۲٪ دانشجویان امکان دسترسی به سایت آموزشی دانشگاه و درس هماتولوژی عملی را داشتند و ۷۰/۴٪ فراگیران ارائه درس بصورت مجازی در کنار تدریس حضوری در تفهیم درس مؤثر می دانستند. میانگین نمره رضایتمندی دانشجویان درباره مزایای ارائه درس مجازی هماتولوژی $1/11 \pm 3/33$ و میانگین نمره نارضایتی (معایب) نیز $0/84 \pm 0/73$ از پنج بود. نمره رضایتمندی دانشجویان با جنسیت، مقطع تحصیلات (پیوسته یا ناپیوسته بودن) و محل سکونت (خوابگاه یا منزل) فراگیران ارتباط معنی دار آماری نداشت. نمرات کسب شده از پارامترهای مختلف سنجش معایب ارائه درس به صورت مجازی نشان داد که دانشجویان ساکن در منزل نارضایتی بیشتری از دانشجویان خوابگاهی دارند و نمرات کسب شده با جنسیت و مقطع تحصیلات فراگیران ارتباط معنی دار آماری ندارد. ارتقاء تدریجی نمرات آزمون های کتبی در مدت اجرای مطالعه مشاهده گردید.

نتیجه گیری: اکثریت فراگیران به تاثیرگذاری درحد بالای آموزش دروس به صورت نیمه مجازی اذعان داشتند، ولی علیرغم این باور انگیزه لازم برای مراجعه به سایت را نداشتند مطالعه نشان داد که اولین عامل این چالش عدم وجود تجهیزات و تسهیلات رایانه ای می باشد و عامل مهم دیگر عدم فرهنگ سازی و تغییر نگرش علمی از یادگیری سنتی به سوی الکترونی است. اساتید نیز باید از تسلط کافی در به کارگیری ابزارها و کار در یک سیستم آموزش مجازی برخوردار باشند. در نهایت نظام آموزش الکترونیکی کشور ما می بایستی دسترسی به رایانه و اینترنت را گسترش دهد و در این زمینه روش های ارتباط جدی تر بین دانشجو و اساتید و ارائه دهندگان سیستم مدیریت محتوی مورد مطالعه قرار گیرد.

واژه های کلیدی: سیستم آموزش الکترونیک، آموزش مجازی، دانشجویان مقطع کارشناسی، دروس عملی.

افزارهای مورد نیاز شامل فونتها، فایل اجرای کلیپ (KM player)، در سی دی بکار گرفته شد. کاربر با کلیک بر روی آیکون اتوران و اجرای برنامه به فایلها دسترسی خواهد داشت. در این نرم افزار از موسیقیهای متن متناسب با نرم افزارهای آموزشی استفاده شده است که کاربر در هر بار موسیقی متفاوتی را استفاده خواهد نمود. در هنگام تماشای کلیپ امکان خاموش کردن موسیقی متن وجود دارد. بکارگیری نرم افزار Camtasia 7 جهت تهیه فیلمهای آموزشی مورد نیاز، نرم افزار VBulletin به عنوان سیستمی جهت مدیریت محتوای الکترونیک و محیط تعاملی که دانشجو را قادر میسازد در خارج از دانشگاه نیز ارتباط خویش را با استاد درس ادامه دهد.

یافته ها: فراهم نمودن دسترسی آسان و در هر زمان به مطالب درسی، پرسش و پاسخ توسط استاد و دانشجو و تعامل بهتر، یادگیری در همه زمانها ادامه دارد و محدود به کلاس درس و حضور دانشجو در اتاق استاد نیست. بالا رفتن مهارتهای یافتن اطلاعات در اینترنت و اساسا ICDL در دانشجو و استاد، امکان سنجش میزان فعالیت دانشجویان در هر زمان، نقد و بررسی کارهای کلاسی که توسط سایر دانشجویان انجام شده.

نتیجه گیری: اجرای این شیوه در دروس مختلف نشان داد در دسترس بودن منابع و پاسخگویی به سوالات دانشجویان ارتباط دو سویه بهتری جهت یادگیری برقرار میسازد.

واژه های کلیدی: نوآوری آموزشی، بسته های آموزشی، مهندسی فاکتورهای انسانی.

A-10-718-1

بررسی موانع دسترسی به آموزش مجازی برای دانشجویان مقطع کارشناسی

لیدا معنوی فر

مری دانشگاه علوم پزشکی مشهد-دانشکده پیراپزشکی

manavifar1@mums.ac.ir

مقدمه: علیرغم شواهد مبنی برگسترش آموزش های الکترونیک در دانشگاه علوم پزشکی مشهد، اطلاعات کافی در زمینه بهره وری و چالش های احتمالی آموزش مجازی وجود ندارد. در این مطالعه میزان بر آنیم نقطه نظرات دانشجویان مقطع کارشناسی را در مورد مسائل دروس مجازی مورد بررسی قرار دهیم.

A-10-785-1

بررسی دانش، نگرش و عملکرد اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند پیرامون کاربرد رایانه و شبکه اینترنت

محسن ناصری*، فائقه زجاجی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

naseri_m2003@yahoo.com

مقدمه: با توجه به روند روزافزون کاربرد رایانه در آموزش، در حال حاضر استفاده از رایانه در محیط های آموزشی غیر قابل اجتناب شده است. علاوه بر این مسئله تولید دانش توسط اعضای هیئت علمی و مدرسین است که جایگاه ویژه ای را در دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی به خود اختصاص می دهد. تولید دانش با بکارگیری دانش برای ایجاد دانش ارتباط مستقیم دارد و این فرآیند مستلزم آن است که اعضای هیئت علمی و مدرسین دانشگاه ها، نسبت به محل های وجود اطلاعات و رسانه های اطلاعاتی، روش های یافتن، بازیابی و بکارگیری آن آگاهی و شناخت لازم را داشته باشند. با توجه به اهمیت و تأثیر رایانه و شبکه اطلاع رسانی در امر آموزش و پیشرفت ابعاد مختلف دانش، این پژوهش به منظور تعیین میزان دانش، نگرش و عملکرد اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند پیرامون کاربرد رایانه و شبکه اینترنت انجام گردید.

روش کار: در این مطالعه توصیفی-تحلیلی که در تابستان سال انجام ۱۳۸۷ شد، ۴۹ نفر از اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند شرکت کردند. نمونه گیری به روش سرشماری و ابزار گردآوری داده ها، پرسشنامه ای خود ساخته است که پس از تایید روایی و پایایی آن توسط اساتید صاحب نظر در دانشگاه، به صورت حضوری در بین جامعه پژوهش توزیع گردید. داده ها پس از جمع آوری با استفاده از نرم افزار SPSS وارد رایانه شده و سپس شاخص های آمار توصیفی استخراج و برای آزمون فرضیه های مطالعه از آزمون های آماري ناپارامتری مناسب (کای اسکور) استفاده گردید.

یافته ها: از بین شرکت کنندگان در این مطالعه ۷۱/۴٪ مذکر بودند. ۴۶/۹٪ مربی و ۳۴/۷٪ استادیار و ۱۲/۲٪ دانشیار بودند. ۵۹/۲٪ از دانشکده پزشکی، ۲۸٪ پرستاری، ۱۲/۲٪ پیراپزشکی و ۱۲/۲٪ بهداشت بودند. ۹۵/۹٪ از آنها رایانه شخصی داشتند. ۵۵٪ روزانه و ۳۸/۸٪، ۲ تا ۳ بار در هفته از اینترنت استفاده می کردند. بیشترین محل استفاده اساتید از اینترنت، دانشگاه (۴۹٪) و منزل (۳۸/۸٪) بود. هدف از استفاده از اینترنت را ۳۲٪ صرفاً تحقیق و ۶/۱٪ صرفاً مطالعه و ۴۲/۹٪ تحقیق و مطالعه ذکر کردند. نگرش اساتید به اینترنت و کامپیوتر مثبت ارزیابی گردید و سطح دانش آنها نسبت به بانکهای اطلاعاتی و نرم افزاری با امتیاز ۲/۹۴٪ در سطح «رضایت بخش» طبقه بندی گورمن قرار گرفت. روش یادگیری کار با کامپیوتر و اینترنت را ۲۴/۵٪ آزمون و خطا و ۱۴/۳٪ کارگاههای آموزشی و ۱۴/۳٪ دو روش

با هم راذکر کرده بودند. استفاده از سرویس E-mail را ۶۱٪ خیلی زیاد و ۲۶/۵٪ متوسط و تنها ۲٪ صفر گزارش نمودند. ۵۵٪ وب سایت یا وب لاگ شخصی نداشته، ۴٪ داشته و زیاد هم استفاده می کنند و ۳۴/۳٪ داشته ولی متوسط تا کم از آن استفاده می نمایند.

نتیجه گیری: با توجه به مثبت بودن نگرش اساتید به استفاده از کامپیوتر و اینترنت در آموزش و نسبتاً مطلوب بودن سطح دانش آنها و همچنین بالا بودن درصد یادگیری با روش آزمون و خطا، برگزاری کلاسهای آموزشی دوره ای رایانه و اینترنت برای اساتید امری لازم و ضروری به نظر می رسد. از آنجایی که بیش از ۹۰ درصد اساتید پایین بودن سرعت اینترنت و طولانی بودن زمان دانلود را از مشکلات عمده کار با اینترنت عنوان نموده اند؛ لذا شایسته است مسوولین مربوطه نسبت به آماده سازی زیر ساختهای لازم مبنی بر رفع آن اقدامات لازم را به عمل آورند.

واژه های کلیدی: دانش، نگرش، عملکرد، اساتید، اینترنت، رایانه.

A-10-742-2

تأثیر ICT در آموزش

مهران آوخ کیسمی*، معصومه محمدپور کده

* استادیار موسسه آموزش عالی علمی-کاربردی جهاد کشاورزی -
موسسه آموزش عالی علمی-کاربردی جهاد کشاورزی

Dr.keysami@gmail.com

مقدمه: فن آوری اطلاعات تکنولوژی است که برای ذخیره، بازیابی، انتقال و پردازش اطلاعات استفاده می شود. پیشرفت فناوری اطلاعات در جهان، روش های جدیدی را در زمینه فعالیت هایی مثل آموزش، پزشکی، مهندسی، تجارت، بانکداری و ... طی دو دهه گذشته ارائه کرده است. ولیکن پیشرفت آن در امر آموزش به زمان بیشتری نیاز دارد. هدف از انجام این پژوهش بررسی نقش ICT در افزایش راندمان آموزشی اساتید دانشگاه های استان بوشهر می باشد.

روش کار: این تحقیق یک مطالعه توصیفی - پیمایشی بوده و جامعه آماری مورد مطالعه کلیه اساتید دانشگاه های استان بوشهر می باشد. نمونه آماری شامل ۲۴۰ نفر از اساتید دانشگاه ها می باشد که به صورت تصادفی انتخاب گردیدند. ابزار مورد استفاده، یک پرسشنامه ۲۹ سئوالی بود که پایایی آن توسط کارشناسان و روایی آن با آلفای کرونباخ ۰/۸۷ تایید شده است و بر اساس مقیاس لیکرت طبقه بندی

جزوه در طی چهار جلسه به مدت چهار هفته و هر بار به مدت ۴۵ دقیقه آموزش را اجرا نمود. در شیوه معلم مولتی مدیا سی دی برنامه به مدت چهار هفته در اختیار ۳۰ نمونه قرارداد شده و نحوه کاربرد آن با ویدیو به آنان آموزش داده شد. در پایان یک ماه از نمونه ها در هر گروه با ۱۲ سوال ارزشیابی در حضور محقق اجرا گردید. در ضمن پرسشنامه خود ساخته به فرم لیکرت در پنج سطح کاملا موافقم، موافقم، بی نظرم، مخالفم و کاملا مخالفم با نمرات ۱ تا ۵ طراحی گردیده بود تا بررسی سطح رضایت مندی فراگیر را در هر دو گروه اجرا شود.

یافته ها: در شیوه سخنرانی میزان آگاهی در مورد مزایای شیر مادر در بین ۲۸ نفر ۵۳٫۵۷٪ ضعیف و ۱۷٫۸۵٪ خوب بوده است. همین مورد در شیوه معلم مولتی مدیا معادل ۷۱٫۴۲٪ ضعیف و ۷۱٫۴۲٪ خوب بوده است.

نتیجه گیری: پایان دهه اول از هزاره سوم میلادی فرصتی بود تا آنچه که در هزاره قبل بدست آمده بنگریم و در هزاره سوم برای ارتقاء سلامت در بین مددجویان گام های مناسبتری برداریم. یکی از این گام ها ی مناسب ورود آموزش الکترونیک برای مددجویان و بالغین بیمار با توجه به الگوهای فرهنگی آنان است.

واژه های کلیدی: قومیت فراگیر، فناوری، آموزش بیمار، سه عامل مهم در آموزش.

گردید. داده ها به وسیله SPSS ۱۶ و با استفاده از آزمون تی، ضریب همبستگی پیرسون، تحلیل واریانس یکطرفه و رگرسیون بررسی گردید.

یافته ها: نتایج این تحقیق نشان داد که هم تشویق اساتید به استفاده از ICT و هم احساس نیاز اساتید به استفاده از ICT در افزایش راندمان یاددهی و یادگیری اساتید تاثیر معنی دار داشته است ($P > 0/50$). همچنین جنسیت اساتید (زن و مرد)، سطح تحصیلات اساتید و درجه علمی و سابقه خدمت آنها در افزایش راندمان یاددهی و یادگیری اساتید معنی دار بوده است ($P > 0/50$). با توجه به نتایج حاصله، بهبود فناوری اطلاعات و ارتباطات دانشگاه ها و آموزش آن به اساتید با هدف افزایش راندمان آموزشی آنها می تواند از اولویت های توسعه آموزش عالی استان بوشهر باشد.

واژه های کلیدی: ICT، آموزشریا، تکنولوژی الکترونیکی.

A-10-529-1

فناوری، قومیت فراگیر و آموزش به بیمار، سه عامل مهم در آموزش

نسرین نوایی*، زهرا جنت علیپور، مهری جهانشاهی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی بابل - مازندران - رامسر / بیمارستان امام سجاد (ع)

nasrin.navabi@gmail.com

مقدمه: آموزش به بیمار یکی از نقش های پرستاران بالینی است. پرستاران در بخش با فرهنگ و قومیت های مختلف بیماران مواجه می شوند. هدف در این مقاله به کارگیری فناوری در آموزش به زنان نخستزا درباره فواید شیر مادر است.

روش کار: محقق با ایجاد نرم افزار مولتی مدیا شیر مادر که با توجه به احادیث بزرگان دین اسلام و با بکارگیری تصاویر نقاشی واسکن شده تهیه کرد. این برنامه را فراگیر با بکارگیری ویدیو به راحتی می تواند استفاده کند. معلم مولتی مدیا دارای بخش خود ارزشیابی برای فراگیر نیز است. سپس تحقیقی به منظور بررسی مقایسه ای بین کاربرد شیوه سخنرانی با شیوه معلم مولتی مدیا اجرا نمود. محقق ۶۰ نمونه باردار سطح شهر رامسر در طول ده ماه شناسایی نمود. بطوری که هم این زنان نخست زا بوده، سپس آنان به دو گروه ۳۰ نفره تقسیم شدند. علت انتخاب ۳۰ نفر در هر گروه اولاً به دلیل تعداد واقعی مراجعه کنندگان در طول ۱۰ ماه بود. که خود در واقع یک شیوه سرشماری در نمونه گیری اماری است. ۳۰ محقق در یک گروه با شیوه سخنرانی و کاربرد

A-10-529-2

ارائه تجربه آموزش آفلاین برای آموزش به بیمار دارای پیس میکسر

نسرین نوایی*، زهرا جنت علیپور، مهری جهان شاهی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی بابل - مازندران - رامسر بیمارستان امام سجاد (ع)

nasrin.navabi@gmail.com

مقدمه: با توجه به گستردگی کاربری فضای مجازی در آموزش در هزاره سوم آموزش به بیماران را می توان با پدیده آموزش مجازی عجين نمود؛ لذا هدف این تحقیق، تعیین چگونگی تاثیر نرم افزار آموزش پیس میکسر در بیماران دارای پیس میکسر است.

روش کار: در ابتدا محقق با برنامه اتوران نرم افزار آموزش پیس میکسر را طراحی نمود. در این برنامه پاور پوینت حاصل بررسی کتابخانه ای، فیلم های تهیه شده از اینترنت در باره این موضوع، اجرای فیلم برداری

A-10-529-3

خلاصیت و نوآوری در اجرای خود ارزشیابی

نسرین نوابی*، زهرا جنت علیپور، مهری جهان شاهی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی بابل - مازندران - رامسر بیمارستان امام
سجاد (ع)

nasrin.navabi@gmail.com

مقدمه: اجرای شیوه خودارزشیابی گامی مهم جهت بررسی وضعیت آموزشی دانشجویان است. بر همین اساس محقق با هدف تهیه و بکارگیری نرم افزار تمرینی برای خواندن نوار قلب برای دانشجویان پرستاری، باشیوه نوین اجرای خود ارزشیابی در زمینه خواندن نوار قلب به روش آفلاین اقدام نمود.

روش کار: این بررسی بنیادی و کاربردی است. جامعه تحقیق دانشجویان ترم شش پرستاری دانشکده پرستاری رامسر، روش نمونه گیری سرشماری کلیه دانشجویان ترم شش پرستاری در دو ترم متوالی است. محقق با برنامه اتوران خود اقدام به تولید نرم افزار تمرینی برای خواندن نوار قلب نمود. ۱۵۰ نوار قلب با کیفیت عالی اسکن شد و در محیط فتوشاپ تنظیم گردید تا قالب و کادر زیبایی داشته باشد. کاربر توانایی تایپ پاسخ خود را در زیر هر نوار قلب دارد و قادر است جواب خود را با بکس جواب درست ارزشیابی کند. محقق ابتدا تدریس خواندن نوار قلب را در کلاس در طی ۸-۱۰ جلسه اجرا نمود. سپس در طی ۲ هفته این نرم افزار را در اختیار ۳۶ دانشجو قرار داد. در هفته سوم امتحان کتبی با ارائه سوال با نوار قلب اقدام نمود. سوالات توسط مدرس ۲۰ ساله این درس بررسی و تایید روایی و پایایی شد. سپس نمرات به سطوح خوب، متوسط و ضعیف طبقه بندی و بررسی شد. ابزار این بررسی شامل نرم افزار و یک تست و یک پرسشنامه رضایت مندی به فرم لیکرت خود ساخته با ۱۷ عبارت است. روایی و پایایی این پرسشنامه در یک پایلوت بین ۱۰ دانشجو با شیوه امتحان، امتحان مجدا ($p=0/9$) تایید گردید.

یافته ها: درصد از دانشجویان از بکارگیری این شیوه بسیار در خود ارزشیابی ۹۸٪ راضی بودند. ۷۵٪ تنظیم وقت، ۹۰٪ عدم ایجاد اضطراب را، از این شبیه سازی محیط آموزشی برای پاسخ دهی و دیدن نمونه های نوار کاملا قلب راضی بودند.

نتیجه گیری: در این بررسی میزان رضایت مندی تا ۹۸٪، در بررسی رضایت مندی مدرسین زبان از کاربری تدریس با این شیوه مجازی ۶۳٪ بوده است. به نظرمی آید طراحی مراکز جمع آوری و استاندارد سازی این نرم افزارها در ارتقاء و بکارگیری آموزش تداوم و موثر است.

واژه‌های کلیدی: خلاصیت و نوآوری، خود ارزشیابی.

۲۰ دقیقه ای (از مصاحبه با یک بیمار زن ایرانی دارای پیس میکر) قرار داده شده است. موسیقی و صدا گذاری در این برنامه برای ایجاد جذاب های آموزشی اجرا شده است. از این دیدگاه که در این برنامه همسان سازی فرهنگ بیمار با فیلم تهیه شده ایرانی و به کارگیری این شیوه آموزش که آموزش با گروه همتای بیمار صورت گرفته است این برنامه بدیع می باشد. در پایان امکان اجرای تست برای فراگیر در زمینه میزان اطلاعاتی که از این برنامه یاد گرفته است طراحی شده است. در همین قسمت با بکارگیری صوت و تصویر فراگیر در جهت تایید پاسخ درست و بیان پاسخ نادرست هدایت می شود. که خود یک انگیزه و فعال کردن فراگیر برای یادگیری است. این برنامه برای سه مددجوی (مراجعه کننده به اورژانس بیمارستان های تنکابن و رامسر) دارای پیس میکر در محدوده زمانی ۲ تا ۳ ماه از زمان جایگذاری پیس ارائه شده است. این تحقیق یک تحقیق کیفی با شیوه پدیده شناسی است. ابزار تحقیق نرم افزار و ثبت مصاحبه با این بیماران می باشد. تعداد نمونه ۳ نفر که در جایی که اطلاعات اشباع شود نمونه گیری قطع گردید. مصاحبه با سوالات باز در حدود ۳۰ دقیقه پس از این که در جلسه اول ابتدا سنجش اطلاعات بیمار در این زمینه سپس آموزش نرم افزار در حضور خود محقق در یک محیط آرام اجرا شد. (مدت ۴۰ دقیقه) در جلسه دوم مصاحبه به منظور سنجش آگاهی و اطلاعات و بررسی رضایت مندی فراگیر از این شیوه اجرا شد.

یافته ها: در این بررسی ۵ تم اصلی در گفتار و مصاحبه بیماران یافته شد. ارائه آموزش توسط یک بیمار مانند خود برای این بیماران هم فرایند یادگیری را افزایش داد، هم عملا افزایش انگیزه در هر سه بیمار را به همراه داشته است. میزان اطلاعات بیماران هم افزایش یافته بود. بطوری که هر سه بیمار حداقل به ۱۰ نکته در زمینه آموزش به بیمار دارای پیس میکر پاسخ گو بودند. هر سه بیمار به این نکته اشاره کردند که همیشه داشتن اطلاعات بصورت صوتی و تصویر برای آنان بسیار مفید بوده و خود یک یاد آور آموزشی برای آنان بوده است.

نتیجه گیری: بحث به کارگیری یک بیمار مشابه برای اجرای الگوی آموزش در این نرم افزار برای بیماران بسیار مهم بوده است که سیف نیز هم فرهنگ بودن فراگیران در آموزش و مهم بودن تفاوت های فردی در یادگیری را بسیار مهم می دانند. دیداری و شنیداری بودن این نرم افزار برای بیماران بسیار مهم بوده که کاناپ، ونکی، صابریان نیز این نکته را در آموزش فراگیران بسیار مهم می دانند

واژه‌های کلیدی: آموزش آفلاین، آموزش به بیمار، بیمار دارای پیس میکر.

A-10-412-1

با عادات شخصی پاسخگویی به سوالات (نظیر عدم امکان مرور اولیه سوالات در یک نگاه).

نتیجه گیری: یافته های این پژوهش مبین این نکته است که استقبال دانشجویان از ارزشیابی کامپیوتری مناسب بوده و استفاده از این روش فوائد زیادی نظیر یادگیری پس از امتحان را به همراه دارد. از جانب دیگر با توجه به مشکلات مطرح شده بنظر می رسد باید در مرحله فعلی بکارگیری آن را به سوالاتی محدود نمود که در آنها از محتوایی نظیر فیلم یا عکس با کیفیت بالا استفاده شده است یا اینکه به صورت ترکیبی از این روش همراه با روش سنتی استفاده کرد.

واژه های کلیدی: ارزشیابی کامپیوتری، دانشجو، تجارب.

ارزشیابی کامپیوتری: دانشجویان چه می گویند؟

رضا جعفری شکیب*، رسول تبری

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی گیلان - دانشکده پزشکی، رشت

rezajsh@yahoo.com

مقدمه: ارزشیابی مطالب ارائه شده به دانشجویان گروه های علوم پزشکی همواره بعنوان یکی از دغدغه ها و مباحث چالش برانگیز برای مدرسین مطرح بوده است. این موضوع بویژه برای اساتید گروه های علوم پایه که غالباً با موضوعات عینی سر و کار داشته و تصاویر در آموزش رشته های آنان نقش برجسته ای دارد، از اهمیتی دوچندان برخوردار می باشد. با توجه به محدودیت های روش های سنتی ارزشیابی نظیر کاغذ و قلم در استفاده از تصاویر (با کیفیت، متحرک و ...) و همچنین پیشرفت و نفوذ فناوریهای نوین به عرصه های مختلف نظیر آموزش پزشکی بنظر می رسد جایگزین نمودن روش های رایج با روش های نوین ارزشیابی می تواند پاسخگوی بخشی از نگرانی مدرسین در زمینه صحت ارزشیابی بعمل آمده از دانشجویان باشد. بدیهی است این جایگزینی باید با در نظر گرفتن کلیه جوانب انجام گردد؛ لذا پژوهش حاضر با هدف تبیین تجارب دانشجویان (رشته پزشکی) از ارزشیابی به روش کامپیوتری به اجراء درآمد.

روش کار: در این مطالعه کیفی که به روش تحلیل محتوا انجام شده است نرم افزار فارسی تستا (نسخه ۱،۰،۲) به منظور انجام آزمون مورد استفاده قرار گرفت. بدین منظور پس از کسب موافقت ریاست و مسئولین آموزش واحد بین الملل دانشگاه علوم پزشکی گیلان در بندرانزلی نرم افزار در سرور واحد نصب و تست های لازم برای اطمینان از صحت کارکرد آن انجام گردید. سپس از دانشجویان رشته پزشکی خواسته شد پس از اتمام امتحان ایمنی شناسی به روش معمول، در امتحان همین درس که به روش کامپیوتری برگزار می شود، شرکت نمایند. به این دانشجویان توضیح داده شد که شرکت یا امتناع از شرکت آنان در امتحان به روش کامپیوتری تاثیری در نمره امتحان اصلی نداشته و شرکت در امتحان به روش کامپیوتری صرفاً امتیاز محدودی را به عنوان نمره تشویقی نصیب آنان خواهد نمود. پس از برگزاری این امتحان از دانشجویان خواسته شد بطور کتبی و بدون درج مشخصات به سوالات پاسخ باری که در زمینه شرکت آنها در این امتحان تنظیم شده بودند، پاسخ دهند.

یافته ها: داده های پژوهش پس از کدگذاری و طبقه بندی در گروه های ذیل قرار گرفتند: (۱) مشوق ها نظیر علاقه به مشاهده نمره در پایان آزمون، یادگیری پس از امتحان، کاهش احتمال تقلب و ایجاد احساس آرامش پس از مشاهده نمره (۲) بازدارنده ها نظیر استرس بروز مشکل در سیستم، کاهش تمرکز، خستگی ناشی از قرار گرفتن درازمدت در برابر صفحه کامپیوتر، ناهماهنگی روش اجرای امتحان

A-10-806-1

**بررسی نگرش اعضاء هیئت علمی دانشگاه شهید صدوقی یزد
در مورد آموزش مداوم الکترونیکی**

زیبا لوک زاده*، مریم بهاءلو، امیر هوشنگ مهرپرور، مسعود میرزایی،
محمد حسین داوری

* استادیار دانشگاه شهیر صدوقی یزد - یزد- بیمارستان شهید
رهنمون - کلینیک طب کار

dr.loukzadeh@gmail.com

مقدمه: در سال های اخیر با ظهور اینترنت و رایانه، شیوه جدید در آموزش مداوم مبتنی بر اینترنت می تواند مشکل زمانی و مکانی را که در اجرای برنامه های حضوری بسیار نمایان می باشد، مرتفع سازد. با توجه به اینکه اطلاعات کافی در مورد میزان تمایل و علاقه مندی اعضاء هیئت علمی برای به اجرا در آوردن برنامه های آموزش مداوم الکترونیکی موجود نیست، در این مطالعه دیدگاه ایشان را در زمینه جویا شویم و به بررسی برخی عوامل مرتبط با آن پرداخته تا بتوان با برطرف کردن موانع اجرای آموزش مداوم الکترونیکی به ترویج هر چه بیشتر این روش آموزشی بپردازیم.

روش کار: در این مطالعه مقطعی، جامعه مورد مطالعه ۱۰۰ نفر از اعضاء هیئت علمی دانشکده پزشکی شرکت کننده در برنامه های آموزش مداوم دانشگاه از مهرماه تا بهمن ماه سال ۱۳۹۰ بودند. در این تحقیق از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد. در این پرسشنامه، اطلاعات دموگرافیک و سوالاتی در زمینه امکانات سخت افزاری مطرح گردید و نهایتاً در قسمت آخر نگرش افراد مطالعه در زمینه آموزش

استفاده از نرم افزار آماری spss18 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: بعد از تجزیه و تحلیل داده ها، نتایج نشان داد که میزان آگاهی در مورد فرایند پرستاری و همچنین مهارت دانشجویان بعد از استفاده از نرم افزار در حد مطلوبی بهبود پیدا کرد. همچنین میزان رضایت دانشجویان از کاربرد نرم افزار ۷۰٪ گزارش گردید.

نتیجه گیری: استفاده از این نرم افزار و نرم افزارهای مشابه میتواند یادگیری مهارتهای بالینی پرستاری را برای دانشجویان پرستاری و پرستاران شاغل در بخشها ارتقاء دهد و شیوه مناسبی جهت ترغیب دانشجویان برای یادگیری و اجرای فرایند پرستاری که پایه و اساس مراقبتهای پرستاری در بخشهای بالینی می باشد را مهیا سازد.

واژه های کلیدی: فرایند پرستاری، نرم افزار، موبایل.

A-10-509-5

یادگیری در قرن ۲۱: رویکردی نوین به روش های یادگیری الکترونیکی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز

لیلا بذرافکن*، پریسا نبیعی، جواد کجوری

* هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی شیراز

bazrafcan@gmail.com

مقدمه: در قرن بیست و یکم در حوزه آموزش و پرورش، با توجه به سطح انتظارات افکار عمومی، در نظام تعلیم و تربیت کاستی های قابل توجهی احساس می شود و شیوه های سنتی آموزش به ویژه آموزش بزرگسالان دیگر پاسخگوی انتظارات یادگیرندگان نمی باشد. با توجه به این مسئله این مطالعه، به بررسی رویکردهای نوین به روش های یادگیری دانشجویان در قرن بیست و یکم، می پردازد.

روش کار: جهت بررسی این موضوع، از پرسشنامه ای شامل ۴۰ سؤال در سه قسمت متغیرهای دموگرافیک، سؤالات زمینه ای و بیان پیشنهادات و انتقادات دانشجویان استفاده شد. جمعیت آماری این پژوهش را دانشجویان شرکت کننده در چهارمین دوره مدرسه تابستانی در شیراز، تشکیل می دادند که با توجه به این که تنها نوع دسترسی به این جمعیت، (پس از اتمام دوره)، ارتباط از طریق پست الکترونیکی بود، پرسشنامه ها از طریق پست الکترونیکی مرکز برای تمامی شرکت کنندگان ارسال نمایند و از آن ها خواسته شد تا طی یک هفته، پرسشنامه های تکمیل شده را به همین آدرس الکترونیکی، عودت نمایند. درنهایت داده ها از طریق نرم افزار excel مورد تجزیه

مداوم الکترونیکی بررسی شد. داده ها با استفاده از شاخص های آماری فراوانی و مجذور کای مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: ۵۱/۴٪ افراد برگزاری برنامه های آموزش مداوم به صورت الکترونیکی را نسبت به برنامه های غیر حضوری ترجیح دادند. از بین برنامه های آموزش مداوم غیر حضوری، ۵۳/۷٪ افراد، برنامه های اینترنتی و ۳۷/۳٪ خودآموزی با سی دی را ترجیح دادند. در بین متغیرهای مورد بررسی، میزان استفاده افراد مطالعه از اینترنت با نگرش مثبت آنها نسبت به آموزش الکترونیکی از نظر آماری ارتباط معنی داری داشتند.

نتیجه گیری: نگرش اعضاء هیئت علمی نسبت به برگزاری برنامه های آموزش مداوم الکترونیکی مثبت بود ولی جهت افزایش نگرش اعضاء هیئت علمی، افزایش امکانات مناسب برای دسترسی بیشتر به اینترنت و بررسی عوامل دیگر موثر بر نگرش منابع انسانی پیشنهاد می گردد. پس از اجرای این برنامه ها، بررسی نقاط قوت و ضعف آن الزامی می باشد.

واژه های کلیدی: آموزش مداوم پزشکی، آموزش مداوم الکترونیکی، اعضاء هیئت علمی، نگرش.

A-10-753-1

بهبود یادگیری مهارت های بالینی پرستاری بر اساس فرایند پرستاری با استفاده از نرم افزار طراحی شده در محیط موبایل

داریوش رخ افروز*، ندا صیادی، علیرضا قربانی بیرگانی، طاهره طلائی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی اهواز - علوم پزشکی اهواز

rokhafroz@ajums.ac.ir

مقدمه: یکی از مهمترین خط مشی ها برای کار پرستاری استفاده از مدل فرایند پرستاری است. این در حالی است که بر اساس اطلاعات موجود از این روش سیستماتیک در کشور ایران استفاده نمی شود، لذا پژوهشگر بر آن شد تا با بکارگیری شیوه های آموزش الکترونیکی دانشجویان را در استفاده از این مهارت ترغیب نماید.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه نیمه تجربی است که بر روی ۱۶ نفر از دانشجویان پرستاری انجام شد. در این مطالعه نرم افزار طراحی شده در محیط موبایل در اختیار دانشجویانی که در حال گذراندن کارآموزی قلب بودند قرار گرفت سپس میزان رضایت آن ها با استفاده از پرسشنامه اندازه گیری شد بعد از گردآوری داده ها اطلاعات با

روش کار: این مطالعه از نوع مقطعی و به صورت توصیفی - تحلیلی است. جهت تعیین ویژگی های مطلوب دانشجویان و اساتید این دوره های مجازی، از ۲ پرسشنامه ای محقق ساخته، یکی برای دانشجویان و دیگری برای اساتید، شامل ۲۰ سؤال در ۲ قسمت، ویژگی های دموگرافیک و سؤالات زمینه ای و در چهار حیطه اعتماد به نفس، مشارکت و خلاقیت، مهارت در فن آوری اطلاعات و عوامل انگیزشی استفاده شد. این پرسشنامه در بین اساتید مدرس دوره ها و دانشجویان شرکت کننده در دو ورودی اخیر آموزش الکترونیکی، توزیع گردید و نتایج زیر از تحلیل سؤالات حاصل گشت.

یافته ها: بررسی ویژگی های شخصیتی پاسخگویان، نشان داد که ۸۷٪ از پاسخگویان شاغل و ۱۳٪ دیگر، غیرشاغل بودند. همچنین از بین متغیرهای موجود در پرسشنامه اساتید، ۴۲٪ از ایشان نیاز به مهارت های مدیریت زمان، ۳۳٪ مهارت های رهبری و ۱۵٪ آشنایی با تکنولوژی های یادگیری الکترونیکی، را به عنوان عمده ترین نیازهای خود معرفی کردند.

نتیجه گیری: به نظر می رسد بهتر است، قبل از شروع دوره های مجازی، کارگاه هایی جهت برگزاری بهتر آموزش های دوره، به عنوان پیش نیاز، جهت آشنایی و آمادگی بیشتر اساتید و دانشجویان با مهارت های فوق الذکر، از سوی مرکز متولیان آموزش، برنامه ریزی و برگزار گردد.

واژه های کلیدی: آموزش پزشکی، آموزش مجازی و ویژگی های مطلوب.

و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: از ۱۴۰ پرسشنامه ارسالی به دانشجویان، ۱۰۳ پرسشنامه به صورت صحیح تکمیل شده و در اختیار پژوهشگران این مطالعه، قرار گرفت و یافته های حاصل، نشانگر آن است که ۸۰٪ دانشجویان، استفاده از تکنولوژی های روز چون شبکه جهانی اینترنت و نامه های الکترونیکی را به عنوان روش های نوین یادگیری مناسب می دانستند. همچنین بررسی نتایج دیگر، نشانگر وجود، رابطه منفی معنادار بین سن شرکت کنندگان با میزان استفاده یادگیرندگان از روش های نوین بود.

نتیجه گیری: شرکت کنندگان در این مطالعه معتقد بودند که یادگیری با استفاده از فن آوری های نوین، فرصت های خوبی جهت توسعه مهارت های بین فردی ایشان، به وجود آورده است. همچنین آنان در پیشنهادات خود به این موضوع اشاره کردند که یادگیری های نوین می تواند، باعث افزایش اثربخشی کلاس های درسیشان و در نهایت افزایش کیفیت آموزشی نظام سلامت، گردد. با توجه به این مهم، به نظر می رسد که استفاده از تکنولوژی های نوین آموزشی، باید در نظام های آموزشی سلامت، از سوی مسئولین، بیشتر، مورد توجه، قرار گیرد.

واژه های کلیدی: یادگیری، روش های یادگیری، یادگیری در قرن بیست و یکم، یادگیری الکترونیکی.

A-10-509-6

بررسی ویژگی های لازم اعضای هیات علمی جهت حضور در دوره های یادگیری مجازی آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز

پریسا نیبی *، د میترا امینی، جواد کجوری

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی شیراز - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی شیراز

parisanabeiei@yahoo.com

مقدمه: با توجه به مطالعات و بررسی های انجام شده در سال های اخیر یک سری از قابلیت ها و توانایی ها برای دانشجویان و اساتید شرکت کننده در دوره های آموزش مجازی ضروری می باشد. لذا، این مطالعه با هدف بررسی ویژگی های لازم آموزشی برای دانشجویان و اعضای هیات علمی دوره های مجازی آموزش پزشکی انجام گشته است.

A-10-409-1

تناسب محتوای دروس آموزش الکترونیکی با خصوصیات یادگیرندگان راهی جهت ارتقا اثر بخشی آموزش

مریم قائمی امیری *، بهاره اسبکیان، سیده ام کلثوم واجدی روشن، سیده حوریه ابراهیم پور، مریم یآوری

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی بابل - بابل-خیابان گنج

افروز - دانشگاه علوم پزشکی

mgh.1647@yahoo.com

مقدمه: آموزش از راه دور روشی ایده آل برای تحصیل افرادی است که فرصت کافی برای شرکت در دوره های حضوری ندارند. در این راستا برخی دانشگاه های علوم پزشکی بر اساس مصوبه شورای عالی برنامه ریزی، اقدام به پذیرش دانشجو در مقطع کارشناسی ارشد

A-10-858-2

استفاده از تکنیک تصویر برداری زنده ویدیویی بعنوان پشتیبان روش تدریس با گروه های کوچک در آموزش آناتومی عملی

مجید کاتبی*، مهرنوش شیبانی فر

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان - بندرعباس، انتهای بلوار امام حسین، پردیس دانشکده پزشکی، گروه علوم تشریحی

majid.katebi@gmail.com

مقدمه: آناتومی یکی از مهمترین دروس دوره علوم پایه و کلیدی ترین دروس رشته پزشکی است که تحقیقات بسیار اهمیت آن را در آموزش دروس علوم پایه ثبت کرده است. در کنار استفاده از واقعیت مجازی در آموزش پزشکی و استفاده از تصویربرداری ویدیویی با وضوح بالا (HD) می تواند روش جایگزینی برای آموزش سنتی آموزشی باشد. در این مطالعه در راستای اصلاح کوریکولوم آموزشی پزشکی عمومی از تصویربرداری ویدیویی زنده با وضوح بالا و ضبط مداوم اطلاعات با امکان ویرایش و یا پرینت تصاویر بعنوان پشتیبان تدریس در گروه های کوچک، استفاده شد. این روش می تواند جهت آموزش، باز آموزی، ارزیابی و آزمون فراگیران مورد استفاده قرار گیرد. برسی تاثیرات عملی این روش آموزشی در کنار انگیزش و جذابیت نهفته در استفاده از ابزارهای نوین آموزشی ما را برآن داشت تا با استفاده از تصویر برداری زنده در آموزش عملی و در دسترس قرار دادن DVD فیلم تهیه شده در اختیار دانشجویان، اثر تغییر در فرایند آموزش آناتومی عملی را در رضایتمندی دانشجویان مورد تحقیق قرار دهیم.

روش کار: آموزش درس آناتومی عملی اندام دانشجویان پزشکی ورودی ۹۰ به دو مرحله تقسیم شد. در مرحله اول آموزش به صورت سنتی شامل حضور گروههای دانشجویان در کنار تخت تشریح و در مرحله دوم جلسه آموزشی آناتومی عملی بصورت برگزاری یک نمایش زنده از اجزای آناتومیک بر روی نمایشگر همزمان با ضبط صدای توضیحات استاد و فیلم تصاویر ضبط شده بود. سپس دانشجویان در گروههای کوچک به مرور مطالب آموزش داده شده بروی جسد پرداخته و استاد وظیفه هدایت جلسه را بر عهده داشت در پایان هر جلسه دانشجویان به فایل صوتی تصویری آموزش همان جلسه دسترسی داشتند. برای سنجش میزان رضایت دانشجویان پرسشنامه ای مشتمل بر ۱۲ سوال در سه حیطه در پایان نیمسال به آنان داده شد. پنج سوال پرسشنامه تاثیر تغییر ایجاد شده در تسهیل و افزایش یادگیری و ۲ سؤال در زمینه ایجاد فرصت یکسان آموزشی و ۳ سؤال تاثیر روش آموزش در میزان استرس دانشجویان را مورد بررسی قرار می داد که بر اساس مقیاس ۵ گزینه ای لیکرت از کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم از امتیاز ۱-۵ تنظیم شده بود.

یافته ها: نتایج بدست آمده از مطالعه حاکی از میزان بالای رضایتمندی

آموزش پزشکی کردند. با توجه به این که مخاطبین از گروههای پزشکی با نیازهای مختلف بودند مطالعه ای مقطعی با هدف بررسی نظرات دانشجویان در ارتباط با میزان رضایتمندی آنان از محتوای دوره انجام شد. **روش کار:** این پژوهش در سال ۱۳۹۰ بر روی ۴۷ نفر از دانشجویان غیر حضوری دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی انجام شد. پرسشنامه ای با ۱۰ سوال که روایی و پایایی آن تایید شده بود به آنان ارسال الکترونیک شد. روش های آماری مورد استفاده در این مطالعه شامل آنالیز واریانس آزمون رگرسیون بود. تحلیل داده ها با نرم افزار spss16 انجام و سطح معنی دار آن ($P \leq 0/05$) محاسبه شد.

یافته ها: ۷۸٪ آنها به پرسشنامه ها پاسخ دادند که اعضا هیات علمی و کارشناسان آموزشی رضایتمندی بیشتری از دوره داشتند (۸۷٪) ($P \leq 0/05$). میزان رضایتمندی در ارتباط با استفاده از مطالب آموخته شده (۹۱٪) و مفید (۸۹٪) و متناسب بودن محتوای دوره ها با موقعیت شغلی آنها (۸۸٪) بیش از سایرین بود ($P \leq 0/05$). رضایتمندی کارشناسان غیر آموزشی مشغول به تحصیل نسبت به دوره پایین (۱۳٪) بود.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج فوق محتوای آموزشی دوره های غیر حضوری آموزش پزشکی توانسته است تا حدود زیادی نیازها و چالش های گروههای درگیر با آموزش را بر طرف نماید، بنابر این برنامه ریزی جهت گنجاندن محتوای متناسب با گروه هدف برای ارتقا اثر بخشی آموزش باید مد نظر قرار گیرد. چرا که در طراحی محیط یادگیری، ویژگیهای یادگیرندگان، ساختار آموزش و تعامل در ایجاد و توسعه یادگیری ضروری است.

واژه های کلیدی: آموزش الکترونیکی، آموزش پزشکی، اثر بخشی، تناسب محتوا.

انجام آزمون های آماری مرتبط تأیید شده است. به طوری که نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل پاسخ دانشجویان به پرسشنامه مذکور با عدد کرومباخ 0.882 و نیز با Eigen Value معادل ۱ میزان عدد KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) نیز 0.849 بدست آمد

نتیجه گیری: برای توسعه آموزشهای دانشگاهی و ارائه خدمات آموزشی به داوطلبان ورود به دانشگاه ها، آموزش های مجازی از قابلیت های لازم برخوردار است. با این وجود برای نیل به این منظور فقط نمی توان به این قابلیت ها بسنده کرد. ابتدا لازم است با توجه به اولویت های مورد نظر و منابع مالی و نیروی انسانی خط مشی توسعه آموزش های مجازی تدوین شود. پس از روشن شدن خط مشی لازم است مؤلفه های مهم در فرآیند اجرای طرح مد نظر قرار گیرند. یکی از شاخصهای موفقیت آموزش های مجازی توجه به استانداردهای کیفی در ارائه دروس و پشتیبانی از دانشجویان است. ایجاد فرهنگ و زیر ساختار های مناسب محیط های آموزشی برای ایجاد ارتباط و تعامل، می توانند در ارتقاء کیفیت آموزش های مجازی مؤثر واقع شوند.

واژه های کلیدی: آموزش مجازی، دانشجویان زیر گروه پزشکی، وب سایت، مولتی مدیا.

دانشجویان بود. دانشجویان این تغییر در آموزش را موجب تسهیل یادگیری ارزیابی کردند و این روش را موجب ایجاد فرصت یکسان آموزشی دانستند. در رابطه با نقش این روش در افزایش به خاطر سپاری مطالب درسی ۱۸ درصد دانشجویان آن را متوسط و به ترتیب ۳۴ و ۳۹ درصد دانشجویان آن را بسیار زیاد و زیاد ارزیابی کردند. ۹۲ درصد دانشجویان دسترسی به فیلم آموزشی ضبط شده در کلاس را در یادگیری بسیار موثر دانستند. از لحاظ جنسیتی به جز در دو سوال تسهیل در یادگیری و ایجاد انگیزه تفاوت معنی داری یافت نشد.

نتیجه گیری: استفاده از آموزش ویدیویی زنده همراه با تشکیل گروه های کوچک آموزشی و بویژه در دسترس قرار دادن محتوی ضبط شده جلسات آموزشی در کنار انگیزش ذاتی نهفته در کاربرد ابزارهای مدرن می تواند یادگیری لذت بخشی را با بالاترین میزان رضایتمندی دانشجویان فراهم آورد.

واژه های کلیدی: ویدیو، آموزش، پزشکی، مجازی.

A-10-878-1

ارائه دروس مجازی از طریق وب سایت و مولتی مدیا به دانشجویان در دانشگاه علوم پزشکی قزوین

نسرین دنیایی، نعمت الله غیبی *

* هیئت علمی دانشگاه - قزوین بلوار باهنر

مقدمه: آموزش مجازی بر پایه وب بنا شده که با بهره گیری از علم رایانه و پایه آموزش اینترنتی یک نوع آموزش مجازی را به ارمان می آورد. عوامل اجتماعی، اقتصادی، روانشناختی، فرهنگی و سازمانی در استفاده از کاربرد فناوری اطلاعات حائز اهمیت است. مثلاً استفاده از فناوری نیازمند دانش استفاده از آن است و مهارت ها و تجهیزات در استفاده و کاربری اینترنت نقش مهمی دارند.

روش کار: در یک پژوهش توصیفی ۲۰۰ نفر از دانشجویان پزشکی و زیر گروه پزشکی با روش نمونه گیری تصادفی از دانشگاه علوم پزشکی قزوین انتخاب شدند. ابزار گرد آوری داده ها پرسشنامه ای است که شناخت و توانایی پیوند با آموزش مجازی بصورت رتبه ای مورد بررسی قرار گرفت. رتبه ها از خیلی کم تا خیلی زیاد بررسی میشود. در نهایت داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS تحلیل گردید.

یافته ها: تعداد ۳۰ سوال مرتبط با آموزش مجازی و اینترنت و عملکرد استاد در ارائه این مواد آموزشی طراحی گردید. اعتبار و پایایی سوالات به کمک بررسی مقالات مرتبط در این زمینه و مشاوره اساتید و نیز با

A-10-864-1

تاثیر تهیه فیلم توسط دانشجویان بر ارتقاء یادگیری آنها

کرم گازرانی *، اباصلت برجی، علی غلامی، کیوان بهفر

* عضو هیئت علمی دانشکده علوم پزشکی نیشابور - دانشکده علوم پزشکی نیشابور

akramgazrany@gmail.com

مقدمه: بدون تردید یادگیری یکی از مهم ترین فرایندهای روانی است. یادگیری فرایند تغییر رفتار کم و بیش دایمی است که از طریق آنچه در جهان اطراف ما رخ می دهد و به وسیله آنچه ما انجام می دهیم یا مشاهده می کنیم ایجاد می شود. وسایل کمک آموزشی، اعم از ساده و پیچیده به عنوان ابزاری برای ایجاد تسهیل در امر تدریس و یادگیری در نظام های آموزشی به کار رود و سبب ایجاد انگیزه در فراگیران می گردد. استفاده از فیلم های آموزشی باعث ایجاد تنوع در فرایند آموزش می شود. از طرف دیگر فعالیت دانشجویان در تهیه فیلم نیز می تواند در فرآیند یادگیری آنها موثر باشد. هدف مطالعه حاضر تعیین تاثیر تهیه فیلم توسط دانشجویان بر ارتقاء یادگیری آنها می باشد.

روش کار: این مطالعه بر روی ۲۴ دانشجوی رشته اتاق عمل انجام شد به طوری که بعد از ارائه مطالب تئوری درس اصول اسکراپ در

روش کار: در این مطالعه نیمه تجربی، شیوه آموزشی از طریق آموزش تحت وب در تدریس واحد کارآموزی داخلی جراحی در یک گروه (۸ نفره) از دانشجویان ترم ۳ پرستاری انجام شد. در این روش پژوهشگر در اولین جلسه وظایف و روش کار را شرح داده به طوریکه دانشجویان هر روز بعد از تحویل گرفتن بیمار، ارزیابی و انجام اقدامات پرستاری، به مدت ۳۰ دقیقه فرصت داده شد که در رابطه با موضوع با توجه به رفرنسهای موجود در کتابخانه بیمارستان، مطالعه نمایند و در این زمان پژوهشگر نیز حضور داشته و پاسخگوی سئوالات آنها بود. علاوه بر این هر کدام از دانشجویان مسئول قرار دادن توضیحات کامل موضوع در وبلاگ بوده و پس از قرار دادن تمام مطالب، از دانشجویان خواسته می شد تمام مطالب موجود را با مراجعه به وبلاگ مطالعه نموده و در آخرین روز کارآموزی پس از آزمون گرفته شد. پرسشنامه مورد استفاده مربوط به محتوی درس کارآموزی مربوطه بود. نمره دانشجویان از ۱۰۰ نمره محاسبه شده و پس از جمع آوری، داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS ورژن ۱۶ و با استفاده از آزمون ویلکاکسون مقایسه گردید.

یافته ها: نتایج نشان داد میانگین دانش فراگیران بعد از مداخله $(9/6 \pm 89/5)$ و بیشتر از دانش فراگیران قبل از مداخله $(4/4 \pm 40/7)$ بود که این تفاوت از نظر آماری معنی دار می باشد $(P=0/002)$. در رابطه با رضایت دانشجویان از این روش، ۹۸٪ دانشجویان میزان رضایت را خیلی خوب گزارش کردند.

نتیجه گیری: بر مبنای این نتایج روش تحت وب تاثیر معنی داری در یادگیری دانشجویان داشته، که نشان دهنده اثر یادگیری فعال دانشجویان و آموزش مجازی بر دانش فراگیران است. علاوه بر اینکه رضایت بیشتری از این روش نسبت به روش سخنرانی به صورت کنفرانس در بخشها داشتند.

واژه‌های کلیدی: ابزارهای تحت وب، ارتقاء، یادگیری.

A-10-148-3

امکان سنجی استقرار یادگیری الکترونیکی در آموزش دانشجویان

قاسم عابدی*، فریده رستمی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی مازندران - مرکز تحقیقات علوم بهداشتی

hsrcsari@gmail.com

مقدمه: ضرورت برخورداری از توانایی لازم در رقابت در دنیای آینده سازمانهای آموزشی از یک طرف و گذر از قرن بیستم و ظهور تکنولوژی

اتاق عمل، آزمون مربوط به این درس گرفته شد و سپس از دانشجویان خواسته شد که به صورت گروهی تکنیکهای مربوط به این درس (اسکراب کردن، چیدن میز و ...) را به صورت فیلم آماده کرده و تحویل دهند. سپس پس از آزمون به صورت تئوری و عملی گرفته شد. پس از جمع آوری، نمره دانشجویان از ۱۰۰ نمره محاسبه شده و داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS ورژن ۱۶ و با استفاده از آزمون تی زوج مقایسه گردید.

یافته ها: میانگین دانش فراگیران (بعد از تهیه فیلم توسط دانشجویان) $8/9 \pm 85/7$ بود که نسبت به میانگین دانش فراگیران بعد از ارائه مطالب با روش سخنرانی و فیلم $10/5 \pm 63/4$ بیشتر بود. که این تفاوت از نظر آماری معنی دار می باشد $(P=0/006)$. در رابطه با رضایت دانشجویان از این روش، ۸۰٪ دانشجویان میزان رضایت را خیلی خوب گزارش کردند.

نتیجه گیری: بر مبنای این نتایج روش تهیه فیلم توسط دانشجویان تاثیر معنی داری در یادگیری دانشجویان داشته، علاوه بر اینکه رضایت بیشتری از این روش نسبت به روش سخنرانی به صورت کنفرانس در بخشها داشتند، چون در این فرآیند دانشجو نقش فعال داشته و به طور خودکارآمد منجر به یادگیری وی می شود.

واژه‌های کلیدی: تهیه فیلم، دانشجویان، یادگیری.

A-10-864-2

استفاده از ابزارهای تحت وب، رویکردی در جهت ارتقاء یادگیری دانشجویان پرستاری

اکرم گازرانی*، اباضلت برجی، زهرا مصباحی، علی غلامی، مریم طاهری، ملیحه نجفی

* عضو هیئت علمی دانشکده علوم پزشکی نیشابور - دانشکده علوم پزشکی نیشابور

akramgazrany@gmail.com

مقدمه: آموزش موثر برای یادگیری در رشته های حرفه ای بخصوص رشته های علوم پزشکی بسیار ضروری است. آموزش الکترونیکی در ایران، صنعتی نوپا در تکنولوژی آموزشی و آموزش از راه دور است، اما مراکز و مؤسسات آموزشی به ویژه دانشگاهها در تلاشند تا هرچه سریعتر الگویی مناسب با ساختار آموزشی و فرهنگی کشور در زمینه آموزش الکترونیکی ارائه کنند. هدف از این مطالعه بررسی تاثیر ابزارهای تحت وب بر یادگیری دانشجویان پرستاری می باشد.

آموزش الکترونیکی بر روز آمد کردن دانش و مهارت فناوری اطلاعات و ارتباطات کارکنان آموزش و پرورش شهرستان بابلسر می باشد.

روش کار: روش مطالعه توصیفی تحلیلی مقطعی از نوع زمینه یابی (پیمایشی) بوده است که در آن ۲۸۵ نفر از کارکنان آموزش و پرورش شهرستان بابلسر شرکت نمودند. جهت جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه محقق ساخته دارای ۲۰ سوال که بر اساس مقیاس پنج گزینه ای لیکرت بوده است استفاده گردید که روایی آن توسط اساتید مربوطه مورد تایید قرار گرفته است و ضریب پایانی آن با استفاده از فرمول آلفای کرونباخ برابر ۰/۹۷ بدست آمد. در ابزار مورد نظر عوامل موثر بر روز آمد کردن دانش و مهارت فن آوری اطلاعات و ارتباطات شامل داشتن انگیزه، نقش مدیریت سیستم، دوره های آموزش ضمن خدمت و آموزش مجازی مورد بررسی قرار گرفت.

یافته ها: ۵۱/۲ درصد پاسخ دهندگان زن بودند. بیشترین مدرک تحصیلی لیسانس (۷۳/۱٪) بوده است. قریب به اکثریت آنان کامپیوتر در اختیار داشتند و به اینترنت دسترسی داشته اند. نتایج تحقیق نشان داد که داشتن انگیزه، مدیریت سیستم، دوره های آموزش ضمن خدمت و دوره های آموزش مجازی به عنوان مولفه های اثر بخش، بر روزآمد کردن دانش و مهارت فناوری اطلاعات و ارتباطات کارکنان موثر می باشند.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج مطالعه و تاکید کارکنان بر عوامل موثر بر روزآمد کردن دانش و مهارت فن آوری اطلاعات و ارتباطات توسعه مهارت های موثر فناوری اطلاعات در کارکنان سازمانها ضروری به نظر می رسد.

واژه های کلیدی: انگیزه، آموزش مجازی و ضمن خدمت، فناوری اطلاعات و ارتباطات.

اطلاعات و ره آوردهای آن از جمله مرز گستری سازمانها از طرف دیگر، منجر به توسعه و گسترش واژه های مجازی مانند سازمان مجازی، آموزش از راه دور و غیره شده است که نگرش جدید بر نقش آموزش در بهبود کیفیت و توسعه سازمانها محسوب می شود. چنین روندی دست اندرکاران را ملزم به اعمال روشهای علمی و عملی در طراحی، اجرا و ارزشیابی پروژه یادگیری الکترونیکی می نماید. پژوهش حاضر با هدف امکان سنجی استقرار یادگیری الکترونیکی در آموزش دانشجویان در دانشگاه علوم پزشکی مازندران انجام شده است.

روش کار: تعداد نمونه با استفاده از جدول مورگان ۴۱۲ نفر و نمونه گیری به روش طبقه ای تصادفی انجام شد. ابزار جمع آوری داده ها پرسشنامه استاندارد و برای تحلیل داده ها از روش آمار توصیفی و آمار استنباطی تحلیلی واریانس یکطرفه، Anova و T-Test استفاده شد.

یافته ها: با توجه به یافته ها، میزان آمادگی دانشجویان ۴۶ درصد و همچنین از نظر آمادگی دانشجویان جهت شرکت در یادگیری الکترونیکی در بین دانشکده های مختلف تفاوت معنی داری وجود دارد.

نتیجه گیری: استقرار و موفقیت هر برنامه ای از زمانی مطلوب و بهینه است که ضمن درک واقعیت های موجود، شرایط و پیش نیازهای لازم، پیش بینی و تامین گردند.

واژه های کلیدی: امکان سنجی، یادگیری الکترونیک، آموزش، دانشجویان.

A-10-892-1

عوامل موثر بر روز آمد کردن دانش و مهارت فن آوری اطلاعات و ارتباطات کارکنان آموزش و پرورش

میترا شعبانی*، کیومرث نیاز آذری، محمد صالحی، شیما سام

* کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی بابل - دانشکده پزشکی واحد آموزش تحصیلات تکمیلی

shabani.mitra@gmail.com

مقدمه: زندگی در عصر حاضر نیازمند شناخت کامل و کسب مهارت های استفاده از ابزارهای فناوری اطلاعات و ارتباطات است. آن گونه که بدون داشتن چنین ابزاری، زندگی و به دنبال آن رقابت بسیار مشکل و مستلزم از دست دادن فرصت های فراوانی در زندگی روزانه افراد جوامع خواهد بود. هدف از مطالعه این پژوهش بررسی نقش

A-10-814-1

بررسی معیارهای ارزشیابی برنامه های آموزشی الکترونیکی

آنلاین

شکوفه مسعودی*، رضا اسدی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی مشهد

masoudish@mums.ac.ir

مقدمه: امروزه استفاده از فناوری اطلاعات به ویژه رایانه و اینترنت در آموزش به سرعت در حال افزایش است. در این راستا بسیاری

A-10-943-1

بررسی آمادگی اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان در مورد یادگیری الکترونیک و عوامل مرتبط با آن

عاطفه قنبری*، فریبا عسگری، ماهدخت طاهری

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی گیلان

at_ghanbari@gums.ac.ir

مقدمه: در دنیای فن اوری اطلاعات، تمایل به استفاده از یادگیری الکترونیک بعنوان یک ابزار یادگیری در حال افزایش است. مشارکت در یادگیری الکترونیک وابسته به آمادگی مدرسین و سایر عوامل مرتبط به آن می باشد. هدف این تحقیق تعیین آمادگی اعضای هیئت علمی در مورد یادگیری الکترونیک و سایر عوامل مرتبط با آن می باشد.

روش کار: مطالعه حاضر از نوع توصیفی مقطعی است. در این تحقیق کلیه اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان به صورت سرشماری مورد مطالعه قرار گرفته و در نهایت ۲۲۰ نفر پرسشنامه ها را پاسخ دادند. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه مشتمل بر ۴ بخش مشخصات فردی (۵ سؤال)، میزان آگاهی رایانه ای (۶ سؤال)، سنجش نگرش (۱۰ عبارت بر اساس مقیاس ۴ درجه ای لیکرت)، امکانات (۸ عبارت به صورت بلی و خیر)، مهارت (۹ عبارت) بود. جهت تعیین سنجش اعتبار ابزار از اعتبار محتوی و جهت تعیین پایایی از روش الفا کرونباخ استفاده شد.

یافته ها: یافته ها نشان داد که اکثریت واحدهای مورد پژوهش ۶۸/۳ درصد از دانش کافی و به همین ترتیب ۸۹/۴ درصد افراد از نگرش مطلوب نسبت به یادگیری الکترونیک برخوردار بودند. ۶۹/۵ درصد افراد ذکر نمودند که از مهارت لازم در استفاده از کامپیوتر برخوردار هستند، ولی ۹۵ درصد واحدها اذعان داشتند که از امکانات و تجهیزات لازم در این خصوص در منزل و دانشگاه برخوردار نیستند.

نتیجه گیری: با توجه به نگرش مثبت در حوزه دانشگاه در مورد یادگیری الکترونیک، بهتر است که آموزش به مدرسین به صورت مداوم و مستمر در مورد آگاهی از فناوری و چگونگی کسب مهارت در طول زمان در یادگیری الکترونیک صورت گیرد تا بتوان به نحو مطلوب به طراحی برنامه یادگیری الکترونیک اقدام نمود.

واژه های کلیدی: یادگیری الکترونیک، آموزش پزشکی، اعضای هیئت علمی.

از دانشگاهها در صدد بکارگیری آموزش های الکترونیکی به جای آموزشهای مرسوم حضوری می باشند. طی دهه اخیر، هر ساله دانشگاههای بیشتری به طرحهای آموزش الکترونیک می پیوندند؛ و تنوع رشته های آموزشی و مقاطع آموزشی با این شیوه آموزش هم رو به افزایش است. از آنجا که یکی از مهمترین عناصر هر برنامه آموزشی، ارزشیابی آن می باشد این پژوهش با هدف بررسی فرمهای مختلف ارزشیابی و انتخاب معیار هایی که بتواند اجزای اصلی برنامه های آنلاین را مورد بررسی قرار دهد، صورت گرفته است.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه مروری بوده است که در طی یک دوره یک ماهه به بررسی فرمها و مقالات در زمینه ارزشیابی برنامه های آنلاین پرداخته است. از میان ۳۲ فرم و مقاله بررسی شده، معیارها کاملتر و دقیق تر انتخاب گردیده است. نتایج یکی از کاملترین این معیارها، معیارهای ارزشیابی دوره های آنلاین TSU می باشد که پنج معیار کلی شامل ساختار و چهارچوب برنامه، طراحی آموزشی، ارزیابی فراگیری دانشجویان، تکنولوژی آموزشی به کار گرفته شده و منابع و حمایتها و ساپورت های فراگیران را در استفاده از این روش مورد ارزیابی قرار داده است. هر یک از این ۵ معیار خود به زیرشاخه های دیگری تقسیم شده اند و در قسمت هر زیرشاخه توضیحات کاملی برای تخصیص امتیاز به آن بیان شده است.

نتیجه گیری: با مطالعه این معیارها که به طور کامل در اصل مقاله آورده شده است، ارزیابان و داوران دوره های آموزشی آنلاین به راحتی قادر خواهند بود برنامه های آموزشی آنلاین را ارزیابی نموده و در جهت ارتقای آنان گامهای ارزشمندی بردارند. درضمن آشنایی مدرسین با این معیارها موجب می شود که آنان نیز برنامه های خود را قبل از ارائه مورد بررسی قرار داده و موارد مورد نیاز را تصحیح و یا اضافه نمایند.

واژه های کلیدی: برنامه های آموزشی آنلاین، معیارهای ارزشیابی.

A-10-911-1

ارتقای کیفی آموزش دانشجویان کارشناسی اتاق عمل با کمک آموزش مجازی: وبلاگ تخصصی

ویدا طیبی*، احد لطیفیان، رضا علی اکبری، سامان احمدی مقدم

* مربی هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی - بجنورد -
دانشکده پرستاری و مامایی

vi_tay@yahoo.com

مقدمه: در عصر حاضر، محیط مناسب یادگیری باید در سطحی وسیع و با انعطاف لازم در دسترس همگان باشد. در این راستا مطالعه ای با هدف تعیین تاثیر وبلاگ تخصصی اتاق عمل در ارتقای کیفی آموزش دانشجویان رشته کارشناسی اتاق عمل انجام شد.**روش کار:** در این مطالعه موردی، با شیوه عملکرد مبتنی بر نیاز، یک وبلاگ تخصصی با آدرس اینترنتی متناسب با نام رشته، دانشگاه و بازه ورودی رشته با نام (www.stnkums89.blogsky.com) در خردادماه ۱۳۹۰ ثبت گردید. قالب وبلاگ و عکس هدر (header) آن اختصاصی شده، امکان دسترسی سریع به سایت های دانشگاه هم به وبلاگ اضافه گردید. سپس فضایی برای بارگذاری و بارگیری الکترونیکی جزوات، اسلایدها، کتاب های مرجع، ویدئوهای آموزشی در آن قرار گرفت. اکثر مطالب به فرمت غیر قابل ویرایش تبدیل، تماما قفل گذاری و رمز قفل پست ها به ایمیل دانشجویان ارسال گردید. در انتهای ترم طی یک پرسشنامه خود ساخته، نظر سنجی از دانشجویان در سه بعد تخصصی، عمومی، و چالشها و نیز یک سوال آخر مربوط به نظر کلی آنان انجام شد که به صورت لیکرت از شماره ۱ تا ۴ رتبه بندی گردید.**یافته:** بیشترین امتیازات در بعد تخصصی و عمومی وبلاگ، «دسترسی دانشجویان غایب به مطالب» با میانگین امتیاز ۳/۶۰۰، و «تسریع اطلاع رسانی» با ۳/۶۵۰ و در بعد چالشها «عادت به شیوه سنتی ارائه جزوات» با ۱/۵۵۰ و «عدم دسترسی همیشگی به اینترنت» با ۱/۶۰۰ بعنوان بیشترین عوامل مزاحم مطرح گردیدند. ۹۵ درصد از دانشجویان نیز رضایت خود از وبلاگ را بصورت «بسیار موافق یا موافق» عنوان کردند.**نتیجه گیری:** دسترسی آسان دانشجو به منابع اطلاعاتی، کاهش هزینه ها، ایجاد اعتماد به نفس و حس خود رهبری در دانشجو و عدم محدودیت در زمان و مکان خاص از پیامدهای مهم این اجرا می باشد.**واژه های کلیدی:** آموزش مجازی، وبلاگ، دانشجو، رشته اتاق عمل.

A-10-944-4

نقش اینترنت در امر آموزش در دانشگاه علوم پزشکی تبریز در سال ۱۳۹۰

کمال نصیری پرتوی*، امیر عمرانی راد

kamalnasiri@gmail.com

مقدمه: با توجه به سرعت شدید رشد علم در رشته های علوم پزشکی استفاده از رایانه و اینترنت نقش فزاینده ای در امر آموزش پزشکی ایفا می کند. دانش، نگرش و عملکرد اعضای هیئت علمی در این زمینه از اهمیت خاصی برخوردار می باشد.**روش کار:** مطالعه ای پیش رو به صورت مقطعی بر روی ۱۷۰ نفر از اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تبریز صورت گرفته است. نمونه گیری به صورت طبقه ای از تمام دانشکده ها و گروه های هر دانشکده در دانشگاه علوم پزشکی انجام گرفت و پرسشنامه ای به منظور جمع آوری داده ها در حیطه های دانش، نگرش و عملکرد استفاده شد. داده های به دست آمده توسط نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.**یافته ها:** ۹۳،۲٪ از اعضای هیئت علمی معتقد بودند که یادگیری رایانه در ارتقا فعالیت های دانشگاهی آنان نقش مهمی دارد و تمامی آنان آشنایی دانشجویان با رایانه و اینترنت را لازم می دانستند. ولی در خصوص وضعیت امکانات رایانه ای دانشگاه اتفاق نظر وجود نداشت. ۸۱٪ از آنان برگزاری کارگاه های آموزش رایانه جهت اساتید را ضروری می دانستند. میانگین دانش اعضای هیات علمی که نشانگر مهارت آن ها در استفاده از کامپیوتر، نرم افزار های رایج، پست الکترونیکی و جستجوی مقالات در بانک های اطلاعاتی و ژورنال های online می باشد $13,2 \pm 1$ از ۲۰ محاسبه شد. ۹۸٪ اعضای هیات علمی رایانه ی شخصی در منزل دارند. ۸۸٪ از آن ها از امکانات رایانه ای موجود در دانشگاه استفاده می کنند. اعضای هیات علمی این دانشگاه به طور متوسط در هفته $11,2 \pm 3$ ساعات از رایانه استفاده می کنند.**نتیجه گیری:** اکثریت اعضای هیات علمی نسبت به کاربرد رایانه و اینترنت در آموزش پزشکی نگرش مثبت داشتند، بنابراین نتایج تحقیق فوق نشان می دهد که اقدامات صورت گرفته توسط بخش رایانه دانشگاه در جهت استفاده ی بهینه هیات علمی از اینترنت موثر بوده است. تحقیقات بیشتر جهت بررسی کاربرد اینترنت در بین دانشجویان نیز می تواند حامل اطلاعات مفیدی باشد.**واژه های کلیدی:** اینترنت، آموزش، علوم پزشکی.

A-10-392-11

شناسایی سبکهای یادگیری دانشگاهی دانشجویان براساس مدل جکسون در یادگیری الکترونیکی

فاطمه احمدی نیا، قاسم عابدی *

* دانشگاه علوم پزشکی مازندران - دانشکده بهداشت ساری

مقدمه: با پیشرفت جوامع بشری و ظهور تکنولوژی نوین، روشها و مدل های جدیدی وارد مکانیسم یاد دهی و یادگیری شده که یادگیری الکترونیکی از آن جمله است؛ لذا شناسایی سبک های یادگیری دانشجویان همزمان با استقرار نظام جامع آموزش الکترونیکی جهت ایجاد کارایی و اثر بخشی ضرورت اجتناب ناپذیر است. پژوهش حاضر با هدف شناسایی سبک های دانشجویان در یادگیری دانشگاهی براساس مدل جکسون در یادگیری الکترونیکی در دانشگاه علوم پزشکی مازندران انجام شده است.

روش کار: تعداد نمونه با استفاده از جدول مورگان ۴۱۲ نفر و نمونه گیری به روش طبقه ای تصادفی انجام شد. ابزار جمع آوری داده ها پرسشنامه استاندارد و برای تحلیل داده ها از روش آمار توصیفی و آمار استنباطی تحلیلی واریانس یکطرفه، Anova و T-Test استفاده شد.

یافته ها: با توجه به یافته ها، از مجموع ۴۱۲ دانشجوی شرکت کننده در مطالعه، ۶۷ نفر در دسته گواه و ۱۱۷ نفر دارای سبک یادگیری جوینده حساس و ۲۲۸ نفر دارای سبک یادگیری پیش برنده وظیفه شناس مشخص شده اند.

نتیجه گیری: توجه به سبک یادگیری فراگیر قطعاً انطباق یک سیستم جهت شخصی سازی راه به همراه خواهد داشت و طراحی محتوای آموزشی در راستای سبک یادگیرنده میسر خواهد شد.

واژه های کلیدی: شناسایی، سبک یادگیری دانشجویان، مدل جکسون، یادگیری الکترونیکی.

A-10-963-1

تحلیل زیرساخت های پیاده سازی تکنولوژی اطلاعات در حیطه آموزش پزشکی در کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته

الهام مسرت*، اساعیل فرزانه، الناز مسرت، محمدرضا زالی

* هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

elhammaserat@gmail.com

مقدمه: تکنولوژی اطلاعات و اینترنت به عنوان فرصتی جهت مدیریت بهتر امور آموزشی برای مدیران و برنامه ریزان در مراکز آموزشی مطرح می باشد. فناوریهای اطلاعاتی در سطح گسترده ای مورد پذیرش و استفاده موسسات آموزش عالی در کشورهای توسعه یافته قرار گرفته اند، در حالی که موسسات آموزشی در کشورهای در حال توسعه و به ویژه ایران از آن استفاده چندانی نمی کنند. با توجه به گسترش استفاده از تکنولوژی اطلاعات در آموزش پزشکی، لازم است نحوه کار با آن فرا گرفته شود و استفاده از آن گسترش یابد تا افراد و موسسات مختلف از مزایای آن بهره مند شوند. هدف از این مطالعه تحلیل زیرساخت های پیاده سازی تکنولوژی اطلاعات در حیطه آموزش پزشکی در راستای استفاده بهینه از تکنولوژی اطلاعات در کشورهای در حال توسعه می باشد.

روش کار: این مطالعه بررسی مروری می باشد که از طریق جستجوی موضوعی در پایگاههای پزشکی معتبر انجام گرفته است.

یافته ها: زیرساخت های فناوری اطلاعات در حیطه فرهنگی - اجتماعی و آمادگی استفاده از محیط الکترونیک، زیر ساخت آموزش متخصصان و کاربران، زیر ساخت فنی (سخت افزار، نرم افزار و ارتباطات) و اقتصادی و نهایتاً زیر ساخت امنیتی و حقوقی به عنوان یک زیرساخت مهم در محیط مجازی مورد بررسی قرار گرفت. علاوه بر این نمونه های عینی از کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته مورد تحلیل و مقایسه قرار گرفت و راهکارهایی در راستای استفاده بهینه مطرح گردید.

نتیجه گیری: به منظور رقابت موثر در محیط آموزشی لازم است که استفاده از فناوری اطلاعات در دانشگاهها بهبود یابد. بررسی زیرساخت های پیاده سازی تکنولوژی اطلاعات، ضعف ها و فرصت ها را مشخص کرده و گامی می باشد در راستای بهبود استفاده از تکنولوژی های نوین آموزشی.

واژه های کلیدی: زیرساخت، تکنولوژی آموزشی، کشورهای در حال توسعه.

A-10-580-4

ارتقاء بهره وری آموزشی با طراحی و برگزاری کارگاه آموزشی مجازی

علیرضا شعوری بیدگلی*، مریم طبیبی، روح الله صفائی پور، زهرا عبدی

* هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی قم - قم خ ساحلی
مجتمع آموزشی

Bidgoli3099@yahoo.com

مقدمه: امروزه دانشگاهها در پی یافتن روش های آموزشی هستند که بتوانند موجب ارتقا ظرفیتهای یادگیری مداوم دانشجویان گردند. اساتید باید با استفاده از شیوه های مختلف آموزشی موقعیت های یادگیری بهتری را فراهم نمایند. استفاده از روش ها و فنون آموزشی مختلف در جهت ارتقاء کیفیت آموزشی از جایگاه ویژه ای برخوردار است. از روشهای دستیابی به اهداف فوق الذکر توانمند سازی اعضای هیئت علمی و اساتید و محققان می باشد. این توانمند سازی از ضروریات ارتقاء کیفیت در آموزش و بهره وری نیروی انسانی است. حجم بالای فعالیت های آموزشی و پژوهشی اعضای هیئت علمی و اساتید و محققان گاهاً حضور آنان در کارگاه های آموزشی جهت توانمند سازی را با وقفه دچار می سازد. مرکز EDC علوم پزشکی قم در همین راستا اقدام به طراحی و اجرای کارگاه های مجازی تحت وب و استفاده از زمان و تکنولوژی اینترنت و شبکه ارتباطات نموده است تا ضمن توانمند سازی مدسان و محققان، در کاهش هزینه و افزایش بهره وری نیز تلاش نموده باشد.

روش کار: با انتخاب عناوین کارگاه آموزشی و مشخص نمودن محتوی آن، فیلم سخنرانی متناسب با موضوع آماده و همزمان به فایل صوتی نیز تبدیل شد. سپس محتوای آموزشی کارگاه به صورت پاورپوینت تهیه و از محتوای آموزشی حداقل ۱۰ سوال علمی طراحی و مجموعه ای از فیلم آموزشی، فایل صوتی، پاورپوینت و سوالات در وب سایت مرکز EDC قرار گرفت. اعضای هیئت علمی علاقمند از طریق اینترنت یا Email یا SMS جهت شرکت کارگاه مجازی و پاسخ گویی به سوالات ثبت نام نموده و پس از ارسال پاسخ سوالات و تصحیح آن برای شرکت کنندگان گواهی صادر گردید. از شرکت کنندگان در کارگاه مجازی نظر سنجی در خصوص کارگاه و نحوه برگزاری آن بعمل آمد.

یافته ها: استقبال اعضای هیئت علمی و اساتید از اجرای طرح بالای ۹۱٪ و میزان رضایت بالای ۹۵٪ گزارش شد. شرکت کنندگان از اینکه توانسته اند از زمان مناسب و به انتخاب خود از محتویات کارگاه استفاده نمایند رضایتین بالای ۹۸٪ بدست آمد. شرکت کنندگان از استفاده از امکانات تکنولوژی اینترنت و شبکه ارتباطات جهت بهره وری رضایت ۸۰٪ داشتند و عمده عدم رضایت به کم بودن پهنای باند اینترنت، قطعی احتمالی شبکه، سرعت پائین اینترنت مربوط می شد. شرکت

A-10-691-7

تجارب دانشجویان آموزش پزشکی از راه دور در مقطع کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی شیراز

لیلا بذرافکن*، پرینسا نبیئی، آزاده روح الامینی، مریم تراشچین

* مربی دانشگاه علوم پزشکی شیراز

bazrafcan@gmail.com

مقدمه: تجارب دانشجویان از آموزش در دوره های از راه دور حایز اهمیت است. هدف از این پژوهش بررسی تجارب زنده دانشجویان از جنبه های مختلف برنامه اولین دوره آموزش پزشکی از راه دور در مقطع کارشناسی ارشد می باشد.

روش کار: این مطالعه به روش کیفی انجام شد. شرکت کنندگان را دانشجویان اولین دوره آموزش پزشکی از راه دور در مقطع کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی شیراز تشکیل می دهند. برای انتخاب مشارکت کنندگان از روش نمونه گیری هدفمند استفاده شده است. تعداد شرکت کنندگان تا رسیدن به حد اشباع از نظر محققین بوده است. ابزار بکار برده شده نیز مصاحبه نیمه ساختارمند می باشد.

یافته ها: از ۱۲ نفر شرکت کننده در ۹ (زن) و ۳ (مرد) در مصاحبه نیمه ساختارمند در این مطالعه شرکت نمودند. داده بعد از مصاحبه مکتوب و کد گذاری گردید. ابتدا کدگذاری به صورت باز انجام شد و سپس خوشه ها و تم ها مشخص شدند.

نتیجه گیری: پنج خوشه اصلی عبارت از رضایت مندی، یادگیری، ارتباط و تعامل، تکالیف و انتظارات بودند؛ و تم ها در خوشه رضایت مندی شامل رضایت از برنامه بطور نسبی، رضایت از آموزش دهندگان، مواد آموزشی و هزینه ها بود. در خوشه یادگیری تم دانش، مهارت و سهولت یادگیری و در خوشه ارتباط و تعامل، تعامل با همکلاسان، اساتید و سایر دانشجویان آموزش پزشکی بود. در خوشه مربوط به تکالیف نیز تم های سختی، حجم زیاد و گیجی و ناهماهنگی در مواردی محدود قرار داده شد.

نتیجه گیری: تجارب نشان دهنده رضایت نسبی از برنامه است. انتظارات شرکت کنندگان در اکثر موارد واقعی است و در پاره ای از موارد برنامه نیاز به بازنگری دارد.

واژه های کلیدی: تجارب دانشجویان، آموزش پزشکی، راه دور، کیفی.

جامعه نگر نظری را انتخاب کرده بودند، وارد مطالعه شدند و در دو گروه مداخله و کنترل قرار گرفتند. ابزار گردآوری داده ها پرسش نامه ترجمه شده استاندارد Distance Learning Attitude Survey (DLAS) بود که پس از تعیین روایی و پایایی و مراحل استاندارد سازی مورد استفاده قرار گرفت. این پرسشنامه دارای ۱۲ سوال سه گزینه ای بوده و هر گزینه دارای یک امتیاز مشخص از ۱ تا ۳ می باشد. حداقل مجموع امتیازات محاسبه شده ۱۲ و حداکثر نمره معادل ۳۶ بود. کسب نمره ۱۷ و کمتر به معنای عدم موفقیت دانشجوی در یادگیری الکترونیکی است و کسب امتیاز ۱۸ و بیشتر نشانگر موفقیت دانشجویان در آموزش الکترونیکی می باشد. سنجش ویژه گیهیهای موفقیت در دو روش آموزش مورد ارزیابی قرار گرفت و سپس برنامه آموزشی به روش الکترونیکی جهت گروه مداخله و روش سنتی جهت گروه کنترل به مدت یک ترم تحصیلی ارائه شد.

یافته ها: تعداد ۷۰ نفر در این مطالعه شرکت نمودند، که ۳۶ نفر آنها در گروه آموزش الکترونیکی و تعداد ۳۴ نفر هم در گروه آموزش سنتی قرار گرفتند ویژه گیهیهای موفقیت دانشجویان در دو گروه آموزشی مورد بررسی و مقایسه قرار گرفت. میانگین و انحراف معیار آزمون در هر دو گروه آموزش الکترونیکی و سنتی مشابه بود ($26/4 \pm 3/4$ و $26/4 \pm 3/4$) و در مقایسه اختلاف معنی داری مشاهده نشد ($0/74$).

Pvalue

نتیجه گیری: کلیه دانشجویان این درس را با موفقیت کامل گذراندند. نتایج بدست آمده نشانگر این است که دانشجویان ویژگی های موفقیت در آموزش الکترونیکی را هم داشتند. بررسی ما نشان می دهد که به اجرا درآمدن این روند با زیرساخت های مناسب و رعایت ویژگیهای یادگیری دانشجویان موفقیت لازم را حاصل نمود به نحوی که با توجه به امتیازات آن می تواند جایگزین مناسبی برای ارائه درس دندانپزشکی جامعه نگر در دانشکده های دندانپزشکی کشور مورد استفاده قرار گیرد.

واژه های کلیدی: دندانپزشکی، روش آموزشی، آموزش الکترونیکی، ویژه گیهیهای دانشجویان دندانپزشکی جامعه نگر.

کنندگان از وجود همزمان فیلم، فایل صوتی و پاورپوینت محتوی آموزشی به طور همزمان روی وب سایت دانشگاه رضایت ۹۶٪ داشتند. ۹۵٪ از شرکت کنندگان اجرای طرح را موجب استفاده از زمان و مکان به نحو مقتضی دانسه و بهره وری آموزشی را تأیید نمودند. همچنین ۹۰٪ از شرکت کنندگان به توانمند سازی کارگاه های مجازی مانند کارگاه های حضوری معتقد و روش برگزاری مجازی را تأیید نمودند. ۸۶٪ از شرکت کنندگان اظهار داشتند که به علت مجازی بودن نمی توانند سوالات خود را مطرح نمایند و از این امر ناراضی بودند.

نتیجه گیری: نتایج حاصل از اجرای طرح و نظر سنجی حاکی از آن بود که با استفاده از تکنولوژی جدید و امکانات موجود در دانشگاه ها می توان در ارتقاء و رشد و پویایی اعضای هیئت علمی در زمینه آموزش و آموزش روش های جدید آموزش و تحقیقات اقدام نمود و با کاهش هزینه برگزاری کارگاه ضمن صرفه جوئی اقتصادی و بهره وری نیروی انسانی، از زمان و مکان و امکانات استفاده بهینه نمود.

واژه های کلیدی: کارگاه آموزشی، مجازی، ارتقاء بهره وری آموزشی، آموزش الکترونیکی.

A-10-1051-1

ارزیابی ویژه گیهیهای دانشجویان نسبت به موفقیت در دو روش آموزش الکترونیکی و آموزش سنتی

آذین نوریان^{*}، محمد حسین خوشنویسان، آرزو ابن احمدی، علی نوریان

* دستیار ارتودنتیکس دانشگاه علوم پزشکی تبریز

azin_nourian@yahoo.com

مقدمه: در عصر حاضر همراه با تحولات و تغییرات وسیعی که در جهان بوجود آمده است، رویکرد نسبت به آموزش و یادگیری نیز تحولاتی داشته است و شیوه آموزش، از آموزش دادن (Training) به واژه آموزش گرفتن (Learning) که بر نقش یادگیرنده در ساختن دانش تأکید می نماید، در حال تغییر است. در این راستا استفاده از امکانات و منابع مجازی و آموزش الکترونیکی اهمیت زیادی یافته است این پژوهش با هدف ارزیابی ویژه گیهیهای دانشجویان نسبت به موفقیت در دو روش آموزش الکترونیکی و آموزش سنتی انجام شده است.

روش کار: در این مطالعه نیمه تجربی، ۷۰ نفر از دانشجویان ترم ۱۱ و ۱۲ دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی که در نیم سال اول سال تحصیلی ۹۰-۸۹ واحد درسی دندانپزشکی

A-10-726-2

بررسی اثر آموزش بر پایه شبیه سازی در کسب مهارت حرفه ای دانشجویان رشته رادیوتراپی

امیر هوشنگ براتی

استادیار دانشگاه علوم پزشکی کردستان - سنندج - دانشکده پزشکی،
گروه فیزیک پزشکی

ah_barati@yahoo.com

مقدمه: این مطالعه به منظور بررسی اثر آموزش بر پایه شبیه سازی در کسب مهارت نسبی دانشجویان رشته رادیوتراپی در شرایط مجازی بالینی انجام شده است.

روش کار: در این مطالعه آموزش رایج و آموزش به کمک نرم افزار شبیه ساز در دو گروه از دانشجویان رشته رادیوتراپی طبق سرفصل درس طراحی درمان اجرا شده است. دانشجویان به طور اتفاقی در دو گروه کنترل، ۲۴ نفر و مداخله، ۲۲ نفر (گروه A و گروه B) تقسیم و دوره آموزش طبق سرفصل درس طراحی درمان برای گروه A با روش آموزش رایج و برای دانشجویان گروه B با نرم افزار شبیه ساز طراحی درمان اجرا شد. در پایان دوره آموزش، تست های چهارگانه سنجش مهارت کار در موقعیت مجازی درمان، برای دانشجویان در دو گروه مورد سنجش و ارزیابی قرار گرفت. چهار تست سنجش مهارت شامل: تست راه اندازی و تنظیم ایزوسنتر دستگاه شتاب دهنده خطی در فانتوم، انتخاب محور تابش مناسب، تشخیص صحیح اجزاء سیستم درمان و انتخاب زاویه مناسب گانتری در شرایط مختلف بیمار مجازی بود. نتایج کمی و کیفی حاصل از دو گروه با روش آماري t-test و آزمون فیشر مورد آنالیز و اختلاف آماری با مقدار $p > 0.05$ معنی دار تلقی گردید.

یافته ها: در تست راه اندازی و تنظیم ایزوسنتر دستگاه، زمان مورد نیاز در گروه A بیشتر از گروه B اندازه گیری شد. (10.73 ± 2.04 دقیقه در مقابل 5.75 ± 1.12 دقیقه). در این تست خطا در مکان برای 54.6% از دانشجویان در گروه B بین ۱-۳ میلی متر ولی در گروه A تنها 4.2% دانشجویان قادر به تنظیم مکان در این دامنه بودند ($p=0.001$). متوسط زمان مورد نیاز برای تنظیم محور تابش مناسب در گروه مداخله کمتر از گروه کنترل حاصل شد (11.10 ± 1.52 ثانیه در مقابل 30.87 ± 5 ثانیه) ($p=0.001$). در تست کیفی چگونگی انجام کار و رعایت پروتکل استاندارد، 50% دانشجویان در گروه B در مقیاس کیفی خوب و 50% دیگر در مقیاس متوسط قرار گرفتند. در صورتی که دانشجویان گروه A تنها 54.2% در مقیاس کیفی متوسط ارزیابی شدند. زمان مورد نیاز برای تنظیم بیمار فرضی (فانتوم) در موقعیت درمان در دو حالت Prone و Supine نشان داد که گروه مداخله سریعتر و صحیح تر از گروه کنترل قادر به انجام این تست می باشد ($p > 0.05$).

نتیجه گیری: آموزش بر پایه شبیه سازی و به کمک نرم افزار در کسب مهارت دانشجویان رشته رادیوتراپی در موقعیت مجازی بالینی مؤثر است.

واژه های کلیدی: آموزش بر پایه شبیه سازی، طراحی درمان در رادیوتراپی، مهارت حرفه ای، سرفصل درس.

A-10-1074-4

پایه سازی روش جدید آموزشی در قالب کارگاههای آموزشی در بدو ورود به دوره دستیاری در گروه های آموزشی زنان، اطفال و داخلی

صنم مرادان

دانشیار دانشگاه علوم پزشکی سمنان - سمنان بیمارستان امیر

sm42595@yahoo.com

از اهداف مهم آموزش پزشکی این است که دستیاران در پایان دوره ی تحصیلی خود به افرادی مقتدر در زمینه های مختلف درمان، آموزش و پژوهش تبدیل شوند و رسیدن به این اهداف نیازمند یک سری پیش نیاز از جمله آموزش اصول یادگیری و روش مطالعه است. یکی از اشکال نوین روش های آموزش روش آموزش الکترونیکی است که در حقیقت شامل آموزشی است که در محیط شبکه انجام می شود و این روش یادگیری به سرعت در حال پیشرفت است و مزایایی چون دسترسی به آموزش های با کیفیت تر، به صرفه بودن و قابلیت انعطاف و افزایش توانایی عملی را دارد؛ لذا با توجه به مزایای این روش آموزش، بکار گیری این روش نوین ضروری است و این روش می تواند در خیلی از موارد جایگزین روش های سنتی آموزش شود. با سنجش و ارزیابی این نوع آموزش می توان به میزان موفقیت آن پی برد که در بیشتر بررسی ها در ایران نتایج نسبتاً مطلوبی بدست آمده است؛ لذا برای اولین بار دستیاران سه گروه آموزشی فوق الذکر در زمینه ی روش های مطالعه در بدو ورود به دوره ی تخصصی آموزش دیدند. نتایج آزمون های پره تست و پست تست نشان داد که متوسط نمره پره تست ۴ (40%) و متوسط نمره پست تست $9/9$ (99%) و لذا میزان یادگیری 59% بود. بنابراین، این آموزش به میزان قابل توجهی مفید بوده و دستیاران در پایان کارگاه با آموزش الکترونیک، فواید و نحوه ی بکار گیری آن آشنایی پیدا کرده اند.

واژه های کلیدی: آموزش الکترونیکی، آموزش.

A-10-565-1

ارزیابی میزان تاثیر آموزشهای مبتنی بر web 2.0 بر افزایش سطح سواد اطلاعاتی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی یزد

سهیلا بزم

کارشناس دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی یزد - دانشکده بهداشت

soheila_bazm@gmail.com

مقدمه: انجمن کتابداران آمریکا فردی را باسواد اطلاعاتی تلقی میکند که قادر به تشخیص اطلاعات مورد نیاز، جایابی، ارزیابی و استفاده موثر از اطلاعات مورد نیاز باشد؛ لذا آموزش مراجعان و کاربران کتابخانه ها امری ضروری است. تکنولوژی web2.0 این امکان را برای کتابخانه ها فراهم آورده است تا بتوانند از محیط مجازی جهت آموزش کاربران استفاده نمایند. در این مطالعه میزان تاثیر وبلاگ در افزایش سطح سواد اطلاعاتی دانشجویان مورد بررسی قرار گرفت.

روش کار: این مطالعه کاربردی و به روش نیمه تجربی صورت گرفت. جامعه پژوهش ۶۰ نفر از دانشجویان جدیدالورود دانشکده های پیراپزشکی، پرستاری مامایی و بهداشت (سال تحصیلی ۱۳۸۹-۱۳۸۸) دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد بودند که با استفاده از آزمون های pre-test و post-test و در دو گروه مورد و کنترل سواد اطلاعاتی آنان قبل و بعد از آموزش به وسیله پرسشنامه مورد بررسی قرار گرفت. متن انگلیسی این پرسشنامه از دانشگاه موناش استرالیا و کبک کانادا گرفته شد و به زبان فارسی برگردانده شد که روایی آن از طریق نظر سنجی از اساتید و صاحب نظران و پایایی در حجم نمونه پایلوت و با ضریب Alfa Cronbach (88%) مورد تایید قرار گرفت. برای آموزش استفاده کنندگان وبلاگی با عنوان سواد اطلاعاتی طراحی گردید. از نرم افزار spss برای تجزیه و تحلیل داده ها استفاده گردید.

یافته ها: نتایج تحقیق نشان داد که میزان سواد اطلاعاتی دانشجویان پس از آموزش از طریق وبلاگ به میزان محسوسی افزایش یافته است.

نتیجه گیری: با استنتاج به نتایج این تحقیق، استفاده از وبلاگ به عنوان یک مدل موفق در امر آموزش سواد اطلاعاتی در دانشگاهها توصیه می شود.

واژه های کلیدی: سواد اطلاعاتی، آموزش الکترونیک، وب ۲.۰

A-10-1072-1

مقایسه تأثیر دو شیوه آموزش مراقبت های پرستاری حوادث شیمیایی به روش بسته های نرم افزاری چند رسانه ای و آموزش تحت وب بر سطوح یادگیری پرستاران

محمد مهدی سالاری*، سمیمه خوش سیما، سید داوود تدریسی، محمد دانشمندی

* مربی - دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله

mmsalaree@gmail.com

مقدمه: این مطالعه به منظور بررسی نحوه ی آموزش بر میزان دانش و عملکرد پرسنل پرستاری انجام شد که در آن به تعیین و مقایسه تأثیر آموزش پرستاری مراقبت های شیمیایی به دو روش تحت وب و روش بسته ی نرم افزار چند رسانه ای بر میزان دانش و عملکرد این پرسنل پرداخته شده است.

روش کار: در مطالعه ای نیمه تجربی از تعداد ۵۵۰ نفر پرستار یکی از مراکز درمانی، تعداد ۶۶ نفر (دو گروه ۳۳ نفره) به روش تصادفی انتخاب و مورد بررسی قرار گرفتند، سپس از این دو گروه پیش آزمون توسط آزمون کتبی با سؤالات استاندارد شده گرفته شد و سپس تحت دو شیوه ی آموزش (تحت وب و آموزش به روش بسته ی نرم افزار چند رسانه ای) قرار گرفتند و بعد به همان پرسشنامه پس آزمون گرفته شد و بعد با آزمون عملی ساختار دار بالینی OSCE (حیطه عملکردی) مورد آزمون قرار گرفتند و بعد از استخراج نتایج، توسط آزمون های آماری توصیفی و تحلیلی نتایج مورد مقایسه و تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: درمقایسه دو روش مشخص شد تفاوتی بین این دو روش آموزشی و برتری معناداری به نفع یکی از دو گروه وجود ندارد؛ و آزمون عملی (حیطه عملکردی) نیز برتری معناداری را به نفع یکی از این دو روش نشان نداد.

نتیجه گیری: باتوجه به یافته ها پژوهش با توجه به یکسان بودن هر دو روش تحت وب و بسسته های نرم افزار چند رسانه ای با توجه به امکانات استفاده از هر دو روش توصیه میشود.

واژه های کلیدی: پرستاری عوامل شیمیایی، آموزش به شیوه ی تحت وب، آموزش به شیوه ی چند رسانه ای.

A-10-1035-1

بررسی نظام آموزش مجازی دانشگاه علوم پزشکی مازندران
بر اساس استاندارد ISIRI 10000

پیمان پرویزراد*، علی محمد ادیسی

* استادیار دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی مازندران -
دانشکده بهداشت

p.parvizrad@ymail.com

مقدمه: آموزش الکترونیکی (مجازی) حوزه جدیدی از ارتباط فناوری و آموزش است که برای فراگیران امکان یادگیری مادام العمر در هر زمان و در هر مکان را فراهم می نماید. در ایران اینگونه آموزش به طور گسترده ای شکل گرفته اما در آموزش علوم پزشکی تقریباً نوپا محسوب می گردد. با این حال، با مشکلاتی جدی ناشی از پس ماندگی های گوناگون فرهنگی، حقوقی، فنی و زیرساختی روبروست. با توجه به تدوین استاندارد مشخصی در حوزه آموزش مجازی توسط موسسه استاندارد ایران، مطالعه حاضر با روش توصیفی - مقطعی - کاربردی، سعی داشت وضعیت این نوع آموزش را در یکی از دانشگاه های علوم پزشکی کشور (مازندران) در مقایسه با شرایط تصریح شده در استاندارد مذکور که با بررسی های کتابخانه ای صورت گرفت، با بهره گیری از ابزار چک لیست طراحی شده معتبر، مبتنی بر آیتم های استاندارد فوق و مقایسه شرایط موجود با وضع مطلوب ذکر شده در استاندارد، مورد سنجش قرار دهد. بررسی های انجام شده در مجموع حاکی از وضعیت متوسط در برخی حوزه ها و وضعیت ضعیف در برخی حوزه های دیگر مورد بررسی بوده است. از جمله یافته های مهم دیگر، نقص در توجه به نیازهای کاربران واقعی در طراحی و اجرای آموزش های الکترونیکی و فقدان استانداردی مشخصی برای اجرای این سیستم بوده است. مقایسه یافته های حاصل از مطالعه حاضر با نمونه های انجام شده در سایر کشورها، حاکی از فرصت های بهبود مشخص برای ارتقای کیفیت آموزش مجازی در دانشگاه مورد مطالعه و سایر دانشگاه های علوم پزشکی کشور می باشد. در این زمینه، در مشروح مقاله توصیه هایی خاص برای نهادهای ذی نفع ارائه گردیده است.

واژه های کلیدی: آموزش مجازی، آموزش الکترونیکی، استاندارد ISIRI 10000

A-10-1096-1

بررسی عوامل موثر بر پیاده سازی آموزش الکترونیکی از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

طاهره علی محمدی عبدل آبادی*، عفت شهرآبادی، منور نادری

* کارشناس ارشد علوم پزشکی رفسنجان - علوم پزشکی رفسنجان

alimohammadit@yahoo.com

مقدمه: مساله ارتقای کیفیت آموزش در علوم پزشکی همواره مورد توجه بوده است. پیاده سازی آموزش الکترونیکی نه تنها انتقال اطلاعات جدید حوزه پزشکی را تسهیل میکند بلکه موجب ارتقای دانش و مهارتهای مشاغل پزشکی، ارتقای کیفیت آموزش پزشکی و کاهش هزینه های آموزشی میشود. این مطالعه با هدف بررسی عوامل موثر بر پیاده سازی آموزش الکترونیکی از دیدگاه دانشجویان پزشکی انجام گرفت.

روش کار: مطالعه ای توصیفی - مقطعی بر روی ۸۱ نفر از دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان در سال ۱۳۹۰ که با روش تصادفی ساده انتخاب شدند. انجام گرفت. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه و شامل مشخصات دموگرافیک و عوامل موثر بر پیاده سازی یاگیری الکترونیکی در ۷ محور میباشد. سوالات پرسشنامه بر اساس مقیاس لیکرت تنظیم شده اند. پایایی پرسشنامه با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ ۰/۹۶ بدست آمد. پس از تکمیل پرسشنامه ها، داده ها در برنامه spss/16 ثبت و با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی تجزیه و تحلیل شدند.

یافته ها: نتایج نشان داد که ۴۸/۸ درصد (۳۹ نفر) از دانشجویان شرکت کننده در این پژوهش مؤنث و ۵۱/۲ درصد (۴۱ نفر) مذکر بودند. همچنین ۴۱/۲ درصد (۳۳ نفر) از شرکت کنندگان کارورز و ۵۸/۸ درصد (۴۷ نفر) کارآموز بودند. میانگین عوامل موثر بر پیاده سازی آموزش الکترونیکی در عامل تکنولوژی $1/09 \pm 3/39$ ، عامل ذینفعان $1/21 \pm 3/59$ ، عامل سازمانی $1/06 \pm 3/27$ ، منابع آموزشی $0/91 \pm 3/40$ ، عوامل سواد اطلاعاتی $1/11 \pm 3/21$ ، عامل محیطی $1/02 \pm 3/18$ و عامل روشهای الکترونیکی $0/82 \pm 2/85$ میباشد. مقایسه دیدگاه دانشجویان کارورز و کارآموز نشان داد که در عامل تکنولوژی تفاوت معنی داری وجود دارد. کارورزان این تاثیر را بیشتر میدانستند. همچنین دانشجویان مؤنث به طور معنی داری تاثیر عوامل سازمانی و محیطی را بیشتر از دانشجویان مذکر میدانستند ($P < 0/05$).

نتیجه گیری: با توجه به یافته های این مطالعه مهمترین عامل موثر بر اجرای آموزش الکترونیکی عامل ذینفعان، منابع آموزشی و تکنولوژی میباشد. بنابراین شایسته است مسئولین دانشگاه اعضای هیات علمی و کارکنان حوزه آموزش همکاری و مشارکت نمایند. همچنین منابع آموزشی و زیرساختهای لازم را فراهم آورند.

واژه های کلیدی: آموزش الکترونیکی، پیاده سازی الکترونیکی، دانشجویان.

A-10-1056-1

بررسی میزان پذیرش استاندارد های آموزش الکترونیکی از دید فراگیران رشته آموزش پزشکی مجازی در دانشگاه علوم پزشکی شیراز

زهرا صفاری*، صدیقه مختارپور، جواد کجوری، رحمت اله عرب زاده، مرضیه

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی شیراز - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

farnaz_saffari@yahoo.com

مقدمه: صاحب نظران آموزش الکترونیک (E-Learning) عقیده دارند از طریق یادگیری الکترونیک می توان گام های استوارتری در جهت رسیدن به اهداف والای چشم انداز ۲۰ ساله برداشت و در بازه زمانی کوتاه تر با صرف منابع مالی کمتر به این اهداف رسید. یادگیری الکترونیک فرایندی است که در طول آن یاددهی و یادگیری به صورت یک فرایند تعاملی - مشارکتی و به صورت همزمان (On-line) و ناهمزمان (Offline) انجام می گیرد. بهره مندی کافی از این امکانات به قبول استانداردهایی نیاز دارد که کیفیت این رویه را تایید کند. بنابراین هدف از این مطالعه بررسی میزان پذیرش استانداردهای آموزش الکترونیکی از دید گاه فراگیران می باشد.

روش کار: در ابتدا وضعیت آموزش مجازی در رشته آموزش علوم پزشکی مورد بررسی قرار گرفت. سپس پرسشنامه محقق ساخته پس از تعیین روایی و پایایی آن توسط صاحب نظران از طریق پست الکترونیک برای دانشجویان ترم ۳ رشته آموزش علوم پزشکی ارسال شد و از دانشجویان خواسته شد نسبت به تکمیل و ارسال آن اقدام نمایند. داده های جمع آوری شده توسط نرم افزار آماری SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: نتایج به طور کلی نشان داد که در چهار حیطه یاددهنده، یادگیرنده، محتوای آموزشی و ارزیابی تنها تفاوت معنادار در حیطه ارزیابی مشاهده شد. بالاترین میانگین مربوط به حیطه ارزیابی بود که نسبت به حد متوسط بالاتر بود. همچنین تفاوت معناداری بین دانشجویان عضو هیئت علمی و غیر هیئت علمی در هیچ یک از حیطه ها مشاهده نشد. حیطه ها میانگین سطح معنا داری یادگیرنده ۰/۶۴ ۳/۱، یاددهنده ۰/۳۹ ۳/۴، محتوای آموزشی ۰/۱۱ ۳/۴، ارزیابی ۰/۳۲ ۰/۱۲.

نتیجه گیری: نتایج حاصل از این تحقیق نشان می دهد با توجه به اینکه رشته آموزش پزشکی در دانشگاه شیراز به تازگی راه اندازی شده است در شرایط متوسطی قرار دارد و از آنجا که فراگیر محور اصلی آموزش است، توسعه ی محتوای آموزشی در زمینه ی مهارتهای آموزشی باعث ارتقاء آموزش الکترونیکی خواهد شد.

واژه های کلیدی: استاندارد های آموزشی، آموزش الکترونیکی، فراگیران.

A-10-1019-1

تلفیق آموزش الکترونیکی و حضوری (Blended Learning) در درس تکنولوژی آموزشی ویژه دستیاران دندانپزشکی

ایمان جهانیان

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی بابل - مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

dr.jahanian@yahoo.com

مقدمه: آموزش ترکیبی (Blended Learning) شیوه ای نوین در آموزش است که در آن ترکیبی از یادگیری فردی، یادگیری الکترونیکی و یادگیری حضوری استفاده می شود. با توجه به اهمیت یادگیری الکترونیک در توسعه میهن اسلامی و همچنین نقش پررنگ آن در تحقق راهبردها، طراحی این روش در تدریس مطالب ضروری می نماید.

روش کار: طی این مطالعه درس تکنولوژی آموزشی دستیاران دندانپزشکی به شیوه تلفیق آموزش الکترونیکی و حضوری (Blended Learning) ارائه شد. این درس ۲ واحدی در سال تحصیلی ۱۳۸۸-۸۹ به شیوه معمول ارائه که در نظرسنجی پایان دوره و بازخورد دریافتی، در سال ۹۰-۱۳۸۹ بصورت آموزش ترکیبی ارائه شد. در ابتدا پیش از مونی جهت تعیین رفتار ورودی انجام شد. بخش اعظم محتوای آموزشی هر جلسه بصورت حضوری ارائه گردید. سرفصل درس، محتوای کمک آموزشی، طرح درسها، تمرینها، منابع و شیوه ارزشیابی نهایی در وب سایت مرکز قرار داده شد و از فراگیران درخواست شد پاسخ تمرینهای مقرر که براساس زمانبندی روزانه بارگذاری می شدند را در تاریخ مقرر به ایمیل مدرس ارسال نمایند. در پایان دوره، پس از مونی انجام گردید.

یافته ها: در این مطالعه ۱۹ دستیار حاضر بودند. در ابتدای دوره ۹۳٪ دستیاران گذراندن درس را ضروری دانسته که در پایان به ۱۰۰٪ رسید. در خصوص نقاط قوت شیوه ترکیبی از دیدگاه دستیاران می توان به پویاتر شدن کلاس، آشنایی عملی بیشتر با E Learning، کوتاهاتر شدن زمان حضور فیزیکی، مطالعه فردی با تمرکز بیشتر اشاره نمود. در خصوص نقاط ضعف می توان به عدم دسترسی کافی به اینترنت، احتمال کم کاری برخی دستیاران و کاهش تعامل فراگیران اشاره نمود. از مجموع ۸۳ پاسخی که می بایست توسط دستیاران ارسال می شد، ۸۲ فایل (۹۸/۷۹٪) به ایمیل مدرس ارسال شد که response rate

دانشجویان به امتحانات سنتی نمره بالاتر از ۶ دادند. در اولین امتحان برخط ۳۷٪ دانشجویان استرس زیادی داشتند، درحالیکه در آزمون دوم تنها ۱۴٪ آنان ابراز استرس نمودند. میزان رضایت مندی دانشجویان از این که می توانند نتایج را بلافاصله ببینند بسیار بالا و ۹۳/۳٪ بود. ۸۳/۳٪ دانشجویان معتقد بودند که امتحانات برخط در مقایسه با امتحانات مبتنی بر کاغذ به میزان بیشتری می تواند دانش و درک دانشجو را اندازه گیری نماید. فقط ۲۰٪ دانشجویان امکان تقلب را در امتحانات آنلاین بیشتر از امتحانات مبتنی بر کاغذ می دانستند.

نتیجه گیری: نظر به مزایای متعدد برگزاری امتحانات به شیوه برخط، و نگرش بسیار مثبت دانشجویان نسبت به آن، مدیران آموزشی می بایست به توسعه بسترهای مورد نیاز برای توسعه این شیوه ارزشیابی در دانشگاهها برنامه ریزی نمایند.

واژه های کلیدی: امتحان برخط، نگرش، دانشجو، پیشرفت تحصیلی.

خوبی بود. ۷۸ فایل (۹۳/۹۷٪) بموقع و ۴ فایل (۴/۸۱٪) بعد از موعد ارسال شده بود.

نتیجه گیری: بر اساس این مطالعه، ارائه درس مذکور بصورت آموزش ترکیبی بازتاب مثبتی از سوی دستیاران داشته و بر ادامه آن در ترمهای آتی تاکید می گردد، از مزایای آن می توان به افزایش اثربخشی شیوه های آموزشی، کاهش هزینه، کاهش ساعت حضور در کلاس و ماندگاری یادگیری اشاره نمود.

واژه های کلیدی: تلفیق، آموزش الکترونیکی، حضوری، تکنولوژی.

A-10-1073-2

بررسی نگرش دانشجویان نسبت به برگزاری امتحانات به شیوه برخط (آن لاین) در مقایسه با روش مبتنی بر کاغذ

مجید زارع بیدکی*، علی رجب پور صنعتی، فاطمه رجایی قناد،
نجمه مباشری

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی بیرجند - بیرجند-خیابان غفاری-
دانشکده پیراپزشکی

m.zare@live.co.uk

مقدمه: با ورود تکنولوژی وب به دنیای آموزش، اشتیاق دست اندر کاران آموزشی به اندازه گیری پیشرفت تحصیلی دانشجویان با استفاده از شیوه های برخط افزایش یافته است. با این وجود نگرش های متفاوتی میان دانشجویان و نیز معلمان در خصوص برتری این شیوه ارزیابی نسبت به روش های مبتنی بر کاغذ وجود دارد. تحقیق حاضر به منظور بررسی نگرش دانشجویان نسبت به امتحانات برخط و امکان استفاده از آن به جای ارزیابی های مبتنی بر کاغذ انجام شد.

روش کار: این مطالعه از نوع توصیفی-تحلیلی است. در این تحقیق چهار درس از میان دروس رشته های علوم آزمایشگاهی و بهداشت که محتوای آنها در طول ترم به شکل چهره به چهره ارائه شده بود انتخاب شد و امتحان پایان ترم این دروس به شکل برخط و با ترکیبی از سوالات چند گزینه ای، صحیح/غلط و تطبیقی برگزار شد. بررسی نگرش دانشجویان نسبت به برگزاری این شیوه امتحان بلافاصله پس از پایان امتحان و با استفاده از یک پرسشنامه انجام گرفت و نتایج با استفاده از نرم افزار SPSS بررسی گردید.

یافته ها: در یک مقیاس ۰ تا ۱۰ نمره ای ۸۹/۶۶٪ از دانشجویان به امتحانات برخط نمره بالاتر از ۶ دادند، در حالی که ۸۲/۹۹٪ از

A-10-26-2

بررسی میزان رضایت مندی دانشجویان در خصوص آموزش مجازی ترکیبی واحدهای درسی در دانشگاه علوم پزشکی مازندران

علی محمد ادیسی*، فاطمه گوران، سمیه رستمی، سارا احتشامی،
نصرت اله گوران، پریرسا زلیکانی

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
مازندران

ali.adrisi1@yahoo.com

مقدمه: سرعت حیرت انگیز توسعه فن آوری اطلاعات فضایی را ایجاد کرده است که باید سازمانها و موسسات آموزشی با تمام توان آمادگی کافی برای رویارویی با آن را داشته باشند تا در مسیر رشد و توسعه آموزشی و پژوهشی از این حرکت فعال باز نمانند. این موقعیت الزاماتی را ایجاد می کند که ناگزیر باید امکانات نوین و کارآمدی را تدارک دید. یکی از مهمترین امکانات نوین آموزشی بهره گیری از شبکه به عنوان ابزار ویژه آموزشی می باشد، آموزش مجازی بهره گیری از سیستم های الکترونیکی تحت وب می باشد که منجر به تداوم یادگیری و یادگیری پایدار خواهد شد. با ایجاد موج جدید تکنولوژی های آموزشی، موسسات جهت بالا بردن سطح کیفی آموزشی خود از روش های نوین آموزش موثر استفاده می نمایند؛ لذا این پژوهش با هدف ارزیابی کیفیت و رضایت ارائه آموزش مجازی ترکیبی در واحد درسی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی

مازندران انجام شده است.

شکوفایی خلاقیت ها و رقابت سالم در آموزش علوم پزشکی

A-10-321-2

ایجاد رقابت سالم در دانشجویان با تشکیل گروه‌های کاری همسان در دروس عملی

احمد براتی مارنانی، عباسعلی ابراهیمیان *

* مربی دانشگاه علوم پزشکی سمنان - دانشکده پرستاری و
پیراپزشکی

Ebrahimian.aa@gmail.com

مقدمه: در آموزش دروس عملی مدرس وقت کافی برای رسیدگی به همه امور دانشجویان را نخواهد داشت. بنابراین استفاده از روش‌هایی که بتواند به مدرسین در این زمینه کمک نماید، همواره مورد توجه بوده است. به همین منظور مطالعه‌ای با هدف بررسی تأثیر استفاده از روش «گروه‌های کاری همسان» در آموزش واحد عملی پروژه دانشجویان دوره کارشناسی مدیریت خدمات بهداشتی درمانی انجام شد.

روش کار: ۳۰ دانشجوی ترم آخر کارشناسی مدیریت خدمات بهداشتی درمانی که مشغول گذراندن واحد عملی پروژه بودند، به روش تصادفی به ۳ گروه تقسیم شدند. برای ۲ گروه از دانشجویان از همیار (دانشجوی دکترا) استفاده شد و یک گروه همیار نداشتند. میزان دسترسی و استفاده از راهنمایی‌های استاد مربوطه برای هر ۳ گروه یکسان بود. میزان حضور در کلاس، مراجعه به استاد، ارائه تکالیف تعیین شده در موعد مقرر و کیفیت تکالیف ارائه شده دانشجویان به عنوان معیار رقابت در نظر گرفته شد و در پایان ترم مورد مقایسه و تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: میانگین غیبت دانشجویان گروه‌های ۱ و ۲ کمتر از ۱ جلسه و میانگین غیبت دانشجویان گروه بدون همیار ۱/۸ جلسه بود. میانگین مراجعه دانشجویان به استاد در گروه ۱، ۷/۴ در گروه ۲، ۶/۵ و در گروه بدون همیار ۴/۵ بار بود. ۸۰٪ دانشجویان در گروه بدون همیار موفق به ارائه تکالیف خود در موعد مقرر نشدند ولی ۱۰۰٪ دانشجویان در گروه‌های دارای همیار تکالیف خود را در موعد مقرر ارائه دادند. ۶۰٪ دانشجویان گروه ۱ و ۵۰٪ دانشجویان گروه ۲ و ۲۰٪ دانشجویان گروه بدون همیار موفق به ارائه گزارش نهایی کار خود با استفاده از پاورپوینت شدند.

نتیجه‌گیری: ایجاد رقابت سازنده در دانشجویان گروه‌های ۱ و ۲ باعث حضور بیشتر آنان در کلاس شد. همچنین علیرغم اینکه در ابتدا تصور می‌شد که گروه بدون همیار مراجعات بیشتری به استاد اصلی درس داشته باشند ولی نتایج نشان دهنده وضعیت عکس بود. بنابراین استفاده از این روش باعث افزایش رقابت و به دنبال آن افزایش کیفیت آموزش

روش کار: نوع مطالعه از نوع توصیفی - مقطعی بوده است که در نیمسال اول ۹۱-۱۳۹۰ در دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مازندران انجام شده است، جامعه مورد پژوهش شامل دانشجویان ترم ۴ رشته های داروسازی، بهداشت و پیراپزشکی به تعداد ۱۸۰ دانشجوی بوده، ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه خوساخته ۲۵ سوالی شامل دو بخش: ۱. دموگرافیک ۲. اختصاصی (محتوا، زمان، دسترسی، آموزش الکترونیکی، کیفیت آموزشی، چشم انداز آتی) بوده است. پرسشنامه ها بعد از توزیع، جمع آوری و در نرم افزار spss مورد ارزیابی و آزمون قرار داده شد.

یافته‌ها: بیشترین فراوانی دانشجویان (۴۷/۸٪) در دانشکده داروسازی و کمترین دانشجویان مورد پژوهش بنا به تناسب حجم نمونه دانشجویی در رشته سم شناسی بوده اند، ۸۷/۷٪ دانشجویان مورد پژوهش دختر بوده اند ۵۴/۵٪ دانشجویان با روش ترکیبی آموزش با تاکید بر آموزش مجازی امتیاز بالاتر از متوسط را داده اند، تنها ۱۶/۶٪ دانشجویان مخالف اجرای آموزش مجازی در شرایط حاضر آموزشی بوده اند که ۵۲/۹٪ دانشجویان از کیفیت آموزش الکترونیکی محتوا رضایت داشته اند. رضایت دانشجویان درخصوص: نوین بودن مطالب درسی، فاصله زمانی جلسات درسی، تامین نیاز آموزشی دانشجویان مطلوب ارزیابی گردید. فراگیران درخصوص فراهمی زمان و دسترسی اینترنت، سایت دانشگاه در خوابگاه، اطلاع رسانی برگزاری کلاس مجازی رضایت نداشته، دیدگاه آتی دانشجویان درخصوص برگزاری آموزش مجازی با تاکید بر متنوع و استانداردسازی محتوا مثبت بوده است.

نتیجه گیری: با توجه به اینکه آموزش الکترونیکی آکادمیک در صورت تدوین مناسب محتوای درسی و ارزیابی، پایش مناسب سیستم موفق و کارآمدی در محیط آموزشی خواهد بود، لذا می توان با تقویت روش های تدریس موثر و بروز آموزشی بازدهی آموزشی را در سطح مطلوبی برای فراگیران و آموزش دهندگان رساند، این به نوعی ضرورت حرکت به سوی آموزش های الکترونیکی محتوای درسی در دانشکده های دانشگاه علوم پزشکی را نشان میدهد.

واژه‌های کلیدی: رضایت مندی، آموزش مجازی ترکیبی، واحدهای درسی، دانشجویان.

نتیجه گیری: قرارگیری دانشجویان در موقعیت تدریس علاوه بر این که فرصتی برای دانشجویان فراهم مینماید که پیشنهادات و انتقادات خود را به صورت غیر مستقیم به اساتید بیان کنند، توانمندی آنها را در خودآموزی ارتقا بخشیده و مهارت های اجتماعی آنان را تقویت مینماید.

واژه های کلیدی: آموزش پزشکی، روش های آموزشی، بهداشت خانواده.

در دروس عملی خواهد شد؛ لذا پیشنهاد می شود در دانشگاه هایی که امکان استفاده از همیار آموزشی وجود دارد، جهت تدریس دروس عملی و ایجاد رقابت سالم در بین دانشجویان از گروه بندی دانشجویان با استفاده از روش گروه های کاری همسان صورت گیرد.

واژه های کلیدی: گروه های کاری همسان، رقابت، دانشجوی، دروس عملی.

A-10-410-3

روش های مختلف تدریس بهداشت خانواده و امور جمعیتی
توسط دانشجویان پزشکی

اکرم حیدری

استادیار دانشگاه علوم پزشکی قم

heidari@muq.ac.ir

مقدمه: تدریس امری پویاست که هدف آن یادگیری میباشد. تاثیر متفاوت روش های مختلف تدریس و بررسی نقاط قوت و ضعف آنها موضوعی نیست که بتوان از آن چشم پوشی نمود. به منظور ارتقای کیفیت و پی بردن به نکات مهم و مورد تاکید در مورد تدریس از دیدگاه دانشجویان، محقق برآن شد که دانشجویان را در جایگاه اساتید قرار دهد.

روش کار: این پژوهش با مشارکت ۲۱ دانشجوی سال سوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی قم در مورد درس بهداشت خانواده و امور جمعیتی در نیمسال دوم سال تحصیلی ۸۸-۱۳۸۷ انجام شد. در جلسه اول ۱۰ موضوع از سرفصل درس به دانشجویان ارائه گردید. دانشجویان در ۹ گروه ۲ نفره و یک گروه سه نفره مسئولیت ارائه موضوعات را به عهده گرفتند. تاکید گردید که آنها در نحوه ارائه مطالب از خلاقیت استفاده نمایند. در هر جلسه ابتدا دانشجویان نتیجه فعالیت خود را ارائه مینمودند و سپس استاد به تدریس میپرداخت. در انتهای ترم نیز با استفاده از پرسش نامه های بینام نظر دانشجویان در مورد این روش مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته ها: ارائه فیلم، ارائه پمفلت، درخواست جواب سوال دانشجویان از دانشجویان دیگر، آغاز تدریس با طرح چند سوال، تاکید بر نکات مهم، استفاده از تصاویر زیبا، ارائه محتوای درسی در قالب طرح موارد بالینی، سوال در مورد مطالب تدریس شده در انتهای هر جلسه، ایجاد تنوع در کلاس به روش های متفاوت و ... از جمله نکاتی بودند که دانشجویان در هنگام تدریس خود به آن ها اهمیت میدادند.

A-10-455-1

بررسی شیوه های متداول ارزشیابی و ارتباط آن با رویکردهای یادگیری در دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی کرمان سال ۱۳۹۰

سکینه سبزواری*، عباس عباس زاده، فریبا برهانی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی کرمان - مرکز مطالعات و توسعه دانشگاه

s_sabzevari@kmu.ac.ir

مقدمه: در آموزش دانشگاهی دو رویکرد اساسی به صورت رویکرد عمیق و سطحی وجود دارد. چنانچه ارزشیابی بر مبنای درک عمیق باشد می تواند موجب یادگیری عمیق شود. از اینرو پژوهش حاضر به منظور بررسی شیوه های متداول ارزشیابی و ارتباط آن با رویکردهای یادگیری در دانشجویان پرستاری انجام شد.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی تحلیلی است که در آن از پرسشنامه شامل ویژگی های فردی، شیوه های ارزشیابی، و پرسشنامه questionnaire 2 factor (R- revised study process) (SPQ-2F) استفاده شد. نمونه پژوهش ۱۹۸ نفر دانشجوی پرستاری بود. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS 18 و آمار توصیفی (توزیع فراوانی، میانگین، و انحراف معیار) و تحلیلی (آزمونهای t, ANOVA) و ضریب همبستگی پیرسون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: رویکرد عمیق 51.06 ± 34.27 و رویکرد سطحی 52.5 ± 31.21 نمره را به خود اختصاص داد. در زیر مجموعه هر یک از رویکردها انگیزه و راهبرد یادگیری قرار دارد که در انگیزه عمیق 51.73 ± 16.51 و استراتژی عمیق 74.28 ± 17.75 و در انگیزه سطحی 72.72 ± 14.63 و استراتژی سطحی 74.28 ± 16.61 بود. در مورد ارتباط رویکردهای یادگیری با آزمونهای بالینی، نتایج آزمون ANOVA فقط

ویژه می باشد. نظر به نقش پرستاران در بهبود سلامت بیماران و اهمیت خلاقیت در فعالیت های آنها در این تحقیق به بررسی ویژگی شخصیتی خلاقیت دانشجویان پرستاری پرداخته می شود.

روش تحقیق: در این پژوهش از طریق پژوهش میدانی و استفاده از پرسشنامه استاندارد شده با مقیاس لیکرت به روش تصادفی ۷۰ دانشجوی پرستاری به عنوان نمونه انتخاب، پس از جمع آوری و تجزیه و تحلیل داده ها ویژگی سلاست فکری، عمل گرایی و رویاپردازی و در نهایت ویژگی خلاقیت آنها مورد مطالعه قرار گرفت.

یافته ها: داده ها حاکی است که میانگین صفات در دانشجویان در ویژگی عمل گرایی قوی و ۲۸/۲۴۰۵، در سلاست فکری ضعیف و ۳۶/۴۸۱۴، در رویا پردازی ضعیف و ۲۰/۱۶۶۶ و در نهایت خلاقیت ضعیف و ۸۴/۸۸۸۸ می باشد. در مقایسه ای بین این ویژگی ها در دانشجویان سال اول و آخر همین جامعه، داده ها نشان دادند که میزان خلاقیت در دانشجویان سال آخر به نسبت سال اول کمتر و از لحاظ آماری اختلاف معنی دار است. هر چند که برای تحلیل و استنباط درست نیاز به مطالعه طولی می باشد.

نتیجه گیری: با توجه به ضعف دانشجویان در ویژگی خلاقیت و عوامل متشکله آن و اهمیت این ویژگی، برنامه ریزی لازم برای تقویت خلاقیت در دوران دانش آموزی و به ویژه دانشجویی ضروری می باشد. از سوی دیگر مطالعه ای طولی بر روی یک گروه و بررسی این ویژگی ها برای شناخت و برنامه ریزی پیشنهاد می گردد.

واژه های کلیدی: ویژگی شخصیتی، خلاقیت، پرستاری.

درمورد راهبرد سطحی (یکی از زیر مجموعه های رویکرد سطحی) تفاوت نشان داد ($P < 0/05$). که این تفاوت بین گروه عملکرد بر بالین بیمار با گروه آزمون شفاهی و گروه پروژۀ عملی بود. در مورد ارتباط رویکردهای یادگیری با آزمونهای کتبی در موارد انگیزه عمیق (زیر مجموعه رویکرد عمیق) ($P < 0/05$)، راهبرد سطحی (زیر مجموعه رویکرد سطحی) ($P < 0/05$) تفاوت وجود داشت. که در انگیزه عمیق مربوط به گروه (آزمون صحیح غلط) با گروه ترکیبی از آزمونهای کتبی، در راهبرد سطحی مربوط به گروه (ارائه پروژه) با ترکیبی از آزمونهای کتبی بود.

نتیجه گیری: استفاده از ترکیبی از آزمونهای کتبی بیشتر موجب رویکرد عمیق یادگیری شده بنابراین در ارزشیابی مباحث تئوری طراحی آزمون به گونه ای که شامل انواع سوالات باشد مناسب تر است. در رابطه با ارزشیابی بالینی نیز با توجه به اینکه نتایج نشان داد آزمون عملی بر بالینی بیمار (که در آن به طور سنتی از دانشجوی خواسته می شود تا پروسیژر خاصی را اجرا کند بدون توجه به نکاتی از قبیل بازاندیشی، حل مسئله و تفکر انتقادی) رویکرد سطحی یادگیری را بدنبال خواهد داشت، زیرا در این صورت هدف دانشجوی کسب نمره و گذراندن واحد مربوطه است لذا پیشنهاد می شود جهت ارزشیابی بالینی نیز از روشهای مختلف و شیوه های جدید ارزشیابی بالینی در علوم پزشکی استفاده شود. با توجه به جدید بودن برخی مباحث ارزشیابی برگزاری دوره های آموزشی در قالب کارگاه های آموزشی جهت اساتید بالینی پیشنهاد می شود.

واژه های کلیدی: رویکردهای یادگیری، ارزشیابی دانشجوی، شیوه های ارزشیابی، دانشجوی پرستاری.

A-10-415-2

نقش یادگیری مشارکتی در موفقیت بالینی دانشجویان پرستاری. یک مطالعه کیفی

عصمت نوحی*، عباس عباس زاده، سادات سید باقر مداح

* مربی دانشگاه علوم پزشکی کرمان - دانشگاه علوم پزشکی کرمان دانشکده رازی

smnouhi@yahoo.com

مقدمه: آموزش پرستاری باید شامل استراتژی آموزشی باشد که دانشجویان را به مشارکت فعال در فرآیند یادگیری تشویق کند. یادگیری مشارکتی یک استراتژی آموزش و یادگیری است که مروج فعالیت دانشجویان بوده و دانشجویان را به کار مشترک با همسالان

A-10-497-2

بررسی ویژگی شخصیتی خلاقیت در دانشجویان رشته پرستاری (مطالعه موردی: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی مازندران)

محمد مهدی مردانشاهی*، فاطمه احمدی نیا

* دکتری دانشگاه علوم کشاورزی ساری - دانشگاه علوم کشاورزی ساری. گروه کارآفرینی

mehdy1352@yahoo.com

مقدمه: امروزه اهمیت خلاقیت و نقش آموزش بر رشد این ویژگی و تاثیرات آن بر توسعه جوامع آشکار و نقش دانشگاه ها در این خصوص

A-10-559-3

تعیین ارتباط آماری بین هوش هیجانی، فراشناخت، سلامت روان و پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه زابل در سال ۱۳۹۰

رضا مؤمنی*، م آزاده مجیری

* مربی دانشگاه زابل - دانشگاه ملی زابل، دانشکده علوم، گروه آمار

statistics_rm@yahoo.com

مقدمه: سلامت روان از جمله مفاهیم مهم و اساسی در روانشناسی بالینی است. عوامل مختلفی می توانند سلامت روان افراد را تحت تأثیر قرار دهند، به طوری که هوش هیجانی و فراشناخت از علل اصلی می باشند. دانشجویان زمانی می توانند در پیشبرد اهداف مورد نظر موفق باشند که از سلامت روانی، هوش هیجانی و فراشناخت مناسبی برخوردار باشند. از این رو، پژوهش حاضر به تعیین ارتباط بین هوش هیجانی، فراشناخت، سلامت روان و پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه زابل می پردازد.

روش کار: تحقیق حاضر از نوع توصیفی - تحلیلی می باشد که به صورت مقطعی در بین ۱۴۵ نفر از دانشجویان دانشگاه زابل صورت گرفته است. این اندازه نمونه با استفاده از فرمول معروف ککران بدست آمد که به صورت نمونه گیری تصادفی ساده انجام شده است. اطلاعات با استفاده از پرسشنامه استاندارد محقق ساخته ای که روایی آن با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۱ سنجیده شده، در نرم افزار Spss توسط کدگذاری وارد شده و سپس از طریق آمار توصیفی و آمار استنباطی توسط آزمونهای کای دو، من ویتنی، تحلیل واریانس ناپارامتری (کروسکال والیس) و ضرائب همبستگی ناپارامتری استفاده گردیده است.

واژه‌های کلیدی: هوش هیجانی، فراشناخت، سلامت روان، پیشرفت تحصیلی، دانشجویان.

تشویق میکند، و منجر به توسعه حل مساله و مهارت های ارتباطی، انتقال و استفاده از دانش کلاس درس، در موقعیتهای بالینی است. با این وجود بسیاری از مربیان پرستاری همچنان به استفاده از رویکردهای آموزشی معلم محور ادامه می دهند. هدف این مطالعه تبیین تجارب دانشجویان پرستاری در زمینه نقش یادگیری مشارکتی در آموزش بالینی بوده است.

روش کار: در این مطالعه کیفی ۱۲ دانشجوی کارشناس پرستاری که تجربه آموزش بالینی در دوره های کارآموزی و کارورزی را دارا بودند، به روش نمونه گیری مبتنی بر هدف در مطالعه شرکت داشتند. شیوه جمع آوری اطلاعات به صورت مصاحبه نیمه ساختار بود و علاوه بر مصاحبه حضوری از هر یک از دانشجویان، به صورت گروه متمرکز نیز مصاحبه صورت گرفت. پس از مصاحبه متن مصاحبه ها عینا پیاده شد و همزمان تجزیه و تحلیل داده ها، استخراج و طبقه بندی تم ها انجام گرفت. داده های پژوهش با روش تحلیل محتوا تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: نتایج نشان داد تعامل گروهی به تجربیات سودمندی در ضمن کار بالینی منجر می شود. دو عامل اصلی که بر یادگیری مشارکتی و موفقیت بالینی دانشجویان تأثیر می گذارد شامل طراحی آموزش و یادگیری مشارکتی توسط مربیان بالینی و حمایت همتایان است. شرکت کنندگان اظهار داشتند بودن با گروهی از دانشجویان در محیطهای بالینی، مهمترین تجربه یادگیری در کارآموزی است. اعضای گروه تجربیات خود را با هم به اشتراک می گذارند و این مشارکت گروهی ضمن اینکه موجب توسعه یادگیری شان می شود به آنها کمک می کند تا بتوانند بهتر از عهده کارها برآیند و با گذاشتن دانسته‌هایشان در کنار هم یکدیگر را حمایت می کنند. ۳ درونمایه استخراج شده از این مطالعه عبارت بودند از: ۱- «آموزش و یادگیری مشارکتی پرسیدن و سوال کردن» را توسعه می دهد، تا جایی که یکدیگر را به عنوان یک منبع با ارزش از اطلاعات می دانند. ۲- «روحیه تعاون و همکاری» دانشجویان به یکدیگر کمک می کنند. ۳- «کار گروهی» دانشجویان برای تقویت و پیشرفت یکدیگر و در جهت حفظ جان مریض تلاش می کنند.

نتیجه گیری: استفاده از یادگیری مشارکتی و راهبردهای انگیزشی و مهارت های خود مدیریتی منجر به موفقیت تحصیلی، خصوصا بهبود کار بالینی است نتایج مطالعه بیانگر ضعف برنامه های آموزشی ضروری برای انجام این مهم بوده است؛ لذا حمایت سیستم آموزشی و مدرسین در توسعه زمینه و بستر مناسب آموزش و یادگیری فعال و مشارکتی پیشنهاد می گردد.

واژه‌های کلیدی: یادگیری مشارکتی، استراتژی آموزشی، موفقیت بالینی، دانشجویان پرستاری.

A-10-592-3

تعیین ارتباط بین کمال گرایی و اضطراب امتحان در دانشجویان دانشجویان استعداد درخشان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

مهدی سیاح برگرد*، سید محمد علوی، احمد فخری، حسین کمیلی ثانی

sayah_bargard@hotmail.com

مقدمه: اضطراب امتحان یکی از مشکلات شایع در دانشجویان میباشد. بسیاری از دانشجویان با مراجع به انواع درمان های علمی و غیر علمی خواهان کاهش این اضطراب و در نتیجه افزایش کارآمدی خود میباشند. هدف این پژوهش بررسی میان اضطراب امتحان با کمالگرایی دانشجویان استعداد های درخشان میباشد.

روش کار: در این مطالعه از دو پرسشنامه آزمون کمالگرایی اهواز (Perfectionism scale: APS Ahwaz) و پرسشنامه اضطراب امتحان (Inventory Test anxiety) استفاده شد.

نتایج: جامعه پژوهش شامل ۴۷ دانشجوی استعداد درخشان بود که پرسشنامه در اختیار آنها گذاشته شد. نتایج این مطالعه نشان داد که بین این دو عامل ارتباط مسقیم و معنی داری وجود دارد (P & r=+0.74)

واژه های کلیدی: دانشجوی، کمال گرایی، اضطراب امتحان.

A-10-572-2

آیا ارزشیابی تکوینی بر میزان یادگیری دانشجویان دوره مقدمات پزشکی بالینی دانشکده پزشکی اصفهان موثر بوده است؟

محمد دادگستر نیا*، د وجیهه وفامهر

* پزشک-کارشناس ارشد آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان-مرکز تحقیقات آموزش علوم پزشکی - دانشکده پزشکی دفتر

mdadgostarnia@gmail.com- icm

مقدمه: موفقیت در آزمونهای پیشرفت تحصیلی همواره یکی از عوامل محرک برای یادگیری بوده است. این مطالعه با هدف بررسی اثر آزمون های تکوینی بر میزان یادگیری دانشجویان در درس پاتوفیزیولوژی

A-10-507-12

عوامل موثر در شکوفایی خلاقیت ها و رقابت سالم در آموزش دانشگاه علوم پزشکی تبریز در سال ۱۳۹۰

حبیب ا... قمی*، علیرضا زادگان، شاپور نادر فام، حسن سلامی، ولی علیزاده

* کارشناس آموزش زبان انگلیسی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز - تبریز خیابان دانشگاه روبروی بیمارستان شهید مدنی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

habibollahghomi6@gmail.com

مقدمه: شکوفایی خلاقیت ها و رقابت سالم در آموزش دانشگاه های علوم پزشکی مستلزم ارتقاء کیفیت آموزش است. این پدیده دانشگاه ها را به سوی تحول و نوآوری در نظام آموزش سوق می دهد. مطالعه حاضر بمنظور انعکاس دیدگاه های استادان دانشگاه علوم پزشکی تبریز در رابطه شکوفایی خلاقیت ها و رقابت سالم در آموزش انجام شده است.

روش مطالعه: توصیفی تحلیلی و بصورت پیمایشی است. جمع آوری اطلاعات از طریق ۲۵۰ پرسشنامه بصورت تصادفی ساده بین استادان دانشگاه علوم پزشکی تبریز در سال ۱۳۹۰ انجام گرفت که به تعداد ۱۸۲ پرسشنامه تکمیل و برگردانده شد، داده ها با برنامه SPSS و روش لیکرت و همبستگی کندال تحلیل شدند. پایایی مطالعه بر اساس آزمون آلفای کرونباخ ۰,۵۷۹ است.

یافته ها: برون داده ها با میانگین امتیازات و اولویت بندی آنها به تفسیر زیر از مقیاس چهار بدست آمدند: ۱- توجه به پیشرفت علمی اعضای هیئت علمی ۳/۵۴، ۲- ایجاد انگیزه برای استادان ۳/۴۴، ۳- توجه به همدلی و مشارکت بین اعضای هیات علمی ۳/۴۱، ۴- آشنایی با فنون تخصصی آموزش و روشهای نوین تدریس ۳/۳۴، ۵- تدوین طرح درس ۳/۲۹، ۶- ارزشیابی اعضای هیئت علمی ۳/۰۵

نتیجه گیری: با توجه به نظرات اعضای هیئت علمی عامل توجه به پیشرفت علمی اعضای هیئت علمی و ایجاد انگیزه برای آنها حرف اول را می زند. معنی دار بودن ضریب همبستگی بین عوامل زیر وجود ارتباط بین آنها را نشان می دهد: تدوین طرح درس توسط استادان و آشنا کردن استادان با فنون تخصصی آموزش و روشهای نوین تدریس (P-Value=0.001)، توجه به پیشرفت علمی اعضای هیئت علمی و توجه به همدلی و مشارکت بین اعضای هیات علمی (P-Val=0.007)،

واژه های کلیدی: کیفیت آموزش، شکوفایی خلاقیت ها، رقابت سالم.

خون انجام شده است.

روش کار: در این پژوهش برنامه آموزشی منطبق بر الگوی جیمز براون در دانشکده های پیراپزشکی و بهداشت دانشگاه علوم پزشکی اراک از نیمسال دوم ۸۹-۸۸ به مدت ۴ نیمسال طراحی و اجرا گردیده است بدین صورت که محققین به عنوان مدرس دروس مختلف بر اساس این مدل اقدام به طراحی و تهیه برنامه آموزشی نموده و در اختیار دانشجویان قرار داده اند و فرایند را در طی ترم پایش و از آنان فیدبک گرفته اند. اجزاء و ارکان اصلی الگوی آموزشی جیمز براون شامل اهداف، شرایط، منابع و بازده بوده است. در طراحی برنامه آموزشی برای دروس مربوطه ابتدا با انتخاب و تدوین اهداف کلی و جزئی آموزشی جهت حرکت و محدوده کار برای دانشجویان مشخص در تعیین اهداف رفتاری سه جزء رفتار (عمل یا قابلیت) که بروز آن را از فراگیر انتظار داشتیم، شرایط (امکانات، محدودیتها و اوضاع و احوالی که عملکرد باید در آن انجام می پذیرفت) و معیار (حد قابل قبول از خطا و نقصان در عملکرد) مشخص گردید. در این پژوهش سعی شد گروههای تدریس و یادگیری (کوچک، متوسط، بزرگ) و تجارب یادگیری (بحث، کنفرانس، آزمایش، گردآوری مقاله وغیره) برحسب اهداف آموزشی برای فراگیران مشخص شود منابع نیز خود شامل سه عنصر الف (نیروی انسانی ب) مواد و وسایل آموزشی ج) فضاهای آموزشی بود. سپس نتایج حاصل از ارزشیابی به شکل سیستماتیک دوباره به فرایند برنامه ریزی در جهت اصلاح طرح منتقل گردید و در ترمهای آتی نقاط ضعف همچون تعیین معیارهای صحیح و دقیق تر برای بروز رفتار فراگیران و اختصاص گروههای مناسب برای تدریس مورد توجه واقع گردید.

یافته ها: با توجه به مشخص بودن اهداف و انتظار از دانشجویان ارزشیابی بر اساس اهداف از پیش تعیین شده مواردی مورد ارزیابی قرار گرفت که با طرح و پیش بینی قبلی مورد تدریس قرار گرفته بودند همچنین استفاده از این الگو باعث افزایش استقلال دانشجویان و انعطاف پذیری آموزش و از طرفی افزایش کارایی آموزش دهنده به دلیل مشخص و واضح بودن فرایند تدریس منجر به افزایش کیفیت یادگیری گردیده بود.

نتیجه گیری: با توجه به لزوم تدوین برنامه های آموزشی در ابتدای هر ترم و هر جلسه درسی توسط مدرسین مربوطه در تمام دروس تئوری و نظری و برای کلیه رشته ها و دانشگاهها از این مدل می توان جهت طراحی منظم آموزشی در تمام دانشگاههای علوم پزشکی بهره برد.

واژه های کلیدی: آموزش پزشکی، الگوی آموزشی جیمز براون، طراحی، ارزشیابی.

روش کار: در این بررسی ۲ گروه ۷۰ نفره دانشجویان دوره مقدمات پزشکی بالینی که به طور جداگانه درس پاتوفیزیولوژی خون را میگذراندند انتخاب شدند. در طول نیمسال تحصیلی تنها برای یک گروه هفت آزمون تکوینی با اطلاع قبلی برگزار شد. سایر شرایط تدریس و آزمونها برای هر دو گروه مشابه بود. متوسط نمرات دو گروه در آزمون پایان ترم و نمره نهایی درس با استفاده از T-Test مقایسه گردید.

یافته ها: در گروه مورد و شاهد از لحاظ تعداد دانشجوی دختر و پسر و همچنین میانگین نمرات علوم پایه دو گروه تفاوت معنا داری مشاهده نشد. همچنین میانگین نمرات پایان ترم و نمره نهایی درس در گروه مورد به طور معناداری بالاتر از گروه شاهد بود ($P > 0.001$).

نتیجه گیری: این مطالعه نشان میدهد انجام آزمون های تکوینی در طول نیمسال تحصیلی، باعث افزایش یادگیری دانشجویان در درس پاتوفیزیولوژی خون میگردد. با آنکه توصیه می گردد که از نتایج آزمونهای تکوینی در نتایج نهایی آزمونهای پیشرفت تحصیلی استفاده نگردد با این وجود شاید با تاثیر دادن جزئی نتایج آزمونهای تکوینی در نمره نهایی درس، انگیزه و دقت دانشجویان در کلاس افزایش یابد.

واژه های کلیدی: آزمون تکوینی، یادگیری، پیشرفت تحصیلی.

A-10-419-3

طراحی برنامه آموزش پزشکی (Curriculum Design) بر اساس الگوی آموزشی جیمز براون

سعید چنگیزی اشتیانی*، محسن شمسی، مرضیه جلالی

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی اراک - اراک سردشت

ashtiyani@sums.ac.ir

مقدمه: هر برنامه آموزشی نمایانگر تجلی مفاهیم آموزشی در عمل بوده و باید به گونه ای طراحی شود که قابلیت عملی شدن را داشته باشد. در این راستا یکی از جامعترین الگوها جهت طراحی برنامه های آموزشی (Curriculum Design) الگوی آموزشی جیمز براون می باشد این الگو شامل اجزای به هم پیوسته و با محوریت فراگیر می باشد. که بهره گیری از آن می تواند در آموزش دروس عملی و نظری پزشکی بسیار مفید واقع شود.

A-10-326-1

شکوفایی، نوسازی، ایجاد انگیزه و توانمندسازی نیروی خود
راهبردی دانشجویان در یادگیری

علی فتاحی بافقی*، کاظم برزگر

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی. دانشکده پزشکی،
گروه انگل شناسی و قارچ شناسی

afbafghi@ssu.ac.ir

مقدمه: مراکز آموزش عالی در راستای سیاست های راهبردی، کلان و دراز مدت کشورها بنیان نهاده شده، برای گسترش کمی و کیفی برنامه ریزی می شوند، که جهت ارتقاء کیفیت آموزشی از دیرباز راهکارهای چندی را بکار بسته اند، کیفیت نظام آموزشی را می توان بر مبنای هریک از عناصر تشکیل دهنده نظام آموزشی (درونداد، فرآیند، محصول، برونداد و پیامد) ارزشیابی کرد. بر این پایه کیفیت دروندادهای نظام آموزشی می تواند نمایانگر وضعیت نظام آموزشی باشد و در میان دروندادهای نظام آموزشی سه عامل یادگیرنده (دانشجو)، یاد دهنده (استاد) و برنامه درسی حائز اهمیت است. در این فرآیند هدف ارائه راهکاری جهت شکوفایی، نوسازی، ایجاد انگیزه و توانمندسازی نیروی خود راهبردی دانشجویان در یادگیری است.

روش کار: تجربه بیست ساله در تدریس و آموزش پزشکی در مقاطع کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری حرفه ای و مرور و مطالعه انواع روشهای آموزش پزشکی از منابع گوناگون علمی (کتاب، مجله، مقاله ها و اینترنت).

یافته ها: بخش نخست محتوای آموزشی می باید حاوی توانمندیهای لازم حیطه شناختی (Cognitive) و مهارتهای عملی باشد که این توانمندی ها گرچه لازم هست ولی کافی نیست بلکه برای موثر نمودن باید فرا مهارتهایی نیز وجود داشته باشد که این توانمندی های برتر معمولاً آموزششان در کلاس درس ممکن نیست و فراگیران باید بتدریج و با ممارست و دیدن الگوهای عینی آنها راکسب کنند به این دلیل و به دلیل اینکه آموزش پزشکی شامل: آموزش، مهارت و اخلاق است بصورت مجازی و الکترونیک نیز امکان پذیر نیست. بخش دوم اهمیت فوق العاده یک یاد دهنده (استاد) نمایان میشود که مسولیتش صرف انتقال دانش و مهارت نیست، بلکه بروز دادن یک الگوی بتمام معنی به دانشجو می باشد با این ویژگیها که؛ استاد از درون جامعه دانشگاهی بیرون آمده باشد، بر پایه، استعدادهای فردی و نه حمایتهای غیر متعارف رشد کرده باشد، صادق و روراست، اهل عمل باشد و دانا، با مهارت بالایی که دارد در محیط آموزشی در معرض مشاهده، تحلیل و قضاوت دانشجویان قرارگیرد مشخص میشود؛ و بخش سوم سرانجام بر اساس این اصل که تمام موجودات زنده برای بکارگیری توان بالقوه خود جاذبه های حیاتی، فطری و درونی دارند. انسان و در اینجا دانشجو (یادگیرنده) نیز پرورش می یابد که نیروی خود راهبردی (Self-di-

A-10-540-1

مربی بالینی اثربخش از دیدگاه دانشجویان پیراپزشکی
دانشگاه علوم پزشکی بیرجند جهت رقابت سالم در آموزش
علوم پزشکی

طاهره خزاعی*، سید محمود حسینی، مریم تولیت، فاطمه تاجدینی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند دانشکده پیراپزشکی

azar.khazaei@yahoo.com

مقدمه: رسالت اصلی دانشگاه تربیت نیروی انسانی متخصص مورد نیاز جامعه، ترویج و ارتقای دانش و فراهم نمودن زمینه مساعد برای توسعه کشور است. ارتقاء کیفیت آموزش بالینی مستلزم بررسی مستمر وضعیت موجود، شناخت نقاط ضعف و قدرت است که بررسی نظرات و ایده های دانشجویان می تواند راهگشای برنامه های آینده باشد. مطالعه حاضر با هدف شناسایی ویژگی های یک مربی بالینی توانمند از دیدگاه دانشجویان پیراپزشکی صورت گرفته است.

روش کار: جامعه مورد پژوهش کلیه دانشجویان سال آخر رشته های اتاق عمل، هوشبری، رادیولوژی و علوم آزمایشگاهی مشغول به تحصیل سال ۸۹ بود که نمونه گیری به صورت غیراحتمالی آسان صورت گرفت، داده ها با استفاده از پرسش نامه خودساخته (۲۰۰ نفر) در ۵ حیطه آموزش بالینی، ویژگی های فردی، روش های ارزشیابی رعایت قوانین آموزشی و ارتباطات بین فردی جمع آوری و با استفاده از نرم افزار SPSS تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: در حیطه فرآیند آموزش بالینی ۹۴/۴٪ دانشجویان تلاش جهت کسب مهارت های عملی را مهمترین عامل دانستند، در حیطه ویژگی های فردی، داشتن تجربه کافی (۵/۵۸٪)، در حیطه روش های ارزشیابی، رعایت عدالت در ارزیابی دانشجویان (۵/۴۸٪)، در حیطه رعایت قوانین آموزشی حضور تمام وقت در طول کارآموزی (۴۰٪)، در حیطه ارتباطات بین فردی عدم سوءگیری و تحقیر دانشجویان (۵/۶۸٪) را مهمترین شاخص ذکر کردند. بین جنسیت با ویژگی های فردی ارتباط معنی داری وجود داشت.

واژه های کلیدی: مربی بالینی اثر بخش، آموزش علوم پزشکی، دیدگاه دانشجویان.

عمومی در مقطع کارشناسی پیوسته و ناپویسته هستند. با توجه به تعداد محدود جامعه پژوهش از روش کلی شماری استفاده شد و به ترتیب ۱۸ و ۸۲ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. پرسشنامه استاندارد سنجش خلاقیت به صورت خوداجرا و در مدت زمان ۳۵ دقیقه در کلاس درس توسط تیم تحقیق تکمیل شد و داده ها توسط نرم افزار SPSS 17.0 و با استفاده از آزمونهای پارامتری و ناپارامتری ارزیابی شدند.

یافته‌ها: ۶۳ درصد دانشجویان مونث و ۱۴ درصد متاهل بودند. میزان کاربرد روشهای تدریس فعال از دید شرکت کنندگان ۵۹ درصد بود و همچنین ۱۱ درصد بیان کردند که این روش اصلا مورد استفاده قرار نمی گیرد. ۶۲/۶ درصد دانشجویان میزان خلاقیت خود را متوسط و ۶ درصد خود را بسیار خلاق توصیف کردند. از این حیث بین دانشجویان پسر و دختر اختلاف معنی داری برقرار بود و دانشجویان پسر سطح خلاقیت بالاتری را گزارش نمودند ($P < 0/05$). بین روش تدریس فعال اعضای هیات علمی و اساتید مدعو با میزان خلاقیت دانشجویان همبستگی معنی داری برقرار بود ($R = 431/0, P < 0/001$). از بین عوامل مختلف معمول در فعالیتها و ویژگی های اساتید بین مدرک تحصیلی، سابقه تدریس، تدریس به روش سخنرانی با خلاقیت پایین دانشجویان بهداشت عمومی همبستگی معنی داری وجود داشت ($R = 245/0, P < 0/001$). همچنین خلاقیت دانشجویان همبستگی معنی داری با انگیزه تحصیلی و سلامت عمومی آنها دارد ($P < 0/05$).

نتیجه گیری: در شرایط کنونی خلاقیت نه یک ضرورت بلکه شرطی برای بقا است. با توجه به همبستگی معنی دار مهارتهای تدریس و روش آموزش با خلاقیت دانشجویان، مسئولان امر باید برنامه ریزی مناسبی را برای تشویق اعضای هیات علمی به تغییر شیوه های آموزشی و تدریس و همچنین یادگیری روشهای ترغیب خلاقیت در دانشجویان مد نظر قرار دهند.

واژه‌های کلیدی: آموزش پزشکی، خلاقیت، بهداشت عمومی، تدریس فعال.

(recting) خود را بیاید، پرورش دهد تا بسوی خودگردانی (Self-managing)، خود پالایی (Self-monitoring) و خود اصلاحی (Modifying -Self) برسد و بر اساس مفهوم خودراهبردی دانشجوی دیگر می کوشد و منتظر نمی ماند که استاد بگوید، پرسشگر و متفکر است می خواند که بداند و نه برای اینکه نمره بگیرد، انتقادگراست و ذهن خود را مخزن یافته های دیگران نمی داند و پویایی و بلندگی در دوران تحصیل اش موج می زند.

نتیجه گیری: محتوای درس می باید کل نگر و جامع باشد و استاد می باید جامع نگر باشد تا فرهنگ جامع نگری را که در محیط آموزش نهادینه شده در دانشجویان به ممارست و عینیت برساند و دانشجوی پس از فراغت از تحصیل شخصیتی کاریکاتوری پیدا نکند و از تحصیل همیشگی دانش فارغ نشود.

واژه‌های کلیدی: دانشجوی، توانمندسازی، خودراهبردی، یادگیری، آموزش، فرامهارت، استاد.

A-10-704-3

بررسی رابطه بین میزان خلاقیت دانشجویان بهداشت عمومی و روش های تدریس اعضای هیات علمی در سال تحصیلی ۸۹-۹۰

عیسی محمدی زیدی*، امیر پاکپور

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی قزوین - دانشکده بهداشت، گروه بهداشت عمومی

mohamm_e@yahoo.com

مقدمه: سنجش خلاقیت و اطمینان از به کارگیری صحیح آن، علاوه بر تامین نیازهای درونی، موجب توانمندی، بهره وری و استفاده بهینه از امکانات و منابع می گردد. با سنجش خلاقیت، می توان توانمندی ها و استعدادهای هر یک از دانشجویان را کشف نمود. سپس با برنامه ریزی و هدایت، آن را در جهت تحقق اهداف آموزشی، پژوهشی و بالینی توسعه و پرورش داد. هدف مطالعه کنونی تعیین ارتباط بین روشهای تدریس اعضای هیات علمی و میزان خلاقیت دانشجویان رشته بهداشت عمومی دانشگاه علوم پزشکی قزوین بود.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی مقطعی از نوع تعیین همبستگی است که در سال تحصیلی ۸۹-۹۰ در دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی قزوین انجام گرفت. جامعه آماری در این مطالعه شامل اساتید مدعو و اعضای هیات علمی و دانشجویان بهداشت

دانشگاه علوم پزشکی
وخدمات بهداشتی درمانی مازندران

خلاصه مقالات

سیزدهمین

همایش کشوری آموزش علوم پزشکی

ساری - ۱۱ لغایت ۱۴ اردیبهشت ۱۳۹۱

A-10-509-4

آموزش بین رشته ای اصول خلاقیت در پرتو آموزه های قرآنی و دینی به دانشجویان دانشگاه های علوم پزشکی کل کشور

پریسا نبیئی*، میترا امینی، جواد کجوری، محمدرضا دهقانی، هاجر شیعه، پرستو نعمت الهی، مجتبی بهرامی

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی شیراز - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی شیراز

parisanabeiei@yahoo.com

مقدمه: آموزش اصول خلاقیت به دانشجویان، باید در اولویت برنامه های درسی هر دانشگاهی، به خصوص دانشگاه های علوم پزشکی قرار گیرد. با توجه به اهمیت این موضوع در تحول و توسعه پایدار کشور، در مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز تصمیم گرفته شد، تا با گنجاندن آموزش خلاقیت به دانشجویان در قالب دومین دوره کوتاه مدت مدرسه تابستانی گامی در جهت رسیدن به این هدف والا و بزرگ و استقرار علوم بین رشته ای و فرا رشته ای در جایگاه حقیقی خود و همچنین شناساندن نقش و اهمیت آن به جامعه دانشگاهی کشور، برداشته شود.

روش کار: جهت ارزشیابی این دوره، دو موضوع برای مسولان اهمیت داشت: ۱. کیفیت آموزشی و اجرایی این دوره ۲. میزان یادگیری دانشجو در طول دوره، که جهت سنجش کیفیت آموزشی این دوره مدرسه تابستانی، مسؤلین دو نوع پرسشنامه نظرسنجی را برای بررسی نظرات دانشجویان، در این باره طراحی نمودند. جهت سنجش میزان یادگیری دانشجو از مفاهیم خلاقیت در این دوره نیز، از پورت فولیو استفاده گردید. روایی فرم های نظرسنجی و پورت فولیوهای الکتریکی، از دیدگاه صاحب نظران مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی و پایایی فرم ها نیز بعد از انجام یک مطالعه اولیه $a=91\%$ محاسبه شد. داده ها نیز پس از ورود، توسط نرم افزار spss.v.14 و excel مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: ۹۳ دانشجو از تمامی رشته های علوم پزشکی، از ۴۴ دانشگاه علوم پزشکی کشور در یک دوره یک هفته ای کامل و تمام وقت شرکت نمودند. میانگین سن افراد ۲۱/۳، با حداقل سن ۱۸ سال و حداکثر ۲۶ سال بود. ۱۵ کارگاه با ۷ عنوان مختلف در زمینه آموزش اصول خلاقیت برگزار گردید. در مجموع نظرات دانشجویان درباره کیفیت برگزاری کارگاه ها، بخصوص کارگاه های مربوط به خلاقیت در پرتو آموزه های دینی، در حد ۹۰٪ بسیار خوب گزارش شده است و (۲/۹۸٪) از دانشجویان کیفیت آموخته های این کارگاه ها را در حد بسیار خوبی گزارش کرده اند. همچنین تحلیل پورت فولیو های دانشجویان نشانگر آن بود که درک مطلب کارگاه ها از سوی دانشجویان در حد بسیار خوب بوده است.

A-10-703-1

بررسی نقش فناوری اطلاعات در بهبود آموزش دانشگاه علوم پزشکی مازندران

محمد علی اسدی*، علی یزدانپناه نوذری، غلامعلی گل افشانی جوبباری، سمیه رستمی مسکوپایی، محمد خادملو

* کارشناس ارشد/ کارشناس مسئول تحصیلات تکمیلی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات مازندران

asadima68@yahoo.com

مقدمه: با توجه به حجم گسترده مسئولیت ها و فعالیت های هر سازمان، بدون اتکا به آموزش های مستمر، رشد کمی و کیفی نیروی انسانی آن سازمان در جهت انجام مؤثر مأموریت ها و خدمات، حاصل نمی گردد، خصوصاً در عصر رقابتی حاضر که عدم بهره گیری مؤثر از فناوری اطلاعات، موجب پیشی گرفتن رقبا می گردد. یکی از حوزه هایی که با بهره گیری از فناوری اطلاعات، دچار تحول بنیادین شده، حوزه آموزش است. هدف تحقیق بررسی نقش فناوری اطلاعات در بهبود آموزش دانشگاه علوم پزشکی مازندران است.

روش کار: این تحقیق کاربردی و به روش توصیفی - پیمایشی در دانشگاه علوم پزشکی با تعداد نمونه ۱۵۰ نفر از کارکنان مطلع در امر آموزش انجام شده است. داده ها با استفاده از پرسش نامه خود ساخته، که روایی و پایایی ($\alpha = ۸۹۲/۰$) آن مورد تأیید قرار گرفت، در بین گروه هدف توزیع، گردآوری و با استفاده از نرم افزار spss و آزمون تی یک طرفه مورد ارزیابی و بررسی قرار گرفت.

یافته ها: فناوری اطلاعات در طراحی و برنامه ریزی، اجرا، یادگیری، ارزشیابی آموزشی و ساختار آموزش نقش مؤثری دارد و دانشگاه علوم پزشکی مازندران باید در این زمینه با برنامه ریزی بستر مناسبی را برای به کارگیری فناوری اطلاعات در بهبود آموزش فراهم سازد.

نتیجه گیری: مهمترین نقش این تحقیق روشن سازی تأثیر فناوری اطلاعات بر کارکردهای مختلف آموزش می باشد. دانشگاه علوم پزشکی مازندران می تواند با تشکیل گروه های کاری متخصص امور آموزش و فناوری اطلاعات موجبات شکوفایی خلاقیت های آموزشی را با به کارگیری مؤثر فناوری اطلاعات فراهم سازد.

واژه های کلیدی: فناوری اطلاعات، بهبود آموزش، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مازندران.

یک مورد آن تحت عنوان نظام استاد راهنما، استاد راهنمای توانمند در حیطه مشاوره و راهنمایی از دانشکده پیراپزشکی بعنوان فرایند برتر کشوری برگزیده شد. در سال ۸۸ تعداد ۱۸ فرایند در سطح دانشگاهی انتخاب و امتیازدهی شدند که ۹ مورد (۵۰٪) مربوط به دانشکده پیراپزشکی، ۵ مورد (۲۷٪) دانشکده پرستاری مامانی، ۳ مورد (۱۶٪) دانشکده پزشکی و ۱ مورد (۵٪) دانشکده بهداشت بودند. از این تعداد ۷ مورد (۳۸٪) با کسب امتیاز بالاتر برای رقابت در سطح کشوری برگزیده شدند که یک مورد از دانشکده پزشکی در حیطه تدوین و بازنگری برنامه های آموزشی بعنوان فرایند برتر کشوری برگزیده شد. در سال ۸۹ تعداد ۵ فرایند در سطح دانشگاه انتخاب شدند که ۳ مورد (۶۰٪) آن مربوط به دانشکده پیراپزشکی و ۱ مورد (۴۰٪) مربوط به حوزه معاونت آموزشی بود. ۴ مورد آن به جشنواره کشوری راه یافتند و از این ۴ مورد ۲ مورد در حیطه تدوین و بازنگری برنامه های آموزشی و مشاوره و راهنمایی بعنوان فرایندهای برتر کشوری برگزیده شدند. تاکنون از بین ۲۶ فرایند دانشگاه ۴ فرایند به عنوان فرایند برتر کشوری برگزیده شدند که سه مورد آن مربوط به دانشکده پیراپزشکی می باشد.

نتیجه گیری: دانشکده پیراپزشکی با ارائه ۲۲ فرایند آموزشی در سطح دانشگاه و با دارا بودن ۳ فرایند برتر کشوری علیرغم تعداد کم اعضا هیئت علمی به نسبت سایر دانشکده ها باید به عنوان یک الگو برای سایر دانشکده ها قرار گیرد.

واژه های کلیدی: فرایند، آموزشی، جشنواره شهید مطهری.

A-10-532-9

نقدی بر پرونده های دانش پژوهی اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی کاشان

زریچهر و کیلی، منصوره مومن هروی*، محمود سلامی، احمد خورشیدی، دنگین مسعودی علوی، فخرالسادات میر حسینی، مریم صبور، سید مهدی متولیان

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی کاشان

mansoreheravi@yahoo.com

مقدمه: یکی از مفاهیمی که در دو دهه اخیر وارد عرصه های دانشگاهی شده مفهوم دانش پژوهش و بویژه دانش پژوهی آموزشی است. با گنجانیدن این موضوع در آئین نامه ارتقاء مرتبه اعضای هیئت علمی و در نظر گرفتن آن به عنوان یکی از اجزای ضروری پیشرفت و

نتیجه گیری: به نظر می رسد که برگزاری دوره کوتاه مدت مدرسه تابستانی توانسته است گامی بزرگ در جهت ارتقا و پیشرفت سطح آگاهی های دانشجویان بردارد. این موضوع با توجه به نتایج حاصل از نظرسنجی کیفیت برگزاری کارگاه ها و همچنین نتایج حاصل از تحلیل پورت فولیوهای الکترونیکی، کاملاً قابل اثبات و توضیح است.

واژه های کلیدی: آموزش بین رشته ای، خلاقیت، آموزه های دینی، آموزش خلاقیت.

A-10-532-8

فرایندهای آموزشی مطلوب در دانشگاه علوم پزشکی کاشان

منصوره مومن هروی*، زریچهر و کیلی، مریم صبور، سید مهدی متولیان

* استادیار دفتر توسعه دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان - دانشکده پزشکی

mansoreheravi@yahoo.com

مقدمه: جشنواره شهید مطهری به منظور تجلیل و تکریم اساتید عرصه آموزش پزشکی و برای شناسائی و معرفی فرایندهای آموزشی مطلوب و همچنین نوآوری، ابداع و معرفی فرایندهای جدید آموزشی به منظور ارتقاء و توسعه رویه های آموزشی جاری دانشگاه در جهت ارتقاء آموزش پزشکی با بکار گیری از حداکثر توان موجود در حوزه معاونت آموزشی دانشگاهها هر ساله برگزار میگردد. این مطالعه به منظور بررسی فرایندهای انجام شده در دانشگاه علوم پزشکی کاشان صورت گرفت.

روش کار: این مطالعه توصیفی در سال ۹۰ روی کلیه فرایندهای آموزشی دانشگاه علوم پزشکی کاشان که در جشنواره های شهید مطهری سالهای قبل شرکت کرده بودند مورد بررسی قرار گرفت. حیطه های مورد بررسی شامل تدوین و بازنگری برنامه های آموزشی، روشها و تکنیکهای آموزشی، سنجش و ارزشیابی و اثر بخشی آموزش، مرجعیت، رهبری و مدیریت آموزشی، مشاوره و راهنمایی، فعالیتهای فرهنگی امور تربیتی و اجتماعی، قوانین و مقررات و ساختارهای آموزشی، محصولات آموزشی بود. با توجه به مفهوم دانش پژوهی و مدل کلاسیک در ارزیابی اساتید، روش امتیاز دهی فرایند جشنواره براساس معیارهای تعیین شده مدل کلاسیک تعیین گردید.

یافته ها: تعداد فرایندهای پذیرفته شده در سطح دانشگاهی در سال ۸۷ سه مورد (۲ مورد دانشکده پزشکی و یک مورد پیراپزشکی) که

آموزش مداوم در اعضاء هیئت علمی بالینی بسیار بیشتر از گروههای علوم پایه دانشکده پزشکی و سایر دانشکده ها می باشد.

واژه‌های کلیدی: دانش پژوهی، اعضاء هیئت علمی.

ارتقای آکادمیک توجه به این مسئله وارد مرحله جدیدی شده است. در این مطالعه ما به نقد و بررسی دانش پژوهی های انجام شده در دانشگاه علوم پزشکی کاشان پرداختیم.

روش کار: این مطالعه مقطعی در سال ۱۳۹۰ در مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان صورت گرفت. پرونده دانش پژوهی اعضاء هیئت علمی که در طی ۳ سال اخیر به EDC ارسال شده و در کمیته دانش پژوهی دانشگاه مورد نقد و بررسی قرار و در نهایت بر اساس آئین نامه دانش پژوهی امتیاز بندی شده بود، مورد بررسی قرار گرفتند. اطلاعات مورد نیاز از پرونده ها استخراج و نتایج مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

A-10-341-2

میزان اضطراب امتحان و برخی عوامل موثر بر آن در دانشجویان

بهر روز کرد*، عبدالرحمان چرکزی، قربان محمد کوچکی، هاشم حشمتی

* کارشناس مسئول دانشکده بهداشت گران - گرگان شصت کلا -
مج. عه فلسفی - دانشکده پیراپزشکی

behrooz_kord@yahoo.com

مقدمه: بنا به عقیده روانشناسان تربیتی، اضطراب امتحان یک مشکل مهم آموزشی است که سالانه میلیونها دانشجو را تحت تأثیر قرار داده و سلامت روانی آنها را تهدید می کند. هدف: تعیین میزان اضطراب امتحان و برخی عوامل مؤثر بر آن در دانشجویان دانشکده های پیراپزشکی و بهداشت گران

روش کار: در این مطالعه توصیفی - تحلیلی و مقطعی ۲۸۰ نفر از دانشجویان دانشکده های پیراپزشکی و بهداشت در سال ۹۰-۸۹ به روش سرشماری انتخاب شدند و پرسشنامه بیست سوالی اسپیل برگر که روایی و پایایی آن مورد تایید بود را تکمیل نمودند. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS 15 و آزمون کای اسکور مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: ۱۰،۴٪ اضطراب خفیف، ۴۷،۱٪ اضطراب متوسط و ۴۲،۵٪ اضطراب شدید دارند. بین سطح اضطراب با رشته تحصیلی، مقطع تحصیلی، جنس و محل سکونت و نوع امتحان دانشجویان اختلاف معنی داری وجود نداشت ($p < 0,05$)؛ و بین سطح اضطراب و قومیت اختلاف معنی دار مشاهده شد ($p > 0,05$).

نتیجه گیری: با توجه به اینکه درصد بالایی از دانشجویان دارای اضطراب شدید و متوسط می باشند، پیشنهاد می شود مداخلات مقتضی از جمله برگزاری جلسات روانشناختی توسط اساتید مشاور جهت کاهش اضطراب امتحان انجام گیرد.

واژه‌های کلیدی: اضطراب، امتحان، اضطراب امتحان.

یافته ها: ۳۰ پرونده دانش پژوهی در طی سالهای ۸۸ تا ۹۰ بررسی شد. ۱۴ مورد (۴۶/۶٪) مربوط به اعضاء هیئت علمی بالینی و ۷ مورد (۲۳/۳٪) مربوط به اعضاء هیئت علمی علوم پایه دانشکده پزشکی، ۳ مورد (۱۰٪) دانشکده پرستاری، ۳ مورد (۱۰٪) دانشکده پیراپزشکی و ۳ مورد (۱۰٪) دانشکده بهداشت بود. بالاترین امتیاز دانش پژوهی مربوط به عضو هیئت علمی گروه پزشکی اجتماعی با ۷،۱۲۹ امتیاز بود فقط یک عضو هیئت علمی از بند الف آئین نامه (مشارکت در تدوین و بازنگری برنامه آموزشی) امتیاز کسب نمود. ۱۴ نفر (۴۶/۶٪) از تبصره ۱ بند ۱-۶-۱ که ارائه و اجرای طرح درس بود استفاده نمودند ۷ نفر (۲۳/۳٪) از تبصره ۳ بند ۱-۶-۱ طراحی برنامه آموزش مداوم امتیاز کسب کردند بند ۴-۶-۱ آئین نامه دانش پژوهی های که در زمینه بازنگری برنامه آموزشی یک رشته تحصیلی در سطح دانشگاه بودند، توسط ۸ تن (۲۶/۶٪) از اعضاء شامل ۶ مورد (۷۵٪) هیئت علمی بالینی و ۲ مورد (۲۵٪) هیئت علمی مامائی استفاده شد. این دانش پژوهی ها شامل ادغام آموزش مهارت های بالینی در آموزش دانشجویان پزشکی، طراحی درس سمبولوژی به شیوه کورس، طراحی دوره آموزشی کار گذاشتن کاتر دیالیز دائم برای دستیاران داخلی، طراحی درس آموزش لاپاراسکوپی هیستروسکوپی به دستیاران زنان، طراحی کوریکولوم آموزش سونوگرافی زنان و زایمان جهت دستیاران زنان، طراحی و راه اندازی واحد فن آوری اطلاعات برای دانشجویان مامایی، طراحی و راه اندازی کارآموزی تریقات و سرم درمانی جهت دانشجویان مامایی بود، که مورد اول به عنوان فرایند برتر کشوری در جشنواره شهید مطهری برگزیده شد. تهیه فیلم آموزشی، تهیه کتابچه درسی، ارائه روشهای جدید تدریس (بند ۵-۶-۱) توسط ۱۷ نفر (۵۶/۷٪) استفاده شد، که اکثریت مربوط به گروههای بالینی بود. بند ۶-۶-۱ بکارگیری روشهای نوین ارزشیابی بالینی شامل DOPS, Mini CEX, OSCE, 360 در گروههای زنان و اطفال و تهیه و بکارگیری Log book در گروههای عفونی، نورولوژی، زنان، علوم آزمایشگاهی، مامائی به کاررفته بود. ۱۳ (۴۳/۳٪) اعضا از بند ۶-۶-۱ که ارزشیابی درونی گروهها بود، استفاده کردند.

نتیجه گیری: تنوع شیوههای استفاده شده برای دانش پژوهی از قبیل طراحی کوریکولوم و واحد جدید درسی، استفاده از روشهای جدید تدریس، روشهای نوین ارزشیابی بالینی، مدیریت و طراحی برنامه های

A-10-474-2

بررسی میزان خلاقیت سازمانی و ابعاد آن از دیدگاه مدیران
ارشد و میانی بیمارستان های آموزشی شیراز

سعادت مرحمتی*، ریتا رضایی، پریسا نبیئی، راحله مرحمتی

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی شیراز - مرکز مطالعات و توسعه
آموزش پزشکی شیراز

saadat_marhamati@yahoo.com

مقدمه: همه سازمان ها برای بقا نیازمند اندیشه های نو و نظرات بدیع و تازه اند. خلاقیت و نوآوری عامل رشد و بالندگی سازمان، ارتقای بهره وری، افزایش کیفیت تولیدات و خدمات، موفقیت در رقابت، افزایش انگیزش کارکنان و رضایت شغلی آنها، کاهش هزینه ها و ضایعات و پشت اتلاف منابع، تنوع تولیدات و خدمات و کاهش بوروکراسی اداری و پشت میزنشینی و مشوق عمل گرایی است. بنابراین سازمان ها باید تمام تلاش خود را در انجام تحقیقات و پژوهش های گسترده جهت ایجاد، تشویق و نهادینه سازی خلاقیت و نوآوری به کار گیرند. هدف از انجام پژوهش حاضر بررسی میزان خلاقیت سازمانی و ابعاد آن از دیدگاه مدیران ارشد و میانی دوازده بیمارستان آموزشی شیراز بوده است.

روش کار: این مطالعه از نوع مقطعی توصیفی می باشد. جامعه آماری شامل مدیران ارشد (مدیر بیمارستان و مدیر خدمات پرستاری) و میانی (مسئولان کارگزینی، حسابداری و خدمات پشتیبانی، مدیران داخلی آزمایشگاه و رادیولوژی) بیمارستان های آموزشی شیراز می باشد. کل جامعه آماری به عنوان نمونه در نظر گرفته شد، حجم نمونه در این پژوهش ۸۴ نفر می باشد. جهت انجام تحقیق و گردآوری داده ها از پرسشنامه ای شامل بر ۳۰ سوال، استفاده شد که شش بعد تحمل شکست، قبول ابهام، تشویق نظریه های جدید، پذیرش تغییر، تحمل تضاد و کنترل بیرونی کم را مورد تحلیل قرار می دهد و دارای روایی محتوایی و جهت تایید پایایی پرسشنامه از روش «آلفای کرونباخ» استفاده گردید ($\alpha = 0/81$).

یافته ها: نتایج بدست آمده از آزمون نشان داد که بین بیمارستانها از نظر میزان خلاقیت سازمانی تفاوت معنی داری وجود داشته است. نتایج بر اساس آزمون تی نشان داد که بین مدیران مرد و زن بیمارستان ها از لحاظ نمره ابعاد شش گانه ی خلاقیت سازمانی نیز تفاوت معناداری وجود نداشته است. سطح تحصیلات نیز تفاوت معناداری را در این مطالعه ایجاد نکرده است.

نتیجه گیری: در نهایت پیشنهاد می شود مدیران با پرورش خلاقیت در بیمارستان خود زمینه را برای بقا و دوام سازمان و توان رقابت در محیط های بی ثبات کنونی فراهم کنند.

واژه های کلیدی: خلاقیت سازمانی، مدیران ارشد و میانی، بیمارستان آموزشی.

A-10-169-2

بررسی دیدگاه دانشجویان علوم پزشکی در خصوص
راهکارهای ایجاد نوع آوری، انگیزه و شکوفایی در آموزش
پزشکی

دردی قوجوق*، جواد محیطی، صادق فتاحی

* دانشیار علوم پزشکی بابل - بابل علوم پزشکی بابل

d.qujeq@mubabol.ac.ir

مقدمه: این تحقیق و مسئله مورد مطالعه بررسی در خصوص راهکارهای ایجاد نوع آوری، انگیزه و شکوفایی در آموزش پزشکی است. همچنین شناخت چالش ها و موانع و نقاط قوت و ضعف راهکارهای ایجاد نوع آوری، انگیزه و شکوفایی در آموزش پزشکی است.

روش کار: مطالعه از نوع زمینه یابی توصیفی می باشد که دیدگاه دانشجویان علوم پزشکی را پیرامون راهکارهای ایجاد نوع آوری، انگیزه و شکوفایی در آموزش پزشکی نشان می دهد. جمع آوری اطلاعات توسط پرسشنامه صورت گرفت. سپس پرسشنامه ها بین دانشجویان مورد نظر توزیع شد و امکان برگشت پرسشنامه ها فراهم و پی گیری گردید. جامعه پژوهش را دانشجویان دانشگاه تشکیل داده بودند. نمونه پژوهش از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی به روش نمونه گیری چند مرحله ای انتخاب شدند. در خصوص جنبه های مختلف راهکارهای ایجاد نوع آوری، انگیزه و شکوفایی در آموزش پزشکی توسط دانشجویان سنجش داده شد. پاسخ ها به ۵ درجه از ۱ تا ۵ طبقه بندی شدند (۱ بسیار کم ۲ کم ۳ متوسط ۴ زیاد ۵ خیلی زیاد). برای تعیین اعتبار علمی از اعتبار محتوا استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل یافته ها از نرم افزار SPSS مدل ۱۶،۰ استفاده شد.

یافته ها: به صورت توزیع فراوانی و میانگین درصد پاسخ ها محاسبه شد. یافته ها تعداد ۶۳٪ پاسخ دهندگان بیان داشته اند که شناسایی فرصت ها و شناسایی نقاط ضعف برنامه های درسی در ایجاد نوع آوری، انگیزه و شکوفایی در آموزش پزشکی دانشگاههای علوم پزشکی نقشی تاثیر گذار دارد. همچنین ۵۷٪ پاسخ دهندگان بیان داشته اند که عدم تناسب محتوای درسی با نیازها تاثیر منفی در ایجاد نوع آوری، انگیزه و شکوفایی در آموزش پزشکی دارد.

نتیجه گیری: نتایج نشانگر این است که با توجه به نظرات دانشجویان ایجاد نوع آوری، انگیزه و شکوفایی در آموزش پزشکی دانشگاههای علوم پزشکی نقشی تاثیر گذاری در جهت ایجاد وضعیت مطلوب و میزان پاسخ گویی به نیازهای دانشجویان در زمینه آموزشی، پژوهشی و بالینی دارد. همچنین نتایج نشان داد که ارتقاء کیفیت آموزشی و افزایش مهارت آموزشی میزان بهره مندی فراگیران افزایش می دهد.

واژه های کلیدی: دیدگاه، دانشجویان علوم پزشکی، ایجاد نوع آوری، انگیزه و شکوفایی، آموزش پزشکی.

A-10-623-2

ضرورت ارتقا خودباوری حرفه ای در آموزش پرستاری نوین

پرویز عضدی، فائزه جهان پور *

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

f.jahanpour@bpums.ac.ir

مقدمه: خودباوری حرفه ای به معنای اعتقاد شخصی به ارزشها و توانایی های حرفه ای می باشد. این خودباوری تحت تاثیر تعاملات و ارتباطات موجود در محیط بالینی قرار می گیرد. هدف از انجام این پژوهش توصیف دانشجویان پرستاری از عوامل موثر بر خودباوری حرفه ای می باشد.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی به روش گراند تئوری می باشد. داده ها با استفاده از نمونه گیری هدفمند در ۲۶ دانشجوی پرستاری و با برگزاری ۴ جلسه فوکوس گروپ جمع آوری و با استفاده از روش آنالیز داده های کیفی (اشتراوس و کوربین ۲۰۰۸) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. فرم رضایت آگاهانه از نمونه ها اخذ گردید. در حین جلسات مصاحبه و با استفاده از دستگاه ضبط صوت مصاحبه ها ضبط گردید و بلافاصله دست نویس شده و با روش اشتراوس و کوربین مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: نتایج تجزیه و تحلیل داده ها به چهار درونمایه ختم گردید که شامل ارتباطات بین فردی، احترام و ارزش، استقلال در عمل و صلاحیت در دانش و مهارت بودند. آنالیز داده ها نشان داد که دانشجویان کسب خودباوری حرفه ای را در حد مطلوب توصیف ننموده اند. از دیدگاه دانشجویان ارزش واقعی حرفه ای برایشان ناشناخته و مبهم است و احترام کافی را در محیط دریافت نمی نمایند. یافته های این پژوهش ضرورت کسب مهارت های بالینی و اطلاعات علمی کاربردی را در حد مطلوب تر تایید نمود. نیاز به وجود ارتباطات بین فردی مثبت بین مربیان، دانشجویان و پرستاران وجود دارد.

نتیجه گیری: بر اساس نتایج این پژوهش نیاز به ایجاد تغییراتی در کوریکولوم وجود دارد. پیشنهاد می گردد که دست اندرکاران آموزش پرستاری با برنامه ریزی دقیقی در جهت بهبود خودباوری دانشجویان گام بردارند. توجه به ارتباطات بین فردی و رعایت شان وارزش حرفه ای دانشجویان پرستاری، استفاده از روش های آموزش فعالی که یادگیری علمی و عملی را ماندگار تر نماید موارد قابل توجهی است که نیاز به بازنگری دارد.

واژه های کلیدی: خودباوری حرفه ای، دانشجویان پرستاری، ارتباطات بین فردی.

A-10-864-3

بررسی اثربخشی روش بحث در گروه های کوچک بر یادگیری دانشجویان

اکرم گازرانی *، ابصت برجی، فرهاد محمودی، زهرا مصباحی، ملیحه نجفی

* عضو هیئت علمی دانشکده علوم پزشکی نیشابور - دانشکده علوم پزشکی نیشابور

akramgazrany@gmail.com

مقدمه: تدریس به عنوان یک از عناصر اصلی در فرآیند آموزش و پرورش است که در کارایی نظام آموزشی نقش موثری ایفا می کند. برخی تحقیقات نشان داده است که دانشجویان به جای گوش کردن، باید بیشتر عمل کنند، بخوانند، بنویسند، بحث کنند و یا در حل مشکل شرکت کنند و به طور فعال در فعالیت های تجزیه-تحلیل و ارزیابی شرکت نمایند. کار و بحث گروهی، در عین اینکه روش های آموزشی هستند، هدف نگرشی بسیار مهم نیز تلقی می شوند. کار گروهی فرصت ایجاد نگرش های مثبت نسبت به مدرسه و دانشگاه و علم را در ذهن های دانش آموزان و دانشجویان به وجود آورد، تعامل عاطفی را بین آنها تقویت می کند. هدف از مطالعه بررسی اثربخشی روش بحث در گروه های کوچک بر یادگیری دانشجویان می باشد.

روش کار: روش نمونه گیری مطالعه حاضر به این صورت بود که، ۳۶ نفر دانشجویان رشته هوشبری به صورت غیر تصادفی و بر اساس تمایل و انتخاب خود به گروه های ۵ تا ۶ نفره تقسیم گردید. دروس نظری اصول و فنون کار در اتاق عمل به صورت سخنرانی و بحث در گروه های کوچک ارائه می شد، بطوریکه پس گرفتن پیش آزمون، هر یک از گروه ها در کلاس با آرایش چیدمان صندلی ها به صورت دایره وار مستقر و مطالب خواندنی بین آنها توزیع می گردید. در پایان هر جلسه تدریس، سئوالاتی از مطالب همان جلسه به صورت کوئیز به دانشجویان ارائه می شد. پس از جمع آوری، داده ها با استفاده از نرم افزار spss ورژن ۱۶ و با استفاده از آزمون تی زوج مقایسه گردید.

یافته ها: میانگین و انحراف معیار دانش فراگیران (قبل از مداخله) 25 ± 10 بود و میانگین و انحراف معیار دانش فراگیران (بعد از مداخله) 80 ± 11 بود. در رابطه با رضایت دانشجویان از این روش، ۸۰٪ دانشجویان میزان رضایت را خیلی خوب گزارش کردند.

نتیجه گیری: بر مبنای این نتایج روش بحث در گروه های کوچک تاثیر معنی داری در یادگیری دانشجویان داشته، علاوه بر اینکه رضایت بیشتری از این روش نسبت به روش سخنرانی به صورت کنفرانس در بخشها داشتند.

واژه های کلیدی: اثربخشی، بحث در گروه های کوچک، یادگیری، دانشجویان.

A-10-925-1

بررسی میزان تاثیر کلاسهای توانمندسازی المپیاد در پرورش
خلاقیت دانشجویان علوم پزشکی تبریز در سال ۱۳۹۰لیلا واحدی*، حکیمه حضرتی، حوریه سرباز وطن، ثریا احمدی،
علیرضا علا* کارشناس ارشد مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی تبریز
- مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی تبریز

vahedi.l49@gmail.com

مقدمه: دانشجویان بزرگترین و با ارزشترین سرمایه های فکری جامعه به شمار می آیند و با پیشرفت روزافزون علم و فناوری، نیاز جامعه به نیروهای خلاق افزایش می یابد و در این میان دانشجویان به علت داشتن انگیزه و توان فکری بالا، مستعد رشد و پرورش حس خلاقیت می باشند. از این رو نیاز به ایجاد زمینه ای برای آموزش خلاقیت و آفریدن افکار نو، به منظور رسیدن به جامعه ای موفق و پیشرفته، از اهمیت بسزایی برخوردار است. بدین منظور المپیادهای علمی دانشجویی کشوری، با هدف ایجاد بستری مناسب برای رشد و توسعه توان فکری، ذهنی و مشارکت دانشجویان در عرصه های علمی، در چهار حیطه علوم بالینی، علوم پایه مدیریت نظام سلامت و نوآورانه طراحی گردیده است و دانشگاه علوم پزشکی تبریز به منظور توانمندسازی دانشجویان جهت شرکت در مسابقات المپیاد، دوره های آمادگی برگزار نموده که ما نیز تاثیر این کارگاهها را در افزایش حس خلاقیت شرکت کنندگان در دوره بررسی کردیم.

روش کار: این مطالعه از نوع مقطعی می باشد و جامعه آماری آن را ۷۰ نفر از دانشجویان شرکت کننده در حیطه های علوم پایه و بالینی المپیاد تشکیل داده است که اطلاعات توسط پرسشنامه ی محقق ساخته که روایی ($\alpha = 0.77$) و پایایی آن توسط اساتید برگزار کننده دوره مورد تایید قرار گرفته بررسی شده که پرسشنامه در دو حیطه علوم پایه و بالینی تنظیم شده بود که داده ها توسط نرم افزار spss=16 آنالیز شده است.

یافته ها: در این مطالعه ($20/7 \pm 77/7$ ٪) از دانشجویان، شرکت در کلاسهای توانمندسازی را در پرورش خلاقیت موثر می دانستند و ($17/8 \pm 76/6$ ٪) از دانشجویان طرفدار اجرای شیوه های آموزشی نو در استدلال بالینی و علوم پایه، در کلاسهای درسی بودند. بیشترین رضایت شرکت کنندگان مربوط به میزان همکاری دفتر در پاسخ به سوالات و مشکلات مرتبط با المپیاد ($16/3 \pm 87/7$ ٪) و مربوط به ضرورت تشکیل کلاسهای توانمندسازی قبل از شرکت در آزمون المپیاد بود ($16/6 \pm 80$ ٪) و کمترین رضایت را از زمان شروع کلاسها ($25/8 \pm 48/8$ ٪) و میزان همکاری نمایندگان دانشجویی ($10/4 \pm 43/3$ ٪) داشتند و در مجموع ($10/4 \pm 83/4$ ٪) از دانشجویان از کیفیت کارگاههای توانمندسازی رضایت داشتند.

A-10-765-2

مقایسه وضعیت آموزشی دانشجویان استعدادهای درخشان با
سایر دانشجویان در راستای ایجاد بستر مناسب برای خلاقیت و
مسئولیت پذیری آنان

رحمت اله جدیدی*، زهره عنبری، معصومه کلاتری

* استادیار دانشگاه علوم پزشکی اراک - معاونت آموزشی و پژوهشی،
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

jadidi88@gmail.com

مقدمه: در دهه گذشته وضعیت تحصیلی دانشجویان با استعداد، بیشتر مورد توجه مسئولین قرار گرفته و تلاشهای گسترده ای در جهت حفظ و پرورش استعدادها برتر بعمل آمده است؛ لذا پژوهش حاضر با هدف مقایسه وضعیت آموزشی دانشجویان استعدادهای درخشان رشته پزشکی با سایر دانشجویان ایجاد بستر مناسب برای خلاقیت و مسئولیت پذیری، استفاده بیشتر از استعدادها آنان در دانشگاه علوم پزشکی اراک در سال ۱۳۸۷، انجام شده است.

روش کار: در این پژوهش توصیفی-مقطعی (Cross-Sectional) تعداد ۲۵ نفر از فارغ التحصیلان پزشکی استعداد درخشان با ۳۰ نفر از فارغ التحصیلان پزشکی عادی به روش نمونه گیری آسان انتخاب و مورد مقایسه قرار گرفتند. داده ها از طریق چک لیست ۲۰ سوالی حاوی اطلاعات دموگرافیک، معدل کتبی دیپلم، فاصله اخذ دیپلم تا پذیرش در دانشگاه، معدل مقاطع مختلف دوره پزشکی، نمره آزمون جامع علوم پایه و پیش کارورزی جمع آوری شد و از طریق نرم افزار SPSS و آزمون t آنالیز گردید.

یافته ها: در این پژوهش بین معدل دانشجویان استعدادهای درخشان با میانگین $16/99 \pm 1/14$ در مقایسه با دانشجویان پزشکی عادی با میانگین $15/92 \pm 1/92$ و بین فاصله اخذ دیپلم تا پذیرش در دانشگاه و نیز نمره آزمون پیش کارورزی و معدل دوره کارآموزی بین دو گروه مورد مطالعه ارتباط معناداری وجود داشت ($P > 0.05$). همچنین بین نمره آزمون علوم پایه دانشجویان استعدادهای درخشان (میانگین $16/43 \pm 130/5$) با دانشجویان عادی مورد مطالعه (میانگین $16/53 \pm 122/3$) اختلاف معناداری وجود داشت، در صورتیکه بین سایر زمینه های مورد مطالعه اختلاف معناداری مشاهده نشد.

نتیجه گیری: با توجه به تفاوتهای چشمگیر دانشجویان استعدادهای درخشان با دانشجویان عادی، لزوم بهره گیری هر چه بیشتر از توانمندیهای بالقوه آنان در برنامه های آموزشی و پژوهشی دانشگاه ها، ضروری است که تدوین برنامه راهبردی، فراهم نمودن امکانات بیشتر و ایجاد بستری مناسب در شکوفایی استعدادها آنان در زمینه خلاقیت و مسئولیت پذیری، بسیار تعیین کننده می باشد.

واژه های کلیدی: استعدادهای درخشان، وضعیت آموزشی، رشته پزشکی.

«شناسایی دانشجویان خلاق، ایجاد انگیزه و باور در دانشجو، اجازه ابراز نظر به دانشجو، کار تیمی و خلاقیت، فراهم کردن امکانات و تجهیزات برای دانشجو، تشویق دانشجو در موفقیت ها، کار را از دانشجو نخواستن بلکه در مسیر کار با دانشجو بودن» از مضامین فرعی مطالعه بوده است.

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه نشان داد که برای شکوفایی استعداد خلاقیت در دانشجویان می بایست اساتید و مسئولین آموزشی فعالانه عمل نمایند. دانشجویان همگی بر این عقیده هستند. دانشگاه بزرگ و دانشجو سردرگم در آن، برای شکوفایی خلاقیت دانشجویان نیاز به دست پرمهر و استادانه استاد و مسئولین دارد.

واژه‌های کلیدی: خلاقیت، دانشجو، دانشگاه، آموزش، استاد.

نتیجه گیری: با توجه به اینکه کلاسهای توانمندسازی بیشترین تاثیر را در میزان پرورش ذهن خلاق دانشجویان داشت و دانشجویان طرفدار اجرای آموزش به شیوه نو در کلاس های درسی بودند و از طرفی دیگر این کلاسها باعث کسب رتبه کشوری در حیطه علوم بالینی توسط دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تبریز گردیده بود. امید است که دانشگاه بستری مناسب، جهت برگزاری هر چه بهتر و وسیع تر این دوره در فرصت زمانی مناسب را فراهم سازد.

واژه‌های کلیدی: دانشجویان، المپیاد، شیوه های آموزشی نو، خلاقیت.

A-10-57-9

شکوفایی خلاقیت دانشجو نیاز به دست پر مهر استاد و مسئولین دارد: نتایج یک خرده مطالعه آموزشی

نادیا بازیار*، سمیرا اسکندری، اکرم ثناگو، لیلا جویباری

* دانشجو کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی گرگان

n_baziar70@yahoo.com

A-10-884-1

طراحی، اجرا و ارزشیابی روش یادگیری مبتنی بر تیم در دوره پزشکی عمومی (پزشکی ۹۰)

غلامرضا حسن زاده*، فرید ابوالحسنی، عظیم میرزازاده، مریم علیزاده

* دانشگاه علوم پزشکی تهران - گروه آناتومی پورسینا

hassanzadeh@tums.ac.ir

مقدمه: به دنبال «گزارش ارزشیابی جامع دوره پزشکی عمومی دانشگاه علوم پزشکی تهران»، از نقاط ضعف برنامه این بود که در حال حاضر روش اصلی آموزش در مقطع علوم پایه سخنرانی است در حالی که برای رواج نقد علمی و تقویت درک عمیق در حوزه دانشی، استفاده از روش های آموزشی فعال توصیه می گردد. بر اساس، «سند چشم انداز» دانشکده پزشکی موظف به اصلاح روش های آموزش شد. هدف از این طرح ارائه تجربه دانشکده پزشکی از نحوه اجرا و ارزشیابی یادگیری مبتنی بر تیم (TBL) در اجرای برنامه بازنگاری پزشکی ۹۰ است.

روش کار: پس از تدوین راهنمای یادگیری مبتنی بر تیم، دستورالعمل یادگیری مبتنی بر تیم و راهنمای دانشجویان در جلسات یادگیری مبتنی بر تیم یک هفته قبل از برگزاری جلسه، استاد مربوطه میحث مورد نظر را تعیین کرده و از طریق سایت پزشکی به اطلاع دانشجویان می رساند. سپس برای هر گروه یک تیم-فولدر آماده می شد ... هم زمان با شروع کلاس از دانشجویان خواسته می شد که در قالب تیم های مشخص شده در کلاس بنشینند و کلاس به صورت یادگیری مبتنی بر تیم اداره می شد.

مقدمه: خلاقیت نیاز به حضور همزمان تعدادی از ویژگی ها از قبیل هوش، پشتکار، غیرمتعارف بودن و توانایی تفکر به سبکی خاص دارد. خلاقیت، خودکار و بدون زحمت و تلاش است و غالباً همچون تصورات ذهنی خودانگیخته به وجود می آید. در واقع خلاقیت یعنی به کارگیری توانایی های ذهنی برای ایجاد یا تبلور یک فکر یا مفهوم جدید که برخی نیز آن را به ترکیب ایده ها یا ایجاد پیوستگی بین ایده ها تعبیر نموده اند. هدف از این مقاله بررسی دیدگاه دانشجویان در مورد شکوفایی خلاقیت ها در محیط های آموزشی می باشد.

روش کار: در این پژوهش توصیفی با ۶۰ دانشجوی دانشگاه آزاد اسلامی در سال ۱۳۹۰ که در رشته های مختلف تحصیلی مشغول به آموزش بودند، مصاحبه نیمه ساختار به عمل آمد. از تمامی مشارکت کنندگان حداقل یک سوال باز شد «برای این که دانشجویان خلاق داشته باشیم چه کارهایی می توان انجام داد». کلیه مصاحبه ها خط به خط خوانده، زیر خط دار، کد گذاری و مطابق روش «تحلیل محتوا» آنالیز شد.

یافته ها: مضمون اصلی در شکوفایی خلاقیت دانشجویان در محیط آموزش «نقش اساتید» بوده است. دانشجویان دانشگاه را مکان مناسبی برای خلاقیت دانشجو می دانستند و بر این باور بودند که دانشجویان با مشاوره و راهنمایی اساتید می توانند به شکوفایی خلاقیت برسند.

یعنی دست یافتن به حقایق و اطلاعات در یک حوزه دانش یا یک رشته علمی که معمولاً از طریق تمرین، تکرار، حفظ کردن، به خاطر سپردن و یادآوری مطالب صورت می گیرد. رویکرد فرآیند مداری که در این دیدگاه یادگیری بیشتر به صورت یک فرایند و فعالیت هایی که یادگیرنده برای یادگیری انجام می دهد در نظر گرفته می شود و نقش اصلی به یادگیرنده واگذار می شود. در این روش ها با سازماندهی و جهت دهی فعالیت ها شرایطی فراهم می شود که فراگیران به مرور به مجموعه ای از مهارت ها دست یابند.

نتیجه گیری: دیدگاه فرآیند محوری در ارزشیابی بالینی با تاکید بر خودراهبردی در یادگیری، آموزش در هم تنیده، اهداف دارای انعطاف و مبتنی بر موقعیت، تاکید بر نوآوری و خلاقیت، پردازش اطلاعات دریافت شده، توسعه قابلیت های فردی و گروهی و توجه بیشتر بر فرآیند، یادگیری بهتر را بدنبال خواهد داشت.

واژه های کلیدی: ارزشیابی دانشجو، ارزشیابی فرایند مدار، ارزشیابی نتیجه مدار.

یافته ها: ارزشیابی فرایند با مشارکت ۹۱ دانشجو از ۱۸۶ نفر دانشجوی ورودی ۹۰ انجام گردید. اکثریت دانشجویان شرکت کننده، (۸، ۶۳ درصد) روش یادگیری مبتنی بر تیم را روش مناسبی برای یادگیری ذکر کرده اند. سوالات، بحث های انجام گرفته در جلسات و نحوه اداره جلسات یادگیری مبتنی بر تیم از نظر دانشجویان مناسب بوده است.

نتیجه گیری: پیامد های مثبت این روش آموزشی شامل: ایجاد کلاسی پر انرژی، اطمینان از حضور دانشجویان در کلاس درس با آمادگی قبلی، تعامل گروهی و انگیزه مشارکت در بحث های گروهی، ارائه مباحث بالینی مرتبط با علوم پایه و در نتیجه ایجاد یادگیری پایدار می باشد. پیشنهاد می گردد این روش آموزشی در سایر مقاطع پزشکی اجرا گردد.

واژه های کلیدی: یادگیری مبتنی بر تیم، ارزشیابی.

A-10-455-2

ارزشیابی بالینی در علوم پزشکی، رویکرد فرآیند مدار یا نتیجه مدار؟

سکینه سبزواری*، پیام خزائلی، محمودرضا دهقانی

* مربی دانشگاه علوم پزشکی کرمان - کرمان، مرکز مطالعات و توسعه دانشگاه

S_Sabzevari@kmu.ac.ir

مقدمه: تلاش جهت رفع یا کاهش مشکلات آموزش بالینی گام بسیار مهمی در آموزش علوم پزشکی محسوب می شود. از اینرو توصیه می شود که در ارزشیابی بالینی از چهارچوب سازمان یافته ای استفاده شود. از آنجا که چارچوب اندازه گیری در فرآیند ارزشیابی مشابه شیوه اندازه گیری در تحقیق ملاک محور است چنانکه در فرآیند تحقیق جمع آوری اطلاعات از منابع مختلف موجب افزایش اعتبار داده ها می شود در ارزشیابی نیز توصیه شده از منابع مختلف اطلاعات کسب شود.

روش کار: بدین منظور از استاد بالینی انتظار می رود که اطلاعات مختلف را جمع آوری کرده و به سئوالات متعدد ارزشیابی پاسخ دهد. در مورد اینکه برای ارزشیابی از چه روشها و راهبردهایی استفاده شود با توجه به دو رویکرد متفاوت از سوی روانشناسان تربیتی و متخصصان یادگیری در مورد یاد دهی یادگیری می توان موارد زیر را عنوان کرد. رویکرد نتیجه مداری که بیش از هر چیز بر انتقال انبوهی از دانش، حقایق آشکار به فراگیران تاکید دارد. در این دیدگاه یادگیری

A-10-614-2

بررسی نقاط قوت و ضعف المپید علمی دانشجویی از دیدگاه دانشجویان

ایمان جهانیان، سیده ام کلثوم واجدی روشن*، سیده حوریه ابراهیم پور، بهاره اسبکیان، مریم قائمی امیری

* کارشناس دانشگاه علوم پزشکی بابل

k_v_roshan@yahoo.com

مقدمه: المپید علمی دانشجویان پزشکی به منظور برجسته کردن و اهمیت بخشی به موضوع استدلال و حل مسأله در حوزه سلامت در دانشگاه های علوم پزشکی برگزار می گردد و باعث کشف دانشجویان استعداد های درخشان و تشویق و ترغیب آنها به مطالعه و افزایش اعتماد به نفس و ایجاد فرصتهای مناسب برای اعتلای علمی آنان است. هدف از این مطالعه بررسی دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بابل در ارتباط با وضعیت المپید علمی درون دانشگاهی و کشوری می باشد.

روش کار: این مطالعه از نوع مقطعی در سال ۱۳۹۰ در دانشگاه علوم پزشکی بابل بر روی ۳۶ نفر از دانشجویان شرکت کننده در المپید کشوری انجام شد. داده ها از طریق پرسشنامه ای که روایی و پایایی آن مورد تایید قرار گرفت، جمع آوری و در ۲ حیطه فردی و آموزشی

A-10-1097-1

آزمون آسکی، تجربه ایی دلهره آور یا ارزشیابی عادلانه؟

لیلا جویباری، مریم چهره گشا*، اکرم ثناگو، زهرا سبزی

* کارشناس ارشد پرستاری مرکز تحقیقات پرستاری دانشگاه علوم پزشکی گلستان - مرکز تحقیقات پرستاری

gorgan.nrc2011@yahoo.com

مقدمه: امروزه در حیطه پرستاری اهداف آموزشی از تعاریف قدیمی به سوی توانمندی های واقعی مورد نیاز دنیای حقیقی تغییر یافته است. مطالعات متعدد ناکافی بودن مهارت و آگاهی فارغ التحصیلان و دانشجویان پرستاری را نشان داده اند. روش های نوین ارزشیابی یکی از بهترین شیوه ها جهت ارزشیابی دانشجویان است و آزمون آسکی از شیوه های عینی و معتبر می باشد. این مطالعه با هدف بررسی تجربیات و دیدگاه های دانشجویان در خصوص ارزیابی صلاحیت های بالینی به روش آسکی انجام شد.

روش کار: این مطالعه با رویکرد میکس متد (کمی کیفی)، در سال ۱۳۹۰ در دانشگاه علوم پزشکی گلستان صورت پذیرفت. با روش سرشماری تمامی دانشجویان پرستاری ترم ۸ شامل ۲۶ نفر که در آزمون آسکی کارورزی های کودکان و بهداشت مادر و نوزاد شرکت کرده بودند وارد مطالعه شدند. برای گردآوری داده ها از پرسشنامه ۲۵ سوالی به صورت لیکرت (که روایی و پایایی آن مورد تایید قرار گرفت) و مصاحبه نیمه ساختار استفاده گردید. سوالات پرسشنامه در خصوص نحوه برگزاری آزمون، احساس دانشجویان و نقش آموزشی آزمون بوده است. مصاحبه ها نیز با تاکید بر تجربه دانشجویان از برگزاری آزمون صورت پذیرفت. داده های کمی با استفاده از آماره های توصیفی مورد بررسی قرار گرفت. برای آنالیز داده های کیفی از رویکرد تحلیل محتوا استفاده شد.

یافته ها: میانگین سنی دانشجویان $22/95 \pm 9/28$ بوده است. میانگین امتیازات کل دانشجویان در پاسخ به سوالات چک لیست $112/5 \pm 81/60$ بوده است. در حیطه نحوه برگزاری آزمون، ۷۷ درصد دانشجویان زمان هر ایستگاه را ناکافی می دانستند. در حیطه آموزشی آزمون، ۵۷/۷ درصد آن را فرصتی برای یادگیری بیان کردند و در حیطه احساس دانشجویان نسبت به آزمون نیز ۵۳/۹ درصد آن را آزمون ترس آوری می دانستند. در بخش کیفی مطالعه «بحران زمانی، فشار روانی، کیفیت ارائه مراقبتی و بازخوردهای ارتباطی» مضامینی بوده اند که از آنالیز داده ها استخراج شدند.

نتیجه گیری: با توجه به یافته ها ضروری است تا قبل از برگزاری آزمون آسکی، دانشجویان با چگونگی برگزاری این شیوه ارزشیابی به طور عینی و ملموس تری آشنا شوند، شرایط واقعی تر بالینی برای آنان فراهم گردد و در سیاست های آموزشی دانشگاه ها به عنوان یک روش

بررسی شد. تحلیل داده ها با نرم افزار spss16 انجام گردید.

یافته ها: ۶۶/۳۳٪ دانشجویان مونث و ۸۴٪ دانشجویان مقطع دکتری حرفه ای بوده اند. ۹۰٪ از دانشجویان به حیطه امتحانی خود علاقه مند بوده و ۹۵٪ آنها انگیزه کافی جهت شرکت در المپیاد را داشته اند. بین مقطع تحصیلی، علاقه و انگیزه آنها رابطه معنی داری وجود داشت به نحوی که دانشجویان دکتری حرفه ای انگیزه بیشتری نسبت به سایرین داشته اند ($p \leq 0/05$) آنان معتقد بودند که زمان برگزاری المپیاد درون دانشگاهی مناسب بوده اما کلاسهای آموزشی بطور منظم برگزار نمی گردد (۶۶/۳۳٪). ضمن اینکه حدود ۷۵٪ در مجموع جهت آزمون المپیاد کشوری مطالعه داشته و ۸۰٪ آنها غالباً در کلاس حضور داشته اند. همچنین ۷۸٪ دانشجویان از در اختیار قرار نرفتن به موقع آزمون ناراضی بودند که اختلاف معنی داری بین گروهها وجود نداشت.

واژه های کلیدی: المپیاد علمی، دانشجو، دانشگاه.

A-10-1094-1

بررسی رابطه سبک رهبری تحول آفرین و میزان خلاقیت کارکنان دانشگاه های علوم پزشکی پیام نور و دانشگاه آزاد بجنورد

محمود قربانی*، سهیلا یکتا

* استادیار دانشگاه آزاد بجنورد - دانشگاه آزاد بجنورد

مقدمه: این پژوهش از نظر هدف جزء پژوهشهای کاربردی محسوب می شود و روش تحقیق پیمایشی از نوع همبستگی می باشد. جامعه آماری کارکنان مراکز آموزش عالی بجنورد بوده (۲۵۶ نفر) که براساس جدول کرجسی و مورگان، نمونه ای به حجم ۱۵۵ نفر به روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای انتخاب شد. ابزار گردآوری داده ها دو پرسشنامه رهبری چندعاملی برنارد ام بس و پرسشنامه خلاقیت رندسیپ می باشد. تحلیل داده های بدست آمده حاکی از آن است که رهبری تحول آفرین در پرورش خلاقیت کارکنان بسیار تاثیرگذار است و بین مولفه های آن (بصیرت بخشی، تحریک ذهنی، انگیزش الهام بخش، رفتار اثرگذار، چارچوب دهی و ویژگیهای آرمانی رهبر) با میزان خلاقیت کارکنان رابطه معنی دار و مستقیم وجود دارد.

واژه های کلیدی: رهبری تحول آفرین، رهبری تعاملگر، خلاقیت.

یادگیری، رشد مهارت خود اصلاحی و خود تنظیمی، رشد و توانایی نقد خود، بهبود عملکردها، خارج شدن از برنامه های کلیشه ای و چارچوبی و ... را در بر خواهد داشت.

نتیجه گیری: برخلاف ارزشیابی کمی که با داده های کمی و ریاضی و عدد و ارقام سر و کار دارد، ارزشیابی توصیفی را می توان آموزش بدون نمره دانست و به جای تأکید بر ارزشیابی های پایانی، بر ارزشیابی تکوینی تأکید داشت. در واقع ارزشیابی توصیفی به توصیف ارزشیابی های گوناگون که به شیوه های متنوع از فراگیر به عمل آمده است، می پردازد و با تأکید بیشتر بر رویکردها و روش های تدریس، از قضاوت برخوردار است و کیفیت این امر نسبی و انعطاف پذیر می باشد. به طور کلی می توان گفت در چنین رویکردی فراگیر علوم پزشکی تبدیل به فردی خلاق، ریسک پذیر، مبتکر و محقق می شود که بطور دائم از تدریس بهره می گیرد. در این فرآیند شایستگی فرد رشد میکند و اعتماد به نفس او افزایش می یابد و به خوبی یاد می گیرد که چگونه آموخته ها را در وضعیت های دشوار و نا آشنا به کار گیرد. روش های پیش گیری، درمانی و توان بخشی را تلفیق کند؛ و ضمن استفاده مناسب از فن آوری های نوین نقش خود را از شنونده بودن به جستجو گر، سازنده، خود رهبر، خلاق و تصمیم گیرنده تغییر دهد، و در فعالیت های آموزشی گروهی و تیمی با رقابت سالم طوری تربیت شود که بتوانند سبک زندگی سالم را ارتقاء دهد.

واژه های کلیدی: ارزشیابی توصیفی، فراگیر، خلاقیت، رقابت سالم.

A-10-812-2

عوامل موثر بر موفقیت دانشجویان در آزمون جامع علوم پایه پزشکی - یک مطالعه کیفی

مهستی علیزاده^{*}، مهناز صادقی شبستری، حسین مازوچیان

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی تبریز - مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی - مرکز تحقیقات آموزش پزشکی

alizadm@yahoo.com

مقدمه: آزمون های جامع در دوره پزشکی عمومی شامل آزمون های علوم پایه و پیش کاروری از آزمون های مهم در تعیین سطح علمی دانشجویان و تایید ارتقای آنها به مراحل بالاتر در دوره پزشکی عمومی است. دانشکده های پزشکی کشور برنامه های مختلفی برای توانمند سازی دانشجویان خود به منظور کسب نمرات بهتر در این آزمون ها دارند. در دانشکده پزشکی تبریز نیز در راستای ارتقای سطح نمرات

ارزشیابی متداول مورد استفاده قرار گیرد.

واژه های کلیدی: آزمون آسکی، تجربه، دانشجویان پرستاری، ارزشیابی.

A-10-702-3

ارزشیابی توصیفی دانشجویان علوم پزشکی، راهی به سوی شکوفائی خلاقیت و رقابت سالم

لیدا فتاحی زاده^{*}، الهام کنیه نور

* کارشناس ارشد علوم پزشکی سمنان - مرکز مطالعه و توسعه آموزش علوم پزشکی

fatahi_lida@yahoo.com

مقدمه: امروزه در آموزش علوم پزشکی نیازمند سیستم هایی از سنجش و ارزشیابی هستیم که به هر دانشجو به دیده ی حرمت نگاه کند، موهبت های طبیعی و انسانی او را بسیار بیشتر از آزمون های سنتی نشان دهد، باز خوردی مثبت و تکالیفی رشد دهنده به او ارائه کند و باور داشته باشد که هر فراگیر قابلیت رشد و پیشرفت مداوم را دارد. به عقیده ی بسیاری از صاحب نظران، اصلاح روش های سنجش و ارزشیابی در جایگزینی اهداف آموزشی مناسب تر برای فراگیران گروه پزشکی در جهت رشد خلاقیت و نوآوری نقش مهمی را ایفا خواهد نمود.

روش کار: این پژوهش با استفاده از بررسی مروری و با بهره گیری از مطالعات کتابخانه ای (کتب و مجلات) و مقالات اینترنتی تدوین شده است.

یافته ها: یافته ها نشان داد که ارزیابی یا سنجشی که بتواند تصویری واضح و سه بعدی از رشد مهارت های بالینی، تواناییها و دانش و نگرش فراگیران گروه علوم پزشکی بدهد از اهمیت ویژه ای برخوردار است. اهمیت بهداشتی روانی در فرآیند یاد دهی و یادگیری و سازگاری اجتماعی در کنار پیشرفت تحصیلی فراگیر توجه به تنوع و تغییر مقیاس سنجش و ابزارهای ارزشیابی، انتظارات برنامه درسی و حیطه های یادگیری از ویژگیهای الگوی ارزشیابی توصیفی است که علاوه بر رشد بعد عقلانی فراگیر، به جنبه های دیگر رشد، از جمله بعد اجتماعی، عاطفی و جسمانی نیز توجه دارد. که نهایتاً موجب بهبود یادگیری، ایجاد نگرش مطلوب نسبت به محیط آموزشی، افزایش بهداشت روانی، افزایش اعتماد به نفس و روحیه انتقادپذیری و مشارکت و همکاری در

دانشجویان یک اقدام پژوهی (action research) انجام گرفت که هدف آن تعیین عوامل موثر در موفقیت دانشجویان از دیدگاه های مختلف و اقدام به مداخله لازم بود. در این مطالعه، بخشی از بررسی عوامل موثر که اختصاص به تجربیات و نظرات دانشجویان دارد آورده شده است.

روش کار: یک پرسشنامه حاوی ۴ سوال با گزینه های مشخص و ۴ سوال باز در مورد پیشنهادات و تجربیات دانشجویان پزشکی در مقاطع بالاتر از علوم پایه تهیه شد. پرسشنامه ها بین ۱۰۰ نفر از دانشجویان مقطع فیزیوتراپولوژی و بالاتر توزیع گردید. ۸۵ پرسشنامه تکمیل شدند. پس از تکمیل پرسشنامه ها، جلسه بحث متمرکز گروهی با حضور ۸ نفر از دانشجویان منتخب (دانشجویان موفق به کسب نمرات ۱۰٪ بالای کلاس) به منظور اخذ تجربیات آنها با سوالاتی عمیق تر انجام گرفت. داده ها پس از پیاده سازی مورد دسته بندی قرار گرفتند و تحلیل شدند. داده های کمی مربوط به پرسشنامه ها نیز پس از ورود به نرم افزار SPSS با استفاده از آمار توصیفی مورد تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: در تحلیل کمی داده ها، بیشترین نظرات به موارد زیر اختصاص داشت: برگزاری کلاس های رفع اشکال توسط اساتید مجرب و کلاسهای سوال خوانی (۶۷٪)، برگزاری آزمون آزمایشی (۳۲٪)، افزایش زمان فرجه قبل از آزمون (۲۰٪). نتایج بحث متمرکز گروهی پس از پیاده سازی تجربیات دانشجویان منتخب، دسته بندی گردید. بطوریکه عبارات زیر بعنوان مهم ترین تجربیات در نظر گرفته شد: شرکت در کلاس های رفع اشکال، شرکت در آزمون های آزمایشی و رفع اشکال بعد از آن، تطبیق دادن تدریس اساتید در طول ترم با منابع آزمون جامع علوم پایه، دروسی که در طی ترم منطبق با منابع آزمون جامع علوم پایه تدریس شده، ارزیابی شوند، در آزمون جامع نتایج آنها بهتر است، مشاوره گرفتن از نقرات برتر آزمون های سال های قبل.

نتیجه گیری: برگزاری آزمون های آزمایشی، تدبیر راهکارهایی برای تدریس اساتید بر اساس منابع آزمون جامع علوم پایه، برگزاری کلاس های بررسی سوالات سال های قبل از مهم ترین تجربیاتی بود که دانشجویان موفق مطرح کردند. در مراحل بعدی این پیشنهادات پس از هماهنگی با مدیران گروه ها و نظر خواهی از آنها در دانشکده اجرایی شد.

واژه های کلیدی: آزمون جامع علوم پایه، عوامل موفقیت.

خلاصه مقالات

سیزدهمین

همایش کشوری آموزش علوم پزشکی

ساری - ۱۱ لغایت ۱۴ اردیبهشت ۱۳۹۱

بخش دانشجویی

پیام دبیر کمیته دانشجویی همایش

فریبرز عزیزی
دبیر کمیته دانشجویی

به نام خالق هستی بخش

همایش بزرگ آموزش پزشکی هر ساله در یکی از دانشگاه های کشور برگزار می شود. اهمیت این گرد همایی بر کسی پوشیده نیست لیکن آن چیزی که همایش های اخیر را از نمونه های گذشته متمایز می کند ارتقاء کمی و کیفی بخش دانشجویی آن است. دانشجویان به عنوان رکن اصلی سیستم آموزش پزشکی اساس شاکله آن است. پر واضح است که بیش از دگران، دانشجویان باید احساس تعهد و وظیفه در این ارتباط داشته باشند. به همت دانشجویان کوشا و حضور تاثیرگذار آنان در رخداد های آموزشی اقدامات ارزنده ای طی چند سال اخیر صورت گرفته و گام های امیدوار کننده ای برداشته شده است و سال به سال این نقش پررنگ تر و پر بارتر بوده است. اینجانب اعتقاد دارم با عنایت پروردگار بزرگ و با توجه به استقبال مسئولین ذیربط و همکاری کمیته های دانشجویی و بالاخص توجه شما دانشجویان عزیز قادر خواهیم بود مشکلات و نابسامانی های نظام آموزش پزشکی را برطرف کرده و روح تحول را در آن بدمیم. در پایان ضمن تشکر از مسئولین محترم وزارتخانه و دانشگاه به جهت توجه و اعتماد به دانشجویان، به نمایندگی از جامعه بزرگ دانشجویی بر خود واجب می دانم که از یکایک دانشجویان تلاشگر این عرصه به ویژه اعضای محترم کمیته علمی و کمیته اجرایی دانشجویی و داوران محترم مقالات دانشجویی و دانشجویان عضو کمیته علمی کشوری تشکر و قدر دانی نمایم و تلاش و زحمات طاقت فرسایی را که در این راه متحمل شدند، ارج نهم. امید است که همگان در انجام هرچه بهتر رسالت مقدس دانشجویی پیروز باشید. راهتان پر فروغ باد.

موجیم که آسودگی ما عدم ماست

ما زنده به آنیم که آرام نگیریم

● کمیته علمی دانشجویی همایش

آقاجانی، علی
شجاعی، سید حمیدرضا (مسئول علمی کمیته دانشجویی همایش)
شفاتی، مصطفی
علیزاده، رفعت
فاضل مقدم، سمیرا
قاسمی، قاسمی
کیانی، زهرا

● کمیته اجرایی دانشجویی همایش

رئیسین، محمد (مسئول اجرایی کمیته دانشجویی همایش)
ابراهیمی نژاد، مهتاب
ابراهیمی، محمد جواد
احمدی، مطهره
اسحاق زاده، مهروز
اسدی، محمد حسین

اسماعیل وطن پور، سید اسماعیل

اکبری، مشکات

باستی، یونس

باقری، مهلا

بخشی، زینب

بلوکی، مهسا

پور آریا، محسن

جامعی، محسن

حاجی زاده، محمد

حسن زاده، محمد

حسین کیانزاد، امیر

خان علی پور، نگار

دهستانی، لیدا

رستمی، قاسم

رضایی، آناهیتا

رونقی، هدیه

سلیمی، نفیسه

سمایی، مریم

شاه حسینی، زهرا

شفقتی، نیره

شکری، صدیقه

شیردل، صادق

صادقی، سهیل

طالب پور، طاهره

علاالدینی، معصومه

علی جعفری، سید علی

علیدوست، فائزه

الفت، سلیمان

قاسمی تبار، مائده

قبله نما، پرینا

قدیری، ابولفضل

قلعه نوعی، ندا

کاردان، مریم

کریمی، طاهره

لطفی پور، محسن

محسنی، نجمه

مرتضایی، الهه

مرزبان، مبین

مطوری، پرناز

مقدم، یاسر

موسی نژاد، پدram

مومنی، حنا

نوبخت، ریحانه

هدایتی، منیره

ینج، جواد

● دانشجویان عضو کمیته علمی کشوری همایش

روزرخ، پوریا

زارعی، مهرناز

سپهری شاملو، علیرضا

نعمت اللهی، پرستو

یزدچی، هومن

● داوران مقالات دانشجویی همایش

اسماعیلی، سارا

اعلائی اندبیلی، سید حسین

اکبری لاکه، مریم

امیری، علی

بنایی بروجنی، شاهین

پویا عالم زاده، سید امیر

تدین، محسن

تقوی، محمود

جعفری، حسن

حسن نیا، هادی

حکمت افشار، میترا

رستم پور، فرشاد

رستمی مسکوپایی، فرشته

رشید بیگی، میلاد

روح الامینی، آزاده

سراوانی، شهرزاد

سعیدی، سید یاسر

شمسی، محسن

طیعی، مریم

عسکری، ساره

علی باقری، رضا علی

قربانی نژاد، محمد اسماعیل

قورچیان، شادی

متولی حقی، موسی

مستانه، زهرا

مسعودی، نکت

مهدیه هاشمی، سیده مهدیه

مهرآور، فاطمه

میرزایی علویچه، مهدی

نوملی، مهین

نیک فرجام، زهرا

هادی برحق طلب، مریم

همتا، امیر

برنامه ویژه دانشجویی

روز دوم - روز سه شنبه ۱۳۹۱/۲/۱۲

مدرس یا هیئت رئیسه

برنامه

تلاوت آیاتی از قرآن مجید

کارگاه های دانشجویی (۸-۱۱)

دکتر فریبرز عزیزی - دکتر سمیرا فاضل مقدم - محمد رئیسیان -

کارگاه ۱: مدیریت و رهبری سیستم ها و گروه ها

دکتر موحان قاسمی

کارگاه ۲: آشنایی با کتابخانه دیجیتال و جستجو در بانک های اطلاعاتی الکترونیکی آموزش پزشکی

مهسا شکور

کارگاه ۳: Elephant Model یادگیری عمیق ، ایجاد انگیزه

پرستو نعمت الهی - مجتبی بهرامی - علی رضا خالدی
مهرباز زارعی - سید علی منتظری - سمیرا سلیم پور - سیدهای
عراقانی

کارگاه ۴: مهارت های برقراری ارتباط و انجام یک مذاکره موفق

پذیرایی

سخنرانی مقالات دانشجویی (۱۲-۱۳)

سخنرانی ۱: چالش های برنامه آموزشی در درمانگاه های سرپایی داخلی بر اساس تجارب کارورزان - دانشگاه علوم پزشکی شیراز (موضوع بزرگ)

سخنرانی ۲: نگرش دانشجویان داروسازی دانشگاه علوم پزشکی مازندران نسبت به محیط های آموزشی وشرایط یاددهی و یادگیری در

سال ۱۳۹۰ - دانشگاه علوم پزشکی مازندران (زهرآ کمانی)

بررسی دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جهرم در زمینه نقش مجله انگلیسی shine در ترغیب برای مطالعه بیشتر زبان انگلیسی -

دانشگاه علوم پزشکی جهرم (فرزانه علی پور)

هیات رئیسه
سخنرانی ۳: بررسی عوامل ارتقا دهنده انگیزه تحصیلی از دیدگاه دانشجویان علوم پزشکی یزد - دانشگاه علوم پزشکی یزد (محمد ممیزی)

هیات رئیسه

هیات رئیسه	هیات رئیسه	هیات رئیسه	هیات رئیسه	هیات رئیسه	هیات رئیسه	هیات رئیسه	هیات رئیسه	هیات رئیسه	هیات رئیسه			
سبخرانی‌ها، برسی وضعیت خود راهبری در یادگیری در بین دانشجویان دانشکده پزشکی ساری-دانشگاه علوم پزشکی مازندران (دکتر فریبرز عزیزی)	سبخرانی، تقی‌پایسه اثر بخشی روش تدریس سخنرانی و بحث گروهی بر میزان یادگیری درس فیزیولوژی از دیدگاه دانشجویان رشته ی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اهواز-دانشگاه علوم پزشکی اهواز (محمد صادق لری)	سبخرانی، منشا کت دانشجویان در بررسی دیدگاه دانشجویان در خصوص نقش آن ها در تحول و نوسازی نظام آموزش پزشکی-دانشگاه علوم پزشکی گلستان (مهین نوبلی)	سبخرانی، تعطیل شکاف کیفیت خدمات آموزشی از دیدگاه مدیران آموزش، اعضای هیات علمی و دانشجویان تهران دانشکده پزشکی-دانشگاه علوم پزشکی (زهرا مجیدی)	سبخرانی، آرزو یابی کیفیت ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانشجویان پزشکی عمومی در دانشکده بقیه الله (عج) بر اساس اسناد راهی ملی و جهانی (WFMIE)-دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (مجتبی خواجه آزاد)	سبخرانی، آرزو یی دیدگاه کارآموزان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند در مورد ضرورت های اخلاق در آموزش پزشکی و عوامل موثر بر آن-دانشگاه علوم پزشکی بیرجند (سارا ظاهری مجد)	سبخرانی، ۱۱: بررسی میزان دستیابی به اهداف اجرایی log book دفترچه ثبت یادداشت های روزانه از دیدگاه دانشجویان-دانشگاه علوم پزشکی شیراز (موضیه بوزگر)	سبخرانی، ۱۲: بررسی دیدگاه اساتید و دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز در خصوص اثرات بالقوه سیستم پیشنهادی یادگیری به کمک همتایان (PAL)-دانشگاه علوم پزشکی تبریز (فرید غریبی)	سبخرانی، ۱۳: انگیزش دانشجویان پزشکی در حیطه اخلاق حرفه ای: تأثیر بخش فیلم کوتاه-دانشگاه علوم پزشکی گیلان (بهروز گلچای)	سبخرانی، ۱۴: مقایسه تجربی ثبات پارامتر دهنواری سؤال تئوری کلاسیک-تست و تئوری سؤال-پاسخ در آزمون جامع پیش کاروری دانشجویان پزشکی کشور-دانشگاه علوم پزشکی کردستان (مجید شفیعیان)	سبخرانی، ۱۵: آبررسی میزان شناخت، بکارگیری، علاقه و دیدگاه دانشجویان و مربیان پرستاری در ارتباط با روش های نوین تدریس در آموزش پرستاری-دانشگاه علوم پزشکی قزوین (رقیه عابدینی)	سبخرانی، ۱۶: آموزش هیجانی راهبردی موثر در مواجهه با فشار های روانی-دانشگاه علوم پزشکی کرمان (شیماسام)	سبخرانی، ۱۷: اساتید با صحتهای خود در دانشجویان انگیزه ایجاد کنند نه اینکه موجب منفی ایجاد کنند: راهکارهای ارتقاء انگیزه از منظر دانشجویان-دانشگاه علوم پزشکی گلستان (فرزانه مختاری)

خلاصه مقالات

سیزدهمین

همایش کشوری آموزش علوم پزشکی

ساری - ۱۱ لغایت ۱۴ اردیبهشت ۱۳۹۱

دانشگاه علوم پزشکی
وخدمات بهداشتی درمانی مازندران

نماز و ناهار	
کارگاه ۵ : رویکردی نوین در ارائه سخنرانی موثر، با تکیه بر نسل جدید نرم افزار های مولتی مدیا prezi	زهرایلیک فرجام - تکتم مسعودی
کارگاه ۶ : نقش دانشجویان در آموزش پزشکی پاسخگو	مجتبی صفری سرای - تیلور خراسانی
کارگاه ۷ : تفکر انتقادی تا تفکر خلاق	شاهین بنایی بروجنی - زهرا طبیبی میانه - لیلا بهرام خانی - آمنه اسکندری
کارگاه ۸ : بررسی مشکلات آموزشی رشته طب سنتی در کشور	مصطفی شفقانی - شهرام شاه محمدی - علیرضا سپهری شاملو
روز سوم - روز چهارشنبه ۱۳/۲/۱۳۹۱	
اعضای پانل	
تلاوت آیاتی از قرآن مجید	
نماز و ناهار	
پانل های تخصصی دانشجویی (۱۶/۳۰-۱۴/۳۰)	
پانل ۱ : " نقش دانشجویان در تحول و نوآوری در نظام آموزش پزشکی (بحث پیرامون کمیته مشورتی دانشجویی وزارت بهداشت - تجارب، اهداف و چشم انداز ها) "	دکتر نادر ممتازمندی - دکتر فریبرز عزیزی - دکتر هومن یزدچی - مهرداد زارچی - پوریا روزخ - برستو نعمت الهی - علیرضا سپهری شاملو
پانل ۲ : " ویژگی های روش های آموزش موفق از دیدگاه دانشجویان "	محمد رئیسینان - دکتر مرجان قاسمی - دکتر سمیرا قاضل مقدم - رفعت علیراده - زهرا کیانی - علی آقاجانی
پانل ۳ : " جایگاه کارآموز و کارورز در نظام آموزش پزشکی "	دکتر مهدی حسینی - ناصر یوسف زاده - پویا فرهادی - شاهین بنایی بروجنی - افشین خانی

خلاصه مقالات

سیزدهمین

همایش کشوری آموزش علوم پزشکی

ساری - ۱۱ لغایت ۱۴ اردیبهشت ۱۳۹۱

دانشجویی

سخنرانی

A-10-313-1

بررسی دیدگاه کارآموزان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند در مورد ضرورت‌های اخلاق در آموزش پزشکی و عوامل موثر بر آن

سارا طاهری بجد*، محمد دهقانی فیروز آبادی، غلامرضا شریف زاده، محمدرضا میری

* دانشجوی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند - دانشکده پزشکی - دانشگاه علوم پزشکی بیرجند - دانشکده پزشکی

saramed85@yahoo.com

مقدمه: هدف اصلی از مراجعه‌ی بیمار به پزشک اعاده و یا تأمین سلامت است که طبیعتاً دارای مراحل متعدد می‌باشد و از آنجا که رابطه پزشک و بیمار تنها راه وصول به هدف مذکور است، باید به کیفیت آن توجهی عمیق داشت، به منظور انجام مراقبت‌های پزشکی به شیوه اخلاقی و انسانی لازم است پزشکان جنبه‌های خاص اخلاق پزشکی را بهتر بیاموزند و یاد بگیرند که قاطعانه در باره‌ی پیچیدگی‌های فزاینده جهان پزشکی تفکر کنند. در ایران نیز همانند بسیاری از کشورها تلاش شده این اصول اخلاقی به دانشجویان علوم پزشکی آموزش داده شود. از این رو هدف از مطالعه‌ی حاضر بررسی ضرورت‌های اخلاق در آموزش پزشکی و عوامل موثر بر آن از دیدگاه کارآموزان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند بوده است.

روش کار: مطالعه توصیفی تحلیلی از نوع مقطعی در طول سال تحصیلی ۸۹-۹۰ و نمونه‌گیری به روش سرشماری با استفاده از نظرات دانشجویان پزشکی مقطع کارآموزی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، توسط تکمیل پرسشنامه‌ای مشتمل بر ۲۷ سؤال که در گروه‌های آموزش اصول اخلاقی ۶ سؤال، تحلیل عملکرد اساتید ۹ سؤال، هم‌اندیشی ۳ سؤال، ضرورت اخلاق پزشکی ۹ سؤال طبقه‌بندی گردید انجام شد. داده‌ها پس از جمع‌آوری در نرم افزار SPSS وارد و ضمن ارائه آمار توصیفی به وسیله آزمون آماری کای اسکور در سطح $\alpha=0.07$ آنالیز شد.

یافته‌ها: این مطالعه بر روی ۶۶ نفر از دانشجویان شامل ۲۵ دانشجوی پسر (۳۷٫۹٪)، ۴۰ نفر در مقطع استاجری (۶۰٫۶٪) انجام شد. در میان دانشجویان ۵۴٫۵٪ ضرورت اخلاق پزشکی را بالا، ۴۰٫۹٪ در حد متوسط و تنها ۴٫۵٪ پایین می‌دانستند. در حیطه‌ی آموزش اصول اخلاقی مهم‌ترین آیت‌ها از دیدگاه دانشجویان، آموزش مبتنی بر حل مسئله و استفاده از بیمار نمایشی با بالاترین اولویت و برگزاری آزمون کتبی اصول اخلاقی دارای کمترین اولویت بوده است. در حیطه‌ی هم‌اندیشی، رعایت اصول اخلاقی بین استاد و دانشجو در حیطه‌ی تحلیل عملکرد اساتید، حفظ شخصیت و احترام دانشجو و رعایت حقوق بیمار و در حیطه‌ی ضرورت اخلاق پزشکی، افزایش احساس مسوولیت فردی و اجتماعی با رعایت اخلاق پزشکی و اثربخشی رعایت اصول اخلاقی توسط استاد در تلاش دانشجو، بالاترین امتیاز را به خود اختصاص داده است. هم‌چنین بین دانشجویان مذکر و مؤنث در زمینه‌ی آموزش اصول اخلاقی بر اساس آموزش مبتنی بر حل مسئله و در حیطه‌ی تحلیل عملکرد اساتید در آیت‌م حضور به موقع استاد اختلاف معنی‌داری مشاهده گردید.

نتیجه‌گیری: با توجه به اینکه آموزش مبتنی بر حل مسئله و استفاده از بیمار نمایشی اولویت اصلی دانشجویان در حیطه‌ی آموزش اصول اخلاقی بوده و از طرفی اکثر دانشجویان ضرورت اخلاق پزشکی را بیان نمودند، لازم است در ارائه‌ی درس اخلاق پزشکی به این دو آیت‌م در دوره‌ی آموزش توجه ویژه نمود تا درس متناسب با نیاز دانشجویان ارائه گردد.

واژه‌های کلیدی: آموزش، اخلاق، دانشجویان، دیدگاه.

A-10-939-1

نگرش دانشجویان پزشکی در حیطه اخلاق حرفه ای: تأثیر پخش فیلم کوتاه در دیدگاه دانشجویان پزشکی

بهروز گل چای*، فرشته حسنی، ایده دادگران

* دانشجوی پزشکی علوم پزشکی گیلان

virtual_med_edu@yahoo.com

مقدمه: حقوق بیمار رعایت نیاز های جسمی، روانی، معنوی و اجتماعی مشروع و معقول است که به صورت استانداردها و قوانین و مقررات درمانی تبلور یافته و تیم درمان مسئول و موظف به اجرا و رعایت آن می باشد. اخلاق پزشکی، پزشکان و دانشجویان پزشکی را متعهد به رعایت این حقوق می نماید. به دو دلیل اخلاق در پزشکی نسبت به گذشته اهمیت بیشتری یافته است: رشد فزاینده دانش پزشکی و کشف روش های جدید درمان و همچنین ایجاد نگرش های جدید اجتماعی و پزشکی در اواخر قرن اخیر که باعث افزایش احساس نیاز به خود اتکایی بیمار در روند درمان شده است. هدف از پژوهش حاضر بررسی تأثیر پخش فیلم کوتاه ساخته شده توسط پژوهشگر در نگرش دانشجویان پزشکی نسبت به پایبندی به اخلاق پزشکی در رعایت حقوق بیمار می باشد.

روش کار: این مطالعه که به صورت مطالعات قبل و بعد انجام شد. محیط پژوهش دانشگاه علوم پزشکی گیلان، جامعه پژوهش دانشجویان پزشکی مقطع فیزیوپاتولوژی که در آستانه ورود به بخش کار آموزی بودند و نمونه شامل ۳۱ نفر از دانشجویان بود. نمونه گیری به روش نمونه گیری آسان انجام شد. قبل از نمایش فیلم پرسشنامه ای مشتمل بر ۱۰ سؤال پیرامون نگرش دانشجویان پیرامون اخلاق پزشکی و رعایت حقوق بیمار که پژوهشگر ساخته بوده و به تایید ۱۰ تن از اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان رسیده به آنان داده شد. سپس فیلم کوتاه ۳۰ دقیقه ای که توسط پژوهشگر ساخته شده بود نمایش و پس از آن پرسشنامه دیگری که محتوای سؤالات آن با سؤالات قبلی یکی بوده به آنان داده شد و برای بررسی نتایج از نرم افزار SPSS Ver 19 و آزمون T-Test Paired استفاده گردید.

یافته ها: ۶۹٪ افراد شرکت کننده در این مطالعه زن و ۳۱٪ آن ها مرد بودند. قبل نمایش فیلم ۵۴/۸٪ از افراد شرکت کننده دارای نگرش منفی و پس از نمایش فیلم ۴۱/۸٪ درصد از آن ها دارای نگرش منفی نسبت به اخلاق حرفه ای پزشکی بودند. یافته های حاصل از این پژوهش نشان داد که بین میانگین نمرات نگرش دانشجویان آزمون های پیش آزمون و پس آزمون با $pvalue = 0/0001$ اختلاف معناداری وجود دارد.

نتیجه گیری: یافته های پژوهش حاکی از این بود که نمایش فیلم کوتاه، که یکی از روش های آموزشی شناخته می شود روی نگرش دانشجویان پزشکی در رابطه با رعایت اخلاق حرفه ای و حقوق بیمار به طور معنی داری موثر بوده است. نمایش فیلم به عنوان یکی از روش های اثر گذار می تواند در تغییر نگرش دانشجویان، پزشکان و اساتید در رابطه با برخورد بیماران موثر خواهد بود.

واژه های کلیدی: حقوق بیمار، اخلاق پزشکی، نگرش دانشجویان، دانشجویان پزشکی.

A-10-554-1

هوش هیجانی، راهبردی موثر در مواجهه با فشار های روانی

شیما سام، مسعود ناظری*، آرش شهروان

* دانشجوی دندانپزشکی دانشکده دندانپزشکی- دانشگاه علوم پزشکی کرمان - دانشکده دندانپزشکی- دانشگاه علوم پزشکی کرمان

m.nazeri1989@gmail.com

مقدمه: عدم موفقیت در کنترل احساسات فردی می تواند منجر به بروز استرس و افسردگی در آینده شود. هوش هیجانی به عنوان یک توانایی برای کنترل استرس و افسردگی معرفی شده است. مطالعه حاضر به بررسی رابطه بین هوش هیجانی، استرس و افسردگی در دانشجویان علوم پزشکی و فنی- مهندسی پرداخته است.

روش کار: این مطالعه‌ی مقطعی بر روی ۳۸۳ نفر از دانشجویان سال‌های اول تا سوم رشته های پزشکی، دندان پزشکی، پرستاری، مهندسی کامپیوتر، الکترونیک و مواد که به صورت تصادفی خوشه ای انتخاب شده بودند (از هر رشته ۶۰ نفر)، انجام شد. از پرسشنامه های هوش هیجانی شوته (SSEIT-33)، استرس کسب شده (PSS-10) و افسردگی بک (BDI-21) جهت سنجش استفاده شد و داده‌ها با استفاده از آزمون‌های معنی دار بودن ضریب همبستگی پیرسون، مجذور کای، تحلیل رگرسیون چندگانه و t گروه های مستقل، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: میانگین نمره هوش هیجانی در کل جمعیت مورد مطالعه $121/4 \pm 13/4$ ، میانگین نمره استرس تجربه شده $17/5 \pm 6/8$ و میانگین نمره افسردگی آزمون بک $10/28 \pm 8/7$ بدست آمد. همبستگی منفی بین هوش هیجانی و استرس ($r = -0.417, p=0.01$) و هوش هیجانی و افسردگی ($r = -0.372, p=0.01$) مشاهده شد. بین دانشجویان رشته های مختلف از لحاظ هوش هیجانی، استرس و افسردگی اختلاف معناداری مشاهده نشد ($p < 0.05$). همچنین رابطه‌ی بین سن، جنس، وضعیت تأهل و سطح تحصیلات با هوش هیجانی، استرس و افسردگی نیز معنی دار نبود ($p < 0.05$).

نتیجه گیری: نتایج نشان می‌دهند که هوش هیجانی در کاهش استرس و افسردگی دانشجویان موثر است و تفاوتی در این مؤلفه‌ها بین دانشجویان سال‌های اول علوم پزشکی و فنی- مهندسی وجود ندارد. با این وجود میزان استرس در دانشجویان پزشکی بالینی بالا گزارش شده است. بنابراین برای پیشگیری از بروز استرس و افسردگی در آینده، ارتقاء هوش هیجانی دانشجویان پزشکی در آموزش پزشکی باید مورد توجه قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: هوش هیجانی، استرس، افسردگی.

A-10-223-1

مقایسه اثربخشی روش تدریس سخنرانی و بحث گروهی بر میزان یادگیری درس فیزیولوژی از دیدگاه دانشجویان رشته‌ی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اهواز

حسین کمیلی، محمد صادق لرکی*، مهسا کیانی، سیما علی بخشی، زهرا نوابی

* دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز - دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز - دانشکده بهداشت - مرکز مطالعه و ارتقا آموزش علوم پزشکی

larki.sadegh@gmail.com

مقدمه: نقش روش‌های تدریس فعال و کاربردی در فرآیند آموزش به عنوان روش مدیریت اثربخش در کلاس مطرح است. لزوم تجدید نظر در روش‌های تدریس سنتی و استفاده از روش‌های نوین و فعال یادگیری از سوی سیستم‌های آموزشی احساس شده است و کاربرد این روش‌ها در رشته‌های مختلف علمی متداول شده است. با توجه به نقش واحد درسی فیزیولوژی و اهمیت آن در ارتقا آموزش پزشکی به عنوان یک واحد درسی پایه در جهت منسجم‌تر شدن فهم و یادگیری دروس، بر آن شدیم تا شیوه تدریس آن را از دیدگاه دانشجویان پزشکی مقطع علوم پایه مورد بررسی قرار دهیم.

روش کار: این پژوهش توصیفی - مقطعی جهت بررسی دیدگاه دانشجویان مقطع علوم پایه رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز در نیمه اول سال تحصیلی ۹۰-۹۱ انجام گرفت. نظر سنجی با استفاده از پرسشنامه‌ای دو قسمتی انجام شد. بخش اول با دربرداشتن چهار سؤال به بررسی خصوصیات روش تدریس‌های سخنرانی و بحث گروهی اختصاص یافت. بخش دوم مشتمل بر بیست و چهار سؤال در جهت هدف پژوهش تدوین شده بود. روایی پرسشنامه‌ها با استفاده از نظر متخصصان و اعمال پیشنهادات آن‌ها تأیید شد. برای پایایی آن از آزمون آلفای کرونباخ استفاده گردید. ضریب بدست آمده ۸۳/۰ بود که نشان دهنده قابل قبول بودن یا پایایی پرسشنامه‌ها بود. بررسی داده‌ها پس از جمع آوری توسط نرم افزار spss در آزمون t گروه‌های مستقل بررسی و تحلیل شد.

یافته‌ها: از دیدگاه دانشجویان روش تدریس بحث گروهی نسبت به روش ارائه سخنرانی بر یادگیری درس فیزیولوژی مؤثرتر بود. همچنین در این پژوهش به بررسی سایر جنبه‌های آموزشی مانند تناسب شیوه تدریس با حجم مطالب، تحریک ذهن فراگیر برای یادگیری، تأثیر اسلایدهای آموزشی بر پویایی کلاس و... پرداخته شد.

نتیجه گیری: با توجه به نتیجه حاصله و دیگر پژوهش‌های انجام شده در این رابطه، تغییر رویکرد آموزشی از شیوه‌ی ارائه سخنرانی به شیوه بحث گروهی می‌تواند نتایج بهتری بر یادگیری دانشجویان داشته باشد.

واژه‌های کلیدی: سخنرانی، بحث گروهی، دانشجویان پزشکی.

A-10-1100-1

بررسی دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جهرم زمینه نقش با مجله انگلیسی shine در ترغیب برای مطالعه بیشتر زبان انگلیسی، دانشگاه علوم پزشکی جهرم - ایران

فرزانه علی پور^{*}، مریم قاسمی، صدیقه نجفی پور، عاطفه کرم زاده، فاطمه غلامی

* دانشجو دانشگاه علوم پزشکی جهرم - دانشگاه علوم پزشکی جهرم

sage.med88@yahoo.com

مقدمه: امروزه یادگیری زبان انگلیسی یک ضرورت انکارناپذیر است زیرا زبان انگلیسی زبان علم است و آموزش رشته های مختلف در سطوح عالی و تولید علم به زبان انگلیسی صورت می گیرد. از آن جایی که استفاده از منابع علمی بین المللی یکی از نیازهای دانشجویان می باشد با انتشار مجله انگلیسی shine در ترغیب دانشجویان به فراگیری هرچه بیشتر این زبان قدم برداشتیم. در این مطالعه سعی دیدگاه دانشجویان در خصوص مجله بررسی گردید.

روش کار: این مطالعه توصیفی - مقطعی بر روی ۱۶۱ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جهرم پزشکی که به روش طبقه ای تصادفی انتخاب شدند، انجام شد. در این مطالعه از پرسشنامه ای خودساخته، روا و پایا جهت جمع آوری اطلاعات استفاده شد. داده ها با استفاده از نرم افزار spss و با در نظر گرفتن $P < /0.05$ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: نتایج این مطالعه نشان داد که ۶۰/۹ درصد از دانشجویان مشارکت کننده دختر و ۳۹/۱ درصد پسر بوده اند. میانگین سنی دانشجویان $m = \pm 21/2$ بوده است. ۵۶/۳ درصد بیان کردند که محتویات مجله shine مرتبط با نیازهایشان بوده است. ۵۷ درصد اذعان داشتند که مجله شاین تا حدودی در افزایش یادگیری زبان انگلیسی آن ها نقش داشته، ۵۳ درصد معتقد بودند که این مجله مطالب جدید و به روز ارائه می دهد. ۴۹/۷ درصد بیان کردند که این مجله الگوی جدید جهت یادگیری زبان ارائه می نماید همچنین ۸۹ درصد دانشجویان بیان داشتند نشریه شاین اولین نشریه دانشجویی به زبان انگلیسی است که با آن آشنا شدند.

نتیجه گیری: از نتایج این مطالعه برمی آید که نشریه انگلیسی shine می تواند فرصت مناسبی برای آشنایی بیشتر دانشجویان با مفاهیم، سایتها و رفرنس های بین المللی مربوطه خود فراهم نماید.

واژه های کلیدی: زبان انگلیسی، مجله shine، ترغیب.

A-10-57-31

مشارکت دانشجو کلید هر تغییری است: بررسی دیدگاه دانشجویان در خصوص نقش آن‌ها در تحول و نوسازی نظام آموزش پزشکی

مهین نوملی^{*}، اکرم ثناگو، لیلا جویباری

* دانشجو کمیته تحقیقات دانشجویی - گرگان : شصتکلا دانشگاه علوم پزشکی

mahin.nomali@yahoo.com

مقدمه: همه معتقدند دانشجو حق مشارکت در تصمیماتی که درباره‌ی آموزش صورت می‌گیرد را دارد و از طرفی موقعی که معلم‌ها متعهد به اصلاح نباشند، اصلاح صورت نمی‌گیرد و مشارکت و حمایت استاد، کلید هر گونه تغییری است. اگر قرار است تغییر و تحولی صورت بگیرد، باید دانشجو نیز در آن مشارکت نماید و آن را درک نماید چرا که آن تغییر می‌تواند از جانب دانشجو رد شود. هدف از این مطالعه، تبیین نقش دانشجویان در تحول و نوسازی نظام آموزش پزشکی از دیدگاه خودشان بوده است.

روش کار: در این مطالعه با رویکرد کیفی با ۵۰ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۹۰ مصاحبه‌های نیمه ساختار به عمل آمد. شرکت کنندگان بر اساس نمونه‌گیری مبتنی بر هدف و با حداکثر تنوع وارد مطالعه شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از مصاحبه‌های انفرادی نیمه ساختار تا رسیدن به اشباع داده‌ها استفاده شد. از همه‌ی مشارکت کنندگان حداقل یک سؤال باز پرسیده شد «نقش دانشجو در تحول و نوسازی نظام آموزش پزشکی چیست؟». از سؤالات کاوشی نیز برای عمیق‌تر شدن مصاحبه‌ها استفاده شد. مصاحبه‌ها خط به خط دست نویس و مطابق رویکرد «تحلیل محتوا» آنالیز شدند. از شرکت کنندگان، رضایت نامه شفاهی برای شرکت در مطالعه و ضبط صدا اخذ گردید.

یافته‌ها: «شرکت در تصمیم‌گیری‌های آموزشی، تحول‌گرا بودن، خود راهبری، روحیه نقادانه و پژوهشی، توانایی به‌کارگیری کاربردی آموخته‌های علمی، تفکر خلاق و توانایی حل مسئله» از مضامینی بوده است که به عنوان تبیین‌کننده دیدگاه دانشجویان در خصوص نقششان در تحول و نوسازی نظام آموزش پزشکی استخراج شد. مشارکت کنندگان به مواردی شامل؛ پذیرش تغییرات، استاد راهنمای مشوق، ارتباط نزدیک با استاد، یادگیری پاسخگو، رقابت سالم، توجه به سبک یادگیری، محیط پویا و با نشاط و ایجاد فرصت‌های یادگیری، به عنوان دیگر مؤلفه‌های لازم برای تحول و نوسازی در آموزش پزشکی اشاره نمودند.

نتیجه‌گیری: اگر قرار است تغییر و تحولی در آموزش صورت بگیرد، باید دانشجو نیز در آن مشارکت نماید و آن را درک نماید. اگر تغییر پذیرفته نشود، تغییر موثری هم نخواهد بود. با صحبت کردن با دانشجویان و گوش دادن به صحبت‌های آن‌ها، می‌توانیم چیزهای بیشتری را درباره‌ی این که کلاس و دانشگاه چگونه می‌توانند قوی شوند و چگونه پیشرفت محقق شود، یاد بگیریم.

واژه‌های کلیدی: تحول و نوسازی، نظام آموزشی، دانشجوی علوم پزشکی.

A-10-1000-1

بررسی عوامل ارتقا دهنده انگیزه تحصیلی از دیدگاه دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی یزد

محمد ممیزی*، مهدیه ممیزی، مسعود میرزایی، محمدرضا امینی پور

* دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی یزد

momayyezi_m@yahoo.com

مقدمه: انگیزه دانشجویان پزشکی در آموختن مطالب تئوری و عملی به ویژه دروس علوم پایه در آموزش بالینی آن‌ها بسیار حائز اهمیت است و تأثیر عوامل مختلفی در این انگیزه تحصیلی غیر قابل انکار است. هدف از این مطالعه بررسی دیدگاه دانشجویان پزشکی مقطع علوم پایه در خصوص عوامل ارتقاء دهنده انگیزه تحصیلی در این دوران است.

روش کار: این پژوهش از نوع توصیفی است که بر روی ۸۰ نفر از دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی یزد انجام شد. به منظور جمع آوری داده‌ها از پرسشنامه محقق ساخته که روایی و پایایی آن سنجیده شد، استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار SPSS و آمار توصیفی استفاده گردید.

یافته‌ها: طبق نتایج بدست آمده میانگین نمره عوامل انگیزاننده تحصیلی در بین دانشجویان پزشکی $24/13 \pm 3/44$ بود. از نظر دانشجویان مشارکت دادن دانشجویان در برنامه ریزی درسی، ترغیب و تشویق افراد مستعد علمی، روند صحیح ارزشیابی دانشجویان، استفاده از اساتید مشاور آموزشی و پژوهشی، استفاده از روش‌های نوین یادگیری و برگزاری کارگاه‌های آموزشی مهم‌ترین ارتقا دهنده‌گان انگیزه تحصیلی دانشجویان بودند.

نتیجه گیری: همان طور که نشان داده شد عوامل بیان شده را می‌توان در حیطه‌های مختلف دسته بندی کرد ولی مسئله حائز اهمیت این است که بیشتر این عوامل انگیزاننده را می‌توان با استفاده از اقدامات ارزان و صرف وقت ناچیز و با همکاری و مشارکت نمایندگان دانشجویان فراهم نمود.

واژه‌های کلیدی: انگیزه تحصیلی، دانشجوی پزشکی، عوامل ارتقا دهنده.

A-10-57-38

اساتید با صحبت‌های خود در دانشجویان انگیزه ایجاد کنند نه اینکه موج منفی بفرستند: راهکارهای ارتقاء انگیزه از منظر دانشجویان

فرزانه مختاری*، مریم نوروزی، اکرم ثناگو، لیلا جویباری

* دانشجو دانشگاه علوم پزشکی گلستان

mokhtary.farzaneh@yahoo.com

مقدمه: طبق مطالعات بین نیاز به موفقیت و عملکرد موثر در کار و تحصیل رابطه ای وجود دارد. داشتن انگیزه توانایی و کیفیت آموزش مهم‌ترین عوامل موفقیت هستند و دانشجویان با انگیزه بالا طی دوره‌های آموزشی فعال‌تر بوده و به موفقیت بیشتری نایل می‌شوند. در بسیاری از موارد وجود انگیزه و یا فقدان آن به طور آشکاری منجر به موفقیت و یا شکست می‌گردد. هدف از این مطالعه راهکارهای ارتقاء انگیزه از منظر دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان بوده است.

روش کار: مطالعه کیفی با ۱۵ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۹۰ به عمل آمد. نمونه‌گیری مبتنی بر هدف و با حداکثر تنوع بودند. از مصاحبه‌های انفرادی نیمه ساختار تا رسیدن به اشباع داده‌ها استفاده شد. از همه شرکت‌کنندگان حداقل دو سؤال باز شد «وقتی می‌گویم انگیزه در محیط آموزشی چه به ذهن شما می‌آید؟ برای اینکه انگیزه دانشجویان در محیط دانشگاه افزایش یابد چه پیشنهادی دارید.» از «تحلیل محتوا» برای آنالیز استفاده شد.

یافته‌ها: مشارکت‌کنندگان به موارد متعددی برای ارتقای انگیزه اشاره نمودند. «مشارکت در برنامه‌های آموزشی پژوهشی فرهنگی»، «رقابت سالم و محیطی پویا»، «شناسایی دانشجویان ممتاز و نخبه»، «مشاوره تحصیلی الکترونیکی»، «ارتباط با استاد» و «اساتید خبره» مضامینی‌اند که بیانگر دیدگاه دانشجویان در خصوص رویکردهای ارتقای انگیزه آموزشی می‌باشد.

نتیجه‌گیری: راهکارهای انگیزشی مورد اشاره دانشجویان، موید یک جو آموزشی پویا و علمی است که در این فضا، دانشجو هدفمند رشد می‌یابد، استعدادها شکوفا می‌شوند و صلاحیت‌های تحصیلی کسب می‌شوند و موفقیت و انگیزه را تجربه می‌نمایند.

واژه‌های کلیدی: انگیزه، راهکارهای انگیزشی، دانشجوی علوم پزشکی.

A-10-747-1

چالش‌های برنامه آموزشی در درمانگاه‌های سرپایی داخلی بر اساس تجارب کارورزان

مرضیه بزرگر^{*}، علی باصری، محمد حسین فلاح زاده، صدیقه مختارپور

* دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی شیراز

mari_ami113@yahoo.com

مقدمه: برای بهره‌وری حداکثر محیط‌های آموزشی، توجه به چالش‌های فرا روی فراگیر، در محیط آموزشی بسیار کمک کننده می‌باشد. هدف این مطالعه، شناسایی چالش‌های برنامه آموزش درمانگاهی کارورزان گروه داخلی دانشگاه علوم پزشکی شیراز، با استفاده از تجربیات افراد شرکت کننده در این برنامه‌های آموزشی بوده است.

روش کار: در این مطالعه کیفی، برای جمع آوری اطلاعات از مصاحبه نیمه ساختار یافته استفاده شد. برای انتخاب مصاحبه شوندهگان از روش نمونه گیری هدفمند (Purposeful Sampling) که خاص پژوهش‌های کیفی است، استفاده گردید. ۷ نفر از کارورزان در تابستان و پاییز ۱۳۹۰ در مصاحبه‌ها شرکت کردند و مصاحبه‌ها بر اساس روش تحلیل تفسیری (Interpretational Analysis) آنالیز شدند.

یافته‌ها: تجزیه مصاحبه‌ها منجر به استخراج ۶ طبقه با ۱۸ زیر گروه گردید. مهم‌ترین مشکلات در طبقه اول (برنامه ریزی) عبارت بود از: کافی نبودن مدت زمان حضور در درمانگاه، عدم وجود شرح وظایف آموزشی برای اساتید درمانگاه و دانشجویان، فقدان برنامه مشخص برای نحوه آموزش و فوق تخصصی بودن اکثر بخش‌های داخلی. در طبقه دوم (هیأت علمی) دانشجویان به عدم ارائه بازخورد در مورد فعالیت‌هایشان توسط اساتید، آشنایی کم اساتید به شیوه‌های یاددهی - یادگیری بالینی و سلیقه ای رفتار کردن اساتید در اداره جلسات آموزشی اشاره کردند. در طبقه سوم (کارورزان) می‌توان به مسائلی نظیر ندادن مسوولیت به کارورزان، تمرکز کارورزان بر موفقیت در آزمون دستیاری و نه توانمند شدن به عنوان یک پزشک عمومی و مسوولیت پذیری کم در قبال بیماران اشاره کرد. در طبقه چهارم (فعالیت‌های آموزشی) دانشجویان به عدم آموزش موارد ضروری، کاربردی و بیماری‌های شایع مانند نسخه نویسی و دوز مصرفی داروها و... اشاره کردند. طبقه پنجم (منابع یادگیری) شامل زیرگروه‌های فضای فیزیکی و تجهیزات و بیماران بود که مهم‌ترین مشکلات عنوان شده عبارت بودند از کمبود فضای فیزیکی به ویژه نبودن فضای مجزا برای معاینه، تمایل بیماران به مراجعه به مراکز غیر آموزشی و معاینه مستقیم توسط پزشک مربوطه. در طبقه ششم (ارزشیابی)، عدم وجود سیستم درست ارزشیابی استاد و کارورزان مهم‌ترین چالش مطرح شده بود.

نتیجه گیری: توجه مسوولان به چالش‌های ارائه شده توسط دانشجویان و راهکارهای بیان شده، در ارائه راه حل‌های مناسب جهت برطرف نمودن مشکلات مطرح شده کمک شایانی می‌تواند نماید. چنانچه در دانشگاه علوم پزشکی شیراز این امر حادث شد.

واژه‌های کلیدی: کارورز پزشکی، آموزش سرپایی، مطالعه کیفی.

A-10-287-16

ارزیابی کیفیت ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانشجویان پزشکی عمومی در دانشکده بقیه الله (عج) بر اساس استانداردهای ملی و جهانی (WFME)

مجتبی خواجه آزاد*، شعبان مهرورز

* دانشجوی دکتری دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج) - تهران - خیابان ملاصدرا - دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج) - دانشکده پزشکی - دفتر توسعه آموزش

mkhajezhazad@yahoo.com

مقدمه: ارزیابی کیفیت سنجش پیشرفت تحصیلی دانشجویان پزشکی عمومی در دانشکده بقیه الله (عج) بر اساس استانداردهای ملی و فدراسیون جهانی آموزش پزشکی (World Federation for Medical Education WFME) بود.

روش کار: از دو روش نگرش سنجی با پرسشنامه و بررسی مستندات مبتنی بر نشانگرهای ماده ۱-۷ حوزه ارزشیابی (ارزیابی دانشجویان) در «استانداردهای پایه دوره آموزش پزشکی عمومی ایران» و حوزه سنجش دانشجویان در راهنمای جمع آوری داده های WFME (WFME Outline for Data Collection) استفاده شد. در روش نگرش سنجی پس از تایید اعتبار و پایایی پرسشنامه، جمع آوری داده ها از دو جامعه اساتید و دانشجویان پزشکی عمومی دانشگاه بقیه الله (عج) با روش نمونه گیری تصادفی طبقاتی در دو طبقه علوم پایه و بالینی انجام شد. کیفیت سنجش پیشرفت تحصیلی دانشجویان در هر یک از شاخص های استانداردهای ملی و جهانی در باره ای از صفر تا ۵ به دست آمده و بر اساس تعریف عملیاتی و با نرم افزار Prism و آزمون های آماری تی تست یا من-ویتنی و آنالیز واریانس یا کراسکال - والیس (بسته به نوع متغیر و نتیجه آزمون KS Normality test) در محدوده اطمینان ۹۵٪ تحلیل و با اسناد حاصل از بررسی مستندات تفسیر شد.

یافته ها: (۱) کیفیت ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانشجویان از دیدگاه اساتید بر اساس استاندارد ملی در سطح مطلوب ($1/2 \pm 0/70/66$) بود و بر اساس استاندارد جهانی «بین سطح پایه و کیفیت» ($0/75$ امتیاز پایه و $0/65/2$ امتیاز کیفیت) قرار داشت. دیدگاه اساتید مستقل از طبقه (علوم پایه و بالینی)، جنسیت و مرتبه علمی آنان بوده و «ارتباط بین ارزشیابی و یادگیری» و «تناسب ارزشیابی با اهداف آموزشی» را ضعیف ترین شاخص ها و «تدوین و ابلاغ نحوه ارزشیابی» را قوی ترین شاخص دانسته اند. (۲) کیفیت ارزشیابی دانشجویان از دیدگاه دانشجویان بر اساس استاندارد ملی در سطح ضعیف ($0/33/6 \pm 0/5/6$) و بر اساس استاندارد جهانی در سطح «کمتر از پایه» ($0/39/6$ امتیاز پایه و $0/25/6$ امتیاز کیفیت) قرار داشت. دیدگاه دانشجویان دارای رابطه معکوس با طبقه ($P = 0/0079$) و مرحله تحصیلی ($P = 0/0053$) آنها بود. دانشجویان قوی ترین شاخص را «ارزیابی شاخص های اخلاقی» و ضعیف ترین شاخص ها را به ترتیب «اعتبارسنجی آزمون ها» و «تدوین و ابلاغ نحوه ارزشیابی» معرفی کرده اند. (۳) دیدگاه اساتید و دانشجویان در هر دو استاندارد ملی ($P = 0/0021$) و جهانی ($P = 0/0041$) دارای تفاوت معنادار بودند. نتایج بررسی مستندات از نظر کمی و کیفی دیدگاه اساتید را بجز در شاخص «ابلاغ نحوه ارزشیابی» تایید کردند.

نتیجه گیری: تحلیل تفاوت کمی و کیفی نگرش اساتید و دانشجویان با مستندات نشان می دهد که روش های ارزشیابی پیشرفت تحصیلی توسط اساتید در گروه های آموزشی تدوین شده اند، اما مکانیسم مشارکت و اطلاع رسانی به دانشجویان دارای ضعف عمده ای است. همچنین بر اساس دیدگاه اساتید و مستندات در ارتقای کیفیت حوزه سنجش دانشجویان تنها به بهبود اعتبار و پایایی ابزار سنجش پیشرفت تحصیلی توجه شده و به ضرورت وجود تناسب و ارتباط میان سنجش دانشجویان با فرآیند یادگیری در برنامه آموزشی بی توجهی شده است. فرو کاستن سنجش دانشجویان از یک حوزه مستقل و متصل با حوزه برنامه آموزشی در استاندارد جهانی، به یک زیر حوزه در استاندارد ملی، به خودی خود غفلت از نقش سنجش دانشجویان در فرآیند یادگیری محسوب می شود.

واژه های کلیدی: کیفیت، استانداردهای ملی ایران، استانداردهای جهانی WFME دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)، دوره پزشکی عمومی، سنجش دانشجویان.

A-10-747-3

بررسی میزان دستیابی به اهداف اجرایی log book (دفترچه ثبت یادداشت‌های روزانه) از دیدگاه دانشجویان

مرضیه برزگر^{*}، علی باصری، محمد حسین فلاح زاده، صدیقه مختار پور

* دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی شیراز

mari_ami113@yahoo.com

مقدمه: با تغییر در الگوهای ارزشیابی آموزشی، سعی بر آن است تا با استفاده از روش‌های جدید بتوان میزان اثر بخشی آموزش پزشکی را بهتر نمود. یکی از این روش‌ها، استفاده از کتابچه ثبت روزانه مهارت‌های عملکردی (book log) می‌باشد. استفاده از این ابزار هدف‌های متعددی از جمله مشخص شدن اهداف و حداقل‌های آموزشی در هر کارآموزی، ارزشیابی و نظارت بر عملکرد دانشجوی، نظارت بر عملکرد استاد، بازخورد دادن به دانشجو و تعیین میزان دستیابی به اهداف برنامه آموزشی را در بر می‌گیرد که در این مطالعه سعی شده است تا میزان دستیابی به این اهداف مورد بررسی قرار گیرد. بدیهی است که دستیابی به اهداف فوق‌الذکر مستلزم اجرای صحیح این برنامه در بخش‌ها می‌باشد.

روش کار: این مطالعه توصیفی مقطعی بود که بر روی ۶۰ نفر از دانشجویان علوم پزشکی که در ترم ۱ سال تحصیلی ۹۰-۹۱ کارآموزی خود را گذراندند انجام شد. نمونه‌گیری به صورت تصادفی و با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته با مقیاس لیکرت که روایی و پایایی آن تأیید شده بود انجام گردید. سپس داده‌ها با استفاده از نرم افزار spss 18 تحلیل شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که در زمینه دستیابی به اهداف «ارزشیابی دانشجو، نظارت بر عملکرد استاد و مشخص کردن اهداف و حداقل‌های آموزشی هر بخش» این برنامه تا حدی موفق بوده است (میانگین نمرات سؤالات مربوط به حیطه‌های فوق به ترتیب ۳/۰۳، ۳/۸ و ۳/۱۳ بدست آمده بود). اما میانگین سؤالات مربوط به سایر اهداف یعنی بازخورد دادن به دانشجو تعیین میزان دستیابی به اهداف برنامه کمتر از حد متوسط بود (به ترتیب ۲/۶ و ۲/۲). از طرفی دانشجویان معتقد بودند که در برخی موارد نحوه اجرای log book در فیلد مناسب نبوده است (min=2.5).

نتیجه گیری: با به کار بستن کتابچه ثبت روزانه مهارت‌های عملکردی می‌توان فعالیت‌های مورد نظر در هر کارآموزی را هدایت نمود ولی استفاده موثر از این کتابچه نیازمند آشنایی بیشتر دانشجویان با این ابزار و اعمال نظارت بیشتر بر نحوه تکمیل آن می‌باشد. به منظور دستیابی به سایر اهداف استفاده از این کتابچه، لازم است تغییراتی در آن اعمال شود.

واژه‌های کلیدی: ارزشیابی، log book، آموزش

A-10-109-1

تحلیل شکاف کیفیت خدمات آموزشی از دیدگاه مدیران آموزشی، اعضای هیأت علمی و دانشجویان دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران: ۱۳۹۰

زهره سهرابی، جلیل کوهپایه زاده، زهرا مجیدی*، میلاد متقاعد

* دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی تهران - دانشگاه علوم پزشکی تهران، دانشکده پزشکی، پردیس همت، گروه آموزش پزشکی

Majidizahra21@yahoo.com

مقدمه: اولین گام اساسی در تدوین برنامه های ارتقای کیفیت آموزش، شناخت ادراکات و انتظارات مشتریان خدمت از کیفیت خدمات، تعیین شکاف و اتخاذ راهکارهایی برای رفع این شکاف است. پژوهش حاضر با هدف تعیین شکاف کیفیت خدمات آموزشی از دیدگاه مدیران آموزشی، اعضای هیأت علمی و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تهران انجام شد.

روش کار: این پژوهش توصیفی-مقطعی در سال ۱۳۹۰ در میان دانشجویان، اعضای هیأت علمی و مدیران آموزشی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران انجام شد. تعداد ۳۸۴ نفر دانشجو، ۳۸۴ نفر عضو هیأت علمی و ۸۳ نفر مدیر آموزشی با روش نمونه گیری طبقه‌ای تصادفی انتخاب و وارد مطالعه شدند. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه سروکوال (SERVQUAL) طراحی شده توسط پاراسورامان و همکارانش بود. این ابزار دارای پنج بعد کیفیت خدمت شامل تضمین، پاسخگویی، همدلی، اطمینان و ملموس است. روایی پرسشنامه به صورت محتوایی با نظر اساتید و صاحب نظران تایید شد و پایایی آن نیز با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ در دو بخش انتظارات (۰/۸۸) و ادراکات (۰/۸۲) به دست آمد. با استفاده از این پرسشنامه (۲۷ گزینه ای) ادراک مدیران، اساتید و دانشجویان از وضع موجود و انتظارات آن‌ها از وضع مطلوب کیفیت خدمات آموزشی تعیین شد و با تفاضل نمرات ادراک و انتظار، شکاف کیفیت خدمات آموزشی در ابعاد پنج‌گانه به دست آمد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS و به کمک آماره های توصیفی و آزمون‌هایی از قبیل T زوج و آنالیز واریانس یک‌طرفه صورت گرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که بر اساس نظرات پاسخگویان در هر پنج بعد خدمت و تمام عبارات مربوط به هر بعد شکاف کیفیت وجود دارد. در میان هر سه گروه دانشجویان، اساتید و مدیران بیشترین میانگین شکاف کیفیت مربوط به بعد پاسخگویی به ترتیب (۱/۴۲، -۱/۱۷، -۱/۰۹) و کمترین میانگین شکاف مربوط به بعد اطمینان به ترتیب (۱/۰۷، -۰/۸۷، -۰/۷۷) بود. به طور کلی شکاف ادراک شده در دانشجویان، بیشتر از اساتید و مدیران بوده و این بدان معنی است که انتظارات دانشجویان از وضعیت مطلوب در دانشکده پزشکی، بیش از انتظارات اساتید و مدیران می‌باشد.

نتیجه گیری: بر اساس نتایج، انتظارات دانشجویان فراتر از ادراک آن‌ها از وضعیت موجود است و در هیچ‌کدام از ابعاد خدمت، انتظارات آن‌ها برآورده نشده است. دیدگاه‌های اعضای هیأت علمی و مدیران آموزشی نیز این موضوع را تایید کرد. در راستای بهبود کیفیت خدمات آموزشی، کلیه ابعاد علی‌الخصوص بعد پاسخگویی به دلیل داشتن بیشترین شکاف، باید در اولویت قرار گیرد. این بعد کیفیت، بر نشان دادن حساسیت و هوشیاری کارکنان در قبال درخواست‌ها، سؤالات و شکایات مشتری تاکید دارد. برنامه ریزی بهتر در زمینه نحوه خدمت رسانی و افزایش مهارت‌های ارتباطی کارکنان، به عنوان راهکارهایی برای کاهش شکاف کیفیت خدمات آموزشی پیشنهاد می‌شود.

واژه‌های کلیدی: شکاف کیفیت، خدمات آموزشی، انتظارات، ادراکات.

A-10-513-1

بررسی دیدگاه اساتید و دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز در خصوص اثرات بالقوه سیستم پیشنهادی یادگیری به کمک همتایان (PAL)

فرید غریبی^{*}، مهستی علیزاده، محمد اصغری جعفرآبادی، نیما اسماعیل نسب، زهرا بستانی، فراز ضرغامی

* دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی تبریز - تبریز

farid_hc.manager@yahoo.com

مقدمه: امروزه تغییر توجه از یادگیری صرف، به سوی یادگیری از طریق تدریس صورت گرفته است و بسیاری از اساتید به جای توجه محض بر مقوله تدریس موضوع درسی، بر طراحی و حفظ محیط دانشجو محور تاکید دارند. یکی از ابتکارات اثرگذار در این زمینه، سیستم یادگیری به کمک همتایان (PAL) می باشد که شکلی از آموزش به کمک همتایان است که در آن دانشجویان در نقش استاد و یا کمک کننده به اساتید ظاهر شده و یادگیری سایر دانشجویان را تسریع می نمایند. با توجه به مزایای بی شمار این سبک آموزشی، مطالعه حاضر درصدد بررسی دیدگاه های اساتید و دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز در خصوص مزایای بالقوه سیستم یادگیری به کمک همتایان پیشنهادی از جانب گروه تحقیقاتی می باشد.

روش کار: پس از انجام یک بررسی متون گسترده از پایگاه های داده معتبر و انجام مصاحبه با صاحب نظران، پژوهشگران اقدام به طراحی پرسشنامه ای در خصوص مزایای سیستم آموزشی یادگیری به کمک همتایان نمودند و در ادامه، پرسشنامه مذکور با استفاده از پانل خبرگان، مراحل سنجش روایی، پایایی و نیز مطالعه مقدماتی را طی نموده و نهایی گردید. در ادامه، مطالعه با مشارکت ۲۹۱ نفر از اساتید و دانشجویان صورت پذیرفت و داده های بدست آمده با استفاده از نرم افزار SPPP 16 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. داده ها به صورت فراوانی (درصد) برای متغیر های کیفی و به صورت میانگین (انحراف معیار) برای متغیر های کمی گزارش گردید.

یافته ها: یافته های بدست آمده از این مطالعه حاکی از آن است که اکثریت قاطع اساتید و دانشجویان مشارکت کننده در پژوهش، با تمامی مزایای بالقوه اجرای این سیستم موافق می باشند و امتیازات کسب شده از جانب آنان به طرز معنی داری از عدد ملاک مطالعه، بزرگ تر است. در این میان بیشترین امتیاز بدست آمده به ترتیب متعلق به تقویت مهارت تدریس دانشجویان، تقویت اعتماد به نفس دانشجویان و تقویت مهارت های ارتباطی آنان می باشد. از دیدگاه آنان این سیستم، مزایای فراوانی را برای دانشجویان آموزش دهنده، آموزش گیرنده، سیستم آموزشی و اساتید به همراه خواهد داشت و می تواند منجر به ایجاد محیطی فعال و مشارکتی و سرشار از فرصت های یادگیری برای آموزش و ارتقاء دانش گردد. در این مطالعه، امتیازات بدست آمده از دانشجویان به طور معنی داری از امتیازات اساتید بالاتر بود به این معنی که دانشجویان اجرای این سیستم را اثربخش تر می دانند.

نتیجه گیری: اجرای سیستم پیشنهادی، مزایای فراوانی از جمله استفاده از توانایی و تجربیات دانشجویان سال بالایی، تسهیل در ارائه آموزش های عملی و نظری، افزایش گستره و عمق آموزش ها و یادگیری، تقلیل بار کاری اساتید و آموزش، تسهیل در به اشتراک گذاشتن ایده ها و اطلاعات، استفاده موثر از زمان اساتید و ارتقای کیفیت و نیز رضایت از سیستم آموزشی را به ارمغان آورد. بر اساس یافته های بدست آمده، طرح پیشنهادی مذکور مورد توافق اساتید و دانشجویان قرار گرفته است و می تواند کمک شایانی به تقویت سیستم آموزشی بنماید و تربیت نیروی انسانی توانمند و کارا گردند.

واژه های کلیدی: آموزش پزشکی، یادگیری به کمک همتایان.

A-10-74-2

بررسی نگرش دانشجویان داروسازی دانشگاه علوم پزشکی مازندران نسبت به محیط‌های آموزشی و شرایط یاددهی و یادگیری در سال ۱۳۹۰

فریبرز عزیزی، سمیرا فاضل مقدم*، رفعت علیزاده، زهرا کیانی، محمد خادملو

* دانشجو دانشگاه علوم پزشکی مازندران - دانشگاه علوم پزشکی مازندران

Sfazel1988@yahoo.com

مقدمه: مؤسسات آموزشی برای ارزشیابی فعالیت‌های خود از ابزارهای متفاوتی استفاده می‌کنند. عوامل زیادی در فرآیند آموزش نقش دارند که هر یک به تنهایی می‌توانند بر یادگیری تأثیر قابل توجه داشته باشند. این مطالعه با هدف بررسی استفاده از الگوی DREEM

(Dundee ready educational environment measure) نام ارائه شده که برای تشخیص وضعیت موجود در محیط‌های آموزشی و شرایط یاددهی و یادگیری دانشجویان داروسازی از دیدگاه این دانشجویان در دانشگاه علوم پزشکی مازندران انجام شد.

روش کار: این مطالعه در بین ۱۰۰ نفر از دانشجویان دانشکده داروسازی در سال ۱۳۹۰ انجام شد. ابزار مطالعه پرسشنامه DREEM مشتمل بر اطلاعات دموگرافیک و ۵۰ سؤال که در پنج حیطه محیط یادگیری (۱۲ سؤال)، رضایت از اساتید (۱۱ سؤال)، توانایی علمی دانشجویان (۸ سؤال)، فضای آموزشی (۱۲ سؤال) و روابط اجتماعی (۷ سؤال) با فهرست درجه بندی شده از امتیاز یک تا پنج به ترتیب افزایش مطلوبیت می‌باشد. روایی و پایایی پرسشنامه در مطالعه ای در بندرعباس به اثبات رسیده بود. داده‌ها با نرم افزار spss18 و با استفاده از شاخص‌های آمار توصیفی مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته‌ها: تعداد ۸۸ نفر از دانشجویان پرسشنامه‌ها را تکمیل نمودند که از این تعداد ۵۶ نفر خانم و ۳۲ نفر آقا بودند. نمره دانشجویان از حداکثر ۲۵۰ نمره ۱۵۲٫۶۹ با $sd=21.68$ به دست آمد که نسبت به میزان به دست آمده در مطالعه مشابه در دانشگاه علوم پزشکی ایران پایین‌تر بود (۶۱٫۰۷٪). مقایسه با ۷۰٫۳۰٪ بین دو جنس اختلاف معنادار دیده نشد. ارتباطی بین ورودی و نمره و همچنین خوابگاهی یا بومی بودن دیده نشد هرچند نمره ساکنین خوابگاه پایین‌تر از دانشجویان بومی مشاهده شد. با توجه به متفاوت بودن تعداد سؤالات نمرات در حیطه‌ها به صورت نسبتی مقایسه شد که کمترین نمره به ترتیب مربوط به اساتید و روابط اجتماعی در محیط‌های آموزشی بود و بیشترین نمره مربوط به محیط یادگیری بود.

نتیجه گیری: با توجه به نمرات نسبتاً اندک دانشجویان تحقیقات بیشتر در این زمینه ضروری است. به نظر می‌رسد به دلیل اهمیت بیشتر نگرش دانشجویان نسبت به اساتید برگزاری کارگاه‌های آموزشی در زمینه بهبود مهارت‌های یاددهی و یادگیری و به‌کارگیری صحیح اصول تدریس برای اساتید و ارزیابی هدفمند کمک کننده باشد

واژه‌های کلیدی: داروسازی، محیط‌های آموزشی، یاددهی، یادگیری.

A-10-74-6

بررسی وضعیت خود راهبری در یادگیری در بین دانشجویان دانشکده پزشکی ساری

سمیرا فاضل مقدم، فریبرز عزیزی*، فرید زینعلی، امیرحسین کیانزاد، مصطفی شفائی

* دانشجویان دانشکده علوم پزشکی مازندران - دانشکده علوم پزشکی مازندران

Dr_azizi_1987@yahoo.com

مقدمه: با روند رو به رشد تغییرات مداوم و سریع در علم پزشکی و ضرورت آمادگی دانشجویان برای یادگیری مادام‌العمر، نظریه یادگیری خود راهبر به طور روزافزون در بافت آموزش پزشکی به عنوان یک الزام به کار گرفته شده است. نظر به اهمیت ذکر شده به منظور رشد این قابلیت در بین دانشجویان، اساتید ناچارند تا با ابزار مناسبی توانمندی‌های خود راهبر دانشجویان را بسنجند.

روش کار: این مطالعه یک پژوهش مقطعی توصیفی است که در سال ۱۳۹۰ در بین ۱۰۰ نفر از دانشجویان پزشکی (شامل ۶۹ پسر و ۳۱ دختر) انجام شد. نمونه‌ها به صورت تصادفی انتخاب شدند. ابزار ارزشیابی پرسشنامه مقیاس خود راهبری فیشر و همکاران بود که روایی و پایایی آن قبلاً توسط متخصصان دانشگاه آزاد اسلامی نجف آباد تایید شده بود. این پرسشنامه دارای ۴۰ گویه و سه خرده مقیاس خود مدیریتی، رغبت به یادگیری و خود کنترلی است که دارای مقیاس پنج‌گانه لیکرت می‌باشد. داده‌ها توسط نرم افزار spss18 وبا استفاده از شاخص‌های آماری توصیفی مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته‌ها: نمره مجموع سه خرده مقیاس ۷۹٫۳۱ از ۲۰۰ نمره با $sd=12.94$ به دست آمد که نمره مربوط به رغبت به یادگیری (۲۶٫۷۷) با $sd=6.31$ و خود مدیریتی (۲۶٫۶۷) با $sd=4.42$ و خود کنترلی (۲۵٫۸۷) با $sd=5.39$ بود که با توجه به متفاوت بودن تعداد سؤالات در هر خرده مقیاس نسبت‌ها با هم مقایسه شد. رغبت به یادگیری ۴۴٫۶۱، خود مدیریتی ۴۴٫۴۵ و خود کنترلی ۳۴٫۴۹ نمره از ۱۰۰ نمره کسب نمودند.

نتیجه گیری: نتایج به دست آمده نسبت به مطالعه قبلی در دانشگاه آزاد اسلامی نجف آباد بیشتر بود. بین دو گروه مذکر و مؤنث اختلاف معنی دار مشاهده نشد. بین مقاطع در حیطه های مختلف تفاوت معنی دار مشاهده نشد. به استثناء حیطه خود مدیریتی که اختلاف معنادار داشت و بیشترین نمره مربوط به مقطع علوم پایه (۲۹٫۸۲) و کمترین مربوط به کارآموزان (۲۲٫۸۱) بود.

نتیجه گیری: هرچند نتایج بدست آمده نسبت به مطالعه مشابه رضایت بخش تر است، اما با در نظر گرفتن توانایی‌های مورد انتظار دانشجویان دانشگاه های دولتی نسبتاً ضعیف است. بنابراین لزوم تحقیقات بیشتر در این زمینه و برنامه ریزی جهت ارتقا توانمندی‌های دانشجویان به ویژه کارآموزان پزشکی در این زمینه ملموس است. واژگان کلیدی: خود راهبری-یادگیری-دانشکده پزشکی

واژه‌های کلیدی: خود راهبری، یادگیری، دانشکده پزشکی.

A-10-722-1

بررسی میزان شناخت، به کارگیری، علاقه و دیدگاه دانشجویان و مربیان پرستاری در ارتباط با روش‌های نوین تدریس در آموزش پرستاری

رقیه عابدینی*، رحیم حبیبی، لیلا امیری، غلامرضا حبیبی

* دانشجوی کارشناسی دانشگاه علوم پزشکی قزوین: قزوین - دانشکده پیراپزشکی گروه اتاق عمل

habibirahim@yahoo.com

مقدمه: لزوم تجدید نظر در روش‌های سنتی تدریس و استفاده از روش‌های نوین و فعال یادگیری، از سوی سیستم‌های آموزشی احساس شده و کاربرد این روش‌ها در علوم مختلف متداول شده است. به دنبال تحولات چشمگیر در آموزش پرستاری، روش‌های یادگیری فعال بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته است. در کشور ما روش‌های نوین تدریس در پرستاری کمتر مورد توجه قرار گرفته است. با توجه به ضرورت درگیری فعال دانشجویان به منظور تعمیق هرچه بیشتر یادگیری آنان این مطالعه به منظور بررسی میزان شناخت، به کارگیری، علاقه و دیدگاه دانشجویان و مربیان پرستاری در ارتباط با روش‌های یادگیری فعال انجام شده است.

روش کار: پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی می‌باشد. به منظور انجام پژوهش حاضر پرسشنامه‌ای طراحی شد که پس از تأیید روایی (محتوا) و پایایی ($\alpha = 0.86$)، پرسشنامه در میان ۲۰۲ نفر از دانشجویان و ۱۹ نفر از مربیان پرستاری قزوین توزیع و تکمیل گردید. اطلاعات به دست آمده به وسیله نرم افزار SPSS مورد آنالیز قرار گرفت.

یافته‌ها: کمترین میزان آگاهی از روش‌های تدریس در دانشجویان، یادگیری مشکل مدار ($2/76\%$) و بیشترین سخنرانی ($9/57\%$) و در مربیان، کمترین نقشه مفهومی ($16/31\%$) و بیشترین بحث گروهی ($7/94\%$) بود. کمترین میزان به کارگیری روش‌های تدریس از نظر دانشجویان نقشه مفهومی و یادگیری مشکل مدار ($3/66\%$) و بیشترین سخنرانی ($7/75\%$) بود. کمترین میزان به کارگیری از نظر مربیان، نقشه مفهومی ($9/57\%$) و بیشترین بحث گروهی ($7/94\%$) بود. کمترین میزان علاقه دانشجویان به روش نقشه مفهومی ($1/40\%$) و بیشترین به روش بحث گروهی ($4/63\%$) و کمترین میزان علاقه مربیان به روش نقشه مفهومی ($1/21\%$) و بیشترین به روش بحث گروهی ($5/89\%$) بود.

نتیجه گیری: میزان آشنایی و به کارگیری روش‌های نوین تدریس در آموزش پرستاری در سطح بسیار بالایی نمی‌باشد.

واژه‌های کلیدی: روش‌های یادگیری فعال، شناخت، به کارگیری، علاقه، دانشجویان و مربیان پرستاری.

A-10-385-3

مقایسه تجربی ثبات پارامتر دشواری سؤال تئوری کلاسیک-تست و تئوری سؤال-پاسخ در آزمون جامع پیش کارورزی
دانشجویان پزشکی کشور

مجید شفیعیان*، ریتا رضایی، پیمان جعفری، مرضیه محمودی

* کارشناس ارشد و دانشجوی دکتری تخصصی آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کردستان- کردستان سنندج خیابان پاسداران پردیس
دانشگاه مرکز مطالعات توسعه آموزش پزشکی

madjid.shafiayan@gmail.com

مقدمه: برتری ثبات پارامتر دشواری سؤال تئوری سؤال-پاسخ نسبت به تئوری کلاسیک-تست به دلیل ویژگی وابستگی به نمونه پارامترهای سؤال از لحاظ نظری اثبات شده است. این پژوهش با هدف مقایسه تجربی پارامترهای دشواری دو تئوری با استفاده از داده های واقعی انجام گرفت.

روش کار: این مطالعه با استفاده از داده های مقیاس وسیع سی و نهمین آزمون هنجار مدار پیش کارورزی دانشجویان پزشکی کشور به تعداد ۲۰۷۵ آزمودنی در سه طرح نمونه گیری تصادفی و جنسیتی و عملکردی به تعداد ۵۰۰ آزمودنی و ۳۰ سؤال در خرده آزمون های بیماری های داخلی و جراحی و اطفال انجام گرفت. پارامتر دشواری سؤال تئوری کلاسیک-تست و تئوری سؤال-پاسخ با استفاده از نرم افزار Winestep version 3.71 linarc 2011 به ترتیب با روش محاسبه نسبت های پاسخ صحیح آزمودنی ها به هر سؤال و روش بیشینه درست نمایی هم زمان و روش p_f $ox, iteration22, convergance0.005$ بدست آمد. از همبستگی پیرسون برای برآورد ثبات پارامترهای دشواری سؤال در سه طرح نمونه گیری در خرده آزمون های مجزا استفاده شد

یافته ها: پارامترهای دشواری سؤال تئوری کلاسیک-تست در سه طرح نمونه گیری در سه خرده آزمون همبستگی معنی دار داشتند p

واژه های کلیدی: ثبات، دشواری سؤال، کلاسیک تست، سؤال پاسخ.

خلاصه مقالات

سیزدهمین

همایش کشوری آموزش علوم پزشکی

ساری - ۱۱ لغایت ۱۴ اردیبهشت ۱۳۹۱

دانشجویی

پوسترها

A-10-57-6

بررسی موانع تهذیب نفس و تحصیل علم دانشجویان و
راهکارهای رفع این موانع از دیدگاه اعضای هیئت علمی
دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مریم مهرآور*، هادی ساوری، دکتر اکرم ثناگو، دکتر لیلا جویباری
* دانشجو کمیته تحقیقات دانشجویی - گرگان دانشگاه علوم پزشکی
MehraVar10261@yahoo.com

مقدمه: علم چراغ اندیشه را روشن می‌سازد و به تدریج آن را پرنورتر می‌کند، ولی تنها ایمان و تهذیب نفس است که می‌تواند چراغ قلب و روح آدمی را روشن کند، یا جلا دهد و هویت انسانی به او ببخشد. شهید مطهری می‌گوید: علم به ما روشنایی و توانایی می‌بخشد و ایمان عشق و امید و گرمی. علم ابزار می‌سازد و ایمان مقصد هدف: تعیین موانع تهذیب نفس و تحصیل علم دانشجویان و راهکارهای رفع این موانع از دیدگاه اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی گلستان.

روش کار: در این پژوهش کیفی با ۷ تن از اساتید دانشگاه علوم پزشکی گلستان (۱۳۹۰) که در محیط آموزشی مشغول به کار بودند مصاحبه‌های نیمه ساختار به عمل آمد. کلیه مصاحبه‌ها دست نویس و مطابق روش «تحلیل محتوا» آنالیز شدند. از اساتید در باره تجربه‌شان از عوامل تسهیل کننده و بازدارنده تحصیل علم و تهذیب نفس در محیط آموزشی سؤال شد.

یافته‌ها: دو مضمون اصلی بر گرفته شده از این مطالعه «منفعت طلبی مسائل معنوی» و «علم را برای کشف مجهولات ذهنی فرا گرفتن» از عوامل تسهیل کننده تهذیب نفس و کسب علم می‌باشد. اساتید بر این باورند که می‌بایست اشتیاق دانشجویان را به مسائل معنوی برانگیخت تشویق دانشجو به شرکت در نماز جماعت کمک کننده می‌باشد. شناسایی ارزش علم به دانشجو و فضا برای رشد نخبگان، باعث تعمق و تأمل دانشجو در کسب علم می‌شود.

نتیجه گیری: اساتید بر این باورند که ساختار اعتقادی دانشجو و مسائل سیاسی و فرهنگی جامعه در تهذیب نفس دانشجو نقش دارد؛ و از طرفی علم را برای رسیدن به یک جایگاه خوب شغلی و منزلت اجتماعی کسب کردن و مدرک گرایی مانع کسب تحصیل علم در دانشجویان می‌شود.

واژه‌های کلیدی: تهذیب نفس، تحصیل علم، دانشجو، استاد.

نهادینه کردن فرهنگ اسلامی - ایرانی در آموزش پزشکی

A-10-57-1

معرفی درمانگران محلی: رویکردی برای تلفیق پزشکی خانگی
با پزشکی نوین

مریم نوروزی*، دکتر اکرم ثناگو، دکتر لیلا جویباری
* دانشجو کمیته تحقیقات دانشجویی - گرگان دانشگاه علوم پزشکی
maryam.noroozi2012@gmail.com

مقدمه: پزشکی عامیانه به آن دسته از شیوه طبابت گفته می‌شود که تنها به دلیل نقل سینه به سینه آن مورد استفاده قرار می‌گیرد. با توجه به وجود چالش‌های پیش رو در دانش پزشکی مردمی (طب عامیانه) نیاز است این اطلاعات همراه با معرفی درمانگران محلی جمع آوری شود.

روش کار: این مطالعه موردی (۱۳۹۰) به معرفی یکی از درمانگران محلی شکسته بند در روستای چهل چای، مینو دشت می‌پردازد. مصاحبه‌ها مطابق رویکرد اتنوگرافی انجام، ضبط و دست نویس شدند. مشاهدات و یادداشت برداری ابزارهای دیگری برای جمع آوری داده‌ها بوده‌اند.

یافته‌ها: درمانگر محلی آقایی ۵۷ ساله متولد روستای علی آباد چهل جای شهرستان مینودشت استان گلستان، قومیت ترک قزلباش، شغل کشاورز و بی‌سواد می‌باشد. شکسته بندی را از پدرش آموخته است و از سال ۱۳۵۰ این کار را انجام می‌دهد. برای جا انداختن ابتدا محل شکستگی را با روغن ماساژ و سپس با کمک یک فرد دیگر استخوان در رفته را جا می‌اندازد اگر دررفتگی کم باشد محل را با هشت نی و پارچه مناسب می‌بندد ولی اگر بیشتر باشد از تخم مرغ نیز به جای گچ استفاده می‌کند. سپس هر سه روز شکستگی را کنترل می‌کند اگر بهبود یافته بود پارچه (باند) را باز می‌کند. دررفتگی دست و پا، مهره های کمر، بینی و حتی دررفتگی نوزادان ۱۰ روزه را نیز انجام می‌دهد. علاوه بر این، کار رگ گیری را نیز انجام می‌دهد. اگر گرفتگی مربوط به رگ سیاتیک باشد ابتدا رگ پشت مچ پا را ماساژ می‌دهد سپس نوک انگشتان را لمس می‌کند اگر نوک انگشتان گرم شود یعنی خون به جریان افتاده و گرفتگی بهبود می‌یابد. او معتقد است دست از بشر است اما شفا از امام رضا (ع) می‌باشد.

نتیجه گیری: قدمت استفاده از گیاهان و داروهای طبیعی به ابتدای خلقت انسان بر می‌گردد. بشر برای رفع آلام خود همواره مهم‌ترین ابزاری که در اختیار داشته، مواد موجود در طبیعت بوده است و این روند هم اکنون نیز با تمام پیشرفت تکنولوژی ادامه دارد. درمان‌های خانگی در نظام سلامت کشورمان حضوری پنهان و نامشخصی دارند در حالی که ساماندهی آن‌ها و آشنا ساختن دانشجویان علوم پزشکی با نقاط قوت و ضعف این رویکردها یک ضرورت می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: درمانگر محلی، پزشکی عامیانه، شکستگی، استان گلستان.

A-10-57-20

درمان‌های خانگی مردم شهر گرگان: تلاشی از مردم نگاری پزشکی یک دانشجوی پرستاری

مهین نوملی^{*}، دکتر اکرم ثناگو، دکتر لیلا جویباری

* دانشجوی کمیته تحقیقات دانشجویی - گرگان دانشگاه علوم پزشکی

Mahin.nomali@yahoo.com

مقدمه: افراد یک جامعه هوشیاری و دانش خود درباره بیماری را از منابع گوناگونی کسب می‌کنند. مجموعه باورها و روش‌های سنتی بهداشتی و درمانی به عنوان جزئی از فرهنگ مردم (فولکور) میراث فرهنگی زنده این مرز و بوم است. بسیاری از باورها و درمان‌های خانگی مفید و یا بی ضرر می‌باشد از این رو می‌توان آن‌ها را در سیستم نوین بهداشتی وارد نمود و به نحو شایسته‌ای به منظور ارائه خدمات بهداشتی درمانی مبتنی بر فرهنگ استفاده نمود. هدف از این مطالعه بررسی طب عامیانه مردم گرگان می‌باشد.

روش کار: این مطالعه در خصوص طب عامیانه مردم گرگان انجام شد. در این مطالعه با درمانگرهای محلی مصاحبه به عمل آمد. مصاحبه‌ها دست‌نویس و کدگذاری و طبقه‌بندی شدند.

یافته‌ها: کچلی سر را با انداختن زفت به سر و شستن آن با کتیرا و گل سرشور درمان می‌کردند، برای خروج چرک از دمل، از جوشانده بارهنگ استفاده می‌شد. درمان زخم ناشی از بریدگی با چربی گوسفند، درمان سرخک با فضولات الاغ ماده، ترشی گیاه کبر در درمان سنگ کلیه و دفع آن، از شیر الاغ ماده در درمان سیاه سرفه استفاده می‌شد. برگ ورم، عناب، گزنه و گل گاوزبان برای آرامش اعصاب، پختن نشاسته و مخلوط زرده تخم مرغ و شیر برای درمان خلط سینه، استفاده از گیاه گندجاریو در درمان ناراحتی معده، شاتره برای درمان حساسیت پوستی، فلوس و ترنجبین، شیرخشت در درمان زردی نوزاد، فوفل و قرص کمر برای پیشگیری از سقط می‌باشد، در اصل مقاله موارد به تفکیک و با ذکر مثال‌های عینی ارائه خواهد شد.

نتیجه‌گیری: باورها و روش‌هایی که به صورت عامیانه در مورد بیمار و سلامت رایج هستند، در صورت بررسی جدی و کار تحقیقی بر روی آن‌ها می‌توانند در بهبود وضعیت بهداشت و درمان در کشور موثر باشند. بنابراین ضروری است تا توجه محققان دارویی و حیطة‌های مربوطه را به درمان‌های مذکور جهت وارد نمودن آن در سیستم درمانی رسمی کشور و تحقیقات بیشتر جلب نمود.

واژه‌های کلیدی: طب عامیانه، درمان‌های خانگی، مردم گرگان.

A-10-904-2

معنوی سازی فضای امتحانات بر مبنای آیه شریفه‌ی «لا یا بذكر الله تطمئن القلوب» به منظور اسلامی شدن دانشگاه‌ها و تلفیق علم و معنویت

مهین نوملی^{*}، دکتر لیلا جویباری، دکتر اکرم ثناگو

* دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی گلستان

mahin.nomali@yahoo.com

مقدمه: یکی از اهداف آموزش ارتقاء معنویت می‌باشد. جهت نهادینه کردن فرهنگ اسلامی در دانشگاه‌ها نیاز است در آموزش علوم پزشکی تحول و نوسازی صورت گیرد. استفاده از فضا سازی معنوی در امتحانات باعث آرامش و احساس معنوی در دانشجویان می‌شود و از طرفی تلفیق علم و معنویت برای ارائه الگو به جهان از مأموریت‌های دانشگاه‌هاست. هدف: هدف از این مطالعه، معنوی سازی فضای امتحانات بنا بر آیه شریفه «لا یا بذكر الله تطمئن القلوب» گامی به سوی اسلامی شدن دانشگاه‌ها و تلفیق علم و معنویت بوده است.

روش کار: این مطالعه مداخله‌ای آموزشی بر فضای امتحان ۳۰۰ نفر از دانشجویان ترم‌ها و رشته‌های مختلف در دانشکده پرستاری و مامایی در دانشگاه علوم پزشکی گلستان در نیمسال اول سال تحصیلی ۹۱-۹۰ به مدت ۳ هفته انجام شد. نوع مداخله، معنوی سازی فضای امتحان بنا بر آیه شریفه «لا یا بذكر الله تطمئن القلوب» بود که شامل پخش آیه الکرسی در شروع امتحان و نصب پوسترهای محتوی آیات و ادعیه و ذکرهای ایام هفته بود. جمع‌آوری اطلاعات از طریق مصاحبه از دست‌اندرکاران آموزش، مدرسیان، دانشجویان و مشاهده رفتار آنان در هنگام انجام مداخله بود. داده‌ها با تحلیل محتوی تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: مضمون اصلی این مطالعه، تحول در شرایط و فضای امتحان همراه با سه مضمون فرعی آرامش، سالم سازی و تمرکز بوده است. کاهش اضطراب و استرس، نداشتن طیش قلب، به فکر تقلب نبودن، با اتکا به خدا و یاد او سوالات را پاسخ دادن، از مضامین فرعی استخراج شده از این مطالعه بود. یکی از دانشجویان چنین بیان کرد: «فضای معنوی امروز آرامشی که هر دانشجو نیاز دارد قبل از شروع امتحان به آن برسد را فراهم کرد و جالب بود که بعد از پخش آیه الکرسی بچه‌ها کاملاً سکوت کردند و آماده امتحان شدند».

نتیجه‌گیری: یکی از اهداف کاربردی این فرآیند، ایجاد آرامش و کاهش تنش فضای امتحان از طریق پخش آیه الکرسی و نصب پوسترهای محتوی آیات بود، در این مطالعه دانشجویان این فضا را متفاوت تجربه کردند. چنانچه یکی از دانشجویان بیان کرد: «این فضای امروز ذکر خدا را بهم یاد آوری می‌کرد، هر طرف نگاه می‌کردم نوشته شده بود لا یا بذكر الله تطمئن القلوب و هر بار که نگران می‌شدم و چشمم به این‌ها می‌افتاد، دلم قرص و محکم می‌شد و با آرامش به پاسخ‌گویی به سوالات ادامه می‌دادم».

واژه‌های کلیدی: معنویت، آموزش، دانشجویان، امتحان.

A-10-57-37

دیدگاه دانشجویان در مورد نهادینه کردن فرهنگ اسلامی در دانشگاه‌ها

سمیرا اسکندری*، دکتر اکرم ثناگو، دکتر لیلا جویباری

* دانشجوی باشگاه پژوهشگران دانشگاه آزاد اسلامی علی آباد کتول

s_eskandarli@yahoo.com

مقدمه: یکی از این تعبیری که ما غالباً در گفت و گوی‌ها به کار می‌بریم اما از تعریف و تبیین دقیق آن می‌گریزیم اسلامی کردن دانشگاه است به راستی اسلامی کردن دانشگاه به چه معنا است؛ و نظرات دانشجویان در این خصوص چیست. هدف: تعیین دیدگاه دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی در مورد اسلامی کردن دانشگاه‌ها

روش کار: در این مطالعه توصیفی با ۲۱ دانشجوی دانشگاه آزاد اسلامی با رشته‌های مختلف در سال ۱۳۹۰ در مورد اسلامی نمودن دانشگاه‌ها مصاحبه انجام شد، داده‌ها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. مطابق تحلیل محتوی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی کنونی را اسلامی می‌دانند هم به دلیل ظواهر و هم برنامه‌های اسلامی و مذهبی در حال اجرای آن، دانشجویان معتقد بودند «اسلام همیشه جلوتر از علم است» شعار اسلام از قبیل یک ساعت تفکر بهتر از هفتاد سال عبادت است و تحصیل علم همانند عبادت می‌باشد «خود زمینه می‌باشد» مانوس کردن دانشجویان با قرآن «از راهکارهای اساسی بود که دانشجویان برای نهادینه کردن فرهنگ اسلامی در دانشگاه پیشنهاد دادند. متن مصاحبه یکی از دانشجویان» اگر دانشگاه اسلامی داشته باشیم به مسائل غیر درسی و غیر دینی کمتر اهمیت می‌دهیم و دانشجویان موفق در درس و دانشگاه داریم و خدا را در همه کارها کنار خود احساس کردن باعث آرامش خاطر و اعتماد به نفس بالا و موفقیت‌های تحصیلی می‌شود. رواج اخلاق اسلامی از طریق اساتید و برنامه‌های درسی اسلامی باعث نهادینه کردن فرهنگ اسلامی در دانشگاه خواهد شد.

نتیجه گیری: هر مسلمانی به سبب احکام اسلامی موظف به حفظ ظواهر اسلامی در جامعه است از این قبیل می‌توان به رعایت پوشش اسلامی در دانشگاه اشاره کرد این مسئله تنها یکی از شاخصه‌های دانشگاه اسلامی است نه همه آن، حوزه و دانشگاه باید به یکدیگر متصل شوند و ارتباط علمی و فرهنگی خویش را حفظ کنند مگر نه این است که هر دو یک هدف را دنبال می‌کنند و آن عبارت است از زمینه سازی فکری و علمی و نرم افزاری برای یک جامعه اسلامی پیشرفته و مستقل می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: دانشگاه، اسلام، دانشجو.

A-10-57-34

عنوان: بررسی تجربه دانشجویان از برپایی نماز جماعت و راهکارهایی برای هم افزایی مشارکت دانشجویان

کیمیا طهانی*، دکتر اکرم ثناگو، دکتر لیلا جویباری

* دانشجو کمیته تحقیقات دانشجویی - گرگان : شصتکلا دانشگاه علوم پزشکی

k_starquilt@yahoo.com

مقدمه: اگر چه نماز به تعبیری یک امر شخصی ما بین فرد و خدای خود تعریف می‌شود اما تأکیدات قرآن کریم، پیامبر (ص) و ائمه طاهیرین علیهم السلام در پر با داشتن نماز جماعت مبین وجود نقش اجتماعی نماز جماعت می‌باشد. هدف از این مقاله بررسی تجربه دانشجویان علوم پزشکی اهمیت نماز جماعت در دانشگاه و ارائه راهکارهای جلب دانشجویان به نماز می‌باشد.

روش کار: در این پژوهش کیفی (در سال ۱۳۸۹) با روش نمونه گیری مبتنی بر هدف با ۱۰ دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی گلستان که تجربه شرکت در برنامه نماز جماعت دانشگاه داشتند، مصاحبه‌های نیمه ساختار به عمل آمد. کلیه مصاحبه‌ها ضبط، خط به خط دست نویس و سپس مطابق روش «آنالیز محتوا» مورد بررسی قرار گرفت. از دانشجویان خواسته شد تا تجربه خود را از اقامه نماز جماعت در مسجد دانشگاه بازگو نمایند.

یافته‌ها: «جشن دسته جمعی» مضمون اصلی است که بیانگر تجربه دانشجویان از برپایی نماز جماعت در دانشگاه می‌باشد. مشارکت کنندگان اظهار داشتند با نماز جماعت و راز و نیاز با خداوند، احساس اتصال برقرار می‌شود و حس آرامش، معنویت، انجام تکلیف دارند به طوری که با فراغ بال می‌توانند به یادگیری بپردازند. راهکارهای پیشنهادی دانشجویان برای افزایش مشارکت بیشتر «تشویق و ترغیب دانشجویان و با حضور اساتید در نماز جماعت، برنامه ریزی و تجهیز نمازخانه» بوده است.

نتیجه گیری: یافته‌ها نشان داد دانشجویان به اهمیت برپایی نماز جماعت در دانشگاه پی برده و آن را ضروری می‌دانند. از آنجا که شکل اصلی نماز به استناد جمع بودن افعال سوره مبارکه حمد که قرائت آن برای هر نماز لازم است به صورت جماعت است و تأکید فراوان اهل بیت علیهم السلام، اهمیت آن را بیش از پیش آشکار می‌نماید، ضروری است تا مسئولین امر بیش از پیش به این مهم توجه نمایند.

واژه‌های کلیدی: نماز جماعت، دانشجویان علوم پزشکی، مسجد دانشگاه، آنالیز محتوا.

A-10-57-43

اعجاز قرآن در علم جنین شناسی راهی برای باور مرجعیت ایرانی اسلامی

زهرا طیب لی^{*}، دکتر اکرم ثناگو، دکتر لیلا جویباری

* دانشجوی کمیته تحقیقات دانشجویی - گرگان : شصتکلا دانشگاه علوم پزشکی

z.tayebli@yahoo.com

مقدمه: هر چند خداوند روند تکامل جنین انسان را در قرآن بیان کرده، اما درک صحیح و کامل آن‌ها حتی تا ۵۰ سال قبل هم امکان نداشت. آنچه جنین شناسان امروزی می‌دانند مرهون پیشرفت تکنولوژی می‌باشند. افزایش دانش علمی و دسترسی به تجهیزات مدرن تر و پیشرفته‌تر، بشر را در درک سایر آیات قرآن کمک می‌کند هدف : مقایسه اعجاز قرآن در علم جنین شناسی و طب رایج می‌باشد.

روش کار : این مطالعه مروری بر موضوعات اعجاز قرآن در علم جنین شناسی و علم جنین شناسی طب رایج می‌باشد. که برای انجام این مطالعه با استفاده از واژه کلیدی جنین شناسی و قرآن در اینترنت به جستجو در سال ۱۳۹۰ پرداخته شد مطالعات بسیاری بررسی شد. اما به جهت تفاوت فاحش در این زمینه تنها داده‌های مربوط به مراحل رشد جنینی از دیدگاه قرآن و طب رایج آورده شده است.

یافته‌ها : در بررسی متون نشان داده شد که قرآن در ۴۲ سوره به مراحل حیات جنین پرداخته است آیات قرآن مراحل متعددی را برای رشد و تکامل جنین در نظر گرفته است، مرحله نطفه، مرحله علق و علقه، مرحله مضغه، مرحله اسکلت بندی مرحله رویش بافت، مرحله تکمیل ساختار جسمی و مرحله دمیده شدن روح می‌باشد. درحالی‌که در کتب علمی رایج مراحل رشد جنین را به مرحله زایگوتیک، مرحله لانه گزینی، مرحله رویانی، مرحله تشکیل اعضا و مرحله جنینی تقسیم می‌کنند. با این تقسیم بندی می‌توان به کامل بودن دیدگاه قرآن به جنین پی برد چرا که در مراحل علم رایج مرحله معنوی انسان در نظر گرفته نشده است که قرآن آن را در غالب مرحله ششم مرحله دمیده شدن روح بیان نموده است.

نتیجه گیری : در مراقبت‌های پزشکی جای خالی معنویت را در پزشکی مدرن ردیابی نموده‌اند همان‌طور که از داده‌های این مطالعه مشخص است. دیدگاه مادی به انسان داشتن از مراحل رشد جنین هویدا است در حالی که در قرآن به مرحله روح انسان که همان معنویت است اشاره شده است که جدیداً به این ابعاد انسان در متون پزشکی اشاره شده است. جا دارد در بکارگیری دانسته‌های علمی غرب بیاندیشیم و مرجعیت علمی و اسلامی را از نو برپا داریم.

واژه‌های کلیدی: جنین، قرآن، مرجعیت علمی.

A-10-57-41

تبیین رفتارهای معنوی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان در ایام امتحانات

مهین نوملی^{*}، اکرم ثناگو، لیلا جویباری، مسلم حسام، علیرضا شریعتی

* دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی گلستان

mahin.nomali@yahoo.com

مقدمه: ایام امتحانات ایامی است که نتایج تلاش‌های دانشجویان در طول یک‌ترم تحصیلی مشخص می‌شود، به همین علت دانشجویان نسبت به ایام دیگر فشار بیشتری را متحمل می‌شوند و هر یک برای رهایی یا به حداقل رساندن این فشارها، رفتار معنوی خاصی را بر گزینند. هدف از این مطالعه، تبیین رفتارهای معنوی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان در ایام امتحانات بوده است.

روش کار: در این مطالعه با رویکرد کیفی با ۵۰ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۹۰ مصاحبه‌های نیمه ساختار به عمل آمد. شرکت کنندگان بر اساس نمونه‌گیری مبتنی بر هدف و با حداکثر تنوع وارد مطالعه شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از مصاحبه‌های انفرادی نیمه ساختار تارسیدن به اشباع داده‌ها استفاده شد. مصاحبه‌ها خط به خط دست نویس و مطابق رویکرد «تحلیل محتوای» آنالیز شدند. از شرکت کنندگان رضایت نامه شفاهی برای شرکت در مطالعه و ضبط صدا اخذ گردید.

یافته‌ها: داده‌های این مطالعه در سه طبقه اصلی «اذکار و دعاهایی که دانشجویان قبل و حین ورود به جلسه امتحان می‌خوانند» و «رفتارهای معنوی دانشجویان در ایام امتحانات» و «دلیل و چرایی این رفتارها» دسته بندی شدند. «لا حول و لا قوه الا بالله، سوره حمد و توحید، بسم الله الرحمن الرحیم، صلوات، آیه الکرسی، الا بذکر الله تطمئن القلوب، دعای معراج» از مهم‌ترین اذکار و ادعیه‌ای بودند که دانشجویان قبل از امتحان می‌خواندند. «دقت بیشتر در هنگام نماز، به موقع خواندن نماز، تلاوت قرآن، نذر کردن، نذر صلوات، صدقه دادن، فاتحه فرستادن برای شهید، رؤوف بودن با دیگران، توسل به خدا و ائمه و راز و نیاز کردن، خواندن نماز حاجت، وضو گرفتن برای جلسه امتحان» نیز از رفتارهای معنوی دانشجویان به هنگام ایام امتحانات بوده است. احساس آرامش، یادگیری بهتر، تمرکز حواس، کاهش استرس، پیشگیری از حوادث بد، افزایش اعتماد به نفس، کاهش نگرانی، پیشگیری از اشتباهات احتمالی و فراموشی نیز از پیامدهای خواندن اذکار و ادعیه در هنگام امتحانات بوده است.

نتیجه گیری: دانشجویان مورد بررسی بر این باور بودند با رفتارهای معنوی، به احساس اتصال به خداوند و با پشتوانه او به آرامش و موفقیت در امتحان دست می‌یابند.

واژه‌های کلیدی: رفتار معنوی، امتحان، اذکار و ادعیه، آیات قرآنی، دانشجویان علوم پزشکی.

اخلاق و معنویت در علوم و حرف پزشکی

A-10-57-11

فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ: حکایات‌های کوتاه بالینی به عنوان ابزاری برای یادگیری بالینی

فاطمه مهرآور*، دکتر لیلا جویباری، دکتر اکرم ثناگو

* دانشجوی کمیته تحقیقات دانشجویی - گرگان دانشگاه علوم پزشکی

Mehrvavar10261@yahoo.com

مقدمه: با توجه به آیه شریفه «فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ» (ای صاحبان بصیرت عبرت بگیرید). هر تجربه یک نکته برای آموختن دارد. یکی از شیوه‌هایی که می‌تواند در یادگیری تجربیات بالینی دانشجویان موثر باشد، ثبت روز نوشت‌های بالینی توسط دانشجویان می‌باشد. زیرا نوشتن تجربیات بالینی و تجزیه و تحلیل شرح ما وقع آن می‌تواند، دانشجوی را به فردی تحلیل‌گرا مبدل سازد، تا با مشاهده هر رویداد بالینی آن را با ذهن کنجکاو خود تجزیه و تحلیل نماید. دانشجوی با ثبت هر مراقبت، یک تجربه آموخته را ثبت می‌نماید که نه تنها برای خود بلکه برای سایر دانشجویان نیز مفید خواهد بود. این مطالعه با هدف به‌کارگیری از حکایات‌های کوتاه بالینی به عنوان ابزاری برای آموزش و یادگیری دانشجویان انجام شده است.

روش کار: این مطالعه از نوع پژوهش‌های آموزشی طولی است که از سال ۱۳۸۸ تاکنون اجرا شده است. گروه هدف در تمامی مدت اجرای این فرآیند کارورزان پرستاری ترم هشت بودند. در هر نیمسال کورسورت‌های ۲۵ تا ۳۰ دانشجوی وارد عرصه می‌شوند. این فعالیت برای کارآموزی در عرصه پرستاری کودک و خانواده و بهداشت مادران و نوزادان در نظر گرفته شده است. در مجموع تاکنون حداقل ۱۵۰ دانشجوی بین یک تا دو حکایت بالینی به عنوان بخشی از ارزیابی‌های کارپوشه خود نوشته‌اند. تمامی حکایات جمع‌آوری و در قالب کتابچه «حکایات‌های کوتاه بالینی clinical short narrative» گردآوری گردید. قبل از ورود به عرصه کارگاه آموزشی گذاشته و به دانشجویان برای نوشتن و محتوای آن آموزش داده می‌شود. برای بررسی دیدگاه دانشجویان در پایان هر نیم سال حداقل با ده تن از دانشجویان از هر گروه مصاحبه به عمل آمد و از آن‌ها سوال شد نوشتن حکایات بالینی چه فواید آموزشی داشته است. کیفیت حکایات بالینی نیز بر اساس روش تحلیل محتوا آنالیز شدند.

یافته‌ها: بسیاری از دانشجویان اظهار داشته‌اند استماع یا خواندن تجربیات یکدیگر می‌تواند تصویری از محیط بالینی و خطاهای احتمالی و راه‌هایی که سایرین رفته‌اند را روشن نماید (با توجه به این که کتابچه در درازمدت تدوین شد اما نمونه‌هایی از حکایات بالینی دانشجویان در

این مدت در سایت قرار داده شد و دسترسی برای همه مقدور بوده است). مضامین زیر از مصاحبه با دانشجویان استخراج شد. «شبهه سازی موقعیت بالینی برای دانشجو؛ انتقال دانش با استفاده از روش منتورشیپ؛ تغییر شیوه انتقال دانش و تجربیات از شیوه استاد- دانشجو به شیوه هم‌تایان، در اختیار گذاشتن تجربیات زنده بالینی هم‌تایان و ایجاد هوشیاری؛ انتقال حکایات مراقبتی در گروه‌های کوچک نیمه ساختار» از دیگر پیامدهای این فرآیند بوده است. «اولی الابصار» اشاره به کسانی است که حوادث را به خوبی می‌بینند، و با چشم باز موشکافی می‌کنند و به عمق آن می‌رسند.

نتیجه‌گیری: این شیوه یادگیری بالین را تنها در کار عملی نمی‌داند بلکه، دانسته‌های دیگران و تجربیات دیگران را نیز منبعی برای یادگیری می‌داند. دانشجویان می‌توانند از تجربیات بالینی هم‌تایان خود که آکنده از نکاتی آموزشی، ارتباطی، مفاهیم اصیل مراقبتی، اخلاقی، خطاها و... می‌باشد استفاده کنند.

واژه‌های کلیدی: حکایات کوتاه بالینی، آیات قرآنی، دانشجو، یادگیری بالینی.

A-10-227-1

اخلاق در پزشکی

صدیقه رضایی* مصطفی رضایی

* دانشجوی کارشناسی ارشد مامایی دانشگاه علوم پزشکی تبریز

sedigherezaie65@yahoo.com

مقدمه: اخلاق پزشکی دانشی میان رشته‌ای که موضوع آن مسائل و مباحث اخلاقی در این دانش است. قدمت اخلاق به ۲۵۰۰ سال قبل بر می‌گردد و بقراط اولین کسی بود که مبانی اخلاقی را با پزشکی در هم آمیخت. با توجه به پیشرفت‌های وسیع در علم پزشکی، پرداختن به مباحث اخلاقی در این دانش بسیار ضروری است.

روش کار: استفاده از کتب و مقالات: پزشکی رشته‌ای است که با جان و دل انسان‌ها سروکار دارد بنابراین اخلاق در آن مقوله بسیار مهمی است که اگر به آن توجه نشود باعث عواقب وخیمی می‌گردد. اخلاق پزشکی، پزشک را در مواجهه با مسائل گوناگون یاری می‌کند و راهکارهای اصولی را فراهم کرده تا حس اعتماد و رابطه مستحکم پزشک و بیمار پایدار بماند. باید توجه شود که همه انسان‌ها از شان و کرامت والای انسانی برخوردارند و لازم در هر حالتی مورد احترام قرار

شدند. برای رعایت حقوق شرکت کنندگان، رضایت آگاهانه شفاهی برای شرکت در مطالعه و ضبط صدا اخذ گردید. یافته‌ها: مضمون اصلی «ارزش انسان و تزکیه نفس او» بود، دانشجویان در تلاش برای ارتقاء و حفظ تهذیب نفس خود بودند. از عوامل تأثیر گذار، اساتید، دانشجویان، جو دانشگاه، خانواده و خود فرد را دخیل می‌دانستند. نزدیکی به خدا و فطرت انسانی را راه رسیدن به آن می‌دانند. نفس اماره و شیطان و در دام گناه افتادن را عامل آن می‌دانستند نتیجه گیری: دانشگاه محلی مناسب برای تحصیل علم و تزکیه نفس است. باید راهبردهایی را تعیین کنیم که بتوان فضایی را ایجاد کرد تا در دانشگاه اسلامی تزکیه نفس برای دانشجویان به ثمر نشیند. چرا که تجربیات دانشجویان نشان داد که آنان فطرتاً در تلاش برای کسب آن هستند. با الگو گرفتن از اساتید و دانشجویان موفق و متعهد و فضای اسلامی دانشگاه آن‌ها قادر به خود سازی خود در این زمینه هستند.

واژه‌های کلیدی: تهذیب نفس، دانشجوی، دانشگاه علوم پزشکی.

گیرند ولی بیمار و یا فرد سالمی که نیازی در رابطه با سلامت خود دارد شایسته توجه و احترام ویژه ای است.

نتیجه گیری: هر فردی که در حوزه بهداشتی و درمانی است باید مواردی را در نظر بگیرد: هر بیمار در کنار مشکلات جسمانی خود یک سری خصوصیات اخلاقی و احساسی دارد که کادر درمانی باید به آن توجه کرده و بهترین خدمات را به آن ارائه دهند. رعایت اصول و ارزش‌ها در هر تصمیمی که مربوط به سلامت فرد و اجتماع است الزامی ست. بیمار عضوی از جامعه است لذا پزشکان باید تعهد خود را به بیمار ابراز کنند و در تصمیم گیری خود عدالت و انصاف را مد نظر قرار دهند.

واژه‌های کلیدی: اخلاق، اخلاق پزشکی، حقوق بیمار.

A-10-325-1

بررسی عوامل تأثیرگذار بر تهذیب نفس در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان نویسنندگان

فروغ پارسایی، مهدی حسینی، دکتر اکرم ثناگو،

دکتر لیلا جویباری

کمیته دانشجویی مرکز مطالعات و توسعه آموزش، دانشگاه علوم
پزشکی گلستان

f.parsa@20_yahoo.com6

مقدمه: دانشگاه اسلامی دانشگاهی است که در آن هم تهذیب نفس و هم تعلیم و آموزش وجود داشته باشد. تحقق دانشگاه اسلامی در گرو تقدم تزکیه نفس بر آموزش است. در غیر این صورت هیچ یک از آموزش‌ها چه در زمینه علمی و چه در زمینه فرهنگی در جامعه به بار نمی‌نشینند در نتیجه سرمایه گذاری در زمینه آموزشی محصولی نخواهد داشت.

هدف: تعیین عوامل تأثیرگذار بر تهذیب نفس در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان می‌باشد.

روش کار: در این مطالعه کیفی با ۲۷ تن از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان بر اساس نمونه گیری مبتنی بر هدف برای شرکت در مطالعه دعوت به عمل آمد. برای جمع آوری اطلاعات از مصاحبه انفرادی نیمه ساختار تا رسیدن به اشباع داده‌ها استفاده شد. مصاحبه‌ها ضبط، خط به خط دست نویس و مطابق رویکرد «تحلیل محتوای» آنالیز

A-10-327-1

بررسی خصوصیات اخلاقی اساتید از دیدگاه دانشجویان دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد در سال ۱۳۸۸

علی محمد فلاح تفتی*، دکتر هنگامه زندی، دکتر حمیدرضا دهقان،
دکتر مهران کریمی، محمد رضایی صدرآبادی، ساناز زند

* دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

fallah.ali.m@gmail.com

مقدمه: امروزه ارزشیابی یکی از مؤثرترین راه‌های پایش سیستم آموزشی می‌باشد. یکی مهم‌ترین زمینه‌های ارزشیابی اساتید، سنجش ویژگی‌های اخلاقی آن‌هاست. خصوصیات اخلاقی اساتید در میزان یادگیری و تفهیم مطالب توسط دانشجویان نقش بسزایی دارد. تعدادی از مطالعات، الگوهای اخلاقی که باید مورد توجه اساتید قرار گیرد را بیان نموده‌اند. هدف این مطالعه بررسی خصوصیات اخلاقی اساتید توسط دانشجویان و مقایسه آن با معیارهای استاندارد اساتید برتر می‌باشد.

روش کار: این پژوهش از نوع توصیفی مقطعی بوده که در آن از طریق پرسشنامه محقق ساخته با مقیاس لیکرت از دانشجویان در مورد برخی خصوصیات اخلاقی ۵۳ نفر از اساتید از قبیل انتقادپذیری، برخورد مناسب، عدالت در برخورد و در دسترس بودن سؤال شد. روایی و پایایی پرسشنامه توسط صاحب‌نظران مورد تأیید قرار گرفت. ۱۷۴ نفر از دانشجویان به صورت تصادفی در این نظرسنجی شرکت داشتند و به

بین دانشجویان مقطع علوم پایه پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی که واحد اخلاق پزشکی را گذرانده‌اند، انجام گرفت. در این مطالعه نظرات دانشجویان از طریق پرسشنامه جمع آوری شده و نتایج با استفاده از نرم افزار آماری SPSS (ver18) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: در این مطالعه ۱۲۸ نفر از دانشجویان (۸۲٪ مرد، ۱۸٪ زن) مورد بررسی قرار گرفتند. که بر این اساس ۷۲٪ با فرایند سقط جنین در صورت بروز ناهنجاری پس از گذشت ۳ ماه از بارداری، ۵۵٪ با سقط جنین نامشروع، ۶۶٪ با استفاده از مادران میانجی (Surro-gate Mothers) و ۵۹٪ با اتانازی (همکاری آگاهانه بیمار در پایان بخشیدن به زندگی) موافق بودند.

نتیجه گیری: از آنجا که از زمان‌های دوردست، معنویت و اخلاق پیوندی ناگسستنی با طب داشته‌اند و با توجه به اینکه درصد قابل توجهی از دانشجویان پزشکی باورهای متفاوتی از آنچه به عنوان «اصول اخلاق پزشکی» نامیده می‌شود دارند، لذا ایجاد تحول در برخی سرفصل‌های دروس اخلاق پزشکی و نحوه ارائه آن لازم به نظر می‌رسد.

واژه‌های کلیدی: اخلاق پزشکی، دانشجویان پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی.

هر سؤال از ۰ تا ۴ امتیاز دادند. داده‌ها با نرم افزار SPSS 16 آنالیز شدند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که به اعتقاد ۵۶/۵٪ از دانشجویان، اساتید در زمینه انتقادپذیری خوب و خیلی خوب بوده‌اند. همین طور به نظر ۶۳٪ از دانشجویان، اساتید از لحاظ برخورد مناسب با دانشجویان خوب و خیلی خوب بوده و همچنین ۶۴/۱٪ و ۵۸٪ از آن‌ها به اساتید خود به ترتیب در زمینه های عدالت در برخورد و در دسترس بودن امتیاز خوب و خیلی خوب دادند.

نتیجه گیری: با توجه به تحقیق دیگری که همزمان با مطالعه ما بر روی خصوصیات آموزشی اساتید انجام گرفت، مشاهده کردیم که بین اخلاق خوب و آموزش خوب رابطه مستقیمی (۰.۷۴۲) وجود دارد. همچنین از این مطالعه نتیجه گرفتیم که اساتید به ترتیب در زمینه های عدالت در برخورد، برخورد مناسب و در دسترس بودن دارای عملکرد بهتری نسبت به زمینه انتقادپذیری هستند. برای گسترش این مطالعه می‌توان یک فرم ارزشیابی از خصوصیات اخلاقی اساتید تهیه نمود و به وسیله آن وضعیت اخلاقی اساتید دانشگاه‌ها را ارزیابی کرد. همچنین با نتایج حاصل می‌توان اساتید برتر در زمینه اخلاق را از دیدگاه دانشجویان هر دانشگاه انتخاب نمود.

واژه‌های کلیدی: انتقادپذیری، عدالت، استاد، آموزش، ارزشیابی، اخلاق.

A-10-723-1

بررسی میزان آگاهی و نگرش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی ارتش از احکام پزشکی در سال ۱۳۹۰

عزت الله صالحی اصل، علیرضا صالحی وزیری*، مجتبی صادقی

* دانشجو ارتش جمهوری اسلامی ایران

alireza_2000969@yahoo.com

مقدمه: دانشجویان رشته های مختلف پزشکی علاوه بر انجام معاینه دقیق و مشاهدات عینی، لازم است از احکام شرعی و قوانین مربوط به آن آگاهی داشته باشند؛ لذا مطالعه حاضر جهت بررسی آگاهی و نگرش دانشجویان مقاطع مختلف علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ارتش از احکام دینی در خصوص پزشکی صورت پذیرفته است.

روش کار: در یک مطالعه توصیفی - مقطعی، پرسش نامه با محتوای ۲۶ سؤال در مورد آگاهی دانشجویان از احکام پزشکی و ۱۹ سؤال در مورد نگرش دانشجویان از احکام پزشکی، بین ۲۱۷ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی ارتش توزیع و پس از تکمیل، نتایج آن تحلیل

A-10-699-1

ارزیابی تطابق بین باورها و اصول اخلاق پزشکی مدون در بین دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

شادی آقامحمد*، مریم نوری، فاطمه اشرفیان، حسین دبیری، مهرداد غلامی، علیرضا سلیمی، حسین گودرزی

* دانشجو دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی - تهران - ولنجک - دانشکده پزشکی - بخش میکروب شناسی

shadi.ghamohammad@yahoo.com

مقدمه: با توجه به ارتقای روزافزون تکنولوژی و علوم فناوری در حیطه حرف پزشکی، لزوم ایجاد تحول در آموزش اخلاق پزشکی بیش از پیش آشکار می‌گردد. از آنجا که اطلاعات زیادی راجع به نگرش و باورهای محققین و دانشجویان پزشکی در رابطه با اخلاق پزشکی در ایران در دسترس نمی‌باشد، لذا هدف از این مطالعه بررسی باورهای دانشجویان و میزان مطابقت آن با اصول اخلاق پزشکی می‌باشد.

روش کار: این مطالعه به صورت توصیفی مقطعی در سال ۱۳۹۰ در

بیمار یا بستگان نزدیکش باشد، یک عمل غیر اخلاقی است. این امر مانع از این نیست که پزشکی به خواست بیمار مبنی بر اینکه فرایند طبیعی مرگ در مرحله انتهایی بیماری سیر خود را طی کند و اقدامی نشود، احترام گذارد. این خلاف تعهدات انسانی است. بنابراین فرد حق انتخاب مردن را ندارد.

روش کار: مطالعه حاضر دیدگاه اسلام بر اساس قرآن کریم، سایر ادیان آسمانی و کشورهای مختلف را مورد بررسی و مقایسه قرار داده است.

یافتهها: نتایج نشان داد که طرفداران اتانازی چنین استدلال می کنند که علیرغم این که عمل غیر اخلاقی بودنش ولی برای افرادی با زندگی نباتی این شیوه از مرگ را برای بیمار، خانوادهها و جامعه مفید میدانند. اما مخالفان این عمل زندگی را موهبتی الهی میدانند و معتقدند هیچ کس حق تصرف در آن را ندارد.

نتیجه گیری: اسلام اتانازی را به هر شکل جرم می داند و سایر ادیان آسمانی قبل از هر اقدامی بیماران را به تقویت روحیه برای بالا بردن ضریب تحمل توصیه میکند. هر چند که بسیاری از کشورها قانون «حق امتناع از درمان پزشکی» را به رسمیت شناختهاند. در هر صورت قانونی کردن اتانازی اختیاری باعث از بین رفتن اعتماد و مسئولیت در حرفه پزشکی و تقلیل حساسیت جوامع به مرگ و نهایتاً باعث از بین رفتن انسانیت و مسئولیت انسانی و تنوعی از بیماریهای اجتماعی میشود و عواقب وخیمی به دنبال خواهد داشت.

واژه های کلیدی: اتانازی، ترحم، مرگ راحت، اخلاق پزشکی.

گردید. پرسش نامه از نظر اعتبار و پایایی مورد تایید قرار گرفت.

یافته ها: یافته های این مطالعه در بررسی ۲۱۷ نفر دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی ارتش نشان داد که میانگین نمره آگاهی آن ها در مورد احکام پزشکی از حداکثر نمره ۲۰، نمره ۹،۱۱ و نگرش آن ها در کل دانشکده ها به این ترتیب بود که ۲۵٪ کاملاً موافق، ۲۱٪ موافق، ۲۶٪ بی نظر، ۱۵٪ مخالف و ۱۳٪ کاملاً مخالف بودند. در این مطالعه مشخص شد که بیشترین نمره آگاهی (۱۱،۹) از مبنای (۲۰) مربوطه به دانشجویان پزشکی است که در ترم ۱۴ تحصیل می کنند. یعنی در ترم هایی که به کارورزی مشغول هستند. در این پژوهش جهت تعیین ارتباط بین متغیرهای مختلف از آزمون آماری ANOVA استفاده شد. نتیجه آزمون نشان داد که اختلاف معنی دار آماری بین جنس زن و مرد و میزان آگاهی وجود دارد ($P < 0,05$). همچنین بین متغیر گذراندن و نگذراندن واحد احکام پزشکی و میزان آگاهی نیز اختلاف معنی دار بود ($P < 0,05$). اما بین متغیر رشته های تحصیلی و میزان آگاهی اختلاف معنی داری وجود نداشت ($P > 0,05$).

نتیجه گیری: آگاهی دانشجویان مقاطع مختلف دانشگاه علوم پزشکی ارتش از احکام پزشکی در سطح ضعیف قرار دارد؛ لذا پیشنهاد می شود که در کنار آموزش علمی و عملی به دانشجویان مقاطع مختلف علوم پزشکی، آموزش احکام پزشکی مورد توجه قرار گیرد و این واحد در ترم های آخر به دانشجویان داده شود.

واژه های کلیدی: آگاهی، احکام پزشکی، دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی ارتش، نگرش.

A-10-57-5

۱ «عبدالله الذی یتوفیکم»؛ بررسی تجربیات بالینی دانشجویان در مراقبت از بیمار در حال موت با توجه به اعتقادات قرآنی مبنی بر حیات بعد از مرگ

مریم فغانی*، دکتر اکرم ثناگو، دکتر لیلا جویباری

* دانشجوی کمیته تحقیقات دانشجویی - گرگان دانشگاه علوم پزشکی
dr_mike21@yahoo.com

مقدمه: قرآن به طور مشخص به ما می گوید حیات پس از مرگ وجود دارد و کل جهان دارای هدف مشخصی است. قرآن در این مورد کلمه «توفی» را به کار برده و مرگ را «توفی» خوانده است. «عبدالله الذی یتوفیکم، سوره یونس. ۱۰۴». توفی و استیفاء هر دو از یک ماده اند (وفا). هرگاه کسی چیزی را به کمال و تمام و بدون کم و کسر دریافت

A-10-273-3

Euthanasia؛ پدیده خطرناک مرگ راحت در اخلاق پزشکی

غلامرضا عطایی، محبوبه خادم ابوالفضلی*

* دانشجو دانشگاه علوم پزشکی بابل - بابل

mahboubeh.khadem@yahoo.com

مقدمه: در حال حاضر یکی از پدیده های خطرناک و مغایر با اخلاق پزشکی اتانازی یا مرگ راحت است. این نوع مرگ به طور عمدی با تجویز مستقیم دارو و یا روشهای دیگری از قتل که ناشی از ترحم بوده، صورت می گیرد. در این رابطه انجمن پزشکی جهان اعلام داشته که قتل از روی ترحم برای خاتمه زندگی بیمار حتی اگر به خواست خود

A-10-788-1

بررسی شادکامی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز با استفاده از تست شادکامی آکسفورد

سمیه دلاوری^{*}، سولماز زارع، شکوفه نیک سرشت، الهه محمدی، سجاد دلاوری، فاطمه زحمتکش

* دانشجوی کارشناسی ارشد آموزش پزشکی مرکز مطالعات و توسعه دانشگاه علوم پزشکی شیراز - شیراز آخیابان نشاط، سالن‌های سینا و صدرا، طبقه سوم، مرکز مطالعات و توسعه دانشگاه علوم پزشکی شیراز

delavariso@gmail.com

مقدمه: در گذشته روانشناسی بیشتر بر هیجانات منفی مثل افسردگی و اضطراب تمرکز داشت اما در چند دهه اخیر توجه محققان بیشتر بر هیجانات مثبت از قبیل شادکامی و رضایت از زندگی تمرکز یافته است. شادکامی، نوعی ارزشیابی است که فرد از خود و زندگی‌اش به عمل می‌آورد و مواردی از قبیل رضایت از زندگی، هیجان و خلق مثبت، فقدان افسردگی و اضطراب را شامل می‌شود و جنبه‌های مختلف آن نیز به شکل شناخت‌ها و عواطف است. هدف این مطالعه بررسی میزان شادکامی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز و عوامل مرتبط با آن می‌باشد. **روش کار:** این بررسی مقطعی بر ۶۷۰ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز با استفاده از تست شادکامی آکسفورد و پرسشنامه محقق ساخته حاوی مشخصات دموگرافیک و فعالیت‌های اجتماعی صورت گرفت. تست شادکامی آکسفورد حاوی ۲۹ ماده ۴ گزینه‌ای است که گزینه‌های هر ماده از ۰ تا ۳ نمره گذاری می‌شود. جمع نمرات از ۰ تا ۸۷ متغیر می‌باشد. پس از وارد کردن داده در نرم افزار SPSS، داده‌ها با استفاده از تی مستقل، آنوای یک طرفه و آمار توصیفی تجزیه و تحلیل گردید.

یافته‌ها: در این مطالعه ۷۷/۵٪ افراد دختر و ۲۲/۵٪ افراد پسر بودند. ۶۸/۳٪ افراد در خوابگاه ساکن بودند. میانگین نشاط در دانشجویان ۱۴/۶۳ ± ۳۹/۷۶ بوده است. بین وضعیت تأهل، امیدواری به آینده شغلی، رضایت از رشته تحصیلی، شرکت در مراسم مذهبی، شرکت در فعالیت‌های فوق برنامه دانشگاه و اهمیت به ورزش در برنامه هفتگی با شادکامی رابطه معنی داری وجود داشت. بین رشته تحصیلی، مقطع تحصیلی، معدل، میزان درآمد خانواده، محل زندگی و جنسیت با شادکامی رابطه معنی داری وجود نداشت. ۲۲/۵٪ افراد به آینده کاملاً امیدوار بودند، ۱۹/۲٪ افراد زندگی را کاملاً معنا دار و با هدف تلقی می‌کردند.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج بدست آمده می‌توان با فراهم آوردن زمینه برای شرکت دانشجویان در فعالیت‌های مذهبی، فعالیت‌های فوق برنامه دانشگاه و فعالیت‌های ورزشی می‌توان میزان نشاط و رضایت از زندگی را در دانشجویان افزایش داد.

واژه‌های کلیدی: تست شادکامی آکسفورد، شادکامی، دانشجویان.

کند. در چهارده آیه از آیات قرآن کریم این تعبیر در مورد مرگ آمده است و چنین استنباط می‌شود که مرگ از نظر قرآن تحویل گرفتن است. یعنی انسان در حین مرگ، به تمام شخصیت و واقعیتش در تحویل مأموران الهی قرار می‌گیرد و آنان انسان را دریافت می‌کنند. هدف از این مطالعه بررسی باورهای دانشجویان در باره حیات بعد از مرگ و نحوه مراقبت از بیماران در حال فوت بوده است.

روش کار: در این پژوهش کیفی با ۳۰ دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی گلستان (۱۳۸۹) با روش نمونه‌گیری مبتنی بر هدف که تجربه مراقبت از بیمار بدحال را داشتند، مصاحبه‌های نیمه ساختار به عمل آمد. از دانشجویان خواسته شد تا تجربیات بالینی خود را در خصوص مراقبت از بیمار در حال فوت با توجه به اعتقاد به حیات بعد از مرگ بازگو نمایند. کلیه مصاحبه‌ها ضبط، خط به خط دست‌نویس و سپس مطابق روش «آنالیز محتوا» مورد بررسی قرار گرفت. **یافته‌ها:** مضامین استخراج شده شامل «ارزش زنده ماندن»، «ایجاد فضای معنوی برای خارج شدن روح از بدن»، «کمک داشتن در آخرت»، «جوابگو بودن در آن دنیا»، «سفر راحت» و «دعای خیر بیمار» بوده است. اعتقادات مذهبی دانشجویان عاملی برای ارائه مراقبتی توأم با معنویت، و رعایتشان و وقار انسانی بیماران بوده است آن گونه که یکی از دانشجویان اظهار داشت «در بخش انکولوژی با اینکه می‌دانستم مریض چند روزه دیگه می‌میرد، امید به او می‌دادم، در آن لحظه نگاه من طوری بود که چهره‌ام یادش باشد و در آن دنیا به من کمک کند». هر یک از مضامین در اصل مقاله به تفصیل تبیین می‌شود.

نتیجه گیری: باورهای دینی در خصوص حیات بعد از مرگ و امتزاج آن با تجربیات بالینی دانشجویان حاکی از دو مضمون برجسته «ذخیره ثواب برای خود در آخرت» و «آرامش بیمار و خانواده» بوده است. تجربیات دانشجویان حاکی از اهمیت فوق‌العاده برای لحظات باقیمانده از عمر خاکی بیمار و آرامش روح در زمان جدا شدن از بدن بوده است.

واژه‌های کلیدی: قرآن پژوهی، حیات بعد از مرگ، دانشجوی علوم پزشکی، تجربیات بالینی.

A-10-518-1

ارزیابی کمیت و کیفیت آموزش اخلاق پزشکی در دانشکده دندان پزشکی قزوین از دیدگاه دانشجویان در سال ۹۰

زینب شالی*، مریم فتاحی

* دانشجوی دندان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین - قزوین،
بلوار باهنر، دانشگاه علوم پزشکی، دانشکده دندان پزشکی

zeinabshalli@yahoo.com

مقدمه: هدف از آموزش اخلاق حرفه ای، توانمند ساختن گروه پزشکی در شناسایی و حل موقعیت‌های دشوار با شیوه های معقول و مدیریتی است. این در حالی ست که ارائه روش‌های درمانی نوین دغدغه های فراوانی را نسبت به مسائل اخلاقی در دندان پزشکی به وجود آورده است که غالباً از عدم آموزش کافی در این زمینه نشأت می‌گیرد. مطالعات نشان می‌دهند که لازم است آموزش اخلاق حرفه ای، کاربردی تر و متناسب با شرایط و نیازهای رشته دندان پزشکی برای دانشجویان این رشته ارائه شود. هدف از این مطالعه ارزیابی کمیت و کیفیت آموزش اخلاق پزشکی در دانشکده دندان پزشکی قزوین از دیدگاه دانشجویان می‌باشد.

روش کار: این مطالعه به شیوه توصیفی مقطعی انجام شد. جامعه مورد مطالعه دانشجویان دندان پزشکی سال ۴ تا ۶ بودند که به شیوه نمونه گیری تصادفی وارد مطالعه شدند. ابزار مورد استفاده ۶۰ پرسشنامه آزمونگر ساخته حاوی ۱۵ سؤال در رابطه با کمیت و کیفیت آموزش درس اخلاق پزشکی در دانشکده دندان پزشکی قزوین بود. روایی پرسشنامه به شیوه تایید روایی محتوا توسط مشاوره با صاحب نظران و پایایی آن با روش آلفای کرونباخ بدست آمد. پس از جمع آوری اطلاعات آنالیز داده‌ها در نرم افزار SPSS انجام شد.

یافته‌ها: محدوده سنی آزمودنی‌ها، ۲۰ تا ۳۴ سال و بیشترین تعداد ۲۳ ساله‌ها (۴۵ درصد) و ۷۱،۷ درصد زن و ۲۸،۳ درصد مرد بودند. به طور کلی ۵۸،۴ درصد از شرکت کنندگان، آموزش درس اخلاق پزشکی در دانشکده دندان پزشکی قزوین را ضعیف ارزیابی کردند که در این میان ۴۱ درصد نبود رفرنس‌های اختصاصی، ۳۲،۶ درصد فقدان ارائه آموزش عملی، ۱۶،۲ درصد مناسب نبودن سرفصل‌های آموزشی و ۱۰،۲ درصد نبود اساتید مجرب را به عنوان مهم‌ترین علت ضعف آموزشی می‌دانستند. در مجموع ۷۱،۴ درصد از دانشجویان ارائه یک واحد درسی را کافی ندانسته و ۶۶،۷ درصد از آن‌ها خواستار گنجانیدن آموزش عملی در این واحد درسی بودند. همچنین ۶۹ درصد از دانشجویان ارزیابی عملی این درس را به ارزیابی کتبی ترجیح می‌دادند. رابطه سن و جنس در این مطالعه معنادار نبود. (P=0.2).

نتیجه گیری: از آنجا که دوره دانشجویی بهترین زمان برای یادگیری اصول و شیوه به کار بردن اخلاق حرفه ای می‌باشد، نتایج

این مطالعه نشان می‌دهد، ایجاد تحولات در شیوه آموزش و ارزیابی اخلاق پزشکی جهت کاربردی تر شدن آن در دانشکده دندان پزشکی قزوین ضروری به نظر می‌رسد.

واژه‌های کلیدی: آموزش، اخلاق پزشکی، دانشجوی دندان پزشکی.

A-10-904-1

تبیین نشاط معنوی در دانشجویان علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۹۰

مهین نوملی*، دکتر اکرم ثناگو، دکتر لیلا جویباری

* دانشجو دانشگاه علوم پزشکی گلستان -

mahin.nomali@yahoo.com

مقدمه: انسان موجودی چند بعدی است و شرط لازم برای بهتر زیستن، توجه به این ابعاد می‌باشد. معنویت در حوزه‌ی بعد روحی انسان قرار می‌گیرد و حالتی است که انسان احساس معنوی بودن و تقرب به معبود می‌کند. زمانی که تقرب به معبود، هدف متعالی انسانی، حاصل شود، انسان احساس نشاط و لذت از زندگی می‌کند و هر فردی نشاط معنوی خود را در فعالیتی خاص جستجو می‌کند. هدف از این مطالعه تبیین نشاط معنوی از دیدگاه دانشجویان علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۹۰ بوده است.

روش کار: در این مطالعه با رویکرد کیفی با ۵۰ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۹۰ مصاحبه های نیمه ساختار به عمل آمد. شرکت کنندگان بر اساس نمونه گیری مبتنی بر هدف و با حداکثر تنوع وارد مطالعه شدند. برای جمع آوری داده‌ها از مصاحبه های انفرادی نیمه ساختار تا رسیدن به اشباع داده‌ها استفاده شد. از همه شرکت کنندگان حداقل دو سؤال باز شد «وقتی می‌گویم نشاط معنوی چه چیزی در ذهن شما تداعی می‌گردد؟ آیا موقعیت و شرایطی را در دانشگاه به خاطر دارید که احساس نشاط معنوی کرده‌اید؟» مصاحبه‌ها خط به خط دست نویس و مطابق رویکرد «تحلیل محتوای» آنالیز شدند. از شرکت کنندگان، رضایت نامه شفاهی برای شرکت در مطالعه و ضبط صدا اخذ گردید.

یافته‌ها: دانشجویان در این مطالعه در هر موقعیتی که در دانشگاه موفق شده بودند رابطه قلبی با خدا برقرار نمایند، احساس نشاط معنوی داشتند. نشاط معنوی از دیدگاه دانشجویان به معنی رابطه قلبی با معبود خود داشتن و تقرب به خدا بوده است. آن‌ها نشاط

پزشکی (۱۲۳ نفر) انجام گرفت. تجزیه و تحلیل اطلاعات با استفاده از نرم افزار SPSS16 و با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی انجام پذیرفت.

نتایج: ۷۴٪ افراد نمونه دانشجوی و ۲۶٪ استاد بودند. میانگین کلی نگرش نسبت به کسب رضایت از بیمار اساتید $37/05 \pm 36/06$ و در دانشجویان $37/12 \pm 6/57$ بود. بین میانگین کلی نگرش نسبت به کسب رضایت از بیمار در دو گروه اساتید و دانشجویان تفاوت معناداری وجود نداشت ($p < 0/05$).

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه نشان میدهد که نگرش هر دو گروه اساتید و دانشجویان نسبت به کسب رضایت از بیمار برای مشارکت وی در آموزش تقریباً در حد مطلوب می باشد و باید مسئولان دانشگاه نسبت به برنامه ریزی و اقدام در جهت آموزش و تغییر این نگرش اقدام کنند تا با آموزش این مفاهیم و الگو شدن اساتید برای دانشجویان از آموزش اخلاق حرفه ای اطمینان بیشتری کسب شود.

واژه‌های کلیدی: آموزش بالینی، اعضای هیات علمی، رضایت بیمار، دانشجویان پزشکی.

معنوی را واقعی و پایدار می‌دانستند. احساس وجد و داشتن آرامش را بر گرفته شده از نشاط معنوی می‌دانستند. عواملی از قبیل مشارکت در فعالیت‌های مذهبی شامل نماز جماعت، برگزاری اعیاد و مراسم مذهبی، شرکت در تشکل‌های دانشجویی را از عوامل تأثیر گذار بر نشاط معنوی می‌دانستند.

نتیجه گیری: نشاط معنوی، شادی، نشاط و لذتی واقعی و پایدار است و زمانی حاصل می‌شود که انسان احساس تقرب به معبود می‌کند و از او یاری می‌جوید. نشاط حاصل از معنویت، گره خورده به دین است و هر فردی به تناسب باورها و اعتقاداتی که دارد، برای دستیابی به آن در مراسم‌ها و فعالیت‌های مختلفی مشارکت می‌کند. بنابراین با توجه به فرهنگ غالب مذهبی در جامعه‌ی ایرانی و با توجه به این که بیشتر وقت دانشجویان به حضور در دانشگاه‌ها اختصاص می‌یابد، توجه به بعد معنوی دانشجویان حائز اهمیت می باشد، از طرفی با توجه به این که انسان‌ها منحصر به فرد اند و باور‌ها و اعتقادات مختلفی دارند و راه حصول نشاط معنوی هر یک از دانشجویان متفاوت است، بهتر است نیازهای معنوی دانشجویان از طریق نظرسنجی‌شناسایی شود.

واژه‌های کلیدی: نشاط معنوی، دانشجوی، علوم پزشکی.

A-10-1000-3

بررسی دیدگاه دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی یزد در خصوص رعایت اخلاق حرفه ای اساتید

محمد ممیزی^{*}، مهدیه ممیزی، محمدرضا امینی پور، مسعود میرزایی

* دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی یزد

momayezi_m@yahoo.com

مقدمه: اساتید نقش موثری در دستیابی به اهداف آموزشی دارند و بیشترین منفعت حاصل از ارتقاء یک استاد متوجه دانشجویان است. یکی از جنبه‌های موثر در ارزشیابی استاد رعایت اخلاق حرفه ای او است و دانستن دیدگاه دانشجویان در این باره می‌تواند راهگشا باشد. هدف این پژوهش بررسی دیدگاه دانشجویان پزشکی در خصوص رعایت اخلاق حرفه ای اساتید می‌باشد.

روش کار: این پژوهش از نوع توصیفی مقطعی است که بر روی دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی یزد (۸۴ نفر) انجام گرفت. به منظور جمع آوری داده‌ها از پرسشنامه محقق ساخته که روایی و پایایی آن سنجیده شده بود، استفاده شد. پس از نمره گذاری پرسشنامه‌ها، برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار SPSS استفاده گردید.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که از دیدگاه دانشجویان بازخورد دادن به

A-10-997-1

مقایسه نگرش اعضای هیات علمی و دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در ارتباط با کسب رضایت بیمار برای مشارکت در آموزش بالینی

امید پیرحاجی^{*}، اطهر امید، امیر ورد، زهرا جوهری

* دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

omid.pirhaji@yahoo.com

مقدمه: اساتید در هنگام تدریس بالینی با کسب رضایت بیمار برای مشارکت در فرایند آموزش علاوه بر آنکه اعتماد وی را جلب و همکاری او را افزایش می‌دهند به روش الگویی اخلاق حرفه ای را به دانشجویان آموزش می‌دهند. این مطالعه با هدف مقایسه نگرش اعضای هیات علمی و دانشجویان پزشکی در ارتباط با کسب رضایت بیمار برای مشارکت در آموزش انجام پذیرفت.

روش کار: این مطالعه از نوع توصیفی مقطعی که در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در سال ۱۳۹۰ با استفاده از ابزار محقق ساخته که حاوی ۱۲ سوال با مقیاس رتبه بندی لیکرت پنج گزینه ای بود، انجام پذیرفت. نمونه گیری تصادفی از بین اساتید بالینی و دانشجویان

با در نظر گرفتن قانون، دین و احکام آن در کنار اخلاقیات و با آموزش استدلالهای اخلاقی به دانشجویان علوم پزشکی در تصمیم گیری برای مواجهه با سقط کمک کنیم.

واژه‌های کلیدی: سقط، فلسفه اخلاق، قانون، ایران، تصمیم گیری بالینی.

A-10-57-16

تبیین نشاط معنوی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۹۰

مهین نوملی^{*}، دکتر اکرم ثناگو، دکتر لیلا جویباری

* دانشجو کمیته تحقیقات دانشجویی - گرگان دانشگاه علوم پزشکی

Mahin.nomali@yahoo.com

مقدمه: انسان موجودی چند بعدی است و شرط لازم برای بهتر زیستن، توجه به این ابعاد می باشد. معنویت در حوزه ی بعد روحی انسان قرار می گیرد و حالتی است که انسان احساس معنوی بودن و تقرب به معبود می کند. زمانی که تقرب به معبود، هدف متعالی انسانی، حاصل شود، انسان احساس نشاط و لذت از زندگی می کند و هر فردی نشاط معنوی خود را در فعالیتی خاص جستجو می کند. هدف از این مطالعه تبیین نشاط معنوی از دیدگاه دانشجویان علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۹۰ بوده است.

روش کار: در این مطالعه با رویکرد کیفی با ۵۰ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۹۰ مصاحبه های نیمه ساختار به عمل آمد. شرکت کنندگان بر اساس نمونه گیری مبتنی بر هدف و با حداکثر تنوع وارد مطالعه شدند. برای جمع آوری داده ها از مصاحبه های انفرادی نیمه ساختار تا رسیدن به اشباع داده ها استفاده شد. از همه شرکت کنندگان حداقل دو سوال باز شد «وقتی می گویم نشاط معنوی چه چیزی در ذهن شما تداعی می گردد؟ آیا موقعیت و شرایطی را در دانشگاه به خاطر دارید که احساس نشاط معنوی کرده اید؟» مصاحبه ها خط به خط دست نویس و مطابق رویکرد «تحلیل محتوای» آنالیز شدند. از شرکت کنندگان، رضایت نامه شفاهی برای شرکت در مطالعه و ضبط صدا اخذ گردید.

یافته ها: دانشجویان در این مطالعه در هر موقعیتی که در دانشگاه موفق شده بودند رابطه قلبی با خدا برقرار نمایند، احساس نشاط معنوی داشتند. نشاط معنوی از دیدگاه دانشجویان به معنی رابطه قلبی با معبود خود داشتن و تقرب به خدا بوده است. آنها نشاط معنوی را واقعی و پایدار می دانستند. احساس وجد و داشتن آرامش را بر

دانشجو، رعایت سرفصل‌هایی که بایستی در هر ترم تدریس شود و رعایت قوانین آموزشی بیشترین درصد را به خود اختصاص داد. از دیدگاه افراد مورد بررسی استفاده از روش‌های جدید تدریس، استفاده از وسایل کمک آموزشی و همکاری با دانشجو در امر پژوهش کمترین درصد را به خود اختصاص داده بودند. از نظر آن‌ها داشتن ظاهری آراسته، به روز بودن جزوه‌ها و اسلاید‌های آموزشی نیز اثری در اخلاق حرفه ای یک استاد نداشت.

نتیجه گیری: بر طبق نتایج تحقیق عواملی که در حیطه های مدیریتی و ارتباطی قرار داشتند بیشترین معیارها را در خود جای داده بودند و از نظر دانشجویان امور کلی مهم‌تر از موارد روزمره و جزئی بودند و بهتر است دوره‌هایی در خصوص آموزش مهارت‌های ارتباطی و قوانین آموزشی برای اساتید به عنوان دوره های بازآموزی برقرار گردد.

واژه‌های کلیدی: اخلاق حرفه ای، دانشجو، استاد، دانشگاه.

A-10-521-4

استدلال اخلاقی برای موضوع بحث برانگیز سقط در آموزش پزشکی

مهسا شکور^{*}، دکتر علیرضا یوسفی، لیلا بذرافکن، مریم شهابی، زهرا جوهری

* دانشجو دکترا دانشگاه علوم پزشکی اصفهان - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

مقدمه: سقط جنین یکی از مباحث بحث برانگیزی است که در تمام متون فلسفه طب و اخلاق پزشکی از آن به عنوان نمونه ای از معضلات فلسفی و اخلاق پزشکی یاد شده است. همه دانشجویان و فارغ التحصیلان علوم پزشکی همچون دیگر انسانها در تصمیم گیری های خود ممکن است تحت تاثیر شرایط مختلف و یا وجدان خود در مورد مسائلی که در همه موارد نسخه واحدی برای آنها نمی توان پیچید، قرار گیرند. مسئله سقط در آموزش پزشکی را بجز از منظر درمانی از جنبه های بسیاری می توان مورد بررسی قرار داد که از آن جمله می توان به جنبه های اجتماعی، روانی، قانونی، اخلاقی و شرعی آن اشاره کرد. هدف از این مقاله آشنایی با سقط در اخلاق پزشکی، مسائل مرتبط با آن و بررسی آن در استدلالهای اخلاقی و تبیین موضوع بحث انگیز سقط در آموزش پزشکی می باشد. در این مقاله در مورد سقط در شرع، قانون و اخلاق بحث شده است و ضمن رسیدن به اهمیت آموزش استدلال اخلاقی برای مباحث بحث انگیزی مثل سقط، ادله های اخلاقی مرتبط از دیدگاه های دینی، کانتی، نتیجه گرا، سودمندی نیز گفته شده است و در نهایت به این نتیجه می رسیم که می توانیم

از دیدگاه دانشجویان پزشکی در مورد تاثیر درس اخلاق پزشکی در بهبود حرفه ای گری جویا شویم. **روش کار:** این مطالعه از نوع توصیفی تحلیلی است که با استفاده از روش نمونه گیری مبتنی بر هدف از ۴۷ دانشجوی مقطع بالینی با استفاده از پرسشنامه ای محقق ساخته و روا و پایا اقدام به جمع آوری اطلاعات نمودند. روایی پرسشنامه با بررسی و مطالعه متون و استفاده از نظر صاحب نظران و کارشناسان انجام گرفت و پایایی آن با استفاده از یک مطالعه *pilot* بر روی ۱۵ دانشجو و با استفاده از آزمون مجدد و تعیین آلفا کرونباخ تعیین می گردد. این پرسشنامه از ۲ بخش شامل ۵ سوال دموگرافیک و ۱۶ سوال در زمینه درس اخلاق پزشکی و ارتباط آن با حرفه ای گری بود. این پرسشنامه بر اساس مقیاس لیکرت درجه بندی شده که از بسیار زیاد تا بسیار کم، از امتیاز ۵ تا ۱ تنظیم شد. پس از جمع آوری داده ها اطلاعات با استفاده از نرم افزار *spss 11.5* تجزیه و تحلیل شد. از محدودیت های این مطالعه عدم همکاری دانشجویان در تکمیل پرسشنامه و عدم دسترسی آسان به دانشجویان بود.

یافته ها: یافته ها نشان داد که بین دیدگاه دانشجویان دختر و پسر نسبت به تاثیر درس اخلاق پزشکی در بهبود حرفه ای گری با استفاده از آزمون *T-test* مستقل تفاوت معنا داری موجود است. ($pvalue = 0/05$) به طوری که دانشجویان دختر دیدگاه مثبت تری نسبت به تاثیر درس اخلاق پزشکی در بهبود حرفه ای گری داشتند. نظر دانشجویان در پاسخ به این سوال که آیا درس اخلاق پزشکی در بهبود حرفه ای گری نقش دارد، بدین گونه بود که ۶۰٪ افراد گزینه متوسط و زیاد را انتخاب کرده بودند و نظری مثبت داشتند. ۶۶،۷٪ دانشجویان در مورد مناسب بودن نحوه ارائه درس اخلاق پزشکی گزینه های بسیار کم و کم را انتخاب کرده بودند. طبق نتایج ۶۷،۷٪ دانشجویان معتقدند که در مواجهه با بیماران مطالب آموخته شده درس اخلاق پزشکی را در تصمیم گیری های خود مد نظر قرار می دهند.

نتیجه گیری: یافته ها نشان می دهد که دانشجویان پزشکی بر اهمیت درس آموختن درس اخلاق پزشکی واقفند، اما معتقدند که این درس باید با شیوه مناسب تری تدریس شود. در مجموع طبق نظر ۷۱،۴٪ از دانشجویان ارائه درس اخلاق پزشکی در نقش گیری مفهوم حرفه ای گری در دانشجویان پزشکی تاثیر دارد.

واژه ای کلیدی: اخلاق پزشکی، اخلاق حرفه ای، دانشجویان پزشکی.

گرفته شده از نشاط معنوی می دانستند. عواملی از قبیل مشارکت در فعالیت های مذهبی شامل نماز جماعت، برگزاری اعیاد و مراسم مذهبی، شرکت در تشکلهای دانشجویی را از عوامل تاثیر گذار بر نشاط معنوی می دانستند.

نتیجه گیری: نشاط معنوی، نشاط واقعی و پایداری است و زمانی حاصل می شود که انسان احساس تقرب به معبود کند. نشاط حاصل از معنویت، گره خورده به دین است و هر فردی به تناسب باورها و اعتقاداتی که دارد، برای دستیابی به آن در مراسم ها و فعالیت های مختلفی مشارکت می کند. بنابراین با توجه به فرهنگ غالب مذهبی در جامعه ی ایرانی و با توجه به این که بیشتر وقت دانشجویان به حضور در دانشگاه ها اختصاص می یابد، توجه به بعد معنوی دانشجویان حائز اهمیت می باشد، از طرفی با توجه به این که انسان ها منحصر به فرد اند و باور ها و اعتقادات مختلفی دارند و راه حصول نشاط معنوی هر یک از دانشجویان متفاوت است، بهتر است نیاز های معنوی دانشجویان از طریق نظر سنجی شناسایی شود.

واژه های کلیدی: نشاط معنوی، دانشجویان، علوم پزشکی.

A-10-1030-1

بررسی دیدگاه دانشجویان در مورد حرفه ای گری و تاثیر درس اخلاق در کسب آن

مهرونوش مع الحق*، صدیقه نجفی پور

* دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جهرم

nooshinfard@gmail.com

مقدمه: در تربیت نیروی پزشکی، علاوه بر دانش و مهارتی که برای پرداختن به این حرفه ضروری است، باید به توسعه و تقویت ارزش ها، نگرش ها، هنجارهای اخلاقی، مهارت های اجتماعی و بقیه ویژگی هایی که شکل دهنده رفتارهای انسانی یک پزشک یا همان مهارت های حرفه ای - گری است، توجه شود حرفه ای گری برخوردار از نگرش و رفتارهایی است که در برگزیده ویژگی های از خودگذشتگی، امانتداری، محبت، داشتن ارتباط مناسب، احترام، مسؤولیت پذیری، تعالی و رهبری می باشد. در کشور ما، مطالعه ای پیرامون رفتارهای حرفه ای گری و نحوه یادگیری آن در دانشجویان پزشکی انجام نشده است. همچنین در برنامه درسی پزشکی، درسی تحت عنوان حرفه ای گری وجود ندارد و تنها برخی مفاهیم حرفه ای گری در دروسی مانند اخلاق پزشکی آموزش داده می شود. از این رو بر آن شدیم تا

A-10-1146-1

بررسی دیدگاه دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی شیراز نسبت به وضعیت رعایت اخلاق حرفه ای اساتید

نادر آقاخانی *

* دانشجوی دکتری تخصصی مرکز توسعه آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز

naderaghakhani2000@gmail.com

مقدمه: امروزه بر صلاحیت های فنی پرستاری تاکید فراوان می شود، اما موضوع داشتن صلاحیت اخلاقی و از آن مهم تر رعایت اخلاق حرفه ای در مراقبت یا آموزش مراقبت به طور شایسته مورد توجه قرار نگرفته است. دانشجویان به دلیل حضور مستقیم در موقعیت آموزشی ارتباط نزدیکی با اساتید دارند و دیدگاه آنها به ویژگی های یک استاد مطلوب بر اساس شخصیت و خصائص و توانمندیهای او می تواند تأثیر زیادی در فرآیند یادگیری آنان داشته باشد. به همین دلیل اکثر مراکز آموزشی برای ارتقای برنامه های آموزشی خود، از نظرات دانشجویان در مورد برنامه های درسی و نحوه اجرای آنها استفاده می کنند. این مطالعه به منظور شناسایی رعایت اخلاق حرفه ای اساتید از دیدگاه دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی شیراز، انجام شده است.

روش کار: این پژوهش از نوع مقطعی، توصیفی و کاربردی بر روی ۱۴۷ نفر از دانشجویان پرستاری دانشکده پرستاری دانشگاه علوم پزشکی شیراز از ترم دوم به بالا با استفاده از پرسشنامه انجام گرفت.

یافته ها: بیشترین مواردی که رعایت آن ها از دیدگاه دانشجویان توسط اساتید در اولویت قرار می گرفت به ترتیب شامل: آموزش صحیح تئوری، آموزش صحیح بالینی و انتقادپذیری بودند. در این مطالعه، دانشجویان حیطه های تحمل افکار دیگران، انتقادپذیری و شناخت استعدادها و توانایی ها در اساتید را نسبت به موارد دیگر در سطح پایین تری گزارش کردند. میزان معدل و سال تحصیلی دانشجویان مورد بررسی ارتباط معنی داری با دیدگاه آنان نداشت ($p=0.05$).

نتیجه گیری: این بررسی نشان می دهد که در بهبود اخلاق حرفه ای دانشجویان پرستاری، اساتید نقش اساسی را دارا هستند و دانشجویان نیز به خاطر الگو گیری، نسبت به رفتار آنان بسیار حساس هستند. بررسی بیشتر در گروه های مختلف می توان کاربردهای عملی برای بخش های آموزش، مدیریت و محیط های بالینی بدست آورد و از این راه اخلاقی حرفه ای اساتید را بهبود بخشد.

واژه های کلیدی: اخلاق حرفه ای، اساتید، پرستاری، شیراز.

A-10-1120-1

ضرورت رعایت حقوق حیوانات آزمایشگاهی و آسایش آن ها در پژوهش های علوم پزشکی و تاثیر آن بر نتایج تحقیقات

سیده مانده موسوی داودی *

* دانشجوی دکتری عمومی دامپزشکی دانشگاه شیراز، دانشکده دامپزشکی دانشگاه شیراز

ma.moda100@gmail.com

مقدمه: پژوهش بر روی حیوانات آزمایشگاهی به عنوان مدل جایگزین گونه های حیوانی دیگر، انسان و یا به عنوان نمونه آزمایشگاهی از همان گونه نقش بسیار مهمی در پیشرفت های علمی اخیر در رشته های مختلف داشته است. استفاده از حیوانات در تحقیقات و پژوهش های علمی و پزشکی، موضوع گفت و گوهای بحث برانگیز زیادی بوده است. این موضوع بسیاری از کشورها را بر آن داشت تا شروع به تصویب و تدوین قوانینی در حوزه آسایش حیوانات و استفاده از آن ها در پژوهش ها در یک چارچوب علمی و اخلاقی نمایند. هدف: در این مطالعه، تاریخچه ظهور آیین نامه ها و قوانین تحقیق بر روی حیوانات، اهداف، پیامدها و اصول اخلاقی نگهداری از آن ها، ماتریس های آسایش، اصول پنج گانه آزادی، روش های جایگزینی و بهینه سازی تکنیک های آزمایشگاهی جهت کاهش حیوانات مورد استفاده در تحقیقات علمی و تاثیر آن بر نتایج تحقیقات مورد بررسی قرار گرفت.

روش کار: مطالعه ای مروری با استفاده از منابع کتابخانه ای و مقالات گردآوری شده می باشد.

یافته ها: رعایت ضوابط و استانداردهای اخلاقی جهت کار بر روی حیوانات، نه تنها از نظر علمی به منظور جلوگیری از مخدوش شدن نتایج تحقیقات ضروری است، بلکه از جنبه بهداشتی نیز به منظور جلوگیری از انتقال بیماری های مشترک حائز اهمیت است. از سوی دیگر با انجام چنین اقداماتی در جهت تامین آسایش حیوانات در پژوهش ها، اهداف گروه های حامی حیوانات نیز تامین خواهد شد.

نتیجه گیری: از آن جا که علیرغم تکوین روش های جدید، نیاز به استفاده از حیوانات در بسیاری از فعالیتهای پژوهشی و تحقیقاتی علوم پزشکی، ضرورت پیدا می کند. بنابراین لازم است که تدابیر لازم جهت ایجاد شرایط مطلوب جهت آسایش این حیوانات در تحقیقات فراهم گردد. البته نقش آموزش را نیز نمی توان نادیده گرفت و در این راستا نیاز به تاسیس و بکارگیری مراکزی جهت آموزش افراد در خصوص کار با حیوانات و صدور گواهینامه های مخصوص طبق استانداردهای جهانی ضروری و حائز اهمیت می باشد.

واژه های کلیدی: پژوهش های علوم پزشکی، حیوانات آزمایشگاهی، اصول اخلاقی، آسایش.

A-10-967-2

ویژگی های اخلاقی در شخصیت علمی زکریای رازی و آثار آن
بر حرف پزشکی

فاطمه دهقانی*، سمیه کمالی برازجانی

* دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

fatemehdehghani.email@yahoo.com

مقدمه: ابوبکر محمد بن زکریای رازی در بسیاری از علوم مرتبط با پزشکی چون طبابت، فارماکولوژی، اپیدمیولوژی، آموزش پزشکی و دیگر مقوله های غیر مرتبط همچون موسیقی، فلسفه و ... تبحر داشته است و تأثیری که او بر پزشکی گذاشته است را تنها با حکیم بوعلی سینا برابر دانسته اند. قرار گرفتن این توانایی ها در کنار هم طیفی از تأثیراتی را نمایان میکند که او بر بخش گسترده ای از علوم پزشکی نهاده و به این ترتیب منش و اصول اخلاقی وی را شایان توجه بسیار میسازد.

روش کار: این مطالعه مروری با استفاده از مطالعات کتابخانه ای و رجوع به مقالات معتبر موجود و در دسترس و نیز موتورهای جستجو و پایگاه های معتبر علمی موجود در شبکه به انجام رسیده است.

یافته ها: رازی در بخشی از عمر خویش ریاست بیمارستانهای ری و بغداد را عهده دار بوده و از این طریق بر بهبود رسیدگی به بیماران و حتی تامین هزینه ی معاش بی بضاعتان پس از ترخیص نظارت میکرده است. همچنین تفقد و مهربانی به ویژه نسبت به فقرا و بیماران از ویژگیهایی است که ابن الندیم در کتاب الفهرست خود به آن اشاره کرده است. پابندی که رازی در ثبت مشاهدات بالینی روزانه بیمارانش در پایان روز کاری خود داشته میزان یادداشتهای سالیانه او را به بیش از ۲۰۰۰۰ صفحه میرساند که نشانگر اوج همت وی در انجام وظایف است. نگارش کتابی به نام «من لا یحضره طبیب» یا طب الفقرا برای مردمانی که دسترسی به پزشک نداشته اند و نیز توصیه های اخلاقی که در رساله ی «طب الروحانی» برای پزشکان از خود برجای گذاشته است از دیگر جلوه های منش اخلاق محور وی در کار است.

نتیجه گیری: این کفایت علمی و پابندی اخلاقی در کنار هم است که از رازی الگویی مثال زدنی میسازد و توجه به این مهم در آموزش دانشجویان نویدبخش آینده ای روشن خواهد شد.

واژه های کلیدی: ویژگی های اخلاقی، زکریای رازی، پزشکی

A-10-1148-1

بررسی میزان اهمیت اخلاق حرفه ای در زندگی کاری
دانشجویان پزشکی مقطع بالینی دانشگاه علوم پزشکی جهرم

مریم قاسمی*، فرزانه علی پور، فاطمه غلامی

* دانشجوی علوم پزشکی جهرم

maryam.gh1989@yahoo.com

مقدمه: رعایت اخلاق حرفه ای از سوی ارائه دهندگان خدمات سلامت به خصوص پزشکان که حافظ جان انسان ها هستند امری ضروری است. اخلاق جرئی از مسئولیت پذیری و تعهد نسبت به بشریت است که رعایت آن توسط پزشکان بسیار مهم و حساس است. از این رو از پزشکان انتظار می رود استاندارد های اخلاق حرفه ای را به کار ببندند. در جهت بررسی میزان اهمیت اخلاق در زندگی کاری دانشجویان پزشکی مقطع بالینی دانشگاه علوم پزشکی جهرم بر آن شدیم این مطالعه را انجام دهیم.

روش کار: این مطالعه به صورت مقطعی-توصیفی بر روی ۵۶ نفر از دانشجویان و از طریق پرسشنامه ای روا و پایا انجام گردید. پرسشنامه شامل ۹ سوال در رابطه با میزان اخلاق حرفه ای برای دانشجویان بود.

یافته ها: همه اعضای نمونه واحد اخلاق پزشکی را گذرانده بودند و ۶۴٫۲٪ آنان به این درس علاقه داشتند. ۵۰٪ افراد نمونه این درس را در رفتار خویش با بیمار مؤثر دانستند. ۷۱٫۴٪ اهمیت اخلاق را بسیار مهم اعلام کردند و تنها ۲۸٫۵٪ مشغله کاری را عاملی برای فراموشی اخلاق تلقی کردند. ۴۲٫۸٪ سواد و ۲۱٫۴٪ اخلاق را مهمترین ویژگی پزشک برای بیمار اذعان داشتند در حالی که ۲۱٫۴٪ اخلاق و سواد را در کنار هم برای بیمار مهم دانستند. تفاوت معنا داری بین نظرات دختران و پسران وجود نداشت.

نتیجه گیری: اهمیت اخلاق در زندگی کاری دانشجویان بسیار زیاد است اما به علت جذاب نبودن کلاس اخلاق برای دانشجویان رعایت موازین اخلاق زشکی در دوران بالینی مشکل به نظر می رسد که البته مواردی نظیر مشغله کاری در فراموشی اخلاق بی تأثیر نیست. پیشنهاد می شود با اجرای سیستم دانشجوی محور در کلاس در جهت افزایش جذابیت این درس برای کوشش شود تا احتمال رعایت این مهم در زندگی کاری پزشکان بیشتر شود.

واژه های کلیدی: اخلاق حرفه ای، زندگی کاری، دانشجویان بالینی.

A-10-382-4

نیازسنجی آموزشی بهورزان شاغل در یک مرکز بهداشتی
درمانی (تجربه ایی متفاوت)

علی عباسی*، بیتا بیجاری

* دانشجوی کارشناسی ارشد آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی
بیرجند، معاونت بهداشتی

alibassi86@yahoo.com

مقدمه: از اقدامات اساسی در سیستم بهداشتی درمانی تنظیم و اجرای برنامه های آموزشی جامع در کلیه سطوح می باشد. شناسایی نیازهای آموزشی بهورزان به عنوان اولین سطح ارائه دهنده خدمات بهداشتی در مانی و ارائه آموزش متناسب با شرایط و موقعیت هر منطقه از اهمیت ویژه ای بر خوردار می باشد.

روش کار: در این مطالعه نیمه تجربی از کلیه بهورزان، کارکنان بهداشتی درمانی و سرپرست یک مرکز بهداشتی درمانی روستایی خواسته شد که نیازهای آموزشی بهورزان را لیست نمایند. سپس آزمون نیازسنجی در ۱۴ مبحث آموزشی برگزار گردید. با توجه به نتیجه آزمون نیازسنجی، نظرات بهورزان و پرسنل بهداشتی درمانی، شاخصهای بهداشتی منطقه در سالهای قبل، نیازهای آموزشی بهورزان لیست و اولویت بندی شد و برنامه آموزشی یکساله تدوین و اجرا گردید. سپس آزمون نیازسنجی مجدد برگزار شد و نتایج آن با نرم افزار (SPSS15) با آزمون T زوجی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: بهورزان مورد مطالعه ۶۰٪ زن و ۴۰٪ مرد، ۲۰٪ دیپلم و ۸۰٪ زیر دیپلم بودند. ۳۰٪ بالای ۱۵ سال و بقیه زیر ۱۵ سال سابقه کار در خانه بهداشت داشتند. میانگین نمرات آزمون از ۶۶/۱٪ به ۷۱/۳٪ افزایش یافت که از نظر آماری معنی دار بود (P-value=0.02). در دو مبحث مراقبت دوران بارداری و مراقبت کودکان افزایش نمرات معنی دار بود. در بقیه مباحث آموزشی افزایش در نمرات مشاهده شد که معنی دار نبود.

بحث و نتیجه گیری: نتایج این بررسی تأثیر مثبت آموزش بر آگاهی بهورزان را نشان می دهد که ضرورت تنظیم برنامه های آموزشی را بر مبنای استفاده از شاخصهای بهداشتی هر منطقه و بررسی وضعیت موجود، نظر سنجی از آموزش گیرندگان، هماهنگ و همسو بودن نیروهای شاغل در مراکز در تنظیم برنامه های آموزشی را ایجاب می کند.

واژه های کلیدی: نیازسنجی، بهورزان، مرکز بهداشتی درمانی.

الگوهای تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی

A-10-362-2

توانایی سیستم های اطلاعات بیمارستانی کشور جهت استقرار
پزشکی مبتنی بر شواهد

فاطمه رنگرزجادی، علیرضا مروجی، فاطمه ابازری*

* دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی کاشان - کمیته
تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی کاشان، ایران

f.abazari@yahoo.com .

مقدمه: پزشکی مبتنی بر شواهد، استفاده صحیح از بهترین شواهد در تصمیم گیری بالینی برای مراقبت از تک تک بیماران است. سیستم اطلاعات بیمارستانی از طریق ادغام داده های بیمار، دانش بالینی پزشک و شواهد خارجی به صورت پلی میان داده های پزشکی و دانش پزشکی عمل می نماید، هدف این پژوهش تعیین توانایی سیستم های اطلاعات بیمارستانی کشور جهت استقرار پزشکی مبتنی بر شواهد می باشد.

روش کار: پژوهش از نوع مقطعی در سال ۱۳۹۰ صورت پذیرفت. جامعه پژوهش را سیستم های اطلاعات بیمارستانی بیمارستانهای کشور تشکیل دادند. حجم نمونه ۳۰ بیمارستان تعیین شد. داده ها با استفاده از چک لیست محقق ساخته شامل اطلاعات زمینه ای و اطلاعات مبتنی بر اهداف پژوهش (سیستم پشتیبان تصمیم بالینی، بانک داده مرجع، مفاهیم موردی خاص، انبار داده بالینی و اجرایی و اطلاعات بهداشتی مبتنی بر اینترنت) جمع آوری شد. روایی صوری و محتوی توسط افراد صاحب نظر تأیید شد. داده های گردآوری شده با آمار توصیفی و نرم افزار Spss16 تجزیه و تحلیل گردید نتایج سیستم های اطلاعات بیمارستانی کشور، فاقد بخش های مورد نیاز برای دسترسی به سیستم پشتیبان تصمیم بالینی، بانک داده مرجع و اطلاعات بهداشتی مبتنی بر اینترنت به ترتیب در ۱۹ بیمارستان (۶۳/۳ درصد)، ۱۶ بیمارستان (۵۳،۳ درصد) و ۲۰ بیمارستان (۶۶،۷ درصد) بودند. در ۲۲ بیمارستان (۷۰ درصد)، بیش از دو سوم بخش های مورد نیاز برای دسترسی به انبار داده بالینی و اجرایی و در ۲۳ بیمارستان (۷۶،۷ درصد)، حداقل یک بخش مورد نیاز برای دسترسی به مفاهیم موردی خاص را داشتند.

نتیجه گیری: توانایی سیستم های اطلاعات بیمارستانی کشور جهت استقرار پزشکی مبتنی بر شواهد از نظر دسترسی به انبار داده بالینی و اجرایی بهتر از سایر اهداف پژوهش است؛ در حالیکه در زمینه های دیگر نیاز به توجه بیشتری دارد.

واژه های کلیدی: سیستم اطلاعات بیمارستانی، پزشکی مبتنی بر شواهد، انبار داده بالینی و اجرایی، سیستم پشتیبان تصمیم بالینی، بانک داده مرجع، مفاهیم و اطلاعات موردی خاص.

A-10-696-2

بررسی عوامل موثر در روند طراحی و پیاده سازی برنامه های آموزش بین حرفه ای از دیدگاه اعضای هیات علمی: مطالعه کیفی

محبوبه خباز مافی نژاد*، دکتر سلیمان احمدی، دکتر سید کامران سلطانی عربشاهی، دکتر شعله بیگدلی

* دانشجوی دکتری آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران - دانشگاه علوم پزشکی تهران - دپارتمان آموزش پزشکی

mahboobe.mafinezhad@gmail.com

مقدمه: یکی از استراتژی‌های نوین آموزشی که امروزه در بسیاری از دانشگاه‌های علوم پزشکی سراسر جهان مورد توجه برنامه‌ریزان آموزشی قرار گرفته است، بحث آموزش بین حرفه‌ای است. هدف اصلی طراحی و اجرای برنامه‌های آموزش بین حرفه‌ای، تقویت کارگروهی و همکاری بین اعضای تیم سلامت است؛ لذا این مطالعه با هدف شناسایی عوامل موثر در طراحی برنامه‌های آموزش بین حرفه‌ای در نظام سلامت ایران از دیدگاه اعضای هیات علمی صورت گرفت.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه کیفی و به روش تجزیه و تحلیل محتوا است. در این مطالعه از روش نمونه‌گیری مبتنی بر هدف استفاده شد که تا زمان رسیدن به اشباع داده‌ها نمونه‌گیری ادامه یافت. نمونه‌های این پژوهش را اعضای هیات علمی با تجربه بیش از ۵ سال سابقه تدریس تشکیل دادند. به منظور جمع‌آوری اطلاعات از مصاحبه نیمه ساختارمند استفاده شد.

یافته‌ها: چهار موضوع (theme) اصلی حاصل از مصاحبه‌ها تحت عناوین عوامل آموزشی، عوامل اقتصادی، عوامل فرهنگی و عوامل اجتماعی بود که در قالب عوامل تسهیل‌کننده و بازدارنده تقسیم‌بندی می‌شدند. وجود عوامل تسهیل‌کننده از قبیل حرکت به سمت اصلاح برنامه‌های درسی فعلی، سیاست‌های آموزش مداوم مبنی بر تقویت روحیه همکاری در بین اعضای تیم سلامت، انگیزه فراگیران برای یادگیری دانسته‌های سایر حرفه، امکان طراحی برنامه‌های آموزش بین حرفه‌ای از قالب کارگاه‌های آموزشی مشترک تا امکان اجرای آن در قالب دروس عمومی و بالینی مشترک بین حرفه‌ای و وجود عوامل بازدارنده از قبیل نبود ساختار فیزیکی متناسب با آموزش بین حرفه‌ای در دانشگاه‌ها، ترویج فرهنگ فردگرایی و تک حرفه‌ای‌گرایی، فاصله‌ی حرف مختلف از یکدیگر در جامعه، عدم آشنایی متولیان امر آموزش با تدوین آموزش بین حرفه‌ای در روند طراحی برنامه‌های آموزش بین حرفه‌ای تأثیرگذار است.

نتیجه‌گیری: نتایج این پژوهش مطرح‌کننده‌ی این موضوع است که هر یک عوامل مذکور بر آموزش بین حرفه‌ای تأثیر مستقیم یا غیر مستقیم دارد که می‌تواند به متولیان امر آموزش در برنامه‌ریزی برای طراحی این برنامه‌ها در برنامه درسی دانشگاه‌های مختلف یاری رساند.

واژه‌های کلیدی: آموزش بین حرفه‌ای، نظام سلامت، تجزیه و تحلیل محتوا.

A-10-696-1

بررسی پیامدهای آموزش بین حرفه ای از دیدگاه دانشجویان علوم پزشکی: مطالعه کیفی

محبوبه خباز مافی نژاد*، دکتر سلیمان احمدی، دکتر سید کامران سلطانی عربشاهی، دکتر شعله بیگدلی

* دانشجوی دکتری آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران - دانشگاه علوم پزشکی تهران - گروه آموزش پزشکی

mahboobe.mafinezhad@gmail.com

مقدمه: به موازات تحولات صورت گرفته در علم پزشکی، برنامه‌های آموزش پزشکی نیز باید به گونه‌ای طراحی گردند که فارغ‌التحصیلان رشته‌های مختلف آن، توانایی کار در محیط‌های جدید و همکاری با سایر کارکنان تیم سلامت را داشته باشند. این مسئله لزوم به کارگیری استراتژی‌های نوین آموزشی از جمله آموزش بین حرفه‌ای را بیش از پیش مشخص می‌سازد. هدف از این مطالعه تبیین پیامدهای آموزش بین حرفه‌ای از دیدگاه دانشجویان علوم پزشکی است.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه کیفی و به روش تجزیه و تحلیل محتوا است. در این مطالعه از روش نمونه‌گیری مبتنی بر هدف استفاده شد که روند نمونه‌گیری تا زمان رسیدن به اشباع داده‌ها ادامه یافت. نمونه‌های این پژوهش را دانشجویان پزشکی، پرستاری، مامایی، تکنسین اتاق عمل و هوشبری که تجربه‌ی حضور بیش از ۳ ترم در محیط بالین را داشتند تشکیل دادند. به منظور جمع‌آوری اطلاعات از مصاحبه نیمه ساختارمند استفاده شد.

یافته‌ها: پیامدهای حاصل از آموزش بین حرفه‌ای در ابعاد مختلف آموزشی، خدماتی-درمانی و در نهایت در سطح جامعه قابل بررسی می‌باشد. تغییر دید و نگاه نسبت به نقش‌ها و جایگاه هر حرفه، تقویت کارگروهی، بهبود ارتباطات بین حرف مختلف، افزایش پاسخگویی و در نهایت رضایت شغلی از جمله پیامدهای آموزشی برنامه‌های آموزش بین حرفه‌ای به شمار می‌رود. بهبود و تسریع در روند ارائه خدمات متعاقب آشنایی افراد به مسئولیت‌ها و نقش‌های حرفه‌ای خود و دیگران، ارائه خدمات با کیفیت بالاتر و در نتیجه رضایتمندی بیشتر بیماران از جمله پیامدهای درمانی و در نهایت ارتقاء سطح سلامت جامعه و توجه به جایگاه ارزشمند هر حرفه در اجتماع از جمله پیامدهای اجتماعی ناشی از اجرای برنامه‌های آموزش بین حرفه‌ای است.

نتیجه‌گیری: مزایای حاصل از اجرای برنامه‌های آموزش بین حرفه‌ای در بُعد آموزشی، به شکل غیرمستقیم بر بُعد خدمات درمانی و اجتماعی نیز تأثیرگذار است که در نهایت باعث تربیت فارغ‌التحصیلانی می‌شود که در محیط‌های کاری از مهارت‌های ارتباطی بین حرفه‌ای و بین فردی و توانایی کار تیمی لازم برخوردار هستند.

واژه‌های کلیدی: آموزش بین حرفه ای، پیامد، تجزیه و تحلیل محتوا.

A-10-700-1

بررسی دیدگاه دانشجویان مقطع فیزیوپات و بالینی دانشگاه علوم پزشکی جهرم در خصوص چیدمان دروس دوره فیزیوپاتولوژی در سال ۱۳۸۹

معصومه حسین پور*، خانم طاهره زارع خفری، صدیقه نجفی پور، شیوا بیگی زاده

* دانشجو دانشگاه علوم پزشکی جهرم - دانشگاه علوم پزشکی جهرم

masumehoseinpour@yahoo.com

مقدمه: توجه به نحوه ارائه دروس به صورت بلاک یا ادغام شده در دوره فیزیوپاتولوژی بر فرایند یادگیری و حضور دانشجویان سر کلاس موثر است. اگر اساتید علوم پزشکی بتوانند مطالب علوم پایه را در ارتباط با علوم بالینی و به صورت کاربردی ارائه کنند و دانشجویان هم بتوانند از این دانش کسب شده در تشخیص و درمان بیماران استفاده کنند. هدف غایی از آموزش علوم پزشکی تحقق می‌یابد. با توجه به اینکه در دانشگاه علوم پزشکی جهرم برنامه آموزش مبتنی بر موضوع است و مدرسین بدون اینکه مطلع باشند اساتید دیگر روی چه محتوای آموزشی تاکید دارند به ارائه دروس می‌پردازند این پژوهش برای تعیین دیدگاه دانشجویان در خصوص چیدمان دروس طراحی گردید.

روش کار: این مطالعه توصیفی مقطعی است که به صورت سرشماری از ۹۸ نفر دانشجویان مقطع بالینی و ۳۷ نفر دانشجویان مقطع فیزیوپاتولوژی دانشگاه علوم پزشکی جهرم در سال ۱۳۹۰ درخواست شد به پرسشنامه ای استاندارد که روایی و پایایی آن در مطالعات پیشین سنجیده شده بود و شامل اطلاعات دموگرافیک (سن، جنس، سابقه کار و بخش) و ۱۶ سؤال بر اساس مقیاس پنج درجه ای لیکرت نمره دهی شده بود پاسخ دهند. سپس اقدام به جمع آوری داده‌ها نموده و اطلاعات بدست آمده با روش آمار توصیفی و آمار استنباطی با روش T-test مستقل و کای دو آنالیز شدند. دانشجویان در پر کردن پرسشنامه مختار بودند.

یافته‌ها: ۶۷/۹ درصد از دانشجویان دختر و ۹۴/۱ از دانشجویان پسر در خصوص نحوه چیدمان دروس دوره فیزیوپاتولوژی دیدگاه خوبی داشتند و هم چنین رابطه معنی داری بین جنسیت و دیدگاه دانشجویان در خصوص نحوه چیدمان دوره فیزیوپاتولوژی وجود داشت. (۰/۰۴ p value) ۶۷/۹ درصد از دانشجویان مقطع فیزیوپاتولوژی و ۸۸/۹ از دانشجویان مقطع بالینی در خصوص نحوه چیدمان دروس دوره فیزیوپاتولوژی دیدگاه خوبی داشتند ولی رابطه معنی داری بین مقطع و دیدگاه دانشجویان در خصوص نحوه چیدمان دوره فیزیوپاتولوژی وجود نداشت. (۰/۰۳ p value)

نتیجه گیری: با توجه به یافته‌ها چیدمان دروس دوره فیزیوپاتولوژی نیاز به اصلاح دارد. یافته‌های پژوهش نشان داد که دانشجویان معتقدند بایستی دروس علوم پایه و بالینی به صورت ادغام یافته ارائه گردد.

واژه‌های کلیدی: فیزیوپاتولوژی، کوریکولوم، ادغام دروس، دانشجو.

A-10-654-1

نگرش دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی نسبت به لزوم تحول و نوآوری در آموزش پزشکی

مریم نوری*، شادی آقامحمد، حسین دبیری، فاطمه اشرفیان، مهرداد غلامی، علیرضا سلیمی، حسین گودرزی

* دانشجو دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی - تهران - ولنجک - دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی - دانشکده پزشکی -

بخش میکروبی شناسی

noori_ma@ymail.com

مقدمه: از دهه اخیر تغییر و تحولات فزاینده ای در ملزومات پزشکی و بهداشتی جامعه و تکنولوژی‌های آموزش پزشکی در جریان است؛ لذا ارتقاء هماهنگ و بنیان گذاری ساختاری متناسب با این تغییرات و ارزیابی نظام‌های آموزش عالی امری ضروری به نظر می‌رسد. با توجه به این که دانشجو مهم‌ترین مؤلفه‌ی موجود در هر سیستم آموزشی می‌باشد، بنابراین بررسی نگرش دانشجویان نسبت به این موضوع از اهمیت ویژه ای برخوردار است.

روش کار: این پژوهش به صورت توصیفی - مقطعی در سال ۱۳۹۰ با همکاری ۱۰۹ نفر از دانشجویان پزشکی ورودی‌های مختلف و مقاطع مختلف دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی صورت گرفت. در این مطالعه از دانشجویان خواسته شد تا نظرات خود را نسبت به پرسش‌های مطرح شده توسط متخصص مربوطه اعلام نمایند. سپس داده‌های گردآوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS(ver17) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: در این مطالعه تعداد ۱۰۹ نفر (۷۱٪ مرد، ۲۹٪ زن) در مقطع علوم پایه پزشکی (۷۱٪)، فیزیوپاتولوژی (۹٪)، رزیدنتی (۲۰٪) مورد بررسی قرار گرفتند. بر اساس این مطالعه ۵۸٪ دانشجویان موافق با برگزاری امتحان مربوط به هر مبحث پس از پایان تدریس قسمت مربوطه به منظور فهم بهتر مطالب بودند، ۴۹٪ ارائه دروس عملی همزمان با دروس تئوری در ساعتهای پیوسته، ۶۴٪ تدریس به صورت ۲ زمان ۴۰ دقیقه‌ای و ۵۶٪ بیان انتقاد به صورت مستقیم را مفید دانسته‌اند. بر اساس این مطالعه دانشجویان نظرات متفاوتی راجع به لزوم تخصص اساتید مدرس، نحوه استفاده از وسایل کمک آموزشی، نحوه اداره کلاس داشته‌اند.

نتیجه گیری: با توجه به یافته‌های این پژوهش و تفاوت‌های موجود بین نگرش دانشجویان و روند فعلی و رایج آموزش، پیشنهاد می‌گردد در کمیته‌ای که جهت وضع قوانین آموزشی تشکیل می‌گردد، به نحو مقتضی نظرات دانشجویان نیز مورد توجه قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: آموزش پزشکی، دانشجویان پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی.

A-10-373-1

بررسی اصول تحول و نوسازی نظام آموزشی علوم پزشکی کشور بر مبنای پیش نویس سند ملی تحول آموزش علوم پزشکی از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز سال ۱۳۹۰

سولماز زارع*، ندا دلآوری

* دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی شیراز - دانشگاه علوم پزشکی شیراز مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی شیراز - خیابان نشاط

solmaz.zare@gmail.com

مقدمه: آموزش علوم پزشکی در کشور به دلیل تأثیر پذیری فراوان از تغییرات روز افزون فناوری، شیوه های نوین آموزشی، تشخیصی و درمانی و... چالش های نوینی را تجربه می نمایند که پاسخگویی مناسب به آنها تنها در قالب برنامه های متحولانه امکان پذیر است. در این میان اهمیت انتخاب، به کارگیری و تمرکز بر اصول تحول مناسب غیر قابل انکار است و این اصول از جایگاهی تعیین کننده در جهت موفقیت آتی برنامه های تحول ساز برخوردار هستند؛ لذا این مهم از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز مورد بررسی قرار گرفت.

روش کار: این مطالعه از نوع توصیفی - تحلیلی می باشد. جامعه مورد مطالعه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز می باشند. جمع آوری داده ها با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته انجام گرفت. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده نرم افزار SPSS انجام گردید.

یافته ها: ۶۵/۵٪ از جمعیت مورد پژوهش را دانشجویان زن و ۳۴/۵٪ را دانشجویان مرد تشکیل می دادند. به ترتیب اصول خدامحوری (۸۴/۴٪)، توجه به کرامت انسانی (۷۴/۸٪)، توجه به اخلاق حرفه ای پزشکی (۶۷/۷٪)، رعایت اولویت های ملی (۴۸/۳٪)، تقویت روحیه خلاقیت و نوآوری دانشجوی (۴۴/۴٪) عدالت در سلامت (۳۸/۷٪)، بهره مندی از فرهنگ غنی ایرانی اسلامی (۳۷/۴٪) مهم ترین اصول تحول و نوسازی نظام آموزشی علوم پزشکی کشور می باشند. بررسی یافته ها بر مبنای جنسیت تفاوت چندانی را نشان نمی دهد با افزایش سن و میزان تحصیلات اصولی چون جامعه نگری، توجه به آداب علمی و شئون حرفه ای نیز از پر اهمیت ترین اصول شناسایی شدند.

نتیجه گیری: با توجه به یافته های پژوهش با توجه به میزان سن تحصیلات دیدگاه تقریباً یکسانی در خصوص اصول در میان جامعه پژوهش وجود دارد و جنسیت تأثیر قابل توجهی را در دیدگاه دانشجویان ندارد؛ لذا دقت هر چه بیشتر در انتخاب اصول مناسب به گونه ای که ضامن موفقیت برنامه های تحول باشد امری ضروری به نظر می رسد.

واژه های کلیدی: اصول تحول و نوسازی، سند ملی تحول، دانشجویان.

A-10-118-1

بررسی کار آیی جلسات حل مسئله بالینی از دیدگاه دانشجویان

دکتر محمدرضا شربتدار علائی، مهرناز زارعی*

* دانشجوی مرکز توسعه و مطالعات آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی - ولنجک جنب بیمارستان طالقانی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی مرکز توسعه و مطالعات آموزش پزشکی mehrnaz_zarei@yahoo.com

مقدمه: استدلال بالینی از مهارت های اساسی پزشکی است. دانشجویان باید پرسش های هدف دار و معاینات متناسب با تظاهرات و تشخیص افتراقی های بیماری ها را، برای رسیدن به تشخیص یاد بگیرند. این جلسات برای افزایش توانایی استدلال بالینی کارآموزان از طریق حل مسئله بالینی تا نوشتن اولین دستورات پزشکی، برگزار می شود تا دانشجو را برای طبابت آینده آماده کند.

روش کار: روش آموزشی، «حل مسئله بالینی» می باشد. ابتدا تظاهر یک بیماری مطرح شده و دانشجویان با طرح سؤالات شرح حال، تشخیص های افتراقی مناسب را گفته و توسط پرسپتور تحلیل می شود. با ارائه اطلاعات بیشتر، دانشجویان می توانند تشخیص های افتراقی را بازبینی نمایند. این روند به صورت گام به گام بر مبنای یافته های فیزیکی، اطلاعات آزمایشگاهی و پاراکلینیک ادامه یافته و تشخیص های افتراقی طرح یا رد می شوند. تشخیص نهایی توسط دانشجویان عنوان شده و توسط پرسپتور تأیید و نکات مهم توضیح داده می شود. سپس نحوه نوشتن دستورات اولیه و درمان دارویی، پیش آگهی بیماری و نحوه توضیح آن به خانواده بیماران، آموزش داده خواهد شد. با استفاده از فرم ارزشیابی، توانمندی های دانشجویان در هشت مهارت مختلف، بررسی می شود. امتیازها از صفر تا پنج بوده و دانشجویان به توانمندی های خود در شروع و پایان جلسه امتیاز می دهند.

یافته ها: میانگین محاسبه شده در تمامی موارد افزایش حداقل ۵۰ درصدی را نشان می دهد و بیشترین تفاوتها در «نوشتن اولین دستورات» و «آشنایی با روند تکمیلی در فرایندهای تشخیصی و درمانی» بود. میانگین میزان رضایتمندی دانشجویان نیز ۹۶٪ بود.

نتیجه گیری: آموزش گام به گام و هدفمند، فضای بدون استرس و شرکت در بحث گروهی از نقاط قوت این جلسه محسوب می شود. با وجود سادگی در اجرا، افزایش بارز توانمندی دانشجویان در رویکرد منطقی، موید کارا بودن این روش می باشد. تعداد و زمان کم جلسات، فعلاً از مشکلات آن محسوب می شود.

واژه های کلیدی: جلسات حل مسئله بالینی، استدلال بالینی، دیدگاه دانشجویان.

A-10-790-1

عوامل موثر بر موفقیت یک مدرسه تابستانه با محوریت آموزش پزشکی از دید دانشجویان

مریم نیک پور*، لیلا استوار، حبیب اله جوهری، پرستو نعمت الهی، محبوبه جوهری، امین فیلی، محمد امین محبی، مسیح خالدی، میتلینسی

*دانشجو پزشکی واحد بین الملل دانشگاه علوم پزشکی شیراز، شیراز، ایران - کیش - ساحل مرجان - واحد بین الملل دانشگاه علوم پزشکی شیراز

maryam.nikpoor@yahoo.com

مقدمه: مدرسه تابستانی با موضوعهای آموزش پزشکی به عنوان یک فرصت آموزشی جدید می تواند گام موثری در آشنایی دانشجویان با مفاهیم آموزشی، ایجاد ارتباطات بین دانشگاهی و انجام پروژه های مشترک باشد. از آنجایی که این گونه مدارس، در اوقات فراغت دانشجویان برگزار می شود در راستای ارتقاء اهداف آموزشی و پژوهشی مفید است. هدف: هدف این پژوهش، بررسی عوامل موثر بر موفقیت یک مدرسه تابستانه، از دید مخاطبان اصلی آن یعنی دانشجویان است.

روش کار: تعداد ۹۰ پرسش نامه بین تمامی شرکت کنندگان چهارمین مدرسه تابستانه دانشگاه علوم پزشکی شیراز (۳۶ زن - ۴۴ مرد) پخش شد و تعداد ۸۰ تا از آن ها، جمع آوری گردید. دانشجویان در مقاطع مختلف رشته های علوم پزشکی از چهل دانشگاه علوم پزشکی بودند. پرسش نامه سه قسمتی، حاوی سؤالاتی جهت بررسی قابلیت های مدرسان، مطالب ارائه شده و امکانات اجرایی مدرسه تابستانه بود. روایی ابزار با نظر اساتید تایید شد و پایایی آن نیز پس از مطالعه اولیه با استفاده از ضریب آلفا کرونباخ (۸۴) به دست آمد.

یافته ها: در بخش مدرسین ۷۲٪ تسلط مدرسین بر موضوع تدریس، ۷۲٪ توانایی اساتید در انتقال مطالب، ۶۵٪ شرکت دادن دانشجویان در بحث کلاس، ۶۸٪ تلاش استاد در ایجاد نگرش جدید، ۶۹٪ توانایی مدیریت کارگاه، ۶۷٪ احترام به نظرات دانشجویان، ۵۵٪ نظارت استاد بر کارهای گروهی را مهم می دانستند. در بخش مطالب ارائه شده نیز ۴۴٪ از کاربردی و اجرایی بودن عنوان ارائه شده، ۵۰٪ از متناسب بودن موضوعات با سطح علمی دانشجویان و ۵۴٪ از مورد نیاز اکثریت بودن مطالب را مد نظر داشتند. در بخش اجرایی نیز ۸۵٪ رفتار و برخورد و عملکرد کادر اجرایی، ۵۳٪ طول مدت دوره و ۶۰٪ از امکانات پژوهشی و پذیرایی مکان برگزاری کارگاهها را ملاک می دانستند.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج بدست آمده در این پژوهش، مهم ترین عوامل موثر بر موفقیت مدرسه تابستانه در بخش اساتید، تسلط آنان بر موضوع بحث و انتقال موثر آن با تکیه بر ایجاد نگرش جدید به مخاطبین، ضمن استفاده از روش های نوین تدریس و لوازم کمک آموزشی بوده و

A-10-737-1

بررسی کیفیت مهارت های مطالعه دانشجویان جدیدالورود دانشگاه علوم پزشکی فسا سال ۱۳۹۰

فاطمه شهیدی*، حمید رضا دولتخواه، حسین بیک محمد لو

* دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی فسا - دانشگاه علوم پزشکی فسا - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

f_shahidy@yahoo.com

مقدمه: برخی دانشجویان، ناکامی های تحصیلی خود را به عواملی چون کم استعدادی، نداشتن امکانات و بدشانسی نسبت می دهند در حالی که به جرئت می توان گفت که مهم ترین عامل موفقیت تحصیلی، آشنایی با مهارت های مطالعه و یادگیری است. بررسی های به عمل آمده گویای آن است، افرادی که در زمینه تحصیل موفق بوده اند، روش صحیح برای مطالعه داشتند. این مطالعه با هدف بررسی کیفیت مهارت های مطالعه دانشجویان جدیدالورود این دانشگاه جهت استفاده در برگزاری دوره آموزشی مهارت های مطالعه می باشد.

روش کار: این پژوهش توصیفی بوده و داده ها با استفاده از پرسشنامه دو قسمتی شامل اطلاعات دموگرافیک و چک لیست مربوط به مهارت های مطالعه مشتمل بر حیطه های مختلف: مدیریت وقت، تمرکز، یادداشت برداری، خواندن و امتحان دادن از دانشجویان جدیدالورود به دانشگاه شامل ۹۴ دانشجوی پزشکی، پرستاری و علوم آزمایشگاهی تکمیل گردید. چک لیست مربوطه با استفاده از مقیاس لیکرت درجه بندی شد. نتایج حاصله با استفاده از نرم افزار آماری SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: یافته های پژوهش نشان داد همبستگی معنی داری بین نمره کلی مهارت های مطالعه با مدیریت وقت، تمرکز، یادداشت برداری مهارت خواندن و نحوه امتحان دادن وجود دارد. ضمن آنکه بین مهارت های مطالعه با جنس، رشته و رتبه کنکور همبستگی معنی داری وجود نداشت. همچنین مدیریت زمان مهم ترین عامل موفقیت در امتحان بوده است.

نتیجه گیری: با توجه به همبستگی معنی دار بین نحوه امتحان دادن با مدیریت وقت، تمرکز، یادداشت برداری و مهارت خواندن به نظر می رسد در نظر گرفتن یک واحد درسی تحت عنوان مهارت های مطالعه در کوریکولوم درسی دانشجویان در موفقیت تحصیلی آنان نقشی بسزا داشته باشد.

واژه های کلیدی: مهارت های مطالعه، موفقیت تحصیلی، کوریکولوم.

شد و تعداد ۸۰ تا از آن‌ها، جمع آوری گردید. دانشجویان در مقاطع مختلف رشته های علوم پزشکی از چهل دانشگاه علوم پزشکی بودند. پرسشنامه ۲ قسمتی شامل اخلاق حرفه ای مدرس و سطح علمی و تخصصی او بود. روایی ابزار با نظر اساتید تایید شد و پایایی آن نیز پس از مطالعه اولیه با استفاده از ضریب آلفا کرونباخ (۰/۸۴) بدست آمد.

یافته‌ها: نتایج این پژوهش نشان داد که ۵۵٪ کیفیت ارائه مباحث و قوه بیان مدرس، ۶۷٪ بحث‌های گروهی و مشارکت دادن شرکت کنندگان در تدریس، ۴۸٪ سعی در دستیابی به اهداف کارگاه، ۶۱٪ مرتبط بودن کار گروهی با اهداف کارگاه، ۷۶٪ هنرمند بودن مدرس در اداره کارگاه و نحوه مطرح کردن بحث گروهی، ۶۰٪ کاربردی بودن مطالب، ۴۹٪ نحوه شروع و خاتمه مباحث، ۸۰٪ مدیریت و برنامه ریزی کارگاه، ۷۳٪ ایجاد انگیزه توسط مدرس، ۸۷٪ تیپ شخصیتی مدرس، ۷۹٪ پوشش و آراستگی ظاهری مدرس را مهم می‌دانستند.

نتیجه گیری: نتایج این پژوهش نشان داد که از دید دانشجویان کیفیت ارائه مباحث و قوه بیان مدرس، کیفیت بحث گروهی، سعی در دستیابی به اهداف کارگاه، مرتبط بودن کار گروهی با اهداف کارگاه، هنرمند بودن مدرس در اداره کارگاه و نحوه مطرح کردن بحث گروهی، کاربردی بودن مطالب، نحوه شروع و خاتمه مباحث، مدیریت و برنامه ریزی کارگاه، ایجاد انگیزه توسط مدرس، تیپ شخصیتی مدرس، پوشش و آراستگی ظاهری مدرس از جمله مهم‌ترین مسائلی است که باید توسط مدرس مدنظر قرار گیرد. در کنار بعد علمی و تخصصی مدرس در یک کارگاه مسائل دیگری همچون تیپ شخصیت او، پوشش و آراستگی ظاهری، توانایی برقراری ارتباط موثر با شرکت کنندگان، در نهایت رعایت احترام متقابل و اخلاق حرفه ای نیز باید توسط مدرس مدنظر قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: مدرس کارگاه، آموزش علوم پزشکی، اخلاق حرفه ای.

همچنین وجود توانایی مدیریت کارگاه و نظارت بر کار گروهی سر کلاس، ضمن احترام گذاری به نظر دانشجویان می‌باشد. در بخش مطالب و عنوان نیز مهم‌ترین نکته این است که معیار انتخاب مطالب ارائه شده، احساس نیاز اکثریت به بیان آن‌ها و کاربردی و اجرایی بودن موضوعات، همراه با ایجاد انگیزه یادگیری و ارائه آن در قالبی جذاب ارائه گردد. در بخش امور اجرایی نیز رفتار و اخلاق کادر اجرایی و طول مدت برگزاری دوره و امکانات پذیرایی مکان از جمله عوامل موفقیت این مدرسه تابستانه بوده است؛ لذا تمامی موارد تاکید شده می‌توانند در راه اندازی مدارس تابستانه و کارگاه های آموزشی - پژوهشی، به منظور رسیدن به نتایج بهتر مد نظر قرار گیرند. پیام: به نظر می‌رسد با رعایت استانداردهای آموزشی تا حد امکان می‌توان، حتی در اوقات فراغت دانشجویان (تعطیلات تابستان) باعث حضور و بهره‌مندی دانشجویان از برنامه های آموزشی فوق برنامه در زمینه آموزش و پژوهش شد و در کنار تمامی امکانات علمی و رفاهی باید به اخلاق حرفه ای و برخورد کادر اجرایی و علمی اهمیت ویژه داد.

واژه‌های کلیدی: مدرسه تابستانه، اخلاق حرفه ای، آموزش علوم پزشکی.

A-10-790-2

ویژگی‌های یک مدرس خوب کارگاه های آموزشی علوم پزشکی از دید دانشجویان

مریم نیک پور* لیلا استوار، حبیب اله جوهری، محبوبه جوهری، محمد امین محبی، سوده قربانی، حسن جوهری، مژگان تیموریان، غلامحسین استوار، مهدی نیک پور

*دانشجو پزشکی واحد بین‌الملل دانشگاه علوم پزشکی شیراز، شیراز، ایران

maryam.nikpoor@yahoo.com

مقدمه: برگزاری کارگاه های آموزشی علوم پزشکی می‌تواند نقش به سزایی در پیشرفت علوم پزشکی داشته باشد. نقش مدرس کارگاه در نیل به اهداف کارگاه مهم است. هدف کارگاه ایجاد شرایطی است که در آن شرکت کنندگان تصمیم بگیرند، برنامه طرح نمایند و تغییرات مثبت لازم را بوجود آورند.

هدف از این مطالعه: بررسی معیارهای یک مدرس کارگاه علمی خوب از دید دانشجویان است.

روش کار: تعداد ۸۵ پرسشنامه بین تمامی شرکت کنندگان چهارمین مدرسه تابستانه دانشگاه علوم پزشکی شیراز (۵۱ زن، ۳۴ مرد) پخش

A-10-859-1

روش های جدید مشکل محور در ارزشیابی شایستگی های بالینی

محمود شمشیری*، ندا مهرداد، سودابه جولائی، منصوره اشقلی
فراهانی، طاهره صادقی

* دانشجو دانشگاه تهران

mahmoo.shamshiri@gmail.com

مقدمه: ارزشیابی شایستگی های بالینی فراگیران یک فعالیت مهم و ارزشمند در آموزش علوم پزشکی محسوب می شود. لازم است شایستگی های فراگیران علوم پزشکی با استفاده از روش های روا و پایا مورد ارزشیابی قرار گیرد. برای ارزشیابی شایستگی های بالینی فراگیران علوم پزشکی از روش های مختلفی استفاده می شود و هدف از این بررسی روش های جدید مشکل محور در ارزشیابی شایستگی های بالینی می باشد.

روش کار: در این مقاله مروری، نویسندگان برای دستیابی به آخرین یافته ها و دانش موجود در زمینه روش های ارزشیابی مشکل محور بالینی، پایگاه های علمی INLM، PubMed، Google Scholar مورد جستجو قرار دادند. کلید واژه های مورد استفاده شامل «ارزشیابی بالینی»، «روش های جدید ارزشیابی بالینی»، «ارزشیابی مشکل محور» بودند. برای تکمیل مطالب از کتب انگلیسی با موضوعیت ارزشیابی بالینی استفاده گردید. از جمله OSCEs، مدیریت بیمار به عنوان مشکل، آزمون مشخصات اصلی، آزمون تطبیقی، آزمون پرش سه گام، ارزشیابی کوتاه بالینی، مشاهده مستقیم مهارت های پروسیجری، نمونه گیری از کار بالینی، ارزشیابی ۳۶۰ درجه معرفی و به موارد کاربرد، مزایا و معایب و همچنین مشخصات روان سنجی آنها پرداخته میشود. جستجوی پایگاه های علمی برای محدوده زمانی سال میلادی ۲۰۱۰-۲۰۰۰ صورت گرفت.

نتیجه گیری: برای ارزشیابی شایستگی های بالینی فراگیران بالینی از روش های مشکل محور متنوعی استفاده می گردد. در واقع ارزشیابی های معتبر به دانش آموختگان ماهر و شایسته منجر می شود. لازم است مدرسان علوم پزشکی به دانش روز در مورد روش های ارزشیابی بالینی مجهز شده و آن را در عمل بکار بگیرند.

واژه های کلیدی: ارزشیابی مشکل محور بالینی، شایستگی بالینی، فراگیران بالینی.

A-10-456-2

ارتقاء کیفیت آموزش دانشجویان پزشکی دوره اکسترنی ارتوپدی هم زمان با آموزش آناتومی

مریم آویژگان*، دکتر روشنگر ابوترابی، دکتر محمدهادی نورایی

* دانشجوی دکتری دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان -
دفتر توسعه آموزش avizhgan@yahoo.com

مقدمه: هدف این مطالعه، اولین برنامه آموزشی آناتومی دانشجویان مقطع اکسترنی ارتوپدی دانشکده پزشکی اصفهان با هدف یادآوری مطالب آناتومی ضروری بر روی موارد شایع دوره ارتوپدی و کاربرد شدن محتوای آناتومی بر اساس مطالب اصلی ارتوپدی با استفاده از نمونه های زنده طراحی و اجرا گردید.

روش کار: این مطالعه از نوع اقدام پژوهی در ۵ فاز نیازسنجی، تعیین سیاست ها و خط مشی ها، جذب حمایت مسوولین، طراحی و اجرای برنامه شکل گرفت. از بهمن لغایت اردیبهشت ۱۳۹۰ به مدت چهار ماه به صورت پایلوت در دوره اکسترنی ارتوپدی بر روی کلیه دانشجویانی که در این چهار ماه متوالی وارد دوره ارتوپدی می شدند (۷۴ نفر)، اجرا شد. ۳۹ نفر در گروه مورد و ۳۵ نفر در گروه شاهد حضور داشتند. گروه مورد تحت آموزش ادغام یافته آناتومی و ارتوپدی قرار گرفتند.

یافته ها: آموزش اکسترنی های دوره ارتوپدی در ۴ جلسه (هفته ای یک جلسه) به ترتیب با موضوعات، توجیه دانشجویان در مورد ضرورت و اهمیت ادغام آناتومی و ارتوپدی به منظور افزایش انگیزه، یادآوری آناتومی اندام های فوقانی، یادآوری آناتومی اندام تحتانی و بررسی بیماری های رایج بخش به خصوص بیماری هایی که به اختلالات آناتومیک مرتبط باشد، اجرا شد. از جمله نتایج کیفی مهم بعد از مداخله، درک بهتر مطالب اصلی دوره ارتوپدی و یادگیری بالاتر در اکسترن ها بود. مشاهده استقبال دانشجویان و اعضای هیات علمی گروه در برنامه های مذکور نیز بر این امر صحنه گذاشت.

نتیجه گیری: به منظور ایجاد نگرش مثبت نسبت به علوم پایه، یادگیری عمیق تر و تسهیل شده تر در اکسترن ها و تدریس موفق تر و نگرش ادغام یافته تر برای عضو هیات علمی پایه و بالینی، اجرای چنین برنامه های آموزشی جهت نیل به این اهداف تسهیلگر می باشد.

واژه های کلیدی: آناتومی، ارتوپدی، ادغام، اکسترنی.

A-10-961-1

نوع آوری در تدریس در آموزش پزشکی

بی بی ماه محمدی باغملایی*، خانم فاطمه حاجی نژاد، خانم

فرخنده مهبودی

* دانشجو دانشگاه علوم پزشکی بوشهر - بوشهر - سبزآباد - ریشهر -
دانشگاه علوم پزشکی دانشکده پرستاری و مامایی

bibinurse22@yahoo.com

مقدمه: میزان موفقیت اساتید در رسیدن به هدف های آموزشی بستگی به میزان توانمندی اساتید در فعالیت های آموزشی آنان دارد و فعالیت های آموزشی آنان را می توان در مراحل مختلف طراحی، اجرا و ارزشیابی فرایند های یادگیری فراگیران تعریف کرد. توجه به بحران اقتصادی و اجتماعی و هم چنین با پیشرفت تکنولوژی در عصر حاضر و افزایش تعداد دانشجویان در رشته های وابسته به علوم پزشکی در کشور و بهبود کیفیت تدریس و آموزش از اهمیت خاصی برخوردار است و یافتن یک روش استاندارد واحد و قابل قبول برای همگان در امر تدریس و آموزش بسیار مشکل می باشد؛ لذا با توجه به مشکل یادگیری برخی دروس در علوم پزشکی بهتر است نوع آوری در تدریس را طراحی و به مرحله اجرا بگذاریم. یکی از نوع آوری نوین که نقش مهمی در این زمینه دارد، روش نقشه مفهومی است که بر گرفته از نظریه یادگیری آزوئل است. در واقع نقشه مفهومی ارائه ارتباط یک مفهوم با مفهومی دیگر و همچنین ارتباط آن ها با دیگر مفاهیم مرتبط به موضوع خاصی می باشد.

روش کار: چپت مرور مقالات از پایگا ههای اطلاع رسانی، مدلاین، ژونال ها و مقالاتی که از سال ۱۹۹۸ تا کنون در زمینه نقشه مفهومی در علوم پزشکی کار شده اند، استفاده گردیده است.

یافته ها: ۹۸ درصد از دانشجویان اعلام نموده بودند که از مبحث تدریس شده به صورت نوآوری از نمره بالا برخوردار شد. همچنین ۹۵ درصد دانشجویان اعلام نموده بودند مباحث بحث تدریس شده بصورت نوآوری بیشتر و دقیق تر یاد گرفته اند و رضایتمندی خود را در روش تدریس نوآوری اعلام نموده اند.

نتیجه گیری: لذا نتیجه می گیریم که بایستی رهبران آموزشی درصدد تهیه برنامه های روش عملی نوین آموزشی نموده و در امر آموزش نوآوری خلاقیت از خود نشان داده تا دانشجویان بهتر از وقت خود جهت یادگیری استفاده نمایند.

واژه های کلیدی: تدریس، نقشه مفهومی، نوآوری، آموزش پزشکی.

A-10-170-1

ویژگی های شبیه سازی کارآمد در آموزش پزشکی

سید حمیدرضا شجاعی*، علی اصغر عالمیان

* دانشجو پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مازندران - دانشگاه علوم پزشکی مازندران

shojaei.hamid@yahoo.com

مقدمه: آموزش پزشکی مبتنی بر شبیه سازی حداقل به قرن هفدهم میلادی بر می گردد که نخستین بار از مولاژ برای آموزش استفاده شده بود. امروزه مراکز آموزش مهارت های بالینی جزء اساسی آموزش پزشکی را تشکیل می دهند و استفاده از شبیه سازی برای آموزش مهارت ها مورد توجه زیادی قرار گرفته است. هدف از این مطالعه ارائه ویژگی های مورد نیاز به منظور کارآمدتر کردن این نوع آموزش می باشد.

روش کار: جهت تدوین این مقاله مروری بانک های اطلاعاتی Di-Blackwell, rect, Pubmed با استفاده از کلید واژه های simu-lation based و education medical مورد جستجو قرار گرفته و آنهایی که بیشترین ارتباط را با موضوع مقاله داشتند انتخاب شدند.

یافته ها: براساس مرور متون ویژگی های لازم برای اثر بخش تر کردن شبیه سازی بر حسب اهمیت مشخص شدند که شامل فراهم آوردن امکان بازخورد، تداوم و تکرار تمرین، ادغام با برنامه آموزشی، انجام تمرین گروهی، افزایش سطح تمرین به میزان سختی، تمرکز بر کسب مهارت های کلیدی، تناسب ابزار شبیه سازی با اهداف آموزشی، انجام تمرین تحت راهنمایی و ارزیابی یادگیری می باشد.

نتیجه گیری: استفاده از شبیه سازی در آموزش پزشکی در چند دهه اخیر افزایش قابل توجهی داشته و در آینده بیشتر هم خواهد شد؛ لذا به نظر می رسد که باید توجه بیشتری به این ویژگی ها در سازماندهی و برنامه ریزی دوره های آموزشی آن صورت گیرد و تحقیقات بیشتری برای توسعه آن نیاز باشد.

واژه های کلیدی: آموزش پزشکی، مهارت، شبیه سازی.

A-10-1488-1

بررسی میزان آگاهی و مهارت تشخیصی اینترنت های دانشکده
پزشکی ساری در رابطه با بیماری های دهان و دندان و اورژانس
های دندانپزشکی در سال ۱۳۹۰

علی آقاجانی*، آویده معبودی، بریسا قبله نما، نفیسه سلیمی، جواد
ابراهیمی، رضا علیزاده

* دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی مازندران

ali_dnt.2000@yahoo.com

مقدمه: سلامت دهان و دندان بر روی سلامت عمومی مؤثر بوده و این ارتباط دو جانبه می باشد. همکاری پزشکان و دندانپزشکان در تشخیص و درمان بیماری های دهان اجتناب ناپذیر است. با توجه به اینکه بیماران مبتلا به بیماری های دهان و اورژانس های دندانپزشکی ابتدا به پزشکان مراجعه می کنند، داشتن اطلاعات لازم در این زمینه و ارجاع صحیح آن ها به دندانپزشکان برای پزشکان امری ضروری است. در حالیکه توجه به این موضوع در برنامه ی آموزش پزشکی نادیده گرفته شده است. هدف از این مطالعه بررسی میزان آگاهی و مهارت تشخیصی اینترنت های دانشکده پزشکی ساری در رابطه با بیماری های دهان و دندان و اورژانس های دندانپزشکی می باشد.

روش کار: در این مطالعه میزان آگاهی و مهارت تشخیصی ۳۰ نفر از اینترنت های دانشکده پزشکی ساری با استفاده از پرسشنامه بررسی شد. تمام اینترنت ها پرسشنامه ها را با رضایت کامل پر کردند. سوال های این پرسشنامه توسط بررسی متون و استفاده از مطالعات مشابه انجام شده، تنظیم گردید سپس روایی و پایایی پرسشنامه ها توسط متخصصین رشته های مربوطه سنجیده شد. نوع مطالعه انجام شده توصیفی و روش نمونه گیری، تصادفی می باشد. داده ها به وسیله نرم افزار (spss version 18) بررسی شد.

یافته ها: میانگین سنی افراد شرکت کننده ۲۴ سال و تعداد شرکت کنندگان ۳۰ نفر بود. پس از بررسی سوالات مطرح شده جهت سنجش اطلاعات پرپودنتیکس، سرطان دهان، داروها، اورژانس های دندانپزشکی و اطفال، نتایج زیر حاصل گردید: (به ترتیب بیشترین به کمترین) میزان اطلاعات دانشجویان در زمینه ی دارو ها ۶۳٪، اطفال ۴۸/۸٪، سرطان دهان ۳۹٪، پرپودنتیکس ۳۸٪ و اورژانس های دندانپزشکی ۲۱/۶٪ بود.

نتیجه گیری: با توجه به اینکه میزان آگاهی اینترنت های دانشکده پزشکی ساری از حد قابل قبول پایین تر بود، توصیه می شود واحد درسی بیماری های دهان و دندان و اورژانس های دندانپزشکی به برنامه آموزش پزشکی اضافه گردد.

واژه های کلیدی: آگاهی، مهارت تشخیصی، بیماری های دهان و دندان و اورژانس های دندانپزشکی، اینترنت های دانشکده پزشکی.

A-10-62-1

ردپای دانش ضمنی در آموزش جراحی دوره استاژری دانشگاه
علوم پزشکی زاهدان

احمد دیزنگیان مفرد*

* دانشجوی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان - زاهدان

ahmad.dizangian@gmail.com

مقدمه: دانش ضمنی (tacit knowledge) هر آن چه از علم انسان است که نمی توان آن را با کلمات، اعداد و نشانه ها بیان کرد. در مقابل آن نیز دانش صریح (explicit knowledge) وجود دارد که بخشی از آگاهی و دانش انسان است که قابلیت بیان و یا توصیف شدن دارد. این دو نگرش به دانش و مدیریت آن ها بحثی اساسی در بسیاری از موسسات علمی تحقیقاتی است که در این تحقیق به ریشه یابی آن در آموزش جراحی ماژور برای دانشجویان پزشکی دوره استاژری دانشگاه علوم پزشکی زاهدان پرداخته شده است.

روش کار: تحقیق به روش مروری و با استفاده از کلیدواژه هایی چون: knowledge , explicit knowledge , knowledge tacit management و همچنین دانش ضمنی و دانش صریح در سایت های: google- , sid , iranmedex , magiran , irandoc , scholar , pubmed آئین نامه و برنامه های آموزشی بخش جراحی دوره استاژری دانشگاه علوم پزشکی زاهدان مقایسه شده است.

یافته ها: برنامه آموزشی بخش جراحی دوره استاژری به روش هایی چون: حضور در اعمال جراحی، حضور هفتگی در کشیک های اورژانس و آموزش های بالینی اورژانس، انجام برخی مداخلات درون بخش و برگزاری کارگاه هایی در مرکز مهارت های بالینی، از دانش ضمنی جهت آموزش دانشجویان بهره برده است.

نتیجه گیری: در این برنامه آموزشی می توان دانش ضمنی را، هر چند به صورت غیر رسمی، مشاهده کرد. مطمئنا با شناساندن هر چه بهتر این جنبه از علم می توان برنامه ریزی هایی مناسب اتخاذ نمود و نتایج بهتری نیز از آن به دست آورد.

واژه های کلیدی: دانش ضمنی، دانش صریح، آموزش استاژری، جراحی.

A-10-865-2

الگوهای تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی

لیلا استوار*، خانم مژگان تیموریان، خانم زهرا حق جو

* دانشجو

ostovar.leila@yahoo.com

مقدمه: تحول در نظام آموزش پزشکی چندسال اخیر به عنوان عاملی کلیدی مورد توجه قرار گرفته است. از آنجاکه تحول شیوه های آموزشی همراه با استفاده از روش های نوین، باعث هماهنگی موضوعی در ذهن دانشجو شده و کیفیت آموزش را بالا می برد، بر آن شدیم تا هدف این مطالعه را بررسی الگوهای تحول در آموزش علوم پزشکی قرار دهیم.

روش کار: تحقیق حاضر از نوع مروری است. طی جمع آوری آن از سایر مقالات و منابع کتابخانه ای نوشته شده در این زمینه، بهره بردیم؛ همچنین برخی مقالات را از طریق موتورهای جستجوگر Iran me- SID, Medlib, dex, .. طی سال های ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۱ بدست آورده و چند ماه بررسی مقالات چاپ شده در گذشته تاکنون در زمینه عوامل ایجاد تغییر در آموزش پزشکی انجام دادیم.

یافته ها: با توجه به نتایج مطالعات قبلی، به الگو های نوآورانه آموزشی چون؛ قرارداد یادگیری، یادگیری مساله محور (PBL)، تلفیق یادگیری الکترونیکی در آموزش حضوری، آموزش مهارتهای دیداری-شنیداری، ادغام دوره های آموزشی، تغییر برنامه درسی، تأثیر روش آموزشی «توضیح- نمایش- مشاهده- عمل» یا TDOA، اصلاح نظام آموزشی در راستای تربیت انسان هایی متفکر، خلاق و تحلیل گر، ایجاد عدالت آموزشی به نحو احسن و هم چنین تعامل دانشجو و استاد در یادگیری بیشتر، دست یافتیم که انجام هرچه بهتر این موارد نیازمند برنامه ریزی دقیق طراحی شده توسط صاحبان نظر با سابقه و مجرب، تحقق پذیر است.

نتیجه گیری: با توجه به ضرورت تحول شیوه های آموزشی و افزایش بهره وری و کارایی آنها، به نظرمی رسد بخش آموزش علوم پزشکی کشور در راستای تحقق اهداف نقشه جامع سلامت کشور می بایست برنامه منسجمی را با توجه به موانع و راهکارهای ارائه شده در پیش گیرد. پیشنهاد عملی در این زمینه بررسی شیوه های آموزش علوم پزشکی به طور تطبیقی در کشورهای دیگر و بهره گیری از تجارب کشورهای با سابقه بیشتر و نیز پیشرفته تر در زمینه علوم پزشکی و انطباق تجارب این کشورها با شرایط بومی کشور و نیز ارتقا و بهبود نحوه آموزش علوم پزشکی میباشد.

واژه های کلیدی: تحول و نوآوری، آموزش پزشکی، مهارت، دانشجو محوری.

A-10-1027-1

مقایسه سبکهای یادگیری دانشجویان پرستاری و مامایی
دانشگاه علوم پزشکی در سال ۱۳۹۰

شکوفه نیک سرشت*، ریتا رضایی، زهره مرادی، سمیه دلاوری،
لهمحمدی

* دانشجو دانشگاه علوم پزشکی شیراز - دانشکده پزشکی،
طبقه هفتم، EDC

sh_nikseresht@yahoo.com

مقدمه: شناسایی سبک یادگیری فراگیران، نقش بسزایی در انتخاب روش تدریس مناسب برای آنان دارد. محققان معتقدند که اگر سبک یادگیری فرد با رشته ای که در آن تحصیل می کند و یا حرفه ای که در آن کار می کند همخوان نباشد، شخص یا از آن رشته تحصیلی انصراف داده و یا این موضوع منجر به نارضایتی وی نسبت به رشته تحصیلی می شود. این مطالعه با هدف مقایسه سبک های یادگیری دانشجویان پرستاری در سال ۱۳۹۰ صورت گرفت.

روش کار: در این مطالعه مقطعی در سال ۱۳۹۰ از دانشجویان پرستاری و مامایی در مقطع کارشناسی دانشگاه علوم پزشکی شیراز خواسته شد تا پرسشنامه ۱۲ سؤالی سبک های یادگیری کلب را تکمیل نمایند. اطلاعات به دست آمده به نرم افزار spss 16 وارد شد و تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی انجام گرفت.

یافته ها: بیشترین سبک های یادگیری در دانشجویان پرستاری و مامایی همگرا (۴۹،۴ درصد) و جذب کننده (۴۱،۳ درصد) بودند. میانگین سن دانشجویان ۲۲ (۱،۵±) و میانگین معدل دانشجویان ۱۶،۹۰ (±۱) بود. بین سبک یادگیری دانشجویان مامایی و دانشجویان پرستاری اختلاف معنی داری وجود نداشت.

نتیجه گیری: از آنجایی که پرستاری و مامایی رشته هایی هستند که با انسان ها تعامل و ارتباط دارند، توجه به سبک یادگیری دانشجویان این رشته از طرف اساتید این رشته ها سبب رفع نیازهای بیماران و ارتقای سلامت جامعه می شود. با توجه به نتایج این مطالعه توصیه می شود اساتید این رشته ها با توجه به مقطع تحصیلی دانشجویان از روشهای تدریس متناسب با سبکهای یادگیری آنها استفاده نمایند.

واژه های کلیدی: سبک های یادگیری، پرسشنامه کلب، پرستاری و مامایی.

A-10-147-1

بررسی نقش آموزش الکترونیک در یادگیری آناتومی از دیدگاه دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

راضیه السادات موسوی رکن ابادی*، محمد رضایی صدرآبادی، عبدالرحیم آبسالان

* دانشجوی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد- یزد صفاییه بلوار پاسداران خیابان ایثار پلاک

۴۶ mousavi_razieh@yahoo.com

مقدمه: امروزه آموزش الکترونیک (E-Learning) بعنوان یکی از مهمترین ارکان نظام اجتماعی مطرح گردیده است. این شیوه نوین آموزشی، که امکان فراگیری مستقل از زمان و مکان را برای دانشجویان فراهم می آورد، در یک محیط آموزش مجازی است که در آن نیازی به حضور دانشجویان در کلاسهای برنامه ریزی شده نیست. موضوعات درسی چنان طراحی شده اند که دانشجویان را به بهترین وجه راهنمایی کنند. آناتومی که علم مطالعه و شناخت ساختمان بدن انسان و اجزای تشکیل دهنده آن میباشد، از دروس پر حجم با زمان کوتاه در دوره علوم پایه است که ضرورت آموختن آن توسط دانشجوی پزشکی بر هیچکس پوشیده نیست. شیوه های مختلفی برای یادگیری آن وجود دارد که از جمله آنها می توان به آموزش الکترونیک اشاره نمود.

روش کار: این مطالعه بصورت توصیفی-تحلیلی بر روی ۶۰ نفر از دانشجویان پزشکی انجام گرفت. پرسشنامه ای مشتمل بر ۱۵ سوال تایید شده از لحاظ روایی و پایایی، بین دانشجویان پزشکی دوره علوم پایه توزیع گردید، که سوالات شامل شیوه های مطالعه و نحوه یادگیری آناتومی بود. داده ها با برنامه SPSS16 مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: از میان ۶۰ پرسشنامه تکمیل شده، بیش از ۵۰٪ دانشجویان از نحوه جستجو در اینترنت در درس آناتومی و استفاده از نرم افزارهای آموزشی مربوطه آگاهی داشتند. از سویی ۸۴٪ دانشجویان به نقش مؤثر فیلم های آموزشی و انیمیشن در آموزش آناتومی اشاره نمودند. در ارزیابی مؤثرترین شیوه یادگیری آناتومی، اختلاف معناداری بین روش مطالعه گروهی، بازگودن، خودآزمایی و نامگذاری مشاهده نشد ($P < 0.05$). اما بین این روشها و روش آموزش آناتومی به شیوه الکترونیک اختلاف معنادار بود ($p\text{-value} = 0.04$)

نتیجه گیری: با توجه به نتایج مطالعه، میتوان دریافت که آموزش الکترونیک جایگاه خود را در میان دانشجویان پزشکی یافته است. با توجه به تحول در آموزش پزشکی و ضرورت آموزش الکترونیک، ضرورت دارد که در شیوه های آموزش آناتومی تجدید نظر شود.

واژه های کلیدی: آموزش الکترونیک (E-Learning)، آناتومی، دانشجویان پزشکی.

A-10-1147-4

تعیین نقش دانشجویان در دستیابی به اهداف نقشه علمی سلامت کشور

سحر رحمانی، زهرا ناظری، پریسا بی کینه، نسیم ترابی

دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی کرمان

مقدمه: تلاش در جهت تهیه نقشه جامع علمی کشور در بخش سلامت، در پاسخ به برآوردن این نیاز بوده است. یکی از بخش های مهم در این سند بخش آموزش و یکی از گروههای مهم در این بخش دانشجویان می باشند. این مطالعه با هدف تعیین نقش دانشجویان در دستیابی به اهداف نقشه علمی سلامت کشور انجام شده است.

روش کار: این پژوهش از نظر ماهیت توصیفی-تحلیلی است و در آن از روش محتوایی و بررسی اسنادی بهره گرفته شده است. ابزار جمع آوری اطلاعات شامل فیش و چک لیست بود. در این مطالعه تحلیل محتوا به روش گال و همکاران در پنج مرحله انجام شد.

یافته ها: در ۶ بخش از این سند بطور مستقیم به جایگاه دانشجویان اشاره شده و در ۱۶ مورد نیز عباراتی ذکر شده که بطور غیر مستقیم بر ایفای نقش دانشجویان تأثیرگذار هستند. در تحلیل محتوایی این موارد در ۳ مفهوم اصلی تأکید بر اهمیت، نقش دانشجویان استعداد درخشان و پرورش خلاقیت و نوآوری طبقه بندی گردید.

نتیجه گیری: دانشجویان از گروه های مهم تأثیر گذار در زمینه دستیابی به اهداف نقشه علمی سلامت کشور هستند و در این راستا می بایست ضمن آشنایی بیشتر با نقش خود الزامات لازم برای ایفای مناسب نقش توسط این گروه فراهم گردد.

واژه های کلیدی: نقشه علمی سلامت کشور- دانشجویان- استعداد درخشان.

A-10-974-1

بررسی عوامل موثر بر تحول و نوسازی آموزش پزشکی از دیدگاه دانشجویان مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی

روح الله قائدامینی اسدآبادی*، خانم فاطمه عزیزیان، دکتر شهرام توفیقی، دکتر روح الله زابلی، دکتر هرمز سنائی نسب، آقای محمود چاقری، آقای عیسی مالمیر

* دانشجوی PhD علوم پزشکی بقیه الله (عج) - گروه مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)، تهران، ایران.

rouhollah.ghaedamini@yahoo.com

مقدمه: تحول در هر سازمانی امری حیاتی است که ریشه در نوسازی، اصلاحات سازمانی و پویایی آن دارد. سازمان های یادگیرنده و به ویژه دانشگاه های علوم پزشکی به عنوان متولیان آموزش سلامت نیازمند تحول و نوسازی در نظام آموزشی خود هستند. دانشجویان علوم پزشکی و علی الخصوص دانشجویان مدیریت خدمات بهداشتی و نقشی که به عنوان دیده ور در ارتقاء آموزش سلامت ایفا می کنند، عامل بسیار مهمی در بستر سازی مناسب تحول در آموزش پزشکی به شمار می آیند. هدف این مقاله بررسی عوامل موثر بر تحول و نوسازی نظام آموزش پزشکی از دیدگاه دانشجویان مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی می باشد.

روش کار: مطالعه از نوع توصیفی، تحلیلی و مقطعی است که در زمستان سال ۱۳۹۰ و با استفاده از پرسشنامه ساختار یافته که روائی صوری، محتوی و پایائی آن با استفاده از روش دو نیمه کردن ($T=7$) تأیید شد. پرسشنامه در اختیار ۱۰۰ دانشجوی مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی درمقاطع مختلف قرار گرفت. نتایج حاصله بوسیله نرم افزار SPSS17 و آمار توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: محدوده سنی دانشجویان ۲۴ - ۱۹ سال و ۶۹٪ آنان زن و مابقی مرد بودند. یافته ها نشان داد که ۵۸/۹٪ دانشجویان نقش خود را در تحول و نوسازی نظام آموزش پزشکی ضروری می دانستند. مهمترین عوامل موثر بر تحول و نوسازی آموزش پزشکی از دیدگاه دانشجویان، اجرای نقشه علمی سلامت، مهارت های حرفه ای استادان، ایجاد انگیزه در بین استاد و دانشجو و ارتقاء کیفیت آموزش های مداوم کارکنان و استادان دانشگاه های علوم پزشکی می باشد. آزمون مجذور کای ارتباط معناداری بین سن، مقطع تحصیلی و وضعیت تاهل با عوامل موثر تحول و نوسازی آموزش پزشکی را نشان داد و $P > 0.05$ می باشد.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج این مطالعه و اهمیت توجه به نقش دانشجویان مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی در تحول آموزش پزشکی به نظر می رسد که برنامه ریزان و به ویژه مدیران آموزشی

A-10-440-1

روش های کاربردی ادغام پزشکی مبتنی بر شواهد در آموزش رسمی پزشکی: مرور سیستماتیک

دکتر حامدبصیر غفوری، آقای فرهاد شکرانه، شهزاد سراوانی*

* دانشجوی کارشناسی ارشد مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران

shahrzad_saravani@yahoo.com

مقدمه: پزشکی مبتنی بر شواهد (EBM) به عنوان رویکردی غالب در پزشکی محسوب می شود ولی به دلیل انعطاف پایین کوریکولوم رسمی رشته پزشکی در ایران، ادغام EBM در آموزش رسمی پزشکی دشوار است. این پژوهش با هدف یافتن روش های کاربردی ادغام EBM در آموزش رسمی پزشکی انجام گرفت.

روش کار: در این مرور سیستماتیک، با استفاده از استراتژی جستجوی حساس، مطالعات مرتبط نمایه شده در مدلاین و ایمبس از طریق رابط اوید در سوم ژانویه ۲۰۱۲ بازیابی شده و پس از حذف مطالعات تکراری در اندنوت، توسط دو پژوهشگر به صورت مستقل مورد مطالعه و غربالگری قرار گرفته، اطلاعات استخراجی در جداول اکسل وارد شدند. به دلیل ناهمگنی مطالعات و عدم امکان متاآنالیز، یافته ها به صورت کیفی و تحلیل محتوا ارائه شد.

یافته ها: به ترتیب اولویت (فراوانی تکرار)، روش های ادغام EBM در آموزش رسمی پزشکی به این ترتیب بودند: کارگاه آموزشی، یادگیری مساله-محور، ژورنال کلاب، گزارش صبحگاهی، راندهای بالینی و مشارکت در پژوهش. از میان این موارد، کارگاه آموزشی تنها در دو مرحله اول EBM (تدوین پرسش و یافتن شواهد)، ژورنال کلاب و گزارش صبحگاهی در مرحله سوم آن (ارزیابی نقادانه)، راندهای بالینی در مراحل چهارم و پنجم (کاربرد شواهد و ارزیابی نتیجه) و مشارکت در پژوهش در تمامی مراحل پنجگانه EBM به صورت نسبتاً کامل کاربرد داشته اند.

نتیجه گیری: اگرچه استفاده از روش «مشارکت در پژوهش» کامل ترین روش ادغام EBM در آموزش رسمی پزشکی است ولی استفاده از سایر روش ها می تواند بستر را برای «مشارکت در پژوهش» فراهم آورد. تأکید بر استفاده از رویکرد مراحل پنجگانه EBM در روش شناسی پژوهش برای پایان نامه های دوره پزشکی و تخصصی، می تواند یکی از بهترین روش های ادغام EBM در آموزش پزشکی محسوب گردد.

واژه های کلیدی: پزشکی مبتنی بر شواهد، آموزش پزشکی، آموزش رسمی.

نتیجه گیری: منتورینگ یک فرآیند یاددهی یادگیری برای منتور و منتهی است. یک رابطه دو جانبه برای منتور و منتهی برقرار می شود که در آن هر دو طرف نفع می برند. منتور از یاد دادن و هدایت کردن تجربه می اندوزد و منتهی از یاد گرفتن گام به گام.

واژه های کلیدی: منتور، منتهی، دانشجوی پرستار، آموزش.

با برگزاری دوره هایی جهت افزایش مهارت و دانش تحول سازمانی، آموزشی و استمرار نظام ارزشیابی استاد- دانشجو و دریافت بازخوردهای این ارزشیابی گامی مؤثر در توسعه تحول و نوسازی آموزش پزشکی بردارند.

واژه های کلیدی: تحول، آموزش پزشکی، دانشجویان مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی.

A-10-1085-2

موانع سازمانی در راه تحول آموزش علوم پزشکی

سکینه شهسواری اصفهانی^{*}، فاطمه پاشایی ثابت، محمدعلی حسینی، فرحناز محمدی

* دانشجوی دکتری دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی - تهران
ولنجل خیابان کودکی - دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

pashaii1385@yahoo.com

مقدمه: روش آموزشی فعلی حاکم در کشور از مدرسه تا دانشگاه و بخصوص دانشجویان پزشکی پاسخگوی نیاز آنان برای ورود به حرفه تخصصی آنان نمی باشد. یکی از اساسی ترین موانع بر سر راه تغییر و نوآوری از نظرگاه فرهنگی عدم وجود تفکر انتقادی و یا ساخت نیافتن آن در سطح جوامع و سازمان ها است. چرا که اساسا نوآوری، با تردید و سوال و نهایتا تغییر وضع موجود آغاز می گردد؛ لذا این مقاله با هدف مروری بر موانع تحول سازمانی بر تفکر انتقادی برای ایجاد تغییر در آموزش علوم پزشکی انجام شد.

روش کار: این مطالعه مروری می باشد که با مروری بر منابع الکترونیک با سایتهای معتبر و کتابها نگارش شده است.

یافته ها: روشهای تدریس سنتی در برخی از جوامع از انتقاد و تعارض دوری می جوید و همواره سعی در سرکوب آن دارند و علت آن در این واقعیت تحمل انتقاد و تغییر با بیشتر کلان فرهنگ ها و یا خرده فرهنگ ها در برخی جوامع ناسازگاری دارد، نهفته است. در چنین جوامعی رویکرد و ارزش های ضد انتقادی از دوران کودکی به افراد تلقین می شود. در اوایل آغاز حیات، مدرسه، خانواده و نهاد های دیگر ارزش های ضد انتقادی را تقویت می کنند و این مسئله در مدرسه و تا حدی دانشگاه تقویت می شود و سکوت و عدم داشتن انتقاد و پیشنهاد از طرف دانشجو مطلوب تلقی می شود. افرادی که با چنین رویکردی خو گرفته اند، همان را در سازمانهای خود نیز اجرا خواهند کرد و اگر این رویکرد، روش مطلوب یک استاد آن هم در آموزش علوم پزشکی باشد، می تواند به عنوان مانعی بزرگ بر سر راه تحول و نوآوری در

A-10-57-26

تبیین تجربه منتور و منتهی در دانشجویان به عنوان ابزاری برای آموزش و یادگیری دانشجویان

فاطمه مهرآور^{*}، دکتر لیلا جویباری، دکتر اکرم ثناگو

* دانشجو کمیته تحقیقات دانشجویی - گرگان دانشگاه علوم پزشکی

mehravari10261@yahoo.com

مقدمه: منتور یک رابطه ارگانیک و دوستانه با افراد جوانتر تحت سرپرستی خود برقرار می کند و نه تنها در مورد دروس دانشگاهی بلکه در خصوص پیشرفت تحصیلی و رشد و شکوفایی منتهی و خود تلاش می نماید.

هدف: هدف از این مطالعه تبیین تجربه منتور و منتهی در دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۹۰ می باشد.

روش کار: در این پژوهش کیفی با ۱۵ نفر از دانشجویان ۵ منتور و ۱۰ منتهی که در دانشگاه علوم پزشکی در سال ۱۳۹۰ مشغول به تحصیل بوده و تجربه این فرآیند آموزشی را داشتند، مصاحبه های نیمه ساختار به عمل آمد. کلیه مصاحبه ها دست نویس و مطابق روش «تحلیل محتوا» آنالیز شدند. از دانشجویان درباره تجربه شان از قرار گرفتن در این فرآیند آموزشی سوال شد.

یافته ها: مضامین بر گرفته شده از این مطالعه در دو طبقه قرار گرفت. «احساس تکلیف کردن»، «احساس افتحار کردن» و «رشد کردن» از مضامینی بود که منتورها در این فرآیند آموزشی تجربه نموده بودند. «راهنما داشتن»، «احساس آرامش»، «ارتباطات قوی» از مضامینی بود که منتهی ها در این فرآیند تجربه نموده بودند. پی به استعداد های خود بردن و برای آینده شغلی آماده شدن از پیامدهای این فرآیند برای منتورها و آمادگی برای منتوری از پیامدهای این فرآیند برای منتهی ها شده است. دانشجویان در این فرآیند چون حلقه های زنجیر به هم گره خورده و شبکه قوی آموزشی و ارتباطی را تشکیل می دادند.

و از آن می توان به عنوان ابزار ارزشیابی تکوینی و پایانی استفاده کرد.

روش کار: این مطالعه از نوع پیمایشی و جامعه آماری آن را ۷۰ نفر از دانشجویان رشته های پزشکی تشکیل دادند که توسط پرسشنامه محقق ساخته که پایایی و روایی آن توسط اساتید مورد تایید قرار گرفت (الفای کرنباخ = ۰/۸) پرسشنامه در دو بخش تاثیر پورتفولیو در یاددهی و ارزیابی مورد بررسی قرار داد و داده ها توسط نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: از نظر دانشجویان در فرایند یاددهی بیشتر تاثیر مربوط به ایجاد انگیزه برای یادگیری و شرکت در بحث گروهی و به عنوان یک ابزاری که باعث یادگیری پایدار و فرصتی برای ابتکار و نوآوری است که در حدود $۱۵/۶۵ \pm ۸۹/۸۵$ و در زمینه ارزیابی بیشتری تاثیر در خود ارزیابی و مشارکت دانشجو در ارزیابی خود و به عنوان ابزار تعیین پیشرفت تحصیلی دانشجویان که در حدود $۱۹/۹۹ \pm ۹۲/۷۵$ بود مورد ارزیابی قرار گرفته است.

نتیجه گیری: از آنجا که پور تفولیو در صورت سازماندهی مناسب بر اساس اهداف یادگیری دانشجویان می تواند حتی بهتر از یک وب سایت اختصاصی رشته پزشکی مورد استفاده قرار گیرد و زمینه را برای انجام پروژه های به روز و مورد نیاز جامعه پزشکی بر اساس یاددهی های دانشجویان فراهم سازد و با توجه به اینکه که از آن می توان به عنوان یک ابزار خود ارزیابی جهت اصلاح یا بهبود روند یادگیری که منطبق بر یادگیری بزرگسالان است استفاده کرد می تواند به عنوان یک ابزار قدرتمند در امر یادگیری و ارزیابی دانشجویان مورد استفاده قرار گیرد؛ لذا بایستی اساتید تمهیدات لازم را جهت استفاده از این ابزار آموزشی جهت دانشجو محور کردن یادگیری و ارزیابی فراهم سازند.

واژه های کلیدی: کارپوشه، ابزار یادگیری و ارزیابی، دانشجویان علوم پزشکی.

این عرصه بسیار مهم. علت دوم موانع نوآوری در سازمان ها مربوط به عوامل ساختاری، محیطی، فرآیند های داخلی سازمان ها و انگاره های ارتباطات در آنهاست. ساختارهای سلسله مراتب سبب می شود تا انتقادات و اشکالات و پیشنهادات به مراجع عدم توانایی در پیش بینی نتایج عملی (مثبت و منفی) و مبهم بودن هزینه ها و تبعات نوآوری از دیگر موانع آن در آموزش علوم پزشکی است.

نتیجه گیری: منابع اطلاعاتی مدیریت سازمان ها در کسب ایده های جدید داخلی یا خارجی است و اگر قرار است تحولی در سازمانی چون دانشگاه ها و کل نظام آموزشی آن دانشگاه صورت گیرد، آن ایده یا نوآوری با توجه به نیازهای سازمان، نخست توسط مدیران ارشد سازمان مورد ارزشیابی قرار می گیرد. ارزیابی عملی بودن یا نبودن، هزینه های احتمالی، تبعات و عواقب و آن باید با تدابیر روشنفکرانه ارزیابی و اگر به نفع افزایش کرائی و توانمندی خروجی دانشگاه یعنی دانشجویان بود، سعی در رفع موانع شود.

واژه های کلیدی: موانع سازمانی، تحول آموزش پزشکی.

A-10-1104-1

بررسی نظرات دانشجویان علوم پزشکی در مورد استفاده از کارپوشه به عنوان یک ابزار یادگیری و ارزیابی در آموزش دانشجو محور

حکیمه حسن زاده سلماسی*، دکتر رضا غفاری، دکتر حسن سلامی، دکتر لیلا واحدی، پریسا گلنبر، دکتر سوسن حسن زاده سلماسی

* دانشجوی آموزش پزشکی مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی - خیابان دانشگاه - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

hakimeh.hazrati@gmail.com

مقدمه: در سالهای اخیر با توجه به تغییر نگرش دانشجویان پزشکی در فرایند یادگیری و ارزیابی، فرایند یادگیری از رویکرد سنتی به سمت دانشجو محوری سوق داده شده که در این راستا باید ابزار و روشهای جدید آموزشی جهت مشارکت فعال دانشجویان استفاده گردد که راهی به سمت یادگیری با انگیزه بالا و یادگیری مادام العمر است کارپوشه به عنوان یک ابزاری برای ثبت کارها، نمایش سیر یادگیری معلومات، ثبت نمونه کارهای برجسته، چک لیست مهارتهای بالینی، قابلیت های اکتسابی و کلا شامل تمامی مواردی است که دانشجو آن را در آموزش خود مهم تلقی می کند بکار می رود و زمینه را برای گفتگو، مذاکره، بازبینی، مرور وارثه بازخورد برای دانشجویان به منظور شرح میزان پیشرفت و رشد میزان معلومات در طول دوره آموزش هموار می سازد

A-10-1109-1

مقایسه تاثیر استفاده از کتابخانه ملی دیجیتال جهاد
دانشگاهی بر آموزش دانشجویان گروههای مختلف علوم
پزشکیسیده مهسا افرا^۱، نجمه افرا* دانشجوی دندانپزشکی - کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم
پزشکی شیراز

afra_mahsa@yahoo.com

مقدمه: نظر به اهمیت یادگیری مهارت های علمی بویژه در رشته های علوم پزشکی و به روز بودن تکنولوژی ها، استفاده از کتابخانه دیجیتال جهاد دانشگاهی امری مهم به حساب می آید. به علاوه آگاهی از نظرات دانشجویان علوم پزشکی از وضعیت قسمت های مختلف این کتابخانه به ارائه راهکارهایی در جهت بهبود کیفی و کمی آموزش بالینی می انجامد. هدف از این پژوهش بررسی میزان آشنایی دانشجویان و رضایت مندی آنها از بخش های مختلف این کتابخانه است. همچنین این تحقیق راهی را جهت شناخت نقاط ضعف و قوت این کتابخانه مشخص می سازد.

روش کار: در این روش که از نوع توصیفی تحلیلی است. جمع آوری داده ها از طریق ۱۰۰ عدد پرسشنامه که بطور تصادفی در بین دانشجویان دانشکده علوم پزشکی شیراز در دی ماه ۹۰ توزیع گردیده است، انجام شد. تعداد ۸۶ پرسشنامه تکمیل و عودت داده شد. پس از تکمیل پرسشنامه اطلاعات گردآوری شده بر اساس نرم افزار spss با استفاده از آزمون های آنالیز واریانس یک طرفه و تست دانکن ($p < 0/05$) انجام گردید.

یافته ها: نتایج بررسی پرسش نامه ها نشان داد که ۳۲٪ از دانشجویان هیچ گونه اطلاعی از این سایت نداشتند و ۵۴٪ از دانشجویان مطلع، اطلاع ضعیفی در رابطه با فرم درخواست جستجوی اطلاعات و نشریات ایرانی ISI مرتبط با علوم پزشکی داشتند. ۳۲٪ از دانشجویان به مجلات مطلوب پزشکی آشنا نداشتند و هیچ کدام از دانشجویان از نشریات مصوب علمی پژوهشی اطلاعی در دست نداشتند. میزان رضایتمندی دانشجویان علوم پزشکی از سایت SID ۱۰٪ بوده و دارای اختلاف معنادار با سایر رشته ها بوده اند. همچنین این اختلاف معنی دار در گزینه های آشنایی با نشریات دانشگاه آزاد اسلامی، همایش های معتبر و کتابخانه الکترونیکی در بین دانشجویان گرایش های مختلف علوم پزشکی وجود دارد. ($p < 0/05$)

نتیجه گیری: یافته ها نشان داد که دانشجویان اطلاع کاملی از سایت کتابخانه ملی دیجیتال جهاد دانشگاهی نداشتند اگر چه شایسته است در برنامه ریزی های آتی حضور منابع دیجیتال در اولویت قرار گیرند.

واژه های کلیدی: کتابخانه ملی دیجیتال، دانشجویان گروههای مختلف علوم پزشکی، رضایتمندی، آموزش.

A-10-159-2

بررسی رابطه عزت نفس و پیشرفت تحصیلی در دانشجویان
فیزیوتراپی دانشگاه علوم پزشکی بابلارسلان قربان پور^{*}، دکتر محمد تقی پور* دانشجو مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی - دانشکده
پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بابل

arsalanghorbanpour@ymail.com

مقدمه: در حیطه آموزش، همواره شناخت عواملی که منجر به پیشرفت تحصیلی و یا افت تحصیلی دانشجویان می گردد، از اهمیت بسزایی برخوردار می باشد. در پاره ای از مطالعات بین عزت نفس و پیشرفت تحصیلی ارتباط مستقیمی بدست آمده ولی بعضی از صاحب نظران رابطه مستقیم این دو را مورد تردید قرار داده اند. این پژوهش با هدف تعیین رابطه بین عزت نفس و پیشرفت تحصیلی در دانشجویان فیزیوتراپی دانشگاه علوم پزشکی بابل انجام شده است.

روش کار: در این مطالعه مقطعی دانشجویان ۳ دوره کارشناسی فیزیوتراپی ورودی ۱۳۸۷ الی ۱۳۸۹ شرکت داشتند. حجم نمونه برابر با ۵۲ نفر بود که ۴۰ نفر از آنان نسبت به شرکت در مطالعه رضایت داشته و پرسشنامه را با صداقت تکمیل نمودند. پرسشنامه حاوی دو بخش اطلاعات دموگرافی و آزمون معتبر ۵۸ گزینه ای کوپر اسمیت بود. عزت نفس دانشجویان با این آزمون اندازه گیری و رابطه آن با معدل، سن، رتبه ورودی، جنسیت، وضعیت تاهل و سطح تحصیلات پدر و مادر بررسی گردید. داده ها با آزمون های پیرسون و T مستقل با نرم افزار SPSS تجزیه و تحلیل شدند.

یافته ها: میانگین عزت نفس دانشجویان ۳۴/۱ و میانگین معدل آنها $16/86 \pm 6/62$ بدست آمد. از طریق آزمون همبستگی پیرسون ارتباط معناداری بین نمره نهایی عزت نفس و سن ($p=0.42$) و رتبه ورودی ($p=0.09$) و معدل ($p=0.25$) دانشجویان وجود نداشت. اختلاف میانگین عزت نفس دانشجویان پسر ($32 \pm 5/39$) و دختر ($36/42 \pm 6/63$) معنادار بود ($p=0.02$). اختلاف میانگین عزت نفس متاهلین $41 \pm 1/41$ و مجردین $33/33 \pm 6/21$ معناداری ($p=0.02$) بود. همچنین ارتباط معناداری بین سطح تحصیلات پدر و مادر و عزت نفس مشاهده نشد ($P < 0/05$). نتیجه گیری در یک جمع بندی کلی بر اساس نتایج مطالعه حاضر میتوان گفت که اگرچه دانشجویان دارای عزت نفس بالایی می باشند اما این عزت نفس ارتباط زیادی با سن، رتبه ورودی و معدل ندارد. همچنین عزت نفس مستقل از وضعیت تحصیلات پدر و مادر می باشد. جالب تر اینکه نمره عزت نفس دختران و افراد متاهل بیشتر از پسران و افراد مجرد است.

واژه های کلیدی: عزت نفس، پیشرفت تحصیلی، دانشجویان فیزیوتراپی، دانشگاه علوم پزشکی بابل.

A-10-222-1

ظهور نقش مؤثر دانشجویان در پویایی نظام آموزش پزشکی:
بیان تجربیات کمیته مرکزی دانشجویی مرکز مطالعات و
توسعه آموزش علوم پزشکی شیراز

پرستو نعمت‌اللهی*، دکتر میترا امینی، دکتر محمد رضا دهقانی،
دکتر جواد کجوری، آقا حامد حسنی، آقا مجتبی بهرامی

* دانشجو Student Research Committee, Shiraz
University of Medical, Shiraz, Iran

مقدمه: دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی به لحاظ جایگاه فکری و معنوی خود و با در اختیار داشتن نیروی متخصص و فرهیخته، مهد اندیشه و ظهور ایده‌های نوین در هر جامعه‌اند. چنانکه دستیابی به خودکفایی و استقلال علمی جز با قرار گرفتن دانشگاه در خدمت تعالی و پیشرفت کشور میسر نیست. در همین رابطه اگرچه برای دانشگاه اهداف و رسالت‌های متعددی را برشمرده‌اند، اما آموزش و تربیت دانشجو به عنوان آینده‌سازان جامعه پزشکی از مهم‌ترین رسالت‌ها به حساب می‌آید. با توجه به نقش کلیدی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی در هدایت دانشجویان و این که ارتقای سطح آموزشی دانشگاه منجر به ایجاد نیروی کار مؤثر و مورد نیاز جامعه و در نتیجه ارتقای سطح سلامت جامعه می‌شود، این مرکز بر آن شد تا با تدوین آئین‌نامه اجرایی و ایجاد کمیته‌ی مرکزی دانشجویی، زمینه لازم را برای حضور دانشجویان در عرصه آموزش پزشکی و هم‌چنین ایفای نقش در تحول و نو سازی نظام آموزش پزشکی فراهم سازند. کمیته مرکزی دانشجویی نهادی است که زیر نظر مرکز EDC، در راستای سیاست‌های این مرکز به منظور توسعه و بهبود کیفیت آموزش تئوری و عملی گروه علوم پزشکی از طریق کمک و همفکری در تدوین و بازنگری برنامه درسی رشته‌های مختلف، توانمندسازی دانشجویان، ارزشیابی آموزشی و پژوهش در آموزش و تصمیم‌گیری‌های کلان آموزشی دانشگاه با توجه به پاسخگویی به نیازهای روز جامعه فعالیت می‌نماید.

روش کار: در ابتدا کمیته‌ای متشکل از اعضای هیئت علمی و دانشجویان علاقمند، تشکیل گردید و مقرر گردید تا اعضا، نقطه نظرات خود درباره نحوه همکاری دانشجویان با این مرکز را در جلسات مطرح کنند و به تدوین آئین‌نامه و ساختاری جهت فعالیت مزبور بپردازند. در طراحی ساختار کمیته دانشجویی، سعی شده با استفاده از تکنیک خلاقیت سینکتیس، مسائل و مشکلات مطرح شده و سپس راه حل مناسب برای آنها پیدا شود. تدوین آئین‌نامه مذکور، طی مراحل زیر انجام گشته است: مرحله اول تشخیص و برنامه ریزی، مرحله دوم اقدام برای رفع مشکل موجود، مرحله سوم بررسی مجدد به منظور نمایان ساختن تغییرات لازم، مرحله چهارم تحلیل و تعدیل. این کمیته همکاری‌های خود را از سال ۱۳۸۴ آغاز نموده است و در زمینه‌های اطلاع رسانی و انتقال اطلاعات بین دانشجویان و اساتید، آموزش و پژوهش فعالیت‌هایی را تاکنون به صورت مشترک، با مرکز انجام داده است.

A-10-57-30

بررسی دیدگاه فراگیران در خصوص جو آموزشی بر اساس
مدل DREEM در دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مریم فغانی*، دکتر اکرم ثناگو، دکتر لیلا جویباری

* دانشجو کمیته تحقیقات دانشجویی - گرگان: شصتکلا دانشگاه
علوم پزشکی

dr_mike21@yahoo.com

مقدمه: محیط حاکم بر فضای آموزشی عامل تعیین کننده در ایجاد انگیزه برای یادگیری است زیرا رفتارهای منجر به یادگیری را بهتر و پیشرفت تحصیلی را تقویت می‌کند. محیط یادگیری یک تعیین کننده رفتاری است و نمودار ادراک دانشجو از محیط پیرامون خود در عرصه یادگیری می‌باشد. هدف از این مطالعه بررسی دیدگاه فراگیران در خصوص جو آموزشی بر اساس مدل DREEM بوده است.

روش کار: این مطالعه توصیفی مقطعی در دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۹۰ روی ۱۴۸ دانشجوی علوم پزشکی با استفاده از نمونه‌گیری خوشه‌ای و با استفاده از پرسشنامه در خصوص جو آموزشی بر اساس مدل DREEM انجام شد. این ابزار دارای ۵ حیطه، یادگیری، اساتید، جو آموزشی و ادراک دانشجو از شرایط اجتماعی و علمی می‌باشد. امتیاز کلی پرسشنامه در ۵ گروه، نامطلوب ۰-۵۰، نیمه مطلوب ۵۱-۱۰۰، تا حدودی مطلوب ۱۰۱-۱۵۰، مطلوب ۱۵۱-۲۰۰ و بسیار مطلوب ۲۰۱-۲۵۰ طبقه بندی می‌شود. داده‌ها با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: داده‌ها مویید آن است جو آموزشی از دیدگاه دانشجویان در ۳/۴ درصد موارد مطلوب، ۹۶/۶ درصد تا حدودی مطلوب، ۲۶/۴ درصد موارد نیمه مطلوب و ۰/۷ درصد نامطلوب بوده است. ارتباط آماری معنی داری بین جنسیت، تأهل و جو آموزشی مشاهده شد (p/۰۵)

واژه‌های کلیدی: جو آموزشی، مدل DREEM، دانشجوی علوم پزشکی.

A-10-1000-2

بررسی دیدگاه دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی یزد
در خصوص تغییر ارزشیابی میان ترم به ارزشیابی ماهیانه

محمد ممیزی*، مهدیه ممیزی، مسعود میرزایی، محمدرضا امینی پور

* دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی یزد

momayyezi_m@yahoo.com

مقدمه: ارتقاء کیفیت آموزش در دانشگاه های علوم پزشکی کشور یکی از فاکتورهای مهم و موثر برای دستیابی به محورهای بنیادی توسعه است. یکی از جنبه های اساسی تحقق اهداف آموزش، ارزشیابی مناسب است، بدین منظور استفاده از نظر دانشجویان برای ارتقاء هر چه بیشتر روش های ارزشیابی موثر است؛ لذا این پژوهش با هدف بررسی دیدگاه دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی یزد در خصوص تغییر ارزشیابی میان ترم به ارزشیابی ماهیانه طراحی گردیده است.

روش کار: این پژوهش از نوع توصیفی مقطعی است که بر روی دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی یزد (۶۴ نفر) انجام گرفته است. به منظور جمع آوری داده ها از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد. پس از نمره گذاری پرسشنامه ها، برای تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار spss استفاده گردید.

یافته ها: بر اساس نتایج پژوهش حاضر از دیدگاه دانشجویان در صورتی که ارزشیابی میان ترم به ارزشیابی ماهیانه تغییر یابد ارتباط موضوعی بین دروس، حجم دروس مورد مطالعه، موفقیت تحصیلی، تسلط به دروس و رضایت دانشجویان افزایش می یابد ولی در یادگیری محتوی درس، رسیدن به اهداف آموزش پزشکی، نمره ارزشیابی پایان ترم و حضور مرتب در کلاس های درس تغییری حاصل نمی گردد ولی طبق نظر دانشجویان به علت امتحانات مکرر، اضطراب و استرس دانشجویان افزایش می یابد.

نتیجه گیری: طبق نظر دانشجویان تغییر مذکور موفقیت دانشجویان را در امر تدریس افزایش می دهد که این امر به علت افزایش قدرت یادگیری فرد است ولی این در حالی است که در مسایل روانی فرد و اضطراب تأثیر دارد بنابراین پیشنهاد می گردد در مطالعات بعدی این تغییر به صورت مداخله انجام شود تا نتایج دقیق تری در بر داشته باشد.

واژه های کلیدی: ارزشیابی میان ترم، ارزشیابی ماهیانه، دانشجویان پزشکی.

یافته ها: با توجه به اهمیت موضوع و تأکید وزارت محترم بهداشت و درمان آموزش علوم پزشکی نسبت به تشکیل کمیته های مشورتی دانشجویی در تمام مراکز مطالعات و آموزش علوم پزشکی شناخت نقاط قوت و ضعف آن برای مسئولان و مدیران الزامی به نظر می رسد. برخی از این موارد که در ذیل آورده شده است. نقاط قوت: ابتکاری بودن برنامه، ایجاد انگیزه در دانشجویان، توسعه فرهنگ همکاری و مشارکت در تصمیم گیری، افزایش ارتباطات و تعاملات دانشجویان در سر تا سر کشور. نقاط ضعف: محدودیت امکانات و ظرفیت پذیرش دانشجویان در این کمیته، نارضایتی هایی که در خصوص امکانات جانبی و رفاهی دانشجویان وجود دارد، مقاومت های بعضی از اساتید و مسئولین با همکاری های دانشجویان در برخی زمینه ها با این مرکز. هم چنین با تشکیل کمیته مرکزی دانشجویی، مرکز EDC دانشگاه علوم پزشکی شیراز با فرصت ها و تهدید های گوناگونی مواجه خواهد شد که برخورد مناسب با هر کدام از آن ها نیازمند دقت نظر مسئولان و مدیران خواهد بود. فرصت ها و تهدید های پیش رو از قرار زیر می باشد: فرصت ها: فرصت مناسبی برای دانشجویان است تا در کنار همدیگر بتوانند در اتخاذ تصمیمات مختلف با سیستم های اداری در تعامل باشند که این همکاری ها می تواند باعث ایجاد تجربه و بصیرت آنان، جهت انجام فعالیت های آینده آن ها گردد. دانشجویان شرکت کننده در این کمیته، نمایندگان دیگر دانشجویان هم کلاسی و هم رشته ای خود از دانشکده شان می باشند و می توانند در انتقال و کاربست مفاهیم مورد نظر آنان در سطح دانشگاه با این مرکز همکاری نمایند. تهدیدها: بی توجهی به انتظارات دانشجویان در شرایط حاضر، می تواند در ایجاد شکافی عمیق بین مسئولین و اساتید با دانشجویان، تأثیر گذار باشد.

نتیجه گیری: تلاش در جهت تشکیل کمیته های مشورتی بایستی در اولویت فعالیت های مراکز مطالعات دانشگاه های علوم پزشکی سراسر کشور قرار گیرد. در این راه دانشگاه ها می توانند از تجربیات کمیته های مشورتی فعال با سابقه کمک بگیرند.

واژه های کلیدی: کمیته های مشورتی دانشجویی، آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز.

A-10-222-2

برگزاری سومین و چهارمین مدرسه تابستانی دانشگاه علوم پزشکی شیراز: گام های نخستین تشکیل کمیته های مشورتی مراکز مطالعات دانشگاه های علوم پزشکی سراسر کشور

علی رضا خالدی*، خانم پرستو نعمت اللهی، آقا مجتبی بهرامی، آقا حامد حسینی

* دانشجوی کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی شیراز- شیراز- ایران

مقدمه: آموزش و تربیت دانشجو (مهم ترین عنصر وجودی دانشگاه) که متخصصان و مدیران آینده کشور را تشکیل می دهند شاید مهم ترین رسالت دانشگاه محسوب گردد. در این میان دانشجویان می توانند با تشکیل کمیته و هسته هایی، در مبحث رسیدن به اهداف عالی دانشگاه در زمینه های مختلف آموزشی و پژوهشی و ... گام بردارند. سومین مدرسه تابستانی دانشگاه علوم پزشکی شیراز در سال ۸۹ باتوصیه وزارت محترم بهداشت درمان و آموزش پزشکی با هدف توانمند سازی علمی دانشجویان در راستای تشکیل و تقویت کمیته های مشورتی دانشجویی مراکز EDC سراسر کشور با محوریت آموزش پزشکی، خلاقیت و تعالی آموزشی برگزار گردید. چهارمین مدرسه تابستانی نیز پس از یک سال در شهریورماه ۹۰ با محوریت پاسخگویی اجتماعی، یادگیری بین رشته ای با حضور نخبگان دانشگاه های علوم پزشکی سراسر کشور برگزار شد. با توجه به جلسات برگزار شده در حاشیه سومین مدرسه تابستانی مبنی بر الزام تشکیل کمیته های مشورتی و بیان تجربیات کمیته های با سابقه تر، در چهارمین مدرسه تابستانی جلسات دانشجویی به بررسی مشکلات و موانع موجود در مقابل تشکیل کمیته ها پس از یک سال و هم چنین ارائه راهکارهای در این زمینه اختصاص داده شد. با توجه به اهمیت غیر قابل انکار موضوع و هم چنین تأکید وزارت محترم بهداشت کمیته مرکزی دانشجویی EDC شیراز اقدام به برگزاری مدارس تابستانی و ارزیابی علمی آن ها توسط شرکت کنندگان و صاحب نظران پرداخت، امید که نتایج آن آغازی باشد بر مشارکت پررنگ تر دانشجویان در تحول و نوسازی نظام آموزش پزشکی کشور عزیزمان ایران.

روش کار: با توجه به اینکه این دوره توانمند سازی دانشجویان به منظور تشکیل کمیته های دانشجویی مراکز EDC در سومین مدرسه تابستانی برگزار گردید، مباحث این دوره نیز به آموزش پزشکی اختصاص یافته بود. از سویی سعی شد که بحث انتقال مفاهیم آموزشی دوره نیز از سبک نوین تدریس از جمله آموزش در گروه های کوچک، آموزش بر مبنای حل مسئله PBL، آموزش بر مبنای بازی و ... استفاده شود. در چهارمین مدرسه تابستانی با هدف بررسی موضوعات نوین و کارآمد در عرصه آموزش علوم پزشکی؛ عناوین پاسخگویی

اجتماعی و یادگیری بین رشته ای انتخاب شد. کارگاه های برگزار شده در طول یک هفته نیز به موضوعات مرتبط با محوریت ها و هم چنین راهکار های عملیاتی سازی آن ها در سیستم آموزشی کشور اختصاص یافت و در آخر نیز به منظور ارزیابی دوره از ارزشیابی ۳۶۰ درجه و E-portfolio استفاده گردید. هم چنین نظارت بر فعالیت های گروهی و ارائه آن نیز در ارزیابی مورد نظر قرار گرفت.

یافته ها: ۱۰۴ دانشجو منتخب از ۳۳ دانشگاه علوم پزشکی سراسر کشور در این دوره توانمند سازی سومین مدرسه تابستانی شرکت نمودند. نتایج ارزشیابی ۳۶۰ درجه از هیئت اجرایی دانشجویان و مدرسین دوره نشان داد که ۹۸،۸٪ از مجریان و همکاران دوره میزان دستیابی به اهداف دوره را در تمام حیطه ها، در سطح بسیار خوب قلمداد کرده بودند. علاوه بر این در ارزشیابی کلی دوره آموزشی که از مجریان و مدرسین به عمل آمد، میانگین نمرات داده شده ۱۹،۴۹ بدست آمد. از دیدگاه شرکت کنندگان از بین مطالب ارائه شده بیشترین بهره وری آموزشی مربوط به عناوین خلاقیت و تعالی آموزشی و معرفی روش های نوین آموزش پزشکی بود. در چهارمین مدرسه تابستانی از بین ۴۴ دانشگاه علوم پزشکی سراسر کشور ۱۳۰ دانشجو از تمامی رشته های علوم پزشکی و نماینده ۳۲ دانشگاه شرکت فعال داشتند. نتایج ارزشیابی ۳۶۰ درجه از هیئت اجرایی دانشجویان و مدرسین دوره نشان داد که ۹۸،۴٪ میزان دستیابی به اهداف دوره را در تمام حیطه ها، در سطح بسیار خوب قلمداد کرده بودند و هم چنین میانگین نمرات داده شده ۱۹،۵۶ بدست آمد. با توجه به موضوعات جدید مطرح شده بالاخص پاسخگویی اجتماعی نیاز به بررسی بیشتر و برگزاری دوره های تخصصی تر احساس می شود.

نتیجه گیری: با توجه به نقش کلیدی مراکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی در هدایت دانشجویان و نظر به اینکه ضرورت وجود این کمیته های دانشجویی به روشنی در تمام دانشگاه های علوم پزشکی احساس می شود و هم چنین از طریق نتایج به دست آمده در این مطالعه نیز میزان مؤثر بودن این دوره ها را در توانمند سازی علمی دانشجویان به روشنی نشان می دهد؛ لذا توصیه می شود دوره های مشابه ای در همین زمینه و به منظور بالا رفتن آگاهی و شناخت دانشجویان کمیته های EDC در حیطه های آموزش پزشکی برگزار گردد و پس از این مدیران با تأکید بیشتر بر فعالیت های دانشجویی امکان حضور پررنگ تر دانشجویان را ممکن سازند.

واژه های کلیدی: مدرسه تابستانی، آموزش پزشکی، دانشجویان.

A-10-222-3

بررسی نظرات صاحب نظران آموزشی و اعضای هیئت علمی
مقطع علوم پایه دانشگاه علوم پزشکی شیراز در خصوص
نحوه اجرای برنامه ادغام افقی در مقطع علوم پایهپویا راحمی*، آقا آرمین اکبر زاده، خانم پرستو نعمت الهی* دانشجوی، کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی شیراز -
شیراز - ایران

pouya.farhadi@yahoo.com

مقدمه: در کوریکولوم های سنتی آموزش پزشکی، دوره علوم پایه مطالب بصورت مستقل و نامرتب با یکدیگر ارائه می گردد، لذا درک مطالب و ایجاد ارتباط بین موضوعات مربوط به دروس مختلف برای دانشجو دشوار خواهد بود. در این روش فرض بر این است که این امر بخودی خود در ذهن دانشجو رخ می دهد. پیشرفت و گستردگی روز افزون علم پزشکی، تغییرات برنامه آموزشی دوره پزشکی عمومی بخصوص دوره علوم پایه از نظر محتوا و چیدمان بصورت ادغام لازم به نظر می رسد. ادغام افقی عبارت است از ادغام در سطح یک فاز از کوریکولوم، به عبارتی ادغام در بین دروس علوم پایه به صورت ارگان سیستم می باشد. دانشگاه علوم پزشکی شیراز با نظر بر دیدگاه فوق از سال ۸۷ طرح ادغام را اجرا نموده است. اکنون با گذشت ۳ سال از آغاز اجرای آن ارزیابی علمی و دقیق طرح توسط اعضای هیئت علمی به عنوان صاحب نظران درگیر و مؤثر از میزان دسترسی به اهداف و نحوه اجرای ضروری می نماید. **روش کار:** در ابتدا جلسه با حضور مدیران گروه مقطع علوم پایه و اساتید و نماینده کمیته مرکزی دانشجویی EDC دانشگاه علوم پزشکی شیراز به منظور بررسی جوانب گوناگون ادغام افقی برگزار شد و از میان مباحث مطرح شده در این جلسه پرسشنامه متشکل از ۲۴ مورد تهیه و تنظیم گردید. در ادامه به استفاده از نمونه گیری تصادفی ساده تعداد ۴۵ پرسشنامه میان تمام اعضای هیئت علمی پخش و ۳۰ عدد آن بازگردانده شد. داده ها توسط نرم افزار SPSS 14 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: نتایج نشان می دهد توزیع فراوانی مطلق نگرش افراد مورد بررسی نسبت به فلسفه ادغام از قرار زیر می باشد: لزوم وجود ارتباط منطقی بین دانشگاه و جامعه (۹۵،۸٪)، لزوم مبتنی بودن اهداف آموزشی بر نیاز جامعه (۹۷،۵٪) و پاسخگویی دانشگاه به مسائل سلامت جامعه (۶۳،۵٪). در زمینه اجرای بر طبق نظر اساتید (۶۲٪) مشارکت وسیع دست اندرکاران در کمیته سیاست گذاری این طرح وجود دارد و هم چنین کمیته سیاست گذاری اختیارات کافی برای برنامه ریزی و اجرا دارد (۴۹،۲٪). اعضای هیئت علمی اظهار داشتند (۵۸،۶٪) برنامه ریزی زمان بندی توسط خود ایشان که مسئول آموزش نیز هستند صورت گرفته است. در مقابل اساتید ابراز داشتند (۶۲،۶٪) کارگاه های آموزشی برگزار شده، به ایشان در ایفای نقش جدیدشان به عنوان برنامه ریزی کنندگان، استادان و افراد مرجع در برنامه آموزشی

کمک کرده است و در آخر نیز با اجرای این طرح استمرار یادگیری برای دانشجویان حفظ شده است (۵۱،۸٪).

نتیجه گیری: از نظر اعضاء هیئت علمی میزان موفقیت طرح ادغام در تحقق اهداف مربوطه در سطح مطلوب قرار دارد و اما میزان موفقیت این طرح در زمینه های برنامه ریزی، عوامل مؤثر بر انگیزش اساتید و یادگیری دانشجویان بیش از گذشته نیاز به ارزیابی دارد. به نظر می رسد تلاش در جهت رفع نارسایی ها و نواقص موجود در این طرح انجام پژوهش های گسترده تر و تکرار مطالعه حاضر در سایر مراکز پیشنهاد می گردد.

واژه های کلیدی: ادغام افقی، اعضا هیئت علمی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز.

A-10-992-1

برگزاری دوره کوتاه مدت آموزش پزشکی توسط کمیته
مرکزی دانشجویی شیراز: گامی به سوی توانمند سازی علمی
و عملی دانشجویان در زمینه ی آموزش علوم پزشکیمریم خرد*، خانم پرستو نعمت الهی* دانشجوی، کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی شیراز -
شیراز - ایران

monamona_2069@yahoo.com

مقدمه: حرفه پزشکی از ابتدای پیدایش تا کنون با گسترش و پیشرفت های زیادی روبه رو بوده است و این پیشرفت های سریع در عرصه های مختلف گاهی به معنی انحراف آن از تعهدی که در قبال شفا و سلامتی مردم دارد تلقی می شود، به همین جهت وظیفه آموزش پزشکی ارائه آموزش های لازم به دانشجویان علاقه مند است که برگزاری کارگاه های آموزشی کوتاه مدت از جمله این موارد می باشد. ایده اولیه اجرای دوره کوتاه مدت آموزش پزشکی در EDC از آنجا شروع شد که کمیته دانشجویی و اعضاء هیئت علمی پس از نظر سنجی های گوناگون در قالب جلسات متعدد به این نتیجه رسیدند که به منظور آماده سازی دانشجویان با نیازهای جامعه از هر رشته متخصصانی را جهت آموزش مباحثی که در طول دوره آموزش کمتر به آنها پرداخته می شود. اما جهت پاسخگویی به نیازهای افراد ضروری می باشد دعوت نمایند.

روش کار: در طی جلسات موضوعات زیر به عنوان موضوعاتی که جای خالی آنها در کوریکولوم آموزشی احساس می شد، انتخاب شد. پزشکی قانونی، احیای قلبی ریوی (CPR)، طب سنتی، تفکر انتقادی، منطق اختراعات، خلاقیت، طبابت مبتنی بر شواهد (EBM)، مدیریت

A-10-1149-1

کارگاه حسن استقبال دانشگاه علوم پزشکی شیراز: آشنا سازی دانشجویان جدید الورود با مهارت های دانشجویی

مجتبی بهرامی*، خانم پرستو نعمت اللهی، آقا حامد حسنی

* دانشجو، کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی شیراز - شیراز - ایران

bahrami_m88@yahoo.com

مقدمه: آشنا سازی دانشجویان با محیط دانشگاه در جهت دست یابی به سطحی از نگرش، آگاهی و مهارت های اولیه ضروری به نظر می رسد. مهارت های که بتواند امکان حضور فعال دانشجویان را در زمینه های مختلف علمی فراهم سازد. علاوه بر این امروزه آموزش به دلیل نقش اساسی دانش آموختگان آن در تأمین سلامت جامعه از اهمیت کلیدی برخوردار بوده و ارتقاء کیفیت آن نیز نیازمند توجه ویژه خواهد بود. چرا که بنظر می رسد نقش پزشک به عنوان یگانه نگهدار سلامت جامعه و امین بیمار به تدریج کم رنگ تر شده و این امر ضرورت تربیت پزشکانی با ویژگی ها و مهارت های جدید را ایجاد می کند؛ لذا مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی شیراز با نظر بر اهمیت موضوعات مطرح شده طرح حسن استقبال دانشجویان جدید الورود و کارگاه های مدون را در این زمینه تدوین و اجرا نموده است. در مطالعه حاضر طرح مذکور مورد ارزیابی قرار گرفته و نتایج آن به شرح ذیل ارائه می شود.

روش کار: دانشگاه علوم پزشکی شیراز از سال ۸۵ با همکاری معاونت های دانشجویی، فرهنگی، آموزشی و پژوهشی به مدت یک هفته دانشجویان جدیدالورود را با ارگان های مختلف آشنا می سازد. مرکز EDC با طراحی و اجرای کارگاه یک روزه در این دوره که شامل سه عنوان اصلی: مدیریت زمان، مهارت یادگیری، روش های مطالعه و نت برداری. در ادامه نیز کمیته مرکزی دانشجویی با معرفی فعالیت های پژوهشی و آموزشی دانشجویی که در این کمیته صورت می گیرد، راه و روش انجام طرح های پژوهشی را به ایشان آموزش می دهند. در آخر نیز به منظور ارزیابی دوره از ارزشیابی ۳۶۰ درجه و نظرات مستقیم دانشجویان بهره گرفته شد. **یافته ها:** بیش از ۹۸٪ دانشجویان رضایت کلی خود را از این دوره اعلام نمودند و علاقه مندی خود را نسبت به برگزاری دوره های مشابه در مراحل مختلف تحصیل در دانشگاه اظهار داشتند. نتایج ارزشیابی ۳۶۰ درجه از هیئت اجرایی دانشجویان و مدرسین دوره نشان داد که ۹۸٫۸٪ از مجریان و همکاران دوره میزان دستیابی به اهداف دوره را در تمام حیطه ها، در سطح بسیار خوب قلمداد کرده بودند. علاوه بر این در ارزشیابی کلی دوره آموزشی که از مجریان و مدرسین به عمل آمد، میانگین نمرات داده شده ۱۸٫۷۱ بدست آمد.

نتیجه گیری: ارزیابی و شناسایی نیاز های دانشجویان در سال اول

بحران، مدیریت دانش پزشکی، کرسی آزاد، ریاضیات در پزشکی. دوره در مدت ۴ روز برگزار شد و در نهایت میزان اطلاعات دانشجویان قبل و بعد از اجرای هر کارگاه در مورد مباحث ارائه شده در قالب پرسشنامه (Pre-test/Post-test) بررسی شد. همچنین در انتهای هر کارگاه با استفاده از چک لیست سوالات باز و بسته نظرات دانشجویان در رابطه با این دوره و نحوه اجرای آن مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته ها: تعداد افراد شرکت کننده در این کارگاه ۶۰ نفر از دانشجویان پزشکی بوده است. نتایج بررسی از طریق پرسشنامه های Pre-test و Post-test به شرح زیر می باشد: (pre:27.5%-post:82.5%)CPR، مدیریت دانش پزشکی (pre:12%-post:60%)، پزشکی قانونی (pre:18%-post:60%)، مدیریت (pre:22%-post:57.5%) EBM، مدیریت بحران (pre:15%-post:67%)، خلاقیت (pre:25%-post:45%)، منطق اختراعات (pre:10%-post:75%)، تفکر انتقادی (pre:15%-post:65%)، طب سنتی (pre:30%-post:70%)، ریاضیات در پزشکی (pre:14%-post:68%) همچنین در ارزیابی دوره پاره ای از نتایج به شرح زیر است: میزان دستیابی به اهداف کارگاه (بسیار خوب ۶۵٪-خوب ۳۰٪-متوسط ۳٪-ضعیف ۲٪)، کاربردی بودن مطالب ارائه شده (بسیار خوب ۸۰٪-خوب ۱۸٪-متوسط ۲٪).

نتیجه گیری: برگزاری دوره های کوتاه مدت آموزش پزشکی به این شیوه ی ابتکاری سبب تزیق مفاهیم و اطلاعات ضروری که به ندرت تحت دروس آموزشی قرار می گیرند در ذهن دانشجویان می شود. از فرصت های ایجاد شده در این کارگاه می توان به ایجاد فضای مناسب جهت آموزش مباحث مورد نیاز دانشجویان، استفاده علمی از مدرسانی که دسترسی و استفاده از دانش آنان به راحتی امکان پذیر نیست، پرداخت و هم چنین می اوان به تلفیق و ادغام مباحث مورد نیاز دانشجویان در یک دوره به صورت همزمان اشاره کرد. البته با توجه به اینکه اجماع اساتید ویژه در یک دوره با این گستردگی موضوعات ممکن است باعث چالش شود بایستی برگزاری این گونه کارگاهها با برنامه ریزی دقیق صورت گیرد.

واژه های کلیدی: آموزش پزشکی، دوره کوتاه مدت، دانشجویان.

از دانشجویان خواسته شده که به ۳ سؤال عمده در زمینه کیفیت زمان، چیدمان و محتوای درونی دروس پاسخ دهند و ابتدا نظرات کلی دانشجویان نوشته شد، در مرحله گروه اسمی نظرات همه ی دانشجویان در جهت رد یا تأیید این نظرات جمع آوری شد.

یافته ها: مهم ترین نظرات بیان شده عبارت اند از: • ضعف تسلط برخی از اساتید بر روی محتوای درسی و عدم آگاهی آن ها در زمینه به کارگیری نرم افزار پاور پوینت، آمادگی نا مناسب جهت ارائه مطالب، تدریس به همان شیوه سنتی و به گونه ای که بازدهی قابل انتظار از کلاس ها حاصل نشده است. • عدم تفکیک مطالب اساسی از جزئی توسط اساتید و نبود راهنما و برنامه درسی در این زمینه • ضعف هماهنگی میان اساتید در مطالب ارائه شده مانند: روش های معاینه بالینی و هم چنین رابطه بین دروس علوم پایه و فیزیوپاتولوژی • نداشتن یک سیر ثابت از جهت تراکم حجم دروس ارائه شده، نقص در سازمان دهی تدریس به گونه ای که عاری از پراکندگی باشد (فرصت برای تفکر سلب شده و مطالب کاملاً حفظی نمود پیدا می کنند) • تکراری بودن سئوالات امتحانی با سال های گذشته و ارزش تشخیصی سئوالات مناسب نبوده و گاهی ارتباط بین محتوای دروس ارائه شده یا سئوالات امتحانات مشخص نیست. • کوتاهی زمان دوره و برخورد امتحانات هر دوره با شروع بلاک بعدی

نتیجه گیری: اجرای طرح ادغام بر طبق نظر مسئولین دانشگاه و برنامه ریزی گروه های صاحب نظر صورت گرفته است. در نتیجه همراهی سایر اعضای هیئت علمی دانشگاه مستلزم شفاف بودن همه مراحل برنامه و نظام مند بودن هریک از گام ها می باشد. هم چنین دریافت بازخورد مستمر و مؤثر همه اجزای سهیم در اجرای این طرح از قبیل استاد، دانشجو، بخش آموزش و ... می تواند مهم ترین مرحله ارتقا و تعالی این طرح باشد. پیشگامان و برنامه ریزان طرح بایستی خود یک قدم جلوتر از مجریان باشند و با پیش بینی نیاز پزشکان در جامعه؛ در پزشکان آینده احساس اعتماد و خوش بینی نسبت به آینده شغلی و تلاش خود ایجاد کنند.

واژه های کلیدی: فیزیوپاتولوژی، ادغام، آموزش پزشکی.

ورود به دانشگاه و تلاش در جهت برآورده کردن آن ها از اولویت های مهم دانشگاه ها به حساب می آید؛ و هم چنین یافتن علت کاهش انگیزه دانشجویان در سال های آینده از مهم ترین وظایف مسئولان و مدیران آموزشی می باشد. در این راه استفاده از نظرات و تجربیات دانشجویان سال بالاتر راه گشا خواهد بود. پیشنهاد می شود برگزاری دوره های بعدی برپایه بازخورد ها و نتایج ارزشیابی ها با کیفیت بالاتر صورت پذیرد.

واژه های کلیدی: حسن استقبال، دانشجویان جدیدالورود، دانشگاه علوم پزشکی شیراز.

A-10-1066-1

ارزیابی کیفی طرح Integration انجام شده در مقطع فیزیوپاتولوژی با استفاده از روش گروه متمرکز متشکل از دانشجویان رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز

پیمان آراسته^{*}، خانم پرستو نعمت اللهی، خانم میترا امینی

* دانشجو، کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی شیراز - شیراز - ایران

peyman.arasteh@yahoo.com

مقدمه: ایجاد تغییر و تحول در نظام آموزشی بالینی و علوم پایه تحت عنوان پروژه اصلاحات راهبردی آموزشی از سال ۸۸ در دانشگاه علوم پزشکی شیراز مورد اجرا قرار گرفته است. مهم ترین تغییرات حاصل از آن در زمینه چیدمان دروس به شکل مازور (پودمانی) به جای روش سنتی آن و هم چنین تدریس اساتید به شیوه تیمی بوده است. مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی به عنوان مهمترین هسته آموزش در دانشگاه به همراه کمیته مرکزی دانشجویی که شاخه ارتباطی اساتید و دانشجویان را تشکیل می دهد، به ارزیابی این طرح از ابعاد مختلف پرداخت. مهم ترین شیوه ارزشیابی، بهره گیری از نظرات دانشجویان می باشد که تغییرات را تجربه می کنند. در این مطالعه با هدف ارزیابی طرح به کمک دانشجویان علوم پزشکی شیراز تلاش شده نقاط ضعف و قوت را شناخته و هم چنین آن ها را اصلاح و تقویت نمود.

روش کار: این مطالعه از نوع کیفی و به روش گروهی که شامل ۱۵ نفر از دانشجویان رشته پزشکی ترم دوم مقطع فیزیوپاتولوژی می باشد، اجرا شده است. انتخاب نمونه با دو روش Extreme case sampling و homogenous sampling انجام شده در نتیجه هم دانشجویان قوی و هم متوسط حضور داشته اند. مراحل کار شامل ۲ مرحله بارش افکار و سپس گروه اسمی بوده است. قبل از شروع

A-10-222-4

بررسی میزان رضایت مندی دانشجویان نسبت به فرایند
اجرای طرح ادغام افقی در مقطع علوم پایه دانشگاه علوم
پزشکی شیراز

علی رضا البرزی*، آقا آرمن اکبر زاده، خانم پرستو نعمت اللهی

* دانشجوی، کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی شیراز -
شیراز- ایران

alirezaalborzi@rocketmail.com

مقدمه: طرح ادغام به صورت افقی از شیوه های نوین آموزش پزشکی اجرا شده در برخی از دانشگاه های کشور می باشد، اما نحوه برنامه ریزی و اجرای آن در هر دانشگاه ها تا حدی با سایرین متفاوت است. هم چنین با در نظر داشتن این که یکی از پایه های اساسی در نظام های بهداشتی و درمانی نیروی انسانی می باشد؛ اگر طرح ها و برنامه های آموزشی متناسب با نیازهای حرفه ای نباشد، آن ها قادر نخواهند بود سطح سلامت را در جوامع خود به سطحی برسانند که مردم از نظر اجتماعی و اقتصادی زندگی مولدی داشته باشد. یکی از مهم ترین مسائلی که اساتید پزشکی امروزه با آن مواجه هستند افزایش سطح رضایت دانشجویان از برنامه درسی و محیط یادگیری است. بنابراین از آنجا که دانشجویان در حال تحصیل در این طرح، بیشترین و نزدیک ترین ارتباط را با طرح خواهند داشت، به نظر می رسد نتایج و نظرات ارزیابی دانشجویان از چگونگی برنامه ریزی و اجرای این طرح در دانشگاه، بتواند معیاری جهت بررسی عملکرد دانشگاه در تحقق اهداف طرح ادغام باشد.

روش کار: مطالعه حاضر به صورت توصیفی - مقطعی می باشد، داده ها با استفاده از پرسشنامه ۲۰ موردی شامل اطلاعات دموگرافیک، ارزیابی طرح ادغام در سه بخش: محتوی درسی، اساتید، عوامل مؤثر بر یادگیری که توسط صاحب نظران و اساتید مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی شیراز تهیه و تنظیم گردیده است، جمع آوری شد. پایایی پرسشنامه در یک مطالعه اولیه $\alpha = 0.873$ محاسبه شد. داده ها به وسیله نرم افزار SPSS 15 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: نتایج در بخش محتوی درسی: ۹۵٫۸٪ دانشجویان بیان داشتند که دروسی که موضوعات، مفاهیم شیوه ها و موارد کاربرد مشترک دارند در این طرح با هم تلفیق شده اند و هم چنین طبق نظر ۶۳٫۵٪ اظهار داشتند دروس به گونه ای کنار هم چیده شده اند که ترتیب و توالی منطقی و ارتباط مناسب بین آن ها رعایت شده است. نتایج در بخش اساتید: در تلفیق علوم پایه، تعداد دانشجویان کم است و نسبت استاد به دانشجو مناسب است (۳۴٫۳٪). موافق ۴۲٫۶٪ مخالف). پاسخ دهندگان بر این باور بودند که اساتید از تکرار و دوباره

گفتن مطالب و نیز حذف سرفصل ها پرهیز می نمایند (۶۷٫۸٪). نتایج در بخش عوامل مؤثر بر یادگیری: بر طبق نظر ۴۲٫۶٪ ایشان دانشجویان در این طرح پیش نیاز قبلی را کسب می کند تا بتواند تلفیق را انجام دهد و یادگیری مؤثرتر است. دانشجویان با توجه به نتایج اجرای این طرح بیان داشتند؛ به اندازه کافی وقت آزاد دارند و قادر هستند فعالیت های را که خود برنامه ریزی می کنند انجام دهند (۳۳٫۶٪ موافق و ۶۴٫۴٪ مخالف)

نتیجه گیری: با توجه به یافته های پژوهش به نظر می رسد اکثریت افراد مورد بررسی موفقیت های اجرای این طرح و میزان دست یابی به اهداف را در سه حیطه مشخص شده مناسب قلمداد کرده اند. اما در مواردی برنامه ریزی های صورت گرفته نیاز به بازبینی و اصلاح دارد که توجه و دقت نظر مسئولان و مدیران برنامه ریزی را طلب می کند. **واژه های کلیدی:** ادغام افقی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، دانشجویان.

A-10-74-21

ضرورت استفاده از شبیه سازها در مامایی

سمیه اولادی*، دکتر حسین کریمی مونقی، خانم الهه صادقی

* دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی مشهد

somayeoladi@gmail.com

مقدمه: امروزه استفاده از شبیه سازها در رشته های علوم پزشکی و به ویژه در آموزش دانشجویان پزشکی کاربرد گسترده ای پیدا کرده است. رشته مامایی هم نظیر سایر رشته ها به ضرورت استفاده از این تکنولوژی نوین پی برده است. برای بررسی دقیقتر این مرور در خصوص چگونگی، ضرورت و کاربرد شبیه سازها در آموزش مامایی انجام شده است تا ابعاد مختلف این موضوع را آشکار سازد.

روش کار: برای رسیدن به اهداف این پژوهش مقالات مرتبط در منابع اینترنتی و کتابخانه ای مورد بررسی قرار گرفت بدین صورت ابتدا در سایتهای مختلف با ارائه کلید واژه های فارسی و انگلیسی شبیه سازی و چگونگی آموزش آن استفاده نمودیم. آموزش مبتنی بر شبیه سازی در مامایی بصورت مجزا و ترکیبی مقالات چاپ شده در این زمینه بطور سریع مرور و سپس مقالاتی که با موضوع ارتباط بیشتری داشتند، انتخاب و مطالب آنها استخراج شد پس از تسلط کامل بر موضوع جنبه های مختلف شبیه سازی توصیف و مقایسه شد.

راهکارهای ارتقای انگیزه اعضای هیات علمی و فراگیران

A-10-237-3

بررسی دیدگاه هیئت علمی و مدرسین دانشکده پیراپزشکی
دانشگاه علوم پزشکی تهران در زمینه نحوه ارزشیابی
دانشجویان از اساتید

الهام موحد*

* دانشجوی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران -

movahedelham@yahoo.com

مقدمه: ارزشیابی یکی از وظایف اساسی مدیریت است که در یک سازمان میزان دستیابی به اهداف را می‌سنجد و زمینه‌های برطرف کردن موانع، اصلاح روش‌ها، حرکت و رشد افراد را فراهم می‌آورد. پیچیده‌ترین نوع ارزشیابی، ارزشیابی از کار معلمان و استادان است. استادان به عنوان درون داد اصلی نظام آموزشی محسوب می‌شوند که باید ارزشیابی شوند. برای ارزشیابی استادان روش‌های گوناگونی بکار برده می‌شود که از جمله می‌توان نظر خواهی از دانشجویان در باره فرایند تدریس استاد را نام برد.

روش کار: پژوهش حاضر از نوع مطالعه توصیفی - مقطعی و با هدف تعیین دیدگاه اعضای هیئت علمی و مدرسین دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران در مورد نحوه ارزشیابی دانشجویان از استادان انجام شده است. این پژوهش در ۴۸ نفر از اعضای هیئت علمی و مدرسین با تدوین و توزیع پرسشنامه و جمع آوری دیدگاه آن‌ها در خصوص سؤالات مندرج در فرم ارزشیابی دانشجویان از استادان که توسط مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی (EDC) دانشگاه علوم پزشکی تهران تهیه شده بود، انجام گرفت.

یافته‌ها: یافته‌ها به صورت آمار توصیفی در قالب جداول یک بعدی ارائه شد. نتایج بدست آمده نشان داد حدود دو سوم (۶۷/۳۹٪) اعضای هیئت علمی و مدرسین دانشکده پیراپزشکی سؤالات مندرج در فرم ارزشیابی استادان توسط دانشجویان را بسیار واقع‌بینانه، واقع‌بینانه و بالنسبه واقع‌بینانه تشخیص داده‌اند و هم چنین به انجام این نوع ارزشیابی اعتقاد دارند.

نتیجه گیری: یافته‌های حاصل با یافته‌های بدست آمده توسط سایر مطالعات مشابه مورد تأیید قرار گرفت، اگرچه در برخی از دیگر مطالعات نیز مشخص شد استادان اعتقادی به اجرای این نوع ارزشیابی ندارند. به رغم اختلاف نظرهای زیادی که درباره استفاده از نظرات دانشجویان برای ارزشیابی از استادان وجود دارد، این روش کاربرد زیادی یافته است و چنانچه احتیاط‌های لازم بکار گرفته شود، جای نگرانی وجود نخواهد داشت. اگرچه به نظر بعضی صاحب نظران

یافته‌ها: از کاربرد شبیه سازها در مامایی می‌توان به مهارت بررسی دیلاتاسیون سرویکس، استفاده از فورسیس، تشخیص جایگاه جنین، هدایت زایمان بریج، مدیریت دیستوشی شانه، اورژانس‌های زایمانی، مدیریت راههای هوایی و لوله گذاری و گذاشتن کاتتر اپیدورال اشاره نمود. بر اساس یافته‌های مطالعه Reynolds و همکارانش کاربرد شبیه سازی در آموزش زایمان طبیعی و دیستوشی شانه منجر به افزایش توانایی دانشجویان جهت مدیریت شرایط فوق میگردد. همچنین در مطالعه sultana و همکارانش دریافتند که استفاده از شبیه سازی برای آموزش انجام زایمان بریج باعث ارتقاء توانایی دانشجویان در انجام زایمان بریج میشود. مطالعه خدیوزاده و همکارانش نشان داد که آموزش مبتنی بر شبیه سازی در انجام معاینه لگنی منجر به افزایش توانایی و اعتماد به نفس بیشتری در دانشجویان جهت انجام این معاینات و یادگیری بهتر و یادآوری سریعتر این تکنیک می‌گردد.

نتیجه گیری: با توجه به مشکلات کنونی آموزش من جمله عدم وجود فضای آموزشی کافی برای دانشجویان، در دسترس نبودن بیمار برای آموزش و تعداد زیاد دانشجو و اینکه به طور سنتی دانشجویان پس از گذراندن دوره تئوری مهارت‌های خود را با انجام معاینه بر روی بیمار واقعی بدست می‌آورند. آموزش بر مبنای شبیه سازی این فرصت را به یاد گیرنده میدهد تا آنچه را تا به حال آموخته در محیط شبیه محیط واقعی بکار گیرد لذا به استادان، دانشجویان و سایر افراد درگیر در فرآیند آموزش توصیه می‌شود برای کسب دانش، نگرش و مهارت لازم در مورد رویکرد آموزش مبتنی بر شبیه سازی همت گمارند.

واژه‌های کلیدی: شبیه سازها، آموزش مبتنی بر شبیه سازی، شبیه سازها در مامایی.

و کمترین تعداد مربوط به رشته هوشبری (۹/۱ درصد) بود. بررسی دلایل مختلف برای کاهش میل به ادامه تحصیل نشان داد که، نداشتن تأثیر در آینده شغلی و بازار کار (با میانگین ۲/۸) به عنوان مهم ترین دلیل و مشکلات خانوادگی (با میانگین ۱/۹) بعنوان کم اهمیت ترین دلیل مؤثر بر کاهش میل به ادامه تحصیل، ذکر شدند.

نتیجه گیری: در مجموع می توان نتیجه گرفت به استثنای دلیل، کاهش تشویق توسط اساتید و گروه مربوطه سایر دلایل مؤثر ذکر شده بر کاهش میل به ادامه تحصیل ناشی از ساختار کلی آموزش عالی بوده و کمتر مربوط به عملکرد گروه های آموزشی بود.

واژه های کلیدی: ادامه تحصیل، دانشجویان کارشناسی، افت تحصیلی.

A-10-658-1

خصوصیات یک مدرس کارآمد از نظر دانشجویان پرستاری و پیراپزشکی و ارتباط آن با ارتقای فراگیران

لیلا وهابی*، احمد وهابی، شکرپه صلواتی

* دانشجوی کارشناسی دانشگاه علوم پزشکی کردستان - سنندج - بلوار پاسداران دانشگاه علوم پزشکی کردستان دانشکده پرستاری و مامایی

lailavahabi@yahoo.com

مقدمه: بر اساس دیدگاه طراحی سیستماتیک آموزشی، استاد اصلی ترین عامل برای ایجاد موفقیت مطلوب در تحقق اهداف آموزشی و بهبود کیفیت آن است و می تواند دانشجویان را به سوی اهداف متعالی سوق دهد. آشنایی با دیدگاه دانشجویان به عنوان صاحبان اصلی آموزش در ارتقای سطح علمی آنها بسیار مهم است لذا مطالعه حاضر با هدف بررسی خصوصیات یک مدرس کارآمد از نظر دانشجویان پرستاری و پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی کردستان و ارتباط آن با ارتقای فراگیران طراحی و اجرا گردید.

روش کار: در این مطالعه توصیفی تحلیلی تعداد ۲۸۰ نفر از دانشجویان رشته های پرستاری، اتاق عمل، هوشبری، رادیولوژی و علوم آزمایشگاهی به روش تصادفی آسان در سال ۱۳۸۸ مورد مطالعه قرار گرفتند. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه محقق ساخته بود که روایی و پایایی آن با نظر متخصصین و محاسبه آلفای کرونباخ (۰,۸۶) تایید گردید. به منظور آنالیز داده ها از SPSS Ver 11.5 استفاده گردید.

ارزشیابی چند جانبه (ارزشیابی ترکیبی) مناسبترین روش ارزشیابی استادان به شمار می رود.

واژه های کلیدی: ارزشیابی، دانشجوی، دانشگاه، اعضای هیات علمی، دیدگاه.

A-10-653-1

بررسی عوامل مؤثر بر کاهش میل به ادامه تحصیل در دانشجویان: مطالعه موردی دانشجویان مقطع کارشناسی دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

جواد زارعی*، آقا احمد عزیزی، خانم اعظم کاظمی

* دانشجوی دکتری، عضو گروه فناوری اطلاعات سلامت دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز و دانشجوی دکتری مدیریت اطلاعات بهداشتی و درمانی - دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران

javadz@yahoo.com

مقدمه: پیشرفت تحصیلی دانشجویان یکی از شاخص های مهم در ارزیابی کارایی نظام آموزش عالی است و تمام کوشش های این نظام، در واقع برای جامه عمل پوشاندن به این امر است. یکی از مسائل مطرح در پیشرفت تحصیلی بررسی دلایل افت تحصیلی، ترک تحصیل و کاهش میل به ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر می باشد. هدف از این مطالعه بررسی عوامل مؤثر بر کاهش میل به ادامه تحصیل در دانشجویان مقطع کارشناسی دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز بود.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی - مقطعی می باشد که در پاییز سال ۱۳۹۰ انجام شده است. جمعیت مورد مطالعه شامل تمامی دانشجویان ترم ۳ و ۴ کارشناسی ناپیوسته و ۷ و ۸ کارشناسی پیوسته، دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز بود. ابزار جمع آوری داده ها پرسشنامه بود. داده های جمع آوری شده با استفاده از روش های آمار توصیفی در نرم افزار SPSS (نسخه ۱۵) تحلیل گردیدند.

یافته ها: از مجموع ۲۷۶ دانشجوی مورد مطالعه، ۵۶ نفر (۲۰/۳ درصد) قصد ادامه تحصیل را نداشتند. در مقایسه بین رشته های تحصیلی مختلف، بیشترین آمار مربوط به رشته های رادیوترابی (۳۰/۴ درصد)

تحصیلی (Motivation Scale, SIMS Situational) و جهت بررسی عوامل تاثیر گذار (رفاه دانشجویی، آموزش دانشکده، مراکز آموزشی درمانی و آینده شغلی) پرسشنامه محقق ساخته که روایی و پایایی آن مورد تأیید قرار گرفته بود، استفاده گردید.

یافته ها: در مجموع ۱۹۵ نفر در پژوهش شرکت نمودند که از این میان اغلب شرکت کنندگان مونث بودند (۶۵٪). در بررسی انگیزه تحصیلی مشخص گردید که بیشتر دانشجویان (۶۰٪ درصد) با انگیزه بودند. در بررسی ارتباط بین انگیزه تحصیلی با عوامل مرتبط چهارگانه مشخص گردید که بیشترین ترین ضریب همبستگی مربوط به عامل مراکز بهداشتی- درمانی (۳۰٪) و آینده شغلی (۲۶٪) کمترین همبستگی با عامل رفاه دانشجویی (۱۰٪) بوده است.

نتیجه گیری: در این مطالعه مشخص گردید که بین سطح مراکز بهداشتی درمانی و همچنین آینده شغلی و انگیزه تحصیلی ارتباط وجود دارد. با در نظر گرفتن اهمیت امر آموزش و تاثیر بسزا سطح انگیزه در میزان یادگیری دانشجویان لذا مقتضی است که مسئولان حداکثر تلاش در جهت رفع مشکلات آموزشی و فرهنگی انجام دهند.

واژه‌های کلیدی: انگیزه تحصیلی، دانشجویان، پزشکی

نتایج: نقش علاقه به استاد در یادگیری دانشجویان، احترام به دانشجویان، تدریس به زبان ساده و بیان شیوای استاد از مهمترین معیارهای یک مدرس اثربخش و کارآمد از دیدگاه نمونه های مورد بررسی بود و بیش از ۹۰٪ دانشجویان مورد مطالعه معتقد بودند این خصوصیات می توانند بر میزان یادگیری آنها اثرگذار باشند و مدرسی که بتواند دارای چنین خصوصیتی باشد در کارش موفق و مؤثر خواهد بود. بین جنس، رشته تحصیلی و نظر دانشجویان ارتباط آماری معنی دار نبود ($p < 0.05$).

نتیجه گیری: بعضی ویژگی های آموزشی استاد که نمایانگر مهارت های تدریس اوست و همچنین بعضی ویژگی های اخلاقی و فردی که نشانگر روابط انسانی است از دیدگاه دانشجویان از عوامل کارآمدی و میزان موفقیت مدرس بیان شده اند؛ لذا به منظور نیل به این مهم برگزاری کارگاه های آموزشی برای مدرسین بخصوص مدرسین تازه کار توصیه می شود.

واژه‌های کلیدی: مدرس کارآمد، دانشجویان، فراگیران.

A-10-768-1

انگیزه تحصیلی در دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی علوم پزشکی بیرجند

سید سینا موحد قدسی نیا*، آقای سید علیرضا جوادی نیا

* دانشجوی رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند- کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، بیرجند، خراسان جنوبی، ایران

Sina_bumss@yahoo.com

مقدمه و هدف: آموزش در رشته پزشکی سهم بسزایی در آمادگی نیروی درمانی آینده کشور دارد. انگیزه تحصیلی نیروی محرکه آموزش و بهترین ابزار جهت ارتقا سطح آموزش می باشد. عوامل مختلفی در افزایش و یا کاهش سطح انگیزه در دانشجویان موثر می باشند. این مطالعه به منظور بررسی سطح انگیزه تحصیلی و ارتباط آن با برخی از عوامل تاثیرگذار در دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند انجام شد.

روش کار: این مطالعه توصیفی- تحلیلی در سال ۱۳۹۰ بر روی کلیه دانشجویان پزشکی در دانشگاه علوم پزشکی گلستان که حداقل یک نیم سال، واحد کارآموزی را گذرانده بودند (۲۰۰ نفر)، صورت گرفت. جهت بررسی انگیزه تحصیلی از پرسشنامه استاندارد انگیزش

A-10-159-1

بررسی نگرش دانشجویان سال اول رشته فیزیوتراپی دانشگاه علوم پزشکی بابل نسبت به رشته تحصیلی و آینده رشته خود

ارسلان قربان پور*، دکتر محمد تقی پور

* دانشجوی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی- دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بابل

arsalanghorbanpour@ymail.com

مقدمه: چگونگی نگرش دانشجویان فیزیوتراپی در بدو ورود نسبت به شناخت رشته و آینده شغلی خود می تواند تاثیر بسزایی بر کیفیت آموزش و اشتیاق آنان برای یادگیری و بکارگیری اصول و تکنیکهای علمی داشته باشد، این پژوهش با هدف بررسی نگرش دانشجویان فیزیوتراپی در بدو ورود به این حرفه طراحی گردیده است.

روش کار: در این مطالعه مقطعی، دانشجویان سال اول فیزیوتراپی دانشگاه علوم پزشکی بابل ورودی ۱۳۹۰ به تعداد ۲۳ نفر شرکت

A-10-477-1

بررسی دلایل غیبت دانشجویان دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی سمنان در کلاسهای دروس تخصصی

مریم تیموری^{۱*}، عابدین وکیلی، راهب قربانی

*دانشجو کارشناسی دانشگاه علوم پزشکی سمنان دانشکده پزشکی - کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی سمنان

maryam_teimouri88@yahoo.com

مقدمه: کلاس های درس، محلی برای انتقال تجربیات اساتید به دانشجویان و درک بهتر مطالب درسی است؛ لذا غیبت دانشجویان در کلاس، می تواند باعث افزایش میزان افت تحصیلی گردد؛ لذا مطالعه حاضر با هدف بررسی دیدگاه دانشجویان دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی سمنان به علل غیبت آنها از کلاس های دروس تخصصی در سال ۱۳۹۰ انجام شد.

روش کار: در این مطالعه مقطعی، با استفاده از پرسشنامه محقق- ساخته و با مشارکت دانشجویان مقطع علوم پایه و کارشناسی از ترم دوم و بالاتر دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی سمنان انجام شد. سئوالات پرسشنامه در چهار حیطه ی عوامل مربوط به استاد، دانشجو، فرآیند آموزشی و شرایط فیزیکی کلاس دسته بندی شد. هر سؤال پرسشنامه در مقیاس لیکرت از صفر تا ۴ به ترتیب برای پاسخ بسیار کم، کم، متوسط، زیاد و بسیار زیاد نمره گذاری شد.

یافته ها: نتایج نشان داد، ۳۹٪ (۷۲ نفر) دانشجویان به ازای هر واحد درسی ۲ ساعت و ۲۲/۴٪ (۴۱ نفر) ۴ ساعت غیبت می کردند و ۳۸/۶٪ (۷۱ نفر) اظهار داشتند غیر از موارد اضطراری اصلا غیبت نمی کنند. مناسب نبودن روش تدریس استاد (با میانگین ۳/۵۳ از ۴)، نداشتن خواب کافی در شب قبل از کلاس درس و خستگی ناشی از آن (با میانگین ۳/۴۵ از ۴) و عدم شیوایی و رسایی بیان استاد (با میانگین ۳/۴۳ از ۴) به ترتیب مهمترین عامل موثر بر غیبت دانشجویان از کلاس بود و عدم علاقه به رشته تحصیلی (با میانگین ۱/۷۶ از ۴) کمترین تاثیر را بر غیبت دانشجویان داشت.

نتیجه گیری: یافته های این پژوهش نشان داد که غیبت از کلاس درس متاثر از عوامل مربوط به استاد، دانشجو، فرآیند آموزشی و شرایط فیزیکی بوده است. اما توانایی اساتید در شیوه تدریس مناسب و آمادگی جسمی و روانی دانشجو برای شرکت در کلاس درس، عوامل اساسی تعیین کننده حضور دانشجو در کلاس هستند.

واژه های کلیدی: غیبت، دانشجویان کلاس، دروس تخصصی، دانشکده پزشکی، سمنان.

داشتند. روش گردآوری داده ها، پرسشنامه ای معتبر در دو بخش حاوی دموگرافی و ۲۵ سوال در ۴ گروه عوامل انتخاب رشته، عوامل شکل گیری نگرش، عوامل دارا بودن حس خوب نسبت به فیزیوتراپیست بودن و عوامل تعیین حس منفی در مورد رشته براساس طیف لیکرت بود. داده ها با آزمون های توصیفی، من ویتنی و کروسکال والیس با نرم افزار SPSS تجزیه و تحلیل شدند.

یافته ها: میانگین نمره نگرش نسبت به آینده شغلی $8/1 \pm 73/1$ بدست آمد. در خصوص عوامل انتخاب رشته بیشترین امتیاز (۸۸) مربوط به جایگاه اقتصادی رشته و کمترین امتیاز (۵۲) فشار و اصرار والدین بود. در باب عوامل شکل گیری نگرش نسبت به رشته مطالعات و تحقیق شخصی بیشترین امتیاز (۸۲) و سیستم رسانه ای کشور کمترین امتیاز (۳۵) را بدست آوردند. درباره عوامل حس خوب بودن فیزیوتراپیست بیشترین امتیاز (۱۰۱) به احساس موثر بودن در سلامت جامعه و کمترین امتیاز (۷۸) به حس رقابت با سایر دانشجویان اختصاص یافت. در باب تعیین عوامل حس منفی بیشترین امتیاز (۸۲) به کم ارزش تلقی شدن جایگاه فیزیوتراپیست در جامعه فعلی و کمترین امتیاز (۴۷) به دشواری حرفه فیزیوتراپی اختصاص یافت. هیچگونه ارتباطی معنی داری بین نمره نگرش با سن، جنسیت، رتبه ورودی و تحصیلات پدر و مادر وجود نداشت ($P < 0/05$).

نتیجه گیری: در یک جمع بندی کلی میتوان گفت که دانشجویان فیزیوتراپی در بدو ورود نسبت به آینده شغلی دچار تردید و اضطراب هستند. این نگرش میتواند بعلت کم ارزش تلقی شدن جایگاه فیزیوتراپیست در جامعه فعلی و عدم اطلاع رسانی از طریق سیستم رسانه ای کشور باشد. از آنجاییکه نگرش منفی دانشجویان نسبت به رشته یکی از عوامل مهم در کاهش اشتیاق و علاقه جهت یادگیری می باشد، توجه به این موضوع باید از اولویتهای برنامه آموزشی باشد.

واژه های کلیدی: نگرش - دانشجویان فیزیوتراپی - دانشگاه علوم پزشکی بابل.

A-10-456-1

تجارب اعضای هیأت علمی موفق دانشکده پزشکی اصفهان
در مورد تدریس دوره علوم پایه

مریم آویژگان*، دکتر احمدرضا نصر، پروانه نصری، مرضیه حسینی،
دکتر اتوسا اسماعیلی

* دانشجوی دکتری دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان -
دفتر توسعه آموزش

avizhgan@yahoo.com

مقدمه: باتوجه به پیچیدگی‌های موجود در تدریس و به خصوص تدریس در علوم پایه و تأثیرپذیری آن از عوامل مختلف، لزوم بررسی این پدیده به صورت جامع احساس شد. این تحقیق به تبیین عوامل زمینه‌ای مؤثر بر تدریس با تکیه بر تجارب اساتید موفق علوم پایه دانشکده پزشکی اصفهان پرداخته است.

روش کار: در یک مطالعه کیفی با نمونه‌گیری هدفمند، ۵ نفر استاد علوم پایه و ۱۰ نفر دانشجوی پزشکی انتخاب و مورد مصاحبه نیمه ساختاردار قرار گرفتند. تحلیل داده‌ها به روش تحلیل محتوا، شامل گردآوری داده‌ها، تقلیل داده‌ها، استنباط و تحلیل انجام گرفت. برای تأیید دقت و صحت داده‌ها از شیوه‌های پرسش از همکار و چک اعضا استفاده گردید.

نتایج: مشارکت کنندگان در این مطالعه، پنج تم: ۱- برنامه ریزی شامل طرح درس سیال متناسب با سطح فراگیر و زمان در دسترس، تدوین راهنمای دوره و مواد و منابع آموزشی به خصوص با محتوای مفید و کاربردی در علوم پایه با تأکید بر نیازهای پزشک عمومی، اصلاح و بازنگری مداوم برنامه‌ها ۲- تسهیل یادگیری شامل ایجاد نگرش مثبت و مهارت دانشجویی ۳- انتقال مطالب شامل روش تدریس مناسب، کاربردی بودن مطالب ۴- ارزشیابی شامل کیفیت ابزار و استمرار ارزیابی ۵- مدیریت شامل حمایت از اساتید و تغییر نواقص موجود را از عوامل زمینه‌ای مؤثر بر تدریس موفق ذکر نمودند.

نتیجه گیری: تجارب مثبتی هم چون کاستن حجم مطالب، تدریس مطالب مفید و کاربردی، تدریس جذاب، برخورد زودرس با بالین و ارائه ماده آموزشی مناسب می‌بایست جهت بهبود تدریس به عنوان الگو قرار گیرد و جهت رفع تجارب منفی همچون تدریس محض علوم پایه و غرق شدن در جزئیات، تأکید بر حفظیات، افراط در سخنرانی، سیستم آزمون چهارگزینه‌ای، اعطای امتیاز بیشتر به استاد در حوزه پژوهش نسبت به آموزش، تعداد زیاد دانشجو، مهیا نبودن اساتید برای بسیاری از روش‌های تدریس بایستی اقدام گردد.

واژه‌های کلیدی: علوم پایه، اعضای هیأت علمی، پژوهش کیفی، تدریس.

A-10-472-2

بررسی سیستم ارزشیابی استاد از نظر منابع اطلاعاتی
و توجه به زمینه‌های کاری اساتید در دانشگاه‌های
علوم پزشکی تیپ ۱ کشور

فرحناز کمالی*، دکتر نیکو یمانی، دکتر طاهره چنگیز

* دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی اصفهان - مرکز
مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

kamalifarahnaz@yahoo.com

مقدمه: ارزشیابی عملکرد اعضای هیأت علمی در دانشگاه‌های علوم پزشکی در رشد و توسعه‌ی فردی و موسسه‌ای مؤثر است. استفاده از داده‌های پایا و روا در سیستم ارزشیابی استاد می‌تواند به تأمین این هدف کمک کند؛ لذا در این مطالعه وضعیت کنونی منابع اطلاعاتی و توجه به زمینه‌های کاری اساتید را در ارزشیابی وظایف آموزشی استاد، مورد بررسی قرار داده ایم.

روش کار: این مطالعه‌ی توصیفی مقطعی، در دانشگاه‌های تیپ ۱ علوم پزشکی انجام شد. اطلاعات مورد نیاز، از سه روش، پرسشنامه، مصاحبه (حضور و تلفنی) و بررسی مستندات موجود در دانشگاه‌های مذکور، گردآوری شد و برای استخراج چک لیستی شامل ۲ حیطة و ۹ زیر حیطة‌ی آنها، از مرور متون داخلی، استفاده شد، که برای تکمیل و نهایی‌سازی، در یک گروه متمرکز، کارشناسی گردید. سپس براساس آن، وضعیت دانشگاه‌های مزبور توصیف شد.

نتایج: حیطة منابع اطلاعاتی شامل دانشجویان، مدیران، خوداستاد، همکار و کارشناس منتخب در دو زیر حیطة‌ی مشاهده‌ی تدریس و بررسی متون، بود. حیطة‌ی توجه به زمینه‌های کاری اساتید نیز در زمینه نوع دانشجو، نوع برنامه آموزشی، تناسب با شرح وظایف محول شده و توجه به کمیت وظایف آموزشی استاد مورد بررسی قرار گرفت، که در حیطة‌ی منابع، ارزشیابی توسط دانشجو و برخی مدیران، در همه دانشگاه‌های مورد مطالعه و ارزشیابی توسط سایر منابع در برخی از دانشگاه‌ها انجام می‌شد. در حیطة‌ی توجه به زمینه‌های کاری اساتید بجز در مورد نوع دانشجو و نوع برنامه آموزشی که در تعدادی از دانشگاه‌ها تا اندازه‌ای مورد توجه قرار می‌گیرد در سایر موارد تناسبی بین ارزشیابی استاد با زمینه‌های کاری او وجود ندارد.

نتیجه‌گیری: برخورداری سیستم از منابع اطلاعاتی که بتوانند داده‌های روا و پایا فراهم کنند از ملزومات هر سیستم ارزشیابی می‌باشد متأسفانه با توجه به محدود بودن منابع، تمام ابعاد عملکرد آموزشی استاد به طور متناسب مورد ارزشیابی قرار نمی‌گیرد، لذا حتی با فرض پایایی ابزار موجود در این زمینه، سیستم از رویایی کافی برخوردار نیست.

واژه‌های کلیدی: دانشگاه تیپ ۱ علوم پزشکی، سیستم، ارزشیابی استاد، منابع اطلاعاتی، توجه به زمینه‌های کاری اساتید.

A-10-57-8

«استاد» و «بیمار» دو مؤلفه مؤثر در ایجاد انگیزه و حس خودکارآمدی: بررسی نتایج یک خرده مطالعه کیفی

میترا حکمت افشار*، دکتر اکرم ثناگو، دکتر لیلا جویباری

* دانشجوی کمیته تحقیقات دانشجویی - گرگان دانشگاه علوم پزشکی

m.hekматаfshar@gmail.com

مقدمه: روان شناسان مفهوم انگیزش را به عواملی محدود می سازند که به رفتار نیرویی می بخشند و به آن جهت می دهند. یک فرد انگیزخته در مقایسه با یک فرد ناانگیزخته با نیرو و کارایی بیشتری در یک فعالیت درگیر می شود. انگیزش علاوه بر نیرو بخشیدن به فرد معمولاً به رفتار جهت می دهد. دانشجویان جهت کسب علم و حرفه ای نیاز به انگیزه دارند. هدف از این مطالعه تبیین تجربیات دانشجویان علوم پزشکی از موقعیت های انگیزشی در دانشگاه بوده است.

روش کار: در این مطالعه کیفی بر اساس نمونه گیری مبتنی بر هدف ۱۵ دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی گلستان (۱۳۹۰) وارد مطالعه شدند. برای جمع آوری اطلاعات از روش مصاحبه های انفرادی نیمه ساختار تا رسیدن به اشباع داده ها استفاده شد. مصاحبه ها خط به خط دست نویس و مطابق رویکرد «تحلیل محتوای» آنالیز شدند. رضایت نامه شفاهی برای شرکت در مطالعه و ضبط صدا اخذ گردید.

یافته ها: «احساس کارآمدی» مضمون اصلی بود که از آنالیز داده ها استخراج شد. دانشجویان زمانی که «احساس موفقیت» و یا «مفید بودن» را داشتند، احساس با انگیزه بودن می کردند. مشارکت کنندگان، بیشترین عامل انگیزشی را «استاد» و «بیمار» می دانستند. استادی که ضمن بازخوردهای آموزشی دانشجو را «تشویق» می نماید و بیماری که از مراقبت دریافتی از دانشجو «رضایت» دارد، منابع مهم انگیزشی برای دانشجویان بوده اند. مشارکت کنندگان اظهار داشتند زمانی که احساس موفقیت در فرایند یادگیری شان دارند و در فعالیت یادگیری بالینی شاهد بهبودی بیمار و یا توانمندی خویش در انجام کارهای مراقبتی درمانی می باشند، احساس رضایت دارند.

نتیجه گیری: حرکت در مسیر تحصیل، احساس موفقیت و مفید بودن از عوامل درونی قوی انگیزشی برای دانشجویان بوده است. با توجه به نقش مهم اساتید در حس کارآمدی و انگیزش ضروری است تا به نگاه ویژه به این مسئولیت اساتید در دانشگاه ها توجه شود. تربیت دانشجوی کارآمد و سرشار از انگیزه برای کشوری که قصد رسیدن به سکوی مرجعیت علمی را دارد یک اولویت می باشد.

واژه های کلیدی: انگیزه، خودکارآمدی، دانشجوی علوم پزشکی.

A-10-472-3

بررسی برون داده های سیستم ارزشیابی استاد در دانشگاه های علوم پزشکی

فرحناز کمالی*، دکتر نیکو یمانی، دکتر طاهره چنگیز، خانم آریتا رستمی

* دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی اصفهان - دانشگاه علوم پزشکی اصفهان - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

kamalifarahnaz@yahoo.com

مقدمه: سنجش و ارزشیابی عملکرد اساتید و استفاده از نتایج آن برای تأمین اهداف اصلی دانشگاه، همواره یکی از دغدغه های مدیران بوده است؛ لذا با توجه به اهمیت نتایج و کاربرد آن ها در آموزش عالی، در این پژوهش وضعیت موجود سیستم ارزشیابی استاد را از نظر برون داده های آن، مورد بررسی قرار دادیم.

روش کار: در این مطالعه ی توصیفی مقطعی، که در دانشگاه های تیپ ۱ کشور انجام شد، روش گردآوری اطلاعات شامل: پرسشنامه، مصاحبه (حضور و تلفنی) و بررسی مستندات موجود بود و با استفاده از مرور مقالات داخلی در ۱۰ سال گذشته، چک لیستی شامل ۲ حیطه و ۳۷ زیر حیطه تهیه شد که در یک گروه متمرکز، کارشناسی، تکمیل و تأیید گردید. سپس وضعیت دانشگاهها از نظر برون داده های ارزشیابی در هر یک از این حیطه ها و زیر حیطه ها توصیف گردید.

یافته ها: برون داده های استخراج شده، عبارت بودند از: بازخورد به اساتید و استفاده از نتایج ارزشیابی در سطح دانشگاهها. در مورد بازخوردهای ارزشیابی استاد، در بیشتر دانشگاههای مورد مطالعه، بازخورد به صورت کتبی به اساتید ابلاغ می شد و در آن امتیاز کسب شده توسط استاد با امتیاز همکاران گروه یا دانشکده مقایسه می شد، در هیچ دانشگاهی، ارائه ی پیشنهاد عملی در جهت بهبود عملکرد استاد داده نمی شد. از نتایج ارزشیابی نیز به جز برای ارتقاء و ترفیع عضو هیأت علمی استفاده دیگری نمی شد.

نتیجه گیری: عضو هیأت علمی حق دارد که از نتیجه ی ارزشیابی خود با ذکر رهنمودهای آموزشی لازم مطلع گردد، تا بتواند نسبت به اصلاح و بهبود عملکرد خود اقدام کند. یکی از اصلی ترین قیاس ها، که مقایسه عملکرد استاد با وضعیت سال گذشته ی خود است، در دانشگاههای مورد مطالعه کاملاً مغفول مانده است، ضمن این که بقیه ی مقایسه ها هم می تواند مفید باشد. انتظار می رود از نتایج ارزشیابی علاوه بر تصمیمات مدیریتی در جهت بهبود عملکرد استاد نیز استفاده شود که متأسفانه در این دانشگاهها، در این راستا، تلاش چندانی صورت نگرفته است.

واژه های کلیدی: سیستم، ارزشیابی استاد، دانشگاه علوم پزشکی، برون داد.

A-10-132-2

بررسی تأثیر برگزاری کارگاه یک روزه آشنایی با دانشگاه و مهارت های دانشجویی بر روی دانشجویان سال اول پزشکی

افشین خانی*، خانم مائده رجبی، آقا امین ضرغامی، خانم توسکا نورمحمدی، خانم صدف عباس پور، دکتر رضا حسینی

* دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی بابل - دانشگاه علوم پزشکی بابل، کمیته دانشجویی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

dr.afshinkhani@gmail.com

مقدمه: براساس مطالعات قبلی دانشجویان سال اول پزشکی به دلیل عدم آشنایی با این رشته و منابع علمی مرتبط با آن دارای نگرش منفی، تفکر انتقادی پایین و عدم مشارکت فعال در کلاس های درس می باشند. بنابراین این مطالعه با هدف بررسی تأثیر برگزاری کارگاه یک روزه آشنایی با دانشگاه و مهارت های دانشجویی بر روی دانشجویان سال اول پزشکی انجام شد.

روش کار: در یک مطالعه مداخله ای ۱۵ نفر از دانشجویان سال اول پزشکی به عنوان گروه مورد و ۱۵ نفر دیگر از دانشجویان سال اول پزشکی بعد از همسان سازی از نظر سن و جنس به عنوان گروه شاهد انتخاب شدند. اطلاعاتی در مورد رشته پزشکی و موارد مهم دیگری که یک دانشجوی جدیدالورود باید بداند مثل مقاطع مختلف رشته پزشکی، بخش های بیمارستانی، قوانین آموزشی، اصول کارگروهی، آشنایی با اساتید علوم پایه، توضیحات اولیه در مورد پژوهش در علوم پزشکی به صورت کارگاهی و کار در گروه های کوچک به گروه مورد ارائه شد. در نهایت رضایت از کارگاه و نگرش شرکت کنندگان به رشته پزشکی توسط پرسشنامه خودارزایی ارزیابی شد.

یافته ها: به طور کلی ۱۵ نفر در این کارگاه شرکت کردند که از این میان ۱۰ نفر دختر و ۵ نفر پسر بودند و میانگین سن آن ها $23/18 \pm 0/4$ بود. میانگین نمره رضایت کلی شرکت کنندگان به کارگاه از ۵۵، ۴۳ بود و بیشترین رضایت دانشجویان مربوط به مباحث «اصول کارگروهی» و «معرفی اساتید ترم اول» بود. ۸۵٪ شرکت کنندگان مطالب کارگاه را مؤثر دانستند و معتقد بودند مشابه این کارگاه باید برای دانشجویان ورودی سال آتی نیز برگزار شود. میانگین نمره نگرش دانشجویان در گروه مورد بالاتر از گروه شاهد شد ولی نتیجه آزمون آماری paired t test نشان داد که این اختلاف از لحاظ آماری معنی دار نیست ($p < 0/05$).

نتیجه گیری: با توجه به نتایج امیدوار کننده این کارگاه و سطح رضایت مطلوب شرکت کنندگان، پیشنهاد ما به منظور رفع مشکلات احتمالی پیش روی دانشجویان جدیدالورود پزشکی گنجانیدن این قبیل کارگاه ها در کوریکولوم آموزشی است.

واژه های کلیدی: دانشجوی پزشکی، کارگاه، سال اول، مهارت دانشجویی.

A-10-873-1

بررسی عوامل انگیزشی مؤثر بر عملکرد آموزشی اعضای هیأت علمی دانشگاه جندی شاپور اهواز در سال ۱۳۹۰

مهندس حسن جعفری، زهرا آقایی سرچشمه*

* دانشجوی کارشناسی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز - دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، دانشکده بهداشت، دانشجوی کارشناسی مدیریت خدمات بهداشتی درمانی

z.aghaei87@yahoo.com

مقدمه: آگاهی از نیازهای اعضای هیأت علمی در ایجاد انگیزش شغلی برای پیش بینی و تفسیر رفتارهای ایشان مفید است زیرا انگیزش عامل اساسی در ایجاد فعالیتهاست. این مطالعه با هدف بررسی عوامل انگیزشی مؤثر بر عملکرد آموزشی اعضای هیأت علمی دانشگاه جندی شاپور اهواز انجام گرفت.

روش کار: پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی - مقطعی است. جامعه آماری این پژوهش تمام اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز بود (N=506) که با استفاده از نظرمشاور آماری ۲۰٪ از اعضای جامعه پژوهش به روش نمونه گیری تصادفی به عنوان نمونه انتخاب شدند (n=102). ابزار جمع آوری اطلاعات، پرسشنامه ای بود که بر اساس مقیاس لیکرت تهیه شده و شامل ۲۷ سوال پنج گزینه ای در مورد عوامل انگیزش درونی و بیرونی بود. داده ها با استفاده از شاخص های آمار توصیفی و در محیط SPSS تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: به طور کلی نتایج این مطالعه نشان داد از بین عوامل بیرونی «مورد احترام قرار گرفتن در محیط کار» ($SD = 1/08$ ، $4/01 =$)، «فراهم بودن شرایط لازم جهت بالا بردن سطح دانش و اطلاعات» ($SD = 1/12$ ، $3/96 =$)، «داشتن امنیت شغلی» ($SD = 1/2$ ، $3/9 =$)، «اجرای قوانین یکسان برای همه» ($SD = 1/43$ ، $3/56 =$) و از بین عوامل درونی «علاقه ذاتی به تدریس» ($SD = 0/8$ ، $4/39 =$)، «خصوصیات فردی» ($SD = 0/98$ ، $4/14 =$)، «احساس کفایت و شایستگی در انجام کار» ($SD = 0/9$ ، $4/1 =$) به ترتیب بیشترین اهمیت را داشتند.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج، از نظر مدرسان دانشگاه در مجموع هر دو نوع عوامل انگیزشی درونی و بیرونی بر عملکرد آنان مؤثر هستند. بنابراین مدیران برای عملکرد بهتر اعضای هیأت علمی بایستی ابزار را لازم برای به فعلیت رساندن انگیزه آنها فراهم کنند.

واژه های کلیدی: عوامل انگیزشی، هیأت علمی، عملکرد آموزشی.

A-10-696-5

دانشجویان پزشکی درباره آموزش مهارت های برقراری ارتباط در دوره پزشکی عمومی چگونه فکر می کنند؟

خانم محبوبه خبازمافی نژاد، ناصر یوسف زاده*، دکتر عظیم میرزازاده، دکتر فرهاد شاهی، دکتر محمد اربابی

* دانشجوی پزشکی عمومی دانشگاه علوم پزشکی تهران - دانشکده پزشکی - دفتر توسعه آموزش

naser.y.tums@gmail.com

مقدمه: مهارت برقراری ارتباط مؤثر به عنوان یکی از مهمترین ویژگی های لازم برای افراد شاغل در مراقبت های بهداشتی محسوب می شود؛ لذا این مطالعه با هدف بررسی نگرش دانشجویان ترم یک پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران از آموزش مهارت های برقراری ارتباط در دوره پزشکی عمومی ۱۳۹۰ صورت گرفت.

روش کار: این مطالعه از نوع توصیفی و به روش مقطعی انجام شد. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه CSAS بود که شامل ۲۶ سوال نگرشی در خصوص لزوم و نحوه آموزش مهارت های برقراری ارتباط مؤثر در دوره پزشکی و تأثیر این آموزش ها در برقراری ارتباط محترمانه با بیماران است. همچنین سؤالات مربوط به اطلاعات دموگرافیک و دو سؤال کلی در خصوص وضعیت فعلی مهارت های برقراری ارتباط دانشجویان توسط محقق به آن اضافه شد. از مجموع ۱۰۴ دانشجوی شرکت کننده در کارگاه آموزش مهارت های برقراری ارتباط، ۹۹ پرسشنامه توسط دانشجویان پزشکی دوره پزشکی عمومی تکمیل گردید.

یافته ها: میانگین سنی شرکت کنندگان در پژوهش ۱۸،۴۵ سال بود که از مجموع آن ها ۴۸ نفر زن (۴۸،۵٪) و ۵۱ نفر مرد (۵۱،۱٪) تشکیل دادند. هیچ تفاوت معنی داری بین شغل والدین، جنسیت و قومیت دانشجویان با دیدگاه آنان در خصوص آموزش مهارت های برقراری ارتباط وجود نداشت. یافته های پژوهش نشان داد که ۶۷،۷٪ دانشجویان وضعیت مهارت های ارتباطی خود را خوب، ۲۶،۳٪ متوسط و ۶٪ ضعیف ارزیابی کردند. همچنین نیاز به بهبود مهارت های ارتباطی در دوره پزشکی عمومی توسط ۸۹،۹٪ دانشجویان مثبت و ۹،۱٪ منفی تعیین شده بود. علاوه بر ۹۸٪ دانشجویان برای پزشک خوب بودن، توانایی برقراری ارتباط مؤثر با بیمار را ضروری برشمردند.

نتیجه گیری: علی رغم آنکه اکثر دانشجویان وضعیت مهارت های برقراری ارتباط خود را خوب ارزیابی کردند. اما درصد قابل توجهی از آنان بیان کردند که نیاز به بهبود مهارت های ارتباطی به ویژه در ارتباط با بیمار در دوره پزشکی عمومی وجود دارد. این موضوع نشان دهنده اهمیت توجه به آموزش مهارت های برقراری ارتباط با بیمار در دوره پزشکی عمومی است.

واژه های کلیدی: دانشجویان پزشکی، مهارت های برقراری ارتباط، پزشکی عمومی.

A-10-944-1

بررسی عوامل ایجاد انگیزه در پزشکان عمومی به منظور شرکت در برنامه های آموزش مداوم در دانشگاه علوم پزشکی تبریز در سال ۱۳۸۹.

امیر عمرانی راد*، کمال نصیری پرتوی

* اینترن مرکز مطالعه و توسعه آموزش پزشکی

amir.omranirad@gmail.com

مقدمه: بازآموزی جامعه ی پزشکی به عنوان بخشی از آموزش انسانی که وظیفه ی حفظ سلامت افراد جامعه را بر دوش می کشد از اهمیت خاصی برخوردار است. با توجه به این که اهداف برنامه های بازآموزی صرفاً محدود به کسب آگاهی نیست و ایجاد تحول در روش ها، منطق و اخلاق حرفه ای را شامل می شود لذا سطح انگیزش پزشکان برای شرکت در این برنامه ها حائز اهمیت می باشد. مطالعه ی حاضر به بررسی عوامل ایجاد انگیزه در پزشکان عمومی به منظور شرکت در برنامه های آموزش مداوم در قالب ۷ شاخص توجه به فرد، تناسب، تحقیقات نظری، نظام بندی، خودآزمایی، علاقه می پردازد.

روش ها: برای جمع آوری داده ها از پرسشنامه ی ۳۰ سوالی که Reliability آن ۷۱٪ تعیین شده استفاده شده است. حجم نمونه ۲۵۰ پزشک در استان آذربایجان شرقی بوده و داده های حاصل از طریق آزمون Chi با استفاده از نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: این پژوهش ارتباط معناداری را بین کلیه ی شاخص ها با ایجاد انگیزش در پزشکان نشان داد.

واژه های کلیدی: برنامه آموزش مداوم، انگیزه، پزشکان عمومی.

A-10-1032-1

خود ارزیابی توانمندی CPR در کارورزان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان

زینب احمدی کیا*، دکتر فریبا رایگان، فخرالسادات میرحسینی، پرستو پورنقش بند، امیر معتمدنژاد

* کارورز پزشکی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان و کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی کاشان - کاشان بلوار قطب روانی دانشگاه علوم پزشکی کاشان دانشکده پیراپزشکی

zeinab_kia65@yahoo.com

مقدمه: یکی از شیوه‌های ایجاد انگیزه یادگیری، استفاده از خودارزیابی و توجه فرد به نقایص دانش و عملکرد فردی از دیدگاه خود می‌باشد. با این رویکرد، برگزارکنندگان دوره آموزشی ارتقاء توانمندی احیای قلبی-ریوی (CPR) ویژه کارورزان قبل از اجرای دوره باهدف توجه فراگیران به میزان توانمندی فردی و نیاز به آن، خودارزیابی را انجام دادند.

روش کار: مطالعه مقطعی بر کلیه کارورزان پزشکی ورودی ۸۴ دانشگاه علوم پزشکی کاشان انجام شد. کارورزان قبل از شروع دوره آموزشی «ارتقاء توانمندی PRC ویژه کارورزان پزشکی»، پرسشنامه خودارزیابی محرمانه شامل ۱۸ سؤال در خصوص حیطه‌های ارزیابی دانش، مهارت و نگرش CPR در مواردیکه مشاهده یا شرکت کرده بودند تکمیل نمودند. سؤالات پرسشنامه براساس اهداف دوره تنظیم شده و حاوی عناوین فعالیت‌های پیش‌بینی شده در برنامه بود که براساس آخرین راهنمای انجمن قلب آمریکا (AHA) برای آموزش CPR پیشنهاد گردیده بود. پاسخ سؤالات به دوصورت لیکرت پنج گزینه ای یا ذکر درصد یا امتیاز فردی داده شد. محقق متعهد به محرمانه نگه داشتن اطلاعات فردی شد. داده‌ها با SPSS18 و آماره‌های فراوانی، میانگین و انحراف معیار استخراج گردید.

یافته‌ها: تعداد ۴۰ کارورز پزشکی شامل ۲۵ نفر زن و ۱۵ نفر مرد پرسشنامه خودارزیابی را تکمیل نمودند. ۴۰ نفر (۱۰۰ درصد) سابقه مشاهده CPR و ۳۹ نفر (۹۷٫۵ درصد) سابقه شرکت در CPR داشتند. کارورزان میزان دانش و مهارت خود را به ترتیب ۳۹ و ۳۴٫۲۵ درصد اعلام نموده و ۶۵ درصد کارورزان کافی بودن توانمندی خود در انجام CPR را ضعیف و بسیار ضعیف ارزیابی نمودند. میانگین نمره حاصل در توانایی فردی در حیطه‌های LSB (اقدامات اولیه حفظ‌کننده حیات)، ACLS (اقدامات پیشرفته حفظ‌کننده حیات) و PCAC (مراقبت‌های بعد از ایست قلبی) به ترتیب $4,97 \pm 2,75$ ، $3,2 \pm 2,13$ و $2,6 \pm 2,06$ از ۱۰ بدست آمد. کمترین عامل مؤثر در موفقیت CPR در داخل وخارج بیمارستان را نیروی انسانی و بیشترین عامل رامهارت انجام CPR مطرح نمودند. کارورزان، نگرانی از آسیب زدن به بیمار را کمترین و شرایط و ویژگی‌های بیمار را بیشترین عامل مؤثر در تأخیر

شروع احیا دانستند و بالاخره ضرورت این توانمندی را برای خود ۹۹٫۷۵ درصد ابراز نمودند و ۴۵ درصد کارورزان بهترین زمان آموزش CPR را در دوره اینترنتی و ۳۰ درصد در طول دوره پزشکی ذکر نمودند.

نتیجه گیری: کارورزان پزشکی ورودی ۸۴ دانشگاه علوم پزشکی کاشان توانمندی خود در CPR را ضعیف و خود را نیازمند این توانایی ارزیابی نمودند. ارائه برنامه آموزشی مدون CPR برای کارورزان ضروری است و به نظری رسید کارورزان با انگیزه یادگیری، دوره آموزشی را آغاز نمودند.

واژه‌های کلیدی: خود ارزیابی، CPR، کارورز پزشکی، توانمندی.

A-10-57-19

موانع موفقیت تحصیل علم و تهذیب نفس در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان

اعظم محمدی*، خانم فهیمه عسکری، دکتر اکرم ثناگو، دکتر لیلا جویباری

* دانشجوی کمیته تحقیقات دانشجویی - گرگان دانشگاه علوم پزشکی

azammohamadi66@yahoo.com

مقدمه: قرآن در سوره علق می فرماید: (اقرأ وربك الاكرم* الذی علم بالقلم* علم الانسان ما لم يعلم؛ بخوان پروردگارت را که اکرم و از هر کریمی باکرامت تر است* آن خدایی که به قلم آموخت و علومی را که انسان نمی دانست به وی تعلیم داد). بنابراین تحصیل علم و تهذیب نفس که همان در راه خدا بودن را قرآن تأکید نموده است. هدف: تعیین موانع موفقیت تحصیل علم و تهذیب نفس در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان.

روش کار: در این پژوهش کیفی با ۲۵ دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی گلستان (۱۳۹۰) که در محیط آموزشی مشغول به تحصیل بودند مصاحبه‌های نیمه ساختار به عمل آمد. کلیه مصاحبه‌ها دست نویس و مطابق روش «تحلیل محتوا» آنالیز شدند. از دانشجویان در باره تجربه شان از عوامل تسهیل کننده و بازدارنده تحصیل علم و تهذیب نفس در محیط آموزشی سؤال شد.

یافته‌ها: دانشجویان علم را به جهت رسیدن به اهداف عالی و مهارت حرفه ای کسب می نمودند. مشغولیات زندگی و عدم انگیزه را مانع، روش تدریس استاد، هدف و برنامه داشتن دانشجو را تسهیل کننده کسب علم می دانستند. تهذیب نفس را اطاعت از دستورات خدا می دانستند، نفس اماره را مانع، و پیوند دانشگاه و حوزه را تسهیل کننده می دانستند.

نتیجه گیری: نظر به میزان استفاده بیشتر از این جزوات و دلایل دانشجویان میتوان دریافت که اعمال این ویژگی های متمایز کننده در سایر منابع مطالعاتی و نیز همخوانی موارد تدریس شده با این منابع موجب انگیزه بیشتر فراگیران خواهد شد. همچنین راهکارهایی نظیر تدوین درسنامه توسط کارشناسان با حجمی کمتر و بیانی شیواتر و یا حضور استاد به عنوان عضوی از گروه و همکاری وی جهت برطرف کردن کاستی ها در رسیدن به این مهم کمک کننده خواهند بود.

واژه های کلیدی: نواریون، انگیزه، راهکار دانشجویی، یادگیری.

نتیجه گیری: از آنجائیکه اهداف عالی هر انسانی به کمال رسیدن او می باشد بنابراین کسب علم که در جهت کمال انسانی باشد و از طرفی تهذیب نفس برای اطاعت از دستورات خدا باشد می طلبد پیوند بین دانشگاه و حوزه علمی برقرار شود.

واژه های کلیدی: کسب علم، تهذیب نفس، دانشجو، دانشگاه.

A-10-967-1

بررسی آثار نواریون به عنوان راهکاری دانشجویی در ایجاد انگیزه برای مطالعه و یادگیری

فاطمه دهقانی*، دکتر زهرا اکبری، خانم سیده فاطمه نجومی، خانم سوسن احمدزاده

* دانشجو دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

fatemehdeghani.email@yahoo.com

A-10-101-3

بررسی موانع مؤثر بر فعالیت های تحقیقاتی از دیدگاه اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز

زهرا کریمیان*

* دانشجو مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز

z_karimian_z@yahoo.com

پژوهش حاضر با هدف بررسی موانع و چالشهای پژوهش از دیدگاه اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز انجام شده است. نوع پژوهش کاربردی و به روش توصیفی پیمایشی اجرا گردید. جامعه آماری پژوهش را ۵۵۰ نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز تشکیل می داد که با استفاده از نمونه گیری طبقه ای از ۲۲۷ نفر نظر سنجی شد. ابزار پژوهش، پرسشنامه محقق ساخته شامل ۷۵ سوال با مقیاس ۴ گزینه ای لیکرت در ۱۰ حیطه موانع راهبردی، آموزشی، سیاسی، مالی، امکاناتی، حرفه ای، علمی، فردی، فرهنگی، اجتماعی، مدیریتی، سازمانی و سؤالات باز پاسخ طراحی گردید و به ۳ سوال اصلی پرداخته شد: (۱) از دیدگاه اعضای هیأت علمی کدام یک از موانع ۱۰ گانه بر فعالیت های تحقیقاتی مؤثرند؟ (۲) آیا نوع نگرش اعضای هیأت علمی در مورد موانع ۱۰ گانه بر میزان فعالیتهای پژوهشی آنها تأثیر دارد؟ (۳) آیا بین دیدگاه های اعضای هیأت علمی به تفکیک متغیرهای جنسیت، مرتبه علمی، رشته تحصیلی، دانشکده محل خدمت، داشتن مسئولیت اجرایی و سابقه خدمت تفاوت معنی داری وجود دارد؟ بر اساس نتایج بدست آمده وجود کلیه موانع در فعالیتهای تحقیقاتی از دیدگاه اعضای هیأت علمی تأیید شد. موانع مالی بیشترین و موانع سیاسی کمترین میانگین را به خود اختصاص داد اما نگرش اعضای هیأت علمی در مورد موانع یاد شده بر میزان فعالیتهای تحقیقاتی آنها تأثیری نداشت. همچنین بین دیدگاه اعضای هیأت علمی به تفکیک جنسیت، مرتبه علمی، رشته تحصیلی، دانشکده و مسئولیت اجرایی تفاوت معنادار وجود داشت. اما در مورد

مقدمه: نواریون اصطلاحی رایج بین دانشجویان برای پیاده کردن سخنان استاد هنگام تدریس است که طی کاری گروهی توسط اعضای کلاس صورت میگیرد و جزوات حاصل این فعالیت به عنوان گزینه ای در کنار سایر منابع مطالعاتی دانشجویان قرار میگیرند. بی شک بررسی انگیزه دانشجویان در اتخاذ این روش و ویژگی های ترغیب کننده در یک منبع مطالعاتی میتواند در ایجاد راهکارهای نوین آموزشی مؤثر باشد.

روش کار: این مطالعه توصیفی بر روی ۲۲ نفر از دانشجویان پزشکی و ۳۰ نفر از دانشجویان دندانپزشکی مقطع علوم پایه متمایل به همکاری در بهمن ۱۳۹۰ صورت گرفت. در این دو رشته گروه های نواریون در تمام ورودی ها فعالند. پرسشنامه طراحی شده شیوه های مطالعه دانشجویان را مورد بررسی قرار می داد که از آن داده های مرتبط با جزوات نواریون استخراج گردیدند و با استفاده از روشهای آماری توصیفی و نرم افزار SPSS مورد بررسی قرار گرفتند.

یافته ها: بررسی صورت گرفته نشان میدهد که دانشجویان ۱۹/۶۰ درصد از یادداشتهای خود، ۵۹/۰۰ درصد از جزوات نواریون و ۲۱/۳۰ درصد از کتابهای مرجع برای مطالعه ی هر درس استفاده میکنند. توافق ۷۶/۹۲ درصدی دانشجویان بر ماندگاری بیشتر مفاهیم به دلیل حجم کمتر و نیز هم نظری ۶۳/۴۶ درصدی پیرامون افزایش سرعت یادگیری به هنگام مطالعه و دلایلی چون تداعی تدریس استاد (۷۸/۸۴) از یافته های مهم در بررسی ویژگی های متمایز کننده این جزوات محسوب میشوند.

استاد نقش پررنگ تری ایفا می کند و مهارت های ارتباطی ذاتی و اکتسابی است، می توان با برگزاری کارگاه های، آنرا بهبود بخشید امید است این مهم مد نظر مدیران و برنامه ریزان قرار گیرد تا باعث افزایش کیفیت فرآیند آموزشی گردد.

واژه های کلیدی: ارتباط، فرآیند ارتباطی، استاد، دانشجو، انگیزه.

A-10-1076-1

بررسی نظر دانشجویان در مورد تأثیر ارزشیابی بر ارتقای انگیزش در اساتید

فاطمه نجومی*، روح الله حیدری

* دانشجو دانشگاه علوم پزشکی بوشهر - برازجان -
خ فردوسی - کوچه جهاد

nojumi_sf@yahoo.com

مقدمه: یکی از فاکتورهای اساسی در ارتقای کیفیت آموزش ارزشیابی می باشد. اطلاعات بدست آمده بازخوردی را فراهم می آورد که میتواند بهبود برنامه های آموزشی و ارتقای عملکرد اساتید را به همراه داشته باشد. هدف از انجام این تحقیق بررسی نظر دانشجویان در مورد تأثیر ارزشیابی بر ارتقای انگیزش اساتید می باشد.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی - تحلیلی است که بر روی ۸۲ نفر از دانشجویان پزشکی انجام گرفت. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه ای مشتمل بر ۱۲ سوال در ۳ بخش (محتوای آموزش، ارتباط استاد و دانشجو، ارزشیابی عملکرد) بود و داده ها پس از جمع آوری با آمار توصیفی استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: نتایج حاصل از بررسی نشان داد اگرچه ۶۹/۵۱ درصد دانشجویان با سیستم ارزشیابی موافق هستند اما ۸۲/۹۲ درصد دانشجویان تأثیر آن را به عنوان یک بازخورد مناسب در پیشرفت اساتید کم، ۱۲/۹۱ درصد متوسط، ۴/۸ درصد زیاد میدانستند. بی توجهی به نتایج حاصل از ارزشیابی بالاترین درصد را در عدم اثربخشی مناسب ارزشیابی بر ایجاد انگیزش در اساتید به خود اختصاص داد.

نتیجه گیری: گرچه شکی نیست ارزشیابی دارای ماهیتی منطقی است و به عنوان ابزار مناسب در ارتقای انگیزش اساتید میتواند مؤثر باشد اما نکات مختلفی در رابطه با کیفیت کار و نحوه اجرای آن وجود دارد که اثربخشی لازم را در ارتقای انگیزش اساتید نخواهد داشت لیکن برای رسیدن به راهکار مناسب نیازمند مطالعات گسترده تر در این زمینه هستیم.

واژه های کلیدی: ارزشیابی، دانشجو، انگیزش، اساتید.

سابقه خدمت تفاوتی مشاهده نشد. حاصل ترکیب خطی بین متغیر های وابسته و مستقل و تحلیل کمی و کیفی ترکیب های خطی بدست آمده نشان داد، موانع ۱۰ گانه از طریق متغیر های میانجی «بینش مدیریتی»، «روابط و نگرش های انسانی» و «توانمندی پژوهشی» بر فعالیتهای تحقیقاتی مؤثرند. به نظر می رسد بیشترین موانع موجود متأثر از ابعاد علمی، روابط انسانی و نگرشها می باشند. بر این اساس، رفع موانع پژوهش در دانشگاه بیش از هر چیز متأثر از آموزش و توانمندسازی علمی، فرهنگ سازی و اصلاح نگرشها و بهبود روابط انسانی در سطح فرد، دانشگاه و عوامل پیرامونی دانشگاه می باشد.

واژه های کلیدی: موانع، چالش ها، پژوهش، دانشگاه، اعضای هیأت علمی، علوم پزشکی

A-10-846-1

بررسی عوامل مؤثر بر ارتباط استاد و دانشجو

سمانه سرگزی*، خانم ملیحه نوبخت

* دانشجو علوم پزشکی مشهد - دانشکده پزشکی -
گروه آموزش پزشکی

sargazis901@mums.ac.ir

مقدمه: ارتباط یکی از عناصر مهم هر نوع فعالیت آموزشی است و هر یک از افراد دخیل در آموزش خواه ناخواه از این مهارت استفاده می کنند. آموزش مؤثر در محیط های آموزشی، به مهارت های افراد بستگی دارد و ارتباط خوب منجر به افزایش انگیزه اساتید و دانشجویان می شود؛ لذا به منظور ارتقای کیفی فرآیند یاددهی - یادگیری لازم است مدرسان با عوامل مؤثر در برقراری ارتباط آشنا شوند.

روش کار: جهت گردآوری اطلاعات لازم، به منابع اینترنتی مراجعه گردید و تعداد ۲۵ مقاله انتخاب شد. سپس از بین مقالات، ۱۱ مقاله که ارتباط بیشتری با موضوع داشتند مورد بررسی قرار گرفت.

نتایج: از دیدگاه دانشجویان، خصوصیات آموزشی و اخلاقی استاد مانند رعایت عدالت در برخورد با دانشجویان، حفظ حرمت و احترام به آنها، تسلط بر مطالب، تجربه، گشاده رویی بجا، فروتنی و تواضع، رازداری، صبر و حوصله و به روز بودن استاد از مهمترین عوامل مؤثر در برقراری ارتباط هستند در حالیکه سن و جنس، وضعیت ظاهری و نوع درس در این ارتباط نقش چندانی ندارد. همچنین ویژگی های حرفه ای، عملی، فردی و اخلاقی استاد به ترتیب بیشترین اهمیت را به خود اختصاص دادند.

نتیجه گیری: بر اساس مطالعات پژوهشگر، ارتباط استاد و دانشجو در ایران، غالباً در بعد درسی خلاصه می شود. از آنجا که در این ارتباط،

A-10-1142-1

ارائه الگوی طراحی محیط یادگیری انگیزشی در علوم پزشکی

دکتر داریوش نوروزی، زهرا جامه بزرگ *

* دانشجوی دکترا دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه - کرمانشاه

jamebozorgzahra@ymail.com

مقدمه: ارائه الگوی طراحی محیط یادگیری انگیزشی در علوم پزشکی داریوش نوروزی (دانشگاه علامه طباطبایی عضو هیأت علمی)، زهرا جامه بزرگ (دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه) تغییر دیدگاه طراحان آموزشی از یادگیری که امروزه معتقدند یادگیری در درون یادگیرنده اتفاق می افتد سبب شده تا آنها دیدگاه خود را از طراحی محیط های آموزشی به طراحی محیط های یادگیری تغییر دهند. در یک محیط یادگیری به یادگیرنده، سبک های یادگیری او، اهداف یادگیری، فرآیندهای کسب دانش و یادگیری همگی مورد توجه واقع می شود و مسئولیت و کنترل یادگیری بیش از همه معطوف به شخص یادگیرنده است و محرک های محیطی و بیرون از وجود فرد یادگیرنده نقش ثانویه را بازی می کنند. چیدمان عناصر صحیح و مناسب در محیط یادگیری می تواند نیروی محرکه ای برای افزایش شوق یادگیری خودانگیزگی، شناخت خود و کنترل درونی باشد. انگیزش یا به صورت درونی یا بیرونی است انگیزه درونی، استدلال درونی و گرایش به سمت انجام عملی است، در حال که انگیزه خارجی، پاداش خارجی است که فرد در ازای انجام عملی دریافت می کند. انگیزش فرایند درونی یا وضعیتی خود تلقینی، هدایتگر و مداوم یک رفتار خاص است. انگیزه، فرایندی کاملاً هدف محور است که افراد را به سمت برخی رفتار پیش می برد. هر فرد، برای رفتارهای خود، انگیزه ای دارد. مدرسین اغلب بیش از آن که به منبع انگیزه توجه کنند، در خصوص رفتاری احساس دغدغه می کنند که محصول انگیزه در فرد است. زیرا آن ها به یادگیری و درک دقیق عوامل محرک یادگیری در یادگیرنده علاقه مندند. هدف از این مطالعه و تحقیق معرفی الگوهای طراحی محیط یادگیری است که موجب تقویت انگیزه یادگیری در فرد می گردد.

روش کار: با بررسی و مطالعه ی طراحی های موجود این تحقیق به روش کیفی انجام شد. سعی بر این است که مدلی برای تقویت انگیزه یادگیرندگان ارائه شود تا به آنان کمک کند به یادگیرندگانی پایدار و خودهدایتگر تبدیل گردند.

یافته ها: کلر در سال ۱۹۹۹ در جمع بندی تحقیقات انگیزش، یک الگوی کاربردی برای طراحی محیط یادگیری ارائه نموده است. مدل مذکور، مدلی تجویزی است که به طور خلاصه روش کار را شرح می دهد. توجه، ارتباط، اطمینان، رضایت چهار عامل مدل کلر هستند. این مدل، رویکردی نظام مند و ده مرحله ای برای طراحی فنون انگیزشی در محیط یاددهی و یادگیری ارائه می دهد. بر اساس تحلیل می توان نیازهای انگیزه ای را مشخص کرد. علاوه بر این، راهنمایی برای

ایجاد و انتخاب فنون انگیزه ای هم فراهم می آورد. نیازهای انگیزه ای و فنون مربوط مبتنی بر ابعاد انگیزشی می باشند. هر یک از این چهار عامل، از زیر مجموعه هایی هم تشکیل شده اند. مدل بعدی، طراحی محیط یادگیری با رویکرد یادگیری زایشی است. که ویت راک (۱۹۷۴) فرآیندهای انگیزشی را به عنوان یکی از ابعاد یادگیری در این مدل معرفی نموده است. اهداف محیط های یادگیری مبتنی بر این نظریه در واقع پرورش یادگیرندگانی خود انگیزه، خود تنظیم و خود کنترل است تا در محیط طی فرآیند یادگیری نقش تعیین کننده ای در ساختن دانش ایفا نمایند. از جمله مؤلفه های مهم این مدل عبارتند از: فرآیندهای انگیزشی، فرآیند یادگیری، فرآیند خلق دانش و نهایتاً فرآیندهای زایشی است. (۱) منظور از فرآیندهای انگیزشی در اینجا عاملی است که باعث سوق یافتن یادگیرنده در جهت ایجاد معنا و یادگیری و همچنین حفظ و نگهداری این انگیزه طی زمان گردد در نظریه ویت راک انگیزش از نظر دو مؤلفه اساسی آن اهمیت قابل ملاحظه ای دارد که یکی علاقه به موضوع و یادگیری بوده و دیگری نسبت دادن موفقیت ها به توانایی ها و تلاش و کوشش های فردی خود اوست. (۲) فرآیندهای یادگیری، محرک و انتخاب آگاهانه آن توسط یادگیرنده از دیگر عوامل مؤثر بر فرآیند یادگیری است. مؤلفه کلیدی در فرآیند یادگیری در این مدل توجه است. زیرا بدون آن یادگیری نمی تواند اتفاق بیفتد. فعالیتهای طراحی و تدریس که می توانند به کسب توجه و حفظ آن کمک کنند عبارتند از: فراهم آوردن اهداف یادگیری و طرح سؤال، تدارک تفسیر و توجیحی از اهمیت موضوع انتخابی، استفاده از مسأله، رازها، ناهمانگی ها و ناسازگاری ها، تردیدها، معماها و... جهت دهی به توجه تعمیدی یادگیرنده ها برای ایجاد معنا. (۳) فرآیندهای خلق دانش، فرآیندهای خلق دانش آن دسته از مؤلفه های حافظه هستند که شامل پیش تصورات، عقاید، مفاهیم، فرآیندهای شناختی و تجاربی اند که از طریق مغز پیشانی کر تکس فعال می شوند تا به مدیریت فرآیند دریافت، رمز گذاری و ذخیره سازی اطلاعات بپردازند. این مؤلفه ها رابطه را با شکل می دهند و بدین ترتیب فهم و شناخت تولید می گردد. تغییر عقاید فردی در مورد یادگیری و جایگاه نقش یادگیرنده برای فهم و مشارکت در فعالیتهای زایشی ضروری هستند. برخی پیشنهادات در این زمینه عبارتند از: ارتباط دهی آموزش به دانش زمینه ای و علایق یادگیرنده، تدریس فرآیندهای فراشناختی برای کنترل و نظارت یادگیری بطور فعالانه، نشان دادن نتایج ملموس از یادگیری فعال (۴) فرآیندهای زایشی، دو دسته از فعالیتها می توانند به عنوان فعالیت های زایشی تلقی شوند. آن دسته که رابطه های سازماندهی را در میان مؤلفه های مختلف محیط شامل عناوین، تیترها، سؤالات، اهداف یادگیری، خلاصه ها، جداول، گرافها و ایده های اصلی بوجود می آورند و دسته دیگری که رابطه های یکپارچگی را بین محرک بیرونی و مؤلفه های حافظه شامل تداعی ها، استعاره ها، قیاسها، مثالها، تصاویر، کاربردها، تفسیرها، تأویلها و استنتاجها تولید می کنند. هر دو نوع فعالیت ذکر شده می توانند به صورت معلم- تدارکی یا یادگیرنده- تولیدی باشند. دو دسته روش ارتباطدهی وجود دارد، آن دسته از فعالیت هایی که بخش هایی از اطلاعات را در محیط با همدیگر مرتبط می سازند و شامل رمز گذاری،

تمرینی بدون ورود هرگونه آسیب به فراگیران را تجربه کنند. علاوه بر این، محیط یادگیری را می توان به دقت بر اساس آموزش های تخصصی هماهنگ کرد و به شرکت کنندگان فرصت تعمق بیشتر بر فرآیندها، نتایج و دنبال کردن مسیر فعالیت هایشان ارائه داد. بنابراین، شبیه سازی های خوش ساخت، محیط آموزشی جدیدی را خلق می کنند که در آن نظریات آموزشی با دنیای انتزاعی کلاس درس ترکیب می شوند. Sim classll، شبیه سازی آموزشی است که هدف از طراحی آن کمک به اساتید برای تمرین مهارت های انگیزشی خود، در زمان فعالیت در یک محیط کلاسی شبیه سازی شده وب-محور می باشد. هدف مقاله، ارائه دانش محتوایی و منطق به کار رفته در توسعه Sim classll، است. در واژه شناسی رایانه ای، شبیه سازی برنامه ای است که دست به مدل سازی سیستم یا فرآیند مصنوعی می زند که این سیستم یا فرآیند به کاربران اجازه می دهند. تصمیمات گوناگونی را اتخاذ و بر نتایج عمل خود ببینند. با پیشرفت شبیه سازی های دیجیتال، حجم بالایی از یادگیری از طریق تقلید، تجربه کردن و استاد-شاگردی در محیط های واقعی محقق شده است. در سایه آموزش یادگیری کارآمد و مقرون به صرفه، مغایر با تعاملات زمان بر، خطرناک پرهزینه و پیچیده با دنیای واقعی، نیازی روز افزون به انتزاعی سازی احساس می شود. این انتزاعی سازی در حیطه تدریس و یادگیری رواج فراوانی یافته است. مزیت شبیه سازی نسبت به روش آموزشی سنتی این است که تأثیراتی بر حوزه عاطفی می گذارد. به منظور شکل بخشیدن به یک محیط تحقیقی در یک شبیه سازی، به دو نکته ضروری باید توجه داشت یکی اینکه وضعیت های بی معنی حذف شوند تا توانایی شرکت کنندگان برای نیل به موفقیت از طریق اکتشافات و تحقیقات از پیش تعیین شده تقویت گردد، و دیگری به شرکت کنندگان بازخورد ارائه شود، بازخوردهایی که می تواند به صورت اشارات ضمنی، اخطارها و حمایتی باشد. در این نوع شبیه سازی، محیط یادگیری دنیای واقعی به یک مدل مجازی هدف گذاری شده مبدل می شود و در آن شرکت کنندگان بر موضوع درسی خود تمرکز می کنند. با افزایش سطح دقت عمل، سطح یادگیری شرکت کنندگان هرچه بیشتر توسعه می یابد. در کلاس درس، تصمیمات و رفتارهای اساتید، تأثیری مستقیم بر فراگیران می گذارند و اساتید باید رفتارهای مثبتی را از خود بروز دهند. اساتیدی که از همان ابتدای کار رفتار مثبت را دستور کار خود قرار می دهند، رفته رفته در مسیر فرهنگ سازی حرفه خود پیشرفت می کنند با این حال سد زمان و مشکلات سازمانی در انتصاب اساتید کارآمد در کلاس های درس واقعی، کارائی استفاده از این مکان ها در طول سال های آماده سازی را به شدت محدود می سازد. این مشکل را می توان از طریق شبیه سازی های طراحی شده برای آماده سازی مربیان مورد بررسی قرار داد. یکی از مزایای کلیدی شبیه سازی های اساتید این است که شرکت کنندگان می توانند از تجاربی شبیه به تدریس کلاسی برخوردار گردند و درگیری فعال تری در تمرینات داشته باشند. این تعاملات به شرکت کنندگان فرصت می دهد که دست به اشتباه بزنند، دائماً رفتار خود را اصلاح نمایند و حتی در حیطه رهیافت هایی که در یک محیط واقعی، غیر ممکن یا از لحاظ اخلاقی بحث برانگیزند، دست به تجربه گران

سازماندهی و مفهوم سازی است در صورتی که دسته دیگر بخشهایی از اطلاعات را به دانش قبلی مرتبط می سازند و شامل وظایف و کارهای ادغام و انتقال هستند.

نتیجه گیری: برای این که مهارت های انگیزشی افراد رادر محیط یاددهی و یادگیری بهبود بخشید، نیازمند مثال های طراحی-محور بیشتر و بحث و تبادل نظرهای بیشتر در خصوص نظریات پس زمینه و حمایت های پژوهشی است و پژوهش های طراحی-محور باید در نهادهای مختلف مورد تشویق قرار گیرند تا مدل های جدید تولید، تست و اصلاح گردند و تلاش هایی در جهت آگاهی از نقش مهم انگیزه در فرآیند یاددهی و یادگیری به عمل آید.

واژه های کلیدی: طراحی، محیط یادگیری، انگیزشی، محیط یادگیری انگیزشی، آموزش پزشکی.

A-10-1151-1

شبیه سازی کامپیوتری به منظور بهبود مهارت های انگیزشی و تدریس اساتید در آموزش پزشکی

دکتر محمدحسن امیر تیموری، زهرا جامه بزرگ *

* دانشجوی دکترای تکنولوژی آموزشی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه - کرمانشاه

gamebozorgzaha@ymail.com

مقدمه: کیفیت فرآیند یاددهی و یادگیری در کلاس های درس عمدتاً به کارائی تدریس بستگی دارد تأثیر گذاری و کارایی فرآیند یاددهی و یادگیری به چه معناست؟ معلمین برای افزایش سطح کارایی تدریس و بالا رفتن سطح موفقیت دانش آموزان چه کارهایی باید انجام دهند؟ برخی مهارت ها در تدریس، دسترسی به نتایج یادگیری را تسهیل می بخشند. بنابراین، مهارت تدریس، یکی از عوامل مؤثر بر کیفیت و کارائی آموزش است و تأثیری مستقیم بر موفقیت فراگیر می گذارد. هدف این تحقیق معرفی محیط شبیه سازی شده کلاسی برای تمرین اساتید و ارتقا انگیزه آنان در آموزش است.

روش کار: این مطالعه با بررسی و ترجمه منابع مختلف به روش کیفی انجام شده و با تحلیل الگوهای موجود سعی در ارائه مدلی برای افزایش انگیزه اساتید در ارائه و تدریس موفق دارد.

یافته ها: شبیه سازی ها را می توان راه حلی مطلوب برای آموزش و تمرین مهارت های یاددهی و یادگیری تخصصی اساتید به شمار آورد. در این شبیه سازی آنان می توانند محیط مصنوعی و مهارت های

راهکارهای تحقق اهداف و برنامه های عملیاتی نقشه ی جامع علمی در آموزش علوم پزشکی

A-10-382-1

عوامل مؤثر بر ارتباط بین استاد و دانشجو از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

علی عباسی*، محمد رضا عابدینی، بیتا بیجاری، فتیحه مرتضوی

* دانشجو دانشگاه علوم پزشکی بیرجند- دانشجوی کارشناسی ارشد آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، معاونت بهداشتی

aliabassi86@yahoo.com

مقدمه: آموزش مؤثر به استفاده صحیح از مهارت های ارتباطی بستگی دارد. ارتباط مؤثر بین استاد و دانشجو اثر بخشی فرایند آموزش و یادگیری را افزایش می دهد. هدف از این مطالعه شناسایی عوامل مؤثر در برقراری ارتباط بین دانشجویان و اساتید از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند می باشد.

روش کار: در این مطالعه مقطعی (توصیفی) ۳۲۳ نفر از دانشجویان دانشکده های مختلف دانشگاه علوم پزشکی بیرجند شرکت کردند. پرسشنامه پژوهشگر ساخته باتوجه به بررسی مطالعات قبلی و مشورت با چند نفر از اعضای هیأت علمی خبره در سه حیطه فردی، حرفه ای و علمی تدوین گردید. اعتبار محتوایی پرسشنامه توسط ده نفر از اعضای هیأت علمی صاحب نظر و پایایی آن براساس محاسبه ضریب آلفای کرونباخ ($\alpha=0/88$) تأیید شد. پرسشنامه ها با مراجعه حضوری محقق به کلاس درس توسط دانشجویان تکمیل شد. داده ها توسط نرم افزار (spss17) با استفاده از آمار توصیفی (درصد، فراوانی و میانگین) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: تعداد نفر ۳۲۳ با میانگین سنی $21/78 \pm 2/35$ در این مطالعه شرکت کردند. میانگین نمرات مربوط به سه حیطه فردی، حرفه ای و علمی استاد به ترتیب ۴/۳۵، ۴/۲۷، و ۴/۰۵ (از حداکثر ۵ نمره) محاسبه شد. در مجموع عوامل احترام به دانشجویان، تسلط بر مطالب علمی، به روز بودن استاد، رعایت عدالت در برخورد با دانشجویان، مسئولیت پذیری و مشارکت دادن دانشجویان در مباحث درسی بیشترین تأثیر را در روابط بین استاد و دانشجو و سن، جنس، سابقه فعالیت های پژوهشی استاد و استفاده به موقع از ابزارهای تشویقی کمترین تأثیر را در روابط بین استاد و دانشجو داشتند.

نتیجه گیری: نتایج مطالعه نشان داد که در امر آموزش، شخصیت و جنبه های انسانی و اخلاقی استاد در کنار دانسته های علمی و نحوه تدریس میتواند در بهبود روابط بین استاد و دانشجو در نتیجه افزایش و بهبود فرایند یاددهی و یادگیری مؤثر باشد.

واژه های کلیدی: ارتباط، استاد، دانشجو، عوامل مؤثر، دیدگاه.

بزنند. برای مثال، محدوده های رفتار یک فراگیر را تشخیص دهند، سیستم های پاداش دهی را امتحان کنند و یک فراگیر را مورد چشم پوشی قرار دهند یا روی آن انگشت بگذارند. شبیه سازی ها باعث می شوند که اساتید، با نظریه های یادگیری و تدریس مواجه شوند، بر آن ها تعمق بیشتری بنماید و آن ها را ارزیابی کنند. شبیه سازی ها، ابزاری کارآمد برای تسهیل در انتقال یافته های پژوهشی آموزشی می باشند. اساتید را می توان تشویق کرد که راهبردهای مختلف تدریس را با مجموعه ای از فراگیران شبیه سازی شده امتحان کنند و نتایج کار را ارزیابی نمایند. اساتید می توانند با تدریس یک فراگیر شبیه ساز شده، هر چه سریع تر نقاط ضعف کار خود را کشف کنند و از سوء برداشت های رایج در خصوص محتوی آموزش آگاهی یابند. از شبیه سازی های طراحی شده برای آموزش اساتید می توان برای تسهیل در تصمیم گیری به موقع اساتید در خصوص مطالب و راهبردهای مورد استفاده و نیز فوریت تصمیمات مدیریت بر کلاس استفاده کرد، از این طریق ویژگی های رفتاری را تقویت و تنظیم کرد. یکی از اهداف شبیه سازی، بررسی نتایج تصمیمات اتخاذ شده در خصوص یک موضوع خاص و ارزیابی پیامدهای اقدامات انجام شده تحت فشار زمان آموزش واقعی است. از این طریق، تصمیمات را می توان مجدداً اتخاذ کرد و شرایط دوباره ای را برقرار ساخت. این شبیه سازها را شاید بتوان چند رسانه های جدیدی به شمار آورد که به توسعه دانش و عمل استاد کمک می کنند.

نتیجه گیری: با پیشرفت تدریجی فن آوری و پیشرفت هر چه بیشتر ابزارها و امکانات پیشرفته برای ساخت شبیه سازها و ارتقای سطح آموزش، امکان ارائه فرصت های عملی بهتر اساتید هرچه بیشتر مهیا می گردد. این مسئله آینده روشنی را برای شبیه سازی های به بار می آورد که می توانند واقعیت های بی شمار کلاسی را در یک زیر-دنیای انتزاعی شده به نمایش در آورند.

واژه های کلیدی: شبیه سازی، تدریس، مهارت انگیزشی، فرآیند یاددهی و یادگیری، آموزش پزشکی.

A-10-449-2

تبیین نظرات و دیدگاههای مدیران دانشکده های پرستاری و مامایی دانشگاه های علوم پزشکی تیپ ۱ در رابطه با عوامل مؤثر بر استقرار مدل مدیریت تغییر: یک مطالعه کیفی

آلیس خاچیان*، هومان منوچهری، مهرنوش بازارگادی، علیرضا اکبرزاده

* دانشجوی دکتری پرستاری دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

alicekhach@yahoo.com

مقدمه: مدیریت تغییر یکی از مهم ترین مباحث علم مدیریت به شمار می رود که امروزه سازمان های آموزشی با آن مواجه هستند. با توجه به علمی بودن محیط دانشکده های پرستاری و مامایی و حضور اعضای هیأت علمی به عنوان افرادی آگاه و مطلع، مدیران چنین مراکز بایستی قادر به به کارگیری مدیریت تغییر باشند تا بر اساس آن بتوانند تغییرات مورد نیاز را در چنین سازمان های آموزشی به اجرا گذارند لذا این پژوهش به منظور تبیین و شناسایی دیدگاه های موجود در این زمینه در دانشکده های پرستاری و مامایی دانشگاه های علوم پزشکی تیپ ۱ طراحی گردیده است تا پایه ای برای پژوهش های بعدی که در این رابطه انجام خواهد پذیرفت را تشکیل دهد.

روش کار: پژوهش حاضر توصیفی اکتشافی است و جامعه پژوهش شامل مدیران دانشکده های پرستاری و مامایی تیپ یک دانشگاه های علوم پزشکی در شهر تهران بوده و نمونه های پژوهش به صورت مبتنی بر هدف انتخاب شده اند. اطلاعات از طریق مصاحبه های نیمه ساختاریافته جمع آوری شده است و تجزیه و تحلیل متن مصاحبه های استخراج شده به روش تحلیل محتوا انجام پذیرفته است.

یافته ها: مشارکت کنندگان ۱۰ نفر بوده اند که پس از انجام مصاحبه ها، کدهای مفهومی استخراج گردید و سپس کدها به چند مفهوم اصلی دسته بندی شدند به طوری که سه درون مایه فرآیند تغییر، محیط برون سازمانی و محیط درون سازمانی ایجاد شدند و محیط درون سازمانی خود شامل ۱۰ تم استخراج شده می باشد که در سه طبقه عامل مدیریتی، سازمانی و فردی قرار گرفتند.

نتیجه گیری: نتایج حاصل از مطالعه نشان داد که استفاده از مدلی برای مدیریت تغییر، فرآیند پیچیده ای است که رهبری و مدیریت همچنین آموزش منابع و تسهیلات از عوامل مهم به کارگیری آن می باشند. بر اساس نتایج مطالعه دیدگاه موجود مدیران دانشکده های پرستاری و مامایی در به کارگیری مدیریت تغییر مثبت است. این مطالعه ضرورت به کارگیری مدیریت تغییر در دانشکده های پرستاری و مامایی را به منظور ایجاد تغییرات مورد تأکید قرار می دهد.

واژه های کلیدی: تغییر، مدیریت تغییر، دانشکده های پرستاری و مامایی.

A-10-449-1

محیط درون سازمانی: عاملی مؤثر بر استقرار مدیریت تغییر در دانشکده های پرستاری و مامایی

آلیس خاچیان*، هومان منوچهری، مهرنوش بازارگادی، علیرضا اکبرزاده باغبان

* دانشجوی دکتری پرستاری دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

alicekhach@yahoo.com

مقدمه: با توجه به علمی بودن محیط دانشکده های پرستاری و مامایی و حضور اعضای هیأت علمی به عنوان افرادی آگاه و مطلع، مدیران چنین مراکز بایستی قادر به به کارگیری مدیریت تغییر باشند تا بر اساس آن بتوانند تغییرات مورد نیاز را در چنین سازمان های آموزشی به اجرا گذارند لذا این پژوهش به منظور تبیین و شناسایی عوامل مؤثر محیط درون سازمانی در این زمینه در دانشکده های پرستاری و مامایی دانشگاه های علوم پزشکی تیپ ۱ طراحی گردیده است تا پایه ای برای پژوهش های بعدی که در این رابطه انجام خواهد پذیرفت را تشکیل دهد.

روش کار: پژوهش حاضر توصیفی اکتشافی است و جامعه پژوهش شامل مدیران دانشکده های پرستاری و مامایی تیپ یک دانشگاه های علوم پزشکی در شهر تهران بوده و نمونه های پژوهش به صورت مبتنی بر هدف انتخاب شده اند. اطلاعات از طریق مصاحبه های نیمه ساختاریافته جمع آوری شده است و تجزیه و تحلیل متن مصاحبه های استخراج شده به روش تحلیل محتوا انجام پذیرفته است.

یافته ها: مشارکت کنندگان ۱۰ نفر بوده اند که پس از انجام مصاحبه ها، کدهای مفهومی استخراج گردید و سپس کدها به چند مفهوم اصلی دسته بندی شدند به طوری که سه درون مایه فرآیند تغییر، محیط برون سازمانی و محیط درون سازمانی ایجاد شدند و محیط درون سازمانی خود شامل ۱۰ تم استخراج شده می باشد که در سه طبقه عامل مدیریتی، سازمانی و فردی قرار گرفتند.

نتیجه گیری: نتایج حاصل از مطالعه نشان داد که استفاده از مدیریت تغییر، فرآیند پیچیده ای است که می تواند به عنوان راهکاری جهت تحقق اهداف و برنامه های عملیاتی نقشه جامع علمی در دانشکده های پرستاری و مامایی باشد. بر اساس نتایج مطالعه محیط درون سازمانی دانشکده های پرستاری و مامایی در به کارگیری مدیریت تغییر متشکل از عواملی است که جهت به کارگیری آن در دانشکده های پرستاری و مامایی بایستی آنها را مورد توجه قرار داد.

واژه های کلیدی: تغییر، مدیریت تغییر، محیط درون سازمانی، دانشکده های پرستاری و مامایی.

A-10-803-1

بررسی دیدگاه شاغلین بخش مدارک پزشکی بیمارستان های آموزشی کاشان در خصوص نیازهای آموزشی در سال ۱۳۸۹

نجمه عباسی، منیره صادقی جبلی*، کبری کریمی، عاطفه فهیمی فر، مریم نژادی، سکینه نصیری

* دانشجوی کارشناسی ارشد آموزش مدارک پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان - کاشان بلوار قطب راوندی دانشگاه علوم پزشکی کاشان دانشکده پیراپزشکی کمیته تحقیقات دانشجویی

msadeqi2005@gmail.com

مقدمه: آموزش و بهسازی منابع انسانی یکی از استراتژی‌های اصلی دستیابی به سرمایه انسانی و سازگاری مثبت با شرایط متغیر قلمداد می‌شود، این فعالیت مستلزم برنامه‌ریزی صحیح و اصولی بوده و نیازسنجی اولین اقدام در این برنامه‌ریزی می‌باشد. نیازسنجی آموزشی به سازمان‌ها کمک می‌کند تا سطوح دانش و مهارت اعضای خود را آزمایش کنند. با توجه به نقش مهم کارکنان مدارک پزشکی در برنامه‌ریزی‌های درمانی، پژوهشی و آموزشی، بهینه‌سازی برنامه‌های آموزشی آنان امری بدیهی است. این پژوهش به تعیین نیازهای آموزشی کارکنان بخش مدارک پزشکی از دید کارکنان این بخش پرداخته است.

روش کار: این مطالعه از نوع توصیفی - مقطعی است. جمعیت مورد مطالعه تمام شاغلین بخش مدارک پزشکی بیمارستانهای آموزشی شهر کاشان در سال ۱۳۸۹ بود. جهت گردآوری اطلاعات، پرسشنامه‌ای شامل ۱۸ سوال در رابطه با نیازهای عمومی و ۹ سوال در رابطه با نیازهای تخصصی هر یک از واحدهای بخش مدارک پزشکی استفاده شد که روایی آن به روش اعتبار محتوی و پایایی آن از طریق محاسبه آلفای کرونباخ (۰/۹۵) تعیین و در آن نیازها براساس اولویت توسط شاغلین رتبه‌بندی شد. اطلاعات گردآوری شده با استفاده از نرم‌افزار SPSS و روش‌های آمار توصیفی تجزیه و تحلیل و لیست نیازها و اولویت آنها از طریق مجموع رتبه‌های هر نیاز مشخص گردید.

یافته‌ها: در ۹۳/۱٪ موارد فعالیت کارکنان بخش مدارک پزشکی با رشته تحصیلی ایشان ارتباط داشت. ۱۰۰٪ کارکنان واحد آمار و کدگذاری، ۷۰٪ کارکنان واحد پذیرش و ۵۷/۱٪ کارکنان واحد بایگانی دوره آموزشی ضمن خدمت را برای خود لازم دیدند، همچنین ۱۰۰٪ کارکنان واحد پذیرش و آمار، ۶۰٪ کارکنان واحد کدگذاری و ۵۷/۱٪ کارکنان واحد بایگانی ارایه خدمات آموزش مداوم را ضروری دانستند. برای کارکنان واحد پذیرش، آشنایی بانرم افزارهای مرتبط با واحد پذیرش، برای کارکنان واحد آمار آشنایی با نرم‌افزارهای مرتبط با واحد آمار، برای کارکنان واحد کدگذاری برگزاری دوره‌های آموزش اصطلاحات پزشکی و برای کارکنان واحد بایگانی برگزاری دوره‌های آموزش آشنایی با سیستم‌های بایگانی جزء اولین اولویت آموزشی بود.

نتیجه گیری: موفقیت بخش مدارک پزشکی در گرو مهارت، شایستگی و کارائی کارکنان آن بوده بنابراین باید زمینه آموزش مناسب برای آنان فراهم شود و این امر مستلزم اطلاعات صحیح و دقیق از نیازهای آموزشی ایشان است. بر اساس بررسی‌ها شاغلین مدارک پزشکی در گروه مشمولین آموزش مداوم جامعه پزشکی قرار ندارند و گاه‌ها واحد معاونت درمان و یا مراکز درمانی به طور جداگانه اقدام به برگزاری دوره‌های آموزشی تخصصی، بدون توجه به نیازهای مهم آموزشی و تنها با هدف تکمیل ساعات آموزشی موظف کارکنان می‌نمایند همچنین اهمیت شناخت نیازهای آموزشی با توجه به پیشرفت فناوری اطلاعات، گسترش علوم و کشف بیماری‌های جدید، پیچیدگی نیازهای بشری از یک سو و اختصاص بودجه محدود به آموزش افراد از سویی دیگر فزونی می‌یابد.

واژه‌های کلیدی: نیازسنجی، بیمارستان، شاغلین، بخش مدارک پزشکی.

A-10-839-1

آسیب‌های مدیریت نظام آموزشی

رضوان انصاری*

* دانشجو

rezvan.ansari@gmail.com

امروزه سازمان‌ها (در معنای وسیع کلمه) رکن اصلی اجتماع کنونی‌اند و مدیریت، مهم‌ترین عامل در حیات، رشد و بالندگی و یا مرگ سازمان‌هاست. این نیاز، به‌ویژه در نظام‌های آموزشی اهمیت بسیاری دارد، زیرا آموزش نقشی اساسی در گردش امور جامعه و تداوم بقای آن برعهده دارد و رهبری و مدیریت اثربخش، لازمه تهیه و اجرای برنامه‌های آموزشی نتیجه‌بخش و کیفی است. فرهنگ لغت بین‌المللی تعلیم و تربیت، مدیریت آموزشی را «به کاربردن تکنیک‌ها و روش‌های اداره سازمان‌های تربیتی با در نظر گرفتن هدف‌ها و سیاست‌های کلی تعلیم و تربیت» تعریف می‌کند (واپلز؛ ۱۳۷۶). مدیریت آموزشی به مانند دیگر علوم انسانی نیازمند آن است که به صورت ملی و بومی به آن نگرسته شود تا بتوان آن را متناسب با زیربنای فلسفی و اجتماعی مسلط بر جامعه؛ مورد مذاقه و بررسی قرار داد. در کشور ما نیز چند سالی است که به صورت جدی و دقیق مدیریت آموزشی مورد توجه قرار گرفته است. ترتیب مطالب بدین صورت خواهد بود که در ابتدا آسیب‌های مدیریت نظام آموزشی و تاثیرات آن‌ها بر وضعیت موجود نظام آموزشی ذکر می‌گردد و سپس منشاء پیدایش آن‌ها تشریح و در آخر راهکارهایی به منظور کاهش و رفع آن‌ها ارائه می‌گردد. از جمله مواردی که در اینجا به عنوان مهمترین آسیب‌ها و مشکلات

آن‌ها برای حمایت دائمی و مشارکت فعال امری ضروری است که به این موضوع به عنوان یک برنامه‌ریزی استراتژیک توجه ویژه‌ای گردیده است. هم یکی از منافع عمده دیگر برنامه‌ریزی استراتژیک در مؤسسات آموزشی آن است که این الگو می‌تواند موجب پایداری مؤسسه علیرغم عدم تداوم در مدیریت و رهبری آن گردد. سیمون و پول می‌گویند که در دانشگاه یوسکانیس مادیسون از ۱۹۸۰ تا ۱۹۹۴ به طور متوسط هر پنج سال؛ رئیس دانشگاه تغییر کرده، ضمن آن‌که طول دوره تصدی مدیریت دائماً کاهش یافته است. بررسی این دو نفر نشان می‌دهد که برنامه‌ریزی استراتژیک موجب می‌گردد یک گروه وسیعی از تصمیم‌گیران در سطوح مدیریت به طور فعال درگیر امر برنامه‌ریزی شوند. تصمیم‌گیری به این شیوه می‌تواند سازمان را حفظ نموده و کمک نماید تا به اهدافش در طی تغییرات مدیریتی برسد.

واژه‌های کلیدی: آموزش، استراتژی آموزشی، برنامه‌ریزی، سازمان.

A-10-47-1

ارتباط حیطة تدریس در اثربخشی آموزش پزشکی عمومی
از دیدگاه دانشجویان دوره دکتری پزشکی عمومی دانشگاه
علوم پزشکی تبریز

پریا صولتی*، کمال نصیری پرتوی

* دانشجوی پزشکی دانشکده علوم پزشکی تبریز - تبریز

parla1020@yahoo.com

مقدمه: مطالعه و تجدید نظر در برنامه درسی به منظور ارتقای سطح اثربخشی آموزش پزشکی ضرورت خاصی را در جامعه پزشکی برخوردار است. هدف این مطالعه بررسی میزان ارتباط حیطة تدریس در اثربخشی آموزش دوره پزشکی عمومی دانشگاه علوم پزشکی تبریز از دیدگاه دانشجویان این دوره بود.

روش کار: این مطالعه به روش پیمایشی روی دانشجویان سال چهارم پزشکی در نیم سال اول سال تحصیلی ۸۹-۸۸ به عنوان جامعه آماری انجام شد. نمونه‌گیری به صورت تصادفی و با توزیع بین ۶۰ نفر از دانشجویان پزشکی از طریق پرسشنامه‌ای با ۱۷ سوال در حیطة تدریس با حضور در کلاس آموزشی این دانشجویان توزیع شد. داده‌های جمع‌آوری شده از طریق نرم افزار و با استفاده از روش آمار توصیفی - تحلیلی بررسی شد. با SPSS.

نتایج: بالاترین میانگین‌ها مربوط به برخورداری از اعتماد به نفس لازم در اداره کلاس و استفاده اساتید از روش سخنرانی همراه با وسایل سمعی و بصری مناسب به ترتیب با میانگین ۱۰/۱٪ + ۵۹/۳ و ۰۲/۱٪ + ۵۶/۳ و کمترین میانگین‌ها مربوط به استفاده اساتید از روش بحث

مدیریت نظام آموزشی به آن‌ها خواهیم پرداخت، عبارتند از: نوآوری و خلاقیت مشارکت برنامه‌ریزی استراتژیک (راهبردی)، ارزیابی آموزشی، نتیجه‌گیری.

واژه‌های کلیدی: آموزش، مدیریت، مشکلات، نظام آموزشی.

A-10-839-2

نقش راهکارها و راهبردهای برنامه‌های آموزش پزشکی

رضوان انصاری*

* دانشجو دانشگاه - اصفهان

rezvan.ansari@gmail.com

برنامه‌ریزی استراتژیک مطمئناً می‌تواند منافع زیادی برای سازمان‌های آموزشی داشته باشد که می‌توان به برخی از آن‌ها اشاره نمود. الف) برنامه‌ریزی استراتژیک مؤسسه‌ها را قادر می‌سازد تا نسبت به سرنوشت خود فعال و فراكشنی عمل نمایند. چرا که مؤسسات آموزشی از طریق برنامه‌ریزی استراتژیک به دلیل توجه به روندها و فرآیند توسعه محیط خارجی، کمتر در دام مشکلات جدید محیطی قرار می‌گیرند. ب) به انتظارات ذی‌نفعان آموزشی یعنی کسانی که تحت تأثیر عملکرد سازمان قرار دارند و در فرآیند برنامه‌ریزی استراتژیک نقش ایفا می‌نمایند؛ توجه می‌شود. بنابراین مؤسسات آموزشی بازخوردهای با ارزش را از عملکرد موفق و همچنین از بخش‌هایی که نیازمند بهبود و توجه است، دریافت می‌نمایند. ج) نمایندگان ستاد آموزشی و سایر ستادها به دلیل درگیر شدن در فرآیند برنامه‌ریزی استراتژیک؛ دیدگاه‌های بی‌نظیر و خوبی را می‌توانند ارائه دهند. این درگیری موجب ارائه دیدگاه‌های بی‌نظیر و خوبی برای اجرای موفقیت‌آمیز برنامه‌ریزی استراتژیک می‌گردد. زیرا همین گروه‌ها مسئولیت اصلی اجرای برنامه‌ها را بر عهده دارند. این مشارکت، تعهد آن‌ها را نسبت به اجرای برنامه افزایش داده و احساس وحدت و یکپارچگی را در مؤسسات تقویت می‌نمایند. د) دخالت و درگیر کردن سایر ذی‌نفعان آموزشی در فرآیند برنامه‌ریزی؛ آن‌ها را به مدافعان خارجی سیستم تبدیل می‌نماید. به طوری که حمایت آن‌ها موجب توفیق و پویایی سیستم می‌گردد. در واقع کارفرمایان اصلی نظام‌های آموزشی، ذی‌نفعان آموزش هستند و حمایت آن‌ها از مؤسسه مستلزم دخالت دادن آن‌ها در فرآیند برنامه‌ریزی می‌باشد. این امر مستلزم دخالت فعال آن‌ها در برنامه‌ریزی است؛ نه دخالت دادن به صورت سنتی که در قالب مشاوره صورت گرفته است. دخالت دادن آن‌ها در الگوی برنامه‌ریزی استراتژیک به مراتب بیش از مشورت دادن سنتی است. دخالت فعال

نتایج: میانگین نمرات دانشجویان بدون اعمال نمره منفی ۱۱,۳۶ با انحراف معیار ۲,۵۳ و میانگین نمرات بعد از در نظر گرفتن نمره منفی ۱۱,۰۹ با انحراف معیار ۲,۰۵ و میانگین نمرات بعد از اعمال تغییرات توسط مدیر گروه ۱۲,۴۴ با انحراف معیار ۲,۱۹ بود. نتایج آزمون تی زوجی نشان می دهد اختلاف معنی دار آماری بین میانگین نمرات در هر سه حالت وجود ندارد. (PValue اختلاف به ترتیب (۰,۰۰ و ۰,۰۵۵)

نتیجه گیری: هر چند بکارگیری فرمول های اصلاحی طرفداران خود را دارد ولی با بررسی نتایج مطالعه حاضر نشان می دهد استفاده از فرمول تصحیح برای پیشگیری از حدس زدن مناسب نمی باشد و پیشنهاد می گردد برای افزایش اعتبار و ضریب تمایز آزمون ها از روش های دیگری استفاده شود.

واژه های کلیدی: آزمون، نمره منفی، دانشکده پزشکی.

گروهی و توجه اساتید به بازخورد دانشجویان و ارزیابی آنان به ترتیب با میانگین $12/1 + 0.5/2$ و $25/1 + 3.5/2$ بوده است.

نتیجه گیری: آنالیز واریانس اختلاف معنی داری را بین ۴ میانگین فوق در سطح ۵/۰ نشان می دهد. با توجه به اختلاف های معنی دار فوق به نظر می رسد ویژگی های خلقی مناسب مدرس و نیز تجهیز بودن مکان تدریس نقش بسیار مهمتری نسبت به استفاده از روش های بحث گروهی و توجه به بازخورد دانشجویان دارند. جای شگفت آنکه مدرسان بیشتر در جهت افزایش توجه به بازخوردها و استفاده از بحث گروهی می باشند. با این حال نتایج فوق می بایست با پژوهش های آتی بیشتر مورد بررسی و ارزیابی قرار گیرند.

واژه های کلیدی: حیطه تدریس، اثربخشی آموزش، دانشجویان پزشکی عمومی.

A-10-948-3

تأثیر اعمال نمره منفی بر روی نتایج آزمون:

فریبا درخشان*، عباس علامی، حسین مژدهی پناه، فاطمه صفدری

* دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی قزوین - قزوین - بلوار دکتر باهنر - دانشگاه علوم پزشکی دانشکده پزشکی

fariba953@yahoo.com

مقدمه: یکی از ساده ترین روش های محاسبه نمره فراگیران، شمارش تعداد پاسخ های درست است. بر اساس این رویکرد به سؤالاتی که پاسخ داده نشده و یا پاسخ غلط داده شده است نمره منفی تعلق نمی گیرد. به دلیل نگرانی از این که انتخاب گزینه درست توسط دانشجو می تواند ناشی از حدس زدن پاسخ صحیح باشد، رویکردهای جایگزین و پیچیده تر به نمره ایجاد شده است. متداول ترین روش برای جلوگیری از حدس زدن، تخصیص نمره منفی است. هدف از این مطالعه بررسی اثر اعمال نمره منفی بر روی نتایج یک آزمون می باشد.

روش کار: این مطالعه با بررسی نمرات دانشجویان قبل و بعد از اعمال نمره منفی و پس از اعمال تغییراتی که گروه آموزشی بر روی نمرات ۵۸ فراگیر در یکی از دروس تخصصی دوره علوم پایه در دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین انجام شد صورت گرفت. نمرات بدون اعمال نمره منفی، با در نظر گرفتن نمره منفی و در نهایت پس از اعمال تغییرات توسط مدیر گروه مربوطه در نرم افزار SPSS ۱۹ وارد شده و با استفاده از آزمون تی زوجی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

A-10-1133-1

تدوین نظام ارزشیابی برنامه بازننگری پزشکی ۹۰ در دانشگاه علوم پزشکی تهران

رقیه گندمکار*، دکتر غلامرضا حسن زاده، دکتر سارا مرتاض هجری، دکتر جمشید حاجتی، دکتر پریچهر پاسبخش، دکتر مهدیه فقیهی، دکتر رامین مهرداد، دکتر محمد اربابی، دکتر شروین فرهنگ، دکتر شهرام اجتماعی مهر، دکتر فیروزه نیلی، دکتر عظیم میرزازاده، خانم آرزیتا یداللهی

* دانشجوی دکتری دانشگاه ع. پ. تهران - تهران بلوار کشاورز دانشگاه ع. پ. تهران

rgandomkar@razi.tums.ac.ir

مقدمه: ایجاد نظام ارزشیابی کیفیت آموزش، ابزاری را برای مؤسسات آموزش عالی فراهم می سازد تا به وسیله آن فعالیت های خود را مورد بازننگری قرار دهند، نقاط قوت و ضعف را معین کنند و گزینه های مناسب را برای اصلاح خود انتخاب نمایند. یکی از چالش های ارزشیابی در نظام های آموزشی این است که ارزشیابی به صورت موردی و سلیقه ای و بر اساس سیاست ها و تصمیم گیری های موقتی مسوولان انجام می شود. اهمیت «طراحی نظام جامع ارزشیابی» با شروع طرح بازننگری دوره پزشکی عمومی در دانشگاه علوم پزشکی تهران بیش از پیش احساس شد. هدف از این مطالعه تدوین نظام ارزشیابی برنامه بازننگری پزشکی ۹۰ در سه فاز «طراحی برنامه»، «میزان اجرای برنامه تعهد شده» و «میزان دستیابی به اهداف و پیامدها» است.

برنامه‌ها را فراهم می‌کند. یکی از چالش‌های ارزشیابی برنامه این است که اکثر برنامه‌ریزان در اواسط یا انتهای برنامه تقاضای ارزشیابی را از ارزشیابی کنندگان دارند. هدف از این مطالعه ارزشیابی فاز طراحی برنامه بازنگری پزشکی ۹۰ در دانشگاه علوم پزشکی تهران و بررسی میزان تطابق روند طراحی برنامه بازنگری ۹۰ با سند چشم‌انداز در محوره‌های مختلف برنامه است.

روش کار: این مطالعه بخشی از یک مطالعه میدانی است. پس از تدوین «نظام جامع ارزشیابی» برنامه بازنگری ۹۰ که ارزشیابی تمام مراحل «تدوین برنامه»، «میزان اجرای برنامه تعهد شده» و «میزان دستیابی به پیامدها و اهداف برنامه» را در بر می‌گیرد، ارزشیابی فاز ارزشیابی «روند طراحی برنامه» از تاریخ ۸۹/۱۰/۱ و همزمان با تدوین برنامه به مرحله اجرا در آمد. ابتدا داده‌های مربوطه بر اساس ورک شیت ارزشیابی از طریق مصاحبه با رئیس دانشکده پزشکی، معاون پزشکی عمومی دانشکده، مسئول بازنگری و رؤسای کمیته‌های علوم پایه، کارآموزی و کارورزی و بررسی مستندات برنامه جمع‌آوری شد. مصاحبه‌ها ضبط و پیاده شد و داده‌های مربوطه به مصاحبه و جمع‌آوری مستندات به روش تحلیل محتوا تحلیل شد.

نتیجه‌گیری: در نهایت نتیجه اطلاعات جمع‌آوری شده حول محوره‌های سند چشم‌انداز در کمیته ارزشیابی مطرح شد و گزارشی از چگونگی روند طراحی برنامه بازنگری به کمیته مربوطه و همچنین «کمیته برنامه ریزی دوره» در دو نوبت گزارش شد. اصلاح برنامه‌های تدوین شده بر اساس بازخورد ارائه شده به کمیته‌ها صورت گرفت و زمانبندی فعالیت کمیته‌ها بر اساس بازخورد ارائه شده تنظیم شد. نتایج ارزشیابی به دلیل مسائل اخلاقی در این مقاله گزارش نشده است ولی به صورت گزارش فاز طراحی برنامه بازنگری در کمیته ارزشیابی و کمیته بازنگری دوره به تصویب رسیده است و به صورت مستند در دفتر توسعه موجود است.

واژه‌های کلیدی: ارزشیابی برنامه، طراحی برنامه، ارزشیابی سیستماتیک، مصاحبه.

روش کار: این مطالعه بخشی از یک مطالعه میدانی است که منجر به طراحی نظام ارزشیابی برنامه بازنگری پزشکی در دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران شد. ابتدا «کمیته ارزشیابی برنامه بازنگری ۹۰» با حضور متخصصان ارزشیابی برنامه و ذینفعان مختلف برنامه در خرداد ماه ۱۳۸۹ تشکیل شد. سند چشم‌انداز برنامه بازنگری به عنوان استاندارد برنامه مبنای کار قرار گرفت و بر اساس آن ورک شیت ارزشیابی بر اساس محوره‌های سند تهیه شد. این ورک شیت شامل موضوع ارزشیابی (بر اساس محوره‌های سند چشم‌انداز برنامه بازنگری)، سوالات، منابع ارزشیابی، روش گردآوری داده‌ها، مسئول جمع‌آوری داده‌ها و نحوه گزارش دهی تعیین شد. سپس سوالات مربوط به هر ابزار، هر منبع و هر محور طبقه‌بندی شد و ابزار مناسب آن ساخته شد.

نتیجه‌گیری: از نتایج این مطالعه طراحی «نظام جامع ارزشیابی» برنامه بازنگری ۹۰ است که شامل ارزشیابی تمام مراحل «تدوین برنامه»، «میزان اجرای برنامه تعهد شده» و «میزان دستیابی به پیامدها و اهداف برنامه» است. در این نظام سیستماتیک مجموعه‌ای از ابزارها شامل پرسشنامه، سوالات مصاحبه فردی، مصاحبه گروه متمرکز و مشاهده، متناسب با سوالات ارزشیابی و برای جمع‌آوری از منابع مناسب طراحی شده است. طراحی این برنامه نظام مند، امکان پایش، نظارت و ارزشیابی و در نتیجه امکان اصلاح، تغییر و تقویت برنامه را به صورت مداوم و در طول برنامه پدید می‌آورد.

واژه‌های کلیدی: ارزشیابی برنامه، سیستم ارزشیابی، نظام ارزشیابی، برنامه بازنگری.

A-10-1133-2

ارزشیابی فاز طراحی برنامه بازنگری ۹۰ دانشگاه علوم پزشکی تهران

رقیه گندمکار^{*}، دکتر غلامرضا حسن زاده، دکتر سارا مرتضی هجری، دکتر جمشید حاجتی، دکتر رامین مهرداد، دکتر مهدیه فقیهی، دکتر پریچهر پاسبخش، دکتر محمد اربابی، دکتر شروین فرهمند، دکتر شهرام اجتماعی، مهر، دکتر فیروزه نیلی، دکتر عظیم میرزازاده، خانم آریتا یداللهی

* دانشجوی دکتری دانشگاه ع. پ. تهران - تهران بلوار کشاورز دانشگاه ع. پ. تهران

ir.ac.tums.razi@rgandomkar

مقدمه: ارزشیابی برنامه‌های آموزشی فرصتی را برای تعیین نقاط قوت و ضعف برنامه‌های آموزشی و در نتیجه امکان اصلاح و ارتقای این

A-10-589-1

ترازیابی شاخص های استاندارد ارزشیابی درونی آموزش پزشکی ایران و فدراسیون جهانی آموزش پزشکی (WFME)

دکتر محمد علی حسینی، دکتر فرحناز محمدی، علی حسام زاده*

* دانشجوی دکتری دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی - تهران - ولنجک - خیابان کودکیار - دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

alihesam89@yahoo.com

مقدمه: نظام های آموزشی در اغلب کشورهای جهان در راستای توجه بیشتر به کیفیت آموزش، پژوهش و عرضه خدمات تخصصی به استقرار نظام ارزشیابی و اعتبار سنجی پرداخته اند. در کشورهای مختلف از ملاک های ارزشیابی متفاوتی جهت ارزشیابی آموزش پزشکی استفاده می شود. هدف از انجام این پژوهش مقایسه ملاک های راهنمای ارزشیابی درونی شورای نظارت و ارزشیابی پزشکی با راهنمای استاندارد ارزشیابی فدراسیون جهانی آموزش پزشکی به منظور نشان دادن تفاوت موجود بین این دو شخص جهت بهینه نمودن شاخصهای استاندارد کشوری می باشد.

روش کار: مطالعه حاضر یک مطالعه مروری است که از طریق جستجوی کتابخانه ای و اینترنتی مقالات و مستندات مرتبط با شاخص های ارزشیابی درونی در پایگاه های اطلاعات علمی داخل و بین المللی با استفاده از کلمات کلیدی ارزشیابی درونی دانشگاه علوم پزشکی و internal evaluation of medical university گرد آوری و مورد بررسی قرار گرفت.

یافته ها: با بررسی ۳۰ مقاله و سه سایت تخصصی موارد ذیل در راهنمای ارزشیابی درونی شورای نظارت و ارزشیابی آموزش پزشکی بصورت کم رنگ تری به آن پرداخته شده است: ۱- در حوزه رسالت و اهداف آموزشی: ذکر موارد مهم در تدوین رسالت و اهداف آموزشی، مشخصات تدوین گران، میزان استقلال تدوین گران و پیامدهای آموزشی مورد انتظار. ۲- در حوزه مدیریت و سازماندهی: ارتباطات درون دانشگاهی و چگونگی لحاظ نمودن کارکنان و دانشجویان و افراد ذی نفعان در مدیریت، چگونگی خطوط مسئولیت و اختیار برای برنامه ریزی درسی و استفاده از منابع، تعریف حق الزحمه کارکنان، کنترل مدیریتی کارکنان با استفاده از برنامه های تضمین کیفیت و مدیریتی و تعامل سازنده با بخش بهداشت و بخشهای مرتبط با در جامعه و دولت. ۳- در حوزه برنامه آموزشی: ذکر مدل برنامه درسی، اصول روشهای علمی و پزشکی مبتنی بر شواهد با لحاظ نمودن تفکر انتقادی و تحلیلی در برنامه درسی، لحاظ نمودن علوم رفتاری، اجتماعی، اخلاقی و حقوق پزشکی، لحاظ نمودن بازخوردهای محیطی در تدوین برنامه های درسی. ۴- حوزه هیئت علمی: تدوین سیاستهای جذب هیئت علمی و رشد کارکنان ۵- حوزه دانشجویان: تدوین سیاستهای جذب دانشجو بر طبق نیازهای جامعه، مشاوره و حمایت دانشجو از طریق

آموزش علوم پزشکی پاسخگو به نیازهای جامعه

A-10-382-2

آموزش آبخاری پیشگیری، کنترل و درمان بیماری وبا (التور) در استان خراسان جنوبی

علی عباسی*، بیتا بیجاری

* دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند- دانشجوی کارشناسی ارشد آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، معاونت بهداشتی

Aliabassi86@yahoo.com

مقدمه: بیماری وبا یکی از بیماریهای تهدید کننده جوامع بشری است که در صورت بروز اپیدمی یا پاندمی موجب بروز خسارت فراوان انسانی، اجتماعی، اقتصادی و امنیتی می شود. از مهم ترین راهکارهای مقابله با این بحران ارتقای آگاهی کلیه سطوح بهداشتی درمانی از پیشگیری، کنترل و درمان وبا است. هدف از این مطالعه تعیین تاثیر آموزش بر سطح آگاهی، نگرش و عملکرد کارشناسان مبارزه با بیماریها و آموزش سلامت مراکز بهداشت شهرستانهای تحت پوشش استان خراسان جنوبی می باشد.

روش کار: در این مطالعه نیمه تجربی کلیه کارشناسان مسئول مبارزه با بیماریها و آموزش سلامت بر اساس برنامه جامع سیستماتیک آموزش و ارتقاء سلامت (SHEP) توسط مربی استانی به مدت دو روز مورد آموزش قرار گرفتند که در نهایت به صورت مربی شهرستانی این آموزشها را به سطوح محیطی انتقال دهند آگاهی، نگرش و عملکرد شرکت کنندگان قبل و بعد از آموزش بر اساس پرسشنامه استاندارد (Questionnaire CAP) شامل ۱۲ سؤال آگاهی، ۸ سؤال نگرش و ۵ سؤال عملکرد سنجیده شد و اطلاعات آن با نرم افزار (SPSS15) با آمار توصیفی و تست T زوجی مورد آنالیز قرار گرفت.

یافته ها: تعداد ۲۰ نفر با میانگین سنی ۳۴/۷±۶/۸۱ در مطالعه شرکت کردند ۸۰٪ شرکت کنندگان مرد، ۱۰٪ فوق دیپلم، ۸۵٪ لیسانس و ۵٪ فوق لیسانس داشتند. میانگین نمره آگاهی، نگرش و عملکرد قبل از آموزش ۳۷/۱۱، ۲۵/۰۵ و ۲۴/۱ بود که و بعد از آموزش به ترتیب به ۳۷/۱۱، ۶۵/۷۵ و ۲۴/۷۵ افزایش یافت که این افزایشها از نظر آماری معنی دار بود (P<۰/۰۵).

نتیجه گیری: الگوی برنامه جامع سیستماتیک آموزش و ارتقاء سلامت که یک برنامه آموزشی جدید در برنامه های آموزشی مرکز مدیریت بیماریهاست می تواند بسیاری از نواقص موجود برنامه های آموزشی را برطرف نماید.

واژه های کلیدی: آموزش آبخاری، التور، خراسان جنوبی.

بینی دانشکده پزشکی بقیه الله (عج)

روش کار: این مطالعه کیفی به روش پژوهش در عمل (Action Research) انجام شد. کارگروه ارزیابی درونی گروه گوش و حلق و بینی با مشاوره کارشناس ارشد دفتر توسعه آموزش در طی یکسال، همزمان نسبت به استقرار استانداردها و جمع آوری داده ها براساس حوزه های هفتگانه استاندارد و نشانگرهای آن اقدام نمود. ارزیابی میزان استقرار استانداردها به روش بررسی مستندات (Record Review) براساس چک لیست های استاندارد هر حوزه توسط دفتر توسعه آموزش انجام شد. کیفیت استقرار استانداردهای هر حوزه مطابق تعریف عملیاتی چک لیست در ۶ وضعیت به صورت درصد گزارش گردید.

یافته ها: به صورت میانگین، گروه گوش و حلق و بینی دانشکده پزشکی بقیه الله (عج) موفق به تثبیت حدود ۷۵٪ از نشانگرهای حوزه های هفتگانه استاندارد پایه دوره آموزش پزشکی شده است و برای حدود ۳٪ از نشانگرهای تثبیت نشده و همچنین ارتقای بیشتر از استاندارد حدود ۹٪ دیگر از نشانگرها برنامه عملیاتی دارد. از آنجا که این استانداردها برای دانشکده های پزشکی تدوین شده اند، استقرار حدود ۲۰٪ از نشانگرها در محدوده اختیارات گروه و یا مرتبط به آن حوزه نبود. بیشترین نشانگرهای خارج از محدوده اختیارات گروه به ترتیب در حوزه های دانشجویان، مدیریت عالی و اجرایی، برنامه آموزشی و منابع آموزشی قرار داشتند. حوزه های اعضای هیأت علمی و ارزشیابی استانداردترین حوزه ها بوده اند. با این وجود گروه به دلیل داشتن انگیزه، اختیارات و زمینه های ارتقاء درون گروهی، برای ارتقای بیشتر این دو حوزه و همچنین حوزه برنامه آموزشی برنامه های عملیاتی تدوین نموده است.

نتیجه گیری: هرچند گروه گوش و حلق و بینی دانشکده پزشکی بقیه الله (عج) هنوز تمام ظرفیت های ارتقای درون گروهی خود را با توجه به توانمندی های اعضای هیأت علمی فعال ننموده است؛ اما افزایش اختیارات و منابع آموزشی گروه به انضمام مدیریت مناسب می تواند فرآیند مشارکت بیشتر اعضای هیأت علمی و ارتقای کیفیت گروه را تسریع نماید.

واژه های کلیدی: استانداردسازی، استانداردهای پایه دوره آموزش پزشکی عمومی، گروه گوش و حلق و بینی، دانشکده پزشکی بقیه الله (عج).

کنترل پیشرفت تحصیلی، مشارکت نماینده دانشجویی در طراحی، اجرا و ارزشیابی آموزشی ۶- حوزه منابع آموزشی: استفاده مؤثر از فناوری اطلاعات و ارتباطات در برنامه درسی و آموزش پزشکی مبتنی بر شواهد، تدوین سیاستهای تسهیل کننده ارتباط پژوهش و آموزش و استفاده از متخصصان آموزشی در برنامه ریزی درسی ۷- حوزه سنجش و ارزشیابی: تعیین مکانیسم های ارزیابی برنامه درسی، وجود بازخورد دانشجو و استاد جهت رشد برنامه درسی و دخیل نمودن ذی نفعان در تدوین برنامه ارزشیابی ۸- ارزشیابی دانشجو: توصیف شیوه های ارزشیابی دانشجو و معیارهای قبولی در امتحانات با لحظ نمودن ارزشیابی تکوینی و تجمعی، تعیین آزمونهای شفاهی و کتبی و معیار های قضاوت هنجاری یا ملاکی و استفاده از انواع ارزشیابی بالینی نظیر آزمونهای بالینی ساختاری عینی (OSCE9) تجدید مداوم ملاک ها ارزشیابی: تدوین رویه هایی جهت مرور و تجدید مداوم ساختار و عملکرد موسسه و ارائه مستندات مربوط به کمبودها از آن جمله اند.

نتیجه گیری: شاخصها و ملاک های ارزشیابی درونی در دانشگاه های علوم پزشکی نیازمند بازنگری مجدد می باشد که در این خصوص تأکید ذکر دقیق تر و با جزئیات بیشتر در ۹ حوزه ملاک های رسالت آموزشی، مدیریت و سازماندهی، برنامه آموزشی، هیئت علمی، دانشجویان، منابع آموزشی، سنجش و ارزشیابی، ارزشیابی دانشجو، تجدید مداوم ملاک ها لازم می باشد.

واژه های کلیدی: ارزشیابی درونی، ملاک های آموزشی، آموزش پزشکی.

A-10-287-3

ارزیابی میزان استقرار استانداردهای پایه پزشکی عمومی در گروه ENT دانشکده پزشکی بقیه الله (عج)

دکتر زاله یوسفی، دکتر اصغر اخوان، مجتبی خواجه آزاد*

* دانشجوی دکتری دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج) - تهران - خیابان ملاصدرا - دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج) - دانشکده پزشکی - دفتر مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

mkhajehazad@yahoo.com

مقدمه: «استانداردهای پایه دوره آموزش پزشکی عمومی ایران» جهت تضمین حداقل های مورد انتظار از آموزش پزشکی عمومی در پاسخگویی به نیازهای نظام سلامت از سال تحصیلی ۸۷-۸۶ به دانشکده های پزشکی کشور ابلاغ گردید. هدف: ارزیابی میزان استقرار استانداردهای پایه پزشکی عمومی در گروه گوش و حلق و

A-10-867-1

سبک های یادگیری دانشجویان پرستاری دانشگاه های علوم پزشکی کشور

مریم اعلا^{*}، خانم صدیقه سالمی، خانم مهناز سنجری، خانم مریم پیمانی، آقای غضنفر میرزابیگی

* دانشجوی/ پژوهشگر پژوهشکده غدد و متابولیسم دانشگاه علوم پزشکی تهران- خیابان کارگر شمالی، بیمارستان شریعتی، طبقه پنجم، پژوهشکده علوم غدد و متابولیسم،

maryam_aalaa@yahoo.com

مقدمه: یکی از عوامل مؤثر بر فرآیند یاددهی- یادگیری، سبک یادگیری فرد است. هدف از این مطالعه تعیین سبک های یادگیری دانشجویان پرستاری در دانشگاه های علوم پزشکی سراسر کشور بوده است.

روش کار: این مطالعه مقطعی بر روی تمام دانشجویان پرستاری شاغل به تحصیل در سال تحصیلی ۹۰-۱۳۸۹ در ۲۵ استان کشور انجام شد. پرسشنامه شامل اطلاعات دموگرافیک و ۱۲ سؤال مربوط به سبک های یادگیری (کلب) بود. در مجموع ۲۱۰۸ نفر از دانشجویان پرستاری در مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترا با پر کردن پرسش نامه در مطالعه شرکت کردند. داده ها با توجه به راهنمای ابزار، با استفاده از آمار توصیفی و آزمون مجذور کای تجزیه و تحلیل شدند.

یافته ها: بیش تر دانشجویان (۱/۴۳٪) دارای سبک یادگیری انطباق یابنده بودند و بقیه سبک های یادگیری عبارت بودند از: واگرا (۵/۳۶٪)، همگرا (۳/۱۱٪) و جذب کننده (۱/۹٪) و ارتباط آماری ($p < 0.001$) معنی داری بین سبک یادگیری و معدل، سبک یادگیری و جنس و سبک یادگیری و مقطع تحصیلی دانشجویان مشاهده شد.

نتیجه گیری: دانشجویان پرستاری دارای سبک های یادگیری متفاوتی هستند و مدرسین باید به این نکته توجه نمایند و از روش های تدریس مختلف استفاده کنند. در این راستا با توجه به سبک های متفاوت یادگیری، انجام مطالعات تجربی با هدف استفاده از روش های مختلف تدریس برای ارتقای یادگیری دانشجویان پیشنهاد می شود.

واژه های کلیدی: سبک یادگیری، نظریه کلب، دانشجویان پرستاری.

A-10-646-1

بررسی تأثیر اجرای برنامه جدید آموزش مقطع علوم پایه و ادغام علوم بالینی در این مرحله (فاز اول) در مقایسه با برنامه فعلی در دانشگاه علوم پزشکی اراک سال ۸۹

ساجده صالحی*

* دانشجو- اراک

dr.salehivegam@yahoo.com

با توجه به مشکلات برنامه آموزش فعلی مقطع علوم پایه از جمله ۱- پنج ترم بودن آن ۲- توزیع نامناسب دو ترم در یکسال ۳- وجود واحد های تکراری و ناکارآمد عمومی ۴- اختصاص کمترین زمان لازم برای دروس اختصاصی، طی یک طرح پژوهشی به رفع این کاستی ها پرداخته و نفاط مثبت را حفظ کرده ایم. که دانشجویان پر بار وارد مرحله فیزیوپاتولوژی شوند. هدف اصلی این مقاله (تعیین تأثیر برنامه جدید آموزش مقطع علوم پایه در مقایسه با برنامه فعلی در دانشگاه علوم پزشکی اراک سال ۸۹) می باشد. مطالعه حاضر یک مطالعه سیستم تراپال از نوع موازی همزمان است، که بر روی دانشجویان پزشکی ورودی مهر سال ۸۸ دانشگاه علوم پزشکی اراک به عنوان گروه نمونه اجرا می شود. دانشجویان پزشکی ورودی مهر سال ۸۸ دانشگاه علوم پزشکی اراک به عنوان گروه کنترل قرار می گیرند. سپس استراتژی آموزش جدید مقطع علوم پایه را به طور آزمایشی برای این دانشجویان اجرا کرده و با استفاده از پرسشنامه های تدوین شده عملکرد و نتایج را مرحله به مرحله جمع آوری کرده و اطلاعات بدست آمده را با گروه کنترل مقایسه می کنیم. گروه کنترل به برنامه آموزش قبلی آموزش می بینند. این مطالعه از مهر ۸۹ تا مهر ۹۲ طول می کشد (یعنی ۳ سال). پیامد این برنامه در نهایت تعیین تأثیر برنامه جدید آموزش مقطع علوم پایه و مقایسه آن با تأثیر برنامه فعلی بوده و در صورت مطلوب بودن نتایج، برنامه آموزش فعلی در دانشگاه علوم پزشکی اراک به منظور ارتقای سطح کیفیت دانشجویان و آموزش پزشکی تغییر می کند.

واژه های کلیدی: فیزیوپاتولوژی، شناخت روش آسیب رسانی بیماری ها، فاز، مرحله، استراتژی، روش و برنامه.

A-10-919-1

پاسخگویی اجتماعی در آموزش پزشکی یکی از حیطه های اعتبار بخشی

الهه محمدی*، ریتا رضایی

* دانشجوی کارشناسی ارشد آموزش پزشکی کمیته تحقیقات دانشجویی و مرکز مطالعات و توسعه دانشگاه علوم پزشکی شیراز - شیراز خیابان نشاط سالن های سینا و صدرا مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

mohamadiel@yahoo.com

مقدمه: پاسخگویی اجتماعی، تمایل و توانایی برای سازگاری نیازهای بیماران با سیستم مراقبت سلامت در سطح ملی و جهانی است و لازمه رسیدن به آن پرورش و بهبود فعالیت های تحقیقاتی است. اعتباربخشی فرایندی است که در آن ارزشیابی موسسه های آموزشی و برنامه های آن با توجه به شاخص های از پیش تعیین شده به منظور تضمین کیفیت انجام می گیرد. فدراسیون جهانی آموزش پزشکی (WFME) استاندارد های اعتبار بخشی را در دو سطح تعیین نموده است که عبارتند از استاندارد های پایه یا حداقل نیاز ها و استاندارد های کیفیت. برای اعتبار بخشی مطلوب جهت بهسازی، تجدیدنظر و توسعه کیفیت باید نیاز ها به شکل فرموله شده درآید. هرچند پزشکی رشته مستقلى است اما وابسته به نیاز های جامعه و بیمار است. پزشکان مسئولیت ها و رفتارهای حرفه ای را در طول زمان فرا می گیرند. نیاز بیماران و جامعه، چهارچوب برنامه ریزی رشته پزشکی را تعیین کرده که بازتاب آن در توسعه کیفیت دیده می شود. پاسخگویی اجتماعی در همه سطوح آموزش پزشکی باید تقویت شده تا بتواند در توسعه یادگیری مادام العمر موثر باشد.

روش کار: این مطالعه به روش بررسی سیستماتیک مقالات در ۵ سال اخیر با موضوع پاسخگویی اجتماعی (social Accountability) در جستجوگر "pubmed" پرداخته است.

یافته ها: اعتباربخشی و تعیین استانداردهای معتبر جهانی برای تضمین کیفیت یکی از مهم ترین اهداف برنامه های آموزش پزشکی باید باشد. در این میان پاسخگویی اجتماعی به عنوان یکی از حیطه های مهم برنامه ریزی درسی در نظر گرفته می شود. توجه به پاسخگویی اجتماعی در سطوح مختلف آموزشی راهکاری موثر برای افزایش مسئولیت پذیری موسسات آموزشی در جهت ارتقا و کیفیت در ارائه خدمات می باشد. رویکرد های مختلف آموزشی در آموزش دوره های عمومی و تخصصی پزشکی باید با در نظر گرفتن افزایش میزان پاسخگویی اجتماعی طراحی و اجرا گردد.

نتیجه گیری: متدولوژی یاددهی و یادگیری جهت تاثیر دراز مدت باید مبتنی بر پاسخگویی اجتماعی باشد.

واژه های کلیدی: پاسخگویی اجتماعی، توسعه کیفیت آموزش، اعتبار بخشی.

A-10-691-4

بررسی نظرات دانشجویان شرکت کنندگان در چهار مدرسه تابستانی بین رشته ای کشوری شیراز در مورد پدیده جهانی شدن

لیلا بذرافکن*، نیکو یمانی، مهسا شکور، زهرا جوهری

* دانشجوی دکتری دانشگاه علوم پزشکی شیراز - اصفهان - هزار جریب

bazrafcan@gmail.com

مقدمه: امروزه یکی از مهم ترین عناوین آموزش عالی، موضوع جهانی سازی است که می تواند چالش ها و فرصت های بالقوه ای برای دانشگاه های علوم پزشکی به همراه داشته باشد. اما علیرغم اهمیت این موضوع در زمینه علوم پزشکی اطلاعات اندکی در دست است. هدف از انجام این پژوهش توصیف نگرش دانشجویان نسبت به پدیده جهانی شدن می باشد.

روش کار: پژوهشی توصیفی است. جامعه آماری مشتمل بر دانشجویان دانشگاه های علوم پزشکی است، که تعداد ۱۸۰ نفر از طریق نمونه گیری طبقه ای، به عنوان نمونه آماری پژوهش انتخاب گردید. ابزار گردآوری اطلاعات، پرسشنامه محقق ساخته بود که جهت تعیین روایی آن، از روایی سازه به روش تحلیل عاملی و جهت تعیین پایایی از همسانی درونی به روش آلفای کرونباخ استفاده شد.

یافته ها: جمعا ۱۲۰ دانشجو در این دوره شرکت نمودند. نتایج نشان داد که، از مجموع کل پاسخگویان، ۲۸ نفر معادل ۱/۶۶ درصد رویکردی مخالف جهانی شدن ابراز داشته اند و تعداد ۶۰ نفر معادل ۵۰/۰۰ درصد رویکردی میانه یا معتدل و سرانجام اینکه ۳۲ نفر از پاسخگویان معادل ۲۸/۴۴ درصد رویکردی موافق یا مثبت نسبت به پدیده جهانی شدن ابراز نموده اند. تفاوت دیدگاه دانشجویان در حیطه های دانش، مهارت و نگرش تفاوت معنی دار داشتند.

نتیجه گیری: با توجه به نگرش نسبتاً مثبت دانشجویان نسبت به پدیده جهانی شدن آموزش کافی با افزایش آگاهی و مهارت در استفاده دانشجویان از فرصت های موجود در جامعه جهانی پیشنهاد می گردد.

واژه های کلیدی: جهانی شدن، نگرش، دانشجویان علوم پزشکی.

A-10-860-1

آموزش علوم پزشکی پاسخگو به نیازهای جامعه

پروین قربانی*

* دانشجوی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز -

اهواز

ghorbani_pary@yahoo.com

مقدمه: به تحقیق مهمترین اهداف دانشگاههای علوم پزشکی تربیت نیروی انسانی متخصص و کارآمد و ارائه خدمات بهداشتی درمانی متناسب با نیازهای جامعه و توجه به امکانات و شرایط موجود در جهت ارتقای سلامت است اما تربیت نیروی انسانی متناسب با نیازهای بهداشتی و درمانی جامعه مستلزم تغییر در شیوه های آموزشی موجود می باشد سیاستگذاران آموزش پزشکی معتقدند که نظام آموزش پزشکی باید در جهتی توسعه یابد که بتواند ضمن بهره گیری از تازه ترین دستاورد های علمی جهان با نیاز های جامعه نیز سازگار باشد. بکار گیری نظام آموزش پزشکی پاسخگو یکی از راههای نیل به این هدف است که از آن در برخی از کشورهای جهان استفاده شده است. در این مطالعه مروری سعی شده در زمینه مشکلات آموزش پزشکی و نقش نظام آموزش پزشکی پاسخگو برای حل این مشکلات پرداخته شود. اعتقاد عمومی بر این است که دانشکده های پزشکی برای پاسخگویی به این مسائل با نارساییهای جدی و شدید روبه رویند. دانشگاهها و دانشکده های پزشکی غالباً سرگرم مشغله های آکادمیک خویش و بریده از نگرانیهای جامعه به نظر می رسند. سیر پزشکی به سوی تبدیل شدن به کسب و کار، انحراف آشکار آن از تعهدی است که به طور سنتی در قبال مراقبت و شفای مردم داشت. توقع عمومی از پزشکی بسیار زیاد است، با پا گرفتن جریان دموکراسی که امروز در بسیاری از نقاط جهان رخ نموده است تقاضا برای خدمات بهداشتی افزایش خواهد یافت. اما امروزه بهره مند شدن از مزایای طب نوین، فعالانه از جانب بیماران آگاه تر درخواست می شود و بازار نیز به این تقاضا جواب می دهد. ولی زمینه ای که پزشک در آن کار میکند نیز با جنبشی متناسب با مسائل و پیچیدگیهای خاص خود در حال تغییر بوده است، تحول الگوهای جمعیتی و بیماری و مرگ، هزینه های درمانی بالا، تربیت بیش از نیاز متخصصان علیرغم نیاز به پزشکان عمومی، به حداقل رسیدن یشگیری از بیماریها و... در برابر این تغییرها و خرده گیریها، آموزش پزشکی در چه جایی قرار دارد و جایگاه حافظان آن یعنی دانشگاهها کجاست؟ از سال ۸۴ با تشکیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی وظیفه تربیت نیروی انسانی بخش بهداشت و درمان نیز به عهده این وزارتخانه نهاده شد که با این گام اساسی تجلی عینی ادغام آموزش و خدمت که یکی از عمده ترین راه حل های بهبود برنامه های آموزش پزشکی بود محقق شد و روش ایجاد نگرش اجتماعی در آموزش پزشکی به عنوان مناسب ترین

روش آموزشی برای تغییر آموزش علوم پزشکی مورد تأیید قرار گرفت. تعیین آموزش پزشکی جامعه نگر به عنوان سیاست محوری وزارت بهداشت، درمان، تقویت مراکز توسعه آموزش پزشکی، تشکیل شورای آموزش پزشکی جامعه نگر در دانشگاهها، برگزاری کارگاههای کشوری آموزش پزشکی جامعه نگر و تبیین فلسفه و استراتژی های کشوری نیز در شکل گیری تحول آموزش پزشکی به سمت جامعه نگر نقش داشتند. اما هنوز مبحث جامعه نگر در آموزش پزشکی به منظور تحقق بخشیدن به تمامی اهداف راهی طولانی در پیش رو دارد و دلیل آن وجود موانعی مانند درگیر نشدن جدی گروه های بالینی در این امر، کمبود بودجه، کمبود واحد های مناسب و... میباشد.

واژه های کلیدی: آموزش پزشکی پاسخگو، نیازهای جامعه، وزارت بهداشت.

A-10-287-9

ارزیابی میزان استقرار استانداردهای پایه پزشکی عمومی در گروه اطفال دانشکده پزشکی بقیه الله (عج)

دکتر زهره کاوه منش، دکتر سوزان امیرسالاری، دکتر شهلا افشارپیمان، دکتر فاطمه بیرقدار، دکتر محمد ترکمن، دکتر زهرا خلیلی متین زاده، مجتبی خواجه آزاد*

* دانشجوی دکتری دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج) - تهران - خیابان ملاصدرا - دانشکده علوم پزشکی بقیه الله (عج) - دانشکده پزشکی - دفتر توسعه آموزش

mkhajehazad@yahoo.com

مقدمه: «استانداردهای پایه دوره آموزش پزشکی عمومی ایران» جهت تضمین حداقل های مورد انتظار از آموزش پزشکی عمومی در پاسخگویی به نیازهای نظام سلامت از سال تحصیلی ۸۷-۸۶ به دانشکده های پزشکی کشور ابلاغ گردید. هدف: ارزیابی میزان استقرار استانداردهای پایه دوره آموزش پزشکی عمومی در گروه اطفال دانشکده پزشکی بقیه الله (عج)

روش مطالعه: این مطالعه کیفی به روش پژوهش در عمل (Ac-tion Research) انجام شد. کارگروه ارزیابی درونی گروه اطفال با مشاوره کارشناس ارشد دفتر توسعه آموزش در طی یکسال، همزمان نسبت به استقرار استانداردها و جمع آوری داده ها براساس حوزه های هفتگانه استاندارد و نشانگرهای آن اقدام نمود. ارزیابی میزان استقرار

A-10-287-15

ارزیابی درونی حوزه منابع آموزشی دوره پزشکی عمومی
دانشکده بقیه الله (عج) بر اساس استانداردهای ملی و جهانی
(WFME)

مجتبی خواجه آزاد*، آقای علیرضا شمس الدینی، دکتر علی زارعی
محمودآبادی

* دانشجوی دکتری دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج) - تهران -
خیابان ملاصدرا-دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج) -دانشکده
پزشکی-دفتر توسعه آموزش

mkhajehazad@yahoo.com

مقدمه: ارزیابی درونی حوزه منابع آموزشی دوره پزشکی عمومی در
دانشکده پزشکی بقیه الله (عج) براساس استانداردهای ملی و فدراسیون
جهانی آموزش پزشکی (World Federation for Medical Education - WFME)
مدنظر بود.

روش کار: از دو روش نگرش سنجی با پرسشنامه و بررسی مستندات
مبتنی بر نشانگرهای حوزه منابع آموزشی در «استانداردهای پایه
دوره آموزش پزشکی عمومی ایران» و راهنمای جمع آوری داده های
WFME Outline for Data Collection (WFME) استفاده
شد. در روش نگرش سنجی پس از تایید اعتبار و پایایی پرسشنامه،
جمع آوری داده ها از دو جامعه اساتید و دانشجویان پزشکی عمومی
دانشگاه بقیه الله (عج) با روش نمونه گیری تصادفی طبقاتی در دو
طبقه علوم پایه و بالینی انجام شد. کیفیت حوزه منابع آموزشی در هر
یک از شاخص های استانداردهای ملی و جهانی در بازه ای از صفر تا ۵
به دست آمده و براساس تعریف عملیاتی و با نرم افزار Prism و آزمون
های آماری تی تست یا من-ویتنی و آنالیز واریانس یا کراسکال -
والیس (بسته به نوع متغیر و نتیجه آزمون KS Normality test)
در محدوده اطمینان ۹۵٪ تحلیل و با اسناد حاصل از بررسی مستندات
تفسیر شد.

یافته ها: (۱) کیفیت منابع آموزشی از دیدگاه اساتید براساس استاندارد
ملی در سطح مطلوب (۵/۶۷ ± ۰/۶۹/۹۲) بود و براساس استاندارد
جهانی «بین سطح پایه و کیفیت» (۷۵٪ امتیاز پایه و ۵۹/۸٪ امتیاز
کیفیت) قرار داشت. دیدگاه اساتید مستقل از طبقه (علوم پایه و بالینی)،
جنسیت و مرتبه علمی آنان بوده و «تبادلات آموزشی» و «تطابق با
سرانه ها و استانداردها» را ضعیف ترین شاخص ها و «تسهیلات مهارت
آموزی بالینی» و «فعالیت های مرکز توسعه آموزش» را قویترین
شاخص ها دانسته اند. (۲) کیفیت منابع آموزشی از دیدگاه دانشجویان
براساس استاندارد ملی در سطح ضعیف (۵/۹۳ ± ۰/۳۶/۵۲) و براساس
استاندارد جهانی در سطح «کمتر از پایه» (۳۳/۶٪ امتیاز پایه و ۳۳/۴٪
امتیاز کیفیت) قرار داشت. دیدگاه دانشجویان دارای رابطه معکوس

استانداردها به روش بررسی مستندات (Record Review) براساس
چک لیست های استاندارد هر حوزه توسط دفتر توسعه آموزش انجام
شد. کیفیت استقرار استانداردهای هر حوزه در ۶ وضعیت مندرج در چک
لیست استاندارد، گزارش و به صورت درصد تحلیل گردید.

یافته ها: به صورت میانگین، گروه اطفال دانشکده پزشکی بقیه الله
(عج) موفق به تثبیت بیش از ۸۰٪ نشانگرهای حوزه های هفتگانه
استاندارد پایه دوره آموزش پزشکی شده است و برای حدود ۴٪ از
نشانگرهای تثبیت نشده و همچنین ارتقای بیشتر از استاندارد حدود
۶٪ دیگر از نشانگرها برنامه عملیاتی دارد. از آنجا که این استانداردها
برای دانشکده های پزشکی تدوین شده اند، استقرار حدود ۱۷٪ از
نشانگرها در محدوده اختیارات گروه نبود. حوزه های اعضای هیات
علمی و ارزشیابی استانداردترین حوزه ها بوده اند. با این وجود گروه
به دلیل داشتن انگیزه، اختیارات و زمینه های ارتقاء درون گروهی،
برای ارتقای بیشتر این دو حوزه و همچنین حوزه برنامه آموزشی برنامه
های عملیاتی تدوین نموده است. بیشترین نشانگرهای خارج از محدوده
اختیارات گروه به ترتیب در حوزه های دانشجویان، مدیریت عالی و
اجرایی، رسالت و اهداف، منابع آموزشی و برنامه آموزشی قرار داشته اند.

نتیجه گیری: گروه اطفال دانشکده پزشکی بقیه الله (عج) تمام ظرفیت
های ارتقای درون گروهی را جهت پیاده سازی استانداردها به کار
گرفته است. استانداردسازی بیشتر منوط به افزایش اختیارات و منابع
آموزشی گروه و یا وابسته به فعالیت ساختار اداری دانشکده پزشکی
و دانشگاه می باشد. واژه های کلیدی: استانداردسازی، استانداردهای
پایه دوره آموزش پزشکی عمومی، گروه اطفال، دانشکده پزشکی بقیه
الله (عج)

واژه های کلیدی: استانداردسازی، استانداردهای پایه دوره آموزش
پزشکی عمومی، گروه اطفال، دانشکده پزشکی بقیه الله (عج).

A-10-993-1

بازنگری در آموزش دندانپزشکی و نیاز به آموزش
دندانپزشکی سالمندان در ایران

آرش پورستار بجه میر*

* کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم

پزشکی بابل

arashpoorsattar@yahoo.com

مقدمه: بازنگری در آموزش دندانپزشکی و نیاز به آموزش دندانپزشکی سالمندان در ایران آرش پورستار بجه میر کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی بابل چکیده: الگوی جهانی تغییر یافته از بیماریهای غیر واگیر مزمن همگام با افزایش امید به زندگی محسوس گردیده است. این تغییرات از منظر جمعیت مسن (>۶۵ سال) با بیماریهای مزمن چندگانه و نیازهای ویژه ایشان قابل تامل است. در حال حاضر بیش از ۷٪ جمعیت ایران را افراد مسن تشکیل میدهند که در مقایسه با رشد خالص جمعیت ۰/۰۵۴ بین سالهای ۲۰۰۶-۱۹۵۶، با افزایش ۴/۸۶ برابری جمعیت بالای ۶۵ سال در ایران مواجه هستیم. بی شک غفلت از مشکلات خاص دهانی و دندانی افراد سالمند و نیز عدم ارائه واحدهای درسی با محتوای آموزشی دندانپزشکی سالمندان دوره عمومی و تخصصی دندانپزشکی از کیفیت ارائه خدمات سلامت دهان و دندان کاسته است. با توجه به پیر شدن جمعیت کشور و پدیده خاکستری شدن جمعیت (Popula-tion Greying)، پیشنهاد آموزش آکادمیک دندانپزشکی سالمندان و اضافه شدن آن به برنامه فعلی آموزش دندانپزشکی کشور از لحاظ پیش ساختارها، ملزومات و نیازهای دندانپزشک و بیمار بحث می گردد.

واژه‌های کلیدی: دندانپزشکی سالمندان، آموزش، سلامت دهان، جمعیت.

با طبقه ($P = 0/0162$) و مرحله تحصیلی ($P = 0/0181$) آنها بود. دانشجویان قویترین شاخص ها را «فنا و تسهیلات علوم پایه» و «فن آوری اطلاعات» و ضعیف ترین شاخص ها را به ترتیب «تبادلات آموزشی» و «فعالیت های مرکز توسعه آموزش» معرفی کرده اند. (۳ دیدگاه اساتید و دانشجویان در هر دو استاندارد ملی ($P = 0/0006$) و جهانی ($P > 0/0001$) دارای تفاوت معنادار بودند. نتایج بررسی مستندات از نظر کمی دیدگاه اساتید را تایید می کند اما از نظر کیفی در شناسایی شاخص های قوی و ضعیف بیشتر با دیدگاه دانشجویان مطابقت دارد.

نتیجه گیری: ارزیابی مقایسه ای دانشکده های پزشکی کشور نشان می دهد که هر چند دانشکده پزشکی بقیه الله (عج) از نظر میزان مطلق تجهیزات و امکانات فیزیکی در رتبه هیجدهم کشوری است، اما با توجه به تعداد محدود دانشجویان از نظر سرانه های مختلف منابع، تجهیزات و امکانات آموزشی در رتبه اول تا ششم کشور می باشد. اگر از شاخص های «تبادلات آموزشی» که در خصوص ضعف آن اتفاق نظر وجود دارد و شاخص «فعالیت های مرکز توسعه آموزش» که اخیراً خدمات رسانی به دانشجویان را نیز آغاز کرده است، در گذریم؛ نتایج این مطالعه نشان می دهد که منابع آموزشی سنتی و متعارف که مبتنی بر آموزش حضوری و استاد محور می باشد، هر چند لازم هستند اما با توجه به استانداردها و روش های نوین آموزش و پژوهش در پزشکی که مبتنی بر یادگیری مادام العمر و دانشجومحور با استفاده از فناوری اطلاعات و افزایش تعاملات آموزشی و پژوهشی محلی، ملی و بین المللی با بخش سلامت است، کافی نمی باشند.

واژه‌های کلیدی: کیفیت، استانداردهای ملی ایران، استانداردهای جهانی WFME - دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)، دوره پزشکی عمومی، منابع آموزشی.

A-10-57-12

ترجمان دانش و کاربردی کردن تحقیقات، راهکاری جهت افزایش عملکرد پژوهشی دانشجویان علوم پزشکی

محدثه یوسفی پور*، دکتر اکرم ثناگو، دکتر لیلا جویباری
* دانشجوی کمیته تحقیقات دانشجویی - گرگان دانشگاه علوم پزشکی

M.usefipur@gmail.com

مقدمه: افزایش عملکرد دانشجویان در زمینه پژوهش به منظور دستیابی به جایگاه دوم علمی و فناوری در منطقه و تثبیت آن تا پایان برنامه پنجم ضروری می باشد. بنابراین برای جلب دانشجویان دانشگاه های علوم پزشکی نظر خواهی از آنها ضروری به نظر می رسد. هدف: هدف از این مطالعه تبیین دیدگاه و تجربیات دانشجویان در خصوص عملکرد پژوهشی و راهکارهایی برای افزایش مشارکت دانشجویان در فعالیت های تحقیقی بوده است.

روش کار: این مطالعه با رویکرد کیفی توصیفی با ۵۰ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۹۰ به عمل آمد. نمونه گیری مبتنی بر هدف بود. برای جمع آوری داده از مصاحبه های انفرادی نیمه ساختار تا رسیدن به اشباع داده ها استفاده شد. مصاحبه ها خط به خط دست نویس و مطابق رویکرد «تحلیل محتوا» آنالیز شدند.

یافته ها: «تحقیقات کاربردی»، «تحقیقات جدید و آزمایشگاهی»، «منفعت تحقیق برای جامعه»، «همراهی و همدلی استاد با دانشجو»، «ایجاد انگیزه» از مضامینی است که از این مطالعه استخراج شده است. شرکت کنندگان در مطالعه «دانشجویی» را مترادف با خلوص نیت برای طلب علم و توسعه کشور از طریق پژوهش ذکر نمودند. «نتایج پژوهش ها به صورت کاربردی در جامعه دیده نمی شود» گلایه غالب شرکت کنندگان بوده است.

نتیجه گیری: غالب دانشجویان خواهان همراهی و همدلی اساتید و یادگیری فراتوانمندی ها می باشند. انجام تحقیقات تکراری و عدم به کارگیری آن ها در جامعه سبب یاس پژوهشگران جوان می گردد لذا به نظر می رسد فرهنگ حاضر پژوهش در میان قشر جوان دانشجویی نیاز به ارتقا دارد.

واژه های کلیدی: کلمات کلیدی: پژوهش، دانشجو، علوم پزشکی، تحلیل محتوا، ترجمان دانش.

A-10-900-1

بررسی نیازهای آموزشی پرستاران در رابطه با کلاس های آموزش مداوم

دکتر اباصلت برجی، دکتر احمد درودی، خانم اکرم گازرانی، محمد صادق شیخی*، آقای کیوان بهفر، آقای حجت قاسمی
* دانشجوی

sms195_20@yahoo.com

مقدمه: هدف از برگزاری کلاسهای آموزش مداوم، بهبود کیفیت مراقبت است که نقش مهمی در بالا بردن ایمنی بیماران و پیشرفت حرفه ای پرستاران دارد. گزارشات بیانگر عدم موثر بودن و کارایی آموزشهای مداوم برگزار شده می باشد. توجه به نیازهای آموزشی پرستاران از دیدگاه پرسنل پرستاری امریست که می تواند منجر به ارائه مراقبت ایمن بیماران و بهبود عملکرد و صلاحیت بالینی پرستاران شود. هدف از مطالعه حاضر بررسی نیازهای آموزشی پرستاران در رابطه با کلاسهای آموزش مداوم می باشد.

روش کار: این مطالعه توصیفی تحلیلی بر روی ۹۱ پرستار شاغل در بیمارستانهای وابسته به دانشگاه علوم پزشکی نیشابور انجام شد. روش نمونه گیری در این مطالعه به صورت در دسترس انجام شد و پس از تکمیل و جمع آوری پرسشنامه ها، داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS ورژن ۱۱،۵ و با استفاده از آمار توصیفی گزارش گردید.

یافته ها: نتایج نشان داد از میان واحدهای پژوهش، ۷۰ زن و ۲۱ مرد، بیشترین آنها از بخش اورژانس (۲۷/۵٪) و بیشترین روش تدریس مورد علاقه پرستاران بحث گروهی (۵۶٪) بود. ۵۰/۵٪ پرستاران میزان رضایت را از کلاسهای آموزش مداوم خوب و ۳۹/۶٪ آنها تاثیر آموزشها را بر عملکرد خوب گزارش کردند. ۳۹/۶٪ پرستاران، احیاء قلبی ریوی و تفسیر نوار قلب را به میزان خیلی زیاد و ۳۴/۵٪ پرستاران نحوه بکارگیری تجهیزات و اصول برقراری ارتباط با بیمار، پزشک و پرستار را به میزان زیاد گزارش کردند که بیشترین نیازهای گزارش شده توسط پرستاران جهت آموزش مداوم بود.

نتیجه گیری: بر مبنای این نتایج میزان رضایت پرستاران از آموزش مداوم ارائه شده در حد خوب بود و بیشترین مواردی که پرستاران جهت آموزش مداوم گزارش کردند، احیاء قلبی ریوی، تفسیر نوار قلب، نحوه بکارگیری تجهیزات و اصول برقراری ارتباط با بیمار، پزشک و پرستار بود که با توجه به اهمیت آموزش مداوم در مراقبت از بیمار و پیشرفت حرفه ای پرستاران، نیاز به توجه بیشتری در این زمینه وجود دارد.

واژه های کلیدی: «نیاز آموزشی»، «آموزش مداوم»، «پرستاران».

A-10-1000-4

بررسی مهارت‌های مدیریتی مورد نیاز دانشجویان پزشکی در
نظام سلامت

محمد ممیزی*، مهدیه ممیزی، محمدرضا امینی پور، مسعود میرزایی
* دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی یزد - یزد بلوار ۱۷ شهریور ۲۴
متری شیخ صدوق کوچه ۷ پلاک ۱۷ ممیزی

momayyezi_m@yahoo.com

مقدمه: پزشک به عنوان فنی‌ترین عضو تیم بهداشتی، مسئولیت مهمی به عنوان مدیر یا رهبر تیم بر عهده دارد و لازم است مهارت‌های مدیریت در دوران تحصیل دانشجویان پزشکی به آن‌ها آموخته شود تا بتوانند کلید حل بسیاری از مشکلات نظام سلامت باشند. پژوهش حاضر درصدد است مهارت‌های مدیریتی مورد نیاز دانشجویان پزشکی را از دیدگاه آن‌ها مورد بررسی قرار دهد.

روش کار: این پژوهش از نوع توصیفی است که بر روی ۶۰ نفر از دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی یزد انجام گرفت. به منظور جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه محقق ساخته که روایی و پایایی آن تایید شد، استفاده گردید. پس از نمره‌گذاری پرسشنامه‌ها، برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار SPSS استفاده گردید. **یافته‌ها:** نتایج پژوهش نشان داد که میانگین مهارت‌های مدیریتی افراد مورد پژوهش ۱۰/۹ ± ۳۸/۰۴ بود. از دیدگاه دانشجویان از میان مهارت‌های مورد نیاز دانشجویان پزشکی، مهارت ابراز قدردانی، مهارت تدریس و توانایی انجام کار گروهی و در درجه دوم توانایی دریافت بازخورد، توانایی مربی‌گری، مهارت‌های رهبری، تصمیم‌گیری و کنترل مهم‌ترین مهارت‌ها جهت آموزش هستند. درحالی‌که از طرف آن‌ها مهارت ارتباط کلامی، شنود موثر و برنامه‌ریزی مهارت‌های مورد نیاز دانشجویان پزشکی نیستند.

نتیجه‌گیری: در کل می‌توان گفت از نظر دانشجویان پزشکی مهارت‌هایی که مورد نیاز یک کار تیمی است، مهم‌ترین مهارت‌ها برای آینده شغلی یک پزشک است. یک پزشک نیاز ضروری به داشتن مهارت کلامی و شنود موثر دارد این در حالی است که دانشجویان احساس نیاز به داشتن این مهارت نداشتند و ضروری است که دانشجوی پزشکی طریق آموزش دانشگاهی مهارت‌های سه‌گانه ارتباطی را بیاموزد.

واژه‌های کلیدی: مهارت، مدیریت، دانشجوی پزشکی، نظام سلامت.

A-10-863-1

تأثیر برنامه آموزش بهداشت بر اساس الگوی پرسید بر آگاهی،
نگرش و رفتار تغذیه‌ای مرتبط با کم‌خونی فقر آهن در دانش
آموزان دختر مقطع دوم راهنمایی شهر اصفهان

حسین شهنازی*، مطهره تبر اصفهانی، عبدالرحمان چرکزی، میترا
مودی

* دانشجوی دکتری دانشگاه علوم پزشکی اصفهان - اصفهان - خیابان
هزارجریب - دانشگاه علوم پزشکی - دانشکده بهداشت - گروه آموزش
بهداشت و ارتقای سلامت

h_shahnazi@yahoo.com

مقدمه: کم‌خونی فقر آهن شایع‌ترین علت آنمی است که حدود ۳۰٪ جمعیت جهان درگیر آن هستند. دختران نوجوان بالاترین میزان شیوع را دارند و چون عوارض آن بر بازده کار، نیروی تولید و نهایتاً بر روند توسعه موثر است پیشگیری از آن حائز اهمیت است؛ لذا این مطالعه باهدف تعیین تاثیر به کارگیری الگوی پرسید به عنوان یک چارچوب نظری برای کنترل کم‌خونی فقر آهن در میان دانش‌آموزان دختر مقطع راهنمایی انجام شد.

روش کار: این پژوهش از نوع مطالعات نیمه تجربی است که بر روی ۱۳۰ نفر از دانش‌آموزان (۶۵ نفر مورد و ۶۵ نفر شاهد) که به طور تصادفی انتخاب شده بودند در سال ۸۹-۸۸ انجام شد. مداخله در سه جلسه ۶۰ دقیقه‌ای برگزار شد و بلافاصله و سه ماه بعد از مداخله آموزشی توزیع و تکمیل پرسشنامه‌ها صورت گرفت. ابزار گردآوری اطلاعات پرسش‌نامه‌ای خود ساخته بر اساس اجزای مدل پرسید بود. به منظور دستیابی به نتایج از SPSS 18 و آزمون‌های آماری تی مستقل، تی زوجی، تحلیل واریانس مکرر و کای دو استفاده گردید. **یافته‌ها:** پس از مداخله آموزشی در گروه مورد نسبت به گروه شاهد میانگین نمره آگاهی، میانگین نمره نگرش، تشکیل کلاس‌های آموزشی، شرکت در کلاس‌های آموزشی و استفاده از منابع آموزشی (عوامل قادر کننده)، تشویق خانواده و معلمین (عوامل تقویت کننده) و رفتارهای پیشگیری کننده از کم‌خونی فقر آهن افزایش معناداری یافتند ($P=0.00$).

نتیجه‌گیری: مطالعه حاضر نشان دهنده تاثیر مثبت مداخله آموزشی بر اساس الگوی پرسید و اجزای اصلی آن (عوامل مستعد کننده، عوامل قادر کننده، عوامل تقویت کننده) در افزایش رفتارهای پیشگیری کننده از کم‌خونی فقر آهن در جامعه مورد مطالعه می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: مدل پرسید، کم‌خونی فقر آهن، دانش‌آموز.

A-10-57-15

عنوان: نقش دانشجویان در تحول و نوسازی نظام آموزشی علوم پزشکی

فرشته رایج^{*}، دکتر اکرم ثناگو، دکتر لیلا جویباری
* دانشجو کمیته تحقیقات دانشجویی - گرگان دانشگاه علوم پزشکی

fereshtehrayej@yahoo.com

مقدمه: دانشجو کسی است که یادگیرنده است و هسته اصلی فعالیت در آموزش می باشد. داشتن روحیه تحول گرایی از مهم ترین ویژگی های دانشجویان در عصر تحول و نوسازی نظام آموزشی می باشد. هدف از این مطالعه تبیین دیدگاه دانشگاه دانشجویان علوم پزشکی از تحول و نوسازی نظام آموزش علوم پزشکی می باشد.

روش کار: در این مطالعه کیفی بر اساس نمونه گیری مبتنی بر هدف ۱۵ دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی گلستان (۱۳۹۰) وارد مطالعه شدند. برای جمع آوری اطلاعات از روش مصاحبه های انفرادی نیمه ساختار تا رسیدن به اشباع داده ها استفاده شد. مصاحبه ها خط به خط دست نویس و مطابق رویکرد «تحلیل محتوای» آنالیز شدند. رضایت نامه شفاهی برای شرکت در مطالعه و ضبط صدا اخذ گردید.

یافته ها: از آنالیز داده ها «تحول گرایی» به عنوان مضمون اصلی این مطالعه ظهور یافت. مشارکت کنندگان معتقد بودند دانشجو هسته اصلی فعالیت در آموزش است. روحیه تحولی داشتن و پذیرش تحول در نظام آموزشی از دو خصوصیات بارز دانشجویان در دوره نوسازی نظام آموزشی می باشد. توان نقد سیستم آموزشی، رساندن نیازها به گوش مسئولین به عنوان ملزومات این تحول ذکر شد. برخورداری از «اساتیدی پاسخگو، رویکرد آموزشی پاسخگو و یادگیری پاسخگو» نیز به عنوان مولفه های اصلی برای رسیدن به تحول و نوسازی نظام آموزشی قلمداد گردید.

نتیجه گیری: دیدگاه مشارکت کنندگان در زمینه تحول و نوسازی در نظام آموزشی نشان داد که دانشجویان روحیه تحول گرایی را ضروری و تطبیق و پذیرش آن را از مسئولیت دانشجویان فعلی می دانند. ضرورت تحول و نوسازی در نظام آموزشی به علت پاسخگویی حرفه ای ضروری تلقی می شود.

واژه های کلیدی: تحول و نوسازی، نظام آموزشی، علوم پزشکی، دانشجو.

A-10-1059-1

دلایل گسست تئوری / عمل پرستاری از دیدگاه اساتید، پرستاران و دانشجویان پرستاری

نرجس رحمتی شرقی^{*}، دکتر شهلا خسروان، دکتر علی عالمی،
محمد رضا منصوریان

* دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی گناباد - خراسان
رضوی، گناباد، دانشگاه علوم پزشکی گناباد

narjes.rahmati.sharghi@gmail.com

مقدمه: دانش پرستاری ترکیبی از دو حیطه آکادمیک و حرفه ای می باشد. دوبرع آموزش نظری و بالینی عواملی مهم در تعیین اهداف و موضوعات آموزشی پرستاری می باشند که نقشی تعیین کننده در آموزش پرستاری دارند و منجر به صلاحیت حرفه ای دانشجویان پرستاری در آینده می شوند. با توجه به اهمیت موضوع، این مطالعه با هدف تعیین دلایل گسست تئوری (دانش) و عمل پرستاری از دیدگاه اساتید، پرستاران و دانشجویان پرستاری به بررسی علل موثر بر بروز گسست در دو حیطه آموزش و بالین پرداخته است.

روش کار: این مطالعه تحلیلی-مقطعی، در دانشگاه علوم پزشکی گناباد بر روی ۲۰۲ نمونه از اساتید پرستاری عضو هیات علمی، دانشجویان پرستاری و پرستاران شاغل که با استفاده از روش سرشماری انتخاب شدند انجام گردید. ابزار جمع آوری داده ها پرسشنامه پژوهشگر ساخته مبتنی بر اهداف طرح بود که بعد از تکمیل، جمع آوری و کدگذاری با استفاده از نرم افزار Spss و آمار توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: مهمترین نتایج در حیطه آموزش بر اساس شغل و دانشگاه محل تحصیل شامل فاصله گرفتن فارغ التحصیلان مقاطع بالا به ویژه دکتر از محیط بالین، اجرا نشدن پژوهش های دانشگاهی در بالین، جنبه نظری داشتن فرآیند پرستاری و اجرا نشدن در عمل، تبعیت روتین محوری سنتی اساتید در نحوه انجام مراقبتهای پرستاری و در حیطه بالین شامل ضعیف و ناکار آمد بودن سیستمهای مشوق عملکرد علمی در بالین، فقدان قدرت و ضمانت اجرایی در پیاده کردن ایده ها و نتایج تحقیقات در عمل، فقدان معیارهای استاندارد مراقبت مبتنی بر دانش پرستاری و برگزار نشدن آموزش ضمن خدمت برای تمام رده های پرستاری بود.

نتیجه گیری: بنا بر یافته های این پژوهش و مقایسه دو حیطه آموزش و بالین بیشترین علل گسست در حیطه آموزش می باشد که بر صلاحیت بالینی دانش آموختگان پرستاری تاثیر می گذارد. بنابراین ضروری است اساتید، مربیان و مدیران پرستاری با توجه به اهداف آموزش در پرستاری و اهمیت آن برای کاهش این شکاف اقدام نمایند.

واژه های کلیدی: گسست، تئوری پرستاری، عمل پرستاری.

A-10-725-1

ارزیابی اثر بخشی کارگاه - Medical Knowledge Man-
agement بر افزایش آگاهی و تغییر نگرش دانشجویان
در زمینه مدیریت دانش در علوم پزشکی، دانشگاه علوم
پزشکی شیراز

بهاره کارده*، پرستو نعمت اللهی، محمد اسمعیل قربانی نژاد
* دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی شیراز - کمیته تحقیقات دانشجویی
دانشگاه علوم پزشکی شیراز- شیراز- ایران

kardehb@sums.ac.ir

مقدمه: با توجه به سرعت روزافزون افزایش حجم اطلاعات در سال
های اخیر به ویژه دانش پزشکی، مدیریت دانش حیاتی ترین ابزار مورد
نیاز دانشگاه های علوم پزشکی جهت افزایش راندمان فعالیت ها و
عملکردها و نیز تجدید ساختارها با هدف روزآمد شدن به حساب می
آید. اجرای صحیح و مؤثر این مهم قابلیت تاثیرگذاری موفق دانشگاه در
سیستم های سلامت جامعه و همچنین ارتقای کیفیت سلامت عمومی
را در پی خواهد داشت.

روش کار: برای تحقق نتیجه ی این مطالعه کارگاهی تحت عنوان
Medical Knowledge Management برگزار شد که طی آن
مباحث پایه ای در این زمینه مورد تدریس قرار گرفت و دانشجویان با
شرکت در فعالیت های گروهی به بررسی نظرات و دیدگاه های یکدیگر
پیرامون موضوع پرداختند. پس از برگزاری کارگاه و کسب اطمینان از
سطح قابل قبول تفهیم مطالب، دانشجویان به همراهی مدرسین که
خود دانشجو بودند، به جمع بندی کلی در این زمینه پرداختند.

یافته ها: پس از پایان کارگاه و تکمیل فرم های نظرسنجی، داده ها
با نرم افزار SPSS15 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در این کارگاه
۲۸ دانشجو شرکت یافتند. از این میان تعداد ۲۵ نفر یعنی به میزان ۸۹
درصد شرکت در کارگاه را باعث ایجاد نگرش جدید و مثبتی در دیدگاه
خود دانستند. همچنین ۹۳ درصد دانشجویان کارگاه را در رسیدن به
اهداف خود موفق ارزیابی کردند. به علاوه ۹۶ درصد دانشجویان مطالب
را جدید توصیف کردند که این خود می تواند حاکی از ناآشنایی عمده
دانشجویان پیرامون مبحث مدیریت دانش باشد. کیفیت بحث های
گروهی نیز ۵۳ درصد خوب و ۳۶ درصد متوسط ارزیابی شد.

بحث و نتیجه گیری: دانش، چه به عنوان خروجی اصلی دانشگاه و چه
به عنوان ورودی پایه ای برای تولید دانش بیشتر، دانشگاه را از حیث
مدیریت دانش در جایگاه حساسی قرار میدهد. به علاوه نیاز است که
دانشجویان علوم پزشکی به عنوان فعالان آینده عرصه ی سلامت به
طور شایسته ای پیرامون این امر توجیه شوند و آن را به عنوان نکته ای
کلیدی، چه در دوران تحصیل و چه در زمینه های کاری و پژوهشی
آینده، مد نظر قرار دهند. از همین رو پیگیری و تدوین برنامه های
کارآمد توسط مدیران امر در دانشگاه ها، از اهمیت غیر قابل انکاری

برخوردار است و محقق شدن آن به توسعه همه جانبه و چشمگیر سایر
بخش های نظام سلامت می انجامد.

واژه های کلیدی: مدیریت دانش، علوم پزشکی، دانشجویان، نظام
سلامت

A-10-1071-1

تاثیر برنامه آموزشی کارورزان پزشکی بر دانش CPR
براساس آخرین راهنمای AHA

دکتر فریبا رایگان، فخرالسادات میرحسینی، پرستو پورنقش بند*،
زینب احمدی کیا، حمیدرضا گیلاسی، امیر معتمدنژاد، حمیدرضا
سیدی، فاطمه حسن شیرینی
* دانشجوی رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان - دانشگاه
علوم پزشکی کاشان

ppournaghshband@yahoo.com

مقدمه: دانش و مهارت احیای قلبی ریوی (CPR) نیاز به روزآمد شدن
در هر شش ماه دارد و مطالعه پیامدهای CPR توسط AHA
منجر به بهبود پروتکل های CPR در هر پنج سال می گردد. از طرفی
ارزیابی برنامه های آموزشی برای دریافت بازخورد و اصلاح برنامه
ضروری است. سال های متمادی آموزش دانش و مهارت CPR در
دانشگاه علوم پزشکی کاشان در دوره استاجری در بخش داخلی- قلب
به صورت دوساعت کلاس تئوری و در دوره کارورزی در بخش بیهوشی و
ICU فقط به آموزش بازکردن راه هوایی اختصاص داشته است و سپس
کارورزان در بخش های بالینی کارآموزی نموده و در مواجهه اتفاقی،
تارسیدن تیم احیا مشارکت داده می شوند؛ لذا مقرر گردید تاثیر برنامه
آموزشی فعلی بر دانش روزآمد CPR کارورزان بررسی گردد.

روش کار: مطالعه مداخله ای از نوع کارآزمایی میدانی به صورت
موردشاهدی بردوگروه کارورزان پزشکی ماه آخروودی ۸۳
(گروه مورد) و کارورزانی که بخش های قلب و بیهوشی را نگذرانده بودند
(گروه شاهد) انجام شد. هر دو گروه هیچ دوره ای آموزشی CPR
جدا از برنامه آموزشی جاری راطی نکرده بودند. پرسشنامه دانش و
آگاهی محقق ساخته پس از توضیحات محقق و تعهد به محرمانه ماندن
اطلاعات فردی و تعهد به ارائه دانش CPR پس از اجرای آزمون، توسط
دو گروه تکمیل گردید. اطلاعات دموگرافیک و سوابق شرکت در CPR
اخذ شد. پرسشنامه حاوی ۹۴ سوال در حیطه دانش BLS و ACLS
در بخش های حمایت گردش خون، راه هوایی و تنفس و براساس آخرین
راهنمای انجمن قلب آمریکا (AHA) تنظیم شده بود. اعتبار صوری

پرسشنامه "self-regulation" دارای ۶۳ سوال و هفت بخش «دریافت اطلاعات مرتبط، ارزیابی اطلاعات و مقایسه آن با هنجارها، آغازی برای تغییر، جستجوی انتخاب ها، تدوین یک برنامه، اجرای برنامه، ارزیابی اثر بخشی برنامه» استفاده گردید. نسخه انگلیسی ابزار، ترجمه و توسط متخصص زبان خارجه ارزیابی شد. روایی محتوایی و پایایی ابزار نیز تعیین و مورد تایید قرار گرفت. یافته ها با استفاده از آزمون آمار توصیفی و استنباطی آنالیز شدند.

یافته ها: ۴۲٫۶ درصد دانشجویان پرستاری و مامایی، ۱۹٫۹ درصد پزشکی، ۳۷٫۴ درصد پیراپزشکی و ۶۶٫۷ درصد مونث بودند. بیشترین درصد دانشجویان ۵۳٫۸ معدلی بین ۱۵-۱۶٫۹۹ داشتند. ۵۷٫۹ درصد فارس، ۲۴ درصد ترکمن و مابقی از سایر قومیت های بودند. داده ها نشان داد ۵۰٫۹ درصد دانشجویان خود تنظیمی پایینی در اهداف و ۳۴٫۵ درصد در حد متوسط و ۱۴٫۶ درصد در سطح بالا داشتند. ارتباط معنی داری بین خودتنظیمی در اهداف و مشخصات دموگرافیک و تحصیلی دیده نشد ($p < 0.05$). از هفت گام رسیدن به اهداف «جستجوی انتخاب ها» بالاترین میانگین (۳۳٫۹۲) و «ارزیابی اثربخشی برنامه» کمترین میانگین (۲۹٫۷۰) را دارا بودند.

نتیجه گیری: یافته های این مطالعه نشان داد که دانشجویان علوم پزشکی در خودتنظیمی اهداف خود ضعیف عمل می کنند و در گام های خود تنظیمی در اهداف در گام هفتم که ارزیابی اثر بخشی برنامه است یعنی باید مجدد به گام های اول و دوم باز گردد و ارزیابی فعالیت های خود را انجام دهد، بیشترین ضعف را دارند. ضروری است تا برای دست یابی به اهداف مهارت های خودتنظیمی به دانشجویان آموزش داده شود.

واژه های کلیدی: خود تنظیمی، دانشجو علوم پزشکی، آموزش.

A-10-1085-1

نقش روشهای نوین تدریس با تمرکز بر صلاحیت محوری بر ایجاد تحول در آموزش علوم پزشکی

فاطمه پاشایی ثابت*، محمد علی حسینی، فرهناز محمدی
* دانشجوی دکتری دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی - تهران
ولنجل خیابان کو دکیا دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

pashai1385@yahoo.com

مقدمه: در دستیابی به توسعه مورد نیاز کشور جهت رفع عقب ماندگی ها شتاب در روش های نوآورانه در کشور است. در عرصه نظام سلامت نیازمند تحول جدی در تربیت دانشمندان خلاق و نوآوری در

و محتوای پرسشنامه بانظر پنج متخصص قلب، یک متخصص آموزش پزشکی و ۱۰ اینترن (که به صورت مجزا دریافت و تحویل نموده بودند) تایید شد. نمره آگاهی کل و نمره هر حیطه سنجش گردیده و با دومعیار ۲۰ و ۱۲۱ با نرم افزار SPSS16 جمع شد. برای داده های دموگرافیک و توصیفی از فراوانی و میانگین استفاده گردید. مقایسه میانگین ها با آزمون t و $p \leq 0.05$ معنی دار در نظر گرفته شد.

نتایج: تعداد ۶۹ کارورز در مطالعه شرکت نمودند. ۲۹ نفر گروه مورد (۲۲ زن و ۷ مرد) و ۴۰ نفر گروه شاهد (۲۵ زن و ۱۵ مرد) به ترتیب نمره دانش CPR گروه اول ۹٫۸±۱٫۴۷ (از ۲۰) و گروه دوم ۶٫۴±۱٫۹ ($P \leq 0.001$) بود.

نتیجه گیری: با توجه به این که کارورزان پزشکی در دانشگاه علوم پزشکی کاشان برنامه آموزشی مدون و سیستماتیک را در بخش CPR نگذرانده و اطلاعات پراکنده در بخش بیهوشی، ICU و قلب دریافت می نمایند. بنابر نتایج، علی رغم معنی دار شدن اختلاف دو نمره میانگین گروه مورد و شاهد (۹٫۸ نسبت به ۶٫۴)، دانش CPR کارورزان ضعیف بوده و با برنامه مدون نیاز به ارتقا دارد.

واژه های کلیدی: برنامه آموزشی، دانش، CPR، کارورز پزشکی، AHA

A-10-57-23

بررسی «خود تنظیمی در اهداف» در میان دانشجویان علوم پزشکی و برخی از عوامل موثر بر آن

کاوه جعفری*، دکتر اکرم ثناگو، دکتر لیلا جویباری
* دانشجوی کمیته تحقیقات دانشجویی - دانشگاه علوم پزشکی
گلستان

kavehjafari@yahoo.com

مقدمه: خودتنظیمی، پیامدهای ارزشمندی در فرآیند زندگی تحصیلی و حتی موفقیت زندگی دانشجویان دارد و یکی از مفاهیم مطرح در تعلیم و تربیت معاصر است. چهارچوب اصلی نظریه خودتنظیمی بر این اساس استوار است که افراد چگونه از نظر باورهای فراشناختی، انگیزشی و رفتاری، اهداف خود را سازماندهی می کنند. هدف: هدف از این مقاله تعیین «خود تنظیمی در اهداف» دانشجویان علوم پزشکی و برخی از عوامل موثر بر آن است.

روش کار: در این مطالعه توصیفی تحلیلی ۱۷۱ دانشجوی علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۹۰ با استفاده از نمونه گیری آسان وارد پژوهش شدند. برای جمع آوری داده ها از

A-10-1088-1

بررسی تاثیر آموزش مبتنی بر مدل اعتقاد بهداشتی در ارتقای سلامت بلوغ دانش آموزان دختر مقطع راهنمایی مشهد

نوشین پیمان، مهرالسادات مهدی زاده طرقدری*

* دانشجوی کارشناسی ارشد دانشکده بهداشت مشهد - دانشکده بهداشت - گروه بهداشت و مدیریت

mahdizadehm1@mums.ac.ir

مقدمه: بلوغ از مهم ترین و ارزشمندترین دوران های زندگی هر فرد است، زیرا سرآغاز تحولات و دگرگونی های جسمی، روانی و اجتماعی است. تغییرات بلوغ، نوجوان را به سوی رشد و تکامل چشمگیر و عمیقی پیش می برد که در گذر از آن، زیربنای زندگی بزرگسالی و سالمندی پی ریزی می شود. این پژوهش با هدف تعیین تاثیر آموزش مبتنی بر مدل ارتقای بهداشتی بر ارتقای سلامت بلوغ دختران مقطع راهنمایی انجام شد. مواد و روش ها: پژوهش حاضر مطالعه ای مداخله ای است که جهت آموزش، مدل اعتقاد بهداشتی استفاده شد. جامعه پژوهش ۱۱۴ دانش آموز از دو مدرسه راهنمایی که به طور تصادفی از یکی از مناطق آموزش و پرورش مشهد در گروه مداخله (۵۷) و گروه کنترل (۵۷) بودند، انتخاب شدند. ابزار گرد آوری اطلاعات پرسشنامه ای شامل؛ دو بخش اطلاعات فردی و سئوالات مربوط به آگاهی، عملکرد و سئوالات سازه های مدل بود. بر اساس اطلاعات بدست آمده از پیش آزمون برنامه آموزشی براساس مدل اعتقاد بهداشتی طراحی و در ۳ جلسه اجرا گردید، و بلافاصله و یک ماه بعد از مداخله پرسشنامه ها توسط شرکت کنندگان تکمیل و جمع آوری شد و داده ها با نرم افزار SPSS تجزیه و تحلیل گردیدند. **یافته ها:** نتایج در میانگین همه سازه های مدل اعتقاد بهداشتی؛ حساسیت و شدت درک شده، فواید درک شده رفتار و خودکارآمدی درک شده در انجام رفتار به جز موانع ادراکی، قبل و بعد از مداخله، تفاوت معنی داری نشان داد ($p=0.001$). **نتیجه گیری:** برنامه آموزش بهداشت طراحی شده بر اساس الگوی اعتقاد بهداشتی می تواند در ارتقای آگاهی و عملکرد و ادراکات شناختی در سلامت بلوغ اثر بخش باشد.

واژه های کلیدی: مدل اعتقاد بهداشتی، آموزش سلامت، سلامت بلوغ، دختران، مقطع راهنمایی

همه عرصه های علمی است. یکی از مهمترین زیر ساخت های توسعه، در نظام سلامت و ارتقا توان علمی، فنی کشور در عرصه بهداشت و درمان و تعالی جامعه به سطح مورد نظر نظام اسلامی تربیت دانشجویان و اعضاء هیئت علمی توانمند و خلاق است. هدف این مقاله مروری بر نقش روشهای نوین تدریس با تمرکز بر صلاحیت محوری بر تحول در آموزش علوم پزشکی می باشد.

روش کار: این مطالعه مروری می باشد که با مروری بر منابع الکترونیک با سایتهای معتبر و کتابها نگارش شده است. محتوی: فرصت کشف استعداد ها و خلاقیت ها با توجه به نوع منابع، روشهای تدریس، نوع کلاس ها، تعداد زیاد دانشجویان و تعامل استاد و دانشجو، روش های ارائه مباحث علمی و فشردهگی مطالب، فرصت خلاقیت و نو آوری را در آموزش به خصوص آموزش علوم پزشکی بسیا ر محدود نمو ده است. هنر و روش های نوین و خلاق آموزش بخصوص تدریس روشهای نوین تدریس با رویکرد نقادانه، تحولی را در آموزش علوم پزشکی ایجاد کرده است بهره گیری از روشها یادگیری فعالی چون یادگیری اکتشافی و مبتنی بر شایستگی که با هدف ارتقاء توانمندی دانشجو برای انجام وظایف مورد انتظار از وی در بالین و همچنین جامعه در نو گرایی آموزش علوم بالینی بسیار مورد تاکید است. در این شیوه یادگیری، نقشی که معلم بر عهده می گیرد حائز اهمیت است. نقش معلم در این شیوه، بیش از تأکید بر انتقال اطلاعات، بر تسهیل در جستجو و جمع آوری اطلاعات تأکید دارد. این نوع از یادگیری، بر فلسفه و اصولی تکیه دارد که از گسترش و توسعه فعالیت حرفه ای براساس مشارکت در جامعه انسانی، دفاع می کند و اهمیت ارتباطات انسانی را در یادگیری مورد حمایت، و بی همتایی تجربه تک تک انسان ها را مورد تأکید قرار می دهد. یا روش یادگیری مبتنی بر شایستگی که بیشتر بر کسب صلاحیتهای لازم و لزوم آماده سازی دانشجو به هنگام فارغ التحصیلی برای فعالیت در عرصه های مختلف شغلی و انتظارات در سطح جامعه فوکوس دارد تو صیه می شود.

نتیجه گیری: می توان نتیجه گرفت که یکی از روشهای موثر ایجاد تحول در نظام آموزش علوم پزشکی تغییر در افکار و رویکردهای استادان محور و فعال نمودن دانشجویان و مشارکت آنان در اخذ صلاحیت برای شکوفایی و کارائی بیشتر در عرصه های مختلف شغلی می باشد

واژه های کلیدی: روشهای نوین تدریس، صلاحیت محوری، تحول در آموزش علوم پزشکی.

A-10-918-1

یادگیری بر پایه خدمات: مفاهیم و کاربرد ها

آفاق زارعی*، اکرم ژبانی فرد، عاطفه ذبیحی

* دانشجوی ارشد آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد -
دانشگاه فردوسی - دانشده پزشکی - گروه آموزش پزشکی

zareiafagh@yahoo.com

چکیده زمینه و هدف: یادگیری خدمت محور که یک روش یاددهی و یادگیری است، روشی است که در آن فراگیران به صورت فعال و با هدف آموزشی در فعالیتهای آموزشی مشارکت کرده و در قالب فعالیتهای اجتماعی اصیل هم به با کاربردهای عملی دروسشان آشنا میشوند و هم از این طریق باعث ارتقا و بهسازی جامعه خود شده و به رشد و شکوفایی شخصیت خود کمک می کنند. این روش که از دوران پیش دبستانی تا مقاطع تکمیلی عملی است، فعالیت های اجتماعی، مامنی برای تجلی اهداف یادگیری موثر می شود و فراگیران به جای رقابت به مشارکت می پردازند و فرصت تجربه های عینی را به دست آورده و تفکر انتقادی را می آموزند. فراگیران قادر خواهند بود کاربرد آنچه در کلاس درس می آموزند را در زندگی واقعی به کار گیرند. با توجه به این که هدف یادگیری بالغین هم جز این نمی تواند باشد و با توجه به رشد سریع تکنولوژی و ضرورت همسویی فراگیران با این فرایند، کاربرد این نوع از یادگیری ها در امر آموزش منطقی و لازم به شمار می آید. این مطالعه با هدف بررسی تاثیر یادگیری خدمت محور در امر آموزش و به عنوان جزئی از برنامه درسی انجام شده است.

روش بررسی: مقالات مرتبط با این مطالعه با کلیدواژه های ذکر شده به زبان انگلیسی و فارسی در منابع اینترنتی مختلف به خصوص EI-sevier به دست آمده است که پس از بررسی و مطالعه تمام مقالات، مطالب مورد نظر جمع آوری، دسته بندی و در قالب مقاله مروری ارائه شد.

نتایج: مرور مقالات مختلف در این زمینه حاکی از این امر است که این روش یادگیری، روشی سودمند در امر یادگیری در تمام سطوح آموزشی است و می تواند در برنامه درسی رشته های گنجانده شود.

واژه های کلیدی: یادگیری، یادگیری بر پایه خدمات، خدمت، یادگیری خدمت

A-10-638-13

میزان تحقق اهداف آموزش بالینی دانشگاه علوم پزشکی مازندران از دیدگاه دستیاران ۸۹-۱۳۸۸

علی یزدانپناه نودری، آناهیتا شفیعی زاده*، فریده ضامن، غلامعلی گل افشانی جوبباری

* دانشجوی کارشناس ارشد دانشگاه آزاد ساری

adel.golafshani58@gmail.com

مقدمه: یکی از مهمترین مشکلات نظام آموزشی، کیفیت نازل برنامه های آموزشی است که نمود آن در تحقیقات مختلف گزارش شده است. در حال حاضر با توجه به افزایش کمیت در پذیرش دانشجویان در مقطع تخصصی توجه به کیفیت آموزش نیز ضرورت دارد. این تحقیق نشان می دهد میزان تحقق اهداف کلی برنامه آموزشی از دیدگاه دانشجویان دوره دستیاری با توجه به دروس گذرانده شده در بخشها و مهارت اساتید در انتقال تجربیات خود و سطح علمی ایشان در چه حد است؟ و آزمونهای ارتقا تا چه اندازه میتوانند در اندازه گیری دانش و سطح مهارت و توانمندیهای دانشجویان این دوره دارای روایی و اعتبار باشند؟

روش کار: روش گرد آوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات بصورت استنباطی، آماری t پارامتریک می باشد که مقیاس اندازه گیری فاصله ای و توزیع داده ها t تک گروهی استفاده شده است ابزار گرد آوری اطلاعات پرسشنامه محقق ساخته می باشد. جامعه آماری آن ۱۶۲ نفر که نمونه براساس قانون مورگان ۱۱۴ نفر محاسبه گردید.

نتیجه گیری: به طور خلاصه رشته های تخصصی بالینی در چشم انداز ایران و راهبردهای برنامه چهارم توسعه در برنامه ریزی راهبردی مد نظر قرار گرفته اند با این وجود، انقطاع بین دور نما و رسالت از یک طرف و اهداف راهبردی برنامه های اجرایی از طرف دیگر مشکلی است که باید به جد مورد توجه قرار گیرد. علی رغم کاستی ها، برنامه ریزی آموزشی در رشته های تخصصی بالینی درسهای عملی خوبی به دنبال دارد، که می توان از این درسهای به عنوان راهنمای برنامه ریزی راهبردی در دوره های بعدی استفاده کرد.

واژه های کلیدی: آموزش بالینی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، دستیاران.

A-10-1141-1

۱ «آموزش مفاهیم نوین عرصه آموزش پزشکی، گامی مؤثر در جهت ایجاد تحول در نظام آموزشی پزشکی: کارگاه کشوری پاسخگویی اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی شیراز»

محمد اسمعیل قربانی نژاد*، خانم پرستو نعمت اللهی

* دانشجوی مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز - مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز

m_ghorbani1990@yahoo.com

مقدمه: در دنیای امروز، سرعت بالای پیشرفت علوم، بویژه علوم پزشکی بر کسی پوشیده نیست و هر روز چشم اندازهای جدیدی در این زمینه به روی جامعه علمی گشوده می شود. به طوری که بنا به تحقیقات صورت گرفته تمام حجم اطلاعات علوم پزشکی تولید شده از زمان سقراط تا کنون هر ۲۰ ماه یک بار دو برابر می شود. در این میان با رشد شایان توجه آموزش پزشکی در ۳۰ سال گذشته، متد های آموزشی و ارزشیابی نوینی جهت بهبود کیفیت انتقال حجم بالای اطلاعات تولیدی به فراگیران ارایه شده؛ اما آیا واقعا علوم آموزشی توانسته است سر از بطن نیازهای جامعه برآورده و آنها را مرتفع سازد؟ اینجاست که مفهوم پاسخگویی اجتماعی مطرح می شود. در مطالعه حاضر سعی شده نظرات نخبگان شرکت کننده در چهارمین مدرسه تابستانی شیراز پیرامون انتظارات پزشک از جامعه و جامعه از پزشک گردآوری و مورد تجزیه تحلیل قرار گیرد.

روش کار: با مطالعه مقالات مرتبط با موضوع و نیازسنجی انجام شده، کارگاهی با هدف بیان اصول و مبانی تشکیل دهنده پاسخگویی اجتماعی طراحی و برگزار شد. در بخشی از کارگاه نظرات شرکت کنندگان پیرامون انتظارات پزشک از جامعه و جامعه از پزشک به چالش کشیده و گردآوری گردید. در بخش دوم کارگاه استانداردهای WFME به منظور بهبود کیفیت برنامه های آموزشی ارایه شد. در پایان، مدل آموزشی FAIMER به عنوان نمونه ای از برنامه های آموزشی مبتنی بر پاسخگویی اجتماعی ارائه شد.

یافته ها و نتایج: از نظر اکثریت شرکت کنندگان (۹۸/۲٪) محتوای کارگاه انگیزه و مشارکت افراد را برانگیخته و قادر به پاسخگویی سئوالات مرتبط با موضوع بود (۹۶/۶٪). در حیطه انتظارات جامعه از پزشک به مواردی چون به روز بودن اطلاعات و انتخاب بهترین شیوه درمانی، مسئولیت پذیری، رعایت عدالت و انصاف، حفظ ارزشهای فرهنگی و... اشاره شد. در خصوص انتظارات پزشک از جامعه مواردی چون اعتماد به پزشکان و تکمیل پروسه درمان، پرهیز از خود درمانی و... عنوان شدند.

بحث و نتیجه گیری: برگزاری کارگاه هایی براساس موضوعات جدید و کاربردی بخشی از وظایف غیر قابل انکار مراکز مطالعات و توسعه

آموزش علوم پزشکی می باشد. همسوسازی برنامه ریزی آموزشی با نیازهای جامعه و تربیت پزشکانی که توانایی پاسخگویی به نیازهای جامعه را دارند، مبنایی ترین مفهوم social accountability می باشد، در نتیجه با در نظر گرفتن وضعیت آموزش پزشکی در جامعه کنونی و هم چنین نیازهای مرتبط با سلامت جامعه گام نهادن در راه تغییر و بهبود سیستم آموزشی با برگزاری کارگاه های این چنینی میسر خواهد شد.

واژه های کلیدی: پاسخگویی اجتماعی، کارگاه آموزشی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز

A-10-957-1

مروری بر متون: بسط و طبقه بندی نظریات سبک های یادگیری در علوم پزشکی

ناصر فعال استادزر*

* دانشجوی مدیریت درمان تأمین اجتماعی خراسان - خراسان رضوی، بلوار وکیل آباد، سه راه کوثر، بیمارستان فارابی، بخش آی سی یو، واحد آموزش

naser.faal@yahoo.com

مقدمه: پژوهش درباره تفاوت های فردی بخش قابل توجهی از علایق محققان در عرصه های متفاوت از جمله علوم پزشکی و بهداشتی را به خود اختصاص داده است. تعدد و تشتت در نظریات مربوط به این حیطه دغدغه ای مهم است.

روشهای امروز: با استفاده از کلید واژه های نظریات یادگیری (learn-ing theory)، سبک های یادگیری (learning styles)، طبقه بندی (classification)، دانشجویان پزشکی (medical student)، در پایگاههای اطلاعاتی Google scholar و Medline، EBSCO، pub med به جستجو و بررسی نظام مند متون موجود و در دسترس پرداخته شد. پس از طبقه بندی مقالات، از میان نظریات متفاوت به مقایسه ساختاری مقالات در این باره پرداخته شد.

یافته ها: سه مدل غالب در طبقه بندی سبک های یادگیری عبارت بود از: مدل پوست پیازی: ترجیحات آموزشی، سبک پردازش اطلاعات، سبک شخصیتی در شناخت و سپس لایه چهارمی را به الگوی خود افزود که به تعامل اجتماعی دلالت داشت. ابعاد بنیادین ریپدینگ و شیمای ریپدینگ و شیمای (۱۹۹۱) طبقه بندی وسیعی از سبک ها را بر مبنای دو بعد بنیادین که نشاندهنده شیوه پردازش و ارائه اطلاعات است پیشنهاد نمودند: کل نگر/تحلیلگر، سخن پرداز/تصویرگر

بالینی بوده است. کلیه مصاحبه ها دست نویس و مطابق روش «تحلیل محتوا» آنالیز شدند.

یافته ها: مضمون اصلی ظهور یافته «مسئولیت پذیری به عنوان یک مزیت» بوده است. مشارکت کنندگان مسئولیت پذیری را «به عهده گرفتن وظیفه، انجام آن به نحو احسن و کسب رضایت» می دانستند. «پاسخگو بودن به دانشجو» و «مسئولیت در قبال سلامت جامعه» از وظایف معلم مسئولیت پذیر ذکر شد. مسئولیت پذیری برای دارنده این صفت یک نوع مزیت محسوب می شود زیرا می تواند قابلیت های خود را نشان

نتیجه گیری: فرد مسئولیت پذیر، مسئولیت کارها و پاسخگویی در برابر آنها را به عهده می گیرد. در این مطالعه اعضای هیات علمی و مربیان مسئولیت پذیری را نه تنها یک مزیت می دانستند زیرا با این کار می تواند قابلیت های خود را نشان دهد و رشد نماید.

واژه های کلیدی: مسئولیت پذیری حرفه ای، مسئولیت پذیری آموزشی، عضو هیات علمی، پرستاری، مامایی.

رویکردهای رایج و ریدینگ: سبک یادگیری را در چارچوبی از رویکرد های شخصیت محور، شناخت مدار، و یادگیری مدار در نظر گرفتند.

نتیجه گیری: در حالیکه هر یک از این مطالعات مروری، چشم اندازهای متفاوتی ارائه می دهند، بررسی ها حاکی از وجود وحدت نظر در ابعاد اساسی سبک ها است. بطوریکه میتوان گفت توجه به سبک های یادگیری همواره در عرصه انتخاب و پیش بینی تخصص ها، روشهای ارزشیابی و تدریس متناسب در علوم پزشکی می تواند مفید باشد.

واژه های کلیدی: سبک های یادگیری، علوم پزشکی، طبقه بندی

توازن حیطه های مختلف وظایف و مسئولیت های اعضای هیئت علمی در دانشگاه ها

A-10-57-7

مسئولیت پذیر بودن یک مزیت است: تبیین تجربیات معلمین پرستاری و مامایی

اعظم محمدی*، خانم مریم حاج محمدی، دکتر اکرم ثناگو، دکتر لیلا جویباری

* دانشجو کمیته تحقیقات دانشجویی - گرگان دانشگاه علوم پزشکی

azammohamadi2015@yahoo.com

مقدمه: ماموریت نظام آموزشی «تربیت نیروی انسانی عالم، توانمند و کارآمد، پاسخگوی نیازهای سلامت افراد و جامعه، متخلق به اخلاق حرفه ای و اجتماعی، متناسب با فرهنگ اسلامی ایرانی و تلاشگر در زمینه نظریه پردازی، تولید علوم مفید و کارآفرینی در علوم پزشکی که به ارائه خدمات کیفی در سطوح مختلف نظام سلامت بپردازند» می باشد. برای این منظور نیاز به تحول نظام آموزشی کشور می باشد. یکی از راهبردها و الزاماتی که کشور را به تحقق این ماموریت می رساند، داشتن اساتیدی با مسئولیت پذیری بالا در این حرفه می باشد. هدف از این مطالعه تبیین تجربیات معلمین پرستاری و مامایی از مسئولیت پذیری در آموزش و بالین بوده است.

روش کار: در این پژوهش کیفی با ۱۲ نفر از اعضای هیات علمی و مربیان پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی در سال ۱۳۹۰، مصاحبه های نیمه ساختار به عمل آمد. سوالات در مورد تجربیات شان از مسئولیت پذیری به عنوان یک معلم، یک عضو هیات و یک مربی

A-10-521-3

بررسی رابطه بکارگیری فناوری اطلاعات - ارتباطات و رتبه علمی اساتید علوم پزشکی

مهسا شکور*، دکتر نیکو یمانی، کبری صالحی، لیلا بذرافکن، زهرا جوهری، اطهر امید

* دانشجو دکترا دانشگاه علوم پزشکی اصفهان - دانشگاه علوم پزشکی اصفهان - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

ms.shakour@gmail.com

مقدمه: پژوهش ها نشان داده اند در صورتی که از فناوری ها برای عرضه آموزش استفاده شود، دسترسی کارآمد و به موقع را به محتوای یادگیری فراهم می کند و همچنین می تواند به عنوان ابزاری در جهت ارتقاء اعضای هیئت علمی علوم پزشکی مورد استفاده قرار گیرد. هدف از انجام این مطالعه بررسی میزان بکارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات در بین اساتید دانشگاه علوم پزشکی اصفهان بود که به این منظور وضعیت بکارگیری این فناوری توسط اساتید رشته های مختلف دانشگاه بررسی شد.

روش کار: پژوهش توصیفی مقطعی بود. پژوهشگر پس از کسب مجوز نمونه گیری ساده سهمی بر اساس تعداد کلیه اساتید دانشکده های مختلف در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان انجام شد و پرسشنامه

A-10-948-2

بررسی کیفیت آموزش بالینی از دیدگاه کارآموزان، کارورزان و دستیاران پزشکی در بیمارستان های آموزشی شهر قزوین
سال ۱۳۹۰-۱۳۸۹

فریبا درخشان*، دکتر رامین سرچمی مجیدسررشته داری،
زهره یزدی، مسعود شریفی، امیرضیایی، سونیا اویسی، محمود علیپور،
فریبا درخشان

* دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی قزوین - قزوین -
بلوار دکتر باهنر - دانشگاه علوم پزشکی دانشکده پزشکی

fariba953@yahoo.com

مقدمه: آموزش در بخش های بیمارستانی قسمت اعظم آموزش بالینی را شامل می شود و ضعف برنامه ریزی برای آن، عامل ایجاد مشکلاتی است که در نهایت منجر به ضعف مهارت های حرفه ای فارغ التحصیلان و کاهش کارایی نظام آموزشی و کیفیت ارائه خدمات به جامعه می گردد. این مطالعه به منظور بررسی دیدگاه کارآموزان، کارورزان و دستیاران بیمارستان های آموزشی شهر قزوین در مورد کیفیت آموزش بالینی طی سال های ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ انجام گرفته است.

روش کار: داده ها از طریق ارائه پرسشنامه گردآوری شد. پرسشنامه پایا و روا بود. پاسخگویی به پرسشنامه با استفاده از طیف ۵ قسمتی لیکرت صورت گرفت. محورهای مورد مطالعه عبارت بودند از: عملکرد مدرسین بالینی، برنامه ریزی آموزشی، شرایط فیزیکی و روانی محیط آموزشی، وضعیت مدیریت آموزشی و وضعیت تجهیزات و امکانات در بیمارستان های آموزشی. کلیه کارآموزان، کارورزان و دستیاران پزشکی حاضر در بیمارستان های آموزشی شهر قزوین در مطالعه شرکت نمودند. داده ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS و با روش آماری توصیفی پردازش گردید.

یافته ها: نتایج نشان داد از ۲۲۸ پرسشنامه مورد بررسی، ۴۱/۱ درصد نمونه های پژوهش کارآموزان، ۲۸/۱ درصد کارورزان و ۲۹/۸ درصد دستیار بودند. اکثریت پاسخ دهندگان، عملکرد مدرسین بالینی، کیفیت برنامه آموزشی بالینی، کیفیت شرایط فیزیکی و روانی محیط آموزش بالینی، وضعیت مدیریت آموزشی و وضعیت تجهیزات و امکانات را در حد متوسط می دانستند. محاسبات آماری نیز تفاوت نظرات پاسخ دهندگان را در همه موارد به جز وضعیت تجهیزات و امکانات معنی دار نشان داد.

نتیجه گیری: مهم ترین عنصر در آموزش بالینی، داشتن اهداف روشن و دقیق است به طوری که باعث تقویت و ارتقای سطح عملکرد دانشجویان گردد. شناسایی مسایل موجود در آموزش بالینی دانشجویان و اقدام در جهت رفع و اصلاح آن ها موجب افزایش بهره وری، بهبود

هایی را که جهت کسب اطلاعات از الگوی بکارگیری فناوری اطلاعات طراحی کرده و روایی و پایایی آنها تایید شد. به ۱۸۰ نفر از اساتید ارائه شد. ابتدا پایلوت بر روی تعدادی از اساتید انجام شد و تغییرات لازم انجام شد سپس در بین اساتید توزیع شد. ابزار پرسشنامه خود ساخته در رابطه با بکارگیری فناوری اطلاعات بود. از مقیاس لیکرت استفاده شد و با کمک آزمونهای آماری توصیفی تحلیل شد.

نتایج: میانگین نمرات آشنایی با کامپیوتر و اینترنت بر اساس نظرات خود اعضای هیئت علمی و از ۵ نمره حساب شد. میانگین نمره آشنایی با کامپیوتر در بین مربیان برابر با ۳/۱ و استادیار ها برابر با ۴/۲ و دانشیاران برابر با ۳/۳ و اساتید برابر با ۳/۳ بود و میانگین نمره کل اعضای هیئت علمی برابر با ۳/۵ بود. میزان آشنایی با کامپیوتر بین استادیار ها بیش از مربیان، دانشیارها و استادان بود؛ و در مقایسه میزان آشنایی با کامپیوتر بین مربی و استادیار ($p=0.19$) و دانشیار و استادیار ($p=0.45$) تفاوت معنادار بود. اما آزمون تفاوت میانگین نمره آشنایی با اینترنت در بین مربیان، استادیارها، دانشیارها و اساتید معنادار نشد. همچنین آزمون تفاوت میانگین ساعت استفاده از کامپیوتر و اینترنت در بین مربیان، استادیارها و اساتید بود. میزان آشنایی با کامپیوتر در دانشکده های پرستاری و مامایی (۲/۵۰)، پزشکی (۳/۵۸) و دندانپزشکی (۳/۱۷) کمتر از دیگر دانشکده ها - بهداشت (۳/۸۶)، مدیریت (۴/۴۳) و داروسازی (۴/۳۲) بود. آزمون تفاوت میانگین نمره آشنایی با اینترنت دانشکده مدیریت و پزشکی ($p=0.05$) و تفاوت میانگین نمره آشنایی با کامپیوتر دانشکده پرستاری و مامایی با دانشکده مدیریت ($p=0.09$) و داروسازی ($p=0.23$) معنادار شد. در بررسی گذراندن هفت دوره آموزشی ICDL توسط اعضای هیئت علمی، ۵۹٪ درصد دوره ورد، ۷۵٪ درصد دوره پاورپوینت، ۶۵٪ دوره اینترنت و ۲۹٪ دوره اکسل، ۵۷/۳٪ مبانی کامپیوتر و اکسس ۱۲٪ را گذرانده بودند. بحث: با توجه به نتایج پژوهش میانگین آشنایی با کامپیوتر و اینترنت و همچنین میزان استفاده از این فناوری در بین دانشیارها کمتر است که بنظر می رسد با توجه به لزوم بکارگیری این فناوری جهت بروز بودن در مراحل مختلف تدریس و پژوهش مسئله ای قابل بررسی می باشد؛ و همچنین میزان آشنایی با کامپیوتر در دانشکده های پرستاری و مامایی، پزشکی و دندانپزشکی کمتر از دیگر دانشکده ها (بهداشت، مدیریت و داروسازی) بود که با توجه به ماهیت آموزش بالینی رشته های این دانشکده ها بنظر می رسد صرف وقت بیشتر اعضای هیئت علمی این دانشکده ها در بالین منجر به دوری این اساتید از امکانات و تکنولوژی اطلاعات شده باشد. بنابراین باتوجه به اهمیت این فناوری در ارتقاء و بروز رسانی اعضای هیئت علمی بالینی لازم است در جهت بکارگیری بیشتر از این فناوری راهکارهای مناسبی اتخاذ شود.

واژه های کلیدی: فناوری اطلاعات و ارتباطات، اساتید علوم پزشکی، اینترنت، کامپیوتر.

تا ۳۸ درصد در گروه فیزیکی پزشکی نوسان داشت. بطور متوسط ۲۷ درصد فعالیت های آموزشی در گروه ها مربوط به پایان نامه و سایر فعالیت بود.

نتیجه گیری: به نظر میرسد جذب اعضا هیات علمی متناسب با حجم فعالیت آموزشی در گروه های آموزشی صورت نگرفته است. البته باید در نظر داشت برخی از اعضای هیات علمی در غیر از گروه خود نیز فعالیت دارند که می تواند در تفسیر نتایج تاثیر گذار باشد. توزیع فعالیت آموزشی در داخل گروه ها نیز نوسان زیادی داشت.

واژه های کلیدی: فعالیت های آموزشی، اعضای هیئت علمی، علوم پایه.

سایر موارد

A-10-36-2

بررسی آگاهی و نگرش پرستاران و بهیاران در بیمارستان امام رضا (ع) و قائم (عج) مشهد در سال ۱۳۸۹

دکتر سید حمید شمس، دکتر محمدعلی عرفانیان، دکتر نازیلا زرقی، ژاله عین الهی*

* دانشجو دانشگاه علوم پزشکی مشهد

hamdoostan@yahoo.com

مقدمه: هیاتیت B یکی از مخاطرات شغلی حرفه های پزشکی و قشر جوان و فعال جامعه به حساب می آید. هدف از انجام این مطالعه تعیین سطح آگاهی و نحوه نگرش پرستاران و بهیاران مشهد در مورد بیماری هیاتیت B می باشد.

روش کار: این مطالعه یک مطالعه توصیفی-مقطعی می باشد که در آن پرستاران و بهیاران شاغل در مشهد در سال ۱۳۸۹ در نظر گرفته و نمونه مورد نظر به روش نمونه گیری تصادفی ساده انتخاب شدند. ۶۴ نفر پرستار و ۵۲ نفر بهیار در مطالعه شرکت داشتند. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه ۴۵ سوالی شامل ۳۰ سوال مربوط به آگاهی و ۱۵ سوال مربوط به نگرش بود. آنالیز داده ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS 11.5 انجام شد. برای تحلیل اطلاعات از آزمونهای آنالیز واریانس یک طرفه، ضریب همبستگی اسپیرمن و T-test استفاده شد.

یافته ها: یافته ها نشان داد که ۱/۶۰ درصد از نمونه ها خانم، ۶/۷۰ درصد متاهل و ۳/۵۴ درصد استخدام رسمی بودند. ۶/۷۴ درصد از

دستیابی به اهداف آموزشی و درنهایت تربیت افراد ماهر و ارئه خدمات مراقبتی با کیفیت بالا می شود.

واژه های کلیدی: کیفیت، آموزش بالینی، دانشجوی پزشکی.

A-10-1099-1

بررسی تناسب تعداد اعضای هیات علمی گروه های علوم پایه دانشکده پزشکی مشهد با فعالیت های آموزشی آنها در سال تحصیلی ۸۹-۹۰

فرین تاتاری*، سید مجتبی موسوی بزاز
* دانشجوی دکترای تخصصی دانشگاه علوم پزشکی مشهد - مشهد - میدان آزادی - پردیس دانشگاه - دانشکده پزشکی

tatarif2@mums.ac.ir

مقدمه: برنامه ریزی آموزشی، نظارت و مستندسازی فعالیت های آموزشی، چهارچوب واحدی برای فعالیت ها بوجود آورده و موجب می شود که از منابع مالی و انسانی حداکثر استفاده به عمل آید و از به هدر رفتن زمان و سرمایه جلوگیری شود. در این پژوهش بر آن شدیم با بررسی فعالیت های آموزشی اعضای هیات علمی در گروه های آموزشی در دو نیم سال گذشته و مقایسه آن با موظفی آنها، تناسب نیروی انسانی مورد نیاز را مورد بررسی قرار دهیم. تا نتایج در برنامه ریزی برای جذب نیرو در آتی مورد استفاده تصمیم گیرندگان قرار گیرد.

روش کار: این مطالعه از نوع کاربردی و به شکل مقطعی می باشد. حجم نمونه (سرشماری) شامل ۹۰ نفر که کلیه اعضای هیئت علمی علوم پایه دانشکده پزشکی است را شامل میشود. ابزار ونحوه جمع اوری داده ها از طریق فرم گزارش فعالیت های آموزشی بود. پس از بررسی و کنترل، معادلسازی فعالیت های آموزشی براساس آخرین مصوبات حوزه معاونت آموزشی دانشگاه و پس از ورود داده ها به نرم افزار SPSS تجزیه و تحلیل آماری صورت پذیرفت.

یافته ها: حاصل از ۱۴ گروه آموزشی علوم پایه دانشکده پزشکی شامل ۹۰ عضو هیات علمی (اطلاعات مربوط به گروه انفورماتیک و آموزش پزشکی در اختیار نبود) می باشد. میانگین فعالیت آموزشی هر عضو هیات علمی در هر نیم سال تحصیلی ۲۱۲/۴۳ (معادل ۱۲/۴ واحد نظری) بود، که بیشترین میزان در گروه پزشکی اجتماعی با ۴۵۵ ساعت (معادل ۲۶/۷) و کمترین در گروه فیزیکی پزشکی ۱۱۹ ساعت (معادل ۷ واحد نظری) بود. نسبت میانگین فعالیت آموزشی به موظفی هر عضو هیات علمی از ۱۴۴ درصد در گروه پزشکی اجتماعی

A-10-237-1

طراحی و ارائه ی الگوی مناسب اندازه گیری کیفیت زندگی
کاری دستیاران و بررسی روایی و پایایی آن

الهام موحد*

* دانشجو دانشکده بهداشت علوم پزشکی تهران

movahedelham@yahoo.com

مقدمه: ارزیابی و ارتقای کیفیت زندگی کاری کارکنان یکی از وظایف مهم مدیران هر سازمان می باشد. هدف این مطالعه طراحی و تدوین پرسشنامه ای به منظور ارزیابی کیفیت زندگی کاری دستیاران رشته های تخصصی و بررسی روایی و پایایی آن می باشد.

روش کار: با استفاده از جستجوی کتابخانه ای و اینترنتی پرسشنامه ها و سوالاتی که برای اندازه گیری کیفیت زندگی کاری کارکنان نظام بهداشت و درمان استفاده شده بود جمع آوری گردید و بر اساس آن پرسشنامه ای جامع جهت اندازه گیری کیفیت زندگی کاری دستیاران تدوین شد. این پرسشنامه طی چند مرحله مورد ویرایش قرار گرفت. پرسشنامه مذکور بین ۱۴ دستیار دانشگاه علوم پزشکی تهران در دو مقطع متفاوت با فاصله یک هفته توزیع و تکمیل گردید. سپس روایی و پایایی آن به وسیله آزمون آلفا کرونباخ سنجیده شد. دسته بندی α کرونباخ برای سنجش پایایی (intra-rater reliability) به این ترتیب بود: خیلی خوب ۰-۰,۹، خوب ۰,۸-۰,۸۹۹۹، متوسط ۰,۷-۰,۷۹۹۹، ضعیف ۰,۶-۰,۶۹۹۹، خیلی ضعیف زیر ۰,۵۹۹۹. به منظور سنجش روایی سوالات نیز از آزمون آلفا کرونباخ برای اندازه گیری internal consistency بین سوالات استفاده شد. به این ترتیب که سوالات پرسشنامه به هشت طبقه تقسیم گردید. سپس از سوالات هر طبقه آزمون آلفاکرونباخ گرفته شد.

یافته ها: نتایج آزمون آلفا کرونباخ برای پایایی سوالات عبارت بودند از: ۰,۶۴/ سوالات خیلی خوب، ۰,۲۳/ سوالات خوب، ۰,۶۵/ سوالات متوسط، ۰,۱۳/ سوالات ضعیف و ۰,۵۲/ سوالات خیلی ضعیف. این ارقام نشان می دهد که ۰,۶۵/ سوالات از پایایی مناسبی برخوردار نبوده اند. نتایج آزمون آلفاکرونباخ برای هر طبقه (internal consistency) نشان داد که آلفا کرونباخ مسائل کلی (۰,۸۴)، خدمات رفاهی و اداری (۰,۹۷)، ارتباطات (۰,۷۵)، آموزش و پژوهش (۰,۹۵)، حمایت مدیریت (۰,۹۵)، نحوه و میزان پرداختها (۰,۸۵)، ارزیابی و نظارت (۰,۸۲) و مسائل سازمانی و فرهنگی (۰,۸۰) می باشد که نشانگر روایی نسبتاً «بالای سوالات در هر طبقه می باشد. نتیجه آزمون آلفا کرونباخ برای ۷۵ سوال ۰,۹۸ بود.»

نتیجه گیری: با توجه به میزان آلفاکرونباخ سوالات مشخص می گردد که پرسشنامه مورد استفاده از روایی و پایایی نسبتاً «قابل قبولی نیز برخوردار بوده و قابل استفاده در مطالعات بعدی میباشد.»

واژه های کلیدی: کیفیت زندگی کاری، رشته دستیار، روایی، پایایی.

پرستاران و ۱/۷۱ درصد از بهیاران آگاهی متوسط داشته و ۷/۵۷ درصد از پرستاران و ۹/۶۳ درصد بهیاران نگرش منفی داشتند. بین سطح آگاهی پرستاران و منبع کسب اطلاعات رابطه معنی داری وجود نداشت.

واژه های کلیدی: آگاهی، نگرش، پرستار، بهیار، بیمارستان امام رضا وقائم، مشهد.

A-10-36-3

بررسی رضایتمندی فارغ التحصیلان کارشناسی پرستاری
دانشکده پرستاری و مامایی مشهد نسبت به رشته تحصیلی
خود در طی سالهای ۱۳۸۸-۱۳۸۲

حمید شمس*، دکتر نازیلا زرعی، دکتر ناصر مولایی، دکتر ژاله عین الهی

* دانشجو دانشگاه علوم پزشکی مشهد - مشهد-بلوار کشوری

hamdoostan@yahoo.com

مقدمه: از آنجا که رشته پرستاری یکی از رشته های بسیار مهم و تاثیر گذار نظام سلامت بوده و در تامین سلامت جامعه دارای نقش کلیدی و اثر گذار می باشد، هدف این پژوهش بررسی رضایتمندی دانش آموختگان کارشناسی پرستاری دانشکده پرستاری مشهد، از رشته تحصیلی خود در طی سالهای ۱۳۸۸-۱۳۸۲ بوده است.

روش کار: در این مطالعه مقطعی و توصیفی تحلیلی، نمونه گیری به روش سرشماری انجام شد و تمامی ۲۰۸ نفر فارغ التحصیلان ۶ دوره کارشناسی پرستاری دانشکده پرستاری مشهد (شامل ۱۴۲ نفر زن و ۶۶ مرد) بررسی شدند. ابزار گردآوری پرسشنامه خودساخته و تایید شده ای بود که حاوی مشخصات دموگرافیک و سایر سوالات مبنی بر اهداف تحقیق می باشد سپس داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۱۱,۵ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: نتایج این بررسی نشان داد، ۷۹,۴ درصد از نمونه های مورد مطالعه با وجود اعلام سختی فراوان در رشته و شغل پرستاری، از این حرفه راضی و ۲۰,۱ درصد ناراضی بوده اند. هم چنین بین نظر خانم ها و آقایان اختلاف معنی داری مشاهده نشد.

واژه های کلیدی: فارغ التحصیل، پرستاری، مامایی، مشهد، رشته تحصیلی.

A-10-69-2

عنوان: عوامل تسهیل کننده و بازدارنده تحصیل علم و تهذیب نفس در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان

زهرا کریمی*

* دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی گلستان

zahrakarimi2010@yaoo.com

مقدمه: ما در عالم واقع و بیرونی ملاحظه می‌کنیم درصد زیادی از کسانی که با اراده و صداقت و ایمان قدم در راه علم و تحصیل و تهذیب نفس گذاشته‌اند این راه را تا پایان نرفته‌اند، و تنها درصد اندکی توانسته‌اند بر مشکلات فراوانی که در راه تحصیل علم و تهذیب نفس وجود دارد، فایق آیند. هدف از این مقاله تعیین عوامل تسهیل کننده و موانع تحصیل علم و تهذیب نفس در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان می باشد.

روش کار: در این پژوهش کیفی با ۲۰ دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی گلستان (۱۳۹۰) که در محیط آموزشی مشغول به تحصیل بودند مصاحبه های نیمه ساختار به عمل آمد. کلیه مصاحبه ها دست نویس و مطابق روش «تحلیل محتوا» آنالیز شدند. از دانشجویان در باره تجربه شان از عوامل تسهیل کننده و بازدارنده تحصیل علم و تهذیب نفس در محیط آموزشی سوال شد.

یافته ها: مضامین در دو دسته کلی تسهیل کننده ها و بازدارنده ها تقسیم بندی شدند. تسهیل کننده و بازدارنده کسب علم؛ با برنامه بودن یا نبودن، امکانات آموزشی و رفاهی دانشگاه، جو خانوادگی و نیازهای روانی و نیازهای جنسی بر طرف شده یا برآورده نشده بوده اند. تسهیل کننده ها و بازدارنده ها تهذیب نفس نیز؛ جو فرهنگی دانشگاه، وسوسه های نفسانی، نیازهای روانی و جنسی بوده اند.

نتیجه گیری: مهم ترین مانع تحصیل علم، بی برنامه بودن دانشجوی، مهم ترین بازدارنده تهذیب نفس، وسوسه های شیطنانی و قوی ترین بازدارنده از خطاها و روی آوردن به نیکی ها؛ در نظر داشتن خداوند در تمام امور و در تمامی لحظات بوده است.

واژه های کلیدی: کلمات کلیدی: کسب علم، تهذیب نفس، دانشجوی علوم پزشکی، جو دانشگاه.

A-10-237-2

پزشک خانواده؛ تحلیل چابستی و چرایی

الهام موحد*

* دانشجوی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران

movahedelha@yahoo.com

مقدمه: سازمان بیمه خدمات درمانی در سال ۱۳۸۴ موظف گردید تا با صدور دفترچه بیمه خدمات درمانی برای تمام ساکنین مناطق روستائی و شهرهای زیر ۲۰۰۰۰ نفر امکان بهره مندی از خدمات سلامت را در قالب برنامه پزشک خانواده و از طریق نظام ارجاع فراهم آورد. از آنجا که تا کنون مطالعه دقیقی جهت بررسی وضعیت ارجاع بیماران در برنامه پزشک خانواده در شبکه بهداشتی و درمانی انجام نشده است، انجام مطالعه ای با هدف «بررسی نظام پزشک خانواده و نظام ارجاع، مشکلات و راهکارها» ضروری به نظر می رسد تا با ارائه راهکارهای مناسب قدمی در جهت بهبود این سیستم داشته باشیم.

روش کار: این پژوهش به صورت مطالعه تطبیقی بوده و در پائیز ۱۳۸۹ انجام گرفته است. به منظور جمع آوری داده ها در بخش مطالعات کتابخانه ای از پایگاه های اطلاع رسانی SID, amagiran و EBSCO استفاده شد.

نتیجه گیری: نارسائی طرح پزشک خانواده بیشتر به علت عدم وجود برنامه پزشک خانواده، فراهم نبودن بستر مناسب جهت اجرای طرح، حذف پرستار از سیستم بهداشت و درمان، بیکاری پزشکان متخصص، مشکلات اقتصادی کشور، نبود تثبیت بیمه همگانی ثابت در کشور و پائین بودن مهارت پزشکان عمومی در این زمینه می باشد. راهکارهای زیر جهت ارتقای سیستم بهداشت و درمان کشور و اجرای طرح پزشک خانواده پیشنهاد می گردد: صدور دفترچه بیمه ای متحدالشکل برای تمام افراد جامعه، برگزاری کلاس های بازآموزی برای پزشکان، و تربیت دوره پزشکان خانواده در دانشکده های پزشکی، تغییر و بازنگری برنامه های درمانی، اجرای طرح پزشک خانواده در سایر سازمانهای بیمه ای کشور و ایجاد تغییرات پایه در ارائه آزادی عمل بیشتر به بیمه شدگان در انتخاب پزشک و برخورداری از سطح بندی خدمات.

واژه های کلیدی: پزشک خانواده، نظام ارجاع، بیمه.

A-10-362-1

آگاهی و بکارگیری پزشکی مبتنی بر شواهد در میان پزشکان عمومی، رزیدنت‌ها و متخصصین کشور

فاطمه رنگرزجدی، علیرضا مروجی، فاطمه ابازری*

* دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی کاشان - کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی کاشان، کاشان، ایران

f.abazari@yahoo.com

مقدمه: پزشکی مبتنی بر شواهد استفاده درست، صحیح و خردمندانه از بهترین شواهد در تصمیم‌گیری بالینی برای مراقبت از تک‌تک بیماران است. پزشکان نیازمند آموزش استفاده از مفاهیم اپیدمیولوژی بالینی و آشنایی با منابعی نظیر Cochrane یا Dare می‌باشند. هدف این مطالعه بررسی آگاهی و بکارگیری پزشکی مبتنی بر شواهد در میان پزشکان کشور ایران است.

روش کار: پژوهش از نوع مقطعی بود. جامعه پژوهش پزشکان عمومی، رزیدنت‌ها و متخصصین بیمارستانهای کشور ایران در سال ۱۳۹۰ بودند. حجم نمونه ۲۴۵ نفر تعیین شد. جمع‌آوری داده‌ها با استفاده از پرسشنامه، مشتمل بر اطلاعات زمینه‌ای و اطلاعات مبتنی بر اهداف به صورت آزمون چهارگزینه‌ای طراحی شد. روایی صوری و محتوی به وسیله افراد صاحب نظر و پایایی آن با $\alpha = 0.05$ تایید شد. داده‌ها به وسیله نرم افزار Spss 16 و با آمار توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: پزشکان آگاهی متوسطی از پزشکی مبتنی بر شواهد داشتند. ۱۴۹ نفر (۶۰٫۸ درصد) با پایگاه Medline آگاهی داشتند، اما کمتر از ۱۰ درصد آنها از این پایگاهها استفاده می‌کردند. همچنین ۱۶۵ نفر (۶۷٫۳ درصد) پزشکان با اصطلاح meta-analysis آگاهی دارند، اما درصد کمی از نتایج متاآنالیزها استفاده می‌کنند.

نتیجه‌گیری: با آنکه پزشکان آگاهی متوسطی نسبت به پزشکی مبتنی بر شواهد دارند؛ اما از این رویکرد جهت پاسخگویی به سوالات خود در درمان بیماران استفاده نمی‌کنند، به نظر می‌رسد ناکافی بودن انگیزه و عدم سرمایه‌گذاری‌های لازم جهت تحقق این رویکرد، موجب بی‌توجهی پزشکان در بکارگیری آن در طبابت شده است.

واژه‌های کلیدی: پزشکی مبتنی بر شواهد، آگاهی پزشکان، بکارگیری.

A-10-352-1

بررسی وضعیت یادگیری سازمانی در بین اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز در سال ۱۳۹۰

دکتر حسن جعفری، زهرا قنوتی نژاد*، خانم زهرا میرزایی

* دانشجو دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز - اهواز، اتوبان گلستان، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، دانشکده بهداشت، دانشجوی کارشناسی مدیریت خدمات بهداشتی درمانی

Za.ghanavatinejad@yahoo.com

مقدمه: بقا و رشد سازمان‌ها در دنیای پر تغییر کنونی مستلزم توانایی برای واکنش به موقع و مناسب در برابر چنین نوساناتی می‌باشد. در این میان، سازمان‌هایی می‌توانند ضرورت‌ها و تغییرات محیطی را به موقع پیش‌بینی نمایند و بقای خود را در این محیط متغیر ادامه دهند که بر یادگیری سازمانی تمرکز و تأکید کنند. اساتید دانشگاه نیز باید همگام با این تغییرات پیشرفته، در شیوه‌ی تفکر خود تغییراتی ایجاد کنند تا بتوانند به توسعه مهارت‌ها و توانایی‌های خود بپردازند. از این رو، این مطالعه با هدف بررسی وضعیت یادگیری سازمانی در بین اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز انجام گرفت.

روش کار: جامعه آماری این پژوهش شامل تمامی اعضای هیئت علمی شاغل در دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز می‌باشد (N=506) که ۲۵٪ از اعضای جامعه به عنوان نمونه انتخاب شدند (n=126) که برای نمونه‌گیری از روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای و جهت جمع‌آوری اطلاعات نیز از ابزار پرسشنامه استفاده گردید و داده‌ها با استفاده از روش‌های آمار توصیفی و هم‌چنین ضریب همبستگی اسپیرمن و پیرسون تحلیل شدند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که از بین مؤلفه‌های یادگیری سازمانی در بین اعضای هیئت علمی مورد مطالعه بالاترین میانگین مربوط به مؤلفه تعهد مدیریتی (۱۴٫۶۶) و بعد از آن مؤلفه انتقال و یکپارچه‌سازی دانش (۱۳٫۴۸) و پایین‌ترین میانگین نیز مربوط به مؤلفه فضای باز آزمایشگری (۱۱٫۹۳) می‌باشد.

نتیجه‌گیری: یافته‌های حاصل از این پژوهش نشان داد که مؤلفه‌های یادگیری سازمانی در بین اعضای هیئت علمی مورد مطالعه دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز در وضعیت مطلوبی قرار ندارند که بایستی اقداماتی در جهت ارتقا سطح یادگیری اعضا اتخاذ نمود.

واژه‌های کلیدی: یادگیری سازمانی، اعضای هیئت علمی، دانشگاه علوم پزشکی.

A-10-375-2

بررسی دیدگاه رازداری پزشک در حرفه پزشکی از دیدگاه پزشکان بیمارستان گلستان و امام خمینی اهواز

مهسا مزروعی*، خانم مهسا وحدتی، خانم مهنوش مقیمی، خانم غزل
نیکبخت

* دانشجوی کمیته تحقیقات دانشگاه علوم پزشکی جهرم

mahsa_mazrooyi@yahoo.com

مقدمه: همانگونه که از محتوای قسم نامه بقراط بر می آید، راز داری بیماران یکی از مواردی است که پزشک در مورد آن قسم خورده و ملزم به رعایت آن می باشد. موضوع رازهرچه باشد نزد صاحب آن اهمیت ویژه ای دارد. باتوجه به اهمیت این موضوع ما بر آن شدیم تا دیدگاه چندی از پزشکان را در این زمینه بررسی کنیم.

روش کار: این مطالعه به صورت توصیفی-تحلیلی بر روی ۴۶ نفر از پزشکان بیمارستان گلستان و امام خمینی اهواز صورت گرفت. ابزار گرد آوری اطلاعات پرسشنامه ای پایا و روا شامل ۱۲ سؤال بود که در پایان داده ها توسط نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: ۷۶٪ از پزشکان بر این باورند که اصول رازداری را پزشکان رعایت می کنند. ۷۸،۲۶٪ از پزشکان معتقدند که این اصول حتی باید بین دو پزشک هم رعایت شود. ۹۳،۴۷٪ از پزشکان با این موضوع که در مواقع بیماری های مسری و عفونی می توان موضوع را با اطمینان بیمار در میان گذاشت موافق اند.

نتیجه گیری: باتوجه به اطلاعات کسب شده به این نتیجه رسیدیم که خوشبختانه اصول رازداری در حد زیادی در بین پزشکان ما رعایت می شود و پزشکان ما بر این اصول پایبندند. این موضوع که رازداری در بین پزشکان ما جایگاه ویژه ای دارد، بسیار فرح بخش است زیرا رازداری یکی از ارکان مهم اخلاق پزشکی است که باید همواره به آن توجه ویژه ای شود.

واژه های کلیدی: رازداری، اصول اخلاقی، پزشکان جامعه امروز.

A-10-375-1

بررسی دیدگاه پزشکان بیمارستان گلستان و امام خمینی اهواز در زمینه مغایرت اتنازی و اخلاق پزشکی

مهسا مزروعی*، خانم مهسا وحدتی، خانم مهنوش مقیمی، خانم غزل
نیکبخت

* دانشجوی کمیته تحقیقات دانشگاه پزشکی جهرم

mahsa_mazrooyi@yahoo.com

مقدمه: اتنازی در لغت به معنی مرگ خوب می باشد و به طور عام می تواند خودکشی و دیگرکشی از روی ترحم را شامل شود ولی در عمل به کشتن بیمار مشرف به مرگ که هیچ گونه امیدو نشانه ی بهبودی برای او متصور نباشد اطلاق می شود. در اتنازی انسان می خواهد با دست زدن به عملی یا خودداری از انجام عملی موجب مرگ انسان دیگر شود. این عمل برای نجات دادن بیمار از درد فراوان صورت می گیرد. با توجه به این موضوع ما بر آن شدیم تا دیدگاه پزشکان را در مورد لین عمل بدانیم و بفهمیم که آیا این عمل با اخلاق پزشکی مغایرت دارد؟

روش کار: این مطالعه به صورت توصیفی-تحلیلی بر روی ۴۶ نفر از پزشکان بیمارستان گلستان و امام خمینی اهواز صورت گرفت. ابزار گرد آوری اطلاعات پرسشنامه ای پایا و روا شامل ۱۲ سؤال بود که در پایان داده ها توسط نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: ۶۰،۸۶٪ از پزشکان با این موضوع که می توان به درخواست بیماری که زجر می کشد به زندگی او پایان داد مخالف اند و ۲۳،۹۲٪ از پزشکان نظری در این باره ندارند. ۷۸،۲۵٪ از پزشکان بر این باورند که حتی در مواقعی که ادامه ی زندگی یک فرد باعث ایجاد زحمت برای خانواده ی او و زجر خود بیمار می شود هم نباید اقدام به اتنازی کرد.

نتیجه گیری: با توجه به یافته ها، به این نتیجه می رسیدیم که بیشتر پزشکان جامعه امروزی باعمل اتنازی مخالف اند و درصدی از پزشکان نیز نه تنها با این مورد مواجه نشدند بلکه تا به حال به نحوه ی روبرویی با آن هم فکر نکرده بودند و نظری در این باره نداشتند. در صورتی که اتنازی معقوله ی مهمی در حرفه پزشکی است و همه پزشکان باید درباره ی آن بیندیشند و خود را برای مقابله با آن آماده کنند این عمل مغایر با اهداف یک پزشک در زمینه ی درمان بیمار است.

واژه های کلیدی: اتنازی، مرگ ترحم آمیز، رهایی از درد، اصول اخلاقی.

A-10-377-1

بررسی دیدگاه پزشکان بیمارستان گلستان و امام خمینی اهواز پیرامون حقیقت گویی در حرفه ی پزشکی

مهسا وحدتی*، خانم مهسا مزروعی، خانم مهنوش مقیمی، خانم غزل نیکبخت

* دانشجوی کمیته تحقیقات دانشگاه آزاداسلامی واحد ارسنجان

Mahsa_v90@yahoo.com

مقدمه: حقیقت گویی به بیمار یکی از اصول و ارکان اصلی اخلاق در حرفه ی پزشکی است. همواره هر پزشک موظف است که اطلاعات کامل در زمینه ی نوع بیماری و پروسه ی درمان را به بیمار بدهد و بیمار حق دارد که حقایق را در مورد بیماری و شیوه ی درمان خود بداند. اما حقیقت گویی خوداصولی دارد که باید همواره رعایت شوند.

روش کار: این مطالعه به صورت توصیفی-تحلیلی بر روی ۴۶ نفر از پزشکان بیمارستان گلستان و امام خمینی اهواز صورت گرفت. ابزار گرد آوری اطلاعات پرسشنامه ای پایا و روا شامل ۱۲ سؤال بود که در پایان داده ها توسط نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: ۸۶٫۹۵٪ از پزشکان بر این باورند که این حق بیمار است که از وخامت بیماری خود مطلع باشد. ۹۳٫۴۷٪ از پزشکان معتقدند که حقیقت گویی به بیمار به عنوان یکی از اصول اخلاق حرفه ای از اهمیت بالایی برخوردار است. ۷۱٫۷۳٪ از پزشکان معتقدند که حقیقت گویی حتی در مواقعی که بیمار، بیماری لاعلاج دارد نیز حرف اول را می زند و حقیقت گویی در اولویت است نسبت به امیدزندی.

نتیجه گیری: حقیقت گویی یکی از اصول بسیار مهم اخلاق در حرفه ی پزشکی است که پزشکان همواره باید آن را مدنظر قرار دهند. با توجه به اطلاعات کسب شده به این نتیجه رسیدیم که پزشکان مباحث محدود بسیاری از این اصل را می شناسند و آن را در حرفه ی خود بکار می گیرند. بیشترین پزشکان از اهمیت این اصل آگاه اند. به دلیل اهمیت بالای این اصل در اخلاق حرفه ای همواره باید توجه خاصی به آن دوره های آموزشی کرد.

واژه های کلیدی: حقیقت گویی، نوع بیماری، شیوه ی درمان، اخلاق حرفه ای.

A-10-374-1

مقایسه رعایت اصول اخلاقی در زمینه پزشکی در ایران باستان و ایران کنونی در بیمارستان گلستان و امام خمینی اهواز

غزل نیکبخت*، خانم مهسا مزروعی، خانم مهنوش مقیمی، خانم مهسا وحدتی

* دانشجوی کمیته تحقیقات دانشگاه علوم پزشکی جهرم

ghazalnikbakht@yahoo.com

مقدمه: اخلاق پزشکی در میان ایرانیان از جایگاه والایی برخوردار است. قدمت آموزش اخلاق پزشکی طبق برخی منابع به آموزش های اخلاقی بقراط در مدارس پزشکی باز می گردد. در روزگاران قدیم ایران طبابت و دیانت دو جزء جدایی ناپذیر بوده اند و به همین دلیل پزشکان را از طبقه روحانیون برمی گزیدند. اصول فراوانی در باب اخلاق پزشکی در ایران باستان مطرح شده از جمله اینکه پزشک در درمان بیماران باید به اجر و ثواب این کار توجه کند و هدف او پول نباشد، در کتمان راز بیماران از خود آنها بیشتر کوشش کند و در درمان افراد مسکین و فقیر بیشتر از سایر اقشار جامعه دقت نماید تا جایی که از کیسه خود به آنها دارو دهد.

روش کار: این مطالعه به صورت توصیفی-تحلیلی بر روی ۴۶ نفر از پزشکان بیمارستان گلستان و امام خمینی اهواز صورت گرفت. ابزار گرد آوری اطلاعات پرسشنامه ای پایا و روا شامل ۱۲ سؤال بود که در پایان داده ها توسط نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: طبق بررسی های انجام شده ۸۰٫۴٪ از پزشکان امروز کشور ما راز بیماران را محفوظ نگه داشته و از افشای آن به خودی و بیگانه خودداری می کنند. ۵۶٫۶٪ از پزشکان نیکوکار نبوده و حاضر به مداوای بیماران با هزینه خود نیستند، علم ۶۹٫۵٪ از پزشکان ما وابسته به کتب است و فقط ۴۷٫۸٪ از آن ها در تجویز دارویی مؤثر برای درمان بیماران دقت زیادی می کنند.

نتیجه گیری: رازداری امری پسندیده است که در میان پزشکان ما رعایت می شود. طبق بررسی های انجام شده متأسفانه پزشکان کمتر اقدام به درمان بیماران با هزینه خود می کنند. پزشکی حرفه ای است که اطلاعات آن باید در ذهن پزشک باشد اما علم پزشکان ما تا حدود زیادی وابسته به کتب است و دیگر اینکه پزشکان ما در تجویز داروی مناسب هر بیماری دقت لازم را به عمل نمی آورند. با توجه به این اطلاعات لازم است بر رعایت اصول اخلاق پزشکی در دوره تحصیل پزشکان توجه بیشتری گردد.

واژه های کلیدی: اصول اخلاقی در پزشکی، رازداری، نیکوکاری، تجویز داروی مؤثر.

A-10-453-1

عوامل مؤثر بر حضور و عدم حضور در کلاس های درس نظری
از دیدگاه دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جهرم

آیدا امانت*، آقای محمد یاسین کرمی

* دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی جهرم - دانشگاه علوم پزشکی جهرم

amanat.aida@gmail.com

مقدمه: کلاس های درس اساتید دارای اهمیت بسزایی هستند، چون حجم زیادی از نگرش ها و تجربیات اساتید در این کلاس ها به دانشجویان منتقل می شود. تحقق موارد فوق، مستلزم حضور فعال و مستمر دانشجویان پزشکی در کلاس درس تئوری است. هدف از این مطالعه، بررسی عوامل مؤثر بر حضور در کلاسهای درس نظری از دیدگاه دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جهرم می باشد.

روش کار: در این مطالعه توصیفی-تحلیلی، از بین جمعیت آماری ۲۵۴ نفری از دانشجویان پزشکی در مقاطع علوم پایه، فیزیوپاتولوژی و بالینی دانشگاه علوم پزشکی جهرم، ۱۸۱ پرسشنامه تکمیل و عودت داده شد. اطلاعات با استفاده از نرم افزار SPSS ۱۵ و شاخص های مرکزی، پراکندگی داده ها و آزمون تی تست مستقل و آنالیز واریانس یک طرفه، تجزیه و تحلیل شد. سطح معنی داری کمتر از ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

یافته ها: میانگین سن (انحراف معیار) ۱۸ دانشجویی که به پرسشنامه پاسخ دادند ۲۱/۴۸ (±۲/۲) بود که ۶۶/۳ درصد آنها مونث بودند. از بین عوامل ۱۲ گانه ی مؤثر بر غیبت در کلاسهای درس نظری بیشترین میانگین نمره مربوط به کاربرد مطالب ارائه شده کلاس تئوری در بیمارستان بود و کمترین میانگین نمره به استفاده از روش جدید آموزشی (PBL) اختصاص یافت. از بین عوامل ۱۲ گانه ی مؤثر بر غیبت در کلاسهای درس بیشترین میانگین نمره مربوط به نامناسب بودن روش تدریس و کمترین میانگین به شلوغی کلاس های درس اختصاص یافت.

نتیجه گیری: غیبت در کلاس درس متأثر از عوامل مربوط به اساتید و دانشجویان است، کاربرد مطالب ارائه شده بر بالین بیمار، تسلط استاد بر موضوع درسی، اهمیت و ضرورت موضوع، می تواند میزان و تداوم حضور مؤثر آنان را در کلاس درس تعیین کند. مهمترین عواملی که دانشجویان رابه غیبت در کلاس درس ترغیب می کند، نامناسب بودن روش تدریس اساتید، کم بودن بازدهی کلاس ها، خستگی ناشی از کلاس های قبلی می باشد. رفع موارد فوق با افزایش انگیزه به حضور فعال در کلاس درس می انجامد.

واژه های کلیدی: واژه های کلیدی: دانشجویان پزشکی، حضور و عدم حضور، جهرم.

A-10-236-1

تاثیر بازخورد تحلیل آزمون های چند گزینه ای به طراحان در
ارتقا کیفیت سوالات چهار گزینه ای

آرزو فرج پور*، محمد سرافراز یزدی، فرهاد لطفی، میترا امینی، الهه

محمدی، سمیه دلوری، شکوفه نیک سرشت

* دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی شیراز

ar.farajpour@gmail.com

مقدمه: آزمونهای چند گزینه ای رایجترین آزمون آموزش پزشکی است. آزمونهای استاندارد باعث ایجاد انگیزه یادگیری و ارزیابی و حصول اطمینان از دستیابی دانشجویان به سطح مطلوب دانش و توانمندی میشوند. هدف از این مطالعه بررسی مقطعی کیفیت سوالات آزمونهای تراکمی و تاثیر بازخورد در ارتقا کیفیت سوالات میباشد.

روش کار: این پژوهش، یک مطالعه توصیفی، تحلیلی می باشد که بصورت مقطعی سوالات طراحی شده ۴۰ نفر اعضای هیأت علمی گروههای داخلی، اطفال، زنان و نورولوژی از نظر سختی سوالات و شاخصهای کیفی با چک لیست میلن در مرحله اول بررسی و فیدبک لازم به اساتید داده شد و سوالات آزمون بعدی نیز به همین نحو بررسی گردید. برای تحلیل داده ها از نرم افزار SPSS و Excel استفاده گردید.

یافته ها: ۵۰٪ از اساتید، خانم و ۶۳/۷٪ دارای سابقه کمتر از ۱۰ سال بودند. درصد سوالات سخت، مناسب و آسان به ترتیب ۱۵/۹٪، ۳۸/۹ و ۴۵/۱٪ بود. از نظر آماری اختلاف معنی داری بین میانگین سختی سوالات، سابقه کار و جنسیت وجود نداشت. (P=۰/۶۶۴). بین سوالات اعضای هیأت علمی و تخصص اختلاف معنی داری از نظر آماری وجود داشت (P=۰/۰۱۴) آزمون Tukey نشان داد این اختلاف بین گروه زنان و داخلی: سوالات گروه زنان آسانتر از گروه داخلی، سوالات گروه داخلی نیز بطور معناداری با سوالات گروه اطفال اختلاف داشت: سوالات گروه اطفال آسانتر از سوالات گروه داخلی بود. بعد از ارایه فیدبک به اساتید، سوالات بطور مناسبی طراحی گردید و با انجام paired t-test از نظر آماری اختلاف معنی داری قبل و بعد از فیدبک وجود داشت. (P=۰/۰۰۰)

نتیجه گیری: نظر به اهمیت سوالات آزمون در ارزیابی دانشجویان و تعیین میزان یادگیری لازم است اساتید توجه ویژه ای به اصول طراحی و سختی سوالات داشته باشند. با توجه به اینکه بعد از ارایه فیدبک سوالات بطور مناسبی طراحی گردید بایستی با برگزاری کارگاه ها و فیدبک های منظم شاهد طراحی سوالات مناسب از نظر معیارهای کیفی و کمی باشیم.

واژه های کلیدی: تحلیل آزمون، آزمون چند گزینه ای، چک لیست میلن.

A-10-593-2

راهکارهای ارتقا کیفیت در آموزش پرستاری

طاهره تقی زاده ولدی*، سمانه حقی، شادمان رضا ماسوله،

مینومیترا چهرزاد

* دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی گیلان - دانشکده
پرستاری و مامایی رشت

chehrzad@gums.ac.ir

مقدمه: دستیابی حرفه پرستاری به پرستارانی با مهارت های بالینی مناسب، نیازمند اندیشیدن تدابیری به منظور همسو نمودن و ادغام مباحث نظری دانش پرستاری با تجربیات و واقعیات بالینی است. ارتباط مناسب بین بخش آموزش و بالین پرستاری باید بر اساس واقعیت های بالین بنا گردد. در زمینه آموزش پرستاری عوامل متعددی نقش داشته و آن را تحت تاثیر قرار می دهند از جمله این عوامل پرستاران بیمارستان های آموزشی می باشد. این مطالعه با هدف مقایسه دیدگاه دانشجویان پرستاری و اساتید پرستاری در مورد نقش پرسنل پرستاری در آموزش بالینی دانشجویان پرستاری انجام شده است.

روش کار: در این مطالعه توصیفی مقایسه ای ۸۰ دانشجوی کارشناسی پرستاری سال سوم و چهارم و ۳۰ عضو هیئت علمی پرستاری دارای مدارک کارشناسی ارشد و دکترا، دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی رشت شرکت نمودند که به روش سرشماری نمونه گیری شدند. ابزار پژوهش، پرسشنامه ای دو بخشی شامل: اطلاعات دموگرافیک و پرسشنامه سنجش دیدگاه در چهار بعد ایجاد انگیزه یادگیری در دانشجویان پرستاری، حمایت دانشجویان، ایجاد مفهوم از خود حرفه ای و تطابق دانش تئوری و عمل بالینی در آموزش بالینی دانشجویان پرستاری بود که بر اساس مقیاس لیکرت تنظیم شده بود. پرسشنامه ها به صورت خود ایفا تکمیل و برای تجزیه و تحلیل داده ها از آمار توصیفی و استنباطی (آزمون کای دو و آزمون دقیق فیشر) استفاده گردیده است.

یافته ها: به طور کلی یافته ها نشان داد که اکثریت دانشجویان پرستاری (۸۰/۹۲ درصد) و اساتید پرستاری (۸۱/۶۵ درصد) موافق نقش پرسنل پرستاری در آموزش بالینی دانشجویان پرستاری بودند. هم چنین آزمون فیشر تفاوت معنی داری بین دو گروه نشان نداد و هر دو گروه دیدگاه یکسانی در مورد نقش پرستاران در آموزش بالینی دانشجویان پرستاری داشتند.

نتیجه گیری: از یافته های این پژوهش می توان نتیجه گرفت که از نظر اساتید و دانشجویان پرستاری، پرسنل پرستاری در آموزش بالینی دانشجویان دارای نقش مهمی می باشند. با توجه به یافته های این تحقیق پیشنهاد میگردد جهت مشارکت و همکاری بین اساتید بالینی و پرستاران جهت آموزش دانشجویان پرستاری جهت ارتقاء آموزش

A-10-494-1

بررسی میزان آشنایی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اهواز
با اصول رازداری حرفه ی پزشکی

مهنوش مقیمی*، خانم مهسا مزروعی، خانم مهسا وحدتی، خانم غزل
نیکبخت

* دانشجوی کمیته تحقیقات دانشگاه علوم پزشکی چهرم

mahnushmoghimi1991@yahoo.com

مقدمه: رازداری یکی از اصول مهم اخلاق در حرفه ی پزشکی است. پزشک همواره فردی رازدار است که یک بیمار بتواند با آسودگی خاطر به او مراجعه کند و بیمی از افشا رازهایش در زمینه ی بیماری خود نداشته باشد. باتوجه به اهمیت رازداری بر آن شدیم تا به بررسی دیدگاه دانشجویان پزشکی در این زمینه بپردازیم.

روش کار: این مطالعه به صورت توصیفی-تحلیلی بر روی ۴۶ نفر از پزشکان بیمارستان گلستان و امام خمینی اهواز صورت گرفت. ابزار گرد آوری اطلاعات پرسشنامه ای پایا و روا شامل ۱۲ سؤال بود که در پایان داده ها توسط نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: باتوجه به اطلاعات حاصل از پرسشنامه به همه ی دانشجویان تا حدودی با این اصول آشنایی دارند. ۶۰،۵۲٪ از دانشجویان اطلاعات اندکی در این زمینه دارند. از دانشجویان از اطلاعات پایه مهم این اصل آشنایی دارند و تنها ۱۷،۳۹٪ از دانشجویان اطلاعات مفید و کاربردی در این زمینه دارند و باصل رازداری به طور کامل آشنایند.

نتیجه گیری: باتوجه به داده های بدست آمده که تعداد اندکی از دانشجویان اطلاعات مفیدی در زمینه ی رازداری دارند. باتوجه به اهمیت این اصل در حرفه ی پزشکی و اطلاعات اندک دانشجویان پزشکی در این زمینه همواره لازم است که سطح اطلاعات دانشجویان را در این زمینه ارتقا دهیم. آن دسته از دانشجویانی که اطلاعات اندکی در این زمینه دارند، نیازمند کلاس های بلندمدت و آن دسته از دانشجویانی که تا حدود زیادی با این اصل آشنایی دارند تنها نیازمند کارگاه هایی در این زمینه اند. همواره باید به اصل رازداری در حرفه ی پزشکی توجه بیشتری کرد.

واژه های کلیدی: رازداری، دانشجویان پزشکی، کلاس های بلندمدت، کارگاه های آموزشی.

نتیجه گیری: یافته ها حاکی از آن است که زمینه هایی که آگاهی گروه هدف در آن ضعیف ارزیابی شده است به طرز قابل توجهی در میان دانش آموزان هر سه شهر مطابقت داشته است و لذا با انجام طرح های نیازسنجی اینچنینی می توان اقدام به طراحی دوره ها و یا مابع آموزشی مناسب برای گروه های هدف نمود و بدینوسیله منابع مالی و انسانی موجود را به صورت هدفمند و بهینه به کار گرفت.

واژه های کلیدی: نیازسنجی آموزشی، آموزش تغذیه، اهواز، گرگان، سردشت، دانش آموزان.

A-10-364-1

ارزیابی روند تحصیلی دانشجویان رشته ی پزشکی مقطع علوم پایه دانشگاه علوم پزشکی سمنان، طی ده سال تحصیلی (۱۳۸۰ تا ۱۳۸۹).

حامد رضایی*، دکتر سمیرا مهرعلیزاده، آقا سجاد حشمتی فر، دکتر رامین پاژکی

* دانشجوی علوم پزشکی سمنان - علوم پزشکی سمنان

mrhamed2009@gmail.com

مقدمه: دوره ی علوم پایه، اولین مرحله ی تحصیل دانشجویان پزشکی در دانشگاه است؛ به طوری که بروز مشکل در این دوره، می تواند باعث ایجاد مشکلات بیشتر آموزشی در مقاطع بالاتر و حتی آینده ی کاری افراد شود؛ از سویی دیگر، ارزیابی روند تحصیلی در این دوره، آن هم در بازه های زمانی طولانی مدت، می تواند دید گسترده تری جهت برنامه ریزی های حتی کلان آموزشی پیش رو، فراهم آورد.

روش کار: در این مطالعه ی گروهی-تاریخی، تمام دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی سمنان، که در یکی از سال های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۹، در آزمون جامع علوم پایه شرکت کرده بودند، به روش سرشماری انتخاب شدند؛ اطلاعات آن ها در این آزمون، با کسب اجازه از مسئولین آموزش، جمع آوری گردید و به روش توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: تعداد کل افراد در این پژوهش، ۳۱۶ نفر، بیشترین تعداد مربوط به شهریور ۱۳۸۶ (۳۲ نفر) و کمترین، مربوط به شهریور ۱۳۸۵ (۳ نفر) بود. بهترین وضعیت، به اسفند ۱۳۸۵ (با میانگین ۱۴۵)، و ضعیف ترین، به شهریور ۱۳۸۶ (با میانگین ۱۰۰) مربوط می شد. در کل، نمرات گروه های آزمون اسفندماه (با میانگین ۱۲۸/۸)، وضعیت بهتری نسبت به شهریورماه (با میانگین ۱۱۴/۲)، و نمرات در ۵ سال اول (با میانگین ۱۲۵/۷)، وضعیت بهتری نسبت به ۵ سال دوم (با میانگین ۱۱۷/۱) داشت. بهترین وضعیت، در درس آسیب شناسی،

بالینی دانشجویان برنامه ریزی های مناسبی انجام گیرد.

واژه های کلیدی: دانشجویان پرستاری، اساتید بالینی پرستاری، پرستاران، ارتقا کیفیت آموزش.

A-10-158-1

نیازسنجی آموزشی جهت تعیین اولویت های آموزش تغذیه برای دانش آموزان دختر دبیرستان های کشور

محمد امین چوبینه*، خانم مهدیه فرید

* دانشجوی کارشناسی ارشد آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز

amin_choobineh@yahoo.com

مقدمه: بی گمان یکی از مهمترین عواملی که در جهت کارآتر ساختن فعالیت های آموزشی بایستی به آن توجه نمود نیازسنجی آموزشی، پیش از تعیین محتوای آموزش و طراحی آموزشی می باشد.

روش کار: مطالعه حاضر از نوع توصیفی-تحلیلی بوده و بر روی ۳۶۰ نفر از دانش آموزان دختر سال آخر دبیرستان شهرهای اهواز، گرگان و سردشت به عنوان سه شهر با شاخص های مختلف فرهنگی، معیشتی، جمعیتی و وسعت صورت گرفته است. انتخاب نمونه به روش نمونه برداری خوشه ای تصادفی بوده و جهت گردآوری اطلاعات از پرسشنامه ای مشتمل بر ۴۴ پرسش در زمینه های مختلف تغذیه ای استفاده شده است. تجزیه و تحلیل داده ها بوسیله نرم افزار آماری Spss ورژن ۱۴ صورت گرفت تا زمینه هایی که دانش آموزان هر سه شهر به طور مشترک در آنها ضعف آگاهی داشتند شناسایی گردد.

یافته ها: دانش آموزان هر سه شهر (۸۵٫۸٪ کل افراد) از روش های صحیح کاهش وزن مطلع نبودند و حذف کامل نان و برنج را از رژیم غذایی صحیح می دانستند. دانش آموزان هر سه شهر (۸۵٫۵٪ کل افراد) منابع غنی ویتامین A را نمی شناختند. دانش آموزان هر سه شهر (۷۶٫۱٪ کل افراد) از لزوم و اهمیت افزایش وزن مادر در دوران بارداری بی اطلاع بودند. دانش آموزان هر سه شهر (۶۴٫۴٪ کل افراد) منابع گیاهی را جهت رفع نیاز پروتئینی بدن بهتر از منابع جانوری می دانستند. دانش آموزان هر سه شهر (۶۳٫۱٪ کل افراد) دید صحیحی در مورد زمان مناسب جهت صرف وعده شام نداشتند. دانش آموزان هر سه شهر (۶۰٫۶٪ کل افراد) سن مناسب جهت انجام مداخلات پیشگیرانه برای جلوگیری از پوکی استخوان را نمی دانستند و به غلط تصور می کردند که اهمیت این مطلب با شروع سن بلوغ به وجود می آید.

های کودکان، بیماری های پوست و جراحی کلیه و مجاری ادراری تناسلی، و ضعیف ترین، در دروس آمار و اپیدمیولوژی، زنان و زایمان و چشم پزشکی مشاهده گردید. در کل، بین نمرات در گروه های آزمون اسفند و شهریور، ارتباط معناداری مشاهده نشد.

نتیجه گیری: بررسی علل افت و یا پیشرفت نمرات امتحان جامع پیش کارورزی در سالهای مختلف، به مسئولین آموزش دانشکده توصیه می شود؛ همچنین، ارزیابی های طولانی مدت وضعیت آموزشی در سالهای مختلف، به پژوهشگران سایر دانشگاه ها پیشنهاد می گردد.

واژه های کلیدی: وضعیت آموزشی، امتحان جامع، پیش کارورزی، پزشکی سمنان.

باکتری شناسی، فیزیولوژی و ایمنی شناسی، و ضعیف ترین، در دروس فیزیک پزشکی، جنین شناسی و بهداشت عمومی مشاهده شد.

نتیجه گیری: علت یابی ضعف و یا پیشرفت در دروس مختلف، ضروری و پیشنهادی برای دانشکده ی پزشکی این دانشگاه است؛ همچنین، ارزیابی های طولانی مدت آموزشی، در جهت برنامه ریزی های منطقی، به پژوهشگران سایر دانشگاه ها توصیه می شود.

واژه های کلیدی: ارزیابی، وضعیت آموزشی، امتحان جامع، علوم پایه، پزشکی سمنان.

A-10-364-2

وضعیت تحصیلی دانشجویان رشته ی پزشکی مقطع بالینی دانشگاه علوم پزشکی سمنان، طی ده سال تحصیلی (۱۳۸۰ تا ۱۳۸۹).

حامد رضایی*، دکتر سمیرا مهرعلیزاده، آقا سجاد حشمتی فر، دکتر رامین پازکی

* دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی سمنان

A-10-315-1

سبک های یادگیری و روش آموزش ترجیحی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی یزد

دکتر سید مجتبی یاسینی اردکانی، شاهین بنایی بروجنی، مهدی میرزایی علویچه*، راضیه پیروزه

* دانشجوی کارشناسی ارشد آموزش بهداشت دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی یزد

mehdimirzaiea@yahoo.com

مقدمه، سابقه و اهداف: دانشجویان به عنوان قشر مستعد و برگزیده جامعه و سازندگان فردای هر کشور می باشند که در یادگیری متفاوت عمل می کنند که این تفاوتها را می توان بازتاب تنوع سبکهای یادگیری آنها دانست. سبکهای یادگیری در یادگیری بهینه و افزایش بازدهی آموزش موثر میباشند. شناخت سبکهای یادگیری و روش های ترجیحی آموزش فراگیران در جهت دهی به فعالیتهای تدریس و یادگیری حائز اهمیت است، لذا تحقیق حاضر با هدف بررسی سبک های یادگیری و روش آموزش ترجیحی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی یزد در سال ۱۳۹۰ صورت گرفته است.

روش کار: این مطالعه یک پژوهش توصیفی-تحلیلی است که در آن ۳۵۴ نفر از دانشجویان تمامی دانشکده های دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی یزد به روش تصادفی طبقه ای مورد مطالعه قرار گرفتند. برای جمع آوری داده ها از دو پرسشنامه استاندارد شده Joy Reid که در آن ۳۰ سوال در ۶ حیطه یادگیری

مقدمه: امتحان جامع پیش کارورزی، آخرین آزمون سراسری دوره ی پزشکی عمومی، تا قبل از فارغ التحصیلی، قلمداد می شود؛ به طوری که نشان دهنده ی وضعیت تحصیلی دانشجویان پزشکی در طول تحصیل دانشگاهی و مخصوصاً مقطع بالینی است؛ از سویی دیگر، ارزیابی های طولانی مدت نتایج این آزمون ها، می تواند به برنامه ریزی های منطقی تر، جهت رفع معایب و حفظ موفقیت ها در آینده بینجامد.

روش کار: در این مطالعه ی گروهی-تاریخی، تمام دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی سمنان، که در یکی از سال های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۹، در آزمون جامع پیش کارورزی شرکت کرده بودند، به روش سرشماری انتخاب شدند؛ اطلاعات آن ها با کسب اجازه از مسئولان آموزش دانشکده ی پزشکی، جمع آوری شده و به روش توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: تعداد کل افراد مورد پژوهش، ۳۱۶ نفر، بیش ترین تعداد در گروه آزمون اسفند ۱۳۸۱ (۳۵ نفر) و کم ترین، در اسفند ۱۳۸۸ (۴ نفر) بود. بهترین وضعیت تحصیلی، به اسفند ۱۳۸۷ (با میانگین ۱۳۷) و ضعیف ترین، به اسفند ۱۳۸۰ (با میانگین ۱۰۵) مربوط می شد. وضعیت نمرات در ۵ سال اول (با میانگین ۱۱۲/۶)، بهتر از ۵ سال دوم (با میانگین ۱۱۶/۲) بود. همچنین، بهترین وضعیت، در دروس بیماری

روش کار: در این مطالعه توصیفی - مقطعی، نظرات ۲۷ نفر از دانشجویان کارآموز پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گیلان که طی آذر و دی سال ۹۰ در بخش زنان و مامایی مشغول به تحصیل بودند مورد کیفیت آموزش ارائه شده در قالب یک پرسشنامه پژوهشگر ساخته بررسی گردید. پرسشنامه شامل دو بخش اطلاعات دموگرافیک و بخش نظرات دانشجویی در خصوص آموزش معاینات بالینی به صورت مقیاس لیکرت ۵ امتیازی و منابع مطالعاتی بود. کلیه دادهها وارد نرمافزار (SPSS v20) گردید و به صورت فراوانی مطلق و میانگین گزارش گردید.

یافته ها: در این مطالعه ۲۷ دانشجوی پزشکی شرکت داشتند که ۱۰ نفر (۳۷٪) پسر بودند و میانگین سنی کل افراد $23/80 \pm 0/93$ بود. بیشتر دانشجویان (۳۳/۳٪) از جزوهای دانشجویی بهعنوان منابع مورد مطالعه استفاده میکردند و ۱۴/۳٪ از دانشجویان نیز همزمان از جزوات دانشجویی و کتابهای مرجع یا کتاب و دست نوشته آماده موسسات آموزش پزشکی استفاده میکردند. دانشجویان آموزش مربوط به مبحث حاملگی خارج رحمی دارای بیشترین کیفیت (۶۲/۵٪) بسیار خوب) گزارش کردند. ۲۴٪ از دانشجویان آموزش ماساژ رحمی (یک یا دو دستی) را بسیار بد گزارش کردند. در مجموع ۵۱/۸۵٪ از دانشجویان کیفیت آموزشی بخش زنان را خوب و بقیه آن را متوسط ارزیابی کردند.

نتیجهگیری: براساس دادههای بدست آمده یکی از علل پایین بودن توانایی دانشجویان در انجام معاینات بالینی، میتواند استفاده ی بیشتر از جزوات دستنویس دانشجویی در مقایسه با کتابهای مرجع و سایر منابع معتبر باشد. همچنین با توجه بهاینکه این آموزشها در بخش زنان خوب ارزیابی شده، عدم همکاری بیماران با دانشجویان میتواند یکی دیگر از علل مطرح شده باشد.

واژه‌های کلیدی: زنان و زایمان، ارزیابی، کیفیت آموزش، دانشجوی، گیلان.

شامل دیداری، لمسی، شنیداری، گروهی، فردی و حرکتی تهیه و بر اساس مقیاس طیف لیکرت پنج درجه ای و همچنین پرسشنامه روش آموزش ترجیحی با ۲۲ سوال و بر اساس مقیاس طیف لیکرت پنج درجه ای تنظیم شده بوده که در این قسمت، از پاسخ دهنده خواسته شده که روشهای آموزشی که بیشتر به یادگیری وی کمک می نماید و او آن روش را ترجیح میدهد مشخص نماید، و همچنین سوالات بخش دموگرافیک استفاده شد.

یافته ها: میانگین و انحراف معیار هر یک از حیطه های مختلف یادگیری (محدوده نمره ۱-۲۵) شامل، بصری $23/16 \pm 5/89$ ، لمسی $23/12 \pm 7/43$ ، سمعی $24/53 \pm 5/56$ ، گروهی $24/35 \pm 7/59$ ، حرکتی $27/53 \pm 6/6$ (به عنوان روش های ضعیف) و فردی $27/53 \pm 6/6$ (به عنوان روش متوسط) بود و روش آموزشی سخنرانی در بین روشهای آموزشی دروس نظری با کسب نمره $3/28 \pm 1/13$ و روش آموزشی نمایش در بین روشهای آموزشی دروس عملی با کسب نمره $2/52 \pm 1/07$ (محدوده نمره ۱-۵) بیشترین ترجیح و روش آموزشی دریافت مفاهیم با کسب نمره $1/73 \pm 0/8$ (نظری) و آموزش آزمایشگاهی با کسب نمره $2/01 \pm 0/92$ (عملی) کمترین ترجیح را به خود اختصاص داد. میان نوع سکونت دانشجویان و حیطه لمسی $(p=0/004)$ و حرکتی $(p=0/025)$ ، میان ترم و لمسی $(p=0/001)$

واژه‌های کلیدی: سبک یادگیری، روش آموزش، دانشجوی، یزد.

A-10-686-1

بررسی کیفیت آموزشی بخش زنان و زایمان از دیدگاه دانشجویان پزشکی دوره کارآموزی دانشگاه علوم پزشکی گیلان

خانم سپیده رحیمی، خانم انسیه محندی، پرهام پرتقالی*، آقا سینا خواجه جهرمی، خانم مریم جلال سفری، خانم هاجر طالقانی

* دانشجوی پزشکی کمیته مشورتی دانشجویی - دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی گیلان

parham.porteghali@gmail.com

مقدمه: به منظور شناخت وضعیت آموزشی در واحدهای مختلف و نیل به ارتقاء کیفیت آموزشی، بررسی نظرات فراگیران اهمیت ویژه‌ای دارد لذا این مطالعه به منظور تعیین کیفیت آموزشی بخش زنان و زایمان از نظر دانشجویان کارآموز دانشگاه علوم پزشکی گیلان صورت گرفته است.

A-10-605-1

بررسی جامعه شناختی رابطه متقابل پزشک و بیمار: اهمیت گذار از مدل پزشکی زیستی به مدل زیستی - روانی - اجتماعی

معصومه شفعتی *

* دانشجو

sa.shafati@gmail.com

اهمیت و تأثیر رابطه اجتماعی میان پزشکان و بیماران، بر پیامدهای بالینی، روانی - اجتماعی و رفتاری سبب شد تا توجه چشمگیری به شکل ها و عوامل تعیین کننده این رابطه معطوف شود. تحقیقات نشان می دهد که افزایش رضامندی بیمار از پزشک و درمان، تشخیص دقیق تر و سریع تر بیماری، جلب همکاری، اعتماد و مشارکت بیمار، کاهش هزینه درمان و مهم تر از همه کاهش عوارض ناشی از مصرف نادرست یا بی رویه دارو و اصلاح فرهنگ مصرف دارو در جامعه از مهم ترین نتایج ارتباط مؤثر میان پزشک و بیمار است. مطالعات صورت گرفته بر روی کیفیت ارائه مراقبت های درمانی نشان داده است که ارتباطات میان فردی در نظام های ارائه کننده خدمات درمانی بسیار ضعیف بوده و از کارایی های لازم برخوردار نیست. این در حالی است که امروزه ضرورت جامع نگری به انسان چند بعدی به طور روزافزونی مطرح می شود. انسانی مرکب از ابعاد زیستی، روانی و اجتماعی و این ضرورت خود بیانگر لزوم ایجاد تغییر و اصلاح سیستم آموزش و تربیت پزشکان در دانشکده ها مراکز آموزش پزشکی است. محققانی که در مقاله حاضر به مرور پژوهش هایشان پرداخته شده است به این نتیجه رسیده اند که ایجاد پیوندهای مناسب در زمینه پژوهش، تحقیق و آموزش میان دانشکده های علوم انسانی علوم پزشکی تحت نظر اساتید مجرب، آموزش مهارت های ارتباطی در کنار فن و دانش پزشکی و اجرای طرح های تحقیقاتی مناسب جهت جایگزینی الگوها و مدل های ارتباطی بیمار مدار از طریق ایجاد انگیزه مناسب برای پیروی از آن می تواند راهکارهای مناسبی برای گذار از مدل سنتی پزشکی زیستی به مدل چند بعدی زیستی - روانی - اجتماعی باشد. هدف اصلی این مقاله مروری بر مطالعات و شواهد موجود مرتبط با موارد مذکور در حوزه جامعه شناسی پزشکی می باشد.

واژه های کلیدی: رابطه پزشک - بیمار، اخلاق پزشکی، رضایت بیمار، کنش ارتباطی، مدل زیستی - روانی - اجتماعی.

A-10-698-1

بررسی تجربه و نگرش دستیاران پزشکی نسبت به خود
اظهاری خطاهای پزشکی در دانشگاه علوم پزشکی تهران در
سال ۹۱-۱۳۹۰

فریدون مریمی *، جلیل کوهپایه زاده

* دانشجو دانشگاه علوم پزشکی تهران

fereidoon_m13510@yahoo.com

مقدمه: امروزه یکی از مفاهیم اصلی در سیستم های خدمات بهداشتی-درمانی حفظ ایمنی و امنیت بیمار است و اظهار به خطای پزشکی روی بیمار به خود بیمار و سیستم آموزشی، یک جنبه مهم اخلاقی و ضروری مراقبت است که باعث کاهش بروز خطا می شود. اما همواره مشکلات زیادی، ارائه کنندگان مراقبت سلامت را از این اقدام مهم و ضروری باز می دارد. پس آشنا کردن و آموزش دادن دانشجویان پزشکی نسبت به اظهار خطاها، فواید متعددی برای بیمار، ارائه کنندگان مراقبت سلامت و سازمان خدمات سلامت دارد. در نهایت نتایج بدست آمده از این مطالعه در اختیار مسئولین آموزشی دانشکده پزشکی قرار می گیرد تا در صورت نیاز در هر قسمت از بخشهای بالینی یا تئوری، اصلاحاتی را در برنامه آموزشی انجام دهند (مانند تقویت سیستم نظارت، استفاده از سیستم تشویق بجای تنبیه در گزارش خطاهای پزشکی، تقویت نگرش مثبت به سمت خود اظهاری خطاهای پزشکی و...)

روش کار: مطالعه حاضر از نوع توصیفی پیمایشی می باشد. جهت گردآوری داده ها از پرسشنامه استفاده می شود. ۱۵۰ نفر از دستیاران با استفاده از روش نمونه گیری طبقه ای، جهت تکمیل پرسشنامه انتخاب می شوند. داده های جمع آوری شده وارد نرم افزار آماری SPSS 16 شده و با استفاده از روشهای آمار توصیفی، در مورد اهداف و سؤالات پژوهشی به قضاوت پرداخته می شود.

یافته ها: مرحله اول این مطالعه انجام شده و نتایج تجزیه و تحلیل اطلاعات به هنگام ارائه مقاله متعاقباً اعلام خواهد شد.

نتیجه گیری: با استفاده از یافته هایی که بدست خواهد آمد انتظار می رود که بتوانیم موضوع خطاهای پزشکی را به عنوان یک موضوع حائز اهمیت در برنامه درسی دانشجویان پزشکی مطرح کنیم و دانشجویان پزشکی و پزشکان فارغ التحصیل نگرش خود را در مورد خطاهای پزشکی بهبود بخشند.

واژه های کلیدی: تجربه، نگرش، دستیاران، خطاهای پزشکی.

A-10-166-1

بررسی توانایی مهارت‌های آموزشی بخش زنان و زایمان از دیدگاه دانشجویان پزشکی دوره کارآموزی دانشگاه علوم پزشکی گیلان

پرهام پرتقالی*، آقا سینا خواجه جهرمی، خانم مریم جلال سفری، خانم هاجر طالقانی

* دانشجو کمیته مشورتی دانشگاه علوم پزشکی گیلان

parham.porteghali@gmail.com

مقدمه: دانشجویان به عنوان مخاطبان اصلی آموزش، بهترین منابع اطلاعات مورد نیاز جهت ارزیابی آموزشی به شمار میروند. از این رو در این مطالعه بر آن شدیم تا به بررسی توانایی مهارت‌های آموزشی بخش زنان و زایمان از نظر دانشجویان کارآموز دانشگاه علوم پزشکی گیلان بپردازیم.

روش کار: مطالعه حاضر مطالعه‌ای مقطعی-توصیفی است که کلیه دانشجویان کارآموزی که طی مهر و آبان سال ۹۰ در بخش زنان و زایمان مشغول به تحصیل بودند مورد بررسی قرار گرفتند. داده‌ها توسط پرسشنامه‌های پژوهشگر ساخته شامل دو بخش اطلاعات دموگرافیک و بخش نظرات دانشجویی در خصوص توانایی انجام معاینات بالینی به صورت مقیاس لیکرت ۵ امتیازی و مشکلات موجود در بخش زنان و زایمان جمع‌آوری شد. کلیه داده‌ها وارد نرم‌افزار (SPSS v20) گردیده و به صورت فراوانی مطلق و میانگین گزارش شد.

یافته‌ها: از مجموع ۲۱ دانشجوی شرکت کننده، ۱۴ نفر دختر بودند که میانگین سنی دخترها $23/5 \pm 1$ و پسرها $23/85 \pm 0/26$ محاسبه گردید. از این مجموعه، توانایی گرفتن شرح حال ژنیکولوژی زنان را ۳ پسر بسیار ضعیف ارزیابی کردند اما غالب دختران مشکلی در این خصوص نداشتند. تنها دو نفر از پسران توانایی معاینه واژینال را در خود بسیار خوب ارزیابی نمودند، از سوی دیگر بیش از نیمی از دانشجویان این توانایی را در حد بسیار ضعیف گزارش کرده‌اند. در خصوص معاینه پستان تمامی پسران و ۷ دختر توانایی خود را بسیار ضعیف گزارش نموده‌اند. ۵ نفر از پسران و نیز بیش از نیمی از دختران توانایی انجام آزمایش پاپ اسمیر را بسیار ضعیف گزارش کرده‌اند.

نتیجه گیری: اگرچه دختران در گرفتن شرح حال مشکلی را ذکر نمیکنند ولی در مجموع مهارت‌های بالینی لازم را ندارند. در خصوص پسران نیز این مسئله بسیار بغرنجتر جلوه نموده و حکایت از آن می‌رود که دانشجویان در بخش زنان نتوانستند مهارت‌های بالینی مورد لازم را کسب کنند از این رو ارزیابی‌های دقیقتری در این راستا لازم می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: زنان و زایمان، ارزیابی، مهارت، دانشجو، گیلان.

A-10-467-1

بررسی تطبیقی برنامه آموزشی (کریکولوم) مقطع کارشناسی ارشد رشته آموزش پزشکی در ایران و سایر کشورهای جهان

رزا منتظری*، دکتر حسین کریمی موقی

* دانشجوی کارشناسی ارشد رشته آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد - مشهد، میدان آزادی، دانشگاه علوم پزشکی، دانشکده پزشکی، گروه آموزش پزشکی

montazerir891@mums.ac.ir

مقدمه: هدف اصلی کریکولوم رشته آموزش پزشکی تربیت افراد متخصص در زمینه آموزش علوم پزشکی است؛ لذا با توجه به اینکه برنامه آموزشی متخصصان آموزش به منزله یک پیوستار نظام مند تلقی می‌شود، نوسازی آن از جنبه‌های مختلف مهم است. در این راستا به نظر می‌رسد برای موفقیت هرچه بیشتر رشته آموزش پزشکی و شناسایی نقاط قوت و ضعف برنامه آموزشی آن، پرداختن به مطالعات تطبیقی و بهره‌برداری از تجارب دانشگاه‌های موفق در زمینه آموزش پزشکی لازم و ضروری است. به همین منظور این مطالعه با توجه به سابقه و موفقیت دانشگاه‌های داندی اسکاتلند، کالگری کانادا و ماستریخ هلند در رشته آموزش پزشکی و ساختارمند بودن برنامه آموزشی آنها، با هدف شناسایی عناصر تشکیل دهنده کریکولوم این دانشگاه‌ها و مقایسه آنها با ایران و ارائه پیشنهادهای کاربردی برای ارتقا و بهبود کریکولوم رشته آموزش پزشکی در ایران انجام شده است.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه تطبیقی است و اطلاعات مورد نیاز با جستجوی الکترونیک در سایت دانشگاه‌های مختلف و مکاتبه با آنها جمع‌آوری شده است. از این میان سه دانشگاه برتر در زمینه آموزش پزشکی شامل Dundee، Calgary و Maastricht را به عنوان نمونه مورد بررسی انتخاب کردیم. الگوی مورد استفاده در این زمینه الگوی بردی است که چهار مرحله توصیف، تفسیر، همجواری و مقایسه را در مطالعات تطبیقی مشخص می‌کند.

یافته‌ها: با توجه به اینکه در ایران کریکولوم رشته آموزش پزشکی بر اساس الگوی برنامه ریزی استراتژیک تنظیم شده و در دانشگاه‌های مورد مطالعه چنین نبوده، عناصر این نوع برنامه ریزی به وضوح در آنها مشاهده نمی‌شد، ولی به طور ضمنی در سایر قسمت‌ها به آنها اشاره شده بود. در نتیجه تطبیق صورت گرفته دانشگاه‌های Dundee، Calgary و Maastricht در بیان مشخصات کلی برنامه آموزشی مانند معرفی رشته، اهداف کلی و اختصاصی و استراتژی آموزشی تمرکز خود را به طور واضح بر آموزش در حیطه علوم پزشکی قرار دادند. عناصر رسالت و چشم‌انداز رشته آموزش پزشکی در هیچ یک از برنامه‌های مورد مطالعه مشاهده نشد. ارزشها و باورها نیز در دانشگاه‌های کالگری و ماستریخ بیان نشده بودند، فقط در دانشگاه داندی به مباحث اخلاق پژوهش در آموزش مانند پلاژیاریسم اشاره شده است.

دانشگاه علوم پزشکی گلستان بوده است.

روش کار: در این مطالعه تحلیلی ۱۶۲ دانشجوی شاغل به تحصیل در رشته های مختلف در دانشگاه علوم پزشکی گلستان به روش نمونه گیری در دسترس در سال ۱۳۹۰ وارد مطالعه شدند. اطلاعات با استفاده از دو پرسشنامه سلامت معنوی و نشاط جمع آوری شد. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از آزمون های توصیفی و استنباطی انجام گردید.

یافته ها: داده ها نشان داد که ۵۷/۴ درصد دانشجویان سلامت معنوی متوسط و ۴۲/۶ درصد سلامت معنوی خوبی داشتند. در مورد نشاط، ۲/۵ درصد نشاط کم، ۶۴/۷ درصد متوسط و ۳۲/۷ درصد از نشاط در سطح خوب برخوردار بودند. ارتباط بین سلامت معنوی و نشاط دانشجویان معنی دار بوده است ($p=0/001$).

نتیجه گیری: در این مطالعه دانشجویانی که از سلامت معنوی «خوب» برخوردار بودند با نشاط تر از دانشجویان با سلامت معنوی در حد «متوسط» بودند. معنویت یک پدیده جهانی بشری است که کل وجود انسان و اتصالاتش را به یک وجود برتر شناسایی می کند و عامل ادامه زندگی و یافتن معنا و هدف آن است. ارتقای سلامت معنوی دانشجویان یک ضرورت در دانشگاه ها محسوب می گردد.

واژه های کلیدی: سلامت معنوی، نشاط، دانشجوی علوم پزشکی.

A-10-325-3

بررسی موانع تحصیل علم در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان

فروغ پارسایی*، خانم فرشته رایج، دکتر اکرم ثناگو، دکتر لیلا جویباری

* دانشجوی کارشناسی - کمیته دانشجویی مرکز مطالعات و توسعه آموزش - دانشگاه علوم پزشکی گلستان

f.parsa_20@yahoo.com

مقدمه: دانشگاه با کاهلی و سستی و عافیت طلبی به جایی نمی رسد. دانشگاه باید آرمانخواهی و مسوولیت پذیری و جانانه کار کردن را سرلوحه فعالیت های خود قرار دهد. استاد و دانشجوی دانشگاه باید همواره کسب علم را ادامه دهند. در این برهه از زمان دانشجویان می بایست تلاش برای کسب علم را جهاد علمی بدانند و در راه آن موانع تحصیل علم را ریشه کن نمایند. هدف از این مطالعه بررسی موانع

استراتژیهای آموزشی مورد استفاده در دانشگاههای داندی و ماستریخ با بیان علت استفاده از آنها توضیح داده شده اند همچنین، نحوه ارائه دوره (مجازی و یا حضوری) در این دو دانشگاه به طور کامل مطرح شده اند. هر سه دانشگاه مورد مطالعه از مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترا دانشجو می پذیرند. دروس دانشگاه های داندی و کالگری در دو حالت اصلی و اختیاری و در دانشگاه ماستریخ فقط به صورت اصلی ارائه می شود و در لیست دروس بر درس روش تحقیق در آموزش تأکید بسیار زیادی شده است.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج حاصل از تطبیق کریکولوم ایران با دانشگاه های داندی، ماستریخ و کالگری، به نظر می رسد که برنامه ایران جامع و کامل می باشد ولی به منظور رفع کاستی ها و ارتقای آن پیشنهاد می شود که در قسمت مشخصات کلی برنامه آموزشی بیشتر بر آموزش در زمینه علوم پزشکی متمرکز شویم، هدف کلی در قالب یک عبارت کلی و کوتاه بیان شود، تناسب استراتژی های آموزشی مورد استفاده با رشته مشخص شود، ارائه دوره به دو صورت مجازی و حضوری بیان شود، پذیرش از مقطع کارشناسی نیز صورت گیرد، دروس کمبود یا جبرانی تحت عنوان دیگری مانند دروس پیش نیاز ارائه شوند و با افزایش تعداد واحد یا افزودن درس جدید، بیشتر بر درس شیوه های تحقیق در آموزش تأکید شود.

واژه های کلیدی: برنامه آموزشی، کریکولوم، رشته آموزش پزشکی، مطالعه تطبیقی.

A-10-325-2

بررسی ارتباط بین سلامت معنوی و نشاط در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان

خانم فروغ پارسایی، مهدی حسینی*، دکتر اکرم ثناگو، دکتر لیلا جویباری

* دانشجو - دانشگاه علوم پزشکی گلستان - دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی گلستان

f.parsa_20@yahoo.com

مقدمه: داشتن سلامت معنوی و نشاط دو مقوله مهم در رشد عقلی و جسمی و کلید موفقیت در دانشجویان است. بنابراین شناخت این دو مهم و پرورش و تقویت آن نقش مهمی در زندگی دانشجویان که به عنوان سرمایه های جامعه بشری دارد. ضرورت پرداختن به مقوله نشاط و عوامل ایجادکننده آن نیز از آنجا ناشی می شود که هم برای جامعه و هم برای نهادهایی همچون دانشگاه بسیار مهم است. هدف از این پژوهش تعیین ارتباط بین سلامت معنوی و نشاط در دانشجویان

A-10-293-1

ارزیابی وضعیت آموزش بالینی در کارآموزی زایشگاه از دیدگاه دانشجویان مامایی دانشگاه علوم پزشکی مازندران

فرشته یزدانی^{*}، زهرا کیانی، فریده رضایی ابهری

* دانشجو - دانشگاه علوم پزشکی مازندران - دانشکده پرستاری مامایی نسیه

fereshteh.yazdani55@yahoo.com

مقدمه: برای بهبود و ارتقاء کیفیت آموزش بالینی، وضعیت آن همواره باید مورد ارزیابی قرار گیرد. در این راستا پژوهشی با هدف تعیین وضعیت آموزش در حیطه بالینی در واحد کارآموزی زایشگاه از دیدگاه دانشجویان مامایی دانشکده مامایی علوم پزشکی مازندران انجام شد.

روش کار: در این پژوهش توصیفی - مقطعی از نوع پیمایشی از بین دانشجویان ترم ۸-۷ پیوسته و ناپیوسته مامایی که به صورت روزانه و شبانه در دانشکده مامایی علوم پزشکی مازندران به صورت سرشماری مورد مطالعه قرار گرفتند. تعداد نمونه ۵۰ نمونه و دیدگاه دانشجویان توسط پرسشنامه پایا و روایی محقق ساخته وضعیت آموزش بالینی در واحد زایشگاه که متشکل از پنج بخش ۱- شرایط فیزیکی ۲- عملکرد مربیان ۳- امکانات و تجهیزات آموزشی و سمعی و بصری ۴- مشارکت دانشجویان در آموزش بالینی ۵- وجود برنامه آموزشی مدون و ارزیابی نهایی مورد ارزیابی قرار گرفت. برای تحلیل داده های از نرم افزار SPSS و آزمون های آمار توصیفی استفاده شد.

یافته ها: در این مطالعه اغلب دانشجویان شرایط فیزیکی حاکم بر زایشگاههای آموزشی را متوسط و در خصوص امکانات رفاهی دانشجویان کاملاً بد ارزیابی نمودند. در خصوص امکانات و تجهیزات آموزشی بیشتر نظرها حاکی از ضعف امکانات بود. برنامه های آموزشی در حد متوسط و در مورد نحوه ی آموزش مربیان ضعیف و در مورد مشارکت دانشجویان متوسط ارزیابی گردید؛ و در نهایت غالب دانشجویان ارزیابی آخر دوره در آموزش زایشگاه را ضعیف قلمداد نموده اند.

نتیجه گیری: از دیدگاه دانشجویان شرایط فیزیکی، امکانات آموزشی و تجهیزات آموزشی و عملکرد و مربیان بالینی زایشگاه را ضعیف ارزیابی کردند و مشارکت دانشجو را نیز متوسط و از نظر واحدهای آموزشی ارائه شده ارزیابی منفی نمودند؛ لذا برای ارتقای کیفیت آموزش توجه جدی به برنامه ریزی آموزشی در زایشگاه های آموزشی این دانشگاه را می طلبد.

واژه های کلیدی: آموزش پزشکی، آموزش زایشگاهی، دانشجویان مامایی.

تحصیل علم از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان می باشد.

روش کار: در این مطالعه کیفی با ۲۷ تن از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان بر اساس نمونه گیری مبتنی بر هدف برای شرکت در مطالعه دعوت به عمل آمد. برای جمع آوری اطلاعات از مصاحبه انفرادی نیمه ساختار تا رسیدن به اشباع داده ها استفاده شد. مصاحبه ها ضبط، خط به خط دست نویس و مطابق رویکرد «تحلیل محتوای» آنالیز شدند. برای رعایت حقوق شرکت کنندگان، رضایت آگاهانه شفاهی برای شرکت در مطالعه و ضبط صدا اخذ گردید.

یافته ها: مضامین اصلی استخراج شده «دانشجویی، قوانین، آموزش و رفاه» بوده است. «دوری از خانواده، انگیزه ناکافی برای رشته تحصیلی خود، فشارهای روانی، اختلاط دختر و پسر، کلاس های طولانی، نحوه آموزش، خوابگاه شلوغ، امکانات آموزشی ناکافی» از مهم ترین بازدارنده های تحصیل علم و دانش در محیط های دانشگاه از دیدگاه مشارکت کنندگان بوده است.

نتیجه گیری: ماهیت جوانی، دانشجویی، زندگی خوابگاهی، دوری از خانواده، نیازهای روانی و جسمی متعدد، نگرانی برای آینده همه از عواملی بوده اند که موانع کسب علم بهینه در محیط های آموزشی می شود. راهکارهای غلبه بر این موانع را نمی توان صرفاً در دانشگاه ها به کار برد و یا از دانشگاه ها شروع کرد. به دلیل فرایندی بودن این امر ضروری است تا نگرش و توانمندی های دانشجویان از محیط خانواده، دوران تحصیلی پیش از دانشگاه شروع گردد.

واژه های کلیدی: تحصیل علم، دانشجوی علوم پزشکی، دانشگاه، بازدارنده های آموزشی

A-10-856-1

مهارتهای مطالعه در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی
گلستان: یک نیاز فراموش شده

محمد تقی بادله، عبدالرحمان چرکزی*، حمید آسایش، علیرضا
احمدی، سیدعابدین حسینی

* دانشجوی دکترا دانشگاه علوم پزشکی گلستان - دانشگاه علوم
پزشکی گلستان

rcharkazi@yahoo.com

مقدمه: پیشرفت تحصیلی به دانش و کاربرد موثر مهارتهای مطالعه
بستگی دارد. این مطالعه با هدف بررسی مهارتهای مطالعه در بین
دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان انجام گرفت.

روش تحقیق: در یک مطالعه مقطعی توصیفی، تعداد ۵۵۸ دانشجو
در سال تحصیلی ۸۸-۱۳۸۷ از طریق سرشماری وارد مطالعه شدند.
ابزار گردآوری داده ها سیاهه مهارت های مطالعه (SSI) بود. تجزیه و
تحلیل داده ها از طریق آمار توصیفی و آزمون های آماری t مستقل،
آنالیز واریانس و ضریب همبستگی پیرسون انجام گرفت.

یافته ها: میانگین و انحراف معیار نمرات $0/39 \pm 2/45$ از ۴ بود.
۴۴/۴ درصد دارای مهارتهای مطالعه ضعیف، ۵۳/۴ درصد متوسط و
۲/۲ درصد دارای مهارتهای مطالعه خوبی بودند. بین مهارتهای مطالعه
و جنسیت ارتباط معنی داری مشاهده شد.

واژه های کلیدی: مهارت های مطالعه، مدیریت زمان، دانشجویان
دانشگاه علوم پزشکی

A-10-217-1

دیدگاه دانشجویان مامایی دانشگاه علوم پزشکی مازندران در
مورد کیفیت آموزشی در درمانگاه

زهرا کیانی*، فرشته یزدانی، فریده رضایی ابهری

* دانشجو - دانشگاه علوم پزشکی مازندران-دانشکده پرستاری
مامایی نسیمه

zahra_kiani69@yahoo.com

مقدمه: آموزش و ارتقاء کیفیت آموزش در سطح درمانگاههای
بهداشت مادر و کودک و زنان جهت بهبود سلامت جامعه از اهمیت
خاصی برخوردار است؛ و با توجه به اهمیت آموزشی بالینی در سطح
مراکز بهداشتی درمانی تحقیق فوق تحت عنوان دیدگاه دانشجویان
مامایی نسبت به کیفیت آموزش مامایی مورد بررسی قرار گرفت.

روش کار: در این مطالعه توصیفی - مقطعی دیدگاه ۵۰ کارآموز و
کارورز مقطع سال آخر تحصیلی ۹۰ توسط پرسشنامه محقق ساخته
روا و پایا مورد بررسی قرار گرفت؛ و به منظور تجزیه و تحلیل داده ها
از نرم افزار SPSS و آزمون های آمار توصیفی استفاده شد.

یافته ها: در این مطالعه اغلب دانشجویان از شرایط فیزیکی حاکم
بر درمانگاههای بهداشت مادر و کودک را متوسط با میانگین گزارش
کرده بودند و ارزیابی دانشجویان از امکانات و تجهیزات آموزشی و
منابع علمی و سمعی و بصری در حد متوسط و ضعیف بود. و ارزیابی
از نظر مربیان نیز در حد متوسط با میانگین گزارش کرده بودند و از
نظر مشارکت دانشجو خوب ارزیابی کردند و از نظر نحوی ارزشیابی
بالینی در حد ضعیف و در مورد وجود برنامه های آموزشی مدون در
حد متوسط ارزیابی کردند.

نتیجه گیری: وضعیت آموزش بالینی در واحد بهداشت مادر و کودک
نیاز به تأمین امکانات و تجهیزات و بازنگری ابزارهای ارزشیابی بالینی
و ارتقای عملکرد مربیان و جذب مربیان با تجربه و علاقمند دارد تا در
بهبود وضعیت آموزشی بالینی مفید واقع شود.

واژه های کلیدی: آموزش بالینی، دیدگاه دانشجویان مامایی، عملکرد
مربیان، تجهیزات، ارزشیابی بالینی.

A-10-856-3

تأثیر کارگاه آموزشی بر آگاهی مربیان آموزشگاههای بهورزی
استان اصفهان در زمینه فرایند یاددهی و یادگیریحسین شهنازی*، غلامرضا شریفی راد، عبدالرحمان چرکزی،
میترا مودی

* دانشجوی دکترا علوم پزشکی اصفهان - علوم پزشکی اصفهان

h_shahnazi@yahoo.com

مقدمه: آموزش بهورزان به دلیل مسئولیتهای آموزشی و خدماتی این گروه و همچنین برقراری ارتباط مستقیم با گیرندگان خدمات از اهمیت ویژه ای برخوردار است. این پژوهش با هدف بررسی تأثیر کارگاه آموزشی بر آگاهی مربیان آموزشگاههای بهورزی استان اصفهان در زمینه فرایند یاددهی و یادگیری طراحی شد.

روش کار: این مطالعه نیمه تجربی و از نوع قبل و بعد بود که در آن کل جمعیت (۱۰۷ نفر) به روش سرشماری مورد مطالعه قرار گرفتند. مطالعه طی سال ۱۳۸۹ و در مرکز بهداشت استان اصفهان انجام شد. ابزار گرد آوری داده ها یک پرسشنامه محقق ساخته بود که بر اساس اهداف پژوهشی (اهداف آموزشی، نظریه های یادگیری، فنون موثر تدریس، نیازسنجی آموزشی، تکنولوژی آموزشی، پویایی گروه، جایگاه و اهمیت ارزشیابی، انواع ارزشیابی و طرح درس و انواع آزمون) تنظیم شد. پرسشنامه ها قبل و پس از برگزاری کارگاه توسط گروه مخاطب تکمیل گردید. داده های جمع آوری شده با استفاده از آزمونهای آماری T زوجی، من-ویتنی، کای دو و همبستگی پیرسون تجزیه و تحلیل شد.

نتیجه گیری: از ۱۰۷ فرد شرکت کننده در کارگاه تعداد ۴۲ نفر (۳۹/۳٪) مرد و تعداد ۶۵ نفر (۶۰/۷٪) زن بود. دامنه سنی افراد شرکت کننده بین ۲۴ الی ۵۴ سال با میانگین و انحراف معیار ۳۷/۶±۶/۳ سال بود. نتایج مطالعه نشان داد که آگاهی افراد تحت پژوهش در حیطه های مختلف فرایند یاددهی و یادگیری پس از برگزاری کارگاه آموزشی افزایش معنی دار پیدا کرده است.

واژه های کلیدی: آگاهی، یاددهی، یادگیری، کارگاه آموزشی.

A-10-856-2

دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان در مورد
عملکرد اساتید در تدریس دروس نظری در سال ۱۳۸۷محمد تقی بادله، عبدالرحمان چرکزی*، سیدعابدین حسینی،
قنبر روحی، اکرم ثناگو، قربان محمد کوچکی* دانشجوی دکترا دانشگاه علوم پزشکی گلستان - دانشگاه علوم
پزشکی گلستان

rcharkazi@yahoo.com

مقدمه: ارزشیابی استاد به عنوان یک از استراتژی های مهم برای ارتقای کیفیت آموزشی مورد توجه دانشگاههاست. این مطالعه با هدف تعیین ملاک های سنجش عملکرد استاد در دروس نظری از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان انجام شد.

روش تحقیق: این مطالعه توصیفی تحلیلی در سال ۱۳۸۷ بر روی ۳۳۰ دانشجوی رشته های مختلف تحصیلی دانشگاه علوم پزشکی گلستان که از طریق تصادفی طبقه ای نمونه گیری شدند، صورت گرفت. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه ای روا و پایا مشتمل بر ۶۳ سؤال بسته در حیطه های عوامل حرفه ای، علمی و فردی بود. تجزیه و تحلیل داده ها از طریق نرفزار آماری SPSS و از طریق آمار توصیفی و آزمون های آماری t مستقل، آنالیز واریانس و ضریب همبستگی پیرسون انجام گرفت.

یافته ها: ویژگی های حرفه ای استاد با میانگین $4/22 \pm 0/42$ مهم ترین عامل در ارزشیابی استاد بود و ویژگی های علمی و فردی استاد به ترتیب با میانگین $4/14 \pm 0/55$ و $3/86 \pm 0/52$ در اولویت بعدی قرار داشتند. در بخش ویژگی های حرفه ای «توانایی استاد در تفهیم درس»، با میانگین $4/64 \pm 0/96$ ، در بخش ویژگی های علمی «توان علمی و دانش استاد» با میانگین $4/65 \pm 0/57$ و در بخش ویژگی های فردی «صبر و حوصله و اخلاق خوب استاد» با میانگین $4/61 \pm 0/68$ بیشترین نمره را به خود اختصاص دادند. ۶۲/۴ درصد معتقد بودند که در بیان نظراتشان صداقت دارند و ۵۹/۴ درصد نیز ارزیابی شان را قابل اعتماد دانستند.

نتیجه گیری: علیرغم مهم بودن ویژگی های علمی استاد، توانایی وی در تفهیم درس و بیان شیوای استاد از اهمیت بالایی در نزد دانشجویان برخوردار است. می توان از نظرات دانشجویان به عنوان یک بخش مهم از ارزشیابی استاد استفاده کرد ولی همراه با آن نواقص و کاستی های موجود را شناسایی و مرتفع کرد.

واژه های کلیدی: ارزشیابی، استاد، دانشجو، گلستان.

A-10-924-1

تجربه آشناسازی دانشجویان ورودی جدید با برنامه آموزشی
توسط گروه دانشجویان همتا

آذین اسدزاده کاشانی*، دکتر مهرناز زارعی، دکتر حسام الدین
حسینی توسل، دکتر عطیه السادات زندی نژادی، دکتر آرمین
نوروزپور

* دانشجوی مرکز توسعه و مطالعات آموزش پزشکی، دانشگاه
علوم پزشکی

azin.asadzadeh@gmail.com

مقدمه: برگزاری جلسه توجیهی ابتدای هر دوره آموزشی میتواند در
دستیابی دانشجویان به اهداف آن دوره، کمک کننده باشد و مشارکت
دانشجویان در بخش های مختلف آموزشی از نمودهای دانشجو محوری
در برنامه آموزشی است. کمیته دانشجویی مرکز مطالعات آموزش
پزشکی با همکاری انجمن اسلامی و کمیته پژوهشی اقدام به برگزاری
همایش آشناسازی دانشجویان ترم یک با برنامه اصلاحات نمود. آگاه
سازی دانشجویان در جهت اجرای بهتر برنامه آموزشی، ایجاد تعامل
مناسب و صمیمی با دانشجویان سال بالاتر و آشنایی بیشتر با تشکلهای
مذکور از دیگر اهداف جلسه محسوب میشود.

روش کار: ایده اولیه توسط دانشجویان مطرح شد و با تشکیل تعدادی
جلسه و بحث پیرامون برنامه همایش و نیازهای دانشجویان ترم ۱
مقدمات طرح تصویب و با کارشناسان مرکز توسعه و مسولین و معاونت
آموزشی دانشکده از نظر علمی و اجرایی هماهنگ شد. برنامه شامل دو
سخنرانی (طراحان و مجریان برنامه اصلاحات)، نمایش ۲ فیلم مصاحبه
از دانشجویان همان ورودی و یک پانل بود.

یافته ها: دانشجویان طی سخنرانی هایی، با تاریخچه برنامه اصلاحات،
استراتژی ادغام و دانشجو محوری آشنا شدند. اعضای پانل شامل
دانشجویانی از مقاطع مختلف تحصیلی فارغ التحصیلان و کارشناس و
مجری طرح اصلاحات بود که طی آن به سوالات و ابهامات دانشجویان
ورودی جدید پاسخ داده شد.

نتیجه گیری: به اشتراک گذاشتن تجربیات دانشجویان ترم های
بالاتر، همکاری بین تشکلی و مرتفع شدن مشکل کمبود امکانات و
بوجه کمیته دانشجویی از جمله مزایای این همایش بود.

واژه های کلیدی: دانشجویان ورودی جدید، دانشجویان همتا،
آشناسازی و آماده سازی.

A-10-907-1

بررسی دیدگاه دانشجویان درباره جلسه توجیهی دوره
کارآموزی

فریده پورتنقی*، خانم مهرناز زارعی، خانم مریم عابدینی، خانم ساناز
محمدآقایی تالاری، آقا سامان درودگر، دکتر فخرالسادات حسینی

* دانشجوی پزشکی مرکز توسعه و مطالعات آموزش پزشکی دانشگاه
علوم پزشکی شهید بهشتی

feria2020@yahoo.com

مقدمه: یکی از اولین دغدغه های کارآموزان، عدم آشنایی با محیط
جدید بیمارستان و تغییر در شیوه های آموزشی آنان می باشد. توانایی
هماهنگ شدن و سازگاری با شرایط جدید تاثیر زیادی بر عملکرد
دانشجو دارد. برگزاری جلسه توجیهی در ابتدای دوره، می تواند در
دستیابی دانشجویان به اهداف آموزشی کمک کننده باشد. این مطالعه
با هدف نیازسنجی و اثربخشی این جلسه از دیدگاه دانشجویان صورت
گرفته است.

روش کار: جلسه ی توجیهی توسط اعضای کمیته دانشجویی و
کارشناس آموزش در ۸ بخش برگزار شد. بیش از نیمی از کارآموزان
جدید (حدوداً ۵۰ نفر) به جلسه آمدند که در پایان ۳۱ نفر حاضر بودند.
پرسشنامه قبلا توسط کارشناس تایید شده و ۲۲ عدد نهایتاً تکمیل
شد. اثربخشی جلسه با امتیازدهی به سوالات، از صفر تا پنج براساس
نظرات قبل و بعد جلسه و نیازسنجی با انتخاب گزینه ها صورت گرفت.
داده ها توسط نرم افزار اکسل آنالیز شد.

یافته ها: میانگین امتیازات «میزان آشنایی با دوره کارآموزی» و
«پاسخ گویی به ابهامات دانشجویان»، افزایش قابل توجهی را در پایان
جلسه نشان داد. (به ترتیب ۱،۹۱ و ۱،۴۱) میانگین امتیازات «ضرورت
برگزاری» و «مفیدبودن برگزاری جلسه» قبل از جلسه به ترتیب ۴،۴۱
و ۴،۱۹ بود که بعد از جلسه نیز افزایش امتیاز نشان داد. (به ترتیب
۰،۲۷ و ۰،۵) دانشجویان، برای هر بخش آموزشی جلسه، به جز سه
مورد (معرفی و اهداف جلسه، امتحانات و فرم شرح حال، بازخورد
دانشجویان از برنامه بخش) بیشتر از ۸۰ درصد اهمیت زیاد قائل بودند.
رضایت از اجرا نیز برای سه مورد مذکور کمترین میزان را نشان داد.
نتیجه گیری: نتایج نشان دهنده ضرورت برگزاری جلسه توجیهی و
مفیدبودن اجرا توسط دانشجویان سال بالاتر است. بیش از ۶۰ درصد
محتوای برنامه، به درستی انتخاب شده بود. البته با توجه به ساعت
نامناسب جلسه، خستگی حاضرین و تعداد کم افراد در پایان جلسه،
نتایج نشان دهنده ی نظر عموم دانشجویان نیست.

واژه های کلیدی: جلسه توجیهی، دوره کارآموزی، دیدگاه دانشجویان.

A-10-857-1

ژورنال کلاب آموزش پزشکی، رویکردی نوین در توانمندسازی
اعضای هیات علمی

دکتر علی تقی زاده، معصومه محمدحسین زاده*، دکتر رضا افشاری

* دانشجو مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی مشهد و
دانشگاه فردوسی مشهد

hoseinzadehm3@mums.ac.ir

مقدمه: توانمندسازی اعضای هیات علمی در جهت توسعه حرفه ای مهارت‌های آموزشی حایز اهمیت اساسی است. ژورنال کلاب آموزش پزشکی بخاطر ویژگیهای خاص آن مانند ارائه مطالب جدید، مشارکت فعال شرکت کنندگان و ترغیب آنان به استفاده از مهارت‌های شناختی سطح بالا مانند ارزیابی نقادانه و ایجاد یک جمع دوستانه می تواند رویکرد موثری در این خصوص باشد. در این راستا مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی مشهد از ابتدای آبان ماه ۱۳۸۹ اقدام به طراحی و اجرا برنامه ژورنال کلاب آموزش پزشکی در زمینه موضوعات جدید در حوزه آموزش پزشکی نمود.

روش کار: در آذر سال ۱۳۹۰ ارزشیابی توصیفی برنامه از اطلاعات گردآوری شده مجریان برنامه انجام شد. همچنین این برنامه از منظر مشارکت کنندگان به شیوه پیمایشی و با ابزار پرسشنامه روا و پایا و نیز مصاحبه نیمه ساختارمند و به شیوه نمونه گیری در دسترس مورد بررسی قرار گرفت. تجزیه و تحلیل داده های پرسشنامه با نرم افزار SPSS انجام شد.

یافته ها: تا آذرماه ۱۳۹۰ تعداد ۱۰ جلسه ژورنال کلاب آموزش پزشکی برگزار شده است و در مجموع ۲۸۹ نفر در این جلسات شرکت نموده اند. میانگین شرکت افراد در هر جلسه ۲۹ نفر بوده است و از این تعداد ۱۳۱ نفر زن (۴۵٪) و ۱۵۸ نفر مرد (۵۵٪) بودند. ۲۲۶ نفر (۷۸٪) درصد هیات علمی و ۶۳ نفر (۲۲٪) غیر هیات علمی بوده اند. ۱۷۹ نفر (۶۱٪) کارشناسان مرکز و ۱۱۰ نفر (۳۹٪) از همکاران خارج از مرکز بوده اند. حدود ۵٪ از اعضای دفاتر توسعه شرکت کرده اند و ۲۱۰ نفر (۶۷٪) از گروه های آموزشی مختلف بوده اند. درصد حضور شرکت کنندگان از دانشکده های مختلف به شرح زیر است: بهداشت ۶ (۳٪)، پرستاری ۱۹ (۹٪)، پزشکی ۱۷۷ (۸۱٪)، ۲۵٪ از گروه های علوم پایه و ۷۵٪ از گروه های بالینی، پیراپزشکی ۳ (۱٪)، داروسازی ۲ (۱٪)، دندانپزشکی ۱۱ (۵٪). همچنین ۸ نفر ارائه کننده جلسات (۱۰ جلسه) بوده اند و از این تعداد ۳۰٪ ارائه کنندگان زن و ۷۰٪ مرد، ۳۰٪ غیر بالینی و ۷۰٪ بالینی، ۸۰٪ از اعضای هیات علمی دانشکده پزشکی و ۲۰٪ دانشکده پرستاری بوده اند. دو نفر مربی و بقیه استادیار بوده اند. ۲ نفر مدرک کارشناسی ارشد داشته و بقیه متخصص بوده اند. نتایج پرسشنامه نیز نشان داد: ۸۹٪ محتوای مقالات را خوب و بسیار خوب دانسته اند. ۹۲٪ توانایی علمی ارائه کنندگان مقالات و تسلط

A-10-924-2

تجربه شورای مشاورین دانشجویی جوان دانشکده پزشکی
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتیآذین اسدزاده کاشانی*، دکتر علی مازاراتابکی، دکتر سیده مریم تارا،
دکتر مهرناز زارعی، دکتر مهشید السادات انصاری* دانشجو مرکز توسعه و مطالعات آموزش پزشکی، دانشگاه علوم
پزشکی - مرکز توسعه و مطالعات آموزش پزشکی، دانشگاه علوم
پزشکی شهید بهشتی

azin.asadzadeh@gmail.com

مقدمه: مشکلات موجود در برابر فعالیتهای دانشجویی، موجب کاهش اشتیاق دانشجویان جهت فعالیت در حیطه های مختلف میشود. جهت ایجاد هماهنگی و انسجام در فعالیتهای دانشجویی، فراهم نمودن بستر مناسب جهت انتقال مشکلات و پیشنهادات دانشجویان به سطوح مدیریتی و دستیابی به استراتژی «دانشجومحوری» پیشنهاد تشکیل شورای مشاورین دانشجویی مطرح شد.

روش کار: ایده ی اولیه توسط اعضای کمیته دانشجویی مرکز توسعه و کمیته پژوهشی مطرح، اساسنامه پیشنهادی نوشته و با موافقت ریاست و معاونت آموزشی دانشکده تصویب شد. این شورا متشکل از نمایندگان تمامی تشکلهای دانشکده، ۲ نماینده آشنا با مشکلات از هر ورودی، ریاست، معاونت آموزشی و پشتیبانی دانشکده میباشد. ابتدا با تشکیل جلسات کاملا دانشجویی مشکلات در ۴ حیطه آموزشی، پژوهشی، فرهنگی و صنفی دسته بندی میشود بر اساس الویت های موجود مشکلات به بحث گذاشته و راه حل پیشنهادی لیست میشود. سپس مسائل مطرحه در جلسه با مسئولین دانشکده ارائه می شود.

یافته ها: تا کنون طی جلسات دانشجویی ۷۰ مشکل در سطح دانشکده مطرح شده است. حدود ۱۰ مشکل در جلسه با مسئولین مطرح و راه حل های پیشنهادی بررسی شد. نهایت ریاست و معاونت های دانشکده خود را موظف به حل مشکلات کردند.

نتیجه گیری: عملکرد مناسب این شورا به همکاری خوب دانشجویان و مسئولین نیاز دارد. از جمله مشکلات اجرایی می توان به عدم شرکت فعال برخی از دانشجویان در جلسه ها، عدم پذیرش برخی مسئولین نسبت به نظرات دانشجویی قابل حل نبود. برخی از مشکلات در سطح دانشکده اشاره کرد. امید است که این شورا نقش مهمی در حل مشکلات دانشجویی و بین تشکیلی ایفا کند.

واژه های کلیدی: شورای مشاورین، دانشجو محوری، مشکلات دانشجویی، بازخورد.

A-10-857-2

ژورنال کلاب آموزش پزشکی، رویکردی جدید در توانمندسازی اصحاب آموزشی (گزارش موردی)

معصومه محمدحسین زاده*، دکتر علی تقی زاده، دکتر رضا افشاری

* دانشجو مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی مشهد و دانشگاه
فردوسی مشهد - مشهد خیابان دانشگاه ساختمان قرشی دانشگاه علوم
پزشکی مشهد مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

hoseinzadehm3@mums.ac.ir

مقدمه: عملکرد و موفقیت دانشگاه‌های علوم پزشکی (بوژه مراکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی) تا حد زیادی به کارایی و توانمندیهای آموزشی اعضای هیات علمی، کارکنان و دست اندرکاران امر آموزش بستگی دارد. بدین جهت توانمندسازی این افراد به منظور انجام بهینه وظایف و نقشهای آموزش خود حایز اهمیت است. تحقق این امر نیازمند برنامه ریزی دقیق و استفاده از روشهای جدید و موثر توانمندسازی است. در این راستا به نظر می‌رسد ژورنال کلاب به عنوان یک ابزار آموزشی قوی، بخاطر ویژگیهای خاص خود از جمله برقراری ارتباط بین مفاهیم تئوری و اقدامات عملی می‌تواند در توانمندسازی اصحاب آموزشی (اعم از اساتید و کارشناسان) بسیار مفید واقع شود؛ لذا دانشگاه علوم پزشکی مشهد از ابتدای آبان ماه ۱۳۸۹ اقدام به طراحی و اجرای برنامه ژورنال کلاب آموزش پزشکی نمود. هدف: ارائه گزارش جامعی از تمام مراحل طراحی، اجرا و ارزیابی این برنامه است.

روش کار: در این مقاله گزارش طراحی، اجرا و ارزیابی یک ساله این برنامه تا بهمن ماه ۱۳۹۰ به صورت گزارش موردی ارائه می‌گردد. در ابتدا بر اساس نیازسنجی انجام شده، مشخص شد که همکاران در زمینه آموزش پزشکی نیازمند توانمندسازی در این حوزه هستند. پس از آن روشهای مختلف توانمندسازی در این زمینه مورد بررسی و تامل قرار گرفت و ژورنال کلاب به عنوان یکی از شیوه‌های جدید و موثر آموزشی مورد توجه قرار گرفت. پس از آن مطالعات لازم در خصوص نحوه برگزاری، اصول و تجارب سایر دانشگاهها (از جمله دانشگاه فلوریدا) انجام شد. سپس رایزنی‌های اولیه در خصوص ضرورت برگزاری این برنامه با مسئولان مربوطه انجام و نظر آنان جلب شد. سپس از طریق پرسشنامه تهیه شده در خصوص ضرورت، نحوه و زمان برگزاری جلسات، عناوین، موضوعات مورد نیاز و علاقه و... از ۵۰ نفر از اعضای هیات علمی و کارشناسان مرکز (گروه هدف)، نظرسنجی انجام شد و بر اساس نتایج آن تصمیم گرفته شده این برنامه به مدت سه ماه به صورت آزمایشی اجرا شود و برنامه اجرا شده مورد ارزیابی قرار گیرد و بر اساس ارزشیابی انجام شده برنامه اصلاح و بازنگری و مجدداً اجرا گردد. مسئول علمی و اجرایی برنامه و نیز ارائه دهندگان مقالات مشخص و برنامه اجرایی برگزاری جلسات (بر اساس نظرات گردآوری شده) تدوین شد. در اوایل آذر ۱۳۸۹ برنامه برگزاری جلسات در سال ۱۳۸۹ به همکاران ابلاغ گردید و از آنان برای شرکت در جلسات هر دو هفته یکبار چهارشنبه

آنان را بر موضوع ارائه شده، خوب و بسیار خوب ارزیابی نموده اند. ۸۷٪ توانایی انتقال محتوا توسط ارائه کنندگان مقالات را خوب و بسیار خوب بیان کرده اند. ۹۳٪ مهارتهای ارتباطی مدرسان را خوب و بسیار خوب دانسته اند. ۹۳٪ جلب مشارکت شرکت کنندگان را توسط ارائه کنندگان مقالات خوب و بسیار خوب ارزیابی کرده اند. ۹۰٪ استفاده از رسانه را توسط ارائه کنندگان خوب و بسیار خوب دانسته اند. نتایج مصاحبه ای حضوری با شرکت کنندگان در خصوص نقاط ضعف و قوت برنامه نیز نشان داد: از منظر آنان وابسته بودن کیفیت جلسه به فرد ارائه کننده، پراکندگی مباحث بعد از جلسات، عدم اطلاع رسانی دقیق در خصوص سایت ژورنال کلاب و نداشتن ویژگیهای یک ژورنال کلاب استاندارد از جمله نقاط ضعف برنامه بوده است. جذاب، جالب و ضروری بودن اصل فلسفه ژورنال کلاب در خصوص مباحث آموزش پزشکی، منظم بودن جلسات، اطلاع رسانی بسیار خوب قبل از جلسات، ارتقای آگاهی و دانش شرکت کنندگان در زمینه آموزش پزشکی، برقراری تعاملات دوستانه بین همکاران گروههای آموزش مختلف از جمله نقاط قوت ژورنال کلاب عنوان شده است.

نتیجه گیری: نتایج نشان داد شرکت کنندگان از برنامه رضایت داشتند و آن را اقدام موثری در توانمندسازی اساتید و کارشناسان مرکز مطالعات می دانستند؛ لذا به نظر می رسد ژورنال کلاب آموزش پزشکی به عنوان رویکردی نو، جذاب و جالب در توانمندسازی اساتید دانشگاه های علوم پزشکی باشد. به همین جهت توصیه می شود این برنامه در دانشگاههای دیگر نیز با رفع نقاط ضعف اعلام شده اجرا شود و سپس مورد ارزیابی قرار گیرد. در اصل مقاله نتایج و گزارش اجرا و ارزیابی یک ساله این برنامه تا آذر ماه ۱۳۹۰ به طور مفصل ارائه خواهد گردید.

واژه‌های کلیدی: دانشگاههای علوم پزشکی، توانمندسازی اساتید، ژورنال کلاب آموزش پزشکی.

A-10-1020-1

ارتباط میان چگونگی یادگیری دانشجویان و تعیین ویژگی
های استاد توانمند از دیدگاه دانشجویان پیراپزشکی دانشگاه
علوم پزشکی تهران

آقا محمد سلیمی، جمیل صادقی فر *

* دانشجوی دکترا دانشگاه علوم پزشکی تهران

jamil.sadeghifar@gmail.com

مقدمه: شناسایی و هدایت سبک‌های یادگیری مناسب نقش مهمی را در انتخاب روش‌های یاددهی و انتقال مفاهیم و دانش به فراگیران و نهایتاً اعتلای سطح آموزش ایفا می‌کند. از سوی دیگر استاد به عنوان مهمترین رکن آموزش، نقش مهمی را در فرآیند یادگیری ایفا می‌نماید. این پژوهش با هدف ارتباط میان سبک‌های یادگیری دانشجویان و ویژگی‌های یک استاد خوب از دیدگاه دانشجویان انجام گرفته است.

روش کار: این مطالعه توصیفی تحلیلی در دو فاز صورت گرفت به طوری که در فاز اول به منظور تعیین سبک‌های یادگیری از پرسشنامه سبک‌های یادگیری کلب (Kolb_LSI) و در فاز دوم به منظور تعیین ویژگی‌های یک استاد خوب از پرسشنامه استاندارد روا و پایا استفاده شده است. داده‌ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS و آزمون کای دو و آزمون t مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: در فاز اول ۱۳۵ نفر با تکمیل پرسشنامه، در این مطالعه شرکت کردند. سبک غالب یادگیری دانشجویان مورد مطالعه واگرا (۵۴/۱٪) و سپس سبک‌های انطباق‌یابنده (۲۳/۷٪)، جذب‌کننده (۱۴/۸٪) و همگرا (۷/۴٪) تعیین شد. در فاز دوم ۱۱۹ نفر از دانشجویان با تکمیل پرسشنامه در مطالعه شرکت کردند که به طور کلی حیطه‌های توانایی‌های ضمن تدریس، توانایی‌های عمومی، توانایی‌های قبل از تدریس و توانایی‌های بعد از تدریس به ترتیب با ۸۱/۴۳، ۷۹/۰۴، ۷۶/۵۵ و ۷۵/۶۷ بیشترین اهمیت را از دیدگاه دانشجویان به خود اختصاص دادند.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج بدست آمده، استفاده از شیوه‌های آموزشی نظیر بحث گروهی، بارش افکار که در قالب توانایی‌های ضمن تدریس استاد قرار دارد و ارتباط این موارد با سبک یادگیری غالب دانشجویان اهمیت دارد.

واژه‌های کلیدی: سبک یادگیری، کلب، استاد توانمند.

ساعت ۱۳-۱۲ در سالن EDC مرکز مطالعات دعوت به عمل آمد. مدت هر جلسه ژورنال کلاب ۶۰ دقیقه (۳۵ دقیقه ارائه مقاله و ۲۵ دقیقه بحث گروهی) در نظر گرفته شد. اطلاع‌رسانی به همکاران درباره جلسات (از جمله زمان برگزاری، عنوان، مشخصات ارائه دهنده و فایل مقاله مربوطه) از طریق ایمیل انجام می‌شود. همچنین به منظور جلب انگیزه و علاقه شرکت کنندگان، مقرر شد همکاری افراد (به صورت مشارکت یا ارائه مقاله)، معادل سازی شده و به آن امتیاز آموزشی تعلق گیرد. در گام بعدی (زمستان ۱۳۸۹) ایجاد وب سایت اختصاصی در زمینه ژورنال کلاب و قرارگیری تمام اطلاعات جلسات در دستور کار قرار گرفت. بعد از طی اجرای آزمایشی، از ابتدای سال ۱۳۹۰ فاز دوم برنامه مد نظر قرار گرفت و برنامه از طریق ارزیابی انجام شده مورد بازنگری و اصلاح قرار گرفت و با توجه به نتایج حاصل با تغییرات مختصری برنامه ادامه یافت. از جمله تغییرات و اصلاحات انجام شده می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: زمان جلسات هر ماه یکبار (چهارشنبه آخر هر ماه) به مدت ۹۰ دقیقه (۳۵ دقیقه ارائه مقاله و ۵۵ دقیقه بحث گروهی) برگزار شود و تلاش شد موضوعات و عناوین جلسات و شرکت کنندگان دارای تنوع بیشتری از حیث اطلاعات و نیز رشته تحصیلی و گروه‌های آموزشی باشند. در نهایت بعد از یک سال از اجرای برنامه ارزشیابی از منظر شرکت کنندگان و مجریان به عمل آمد (که نتایج آن به صورت ارائه یک مقاله گزارش شده و برای سیزدهمین همایش آموزش پزشکی ارسال شده است).

نتیجه گیری: از مهمترین نتایج و پیامدهای اجرایی این برنامه برقراری ارتباط موثر اعضای هیات علمی گروه‌های آموزشی مختلف، آشنایی فراگیران با موضوعات جدید در زمینه آموزش پزشکی در یک جمع دوستانه، افزایش قدرت تفکر، تعمق و نقد در مواجهه با موضوعات آموزش پزشکی و ارتقای مهارت‌های ارزیابی نقادانه متون (مهمترین هدف)، ارتقای اثربخشی فعالیتهای آموزشی فراگیران است. بر اساس ارزیابی صورت گرفته، مقرر گردید: ارائه جلسات ترکیبی (حضور یک متخصص آموزش پزشکی و امار در کنار ارائه کننده مقالات) انجام شود، جلسات ژورنال کلاب بر پایه شواهد (Evidence based journal club) برگزار شود و قبل از ارائه اصل مقالات، در خصوص عنوان و مفاهیم کلی توضیح کافی داده شود. از جمله چالشها و مشکلات اجرایی این برنامه نیز یکسان نبودن سطح آگاهی و دانش فراگیران در زمینه زبان انگلیسی و موضوعات آموزش پزشکی، پراکندگی محل خدمت شرکت کنندگان که منجر به مشکلاتی برای حضور فیزیکی در این برنامه می‌شود. یکی دیگر از مشکلات جلسات برگزار شده این بود که علی‌رغم تلاش ارائه کنندگان جلسات ژورنال کلاب تا حد کمی بر پایه شواهد بود. در ادامه برنامه تلاش شد موارد پیشنهاد شده مورد توجه قرار گیرد از جمله اینکه جلسات ژورنال کلاب بر پایه شواهد اجرا شود و در فازهای بعدی این برنامه علاوه بر شیوه حضوری به صورت مجازی (آنلاین) نیز اجرا شود تا بخشی از محدودیتهای زمانی و مکانی اجرای برنامه نیز مرتفع گردد.

واژه‌های کلیدی: ژورنال کلاب آموزش پزشکی، آموزش پزشکی، اعضای هیات علمی.

A-10-1031-1

بررسی میزان هوش هیجانی دانشجویان مقطع کارشناسی
ارشد ساکن در خوابگاه دانشگاه علوم پزشکی شیراز ۱۳۹۰

زهره مرادی*، شکوفه نیک سرشت، دکتر ریتا رضایی

* دانشجو دانشگاه علوم پزشکی شیراز - دانشکده بهداشت و تغذیه
دانشگاه علوم پزشکی شیراز

zohre_moradi87@yahoo.com

مقدمه: هوش هیجانی شامل مجموعه ای از هیجانات، دانش اجتماعی و توانمندی هایی است که قدرت کلی ما را در جهت گیری که بتوانیم به عوامل و فشار های محیطی پاسخ مناسب بدهد هدایت و تقویت می کند و سبب عملکرد بهینه در چهار حیطه زیر می گردد: خود آگاهی (درک توانایی های خود و ابراز آنها)، آگاهی اجتماعی (آگاهی نسبت به دیگران و درک توانایی های آنها و همدلی)، مدیریت رابطه، و خود مدیریتی (توانایی انطباق با تغییرات و حل مسائل شخصی و اجتماعی). مطالعات نشان داده است که این مولفه با سلامت روان، موفقیت تحصیلی و شغلی افراد ارتباط مستقیم دارد. هدف از این پژوهش بررسی میزان هوش هیجانی در دانشجویان کارشناسی ارشد ساکن در خوابگاه به تفکیک معدل بود.

روش کار: تعداد ۸۰ دانشجوی دختر شاغل به تحصیل در مقطع کارشناسی ارشد ساکن در خوابگاه علوم پزشکی شیراز انتخاب و سپس به سوالات پرسشنامه خود ایفای هوش هیجانی اسپت و همکاران پاسخ دادند. نتایج به دست آمده از این پژوهش توسط نرم افزار SPSS ورژن ۱۶ و با استفاده از آمار توصیفی و تحلیلی تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: بیشترین میزان به دست آمده برای نمره هوش هیجانی ۱۴۵ و کمترین ۱۱۲ و میانگین آن ۱۲۸،۱۱ به دست آمد. میانگین هوش هیجانی ۱۲۷،۵۰ برای دانشجویان با معدل مابین ۱۴-۱۶، ۱۶۳،۹۳، ۱۲۷،۹۳ معدل بین ۱۶-۱۸ و ۱۳۰ و ۱۸-۱۶ برای معدل بین ۱۸-۲۰ حاصل شد.

نتیجه گیری: با توجه به اهمیت هوش هیجانی در موفقیت افراد و به خصوص نقش آن در پیشرفت تحصیلی دانشجویان و اکتسابی بودن مهارت های مربوط به آن، بررسی و مطالعه این مولفه در دانشجویان و برگزاری کلاس های آموزشی جهت تقویت این مهارت ها به مسئولین دانشگاه ها پیشنهاد می گردد.

واژه های کلیدی: هوش هیجانی، دانشجویان کارشناسی ارشد، معدل.

A-10-1036-1

بررسی خود ارزشیابی دانشجویان پزشکی از میزان توانایی
آنها در صلاحیت های عمومی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی
کردستان در ۱۳۹۰

آزاده فتحی*

* دانشجوی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کردستان -
دانشکده پزشکی

A.Fathi1532@gmail.com

مقدمه: روشن شدن موارد مثبت و نقاط ضعف دانش آموختگان می تواند شواهدی را برای بازنگری در فرایند اجرای برنامه آموزش پزشکی فراهم کند. مطالعه حاضر به منظور دست یابی به درک بهتری از خودارزشیابی دانشجویان سال آخر پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کردستان از میزان توانایی آنها در صلاحیت های عمومی پزشکی طراحی و اجرا گردید.

روش کار: این مطالعه به روش مقطعی بر روی ۶۰ دانشجوی سال آخر رشته پزشکی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کردستان در سالهای تحصیلی ۱۳۹۱-۱۳۹۰ به روش سرشماری انجام گردید. جهت جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه مورد استفاده در پژوهش مشابه در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان استفاده شد که ضریب پایایی بین دو بار پاسخ گویی به پرسشنامه به فاصله ده روز ۸۶ درصد بوده است. مبنای این ارزیابی انتخاب رتبه ۱ تا ۶ به ترتیب برای بسیار ضعیف تا بسیار خوب بود که برای ۱۷ حیطه انجام گردید. داده ها پس از جمع آوری با استفاده از نرم افزار آماری SPSS و آمارهای توصیفی (فراوانی، میانگین و انحراف معیار) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: میانگین نمرات خود ارزشیابی دانشجویان مورد مطالعه به ترتیب در حیطه های معرفی بیمار (۵/۷۵)، تفسیر آزمایشات (۵/۱۳)، تصمیم گیری تشخیصی (۴/۹۹)، مدیریت فعالیتها (۴/۵)، پروسیجرهای پایه (۴/۳۳)، تغذیه (۴/۰۶)، پزشکی سالمندی (۳/۸۵) و پروسیجرهای پیشرفته (۳/۷۱) و به طور کلی (۴/۵۴) از نمره ۷ بود. بین سن و جنس با خود ارزشیابی دانشجویان تفاوت معنی دار آماری مشاهده نشد ($p < 0.05$).

نتیجه گیری: می توان نتیجه گیری نمود که خودارزشیابی دانشجویان پزشکی از مهارت های بالینی متوسط به بالا بوده، اما لازم است که در حیطه های که نیاز به مهارت های تخصصی تر است برنامه های آموزشی در نظر گرفته شود.

واژه های کلیدی: خود ارزشیابی، دانشجوی پزشکی، مهارت بالینی.

A-10-865-3

بررسی مقایسه ای تطابق تصمیم گیری های حین درمان با
مفاد منشور اخلاقی حقوق بیمار در دانشجویان سال اول
و آخر پزشکیلیلا استوار*، خانم زهرا حق جو، خانم مریم نیک پور، خانم پریسا
نگهدار، خانم مژگان تیموریان

* دانشجو

ostovar.leila@yahoo.com

مقدمه: توجه به انتخاب شیوه درمان، یکی از عوامل مهم در پیشبرد اهداف آموزشی-درمانی تلقی میشود، که حائز اهمیت است. هدف پژوهش مقایسه نحوه تصمیم گیری حین درمان دانشجویان سال اول و آخر پزشکی و تطابق آن با منشور حقوق بیمار می باشد.

روش کار: این مطالعه از نوع توصیفی-مقطعی است که در آن ۴۰ نفر دانشجوی سال اول و ۴۰ نفر دانشجوی سال آخر پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه (۵۳ زن و ۲۷ مرد) که به روش نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. اطلاعات با ستفاده از پرسشنامه استاندارد، شامل مشخصات دموگرافیک و سوال های مربوط به تصمیم گیری های پزشک حین درمان است، جمع آوری گردید. داده های توصیفی به صورت Mean+SD و با یک نسبت مناسب و یا به صورت درصد بیان می شود.

یافته ها: ۸۰ دانشجو وارد مطالعه شدند که ۵۳ نفر از آنها زن (۶۶٫۲۵٪) و ۲۷ نفر از آنها مرد (۳۳٫۷۵٪) بودند. در این بین تنها ۱۳ نفر از آزمودنی ها متاهل (۱۶٫۲۵٪) بودند. میانگین سنی آنها ۲۰٫۳۲+۰٫۳۲۰ بدست آمد. با توجه به متغیرهای مورد بررسی در پرسشنامه و ارتباط آن با سایر بندهای مفاد منشور حقوق بیمار، داده های زیر به دست آمد. ۱۵ نفر از سال اولی ها (۱۸٫۷۵٪) و ۱۱ نفر از دانشجویان سال آخر (۱۴٪) به ۸۰٪، ۱۰ نفر از سال اولی ها (۲۵٪) و ۲۱ نفر از سال آخری ها (۵۲٫۵٪) به ۶۵٪، ۷ نفر از سال اولی ها (۱۷٫۵٪) و ۶ نفر از دانشجویان سال آخر (۱۵٪) به ۳۳٫۵٪ و ۸ نفر از سال اولی ها (۲۰٪) به ۲۰٪ سوالات، پاسخ های موافق با منشور اخلاقی حقوق بیمار دادند. در این میان تنها یک دانشجوی سال آخر بود، که تمام تصمیم گیری های وی مطابق این منشور بود.

نتیجه گیری: نتایج مطالعه نشان داد که با وجود آموزش مبانی اخلاق حرفه ایی به دانشجویان سال آخر، تنها تصمیم گیری اندکی از آنان تا حدودی مطابق منشور حقوق بود. اما در سال اولی ها با توجه به عدم گذراندن این واحدها، درصد بالاتری از آنان، تصمیم گیری هایی مطابق با منشور داشتند. به نظر میرسد دانشجویان پزشکی با رسیدن به سال های آخر، نسبت به رعایت این موارد کم توجه تر می شوند، ازین رو به سبب جایگاه والای بیمار و رعایت حقوق وی در

A-10-691-5

بررسی دیدگاه دانشجویان علوم پزشکی درباره عوامل تاثیر
گذار بر یادگیری در قرن ۲۱

لیلا بذرافکن*، فریبا حقانی، اطهر امید، مهسا شکور، زهرا جوهری

* دانشجوی دکتری دانشگاه علوم پزشکی اصفهان - اصفهان -
هزارجریب

bazrafcan@gmail.com

مقدمه: هدف اصلی پژوهش حاضر بررسی تطبیقی دیدگاه دانشجویان مدرسه تابستانی در دانشگاه علوم پزشکی شیراز، در رابطه با عوامل تاثیر گذار بر یادگیری در قرن ۲۱ می باشد. هدف دیگر پژوهش، بررسی روابط احتمالی موجود بین عوامل تاثیر گذار با یکدیگر است.

روش کار: نوع پژوهش از نوع توصیفی، تحلیلی است. بدین منظور از پرسشنامه ای محقق ساخته روا و پایا مشتمل بر سی سؤال در سه قسمت متغیرهای دموگرافیک، سؤالات زمینه ای و دو سوال باز برای پیشنهادات و انتقادات دانشجویان استفاده شد. جمعیت آماری این پژوهش ۱۵۰ نفر از دانشجویان شرکت کننده در مدارس تابستانی در شیراز، تشکیل می دهند که به روش نمونه گیری تصادفی انتخاب شده اند. پرسشنامه ها از دو طریق حضوری و پست الکترونیکی برای تمامی شرکت کنندگان ارسال نمایند و از آن ها خواسته شد تا طی دو هفته، پرسشنامه های تکمیل شده را به همین آدرس الکترونیکی، عودت نمایند. در نهایت داده ها از طریق نرم افزار آماری (spss v.19) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: رتبه بندی عوامل بر اساس آزمون فریدمن نشان داد از دیدگاه دانشجویان عوامل زمینه ای بیشترین میزان تاثیر را در رابطه با یادگیری در قرن ۲۱ دارند. همچنین آزمون همبستگی بیانگر وجود رابطه معنی دار مستقیم بین سه دسته عوامل (شخصی، نگرشی و زمینه ای) با یکدیگر بود. مقایسه ی تطبیقی یافته ها بیانگر آن بود که وجود عوامل زمینه ای سبب تشدید تأثیر عوامل نگرشی و شخصی در یادگیری در قرن ۲۱ می شود.

نتیجه گیری: برای ارتقاء یادگیری در قرن حاضر به سبب رشد تکنولوژی و تغییراتی که به طبع آن ایجاد می شود، بایستی زمینه آن را فراهم آورد. عوامل یادگیری محیطی و زمینه ای میتوانند نگرش و توانایی های شخصی فراگیران را نیز متاثر سازند.

واژه های کلیدی: یادگیری در قرن ۲۱، عوامل زمینه ای، شخصی، نگرشی، دیدگاه دانشجویان.

دانشجویان خواهند شد، لذا بهره گیری از نظرات آنان به عنوان یک بخش مهم در برنامه های آموزشی می تواند سودمند باشد. نتایج نشان دهنده این است که یک استاد برجسته بایستی از لحاظ اعتماد به نفس، حس مسئولیت و مشارکت در مهارت های رهبری آموزشی و همچنین انتقاد پذیری در سطح بالایی باشد. در حین تدریس بتواند به خوبی با دانشجویان ارتباط کلامی و چشمی برقرار کند که این مهم از طریق مداخله فعال دانشجو در تدریس، بازخورد مطالب و اجرای کار گروهی قابل انجام است. براساس نتایج این پژوهش، بایستی اولویت های رهبری آموزشی را مورد توجه قرار دهیم و با برگزاری دوره ها و کارگاه های آموزشی در این زمینه، توجه اساتید را به رسالت ارزشمندشان به عنوان رهبران آموزشی معطوف نماییم.

واژه های کلیدی: آموزش پزشکی، استاد موفق، ویژگی، علوم پزشکی.

نتیجه باید توجه بیشتری به این واحدهای درسی شود تا این مهم در وجود پزشکان ساری و جاری شود. پیشنهاد می شود کارگاه آموزشی به همراه گردهمایی های مرتبط با موضوع، در مقاطع مختلف برای دانشجویان برگزار شود تا این مبانی به صورت ملموس تر درآمده و در حد بالایی به اجرا درآید.

واژه های کلیدی: حقوق بیمار، آموزش پزشکی، منشور.

A-10-865-4

ویژگی اساتید موفق جهت رهبری آموزشی از دید دانشجویان شرکت کننده در چهارمین مدرسه تابستانه دانشگاه علوم پزشکی شیراز

لیلا استوار*، خانم مریم نیک پور، خانم زهرا حق جو، خانم مزگان تیموریان * دانشگاه

ostovar.leila@yahoo.com

A-10-857-4

بررسی دیدگاه شرکت کنندگان در خصوص کارگاه آموزشی حرفه ای گری پزشکی

معصومه محمدحسین زاده*، دکتر علی تقی زاده، دکتر رضا افشاری

* دانشجوی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی مشهد و دانشگاه فردوسی مشهد - مشهد خیابان دانشگاه ساختمان قرشی دانشگاه علوم پزشکی مشهد مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

hoseinzadehm3@mums.ac.ir

مقدمه: حرفه (profession) به انواع خاصی از مشاغل گفته می شود. طبابت، قضاوت، روحانیت و تعلیم و تربیت از قدیمی ترین حرف محسوب می شود. حرفه ای گری پزشکی یکی از ۶ توانمندی می باشد که توسط ACGME (انجمن اعتباربخشی فارغ التحصیلان رشته پزشکی Accreditation Council for Graduate Medical Education) برای فارغ التحصیلان رشته های پزشکی توصیه شده است و بر لزوم احراز آن نیز توسط فارغ التحصیلان تأکید شده است. با توجه به اهمیت زیاد این موضوع از یک سو و از سوی دیگر مشکلات عینی موجود در این زمینه، از پاییز ۱۳۸۹ در مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی مشهد کمیته ای تحت عنوان «حرفه ای گری پزشکی» تشکیل شد. هدف اصلی این کمیته تلاش در جهت نهادینه کردن حرفه ای گری پزشکی در این دانشگاه است. از جمله مهمترین اقدامات و برنامه های پیش بینی شده این کمیته در تحقق این هدف، ارتقای سطح دانش و آگاهی اعضای کمیته در خصوص مسائل مرتبط

مقدمه: شناخت ویژگیهای لازم برای استادان می تواند در پیاده کردن اهداف آموزشی موثر باشد. در این پژوهش سعی شده ویژگی اساتید موفق جهت رهبری آموزشی از دید دانشجویان شرکت کننده در چهارمین مدرسه تابستانه دانشگاه علوم پزشکی شیراز بررسی گردد.

روش کار: این مطالعه از نوع توصیفی-تحلیلی است. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه ای روا و پایا (ضریب ۰/۸۹) شامل ۱۵ سوال بود که در بین ۱۰۰ شرکت کننده در چهارمین مدرسه تابستانه شیراز پخش شد و در عمل ۸۰ پرسشنامه تکمیل شده و جمع آوری گردید. داده ها در نهایت توسط نرم افزار spss 13 و به کارگیری آمار توصیفی و T-test مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: یافته های تحقیق نشان داد که از دید دانشجویان ویژگی های یک استاد خوب به ترتیب اولویت این چنین است: اعتماد و احساس مسئولیت، صلاحیت و شایستگی کلی، انتقادپذیری (۰/۷۹)، مداخله فعال دانشجو در تدریس (۰/۷۵)، مشارکت و مهارت های رهبری، اعتماد به نفس (۰/۷۳)، وضوح و روشنی در امر ارتباطات، قوه تخیل و ابتکار (۰/۶۸)، بیان نکات در قالب تمثیل، بیان اهداف تدریس در آغاز (۰/۶۵)، تدریس پویا همگام با کار گروهی (۰/۶۲)، جمع بندی مطالب، ایجاد محیط صمیمی، همچنین بازخورد دادن به دانشجو توسط استاد و برقراری ارتباط با دانشجویان حین تدریس (۰/۵۹). موافق بودند.

نتیجه گیری: با توجه به اینکه بیشترین منفعت از ارتقاء اساتید متوجه

A-10-857-5

تدوین اصول حرفه ای گری پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد

دکتر مهدی بخشایی، دکتر علی تقی زاده، معصومه محمدحسین زاده*، دکتر رامین صادقی، نازیلا زرقی، دکتر مهدی طالبی، دکتر مهناز امینی، دکتر سید اسحاق هاشمی، دکتر رضا افشاری، حسنعلی زاهد مقدم

* دانشجو مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی مشهد و دانشگاه فردوسی مشهد - مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

hoseinzadehm3@mums.ac.ir

مقدمه: حرفه به معنی شغلی است که بر اساس آموزش منظم صاحبان آن شغل بنا شده است و هدف آن برطرف کردن نیاز افراد نیازمند به آن حرفه بدون داشتن انتظار هرگونه بهره یا فایده است. به طور سنتی روحانیت، پزشکی و حقوق حرفه محسوب می گردند. با توجه به اهمیت حرفه پزشکی که با جان و روان بیماران رابطه مستقیم دارد، شاغلان حرف پزشکی باید از اصول مشخص و اخلاق حرفه ای پزشکی پیروی نمایند. با در نظر داشتن مقدمه بالا و اهمیت بسیار زیاد حرفه ای گری پزشکی و حرف و وابسته، کمیته حرفه ای گری مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه علوم پزشکی مشهد اصول حرفه ای گری پزشکی را برای شاغلین در حرف پزشکی این دانشگاه تدوین نمود. هدف این مقاله معرفی اصول حرفه ای گری پزشکی تدوین شده در این کمیته است.

روش کار: کمیته حرفه ای گری مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه علوم پزشکی مشهد (که در نیمه دوم ۱۳۸۹ تشکیل شد) جلسات متعددی با حضور اساتید برجسته و با تجربه در خصوص حرفه ای گری پزشکی تشکیل داد و به شیوه بارش مغزی و سپس در قالب مطالعه و بررسی متون ایرانی و انگلیسی مختلف در این خصوص (با تاکید خاص بر منابع اسلامی و ایرانی موجود در این زمینه) توسط اعضای کمیته اصول حرفه ای گری پزشکی اقدام به تدوین این اصول برای دانشگاه نمود. که در این مقاله به شیوه گزارش مورد اقدام مذکور معرفی خواهد شد.

یافته ها: در نهایت این کمیته اصول حرفه ای گری پزشکی را در ۸ مولفه اصلی با چند آیتم زیر مجموعه هر مولفه تدوین نمود. این اصول و ایتمهای زیر مجموعه آن بدین شرح است: ۱- تعهد به فراگیری مستمر (وقت شناسی، شرکت در جلسات آموزشی، سعی در کسب تمامی مهارت‌های مورد نیاز، به دنبال بازخورد رفتار خود باشد، تمایل جهت کمک به آموزش دیگران، آگاهی به نقاط ضعف خود)، ۲- پاسخگویی (ارجاع بیمار به پزشک حاذق جهت ادامه درمان، انعطاف پذیری، انتقاد پذیری، محول کردن وظایف به درستی به دیگران،

با حرفه ای گری پزشکی، ارائه آموزشهای لازم به گروههای مختلف در دانشگاه (از جمله اساتید، دانشجویان، پزشکان و پرستاران)، تدوین اصول حرفه ای گری پزشکی است. در راستای توانمندسازی و ارتقای سطح دانش و آگاهی اعضای کمیته در خصوص مسائل مرتبط با حرفه ای گری پزشکی تصمیم گرفته شد کارگاه آموزشی مناسبی در این زمینه برای اعضا برگزار شود. از یکی از اساتید برجسته کشوری در این زمینه دعوت به عمل آمد. ضمناً جهت بهره برداری هر چه بیشتر از این کلاس تصمیم گرفته شد که علاوه بر اعضای کمیته از مسوولین و اساتید مختلفی که نقش عمده ای در این خصوص می توانند داشته باشند نیز دعوت به عمل آمد. هدف این مطالعه بررسی دیدگاه افراد شرکت کننده در خصوص کارگاه آموزشی حرفه ای گری پزشکی است.

روش کار: در پایان کارگاه آموزشی به شیوه پیمایشی و از طریق پرسشنامه روا و پایا و به صورت سرشماری (به دلیل محدود بودن جامعه پژوهش) دیدگاه شرکت کنندگان در خصوص برگزاری این کارگاه مورد بررسی قرار گرفت. یافته های این پژوهش نشان داد که جمعا ۸۳ نفر از اعضای هیات علمی گروههای مختلف آموزشی در این کارگاه شرکت کردند. ۶۳٪ شرکت کنندگان از دانشکده پزشکی، ۳۳٪ دانشکده پرستاری و مامایی، ۱/۵٪ دانشکده پیراپزشکی و ۲/۵٪ دانشکده دندانپزشکی بوده اند. ۵۱٪ زن و ۴۹٪ مرد بوده اند. میانگین سنی شرکت کنندگان ۴۰ سال، و مرتبه علمی ۲۰٪ مربی، ۵۶٪ استادیار، ۲۲٪ دانشیار و ۲٪ استاد بوده است. میانگین سابقه خدمت آنها ۸ سال بوده است. ۹۲٪ شرکت کنندگان بیان کرده اند که آموزشهای ارائه شده در این کارگاه نیاز به پیگیری دارد و بطور کلی ۸۶٪ شرکت کنندگان محتوای کارگاه را عالی، ۹۳٪ توانایی علمی مدرس را عالی، ۸۶٪ توانایی انتقال محتوا توسط وی را عالی، ۸۰٪ مهارتهای ارتباطی ایشان را عالی، ۷۴٪ جلب مشارکت توسط وی را بسیار خوب و ۸۲٪ استفاده مدرس از وسایل و رسانه های آموزشی را مطلوب ارزیابی کرده بودند. ۱۰۰٪ شرکت کنندگان تمایل به شرکت در دوره های بعدی را دارند. ۶۴٪ در یک جمع بندی کلی ارزیابی محتوای این برنامه را بسیار مفید و متناسب با نیازهای ضروری خود دانسته اند و ۳۶٪ نیز آن را مناسب برای افزایش اطلاعات عمومی خود دانسته اند. همچنین هیچ کدام از شرکت کنندگان این کارگاه را غیر ضروری و موجب اتلاف وقت نمی دانسته اند.

نتیجه گیری: اساتید از برگزاری این کارگاه رضایت کامل داشتند و ابراز علاقه به برگزاری کارگاههای بیشتری در این خصوص و تمایل به شرکت در این کارگاهها می نمودند. آنها برگزاری کارگاههایی در این خصوص را باعث ارتقای سطح حرفه ای گری پزشکی در دانشگاه می دانستند؛ لذا بایستی کارگاههای بیشتر و مفیدتری در این خصوص برگزار شود.

واژه های کلیدی: حرفه ای گری پزشکی، پروفشنالیسم، آموزش پزشکی، توانمند سازی اساتید.

A-10-255-1

بررسی سبکهای ارتباطی کارکنان دانشگاه علوم پزشکی شیراز از دیدگاه آنها

فریبا خانی پور*، زهرا کریمیان، محمد مراد جعفری

* دانشجوی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی شیراز - شیراز، خیابان نشاط، طبقه فوقانی مجتمع سالن های صدرا و سینا، مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی شیراز

F.khanipoor@gmail.com

مقدمه: آموزش علوم پزشکی، متکی به ارتباطات انسانی است. این شبکه ارتباطی در انواع روابط اعم از استاد و دانشجو، دانشجو و بیمار، کارکنان و دانشجویان و ... قابل تامل است. در این میان کارشناسان علوم پزشکی به لحاظ ارتباط چند سویه خود با اساتید، دانشجویان، مراجعان و همکاران تاثیر زیادی بر فرایندهای آموزشی، پژوهشی و اجرایی دارند. پژوهش حاضر با هدف بررسی سبکهای ارتباطی کارکنان دانشگاه علوم پزشکی شیراز از دیدگاه آنها انجام گردیده است.

واژه‌های کلیدی: سبک های ارتباطی، ارتباطات انسانی، مهارت های ارتباطی.

A-10-653-2

بررسی نقاط قوت و ضعف فرایند اجرای کارآموزی در عرصه دانشجویان مقطع کارشناسی رشته مدارک پزشکی: مطالعه موردی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

جواد زارعی*، خانم رباب عبدالخانی، خانم سحر عزیزی، آقا علی محمدی

* دانشجوی دکتری دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز - گروه فناوری اطلاعات سلامت

javadz@yahoo.com

مقدمه: کارآموزی بخش اساسی و مهم در فرایند آموزش هر رشته است. در رشته های گروه پزشکی و پیراپزشکی نسبت به سایر رشته های دانشگاهی دوره کارآموزی از اهمیت بیشتری برخوردار است. هدف از این پژوهش بررسی نقاط قوت و ضعف فرایند اجرای کارآموزی در عرصه دانشجویان مقطع کارشناسی رشته مدارک پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز بود.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی می باشد که در تابستان

پذیرش مسوولیت خطاها و اشتباهات خود، درخواست کمک از دیگران برحسب نیاز، بازگویی خطاهای پزشکی در زمان و مکان مناسب، ۳- خودپایی و رشد شخصی (رعایت بهداشت و آراستگی ظاهری و اجتناب از رفتارهای مضر و خطرناک مثل سیگار کشیدن) ۴- اهمیت به رفاه بیمار (رفتار محترمانه با بیماران و همراهیان، احترام به حریم خصوصی و ارزش های فرهنگی بیماران، حفظ سوابق بیمار و حمایت از حقوق بیماران) ۵- مسوولیت پذیری (انجام وظایف محوله به نحو شایسته، پیروی از سیاست ها و قوانین سازمانی، در دسترس بودن و ارجحیت بیمار به خود) ۶- مهرورزی و احترام به دیگران (اهمیت دادن به دیگران و ارزش قائل شدن برای آنها، ابراز همدردی، احترام به مذاهب و فرهنگ های مختلف و رعایت سلسله مراتب) ۷- درستکاری و صداقت (پایبندی به اصول اخلاقی مورد قبول جامعه، صداقت در کار، رازداری، گزارش رفتارها و اعمال نامناسب همکاران) ۸- کار گروهی (همکاری مناسب با دیگران، حفظ آرامش و خونسردی در شرایط سخت، اعتماد سازی، پرهیز از اظهار نظر مغرضانه، پیروی از دستورالعمل پوشش دانشگاه).

نتیجه گیری: از آنجا که به نظر می رسد افراد مختلف از جمله اساتید و دانشجویان در خصوص اصول حرفه ای گری پزشکی ابهام دارند این اقدام (روشن سازی این اصول) حایز اهمیت اساسی و فعالیتی ارزشمند است. با این وجود این کمیته معتقد است اصول تدوین شده خالی از کاستی نیست لذا این کمیته مقرر است پس از ابلاغ این اصول در سطح دانشگاه در آینده و بر اساس بازخوردهای دریافتی از این طریق این اصول را مورد بازنگری قرار دهد. همچنین به منظور نهادینه کردن این اصول در بین گروه های مختلف دانشگاه و فراهم نمودن ضمانتهای اجرایی در این خصوص تصمیم بر این است که پس از ابلاغ این اصول در سطح دانشگاه، افراد مختلف بر اساس این اصول مورد ارزیابی قرار گیرند و از افراد برتر تقدیر و تشکر به عمل آید.

واژه های کلیدی: اصول حرفه ای گری پزشکی، پروفشنالیسم، آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی.

روش کار: در این مطالعه کیفی با ۵۰ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان مصاحبه های نیمه ساختار به عمل آمد. سوالات در مورد مفهوم سلامت بوده است. داده ها ضبط، خط به خط دست نویس و مطابق روش آنالیز «تحلیل محتوا» کد گذاری، طبقه بندی و تشکیل مفهوم شد.

یافته ها: یافته های این مطالعه نشان داد که دانشجویان مفهوم سلامتی را «با نشاط بودن و داشتن آرامش» ذکر نمودند. چنانچه احساس کمترین درد و ناراحتی، افسردگی، مشکلات زندگی و تحصیلی داشتند، خود را سالم نمی پنداشتند. آنها بر این باور بودند لحظاتی که در تفریح و گردش در طبیعت هستند و با در ارتباط با خدا بودند، احساس سالم بودن دارند.

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه نشان داد نشاط و آرامش «مفهوم اصلی سلامتی، از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان می باشد؛ و دانشجویان در مفهوم سلامتی از خود آسیب پذیر بودند چرا که با از دست دادن کمترین تعادل جسمی، روحی، روانی و اجتماعی خود را سالم نمی پنداشتند.»

واژه های کلیدی: سلامتی، دانشجو، علوم پزشکی، نشاط.

A-10-1123-1

نظرات اعضای هیأت علمی درباره انواع روش های ارزشیابی استاد (مرور نظام مند پژوهش های منتشر شده از دانشگاه های کشور)

آزیتا رستمی*، طاهره چنگیز، علیرضا یوسفی، عارفه عرفان

* دانشجو دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان - دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان - ارغوانیه

azita_rostami51@yahoo.com

مقدمه: ارزشیابی کیفیت تدریس اساتید یکی از ابزارهای معتبر برای شناخت نقاط قوت و ضعف موجود در سیستم آموزشی خصوصاً آموزش عالی است که می تواند به عنوان راه کار اساسی برای برنامه ریزی های آموزشی مورد استفاده مؤثر قرار گیرد. این مطالعه مرور نظام مند با هدف بررسی نظرات اعضای هیأت علمی در خصوص روش های مختلف ارزشیابی استاد براساس مطالعات انجام شده در سطح دانشگاه های کشور انجام شده است.

روش کار: از بهمن ماه ۱۳۸۸ به مدت یک سال با استفاده از کلیدواژه های: خودارزیابی، ارزشیابی استاد، دانشجو، جنسیت استاد و ایران، با استفاده از موتور جستجوی google scholar و سایت هایی

و پاییز سال ۱۳۹۰ انجام شده است. جمعیت مورد مطالعه شامل دو ورودی از دانشجویان کارشناسی ناپیوسته مدارک پزشکی دانشگاه جندی شاپور اهواز بود که دوره کارورزی خود را گذرانده بودند. ابزار جمع آوری داده ها پژوهشگر-ساخته بود. داده های جمع آوری شده با استفاده از روش های آمار توصیفی در نرم افزار SPSS (نسخه ۱۵) تحلیل گردیدند.

یافته ها: نقاط قوت عمده برنامه کارآموزی عبارت بودند از: نحوه برخورد مربیان کارآموزی با دانشجویان، همکاری مدیران مراکز بهداشتی درمانی برای اجرای کارآموزی، هماهنگی قبلی بین گروه مدارک پزشکی و بیمارستان ها و تشکیل کلاسهای توجیهی شروع دوره برای آشنایی کارآموزان با فرآیند کارآموزی. نقاط ضعف برنامه کارآموزی عبارت بودند از: کافی و مناسب نبودن امکانات و تسهیلات ایاب و ذهاب، عدم سنجش دانش واقعی فراگیران و تأکید نکردن بر سرفصل های کاربردی در رشته مدارک پزشکی با توجه نیازهای شغلی آینده دانشجویان.

نتیجه گیری: دروس کارآموزی خصوصاً در حیطه بیمارستانهای محل کارآموزی نیاز به توجه و دقت بیشتری دارد. در این زمینه فراهم سازی تسهیلات و امکانات رفاهی برای کارآموزان و نیز اطمینان از دسترسی آنها به وسایل، ابزار کار و تجهیزات حرفه ای مورد نیاز در طی دوره کارآموزی می تواند سودمند باشد

واژه های کلیدی: کارآموزی، مدارک پزشکی، آموزش در عرصه.

A-10-57-24

«نشاط و آرامش» مفهوم اصلی سلامتی، از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان

راضیه افغان*، خانم فاطمه مهرآور، دکتر اکرم ثناگو، دکتر لیلیا جویباری

* دانشجو کمیته تحقیقات دانشجویی - گرگان دانشگاه علوم پزشکی

Afghan.raziyeh@yahoo.com

مقدمه: درک فرد از مفهوم سلامت از اهمیت ویژه ای برخوردار است و می تواند بر عملکرد افراد مؤثر باشد. عوامل زیادی بر مفهوم سلامتی فرد از خود تأثیر می گذارد. حس سلامتی و سالم بودن با جوانی توأم است. دانشجویان قشر جوانی هستند که داشتن این حس باعث کسب علم بهتر در آنها می شود. هدف از این مطالعه تبیین مفهوم سلامتی از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۹۰ بوده است.

کلارک و تلگن (۱۹۸۸) و برای سنجش رضایت از زندگی از مقیاس دینر، امونس، لارسن و گریفین (۱۹۸۵) استفاده شد. داده ها در نرم افزار SPSS-16 وارد و با استفاده از روش های آماری t-test تحلیل شدند.

یافته ها: از ۲۰۲ نفر شرکت کننده ۱۳۰ نفر زن و ۷۲ نفر مرد بودند. میانگین معدل شرکت کنندگان $15/77 \pm 1/45$ بوده که در زنان $16/07$ ، و در مردان $15/23$ بوده است و این تفاوت در سطح $P \leq 0.05$ معنادار بود. میانگین نمرات شرکت کنندگان در حیطه های رضایت از زندگی، شادی و افسردگی به ترتیب در مردان $22/74$ ، $36/07$ و $22/29$ و در زنان $24/6$ ، $37/77$ و $23/05$ بوده است و این تفاوت در سطح $P \leq 0.05$ در دو مولفه رضایت از زندگی و شادی معنادار بود.

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه ضرورت بازشناسی و مطالعه نقش تفاوت های جنسیتی در مولفه های بهزیستی ذهنی و عملکرد تحصیلی را مورد تاکید قرار می دهد. متخصصان سلامت روانی نیز بهتر است به تلویحات و نکات کاربردی آن توجه بیشتری داشته باشند.

واژه های کلیدی: تفاوت های جنسیتی، بهزیستی ذهنی، عملکرد تحصیلی.

که دربرگیرنده ی مطالعات فارسی بودند (iranmedex, sid, magiran) و بانک اطلاعاتی pubmed برای جستجوی مقالاتی که محدوده انجام آنها ایران بوده است؛ همچنین برای پایایی بیشتر تحقیق خلاصه مقالات چاپ شده در ویژه نامه همایش های کشوری آموزش پزشکی، مطالعات به دست آمده بر اساس میزان ارتباط موضوعی با عنوان تحقیق به سه دسته مرتبط، نیمه مرتبط و غیرمرتبط تقسیم شدند.

یافته ها: از مجموع پنج پایگاه اینترنتی، حدود ۱۳۴۸۶ مورد به دست آمد. بر اساس معیارهای ورود، تعداد ۸۰۰ مقاله بررسی و ۱۷ مقاله با توجه به معیارهای خروج واجد شرایط لازم برای ورود به مطالعه بودند. تحلیل این مطالعات بیانگر این مطلب بود که در اغلب مطالعات، اساتید دانشجویان را به عنوان منبع مؤثر و قابل اطمینان برای اظهار نظر نهایی در این فرایند نمی دانند.

نتیجه گیری: با توجه به اهمیت مسأله ارزشیابی استاد و همچنین طول مدت تحصیل و عوامل تأثیرگذار بر ارزشیابی دانشجو از استاد، استفاده همزمان از روش های ارزشیابی مکمل برای رسیدن به نتایج معتبر و قابل استناد ضروری است.

واژه های کلیدی: ارزشیابی استاد، دانشجو، همکار، مسؤل، خودارزیابی، ایران.

A-10-977-1

خود ارزیابی کارورزان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی گلستان از مهارت های بالینی

نصیبه کر*، دکتر اکرم ثناگو

* دانشجوی پرستاری دانشکده پرستاری مامایی بویه کمیته تحقیقات دانشجویی - کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی گلستان و مرکز تحقیقات پرستاری

nasibeh.kor2008@yahoo.com

مقدمه: برنامه ریزان آموزش پرستاری، اصلی ترین بخش در آموزش پرستاری را آموزش بالینی می دانند و معتقدند دانشجویان پرستاری، دانش نظری خود را با انجام کار در محیط های کارآموزی می توانند توسعه بخشند و همانجاست که با مشکلات و مسائل گوناگون رو به رو هستند. با توجه به اهمیت مساله و تحقیقات صورت گرفته قبلی مبنی بر ناکافی بودن مهارت دانشجویان و به دلیل اثرات مثبت خودارزیابی در آگاهی دانشجویان از عملکرد خود، به بررسی میزان مهارت دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان از دید خود آنان می پردازیم. هدف از این مطالعه بررسی خود ارزیابی دانشجویان سال آخر

A-10-1125-1

تفاوت های جنسیتی در بهزیستی ذهنی و عملکرد تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

شیرین گرجستانی*، آقا مهدی عطاریان، آقا علیرضا جوادی نیا، آقا رضا دستجردی

* دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

sh-gorjestani@yahoo.com

مقدمه: توجه به تفاوت های جنسیتی برای بسیاری از پژوهشگرانی که کوشیده اند بهزیستی و عملکرد تحصیلی را مفهوم سازی کنند از اهمیت ویژه ای برخوردار است. هدف این مطالعه، بررسی نقش تفاوت های جنسیتی در بهزیستی ذهنی و عملکرد تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند است.

روش کار: این پژوهش، یک مطالعه توصیفی - تحلیلی است. جامعه مورد مطالعه کلیه دانشجویان دانشگاه بوده که به روش نمونه گیری تصادفی ۲۰۲ دانشجو از رشته های مختلف انتخاب شدند. برای بررسی بهزیستی ذهنی در مولفه های عاطفه مثبت و منفی از مقیاس واتسون،

ظرافت ادراک و مدیریت هیجان خود و دیگران می‌باشد. هدف از این مطالعه بررسی ارتباط هوش هیجانی و عملکرد تحصیلی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند است.

روش کار: این مطالعه به روش توصیفی-تحلیلی انجام شده است. جامعه مورد مطالعه کلیه دانشجویان دانشگاه بوده که به روش نمونه گیری تصادفی دانشجویان هر رشته انتخاب شدند. برای بررسی هوش اجتماعی از پرسشنامه ۳۳ سوالی شرینگ استفاده گردید. داده ها در نرم افزار SPSS-16 وارد و با استفاده از روش های آماری t-test و همبستگی تحلیل شدند. $p > 0.05$ معنادار در نظر گرفته شد.

یافته ها: در مجموع ۲۰۲ نفر در مطالعه شرکت نموده که شامل ۱۳۰ نفر زن و ۷۲ نفر مرد بوده‌اند. میانگین معدل شرکت کنندگان $1/45 \pm 15/77$ بوده که در مردان $16/09$ ، و در زنان $15/23$ بوده است. میانگین نمره هوش اجتماعی در حیطه های خودآگاهی، خودکنترلی، همدلی، مهارت اجتماعی و خودانگیزی به ترتیب $27/2 \pm 3/67$ ، $23/55 \pm 4/2$ ، $21/56 \pm 3/2$ ، $14/31 \pm 3/27$ و $13/62 \pm 2/78$ بوده است. این نمرات به ترتیب در مورد مردان $23/28$ ، $21/77$ ، $23/21$ ، $21/16$ ، و در مورد زنان $29/43$ ، $23/36$ ، $21/68$ ، $16/9$ ، $21/46$ بوده است. در این مطالعه بین معدل و خودانگیزی، خودکنترلی و همدلی ارتباط مستقیم و بین معدل و مهارت اجتماعی و خودآگاهی ارتباط معکوس مشاهده شده که البته هیچکدام از لحاظ آماری معنادار نبود.

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه نشان داد که هوش هیجانی تأثیر چندانی بر عملکرد تحصیلی دانشجویان ندارد، اما با توجه به تأثیر آن بر سایر حیطه‌های سلامت از یکسو و ماهیت آموزش‌پذیر آن از سوی دیگر دوره‌های آشنایی با هوش اجتماعی ضروری به نظر می‌رسد.

واژه‌های کلیدی: هوش هیجانی، عملکرد تحصیلی، دانشجویان.

A-10-1144-1

بررسی میزان استرس و عوامل ایجاد کننده آن در میان دانشجویان دندانپزشکی

زهرا احتشامی*، سارا احتشامی

* دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران

sara_eh59@yahoo.com

مقدمه: استرس یکی از مشکلات شایع در میان دندانپزشکان میباشد و امروزه میخ دندانپزشکی و تحصیل در این رشته توسط دانشجویان

پرستاری در ارتباط با مهارت بالینی پرستاری دانشگاه علوم پزشکی گلستان بوده است.

روش کار: در این مطالعه توصیفی تحلیلی (سال ۱۳۸۹)، ۴۰ نفر از کارآموزان در عرصه با روش نمونه گیری سرشماری وارد مطالعه شدند. جمع آوری داده‌ها با استفاده از پرسشنامه حاوی اطلاعات دموگرافیک و چک لیست مهارت بالینی پرستاری شامل ۱۰۰ سوال و بر اساس مقیاس لیکرت صورت گرفت. با استفاده از توزیع فراوانی، مقایسه میانگین، آزمون های آماری کای دو، تی تست و آنالیز واریانس در سطح معنی داری $p > 0.05$ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: از نظر پراکندگی قومیت، ۶۰ درصد دانشجویان فارس، ۲۷/۵ درصد ترکمن و ۱۲/۵ درصد از قومیت های دیگر بودند. ۵۷/۵ درصد دانشجویان مونث بودند. ۷۰ درصد دانشجویان مهارت بالینی خود را خوب، ۲۷/۵ درصد متوسط و ۲/۵ درصد ضعیف ارزیابی نمودند. ارتباط معنی دار آماری بین متغیرهای دموگرافیک و تحصیلی با خود ارزیابی مهارت های بالینی دیده نشد.

نتیجه گیری: نتایج نشان داد بیش از نیمی از دانشجویان مهارت های بالینی خود را خوب ارزیابی نمودند. اگرچه خودارزیابی از جایگاه خاص خود برخوردار می باشد و لازم است اما به تنها کافی نیست و می بایستی در کنار سایر ابزارهای ارزیابی استفاده شود و مورد قضاوت قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: خود ارزیابی، مهارت بالینی، کارورز پرستاری.

A-10-1125-2

بررسی ارتباط هوش هیجانی و عملکرد تحصیلی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند در سال تحصیلی ۸۹-۹۰

مهدی عطاریان*، آقا علیرضا جوادی نیا، آقا رضا دستجردی

* دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

m.atarian@yahoo.com

مقدمه: عملکرد تحصیلی به ویژه در سطح آموزش عالی، از جمله معیارهای مهم توسعه یافتگی هر کشوری بوده که در صورت عدم تحقق آن، سبب آسیب های فراوان اقتصادی و فرهنگی می گردد. عوامل مختلفی در نحوه عملکرد تحصیلی دانشجویان موثر بوده که هوش اجتماعی یکی از مهمترین آنهاست. هوش اجتماعی به معنی

پزشکان است. ارتقا و بهبود استدلال بالینی سبب می شود خطاهای پزشکی اصلاح و کم شود. همچنین این امر باعث کاهش مرگ و میر بیماران، کاهش هزینه های بهداشتی و درمانی و در نتیجه از یک سو سبب افزایش رضایتمندی بیماران از سیستم بهداشت و درمان و از سوی دیگر افزایش رضایتمندی و احساس کفایت در تیم درمانی می شود.

روش کار: این مطالعه بر روی ۱۰۳۵ دانشجوی پزشکی در حال تحصیل و ۷۰ پزشک عمومی که به روش تصادفی - طبقه ای انتخاب شدند، انجام شد. جمع آوری اطلاعات با استفاده از پرسشنامه تفکر تشخیصی که حاوی ۴۱ سوال است و دو ساختارشناختی را ارزیابی می کند که از پژوهش استدلال بالینی بدست می آید، جمع آوری شده است. نتایج با استفاده از نرم افزار Epi-info 2000 در قالب آمار توصیفی ارائه شده است.

یافته ها: به طور کلی قابلیت اطمینان در تفکر تشخیصی ۷۴٪ بود انعطاف پذیری در مقیاس تفکر ۵۰٪ و شواهد مقیاس ساختار دانش ۷۰٪ نشان داده شد. این مطالعه نشان داد که تفاوت معنی داری در نمره DTI انعطاف پذیری در تفکر ($P=0.000P$ ، $F=7,097$)، و شواهد ساختار دانش ($P=0.000P$ ، $F=6,111$) وجود داشته است.

نتیجه گیری: این مطالعه به اعتبارسازیه پرسشنامه تفکر تشخیصی در زمینه های مختلف زبانی نشان داده شده است. همچنین سطح مهارت های استدلال بالینی دانشجویان پزشکی متنوع با سال مطالعه نشان داده شده است.

واژه های کلیدی: استدلال بالینی، تفکر تشخیصی، دانشجویان پزشکی، دانشگاهها.

A-10-1156-1

تأثیر برنامه های مدون آموزش مداوم در یادگیری داروسازان
مازندران سال ۱۳۹۰

مهدی جعفری*، ابراهیم صالحی فر، جمشید یزدانی، علی یزدان پناه
نوذری، فرشیده ضامنی، معصومه جعفری

*دانشجوی دانشگاه آزاد ساری

mjafari.mums@yahoo.com

مقدمه: اعضای جامعه پزشکی به لحاظ نوع فعالیت حرفه ای و پیشرفت علوم نیاز به روشهای جدید آموزشی دارند. در این راستا آموزش مداوم بعنوان وسیله ای ضروری جهت حفظ مهارتهای دانش آموختگان می

منجر به بروز استرس زیاد در دانشجویان میگردد. هدف از انجام این مطالعه بررسی میزان استرس و تعیین عوامل استرس زای محیط آموزشی در میان دانشجویان دندانپزشکی دانشکده دندانپزشکی دانشگاه آزاد تهران می باشد.

روش کار: این مطالعه یک مطالعه توصیفی مقطعی میباشد که بر روی دانشجویان سال آخر دندانپزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران انجام گردید. روش نمونه گیری در این مطالعه به صورت سر شماری و ابزار جمع آوری نمونه دو پرسشنامه بود. که شامل مشخصات دموگرافیک شرکت کنندگان در مطالعه و جهت بررسی میزان استرس از پرسشنامه Beck و برای بررسی عوامل استرس زا در محیط از پرسشنامه (Dental Environment Stress Questionnaire) استفاده گردید.

یافته ها توسط آزمون های آماری توصیفی و بوسیله نرم افزار SPSS19.00 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: از ۲۱۰ نفر از دانشجویان شرکت کننده در مطالعه ۱۸۰ پرسشنامه بطور کامل پر شد (ضریب بازگشت ۸۵٪). این مطالعه نشان داد که ۳۹٪ (۷۰ نفر) از دانشجویان فاقد استرس بودند؛ و در ۶٪ (۱۰ نفر) آنها استرس شدید وجود داشت. ۳۶٪ دانشجویان استرس کم داشتند و ۱۹٪ استرس متوسط را نشان دادند. میزان استرس در دانشجویان دختر به طرز معنی داری نسبت به دانشجویان پسر بالاتر بود.

واژه های کلیدی: استرس، عوامل ایجاد کننده، دانشجویان دندانپزشکی.

A-10-503-1

ارزیابی استدلال بالینی دانشجویان پزشکی بر اساس
پرسشنامه تفکر تشخیصی (DTI) در دانشگاههای علوم
پزشکی تهران سال ۱۳۹۰

طاهره غلامی*

* دانشجوی ارشد آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران

gholami.t1607@yahoo.com

مقدمه: مهارت استدلال بالینی یکی از مهم ترین مهارت های مورد نیاز برای یک پزشک خوب در نظر گرفته شده است. استدلال بالینی یکی از مهارت های مهم و حیاتی در طب و یک عامل عمده برای خودمختاری

جامعه بدلیل احتمال مرگ و میر بالا نیاز به افزایش برگزاری برنامه های آموزشی از سوی برنامه ریزان احساس می شود.

واژه های کلیدی: برنامه مدون آموزش مداوم، یادگیری، داروسازان.

A-10-857-6

گامی دیگر در راستای اجرایی شدن فلسفه تدوین برنامه آموزشی

معصومه محمدحسین زاده*، دکتر علی تقی زاده، دکتر رضا افشاری

* دانشجو مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی مشهد و دانشگاه فردوسی مشهد

hoseinzadehm3@mums.ac.ir

مقدمه: لازمه ارائه آموزش با کیفیت و اثربخش، وجود برنامه های مدون و جامع می باشد که حداقل دارای ارکان اساسی یک برنامه آموزشی باشند. در این راستا دست اندرکاران امر آموزش در دانشگاه علوم پزشکی مشهد (بویژه مسئولان و کارشناسان مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی (EDC) تلاش نمودند که برای تمامی آموزش هایی در حال اجرای دانشگاه برنامه های مدون و جامع از جمله کوریکولوم (Course Plan)، طرح دوره (Course Plan) و طرح درس (Plan Course) تدوین نمایند. در این مقاله تلاش می شود گزارش مفصلی در رابطه با فعالیتهای مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی مشهد در خصوص تدوین برنامه های آموزشی ارائه شود.

روش کار: در این مقاله روش گزارش موردی برای معرفی فعالیتهای مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی مشهد در خصوص تدوین برنامه های آموزشی مورد استفاده قرار گرفته است.

یافته ها: مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی فعالیت خود را در زمینه تدوین برنامه های آموزشی از سال ۱۳۸۲ در چند فاز تعریف نمود. در فاز اولیه فعالیت، اقدام به نهادینه کردن امر تدوین برنامه های درسی توسط اساتید و مدرسان دانشگاه و جلب مشارکت آنان و نیز آموزش نحوه تدوین برنامه های درسی نمود. در این فاز تلاش شد که از طریق کارگاههای آموزشی و تهیه مواد و پمفلت های آموزشی، مشاوره چهره به چهره و تعامل مستقیم با گروههای آموزشی، اساتید را با فلسفه و مزایای تدوین برنامه های آموزشی و نیز نحوه تدوین آن آشنا نماید. در پی این سیاست برنامه های آموزشی برای برخی از رشته ها تدوین شده و حتی بصورت کتابچه هایی نیز منتشر شد. همچنین در این دوره از اساتید نیز خواسته می شد برنامه های آموزشی را به

باشد و بر این اساس برنامه ها آموزش مداوم با هدف ارتقاء دانش و مهارتهای شغلی و بهبود ارائه خدمات بهداشتی و درمانی در سطح کشور توسط دانشگاهها و انجمن های تخصصی در حال برگزاری می باشد؛ لذا بر آن شدیم با توجه به اجرای قانون آموزش مداوم پس از چند سال در کشور میزان اثر بخشی را مورد ارزیابی قرار دهیم و هدف از انجام مطالعه تعیین میزان دانش داروسازان شرکت کننده در مباحث برنامه های مدون دارو درمانی (قلب و عروق، بیماریهای زنان و زایمان، بیماریهای عفونی) و میزان افزایش یادگیری آنها پس از انجام برنامه های مدون فوق می باشد.

روش کار: جامعه مورد مطالعه تمامی داروسازان که در برنامه های مذکور که در طی سال ۱۳۹۰ در برنامه های مدون آموزش مداوم دانشگاه علوم پزشکی مازندران شرکت داشتند ابزار سنجش در این تحقیق پرسشنامه های که همراه با ۲۰ سؤال که علاوه بر سوالات دموگرافیک میزان یادگیری آنان را نسبت به موضوعات ارائه شده در این برنامه ها را مورد سنجش قرار می داد و پایایی آن با روش ICC و روایی آن توسط اساتید رشته تخصصی و مرکز آموزش مداوم دانشگاه علوم پزشکی مازندران مورد تأیید قرار گرفت. پرسشنامه ها قبل از برگزاری و پس از برگزاری در اختیار شرکت کنندگان قرار گرفته که برای پاسخ صحیح ۱ امتیاز و پاسخ غلط امتیاز صفر منظور گردید. داده ها پس از ثبت در نرم افزار SPSS با استفاده از آزمون T زوجی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: از ۲۵۰ نفر شرکت کننده با مدرک تحصیلی دکتری داروسازی در برنامه های مدون دارو درمانی بیماریهای (قلب و عروق، زنان و زایمان و عفونی) تعداد ۱۸۶ نفر طی سه برنامه در آزمون شرکت نموده اند که در برنامه مدون بیماریهای زنان و زایمان میانگین سنی داروسازان $11/2 \pm 42/7$ سال بوده که میانگین نمره بدست آمده از طریق پرسشنامه های جمع آوری شده $63/17 \pm 49/25$ درصد که میانگین افزایش نمره $13/9$ درصد بوده که با $T 5/5$ با درجه آزادی ۵۹ و $p > 0.01$ اختلاف معنادار می باشد. در برنامه مدون بیماریهای قلب و عروق میانگین سنی داروسازان $10 \pm 43/5$ سال بوده که میانگین نمره بدست آمده از طریق پرسشنامه های جمع آوری شده $47/2 \pm 37/2$ که میانگین افزایش ۱۰ درصد بوده که با درجه آزادی ۵۰ و $p > 0.01$ اختلاف معنادار می باشد. در برنامه مدون بیماریهای عفونی میانگین سنی داروسازان $9/3 \pm 42/2$ سال بوده که میانگین نمره بدست آمده از طریق پرسشنامه های جمع آوری شده $53/3 \pm 45$ که میانگین افزایش نمره $8/4$ درصد بوده که با درجه آزادی ۶۰ و $p > 0.01$ اختلاف معنادار می باشد.

نتیجه گیری: باتوجه به تحقیق بعمل آمده میزان یادگیری داروسازان در برنامه های مدون فوق معنادار بوده. بیشترین افزایش یادگیری در برنامه مدون بیماریهای زنان و زایمان بوده و کمترین تغییر مربوط به برنامه مدون بیماریهای عفونی بوده است. بررسی عناوین آموزشی برنامه های مدون بیماریهای عفونی و با توجه به نمرات کسب شده و در برنامه مدون بیماریهای قلب و عروق با توجه به حساسیت آن در

آموزش مجازی و یادگیری الکترونیکی

A-10-41-1

مقایسه میزان بکارگیری آموزش مجازی و یادگیری الکترونیکی در دانشگاه علوم پزشکی جهرم و دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم

سمانه معتمد جهرمی *

* دانشجو کارشناسی ارشد فیزیولوژی دانشگاه علوم پزشکی جهرم - استان فارس - جهرم - مرکز مطالعات و توسعه

sanammorsal400500@yahoo.com

مقدمه: رشد سریع استفاده از تکنولوژی اطلاعات (IT) در زمینه علوم پزشکی و دیگر رشته‌های غیر پزشکی، روش آموزش را با تغییرات بالقوه مواجه نموده است. آگاهی از روشهای مختلف آموزش جهت کلیه دانشگاههای سراسر کشور ضروری به نظر می رسد.

روش کار: با استفاده از پرسشنامه ای محقق ساخته روا و پایا از تمامی دانشجویان پزشکی یک ورودی در دانشگاه علوم پزشکی جهرم و همان ورودی در دانشگاه آزاد جهرم پرسشگری انجام شد و در نهایت به هر دانشگاه نمره ای تعلق گرفت و داده ها مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار خواهد گرفت.

یافته ها: در هر دو دانشگاه علوم پزشکی جهرم و دانشگاه آزاد جهرم هنوز آموزش مجازی جهت تدریس به دانشجویان ارائه نمی شود. البته اساتید در ارئه دروسشان از فیلم کمک آموزشی و اسلاید استفاده می نمایند. در این مورد دانشگاه علوم پزشکی جهرم نمره بالاتری از نظر امکانات داشت.

نتیجه گیری: دانشگاههای مورد مطالعه هنوز در ارائه آموزش مجازی ضعیف بوده و لزوم ارائه تکنولوژی جدید و یادگیری الکترونیکی در این دانشگاهها احساس می شود و این مهم عملی نمی شود جز با حضور متخصصان آموزش مجازی و یادگیری الکترونیکی و ارائه امکانات بهتر جهت آن.

واژه‌های کلیدی: دانشجو، آموزش مجازی، دانشگاه، تدریس، استاد، امکانات.

اطلاع دانشجویان برسانند. پس از گذشت چند سال تلاش بی وقفه و علی رغم محدودیتهای موجود از جمله مقاومت‌های ابراز شده از سوی اساتید، کمبود تعداد کارشناسان خبره در این خصوص و... این مرکز در این زمینه به موفقیت‌های مهمی دست یافت. از جمله اینکه بیش از ۹۰٪ اساتید کارگاه آموزشی در این زمینه گذراندند و تعداد زیادی طرح دوره و طرح درس توسط اساتید گروه‌های مختلف آموزشی تدوین شد و طی چند مرحله رفت و برگشت این برنامه بین اساتید و کارشناسان مرکز مطالعات بازننگری و اصلاح شد. در پایان این فاز فعالیت مشخص شد که با وجود تدوین برنامه های آموزشی (طرح دوره ها و طرح درسهای فراوان)، اطلاع رسانی لازم به دانشجویان در خصوص این برنامه ها انجام نمی شود. همچنین در بسیاری موارد تدوین برنامه های آموزشی فرایندی جهت کسب گواهی و امتیاز برای ارتقای اساتید مربوطه انگاشته شده است. از سوی دیگر تمام توان کارشناسان EDC صرف تدوین، بررسی و بازننگری برنامه های آموزشی شده و فرصت و نیروی کافی برای ارتقای فعالیت در این خصوص بصورت بنیادی تر باقی نمی ماند؛ لذا در فاز دوم که اساتید با نحوه نگارش برنامه های آموزشی آشنا شدند تلاش شد که در راستای اجرایی شدن فلسفه برنامه آموزشی (یعنی ارتقای کیفیت و شفاف شدن فرایندهای یاددهی و یادگیری برای فراگیر و مدرس) عمل شود؛ لذا در فاز دوم فعالیت مرکز، اطلاع رسانی مناسب تر در این خصوص به فراگیران و حتی دیگر مدرسان مورد توجه قرار گرفت و در سال ۱۳۸۹ پس از تشکیل کمیته برنامه ریزی درسی در واحد برنامه ریزی آموزشی این مرکز تصمیم گرفت با توجه به اینکه در سالهای قبل کارگاههای آموزشی توانمندسازی مسوولان و کارشناسان دفاتر توسعه آموزش دانشکده ها برگزار شده است و آنان در این زمینه دانش کافی را دارا هستند از این پس تدوین و بررسی و بازننگری برنامه های آموزشی توسط کارشناسان EDO ها انجام گیرد و به منظور اطلاع رسانی دقیقتر طرح دوره های تهیه شده بر روی سایت EDO دانشکده مربوط قرار گیرد و گواهی تدوین آن برای اساتید توسط مرکز مطالعات صادر شود در پی اتخاذ این سیاست و پس از گذشت حدود یکسال امروز با رشد چشم گیر تدوین طرح دوره و طرح درس و اطلاع رسانی دقیق و مناسب آن به دانشجویان از طریق سایت EDO روبرو شده‌ایم، بطوری که بیش از ۹۰٪ برنامه های آموزشی تدوین شده بر روی سایت قرار گرفته است. در اصل مقاله گزارش دقیقی از تدوین و قرارگیری برنامه های آموزشی بر روی سایت ارائه خواهد شد. **نتیجه گیری:** امید است اجرای کامل این برنامه منجر به ایجاد تغییر مناسب و ارتقاء کیفیت آموزش علوم پزشکی شود.

واژه‌های کلیدی: برنامه آموزشی، طرح دوره، کوریکولوم، طرح درس، آموزش پزشکی.

A-10-687-1

بررسی میزان رضایتمندی مشمولین آموزش مداوم از برنامه
های آموزش الکترونیکی دانشگاه علوم پزشکی سمنان
۱۳۸۹-۹۰

علیرضا عمادی، زهرا صفائی، مریم طاهری *

* دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی سمنان

Taheri.Gostaresh@yahoo.com

مقدمه: نقش آموزش الکترونیکی در سیستم های پزشکی و سلامت به سرعت در حال گسترش می باشد که پذیرش و احساس رضایت از برنامه های ارائه شده از جانب پزشکان به عنوان قشر مهم سیستم سلامت در گذراندن دوره های آموزشی مداوم پزشکی (CME) بسیار حائز اهمیت است. این مطالعه با هدف بررسی میزان رضایتمندی مشمولین آموزش مداوم از برنامه های آموزش الکترونیکی دانشگاه علوم پزشکی سمنان در سالهای ۹۰-۱۳۸۹ انجام گردید.

روش کار: این مطالعه از نوع توصیفی مقطعی می باشد که طی مدت ۱۰ ماه ۹۲ نفر شرکت کننده بخش های راهنما، دوره آموزشی، آزمون و نظرسنجی را گذرانده و بصورت مقایسه ای مورد ارزیابی و مطالعه قرار گرفتند. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه متشکل از ۲۸ سوال در دو بخش بود، بخش اول در رابطه با مشخصات دموگرافیک شرکت کنندگان (۱۱ سوال) و بخش دوم سوالاتی است که سطح رضایت شرکت کنندگان (۱۷ سوال) را در رابطه با کیفیت دوره و محتوا را می سنجید. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار ۱۱.۵ Spss انجام گرفت.

یافته ها: نتایج در این پژوهش نشان دهنده بیشترین میزان رضایت از برنامه های الکترونیکی آموزش مداوم به ترتیب از توالی محتوا (۷۴/۱ درصد)، روشن بودن اهداف (۷۱/۷ درصد)، راهنمای برنامه (۶۹/۶ درصد)، کیفیت گفتار و ... (۶۰/۸ درصد) بود. ۶۴ نفر از شرکت کنندگان این مطالعه دوره های ارائه شده را خوب تلقی و تمایل خود را جهت شرکت در برنامه های مشابه مرکز آموزش مداوم دانشگاه علوم پزشکی سمنان اعلام نمودند که این میزان نشان دهنده رضایتمندی ۷۱/۱ درصدی شرکت کنندگان از برنامه های الکترونیکی ارائه شده می باشد. اختلاف معنی داری بین میزان رضایت زنان و مردان مشاهده نگردید ($P = 0/265$). بین میزان رضایت و مدرک تحصیلی رابطه معنی داری وجود دارد ($P = 0/038$).

نتیجه گیری: همانند سایر مطالعات مشابه نتایج نشان می دهد اکثر شرکت کنندگان امکان استفاده از برنامه های آموزش الکترونیکی را بدون دغدغه ناشی از ترک محل خدمت، استفاده بهینه از زمان، استرسهای حاصل از تردد و دسترسی به منابع و محتوا در زمان دلخواه دارند.

واژه های کلیدی: رضایتمندی، آموزش الکترونیکی، آموزش مداوم پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی سمنان.

A-10-404-1

کاربرد نرم افزار camtasia در آموزش مجازی علوم پزشکی

دکتر محمد علی حسینی، دکتر فرحناز محمدی، محمدرضا شیخی *

* دانشجوی دکتری دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی تهران -

دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی تهران

mmsheikhil@yahoo.com

مقدمه: امروزه یکی از نیازهای عمده در آموزش پزشکی استفاده از نرم افزار های الکترونیکی به منظور تهیه محتوای آموزشی و تقویت استراتژیهای بهبود کیفیت در آموزش می باشد. نرم افزار camtasia این قابلیت را دارد که به عنوان یکی از ابزارهای مناسب برای تهیه بسته های آموزشی و تدریس با کیفیت مطلوب در حوزه آموزش پزشکی مورد استفاده اساتید و علاقمندان قرار گیرد.

روش کار: مطالعه حاضر یک مطالعه موردی است که از طریق جستجوی کتابخانه ای و اینترنتی مقالات و مستندات مرتبط در خصوص قابلیت های کاربردی نرم افزار مذکور صورت پذیرفت.

یافته ها: با بررسی ۱۰ مقاله و چندین سایت نتایج نشان داد که شایعترین و محبوب ترین روش های ساخت محصولات آموزشی الکترونیکی مخصوصا آموزش نرم افزارهای کاربردی رایانه، استفاده از نرم افزار حرفه ای جهت ثبت تمامی لحظات آموزشی به صورت کاملا چند رسانه ای است، بدون شک نرم افزار studio camtasia screen recorder راه حلی کاملا مطمئن برای خلق انواع فیلم های آموزشی چند رسانه ای است، که با امکانات بسیار متنوعی که پیش روی کاربر در سه زمینه ضبط حرفه ای، ویرایش حرفه ای و انتشار حرفه ای می گذارد، به علاوه کاربران را از هر گونه نرم افزار جانبی بی نیاز می سازد. تهیه آزمونهای الکترونیک و چند رسانه ای که مورد توجه صاحب نظران و اساتید آموزش پزشکی است از دیگر قابلیت های این نرم افزار است.

نتیجه گیری: نسخه ششم نرم افزار camtasia این ویژگی را دارد که در خصوص ویرایش و تدوین تصاویر، انتشار پروژه خلق شده و همچنین انتشار پروژه با فرمت های Real Network، Flash، Power point، Quick Time، word Microsoft و صفحات وب به صورت یک فایل اجرایی EXE تنها، که بی نیاز از نرم افزار جانبی باشد در هر سیستم اجرا نماید. به علاوه برای ساخت سی دی آموزشی همراه با قابلیت بالا این نرم افزار می تواند با روش مناسب و اتوران مطلوب با بیش از ۳۵۰ پس زمینه و تصاویر افکت مورد نیاز در حد نرم افزار خوب اتوران سازی، ولی بسیار ساده مورد استفاده مدرسین و کاربران قرار گیرد.

واژه های کلیدی: نرم افزار camtasia، آموزش مجازی، آموزش پزشکی.

A-10-363-3

تعیین اولویت های آموزش مجازی در دانشگاه های علوم پزشکی

شیمیا طباطبایی *

* دانشجوی دکترای تخصصی آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

shtabatabai@yahoo.com

مقدمه: با سرعت گرفتن رشد تکنولوژی در عصر مجازی، به کارگیری افکاری جدید در آموزش عالی و به خصوص آموزش پزشکی ضروری است. امروزه در سراسر دنیا دانشگاه ها اقدام به راه اندازی آموزش های الکترونیکی نموده اند. همچنین در سالهای اخیر آموزش مجازی سبب تحول اساسی در آموزش پزشکی شده است. برای توفیق در تدوین خطمشی مناسب برای توسعه آموزش های مجازی در دانشگاه های علوم پزشکی لازم است به عوامل متعدد موثر در فرایند یاد دهی - یادگیری و همچنین نیازهای آموزشی توجه شده و براساس اهمیت آنها اولویت هریک تعیین گردد. این مقاله با هدف تعیین اولویت های آموزش مجازی علوم پزشکی، به بررسی سیستم های آموزش مجازی در دانشگاه های علوم پزشکی دنیا؛ به جهت گیری آنها در تعیین اولویت های آموزشی به روش مجازی پرداخته و براساس نتایج مطالعات انجام شده، انواع آموزش علوم پزشکی که ارائه آنها به روش مجازی مناسب تر هستند، مشخص می گردند. بدین ترتیب، پس از رده بندی اولویت های آموزش علوم پزشکی مجازی، می توان نقشه راهبردی روشنی برای اجرای آموزش مجازی زمینه های مختلف علوم پزشکی، در الگویی ایرانی، پیش رو داشته باشیم.

واژه های کلیدی: اولویت های آموزش پزشکی، آموزش مجازی.

A-10-363-1

حداقل ویژگی های لازم برای یک سامانه آموزش الکترونیکی در دانشگاه های علوم پزشکی

شیمیا طباطبایی *

* دانشجوی دکترای تخصصی آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

shtabatabai@yahoo.com

مقدمه: با توجه به مزایای یادگیری الکترونیکی، در لزوم توسعه آموزش مجازی علوم پزشکی تردیدی وجود ندارد، ولی آنچه مهم است نحوه دسترسی موثر به این نوع آموزش است. این مطالعه، به بررسی سیستم های آموزش مجازی موجود در دنیا و سامانه های آموزش الکترونیکی مناسب برای دانشگاه های علوم پزشکی پرداخته و با هدف استفاده از تجارب کشورهای پیشگام در این زمینه صورت پذیرفته است.

روش کار: این پژوهش نوعی مطالعه مروری تحلیلی می باشد. جمع آوری مقالات مرتبط خارجی و داخلی با استفاده از دیتابیسهای الکترونیکی Psych INFO, ERIC, Pub Med, MEDLINE, و موتور جستجوی گوگل و گوگل اسکولار، صورت پذیرفت. از بین حدود ۷۰ مقاله مرتبط بدست آمده در این تحقیق، ۶۰ مقاله خارجی و ۱۰ مقاله داخلی بودند. در بررسی وب سایتهای دانشگاه علوم پزشکی دنیا از مجموع ۵۰ سایت مورد بررسی، ۳۳ سایت انتخاب شدند. که در متن و بخش منابع به آنها اشاره می گردد. همچنین وب سایت های آموزش مجازی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، شیراز، مشهد، اصفهان و کرمان نیز مورد بررسی قرار گرفت.

یافته ها: مطالعات انجام شده نشان می دهد که کشورهای مختلف از جمله آمریکا، کانادا، انگلیس، استرالیا، در بکارگیری یادگیری الکترونیکی پیشرو بوده و حساسیت و دقت در برنامه ریزی و طراحی سیستم های آموزشی با کیفیت بالا از مزایای این گونه دانشگاه ها است. آموزش الکترونیکی در دانشگاه های علوم پزشکی و دانشکده های وابسته در ایران مانند دیگر کشورهای آسیایی از رشد آرامی برخوردار است. این مقاله با ارائه حداقل ویژگی های لازم برای یک سامانه آموزش الکترونیکی جامع، راهکارهایی را برای استفاده از آموزش های الکترونیکی در دانشگاه های علوم پزشکی کشور ارائه می نماید.

واژه های کلیدی: سیستم آموزش الکترونیکی، دانشگاه های علوم پزشکی، دسترسی موثر.

A-10-848-1

استفاده از PDA در آموزش دانشجویان پزشکی

سارا کریمی *

* دانشجوی کارشناسی ارشد مدارک پزشکی دانشگاه علوم پزشکی
تهران

Sa.karimi00@gmail.com

مقدمه: روشهای سنتی آموزش به دلیل نیاز به دسترسی منابع اطلاعاتی به روز و بدون محدودیت در زمان و مکان، در حال تغییر است. دانشجویان علوم پزشکی با بکارگیری دانش و مهارت نقش قابل توجهی در بهبود فرایند درمان در آینده ایفا میکنند. فناوریهای جدید، دسترسی به منابع یادگیری و به اشتراک گذاری دانش را در میان دانشجویان امکانپذیر میسازد. PDA به عنوان یکی از این فناوریها خدمات گستردهای از منابع یادگیری بالینی، برای دانشجویان در مکان و زمان مورد نیاز ارائه میدهد. هدف، مطالعه حاضر قابلیتهای استفاده از PDA را در بهبود آموزش پزشکی مورد بررسی قرار می دهد.

روش کار: پژوهش حاضر به شیوهی مروری و با رجوع به منابع الکترونیک در پایگاههای پزشکی معتبر صورت گرفته است.

یافته ها: یافتهها نشان میدهد که دانشجویان PDA را ابزار مناسبی برای جلوگیری از کناره گیری و زمینہساز تعامل فعال آنها در محیطهای بالینی میدانند. دانشجویان میتوانند با استفاده از PDA جدیدترین اطلاعات را به سرعت از کتابچههای راهنمای آزمایشگاهی، تشخیصی و دارویی تا کتاب و مجله، بازیابی کنند. این امر موجب کاهش اشتباهات پزشکی، از جمله کاهش خطاهای دارویی و افزایش امنیت بیمار میگردد. Listen Read phonetically Dic-

View detailed dictionary - tionary

نتیجه گیری: نیاز دسترسی به دانش در متخصصین مراقبت بهداشتی همواره در حال گسترش است. PDA و com- handheld و puter با قابلیت دسترسی گسترده از طریق email و wireless زمان مرده را به حداقل رسانده و موجب افزایش سطح یادگیری در جریان کار میگردد. دسترسی به منابع الکترونیکی مبتنی برشواهد، میتواند هدایتگر تصمیم گیریهای بالینی باشد و بکارگیری آن به عنوان ابزارهای چند رسانهای در کنار یادگیری سنتی، برای آموزش پزشکی توصیه می گردد.

واژههای کلیدی: آموزش پزشکی، آموزش از راه دور، دستیار دیجیتال شخصی، یادگیری از طریق موبایل.

A-10-643-1

تاثیر استفاده از شبکه های اجتماعی مجازی بر عملکرد تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

مرتضی عرفانیان *، آقای علیرضا جوادزی نیا، آقای محمدرضا عابدینی،
خانم بیتا بیجاری* دانشجو کمیته تحقیقات دانشجویی - کمیته تحقیقات دانشجویی،
دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، بیرجند، ایران

dmorteza404@yahoo.com

مقدمه: با توجه به گسترش روزافزون شبکه های اجتماعی مجازی و تاثیر آن بر جنبه های مختلف زندگی استفاده کنندگان شبکه ها، این مطالعه با هدف تعیین تاثیر استفاده از شبکه های اجتماعی مجازی بر عملکرد تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند انجام شد.

روش کار: در این مطالعه موردی شاهدهی ۲۱۰ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند در سال ۱۳۹۰ شرکت کردند عضویت در شبکه های اجتماعی مجازی، ساعات کار با شبکه های اجتماعی، دلیل استفاده از این شبکه ها و زمان عضویت در دو گروه دانشجویان دارای معدل ۱۶ و بالاتر (گروه شاهد) و دانشجویان دارای معدل کمتر از ۱۶ (گروه مورد) توسط پرسشنامه بررسی و مقایسه شد. داده ها توسط نرم افزار (SPSS17) با استفاده از آزمون های آماری تی مستقل و کا اسکووار و محاسبه نسبت شانس (OR) تجزیه و تحلیل شد ($p > 0.05$).

یافته ها: ۵۴/۳٪ از دانشجویان گروه مورد و ۳۵٪ دانشجویان گروه شاهد در این شبکه ها عضو بودند ($OR=2/2$). میانگین ساعات کار با شبکه اجتماعی در گروه مورد ۰/۹ ساعت و در گروه شاهد ۰/۴۴ ساعت در روز بود که اختلاف بین دو گروه معنی دار بود. زمان عضو شدن در این شبکه ها در اکثریت دانشجویان گروه مورد (۵۷/۹٪) در سال اول و در اکثریت افراد عضو در گروه شاهد (۴۷/۱٪) قبل از ورود به دانشگاه بود.

نتیجه گیری: نتایج ارتباط بین عملکرد تحصیلی دانشجویان و عضویت در شبکه های اجتماعی را نشان داد. از این رو اطلاع رسانی در خصوص استفاده از شبکه های اجتماعی مجازی و آثار مختلف آن در ابتدا ورود دانشجویان به دانشگاه پیشنهاد می شود.

واژههای کلیدی: شبکه اجتماعی مجازی، عملکرد تحصیلی، دانشجویان.

A-10-898-1

نگاهی به مهارتهای فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT)
دانشجویان: آیا دانشجویان ما آمادگی لازم برای درس
الکترونیکی و مجازی را کسب کرده اند؟

خانم کلثوم دلدار، راضیه فروتن*، دکتر محمد علی حسینی

* دانشجوی دکترا دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

froutanr@mums.ac.ir

مقدمه: در دنیای امروز تغییرات ناشی از فناوری‌های جدید تأثیر بسزایی بر روند زندگی و کار مردم در سرتاسر جهان گذاشته است. بنابراین موضوع توسعه نظام آموزشی در عرصه فناوری اطلاعات یک از چالش‌های اصلی سیاستگذاران آموزش است. البته به منظور طراحی و تهیه برنامه های آموزش از راه دور منقطع و با کیفیت بالا مهم است که از چگونگی پیشرفت مهارتهای ICT دانشجویان و همچنین نگرش آنها نسبت به یادگیری بر پایه فناوری های نوین آگاه باشیم.

روش کار: برای سنجش مهارتهای ICT دانشجویان دانشکده علوم پزشکی نیشابور از پرسش نامه استاندارد ۲۶ گویه ای در قالب ۶ عامل استفاده شد.

یافته ها: داده ها پس از جمع آوری با استفاده از نرم افزار Spss مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. در بخش اول، کسب میانگین کل ۲/۹۶ بیانگر آمادگی کمتر از متوسط از منظر دسترسی به تکنولوژی جهت دریافت یادگیری الکترونیکی در دانشجویان می باشد. در بخش عامل مهارت ها و ارتباطات پیوسته دانشجویان، مهارت های پایه کار با کامپیوتر بیشترین میانگین یعنی ۴/۲۴ را دارا بود. این بدان معناست که اکثر دانشجویان مهارت های پایه کار با کامپیوتر را دارند. عامل انگیزش هم با ۳ سوال سنجیده شد. در این بین سوال توانایی حفظ انگیزه هنگام عدم حضور استاد به صورت پیوسته با میانگین ۲/۸۲ بیشترین میانگین را دارا بود. میانگین مولفه توانایی یادگیری از طریق رسانه ها، ۳/۸۳ به دست آمد که بیانگر آمادگی بیش از متوسط دانشجویان در رابطه با این مولفه می باشد. مهارت های دانشجویان در انجام گفتگوهای گروهی اینترنتی هم با میانگین کلی ۳/۱۱ بیانگر آمادگی متوسط دانشجویان در استفاده از ابزارهای گفتگوی گروهی اینترنتی می باشد. پاسخهای دانشجویان به سوالات مربوط به مسایل مهم جهت موفقیت در یادگیری الکترونیکی هم حاکی از آن است که مهمترین عامل از نظر دانشجویان، برقراری تماس منظم با مدرس با میانگین ۳/۹۲ می باشد.

نتیجه گیری: همان طور که یافته ها نشان دادند دانشجویان مورد بررسی از آمادگی نسبی و در حد متوسط برخوردارند، ولی دسترسی کافی و مناسبی به سخت افزارها، نرم افزارها و اینترنت ندارند. در حالیکه برای پیاده سازی نظام یادگیری الکترونیکی نیاز است تا علاوه

A-10-872-1

نرم افزار آموزش وسایل جراحی

سعید وفایی نژاد*

* دانشجوی کارشناسی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

saeedvafaye@yahoo.com

مقدمه: با گسترده شدن فناوری اطلاعات و نفوذ وسایل ارتباط از راه دور به عمق جامعه، ابزارها و روش های آموزش نیز دچار تحول شدند. تحول این ابزارها و روشها در جهتی است که هر فرد در هر زمان و هر مکان بتواند با امکانات خودش و در بازه زمانی که خودش مشخص می کند مشغول یادگیری شود. گسترش روز افزون دسترسی به سخت افزارها و نرم افزارهای مناسب برای آموزش الکترونیکی بخصوص توسعه شبکه جهان گستر وب، افق جدیدی را پیش روی موسسات آموزش نهاد. این نوع یادگیری مادام العمر بوده و محدودیت زمانی و مکانی برای فرد وجود ندارد. استفاده از یادگیری الکترونیکی به تنهایی برای دروس عملی و بالینی مقدور نیست، اما استفاده از ترکیبی از روشهای مختلف آموزش در کنار این روش مناسب به نظر می رسد. دروس رشته اتاق عمل هم به صورت عملی و هم به صورت بالینی ارائه می گردد؛ لذا با توجه به مطالب فوق و نبود منبع مناسب برای آموزش و آشنایی با وسایل اتاق عمل به صورت الکترونیکی تصمیم به طراحی و ساخت نرم افزار ذکر شده (در عنوان) گرفتیم.

روش کار: بعد از جمع آوری اطلاعات مورد نیاز، نرم افزارهای لازم بررسی گردید، تصاویر و فیلم های مورد از اینترنت، کتب و ژورنال های در دسترس تهیه شد، بعد از ایجاد صفحات، اطلاعات و تصاویر مربوط به هم در نرم افزار طراحی شد و سپس لینک بین صفحات ایجاد گردید.

نتیجه گیری: کاربر با باز کردن صفحه اول نرم افزار با وارد نمودن نام لاتین هر کدام از وسایل جراحی با انتخاب وسیله از داخل فهرست تهیه شده، تصاویر و موارد کاربرد آن را مشاهده می نماید، برای نمایش فیلم ها می توان از قسمت طراحی شده برای آن فیلم را مشاهده نماید.

واژه های کلیدی: نرم افزار، وسایل جراحی، اتاق عمل.

و پادکست کسب کردند. بین این میزان آشنایی با سرعت دسترسی دانشجویان به اینترنت ارتباط معنی داری وجود داشت ($p < 0.001$). ۷۷/۹٪ دانشجویان ابراز کردند که در صورت برگزاری یک دوره آموزش رایانه توسط دانشگاه در آن شرکت خواهند کرد.

نتیجه گیری: میزان دسترسی دانشجویان به رایانه و اینترنت و همچنین آشنایی با نرم افزارها و سرویس های اینترنتی رایج در آموزش الکترونیک در این مطالعه نامطلوب ارزیابی می شود. پیشنهاد می شود با توجه به علاقه مندی دانشجویان، یک دوره آموزشی استفاده از رایانه برای دانشجویان سال اول در کوریکولوم آموزشی در نظر گرفته شود.

واژه های کلیدی: رایانه، آموزش الکترونیک، دانشجو، بابل.

A-10-431-1

آموزش از راه دور توسط شیوه های چند رسانه ای

شقایق فهیمی مندری *

* دانشجو مرکز مطالعات و آموزش پزشکی بابل

ghazalfahimi21@yahoo.com

مقدمه: امروزه آموزش به عنوان رکن اساسی در انتقال مفاهیم، روش های گوناگونی یافته است. توسعه رایانه و اینترنت و مشکلات امروزی انسان ها را به سوی آموزش چند رسانه ای سوق داده است. اگرچه ایده آموزش از راه دور، جدید نیست اما ظهور رایانه ها و اینترنت، آموزش از راه دور را از حاشیه به متن رهنمون کرد. تعریف چند رسانه ای شامل ۴ بخش کلیدی در دسترس بودن کامپیوتر، وجود رابطه ها، ابزار مسیریابی و راه های جمع آوری، پردازش و برقراری ارتباط است. هدف از مطالعه آشنایی با آموزش چند رسانه ای و اثر آن بر کیفیت یادگیری می باشد.

روش کار: مطالعه از نوع مروری بوده و مقالات بانک های پاب مد، ساینس دایرکت، ایران مدکس و INLM مورد بررسی قرار گرفت. همچنین از طریق موتورهای جست و جو با کلید واژه های مربوطه اطلاعات جمع آوری شد. گزارشات انجمن های علمی، کنگره های آموزش الکترونیک و کتاب های مرتبط نیز مورد مطالعه قرار گرفت.

یافته ها: از دستاوردهای فناوری اطلاعات، کاربرد چند رسانه ای در آموزش های حضوری، از راه دور و مجازی می باشد. به گونه ای که دیگر نیازی به حضور در کلاس نباشد و آرایه مطالب به صورت سخت افزاری و نرم افزاری است. در علوم مختلف آموزش چند رسانه ای موجب

بر آمادگی دانشجویان، بستر لازم برای کسب و استفاده صحیح از این مهارت ها فراهم گردد.

واژه های کلیدی: مهارت های فناوری اطلاعات و ارتباطات، آموزش الکترونیک، دانشجویان.

A-10-132-1

بررسی سطح آشنایی با رایانه در دانشجویان سال اول دانشگاه علوم پزشکی بابل به عنوان پیش نیاز آموزش الکترونیک

افشین خانی*، خانم شقایق فهیمی، خانم صدیقه علینژاد، خانم زهره رستگار، خانم مریم قائمی

* دانشجو دانشگاه علوم پزشکی بابل - کمیته دانشجویی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

dr.afshinkhani@gmail.com

مقدمه: طی چند سال اخیر نگرش دانشگاه های علوم پزشکی نسبت به فراهم کردن امکانات رایانه ای برای دانشجویان، تغییر چشمگیری داشته است. برای همگامی با این تحولات مهارت استفاده از رایانه و داشتن آشنایی اولیه با آن از ابتدایی ترین نیازها می باشد. هدف این مطالعه بررسی سطح آشنایی با رایانه در دانشجویان سال اول دانشگاه علوم پزشکی بابل است.

روش کار: این مطالعه مقطعی در مهر ۱۳۹۰ و روی دانشجویان سال اول رشته های پزشکی و پیراپزشکی که به روش نمونه گیری در دسترس وارد مطالعه شدند انجام شد. داده ها توسط پرسشنامه خودایفا که روایی آن با نظر کارشناسان و پایایی آن با محاسبه آلفا کرونباخ ۰/۹ تأیید شده بود گردآوری شد. سوالات پرسشنامه در سه حیطه اطلاعات دموگرافیک، امکانات دسترسی به رایانه و سوالات در مقیاس لیکرت در مورد آشنایی با نرم افزار های رایج در آموزش الکترونیک قرار داشت. داده ها با آزمون های آماری کروسکال والیس و ویلکاکسون آنالیز شد.

یافته ها: در مجموع ۱۹۹ نفر پرسشنامه ها را تکمیل کردند که ۲۹/۱٪ مذکر و ۷۰/۹٪ مونث بودند و میانگین سن آنها $1/72 \pm 19/28$ بود. ۱۷/۶٪ دانشجویان در منزل به رایانه دسترسی نداشتند و ۷۶/۴٪ آنها یا به اینترنت در منزل دسترسی نداشتند و یا با سرعت کم (Dial up) به اینترنت دسترسی داشتند. ۷۷/۴٪ دانشجویان امتیاز زیر ۲۵ از ۴۵ در مورد آشنایی با گروه نرم افزاری Microsoft Office, SPSS و سرویس های اینترنتی ایمیل، شبکه های اجتماعی، وبلاگ، Web2

۱۳۹۰ انجام شد و در آن ۷۹ نفر از دانشجویان سال اول رشته های رادیولوژی، رادیوتراپی و اتاق عمل به روش سرشماری مورد بررسی قرار گرفتند. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه ای خودایفا مشتمل بر ۳ بخش اطلاعات دموگرافیک، امکانات دسترسی به رایانه و آشنایی با سرویس های اینترنتی و نرم افزارهای رایج بود. اطلاعات جمع آوری شده با نرم افزار Spss18 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: اکثر دانشجویان به کامپیوتر شخصی (۸۸٫۶٪) و اینترنت (۷۵٫۹٪) دسترسی داشتند. ۶۷٫۱٪ در هیچ دوره آموزشی اینترنت شرکت نکرده و ۷۹٫۹٪ تمایل به شرکت در کارگاههای آموزشی داشتند. آزمون آماری مجذور کای رابطه ی معناداری را بین سطح تحصیلات پدر و مادر با میزان آشنایی با سرویس های اینترنتی نشان داد اما بین سن پدر و مادر و جنسیت و رشته تحصیلی دانشجویان با میزان آگاهی شان ارتباط معناداری وجود نداشت.

نتیجه گیری: بیشتر دانشجویان هیچ کارگاه آموزشی رایانه ای را نگذرانده اند. بنابراین برگزاری دوره های آموزشی جهت توانمندسازی دانشجویان در امور آموزشی و پژوهشی میتواند موثر واقع شود. در نتیجه آموزش دانشجویان در رابطه با کاربردهای رایانه و تنظیم آن با اهداف IT (فناوری اطلاعات) در دانشگاهها باید در اولویت قرار گیرد.

واژه های کلیدی: فناوری اطلاعات، کامپیوتر، آموزش الکترونیک.

A-10-1045-1

بررسی سطح رضایت دانشجویان سال اول دانشگاه علوم پزشکی بابل در سال ۱۳۹۰

زهرا جوینی*، خانم فاطمه صفرتبار، آقای افشین خانی

* دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بابل

zahrajoveini@yahoo.com

مقدمه: میزان رضایتمندی دانشجویان، بعنوان یکی از ارکان اصلی دانشگاه و بیکره اصلی سازمانهای مختلف در آینده، از برنامه های اجرایی و امکانات آموزشی در جهت ارتقای کیفیت آموزش مهم است. با توجه به اینترنتی شدن ثبت نام در سال تحصیلی جاری، این پژوهش با هدف بررسی رضایتمندی دانشجویان ورودی ۹۰ دانشگاه علوم پزشکی بابل از ثبت نام اینترنتی انجام شد.

روش کار: این مطالعه مقطعی در مهر ۱۳۹۰ بر روی دانشجویان سال اول دانشگاه علوم پزشکی بابل انجام گرفت. جامعه مورد مطالعه شامل دانشجویان رشته های پزشکی، دندانپزشکی، پرستاری، مامایی

بهبود یادگیری و افزایش مهارت ها شده است. امروزه در دانشگاهها استفاده از اینترنت در تعامل با آموزش، پیشرفت داشته اما استفاده به منظور آموزش های الکترونیک محدود بوده است. از مزایای آموزش چند رسانه ای می توان به استفاده از حواس چندگانه برای یادگیری، تسهیل ارتباطات، به صرفه بودن از نظر اقتصادی و انعطاف پذیر بودن برنامه اشاره داشت. همچنین آموزش چندرسانه ای دارای محدودیت هایی چون وقت گیر بودن تهیه برنامه ها، کاهش تجارب فراگیران به دنبال از بین رفتن ارتباط چهره به چهره و مشکلات فنی و پشتیبانی میباشد.

نتیجه گیری: با توجه به محدودیت های مذکور به طور مطلق نمی توان آموزش چند رسانه ای را آموزش برتر دانست. با این وجود آموزش چند رسانه ای می تواند راهگشا در فراهم آوردن محیط آموزشی مستقل از زمان و مکان، کاهش زمان های هدر رفته و افزایش بازدهی یادگیری گردد. برای رسیدن به هدف دسترسی عامه فراگیران به آموزش های چند رسانه ای، باید این نوع آموزش از یک روش فرعی به روش بنیادی تبدیل شود.

واژه های کلیدی: چندرسانه ای، آموزش الکترونیک، آموزش مجازی.

A-10-431-2

بررسی سطح آشنایی دانشجویان سال اول دانشگاه علوم پزشکی بابل با رایانه و نرم افزار های رایج

شقایق فهیمی مندری*، خانم شیرین عسکرمکی، آقا افشین خانی

* دانشجویان مرکز مطالعات و آموزش پزشکی بابل

ghazalfahimi21@yahoo.com

مقدمه: عصر حاضر را باید تلفیقی از ارتباطات و اطلاعات دانست. فناوری اطلاعات به عنوان جزئی اجتناب ناپذیر در فضای آموزشی دانشگاههای علوم پزشکی درآمده اند و یادگیری با رایانه در بعضی مراکز جایگزین منابع سنتی آموزشی شده است. چرا که استفاده از تکنولوژی اطلاعات این امکان را برای دانشجویان فراهم کرده است که در سریعترین زمان ممکن به جدیدترین اطلاعات علمی دسترسی پیدا کنند. مطالعه ی حاضر با هدف بررسی سطح آشنایی با رایانه در دانشجویان سال اول دانشگاه علوم پزشکی بابل به عنوان پیش نیاز آموزش الکترونیک انجام شده است.

روش کار: مطالعه ی حاضر از نوع توصیفی مقطعی است که در پاییز

به زیر طبقه‌های مناسب تقسیم شدند. سپس منابع مرتبط با هر طبقه شناسایی و توصیف شدند. به دو روش مرور و جستجوی کلید واژه‌ای می‌توان به منابع موجود در این راهنما دسترسی پیدا کرد. این راهنما از طریق آدرس (medirectory.org) قابل دسترس است.

نتیجه‌گیری: راهنمای موضوعی آموزش پزشکی که طراحی و پیاده‌سازی شد از سایر راهنماها و پایگاه‌های موجود جامع‌تر و اختصاصی‌تر است. همچنین این راهنما قابلیت توسعه توسط کاربران را دارد. این راهنما می‌تواند به پژوهشگران آموزش پزشکی کمک کند تا سریع‌تر و راحت‌تر به منابع مورد نظرشان دسترسی پیدا کنند.

واژه‌های کلیدی: راهنمای موضوعی، آموزش پزشکی، منابع اینترنتی.

و پیراپزشکی بود که به روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه بندی شده انتخاب شدند. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه محقق ساخته بود که روایی آن با نظر کارشناسان و پایایی آن با محاسبه آلفا کرونباخ ۰/۷ تأیید شد. داده‌ها با آزمونهای آماری من ویتنی، آنووا و مجذور کای آنالیز شد و سطح معنی داری ۰/۰۵ p.

واژه‌های کلیدی: ثبت نام اینترنتی، دانشجو، بابل.

A-10-380-1

طراحی و پیاده سازی راهنمای موضوعی آموزش پزشکی

رسول معصومی *

* دانشجو

rasoul911@gmail.com

A-10-57-39

بهره گیری از همیاری آموزشی به عنوان شیوه ایی کارآمد در درس فناوری اطلاعات

سامیه غنا *

* دانشجو کمیته تحقیقات دانشجویی

s-ghana@hotmail.com

مقدمه: عملکرد تحصیلی ضعیف در برخی دروس به ویژه دروسی که جنبه عملی دارند سبب یاس و ناکامی دانشجوی می‌شود. ناتوانی دانشجوی در دروس عملی بازخوردهایی را برای خود دانشجوی خواهد داشت که از می‌توان به سرخوردگی، کاهش اعتماد به نفس دانشجوی و رنجش اشاره نمود. بسیاری از شواهد موید آن است حمایت توسط هم‌تایان که دانشجوی با آنها احساس نزدیکی می‌کنند پیامدهای خوبی را داشته است. معمولاً در هر کلاس آموزشی حداقل چند تن از دانشجویان عملکرد بسیار ضعیفی دارند و در مقابل برخی از دانشجویان نیز تسلط خوبی در در فناوری اطلاعات دارند، بنابراین می‌توان از این طیف وسیع توانمندی دانشجویان به منظور نزدیک کردن این طیف یادگیری به هم استفاده نمود. بر همین اساس، با بهره‌گیری از توانمندی هم‌تایان به منظور همیاری در درس فناوری اطلاعات این برنامه اجرا گردید.

روش کار: این مطالعه در سال ۱۳۹۰ در یک کلاس حداقل ۳۵-۲۰ نفری اجرا گردید. در اولین جلسه دانشجویان به دو گروه دختران، و پسران مجزا گردیده و برای هر دو گروه طرح درس، فعالیت کلاسی و شیوه ارزشیابی بیان شد. درس طبق طرح درس توسط استاد مربوط شروع گردیده و تقریباً در جلسات اول و دوم دانشجویانی که توانایی

مقدمه: دسترسی به منابع آموزش پزشکی، یکی از چالش‌های اصلی پژوهشگران و متخصصین آموزش پزشکی می‌باشد. بنابراین تهیه ابزاری مناسب برای دسترسی به این منابع ضروری به نظر می‌رسد. هدف مطالعه حاضر، طراحی و پیاده‌سازی راهنمای موضوعی آموزش پزشکی می‌باشد که بصورت جامع و اختصاصی به گردآوری و توصیف منابع آموزش پزشکی می‌پردازد.

روش کار: ابتدا طبقه‌های راهنمای موضوعی آموزش پزشکی از طریق مرور راهنماهای موجود و نظرات صاحب نظران آموزش پزشکی، تعیین شدند. سپس منابع آموزش پزشکی با استفاده از موتورهای جستجو، ابرموتورهای جستجو، راهنماهای موضوعی، پایگاه‌های اطلاعاتی، فهرست کتابخانه‌ها و راهنمای پاینده‌ها گردآوری و انتخاب شدند. کلیدواژه‌های مورد استفاده عبارت بودند از (medical education, assessment, curriculum, learning and teaching, courses, associations, resources, journals, ing) که بستگی به ابزار مورد جستجو از ترکیبی از آنها همراه با عملگرهای بولی استفاده می‌شد. مرحله بعدی طراحی و راه‌اندازی سایت بود که با همکاری طراحان سایت و پژوهشگران انجام شد. در این مرحله دامنه، هاست و CMS مناسب انتخاب شد.

یافته‌ها: طبقه‌های اصلی عبارت بودند از مجلات، سازمان‌ها، کتاب‌ها، پایگاه‌های اطلاعاتی و راهنماها، دوره‌های آموزش پزشکی، مراکز آموزش پزشکی، ارزیابی در آموزش پزشکی، آموزش پزشکی مبتنی بر بهترین شواهد، آموزش پزشکی در ایران، همایش‌ها و کنفرانس‌ها و اصطلاحات آموزش پزشکی. برای افزایش دسترس‌پذیری، هر یک از این طبقه‌ها

این امکان را برای دانشجویان فراهم می‌کند که در سریعترین زمان ممکن به جدیدترین اطلاعات علمی دسترسی پیدا کنند. اهمیت این مسئله در حوزه علوم پزشکی که با جان انسانها سر و کار دارند دو چندان است. مطرح شدن مواردی چون آموزش و یادگیری الکترونیکی و آموزش از راه دور، اهمیت استفاده از منابع دیجیتال و داشتن مهارت‌های لازم در این زمینه اهمیت موضوع را بیشتر می‌کند. در این پژوهش سعی بر این بود که میزان استفاده دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری از منابع دیجیتال و چاپی همچنین عوامل مؤثر بر آن مورد بررسی قرار گرفته و با استخراج مشکلات و موانع موجود در این زمینه راهکارهایی برای توجه بیشتر و حل مشکلات ارائه نماید.

روش کار: در این مطالعه که از نوع بررسی مقطعی بود و تعداد ۲۵۰ نفر دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری شاغل به تحصیل در سال تحصیلی ۹۰-۸۹ در دانشگاه علوم پزشکی تهران به روش نمونه گیری تصادفی چند مرحله ای انتخاب شدند. پرسشنامه محقق ساخته ۱۹ سوالی برای تکمیل در اختیار آنها قرار داده شد و در نهایت داده ها با spss17 تجزیه و تحلیل گردید.

یافته ها: از ۲۲۷ نفر دانشجوی شرکت کننده در این پژوهش ۱۱۴ نفر زن و ۱۱۳ نفر مرد بودند. از مجموع ۲۲۷ نفر، ۲۲۰ نفر (۹۷٫۳ درصد) از شرکت کنندگان از اینترنت استفاده می‌کردند و ۶ نفر (۲٫۷ درصد) از اینترنت استفاده نمی‌کردند. ۲۱۷ نفر (۹۵٫۶ درصد) از شرکت کنندگان در طی ترم گذشته از منابع دیجیتال استفاده کرده و ۱۰ نفر (۴٫۴ درصد) از آنها در طی ترم گذشته از منابع دیجیتال استفاده نکرده بودند. همچنین ۲۱۹ نفر (۹۶٫۹ درصد) شرکت کنندگان در حین استفاده از منابع دیجیتال و بانک‌های اطلاعاتی با مشکل مواجهه شده بودند. ۶۲٪ شرکت کنندگان استفاده از منابع دیجیتالی و ۳۸٪ شرکت کنندگان استفاده از منابع چاپی کتابخانه پردیس همت را بعنوان اولویت اول استفاده خود مطرح کرده بودند. فراوانی استفاده از منابع دیجیتال در زنان بیشتر از مردان بود به عبارت دیگر ۹۹/۱٪ زنان و ۹۲٪ مردان از منابع دیجیتال استفاده می‌کردند. میزان استفاده از منابع چاپی کتابخانه پردیس همت در مردان بیشتر از زنان بوده اما میزان استفاده از منابع دیجیتال کتابخانه پردیس همت بالعکس بوده و در زنان بیشتر از مردان بود. میزان استفاده از منابع دیجیتال در مقطع دکتری بیشتر از مقطع کارشناسی ارشد بود به طوری که ۱۰۰٪ زنان مقطع دکتری و ۹۹٪ زنان مقطع کارشناسی ارشد در طی ترم دوم تحصیلی سال ۱۳۸۹ از منابع دیجیتال استفاده کرده بودند در صورتی که فقط ۸۷/۹٪ مردان مقطع دکتری و ۹۳/۸٪ مردان مقطع کارشناسی ارشد از منابع دیجیتال در طی ترم گذشته تحصیلی استفاده می‌کردند.

واژه‌های کلیدی: منابع دیجیتال، اینترنت، استفاده.

و مهارت بالایی و یا برعکس پابینی در این درس داشتند، شناسایی شدند. در جلسات نخست از دانشجویان که توانایی بالاتری داشتند، دعوت شد که در برنامه حمایت هم‌تایان شرکت نمایند. قوانین، مقررات، شرایط آموزش، از طریق هم‌تا تدوین گردیده، که در چه شرایطی امتیاز یادگیری توسط فرد ضعیف برای فرد قوی محاسبه خواهد شد. باید حداقل چند جلسه با هم داشته باشند، به نیازها در چه حدی پاسخ داده شود، وظایف یادگیری دانشجوی ضعیف مشخص گردید. یادگیری توسط هم‌تایان تا پایان ترم ادامه یافت. در پایان ترم علاوه بر ارزیابی در طول ترم ارزیابی محدود از برنامه تعامل و حمایتی در افراد نیز صورت گرفت.

یافته ها: با توجه به نمرات دانشجویان از آزمون پایان ترم درس فناوری اطلاعات و همچنین باز خود های هم‌تای آموزشی و دانشجویان ضعیف، حس تعامل و همکاری و تقویت کار گروهی در دانشجویان تقویت گردید، از افت تحصیلی دانشجوی ضعیف پیشگیری شد، نگرانی مدرس بدلیل ناتوانی دانشجو در کسب این مهارت به میزان قابل توجهی کاسته شد، استعدادها و توانمندی های بالقوه در دانشجویان بدرستی شناسایی گردید و دانشجویان خود را در قبال در یادگیری خود مسئول می دانستند.

نتیجه گیری: این مطالعه نشان داد که یادگیری تنها بر مبنای معلم محوری نیست، بلکه توانمندی خود دانشجویان نیز در پیشبرد اهداف آموزشی موثر است. مهمتر از آن دانشجویان در تعامل با یکدیگر، صبوری در آموزش، حفظ احترام هم‌کلاسی، حس اعتماد به نفس، و یادگیری خودانگیزه را تجربه نمودند.

واژه‌های کلیدی: همیاری آموزشی، فناوری اطلاعات، دانشجوی یادگیری.

A-10-1067-1

بررسی میزان استفاده دانشجویان تحصیلات تکمیلی از منابع دیجیتال و عوامل مؤثر بر آن در کسب دانش تخصصی در مقایسه با میزان استفاده از منابع چاپی کتابخانه پردیس همت دانشگاه علوم پزشکی تهران در سال ۱۳۸۹

نعمت اله عزیزی*، جلیل کوهپایه زاده، شعله بیگدلی، جواد رسولی

* دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی تهران

nematazizi2000@yahoo.com

مقدمه: استفاده از تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات به سرعت در آموزش پزشکی گسترش یافته است. استفاده از تکنولوژی اطلاعات و اینترنت

A-10-638-10

رابطه بکارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات با رشد تفکر خلاق کارکنان ستادی دانشگاه علوم پزشکی مازندران

سید محمد حاتمی*، علی یزدانپناه نوذری، مجتبی رضایی راد، غلامعلی گل افشانی، سجاد فضلی، سمیه رستمی

* دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد ساری

m.hatami@gmail.com

مقدمه: هدف اصلی آموزش پویا و خلاق آفرینش انسانهایی توانا با توانمندی انجام کار جدید و نوآورانه است و با توجه به گسترش دانش ها و مهارت های نوین آموزشی بایستی با بکارگیری فناوری اطلاعات تفکر خلاق افراد را اصلاح، ارتقاء داد. هدف کلی این پژوهش رابطه بکارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات با رشد تفکر خلاق کارکنان ستادی دانشگاه علوم پزشکی مازندران می باشد.

روش کار: پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر شیوه گردآوری اطلاعات توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه آماری آن کلیه کارکنان ستادی دانشگاه علوم پزشکی مازندران به تعداد ۴۵۰ می باشد. جهت انتخاب حجم نمونه طبق جدول مورگان تعداد نمونه برابر ۲۱۰ نفر بدست آمد. روش نمونه گیری تصادفی ساده می باشد. جهت احراز روایی پرسشنامه سنجش دانش فناوری اطلاعات به تایید استاد راهنما و مشاور قرار گرفت و پایایی آن با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۷ بدست آمد.

یافته ها: یافته ها تحقیق نشان می دهد بین بکارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات و خلاقیت کارکنان رابطه وجود دارد. همچنین بین بکارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات با رشد قابلیت سیالی، قابلیت بسط، قابلیت ابتکار و قابلیت انعطاف پذیری کارکنان نیز رابطه وجود دارد.

نتیجه گیری: با توجه به اینکه خلاقیت نیازمند بسترسازی های چند بعدی است و با مدیریت یکپارچه می توان منجر به ارتقاء سطح تفکر فعال و کارای افراد گردید. می توان با ارتقاء عنصر فناوری اطلاعات و با کمک آموزش موثر اطلاعات نوین، سطح مطلوبی از خلاقیت و نوآوری وابسته به سازمان را در افراد افزایش داد، همچنین می توان با بکارگیری مدیریت موثر آموزشی با کمک فناوری نوین سطح کاری، علمی، آموزشی و پژوهشی افراد را در دانشگاه علوم پزشکی مازندران و با تبع آن در سایر سازمان ها و موسسات علمی و آموزشی افزایش داد.

واژه های کلیدی: بکارگیری، فناوری اطلاعات و ارتباطات، رشد، تفکر خلاق، کارکنان ستادی دانشگاه علوم پزشکی.

شکوفایی خلاقیت ها و رقابت سالم در آموزش علوم پزشکی

A-10-41-2

مقایسه وجود رقابت سالم در بین دانشجویان پرستاری دانشگاه دولتی علوم پزشکی جهرم با دانشجویان دانشگاه آزاد جهرم در کار آموزشی های بیمارستان

سمانه معتمد جهرمی*

* دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی جهرم - استان فارس، مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

sanammorsal400500@yahoo.com

مقدمه: رقابت سالم بین دانشجویان دانشگاههای دولتی و آزاد جهت تعالی و رشد آموزش ضروری است. در کارآموزی های بیمارستانی با وجود کارایی بالای دانشجویان دانشگاه آزاد و عملکرد بهتر و برتر بودن، مشاهده برخورد نادرست دانشجویان دانشگاههای دولتی با دانشجویان دانشگاه آزاد آزار دهنده است.

روش کار: با استفاده از پرسشنامه ای محقق ساخته روا و پایا از تمامی دانشجویان پرستاری یک ورودی در دانشگاه علوم پزشکی جهرم و همان ورودی در دانشگاه آزاد جهرم که هر دو گروه کارآموزی را در یک بخش بیمارستان می گذرانند در حین کارآموزی و پس از آن دو بار پرسشگری انجام شد و همچنین در طی دوره حس همکاری آنها نیز بررسی گردید و در نهایت به هر دانشجو نمره ای تعلق و داده ها مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته ها: دانشجویان دانشگاه آزاد نمره بالاتری از لحاظ درسی آورده و همچنین حس رقابت سالم بیشتری در آنها مشاهده شد. دانشجویان دانشگاه دولتی حتی حس همکاری با دانشجویان دانشگاه آزاد را نداشتند و در کنار آنها کار کردن را باعث رکود تحصیل می دانستند.

نتیجه گیری: باید توجه داشت که دانشجویان با استعدادی در دانشگاههای آزاد مشغول به تحصیل هستند که در واقع شاید موقعیت ورود به دانشگاه دولتی را نداشته اند و این تفکر که دانشجوی ضعیف به حساب آیند باید از بین برود و این مهم با فرهنگ سازی مناسب باعث یک رقابت سالم در بین همه دانشجویان گردد.

واژه های کلیدی: دانشجو، رقابت، دانشگاه، آموزش، فرهنگ.

A-10-853-1

بررسی رضایت مندی دانشجویان از بخش های بالینی
دانشکده دندانپزشکی بابل

رضا جودی*، خانم مریم سید مجیدی

* دانشجوی دکلمته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی بابل

judidds@yahoo.com

مقدمه: آگاهی از نظرات دانشجویان بالینی دندانپزشکی از وضعیت بخشهای بالینی، مسوولان امور آموزشی را در بهبود کسب مهارتهای بالینی یاری می نماید. از این رو، پژوهش در زمینه ی ارزیابی آموزشی بخشهای دندانپزشکی از دیدگاه دانشجویان، امری ضروریست. هدف از این پژوهش، ارزیابی و بررسی نقاط ضعف و قوت بخشهای بالینی دانشکده ی دندانپزشکی بابل از دیدگاه دانشجویی، جهت ارایه ی بازخورد برای بهبود کارکرد آینده ی بخشها بود.

روش کار: در این بررسی مقطعی، دانشجویان دانشکده دندانپزشکی بابل در کلیه ی مقاطع بالینی در سال تحصیلی ۱۳۹۰ پرسشنامه ای را که شامل ۱۶ پرسش استاندارد در زمینه رضایت مندی دانشجویان از اساتید، پرستاران، امکانات و تجهیزات بخش ها و احساس اعتماد به نفس و رضایت از عمل کرد خود در بخش عملی بود پر نمودند. پس از تکمیل پرسشنامه ها اطلاعات گردآوری شده، به وسیله نرم افزار SPSS و با استفاده از آزمونهای توصیفی، آنالیز واریانس برای داده های مکرر و آزمون T زوج واکاوی شد.

یافته ها: نتایج نشان داد که در میزان رضایت دانشجویان از بخشهای گوناگون اختلاف معناداری وجود دارد و بیشترین میزان رضایت مندی دانشجویان در کلیه موارد، از بخش های ترمیمی و ارتودنسی و کمترین این میزان رضایت مندی، از بخش های بیماریهای دهان و رادیولوژی بوده است. اگر چه همبستگی منفی میان سطح رضایت مندی و معدل دانشجویان وجود دارد اما بین این دو، رابطه معناداری وجود ندارد ($p < 0.05$).

نتیجه گیری: یافته ها نشان داد تفاوت زیادی در میزان رضایت مندی دانشجویان از بخش های مختلف وجود دارد و شایسته است در برنامه ریزی های آتی بخش های رادیولوژی و تشخیص در اولویت قرار گیرند.

واژه های کلیدی: بررسی رضایت مندی دانشجویان از بخش های بالینی دانشکده دندانپزشکی بابل.

A-10-571-1

بررسی سبک تفکر دانشجویان پرستاری بر اساس تئوری
استرنبرگ

زهرا مرضیه حسینیان*، دکتر محمد رضا اهنچیان

* دانشجوی دکتری دانشگاه علوم پزشکی مشهد

hassanian1226@yahoo.com

مقدمه: تئوری سبک های تفکر استرنبرگ که درباره خودمدیریتی ذهنی است، بر اساس این تئوری افراد به سبک های متفاوتی رفتار خود را کنترل می کنند. استرنبرگ ۱۳ سبک تفکر شامل سبک های تفکر قانونی، اجرائی، قضائی، سلسله مراتبی، تک سالاری، گروه سالاری، هرج و مرج سالاری، کلی، جزئی، درونی، بیرونی، آزاداندیشی و محافظه کار را مطرح کرده است.

روش کار: نمونه تحقیق شامل ۱۴۸ دانشجوی کارشناسی پرستاری دانشگاه علوم پزشکی مشهد، به صورت نمونه گیری در دسترس انجام شد. روائی پرسشنامه از طریق روائی محتوی به روش داوری تخصصی و پایائی پرسشنامه با ضریب آلفای کرونباخ ($F=0.86$) تأیید گردید. در این پرسشنامه ابتدا نمره های هر آزمودنی در هر سبک تفکر (از یک تا هفت به هر سؤال) با یکدیگر جمع می شوند داده های به دست آمده توسط نرم افزار (version 11.5 SPSS) مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته ها: در رابطه با ابعاد سبک های تفکر بیانگر این موضوع است که بیشترین میانگین مربوط به بعد قضائی با (۲۲/۴۹) و انحراف معیار (۴/۶۵) کمترین میانگین تک سالاری (۱۳/۳۲) و انحراف معیار (۳/۱۳) بوده است.

نتیجه گیری: دانشجویان تمایل داشتند قوانین، روشها و ساختارهای موجود را تحلیل و ساختار و محتوا را ارزیابی نمایند، آنها قضاوت در مورد افراد، اعمال آنها و ارزیابی برنامه ها را دوست دارند. آنها برای حل مسئله چندان پرتلاش و سریع نیستند، قاطعیت چندانی ندارند و فقط به متغیرهایی توجه می کنند که به هدف و نیازهای آنان مربوط می باشد.

واژه های کلیدی: تفکر، سبک، دانشجویان.

A-10-1152-1

فناوری اطلاعات، ارتباطات و شکوفایی خلاقیت در آموزش
علوم پزشکی

آقا محمد سلیمی، زهرا جامه بزرگ *

* دانشجوی دکترا دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

jamebozorgzahra@ymail.com

مقدمه: شعور و قدرت تفکر انسان او را از سایر موجودات متمایز نموده است. انسان با قدرت اندیشه خود توانسته است که طبیعت را در خدمت خویش گرفته و از محیط خود فزاینده تر شود. آنچه از توانایی های ذهنی و فکری او شگفت انگیز تر است، قدرت خلاقیت و ابتکار اوست. تمامی پیشرفت های بشر کنونی مدیون نیروی خلاقیت و ابتکار اوست. امروزه صاحب نظران می گویند در وجود هر فردی قدرت ابتکار وجود دارد و حتی می توان آن را پرورش داد. از آن جایی که توسعه و پیشرفت علوم پزشکی در سایه خلاقیت و ابتکار عمل حاصل شده است، در این مطالعه به ارائه راهبردهایی جهت شکوفایی خلاقیت در آموزش علوم پزشکی می پردازیم.

روش کار: این مطالعه با بررسی و ترجمه منابع مختلف به روش کیفی انجام شده و با تحلیل الگوهای موجود سعی در ارائه راهبردهایی برای پرورش خلاقیت در افراد دارد.

یافته ها: در فرهنگنامه اکسفورد خلاقیت اینگونه معنی شده است «خلاقیت قدرت آفرینندگی است که این قدرت منوط به هوش و توانایی تخیل است» معنی آن در فرهنگ جامعه شناسی پور افکاری «خلاقیت توانایی آفرینش چیزی تازه و بدیع است» آمده است. از نظر تورنس خلاقیت فرآیندی است که شامل حساسیت نسبت به مسائل، کمبودها، تنگناها و ناهماهنگی ها می شود که این حساسیت منجر به برانگیختن حس کنجکاوی فرد شده و وی را مجبور به جستجوی اطلاعات برای حدس فرضیه ها کرده و در نهایت با آزمایش فرضیه ها، نتیجه گیری می کند. وی خلاقیت را مشتمل بر چهار عامل اصلی می داند که عبارتند از: ۱- سیالی یا تولید ایده های فراوان، ۲- ابتکار یا استعداد تولید ایده های بدیع، غیر عادی و تازه، ۳- انعطاف پذیری یعنی توانایی تولید ایده های گوناگون، ۴- بسط یا توانایی توجه به جزئیات. گیلفورد هم روانی، انعطاف پذیری، اصالت و نیروی ابتکار را عناصر خلاقیت می داند. نتایج پژوهشهای انجام شده نشان می دهد که خلاقیت به صورت بالقوه در انسان بوده و شکوفایی آن مسنلزم فراهم آوردن شرایط است. تورنس مدل تفکر خلاق شامل توانایی ها، انگیزه ها و مهارت ها را در بروز خلاقیت موثر می داند. به علاوه او نقش تصویر در ایجاد خلاقیت مورد توجه قرار داده است. اسبورن فراهم نمودن جاذبه برای حواس خصوصا حس بینایی را یکی از متون مفید در ایده سازی می داند. هر سه عامل دانش، هوش و انگیزه را در بروز خلاقیت اساسی می داند. یکی از عرصه هایی که می تواند در بروز و رشد

A-10-960-1

بررسی تاثیر برگزاری کارگاه یک روزه آشنایی با دانشگاه و
مهارت های دانشجویی بر دانشجویان سال اول رشته های
علوم پرتویی دانشگاه علوم پزشکی بابل

شیرین عسکررمکی*، خانم مریم طیبی، خانم مبارکه مهدوی زاده، خانم شقایق فهیمی، خانم سیمین عباسی، خانم شیما سام، آقا حسن باوندی، آقا حسین فرهادی

* دانشجو دانشگاه علوم پزشکی بابل - رامسر

sheerinaskari@yahoo.com

مقدمه: دانشجویان با ورود به دانشگاه، با مسائل جدیدی روبه رو می شوند که فائق آمدن بر آنها متحمل زمان زیادی خواهد بود. آنها به دلیل عدم آشنایی با رشته و دانشگاه دارای نگرش منفی می باشند. هدف از انجام این مطالعه بررسی تاثیر برگزاری تور آموزشی یک روزه آشنایی با دانشگاه و مهارت های دانشجویی بر دانشجویان رشته های علوم پرتویی (رادیولوژی و رادیوتراپی) است.

روش کار: این مطالعه توصیفی-مقطعی در قالب تور آموزشی یک روزه در اواخر مهر ۹۰ برگزار شد. شرکت کنندگان دانشجویان کارشناسی ترم ۱ رشته های رادیولوژی و رادیوتراپی بودند که بصورت تصادفی انتخاب شدند. در ابتدا، پرسشنامه آشنایی سنجی با دانشگاه و در انتها پرسشنامه رضایت سنجی در میان دانشجویان توزیع گردید و پس از گذشت ۶ هفته مجددا پرسشنامه آشنایی سنجی پخش شد. تحلیل آماری با آزمون هایی نظیر تی تست انجام گردید.

یافته ها: از ۳۵ نفر ۶۹٫۷٪ مونث و میانگین سنی دانشجویان 18 ± 0.7 بود. ۹۶٫۷٪ از این تور رضایت داشتند. ۹۴٫۳٪ نیز شرکت در آن را برای دانشجویان دیگر مفید دانسته و آن را به دیگران توصیه می کردند. سطح آشنایی ۸۱٫۸٪ دانشجویان با دانشگاه، پیش از برگزاری تور در سطح ضعیف قرار گرفت اما پس از گذشت ۶ هفته، سطح آشنایی ۹۱٪ آنها ضعیف بوده و ۵۱٫۶٪ آنها در سطح مطلوب قرار داشتند. اختلاف معناداری میان سطح آشنایی و آگاهی دانشجویان پیش و پس از برگزاری این تور مشاهده شد ($P = 0.0001$).

نتیجه گیری: اکثریت دانشجویان از این تور رضایت داشته و برگزاری آن را ضروری می دانستند. وجود اختلاف معنادار میان سطح آگاهی دانشجویان پیش و پس از برگزاری تور نشان می دهد که برگزاری تور تاثیر بسزایی در افزایش آگاهی دانشجویان داشته و با توجه به این مسائل با اجرای این طرح میتوان گامی در جهت افزایش آگاهی دانشجویان جدیدالورود در مورد چالش های پیش رویشان برداشت. بدین ترتیب از عواقب نامطلوب آینده پیشگیری نمود.

واژه های کلیدی: تور آموزشی، مهارت های دانشجویی، دانشگاه، علوم پرتویی.

روش کار: تعداد ۱۰۰ نفر از دانشجویان رشته داروسازی دانشگاه به صورت تصادفی انتخاب شدند. ابزار مطالعه پرسشنامه برگرفته از پژوهشی مشابه در دانشگاه علوم پزشکی تهران است که روایی و پایایی آن تایید شده است و شامل اطلاعات دموگرافیک و پنج قسمت با عنوان برداشت ذهنی از مفید بودن، برداشت ذهنی از آسانی استفاده، نگرش نسبت به استفاده، تصمیم به استفاده و استفاده بود. به استثناء بخش استفاده، بقیه بخش ها دارای مقیاس پنج درجه ای لیکرت بود و نمره دانشجویان محاسبه می شد. تعداد ۹۸ نفر از دانشجویان پرسشنامه ها را تکمیل نمودند. داده ها با نرم افزار spss18 و با استفاده از شاخص های آمار توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: تعداد نمونه ها ۴۱ آقا و ۵۷ خانم بود. بیشترین میزان استفاده دانشجویان جست و جوی اطلاعات در اینترنت بوده که ۶۸٫۴٪ دانشجویان را شامل می شود و کمترین استفاده ارائه آموزش اثر بخش بوده است (۳٫۱٪). (۳۶٫۷٪ دانشجویان یک بار در روز و ۳٫۱٪ آنان کمتر از یک بار در ماه از فناوری اطلاعات استفاده می کنند. نمره کل ۳۷٫۵۵ با $sd=8.25$ از حداکثر ۱۰۵ نمره به دست آمد. میانگین نمرات دانشجویان در بخش برداشت ذهنی از مفید بودن آموزش الکترونیک ۱۰٫۹۴ با $sd=3.12$ ، در بخش برداشت ذهنی از آسانی استفاده ۱۱٫۹۶ با $sd=3.05$ ، نگرش نسبت به استفاده ۷٫۶۴ با $sd=2.15$ و تصمیم به استفاده ۶٫۹۸ با $sd=2.01$ مشاهده شد. تفاوت معنادار در بین دو جنس در بخش برداشت ذهنی از آسانی استفاده مشاهده شد که نمره خانم ها ۱۲٫۴۹ و آقایان ۱۱٫۲۴ به دست آمد.

نتیجه گیری: نقش آموزش الکترونیک و آموزش اثربخش با استفاده از فناوری اطلاعات بسیار کم رنگ است. همچنین نگرش دانشجویان در این ارتباط رضایت بخش نیست و نیاز به مطالعات بیشتر در این زمینه ضروری به نظر می رسد.

واژه های کلیدی: نگرش، داروسازی، آموزش الکترونیک.

خلاقیت افراد تاثیر گذار باشد استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات در آموزش است. ذخیره سازی اطلاعات و تحلیل آن ها با سرعت بالا، جستجوی اطلاعات، ارائه اطلاعات در قالب نمایش متن، گرافیک، انیمیشن، صدا، نمودار و ... شبیه سازی موقعیت ها، راهنمای کاربر در استفاده از برنامه، گفتگوی اینترنتی، کنفرانس تصویری، سیستم تابلوی اعلانات و ... از ویژگی های آن می باشد. از جمله ویژگی های قابل تحسین دیگر، ایجاد تعامل بین یادگیرنده با موضوع درسی، استاد و دیگر همسالان و ... است. محیط تعاملی موجب افزایش برقراری ارتباط بین حواس یادگیرندگان با موضوع و یا مخاطب می گردد که باعث افزایش میزان توجه به جزئیات، عمق بخشیدن به ادراکات خود از محیط می گردد. بنابراین تعامل حداقل بر برخی از مولفه ها یا عناصر خلاقیت مانند بسط، سیالی و ابتکار تاثیر می گذارد.

نتیجه گیری: به کار گیری فناوری اطلاعات و ارتباطات در نظام آموزش پزشکی می تواند افراد مبتکر و خلاق در رشته های تخصصی مورد نظر تربیت کند. هرچند که ویژگی های شخصیتی مانند جرئت، قضاوت مستقل، پایداری، کنجکاوی و غیره در بروز خلاقیت موثر هستند. اما خلاقیت مهارتی است که باید به افراد آموزش داده شود.

واژه های کلیدی: راهبردها، خلاقیت، آموزش پزشکی، شکوفایی، فناوری اطلاعات و ارتباطات.

A-10-74-3

بررسی نگرش دانشجویان دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی مازندران نسبت به آموزش الکترونیک

فریبرز عزیزی*، سمیرا فاضل مقدم، رفعت علیزاده، مرجان قاسمی، محمد ریسیان، مصطفی شفائی

* دانشجو دانشگاه علوم پزشکی مازندران - دانشگاه علوم پزشکی مازندران

Dr_azizi_1987@yahoo.com

مقدمه: روند تحولات جهانی با محوریت توسعه پدیده فناوری اطلاعات (Information Technology) در حال گسترش است. همزمان با تغییرات سریع فنون و مهارت ها و ظهور پدیده های نوین در فناوری اطلاعات و تاثیر آنها بر شیوه ها و روش های زیستن، فرآیند آموزش نیز متحول و دگرگون شده است. این مطالعه با هدف بررسی نگرش دانشجویان نسبت به آموزش الکترونیک در دانشگاه علوم پزشکی در سال ۱۳۹۰ انجام شد.

A-10-74-5

بررسی وضعیت خودراهبری در یادگیری در بین دانشجویان
دانشکده مامایی ساریفریبرز عزیزی، سمیرا فاضل مقدم*، زهرا کیانی، محمد ریسیان،
مرجان قاسمی، مصطفی شفائی

* دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی مازندران - دانشگاه علوم پزشکی مازندران

Sfazel1988@yahoo.com

مقدمه: با روند رو به رشد تغییرات مداوم و سریع در علوم مختلف و مخصوصا پزشکی و ضرورت آمادگی دانشجویان برای یادگیری مادام العمر، نظریه یادگیری خودراهبری به طور روزافزون در بافت آموزش پزشکی به عنوان یک الزام به کار گرفته شده است. با توجه به اهمیت ذکر شده و به منظور رشد این قابلیت در بین دانشجویان، اساتید ناچارند تا با ابزار مناسبی توانمندی های خودراهبری دانشجویان را بسنجند.

روش کار: این مطالعه یک پژوهش مقطعی توصیفی است که در زمستان سال ۱۳۹۰ در بین ۷۵ نفر از دانشجویان رشته مامایی (شامل ۷۵ دختر) انجام شد. نمونه ها به صورت تصادفی انتخاب شدند. ابزار ارزشیابی پرسشنامه مقیاس خودراهبری فیشر و همکاران بود که روایی و پایایی آن قبلا توسط متخصصان دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد تایید شده بود. این پرسشنامه دارای ۴۰ گویه و سه خرده مقیاس خود مدیریتی، رغبت به یادگیری و خود کنترلی است که دارای مقیاس پنج گانه لیکرت می باشد. داده ها توسط نرم افزار spss18 و با استفاده از شاخص های آماری توصیفی مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته ها: نمره مجموع سه خرده مقیاس ۷۹,۳۲ از ۲۰۰ نمره با انحراف معیار ۱۵,۸۵ به دست آمد که نمرات مربوط به خود کنترلی (۳۰,۲۱) با انحراف معیار ۶,۷۶ و خود مدیریتی (۲۴,۹۴) با انحراف معیار ۵,۰۶ و رغبت به یادگیری (۲۴,۱۶) با انحراف معیار ۵,۲۷ بود که با توجه به متفاوت بودن تعداد سوالات در هر خرده مقیاس نسبت ها با هم مقایسه شد. حیطه خودکنترلی ۴۰,۲۸٪، نمره خودمدیریتی ۴۱,۵۶٪ و رغبت به یادگیری ۴۰,۲۶٪ نمره از ۱۰۰ را کسب کردند. تفاوت معناداری مشاهده نشد. اختلاف معنی داری در گروه های سنی مختلف نیز به دست نیامد. نتایج به دست آمده نسبت به مطالعه قبلی در دانشگاه آزاد اسلامی نجف آباد بیشتر بود.

نتیجه گیری: هرچند نتایج بدست آمده نسبت به مطالعه مشابه رضایت بخش تر است، اما با در نظر گرفتن توانایی های مورد انتظار دانشجویان دانشگاه های دولتی نمرات نسبتا ضعیف است. بنابراین لزوم تحقیقات بیشتر در این زمینه و برنامه ریزی جهت ارتقا توانمندی های دانشجویان ملموس است.

واژه های کلیدی: خودراهبری، یادگیری، مامایی.

A-10-74-4

بررسی میزان دانش و درک دانشجویان رشته بهداشت از
مطالب آمار زیستیسمیرا فاضل مقدم*، فریبرز عزیزی، امیرحسین کیانزاد، فرید زینعلی،
مصطفی شفائی

* دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی مازندران - دانشگاه علوم پزشکی مازندران

Sfazel1988@yahoo.com

مقدمه: با توجه به افزایش روزافزون مقالات در حوزه علوم پزشکی نیاز پزشکان و متخصصان امر بهداشت جامعه به کسب دانش در زمینه اپیدمیولوژی و آمار حیاتی افزایش می یابد، هر چند نتایج مطالعات نشان می دهد که میزان اندکی از پزشکان، و دانش آموختگان علوم پزشکی می توانند تفسیر داده ها در مقالات را به طور صحیح درک کنند.

روش کار: این مطالعه یک پژوهش مقطعی توصیفی است که در سال ۱۳۹۰ در بین ۱۰۰ نفر از دانشجویان دانشکده بهداشت در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد انجام شد. ابزار مطالعه پرسشنامه ای برگرفته از مطالعه ای در java بود که در پژوهشی در دانشگاه علوم پزشکی تهران روایی و پایایی آن تایید شده بود. پرسشنامه متشکل از اطلاعات دموگرافیک و ۱۷ سوال بود که سوالات مرتبط با تمایل و توانایی تفسیر مباحث آماری از یک تا پنج و سایر سوالات به صورت تست چهار گزینه ای در اختیار شرکت کنندگان قرار گرفت که ۷۴ نفر آن را تکمیل نمودند که از این تعداد ۵۱ نفر زن و ۲۳ نفر مرد بودند. داده های به دست آمده با نرم افزار spss18 و با استفاده از شاخص های آمار توصیفی مورد آنالیز قرار گرفت.

یافته ها: در بخش تمایل به مباحث آماری نمره دانشجویان ۱۴,۹۱ با $sd=3.52$ از حداکثر ۲۵ نمره و در بخش توانایی تفسیر موضوعات آماری نمره نمونه ها ۹,۷۴ با $sd=3.33$ از حداکثر ۲۰ نمره بود. تفاوت معناداری بین دو جنس مشاهده نشد. ارتباط بین مقطع تحصیلی و توانایی تفسیر معنادار بود، به طوری که در مقطع کارشناسی ارشد نمره ۱۲,۶۰ و در کارشناسی ۹,۵۳ بود. در بخش سنجش دانش آماری بیشترین پاسخ صحیح به بخش اول سوال ۱۵ با ۸۷,۸٪ افراد و کمترین پاسخ صحیح مربوط به سوال ۱۹ با ۱۶,۲٪ افراد بود. متوسط پاسخ گویی به هر سوال ۴۴,۴۴٪ بود. تفاوت معنادار بین دو جنس دیده نشد.

نتیجه گیری: با توجه به اینکه تمایل دانشجویان برای یادگیری مباحث آماری اندک است. همچنین در مقاطع کارشناسی توانایی تفسیر موضوعات نسبتا پایین است نیاز به توجیه دانشجویان در مورد اهمیت آمار و همچنین بررسی علل کاهش تمایل به یادگیری کاملا ملموس است.

واژه های کلیدی: آمار زیستی، بهداشت، دانش، دانشجویان.

A-10-74-8

بررسی شکاف بین انتظارات و خدمات آموزشی ارایه شده به دانشجویان دانشکده پزشکی ساری در سال ۱۳۹۰

مهشید احمدی، محمد خادملو، سمیرا فاضل مقدم*، فریبرز عزیزی

* دانشجو دانشگاه علوم پزشکی مازندران

Sfazel1988@yahoo.com

مقدمه: اولین گام اساسی در تدوین برنامه های ارتقای کیفیت، شناخت ادارکات و انتظارات دریافت کنندگان خدمت از کیفیت خدمات و تعیین شکاف کیفیت و در پی آن، اتخاذ استراتژی هایی برای رفع اشکال است. با تعیین شکاف کیفیت خدمات می توان زمینه تدوین برنامه های ارتقای کیفیت خدمات آموزشی را فراهم نمود. این مطالعه با هدف تعیین شکاف بین انتظارات و خدمات آموزشی ارایه شده به دانشجویان دانشکده پزشکی ساری در سال ۱۳۹۰ صورت گرفت.

روش کار: در این مطالعه توصیفی ۵۳ نفر از دانشجویان مقطع علوم پایه دانشکده پزشکی ساری شرکت کردند. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه مبتنی بر ابزار SERVQUAL بود. دانشجویان با پاسخ به این پرسشنامه، واقعیت ها و انتظارات خود را در پنج بعد کیفیت خدمات شامل فیزیکی، اطمینان، قابلیت اطمینان، پاسخگویی و همدلی تعیین نمودند و شکاف خدمات با تفاضل نمرات واقعیت ها و انتظارات دانشجو به دست آمد. داده های به دست آمده با بهره گیری از نرم افزار SPSS نسخه شانزدهم تجزیه و تحلیل شده اند.

یافته ها: نتایج نشان داد در هر چهار بعد کیفیت خدمات، شکاف وجود داشت. بیشترین میانگین شکاف در بعد ملموس (۱،۶-) و بعد از آن به ترتیب در ابعاد تضمین (۱،۰۳-) قابلیت اطمینان (۰،۹۷-) و همدلی (۰،۹۶-) مشاهده گردید. شکاف مربوط به بعد پاسخگویی وجود نداشت.

نتیجه گیری: بر اساس نتایج، انتظارات دانشجویان فراتر از درک آنها از وضعیت موجود است و فقط در یکی از ابعاد، خدمت انتظارات آنها برآورده شده است؛ لذا در برنامه ریزی جهت ارتقای کیفیت خدمات آموزشی باید در راستای برآورده نمودن انتظارات دانشجویان تلاش نمود و ابعادی که بیشترین شکاف را دارند در اولویت قرار گیرند.

واژه های کلیدی: خدمات آموزشی، دانشجویان، پزشکی.

A-10-74-7

بررسی نگرش دانشجویان دانشکده بهداشت نسبت به آموزش الکترونیک

فریبرز عزیزی*، سمیرا فاضل مقدم، مرجان قاسمی، محمد ریسیان، مصطفی شفاهی

* دانشجو دانشگاه علوم پزشکی مازندران

Dr_azizi_1987@yahoo.com

مقدمه: روند تحولات جهانی با محوریت توسعه پدیده فناوری اطلاعات (Information Technology) در حال گسترش است. همزمان با تغییرات سریع فنون و مهارت ها و ظهور پدیده های نوین در فناوری اطلاعات و تاثیر آنها بر شیوه ها و روش های زیستن، فرآیند آموزش نیز متحول و دگرگون شده است. این مطالعه با هدف بررسی نگرش دانشجویان بهداشت نسبت به آموزش الکترونیک در دانشگاه علوم پزشکی در سال ۱۳۹۰ انجام شد.

روش کار: تعداد ۱۰۰ نفر از دانشجویان رشته بهداشت دانشگاه به صورت تصادفی انتخاب شدند. ابزار مطالعه پرسشنامه برگرفته از پژوهشی مشابه در دانشگاه علوم پزشکی تهران است که روایی و پایایی آن تایید شده است و شامل اطلاعات دموگرافیک و پنج قسمت با عنوان برداشت ذهنی از مفید بودن، برداشت ذهنی از آسانی استفاده، نگرش نسبت به استفاده، تصمیم به استفاده و استفاده بود. به استثناء بخش استفاده، بقیه بخش ها دارای مقیاس پنج درجه ای لیکرت بود و نمره دانشجویان محاسبه می شد. تعداد ۹۳ نفر از دانشجویان پرسشنامه ها را تکمیل نمودند. داده ها با نرم افزار spss 18 و با استفاده از شاخص های آمار توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: تعداد نمونه ها ۳۳ آقا و ۶۰ خانم بود. بیشترین میزان استفاده دانشجویان جست و جوی اطلاعات در اینترنت بوده که ۷۷٪ دانشجویان را شامل می شود و کمترین، سایر موارد استفاده های فناوری اطلاعات بوده است (۹،۷٪). ۲۴،۷٪ دانشجویان چند بار در روز و ۶،۵٪ آنان دو تا سه بار در ماه از فناوری اطلاعات استفاده می کنند. نمره کل ۹۲،۱۵ با $sd=7.43$ از حداکثر ۱۰۵ نمره به دست آمد که میانگین نمرات به ترتیب ۲۶،۹۶ در بخش برداشت ذهنی از مفید بودن آموزش الکترونیک، ۲۴،۱۵ در بخش برداشت ذهنی از آسانی استفاده، ۲۲،۸۳ در نگرش نسبت به استفاده و ۱۸،۱۹ در تصمیم به استفاده مشاهده شد. اخلاف معنادار در بین دو جنس در هیچکدام از قسمت ها مشاهده نشد.

نتیجه گیری: نتایج به دست آمده نسبت به مطالعه مشابه در بین دانشجویان داروسازی دانشگاه مطلوب تر است. لیکن نقش آموزش الکترونیک و آموزش اثربخش با استفاده از فناوری اطلاعات در دانشگاه کم رنگ است و نیاز به مطالعات بیشتر در این زمینه ضروری به نظر می رسد.

واژه های کلیدی: نگرش، بهداشت، آموزش الکترونیک.

A-10-74-12

بررسی تمایل دانشجویان فیزیوپاتولوژی دانشگاه علوم
پزشکی مازندران به برنامه ریزی فعالمصطفی شفائی*، مریم طیبی، صغری صفری، محمد ریسیان، مهیار
خادم، فریبرز عزیزی

* دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی مازندران

Mostafa.shafae@yahoo.com

مقدمه: برنامه ریزی، فرآیندی برای رسیدن به اهداف است. هر برنامه می تواند بلند مدت، میان مدت یا کوتاه مدت باشد. برنامه ریزی فعال مهم ترین و کلیدی ترین سند برای رشد است. برنامه ریزی فعال می تواند، نقش مهمی در کمک به جلوگیری از اشتباهات یا تشخیص فرصت های پنهان بازی کند. هدف از پژوهش حاضر، بررسی تمایل دانشجویان فیزیوپاتولوژی دانشگاه علوم پزشکی مازندران به برنامه ریزی فعال در دو حوزه ی زندگی شخصی و تحصیلی است.

روش کار: این مطالعه توصیفی مقطعی بر روی ۴۱ نفر از دانشجویان فیزیوپاتولوژی دانشگاه علوم پزشکی مازندران به روش نمونه گیری تصادفی در پاییز ۹۰ انجام شد. جمع آوری اطلاعات با پرسشنامه برنامه ریزی فعال که شامل دو قسمت اطلاعات دموگرافیک و ۱۰ سوال دو گزینه ای که در دو بخش زندگی شخصی و تحصیلی بود، صورت گرفت. نحوه امتیازدهی به صورتی بود که به گزینه بله امتیاز ۱ و به خیر امتیاز ۲ تعلق گرفت. اطلاعات با نرم افزار spss-19 آنالیز شد.

یافته ها: ۷۳٫۲٪ دانشجویان مونث بودند. میانگین سنی دانشجویان ۲۱٫۹ و میانگین معدل ۱۵٫۳۸ بود. میانگین نمره کسب شده دانشجویان ۱۱٫۸ بود که در حیطه زندگی شخصی با میانگین ۶٫۱ و حیطه تحصیلی ۵٫۶ بدست آمد. میان جنسیت و تمایل به برنامه ریزی فعال رابطه معناداری مشاهده شد ($p=0.001$).

نتیجه گیری: بر اساس آنچه که در یافته ها مشاهده شد، بیشتر دانشجویان متمایل به برنامه ریزی فعال هستند و با توجه به وجود اختلاف معنی دار بین جنسیت و تمایل به برنامه ریزی می توان نتیجه گرفت که پسران نسبت به دختران تمایل بیشتری به برنامه ریزی فعال در زندگی شخصی و حوزه تحصیلی دارند.

واژه های کلیدی: فیزیوپاتولوژی، برنامه ریزی فعال، زندگی شخصی، حوزه تحصیلی.

A-10-74-9

بررسی شکاف کیفیت خدمات آموزشی از دیدگاه دانشجویان
دانشکده پیراپزشکی در دانشگاه علوم پزشکی مازندران در
سال ۱۳۹۰

محمد خادملو، عاطفه زارع، مهدی فخار، رفعت علیزاده

* دانشجوی کارشناسی هوشبری، کمیته تحقیقات دانشجویی،
دانشگاه علوم پزشکی مازندران

مقدمه: شکاف کیفیت خدمات، فاصله بین ادراکات و انتظارات از خدمات ارائه شده می باشد. گام اساسی در خدمت این شکاف شناسایی ادراکات و انتظارات مشتریان از کیفیت خدمات ارائه شده می باشد. این مطالعه با هدف تعیین شکاف کیفیت خدمات آموزشی ارائه شده در دانشگاه علوم پزشکی مازندران با استفاده از ادراکات و انتظارات دریافت کنندگان خدمت انجام شده است.

روش کار: در این مطالعه توصیفی ۱۴۰ نفر از دانشجویان پیراپزشکی به صورت تصادفی انتخاب شدند جمع آوری داده ها توسط پرسشنامه صورت گرفت این پرسشنامه دارای پنج بعد کیفیت خدمات شامل تضمین، پاسخگویی، همدلی، اطمینان و ملموس است و شکاف خدمات با تفاضل نمرات واقعیت ها و انتظارات دانشجو به دست آمد. داده ها حاصل از این تحقیق با استفاده از نرم افزار SPSS 17 و به کمک آماره های توصیفی و آزمون t مستقل مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته ها: نتایج نشان داد که براساس نظرات دانشجویان در هر پنج بعد خدمت و تمام عبارات مربوط به هر بعد شکاف کیفیت وجود دارد. بیشترین شکاف در بعد ملموس (۱/۳۴-) مشاهده شد و بعد از آن به ترتیب در ابعاد پاسخگویی (۱/۳۳-)، همدلی (۱/۲۷-)، تضمین (۱/۲۶-) مشاهده گردید و کمترین میانگین شکاف مربوط به بعد اطمینان (۱/۱۶-) بود.

نتیجه گیری: در مجموع در هر پنج بعد شکاف کیفیت وجود دارد که نشان می دهد انتظارات دانشجویان از خدمات ارائه شده برآورده نمی شود. این شکاف کیفیت می تواند تاثیرات منفی زیادی بر یادگیری دانشجویان داشته باشد، پیشنهاد می شود برای کاهش این شکاف ها، مسئولین ضمن برنامه ریزی جهت برگزاری کارگاه آموزشی در زمینه نحوه خدمت رسانی و افزایش مهارت های ارتباطی برای کارکنان، هنگام تخصیص بودجه، ابعادی که بیش ترین شکاف را نشان دادند در اولویت قرار دهند.

واژه های کلیدی: کیفیت، شکاف، انتظارات، خدمات آموزشی مشتریان.

A-10-74-14

بررسی دیدگاه دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی
مازندران پیرامون عملکرد اساتید راهنما

مصطفی شفائی*، مریم طیبی، صغری صفری، محمد ریسیان،
فریبرز عزیزی

* دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی مازندران

Mostafa.shafae@yahoo.com

مقدمه: دانشگاه نقش خطیری در پرورش استعدادها و توانمندیهای دانشجویان بر عهده دارد. در این راستا اساتید راهنما با هدایت و ایجاد انگیزه در دانشجویان نقش مهمی در نیل به این هدف دارند. با توجه به مطالعات صورت گرفته که گویای عدم رضایتمندی دانشجویان از اساتید راهنما بوده، هدف این مطالعه بررسی دیدگاه دانشجویان علوم پزشکی مازندران در مورد عملکرد اساتید راهنما است.

روش کار: این مطالعه مقطعی در پاییز ۹۰ و بر روی ۱۳۸ دانشجوی علوم پایه دانشگاه علوم پزشکی مازندران که به صورت خوشه ای و تصادفی انتخاب شده بودند، انجام گرفت. بررسی دیدگاه دانشجویان با پرسشنامه ای خودارپا که دارای ۲۷ سوال در مقیاس لیکرت بود، تهیه و پس از اطمینان از روایی و پایایی آن مورد استفاده قرار گرفت. داده ها بوسیله آزمون هایی نظیر رگرسیون خطی آنالیز شد.

یافته ها: ۶۱٫۳٪ دانشجویان موث بودند. نتایج نشان داد که ۷۱٫۳٪ از دانشجویان استاد راهنمای خود را می شناختند. ۸۵٫۵٪ از دانشجویان تعداد مراجعات ماهیانه اندکی (هیچ یا ۱ مرتبه) به استاد راهنمای خود داشتند. تنها ۲۲٫۷٪ از آنها با وظایف استاد راهنما آشنایی مطلوب داشتند. ۸۲٫۶٪ از دانشجویان با حضور دانشجوی سال بالاتر در کنار استاد راهنما موافق بودند. ۸۹٫۷٪ از افراد موافق هم رشته بودن استاد راهنما با دانشجو بودند. ۸۰٪ دانشجویان معتقد بودند که استاد راهنما باید عضو هیئت علمی باشد. میان میزان رضایتمندی از عملکرد اساتید راهنما و دانشجویان ساکن در خوابگاه رابطه معنادار یافت شد ($B=0.201$).

نتیجه گیری: این مطالعه نشان می دهد که دانشجویان با وظایف و نقش استاد راهنما آشنایی بسیار کمی داشته و لذا تقویت رابطه بین استاد راهنما و دانشجویان ضروری به نظر می رسد.

واژه های کلیدی: استاد راهنما، عملکرد، رضایتمندی دانشجویان، دیدگاه.

A-10-74-13

بررسی انواع سبک های یادگیری دانشجویان فیزیوپاتولوژی
دانشگاه علوم پزشکی مازندران

مصطفی شفائی*، سارا احتشامی، مریم طیبی، محمد ریسیان،
فریبرز عزیزی، پریسا زلیکانی

* دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی مازندران

Mostafa.shafae@yahoo.com

مقدمه: سبک های یادگیری نشانگر چگونگی شناسایی، قضاوت، تجسم، تایید و ارزشیابی اطلاعات توسط افراد است. یکی از عوامل موثر بر پیشرفت تحصیلی و از تفاوت های موثر بر یادگیری نیز بشمار می آید. شناسایی سبک های یادگیری، منجر به تصحیح شیوه تدریس اساتید خواهد شد. هدف از پژوهش حاضر بررسی انواع سبک های یادگیری دانشجویان پزشکی مقطع فیزیوپاتولوژی دانشگاه علوم پزشکی مازندران است.

روش کار: این مطالعه مقطعی بر روی ۵۵ نفر از دانشجویان فیزیوپاتولوژی دانشکده پزشکی، به روش نمونه گیری تصادفی در پاییز ۹۰ انجام شد. اطلاعات با پرسشنامه سبک های یادگیری که شامل ۱۲ سوال ۴ گزینه ای بود و شامل ۴ نوع سبک یادگیری، همگرا (علاقه مند به استدلال منطقی و مباحثه استقرایی)، واگرا (تمایل بیشتر به کار عملی تا مشاهده)، انطباق یابنده (تمایل به کار تجربی) و جذب کننده (علاقه مند به سخنرانی، خواندن و خلاصه گویی) بود، جمع آوری گردید. پس از اطمینان از روایی و پایایی آن، جهت تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار spss-19 استفاده شد.

یافته ها: ۶۴٪ دانشجویان موث بودند. میانگین سنی آنها ۲۱٫۹ و میانگین معدل آنها ۱۶٫۲۶ بود. سبک یادگیری غالب آزمودنی، جذب کننده بدست آمد. سبک یادگیری ۷۲٫۴٪ از دانشجویان جذب کننده، ۱۲٫۳٪ همگرا، ۷٫۶٪ انطباق یابنده و ۷٫۶٪ واگرا بود. رابطه معناداری میان سبک یادگیری با معدل و رشته و جنس یافت نشد.

نتیجه گیری: یافته ها گویای تمایل بیشتر دانشجویان به خلاصه گویی، خواندن و سخنرانی است. افرادی که دارای سبک جذب کننده هستند، بیشترین توانایی و گنجایش را برای کسب اطلاعات و دانش دارند. بنابراین، همخوانی لازم بین نوع سبک یادگیری دانشجویان پزشکی وجود داشت.

واژه های کلیدی: سبک های یادگیری، دانشجو، پزشکی، جذب کننده.

A-10-74-15

بررسی مروری آموزه های معنویت بر سلامت روان بیماران مبتلا به سرطان

قاسم جان بابایی، وحید حسینی، دانیل زمانفر، غلامعلی گل افشانی
جوبباری، سجاد فضلی سید محله

* دانشجوی کارشناسی ارشد تکنولوژی آموزشی دانشگاه آزاد واحد ساری

مقدمه: سلامت معنوی، نیروی یگانه ای است که ابعاد جسمی، روانی و اجتماعی را هم آهنگ می کند و جهت سازگاری با بیماری لازم است وقتی سلامت معنوی به طور جدی به خطر بیفتد، فرد ممکن است دچار اختلالات روحی مثل احساس تنهایی، افسردگی و از دست دادن معنا در زندگی شود. تجربه زندگی با سرطان نشان می دهد که سلامت معنوی، بعد مهم و برجسته یک زندگی سالم است. سلامت معنوی در این بیماران باعث زندگی هدف دار و معنادار می شود. زندگی این افراد از یک زندگی مادی به یک زندگی ذهنی مبدل می شود. بیمارانی که سلامت معنوی آنها تقویت می شود، به طور مؤثر می توانند با بیماری خود سازگار شده و حتی مراحل آخر بیماری خود را به خوبی بگذرانند. دعا کردن به بیماران مبتلا به سرطان اجازه می دهد تا ارتباط نزدیکی با خداوند داشته باشند. دعاهای فردی و دعاهای دیگران برای بیمار به او قدرت می بخشد. همچنین این بیماران از دیگران نیز تقاضا می کنند که برای آنها دعا کنند و این امر برای آنها نیروبخش است. مطالعات گوناگون نشان داده است که بین سلامت جسمی، سلامت معنوی، معنا در زندگی و دعا کردن ارتباط مثبت وجود دارد.

روش کار: این مطالعه به روش مرور کتاب های مختلف و مقالات مرتبط با موضوع با استفاده از موتورهای جستجو و در پایگاه های اینترنتی و ... صورت گرفت واز چکیده و متن کامل تعدادی از مقالات معتبر جهت تهیه مقاله استفاده گردید.

یافته ها: ما به عنوان یک مسلمان معتقد، آثار روانی آیات الهی را باور داشته و شاهد آن نیز بوده ایم طبق تعالیم قرآن کریم در انسان دو جریان روانی وجود دارد. یکی فطرت که منشا الهی داشته و طبق آیه «فطرت الله التي فطر الناس عليها» سرشت انسانها را تشکیل می دهد و دیگری غرایز نفسانی که از آنها تعبیر به نفس اماره شده و انسان را دعوت به بدی و پلیدی می کند. انسان سالم از نظر روان نیز کسی است که فطرتش بر او حاکم شده و نشانه ی بارز این حاکمیت آرامش درون است که قرآن از آن تعبیر به سکینه و اطمینان قلب می کند: «هو الذی انزل السکینه فی قلوب المومنین» (اوست آنکه فرستاد آرامش را در دل های مومنان) در مطالعه ای که روی ۱۷۵ بیمار مبتلا به سرطان سینه انجام شد، نشان داده شد که سطح سلامت معنوی در زنانی که مذهبی بودند، بالاتر است و این زنان مذهبی بودن را به عنوان هسته اصلی انگیزش در زندگی خود عنوان کردند.

نتیجه گیری: نتایج این مطالعات مبین تاثیر مثبت آموزه های معنویت در داشتن روح و روانی سالم است و این امر میسر نخواهد شد، مگر با ایمان قلبی به خداوند متعال و عمل به دستورات قرآن جهت داشتن روح و روانی پاک و سالم.

واژه های کلیدی: معنویت، سلامت روان، سرطان.

A-10-74-16

بررسی مقایسه ای انگیزه پیشرفت تحصیلی و عوامل موثر بر آن در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی مازندران ۱۳۹۰

محمد رضا حق شناس، مهدیس حبیب پور *، سید محمد حسینی، رضا علیزاده نوایی

دانشجوی کارشناسی رادیولوژی عضو کمیته تحقیقات دانشجویی

مقدمه: انگیزش تحصیلی به تمایل درونی فراگیر که موجب هدایت رفتار او به سوی یادگیری و پیشرفت تحصیلی می گردد، اطلاق می شود که تحت تاثیر هر دو عامل درونی و بیرونی قرار می گیرد. در گزارشات ارائه شده دیده شد که عوامل فردی و محیطی می تواند رضایت از تحصیل و پیشرفت دانشجو را تحت تاثیر قرار دهد. برخی از محققان نیز به نقش احتمالی پیشرفت تحصیلی بر رضایت از تحصیل اشاره نموده اند و در بررسی نشان داده اند که ۱/۴ درصد انگیزه پیشرفت ضعیف و ۹۲/۵ درصد انگیزه پیشرفت متوسط داشتند. با توجه به خلاء موجود در خصوص شناخت انگیزش تحصیلی دانشجویان علوم پزشکی، هدف از مطالعه حاضر تعیین میزان تاثیر مولفه های مختلف از جمله ریسک پذیری، آینده نگری، انگیزه قوی، رشته، کوشش و ... بر میزان انگیزش پیشرفت تحصیلی می باشد. به امید آنکه نتایج حاصله بتواند کمکی در جهت آگاهی بیشتر و بهبود وضعیت دانشجویان نماید و به دست اندرکاران آموزش و نهایتاً به اساتید کمک نماید تا با به کارگیری مولفه های فوق در ایجاد انگیزه به دانشجویان کمک نمایند.

روش کار: این مطالعه به صورت توصیفی - مقطعی و بر روی ۳۶۲ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی مازندران (دانشکده های پزشکی - پیراپزشکی و داروسازی) در سال ۱۳۹۰ انجام شد. ابزار گردآوری این داده ها شامل پرسشنامه روا و پایا «تست هرمنس» که دارای ۲۹ سوال روانشناختی و دو بخش دموگرافیک که شامل ۱۴ سوال برای افراد خوابگاهی و ۱۱ سوال برای افراد غیر خوابگاهی بود، جمع آوری شد. داده ها پس از جمع آوری کد گذاری و وارد نرم افزار SPSS 15 شد و براساس فاکتورهای مشخص مورد بررسی قرار گرفت.

یافته ها: این تحقیق بر روی ۳۶۲ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم

روش کار: در یک مطالعه توصیفی به منظور بررسی عوامل موثر بر موفقیت دانشجویان رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران در امتحان جامع علوم پایه پرسش نامه ای مشتمل بر ۲۵ سؤال طراحی گردید که به بررسی عوامل موفقیت دانشجویان مذکور در آزمون علوم پایه می پرداخت. رویی صوری پرسش نامه توسط متخصصین امر تأیید گردید. سپس پرسش نامه توسط ۸۰ نفر از جامعه در دسترس دانشجویان رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران در مقطع فیزیوپاتولوژی تکمیل گردید. شیوه نمونه گیری در این مطالعه از نوع غیر احتمالی ساده بود. در نهایت اطلاعات به دست آمده توسط نرم افزار SPSS مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: نتایج نشان داد ۴۷ نفر (۵۸/۸٪) زن و ۳۳ نفر (۴۱/۳٪) مرد در این مطالعه شرکت کردند که ۷۷ نفر (۹۶/۳٪) آنها مجرد و ۳ نفر (۳/۸٪) متاهل بودند. ۵۹ نفر (۷۳/۸٪) شرکت کننده در مطالعه، در منزل شخصی و ۲۱ نفر (۲۶/۳٪) در خوابگاه دانشجویی زندگی می کنند. ۴۱ نفر (۵۱/۳٪) افراد در مقطع فیزیوپاتولوژی ۲ و ۳۹ نفر (۴۸/۸٪) در مقطع فیزیوپاتولوژی ۱ تحصیل می کردند. مهم ترین عوامل موثر بر موفقیت دانشجویان، تاثیر نمره کسب شده در امتحان در انتخاب لاین بیمارستان دوره استاجری (۶۵/۱٪)، توان بالای خود دانشجویان (۶۰/۱٪)، شرایط مناسب و آرامش در محل زندگی در روزهای قبل از آزمون (۵۵٪)، استفاده از کتاب های مناسب (۵۳/۸٪) و امتیاز شرکت در امتحان دستیاری قبل از گذراندن طرح برای نفرات برتر (۵۲/۶٪) می باشد.

نتیجه گیری: این مطالعه نشان می دهد که تاثیر نمره کسب شده در امتحان در انتخاب لاین بیمارستان در دوره استاجری مهم ترین عامل در موفقیت این دانشجویان به شمار می رود. هر چند که توان بالای خود دانشجویان، شرایط مناسب و آرامش در محل زندگی در روزهای قبل از آزمون، استفاده از کتاب های مناسب و امتیاز شرکت در امتحان دستیاری قبل از گذراندن طرح برای نفرات برتر نقش های پر رنگی در موفقیت دانشجویان این دانشگاه در امتحان علوم پایه دارند.

واژه های کلیدی: آزمون علوم پایه، عوامل موثر، موفقیت.

پزشکی مازندران انجام شده که میانگین سن دانشجویان رشته های داروسازی، پزشکی و پیراپزشکی به ترتیب ۱/۷۶۲ + ۲۱/۰۴ و ۱/۵۶۳ + ۲۰/۰۴ و ۱/۷۶۲ + ۲۱/۰۴ بود. در این بررسی بین رشته تحصیلی و جنسیت ارتباط معنی داری مشاهده نشده است. همچنین بین انگیزش پیشرفت تحصیلی و رشته تحصیلی اختلاف معنی داری پیدا نشده است. ولی بین رشته تحصیلی و وضعیت تاهل دانشجویان ارتباط معنی داری وجود داشته است () به صورتی که دانشجویان متاهل انگیزه پایین تری را نشان داده اند. در این مطالعه مشخص شد که ۱۸/۱٪ از دانشجویان دارای انگیزه پیشرفت پایین و ۸۱/۹٪ انگیزه پیشرفت متوسط می باشند.

نتیجه گیری: در این مطالعه مشخص شده است که بین مولفه های رشته تحصیلی و جنسیت با انگیزه پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی مازندران رابطه معناداری وجود ندارد، اما رابطه معناداری بین سن دانشجویان، وضعیت تاهل، رضایت از رشته و انگیزش پیشرفت تحصیلی وجود دارد که با انجام تحقیقات و بررسیهای لازم به این نتیجه رسیدیم که دانشجویان متاهل (۲/۴٪) در مقایسه با دانشجویان مجرد (۹۷/۶٪) دارای انگیزه پیشرفت تحصیلی پایین تر می باشند و همچنین دانشجویان سالهای پایین تر در مقایسه با دانشجویان سالهای بالاتر از انگیزه پیشرفت تحصیلی بالاتری برخوردار هستند.

واژه های کلیدی: انگیزش تحصیلی، دانشجویان، تست هرمنس.

A-10-74-17

بررسی عوامل موثر بر موفقیت دانشجویان رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران در امتحان جامع علوم پایه

کیوان رضایی*، رضا شیخ شربافان، شاهین سلطانی، سید حمیدرضا شجاعی، محسن لطفی پور

* دانشجو دانشگاه علوم پزشکی تهران

Keyvan_3p@yahoo.com

مقدمه: امتحان جامع علوم پایه یکی از مهمترین آزمونهای دانشجویان پزشکی است. هر ساله دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تهران موفق به کسب رتبه های ممتاز در این آزمون می شوند. در این مطالعه عوامل مؤثر بر موفقیت دانشجویان این دانشگاه در این امتحان مورد بررسی قرار گرفت.

A-10-74-19

مقایسه انگیزه دانشجویان رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران در مقطع علوم پایه برای حضور در کلاس های صبح و بعد از ظهر دانشکده

کیوان رضائی*، رضا شیخ شعرباقان، شاهین سلطانی، علی شیرانی، محمد ریسیان

* دانشجو دانشگاه علوم پزشکی تهران

Keyvan_3p@yahoo.com

مقدمه: تفاوت های انگیزه دانشجویان برای حضور در کلاس های درس صبح و بعد از ظهر مورد توجه بسیاری از سیستم های آموزشی در اقصی نقاط جهان است. با توجه به این قضیه که انگیزه دانشجویان برای شرکت در کلاس های درس یکی از فاکتور های مهم در یادگیری مفاهیم اساسی مورد نیاز دانشجو و تعیین کننده کیفیت آموزش است، توجه به این نکته ضروری به نظر می رسد.

روش کار: در یک مطالعه توصیفی به منظور مقایسه انگیزه دانشجویان رشته پزشکی مقطع علوم پایه برای حضور در کلاس های صبح و بعد از ظهر دانشکده پزشکی تهران پرسش نامه ای مشتمل بر ۲۷ سؤال طراحی گردید که به بررسی عوامل انگیزش دانشجویان برای حضور آنها در سر کلاس درس می پرداخت. روایی صوری پرسش نامه توسط متخصصین امر تأیید گردید. سپس پرسش نامه توسط ۵۵ نفر از جامعه در دسترس دانشجویان رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران در مقطع علوم پایه تکمیل گردید. شیوه نمونه گیری در این مطالعه از نوع غیر احتمالی ساده بود. در نهایت اطلاعات به دست آمده توسط نرم افزار SPSS مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: میانگین انگیزه دانشجویان برای حضور در کلاس های صبح ۴۱/۷۲٪ و در کلاس های بعد از ظهر ۳۴/۷۲٪ بود. مهم ترین عوامل موثر بر انگیزه دانشجویان برای حضور در کلاس های صبح شیوه مطلوب تدریس اساتید (۷۶/۳٪)، با اهمیت بودن درس (۷۲/۸٪) و بالا بودن آمادگی ذهنی دانشجویان برای یادگیری (۷۲/۷٪) می باشد. همچنین در بررسی عوامل موثر بر انگیزه دانشجویان برای شرکت در کلاس های بعد از ظهر می توان به شیوه مطلوب تدریس اساتید (۶۱/۸٪)، با اهمیت بودن درس (۵۰/۱۹٪) و سطح بالای علمی استاد (۴۱/۸٪) اشاره کرد.

نتیجه گیری: انگیزه دانشجویان برای حضور در کلاس های صبح بالا و در کلاس های بعد از ظهر متوسط ارزیابی می شود. شیوه مطلوب تدریس اساتید و با اهمیت بودن درس از عوامل انگیزشی مشابه دانشجویان برای حضور در کلاس های صبح و بعد از ظهر می باشد. از تفاوت های انگیزه حضور دانشجویان در کلاس درس صبح و بعد از ظهر، می توان به مهم تر بودن آمادگی ذهنی بالای دانشجویان برای

A-10-74-18

تاثیر آیین نامه های تشویقی علوم پزشکی بر شکوفایی خلاقیت ها و ایجاد رقابت سالم در آموزش علوم پزشکی

رضا شیخ شعرباقان*، کیوان رضایی، محمدصادق رجیبیان، حمید مبارکی، الهه شعبان علیزاده، محسن پورآریا

* دانشجو دانشگاه علوم پزشکی تهران

shrbfn@yahoo.com

مقدمه: در عرصه ی آموزش علوم پزشکی، آیین نامه ها و دستورالعمل های بسیاری تهیه و تدوین شده اند. دو آیین نامه ی «انتخاب و معرفی دانشجوی نمونه» و «تسهیل ادامه تحصیل استعداد های درخشان، نخبگان و استعداد های برتر در دوره های تخصصی» از مهمترین آیین نامه های تشویقی موجود، جهت رشد استعداد های دانشجویان پزشکی در یک فضای رقابتی می باشد. در این سند سعی شده تا ابعاد مختلفی که ماحصل رقابت دانشجویان پزشکی جهت کسب امتیازات لازمه برای رسیدن به اهداف این آیین نامه ها می باشد، بررسی گردند.

روش کار: در مطالعه توصیفی که توسط پرسشنامه ای ۲ قسمتی شامل اطلاعات فردی و ۳۷ سوال پژوهش گر ساخته انجام شد، ۶۰ پرسشنامه بین دانشجویان پزشکی، دانشکده ی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران به صورت تصادفی ساده توزیع و ۵۲ پاسخ برگ عودت داده شد. سپس اطلاعات توسط نرم افزار آماری SPSS مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: ۵۹،۶ درصد شرکت کنندگان را خانم و ۴۰،۴ درصد را آقا در بازه ی سنی ۲۰،۵ با انحراف معیار ۱،۲۱ تشکیل دادند. تنها ۴۰،۴ درصد شرکت کنندگان از وجود چنین آیین نامه هایی مطلع بودند و ۵۹،۶ درصد آنان هیچ اطلاعی از وجود این آیین نامه ها نداشتند. با در نظر گرفتن توضیحاتی که در ابتدای پرسشنامه داده شد، ۵۵،۸ درصد شرکت کنندگان کسب مزایای تسهیل ادامه تحصیل و ۲۵ درصد آنها کسب معدل بالا در همه ی ترم ها و ۱۵،۴ درصد هم کسب عنوان دانشجوی نمونه را ارجح میدانستند و سایرین به تلفیقی از این موارد اشاره کردند.

نتیجه گیری: با توجه به تاثیر مثبت این آیین نامه ها در ایجاد انگیزه برای کسب امتیازات آن از طرق مختلف مثل شرکت در المپیاد های پزشکی، کسب رتبه در آزمون جامع علوم پایه و پیشکارورزی، شرکت در فعالیت های تحقیقاتی و فرهنگی و ... و این که اکثر دانشجویان از وجود چنین آیین نامه هایی غافل اند، پیشنهاد می شود که مسوولین دانشگاه ها و وزارت بهداشت، انجام اقدامات لازم جهت اطلاع رسانی مطلوب این آیین نامه ها را در دستور کار خود قرار دهند.

واژه های کلیدی: آیین نامه، رقابت، دسترسی، انگیزه

نتیجه گیری: با توجه به نفوذ فوق العاده ی وبلاگ‌های دانشجویی در بین دانشجویان و وجود پتانسیل‌های بالای آموزشی در این نوع وبلاگ‌ها، برگزاری کلاس‌های آموزشی جهت نصب و راه اندازی وبلاگ‌های گروهی و از آن مهم‌تر، کارگاه‌های آموزشی جهت آموزش نحوه ی صحیح استفاده از این ابزار برای بهره گیری مضاعف از جنبه‌ی آموزشی این وبلاگ‌ها، می‌تواند بسیار تأثیر گزار باشد.

واژه‌های کلیدی: تحول، وبلاگ گروهی، تأثیر گذاری، دانشجویان

یادگیری، در کلاس‌های صبح و مهم تر بودن سطح بالای علمی استاد، در کلاس‌های بعد از ظهر اشاره کرد.

واژه‌های کلیدی: انگیزه ی حضور، صبح و بعد از ظهر، علوم پایه، کلاس درس.

A-10-74-20

وبلاگ‌های گروهی دانشجویان و تحول در آموزش پزشکی

رضا شیخ‌شعبانفان*، کیوان رضایی، محمدصادق رجبیان، مجید کریمی، محمد ریسیان

* دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تهران

shrbfn@yahoo.com

مقدمه: امروزه آموزش الکترونیک به جز جدایی ناپذیر و متحول کننده ی آموزش پزشکی مبدل شده است. ابزار این نوع آموزش نیز از اسلاید های ساده ی کلاسی گرفته تا شبکه های مجازی جهانی بسیار گسترده اند. این اقلام علاوه بر انتقال دانش بین استاد و دانشجو می توانند به خوبی برای انتقال دانش بین دانشجویان هم مفید باشند. یکی از بهترین نمونه های آموزشی یادگیری الکترونیک که اخیراً توسط حرکت خود جوش دانشجویان پدید آمده است، وبلاگ های گروهی دانشجویان می باشد. این وبلاگ ها می توانند اختصاص به ورودی خاص، دانشکده ی خاص و یا دانشگاه خاصی یابند و یا حتی به صورت سراسری برای آحاد دانشجویان مورد استفاده قرار گیرند. این سند کنکاشی است بر زوایای مختلف وبلاگ های گروهی که برای ورودی خاص (هر ورودی یک وبلاگ) از جمله میزان اقبال آن ها، میزان تأثیر گزاریشان بر جنبه های مختلف کلاسی و آموزشی و غیر آموزشی و ...

روش کار: پرسشنامه ای مشتمل بر ۲۵ سوال تخصصی پژوهشگر ساخته و همچنین سوالاتی مربوط به اطلاعات فردی، در مطالعه ای توصیفی در اختیار ۷۰ نفر از دانشجویان دانشکده ی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران قرار گرفت که ۵۹ پرسشنامه عودت داده شد. نمونه ها به صورت تصادفی انتخاب و داده ها توسط نرم افزار آماری SPSS تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: ۵۰٫۸ خانم و ۴۹٫۲ آقا با متوسط سنی ۲۰٫۵ شرکت کنندگان این طرح بودند. ۹۳٫۲ درصد اظهار داشتند که ورودی آن‌ها دارای وبلاگ گروهی است، که ۸۸٫۱ درصد آنان وبلاگ گروهی خود را بیش از یک بار در هفته مطالعه می‌کردند. ۷۲٫۹ درصد هم معتقد بودند که بسیاری از مسایل کلاسشان در وبلاگ ورودی آن‌ها منعکس می‌گردد.

خلاصه مقالات

سیزدهمین

همایش کشوری آموزش علوم پزشکی

ساری - ۱۱ لغایت ۱۴ اردیبهشت ۱۳۹۱

نمایه اسامی

نمایه اسامی

اکبر زاده ، فریبرز: ۱۲۲	اسدی لویه ، عطاله : ۳۸۹ ، ۲۵۹	احتشامی، سارا: ۷۱۲ ، ۶۹۳	آسالان، عبدالرحیم: ۶۱۷
اکبر ، زهرا : ۱۳۹	اسدی، محمدعلی: ۶۸	احسانپور ، سهیلا: ۱۵۰	آخوندزاده، کبری : ۹۷
اکبرزاده باغبان، علیرضا: ۶۴۳	اسعدی ، سیده نگار: ۹۱ ، ۹۳ ، ۹۴ ، ۹۵	احمد شیروانی ، مرجان: ۱۲۹ ، ۲۸۸	آخوندزاده، گلپهار: ۴۶
اکبرزاده، آرمین: ۶۲۸ ، ۶۲۵	اسکندرزاده ، نیلوفر: ۲۲۴ ، ۲۲۵	احمدپور کجور ، موسی: ۱۹۹	آذر باد، زهره: ۳۷۰ ، ۳۵۷ ، ۱۲۳
اکبرزاده، پریسا: ۳۷۳	اسکندری ، فاطمه : ۲۸۰	احمدزاده امیر، احمد: ۹۰	آذری، شیدا: ۴۸۲
اکبرزاده، علیرضا: ۶۴۳	اسکندری ، لیلیا : ۲۲۰	احمدزاده امیری، علی: ۹۰	آذری، علی : ۱۸۵
اکبرلاکه، مریم: ۳۱۰ ، ۲۲۸ ، ۹۶	اسکندری، سمیرا: ۵۹۴	احمدزاده، سوسن: ۶۳۸	آراسته، پیمان: ۶۲۷
اکبری ، حسین: ۴۹۷ ، ۲۵	اسلامی ، فاطمه: ۱۲۹	احمدشیروانی ، مرجان: ۱۸۰	آربونی، فریبا: ۲۶۰ ، ۲۷۷ ، ۳۶۵
اکبری ، محمد: ۱۵۸ ، ۲۰۲	اسماعیل پور گنجی، سیده مطهره: ۵۶	احمدوند ، افشین : ۳۳۵ ، ۳۳۶	آرمات، محمدرضا: ۴۹۸
اکبری ترکستانی، نعیمه: ۴۳۰	اسماعیل زاده ، مرتضی: ۳۴۰	احمدی ، افسانه: ۳۴۰	آزاد بخت، محمد: ۲۸۷
اکبری، زهرا: ۶۳۸	اسماعیل زاده ، مطهره: ۳۷۰ ، ۳۵۷ ، ۱۲۳	احمدی ، اکرم: ۲۰۹	آزاد، ثریا: ۲۲۸
اکبری، سمیه : ۹۳	اسماعیل زاده کواکی، مرتضی: ۷۳	احمدی ، سلیمان: ۹۰ ، ۱۵۲	آزادی فر، محمدرضا: ۳۰۰
اکبری، ولی الله: ۴۱۶ ، ۴۱۷	اسماعیل زاده، مرتضی: ۴۶۱	احمدی ، شهناز : ۹۹ ، ۱۰۲	آزمیان ، آزاده: ۲۹۵ ، ۲۹۶
اکبری، اسماعیل: ۴۶۲	اسماعیل نسب، نیما: ۵۸۶	احمدی ، صلاح الدین: ۱۳۱	آز ، نضال: ۴۴۱ ، ۳۴۶ ، ۲۹۶
اکبری، محمدرضا: ۴۸۸	اسماعیلی ، آتوسا : ۴۲۳ ، ۴۲۳ ، ۶۳۳	احمدی ، فضل ا..: ۱۱۹ ، ۲۱۵	آسایش ، حمید: ۵۰ ، ۱۴۶ ، ۱۴۷ ، ۱۴۷ ، ۶۸۰
امامی فر ، مریم: ۱۸۱	اسماعیلی ، حبیب ا..: ۹۶ ، ۲۲۸	احمدی انگالی: ۴۷۹	آقا علی ، محمد: ۳۵۱ ، ۳۵۲
امانت، آیدا: ۶۷۱	اسماعیلی دوکی ، محمدرضا: ۱۹۹	احمدی طهران، هدا: ۹۷	آقا محمد، شادی: ۵۹۸ ، ۶۰۹
امانلو ، سعید: ۳۲۲ ، ۴۴۵ ، ۴۴۰	اسمعیل زاده ساعیه، سارا: ۳۸۳	احمدی فرد، فاطمه: ۳۴۸	آقابابایی ، سودابه: ۱۵۵ ، ۴۸۲
امجدی ، زهرا : ۱۸۴ ، ۲۶۹ ، ۲۷۲ ، ۳۵۵ ، ۳۵۶	اشراقی ، پیمان: ۱۹۹	احمدی کیا ، زینب : ۳۰۴ ، ۳۶۶ ، ۴۸۹	آقابرابی ، مریم : ۱۰۲
امدادی، شهره: ۳۸۵	اشرفیان، فاطمه: ۵۹۸ ، ۶۰۹	۶۳۷ ، ۶۵۸	آقاجانلو ، علی: ۱۵۸ ، ۲۵۴
امری ، پروین: ۲۳۴	اشقلی فراهانی، منصوره: ۶۱۳	احمدی نیا ، فاطمه: ۵۱ ، ۳۱۸ ، ۳۲۰	آقاجانی ، محمد: ۳۳۸ ، ۳۳۹
امید ، اطهر: ۱۹۷ ، ۷۲ ، ۳۴۹ ، ۳۵۵ ، ۳۵۶	اصالت منشن، سوپیا: ۳۲	۴۹۷ ، ۴۲۴ ، ۴۲۰ ، ۳۶۱ ، ۳۶۰	آقاجانی، علی: ۶۱۵
۳۹۰ ، ۶۰۲ ، ۶۲۳ ، ۶۶۳ ، ۶۸۷	اصغری جعفرآبادی ، محمد: ۲۴۴ ، ۵۸۶	احمدی وسمه جانی، عباس: ۳۹۳	آقاخانی، نادر: ۶۰۵
امیدی ، افسر: ۴۸ ، ۳۱۵ ، ۴۰۵ ، ۴۸۲	اصغری، امین: ۴۴۷	احمدی، سلیمان: ۶۰۸ ، ۴۰۸	آقایی ، مهرداد: ۱۱۷
امیدی ، سعید: ۱۵۲ ، ۴۳۷	اصلاتی مهر، معصومه: ۴۷۲ ، ۴۷۰	احمدی، علیرضا: ۶۸۰	آقایی سرچشمه، زهرا: ۶۳۵
امیدی فر، نوید: ۹۶	اطلسی، محمدعلی: ۴۶۴	احمدی، مهشید: ۷۱۰	آقایی مبینی ، حمیدرضا: ۳۵۰
امیر شهپری مطلق، محمد مهدی: ۳۸۸	اعتراف اسکوتی ، طاهره: ۱۲۴ ، ۱۳۰	اخلاقی، محمد رضا: ۱۳۲ ، ۳۲۵ ، ۳۴۹	آگشته، صفر: ۴۶۵
۳۵	اعرابی ، محسن: ۳۶۵ ، ۳۸۱	۴۲۳	آملی، حسین: ۴۹۷
امیرتیموری، محمدحسن: ۶۴۱	اعزامی ، یاسر: ۲۱۶	اخوان سپهی، محسن: ۱۶۶	آموزشی ، زهرا: ۲۷۵
امیرسالاری، سوزان: ۶۵۲	اعظمی ، صابر : ۱۷۰ ، ۳۲۷	اخوان نیایی، هاله: ۲۴۲	آوخ کیمیسی، مهران: ۴۳۶ ، ۴۳۷ ، ۴۵۹
امیرشپه‌ری ، محمد هادی: ۱۳۹ ، ۳۴۲	اعلاء، مریم: ۶۵۰	اخوان، اصغر: ۶۴۹	آویزگان ، مریم: ۲۶۶ ، ۳۴۹ ، ۴۲۳
۴۸۶	اعلاء ، شهرام: ۲۷۰	اخوان، مهسا: ۱۶۴	آویزگان، مریم: ۶۱۳ ، ۶۳۳
امیری ، نرگس: ۲۳۶	اعلاء ، مریم : ۱۷۸ ، ۳۵۰	اخی، عذرا: ۴۵	آهنچیان ، محمد رضا : ۱۷۸ ، ۲۰۷ ، ۷۰۶
امیری نوجده ، نرگس: ۲۲۹	اعلاءدوله ای، هایده: ۳۸۲	ادیب، میهن: ۴۶۵	اباذری، فاطمه: ۶۰۷ ، ۶۶۸
امیری، لیلیا: ۵۸۹	اعلائی، احسان: ۳۷۱	ادیبی، پیمان: ۸۲	ابراهیم پور، سیده حوریه: ۲۶۷ ، ۳۷۸
امین، منصور: ۴۷۹	افخم زاده ، دکتر عبدالرحیم: ۱۳۱	اربابی، محمد: ۶۳۶ ، ۶۴۶ ، ۶۴۷	۴۷۵ ، ۴۸۰
امینی ، رویا: ۴۷ ، ۴۸ ، ۳۱۳ ، ۳۱۵ ، ۴۰۵	افرا، سیده مهسا: ۶۲۱	ارجمند، دکتر میر جلیل: ۱۲۶ ، ۲۴۴ ، ۵۴	ابراهیم زاده، محمد علی: ۷۰
امینی ، لیلیا : ۱۰۲	افرا، نجمه: ۶۲۱	ارسطو، توحید: ۱۶۴ ، ۱۷۸ ، ۲۰۵	ابراهیم نژاد، پدرام: ۲۷۰
امینی ، میترا: ۱۱۶ ، ۱۲۰ ، ۱۲۱ ، ۱۸۹	افراسیایی فر، اردشیر: ۲۰۱	ارشاد نیا، زهراسادات: ۲۵۲ ، ۲۵۹	ابراهیم نژاد، پیمان: ۳۰۹
۲۵۳ ، ۲۶۹ ، ۲۷۹ ، ۳۶۲ ، ۳۷۶ ، ۴۱۸ ، ۴۳۲	افشار ، محمد: ۲۵۵	اروجلو، سمیرا: ۴۰۳	ابراهیمی ، مهید : ۱۵۷ ، ۱۶۲
امینی آهیدشتی ، حامد: ۳۶۳	افشارپیمان، شهلا: ۶۵۲	ازمل، مجید: ۴۳۴	ابراهیمی ، مهدی: ۲۲۸
امینی پور ، محمدرضا: ۲۷۴ ، ۳۰۳ ، ۳۹۵	افشارکوهن، نجمه: ۹۴	اژدری، معصومه: ۴۶۱ ، ۴۲۲	ابراهیمی، جواد: ۶۱۵
۳۹۶	افشاری، رضا: ۳۴۷	اسبکیان ، بهاره : ۲۶۷ ، ۳۷۸ ، ۴۷۸ ، ۴۸۰	ابراهیمی، حسین: ۳۸۲
امینی پور، محمدرضا: ۵۸۰ ، ۶۰۲ ، ۶۲۳	افشاری، رضا: ۱۸۵ ، ۶۸۳ ، ۶۸۴ ، ۶۸۸	استوار، غلامحسین: ۶۱۲	ابراهیمی، محمداظهر: ۱۶۳
۶۵۶	۶۸۹ ، ۶۹۵	استوار، لیلیا: ۶۱۱ ، ۶۱۲ ، ۶۱۶ ، ۶۸۷ ، ۶۸۸	ابراهیمی، فاطمه: ۴۸۹
امینی دهقانی، میترا: ۱۷۹	افشین، صادق: ۴۸۸	اسحاق حسینی ، سیدکمال الدین : ۳۴۸	ابراهیمیان ، عباسعلی: ۱۰۶
امینی، سیده بتول: ۴۲۳	افضی ، شیرین: ۱۱۲	اسحاق حسینی ، کمال: ۱۲۱ ، ۱۶۶	ابراهیمیان، حسین: ۴۹۹
امینی، مهناز: ۶۸۹	افضلی ، رقیه: ۲۷۰	اسد زاده کاشانی، آذین: ۶۸۲ ، ۶۸۳	ابوالحسنی ، فرید: ۲۰۲
امینی، میترا: ۳۱۶	افغان، رضیه: ۶۹۱	اسدیپور، محمد: ۳۸۷	ابوالفتحی ، الهه: ۱۲۰
امینی، میترا: ۶۱۱ ، ۶۲۲ ، ۶۲۷ ، ۶۷۱	افغانپور ، سیما: ۱۹۴	اسدی ، بهمن: ۱۶۸	ابوترابی ، روشنک: ۶۱۳
امینیان ، مهدی: ۱۸۸	اقبالی ، بتول: ۳۵۵ ، ۳۵۶ ، ۳۵۷	اسدی ، عطال.. : ۲۸۴ ، ۲۸۳	ابولوردی ، معصومه : ۳۴۰
اندرواز ، محمد رضا: ۱۳۷ ، ۲۳۶	اکابریان ، شرافت: ۱۱۹ ، ۱۹۱ ، ۴۸۱	اسدی ، محمد علی : ۲۶۰	اجتماعی مهر، شهرام: ۶۴۶ ، ۶۴۷
انصاری ، فاطمه : ۱۰۸	اکبر زاده ، امیر حسین : ۱۲۲	اسدی فرساد ، یاسمن : ۲۸۰	احتشامی، زهرا: ۶۹۳

انصاری ، مینا: ۱۳، ۳۰۷	بذر افکن ، لیلا : ۷۲، ۷۷، ۷۹، ۱۲۱، ۱۷۹، ۲۸۵، ۳۰۸، ۳۴۴، ۳۵۸، ۳۹۸، ۴۴۹، ۴۷۲، ۶۰۳، ۶۵۱، ۶۶۳، ۶۸۷	انصاری ، مینا: ۱۳، ۳۰۷
انصاری، رضوان: ۶۴۴، ۶۴۵	بیگ محمدلو، حسین: ۶۱۱	انصاری، مهشید السادات: ۶۸۳
انصاری، علی: ۴۹۸	بیگ مرادی، علی: ۳۸۵	انصاری، علی: ۴۹۸
انوری ، زهره: ۳۴۲	بیگدلو ، لیلا: ۱۸۵	انوری ، زهره: ۳۴۲
انوری، محمدحسین: ۴۸۳، ۴۸۸	بیگدلی ، شعله : ۲۸۹، ۳۹۰، ۴۰۸، ۴۰۸، ۷۰۴	انوری، محمدحسین: ۴۸۳، ۴۸۸
اوصیاء ، سهیل: ۱۹۹	بیگدلی، منظر دخت: ۴۷۰	اوصیاء ، سهیل: ۱۹۹
اولی پور ، علیرضا: ۲۵، ۵۳، ۱۷۷، ۲۲۶، ۲۴۸، ۲۵۶، ۲۹۰، ۳۴۳، ۴۳۸	بیگلر خانی ، مهدی: ۳۴۷	اولی پور ، علیرضا: ۲۵، ۵۳، ۱۷۷، ۲۲۶، ۲۴۸، ۲۵۶، ۲۹۰، ۳۴۳، ۴۳۸
اولی، علیرضا: ۶۴	بیگلری، احمد: ۴۲۴	اولی، علیرضا: ۶۴
اویسی، سونیا: ۳۸۵، ۶۶۴	بیگی زاده، شیوا: ۳۸۳، ۶۰۹	اویسی، سونیا: ۳۸۵، ۶۶۴
ایران فر ، شیرین : ۳۱۹، ۴۰۳، ۴۷۶	بیگی، فاطمه: ۴۷۶	ایران فر ، شیرین : ۳۱۹، ۴۰۳، ۴۷۶
ایرانزاد، محمد: ۴۳۴	پاداش ، لیلا : ۱۲۴، ۱۲۶، ۱۵۶، ۱۸۴، ۲۹۴، ۲۳۸، ۲۳۷	ایرانزاد، محمد: ۴۳۴
ایرانمنش، فرهاد: ۴۴۸، ۴۸۷	پارسا ، پریسا: ۱۵۵، ۱۹۸، ۴۸۲	ایرانمنش، فرهاد: ۴۴۸، ۴۸۷
ایرج پور ، علیرضا: ۱۷۷	پارسائیان، نیره: ۴۸۳، ۴۸۸	ایرج پور ، علیرضا: ۱۷۷
ایروانی، کامیار: ۳۱۶	پارسایی، فروغ: ۵۹۷، ۶۷۸	ایروانی، کامیار: ۳۱۶
ایزنلو ، عذرا: ۳۱۰	پازارگادی، مهرنوش: ۶۴۳	ایزنلو ، عذرا: ۳۱۰
ایزد پناه، فاطمه: ۲۴	پازکی، رامین: ۶۷۳، ۶۷۴	ایزد پناه، فاطمه: ۲۴
ایزدی ، نسترن: ۲۶۶	پاس بخش ، پریچهر: ۲۰۲	ایزدی ، نسترن: ۲۶۶
ایزدی خواه، اکرم: ۴۱	پاسبان ، علی: ۳۴۰	ایزدی خواه، اکرم: ۴۱
ایمانی پور، معصومه: ۱۹	پاسبان ، فاطمه : ۲۶۲	ایمانی پور، معصومه: ۱۹
ایمنی، بهزاد: ۴۰۸، ۹۸، ۴۶	پاسبخش، پریچهر: ۶۴۷، ۶۴۶	ایمنی، بهزاد: ۴۰۸، ۹۸، ۴۶
اینالو، سرور: ۳۸۸	پاسدار ، یحیی : ۲۷۰	اینالو، سرور: ۳۸۸
بابازاده ، کاظم: ۱۹۹	پاشایی ثابت، فاطمه: ۶۱۹، ۶۵۹	بابازاده ، کاظم: ۱۹۹
باتویه ، زانیار : ۱۴۹، ۳۲۹	پاک پور، وحید: ۴۱۳، ۴۱۶، ۲۵۴	باتویه ، زانیار : ۱۴۹، ۳۲۹
بادله، محمد تقی : ۶۸۰، ۶۸۱	پاک نژاد ، صدیقه : ۱۷۹، ۳۴۴، ۴۷۲	بادله، محمد تقی : ۶۸۰، ۶۸۱
باصری، علی: ۳۱۶	پاکپور ، امیر : ۵۷، ۵۸، ۵۹، ۲۴۹، ۲۵۰	باصری، علی: ۳۱۶
باصری، علی: ۳۷۷، ۵۸۲، ۵۸۴	پاکپور حاجی آقا، امیر: ۴۵۵	باصری، علی: ۳۷۷، ۵۸۲، ۵۸۴
باغبانی، معصومه: ۴۵۵	پایدار، مریم: ۹۴	باغبانی، معصومه: ۴۵۵
باغچه وان قدیمی ، ویدا: ۱۲۴	پرتقالی، پرهام: ۶۷۷، ۶۷۵	باغچه وان قدیمی ، ویدا: ۱۲۴
باغستانی ، احمد رضا: ۱۰۱	پروانه ، منیره: ۲۸۱، ۲۹۷	باغستانی ، احمد رضا: ۱۰۱
باقرزاده ، رضیه: ۵۹، ۶۷، ۱۷۱، ۱۷۳، ۱۸۹، ۴۸۱	پرویززاد، پیمان: ۳۰۹	باقرزاده ، رضیه: ۵۹، ۶۷، ۱۷۱، ۱۷۳، ۱۸۹، ۴۸۱
باقری نسامی ، معصومه: ۲۳۶	پروینیان نسب ، علی محمد : ۱۳۶، ۳۳۳	باقری نسامی ، معصومه: ۲۳۶
باقری، سعیده: ۵۴	پریسا ، پریسا: ۲۰۸	باقری، سعیده: ۵۴
بالاغفاری، آریتا: ۹۲، ۹۴	پقه، بهنام: ۴۲۲	بالاغفاری، آریتا: ۹۲، ۹۴
بالایی، اسرافیل، ۳۷۳	پور احمد ، مرتضی : ۲۸۹	بالایی، اسرافیل، ۳۷۳
باوندی، حسن: ۷۰۷	پور بداخشان ، نفیسه: ۱۵۳	باوندی، حسن: ۷۰۷
ببهرامی ، توران: ۱۰۱	پور حاجی ، فاطمه: ۲۴۷	ببهرامی ، توران: ۱۰۱
بحتویی ، مهرزاد: ۱۸۳	پور خیلی ، خلیل: ۱۳۹	بحتویی ، مهرزاد: ۱۸۳
بحرینی ، مسعود: ۱۱۹، ۱۶۷، ۱۹۱، ۲۵۷، ۳۱۷	پور صفر ، علی : ۳۷۰	بحرینی ، مسعود: ۱۱۹، ۱۶۷، ۱۹۱، ۲۵۷، ۳۱۷
بخت ، رفعت: ۱۵۵، ۴۸۲	پور غلام ، حسین : ۲۹۵	بخت ، رفعت: ۱۵۵، ۴۸۲
بختیار ، کتایون: ۲۱۲	پور فرضی ، فرهاد : ۳۶۳	بختیار ، کتایون: ۲۱۲
بخشایی، مهدی: ۶۸۹	پور مراد ، فرشته : ۲۷۰	بخشایی، مهدی: ۶۸۹
بخشده نصرت ، سعیده: ۱۲۶، ۱۵۶، ۱۸۴	پور مسیبی ، سمیه : ۵۵ ، ۲۹۲	بخشده نصرت ، سعیده: ۱۲۶، ۱۵۶، ۱۸۴
بخشنده باورساد ، مریم : ۲۷۳	پور موحد ، زهرا: ۲۲۴، ۳۵۴	بخشنده باورساد ، مریم : ۲۷۳
بخشوده ، هاجر : ۲۷۱	پور میرزا، رضا: ۳۷۸	بخشوده ، هاجر : ۲۷۱
بخشی ، حمید: ۲۶۹، ۲۷۲	پور آریا، محسن: ۷۱۵	بخشی ، حمید: ۲۶۹، ۲۷۲
بخشی ، زهره: ۲۲۰	پورتقی، فریده: ۶۸۲	بخشی ، زهره: ۲۲۰
بخشی ، فتانه: ۳۳۶	پوررضایی، زهرا: ۴۷۴	بخشی ، فتانه: ۳۳۶
بخشی علی آبادی ، حمید : ۲۵۸	پورستار بجه میر، آرش: ۶۵۴	بخشی علی آبادی ، حمید : ۲۵۸
بخشی، حمید: ۳۸۷	پورعباس، احمد: ۳۷۳	بخشی، حمید: ۳۸۷
بدخش، مهین: ۴۳۰، ۴۶۳	پور فرضی ، فرهاد : ۳۴۵	بدخش، مهین: ۴۳۰، ۴۶۳
بدریان ، مجید : ۳۶۴	پور نقش بند ، پرستو : ۳۰۴، ۳۰۴، ۳۰۷، ۳۳۷، ۶۵۸	بدریان ، مجید : ۳۶۴
بدریان ، مرضیه : ۳۶۴	پولادی ، آرش : ۳۳۳	بدریان ، مرضیه : ۳۶۴
بدیعی ، روزین: ۱۱۶	پوینیان نسی، علی محمد: ۴۳۲	بدیعی ، روزین: ۱۱۶
	پیراسته ، اشرف: ۷۷، ۲۴۸	

خاجیان، آلیس: ۶۴۳	خواجه دلویی، محمد: ۴	دهقان، حمیدرضا: ۵۹۷	رحمانیان، سعیده: ۳۱۳
خادم ابوالفضل، محبوبه: ۵۹۹، ۶۱	خوبدل، دکتر مهدی: ۱۱۵	دهقان، زهرا: ۲۹۷	رحمانیان، نرگس: ۲۸۹
خادم، مهیار: ۷۱۱	خورسندی، محبوبه: ۴۶۷	دهقان، علی اکبر: ۹۴	رحمتی شرقی، نرجس: ۶۵۷
خادملو، محمد: ۸۹، ۹۰، ۵۸۷، ۷۱۰، ۷۱۱	خورشا، حسن: ۴۲۲	دهقان، فرشته: ۱۰۹	رحمتی، رقیه: ۴۴۴
خادمی کلانتری، خسرو: ۲۰۲	خوروش، فریبرز: ۴۱۴، ۴۱۵	دهقان، محمد صادق: ۱۴۱	رحیمی مقدم، زهرا: ۱۶۲، ۳۰۲، ۳۰۴
خاقانی زاده، مرتضی: ۲۱۹	خوش نظر، طاهره سادات: ۲۶۴	دهقان، هاجر: ۱۸۲، ۳۸۸، ۳۹۴	رحیمی، ابراهیم: ۲۸۹، ۳۸۳
خاکزاد، مهتوش: ۲۷۸، ۸۲	خوشیخت، مریم: ۳۳۶	دهقانی فیروزآبادی، محمد: ۵۷۴	رحیمی، بهلول: ۳۲۳
خاکی، محسن: ۱۰۳	خوشدل، علیرضا: ۴۵۷	دهقانی، حمیده: ۲۲۴، ۳۵۴	رحیمی، سپیده: ۶۷۵
خاکی، نسرین: ۲۲۹	خوشترنگ، حسین: ۲۵۹، ۲۶۲، ۲۸۳	دهقانی، خدیجه: ۳۵۴	رحیمی، سعیده: ۱۵۲
خالدی، علیرضا: ۶۲۴	۳۳۶، ۳۸۱، ۳۸۹، ۴۷۷، ۴۷۸	دهقانی، روح الله: ۴۵	رحیمی، محمد: ۲۴۳
خالدی، مسیح: ۶۱۱	خوشنویس، پریسا: ۳۶۵	دهقانی، زهرا: ۱۰۹	رخ افروز، داریوش: ۳۹۳
خامه چیان، طاهره: ۴۶۴	خونسرد، ابوالفضل: ۲۲۱	دهقانی، علی: ۵۶، ۱۳۶، ۲۵۵، ۳۳۰، ۳۳۳	رزاقی، رضا: ۴۴۶، ۴۵۴
خان محمدی کرمانشاهی، سیما: ۳۳۳	دانی چین، سارا: ۳۷۸	دهقانی، فاطمه: ۶۰۶، ۶۳۸	رزقی، نازیلا: ۶۸۹
خانپور، سحر: ۱۲۰	دادگران، ایده: ۵۷۵	دهقانی، محمد رضا: ۱۷۹، ۱۷۹، ۲۰۸	رستاک، شهرام: ۴۰۰
خانک، حمیدرضا: ۴۸۰	دادگسترینیا، دکتر محمد: ۱۳۲، ۱۳۴	۲۶۹، ۲۷۹، ۳۳۴	رستگار، زهره: ۷۰۱
خانی پور، فریبا: ۶۹۰	دادگسترینیا، محمد: ۳۲۵	دهقانی، محمدرضا: ۳۱۶	رستم زاده، زکیه: ۲۲۷
خانی، افشین: ۶۳۵، ۷۰۱، ۷۰۲	دادمان، میترا: ۱۱	دهقانی، محمدرضا: ۴۷۲	رستم نژاد، مریم: ۳۳۶
خانی، صغری: ۱۲۹	دارابی نیا، مرتضی: ۱۶۷	دهقانی، محمدرضا: ۶۲۲	رستمی شکروی، علی: ۲۰۹
خباز مافی نژاد، محبوبه: ۱۷۸، ۲۰۲	دارابی، مریم: ۱۵۱	دهقانی، مریم: ۴۳۳	رستمی مسکویایی، سمیه: ۶۸، ۱۱۳
۶۰۸، ۶۳۶	دارابی، مسعود: ۱۵۱	دهقانی، مصطفی: ۳۴۹، ۴۲۳	۲۱۹، ۲۵۶، ۲۶۰، ۴۷۷
خدابخشی، بهناز: ۲۹۴	دامن پاک مقدم، وحید: ۱۸۱	دهنویه، رضا: ۱۳، ۱۷، ۳۰۷، ۳۷۹	رستمی، آرزیتا: ۴۹۲
خدابنده لو، مظاهر: ۳۱۶	داناصفهانی، زهره: ۴۷۰، ۴۷۲	دیانت، مهین: ۳۸، ۱۸۶	رستمی، آرزیتا: ۶۳۴، ۶۹۱
خدادادی، حسن: ۳۸۷	دانش، ماه منیر: ۱۸۰، ۴۷۳	دیده دار، رضا: ۳۲۲، ۴۳۰، ۴۴۵	رستمی، داریوش: ۴۹، ۳۲۲، ۴۳۰، ۴۴۵
خدادادی، نعیم: ۲۸۵	دانشور، فاطمه: ۹۰	دیزنگیان مفرد، احمد: ۶۱۵	رستمی، سمیه: ۷۰۵
خداشناس، محمد: ۱۵۳	داوری، محمد حسین: ۴۵۳	ذاهدی فر، فریبا: ۳۰۸، ۳۲۴	رستمی، فریده: ۱۱۳، ۲۶۱
خدای، سیده مریم: ۱۱۰، ۱۲۱۲	دباغ منش، طاهره: ۳۴۰	ذبیحی، عاطفه: ۶۶۱	رستمی، مازیار: ۴۰۶، ۴۰۷، ۴۲۲، ۴۶۱
خداپاریان، مهسا: ۴۶۰	دباغی، آرش: ۲۰۴، ۴۵۸	ذحل، محمدعلی: ۳۲۴	رسول آبادی، مسعود: ۵۰
خراسانی، محمد: ۱۰۲	دبیر، سیروس: ۳۰۰	ذره هوشیاری، حجت: ۳۹۹	رسولی خورشیدی، فاطمه: ۱۳۰
خرد، مریم: ۶۲۵	دبیری، حسین: ۵۹۸، ۶۰۹	ذوالعدل، محمد: ۸۷، ۲۰۱، ۴۴۶	رسولی نژاد، سید اصغر: ۴۹۷
خردمند، فاطمه: ۲۹۵	درخشان، بتول: ۲۸۲	ذهخواه، اعظم: ۱۱۴	رسولی، جواد: ۷۰۴
خرسندی، محبوبه: ۴۶۷	درخشان، فریبا: ۶۴۶، ۶۶۴	رنوفی، رحیم: ۲۸۹	رسولی، داود: ۱۵۲، ۴۵۱
خرمی راد، اشرف: ۹۷	درخشان، محمد: ۳۲۴	رئیس استبرق، الهام: ۲۶۹	رشید ترابی، مجید: ۱۷۸، ۲۰۷
خزاعی، زهره: ۱۴۳، ۱۶۳، ۱۷۳، ۱۷۴	درودگر، سامان: ۶۸۲	رئیس دهرکردی، زیبا: ۴۰۴	رشیدی جهان، حجت: ۲۳۸
خزاعی، طاهره: ۲۵۵، ۳۰۱	درودی، احمد: ۳۵۲، ۶۵۵	رئیس فر، افسانه: ۲۶۷	رشیدی، احمد: ۳۲۹
خزاعی، طیبه: ۲۷۵	دزفولی منش، ژاله: ۲۵۸، ۲۷۰، ۴۹۶	رئیس، احمد: ۲۴۳	رشیدی، محمدرضا: ۴۳
خسروان، شهلا: ۶۵۷	دستجردی، رضا: ۶۹۲، ۶۹۳	رئیس، حمیده: ۱۹۰، ۲۱۵	رصاصیانی، مهدی: ۴۸۰
خسروان، شهلا: ۹، ۴۱، ۲۰۹، ۳۰۳، ۳۶۷	دستور پور، مریم: ۲۴۲	رئیس، زیبا: ۲۸۸	رضا پور قهرمانلو، براتعلی: ۲۰۷
۳۶۸، ۳۹۷	دشتی رحمت آبادی، مرضیه: ۳۹۴	رئیس، مرضیه: ۴۱۶	رضا ماسوله، شادمان: ۶۷۲
خسرویزادگان، فاطمه: ۲۵۷	دشتی رحمت آبادی، منیره: ۳۹۴	راحمی، پویا: ۶۲۵	رضائی، محسن: ۲۸۱
خشای، احمد: ۳۱۹، ۴۷۶	دل آرام، معصومه: ۲۸۸، ۳۱۱، ۳۱۲	راستی، طاهره: ۱۵	رضائی، مهدی: ۴۸
خشایار، پاتریشیا: ۳۵۰	دلاوری، سجاد: ۶۰۰، ۶۱۶، ۶۷۱	راگردی کاشانی، ایرج: ۱۸۸، ۲۰۲	رضاپور شاه کلاهی، فروزان: ۱۹۸
خطیبیان، دکتر مهناز: ۱۸، ۹۸، ۱۲۷	دلاوری، ندا: ۶۱۰	راهزانی، کبری: ۲۴۹	رضانژاد گنتابی، زهرا: ۲۷
۱۵۷، ۱۶۰، ۱۶۱، ۴۰۸	دلایز، حمدالله: ۱۵	رایج، فرشته: ۶۵۷، ۶۷۸	رضایی ابهری، فریده: ۶۷۹، ۶۸۰
خطیبی، راز: ۱۳۵، ۲۱۴	دلخوا، حسین: ۲۴	رایگان، فریبا: ۳۰۴	رضایی راد، مجتبی: ۷۰۵
خلخال، حمیدرضا: ۲۹۸	دلدار، کلثوم: ۷۰۰	رایگان، فریبا: ۳۶۶، ۴۸۹، ۶۳۷، ۶۵۸	رضایی صدر آبادی، محمد: ۵۹۷، ۶۱۷
خلقی فرد، حمیده: ۵۳، ۱۵۲	دلشاد، علی: ۳۰۳	رجائی بهبهانی، الهام: ۲۰۴	رضایی کلات، افسانه: ۱۹۶
خلیل پور، آسیه: ۴۴۲	دنبلی میانداوآب، فاطمه: ۲۱۳	رجایی، سیامک: ۱۶، ۱۲۴	رضایی گزگی، پروین: ۳۰۶، ۳۹۹
خلیلی متین زاده، زهرا: ۶۵۲	دو بختی، فرامرز: ۲۴۳، ۴۱۳	رجب پور، سمانه: ۲۰۹	رضایی مفرد، محمدرضا: ۳۷۲
خلیلی، رویا: ۲۶۹، ۲۷۹، ۲۰۸	دوامی، محمدحسن: ۳۸۳	رجبی، مائده: ۶۳۵	رضایی، حامد: ۶۷۳، ۶۷۴
خلیلی، سپیده: ۳۶۱	دوستکام، آیدا: ۳۱۶	رجیبیان، محمدصادق: ۷۱۵، ۷۱۶	رضایی، حبیب اله: ۴۶۲
خلیلی، سلیمه: ۸۹، ۹۰	دوستی، محمود: ۱۸۸	رحمانی، آزاد: ۳۸۲	رضایی، رزیتا: ۱۱۶، ۴۰۱، ۴۱۹
خلیبیان، علیرضا: ۴۰۲	دولتخواه، حمیدرضا: ۶۱۱	رحمانی، رمضان: ۱۴۹	رضایی، رضا: ۳۹۷
خمبه بینی، زهرا: ۴۰۶، ۴۰۷، ۴۲۲	دولتی، انسیه: ۲۶۶	رحمانی، زهرا: ۸۶، ۸۸، ۸۹، ۳۲۲	رضایی، ریتا: ۳۳، ۳۴، ۶۷، ۱۷۹، ۲۸
خواجه آزاد، مجتبی: ۱۴، ۲۳۸، ۵۸۳	ده حقی، علی اکبر: ۲۵۶، ۴۹۶	رحمانی، سحر: ۱۷، ۶۱۷	۲۷۹، ۴۱۸، ۴۱۹، ۴۷۵، ۵۹۰، ۶۱۶
۶۴۹، ۶۵۳	دهباشی، فرشته: ۱۹۱	رحمانی، علیرضا: ۴۵۱	۶۵۱، ۶۸۶
خواجه پور، ناهید: ۱۳۴، ۳۰۷	دهقان حقیقی، جاوید: ۳۶۱	رحمانی، ناهید: ۱۵۳	رضایی، صدیقه: ۵۹۶
خواجه جهرمی، سینا: ۶۷۵، ۶۷۷	دهقان نیری، ناهید: ۱۹	رحمانیان کوشکی، محمد: ۴۶۳، ۴۶۴	رضایی، کورش: ۱۵۳، ۲۴۹

رضایی، کیوان: ۷۱۴، ۷۱۵، ۷۱۶	زارع فضل الهی، زهرا: ۲۲۳	سالمی، صدیقه: ۶۵۰	سلیمی، محمد: ۶۸۵، ۷۰۷
رضایی، کورش: ۳۳۴	زارع، زهرا: ۲۲۷	سام، سیمیا: ۷۱	سلیمی، نفیسه: ۶۱۵
رضایی، محمدجعفر: ۳۲۹	زارع، سولماز: ۶۱۰، ۶۰۰	سام، شیما: ۷۰۷، ۵۷۶	سمنائی، وحید: ۳۹۱
رضایی، محمدجعفر: ۴۷۴	زارع، عاطفه: ۷۱۱	سامانی، سحر: ۴۳۲	سمعی، فاطمه: ۳۴۶
رضایی، مصطفی: ۵۹۶	زارع، محسن: ۲۳۳	ساوری، هادی: ۵۹۲	سمعی راد، فاطمه: ۳۹۶، ۷۷
رضایی، منصور: ۴۰۳	زارع، محمد رضا: ۲۲۴	سایه میری، کورش: ۳۵۸	سمعی سبینی، فاطمه: ۱۶۸، ۱۶۴، ۱۴۸
رضایی، منصوره: ۳۱۹	زارعی محمودآبادی، علی: ۴۵۳	سبحانی، علیقلی: ۲۰۲	سنایی نسب، هرمز: ۲۳۸، ۶۱۸
رضایی، نوراله: ۲۳۹، ۴۹	زارعی محمودآبادی، علی: ۶۵۳	سبخانی، معصومه: ۱۵	سنجری، مهناز: ۶۵۰
رضوانی، کژال: ۳۲۹، ۱۴۹	زارعی یزدلی، مریم: ۲۰۰، ۱۹۳	سبزمکان، لیلیا: ۷۵	سنگستانی، گیتا: ۱۸، ۱۲۷، ۱۵۷، ۱۶۰، ۱۶۱
رضوانی، محمدابراهیم: ۴۸۳، ۴۸۸	زارعی، آفاق: ۶۶۱	سیزی، زهرا: ۲۲۳، ۲۲۷، ۳۷۱	سورگی، زهره: ۲۵۵
رفیع زاده، فرخنده: ۳۷۴	زارعی، اسماعیل: ۱۴۹	سبکتکین، لیدا: ۱۴۶	سهرابی، زهره: ۵۸۵
رفیعی دولت آبادی، مریم: ۳۸۷	زارعی، جواد: ۶۳۰	سپاهی، ویدا: ۳۱۹، ۴۷۶	سهرابی، مریم: ۳۹۴
رفیعی، زینب: ۲۶۲	زارعی، جواد: ۶۹۰	سپهر منش، زهرا: ۳۳۵	سیاح برگرد، مهدی: ۳۵، ۵۳، ۶۴، ۱۷۷
رفیعی، علیرضا: ۳۰۹، ۳۲۳	زارعی، عبدالعظیم: ۸۵	سپیدکار، عبدالعلی: ۲۸۹	سیاح ملی، منیژه: ۲۷۸
رفیعی، ماندانا: ۱۴۶	زارعی، مهرناز: ۶۱۰، ۶۸۲، ۶۸۳	سجادی کبودی، پروین: ۲۴۵	سیاح، سیمیا: ۴۹۵
رفیعی، محمد: ۱۰۳، ۳۱۴، ۴۶۷	زاهد پاشا، یداله: ۱۹۹	سجادی، پروین: ۱۸۱، ۱۹۴، ۳۱۲	سیاح، منصور: ۴۷
رمضان زاده، خیرالنساء: ۳۵۷	زاهد مقدم، حسنعلی: ۶۸۹	سجادی، مجید: ۴۳	سید مجیدی، مریم: ۷۰۶
رمضانزاده، رشید: ۳۱۶	زاهدی فر، فریبا: ۲۹۹، ۳۰۱	سختایی، شهریار: ۴۰۳، ۲۲۸	سید مظهری، مرجان: ۲۱۹
رضوانی ایرج، بتول: ۴۱	زاهدی، زهرا: ۳۸۱	سرابانی، شهزاد: ۶۱۸	سیدفاضل پور، سید فاطمه: ۲۶۴
رضوانی، شکلیا: ۲۷۰	زاهدی، راضیه: ۴۶۳، ۴۶۴	سرابی، نسرتین: ۱۶۳	سیدی آرائی، حمیدرضا: ۳۹۵
رنگرز جدی، فاطمه: ۳۷۲، ۳۷۳	زجاجی، فائقه: ۲۵۵	سراج، ملیحه: ۴۰۵	سیدی اندی، سید جلیل: ۳۷۸
رنگرز جدی، مریم: ۳۷۲	زحل، محمدعلی: ۱۲، ۳۸۷، ۳۹۶	سرافراز یزدی، محمد: ۶۷۱	سیدی، حمیدرضا: ۲۵۴، ۴۸۹
رنگرز جدی، فاطمه: ۶۰۷، ۶۶۸	زحمت کش، ثریا: ۷۳، ۱۳۸، ۱۳۹، ۱۷۶، ۱۹۵، ۳۴۱، ۳۴۲، ۴۶۶، ۴۸۶	سراوانی، سلیمان: ۲۴۶، ۳۳۸	سیدی، حمیدرضا: ۶۵۸
روا، زهرا: ۴۱۳	زحمتکش، فاطمه: ۶۰۰	سراوانی، سیمیا: ۴۶۳	سیدین، سید حسام: ۳۷۹
روح الامینی، آزاده: ۴۷۲، ۴۷۳	زرقی، نازیلا: ۶۶۵، ۶۶۶	سرچی، رامین: ۳۲۴، ۶۶۴	سیف الدینی، رستم: ۳۰۷
روحانی فرد، حسن: ۴۲۲	زرقی، نازیلا: ۶۶۵، ۶۶۶	سرخی، هادی: ۱۹۵، ۳۲۱	سیفی، اکرم: ۳۱۴
روحانی: ۲۰۱	زلیکانی، پریسا: ۷، ۲۷، ۷۱۲	سررشته داری، مجید: ۲۲، ۷۵، ۹۵، ۴۹۵	سیمانی، زهرا: ۴۵۵، ۴۵۶
روحانی، ژاله: ۱۳۰	زمانفر، دانیل: ۷۱۳	سررشته داری، مجید: ۲۲، ۷۵، ۹۵، ۴۹۵	شادروان، سپیده: ۱۲۲
روحانی، صمد: ۳۲۰	زمانی استکی، راحله: ۳۷۷	سررشته داری، مجید: ۲۲، ۷۵، ۹۵، ۴۹۵	شاطر جلالی، ماریا: ۲۴۰
روحی، قنبر: ۶۸۱	زمانی، حسنیه: ۱۴۸	سررشته داری، مجید: ۲۲، ۷۵، ۹۵، ۴۹۵	شافی، حمید: ۱۲۰
رودکی، یاسمن: ۴۸۴، ۴۸۵	زند، ساناز: ۵۹۷	سررشته داری، مجید: ۲۲، ۷۵، ۹۵، ۴۹۵	شالی، زینب: ۶۰۱
روزبه، جمشید: ۱۷۹	زندی نژادی، عطیه السادات: ۶۸۲	سررشته داری، مجید: ۲۲، ۷۵، ۹۵، ۴۹۵	شاه حسینی، زهره: ۳۲۲، ۲۸۸، ۳۰۹
روزبهی، امراسته: ۱۵، ۶	زندی، بهمن: ۱۴۲	سررشته داری، مجید: ۲۲، ۷۵، ۹۵، ۴۹۵	شاه محمدی، سهیلا: ۳۱۵، ۴۰۹
روزرخ، پوریا: ۱۶۴، ۲۰۵	زندی، هنگامه: ۴۸۳، ۴۸۸، ۵۹۷	سررشته داری، مجید: ۲۲، ۷۵، ۹۵، ۴۹۵	شاهرخی، اکرم: ۲۹۳، ۲۹۶
روشن پور، فرح: ۲۷۰	زندیه، میترا: ۵	سررشته داری، مجید: ۲۲، ۷۵، ۹۵، ۴۹۵	شاهنده، زهرا: ۳۸۲
روشن میلانی، شیوا: ۲۹۵	زینالی، احد: ۴۶	سررشته داری، مجید: ۲۲، ۷۵، ۹۵، ۴۹۵	شاهی، فرهاد: ۶۳۶
روشنانی، قدرت اله: ۲۸۶	زینل پور، ثریا: ۴۰۳	سررشته داری، مجید: ۲۲، ۷۵، ۹۵، ۴۹۵	شاهینی، نجمه: ۵۲
روشندل، اعظم: ۱۶۹، ۴۲۴	زینلی، فرید: ۷۰۹، ۵۸۸	سررشته داری، مجید: ۲۲، ۷۵، ۹۵، ۴۹۵	شایان، زهرا: ۵۱
رهنما رهسپار، سیده فاطمه: ۳۴۳	ژیانی فرد، اکرم: ۶۶۱	سررشته داری، مجید: ۲۲، ۷۵، ۹۵، ۴۹۵	شایان، شهرام: ۱۳۵
رهنما رهسپار، فاطمه: ۳۵۴	ساجدی، رقیه: ۴۰۴	سررشته داری، مجید: ۲۲، ۷۵، ۹۵، ۴۹۵	شایسته آذر، مسعود: ۴۳۵
ریاضی، سیند: ۲۴۱	سادات نوابی، فرشته: ۲۰۰	سررشته داری، مجید: ۲۲، ۷۵، ۹۵، ۴۹۵	شایسته فرد، مرضیه: ۳۹۹
ریشهری، حسن: ۳۵	سادات هاشمی، زهره: ۴۳۰	سررشته داری، مجید: ۲۲، ۷۵، ۹۵، ۴۹۵	شایق، صدیقه: ۱۰۵، ۴۱۰، ۴۱۱، ۴۱۲
ریماز، شهناز: ۲۴۲	سادات، زهره: ۱۰۳، ۱۰۴	سررشته داری، مجید: ۲۲، ۷۵، ۹۵، ۴۹۵	شبان، مرضیه: ۱۵۵
ریوندی، محمود: ۱۰۱	سادات، فرزانه: ۱۰۴	سررشته داری، مجید: ۲۲، ۷۵، ۹۵، ۴۹۵	شبیستانی، منفرد، علی: ۳۷۸
ریسیان، محمد: ۷۰۸، ۷۰۹، ۷۱۰، ۷۱۱	سادات، کوثر: ۴۶	سررشته داری، مجید: ۲۲، ۷۵، ۹۵، ۴۹۵	شجاعی، سید حمیدرضا: ۶۱۴، ۷۱۴
زابلی، روح الله: ۶۱۸	ساروخانی، محمد طاهر: ۳۵۸	سررشته داری، مجید: ۲۲، ۷۵، ۹۵، ۴۹۵	شجاعی، مانده: ۴۷۳
زادگان، دکتر نادره: ۱۲۶	ساسان فرد، مهدی: ۴۸	سررشته داری، مجید: ۲۲، ۷۵، ۹۵، ۴۹۵	شجری، ژیلا: ۲۹۹، ۳۰۱
زادگان، علی رضا: ۵۴، ۶۵، ۱۲۳، ۱۲۶	ساعت ساز، سوسن: ۱۱۶، ۴۰۱، ۴۱۹	سررشته داری، مجید: ۲۲، ۷۵، ۹۵، ۴۹۵	شربتدار علائی، محمدرضا: ۶۱۰
زادگان، نادره: ۲۴۴، ۵۴	ساعی، رضوان: ۳۳۵	سررشته داری، مجید: ۲۲، ۷۵، ۹۵، ۴۹۵	شرکت دلبری، حسین: ۴۸
زارع بیدکی، مجید: ۲۲۰	سال مه، فاطمه: ۱۹۴، ۲۳۵، ۴۲۸، ۴۲۹	سررشته داری، مجید: ۲۲، ۷۵، ۹۵، ۴۹۵	شریعتی، علیرضا: ۲۱۷، ۲۲۵، ۲۷۷، ۳۷۲
زارع خفری، طاهره: ۶۰۹	سالاری، الهه: ۲۵۹، ۲۶۴	سررشته داری، مجید: ۲۲، ۷۵، ۹۵، ۴۹۵	شریف زاده، زهرا: ۴۵۸
زارع زاده، دکتر یداله: ۱۳۱، ۱۳۵، ۲۱۴	سالاری، محسن: ۲۰۱، ۳۳۳	سررشته داری، مجید: ۲۲، ۷۵، ۹۵، ۴۹۵	شریف زاده، غلامرضا: ۵۷۴، ۶۸۱
زارع زاده، یداله: ۳۰۵	سالک رنجبرزاده، فریبا: ۴۳، ۶۶، ۸۴	سررشته داری، مجید: ۲۲، ۷۵، ۹۵، ۴۹۵	شریفی راد، غلامرضا: ۲۱۲، ۴۶۲
	سالک، فریبا: ۴۹	سررشته داری، مجید: ۲۲، ۷۵، ۹۵، ۴۹۵	
	سالکی، علیرضا: ۲۷۰	سررشته داری، مجید: ۲۲، ۷۵، ۹۵، ۴۹۵	
	سالم صافی، رضا: ۲۹۵	سررشته داری، مجید: ۲۲، ۷۵، ۹۵، ۴۹۵	

طهماسبی پور، سمیرا: ۱۲۰	صفری واریانی، علی: ۳۰۸، ۴۰۰	شیرازی، دکتر ماندانا: ۱۱۲، ۱۱۰	شریفی فرادنبه، ابوالقاسم: ۴۴۵، ۳۲۹
طیب لی، زهرا: ۵۹۵	صفری، شیرین: ۱۵	شیرازی، صغری: ۴۲	شریفی فرد، فاطمه: ۱۴۷
طیبی آراسته، مهدی: ۳۰۵	صفری، صغری: ۷۱۲، ۷۱۱	شیرانی، علی: ۷۱۵	شریفی فسقندیس، مقصود: ۲۸۱
طیبی آراسته، مهدی: ۱۹۰، ۲۹۲	صفوی، نسترن: ۳۳۵	شیرج، هانیه: ۳۱۰	شریفی، اکرم: ۴۴۴، ۴۱۱
طیبی، مریم: ۷۰۷، ۷۱۱، ۷۱۲	صفی خانی، فریده: ۳۵، ۶۴، ۱۷۷، ۳۲۶	شیرین بک، دکترایمان: ۴۸، ۱۰۵	شریفی، رحیم: ۱۸۲
طیبی، ویدا: ۱۹۷، ۱۹۹، ۲۶۴	صلاحی مقدم، عبدالرضا: ۱۸۶	شیرین حصار، راضیه: ۵۳	شریفی، سانا: ۲۰۴
ظاهری شهماروندی، طاهره: ۴۵۸	صلواتی، شکریه: ۲۵۱، ۳۳۷، ۶۳۰	شیعہ، ہاجر: ۲۱، ۲۶۸	شریفی، شریف: ۱۶۷
ظریف صنایعی، ناهید: ۴۵۸	صمدپور املشی، طیبہ: ۱۶۹	صابر، محبوبہ: ۲۱، ۱۷۹، ۲۲۶، ۳۶۴	شریفی، مسعود: ۶۶۴
ظفرپور، فرج الله: ۱۵	صمدی سنگتراشانی، افتخارالسادات: ۲۲۹	صابر حسینی، محدثہ: ۴۵	شریفیان، سکینہ: ۴۲۳
ظہیری، آزادہ: ۴۴۶، ۴۵۴	صمدی، آتنا: ۴۴	صابری، حمید رضا: ۱۲۳، ۳۵۷، ۳۷۰	شعبان عزیزادہ، الہ: ۷۱۵
عابد زادہ کلہرودی، معصومہ: ۱۰۳	صمدی، فاطمہ: ۹۷	۴۵۶، ۴۶۴	شعوری بیدگلی، علیرضا: ۲، ۵۰، ۱۴۶، ۱۴۷
عابد زادہ، معصومہ: ۱۰۴	صمیمی، سودابہ: ۴۶	صابری، حمیدرضا: ۳۶۶	شعبی، ناصر: ۳۹۴
عابدی سماکوش، محمد: ۱۸۱	صوفیان، معصومہ: ۲۶۳	صابریان، پروانہ: ۳۹۷	شفا، محمدعلی: ۴۴۸
عابدی، قاسم: ۲۶۱، ۴۹۷	صولتی، پریا: ۶۴۵	صادق تبریزی، جعفر: ۱۴۰	شفائی، مصطفیٰ: ۵۸۸، ۷۰۸، ۷۰۹، ۷۱۰
عابدیان کاسگری، کبری: ۳۱۵	صیاد، سیروان: ۲۵۱، ۳۳۷	صادق زادہ، نورالله: ۲۹، ۶۹	۷۱۲، ۷۱۱
عابدیان کناری، سعید: ۱۵۴	صیادی، احمدرضا: ۷۶	صادق زادہ، ویدا: ۱۶۹، ۴۲۴	شفعتی، معصومہ: ۶۷۶
عابدیان، کبری: ۴۰۹	صیادی، مهر: ۳۷۷	صادق مقدم، لیلیا: ۳۰۳	شفیع زادہ، آناہیتا: ۶۶۱
عابدینی، رقیہ: ۴۸۴، ۴۸۵، ۵۸۹	صیادی، مہناز: ۶۰، ۲۵۱، ۳۳۷	صادق نیت حقیقی، خسرو: ۱۵۹	شفیعان، ہاجر: ۲۰۳
عابدینی، زہرا: ۹۷، ۴۱۷	صیامیان، حسن: ۹۲، ۹۴، ۲۰۱	صادقی جبلی، منیرہ: ۶۴۴	شفیعان، دکتر مجید: ۱۳۱، ۴۱۹، ۴۷۴، ۵۰۰
عابدینی، محمدرضا: ۳۰۱، ۶۴۲، ۶۹۹	صید خانی، حسین: ۴۲۹	صادقی فر، جمیل: ۶۸۵	شفیعان، مجید: ۵۹۰
عابدینی، مریم: ۶۸۲	ضامنی، فرشیدہ: ۶۸، ۶۹۴	صادقی احمد: ۷۵، ۳۴۰، ۳۶۶، ۴۹۹	شکرانہ، فرہاد: ۶۱۸
عادل مشہدسری، فرشتہ: ۳۳، ۵۶، ۶۳	ضامنی، فریدہ: ۲۶۰	۵۰۰	شکور، مہسا: ۷۲، ۷۷، ۱۵۰، ۳۵۸، ۶۰۳
عادل مہربان، مرضیہ: ۳۸۴	ضامنی، فریدہ: ۶۶۱	صادقی، تابندہ: ۷۶، ۴۹۸	۶۵۱، ۶۶۳، ۶۸۷
عازمیان، آزادہ: ۳۵، ۱۳۸، ۱۳۹، ۱۶۷	ضارغامی، امین: ۶۳۵	صادقی، تابندہ: ۷۶، ۴۹۸	شکورنیا، عبدالحسین: ۲۶۱، ۴۹۰، ۴۹۱
۳۸۸، ۳۴۱، ۲۵۷، ۱۸۳	ضارغامی، فراز: ۵۸۶	صادقی، رامین: ۶۸۹	شکوہی نژاد، نوشین: ۲۶۱
عالی، علی: ۶۵۷	ضیاء شیخ الاسلامی، نازنین: ۳۱، ۱۲۱، ۱۲۲	صادقی، صالح: ۶۱۳، ۴۳۱	شمس اردکانی، محمدرضا: ۲۸۹
عالمیان، علی اصغر: ۶۱۴	۳۶۲، ۱۶۶، ۱۴۲، ۱۲۲	صادقی، عباس: ۹۴	شمس الدینی، اعظم: ۳۷۴
عبادی، اقدس: ۸۶	ضیاء شیخ الاسلامی، سیاوش: ۳۱	صادقی، فاطمہ: ۴۹۱	شمس الدینی، علیرضا: ۶۵۳
عبادی، عباس: ۲۱۹، ۲۶۷	ضیائینا، معصومہ: ۴۰۰، ۴۷۰، ۴۷۲	صادقی، مجتبیٰ: ۵۹۸	شمس، حمید: ۶۶۵، ۶۶۶
عباس پور، صدف: ۶۳۵	۴۸۵، ۴۸۴	صافی، معصومہ: ۴۴۲	شمس، صفر: ۴۶
عباس پور، عباس: ۱۰۹، ۱۱۴، ۱۴۹، ۴۵۷	ضیایی، امیر: ۱۷۵، ۳۲۴، ۳۸۵، ۳۸۶	صالح فلاح، محمد: ۱۴	شمس، نسیم: ۲۰۴
عباس پور، ہادی: ۱۹۹	۳۸۷، ۴۴۷، ۴۷۰، ۴۷۲، ۶۶۴	صالح مقدم، امیر رضا: ۲۰	شمس، ہدایت الہ: ۳۰۳
عباس نژاد، شیمہ: ۴۲۰	طاطاری، منصورہ: ۱۳۳	صالح، اعظم: ۹۷	شمسی، محسن: ۳۱، ۵۵، ۱۴۳، ۲۹۱
عباسپور، حسن: ۲۳۰	طالب مهر، مہدیہ: ۲۰۴	صالحی اصل، عزت اللہ: ۵۹۸	۲۹۲، ۴۳۰، ۴۴۴
عباسی، الہام: ۲۱۳	طالبی، مہدی: ۳۵۱، ۶۸۹	صالحی عمران، محمدرضا: ۱۹۹	شمشیری، محمود: ۲۰۹
عباسی، رحمت الہ: ۲۴۵	طالبشی، ذبیح الہ: ۳۶۳	صالحی فر، ابراہیم: ۶۹۴	شمشیری، محمود: ۶۱۳
عباسی، سیمین: ۷۰۷	طالقانی، ہاجر: ۶۷۵، ۶۷۷	صالحی وزیر، علیرضا: ۵۹۸	شوشی، فریبا: ۴۰۲
عباسی، عبدالہ: ۲۹۴	طاهر پور، مریم: ۲۶۵	صالحی، ساجدہ: ۶۵۰	شوقی شفق آریا، فرنگیس: ۲۳، ۲۲۷
عباسی، علی: ۸۷، ۲۴۱، ۴۷۱، ۶۰۷، ۶۴۲	طاهر پور، معصومہ: ۷۵، ۲۰۵، ۲۰۶	صالحی، عماد: ۲۲۴	شہابی نژاد، مریم: ۷۶، ۴۹۸
۶۴۸	طاہری بجد، سارا: ۵۷۴	صالحی، کبری: ۶۶۳	شہابی، مریم: ۶۰۳
عباسی، محمد: ۴۰، ۴۱۶، ۴۱۷	طاہری خرامہ، زہرا: ۱۴۶، ۱۴۷	صالحی، کتابون: ۱۰۱	شہامت، شہرہ: ۱۱۹، ۳۱۷
عباسی، مہدی: ۲۰۲	طاہری کلانی، مروت: ۴۲۹	صباحی بیدگلی، محمد: ۱۹۳، ۲۰۰، ۳۹۵	شہبازی، سارا: ۱۴۵، ۴۴۳
عباسی، نجمہ: ۶۴۴	طاہری، سیدعلی: ۲۲۷	صیوری کاشانی، دکتر احمد: ۱۰۸	شہرتاش، فرزاد: ۱۷۸
عباسیان، مریم: ۴۶۸	طاہری، طاهرہ: ۴۲۱	صیوری احسان: ۲۹۵	شہرکی، عزیز: ۴۹
عبدالخانی، رباب: ۶۹۰	طاہری، مہدخت: ۲۵۹، ۲۸۳، ۲۸۴، ۳۸۹	صیوری، مریم: ۴۶۴، ۴۷۰	شہروان، آرش: ۵۷۶
عبداللہی فرد، مہدی: ۳۱۳	طاہری، مریم: ۶۹۷	صدیقی، فاطمہ: ۳۶۷	شہسوار، ژامک: ۲۰۵، ۲۰۶
عبداللہی فرد، خدیجہ: ۴۶۳، ۴۶۴	طباطبائی، ثریا: ۲۸۰	صفائی پور، روح الہ: ۱۴۶، ۱۴۷	شہسوار، اصفہانی، سکینہ: ۶۱۹
عبدالمالکی، پروانہ: ۶۰	طباطبائی چہر، محبوبہ: ۱۹۷، ۲۶۴	صفائی، زہرا: ۴۵۱، ۶۹۷	شہنازی، حسین: ۶۵۶، ۶۸۱
عبدالمالکی، سعید: ۶۰	۳۵۹، ۴۹۶، ۴۹۸	صفائی، ناصر: ۸۴	شہیدی، فاطمہ: ۶۱۱
عبدالملکی، محمدرضا: ۱۴۹، ۳۲۹، ۴۳۸	طباطبائی، سید حمیدرضا: ۳۴۰	صفاری، زہرا: ۳۷۶	شیخ السلامی، آذر: ۳۷۴
۴۳۹	طباطبائی، شیمہ: ۶۹۸	صفاری، محسن: ۲۳۸	شیخ شعبان، رضا: ۷۱۴، ۷۱۵، ۷۱۶
عبدالوہابی، میرعباس: ۲۰۲	طباطبائی، محبوبہ: ۱۹۹	صفدری، فاطمہ: ۱۷۴، ۱۷۵	شیخہا، محمد حسن: ۲۹، ۲۳۳
عبدالہی، زہرا: ۲۳۲	طبیبی، مریم: ۱۴۶، ۱۴۷	صفدری دہ چشمہ، فرانک: ۳۵۳	شیخی، محمدرضا: ۶۹۷
عبدلی، سامرہ: ۴۰۶	طبیبی، ویدا: ۴۹۸	صفدری، فاطمہ: ۳۹۶، ۶۴۶	۳۵۵، ۳۵۲
عبدی، محمد ہاشم: ۱۳۶	طل، آذر: ۳۲۶	صفدری، فرانک: ۲۸۸	
عبیدی، حسن: ۸۷، ۴۴۶	طہانی، کیمیا: ۵۹۴	صفرتبار، فاطمہ: ۷۰۲	
عرب برزو، حسین: ۳۸۴			

عربی، مهري: ۳۷۴	عليزاده، رفعت: ۵۸۷، ۷۰۸، ۷۱۱	فتحی، حميد: ۷۰	فلاحی پیشه، فرزانه: ۳۴۶
عرفان، عارفه: ۴۸۲، ۶۹۱	عليزاده، مهستی: ۸۴، ۲۲۸، ۳۰۰، ۵۸۶	فتحی، مسعود: ۲۲۱	فلاحی، ابراهيم: ۱۰۶
عرفانی، فاطمه: ۲۴۳	عليزاده، ولی: ۱۲۳، ۱۲۸، ۱۳۷، ۲۳۳، ۲۴۰	فتحی، مهدی: ۴۰	فولادی نژاد، مهناز: ۳۷۱، ۲۲۲
عرفانیان، محمدعلی: ۶۶۵	عليزاده، هادی: ۱۹۳	فتوحی، لادن: ۴۴۹، ۴۴۸	فهیمی فر، عاطفه: ۶۴۴
عرفانیان، مرتضی: ۶۹۹	عليزاده، يوسف: ۳۳۶	فتوکیان، زهرا: ۴۳۵، ۲۳۹	فهیمی مندری، شقایق: ۷۰۱، ۷۰۲، ۷۰۷
عزالدینی اردکانی، فاطمه: ۲۱۶	عليگلبندي، کبری: ۹۲، ۹۴	فخار، مهدی: ۷۱۱، ۲۷۶، ۱۱۴	فیاضی، اعظم السادات: ۱۸۴، ۱۵۶
عزیزی، احمد: ۶۳۰	عليمرادی، زینب: ۱۴۸	فخارزاده، حسن: ۱۹۳	فیروزآبادی، نسرین: ۸۶
عزیزی، سحر: ۶۹۰	علينژاد، صدیقه: ۷۰۱	فخاری، زهره: ۳۹۷	فیض الهی، نجات: ۴۲
عزیزی، فریبرز: ۵۸۷، ۵۸۸، ۷۰۸، ۷۰۹	عليوند، فاطمه: ۲۹۸	فخاریان، اسماعیل: ۳۵۷، ۳۷۰، ۴۴۶	فیض، آرمان: ۲۰۴
عزیزی، نعمت اله: ۷۰۴	عمادزاده، علی: ۴۸۹	فخر موحدی، دکتر علی: ۱۰۶	فیلی، امین: ۶۱۱
عزیزیان، فاطمه: ۶۱۸	عمادی، علیرضا: ۶۹۷	فخری، احمد: ۵۳، ۴۳۸	قائد امینی اسدآبادی، روح الله: ۶۱۸
عسکرمکی، شیرین: ۷۰۲، ۷۰۷	عمرانی راد، امیر: ۶۳۶	فراهانی، عباس: ۲۱۲	قائدی حقیقی، ماهرخ: ۵۹
عسکری مقدم، مرضیه: ۳۲۹	عموثی، عبدالایمان: ۱۹۴، ۲۴۵	فرج پور، آرزو: ۶۷۱	قائمی امیری، مریم: ۷۱، ۲۶۷، ۲۸۱
عسکری، فریبا: ۲۸۵	عموی، عبدالایمان: ۳۱۲	فرجی، حسین: ۱۳۰	۴۸۰، ۴۷۸، ۳۷۸، ۲۹۷
عسکری، فهیمه: ۶۳۷	عمیدی، فردین: ۱۸۸، ۲۰۲	فرجی، فاطمه: ۷۰	قائمی، مریم: ۷۰۱
عسگری، جعفر: ۴۸۸، ۴۸۳	عنبری، زهره: ۱۴۸، ۲۶۳، ۳۵۵، ۴۴۲	فرجی، نسیم: ۵۹	قائمیان، علی: ۳۱۰
عسگری، سمانه: ۱۲۰	۴۹۱، ۴۸۴	فرخی، مهرداد: ۴۳۷، ۱۵۲	قادر مرزی، دکتر محمود: ۱۳۵، ۲۱۴
عسگری، فریبا: ۳۸۱	عندلیب، مجتبی: ۱۰۶	فردی آذر، زهرا: ۴۳۱	قادریان، حسین: ۴۴۶
عسگری، مرضیه: ۴۴۵	عین الهی، ژاله: ۶۶۵، ۶۶۶	فرزاد، فریبا: ۴۸۹	قاری علویچه، عباس: ۳۲۹، ۴۴۵
عسگری، منصوره: ۱۸۱	غریبی کانی پان، فرزانه: ۴۸۹	فرزانی، سعید: ۳۲۲	قاسمی نژاد، عزیزه: ۱۶۲
عسلی، راحله: ۲۰۶	غریبی، طاهره: ۶۷	فرقانی، سعید: ۳۲۲	قاسمی، حجت: ۲۵۲، ۳۵۶
عشوریون، وحید: ۴۲۳	غریبی، طیبه: ۱۸۹، ۱۹۱	فرقانی، علیرضا: ۳۲۲	قاسمی، زهرا: ۱۲، ۷۷، ۳۹۲، ۳۹۶
عصری، لیلیا: ۲۹۷	غریبی، فرید: ۵۸۶	فرمانبر، ربیع اله: ۱۰۰، ۱۵۲	قاسمی، غلامرضا: ۴۱۴
عضدی، پرویز: ۱۸۸	غفاری، جواد: ۲۸۶	فرنی، محمدعلی: ۳۰۵	قاسمی، مرجان: ۷۰۸، ۷۰۹، ۷۱۰
عطاپور، شهلا: ۳۲۲	غفاری، جواد: ۳۰۹	فروتن، راضیه: ۷۰۰	قاسمی، مریم: ۵۷۸، ۶۰۶
عطارد، زلیخا: ۸۶، ۸۸، ۸۹	غفاری، رضا: ۶۶، ۸۴، ۲۷۴، ۴۹۴، ۶۲۰	فروتن، سید عباس: ۳۸	قاضی عسگر، مهسا: ۳۲۵، ۳۲۶
عطارها، مهتاب: ۴۲۰	غفوری فرد، منصور: ۱۵۸	فروغی پور، دکتر محسن: ۱۲۸	قاضی، شیرین: ۱۰۶
عطاریان، مهدی: ۶۹۲، ۶۹۳	غفورین بروجرد نیا، مهري: ۴۹۱، ۲۶۱	فرهادی فر، فریبا: ۳۳۳	قبله نما، پریسا: ۶۱۵
عطایی، غلامرضا: ۳۳، ۶۱، ۶۳، ۵۹۹	غلام پور، حسین: ۷۲، ۲۶	فرهادی، حسین: ۷۰۷	قدرتی، اکرم: ۳۷۴
عطوف، فاطمه: ۱۹۳، ۲۰۰، ۳۵۷، ۳۷۰	غلامی طارمسری، مهشید: ۴۶۸	فرهادی، دکتر علی: ۱۰۶	قدسی، حسن: ۱۰۷، ۳۸۴
عظیمی، عباس: ۲۵۲، ۴۵۹	غلامی، حسن: ۲۰	فرهادی، رویا: ۷۶، ۸۸، ۳۳۲	قدکپور، ثریا: ۱۹۰
عقیلی، حسین: ۴۷۳	غلامی، حمیده: ۲۴۷	فرهمند، شروین: ۶۴۶، ۶۴۷	قدوسی مقدم، سارا: ۱۸۵، ۳۴۷
عکاشه، گودرز: ۳۳۵	غلامی، شرزاد: ۳۲۳	فرهی، فرناز: ۲۲۳	قدوسی، سحر: ۳۱۷
علامی، عباس: ۶۴۶	غلامی، طاهره: ۳۶۹، ۶۹۴	فرید، مهدیه: ۶۷۳	قدوسی، عادل: ۵۵
علائی، شهلا: ۴۴۵	غلامی، علی: ۴۴۷	فشنگ چی، سیمین: ۳۳۹	قدیمی، رضا: ۱۹۴، ۲۴۵، ۳۱۲
علمی زاده، خدیجه: ۳۲۴	غلامی، فاطمه: ۵۷۸، ۶۰۶	فصیحی، رقیه: ۴۷۴	قدیمی، طیب: ۳۰۵
علوی، سید محمد: ۳۸	غلامی، مریم: ۳۷۹	فضائلی، سعید: ۴۵۹	قربان پور، ارسلان: ۶۲۱، ۶۳۱
علوی، موسی: ۱۷۷	غلامی، مهرداد: ۵۹۸، ۶۰۹	فضائلی، سمیه: ۲۵۲	قربانعلی، علی اصغر: ۸۹
علی آبادی فراهانی، کبری: ۴۶۷	غلامی، نظر: ۴۱۸	فضلی سیدمحلله، سجاد: ۲۱۸، ۲۱۹	قربانی، اعظم: ۲۴۳
علی اصغر زاده، اکبر: ۳۵۹	غنا، سامیه: ۷۰۳	۷۱۳، ۷۰۵	قربانی نژاد، محمد اسمعیل: ۶۵۸، ۶۶۲
علی اکبری، فاطمه: ۱۵۸	فاضل مقدم، سمیرا: ۵۸۷، ۵۸۸، ۷۰۸	فضلی، فاطمه: ۴۷۷، ۲۷۶، ۲۱۹	قربانی، پروین: ۶۵۲
علی بخشی، سیما: ۵۷۷	۷۰۹، ۷۱۰	فعال استادزر، ناصر: ۶۶۲	قربانی، راهب: ۶۳۲
علی پور، فرزانه: ۵۷۸، ۶۰۶	فاطمی، سید محمد شریف: ۲۵۸	فغانی آغوزی، مرضیه: ۴۷۳	قربانی، سوده: ۶۱۲
علی دلایی، صفی: ۴۹۸	فاطمی، عباس: ۱۹۹	فغانی، مریم: ۵۹۹، ۶۲۲	قربانی، علی اصغر: ۹۰
علی مرادی، زینب: ۱۶۴، ۱۶۵	فایزی، شبنم: ۱۵۱	فغانی، معصومه: ۴۷۸، ۱۰	قربانی، اعظم: ۴۳۱
علیپور حیدری، محمود: ۱۲، ۳۹۲	فتاحی باققی، علی: ۸۱	فقهی، مصطفی: ۵۳	قربان، آتوسا: ۴۶۹
علیپور، احمد: ۱۴۲	فتاحی زاده، لیدا: ۳۹۱	فقیهی، راضیه: ۳۵۷، ۳۷۰	قربان، میترا: ۴۶۹
علیپور، محمود: ۶۶۴	فتاحی، صادق: ۱۱۷، ۳۶۴	فقیهی، گیتا: ۲۶۶	قروینی، ملیحه: ۱۰۶
علیجانپور، ابراهیم: ۷۱، ۴۷۸، ۴۸۰	فتاحی، طیبه: ۲۶، ۳۵	فقیهی، مهدیه: ۶۴۶، ۶۴۷	قصری، هومن: ۱۹۰، ۲۹۲، ۳۰۵
علیجانانی رناتی، هوشنگ: ۲۰۳، ۴۹۰	فتاحی، علی: ۴۸۳، ۴۸۸	فکورزیبا، محمدرضا: ۳۴۰	قطبی، نسترن: ۱۱۰، ۱۱۲
علیرضایی تهرانی، سیما: ۳۴۴	فتاحی، مریم: ۶۰۱	فلاح تفتی، علی محمد: ۵۹۷	قلعه بندی، مهندس سید محمد: ۱۱۳
علیزاده سوبکی، هادی: ۱۹۱، ۱۹۲	فتاحی، لادن: ۴۸۲	فلاح زاده، محمد حسین: ۳۷۷، ۵۸۲	قلندری، مینا: ۱۶۶
علیزاده نائینی، مهوش: ۱۸۲	فتحی آذر، اسکندر: ۴۹۴	۵۸۴	قلی پور، مهین: ۳۶۵، ۳۸۱
علیزاده نوایی، رضا: ۷۱۳	فتحی نژاد، محمود: ۱۸۴	فلاح زاده، محمد حسین: ۳۱۶	قمی، حبیب الله: ۵۴، ۶۵، ۱۲۳، ۱۲۶
علیزاده، ام لیلان: ۲۴۴	فتحی، آزاده: ۶۸۶	فلاح زاده، مرضیه: ۶۷	۱۲۸، ۱۳۳، ۲۱۸، ۲۴۰، ۲۴۴، ۲۴۶
علیزاده، رضا: ۶۱۵	فتحی، حامد: ۳۶، ۶۹، ۷۰	فلاح عابد، پرویز: ۱۲	۲۵۲، ۲۵۳
		فلاح، صدیقه: ۳۸۱	قنبرزاده، ناهید: ۲۳۲، ۹۹

قنبری، عاطفه : ۲۸۴	کریمی شعار، مهدی: ۲۷۴	گابینی، مبینا: ۹۷	متعارفی، حسین : ۴۰۳، ۲۲۸
قنبری، فاطمه : ۴۴۴	کریمی مونقی، حسین: ۹۶، ۲۲۸، ۳۱۰	گران اوریمی، ترانه: ۸۶	متقاعد، میلاد: ۵۸۵
قندهاری، فهیمه: ۴۲۲	۶۷۷، ۴۸۹	گران، ترانه: ۸۸، ۸۹	متولی حقی، فرزاد: ۴۹، ۷۴، ۲۲۶
قنواتی نژاد، زهرا: ۶۶۸	کریمی نسب، حسین: ۴۳۵	گرانمایه، مهرناز: ۲۲۱	متولیان، سید مهدی: ۴۷۰، ۴۴۰
قوجق، دردی : ۱۱۷، ۳۶۷	کریمی نقدر، مریم: ۳۴۳	گرجستانی، شیرین: ۶۹۲	مجتبائی، سهیلا: ۴۳۱
قوی پیشه، مهسا : ۲۲۴، ۲۲۵	کریمی یزدی، حسن: ۵۰	گشمرده، رقیه : ۵۲، ۲۰۶	مجتهد زاده، ریتا : ۲۰۵
قهرمانی، لیلیا: ۲۳۵	کریمی، قاسم : ۳۰۱	گل افروز، مهدی : ۳۴۳، ۳۵۴	مجیدی شاد، بیژن: ۳۷۰
قیومی، محمدعلی: ۱۷۹	کریمی، حسین : ۹	گل افشانی جویباری، غلامعلی: ۲۱۸، ۲۱۹	مجیدی، زهرا: ۵۸۵
کابلی، روح الله: ۴۲۷	کریمی، زهرا: ۶۶۷	۷۱۳، ۷۰۵، ۶۶۱	مجیدی، فیروزه: ۴۸۹
کاتبی، مجید: ۳۷، ۳۹	کریمی، سارا: ۶۹۹	گل افشانی، غلامعلی : ۶۸، ۲۶۰، ۴۷۷	مجیدی، نجمه : ۳۶۹
کار اندیش، مجید: ۴۱۵	کریمی، طیبه: ۱۷۱، ۱۷۳	گل چای، بهروز: ۵۷۵	مجیری، آزاده: ۴۳۴
کارده، بهاره: ۶۵۸	کریمی، فریبا: ۲۴۳	گل محمدی، رحیم: ۳۲۰	محبی فر، رفعت: ۱۲، ۳۹۲، ۴۰۰
کارشکی، حسین: ۲۰	کریمی، کبری: ۶۴۴	گل محمدی، محمد کاظم: ۳۶۳	محبی، سیمین زهرا: ۳۳۹
کاشانی، الهام: ۱۲۶، ۱۵۶، ۱۸۴، ۴۸۷	کریمی، مجید: ۷۱۶	گلشاه، رقیه: ۲۹۴	محبی، محمد امین: ۶۱۱، ۶۱۲
کاشی، زهرا: ۴۵	کریمی، مریم: ۳۵۴	گلعلی پور، فرانک: ۱۸۴	محسن پور، محدثه: ۳۴۳، ۳۵۴
کاظم پور، راضیه: ۱۲۰	کریمی، مهران: ۱۱۶	گلغمبر، پریسا: ۶۶، ۸۴، ۲۷۴، ۴۹۴، ۶۲۰	محسنی ساروی، بنیامین: ۲۲۹، ۲۳۰
کاظم نژاد، احسان: ۲۶۴، ۳۷۰	کریمی، مهران: ۴۸۳، ۴۸۸	گلکار، فاطمه: ۲۹۸	محقق، سید ابوالفضل: ۳۵۷
کاظمی زاده، زینب : ۲۶۹	کریمی، مهران: ۵۹۷	گلی خطیر، ایرج: ۳۶۳	محمد حسین زاده، معصومه: ۶۸۹، ۶۹۵
کاظمی شیشوان، مریم السادات: ۲۷۸	کریمیان، زهرا: ۱۲۱	گنجو، مهستی: ۵۹، ۱۷۱، ۱۷۳	محمد خان کرمانشاهی، سیما : ۱۳۶
کاظمی، اعظم: ۶۳۰	کریمیان، زهرا: ۶۳۸، ۶۹۰	گندمکار، رقیه: ۶۴۶، ۶۴۷	محمد زاده، زهرا : ۲۰۲، ۲۰۵
کاظمی، سعیده: ۱۵۳، ۴۵۳	کریمیان، مرتضی : ۱۸۸	گودرزی، حسین: ۵۹۸، ۶۰۹	محمد فام، ایرج : ۲۸۶
کاظمی، طوبی : ۱۵۳، ۴۵۳	کسانیان، سید سعید : ۲۲۰	گودرزی، زهرا: ۸۵	محمد قاسمی، فهیمه: ۴۷۸
کاظمی، عبدالحسن: ۴۲۰، ۲۱۱	کشاووز محمدی، نسترن : ۳۰۱، ۲۹۹	گودرزی، مریم: ۲۰۴	محمد، سیف: ۴۶۷
کاظمی، مصطفی: ۴۲، ۲۱۱	کشاووز محمدیان، سکینه: ۱۰۰، ۲۳۰	گوران، نصرت اله : ۷، ۲۸۲	محمد آقایی تالاری، ساناز: ۶۸۲
کاظمی، میرابوطالب: ۹۴	کشاووز، مریم : ۳۵۰	گورکی، احسان: ۲۵۷	محمدپور ارمنیان، آمنه: ۲۸۱، ۳۰۵
کاظمیان، افسانه : ۲۸۸	کشاووز، منصور: ۱۸۸	گوشه گیر، سید اشرف الدین: ۷۰	محمدپور معصومه: ۴۳۶
کاکاوند، مژگان: ۳۹۶	کشمیری، فاطمه: ۳۱۹	گوهری نژاد، سلیمه : ۲۴۱	محمدپور، رضا علی : ۱۵۲، ۳۱۰، ۳۲۰
کاکوئی، رقیه : ۲۵۶	کلانتری ، نرگس: ۳۸۲	گوهریان، الهام : ۳۴۱	محمدپور، معصومه: ۴۳۷
کامران، عزیز : ۲۱۲	کلانتری ، سهیل: ۶۸	گیتی، افسانه: ۳۲۶	محمدپور، میرعلی : ۱۹۹، ۳۹۷
کامرانیان، هومن: ۱۹۶	کلانتری ، معصومه: ۴۶۷	گیلاسی، حمیدرضا: ۳۰۴، ۶۵۷	محمدپور، یوسف: ۴۵۱، ۴۵۲
کامکار، علی : ۸۷	کلاهدوز، سیما : ۱۶، ۲۱۲، ۳۷۵	لیاف، علی: ۸	محمدپور ارمنیان، آمنه: ۸۳
کاوه منش، زهره: ۶۵۲	کمالی برازجانی، سمیه: ۶۰۶	لرکی، محمد صادق: ۵۷۷	محمدپور کلد، معصومه: ۴۵
کاوه، محمد حسین : ۱۱۹، ۲۷۹	کمالی، فرحناز : ۱۱، ۱۸۹، ۶۷	لسانی تکتم : ۲۲۰	محمدحسین زاده، معصومه: ۶۸۳، ۶۸۴
کبیر، کوروش : ۳۴۴	کمالی، فرحناز: ۶۳۳، ۶۳۴	لطفی پور، محسن: ۷۱۴	۶۸۸
کبیر، محمد جواد : ۳۶۵، ۳۸۱	کمیلی ثانی، حسین : ۲۹۰، ۴۳۸	لطفی، سجاد : ۳۳۹	محمدخان کرمانشاهی، سیما: ۵۶، ۳۳۰
کبیرزاده، آذر: ۲۳۰، ۲۲۹	کمیلی، ثانی ۴۹۰	لطفی، فرهاد : ۱۲۰، ۱۲۱، ۱۱۶	۴۳۲
کبیری نیا، کبری: ۳۱	کمیلی، حسین: ۵۷۷	لطفی، فرهاد: ۶۷۱	محمدزاده، ایرج: ۱۹۹
کتابی، سعید: ۴۴۵	کوچکی، قربان محمد : ۱۳۳، ۶۸۱	لطفی، محمد حسن: ۴۱۲	محمدزاده، حجت: ۴۴۷
کشیری، حمید: ۴۵۳	کوشش، فرامرز: ۸۲، ۲۷۸	لطیف نژاد رودسری، رباب : ۴۲۰، ۴۲۱	محمدزاده، زهرا: ۷۵
کجوری، جواد: ۳۱۶	کوشکی، اکرم : ۱۰۱	لطیفی، شهریانو: ۴۲۲	محمدقاسمی، فهیمه : ۱۰
کجوری، جواد: ۶۲۲	کوهپایه زاده، جلیل: ۱۴۱، ۵۸۵، ۳۰۱، ۲۹۹، ۷۰۴، ۶۷۶	لطیفی، معصومه: ۱۵۵، ۲۱۴	محمدی باغملایی، بی بی ماه: ۶۱۴
کجوری، جواد: ۱۱۶، ۱۷۹، ۲۰۸، ۲۶۹، ۲۷۹، ۳۴۴، ۳۹۸، ۴۷۲	کوهپای، علیرضا : ۳۶۲	لک دیزجی، سیما: ۲۹۰	محمدی زیدی، بنفشه: ۵۷، ۲۴۹
کچویی، احمد: ۹۷، ۳۶۲	کوهپای، علیرضا: ۳۰۶	لنگری زاده ، مریم : ۳۲۱	محمدی زیدی، عیسی: ۵۷، ۵۸، ۵۹، ۲۴۹
کر، نصیبه: ۶۹۲	کوهستانی ، حمیدرضا : ۱۵۳، ۲۴۹	لهراسبی نیچکوهی، نبی الله: ۵۷	۴۸۵، ۴۸۴، ۴۸۵
کرد، بهروز: ۱۳۳	کهبازی، منیژه: ۳۴۱	لیاقتدار، محمدجواد: ۸۲	محمدی کناری، حوریه: ۲۳۴، ۲۸۹
کردافشاری، غلامرضا: ۲۸۹	کیان مهر ، مجتبی : ۲۰۹، ۳۶۷، ۳۶۸	مازاراتابکی، علی : ۶۸۳	محمدی مهر، مژگان: ۴۵۷
کرم زاده، عاطفه: ۵۷۸	کیان مهر، مجتبی: ۳۰۳	مازویچیان، حسین: ۸۴، ۴۹۴	محمدی، آیین: ۲۳، ۲۰۵
کرمانشاهانی، فهیمه : ۴۸۴، ۴۸۵	کیانزاد، امیرحسین: ۵۸۸، ۷۰۹	الماسی ترک، سحر: ۱۵	محمدی، اعظم : ۲۰، ۶۳۷، ۶۶۳
کریمپوریان، آرزو: ۴۶، ۴۷، ۹۸، ۳۱۳، ۴۰۸	کیانفر ، صدیقه: ۲۶۲	الماسی، فریده : ۱۶۳	محمدی، افسانه: ۳۶۹
کریمی، متین، بهزاد : ۲۵۸، ۴۹۶	کیانی، زهرا: ۵۸۷، ۶۷۹، ۶۸۰، ۷۰۹	ماکولاتی، زهره : ۲۲۴، ۲۲۵	محمدی، الهه : ۶۰، ۶۱۶، ۶۵۱، ۶۷۱
کریمی، آریتا : ۲۷۰	کیانی، مهسا: ۵۷۷	ماکولاتی، ناهید : ۱۹۰، ۲۱۵	محمدی، بتول : ۲۹۰
کریمی، محمد: ۳۰، ۷۰	کیهان منش ، دکتر رعنا : ۱۲۴	ماکویی، رقیه: ۱۶۱، ۴۳۱	محمدی، علی: ۴۲۲، ۶۹۰
کریم اله، علیرضا: ۳۳۰	کاظم نژاد لیلی، احسان: ۳۳۶	مالمیر، عیسی: ۶۱۸	محمدی، عیسی: ۴۰۲
کریم فر، محمد حسن: ۷۸	کشمیری، فاطمه : ۳۳۴	ماه محمدی باغملایی، بی بی : ۲۹۶	محمدی، فرحناز : ۲۳۹
کریمپوریان، آرزو: ۵	کوهستانی، حمیدرضا: ۳۳۴	مبارکی، حمید: ۷۱۵	محمدی، فرحناز: ۱۹، ۴۳۵، ۶۴۸، ۶۵۹
کریمخانلوئی، گیتی : ۲۷۵	گازرانی، اکرم : ۳۵۲، ۶۵۵	مبشری، الهام: ۱۲۶، ۱۵۶، ۱۸۴	۶۹۷

محمدی، ناهید: ۳۱۳، ۳۱۵	مصیبي، عاطفه: ۳۱۹	منتظری، رزا: ۴۸۹، ۶۷۷	منتظری، رامین: ۶۴۶، ۶۴۷
محمدی، ناهید: ۴۷، ۹۸، ۴۰۵	مطمئن دادگر، غلامرضا: ۲۷۴	منتظری، سیمین: ۳۰۰، ۴۹۵	مهرداد، ندا: ۴۱۳، ۴۱۶، ۶۱۳
محمدی، یحیی: ۳۱۶، ۳۵۷	مظاهری، مهتا: ۴۶۳	منجمی، علیرضا: ۳۴۱، ۴۵۴	مهرعلیزاده، سمیرا: ۶۷۳، ۶۷۴
محمودی قزایی، رضا: ۱۹۶	مظلوم زاده، سعیده: ۲۲۲	منصوری، رضا: ۴۸۳، ۴۸۸	مهرز، شعبان: ۱۴۹، ۵۸۳
محمودی نشلی، حسن: ۱۹۹	مظلوم، دکتر سید رضا: ۱۲۸	منصوریان، محمد رضا: ۹، ۴۱، ۲۰۹، ۳۰۳	مهری دهنوی، علی رضا: ۱۳۶
محمودی، حسین: ۲۱۹	مظلوم، سید بهنام: ۴۱	۳۶۷، ۳۶۸، ۶۵۷	مهمانیان، ربابه: ۳۳۰
محمودی، دکتر ابوالفضل: ۱۰۲	مع الحق، مهرنوش: ۶۰۴	منوچهری، هومان: ۶۴۳	میترا علمی، مریم: ۲۴۲
محمودی، رضا: ۱۵	معاشری، بی بی نرگس: ۱۷۳	منیری، رضوان: ۴۴۰	میر فاضلی، آرزو: ۳۷۱
محمودی، زهره: ۱۰۱، ۱۰۲	معبودی، آویده: ۶۱۵	موحد قدسی نیا، سید سینا: ۶۳۱	میر نژاد، رضا: ۱۱۵
محمودی، مرضیه: ۴۱۹، ۵۹۰	معتمد جهرمی، سمانه: ۶۹۶، ۷۰۵	موحد نیا، سعیده: ۱۷	میر، فاطمه: ۲۱، ۲۶۸، ۲۷۱
محمودی، الهه: ۴۷۹	معتمد نژاد، امیر: ۲۵، ۳۰۴، ۳۶۶، ۶۳۷	موحد، الهام: ۶۲۹، ۶۶۶، ۶۶۷	میرحجتی، انسیه، ۳۸۱
محتنی، پریناز: ۱۶۱	۶۵۸	موحدی، محمد مهدی: ۱۰۵	میرحسینی، فخرالسادات: ۴۸۹، ۴۹۷، ۴۹۷، ۴۹۷، ۴۹۷
محدثی، انسیه: ۶۷۵	معتمد، نیلوفر: ۲۹۵، ۲۹۶	مودی، میترا: ۶۵۶، ۶۸۱	۶۳۷، ۶۵۸
محیط قیری، زهرا: ۱۷۱، ۱۷۳	معتمدی تلاوکی، محمد تقی: ۶۸، ۲۶۰	موسوی بزاز، سید مجتبی: ۶۶۵	میرحسینی، فخرالسادات: ۲۵، ۱۶۲
محیطی، جواد: ۱۱۷، ۳۶۷	۴۷۷	موسوی پور، سعید: ۳۱۴	۱، ۹۳، ۲۰۰، ۲۵۴، ۳۰۲، ۳۰۴، ۳۵۷، ۳۶۶
مختارپور، صدیقه:	معتمدی، محمد رضا: ۲۰۸	موسوی داودی، سیده مانده: ۶۰۵	۳۷۰، ۳۹۷، ۴۸۹، ۴۹۷، ۶۳۷، ۶۵۸
۵۸۴، ۵۸۴، ۳۷۶، ۳۶۲، ۳۱۶، ۲۲۷۹، ۳۳	معصومی، رسول: ۷۰۳	موسوی رکن آبادی، راضیه سادات: ۶۱۷	میرزا زاده، عظیم: ۶۳۶، ۶۴۶، ۶۴۷
مختاری، فرزانه: ۵۸۱	معصومی، معصومه: ۲۶۷	موسوی نسب، سید نورالدین: ۲۰۹	میرزایی، غضنفر: ۶۵۰
مخلوق، عطیه: ۳۶۱	معصومی، نسرین: ۴۸۱	موسوی، احسان: ۳۰۸، ۲۸۵	میرزایزاده، اعظم: ۱۹، ۱۶۴، ۱۶۶، ۱۷۸، ۱۷۸
مخلوق، عطیه: ۳۰۹	معطری، مرضیه: ۱۰۹، ۱۱۹	موسوی، اسداله: ۱۳۵	۱۸۸، ۲۰۲، ۲۰۵
مخیری، شبنم: ۱۶	معمار افتخاری، لیدا: ۴۰۳	موسوی، اشرف السادات: ۳۴	میرزایزاده، بشیر: ۵۴، ۲۴۴
مدانلو، منا: ۳۰۹	معمارپور، مهتاب: ۲۸۵، ۳۰۸	موسوی، انسیه: ۲۳۶	میرزایی، کامران: ۲۶، ۳۵، ۷۳، ۱۲۸
مدرس مصدق، منیره: ۴۸۳، ۴۸۸	معماریان، ربابه: ۳۷۴	موسوی، پروانه: ۳۰۰، ۳۹۳، ۴۹۵	۱۳۹
مدنی، سید جواد: ۴۰۹، ۴۱۰	معیاری، اعظم: ۳۴۷	موسوی، زهرا بیگم: ۲۴۸	میرزایی، کامران: ۱۶۷، ۱۸۳
مدنی، سید عبدالله: ۴۰۹، ۴۱۰	معین موسوی، سیده صدیقه: ۴۷۹	موسوی، سید علی: ۴۱۴، ۴۹۲	۱۹۵، ۲۵۷، ۳۴۱، ۳۴۲، ۳۸۸، ۴۶۶، ۴۸۶
مدی نشاط، مریم: ۳۵۹، ۴۶۴، ۴۹۴	معین، سهیلا: ۱۴۴، ۴۴۳	موسوی، سیدعباس: ۴۶۸	میرزایی دیزگاه، ایرج: ۱۵۲
مردان، صنم: ۲۱۰، ۲۱۲	معینی، لیلا: ۱۳۱	موسوی، فائزه سادات: ۴۱	میرزایی علویجه، مهدی: ۶۷۴
مرادی دیرین، ماندانا: ۲۴	مقدمی، محسن: ۱۲۰	موسی پور، حمیده: ۱۷۸	میرزایی کارزان، علیرضا: ۴۲۹
مرادی لاکه، مایزبان: ۱۶۶	مقرب، فریده: ۲۸۹	مولا دوست، اعظم: ۳۸۴	میرزایی مسعود: ۲۷۴، ۳۰۳، ۳۰۳، ۳۹۵، ۳۹۶
مرادی، رضا: ۴۸۴، ۴۸۵	مقرب، مرضیه: ۲۷۵	مولانا، زهرا: ۳۸۲	۵۸۰، ۶۰۲، ۶۲۳، ۶۵۶
مرادی، زهره: ۶۱۶، ۶۸۶	مقرب، وحید: ۲۸۹	مولایی، ناصر: ۶۶۶	میرزایی، احسان: ۳۳۰
مرادی، غلامرضا: ۲۵۲، ۴۵۹	مقصودلو، خاور: ۴۲۲	مومن هروی، منصوره: ۳۳۵، ۳۳۶، ۴۴۶	میرزایی، زهرا: ۶۶۸
مراتض هجری، سارا: ۸۱، ۱۶۶، ۱۸۸، ۲۰۵	مقیم، مهنوش: ۶۷۰، ۶۷۲	۴۵۴، ۴۵۵، ۴۵۶، ۴۶۴، ۴۷۰، ۴۸۹	میرفاضلی، آرزو: ۳۰۴
۶۴۶، ۶۴۷	مقیم، مسعود: ۴۴۶	مومنی ترکمان، فرزانه: ۲۰۴	میرفیضی، سیده زهرا: ۳۴۷
مرتضوی، حامد: ۱۹۷، ۳۵۹	مکارم، عباس: ۹۶، ۲۲۸	مومنی، رضا: ۴۳۴	میرموسوی، سید جمال: ۳۷۴
مرتضوی، فتحیه: ۱۴۱، ۱۸۳، ۳۹۲، ۴۴۲	مکارمی، مانده: ۳۶۳	مومنی، شهبلا: ۳۱۷	میری، سید محسن: ۴۴۰
مرتضوی، محمد جواد: ۱۰۵	ملازم، زهرا: ۱۹۰	مومنی، صدیقه: ۱۴۹، ۴۳۸، ۴۳۹	میری، محسن: ۱۷۶
مرتضوی، یوسف: ۶۱، ۲۲۶	ملایری، علیرضا: ۳۵، ۱۷۷، ۶۴، ۲۲۶	مومنی، عبدالوهاب: ۱۹۷	میری، محمدرضا: ۵۷۴
مرتضوی، حامد: ۴۹۴	۲۵۶، ۳۴۳	مهبودی، فرخنده: ۶۱۴	میش مست نهی، قاسمعلی: ۲۹۴، ۳۳۱
مرحمتی، سعادت: ۴۷۵۳۴، ۶۷، ۲۵۷	ملایی، علیرضا: ۷۵، ۲۲	مهدوی زاده، مبارکه: ۷۰۷	۴۶۶
مرحمتی، ارجله: ۴۷۵	ملک آسا، فاطمه: ۴۱۶، ۴۱۷	مهدی زاده طرقداری، مهرا السادات: ۶۶۰	نادرغام، شاپور: ۵۴، ۶۵، ۱۲۶، ۱۲۸، ۱۳۳
مردانشاهی، محمد مهدی: ۵۱، ۷۴، ۲۶۶	ملک پور، افسانه: ۲۴۳	مهدیان، مهرداد: ۲۵۴	۲۱۸، ۲۴۰، ۲۴۴، ۲۵۲، ۲۵۳
مردانیان، لیلا: ۵۰، ۳۶۸	ملک زاده شفارودی، مجید: ۴۹، ۷۴	مهدیزاده، علیرضا: ۱۰۵	نادری، محمد: ۲۸۶
مرزبند، رحمت اله: ۸۰	۲۳۹، ۴۶۲، ۵۶۶	مهراور، فاطمه: ۲۲۵، ۵۹۶، ۴۱۹، ۶۹۷	نادری، نادره: ۴۵۰
مرشدی، عاطفه: ۱۹۳، ۲۰۰	ملکی، حسن: ۱۴۹، ۴۵۷	مهراور، مریم: ۵۹۲	ناصری، کریم: ۳۳۳
مرقاتی خوئی، عفت السادات: ۲۴۲	ملکی، فهیمه: ۴۶۸	مهرابی رزوه، فاطمه: ۴۴۰	ناظری، زهرا: ۶۱۷
مروجی، سید علیرضا: ۱۲۳، ۳۵۷، ۳۷۰	ملکی، لیلا: ۱۸۳	مهرابی، مانوش: ۱۴۲	ناظری، مسعود: ۵۷۶
۶۶۸، ۶۰۷	ممتاز منش، نادر: ۲۳، ۲۲۷	مهرابیان، فردین: ۱۰۰، ۲۳۰، ۲۸۴	نامی، فریبا: ۶۵
مریمی، فریدون: ۶۷۶	ممقانی، اقدس: ۵۴، ۱۲۶، ۲۴۴	مهرالحسنی، محمد حسین: ۳۰۷	ناهید، ناهید: ۴۵۳
مزروعی، مهسا: ۶۶۹، ۶۷۰، ۶۷۲	ممیزی، محمد: ۲۷۴، ۳۰۳، ۳۹۵	مهرالحسنی، محمدحسین: ۱۳	نبوی زاده، حسام الدین: ۸۷
مژدهی پناه، حسین: ۲۲، ۶۴۶	۵۸۰، ۳۹۶، ۶۰۲، ۶۲۳، ۶۵۶	مهرام، بهروز: ۳۹۴	نیهی، پریسا: ۳۳، ۳۴، ۷۹، ۳۹۸، ۴۷۵
مسلمی، ندا: ۴۴۰	ممیزی، مهدی: ۵۸۰	مهرام، منوچهر: ۱۱۸	نیهی، عیسی: ۴۷۵
مسیبی، مهدی: ۴۴۰	ممیزی، مهدیه: ۲۷۴، ۳۰۳، ۳۹۵، ۳۹۶	مهران نیا، کبری: ۲۰۲	نجات، نازی: ۴۳۰
مصداقی نیا، اعظم: ۴۶۴	۶۰۲، ۶۲۳، ۶۵۶	مهران، عباس: ۱۵۵	نچار، شهناز: ۴۹۰
مصطفائی، محمدرضا: ۴۴، ۲۹۶، ۳۴۶	مناقب، اسماعیل: ۲۸۹، ۵۴	مهران، ناهید: ۵۰، ۴۱۶، ۴۱۷	نجف پور، زیلا: ۳۱۹، ۳۳۴
۴۴۱	مناقبی، مرضیه السادات: ۳۶۸	مهربد، نوشین: ۴۱۴، ۴۱۵	نجف زاده، حمزه علی: ۱۰، ۲۶۲، ۴۷۷
مصلى نژاد، لیلی: ۳۱۳	منتظر، سید حسین: ۳۶۳	مهروپور، سمیه: ۴۰۰، ۴۸۵	۴۷۸

نحفی پور، سہراب: ۵۱	نورمحمدی، توسکا: ۶۳۵	وفا مہر، وجیہہ: ۳۲۵	یزدانی، شہرام: ۹، ۱۲، ۱۳۵، ۱۴۱، ۲۱۴، ۳۹۲
نحفی پور، صدیقہ: ۵۱، ۲۸۹، ۳۸۳، ۴۲۱، ۵۷۸، ۶۰۹	نوروزپور، آمین: ۶۸۲	وفائی نجار، علی: ۲۴۷	یزدانی، شہلا: ۱۸۱
نحفی پور، فاطمہ: ۵۱	نوروزی عقیدہ، علی: ۱۶۸	وفایی منش، جمشید: ۱۸۱	یزدانی، فرشته: ۶۷۹، ۶۸۰
نحفی سمنانی، علی: ۲۳۲، ۹۹	نوروزی، حسام الدین: ۲۵۷	وفایی نژاد، سعید: ۷۰۰	یزدی، زہرہ: ۱۵۹، ۱۷۴، ۱۷۵، ۴۳۱، ۶۶۴، ۴۳۹، ۴۳۴
نحفی سمنانی، فاطمہ: ۹۹	نوروزی، کبری: ۴۳۱	وفایی، حمید: ۱۹۲	یعقوبی نیا، فریبا: ۴۲۰، ۴۲۱
نحفی سمنانی، محمد: ۲۳۲	نوروزی، مریم: ۵۸۱، ۵۹۲	وکیلی مفرد، محسن: ۲۰۱	یعقوبی، طاہرہ: ۱۲۹
نحفی، سمنانی: ۹۹	نوری اسکوتی، سعید: ۲۶۲	وکیلی، محمد علی: ۳۶۵، ۳۸۱	یعقوبی، علیرضا: ۸۴
نحفی، فروزندہ: ۴۹۹	نوری اصل، حمیدہ: ۸۳، ۲۸۱	ولی پور، رقیہ: ۷، ۲۷	یعقوبی، مژگان: ۳۵۷
نحفی، مسلم: ۲۸۷	نوری حکمت، سمیہ: ۱۷، ۳۷۹	ولی پور، خواجہ غیاثی، رقیہ: ۴۳	یعقوبیان، محبوبہ: ۱۲۹، ۱۹۴، ۲۳۵
نجومی، سیدہ فاطمہ: ۶۳۸، ۶۳۹	نوری حکمت، سمیہ: ۳۰۷	ولی زادہ، رقیہ: ۲۸۱	یغما، مینو: ۴۵۴
نخجوانی، نعیمہ: ۱۹۹	نوری سپہر، محمد: ۱۰۱، ۳۸۳، ۴۶۹	ولیبور، محمد امین: ۷۰	یکتا، سہیلا: ۲۶۴
نریمان، محمد رضا: ۱۴۰	نوری موگھی، محمدحسین: ۱۸۸	ولیزادہ، محمد امین: ۸۳	یکہ فلاح، لیلی: ۱۴۵، ۲۴۳
نژادی، مریم: ۶۴۴	نوری، عابد: ۴۶۵	ولیزادہ، مجید: ۲۰۹	یگانہ، محمد رضا: ۱۵۲
نسل سراجی، دکتر جبرائیل: ۱۰۸	نوری، محمد: ۲۵۵	ولیزادہ، سوسن: ۳۸۲	یمانی، نیکو: ۴۴۹، ۴۶۲، ۶۳۳، ۶۳۴
نصر، احمد رضا: ۶۳۳	نوری، مریم: ۵۹۸، ۶۰۹	ولیزادہ، مجید: ۲۰۹	۶۶۳، ۶۵۱
نصرالہ پور، داوود: ۲۹۷	نوریان، عباسعلی: ۲۶۰، ۲۷۱، ۳۶۵	وہابی، احمد: ۶۰، ۲۵۱، ۳۳۷، ۶۳۰	۱۵۰، ۹۶، ۸۶، ۸۲، ۴۱، ۱۱
نصری، پروانہ: ۲۶۶، ۳۴۹، ۴۲۳، ۶۳۳	نوشک، محمدعلی: ۳۱۶	وہابی، لیلیا: ۲۵۱، ۳۳۷، ۶۳۰	۴۱۵، ۳۵۸، ۳۴۹، ۳۲۹، ۲۴۰، ۱۸۳
نصریان، حمیدہ: ۱۷۴، ۱۷۳	نوملی، مہین: ۲۲۵، ۵۷۹، ۵۹۳، ۵۹۵	ہادی برحق طلب، مریم: ۸۵	۲۹۷، ۲۰۱، ۳۴
نصیری پرتوی، کمال: ۲۹۹، ۳۶۰، ۴۹۳، ۶۴۵، ۶۳۶	نوید پور، لطیفہ: ۱۱۵	ہادی پور، عباس: ۱۹۹	یوسف زادہ، ناصر: ۶۳۶
نصیری، ابراہیم: ۱۰، ۲۲۶، ۳۲۷، ۴۷۸	نوید جوی، ناہید: ۲۹۸	ہاشم زادہ، بایرام: ۴۰۳	یوسفی پور، محدثہ: ۶۵۵
نصیری، سکینہ: ۶۴۴	نہنگی، حسین: ۲۳۳، ۴۸۳، ۴۸۸	ہاشمی فشارکی، رضا: ۳۶۵	یوسفی سعدی، قاسم: ۲۳۱
نصیری، کمال: ۱۹۸	نیک بخت نصرآبادی، علیرضا: ۱۵۵	ہاشمی نسب، سید علی اکبر: ۴۰۰، ۴۸۴	یوسفی مشعوف، رسول: ۳۸۵
نصیریان، حمیدہ: ۱۶۳، ۳۵۷	نیک پور، مریم: ۶۱۱، ۶۱۲، ۶۸۷، ۶۸۸	۴۸۵	یوسفی، پارسا: ۳۴۱
نصیرینی، خدیجہ: ۳۵۴	نیک پور، مہدی: ۶۱۲	ہاشمی، زہرہ السادات: ۴۶۳	یوسفی، زالہ: ۶۴۹
نظری برون، اشرف: ۴۶۳	نیک پی، احمد: ۲۰۸، ۴۰۰	ہاشمی، سید اسحاق: ۶۸۹	یوسفی، علیرضا: ۷۲، ۹۶، ۱۳۵، ۱۹۷
نظری شادکام، فاطمہ: ۳۶	نیک سرشت، شکوفہ: ۶۰۰، ۶۱۶، ۶۷۱	ہاشمی، طیبہ: ۳۶۷	۶۹۱، ۶۰۳، ۴۹۲، ۴۶۲، ۳۳۲
نظری، رقیہ: ۹۲، ۱۱۶، ۴۰۲، ۴۱۹	۶۸۶	الہام پور، حسین: ۴۹۱	یوسفی، مسعود: ۳۲۴
نظری، زینب: ۲۸۶	نیکبخت، غزل: ۶۶۹، ۶۷۰، ۶۷۲	الہانی، فاطمہ: ۲۱۵	یوسفی، مہدی: ۲۵۲، ۴۵۹
نظری، زینب: ۳۰۹	نیکخواہ، علی: ۳۴	ہدایت پور، معصومہ: ۲۳۲	یونس، سمیرا: ۳۴۴، ۳۹۶
نظری، عبدالہ: ۴۸۶	نیکروش، منصورہ: ۴۶۹	ہرمزی، مریم: ۳۴۶	
نظری، مہین: ۲۳۵	نیکخو، بہرام: ۳۳۳	ہریز چی قدیم، دکتر حمیدہ: ۱۲۴	
نعمت اللہی، پرستو: ۶۱۱، ۶۲۲، ۶۲۴	نیلی، فیروزہ: ۶۴۶، ۶۴۷	ہزار خانی، شرابہ: ۲۲۷، ۲۳۸	
۶۲۵، ۶۲۶، ۶۲۷، ۶۲۸، ۶۵۸، ۶۶۲	وائقی، نرگس: ۱۸۲	ہژیر کارزار، بیتا: ۱۲۲	
نعیم آبادی، ابوالفضل: ۳۴۰، ۴۶۱	واجدی روشن، سیدہ ام کلثوم: ۲۶۷، ۶۸۶	ہلاکوبی، محبوبہ: ۴۹۸	
نعیمی، ابراہیم: ۸۷	۴۸۰، ۴۷۸، ۳۷۸	ہمایونی زند، رامین: ۱۲، ۳۹۲، ۴۰۳	
نعیمی، ام البنین: ۴۰۱، ۴۰۲	واحد پرست، حکیمہ: ۱۸۸، ۴۳۴	ہمتا، امیر: ۲۵۶	
نعیمی، صدیقہ سادات: ۲۰۲	واحدی، لیلیا: ۶۲۰	ہمتی، محمد علی: ۱۲۳، ۳۰۰	
نعیمی، نیرہ: ۳۴۰، ۴۶۱	واحدی، محمد: ۹۴	ہوشیار، ہاشم: ۳۵۷	
نفتچی، پروانہ: ۳۴۵، ۳۶۳	وارستہ، سمانہ: ۴۷۴	ہومن، کاوہ: ۲۲۷	
نفعی، علیرضا: ۲۲۸، ۴۰۳	واعظی، امیرعباس: ۱۴۵	الہی، نسرین: ۲۱۵	
نقدی، مجید: ۲۲۴، ۲۲۵	وٹوق، شہرہ: ۱۵۶	یارانی، رویا: ۱۸۷	
نقوی، محسن: ۳۶۸	وحدتی نیا، ندا: ۴۷۹	یاسین کرمی، محمد: ۶۷۱	
نقی زادہ، محمد مہدی: ۲۲۴، ۲۲۵	وحدتی، منصورہ: ۲۲۴	یاسینی اردکانی، مجتبی: ۶۷۴	
نقیبی محمود آبادی، ترانہ: ۲۴۷	وحدتی، مہسا: ۶۶۹، ۶۷۰، ۶۷۲	یاقوتی، محمد مہدی: ۱۸۴، ۲۵۸، ۲۷۲	
نقیبی، سید ابوالحسن: ۳۰۹، ۳۱۸، ۴۲۴	وحید شاہی، کوروش: ۲۷، ۱۲۹	یخ فروش ہا، افسانہ: ۵۵، ۷۸، ۳۲۴، ۳۸۵	
نگاہبان، طیبہ: ۴۹۸	وحیدی، رضاقلی: ۳۲۷، ۳۲۸	۴۴۷، ۳۸۷، ۳۸۶	
نگہدار، پریسا: ۶۸۷	ودیعتی، بنت الہدی: ۲۰۳	یداللہی، آریتا: ۶۴۶، ۶۴۷	
نمکی، مریم: ۳۹۷	ورد، امیر: ۱۹۷، ۶۰۲	یداللہی، پروین: ۴۸۱	
نوابی، زہرا: ۵۷۷	وردی پور، دکتر حمید الہ: ۱۴۰	یزدان پناہ، پرویز: ۴۴۶	
نوابی، فرشتہ السادات: ۱۹۳	وردی، محسن: ۲۴	یزدانپناہ نوذری، علی: ۲۱۸، ۲۱۹، ۲۷۶	
نوابی، نسرین: ۱۷۰	وزیربان زادہ، بابک: ۴۵۳	۴۷۷، ۶۶۱، ۶۹۴، ۷۰۵	
نویخت، ملیحہ: ۶۳۹	وصال، سحر: ۴۱۴، ۴۱۵	یزدانپناہ، باقر: ۱۹۵	
نوحی، عصمت: ۶۸، ۱۱۴	وطن خواہ، رویا: ۳۶۹	یزدانخواہ فرد، رضا: ۲۹۶	
نورالدینی، مہدی: ۴۶۴	وطنچیان، مہران: ۴۴۱	یزدانخواہ فرد، محمد رضا: ۱۶۷، ۴۶۶	
نورای، محمدہادی: ۶۱۳	وفا مہر، دکتر وجیہہ: ۱۳۲، ۱۳۴	یزدانی، جمشید: ۶۹۴	